کتاب دیوان قولی نسخ ٢٥ سطر

عدد اوراقی

٥٠٩

باعتبار کلمه اردو دل حروف

الجز الاول من
لسان العرب

الم يرضك الرحمن في سورة الضحى
فحاشاك ان ترضى وفينا معذب
من كتب العبد الراجي شفاعة
سيد الكونين الحاجي بشير ناظر
الحرمين الشريفين
سنة ١١٤٣

الملك لله دخل في حفظ عبده
الحاجي بشير اغاي دار السعادة
الشريفة لسنة ثمان
واربعين ومائة
والف

[illegible] التقييد لدى العبد الفقير الى الغني [illegible]
حسن [illegible]
[illegible] فاطمة [illegible]

هذه النسخة الجليلة من وقف حضرت مولانا صاحب الخيرات الحسان
صاحب ذيل الجود والاحسان منور مصابيح المقاصد بانوار العناية
مفتح مغالق المراصد بمفتاح الكفاية جامع محاسن العلم والعمل حائز مجامع البر
الاكمل الا وهو اغاء دار السعادة الحاج بشير وفقه لخير ما يريده والبر الكثير
من هو على كل شيء قدير حرره الفقير الى الله سبحانه وتعالى
محمد امين المفتش باوقاف الحرمين المحترمين
عفى له

٦٤٠

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيد المرسلين محمد وآله وصحبه اجمعين اما بعد اشبو عبد حقير كثير التقصير المحتاج
الى الطاف الرباني محمد بن مصطفى الواني غفر الله له ولوالديه ولمن احسن اليهما واليه وقتا كه تحصيل علوم دينيه واساس تكميل احكام
شريعت نبويه معرفت اوضاع الفاظ عربيه اولوب بيان لغة احتياج تام مشاهده قلديسه وكتب لغتدن صحاح جوهري فحول
علما وجمهور فضلا قتنده مقبول ومسلم اولدوغي متفق عليها اولديسه نته كم بيورلمشدر شعر ليس صحاح الجوهري كاصحاح الجوهر
بل هو بحر ذهب امواجه من درر ولكن عبارت لطيفه سي اسلوب بلغا وطرز عرب جريا اوزره اولماغين نقلنه متصدي اولان
بعض شراح اگرچه اختيار وكر صاحب صراح اخذ واداسنده خبط وخطادن خالي اولمديسه ديلديكه بعنايت الله تعالى وحسن توفيقه
ذكر اولنان كتاب مستطابي لسان تركيه تبديل ايدوب ترجمه قيلم تاكه سهل التعاطي اولوب مبتدي اولانلرك سرعت ادراكنه باعث
ومستعد اولانلره نعم بلا تعب موروث اوله واسال الله ان يعصم قدمي من الزيغ والزلل ويحفظ قلمي عن الخطاء والخطل انه ولي العصمة
والسداد وعليه التوكل والاعتماد مقدمة الكتاب اي طالب تحصيل علوم عربيه وراغب تكميل معاني لغويه شويله معلوم اولا كه
اشبو مقدمه فصلين اوزره ترتيب اولنمشدر فصل اول افعال وافعاله متعلق اولان احوال بياننده در وفصل ثاني اسما وصفاتك
جمعي وجمله گلور انك بياننده در الفصل الاول في بحث الافعال معلوم اولا كه كلام عربده هيچ بر كلمه نك فعل ماضيسي مفتوح العين اولسه
غالب بودركه مضارعي مضموم العين اولور ياخود مكسور العين اولور اگر مضموم العين اولورسه خالي دگلدركه يا متعدي ويا خود لازم اوله
متعدي اولورسه غالبا مصدري فعل وزني اوزره گلور نصر ينصر نصرا كبي واگر لازم اولورسه فعول وزني اوزره گلور دخل يدخل دخولا
كبي واگر مضارعي مكسور العين اولورسه اگر متعدي ايسه مصدري گاه فعل وزني اوزره گلور ضرب يضرب ضربا كبي واگر لازم ايسه فعول
وزني اوزره گلور جلس يجلس جلوسا كبي واگر ايكيسنده دخي مفتوح العين اولورسه متعدي ايسه كذلك فعل وزني اوزره گلور قطع يقطع قطعا
كبي لازم ايسه فعول وزني اوزره گلور خضع يخضع خضوعا كبي واگر كلمه نك ماضيسي مكسور العين اولورسه مضارعي مفتوح العين اولور
متعدي اولورسه مصدري گاه فعل وزني اوزره گلور فهم يفهم فهما كبي واگر لازم اولورسه فعل وزني اوزره گلور فتحتين ايله طرب
طربا كبي وگاه اولوركه سلم سلامة وصدي صدى وزني اوزره دخي گلور واگر ماضيسي مضموم ايسه مضارعي دخي مضموم العين اولوب مصدري

يافعال

يا فعال وزني اوزره گلور فخر فخارا ظرف ظرافة كبي ياخود فعولة وزني اوزره گلور سهل سهولة كبي وماضي ومضارعي مكسور العين
اولمليسه نادر اولديغي ايچون غالب بنا اولان مصدرنه تعرض اولنمايوب على دوشبكه اشارت اولنمشدر الفصل الثاني في بحث الاسماء
معلوم اولا كه صاحب الصحاح عليه رحمة الملك الفتاح هر تقييد ايتدوكي اسمك وصفتك جمعي وجمله گلدوكن بيانه ملتزم اولمايوب عالمانه
اولانلرك شعورنه بنا اكثريا ترك ايتمشدر پس هر صيغه نك جمعي اگر صفت واگر اسما واگر مجرد واگر مزيد فيها در على سبيل الاجمال اشبو مقدمه ده اشارت
اولنسون تاكه مبتدي اولانلر ربطا شاهدن بري اوله الاسم الثلاثي المجرد وفيه ابواب باب الفعل بفتح الفاء وسكون العين خفي اوليه كه بناء مزبورك
جمع قلتي غالبا افعل وزني اوزره گلور هر نه كه فتحي وعينك ضمه سي فلس افلس كبي مگر كه اجوف اوله بودم جمع قلتي غالبا افعال وزني اوزره گلور ثوب
اثواب بيت ابيات كبي وگاه اولوركه اجوفدن غيري دخي جمع قلتنده افعال گلور فرخ افراخ فرد افراد كبي لكن بو قليلدر فرخ فابل دخا ميمه ايله
يا وديدر فرخ بچه معناسنه جمع كثرتي فعول ايله فعال وفعلا وزني اوزره گلور اولده فانك ضمي ثانيده كسريله كعوب كعاب كبي كعب جمعنده وگاه اولوركه
فيعل اسماده جبين بركلور بطنك بطون وبنك بنال گلدوكي كبي ومضاعفده دخي حال بويله در صك صكاك كبي وصكوك كبي وناقصده دخي
بو اسلوب اوزره در دلو دلي ودلاء كبي وثدي ثدي وظبي ظباء كبي اما اجوف اولوب واوي اولورسه اكثر بودركه فعال وزني اوزره گلور
حوض حياض كبي واگر يائي اولورسه غالب بودركه فعول وزني اوزره گلور بيت بيوت كبي سيبويه ايتدي بودكر اولنان قياسدر بوندن عدا
بلغم اسماعيل وگاه اولوركه فعول ايله فعال وزني اوزره زياده اولنور معنا جمع تاكيد ايچون عمومة وفحالة كبي بالغ اولان وفحل اكليكيد
معلوم اوله كه جمع قلت بمجرد افاده قلت ايچوندر افادة جمعيته اصل دگلدر بنا على ذلك فلا تحسن الشاب يرلرحسن الابنين يرلر جمع صحيحي
محجده فتحتيله گلور تمره تمرات كبي واجوفده سكون عينيله گلور جوزه جوزات كبي وهذيل قبيله سي صحيح ده واجوفده منتوح قبول ايدوب ابيتلر
ززاتمز لر الصفة معلوم اولا كه صفتده اصل جمع صحيح جمعلنمكدر فعل مشاركي اولوب تحتنده ضمير مستتر اولدوغندن دوتوري وبناء
على ذلك صيغة مشبهة ده جمع مكسر كثيرا اولدي اسم فاعله نسبتله صفت مشبهه نك مشاركتي آز اولدوغيچون پس فعل وزني اوزره اولان صفتده
غالبا فعال وزني اوزره جمع اولنماقده صعبه صعاب كبي واجوفيا يده افعال وزني اوزره جمع اولنمقده شيخ اشياخ كبي وگاه اولور
فعلان وزني اوزره ده گلور فانك ضمي وعينك سكونيله وفعلان وزني اوزره ده گلور فانك كسريله وفعول وزني اوزره ده گلور ضميله وفعله
وزني اوزره ده گلور فانك كسري وعينك سكونيله وفعل وزني اوزره ده گلور فانك ضمي وعينك سكوني ايله وفعلاء وزني اوزره دخي گلور فانك ضمي
وعينك فتحي والفك مديله باب الفعل بكسر الفاء وسكون العين معلوم اولا كه بناء مزبورك جمع قلتي افعال وزني اوزره گلور كه جميع اولدن كرك
اجوفده اولسون حزب احزاب كبي ودخي جين ايله احيان كبي وحرب حاد مهمله وزاء معجمه ايله بلوك معناسنه در جمع كثرتي فعول ايله فعال وزني
اوزره گلور فانك اولده ضمي وثانيده كسريله ولكن فعول وزني اوزره گلمك اغلبدر فعال نبت اما اجوف يائي اولسه فعول وزني لازم اولور غيلته
غيول كبي بيشه معناسنه واگر اجوف واوي اولسه فعال وزني لازم گلور دخيله رياح كبي باب الفعل بضم الفاء وسكون العين معلوم اولا كه بوبنانك
دخي جمع قلتي صحيحده واجوفده افعال وزني اوزره گلور ركن اركان وسوق اسواق كبي جمع كثرتي كذلك فعال وفعول وزني اوزره گلور اولده
فانك كسري وثانيده ضمي ايله ولكن فعول مضاعفك غيرنده اكثردر برج بروج كبي ومضاعفده فعال اكثردر خف خفاف كبي واجوفك
جمع كثرتي فعلان وزني اوزره گلور فقط فانك كسريله عود عيدان كبي الصفة اما صفتده فعل حين افعال وزني اوزره جمع اولنور حر شلل اطراد
وزني اوزره جمع اولنمغي كبي باب الفعل بالفتحتين معلوم اولا كه غالبا بودركه بوبنانك دخي صحيحنده واجوفده جمع قلتي افعال وزني اوزره گلور
جمل اجمال وتاج اتواج كبي دونسه ن مرويدركه فعل مونث بغير تاء اولسه قياس بودركه جمعي افعل وزني اوزره گلور اما سيبويه ايتدي فعل
صيغه سنك جمعي افعل گلمك شاذدر مونث داخي اولورسه بوقده قالدي كه قياس مطرد اولا واگر قياس اولديدي زحي وارحاء وقدم واقدام دير زدي
وجمع كثرتي فعال وفعول اجوفك غيرنده وفعال اكثردر وگاه اولوركه معنا جمعي تاكيد ايچون تا دخي زياده قيلنور جمل جمالة كبي ذكرله
ذكورة كبي اما اجوفك جمع كثرتنده قياس بودركه فعلان وزني اوزره گلور تاج تيجان كبي وگاه اولوركه فعل وزني اوزره دخي گلور فتحتيله
دار ده دور كبي بعضلر فعل وزنك اصلي فعول در دوحه ايچون فعل ولمشدر ديشلردر ومضاعف ومضاعفك جمع قلتنده وكثرتنده افعال
وزننده غيري گلمامشدر فنن افنان كبي افنان بوداغي معناسنه الصفة اما صفتده افعال وزني اوزره جمع اولنور فانك كسريله حسن حسان
كبي وفعلان وزني ايله ده جمع اولنور فانك كسريله اخ اخوان كبي وفعلان وزني اوزره ده جمع اولنور فانك ضميله ذكرله ذكران كبي وفعل وزني
اوزره ده جمع اولنور ضمتينله نصف كبي اوده باشلو معناسنه باب الفعل بفتح الفاء وكسر العين خفي اوليه كه بو بنانك دخي جمع قلتنده

الصفة اما صفتده افعال وزنی اوزره جمع اولنور نکد لکاد کبی ناکبو معناسنه وجمع کثرتنده اصل افعال وزنی اوزره کلمکدر نحو ذله لغاذ کبی
وفعال وزنی اوزره دخی جمع اولنور فانک کسریله وجعله وجاع کبی وفعل وزنی اوزره ده جمع اولنور ضمتینله ونعلی وزنی اوزره جمع اولنور
فانک فتحی وعینک سکونی والفک قصریله دنیا زمینی کبی بو ذکر اولنان صاحب مراحک کلامندن فهم اولنان ندر اما ظاهر بودرکه
دنیا زمینک جمعی اوله مریضله مرضی کبی وفعالی وزنی اوزره دخی جمع اولنور فانک فتحی والفک قصریله وجع ایله وجاع کبی باب الفعل
بفتح الفاء وضم العین بوبناده دخی اصل افعال وزنی اوزره کلمکدر عجز له اعجاز کبی دکاه اولورکه فعال وزنی اوزره دخی کلور فانک کسریله
رجل له رجال کبی الصفة اما صفتده افعال وزنی اوزره جمع اولنور یقظله ایقاظ کبی اویانق معناسنه وبخدله انجاد کبی شجاع معناسنه ولکن
کلمه دن غیری بو بابده جمع مکسر کلامشدر باب الفعل بکسر الفاء وفتح العین بونده دخی اصل قلتده وکثرتده افعال وزنی اوزره کلمکدر عنبله
اعناب کبی دکاه اولورکه قلتده افعل وکثرتده فعول وزنی اوزره کلور اضلعله ضلوع کبی ضلعک جمعنده ایکو معناسنه که ضلعدر
امک سکونیله باب الفعل بکسر الفاء والعین بونک دخی جمع قلتده وکثرتده اصل افعال وزنی اوزره کلمکدر ابل ایله ابال کبی باب الفعل
بضم الفاء وفتح العین بوبناده دخی اصل فعلان وزنی اوزره کلمکدر فانک کسری وعینک سکونیله صردله صردان کبی برجنس قوش معناسنه که
الاکرکسی دیرلر وکاه اولور افعال وفعال وزنی اوزره دخی کلور ارباطله رباع کبی رطبک دربعک جمعنده که ربع شول دوه یاورسنه دیرلرکه
وقت ربیعده طوغه باب الفعل بضم الفاء والعین بونک دخی جمع قلتی وکثرتی افعال وزنی اوزره کلور عنقله اعناق کبی الصفة
اما صفتده ذکر اولنان دوزنک جمعی کذلک افعال وزنی اوزره کلور جنبله اجناب کبی بو ذکر اولنان صیغه ثلاثی مجرد مذکر اولدوغی تقدیرجه
اما مؤنث اولسه بو دخی برنیچه بابا وزره در باب الفعلة بفتح الفاء وسکون العین معلوم اولکه فعله وزننک جمع مکسری غالبا فعال وزنی
اوزره کلور فانک کسریله مجمه ده وجهک غیرنده قصعه ایله قصاع کبی کاسه معناسنه وکاه اولور فعل وزنی اوزره دخی کلور فانک کسری
وعینک فتحیله حلقه ایله حلق کبی وکاه اولور اجوفده وناقصده فعل وزنی اوزره کلور فانک ضمی وعینک فتحیله نوبتله نوب کبی ودخی قریه
ایله قری کبی الصفة اما صفتده جمع مصحح اوزره کلور مذکرنده واو ونونیله ومؤنثده الف وتاء ایله وبعض کلمه ده فعال وزنی
اوزره دخی کلمک واقع اولمشدر فانک کسریله عبله ایله عبال کبی فربه معناسنه وکشه ایله کماش کبی کوچک ممه لو ناقه معناسنه
باب الفعلة بکسر الفاء وسکون العین معلوم اولکه بوبنانک دخی جمع مکسری کرک صحیحنده وکرک غیر صحیحنده فعل وزنی اوزره کلور فانک
کسری وعینک فتحیله کسره ایله کسر کبی وسیبویه ایتدی الف وتاء ایله جمع اولنماق بوبناده نادردر کرک صحیحنده کرک غیر صحیحنده زیرا بو صیغه
جمعده عینک فایه تبعیتی لازم اولماغین ایل صیغه سنه راجعیت لازم اولور حالا که ایل صیغه سی عزیزدر باب الفعلة بضم الفاء وسکون العین
بونک دخی جمعی صحیحده غالبا فعل وزنی اوزره کلور فانک ضمی وعینک فتحیله غرفه ایله غرف کبی ومضاعفده اکثریا فعال وزنی اوزره کلور فانک
کسریله قبه ایله قباب کبی واجوفده فعل وزننه مقصور اولور فانک ضمی وعینک فتحیله سوره ایله سور کبی باب الفعلة بفتح الفاء والعین
بونک دخی جمعی فعال وزنی اوزره کلور فانک کسریله رقبه ایله رقاب کبی قیاس مطرد بودر وکاه اولور افعل وزنی اوزره دخی کلور همزه نک فتحی
وعینک ضمیله اکمه ایله اکم کبی پشته معناسنه وفعل وزنی اوزره ده کلور فانک کسری وعینک فتحیله قامه ایله قیم کبی وفعل وزنی اوزره ده کلور
فانک ضمی وعینک سکونیله خشبه ایله خشب وناقه ایله نوق کبی دخی جمعده عینک ضمی دخی جایزدر یا اسمانک فرعی اولماق اوزره یاخود اصلی
اولمق اوزره نتکم فعله ذکر اولنمشدر باب الفعلة بفتح الفاء وکسر العین بونک جمعی دخی فعل وزنی اوزره کلور فانک کسری وعینک
فتحیله معده ایله معد کبی وسیرافی ایتدی بو مطرد دکلدر زیرا کلمه نک کلم وخلفه نک خلف کلمز حامله اولان دوه معناسنه باب الفعلة
بضم الفاء وفتح العین بونک دخی جمعی فعل وزنی اوزره کلور کذلک فانک ضمی وعینک فتحیله تخمه ایله تخم کبی دبو واحد ایله جمع تا ایله فرق اولنان
قبیلدن دکلدر رطبه ایله رطب کبی زیرا رطب مذکردر وتخمه مؤنثدر واکر جمع اولسه مذکر اولوردی الاسم المزید فیه باب ما زیادته مدة ثالثة
معلوم اولکه فعال وزنی اوزره اولان اسمده فانک فتحی وکسریله جمع قلتی افعله وزنی اوزره کلور همزه نک فتحی وعینک کسریله زمانله ازمنه کبی
جمع کثرتی فعل وزنی اوزره کلور ضمتینله قذاله قذل کبی قفا معناسنه واوکر حرف علت اولانک جمع قلتنده وکثرتنده افعله وزنی
اوزره کلور سما ایله اسمیه ودوا ایله ادویه کبی واوکر حرف صحیح اولنده افعله کلدوکی کبی فعل دخی کلور فانک ضمی وعینک سکونیله حمارله
حمر کبی ومضاعفک جمعی افعله وزننه مخصوصدر جلال ایله اجله کبی وکاه اولور فعلان وزنی اوزره دخی کلور فانک کسریله غزال ایله غزلان
کبی وفعال فانک ضمیله ولدقده جمعی افعله وزنی اوزره کلور غراب ایله اغربه کبی الصفة اما صفتده فعال وزنی فانک فتحیله فعلاء وزنی

جمع

جمع اولنور فانک ضمی وعینک فتحیله جبانله جبنا کبی قورقق معناسنه وفعال وزنی اوزره ده کلور فانک کسریله جواد له جیاد کبی
یوکرک ات معناسنه وفعل وزنی اوزره ده کلور ضمتینله جماد له جمد کبی وفعال وزننک دخی جمعی فانک کسریله فعل کلور ضمتینله
کناز له کنز کبی کثیر اللحم معناسنه وفعال وزنی اوزره ده کلور فانک کسریله هجان ایله هجان کبی کریم وخالص معناسنه که لفظلری
اکرچه متحددر ولکن ثانی جمعدر تقدیرا وفعلی وزنی فانک ضمیله فعلا وزنی اوزره جمع اولنور فانک ضمی وعینک فتحیله والفک مدیله
شجاعله شجعا کبی وفعلان وفعلان وزنی اوزره دخی کلور فانک اولده فتحی وعینک سکونیله وثانیده فانک ضمیله شجاعل شجعان وشجعان
کبی وفعیل وزنی اوزره اولانک جمع قلتی افعله وزنی اوزره کلور همزه نک فتحی وعینک کسریله رغیف ایله ارغفه کبی نان کرده معناسنه جمع کثرتی
فعل وزنی اوزره کلور ضمتینله سریر ایله سرر کبی الصفة اما صفتده فعلا وزنی اوزره جمع اولنور فانک ضمی وعینک فتحیله کریم ایله
کرما کبی وفعال وزنی اوزره دخی جمع اولنور فانک کسریله کریم ایله کرام کبی وافعال وزنی اوزره ده جمع اولنور شریفله اشراف کبی
ومضاعفده وزن مز بودر غیری افعلاء وزنی اوزره دخی جمع اولنور همزه نک فتحی وعینک کسریله شدید ایله شداد واشداء
کبی وناقص واویده ویائیده دخی وزن مزبور اوزره جمع اولنور شقیله اشقیا وغنی ایله اغنیا کبی واجوف واویده ویائیده
فعال وزنی اوزره جمع اولنور فانک کسریله طویل ایله طوال کبی وفعیل بمعنی مفعول اولاجق فعلا کلور فانک فتحی وعینک سکونیله
والفک قصریله جریحله جرحی کبی وفعالا وزنی اوزره ده کلدی اسیرله اساری کبی وفعیل بمعنی مفعول جمع سالم ایله جمع اولنماز جریحون
وجریحات دنمز وفعول وزننک فانک فتحی وعینک ضمیله جمع قلتی کذلک افعله وزنی اوزره کلور جمع کثرتی فعل وزنی اوزره کلور
ضمتینله کذلک عمود له اعمده وعمد کبی اما ناقص واویده جمعی افعال وزنی اوزره کلور عدو له اعدا کبی اکرچه بونک حقی واو ونونله
جمع اولنماق ایدی ولکن کثرت استعمالله اسما حکمنده اولماغین افعال وزنی اوزره جمع اولندی الصفة اما صفتده غالب بودرکه فعل
وزنی اوزره جمع اولنور ضمتینله صبور له صبر کبی وکاه اولور مؤنثده فعائل وزنی اوزره اولور عجوزله عجایز کبی ودخی عدو
وعدونک اعدا وزنی اوزره کلمسی لعارض اولمشدر واصلی دکلدر وفعول جمع سالمله جمع اولنماز فاعل صیغه سنک جمعی کرک فتح عینله اولسون
فواعل وزنی اوزره کلور قیاسا وکاه اولور فواعیل دخی دیرلر اشباعله دانقله دوانیق کبی وکاه اولور فعلان وزنی اوزره دخی کلور
فانک ضمیله وکسریله ولکن ضم اکثردر فارسله فرسان کبی الصفة اما صفتده فعل وزنی اوزره جمع اولنور فانک ضمی وعینک فتحی تشدیدیله
جاهله جهل کبی وفعال وزنی اوزره ده جمع اولنور فانک ضمی وعینک تشدیدیله کافرله کفار کبی وجاهله جهال کبی وفعله وزنی اوزره
جمع اولنور فانک وعینک فتحیله فاسقله فسقه کبی وقضاة وزنی اوزره ده جمع اولنور فانک ضمی وضادک تخفیفیله قاضینک جمعنده
وبو مقوله جمع معتل اللامه مخصوصدر وفعل وزنی اوزره ده جمع اولنور ضمتینله بازل ایله بزل کبی آجیش یارمش دوه معناسنه وفعلا
وزنی اوزره ده کلور فانک ضمی وعینک فتحیله شاعرله شعرا کبی وفعلان وزنی اوزره ده کلور فانک ضمی وعینک سکونیله شابله شبان
وفعال وزنی اوزره ده کلور فانک کسریله نایمله نیام کبی وصاحبله صحاب کبی وفعول وزنی اوزره ده کلور شاهدله شهود کبی
وبو شول یرده اولورکه مصدری دخی فعول وزنی اوزره کله وفواعل وزنی اوزره ده جمع اولنور فاعل صیغه سنده تا اولمسه یا لفظا
ویاخود تقدیرا قایمه ایله قوایم کبی وحایض ایله حوایض کبی باب الافعل بفتح الهمزة والعین معلوم اولکه افعل وزننده اولان
اسمده قیاس افاعل وزنی اوزره جمع اولنماقدر اجدل ایله اجادل کبی وهمزه مکسور اولدوغی وقت دخی حال بویله در اصبعله اصابع
الصفة اما صفتده فعل وزنی اوزره جمع اولنور فانک ضمی وعینک سکونیله احمرله حمر کبی وحمر اکلمه سنک دخی جمعی بو منوال اوزره کلور
وفعلان وزنی اوزره ده جمع اولنور فانک ضمی وعینک سکونیله احمرله حمران کبی وبو مقوله نک واو ونونله والف وتا ایله جمعی جایز دکلدر المؤنث بالالف
افعل تفضیلله فرقدن اوتوری وافعلکه تفضیل ایچون اوله افاعل وافعلون وزنی اوزره جمع اولنور افاضل ایله افضلون کبی
الف که دردنجی ولاحقی مثلا افعل وفعلاء افعل اولمسه قیاس مطرد بودرکه الف وتا ایله جمع اولنه وجمع مکسر دخی جایزدر ولکن غیر
مطرددر وجمع مکسری دخی اکی نوعدر بری منتهای جموع صیغه سی اولنی اصل کلمه دن اعتبار ایله دعوا ایله دعاوی کبی بری دخی فعال وزنی
اوزره در فانک کسریله عطشی ایله عطاش کبی الذی فی آخره الف ونون المزیدتان ذکر اولنان بنانک جمعی منتهای جموع صیغه سی اوزره
کلور شیطانله شیاطین وسلطانله سلاطین وسرحانله سراحین کبی سرحان قورد دیدکلری جانوردر ذئب معناسنه مکر که علم رجل اولن
عثمان وسلمان کبی که بونده جمع مکسرله جمع اولنماز آخرنده اولان الف ونوننه تغیر کلمسون دیو الصفة اما صفتده فعال وزنی

اوزره جمع اولنور فانک کسریله عضابه عضاب کبی ونعالی وزنی اوزره دخی جمع اولنور فانک فتحی والفک قصریله سکوان ایله سکاری کبی
وودت کلیه ده حرف اول مضموم اولملیه جایز کورلمشدر بری کسالی وبری سکاری وبری عجالی وبری غیاری در غیرتلو معناسنه الرباعی
فعلاو وزنی اوزره اولانلرده قیاس مطرد بودرکه فعالل وزنی اوزره جمع اولنه کرک مفتوح الفاء واللام اولسون کرک مضموم الفاء واللام اولسون
کرک عشلیفی اولسون جعفر له جعافر درهم له دراهم کبی ومزبورک جمع قلنسه دخی صیغه مرقومه اختیار اولنمشدر معروفا موکرجز
لازم کلملرندیو الصفة اما صفتده فعیل مثلو ده فانک فتحی ویانک سکونی وعینک کسریله افعال وزنی اوزره جمع اولنور میتله اموات
وفعال وزنی اوزره ده جمع اولنور جید له جیاد کبی وافعلاء وزنی اوزره ده جمع اولنور همزه نک فتحی وفانک سکونی وعینک کسریله بینله
ابنیا کبی واما فعال وزنی اوزره اولان صفتلر فانک فتحی وعینک تشدیدیله وفیعل وزنی اوزره اولان صفتلر واوله نونلو والفلو
تا ایله جمع اولنور جمع مکسر لر اولنماذلر واما عوارده علو یر کلدوکی مجرای اسمایه جاری اولدوغیچون در وعوار جبان معناسنه در اما
شول رباعی که اننده حرف مد زاید وار در فعالیل وزنی اوزره جمع اولنور قرطاسله قراطیس مصباحله مصابیح کبی وشول رباعی که ترتیب اخیرنده
یاخود اکنچی حرف نشبت وار در انوک جمعنده تا الحاق اولنور جوذله جواذبه کبی واشعثی ایله اشاعثه کبی لکن تانک الحاقی معرقده
غالبا در ومنسوبده لزوما در الخماسی معلوم اولاکه خماسینک جمع مکسری کلمک مستکره در تصغیری مستکره اولدوغی کبی حروف اصلی لکن
برینک حذفی لازم اولماسون دیو الذی یفرق بینه وبین واحده بالتاء یعنی شول کلمه لر که انلک واحدیله جمعی بینده تا ایله فرق اولنور
اول حقیقتده جمع دکلدر مذهب اصح اوزره اکرچه ظاهر اختار جوهری جمع اولمق اوزره در تمرله تمر وحنظل حنظله کبی اسم الجمع
هر لفظ موز که کثیره متناول اولوب قلیله متناول اولمایه انکا اسم جمع دیرلر قوم کبی درهط کبی واکر کثیره متناول اولدوغی کبی قلیله دخی متناول
اولورسه اسم جنس دیرلر ماکی ذهب کبی الجموع التی جاءت علی خلاف القیاس معلوم اولاکه بعض جمعوار در که کندی لفظندن مفردی وار در
ولکن علی خلاف القیاس واقع اولمشدر اراهط کبی رهطک جمعنده حالاکه اراهط جمعی اولماق کرکدی واباطیل کبی باطلک جمعنده حال بوکه
باطلک جمعی بواطل کلمک کرکدی واحادیث واراضی ولیالی واهالی دخی بویله در جمع جمع معلوم اولاکه جمع جمع قیاس مطرد دکلدر کرک تصحیح
اولسون کرک مکسر نده سماعه موقوفدر مثلا بیوتات جایز اولدوغی کبی انلسات جایز دکلدر اسم جنس ده ومصدرده سماعه موقوف
اولدوغی کبی که ضربک جمعنده ضروب جایزدکلدر نصرک جمعنده نصور جایز دکلدر تذنیب معلوم اولاکه صاحب صحاح علیه رحمة الملک
الفتاح اثنای تحریرده اجناسه نظر اتمکین بعض کلماتی مکرر ذکر ایدوکیچون مباحث مفصلده مراد اولنان کلمه نک بولنمسنده عسرت اولمشدر
بناء علی ذلک بو عبد فقیر الفاظ نظر قیلوب هر اصل مشتق منه اولان حاشیه کتابده قید ایدوب فروع مشتقه یه علی حده انتاکه
سطورده سرخط اشارت اتمشدر تاکه بادی نظرده مراد اولنان کلمه یه وصول سهل الحصول اولا وشویله معلوم اولاکه هر فرع مشتقک
تغییری فرع اخرقتده نهایت بولور مکرکه فرع لاحق فرع سابقک متعلقاتندن اولا مثلا لاحق سابقک مؤنثی یاخود جمعی ویا مرادفی
اولاکه بودم فرع سابقک تغییری کا اولور مذکور لردن صکره دخی براد اولنور غفلت اولنمیه معلوم اولاکه اسمانک ذاتی ذکر اوقات
حرکات وسکناتنه توضیح اولنمشدر واحیانا اوزان مشهوره ایرادیله دخی توضیح اولنمشدر وقطع نظر صیغه بیان اولنمین حروف
اصوله حروف زوایدک وزنله موزن بینده مطابقتنه چندان التفات اولنمامشدر وامور ظاهره یه توضیح اولندوغی بیندرکه
معدود بیورلرکه طبایع متعلمین مختلفه وطبقات مبتدئین غیر محصوردر والله الموفق للصواب والیه المرجع والمآب

بسم الله الرحمن الرحیم
باب الهمزة من کتاب ترجمه صحاح الجوهری

فصل الالف الاباء همزه نک فتحیله قامش قصب معناسنه بعضلر قوغه دیدکاری اوتک بیشه سنه اطلاق اولنور اجمة الحلفاء معناسنه
الاباءة مواحدی اباءة علی وزن خرخر بر عودنک اسمی در الاتاءة همزه نک کسریله کتابت وزنی اوزره اتیو دخی معناسنه یقال اتاءة بسهم ای
رمیته به الاجاءة بالفتحتین علی فعل اکی طاغک بری نیث علی در اولبرینه سلمی دیرلر ونسبتنده اجئیتون دیرلر علی وزن اجیعون
الاء همزه نک مدیله علی وزن عاع برنوع اغاجدر الاءة واحدی وصوت معناسنه دخی کلور فصل الباء المبأبأة علی وزن
فعللة بابام انام سکا فدا اولسون دیمک یقال بابات الصبی اذا قلت له بابی وامی البؤبؤ بانک واولکی وثانیه نک ضمی وهمزه نک سکونیله اصل
معناسنه بعضلر عالم معناسنه دیدیلر سروکی یقال فلان فی بؤبؤ الکرم وبعضلر سید معناسنه دکوزبکی معناسنه کلور دیدیلر البتء
علی وزن الدخول طورمق اقامت معناسنه یقال بتأ بالمکان ای اقام به اما فصیح بتو در علو وزنی اوزره نوقکو معتل اللام بابنده کلسه کرکدر

اباء
اتاء
اثاء
اجاء
الاء
باباء
بتاء

انشاء الله تعالی کذا فی بعض نسخ الصحاح البثاء بانک فتحی وثاء مثلثه نک سکونیله وزیر وبعضلر بر اسمک موضعی در دیدیلر کذا فی
بعض نسخ الصحاح بو مقوله ما قبلی ساکن اولان همزه اخیره یی صورت الفده یازمق مواضع کثیره ده واقع اولمشدر تصحیف کتابدر یاخود
عین بیوا ترک اولنماغله معناعند الناسدن حذر ایدر البدء بانک فتحی ودال مهمله نک سکونیله بر نسنه یه ابتدا اتمک دمال بدات بالشیء
بدءا وبر نسنه یی مقدم اتمکده دخی دیرلر تقول بدأته اذا فعلته ابتداء وتقول فعل ذلک عودا وبدءا وفی عوده وبدئه دخی عوده وبدأته
وباد تمق معناسنه ده کلور دخلوق کبی یقال بدء الخلق اذا خلقه وبدا وابتدأ سید اولن کمسیه ده کلور نتکیم اکنجی سید اولانه ثنیان دیرلر
بانک ضمیله وبداء برکسه نک اوله دخی دیرلر یقال رجع عوده علی بدئه اذا رجع فی الطریق الذی جاء منه وچیچک وحصبه چیقماغه دخی دیرلر المبدوء
میمک فتحی ودالک ضمیله چیچک وحصبه چیقمش کسنه یقال بدئ الرجل بدءا علی ما لم یسم فاعله البدأة بانک فتحی ودالک سکونیله تماد دوشن بای البدءاء
جمعیدر وبداءة بر نسنه نک اشمه سنده غیریلردن اوکوردی یشماق یقال لک البدأة فی الرمی ای ان ترمی قبل غیرک بادی بدا اک اوکوده
معناسنه در یقال افعله بادی بدء ای اول کل شیء وبادی نک یاسی موضع نصبده ساکن اولور حرزمان استعمال عرب بونک اوزرنه
جاری اولمشدر وکاه اولورکه کثرت استعمال ایچون همزه سنی ترک ایدرلر نتکیم بابت معتلده کلور انشاء الله ویقال افعله
بداة ذی بدء وبداءة ذی بداءة الی غیره نکل ای اول اول البداءة بانک ضمیله برایشه غیریدن اول یشماق البداة بانک فتحی والفک
مدیله بمعناها یقال لک البداءة والبداة ای لک ان تبداء قبل غیرک فی الرمی وغیره البدیء علی وزن العجیب بدیع معناسنه یقال جاء فلان
بامر بدیء ای بدیع واهل اسلام قادوغی قیوسنه دخی دیرلر فی الحدیث حریم البئر البدیء خمس وعشرون ذراعا وبدی بر نسنه نک ابتداسنه
دخی دیرلر یقال فعله بادی بدیء کما یقال بادی بدء علی ما مر الابداء همزه نک کسریله سوزه بشلامق یقال فلان ما یبدی وما یعید ای
ما یتکلم ببادئة ولا عائدة یعنی نه فتح کلام ایدر ونه رد جواب ایدر وابداء بر امر عجیب کتورمکده دیرلر یقال ابدا فلان ای اتی بامر بدیء
البذاء بانک فتحی وذال معجمه نک سکونیله بر نسنه یی کوزه کورمک یقال بذأت الرجل بذاء وعدم قبول معناسنه ده کلور یقال بذأته عینی بذاء
اذا لم تقبله ولم یعجبک مرآته والکل من الباب الثالث البذیئة بانک فتحی وذالک کسریله شول یره دیرلرکه انک مرعاسی مقبول اولمیه البذیء
علی وزن بدیع فحش کویجی اولان کسنه یقال بذؤ من الباب الخامس وبذاء من الباب الثالث وبذی من الباب الرابع بذاء وبذاءة
المباذاة میمک ضمی وذالک فتحیله فحش سویلمک البراءة علی وزن السلامة بری اولمق یقال برئت منک ومن الدیون والعیوب من الباب الرابع
البرء بانک ضمی ورانک سکونیله خسته بری اولمق یقال برئت من المرض برءا البرء بفتح الباء وسکون الراء کذلک بو اولمق اهل حجاز لغتیدر
ویقولون برأت من المرض براء مثل قطع قطعا وبرء یرتمق معناسنه ده کلور یقال برأ الله الخلق برءا البریئة بانک فتحی ورانک کسریله وبانک
تشدیدیله خلق معناسنه در عربلر بونی همزه ایله استعمال اتمامشدر اکرچه اصلی همزه ایله در البارئ یرادیجی درصیدن سالم اولان کسنه
یقال اصبح فلانا بارئا من مرضه ای سالما الابراء همزه نک کسریله صحتیابی یو قلماق یقال ابرأه الله من المرض ومدیونی دیندن بری
قلماق یقال ابرأته مما لی علیه التبرئة تانک فتحی ورانک کسریله کذلک بری قلماق معناسنه یقال برأته تبرئة البرأة بانک ضمی ورانک سکونیله
صیادک ساکن اولدوغی وصید حینده البرء بانک ضمی ورانک فتحیله برأتک جمعی صیاد اوری معناسنه مثل جبرة وجبر وجبرة
شول حیث درکه اوتلک ایچنه ضیا وسایر نسنه لر قودلر التبرؤ فتحیتنله ورانک کسری وتشدیدیله بری اولمق یقال تبرأت من کذا
البراء بانک ورانک فتحیله بری اولان کسنه یقال انا براء منه وخلاء منه لا یثنی ولا یجمع لانه مصدر مثل سمع سمعا وبر ایکی اولنجه
دخی دیرلر حیث بذلت لیبقی الشمس من الشهر البری بانک فتحی ورانک کسریله بمعناه فاذا قلت انا بری منه وخلی منه ثنیت وجمعت البراء
کالفقهاء برینک جمعی البراء بانک کسری والفک مدیله کذلک برینک جمعی کریم وکرام الابراء کذلک برینک جمعی در کشریف واشراف الابریاء
مثل ذلک برینک جمعی در کنصیب وانصباء البریئة برینک مؤنثی البریئات والبرایا جمعی کلور البراء بانک ضمیله بری اولان کسنه
کعجیب وعجاب المبارات میمک ضمی ورانک وهمزه نک فتحیله اکی شریک بری برندن ایرلماق یقال بارات شریکی ای فارقته وادعوتندن
ایرلماغه دخی دیرلر الاستبراء همزه نک کسریله جاریه نک رحمی بری اولدوغن بیلمک ومطلقا بیلمک معناسنه ده کلور یقال استبرات
الجاریة واستبرأت ما عندک والظاهر انه فرع الاول البأة والبسوء بانک وسینک ولامه فتحی وثانیه نک ضمیله انس طوتمق یقال
بسأت بالرجل بسأ وبسئت بسأ وبسوءا من الباب الثالث والرابع البسوء بانک ضمیله شول ناقه درکه صاحبی دن منع اتمز الابساء
همزه نک کسریله برکسنه یی بر نسنه یه رام اتمک یقال بسأت فلانا فبسأ به البطء بانک ضمیله اکلنمک برعتک نقیضی در یقال بطؤ مجیئک

بثاء
بداء
بذاء
براء
بساء
بطاء

من الباب الخامس الابطاء همزه نك كسريله كيج كلمك تقول ابطأت فانت بطيء ولا تقول ابطيت وتقول ما ابطأ بك وما بطأ بك يعني نه دن كيج كلد
ديمك محلنده بويله ديرلر واخترينك الابطاء الكلمدر ديدوكي مخالف در زيرا جوهري ابطاء صند اسرعدر اصلنده متعدي ايدي
ديدوكندن وهم اولنان بودركه متعدي استعمال اولنمايه الاستبطاء كيج عد ايتمك بطان باءنك ضميله بر كلمه دركه بلوءده تعجب ايچون استعمال اولنور
بطان ذا خروجا يعني انك چقديغي نه كيج اولدي البكاء باءنك فتحي وكافك سكونيله ناقه نك سودي آز اولمق يقال بكأت الناقة بكاء من الباب الثالث
فاذا احمت الفعل قلت بكوءت تبكوء من الباب الخامس البكية باءنك فتحي وكافك كسريله سودي آز اولان ناقه البكاء باءنك كسريله جمعي البكي
كذلك باءنك فتحي وكافك كسريله بكيئة معناسنه يقال بكية وبكي البوء باءنك فتحي وواوك سكونيله رجوع ايتمك قال الله تعالى وباؤا بغضب من الله
اي رجعوا به اي صار عليهم وكذا باء بائمه يبوء بوء من باب الاول واقرار معناسنده كلور يقال باء بحقه اي اقر وبوء ايضا
عليه ده ذكر اولنور له ده اولنور ذهاب معناسنده كلور يقال في ارض كذا فلاة تبوء الى فلاة اي تذهب وفلاة فانك فتحيله
اسز صحرا به ديرلر وجوهرينك تبوء الى فلاة ديدوكي قولندن فهم اولنان بودركه باءء باب ثانيدن دخي كلمك جايز اوله وفيه تأمل
واوق وفي بجي الوادي من الباب الثاني تأمل لا يخفى المباءة ميمك وباءنك فتحي والفك مديله منزل معناسنه ديرلر ونوروحش منزلنه وده
يانه دخي ديرلر التبوء تاءنك فتحي وواوك ضمي وتشديديله يورت طوتمق يقال تبوأت منزلا التبوئة تاءنك فتحي وواوك كسريله
يورت حاضرلامق يقال بوأت للرجل منزلا وبوأته منزلا اي هيأته ومكنت له فيه وبركسه نك او زرنه كوزيه طوغرلتمق دخي ديرلر
يقال بوأت الرمح نحوه اي سددته نحوه وتشديدسيز رمح ايله برنسنه يي طوغرلتمق ديرلر الاستباءة همزه نك كسريله منزل طوتمق
يقال استباءه اي اتخذه مباءة ومباءة منزل معناسنه درنتكم الاكلمنز مرور اولدي البيئة على وزن البيعة حال معناسنه در يقال انه لحسن
بيئة سوء اي بحالة سوء وانه لحسن البيئة الاباءة همزه نك كسري والفك مديله منزله كوندرمك يقال اباءه الابل اي رددتها
الى منزلها واباءت على فلان ماله اذا اراحت ابله وغنمه واراحت يتاغه كتورمك ده وقصاص ايتمك معناسنده كلور يقال بأت
القاتل بالقتيل اذا اقتله الباءة على وزن الباعة منزلده مباءة كبي بوسبيدن نكاحه باءه وباءة ديدلر زيرا رجل اهليله سكون
بولور نتكم منزلده سكون بولور وكاه اولوركه باهه ديرلر هاء ايله نكاح معناسنه البواء فتحيله والفك مديله سواء كبي در لفظا
ومعنى يقال دم فلان بواء لدم فلان اذا كانت كفوا له وفي الحديث امرهم ان يتباؤا والصحيح ان يتباوءوا على وزن يتقاولوا
وبواء سلوبه دخي ديرلر يقال كلمناهم فاجابونا عن بواء واحد اي جوابا واحدا البوء باءنك فتحي وواوك سكونيله كشي يولدشي ايچون قتل
اولنمق يقال باء الرجل بصاحبه اذا قتل به ومنه قولهم غارد بكليب وهما يتقاربان فقتلت احدهما بالاخرى ويقال بوء به اي كن ممن يقتل به
البهاء بالفتح بلادة والبهو مثل الدخول انس طوتمق يقال بهأت بالرجل وبهيت به من الباب الثالث والرابع وابن السكيت ابيدي بهأء
نعات مادركي معناسنده كلور يقال ما بهأت له كما يقال ما بأهت له اي ما فطنت البهاء باءنك فتحي والفك مديله شول ناقه دركه
صفا ككسنه يه انيس اولور يقال ناقة بهاء اذا كانت قد انست بالحالب وهو من البهوء واما البهاء من الحسن فهو من بهي الرجل بالياء فيجيء
في المعتل البيئة قوي معناسنه يقال حاجة مبيئة اي شديدة كذا في بعض نسخ الصحاح فصل التاء التأتأة على وزن
الخلخال كلامنده تاي چوق سويلين كسنه يقال رجل تأتاء التأتأة كلامده تاي چوق سويلمك يقال فيه تأتأة اي يتردد في التاء
اذا تكلم التفاء فتحيله حده كلمك كبي تفاء من الباب الرابع اذا احتد وغضب التنوء على وزن الدخول مقيم اولمق يقال تنأ
بالبلد تنوءا اذا اقام به وقطنته من الثالث التانئ المقيم التناء تاءنك ضمي ونونك تشديديله تانئك جمعي هم تناء البلد التناءة
بالكسر والمد اسمدر مقيم اولمق معناسنه فصل الثاء الثأثأة على وزن الزلزلة دوه يي صويه قاندرمق تقول ثأثأت الابل
اذا ارويتها ودفع معناسنده كلور يقال ثأثأ عن القوم دفعت عنهم التثأثؤ على وزن التزلزل هيبت الموق يقال لقيت فلانا
فتثأثأت منه اي هبته الاثاءة من باب الافعال يقال اثأته بسهم اثاءة اي رميته به الثندوءة ثانك وذلك ضميله ارادكك
ممه كه عورتده اولان ثدي منزلهسنده در بعضلر ايدي ثندوة اراد مك ممه سي در بعضلر ايدي ممه اطرافنده اولان اتدر
يحنك اوكي مضموم قلسك همزه ايله استعمال ايدرسن يقى مفتوح قلسك واو ايله استعمال ايدرسن الثطاء فتحيله حماقت معناسنه
يقال ثطي وثطاء اي حمق الثفاء بضم الثاء وتشديد الفاء على مثال القراء خردل كه حب الرشاد دير بعضلر او ذرلك تخمي در ديدلر
الثماء ثانك فتحي وميمك سكونيله جرب طعام يدرمك يقال ثمأت القوم اطعمتهم الدسم ودسم فتحيله جرب معناسنده در وباشي يارد

معناسنده كلور يقال ثمأت رأسه اي شدخته وايمك كسوب ثريد ايتمك معناسنده كلور يقال ثمأت الخبز ثردته فصل الجيم
الجؤجؤ بضم الجيمين على وزن الهدهد قوش كوكسي كبي الجاجئ جيمك فتحي والفك مديله جؤجؤك جمعي كلور الجأجاة دوه يي
صو ايچمكه دعوت ايتمك تقول جأجأت بالابل اذا دعوتها لتشرب اسمي جي در على وزن الجيع اصله جاء ايدي همزه تين ايله
همزه تليين اولندي دخي جيء اولدي الجبء جيمك فتحي وبانك سكونيله قرموزي منتره كه بنات قسمندندر الجباة جيمك كسري
وبانك فتحيله جمعي مثل فقع وفقعة وفقع كذلك منتره ديرلر احمر ايدي جباء قرموزي اولان دكاء سياه اولان و
فقعه سياه كبي اولان منتره در وجب برنسنه دن كوز باقماغه ده وموخر اولمغه ده ديرلر علي كبي الاجباء همزه نك كسريله
منتره چوق اولمق يقال اجبأت الارض اذا كثرت كماتها يعني منتره چوق اولسه وصلاحي ظاهر اولمادين اكني صاتمق معناسنده كلور
وجاء في الحديث بالاهمز من اجباء فقد اربى واصله الهمز المجبأة منتره چوق ير الجبأة على وزن الجبهة بثمقجيلرك وزنده
ايش كسد كلوري كوتكد رقرزدم معناسنه الجبوء ضميله برنسنه دن كوز باقماق يقال جبأت عيني عن الشيء اي نبت عنه من
الباب الثالث بعضلر ايدي كيرو قالمق معناسنده كلور يقال جبأت عن الرجل جباء وجبوءا اذا خنست عنه وخنوس خارجمه
ضميله وسين وطاء ايله كيرو قالمق معناسنده وايلان ايننده دن چماغه دخي ديرلر يقال جباء عليه الاسود اي خرج عليه حية من جحره
وجحر جيمك ضمي وحاءنك سكونيله ايلن سوراخ معناسنه الجباء بضم الجيم وتشديد الباء قورقق كسنه جبان معناسنه الجابئ چكركه
جراد معناسنه الجرأة مثل الجرعة يادرلق شجاعت معناسنه كاه اولور كه همزه سن ترك ايدوب جرة ديرلر على وزن الكرة نتكم
نتكم مرأة ده عورت معناسنه مرة ديرلر الجرئ على وزن فعيل يارادر مقدام معناسنه ومنه يقال جرئ الرجل جراءة بالمد من
الباب الخامس ويقال جرئ المقدم اي جرئ عند الاقدام على ان يكون المقدم مصدرا ميميا الجرئة على وزن التجربة جرى قيلماق فتحه
فتحتيله وراءنك ضمي وتشديديله والجترأ جري اولمق تقول جرأتك على فلان حتى تجرأت واجترأت عليه الجزء بالفتح بولمك يقال
جزأت الشيء اي قسمته وجعلته جزءا واكتفا ايتمك يقال جزأت بالشيء جزءا من الباب الثالث اي اكتفيت به الجزء بضم الجيم البعض
الاجزاء جمعي ودوه علفله قناعت ايدوب صودن چكلمك يقال جزأت الابل بالرطب عن الماء يعني دوه علفله صو ايچمكدن قناعت
ايتدي وهو من الباب الثالث ايضا الاجزاء بكسر الهمزة والتجزئة على وزن التجربة كفايت ايتدرمك يقال اجزأتها انا وجزأتها
بالتشديد يعني دوه يه علفله قناعت ويردم واجزاء معناسنده كلور يقال اجزأت عنك شاة لغة في جزت اي قضت كفايت
معناسنه كلدكي كبي يقال اجزأ في الشيء اي كفاني ونصاب ويرمك معناسنده كلور يقال اجزأته جعلت له نصابا وغنا ويرمك
معناسنده كلور المجزاء ميمك فتحيله المجزاءة ميمك ضميله غنا ويرمك معناسنه كلور يقال اجزأت
عنك مجزأ فلان ومجزأه ومجزأة فلان ومجزأته اي اغنيت عنك مغناه الاجتزاء والتجزي اكتفا ايتمك يقال اجتزأت
بالشيء وتجزأت به اذا اكتفيت به الجزأة بچاقلك وبيزك واكا بكزر نسنه نك صاپي دستهء كارد ودسته درفش معناسنه
وجزء بفتح الجيم وسكون الزاء بر حبك اسمي در الجسء كثرت عملدن الناسور بغلايوب جابجا چكمك يقال جسأت يده من العمل
تجسأ جسأ من الباب الثالث اذا اصلبت الجسأة على وزن الجرعة اسم منه وطوارك بويني ناسور بغلاق يبس العطف معناسنه التجشؤ
فتحتيله وشينك ضمي وتشديديله التجشئة على وزن التجربة ككرمك كه ثقلت طعامدن حاصل اولور يقال تجشأت تجشؤا الجشاء
على وزن الهمزة اسمدر ككرمك معناسنه الجشاء بضم الجيم بمعناها قال الاصمعي هو على فعال كانه من باب العطاس والبوار والدوار الجشوء
على وزن الخروج يوركي برنسنه قوپوق زياده خوفدن بلخود زياده خوفدن يقال جشأت نفسي جشوءا من الباب الثالث اذا نهضت اليك
من حزن او فزع وجشوء خروج ايتمك يقال جشأ القوم من بلد اي خرجوا الاجتشاء بر كسنه يه بر يرموافق دوشمامك تقول اجتشأني
البلد واجتشأته اذا لم يوافقك الجشء جيمك فتحي وشينك سكونيله سبكلي قوس خفيف معناسنه بعضلر ايدي شول عصا خفيفدركه
يای دوزدكلري اغاجدن اولور الجفاء بضم الجيم ومد الالف شول چوپ چوب كه سيل الشرير اعوز وباطل معناسنده كلور قال الله تعالى
فاما الزبد فيذهب جفاء اي باطلا الجفأ كفاء اتمق يقال جفأ الوادي جفاء اذا رمى بالقذى والزبد وكذا القدر اذا رمت بزبدها
عند الغليان ودوجكي اكوپ ايچنده اولان نسنه يي دوكمك يقال جفأت القدر اذا امكلتها فصبب ما فيها ولا تقل اجفأتها واما الذي
في الحديث فاجفئوا قدورهم فهي لغة مجهولة وبر كسنه يي دوشرمك تقول جفأت الرجل اذا صرعته وكذا من الباب الثالث الاجفاء

بكاء
بوء
بهاء
تأتأ
تفاء
تناء
ثأثأ
ثطاء
ثفاء
ثماء

جاجأ
جباء
جراء
جزء
جسأ
جشأ
جفاء

همزه‌نک کسریله کف ایتمک یقال من الجفت الاجتفاء کذلک همزه‌نک و تانک کسریله برنسنه‌یی قوپرمق تقول اجتفأت الشیء اذا قلعته ورمیت به
الجناء ئو نسنه‌نک دوزنه بودی قوین دوشمک یقال جنأ الرجل على الشیء من الباب الثالث اذا اکبّ علیه الجناءة والجنانوء بمعنا
الاجناء على وزن الاکرام کوزه اولان کمسنه احدب معناسنه المجناء بضم المیم قلقان ترس معناسنه المجیء والمجیء مصدر
میمی در ولکن شاذدر زیرا قیاسی بودر که فعل یفعل مصدر مفعل کلمه بفتح العین الا برقاچ کلمه على خلاف القیاس کلمشدر مجیء و محیض
ومکیل و مصیر کبی الجیئة جیمک فتحیله بنا بر مره‌در مجیء دن الا بوقدر وارد که موضع مصدر وضع اولنمشدر مثل الرجفة والرحمة
الجیئة جیمک کسریله اسمدر مجیء معناسنه الاجاءة کتورمک و یقال اجاءنی على فاعلنی فجیئته اجیئه ای غالبنی بکثرة المجیء
فغلبته تقول الحمد لله الذی جاء بک والحمد لله اذ جئت ولا تقل الحمد لله الذی جئت و مضطر قلمق معناسنده کلور یقال اجأته
الى کذا ای الجأته واضطررته الیه و فی المثل شرّ ما یجیئک الى مخة عرقوب وعرقوب اغجکدن اوکچه‌یه متصل اولان سکره دیرلر و بوکا
ایچنده ایلکی اولمدوغنه بنا عدم قدرتدن کنایه‌در الجیء ایچلن نسنه شراب معناسنه یقال لو کان ذلک فی الجیء والجیء ما نفعه
ای فی الطعام والشراب بعضلر ایتدی بو مطلوعربلرک جأجأت بالابل وهأهأت بها دیدکلری قوللندن مأخوذدر اذا دعوتها
فی الاول للشرب و فی الثانی للعلف

فصل الحاء

الحبأ بالفتحتین پادشاهک همنشینی در مصاحبی اولان کمسنه الاحباء جمعی
مثل سبب واسباب الحتاء کلیمک صچاغنی بوکمک تقول حتأت الکساء حتأ من الباب الثالث بهمز ولا بهمز اذا فتلت هدبه وکففت
ملزقاته یعنی صچاغنی بوکوب یاپشدرلوب اصلاح ایتمک بویله دیرسن و هدب ساچاک و فتیل صچاغنه دیرلر الاحتاء همزه‌نک کسریله یعنی الحتأ
تقول احتأت الثوب اذا فتلته فتل الاکسیة فتل بوکمکه دیرلر و اکسیه کسانک جمعیدر و کسا دیو کلیمه دیرلر الحجأ شاد اولمق یقال حجأ
من الامر من باب الثالث اذا فرحت به و اذا کان من الباب الرابع یکون بمعنى الولوع یعنی حرص معناسنه یقال حجئت حجأ اذا کنت
مولعا به حریصا بهمز ولا بهمز التحجؤ فتحتیله و جیمک ضمیله و تشدیدیله بو معنایه یقال تحجأت به الحدأة بفتح الحاء والدال شول قازمه که
ایکی اغزلی ولا جمعی حدأ کلور مثل قصبة و قصب الحدأة بکسر الحاء وفتح الدال چیلق دیدکلری قوش و کوکرجین معناسنه جمعی حدأ کلور
مثل عنبة و عنب ومنه قولهم حِدأ حدأ وراءک بندقة ابن السکیت ایتدی حدأ بو مقامده حداة دن ترخیم اولنمشدر یعنی حرف ندا محذوف
اولوب یا حداة حذرایت دیمک اولور و عامه حدا حدا دیرلر حانک فتحیله و شرقی ایتدی حداء بر قبیله‌نک و بندقة بر قبیله‌نک اسمیدر
الحداء یمندن بر قبیله‌نک اسمیدر الحدأ حانک فتحی و دالک سکونیله صرف ایتمک تقول حدأت الشیء حدأ من الباب الثالث اذا صرفته
الحدأ بالفتحتین یاپشماق تقول حدئت بالمکان من الباب الرابع اذا لزقت به و صنماق معناسنه و شفقت و نصرت معناسنه ده
کلور و تعدیته الاول بالباء والثانی بالعلی او الى یقال حدئت الیه ای لجأت الیه و حدئت علیه والیه ترحمت علیه و نصرته الحزء
بالفتحتین سرابه برنسنه‌یی دفع ایتمک یعنی مرتفع کوسترمک که صحراده صوکبی کورنن نسنه‌ده ظاهر اولور یقال حزأ السراب الشخص یحزؤه حزأ من الباب
الثالث اذا رفعه وهی لغة فی حزاه یحزوه بلا همز الحزء بسکون الزاء دوه‌یی جمع ایدوب سورمک تقول حزأت الابل ای جمعتها
وسقتها الحشء برکمسنه‌نک قارنینه اوق اورمق یقال حشأت الرجل بالسهم حشأ من الباب الثالث اذا اصبت به جوفه و جماع
معناسنه ده کلور تقول حشأت المرأة اذا جامعتها وکل منهما من الباب الثالث المحشاء میمک کسریله قالین کلیم جمعی المحاشی کلور
الحصء صو ایچمک تقول حصأت من الماء اذا رویت و اوغلاغک قارنی یاخود قوزینک سود ایله طولمق یقال حصأ الصبی من اللبن
اذا امتلأ بطنه و هما من الباب الثالث و یللنمک معناسنه ده کلور خروج الریح من الدبر کبی یقال حصأ بها اذا حبق الاحصاء همزه‌نک
کسریله صویه قاندرمق تقول احصأت غیری ای ارویته الحضء اودی یاقمق تقول حضأت النار ای سعرتها بهمز ولا بهمز ولکن
المحضاء بکسر المیم على وزن مفعل شول اغاجدرکه انکله اود اوکه‌لر جمعی محاضیء کلور
الحطاء دوشمک اسقاط معناسنه تقول حطأت به الارض ای صرعته و قوش صاغنماق یقال حطأ بسلحه ای رمی به وسلح
ای باصنوبا والآیه بر کمسنه‌نک ارقه‌سنه اورمق قال ابن عباس اخذ رسول الله صلى الله علیه وسلم بقفای فحطانی حطأة
وقال اذهب فادع لی فلانا وجوکمک کبی اتمام یقال حطأت القدر بزبدها ای دمته و الکل من الباب الثالث الحطیء على وزن
فعیل نکیته اولان کمسنه یقال حطیء بطیء لاتباع ای رذیل الحطئة بضم الحاء وفتح الدال قصه بویلو و قیج کسنه و برکسنه‌نک ادی

الحنظئة

الحنطئة بضم الحاء وفتح النون وکسر الطاء مثل علبطة یقال عنز حنطئة ای عریضة و عنز عنبکی فتحی و نونک سکونیله و زای معجمه ایله کچی معناسنه
الحنطاء حانک و بانک فتحیله واخرنده همزه ایله الحبنطاءة مثله والحبنطا کذلک حانک فتحی ایله بلا همز قصه بویلو و سمز و قارنی
بیوک کسنه المحبنطی میمک ضمی و حانک سکونیله بمعنا بهمز و لا بهمز بعضلر ایتدی محبنطی کین ایله طلو اولان کسنه‌در الاحبنطاء
همزه‌نک و بانک کسریله قارن شیشمک یقال احبنطأ الرجل اذا انتفخ جوفه الحفاء فتحتیله بردی دیدکلری دکنک کوکیدر که تازه
و بیاض اولور و بعض دیاده اینیرلر الاحکاء همزه‌نک کسریله محکم ایتمک یقال احکأت العقدة و احکیتها ای شددتها الحلاء حانک
فتحی و لامک ضمیله على وزن فعول برطاشه برطاشه سوروب مابیندن حاصل اولان توزیله آیینه‌نک پاسی چیقارمق تقول حلأت له
حلوءا اذا حککت له حجرا على حجر ثم جعلت الحکاکة على کفک و صدأت به المرأة والحکاکة حانک ضمیله حاصل اولان توز
و تصدئه پاس کیدرمک معناسنه‌در الحلاءة بضم الحاء والمد یعنی الحلوء على ما مر آنفا و شول دباغلر دریدن صویدقلری ات پاره
سنی حلاءة دیرلر و فی المثل حلأت حالئة عن کوعها لان المرأة الصناع ربما استعجلت فقشرت کوعها ای ساقها یعنی بتردست اولوب
چابک اولان عورت کاه اولور ابتدا کند و ایاغنی مجروح ایدر و صناع صادک فتحی و نونک تخفیفیله بتردست اولان عورت التحلی
تانک کسری و حانک سکونیله و لامک کسری و مدیله شول ددی درکه صویرکی اکا بچاق قصر ایده و منه یقال حلیء الادیم مثل حلم الحلاء
فتحتیله دری بر بچاق قصرایتمک و حلاء شول وجوق یا دملرنه دیرلر که محموم اولان کمسنه‌نک طوداغنده ظاهر اولور یقال
حلئت شفته اذا بثرت الحلاء حانک فتحی و لامک سکونیله قابجی ایله یا غیری ایله اورمق تقول حلأته بالسوط و حلأته بالسیف
اذا ضربته به و اعطا معناسنه ده کلور تقول حلأته مائة درهم اذا اعطیته التحلیة والتحلیء على وزن التکملة والتکمیل دوه‌یی صودن
منع ایتمک تقول حلأت الابل عن الماء اذا طردتها و منعتها ان ترده واما حلأت السویق دیدکلری اصلنده مهموز دکلدر زیرا که حلوادن
مأخوذدر بو همزی عارضدر الحماء فتحتیله قاره بالچیق قال الله تعالى من حمإ مسنون و قیونک بالچیق چوغالمق یقال حمأت البئر
اذا کثرت حمأتها و غضب ایتمک یقال حمئت علیه من الباب الرابع الحمأة بالتسکین بمعناه الحماء بالتسکین ایضا قیونک بالچیغنی پاک ایتمک تقول
حمأت البئر اذا نزعت حمأتها من الباب الثالث الحمء شول کمسنه‌درکه زوج جانبندن خصم اوله زوجه‌نک قرنداشی کبی بونده دورت لغت وارد
حمء بالهمز و حماء مثل قفا و حمو مثل ابو و حم مثل اب جمعی الاحماء کلور الحناء بکسر الحاء والمد والتشدید قنه کرنا طائفه‌سی
استعمال ایدر اکثرها التحنئة والتحنیء على وزن التکملة والتکمیل حنا ایله بویامق یقال حنأت لحیته تحنئة وتحنیئا اذا خضبتها به

فصل الخاء

الخباء خانک فتحی و بانک سکونیله کزلمک تقول خبأت الشیء ای سترته من الباب الثالث الخابئة کوب جب
معناسنه الا ان العرب ترکت همزها الخبء شول نسنه‌درکه کزلوا الخبیء على وزن فعیل بمعناه و خبء السماء القطر و خبء الارض
النبات وکلمه خبء خبأ ایله برده یوللق کرک ایدی ولکن مصدر ک اکثرا مفعولا معناسنه بنا کتاب صورت العقد یاد نلاغی
خبء منفصل یاذدی الاختباء الاستتار تقول اختبأت ای استترت المخبأة کیزلنمش یقال جاریة مخبأة ای مستترة الخباءة
مثل الهمزة شول عورت که کاه کورنوب کاه کزلنه قیل ان ابنض کنّاتی الى الخباءة الطلعة الکنات بفتح الکاف جمع الکنة والکنة بفتح الکاف
و تشدید النون زوجة الابن والاخ الاختتاء همزه‌نک و تانک کسریله کیزلنمک تقول اختتأت من فلان ای اختبأت منه و استترت
خوفا و حیاء ابو عمرو ایتدی اختتأ الدم معناسنه ده کلور تقول اختتأت له اختتاء اذا اختلته الخجاء خانک فتحی و جیمک
سکونیله نکاح ایتمک تقول خجأت المرأة اذا نکحتها الخجأة على وزن الهمزة کثیر النکاح و یقال فحل خجاءة یعنی کثیر الضراب و ضراب ضادک
کسریله جماع معناسنه‌در و خجاءة شول کسنه‌ده که اطلاق اولنور که کثیر اللحم اولوب ثقیل اولا التخاجؤ بر دمکده دیکلی اولمق الخذاء
والخذاء والخذوء خانک فتحی و ذالک سکونیله اولاده و فتحیله ثانیده و خانک و ذالک ضمیله ثالثده خضوع ایتمک یقال خذأت له وخذئت
بالکسر والفتح ای من الباب الثالث والرابع خذءا وخذاء وخذوءا الاستخذاء بمعناه ایضا تقول استخذأت له الاخذاء ذلیل ایتمک
یقال اخذأه فلان ای اذله الخزء بالضم و سکون الزاء نجاسات عذره معناسنه جمعی الخزوء خمیله مثل جند و جنود الخزاءة مثل الکراهة
غائط کتورمک یقال خزأ خزاءة مثل کره کراهة الخزء بفتح الخاء و سکون الزاء مثل کره کرها و الکل من الباب الرابع المخزاة میمک و زانک فتحیله
مخرج ادب خانه معناسنه و صاحب ترجمه مختار و اختری مخرج خزء برمعناسنه ددیمشلر درغلط در نته کم صاحب کشف
و صاحب تهذیب شهادت ایتمشلردر الخسء منع ایتمک تقول خسأت الکلب من الباب الثالث ای طردته ومنعته ومنه اطلاغه دخی دیرلر

جناء
جئ
حياء
حتاء
حجاء
حداء
جزء
حش
حصاء
حضاء
حطاء
حفاء
حلاء
حكاء
حلا
حماء
حناء
خباء
ختاء
خجاء
خذء
خزاء
خساء

يتعدى ولا يتعدى الاختفاء ممنوع اولماق الخنوء ضمتيله كوز قماشماق معناسنه يقال خنأ بصره خناءً وخنوءًا اى سدد
ومنه قوله تعالى ينقلب اليك البصر خاسئا الخاسئ تانك فتحى وسينك ضمیله انشماق يقال تخاسأ القوم بالحجارة اى تراموا بها المخاسأة ميمك
فتحى وسينك فتحيله بعناه يقال كانت بينهم مخاسأة الخطاء فتحتيله ثوابك نقيضى در وكاه اولور ومد له دخى تلفظ اولنور وقرئ بهما قوله تعالى
ومن يقتل مؤمنا خطاء الاخطاء همزه نك كسريله خطا ايتمك ولا تقل اخطيت بالياء وبعضهم يقول الخطء خانك كسرى وطانك سكونيله كناه ومنه
قوله تعالى ان قتلهم كان خطأً كبيرًا اى اثمًا وكناه ايتمك يقال خطئ يخطأ خطاء وخطاءة على وزن فعلة الخطيئة على وزن فعيلة اسم
بمعنى الخطاء ولك ان تشدد الياء لان كل ياء ساكنة قبلها كسرة واو ساكنة قبلها ضمة وهما زائدتان للمد لا للالحاق ولا هما من نفس
الكلمة فانك تقلب الهمزة بعد الواو واوًا وبعد الياء ياءً وتدغم فتقول في مقروء مقرو وفي خبئ خبى بتشديد الواو والياء وقولهم
ما اخطاه فمعناه تعجب من خطئه لا من اخطائه ابو عبيدة ايتدى خطئ واخطأ بمعنى واحد وفي المثل مع الخواطئ سهم صائب يضرب للذى
يكثر الخطاء ويأتى الاحيان بالصواب قال الاموى المخطئ من اراد الصواب فصار الى غيره الخاطئ من تعمد لما لا ينبغى التخطئة
والتخطىء مثل التفعلة والتفعيل بركسنه يه خطا اندك ديمكدر يقول خطأ وتخطئة وتخطيئًا اذا قلت له اخطأت ويقال ان لخطأت
فخطنى التخطىء فتحتيله وطانك ضمى وتشديديله خطا اظهار ايتمكدر كاكه خطا اولميه يقال تخطأت له فى المسئلة اى اخطأت وخطا
ايتمك معناسنه متعدى دخى كلور كما قال تخطأت النبل احشاءه دنبل يزن واخشابوش بوكر التخاطئ تانك فتحى وطانك ضميله بمعنى التخطئ
ويجيء ايضا متعديًا يقال تخاطاه اى اخطاه يعنى انما خطا اظهار ايتدى الخطايا جمع الخطيئة وكان الاصل خطائئ على وزن خطاعع
فلما اجتمعت الهمزتان قلبت الثانية ياءً لان قبلها كسرة ثم استثقلت وجمع ثقيل وهو معتل مع ذلك فقلبت الياء الفا ثم قلبت
الهمزة الاولى ياء لخفائها بين الالفين الخفاء برنسنه يى صرع معناسنه يقال خفأ الرجل خفاءً اى صرعه وتوبيخ معناسنه دخى كلور
يقال خفأ فلان بيته اى قوضه من الباب الثالث كذا فى بعض نسخ الصحاح الخلاء فتح الخاء وسكون والخلاء بالكسر والمد حرن اولمق
وعناد ايتمك يقال خلأت الناقة اى حرنت وبركت من غير علة كما يقال فى الجمل الح والفرس حرن وفى الحديث ما خلأت ولا حرنت ولكن حبسها
حابس الفيل فصل الدال الدبداء دالك كسرى والكفيديله دوه تك غايت سكرتيسى الداء دأة على وزن الزلزلة بمعناه يقال دأدأ
دأدأةً ودئداء الدادئ على وزن المساجد شول كيجه دركه ايكى آخرنده اولور محاق كيجه لرندن اول محاق كيجه لرى شول ايكى
كيجه دركه شهرك آخرنده اولور اى كورنمز بعضلر الدبداء دالك كسريله كذلك والدأدأ دالك فتحيله ايكى اخر دريدى الدرء دفع ايتمكدر وفى
الحديث ادرؤا الحدود ما استطعتم يقال درأه يدرأه من الباب الثالث ودرأ اكر بركيك معناسنه دخى كلور اعوجاج كبى على كيجى الدرؤ
ضميله اكنز چيقمق يقال درأ فلان درءًا اى طلع مفاجأة ودوه بنچه چيقمق يقال درأ البعير درواءً اى غد وكلام
الغدة ورم فى ظهره ودرؤ بلدن بلدره اوغده دخى درلر على كيجه الدادئ بنچه چيقان دوه يقال ناقة دادئ ايضا الاندراء من باب
الانفعال دوه نك طوغورسى قريب اولدقده سود ايتمك يقال ادرأت الناقة بضرعها فهى مدرئ الدرى على وزن فعيل زياده
يلدز ديونلر ومنه كوكب درى وقد درأ الكوكب درؤًا اى تلألأ ولكل من الباب الثالث بعضلر ايتدى دال مضموم اولدقده
درء منسوب دركه دريى ديونور على وزن فعلى بوتقدير جه مهموز اولماز زيرا كلام عربده فعيل يوقدر قرادن شول كمسنه كه همزه ايله قرأة ايتدى
فعول وزنى ديلدى سبوح كبى ولكن ضمه ثقيل اولد ايغى كسريه رد اولندى وحكى عن بعضهم درى من درأته جرهونه على فعيل ومفتوح
الاول لانه من الدرء ع بمعنى التلألؤ على ما مر الدرارئ شول اولو يلدزلر كه عرب قندهارى اسملرى معلوم اوليه التدروء
فتحتيله ودالك ضمى وتشديديله سركشلك ايتمك يقال تدرأ علينا فلان اى تطاول التدراء بضم التاء وسكون الدال ومد الالف
قدرت وقوت يقال السلطان ذو تدرأ اى ذو قوة على دفع اعدائه عن نفسه اصطلا دردن ردفع معناسنه اولنده اولانا زايده
ترتيده وتبصيده زياده اولنده عجى كبى وترتب ثابت ديكدر زنكم تنصبرا غاجك اسيدر المدارؤ تانك فتحى ودالك ضميله اختلاف
ايتمك يقال تدارأتم اى اختلفتم وتدافعتم الادراء بمناها يقال ادارأتم اصله تدارأتم فادغمت التاء فى الدال واجتلبت الالف
ليصح الكلام بالابتداء بها المدارأة مخالفت ومدافعت معناسنه يقال فلان لا يمارى ولا يدارى يعنى نه مخالفت ونه خود منازعت
ايدر واما مداراة كه حسن خلق وما ستعمال اولنور ادنه اكى روايت وارد بيرى مهموز اولمقدر دارأته دن ماخوذ اولنمك دافعته
معناسنه يعنى ادفع بالتى هى احسن بيرى دخى مهموز اولمقدر داريته دن ماخوذ اولنمك اتقيته ولاينته معناسنه المدرء

بضم الدال وسكون الراء ادراق معناسنه كذا فى الترجمان يقال جاء سيل درأً اى من بعيد الدرء بالفتح اكرلك معناسنه كلور اعوجاج كبى يقال
اقمت درء فلان اى اعوجاجه وشغبه اى جداله ومنه قولهم بئر ذات درء وهو الحيد اى الميل والاعوجاج للاستقاض يعنى ميلات وقولهم
طريق ذو دروء على وزن فعول اى ذو كسور واعوجاج الدريئة شول حلوا در دركه انى پرده ايدينوب صيده اوقا تارلر دردن ماخوذ
صيد جانبنه حجاب واقع اولديغيچون وشول حلقه يه دير كه جنديلر انى كوزلرلر قيتورلر الادراء من باب الافتعال صيد جانبنه دريئه
كركى ايله نكرك سيار فوايدى اولسون قال الله تعالى فيها دفء دالك كسرى وفانك سكونيله دوه دن حاصل اولان منافع كركا ولادى
كبى ومنه يقال ما فى الرجل دفاءة مثل كراهة وكذلك دفئ دفاء مثل ظمئ ظماء من الباب الرابع واتى ايدوكننه يه دخى دفء دير ليجى
الادفاء كلور تقول ما عليه دفء لانه اسم ولا تقول ما عليه دفاءة لانه مصدر يقال اقعد فى دفء هذا الحائط اى كنه يعنى ديوار
قويتسيدر فعوداية الدفئ دالك فتحى وفانك كسريله على وزن فعيل شول كمسنه دركه دفئ كيه الدفان على وزن عطشان بمعناه المذكر
الدفأى على وزن عطشى للمؤنث الادفاء همزه نك كسريله ايستماق يقال ادفأه بالثوب الاستدفاء بمعناه ايضا يقال استدفأ به الادفأ
كسريله ودالك تشديديله كذلك ايضا يقال ادفأ به من افتعل اى لبس ما يدفئه الدفاءة دالك فتحيله اييجا قلق يقال دفؤت ليلتنا
الدفئ على وزن فعيل ايجا قاولان نسنه يقال اليوم دفئ وليلة دفيئة وكذلك الثوب والبيت المدفأة ميمك ضمى وفانك فتحيله شول
دوه لردركه يوكى ويا غى چوق اوله المدفئة ميمك ضمى وفانك كسريله چوق قلوده لان بعضها يدفئ بعضها بانفاسها الدفئ مثل النجم شول
يغور دركه بهار فصلنده نجمكه وياى فصلندن اول اولاو منترقمسندن يريوزنده مسنة قالمايب كيدكد كجين ده بعضلر ايتدى
دفئ ودثى بانشاء المثلثه بنا ما تدره شول يغور مسنه لردركه قبل الصيفى ديرد بيرلر ودفئك اولى وقوع جبهه واخرى وقوع صرفه در
منازل قمردن اكى منزلك اسميدر المدكاة ميمك ضميله مزاحمه ويرمك تقول داكأ القوم مداكأة اذا زاحمتهم ودبوج جمع اولمنه دخى ديرلر
يقال داكأت عليه الديون التداكؤ فتحتيله وكافك ضميله ازدحام ايتمك يقال تداكأ القوم اى ازدحموا الدنئ على وزن فعيل شول كمسنه دركه
خسيس ذليل اوله يقال دنأ الرجل يدنأ من الباب الثالث اذا صار دنيئًا لاخير فيه الدانئ خبيث كمسنه الدنوءة دالك ضميله والدناءة
دالك فتحيله رذالت يقال دنأ الرجل من الباب الاول ودنؤ من الباب الخامس اى سفل فى فعله الدنيئة عيب ونقصيه الدناء فتحتيله
بوكرى اولماق حدب معناسنه الادناء بوكرى كمسنه احدب معناسنه الداء مرض جمعى ادواء كلور يقال داء الرجل يداء اذا مرض من الباب الرابع كخاف
يخاف الدائ مريض يقال فلان ذو داء وقد يقال دئت يا رجل اى مرضت الاداءة مرض صاحبى اولمق يقال ادأت فانت مدئ المدئ
ميمك ضمى ودالك كسريله مريض اولان كمسنه ويقال اداءه الله اى اصابه بداء يتعدى ولا يتعدى الادواء والاداءة زحمت ايتمك يقال اداءة
اداءةً وادوأت ادواءً اذا اتهمته وقولهم به داء ظبى معناه ليس به داء كما لا داء بالظبى فصل الذال الذرء ذالك فتحى وراءنك سكونيله
خلق ايتمك يقال ذرأ الله الخلق اى خلقهم من الباب الثالث ويرى زراعت ايتمك معناسنه دخى كلور تقول ذرأت الارض اذا بذرتها الذرية
ذالك ضمى وياءنك تشديديله نسل معناسنه دراى وجنك نسلنه اطلاق اولنور وعرب ذريتك همزه سن ترك ايتمشلردر يعنى همزه ايله استعمال
ايتمشلردر الذراري جمع الذرء ذالك كسرى وراءنك سكونيله مخلوق وفى الحديث ذرء النار اى انهم خلقوا لها ومن قال ذرو النار
بغير همزة اراد انهم يذرون اى يترکون فى النار الذرء فتحتيله قوجايوب بعقدم ارا و صاولان صاچ اغارمق وغضب معناسنه دخى كلور
على ما سيجئ الاذراء صاچى اغارمق يقال رجل اذرأ والذرآء على وزن الحمراء مؤنث اذرأ يقال ذرئ شعره وذرأ الفتان من
الباب الرابع والثالث كذا فهم من المصادر الذراءة ذالك ضمى وراءنك سكونيله الاسم فيه الاذراء همزه نك فتحى وذالك سكونيله شول اوغلق دركه
قولاقلرى لاحبه وكندوسيا ماولا الذراى ذالك فتحى وراءنك سكونيله وفتحيله كه لغتدر شول طوز دركه غايت ابيض اوله وذا غضب معناسنه دخى
كلور يقال ذرئ الرجل اى غضب الاذراء همزه نك كسريله غضبلنديرمك يقال اذرأته انا اى اغضبته وبرنسنه معناسنه دخى كلور بعضهم
طعنه فاذرأه عن السرج اى القاه الذرئ على وزن فعيل اكملك بر يقال ذرع ذرئه على وزن فعيل الذماء مشقت يقال ذما عليه
اى شق عليه كذا فى بعض نسخ الصحاح التذنئة على وزن التجربة اتى زياده ءبشورمك الذيوء زياده بشمك يقال ذيأت اللحم فتذيأ
اذا انضجته حتى يسقط من عظمه ويا ده ارزوب صايع اولمق يقال تذيأت الرحمة اذا افسدت وتقطعت فصل الراء الرأرأة
على وزن الزلزلة يلدرمق يقال رأرأ السحاب اى لمع ورأرأ المرأة بعينها برقت وكوزدوركمك معناسنه دخى كلور يقال رأرأت عينها

خطاء

خلاء

دداء

درء

دفاء

دكاء

دناء

ديا

ذرء

ذماء

ذياء

رراء

بج

اذا كان يدبرها الراداء دالك فتحيله ومدى دقتريله كوزى دوراين كسنه يقال لهم رداء العين على ضلال وفلال المرباءة ميمك فتحيله كوزد كچك
يرمرقبه معناسنه المرباء ميمك فتحيله بعناه المربأ ميمك ضمى وتانك فتحيله كذلك وعنه قيل لمكان البازى الذى يقف عليه مرباء الرباء رانك فتحى
وباتك سكونيله كوزتمك يقال ربأت القوم اى رقبتهم الارتباء بمعناه يقال ارتبأتهم ونظر ايتك معناسنه دخى كلور يقال ربأنا فلان وارتبأ اذا
اعتان والوبا والارتباء يوقره چيقمق معناسنه دخى كلور يقال ربأت المرباءة وارتبأتها اذا علوتها واعتبار معناسنه دخى كلور
يقال ما ربأة رباء فلان اى ما علمت به ولم اكرث له ولم ابال به الربئ على وزن فعيل والربيئة قراوله عسكره دشمن جانبنه قورلسر
جمع الربايا كلور وقولهم انى لاربأ بك عن هذا الامر اى ارفعك عنه المرابأة على وزن المفاعلة صقنمق وحذر ايتمك معناسنه تقول رابأت الشئ
مرابأة اذا احذرته واتقيته الرثاء رانك فتحى وثانك سكونيله بغلاقمق يقال رثأت العقدة رثأ اى شددتها الرثأ رانك فتحى وثانك
سكونيله اكشى سود اوزره تازه سود صاغمق قوى دلسون ايچون يقال رثأت اللبن اذا حلبته على حامض فخثر الرثيئة رانك فتحى وثانك
كسرى ومديله اسم منه يقال الرثيئة تفثأ الغضب اى تسكنه ورأى قرشمق معناسنه دخى كلور يقال هم يرثؤن رأيهم اى يخلطون ورثيئة
سويمك معناسنه دخى كلور وقالت امرأة من العرب رثأت زوجى بابيات وهمزت واصله غير مهموز لانه من المرثية الارتثاء سود قويلمق
يقال ارتثأ اللبن اى خثر وقاريشمق معناسنه دخى كلور يقال ارتثأ عليهم امرهم اى اختلط الارجاء همزنك كسريله تاخير ايتمك يقال ارجأت
الامر اذا اخرته وقرئ واخرون مرجون لامر الله اى مؤخرون حتى ينزل الله فيهم ما يريد وناقه طوغورمغى قريب اولمق معناسنه دخى كلور تقول
ارجأت الناقة اذا دنا نتاجها المرجئة ميمك ضمى وجيمك كسريله بر طايفه در كه ايمان ايله معصيت حضرتنه كوزلر طاعت فايده ايتمز ديرلر يقال رجل مرجئ
مثل مرجع والنسبة اليه مرجئى مثل مرجعى هذا اذا همزت واذا لم تهمز قلت رجل مرج مثل معط وهم المرجية بالتشديد لان بعض العرب تقول
ارجيت واخطيت وتوضيت فلا تهمز الرداء على وزن الشباعة فاسد اولمق يقال ردؤ الشئ يردؤ رداءة فهو ردئ من الباب الخامس الارداء
همزنك كسريله فاسد قلمق يقال اردأته اى افسدته ومعاونت ايتمك معناسنه دخى كلور يقال اردأته بمعنى اعنته الردء بكسر الراء وسكون الدال
ياردم معين اولان كسنه قال الله تعالى معى ردءا يصدقنى الرزء بضم الراء وسكون الزاء معصيت جمعى الارزاء كلور وخير ايتمك معناسنه دخى كلور
يقال رزأت الرجل ارزؤه رزءا اذا اصبت منه خيرا ونقص معناسنه دخى كلور يقال ما رزأته ماله وما رزئته ماله بالكسر اى ما نقصته من الباب الثالث
والرابع المرزئة بفتح الميم مصدر بمعنى الفراء ومصيبت معناسنه دخى كلور الرزيئة على وزن الصحيفة كذلك مصيبت معناسنه جمعى الرزايا كلور يقال رزأته رزيئة
اى اصابته مصيبة الارتزاء الاستقاص يقال ارتزأ الشئ اى انتقص المرزاء ميمك ضمى ورانك فتحى وتشديديله كريم ولان كسنه يقال فلان مرزأ اى كريم يصيب
الناس خيره الرشاء فتحيله شول كيك ياوريسى كه هنوز يورمكه باشليه الرطاء فتحيله حماقت الرطئ على وزن فعيل احمق كسنه الرفاء رانك فتحى
وفانك سكونيله قنادكى يا اولى يرتق ديكوب اصلاح ايتمك تقول رفأت الثوب ارفؤه رفأ اذا اصلحت ما وهى منه ودبالم يهمز يقال من اغتاب خرق
ومن استغفر رفأ من الباب الثالث الرفاء بالكسر المدموافقت والتئام يقال للمتزوج بالرفاء والبنين الترفئة على وزن التجربة بركسنه يه تهنيت
ايچون بالرفاء والبنين ديمك الترفئ على وزن التكرم بمعنا الترفئة بعضلر ايدى رفانك معناسى سكون وطمانينت در بو تقديرجه اصلى غير مهموز اولور
تقول رفوت الرجل اذا اسكنته الارفاء كمى كناره ياقين كتورمك تقول ارفأت السفينة اذا قربتها من الشط وصيغناق معناسنه دخى كلور
يقال ارفأت اليه اى لجأت المرفأ ميمك ضمى ورانك سكونيله شول يردركه كمى اندن كنار قريب ايدرلر المرافاة بعيده حرمت ايتمك محابات
معناسنه يقال رافأته فى البيع اى حابيته الترافؤ على وزن التفاعل ياردم لشمق يقال ترافؤوا اى توافقوا وتظاهروا الرقاء رانك
وقافك سكونيله كوز ياشى دكلمك يقال رقاء الدمع رقاء ورقوءا اذا سكن من الباب الثالث وقان دكلمكه دخى ديرلر ورقاء رفق ومرحمت
ايتمكه دخى ديرلر يقال لا رقاء على ظلعك لغة فى قولك ارق على ظلعك اى ارفق بنفسك يعنى مرحمت ايدوب نفسكه قدرتندن زياده تحميل
ايتمه وظلع ظالعمه وعيب معناسنه ايله نفى معناسنه در الارقاء همزنك كسريله ساكن قلمق يقال ارقأ الله دمعه اى سكنه الرقوء بفتح الراء
على وزن فعول شول نسنه كه اى قان اوزره قوده قولورده قانى ساكن ايدر وفى الحديث لا تسبوا الابل فان فيها رقوء الدم اى انها تعطى فى الديات
فتحقن بها الدماء الرماء رانك فتحى وميمك سكونيله بر يرده طورمق يقال رمأت الابل بالمكان ترمأ رمأ اذا اقامت فيه من الباب الثالث الرمؤ فتحتيله
بمعناه يقال رمأت رموءا الرهباء بفتح الراء وسكون الهاء واحمق ضعيف قوت الماق يقال رهبأت رأى رهباءة اذا لم تحكمه الرهيأة
والترهيؤ على وزن الدحرجة والتدحرج بلوت معوبيق تحرى اولمق وعوديوب يوركى صالنماق وضياقذى صالندقجى بعضلر ايدى
ترهيؤ بركسنه براليه بباشرتنه كلسون آخر كسندر صاك كيروا شمكه ميلى ولا الراء برافعيد واحدى راءة در التروئة والتروى

على وزن التجربة والتجرى بر نسنه فكر ايدوب فكرده استعجال ايتمكدر الروية رانك فتحى وواوك كسرى ويانك تشديديله فكر كلام غريبه بلاهمز
استعمال اولنمشدر فصل الزاء التزأذؤ على وزن التزلزل خوف ايتمك تقول تزأذأت من الرجل تزأذؤا شديدا اذا فرقت منه
اى خفت الذكاءة مثل همزه غنى وكثير الدراهم اولان كسنه دركه دراهمى نقد اوله يقال هو ملئ ذكاءة الذكاء ذانك فتحى وكافك سكونيله
نقد ويرمك تعجيل نقد ويرمك يقال ذكأت ذكأ من الباب الثالث اذا عجلت نقده وناقه يا ودوه ايكى يا غى قتنه براقاق يقال ذكأت الناقة
بولدها تركا ونكا ودعت بر عنده حلبها منها الباب المزبور ايضا الزناء زانك فتحى ونونك سكونيله والزنوء ضمتيله يوقره چيقمق يقال زنأ
فى الجبل من الباب الثالث وقريبا ولمق معناسنه يقال زنأت الخمسين زناء اى دنوت منها وقصير اولمق معناسنه يقال زنأ الظل
اى قصر وصيغناق معناسنه يقال زنأت اليه زنوءا اى لجأت اليه وبر كسنه بولى حبس ايتمك يقال زنأ يزنأ زنوءا اذا احتقن
والكل من الباب المذكور الزناء بالفتح والمد حبس بولايدن كسنه وفى الحديث نهان يصلى الرجل وهو زناء وقصير اولان نسنه يقال رجل
زناء وظل زناء وطار يره دخى ديرلر التزنئة على وزن التجربة تضييق ايتمك يقال زنأ عليه تزنئة اى ضيق فصل السين السأسأ
على وزن الزلزلة اشكى صويه دعوت ايتمك تقول سأسأت بالحمار اذا دعوته ليشرب وقلته سأسأ وفى المثل قرب الحمار من الردهة
ولا تقل له سأ ورده قويى يا ننده قودقلرى صلق در السأ سينك فتحى وبانك سكونيله المسبأ ميمك فتحى وسينك سكونيله خمرى عجم ايچى
صاتون الماق دبر شهردن بر شهره التمك ايچون خمر سبيت ديرلر بلا همز وبيلان بره اندا يجدن برو اتمك يقال سبأ فلان على يمين كاذبة
اذا مرّ عليها غير مكترث بها ودكمك معناسنه دخى كلور يقال سبأت الرجل جلدة واوده يقامق معناسنه تقول سبأته بالنار اذا احرقته
والكل من الباب الثالث السباء بالكسر والمد اسم منه صتون المق خمر معناسنه السبيئة على الفعيلة خمر السباء سينك فتحى وبانك تشديديله
خمار سباء بركسنه نك اسمى دركه عامه قبايل يمن اونك نسلى دركه سبأ بن يشجب بن يعرب بن قحطان ديرلر يصرف ولا يصرف يمد ولا يمد الانسباء
دريو زلوب چيقمق يقال انسبأ الجلد اذا انسلخ المسبأ ميمك فتحيله طاغ يولى والسابئة سينك فتحى وبانك تخفيفيله وبانك تشديديله غلامة
خوارجدن بر طايفه دركه عبد الله بن سبأ منسوبدر السرء چكركه يومورطه سى يقال سرأت الجرادة تسرأ سرأ باضت الاسراء همزنك كسريله
يومورطه لماغه قريب اولماسى يقال اسرأت اذا حان ذلك منها السرأة بالكسر وسكون الراء چكركه يومورطه سى السروة بمعناها واصلها
واصلها المهموز المسرأة ميمك فتحى ورانك ضميله چكركه چوق يرى السلاء بفتح السين وسكون اللام ياغى دشوروب اصلاح ايتمك يقال
سلاء السمن وخرمانك ديكننى كيدروب اصلاح ايتمك يقال سلأت النخل اى نزعت شوكها ونقدى ويرمك معناسنه دخى كلور يقال سلأ
مائة سوط وسلأ مائة درهم اى نقده كلها من الباب الثالث السلاء بالكسر والمد اصلاح اولنمش ياغ الاستلاء بمعنى السلاء يقال استلأته
اى اصلحته السلاء بالضم وتشديد اللام على وزن القراء خرما دكنى شوك النخلة معناسنه واحدى سلاءة در السوء والمساءة والمسائية
بفتح الفاء فى كلها غصه لندرمق السوء بالضم وضمه غصه معناسنه وقوى نه دخى دائرة السوء بالضم يعنى الهزيمة والشر ومن فتح فهى من
المساءة وتقول هذا رجل سوء بالاضافة ثم تدخل الالف واللام فتقول هذا رجل السوء قال الاخفش لا يقال الرجل السوء ويقال الحق اليقين
وحق اليقين جميعا لان السوء ليس بالرجل واليقين هو الحق وسوء برص معناسنه وعجز معناسنه دخى كلور السئ سينك فتحى
فقريله حسنا ايتمك نقيضى در وفى القرآن ثم كان عاقبة الذين اساؤا السوأى يعنى النار والسيئة سينك فتحى ويانك كسرى وتشديديله
يرمزلق اصلها سيوئة فقلبت الواو ياء وادغمت ويقال فلان سيئ الاختيار وقد تخفف مثل هين وهين السوأة
سينك فتحى والكنه مديله صحراء وذنى اوزده قبيحه عورت ديقال ما عندى ما ساءه وناده وما يسوءه وينوءه ويقال
بوظن واسات به الظن وقولهم ما انكرت من سوائى لم يكن انما دياكه من سوء رايته بك انما هو لقلة المعرفة بك وقيل فى قوله تعالى
تخرج بيضاء من غير سوء من غير برص السوءة سينك فتحى وواوك سكونيله بر نسنه رسوا معناسنه دخى حرام اولان نسنه السوأ
بالمد والفتح بر خوى التسوئة على وزن التكملة والتسوئ على وزن التكميل قبيح عيب معناسنه يقال سوأت عليه ما صنع تسوئة
وتسويئا اذا عبته عليه وقلت له اسأت ويقال ساءت فسوئى على السوائية على وزن الكراهية والمسائية ميمك فتحى وهمزنك
كسريله بيمجنور ايتمك نتكم مرودادى يقال سؤت الرجل سوائية ومسائية اى ساءه ما رآه منى قال سيبويه سألت يعنى الخليل
عن سوءة سوائية قال هى فعالية بمنزلة علانية والذين قالوا سواية حذفوا الهمزة واصله الهمزة قال وسألته عن مسائية فقال
هى مقلوبة واصلها مساوئة فكرهوا الواو مع الهمزة والذين قالوا مساية حذفوا الهمزة تخفيفا وقولهم الخيل تجرى على مساويها

ای آثارا وان كانت بها اوصاب وعيوب فان كرها وجودتها يحملها على الجرى الاستيآء همزه نك كسريله بيزار اولمق يقال استاء
الرجل وهو من السوء كما تقول من الغم اغتم السئ بالفتح وسكون الياء شول سوددركه ممه نك اوجنده كله بعضلر ايتدى سودك اولى در صغا
علنده السيئ فعيل وزنى مشدد كذلك ناقه سودن صالى ويرمك يقال تسيأت الناقة اذا ارسلت لبنها من غير حلب
الانسياء همزه نك وسينك كسريله سود اينمك يقال انسأ اللبن **فصل الشين** الشأشأة على وزن الزلزلة اشكى دعوت ايدوب
نشؤ تشؤ ديمك بعضلر ايتدى تشا تشا ديمكدر فتح شين ايله الشطء شينك فتحى وطانك سكونيله اكنك وساير نباتاتك اول
چقان بيراغى وشطء فتح صرع يوديكه دخى ديرلر جمعى اشطاء كلور وبنا دنكارد قسنده هاوتاودمق يقال شطأت الناقة شطأ
اى شددت عليها الرحل من الباب الثالث الاشطاء همزه نك وتانك كسريله اكنك بيراغى ظهور ايتمك اشطاء الزرع اى خرج شطؤه
قال الاخفش فى قوله تع اخرج شطأه اى طرفه الشاطئ جانب يقال شاطئ الوادى وشاطئة الاودية ولا يجمع المشاطأة دره
صو بو ريتمك تقول شاطأت الرجل اذا مشيت على شاطئ ومشى هو على شاطئ آخر الشطوة ضمتيله فتح صرع يوديمك شطاء
معناسنه يقال شطأت فى شاطئ الوادى اى مشيت الشقاء شينك فتحى وقافك سكونيله والشقوء ضمتيله دوه نك اصينى ظاهر
اولمق شقاء ناب البعير اذا اطلع وصاچى طرمق يقال شقاء شعره بالمشط شقاء اى فرقه وبركسنه نك ديرسنه عصا ايله
اورمق يقال شقاته بالعصا شقاء اى اصبت مشقاه اى مفرقه المشقاء بفتح الميم باشك ديپسى مفرق معناسنه المشقاء بالكسر طرق
الشكاء سينك فتحى وكافك سكونيله ال وآياق يارلمق تشقق معناسنه يقال شكات اظفاره تشكاء اذا تشققت كذا فى بعض
نسخ الصحاح الشناءة على وزن الشناعة بغض وعداوت الشنأ بالكسر والشناء بالضم والمشناء بالقصر والشنآن بالفتح
والمد وسكون النون وتحريكه وقرئ بهما قوله تعالى شنآن قوم وهما شاذان فالتحريك شاذ فى المعنى لان فعلان انما هو بناء ما كان
معناه الحركة والاضطراب كالضربان والخفقان ولا حركة فى الشنآن الذى بمعنى البغض والتسكين شاذ فى اللفظ لانه لم يجئ شئ
من المصادر عليه واقرار معناسنه ده كلور يقال شنئ به اى اقر به المشنؤ بفتح الميم وضم النون بغض اولنمش كسنه هر نه دكلو جميل ايسه
يقال شنئ الرجل فهو مشنؤ اى مبغوض المشناء بفتح الميم على وزن مفعل قبيح منظر اولان كسنه المشناء بكسر الميم على وزن مفعال بمعنا
الشنؤ تانك فتحى دونك ضميله بغض ايدشمك يقال تشانؤا اى تباغضوا الشانئ بغض ايدن كسنه ومنه قولهم لا اب لشانئك لمبغضك قال
ابن السكيت هو كناية عن قولهم لا ابا لك الشنوءة بفتح الشين وضم النون على وزن فعولة تمودن اجتناب ايتمك يقال رجل فيه شنوءة وبوندن
مأخوذدر ازد شنوءة كه يمن ده بر قبيله نك اسميدر نسبتنده شنائى ديرلر كاه اولور كه ازد شنوءة ديرلر بتشديد الواو بلا همزه
ونسبتنده شنوى ديرلر الشنوان شول مالدر كه ابخل اولنه الشئ موجود اولان نسنه تصغيرى شيئ وشيئ كلور ايضا
بكسر الشين ولا تقل شوى جمعى الاشياء كلور غير منصرفدر قال الخليل انما ترك صرفه لان اصله فعلاء جمع على غير واحد كما قال الشعراء
جمع على غير واحد لان الفاعل لا يجمع على فعلاء ثم استثقلوا الهمزتين فى آخره فنقلوا الاولى الى اول الكلمة فقالوا اشياء كما قالوا
فى نظائرها فصار تقديره لفعاء تدل على صحة ذلك انه لا تصرف وانه لا يصغر على اشياء وانه يجمع على اشاوى واصلها اشائى
قلبت الهمزة ياء فاجتمعت ثلث ياءات فابدلت الاولى واوا كما قالوا اتيته اتوة وحكى الاصمعى انه سمع رجلا من افصح فصحاء العرب
يقول اشاوى ويجمع ايضا على اشايا واشياوات وقال الاخفش هو افعلاء فلهذا لم يصرف لان اصله اشيئاء حذفت الهمزة التى بين الياء
والالف للتخفيف قال له المازنى وكيف يصغر العرب اشياء فقال له تركت قولك لان كل جمع كسر على غير واحده وهو من ابنية الجمع فانه
يرد فى التصغير الى واحده كما قالوا شويعرون فى تصغير الشعراء وفيما لا يعقل بالالف والتاء وكان يجب ان يقولوا شييئات وهذا
لا يلزم الخليل لان فعلاء ليست من ابنية الجمع وقال الكسائى اشياء افعال مثل فرخ وافراخ وانما تركوا صرفها لكثرة استعمالهم لانها شبهت
بفعلاء وهذا القول يدخل عليه ان لا يصرف ابناء واسماء وقال الفراء اصل شئ شيئ مثل شيع فجمع على افعلاء مثل هين واهيناء ولين
واليناء ثم خففت فقيل شئ كما قالوا هين ولين فقالوا اشياء فحذفوا الهمزة الاولى وهذا القول يدخل
عليه ان لا يجمع على اشاوى المشيئة ميمك فتحى وشينك كسرى ويانك تشديديله ديلمك اراده معناسنه يقال شئت الشئ اشاؤه من الباب الثالث
الشيئة بكسر الشين مثل الشيعة بمعنى المشيئة قولهم كل شئ بشيئة الله اى بمشيئة الله التشيئة على وزن التجربة بركسنه براپش حمل ايتمك
يقال شيأت الرجل على الامر حملته عليه الاشاءة همزه نك كسريله طرقلماق يقال ما يشيئك اى ما يعجبك يعنى نجيك وجهته عرقلبا دكچه سكركنك

شاء
شطاء
شقاء
شناء
شئ

ايكن

ايكن ديرلر وكچه سكرينك خود ايكى بو فقد پس عالى ومعد ومد نكنايتى اولور **فصل الصاد** الصأصأة على وزن الزلزلة
ايت ايكى كوزى اچلمادن اول تقاقه ديمك يقال صأصأ الجرو اذا لم يفتح عينيه اوان فتحه وفى الحديث فقحنا وصأصأتم اى ابصرنا ولم تبصروا
وتفقيح برنسنه نى ابتداده كوز اچوب كورمك وبركسنه دن خوف ايتمك يقال صأصأت من الرجل اى خفت وقوما اغاى ذكد فيما اغاجك
اصلان نسنه يى قبول ايتوب خرمانك چركى اولمامق يقال صأصأت النخلة اذا لم تقبل اللقاح ولم تبسر تون التصأصؤ صأصأة كبى
خوف معناسنه تقول تصأصأت من الرجل اذا فرقت منه الصبأ والصبوء صادك فتحى وبانك سكونيله اوله فتحتيله ثانى دخى طلوع
تقول صبأت على القوم اصبأ صبأ وصبوءا اذا طلعت عليهم وصبأ ناب البعير صبوءا طلع حده يعنى دوه اصينك طرفى بلوردى وصبأت
ثنية الغلام طلعت يعنى صبى نك اوكده بتيشى بلوردى ثنيه ثاء مثلثه نك فتحى ويانك تشديديله اوكده يشه ديرلر وصبوء بر دينك بر دينه چقمق معناسنه ده
كلور يقال صبأ الرجل صبوءا اذا خرج من دين الى دين كما تصبأ النجوم اى تخرج من مطالعها كلاهما من الباب الثالث الصابئ صابئونك مفرديدر
الصابئون اهل كتابدن بر طايفه نكا دينور يقال صبأ اذا صار صابئا وفى القاموس الصباء والاصباء طعام الصوتوق
يقال قدم طعامه فاصبأ ولا اصبأ يعنى طعامه بر موضع اهتدى الصتاء صادك فتحى وتانك سكونيله بر مرهم سنه يه توجه ايتمك يقال
صتأ له صتأ اذا صمد له الصدأ فتحتينله پاس كه دمور ستنده اولور يقال صدئ يصدأ صدأ بفتح الدال فى الباب الرابع الصدى
صادك فتحى ودالك كسريله متغير اولمق يقال يدى من الحديد صدئة اى متغيرة كريهة الصدى حود حقير اولان كسنه ديرلر يقال فلان
صاغ صدئ اذا لزمه الصاد واللوم وصاغ صاد مهمله وغين معجمه ايله حقير وذليل ولاه ديرلر ولوم لامك ضميله ملامت ولعنه ديرلر الاصداء
جرمك فتحيله سياه وقرمزى اولان نسنه يقال الجدى اصدأ اذا كان اسود مشربا حمرة وفعلنده صدئ ديرلر تجدى اوكلك وغلق معناسنه
الصدأ صادك فتحى ودالك سكونى والكسريله بمعناه يقال عناق صدأ وعناق صدئ واغلاق معناسنه در الصداة بالضم وسكون الدال ذكر
اولنان دكلك اسميدر كه كچى نك واكثر عيوبندن عد اولنور يقال كبش اصدأ اذا عاملة كدرة صداء بضم الصاد والمد يمن ده بر قبيله نك
آديدر وفى القاموس الصداء كبير كيدرت الصداء فتحتيله لطيف الجسم اولان كسنه الصدّاء الفك مديله طغولقيو وبوكر الصداء
تشديد بدالدال ومد الالف بمعناه التصدؤ تعرض ايتمك يقال تصدّ له اى تعرض الصداء قانجا غرمق يقال الصداء اى صوت شديد
الصاء حله ايتمك يقال ما صاك على الاخفا لاذى يقال صاءه فانخفاء وصاء طلوع معناسنده كلور يقال صاء عليهم اذا طلع الصاءة على وزن
الصاعة شول نسنه دركه قيون دخند نچو ولادتدن صكره يقال القت الشاة صاءتها الصئ بائى يوب كيردن پاك ايتمك تقول
صيأت رأسه تصيئا اذا غسلته ونورت ونخه ولم تنقه وفى القاموس الصيئة صادك كسريله اصدر معناى قربور اوزره دخاونرد
الاججه سى ظهور ايتكه ده ديرلر **فصل الضاد** الضيضئ بكسر الضادين بر نسنه نك اصلى وفى القاموس ضيضئ معدن وكثرة نسل
دخى ديرلر الضوضوء ضمتيله بمعناه فى الاوزن المزبورين الضأضأة على وزن الزلزلة خلايقك حالت صحبه اولانا وازى الضبأ
ضادك فتحى وبانك سكونيله الضبوء ضمتيله يشهانه اولمق تقول ضبأت فى الارض ضبأ وضبوءا اذا اختبأت يعنى كيزلنسه بعضلر ايتدى
ضبايرى يابشمق معناسنده يقال ضبأ اذا لصق بالارض بو سببدن ضبائ بن حارث ضبائ ديرلر ويقال ضبأت به الارض وضرع
ضبوء به اذا الرقته بها وضغناق معناسنده كلور تقول ضبأت اليه اذا لجأت اليه المضبأ ميمك فتحى وضادك سكونيله يشان اولجق
يرو والفعل من الباب الثالث الاضباء ساكت اولوب برنسنه يى كزلمك يقال اضبأ الرجل على الشئ اذا سكت عليه وكتمه فهو مضبئ عليه
ويقال اضباء على داهية مثل اضب بلايه صبر ايدوب يكتم ايتمك معناسنده وفى القاموس الضبأ كلمك يقال ضبأ اذا لحق وضغنماق معنا
وحيا ايتمك معناسنده كلور يقال اضبأ منه اذا استحيى الضابئ كول رماد معناسنه وضابئ بر دمنك آديدر الضباء ضادك فتحى وبانك
تشديديله برموضعك اسميدر الضبابئة ميمك فتحى وبانك كسريله آغز صوليكه كوتوردن يالين اياقادلو دكوتر مسنده اهتمام ايتمك الضدأ
فتحتيله غضب معناسنده يقال ضدئ من الباب الرابع الضزاء ضادك فتحى وراك سكونيله كزلمك يقال ضزأ من الباب الثالث اذا اختفى
الانضزاء اوليك موت معناسنه واغلاج فقر وعمه دخى ديرلر الضنء ضادك فتحى ونونك سكونيله وضنوء ضمتيله عورتك اولادى چوق اولمق
يقال ضنأت المرأة ضنأ اذا كثر ولدها الضانئ والضانئة شول عورتدركه ولدى چوق اولا ومالى چوق اولمق معناسنده كلور
يقال ضنأ المال اذا كثر الاضناء كسر همزه ايله يقال اضنأ القوم اذا كثر ماشيتهم الضنء بالكسر وسكون النون اصل
ومعدن يقال فلان فى ضنء صدق ومعدنه الضنء بالفتح ولد معناسنه بعضلر ايتدى فتح وكسر ولد معناسنده لغتدر وفى القاموس

الضنؤ كمك معناسنده كلور يقال ضنأ فيه اذا ذهب وكيزلنمك معناسنده كلور الضناءة ضنادكه ضميله حزودة معناسنده كلور
يقال قعد مقعد ضناءة اى حزودة الاضطناء اوتانمق استحيا معناسنه واضطنأ منقبض اولمقده ديرلر الضنوء بفتح الضاد
ضيا ويرمك الضوء بالضم بمعناه يقال ضبأت النار وتضوء ضوءًا وضوءًا الاضاءة ضيا ويرمك وضيالندرمك يقال اضأت واضأته
يتعدى ولا يتعدى وفي القاموس الاضاءة بول ايتمك دخى ديرلر يقال اضأ بولدا اى اسقط التضوئة ميل ايتمك معناسنه يقال ضوء عنه تضوئة
واضاءة معناسنده كلور يقال ضوئه اذا اضاته الاستضاءة ضيالندرمق يقال استضأت به دمشاور معناسنده كلور ومنه قول
لا تستضيئوا بنار اهل الشرك اى لا تعملوا برأيهم ضنوء اكى شاعرك اسميدر كه برى ابن بثلة وبرى ابن لجاج در المستضيء بامر الله حسن بن
يوسفك اسميدر المضاهاة مشاكلة يقال ضاهأت وضاهيت بهمزة ولا يهمز وقرئ بهما قوله تعالى يضاهئون قول الذين كفروا وفي القاموس
ضهيأ على وزن غراب بر موضعك اسميدركه ساعده جويرا ويعلى انه دفن وانشدر الضهياء على وزن عسجد بر نوع اغاجدر وحيض كورميه
عورت وسودى اولميان عورت وممكى اولميان عورت الضهيأة بمعناه وبيان يره حوسز يرمعناسنه وطريق معناسنده كلور
وضهياة بر نسنديى قوى قناعه دخى ديرلر يقال ضهياة امراة لذا ارضنه ولم يعكه التضهئة على وزن التجربة عورتك ولديجوق اولمق اكرچه لغت
مشهور يونى ايلدر فصل الطاء الطأطأة على وزن الزلزلة باش اكمك يقال طأطأ رأسه اذا طاءمنه يعنى قجى باش اكسه التطأطؤ
على وزن التزلزل تسليم يقال طأطأ اذا تطامن وقولهم تطأطأت لهم تطأطؤ الدلاة يعنى انلره نفسي الچق ايتدم قيودن صوچكنلر الچق
اولدوغى كبى كه دلاة دلينك جمعيدر دلى قيودن صوچكنه ديرلر الطأطأ على وزن الوعر الچق يرو في القاموس الطأطأة على وزن الدحرجة
آتى بودبسون دبوديمك وتحريك ايتمك وارسال ايتمك واتفاقه لده سرعت ايتمك ومبالغه ايتمك الطأطاء على وزن السلسال شول الچق
يردكه اكا نازل اولان كزلنه وبوينى قصه اولان دوه الطباءة على وزن الهياة خليقه كركيم ولسون كركه لئيم اولسون الطشاء
طانك فتحى وثانك سكونيله ايچرده اولان طشر برقاق يقال طشاء اى الق ما في جوفه الطراء طانك فتحى وراءنك سكونيله الطروأة ضميله حقه
تكمك تقول طرأت على القوم اطراء طراء وطروأة اذا طلعت عليهم من بلد او من الباب الثالث وفي القاموس الطرآن على وزن البرهاني شول كرجين دركه
نيردن كلدوكى بلنميه وكذلك همزه الفك مديله برطاغك اسميدر كه اكك كرجيچى چوقدر ويول وار منكر معناسنده كلور الطارئة بلاء وفت
الاطراء همزه نك كسرى وطانك سكونيله مدحده مبالغه ايتمك يقال اطرأ اذا بالغ في مدحه طرأ تأمسيل طانك ضمى وراءنك سكونيله سيكك بر
اوغوردن كليب الطساء سينك سكونيله وفتحيله تخمه اولمق تقول طسئت الطساء طساء وطساءً اذا اتخمت عن الدسم ودسم دال مهمله
فتحيله چراب معناسنده در ويقال طسئت نفسى من الباب الرابع نفسم طوبدى وامتلا ولدى معناسنه الطاسية طوبى نفس يقال
طسئت فهي طاسئة وفي القاموس الطساء اوتمق معناسنده كلور يقال الطسأ اذا اتخمى الطشاء طانك ضميله دماغى مرض دبو
وثقيل كسنه الاطشاء همزه نك كسريله دماغى ولمق يقال طشئ اذا اصابه الطشاءة وجماع ايتمك معناسنده كلور يقال طشأها اذا جامعها
الطفوء طانك وفانك ضميله اودسونمك يقال طفئت النار وتطفئ طفوءًا الانطفاء همزه نك كسريله سوينمك الاطفاء همزه نك كسريله سويندرمك
يقال انطفأت النار واطفأتها انا مطفئ الجمر ميمك ضمى وفانك كسريله يوم من ايام العجوز وفي القاموس مطفئ الجمر برد عجوزك بشنجى كونيدر بعضلر
دردنجى كونيدر ديمشلر ومطفئ الرضف بلا وآفت معناسنه در الطنفئة شول باغدركه اتى طاشلو ذره قومسهلر اريوب طاشك حرارتى
آلور وشول بلانه ديرلركه اتى طاشلو ذره بوديكله ذهرى زائل اولور الطنفش على وزن السمندل ضعيف اولان كسنه وضعيف البصر
اولانه ديرلر الاطلنفاء على وزن الاسلنقاء يره يابشق ولمق تقول اطلنفأت اطلنفاء اذا لزقت في الارض ورجل مطلنفئ
الشرف اى لازق السنام يعنى اوركى يابشق اولان دوه يعنى يره ياتى اولان دوه الطنأ بالكسر شك ايتمك وبقيه روح معناسنده كلور
يقال تركته بطنئه اى بحشاشة نفسه اى ببقية روحه ومنه قولهم هذه سمية لا تطنئ اى لا يعيش بلد وغرباً يقتل من ساعته
واصله الهمز الطاءة على وزن الطاعة مرعا بعيداً ولمق محلنده استعمال اولنور يقال فرس بعيد الطاءة وبوندن مأخوذدر على مثال
سيدكه يندن برقبيله نك آديدروكا نسبتاً ولندقده طائى ديرلر على خلاف القياس كه اصلى طيئى ايدى مثل طيبى ياء اولى قلب
ايدوب ياء ثانيه حذف اولوندى الطاء ايضاً مثل الحمات وحماة فتحيله قره بالچق معناسنده در فصل الظاء الظماء
الظمء بالكسر وكون الميم اسمدر صوصيين كسنه معناسنه يقال قوم ظماء اى عطاش ويقال للفرس ان فصوص الظماء يعنى اتك بندكاهلرى

يعنى آتلو دكلدى ودوه صوادد قدن صكره تكرار صوريعنه زمانى كلنجه صودن منع اتكه ديرلر جمعى اظماء كلور وظمء الحيوة
حين ولادته الى موته واربعه اولان زمانيدر وقولهم ما بقى منه الا قدر ظمء الحمار اى لم يبق من عمره الا اليسير يقال انه ليس شيء من الدواب
اقصر ظمأ من الحمار الاظماء همزه نك كسريله صاصمق يقال اظمأته اى اعطشته التظمئة على وزن التجربة بمعناه الظمآن ظانك فتحى وميمك سكونى
والفك مديله صوصمش كسنه الظماء ظانك فتحى والفك قصريله مؤنثى فصل العين العباء عينك فتحى وباءنك سكونيله طبيب تركيب ايدوب
حاضرلمق يقال عبأت الطيب عبأً اذا هيأته وصنعته وخلطته ومعلقاً حاضرلمق معناسنده كلور وتقول عبأت المتاع عبأً اذا
هيأته التعبئة والتعبئ بمعناه يقال عبأته تعبئة وتعبيئاً اى هيأته العبء بالكسر والكون يوك حمل معناسنه جمعى الاعباء كلور ويوكك
تنكنه ديرلر عدل معناسنه يقال هما عبأن ونظير معناسنده كلور وكسر وفتحيله المقدار كالعدل والعدل وقابرمق معناسنده استعمال اولنور
يقال ما عبأت به بفلان اى ما باليت به وكان اولورد تعبئة الجيش ديرلر بلا همز العيداوة شر معناسنده در يقال في المثل ان تحت طرتك لعيداوة
وهذه اللغة لم يوجد في الاصل كانها من الملحقات فصل الغين الغرقئ غينك وقافك كسريله وما بينده راءنك سكونيله يومرده قابنك
لشنده اولان يوفقه قابى بعضلر ايتدى بونك همزه سى زايده در زيرا اصلنده غرقدن مشتقدر كرفشه نك طرلشه نك همزه سى زايده اولدوغى
كبى وكرفشه كافك كسرى وراءنك مهمله نك سكونيله يوكسك بلوده ديرلر وطرلشه طانك مهمله نك كسريله كذلك بلوده ديرلر فصل الفاء
الفأفأ على وزن مفعلا لنفتح الفاء شول كسنه دركه كلمنده فاى چوق كتوره يقال رجل فأفأ اى يتردد في الفاء اذا تكلم الفتاء
فتحيله فراغت ايتمك وسكن اولمق يقال فتئ الغدر اذا اسكنت غليانها من الباب الرابع وبركسنه يى كندن كدن قطع ايتمكه ديرلر
تقول فتأته عنه بقول او غيره اذا اسكنت غضبه من الباب الثالث الافتاء عاجز اولمق يقال عدا حتى افتاء اى عى وسكون معناسنه
دخى كلور يقال افتاء الحر اى سكن وفتر ومن امثالهم في اليسير من البر قولهم ان الرثيئة تفثاء الغضب ومثلك اصلى بودركه بر كسنه نك
بر قومه غضبى وار ايدى تا دخى آچلين احلفله اولمقوب كا وزدنه وارد قده اكا بر مقدار سود ويرديلر في الحال غضبى ساكن اولدى
ورثيئه شول قوتى سوده ديرلركه ميخوش اوله الفجاءة بضم الميم الفجاء بكسر الفاء والمد برنسنه على الغفلة ايرشمك يقال فجأه
الامر مفاجأة وفجأ الفجاءة بالضم والمد بمعناهما يقال فجئه الامر وفجاء بالكسر والفتح من الباب الرابع والثالث ومنه سمي
قطري بن فجاءة المازني الفراء فتحيله بلا مد يابان اشكى حمار وحشى معناسنه ويقال في المثل كل صيد في جوف الفراء جمعى الفراء كلور
مثل جبل وجبال وكاه اولورد همزه بى الفه قلب ايدوب انكحنا الفراء فترى ديرلر دعا لنا بو مثل ديسنده وفا بولمق احتمالنده استعمال
اولنور الفسوء فتحيله وسينك ضمى وتشديديله بز اسكيوب يارلمق يقال تفسأ الثوب اى تقطع التفسئة والتفسيء
على وزن التكملة والتكميل بزى چكوب يارلمق يقال فسأته انا تفسئة وتفسيئا اذا مددته حتى تفزر الافساء على وزن الاكرام
على وزن الاكرام شول كسنه دكه فجى اولوب سه قيامه قادر اولميه الادخت وشقفتد كذا في بعض نسخ الصحاح التفشؤ فتحيله
وشينك ضمى وتشديديله برنسنه منتشر اولمق يقال تفشأ الشيء تفشؤا اذا انتشر ومرض منتشر ولوبسرايت ايتمكه دخى ديرلر
يقال تفشأ بالقوم المرض اذا انتشر فيهم الفطأ فانك ضمى وطانك سكونيله بركسنه نك ارقه سنه اورمق يقال فطأه اذا ضرب على ظهره
وجماع معناسنده كلور ويره برقاعده دخى ديرلر يقال فطأ به الارض اى صرعه واتمق معناسنده دخى كلور ويقال فطأ بسلحه اى
رمى به وسلح فتح سينله قوش نجاستنه ديرلر وفتا دخى لغتدر تايله ويللنمك معناسنده كلور خروج الريح من الدبر كبى يقال فطأ بها
اذا احبق واچى بوشلنديى فاعده دخى ديرلر تقول فطأت الشيء اذا شددته اى كسرته الفطأة فانك وطانك فتحيله بودون
كوكى الچق اولمق الافطاء على وزن الاكرام افطس يعنى شول كسنه دكه بورنى كوكى الچق اولا وارقه كوكى الچق اولمقه دخى ديرلر يقال
فطيء البعير بالكسر اذا اتطأ من ظهره خلقة التفقؤ فتحيله وقافك ضمى وتشديديله يارلمق يقال تفقأت السحابة عن مائها
اى تشققت وتفقأت الهمى اذا انشقت لفائفها عن ثمرها وبهمى بر نوع ديكنلو اغاجدر ولفائف خرف ديرلر وتفقاء
الدمل والقرح دخى ديرلر چوبان ديشلدى معناسنه الفقاء فانك فتحى وقافك سكونيله كوز چقارمق تقول فقأت عينه فقأ
اذا بخقتها يعنى چقن كور ايتمك وبخق باء موحده وخاء معجمه وقافله كور ايتمك معناسنده در التفقئة على وزن التجربة بمعناه
يقال فقأتها تفقئة وفقء فتح فايله مهذبه دخى لغت ادرز وضم فايله قاموسدن نقل اولنان در والاول اقرب
على ما تشهد بالنسخ المصححة من الصحاح شول ده ديرلر كه طوفان اوغلان سلمه جفاد سابيا معناسنه ويقال تفقأت تفقأ

الضوء كمك معناسنده كلور يقال ضنا يضنا اذا ذهب وكيز لنك معناسنده كلور الضناءة ضنا دكي ضميله حزودة معناسنده كلور
يقال فقد مقعد ضناوة اي ضرورة الاضطناء اوتانمق اسيتحيا معناسنه واضطنا منقبض ولمغه ده ديرلر الضنوء بفتح الضاد
ضيا ويرمك الضوء بالضم بمعناه يقال ضاءت النار تضوء ضوأ وضوءا الاضاءة ضيا ويرمك وضيالندرمك يقال اضاءت واضاءة
يتعدى ولا يتعدى وفي القاموس الاضاءة بو لغتده دخي ديرلر يقال اضاء بوله اي اسقط التضوئة ميل اتمك معناسنه يقال تضوء عنه تضوئة
واضاءة معناسنده كلور يقال ضوءة اذا اضاءته الاتضاءة ضيالندرمق يقال استضاءت به وشاورده معناسنده كلور ومنه قول
ولا تستضيئوا بنار اهل الشرك اي لا تعملوا برايهم ضنوء ابكي شاعرك اسميدر كه بري ابن سلمه وبري ابن لجاج در المستضيء بامر الله حسن بن
يوسفك اسميدر المضاهاءة مشاكلة يقال ضاهأت وضاهيت بهمز ولا يهمز وقرئ بهما قوله تعالى يضاهئون قول الذين كفروا وفي القاموس
ضهأ على وزن غراب بر موضعك اسميدر كه ساعده جويه اوغلى انده دفن اولنمشدر الضهياء على وزن عسجد بر نوع اغاجدر وحيض كورميك
عورت وسودي اولميان عورت وممه سي اولميان عورت الضهيأة بمعناه ويابان يره وسزير معناسنه وطريق معناسنده كلور
وضهياة بر نسنه يي قوت قطاعه دخي ديرلر يقال ضهياة امراه اذا ارضعه ولم يحكمه التضيئة على وزن التجربة عورتك ولديجو اولمق اكرچه
مشهور نون ايلهدر فصل الطاء الطأطأة على وزن الزلزلة باش اكمك يقال طأطأ رأسه اذا طأطأ منه يعني قچي باش اكسه التطأطؤ
على وزن التزلزل تسليم يقال طأطأ اذا تطامن وقولهم تطاطأت لهم تطاطؤ الدلاة يعني انلر ايجون نفسمي الچق اتدم قيودن صو چكنلر الچق
اولدوغي كبي كه دلاة دلوك جمعيدر دلوكي قيودن صو چكنه ديرلر الطأطأ على وزن الوعر الچق يره وفي القاموس الطأطأة على وزن الدحرجة
آتي بود يسون د يو د پمك وتحريك اتمك وارسال اتمك وانفاق مالده سرعت اتمك ومبالغه اتمك الطأطاء على وزن السلسال شول الچق
يرده كه اكا نازل اولان كزلنه و بونى قصه اولان دوه الطباءة على وزن الهيأة خليقه كركهم ولسون كركهليم اولسون الطثاء
طانك فتحى وثانك سكونيله ايچروه اولان طشره برقاق يقال طثا اي التوى في جوفه الطراء طانك فتحى وراك سكونيله الطرءاة ضميله يحقه
كمك تقول طرأت على القوم اطرأ طرأ وطرءاة اذا طلعت عليهم من بلد اخر من الباب الثالث وفي القاموس الطرئ على وزن البرهاني شول كوز خ درك
نزيردن كلدوكي بلنمه وكذلك همز الكل عديله بر طاغك اسميدر كه انك كوكر حينى چوقدر ويول وار منكر معناسنده كلور الطارئة بلا واو فت
الاطراء همزه نك كسري وطانك سكونيله مدحده مبالغه اتمك يقال اطراء اذا بالغ في مدحه طراءة الليل طانك ضمي وراك سكونيله سنيك بر
اوغوددن كليه الطساء سينك سكونيله وفتحيله تخمه اولمق تقول طسئت اطسأ طسأ وطساء اذا اتخم عن الدسم ودسم دال مهمله وسينك
فتحيله چراب معناسنده در ويقال طسئت نفسي من الباب الرابع نفسم طويدي وا متلا ولدي معناسنه الطاسيه طويق نفس يقال
طسئت فهي طاسئة وفي القاموس الطساء اوتمامق معناسنده كلور يقال طسأ اذا استحي الطشاء طانك ضميله دماغي مرضي ويوغي
وثقيل كسنه الاطشاء همزه نك كسريله دماغي ولماقي يقال طشاء اذا اصابه الطشاءة وجماع اتمك معناسنده كلور يقال طشا بها اذا جامعها
الطفوء طانك وفانك ضميله اود سونمك يقال طفئت النار تطفأ طفوءا الانطفاء همزه نك كسريله سونمك الاطفاء همزه نك كسريله سونديرمك
يقال انطفأت النار واطفأتها انا مطفئ الجمر ميمك ضمي وفانك كسريله يوم من ايام العجوز وفي القاموس مطفئ الجمر برد عجوزك بشنجي كوني در بعضلر
دردنجي كونيدر ديشلر ومطفئ الرضف بلا واو آفت معناسنده در الطلفة شول باعدر كه اتي طاش اوزره قوسه لر اريوب طاشك حرارتي
اولانده ديرلر الاطلنفاء على وزن الاستلقاء يره ياپشق ولمق تقول اطلنفأت اطلنفاء اذا لزقت في الارض ورجل مطلنفئ
الشرف اي لازق السنام يعني اوكجي ياپشق اولان دوه يعني يره ياپق اولان دوه الطناء بالكسر شك اتمك وبقية روح معناسنده كلور
يقال تركته بطناء اي بحشاشة نفسه اي ببقية روحه ومنه قولهم هذه سمية لا تطنئ اي لا يعيش بلدوغا يقتل من ساعته ويسمى ولا يهمز
واصل الهمز الطاءة على وزن الطاعة مرعا بعيدا ولمق محلنده استعمال ولنور يقال فرس بعيد الطاءة وبوندن مأخوذدر طا على مثال
ايدوب ياء ثانيه حذف اولندي الطاءة ايضا مثل الحماة وحماءة فتحيتله قره بالچق معناسنده در فصل الظاء الظاء
الظمء بالكسر وسكون الميم سمدر صو صبرن كسنه معناسنه يقال قوم ظمء اي عطاش ويقال للفرس ان فصوص الظماء يعني آتك بندكاهلري

يعني آتلو دكلدر وده صوادد قدن صكره تكرار صورمغه زمانى كليجه صودن منع اتمكه ديرلر جمعي اظماء كلور وظمء الحيوة
حين ولادته الى وقت موته وادنجه اولان زمانيدر وقولهم ما بقي منه الا قدر ظمء الحمار اي لم يبق من عمره الا اليسير يقال انه ليس شيء من الدواب
اقصر ظما من الحمار الاظماء همزه نك كسريله صوسمق يقال اظماء اي اعطشه التظمئة على وزن التجربة بمعناه الظمآن ظانك فتحي وميمك سكوني
والفك مديله صوصيش كسنه الظماء ظانك فتحى والفك قصريله مؤنثي فصل العين العباء عينك فتحي وبانك سكونيله طبيب تركيب ايدن
حاضرلماق يقال عبأت الطيب عبأ اذا هيأته وصنعته وخلطته ومطلقا حاضرلمق معناسنده كلور وتقول عبأت المتاع عبأ اذا
هيأته التعبئة والتعبيء بمعناه يقال عبأته تعبئة وتعبيئا اي هيأته العبء بالكسر والسكون يوك حمل معناسنه جمعي الاعباء كلور ويوكك
تنكنه ديرلر عدل معناسنه يقال هما عبئان ونظير معناسنده كلور وكسريله وفتحيله ابن العبد كالعدل والعدل وقايرمق معناسنده استعمال اولنور
يقال ما عباءة بفلان اي ما باليت به وكاه اولور تعبية الجيش ديرلر بلا همز العيداوة شر معناسنه در يقال في المثل ان تحت طريقتك لعيداوة
وهذه اللغة لم يوجد في الاصل كانها من المحمات فصل الغين الغوغاء غينك وقافك كسريله وما بينده راك سكونيله بوبرديا بنك
ليسنه اولان يوفقه قابي بعضلر ايتدى بونك همزه سي زايده در زيرا اصلنده غرقدن مشتقدر كرفته نك طرطشه نك همزه سي زايده اولدوغي
كبي وكرفته كاغذ كبي دراء مرطه نك سكونيله يوكسك بلوده ديرلر وطرطشه طاء مرطه نك كسريله كذلك بلوده ديرلر فصل الفاء
الفأفأ على وزن فعلال بفتح الفاء شول كسنه دركه كلمنده فا يي چوق كتوره يقال رجل فأفأ اي يتردد في الفاء اذا تكلم الفتاء
فتحيله فراغت اتمك وساكن اولمق يقال فتئ القدر اذا اسكنت غليانها من الباب الرابع وبركسنه يي كندي كندن قطع اتمكه ديرلر
تقول فتأته عنه بقولي اوغيره اذا اسكنت غضبه من الباب الثالث الافتاء عاجز اولمق يقال عدا حتى افتاء اي عيي وسكون معناسنده
دخي كلور يقال افتاء الحر اي سكن وفتر ومن امثالهم في اليسير من البر قولهم ان الرثيئة تفثأ الغضب ومثلك اصلي بودركه بركسنه بر
بر قومه غضبى وار ايدى تا دخي آچكن احلبله اول قومك وذرنه وار دقده اكا بر مقدار سود ويرديلر في الحال غضبي ساكن اولدي
ودثيئه شول قوي سوده ديرلر كه ميخوش اوله المجاءة بضم الميم الفجاء بكسر الفاء والمد بر نسنه على الغفله ابرشمك يقال فاجاه
الامر مفاجاءة وفجأ الفجاءة بالضم والمد بمعناها يقال فجئه الامر وفجاءه بالكسر والفتح من الباب الرابع والثالث ومنه سمي
قطري بن فجاءة المازني الفراء فتحيتله بلا مد يبان اشكي حمار وحشي معناسنه ويقال في المثل كل صيد في جوف الفراء جمعي الفراء كلور
مثل جبل وجبال وكاه اولور همزه يي الفه قلب ايدوب انكحنا الفراء فنزي ديرلر وغالبا بو مثل دوستده وقايو لمق احتمالنده استعمال
اولنور التفسئ فتحيتله وسينك ضمي وتشديديله بز اسكيوب پارلنمق يقال تفسأ الثوب اي تقطع التفسئة والتفسيء
على وزن التكملة والتكميل بزى چوروب پارلمق يقال فسأته انا تفسئة وتفسيئا اذا مددته حتى تفزر الافساء على وزن الاكرام
على وزن الاكرام شول كسنه دركه فخذي اونورسه قيامه قادر اولميه الارجمت ومتقلد كذا في بعض نسخ الصحاح التفشؤ فتحيتله
وشينك ضمي وتشديديله بر نسنه منتشر اولمق يقال تفشأ الشيء تفشؤا اذا انتشر ومرض منتشر اولوب سرايت اتمكه دخي ديرلر
يقال تفشأ بالقوم المرض اذا انتشر فيهم الفطاء فانك ضمي وطانك سكونيله بركسنه نك ارقه سنه اورمق يقال فطاء ما اذا ضربه على ظهره
وجماع معناسنده كلور ويره بر قاعده دخي ديرلر يقال فطاء به الارض اي صرعه واتمق معناسنده دخي كلور يقال فطاء بسلحه اي
رمى به وسلح فتح سينله قوشك نجاستنه ديرلر وفتا دخي لغتده تايله وبللنمك معناسنده كلور وخروج الريح من الدبر كبي يقال فطا بها
اذا حبق واچي بوش نسنه يي فاعغده دخي ديرلر تقول فطأت الشيء اذا شددته اي كسرته الفطاءة فانك وطانك فتحيله بوردن
كوكي الچق اولمق الافطاء على وزن الاكرام افطس يعني شول كسنه دركه بورني كوكي الچق اوله واوقه كوكي الچق اولمغه دخي ديرلر يقال
فطئ البعير بالكسر اذا اتطاء من ظهره خلقة التفقوء فتحيتله وقافك ضمي وتشديديله يارلمق يقال تفقأت السحابة عن مائها
اي تشققت وتفقأت الدمل اذا تشققت لنا منها عن برشما ويره بر نوع ديكنلو اغاجدر ولغايه خرفه عرض ورد وتفقاء
الدمل والوجع دخي ديرلر چوبان ديشلري معناسنه الفقاء فانك فتحي وقافك سكونيله كوز چقارمق تقول فقأت عينه فقأ
اذا بخقتها يعني چقن كور اتمكك وبخق باء موحده وخاء معجمه وقافله كور اتمك معناسنده در التفقئة على وزن التجربة بمعناه
يقال فقأتها تفقئة وفقء فتح فا ايله مرد يعني دي نقرح اولنان او درزه دخي فا ايله قاسيدن فرم اولمقا درزه والاول اقرب
على ما تشهد بالنسخ المصححة من الصحاح شول ده يره ديركه طوغان اوغلانه چقار سابيا معناسنه ويقال تفقأت تفقأ

مقابله

تنصب على التمييز الفيء فانك فتحى وياءنك سكونيله رجوع معناسنه در يقال فاء يفيء فيأً اذا رجع ويقال فلان سريع الفيء عن غضب
وخراج وغنيمت معناسنه ده كلور وما بعد زوال ده اولان ظله دخى فيء ديرلر ظل غير بوده في ديدكلرى بر جانبدن بر جانبه رجوع ايدن
او نوره در بعضلر ايتدى ظل اوله دكه شمس آني نسخ ايدن فيء اولددكه اول شمسى نسخ ايده وبعضلر ايتديعرسنه كه اول مكانه شمس اوليه
اكا ظل ديرلر فيء ديمزلر وفيئك جمعى الافياء والفيوء كلور همزه نك فتحيله اولده وضميله ثانيده الفيئة بالكسر والمد على مثال الفيعة رجوع
معناسنه كلور يقال فلان سريع الفيء من غضبه وانه لحسن الفيئة اى حسن الرجوع يعنى غضبندن رجوعى حسن در وفيمه فاتك كسرى
ومديله وعين مهمله ايله آول معناسنه در يقال لغة الامراء اوله الفئة بكسر الفاء طايفه معناسنه اخرنده ولان ها شوليادن عوضدر
وسط كلمه دن نقص اولنمشدر كه اصلى فيء ايدى على وزن فيع وجمعى الفئون والفئات كلور على وزن شيات ولدات وشيات
مثلثه مك كسريله نشانلو ديمكدر ولدات لامك كسريله ياشدشى ديمكدر اولور همزه معناسنه الافاءات همزه نك كسريله اجازت وزنى اوزره
راجع قلماق يقال افاءه غيره اذا رجعه وغنيمت قيلماغه دخى ديرلر يقال افاء الله على المسلمين مال الكفار يعنى افاءة الاستفادة مالى فيء
طريقيله الماق يقال استفأت المال اى اخذته فيأ التفيئة على وزن التجربة كولكه صالماق يقال فيأت الشجرة تفيئة التفيؤ فتحتينله وياءنك
ضمى وتشديديله كولكه كيمك يقال تفيأت انا في فيئها ومتقلب اولمق معناسنه كلور يقال تفيأت الظلال اى تقلبت المفيؤة والمقنؤة
بالقاف والنون بمعلادر شول موضع ايچون كه انوكا وزده كون طوغمايه فصل القاف القبأ ايچمك وايچمك قاب معناسنه
قاب لغتدر يقال قبأه اذا اكل وشرب كذا في بعض نسخ الصحاح القثاء بكسر القاف وتشديد الثاء ويضم القاف ايضا خيار واحدى
قثاءة كلور المقثاءة ميمك وثانك فتحيله والمقثوءة ميمك فتحى وثانك ضميله خيار بتن يرا الاقثاء همزه نك كسريله خيار چوق اولمق
يقال اقثاء القوم اذا كثرت عندهم القثاء بعضلر ايتدى اقثاءة الارض ديرلر يعنى بر يرك خيارى چوق اوله القرء بالفتح وسكون
الراء حيض جمعى الاقراء والقروء كلور على وزن افعال في الاول وفعول في الثاني والاقرؤ دخى كلور جمع قلتده همزه نك فتحى وراءنك
ضميله وفي الحديث دعى صلوتك ايام اقرائك وقرء طهر معناسنه ده كلور اضداددندر وقرء حيضك منقضى اولسنه دخى ديرلر
واكى حيضك ما بيننه دخى ديرلر بعضلر ايتدى قرء مطلقا وقت در حيضك وقتنه وطهرك وقتنه صالح در وقرء الثريا
فرطنه ديرلر الاقراء بكسر الهمزه حيض وطهر صاحبى اولمق يقال اقرأت المرأة اى حاضت ويقال ايضا اقرأت اى طهرت بعضلر ايتدى
اقرأت المرأة ديرلر يعنى حيض صاحبى اولسه يعنى مرتبه حيضه ايرشدى معناسنه وفي حيض كوروسه قرأت ديرلر بلا الف واستبراء دن اوترى
حيض كورمك ايچون جاريه صاتمامقه دخى ديرلر يقال دفع فلان الى فلانة جارية يقرئها اى يمسكها عندها حتى تحيض للاستبراء وحاجت
قريب اولمغه دخى ديرلر يقال اقرأت حاجتك وبل سمكه قريبا وطاغه دخى ديرلر يقال اقرأت الريح اذا دخلت في وقتها واوقمغه دخى ديرلر
يقال فلانا اقرأه السلام واوقتمق معناسنه ده كلور ويقال اقراء القرآن فهو المقرئ ميمك ضميله اوقوديجى ونجومك غروب ايتسنه ولان يقور كلمك
دخى ديرلر يقال اقرأت النجوم اذا اقترب طلوعها القارئ دالك كسريله اوقيجى معناسنه جمعى القرأة كلور قانك وراءنك وهمزه نك فتحيله كافره كبى
الاستقراء اركك ده وحش تركمك ناكرنوكى اولدوغنى اولدوغنى بيلمه القرآن قانك ضمى وراءنك سكونيله غفران وزنى اوزره جمع ايمك يقال
قرأت الشيء قرآنا اذا جمعته وضممت بعضه الى بعض ومنه قولهم ما قرأت هذه الناقة سلا قط وما قرأت جنينا اى لم تضم رحمها على ولد
بفتح السين شول دريدركه رحمدن ولد ايله بيله چقار يعنى قرأت هذه الناقة سلا قط ديدكلرى قولندن مراد ما حملت ولدا قط ديمكدر
القراءة بمعناه يقال قرأت الكتاب قراءة وقرآنا ومنه سمى القرآن قال بعضهم لانه يجمع السور فيضمها وقوله تعالى ان علينا جمعه
وقرآنه اى جمعه وقراءته فاذا قرأناه فاتبع قرآنه اى قراءته قال ابن عباس فاذا بيناه لك بالقراءة فاعمل بما بيناه لك القراء
بضم القاف وتشديد الراء عابد اولمق كسنه القراؤن جمعى وقراء كا اولور قاريك في جمعى كلور التقرؤ فتحتينله وراءنك ضمى
وتشديديله عابد اولمق يقال تقرأ اى تنسك القراة بالكسر على وزن الوعة طاعون ديدكلرى مرضدر قال الاصمعى اذا قدمت بلادا فاقمت
خمس عشرة فقد ذهبت عنك قراة البلاد واهل الحجاز يقولون قرة بغير همز ومعناه انه اذا مرض بعد ذلك فليس من وباء البلد اى
البلد الذي خرج منه القضاء يمك كل ايمك يقال قضأت الشيء اقضوه قضاء اى اكلته الاقضاء يدرمك اطعام معناسنه يقال
اقضأت الرجل اطعمته القضاء بالفتحتين والقصر متعفن اولوب بدرايحه اولمق يقال هي قربة قضيئة وبز قسمنك دخى چوق زمان
ياتش اولوب دورلدوريچ ايله فاسد اولماسنه ده ديرلر القضاءة بضم القاف وسكون الضاد على وزن قضعة عيب وعار معناسنه

يقال ما عليك

يقال ما عليك في هذا الامر قضاءة وبلغ فلان في قضاءة وفي عينيه قضاءة اى فساد وفي حسبه قضاءة اى عيب وقضعة
قافله وضاد معجمه ايله وعين مهمله ايله وجمع بطن القفوء والقفوة فانك ضمى ياءنك ضميله طوار سمزا ولماق يقال قفأت الماشية تقفأ قفوءة
من الباب الثالث اذا سمنت القفأ فتحتينله والقفاءة على وزن القباحة حود وحقير اولمق يقال قمؤ الرجل بالضم قماء وقماءة من الباب الخامس
اذا صار ذليلا القمئ على وزن الحقير ذليل اولان كسنه الاقماء ذليل ايمك تقول اقمأته اذا صغرته وذللته وطوار صاحبلرينك طوارى
سمز اولماق يقال اقمأ القوم اى سمنت ابلهم وعجبه كتورمك معناسنه ده كلور يقال اقمأني الشيء اى اعجبني التقمؤ فتحتينله وميمك ضمى وتشديديله
بر نسنه ازاز تدريجله جمع ايمك تقول تقمأت الشيء اذا جمعته شيئا بعد شيء القيئ على وزن فعيل بر جيك سيدر القنوء فانك ضمى ونونك
ضميله زياده قرمزى اولمق يقال قنأت اللحية تقنأ قنوءا اذا اشتدت حمرتها بالخضاب التقنئة على وزن التجربة قرمزى بويامق
يقال قنأ الرجل لحيته بالخضاب تقنئة القانئ زياده قرمزى ولان نسنه محل تاكيده كتورلور يقال احمر قانئ المقنأة
والمقنؤة ميمك فتحى وقانك سكونيله ونونك اولده فتحى وثانيده ضميله شول مكاندركه انوكا وزده كون طوغمايه همزه سز دخى استعمال اولنور
القيء قانك فتحى وياءنك سكونيله قوصماق يقال قاء يقيء قيئا وفي الحديث الراجع في هبته كالراجع في قيئه الاستقاء همزه نك كسريله والتقيؤ
فتحتينله وياءنك ضمى وتشديديله كوجه قوصماق ديمكدر التقيئة على وزن التجربة والاقاءة على وزن الاقامة قوصدرمق يقال قيأته
واقأته بمعنى ويقال هذا ثوب تقيء الصبغ اذا كان مشبعا يعنى بوياسى طويمش القيوء بالفتح وضم الياء على فعول شول دوا دركه
قوصدرسون ديو ايچرلر القياء بالضم والتخفيف المدچوق قوصماق اكا بتدر نحالت يقال به قياء اذا جعل يكثر القيء فصل الكاف
التكاكؤ على وزن التوليد خوف ايدوب كيرو دونمك يقال تكاكأ اى جبن ونكص ونكص نونله وصاد مهمله ايله رجوع معناسنه
ننكم نكعكع مهمتيله احتباس معناسنه در واجتماع معناسنه دخى كلور حكايت اولنور عيسى بن عمر حماردن دوشدكده خلق كندينك
اوزرنه جمع اولدقلرن كوريجك ايتدى ما لكم تكاكأتم على تكاكؤكم على ذي جنة افرنقعوا عني وافرنقاع تفرق معناسنه در المتكاكئ
ميمك ضمى وكاف ثانينك كسريله قصه بويلو ولان كسنه الكثء ثانك فتحى وثانك سكونيله سود صويك يوزنه كلوب صو سودك اسفلنده
صافى اولمق يقال كثاء اللبن كثاء من الباب الثالث اذا ارتفعوا فوق الماء وصفا الماء تحت اللبن وچوملك كفنى كتورمك يقال كثأت القدر
كثاء اذا ازبدت للغلي يقال خذ كثأة قدرك وهو ما ارتفع منها بعد ما تغلي وبر نسنه بتمكه ده ديرلر يقال كثأت الابل كثاء
اذا نبتت يعنى دوه نك تويى بتسه الكثأة بمعناه يقال كثأء اللبن والوبر تكثئة اذا زيد قالاول وبتنت في الكثاءة بيان
معدنوسى جرجير برى معناسنه كذا في بعض نسخ الصحاح الكثاء صقالى چوق اولان كسنه واوللحيه معناسنه كذا في بعض نسخ الصحاح
الكدوء نباتاتى صوغوق او رعى بر حيثيتله كريه برابر ايليه يقال كدأ النبت يكدأ من الباب الثالث اذا اصابه البرد
فلبته في الارض يلجود نباتات صوسز اولماغين كيچ بتمكدر وتلبيديره يا تورعه ديرلر التكدئة على وزن التجربة صوغوق
اكى اوروب كيچ بتورمك الكادئة دالك كسريله كيچ بتورجى يقال دجن كادئة اى بطيئة الانبات الكرفىء كافك كسرى وراءنك سكونيله
برى برى اوزرنده اولان يوكسك بلوتلر الكرفئة كافك كسريله اول بلوتلرك بارهسى وكرفىء بومرده نك اوست قابنه دخى
ديرلر وقصاددن برى برايغه كاغده نظر اندى دخى ايتدى عرقى غشتكرفى يعنى بوشولى بومرده نك قابنه دكه اوستكى ابنك
التنده در وبوكلمه نك همزه سى زايده در الكرفاءة على وزن الدحرجة چوملك قابنيب كفنى كتورمك الكسء كافك فتحى
وسينك سكونيله تابع اولمق يقال كسأته اى تبعته ويقال فلان يكسؤهم ويكسمهم اى يتبعهم الاكساء همزه نك كسريله كيرودن
كلك ابا دمعناسنه الكشء كافك فتحى وشينك سكونيله زياده بشورمك يقال كشأت اللحم كشأ حتى يبس من الباب الثالث وخيار
يمك يقال كشأت القثاء ونحوه وكشأت الطعام اذا اكلته كما تأكل القثاء الاكشاء بمعناه يقال اكشأته اذا شويته الكشئ كافك فتحى
وشينك كسريله ومورتله بشمش اتكه بشمكله قوريمش الكشء التكشؤ فتحتينله وشينك ضمى وتشديديله ذكر اولنان ديه اوزره بشمش
اتى اكل ايتمك وبختيان صويماق معناسنه ده كلور يقال تكشأ الاديم اذا اقتشر الكفاء كيرو دوندرمك تقول كفأت القوم
كفاء اذا ارادوه وجهوا فصرفتهم الى غيره وچنانچى باشى اشاغه قويمق يقال كفأت الاناء كببته وقلبته المكفوء باشى اشاغه
قونيلمش الاكفاء بكسر الهمزه لغة فيه كفاءة قولك اكفاته اى كفاءة الانكفاء رجوع ايمك يقال كفأت القوم فانكفؤا اى رجعوا
واكفاء كى باقى قولن معنالرى بونك عقبنده ذكر اولنور المكفوء بوردكى صالنوب نادرقه شيوه كوستره مكه يقال اكفأت المرأة

بعض يقال الكفأة الي

فی مشیها ای تحرکت کما تتحرک النخلة العیدانة وعیدانه خرما فدانه دیرلر که اوزامش اوله الکفاء بالکسر والمد برقاچ پاره بزدر که
بری برینه دیکولر دخی خیمه نک اردنه چکرلر الاکفاء خیمه اردنه کفا دیدکلری بزی چکمک یقال اکفأت البیت اکفاء واکفاء شوکه
ایدیه اولان تافیلری کا میم وکاه نون وکاه قاف وکاه دال وکاه طا کبی وبعضلر حرف ردی نک حرکتی مختلفا وقد دیرلر کسانی
ابتدی کفأت دیرلر چانی یانی شاقی قبه سر واکفأت دیرلر برجانبه اکو میل اندرسک بو سبیدن اوتوری دکره اکفأت الغوس دیرلر
تمیز ادق انارکی یانکیاشی برجانبه اکوب میل اندرسلر ده نک یاعنی ومنافعی المالق یقال اکفأت ابلی کفأتین تجنکه بیلک برسنده
ده سورسنک نصفی دوه قویوب اول بریل نصف اوزن قوشلر نتکم بوزراعتانه ده بویلدر بریل تخمی اکرلر بریل اکرزلر وده بک
برکسنه یه منافعی ویرمکه دخی اکفاء دیرلر الکفیء کافک فتحی وفانک کسری وهمزه ایله نظیر ومثل معناسنه الکفء کافک فتحی فانک ضمیله
کذا فی بعض نسخ الصحاح الکفء کسرکافله ده وارد معناسنه الکفء بضم الکاف وسکون الفاء نظیر الکفوء بالضمتین علی وزن فعول
الکفاءة بالفتح والمد مصدردر مماثلت معناسنه الکفاء بالکسر نظیر معناسنه یقال لا کفاء له بالکسر لا نظیر له معناسنه اصلنده مصدردر
وکفا مجازات معناسنه ده کلور کلاکافی مجیء الکافی بیمک ضمی وفانک کسریله مماثل وفی الحدیث العقیقة شاتان مکافئتان ای متساویتان
والمحدثون یقولون مکافئتان وکل شیء ساوی شیئا حتی یکون مثله فهو مکافیء یعنی ایکی شیء برابر اولسه مماثلتده هر بری مکافیء دیرلر بعضلر
حدیث شریفک تفسیرنده شانلری بریرینه مقابل ذبح ایتمکله تفسیر ایتدیلر المکافاة والکفاء مجازات معناسنه یقال کافأته علی ما کان
مکافاة وکفاء ای جازیته ویقال مالی به قبل ولا کفاء یعنی بنم اکا مکافاة ایتمکه طاقتم یوقدر کذا فی بعض نسخ الصحاح التکافؤ تانک فتحی وکافک
ضمیله برابر اولمق استوا معناسنه یقال المسلمون تتکافأ دماؤهم الاکتفاء چنانچی قیاتمق یقال اکتفأت الاناء مثل کفأته ای قلبته
الاستکفاء دوه صاحبندن بریل دوه نک منافعی ونتاجنی طلب ایتمک یقال استکفأت فلانا ابله ای سألته نتاج ابله سنة
فاکفانیها ای اعطانی لبنها ووبرها واولادها سنة الکفأة والکفاءة اسم بضم وفتح تقول اعطنی کفأة ناقتک الکلاء کافک
فتحی ولامک قصریله جبل وذی اوزده اوت عشب معناسنه وکلاء اوتلو اولمق معناسنه ده کلور یقال کلئت الارض من الباب الرابع
فهی ارض کلئة ای ذات کلاء الاکلاء همزه نک کسریله بمعناه یقال اکلأت الارض اذا کانت ذات کلاء واکلاء سلف ویرمکه دخی دیرلر تقول
اکلأت فی الطعام اکلاء اذا اسلفت فیه وکلاء کسر وبقاعده دخی دیرلر تقول اکلأت بصری فی الشیء اذا رددته فیه المکلأة اوتلو واولایر کرک
رطب اولسون اولیرک وکرک یابس ولسون واکلاء اوت اوتلاق معناسنه ده کلور یقال اکلأت الناقة ای اکلت الکلأ کاکلاء کافک فتحی ولامک
سکونیله اوت اوتلاق یقال کلأت الناقة ای اکلت الکلاء ودین گلمکه دخی دیرلر یقال کلاء الدین اذا تأخر الکلاءة کافک کسریله وهمک فتحی والکف
مدیله حفظ ایتمک یقال کلاءه الله کلاءة ای حفظه وحرسه ویقال اذهب فی کلاءة الله الاکتلاء همزه نک وتانک کسریله صاقنمق تقول اکتلأت
منهم اذا اتقیتهم وسهرت وحذرت یعنی برنسنه دن حذر ایتکیین کوزنه اویقو کلمسه بویله دیرلر المکلاة میمک ضمی ولامک تشدیدیله دره کنارینه
وکمیلر چکه جک یرکه اسکله ده اولور مرفاء السفن معناسنه یقال کلاء القوم سفینتهم تکلیئا الکلاء مشدده ممدوده بصره ده بر یرکه ادیدر که
اندده کمیلری حبس ایدوب صقلرلر مذکر ومؤنث استعمال اولنور قال سیبویه هو فعال مثل جبار بالتعدد والمعنی ان الموضع یدفع الریح عن السفن
ویحفظها وهو علی هذا مذکر مصروف وقال الاصمعی الکلاء موضع برفاء فیه السفن وهو ساحل کل نهر التکلئة رود کنارندن بر یره توسیلنماق یقال
تکلأت تکلئة اذا اتیت مکانا مستترا من الریح الکلاء میمک ضمی ولامک فتحی وتشدیدیله والکلاء کافک فتحی ولامک تشدیدیله اسم مکان منه الکلاء همزه نک
تفعیلی اوزنسنده قال الشاعر وعینه کالکالیء الضمار ای عینه کالنسیئة التی لا ترجی وفی الحدیث نهی النبی صلی الله علیه وسلم عن الکالیء وهو بیع النسیئة بالنسیئة
وقال الاصمعی الکلاء الکلاءة فعیلیه واوکک ضمی وتشدیدیله تاخیر اتمک الاستکلاء بمعناه الکلاءة بالضم وسکون اللام تاخیر اتمک یقال استکلأت
کلاءة وکلاءة شول پچیره دیرلرکه نسیئه دیرلمش اوله التکلؤ علی وزن التکرم سلف ویرمک تقول تکلأت کلاءة مثل تکلأ اذا اسلفته الکماءة کافک
فتحی ومیمک سکونیله منتر دیدکلری نسنه که کون طومغز یرلرده بتر الکمء مفرددر علی خلاف القیاس وهو من النوادر تقول هذا کمء وهذان کمآن
وهؤلاء الکمؤ ثلثة فاذا کثرت فهی الکماة وکماء منتر بیدیرکه دخی دیرلر یقال کمأت القوم کماة اطعمتهم الکماءة التکمؤ فتحتینله ومیمک ضمی وتشدیدیله
منتر دیرمک یقال خرج الناس یتکمؤن ای یجتنون الکماة واجتنا دیرمکه دیرلر الاکماء همزه نک کسریله منتر چوق اولمق یقال اکمأت
الارض اذا کثرت کماتها وقیجلق معناسنه ده کلور یقال کمأت فلانا السن ای شحنته الکماء فتحتینله ایاق یارلق یقال کمئت رجلی
من الباب الرابع ای تشققت بعضلر ایتدی کما ایاق قبا دوب مجروح اولمق نعلین کیمش ایکن الکیء قورخمق تقول کئت عن الامر اکیء کیئة

ذاهتد وجبنت منه مثل کمت اکیع وزنا ومعنی الکیء کافک فتحیله الکاء بالقصر والکاء بالمد ضعیف وجبان اولان کسنه یقال رجل کاء وکاء
مثل کیع وکاع فصل اللام اللألاء کتک قویر ودخی دیرمک یقال لا افعله ما لألأت الفور وفورحمل نا پله جمعدر اهل معناسنه خورده بوکدر
التلألؤ علی وزن التزلزل لمعشک یلدرومق لمعان ایتمک یقال تلألأ برق معناسنه اللؤلؤة انجو در معناسنه جمعی اللؤلؤ واللآلیء کلور اللآء انجو صاتیجی کسنه مثل
لبال لعل صاتیجی معناسنه کلور والقیاس لأّء مثل لعاء اللبأ علی وزن فعل بکسر الفاء وفتح العین حیوان نتاج ده اول سوددر اللباء بسکون الباء
اغوز طوغوردقده اولکان سودی صاغمق تقول لبأت لباء اذا حلبت الشاة لباء وابتداکی سودی یدرمکه دخی دیرلر یقال لبأت القوم اذا اطعمتهم
اللباء الالباء همزه نک کسریله سود چوق اولمق یقال الباء القوم اذا کثر عندهم اللباء وابتداکی سودی وغلاغی مدرمکه دخی دیرلر یقال البأت
الجدی دیرلر تجنکه اوغلاغی مه نک باشنه طوتوب اولکی سودی مدرسلر وقوزی فوزدینه ابتداکی سودی کندی امزرمک معناسنه ده کلور
یقال البأت الشاة ولدها اذا ارضعته اللباء الاستلباء همزه نک وتانک کسریله اوغلاق کندو بالذات اممک الالتباء همزه نک وتانک کسریله بمعناه
یقال التبأها ای ارضع ولدها الملابی میمک فتحیله طوغورمسی قریب اولان ناقه لر اللبوءة وبانک سکونیله لغت لبوة معناسنه
التلبئة علی وزن التجربة حج ایدن کسنه لبیک اللهم لبیک دیمک یقال لبأت بالحج تلبئة اصلنده لبیت ایدی بلاهمز فصاحت عربکاه اولوب
غیر مهموزی مهموز ایتمکی اقتضا ایدر دیقولون لبأت بالحج وحلأت السویق ورثأت المیت اللتأ تانک فتحی ولامک سکونیله اتمق درمی
معناسنه یقال لتأت الرجل بحجر اذا رمیته به ومحکم نظر ایتمکه دخی دیرلر یقال لتئته بعینی اذا احددت الیه النظر وجماع معناسنده کلور یقال
لتأتها ای جامعتها وولادت معناسنه دخی مستعمل اولور یقال لتأت به ای ولدته ویقال لعن الله امّا لتأت به اللجاء فتحتینله صغنماق یقال
لجأت الیه لجاء بالتحریک من الباب الرابع ومفتوحی برمعناسنه ده کلور الملجأ میمک فتحیله بمعناه فی الوجهین الالتجاء کذلک صغنماق معناسنه کلور
التلجئة علی وزن التجربة اکراه ایتمک الالجاء همزه نک کسریله مضطر قلماق یقال الجأته الی الشیء ای اضطررته الیه واسناد وتفویض معناسنه
یقال الجأت امری الی الله ای اسندت وعمرو بن لجاء التیمی برمعروف شاعردر التلزئة علی وزن التجربة دوه یی کوکچک وتاردق یقال لزأت الابل
تلزئة اذا احسنت رعیها اللطوء ضمتینله یره یاپشماق یقال لطأ بالارض ولطیء ایضا بالکسر لطوءا اولصق به اللفاء لامک فتحی وفانک
سکونیله اغاج قابن صویماق یقال لفأت العود ای قشرته ویقال لفأت الریح السحاب عن وجه السماء وتقول ایضا لفأت اللحم عن العظم اذا
جلیته عنه وقشرته وبعض الضرب علی ما یجیء اللفیئة لامک فتحی وفانک کسریله شول ات پاره لریدرکه کوکی یوقدر اتلرک بعضنه مضغه ایله
وصادیجیله وبعضنه حبره راء مهمله ایله وبعضنه وذره دیرلر ذال معجمه ایله اللفاء کذلک ضرب معناسنه کلور یقال لفأه بالعصا اذا
ضربه بها اللکوء لامک فتحی وکافک سکونیله اکردیم اوله واقم اولمدر ضرب ایتمک تقول لکأت به الارض اذا ضربت به الارض التلکؤ فتحتینله
وکافک ضمی وتشدیدیله اکلمک یقال تلکأ عن الامر اذا ابطأ عنه وتوقف الالماء همزه نک کسریله قاپماق واحاطه واستیلا معناسنه یقال
ذهب ثوبی فما ادری من الماء به ویقال الماءت الدواب المرعی ای ترکته صعیدا لیس به شیء ویقال ما ادری این الماء من بلاد الله والماء اللص
علی الشیء فذهب به وتلمأت الارض علیه استوت علیه ووارته ای سترته الالتماء همزه نک وتانک کسریله لون متغیر اولمق یقال التمیء
لون الرجل ای تغیر مثل التمع اللیاء علی وزن الکتاب برنسنه درنخود کبی بیاض دانه لو اولور الالیاء همزه نک کسریله الکتمان بطالة
یقال الیأت الحاجة ای ابطأت فصل المیم المأمأة قیونک وخنبیکه صوتن حکایت ایتمکدر صوتلرن بری برندن ایرکوب
اولاشدرسلر المتأ میمک فتحی وتانک سکونیله اوردمق یقال متأته بالعصا اذا ضربته بها وچکمک معناسنه دخی کلور یقال متأت الحبل
وبولغتده رتوت دو المرأة میمک فتحی والفک مدیله قناعت وزنی اوزره طعام سکمک هضم معناسنه یقال مرؤ الطعام مراءة من الباب الخامس
ای صار مریئا وکذلک مریء الطعام دیرلر نتکم فقه وفقه قافک ضمی وکسریله وراء الطعام یمرأ بالفتح فیهما بعضلر ایتدی امرأنی الطعام دخی
دیرلر تیجی تابع قلمسه لر وامرأنی دیرلر تابع قلماسه لر وطعام سکرمک معناسنه دخی کلور یقال امرأت الطعام بعضلر ایتدی مرو دیرلر تیجی مریء اولور
المری میمک ضمی وراءنک کسریله سکرچی طعام یقال هو طعام مریء بمعناه یقال استمرأت الطعام المروءة ضمتینله وواوک مدیله انسانیت بونده
تشدید دخی جایزدر دیمشلر التمرؤ فتحتینله وبامک ضمی وتشدیدیله تکلفله مروت کوسترمک یقال هو یتمرؤ بنا ای یطلب المروءة بنقصنا وعیبنا
یعنی بزه عیب ونقص ویرمکله دیلکه کوسترر المریء میمک فتحی وراءنک کسری ومدیله مروت صاحبی اولان کسنه ودوه نک قورنک بوغازنه متصل
اولان نسنه که طعام وشراب مجراسیدر جمعی المرؤ کلور ضمتینله والعصر سریله سور کبی المرأة میمک فتحی وراءنک سکونیله ادکی رجل معناسنه
یقال هذا مرء صالح ومررت بمرء صالح ورأیت مرأ صالحا میمک ضمی وکسریله فی الفتنه وهما مرآن صالحان ولا یجمع علی لفظه وبعضهم

لؤلؤ
لبأ
لتأ
لجأ
لزأ
لطأ
لفأ
لکأ
لمأ
لیأ
مأمأ
متأ
مرأ
کلأ
کمأ
کیء

يقول المرؤن المرأة عورت يقال هذه مرأة صالحة ومرة بترك الهمزة وتحريك الراء بحركة الهمزة الامرء همزه نك كسريله وميمك سكونيله
الكشي مرء معناسنه اولان همزه وصل زياده اولنمشدر فاذا جئت بالف الوصل كان فيه ثلث لغات فتح الراء على كل حال حكاها الفراء
وضمها على كل حال واعرابها على كل حال تقول هذا امرء ورأيت امرأ ومررت بامرئ معربا من مكانين ولا جمع له من لفظه وهذه امرأة
مفتوحة الراء على كل حال فان صغرت اسقطت الف الوصل فقلت مرئ ومريئة وامرء قوت معناسنده كلور ذئب كبى قالت امرأة من العرب
انا امرء لا اخبر السر وامرئك نسبتنده المرئى ديرلر بضم الميم وفتح الراء وعربى بو شاعرك ايكى دوادر القيسه نسبتنده امرئى ديرس المشأ ميمك فتحى
وشينك سكونيله ماجن ديمك اولماق يقال مشأ الرجل مشأ اذا مجن ومشى الطريق نفسها يقال ركب مشى الطريق اذا مشى في نفسها المأشئ ماجن دى
اولان كمسنه المشأ شولدر نسنه دركه اوكلهه طراقچيا دير الملء بفتح الميم وسكون اللام مصدر در طولدرمق معناسنه يقال ملأه ملأ
الملأ فتحتينله جماعت معناسنه كلور قال الله تعالى لا يسمعون الى الملأ الاعلى وخلق معناسنده كلور يقال ما احسن ملأ بنى فلان اى
عشيرتهم واخلاقهم الاملاء جمعى كلور وفي الحديث انه صلى الله عليه وسلم قال لاصحابه حين ضربوا الاعرابى احسنوا املاءكم والملأك كلمه سنك جمعى
دخى كلور على ما يجئ الملأى ميمك فتحى والفك قصريله ملآن كلمه سنك مؤنثى يقال دلو ملأى على وزن فعلى الملآن ميمك فتحى ولامك سكونى وهمزه نك
فتح ومديله طولو معناسنه يقال كوز ملآن ماء والعامة تقول ملان ماء الملء بالكسر شول مقداردركه چناق اوكله طولر يقال اعطنى ملأه
وملأيه وثلاثة املائه الامتلاء همزه نك وتانك كسريله والتملؤ فتحتينله ولامك كسرى وتشديديله طولمق يقال امتلأ الشىء وتملأ من الطعام
والشراب وتملأ فلان غيظا يعنى خشمله طولدى وامتلاء برنسنه حددن بيرون ايتمكه دخى ديرلر تقول امتلأ النزع فى القوس اذا اشتد
النزع فيها الملأة بالضم [illegible] طولمق زكام معناسنه المملوء زكام اولمش كمسنه وطولو معناسنده دخى كلور
يقال ملئ الرجل واملأه الله اى ازكمه فهو مملوء على غير القياس زيرا قياس مملأ ديمك ايدى لكن ملئ اوزره بنا ايدوب مملوء ديدلر الملئ
ميمك فتحى ولامك كسرى ومديله باى كمسنه غنى معناسنه يقال ملؤ الرجل اذا صار مليئا اى ثقة فهو غنى ملئ بين الملاء من الباب الخامس الملاء
والملاءة بالمد بعد فتح الميم فيهما مدران الملاءة بالضم والمد چارشو كه اكثريا نسا طايفه سى دونور بر پيله معناسنه جمعى ملاء كلور المملاءة
على وزن المفاعلة معونت ومساعده ايتمك يقال مالأه على الامر ممالأة اى ساعده عليه وشايعه التمالؤ تانك فتحى ولامك ضميله جمع اولمق
يقال تمالؤوا على الامر اذا اجتمعوا عليه المنيئة ميمك فتحى ونونك كسريله شول درى دركه ابتدا دباغت اولنه اندن صكره اديم
ديرلر تقول منأت الاهاب منأ اذا نقعته فى الدباغ يعنى دباغت ايچون اصلتمق مصدرا ايدى يعنى دباغت ولناجى يره ديرلر
مدبغه معناسنه واما المنية التى بمعنى الموت ففى باب المعتل فصل النون النأنأة على وزن الزلزلة قارشدرمق تقول نأنأت فى الرأى اذا خلطت
فيه ولم تبرمه اى لم تحكمه وضعف معناسنه دخى كلور وفي الحديث طوبى لمن مات فى النأنأة اى فى اول الاسلام قبل ان يقوى ويقال نأنأ فى الامر
اى ضعف ومنع ايتمك معناسنه دخى كلور يقال نأنأته اى كففته عنه النأناء نونك فتحى وهمزه نك سكونيله ضعيف اولان كمسنه يقال نأنأ اى ضعيف
التنأنؤ على وزن التزلزل نرم اولوب ضعيف اولمق يقال تنأنأ اى ضعف واسترخى النبأة نونك فتحى وبانك سكونيله صوت خفى الانباء همزه نك
كسريله آهسته طوتوب صاتماق يقال رمى فانبأ اى لم يشرم ولم يخدش يعنى صرمه پترمدى النابئ اخر يردن كلن يقال سيل نابئ اى جاء من بلد
اخر ورجل نابئ النبء والنبوء اولده نونك فتحى وبانك سكونيله وثانيده نونك وبانك ضميله چقمق يقال نبأت على قوم انبأ نبأ ونبوءا اذا
طلعت عليهم وانتقال معناسنه دخى كلور يقال نبأت من ارض الى ارض اذا خرجت منها الى اخرى وبو معنايه ديدلر شول اعرابيكه يا نبئ الله ديدى
وهمزه ايله كتوردكده انكار اولندى كه مرادى مكه دن مدينه يه خروج ايدن ديمك اولور وجوهرينك لباء تصحيفنده دو صاحته غير مهموز
كاوالور مهموز انكى اقتضا ايدر ديدوكى قاعده اوزره مراد اعرابى يا نبئ الله اولمق احتمالى دخى واردر وكتورمك معناسنده كلور يقال
نبأت بالارض اى جاءت به النبأ بفتح النون خبر التنبئة والتنبيء والانباء على وزن التكملة والتكميل والاكمال خبر ويرمك يقال نبأ
وانبأ اى اخبر ونبى بو نوندن مشتقدر زيرا خداى تعالى دن خبر ويرر ديو نبى فعيلدر فاعل معناسنه سيبويه ايدى عرب برر احد بو قدركه
نبأ مسيلمة ديو همزه ايله الا بوقدر واركه طايفه عرب نبى لفظنده همزه يى ترك ايتمشلردر نتكم ذريه ده وبريه ده وخابيه ده ترك ايتديلر
الا اهل مكة هذه الالفاظ همزه ايله استعمال ايدوب بو خصوصده عرب طايفه سنه مخالفت ايدرلر النبئ نونك ضمى وبانك فتحيله النبيئة
نبى نك تصغيريدر على وزن نبيع نبوتك تصغيريدر على وزن بيعة عرب طايفه سى ايدرلر كه كانت نبيئة مسيلمة نبيئة سوء ونبيك جمعى النبآء
كلور على وزن العلماء الانبياء دخى كلور زيرا همزه وقتاكه ابدال اولنوب ابدال لازم قلنديسه اصلنده اوغير حرف علت اولان كبى جمع اولندى

عيدى

عيدلر جمعى اعياد ديدكلرى كبى اصلنده واوى ايكن نتكيم باب معتلك اخرنده ذكر اولنور ان شاء الله تعالى النتء نونك فتحى وتانك سكونيله
والنتوء ضمتينله مرتفع اولمق يقال نتأ من الباب الثالث فى المثل تحقره وينتأ اى يرتفع ونتأ برنسنه نك موضعندن خروجنه دخى ديرلر
اول موضعدن ايرلمقسزين وشيشمك معناسنده كلور يقال نتأت القرحة اذا ورمت وبرنسنه نك اوزه چقمغنه دخى ديرلر نتأ معناسنه يقال نتأ
على القوم طلعت عليهم وبالغ اولوب مرتفع اولمغه ديرلر يقال نتأت الجارية اذا بلغت وارتفعت الناتئ هر شى دركه مرتفع اولا ايناندن وغيريدن
النجأة نونك فتحى وجيمك سكونيله برنسنه يه كوز دكورمه طريقيله نظر ايتمك تقول نجأته نجأ اذا اصبته بعين النجوء بمعناه يقال نجأة اى تعينة وتعيين
كوز دكورمك معناسنه در النجوء نونك فتحى وجيمك ضمى ومديله كوزدكى كمسنه يقال رجل نجوء العين اى خبيث العين النجئ بفتح النون وكسر الجيم والمد كذلك
على وزن فعول وفعيل النجؤ بفتح النون وضم الجيم وقصره النجئ بفتح النون وكسر الجيم وقصره على وزن فعل وفعل بمعناه كذلك النجأة نونك فتحى وجيمك
سكونيله برنسنه يه كوز دكوب بقمق وفى الحديث ردوا نجأة السائل باللقمة اى ردوا شدة نظره الى طعامكم بلقمة تدفعونها اليه النذء چورك
پشسون ديو كوله كومك يقال نذأت القرص فى النار اذا دفنته فى الملة لينضج وكذلك اللحم اذا ملته فى الجمر النذئ نونك فتحى ودالك كسرى ومديله [illegible]
بيضنج كبى دكريه كومك معناسنده كلور يقال نذأت الشىء اذا كرهته النذأة والنذأة نونك فتحى ودالك سكونيله اولده ونونك ضمى ودالك
سكونيله ثانيده مال كثير اولمق مثل النذهة والنذهة وقوس قزح كه الكم صنعه ديرلر النثئ وكذلك بعض نسخ الصحاح ثقل معناسنده دخى كلور النزء
نونك فتحى وزانك سكونيله والنزوء ضمتينله افساد ايتمك تقول نزأت بين القوم نزأ ونزوءا اذا افسدت بينهم ونزأ الشيطان بينهم اى القى
الشر والاغراء وحمل ايتمك معناسنده كلور يقال نزأت عليه نزءا اى حملت عليه ويقال ما نزأك على هذا اى ما حملك عليه المنزوء ميمك فتحى
وزانك ضمى ومديله حريص يقال رجل منزوء بكذا اى مولع ويقال انك لا تدرى علام ينزأ هرمك ولا تدرى بم يولع هرمك اى نفسك وعقلك
النسء نونك فتحى وسينك سكونيله سورمك تقول نسأت البعير نسأ اذا زجرته وسقته من الباب الثالث [illegible]
يقال نسأت فى ظمء الابل اذا زدتها فى ظمئها يوما او يومين او اكثر وصودن منع ايتمك وتأخير ايتمك تقول نسأت الابل نسأ اذا
اخرتها عنه وعورتك دوكلو اولمليه رجا اولنمق حيض تأخير اولمق يقال نسئت المرأة تنسأ على ما لم يسم فاعله اذا كان عند اول حبلها
وذلك حين يتأخر حيضها عن وقته فرجى انها حبلى ونسأ تأخير معناسنده دخى كلور على ما يجئ ونسأ سود ايله صويى قارشدرمق دخى ديرلر
يقال نسأت اللبن اى خلطته بالماء ودر صوده دخى اطلاق اولنور النسئ نونك فتحى وسينك كسرى ومديله طواردن [illegible] يقال
النسئ فى الدواب والنسئ محرم آيندن اولان حرمت شهرى تأخير ايتمكه دخى ديرلر ومنه قوله تعالى انما النسئ زيادة فى الكفر هو فعيل بمعنى مفعول من
قولك نسأت الشىء فهو منسوء اذا اخرته الناسئ نسئ ايدن كمسنه يعنى حرمت شهرى تأخير ايدن كمسنه النسأة فتحتينله جمعى يقال رجل ناسئ
وقوم نسأة مثل فاسق وفسقة بونك دخى بوده كه زمان سابقده [illegible] اياغى اوزره طوروب انا
الذى لا ارد ولى قضاء ديدكده حاضر اولان قوم انسئنا شهرا ديرلردى كه بزدن محرم حرمتن تأخير ايله صفر آيينه دك ديمك اولوردى وبو
كلام حاج اى غارت قاغمك متواليا [illegible] اولوب معاشلرى جميعا غارتله اولديغيچون سويلرلردى التنسئة على وزن التجربة
كذلك تأخير معناسنه در يقال نسأته تنسئة المنسأة على وزن المكنسة دكنك عصا معناسنه بهمز ولا بهمز النسء والانساء
تأخير ايتمك يقال نسأت الشىء وانسأته اى اخرته فعلت وافعلت بمعنى وانساء بعيد ايتمك معناسنده دخى كلور تقول انسأت سربتى اى بعدت
مذهبى الاستنساء تأخير طلب ايتمك يقال استنسأته الدين فانسأنى اى انسأ عن اجله ونسأ فى اجله ديرلر ايكيسى بر معنايه در النسأة بالضم
وسكون تأخير ايتمك مثل الكلأة النسيئة على وزن فعيلة بمعناه ايضا يقال نسأته البيع وانسأته وبعته بنسأة وبعته بكلأة وبعته بنسيئة
اى بتأخير قال الاخفش يقال انسأته الدين اذا جعلته له مؤخرا كأنك جعلته له بوجه النساء بفتح النون والمد تأخير ايتمك يقال النساء [illegible]
اذا اخرته نساء بالمد وكذلك نسأ فى العمر مدة ومنه قولهم من سره النساء ولا نساء فليخفف الرداء وليباكر الغداء وليقل غشيان النساء
وليقل غشيان النساء يعنى طول عمر وتأخير اجل طلب ايدن كمسنه بارسك خفيف كيسون وصباح طعامى ايله اخشام طعامى بينى تأخير
ايتسون وجماعدن پرهيز ايتسون النسئ صو ايله مخلوط اولمش سود يقال نسأت اللبن اذا خلطته بماء الانتشاء متوجه اولمق يقال انتشأ
عنه اى تباعدت وكذلك الابل اذا تباعدت فى المرعى المنتشأ ميمك ضميله وسعت معناسنه كلور يقال لان لى عنك منتشأ اى متسع
وسعة الانشاء خلق ايتمك يقال انشأ الله الخلق ومرتفع قلمق معناسنده دخى كلور يقال انشأ السحابة مرتفعة وابتداء معناسنه
كلور يقال انشأ يفعل كذا اى ابتدأ فلان ينشئ الاحاديث اى يضعها يعنى كندودن پيدا ايدر الناشئ شول تازه كمسنه دركه

حد صوی کچمش اولوب موشده دخی ناشیٔ دیرلر النشا فتحتیله والنشو فتح نون و سکون شینله جمعی کلور طالب ایله طلب و صاحب ایله صحب کبی
و نشا اول پیدا اولان نسنه یه دیرلر بولوتدن و غیریدن د بریده بولوتدن کالما یرمکه دخی دیرلر تقول نشأت فی بنی فلان نشأ و نشوأ اولان
اذا شبت فیهم و ارتفاع معناسنده کلور و یقال نشأت السحابة ای ارتفعت الناشئة ابتداء لیله دیرلر بعضلر ایتدی کیجه کیجدنده
طاعته دیرلر النشیئة نونک فتحی و شینک کسری و مدیله اول ایشلنمش حوضه دیرلر یقال هو بادی النشیئة اذا جف عنه الماء و ظهرت ارضه و بعضلر
ایتدی نشیئة شول طاشه دیرلرکه حوضنک دبنه قورلر المنشأة میمک ضمی و شینک فتحیله مکومات و زنی اوزره شول گمیلردرکه یلکن اچمش اوله
یعنی یلکن اولماسه منشأت دیمزلر الاستنشاء همزه نک و تانک کسریله قوخولمق استشمام معناسنه یقال الذئب یستنشئ الریح
بالهمز و انما هو من نشیت الریح غیر مهموز ای شممتها النصء نونک فتحی و صادک سکونیله بر نسنه یی قالدرمق یقال نصأة الشیء بالهمز ای رفعته
یسوب نصصت معناسنده لغتدر و زجر ومنع معناسنده کلور یقال نصأت الناقة ای زجرتها النفأ بضم النون وفتح الفاء والقصر شول
اوت قطعه لریدرکه متفرق اولوربتی اونک کثر شندن النفأة واحدی علی وزن جبرة و جبر النکاء نونک فتحی وکافک سکونیله برنسنه نک قابن
صویمق یقال نکأت القرحة انکأها نکأ اذا قشرتها و یقال فی النکاء هیئت و لانکاء یعنی داخل اولدوغک نسنه یی خدای تعالی سکا
منهضم قیلوب وجع و زحمتدن بری قلسون دکا داولورکه هیئت و لانکه دیرلر هنی لها قیلکه اراقه و هراقه قلب اولندوغی کبی الزنا
نونک فتحی و هانک سکونیله والزهاءة فتحتینله والزهوء ضمتینله اات بشماک یقال زهئ اللحم زهأ و زهاءة من الباب الرابع اذا لم ینضج و فی المثل
ما ابالی ما زهئ من ضبک یعنی سنک ضبک بشمد و کندی نجیکمز که ضب معناسنه در و یقال زهئ اللحم من الباب الخامس الزهئ علی فعیل بشمامش ات
المزهاء میمک ضمی وهانک فتحیله بشماش ات یقال زهأته انا النوء دخی مشغول طورمق و دوشمک معناسنده کلور اضداددندر یقال
ناء بالحمل اذا نهض به مثقلا یعنی یوکی اغرلغله قالدرسه و یقال ایضا ناء بالحمل اذا اثقله یعنی یوک اغرکلسه و یقال المرأة تنوء بها عجیزتها ای
تثقلها و هو تنوء بعجیزتها ای تنهض بها مثقلة الانائة همزه نک کسری و الفک مدیله اغرکلمک یقال اناء الحمل مثل اناعه ای اثقله و اماله کما یقال
ذهب به و اذهبه یعنی و قوله تعالی ان مفاتحه لتنوء قال الفراء ای لتنیء بالعصبة ای یثقلها و عصبه عینک ضمیله رجال طایفه سیدر
اون دن قرقه وارنجه و اناءه ای بشورمکه دخی دیرلر علی ما یجیء النوء نونک فتحی و واوک سکونیله ایضا سقوط النجم من المنازل فی المغرب مع الفجر
و طلوع رقیبه من المشرق یقابله من کل ثلثة عشر یوما وهکذا کل نجم منها الی انقضاء السنة ماخلا الجبهة فان لها اربعة عشر یوما
بعضلر ایتدی نوء سقوط معناسنه استعمال اولنمامشدر الا بو محله دعرب طایفه سی یلدیزی دیبی و اتیی دصوینی بو دوشن یلدزه
اضافت ایدرلر اصمعی ایتدی طوغان یلدزه اضافت اولنور که حکم انوکدر یقال مطرنا بنوء کذا جمعی الانواء کلور همزه نک فتحیله النوآن
دخی کلور مثل عبد و عبدان و بطن و بطنان المناواة والنواء علی وزن المقاتلة والقتال عداوت ایتمک یقال ناوأة الرجل مناواة
و نواء اذا عادیته و یقال اذا ناوأت الرجال فاصبر و دیبا لم یهمز و اصله الهمز لانه من ناء الیک و نؤت الیه ای نهض الیک و نهضت الیه
ابن السکیت ایتدی عندی ما ساءه و ناءه دیرلر اثقله معناسنه و ما یسوءه و ینوءه دخی دیرلر بعضلر ایتدی ابن السکیتک مرادی ساءه
و اناءه دیکدر ناءه کلمه سی متعدی دکلکن متعدی استعمال اولندوغی ساءه کلمه سنه ازدواج ایچوندر نته کم انی لاتیه بالغدایا و العشایا
دیرلر حالاکه غداة غدایا و زنی اوزره جمع اولنماز و غدایا صباح یمکی طعامه دیرلر نته کم عشایا اخشام یمکی طعامه دیرلر الاناءة
همزه نک کسری و الفک مدیله ایضا ای بشورمک یقال اناء اللحم ینیئه اناءة اذا لم ینضجه النیء نونک فتحی و یانک سکونیله اتچکه اولمق
یقال ناء اللحم ینیء نیأ و بعیدا و لمق معناسنده کلور علی ما یجیء النیء ایکما بعد معناسنده کلور یقال ناء الرجل مثل ناع لغة
فی نأی اذا بعد النزباء نونک فتحی و هانک سکونیله والزباءة فتحتینله والزبوء ضمتینله و مدیله ات بشماق یقال زبأ اللحم
یزبأ زبأ و زبأة و زبوأ من الباب الرابع اذا لم ینضج و فی المثل ما ابالی ما زبئ من ضبک و زبوء اللحم دخی دیرلر من الباب الخامس الانزاء همزه نک
کسریله بشورمک یقال ازبأت اللحم اذا لم تنضجه المزبأ میمک ضمی والفک قصریله بشمدلمش ات فصل الواو الوباء بالمد والقصر شول علتدر که
عام در مقصور کبی جمعی الاوباء کلور ممدود کبی جمعی الاوبیة کلور همزه نک فتحی و بانک سکونیله الوباءة واوک فتحی و الفک مدیله بر طاعونلو اولمق
یقال وبأت الارض توبأ وباءة مثل تمه تماهة من الباب الرابع و تماهة طعام فاسد اولمغه دیرلر و اشارت معناسنده کلور تقول وبأت
الیه بالفتح اذا اشرت الیه فهی لغة فی و بأت الیه الوبیئة واوک فتحی و بانک کسریله والوبیئة واوک فتحی و بانک کسری و یانک سکونیله علی فعیلة
و فعیلة شول یردرکه و بالیله متصف اوله ارض و بائیه معناسنه در بونده لغت ثالثه وار درکه اول موبئه در معنای مذکور در

نضا نغا نکها نزناء نواء نزباء وباء النغام

علیکچی الایباء والاستیباء بر یری و بالو بولمق یقال او بأت الارض فهی موبئة و استوبأت الارض ای وجدتها وبیئة و اشارت
ایتمک معناسنده دخی کلور تقول ا و بأت الیه اذا اشرت الیه فهی لغة فی و مأت الوثاء واوک و ثانک فتحیله بدنده زخم یروب عیبلو اولمق لکن قمق سوز
یقال وثأت یده فهی موثوءة و وثأتها انا واصابه وثء و علامه تحریفا یدوب وثء دیرلر الوجیئة علی وزن فعیلة شول طعامدرکه
جکرکه یی صحقایدوب یاغله قریشدروب یرلر بعضلر ایتدی خرما نک جکردکی جهر توب سودله یلخود یاغله صلدرلر بر حیثیتله که تمام
اختلاط بولورلر انلدن چکوه یرلر الوجأ واوک فتحی و جیمک سکونیله بچاغله اورمق یقال وجأته بالسکین اذا ضربته و یقال وجئ فهو موجوء من الباب الثالث
الوجاء واوک کسری والفک مدیله بیضتینک طمارلرن دوکمکدر حتی صوب نا نه کبی اولا و حدیث شریفده بیوزلمشدرکه علیکم بالباءة فمن لم یقطع
فعلیه بالصوم فان له وجاء یعنی جهة السدی جماعه قادر اولمایان صایم اولسون که صوم اما نه معناسن افاده ایدر و بوندن ماخوذدر
شول قوللری که وجات الکبش دیرلر و حدیث اخرده وارد اولمشدرکه انه ضحی بکبشین موجوئین یعنی رسول الله صلی الله علیه و سلم
ایکی ناسی قیون قربان ایتدی الوجاء واوک فتحی و جیمک سکونیله بیون اورمق یقال وجأت عنقه ای ضربته من الباب الثالث التوجئ فتحتینله
و جیمک ضمی و تشدیدیله بمعناه یقال توجأ ترسیدی التوء فتحتینله و دالک ضمی و تشدیدیله هلاک لمک یقال تودأ علیه ای اهلکه التودئة
علی وزن التجزئة بمعناه یقال دأ فلان بالقوم تودیئة المواداة میمک ضمی و دالک فتحی و تشدیدیله لفظ مفعول به اوزره مرلکه و مغازه در
التودیع علی وزن التکریم التسویة تقول و دأت علیه الارض تودیئا اذا سویت علیه الارض الوذء واوک فتحی و ذالک سکونیله عتهیر
و تعییب ایتمک تقول وذأت الرجل و ذأ اذا عبته و حقرته وذاء واوک فتحیله و الفک مدیله خلف و قدام معناسنه کلور اضداددندر
الوزء تو دقمق یقال وزأت اللحم وزأ اذا ایبسته الوزاء فتحتینله خلقی قوی اولان کسنه التوزئة یره دوشرمک یقال وزأت
الناقة براکبها توزئة اذا صرعته و توزئة کندکه عانک اغزن جمع ایدوب بغلامق معناسنده کلور التوزی علی وزن التکریم بمعناه
و زأت الوعاء توزئة و توزیئا اذا شددت کنزه و کنز بر نسنه نک اغزین محفظ اولنان دیرلر کرک مال اولسون کرک غیری نسنه
اولسون و توزی صویله طولدرمق معناسنده کلور تقول وزأت القربة توزیئا اذا ملأتها التوزوء فتحتینله و زانک ضمی و تشدیدیله
طولمق امتلاء معناسنه یقال توزأت ای امتلأت ریا یعنی صو یه قاندم التوزی طلوی صویله طولدرمق یقال وزأت القربة توزیئا
اذا ملأتها الوضاءة کوکچک لک و پاکلک تقول منه وضوء الرجل من طلب ظرف ای صار وضیئا و تقول وضأت للصلوة و لا تقول
توضیت یعنی یابله دیمیون نته کیم بعضلر دیدیلر الوضوء شول صودرکه انکله ابدست الورلر و الوضوء ایضا مصدر من توضأت للصلوة
مثل الولوع و القبول قال الیزیدی الوضوء بالضم المصدر و حکی عن ابی عمرو بن العلاء القبول بالفتح مصدر لم اسمع غیره و ذکر الاخفش فی قوله
تعالی وقودها الناس والحجارة فقال الوقود بالفتح الحطب والوقود بالضم الایقاد و هو الفعل قال و مثل ذلک الوضوء و هو الماء والوضوء
و هو الفعل ثم قال و زعموا انهما لغتان بمعنی واحد تقول الوقود والوقود یجوز ان یعنی بهما الحطب و یجوز ان یعنی بهما الفعل و قال غیره
القبول والولوع مفتوحان و هما مصدران شاذان و ما سواهما من المصادر فمبنی علی الضم المواضاة علی وزن المفاعلة غلبه ایتمک یقال
واضأته فوضأته اضوءه اذا فاخرته بالوضاءة فغلبته الوضاء بالضم والتشدید والمد شول کسنه درکه کوکچک یوزلو و پاکیزه اولا
الایضاء همزه نک کسریله بر کسنه نک کوکچک صورتلو اوغلی طوغماق یقال اوضاء الرجل اذا ولد له ولد وضیئ الوطء واوک فتحی و طانک
سکونیله بصماق تقول وطئت الشیء برجلی وطأ و جماع ایتمک معناسنده کلور یقال وطئ الرجل امرأته یطأ فیهما یعنی ایکیسنده باب
رابعدن در و واو ساقط اولمشدر مضارعدن یسع دن ساقط اولدوغی کبی متعدی اولدقلرندن ناشی زیرا فعل یفعل
بابی که فلیسی معتل اوله البته لازم کلور فعلان فربوران و کاکه متعدی کلدیلر سیار اخواتنه مخالفت ولدی حذف واوله
التوطئة فتحتینله و طانک ضمی و تشدیدیله بصماق یقال توطأته برجلی و لا تقل توطیته الواطئة سؤال ایدنکسنه لرکه حدیث شریفده
واقع اولمشدر واطئه دیو تسمیه اولندقلری یول بصوب کلدکلری ایچوندر الوطاء بصلماق یقال وطئ الموضع و بوطی و طاءة
من باب ظرف اصاد وطیئ الاستیطاء ملایم و ملاق یقال استوطأ المرکب ای وجده وطیئا الوطئ واوک فتحی و طانک کسری
و مدیله ملایم اولمش نسنه یقال هذا شیء وطیء ای بین الوطاءة الطئة والطاءة مثل الطعة بالکسر و الطعة بالفتح فالها
عوض من الواو و هما بمعنی یعنی طئة و طاءة بر معنایه در کاو لعلامت معناسیدر الوطأة ایز موضع قدم معناسنه در ایضا
کا لضغطة بفتح الفاء لفظا و معنی یعنی ضم قایله دخی کلور ضغطه کبی طالمق معناسنه و فی الحدیث اللهم اشدد وطأتک علی مضر

وثاء وجاء وداء وذاء وزاء وضاء وطاء

الوطاء بكسر الواو والمد ضد الغطاء يعنى دوشك كه اورتى نك مقابليدر الوطيئة على وزن فعيلة بر نسنه در غراره بكوزر كه ايچنه نسنه قورلر وفى الحديث اخرج ثلث اكل من وطيئة اى ثلث قرص من غرارة والوطيئة ايضا ضرب من الطعام الايطاء همزه نك كسريله بر نسنه قوريلور وفى الحديث ... يعنى شعرده قافيه اعاده اتمكه دخى ايطاء ديرلر بصدر مق يقال وطئت الشئ فوطيته ويقال من اوطاءك عشوة يعنى سنى اشه كيم باصدردى وشوده قافيه اعاده ايتمكه دخى ايطاء ديرلر المواطاءة على وزن المفاعلة موافقت اتمك يقال واطأته على الامر مواطاءة اى وافقته وفلان تواطئ اسمه اسمى اى يوافق التواطؤ على وزن التفاعل موافق اولمق يقال تواطؤ عليه اى توافقوا الخفش ايتدى بارى تعالينك قولى ليواطئوا عدة ما حرم الله مشتقدر مواطاءة دن نتكيم بارى تعالينك قولى هى اشد وطاء مد له مستعمد مواطاءة دن كه مواطاة مواتاة معناسنه در ومواتاة في يأتي دن موافقت معناسنه در سمع وبصرك موافقتى معناسنه بعضلر اشد وطاء قراءة اتلر سكونيله وقيا معناسنه الموطئ على وزن المسجد اياق بصدو غى يريقال هذا موطئ قدمك التئاءة على وزن الهمزة چوق طيان كسنه كثير الاتكاء معناسنه الاتكاء كسريله وتانك تشديديله طيانمق يقال اتكاء على الشئ فهو متكئ المتكاء ميمك ضمى وتانك تشديديله موضع اتكاء در قوله واعتدت لهن متكأ قال الاخفش هو فى معنى مجلس الاتكاء على وزن الافعال بر كسنه يى سويكنور كيبى دوشورمك يقال طعنه حتى اتكاء اى القاه على هيئة المتكئ التوكؤ فتحتينله وكافك ضمى وتشديديله سويكمك يقال توكأت على العصاء اصل بو ذكر اولنانلرك جميسنده وارددر الايكاء بكسر الهمزة وسكون الياء التحتانية بر كسنه ايچون باصدرق قومق يقال اوكأت فلانا ايكاء اذا نضبت له متكاء الايماء همزه نك كسريله اشارت اتمك يقال او مات اليه اى اشرت ولا تقل وميت الوم واوك فتحى وميمك سكونيله لغت فيه يقال ومات اليه اوما وما الواميه بر نسنه يه النكن يقال ذهب ثوبى فما ادرى ما كانت وامئته اى لا ادرى من اخذه وبلا معناسنه دخى كلور يقال لوقع فى وامئة اى فى اعوبة وداهية واعنى به ضم هره وسكون غين معجمه وتشديد ياايله بلا معناسنه در نتكيم بابنده كلور ان شاء الله تعالى فصل الهاء الهاءه على وزن الزلزلة ... دعوت ايدوب هى هى ديمك نتكيم صوبه دعوت اتمكه جاجا ديرلر الهئ والهئ اسم منهما وقد ذكر التهتوء فتحتينله وتانك ضمى وتشديديله اسكيوب يوتمق يقال تهتأ ثوبى اى تقطع وبلى بو ذكر اولنان نقطتينله اولان تاء فوقانى ايله در وكاه اولور كه تهتأ الثوب دخى ديرلر ميمله بو معنايه الهجأ هانك فتحى وجيمك سكونيله الهجوء ضمتينله طويمق يقال هجأ غرثى من الثالث اى سكن وغرث عينى معجمه وثاء مثلثه ايله اجلعه ديرلر الاهجاء همزه نك كسريله طويورمق يقال اهجاء طعامكم غرثى اى قطعه الهدأ والهدوء والهداءة بفتح الهاء فى الاولى وضم الهاء والدال فى الثانية وفتح الهاء والمد فى الثالثة ارام قلماق يقال هدأ هدأ وهدوءا وهداءة من الباب الثالث اى سكن وسكون معناسندن مأخوذدر اما فلان وقد هدأت الرجل ديدكلرى يعنى كبح وقتا ولوب اياقلرساكن اولدوغنده دراما وقد هدأت العيون واما فلان هدوء ديرلر كچنكه براوبخودن صكره كسه وبعد هدء من الليل وبعد هداءة من الليل ديدكلرى كيچه دن بر قطعه كچدكدن صكره وبعد ما هداء الناس ديرلر خلق اويخويه واردقدن صكره معناسنه الاهداء همزه نك كسريله ساكن قلماق يقال اهداء اى سكنه وهداء متعدى دخى كلور اهداء معناسنه يقال هدأت الصبى اذا جعلت تضرب عليه بكفك وتسكنه لينام واهدأته اهداء دخى ديرلر المهيدئة ميمك ضمى وهانك فتحى وبانك سكونيله حالت معناسنه يقال تركت فلانا على مهيدئة اى على حالة التى كان عليها مهداء ... تصغيريدر الاهداء على وزن الاحمر بوكرى اولان كسنه كوزيشت معناسنه يقال هذا رجل اهداء اى احدب بين الهداء الهذاء هانك فتحى وذالك سكونيله كسمك قطع معناسنه يقال هذأت الشئ هذا من الباب الثالث اى قطعته التهذوء فتحتينله وذالك ضمى وتشديديله كسلمك يقال تهذأت الوجه اى حنسدت وتقطعت الهريئة على وزن فعيلة حزر وآفت يقال هذه قرة لها هريئة بو بر صغوقدر كه انده مال وخلق حزر وموت ايريشور الهراء هانك فتحى وراك سكونيله تابو اتمك يقال هراء البرد ... من الباب الثالث يعنى انكا صغوق تأثير ايتدى بر مرتبه ده كه اولدرمكه قريبا ولدى وهلاك ولماق معناسنه دخى كلور يقال هرء المال من الباب الرابع وهرء القوم فهم مهرؤن وبشورمك معناسنه دخى كلور على ما يجئ الاهراء همزه نك كسريله لغة فى الهرء يقال هراء البرد اى هراء وصغوقلماق معناسنه دخى كلور يقال اهرانا فى الرواح يعنى صغوقلدقجه وقتنده الهرء هانك فتحى وراك سكونيله والاهراء همزه نك كسريله والتهرئة على وزن التجرئة اى غايتله بو بشورمك التهرء فتحتينله وراك ضمى وتشديديله زياده بشمك يقال

اهراءت اللحم وهرأته فتهرأ حتى سقط عن العظم الهرئ هانك فتحى وراك كسرى وسديله غول اندركه زياده بشمش اوله وهراء كذلك فتح كلمات ايتمك يقال هراء الرجل فى منطقه اذا قال الخناء والقبيح وخنا فتح خا ايله ونونله فحش سوز كه ديرلر وهر خطاسو يلكه دخى ديرلر يقال هراء بكلام اذا اكثر منه فى خطاء الهراء بالضم خطاسوز الهزاء هانك فتحى وزاك سكونيله والهزوء هانك وزانك ضميله سخريه يقال هزئت منه وهزئت به وفتح زايله دخى كلور يقال هزأت به هزءا وهزاءة فهذه من الباب الرابع والثالث الاستهزاء همزه نك وتانك كسريله سخريه اتمك يقال استهزأت به التهزؤ فتحتينله وزانك ضمى وتشديديله بمعناه الهزاة يضم الهاء وفتح الزاء شول كسنه دركه خلق مسخره سى اولور التهوء فتحتينله وبيمك ضمى وتشديديله اسكيوب يرتلمق يقال تهاء الثوب اى بلى وتقطع الاهراء بمعناه كذا فى بعض النسخ وكاه اولور كه تهتاء دخى ديرلر بالتاء المنقطة بنقطتين من فوق الهناءة مثل الطرافة طعام هضم اولمق يقال هنؤ الطعام يهنو من الباب الخامس اى صار هنيئا وهنئ دخى ديرلر كسر نونله نعه ونعه كبى وهنأنى الطعام دخى روايت اولنمشدر فتح ايله معنا دعنده يرنشى ديرنأنى كلور مهموز ده بو كلمه نك نظيرى يوقدر الهناء والهنا هانك فتحيله وكسريله ونونك سكون مصدرلردر هضم اولمق معناسنه وهناء فتح ها وسكون نونله بر كسنه يى بسلمكه ده ديرلر يقال هنأته شهرا اهنؤه من الباب الثالث اذا علته وعطا قلماغه دخى ديرلر نتكيم هنئ كسر هانله عطا قلمق نسنه يه ديرلر وهنأنا الطعام دخى ديرلر طعامى هضم اتدم معناسنه التهنوء فتحتينله ونونك ضمى وتشديديله بمعناه يقال تهنأت بالطعام الهنئ سهولتله هضم اولور نسنه يقال كلوه هنيئا مريئا وهر نسنه كه بغير تعب حاصل اوله اكا هنيئا ديرلر المهنا ميمك ونونك فتحيله مصدر ميمى واسم مكان يقال لك المهناء ويقال هنأت الماشية اذا اصابت حظا من البقل ولم تشبع يعنى بر مقدار اوتلسه واوت طويمسه الهناء بكسر الهاء والمد قطران وقطران ايله ده ياغلامق يقال هنأت البعير اهنأه من الباب الثالث اى طليته بالقطران المهنوءة قطران سورلمش دوه يقال ابل مهنوءة هانئ رجالدن بر نسنه يى ددر ومثلده وارداولمشدر انما سميت هانئا لتهنأ يعنى تاكه عيالدن خدمتى جكه سن بعضلر لتهنئ ديدى كسريله لتمرئ معناسنه يعنى تاكه هر خصوصى هضم اولوب ملايم اوله سين الترهنئة والتهنئ على وزن التكملة والتكميل مبارك اولسون ديمك يقال هنأته بالولاية تهنئة وتهنيئا المهنأ ميمك ضمى ونونك فتحى وتشديديله اسم مفعول منه واسم رجل دخى كلمشدر الهوء فتحله وسكون واوله همت يقال فلان بعيد الهوء اى بعيد الهمة تقول منه هاء الرجل همت اتدى معناسنه ويقال انه لهوء بنفسه يعنى عالى دده لو اير شور همتله وعامة ابوى بنفسه ديرلر وبر كسنه يه بر نسنه اسناد اتمكه دخى ديرلر يقال هؤت به خيرا اذا ازننته به يعنى اندة خير توهم اتدك المهوان ضميله وسكون هايله وواوك وهمزه نك فتحى ونونك تشديديله صحرا واسعه هاء كسر همزه ايله كتوردكده هات معناسنه مؤنثنده هائى ديرسن يامثل اشباعيله هانى كبى واثنين ورجلين ايچون هائيا ديرسن ورجال ايچون هاؤا ونساء ايچون هائين ديرسن هايين بونلرك جميعسنده همزه مقام تاى اقامت ايدرسن يعنى كه هاء يارجل ديسك فتح همزه ايله معناسى هاديك اولور دخذ معناسنه تثنيه سنده هاء ما وجمعنده هاؤم ديرسن مثل هاكما هاكم مؤنثنده هاء ديرسن كسر همزه ايله ياسز مثل هاع وتثنيه سنده هاؤا وجمعنده هاؤن ديرسن بو جمعسنده همزه يى مقام كافه اقامت ايدرسن وبوده برلغت دخى واردركه هاء يارجل ديرسن همزه نك سكونيله مثل هع وبو اصلنده هاء ايدى مثل هاع الف ساقط اولدى اجتماع ساكنين دن اوتورى مؤنثنده هائى ديرسن مثل هاعى ورجلين ايچون هاء اديرسن مثل هاعا ورجال ايچون هاؤا ديرسن هاعوا ونساء ايچون هاءن ديرسن مثل هعن تسكينله وفتح كسر ايله هاء ديسه لر فتح همزه ايله جوابنده ما اهاء ديرسن يعنى المام ديرسن ما اخذ معناسنه وما اهاء ديرسن ضم همزه ايله مجهول نفى اوزره يعنى بكا ويرلمز ما اعطى معناسنه هئ هانك فتحى وياانك سكونيله كلمه در تأسف دركه مقام حزنده استعمال اولنور يقال ياهئ مالى يعنى يا حيف بكا نه اولدى الهيئة هانك فتحى وياانك سكونيله يا خود كسريله على ما يجئ صورت شكل معناسنه يقال لفلان حسن الهيئة والهيئة بفتح الهاء وكسرها وهيئة بر نسنه يى حاضر اولماغه دخى ديرلر يقال هيئت الامر اهئ هيئة التهيؤ فتحتينله وياانك تشديديله بمعناه يقال تهيأت لك معناسنه تهيئات تهيؤا اخفش ايتدى بعضلر وقالت هيئت لك قراءة ايتدى كسرها وسكون همزه ايله هئت كبى تهيأت لك معناسنه التهيئة على وزن التجربة اصلاح اتمك تقول هيأت الشئ اذا اصلحته فصل الياء اليؤيؤ على وزن الهدهد بر بيجى قوشدر بريدو ياشقه بكزر بعضلر مؤنث بعضلر دلوجه طغانذر ديدى جمعى يأئى كلور بلبل وبلابل اليرتاء ضم يا وسكون را ايله وقصر ايله ومد ايله دخى لغتدر حناء معناسنه بعضلر ايتدى فعلندر يرتاء راسه ديرلر نتكيم حناء راسه ديرلر بو غرايب افعالدندر باب الباء فصل الالف الاب همزه نك فتحيله اوتلاق وچرى معناسنه قال الله تعالى وفاكهة وابا ديمشلر كذا فى بعض النسخ

اتب — اث — ادب — ارب — ازب — اسب — اشب

وفاكهة وابًّا وطنه چكنمك معناسنه دخى كلور بعضلر ايتدى الاب والاباب والابابة همزه نك فتحيله جميعسنده بر يره كيتمكه
حاضرلنمغه ديرلر يقال هو في ابابه اذا كان في جهازه الاتب همزه نك كسرى وتانك سكونيله بر بوردكه اوتاسن بوردلر نسا طايفه سى اكى كره
ايدى سوب بوينه براغود يكسز ويقاسز اولور وبوكا لسان عربده بقير دخى ديرلر باء موحده ايله وقافله جمعى الاتوب كلور والتاتيب
والائتاب على وزن التزيين والافتراق اتب ديدكلرى لباسى كيمك وكيدرمك يقال اتبتها تاتيبا فائتتبت اى البستها الاتب فلبسته
التاتب برنسنه يى ادراقديه الماق اتيكى يقال تاتب قوسه على ظهره اى وضعه كالاتب المئتب برجبه در كوكدن ايدرلر المئتب على وزن
المنبر دوزر جمعى مآثب كلور كذا في بعض نسخ الصحاح الادب كسنه نك نفسى مؤدب اولمغه ديرلر وتعلم علمه دخى ديرلر يقال ادب الرجل اذا
اكتسب العلم الاديب همزه نك فتحى ودالك كسرى ومديله علم تحصيل ايدن كسنه التاديب على وزن التكريم التادب على وزن التكرم ادب ويرمك وادب الموق
يقال ادبته فتادب الاستيذاب بمعنى يقال ابن فلانة قد استادب اى تادب الادب بفتح الهمزة وسكون الدال العجيب اتمك وخلقى ضيافته دعوت
اتمك يقال ادب القوم يادبهم من الباب الثاني اذا دعاهم الى طعامه الادب مد همزه ايله شول كسنه كه خلقى طعامه دعوت ايدر الايداب على وزن
الافعال كذلك خلقى طعامه دعوت اتمك يقال ادب القوم الى طعامه بالمد يودبهم ايدابا المادبة ميمك فتحيله دعوت ولنان طعامك اسمى دالك فتحى
وضمى ايله دخى لغتدر جمعى المآدب كلور الادب كسر همزه وسكون دال ايله عضو معناسنه در الاراب همزه نك فتحى ومديله جمعى يقال السجود على
سبعة اداب واراب دخى ديرلر همزه ثانيه نك مديله واداب ذكر كلكده ديرلر علي كجى وحاجت معناسنه دخى كلور المتارب ميمك ضمى
ورانك فتحيله مديون اولان كسنه يقال رجل متارب اى مديون كان الدين اخذ باربه والارب ايضا ذيركلك ذكا معناسنه يقال
هو ذو ارب اى ذكاء الارب همزه نك كسرى ورانك فتحيله الارابة فتحتينله زيرك ولماق يقال ارب يارب اربا مثل صغر يصغر
صغرا وظرف يظرف ظرافة الاريب على وزن الكريم عاقل وزكى واستاد معناسنه المواربة بركسنه مصاحبيله دستان سوبلمك
الارب كذلك همزه نك كسرى ورانك سكونيله حاجت معناسنه بونده برينچه لغت دخى وارد ربي ادب وربي ارب وربي اربة در فتحتيله المأربة
على وزن المفعلة ميمك فتحى ورانك فتحى وضميله كذلك حاجت معناسنه در في المثل مأربة لاحفاوة وحفاوة فتح حاء مهمله ورايله
حصول مقصوده ابرام اتمكه ديرلر ومنه يقال ارب الرجل يارب اربا من الباب الرابع حاجتمند اولمق معناسنه اما قوله تعالى
غير اولي الاربة من الرجال فقال سعيد بن جبير المراد منه المعتوه الارب فتحتينله دو دكا دقى اولمق يقال ارب الدهر من الباب الرابع
اذا اشتد وبر كسنه نك اعضاسى دوكلمكه دخى ديرلر يقال ارب الرجل اذا تساقطت اعضاؤه ويقال اربت من يديك اى سقط
ارابك من اليدين خاصة يعنى الكوكه مخصوص اولان عضولرك دوشسون ديرسنه ده حاذق اولمغه دخى اطلاق اولنور يقال ارب
بالشىء اذا دربه وصار بصيرا فيه فهو ارب وقدر وارب حاجته وحاجتمند اولمغه ده ديرلر يقال ارب الرجل يارب
اربا من الباب الرابع الاربة همزه نك كسرى ورانك سكونيله حاجت معناسنده لغتدر ومنه قوله غير اولى الاربة الاربة ضم همزه
وسكون را ايله دوكم عقده معناسنه التاريب على وزن التكريم دوكى محكم اتمك يقال ارب عقدتك وبر نسنه يى وافر قلمغه دخى ديرلر
المورب ميمك ضمى وهمزه نك فتحى ورانك تشديديله وفتحيله وافر اولان نسنه يه مؤرب ديرلر يقال اعطاه عضوا مؤربا اى تاما
لم يكسر التارب فتحتينله ورانك ضمى وتشديديله برنسنه ده قاتيلق اتمك يقال تاربت في حاجتي وتارب فلان علي اي تابى وتشدد
المواربة ميمك ضمى ورانك فتحيله ظفر بولمق يقال اربت على القوم اى فزت عليهم وفلجت وفلج فا ايله وجيمله ظفره ديرلر المارب على وزن
المنزل برموضعك آديدر وبوندن دومة مارب ديرلر الازب همزه نك ضمى وزانك سكونيله والقصير ايله داهيه بلا معناسنه
الميزاب ميمك كسريله اولوق مزراب معناسنه كه اولوقده همزه ترك ايدرلر جمعى المآزيب كلور على وزن المصابيح الازب بكسر الهمزة وسكون
الزاء اللئيم اولان كسنه الازب زانك كسريله قصير القامه اولوب مذموم اولان كسنه كذا في بعض نسخ الصحاح الاسب همزه نك كسريله اوتوق
يرنده بتن قيل وصملاقه كه اسبك اعلى وسبا ولاكه وسب نباته ديرلر كياه معناسنه پس واو همزه يه قلب اولنمش اولور نته كم وشاح
ارث ديشلور دواوى همزه يه قلب ايدوب الاشب همزه نك فتحى وشينك سكونيله لوم وعتاب اتمك يقال اشبه ياشبه اشبا من الباب الثانى
اى لامه وعابه وخلقى برى برينه قارشدرمق يقال اشب القوم اى خلطت بعضهم ببعض الاشابة ضم همزه ايله شول جماعتدركه اجناس
مختلفه دن جمع اولا جمعى الاشائب كلور على وزن الاصابع التاشب فتحتينله وشينك ضمى وتشديديله والائتشاب همزه نك وتانك كسريله جمع اولمق
يقال تاشب القوم وائتشبوا اى اختلطوا ويقال جاء فلان فيمن تاشب اليه اى انضم اليه التاشيب على وزن التكريم خلقى برى برينه دوكرشدرمك

تحريش

الب — انب — اوب — اهب — ببب — تاب — تبب — توب

تحريش معناسنه الاثب فتحتينله اغاجلو ير كبى اغاجلرى بربرينه كيرمك يقال اشبت العيصة من الباب الرابع اى التفت والعيص كسر عين مهمله ايله وصاد
مهمله ايله اغاجلو يره ديرلر الاشب همزه نك فتحى وشينك كسريله اغاجلرى بربرينه كيرن يره يقال عيص اشب اى ملتف وعدد اشب اى مختلط الموشب
ميمك ضمى وشينك فتحى وتشديديله نسبى مخلوط اولان كسنه يقال فلان موشب اى مخلوط غير صريح في نسبه ويقال هزيت فيه فلانة بروزنى
اشبا اى التباس يعنى فلانك والده سى فلانى نسب صريحيله طوغورمدى الالب همزه نك فتحى ولامك سكونيله جمع اتمك وسورمك يقال الب
الابل يالبها ويالبها من الباب الاول والثاني اى جمعها وساقها ويقال البت الجيش اى جمعته التالب فتحتينله ولامك ضمى وتشديديله
جمع اولمق يقال تالبوا اى تجمعوا الالب والالب همزه نك فتحى وكسريله ولامك سكونيله جمع اولان كسنه لر التاليب على وزن التكريم قندرمق
تحريض معناسنه يقال حسود مولب اى محرض التالب على وزن الثعلب براغاجك اسميدر التانيب على وزن التكريم عنف ايله
ملامت اتمك يقال انبه تانيبا اى عنفه ولامه الائتناب همزه نك وتانك كسريله طعامه اشتها اولمق تقول اصبحت مؤتنبا اذا
لم تشته الطعام الاناب سحاب وزنى اوزره بر رايحه يه كوچك نسنه دركه طيبلردن عد اولنور بعضلر مسكدر ديدى الانب
فتحتينله بادنجان موزدى نبته كلور الاوب همزه نك فتحى وواوك سكونيله مكان وناحيه معناسنه يقال جاؤا من كل اوب اى من كل مكان اوتاحيه
ومصدر در رجوع معناسنه وكيجه ايله كلمك معناسنه ابت الى بنى فلان اذا اتيتهم ليلا وبالا دوسنه دخى ديرلر نحل معناسنه
بر كونده مكاننه چوقدر رجوع اتدوكندن اوترى الاوبة همزه نك فتحى وواوك سكونيله والاياب همزه نك كسريله مصدرلردر
كذلك رجوع معناسنه يقال اب يؤوب اوبا واوبة وايابا ويقال لفلان سريع الاوبة وابت الشمس دخى ديرلر بو لغتده غابت
الشمس ده ديشلو الايبة رجوع اصلنده اويايدى واوينى يا يه قلب ايدوب ايبه ديشلردر واوبير حالنده الى وايابا في
سرعتله ديرتمكه ده ديرلر الاووب على وزن فعول شول ناقه دركه اليا يا غنى تيز ديره سكوردركن الاواب همزه نك فتحى
وواوك تشديديله تايب اولان كسنه المآب فتحتينله ومدله مرجع معناسنه الاياب همزه نك كسرى وتشديديله رجوع اتمك
اوب كبى يقال اب وتاوب مثل فعل وافتعل التاويب على وزن التكريم جميع زاده بوديوب كيجه قونغه ديرلر وتسبيح اتمك
معناسنه ده كلور قال الله تعالى يا جبال اوبي اى سبحي زيرا بارى تعالى انا سخرنا الجبال معه يسبحن بيورمشدر التاوب فتحتينله
وواوك ضمى وتشديديله كيجه ايله كلمك تقول تاوبت الى بنى فلان اذا اتيتهم ليلا وبعضلر ايتدى تاوب اول ليلده كلمكدر تقول
تأوبت اذا جئت اول الليل المتأوب ميمك ضمى وواوك كسرى وتشديديله والمياب يانك كسرى وتشديديله اول ليلده كلن كسنه
الايابة مثل الاقامة برنسنه يى اراق اتمك ابايك اى ابعدك التاهب فتحتينله برنسنه يه براقلنوب حاضرلنماق يقال تاهب
للسفر اذا استعد الاهبة همزه نك ضمى وهانك سكونيله براق معناسنه ومنه يقال اهبة الحرب لعدتها جمعى الاهب
كلور الاهاب همزه نك كسريله دباغت اولنمامش درى جمعى الاهب فتح همزه ايله على غير القياس مثل ادم وافق وعمد في جمع
اديم وافيق وعمود بعضلر جمعى الاهب در ديدى همزه نك وهانك ضميله قياس دخى بودر وافيق دباغت اولنمامش درى معناسنه در

فصل الباء الموحدة

ببه بالفتح احمق وثقيل اولان كسنه وعبد الله بن حارث بن عبد المطلبك لقبيدر والى بصره در لقبى در
وكذلك برجاريه نك دخى اسميدر البيان بر اوزدمك اولمق يقال هم ببان واحد كما يقال بيح واحد اى ضرب واحد قال عمر في
الخطاب رضي ان عشت فاجعل الناس ببانا واحدا يريد التسوية بينهم في القسم لانه كان يفضل المهاجرين واهل بدر في العطاء
الباب قپو جمعى الابواب كلور وكاه اولور كه الابوبة دخى كلور همزه نك فتحى وواوك كسريله ازدواجدن اوترى نته كم شاعرك شو
هتاك اخبية ولاج ابوبة ده شعرده هتاك يرده ولاج داخل اولجى معناسنه در البوب فتحتينله وواوك ضمى وتشديديله
بواب طوتمق يقال تبوب بوابا اى اتخذه التبويب على وزن التكريم بابلر وضع اتمك يقال ابواب مبوبة كما يقال اصناف
مصنفة البابة على وزن الناقة مناسب اولان نسنه يقال هذا شى من بابتك اى يصلح لك بيبة يانك فتحيله بر رجلك لقبيدر

فصل التاء الفوقانية

تاب تانك وهمزه نك فتحى ونونك كسرى ويانك تشديديله مهملك باشلوبنه ديرلر بعضلر عربى
خالص اولمدوغنى استعمال اتمشدر ديدى باى ميدن مبدلدر التباب تانك فتحيله هلاك وخسران ومنه يقال تبا له
وتبت يداه ويقال تبا لفلان تنصبه على المصدر باضمار فعل اى الزمه الله هلاكا وخسرانا التتبيب على وزن التكريم
هلاك اتمك يقال تببوهم تتبيبا اى اهلكوهم الاستتباب همزه نك وتانك كسريله حاضر ومهيا اولمق التراب

طپراق بونده برقاچ لغت واردر تراب وتوراب بالفتح وتورب وتيرب بالفتح فيهما ايضا وترب وتربة بالضم فيهما وترباء بالفتح والمد
وتربانك جمعى الاتربة در همزه نك فتحى وراءنك كسريله وتربان دخى كلور تانك كسريله الترباء تانك فتحى والفك مديله نفس ارض التربة
تانك فتحى وراءنك سكونيله برنسنه يى طپراغه دكمك وفقير اولمق معناسنه بوندن مأخوذدر يقال ترب الرجل اى افتقر كانه لصق بالتراب
وبو دعا جملنده تربت يداك ديرلر اى لا اصابت خيرا يعنى خير ارمشون معناسنه التتريب على وزن التكريم برنسنه يى طپراقلمق
التترب تفعل وزننده وراءنك ضمى وتشديديله طپراقلنمق يقال ترب الشيء فتترب اى تلطخ بالارض بالتراب يعنى طپراغه
بولاشدى الاتراب برنسنه يه اوزنه طپراق دكمك يقال اترب الشيء اى جعلت عليه التراب وفي الحديث اتربوا الكتاب
فانه انجح للحاجة واستغنا معناسنه ده كلور يقال اترب الرجل اذا استغنى كانه صار له من المال بقدر التراب المتربة ميمك وراءنك
فتحيله فاقه ومسكين ذو متربة ديدكلرى طپراغه برابر اولمش فقير ديمكدر التربة تانك فتحى وراءنك كسريله برحق اوجى انمله معناسنه
جمعى الترباتدر كلور وتربة طپراقلو نسنه يه دخى ديرلر يقال الريح تربة اذا جاءت بالتراب وبر اوتك دخى اسميدر تربة تانك ضمى وراءنك فتحى
مثل الهمزة بر درونك اسميدر التربوت تانك وراءنك فتحيله وبانك ضمى ايله شول دوه يه ديرلركه زياده قولانمش اولا ذلول معناسنه وبونك اصلى ترابدن
مأخوذدر وبونده مذكر ومؤنث برابر اولور الترب تانك كسرى وراءنك سكونيله ياشداش همزاد معناسنه يقال هذه ترب هذه اى لدتها
جمعى اتراب كلور الترائب تانك فتحى وراءنك كسريله كوكس كوككى استخوان سينه معناسنه جمعى الترايب كلور يترب يانك وراءنك فتحيله برموضعك
اسميدر يمامه يه قريب التعب زحمت چكمك يقال تعب تعبا من الباب الرابع الاتعاب همزه نك كسريله برنسنه يى زحمت ويروب عاجز قلمق يقال اتعبه
غيره التعب عينك كسريله زحمت چكن كمسنه ولا يقال متعوب التغب فتحتينله هلاك اولمق يقال تغب تغبا من الباب الرابع اى هلك التولب تانك
فتحى وواوك سكونى ولامك فتحيله مركب اسمى خركره معناسنه يقال هذه ام التولب الاتلئباب همزه نك ولامك كسريله براشه طوغرلمق
يقال اتلاب الامر اتلئبابا اى استقام ويول اوزون طوغرلمقه دخى ديرلر يقال اتلاب الطريق اذا امتد واستوى ومركب كوكس وباشن
اوروب طوغرلمقه دخى ديرلر يقال اتلأب الحمار اذا اقام صدره وراسه التلعبة تانك ضمى ولامك فتحى وبانك كسريله طوغرلمش ايش
التوبة تانك فتحى وواوك سكونيله كناهدن رجوع ايتمك يقال وفي الحديث الندم توبة يعنى پشيمانلق عين توبه در التوب بمعناها بعضلر
ايتدى توب توبه نك جمعيدر مثل عوذة وعوم وعوة سيرلبه ديرلر عين غريبه ايله المتاب ميمك فتحيله بمعنى التوبة يقال تاب الى الله توبة
ومتابا وعلى كلمه سيله استعمال اولنديقده توفيق وهدايت معناسنه كلور يقال تاب الله عليه اى وفقه لها الستوبة على وزن التجربة بمعنى
التوبة الاستتابة على وزن الاستقامة توبه طلب ايتمك يقال استتابه اى سأله ان يتوب عليه التابوت شول صندوق اوليشلق نسنه ده كه
اكا متسعولر اصلنده تابوة ايدى بانك ضمى وواوك فتحيله مثل ترقوة فعلوة وزنى اوزره اولور وقتا كه واو ساكن اولديقده هاء
تانيث تايه قلب اولندى بعضلر ايتدى قرآن عظيمده قريش وانصارك لغتى مختلف اولمشدر التابوت ده كه لغت قريش تا ايله
ولغت انصار ها ايله در فصل الثاء الاثب فتح همزه وسكون ثا ايله بر نوع اغاجدر واحدى اثابه در الثؤباء ثانك ضمى وهمزه نك
فتحى والفك مديله مثل رقباء اسنمك كه نوم غلبه ايلدكده انسانه عارض اولور مثلا وفي المثل اعدى من الثؤباء التثاءب تانك فتحى وهمزه نك
ضميله اسنمك تعود تثاءبت على وزن تفاعلت ولا تقل تثأبت الثرب شول رقيق ياغدركه شكنبه يى وبغرسقلرى احاطه ايدر
التثريب تانيبكى در وزنا ومعنى يعنى ملامت ايتمكه اطلاق اولنور يقال لا تثريب عليك وتثريب ثربدن مأخوذدركه ثرب
شول شحم اماعدركه رقيق اوله يعنى بزسقه اولان يوقهه ياغدر نتكيم شغف كه شدت محبتدر شغافدن مأخوذدركه
شغاف غلاف قلب ديرلر يعنى لوم دخى اعضايه نسبت اولنور محبت رئيس اعضايه نسبت اولندوغى كبى تثريب وتقبيح ضلده دخى
استعمال اولنور ديدلر يقال ثربت عليه وعربت اذا قبحت عليه فعله يثرب يانك فتحى وراءنك كسريله مدينه رسول الله صلعم اسميدر
اليثربي فتح را ايله والاثربي يثربه منسوب اولان نسنه يقال نصل يثربى واثربى اى منسوب الى يثرب راء مفتوح اندرلر توالى
كثرا فكر ايكوردى الثرقبية ثانك ضمى وراءنك سكونى وقافك كسرى كذلك ضمى ايله وياءنك تشديديله بياض كتان بزى ثوب ثرقبي
برنوع بياض بزدركه مصرده . الثعب ثانك فتحى وعينك سكونيله صويى قمقاق يقال ثعبت الماء ثعبا من الباب الثالث اى فجرته الثعب
عينك فتحيله صو آقدوغى يرمسيل الماء معناسنه جمعى ثعبان كلور ثانك ضمى وعينك سكونيله وثعبان كذلك يلاندن برنوعدركه
غايت اوزون اولور جمعى ثعابين كلور الثعبة ضم ثا ايله برنوع كرتنكله در المثعب فتح ميمله وفتح عين ايله حوضك اولوغى جمعى

المشاعب

المشاعب كلور على وزن المساجد الانثعاب همزه نك وثانك كسريله صو اولوقدن آقمق يقال انثعب الماء اى جرى في المثعب وقان
اقمقه دخى ديرلر يقال انثعب الدم اى جرى من الانف وغيره الثعلب على وزن جعفر دلكو بعضلر ايتدى مؤنثدر ثعلبنده ومذكرنده
ثعلبان ديرلر ثانك ولامك ضميله وسكونيله سكود موزى كردوكى طرفنه دخى ثعلب ديرلر داء الثعلب برعلتدركه صاچى وصقالى دوكر
المثعلبة بضم الميم وكسر اللام شول يردركه اوكه دلكو چوق اوله يقال ارض مثعلبة اى ذات ثعالب اما ارض مثعلة ديدكلرى ثعالهدن
مأخوذدركه ثعاله دخى ضم ثا ايله كذلك دلكو معناسنه در وجايزدركه ثعلبدن اولوب ترخيم اولنمش اوله وثعلب عرباغاجى وبند اولان
اوقه دخى ديرلركه اندن جمع اولان ماء مطر چيقر وجدالدن اكى مروف كسنه نك اسميدر برى ثعلب بن جدعا وبرى في ثعلبه دودن كه
زبور ثعلب ديرلر الثعلبية برموضعك اسميدركه مكه يه شرفه يولنده در الثغب ثانك وغينك فتحيله شول كولدديرلركه طاغ كولكه سنده
اولماغين اكا شمس واصل اولماوب صويى صوق اولا جمعى الثغبان كلور ثانك كسريله اولوركه مزدنده يعنى ساكن قيلنمجمنده ثغاب ديرلر
ثانك كسريله والاثغاب ديرلر همزه نك فتحيله الثقب ثانك فتحى وقافك سكونيله دلوك جمعى الثقوب كلور ضمتينله ودلمك معناسنه ده كلور
يقال ثقبت الشيء ثقبا من الباب الاول وبرنسنه يى جديد له بلمكه دخى ديرلر يقال ثقب عن الامر اى نقره الثقب ثانك ضميله ثقبه جمعيدر وثقب
وزنى اوزره دخى جمع اولنور ثانك ضمى وقافك فتحيله المثقب كسر ميمله وفتح قافله شول نسنه دركه اوكله برنسنه دلرلر المثقب ضم ميمله وكسر
قافله وتشديديله برشاعرك لقبيدر التثقيب على وزن التكريم زياده دلمك تثقبته شدد للكثرة والتثقب اوجرمك يقال عبيد يعقوب جوركى اوت
ملايم اولدق ثقب عود المرخ وذلك اذا مطر ولان عوده فاذا اسود شيء منه قيل قد قمل اى بدا وقد حصفا ارفاذا ازداد قيل قد ادبى اى
ازداد وصلح ان يوكل فاذا تمت حصته اى دقيق قيل قد لحى اى اكل المثقب ميمك ضمى وثانك فتحى وقافك تشديديله دلمك يقال تثقبت الجلد
اذا اكلته الحلم يعنى حلم ديدكلرى حيوانوردلسه كه حلم فتحتينله كنه يه ديرلر الثقوب ضمتينله والثقابة فتح ثا ايله او دويالكولمك يقال ثقبت النار
تثقب ثقوبا وثقابة من الباب الاول اذا اتقدت الاثقاب همزه نك كسريله اود ياقمقدر يقال اثقبتها انا الثاقب ضيا وير
نسنه ومنه شهاب ثاقب وشول ناقه يه ديرلركه سودى چوق اوله يقال ثقبت الناقة اى غزر لبنها الثقوب فتح ثا ايله شول حرده كه جلدكه
آتش ياقرلركه بعض ديارده يادده بلمکه توروق ديرلر الثلب عيب اسمدر سويك يقال ثلبه ثلبا اذا صرح بالعيب وتنقص المثلبة
ميمك ولامك فتحيله عيب جمعى المثالب كلور الاثلب همزه نك ولامك فتحيله او فاجق طاشلر اولان طپراق يقال بفيه الاثلب يعنى شتم
بو بله ديرلر وفيدن مراد اغزدر فم معناسنه الثلب كسر ثا ايله وسكون لام ايله شول دوه در كه زياده يشلو اولوب غندن ديشلرى دوكلمش اوله
توروغنك قيلرى دوكله مؤنثدر الثلبة وجمعنده الثلبة ديرلر ثانك كسرى ولامك فتحيله مثل قرد وقردة التثليب على وزن التكريم صفت
زبوده تلفاق يقال ثلب تثليبا الثلب ثانك فتحى ولامك كسريله شول اسكوكه اتك صغرى برى اولا يقال ريح ثلب اى متثلم ثالبة اللثوى
لامك كسرى وثانك فتحى والفك قصريله شول عورتدركه اياقلرى يارلمش اوله الثلوب فتحتينله وبانك ضميله بردر فكى بى در طيبله
دبيان بينتده الثيب ثانك فتحى ولامك كسرى مديله اوتلاق كلام معناسنه الثوب ثانك فتحى وواوك سكونيله قفتان جمعى الاثواب والثياب
كلور همزه نك اوله فتحيله وثانك ثاني كسريله جمع قلتى الاثوب كلور همزه نك فتحى وواوك ضميله وبعضلر بعض الاثوب دير همزه ايله تحمل ضمة همزه اوله
اولديغيچون دار وادؤر وساق واسوق دخى حال بويله در وثوب كدروبكمكه دخى ديرلر الثؤوبان بالتحريك ايضا بمعنا يقال ثاب الرجل
ثؤوبا وثؤوبانا اى رجع بعد ذهابه واجتماع معناسنه ده كلور يقال ثاب الناس اى اجتمعوا وكذلك الماء اذا اجتمع في الحوض المثاب ميمك فتحيله
حوضك كسى كه انده صو جمع اولور چقنه صويى اخراج اولنماق مراد اولنسه وقيودن صو چكن كسنه طوردوغى يره دخى مثابه ديرلر الثبة ثانك
ضميله صو جمع اولدوغى يردر مثاب معناسنه ناواودن عوضدر اقامت ده عوض اولدوغى كبى كه اصلنده اقوام ايدى المثابة فتح ميمله شول
مكاندر كه اكا مراجعت اولنه مرة بعد اخرى ومنه قوله تعالى واذ جعلنا البيت مثابة للناس ومنزله مثابة ديدكلرى بك دخى بودركه
اول منزلك اهلى خارجده مصالحلى كوردكدن صكره اكا مراجعت اولندوغى كبى ومثابه نك جمعى كذلك المثاب كلور ميمك فتحيله ثواب
صياد طوزاق قوردوغى يره دخى ديرلر الثواب ثانك فتحيله حاصل عوض در وبركسنه نك ايدوكى اطاعته موعود در يقال في المثل الجزع
المثوبة ميمك فتحى وثانك ضميله بمعناه قال الله تعالى لمثوبة من عند الله خير الاثابة همزه نك كسريله عوض ويرمك وكسنك ايتدوكى
يقال اثابه الله اى جازاه اليه وصلح بدنه الاستثابة همزه نك كسريله ثواب ويرلسن طلب ايتمك التثويب على وزن التكريم ثواب ويرمك
قال الله تعالى هل ثوب الكفار ما كانوا يفعلون اى جوزوا وفى الاذان الصلوة خير من النوم ديمك ويدجوا اولدرق بعد اخرى

ثيب جاب جبب جحب جخب جدب جنب

الثائب کسر همزه ایله شول حکیم یلدر که یغمور ابتداسنده اولور الثیب ثانک فتحی و یانک کسری و تشدیدیله اری کتمش عورت و عورتی کتمش ار
مذکر و مؤنث بونده برابردر یقال رجل ثیب وامرأة ثیب التثییب علی وزن التکریم عورت ثیب اولمق یقال ثیبت المرأة بفتح الثاء ای صارت
ثیبًا فصل الجیم الجأب بیان حماری زیدن غلیظ اولەنه دیرلر همزه ایله و همزه سز دخی لغتدر و بوینوزی بلورمش کیکه دخی جأبة المدری
دیرلر که مدری کسر میمله و فتح راایله بوینوزه دیرلر زیرا بوینوز اول بلوردکده غلیظ اولور حکمی انجلودر و بوکلەمرا د صغرسندر
ویقال فلان سخت الاّل الجأب الصبور دیرلر یعنی شخصی ضعیف و صبوری قویدر و برکسنەنک کسبنه دخی جأب دیرلر یقال الجأب اجأب
من الباب الثالث ای کسبت الجب جیمک فتحیله کسمک قطع معناسنه و غلبه ایتمک یقال فلان جب القوم من الباب الاول اذا غلبهم المجبوب خایەسی
کسلمش ار یقال خصی مجبوب ای بین الجباب الاجب فتحتینله شول دوه که اورکجی کسلمش اوله یقال بعیر اجب ای بین الجبب یعنی مقطوع السنام معناسنه
الجبة بضم الجیم یکلیسه بلاس معناسنه و کونده دمورنک قماننده دیرکنت سنان معناسنه و بکده اولان اک یرنه دخی جبه دیرلر مفصل دندر
جمعی جباب کلور جیمک کسریله وجباب خرما اغاجنه ادکلمز خرما دیرمک میوه دیرسون دیو تلقیح النخل معناسنه یقال جاء زمن الجباب وقد جب
الناس النخل التجبیب علی وزن التکریم اتک اوکی یاغنک سکرکلی دیزلرن کچوب قیچ اییاغنک سکلی سکرلرین کچکدر واردکمک معناسنه ده کلور یقال
جبب فلان فذهب المجبب میمک ضمی و بانک فتحی و تشدیدیله شول آتکه اوک تحجیلی اوله یقال فرس مجبب و فرس فیه تجبیب الجبب فتحتینله مصدر
آت سکل اولمق معناسنه المجبة میمک و جیمک فتحیله طوغری یول جادة الطریق معناسنه الجباب جیمک ضمیله شول نسنه درکه قیمق کبی دوه سودنک
یوزنده ظاهر اولور حالا که دوه سودنک قیمغی اولمز الججبة جیمک ضمی ایله شول شکنبه که ای قاوروب ایچنه قیوب سفره کوتوررلر
یا خود یاغی اریدوب ایچنه قورلر و شول زنبیله دخی دیرلرکه دیدن دوه دوبک کله طپراق طاشورلر جمعی الجباجب التججب
علی وزن التزلزل ای قدید ایتمک یقال تججب الرجل اذا اتشق یعنی وشیقة اخذ انسه و شیقة ای فی الجمله قینادوب اندن
قورتمقه دیرلرکه زیاده چوق طوران ات بوملەقده دولی اتدر الجب … شول قویوه که ایچی یاپلمش اوله جمعی الجباب کلور جیمک کسریله
والجبة دخی کلور جیمک کسریله و بانک فتحیله الجبوب جیمک فتحیله برک یر ادمق غلیظ معناسنه بعضلر بو زیدر دیدی جمعی کلمز
الجحابة … علی وزن السحابة شول احمق کسنه که اندن خیر اولمیه یقال انه لجحابة وجحابة … حا و باء موحده ایله وجحلیه احمق معناسنه
تاکیدا اولور الجخدب علی وزن جعفر چکورکەدن بر نوعدر که یاشل اولوب یاقلری اوزون اولور الجخادب جیمک ضمیله بمعناه و ابو جخادب
ذکر اولنان چکورکه نک ابیجدر موقوفدر نتکم ارسلانا ابو الحارث دیرلر و زیبوده دو بیه دخی جخدب وجخادب دیرلر بضم الجیم فیهما
جمعی جخادب کلور جیمک فتحیله الجدب جیمک فتحی و دالک سکونیله قتلق تنک سال معناسنه و مکان جدب دخی دیرلر وعیب معناسنه دخی کلور
و فی الحدیث انه جدب السمر بعد العشاء یعنی عشادن صکره حکایت ایدوب مثل امثال عیبلو کوردی الجدیب جیمک فتحی و دالک کسریله
قتلق زیاده اولان یر بین الجدوبة یقال ارض جدبة وارضون جدوب و فلان جدیب الجناب دیرلر اطرافی قتلق معناسنه الاجداب
همزه نک کسریله قتلقه داخل اولمق یقال اجدب القوم ای اصابهم الجدب وقتلق اوزره بولماغه دخی دیرلر یقال اجدبنا ارض کذا ای وجدناها
جدبة المجادبة میمک ضمی و دالک فتحیله قتلق ایله چکیشمک یقال جادبت الابل العام اذا کان العام محلا ای قحطا فصادفت لتأکل الا الدرین
الاسود دین الثمام یعنی جادبت الابل دیرلر قچن یل قتلق اولوب قوری مش جو … ادقدن غیری اوت بولمسه اولدخی شول ضعیف اوتدن
اوله که اکا ثمام دیرلر الجندب جیمک و دالک ضمیله و جیمک ضمی و دالک فتحیله چکورکەدن بر نوعدر و برکسنەنک … نونک زیادتی
و ظلم معناسنه دخی کلور یقال وقع القوم فی ام جندب اذا ظلموا کویا که ام جندب داهیه اسملرندن بریدر الجذب جیمک فتحی و ذالک سکونیله
چکمک یقال جذبه وجبذه علی القلب بین الباء والذال ومنه یقال للرجل اذا کرع فی الاناء جذب منه نفسا او نفسین یعنی چکمک فایده
اولورن نسنه بر نفسده یا ایکی نفسده … بولیه دیرلر و ایکی آی اولمق یقال جذب الشهر ای مضی عامته و قولچی انه سندن ایرمق
جذبت المهر عن امه ای فطمه و اغزیادی کسمک انقطاع دیق معناسنه و ناقه نک سودی آز اولمق یقال جذبت الناقة من الباب الثانی اذا قل لبنها
الجاذب سودی کسلمش ناقه جمعی الجواذب والجذاب کلور مثل نائم ونیام الجذبة جیمک فتحی و ذالک سکونیله انقطاع و بعد معناسنه یقال
بینی وبین المنزل جذبة ای قطعة وبعد و برتل ابریشم معناسنه دخی کلور یقال جذبة من غزل الجذوب منه مرة یعنی اندن برکره چکلمش تیل
جذبه دیرلر المجاذبة میمک ضمی و ذالک فتحیله برکسنه ایله برنسنه یی چکشدرمک یقال جاذبته الشیء اذا نازعته ایاه التجاذب تانک فتحی و ذالک
ضمیله چکشمک تنازع معناسنه الانجذاب همزه نک و جیمک کسریله سرعتله سیر ایتمک الجذب فتحتینله خرما اغاجنک کوبکی پیه شحم النخل معناسنه و احدی

الجذبة

جرب جشب جشب جلب

الجذبة کلور الجرب فتحتینله بوزدیدکلری مرضدرکه انسانه و دوابه عارض اولور یقال جرب الرجل من الباب الرابع الاجرب همزه نک و رانک
فتحیله صفة منه یقال رجل اجرب الجرب جیمک ضمی و رانک سکونیله جمع الاجرب یقال انهم قوم جرب الجراب کسر جیمله جمع الجرب الاجراب همزه نک کسریله
برکسنەنک دوەسی اویوز اولمق یقال اجرب الرجل اذا اجربت ابله الجرباء جیمک فتحی و رانک سکونی و الفک مدیله کوک سما معناسنه و کوکه جرباء دیدکلری
وجهی بودرکه ییلدزلری جربه تشبیها اولنمشدر و قحط اولان یله دخی ارض جرباء دیرلر الجراب جیمک کسریله طوبرجق دیدکلری نسنه درکه دریدن دوزوب
ایچنه نسنه قورلر و قیونک ایچنه دخی علاسندن اسفلنه وارنجه جراب دیرلر داخل بئر معناسنه الجریب جیمک فتحی و رانک کسریله ترکی
ویردن مقدار معینه دیرلر التمغل … دشونانی والتفوا دشونی ازوتی اولکه اکا دونم دیرلر جمعی اجربة وجربان کلور همزه نک فتحی و جیمک سکونی
و رانک کسریله اولدن وجیمک ضمی و رانک سکونیله اجزده المجرب میمک ضمی و رانک فتحی و تشدیدیله مجرب دمزی و زنانده شول نسنه درکه ای
امور تجربه ایدوب محکم قیلمش اوله و اکر رای مکسور قیلورسک اسم فاعل اولور لکن عرب انک فتحیله استعمال اتشدر الجربة جیمک کسریله زراعت اوله
الجربیاء بانک کسری و الفک مدیله فعلیا وزنی اوزره شمال دیدکلری روزکاره که شمال الله دبور بیننده اسروسیدکه بلودی طاغیدر
الجراب جیمک ضمیله بر صویک آدیدر مکه مکرمه ده شرفها الله تعالی الجربة جیمک فتحی و بانک تشدیدیله یبان اشکی سورسی دنانسدن قوی اولان
کسنه لره دخی اطلاق اولنور چونکه برابر اولسه لر قوتدر بعضی صغیر و بعضی کبیر اولمسه الجربان جیمک ضمی و رانک ضمی و تشدیدیله قلیچک قینی
نیام شمشیر معناسنه وکوملکک یقاسی جیب القمیص معناسنه وکوملکک خشتکنه دخی دیرلر لفظ فارسی در معربدر الاجربان همزه نک
و رانک فتحیله بنو عبس و ذبیان که ایکی معروف قبیله دن عبارتدر الجورب علی وزن جعفر جورب دیدکلری نسنه که فلدن اوروب یاغیره
جمعی الجواربة در فلاسفة وزنی اوزره ها عجمه ایچوندر لفظ جورب معربدر اولدیغچون وجوارب دخی دیرلر نتکه کیلج جمعنده کیالج دیرلر
وکیلج کیله معناسنه در الجوربة علی وزن الدحرجة جورب کیدرمک التجورب فتحتینله و رانک ضمیله جورب کیمک یقال جوربته فتجورب ای البسته
الجورب فلبسه الجرابیب علی وزن المساجد یری و جثه لو اولان دوه لره دیرلر الجردبان جیمک فتحی و رانک سکونی و دال غیر معجمه ایله فارسیدن معربدر
اصلی کرده بان در بخیل و امک صاقینجی معناسنه و کرده بان شول کسنه درکه صول الین سفره ده اولان طعام اوزره قویه که تا اول الین دیو
الجردبة علی وزن الدحرجة والجردبة مصدران منه یعنی طعامده بخل ایتمک معناسنه یقال جردب وجردبة فی الطعام الجرشبة والجرشبة علی وزن الدحرجة
خسته لکدن ناتوان اولمق اندمال معناسنه یقال جرشب الرجل اذا اندمل بعد المرض والهزال الجرهب جیمک و رانک فتحیله دوز طویل معناسنه
الجشیب جیمک فتحی و شینک کسریله والمجشوب میمک فتحی و شینک ضمیله طعام غلیظ یقال هذا طعام جشیب و مجشوب ای غلیظ خشن بعضلر ایدی
شول طعامدرکه انوک قاتقی اولمیه قال صاحب الصحاح لو قالوا الجشو بالخاء لم یبعد لانی لم اسمعه وجشیب قالن کبیسی معناسنه ده کلور
ثیاب غلیظه معناسنه الجشاب کسر جیمله غلیظ معناسنه الجعب جیمک فتحی و عینک سکونیله بر قوقدر یقال جعبه من الباب الثالث ای صرعه مثل جعفه بالفاء
المهملة والفاء الجعباء جیمک کسری و الفک مدیله بمعناه زیرا که اولدرکه یاد یاده قیلوب جعبیة جعاب فتحیله دیرلر نکم سلفیه دیرلر
سلفه اوزنه یادیاده ایدوب الجعبة جیمک فتحی و عینک سکونیله اوق قویلجق نسنه قبورکبی شی جمعی الجعاب کلور کسر جیمله الجعبی جیمک
و بانک ضمیله قصیر القامه اولوب مذموم اولان کسنه الجلب والجلب بسکون اللام وفتحها چکمک یقال جلب الشیء یجلب جلبا وجلبا ای جلبت
الشیء الی نفسی من الباب الاول و آت ذیادن سکرتون دواردن حیوانه دخی جلب دیرلر یقال جلب فرسه جلبا من الباب الاول
اذا صاح من خلفه واستحثه للسبق الاجلاب بمعناه و آت ذیاده سکرتمک ایچون حیوانه دخی دیرلر یقال اجلب علیه و دوج[?]
درخی قایلامغه دخی دیرلر یقال اجلب قتبه غشاه بالجلد برکسنه دوه سی اکمک ولد طوغرمغه دخی دیرلر زیرا دکمک و دوی جلب ایدر حقیقته
ایلدرلر نتکم دیمشد طوغوردقده اجلب الرجل دیرلر بالحاء المهملة و اعانت ایتمکه ده دیرلر یقال اجلبه ای اعانه واجتماع ده دیرلر یقال
اجلبوا علیه اذا اجتمعوا و تالبوا مثل احلبوا بالحاء المهملة و اجلاب یاده اوزره دخی ایتمکه دخی دیرلر ادکماق زماننده یقال اجلب الجلوبة
جیمک فتحی و لامک ضمیله شول نسنه درکه صاتمق ایچون ایلروکتورسلر الجلیب جیمک فتحی و لامک کسریله شول نسنه درکه برشهردن برشهره کتوررلر
الجلبة ضم جیم و سکون لامله شول ذی دردکه یاده اوزره اداکماقلرنند تقول منه جلب الجرح من باب الاول … شدت یقال
اصابتنا جلبة الزمان وکلبة الزمان و شولدی که دوه حطبه جکرلر بهاده جلبه دیرلر الجلب والجلب جیمک کسری و فتحیله ولامک سکونیله
شول بوفقه بلوده دیرلرکه اندن یغمور اولمیه و دوه هاودنک انجلرنه دخی جلب دیرلر کسریله و فتحیله الجلباب جیمک کسری و لامک سکونیله
چادر شب ملحفه معناسنه الجلبیة جیمک فتحیله مصدر دجلبا ب معناسنه با ادغام اولمدی زیرا که درجم هیئة ملحق در الجلب والجلبة

جنب

فتحتیله اواز اصوات معناسنه تقول منه جلبوا بالتشدید و شول جلب که اندن نفی اولنمشدر ادبو در که ذکوة جمع ایدن کمسنه سورینک
اوزرینه وارمیوب کندو دوه دوه دوشدیکی مکانه کتوردوب زکوتی آله بعضلر ایدی نفی اولنان جلب اولدرکه برکمسنه اوکدلیمداننده آتندن بر
کمسنه بندوروب میدان باشنه کلدکده ادده بجاز ان براغوب جیقره تاکه جمله دن کچه باب جیله دن برنوع اولدیغنی نفی اولندی الجلب والاجلاب
شول کمسنه لردرکه دوه وقیون بیع ایتمک ایچون چکوب کتورر الجلبان جیمک ضمی و لامک سکونیله حبوبات قسمندن برنسنه در ماشه بکزر الجلباة
جیمک ضمی و کسریله شول ناقه در که سوز اتکه قوی اولا بعضلر ایدی انک معرب عورتک جزینه جلبابه دیرلر کذا فی بعض النسخ من الصحاح الجلباب
جیمک کسری و لامک سکونیله زیاده پیره اولان کمسنه یقال شیخ جلجاب وجلجابة ای کبیرهم وهم کرها بله زیاده پیره اولنه دیرلر الاجلعباب
همزه نک و لامک کسریله اوزون یاتق دیمکدر جد و جهد ایتمک یقال اجلعب فی السیر اذا مضی وجد المجلعب میمک ضمی و عینک کسریله کثیر
معناسنه یقال سیل مجلعب ای کثیر الجعلبی فتحتینله وعینک سکونیله والف مقصوره ایله علی وزن القرنبی تیزکورن کوز یقال رجل جعلبی العین
ای شدید البصر الجعلباة فتحتینله شول دوه در که قوی اوله جعلب علی وزن جعفر برموضعک اسمیدر الجنب جیمک فتحی و نونک سکونیله
یان معناسنه تقول قعدت الی جنب فلان والی جانبه یعنی برکمسنه نک پهلوسی یعنی یانی فالقعه دخی دیرلر یقال ضربه فجنبه ای کسر جنبه
و طوار یدکنه وجانبنه چکلکه ده دیرلر تقول جنبت الدابة اذا قدتها الی جنبک من الباب الاول و کذلک جنبت الاسیر جنبا
بالتحریک و برنسنه دن اراغ ایتمک یقال جنبه الشیء ای نحیته قال الله تعالی واجنبنی و بنی ان نعبد الاصنام وعندن برقبیله نک بر
قبیله نک اسمیدر و ناحیه معناسنه ده کلور کما قیل الناس جنب والامیر جنب الصاحب بالجنب سفره یولداشی الجانب ناحیه معناسنه
الجنبة فتحتینله معناسنه یقال فلان لا یطور بجنبنا المجانبة میمک ضمی و نونک فتحیله والتجنب فتحتینله ونونک ضمی و تشدیدیله
والاجتناب همزه نک و تانک کسریله التجانب تانک فتحی و نونک ضمی ایله جمله بر معنایه در قچماق دیمک اولور الاجنبی والاجنب
همزه نک فتحیله والجنب ضمتینله والجانب جمله سی بر معنایه در اراق کمسنه دیمک اولور یقال رجل اجنبی و اجنب و جنب و جانب
و غریب اولان کمسنه یه دخی جانب دیرلر جمعی جناب کلور یقال نعم القوم هم لجار الجنابة ای لجار الغربة یعنی غریب اولدقلرنده
الجار الجنب ضمتینله آخر طائفه دن اولان قوکشیدر التجنیب علی وزن التکریم اراغ ایتمک یقال جنبته الشیء یعنی جنبته بالتخفیف
علی ما مر و دوه نک سودی از اولماق یقال جنب القوم اذا قلت البان ابلهم و اتکا با غنده اولان شول اکریلکیدرکه کرش کبی جمودر
اولدقده مستحسن عد اولنور الجناب جیمک فتحیله اوکنده اولان مکان فناء دار معناسنه ومحله یه قریب اولان یره دخی اطلاق
اولنور جمعی الاجنبة همزه نک فتحی و نونک کسریله یقال اخصب جناب القوم و فلان خصیب الجناب و جدیب الجناب یعنی قومک طرفی
اوچولق فلانک قتلق دیرلر خصیب خاء معجمه و صاد مهمله ایله اوچولغه و جدیب جیم و دال مهمله ایله قتلغه دلالت ایدر الجناب
جیمک کسریله یدکه کلمک یقال فرس طوع الجناب ای سلس القیاد یعنی یدلیمی آسان و یقال الصالح فلان فی جناب قبیح اذا لج فی مجانبة
اهله الجنیبة جیمک فتحی و نونک کسری و مدیله شول طواردر که مطیع اولوب یدکده و هر مطیع و منقاد اولنه جنیب دیرلر و شول ناقه در که
انی یولداشلرک قوشه سن سکافی الجله اذق کتورلکمون الاجنب همزه نک و نونک فتحیله مطیع اولمیان الجنیب غریب اولان کمسنه یقال
جنب فلان فی بنی فلان یجنب من الباب الخامس اذا نزل فیهم غریبا الجنبة جیمک فتحی و نونک سکونیله دوه نک پهلوسنده اولان دریسی یقال
اعطی جنبته اتخذ علبة یعنی دوه نک پهلوی دریسندن بر تاکه سو قوباجق التایدیم و ناحیه معناسنه دخی کلور یقال نزل فلان
جنبة ای ناحیة و اعتزل الناس یعنی برجانبی اختیار ایدوب خلقدن عزلت اتدی الجنبة فتحتینله شول اوتلرک اسمیدرکه صیف
زمانسنده تازه لنوب بیتر قلنور یقال مطرنا مطرا کثرت منه الجنبة الجنب ضمتینله شول کمسنه در که جنابتله متصف اوله واحد
وجمع و مؤنث برابر اولور و کاه اولور که بونک جمعنده الاجناب همزه نک فتحیله والجنبون یقال جنب الرجل من الباب الخامس والاجناب همزه نک
کسریله جنب اولمق یقال اجنب الرجل الجنوب جیمک فتحی و نونک ضمیله شول یلدرکه شماله مقابل اوله یقال جنبت الریح اذا تحولت جنوبا وجنوب
یلنده داخل اولماغه دخی اجناب دیرلر یقال اجنب الرجل اذا دخل فی الجنوب المجنوبة میمک فتحی و نونک ضمیله شول بلوتدر که جنوب یلی ایله کله
اولور المجنوب شول کمسنه در که ذات الجنب مرضنه مبتلا اوله و ذات الجنب بر وجع در که انسانک اضلاع جنبنده واقع اولور و مجنوب شول
کمسنه در که جنوب یلنه ملاقی اوله یقال جنب القوم اذا اصابتهم الجنوب فهم مجنوبون و کذلک القول فی الصبا والدبور والشمال المجنب میمک کسری
و فتح النون قلقان جنه معناسنه و اراضی عجمک اقصا سیدر اراضی عربه وادیه و اراضی عربک اراضی عجمه اقرب اولانیدر المجنب

یمک

جوب

میمک و نونک فتحیله چوق نسنه کثیر معناسنه یقال ان عندنا الخیر مجنبا ای کثیرا الجنب جیمک و نونک فتحیله اوکدلیمداننده برکمسنه یادیشی
آتلرندن برینه یانشوب سبقت ایتمکدن الی قوماقدر و بوندن نهی اولنمشدر و مصدردر اقسماق معناسنه یقال جنب البعیر و هو کالجنب الجانج
وبعضلر ایتدی دوه نک ادیکی بوکرنه یاپشماقدر زیاده صوسزلقدن بعضلر ایتدی ایاقلری طولاشماقدر زیاده صوسزلقدن
الجوب برکمسنه یه سوز دونده یرمک الاجابة همزه نک کسریله جواب ویرمک یقال اجابه واجاب عن سؤاله الجابة اسمدر بمنزلة الطاعة و
الطاقة یقال اساء سمعا فاساء جابة یعنی سوزی یرمز اشتدی و یرمز جواب ویردی الاستجابة بمعنی الاجابة یقال استجاب له دعاءه
المجاوبة میمک ضمی و واوک فتحیله والتجاوب تانک فتحی و واوک ضمیله سویلشمک مجاوبه معناسنه الجیبة جیمک کسریله جواب معناسنه یقال
انه لحسن الجیبة ای الجواب الجیب جیمک فتحی و یانک سکونیله دعه کریبانی معناسنه تقول جبت القمیص اجوبه و اجیبه من الباب الاول والثانی
اذا قورت جیبه یعنی یقه سن اویسک المجوب میمک کسری و واوک فتحیله شول آلتدر که دموردن ایدرلر بونسنه کسمکلک ایچون الجوب
جیمک فتحی و واوک سکونیله برنمق ورق معناسنه وکسمک قال الله تعالی و ثمود الذین جابوا الصخر بالواد و قطع مسافه معناسنه دخی کلور یقال جبت
البلاد اجوبها واجیبها و قلقان جنه معناسنه و یکسرکو کلک الجواب جیمک فتحی و واوک تشدیدیله بنی کلاب قبیله سندن برکمسنه نک اسمیدرکه
هیچ بر قیویی قازردی و ماء برقیانی کسزدی لاجل انوکی صوین چقاردی الاجتیاب همزه نک و تانک کسریله قطع مسافه تقول اجتبت البلاد
اذا قطعتها و اجتیاب کوملک کیمکه دخی دیرلر یقال اجتبت القمیص اذا لبسته الجائبة شول خبر که بر ولایتدن بر ولایته کلور یقال هل جاءکم جائبة
خبر ای خبر یجوب الارض من بلد الی بلد التجییب علی وزن التکریم کوملکه یقاسی اویمق تقول جیبت القمیص اذا جعلت له جیبا الجوبة جیمک فتحی
و واوک سکونیله بلوتلوده دهانلوده اولان اراق وجه معناسنه و زیاده اتمودن یادیلر برجمعی الجوب کلور و جیمک ضمیله الاجیاب اجلانی یقال
انجابت السحابة ای انکشفت تجوب تانک فتحی و جیمک ضمیله برقبیله نک ادیدر که ابن ملجم انلردندر تجیب تانک فتحی و جیمک کسریله برجماعتدر کنده قبیله سندن
تجیب ثور اوغلیدر و ثور کنده اوغلیدر فصل الحاء الحبة حانک فتحیله بغدای و بغدایه بکزر نسنه لرک دانه سی جمعی حبوب کلور حبة القلب یورک
اورته سی میان معناسنه بعضلر حبة القلب ثمرة الفؤاد ایله تفسیر اتمشدر بو دخی اول معنایه در الحبة السوداء چورک اوتی الحبة الخضراء
شول یابشل دانه لردرکه بطم دیکن ایلر و برنسنه نک قطعه سنه دخی حبه دیرلر نتکم طولیه حب الغمام و حب المزن و حب قر دیرلر که غمام
و مزن زانک سکونیله بلوت معناسنه و قرّ قافک ضمیله صغوق معناسنه در جابرین حبه اتمک خبز معناسنه بونوعه در الحبة حانک کسریله
صحراده بیتن تخمادرکه قوت اولور دستی دکلدر و فی الحدیث فینبتون کما تنبت الحبة فی حمیل السیل یعنی سیل کتوردوکی طپراقده بیتن دانه کبی در
و حمیل حاء مهمله ایله کوترلش معناسنه در جمعی الحبب کلور حانک کسری و بانک فتحیله الحبة حانک ضمیله محبت معناسنه نعم وحبة وکرامة الحب
حانک ضمیله کوب خابیه معناسنه فارسیدر جمعی الحباب والحببة کلور حانک کسری و بانک فتحیله و محبت معناسنه ده کلور الحب کسر حا ایله کذلک
محبت معناسنه و حبیب معناسنه دخی کلور مثل خدن و خدین که خدن و خدین بدخی حبیب معناسنه در الاحباب همزه نک کسریله محبت اتمک
یقال احبه فهو محب وحبه یحبه بالکسر من الباب الثانی و بو شاذدر استعمالی ولان مضاعفده یفعل کلمز کرل الا یندر اکا شریک اولور و احباب
دوه چوکوب یورمکدن امتناع اتمکه دخی دیرلر بعضلر ایتدی دوه ده احباب فرسده حرنت کبی در بعضلر ایتدی بعیر محب دیرلر و احب البعیر
احبابا دیرلر یعنی که اکابر مرض ابر ثوب بالجود بربری ضرب برندن طورمیه تا هلاک اولنجیه دک یاخود اولنجیه دک و اکین دانه طولق معناسنه ده کلور
یقال احب الزرع و البنا اذا دخل فیه الاکل و تنشأ فیه الحب و البنا کل ضم همزه ایله بنور دینسنه و تقول ماکنت حبیبا و لقد حببت بالکسر ای صرت
حبیبا و قولهم حب بفلان ای ما احبه الی یعنی اصل التعجب بعضلر بونک اصلی حبب ایدی بانک ضمیله بعد التخفیف ادغام اولنمشدر و یقال المرأة
محبة لزوجها و منه قولهم حبذا زید که حب فعل ماضی در و ذا فاعلیدر ذا اسم مبهمدر اسماء اشارتدن
بونلرک مجموعی شیء واحد کبی قلنوب اسم واحد منزله سنه تنزیل اولنغین ما بعدی مرفوع اولدی پس حبذا نک محلی ابتدا اوله زید دفع اولوب بدل
انک خبری اولدی و زید ذادن بدل اولسه حبذة المرأة دیمک لازم اولوردی التحبب فتحتینله و بانک ضمی
و تشدیدیله دوستلق کوسترمک یقال تحبب الیه ای تودد و هر کیک قارنی صو ایله طولمق معناسنه ده کلور یقال تحبب الحمار اذا امتلأ من الماء
و شربت الابل حتی تحببت ای تملأت ریا یعنی صویه قاندی الاستحباب استحسان معناسنه ده ولنوج المحابة میمک ضمیله
سومک یقال تحابوا ای احب کل واحد منهم صاحبه الحباب کسر حا ایله و المحابة ضم میم ایله که برمعنایه در معناسنه الحباب حانک ضمیله
معناسنه و یلان معناسنه دخی کلور حیه کبی و حباب اسم شیطان در دیدیکلری بو در دیرلر حیه شیطاندر دیرلر و حادن بعضنه

حب

ام تلد تارنك دخی دیجی بودر الحباب حانك فتحیله اولوصویه دیرلر وبعضلر ایتدی حباب شول قبرجقلردرکه صویك او ذرنده ظاهر اولور
یعالیل معناسنه که بیلوك کبی درصو قبرجقی دیمك اولور وغایت معناسنه ده کلور یقال حبابك ان یفعل کذا ای غایتك الحبب فتحتینله اغزده
اولان دیشلر صافی و دوزن اولمق بو ذکر اولنان حبب تنضد اسنانه تفسیر اولندوغی تقدیرجه در بعض نسخده تنضد اسنانه تفسیر اولنمشدر بو تقدیرجه
انتظام اسنان مراد اولور اعلا یعنی اسفلی اوذره قونمقده بری برینه الحباحب بر بخیل کمسنه نك اسمیدرکه قونق قورخوسندن اتشنی از یقاردی
پس اوکا نسبتله مثل ضرب ایتدلر حتی نار حباحب یدلر شول آتشه که انك فعلندن ظاهر اولور ونار حباحب دیدلر شول اتش مثالنده که اولاغنسیرکه
کیجه ایله بر قورد جنسیدر ظاهر اولور کاه یلدز بوجکی دیرلر حبان فتحیله بر ریکك اسمیدرکه حبدن ماخوذدر الحباب کیچی لهصغار معناسنه
جحابك جمعیدر حجی حانك ضمی وبانك تشدیدیله فعلی وزنی اوزره برعورتك اسمیدر الحجاب پرده وقلبده اولان پرده یه دخی اطلاق اولنورکه
قلبله سایر اشیا بیننده مانع اولور الحجب منع ایتمك یقال حجبه من الباب الاول ویرا ثده اولان حجب دخی بوندن ماخوذدر یقال الاخ یحجبون
الام عن الثلث الی السدس المحجوب کور اولان کمسنه معناسنه الحاجب قاش ابرو معناسنه جمعی حواجب در و قپوجی معناسنه دخی کلور
جمعی حجاب کلور حانك ضمی وجیمك تشدیدیله الاستحجاب برکسنه یی قپوجی قلماق حواجب الشمس کونشك اطرافی قوس حاجب حاجبدن حاجب
ابن زرارة التمیمی مراددر وقوس حاجب شول یایدرکه حاجب انی کسری یاننده رهن قومشدر وحاجب وفات اتدکدن صکره اوغلی ذکر
اولنان یایی رسول هدیه قلدقده رسول اکرم بر یهودیه دووت بیکه درهمه بیع اتمشدر وصاحب صراح بو معنیدن غافل اولمغین قوس حاجب
خم ابرو یله تفسیر ایدوب غلط اتمشدر وجوهری حاجبدن مراد ابن زراره در دیدوکی غفلت اتمشدر الاحتجاب کزلنمك یقال احتجب الملك عن الناس
التحجب علی وزن الکریم بمعناه یقال ملك محجب الحجبة بالفتحتین سکرودن بلشی یقال هما حجبتان مشرفتان علی الخاصرتین یعنی چوکلرم قریب اولورلر
الحدب بالفتحتین مرتفع اولان یره دیرلر جمعی الحداب کلور کرجابله ومنه قوله تعالی من کل حدب ینسلون دینسلون یخرجون معناسنه در وحدب میل
معناسنه ده کلور علی ماینبغی الحدبة فتحتینله شول ادتعادرکه ارقده ظاهر اولور یقال حدب ظهره من الباب الرابع اذا صار ذا حدبة یعنی بوکری اولدی
الحدب حانك فتحی ودالك کسریله بوکری اولان کمسنه الاحدیداب همزه نك و دالك کسریله بوکری اولمق یقال احدودب ای صار احدب الاحداب همزه نك
کسریله بوکری قلماق یقال احدبه الله الاحدب همزه نك ودالك فتحیله شول کمسنه در که بوکری اوله بین الحدب معناسنه الحدباء حانك فتحی ودالك سکونیله
والفك مدیله شول ناقه درکه اویلك ادجه سنده اوله دیکلری ظاهر اوله ارقلغندن یقال هی حدب حدابیر وحدابیر حدبا دکیجی درجه باد
حاء مهمله نك کسریله و باء موحده وراء مهمله ایله زیاده آرق اولان ناقه یه دیرلر الحدب والتحدب میل اتمك تعطف معناسنه یقال حدب علیه
من الباب الرابع وتحدب علیه ای تعطف الحرب جنك مونثدر یقال وقعت بینهم حرب بعضلر ایتدی تصغیری حریب کلور بلا تاء زیرا اصلنده
مصدردر وبعضلر ایتدی حرب مذکر کلمه دخی دادر وعدو معناسنه ده کلور یقال انا حرب لمن حاربنی ای عدو الاحتراب همزه نك کسریله
التحارب تانك فتحی ورانك ضمیله والمحاربة میمك ضمی ورانك فتحیله بر معنایه در المحرب میمك کسری ورانك فتحیله زیاده غضبناك اولمق یقال حرب الرجل
من الباب الرابع اذا اشتد غضبه وبرکسنه نك الندن مالی الوب صو الید قومق یقال حربه یحربه حربا مثل طلبه یطلبه طلبا اذا اخذ ماله وترکه بلا شیء الحرب
حانك فتحی ورانك کسریله والمحراب میمك کسری وحانك سکونیله غضبلی کمسنه یقال رجل حرب ومحراب وبوندن ماخوذدر ما احسن المحراب فی محرابه دیدکلری
قولری یعنی تعجب والدقع اولدی بودك غضبی اوك غضبی مقابلسنده ومحراب یوقاری اوده دیرلر غرفه معناسنه التحریب تمك تحریض معناسنه
وغضبلتق ریك یقال حربته ای اغضبته وسکوتکك اتمك یقال حربت السنان ای حددته الحربیة حانك فتحی ورانك کسری ومدیله شول مالکه کیمسنه نك
معیشتی اوکله در المحروب والحریب حانك فتحی ورانك کسریله مالی الندن کسنه الاحراب همزه نك کسریله الغنیمت الدرسنده دلالت اتمك المحاریب
وبوندن اولدی مسجدك محرابنه محراب تسمیه ومحاریب غمدان که دیرلر ولاتیجین دخی بوندن ماخوذدر وغمدان عثمان وزنی اوذره برقصرك اسمیدرکه
یشرح نام کسنه لی الوان مختلفه ایله بنا اتمشدر واکثر اخلنده یدی سقفلی برقصر بنا اتمشدرکه هر ایکی سقفك بینی قرق ارشون و باری تعالانك فخرج
علی قومه من المحراب مذکور بدوقولنده محرابدن مراد مسجددر دیدلر محارب میمك ضمی ورانك کسریله برقبیله در فهردن الحرباء حانك کسری والفك مدیله
برنوع کرکیدرکه دادکونشه یوزطوتوب کونشك جانبنه دورایدر سه اولدخی اول جانبه توجه ایدر دکونشك حرارتی جهتیله انواع مختلفه ایله
اولور دام حبینك مذکری در ام حبین دخی کرکندن که اسمیدر مونثی الحرباءة در یقال حرباء تنغیما یقال ذیب غضبا وتنغیضا غضبانی اسمی بجوددر
کویاکه مرنیمر لر ذکر اولنان اشجاده یودت طوتغین اضافت اولنور وکذلك حرباء ذره ده اولور مسمارلر دخی دیرلر المحربیة میمك ضمی
ورانك سکونی وبانك کسریله شول یردرکه انده حربا چوق اوله یقال ارض محربیة ای ذات حرباء الحرابی حانك فتحی وبانك کسری ومدیله اقعده اولان

آلبو

یقال حرابی

یقال حرابی الملق للجماعة وحرابی حرباك جمعیدر کلور کرتونکله معناسنه نتکیم مرور ایتدی الاحرنباء قل تمك یقال احرنبی ازبار وازراز
زانك بمعجمه وباء موحده وداثی مهملتین ایله قل تمك و اوت تمك معناسنه در وکلمه احرنباء اخرنده اولون با افعلول بابنه الحاق ایچوندر
الحزب حانك کسری وزانك سکونیله اصحاب وطایفه وورد معناسنه ده کلور التحزیب علی وزن الکریم قرانی عظیمی حزب حزب اتمك یقال حزبت
القران التحزب فتحتینله وزانك ضمی وتشدیدیله جمعی اولمق یقال تحزبوا اذا اجتمعوا الاحزاب همزه نك فتحیله شول طایفه درکه انبیا علیهم السلامه
جمع اولدلر الحزابی حانك فتحی وبانك کسری ومدیله قالین وقصه اولان کمسنه یقال رجل حزاب وحزابیة اذ ماکان غلیظا الی القصر وحزابیه کبی
کلور علی ماینبغی الحزباء حانك کسری وزاء معجمه نك سکونیله بلتیر اوردی غلیظ معناسنه الحزباة اخص منه جمعی الحزابی کلور اصلنده یاشددی
ایدی صکره تخفیف اولندی الحزاب حانك کسریله برحاجیدر کوزدشتی معناسنه نتکیم قسط دریاهاوی وحزاب کذلك غلیظ
وقصیر اولان نسنه حزابیه کبی الحزب حانك فتحی وزانك سکونیله برعظیم ایشه دوشمك یقال حزبه من الباب الاول ای اصابه الحیزبون حانك
وزانك فتحیله وما بیننده یانك سکونیله قاری اولان عورت الحسب حانك فتحی وسینك سکونیله والحساب حانك کسریله والحسبان
حانك ضمی وکسریله والحسابة حانك کسریله صایمق یقال حسبته احسبه من الباب الاول حسبا وحسابا وحسبانا وحسابة اذا عددته
وحسب کفایت ایدیجی وحساب دخی کفایت ایدیجی معناسنه ده کلور علی ماینبغی المحسوب والحسب فتحتینله معدود معناسنه فرضعل یعنی مفعول
مثل نقض یعنی منقوض ونقض سکمك معناسنه در ومنه قولهم لیکن عملك بحسب ذلك ای علی قدره وعدده ویقال ما ادری ما حسب حدیثك ای
ما قدره وکاه اولورکه مزوره شول بچون سبب تکبیر اولنور وحسب شول نسنه درکه انسان انکله تفاخر ایدر ابا واجدادنك صفات
حسنه یی کبی بعضلر ایتدی انسانك حسبی دینیدر وبعضلر ایتدی مالیدر الحسیب حانك فتحی وسینك کسریله ذی حسب اولان کمسنه
الحسابة حانك کسریله ذی حسب اولمق یقال حسب حسابة من الباب الخامس مثل خطب خطابة بعضلر ایتدی حسب وکرم انسانده موجود اولور
اکرچه انك آبا واجدادی ذی شرف دکل ایسه ده اما شرف ومجد اولمز الا آبا ایله اولور المحاسبة میمك ضمیله برکسنه نك حسابن المق
یقال حاسبته محاسبة الاحتساب همزه نك وتانك کسریله بری منکر اتمك تقول احتسبت علیه اذا انکرته وخدادن عوض استمك یقال
احتسبت بکذا اجرا عندالله المحتسب میمك ضمی وسینك کسریله احتساب ایدن کمسنه یقال فلان محتسب البلد ولا یقال محتسب بلده
وبرکسنه نك بیوك اوغلی یا خود قزی اولسه احتسب فلان ابنا له واحتسا له دیرلر اما کیجی کوجك قزی واوغلی فوت اولسه فترطه دیرلر
وافتراط مغز لایلر وازجی کوندر مکدر الحسبة بالکسر والسکون اسم بمعنی الاجر جمعی الحسب کلور حانك کسری وسینك فتحیله وحسن تدبیره
دخی دیرلر یقال انه لحسن الحسبة فی الامر اذا کان حسن التدبیر وحسبة حسابدن برنوع معناسنه دخی کلور مثل العقدة والرکبة نعوذ
ورکوبدن برنوع معنا الاحساب همزه نك کسریله کفایت اتمك یقال احسبنی الشیء ای کفانی واعطا معناسنه ده کلور واکثار معنا
کلور یقال اعط فاحسب ای اکثر واحساب دخی اشتراولمغه ده دیرلر علی ماینبغی التحسیب علی وزن الکریم بمعنی الاعطاء ایضا یقال
احسبته وحسبته ای اعطیته وتحسیب بعید وغیر بعید معناسنه ده کلور علی ماینبغی الحسب کفایت ایدیجی یقال حسبك درهم ای کفاك
وبحسبنا اسمدر یقال هذا رجل حسبك من رجل وموفر به مضافا لکن نکره صفت واقع اولور زیرا معنای فعلده در حسب کفی معناسنه یعنی
کاف لك من غیره وبونده واحد وجمع وتثنیه برابر اولور زیرا مصدردر اصلنده وانتقام معناسنه ده کلور یقال الحسبك الله ای انتقم الله منك
کذلك کفایت ایدیجی معناسنه یقال شیء حساب ای کاف ومنه قوله تعالی عطاء حسابا الحسبان حانك ضمیله عذاب وحساب معناسنه ده کلور
قال الله تعالی والشمس والقمر بحسبان بعضلر ایتدی حسبان شهاب بچوك جمعی در زیرا نکبجی اولدوغی و قصه تنجی وقار دخی حسبان دیرلر واحدی
حسبانة در وحسبانة کوچك یصدق وغیره دخی دیرلر التحسیب علی وزن الکریم برکسنه یی یصدوغیر یصدق نرمیق یقال حسبته اذا وسدته وفی حدیث
ماحسبوا ضیفهم التحسب فتحتینله وسینك ضمی وتشدیدیله خبر المق یقال تحسبت الخبر ای استخبرته الاحسب همزه نك فتحیله شول دوه درکه انك
توینده بیاضلق وقرمزیلق اوله وشول ادمدرکه اشقر اولا الاحساب همزه نك کسریله دوه نك توی سرخ وسفید اولمق یقال احسب البعیر
احسابا المحسبة میمك فتحی ایله وسینك کسریله ظن اتمك الحسبان کسرحانله بمعناه یقال حسبته مثلحا الحسبه بالفتح محسبة میمك وسینك فتحیله ومحسبة
میمك فتحی وسینك کسریله وحسبانا حانك کسری وسینك سکونیله ای ظننته والحسبه دخی بو رکسیله شاذ اولدوغی زیرا فعل ماضیه مکسور العین
اولا انوك مستقبلی مفتوح العین اولور علم یعلم کبی الا دوردن کلمه که انلرنوادردندر حسب یحسب ویبس ییبس ونعم ینعم وبئس ییئس ومعتدل
ماضیه ومستقبلی کسرله کلن ومق یقه دخی دیرلر اما ومعناسنه ودوبیق دمناسبت معناسنه ووثق یثق دراعتماد معناسنه ودوع

بیع دد زاهد اولق معناسنه و ودم برم درشتمك معناسنه و ودث برث دروارداثا دلق معناسنه و ودی بری درچماقچاقق معناسنه

حب

و ولی بلی در عقبلق معناسنه الحوشب حانك فتحی و واوك سكونی و شینك فتحیله طوادك بلكنده اولان ات موصل رسغ معناسنه و بعضلر
ایتدی طوادك بلكنده اولان كوچك كوكه دیرلر و شول طوادكه مالرنی شمش اوله منتفخ الجنبین معناسنه الحصباء حانك فتحیله

حصب

اوواجق طاش حصا معناسنه المحصب میمك ضمی و صادك فتحی و تشدیدیله مناده بر موضع دركه انده جمره اتارلر الحصب حانك فتحی و صادك
سكونیله طاش اتمق تقول حصبت الرجل احصبه من الباب الثانی اذا رمیته بالحصباء التحصیب علی وزن التكریم مسجده فرش دوشمك كرك چاغللو
اولسون كرك غیری نسنه ایله اولسون تقول حصبت المسجد تحصیبا اذا فرشته و بر توزنده بو دیمكده دخی دیرلر یقال حصبت فی الارض ای ذهبت فیها
الحاصب شول یله دركه اسیجه او واجق طاشلری صاوره الحصبة بفتح الحاء وكسر الصاد بمعناه و حصبا اواجق طاشی چوق اولان یره دیرلر
یقال ارض حصبة الاحصاب همزه نك كسریله سكودركی اواجق طاشلری طاغتمق یقال احصب الفرس اذا اثار الحصباء فی عدوه الحصبة حانك فتحی
و صادك سكونیله شول اواجق نسنه لردركه حسته نك بدننده ظاهر اولور ركها اولور صادی مفتوح ایدوب حصبه دیرلر الحصب حصبه ظاهر اولمق
تقول منه حصب جلده من الباب الرابع اذا ظهرت حصبة المحصبة میمك و صادك فتحیله شول یردركه انده اواجق طاشلری چوق اوله یقال ارض محصبة الحصب
فتحتیله شول نسنه دركه انكله اتشه بر اغلور اتشه مشتعل و كسوره دیو قال الله تعالی انكم وما تعبدون من دون الله حصب جهنم و حصب حصبه
چوق مغز دخی دیرلر تقول حصب جلده من الباب الرابع اذا ظهرت حصبة یحصب یانك فتحی و صادك كسریله بر قبیله در یمن ده الحضب حانك كسری

حضب

و ضاد معجمه نك سكونیله یای آوازی صوتقوس معناسنه جمعی الاحضاب كلور بعضلر ایتدی حضب حانك كسریله و ضاد معجمه نك سكونیله و حضب
حانك و ضادك فتحیله یلان تر حضب صاد مهمله نك فتحیله بو تفسیرده ابن عباس رضی الله عنه حضب جهنم قراءة ایتدكده قراءت ابن عباسك مرادی
حصب در رنتكم قروادی و قرا ایتدی حضب ضاد معجمه ایله حطب معناسنه در اهل یمن لغتنده و هر نسنه نك كه انكله اتش طوتشدرلر اول

حطب

حضب در المحضب میمك كسری و ضادك فتحیله اود اوچلردكاری غلج مسعر معناسنه الحطب حانك و طانك فتحیله اودون الحطب حانك فتحی
و طانك سكونیله اودون جمع اتمك اودون كتورمك تقول حطبت من الباب الثانی اذا جمعت الحطب و حطبنی فلان اذا اتاك بالحطب الاحتطاب
كذلك حطب جمع اتمك تقول احتطبت اذا جمعت الحطب حاطب لیل شول كسنه دركه رطب و یابس سویلیه كیجه اودون جمع ایدنلر كبی جمع ایدوب ایلر
الحطابة حانك فتحی و طانك تشدیدیله شول كسنه لردركه اودون جمع ایدرلر الاحطاب همزه نك كسریله اودون كسمكه قریب اولق یقال احطب الكرم اذا
حان ان تقطع منه الحطب و كرم كافك فتحی و رانك سكونیله باغ چبوغی المحاطب میمك كسری و طانك كسریله شول دوه دركه قوری دیكن اوتلیه الحطیب
حانك فتحی و طانك كسریله شول یردركه اودونی چوق اوله الحطب حانك فتحی و طانك كسریله شول كسنه دركه قوتی ارق و لحمی از اوله عز معناسنه

حظب

الاحطب مثله الحظوب حانك و ظانك ضمیله سمرمك یقال حظب حظوبا من الباب الثانی ای سمن یقال املا تحظب ای تربیت عرج بعد عرج تاكه سمرتك
اولكی الحنظب حانك ضمی و ظانك ضمی و فتحیله چكركه نك دكلنه دیرلر بعضلر ایتدی حنظب و حنظبا طكوزلو قوردیدر جمعی الحناظب كلور
بكه كه خنافس دخی ذكر اولنان معنایه در الحنظوبة بالضم شول عورتدر كه عظیمة الجسم قلیلة الخیر اوله كذا فی بعض النسخ الحظربة حانك فتحی و ظانك
سكونیله بایكر كیرشی محكم قلمق یقال حظرب الرجل قوسه ای شد توتیرها المحظرب میمك ضمی و حانك فتحیله قاتی و بكلو ایب شدید الفتل معناسنه

حقب

و قوی الخلق معناسنه ده كلور یقال رجل محظرب اذا كان شدید الخلق یعنی زنبوده اولسه الحقب حانك و قافك ضمیله سكسن ییل بعضلر ایتدی
سكسن ییلدن زیاده در جمعی احقاب كلور و دهر معناسنه ده كلور و منه قوله تعالی او امضی حقبا الحقبة كسر حایله ییللر دیمك اولور جمعی الحقب كلور
الحقب محتینله شول ایپدركه دوه نك پالانه بغلنور دوه نك قرنندن طولانور دوه نك بیلنه قریب یرده تاكه دوه نك سینه بندی پالانی
ایلروچكه و ثیل ثاء مثلثه نك كسریله دوه ذكرینك غلافنه دیرلر و مصدر دخی كلور ذكر اولنان ایب دوه نك ذكرینه ضرب ایدوب بول
اتمسنه مانع اولمق معناسنه یقال حقب البعیر من الباب الرابع اذا اصاب حقبه ثیله فاحتبس بوله و یل یغمور اولماغه دخی دیرلر یقال حقب العام
اذا احتبس مطره الاحقاب همزه نك كسریله دوه نك حقبن بغلماق و حقبك تعبیری مرور اتدی الاحقب همزه نك و قافك فتحیله حمار وحشی مزبور بونكله
تسمیه اولندی بو كركی بیاض اولدوغندن او قوری كوبیكه قا دنی اتنه حقب بغلدی در الحقباء حانك فتحی و المد مدیله مؤنث احقب و یقال للقارة
الطویلة فی السماء حقباء یعنی كوكه یوزلنده بچكن خط سیاه دخی حقباء دیرلر الحقاب حانك كسریله بر مزین نسنه دركه نساء طاقندی ای بلكرینه
بغلر و بر موصوف طاغك دخی اسمیدر الحقیبة حانك فتحی و قافك كسریله جامه دانه كه كاهبكه دیرلر جمعی الحقائب علی وزن الجرائم الاحتقاب
والاستحقاب بكسر الهمزة و التاء فیهما هبكه كوتورمك یقال احتقبه و استحقبه ای احتمله و منه قیل احتقب فلان الاثم یعنی كسنه كناهی احتقاب ایتدر

حلب

جمع ایدوب هبكه كبی بوینه الدوغندن او توری المحقب میمك ضمی و قافك فتحیله طوار و بینك اردنه ارد لشن كسنه مردف معناسنه الحلب
حانك فتحی و لامك فتحیله سود معناسنه كلور حكم سودی صغماق معناسنه ده كلور یقال حلب الناقة یحلبها حلبا من الباب الاول و یقال ایضا
حلبت الرجل ای حلبت له و منه قولهم احلبنی ای اكفنی الحلب و اجتماع معناسنه ده كلور یقال هم یحلبون علیك ای یجتمعون و یاتیون من كل اوب واوب
جانب معناسنه در الاحتلاب همزه نك و تانك كسریله بمعناه الحالب لامك كسریله سود صاغن كسنه جمعی الحلبة كلور فتحتینله و فی المثل شتی تؤوب
الحلبة و لا تقل الحلبة زیرا چنكه ناقه لر صغماق ایچون جمع اولسه لر هر بری كندو ناقه سن صغماغه مشغول اولدوغی اول شروع ایدن اول فارغ اولورده
ترتیب اوزره پش شتی تؤوب الحلبة كلامنك معنیسی صغنلر متفرق عودت ایدر دیمك اولور الحلوب و الحلوبة حانك فتحیله صاغلان دوه ها
كلاسی كثیر فعل ایچون دكلدر یعنی هابا الفرایچون اولوب بر ناقه نك چوق صاغلمسن اشعار ایچون دكلدر بلكه مراد له علی الشنین صاغلماق
ایچون طوتلان طوار در الاستحلاب سودی چكوب صغماق یقال استحلب اللبن ای استدره الحلیب حانك فتحی و لامك كسریله صاغلمش سود الاحلاب
سود صغماغه یاردم اتمك یقال احلبنی ای اعنی علی الحلب و صغنو طوار بر كسنه یه بغیشلامق دخی دیرلر تقول احلبت الرجل اذا جعلت له ما یحلبه و بر
كسنه لرك ناقه لری دیشی طوغورسه دخی دیرلر و احلب دیرلر جمله چونكه ادكك طوغورسه لر زیرا كه انلرك ادكك اولوب اولاد بیع اوللخد
ایلدرلر ایكا بنا اخلبته یوز الاحلابة همزه نك كسری و حانك سكونیله بر كسنه رعاده سود صاغوب اهلنه كوندرمك دیرلر یقال
احلبتم بها المحلب میمك ضمی و لامك كسریله یاردم ایدن كسنه ناصر معناسنه المحالبة یاردم اتمك تقول حالبت الرجل اذا نصرته و عاونته
المحلب میمك كسریله شول چنا قدركه انكا سود صاغرلر حب المحلب میمك فتحیله شول دوادركه افاویه دن عدد لنور و افاویه فاریله
افواهك جمعی و افواه فوهك جمعی مثل سوق و اسواق و فوه كوزل قوقولو قاتی نسنه در المحلبیة میمك فتحیله محلب بندوكی یر الحلبانة حانك
فتحی و لامك سكونیله سود لو دوه یقال ناقة حلبانة اوذات لبن الحالبان ایكی طمردركه كوبكك ایكی طرفنده در التحلب و الانحلاب آقق
سیلون معناسنه یقال تحلب العرق و انحلب ای سال عنزة التحلبة شول كچیدركه تكه یه متاونت و لرزدن اول سود كتوره یقال هی عنز تحلبة
التحلبة و عنز عین مهمله ایله كچی یه اطلاق اولنور بعضلر ایتدی عناق تحلبة و تحلبة و تحلبة قاده و لامده حركت تحلفه ایله شول كچی یه دیرلر
دوكلوا و لرزدن آول سود و یره الحلبة حانك فتحی و لامك سكونیله شول اتلردركه هر طرفدن قوشی ایچون جمع اولنه اصطبل واحد دلو اوله
نته كم قوم نصرتا ایچون هر جانبدن قدا حلبوا دیرلر الحلب ولایت شامده بر شهرك ادیدركه موصوفدر و حبیات شهنده دن حلبی بوكادیر
و ظیفه ء معلومه سی اولیه حلاب لامك تشدیدیله بر فرسك اسمیدر الحلبة ضم حایله بر موصوف دانه نك اسمیدركه اكا بوی تحجی دیرلر الحلب
حانك ضمی و لامك فتحی و تشدیدیله بر او تدركه ای اكثر یاشل اهورا او تلر یقال تیس حلب و تیس ذو حلب كه تیسدن مراد اهونك ادكی در بعضلر ایتدی
حلب بر صنق یپوقلو او تدركه بمراغی غایت قوی یاشل اولوب یر یوزنه دوشنور و چونكه بریرن قوپرسك سود كبی چقر الحلبی كذلك حانك

حنب

ضمی و لامك فتحی و تشدیدیله شول شكلدركه اول حلب ایله دباغت الحلبلاب حانك و لامك كسریله بر او تدركه اكا عامه تحریف ایدوب لبلاب دیرلر
مرشق اوتی دیمك اولور بعضلر حلب دیدكلری اوتدركه اكثریا انی اهولر اوتلر دیدی الحلبوب حانك و بانك ضمیله زیاده سیاه اولان نسنه یه یقال
اسود حلبوب ای حالك و حالك حاء مهمله ایله زیاده سیاه اولان نسنه یه دیرلر التحنیب علی وزن التكریم اكا دسنده و الرنده فی الجملة اكریلك
و هو اولق او لماق یقال تحنكه بوذكر اولنان صفت ادمده اولسه تحنیب دیرلر جمله المحنب شول اتدركه ادمینك الی كیك دله بروجهله كه اكلو بدن

حوب

خارج اولمایه بوانك اوه ما فحین سنه تذدر التحنب الكلوب یا بركیا دلو یقال تحنب فلان ای تعوی انجی الحوب حانك ضمیله كناه اثم معناسنه الحاب
بمعناه الحوب حانك فتحیله مصدر كناه اتمك معناسنه الحوبة بفتح الحاء و الحیابة بكسر الحاء مصدرلر در كذلك یقال حاب بكذا من الباب الاول ای اثم
تحوب حوبا و حوبة و حیابة الاحوب كناهكار یقال فلان اعق احوب یعنی فلان ابا سی و اناسنه انجیدیچی كناهكار و حوبة كذلك اهل و عیال معناسنده كلور
یقال ان لی حوبة اعولها ای ضعفة و عیالا و عولك حمیت تكده دیرلر بعضلر ایتدی حوبة هر حرمت دركه انی صیانه قیلورسن والده همشیره و دختر
غیری ذات رحم محرم تیلیدن و حوبه حاجت معناسنه كلور دنلدی یقال الحق الله بالحوبة ای المسكنة و الحاجة و شر و شره قادر اولق معناسنه ده
كلور یقال ان لفلان حوبة ای لیس عنده خیر و لا شر و دل ضعیف معناسنه ده كلور كه جمعی الحوبات در حانك ضمی و واوك فتحیله الاحوب همزه نك و واوك
فتحیله كناهكار اولان كسنه یقال فلان اعق و احوب یعنی اسن و انا كن انجیدیچی كناهكار در الحوباء حانك فتحی و واوك سكونی و الفك مدیله نفس معناسنه
جمعی الحوبا وات كلور حوب بركله دركه بوكله دوه زجرا ولنور بوشدا ایچ لغتده اوددر بری حوب و بری حوب و بری حوب دربانك فتحی و ضمی و
كسریله التحویب علی وزن التكریم دوه یه زجر اتمك یقال حوبت بالابل التحوب فتحتینله و واوك ضمی و تشدیدیله كناهكار اولماق یقال فلان یتحوب

من كذا اي بيناثم والجبوب مرون اولمغه دخی دیرلر وجبال اولدقده هو يتجوب درلر زیرا جبالك آوازی بلایه کرفتار اولمش کمسنه نك آوازی کبی در المؤنث

خانك فتحی وبانك فتحیله جعفر وزنی اوزره ولایت عربیه اولان صولردن بر عینك ادیدر که بصره یولی اوزنده در فصل الخاء الخب ما بکسر شول کمسنه در که

حیله وخدعه صاحبی اوله وخب کذلك حیله وخدعه قلمق يقال لخبت يا رجل تخب خبا قعلم علما التخبيب علی وزن التكرم الدلق يقال قد خببت غلامی وفلان

ای خدعه الخبة خانك فتحی وکسری وضمیله شول یول یولسنه درکه توپده وبلوتده وباشه بغلانن برده ظاهر اولور الخبيبة خانك فتحی وبانك کسریله

يقال ثوب خبايب ای متقطع [illegible] ثوب هبایبه دخی دیرلر وخبیبه اوچ باشنده اولان طوارك يوكه ديقال الخبيبة افضل من العقيقة وعقيقة اكي

باشنده اولان طوارك يوكه در زیرا جبیبه چوق اولور وهم چوق طودر وشرح [illegible] الاختباب [illegible]

[illegible] الخبب فتحتيله والخب خانك فتحيله والخبيب خانك فتحی وبانك کسری ومدیله بر نوع یلکدر يقال خب الفرس

يخب من باب نصر خبا وخبابا وخبيبا اذا راوح بين يديه ورجليه [illegible]

ودریا تموج اتمك معناسنه [illegible] الاخباب [illegible]

[illegible] الخاب على وزن الدال [illegible]

ومصاهرات الخبخبة [illegible]

[illegible]

هوان يصفر ويصير فيه خطوط خضر الخطابية خانك فتحيله وطانك وبانك تشديديله رافضيلردن بر طائفه در كه ابو خطابه
نسبت اولنورلر و ابو خطابك شاني بو ايديكه اصحابنه امر ايدر ايديكه مخالفلرينه يالان شهادت ايدهلر الخلابة
خانك كسري ولامك تخفيفيله ديله بركسني الدتمق يقال خلبه يخلبه من الباب الاول الاختلاب بمعناه و في المثل اذا لم تغلب فاخلب اي فاخدع
الخلبة خانك فتحي ولامك كسريله نساء طايفه سنه نجيله وخدعه اهلي اولان كمسنه الخلاب خانك فتحي ولامك تشديديله خداع وكذاب اولان
كمسنه الخلبوت علي وزن الجبروت بمعناه البرق الخلب خانك ضمي ولامك فتحي وتشديديله شول برق در كه ياغمور ياغدرمسنه كويا خدعه ايدر
بو سببدن وعده سنده وفا ايتمين كمسنه يه انما انت كبرق خلب ديرلر و شول بلوده دخي خلب ديرلر كه ياغمور ياغدرميه و برق خلب دخي ديرلر
اضافتله المخلب ميمك ضمي ولامك فتحي وتشديديله شول لباسه ديرلر كه نقشي چوقدر الخلب خانك كسري ولامك سكونيله شول پرده در كه
قلبله سواد بطن بيننده اولور پرده دل معناسنه وخلب شول كمسنه يه ديرلر كه نساء طائفه سي انكا محبت ايدهلر يقال انه لخلب
نساء الاخلاب صو باچقلو اولمق يقال ماء مخلب واخلب الله الخلب خانك و لامك ضميله شول قاره بالچقدر كه صونك دبنده
اولور وليف ديدكلري نسنه كه اندن ايپ ويرلر ويجوز الخلب بالتسكين ويقال ليفة خلبة وخلبة بالتحريك والتسكين المخلب
ميمك كسري ولامك سكونيله شول نسنه در كه قوشلرده و يرتجي جانورلرده انسانك طرنغي مثابه سنده در و شول اوراق كه دخي اوت
داصو ديدان معناسنه الخلب خانك فتحي ولامك سكونيله اوت بچمك يقال خلبت النبات اخلبه خلبا من الباب الاول اذا قطعته الاستخلاب
همزه نك و تانك كسريله بمعناه وفي الحديث نستخلب الخبير اي نقطع النبات ونأكله قال الخبير بالخاء المعجمة والباء الموحدة يعني النبات
الخلبن بفتح الخاء والباء وسكون اللام بينهما شول عورتدر كه ابله اوله نون الحاق ايچون كلمشدر ابن السكيت ايدر خلبن خلابه دن مشتقدر
الخنب فتحتينله اياق ضعيف اولمق يقال خنبت رجله من الباب الرابع اي وهنت الاخناب همزه نك كسريله اياغي ضعيف ايتمك يقال
اخنبته انا الخناب شول كيشي دركه طويل القامه اوله وخناب شاذ اولان كلملردندر زيرا فعال دخي اذدر اسماده اصل بودركه
حرفك تضعيفنك ايكنجيسي ياء منقلب اوله ديناو قيراط كبي مصدر مبتلا اولمنون ديو بونكرا خذ خاء ثانيه تا حي اولدي بودم
قلب ولمناز البناس مندفع اولدو ثجول دبابه وصناده كبي كه ديبابه قصير معناسنه وصناد مهملتيله قلقانك باب حق يري در
الخنابتان خانك كسري ونونك تشديديله بورنك ايكي جانبي اولان قناتلري كه ادرنه سنده اولادره ديركه بولر وخناب دخي ديرلر عربه ايله
الخوبة خانك فتحي و اوك سكونيله شول يردر كه ايكي ياغمورلق يرلرك بيننده اوله و ياغمور دكميه يقال نزلنا بخوبة من الارض اي بقعة
سوء لا تمطر بعضلر ايتدي فتحي اصابتنا خوبة ديسك خاء معجمه ايله اجلق معناسنه اولور مجاعت كبي فتحنك حوبة ديسك حاء
مهمله ايله حاجت معناسنه اولور الخيبة خانك فتحي وبانك سكونيله نوميد اولمق يقال خاب الرجل خيبة من الباب الثاني اذا لم ينل ما طلب
التخييب علي وزن التكريم نوميد قلماق يقال خيبته انا تخييبا و في المثل الهيبة خيبة ويقال خيب الله سعيه يعني اهمال دفعله بنا
رفو عمده فعي ابتدا اثبت اوزره اولدي خبي تخيب علي وزن تفعل بضم التاء والفاء وكسر العين مع تشديدها عرف معروف باطل معناسنه در
يقال وقع في واد تخيب اي في امر باطل

فصل الدال

الداب والدؤب الكفك فتحي وثانيك جميله زحمت كورمك يقال داب
فلان في عمله دابا ودؤبا من باب الثالث اي جد وتعب الدائب زحمت چكيجي كمسنه الاداب زحمت ويرمك يقال دابته انا الدائبان
كيجه و كوندز الداب دالك فتحي وهمزه نك سكونيله عادت و شان معناسنه در و قد يحرك العين بعضلر ايتدي بونك اصلي دأبدر تعب معناسنه
الكه عرب طائفه سي عادت و شان معناسنده استعمال ايتمشلردر كويا عادت اكثريا معاودة ومزاوله اولنوب زحمتي متضمن اولدوغي
استعمال ايتمشلردر الدبيب دالك فتحي وبانك كسريله يوريمك يقال دب على الارض يدب دبيبا من الباب الثاني اي مشى الدابة هرنسنه در كه
يرده يوريه ولكن استعمالده بعض حيوانه مخصوص اولمغله شهرت بولمشدر دابة الارض حيواناتدن بر نسنه دركه اشراط ساعتدندر
بعضلر دابة الارض اغاچ يين قورده ديرلر ديدي بعضلر فاره يه ديرلر ديدي دب دالك فتحيله بو بر لفظدر كه بوندن ذي روح مراد اولنور
يقال اكذب من دب ودرج اي اكذب الاحياء والاموات و اهسته يوريمك دخي ديرلر يقال دب الشيخ اي مشى مشيا رويدا ودرج دال مهمله ايله
وجيمله انقراض معناسنه در الادباب همزه نك كسريله يوريتمك قال ابن تعول ادببت الصبي اي حملته على الدبيب الدبي دالك ضمي وبانك كسري
وبانك تشديديله كسنه ديمكدر يقال ما بالدار دبي اي احد كما ايتدي بو دبيتدن مأخوذدر اي ليس فيها من يدب بو سبب بودر
مابه دعوي دوودي ديرلر و بنكله تكلم اولنماز الا مقام النفي ده وحجي بودر كه دعوي عوتدن و طوري طوردن اولوب يعني دعوت اولنمق

وطوره منسوب اولان وحشيلردن بر احد يوقدر بو قنده قالدي كه بني ادمدن اوله الدبيب بوزده اولور صادي خرده. تو الدبة
بمعناه جمع الدبب كلور و دبه شول ظرفه ديرلر كه ايچنه ياغ قورلر و موم ياغنه دخي ديرلر وقوم يغننه كثيب رمل معناسنه الدب دالك
ضميله ايو ديدكلري جانور كه سباعدندر الدبة مونثي در وطريقه دخي ديرلر عمله يقال دعني ودبتي يعني بني قو كندي طريقمله وكندي
حالمله المدبة ميمك و دالك فتحي وبانك تشديديله ايو چوق ير يقال ارض مدبة اي ذات دبب يعني ايولر چوق ير الدبة والدباب دالك
اوله وثانيه كسريله و يانك فتحيله دبك جمعي در المدب ميمك و دالك فتحيله يا خود دالك كسريله سيل اقدوغي ير مجرا معناسنه يقال نحن
مدب السيل ومدبه ومدب النمل و مدب اسم مكان مراد اولورسه عين الفعل مكسور اولور مصدر مراد اولورسه مفتوح اولور جميع فعللرده
بويله اولور اكر باب ثانيدن اولورسه الدبة كرد الله يا بيده بو ديمك يقال دبة دبه تخفيفيله الدبيب دالك وبانك ضميله شول نقدر كه كثرت حبوب
صالمغ يوروه فمك تكنا من شبابي دب يعني ييكت زمانندن عصايله يوديوب قوجالقلوا دبج واكرلرسك حيوان او قيوب اسم قيلورس
الدبوبة دالك فتحي وبانك سكونيله ودال ثانيه نك فتحيله بر نوع صويد در بعضلر ديدلر بد بد بوطبل در بعضلر دبلكه ديرلر ديدي و بعضلر اتك
طرناغي بكيره طوقنمقدن حاصل اولان اواز در ديدي الدحب دالك فتحي وحانك سكونيله دفع ايتمك يقال دحب الرجل دفعه و نكاح ايتمك معناسنه
يقال دحب المرأة نكحها و قريب اولمق معناسنه دخي استعمال اولنور يقال دحب اليه اي دنا منه الدحبة فتحيله و بانك تشديديله قريب اولمق
يقال غنم دحبة واغنام دحبات اذا ندانت وكثرت كذا في بعض النسخ الصحاح الدحجبة دالك فتحي وحانك سكونيله على وزن الدحرجة عنف ايله دفع
ايتمك يقال دحجبه اذا دفعه بعنف الدربة دالك ضمي وراك سكونيله عادت وجرأت ايتمك كرك حرب كرك حربدن غيري بوده يقال ما زالت
اعقو عن فلان حتى اتخذها دربة الدرب والدربة برنسنه يه عادت ايدنمك يقال درب بالشي من الباب الرابع اذا اعتاده الدردبة
علي وزن الزلزلة بمعناه ويقال دردبة اذا اعتاده و في المثل دردب لما عضه الثقاف يعني اول كمسنه خضوع و مذلت اظهار ايتدي
كيو دوكوجيندن وعض عين مهمله و صاد معجمه ايله ايصرمق و صنيا قمق معناسنه در وثقاف ثاء مثلثه وقافله شول الاتدركه اوقلري انكله
طوغرلدرلر پس بو مثل وذني اوزره اولور المدرب ميمك ضمي وراك كسري وتشديديله والمدرب ميمك ضمي و راك فتحي وتشديديله
صنايع كسنه مثل مجرب ومجرب التدريب علي وزن التكريم بر نسنه يه معتاد قلماق يقال دربة الشديد حتى قوي ودرب عليها ويقال
درب البازي على الصيد يعني طوغاني صيده معتاد ايتدم معناسنه الدرب صوقاق و درب اصلنده طاغلرده اولان طار يوللره ديرلر
اكا دربند ديرلر الادراب همزه نك كسريله دربنده داخل اولمق يقال ادرب القوم اذا دخلوا في الجبال الي ارض العدو من بلاد الروم الدعابة
دالك ضميله لطيفه قلمق يقال دعب يدعب دعبا ودعابة من الباب الثالث الدعاب دالك فتحي وعينك تشديديله لطيفه جي كسنه يقال هو دعاب
لعاب الدعب دالك فتحي وعينك كسريله بمعناه يقال رجل دعابة وهو دعب كذا في بعض النسخ من الصحاح المداعبة ميمك ضميله لطيفه ايدشمك
ممازحه معناسنه الدعبوب دالك ضمي وعينك سكونيله ايشلنمش يول طريق مذلل معناسنه وضعيف معناسنه دخي كلور الدلب دالك ضمي
ولامك سكونيله چنار اغاچي واحدي الدلبة كلور المدلبة ميمك ولامك فتحيله شول يردر كه چنار اغاجلري چوق اوله الدولاب دالك
ديدكلري چرخ كه صو اوزره دونر فارسيده دولاب ويعضار الدناية دالك كسري و نونك تشديديله قصه ديمكدر قصير معناسنه
الدنة دالك كسري و نونك فتحي و تشديديله بمعناه معقولردن

فصل الذال

الذيب ذالك كسريله قورده كه يرتجي جانوردندر
كاه همزه ايله وكاه همزه سز استعمال اولنور الذئبة مونثي و اكرك اوك قاشيله اردقاشنك ارا يرنه دخي ذئبة ديرلر [illegible]
معناسنه كه حنو حاء مهمله و نونله اكر قاشيدر وذئبك جمع قلتي الاذؤب همزه نك فتحي وثانيه نك ضميله وجمع كثرتي الذئاب
والذؤبان كلور و ذالك اولده كسري ثانيه ضميله وذؤبان شول داغليه ديرلركه براد لق اظهار ايتمك ايچون داغوق ايدرلر المذأبة
علي وزن المحلة ميمك فتحيله شول يره ديرلركه انده قورد چوق اوله الذئبان ذالك كسري وهمزه نك سكونيله دوه نك بوينيده اولدوكدن
اولان قيللر در فرا ايتدي ذئبان دوه نك كوده سنده باقي قالان قيللريدر و بو لفظ مفرددر ديدي الذاب ذالك فتحي وهمزه نك سكونيله
منع ايتمك وتحقير ايتمك و دوه يي سورمك يقال ذابت الابل ذابا اي سقتها يعني دوه يي ايلو سوردم والكل من الباب الثالث الاذاب
همزه نك كسريله قورقمق يقال اذاب الرجل اذا فزع الذابة على وزن الطاقة قورد كبي اولمق [illegible]
يذوب ذابة من الباب الخامس اذا صار كالذئب خبثا المذؤب ميمك فتحي و ذالك سكونيله شول كسنه كه قيوننه قورد كيرمش اوله
يقال ذئب الرجل على صيغة المجهول و قورددن قورقمق معناسنه دخي كلور يقال ذئب اذا فزع من الذئب المذؤب [illegible]

مى وتشديديله والتذاؤب على وزن التعاظم روزكارك درلو درلو اسمسى يقال تذاءبت الريح وتذأبت اذا اختلفت وجاءت مرة كذا ومرة كذا
بعضلر ايتدى بو فعل ذئبدن مأخوذدر زيرا ذئب كاه اول جانبدن وكاه بو جانبدن كلور وتذاوب حيله ايله ناقه يه ولدن امدرمكدر حيله
بودركه قورده بكزر لباس كيوب ناقه قورقمقدر تاكه ولده رام اوله الذؤابة ذالك ضمى وهمزه نك فتحيله اومو ذوشه اينن صاچ كيسو معناسنه جمعى
ذوائب كلور واوله اصلده ذاائب ايدى همزه ايله رساله ايله رسائل كبى لكن الفنج همزه تين مابينده واقع اولمغله كريه كوروب همزه واولى ياوه
قلب اتدلر وذوابه شول دريه ديرلركه دوه پالانكنك اردقاشنه اصرلر التذئيب على وزن التكريم ذوابه صاچمق يقال غبيط مذأب كه غبيط
غين معجمه ايله وباء موحده ايله على وزن فعيل دوه پالانى در ديقال ايضا غلام مذأب كيش معناسنه الذئب ذالك فتحيله منع ودفع ايتمك يقال
ذببت عنه ذبا وبيان صنونه دخى ذب ديرلر وذبب الرياد دخى ديرلر چوق كيدوب كلوب كندنا واوتورى ديار ره وروده دن در كيتمك
كمك معناسنه وطوداق تيرمك يقال ذب شفته اى ذبلت من العطش وارقلماق يقال ذب جسمه اى هزل واوت صولمق يقال ذب النبت
اى ذوى واكل من الباب الاول التذبيب على وزن التكريم چوق منع ايتمك يقال ذبب اى اكثر الذب يقال طعان غير تذبيب يعنى منع مبالغه
اولنه بويله ديرلر وتعب چكمك معناسنه ده كلور يقال ذببنا ليلتنا اى اتعبنا فى السير وسرعت معناسنه دخى استعمال اولنور وطول
وامتداد معناسنه دخى استعمال اولنور يقال ظمء مذبب يسار الى الماء من بعد فيعجل بالسير وكوندن جزوى نسنه باقى قلمق معناسنه ده كلور
يقال ذبب النهار اذا لم يبق منه الا بقية الذباب ذالك فتحيله قره سنك الواحده الذبابه بالفتح ولا تقل ذبابه بكسر الذال ودينيلك
ونيودن باقى قلنه دخى ديرلر وجمع القلة الاذبة بفتح الهمزة وكسر الذال والكثير الذبان بكسر الذال مثل غراب وغربان واغربة المذبة ميمك
وذالك فتحيله ذبابى چوق اولان ير يقال ارض مذبة اى ذات ذباب المذبوب شول دوه دركه انى سنك ايصرمش اولا يقال بعير مذبوب
اى اصابه الذباب وبو ارض ابلده ذكر اولنمشدر ويقال ايضا ارض مذبوبة كما يقال موحوشة من الوحش واحمق كيسه دخى مذبوب ديرلر
المذبة ميمك كسريله سنك سورجك الت كه مكوردن معناسنه الذبابة ذالك ضميله دين دن باقى قلان نسنه وديدن عيردن باقى قلنه دخى ديرلر
المذبذب حركت ايتمك الذبذبة ذالك فتحى وبانك سكونيله هوادة اصلونسنه نك حركتى الذبذب نعم ذال ايله ذكر معناسنه وفى الحديث من وقى
شر ذبذبه يعنى اول كسنه كه هواى نفسدن حفظ اولنه الذباذب ذبذبك جمعى وشول نسنه لركه محفه دن اصرلر المذبذب ميمك ضميله وذال
اولك وثانى نك فتحيله ايكى امر بيننده متردد اولان كيشى قال الله تعالى مذبذبين بين ذلك الذرب ذالك فتحى وراءنك كسريله هرنسنه نك
كسكنه ديرلر يقال لسان ذرب وفيه ذرابة اى حدة وسيف ذرب وامرأة ذربة اى صخابة يعنى بلند اوازلو عورت كه صخابه
صاد مهمله وخاء مشدده معجمه ايله اولدى يوكسك اولان عورته ديرلر الذرب ذالك وراءنك فتحيله معده نك فاسد اولماسى يقال ذربت
معدته تذرب ذربا من الباب الرابع اى فسدت ودخى سويكمك يقال فى لسانه ذرب اى فحش جمعى الاذراب كلور وياره اذوب دوا
ايتمكه دخى ديرلر يقال ذرب الجرح اذا لم تقبل الدواء الذربيا فتحاتله وياء مثناة تشديديله والفك قصريله قاتيلق بلاء محنت معناسنه
التذريب كسكين ايتمك يقال لسان مذرب المذروب ميمك فتحى وراءنك ضميله والمذرب ميمك ضمى وراء مشدده نك فتحيله يعنى الذعلب والذعلبة
كسرذالله وفتح لاميله شول ناقه دركه سريع اوله الذعلب تاءنك فتحى ولامك ضميله كركوتمك الاذلعباب همزه نك ولامك كسريله سرعتله كتمك
الذعالب ذالك فتحى ولامك كسرى وعديله ذعلبك جمعى در بز پاره لرى قطع ثوب معناسنه الذنب ذالك فتحى ونونك سكونيله كناه اثم معناسنه
جمعى الذنوب كلور ضمتينله وصوچ ايشلمك معناسنه ده كلور جرم كبى الاذناب همزه نك كسريله كذلك كناه ايشلمك يقال اذنب الرجل
الذنب فتحتينله قويرق جمعى الاذناب كلور همزه نك فتحيله الذنابى ضم ذال ودفع باء ايله وقصر الفله قويرق ذنب معناسنه لكن ذنابى
ذنبدن اكثر استعمال اولنور طايردن ماعدا ذنب انقد وديو ده اكثر استعمال اولنور وطايرك قناتنده دورت ذنابى
خوافيدن صكره واتباع معناسنه ده كلور اذناب كبى بعضلر ايتدى ذنابى صوكبى بر نسنه دركه دونك بورنندن دوشر
الذنابة ذالك كسريله هرنسنه نك عقبى در وذالك فتحى وكسريله صويولنه دخى اطلاق اولنور مجرى الماء معناسنه كذا فى بعض
نسخ الصحاح الذنابة الوادى ذالك كسريله شول يره ديرلركه درونك سيلى انده نهايت بولور واكا ذكر ذنب الوادى دخى ديرلر
لكن ذنابة الوادى اكثردر ذنب الوادى دن المذنب ميمك كسريله چمچه كه اوكالق اكثر قوتا دزلر مغرفه معناسنه وچقورده اولان
صواقنديسنه دخى ديرلر ومنه يقال تذنبت ايتمكه تاءنك فتحى ولامك سكونى وعين مهمله ايله يوكسك يرده اولان صويولنه ديرلر المذانب تابع
معناسنه در يقال جاء يذنبه اى يتبعه المستذنب ميمك ضمى ونونك كسريله شول كسنه دركه دوه نك قويروغى اياغنده يوردر

يعنى دوه نك اردندن كتمكا ولمز الذناب ذالك فتحيله بر موضعك اسميدر التذنوب تانك فتحى وذالك سكونى ونونك ضميله شول
خرما قوروغى دركه اشغه جانبندن اولمغه باشليه التذنيب على وزن التكريم خرما قوروغنك اولمغه باشلماسى يقال ذنبت البسر
المذنبة ميمك ضمى ونونك كسرى وتشديديله اولمغه باشلمش خرما قوروغى التذنب تانك فتحى ونونك ضمى وتشديديله دولبند صاحبى
دولبندنه طيلسان قويرق دولبندن بر مقدار فضله قويوب صارقيتماغله يقال تذنب المعتم اى ذنب عمامته الذنوب ذالك فتحيله
شول آتدركه اوزون قويروقلو اوله وذنوب نصيبه دخى ديرلر وارقه نك اشاغه سنده اولان كوشت زير پشت معناسنه وشول قوغه كه
صو ايله طلو اوله بعضلر ايتدى طولماغه قريب اولان قوغه در مذكر ومؤنث اولور وقوغه يه مادامكه بوش اوله ذنوب ديرلر جمع قلتى
الاذنبة وجمع كثرتى الذنائب كلور الذنبان ذالك وبانك فتحيله بر اوتك اسميدر الذوب ذالك فتحى وواوك سكونيله والذوبان
فتحتينله اريمك يقال ذاب الشيء يذوب ذوبا وذوبانا وكونشك حرارتى شدت اولماغه دخى ديرلر يقال ذابت الشمس اذا اشتدت
حرها وبال كوجنده اريى اولرنده باقى قلان بالده دخى ذوب ديرلر الاذابة همزه نك كسريله اريتمك يقال اذابه غيره التذويب
بمعنا مذابه لفظى غادت ايتمك معناسنه ده كلور يقال اذاب علينا بنو فلان اى اغاروا واهلاك معناسنه دخى استعمال اولنور
الاذواب والاذوابة همزه نك كسريله شول قيما قدر كه چولكه قويه لر ريدوب ياغ ايتمك ايچون وبونكله لر اصل اوزره كلمشدر
بناء على ذلك واوارى اعلال اولنمشدر الذاب عيب مثل الذام والذيم والذان كه بونلرك هرجى دخى عيب معناسنه در الذهب
فتحتينله التون وكاه اولوركه تانيثى جائز كوردلر واهل يمن ايچون بر موزوف كيله نك اسميدر التون معناسنه اولانك جمعى
الاذهاب والذهوب كلور وكيل معناسنه اولانك جمعى الاذهاب كلوركاننده زياده التون كوروب كوز متحير اولمغه دخى ديرلر
يقال ذهب الرجل من الباب الرابع اذا راى ذهبا فى المعدن فبرق بصره من عظمه فى عينه الذهبة فتحتينله التون پاره سى المذهب
فتحتينله شول قاشلودركه التون صويى سورلمش در المذهب ميمك ضمى وهانك فتحى وتخفيفيله هر نسنه دركه صويى سورلمش اوله وشول اته
دخى ديرلركه انوك قرموزى ركننده صاردولوق غالب اوله واكر غالب قرموزى اولوب صاردولوق غالب اولمرسه اكا مذقى ديرلر ميم اولك
ضمى وثانى نك فتحيله المذهب ميمك ضمى وهانك كسريله التون صويى سورلمكه الاذهاب والتذهيب بو معنايه در بر نسنه يه
التون سورمكه ديرلر وكيدرمك معناسنه ده كلور يقال اذهبه غيره الذهاب ذالك فتحيله كتمك والذهوب ضمتينله كتمك يقال
ذهب فلان ذهابا وذهوبا من الباب الثالث المذهب ميمك وهانك فتحيله طريقت يقال ذهب فلان مذهبا حسنا ومذهب موسويه
دخى ديرلر ومنه قولهم به مذهب يعنون الوسوسة فى الماء وكثرة استعمال الماء فى الوضوء يعنى چنكه مذهبى مطلق ذكر ايدوب به مذهب
ديه لر وسوسه مراد اولور الذهبة ذالك كسريله يغمور جمعى الذهاب كلور ذالك كسريله فصل الراء الرأب رانك فتحى وهمزه نك
سكونيله بر اريلمش نسنه يى قاوشدرمق اصلاح ايتمك يقال رأبت الاناء اى شعبته واصلحته ومنه قولهم اللهم ارأب بينهم اى اصلح المرأبة
رانك ضمى وهمزه نك سكونيله بر اغاچ پارچه سى دركه انكله صنمش چناغى اصلاح ايدرلر جمعى الرئاب كلور رانك كسريله وبشكوك دوبر مجاجم
روبد ديرلر الرئاب رانك كسريله رجالدن بركسنه نك على در الرب رانك فتحيله هر شيئك مالكنه رب ديرلر ورب بارى تعالى نك اسماء
شريفه سندن بريده رغيرء الطلاق اولنماز الا اضافتله وزمان جاهليتده ملكلره رب ديرلر يدى و دبلو لغتده دخى ديرلر يقال
ربيت القوم اى كنت سيدهم ومنه قول صفوان لان يربنى رجل من قريش احب الى من ان يربنى رجل من هوازن وهوازن بر قبيله نك اسميدر
واصلاح ايتمك معناسنه دخى كلور يقال رب الضيعة اى اصلحها وبسلمك معناسنه ده اطلاق اولنور يقال رب فلان ولده من الباب الاول
اى رباه الترييب والتربب بمعنى دها بمعنى التربية والتربب بمعنى الاجتماع ايضا الربانى رانك فتحى وبانك تشديديله عابد
عارف بالله اولان كسنه قال الله تعالى وكن كونوا ربانيين المربوب بيمك فتحيله بسلنمش وترى معناسنه واصلاح اولنمش معناسنه ده كلور
يقال سقاء مربوب اذا ربيته اى جعلت فيه الرب واصلحته يعنى قربه يه رب قويوب ربله انى اصلاح ايتسه لر بويله ديرلر ور ربك تفسيرى
عن قريب كلور ان شاء الله تعالى الربى على وزن فعلى رانك ضمى وباء موحده نك فتحى وتشديديله شول قيون دركه يكى طوغرمش اوله جمعى الرباب
كلور رانك ضميله الرباب رانك كسريله مصدردر ولادت قربانى وپاقلق معناسنه يقال شاة ربى اى بينة الرباب والعنز ربابه وعنز
عنزك جمعى در رفتح عين وسكون نونله كچى معناسنه بعضلر ايتدى ربى كچى يه مخصوصدر بعضلر ايتدى قيونده وكچى يه متناولدر وكاه اولور كه
دوه ده دخى استعمال اولنور ورباب دخى قبيله دركه تيم وعدى وعكل وثور وضبه ادوب بر قبيله كبى اولدركه انلره رباب ديرلر

ربب

وبو نکله تسمیه اولنمالرنه وجه بودرکه انلر القومدن ربه یاتوروب ربا اوزره اندایجیشدلر ونسبتلرنده ربّی دیرلر ذی نوالرابو مثلجه
ربودر ونسبتنده جمعی واحده رد اولنور مکوم علم اوله انضادیجه وربابیرک دخی جمعی کلور طلابه معناسنه علی محجی الربابة رانک کسریله
برنسنه درادق قودتلری ظرفنه بکزر اکا قمارا وتلری قورلر وکاه اولورکه جماعت سهامه ربابه دیرلر وعهد وپیمانه دخی دیرلر الاربة اهل
میثاق الرباب رانک فتحیله اق بلوده دیرلر بعضلر ایتدی بر پاره بلوده دیرکه برابودک التنده اولور گرک اق سیاه اولسون بوسبیدن عودة
ربابه دیرلر الراب اوکی بابا الرابه اوکی انا الربیبه رانک فتحی و بانک کسریله اوکی دختر فعیل بمعنی مفعولدر الربیبة مؤنثی در ربیبه شول
قیوندرکه سودن نصاغق ایچون اوده بسلرلر و ربیبه دایه اولان عورته دخی دیرلر الربّان رانک ضمیله یکیک وتازه لک یقال افعله فی ربّان الامر
برباته یعنی طراوت اوزره ایشله بعضلر ایتدی شاة ربّا دیدکلری بوندن مأخوذدر وجمله معناسنه دخی کلور یقال اخذت الشئ بربانه ای کله
ولم اترك منه شیئا الرّب قوی طلاءیه دیرلر وحلاکر طلایه شول نسنه درکه سورلرک صوقیمی اولسون گرک شربت قیمی اولسون جمعی الرب
والرباب کلور المربّیات شول نسنه لردرکه ربله ایشلنور انبجات معناسنه که انبجات کسر همزه ایله و کسر باء موحده ایله و ما بیننده سکون نونله
پرورده معناسنه درنته کم معتسل دیرلر عسل اوله و مربیات دخی بویله درالا بو قدر وارکه مربیات تربیه دندر یقال زنجبیل مربّی
و مربّب ربّ حرف جردر نکره دن غیره داخل اولمز کاه مشدد وکاه مخفف کلور وکاه ما اولور داخرینه تا داخل اولور یقال ربّت رجل وکاه
اولور ما داخل اولور تاکه فعله دخولنه وسیله اوله کقوله تعالی ربما یود الذین کفروا وکاه اولورکه اکا ما داخل اولور لفظ واحد لق اوزره
عقیبنده کلمک گرک مؤنث اولسون گرک تثنیه اولسون اما کوفیون ربّه رجلا رایت وربّهما رجلین وربّهم رجالا وربّهن نساء کلمه
دیو حکایت ایدی واولکسه لرکه ضمیر ربّه یی لفظ واحد له استعمال ایتدی مجهولدن کنایت در لفظ واحد جمله یه کفایت ایدر دیدی
الربابة رانک کسریله بر نوع اوتدر جمعی اربیب کلور رانک کسری و بانک فتحیله الرهب رانک و بانک فتحیله چوق صو معناسنه بعضلر ایتدی
لذیذ صو معناسنه در المرب فتح میمله مجمع معناسنه در یقال المرب ای مجمع یرب الناس ای یجمعهم و مرتب الابل شول مکاندرکه ابل انده طورور
اندن منفک اولماز الارباب همزه نک کسریله برمکانده طوروب اندن منفک اولماق یقال اربّت الابل بمکان کذا اذا لزمته واقامت به
وناقه اگنک دوغردن ایرلماغه دخی ارباب دیرلر یقال اربّت الناقة ای لزمت الفحل واحبته و دوام معناسنه دخی کلور یقال اربّت الجنوب
اربّت السحابة ای دامت و بر شیئه قریب اولماغه دخی ارباب دیرلر المراب میمک ضمی و بانک تشدیدیله شول دوه لردرکه مکاندن زایل اولمیه
الربّی رانک کسری و بانک کسری و تشدیدیله بیجیه بیجیه کسنه لر قال الله تعالی وکاین من نبی قاتل معه ربیون کثیر الربیب رانک فتحیله بیان

رتب

صوینک برسوریسی الرتبة رانک ضمی و تانک سکونیله قدر ومنزلت المرتبة میمک فتحی و رانک سکونیله بمعناها بعضلر ایتدی مرتبه یوکسک
معناسنه در و مرتبه طاغک درو سنه دیرلر بعضلر ایتدی جبلده ومجاده مراتب شول یوکسک یرلردرکه کوزجی ولانلر اکا چقوب اطرافه
نظر ایدرلر الترتیب حرفنده یولو یرینه قوماق یقال رتبه الشیء ترتیبا الرتوب رانک و تانک ضمیله ثابت اولمق یقال رتب الشیء
یرتب رتوبا من الباب الاول ای ثبت و انتصاب معناسنه ده کلور یقال رتب رتوبا الکعب ای انتصب انتصابه وکعبیله مراد
طبوق کوکیدر دکاه یکز در یرتفع ولاین نسنه لودر الراتب تانک کسریله دایم و ثابت اولان نسنه الترتب تاء اولنک ضمی و تاء ثانیه نک
فتحیله تفعل وزنی اوزره ثابت یکانه اولور یقال هذا امر ترتب ای ثابت الرتب شدت معناسنه در یقال ما فی هذا الامر رتب ولا عتب
ای شدة واوده بر معلوم شهادت بر ماغنک ادرینه دخی دیرلر و بر کمسه یرتفع اولان نرسنه دخی رتبه دیرلر بر ذخ بکجه بوزغ بو معنا مده
یوکسکه یوادم معناسنه در الرتبه کذلک فتحتینله بمعناه مثل درج ودرجة

رجب

الرجب فتحتینله هیبت و عظمت معناسنه یقال رجبته
ای هبته و عظمته المرجوب مهابتلو کسنه در و رجب آینه رجب دیدکلرینک وجهی بودرکه زمان جاهلیتده ذکر اولان آیه تعظیم ایدوب
الله تعالی دره ومقاتله اعتزال ایدرلردی و رجب و رجب مضر دیدکلرینک وجهی بودرکه مضر قبیله سی مزبور آیه زیاده تعظیم ایدرلردی
و رجبک جمعی ارجاب کلور و تثنیه اکا شعبانی ضم ایدوب رجبان دیرلر الترجیب تعظیم معناسنه در یقال ان فلانا لمرجب
ای معظم و بوندن مأخوذدر ترجیب العتیرة که رجب آینده قربان ایدرلر ترجیب العتیره دیرلر و عتیره عین مهمله ایله ذبیحه
قربانه دیرلر و یقال هذه ایام ترجیب و ترجیب میوه سی چوق اولان بداغه ایجاق طیامقه دیرلر فاغصون دیو قال الحباب بن
المنذر انا عذیقها المرجب وعذیق عذقک تصغیری در یعنی بن انک میوه دار اولان خرما طالیم وکاه اولورکه میوه دار اولان بداغ
التنه دیوار یاپارلرکه اکا طیاسون دیو میوه سی چوق اولوب کندی ضعیف اولدوغندن اوتوری الرجبة رانک ضمی و جیمک سکونیله

ویای مثناة نک تشدیدیله شول خرمادرکه کثرتندن بوداغنه طیاق اورلمش اولا الرجبة رانک ضمی و جیمک سکونیله طیاق کبی نسنه
دومثمون دیو طیارلر الرجب رانک ضمی و جیمک فتحیله رجبه نک جمعی طیاقلر معناسنه و رجبه دیو شول بنایه دیرلرکه انکله قورد
و نوددن غیری جانور اولمق طریقی بودرکه برپاره اتی ایپه بغلایوب اول بناده قورلر حتی اول اق جانور چکدکده اوننک
التنده قالور الراجبة برمق اوجلرینه قریب اولان اکلمدر جمعی الرواجب کلور ایرانکصکره اولنر برجم دیرلر رانک ضمیله جمیله اندن
صکره اولوب آیه یه قریب اولان اشاجع دیرلر شیندن مراد ایله جمیله الارجاب همزه نک فتحیله بزستقلر اما معناسنه اصمعی ایتدی بو برجمع درکه
واحدی کورلمامشدر

رحب

الرحب رانک ضمی و حانک سکونیله وسعت معناسنه در و بوندن در فلان رحب الصدر دیدکلری الرحب رانک فتحی
و حانک سکونیله واسع دیمکدر تقول بلد رحب وارض رحبة الرحبة رانک ضمی و حانک سکونیله و الرحابة رانک و حانک فتحیله ظرافت وزنی
اوزره واسع اولمق یقال رحبت ترحب رحبا و رحابة من الباب الخامس و قولهم رحبا و اهلا ای اتیت اهلا فاستانس ولا تستوحش
الترحیب مرحبا دیمکدر یقال رحبت به اذا قال له مرحبا الرحاب رانک ضمیله واسع معناسنه در یقال قدر رحاب ای واسعة الرحبی
کذلک رانک ضمی و بانک فتحیله ایاکوکک غایت یقینی اولان نسنه دیرلر اعرض الاضلاع معناسنه یقال انما یکوی الناحز فی الرحبیین یعنی ناحز
دیدکلری مرض که نونله و حاء مهمله و زاء معجمه ایله در رحبیان ده اولور یعنی دوه دیر بکلری ده کدیرده اولورکه ایکی کلرینک نسبی
اندن اولور کذلک رحبی دوه نک یانینه اولان علامت داغنه دیرلر الرحیب رانک فتحی و حانک کسریله زیاده بیچ کوکل معناسنه و واسع معناسنده
کلور یقال فلان رحیب الصدر و رحایب النجوم اقطار ارض واسع اولق الارحاب همزه نک کسریله یعنی الرحابة یقال ارحبت الدار
ای اتسعت بعضلر ایتدی ارحبکم الدخول فی طاعة الکرمانی قولی شاذدر یعنی رحب متعدی استعمالی الاتفاق قیاسه مخالفدر زیرا افعال
صحیحه ده فعل ضم عیناله متعدی کلمامشدر الا امر بود وارحاب بو واسع قلماق یقال ارحبت الشیء ای وسعته قال الحجاج حین قتل ابن
القریة ارحب یا غلام جرحه و زجر معناسنه دخی استعمال اولنور نته کم الی زجر انده کلورنده ارحب و اقدم دیرلر ای توسعی و تباعدی الرحبة
بالفتحتین ساحه و فضا معناسنه در یقال هذه رحبة المسجد ای ساحته یعنی مسجدک اوکی جمعی الرحب و الرحبات و الرحاب کلور
اولینده فتحتینله و ثالثده رانک کسریله بنو رحبه بالفتحتین بر جماعتدر همدانده ارحب همزه نک فتحیله بر قبیله در همدانده

رذب

الارزوب کسر همزه ایله کندک بر جنسی یوک کردر المرزاب کسر میمله لغتدر میزاب معناسنه که میزاب اولوغه دیرلر ولکن
مرزاب لغت فصیحه دکلدر بعضلر ایتدی مرزاب و زون بعلرده دیرلرکه جمعی المرازیب کلور الارزب همزه نک کسری و زانک فتحی و بانک
تشدیدیله قصیر دیمکدر قصیر معناسنه و بوجود حاله ملحق در جسیم جثه لو دوه جمل یوک ده ده دیرلر و رکبا ذب دیرلر
رانک و کافک فتحیله زغود قاسق معناسنه المرزبة همزه نک کسری و بانک تشدیدیله شول نسنه درکه انکله کرج فادرلر و کوز المرزبة
دیو سک میمله یایی مخففه قیلورلر المرازبة مرزبانک جمعیدر زانک ضمیله فارسیدن معربدر و مرزبان بکه دیمکدر مرز صنور دیرلر
سرحد بکلیکی دیمک اولور و منه قولهم الاسد مرزبان الزارة و زاره زاء معجمه نک فتحی و همزه نک سکونیله بوک دیمکدر اجمه معناسنه المرزبة
علی وزن المیمنة مرزبانلق معناسنه در دهقنه دهقانلق معناسنه اولدوغی کبی که دهقان کوی صاحبی دیمک اولور ده خان معناسنه

رسب

یقال فلان علی مرزبة کذا وله مرزبة کما یقال له دهقنة کذا الرسوب ضمله صو یه باتوب ایلمک رسب الشیء فی الماء یرسب رسوبا من الباب الاول
سغل فیه و رسبت عیناه غارتا یعنی کوزلر چوقوره باتدی الرسوب فتح را ایله کبی معناسنه یقال سیف رسوب ای ماض فی الضریبة یعنی ضریبه
اورلمش کسنه دن عبارتدر تا داخل ولندر عداد لسماده اولدوغی بحیوب نامجه کبی بنو راسب عرب بر قبیله نک اسمیدر

رضب

الرضاب رانک ضمیله
اغز یادی الراضب سدر اغاجندن بر نوعدر و دخی دوکلی یغور رد احتر بینکحه ضعیفدر دیدکی رهود در

رطب

الرطب رانک فتحیله
یابس مقابلیدرکه یاش دیمک اولور یقال رطب الشیء رطوبة من الباب الخامس و نحو رطب رانک فتحی و طانک سکونیله و رطب اتره یوجه
ویرمکه دخی دیرلر یقال رطبت الفرس رطبا من الباب الاول الرطیب رانک فتحی و طانک کسریله بمعناه و تازه معناسنه دکلور یقال غصن
رطب و ریش رطیب یعنی تازه بلکه هنوز یمشی اولا الترطیب یاش قلماق یقال رطبته ترطیبا و خرما یدرمک معناسنه دکلور یقال رطبت القوم
ترطیبا ای اطعمتهم الرطب المرطب یاش اولمش کسنه الرطب رانک ضمی و طانک سکونیله تازه و تکلا معناسنه الرطب بالضمتین بمعناه
فیکون مثل عسر و عسر الرطبة رانک فتحی و طانک سکونیله یونجه قضب معناسنه ماداکه تازه اولا رطبه دیرلر جمعی الرطاب کلور رانک کسریله
الرطوب ضمتینله مصدردر و دخی کوکه یونجه و برمک معناسنه یقال رطبت الفرس رطبا من الباب الاول علی الرطب الرطبة رانک ضمی و کافک فتحیله

تا نه خرما واحدی الرطبة در جمعی الارطاب والرطاب کلور راتک کسریله وزنکبک جمعی الرطبات والرطبکلور الارطاب همزه نک کسریله خرما
رطب ولوب لذیذ اولمق یقال ارطب البسر ای صار رطبا وخرما اغاجنک کالن بولوب لذیذ اولمسی یقال ارطب النخل ای صار ما علیه رطبا
المرطبة میمک ضمی وطانک کسریله شول یردکه اوتی چوق اوله کثیر الکلاء معناسنه الرعب راتک ضمی وعینک سکونیله قورقو خوف معناسنه تقول

رعبته فهو مرعوب من الباب الثالث اذا افزعته وطولدرمق معناسنه دخی کلور تقول رعبت الحوض من الباب الثالث ایضا اذا املاته التراعبة

تاءنک کسریله قورقوجی کمسنه قورقق معناسنه السنام المرعب کلمشدر دوه اورکجی که سنامی یعنی اورکجی دوه اورکجنه دیرلر کوهان شرطه معناسنه

السنام المرعب یاغلی طیلیان دوه اورکجی الترعبة تانک وعینک کسریله اورکجی پارچه سی الراعب عینک کسریله طولدوریجی یقال هذا سیل راعب

ای یملأ الوادی الرعیب رانک فتحی وعینک کسری ومدیله طولمش مملو معناسنه یقال هذا سنام رعیب ای ممتلئ سمین الرعبوب ضم رایله علی وزن

الزنبور ضعیف وقورقق کمسنه الرعبوبة رعبوبک مؤنثی واوزون بویلو بیاض اولان عورته دخی رعبوبة دیرلر شطبة البیضا معناسنه که

شین معجمه طاء مهمله باء موحده ایله یالابلند اولان عورته دیرلر الراعبی عینک کسری ویاء موحدهنک تشدیدیله برجنس کوکرچیندر

الراعبیة مؤنثی الرغبة رانک فتحی وغینک سکونیله والرغب فتحتینله برنسنه یه رغبت ایتمک تقول رغبت فی الشیء ارغب من الباب الرابع اذا اردته

الارتغاب بمعناه یقال ارتغب فیه ودخی بوکلمه سیله استعمال اولنسه عدم رغبت معناسنه اولور تقول رغبت عن الشیء اذا لم ترده وزهدت

فیه الارغاب والترغیب بعث یقال ارغبنی فی الشیء ورغبنی فیه الرغبوت رانک وغینک فتحی وبانک ضمیله کثیر الرغبة معناسنه در یقال رهبوت

رغبوت الرغیبة رانک فتحی وغینک کسری ومدیله عطاء کثیر جمعی الرغائب کلور الرغیب کذلک رانک فتحی وغینک کسریله برنسنه که اوله واسع

نسنه یقال حوض رغیب وسقاء رغیب وفرس رغیب الشحوة ای واسع الجوف فی الاولیین وواسع الخطوة فی الاخیرة فان الشحوة بفتح

الشین المعجمة والحاء المهملة الخطوة للفرس یعنی ایتدن آدمی وحریص معناسنه در دخی کلور الرغب رانک ضمی وغینک سکونیله وحریص معناسنه در

یقال الرغب شوم یعنی حرص عین شامتدر یقال رغب رغبا من الباب الخامس ای حرص الرغیب رانک فتحی وغینک کسریله وحریص معناسنه الرغاب

رانک فتحیله ملایم یر دیمکدر اولدا دخی لینه معناسنه الرقیب حافظ معناسنه در ومنتظر معناسنه ده کلور وسهام میسردن اوچنجی اولان که مشهوردر

دیرلر ومیسرک اوچنجی سهمیدر رقیب دیرلر الرقبة والرقبات بالکسر وسکون القاف فیهما کوزتمک معناسنه یقال رقبت الشیء

ارقبه رقوبا ورقبة ورقبانا اذا رصدته رقیب النجم شول یلدزدرکه بر یلدزک طلوعیله طولنور ثریا کبی که ثریانک رقیبی اکلیلدر

یعنی ثریا عشا وقتنده طوغسه اکلیل غایب اولور ودخی عشا وقتنده اکلیل طوغسه ثریا غایب اولور المرقب والمرقبة میمک

وقافک فتحیله ایکیسنده دخی شول بوجه یردرکه کوزجی اولان کمسنه انکا اوزرنده چقوب کوزه در المراقبة میمک ضمی وقافک فتحیله خدای

تعالیدن خوف ایتمک یقال راقب الله فی امره ای خافه الترقب علی وزن التکرم انتظار ایتمک الارتقاب همزه نک وتانک کسریله بمعناه

الارقاب بر ادمی ویا اوی ملکی بر کمسنه یه هبه ایتمکدر بر طریقله که واهب موهوب لهدن هر قنغیسی اول اولورسه هبه اولنان ملک باقی قالانک

ملکی اوله تقول ارقبته الدار ای قلت له ان مت قبلی فهی لک وان مت قبلک فهی لی الرقبی رانک ضمی وبانک فتحی والفک قصریله اسمدر

ارقابدن ومراقبه دن مأخوذدر زیرا عاقدینک هر بری اخرک موتنه منتظر اولور الرقبة بوینک مؤخرنده زیادت بولدوغی یردر جمعی ارقب

والرقبات والرقاب کلور بالتحریک فی الاولی والثانیة وکسر الراء فی الثالثة ومملوک معناسنه ده کلور الارقب همزه نک فتحی ورانک سکونیله

شول کمسنه در که غلیظ الرقبه اوله یعنی بوینی یوغون معناسنه رقبانی رانک وقافک فتحیله بمعناه ایشتکی علی غیر قیاس رقاب المزاود عجم یکلری

عرب طایفه سی رقاب المزاود دیرلر بو سببدن که مزاود قبرلر دیرلر وعادتا قربه بنجیاندن اولوب قرموزی ولطافتن جرم معناسنه

قصد ایدوب رقاب المزاود دیرلر ذو الرقیبة رانک ضمی وقافک فتحیله ملک قیثر بنک لقبیدر زیرا که مزبور اوضح ایدی یعنی کوتاه

کردن ایدی الرقبة فتحتینله مملوکا اولان کمسنه الرقوب رانک فتحی وقافک ضمیله شول عورتدرکه ولدی طورمیه دجله دخی رقوب دیرلر

ولدی طورمدوغیچون ودقوب شول عورته دیرلرکه زوجنک موتنه منتظر اولور میراث یمک ایچون ودقوب شول دوه یه دیرلرکه مراحمه

وقتنده حوض قربنه وارمیه بو حالت دوه نک صالتنده ویا لوکته دلالت ایدر المرقب میمک ضمی وقافک فتحی وتشدیدیله شول دوهیه دیرلرکه

باشی ویونی طرفندن سلخ اولنمش اوله الرقابة رانک فتحیله شول کوزجیه دیرکه ربان یوکلون قیب بریره کتدکلرنده بوکلون کوزه در الرکوب

فتحیله بنمک یقال رکب دکوبا من باب الرابع الرکبة کسریله برنوع اوتورمق الراکب خاصة دوه یه بنن کمسنه اما جماعة یاخود حماره بنن

راکب دیرلر بکه قریبا فارسی علی حمار دیرلر بعضلر ایتدی حماره بنن کمسنه یه فاکره دیرلر بکه حماره دیرلر وشول خرما اغاجی دیبنده بیتن

فذلک که باشنه کوککی یوقدر اکا دخی راکب دیرلر الراکوب علی وزن الصابون بمعناه لغة فیه الرکب رانک فتحی وکافک سکونیله شول کمسنه لردرکه

سوزده دوه یه بنوب طواده بنمه لرکه اتلو اون نفر اولور یاخود زیاده اولور جمعی الارکب کلور همزه نک فتحی وکافک ضمیله ورکب ویزله بر نسنه یه

اونمه دیرلر ودیزنا ودمه دخی دیرلر یقال رکبه یرکبه من الباب الاول اذا ضربه برکبته وکذلک اذا ضرب رکبته الرکبة فتحتینله عدد ویرتسندن

رکبدن اقل ولانه دیرلر الارکوب همزه نک ضمیله رکبدن اکثردر الرکبان رانک ضمی وکافک تشدیدیله راکبک جمعیدر یقال هم رکاب السفینة

المرکب میمک وکافک فتحی ورانک سکونیله مرکب بر وبحره متنا ولدر یعنی طواده وکمی یه اطلاق اولنور المراکب میمک فتحی وکافک کسریله مرکبک جمعی

رکاب بالکسر اوزنکی که اکره طقار لرا وزدنه باصوب بنمک ایچون وشول دوه لره دخی رکاب دیرلر که اوزرینه بنوب بیرایدر لر مزدی راحله

کلور رکند ولفظندن مزدی یوقدر جمعی الرکوب کلور دخی فتحتینله کتابله کتب کبی الرکابی رانک کسری وبانک تشدیدیله شول زیت یاغی درکه شامدن

دوه ایله کتورلر یقال زیت رکابی الرکوب والرکوبة رانک فتحی وکافک ضمیله شول طوار دکه بنلور یقال ماله رکوبة ولا حلوبة ولا حلوبة

یعنی اکا نه بنجک ونه یوکلدجک ونه صاغجق طواری وار در وعایشه رضی الله عنها دن ایکو بهم قراءة اتشدر فتح رایله ورکوبتهم در

یعنی بریو قتده رکه رضی الله عنها مونده متوجه ارادسند حرج یاننده که عرج بر منزلک اسمیدر مکه مشرفه یولنده رکوبه دیرلر شول یوله که یا قلمش

ودولمش اوله یقال طریق رکوب ای مرکوب الرکابة رانک فتحی وکافک سکونیله شول ناقه درکه بنمکه صالح اوله یقال ناقة رکبانة ای تصلح

للرکوب الارکاب همزه نک کسریله بنمکه صالح اولمق قریب ولماق یقال ارکب المهر ای حان ان یرکب ومر قیمیله طای اولان اته

دیرلر وارکاب بر کمسنه یه بنمک طوار دیرمکه دخی دیرلر الارتکاب همزه نک وتانک کسریله برنسنه یه ایشلک ومنه ارتکاب الذنوب لانعقاد نها

الرکیة رانک ضمی وکافک سکونیله دیزکه ایا قده اولور جمع قلتی الرکبات رانک ضمی وکافک سکونیله والرکبات کلور رانک ضمی وکافک فتحیله وجمع کثرتی

الرکب کلور رانک ضمی وکافک فتحیله کبر دبو وجه اوزده درهم کلمه که فعلة وزنا وزده در الابناء یا نیده موضع عین ضم اولنماز معناسنده

دخی حال بو یله در الارکب همزه نک فتحی ورانک سکونیله دیزی بیوک اولان کمسنه وبعیر ارکب دیرلر تحیکه بر دیزی اولبر دیزندن بیوک

الرکب فتحتینله قاسق قیلی یتدوکی یر بعضلر ایتدی رکب استعمالی عورته مخصوصدر وبعضلر ایتدی رجالده ونساده استعمال اولنور

الترکیب یو زوک قاشی قومنه واوقه تمرن طاقماغه دیرلر یقال رکبته فترکب الرکب میمک ضمی وکافک فتحی وتشدیدیله والرکیب رانک فتحی

وکافک کسریله قاشی قونمش یوزک وتمرن طاقلمش اوق ومرکب اصله دخی دیرلر یقال فلان کریم المرکب ای کریم اصل منصب فی قومه الارنب

همزه نک فتحی ورانک سکونیله طوشن دیدکلری حیواندر جمعی ارانب کلور المؤرنب میمک ضمی وهمزه نک ونونک فتحیله شول کلیمه دیرلرکه ایچنده طوشن

یوکندن اولان ایپ قرشمش اوله یقال کساء مؤرنب یعنی مخلوط غزله بوبر الارنب المؤرنبة نونک کسریله شول یرکه انده طوشنی چوق اوله

الاهرنبة همزه نک ونونک فتحیله بو دون ادیدر الرهبة رانک فتحی وهانک سکونیله خوف ایتمک یقال رهب یرهب من الباب الرابع ای خاف وداهیلق

معناسنه ده کلور عکیکی جمعی الرهب فتحتینله بمعناه والرهب رانک ضمیله بمعناه الرهبوت رانک وهانک فتحی وبانک ضمیله قورقمق معناسنه

وکاه اولورکه مبالغه صفت واقع اولور یقال رجل رهبوت قورقمش کمسنه معناسنه یقال رهبوت خیر من رحموت یعنی مظلوم جنابت اولمق

خیرلودر عمل مرحمت اولمقدن زیرا تخویف اولنش کمسنه یرامزلق ایتمکه جرات ایتمز امّا محل مرحمت اولنان احتمالدرکه ایده الارهاب همزه نک کسریله

والاسترهاب کذلک همزه نک وتانک کسریله قورقتمق اخافت معناسنه یقال ارهبه واسترهبه اذا اخافه الراهب زاهد نصاری که اولرک

الرهبان رانک ضمیله جمعی در الرهبة والرهبانیة بفتح الراء وسکون الهاء فیهما مصدرلردر راهبلق معناسنه الترهب تانک فتحی وهانک

ضمی وتشدیدیله تعبد معناسنه در الرهب رانک فتحی وهانک سکونیله یوفقه تمرن که اوقه ایدرلر الرهابة علی وزن السحابة کوکسده برککدرکه

دلکی قادناوذر تعریف اولور الروبة رانک ضمیله شول لایه درکه انی سوده براغورلر اوینسون دیو دخی المثل سویلکده دینه

یعنی سودی قاد شدر مایه سنک اولمیه تنه کم احلب جلبا لک شطره دیرلر یعنی سود صاغ برمقداری سنک اولسون ویجه نک بو پارسندیکی

روبة اللیل دیرلر واکا خزیدن اولان حماسنده اطلاق اولنور یقال اعرفه د بذرکک ایادء ودوب حاجت دخی دیرلر تقول فلان لا یقوم

بروبة اهله ای بما اسندوالیه من حوایجهم وبعضلر ایتدی روبة الرجل رجلک عقلنه دیرلر یقال ما اذکر فا نا غلام لیستحل روبة الروب

رانک ضمی وهمزه نک ضمیله یوغورت ودیمک یقال راب اللبن یروب روبا من الباب الاول ای خثر ودوّب دیر اختلاط عقله دخی دیرلر

یقال راب الرجل روبا اذا اختلط عقله ورأیه ودایت فلانا رایبا ای مختلطا حایرا الروبی رانک فتحی وواوک سکونیله الفک قصریله

شول قومدرکه نفسلری ایکیش وعقللری مختلط اولمش اوله والده شول کمسنه لردرکه رایب ایچمه دن مست ولمش اوله الروبی دوبره وبانک جمعی در

عطشان ايله عطشى كبى بعضلر ايتدى رابك جمعى رهالكدر ايله هلكى كبى الرائب اويوتش يوغورت يوغوردن رايب ديلركه اكشى اولمش اوله
ابو عبيد ايتدى قچنكه يوغورت اويوسه اول رائبدر اندن رايبلق اسمى زايل اولمز حتى يانغى وقيمانى الندقدن رايبلق اسمى اندن زايل اولور
عثر اكجى كه حامله دوه يه اطلاق اولنور وضع حمل ايتدكدن صكره ينه اول اسم اوزره باقى قالور الترويب على وزن التكريم يوغورت اديجق دنى كلل
اهون مظلوم سقاء مروب وبونك لطلفى بو دركه سقاى ديمكى بر بر ايله هر برلر اچينده سود اكشى سون اچون المروب ميمك كسرى وراك سكونيله
شول قابدركه انده يوغورت اويدرلر الريب راك فتحيله شك وشول نسنه دركه شك بر قتنى اولا وحاجت معناسنه دخى كلور شكى بر قنعه دنى ريب ديرلر
تقول رابنى فلان من الباب الثانى اذا رايت منه ما يريبك وتكرهه وهذيل بعضلر دا رابنى فلان ديرلر راب لغتندر الريبة بالكسر اسم منه وهى التهمة والشك
التى هو الحاصل بالتشكيك يعنى حاصل بالمصدر مراد اولنور الارابة همزه نك كسريله شك صاحبى اولمق يقال راب الرجل اعسار ذا ريبة المريب ميمك ضمى
وراك كسريله متشكك اولور نكسنه الارتياب شك اتمك يقال ارتاب فيه اى شك الاسترابة بركمسنه دن بركريه نسنه كوروب كمانه دوشمك
ريب المنون راك فتحيله حوادث دهر فصل الذال الذاب كوجك برنسنه كوتيرب سرعتله يورمك يقال ذاب يذاب من الباب الثالث
الازدياب بمعناه يقال ازداب الرجل اى حملها واسرع وهو افتعال من الذاب قلب تاوه دال ايله مچوق ايچمك معناسنه دخى كلور يقال
ازداب الرجل اذا شرب شيئا عظيما الزب بالضم ذكر معناسنه وزب سقله دخى اطلاق اولنور لحيه معناسنه اهل يمن لغتنده الزبب فتحتينله
طول شعر وكثرت شعر دخى ديرلر وشوشنك فتحى وعينك سكونيله قيله الازب همزه نك وزاك فتحيله قيللرى چوق اولوب اوزون
دوه يه اطلاق اولنور يقال بعير ازب كه قللرى چوق اولان دوه اوركوجه دن خالى اولمز زيرا قاشلرى اوزونه يتوب قيللرى دوكلدر
ديو تديكه اوركر وازب ديو اوركوجى اولان حاله ديرلر الزباء زاك فتحى وبانك تشديديله والفك مديله جزيره پادشاهى اولان عجوزدر
ملوك طوايفدن عد اولنور الزبانة زاك فتحى وبانك تخفيفيله حاضر اولان عجمى موشكر معناسنه كه عربده اوكلا مثل جزب ايدوب
من زبانة ومجلهطا اكا تشبيه ايدرلر الزباب زاك فتحيله صحرا ... الازباب كون غروبه قريب اولمق يقال ازبت الشمس اى دنت للغروب
الزبيب زاك فتحى وبانك كسريله قورى اوزم الزبيبة واحدى وذبيبه بر نوع چوبانه ديرلركه الزبيبتان كذلك زاك فتحى وبانك كسريله اغزك
ايكى جانبنده ظاهر اولان كوپك يقال تكلم فلان حتى زبب شدقاه اى خرج الزبد عليهما ذو الزبيبتين بر نوع يلانك اسميدر وذو الزبيبتين
دخى سنه باعث ذهرنك كثرتى اشعار اولوركه زبيبتين اغزيادن ديرلر نتكم ... مروى در بعضلر ايتدى شول يلاندركه ايكى كوزى
اوزرنده ايكى سياه نقطه سى اولا التزبيب اوزم قورتمق يقال فلان زبب عنبه تزبيبا اى جعله زبيبا الزرزب زانك فتحى وبانك
سكونيله برجنس كمى در سفينه معناسنه الزحزب زالك ضمى وبانك تشديديله وحاء مهمله ايله غليظ اولان نسنه يقال ولد الناقة زحزب
اذا غلظ جسمه واشتد لحمه ويقال بالتخفيف ايضا الزرب زانك فتحى وراك سكونيله والزريبة زانك فتحى وراك كسريله صيادك
صيد اچون كزلنديكى او وشول اغل معناسنه دخى كلوركه قيونى انده ايدرلر وبعضلر كسرايله دخى استعمال اتدلر وزريب اغل يابغه دخى ديرلر
يقال زربت للغنم اذا زرب زربا من الباب الاول بعضلر ايتدى زرب مطلقا داخل ولاجق مكاندر وزرب دخى بوندن مأخوذدر
يعنى قيون اغلنه دخى مدخل اولديغى اچون زرب ديدلر الزريبة على وزن الكريمة شول مكانه ديرلركه سبع انده يوزدن طوتر الانزراب صيادك
صيد اوينه كيرمسى يقال انزرب الصايد اذا دخل فيه الزرابى فتحتينله وبانك تشديديله اولو كليمدركه اولر يوزنده دوشنورلر بعضلر
كونلك ديو كارى نسنه در سايبان معناسنه الزربة زانك فتحى وبانك كسرى وبانك تشديديله واحدى الوذنب جمعى وزنى اوزره
بركوزل رايحه لو اوتدر الزعبة زانك فتحى وضميله بر مقدار مال دفع اتمك يقال زعبت له من المال زعبة وزعبة بالضم اى دفعت
قطعة منه وزعبه مطلقا دفع معناسنه دخى كلور يقال زعبته عنى زعبا اى دفعته وتدافع معناسنه دخى كلور يقال جاءنا
سيل يزعب زعبا اى يتدافع فى الوادى واذا قلت يرعب بالراء المهملة يكون معنى يملأ الوادى الازعاب همزه نك ودالك كسريله كوتورمك
يقال ازعبت الشيء اذا حملته ويقال سر به فازعبه اى حمله الزاعبية عينك كسرى وياءنك تشديديله كوندر اغجلرى بعضلر
كوندره مورتستان زاعب ديرلرديدى ويوزنده سياحت ايدن كمسنه ده زاعب ديرلر الازلعباب همزه نك كسرى وزانك سكونيله
احيدادوزقا اوزره چوغالوب دوبيله تدافع اتمك يقال ازلعب السيل اى كثر وتدافع يقال سيل مزلعب اى كثير زيادة اللام فان اصله
الزعب الزغب فتحتينله صاروتويلو دكه بويونك بكاركيا وذه اولور الزغب زانك فتحى وغينك سكونيله صاروتويلو اولان ياوروديلو
التزغيب على وزن التكريم ياوروصارى تويلو اولمق يقال زغب الفرخ تزغيبا الازغاب همزه نك كسريله يا پراقلنماق يقال ازغب الكرم

وذلك

وذلك بعد جرى الماء فيه يعنى باغ چبوغنه صو يوريوب يشرد قده بويله ديرلر الازغباب همزه نك وزاك كسريله قيل بتمك يقال ازغب الشعر
اذا نبت بعد الحلق وازغب الفرخ طلع ريشه بزيادة اللام لان اصله الازغاب الزغدب على وزن جعفر ادكى اوازى يقال زغدب
الفحل وزغدب السائل فى المسئلة الناس كذا فى بعض النسخ الصحاح الزغرب على وزن جعفر چوق صو ماء كثير معناسنه بعضلر ايتدى زغرب
بول كثيره ديرلر الزقب زاك فتحى وقافك سكونيله ادخال معناسنه الانزقاب همزه نك وزاك كسريله دخول يقال زقب الجرذ فى جحره فازقب
اى دخله فدخل وجرذ ضم جيم وراء مهمله ايله ودال معجمه ايله بر سيان فاره سى الزقب فتحتينله طار نسنه يقال الطريق زقب اى ضيق الزكب فتحتينله
عورت ولادت زمانندن اوغلان اتمق يقال زكبت المرأة ولدها رمته عند الولادة وچناق طولدرمق يقال زكبت الاناء ملأته وعورتك جماع
يقال زكبت المرأة نكحها كذا فى بعض النسخ الصحيح الزلب فتحتينله اوغلان اناسنه ملازم اولوب يرلشمق يقال زلب الصبى بامه يزلب لبا الزوما ولم يفارق
كذا فى بعض نسخ الصحاح الازليب فعل وزنى اوزره ... وشادى معناسنه كلور كما اولور كه مؤنثى استعمال اولنور يقال مرفلان وله ازليب منكرة
اذا مر مرعيا من النشاط واذلك قلق ... ديرلر دخى معناسنه ودشمنلك اتمك عداوة معناسنه وازيب نكباد يدكارى اولدقاره املاق ...
صبا يلى وجنوب بيننده اسرو ماء كثير ومخوف معناسنه دخى كلور يقال اخوف من فلان الازيب اى تخوف فصل السين السأب سينك فتحى
وهمزه نك سكونيله بوغماق يقال سأبت الرجل سأبا اذا خنقته حتى يموت وسأب تلومه دخى ديرلر زق معناسنه جمعى السؤب كلور فتحتينله
وتلوى كيكمكه دخى ديرلر توسيع معناسنه يقال سأبت السقاء اى وسعته المسأب ميمك كسريله بال تلومنه ديرلر السب سينك فتحيله
سوكمك شتم معناسنه يقال سبه يسبه من الباب الاول وقطع معناسنه دخى كلور يقال سبه اذا قطعه السبة سينك فتحى وبانك تشديديله
زماندن بر قطعه ومنه قولهم ما رايته مذ سبة اى مذ زمان من الدهر كه نوكك مذ سنة وعشت سبة من الدهر وسبة اوتوز يرندن ديرلر
وسبة دخى اوتوز يرنده دوه ومكه دخى ديرلر السباب سوكشمك وكشمك تقاطع معناسنه المسب ميمك كسريله چوق سوكجى كمسنه السبة سينك ضميله عار كلك
نسنه يقال هذا الامر سبة عليك اى عار له يسب به وسبه سوكلن كمسنه يه دخى ديرلر يقال رجل سبة اى يسبه الناس السببة سينك ضميله همزه وزنى
اوزره شول كمسنه دركه خلقه چوق سوكمكه عادت ايديدنوب السب سينك كسريله چوق سوكجى كمسنه وشول كمسنه كه بركمسنه نك قارشو سنده
سوكشه وعمرتلرمقرمه سنه دلبند دخى سب ديرلر وسبايب دخى ديرلر جبل كبى بعض لغتنده وابجه كتان بزنه دخى سب ديرلر السبية
سينك فتحى وبانك كسريله مثلا جمعى السبوب والسبائب كلور وسبوب سبيبك جمعى دخى كلور ايلر معناسنه المسبة ميمك ضمى وبانك فتحى وتشديديله
اوكرتلمنش دولر زيرا مسبة شتم اولنش ديكدر زير برلرى كودنوب تعجب محلكده قاتلها الله ديدكلرى چون مسبة ديلدى الاسبوبة همزه نك
وبانك ضمى وسينك سكونيله شول نسنه دركه اوكله سب اولنور يقال بينهم اسبوبة يتسابون بها السبب فتحتينله ايپ حبل معناسنه وكرنچى كه
اوكله بر نسنه يه اولاشورلر اكا سبب ديرلر وقرابت علاقه سنه دخى ديرلر الاسباب كوكلك طرقى يقال اسباب السماء نواحيها مسبب الاسباب
بارى تعالى در التسبيب سبب بوندن مأخوذدركه تسبيب سوق اتمكدر السبسب سينك فتحى وبانك كسريله الندا اولان قول شويناهيه معناسنه
واستايلمسى دكوتوقيل السبسب على وزن الوعد بعيد اولان صحرا يقال بلد سبسب وبلد سباسب اذا كان بعيدا يوم السباسب نصارى لك
بيراق كونيدر السبابة سينك فتحى وبانك تشديديله شول بر مغدر كه باش برمغك يانندهدر حالت سبده اوكله اشارت اولنديغى چون سبابه ديرلر
لسانه تركيده شهادت برمغى ديدكلرى كبى السحابة سينك فتحيله السحاب بالفتح ايضا والسحب بالضمتين والسحائب جمعى السحب سينك فتحيله چكمك يقال
سحبته فعلى من الباب الثالث فانسحب وزياده يوب زياده ايچكه دخى سحب ديرلر الاسحوب همزه نك وحانك ضميله مبالغه ايله يچى
الانسحاب همزه نك وسينك كسريله چكلمك التسحب مثقلتيله وحانك ضمى وتشديديله نازامك ادلال معناسنه السحبان سينك فتحى وحانك سكونيله
والفدن بركمسنه نك اسميدركه فصاحتيله معروفدر وائل حرفيله الفدن صكره بر قبيله نك اسميدر كذا فى الترجمان السخاب سينك كسريله
بر قلادهدركه سكدن وغيرى دن اتخاذ اولنور وانده جواهر نسنه دن نسنه اولماز وسبك ضمى سينله برنسنه دركه طيب الرايحه در
اكثريا عرب خاتونلرى استعمال ايدرلر السخب سينك وخانك ضميله جمعى در السارب كندى قولاغنه كيدن كمسنه السروب ضميله ادكلم طار
رعايه توجه اتمك يقال سرب الخيل يسرب سروبا من الباب الاول ومنه قوله تعالى وسارب بالنهار اى ظاهر السرب سينك ودانك
فتحيله دوه وسايره دخى اولنان طوارلردر وبوندن مأخوذدر كه بركمسنه يه اذهب فلا انده سربك اى لا ارد ابلك وساير مواشيك تذهب
حيث شئت اى لا حاجة لى فيك وزمان جاهليتده عورتلرينه طلاق ويردكلرى صيغه ده اذهب فلا انده سربك ديرلردى وسرب طريقه دخى ديرلر
يقال خل له سربه ويرا لمنده اولان اوسرب ديرلر يقال انسرب الوحش فى سربه وسربند اولان دلو كوده سرب ديرلر

زاب
زنب
ذوب
ذعب
زغب
ذقب
ذكب
ذلب
ذيب
سأب
سبب
سحب
سخب
سرب

اقان صویه دخی سرب دیرلر یقال سربت المزادة تسرب من الباب الرابع اذا سالت المسربة سینک فتحی و کسریله اقجی قربه السرب بکر السین
بکسر السین و سکون الراء نفس معناسنه یقال فلان واسع السرب ای رخی البال و بولکه دخی سرب دیرلر یقال مر بی سرب من قطا و ظباء و وحش
و نساء ای قطیع و قطا بولوکی دیدکلری قوشکه فارسیده اسود دیرلر و ظبا طاغ کچیسی کبی دیدکلری حیوانلر معناسنه السربة سینک ضمیله قطعه
معناسنه در یقال مر بی سربة ای قطعة من قطا و خیل و حمر و ظباء و سربه مذهب دخی دیرلر یقال فلان بعید السربة ای بعید المذهب الانسراب همزه نک
کسریله و التسرب تفعل وزنده سوراخه کیرمک یعنی ایره یه کیرمک التسریب علی وزن التکریم بلوک بلوک کیتمک یقال سرب علی الخیل
و هو ان یبعثها علیه سربة بعد سربة و برقادنکه صاغنه یاخود صولنه یاده قاندوقه یقال سرب الحافر ای اخذ فی الحفر یمنة او یسرة
و قر بنک دکش یری اقسون دیولیجه صو قوینلمه دخی دیرلر المسروبة میمک فتحی و رانک ضمیله شول قیلقره دیرلر که کوکسدن کوبکه دک بتر المسربة
میمک و رانک فتحیله مرعی معناسنه دخی المساربکلور السرب سینک فتحیله شول اسنه دیرلر که نصفه زیاده اوزاق حجر الرده صوینکی کوره بوز السرحوب
سینک و حانک ضمیله یره یاقن اولوب اوزون اولان آته دیرلر یعنی کریلو اولمقت و بوکلاما انات توصیفله لنور ذکور توصیف اولنمز السعابیب سینک فتحیله
شول اصاده صولرده که اغزدن آقار بلیکلر و دکی او زانور کبی سلیکه دیرلر السغب فتحتینله آجلق یقال سغب یسغب سغبا من الباب الرابع
ای جاع الساغب و السغبان سینک و غینک فتحیله آج اولان کمسنه السغبی کذلک سینک فتحیله و غینک سکونی و الف مقصوره ایله مؤنثی یقال امرأة
سغبی المسغبة میمک و غینک فتحیله آجلق یقال یتیم ذو مسغبة ای ذو مجاعة السقب فتحتینله قریب اولمق و منه الحدیث الجار احق بسقبه ای بقربه
و یقال قد سقبت داره بالکسر من الباب الرابع ای قربت الاسقاب قریب اولمق الاسقاب همزه نک کسریله قریب ایتمک یقال اسقبتها انا ای قربتها
السقب سینک فتحی و قافک سکونیله ناقه نک ذکر اولان ولدی ولدینی ایچون سقب دیرلر بلکه حامل دیوه نک سقبه در کیمیا سنک فتحیله سقبه دیرلر
و ... اوله یعنی اودون و کبرا ولا کما سقبه دیرلر و سقب سیقیله و ... دکنده دیرلر السقیبة سینک فتحی
و قافک کسریله بعنایه المسقاب میمک کسریله شول ناقه یه دیرلر که ادکک طوغریجی اولا السکب سینک فتحیله دوکمک یقال سکبت من الباب الاول
اذا صببته و سکب مسکوب معناسنه ماء صفت اولور یقال ماء سکب ای مسکوب کقولهم ماء صب و ماء غور و سکب بر نوع بزه دیرلر و سکب شول
یوریکن آته دیرلر که آدیمی بیرک اولا یقال فرس سکب ای ذریع المسکوب شول صو دکه بر یوزنده جاری اولور یری قازمقسزین السکوب
ضمتینله صوکندی دوکلمک یقال سکب الماء بنفسه سکوبا التسکاب تانک فتحی و سینک سکونیله بعناه یقال همکب اذا سکبا و کسکبا با
ای اذهب السکب فتحتینله بر نوع اغاجدر که رایحه طیبه سی وار در السکبة واحده منها سکاب سینک فتحی و بانک کسری اوزره بنا ایله
مثل قطام بر آتک اسمی در الاسکوب و الاسکاب بضم الهمزة فی الاولی و کسرها فی الثانیة بر اغرشاق مثالی ننده در تلو یه چکو ررلر
بر تلوب ماخوذ دلندکندن او تورکی کذا فی بعض نسخ الصحاح السلب سینک فتحی و لامک سکونیله قاپمق یقال سلبته سلبا من الباب الاول
الاستلاب همزه نک و تانک کسریله کذلک قاپمق اختلاس معناسنه السلاب سینک کسریله ماتم لباسی در و التسلب تفعل وزنده و لامک ضمی و تشدیدیله
عورتنه کجندن ایرلدو غندن اوتوری ترک زینت ایتمک بعضلر ایتدی کجندن ایرلدوغندن اوتوری ترک زینت ایتمکر احداد دیرلر
و تسلب اعدکاه اولورکه غیردن اوتوری اولور الانسلاب غایت سرعتله کیتمکه دیرلر یقال انسلبت الناقة اذا اسرعت فی سیرها
حتی کأنها تخرج من جلدها السلب بفتح السین و کسر اللام اوزون طویل معناسنه السلب ضمتینله شول اوزون اغاجدر که عشی اولمایه شول
اغاجدر که یپراقی اولمایه و سلب جمع دخی کلور موزدی سلیب در سینک فتحی ایله و سلیبا قدن صویلمش سبابه دخی دیرلر الاسلوب همزه نک
ضمیله فن معناسنه در یقال اخذ فلان فی اسالیب من القول ای فی فنون منه السلب فتحتینله اوقدن صویلمش اسباب صلوب معناسنه
دیرلر شول اغاج قابنه که مرو فده دین ولا یتنده اندن ایپلر ایدرلر که مقل لفندن ولان ایپلردن محکم اولور و مقل ضم میم و سکون قاف له
خرما هند دیرلر و مدینه منوره ده بر بازار وار در که سوق السلاطین دیرلر و بونلدن ماخوذدر عربلرک اسلبت الثمام دیدکلری
قولری و ثمام ثاء مثلثه نک ضمیله بر ضعیف اغاجه دیرلر که یپراغی دوکولوب یعنی قیرق اولدقده یاپراغنی ... الاسلاب سلبا و لمد صالح اولمق یعنی
اغاجک شلاو قابی صویلمغه صالح اولمق و ناقه مدتی تمام اولمدن ولدن براقمق یقال سلبت الناقة اذا کانت تکلک حالها السلب سینک فتحی
و لامک کسریله سرعتله سریع دیمکدر یقال فرس سلب القوائم ای خفیف نقلها و یقال رجل سلب الیدین بالطعن بالرمح ای سریع الطعن المسلب میمک ضمی و
کسری و بانک تشدیدیله مستقیم یقال الطریق مسلب ای ممتد و یقال انسلب اسلحبابا السلهب شول اتدرکه بدنی دکرمی اولوب یریوزندن
اولمین سکرتیجی اولور وکاه اولورکه صاده دخی کلور السنب سینک فتحی و نونک سکونیله بر مقدار زمانه یقال مضی سنب من الدهر و سنبة

ای برهة

ای برهة و سنبتة ایضا بزیادة التاء و الحاق التاء بالبناء تاء تصغیرده ثابت اولور یقال سنیت لتوهم فی الجمع سنات
السنب سینک فتحی و نونک کسریله چوق سکردن آت یقال فرس سنب ای کثیر الجری السنهب ضمتینله مجی و سنبة الدهر ای ترکه کذا فی بعض
النسخ من الصحاح السهب صحرا و سکرتمکه آت و اسع الجری معناسنه المسهبة دیمن قوتی بیر بعیدة القعر معناسنه المسهب بفتح الهاء بعناها
الاسهاب قیوبی قازوب قعره ایریشوب صو بولمامق یقال حفروا فاسهبوا ای بلغوا الرمل و لم یخرج الماء و اتدن زیاده سکرتمکه دخی اسهاب دیرلر
یقال اسهب الفرس اذا اتسع فی الجری و سبق و کثرة الکلام او لغده دیرلر یقال اسهب الرجل اذا اکثر من الکلام المسهب بفتح الهاء کثیر الکلام اولن
کمسنه و لا یقال بکسر الهاء و هو نادر و یلانه صوقه دن عقل گیتمکه دخی دیرلر یقال اسهب الرجل علی ما لم یسم فاعله اذا ذهب عقله من لدغ الحیة
السیب سینک فتحی و یانک سکونیله عطا و سیب مصدر دخی کلور اقماق معناسنه یقال ساب الماء من الباب الثانی اذا جری السیوب ضمتینله
یر زمیندن بولنوب چقارلن مال السیب سینک کسریله صو آقدوغی یر مجری الماء معناسنه الانسیاب رجوع یقال انساب فلان نحوکم
ای رجع و یلان آقمقه دخی دیرلر یقال انسابت الحیة ای جرت التسییب علی وزن التکریم صالی ویرمک یقال سیب الدابة ای ترکها تسیب حیث شاءت
السائبة شول ناقه در که زمان جاهلیتده نذردن و نذر متولی ایتسدن اوتوری یبانه صالیویرلوردی بعضلر ایتدی سائبة ام البحیرة
و ام بحیره بودر که چی ناقه ان بطن طوغورسه هر طوغوردوغی دیشی اولسه و التسییب اولنوردی کیمسه کامنزدی و دولندن غیری کمسه
سودن ایچمزدی مکر که مهمان اولان کمسنه ایچیدی او بحیره دک بو حال اوزره اولوردی چونکه اولسه فی رجال و نساء اولردی و اولیکه
طوغسه قولاغن یردلردی بو سببدن اکا بحیره دیرلردی بو دخی انزیکی سائبه اولوردی و شول قول دخی سائبه دیرلرکه ازاد اولور
مولاسنک اولمایه و مالنی دیلدوکی یره وضع ایلیه و بونک حقنده زیاده بومشدر السیب سینک ضمی و یانک فتحی و تشدیدیله سائبه نک جمعیدر
ایله نوع کبی السیاب سحاب وزننده خرما قوروغی بلحه معناسنه با موحده نک واکمک فتحیله و خاء و مهمله ایله السیابة واحد سیابه بر رجلک
اسمی در و یقال بانک مشدد اتک یعنی مغمومی یدو بالسیاب و السیابة در السوبان سینک ضمیله بر دره نک اسمی در فصل الشین
الشوءبوب شینک و بانک ضمیله دفعة اولان شنسده یغمور اولسی عیتری شنه اولسون الشآبیب شوءبوبک جمعی الشباب شینک فتحیله شابک جمعی در
دیکنک معناسنه دخی کلور الشاب یکت دیمکدر الشبة شینک فتحی و بانک کسریله یکتلک معناسنه در شباب کبی یقال شب الغلام یشب
من الباب الثانی شبابا و شبیبة الاشباب یکت قلمق یقال اشب الله و اشب الله قرنه یعنی و الترک زیادة فی الکلام یعنی قرن لفظی زایده در
کلامده کو یاکه عربلرک شاب قرنه دیدکلری قوللری مقابله ذکر اولنمشدر دیرکسنه یکتلر و عیللر پشمه دخی دیرلر یقال اشب الرجل
بنین اذا شبوا ولده و اشباب تقدیر ایتمکه دخی دیرلر یقال اشب لی کذا ای قدر و ائی اویندوب نشاط و سرور ده کیتور یک و بیان
صوزنکه دیشلری زیادت بولوب کمالی بولماغه دخی دیرلر یقال اشب الثور المشب میمک ضمی و شینک کسریله دیشلری کمالی بولان صیغره
اولورکه مشب دیرلر کسر میله الشبة و الشابة ایکیسی بر معنایه در قازه عورت دیمکدر یقال امرأة شبة و شابة بنو شبابة طایفه دن
بر قومک آدیدر شب فعل ماضی مجهولدر تقدیر او لنماق معناسنه و معنای مصدر یده دخی مراد اولور یقال اعیینی من شب الی دب
ای من لدن ان شببت الی ان دببت علی العصا یعنی یکتلک چیغیندن پیر اولوب عصایه دوشنجیه دک و اعیا عاجز قلماغه دیرلر و بوا نوک کبی در که
نهی النبی عن قیل و قال دیرلر و من شب الی دب فی دیرلر تنوین ایله صیغه فعلی منزله اسمیده قیلوب اوزده حرف جر داخل قلماغه کلمه صلینده
فعل ایسه ده التشبیب شاعر شعرنده محبوبه مدح ایتمک یقال هو یشبب بفلانة ای ینسب بها یعنی شعرنده مدحنی کلامبتدا ایدر الشباب
شینک کسریله آتک ایکی ایاغن دفعة قالدروب یره قومغله نشاط ایچی در الشبیب شینک فتحی و بانک کسریله بعناه یقال شب الفرس یشب و یشب من الباب
الاول و الثانی شبابا و شبیبا اذا انقمص و لعب و حرن اولمق معناسنه دخی کلور یقال برئت الیک من شبابه و شبیبه و عضاضه و عضیضه یعنی فرسک
حرنلغی و ایصرمسی عیبندن بر ائلیه یم انتم الشب کسریله یبان صغرینک مسنی در که دیشلری کمالی بولمش اولا الشبوب شینک فتحی و بانک
ضمیله بعناه الشبة فتحتینله شابک جمعیدر الشبان شینک ضمیله بعناه کرا کیمونکبان الشب و الشبوب شینک فتحیله اوده و قمله تازه
اودی یاقمقدر یقال شببت النار و الحرب اشبهما شبا و شبوبا اذا اوقدتهما و شبه بو نسنه دکه ذاهب یک زعا و عن بنی اید و ب
شاب دیرلر الشبوب شینک فتحیله شول نسنه در که انکله اود طوتشدیررلر یقال هذا شبوب لکذا ای یزید فیه و یقویه و یقال
شوها یشب لونها ای یظهره و یحسنه المشبوب کوکچک نسنه یقال رجل مشبوب ای جمیل الشجب فتحتینله محزون اولمق یا خود هلاک
اولمق یقال شجب یشجب شجبا من الباب الرابع ای حزن او هلک الشجب جیمک کسریله هلاک اولیجی الشجوب بالضمتین الهلاک

شجب
شخب

یقال شجب یشجب شجوبا من الباب الاول الشجب هلاک اولمق یقال شجبه الله یشجبه شجبا من الباب الاول یتعدی و لا یتعدی یقال ماله شجبه الله
و محزون اولمق معناسنه ده کلور و زیاده چاغرن قارغه یقال غراب شاجب ای شدید النعیق الشجاب شینک کسریله شیشه اغزی بکلنجک و بندیجق
نسنه یقال شجب بشجاب ای شده بشداد المشجب میمک کسریله شول اغاجدر که اوزرینه کیسه براغورلر الشجوب اوک دیرکلری و عمده بیت معناسنه
شجب بن یعرب بن قحطان بر رجلک اسمیدر الشحوب ضمتینله جسم متغیر اولمق یقال شحب جسمه یشحب شحوبا من الباب الثالث الشحوبة بمعناه یقال شحب
من الباب الخامس و هو ایضا لغة فیه الشخب شینک ضمیله شول سوددر که صاغیلورکن ایلک کچیدن کوریسور و فی المثل شخب فی الاناء و شخب
فی الارض یعنی کاه اصابت و کاه خطا اولور الشخب شینک فتحیله مصدردر سود صاغلورکن اوزنق و اقماق معناسنه یقال شخب اللبن
یشخب و یشخب من الباب الاول والثالث الانشخوب همزه نک و خانک ضمیله سود صاغلورکن پیدا اولان اوازدر یقال ارنا الانشخوب الاحالیل احالیل
احلیلک جمعیدر همزه نک کسریله و حاء مهمله ایله ممه دکاری دیمک اولور الانشخاب همزه نک و شینک کسریله اچیلوب اقماق یقال عروقه تنشخب دما ای تنفجر

شذبة

دما الشخوبة والشخوب شینک ضمیله اکیسنده دخی طاغ باشی رأس جبل معناسنه الشناخیب جمعی الشذبة فتحتینله شول پرکنده یاتن بداقلردر که
اغاجدن قطع اولنور محلنده یعنی کسیک الشذب فتحتینله جمعیدر و موبدر که بوستانلرده ایدرلر مستاة معناسنه و بقیة مرعایه و غیره دخی اطلاق اولنور
التشذیب علی وزن التکریم اغاجک ناهل یتن بداقلرن کسوب اصلاح ایتمک یقال شذبت الشجرة تشذیبا و جذع مشذب ای مقشر یعنی بوداغی
کسلوب قابوغی صویلمش اغاج بدنی المشذب میمک ضمی و ذالک فتحیله شول اتدر که [illegible] طویل اوله یعنی کریه اوله الشوذب شینک فتحی
و واوک سکونیله اوزون طویل معناسنه الشذب شینک فتحی و ذالک سکونیله دفع ایتمک یقال شذب عنه شذبا ای دفع الشاذب وطنی
ترک ایدن شذب العروق شینک فتحی و ذالک کسریله طمرلری [illegible] اولان کمسنه الاشذاب بقایا معناسنه در [illegible] بقایا ما

شرب

اولسون که کبی غرکبا اولسون واحدی شذبدر علی ما [illegible] الشُرب و الشَرب و الشِرب شینک ضمی و فتحی و کسریله ایچمک یقال شرب الماء و غیره شربا و شربا و شربا
من الباب الرابع و قرئ فشاربون شرب الهیم بالوجوه الثلثة بعضلر ایتدی شرب فتح شینله مصدردر و ضمتینله و کسریله اسملردر و شرب کسر شینله
و شرب فتح شینله شاربک جمعیدر رکب راکبک جمعی اولدیغی کبی [illegible] جمعی شروب کلور ضمتینله التشراب تانک فتحی و شینک سکونیله
ایچمک شرب معناسنه الشربة من الماء شینک فتحی و رانک سکونیله بر ایچیم صو و برکره ایچمکه دخی دیرلر شینک کسریله صودن اولان حصه و فی المثل اخرها اقلها
شربا بو مثلک اصلی بودر که دوه سوریسنک اخیری کاه اولور که حوضک صوینی قلماددن صکره کلور المشربة کسر میمله شول قابدر که انکله ایچیلور
المشربة میمک و رانک فتحیله یوجه کوشک غرفه معناسنه و صوادکه صو لاجیق و طوادمو [illegible] و فی الحدیث ملعون من احاط علی مشربة
ای مشرعة المشروبة میمک فتحی و رانک ضمیله بر کوشک معناسنه لغتدر جمعی المشارب کلور علالی معناسنه که یوجه کوشکلر دیمک اولور بو مقامده صاحب
صراح مشربه بمعنی ایله یعنی بر اوج صو ایله تفسیر ایدوب سهو ایتمشدر غالبا جوهرینک غرفه دیدکی اعتراف [illegible] ایتمشدر و جوهرینک المشارب العلالی
دیدوکندن مشتبه اولمشدر قال فی بعض کتب اللغة و فی الحدیث انه کان فی مشربة له ای فی غرفة الشرّیب شینک کسری و رانک کسری و تشدیدیله
ایچمکه حریص اولان کمسنه خمر کبی خمره حریص اولان ایچیجی المشرب میمک و رانک فتحیله شول محلدر که اندن ایچیلور و مصدر میمی معناسنه ده کلور الشروب
والشریب شینک فتحی و رانک کسریله شول صودر که نه طتلو و نه طوزلو در و شریب شول کمسنه در که طوارلری اوزک طوارلریله صوارلر التشربة
شینک فتحی و رانک کسریله شول قیودر که سوری صوینی قاندقدنصکره تقدیم اولنور تا که انی کوروب سایرلری اکا تابع اولالر التشریب
علی وزن التکریم یکی قربه یه صو و یاغ قویمقدر طعمی ایو اولسون دیو الشربة فتحتینله شول کچکجوقدر که خرما اغاجنک دبنده قزارلر
تاکه خرما انوک صوینی کندو یه چکه الشرب فتحتینله والشربات شربه نک جمعی الشوارب بوغزده صو اقان برلر مجاری الماء فی الحلق معناسنه و بوندندر
حمار صحیل الشوارب دیدکلری قاتی اوازلو معناسنه الشارب بیق کرجالکده و داعنده [illegible] یقال طر شارب الغلام یعنی تازه اوغلانک بیغی
بلوردی و ایکی جانبنده اولانه شاربان دیرلر جمعی الشوارب کلور الاشراب همزه نک کسریله ایچورمک یقال اشرب الابل حتی شربت و دعوی ایتمک
معناسنده کلور و تقول اشربتنی الشرب ای دعیت علی [illegible] و بر لونه بر لونی ایچورمک دخی اشراب دیرلر یقال اشرب الابیض حمرة ای علاه
ذلک و اشراب مخالطه معناسنده کلور یقال اشرب فی قلبی حبه ای خالطه و منه قوله تعالی و اشربوا فی قلوبهم العجل ای حب العجل فحذف المضاف
الشربة شینک ضمی و رانک سکونیله بر لونک بر لونه تأثیر ایتمسی یقال فیه شربة من حمرة ای اشراب و بر ایچیم صو معناسنده کلور یقال هذه شربة
من ماء ای مقدار الری یعنی قاندیرجق مقداری و بونک کبی در الحسو واللقمة دیدکلری که حسو بر ایچیم شوربایه دیرلر و غرفه بر ایچیم صویه
دیرلر الشاربة شول قومدر که نهر کنارنده اولور و اول نهر انلرک اولور الاکلة والشربة علی وزن الهمزة چوق ییجی و چوق ایچیجی

کثیر الاکل

شرب
شسب
شصب
شطب
شعب

کثیر الاکل والشرب معناسنه التشرّب تانک فتحی و رانک ضمی و تشدیدیله صوی چکمک یقال تشرّب الثوب العرق ای نشفه الاشریباب بر
نسنه یه بوین اوزادوب بقمق یقال اشرابّ للشیء اشریبابا اذا مدّ عنقه لینظر الیه الشرابیة شینک ضمیله طائفة [illegible]
اشراب دن مأخوذدر باش قالدروب بقمق معناسنه شَرَبّة فتحتینله و بانک تشدیدیله بر موضعک اسمیدر و حاله دخی دیرلر یقال علی ذلک
فلان علی شربّة واحدة ای امر واحد شُرُبُب شینک و بانک ضمیله بر مکانک اسمیدر بعض اشعارده [illegible] الشرجب شینک فتحی و رانک
سکونیله جعفر وزننده اوزون طویل معناسنه الشرجبان براغاجدر الشرعب کذلک علی وزن جعفر شینک فتحی و رانک سکونیله کذلک طویل
معناسنه الشرعبة علی وزن الدحرجة بر نسنه یی اوزادیه کسمک یقال شرعبت الادیم اذا قطعته طولا الشرعبی شینک فتحی و رانک سکونیله بر دیکری
قماشک بر نوعی الشاذب اینجه بلو اتلر ضامر معناسنه و شاذب یری اولان یره دخی دیرلر [illegible] معناسنه الشزوب ضمیله اتلر اینجه بلو اولمق
یقال شزب الفرس شزوبا من الباب الاول الشزب شینک ضمی و زانک فتحی و تشدیدیله اینجه بلو اولان اتلر یقال هی خیل شزّب ای ضوامر
و ضوامر ضامرک جمعیدر و ضامر آرغن دیرلر لاغر معناسنه الشاسب آرق اولان اتلرک یاپسی یعنی زیاده آرق اولنی شاسب کبی شاذب
کبی دکل اکرچه شاذب دخی اوله دیرلر اما شاسب مرتبه سنده دکلدر الشسیب علی وزن الکریم یای قوس معناسنه کذا فی بعض نسخ
الصحاح الشصب بکسر الشین والصاد شدت الشصائب شینک فتحی و همزه نک کسریله شدائد یقال شصب الامر من الباب الرابع ای اشتد
الشاصب شدید یقال عیش شاصب ای شدید الشصوب ضمتینله کذلک قاتلق معناسنه یعنی بو باب اولده دخی لغتدر یقال شصب
یشصب شصوبا الاشصاب همزه نک کسریله قاتلق کوسترمک یقال اشصب الله عیشه الشیصبان شینک و صادک فتحی و بانک سکونیله جنی
طایفه سندن بر قبیله نک اسمیدر بو محلده صاحب قاموسک الشیصبان دو قبیله است از پریان دیدکی مخالفدر زیرا صحاح
فهم اولنان افراد و تثنیه دکلدر الشطبة شینک فتحی و طانک سکونیله تازه خرما بوداغی و اوزون بویلو عورته دخی اطلاق اولنور یقال جاریة
شطبة ای طویلة الشطب جمعی و شطب خرما بداغی یاروب قابیله حصیر اورمک یقال شطبت المرأة الجرید شطبا من الباب الاول الشاطبة
خرما اغاجنی یاران عورت یقال ثم تلقیه الشاطبة الی المنقبة الشطیبة شینک فتحی و طانک کسریله دوه اورکجندن بر پاره یه دیرلر که قطع ایدرلر
و سختیاندن دخی بو اسلوب اوزره قطع اولنانه دیرلر و اوزون [illegible] اغاج که اندن یای ایشلرلر الانشطاب قماق
سیلان معناسنه الشاطب اکری بولار [illegible] معناسنه شطب السیف شینک ضمی و طانک فتحیله قلیچک شول یوللریدر که [illegible] اولور
الشطبة شینک ضمی و طانک سکونیله شطبک واحدیدر مثل صبرة و صبر الشطب شینک و طانک ضمیله شطب معناسنه در المشطب میمک ضمی و طانک
فتحی و تشدیدیله شول قلیجدر که یوللری اوله یقال سیف مشطب الشطیب بالفتح بر طاغک اسمیدر الشعب شینک فتحی و عینک سکونیله
شول نسنه در که متفرق اوله قبایل عربدن و شعب قبیله لردن عبارتدر اولان راسک قبایلی جمع ایتمیدر [illegible] مراد بر بیوک قبیله در که بر
بر کشی اوله و راسک قبایلیدر الشعوب ضمتینله جمعیدر و کوندرمک معناسنه یقال شعب الامیر رسولا ای ارسله و شعب تفرقه و جمع
اطلاق اولنور اضداددندر یقال شعبت الشیء من الباب الثالث ای فرقته و شعبته ای جمعته و تقول التأم شعبهم اذا اجتمعوا بعد التفرق
و تفرق شعبهم اذا تفرقوا بعد الاجتماع و فی الحدیث ما هذه الفتیا التی شعبت بها الناس ای فرقتهم و شعب بر طاغک ادیدر که [illegible]
وادرکه حسان بن عمرو الحمیری انده نزول ایتدی و انک اولادی انکا نسبت اولندیلر کوفه ده اولانلر شعبیون و شامده اولانلر
شعبانیون و یمنده اولانلر الذی شعبین و مصرده و [illegible] اولانلر [illegible] دیرلر و شعب بر نسنه یادیغنه دیرلر و اصلاح
شعبه دیرلر الشعاب شینک فتحی و عینک تشدیدیله اصلاح ایدیجی کمسنه المشعب میمک کسری و عینک فتحیله آلت اصلاح الشعوبیة شول فرقه در که
عربی عجم اوزره تفضیل ایدر و شول شعوب که حدیث شریفده واقع اولمشدر که ان رجلا من الشعوب اسلم [illegible] مراد عجمدر دیمکدر
الشعب فتحتینله قبیله عظیمه و بو شول ابو القبایلدر که جمله قبایل انکا نسبت اولنور یعنی قبایلک جملسنی اولجه ایدوب بر یکدوره
شول یده دوات اولنمشدر که شعب قبیله دن و قبیله فصیله دن و فصیله عماره دن و عماره بطندن و بطن فخذدن اکبر اولور و ذلک
قبایلی [illegible] الشعبان شینک فتحی و عینک سکونیله مثلان معناسنه یقال هما شعبان ای مثلان التشعب تفعل وزنینده عینک ضمی و
تفرق معناسنه کلور الاشعاب بالکسر بر کمسنه ایدی [illegible] یقال اشعب الرجل اذا مات او فارق فراقا لا یرجع الشعیب شینک فتحی
و عینک کسریله قربه قال ابو عبید الشعیبة المزادة والراویة والسطیحة واحد الاشعب همزه نک فتحی و شینک سکونیله ایکی بوینوزینک
اره یری غایت بعید اولانه یقال تیس اشعب الشعب شینک ضمی و عینک سکونیله اشعبک جمعی الشعب شینک کسریله طاغده اولان یول

الشعاب كذلك شينك كسريله جمعی در وفی المثل شعب شعابی جدوله یعنی بم طرق شتی ایله انواع مشغولته اشتغالم عطا بابنه مانع اولدی

وشعب بنی متروک علامتنه دیرلر المشعب میمک کسری وشینک سکونیله یول طریق معناسنه الانشعاب طاغلق قیقال انشعب الطریق

واغصان الشجر ای تفرقت الشعبة شینک ضمی وعینک فتحیله بداق غصن معناسنه الشعب جمعی و شعب الفرس فرسدن مرتفع اولن یرلریدر بوینی

بکیی واو مودی کجی وشعبه کبیرکه صو اقندیسنه دیرلر مسیل صغیر معناسنه یقال شعبت حافل ای مستلئة تسبک و حافل حاء مهمله وفا ایله طولو دیکلد

وشعبه ایرلق معناسنده کلور یقال شعبتهم المنیة ای فرقتهم المنیة ومینه دن مراد موت در وبو سببدندر که موته شعوب دیرلر شینک فتحی وعینک

ضمیله آیریجی اولدیغیچون وشعوب لفظی معرفه در اکا الف لام داخل اولماز وشعبه طایفه یه دخی دیرلر وشعبه شول قطعه یه دیرلرکه انوکله چناغی

صنقنی اصلاح ایدرلر المشعبة میمک ضمی وعینک فتحی وتشدیدیله شول چنا قدرکه بریره اصلاح اولنمش اوله تشدید تکثیر ایچوندر شعبان

شهور عربیه دن برینک اسمیدر جمعی شعبانات کلور اشعب بالفتح بر کسنه نک اسمیدرکه رجالدن طمعله معروفدر وفی المثل اطمع من اشعب

شعبی شینک ضمی وعینک فتحیله بر موضعک اسمیدر شعبعب دخی شینک ضمی وعینلرک فتحیله بر موضعک اسمیدر الشغب شینک فتحی

وغینک سکونیله شری اوجلمک تهییج الشر معناسنه وشغب الجند بو معنایه درکه فتنه و عسکر دیک اولور وشغب دخی فتح غینله

یقال شغبت علیهم وشغبت بهم وشغبتهم کله بمعنی و یقال للخوص اذا وحت واستعصت علی الحالب یعنی چقی خرماده فرنلق ایدوب

عناد وده صعوبت و مخالفت کوستره انا ذات شغب جیمی دیرلر یعنی عناد و مخالفت صاحبیه دیرلر وبخوص نونک فتحی وحاء

مهمله نک ضمیله وصاد مهمله ایله شول دیشی مرکبه دیرلرکه حامله اولمایه وحم حاء مهمله ایله طواد بوکر رضا و بیرمکدر و حالب جیمک فتحی

وهمزه نک سکونیله کب معناسندر وشغب علیهم ده دیرلر باب رابعدن ولکن بو لغت ضعیفه در وشغب شینک فتحیله بر عورتک اسمیدر لا ینصرف

وشغب بر موضعک اسمیدر المشاغبة تهییج شرایدشمک یقال شاغبه فهو مشاغب الشغاب شینک فتحی وغینک تشدیدیله والمشغب میمک ضمی

وغینک کسری وتشدیدیله والشغب شینک فتحی وغینک کسریله والمشغب میمک کسری وغینک فتحیله جملهسی صفتدر بو معنایه درلر اهل فتنه دیمک اولور

شغب بر موضعک اسمیدر مدینه ایله شام شریف بیننده کذا فی نسخ الصحاح الشغزبیة شینک فتحی وغین معجمه نک سکونیله و زاء معجمه نک فتحیله اخو ندن

یابکی تشدیدیله کورشی طوتنلر بیننده بر حیله درکه اول ایاغنی سنک اباغکه طولاشدوروب یقدوب یا دده اکا بغدمه دیرلر یقال شغزبته

شغزبة واخذته بالشغزبیة یعنی بغدمه ایدوم الشقب شینک کسریله مغاده ده وطاغ دده اولان ماروق یرلری در جمعی المشقبة والشقاب

والشقوب کلور الشقب والشقب بکسر الشین وفتحها شول دو دنیه دیرلرکه فتحی اوزنجه لرچوکر الشقاب شینک کسریله ای طاغک

ادیری الشوقب شینک فتحی و واوک سکونیله اوزون بویلو کسنه الشقب شینک فتحیله براغاجک اسمیدر قافک تحریکیله اولنور

الشقلب فتحتینله وحاء مهمله نک سکونیله شول قوچه اطلاقی اولنور که غایتله عظیم بویلو زلری اوله که یا که شوق طبدان مأخوذدر اودون

دیک اولور الشنب فتحتینله دیشده اولان کسکنلک درحدتک معناسنده اصمعی ایتدی اغزده اولان طتلولق وموغوقلقدر عذوبت

دیرو درفم معناسنه بعضلر ایتدی شنب سن دیشک حدتی در وحدتی تازه لکدن کنایتدر زیرا یاشی زیاده اولدیقچه دیشی

کسر اولور اصمعی ایتدی شنب سن دیشک بر و دتی در غیری دکلدر و شاعرک وفی انیابها شنب دیدوکی اصمعی نک کلامنی مؤیددر زیرا

لثات کرلاما لثه نک جمعیدر لامک کسری و ثاء مثلثه نک تشدیدیله ولثه دیش بیننده اولان اته دیرلر و دیش اتنک کسکنلکه متصف

اولماسنک وجهی یوقدر آما بر و دتله متصفدر الشوب شینک فتحی و واوک سکونیله قارشدرمق خلط معناسنه یقال شبت الشیء

اشوبه من الباب الاول ای خلطت یقال ما عندهم شوب ولا روب ای لا مرق ولا لبن و مرق فتحتینله و راء مهمله ایله شوربا یه دیرلر

منتکم لبن سوده دیرلر المشوب میمک فتحی وشینک ضمیله قارشمش نسنه دخی المثل هو یشوب و یروب بو مثلدر شول کسنه نک حقنده که قولنده

خلط کلام یا فعلنده عدم انتظام اوله الشائبة شول لفظ شائبه که بعض اشعارده واقع اولمشدر اول بر طاقک اسمیدرکه نجد ولایتنده

واقع در الشائبة کیر و لکه دکی معناسنه الشوائب جمعیدر الشهبة شینک ضمی وهانک سکونیله شول آقلقدرکه قره غالب اوله

یقال شهب الشیء شهبا من الباب الرابع الاشتهاب قیر اولمق یقال اشتهب الرأس الاشهب قیر یقال فرس اشهب یعنی قیر آت و اشهب

دیرلر شول کونه که انده قراغی بیله وصوغق یلکاسه واشهب کذلک شول سوره دیرلرکه الحلوب سیاهی کیده و بیاضی ولا یقال

نصل اشهب یعنی بیاض قیرده وسام فالمی الاشهاب والاشهیباب قیر اولمق اشتهاب معناسنه یقال اشهب اشهابا واشهاب

اشهیبابا واشهیباب اکن قوروب ارا سنده بر یر یشلکی قالمادقده یقال اشهاب الزرع ای هاج و بقی فی خلاله شیء اخضر

الشهباء آقلق السنه اولان بیاض قلعه درکه اکا غیری برکندن قلعه قاریشمش ولا ماء فی بیاض اولمایه یقال فی جبهته غرة

شهباء ای بیاض خیال الطمع و ادغم من الالوان وشول کتیبه یه دخی شهباء دیرلرکه انده صنوق بیاض سوب و قرغو باغیجر ایاز الا

وشول لشکره دخی شهباء دیرلرکه بیاض دمور دن اق کورینه الشهاب شینک کسریله یلدرین آتشی شعله سی در یقال ان فلانا لشهاب حرب

اذا کان ماضیا فیها یعنی حربده کسکین وجری اولسه بویله دیرلر الشهب ضمتینله والشهبان شینک ضمی وهانک سکونیله شهابک جمعی کلور مثل

حساب و حسبان الشهاب شینک فتحیله شول سوده دیرلرکه اکا چوق صو قاتلمش اوله الشوهب شینک فتحی و هانک فتحی و زنجفر کرپی

دیدکلری جانوردر قنفذ معناسنه الشهربة شینک فتحی و هانک سکونیله غایت یشلو اولان قری شهربه معنا الشیب والمشیب شینک

فتحیله آولده و میمک فتحی و شینک کسریله ثانیده ایکیسی دخی بو معنایه در رقوجه لق معناسنه بعضلر ایتدی شیب قیللر آغرمقدر و مشیب

قوجه لق حدینه داخل اولمقدر و یقال شاب المشیب ای بیضه المشیب یعنی انی قوجه لق آغرتدی یکیدن اکا بیاض قارشدی دیمک

دکلدر و بادی حسانیکک واشتعل الرأس شیبا الرأس منزله سنده در الاشیب همزه نک فتحیله باشی اغرمش کسنه مبیض الرأس معناسنه

الشیبة قوجه لق یقال شاب رأسه شیبا و شیبة فهو اشیب علی غیر قیاس لان هذا النعت انما یجیء من باب فعل یفعل الشیباء

مؤنث اشیب یقال باتت فلانة بلیلة شیباء اذا افتضت وباتت بلیلة حرة اذا لم تفتض یعنی قیز باکره نک بکارتی النسه شیبا کیجه

اختیار ملدی دیرلر شیبا دن مراد قادینلق عورتدر و بکارتی النسه حره کیجه سنده اختیار ملدی دیرلر یعنی قیزلغنده قالدی دیمکدر

و اقتضاض قافله و ضاد معجمه ایله بکارت ازاله اولنماغه دیرلر الشائب بر صیغه در که قوجه لق معناسنی تأکید ایچون کلور یقال

شیب شائب کلیل لائل و موت مائت الشیب بکسر الشین جمع الاشیب و شیب شول طاغلره دیرلرکه اوزرنده قار دوتمش اوله

اوله و شیب شول صوتک اسمیدرکه دوه صو داغندن ظاهر اولور صو ایچرکن و فی بعض النسخ شیب السوط معروف عرفی التشیب

علی وزن الکریم آغرتمق یقال شیب الحزن رأسه و برأسه و شیبة الحزن رأسه و برأسه الاشابة همزه نک کسریله بو معنایه یقال اشاب الحزن رأسه و برأسه

و برکسنه نک اولادی قوجه لق معناسنه دخی کلور یقال اشاب الرجل ای شاب اولاده شیبان شینک فتحیله بر قبیله در و شیبان

دخی اکی در بری شیبان بن ثعلبه و بری شیبان بن ذهل در شیبه رجالدن برکسنه نک اسمیدرکه مفتاح کعبه شریفه اهل تعالی

انک ولدنده ایدی که اول شیبه بن طلحه بن عبد الدار بن قصی در شیبان و ملحان ایکی آیک اسمیدرکه شدت شتا انلرده در

اوتنکوزده شیبان دیرلرکه قادن و قراغودن برپودنی آغادوب قوجه شکلنده بیلنر فصل الصاد الصوابة

میم صاد مهمله و فتح همزه ایله بت بیره سی که سرکه دیرلر الصؤاب والصئبان جمعیدر الصائب صادک و همزه نک فتحیله سرکه چوق

اولمق یقال صئب رأسه صأبا من الباب الرابع ای کثر صئبانه و صأب صوی چوق ایچکه دخی دیرلر یقال صئب الرجل اذا اکثر من

شرب الماء المصأب میمک کسری و همزه نک فتحیله علی وزن مفعل صوی چوق ایچجی کسنه الاصآب صأب کجی در سرکه چوقلق

معناسنده یقال اصأب رأسه اذا کثرت صئبانه الصب دوکمک صب الماء صبا من الباب الاول الانصباب دوکلمک

یقال صببته الماء فانصب ای سکبته فانسکب و اکثره آقمق معناسنه دخی کلور یقال الماء ینصب من الجبل ای ینحدر الصب دوکلمش

صو یقال ماء صب یقال کقولک ماء سکب و ماء غور دسکب دوکمک و غوریره باتمق معناسنه در الصبابة صادک فتحیله

شوقک شدتی و حرارتی یقال صببت یا رجل من الباب الرابع الصب زیاده عاشق اولان کسنه یقال رجل صب ای عاشق مشتاق

الصبابة صادک ضمیله قابده یا قی قلان صو التصاب تانک فتحی و باء اوک ضمیله یا قی قلان صوی ایچمک یقال تصاببت الماء

اذا شربت صبابة الصبة صادک ضمیله آت سوریسندن یا دوه سوریسندن بر قطعه و صبة یا قی قلان صویه دخی دیرلر

صبابه کجی و کیجه دن بر مقداره دخی دیرلر یقال مضت صبة من اللیل ای طائفة و فی الحدیث لتعودن فیها اساود صبا یضرب

بعضکم رقاب بعض ذهری رحمه الله تعالی علیه ایتدی حدیث شریفده اولان صبا صبه دن مأخوذدر وجهی بودرکه قره یلانک

برکسنه یی صوقماق دیلسه مرتفع اولور و دخی دکری صبا صبک جمعی اولور اسا و دا سودکجمعی اولدوغی کبی

یلان معناسنه الصبیب صادک فتحی و باء مکسوره ایله صوص بیر اغنک صویدر بعضلر ایتدی صوص بیراغنک و غیری نباتاتک

صویدر دخی صبیب دیرلر و بعضلر ایتدی حنا بیراغنک صیقندیسیدر وصبیب قان و خالص عصفر دخی دیرلر الصب فتحله

صو اقندیسندن حاصل اولان دره الاصباب همزه نک فتحیله جمعی کلور التصبصب فتحتینله محو اولوب کتمک یقال تصبصب الشیء

ای انحو و ذهب الصحاب صادک فتحی و بانک سکونیله دوی و مجدا اولان یقال رجل صحاب وجمعه صحاب وجمعی خانک کسری و میمک سکونیله
شول دوه یه دیرلرکه اوچ کون صولق ایچیوب بشنجی کون صولدیله کما یقال الغمس به صحاب علی القلب الصحبة صادک ضمی و حانک سکونیله مصاحبت
یقال صحبه یصحبه صحبة وصحبة صاحبک جمعی دخی کلور فادخله فرهنکی الصحابة صادک فتحیله بمعناها وصحابه اصحاب معناسنده کلور الصاحب
هم صحبت اولان کمسنه الصحب جمعی مثل رکب و درک وصحاب بکسر الصاد جمعی کذلک مثل جایع وجیاع والصحبان بضم الصاد کوکون الحا جمعی ایمنا
کثاب وشبان الاصحاب جمع صحب کفرخ و افراخ الاصاحیب جمع الاصحاب یا صاح کوندلحالنده دیرلر یا صاحبی ایدی اصلنده بعده ترخیم
اولنوب یا صاح دینلدی عربدن بو وجهاوزره ترخیم استماع اولنمشدر اگرچه معناعفک ترخیمی جایز دکلدر الاصحاب بالکسر صاحب قلماق یقال
اصحبته الشیء الی جعلته له صاحبا و سرکشلکدن صکره مطیع اولماغه دخی اصحاب دیرلر یقال اصحاب البعیر اذا انقاد بعد صعوبتها واصحاب
کمسنه نک اوغلی بالغ اولمق معناسنده کلور یقال اصحب الرجل ابنه واصحاب تلومک اوزرندن قیلن کیدرمسوب الیفو عنه دیرلر اوزرنده قلی اولمامه
حمیت دیرلر حاء مهمله نک فتحی و میمک کسری و تاء مثناة مثینی و ذنی اوزره و صوکی یوزن یوسن طوتماغه دخی اصحاب دیرلر یقال اصحاب الماء اذا علاه
الطحلب وطحلب طاء مهمله نک ضمی و لامک فتحی ضمیله صو اوزرنده اولان یاشل نسنه کیوسن دیرلر الاستصحاب همزه نک و تانک کسریله طلب صحبت یقال استصحبه
الکتاب وغیره ای جعله مصاحبا له وکل وشیء لاءم شیئا فقد استصحبه یعنی هر نسنه که بر نسنه یه ملایم اوله استصحبه دیرلر الاصطحاب همزه نک و طانک
کسریله صحبت ایتمک یقال اصطحب القوم ای صحب بعضهم بعضا اصله اصتحب ایدی تاء افتعال طایه قلب اولندی زیرا تانک طبیعتی ملایم اولدوغندن
اوتوری صاد و ضاد و طاء و ظاء و دال و ذال و زاء مقارندن اولسه متغیر اولور تاکه لسانه ثقیل کلمیه بوجهتدن که اصحب ده صحب
و اصطرب ده اضطرب دیرلر و اطلب ده اطلب دیرلر و اظلم ده اظلم دیرلر و ادعی ده ادعی دیرلر و ازجر ده ازدجر دیرلر و اذخر ده
اذدجر دیرلر الصحب بیک ضمی و حانک فتحیله اوزندن قیلن کیدرمک یعنی تولم الاصحب علی وزن الاحمر شول حماردرکه رنکی قرمزی مایل اوله الصحب
صادک فتحی و حانک سکونیله چاغرمق وحیقرمق یقال صخب صخبا من باب الرابع الصخاب صادک فتحی و خانک تشدیدیله والصخبان صادک فتحی و خانک
سکونیله چاغرجی معناسنه الاصطخاب چاغرمق معناسنه در باب افتعالدن صخب الوذی اوازلو صودیک اولور یقال هذا ماء صخب الاذی ای
صوت و اذی همزه نک مدیله و ذال معجمه نک کسری و بانک تشدیدیله دریانک تلوجی موج دریا معناسنه الصرب صادک فتحی و رانک سکونیله شول
سوددرکه ذیادمکی اولا یقال جاءنا بصربة تزوی الوجه یعنی یوزی منقبض قیلور الصرب فتحتیله معنای مزبور اوزره در و شول قرمزو
ضمغه دخی دیرلرکه اولعیلان اغاجنک ضمغی در الصربة صربک واحدی در و کاه اولور که صربه کدی باشی قدر اولور ایچنده طوتقال کجی پیتر
کی نسنه اولور که اول ضمغک ایچندن اولن طوره وب آکل اولنور المصرب میمک کسری و رانک فتحیله شول قابدرکه اننده سود اکشیدیلور دکلندر مکله تقول صربت
اللبن من باب الثانی فی الطب اذا جمعته فیه شیئا فشیئا و ترکته لیحمض و طب واوک فتحی و طاء مهمله نک سکونیله شول مشکه دیرلرکه اوندا ایچنه
سود قورلر و صرب بول حبس ایتمکه دخی دیرلر الصرخ صادک فتحی و رانک سکونیله علی وزن فعلی ابحیر در وبحیره نک شرحی سایبه تفسیرنده مرور ایتمشدر
وانکچون بحیره یه صرخ دیرلرکه بحیره نک سودیلرقومندن غیری ایچون صاغمازدی جهتدن بمکسندن سود آز کلور و اوغلان بورمک ایچون
حبس حدث ایتمکه دخی دیرلر یقال صرب الصبی لیسمن وهو اذا احتبس ذو بطنه فیمکث یوما لایحدث و ذلک اذا اراد ان یسمن الصعب صادک فتحی
وعینک سکونیله ذلولک مقابلی درکه ذلول ذال معجمه نک فتحیله قولتمشه دیرلر یقال امراة صعبة و نساء صعاب لاء صعفة المصعب میمک ضمی
و عینک فتحیله ایرکوکل معناسنه بو بسنده رجالدن بعضنه مصعب یوسمیه اندلر الصعوبة ضمتیله بر نسنه مشکل اولمق یقال صعب الامر صعوبة
من الباب الخامس اذا صار صعبا الاصعاب همزه نک کسریله بر نسنه یی مشکل بولمق یقال اصعبت الامر ای وجدته صعبا و بر طوه ای اهمال ایتکله
سرکش قلماغه دخی دیرلر یقال اصعبت الجمل فهو مصعب اذا ترکته فلم ترکب ولم یمسسه حبل حتی صار صعبا الاستصعاب همزه نک و تانک کسریله
مشکل کلمک یقال استصعب علیه الامر ای صعب الصعنب صادک و نونک فتحی و عینک بینده سکونیله باشی یوجک اولن الصعنبة صادک فتحی و عینک کونی
و نونک فتحیله درمه و دفناوزره ثریدک اورته یرن قالدروب باشلون مدور قطع ایتمک یقال صعنب الثرید اذا رفع وسطها و قور راسها
الصقب صادک و قانک فتحیله قریب اولمق یقال صقبت داره من الباب الرابع ای قربت وفی الحدیث الجار احق بصقبه الاصقاب همزه نک کسریله
قریب قلماق یقال اصقبه فصقب ای قربه فقرب الصقب صادک فتحی و قانک سکونیله شول عمود درکه اوکاوه ده تاسنده اولوب زیاده اوزون
الصقوب ضمتیله صقبک جمعی کلور وصقب عوری ولوب ایچی طولو کلمی نسنه یه و دمغه دیرلر یقال صقب من الباب الثانی وصقب بوهر
نسنه نک اوزون دیرلر طلو دوغیو ده اولا الصاقب بر طاغ اسمیدر الصقعب علی وزن جعفر طویل اولان نسنه الصلب صادک ضمی

ولامک سکونیله قاتی نسنه و ارقه ده اولان اوکوز غه کمیکی و شول مکانه دیرلرکه دوز اوله و محکم اوله الصلبة جمعی کلور مثل قلب و قلبة و صلب
بر یرک ادی در حمانده و صمآن صادک فتحی و میمک تشدیدیله رمل عالج یاننده بر یرک ادیدر و حسب دخی صلب دیرلر نتکم عنانه یعنی صلاح آتوابه
ازاد دیرلر الصلیب صادک فتحی و لامک کسریله کذلک قاتی شدید معناسنه الصلب صادک فتحی و لامک تشدیدیله کیرو شدید معناسنه در الصلبة صادک
فتحیله یچکک یقال الصلب الشیء صلابة التصلیب پشتمک یقال صلبت انا و دخی تودیعق معناسنده کلور یقال الصلب الرطب اذا بلغ الیبس المصلب
بضم المیم وکسر اللام قودرغه اوکا اوزنه بترزده وکلسه ملایم اولسون دیو او لدقته مقصر دیرلر میمک ضمی و قاف منوحه نک تشدیدیله
الصلبیة صادک ضمی و لامک فتحی و تشدیدیله مکی حلمی المصلب میمک ضمی و لامک فتحیله شول کمی نوردرکه بلمز اوله الصلب کذلک بجکلنمیش اولان کوندر
یقال سنان مصلب وجبلی ابو مسوک الصلب صادک و لامک فتحیله ارقه ده اولان کمکه لغة در صلب معناسنه وصلب برر اولان
یره دخی الصلیب کمکه اولانز ایلک الاصطلاب کمکده اولان ایکی چهار دوه در تاکه اوکلا بر نسنه یاغیلی الصلب صادک فتحی و لامک سکونیله
آصمق یقال صلبه من الباب الثانی التصلیب بمعناه یقال صلبه تصلیبا شدد للکثرة قال الله تعالی ولاصلبنکم فی جذوع النخل الصلیب صادک
فتحی و لامک کسریله حاج که نصاری اکا طپرلر الصلب صادک و لامک ضمیله والصلبان جمعی کلور و صلیب ثمکده اولان ایلک الاصطلاب همزه نک
و طانک کسریله کمکده اولان ایکی چهار دق بر نسنه یاغماق ایچون المصلب میمک ضمی و لامک فتحیله شول بزدرکه انده صلیب نقشی اولور الصالب
لامک کسریله استمه نک ایکیسی نتکم بونک مقابلی نافض دیرلر یقال صلبت علیه حماه من الباب الثانی اذا دامت و اشتدت الصلب علیه شول کمسنه درکه
اوزرنده حرارت حمی غلبه ایلیه الصلیبی صادک و لامک فتحی و هانک سکونی و القه مقصوره ایله شول دوه یه دیرلرکه قوی و شدید اوله یا الحادی
الصلهباة مؤنثی الصناب صادک کسریله بر قاتقدرکه خردلدن و ذوداوزدن اتخاذ اولنور صاحب صراح صنابی ربکله تفسیر ایدوب غلط
اتمشدر غالبا جوهرینک صباغ یتخذ دیدوکندن صباغی زنک معناسنه ظن اتمشدرحالاکه صبغ اتمک قاتقه دخی دیرلر نتکم باری تعالی
وصبغ الآکلین بیورمشدر الصنابی کذلک کرصادل طور دیرکلوا ولان آت بعضلو ابتدء شول رنکلو ولدرکه یوزینه قلری اوله
صنابه منسوب دیکا اولور غالبا صنابک دخی رنکی بویله در الصوب صادک فتحیله یغور کوکدن نازل اولمکی و صوب صابة معناسنده کلور
یقال دعی وعلی حظانی و صوبی یعنی صوب وخطاکه دنکدر و صوب مصدر در نزول معناسنه یقال صاب یصوب من الباب الاول اذا نزل
وصابه المطر دخی دیرلر نجی یغورده اصلنه الضوب بمعناه الصیب صادک فتحی و یانک کسری و تشدیدیله شول بلوتدرکه یغورلو اولا
ذو صوب معناسنه التصویب اقی یادشه قوشق سکر تیکچون وصواب سو یلدک دیمکدر یقال صوبه ای قال له اصبت و تصویب باشی
اکمکه دخی دیرلر یقال صوب راسه ای خفضه الصیبوبة صادک فتحی و یانک سکونیله و بانک ضمیله اوق وادوب نشان ایرمک یقال صاب
السهم القرطاس یصیبه صیبا لغة فی اصابه و فی المثل رب رمیة من غیر رام یعنی جوق خطا ایدن ذاولور اصابت دخی ایدر الاصابة همزه نک
کسریله بولمق یقال اصابه المصیبة وصوب صویکه ده دیرلر یقال اصاب فی قوله و اوق نشانه ایرکمکه دخی دیرلر یقال اصاب القرطاس
یعنی اوق نشان کاغذنه ایرشدردی المصاب میمک ضمیله مصیبتده اولان کمسنه وقصب کره یعنی شکر قمشه دخی مصاب دیرلر
ومصاب اصابت معناسنه دخی کلور ومصاب شول کمسنه یه دیرلرکه عقلنده بر نوع فتور اوله الصابة علی وزن الطاقة جنون
یقال فی عقله صابة ای طرف من الجنون الصواب صادک فتحیله خطانک مقابلی در الاستصابة همزه نک و تانک کسریله صواب اوزره
بولمق یقال استصوبه فعله و استصاب فعله یعنی الصوبة صادک ضمیله خرما جمعی اوله جق ترجح معناسنه و غیری نسنه نک دخی جمعیتنده
استعمال اولنور یقال دخلت علی فلان فاذا الدنانیر صوبة بین یدیه ای مرتبة یعنی حساب بزده و کمکشیکی المصیبة میمک ضمیله
شول غم و اندوه درکه انسانه ایرشور المصائب مصیبتک جمعی کلور و طایفه عرب مصائبک همزه سی دخی منقوق اولدلر و دولک ک
وادابدی کویاکه حرف اصلیه حرف زاید ه تشبیها ایدوب قلب اتمشلردر و مصایب دخی اوزره دخی جمع اولنمشدر اصل اوزره المصوبة
میمک فتحی و صادک ضمیله مصیبت کبی در الصیابة صادک ضمی و یانک تشدیدیله کزیده وبخیار اولان کمسنه لر یقال القوم صیابة قومهم
الصیابة والصوابة صادک ضمی و یانک اولده و واوک ثانیده تشدیدیله جمیع معناسنده در یقال هو فی صیابة قومه و صوابتهم ای صمیمهم
و صیابه هر نسنه نک خیارینه دخی اطلاق اولنور الصاب بر آغاجک عصاره سنه دیرلر الضیب صادک فتحی و یانک سکونیله ایرمک یقال جاء
الذئب فی قراءها الضربة باشی قللو یاشو اولمق الضروبة صادک و هانک ضمیله بمعناها الاضعب همزه نک فتحیله شو اولان رجل اضرب
صادک فتحی و الفک مدیله حمز و حرمز حربا دیدکلری نوننده هر بوسلاده نجوبدر و دوه چکنسندن احرب شول دوه یه دیرلرکه انک باشنده حرب قابیه

يعني قيللرينك ادبجي قرمزي اولوب ايچلري بياض اوله الصهابي صاد كسريله شول دوه دركه اشقر اللون اوله بعضلر ايتدي صهابي شول دوه دركه صهابه

وصهاب برادنك دوه سنك اسميدر صهب السبال صاد كسريله و ... اعدا معناسنه در فانهم يقولون للاعداء صهب السبال وسود الاكباد

وان لم يكونوا صهب السبال يعني هرچند كه سباللري ... اشقر دكل ايسه ده اعدايه صهب السبال ديرلر ... عرب طايفه سنك

غالبا عداوتي روم ايله در ... صهب السبال ... استعمال اولنديكلري ... صهبي صاد كسريله

[illegible]

فصل الضاد الضب صاد فتحيله ... معناسنه در

الضباب والاضب جمعلري ...

[illegible]

ولقد طببت من الباب الرابع يعني طبي بلمزدك اوكرندك المتطبب على وزن المتعلم شول كمسنه دركه علم طبه دورشيدر الطب بالكسر والطب بالفتح
والطب بالضم لغتلردر وفي المثل ان كنت ذا طب فطب لعينيك يعني طب احلى ايسك كوزلرك تيمار ايله وذا الطب وذا الطب دخى ديرلر حركات ثلثه ايله
وطبه دخى ديرلر يقال طب الرجل وطب عادة دخى ديرلر يقال ما ذاك بطبي اي بدهري وعادتي المطبوب سحر اولنمش كمسنه الاستطباب همزه نك
وتانك كسريله وسينك سكونيله درديچون دوا ايتمك قيغنمق ... يقال فلان يستطب لوجعه اي يستوصف له ما يصلح لدائه
الطب فتحتيله عالم معناسنه در يقال رجل طب اي عالم وفحل طب اي ماهر في الضراب يعني جماعده ماهر وطب مصدر دخى كلور صويى كز ميشون
التطبيب تانك فتحى وطانك سكونيله بعناه شد دل للكثرة ايچون مشكك درزنده ديرى پارچه قوشمق معناسنه يقال طببت السقاء اطبه
يقال طبيت ومشكى اوكا اورديونده اصوب ايرتلق در الطبابة طانك كسريله شول برقوديريدركه مشكك درزنده اوزرى قوقر صويى صرمسون
ديو الطباب طانك كسريله جمعيدر وطبابة قودودر بولنده بول بول اولان نسنه يه ديرلر الطبة طانك كسريله كذلك قودودر بولنده بول بول العلاف
نسنه يه ديرلر وطبه اودون بر پارچه سنه ديرلر جمعى الطبب كلور طانك كسرى وباينك فتحيله وطبيب شعاع شمس دخى بوندندر وبو شول يوللردر كه
طولغون كونش شعاعندن ظاهر اولور التطبطب على وزن التدحرج صونك اوازى كلكك الطبطبة طانك فتحى وباينك سكونيله صونك وصويه بكزر نسنه لرك اوازى
صونك اوازى كلكك يقال تطبطب الماء الطريبة طانك وراينك ضمى وفتحى وكسرى وحانك سكونيله تعتدرين پارچه سى خرقة معناسنه يقال ما على فلان
طريبة وطربة وطرية اي قطعة خرقة وبلوت پارچه سنه دخى اطلاق اولنور يقال ما في السماء طرية اي شئ من الغيم الطحب والطحلب طانك ضمى
وحانك سكونى ولامك ضمى وبا ينك فتحيله شول يشيل نسنه دركه صولرك يوزنده اولور كه اكا بغض ولايتلرده يوسون ديرلر الطحلبة طانك فتحيله
وذنى اوزره صو يوسون طوتمق يقال طحلب الماء اليمين الطحلبة ميمك ضمى وطانك ولامك فتحيله يوسون طوتمش بكار الطرب فتحتيله
انسانه عارض اولور يا شدت حزندن يا خود شدت سروردن يقال طرب يطرب من الباب الرابع الاطراب همزه نك كسرى وطانك سكونيله
طرب كتورمك يقال اطربه غيره التطرب على وزن التكلم بعناه ويقال تطربه الطراب طانك كسريله شول دوه لره ديركه وطننه چكنه المطارب
ميمك فتحيله متفرق يوللر واحدى المطربة والمطرب كلور كذلك ميمك فتحيله التطريب تفعيل اوزره اوازى چكوب كوگكك كى
معناسنه يعنى صوت معناسنه الطرطبة طانك فتحى وراينك سكونيله سود صغمغه ايچون صغمغه دعوت ايتمك يقال طرطب الحالب بالمعزى اذا دعاها
ابو زيد ديدى طرطبه شغيتينه اولوريعنى شغيتيني حصوصيت ايتكله اولان دعوة ايه طرطبه ديرلر ومعزى يمك كسرى والفم قصير الغليج معناسنه در
الطرطب طانك ضمى وراينك سكونيد وبايك تشديديله او زون ممه يه ديرلر صناسنه الطرطبة كذلك طانك ضمى وبانك تشديديله اوزون ممه لو
دُه دُرْنَجْ طُرْطُبِيّق بونلر اكى لفظ دركه بونلر اسيحرتيه قلنور بحى كه بر كسه سحر به الثنو ديلنسه الطلب فتحتيله ديلمك يقال طلبته الشي طلبا
من الباب الاول وطلب طانك ضمى دخى كلور الاطلاب همزه نك كسرى وطانك كسرى وتشديديله بعناه من باب الافتعال يقال اطلبه ومنه عبد المطلب
بن هاشم واسمه عامر المطالبة على وزن المفاعلة طلب ايتمك يقال طالبه بكذا مطالبة التطلب على وزن التكلم مرة بعد اخرى طلب ايتمك الطلبة طانك
فتحى ولامك كسريله شول نسنه دركه اني طلب ايدرسن الاطلاب همزه نك كسرى وطانك سكونيله بر كسه نك مطلوبين ويرمك يقال اطلبه اي اسعفه
بما طلب واسعاف ديمك بعينه حاجتى يرنه كتورمك معناسنه والطلاب طلب محتاج ايتمك معناسنه در كلور اضداددندر ومن قولهم
اطلب الماء اذا بعد ولم ينل الا بطلب المطلب ميمك ضمى ولامك كسريله شول صودر كه بعيد اوله وبعيد اولان كلاده دينور عاد وكلامك غيرنده دخى
استعمال اولنور المطلوب بر موضعك اسمى در الطنب فتحتيله چادر ايپى واغاج كوكنه دخى ديرلر عرق بحر معناسنه وبدنده سكره دخى طنب ديرلر
الاطناب همزه نك فتحى وطانك سكونيله طنبك جمعى اما مهذب الاسماده طناب كرطانيله چادر ايپى طنب شمسيله جمعى اطنابجع جمعدر ديمشدر المطنب ميمك
ضمى وطانك فتحى ونونك فتحى وتشديديله قورلمش چادر يقال خباء مطنب ورواق مطنب اي مشدود بالاطناب ورواق كسريله بردركلوسرايود
ديرلر المطنب ميمك ونونك فتحيله ادموزمنك معناسنه واوموزلر بيونك اوده يرى عاتق معناسنه الطنب فتحتيله كوده اولان اكريلكدر
التطنيب على وزن التكريم بر يرده اقامت ايتمك يقال طنب بالمكان اذا اقام به واتكل دخى درد دونلدلق بقال طنب الفرس اي طال متنه
الاطناب همزه نك كسريله مبالغه ايتمك يقال اطنب في الكلام اي بالغ فيه ودوه بربرينه تابع اولمغه دخى ديرلر يقال اطنبت الابل اذا اتبع
بعضها بعضا ويل قوتوه قوپرمغه دخى ديرلر يقال اطنبت الريح اذا اشتدت في غباد ابن الاطنابة همزه نك كسريله بر شاعرك اسميدر واطنابه
سايبانه ديرلر وشول تصبه دخى ديرلر كه كرچيك باشنه بغلنورلر پايك كرچيكى كمسه سون ديو وصاحب مراح الطنابه سايبان ودوالكر تر
قبضه اى كمان بندنه ديدوكى مهودر الطيب طانك فتحى وبانك كسرى وتشديديله خبيثك مقابلى دركو كچك ديمكدر الطيبة طانك كسرى يله مو

طب
طرب
طلب
طنب
طيب

والتطياب تانك فتحى وطانك سكونيله مصدرلر در كوكچك اولمق معناسنه يقال طاب الشيء يطيب طيبة وتطيابا من باب الثاني وطيبة
رضا معناسنه دخى كلور تقول طبت ذلك بطيبة نفس اذا لم يكرهك عليه وتقول ما بي من الطيب ولا تقل من الطيبة يعنى صورت اشباتده
اولان استعمال صورت نفيده اولماز استعمالت محال الغدر الاطابة همزه نك كسريله كوكچك ايتمك يقال اطاب غيره التطييب تانك فتحى وطانك سكونيله
يقال طيبه تطييبا وبجفنده ما اطيبه ديرلر وما اطيب ديدكلرى مقلوبدر الاستطابة همزه نك كسريله كوكچك بولمق يقال استطابه اي وجده
طيبا واستطابه استنجا يه دخى ديرلر الطيبة طانك كسرى وبانك فتحيله بلا حيله معناسنه استعمال اولنور يقال سبي طيبة اي صحيح السباء يعني
اسيرلكى صحيح در حيله وخدعه ايله ونقض عهد ايله اسير اولمه دكلدر الاطايب طيبك جمعى در يقال اطعمنا فلان من اطايب الجزور الطيب طانك كسريله
شول نسنه دركه انى استعمال ايدرلر كوكچك رايحه لو اولديغيچون الاطيبان همزه نك فتحى وطانك سكونيله اكل وجماعدر المطايبة ميمك ضمى وبانك
فتحيله طيبه ايتمك مما زحه معناسنه الطاب والطيب طانك فتحى وبانك سكونيله والطيب جملى لغتدر بر معناده عبد العزيز بن مروان ابنلر
مقابل الاعراق بالطاب يعنى عمر بن عبد العزيزك اصلى هر جهتدن كوكچكدر يعني اتا جهتندن عمر بن عبد العزيز بن مروان بن الحكم بن ابي العاص در
وانا جهتندن ابن ام عاصم بنت عاصم بن عمر بن الخطابدر ومقابل الاعراق ميمك ضمى وبانك فتحيله حسن الوجه كبى در واعراق عرقك جمعى در وبالطاب
مقابل كلمه سنه متعلق در الطابة حمر معناسنه ومدينه نبوينك معناسنه دركه اولى خرمايه عذق بن طاب ورطب بن طاب ديرلر وعذق بن طاب
وعذق ابن زيد خرمادن ايكى نوع در وعذق عينك فتحى وذالك سكونيله خرما سالقمه ديرلر الطياب طانك ضمى وبانك تشديديله
زياده كوكچك يقال شيء طياب اي طيب جدا المطيبة ميمك فتحى وطانك سكونيله راحت بولديقنه يقال هذا شراب مطيبة للنفس اي تطيب النفس
اذا شربته طوبى طانك ضمى والفك قصريله فعلى وزنى اوزره طيب دن مأخوذ در بخت ودولت معناسنه ياى واوه قلب اولنمشدر قبلى
مضموم اولدوغندن اوتورى ويقال طوباك وطوبى لك بالاضافة قال يعقوب ولا تقل طوبيك باليا وجنته براغاجك اسمى در الطيبة
طانك فتحى وبانك سكونيله شيبه ودخى اودر مدينه رسولك صلى الله عليه وسلم اسمى در الطيب طانك ضميله كرمه معناسنه در اهل مصر لغتى
اوزره وعربلرك طبت به نفسا ديدكلرى طابت نفسي به معناسنه در فصل الظاء الظاب ظانك فتحى وهمزه نك سكونيله سلف
معناسنه در يقال هو ظابه اي سلفه وظاءم دخى ديرلر عيله وكذلك طانك ما بعدنده الف ممدوده ايله بو معناده لغتدر الظبظاب
ظانك فتحى وبانك سكونيله مرض واذا معناسنه ظبظاب كما يقال ما به قلبة اي شيء من وجع كه قلبه فتحتيله وجع معناسنه در ظباظب الغنم
ظاء اولينك فتحى وظاء ثانينك كسريله قيونك اوازى صوت غنم معناسنه الظرب ظانك فتحى وراينك كسريله ظرابك مفردى در الظراب
ظانك كسريله كوچك طاغلره ديمك اولور دوابى معناسنه رابه حمله وباء موحده ايله نو سبيدن عامر بن ظرب ابن الظربات ديرلر
ظانك فتحى وراينك كسريله كه من يحرب تجارتك بري در الاظراب همزه نك فتحيله ديش دبلرى اصول اسنان معناسنه الظربان ظانك فتحى
على وزن القطران برجانوردركه كدى مثالنده بدرايحه در وعرب طايفه سى ظربان صيد اتسه لر قفى برينك نوبته يلتنه
اعتقادلرى بو ددركه اول ثوب اسكيدر واوتك رايحه قبيحه سى كيتمز وفي المثل فسا بينهم الظربان ديرلر يعنى برم ما بينمزده ظربان كلمكله
وبو فى اوله فتنه ديركه بربر ندن انقطاع كلى ايله منقطع اولور الظربى ظانك كسرى وراينك سكونى والفك قصريله ظربانلر ديمك اولور
بو جمعدر مجلى مجلك جمعى اولديغى كبى وحجل فتحتاء مهمله وجيمله بر نوع كلگلك ركه اولور كه جمعى الظرابى كلور كويا كه بو ظربانك جمعى در
الظنب ظانك وراينك ضمى وبانك تشديديله عتل وذنى اوزره قصه بويلو واتلو اولان كسه دركه عتل عين مهمله نك وتانك ضميله
غليظ وجافى اولان كسه در الظنبوب ظانك ضمى ونونك سكونيله وبانك ضميله انجكده اولان نوزى كمك فصل العين العب عينك فتحى
وبانك تشديديله صويى كوكرجين كبى بكلوب اغزله ايچمك يقال عب الماء يعبه من باب الاول وفي الحديث الكباد من العب يعنى جكر اغريسى
صويى وجه مز بو راولدوغنه ايچمكدندر كوكرجين صويى عب طريقيله ايچيكى چادرله ايچدوكنه دخى عب ديرلر العباب فتح عينيله مصدر در
معناى مذكور اوزره وقولهم لا تعبا بليلى لا تعب في الماء يعنى صويى دفعة ايچمه عباب تزال ونمار وزنده امرا ولماغله واوتار والمعه دخى
عب ديرلر يقال عب النبات اي طال العباب عينك ضميله موج ظم جوى اولمق والتماق العب ضميتيله شول صولردركه بردن اتلواتلو اوكرجق
العبعب عينلرك فتحى وبانك سكونيله يوكدن اولان كليم واهو تك ادكى تيس الظبا معناسنه ويكتك نعمتى العبعاب عينلرك فتحى
وبانك سكونيله اوزون نسنه العبيه عينك ضمى وكسريله وبانك وبانك تشديديله كبر وتجبر يقال رجل فيه عبية وعبية اي كبر وتجبر
وعبية الجاهلية نخوتها اي كبرها وعظمتها العبيه عينك فتحى وبانك كسرى ومد يله شول نسنه دركه منلم فزع قطعه دن جاريه ...

طوب
ظاب
ظيب
ظرب
ظنب
عبب

اغاجک صمغندن طمار مغافیر منزکی جوده ریمک کری و غین معجمه ایله جمع معناسنه در فقط عین مهمله نک ضمی و را مهمله نک سکونیله و فانک ضمی
و طانک فتحیله بر دیکنلو اغاج در **عتیبة اللثا** لثانک یوندیغی اولان نسنه یه دیرلر و لثا بر نسنه در که تمام اولو اغاجدن حاصل اولور
جمع مثالنده لذیذ اولور شول نسنه که اندن زیوده دوشر بر برزه قورلیا وده صوده دکرلر اول بودن اقوصو لذیذ اولمغین انی ایچرلر
و کاه اولور که انی شوروب غلیظ ایدرلر **الیعبوب** یانک فتحی و عینک سکونیله ذبابک جمعیله شول اته دیرلر که زیاده سکیز اوله و شول نهر
دیرلر که زیاده اقندیسی اوله **العتب** عینک فتحی و تانک سکونیله خشم ایتمک یقال عتب علیه یعتب و یعتب عتبا من الباب الاول و الثانی ایضا ای غضب علیه
المعتب بفتح المیم و التاء ایضا اسمدر عتبدن خشم معناسنه **المعتبة** بفتح المیم و التاء ایضا و تانک ضمی و تشدیدیله مثله **التعتب** فتحتینله و تانک ضمی و تشدیدیله
العتاب عینک کسریله خشم ایتمک بعضلر ایتدی نازلنمق که اله اندوب غضب حالتی سوی ملامتکلدر یقال اذا تواصلوا بینهم العتاب **لا عتوبة**
هرز مکی ضمی و عینک سکونیله و تانک ضمیله شول نسنه در که عتابه سبب اولور اعجوبه و تعجب کبی که ضحک و تعجبه سبب اوله اطلاق اولندی بعضی یقال بینهم
اعتوبة یتعاتبون بها **الاعتاب** همزه نک کسری و عینک سکونیله اساءه اتمه دن رجوع ایدوب احسان ایتمکه باشلامقدر یقال اعتبنی فلان اذا عاد الی
مسرتی راجعا عن الاساءة اکراعتابه همزه سلبیه ایچون در دینلر بعید دکلدر عتبی ینی غضبی زایل قلماق معناسنه مکرکه جوهر کلمه بوقده
ایچون موضوعدر دینلر اسمی عتبی کلمک و قرینه سیله و بعضلر ایتدی اعتاب بر امردن برامره رجوع ایتمک معناسنه دخی کلور یقال اعتبه فلان
اذا رجع عن امر کان فیه الی غیره **العتبی** عینک ضمی و تانک سکونیله و الفک قصریله رضا معناسنه و فی المثل لک العتبی بان لا رضیتک یعنی تو کوکک
حقیقته ایچون مراد اولمدقده دیرلر اعتبک بالا تری معتابه **الاستعتاب** همزه نک کسری و سینک سکونیله یعنی الاعتاب و استعتاب طلب
اعتاب دخی اطلاق اولنور یقال استعتبه فاعتبنی ای استرضیته فارضانی **عتیب** یعنده بر قبیله نک باباسنک اسمیدر که اول عتیب
اسمدر که بعض ملوک عرب انک قبیله سی غارت ایدوب رجالنی اسیر ایدکده ما ذاکر صبیاننا لم یترکونا حتی یقتلونا دیردی یعنی
او غلانلرمز بیکت اولدقده بزی خلاص ایدر دیردی بوا اردوده واصل اولمادن هلاک اولدقلرنده اردی عتیب قولی مثل اولدی
یعنی عتیب هلاک اولدی مراد ذایر مدی **الاعتتاب** همزه نک کسریله افتعال وزنی اوزده بر نسنه دن رجوع ایتمک و بوکک اسانی قوبوب
صاریه کمک یقال اعتتب ای قصد **العتب** فتحتینله برده بان پایدری واحدی عتبة کلور **العتاب** کذلک عتبه نک جمعی کلور و تحته
قپو ایشکنه دخی دیرلر بونک دخی جمعی عتب کلور و عتبه امر کریهه دخی دیرلر یقال فلان حمل علی عتبة ای امر کریه من البلاء و یقال فی
هذا الامر رتب و لا عتب ای شدة و دبت دخی رانک و تانک فتحیله شدت معناسنه در و عتبه اوده بر مغلو برحیه برقوار اسندر
بر ماغنده دیرلر **العتبان** فتحتینله دوه اوج ایاغ اوزده یورمک یقال عتب البعیر یعتب و یعتب عتبانا من الباب الاول و الثانی ای مشی
علی ثلث قوائم کذلک آدم بر ایاغی اوزده یودیکه دخی عتبان دیرلر **عتبان** عینک کسری و تانک سکونیله بر رجلک اسمیدر **المعثلب** جیمک ضمی
و عینک فتحیله یتلمش نسنه یقال نوی معثلب ای مهدوم و نوی نوینک جمعیله شول خرقه دیرلر که چادرلر اطرافنده قزوب یغمور صوینی ایچرو کیرمدن
دیو وار معثلب دیرلر چکنه برنسنه محکم اولمسه **العثلبة** عینک فتحی و ثانک سکونیله دحرجه وزنی اوزده بیلدکی لغوده چاقادنمک
یار عربده اکی باشلو اغاجی یورنده محکم او دخی عاربرلر یقال عثلب الرجل زنده من شجر لا یدری ایوادی ام لا و اذا التی طرله عثلب
دیرلر و افساد معناسنده کلور یقال عثلب عمله اذا افسده **العثرب** عینک و رانک فتحی و ثانک سکونیله بر اغاجدر که انار اغاجی
کبیدر اما یپراقلری تودیدر کذا فی بعض نسخ الصحاح **العجب** عینک فتحی و جیمک کسریله شول امردرکه اندن تعجب اولنور **العجاب** عینک ضمیله
عجیب معناسنه در **العجاب** جیمک تشدیدیله تخفیفندن ابلغ و اکثردر زیاده عجب اولنان جنسنه معناسنه **الاعجوبة** همزه نک و جیمک ضمیله
وعینک سکونیله کذلک تعجب اولنان جنسنه معناسنه در **العاجب** فی قولهم عجیب عاجب للتاکید کما یقال لیل الیل ای مظلم جدا **التعاجیب**
تانک فتحیله بر جمعدر که واحدی یوقدر عجیب نسنه لردیکدر **العجب** فتحتینله **و التعجب** تانک فتحی و جیمک ضمی و تشدیدیله **و الاستعجاب** بر معنایه
یقال عجبت من کذا و تعجبت منه و استعجبت یعنی و عجبه عجیبه جمع دلنمادر بعضلر ایتدی عجیبک جمعی عجایب کلور و اما اعاجیب
کویا که اعجوبه نک جمعیدر احادیث احدوثه نک جمعی اولدوغی کبی **التعجیب** تانک فتحی و عینک سکونیله عجبه کتورمک یقال عجبته عجیبا **الاعجاب**
همزه نک کسریله بر نسنه خوش کلمک یقال اعجبنی هذا الشیء بحسنه و یقال اعجب برایه کندو رایی خوش کلدی **العجب** عینک ضمی و جیمک
سکونیله اسمدر کندو کندونی کورمک معناسنه و قولهم ما اعجب برایه شاذ لا یقاس علیه لان فعل التعجب لا یبنی الا مما یبنی منه اسم التفضیل
و اسم التفضیل لا یبنی من الرباعی و لا مما فیه معنی العیب علی ما فصل فی موضعه **العجب** عینک فتحی و جیمک سکونیله قویروق دبی اصل ذنب

وعجبک

مزیدیه کلور **العجوب** ضمتینله دوه نک زیاده دیرلر او اخر رمل معناسنه **العذاب** عینک فتحیله یوفقه قوم **العذابة** عورت
تاسنی رکب معناسنه کا فک فتحیله اختری بو مقامده رکبی رکوب معناسنه غلو ایدوب العذابة بنمک رکوب معناسنه دیمشدر غلط
ایمشدر **العذب** عینک فتحی و ذالک سکونیله طتلو صو **العذوبة** ضمتینله طتلو اولمق یقال عذب عذوبة من الباب الخامس **الاعذاب**
همزه نک فتحی و عینک سکونیله اعز بادی و جمع **الاستعذاب** طتلو صو چکمک یقال استعذب بالماء قومهم اذا استقوه عذبا و طتلو
صیغه دخی دیرلر یقال استعذب ای عده عذبا و مطلقا صو چکمک معناسنده کلور یقال یستعذب لفلان من بئر کذا ای یستقی له
عذبة اللسان فتحتینله دیلک اینجه طرفیدر و عذبه قامچی وجنده اولان اکی دوکمه یری کرته ذبابه معناسنه کذا فی المهذب و بعضلر
ایتدی قمچینک قویروغی اولان قایشه دیرلر اصح بودر دیلر و عذبة المیزان شول ایپدر که انکله ترازو قالدررلر و عذبه
الشجر اغاجک بوداغی و بر نسنه نک چرکی یقال ماء ذو عذب ای کثیر القذی و قذی قاقک و ذالک فتحیله چرک معناسنه در **الاعذاب**
همزه نک کسریله صو چرکی چقارمق دیرلر یقال اعذب حوضک ای انزع ما فیه من قذی پس همزه سلب ایچون اولور و منع ایتمک معناسنه
کلور یقال اعذبته عن الامر اذا منعته عنه و یقال اعذب نفسک عن کذا ای امنعها عنه **العذوب** عینک فتحی و ذالک ضمیله طوار دیرلر غروبدن
شول بودیغون و صعیف اولدی دیرلر که ضعفندن اکله و شربه قادر اولیه **العاذب** اکلک کسریله بعناه و عاذب بر یرک ادیدر **العذاب**
بالفتح عقوبت **التعذیب** علی وزن التکریم عقوبت ایتمک یقال عذبته تعذیبا **العذیب** عینک ضمی و ذالک فتحیله بر صو بر کیم قبیله سنه منسوبدر
العذبی عینک و ذالک فتحی و بانک تشدیدیله کریم الاخلاق اولان کمسنه **العرب** فتحتینله فاسد و برطابندده اکا نسبت اولندقده
عربی دیرسن و فاسد اولمغه دخی دیرلر یقال عربت معدته من الباب الرابع ای فسدت و عرب الجرح ایضا ای نکس **العربی** فتحتینله و یانک
تشدیدیله عربکی ظاهر اولانه نسبته بیتی العربة معناسنه که انلر شهرده ساکن دکلدرلر **الاعراب** بادیه ده ساکن اولانلردر
بعضا شامده ده الاعاریب کلور **الاعرابی** عربه منسوب اولمیوب نسبته صیغه جمع باقی قالوب عوده رد اولمدی زیرا
اعرابک مفردی یوقدر و اعراب عربک جمعی دکلدر انباط نبطک جمعی اولدوغی کبی بلکه عرب اسم جنس در اعراب و اعرابی ما عدا ارشاملدر
زیرا اعراب بادیه ده ساکن اولانه مخصوصدر نتکم الآن مرو رایلدی و نبط فتحتینله بر طایفه در که عراقین بیننده قونوب ساکن اولورلر
العاربة فی قولهم العرب العاربة خلوص معناسنی افاده ایچوندر عرب لفظندن ماخوذدر تاکید ایچوندر نتکم لیل الیل دیرلر **العرباء**
عینک فتحی و رانک سکونیله بو دخی عاربه کبی معنای خلوصی افاده ایچوندر یقال العرب العرباء و الخلوص منهم **التعریب** تانک و عینک
فتحی و رانک ضمی و تشدیدیله عرب اولمق یقال تعرب ای تشبه بالعرب و تعرب بعد هجرته دیرلر بادیه ده اعرابی اولمق
معناسنه **المستعربة** میمک و تانک فتحی و رانک کسریله معنا کذلک **العربیة** فتحتینله و بانک کسری و یانک تشدیدیله شول لغتدر
حالا تکلم عرب اولک اوزده در **یعرب بن قحطان** شولکمسنه در که عرب دیلنی ابتدا تکلم ایدن اولدر و اول ابو الیمن دریعنی یمننده
اولان قبایلک عربک جمله سنک باباسی اولدر **العرب** عینک ضمی و رانک سکونیله **و العرب** واحد کالعجم و العجم **العروب** عینک
و رانک فتحیله عربک تصغیریدر و کاه اولور که تعظیم دخی مراد اولور **العروبة** ضمتینله عربی دل اوکرنمک یقال لسانه عروبة من الباب
الخامس ای صار عربیا **الاعراب** همزه نک کسریله و عینک سکونیله کلامنک اعرابنده خطا قلمامق یقال اعرب کلامه اذا لم یلحن فی الاعراب
و اظهار ایتمک معناسنده کلور یقال اعرب بحجته ای افصح بها و لم یتق احدا یعنی کمسه دن حذر قلمایوب حجتنی اظهار ایتدی فی الحدیث الثیب
تعرب عن نفسها ای تفصح و کلمه عجمیه یی لسان عربه تطبیق اولدرده استعمال دخی دیرلر یقال اعربته العرب و تعربته بو معنایه دخی اعرابدیرلر
یقال اعرب الرجل اذا تکلم بالفحش **العرابة** عینک کسریله اسمدر و اعراب بر کمسه نک عربلیغی اوزده اولوغنه و عرب یقال اعرب الرجل
اذا ولد له عربی اللون و ترکک صوادیکاه کون اشتری و کاه بیش کوینده براولوب اندن صکره بر قرداوزده اولمق یقال اعرب فی
القوم اذا کان فیه غبا و ربع خمسا ثم قام علی وجه واحد **العراب** عینک کسریله عربی اولان طوار یقال خیل عراب و ابل عراب ای
لیس بتوکی **المعرب** میمک ضمی و عینک سکونی و رانک کسریله شول کمسنه که عربی قاده کاکی ایتدی معرب شول اتدر که انوک عرقنه
عرق ناجنس واصل اولمیه **المعربة** کذلک میمک ضمی و رانک کسریله معربک مؤنثیدر **المعوبة** تانک فتحی و عینک سکونیله برنوع ایشلدیکه
یقال عرب علیه فعله اذا قبح و انکار لرد ایتمک فی الحدیث عربوا علیه ای ردوا علیه بالانکار و کلامی خطادن پاک ایتمکه دخی دیرلر
یقال عرب منطقه ای هذبه من اللحن و بر کسه جانبندن سویلکه دخی دیرلر یقال عربت عن القوم ای تکلمت عنهم و اغاجک بوداغنی کسوب پاک ایتمک

عرب

دخی دیرلر تعذیب معناسنه و تعریب کلمهٔ عجمی لغت عرب اثناسنده استعمال ایدوب انده کلام عرب طریقنی رعایت ایتمکه دخی دیرلر
و نفس معناسنه دخی کلور ذات کبی العرب عینک فتحی و رانک کسریله
یقال عربته العرب العربه فتحتیله شول نهره دیرلر که جریانی شدید اوله ذات معناسنه اولور عربه کبی العروب عینک فتحی و رانک ضمیله نشاط طایفه‌سنده
احد معناسنه کلور یقال ما بالدار عریب ای ما بها احد کویاکه ذات معناسنه اولور عرب اترابا و اتراب ترکیبنجه دکر تا مله
شول کشیه دیرلر که ذوجنه اشفق یعنی اوله العروب ضمتیله عروبک جمعیدر و منه قوله تعالی عربا اترابا
یاشدی معناسنه یوم العروبه عینک فتحی و رانک ضمیله جمعه کونی در عرب طایفه‌سنک اسماء قدیمه‌سندندر ابن ابی العروبه عینک فتحیله
حنبله الف لامله استعمال اولنور عرابه فتحتیله انصاردن بر کمسنه‌نک لقبی در العرب عینک کسری و رانک سکونیله ابرجه دیدکلری دکنکدر
تو دینی در العربه عینک و تانک فتحی و رانک سکونیله عربه دخی لغتدر جوهری رحمه الله ایتدی عربیتی بر اعرابیه سؤال ایتدم بر ماغیلو تودر
وترنه یعنی بودنی دکلری بیننده اولان نسنه‌یه اشارت ایتدی عرطبه عینک فتحی و رانک سکونیله عرطبه که حدیث شریفده واقع اولمشدر
عود دیدکلری التدر حیوان یره در و بعضلر طبلدر دیدی العرقوب عینک و قافک ضمی و رانک سکونیله شول قالین سکردر که انسانک اوکچه
اوزرنده چکلمشدر و طواردن عرقوب شول سکیردر که ایاقلرنده در الدرنده اولان دیزلرینه مقابل اکا اوکچه دیرلر اصمعی ایتدی
هر دورت ایاقلو حیوانک عرقوبلری قیچ ایاقلرنده در نته‌کیم دیزلری اوکلرنده در و قطا دیدکلری قوشک اکا بغور تلق دیرلر
اوکی عرقوبی بجیلدر عرقوبی الواتیب عرقوبک جمعیدر و عراقیب الامورک صعب اولنلرینه دیرلر یقال هذا من عراقیب الامور و عراقیلها ای صعابها و عرقوب
بر رجلک ادیدر عمالقه طایفه‌سندندر که اونکله خلف وعده ده مثل ضرب اولنور یقال مواعید عرقوب شویله حکایت اولنور که بو کمسنه
عرقوبدن بر نسنه طلب ایتدکده عرقوب اذا اطلع نخلی دیش یعنی خرما اغاجی چیچکلندکده دیش و خرما اغاجی چیچکلندکدن صکره اذا
ابلح دیش جاءه مرحله ایله یعنی قورق اولدقده دیش و قورق اولدقدن صکره اذا زهی دیش ذا یججه ایله یعنی خرما قزاردقده
و قزاردقدن صکره اذا ارطب دیش یعنی خرما طتلو اولدقده قدنصکره اذا صار تمرا دیش یعنی قوریوب کامل اولدقده و قوردقدن
صکره خرمایی دراندا ایدوب بر نسنه ویرمامش العرقبه عینک فتحی و رانک سکونیله سکیری کسمک یقال عرقبة الدابة ای قطعت عرقوبها
و دوه‌نک عرقوبنه زیاده اکری اولان یره در و طاغده دخی استعمال اولنور یقال ما اکثر عراقیب هذا الجبل و عراقیب جبلدن مراد
شول طار یوللردر که طاغ باشنده واقعدر المتعرقوب فتحتیله و رانک سکونی و قافک ضمیله طاغده اولان اینجه یوللره که تمکت
نقول تعرقبت اذا اخذت فی تلک الطریق المعزاب عینک کسریله شول کمسنه‌لردر که عورتلری یاخود دایی اولیه رجاله و نساء اطلاق

عزب

اولنور کمابیّ ایتدی عزب شول ادمدر که اهلی و مالی یه و عزبه شول عورتدر که اری اولمیه العزبه عینک ضمیله العزوبه ضمتیله
اعمار و عزبلک معناسنه التعزب تفعیل وزننده و زانک ضمی و تشدیدیله عزب اولمق یقال تعزب فلان زمانا ثم تأهل العزب ضمتیله
اراغ اولمق یقال عزب عنی فلان من الباب الاول و الثانی ای بعد و غاب دیو یقال عزب عنی فلان حلمه دوه مرعاده اراغ کتمکه دخی دیرلر
یقال عزبت الابل ای تبعدت فی المرعی و تروح ای لا تعود فی اللیل و عورتک طهری ممتد اولماغه دخی دیرلر یقال عزبت طهر المرأة اذا
غاب زوجها عنها دیرخالی اولمغه دخی دیرلر یقال عزبت الارض اذا لم یکن بها احد مخصبة کانت او مجدبة یعنی کرک ادل بر ادک کرک
کرک قورقلق اولسون الاعزاب بعید قلمق یقال اعزبه الله تعالی ای ابعده کمی و بر کمسنه مکده دوه‌سی اراغ اولمق معناسنه دکلور
یقال اعزب القوم ای عزبت ابلهم و هم معزبون المعزابه میمک کسری و عینک سکونیله شول کمسنه در که طواردیله مرعاده خلوت ایدوب اراغ
کتلک شول کمسنه‌یه دیرکه اونکا دکن یعنی تجردی او ذاتش او لا المعاذب ذالک کسریله شول مرعادر که اراغ اولا الاعزاب
همزه‌نک کسریله بعید اولان مرعایه واصل اولمق یقال اعزبناه ای اصبناه العزیب عینک فتحی و ذالک کسریله شول دوه یه
صفتدر اولورکه اخشام قبیله کلمیه یقال ابل عزیب ای لا تروح علی الحی و عزیب عازبک جمعیدر عزی عازبک جمعی اولدوغی کبی
المرأوة الاعزاب شول کسه‌لردرکه دوه‌لریله مرعاده ایراق یرلرده اولورلر و کجه اولورکه قونسه دخی استعمال اولنور
دوه‌یه تشبیه ایدوب و مراده هالکری و دائما اولله بیوک صحابه دیرلر سوده سوده دن عبادت اولنور المعزب
میمک ضمی و زانک فتحی و تشدیدیله شول طواردرکه اوندن اراغ اوله یقال سوام معزّب اذا اعزب بها عن الدار و عالم سینک
فتحیله و وادی تخفیفیله سورلک بیاننده اولنور سایم معناسنه و فی الحدیث من قرأ القرآن فی اربعین لیلة فقد عزب

ای بعد

ای بعد عهده بما ابتدأ منه العسیب عینک فتحی و سینک کسریله خرما بداغنک دبندن یوقاری یپراق بتمیان یرینه دیرلر و یپراق
بتن یرینه سعف دیرلر و عسیب الذنب قویروق بندوکی یر کرکه دیبدن ترکی سکوندن و عیب بر طاغک علمیدر و عسیبا دکمک وزنیله
جمع اولماغک کراسنه دخی دیرلر و عسیب خلادن ممنی اولنمشدر العسب عینک فتحی و سینک سکونیله ادکی بجا مقابلی کرایه ویرمک
یقال عسب فحله یعسبه من الباب ای اکراه و عسب الفحل ادکک دیشلو بچ اولمسنه دخی دیرلر بعضلر ایتدی عسب ادکک صوینه
دیرلرها . الفحل معناسنه الاستعساب همزه‌نک کسری و سینک سکونیله طوارادکلک طلب ایتمک یقال استعسبت الفرس اذا استودقت
و استیداق بادال المهمله و الفاف طلب الفحل الیعسوب یانک فتحی و عینک سکونی و سینک ضمیله اری بکی که النحل معناسنه در
سبیدن تویمک اولوسنه یعسوب قوم دیرلر و یعسوب بر قوشدر چکرکه دن بیوجک که قوندوغی چین قناتلرن دکشیرمز و آت
اردقلدوغی وقت ذکر اولنان قوشه تشبیه اولنور العشب عینک ضمی و شینک سکونیله تازه اوت و کا حشیش دیرلر و حشیش
قوریه دینیه یقال البلد عاشب کمی ماضی سنده اعشبت الارض دیرلر عشبی دیرلر تحی ارضی اوت بتورمسنه العاشب شینک کسریله
عشب اوتلایجیه دیرلر یقال بعیر عاشب ای یر اکماش الاعشاب همزه‌نک کسریله اوت بتورمک نته‌کیم مرور و ایچی دوم اوت
بولمغه دخی اعشاب دیرلر یقال اعشب القوم اذا اصابوا عشبا و یثلو ناقه دیرمکه دخی دیرلر یقال شأة فاعشبنی ای اعطانی
ناقة مسنة المعشبة میمک فتحی و عینک سکونی و شینک کسریله اوتلو یر یقال ارض معشبة العشیبة بمعنا . العشیب عینک فتحی و شینک
کسریله اوت بتورمسی ظاهر اولان یر یقال کلا نعیشب ابن العاشبة الاعشیشاب همزه‌نک کسری و عینک سکونی و شینک کسریله
یرک اوت چوق اولمق یقال اعشوشبت الارض ای کثر عشبها یاخود قوی اوت بتوردیکی ولا صیغه مزید مبالغه ایچون اولماغله
نته‌کیم خشن و اخشوشن دیرلر زیاده ایری ولدیکی معناسنه التعاشیب تانک فتحی و شینک کسریله بر یرده اوت بتمک یقال ارض
فیها تعاشیب اذا کان فیها عشب نبذ متفرق و نبذ نونله و باء موحده ایله شیء یسیره دیرلر جمعیدر واحدی یوقدر العشبه فتحتیله
یشلو ناقه عشمه کبی که عشمه دخی بو معنایه در یقال شیخ عشبة و عجوز عشبة ای هم دهمة و الهم بکسر الهاء و تشدید المیم المسنّ

عصب

جدّا العشب فتحتیله بیوجی کمال بولمش کمسه‌لر یقال العیال عشب ای لیس فیهم صغیر العصبه فتحتیله سکرکه اعضاده اولور
مفاصل اعضا ملک طبنی مشابه سنده در العصب فتحتیله و الاعصاب همزه‌نک فتحیله ایکیسی عصبه‌نک جمعیدر سکیرلر معناسنده و اثراب
توبه دخی عصبا طلاق اولنور یقال هم من عصب القوم ای خیارهم و عصب دیو علم عرب جدّه منا علتنک لامی کان ولنوب معنا عیلنه
نقل اولنما قدر و عصبات سکیرلو ولمغه دخی دیرلر یقال عصب اللحم من الباب الرابع ای کثر عصبه العصب عینک فتحی و صادک سکونیله
بر نسنه‌نی محکم دورمک و بو نوع بر دیمن یه دخی دیرلر و عصب توبک اشراقنده دیرلر یقال ذلک من عصب القوم صادک حرکتیله دیدکلری
کبی نته‌کیم دور اندی و دوه سوده بو مکایجون بوطن بغلماغه دخی دیرلر یقال عصب فخذ الناقة لتدر و اغاجک ساقلرن بریوه جمع ایدوب
ادرمق یپراغی دوشسون دیو یقال عصب الشجر اذا جمعت اغصانها الیانم حزبها ایبعط و درقها قال الحجاج لا عصبنکم عصب السلم یعنی
سلم اغاجنک یداقلوی کبی سزی بر یره بغلاوم کیلم اغاجنک دکنی ادلماغین بوداقلرین بر یره جمع ایدوب بغلورلر تاکه اصلنی کسمکه تابلیت اوله
و قوم بر کمسنه‌نی اددنه یه المقه دخی دیرلر یقال عصب القوم فلانا و دوه الرافنی دور ایمکه دخی دیرلر یقال عصبت الابل فلانا اذا دارت
به فر ابندی عصبت الابل دیرلر و عصبت دخی دیرلر یعنی دوه‌لر جمع ولسه‌لر فعلکان نا صیه منتوح العین فعله من الباب الثانی و الغزیاری
اغزده قورینه دخی دیرلر یقال عصب الریق بفیه بالفتح اذا احق علیه و عصب الریق فاه دخی دیرلر تنغ حافظی دردده . دانق قوزمعنده
یقال عصب الافق ای احمر و قوجکی چایرلون بغلماغه دخی دیرلر تاکه اغراح ایتدن ساقط اولا الانعصاب مشتد و محکم اولماق
یقال انعصب اذا اشتد المعصوب میمک فتحیله اسنه طولی اولان کمسنه یقال الرجل معصوب الخلق جاریة معصوبة الخلق ای بجدولة الخلق
یعنی ونبود . و اعضاسی قوی اولسه بو بیله دیرلر و لغت هذیله . معصوب اج اولان کمسنه‌یه دیرلر جایع معناسنه المعصب
میمک ضمی و صادک فتحی و تشدیدیله شول کمسنه در که بیلی اجلقندن بغلامش اولا بعضلر ایتدی معصب اول کمسنه در که اکا مالی زمانه ضایع
قلمش اولا یقال عصبته السنون ای احلکت ماله التعصیب تانک فتحی و عینک سکونیله صادک کسری و متلو باشی بغلماق یقال عصب رأسه
بالعصابة تعصیبا العصبة فتحتیله ذکور جانبندن اولان اقربایه دیرلر ذکور ادوغلی ادوغلی کبی و بابا بابا سی کبی که بونلره بو نوعدن مسمی
اولان ارلره عصبه دیرلر بونلر احاطه قیلورلر بابا برطرفدن اوغلی برطرفدن عم برجانبندن اخ برجانبندن العصبات

عصبه نك جمعی كلور التعصب تاءنك وعينك فتحی وصادك ضمی وتشديديله عصبيتدن مأخوذدر يارديم ايتمك معناسنه وتعصب عصابه
بغلامغه دخی ديرلر العصبية عينك وصادك فتحيله يارديم العصبة عينك ضميله دخی جالدن اون ايله قرق بيننده اولان اشخاصه ديرلر
العصاب عينك فتحی وصادك تشديديله ايپك صاتن كمسنه غزل معناسنه ومنه يقال عصاب وعصابی كلاه وقرش ايله تغير اتشدد
وصراح ده عصابی برد ايلكن اكر يجاب اليه تعبير اولنمشدر العصابة عينك كسريله دلبند عمامه معناسنه وهر نسنه كه انوكله باشی
بغلارلر وباشی انوكله احاطه ايدرلر اكا عصابه ديرلر وعصابه ناسدن ودوابدن وطيردن بر جماعته ديرلر الاعتصاب همزه نك
وتاءنك كسريله باشه دولبند صارمق وتاج كيمك يقال اعتصب بالتاج والعمامة الاعصيصاب همزه نك كسری وعينك سكونيله مجمع
بولوب بولوك اولمق يقال اعصوصب القوم ای اجتمعوا وصاروا عصائب وكون قاتی اولمق يقال اعصوصب اليوم اذا اشتد العصيب
عينك فتحی وصادك كسريله شديد وصعب معناسنه يقال يوم عصيب ای شديد وعصيب شول جكره ديرلر كه بيچاقله صاروب بشورورلر
العصبصب عينك وصادينك فتحيله كذلك قاتی شديد معناسنه يقال يوم عصبصب ای شديد العصلب عينك فتحی وصادك ضميله
شول ناقه كه بوطی بغلاغايچه سود ويرميه العصاب عينك كسريله شول ناقه ديرلر كه سود ويرميه ناقه نك بوطين بغلالر سود ويره
ديو العصلبی عينك فتحی وصادك سكونيله ولامك فتحی واخرنده ياءنك تشديديله رجالدن شديد الخلق كمسنه يه ديرلر لاكمز يا ذ...

عضب

العضب عينك فتحی وضادك سكونيله كسمك يقال عضبه عضباً من الباب الثاني وسوكمك معناسنه ده كلور يقال عضبت الرجل بلساني اذا
شتمته وضعيف قلماق يقال عضبه وكسر قرنيه دخی عضب ديرلر سيف قاطع معناسنه العضاب عينك فتحی وضادك تشديديله
زياده سوكيجی كمسنه شتام معناسنه العضوبة ضمتيله دلكسز اولمق حدت لسان معناسنه يقال عضيب لسانه عضوبة من الباب
الخامس اذا صار عضبا ای حديدا فی الكلام العضباء عينك فتحی وضادك سكونيله والف ممدوده ايله شول قيونه ديرلر كه انوك ايچروده اولان
بوينوزی قالمش اوله وبعضلر ايتدی شول قيوندر كه انوك بر بوينوزی قالمش اوله يقال عضب من الباب الرابع وعضبا شول ناقه به ديرلر كه
قولاغی يارلمش اوله مشقوقة الاذن معناسنه وقولاغی يارلمش قيونه دخی ديرلر اما رسول اكرمك صلى الله عليه وسلم ناقه سنه عضبا ديدكلری
لقبا ولدوغنه بناء در قولاغی يارلمش اولدوغنه بناء دكلدر الاعضاب همزه نك كسريله قيونك بوينوزن قاتمق يقال اعضبتها انا
الاعضب همزه نك فتحی وضادك سكونيله شول قيوندر كه بوينوزی اشقاده قالمش اوله رجالدن اعضب شول كمسنه ديرلر كه انك برديمی اولميه
يميين معناسنه واعضب اصطلاح عروضده مفاعلتن بجزوم مفتعلن اولمقدر بحر وافرده المعضوب ميمك فتحيله ضعيفه ولادن كسنه

عطب

العطب فتحتيله هلاك معناسنه يقال عطب يعطب من الباب الرابع الاعطاب همزه نك كسريله هلاك ايتمك يقال اعطبه ای اهلكه المعاطب
ميمك فتحی وطانك كسريله هلاك اولاجق يرلر المعطب بالفتح معاطبك مفردی العطب والعطب طانك ضمی وسكونيله مثل عسر وعسر
پنبه قطن معناسنه العطبة عينك ضمی وطانك سكونيله بر پاره پنبه يقال اجد ريح عطبة ای ريح قطنة او خرقة محرقة يعنی يانمش
پنبه وياخود يانمش اسكی بز ايچين طويارم العنطب عينك وظانك ضميله چكوكه جراد مذكر معناسنه ظانك فتحی دخی لغتدر

عظب

العنظاب عينك ضميله والعنظوب كذلك عينك وظانك ضميله بعضلر ايتدی بو نلر دخی عنظب كبی اركك چكركه نك اسملريدر
العنظوبة عينك ضميله مؤنثيدر العناظب عينك فتحيله جمعيدر العنظباء بالضم والمد دخی چكركه عنظبه عينك ضميله بر نوع صنعك

عقب

اسميدر العاقبة هر شيئك اخری عاقبتيدر وولد معناسنه دخی استعمال اولنور يقال ليت لفلان عاقبة ای ولد وعاقبت اسم
عقبلك معناسنه يقال اعقب فلان مكان ابيه عاقبة بو مصدر معناسنه كلن اسملردندر نته كم بادی ئق ليس لوقعتها كاذبة بيوردقلرنده
كذب معناسنه ويقال عقبت الرجل في اهله ای بغيه بر شی يعنی بر لغو طلب اتسك العاقب خلف معناسنه كلور وفي الحديث المسيد
والعاقب ای من يخلف السيد وقول النبی صلى الله عليه وسلم انا العاقب يعنی اخر الانبياء وهر شيئك كه بر شيدن خلف اوله اكا عاقب ديرلر
العقب عينك فتحی وقافك كسريله اياغك موخری كه اوكچه ديمك اولور واستعمال عربده بو مؤنث اولور وعقب ولده وولد ولده دخی
اطلاق اولنور ديبنده قافك كسری كه خفف ايدرلر بو دخی مؤنث كلور وهر نسنه نك اردنجه ديمك معناسنه كلور اكرچه انلر في الجملة باقی قالمش
تقول جئت في عقب شهر رمضان اذا جئت وقد بقي منه بقية العقبة عينك ضمی وقافك سكونيله اوزر اولنجه ير نته كم جهات طاشكی
دده قوشك اخر جايی اولدقده بحثی اولور الجادة المرد وعقبة المنحاة ديرلر ومرد چوماقنه طاشنه ديرلر ميمك فتحی وراءنك سكونيله وعقبه نوبته دخی ديرلر
يقال نمت عقبتك ای نوبتك وبدل معناسنه ده كلور يقال اخذت من اسيری عقبة ای بدلا وعقبة الطائر قوشك اوجركی بر نوب چقد غنك ينشنده

اولان مسافه يه ديرلر وعقب شول چوكه دنبه باقی قلان طعامه ديرلر كه عادتی اولان چولكك صاحبنه چولكيله بيله ويرلر العقب
عينك فتحی وقافك سكونيله بر كسنه نك ايچنه سانتی اورمق تقول عقبته اذا ضربت عقبه وده دفعة ثانيده دوريكه دخی ديرلر يقال لهذا الفرس
عقب حسن وعقب شول كريش اشلرندكلری سكيری مثلا اوقه ياخود ياييه صرمنه ديرلر تقول عقبت السهم والقدح والقوس عقبا اذا لويت
شيئا منه عليه وقدح قافك كسريله ودال اهمله نك سكونيله يكسز وتمرسز اوقه ديرلر العقب والعقب مثل عسر وعسر عاقبت معناسنه
كلور ومنه قوله تعالی هو خير ثوابا وخير عقبا وبر نسنه تمام نهايتة بولمغه دخی ديرلر العقبان بضم العين وسكون القاف بمعناه
جئت في عقبة شهر رمضان وفی عقبانه اذا جئت بعد ما مضى كله بخلاف ما اذا قلت في عقب شهر رمضان وقدر التعاقب تانك فتحی
وقافك ضميله نوبتلشمك وبری برينك اردنجه كلمك يقال هما يتعاقبان كالليل والنهار المعقبان ميمك كسری وعينك سكونيله شول كورك
بركره اوغلان وبركره قز طوغورمق عادتی اوله العقبة عينك كسری وقافك سكونيله اثر وهيئت معناسنه يقال عليه عقبة السرو والجمال
ای اثر ذلك وهيئته يعنی انده مروت وجمال اثری وار ودكسر وفتح سين مهمله ايله وسكون راء مهمله ايله مروت معناسنه در وعقبة القمر
ديرلر آيده بركره ديمك محلنده يقال ما يفعل ذلك الا عقبة القمر اذا كان يفعله في كل شهر مرة العقب فتحتيله شول يكرم ديرلر كه
انددن كريش ايشلرلر العقبة فتحتيله طاغ ده اولان يوقشلو واينشلو مر يول يعقوب ياءنك فتحی وعينك سكونيله رجالدن بر كسنه نك
اسميدر وكككك ديدكلری قوشه دكلمه دخی ديرلر اليعاقيب ياءنك فتحی وقافك كسريله يعقوبك جمعی المعاقبة ميمك ضمی وقافك كسريله شول
دوه لره ديرلر كه بر كون بر شور او تليه وبر كون اتلی او تليه العواقب شول دوه لره ديرلر كه صويی ايچوب يتاغنه كلوب كيروصويه
عودت ايليه الاعقاب همزه نك كسريله نوبت عقوبة المقنق تقول اعقبت الرجل اذا ركبت عقبة وركب هو عقبة يعنی تچی طوارده بر نوبت
اول بنه وبر نوبت سن بنسك بو بيله ويرسن مثل المعاقبة واهل عربيتك الوب يعقب بين الغناء والنشاء ويعاقب مثل جدف وجدث
ديدكلری كلامدنده اعقاب ومعاقبه بو معنايه در وجدث وجدف قبر معناسنه در واعقاب مجازات دخی ديرلر يقال اعقبه
بطاعته ای جازاه واعقاب بر كسنه وفات ايدوب ولد خلف قومقده ديرلر واوقات معينه ده بری بری اردنجه كلمكه
دخی ديرلر يقال اعقبه الطايف يعنی جنون انكا اوقات معينه سنده كلدی وطائف شول خيالدر كه وسوسه دن حاصل اولدن
حاصل اولور واعقاب انكی ييلدز بری بری اردنجه طوغماغه دخی ديرلر يقال هذا النجم يعقب ذلك النجم ای يطلع بعده واعقاب
مورث وماغه دخی ديرلر يقال اكل اكلة اعقبته يعنی بر طعام يديكه انكا مرض مورث اولدی فخليفه ولغه دخی ديرلر يقال ذهب فلان
فاعقبه ابنه اذا خلفه وهو مثل عقبه واعقاب چولكی عادتی الن چولكك صاحبنه طعام ابقومقه دخی ديرلر يقال اعقب مستعير
القدر ای ردها وفيها العقبة وعقبه عينك ضميله باقی قلان طعامه ديرلر على ما مر العقاب كسريله والمعاقبة ميمك ضمی وقافك فتحيله
عقوبت ايتمك يقال عاقبه بذنبه وغنيمت بولمغه دخی ديرلر قال الله تعالی فعاقبتم ای فغنمتم ومعاقبه مناوبه معناسنه ده كلور
على ما مر ومعاقبه عقبينه كلمكه دخی ديرلر يقال عاقبه ای جاء بعقبه وعقاب عقبه نك جمعی دخی كلور المعاقب ميمك ضمی وقافك
كسريله عقبينه كلن كسنه العقيب عنك فتحی وقافك كسريله بومعنايه التعقيب تانك فتحی وقافك كسريله كذلك عقبينه كلمك معناسنه
وتعقيب عرغج ديدكلری اوتك يمشی صاروب قوزغيه قريبا اولماسنه ده ديرلر يقال عقب العرفج اذا اصفرت ثمرته وحان ان ييبس
وعرفج چاقرتكنی ديدكلری دكندر وتعقيب بر كسنه غزا ايدوب اولسنه ايچنده تكرار غزايه وارمقدر وبر مرادك طلبنده واروب جد
وسعی ايتمكه ديرلر يقال عقب في الامر اذا تردد في طلب مجد واستظار معناسنه ده كلور كقوله تعالی ولی مدبرا ولم يعقب ای لم يعطف وله
ينتظر وتعقيب نمازدن صكره دعا ايچون يا بر نسنه طلبی ايچون اوتورمغه ده ديرلر وفي الحديث من عقب في صلوة فهو في الصلوة
واستثنا معناسنه ده كلور يقال الحمد لله قد فلان ليس فيها تعقيب ای استثناء المعقبات ميمك ضمی وقافك كسری وتشديديله كيجه ده
وكوندزده موكل اولان ملككلردر زيرا انلر بری برن عقبيلر وكثرت مرادا ولديغيچون صيغه تأنيث اوزره كلدی نته كم نسابه
وعلامه ديرلر ومعقبات شول دوه لره ديرلر كه بر برينك عقبنده حوض اوزده طوروش اوله تا كه اوكنده اولان دوه صو ايچوب كتدكده
نوبت دكه بو نلر ناظرات العقب ديرز يعنی عقبيلكه منتظرلردر التعقب تانك فتحی وقافك ضمی وتشديديله بر كسنه كه ايچون مؤاخذه ايتمك
تقول تعقبت الرجل اذا اخذته بذنب كان منه وتعقب بر خبرده شك ايدوب بر كره دخی صورمق ايچون عودت ايتمك يقال تعقبت عن الخبر اذا شككت
فيه وعدت للسؤال عنه وبر نسنه نك عاقبتنده خبر بولمغه دخی ديرلر يقال تعقب فلان رأيه اذا وجد عاقبته الى خير الاعتقاب

همزه نك وتا نك كسريله افتعالدن بايع متاعي حبس ايتمك يعني قبض ايتمك ايچون و في الحديث المتعقب ضامن يعني نجى بايعك كندو
قبضنده ضايع اولسه وجوبي ايتمك معناسنده كلور يقال اعتقبت الرجل اي حبسته و برشينك صوكنده ندامت بولمغه دخي ديرلر
تقول فعلت كذا واعتقبت منه ندامة اي وجدت في عاقبته ندامة العقبى عينك ضمى وقافك سكونيله والكلاح في قصريله برشينك جزاسنه ديرلر
العقاب عينك ضميله برتيجي قوشلردن طوغانجل ديدكلري قوش الاعقب همزه نك فتحي وقافك ضميله جمع قلتيدر عقابك سماعي اوكاعي
العقباة والعبناة والعنقاة عينك وقافك فتحيله كله جمع كثرتي بو وزن اوزره كلمشدر زيرا فعل صيغه سي مؤنثه مختصدر
بو وزن اوزره قليل معروفدر كسكن طرناقلو بكدر يقال عقاب عقبناة وعبنقاة وعنبقاة كسكن طرناقلو عقابه ديرلر
وعقاب قيوي دبنده اولان شول طاشه ديرلركه قويي دبنه اينك توغايي باصدر وطاغ كنارنده اولور وقيابه دخي ديرلركه نردبان
كبي اوكاده العقرب معروف جانوركا بيچدر دكوكده اولان برج بر نك دخي اسميدر جمعي العقارب كلور عينك فتحي و راك كسريله وعقرب مؤنث
سماعيدر واوكك اثاسنده عقربة وعقرباء ديرلر ممدوداً غير منصرف ومذكرينه العقربان ديرلر عينك ضمي ايله وعقربان برجانوردر
اولنوركه اوكا اوزون ايا قلري واردر وتوبرونني عقرب قويروغي كبي دوكولدر المعقرب ميمك ضمي وعينك فتحي وراك كسريله عقربلو
يردعكدر يقال مكان معقرب اي ذو عقارب المعقرة ميمك فتحي وعينك سكوني وقافك فتحيله كيرو عقربلو يره ديكلدلور كوياكه
عقرب لفظي ثلاثيه رد اولنوب اندن اسم مكان صيغه سي بنا اولنمشدر المعقرب ميمك ضمي وراك فتحيله اكلمش ديمكدر يقال صدغ معقرب
اي معطوف عكابة عينك ضميله برقبيله نك باباسي آديدر العكاب كذلك عينك ضميله توتون دخان معناسنه العكوب عينك فتحيله
توز غبار معناسنه العنكبوت عينك فتحي ونونك سكوني وبانك ضميله اورمجك نام بوجك معناسنه وغالب بودركه مؤنث استعمال اولنور
العناكيب عينك فتحي وكافك كسريله جمعي كلور العنكبات عينك فتحيله كذلك عنكبوت معناسنه در العكب عينك كسري وكافك فتحي وبانك تشديديله
ومودهء وقصه بوليو اولان كسنه در بركسنه نك آديدركه نعمان بن منذرك نديمي ايدي العلب عينك فتحي ولامك سكونيله بركسنه نك
نشانه كه بيرده باقي قالور مثلا دوه نك جمسنده قولان بري وايب ايزي كبي وعلب قيلجك قبضه سنه دوه كيري صارمقدر يقال علبت
السيف اعلبه علبا من الباب الاول اذا ضرمت قايمه بعلباء البعير وجرم حاء مهمله وزاء معجمه ايله بغلماغه وصارمغه ديرلر
وعلباء ت بكيوب قايم اولماغه ديرلر يقال علب اللحم وعنا تغليظا اولماغه دخي ديرلر يقال علبت النبات اي جساء يعني بكيوب
قورعنيه بشلسه ياخود قالنلنسه بويله ديرلر وكل منها من الباب الاول والرابع العلوب ضمتيله جمعي وعلب لامت ايكه ده ديرلر يقال
علبته اعلبه من الباب الاول اذا وسمته وخدشته يعني برشينه علامت ايتمك ياخود طرملييب نشان ايتمك التعليب بمعناه
يقال علبته اذا اثرت فيه العلب فتحتينله مكان غليظ و دوه نك بويني سكيرينك ايكي جانبنده مرض حاصل اولمغه دخي ديرلر يقال
علب البعير من الباب الرابع المعلوب ميمك فتحي ولامك ضميله واسع يولكه ايا قلنمش محكم اوله و ولاد معلوب حارث بن ظالمك قليجنك
اسميدر العلباء عينك كسري ولامك سكونيله آدمك وغيريك بوينده اولان سكركه اتصالي اوكه كيكسي بيننده يتر تعالى علباوان
واكر ديلرسك علباان ديرسن زيرا علباء نك همزه سي همزهء ملحقه در ديلرسك اي حمراء نك همزه سنه تشبيه ايدوب تثنيه سنده
واوه قلب ايدرسن ديلرسك كساء نك همزه سنه تشبيها يدوب حالي اوزره قورسن وعلباء بر رجلك اسميدر ويقال شيخ علباء اوجل
اذا اسن يعني بركسنه پير اولوب باشي دونوب دترسه بويله ديرلركه علبا بوين سكيرنده ديرلر عصب العنق معناسنه العلاوي
عينك فتحي وبانك كسريله علباء نك جمعي وقلبي ديدكلري نسنه كه اوكله قاب قلاق ديرلر ياخود قلاديك برجنسي در العلب عينك فتحي
ولامك كسريله باشلوسن معناسنه يقال تيس علب اي مسن وتيس انك فتحيله كچي نكا دكلنه ديرلر ويقال ضب علب كذلك وضب
كلوره ديرلر نته كم مرور اتشد در العلاوب عينك كسريله شول طاعذرك طولادك بوينده اوزتلغنه يقولر وعلبه نك جمعي كلور
المعلبة ميمك ضمي ولامك فتحي وتشديديله شول ناقه دركه طاغ يا قليقلو اولا العلبة عينك ضمي ولامك سكونيله سود قودقلري قابه ديرلر
اوكا العلب عينك ضمي ولامك فتحيله علبه نك جمعي علاب كبي نته كم مرور اتشد در المعلب ميمك ضمي ولامك كسري وتشديديله علبه ايشلين كسنه
الاعلنباء همزه نك ولامك كسريله ونونك سكونيله بركسنه خصومته ياخود بركسنه يه سوكرك شوب قبروب بوينين اوزاتمق
يقال اعلنبي الديك والكلب وغيرهما اذا انتفش شعره يعني تويلري قباره بونك اصلي علباء عنقدندر يعني بويون سكيرندن مأخوذدر
و بو افعنلي ملحقدر بانكه ذيادة ايله عليب عينك فتحي ولامك سكونيله و بانك فتحيله بر دره نك اسميدر فعيل وزنه براسم كلمشدر

بوندن

بوندن غيري العنب عينك كسري ونونك فتحيله اوزم ديدكلري ميوه العنبة عينك كسري ونونك فتحيله اوزم دانه سي بو مفرد اننده
بناء نادردر زيرا بو غالبا جمع صيغه سيدر يعني قرد وقردة وفيل وفيلة وثور وثورة كبي انادر مفرداچون دخي كلور يعني العنبة كبي
والحبوة والطيبة صاحب الاصل شيخ جوهري ايدر بونلردن غيري بو صيغه اوزره مفرد كلدوكي معلوم اولمشدر وتوله تاء مثناة نك
كسري ودوا وك فتحيله شيو نك نسخه سنه ديركه عورتلر اريايچون كوترلر وحبرمحاء مهمله نك كسري وباء موحده نك فتحي وراء مهمله ايله
برديمانيه ديرلر بيز نوعندندر وطيبه طاء مهمله نك كسري وياء مثناة نك فتحيله شول اسيره ديرلركه بلا نقض عهد وبلا حيلة اخذ اولنمش اوله
علي ماتر وخيره خاء معجمه نك كسري وياء مثناة نك فتحي وراء مهمله ايله كزيده اولان كسنه يه ديرلر وطرمطاء مهمله نك كسري وياء مثناة نك فتحيله
يرامز فال عدا اولنن نسنه يه ديرلر اكرسن عنبي عدد قليل ايله جمع ايتمك ديلرسك عنبات ديرسن واكر عدد كثير ايله جمع ايتمك ديلرسك عنب
واعناب ديرسن اكرچه صيغه افعال جمع قلت صيغه لرندن در دوكوكاه اولوركه كثرت ايچون دخي كلور وعنبة بر اقدن برنسنه دركه بدن
اثناسنده چيقار العنباء عينك كسري ونونك سكوني والف ممدوده ايله عنب معناسنه لغتدر عناب عينك فتحي ونونك تشديديله عناب بن
ابي حارثة بن جلد بني طي قبيله سندن العناب عينك ضمي ونونك تشديديله معروف ميوه نك اسميدر العنابة كذلك عينك ضمي ونونك تشديديله
عنابك واحديدر العناب عينك ضمي ونونك تخفيفيله بو دخي بيوك اولنه ديرلر وقره طاغه دخي ديرلر جبل اسود معناسنه وبر دره نك دخي
اسميدر وعورتلرك فرجنده دبه لكز صوكي حادث اولان شيشه دخي عنابه ديرلر العنبان فتحتينله اهولردن اركك اولوب
انلو اولان نه ديرلر وبو معنادن فعل مشتق اولمامشدر العندليب عينك فتحي ونونك سكوني ودالك فتحيله بر قوشدركه اكا بلبل ديرلر
هزار معناسنه العنادل فتحتينله عندليبك جمعي زيرا رباعيه رد اولنور قدنصكره جمع وتصغير اولنور العندلة عينك فتحي ونونك
سكونيله بلبل اوتمك يقال البلبل يعندل اي يصوت صيبويه ايتدي نون فتحي بو كلمه ده انجق واقع اولسه اكا زايده ديه مكر كه زايد
اولدوغنه دلالت ايدر دليل اولا العهب علي وزن الحيص رجالدن ثقيل وناسازاولان كسنه وشولكيمه دخي ديرلركه يوكي چوق اوله
العهبي عينك وهانك كسري وبانك تشديدي والفك قصريله والعهباء كذلك عينك وهانك كسري وبانك تشديديله والفك مديله يكتك اولي
يقال عهبي الشباب وعهباؤه اي اوله العيب عينك فتحي وبانك سكونيله والعاب والعيبة بالفتح ايضا بمعني واحد و بونلردن مشتق
اولان فعل متعدي ولازم كلور يعني عايب عيبلو اولمق معناسنه كلور يقال عاب المتاع اي صار ذا عيب عيبلو قلمق معناسنده كلور
يقال عبته انا المعيب ميمك فتحي وعينك كسريله عيبلو اولان كسنه المعيوب ميمك فتحي وبانك ضميله بمعناه علي الاصل المعابة والمعاب ميمك فتحيله
كذلك عينك فتحيله عيب معناسنه در تقول ما فيه معابة ومعاب اي عيب واسم مكان معناسنه دخي كلور موضع عيب معناسنه زيرا انلوتي اولان
فعلده كالكيل كبي اكر اسم مكان مراد اولنسه مكسور العين كلور واكر مصدر مراد اولنسه مفتوح العين كلور واكر بعض النساء بني مفتوح
ياخود مكسور قلمك اسمده وصدرده جميعا جايز اولور زيرا عرب المسار والمسير والمعاش والمعيش والمعاب والمعيب ديرلر المعايب
ميمك فتحيله عيبلو عيوب كبي التعييب تانك فتحي وعينك سكوني وياء اولينك كسريله عيبه نسبت قلمق وعيبلو قلمق معناسنده كلور
تقول عيبته اي نسبته الى العيب وعيبته اذا جعلته ذا عيب التعيب فتحتينله وبانك ضمي وتشديديله مثل يقال تعيبه اي جعله ذا عيب
التعيب عينك فتحي وبانك سكونيله شول نسنه دركه اكا اسباب قورلر وفي الحديث الانصار كرشي وعيبتي يعني انصار بنم جماعتم وخواصمدر
زيرا انلري حفظ ايدرلر نيجه كه اسبابي حفظ ايدوكي كبي وكرشي كافك فتحي وراء مهمله نك كسريله وشين معجمه ايله جماعت معناسنده العيب عينك
كسري وراك فتحي ايله عيبه نك جمعيدر مثل بدره وبدر العياب عينك كسريله والعيبات عينك فتحي وبانك سكونيله دخي عيبه نك جمعيدر فصل
الغين الغب غينك كسريله دوه نك بركون صويه كلوب بركون ترك ايتمك تقول غبت الابل تغب غبا من الباب الاول وتقول غبت
عن القوم اذا جئت يوما وتركت يوما وبركون اسيمه طوتوب بركون ترك ايتمكه غب ديدكلري بوندندر و زيارتده اولور بعضلر ايتدي
هفته ده بركره اولمقدر يقال زر غبا تزدد حبا وهر شينك عاقبته غب ديرلر يقال غب الامور اي عاقبتها واواخرها
رايحه بغيلانق معناسنده كلور يقال غب اللحم اي انتن واخشاملق معناسنده كلور ومنه قولهم رويد الشويغب يعني شوي تاني ايله
اخشام دن صباحه وصباحدن اخشامه تأخير ايتمكه الغابة والغوب كون اشدي طولاجي يقال ابل بني فلان غابة وغوابا
الاغباب بكسر الهمزة بركون كلوب بركون ترك ايتمك تقول اغبت عنهم اذا جئت يوما وتركت يوما ويقال اغبنا فلان اي اتانا غبا
وفي الحديث اغبوا في عيادة المريض واربعوا يعني بركون زيارت قلوب بركون ترك ايله ياخود ايكي كون ترك ايدوب چهارنجي كون زيارت قيل

واغبّت الابل دیرلر دوه‌یی کون آشری صو ویرمغه واغبّت الحمی وغبّت دیرلر بو معنایه وفلان لا یغبّ عطاؤه دیرلر یعنی
بر کون عطا ایدوب بر کون ایتمک اولمز بلکه هر کون عطا ایدر **التغبیب** تانک فتحی و یاء اولی‌نک کسریله دفع ایتمک یقال غبّب عنهم
بالتشدید اذا دفع عنهم وتغبیب بر حاجتده ابرام ایتمک یقال غبّب فلان فی الحاجة اذا لم یبالغ فیها **المغبّة** شول قیوندر که بر
کون سودی صاغله و بر کون ترک اولنه **الغبّة** غینک ضمیله طوشغل دیدکلری قوشک یاوریسیدر که بنی یشکر قبیله‌سنک ایدی و بر دکن
کون سودی صاغلوب اخشام اوذرینه **الغبیبة** غینک فتحی و بانک کسریله شول قیون سودیدر که صباح وقتنده صاغلوب اخشام اوذرینه
ایچون حبس اولنه واو دخی اولشدر **الغبغب** بعناه وغبغب‌نک ده
سوده صاغیلوب حبلوه دکلکده بولنور **العبب** فتحتینله شولدر که صوک دفوسک کاکی السنه‌ده حرکاری **الغبغب**
بر موضعک ایدرکه حجاج انده قربان بوغزلرلر واول بر کیچوک طاغدر **الغرب** غینک ضمی و رانک سکونیله کتی کیتمه و ولایتدن ایرو دوشمک
شام شهرنده غرب دلو بر طاغک یاننده بر چشمه‌نک آدیدر **التغرّب والاغتراب** بعناها واغتراب اقارب‌دن غیری تزوج ایتمکه دخی دیرلر
کما یقال اغترب فلان اذا تزوج الی غیر اقاربه وفی الحدیث اغتربوا ولا تضووا یعنی اوغلکز ضعیف اولمسون ایچون اقربادن تزوج اولنمز دخی
ایجاب ایدر اکرچه اصلنه کی طبیعتی خوب اولور واصلی صادقیه ایله ولد ضعیف حاصل اولمق معناسنه‌در **الغریب** غینک فتحی و رانک کسریله وطن
ایرودوشمش کمسنه **الغرباء** غینک ضمی و رانک فتحیله غریب معناسنه‌در وجمعی اغرابدر اول کسنه‌لره دخی دیرلر **المغرب**
میمک ضمی و رانک کسری و تشدیدیله شول کسنه‌در که جانب مغربه حرکت ایلیه یقال هل جاءکم مغرّبة خبر یعنی شول خبر که اوزاق ولایتدن کلور یقال
شأو مغرّب ومغرب رانک کسری و فتحیله یعنی ایراق بر شأو شیئک فتحی و همزه‌نک سکونیله بر نسنه‌نک سکونی غایتی **التغریب** شهردن سورمک
نفی بلد معناسنه **غرّب** غینک ضمی و رانک فتحی و تشدیدیله بر طاغک آدیدر شام شهرنده و تبوکی کلب ولایتنده **الاغراب** همزه‌نک کسریله
بر غریب نسنه کتورمک یقال اغرب الرجل اذا جاء بشیء غریب و قریبا خطولره دخی دیرلر تقول اغربت السقاء اذا ملأته وغربت ولعنه
دخی دیرلر یقال اغرب الرجل اذا صار غربیا و بر کسنه‌نک بخی زیاده اولمغه دخی دیرلر یقال اغرب الرجل علی اللجم فاعله ای اشتد وجعه
الاستغراب بر نسنه غرابت وزد واولمق یقال استغرب فی الضحک ای اشتد ضحکه و کثر **المغرب** میمک ضمی و رانک فتحیله اق اولان نسنه ابیض معناسنه
وحیوانک کیرپکی بیاض اولمغه دیرلر یعنی کوزینک قپاقلری آق اولمغه مغرب دیرلر تقول اغرب الفرس علی ما لم یسم فاعله اذا فشت غرته حتی تأخذ العینین فتبیض
الاشفار یعنی ایکی کوزینی اقلایوب کرپکی بیلری دخی اغرب بولیه دیرلر کرپکی بوغلین کوز زیاده کوک اولور و خشند کرک
دیلری لونسه مغرب دیرلر صاحب صحاح حصان مغرّب تعبیرنده حنبلی واده نظر اولنه کر بویله دیشدر مغرب بفتح الراء سپید و سپیدی
و کرانه‌ده ادهریجیز **الغراب** غینک ضمیله قرغه که طیوردن بر سیاه نوعیدر **الغربان** غینک کسری و بانک سکونیله غرابک جمعیدر **الاغربة** همزه‌نک فتحی و رانک
کسریله جمع قلتدر و غراب الفاس بالته‌نک کسکنی و اتکی دوه‌نک غرابی اوجه‌سند اولان کسکین یرلریدر واول قویروقدن یوقرو صاغ
اوجیله صول اوجیه‌نک بولشدوغی یردر بونکده دخی جمعی غربان کلور و رجل الغراب بر نوع صرفیدرکه دوه‌نک ممه‌سنده یملرلر یاوریسی امهسون دیو
الغربیب غینک کسری و رانک سکونیله دیاکده کری وعیله زیاده قره محل تأکیدده استعمال اولنور یقال هذا اسود غربیب ای شدید
السواد و تحقیقه غرابیب سود دینک سودی غرابیبدن بدل قیلورلر زیرا الوانک تأکیدی تقدیم اولنمز **الغرب** غینک فتحی و رانک سکونیله
والمغرب میمک فتحی و رانک کسریله یعنی واحد وغرب دیو کوز یاشی چیقاجق یره دخی دیرلر جمعی غروب کلور و هر کوز لحینه غربان واد دریری
کوز بکاندن و بری کوز قپغندن اسمی ایتدی غرب بر مرضدر که کوز یاشنک علی الدوام اقمسنی ایجاب ایدر یقال بعینه غرب ودیک
کسکین اولمسی وابدار اولمسی و غرب بیوک قوغه‌یه دخی دیرلر دلو عظیم معناسنه و قلیجک کسکننه دخی غرب دیرلر و هر نسنه‌نک کسکننه غرب
دیرلر یقال قلنا غرب ای حدة و فرسک غرب اولیورمه سنده اولان حدتی در تقول کففت من غربه و فرس غرب ای کثیر الجری یعنی
زیاده یوریجی و غرب شول طرح دیرلر که کوز یاشی اقدوغی یرده اولور تا سوریجی دائما صولیمندن خالی اولماز **مغیربان الشمس** دیدکلری
بر تصغیردر که مکبرنده دوکمشدر که مؤنثک تصغیریدر کویا که مؤنثانه تصغیر قلمشلردر یقال لقیته مغیربان الشمس یعنی مغربات کلور
مفارق الراس دیدکلری یرکبی کویا که موضع غروبی اجزا اعتبار اتشلردر کون هر بار تقرب ایتدیجه یعنی تنزل ایتدیجه هنکه جزء کبیری کیدر دیو
اعتبار بناء جمع اتشلردر **الغروب** غینک ضمیله ایراغ اولمق یقال غرب من الباب الاول ای بعد ویقال اغرب عنی ای تباعد ویقال غربت
الشمس غروبا ای غابت و غروب کون باتمسی اقاجق یرلر علامتر و غروب کون باتمسنه دخی دیرلر دموع معناسنه وفی بعض النسخ الدموع
الوها والخفخفة یعنی اینش یرلر و غروب دیشلک کسکنی و اولمسی حدة الاسنان معناسنه و دیشک ابدار اولمسنه ده دیرلر **الغارب**

غرب

راءنک کسریله اوجله و دجله بیوکنک آره یری و حبلک علی غاربک دیدکلری بو ندر استدوکی یره کیت دیمکدر و بو مثلک اصلی بودرکه دوه‌جی
ناقه یاشنده یولار واراکین اوتلاسه یولاری غاربی اوزرینه براغورلر زیرا یولاری کوردکجه اوتلاغی اسندن حظ الماز **غوارب**
فتحتینله و رانک کسریله صونک موجنک اعلاءسنه دیرلر غوارب بلدان ناخوذدر یعنی دوه‌نک اعرونیه تشبیه ایدوب دیمشلردر **الغرب** غینک
و رانک فتحیله کومش فضه معناسنه بعضلر ایتدی کومشدن اولان جام‌در و غرب خمره دخی دیرلر و غرب قیونده بر مرضدر که ناقه‌دار اولان سغف
وسعف سین مهمله و عین مهمله‌نک فتحیله بر مرضدر که اولکله ناقه‌نک توی دوکلور و کوزلرینک قلاری دوکلور و غربا اول مرضه مبتلا اولمغه
دخی دیرلر یقال غربت الشاة من الباب الرابع و غرب شول صویه دیرلر که قیو ایله طوادی صو ایچیرکن اخور ارسنده قوغه‌دن طملایوب اوذمان
ایچنده رایحه‌سی متغیر اولور و غرب قواق اغاجی سپیدار معناسنه و غرب شول اوقه دیرلر که کیم اتدوکی معلوم اولمایه یقال اصابه
سهم غرب بیصافة لا بیصاف یسکن و یحرک واختری بو معنا مده الوزب شول اوق کر اندن قدن صکره بلنمایه دیشدر غلط اشدرد
الغضب غینک فتحی و صادک سکونیله برشی ظلماً الماقدر تقول غضبته منه وغضبته علیه یعنی بو معنیه دخی غضب دیرلر **الاغتصاب**
همزه‌نک وتانک کسریله مثل الغصب **المغضوب** میمک فتحی وغینک سکونیله غضب اولنان نسنه **الغضب** فتحتینله خشم ایتمک یقال غضب علیه غضبا
من الباب الرابع بعضلر ایتدی غضبت لفلان دیرلر حی دیرسه و غضبت به دیرلر اولی ولسه **الغضب** غینک فتحی وضادک سکونیله
ابو السکیت ایتدی شدید الحمره اولان نسنه‌یه دیرلر یقال احمر غضب **المغضبة** میمک وضادک فتحیله بعناه **الاغضاب** همزه‌نک کسریله غضبه
کتورمک یقال اغضبته انا فتغضب **التغضّب** فتحتینله وضادک ضمی و تشدیدیله غضبه کلمک **الغضبان** غینک فتحی وضادک سکونیله غضبناک
اولان کسنه **الغضبی** غینک فتحی وضادک سکونی والفک قصریله مؤنثیدر یقال رجل غضبان وامرأة غضبی و غضبی دوه‌سوری ایسندن یوز عدد
دخی اطلاق اولنور و بو موضعده بو کیا الغلام داخل اولماز **الغضبانة** غضباتک مؤنثیدر بنی اسد لغتی اوزره و سایر نظایرنده دخی حال
بویله‌در **الغضابی** غینک فتحیله جمعی قوم غضبی و یقال قوم غضابی وفی النسخ المصححة من الاصل قوم غضابی بضم الوین مثل سکاری و کاری
وفیه نظر بان ضم الاول فی اربعة الفاظ فقط کسالی و سکاری و عجالی و غیاری علی ما صرح به ثعلب فیه الا ان یقال لغة
وبهما الفتح والضم والتمثیل مبنی علی الفتح والضبط الواقع فی النسخ من الناسخین **الغضبة** غینک وضادک ضمیله وبانک تشدیدیله سریع
الغضب اولان کسنه یقال رجل غضبة ای یغضب سریعا **المغاضبة** میمک ضمی وضادک فتحیله کورلک ایتمک مراغمه معناسنه یقال
غاضبه ای راغمه و قوله تعالی وذا النون اذ ذهب مغاضبا ای مراغما لقومه **الغضوب** غینک فتحی وضادک ضمیله دوه‌ک یوزلو
یقال امرأة غضوب ای عبوس **الغلب والغلبة** غینک ولامک فتحیله **والغلب** لامک سکونیله غالب اولمق یقال غلبه غلبا وغلبة من الباب
الثانی ایضا قال الله تعالی ومن بعد غلبهم و هو من المصادر المفتوح العین مثل الطلب فراء ایتدی محتملدرکه آیت کریمه‌ده غلبهم اصلنده غلبتهم اولوب
و تا ضمیره اضافتله دوشمش اوله **المغالبة** میمک ضمی ولامک فتحیله غلبه ایدشمک یقال غالبه مغالبة وغلابا **غلوب** غینک فتحی
مثل قطام بر عورتک آدیدر **التغلّب** تانک فتحی ولامک ضمی و تشدیدیله قهرله حکومت ایتمک یقال تغلب علی بلد کذا ای استولی علیه قهرا
التغلیب تانک فتحی وغینک سکونیله ایله غالب قلمق یقال غلّبته انا علیه تغلیبا **الغلّاب** غینک فتحی ولامک تشدیدیله کثیر الغلبة اولان **المغلّب**
میمک ضمی ولامک فتحی و تشدیدیله مراد مغلوب اولان و مغلوب شو اولان شولکسنه‌درکه نظماً اقراندن ایلوکنه حکم اولنمش اوله
کویاکه اقرانی اوزرینه غالب قلمش اولور بو لفظ مغلّب اضداده‌دندر و صاحب صحاح مغلّب نام شاعری دیشدر خطا اتشدر زیرا
اسم جنس اولور علم اولماز **تغلب** تانک فتحی و لامک کسریله بر قبیله‌نک باباسی اسمیدرکه اول تغلب بن وائلدر و عربک مؤنث اعتبار ایدوب
تغلب بنت وائل دیدوکی قبیله اولمق تأویلی ایله‌در نته‌کم تمیم بنت مر دیرلر قبیله تأویلیله و تغلب قبیله‌سی سابقا غلبا ایله تسمیه
اولنمشیکن **التغلبی** تغلبیه منسوب کسنه لا والعکس رایکن نسبتده مفتوح ایدرلر تولّی کبی اندن حذف ایدوب یای نسبته متصل قیلدیلر و کاه
اولورکه تغلبی دخی دیرلر لامک کسریله لاحدل یعنی عرفین سکسی یر اولدوغندن او توری بر نونک خلاف قیاسدر نسبتده میمک کسری جایزدر
اولماسیدر **الاغلب** همزه‌نک ولامک فتحیله غلبه‌سی اشکار اوله کسنه تقول رجل اغلب اذا کان ایی الغلب غلیظ الرقبة والاغلب العجلی احد الرجاز
الغلب غینک فتحیله والفک مدیله سرکش و عنترداولان نسنه یقال هضبة غلباء یعنی صرپ طاغ و عزة غلباء یعنی قوی دولت وحدیقة
غلبا **الغلب** غینک ضمی و لامک سکونیله جمعی یقال الحدائق غلب الاغلیاب
قوله تعالی وحدائق غلبا یعنی کوچ باغچه که اشجاری بربرینه کرمشدر اولمشدر

غضب

غضب

غلب

غرب

هوزه نك كسرى وغينك سكونيله بابخه نك ايچاری وبناتاتی كمالن بولوب بربنه صارشمق يقال اغلولب العشب اذا بلغ والتف المغلبه غينك فتحى وياتك سكونى وحانك فتحيله ضد وكمكك فتحى وبانك تشديديله غلبه ايتمك وصفت دخى استعمال اولنور يقال رجل غلبة اى يغلب سريعا الغرهب غينك فتحى وحانك فتحيله ظلمت الغيا غينك فتحى وهانك كسريله غريبكجى يقال الفرس ادهم غرهب اذا اشتد سواده الغرهب بالفتحين غفلت يقال غرهب عن ابن الراجح وفى الحديث سئل عطاء عن رجل اصاب صيدا غربيا قال عليه الجزاء ابو عبيد ايتدى بونك معناسى بو محرم اولان حالده بر صيد صيدلدى حضرات غفلتلرندن يكدر الغيب بالفتح

غيب

والغيبه كذلك بالفتح والغياب والغيوب بفتح الغين فى الاول وضمها فى الثانى والمغيب بفتح الميم كوزدن غايب اولمق تقول غاب عنه غيبا وغيبة ومغيبا وكون طوغاق معناسنده استعمال اولنور يقال غابت الشمس اى غربت وغيب وذبر دخى ديرلر ادفون ظلمت معناسنه الغيب غينك ضمى وياتك فتحى وتشديديله والغياب غينك ضمى وياتك تشديديله والغيب فتحيتله غايبكجى ويا الفه قلب اولنمدى يا متحرك اولوب ما قبلى مفتوح ديرا غيب حيدنك تثنيه اولنمشدر كه حيد مصدردر بعده احيدن مأخوذدر ومصدرده قلب اولنمدى اصلده دلالت اتسون ايچوندر واكرچه غيب جمع وحيد مصدردر ولكن جايزدركه غيبه دخى مصدر نيتى اولنه واحيد جولده وهه ديرلر كه باش جماعة وصولنه تحريك ايدهميه لرض وبو سببدن احيد حملكه دخى اطلاق اولنور كه بوندن اوتوزى صاغه وصوله التفات اتدوكى ايچوندر التغيب على وزن التكريم غايب قلماق يقال الغيبه انا الغيابه غينك فتحيله برشنى تكذير فتر معناسنه يقال غيابة الجب وغيابة الوادى لعترها وجب جيكه ضمى وبانك تشديديله قيو معناسنه درتفوله وقعنا فى غيبة وغيابة اى هبطة من الارض يعنى الچق يره واقع اولدق كه هبطة هانك فتحى وبانك سكونيله الچق يره ديرلر الغياب فتحيله كذلك قعر معناسنه در ومنه قولهم عنه غيابة اى فى قبره التغايب تانك فتحى وياتك ضميله غايب اولماق يقال فلان يشهدون احيانا ويتغايبون احيانا المغايبه ميمك ضمى وياتك فتحيله برى برندن غايب اولماق وبر بونك غيبتنده سوز سويلشمك فتحى خلاف المخالطة الاغابه همزه نك كسريله عورتك زوجى غايب اولماق يقال اغابت المرأة اذا غاب عنها زوجها المغيبه ميمك ضمى وغينك كسريله زوجى غايب اولان عورت والمشهد بلا هاء دخى حاضر ولا يحضرت الاغتياب همزه نك وتانك كسريله غيبت ايتمك يقال اغتابه اغتيابا الغيبة غينك كسريله اسمدر اغتيابدن وغيبت بر مستور كسنه نك ادبخه بعض كلمات ايتمكدركه انى ايشتسه غمناك اوله بو مقوله كلمات اكر كرچك ايسه غيبت اولور واكر يلان اولور سه بهتان اولور الغابة بوك كه انده جانورلر يا بوزسا نلولر كيى مثلو يقال الليث غابة الغاب غابه نك جمعى بو بابده واوى كلدى وغابه برمو ضعك اسميدر حجازده التغييب فتحتيله وياتك ضمى وتشديديله غايب اولمق يقال تغيب عنى وكاه اولور كه حرف ودرت سيرا ايچون تغيبنى دخى ديرلر فصل القاف

قأب

قأب قافك فتحى وهمزه نك سكونيله طعام يمك يقال قأبت الطعام من الباب الثالث اى اكلته وصو قاپنده اولان صوبى جملة ايچمكه دخى ديرلر يقال قأبت الماء اى شربت كل ماء فى الاناء القأب قافك وهمزه نك فتحيله صوبى چوق ايچمك يقال قئب الرجل من الباب الرابع اذا اكثر من شرب الماء مثل صب كه صاحب فى صوبى چوق ايچكه ديرلر على ما مر المقأب على وزن مفعل صيغة منه هو مقأب القبوب مثقلات قوريمق ودرى قورعنه دخى ديرلر وخرما قورعنه وياره قورعنه دخى ديرلر يقال قب اللحم يقب قبوبا من الباب الثانى

قبب

اذا ذهبت ندوته يعنى باشلق كتسه وكذلك يقال قب الجلد والتمر والجرح اذا يبس وذهب ماؤه وجف القبيب قافك وبانك فتحيله بسل اولمق بادنك ميان معناسنه اللاقب فتحتيله اورتالغى اينجه اولان حيلوه دركى ايشى يقال امرأة قباء اى بينة القبب يعنى اورتالغى اينجه يا دنك ميان معناسنه على ما مر القب قافك ضميله ابنك جمعى يقال الخيل القب قادنى ايچلو يا رقلين ايتلر القبقبه قافينك فتحى وبانك سكونيله ديشلرى بربرنه اورمقدن حاصل اولان اواز يقال قب الاسد يقب من الباب الثانى اذا سمع قبقبته انيابه وقبقبه ايتك قارندن ايشيدلن اوازه دخى ديرلر وقبقبه مصدر دخى كلور ارسلان جاغرمق معناسنه يقال قبقب الاسد اذا هدر العتيب قافك فتحى وبانك كسريله قادنى اواز ويرجى آت العقاب قافك فتحى وبانك سكونيله زياده جاغرچيده وهو جمل هدار معناسنه القبقب قافينك فتحى وبانك سكونيله قادن معناسنه القابة بانك تشديديله قطره معناسنه در يقال ما اصابتنا العام قابة وما اصابتنا قابة يعنى واحد وقال ابو زيد ما رأينا العام قابة اى قطرة ورعد معناسنه ده كلور قال الاصمعى ما سمعنا العام قابة اى صوت رعد كوبا كه اصمعى قابه بى قبقبه دن مشتق اعتبار اتمشدر ابن حكيك ايتدى بو دليلى اصمعى غيرى كمسنه انمامشدر القب قافك فتحيله شول اغاجدركه بكره نك اورته سنده در او دزه يه المحوردن ديشلر قورشدر وقب باش معناسنه ده كلور يقال عليك بالقب الاكبر اى بالرأس الاكبر وقب كوكك يقاسنه ديكلن پارچه دخى ديرلر وبعضلر ايتدى قب قطع معناسنه ده كلور يقال قبه اذا قطعه القب قافك كسريله شول اوجه كمكدركه ارقه جانبندن ايكى سكرده نك اره برنده اولوركه ادم اوندن ردقه اينكى اوزرنه اوتورد تقول الزقك قبك بالارض وبر قومدن شبيراوقى

اسكى اولادى كسنه يه دخى قب ديرلر يقال هو قب القوم اى شيخهم القبة قافك كسريله قيونك قات قات اولان اشكنبه سى كه اكا سلسان قارين دخى ديرلر وكاه اولور كه تخفيف اولنور القبة قافك ضميله بنادن مدور اولان سقفدر القباب قافك كسريله والقبب قافك ضمى وبانك فتحيله قبه نك جمعى در المقبب ميمك ضمى وقافك فتحى وبانك فتحى وتشديديله قبه لو اولان او يقال بيت مقبب اذا جعل فوقه قبة وصحفة قبة فى مقبب ديرلر انده دخى قبه هيئتى اولدقى ايچون القباقب قافك اولى نك فتحى وقاف ثانيه نك كسريله جكجك ايلك عقبنده اولدوغى تقول لا اتيك العام ولا قابل ولا قباقب دينه بلاتمام در القباقب جهار دخى ديدوكم جيوى نقلته ختا الفدرا الاقتبات كسمك يقال اقتب فلان يد فلان بتشديد الباء اذا قطعها وطوقبل حماد قبان بر نوع بو جكدر كه چكركه شكلنده در قنادى يوقدر واكا دوججك ديرلر بعضلر ايتدى شول بو جكدر كه يا اقدى بره يا پشو ريسان قادى ده بو حركتى معناسنه وهاشه دقباب فلاندن وفقنا وذه در زيرا بوب طايفه نك بونى عن سفر فستعمال اندر لر وكر فعال ورنى ولا يبدى مصرف اولور دى تقول دليت قطعتا من قبان يعنى بر برسورى كوردم حماد قبان ويد كاري بو جكلردن القتب كوچك ده بالا يندركه

قتب

اوده معتاد دوه در القتب قافك كسرى وتانك سكونيله قيودن صوچكن دوه نك آلات واسبابى كرك بكوه لرى ولسون كرك ايلرى اولسون كرك ساير الك اولسون وقتب بونساق معناسنده كلور الاقتاب همزه نك فتحيله قتبك جمعيدر وقيث مؤنثدر بعضلر ايتدى اقتاب مؤنثدر وقتبه بالهاء وبعضلر ايتدى قتب قارننده اولان باغلى باغرسقه ديرلر حوايا معناسنه كه باغلى اوليان بوسغه اقصاب ديرلر حوايا ديرلر القتيبة قافك ضمى وتانك فتحى ويانك سكونيله قتبه نك تصغيريدر وقتيبة لفظى ايله رجالدن بعض كمسنه تسميه اولنمشدر القتبى قافك ضمى وتانك فتحيله قتيبه منسوب اولان كسنه كم جهنى ديرلر جهينه يه منسوب اولنديغى وجهينه بر قبيله نك اسميدر الاقتاب همزه نك كسرى وقافك سكونى وتانك كسريله دوه اوزرنه پالانى اورمق تقول اقتبت البعير اقتابا اذا اشددت عليه القتب وقتب فتحيله دوه پالاننه ديرلركه مردوانى

قحب

القتوبة قافك فتحى وتانك ضميله شول دوه دركه اوزرنه پالانى اورسلوكه تا داخل اولدوغنه باعث بود ركه پالان اورلن دوه نك فى تراود اولمسى بكثير فعل مراد دكلدر حالاكه صيغه فعوكه صيغ تكثير ايچوندر نتكم حلوبه ده وركوبه ده حال بو يله در القحاب قافك ضميله القحبة آتك ده ونك اوكوركنه ديرلر سعال الخيل معناسنه وكاه اولور كه ادم اوكسوركنه دخى اطلاق اولنور يقال قحب يقحب من الباب الاول قافك فتحى وحانك سكونيله يا رعورتكله ومولى در القحبة قافك فتحى وحانك سكونى وطانك فتحيله يدو اورمق يقال قحبه اى جرعه وبركه اوذه قليج صيرمق يقال قحطبه بالسيف اى علاه بيه اوذه حواله ايلدى قحطبه قافك فتحى وحانك سكونى وطانك فتحيله رجالدن بر كسنه نك

قرب

اسميدر القرب قافك ضمى وراتك سكونيله يقين اولمق يقال قرب الشئ قربا من الباب الخامس اذا دنا وقوله تعالى ان رحمة الله قريب من المحسنين ولم يقل قريبة لانه اراد بالرحمة الاحسان ولانه لا يكون تانيث حقيقيا جاز تذكيره وفيه تامل فان ذلك الجواز فى الاسناد الى الظاهر دون الضمير وقال الفراء اذا كان القريب فى معنى المسافة يذكر ويؤنث واذا كان بمعنى النسب يؤنث بلا اختلاف بينهم تقول هذه المرأة قريبتى وقرب بعيدك حندنه دخى اطلاق اولنور وقرب رانك ضميله وقرب رانك سكونيله عمرو عسركى شاكله دن مراق بطنه وادنجه در ونا كمه بعبها يله بو كره دخاصره معناسنه بومراقيه بمك فتحى وقافك كندلك تشديديله قارنك بو شلق يرنه ديرلر وقرب حده اولان قرابت ده ديرلر على ما مر القربان قافك كسرى وراتك سكونيله كندلك يقين اولمق يقال قربته او قربه قربانا من الباب الرابع اذا دنوت منه القرابة قافك كسريله صو على ما مر القرب فتحتيله كمك صويه سنك بينكده بركيجه لك مسافه واذا كن يقال قرب او قربة قرابه مثل كتبت كتابة اذا سرت الى الماء وبينك وبينه ليلة القرب اسم منه اصمعى ايتدى براعرابى ايدى سؤال ايدوب ما القرب ديدم ايتدى كيجه يورمكدر صباح صويه يرمك ايچون واكا سؤال ايدوب ما الطلق ديدم ايتدى كيجه يورمكدر كون اشرى صويه وارمق ايچون يقال القرب حبا من اى لا شئ فيه وذلك ان القوم يسيمون الابل وهم فى ذلك يسيرون نحو الماء فاذا بقيت بينهم وبين الماء عشية عجلوا نحوه فتلك الليلة ليلة القرب يعنى وقرب كيجه ايله اكمدر بمكى دوه بى اوتا دورو صويه يلدركى قيمق واوله شولكه ما بينده بركيجه قالسه الاقراب همزه نك كسرى وقافك سكونيله قومق دوه لرى صويه قريب اولماق بركيجه لك مسافه قالمق يقال اقرب القوم اذا كانت ابلهم قوارب القاربون راتك كسريله دوه لرى صويه قريب اولان كسلر ولا يقال مقربون قال ابو عبيد هذا الحرف شاذ القارب راتك كسريله كوچك كمى سفينة معناسنه كه كيمى لر بعض حوايجلرى قوللغنه قايل اولسون ديو حفيفا ايدرلر بعضلر ايتدى قارب شول كمسنه دركه كيجه ايله صو طلبنه چقيه كوندوز نصو طلبنه چقنه قادب ديرلر القرب قافك فتحى وراتك كسريله قليچ قننه قويمق يقال قرب السيف اذا جعلت فى القراب وقراب قليچ قننه ديرلر كه كمى قريب كلور المقربان قافك ضمى وراتك سكونيله شول نسنه دركه انكله حق تعالى يه تقرب حاصل اولور تقول منه قربت لله تعالى قربانا وقربان پادشاهك مقربى اولان كسيه دخى ديرلر القرابين جمعى دخى بجا وكمك معناسنه يقال فلان من قربان الامير ومن بعدائه بو تعبيردن فهم اولنان بودركه

قربان قریبک جمعی دخی اولا بُدان ییبک جمعی اولدوغی کبی نتکم باب الداله بعدک تفسیرنده تصریح اولنشدر التقرب فتحیله ودخی ضمی
تعدیله خدای تعالی یه برشیله قرب طلب ایتمک یقال تقرب الی الله بشیء ای طلب به القربة عنده التقریب علی وزن التکریم برنسنه یقین قلمق
یقال القربه تقریبا ای ادنیته وتقریب اتک بر جنس سکرتمه سنه دیرلر اکی الن قالدروب مچایرد قوبمغله که معتاد اولان سکرتمه نک یا دونده در ومعتاد
اولان سکرتمه حضر دیرلر حضر حا مهمله نک ضمی ایله ضاد معجمه نک سکونی ایله واتک اکی درلو تقریبی واردر بری اعلی وبری ادنادر الاقتراب همزه نک
وتانک کسریله یاقلشمق یقال اقترب الوعد ای تقارب المقاربة میمک ضمی ودانک فتحیله یقلشمق ایتمک ودیمک کوترک وبعیده
بکنز بهایه قابل اولمق یقال قاربته فی البیع مقاربة المقارب میمک ضمی ورانک کسریله ایو ایله یتلونک بیننده متوسط الحال اولان ولا تقال مقارب
بتر اولا کیرو بوبجلین دجوز اولان نسنه یه ده مقارب دیرلر تقول اقرب القدح اذا ملاه وعورتک ولادتی قریب اولمق یقال اقربت المرأة اذا
قرب ولادها اذا وقتنده دخی حالبو اولدر اما نافلیجین اقربت الناقة دنمز المقرب میمک ضمی ورانک کسریله ولادتی قریب اولان المقرب
رانک فتحیله مکرم اولان ات که صاحبی انی یانندن ایرمایه مونثی مقربة کلور بعضلر ایتدی بو حالت مونثه مخصوصدر تا که انکا یوزیتقر
یقین اولمایه المقادیب میمک فتحی ورانک کسری ومدیله جمع مقرب علی قول البعض القربان والقرب قافک فتحی ورانک سکونیله ایکسنده دخی طولفنه
قریب اولان نسنه یقال القدم قربان وجمعی قربی وقدحان قربانان وجمعی جملرک ضمیله اغاجدن اولان جناق یاخی کاسه سر معناسنه
القراب قربانک جمعی مثل عجلان وعجال العجلان عجله ایلجی دیمکدر وقراب قلیجک شول قابینه دیرلرکه قینله و باغلمجینه قورلر وفی المثل
الفراد بقراب اکیس ومقدمه جاد النقد. قنک کندوبر حلاق اولنوردیمش ومنکل معناسی بودرکه حالنده قلیج قینده وایکن تجوزعاقل ایتمیدر
وقراب یقین اولماغه دخی دیرلر القربة صوچکان مشک القربات والقربات رانک سکونی وفتحی وکسریله قربه نک جمع قلتی القرب جمع کثرتیدر کیوز
بوبجلیوم حرامه که فصلة وذئا وذره در مثل سدرة وفقرة انکچ جمعنده عینک سکونی وفتحی وکسری جایزدر القرابة قافک فتحیله احمدر حمده دیمکدر
معناسنه وبوا صلنده مصدر ایدی تقول بینی وبینه قرابة القرب قافک ضمی ورانک سکونی والفک قصریله والمقربة والمقربة میمک فتحی
ورانک ضمی وفتحیله والقربة والقربة کذلک رانک سکونی وضمیله یعنی القرابة القریب قافک فتحی ورانک کسریله خصم یقال هو قریبی وذو قرابتی
الاقرباء همزه نک فتحی ورانک کسری والفک مدیله قریبک جمعی الاقارب همزه نک فتحیله ورانک کسریله والقرابات قافک فتحیله کذلک جمعی تقابلهم
اقربائی واقاربی والعامة تقول هو قرابتی وهم قراباتی القرابة قافک ضمیله وتیبی معناسنه در ومنه قولهم ما هو بشبیهک ولا بقرابة
من ذلک یعنی اول کسنه کا بکزر دکلدر وسکا بکزینه قریب اولودخی دکلدر القریبی قافک ورانک فتحیله وقافک سکونیله والفک مقصوریله
ایا قلری اوزون بوجکه دجنعسا یعنی طکوز الی شوردنه بکزر یا اندنه دخی بوجک اولور وفی المثل القرنبی فی عین امها حسنة القرشب قافک
کسری وشینک فتحی ورانک تشدیدیله شول بکنه بسن معناسنه القرضبة علی وزن الدحرجة کسمک یقال قرضبه ای قطعه وبر یابس نسنه یمکه دخی دیرلر
یقال القرضب الرجل اذا اکل شیئا یابسا القرضاب قافک کسریله شول کسکین قلیج درکه کمیکلری کسر واوغری معناسنه ده کلور القرضوب قافک
وضادک ضمیله کذلک اوغری معناسنه وکدا اولودکه فقیره دخی قرضوب دیرلر القراضبة قافک فتحی وضادک کسریله قرضابک وقرضوبک جمعی
القراضبة قافک ضمی وضادک کسریله بر سونک ایمیدر القرطبة برکسنه یی اردی اوزره برقمق یقال قرطبه ای صرعه علی قفاه. القرطبی قافک
وطانک کسریله ورانک تشدیدیله والفک قصریله بر نوع اویندر القرعبة قافک کسری ورانک سکونی وطانک فتحی وعینک سکونیله برشی دیمک اولور
یقال ما عنده قرطعبة ولا قرطعبة ولا قرطعبة ولا سعنة ولا معنة ای شیء ابوعبید ایتدی بر احد بولمدقکه بوکلمه لرک اصل معنالرن بیلور بعضلر ایتدی قرطعبه
بر پاره بز درقه معناسنه در وقد علی قرطعبة حرفی بو دلیلوعو ره تدر وسعنه ومعنه چرچیش ونان معناسنه در وبعضلر ایتدی سعنه ومعنه قلیل
وکثیر معناسنه در القرهب قافک فتحی ورانک سکونی وهانک فتحیله ایشلو اوکوز القسب قافک فتحی وسینک سکونیله بر کسنه صلب معناسنه قب
شول کلور دکی بک قوری خرما یه دخی برکه اغزده طاغلور القسیب قافک فتحی وسینک کسریله طولو بل وشدید معناسنه در بعضلر ایتدی معناسنه ده کلور
دیدی یقال العریت بالنهر وله قسیب ای جریة وتقول قسیب یقتسب ابابا الثانی القشب قافک فتحی وشینک سکونیله قادشدرمق ومعناسنه
کلور الاقشاب همزه نک فتحی وقافک سکونیله جمعی وقشب قشبا ایچو یکده دیرلر یقال قشب قشبا من الباب الثانی وطعام ذو قشب غذا دخی دیرلر یقال
قشب طعامه ای سمه دیرون لفله اکاعفوه ده دیرلر یقال قشبه اذا ذکره بسوء و بولشدرمق معناسنه ده کلور یقال القشیب قشیب ای لطخه به ویحی
قبحه ای بتلوث قیلدی وکسب ایتمک معناسنه ده کلور یقال اقتشب الرجل واقتشب اذا اکتسب حمدا او ذما القشیب قافک فتحی وشینک کسریله طعام
ذو قاتمق کسنه یقال النسر قشیبا اذا خلط له فی لحم یا کله سم فاذا اکله قتله فیوخذ ریشه یعنی کرکسه یلکن الواعیجی ذو قاتوب ایدر ایدی

قب

قب

وقشیب جدید معناسنه دخی کلور یقال سیف قشیب ای حدیث عهد بالجلاء یعنی یکی اجلاش قلیج قشب خشب قافک کسری وشینک
سکونیله بی منفعت معناسنه تقال رجل قشب خشب ای لا خیر فیه الاقتشاب همزه نک وتانک کسریله یعنی القشب یعنی اکتساب معناسنه
علی ما مر انفا التقشیب تانک فتحی وقافک سکونیله اذا اتمک یقال قشبتی ریحه ای اذانی کانه قال سمتنی ریحه تقشب الحسب میمک ضمی وشینک
فتحی وتشدیدیله حسبی قاریشق اولان کسنه القصب قافک وصادک فتحیله قامش وهر مدور کمک که ایچی بوش ولا اکا قصب دیرلر وهر مدور
نسنه که کمکدن دوزلر اکا دخی قصب دیرلر وقصبیکا لردن صوا قدوغی یرلره ده دیرلر بعضلر ایتدی قصب البطحا شول اصولردرکه
درلردن قوییلره اقر وقصب نفس مجرایسی اولان طرقلره ده دیرلرکه عروق الربه دیرلر وقصب انجی کتان بزنه دیرلر وقصبا وزون جوهرلره
دیرلر قامش کبی اوله وفی الحدیث بشر خدیجة ببیت فی الجنة من قصب القصباء قافک فتحی وصادک سکونیله والفک مدیله مثله القصبة
فتحیله قصبک مفردیدر وقصبة الانف دیرلر برون کمکنه وقصبة القریة دیرلر وسط قریه وقصبة السواد دیرلر شهر وقصبه کبی
برون کمکیدر وکشیدن دوزلمن مدورنسنه در واحد نده قصبة دیرلر القصب قافک ضمیله وصادک سکونیله بغرسق که قارنده اولور
میم معناسنه میمک کسری وعینک فتحیله یقال هو یجر قصبه یعنی بغرسقنی چکر الاقصاب همزه نک فتحی وصادک سکونیله قصبک جمعی بو سببدن ساز
آلتنه طاندقلری کرشلره اقصاب دیرلر المقصب میمک ضمی وصادک فتحی وتشدیدیله قورجق صاج یقال شعر مقصب ای مجعد التقصیب
علی وزن التکریم اکنک بو معنده بشلمسی یقال قصب الزرع تقصیبا وذلک بعد التفریخ والتوریخ فایله وخا معجمه ایله اکنک دانه سی باراغی بتیا
القصائب قافک فتحیله شول کسه دن یاپی ساچلردر که انی قورجق دلق ایچون بوکرلر وانی درزلر که حارنمیه قابل اولا القصیب
قافک فتحی وصادک کسریله قصابک مفردی المقصبة میمک ضمی وصادک فتحی وتشدیدیله بو رلمش صاچ القصابة قافک ضمی وصادک تشدیدیله
امزک لوله معناسنه در ودوکه ده نخا استعمال اولنور القصاب قافک ضمیله قصابه نک جمعی القصاب قافک فتحی وصادک تشدیدیله
دودکجی یکسنه نای زن معناسنه وات حسا دیکسنه یه دخی دیرلر القاصب کذلک دودکجی کسنه وصودن امتناع ایدن دوه یه
دخی قاصب دیرلر یقال بعیر قاصب وناقة قاصب القصابة قافک کسریله دودکجیلق صنعتی القصب کسمک قطع معناسنه یقال قصب
القصاب الشاة قصبا من الباب الثانی اذا قطعها عضوا وتعییب ایتمک معناسنه ده کلور یقال قصبه اذا عابه وصودن منع ایتمک معناسنه ده کلور
تقول قصبت البعیر وغیره اذا قطعت علیه شربه قبل ان یروی یعنی صویه قانمزدن اول صودن قطع اولنسه بو یله دیرلر وصودن امتناع ایتمک معناسنه ده
کلور یقال قصب البعیر شربه اذا امتنع منه قبل ان یروی الاقصاب همزه نک کسریله وقافک سکونیله برکسنه نک دوه سی صودن امتناع ایتمک یقال
اقصب الرجل اذا فعلت ابله ذلک وفی المثل رعی فاقصب وبو مثل چوبانک بر برلرین علامتی ایچون استعمال ایدرلر زیرا دوه اوته دیما یاجیه صویه
راغب اولمز القضب قافک فتحی وضادک سکونیله کسمک یقال قضبه من الباب الثانی اذا قطعه وقضب بو یجه یه دخی دیرلر وقضب قضبیله
یعنی اغاج بوداغیله اوردمغه ده دیرلر یقال قضبه بالقضیب من الباب الثانی اذا ضربه به الاقتضاب همزه نک کسری وقافک سکونیله کسمک
کسمک یقال اقتضبه ای قطعه من الشیء واقتضاب کلامی بدیهة سویلمکدر یقال هذا شعر مقتضب یعنی بدیهة دنمش شعردر وبدیهة دنمش
کتابدر واقتضاب باش بلین ناقه یه بینمک یقال اقتضبت الناقة ای رکبتها قبل ان تراض ورباض رانک کسری وضاد معجمه ایله طوار باشی
الانقضاب همزه نک وقافک کسریله کسلمک انقطاع معناسنه یقال انقضب الشیء ای انقطع ویقال انقضب الکوکب من مکانه ای صار منقطعا
القضبة قافک فتحی وضادک سکونیله یونجه معناسنه المقضبة میمک فتحی وقافک سکونی وضادک فتحیله شول مکاندرکه انده یونجه بتر القاضب
والقضیب قافک فتحی وضادک کسریله زیاده کسیجی قلیج واغاج بوداغنه دخی قضیب دیرلر غصن معناسنه وباش بلین ناقه یه دخی دیرلر تقول
قضبت الناقة اذا رکبتها قبل ان تراض یعنی باش بلمزدن اول بینسه بو یله دیرلر وقضیب الحمار حمارک ذکرینه دیرلر وحماردن غیریده دخی اطلاق
اولنور المقاضیب غایت کسیجی قلیجلر قاضبک جمعیدر القضابة قافک فتحی وضادک تشدیدیله زیاده فضل خصوصنه قادر کسنه المقضب
قافک ضمیله بداقلر قضیبک جمعیدر التقضیب علی وزن التکریم اغاجک بداقلرین کسمک تقول قضبته تقضیبا اذا قطعت اغصانه
ایام الربیع القضابة قافک ضمی وضادک تخفیفیله اغاج کسلوب کسیلن اطرافنه دکن یاردلر المقتضب میمک ضمی وضادک فتحیله شول
کسنه درکه اکا برایش تکلیف ایدوب انی اول ایو ایشلمزدن اول القطب جرخ اغاجیکه دکرمن انک اوزرنده دونر قافک ضمی وکسری
جمله یه لغتدر وقطب قافک ضمیله شول یلدزدرکه جدیله فرقدان بیننده اولور وفلک انک اوزرنده دونر وقطب بر قومک اولو سنه
دیرلرکه انلرک امور دی انک اوزرنه دور ایدر القطبة قافک ضمی وطانک سکونیله شول اوقه دیرلرکه انکله نشانه اترلر وصاحب صراح قطبه

قضب

قضب

قطب

ستون نشانی برویی زننده دیشدر غلط ایتشدر قطبه قافک ضمی وطانک سکونیله برکسنه نک اسمیدر که اوغلی هرم بن قطبه دیرلر قاطبه تانک کسریله
باسمدرکه عمومه دلالت ایدر یقال جاء القوم قاطبة ای جمیعا القطیبة قافک فتحی وطانک کسری ویا ایله دوه نک قیونک بربرینه قاتلمش سودی القطب
قافک فتحی وطانک سکونیله والاقطاب همزه نک کسریله شرابی قارشدرمق یقال قطبت الشراب من الباب الثانی واقطبته وقطب چوالک قولپن بربرینه
بکوررمکه ده دیرلر اکر اکی جانبدن اولورسه سلق دیرلر وقطب الینی ده بشرمک خصم زماننده ایدرلر
یقال قطب بین عینیه ای جمع القطوب ضمتینله بمعناه والفعل من الباب الثانی القطاب قافک کسریله اسمدر مزج معناسنه وقطبه کمک معناسنه در
ومنه قطاب الجیب یقال او یندینی معناسنه التقطیب علی وزن التکریم یوز دیوشرمک یعنی صورتی صحلند. یقال قطب وجهه تقطیبا ای عبس
القطرب قافک ضمی وطانک سکونی ورانک ضمیله جنی قوشنک اسمیدر وقطرب محمد بن المستنیر النحوینک لقبیدر القعب قافک فتحی وعینک سکونیله
شول اغاجدن قدح کبی که یادر چوق اولوب قا دنلو اولا المقعب میمک ضمی وعینک فتحی وتشدیدیله شول آت طرنغنه دیرلرکه ایچی چقور اوله القعبة
قافک کسری وعینک فتحیله قعبک جمعیدر مثل جباه وجباة وجباء دلو منتره دیرلر بکم بکچید در التقعیب فی الکلام سوزی سویلرکن اغزی قصا
ایچون طوطا قارن دیوشرمک القعنب قافک فتحی وعینک سکونی ونونک فتحیله برکسنه نک اسمیدر رجالدن ونون زیاده اولمشدر القعضبة قافک
فتحی وعینک سکونیله دحرجه وزنی اوزره برنسنه یی کوکدن کسمک یقال قعضبه ای استأصله قعضب علی وزن جعفر رجالدن برکسنه نک اسمیدر
سکولر ایکیلیه شهیردر القیقب قافک فتحی ویاء مثناة نک سکونیله وقاف ثانی نک ضمی فتحیله والقیقبان براغاجدر که اکرلری اوندن
ایشلرلر ایکده شیئکبی القیقبی اولور لسان فارسیده اکا ازاد درخته دیرلر القلب قافک فتحی ولامک سکونیله یورک وکاه اولورکه عقله
دخی دیرلر قرا ایتدی باری تعالی نک ان فی ذلک لذکری لمن کان له قلب یعنی عقل قولنده قلب عقل معناسنه در وقلب برنسنه یی دوندرمکه دخی دیرلر
یقال قلبت الشیء من الباب الثانی وقلب توسکرمکه دخی دیرلر یقال قلبت القوم کما تقول صرفت الصبیان ویورکه اورمغه دخی دیرلر یقال قلبته
ای اصبت قلبه یورکی قوپرمغه دیرلر یقال قلبت النخلة ای نزعت قلبها وخرما قزرمقه دخی دیرلر یقال قلبت البسرة اذا احمرت وقلب
العقرب برمنزلک اسمیدر منازل قمردن که اول بریلدزدر که زیاده برآقدر ایکی جانبنده ایکی یلدز دخی واردر وقلب خالص معناسنه
کلور یقال هو عربی قلبا ای خالص یستوی فیه المذکر والمؤنث وان شئت قلت امرأة عربیة قلبة وثنیته وجمعته وقلب النخل کیرایی خرما
اغاجنک قلبی که ایچنده اولان اوذی ودر بونده اوچ لغت واردر قلب قلب قلب قافک فتحی وضمی وکسریله القلبة قافک کسری ولامک فتحیله
الانقلاب همزه نک وقافک کسریله دونمک یقال قلبت الشیء فانقلب ای انکب المنقلب میمک ضمی ولامک فتحیله اسم مکاندر ومصدر اولمق دخی
جائزدر منصرف لفظیله جائز اولدوغی کبی التقلیب علی وزن التکریم دوندرمک یقال قلبته بیدی تقلیبا التقلب برنسنه نک التی اوستنه دونمک
کما تتقلب الحیة علی الرمضاء یعنی نتکیم یلان ایسی قوم اوزرنده دونردر رمضاء راء مهمله نک فتحی ومیمک سکونی وضاد معجمه ایله
ایسی قوم دیمکدر القلب قافک ولامک فتحیله دوداغک ورکی طودلمق الاقلب دودرکی طوداق کمسنه یقال رجل اقلب القلباء قافک فتحی ولامک
سکونی والفک مدیله اقلبک مؤنثیدر طوداغی کنذ اطلاق اولنور یقال شفة قلباء دورکی طوداق معناسنه الاقلاب همزه نک کسریله
برنسنه نک دونمک قریب اولمق یقال اقلبت الخبزة یعنی اتمک دونمکه زمانی قریب اولدی وبرکمسنه نک دوه سنه قلاب مرضی عارض اولمق یقال
اقلب الرجل اذا اصاب ابله القلاب القلاب قافک ضمیله برمرضدر که دوه یه عارض اولور یوراکی آغرد وب وکوب قتل ایلر المقلوب میمک
فتحی وقافک سکونیله قلاب مرضنه مبتلا اولان دوه یقال قلب البعیر فهو مقلوب القلبة قافک کسریله علت معناسنه وقولهم مابه قلبة ای لیست به علة قال
الفراء هو مأخوذ من القلاب کما تقرأنها وقال ابن الاعرابی معناه لیست فیه علة یقلب لها فینظر الیه القلب قافک ضمی ولامک سکونیله بر
نوع بلزک جنسنی دوایه وقلب یلانه دخی دیرلر بلزکه تشبیه ایدوب المقلب میمک کسری وقافک سکونی ولامک فتحیله شول دمور دیرلرکه اوتکله
ایچون یردوندرلر القلب قافک ضمی ولامک فتحی وتشدیدیله سود دیده اولان کمسنه ومنه قولهم هو حول قلب یعنی اهل فکر واهل بصیرت
اموری که هر جانبنه مطلع اولور القلیب علی وزن السکیت قورد دیمکدر بربجه ور ... ذئب معناسنه القلوب قافک کسری ولامک تشدیدیله
مثل الخنوص کذلک ذئب معناسنه در وخنوص خاء مکسوره وصاد مهمله ایله خنزیر یاوروسنه دیرلر القالب لامک فتحی ایله ادک قالبنه
دیرلر مثلا القالب لامک کسریله وقموزی جوبا قورونی دخی بر لر معناسنه القلیب قافک فتحی ولامک کسریله شول قویه دیرکه هنوز طاشدیله یاپلمش اوله
مذکر ومؤنث استعمال اولنور بعضلر ایتدی غایت قدیمدر ولان قیویه دیرلر الاقلبة همزه نک فتحی وقافک سکونی ولامک کسریله جمع قلتیدر القلب
جمع کثرتیدر وکاه اولور که جراحتلری یعنی یاره لری قیولره تشبیه ایدوب قلب دیرلر ابو قلابه قافک کسریله اصحاب حدیثدن برکمسنه نک اسمیدر

قعب
قعضب
قلب

القنب

القنب قافک ضمی ونونک سکونیله آتک واتک کبی ذکر حیوانلرنی اولاندرک ذکرینک قابی ولوندی دریدیر دیرلر وعاء القضیب معناسنه القنب
قافک فتحی ونونک کسریله ناسدن برجماعت المقنب میمک کسری ونونک فتحیله اوتوزدن قرقه وارنجه آتلولوکی ومقنب شول نسنه
دیرکه صیادلر کوتوردکه صید اصیدکن ایچنه قویه القنب قافک کسری ونونک فتحی وتشدیدیله کنوچر دیدکلری نسنه کنب معناسنه
وانوک قابندن اولان ایپه دخی دیرلر بولفظ صحیح عربیدر اعراب لساندن دوشمدکلری التقنیب تانک فتحی وقافک سکونیله اکین بیرلکی
یقال قنب الزرع تقنیبا اذا اعصف یعنی بیراقلنسه القنابة قافک ضمیله شول بیرلکلری اندر ... اکنک سنبله سی جمع اولوب عصیفه
معناسنه القوب قافک فتحی وواوک سکونیله یرده مدور قازدق یقال قبت الارض قوبا اذا حفرت فیها حفرة مقورة ای مدورة
وقوب قوشی یرده تسن یا ارغه دخی دیرلر یقال قاب الطائر بیضه ای فلقه الانقیاب همزه نک کسری ونونک سکونی قازلق یقال
قبت الارض فانقابت هی وانقیاب قوشک یرده سی یاودی چقار کی یارلمغه دخی دیرلر التقویب علی وزن التکریم کذلک قازدق
معناسنه قوب کبی یقال قوبت الارض تقویبا التقوب تفعل وزنیله وواوک ضمی وتشدیدیله برنسنه کوکدن قوپمق وقوشک یرده سی
یاودی چقار کی یارلق وقری صویلماغه دخی دیرلر یقال تقوب من رأسه مواضع ای تقشر یعنی باشنک جابجا دریسی صویلدی
المتقوب میمک ضمی وتانک فتحی وواوک کسری وتشدیدیله شول قره یلاندرکه دریسی چارلمش اوله وفی المثل برئت القائبة من قوب یعنی
عرده یاوریدن ایرلدی که قائبه یومورده یه وقوب قافک ضمیله یاوریه دیرلر بنی اسد قومندن براعرابی کندو یانجیه کلمش خدمتکار
تاجره ایتدی اذا بلغت بک مکان کذا فبرئت قائبة من قوب ای بریء منک یعنی سنک خدمتکدن بری اولدم ... وخفادت
خاء معجمه نک ضمی ... ایله ... نشماغه دیرلر القوباء قافک ضمی وواوک فتحیله برمعروف مرضدرکه قاویب یایلور وکاهی
یاریله علاج ایدرلرکه اول غرکی دیدکلری مرضدر وقوباء لفظی مؤنثدر غیرمنصرفدر القوب قافک ضمی وواوک فتحیله قوبانک جمعیدر
وکاه اولورکه قوبانک واوین ساکن قلورلر واوزنده حرکتی ثقیل کوردوب واو ساکن قلندقده مذکر اولوب منصرف اولور وبونده
یاء وقطاسنه الحاق ایچون کلمشدر همزه یادن منقلبدر وابن السکیت ایتدی کلام عربده فعلاء وزنی وزده مضمومة الفاء ساکنة العین
الف ممدوده ایله اولان کلمه دن غیری کلمه مشدر بری خشاء در وخشاء خانک ضمی وشینک تشدیدیله قولاق اردنده اولان یوریج
کوکدر وبری دخی قوباء در ابن السکیت ایتدی بونک اکنسنده دخی اصل عینک تحریکیدر خشاء اصل خششاء در وقوباء قوبا در
صاحب الصحاح جوهری ایتدی مزاء دخی میمک ضمیله وزانک تشدیدیله خشاء کبیدر که بودخی اصلده مززا ایدی عینک فتحیله وبرنز
اشربه دن بر نوعدر پس اولکسه که قوباء ییدی واوک حرکتیله تصغیرنده قویبی دیر القاب والقیب یاء یخانسی یا بک قبضه سیله
یونجنک اکریسی ماپینی در هر یایک ایکی قابی واردر یقال بینهما قاب قوس وقیب قوس وقاد قوس وقید قوس ای قدر قوس وبعضلر
ایتدی باری تعالی نک فکان قاب قوسین او ادنی یوروکی قولنده مراد قابی قوس درقاب ولمشدر القوبة قافک ضمی وواوک فتحیله
علی وزن الهمزة مقیم معناسنه ومنه قولهم هو ... ای ثابت الدار مقیم وبوکلام شول کمسنه حقنده دینورکه اصلا منزلندن نایل اولمیه
القهب قافک فتحی وهانک سکونیله شول اق نسنه درکه قرشق اولا بوز رنکلو معناسنه القهبة والقهباء قافک فتحی وهانک سکونیله
ایکسنده دخی مؤنثی وقهب اولوطاغه دخی دیرلر القهبة قافک ضمی وهانک سکونیله بوز اولان رنکه بعضلر ایتدی الاقهب شول لوندر که
انده حمرت اوله الاقهبان فیل ایله جاموسه اطلاق اولنور فصل الکاف الکأب کافک فتحی وهمزه نک سکونیله والکآبة الکئب دیدیکلری حال تبدیلو
اولمق ومحزون اولمق ومنکسر اولمق یقال کئب الرجل یکأب کآبة وکأبة مثل رأفة ورآفة الکئیب کافک فتحی وهمزه نک کسریله محزون اولان کمسنه
الکئیبة والکأباء کافک فتحی وهمزه نک سکونی والف ممدوده ایله کئیبک مؤنثی الاکتئاب همزه نک کسری وکافک سکونیله محزون اولمق یقال اکتأب
الرجل ای کئب المکتئب میمک ضمی وکافک سکونی وهمزه نک کسریله قرشق اولان نسنه یقال رماد مکتئب اللون اذا ضرب الی السواد کما یکون
وجه الکئیب یعنی محزون کمسنه نک یوزی قرشق اولدوغی کبی سایر قرشق اولان نسنه یه ده کئب دیرلر الکب کافک فتحیله یوز اوزره
برقمق یقال کبه الله لوجهه ای صرعه الاکباب همزه نک کسری وکافک سکونیله یوز اوزره دوشمک یقال کبه فاکب علی وجهه وبو نوادردندر
افعلت انا وفعلت غیری دیرلر یقال کب الله عدو المسلمین ولا یقال اکب والاکباب توجه ایتمکه دخی دیرلر یقال اکب فلان علی الامر یفعله
الکبکبة کافک فتحی وباء اولی نک سکونیله یوزی اوزره برقمق یقال کبکبه ومنه قوله تعالی فکبکبوا فیها الانکباب همزه نک کسری ونونک
سکونیله یوز اوزره دوشمک ومتوجه اولمق المتکبکب میمک ضمی وتانک فتحی وکافک کسریله قهقرا تندن بودینک کسنه یقال جاء متکبکبا

قوب
قازدق
قهب
کأب
کبب

في ثيابه اي متزملا **الكبيب** فتحتيله دبانك ضمي وتشديديله دوشمك يقال كبكبت الابل اذا صرعت من داء وهزال يعني دوه مرضندن
يا ادقلقدن دوشسه بويله ديرلر **الكبة** كافك ضميله برتولك آت سوريسي در بلوكي ايلكي تقول منه كبيت الغزلا ي جعلته كببا **الكبب**
كافك كسري وبانك فتحيله كبه نك جمعي ايكي بلوكاري معناسنه **الكبكبة** كافلرك ضمي وباء اولك سكونيله كذلك بر بولوك آت سوريسي معناسنه
الكبة كافك فتحيله بر دفعه يه ديرلر قضالده اولوب سكرته دما ولسون بر هوه ديك اولور وقد يقال كبوا فلات الخيل على المقتبش الجري
اوالحمل يعني يادشي ميدانده اتلري معقوش اوزره براوغوردن سكرتمك ومعقوش ميك كسريله شول ايبه ديرلر كه يا دشي ايلكري يمجين
ميدان باشنده چكرلر بربرندن ايلرو كيرو طورسون ديو **وكبة الشتاء** قيشك بر اوغور دن كلمسنه دخي ديرلر وكبه فرانجه نوز
ديرلر **الكباب** كافك فتحيله شول طعامه ديرلر كه اتله بورده ايله بشورلر طباهيج معناسنه **الكبابة** كذلك كافك فتحيله بر دوادركه
اطبا قتنده موهوفدر **الكباب** كافك ضميله شول قوسيدر كه بريره نيغلوب اولا **الكبكب** كافلرك فتحي وبانك سكونيله برطاغك اسميدر فصحا شونده
منصرف وغير منصرف استعمال اولنمشدر **الكب** كافك فتحيله ديكلو اغاجلردن براغاجدر **الكتاب** كافك كسريله موهوفدر وفرض وحكم
وقدر دخي كتابه ديرلر **الكتب** ضميله **والكتب** كافك ضمي وتانك سكونيله **والكتابة** كافك كسريله يازمق يقال كتبت كتابا وكتابة
من الباب الاول وقربه نك اغزين بغلامق دخي كتبه ديرلر يقال كتبتها كتبا وكتب جمع معناسنه ده كلور يقال كتبت البغلة اي جمعت
بين شفريها بحلقة اي سير يعني ديشي قاترك فرجنك ايكي طرفني جمع اتمك حلقه ايله خود صرمله يو يقال كتبت القربة اذا خرزتها يعني قوبي
قربه ي دكمك ديكس وخرز خاء معجمه وراء مهمله وبعد زاء معجمه ايله بخشيان دكمكه ديرلر **الكاتب** بادي دخي بعضلر ايتدي كاتب
عربلر قتنده عالم معناسنده كلور قال الله تعالى ام عندهم الغيب فهم يكتبون **الكتبة** كافك ضميله مشكل ديكيش يرى كه اكا دزد
خوذه معناسنده خام ايله **الكتب** كافك ضمي وتانك فتحيله **والكتبة** فتحتيله تخفيفله **والكتاب** كافك ضمي وتانك تشديديله كاتبك جمعيدر
وكتاب كذلك كافك ضمي وتانك تشديديله كذلك مكتب معناسنه ده كلور وكتاب شول باشي مدور كوجك اوقه ديرلر كه اوغلانجقلر
انكله اوق اتمغي اوكرنورلر وثاء مثلثه ايله دخي لغتدر اما تاء مثناة اعلى وافصحدر **الكتاتيب** كافك فتحيله كتابك جمعيدر معلم
خانه لر معناسنه **المكاتب** ميمك فتحي وتانك كسريله مكتبك جمعيدر **الكتيبة** كافك فتحي وتانك كسريله بر بلوك عسكر تقول كتب فلان الكتائب
اي جعلها كتيبة كتيبة **التكتيب** فتحتيله وكافك ضمي وتشديديله جمع اولمق يقال تكتبت الخيل اي تجمعت **التكتيب** بلوك بلوك عسكر حاضرلق
حكم تجيدي وناقه نك جمهرتن صمارمق ولدى اممه سون ديو تقول كتبت الناقة تكتيبا اذا صررتها **الاكتاب** همزه نك كسري وكافك
سكونيله بر كمسنه يه املا كوسترمكله يا دي يزمق تقول اكتبني هذه القصيدة اي املها علي ويا دي اوكرتمك وقربه نك اغزين بغلامق
يقول اكتبت القربة اذا شددتها بالوكاء وكاء واوك كسريله قربه نك اغزين بغلايجق ايپ **المكتب** ميمك ضمي وتانك فتحيله اغزي
بغلو قربه **الكتيب** كافك فتحي وتانك كسريله بمعناه **الاكتتاب** همزه نك كسري وكافك سكونيله يازمق يقال اكتتبت الكتابة اي
كتبت ومنه قوله تعالى اكتتبها فهي تملى عليه ديركسه كندويه ديوان سلطاندن يزمغه دخي اكتتاب ديرلر يقال اكتتب الرجل اذا
كتب نفسه في ديوان السلطان **المكتب** ميمك ضمي وكافك سكوني وتانك كسريله شول كمسنه در كه كتابت تعليم ايدر قال الحسن كان الحجاج مكتبا
بالطائف يعني معلما **الاستكتاب** همزه نك كسري وسينك سكونيله يازدرمق طلب اتمك يقال استكتبته الشيء اي سأله ان يكتب
المكاتبة ميمك ضميله ايكي جانبدن مكتوب كوندرمك **التكاتب** تاءاولى نك فتحي وثانيه نك ضميله بمعناها **المكاتب** ميمك ضمي وكافك فتحيله
شول قوللره كه كندو نفسي اوزره بر اسن يا ذوب در تاكه ادا اتدكده ازاد اوله **الكثب** جمع اتمك يقال كثبت الشيء اكثبه كثبا من
الثاني اذا جمعته **الاكتثاب** اجتماع معناسنه يقال اكتثب الرمل اي اجتمع وكثيب كه بريره دوكلمه اوله مكتثب اولور يعني مجتمع اولور بو
سببدن قوم نيشنه كثيب ديرلر ذبرابر بر دوكلوب انده جمع اولمشدر **الكثبان** كافك ضمي وثانك سكونيله كثيبك جمعيدر قوم نيشنه لري
وقومدلري ديكلار ديك اولور **الكثبة** كافك ضمي وثانك سكونيله بر صاغم سود بعضلر ايتدي بر قدح حلوي سود كثبه ديرلر **الكثب**
كافك ضمي وثانك فتحيله كثبه نك جمعيدر وهر نسنه كه ازاز جمع اوله اكا كثبه ديرلر **الكثب** فتحتيله يقين اولمق قرب معناسنه يقال رماه
من كثب يعني اني يقين يردن اتدي **الاكثاب** همزه نك كسريله وكافك سكونيله يقين اولمق يقال اكثبك الصيد اي امكنك **الكاثب** ثانك
كسريله بر طاغك اسميدر **الكاثبة** اتك بالينه ديرلر وبو لفظ دخي بركه اكركه اوك قاشي واردن طوتوب آلتمك اوز زنده طوردر **الكحب**
كافك فتحي وحانك سكونيله بركسنه عورتن اچوق يقال الحبه اي كشف عورته واو ديالكي يوجمكه دخي ديرلر يقال الحبت النار الى دنعت

لهبها كذا في بعض نسخ الصحاح **الكذب** كافك فتحي وذالك كسريله تاذه طرح معناسنه ومنه قوله بدم كذب اي طري وكذب شول
بياضه ديرلركه طرناقده ظاهر اولور **الكذبة** واحديدر كذا في بعض نسخ الصحاح ايضا **الكذب** كافك كسري وذالك سكونيله **والكذب**
كافك فتحي وذالك كسريله يلان سويلمك يقال كذب كذبا وكذبا من الباب الثاني وكذب وجوب معناسنه ده كلور وفي الحديث
ثلاثة اسفار كذب عليكم ابن السكيت ايتدي كويا كه كذب بو مقامده كلمه اغرادر يعني عليكم به ديو شول كلمه نادره دركه
على خلاف القياس كلمشدر وعمردن دخي حكايت عنه رواية اولنمشدر كه كذب عليكم الحج بويه مقدر اي وجب اخفش ايتدي الحج
صورتا مرفوعدر اما حقيقتده منصوبدر ذيرا مراد حجه امردر تاكيم امكنك الصيد ديرلر اكا ديه مراد ادمه ديمكدر وكذب
امكنك معناسنه ده كلور يقال كذب فلان ان فعل كذا وكذا اي ما لبث **الكاذب والكذاب والكذوب** كافك فتحي وذالك ضميله
والكيذبان بضم الذال **والكيذبان** بفتح الذال **والمكذبانة والكذبة** على وزن همزة **والكذبذب** بضم الكاف والدال
مخففا وقد تشدد الذال الاولى جمله سي يلان سويليجي كمسنه كاذب معناسنه **الكذب** كافك ضمي وذالك تشديديله كاذبك جمعيدر
مثل راكع وركع **التكاذب** طرفيندن بري برينه يلان سوز ديمك تضادك مقابليدر **الكذب** ضميله كذوبك جمعيدر صبر صبور كبي
ومنه قراءة بعضهم ولا تقولوا لما تصف السنتكم الكذب فجعله نعتا للالسنة **الاكذوبة** همزه نك ضمي وكافك سكوني وذالك
ضميله كذب معناسنه در **الاكذاب** همزه نك كسريله يلانجي بولمق يقال اكذبته الغيبة كاذبا يعني وجدته **المكذيب** تانك فتحي
وكافك سكونيله يلانجي تنسي ديمك كسائي ايتدي اكذابه يلان خبر سويلدي ديو بلدرمكدر وتكذيب يلانجيدر ديمكدر ثعلب ايتدي
اكذبه وكذبه ايكيسي بر معنايه كلور وكاه اولور كه اكذبه بيني كذبه معناسنه كلور وكاه اولور كه حمله على الكذب معناسنه كلوروكاه
كاذبا معناسنه كلور **الكذاب** كافك كسري وذالك تشديديله تكذيب معناسنه در باري تعالى نك وكذبوا باياتنا كذابا ديدوكي قولنده
كذاب مشدد كلان مصدرلرك بريدر زيرا باب فعلنك مصدري كاه اولور تفعيل وزني اوزره كلور تكليم كبي وكاه فعال وزني اوزره كلور
كذاب كبي وكاه تفعله وزني اوزره كلور توصيه كبي وكاه مفعل وزني اوزره كلور ومزقناهم كل ممزق كبي وتكذيب حوف معناسنه ده كلور
يقال حمل فلان فما كذب بالتشديد اي ماجبن وحمل ثم كذب اي لم يصدق الحملة يعني حوف ايلدي قلدي وهمل ديكرحكه چوردي وتكذيب
كيمك معناسنه ده كلور يقال كذب لبن الناقة اي ذهب **الكاذبة** شول اسم فاعل صيغه لرندندركه مصدر معناسنه كلمشدر كالعاقبة
والعافية والباقية قال الله تعالى فهل ترى لهم من باقية اي بقاء **المكذوبة** ميمك فتحي وكافك سكونيله كذب معناسنه كلور ومنه قولهم ان بني فلان
ليس لجدهم مكذوبة اي كذب **التكذب** فتحتيله وذالك ضمي وتشديديله تكلفله يلان سويلمك يقال تكذب فلان اذا تكلف الكذب **الكربة**
كافك ضمي وراءك سكونيله شول غمدركه نفسي طوتيجقدر **الكرب** على وزن الضرب يعني الكربة تقول منه كربه الغم اذا اشتد عليه وكرب بو ذي
طار انمكه دخي ديرلر يقال كربت القيد من الباب الاول اذا ضيقته على المقيد وده بو كلمكه دخي ديرلر يقال كربت الناقة اي اوقرتها
يعني حملتها **الكرائب** شدايد **الكربة** كافك فتحي وراءك كسريله موذي **الكروب** ضميله بركمسنه رايت قرب اولمق يقال كرب ان يفعل
كذا اي كاد يفعل وكروب يكون بمعنى يقرب ولمقه ده ديرلر يقال كربت الشمس اي دنت للغروب وكروب ذراعك عوضي بري قلب اتمكه دخي ديرلر
تقول كربت الارض اذا اقلبتها للحرث **الكراب** كافك فتحي وراءك سكونيله طولماغه قريب اولمق يقال اناء كربان اذا قرب امتلاؤه ويقال كرب
حياة النار اي قرب انطفاؤها وحياة موجود اولان نسخده حاء مهمله وياء مثناة ايله واقع اولمشدر وكيج ايجهد باء موحده ايله
اولمق انطفا تفسير ده انسبدر **الكراب** كافك كسريله ذراعت ايچون يري وندرمك كروب معناسنه دخي المثل الكراب على البقر ويقال
الكلاب على البقر يعني كلبي بر وحشي وذنده صال ومعناسي مثل هر كيسه كندو حضنيله قو ديك اولور **كرب النخل** كافك وراءك فتحيله شول بودق
ديبلوي دركه خرما اغاجنده بودقلري كسلدكدن صكره ادم اوموزي قالور وفي المثل متى كان حكم الله في كرب النخل اقوله لم امكنه ادر
ومعنى متى كان حكم الله في كرب النخل قيل هذه بعد بيعمن يضع نفسه حيث لا يستاهل قاله ابو عبيدة وكرب شول ايبه ديرلركه قيولرده
قوغا اغاجلرنك اورته سنه بغلرلر ايكي قات اوچ قات بعدوب تاكه صو ايرشي بوايپ لويوب بوك ايپ صو بار مسي چوريمدن بري اولا
الاكراب همزه نك كسري وكافك سكونيله قوغايه ايپ طاقق يقال اكربت الدلو **المكربة** ميمك ضمي وراءك فتحيله ايپ طقلمش قوغه **الكرية** كافك فتحي
وراءك سكونيله صواناچق يرن **الكراب** كافك كسريله كربه نك جمعيدر **ابو كرب اليماني** راءك كسريله تبايعه دندر اسمي اسعد بن ملك الحميري در معدي كرب
اسم رجلدر بوندها اوچ لغت وارددر بانك رفعيله وعدم انصرافله معدي كرب اضافتله وانصرافله ومعدي كرب اضافتله ومعديكرب

اضافتله وكريك عدم انصرافنده اني مؤنث بورفه قياغله اما معدي كرب . ياساكن در جميع حالاتنده وتحتنك اكا نسبت ايتملو اولسه معدي كربي
وهر ايكي اسم كه اسم واحد قلنمش اوله انك نسبتنده حال بويله در يعني انك نسبتي اسم اولله اولور بعلبك وحضرموت وتابط شرا كبي كه آنلرده
بعلي وثاني ده حضرمي وثالثنده تابطي ديرلر وتحتنك تصغيرا وتمثيل ولسه كذلك اسم اولي تصغير اولنور المكرب ميمك ضمي وراك فتحيله شول اطوار دركه
قويي الخلق اوله الكراب كافك فتحي وراك تشديديله مقام نحوده استعمال اولنور يقال ما بالدار كراب اي احد الاكراب همزه نك كسري وكافك سكونيله
سرعت ايتمك تقول خذ ذلك باكراب اذا امرته بسرعة اسمي الكرابة كافك ضميله شول خرما دركه بودا قلرندن ديلرلر دن بو شرايله خرما
اغاجنك غيرليسي ديو شرايدكلري صكره الكسب كافك فتحي وسينك سكونيله رزق طلب ايتمك كسبك اصل معناسي جمعدر تقول كسبت شيئا من
الباب الثاني وكسب اقتراب معناسنده دخي كلور تقول كسبت اهلي خيرا وكسبت الرجل مالا كسبه يعني اهلمه خير وآدمه مال كسب ايتدوم ديوفلده
تفعل طريقي اوزره كلور فعل اولوردن بر الاكتساب همزه نك كسري وكافك سكونيله يعني اكتسب المكسبة ميمك فتحي وكافك سكونيله وسينك كسريله مثل المغفرة
يعني الكسب يقال فلان طيب الكسب وطيب الكسبة الكسبة كافك كسريله جلسة وزنني اوزره بناء نوعدر يقال الطيبة الجلسة الكواسب
كافك فتحي وسينك كسريله جوارح وجوارحه بر معنايه اولورلر وشول اعضادركه انلرله كسب اولنور التكسب تانك فتحي وسينك ضمي وتشديديله تكلفله
كسب ايتمك يقال تكسب فلان اي تكلف الكسب الكسب كافك ضمي وسينك سكونيله ياغ صقلدقدن صكره قالان كنجاره كه اكا كسبه ديرلر
الكثب كافك فتحي وبانك كسرا وزنده بناسيله قطام وزنني اوزره بر كليك اسميدر الكثب اتي شدتله يمك يقال كثب اللحم كثبا اي اكله
بشدة كذا في بعض نسخ الصحاح الكعب كافك فتحي وعينك سكونيله طوبوق اجك كميكيله اياغل اولاشدوغي يرده اولان يومري كميكدر
اصبي خلقك كعب طرقندر اولان كيكدرديد وكنه الحار داوري وكعب صاغ ياغندن بر قطعه يه ديرلر كعوب الرمح كافك وعينك
ضميله شول بغوملردركه قاشدن اولان جداده الكعاب كافك فتحيله والكاعب عينك كسريله قيزدركه هنوز ممه سي قالقمغه باشليه الكعوب
ضميله قزك ممه سي قالقمغه باشلمق يقال كعبت تكعب من الباب الاول التكعيب تانك فتحي وكافك سكونيله يعني الكعوب يقال كعبت بالتشديد
يعني كعبت المكعب ميمك ضمي وعينك فتحي وتشديديله شول بزدركه انك مربع نقشلري اوله وكعب شول بزه ديرلركه زياده محكم دوكلمش اوله الكعبان
كافك فتحي وعينك سكونيله كعب بن كلاب وكعب بن ربيعة بن عقيل اطلاق اولنور الكعبة بيت الحرام دركه معروف ومشهوردر شرفها الله تعالى دورت كوشه
مربع اولدوغي ايچون كعبه ديو تسميه اولنمشدر جوهرينك توجيهي بودر اما مرتفع اولدوغي ايچون تسميه اولنمشدر دنسه بعيد دكلدر بلكه
ليكنه معادي وجه تسميه اولنور محملدر الكعبات فتحتيله ربيعه يه منسوب بر اوك اسميدركه زمان جاهليتده اني طواف ايدرلردي المكعب ميمك
وعينك فتحيله اليج اذكخت معناسنده المكاعب ميمك فتحي وعينك كسريله معكب معناسنده الكعثب علي وزن جعفر عورت فرجي يقال ركب كعثب اي ضخم
فاسوكه دكبه ابك فتحيله قاسغه ديرلر [illegible] الكوكب كافلرك فتحيله زهاده ديدكلري كبي الكوكب كافلرك فتحيله ... يلدز نجم معناسنده يقال
كوكب وكوكبة كما يقال بياض وبياضة وعجوز وعجوزة وكوكب برشينك اولوسنه دخي ديرلر كوكب الروضة باغچه نك چيچكي كوكب الحديد دمورك
يلدرميسي يقال كوكب الحديد ومقام توقده دخي استعمال اولنور يقال ذهب القوم تحت كل كوكب اي تفرقوا وظاهر بودركه بو معناده دخي كوكب
يلدز معناسنده در الكلب كافك فتحي ولامك سكونيله ايت كه بين الناس معروفدر دكا اولوركه صفت في ضمن تعواولور يقال امرأة كلبة وكلب شعيره ديدكلري
دمور دركه اول قليجك يا خود بچاغنك صاپنه كيرن سوري دموردر وشول مسمارده ديرلركه قليجك قبضه سنداو در لر قبضه ده اولان علاقه دن
اوتوري دسوكلري دموره ديرلركه مساويكا زادن اصروداخل كلب برطاغك اديدر كلب بر يلدزك اديدر دبرقانيه دخي درلركه ايكي درينك
اده برينه قويوب ديكيلر تقول منه كلبتها المزادة وكلب اكر بوش لخط دركه آنكا دنيسد . اولور يقال استوى على كلب فرسه وكلب قعنا
ما يغه سندن برجماعتك اسميدر الاكلب همزه نك فتحي ولامك ضميله والكلاب كافك كسريله والكليب كافك فتحي ولامك كسريله كلبك جمعي لكن وزني
جمع عزيزدر مثل عبد وعبيد الاكالب فتحتيله اكلبك جمعيدر وفي المثل الكلاب على البقر كلابي بكر رفع ونصب جايزدر اي ارسلها على البقر اكوش
دبو تك معناسي كيشي دكنده حسنيله قويوب نظرات كوركوز ايتلر الكلاب كافك فتحي ولامك تشديديله كلاب صاحبي اولان كمسنه المكلب ميمك
ضمي ولامك كسري و تشديديله شول كمسنه دركه كلبي صيد تعليم ايدر المكلب لامك فتحي و تشديديله شول اسيردركه بغلنمش اوله يقال اسير مكلب
اي مكبل وكلب مكبل دن مقلوبدر وكبل قيد عظيمه ديرلر الكالب كلاب صاحبي اولان كمسنه لابن وتامر كبي الكلبة كافك ضمي ولامك سكونيله
شدت كركه صوق شدتي اولسون كركه غيري شدت اولسون الكلب فتحتيله كبر وشدت معناسنه يقال كلب الشتاء من الباب الرابع اي اشتد
وشر معناسنده كلور يقال دفعت عنك كلب فلان اي شره واذاه وكلب كذلك جنونه شبيه برحالتدر الاكلاب همزه نك كسريله برگسنه نك

كسب
كثب
كعب
كعثب
كلب

طواري

طواري كلب مرضنه مبتلا اولمق تقول اكلب الرجل اذا كلبت ابله الكلب الكلب كافك فتحي ولامك سكونيله اولد . ولامك كسريله
ثاني ده . قدوز ايت كه ديوانه كبي اولوب خلقه يا پشوب ايصرغنكه بركسنني ياده لسه اول دخي انك كبي قودورر الكلبي لامك فتحي والفك قصريله
كلبك جمعي يقال رجال كلبي الكلبة شول يردركه اوتي توره كده بسليوب قوديه يقال ارض كلبة اذا لم يجد نباتها ريا فيبس الكلبتان
شول كسنه دركه دموري اوكله قورشي دموري طوتر الكلوب كافك فتحي ولامك ضمي وتشديديله شول اكري دموركه انكله بوني چقارلر
انكا يغني كشي ديرلر الكلاب كافك ضمي ولامك تشديديله كلوب معناسنده صاحب صحاح بومقامده كلوب كلاب آره يعني چنق دمور ديمكي
غلط اتمشدر غالبا منشالي لامده منشار ظن اتمشدر الكلاليب كافك فتحيله انك جمعيدر وكلاليب انلكسنه نك جزئيه سنده اولان
دمورد دخي ديرلر جها زمعناسنه يقال كلبه اي ضربه بالكلوب الكليب كافك ضمي ولامك تخفيفيله بر صو يك اسميدر الكلاب الاول والثاني
اكي كون اسميدركه عرب قتنده معروفدر المكالبة ميمك ضمي ولامك فتحيله چكشوب بربرينه حضر وقصد ايتمك التكالب تانك فتحي ولامك
ضميله بمعناه تقول هم يتكالبون علي كذا اي يتواثبون عليه و وثبه جرانه ديرلر كلاب قبيله در قريشدن برطايفه نك اسميدركه
انلر كلاب بن ربيعه اولاديدر الكليب كافك ضمي ولامك فتحيله اسم رجالدر وعربلرك اعز من كليب وائل ديدكلري مثلده كليبدن
مراد كليب بن ربيعه دركه بني تغلب بن وائلدن در آما شول كليب كه جريد ايكله معروفدر اولدن شاعرك قوميدر اول كليب بن
يربوع بن حنظله اولاديدر الكناب كافك كسريله خرما اغاجي شراخي معناسنده الكنب فتحتيله ال ناسوريغلاق كثرت عملدن دبر
معروف اولمق اسميدر كه اكا كنوبه ديرلر الاكناب همزه نك كسريله ال كثرت عملدن ناسوريغلامق يقال اكنب يداه ولا يقال كنبت يداه
وبو معنامده صاحب صحاح كنب شول كينه شدت دست دينشدر يعني الكربلو اولمه دردينشدر غلط اتمشدر كنيب صيغه تصغير
اوزره بر موضعك اسميدر الكوب كافك ضميله كوب ديدكلري نسنه كه ابريق سركه وساير ما كولات قوريلر بودن كوزلي عروه
ايله تعبير اتمشلر در يعني قولپي اولميان دسته الاكواب همزه نك فتحي وكافك سكونيله كوبك جمعيدر الكوبة شول كوچك طبلدركه بوقعة
دريدن اولور طبل يا ريك معناسنه الكهبة كافك ضمي وهانك سكونيله برلوندركه آق اولوب قرميه مايل اوله تورذ كيجه كوي دك
معناسنه بعضلر ايتديكه كهبه شول لوندركه خالص قرمزي اوليه

فصل اللام

الالباب همزه نك كسريله بر مكانده مقيم اولمق
يقال الب بالمكان اذا اقام به ولزمه بعضلر ايتدي لبة لب معناسنده لغتدر و بونندن در عربلرك لبيك ديدكلري تلبيه كه
طاعتكده مقيم ديمك اولور انتصابي مصدريت اوزره در كويا كه حمد الله كه شكرا ديو بككه لبيك ايدي ديمكي تاكيد دن اوتري
تثنيه اولندي الباب لك جمع لباب معناسنه اي اقامة بعد اقامة خليل ايتدي عربلرك قولي دار فلان تلب داري دن مأخوذدر
يعني فلان اوينم اوينه محاذيدر بو تقديرجه لبيكك معناسي بن سنك راضي اولدوغك نسنه يه توجه ايدرم سنكا اوركه اطاعت ايدوب دخي
ديكا اولور يي جرميا حقيقت تثنيه ايچون كلمش اولور بو بابده خيلك بوشي اوزره اراد اتدوكي دليل ياب تقليده ذكر اولنور
ان شاء الله تعالى اللب لامك ضميله عقل معناسنه در واينجك اوزنه وجوز مثللونك قلبنه ده لب ديرلر يقال لب النخل ولب الجوز ولب اللوز
اللبوب ضميله لبك جمعي الالباب كسريله اكنكه اندن يجيء بيضا في يقال الب الزرع مثل احب اذا دخل فيه الاكل وطواده سيه بند طوتق
قتلنا لبت الدابة البابا التلبيب دابه نك لبب ايچ طوتق يقال لبيت تلبيبا صار له لب وبرگسنه نك كيسن كوكسي و بوغزي اوزره
جمع ايدوب چيمي حضور سنده كندوكه چكمك تقول لببت الرجل اذا جمعت ثيابه عند صدره ونحره ثم جررته عند الخصومة الالباب همزه نك فتحيله
عقل معناسنه اولان لبك جمعي والالب دخي كلور الكف فتحي ولامك ضميله نتكم بوس جمعي ابوس كلور ونتكم انعم كلوردكاه اولوركه همزه نك شو لغتي الب
دخي ديرلر ادغامي اظهار ايتمكله ولبيك جمعي دخي كلور قلاده يرلري معناسنده علي ما يجيء بنات البب همزه نك فتحي ولامك سكونيله وبانك ضميله
يورگده بر تابع طمرلردركه شفقت ورأفت انده اولور نتكم بر اعرابي يه ادغلنه عتاب ايدركن نه عجب سكابد دعا ايتدم سن ديدكلرنده تابعله
ذلك بنات البي ديمش يعني شفقتم طمري بد دعا يه مانع اولور الالوب اليبك جمعيدر عقل معناسنه الاليب همزه نك ضمي ولامك فتحيله
تصغيري در ادغام ايدنك قولنده بواولي در اللبيب عاقل معناسنه در وبرار ملازم وجاولان كمسنه يه ده لبيب ديرلر الالباب
همزه نك فتحي ولامك كسري و تشديديله لبيبك جمعيدر اللبابة لامك فتحيله اهل عقل اولمق يقال لبيت يا رجل تلب من الباب الرابع بعضلر لبيت دخي
روايت ايتمشلردر دخي كلي بونادردر بونك نظيري يوقدر معنا عند اللبيبه لامك فتحي وبانك كسريله شول كوكلك كركي ونياسي اوليه بقيه كبي
اللباب لامك ضميله خالص معناسنه در يقال الحسب لباب اي خالص اللبابة برعورتك اسميدر اللبة لامك فتحيله كوكس بغز معناسنه

كنب
كوب
كهب
لبب

لبب

نكرتك نانذن حيوا فتحتينله اللبيب جمعي اللبات امراة لبّة هذه يقال دينور دخي لبّة عورة اولان اوزده خلق حسن قشيب يا وادمه
وتجسس يالانى كرى ياخود اكرى بنلر كوكسنه نك قلادنا ياخود لواذك ديرلركه شيشه شول كذلك ولبيب ديرلر بو قلاده موضع كوكسنده
ايدى ابن كيسان روايت قلدى ادغامله ابن السكيت بو كلمه‌يى الا ادلى دخى بند سينه طو شول فتحيله دبكنك سكونله لامك ضمى ميمك الملبب ديو
وسعه فعال اوزره لبى لبيك وهو يقال دكلو معناسنه حالت ولبيك دن اجابت ديو تكرار مجمع ديمله مثب دكو بو قياسى در غلط اولق تخفيفله
وقامك كرى سنك ديرلر معطر اذنا اذنا كل عقل اذنا ادنا سنه كيبى اذنا عظيمه عقل زيرا ديرلر ده سنه بوفق كوك ولبيب
ديدكركى حرشق ايله باريه كوكرن لام فتح اللبلاب ديرلر كيبى اذنا سنه اذنا لها نك فتحيله العرصة نك مهله بر عبعب اذنا سنه ايله سكو
الحسنة اذا ولدها على الشاة لبلبت يقال ايتمك رقت ذره او لدا ولده فتحيله نك ثمانيه ولام سكونيله بانك وفتحى لامك اللبلبة مرشود اغجلو كه اودت
امعى صوت بر جازم قيونك كسريله ثانينك وفتحى اولك لام اللباب شفقت ايله يلايدب ده حينى عنى ذو طوز يعنى تقضيه حينى عليه واشبلت
وباكك فتحى ولامك تانك التلبّب لبّا اى ضربت لبّته يقال لبيت ادمق كوكسنه نك بركسنه وطب لب رجل يقال كسر ولدن ولانم برسه فتحيله لامك اللبلاب
كلور معناسنده يابيشمق ولازم ثابت معناسنه كريله تانك اللاتبة اولق حاضر صوقوب بيله باتمق قورشون قانوقه برايت تشديدله وضمى
ويدوتمك ذا ابثت ولاول الباب من لبوثا ولبقا لبثا يلبث لبث يقال دلوق ثابتا ضمتيله واللتوب سكونيله وتانك فتحى لامك اللتب لازبكى

لجب

ابل الرابع من حبابا يجب يجب اللجب تقول حيقرمق وحيوب ايدب صوت بلعت مثل اللجب فتحتينله فى منحر الناقة اى طعنت لبتت يقال دكلو معناسنه
كه قيوندر شول سكونيله جيمك وفتحى لامك اللجبة موجه اضطراب لذا اسمع البحر لجب ويقال صاحبى كثرت و صوت يعنى عرمرم لجب جيش ويقال
اولد دوشمق عرصك برا صحاح وصاحب كسرى وضمى فتحى لامك لتلد وادو لغت اوچ بونده وبو دا لولديغى سودى اجكين دنياى ده وحكو قدن طوغرو
لقيبا اون على فتحيله ايضا واللجات جمعى لجينك كريله لامك اللجاب جمله اولشد ملبتى بو حقه ايله جمعى خاء اخت باغلد ند وسو دبعد
وجه تقدير بو ديرلر كلبة بامراة قلبنو صفت كبى الكلبة واو الوحش استعمال صفت دن كريه ولوب اسم اولندن بواصلنده محتمله در كه ودسكين فانيا زيرا
لجيه اوله آذا سودى دكه شول قيونده الجبة ايتدى ابن السكيت ولا لغتنا ابله تحريك الجبة ند موخود ياخود اولور اولتغى اوزد جمع اصطلاب امناى
وتعالى بعنا كونله لامك و فتحى تانك التلجيب الخامس الباب من لجبت الشاة منه تقول اذا لوق سودى قيونك جميل جيك و لامك اللجوبة دنر لجبه

لحب

وكلكدن ويك بر عيا طوغى وطريقه كلور معناسنده كتمك وطريقد وبصاق ولحم طريق كسرله نك مهله وحاء فتحى لامك اللحب تلحيبا الشاة لجبت
محجوب اى معناسنه مفعول اولور فاعل بو يس كبى دلحيب طريق اللاحب يقال ثالث باب كبا يلحبه اللحب يقال دكلور معناسنه صويوق قابنج واغاج اى صويمق
الرجل يقال معناسنه زبان اولايد برمز ديلى كه لنور او اطلاق به شول كشى ومحبب وكسكات صوبليق فتحيله وحانك لامك سكونيله كرى ميمك الملحب
ديركه ناقيد بو شول كريله لامك وحانك فتحى اللحيب معناسنه مقطع كسلمش بيديله وتشديد فتحى وحانك فتحيله لامك كرى ميمك الملحب بذى الرأس اى سباب

لخب

ايله مهله وحاء توله واختال الكبر اغلظه اذا الرابع الباب من الرجل لخب يقال ارقلق بيرلكدن زياده فتحتيله اللخب اولاذا قى ارقه سنك

لزب

هندى خرماء ديرلر مقل شجر كه اغاجدر نوع بر فتحيله نك معجمه وخاء لامك اللخب دبير برك بركونيله لامك و فتحى ميمك وملخوب معناسنده ارقلماق
وهو لازب حزبة الحمى صاب تقول كلور معناسنه ثابت ولازب معناسنه لازق يابيشق كريله زانك اللزب الصحاح نسخ بعض وفى كذا معناسنه

لسب

اللزبان وضبط شدت سكونيله زانك و فتحى لامك اللزبة الاول الباب من يلزب الشى لزب يقال يابيشماق ضمتيله اللزوب آدم من افضح
العسل لسبت تقول بلادق سكونيله سينك و فتحى لامك اللسب كسنه اولان بخيل قتى كريله ميمك الملزاب و در صفقد بو زيرا جمعى زايله سكون

لصب

ايله فتحى و قمه سو عقرب ولسب ضربه اذا العقرب لسبته مثل لسبا يلسبه الحية لسبت يقال دكلو معناسنده يابشماق وبا العقعه اذا الرابع الباب من لسبا
عصب يقال يابشماق قسنه قليج فتحيتله اللصب الاول الباب من حزبه و جهاما ى طاسوا ولسب لدغته اى العقرب لسبت يقال دخى ديرلر اورمه
فلان حلد لصب يقال اوتورى اوردقلرن زياده ديرلر دخى بالمجاعة دهرياته در يخرج فلا المغمد فى نشب اذا الرابع الباب من لصبا يلصب
ولدو غندن اول بولمتنه بر قلق كه قلق جند وهو الاصبع فى الخاتم لصب يقال ديرلر دخى ولغه اولدا طار برمقه يوزك و الهزال من بالعظم لصق اذا
اللصاب ديرلر لصب دره طار جو اولان طاغده و معناسنه صغير شعب يول ابنجه اولان طاغده سكونيله وصادك كرى لامك اللصب ديرعكه

لعب

وذاء بمهمله ور حاء وللخر شيئا يعطى دايما لاى لصب لخر فلان يقال كلور معناسنده بخيل و در جمعى لصيك ضمتيله اللصوب كريله لامك
سكونيله عينك و كرى لامك اللعب اشد اولنور واقع در شاعده بعض بكم ديرلر قبول يكدر ده طا اللواصب بخيل معناسنده در بيهوده ايله
ضمى وعينك فتحى ولامك تانك التلعّب الرابع الباب من لعبا يلعب لعب يقال اوينمق كذلك فتحيله كرى وعينك فتحى لامك اللعب اوينق

وتشديد

وتشديد ايله لعبى تكثير ايتمك يقال تلعب اى لعب مرّة بعد اخرى التلعابة تانك كرى ولامك سكونيله كثير اللعب اولان كسنه در التلعاب
تانك فتحى وسكونيله مصدر لر در لعب معناسنه اللعوب لامك فتحى وعينك ضميله اويناغى عورت يقال جارية لعوب الالعوبة همزه‌نك
ضمى ولامك سكونى وعينك ضميله اويناق لعب معناسنه الملعب ميمك فتحى ولامك سكونى وعينك فتحيله اويناجق محل اللعبة لامك ضميله
شطرنج ونرد اوينى وهرملعوب به اولان نسنه يه لعبت ديرلر زيرا لعبت اسم در وعربلرك اقعد حتى افرغ من هذه اللعبة ديدكلرى بونلر
تا خود دونشبانيدى من هذه اللعبة ديمك اولى در فتح لاميله زيرا مراد لعبدن مرة واحده در اللعبة لامك كريله لعبدن بر نوعدر
ركبه وجلسه كبى تقول لفلان حسن اللعبة كما تقول حسن الجلسة الملاعبة ميمك ضمى وعينك فتحيله اويناشمق يقال لاعب الرجل ملاعبة ملاعب الاسنة
ميمك ضمى وعينك كريله ابو براء عامر بن مالك لقبيدر اما لبيد ديمكله معروف ولان شاعرك ملاعب الرماح ديشدر حزودت قافيه ده
اوتورى واسنه همزه‌نك وسينك كريله سنانك جمعى در كوندى معناسنه نيكم رماح رانك كريله رمحك جمعى در كه نك كوندر معناسنه
ملاعب ظله بر نوع قوش در كه صودة كولكه سن كوردكده انى قاپمغه توجه ايدر وكاه اولور اكا خاطف ظله دخى ديرلر اللعاب لامك ضميله
شول صليادر كه اغزدن اقار ولعاب النحل عسله اطلاق اولنور لعاب الشمس شول نسنه در كه حرارت شمس دن اورمجك اغى كبى
كورنور بعضلر اول سرابه در ديرلر اللعب لامك فتحى وعينك سكونيله اغزدن صليا اقمق يقال لعب الصبى يلعب من الباب الرابع اذا
سال لعابه الالعاب همزه‌نك كرى ولامك سكونيله صبى لعاب صاحبى اولمق يقال العب الصبى اذا صار له لعاب يسيل من فيه وثغر
ملعوب يعنى لعابلو ديش اللعباء لامك فتحى وعينك سكونيله والف ممدوده ايله بر موضعك اسمى در اللغوب لامك وغينك ضميله زحمت

لغب

تعب معناسنه تقول منه لغب يلغب لغوبا من الباب الاول ولغب يلغب من الباب الرابع لغت ضعيفه در الالغاب زحمت ويرمك يقال
الغبته انا اى اتعبته اللغب لامك فتحى وغينك سكونيله ضعيف معناسنه در يقال رجل لغب بالتسكين اى ضعيف بين اللغابة
ولغب فاسد اولان يلكه ديرلركه اوقك ايچرو ده اولان جانبلريدر كه اكا بطنان ديرلر ظهران ديرلر طوره . قلاوك جانبلرينه ظهران
ديدكلرى كبى وبالجملة قنادى يلكلرى كه بو جانبى اوزون وبر جانبى قصه اولور قصه جانبلرينه ظهران ديرلر مقبول اولان
بودر وبو مقامده صاحب صحاح لغب پرهاء دزد ديوه برغ لغاب عنوان ديشدر غلط اتمشدر زيرا لغب يلكك مقبول وليان
جانبيدر وبو معنا جوهرينك واللغب ايضا الريش الفاسد مثل البطنان ديدوكى شودر ولغب فاسد قلماق معناسنه دكلور
يقال لغبت على القوم الغب بالفتح فيهما اى افسدت عليهم اللغوب لامك فتحيله وغينك ضميله احمق معناسنه ابو عمرو بن العلاء ايتدى
بر اعرابيه اشتدم كه دير ايدى فلان لغوب جاءته كتابى فاحتقرها بن كا ايتدم نيچون جاءت ديرسن حالبوكه كتاب مذكر در
ايتدى كتاب صحيفه دكولمى بن ايتدم لغوبك معناسى نه در ايتدى احمق ديمكدر اللغاب لامك ضميله فاسد اولان يلك لغب كبى كم
لعبده تفصيل اوروناندى اللغيب لامك فتحى وغينك كريله فاسد يلك يقال ريش لغيب التلغيب تانك ولامك وغينك ضمى

لقب

وتشديديله ره ايدوب سورمك يقال تلغبنى الدهر اى طردنى اللقب فتحتينله معروفدر الالقاب جمعى در ابناز معناسنه كه
ابناز دخى زاء معجمه ايله نبزك جمعى در فتحتينله لقب معناسنه التلقيب تانك فتحى ولامك سكونيله لقب قومق التلقب فتحتينله

لوب

وتانك ضمى وتشديديله لقبلنمك تقول لقبته كذا فتلقب به اللوبة لامك ضمى وواوك سكونيله واللابة طاشلو يرى اللوب لامك
ضميله واللاب واللابات لوبك ولابك جمعلريدر وفى الحديث انه حرّم ما بين لابتى المدينة يعنى مدينه نك ايكى جانبنده اولان
طاشلو يرلرك بيننى تحريم ايتديكه مدينه نك ايكى جانبى طاشلو يرلرايله احاطه اتمشدر ابو عبيده ايتدى لوبه ونوبه نونيله شول
طاشلو يرك اسمى در كه انى سياه قيلامش اولا جو سببدن سياهلو لوبى ونوبى ديرلر اللوب بالفتح واللوب بالضم واللووب
بالضمتين واللواب بالفتحتين واللوبان بفتح اللام وسكون الواو صوصمق يقال لاب يلوب لوبا الى اخره من الباب الاول اى عطش
اللوب العطشان اللووب ضميله لابك جمعى مثل شاهد وشهود اللوائب لامك وواوك فتحى وهمزه‌نك كريله شول دومه لردركه
حوضى دولشوب مزاحمه دن صو ايچمكه قادر اولميه‌لر يقال تركتها لوائب على الحوض الملاب ميمك فتحيله طيبدن بر نوعدر خلوق كبى

لهب

وخلوق خانك فتحيله بر نوع طيبدر الملوب طيب سورلمش نسنه ملطخ بالطيب معناسنه واما مردها يعنى سوريه ميلنده ملوب
ديرلو ملوبه ديمزلر اللهب فتحتينله اود يالكى در لسان النار معناسنه وابو لهب بر رجلك كنيتى در جاهلى ولد عتبة ابولهب
ديدلر الالتهاب همزه‌نك كسرى ولامك سكونيله والتلهب فتحتينله وهانك ضمى وتشديديله اود يالكلنماق يقال التهب النار

لهب

وتلربت اى انعقدت الالهاب همزه نك كسريله يالكلنور موق ايقاد معناسنه يقال الهبته اى وقدتها والراب ات سكردركن زياده شوقكلو
سرعتلنمك يقال الهب الفرس اذا اضطرم جريه اى اشتد الالهوب همزه نك وهانك ضميله اسمدر زياده سكرتمك معناسنه اللهبه لامك فتحى وهانك
سكونيله صوصمق عطش معناسنه يقال لهب يلهب لهبا من الباب الرابع اللهبان لامك فتحى وهانك سكونيله صوصمش كمسنه عطشان معناسنه اللهبى لامك
فتحى وهانك سكونى والفك قصريله مؤنثى يقال رجل لهبان وامرأة لهبى اللهاب لامك وهانك فتحيله اودى يالكلماق في اللهيب لامك فتحى وهانك كسريله يعنا
والرأب لامك ضميله مثل اللهب لامك كسرى وهانك سكونيله اداق وجه معناسنه وشول هواكه طاغ اراسنده اولور اللهوب ضميله والراب
لامك كسريله والالهاب همزه نك فتحيله جمعدر بنو لهب اذ قبيله سندر برجماعتدر فصل النون النبيب نونك فتحى وبانك كسريله

نبب

تكه نك چاغرمسى صوت التيس معناسنه يقال نب التيس ينب نبيبا من الباب الثانى اذا صاح الانبوبه همزه نك ضمى ونونك سكونى وبانك ضميله
قامشك ايكى بوغمنك ارمسى افعوله وزنى اوزره الانبوب والانابيب همزه نك فتحيله انبوبه نك جمعيدر النوب جمعه قبادوب في الفماق

نتب

يقال نتب الشىء نتوبا من الباب الاول اذا نهد النجب نونك وجيمك فتحيله اغاج قابى لحاء الشجر معناسنه النجب نونك فتحى وجيمك سكونى

نجب

مصدردر اغاج قابغن صويمق معناسنه تقول نجبت الشجر انجبه نجبا من الباب الاول والثانى اذا اخذت قشرها المنجوب
ميمك فتحى ونونك سكونيله النجبى فتحتيله ويانك تشديديله شول دمرديكه مغيلان اغاجنك اوزدكنك قابيله دباغت اولنمش قربه
ومنجوب واسع اولان قدحه دخى ديرلر ذى نجب فتحتيله عربك بلادندن بر كونك اسميدر كه مشهوردر النجيب نونك فتحى وجيمك
كسريله كريم اولان كمسنه يقال رجل نجيب اى بين النجابة ودوه نك دخى ايراغنه نجيب ديرلر النجب ضمتيله والنجائب نجيبك جمعيدر ارادر
دولو معناسنه النجبة نونك ضمى وجيمك فتحيله همزه وزنى اوزره نجيب معناسنه در يقال هو نجبة القوم اذا كان النجيب منهم الانجاب همزه نك كسريله
ولد نجيب صاحبى اولمق يقال انجب الرجل ولد ولدا نجيبا المنجبة ميمك ضمى وجيمك كسريله والمنجاب ميمك كسريله شول عورتدركه نجيبا طوغره
يعنى ببرد اولاد طوغوره المناجيب ميمك فتحيله منجابك جمعيدر ومنجاب شول اوقه دخى ديرلر كه اكى يلكى وتمرنى وحاله ومنجاب رجل ضعيفه دخى ديرلر
الانتجاب همزه نك كسريله اورند لمك يقال انتجبته اذا اختاره واصطفاه النحب نونك فتحى وحانك سكونيله نذر ايتمك تقول منه نحبت انحب

نحب

من الباب الاول وجد وجهد له سير ايتمك يقال سار فلان على نحب اذا سار فاجهد السير كانه خاطر على شى فجد ونحب برلنه نك وقتنه
ومدتنه دخى ديرلر يقال قضى فلان نحبه اذا مات وابو عمرو بيت نحب سير سريعه ده ديرلر نحب كبى عين مهمله وباء موحده ايله النحيب نونك فتحى
وحانك كسريله رفع صوتيله اغلمق يقال نحب ينحب نحيبا من الباب الثانى الانتحاب همزه نك وتانك كسريله بمعناه النحاب نونك ضميله دوه كو كوكو اولمق
اولمق يقال نحب البعير ينحب نحابا من الباب الثانى ايضا اذا اخذه السعال التنحيب تانك فتحى ونونك سكونيله عملده جد ايتمك يقال نحب القوم
تنحيبا اذا جدوا فى عملهم وشدت قرب دو يعنى بركيجه سرعتيله صباحه دك يوريكدو صويه ايريشمكه كه قرب بوكه ديرلر فتحتيله المناحبة ميمك
ضمى وحانك فتحيله حاكمه اوقمق اولمق محاكمه معناسنه قال طلحة لابن عباس رضى الله تعالى عنهما هل لك فى ان اناحبك وترفع النبى صلى الله عليه وسلم

نخب

يعنى سنكچون جانبى دكر بن سنكله حضرت ايدوشوب بنيه طورشمن النخب نونك فتحى وخانك سكونيله چكمك نزع معناسنه يقال نخبته
انخبه من الباب الثالث ونخب جماع ايتمك معناسنه دخى كلور يقال استنخبت المرأة اذا ارادت الجماع الانتخاب كذلك چكمك انتزاع معناسنه وانتخاب
اختيار معناسنه دخى كلور النخبة نخبه كبى در لفظا ومعنى يعنى اودونلمش ديمكدر النخب نونك فتحى وخانك كسريله قورقق كمسنه جبان
معناسنه يقال رجل نخب اى جبان لا فؤاد له النخيب نونك فتحى وخانك كسرى وبايله كذلك قورقق معناسنه المنخوب ميمك فتحى ونونك سكونيله
المنتخب ميمك ضمى ونونك سكونيله وخانك فتحيله يعنى النخب كانه منتزع الفؤاد النخروب نونك ضمى وخانك سكونيله حاشيا دخى النخاريب نخروبك
جمعيدر كه طاشى يا دلكيكى ديمك اولور شقوق الحجر معناسنه الندب نونك فتحى ودالك سكونيله ميتى اوزره اغلايوب محاسنن ذكر ايتمك

ندب

يقال ندب الميت اى بكى عليه وعدد محاسنه يندبه ندبا من الباب الاول وندب بر ايشه اشلمكه دعوت ايتمك يقال ندبه الامر وندب خفيف
وچابك كمسنه يه دخى ديرلر يقال رجل ندب اى خفيف فى الحاجة وچابك آته دخى ديرلر يقال فرس ندب اى ماض الندبة نونك ضمى ودالك سكونيله
اسم مصدردر ميته اوزره اغلامق معناسنه ندبه نونك ودالك فتحيله ام خفافه ديكلو موصوفه عورتك اسميدر كه سياه حبشيه ايدى الانتداب
همزه نك كسريله براشه اشلمكه دعوت اولندقده امتثال ايتمك يقال ندبه فى الامر فانتدب له اى دعاه له فاجاب مندوب ميمك فتحى ونونك
سكونيله ابو طلحه نك فرسنك اسميدر كه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اول فرسك حقنده بيورمشدر ان وجدناه لبحرا الندب نونك ودالك فتحيله خطر
معناسنه دركه خطر موت قريب اولمغه ديرلر وقارده نسنه دخى ندب اطلاق اولنور وبر نسنه اوزره اوقاتق معناسنه در ندب ديرلر يقال رمينا

ندبا

نزب

ندبا اى رشقا ورشق رابله اسلوب واحد اوزره ديمكدر وندب شول اثر جراحته دخى ديرلر كه دريدن زايل اولمايوب باقى قاله النيرب
نونك فتحيله جعفر وزنى اوزره غمازلق وشر اشلمك النزيب نونك فتحى وزانك كسريله ارككى كيك اوازيدركه جفتلك زماننده ظاهر اولور يقال
نزب الظبى ينزب نزيبا من الباب الثانى النسب فتحتيله صوى الانساب همزه نك فتحيله نسبك جمعيدر النسبة نونك ضميله والنسبة نونك كسريله كذلك

نسب

نسب معناسنه در ونسبة نسب ذكر ايتمك معناسنه دخى كلور الانتساب همزه نك كسريله منسوب اولمق يقال انتسب الى ابيه اى اعتزى التنسب دعوى
ايدوب سنك صويكدنم ديمك وفى المثل القريب من تقرب لا من تنسب يعنى قريب اولان كمسنه دركه تقربدن كلك ايليه مجرد نسبه عوفى ايتيه النسابة
نونك فتحى وسينك تشديديله انساب عالم اولان كمسنه ووصفها نسابه ده مدح ده مبالغه ايچوندركه با موقت نسبتده غايت ونهايت مراد
اولور وتعداد اولنده عندى ثلاثة نسابات علامات ديرسن لامك تشديديله حالا كه ظاهر ايديكه ثلاث نسابات ديلدى كويا كه
ثلاثه رجال نسابه ديمش اولورس المناسبة ميمك ضمى وسينك فتحيله قريب اولمق يقال يناسب فلان فلانا ومماثلت معناسنه ده كلور يقال بينهما
مناسبة اى مشاكلة النسيب نونك فتحى وسينك كسريله قريب اولان كمسنه وشاعر شعرنده مدح ايتمكه دخى ديرلر يقال نسب الشاعر بالمرأة ينسب نسيبا
من الباب الثانى اذا شبب بها وتشبيب على وجه المدح نظمده ذكر ايتمكه ديرلر النسب نونك فتحى وسينك سكونيله والنسبة نونك كسرى وسينك سكونيله
نسب ذكر ايتمك يقال نسبت الرجل انسبه نسبا ونسبة من الباب الاول اذا ذكرت نسبه النيسب نونك فتحى ويانك سكونى وسينك فتحيله ونيسبه قطا ايكه

نشب

صحراده يولكبى كورنور فيعل وزنى اوزره النشب فتحتيله مال وبودت عقار معناسنه النشوب ضمتيله اصلق معناسنه يقال نشب الشىء
فى الشىء نشوبا من الباب الرابع اى علق ومشتد اولق معناسنه ده كلور يقال نشبت الحرب بينهم اى عظم واشتد الانشاب همزه نك كسرى ونونك
سكونيله اصماق يقال انشبت فيه اى علقته وانشاب صياد طوزاغنه صيده طوشدرمغه دخى ديرلر يقال انشب الصائد اى اعلق
الانتشاب همزه نك وتانك كسريله وبين لريده نونك سكونيله اصلماق يقال انشبته فانتشب المناشبة ميمك ضمى وشينك فتحيله بر كمسنه
جنكى دو بوب قلوب اشمارده ايتمكه ديرلر يقال ناشب الحرب اى نابذها النشابة نونك ضمى وشينك تشديديله اوق النشاب كذلك نونك ضمى وشينك تشديديله
تشديديله نشابه نك جمعى الناشب شينك كسريله اوق صاحبى يقال رجل ناشب وقوم ناشبة ناشب بر كمسنه نك اسميدر اوكى صاحبى اولدر عنه
بناء نسبه اشلمش در النشبة نونك وشينك سكونيله بر كمسنه نك اسميدر كذلك النصب نونك فتحى وصادك سكونيله طور بيقمق يقال نصبت الشىء من الباب الثانى

نصب

اذا اقمته وعداوت ايتمك معناسنه ده كلور تقول نصبت لفلان نصبا اذا عاديته وآهسته سير ايتمك يقال نصب القوم اذا ساروا يومهم وهو سير لين المنصب
ميمك ضمى وصادك فتحى وتشديديله بربرينه اوزره قومق يقال صنيع منصب اى نصب بعضهم على بعض وصنيع ديو بعض طائفه دير التنصيب تانك فتحى ونونك
سكونيله آت قولغن دكمك يقال نصبت الخيل اذا نصبت اذانها والكثرة اولمبالغة المناصبة ميمك ضمى وصادك فتحيله جنك بدا ايتمك يقال ناصبه الحرب
يعنى بن انكله جنكى بيدا ايدوب غوغا قوبردم المنصب ميمك فتحى ونونك سكونى وصادك كسريله اصل معناسنه النصاب نونك كسرى وصادك تخفيفيله
بمعناه ونصاب ملكدن شول مقداردر ديوركه مالك اكا ايرشدكده زكات لازم اولور كمش اكيوز درهمه ايرشدكده وذو دمرلش عدده
ايرشدكده لازم اولدوغى كبى ونصاب بر اكنى اسميدر ونصاب بچاق قصابنه دخى ديرلر الانصاب همزه نك كسريله بچاغه صاب ايتمك انصاب
تعب ويورمك دخى ديرلر تقول انصبت السكين اى جعلت له مقبضا وانصب الرجل اذا اتعبه النصب نونك وصادك فتحيله تعب
معناسنه در يقال نصب الرجل نصبا من الباب الرابع اذا تعب الناصب صادك كسريله زحمت ويريجى يقال هم ناصب اى ذو نصب يعنى تعبه
منسوب اولان مثل رجل تامر ولابن ويقال هو فاعل بمعنى مفعول فيه لانه ينصب فيه ويتعب كقولهم ليل نائم اى ينام فيه ويوم عاصف
اى تعصف فيه الريح يعنى روزكار مشتد اولور الانصب همزه نك فتحى ونونك سكونيله تولادكلك كبى دركه بويونو ذى طوغرى اولا النصباء
نونك فتحى وصادك سكونيله والفك مديله مؤنثى يقال تيس انصب وعنز نصباء شول تاقه ديرلر كه كوكى بوجاروله التنصب
ديكلو طورمق يقال تنصبت الاتن حول الحمار النصب نونك فتحى وصادك سكونيله الحائدن بر نوعدر وفى الحديث لو نصبت لنا نصب العرب اى
لو غنيتنا غناء العرب يعنى عرب اسلوبى اوزره قوشى قلنسه كه اولده سورلكده اولان تغنى مثللو دركن بو اندن دخى نادر كور
ونصب اعرابده فتح كبى در بناده وبو اصطلاحات نحويندن در تقول منه نصبت الحرف فانتصب ونصب غول آسنه يه ديرلر كه
اى دكوب كا عبادت ايدرلر حضرت حق تعالى حضرتندن غيرى حرير وادبه النصب نونك ضمى وصادك سكونيله بمعناه وكما اولوركه
صادده مضموم قلنور الانصاب همزه نك فتحيله نصبك جمعى بتلو معناسنه ونصب شر وبلا معناسنه ده كلور ومنه قوله تعالى انى
مسنى الشيطان بنصب وعذاب الانتصاب همزه نك كسرى ونونك سكونيله وتانك كسريله منصوب اولمق المنتصب فالعقب

عبارتدر تغمق معناسنه النصيبة نونك فتحى وصادك كسريله شول طاشلردركه حوضك كنارنه ديكلوب ارالرى بالچقله سداولور النصيب
برشيدن دكى حصه وحوصه نصيبه ديرلر و قورلمش طوزاغه دخى ديرلر شرك منصوب معناسنه نصيب نونك ضمى وصادك فتحيله تصغيرى در
اوزره برشاعرك اسميدر نصيبين نونك فتحى وصادك كسريله وياء موحده نك كسريله برشهرك اسميدر وعربلر بونى ايكى مذهب واردر
برى بودركه انى اسم واحد قيلوب اسماء مفرده غير منصرفه اعرابى كبى اعراب ويررلر يقال هذه نصيبين ورأيت نصيبين ومررت
بنصيبين وبوكه نسبت اولنده قدمه نصيبى ديرلر صادك كسريله ويرى دخى بودركه بونى جمع اجرا ايدرلر هذه نصيبون ورأيت
نصيبين ومررت بنصيبين وكذلك القول فى يبرين وفلسطين وسيلحين وياسمين وقنسرين وبونك نسبتنده نصيبى ويبرى
ديرلر يبرين برمعروف قومك اسميدر ديك بخصوص معناسنه و فلسطين فانك كسريله برشهرك اسميدر شام ولايتنده وسيلحين سينك
فتحيله برمعين كوبك اسميدر و قنسرين قافك ونونك فتحى وتشديديله دكريله شام ولايتنده كذلك برشهرك اسميدر النضوب ضمتيله
صويره باتمق يقال نضب الماء ينضب نضوبا من الباب الاول اى غاب فى الارض ويقال ونضب القوم بعدهم الناضب ضادك
كسريله بعيد اولان نسنه بو سببدن نضب الماء ديرلر تحى صولراق اولسه ويقال خرق ناضب اى بعيد وخرق خاء معجمه وراء
مهمله ايله صحرايه ديرلر الانضاب همزه نك كسريله يايك كريشن چكوب دفعة صالى ويرمك آوازى چقرمقدر يقال انضبت
وتر القوس مثل انبضته مقلوب عنه التنضب تانك فتحى ونونك سكونى وضادك ضميله بر اغاجدركه اوقى اندن ايدرلر آولنده
اولون تاذى ايده در زيرا كلام عربده فعلل يوقدر اما تفعل چوقدر مثل تقتل وتخرج التنضبه كذلك تانك فتحى ونونك سكونى وضادك
ضميله تنضبك مفردى النطب برمفل قولاغه اورمق يقال نطبه ينطبه نطبا ضرب اذنه باصبعه النعب نونك فتحى وعينك سكونيله والنعيب
نونك فتحى وعينك كسريله والنعبان نونك وعينك فتحيله والتنعاب تانك فتحى ونونك سكونيله قارغه چاغرمق يقال نعب الغراب نعبا
من الباب الثالث وكاه اولوركه نعب الديك دخى ديرلر استعاره اوزره ودليك دالك كسريله وياءنك سكونيله خروس معناسنه در ونعب
سرعتله يرلكه دخى ديرلر المنعب ميمك كسرى ونونك سكونى وعينك فتحيله جواد اولان اته ديرلر يعنى بو دوميسى حرب اوله النعابه
نونك فتحى وعينك تشديديله والنعوب نونك فتحى وعينك ضميله سريع اولان ناقه يقال ناقة نعابة ونعوب اى سريعة النغب نونك
وعينك ضميله نوبك جمعى بعضلر ايتدى نغب فتحيله نانه تك يوتدكن ياشن اوكه صالمليدر النغبة نونك ضمى وعينك سكونيله جرعه
معناسنه دركاه اولوركه نونى مفتوح اولور النغب نونك ضمى وعينك فتحيله نغبه نك جمعى قال ابن السكيت نغبت من الاناء نغبا من الباب
الرابع اى جرعت منه جرعا ونغبه فعل قبيح معناسنده كلور ومنه قولهم ما جربت عليه نغبة قط اى فعلة قبيحة النقب طاغده اولان يولدر
نقمه قافك فتحيله مثله ونقبه دلمك معناسنده كلور يقال نقب الجدار نقبا من الباب الاول ديوارده دليك دلك دخى نقبه ديرلر وبيطار
طوارك كوبكن دلوب … صوجقار مغه دخى نقبه ديرلر المنقبة ميمك كسرى وقافك فتحيله شول ميلدركه انكله … دلنور ونقب يزى
نقبه قطاعه ديرلر ونقبه نونك ضميله شول ايو طوته ديركه اغزاولنور … ذكر اولنور ان شاء الله تعالى الناقبه قافك كسريله شول
جوبانه دكه بوكرده چقوب قلبه هجوم ايلر النقبة نونك ضميله شول اوردركه قطعه قطعه اولوب جرب النقب نونك ضمى وقافك سكونيله
نقبه نك جمعيدر ونقبه كذلك يوزه قلون دخى اطلاق اولنور ونقبه شول بزه ديرلركه اياقلونينجكلكه باغ كچور چيك برديكوب كيورلر ولكن
اغزاولور ومنه يقال نقبت الثوب نقبا اى جعلته نقبة النقب دوه نك اياقى اشماق يقال نقب البعير من الباب الرابع اذا رقت اخفافه
الانقاب همزه نك كسريله بركسنه نك دوه سنك اياغى اشماق يقال انقب الرجل اذا نقب بعيره واياق قابى يرتلماق معناسنده كلور نقب
الخف الملبوس اى تخرق المنقبة ميمك وقافك فتحيله دلك معناسنه ومثلبه نك ضدى معناسنه كلور ومثلبه يرصقتلرى ديرلر النقيب
نونك فتحى وقافك كسريله برقومك كفيلى و رئيسى اولان كسنه النقباء نقيبك جمعيدر ونقيب شول كلبه ديرلركه بوغازينه شيش اولوب اوازى قبح
چقمق ديوكه بونى شول خسيس … توقوتدومشلر دنى الطبع كسنه لر ايدر النقابه نونك كسريله نقيب اولمق يقال نقب ينقب نقابة من الباب
الاول مثل كتب يكتب كتابة زايتدى … اولدن نقيب اولمليه نقابت … نقب نقابة ديرلر باب خامسدن ظرف ظرافة كبى
سيبويه ايتدى النقابة نونك كسريله اسمدر وفتحيله مصدردر مثل الولاية والولاية النقيبة نفس معناسنه در يقال فلان ميمون النقيبة
اذا كان مبارك النفس ابن السكيت ايتدى اوغورلو معناسنه در يعنى مراد ايدندوكى حاصل … معناسنه در ثعلب ايتدى اهل تدبير
معناسنه در النقاب نونك كسريله عورتلر يوزه طوتدوغى پيچه ونقاب فقهاءيه كلكه دخى ديرلر يقال لعينه نقابا وهو دت اللماء نقابا

مثل النقاطايفته دريدنى الماء النقاطاه دخى ديرلر ونقاب زيادة عالم اولان كسنه يه دخى ديرلر علامه معناسنه الانتقاب پيچه لنمك يقال انتقبت
المرأة النقبة نونك كسريله برنوع پيچه طونمق يقال انها لحسنة النقبة التنقيب تانك فتحى ونونك سكونيله شهرلرده طولاشوب مخلص طلب … كما قال الله تعالى
ونقبوا فى البلاد النكوب ضمتيله عدول ايتمك يقال نكب عن الطريق ينكب نكوبا من الباب الاول اى عدل ونكوب برقومه ارقه اولماغه دخى ديرلر يقال
نكب على قومه ينكب نكوبا اذا كان منكبا لهم يعتمدون عليه كه منكبدن مراد پشت وپناه اولوب رئيس اولماقدر النكابة نونك كسريله نكوبك
معنا اخيرنده در النكب نونك فتحى وكافك سكونيله زخم اورمق يقال نكبت الحجارة من الباب الاول اى لثمه ولثم ثاء مثلثه ايله مجروح ايتمك معناسنه در
ونكب اوق قبورندن باشنى آشغه ايتمك يقال نكبت الكنانة نكبا من الباب الاول ايضا اى كببتها وكنانه نونيله اوق قبورنه ديرلر النكب نونك
فتحى وكافك كسريله دوه ايلغنك و سايرطوارك ايلغنك اغريسى التنكيب تانك فتحى ونونك سكونيله عدول ايدوب آيرلمق يقال نكبه تنكيبا اى عدل
واعتزله التنكب فتحتيله وكافك ضمى وتشديديله چكنماق وتجنب معناسنه ويايى اوموزه المق يقال تنكب القوس اى القاه على منكبه النكبة
نونك فتحى وكافك سكونيله اوكمادقلق النكبات فتحتيله نكبتك جمعى تقول اصابته نكبة ونكب فلان على المائم فاعله المنكوب نكبتلنمش
المنكب ميمك فتحى ونونك سكونيله وكافك كسريله يا دوكيكى ايله اوموز كيمكنك برى بر بولشدوغى يركه اوموز باشى ديك اولور ومنكب
مرتفع يره دخى ديرلر المناكب فتحتيله قوش قنادنده شول دورت تيلكدركه قوادمدن صكره در النكباء نونك فتحى وكافك سكونيله
والفه مديله شول يلدركه يل اسدوكى يرلردن عدول ايدركه يلك عادتا اسدكى يرلرده ورته ربو اوله وتندن خارج اولور ونكبا
دخى دورتدر بو صبا ايله جنوب بيننده اولان نكبايه ازيب ديرلر وصبا ايله شمال بيننده اولنه صابيه ديرلر ونكبا دخى ديرلر وتصغير
نكيبر ديلرلو زيرا صبا ايله شمال بيننده اولان نكباى غايت باردعد ايدرلر وشماله دبور بيننده اولنه قره ديرلر قافك فتحى ورانك
تشديديله بوازيبك مقابلهسنده اسردبور له جنوب بيننده اولان نكبايه كه حارة در هيف ديرلر وبونكبايه مقابل اسرزيرا مجرى
نكبا اولان يلكر بيننده مقابله كوزه درلر نكم مستقيم اسن يلكرده مقابله كوزه درلر النكب فتحتيله برنسنه ده اولان ميله ديرلر
ونكب بورحندركه دوه نك اوموزنه عارض اولوب اندن اقسق ايليوب منحرف يوريدر يقال نكب البعير ينكب نكبا من الباب الرابع الانكب
همزه نك فتحيله شول دوه دركه نكب مرضنه مبتلا اوله بعضلر ايتدى نكب ملمازلا اوموزده اولور وانكب شول كمسنه يه ديرلركه يايى
اولمايه بكان معناسنه النوب نونك فتحى وواوك سكونيله والمناب فتحتيله بركسنه نك مقامنه قايم اولمق يقال ناب عنى
فلان ينوب نوبا ومنابا اى قام مقامى الانتياب همزه نك كسرى ونونك سكونيله نوبتله طوتمق يقال انتاب فلان القوم انتيابا
اى اتاهم مرة بعد اخرى پس بوافتعال اولور نوبتدن وايرشمك معناسنده كلور يقال انتابه امر اى اصابه الانابة همزه نك كسريله توجه ايتمك يقال
اناب الى الله اى اقبل المنوبة نونك فتحى وواوك سكونيله مرادفه النوب نونك ضمى وواوك فتحيله جمع تقول جاءت نوبتك النيابة نونك كسريله
بمعنى النوبة تقول جاءت نيابتك اى نوبتك التناوب النوبة فتحتيله وواوك ضميله نوبتلشمك يقال هم يتناوبون النوبة فيما بينهم فى الماء وغيره
النوبة نونك ضميله اسم در ايرشمك معناسنه يقال نابه امر اى اصابه ونوبه نوب ذكى لردن برطايفه نك اسميدر ونوب بلادنسنده ديرلر
على ما يجى النائبة مصيبت ودهاء نائبه شول استيمه ديرلركه هركون بركره كله النوائب نائبه نك جمعى يقال هذه نوائب الدهر النوب
نونك فتحيله قرب معناسنه دركه بعدك مقابلى در بعضلر ايتدى نوب بركون بركيجه لك مسيره در نقكم قرب فتحتيله بركيجه لك مسيره دركه
بونك اصل استعمالى دوه صولرنه در النوب نونك ضميله طايفهء زنبور در دن بريسى ونوب بالاريسنه دخى ديرلركه نوب
نايبك جمعيدر … فارهك جمعى ولد … وادى وتلعه وادوب كلد … نوب ديرلر اصمعى ايتدى نوب نوبتده در
زيرا … ابو عبيده ايتدى … نوب ديرلر النهب نونك فتحى وهانك سكونيله غنيمت معناسنه در
ونهب بركسنه يه دل ايله كه دخى ديرلر يقال نهب الناس فلانا اذا تناولوه بكلامهم وكلب ايصر عنه دخى ديرلر يقال لا تقع كلبكم ونهب الناس
النهاب نونك كسريله نهبك جمعى در الانتهاب همزه نك وتانك كسريله غنيمت … كسنه المال … يقال انتهبوا المال الغنيمة اى اخذوها من شاء
الانهاب مالنى غنيمت قلماق يعنى يغمايه ويرمك تقول انهب الرجل ماله فانتهبوه ونهبوه المناهبه ميمك ضمى وهانك فتحيله انتهاب معناسنه در
ومناهبه ايكى آت مثلا برابر سكرتكه دخى ديرلركه بوانى واول بونى چكه قادر اوليه النهبى نونك ضمى وهانك سكونيله والفك قصريله نهب اولنمش
مالك اسميدر الناب ازى ديشى الانياب همزه نك فتحى ونونك سكونيله والنيوب ضمتيله نابك جمعيدر وناب قومك اولوسنه دخى ديرلر يقال
هو ناب القوم اى سيدهم وناب ناقه نك قوجه سنه دخى ديرلر النيب نونك كسريله نابك جمعيدر ناقه لر معناسنه وفى المثل لا افعل ما حنت

النيب اى ما تحرّيت الناقة شوقا الى ولدها ليس بو نيب فعل و زنجا وزره دد اسدله اسد كبى حيانة للياء نونك كسرى او لمشدد
نونك ضمى و ياء اولى نك فتحيله نابك تصغيرى در ناقه ناب ديمكلرى آخى ديشى اددند فيجى نود بو سببدن صفت كنده ولمفين هاء تأنيث
كامشدد زيرا بهاء تانيث صفاتك تصغيرنه داخل اولمز النيب نونك فتحى و يانك سكونيله آخى لو جيلان برنسنه يا آخى ديش بيتدركك
يقال نابه ينيبه اذا اصاب نابه التنييب برنسنه يى ايصرمق بكلكى وملاييكن ملك اجيل يقال نيب سهمه اى عجم عوده واثر فيه بنابه
وتنييب ناقه يشلو اولمغه دخى ديرلر يقال نيبت الناقة اى صارت هرمة ولا يقال للجمل ناب يعنى ناقه يه ناب اطلاق اولنديغى كبى
اركك دوه يه دخى ناب ديمزلر سيبويه ايتدى بعضى عربدن نابك تصغيرنده نويب ديرلر واوله زيرا نابك الفنك واوه قلب اولنمسى
كثيردر ديدى ابن السراج ايتدى بو دوليه كه سيبويه دن نقل اولنمشدر غلطدر فصل الواو الوأب واوك فتحى وهمزه نك سكونيله
والأبة همزه نك كسرى و بانك فتحيله منقبض اولمق و اوتنمق يقال وأب يئب وأبا وأبة ويقال فلان فى ابة وهو لما دو ما يستحى
وابه كلمه سنده اولان هاء تانيث واودن عوضدر التؤبة تانك ضمى وهمزه نك فتحيله بمعناها ابو عمرو ايتدى بنى اسددن بركسنه بنم
قتمده يمكلندى يكدن الجكد كده دخى ديدى بو تكليف ايديجك ايتدى ما لمعامك يا ابا عمرو بطعام تؤبة اى بطعام يستحى من اكله و تؤبه ده
اولان تا واودن مقلوبدر الاتئاب همزه نك كسرى وتانك تشديديله وكسريله اوتنماق يقال اتأب الرجل اى استحيى بو باب افتعالدن در
الايئاب همزه اولى نك كسرى و يانك سكونى و همزه ثانيه نك فتحى و مديله افعال وزنى اوزره اوتانجق ايش اتمك يقال اوأبه اى فعلت به فعلا
يستحيى منه وايئاب بركسنه يى حاجتندن كيرو دونديرمكده ديرلر تقول اوأبته اذا رددته عن حاجته المؤبات ميمك ضمى و واوك سكونى
و بانك كسريله موبات كبى رسواى ايده جك نسنه لردر و ايئاب بودن كمكى ديرلر الوأب واوك فتحى و همزه نك سكونيله شول طرناغه ديرلركه
ايچى چقور اوله مقعب معنا و وأب بيوك دوه يه دخى ديرلر بعير وأب عظيم معناسنه الوأبة قيا ده اولان چقور يره ديرلركه ايچنده صو
ايركله الوثب واوك فتحى و ثانك سكونيله الوثوب ضمتينله والوثبان فتحاتله صچرامق يقال وثب وثبا و وثوبا و وثبانا من الباب الثانى
اذا طفر طفور و طفور طاء مهمله ايله كذلك صچرامق معناسندر الوثيب واوك فتحى و ثانك كسريله بمعنى الوثب المواثبة ميمك ضمى
و ثانك فتحيله صچراشمق يقال واثبه اى ساوره الايثاب همزه نك كسريله صچراتمق يقال اوثبته انا التوثب فتحتينله و ثانك
ضمى و تشديديله ظلمله برنسنه يى كندويه ايدنمك تقول توثبت فلان فى ضيعته اى استولى عليها ظلما الوثاب واوك كسريله اوتورجق يرلر
كما يقال السماء وثاب الملائكة اى مقاعدهم وثب حمير لغتنده اوتورمق ديمك اولور اصمعى ايتدى عربدن بركسنه حمير ملكلرندن بر ملك اوزره
داخل اولدقده ملك اكا ثب ديدى وثب حمير لغتنده صچرا ديمك اولماغين اول كسنه صچرايوب برقيادن دوشدى ملك ايتدى ليس عندنا
عربيت من دخل ظفار حمّر يعنى بزم قتمزده عربيت خالص يوقدر شول كسنه كه بزم ظفار نام شهرمزه داخل اوله حميرجه سويلر
اشون ديدى و عربيت لفظنده تا اوزرينه وقف ايتدى لغتلرى بويله اولديغيچون الموثبان ميمك فتحى و واوك سكونى و ثانك فتحيله بريده
قرار طوتمايجق كه عرب كبى بيرده اوتوروب غزالمه موثبان ديرلر التوثيب على وزن التكريم بركسنه يى يصدق قاودده اوترتمق
و اوتورمق ايچون بركسنه يه نكلف ايده يصدق براقمغه دخى ديرلر يقال وثبه توثيبا اى اقعده على وسادة ويقال ايضا وثبه وسادة
اى طرحها له ليقعد عليها الوجوب ضمتينله لازم اولمق يقال وجب الشى وجوبا من الباب الثانى اى لزم و دوشمك دخى ديرلر يقال
وجبت الميت اذا سقط ومات الواجب لازم اولان نسنه و كاه اولور مقتوله دخى واجب ديرلر وكونك طولغنه دخى ديرلر يقال
وجبت الشمس اى غابت الايجاب همزه نك كسريله واجب قلماق يقال اوجبه الله و ايجاب بيعى لازم قلماغه دخى ديرلر يقال وجبت البيع
فوجب وايجاب بركسنه برعمل ايدوب جنته باخود ناره مستحق اولمق ومنه قول النبى صلى الله عليه وسلم اوجب طلحة يعنى طلحة بن عبد الله
وهو من العشرة المبشرة استحق الجنة الاستيجاب همزه نك كسرى و سينك سكونيله استحقاق معناسنه يقال استوجبه اى استحقه الجبة
جيمك كسرى و بانك فتحيله بازارلق لازم اولمق يقال وجب البيع يجب جبة الوجيبة واوك فتحى و جيمك كسريله شول نسنه دركه بيع لازم اوله
مثلا برنسنه يى شويله الوب شيئا فشيئا قبض ايدوب تمام اتدكدن صكره قد استوفيت وجيبتك ديرلر الوجيب واوك فتحى
و جيمك كسريله قلب مضطرب قلماق يقال وجب القلب وجيبا اذا اضطرب الوجب واوك فتحى و جيمك سكونيله قورقق كسنه
جبان معناسنه الوجوبة قورقق اولمق يقال وجب الرجل وجوبة من الباب الخامس الوجبة واوك فتحى و جيمك سكونيله اوازله دوشمك
يعنى دوشمه سسنه اواز پيدا اولمق دبو توريدن فهم اولنوركه صاحب صراحك وجبه يكبار افتادن ديدوكى قصوردن خالى دكلدر

وأب

وثب

وجب

وفى المثل

وفى المثل يجنبه نكنكن الوجبة يعنى پك دوشمكى يانى اوزره اولسون قال الله تعالى فاذا وجبت جنوبها و وجبه بركون بريجه ده بركره يمكه
دخى ديرلر يقال فلان يأكل فى اليوم والليلة مرة المواجب فتحتينله و جيمك كسريله كوريسلو طوقجى يرومز قولهم خرج القوم الى مواجبهم اى مصارعهم
التوجيب تانك فتحى و واوك سكونيله برنسنه ايله يرى اورمق يقال وجبت به الارض اذا ضربتها به و توجيب دوه يه اولمغه دخى ديرلر يقال وجبت
الابل اذا اعيت الموجب ميمك ضمى و واوك فتحى و جيمك تشديدى و فتحيله شول كسنه دركه بركون بريجه ده بركره يه التوجيب تانك فتحى و واوك سكونيله نفسنى
بركون بريجه ده بركره يمكه معتاد اتمك يقال وجب نفسه توجيبا اذا عودها ذلك دكيرو بو نجيلين بركون بريجه ده بركره صاغمه دخى توجيب ديرلر
الورب فتحتينله طمر فاسد اولمق يقال ورب يورب وربا من الباب الرابع اى فسد الورب واوك فتحى و رانك كسريله طمر فاسد اولمق المئزاب
ميمك كسرى و همزه نك سكونيله اولوق مثعب معناسنه مزاب فارسيدر ميمدن صكره همزه ايله نوزبيا دلنمشدر وكاه اولوركه همزه سز دخى استعمال اولنور
ميزاب ديرلر بايله المآزيب ميزابك جمعيدر دخى مئزاب همزه ايله استعمال اولنه والمياذيب ميزابك جمعيدر همزه ايله استعمال اولنمامه
الوسب واوك كسريله يرده بتن اوت الوسب واوك فتحيله بركا و چوق اولمق يقال اوسبت الارض اذا كثر عشبها الايساب همزه نك كسريله بمعناه
يقال اوسبت الارض اى كثر عشبها الاوشاب همزه نك فتحى و واوك سكونيله خلايقدن انواع متفرقه اوباش معناسنه الوصب فتحتينله
مريض اولماق يقال وصب الرجل يوصب من الباب الرابع الوصب واوك فتحى و صادك كسريله مريض معناسنه در الايصاب همزه نك كسريله
مريض قلماق يقال اوصبه الله تعالى و مواظبت معناسنه دخى كلور يقال اوصب القوم على الشىء اذا ثابروا عليه المواصب ميمك ضمى و صادك فتحيله
خسته كلمش كسنه الموصب ميمك ضمى و واوك فتحى و صادك دخى فتحى و تشديديله وجعى والمى چوق اولان كسنه الوصوب ضمتينله دايم اولمق
يقال وصب الشىء وصوبا من الباب الثانى و مواظبت معناسنه كلور يقال وصب الرجل على الامر اذا واظب عليه الواصب صادك كسريله
دايم معناسنه قال الله تعالى ولهم عذاب واصب وله الدين واصبا قال الفراء اى دايما الواصبة بعيد اولان نسنه يه ديرلر يقال
مفازة واصبة اى بعيدة لا غاية لها الوطب واوك فتحى و طانك سكونيله خاصة سود قودقلرى توليم شكسر معناسنه ابن السكيت ايتدى
وطب جذع دريسندن اولنه ديرلركه جذع نخيله اكى ياشنده اولان قيونه ديرلر و ابن السكيت ايتدى كرا وغلامك دريسنه كه سود
قورلو ديرلر شين معجمه نك فتحى و كافك سكونيله اندن بيوك اولانك دريسنه بدره ديرلر باء موحده نك فتحى و دالك سكونيله و شكوه مثلو
اولوب ايچنه ياغ قونيلور بركه عكة ديرلر عين مهمله نك ضمى و كافك تشديديله و بدره مثلو اولوب ياغ قونيلور دريه مساء ديرلر
ميمك كسريله و سين مهمله ايله ظالم جمعا كا داولوب كسنه يه دخى وطب ديرلر الاوطب همزه نك فتحى و واوك سكونى و طانك ضميله وطبك جمع قلتيدر
الوطاب واوك كسريله جمع كثرتيدر الوطباء واوك فتحى و طانك سكونيله ممه سى بيوك عورت و وطب صاحبه دركه وطب قولمه ديرلر الوظوب
ضمتينله برنسنه يه مداومت اتمك يقال وظب على الشىء وظوبا من الباب الثانى اى دام المواظبة ميمك ضمى و ظانك فتحيله برنسنه يه مشغول
و مداوم اولمق الموظوبة ميمك فتحى و واوك سكونى و ظانك ضمى ايله شول يردركه دايما اورتملغه اندن اوت قالميه الموظوب ميمك فتحى و واوك
سكونيله شول كسنه يه ديرلركه مالينى نوايب دهر متعاقب اولمغله هلاك ايتمش اوله الوظب ميمك و ظانك فتحيله بريركا اسميدر الايعاب
همزه نك كسريله بريره جمع اولمق يقال اوعب القوم اذا احشدوا والحشد بالحاء والدال المهملتين والشين المعجمة الاجتماع و ايعاب شمول معناسنه
كلور يقال اوعب بنو فلان جلاء فلم يبق ببلدهم منهم احد ويقال جدعه فاوعب انفه يعنى جمله كسدى الموعب جمع ايديجى يقال جاؤا
موعبين يعنى كلى جمعيت اتمكله كلديلر الوعيب واوك فتحى و عينك كسريله برنسنه نك تامى و زياده سى يقال جاء الفرس بركض وعيب يعنى چاپر
اولدوغى قدر سكرتمه ايله الموعب ميمك ضمى و عينك فتحيله تمام ديمك اولور يقال جدعه الله جدعا موعبا يعنى خداى تعالى بو دنى تمامه كسون
الاستيعاب همزه نك كسرى و سينك سكونيله بمعنى الايعاب و فى الحديث فى الانف اذا استوعب جدعه الدية يعنى بورنى بتمامه كسمه تمام ديت
واردر و استيعاب برنسنه يى اصلندن قطع اتمكه ديرلر الوغب واوك فتحى و غينك سكونيله احمق معناسنه در و وغب متاعك
سقطنه دخى ديرلر و وغب غوجه دوه يه ديرلر جمل ضخم معناسنه يقال وغب الجمل وغوبة من الباب الخامس الاوغاب همزه نك فتحى
و واوك سكونيله خرده وات ديمك اولور اوغاب البيت ديرلر اوك حقير اولان متاعنه چنانچه چوكك و الدارم بكوزنه وار ايسه الوقب
واوك فتحى و قافك سكونيله طاغده شول قيا دلوكنه ديرلركه انده صو جمع اوله الوقبة واوك فتحى و قافك سكونيله تريد اوزرنده ياغ
اركلمك ايچون اتمكلرى دلوكه ديرلر و وقب ايلين كوز دلوكنه ديرلر خانه چشم معناسنه و وقب كوز باتوب چقور اولمغه ديرلر تقول

ورب

وزب

وسب

وشب

وصب

وطب

وظب

وعب

وغب

وقب

وكب

وقبت عيناه من باب الثاني اي غارتا وقبا وقبه حمقه ديرلر وغب ديكلري كبي عينين مهمله ايله بكم مرود اتشدر وقبه خول معناسنده
كلور يقال وقب الشيء يقب وقبا اي دخل وكون بجماعه دخي ديرلر يقال وقب الشمس اذا غابت ودخلت موضعها ويقال وقب الظلام اي
دخل على الناس ومنه قوله تعالى ومن شر غاسق اذا وقب قال الحسن اي اذا دخل على الناس الايقاب همزه نك كسريله وقبه يه اخل قلماق يقال
اوقبت الشيء اذا ادخلته في الوقبة ووقبه چقور يره ديرلر بكم اشادت اوغشدر وايقاب اجتماعه دخي ديرلر يقال اوقب القوم اي جاءوا
الوقيب واوك فتحي وقافك كسريله اتك حاپه سنده نقارو اوان صوتدر الوقبى واوك فتحي وقافك سكوني والفك قصريله برصو كبي درك
بني مازندن منسوبدر الموكب ميمك فتحي وكافك كسريله برنوع سيره وبر بلوك كسيه ديرلر كه دوه يه يا خود اته زينتله بينرلر الايكاب همزه نك
كسريله دوه ذكر اولنان جماعته ملازمت ايدوب موكبدن ايرلماق يقال اوكب البعير اذا لزم الموكب وبرابر اولوب ديدر مداومت معناسنده
ديرلر يقال اوكب الرجل على الامر اذا واظب عليه دقوشي دجماعه حاضر لنماق يقال اوكب الطائر اذا تهيأ للطيران المواكبة ميمك ضمي
وكافك فتحيله عسكر لرموكبه بيله بنمك يقول واكبت القوم اذا ركبت معهم وقودن سبقت اتمكه دخي ديرلر الوكب واوك فتحي وكافك سكونيله
برايشه مواظبت اتمك يقال وكب الرجل على الامر اذا واظب عليه ووكب يكلو طورمق معناسنده كلور الواكبة طورديجي قائمه معناسنه
الوكبان واوك وكافك فتحيله برنوع يوريكدر سير حالنده الوكوب واوك وكافك ضميله كوچك يوريجي يقال ظبية وكوب يعني كوچك

ولب

يوريجي كيك المواكبة ميمك ضمي وكافك كسريله كوچك يوريجي ناقه الوالبة لامك كسريله شول اكيندر كه آدمك اكنك كوكندن حاصل اولور
ووالبة الابل دوه نك اولادنه ونسلنه ديرلر الوالب كذلك لامك كسريله بر نسنه يه كيروب كيدن نسنه الولب ضميله وصول
معناسنه در يقال ولب يلب ولوبا اذا وصل اليك كائنا ما كان وبوني ابو عبيد نوادر الفصلاده ذكر ايلدي والبه بر رجلك اسميدر

وهب

الوهب والوهب بالتسكين والتحريك والهبة هانك كسريله بغشلامق الموهب والموهبة اكيسنده دخي ميمك فتحي وهانك كسريله اسمدر
بغشش معناسنه الاتهاب همزه نك كسري وتانك تشديديله هبه يي قبول اتمك الاستيهاب همزه نك وتانك كسريله هبه طلب اتمك
التواهب فتحتيله وهانك ضميله بربرينه بغشش اتمك يقال تواهب القوم اذا وهب بعضهم لبعض هب هانك فتحي وبانك سكونيله
احسب معناسنه در يقال هب زيدا منطلقا اي احسب اكي مفعوله تعديه ايلويوندن ماضي ومستقبل كلمز الموهبة ميمك فتحي
وواوك سكوني وهانك فتحيله طاغده اولان شول اوكلره ديرلر كه انده صوابريكلور الموهب فتحتيله وهانك كسريله جمعي
موهب ميمك فتحي وواوك سكوني وهانك فتحيله بر رجلك اسميدر وهامفتوح كلمك شاذدر زيرا شول معتل الفاء كه اوك معناسنده
واوي دوشمشدر انك اسمي ومصدري مكسور العين كلور الا بو قاچ كلمه كه انلرنا دردن بكم موعده بيان اولنمشدر الوهاب
والوهابة واوك فتحيله كثير الهبه معناسنه هابه لفظي ايچوندر الايهاب دايم اولماق يقال اوهب له الشيء اي دام له الموهب ميمك

ويب

وهانك فتحيله شول نسنه در كه طعام ايچون حاضر لنمش اوله بركسنه نك قتنده المهب ميمك ضمي وهانك كسريله حاضر اولمش كسنه
يقال اصبح فلان موهبا اي معدا قادرا وهب بن منبه كه اسم رجلدر هانك تسكيني افصحدر ومنبه ده ميم مضموم ونون مفتوح وبا
دخي مفتوح ومشدددر وهبين واوك فتحي وهانك سكوني وبانك كسريله بر موضعك اسميدر ويب بر كلمه در ويل معناسنه تقول
ويبك وويب زيد كما تقول ويلك وبونك معناسي الزمك الله ويلا ديمكدر منصوبدر مصدريتله وزره واكر لام استعمال اتسك

هيب

ويب لزيد ديرسن بو تقديرجه ابتدائيتله وزره رفع نصبله اولي اولور فصل الهاء الهيب هانك فتحيله ويخودلع يخوق
يقال هيب من نومه يهيب من باب الاول اي ستيقظ دكلمك معناسنده دخي استعمال اولنور يقال من اين هببت يا فلان اي من اين جئت
وبر نسنه يه شروع قلماغه دخي ديرلر هب فلان يفعل كذا كما يقال طفق يفعل كذا الاهباب همزه نك كسريله اويانديرمق يقال اهببته انا
الهبوب ضميله والهبيب هانك فتحي وبانك كسريله يل اسمك يقال هبت الريح هبوبا وهبيبا اي هاجت واوكك جيوانك نحاسته
ايچولوب شوقه كلمسنه دخي هبيب ديرلر وجيبيب طراقه صاودن ميله دخي ديرلر الهبوبة هانك فتحي وبانك ضميله شول يلدر كه اسدكجه
توز صاوره الهبوب كذلك هانك فتحي وبانك ضميله بعنا ها الهباب هانك كسريله دوه يوردكي اويناق يقال هب البعير
في السير هبابا اي نشط واذكك جا معيجون شوقه كلمسنه دخي هباب ديرلر الهبة هانك فتحيله قتيجك وكونردكده ترمسي يقال
هززت السيف والرمح فزت هبة وهبة سيف سيفك اوردكي دترمسي وكماسي در يقال سيف ذو هبة وهبة زمان

مديده دخي ديرلر يقال عشنا بذلك هبة من الدهر اي حقبة وحقبه يتيجه يل ديكيا اولور وهبه بر ساعته دخي ديرلر كه بر مقدار زمانده باقي قالمش اولا
الهبه هانك كسريله ارككك جماعته حريص اولوب شوقه كلمسي يقال هب التيس يهب من باب الثاني الاهتباب همزه نك كسري وهانك سكونيله بعنا ها
المهباب ميمك كسري وهانك سكونيله المرهبة ميمك ضمي وهانك سكونيله وتانك كسري وبانك تشديديله جماعته شوقه كلمسي الرهبة هانك
فتحي وبانك سكونيله اركك جماعته دعوت اتمك يقال هبهبته اذا دعوته لينزو الترهيب تانك وهانك فتحي وبانك سكوني وهانك ضميله اركك
ديشي اودز چيچرمق يقال هبهبته فتهبهب اي ترعرع الهبهبى هانك فتحي وبانك سكونيله وهانك فتحيله چوبان راعي معناسنه الهباب هانك فتحي
وهمزه نك كسريله اسكي كهنه معناسنه يقال ثوب هبائب اذا كان متقطعا الترهيب على وزن التعجب اتمك يقال تهبب الثوب اذا بلي الهيب عنب
ورني اودزه بر پاره لر الهدبة هانك ضمي ودالك سكونيله صچاق خمل معناسنه چانچيه نك فتحيله وهدبه نك دال مضموم ولق دخي لغتدر هدب
هدب

العين كريك كه كوز اطرافنده بتر الاهدب على وزن الاقرب كريكي چوق آدم الهدب فتحتيله هر اغج يپرغي دركه اينلو اولمايوب ايلقني
يپراغي كبي كه اكا اثل ديرلر همزه نك فتحي وثانك مثلثه نك سكونيله وسرو يپراغي كبي واوطي ديدكلري اغاج يپراغي كبي كه اوكله دري دباغت ايدرلر
وبستاني ولان ايلغون يپراغي كبي كه اكا طرفا ديرلر الهداب هانك ضمي ودالك تشديديله بعنا ه يعني هدب معناسنه دركه اينجي اولميان
اغاج يپراغي معناسنه در وخرما بداغنه دخي ديرلر الهدب هانك فتحي ودالك سكونيله دوه سودن صاغمق يقال هدب الناقة يهدبها
هدبا من باب الثاني اي احتلبها ديمشي ديمكه دخي ديرلر يقال هدب الثمرة اي اجتناها الهيدب هانك فتحي وبانك سكونيله جمع وزني
اوزره اغرجانلو اولوب ثقيل اولان كسنه وهيدب السحاب شول بلوت بلوكه يغاغه بشلاقده او دون او زون ايبكي كودنسنه لردر
بعضلر هيدب يره يقين اولان بلوتدر ديمشلردر اما جوهرينك تفسيريندن فهم اولنان بز ذكر اندكمزدر الهندب والهندبا والهندبا
هانك كسري ودالك فتحيله بر معروف اوتك اسميدركه اوك بر نوعنه كاسني ديرلر وبو نوعي دخي يبانده بتر كوچجه چيچك اولور وابو زيد

هذب

ايتدي هندبا دالك كسريله در ومديله وقصريله استعمالي جايزدر التهذيب على وزن التكريم پاك اتمك تنقيه معناسنه وسرعت معناسنه ده
كلور على ما يجيء المهذب ذالك كسريله شول كسنه يه اطلاق اولنور كه اخلاقي پاك اوله يقال هذا رجل مهذب اي مطهر الاخلاق الاهذاب
همزه نك كسري وهانك سكونيله التهذيب على وزن التكريم اوچماقده وسكرتمه ده ويلده سرعت اتمك الهيذباء هانك فتحي وبانك سكوني

هرب

وذالك فتحيله اتك برنوع يوريشيدر كه سرعتلو اولا الهرب فتحتيله قاچمق فرار معناسنه يقال هرب يهرب من باب الاول التهريب
على وزن التكريم قاچرمق يقال هربه غيره تهريبا الاهراب على وزن الاكرام توزقوب زياده قچماق هارب قارب ايكسيريله صو ويريب
كلن نسنه يقال ماله هارب ولا قارب يعني اكك ايچون صو ويرن وصوده كلور نسنه يوقدر يعني نسنه يه مالك دكلدر الهرجاب هانك كسري
ودالك سكونيله اوزون وفرتوت اولان ناقه در وهرجاب برموضعك دخي اسميدر الهردبة هانك كسري وراك سكوني ودالك فتحيله

هزب

قادي عورت وجرده يه شول اده ديرلر كه قادني شيشك وقورقاق اولا الهوزب على وزن جوهر شول دوه در كه غايتله يوريجي اوله
هضب

قوي الجري معناسنه الهضبة على وزن القطرة ايري قطرهلو يغمور ديمدم اولان ظاغ الهضب يغمور يغماق وسوزي فتحي
يقال هضبوا في الحديث من باب الثاني ايضا اي اذا تعضت اصواتهم يقال هضبتهم السماء من باب الثاني اي مطرتهم الهضب هانك
كسري وضادك فتحيله هضبه نك جمعي الهضب هانك وضادك فتحيله هاضبه نك جمعي در تابعك جمعي تبع وراكب بعولكلدوكي كبي وهاضب
يغمور معناسنه در الهضب هانك فتحي وضادك سكونيله صاغلق سود دقطره نك قطره اوغمه اينسنه ديرلر الهضاب هانك
كسريله هضبه نك جمعي وجبل معناسنه اولان هضبه نك دخي جمعي هضاب كلور الاهاضيب على وزن الاقاليم هضابك جمعي در الاهتضاب
فتح قتي سويلشمك يقال اهتضب القوم اي افاضوا فيه وارتفعت اصواتهم الاهضاب على وزن الاكرام التكلم يقال اهضبوا اي اقيموا
في تكلمهم الهضب هانك كسري وضادك فتحي وبانك تشديديله مجف كبي شول نسنه ديرلر كه زياده دركي ادله ومجف احمق اولان

هلب

كسنه ده ديرلر الهلبة على وزن الجرعة شول صغير قلنه ديرلر كه اوكله ديكش ديكولر الهلب هانك ضمي ولامك سكونيله هلبه نك جمعي در
كذلك قويرقده بتن قالن قللر وغيره دخي هلب ديرلر وهلبة الزمان زمانك شدتنه ديرلر مثل الكلبة والجلبة الاهلب على
وزن الاكرم شول اته ديرلر كه قالن قيللري چوق اولا واهلب وجوذلو اولان بيل دخي ديرلر يقال عام اهلب اي خصيب اكين قوري
ولماغين اري تعلو حيوانه تشيبا دويب اهلب نشدر الهلب هانك فتحي ولامك سكونيله ات قويرغنك قالن قللرني يولمق يقال هلبت الفرس
اذا نتفت هلبه المهلوب على وزن المطلوب قالي قيلري قوپرلن آت ومهلب بن صفره كه سعيدك ابو المرابه ديدرلر الهلابة

هنب هوب

علی وزن العلامة یعنی قوم سیلة اولان صنوق ذوذکاده دیرلر یقال الیوم هلاب ای ذو ریح ومطر الهنب فتحتیله حماقت معناسنه
الهنباء علی وزن الحمراء احمق اولان عورت بلهاء معناسنه الهنبی بالقصر لغة فیه ایضا هنیب هانک کسری و نونک سکونیله شول رجله
دیرلرکه احمق وکثیر الکلام اولا وانتی کرم اولمق معناسنه دخی کلور الهیبة مهابت معناسنه در که مهابت عظمت وخوفدن ناشی اولوردر
یقال هابه یهابه من الباب الرابع هب بفتح الهاء امردر لانه اصله هاب سقطت الالف لاجتماع الساکنین هبت نفس متکلم وحده در
و بو اصلنده هیبت ایدی یانک کسریله وتانک یا تسکینی اولدی اجتماع ساکنین ده واو دخی حذف اولندی کسرهسی قبلنه ویرلدی
سیاق اجوف یائیلرک دخی حالی بودر المهیبة علی وزن المحرکة محل هیبت اولان نسنه یقال هذا الشیء مهیبة لکذا الترهیب علی وزن التکریم
الموی یقال رهیبت الشیء وهیبت ویرمک معناسنه دخی کلور یقال تهیبنی الشیء ای خوفنی بوتقدیرجه لازم ومتعدی کلمش اولور الترهیب علی وزن
الکریم برنسنهنی مهابتلو قلمق یقال هیبته الی الشیء اذا جعلته مهیبا عنده المهیب میمک فتحی وهانک کسریله شول کسنهدرکه اندن
هیبت الدر یقال رجل مهیب ای یهابه الناس المهوب میمک فتحی وهانک ضمیله مهیب کبیدر کویاکه مهیب هو الرجل دن ماخوذدر بنا المجهول
اولوبدر یاء واوه قلب اولندی قد هکوه الهیوب هانک فتحی ویانک ضمیله شول قورقق کسنهدرکه خلقدن هیبت الد وفی الحدیث الایمان هیوب
یعنی ایمانی صاحبی اولانلر معاصیدن خوف ایدرلر الهیوبة هانک وایانک ضمیله والهیاب هانک فتحی ویانک تشدیدیله والهیابة علی وزن
العلامة والهیبان هانک فتحی ویانک کسری وتشدیدیله قورقق معناسنهدر جبان مرتبه معناسنه المتهیب علی وزن المتعجب هیبت الیجی کسنه
الاهابة علی وزن الاقامة چوبان قیونه یاخود دوهیه حیقروب چاوشقرمق یاخود دوشرمک یقال اهاب الراعی بغنمه ای صاح بها لتقف
اولترجع واهاب بالبعیر المهاب میمک فتحیله هیبتلو مکان یقال مکان مهاب ای مهوب هاب بر لفظدرکه اتوکله اتی مخالف کیمه دن
منع ایدرلر هبی هانک فتحی ویانک کسریله هاب کبی اتی مخالف بر کیمه دن منع ایچون استعمال اولنور اتقدمی واقتلی کبی الهیبان هانک فتحی
ویانک فتحی وتشدیدیله اودکک وخفیف معناسنه کلور کذا فی بعض نسخ الصحاح فصل الیاء الیباب یانک فتحیله خراب معناسنه یقال
خراب یباب یعنی یباب بیک معناسی مستقل مراد دکلدر تاکیدایچون کلامه مستدر اتباع قبیلهندندر تاکه لفظ نی معنی اولان الیلب
فتحتینله شول دوهه دیرلرکه دریدن ایدرلر بر برینه دکگله بوتقوله دن اوکتر اهل عرب استعمال ایدرلر الیلبة یبلبک مفردیدر
بعضلر ایتدی یلب شول قلقانلردرکه دریدن ایدرلر بوسببدن دوقه دخی یلب دیرلر ودرق مهملهنک فتحاتیله کوندن اولن
قلقان درکه اغاجی وجرینی اولمز ویلب اصل معناسنده قلقان اولدیغی دیمک ایچوندر باب التاء من ترجمة الصحاح للجوهری
فصل الالف الابت همزهنک فتحی وبانک سکونیله کونک اسی اولمق یقال ابت یومنا یابت من الباب الرابع اذا اشتد حرها وابت کذلک
بانک سکونیله اسی کون معناسنه کلور والابت همزهنک فتحی وبانک کسریله والابت همزهنک مدی وبانک کسریله اسی کون یقال الیوم ابت الات علی وزن فعول
یقال اته یؤته من الباب الاول المئتة میمک فتحی وهمزهنک کسری وتانک تشدیدیله مفعلة وزنی اوزره در غلبه معناسنه مشتق در الاتت
همزهنک کسری وسینک سکونیله کوتک اصل معناسنه یقال ما زال علی است الدهر مجنونا ای لم یزل یعرف بالجنون واست الدهر یلوک است الدهر
دیدکلری دوراهدسینین تابه تبا ولمشدر نتهکم طوقمه طست دیرلر لات همزهنک فتحی ولامک سکونیله اکسمک یقال التدحقه یالته
التا من الباب الثانی وحبس ومنع اتمک معناسنه دخی کلور یقال الدعی وجهه ای صرفه ویلیته کبی که بونلر لغتلردر بو معنایه واندیرمک
معناسنه دخی کلور یقال التدیمینا ای حلفه الامت همزهنک فتحی ومیمک سکونیله مکان مرتفع معناسنه دامت او فاچق دیرکلره دخی دیرلر قال الله
لا تری فیها عوجا ولا امتا یعنی اندا اینش یوقش یوقدر دیقال امتلاء السقاء فما به امت یعنی قربهنک بوشی یری وفاصلهیری یوقدر وامت
قصد وتقدیر معناسنه دخی کلور یقال امت الشیء امتا ای حصرته وقدرته المأموت علی وزن المصدق موقوت معناسنهدر یقال هو الی اجل
مأموت ای موقوت الانیت ایکیلیکی ایکیلینی معناسنه تقول انت یانت اینتا من باب ضرب کبی وحسد اتمک معناسنه دخی کلور یقال انته اذا حسد
المأنوت حسد اولنمش کسنه یقال رجل مانوت ای محسود فصل الباء البت خزدن اشلنمش کیاسیه دیرلر دخی خاء معجمه نک فتحیله ونهی
معجمه ایله بر جنس بوکه دیرلرکه اندن ایجه قماشلر ایدرلر بعضلر دوکی قیونی بوکه دید دیمشلردر البتوت صمتینله بتک جمعی دور بت کسمک معناسنه دخی کلور
تقول بت یبته ویبته من الباب الاول والثانی وهذا شاذ لان باب المضاعف اذا کان یفعل منه مکسورا لا یجیء متعدیا الا
احرف معدودة وهی بته وعله ونمه وشده وحبه وهذه الاخیرة وحدها علی لغة واحدة وانما سهل تعدی هذه الاحرف الی المعول
لاشتراک الضم والکسر فیهن وعلی ایجک وتم قوغلق معناسنهدر البت بانک کسری وتانک کسریله شول کسنهدرکه بت اشلیه یلغو بنتجی
ولا

ابت است الت امت انت بت

البتات بانک فتحی وتانک تشدیدیله مثل التبتیب علی وزن الکریم کسمک یقال بتته تبتیتا شدد للمبالغة الابتات کسمک انقطاع معناسنه المنبتة
میمک ضمی ونونک سکونیله و بانک فتحی وتانک تشدیدیله شول لرحلدرکه اکثر جولنی کسمش ولا یقال لرجل منبت ای منقطع به البتة برکلمه درکه کلا
تاکید ایچون کلور یقال لا افعله بتة ولا افعله البتة کل امر لا رجعة فیه و بونک انتصابی مصدریت اوزرهدر تقدیر کلام بته بتة قطعته قطعا
معناسنه یعنی فلان نسنه نی اوذ وکس اشلمک یوقدر دیکوان لا بتة دیرلر احصی ایتدی بونک معنا لا یقطع اتگا دیکدر واحصی ایتدی بونک معنا
لا یقطع اتگا دیکدر واحصی ایتدی لا یبت دیمزلر باب افعالدن وفرا ایتدی ایکیسیده لغتدر یقال ابتت علی القضاء وبتته ای قطعته دکرمی
صولجانبه چویرمکه دخی دیرلر یقال الحبل الرحا بتا اذا ابتدات لادارة عن یسارک البتات بانک فتحیله قطع معناسنهدر ومنه قولهم
تصدق فلان صدقة بتاتا وصدقة بتة بتلة ای انقطعت من صاحبها وبانته وکذلک قولهم طلقها ثلاثا بتة وبعضلر بو حدیث شریفک
موزونمندن لا صیام لمن لا یبتت الصیام من اللیل بت نیتله عزم وقطع معناسنه دردیدی وبتات جهاز و زاده دخی دیرلر الابتة جمعی
مثل زال وازل وقوال بانک اره سنه دیرلر وبتات متاع بیته دخی دیرلر وفی الحدیث لا یخط علیکم البتات ولا یوخذ منکم عشر البتات یعنی
بنا ماندن منع ومتاع بیتدن عشر یوقدر وبر نسنهنک او ذوقیه اولمامقه دخی بتات دیرلر یقال فلان علی بتات امر اذا اشرف علیه البات
احمق وارق اولان کسنه یه دیرلر یقال بات ای احمق او مهزول البحت بانک فتحی وحاء مهملهنک سکونیله خالص معناسنهدر یقال شراب بحت
ای غیر ممزوج وخبز بحت ای لیس معه غیره وعربی بحت ای محض وکبو وبو غالبین دن مونثی وتثنیهسی وجمعی دخی مراد اولدقده وکر دیلر
تانیث ده عربیة بحتة دیرلر ومحکنه کوره تثنیه وجمع دخی ایدرلر برنسنه خالص اولمق معناسنه دخی کلور یقال بحت الشیء من الباب الخامس
ای صار بحتا المباحتة میمک ضمی وحانک فتحیله خالص قلشمه یقال باحته الود ای خالصه البخت بانک فتحی وخاء معجمهنک سکونیله
وبو فارسی دن معربدر المبخوت میمک فتحی وبانک سکونیله غنا صاحبی اولان کسنه البخت بانک ضمی وخانک سکونیله جنس دوه درکه عجمی
اولوب دوه ایله عجمی دن طوغمه اوله ایکابخت دیرلر بخت النمر دیدکلری ملکه منسوب اولدوغیجون البختی مونثی البختیة مونثی در
البخاتی جمعی در غیر منصرف در زیرا جمع جمع معناسنه در و یانک تخفیفی ده جایزدر بخاتی ده دیرسن اثافی دیدکلری کبی که اثفیه نک جمعی در
و اثفیه همزهنک ضمی واخر ینده یانک تشدیدیله صباح ایاغی معناسنه و فی بعض النسخ واما مساجد ومدائنی فمصروفان لان الهاء
فیها غیر باقیة فی الواحد کما تصرف المرابلة والمسامعة اذا ادخل علیها هاء النسب التجبیب علی وزن الکریم حفظی لزام ایدوب ابکات
ایمک تبکیت معناسنه کذا فی بعض نسخ الصحاح البرت بانک ضمی ورانک سکونیله قولاغز اولان کسنه ویرت قازمه دیدکلری التنده دخی
المبرت میمک ضمی وراء مشدده نک فتحی ایله طبرزد دیدکلری شکره درکه شکرک یاده محکم طبرزد دیرلر تبرزدن تعریب اولنمشدر بالتة
ایله قاتذ وغندن اوتودی البیروت بانک فتحی ویانک سکونیله بر موضعک اسمیدر الابرنتا همزهنک وانک کسریله ونونک سکونیله برنسنهیه
مستعد اولمق یقال ابرنتیت للامر ابرنتاء اذا استعددت له باب افعلال ایمحق در یازیاده اولمغله البغت بانک فتحی وغینک سکونیله
برنسنه اکنزدن کلمک یقال بغته یبغته من الباب الثالث ای فاجاءه ویقال لقیته بغتة ای فجاءة المباغتة میمک ضمی وغینک فتحیله مفاجأه
معناسنهدر التبکیت علی وزن الکریم برکسنهیی سکاتا تاتمک یااو دمغله یاخود قاتی سوزیله یقال بکته بالحجة ای غلبه وبکته بالعصا
ای سکته بضربه البلت بانک فتحی ولامک سکونیله کسمک قطع معناسنه تقول لبته بلته من الباب الثانی البلت فتحتینله کسلمک انقطاع معناسنه
یقال بلت بلتا من الباب الرابع ومنه بلتا یعنی سکن المهر المبلت جابر لغتی اوزره ضمان ایله اولان مهر مضمون معناسنه البهت
بانک فتحی وهانک سکونیله اکنزدن طوتمق یقال بهته بهتا ای اخذه بغتة قال الله تعالی بل تاتیهم بغتة فتبهتهم وبهت بر کسنهیه افترا
اتمک معناسنه دخی کلور وبهت تحیر معناسنه دخی کلور یقال بهت الرجل من الباب الرابع وبهت من الباب الخامس وبهت علی البناء للمفعول ایضا
منها قال الله تعالی فبهت الذی کفر لانه یقال رجل مبهوت ولا یقال باهت ولا بهیت البهت بانک وهانک فتحیله والبهیت بانک ضمی وهانک
سکونیله کذلک افترا اتمک معناسنه یقال بهته بهتا وبهتانا ولا یقال بهت علیه وانما الکلام بهته بلا کلمة علی البهات بانک فتحی وهانک تشدیدیله
افترا ایدن کسنه المبهوت افترا اولنان کسنه البهیتة بانک فتحی وهانک کسریله بهتان معناسنهدر یقال یا للبهیتة بکسر اللام للاستغاثة
البیت اوخانه معناسنه وبیت عیال معناسنه وشعر منظوم معناسنه دخی کلور و بو معنا ده دخی مذکردر و بیت علی غزل المولی یعنی بابسمی
مشغوق الخیاشیم بر عنعنلی وصف ایلر واسم قاده باغز دیرلر ومشقوق الخیاشیم بو دنیا دلشی درعاف ویرن قانده درکه
قلدهنون صنتلرواد دراتیب الابیات الابابیت جمعی الاابیت همزهنک فتحیله جمع الجمع مثل اقوال واقاویل البییت ضم باوفتح یا ایله تصغیر در

بت
بحت
بخت
برت
بغت
بکت
بلت
بهت
بیت

البیت باءنک کسریله دخی لغتدر البویت بیتک تصغیریدر عامه قتنده کیروحال بویله ددنشیک وشینک و بونلره بکزرلرک تصغیرنده
بیت بیت بر مرکب کلمه درکه دیواری بربرینه اولاشدرمغی اشعار ایدر اخرلری فتح اوزره مبنیدر اسم واحد منزله سنده قلنور تکرار
یقال فلان جاری بیت بیت ای ملاصقا البائت بیات قلان نسنه غاب معناسنه یعنی خبز بایت البیوت باءنک فتحی و یاءنک ضمی و تشدیدیله
بایات معناسنه و بیوت شول ایشه دخی دیرلرکه صاحبی انک اوزرینه اهتمام ایدوب کیجه لر البیتوتة باءنک فتحی و یاءنک سکونی
و تاءنک ضمی ایله کیجه کچمک یقال بات یبیت من الباب الثانی و بات یبات من الباب الرابع و بیتوتة کیجه ایشلمکه دخی دیرلر یقال بات یفعل کذا
اذا فعله لیلا الاباتة اخشام اتمک یقال بات الله بخیر التبییت مثل التکریم شبیخون اتمک یقال بیت العدو ای اوقع بهم لیلا و بر
نسنه یی کیجه ایله تدبیر اتمکه دخی دیرلر یقال بیت امرا ای دبره لیلا و منه قوله تعالی اذ یبیتون ما لا یرضی من القول و تقدیر معناسنه ده کلور
یقال بیت الشیء ای قدر البیات باءنک فتحیله اسمدر شبیخون اتمک معناسنه البیت باءنک کسریله قوت معناسنه کلور یقال ماله بیت لیلة ای
قوت لیلة البیتة باءنک کسریله کذلک یعنی البیت یعنی قوت معناسنه فصل التاء التوت تاءنک ضمیله معروف میوه در
وصاد معناسنه کلور یقال التوث بالثاء المثلثة التوتیاء تاء اولنک ضمیله و ثانینک کسریله بر طاشدرکه انی سحق ایدوب کوزه چکرلر توتیا در
فصل الثاء الثبات بالفتح والثبوت بالضمتین حاصل اولمق یقال ثبت الشیء ثباتا وثبوتا من الباب الاول الاثبات همزه نک
کسریله ثابت قلمق یقال اثبته غیره و بر نسنه دن ایرلمامق معناسنه ده کلور یقال اثبته السقم اذا لم یفارقه و منه قوله تعالی لیثبتوک
او یقتلوک ای یجرحوک جراحة لا تقوم معها التثبیت علی وزن التکریم بمعناه یقال ثبته ای اثبته التثبت فتحیله و باءنک ضمی و تشدیدیله
ثابت اولمق یقال تثبت الرجل فی الامر تثبتا الاستثبات بمعناه و یقال فلان ثبت الغدر یعنی حضورنده ثابت دیلی خصمیله مکالمه دن
عاجز اولمز و غدر غینی معجمه ایله و دال مهمله نک فتحیله اصلنده شول یره دیرلرکه انک کسکین طاشلری اولوب تمام خشونتی اولا
ثانک و باءنک فتحیله ثابت قدم اولمق یقال رجل له ثبت عند الحملة ای له ثبات و ثبت حجت دخی دیرلر یقال لا احکم بکذا الا بثبت
ای بحجة الثبت ثانک و باءنک فتحیله ثابت قدم اولمق یقال رجل له ثبت عند الحملة ای له ثبات و ثبت حجت دخی دیرلر یقال رجل له ثبت
الا بثبت ای بحجة الثبیت ثانک فتحی و باءنک کسریله ثابت العقل اولان کسنه الثباتة ثانک فتحیله ثابت العقل اولمق یقال ثبت یثبت من الباب
الخامس اذا صار ثبیتا الثت ثانک فتحیله جماع ایدرکن افشان اتمک یقال ثت یثت من الباب الثانی ای احدث عند الجماع و شیرده اولان
یا دغده دیرلر کذا فی صحاح الثتوت ضمتینله جمعی کذا فی بعض نسخ الصحاح الثنت فتحیله بر نسنه بد رایحه اولمق یقال ثنت الشیء واللحم
ای انتن و نثت الشیء دخی نونک ثا اوزره تقدیمیله بو معنایه در فصل الجیم الجبت جیمک کسری و باءنک سکونیله
بر لفظ درکه صنمه اطلاق اولنور و مغیبات دن خبر ویرن ساحره دخی اطلاق اولنور و فی الحدیث الطیرة والعیافة والطرق
من الجبت طیره بر نسنه ایله یوم اتمکه و عیافت عینی مهمله و فا ایله غایبدن خبر ویرمکه و طرق یاولوقی طاشلر ایله فال اتمکه دیرلر
و جبت لفظی عربی خالص دکلدر زیرا که جیم ایله تا جمع اولمشدر کلمه واحده ده حرف ذولقیدن و ذولقی ذال معجمه نک فتحیله دلک
دیرلر و حروف که دل و چندن کلور راء کبی لام کبی انک امثالی حروف ذولقیه دیرلر جوت جوت بر لفظ درکه بو کلمه دوه یی صوه دعوت ایدرلر
تقول للابل جوت جوت اذا دعوتها الی الماء فصل الحاء الحت حانک فتحیله اغاجدن یپراغی و بردن منی یی قازیمق
و بونلره بکزر نکو اریسه و تعجیلا اورمغه دخی دیرلر یقال حته مائة سوط ای عجلها له و حت تیز و چابک اولان اته دخی دیرلر
یقال فرس حت ای سریع و ذریع الاحتات همزه نک فتحیله حتک جمعی کلور التحات تانک فتحیله طاغلمق یقال تحات الشیء اذا تناثر
الحتات حانک ضمی و تانک تخفیفیله هر نسنه نک طاغلمشی حتات کذلک حانک ضمیله بر رجلک اسمیدر حتی فعلی وزنی اوزره حرف جردر
انتهاء غایت ای الی معناسنه در و کاه اولور که عاطفه اولور واو منزله سنده و کاه اولور که حرف ابتدا اولوب انکله مابعدنده
اولان کلامه باشلنور نتکم شاعرک بو شعرنده واقع اولمشدر فما زالت القتلی تمج دماءها بدجلة حتی ماء دجلة اشکل و حتی صوبی غرض الی
عنقلوا ضراح اتمکه دیرلر و اشکال مودی کوزلو به دیرلر و بو مقامده مراد دجله صوی قانه بویانمشدر اکر سن حتی یه فعل مستقبل اوزره داخل
قیلورسک منصوب قیلورسن ان ناصبه تقدیریله نتکم سرت الی الکوفة حتی ادخلها بمعنی الی ان ادخلها اکر سن بو کلامی کورمه دخولده حاله
سوق ایلرسک مرفوع ایدرسن و بو سبیلدن حتی یقول الرسول اوقنمشدر رفعله و شول کسنه لرکه نصبله اوقومشلردر حتی یه غایت قیلمشلر
و شول کسنه لرکه رفعله اوقومشلردر حتی یه حال ایچون قیلمشلردر یعنی رسول بو حالده ایدی و عرب حتام دیدکلری عقیلی اصلنده حتی ما ایدی

توت ثبت ثتت ثنت جبت جوت حتت حتی

ماء

ماء استفهامیک الفی حذف اولنور و کیم و بو علیلیم در هر حرف جرکه ماء استفهامیه یه داخل اوله کذا بودم ماءنک الفی حذف اولنور کوتکه
فبم تبشرون و فیم کنتم و عم یتساءلون المحروت میمک فتحی و حانک ضمیله انجدان کوکی و انجدان برا اوتدر که اطبا قتنده معروفدر اکدانده
تریب اولنمشدر الحرت حانک فتحی و رانک سکونیله قازی اومق ذلک شدید معناسنه یقال حرت یحرت من الباب الاول الحرة همزه نک
ضمی اوزره کثیر الاکل معناسنه در الحنیتا حانک و فانک فتحیله و اخرنده همزه ایله مدینه شول رجل حقیره دیرلر که ملیم ولا الحفت
حانک فتحی و فانک سکونیله قالمق دق معناسنه الحلتیت حانک کسری و لامک سکونی و تانک کسریله انجدان دیدکلری اوتنک صمغی ولا یقال حلتیث
بالثاء المثلثة اولو حلیت دیرلر لامک تشدیدیله و تاء واحدیله الحلت حانک فتحی و لامک سکونیله باش تراش اتمک یقال حلت راسه ای
من الباب الثانی ای حلقه و بو دخی او دخی دیرلر تقول حلت لحیتی ای قصیته و بوکیپولاغه دخی دیرلر تقول حلت الصوف ای مرقته
و بر نسنه ویرمکه دخی دیرلر یقال حلت فلانا ای اعطیته و احمی ایتدیا و دمق معناسنه ده کلور یقال حلته مائة سوط ای جلدة ولکل من
باب واحد الحموتة ضمتینله اتی محکم اولمق یقال حمت یحمت من الباب الخامس اذا اشتد حره الحمت حانک فتحی و میمک سکونیله اسی
کون یقال یوم حمت بالتسکین و قوز مثللو فاسد اولمق یقال حمت الجوز و نحوه حمتا اذا فسد الحمیت حانک فتحی و میمک کسریله شدید
معناسنه یقال غضب حمیت ای شدید و حمیت شول یاغ تلومه دیرلرکه اوزرنده قیلی اولمیه ابن سکیت انی یاغ تلومه دیر دخی قوسلر کبی حمیت
دیرلر و انکچون حمیت دیرلرکه رب قوتغله شدید اولور الحوت حانک ضمیله بالق بیوک معناسنه الحیتان حانک کسریله حوتک جمعیدر و حوت
کوکده بر برجک اسمیدر الحوتان حانک فتحی و واوک سکونیله بر نسنه نک اطرافی قوشلوب چرکن طولاشمق یقال حات الطایر علی الشیء یحوت
یعنی قوش بر نسنه نک اطرافی طولاشمه المحاوتة میمک ضمی و واوک فتحیله بر بر دستان سویلشمک مراوغه معناسنه یقال حاوتک
فلان وحاوتنی اذا راوغک فصل الخاء الخبت خانک فتحی و بانک سکونیله شول دوزیره دیرلرکه قوملو اولا و خبت کنک
بر صویک اسمیدر که کلب قبیله سنه منسوبدر الاخبات همزه نک کسریله تواضع اتمک یقال اخبت لله تعالی الخبتة خانک فتحی و بانک سکونیله
تواضع اتمک یقال فیه خبتة ای تواضع الاخنات بر نسنه نک نصیبینی آز ویرمک یقال اخنته الله تعالی حظه ای اخسه و اخنات
معناسنده کلور یقال الخت فلان ای استحیی الخنیت قلیل و بیاعبارتنه خسیس معناسنه الخرت خانک فتحی و رانک سکونیله اکنه دلکی
و قولاق دلکی و بونلره بکزر دلک و ادیسه و خرت یولی بلکه ده دیرلر یقال الکتنا تقول خرتنا الارض اذا عرفناها ولم تخف علینا
طرقها الخروت ضمتینله و الاخرات همزه نک فتحیله خرتک جمعی و شول حلقه لرکه قولانلرک باشنده دیکرلر انلره اخرات دیرلر الخریت
خانک کسری و رانک تشدیدیله شول قولاغوزه دیرلرکه قولاغوزلقده ماهر اولا الخرادت خانک فتحی و رانک کسریله بلا یاء خریتک جمعیدر
الخفوت ضمتینله اواز حقار اولمق یقال خفت الصوت خفوتا اذا سکن و بو سببدن خفت المیت دینکه تکلمی منقطع اولوب کلمه کلمز
الخافت شول میته که کلامی منقطع اولمش اولا الخفات خانک ضمیله اکسزن اولمک و فات بحمی معناسنه یقال خفت یخفت من الباب
ای مات المخافتة میمک ضمی و فانک فتحیله والتخافت تانک فتحی و فانک ضمیله کلامی کوتو سویلمک الخفت خانک فتحی و فانک سکونیله بمعناهما
و هو ایضا من الباب الثانی الخوت والخوتان طوغان صیداوزرنه دوشمک طوتمق ایچون و عده یه مخالفت اتمکه دخی دیرلر
یقال خات الرجل اذا اخلف وعده و یشلو اولمغه دخی دیرلر یقال خات الرجل اذا اسن الخائتة طوغانجیل دیدکلری قوشدرکه قوندوغی
وقتده قنادلری اواز ایتدیکی ایچون خائتة دیرلر الخوات خانک فتحیله طوغانجیک قنادنک اوازی یقال خات العقاب تخوت خواتا من الباب
الاول الخوات خانک فتحی و واوک تشدیدیله جری اولان کسنه یه دیرلر بهادر معناسنه خوات کذلک خانک فتحی و واوک تشدیدیله
اصحابدن بر کسنه نک اسمیدر التخوت فتحتینله و واوک ضمی و تشدیدیله اکسمک معناسنه یقال تخوت ماله مثل تخوفه ای تنقصه
و بر کسنه خبرین الوب حفظ اتمکه دیرلر یقال فلان یتخوت حدیث القوم اذا تحفظه الاختیات همزه نک کسری و خانک سکونیله اوغرلیوب
اکسمک یقال ما زال الذیب یختات الشاة بعد الشاة ای یختلها فیسرقها و خبر الغمه دخی دیرلر یقال فلان یختات حدیث القوم ای
یأخذها ختیات کیجه ایله کزوب قطع طریق اتمکه دخی دیرلر یقال انهم یختاتون اللیل ای یسیرون و یقطعون الطریق فصل الدال
الدشت دالک فتحی و شینک سکونیله صحرا بوافلنده فا دیدر باخود لغتین بیننده اتفاقی واقع اولمشدر و اصلی عربی اولوب عجمه سکون
نقل و لغایه دخی تحملدر ولکن مجاهده اکا اشاره ایدر فصل الذال الذات ذالک فتحی و همزه نک سکونیله بوغمق یقال ذأته ذأتا
ذاتا من الباب الثالث ای خنقه ابو زید ایتدی ذأت زیاده شدتله بوغماغه دیرلر بر خشیله که بوغلی دیلی چیقه الذغت ذالک فتحی و غینک سکونیله

حرت حفت حلت حت حوت خت ختت خوت خفت خوت دشت ذأت ذعت

سكونيله زياده بوغمق ذاتكبي يقال دغته دغتا من الباب الثالث مثل ذأته وذأطه وذعطه اذا خنقه اشد الخنق و دغت دخي فتحكه
دخي ديرلر يقال دغته دغتا اي دفعه دفعا **دنت ودبت** شويله وشويله ديمكدر ركيت وكيت معناسنه يقولون كان من الامر دنيت ودنت
فصل الراء التربيت تانك فتحي وراءنك سكوني وبانك كسري وبانك فتحيله بسلمك يقال ربت الصبي تربيتا اي رباه **الرت** رانك
فتحيله رئيس معناسنه **الرتوت** ضميله جمعيدر يقال هؤلاء رتوت البلد ورتوت يباخنزير بولنه دخي ديرلر واحدي رت درکذا راتک
فتحيله **الرتة** رانك ضميله كلامده فصيح اللسان اولماق عجمه معناسنه يقال في لسانه رتة اي عجمة **الارت** فتحتيله دلي تکلمده طوتلق اولان
کسنه يقال رجل ارت اي بين الرتة **الارتات** همزه نك كسري ورانك سكونيله دلي طوتلق ايتمك يقال ارتة اهه فرت **الرفات** رانك ضميله
چوريمش و کوکلش نسنه خطام معناسنه قال الله تعالى ائذا كنا عظاما ورفاتا **المرفوت** چوريمش يقال رفتا الشيء فهو مرفوت
فصل الزاء الزكت زانك فتحيله زين ايتمك يقال زكت زكتا من الباب الاول اذا زينتها فتزينت **الزفت** زانك کسريله
قاره صاقز قير معناسنه **المزفت** ميمك ضمي وفانك تشديديله وفتحيله زفتلنمش نسنه يقال جرة مزفتة يعني زفتلنمش دستي مطلية بالزفت
معناسنه **المزكوتة** طولمش نسنه يقال القربة مزكوتة اي مملوءة **التزكيت** تانك فتحي وزانك سكونيله طولدرمق يقال زکت القربة تزكيتا ملأها
الازمات همزه نك كسريله طوغورمق يقال ازكت المرأة بغلام اي ولدته **الزميت** زانك فتحي وميمك كسريله اهل وقار اولان کسنه **الارتت** همزه نك
فتحيله اوقر معناسنه اسم تفضيلدر يقال فلان ازمت الناس اي اوقرهم وتجيده ما اشد ترمته ديرکذا **التزمت** فتحتيله دميمك ضمي وتشديديله صاحب
وقار اولمق **الزيتون** زانك فتحيله ثمرة معروفه در **الزيتونة** واحديدر **الزيت** زانك فتحي وبانك سكونيله زيتون ياغي در وزيت بر نسنه يه زيت ياغي
قاتمغه دخي ديرلر يقال زت الطعام ازيته زيتا اذا جعلت فيه الزيت وزيت ياغي بيدرمكه دخي ديرلر يقال زتنا القوم اي جعلت ادمهم الزيت يعني
اتمك قاتقي زيت قلدم **المزيت والمزيوت** ميمك فتحيله ميبه ميبه كبي اعلاله واعلاسنه زيتلنمش ديمكدر **التزبيت** تانك فتح وزانك سكونيله زيتله
زاد لندرمق يقال زتهم اذا زودتهم الزيت **الاستزاتة** زيت طلب ايتمك يقال جاؤا يستزيتون اي يستوهبون بالزيت **فصل السين
السأت** بوغمق حتي اولنجه يقال سأته سأتا اذا خنقه حتى يموت مثل سأبه بالباء الموحدة وابو زيد سأتي بووجه وزده تعبير ايتمشدر
الاخنق يموت ديمامشدر **السبت** راحت اولمق وسبت ايتمك دخي ديرلر وسبت ديو باشي تراش ايتمكه دخي ديرلر وسبت طولاشق صاج ايچنده
صاچ صاچ قماغه دخي ديرلر وسبت ديوده بوعينيدر برنوع يودر کذا دخي ديرلرکه اندن عثود يو تعبير اولنور وسبت بوينه ودمقدرين يقال
سبت علاوته سبتا اذا ضرب عنقه ويوم سبته يوم سبته ديدکلري معنای سايرايام هفته يوم سبته منقطع ولديغي نوندر **الاسبت** همزه نك فتحي
وبانك ضميله **السبوت** ضميله سبتک جمعيدر وسبت يودينک سبت کوني رعايت ايتمک قال الله تعالى ويوم لا يسبتون **الاسبات** همزه نك كسريله
سبت کوننه داخل اولمق يقال اسبتت اليهود اي دخل في السبت **المسبت** ميمك ضمي وبانك کسريله سبته داخل اولويه حرکت ايتمين يقال اسبت اي دخل
في السبت ولم يتحرك فيه **السبات** سينك ضميله اويقو ديونک اصلي راحتدن مأخوذدر ومنه قوله تعالى وجعلنا نومكم سباتا يقال سبت يسبت هذا
من الباب الاول وماقبله من المعاني المتعددة من الباب الثاني **المسبوت** مبت معناسنه وايچي کچمش معناسنه دکلور وشول خسته کيه يا توب اکو
او قالقه کوزن يومه اکا دخي مسبوت ديرلر **السبت** کسرتين مع کون ياله شول صغر دريسي در که قرظله دباغت اولنوب نعل سبتيه کرلر وقرظ
سلم ديدکلري اغاجکه بونجي درکه اوکله دري دباغت ايدرلر **السبتية** برنوع اياق قابدر که انی عربلر کرلر دفي الحديث ياصاحب السبتين اخلع
سبتيتك بو فرح الحلاج يتودق في السبتيتين له وتذوق ذال مهمله وفايله اهسته يوريمکدر صالحقلة **المنبية** شول خرمادر که
خريبا دلمش اولايه يقال رطب منبت اذا عمه الارطاب **السبتي والسبندي** سينک وبانک فتحيله ارسلان الفک قصريله هرشيدن جري
ومتقدم اولنه ديرلر ارسلان اولان الحاق ايچوندر تأنيثي ايچون دکلدر زيرا اکا هاء تأنيث دخي الحاق اولوب سبنتاة وسبنداة ديرلر
وسبنتي وسبندي پاربرو يدکلري جانوره دخي ديرلر کويا که جرأتی ولديغي ايچون اطلاق اولنور **البروت** سينک ضمي وبانک کونه ورانک ضميله صحراي
خالي دوز معناسنه که قرچاقله وقايله اسوديکدر وسبروت شيء قليله وسبروت فقير دخي ديرلر يقال رجل سبروت وامرأة سبروتة **السبريت**
سينک ورانک کسريله وعابنده يانک سکونيله فقير معناسنه لغتدر سبروتده يقال رجل سبريت وامرأة سبريتة **الساديت** سينک فتحي ورانک کسري موديله
سبرونک جمعي شول رجال دون اعيون اطلاق اولنور که مسکين ومحتاجين اولالر **الست** سينک کسريله التي عدد يقال ستة رجال وست نسوة
بونک اصلي سدس ايدي سينلرک ثلثيسي تاء تبديل اولنوب دال تاء ادغام اولنمشدر زيرا که بونک تصغيرنده سديسة وجمعنده اسداس ديرلر
ابن السکيت ايتدي عندي ستة من رجال ونسوة ديوب نسوة يي ستة نک عطفيه کوتوردکن ومجرور ايدوب عطف ايدرسين کويا که عندي ثلاثة من

هؤلاء

هؤلاء وثلث من هؤلاء ديمش اولورسين واکر ديلرسک عندي ستة رجال ونسوة ديوب نسوة يي ستة نک عطفيه کوتورب ومرفوع ايدرسين
مطوف ايدرسين مرادک عندي ستة من رجال ونسوة سوى هذه الستة اولمق اوزره کذلک حال بو يله در عدده که اندن جمله اقرادي اولمق قابل اولور
ستکبي وسبع کبي و بونلردن زياده عددلرده بوذکر اولنانک وجهي يعني نسوه نک مجرور اولماسي ومرفوع اولماسي جايز اولور چونکه ايکي جمع اعتبار نه
مجال اولماسه خمس کبي واربع کبي نسوه ده دفع جايز اولور اولجق جايز اولمز تقول عندي خمسة رجال ونسوة بالرفع لا غير **السادي** دالک کسريله
والساس تانک تشديديله **والسادس** دالک کسري وياتک سکونيله التيجي ديمکدر شول کسنه که سادس ديرسيدن بنا قيلور وشول کسنه که سأت
ديرنک تشديديله ستدن وستة دن بنا قيلور وشول کسنه که سادي ديرسين اخيرة ياءه قلب ايلرکه بعضي حروفي باءيه قلب ايتمک جايز اولور
اما ده ابما وتسنن ده تسنن وتقصفو ده تقصفي وتلعم ده تلعي وتسرر ده تسري ديدکلري وتقضي هوا دن قوش دتلعي لعام دي بوشريکه ديرلر
ولعاع مم لاحله وعينيق حليتولايله بردن بکي چيق او تدر و تسري جارية طوتمغه ديرلر صاحب الکتاب جوهري رحمه الله عليه ايدر اما ست ان
شاء الله تعالى باب حاده ذکر اولنور زيرا صلنده ستة ايله هايله **السحت والسحت** سينک ضمي وحانک سکوني وضميله حرام معناسنه در
الاسحات حرام کسب ايتمک يقال اسحت الرجل في تجارته اذا کسب السحت وکوکندن کسمکه دخي ديرلر يقال اسحته اي استأصله وقري فيسحتكم بعذاب
السحت سينک فتحيله کوکندن کسمکه ديرلر يقال سحته من الباب الثالث اي استأصله وسحت بر نسنه يي بر نسنه دن صويوب چيقارمغه دخي ديرلر تقول
سحت اللحم عن العظم اذا اقشرته عنه مثل سحفته بالفاء **المسحوت** ميمک فتحي وسينک سکونيله **والمسحت** ميمک ضمي وحانک فتحيله کتخي مال مالحوت وسحت
ديرلر مذهب معناسنه ومسحوت الجوف ديرلر شول کسنه يه اصلا قارني طويميه **السخت** سينک فتحي وخانک ضميله شديد معناسنه در ابو الحسن اللحياني
ايتدي هذا رزق سخت ديرلر وبو کلام عربيده موجود دکل عرب طايفه سي کا اولور که بو کلام عجمي استعمال ايدرلر نتکم سخته کرميله بلاسه ديرلر
السختيت سينک کسري وخانک سکوني وتانک کسريله شديد معناسنه در وسختيت کذلک شول سوبقه ديرلرکه اکا قاتق قاتلمش اوله و زياده
قالقان تو زه دخي سختيت ديرلر **الاسختات** همزه نک کسري وسينک سکوني وخانک کسريله بادنک شيشي ساکن اولمق يقال اسخت الجرح اسختاتا
اي سکن ورمه **السفت** سينک فتحي وفانک سکونيله بر نسنه يي ايچوب قانمق يقال سفت الشراب يسفته سفتا من الباب الرابع اذا اكثر منه فلم
السکت سينک فتحي وکافک سکونيله **والسکوت** ضميله **والسکات** سينک ضميله ايسيز اولمق يقال سکت سکتا وسکوتا وسکوت الغضب ساکن اولمقدر
يقال سکت الغضب اي سکن ومنه قوله تعالى ولما سکت عن موسى الغضب **الساکتة** ميمک ضمي وکافک فتحيله ايسيز ايتمک يقال ساکته فسکت يعني کلا
ايسيز اولدي بندخي ايسيز اولدم **الاسکات** همزه نک کسري وسينک سکونيله **والتسکيت** علي وزن التکريم ساکت قلمق يقال سکته اذا
وسکته يعني واسکات بر کسنه نک اصلا سوزي اصلا قالمامقدر دخي ديرلر يقال تکلم الرجل ثم سکت بغير الف في اوله واذا انقطع کلامه فلم
يتکلم قلت اسکت **السکتة** سينک ضمي وکافک سکونيله بر نسنه در که اوکا صبي اسکات اولنور **السکتة** سينک فتحي وکافک سکونيله بر مرضدر که
معروفدر **السکيت** سينک کسري وکافک کسري وتشديديله **والسکوت** کافک ضميله دايما ساکت اولان کسنه يه ديرلر **السکات** سينک
ضمي وکافک تخفيفيله شول ملانه دکه ايدرمايجه بلنيه وسکات بر مصلحه ابرشمکه قريب اولمغه دخي ديرلر يقال کنت على سکات هذه الحاجة
اي على قرب من ادراکها وابو زيد ايتدي سکات باعث سکوت اولان نسنه يه ديرلر يقال رمانه بسکات اي بما اسکته **السکيت** علي وزن الکميت
يا دشي ايچون قوني اون ايتمک صکره کلانه ديرلر وکامل اولور کافک تشديديله ديرلر واشبو نجي کلن اثر تادشور وفسکل دخي ديرلر وبوندن
کلن اثر اعتبار اولنمز **السلت** سينک ضمي ولامک سکونيله شول نسنه در که چناني بالک ايتمک ايچون بو ماغله چناغک اطرافندن بر نسنه يي الغه
ديرلر يقال سلت القصعة اسلتها سلتا من الباب الاول اي نظفتها بالاصبع وسلت برون کسمکه دخي ديرلر يقال سلت الله مائة سوطا اي جلده
مثل جلده وسلت باشي تراش ايتمکه دخي ديرلر يقال سلت رأسه اي حلقه من الباب الاول ايضا **السلوت** ميمک فتحي وسينک سکونيله **والمسلوت والمحلوت**
والمحلوت حمله سي تراش اولمش معناسنه در **الاسلت** على وزن الاکرم بورني هب کسلمش کسنه **ابن الاسلت** بر شاعر کبي در که کنيتي ابو قيس در ديمکه
التسليت على وزن التکريم الدن حنا بادني کيدر مک يقال سلتت المرأة خضابها عن يديها اذا القته عنها العصم وعصم عنکه دماک حينيله
عصامک جمعيدر بلغ معناسنه **السلتاء** سينک فتحي ولامک سکوني والفک مديله شول عورته در که حنا اوزميه **السلحوت** سينک ضمي ولامک
سکونيله شول عورت که لا بالي اولا يقال امرأة سلحوتة اي ماجنة کذا في بعض نسخ الکتاب **السمت** سينک فتحي وميمک سکونيله طريق معناسنه در
و قصد ايتمک معناسنه مذکور يقال سمت سمته من الباب الاول اي قصد وسمت اهل خير هيئتنه دخي ديرلر يقال ما احسن سمته اي هديه وهديه
هانک کسري وفتحيله سيرت معناسنه در سمت سمتاه على وکان ايله کرمکه دخي ديرلر **التسميت** فتحتيله وميمک ضمي وتشديديله قصد ايتمک يقال تسمت

سنت
شثات
شتت
شخت
شمت
ضتت
صفت
صلت

اى قصده. التسميت حق تعالينك اسم شريفني برشيه اوزرنه ذكر ايتمك وتسميت العاطس اخيرع كسنه يه يرحمك الله ديمكدر تسميت سين ايله وتسميت
شين معجمه ايله لغتدر ثعلب ايتدي مختار سين ايله اولمقدر كه سيلك اولان قصد معناسندندر وابو عبيد ايتدى شين ايله استعمال اولنمق عربلرك
كلامنده اولى واكثردر الاسنات قوم قيتلقه داخل اولمق يقال اسنت القوم اى اجدبوا وبونك اصلى سنه دن مأخوذدر واوى تايه قلب ايتمشلردر
تاكه اسنت القوم ايله اسنى القوم قوللرينك بيني متميز اوله واسنى القوم قوم بر يلسنه قايم اولدى ديمكدر وفراء رحمه الله تعالى ايتدى سنه نك اخرنده كى
هاء هجي حرفي اولمغين اصليه ظن ايدوب تايه قلب ايتدلر منقول عنه اصابتهم السنت بالتاء السنت سينك فتحى ونونك كسريله قليل الخير اولان
كمسنه السنوت سينك فتحى ونونك ضمى وتشديديله كمون ديدكلرى تخم درته معناسنه وسنوت باله دخى ديرلر عسل معناسنه السنيت صاحبى كمون
يقال سنت القدر يعنى چومكه كمون صاحبى السنوت سينك كسرى ونونك فتحى وتشديديله سنور ودنى اوزره . سنوت معناسنه لغتدر
عند بعض العرب كه لان مرور اندى التسنت بر الحق كسنه بر حسيب نسيب عورتله اولمق يقال تسنتها اذا تزوج رجل لئيم امرأة كريمة
لقلة مالها وكثرة ماله فصل الشين الشئت شينك فتحى وهمزه نك كسريله طابنجى ولان ات عثور معناسنده وبوندن فعل تصرف
اولنماشدر راجعى ايتدى شئت شول اته ديرلر كه اياقلرينك طرنقلرى الديننك طرنقلرندن كيرو دوشه الشت شينك فتحيله طاغيلماق وطاغيق
نسنه يه ديرلر الشتات كذلك شينك فتحيله طاغيلماق معناسنه دير يقال شت الامر شتا وشتاتا من الباب الثانى اى تفرق الاستشتات
كسرى وشينك سكونيله والتشتت تفعلى وتانك ضمى وتشديديله طاغيلماق معناسنه در كذلك التشتيت تانك فتحى وشينك سكونيله طاغيتمق
يقال شتت تشتيتا اى فرقه الاشتات على وزن الاحترام طاغيلمق ولكن باء تعديه ايله اشتت بى قوم ديرلر اى فرقوا امرى معناسنه الشتيت
شينك فتحى وتانك كسريله طاغيق نسنه متفرق معناسنه وثغر شتيت ديرلر سيركه ديش معناسنه الشتى فعيله وتانك تشديديله والفك
قصريله طاغيق نسنه لر شتيتك جمعيدر يقال القوم شتى واشياء شتى الاشتات همزه نك فتحى وشينك سكونيله جمعدر متفرق معناسنه تقول جاؤا
اشتاتا اى متفرقين وابو عمرو بعض اعرابدن الحمد لله الذى جمعنا من شت قوللرين روايت قلدى شت شتيت معناسنه اولمق اوزره
فعيله وتانك تشديديله بعيد اولدى ديمكدر يقال شتان ما هما وشتان ما عمرو واخوه اى بعد ما بينهما قال الاصمعي لا يقال شتان ما بينهما
وشتان شتة بعصروفدر يعنى شول فتحه كه شتانك نوننده وارد رشتتنك تاسنده اولن فتحه در وذكر اولان فتحه نك بقاسندن
مراد فعلدن معروف اولدوغنى اعلامدر وسرعان ووشكان كلمه لرنده فتحه دخى بويله در تقول وشكان ذا خروجا وسرعان ذا خروجا
الشتوت شينك وتانك ضميله جمعدر متفرق اولمش نسنه لر معناسنه يقال ان المجلس ليجمع شتوتا من الناس اى تاما ليسوا من قبيلة واحدة
الشخت شينك فتحى وخانك سكونيله اينجه بارك معناسنه الشخات شينك كسريله شختك جمعى الشخوت شينك فتحى وخانك كسريله انجلق
الشخوت ضميله انجلمك يقال شخت الرجل من الباب الخامس الشماتة فتحيله دشمن بلايه مبتلا اولدوغنه سونمك يقال شمت به يشمت شماتا
من الباب الرابع الشوامت على وزن الفواعل دشمن بلايه اوغرادوغنه شاد اولنجلر يقال بات فلان بليلة الشوامت اى بليلة تشمت الشوامت
وشوامت طوارك ايقلرنه دخى ديرلر يقال لاترك الله له شامتة اى قايمة يعنى حق تعالى انى طواردن قلسون الاشمات همزه نك كسريله
دشمنى شاد قلماق التشميت للعاطس اخيرنك كسنه يه دعا ايدوب يرحمك الله ديمك المشمت والمسمت بالشين والسين وكسر الميم الثانية
مع التشديد هر كسنه دركه خير دعا ايليه الشماتة شينك كسريله نوميد اولنلر يقال رجع القوم شماتا مع تتوجهه الى خائبين فصل الصاد
الصت صادك فتحيله الله يا ضعيفوله ودوتق الصتيت صوت معناسنه المصاتة ميمك ضميله والصتاة صادك كسريله مخاصمه يقال
ما زال التاصات فلانا اصتا اتا اى اخاصمه الصتيت صادك فتحى وتانك كسريله ناسدن بر طايفه وفي الحديث قاموا صتيتين اى جماعتين
الصنتيت صادك كسرى ونونك سكونيله وتانك كسرى وديله قوتلو اولوبى وكرى اولان كسنه صنديد معناسنه الصنعتيت صادك كسرى وفانك
سكونيله الصفتات كذلك صادك كسرى وفانك سكونيله وبوده . وقوى اولان كسنه يقال رجل صفتيت وصفتات اى قوى جسيم الصلت
صادك فتحى ولامك سكونيله شول الده دكه اچيق وروشن اولاجبين واضح معناسنه وصلت اقدا ملو كسيه دخى ديرلر وصلت سوزك بلغنكه
بروبنى اذا ولمغه دخى ديرلر يقال جاء بلبن يصلت من الباب الثانى ورق يصلت اذا كان قليل الدسم كثير الماء ورق فتحيله شوربا يه
وسم كذلك فتحيله ياغه ديرلر وصلت بر جلك ايجى در وصلت قدح در . اولو لسنده يه دخى ديرلر تقول صلت ما في القدح اذا صببته وات
وهو مصلت الصلوت صادك ولامك ضميله اچيق اولمق يقال صلت صلوتا من الباب الخامس الاصليت همزه نك كسرى وصادك

سكونيله

صمت
صوت
طست
عبت
عنت

سكونيله ولامك كسريله مصيقل اولان نسنه يقال سيف صليت اى مصيقل وقينندن چقمش قليچ معناسنده دكلور الاصلات همزه نك كسرى
ايله قليچى قيننندن چيقارمق يقال اصلت سيفه اى جرده من غمده وعند بعض جيمك كسريله قليچ فى المصلت ميمك ضمى ولامك فتحيله قينندن چقمش قليچ
الصلت صادك ضمى ولامك سكونيله بيوك بچاق وسكين عظيم معناسنه الاصلات همزه نك فتحى وصادك سكونيله صلتك جمعى المصلت ميمك كسرى
ولامك فتحيله كسكين واقداملو اولان كسنه الاصليت همزه نك فتحى واوزنده يامك تشديديله الفى وزنى اوزره والمنصلت ميمك ضمى ونونك
كسريله المصلات ميمك كسريله بونلر كلا وجه دخى كذلك اقداملو معناسنه در الانصلات همزه نك وصادك كسريله ايلرويه
چكمك الصلتان صادك ولامك فتحيله شول حماردر كه بك اوروب چاكوب اولاشول اتدركه چابك اولوب مقدم اوله الصمت صادك
فتحى وميمك سكونيله والصموت ضميله والصمات صادك ضميله ساكت اولمق يقال صمت يصمت صمتا وصموتا وصماتا من الباب الاول وصمات
ما يصمت به معناسنه دخى كلور يقال ما ذقت صماتا وسكاتا اى بما يصمت به ويسكت يعنى اكا بعض كلمات ايلهم جوابنه قادر اولمدى الاصمات
بكسر الهمزة بمعناه يقال اصمت اى سكت وبر نسنه نك ايجى طولو قيلمق يقال اصمته انا التصميت على وزن التكريم ساكت قيلمق تسكيت معناسنه
وتصميت سكوته دخى ديرلر الصميت صادك كسرى وميمك كسرى وتشديديله دايما ساكت اولان كسنه الصمتة صادك ضمى وميمك سكونيله شول نسنه دركه
انكله بر كسنه اسكات اولنور سكتة معناسنه الصمات صادك كسريله بر اشنك تمامى وذروه اولمق يقال فلان على صمات الامر بالكسر
اذا اشرف على قضائه ومكان قريبده اولمغه دخى ديرلر يقال بات فلان من القوم على صمات اى بمرأى ومسمع في القرب الصامت ميمك كسريله
سويلمين الناطق سويليين يقال ماله صامت ولا ناطق يعنى اونك التون وكمشى يوقدر كه صامتدن مراد التون كموشدر ودوه
قيونى يوقدركه ناطقدن مراد دوه وقيوندر وصامت قويو يوغرده دخى ديرلر الصموت صادك فتحى وميمك ضميله شول زره دركه الدن
براغلسه اوازى ايشدلميه زياده لطفدن وصموت برانكه اسيدر المصمت ميمك ضمى وصادك سكونى وميم اخيره نك فتحيله شول نسنه
دركه اونك ايچى طولو ولا مجوف اولميه وصمت شول قيونه ديرلركه نه طرفيله بغلنسه وغى خفى ولا واحت جنسندن مصمتا كا ديرلركه
بكونك اولوب بلوننده اوزرنك قاري ثمايه اصمت همزه نك كسرى وصادك سكونيله وميمك كسريله اسز ديمكدر تقول لقيته بوحش اصمت
ولقيته ببلدة اصمتا اذا لقيته بمكان لا تعرف ايني فيه وبلا ينصرف در وحش جهول ناته اطلاق اولنديغى خالى يره دخى اطلاق اولنور
الصوت اوازه ديكاه اولوركه مونث دخى استعمال اولنور حجليه ياخود استغاثه تاويليله وصوت چاغرمق معناسنه دكلور يقال
صات الشيء يصوت صوتا وكاه اولوركه شول ذكر جميله كه بين الناس شهرت بولوركاهى ديرلر صيت معناسنه الصائت چاغران
كمسنه صايح معناسنه التصويت تانك فتحى وصادك سكونيله اوازويرمك يقال صوت الانسان تصويتا الصيت صادك فتحى وياكك
كسرى وتشديديله بكا وازلو يقال رجل صيت اى شديد الصوت الصات عيناه يقال رجل صات وحمار صات وبو رجل مال
ديدكلرى كبيدر كثير المال معناسنه ورجل نال ديدكلرى كبيدر كثير النوال معناسنه وكبش صاف ويوم طان وبير ماهة ورجل
هاع لاع ورجل خاف ديدكلرى كبيدر دبو مثقلردر جمله سنك اصلى كسر عينيله درواوى الفه قلب وللحقوق در
يوك معناسنه مال طيندن در بلچق معناسنه ماه موه دن صو معناسنه هاع لاع هوعدن لوعدن در قورقمق معناسنه
الصيت صادك كسرى ويانك سكونيله شول ذكر جميل معناسنه دركه بين الناس مشهور اولا ذكر قبيح صيت ديرلر يقال ذهب صيته
في الناس واصله من الواو وانما انقلبت ياء لانكسار ما قبلها كما قالوا ريح من الروح كانهم بنوه على فعل بكسر الفاء للفرق بين الصوت
المسموع وبين الذكر المعلوم الانصيات همزه نك كسريله ونونك سكونيله اجابت ايتمك يقال دعى فانصات اى اجاب وهو انفعل من الصوت
وانصيات تمام طوغرى اولمق يقال انصات الرجل اذا استوت قامته بعد الانحناء كأنه اقبل شبابه المنصات ميمك ضمى ونونك سكونيله
قامتى طوغرى اولان كسنه قويم القامة معناسنه فصل الطاء الطست تشت ديدكلرى نسنه دركه اوانى قبيلندندر
طسه لغتى اوزره كه لغت مشهوره طس در اصل السينين تايه قلب اولنمشدر ثقلدن اوتورى تجنكر جمع ولنوب ياخود تصغير
اولنسه سين رد اولنور زيرا كه بودم اكيسنك بينه الفله ياخود بايله فصل اولنوركه جمعنده طساس وتصغيرنده طسيس ديرلر
فصل العين العبت عينك فتحى وبانك سكونيله بودمق معناسنه يقال عبته يعبته اى لواها العبات بانك كسريله بوريجى المعبوت
ميمك فتحى وعينك سكونى وبانك ضميله بودلمش يقال لبد معبوت العت عينك فتحيله سوز دوندرمك يقال عته يعته عتا اذا ردد عليه القول
مرة بعد مرة يقال عته بالمسئلة اذا الح عليه العتات عينك كسريله خطا بضرتمى وزره خصومت ايدنمك يقال لما زال اعات فلانا

عتاما واصابه عتاما ای اخاصمه مخاصمة که عتات دخی مخاصمه معناسنه در العتعتة عطف وزن الزلزلة اوغلانک دعوشمک یقال عتعت بالجدی اذا دعاه وقال عت عت التعتت تفعل وزننده وتانک ضمی وتشدیدیله کلامی طولاشدرمق یعنی سویلیه مامک یقال تعتت فی کلامه اذا لم یستمر العرت عینک فتحی وراءنک سکونیله دترمک یقال عرت یعرت عرتا من الباب الثانی اذا اضطرب وتمشک بایدرمغه دخی دیرلر العرات عینک فتحی وراءنک تشدیدیله غایت دتریجی وزیاده پارلدیجی یقال دح عرات وبرق عرات العفت عینک فتحی وفانک سکونیله الی فاغمچیلدن بورمق یقال عفت یده یعفتها عفتا من الباب الثانی اذا لواها لیکسرها وسوزی کسه سویلمکه دخی دیرلر یقال عفت کلامه یعفته ای یکرم من اللکنة ولکنه لکنتی جهتیله الحلوقون اولمغه دیرلر الاعفت همزه نک فتحی وعینک سکونیله بنی تمیم لغتنده اوزره صولقا وکان کسنه یه دیرلر یعنی الشی صول الیله ایشلیه دیرلر عنولر لغتنده احمقه دیرلر العمت عینک فتحی ومیمک سکونیله یوکی دوروب اکرکلمک مدقو وانمک العمیتة عینک فتحی ومیمک کسریله دکرمی دوروشی یوک یقال عمیتة من وبر اوصوف که دیو وادکه باتک فتحیله دوه یوکندن وصوف قیون یوکنده دیرلر کما یقال بجیة من قطن وسلیلة من شوک سیجیه پنبه شول قطعه یه دیرلر که اکرکمک ایچون قولدن وسلیله دخی کتانک قیلدن بر پاره یه دیرلر که اکرمک ایچون یا دیرلر العمیت عینک کسری ومیمک تشدیدیله شول کسنه یه دیرلر که بخیل وظرفی اولا وبعضلر ایتدی جاهل ضعیفه دیرلر العنت نونک فتحیله کناه اثم معناسنه وکناه ایتمک معناسنه دخی کلور یقال عنت الرجل من الباب الرابع وقال الله تعالی عزیز علیه ما عنتم وقوله ذلک لمن خشی العنت منکم یعنی الفجور والزنا وعنت بر مشقتلو نسنه یه دوشمکه دخی دیرلر یقال عنت الرجل الاعنات همزه نک کسریله دوشرمک یقال اعنته غیره واعنات قانش کمکی اوکولد قدن صکره برنسنه ایرشوب کیرو قانتمغه دیرلر یقال اعنت الشئ العظم اذا اصابه فرأضه العنت عینک فتحی ونونک کسریله والمعنت میمک ضمی ونونک فتحیله زحمته دوشن کسنه المعنت میمک ضمی ونونک کسریله وتشدیدیله بر کسنه نک ویشش طلب ایدن کسنه تقول جاءنی فلان متعنتا اذا جاء یطلب زلتک

فصل الغین

الغت غینک فتحی وتانک تشدیدیله صویه باترمق یقال غته فی الماء اذا غطه وبر کسنه یی ذحمته برقمق یقال غته من الباب الاول ای کده وغت اخفا معناسنه دخی کلور الغلت فتحتینله غلط ایتمک یقال غلت من الباب الرابع ابو عمرو ایتدی غلط حسابده وغلط قولده استعمال اولنور یعنی برکلامی سویلرکن یاکلوب برغیری کلامی سویلیه غلط اندی دیرلر وحسابی یکلش انه غلت اندی دیرلر الاغلنتا همزه نک کسری وغینک سکونی ولامک کسریله بر کسنه نک اوزرنه دوکلکده ترکیر اولمق یقال اغلنتی القوم علی فلان اغلنتاء ای علوه بالشتم والضرب والقهر مثل الاخرنداء والاغرنداء اوچی غلبه ایتمکه دیرلر الغمت غینک فتحی ومیمک سکونیله طعام قلبه ثقیل کلکه دیرلر یقال غمته الطعام یغمته غمتا من الباب الثانی اذا اثقل علی قلبه

فصل الفاء

الافتات همزه نک کسریله بر کسنه حقنده باطل سوز سویلمک یقال افتات فلان علی اذا قال علیک الباطل وافتات برایده مستقل اولمغه دخی دیرلر یقال افتات برایه ای انفرد واستبد به بوکلمه اکرچه مهموز العین اوزره ایشد اولنمشدر لکن ابو زیدن وغیریدن بوجهیله روایت اولنمشدر لکن جمهور اولیا انه مهموز قلمق استعمال واقع اولمشدر نته کم حلات السویق دیرلر بن سویقه حلو قاتدم حکنده وبو دخی محتملدر که افتات افتیاتدن مشتق اوله زیرا کلمه لرک اصلی فوتدن اولمیوب مهموز الاصل اوله الفت فانک فتحیله فاتق یقال فت الشئ من الباب الاول ای کسره المفتوت میمک فتحی وفانک سکونیله والفتیت فانک فتحی وتانک کسریله فاتق نسنه یقال فت عضدی وهدکی یعنی قولمی قاتدی وبرجانبم یقدی وفتیت اتمک اوغمه دخی دیرلر التفتت تفعل وزننده وتانک ضمی وتشدیدیله فاتلمق تکثیر معناسنه الانفتات همزه نک کسری ونونک سکونیله انکسار معناسنه در الفتات بالضم بر نسنه نک فاتنی وقرینتی یعنی پاره لری الفتة فانک ضمی وتانک تشدیدیله شول نسنه در که پاره لیوب چقماغک التنه قودلر یا که تیز اله الفتوت حنیله اتمک اوغامق الفخت فانک فتحی وخانک سکونیله ای یدینی یقال جلسنا فی فخت الفاختة اوکیکه یوکلری قوشی که طوق صاجی دریعنی بوینده سیاه طوقی واردر الفواخت فاختة نک جمعیدر الفرات فانک ضمیله طاتلو صویه دیرلر ماء عذب معناسنه یقال ماء فرات ومیاه فرات فرات کوفه نک دخی اسمیدر الفراتان فراتله دجیله نک اسمیدر ودجیل دالک ضمی وجیمک فتحیله بر نهر صغیردر که دجله دن ایرلشدر الفلتة فانک فتحی ولامک سکونیله بر نسنه انکزدن اولمق یقال کان ذلک الامر فلتة ای فجاءة اذا لم یکن عن تدبر ولا تردد وفلتة رایک عرب سنه دیرلر بعضلر ایتدی فلتة شول ایکی کونه دیرلرکه انده شک کلمز ای اشهر حرام اولور الافلات همزه نک کسری وفانک سکونیله قورتلمق وقورتارمق یقال افلت الشئ وافلته غیره متعدی ولا یتعدی التفلت تفعلله ولامک تشدیدیله والانفلات همزه نک کسری ونونک سکونیله قورتلمق الافلات همزه نک کسری وفانک سکونیله برنسنه یی علی الفور سویلمک یقال افلت الکلام ای ارتجله وبنای مجهولدن فجاءة اولمک معناسنه کلور یقال افلت فلان علی ما لم یسم فاعله ای مات فجاءة ویقال افلتت نفسه ایضا روحی فجاءة چقدی معناسنه الفلتان فانک فتحی ولامک سکونیله چابک دلوب بهادر ولیوات صفتان کبی در وزنا ومعنی الفلوت فانک فتحی ولامک سکونیله شول احرام

دیرلرکه

دیرلرکه غایت صغیر اوله غندن کیمن کسنه نک اوزرنده اوجلری بری برینه قاوشمیه الفوت فانک فتحی وواوک سکونیله والفوات فتحیله برکسنه دن بر نسنه کچمک یقال فاته الشئ وبر نسنه یه ایرشمکه دخی دیرلر یقال فی فصل الشتم جعل الله رزقه فوت فمه ای حیث یراه ولا یصل الیه وتقول هو منی فوت الرمح ای حیث لا یبلغه وایکی بر مقدار اشنده اولمغه دخی دیرلر وفوات مفاجاة معناسنه دخی کلور یقال مات فلان فوات ای فجأة الافاتة همزه نک کسریله برکسنه دن بر نسنه کچورمک یقال افاته ایاه غیره الافوات فوتک جمعیدر بر برینه ایرمک معناسنه الافتیات همزه نک کسریله برکشی حقنده امکدر امر مخالفت کله پس بو افتعال اولور فوتدن یقال افتات علیه بامر کذا ای سبقه وفاته به یعنی فلان کسنه نی انک امری مخالفت کمله ویقال فلان لا یفتات علیه ای لا یعمل شئ دون امره وفی الحدیث اشغل یفتات علیه فی امر بناته التفوت تفعلله وواوک ضمی وتشدیدیله فوت ایتک یقال تفوت علیه فی ماله ای فاته به یعنی انی ترک ایتدی مالی سببیه التفاوت تفاعلله وواوک ضمیله ایرلشمق یقال تفاوت الشیئان اذا تباعد ما بینهما تفاوتا وابن السکیت ایتدی کلابیلر مصدرینده واوی مفتوح استعمال ایتدیلر وعنبری واوک کسریله استعمال ایتدی وابو زید ایتدی واوک فتحی وکسری جایزدر ابو زیدک بو کلامی قیاسه مخالفدر زیرا تفاعلک عینک مصدری تفاعل کلور عینک ضمیله بو کلمه دن غیریده

فصل القاف

القت قافک فتحی وتانک تشدیدیله سوز ایلدوب کتورمک یعنی چینی معناسنه تقول فلان یقت الاحادیث من الباب الاول ای ینمها ویونجه دخی قت دیرلر فصفصه معناسنه القتة مفرده سیدر تره کبی وقت بر عوز تک اچودر وقت یاغنی ریحان الله تطییب ایتمکه دخی دیرلر وفی الحدیث انه ادهن بزیت غیر مقتت وهو محرم القتات قافک فتحی وتانک تشدیدیله قوغنجی وفی الحدیث لا یدخل الجنة قتات القتیتی قافک کسری وتانک کسری وتشدیدیله واکلق قصریله چچرتی وذرتی اوزره توغنجیلق ایتمک نمیمه معناسنه وچچرتی عادة دیرلر القروت ضمیله قان بریری اوزرنه جمع اولوب قبریمق یقال قرت الدم یقرت قروتا من الباب الثانی اذا یبس بعضه علی بعض وابو زید ایتدی قان بره دوکلوب شوب قالمغه دخی دیرلر یقال قرت الدم فی الجرح اذا مات القلت قافک فتحی ولامک سکونیله طاغده اولان دکلدرکه انده صو جمع اولور القلات قافک کسریله قلتک جمعیدر وقلت العین کوز خانه سی چشم معناسنه وقلت الابهام باش پرماغک دیبنده اولان چقور جهیر وقلت جیوباتدن برجنس دانه درکه مروق در باش معناسنه وقلت الصدغ زلف بتدکی یره اولان چقور معناسنه وقلت الابهام باش پرماغک دیبنده اولان چقور جیبر وقلت حبوباتدن برجنس دانه درکه باش معناسنه وقلت الثرید ثریدک اوزرنده اولان دلیک که چربیش کلنی دیو ایدرلر وقبه معناسنه القلت فتحتینله هلاک معناسنه در تقول منه قلت یقلت من الباب الرابع یقال قلتا انقلتا ولکن قلتنا یعنی خلاص بولدیلر هلاک ولدلر والقلوت فایله خلاصه دیرلر وقال اعرابی ان المسافر وماله لعلی قلت الا ما وقی الله یعنی مال مسافرک هلاکی موردر مکر که خدای تعالی صقلیه المقلتة میمک فتحی وقافک سکونی ولامک فتحیله هلاک ولاجق یر المقلات میمک کسری وقافک سکونیله شول ناقه درکه بر کره طوغروب اندن اوکله قالمیه ومقلات شول عورته دیرلرکه اولادی طورمیه القنوت ضمیله طاعته دیرلر قنوتک اشتقاقی قانتدن معنای اصطلاحی مقصود ومنه قوله تعالی والقانتین والقانتات اندن قیام فی الصلوة یه چیقر قنوت دیرلر وفی الحدیث افضل الصلوة طول القنوت وطول قیامدن ماخوذدر قنوت ونماز قنوت دیدکلری زیرا دعاء قنوت موجب طول قیامدر والکل من الباب الاول القوت قافک فتحی وواوک سکونیله والقیاتة قافک کسریله قوت ویرمک یقال قات اهله یقوتهم قوتا وقیاتة القوت قافک ضمیله اسم در غدانمک معناسنه وقوت شول نسنه درکه بدن انکله قائم اولور طعام جنسندن هرنه وارسه یقال ما عنده قوت لیلة القیت والقیتة قافک کسریله اکیسنده دخی قوت معناسنه یقال ما عنده قیت لیلة وقیتة لیلة اصلی واوی در قافک کسری اولدیغیچون واو یایه قلب اولنمشدر الاقتیات همزه نک کسری وقافک سکونیله قوتلنمق یقال قته فاقتات یعنی که قوت ویردم ولدخی قوتلندی کما تقول رزقته فارتزق وقوتلندرمق معناسنه دخی کلور یقال اقتت لنارک قیتة ای اطعمها الحطب القائت قوت کفایت مقداری اولان نسنه یقال هو فی قائت من العیش ای فی کفایة الاستقاتة همزه نک کسری وسینک سکونیله قوت طلب ایتمک یقال استقاته اذا سأله القوت التقوت تفعلله وواوک ضمی وتشدیدیله قوتلنمق یقال تقوتت بکذا الاقاتة همزه نک کسریله اقتدار یقال اقات علی الشئ ای اقتدر المقیت میمک ضمی وقافک کسریله مقتدر معناسنه در کویاکه هرکسه قوت ویرمکه قادر دیمک اولور قال الله تعالی وکان الله علی کل شئ مقیتا بعضلر ایتدی مقیت بر نسنه یی حفظ ایدوب کوزدننه دیرلر

فصل الکاف

الکبت کافک فتحی وبانک سکونیله منع ایدوب ذلیل ایتمکه دیرلر یقال کبت الله العدو ای صرفه واذله وبر کسنه یی یوزی اوزره برقمغه دخی دیرلر یقال کبته لوجهه ای صرعه الکتیت کافک فتحی وتانک کسریله دوه نک اوازی وکتیت کشینک اعلی اوازی صوتدرکه کشیک دخی کافک فتحیله دوه اوازنده دیرلر یقال کت البعیر یکت من الباب الثانی اذا صاح صیاحا لینا ویقال کت الرجل من الغضب وکت القدر

كمت
كربت
كمت
كفت
كت
كيت
لتت
لصت
لفت
لوت

اذا علت ويقال ايضا كتت الجرة اذا صب الماء في الجرة الحديدة وصايق معناسنه ده كلور يقال اتانا بجيش ما يكتبه اي يحصي عدده الكمكمة
كافك فتحي وتانك سكونيله كالوز لزله شول كوكلدركه قره قره دن ادني اوله الاكمت همزه نك فتحيله قصر اولان كسنه كذا في بعض نسخ الصحاح الكربت كافك
فتحي وراتك كسريله تمام اولان نسنه يقال سنة كربت اي تامة الكميت كافك ضمي وميمك فتحيله بلبل عندليب معناسنه تصغيره دني اوزره كلمشدر الكمات
كافك كسري وميمك سكونيله كيسك بيجي الكمت كافك فتحي وميمك سكونيله قصد بويلو اولان ادم يقال رجل كمت الكمتة مونثي الكفت كافك فتحي
وفاتك سكونيله بربره جمع ايتمك معناسنه يقال كفته كفتا من الباب الثاني اذا جمعته اليك ونفسك وفي الحديث اكفتوا صبيانكم بالليل فان للشيطان
خطفة وانتشارا يعني صبيانكزي كيجه ده اوكزدن ايرمك كيجه وقتنده زيرا شياطينك كيجه وقتنده هر جانبه طاغلي جيلوه سي واردر وكفت
منع معناسنه ده كلور يقال كفته عن وجهه اي صرفه وسرعت ايتمك معناسنه ده كلور يقال كفت اي اسرع وزياده سورمك معناسنه ده كلور سوق شديد
معناسنه وكفت سريع معناسنه ده كلور يقال رجل كفت اي سريع الكفيت كافك فتحي وفانك كسريله كفت كبي سريع معناسنه الكفت كافك
كسريله كوچك چوملك دني المثل كفت الى وئية ووئية واوك وهمزه نك كسري وياتك تشديديله بيوك چومله ديو معناسنه مثل بلاء اوزرينه بلاء ايكي چوق
اولدي ديكدر الكفات كافك كسري وفانك تخفيفيله شول موضعك اسميدركه انده برنسنه جمع اولور ومنه قوله تعالى الم نجعل الارض كفاتا احياء وامواتا
الكميت كافك ضمي وميمك فتحيله شول طوري اتدركه يلسي دقويروغي سياه اوله دبونده مذكر ومونث برابر اولور الكمتة كافك ضمي وميمك سكونيله حمرت
وذنبا ورده كمنك لوني دبو شول قرموزيلق دركه اكا قتوق قاريشمش اوله وقتوق قارمه نونك خطيله قرموزي رنگ زياده قوي اولوب سياهه مايل اوله
سيبويه ايتدي خليلدن كميته سؤال ايتدكده ايتدي صيغة تصغيرده ايراد ايتديلر زيرا كميت برلون دركه قره ايله قرموزي بيننده در پس جانبده
خالص اولمديغيچون تصغيرله اولنلوه قرجاشعا دانقلر وكميتله اشقر بيننده فرق بودركه يلي ايله قويروغي قطع اولنور اكر يلي وقويروق
قرموزي اولورسه اشقر اولور واكر سياه اولورسه كميت اولور الاكمتات والاكميتات همزه نك كسري وكافك سكونيله طوري اولمق يقال
الكت بتشديد التاء اكمتاتا والكات اكميتاتا ووده دني حالبوكه درنجي دوه يه حمرتدن غيري رنكك قارشمه بعيراحمر ديرلر وقتي اولوك
حمرته قتوق قاريشه يعني سياهه مايل قرموزيلق قريشمه اكا بعير كميت ديرلر وناقه يه دني كميت ديرلر وكميت خمرك دني اسملرندندر
زيرا انده قرملق وقرموزيلق واردر الكميت تكريم وزني اوزره جهازي آسان ايتمك كيت وكيت كافك فتحي وياتك سكوني وتاتك فتحي اوزره
بناسيله شويله وشويله ديمكدر وكيت كيت تاتك كسريله دني لغتدر واكيندجه دني تاها دنده دني شد دير حالت حملده هاتايه منقلب اولمقله
فصـل اللام اللت لامك فتحي وتانك تشديديله برنسنه يي محكم بغلامق يقال لت الشيء يلته من الباب اذا شده واوثقه
دبركسنه يي بركسنه يه يا قصدر وب مصاحب ايلامغه دني ديرلر يقال لت فلان بفلان اذا لزمه وقرن معه ولت قاوودي اصلتمغه دني ديرلر
يقال لت السويق الت لتا اذا جدحه وجدح جيمله ودال مهمله وحاء مهمله ايله قاوودي اصلتمق اللصت لامك فتحي وصادك سكونيله اوغري
معناسنه وبو طي لغتي در وبونلر شول كسنه لردركه طاء طست ديرلر اللصت مثليله لصك جمعي در اوغريلر معناسنه اللفت لامك فتحي وفانك
سكونيله بوريق لمق معناسنه وفي حديث حذيفة ان من اقرأ الناس للقرآن منافقا لا يدع منه واوا ولا الفا يلفته بلسانه كما تلفت البقرة
الخلاء بلسانها والخلاء خاء معجمه نك فتحيله بلا مد تازه اوت معناسنه در وصرف معناسنه ده كلور يقال لفته عن وجهه اي صرفه ولفته عن
رأيه اي صرفه والكل من الباب الثاني الالفت همزه نك فتحي ولامك سكوني وفانك فتحيله شول كسنه دركه بوزي برطرفه طوتمش اوله والالفت لغت
تميمده صولاق ديمكدر وقيس لغتنده احمق ديمكدر كه طبيعي اولوب بدن نقصانی اوله اللفوت كتنكك لامك فتحي وفانك ضميله شول
عورتدر كه اري اوله واوغلي دني اوله ولكن ولدن تلفتدن يعني التفاتدن خالي اولمديغيچون لفوت ديرلر اللفيتة شول بتردركه
توامكلش اولوب ابلك كبي اوزره عصيدة غليظة معناسنه وبرنسنه يي صادلمغه قابل اولديغيچون عصيده ديرلر الالتفات همزه نك
وتانك كسريله والتلفت فتحيله وفانك ضمي وتشديديله برنسنه يه دونوب بقمق اما استعمال عربيه تلفت اكثردر اللفت لامك كسري وفانك
سكونيله شلغم ولفت شق معناسنه ده كلور يقال لفته معك اي صغوه معك يعني برشق سنكله دركه صغوصا دوهلره عينی بمعنى مثل معناسنه در
وبركسنه نك برنسنه يه ميلي برشقنك اكا نوعجي ايله اولور اللفتان تثنيه در شقان معناسنه وجانب معناسنه ده كلور قولهم لا تلفت لفت
فلان اي لا تنظر الى جانبه اللوت لامك فتحي وواوك سكونيله كزلمك كتمان معناسنه كذا في بعض نسخ الصحاح ليت كلمه تمني در لامك فتحيله اسمي
نصب ايدوب خبريني رفع ايدركه ان كبي وساير اخواتي كبي زيرا بونلر افعاله لفظلري قوي اولوب اكثر مضمرات بونلره لاحق اولديغيچون
ومعنالرنده دني افعاله مناسبتي اولديغيچون تقول ليت زيدا ذاهب اما شاعرك قولي يا ليت ايام الصبا رواجعا يا ليت ايام

الصبا لنا تقديرنده در ورواجع لفظنك انتصابي حاليت اوزره در ونحويون بعض عرب ليتك نصب ايدر ديرلر ليت زيدا ومنزله
استعمال اولنوب منعولينه تعديه ايلر ومجراي افعاله اولور ونحويت زيدا شاخصا بو تقديرجه ذكر اولنان بيت بولغت اوزره اولمق
محتمل اولور ومعلوم اوله كه ليتي وليتني جايزدر اني واني ولعلي ولعلني جايز اولديغي كبي الليت لامك كسريله بوينك برجانبي در صفحه
عنق معناسنه الليتان تثنيه سيدر صفحتان اللوت لامك فتحي وواوك سكونيله والليت لامك فتحي وياتك سكونيله منع ايتمك معناسنه
يقال لاته عن وجهه يلوته ويليته لوتا وليتا من الباب الاول والثاني اي حبسه وصرفه عن وجهه يلوته ويليته لوتا وليتا من الباب الاول والثاني
الالاتة همزه نك كسريله دونديرمك لوت معناسنه يقال الاته عن وجهه يعني فعل وافعل برمعنايه اولور والالاتة نقص معناسنه ده كلور يقال ما الاته
من عمله شيئا اي ما نقص مثل الته لات كلمه نفي در اخفش ايتدي بوليس كلمه سنه تشبيه اولنمغين اسمنا عامل بولنور حين لفظنده وايتديكه لات
حين كلمه سنده مجرد استعمال اولنماز ذكر اولور كه مزدوده كلمه حين بعضي اشعارده حذف اولنور وبعضلر لات حين مناص ايه قطعلر در فعله
لات نك خبري مضمر قيلور وابو عبيده ايتدي لات اصلنده لا ايدي كلمه تا زايده در تا زياده ولماز الا حين كلمه سنده واوان كلمه سنده زياده
اولور وتلان تاتك فتحيله الان معناسنه در حذف اسنده تا بو كلمه لره اوزره زياده اولنور اكرچه صورتا بونلردن منفرد يازلور ديدي
نكم بعض شعرده متصل دني يازلمشدر العاطفون تحين ما من عاطف والمطعمون زمان ما من مطعم بعضلر ايتدي تا لا كلمه سنه زياده اولنمه در
ثمت وربت كلمه لرنده زياده اولديغي كبي فصـل الميم المت ميمك فتحي وتانك تشديديله چكمك مد معناسنه واتي بكره اوزره
صرماد نجلكه ده ديرلر الماتة تاء اولينك تشديديله مادة وزني اوزره حرمته ووسيله يه ديرلر تقول فلان يمت اليك بقرابة يعني
فلان كسه اوزنيكا نسبته ايلر قرابت سببيله الموات ميمك فتحيله وسيله لر المحت ميمك فتحي وحانك سكونيله هر نسنه نك خالصي يقال يوم محت
اي شديد الحر مثل حمت دني شديد الحر ديمكدر يقال يوم محت من الباب الثاني المرت ميمك فتحي وراتك سكونيله شول صحرادركه اوتي بتميه المروتة
صمتيله اوتسزلق يقال مكان مرت اي بين المروتة يعني اوتسز مكان ودقاشي قلسز كسنه يه دني ديرلر يقال رجل مرت اذا لم يكن حاجبيه شعر المرت
ميمك فتحي وراتك تشديديله برده نك اسميدر بونده مأخوذدر يوم المرت ديدكلري كه بني قتيبر ايله تيم بيننده واقع در المقت بغض
ايتمك يقال مقته مقتا اذا ابغضه ونكاح المقت زمان جاهليتده اولور دركه دل بركسه باباسنك عورتني الماقدر المقيت ميمك فتحي
وقافك كسريله والممقوت بغض اولنمش كسنه وفي بعض نسخ الجوهري الاستمكات سويلمي اغرمق يقال استمكت البثر استمكاتا اذا ابيض
الاملوت شومحرادركه نباتي اوله يه يقال مفازة املوتة اي ملساء لا نبات فيها كذا في بعض نسخ الصحاح الموت اولمك حياتك ضدي در يقال
مات يموت موتا ويمات ايضا من الباب الاول والرابع الميت والميت ياتك تشديدي وتخفيفيله اولمش كسنه الموتى والاموات والميتون
والميتون ياتك سكونيله منعلر لوكجي يقال قوم موتى والاموات والميتون والميتون وميتك اصلي ميوت ايدي فيعل وزني اوزره
صكره ادغام اولندي وبعده تخفيف اولندي وبونده مذكر ومونث برابر اولور قال الله تعالى لنحيي به بلدة ميتا ولم يقل ميتة فرا ايتدي
منوز اولميان كسنه يه هذا مائت عن قليل ديرلر وميت عن قليل ديرلر اولدكدن صكره هذا ميت ديرلر الميتة ميمك فتحي وياتك سكونيله
جيفه مردار اولمش معناسنه الميتة ميمك كسريله جلسة كبي بر نوع اولمك يقال مات فلان ميتة حسنة ماموته فعل تعجبدر آما مراد
ما اموت قلبه ديمكدر تعجب مرده دلدر معناسنه زيرا شول فعللر كه معناسنده زياده يه ونقصه قابليتي اوليه اندن فعل تعجب كلمز الموات
ميمك ضميله موت معناسنه در الموات ميمك فتحيله شول نسنه دركه انده روح اوليه وموات شول يره دني ديرلركه انك مالكي اولميه وانلدن
كسنه منتفع اوليه الموتان ميمك فتحي وواوك سكونيله قلبي اولمش كسنه الموتانة مونثي يقال رجل موتان الفؤاد وامرأة موتانة الفؤاد
الموتان ميمك وواوك فتحيله حيوانك ضدي در يقال اشتر الموتان ولا تشتر الحيوان اي اشتر الارضين والدور ولا تشتر الرقيق والدواب
فرا ايتدي موتان يرنسنه در احيا اولنميه ديرلر وفي الحديث موتان الارض لله ولرسوله فمن احيا منها شيئا فهو له الموتان بالضم شول موتدركه
واقع اوله يقال وقع في المال الموتان الاماتة همزه نك كسريله اولدرمك يقال اماته الله وولدي اولمك معناسنه ده كلور يقال اماتت الناقة اذا ماتت ولدها
المميت ميمك ضمي وتانك كسريله والمميتة ولدي اولمش ناقه يقال اماتت الناقة فهي مميت ومميتة ابو عبيد ايتدي بو معني عورتده دني استعمال اولنور
المماوتة ... على وزن المصابيح موجود ابن السكيت ايتدي مات فلان ديرلر نيجي انك ابني ... التمويت على وزن التكريم اولدرمك يقال موتة
تموينا تشديد للمبالغة التماوت ميمك ضمي وتانك فتحي وواوك كسريله شول زاهد دركه رياكاري الموت المائت زياده مبالغه ايله ولكن ادم ليل لائل كبي يوخد
من لفظه ما يوكده المستميت ميمك ضمي وسينك سكونيله بو نسنه يه متعرض ومنبسط اولمق يقال هو مستميت للامر اي مسترسل له ومستميت شول كسنه يه

نأت
نبت
نحت
نصت
نعت
نفت
نکت
نوت
وقت

دیرلر که قتال حیننده اولورلر بالکلیه المؤتة میمک ضمیله جنوندن و صرعدن بر نوعدر که انسانه عارض اولور قچن افاقت بولسه عقلی تمام یرینه کلور
اویخویه وارمش و یاخود مست اولمش کبی المؤتة میمک ضمی و همزه نک سکونیله شول یرکه یدی دکه جعفر بن ابی طالب انده قتل اولندی فصل النون
النئیت نونک فتحی و همزه نک کسریله اکلکه ابدن معناسنه یقال نأت الرجل ینئت نئیتا من الباب الثانی اذا أنّ مثل نهت النأت نونک فتحی و همزه نک
فتحی و تشدیدیله مثل النبات زیاده ... النبت نونک فتحی و بانک سکونیله والنبات نونک فتحیله یردن بتن نسنه و بتمک معناسنده کلور الانبات
همزه نک کسریله بتمک و بتورمک و انبات قاسق قیلی بتمکه دخی دیرلر یقال انبت الغلام ای نبتت عانته و عانه عینک مهمله یله و نونله قاسق دیرلر
یقال نبت الارض و انبت یعنی و نبت البقل و انبت البقل دخی دیرلر بر معنایه و یقال انبته الله نباتا حسنا المنبوت میمک فتحی و نونک سکونی
بتمش نسنه انبت صیغه سنک اسم مفعولیدر علی خلاف القیاس یقال انبته فهو منبوت التنبیت علی وزن التکریم اغاج دیکمک یقال نبت الشجر تنبیتا
غرسه و یقال نبت اجلک بین عینیک یعنی اجلکی دیکلمش فدانکبی کوزک اوکنده حاضر کور و تنبیت تربیت معناسنه دخی کلور یقال نبت الصبی تنبیتا اذا
ربیته المنبت میمک فتحی و نونک سکونیله و بانک کسریله اوت بتجک یر موضع انبات معناسنه النابتة بانک کسریله بر قبیله ده حاصل اولوب ظهور ایدن
یقال ما احسن نابتة بنی فلان ای ما تنبت علیه اموالهم و اولادهم و نبتت لهم نابتة اذا نشأ لهم نشؤ صغار یعنی انلرک تازه اولادی یتشسه و یقال ان
بنی فلان لنابتة شر یعنی اول قبیله ایلک اوزرنه اولمشلر النوابت نابتة نک جمعیدر و تازه لرده نابتة اولان انلرک عرجیدر البنیت نونک
فتحی و بانک کسریله بر قبیله نک آدیدر یمن دن الینبوت یانک فتحی و نونک سکونی و بانک ضمیله بر جنس اغاجدر بعض روایتده اولکجی بر یوزی اغاجی در
النحت نونک فتحی و حانک سکونیله یونمق تراشیدن معناسنه یقال نحته ینحته نحتا من الباب الثانی النحاتة نونک ضمیله یونغه که اغاجی یونرکن دوکلور المنحت
میمک کسری و نونک سکونیله یونجق آلتکه کارنده دیرلر النحیتة نونک فتحی و حانک کسریله طبیعت معناسنه النحیت نونک و حانک کسریله بر قوم عجیبه اولوب
مصلحتارن کوردن کسنه دخیل معناسنه و نحت حوادث شولطرنا غنه دیرلرکه اطراف کتمش اوله الانصات همزه نک کسریله ساکت اولوب بر سوزی دکلمک
تقول انصتوه و انصتوا له النعت نونک فتحی و عینک سکونیله بر نسنه نک صفتی و بر نسنه یی وصف ایتمک یقال نعته نعتا من الباب الثالث الانتعات همزه نک
کسری و نونک سکونیله کذلک وصف ایتمک تقول انتعت الشئ اذا وصفته ناعوت بر موضعک اسمیدر النفیت نونک فتحی و فانک کسریله چوملک زیاده
قاینیوب کوپوک اوقنجاغی یقال نفتت القدر تنفت نفیتا من الباب الثانی اذا کانت ترمی بمثل السهم و غضبلنوب اغز کوپرمکه دخی دیرلر یقال انه
لینفت غضبا و ینفط ای یغلی المنافتة میمک ضمی و فانک فتحیله زیاده قیناتمق یقال القدر تنافت و تنافط النفوت نونک فتحی و فانک ضمیله زیاده
قیناجق چوملک النفیتة نونک فتحی و فانک کسریله اونی صو اوزرنه یاخود سود اوزرنه دوکمکدر حتی قینایجه یعنی بولماج ایتمکدر و بوا غلظدر
سخینه دن و سخینه اوماج دیدکلری آشدر که بولماجدن دوریجه اولور و بونی اهل عیال اولنلر ایدرمی قحط زماننده فقرا ایدوب فقیرا طعمه لر
النکت نونک فتحی و کافک سکونیله قامشله یاخود قامشلکله بر نسنه یی یره اوروب یریکله مستاثر قیلمقدر و برکسنه یی بر در توب باشی اوزره
برقاغه دخی دیرلر الانتکات همزه نک کسری و نونک سکونیله باشی اوزره دوشمک یقال نکته من الباب الاول فانتکت هو و یردن یوقرو صیاغه
دخی دیرلر یقال مر ... ینکت ای ینقر ... الارض النکتة نونک ضمیله نقطه کبیدر وزنا و معنا یعنی بیره نسنه ایله نقطه قویوب نشان
ایتمکدر المنکتة میمک ضمی و کافک تشدیدیله و کسریله دخی روایت اولنور ثانی اظهردر نته کم توکیت کفیر ... کلور ... و تذنیب کفیر ... ده
دخی ... راتمشدر شول ... دکه ... یقال ... الناکت کافک کسریله دوه نک دیرسکی ... اولوب یاننه
یاره ... در المنواق ... النوتی نونک ضمی و یانک تشدیدیله نواتینک مفردیدر و بو اهل شام کلامندندر
الناتة الناس ... النهیت نونک فتحی و هانک کسریله ارسلان
آوازی زئیر معناسنه لکن نهیت زئیردن ادنادر تقول نهت ینهت من الباب الثانی و حمار اوازنه ... دخی دیرلر المنهات
نونک فتحی و هانک تشدیدیله زیاده چاغران ارسلان یقال اسد نهات و حماره دخی دیرلر ... و تنفس ایدیجی معناسنه کلور
یقال رجل نهات ای زحار ... دیرلر فصل الواو الوقت چاغ معناسنه
... المیقات میمک کسریله بر فعل ایچون تعیین اولنان وقت و تعیین اولنان مکان معناسنده کلور یقال هذا میقات اهل الشام احرام
کیدکلری موضع ایچون الموقوت علی وزن المقصود تعیین اولنان نسنه یقال وقته فهو موقوت اذا بین للفعل وقتا یفعل فیه و منه قوله تعالی
ان الصلوة کانت علی المؤمنین کتابا موقوتا ای موقتا فی الاوقات التوقیت علی وزن التکریم وقتلری تعیین ایتمک یقال وقته لیوم کذا ...
فلان کونی ... اجلنه دیدکلری کبی ... و اذا الرسل اقتت ... الموقت ...

مجلسی

وکت
وهت
هبت
هتت
هرت
هفت
هلت
هوت
یقت
بهت
ابت
اثث
ارث

مجلس کبی وقتدن مأخوذدر یقال هذا جامع الناس لیوم الموقت الوکتة شول نسنه در که بر نسنه اوزرنده نقطه کبی اولور یقال فی عینه وکتة
التوکیت علی وزن التکریم خرمانک ... نقطه لری ظاهر اولمق یقال وکت البسر توکیتا الایهات همزه نک کسریله ات قوتمق یقال
اوهت اللحم ایهاتا اذا انتن و اصل ... فصل الهاء
الهبت هانک فتحی و بانک سکونیله ... عقلی زائل اولان کسنه یقال هبت الرجل ای بخت یعنی خوفندن عقلی کتدی
مبهوت الفؤاد شول کسنه درکه خوفندن عقلی کتمش اوله الهبتة هانک فتحی و بانک سکونیله ضعف معناسنه یقال فی عقله هبتة ای ضعف و او دخی
معناسنده کلور ... الهت هانک فتحی و تانک تشدیدیله کلامی انتظام اوزره سویلک یقال هو یسرد الحدیث سردا
... هتا من الباب الاول و سوز ... دیرلر المهت میمک کسریله شول رجله دیرلرکه حقیقیلر ... کثیر الکلام اوله الهتات
هانک فتحی و تانک تشدیدیله بمعناه الهرت هانک فتحی و رانک سکونیله ات ... یقال هرت اللحم ای طبخه ... دخی دیرلر
یقال هرت الثوب ای خرقه و برکسنه نک عرضنی ... دخی دیرلر یقال هرت عرضه اذا طعن فیه الهریت هانک فتحی و رانک کسریله شول
کسنه درکه اغزینک کوشه لری بیوک اوله ... معناسنه ... دخی دیرلر ... الهرت
طرب وزنی اوزره مصدردر یقال هرت یهرت من الباب الرابع الاهرت همزه نک و رانک فتحیله آغزی زیاده بیوک اولان یقال اسد اهرت ای
بین الهرت ... دخی دیرلر ... الهفت الهفات هانک فتحیله اولده و ضمیله ثانیده بر نسنه
... چاقمق یقال هفت الشئ هفتا و هفاتا من الباب الثانی ای تطاد ... دیرلر
الانهفات همزه نک کسری و نونک سکونیله والتهافت تانک فتحی و فانک ضمیله بر نسنه پاره پاره اولوب دوشمک ... دوشمکه دخی
یقال تهافت الفراش ای تساقط و فراش فانک فتحیله و رانک تخفیفیله پروانه دیدکلری ... اولدر الهفیت هانک
فتحی و فانک کسریله شول کسلردرکه انلری ... اولا ... یقال ... هفتة من الناس الذین اقحمتهم السنة ...
الهفات هانک ... فانک تشدیدیله احمق ... الهلت هانک فتحی و لامک سکونیله ... دیرلر ... قوده
قزادر ... الترهییت علی وزن التکریم ... یقال هیت به ... اذا صاح به و دعاه
هیت هانک فتحی و یانک سکونیله ... معناسنه یقال هیت لک ای هلم و بعضلر ایتدی ... و احد و جمع و مذکر و مؤنث برابر اولور لکن عدد
هیت کلمه سنک عقبنده ذکر اولنور یقال هیت لکما و هیت لکم الهوتة هانک فتحیله ... دیرلر الهوت هانک ضمی و واوک
تشدیدیله ... هیت هانک کسریله بر شهرک اسمیدر فراتک کنارنده اصمعی ایتدی ... بر معناسنه ...
هات تانک کسریله بر کلمه درکه ویر ... معناسنه یقال هات یا رجل ... هاتیا تثنیه ... هاتوا جمع مذکر ... تثنیه
مؤنث ... جمع مؤنث ... المهاتات میمک ضمیله و برمک ... هاتان کبی
بکسر ... یقال ... ولا یقال منه هاتیت ...
الف یایه قلب اولنمشدر فصل الیاء الیاقوت جواهردن بر معروف طاشدر فارسی معربیدر فاعول وزنی اوزره در
الیاقوتة واحدی الیواقیت یاقوتک جمعی الایقات همزه نک کسریله ات قوتمق یقال ... باب الثاء
فصل الالف الابث همزه نک فتحی و بانک کسریله شاذ اولان کسنه شیط معناسنه الابث همزه نک و بانک فتحیله سود ایچوب
قارن شیشه دن ... اولمق یقال ابث الرجل یأبث من الباب الرابع ... ابو عمرو الاثاثة همزه نک
فتحیله ... الاثیث همزه نک فتحی و ثانک کسریله کودوبول
دیمکدر یقال نبات اثیث و شعر اثیث ... معناسنده کلور الاثاث همزه نک فتحیله جمعی ... الاثاث
کذلک همزه نک فتحیله او اسبابی متاع البیت معناسنه ... اثاثه ... اولنور
یعنی ... التأثث ... متاع صاحب
یقال تأثث فلان اذا اصاب ریاشا ... الاثاثة همزه نک ضمیله ... الارث
همزه نک کسریله ترکه میراث معناسنه و همزه نک اصلی واو ایدی و اصل معناسنده کلور یقال هو فی ارث صدق ای فی اصل صدق و ارث
... متقدم ... متوارث ... یقال هو علی ارث من کذا ای علی امر قدیم ... التأریث

توکک ما بینی اغزاتمکه دیرلر وتأدیث اودیقاغه دخی دیرلر ایقاد نار معناسنه الانثة همزه نک ضمیله شول طوادر تسنه دیرلرکه اوجاغک کونی یاننده اصطلا ایدرلر وقت حاجتده اوت یاقمغه بولنسون دیو وصحاحک بعض نسخه لرنده شویله واقع اولمشدرکه ادنه شول بش دکک یقین اولنوب سنن بیع امکه تقول ادثت فی دابته شیئا لا انقص منه وما اتانا ناقص من ادثته شیئا وادنه وادنه شول علامتدرکه ایکی یرک بینده اولان حد ومنع اولنور وادثیون ارکلر بونلر بنفشه و دقطه کبی قلو وقرلو اولان ارکک یقال کبش اورث وبنجه اوثا بغث بانک ضمی وغینک مجمه نک سکونیله قرمتق اولمغه دیرلر و رقطه ارانک ضمیله وقافک سکونیله لاجه اولمغه دیرلر الانث همزه نک ضمیله شول اوتورکه دوه انی ییکله سمور دکدن صکره اوتو زاولور انتهی وفی بعض النسخ التأدث فتحیله و راانک ضمی و تشدیدیله اودیقلمغه یقال تادثت النار اذا انقدت فی الاذنه الانثی دیشی مذکرک مقابلی الاناث انثانک جمعی الانث همزه نک ضمی و نونک سکونیله انثانک جمع دردینلدی الاناث همزه نک کسریله افعال وزننده مؤنث طوغرمق یقال انثت المرأة اذا ولدت انثی المؤنث مؤنث طوغرن عورت المیناث میمک کسریله مؤنث طوغرمق عادتی اولان عورت ومؤنث طوغرمق عادتی اولان اره دخی میناث دیرلر زیرا مفعال صیغه سنده مذکر ومؤنث برابر اولور التأنیث علی وزن التکریم کلمه یی مؤنث قلمق تذکیرک مقابلی در الأنث فتحیله و نونک ضمی و تشدیدیله کلمه مؤنث اولمق یقال انثت فتأنثت الانیث همزه نک فتحی و نونک کسریله شول دمورده دیرلرکه دیشی اولوب بلایم اولا الانثیان همزه نک ضمی و نونک سکونی و ثانک فتحیله ایکی خایه وایکی قولاغه دخی دیرلر الانیثة همزه نک فتحی و نونک کسریله شول یردرکه اوت بتوره و دوز یر اوله

فصل الباء البث بانک فتحیله خبری شایع ایتمک یقال بث الخبر اذا انشره وبث شول غبایه دیرلرکه انی ایو دوشرمیه لر یقال تمر بث اذا لم یجد کنزه یعنی بلک ماءغور دیدکلری کبی در اصطلاحی ایتدی تمر بث دیرلر کجی متفرق اولوب بری برندن ایرو اولمیه دبث حاله وحزنه دخی دیرلر الابثاث همزه نک کسریله بمعناه واظهار معناسنه ده کلور یقال ابثثتک سری ای اظهرته لک وابثاث اظهار حال واظهار حزنه دخی دیرلر یقال ابثثتک ای اظهرت لک بثی التبثیث علی وزن التکریم خبری کفک شایع قلمق یقال بثث الخبر شدد للمبالغة الانبثاث همزه نک کسری و نونک سکونیله خبر منتشر اولمق البثبثة علی وزن الزلزلة طاغتمق یقال بثبثت الخبر بثبثة اذا نشرته ویقال ایضا بثبثت الغبار اذا هیجته البحث بانک فتحی و حانک سکونیله صور وب ارشدرمق یقال بحث عن الشیء من الباب الثالث اذا فتش عنه وفی المثل کالباحث عن الشفرة الابتحاث همزه نک کسریله بحث ایتمک یقال ابتحث عنه ای فتش عنه المباحث میمک فتحی و حانک کسریله ارانجق یرلر ومنه قولهم ترکته بمباحث البقر ای بالمکان القفر یعنی بر حیثیتله ترک ایتدکه قنده ایدوکی بلنمز البرث بانک ضمی و رانک سکونیله دوز و یومشق اولان یر البراث بانک کسریله والابرات همزه نک فتحیله والبروث ضمیله جمعیدر وبعض شارحلر شویله دیرکه بریر تک جمعنده براث واقع اولمشدر خطادر دیشلر البرغوث بانک ضمی و رانک سکونیله بره دیدکلری جاندر که موذی حیواندر البراغیث بانک فتحی وغینک کسریله برغوثک جمعیدر البعث بانک فتحی و عینک سکونیله کوندرمک یقال بعثه من الباب الثالث ای ارسله وبعث ناقه به داغ اورمغه دخی دیرلر یقال بعثت الناقة اذا اثرتها واویخودن اویندرمغه ده دیرلر یقال بعثه من منامه ای اهبه و اولی دیرلتمکه دخی دیرلر یقال بعث الموتی ای نشرهم لیوم البعث وبعث بیله قوشلن عسکره ده دیرلر ومنه قولهم کنت فی بعث فلان ای فی جیشه الذی بعث معه البعوث ضمیله بعثک جمعیدر جیوش معناسنه الابتعاث بمعناه الانبعاث همزه نک کسری و نونک سکونیله کوندرلمک یقال بعثه فانبعث وسرعت ایتمک یقال انبعث فی السیر ای اسرع التبعث فتحیله و عینک ضمی و تشدیدیله انبعاث معناسنه یقال تبعث منی الشعر ای انبعث کانه سال البعیث بانک فتحی و عینک کسریله بر شاعرک اسمیدر بعیث یوسمیه اولنمز زیرا شونده تبعث منی ما تبعث دیمشدر یوم بغاث بانک ضمیله اوس قبیله سیله خزرج قبیله سنک بر کونیدر البغاث بانک فتحی وضمی وکسریله اوچی فی لغة بر قوش درکه کرکسدن کیچیکدر اوچمسی بطی در مردار خور دیرلر جیفه یکن و دکنی قرمتق در غبار رنکی کبی وفی المثل ان البغاث بارضنا تستنسر یعنی بزم ولایتمزده کلن مردار خور کجی ادنا ایکن کرکس کبی معزز اولور دکر کسر دیرلر یعنی اتیمه اول کمسنه کبنانی واحد قلدی البغثان بانک کسری وغینک سکونیله بغاثک جمعیدر دیدی غزالة غزلان کبی و شول کمسنه که مذکرده ومؤنثده بغاثه دیدی تاء وحدتله جمع البغاث در دیدی نعامه ایله نعام کبی الابغث همزه نک فتحی و بانک سکونیله بوز دنکلو اولان نسنه اغبر معناسنه قریب کما غبر دخی توز رنکده اولان نسنه یه دیرلر وابغث قوشلو اولان یره دیرلو البغثاء بانک فتحی وغینک سکونیله والفعدوده ایله قرینک الاجمسنه دیرلر قتاکبی وبغثاء اجناسی مختلفه

قارشق اولان خلق یقال دخلنا فی البغثاء ای عامة الناس وجماعتهم البوث بانک فتحیله بحث ایتمک یقال باث عنه الشیء بیوث بوثا البهثة بانک ضمی و هانک سکونیله بر قبیله نک اتا بابی در رسلیمدن که اناب بهثة بن سلیم بن منصور دیرلر و بهثة زینه دخی دیرلر یقال فلان لبهثة ای لزینته

فصل التاء التغث فتحیله سنه سک حیوانات اولان نسنه لر درکه ترتاقمک و بیق وقماق و باش تراشی ایتمک و قاش قیلی کیدرمک و حجر اتمق و قربان بوغزلمق کبی و بونلرک امثالی ذکر و ادیبه و دیرلرکه تغث لفظی اشعار عربده واقع اولمشدر اصطلاحاته سوبه دن اولدوغنه بناء

فصل الثاء الثلثة اوچ دیکدر عدد مذکرده الثلاث اوچ دیکدر عدد مؤنثده الثلثاء ثانک فتحی و لامک سکونیله و اخرنده الف ممدوده ایله سه شنبه کونیدر الثلاثاوات ثلاثانک جمعیدر الثلث ثانک ضمی و لامک سکونیله اوچده بر دیکدر الثلیث ثانک فتحی و لامک کسریله کذلک اوچده بر دیکدر ثلث معناسنه ثلثک ثایسی مفتوح اولمجق یا زیاده اولنور سایر اعداده ده دخی حال بویله در عشر وسبع وسدس وخمس ونصیف دیرلر ابو زید ایتدی خمیس وسدیس کلمز الثلث ثانک کسری و لامک سکونیله اوچ کونده بر صو ایچمک من قولهم هو یسقی نخله الثلث یعنی اغاجی اوچ کونده بر صولر و بو صولمه ده انجار قسمنه مخصوصدر حیوانات صولمه ده ثلث یوقدر زیرا دوه یا هر کون یا کون اشری یا دورنجی کون یا بشنجی کون صوارلو عشر واربعه یعنی اونجی کونه واربعه یعنی بو طواد صوارمه ده دفت غب خمس دیرلو ثلث دیمزلر ورفته رانک کسریله هر کون صو ورمه و غب غینک کسریله کون اشری صو ورمه دیرلر ثلاث ثانک ضمیله ومثلث میمک فتحیله غیر منصرفدر عدلدن وصفتدن اوتوری زیرا ثلاثه دن ثلاث ومثلثه عدول اولنشدر و بونلرده صفت معناسی واردر تقول مررت بقوم مثنی وثلاث یعنی توعه ایکیشر واوچر وردم پس بونلر قومک صفتی اولور وقال الله تعالی اولی اجنحة مثنی وثلاث ورباع پس بونلرله اولی اجنحه وصفه اولنمشدر و بو ذکر اولنان سیبویه قولیدر وغیرلر ایتدی غیر منصرفلری عدلک تکرریدن اوتوریدر لفظده ومعناده زیرا اثنین لفظدن مثنا وثنا عدول اولنمشدر واثنین معناسنده اثنین اثنین معناسنه عدول اولنمشدر تحکم جاءت الخیل اثنی دینسه معنی اثنین اثنین دیمکا اولور جفت جفت معناسنه وجمیع اعداده ما ولان عدلدر حالبو سول اوززره و جمی بونلری تصغیر ایتسک منصرف قیلو جا یعنی احید وثنی وثلیث و ربیع دیرسن زیرا بو جمعیرکبی اولوب متصرف صیغه کجی اولور اما احیاد وحمد بویله دکولدر زیرا بونلر تصغیر له وزن فعلدن چقمز زیرا طانده عرب تجهید ما ایلج زید وما احیند دیرلر الثلث ثانک فتحیله بر کسنه نک ما لنک اوچده بر ین الق تقول ثلثت القوم اثلثهم من حیاب الاول اذا اخذت ثلث اموالهم واذا فقلت المرهم بالکسر من الباب الثانی یکون المعنی کنت ثالثهم اوکملتهم ثلاثة بنفسی الا انک تقع اربعهم واسبعهم فیها جمیعا لمکان العین وتقول کانوا تسعة وعشرین فثلثتهم ای صرت بهم بتمام ثلثین وکانوا تسعة وثلثین فربعتهم مثل لفظ الثلثة والاربعة کذلک الی المائة یعنی ثلثینی لفظنده ثلثه واربعه ده دیدکدر کبی دیرسن بوده دابحه الاثلاث همزه نک کسریله اوچ اولمق یقال اثلث القوم صادوا ثلثة وکانوا ثلاثة فاربعوا کذلک الی العشرة ابن سکیت ایتدی هو ثالث ثلثه دیرلر اضافتله عشره یه وارنجه شوریله استعمال و لمجاز واکر معناف معناسی فالجنسندن اولمز ایسه دیلر سک اضافت ایدرسن دیلر سک منون قیلورسن تقول رابع ثلثه ورابع ثلثة کما تقول ضارب عمرو وضارب عمرا زیرا بونک معناسی ثلاثه یی تمام دورت قیلیجی یک اولور اما کجنک جنسلری متفق اولیجی اضافتدن غیری جایز اولمز وجهی بودر که معناسی جمعلرمراد اولنماز بلکه اوچک بری مراد اولنور و بو معنی جهتدن اضافتدن غیری ایله اولمز وهذا ثالث اثنین دیرسن اضافتله وثالث اثنین دیرسن تنوینله یعنی هذا ثالث اثنین دیکدر اولدی اوچ قلدی معناسنه وثالث عشر ده دخی حال بویله در رفع ونصب جایزدر تسعة عشره یه وارنجه شول کسنه که دفع ایدی مرادی هو ثالث ثلثة عشر دیکا اولدزه در روایت ثلاث حذف اولنوب ثالث کندی اعرابی اوذره باقی قالدی و شول کسنه که نصب ایتدی مرادی هو ثالث ثلثة عشر در وتاکه ثلثه حذف اولندی اعرابی ثالثه رعایت اولندی محذوف در دلالت ایتسون ایچون دتقول هذا الحادی عشر والثانی عشر الی العشرین مفتوح کله ماذکر فی المؤنث هذه الحادیة عشرة وکذلک الی العشرین تدخل الهاء فیها جمیعا واهل الحجاز یقولون اتونی ثلاثتهم واربعتهم الی العشرة فینصبون علی کل حال وکذلک المؤنث یقتضی ثلاثتهن واربعتهن وغیرهم یعربه بالحرکات الثلث یجعله مثل کلهم فاذا جاوزت العشرة لم یکن الا النصب تقول اتونی احد عشرهم وتسعة عشرهم وللنساء یقتضی احدی عشرتهن وثمانی عشرتهن الثلوث ثانک فتحی ولامک ضمیله شول ناقه درکه سوده اوچ جانبی طولدوره وشول ناقه یه دخی دیرلرکه اوچ ممه سی قوروش اوله المثلوثة میمک فتحی وثانک سکونیله شول ازق قویا طنا دجعدرکه اوچ دیدن اوله المثلوث میمک فتحی وثانک سکونی ولامک ضمیله شول ایبدرکه اوچ قاتدن بوکلمش اوله المثلث میمک ضمی

وثانك فتحى ولامك فتحى وتشديديله بولنسه دكه اوچ كوشه‌سى اولان شوله اشرايه ديرلركه قيناد لوب اوچ بخشنه دن اكى بخشى كيتمش اولا
التليث على وزن الكريم اوچ بولك ومنه قولهم ثلث بناقته اذا صرّها بثلاثة اخلاف يعنى ممه‌سنك بشلرندن اوچ باشنى بغلدى ويخنكه جميع
باشلرن بغلسه‌لر اجمع بها واكثر بادير لرشمدن جمعلدى **فصل الجيم** الجاث دوه‌لرى اغزيوكله يوروديكى يقال جاث الحمام البعير
بجاث من باب الثالث اذا اسرع موق اصلا وقورقمق معناسنه دخى كلور يقال جاث الرجل اذا فزع المجؤث قورقمش كسنه مذعور معناسنه
الجثة جيمك ضمى وثانك تشديديله انسانك جسدى كركه قاعد كركسه قايم اولسون وبعض نسخه‌ده نايماً واقع اولمشدر قايماً يرينه دكلى
ظاهر اولان كبيدر وعلى كلا التقديرين اساسى صاحب ردّ اولدركه اول جثة الانسان شخصه قاعداً ديمكدر الجث جيمك فتحيله
قوپارمق يقال جثه يجثّه من الباب الاول اذا اقتلعه الاجتثاث همزه‌نك كسرى جيمك سكونيله قوپرمق اقلاع معناسنه الجثيث جيمك فتحى وثانك
كسريله خرما فدانى الجثيثة واحدى خرما فدانه جثيثه ديرلر عش ويجيه دكيش ويدكدن صكوغخله ديرلر المجثة والمجثات ميمك كسرى
وجيمك فتحيله شوله مورددكه انكله خرما اغاجه بندن فدان قوپرلر الجثلجث جيمك ضميله سول اوتدركه بربرينه طولشمش اولا يقال جثاجث
وشوجثاجث اى ملتفة وزمود اولان دوه‌يه دخى ديرلر يقال بعير جثاجث الجث جيمك فتحيله مومكه بالدن حاصل اولور
وبعضلر ايتدى هرچكه بالده واقع اولور اريلك قنادندن وكوده‌سندن الجث جيمك ضميله برلشيوك كسنه ديرلر الجنجاث جيمك فتحى
وثانك سكونيله براوتدركه اجود بعضلر بيان فنكا فى ايله تفسير اتمشدر الجدث فتحتيله قبر معناسنه الاجداث همزه‌نك فتحى وجيمك سكونى
والاجدث همزه‌نك فتحى وجيمك سكونى ودالك ضميله جدثك جمعيدر قبرلر معناسنه الاجتداث همزه‌نك وتانك كسريله قبر اتخاذ اتمك يقال اجتدث
اذا اتخذ جدثا الجرث جيمك كسرى وراك كسرى وثانك تشديديله بر نوع بالقدر دونبه‌يه ماره ماهى ديرلر ديش وترجمه شخادده قالقان بالغى ردّ ديش
الجنث جيمك كسرى ونونك سكونيله اصل يقال فلان من جنثك اى اصلك بيو مالف مستقله در ياخود بيتى ثلاثى تلفظ ايدنلر كلامى در
الجنثى جيمك كسرى وياك تشديديله ذره شلنى كسنه زره معناسنه الجحث جيمك فتحى وحانك سكونيله عضبند بركسنه حنقنا ور اولمق يقال
جحث جحثا اى استخفة الغضب كذا فى بعض نسخ الصحاح جوانث جيمك ضمى واونده الف مقصوره ايله برحصارك اسميدر بحرين ده **فصل الحاء**
الحث حانك فتحيله قندرمق يقال حثه على الشىء اى حضه عليه الاستحثاث همزه‌نك وثانك كسريله بمعناه الاحتثاث على وزن الافتعال قندرلمق
يقال حثه واستحثه فاحتث التحثيث على وزن التكريم المحثة حانك فتحى وثانك سكونيله زلزله وزنيدر يعنى الحثيث حانك فتحى وثانك
كسريله حريص اولان كسنه يقال ولّى حثيثا اى حريصا مسرعا الحثاث ثانك فتحى وثانك تشديديله قندرمق ولا يتحاثون على طعام المسكين اى لا
يتحاضون الحثى حانك كسرى وثانك كسرى وتشديديله والفك قصريله قندر صوت معناسنه المحثوث حانك ضميله على وزن الجمهور بمعناه
الحثحاث حانك فتحيله كسريع معناسنه يقال قرب حثحاث اى سريع ليس فيه فتور وقرب فانك … بوديمكدر المحثحثة
فتحيله قندرلمق يقال فرس جواد المحثة اى اذا حثثته جاء جرى بعد جرى الحثاث حانك فتحى وكسريله كسر اصمعى روايتيدر وابو عبيد
فتح اصح ديدى قندرمق معناسنه در يقال ما اكتحلت حثاثا اى ما نمت يعنى بن قندريدنا ديخوا ديبو ديدم الحث حانك ضميله صمان التندى
حطام تبن معناسنه وارى قوم دخى ديرلر وقاتغنز امك خبز قفار معناسنه قانك فتحيله قرخالى ديمكدر واصلنماش قاوده دخى
حث ديرلر سو نوعيز ملقت معناسنه الحديث تازه يقال الحدث نقيض ماقدم ومالحدث دالك ضميله وحدث‌نك دالى مضموم ولسى بو كلامده
مخصوص صدرده‌ندك وملاغين اذه واجبا اولمشدر وحديث مجزه دخى ديرلر قليله وكثيره شامل در الحاديث همزه‌نك فتحى ودالك كسرى ايله
حديثك جمعيدر على خلاف القياس فراايدى احادينك واحدى احدوثه‌در حديث جمع اولمسى صكره دن استعمال اولمشدر الحدوث
ضميله برنسنه يوغكن صكره دن وجوده كلمسى وحدوث وقوع معناسنه دخى كلور يقال حدث اى وقع الاحداث همزه‌نك كسريله وحانك
سكونيله برنسنه‌يى عدمدن وجوده كتورمك يقال احدثه الله فحدث وحدث كوبرمك معناسنه دخى كلور يقال احدث الرجل اذا صار
ذا حدث الحدث فتحتيله والحدث حانك فتحى ودالك سكونى والقصر ايله والحادثة والحدثان حانك ودالك فتحيله جميعى
بر معنايه‌در وحدث تازه كيده دخى ديرلر يقال رجل حدث اى شاب واكر سنى ذكر اتسك رجل حديث السن ديرسن الحدثان
حانك ضمى ودالك سكونيله حدثك جمعيدر الاحداث كذلك يقال فلان حدثان واحدث الاستحداث تازه خبر الق يقال استحدث خبرا اى وجد
خبرا جديدا المحادثة ميمك ضميله والتحادث تانك فتحى ودالك ضميله والتحدث فتحتيله ودالك ضمى وتشديديله والتحديث تانك فتحى ودالك
كسريله سويلشمك وخبر وبرمك معناسنه دكلور ومحادثة السيف قليجك يوزن اچق باسن كيدرمكله الحدث حانك فتحى ودالك ضمى

مرد قادر

وكريله

جاث — جث — جدث — جحث — جوث — حثث — حدث

كسريله كلامى كوپكلى اولان كسنه حسن الحديث معناسنه الحدّيث فسيّق وزنيدر وزنده كثر الحديث اولان كسنه الحِدِّيثى حانك كسرى
ودالك كسرى وتشديديله والفك قصريله خطّيبى صيغه‌سى اوزره مصدر مفعول معناسنه تقول سمعت حديثى حسنة اى كلمات حسنة
الاحدوث همزه‌نك ضمى وحانك سكونيله ودالك ضميله شول نسنه‌در كه انى حكايت ايدوب اكلجه ويرلر ما يتحدث به معناسنه الحدث حانك
كسريله حكايت ايلجى كسنه يقال فلان حدث ملوك اذا كان صاحب حديثهم وسمرهم يعنى انلرك خبرجيسى وقصه‌جوى اولسه بويله ديرلر
وسمر فتحتيله حكايت ديرلر ويقال الحدث سناء اذا كانت تتحدث اليهن الحدثان حانك كسرى ودالك سكونيله والحداثة فتحتيله بر
نسنه‌نك ابتداسنه وطراوتنه ديرلر يقال افعله بحدثان الامر وحداثته اى فى اوله وطراوته المحدّث ميمك ضمى ودالك فتحى وتشديديله
ظننده صادق اولان كسنه يقال هو رجل محدث اى صادق الظن الحرث حانك ضمى وراك سكونيله مال كسب ايدوب جمع اتمك وفى الحديث احرث
لدنياك كانك تعيش ابدا يعنى دنياده سن بويجى طلب مال ايدرسن وحرث القران اوكرنمكه دخى ديرلر يقال احرث القران اى ادرسه وبعدن
طوادكاركلماغه دخى ديرلر يقال احرث القران اى سرت عليها حتى هزلت واودادرمكه دخى ديرلر تقول حرثت النار اذا حركتها المحراث
ميمك كسريله اودادرمكه ديدى الحارث ابو الحارث ارسلانك كنيتى درو حارث شام ولايتنده جولان ديمكله معروف بر طاغك قلّه‌لرندن
بريكك اسمى در الحارثان برى حارث بن ظالم وبرى حارث بن عوف در وباهله ديمكله معروف قبيله‌ده دخى حارث بن سهم در الحرث حانك فتحى
وراك سكونيله اكين زرع معناسنه واكين اكمك يقال حرث يحرث من الباب الاول الحراث حانك فتحى وراك تشديديله اكنجى الاحتراث اكنجى اكمك
يقال احترث مثل ازدرع وطوارى بنمدن ارقلماغه دخى ديرلر يقال احترث الناقة اذا ارتعاها حتى هزلت بلحارث بانك فتحى ولامك سكونيله
بنو الحارث بن كعب ايچون اطلاق اولنور شو دخفيفدر ديو نونه لامك قرب مخرجى وارددر دنشكه لامك سكونى اولدقجى ادغام ممكن ليس
نونى حذف اتديلر نته كم ست وظلت ديرلركبرو بعض قبيله‌دركه لام تعريفى ظاهر اولنه بلعنبر بلهجيم كبى اما بجنك لام تعريف
اولنفاسه نون تخفيفا ولنماز الحريث حانك ضمى وراك سكونى وبانك كذلك ضميله سول ونوركه اى بين طوادك سود كى طپى كوچكك
يقال اطيب الغنم لبنا ما اكل الحريث الحفث حانك فتحى وفانك كسريله شكنبه حزادقو معناسنه الحفّاث حانك ضمى وفانك تشديديله بويلى
يلان دركه قشقوده وكى كسنزنى الحجمز الحنث حانك كسرى ونونك سكونيله كناه اثم معناسنه واوغلانك معصيت وطاعت كسب ايده‌جك
وقته اريشمك يقال بلغ الغلام الحنث اى المعصية والطاعة وحنث يمين دن خلف اتمكه دخى ديرلر الاحناث همزه‌نك كسرى وحانك
سكونيله انكى بوزدرمق يقال احنث الرجل فى يمينه فحنث التحنث فتحتيله ونونك ضمى وتشديديله عبادتيله بوذنبدن بولدن
اراغ اولمق تحنف كبى وفى الحديث انه كان يأتى غار حراء فيتحنث فيه يعنى رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حرا مغاره‌سنه كلوب انده
عزلت وعبادت ايدردى وتحنث كناهدن پرهيز اتمكه دخى ديرلر يقال فلان يتحنث من كذا اى يتأثم منه وتأثم كناهدن
پرهيز اتمكه ديرلر الحوث حانك فتحى وواوك سكونى وثانك ضميله لغت در حيث ده يعنى ظرف مكاندر وحوث بوث بركنده
ديمكدر يقال تركهم حوث بوث وحيث بيث وحاث باث بفتح الثاء فى الكل اذا فرقهم وبددهم الحوثاء حانك فتحى وواوك سكونيله
جكر كبد معناسنه وجكره قريب اولان بر … الاستحاثة بولوب چقرمق ديمكدر تقول استحث التى اذا ضاع فى التراب فطلبته حيث بركلمه
مكانه دلالت ايدر زيرا سنى انى مكانده استعمال ايدرسن … زمانده استعمال اتدوكلرى بوايام مبنى در اخرى الثناء ساكنين …
متحرك اولمشدر عربلردن بعضى انى ضم اوزره مبنى قلمشدر غايه تشبيه ايدوب … دخى غايات كبى دايم الاضافه در زيارت حيث
دايما جمله‌يه مضاف اولور كنوككاقوم حيث يقوم زيد ولا تقول حيث زيد وتقول حيث يكون زيد … بعضى انى فتح اوزره مبنى قيلد
كيف كبى ضمير يايه تشبيه ايدوبى وحيث شول ظرفدن در … استعمال ولنماز الا الجمله ايله تقول حيث تجلس اجلس اينما
معناسنه … ولا يفلح الساحر حيث اتى ديدوكى قوللر عبد الله بن مسعود … قرائت … اولمشدر … تقول جئت من
اين لا تعلم اى من حيث لا تعلم **فصل الخاء** الخبيث … الخباثة … الخبث خانك ضمى وبانك سكونيله يعنى يقال خبث
الشىء خباثة وخبث الرجل خبثا … الاخباث همزه‌نك كسرى … خبث تعليم اتمك يقال اخبث … اذا
على الخبث وافسده واخباث خبيث … يقال اخبث الرجل اذا اتخذ اصحابا خبثا المخبث ميمك ضمى وبانك كسريله
والمخبثان ميمك فتحيله … والمخبثة ميمك … مفسده معناسنه يقال الكفر مخبثة اى مفسدة الخبثة خانك …
كسرى وبانك سكونيله قبيح اولمق يقال فلان لخبثة كما يقال لزينة خبث خانك ضمى وبانك فتحيله لكع وزنى اوزره خبيث ديمكدر رجل

حدث — حرث — حفث — حنث — خوث — خبث

خباث خانك فتحى وثانك كسرى اوزره بناسيله ندا ده استعمال اولنور تقول يا خباث كما تقول يا لكع ولكع لامك ضمى وعين مهمله ايله لئيم معناسنه در
الخبث فتحتيله شول پاس(؟) ركه اشنده اذا اولنور الخبعثنة عمودت ايچون نداده استعمالى اولنور يقال يا خباث كسر اوزره يعنى اى اولمشدر يالكاع كبى
الخرفث خانك ضمى وراءنك سكونى وفانك تشديديله خانك ضمى وبانك فتحى وتشديديله مبهوت اولمكه يقال رجل خبعثنة اى مبهوت كذا فى بعض نسخ الصحاح
الخنث خانك ضميله اسمدر انخناث معناسنه ومنكر اولمق ايكى قات اولمق ونخناث على وزن الانفعال برنسنه ايكى قات اولمق وقربه طشره بوكيله
اسبابى وجود ونت كه اوده اولور الاخناث ايكى قات ايتمكه دخى ديرلر يقال خنثت السقاء اذا ثنيته الى خارج فشربت منه الاختناث على وزن الافتعال بعناه وكرپه ايچره بوكلمه تبعته ديرلر الخنث فتحتيله ونونك ضمى وتشديديله ايكى قات
كذلك بر عورتك ايچى ده لا ينضر قدر المخنيث على وزن التكريم ايكى قات ايتمك وقرب
يقال خنثت الشئ فتخنث اى عطفته فتعطف وتعطفك معناسنه در دخنث كلامده ملايمت ايتمكه دخى ديرلر يقال تخنث فى كلامه المخنث ميمك ضمى
ونونك فتحى وتشديديله شول كمسنه دركه سستاندام اولا الانخناث دن مأخوذدر انكساريله اولدوغيچون مخنث دنشدر الخنث خانك فتحى ونونك كسريله سولك
دوشق اولان نسنه در وفى المثل اخنث من دلال ودلال دالك فتحيله نامدر بركمسنه در مخالفت سبيله اولوب عطا دعا ايتكدر الخنى خانك ضمى
ونونك سكونيله شول كمسنه دركه اوده رجل وامرأه التى ولا الخناث خانك وثانك فتحيله اخنى نك جمعى رجالى كبى كه حبلى نك جمعى در وحبلى يوكلو عورت
ديرلر الاخوث شول كمسنه دركه قارنى يومشق اولوب صارقيق اوله يقال رجل اخوث اى مسترخى البطن بين الخوث الخوثاء خانك فتحيله وواوك
سكونيله والفك مديله اخوثك مونثى

فصل الدال الداث دالك فتحى وهمزه نك سكونيله برنسنه يمك تقول دأثت الطعام اذا اكلته الدأثاء
دالك فتحى وهمزه نك سكونيله والف ممدوده ايله قراوش امه معناسنه وكما اولور كه همزه سى مفتوح قيلنور لر حرف حلق اولدوغيچون وبو نادر در دير لر جمعى
فعلاء عينك فتحيله صفاتده كلمز اسمدر حتى ايكى كلمه در يرى فرماد يرى معنادر بونلر كه ايكيسى حى بر دو موضعك اسملريدر الدث دالك فتحيله
والدثاث دالك كسريله شول يغموردر كه ضعيفه اوله الدعث دالك فتحيله وعينك سكونيله رجنك اولدر يقال دعث الرجل على البناء للمفعول من كتاب
اثاثا اذا اصابه انتشار او قوتى يعنى قيلنوى اوربه يدننه سستلك كلمسه بو يله ديرلر الدلاث دالك كسريله رحمله يوده يه ديرلر يقال
ناقة دلاث اى سريعة الدلث دالك فتحى ولامك سكونيله دلانك جمعى يقال نوق دلث الاندلاث همزه نك كسرى ونونك سكونيله غضبيه حددن
تجاوز ايتمك يقال اندلث فلان علينا يشتمنا اى انخرق وانصب المندلث ميمك ضمى ونونك سكونيله ولامك كسريله شول كمسنه دركه يوده كى باشن
يو قوروطوتوب كيده واصلا باشن اشاغه كيا المدلاث ميمك فتحى ولامك كسريله در ونك سيلن صوچق ير لر الدلهاث دالك كسرى ولامك سكونيله ارسلان
اسد معناسنه يقال رجل دلهاث اى جرى مقدم الدلهث دالك ضميله بمعناه الدلبوث دالك ضميله بر اوتدر كه كوكى ويپراغى دعوانه بكزر صوده له
بيتشور ويبر لر كذا فى بعض نسخ الصحاح الدمث دالك فتحيله شول يردر كه يومشق وقوملو اوله الدماث دالك كسريله دمثك جمعى ودمث يرى يومشق
اولمغه دخى ديرلر يقال دمث يدمث دمثا من الباب الرابع الدماثة دالك كسريله خلق ايولكى يقال ما كان ادمث فلانا والينه الادموث همزه نك
ديمك ضميله اوجقده ايمكه كويجك بر الدميث تانك فتحى ودالك سكونيله سلجى يرينى يومشق ايمك الدميث على وزن التكريم ذليل ايمك المدبث ميمك ضمى
ودالك فتحى وتشديديله يقال طريق مديث اى مذلل يعنى دپلنمش يول الديوث دالك فتحى وياءنك ضمى وتشديديله غيرتسز ولئيم كمسنه قدرى معناسنه
وقنذع قافك وذال معجمه نك ضمى ايله وعين مهمله ايله بى غيرت ديمك اولور

فصل الراء الربث بر كمسنه يى حاجتندن اليقومق يقال
ربثته عن حاجته اربثه ربثا من باب الاول اذا حبسته عنها الربيثة رانك فتحى وبانك كسريله شول نسنه يه ديرلر كه سنى حاجتكدن منع ايليه
الربثى رانك كسريله وبانك كسرى وتشديديله خصيصى ودخى اوزره در ربيثه معناسنه در كه الان ذكر اولندى الرابيث رانك فتحى وهمزه نك
ربيثه نك جمعى در ما تقلعه معناسنه وفى الحديث اذا كان يوم الجمعة بعث ابليس جنوده الى الناس فأخذوا عليهم بالربائث يعنى شول حاجتلرى اكلوه
اكدوردركه اول حاجتلر انلرى جمعه نمازندن منع ايلر التربث تفعيل ووزننده يامك ضمى وتشديديله اكلنمك يقال تربث فى مسيره اى تلبث
الارباث همزه نك وبانك كسريله ضعيف اولمق واكلنمك يقال ربث امرهم اى ضعف وابطاحتى تفرقوا الرث رانك فتحيله جوروش نسنه يقال
فلان رث الهيئة الرثاث رانك كسريله رثك جمعى يورنلر معناسنه الرثاثة رانك كسريله جور يمك يقال رث الحبل وغيره يرث رثاثة
من الباب الثانى اذا ابلى وحبل حاء مهمله وباء موحده ايله ايسرسن معناسنه ورثاثة يورنلق دخى ديرلر يقال فى هيئته رثاثة اى بذاذة
وبذاذة باء موحده نك فتحيله وذال معجمه ايله يورنلق ديمك اولور الارثاث همزه نك كسريله اسكى اولمق يقال ارث الثوب اذا اخلق يعنى اسكى
الرثة رانك كسرى وثانك تشديديله متاع بيتدن اسكى وخورده ولرى نسنه لر در خلقك صنعاسنه ودارلنه دخى ديرلر واحتوادر
عوت در رثث ديرلر الرثث رانك كسريله رثنك جمعى در وحمه يومشق يمورته ديرلر الارثاث همزه نك كسرى وراءنك

سكونيله اوكا يجنه ... اولان اسكيلرى وخورده اوتوجيح ايمك يقال ارتث ارتث القوم اى جمعوا وارتثات بركمسنه يى اوغراش يرندن يرالو
كوتورمكه دخى ديرلر يقال ارتث فلان بابا فتعال دن بناء مجهول اوزره اذا حمل من المعركة رثيثا الرثيث شول يرالو كمسنه دركه اولكه قريب اوله
اندن بر رمق قالمش اوله الرعاث رانك كسريله كوپه لر الرعثة رانك فتحيله رعاثك مفردى وعينك فتحيله دخى استعمال اولنوب رعثة ديرلر ورعثة الديك
خروسك بوينى التنده صرقان ايكى غبغب معناسنه وخروسك تاجنه دخى اطلاق اولنور دعشلر يقال ديك مرعث بفتح العين مع التشديد الترعيث
تفعيل وزنننده عينك ضمى وتشديديله كوپه طاقنمق يقال رعثت المرأة اذا تقرطت المرعث ميمك ضمى وراءنك فتحى وعينك تشديدى وفتحيله بشار بن بردك لقبى دركه
عرب شاعرلرندندر صنوبه حال اندنكه كوپه سى اولدوغيچون مرعث ديشلدر الرعثاء رانك فتحى وعينك سكونى والفك مديله شول قيونلر كه قولغى
التنده خرلى كوپه لرى اوله يقال شاة رعثاء اذا كان لها عثان تحت الاذن زنمتان ودغمه زاء معجمه فتحيله بو زينغى كويه يه ديرلر الرغث فتحتيله
شول نسنه بو كوردكه بحقدن طشره چيقر الرغوث رانك فتحى وغينك ضميله حرام كلو اولان چلوق وچوق معناسنه ومنه قولهم كل من بر دونه رغوث
يعنى حامله اولان ياد كيردن ذياده اكل ايدجيدر پس رغوث حلوب معنولدر زيرا بردونه مرغوثدر يعنى سودى امشدر الارغاث
همزه نك كسريله امزرمك يقال ارغثت النعجة ولدها ارضعته الرغث سود امزمك يقال رغث الجدى امه اذا رضعها الرغثاء رانك ضمى وغينك فتحى
والفك مديله عشراى كبى شول طمردر كه ممه ده كه سود اندندر ابن سكيت ايتدى رغثاء شول سكرد كه ممه نك التندهدر المرغوث ميمك فتحى
وراءنك سكونيله شول كمسنه دركه اندن جوق سوال اولنوب قالدوغندن ... نسنه قالميه يقال رعث الرجل فهو مرغوث الرفث فتحتيله جماع
ايتمك تقول رفث الرجل يرفث من الباب الاول الارفاث همزه نك كسريله بمعناه الرمث رانك كسريله دوه رعالرندن برنوع رعايه ديرلركه اوت شو
اولا الرمث فتحتيله شول اغاجدر كه بربرينه بغلنوب دياده اوزدنيلور ودمث دوه شورد اوت وتلامغه مزاجى ضعيفلر اولمق
معناسنه يقال رمثت من الباب الرابع ورمثا مصدرى روايتى اوزره ممه ده قلان سود يقيه سنه ديرلر الترميث والارمات على وزن التكريم
والاكرام ممه ده سود اوليقومق يقال رمثت فى الضرع ترميثا وارمثت ايضا اذا ابقيت رمثا الارماث همزه نك فتحيله رمثك جمعى در بربرينه
بغلنمق اغجلر معناسنه الرمث رانك فتحى وميمك كسريله والرماثى رانك فتحى والف مقصوريله شوله دركه دوه شو اوتلايوب خسته اولمش
اوله لر الرمث رانك فتحى وميمك سكونيله برنسنه يى ال ايله صغايوب صلاح ايمك يقال رمث الشئ اذا اصلحه ومسحه بيدك الارماث
همزه نك فتحيله طول ادوبينه بغلد قلرى ايب معناسنه در ادمام كبى رمه نك جمعى در يقال الحبل ارمات الروثه آتك وات مثللو نك بحار
وادمك بورنى اوجنه دخى اطلاق اولنور ادبنه الانف معناسنه يقال فلان يضرب بلسانه روثة انفه كذا فى بعض نسخ الصحاح
الروث رانك فتحى وواوك سكونيله روثه نك جمعى الادوات همزه نك فتحى ايله وثانك جمعى در وروثات بخاست لقا ايمكه دخى ديرلر
يقال راث الفرس من الباب الاول وفى المثل احشك وتروثنى واحشك حشندن او تلاق وير مك معناسنه در بن مهمله ايله اولور دخى
محمله در قشاغيلق معناسنه ومعناى مثلى كا ايلك ابدوم سن بو مزلق ايدرسن ديمك اولور الريث رانك فتحى وبانك سكونيله اكلنمك
يقال راث على خبرك يريث ريثا من الباب الثانى اذا ابطاء وفى المثل رب عجلة وهبت ريثا ويروى تهب ريثا ويقال ما اراثك
علينا اى ما ابطاء بك عنا ريث قيس دن بر قبيله نك باباسى ايچو ركه اول ريث بن غطفاندر الاستراثة بر كمسنه يى فعلنده بطى عد
ايمك استبطا معناسنه الريث رانك فتحى وبانك كسرى وتشديديله اويه كمسنه بطى معناسنه فراء ايتدى رجل ريث العينين ميمك ضمى وزنك
فتحى وياءنك تشديديله بطى النظر اولان كمسنه

فصل الشين الشبث شينك فتحى وبانك سكونيله برشيئه تعلق ايتمك يقال
شبث به اى تعلق طبعه ذكر دخى طبيعتى برنسنه يه ميل ومحبت اوزره اولا الشبث فتحتيله حشرات ارضدن ورق اياقلو ديدكلرى
بوجكدر وشبث ديمنز شينك كسريله الشبثان شينك كسرى وشبثك جمعى خربه خربان كبى وخوب بوقه يدكلرى قوش كدركى در
الشبثة دحرجه وزنى اوزره بوند زياده ايتمك علاقه معناسنه يقال شبث الهوى قلبه اى علق به الشث بر اوتدركه رايحه سى
خوب وطعمى ايچى در او كله درى دباغت اولنور الشرنيث فتحتيله ونونك كونيله اللرى وايالرى ادى اولان وكا اولور كه
بونكله اسلانه دخى صفتلنور يقال اسد شرنيث الشراث شينك ضمى وبانك كسريله بعمناه سيبويه ايتدى نونله الف بو برينه بدل
اولنورلر اسمده بر معنايه دلالت ايمكده شرنيث وشراث كبى وجرنفش وجرافض كبى وجرنفش جيمك فتحيله بر اولوسى بيوك ادمه ديرلر الشعث
فتحتيله برنسنه نك پراكنده او لمسى يقال لم الله شعثك اى جمع امرك المنتشر وشعث اشعثك مصدر يدر فكام الاشعث بانى كبى توزلو
اولان كمسنه متغير الرأس معناسنه الشعث شينك ضميله شول انكوردكه ادقلرى قاشنمش اولا يقال الخيل شعث اذا كانت غير مدهونة

حرث
خنث
خوث
داث
دث
دعث
دلث
دمث
ديث
ربث
رثث
رعث
رغث
رفث
رمث
روث
ريث
شبث
شثث
شرث
شعث

يعنی قنداغی اورلماملو اوله التشعيث طاغتمق تورتمق معناسنه التشعث فتحتيله وعينك ضمی وتشديديله طاغلمق تورتمق معناسنه اشعث
همزه نك فتحی وشينك سكونيله بر رجلك اسميدر الاشاعثة اشعثه منسوب اولان كمسنه لره انتساب ايچون اولور الشثث فتحتيله شثك
متبوعدر وشثق ايری اولمه ديرلر يقال شثثت مشافر البعير اذا غلظت من اكل الشوك يعنی دوه ديكن يمدن طوداقلری ايری اولسه ديرلر
فصل الضاد الضبث ضادك فتحی وبانك سكونيله والاضطباث همزه نك كسريله برنسنه يی اوجلامق تعتول ضبثت بالشئ ضبثا
واضطبثت به اذا قبضت عليه بكفك الضبوث ضادك فتحيله حسدو بوزنی اوزره شول ناقه ديرلركه سمزلكنده شك اوله تنفس الله بوقلنه
الضباث ميمك فتحيله اسلانك طرناقلری الاضباث همزه نك فتحی وضادك سكونيله قبضات معناسنه در وفی الحديث الخطايا بين
اضباثهم ای فی قبضاتهم الضغث ضادك كسريله بابجه اوت كه قوديسی وياشی قاريشق اوله الاضغاث ضغثك جمعی اولور معناسنه
واضغاث احلام الرؤيا شول وقعه لردركه اونك تعبيری ممكن اولمز قاريشق اولدوغندن اوتوری ضغث الحديث ضادك كسريله
خبرك قاريشق وليسيه وضغث السنام دوه نك اوركوجی صيقادوب سمزلكن بلمك ايچون الضغوث ضبوث كبی شول ناقه دركه سمزلكنده
سمزلكنده شك اوله وبالاصطلاح اولا سمزيدر دكوليدر بلنمه يه ديو الضاغث شول كمسنه دركه برنسنه ايله اورتنوب اغلجق يخذر
قورقوده بوغاذندن سويلمكه فصل الطاء الطث طانك فتحيله برايون اويناممقدركه بردكرجك اغاجی آتمقله اويناغلجقر اويناير
المطثة ميمك كسری وطانك فتحيله اول اويونك اوينادوقلری الطرثوث طانك وثانك ضميله براوتدركه يتوداسما طبيبلر كتنده
استرغاذ ديرلر التطريث على وزن التدحرج اولاوتی دبرمك يقال خرجوا يتطرثون ای يجتنون الطرثوث الطمث طانك فتحی
وميمك سكونيله قيزك بكارتن الماق يقال طمثها يطمثها ويطمثها من الباب الاول والثانی ايضا اذا اقتضها بو عمرو اشتعمث مطلقا
برنسنه يه دكمكه ديرلر پس طمث هر دكلن يرده استعمال اولنور يقال طمث ذلك المرتع احد وما طمثت هذه الناقة حبل ديرلر ای ماسها
عقال ومرتع اوتلاغه وعقال دوه ديزی باغنه ديرلر وطمث عورت حيض كورمكه دخی ديرلر يقال طمثت المرأة تطمث من الباب الاول
وطمثت دخی بابندن ابعد لغتدر الطامث حيض كورن عورت يقال هی طامث فصل العين العبث فتحتيله اويناماق ولعب معناسنه
يقال عبث يعبث من الباب الرابع العبثة عينك فتحی وبانك سكونيله بركرة اويناماق العبث بانك كسری وبانك سكونيله قرشدرمق خلط معناسنه يقال
عبث يعبث عبثا من الباب الثانی وعبث عبيثا اتخاذ ايتمكه دخی ديرلر العبيثة شول طعام دركه قورديدكلری نسنه دن حاصل اولور
كشك تازه سن بشوروب قوديی اوزرنه دوكوب قارشدررلر يقال عبثت المرأة اذا وضعته على المشرلتجعل يابسه رطبه دمشرلك
تشديديله كشك قوديلری يدر ديرلر يقال ابكلی وابحث يعنی بكيله وعبيثة خرما يی قرشدرمقه ديرلر وبعضلر ايتديكه عبيثة شول طعامه
ديرلركه بشوروب اوزرنه چكوكه قودلر وعبيثة نسب مختلط اولان كمسنه يه دخی ديرلر فلان عبيثة ای موتشب يعنی نسبنده قرشقلق
معناسی وطعن يری واردر وعبيثة الناس خلقك انواع مختلفه دن جمع اولنمه ديرلر وعبيثة دپه وبغدای بربرنه قرشمسنه دخی ديرلر
يقال جاء فلان بعبيثة فی وعاءه ای بر شعير قدخلط وعبيثة وبكيلة استعاره قيون سوريسنده دخی استعمال اولنور يقال
خلطت الغنم عبيثة واحدة وبكيلة واحدة وبو كلامی بر قيون سوريسی دخی قيون سوريسنه قارشدی وغی وقت ديرلر وبو مثل دركه
اصلی كشك سويوندن ماخوذدركه باغله خلطا ولنوب اكل اولنور العثة عينك ضميله كوه ديدكلری بوجكدركه يوكی وكوركی طلار العث
عثه نك جمعی العثث جمعدر كذلك يقال عثت الصوف تعثه عثا من الباب الاول وفی المثل عثيثة تقرم جلدا املسا وقروم اكل ضعيف
وبو مثل بر كمسنه حقنده ضرب اولنوركه برنسنه فاسكه اقدام ايدوب حالاكه عهده سندن كلمز وكاه اولوركه قادی اولان عورته دخی عثة
ديرلر ومالك اوزرنه قيم اولماغه دخی ديرلر يقال فلان عثة مال ديرلر يعنی كم اذا مال اوزرنه قيم ددوديمك محللنده واعثه واثاء همزه نك
كسريله والكاف مديله شول عورته ديرلركه اوبا اولمش طواده ديركه ارقا ولا جيفه ولا عزمعناسنه كذا فی بعض نسخ الصحاح العثعث على وزن جعفر
شول قوم يغنك اوزديكه اندره اوت بتميه العثعثة على وزن الدحرجة يوشق يره ديرلر العدث بر رجلك اسميدر كذا فی بعض نسخ الصحاح وعد ثان
بر رجلك اسميدر كذا فی بعض نسخ الصحاح الاعفث همزه نك فتحی وعينك سكونيله رجالدن اكثريا عريان اولن كمسنه در وفی الحديث كان الزبير اعفث
العنكث عينك فتحی ونونك سكونی وكافك فتحيله براوتدر العلث عينك فتحی ولامك سكونيله قارشدرمق خلط معناسنه يقال علثت البر بالشعير
اعلث وجماقدن اودچماغه دخی ديرلر يقال علث الزند اذا لم يور واكل من الباب الثانی العليث عينك فتحی ولامك كسريله شول اتمكه ديركه
اربه دن وبغدايدن ولا غليثة دخی غينك ميمه ايله لغتدر يقال فلان ياكل العليث اذا كان ياكل خبزا من شعير وحنطة العلاثة عينك ضميله

باغله كشكی بربرينه خلط ايمكدن حاصل اولان طعامدر دو ايكی نسنه يی كه بربرينه خلط ايدلر اكا علاثة ديرلر علاثة بر رجلك اسميدر
الاعتلاث همزه نك وتانك كسريله اغاچدن چقماق ايدنمك كيفيت حالی بلمزايكی يقال اعتلث الرجل زنادا كثيرا اذا اخذه ولم يدر ايورى
ام يصلد وابراء چقماقدن اودچقماغه وصلودا ودچقمه ديرلر واعتلاث چقماغی ايدنكسنه جنتی بلمكه دخی ديرلر يقال فلان
اعتلث الزند اذا لم يتخير منبته الاعلوث همزه نك فتحيله شول اغاج پاره لريدركه اونكله چقماق ايدوب اودچقارلر تازه سی وقوريسی
قاريشق اولا واول چقماق ايدنكلری اغاجك دكمنه عقاد ديرلر عينك مهمله ايله وفايله ودخی سنه مرخ ديرلر ميم اوه مهمله وخاء معجمه ايله العلث
فتحتيله زياده اوغراشمكه واوغراشدن منفك اولمامغه ديرلر عينی مهمله وغين معجمه ايله لغتدر العيث برنسنه يی فاسد قلمق يقال
عاث الذئب فی الغنم يعيث من الباب الثانی اذا افسد التعييث على وزن التكريم برنسنه يی كومدن اللهدارق فصل الغين الغبيثة
شول باغدركه كشك خلط اولنور الغبث باغله كشكی قارشدرمق يقال غبثت الاقط غبثا واقط همزه نك فتحی وقافك كسريله كشك معناسنه در
الاغبث همزه نك فتحی وغينك سكونيله بردكوركه بوزه مايلدر بو اغبثك مقابلی كدر الاغباث همزه نك كسريله بوز دكمه اولمق يقال اغبث
اغبثاثا الغثاثة والغثوثة غينك فتحيله اولده وضميله ثانيده اريق ولمق يقال غثت الشاة اذا هزلت وغث اللحم يغث ويغث غثوثة من الباب
الثانی والرابع وغثوثة جريمز اولمغه دخی ديرلر يقال غث حديث القوم اذا ردؤا وفسد الغث بالفتح اريق ولان نسنه الغثة موثث وغث
مصدر دخی كلور جراحتك چركی آقمق معناسنه يقال غث الجرح يغث اذا سال ما فيه وبرنسنه يه يرمزديمك يقال فلان لا يغث فی شئ ای لا يقول
نه دردی فيه كه الغثيث بفتح الغين وكسر الثاء بمعنی الغث وغثيث جراحتك چركی آقمق يقال غث الجرح غثيثا اذا سال ما فيه الاغثاث همزه نك
كسريله خبر يرمز اولماق يقال اغث حديث القوم اذا ردؤ واغثاث دقات لغه دخی ديرلر يقال اغث الرجل اللحم اذا اشتراه غثا وكلام ردئ وضعيف
اولماغه دخی ديرلر يقال اغث الرجل فی منطقه وارقاغه دخی ديرلر يقال اغثت الشاة اذا هزلت ديره ابوكه دپوشريمك يقال اغث الجرح ای
يعنی مدة جمع اتدی ومده ميمك كسريله ايكه ره الغثيثة يادمنك ليجيفه اولان چركی قانلو صودن وايركدن وچوركه اتدن هرنه وارايسه
وغثيثه فساد عقله دخی ديرلر يقال لبثه على غثيثة يعنی اكا معادن ولدم عقلنده خلل واديكی الاستغثاث يارده نك ليجنده اولان
چركی يارده صاحبی چوقمق يقال استغثه صاحبه اذا اخرج منه وداء الغرث فتحتيله اچلق جوع معناسنه يقال غرث يغرث من الباب الجايع
الغرثان غينك فتحی ورانك سكونيله اج اولان كمسنه الغرثی والغراثی بفتح الغين فيهما مثل الحياری والغراث بكسر الغين غرثانك جمعيدر
والغرثی غرثانك موئثی وغراث غرثی كلمه سنده دخی جمع كلور يقال امراة غرثی ونسوة غراث ويقال امراة غرثی الوشاح يعنی حمايلی اج كرقاح
شولكيشی قاريشدر ديركه جواهرله تزيين ايدوب حمايل وادبوينه اصارلر وشاح اج اولمه دن مقصود بيل اينجه اولماسن اشعاردر زيرا
بيل اينجه اولنجی وشاح طولنمز التغريث على وزن التكريم اج ايلك بجوع معناسنه يقال غرثه كلابه اذا اجوعها الغلث غينك فتحی ولامك سكونيله
قرشدرمق خلط معناسنه يقال غلثت البر بالشعير اغلثه من الباب الثانی المغلوث ميمك فتحی ولامك سكونيله والغليث غينك فتحی ولامك كسريله
بغدايله واربه ايله قارشمش اتمك يقال فلان ياكل الغليث اذا كان ياكل خبزا من شعير وحنطة ومغلوث شول بغدايه ديرلركه انده كتك
پادملری ودوان دانه لری اوله ودوان زانكه جمعی زوان ايله شول سياه حنطه ديرلركه تركجه ينده اولور ايكيسی مغلوث وغليث
شول قبهيه ديركه خرما قوروغيله دباغت اولنمش اولا الغلث فتحتيله غايت مقاتله ايدوب جنكده معا ومت ايتمكه يقال غلث فلان بفلان
من الباب الرابع اذا لزمه يقاتله وغلث قيونه قوده طوشلماق يقال غلث الذئب بغنم فلان اذا لزمها بوزسا يعنی قيونی پارچلدی خالی
اولماسه المغالث ميمك ضمی ولامك كسريله شديد القتال اولان كمسنه التغوث على وزن التكريم چاغروب مدد طلب ايدوب واغوثاه ديمك
الغوث والغواث غينك ضميله بونلرك اوچی دخی اسمدر مدد طلبی معناسنه قال اينتدی اجاب الله غواثه وغواثه
ديرلر اصواته فتحه بو بندن غيری كلماشدر زيرا بافتحه كلور بكا ودعا كبی ويا خود كرتله كلور ندا وصياح كبی غوث غينك فتحيله بر
قبيله در يمن دن كه اولقبيله نك باباسی غوث بن اد بن زيددر الاستغاثة همزه نك كسريله يار دم طلب ايمك الاغاثة كمك همزه نك
كسريله ياردم طلب ايمك يقال استغاثنی فلان فاغثته الغياث كسر غينيله اسمدر واوياه قلب اولنمشدر ماقبلی مكسور اولدوغی
اوتوری مدد ايمك وياردم ايمك معناسنه الغيث غينك فتحی وياءنك سكونيله يغمور ويغمورلا عمقه دخی ديرلر يقال اغاث الغيث الارض
من الباب الثانی اذا اصابها وياغدرمق معناسنه دخی كلور يقال غاث الله البلاد يغيثها وبنا مجهول اوزره غيثت الارض كما تغيث
دخی ديرلر المغاثة ميمك ضميله والمغيثة ميمك فتحيله والمغيوثة على وزن المطلوبة بونلرك اوچی دخی يغمور دوشن يره ديرلر ذو الرمه

ضبث
ضغث
طثث
طرث
طمث
عبث
عثث
عشث
عفث
علث

عيث
غبث
غثث
غرث
غلث
غوث

ایدی قاتل الله امه فلان ما افصحها فتك لها كيف كان المطر عندكم فقالت غثنا ما شئنا غالبا وجهه استحسان غثنا ما شئنا كلا منده
اكى معنايه محتمل اولندوغى دربو باسنده ذكر اولندى يغمور يغدى ديك اولور وبرى دخى ماشيلرى يغمور صويله صواردق ديك اولا وكاه
اولور كه سحاب ونباته دخى غيث ديرلر **فصل الفاء الفث** فانك فتحيله بر اوتدر كه انك تخمندن اتمك ايدوب قتلق زماننده اوك
اتمكى يرلر وانك اتمكى غليظ اولور وخبز مله كبى يعنى كول ايچنده بشن اتمك كبى **الفحث** فانك فتحى وحاء مهملهنك كسريله حنفنك قلبى در
وحفث شكنبه دركه اكا لسان فارسيده هزار توديرلر **الفرث** فانك فتحى ورانك سكونيله شول طولا دريدركه هنوز اشكنبه ده اوله
الفروث ضميله فرثك جمعيدر وشق اتمك معناسنه ده كلور ابن السكيت ايتدى يقال فرثت اللحم جلة فانا افرثها فرثا اذا
شققتها ثم نثرت ما فيها وجله جيمك ضمى ولامك تشديديله خرما قوده قلرى صنيديرلر وابن السكيت ايتدى فرثت كبده افرثها فرثا
ديرلر جكنكه سن ديرى ايكن اورسك دخى كبدى ماغلسه پس فرث بابا اولندى بابنانى دن كلور بعض **التفريث** تانك فتحى وفانك سكونيله
شكنبنى اودوب طاغتماق يقال فرثها تفريثا **الانفراث** همزهنك كسرى ونونك سكونيله طاغلماق **الافراث** همزهنك كسريله شكنبه يى
يادوب ايچنده اولانى دوكك وافراث عرض اتمك دخى ديرلر يقال افرث اصحابى اذا عرضهم للائمة الناس يعنى سن الدوى لوم ايدن
كسنه لره كوستردك **القث** قافك فتحيله چكمك يقال جاء فلان يقث مالا من الباب الاول اى يجره **القريثاء** قافك فتحى والفك مديله
بر نوع خرما يقال نخل قريثاء وبسر قريثاء بلا تنوين لضرب من التمر وهو اطيب التمر بسرا يعنى قورق اولدوغى حالده ايو اولن خرمايه قريثاء
ديرلر ابو الجراح ايتدى قريثاء ديرلر بلا مد **القريث** قافك فتحى وراءنك كسرى وتشديديله جريث ديدكلرى جريث بر نوع بالقدر كه جرى بده
جريث مارماهى ده ديرلر ومزيد مارماهى يك غيرى بدر ديرلر **الاقعاث** همزهنك كسرى وقافك سكونيله اسراف اتمك يقال اقعث الرجل فى
ماله اذا اسرف وچوق بخشش اتمك معناسنه ده كلور يقال اقعث له العطية اذا اجزلها بعضلر ايتدى اذو يرمك معناسنه ده كلور تقول
اقعثت له قعثة اى حفنت له حفنة اذا اعطيته قليلا لا جمله من اضداد وحفنه حاء مهملهنك فتحى وفا يله اكى آوج ديمكدر
القعيث قافك فتحى وعينك كسريله مطر كثير وسيل كثير دخى ديرلر **الانقعاث** همزهنك كسرى ونونك سكونيله اصلندن قوپمق يقال
ضربه فانقعث اذا انقلع من اصله وانقعث الحائط اذا سقط من اصله انقعف كبى كه انقعاف دخى اصلندن قوپمقدر **النغاث** قافك
ضميله بر مرضدر كه قيونك بورننه عارض اولور **فصل الكاف الكباث** كافك فتحيله مسواك اغاجنك يمشنكه ولمسنه ديرلر
واولميانه بربر ديرلر **الكبث** فتحتينله ات متغير اولوب رايحه بغلماق يقال كبث اللحم من الباب الرابع اذا دوم **الكثاثة** برسنه قالين اولق
كثافت معناسنه يقال كث الشئ كثاثة من الباب الرابع **الكثة** كافك فتحيله **والكثاثة** كافك فتحى والفك مديله قالين سقل يقال لحية كثة وكثا
بفتح الكاف بمعناها **والكث** بضم الكاف يعنى الجمع يقال رجل كث اللحية وقوم كث مثل قولك رجل صدق اللقاء وقوم صدق **الكثكث**
كافلرك فتحى ايله **والكثكث** كافلرك كسريله طاش پاره لرى وطپراق مثل الاثلب يقال بفيه الكثكث والاثلب دخى اوفاق طاش
وطپراغه ديرلر **الكراث** كافك ضمى وراءنك تشديديله كندنا ديدكلرى اوت **الكرث** كافك فتحى وراءنك سكونيله غصه زياده اولمق
يقال كرثه الغم يكرثه من الباب الاول اذا اشتد عليه وبلغ منه المشقة **الاكراث** همزهنك كسريله بمعناه يقال اكرثه الغم ايضا
اصمعى ايتدى كرثه ديمزلر بلكه اكرثه ديرلر حالا كه دوبه نام شاعر بو شعرنده ثلاثيدن كلدوكى اشعار اشتد وقد تجلى الكرب الكوارث
الاكتراث همزهنك كسرى وكافك سكونيله باك چكمك يقال ما اكترث له يعنى قايرمام ما ابالى معناسنه **الكشوث** ضميله بر اوتدر كه
اغاجه صارلور بيرده كوك بغلمدن كه عوام اكا اكلج ديرلر وطبيبلر اكشوث ديرلر وانده همزه ايله **فصل اللام اللبث**
واللباث لامك فتحيله اكلنمك مكث معناسنه يقال لبث يلبث من الباب الرابع على غير القياس زيرا قياس فتحتينله مكلكدر حتى فعل متعدى
نصب تعبا كبى وشعره اصل اوزره كلكه دخى واقع اولمشدر قال جرير وقد اكون على الحاجات ذا لبث **واللابث واللبث** ايضا
لامك فتحى وبانك كسريله اكلنجى كسنه وقوم لبثين ديرلر احتابا **الالباث** همزهنك كسرى وبانك سكونيله **والتلبيث** على وزن التكريم اكلندرمك
يقال البثته انا ولبثته تلبيثا **الالثاث** همزهنك كسريله ابرام ايلك الحاح معناسنه يقال الث عليه الثاثا اذا الح عليه
اصمعى ايتدى الثاث بر يرده مقيم ولمازمه دخى ديرلر يقال الث بالمكان اذا اقام به وفى الحديث لا تلثوا بدار معجزة ويغمور ياغوب
دكامك معناسنه ده كلور يقال الث المطر اذا دام اياما لا يقلع **اللثلثة** على وزن الزلزلة كذلك كسيم ولمق معناسنه وترده
معناسنه ده كلور ودفع معناسنه ده استعمال اولنور يقال لثلثه عن حاجته اذا حبسه **التلثلث** على وزن التزلزل

ترددمك

ترده اتمك يقال تلثلث فى الامر ولثلث اذا تردد وتلثلث بو مثق طپراقه اوزره يوالنمق يقال تلثلث فى التراب اذا تمرغ
ودتعالا الك فتحيله بر مشتوى ير وتمرغ اغنامق معناسنه در **اللوثة** لامك ضميله سوپك ولماق استرخا معناسنه بر نسنه يه اليشوق
ولوثه كذلك لحم كى يجم صاحبى اولان ناقه در ولوثه كذلك ديوانه لك طوتمق در وحماقت وسرعة دخى ديرلر يقال لناقة ذات لوثة
اى هوج **اللوث** لامك فتحيله قوت معناسنه وصارمق معناسنه ده كلور يقال لاث العمامة على راسه يلوثها لوثا اذا عصبها ودولامق
دخى ديرلر يقال لاث الرجل يلوث اى دار وصنماغه دخى ديرلر يقال لاث الرجل يلوث بباب يلوذ بى وامتناع معناسنه ده كلور
يقال ما لاث فلان ان غلب فلانا اى ما احتبس **الالتياث** همزهنك كسرى ولامك سكونيله قارشمق وطولشماق يقال التاث الخطب
يعنى امور بو بريسنه قارشدى والتاث برأى القلم شر يعنى فلك باشنه قيل جرمشدى والتياث اكلمك معناسنه ده كلور يقال التاث فى
عمله اذا ابطأ **التلويث** على وزن التكريم بولشدرمق يقال لوث ثيابه بالطين اذا لطخها وبولندرمق معناسنه ده كلور يقال لوث الماء اذا
كدره **اللويثة** لامك فتحى وواوك كسريله فعيلة وزنى اوزره قبايل مختلفه دن جمع اولان جماعت **الملث** ميمك ضمى ولامك فتحى وياءنك تشديديله
وفتحيله رجالدن شول كسنه يه ديرلر كه سن لكندن بطى الحركة اولا **الالوث** شول رجلدر كه صلق اولا يقال هو رجل الوث اى فيه
استرخاء بين اللوث **اللوثاء** لامك فتحى وواوك سكونيله شول يغمور دركه ملايم يغا يقال ديمة لوثاء وديمه دالك كسريله كيجه وكوندز
يغان يغمور ديرلر **الليث** لامك كسريله شول نبات دركه برى برنه صارلمش اولا واوى يايه قلب اولمشدر ما قبلى مكسور اولدوغندن
الملاوث ميمك فتحى وواوك كسريله جمعدر صنعاجق يولرده يمكى ولور **الملاث** ميمك فتحيله ملاوثك مفردى در بو سببدن قومك اشرافنه ملاث
ديرلر **الملاويث** جمعدر كذلك **والملاوثة** جمع ايضا **اللهثان** لامك وهانك فتحيله صوسزلق دن عطش معناسنه **اللهثان**
هانك سكونيله صوسز اولان كسنه **اللهثى** لامك فتحى وهانك سكونى والفك قصريله مونثى يقال المراة لهثى **اللهاث** لامك فتحى وهانك
صوسز اولماق يقال لهث يلهث لهاثا من الباب الرابع مثل سمع سماعا **اللهاث** لامك ضميله صوسزلقك حرارتى ولها بكلب حرارتدن
ياخود تعبدن ديلن چقرمسنه دخى ديرلر **اللهث** لامك فتحى وهانك سكونيله كذلك كلبك ديلن چقرمسى يقال لهث الكلب يلهث لهثا ولهاثا
من الباب الثالث وبو ثانيده دخى استعمال اولنور يعنى تعب واقع اولسه ومنه قوله تعالى ان تحمل عليه يلهث وان تتركه يلهث يعنى اكر
سن كلبه اوزرينه حمله قلسك اوددواو دكدن صكره دونوب قچر واكر حمله قلماسك شركير اولوب يتاودر دبى تعبه يرمدكه
خالى اولمز قچركن وشركير اولوركن بو حالتده بلكه صوسزلق عارض اولوب ديلن چقرر **الليث** لامك فتحى وياءنك سكونيله ارسلان
اسد معناسنه وليث شول اورمجكه ديرلر كه سيكلى چجره مقابله اولر **الملايث** ميمك ضمى وياءنك فتحيله ارسلانه معامله كبى معامله اتمك
يقال لايثه ملايثة اذا عامله معاملة الليث وارسلاندن تخلق ايتكه دخى ملايثه ديرلر **الليث عفرين** عربلرك انه لا يثبر
ليث عفرين ديدكلرى جانور در ابو عمرو وابن وزره اسد معناسنه در اصمعى ايتدى بر جانوردر كه تين كلى انا منده
حمله ايدر عفرين نبتا ولعنه عفرين بر شهرك اديدر عينك كسرى وراءنك تشديديله **فصل الميم المث** ميمك فتحيله ال
سلمك يقال مث يده يمثها من الباب الاول اذا مسحها بمنديل اى خشيش وبولنقدر مس دخى مسحه ديرلر
يددى ديمك محكند دخى استعمال اولنور يقال مث شاربه اذا اطعمه شيئا دسما وتولمش صنرددى وطلى دى ديمك محكند دخى
يقال مث النجى اذا نبح ودنح ونجى نونك كسرى وحاء مهمله نك سكونيله ياغ تولوسى ديمكدر ونجح نونله وتاء مثناه ايله ودنح
وشيبى ميچى ايله حزمق وطلماق دبو معنا دمشا النجى ديرلر نطخ النجى ديمزلر نونله وضا دمعجمه ايله **المثمثة** ميمك فتحى وثا
اولى نك سكونيله قارشدرمق تخليط معناسنه يقال مثمث امرهم اذا خالطه ودبرمك معناسنه ده كلور يقال اخذ ممثمث
ومزمزه اذا حركه واقبل به وادبر يعنى ايلو وچكوب كيرو ايتديسه **المثمات** ميمك كسريله مصدردر قرشدرمق معناسنه وميمك
فتحيله اسمدر وبعض نسخ الصحاح مث شاربه مثا اذا اصاد عليه بعض الدسم يعنى بيق اوزرنده ياغ اثرى قالسه ورداتد
ظاهر اولان بوردكوت لادن دمتعدى كله **المرث** ميمك فتحى وراءنك سكونيله بر نسنه يى اصلنه لى وتازه لننى دوصوبه برقمق
يقال مرث التربيده يمرثه مرثا من الباب الاول اذا ماثه وداف يعنى تازه لننى دوصوبه صالسه وموثله دوف ايكيسى
ومرث لغتدر سوده يى دهله ايله وكاه اولوركه مرثه مخلنده مرده ديرلر دال مهمله ايله ومرث اوغلانجق برماغنى اغزنه
الوب چينيك دريقال لرثنا لصبى اصبعه اذا لها يعنى برماغنى اغزنه الوب چينيمكعامه **المرد** ميمك كسرى ايله

شول اکسنه دکر خصومتده ثابت قدم اولا المادث میمک فتحیله برنک جمعیدر المغث میمک فتحی وغینک سکونیله یدوابی صویه صیلتمق
تقول معثت الدواء فی الماء اذا مرثته وخفتل اووعدمقی دیرلر یقال معثوا فلانا اذا حزبوا حزبا لیس بشدید کانهم تلتاوه
یعنی کویا که سکوبه حرصدلر ومعث برکسنه نک عرضنه دکمکه دخی دیرلر یقال معثوا عرض فلان ثنا ذوه ومقصوده یعنی عرضنه سیبی
ویردلر المغث میمک فتحی وغینک کسریله زیاده کودیش طوتی کسنه یقال رجل معث اذا کان مرسا مصارعا شدیدا المغیث میمک فتحی وغینک
کسریله والمغوث میمک فتحی وغینک ضمیله شول اوت دیرلرکه اکا یغمور رشدتله یاغوب یا تورشی اولا یقال کلاء مغث ومغوث اذا
اصابه المطر فضربه المکث میمک فتحی وکافک سکونیله وانتظار ایکلمک بکلمک یقال مکث ومکث من باب الاول والخامس المکث میمک ضمیله والمکث
میمک کسریله اسمدر التمکث فتحیله وکافک ضمی وتشدیدیله اکلنمک تقول تمکث اذا انتبث المکیثی میمک کسری وکافک کسری وتشدیدیله و
مقصور ایله علی وزن الخصیصی اکلنمک حضیضی قدر معناسنه در وبعض نسخه ده حضیضی خاء معجمه ایله وصاد مهمله ایله دخی کلمدر
مخصوص ایکی معناسنه المتمکث میمک ضمی وکافک کسری وتشدیدیله اکلنجی یقال سار الرجل متمکثا ای متلوما ومتلوا کلنمکه دیرلر المکیث
میمک فتحی وکافک کسریله اهله قرار اولان کسنه یقال رجل مکیث ای ذو رزانة راء مهمله وزاء معجمه ایله وقار ذو دیرلر الملث میمک فتحی
ولامک سکونیله برکسنه نک ابو سوزیله کوکلنه اماق یقال ملثه بکلام اذا طیب نفسه یملثه ملثا من الباب الاول ووفا نیت ایتیوب
مجرد دفع مجلس ایچون وعده ایتمکه دخی دیرلر الملث فتحیله کوندز قرانلق قرشماغه دیرلر بر حیثیتله که هنوز قرانلق شتداولمیه
ملثا کوندن قودیجه در قرانلقی دد میتوا ولیه احمعی ایتدی ذکر اولنان اختلام غمادی وقتده اولور واختلام غمادن صکره نیجه
اولور الموث برنسنه بی صویه برقاق اصلتمق دیو یقال معث الشیء فی الماء اموثه موثا وموثانا اذا دفته وودوف کرنک
صویه برقاغه دیرلر الامیاث صویه اصلتماق یقال میث الشیء فانماث هو فیه امیاثا المیثاء میمک فتحی والفک مدیله دزین
المیث میمک کسریله میثاک جمعی میعا مذهیف وهیفا ومثالی ایچه اولان عورته دیرلر میثا برجاده نک اسمی در التمیث
فتحیله ویانک ضمی وتشدیدیله یرینور یا غاغله صو یوب یومشا مق یقال تمیثت الارض اذا مطرت فلانت وبردت المیث
میمک فتحی ویانک سکونیله برنسنه بی صویه اصلتماغه دیرلر موثه لغتدر یقال مثت الشیء فی الماء امیثه من الثانی اذا دفته ودوف صوی
اصلتماقدر نتکم مرور اشتهد فصل النون النبث یر یالله قازمق یقال نبث ینبث نبثا مثل نبش ینبش نبشا من الباب
الاول اذا حفر بالید النبیثة نونک فتحی وبانک کسریله قیودن وحوقدن چقان طراق خبیث نبیث اعتبار دد بنیشک مستعمل معنا
یوقدر النث نونک فتحی ضری شایع قلماق یقال نث الخبر ینثه من الباب الاول اذا افشاه ونث نونک ضمی سنه دخی دیرلر یقال نث
الزق ینث من الباب الثانی اذا رشح النثیث نونک فتحی وثانک کسریله مصدردر کفکک ضری شایع اولمق معناسنه یقال نث ینث نثیثا من
الثانی ایضا النجیثة نونک فتحی وجیمک کسریله شول طپراقدرکه قیودن چقاریلور نبیثه کبی ونجیثة الخبر شول برمزحزدرکه شایع
اولدی یقال بدی نجیث القوم اذا ظهر سرهم الذی کانوا یخفونه قچی کی لو سوزی اشکاره اولسه فرا ایتدی خرج فلان یتنجیث
بنی فلان دیرلر یستغویهم ویستغیثهم معناسنه یعنی انلره جاغروب مدد طلب ایدیجی ابو عبید ایتدی بعضلر یستقویهم
غین معجمه ایله دد دیدی النجیث نونک فتحی وجیمک کسریله شول نث ندرکه اوقی تماقلیجون طراغنی بریره جمع ایدرلر النجث فتحیله
بورکا ودزنده اولان اینجه دری غلاف القلب معناسنه الانجاث همزه نک فتحیله انجثک جمعیدر طنبله الطناب کبی الاستنجاث
همزه نک کسری وسینک سکونیله برنسنه یه تعرض ایتمک النفث نونک فتحی وفانک سکونیله دفورمک کبی در وبو تفلدن اقلدر وتفل
برنسنه یه دفورمکدر برمقدار اغزیاریله یقال نفث الراقی ینفث وینفث من الباب الاول والثانی یعنی افسون اوقیان کسنه
اوفوردی دیمک اولور النفاثات فی العقد نونک فتحی وفانک تشدیدیله شول بحرابدن کسنه لردرکه ایپ دوکملر دخی اکا اوفوررلر
والحیة تنفث السم اذا انکزت یعنی یلان زهرن اوفورر قچی نکز اتسه ونکز یلانون بودینله صوقماغه دیرلر واصمعیله
ابصر منه نشط دیرلر وفی المثل لابد فی المصدور ان ینفث یعنی کوکسی طوتلان کسنه یه صولق الزم اولور النفاث نونک
ضمیله شول نندرکه اوفورمدن حاصل اولور ونفاث باقی قلان نسنه یه ده دیرلر یقال لو سألتنی نفاثة سواک ما اعطیتک
وهو ما یبقی منه فی فیک فتنفثه یعنی نفا قد مسواکک اغزده قالوب اوفورلن حرده یاده لرنه دیرلر بنو نفاثة برطایفه در
عربدر النغیث نونک فتحی وفانک کسریله یاره دن اتلن قان یقال لدم نغیث اذا نفثه الجرح النفث نونک فتحی وفانک

سکونیله سرعت ایتمک تقول تعجب انفث اذا اسرعت التنغیث والانتغاث بمعناه النکث نونک کسریله قالدرک وکیلمرک سکوزنی
بوزمق در تکرار اکیرو بایپ ایتمک ایچون وتکث بر رسیکا یمو دکو بشیرانی النکث دیرلر النکث نونک فتحیله بوزمق الانتکاث همزه نک
وتانک کسریله بوزلمق یقال نکث الحبل والعهد فانتکث ای نکثه فانتکث وانتکاث دونمک معناسنه ده کلور انصرافکبی یقال انتکث فلان
حاجة فانتکث لا ونها ای نغر فنا الیها النکیثة نونک فتحی وکافک کسریله اولوابی امر عظیم معناسنه یقال هذه نکیثة ای خطة صعبة
ینکث فیها القوم وخطه خانک ضمیله وطانک تشدیدیله امرعظیم دیمک اولور ونکیثه بنیره ای قصی مجهوده فی السیر ونکیثه کذب وخلف
وعده دخی دیرلر یقال قال الطرن قولا نکیثة فیه ای لاخلف فیه فصل الواو المیراث میمک کسریله ترکه اصلنده موراث
واو یا یه قلب اولندی ساکن اولوب ما قبلی مکسور اولدیغیچون التراث تانک ضمیله تا واودن منقلبدر تقول ورث ابی وورث
الشیء من ابی اورثه من الباب الثانی الورث والوراثة واوک کسریله اکیسند بیله والارث بکسر الهمزة فیه اوجه دخی مصدرلردر واریک
همزه سی واودن منقلبدر وبونلرک مستقبلنده واو بین یاء وکسرة واقع اولدیغیچون ساقط اولدی زیرا یا ایله کسره میجانسانددر
پس واو بین لرنده ضد واقع اولماغین حذف اولندی حذفیتی کذوبی حاطه اندوکی سببدن اندیغکره واو ذیوده نکحکمی همزه ایله
یعنی اعده وتاپلمر یعنی تعده ابقا اولندی زیرا اووجه مذکوره یادن بدلدر ویا جمله نک اصلی در بو دلیلکه فعلت وفعلنا وفعلت
جمله فعل وزنی اوزره مبنی لردر اکرچه صیغه ده غایب اصل اولسه بو بیله اولردی پس بو وضعه ظاهرا اولدک یفعل یا ایله جمله نک اصلی در
اما یوجل کلمه سنده واو ساقط اولمدی زیرا او بین یاء وفتحة واقع اولمشدر وبیورون وبیرون ساقط اولمادی
زیرا احدی الیاینن اخری ایله متقوی اولوربینلرنده مجانست اولدیغیچون وبر کچی جاغز معنه دیرلر اما یسع دن ویطاد
ساقط اولدوغنک وجهی اخر سبیدن اوتدی ددکه بایع همزه ده ذکر اولنمشدر پس بونلرده واو ساقط اولمامی ذکر اولنان
قاعده نک فسادن موجب اولمز زیرا علتنک اختلافی قسته حکمین متماثلین اولمق جایزدر الایراث همزه نک کسریله ترک ایتمک
یقال اورثه الشیء ابوه الورثة فتحیله وارثک جمعیدر یقال هم ورثة فلان التوریث علی وزن التکریم وارث قیلمق یقال
ورثه توریثا اذا ادخله علی ورثته التوارث تانک فتحی ورانک ضمیله بربرینه وارث اولمق یقال توارثوه کابرا عن کابر یعنی بیوکدن
اولوغه بیوکدن وارث اولدی الوطث واوک فتحی وطانک سکونیله ایاغله یره محکم اورمق پس وطث وطس کلمه سنده لغتدر
یاخود لغثه دد یعنی سینی تا کیتا وقیلرک تلفظندن ناشی اولمشدر الوعث واوک فتحی وعینک سکونیله شول دزیره درکه
کثیرا الدهس اولوب بوی بانلق یا غی بانه واندیه بوریک مشقتلو اوله ودهس شول حالته دیرلر کم نه صافی قوم اوله
ونه خود صافی طپراق اوله ونه صافی بالچیق اوله ووعث چاتلق وفانمق کلمه ده دیرلر الوعثة واوک فتحی وعینک سکونیله
شول عمر یدرکه کثیرة اللحم اولا الایعاث همزه نک کسریله ذکر اولنان زمنلوبره واقع اولمق یقال اوعث القوم ای وقعوا فی الوعث
وابن السکیت ایتدی ایعاث اسرافه دخی دیرلر یقال اوعث فی ماله اذا اسرف الوعثاء واوک فتحی والف ممدوده ایله مشقت سفر
الموعث میمک فتحی وعینک ضمیله حسبنده نقطعا اولان کسنه الولث واوک فتحی ولامک سکونیله از قلیل معناسنه یقال اصابنا
ولث من مطر ای قلیل منه وولث شول عهده دیرلرکه توم بینلرنده بلاقصد واقع اوله یا خود قصد لناولا وغیرموکدا ولا
یقال ولث له عقدا ومنه قول عمر رضی الله عنه لجا تلیق لولا ولث عقد لضربت عنقک وضرب معناسنده کلور
یقال ولثه یلثه ولثا من الباب الثانی اذا ضربه فصل الهاء الهبثة هانک فتحی ونونک کونی دبانک فتحیله سوزده اختلاط
اولمق بعضلر ایتدی هبثة امر شدیده دیرلر الهثهثة هانک فتحی وثانک سکونیله قاریشلق اولمق هثهثت السحاب
بقطرها وثلجها اذا ارسلت بسرعة یعنی بربری عقبنجه ولعله بربرنه قاریشدردی دیمکا اولور هثهثه ظلم معناسنده کلور
یقال هثهث الوالی اذا ظلم الهلثوث علی وزن الزرنوق جوق معناسنه بعضلر قدم معناسنه دردیدی وقدم فا ایله وذال
مهمله ایله سوزده عاجز اولان کسنه الهیث والهیثان هانک فتحی ویانک سکونیله آواده ویانک دخی فتحیله ثانی ده
ذنسنه ویرمکدر ابو زید روایت اوزره تقول هثت له هیثا وهیثانا اذا اعطیته شیئا یسیرا وهیث حرکت معناسنده
کلور هیثه کبی اصمعی ایتدی الهیثة هانک فتحی ویانک سکونیله برجماعتدرناس بینلرنده هیشه کبی والله اعلم بالصواب
باب الجیم فصل الالف اولا بیلنمک کرککه جیم موزوده یا دن بدل اولور ابو عمرو ایتدی

بعض عرب جیمی یاء مشدده دن بدل قیلورلر حنظله قبیله سندن بر رجلدن نه طایفه دینی دیدم ایتدی فقیمی بن ابی تمیم الکرک
قتنی سندلکن ایتدی مرّج حالاکه فقیمی ومری دیمکی دیلوردی وابو علی ده ابو علج دیدیلر وعشیده عشیج دیدیلر وبرنی ده برنج وبرنی
بانک کسریله برنوع خرمادر کاه اولورکه یاء مخففه دن دخی بدل قیلورلر مثلا امسیت ده امسجت وامسج دیو لرک جمیعی ...
ایتدی اکر بو استعمالی برکسه رد ایلسه دیجی ونور الاجیج همزه نک فتحی وجیمک کسریله آتشک یالکلانمسی یلهب معناسنه یقال اجت النار توجّج
اججًا من الباب الاول والتأجّج علی وزن التکرم یالکلندرمق التاجیج علی وزن التکریم والایتجاج علی وزن الاحترام یالکلنمق
یقال اججتها فتاججت وایتجت علی افتعلت وایتجاج کوندز ایسی اولمغه دخی دیرلر یقال ایتج النهار ایتجاجا الاجیج همزه نک فتحی
وجیمک ضمیله ضیاء وزنجه الاجّ همزه نک فتحی وجیمک تشدیدیله دوه قوشنک یلمسی یقال اج الظلیم یؤج اجا اذا عدا وله حفیف فی
عدوه یعنی قچی سکرتسه وسکرتسنده حفیفی اولسه حفیف حاء مهمله ایله قوشک یکی وازدیرلر الاجه همزه نک فتحی وجیمک
تشدیدیله اختلاط معناسنه در ومنه قولهم القوم فی اجة ای فی اختلاط واجه شدة حرّ دخی دیرلر یعنی غایت ایسیه دیرلر
الاجاج همزه نک فتحیله اجه نک جمعی الاجاج همزه نک ضمیله طوزلی واجی یقال ماء اجاج ای ملح مرّ الاجوج ضمیله صو طوزلو واجی
یقال اج الماء یؤج اجوجا یأجوج ومأجوج اخفش ایتدی اولکسنه که یاجوج ومأجوجی همزه ایله تلفظ ایدوب همزه یی اصل
کلمه دن قیلدی یاجوج وزنی یفعول مأجوج مفعول در کویا که اجیج ناردن مأخوذدر دیدی واولکسنه که الف ایله تلفظ
ایلدی زائد ایدیکنی اعتبار ایتدی یاجوج یججدن ماجوج مججدن مشتق در دیدی وجه صوابی اغز الدقدن صکره ...
القوب بوانکنه انک ویاجج ومأجج لفظلری که لاینصرفلر در الارج همزه نک فتحی ورانک سکونیله والاریج همزه نک فتحی ورانک
کسریله طیبک رایحه سی منتشر اولمق دیمکدر یقال ارج الطیب یارج ارجا واریجا من الباب الرابع اذا فاح یعنی زیاده کوزل
قوقسه التأریج اغرا ایدوب قندرمق یقال ارجت بین القوم تاریجا اذا اغریت بینهم وهیجت ارشت کبی که تأریش
دخی اغرا وافساد ایتمکدر دوبسبدن موذج ... موذج دیدیلر که بکر له تغلب بیننده ... حربی یاکلندردی ...
ازجان فتحیله ورانک تشدیدیله فارسیده برشهرک آدیدر وبعض اشعارده کلاه اولورکه رانک تخفیفی دخی کلور الوذج
فتحتینله بنالردن برنوع در الاذج همزه نک مدی وذالک ضمیله افعل وزنی اوزره والازاج افعال وزنی اوزره ازجک جمعی
الاَج فتحتینله حرارت وصوسزلغه دیرلر الاجّ همزه نک فتحی ومیمک کسریله دخی زیاده ایسی یقال صیف اج ای شدید الحر فصل الباء
الباجات انواع اطعمه الباجه باجانک مفردی ومنه قولهم اجعل الباجات باجا واحدا ای ضربا واحدا ولونا
واحدا کاه همزه ایله دکاه همزه سز استعمال اولنور وبو موده اصلی فارسیده لنده باها در باء موحده ایله الوان اطعمه معناسنه
البج بانک فتحیله یارمق یقال بج الوجه بجا بججا اذا شقه ... دخی دیرلر یقال بجه بالرمح اذا طعنه وبج مرتها طوارینی
سیمکه دخی دیرلر بر حیثیتله که سمزلکندن دریسی یارله یقال بجّ الکلاء ... الانبجاج همزه نک کسری ونونک سکونیله یارلمق انبجت الماشیة
من الکلاء اذا تفتقت السمن من لعب فاربع حواصرها یعنی قچی کثرت نباتدن زیاده کروب دیدی بربرلیه وبوکرلری
کیکیشلنسه الابج فتحتینله شطلیه جلبه دیرلرکه کوزنک شقی بیوک اولا واسع العین معناسنه البجا بانک فتحی والفک مدیله شول
کوزه دیرلرکه واسع اولا یقال عین بجاء البجه بانک ضمیله بر بتکدر که حبشه بیننده واقع اولمشدر البججة بالرک فتحی وقمانک ...
جیمک سکونیله برنسنه در کوانسان انی جیانی الداقدن ایچون ایله البجباج بانک فتحی وجیمک سکونیله والبجباجه شول کسنه درکه
غایت سمزلکندن یوررکن انی دترسه یقال رجل بجباج وبجباجة البخزج بانک و ذالک ضمیله وما بیننده حاء مهمله نک سکونیله
علی وزن جعفر صغیر بوزاغوسی وبخزج شول قیصه قامه کسنه یه دخی دیرلرکه عظیم البطن اوله البذج بانک فتحی وذال معجمه نک سکونیله
قیون قوزیلوندن دورت ایلق اولان دریجی یاوریلوندن عتود دیجکه عتوده دورت ایلق کچی یاورسنه دیرلر البذجان
بانک ضمی وذالک سکونیله جمعیدر قوزیلر معناسنه البرج بانک ضمی ورانک سکونیله حصارک برجنه دیرلر ... اولان ... دیرلر برکون
معناسنه البروج ضمیله الابراج همزه نک فتحیله برجک جمعی در وکاه اولورکه حصارک کنکره سنه دیرلر قال الله تعالی ولو کنتم فی بروج مشیدة
دبروج کوکده اولان برجلره دخی دیرلر برجان برموصوف اوغرینک ایجی در یقال اسرق من برجان البرج فتحتینله کوزک بیاضی سوادینی
احاطه ایتمکدر بر حیثیتله که سوادندن برنسنه غایب اولمیه البرجاء بانک فتحی ورانک سکونی والفک مدیله شول عوره دیرلرکه

کوذنک

کوذنک برجی ظاهر اوله وبرج کوزک وجه مذکور اوزره اولمسیدر وبرج کوزک وجه مذکور اوزره اولمسیدر المبرج شول قماشدرکه
نقشی کوزکبی اوله یقال ثوب مبرج اذا کان معینا وبو برجدن مأخوذدر نتکم ذکر اولندی واساسدن مفهوم اولان بودرکه نقشی
کوزکبی اوله یقال ثوب مبرج اذا کان معینا وبو برجدن مأخوذدر حصار برجی کبی اوله ضم با وسکون رایله اولان برجدن مأخوذ
التبرج فتحتینله و رانک ضمی وتشدیدیله عورت زینتی ومحاسنی اظهار ایتمکدر الابریج همزه نک کسری وبانک سکونیله یاغ چیقرمق
ایچون سود تحریک ایده جک قابه دیرلر مخضه معناسنه البروج بانک فتحی ورانک سکونیله جعفر وزنی اوزره قول وقراواش یعنی
معناسنه در معرّبدر برده دن ولسان فارسیده برده قول وقراواشه دیرلر البعج بانک فتحی وعینک سکونیله یارمق شق معناسنه
یقال بعج بطنه یبعج بعجا اذا شقه المبعوج میمک فتحی وبانک سکونی وعینک ضمیله والبعیج بانک فتحی وعینک کسریله قارنی یارلمش کسنه البعج بانک
فتحی وعینک کسریله ضعیف کسنه یقال رجل بعج کانه مبعوج البطن من ضعف المشی الانبعاج همزه نک کسری ونونک سکونیله یارلمق انشقاق کبی
التبعوج فتحتینله وعینک ضمی وتشدیدیله بلودک پیاپی یغموری یاغدروب یارلمسی انفراج سحاب کبی التبعیج علی وزن التکریم یغمور یری
یارمق یقال بعج مطر الارض تبعیجا یعنی یغمور یری یاردی دیرلردی طاشلری زیاده اجد وغندن اوتوری الباعجة دره نک کنش
اولان یری متسع الوادی معناسنه البلوج ضمیله اغارمق واشراق معناسنه تقول بلج الصبح یبلج من الباب الاول اذا اضاء الانبلاج
همزه نک کسری ونونک سکونیله والتبلج بلوج معناسنه در وتبلج کولمک معناسنه ده کلور یقال تبلج فلان اذا ضحک وهش یعنی کشاده
اوله که هشاشت بشاشت معناسنه در الابلج همزه نک فتحی وبانک سکونیله زیاده واضح اولان نسنه یقال الصبح ابلج یعنی مشرق
ومضیء اولان صبح وکذلک حقه دخی ابلج دیرلر واضح اولدیغیچون یقال الحق ابلج والباطل لجلج الابلیجاج همزه نک کسری وبانک سکو
بعده لامک کسریله واضح اولمق یقال ابلاج ابلیجاجا البلجه والبلجه بانک ضمی وفتحیله کیجه نک اخرنده اولان ایدنلق یقال رأیت بلجة
الصبح اذا رأیت ضوءه والبلجه ایکی قاشک آره سی اچق اولمغه دخی دیرلر یقال رجل ابلج ای بین البلج اذا لم یکن مقرونا یعنی قاشلری
چاتمه اولمسه وام معبد حدیثنده رسول اکرم صلی الله علیه وسلم وصفنده کان ابلج الوجه دیدوکندن مراد یوزی نورلو دیمکدر
مشرق الوجه معناسنه نتکم ابلجک وجه اضافتی قرینه در واضحه دراجق قاشلو دیمک دکلدر زیرا نبی صلی الله علیه وسلم حقنده
قاشلو ایدی دیو روایات اولنمشدر البهجة بانک فتحی وهانک کسریله کوزل اولان نسنه قال الله تعالی من کل زوج بهیج وبهیج فرحناک
اولمغه دخی دیرلر یقال بهج به بکسر الهاء ای فرح به وسرّ البهج فرحناک اولان کسنه البهج سوندرمک تقول ابهجنی هذا الامر
بالفتح اذا سرّک الابهاج همزه نک کسری وبانک سکونیله بومعناده یقال ابهجنی هذا الامر ای سرّنی وابهاج کذلک برکاد دخی کوزل
اولمق یقال ابهجت الارض اذا بهج نباتها الابتهاج علی وزن الاحترام فرحناک اولمق البهرج علی وزن جعفر باطل ودیرهم نسنه
دبهرج دیرلر یقال درهم بهرج الباهجة بلا داهیه معناسنه یقال باجتهم الباجة تبوجهم اذا اصابتهم الانبیاج بلا احتناب
ایدوب احاطه ایتمک یقال انباجت علیهم بوائج منکرة اذا انفتقت علیهم دواه ... البتوج فتحتینله وواوک ضمی
وتشدیدیله یلدرمق یقال تبوج البرق اذا لمع وتکشف البوج بلا احاطه ایتمک تقول بجتهم بشر اذا عممتهم به فصل التاء
الاترجة والاترج همزه نک و رانک کسری ودخی جیمک تشدیدیله ترنج دیدکلری میوه الترنجة والترنج تانک ضمی
وجیمک تخفیفیله دخی حکایت اولنمشدر وکلام عربده بونک نظیری عربده لفظیدر که سیبویه روایت ایلمشدر وعربده غلیظ
معناسنه در یقال دتر عربد قالوکرش معناسنه وترج تانک فتحی ورانک سکونیله برموضعک اسمیدر وفی المثل هو اجرأ
من الماشی بترج لانها مأسدة یعنی ترج ارسلانلی یاتاغی اولمغین ترجده اولان حیوانات ... دیرلر بر نسنه نک
بادلقن وصفاته لو التاج باشه کیلان نسنه اکلیل معناسنه التتویج علی وزن التکریم تاج کیدرمک التتوج فتحتینله وواوک
ضمی وتشدیدیله تاج کیمک یقال توجه فتتوج اذا البسه فلبس التیجان تانک کسریله تاجک جمعی در یقال العمایم تیجان العرب
فصل الثاء الثواج ثانک ضمیله قیون اوازی الاثاج همزه و لا نک فتحی وثانک کسریله قیون اوازی جمع در واحدی
یوقدر الثایجة جاغرجی قیون الثواج ثانک فتحی وهمزه نک کسریله والثایجات ثایجه نک جمعی ... الثبج
ارقه نک اپه سی وبعضلر ایتدی کرد نسنه ... دیرلر وثبج قومک هر کسنه دخی دیرلر التثبیج علی وزن التکریم چوبان عصاسنی
ارقه سنه الوب ... ثبج الکتاب والکلام تثبیجا

اذا لم يبينه وتثبيج ايا قلرى اوجى اوزره چوطوب اوتورمق يقال ثبج الرجل اذا اقعى على اطراف قدميه الاثبج همزه نك وبانك فتحيله
ياغرينى باتجى اولون كمسنه بعضلر ايتدى اثبج يغرينى يوري اولون كمسنه در وحديث شريفده تصغير صيغه سى اوزره ثبيج كلمش اثبج بومنا
ان جاءت به اثبج بوردلشدر الثج ثانك فتحيله انصباب يقال ثججت الماء والدم اثجه ثجا اذا اسلته الثجيج ثانك فتحى وجيمك كسريله سيل يقال اتانا
الوادى بثجيجه اذا اتى بسيله وثج قربان قانى اقيتماغه دخى ديرلر وفى الحديث افضل الحج العج والثج يعنى حجك افضلى لبيك واذن قالدروب
قربان قانى اقيتماغه دلود الثجاج ثانك فتحى وجيمك تشديديله شول يغمور دركه دنيا دميشكله ياغه الثلج ثانك فتحيله قاركه كوكدن يغر
وقار يغمورق معناسنه ده كلور يقال ثلجتنا السماء يعنى قار يغدردى كوك نته كم مطرتنا السماء ديرلر المثلوجه ميمك فتحيله شول يره
ديرلركه قار يغمش اوله الاثلاج همزه نك كسريله قارلو اولمق يقال اثلج يومنا واثلج يرى قازدكى بالچغه ايرمكه دخى ديرلر يقال
حفر حتى اثلج اذا بلغ الطين الثلوج ضميله مطمئن اولوب آرام بولمق يقال ثلجت نفسى بشىء ثلوجا من باب كلى ولى اذا اطمأنت
وبعضلر ايتدى بونده كذلك ثلجت نفسى يثلج دخى لغتدر من الباب الرابع مثلوج الفؤاد شول كمسنه يه ديرلركه بليد اوله احمق معناسنه

فصل الجيم الجج جيمك فتحى وراتك كسريله دونى وقلدراى نسنه الجج فتحتيله دونمك وقلدامق يقال جج الخاتم فى اصبعى
يجج ججا من الباب الرابع اذا اضطرب من سعة وجج كلام فصيحه دخى ديرلر وابن جريج تصغير صيغه سى اوزره بوندن مأخوذدر
كذا فى بعض النسخ وجرج شول يره ديرلركه بكلى ولا ابن دريد ايتدى جرج شول يره ديرلركه طارلو اوله الجرجة كذلك فتحتيله طوغرى
يول جادة الطريق معناسنه درجه يوكك وكولش واشلق يرى الجرجاء على وزن الهجراء شول دوه دركه انك اقى وقاره سى
اوله الجرجه جيمك ضمى وراتك سكونيله شول قابه ديرلركه هكبيره شبيه اوله الجرج كذلك جيمك ضميله جرجه نك جمعيدر برج وبرر
كبى وبوندن مأخوذدر جريج كه تصغير صيغه سى اوزره ديرجكا يى در الجلجة فتحتيله باش قفاسى كاسه سر معناسنه وباشه دخى ديرلر
يقال على كل جلجة كذا الجلج فتحتيله جلجه نك جمعيدر الجاجه شول بوجق دركه هيچ نسنه دكمديعنى دنى قيمتى اوليه

فصل الحاء الحبج فتحتيله جاق دخى ديدكلرى اوتى دقاشى يراغى اوتلادن دوه نك قارنى شيشوب اغريمق دركه اغريسندن يا توبيور لانه
وحكم مولور يقال حبجت الابل من الباب الرابع تحبج حبجا اذا انتفخت بطونها عن الوخم والكمنة الحبج حانك فتحى وبانك سكونيله كسريله
ذكر اولنان مرضه اوغرايان دوه الحبجى حانك فتحى وبانك سكونى والفك قصريله شوتش يقال بعير حبجى وابل حبجى الحباجى حباجك جمعيدر
حما قا كبى الحج حانك فتحى وجيمك سكونيله بيلمك وقاطعه معناسنه يقال حج الرجل يحج حجا من الباب الثانى اذا احتج قال اعرابى حج ربا ورب الكعبه
وحج اوردمه دخى ديرلر يقال حجه بالعصا حجا اذا ضربها خبجه كبى اولنده خاء معجمه ايله وحجه كبى الحج قصد معناسنه وحجله غلبه ايلمك معناسنه ده كلور
وميلله بركسنه نك يارد سين بوقلماغه دخى ديرلر تقول حججته حجا اذا سبرت شجته بالميل لتعالجه ومسبار ميل معناسنه در وحج بركسنه نك يانه وارد ب كلمكه
دخى ديرلر يقال حج بنو فلان فلانا اذا اطالوا الاختلاف اليه اندن صكره مكه ده شرفه طوافه شايع اولدى تقول حججت البيت احجه حجا يعنى طواف
ايتدكم كعبه يى شرفها الله تعالى المحجوج مقصود يقال رجل محجوج اى مقصود الحاج كعبه يى طواف ايدن وكما ه اولدكه همزه ريت شول بجوب ادغام فك
ايدوب حاج ديرلر الحج حانك ضميله حاجك جمعيدر بازلك جمعى بزل وعائذك جمعى عوذ كلدوكى كبى وبازل ياء موحده وزاء معجمه ايله سكز
ياشنده دوه يه ديرلر وعائذ عين مهمله وذال معجمه ايله تازه طوغرمش دوه يه ديرلر الحج حانك كسريله اسمدر الحجة حانك كسريله بر كره حج ايتمك معناسنه
وبو قياسه مخالفدر قياس فتحيله كلمكدر وحجه يل معناسنه ده كلور وقولاق يومشاغنه دخى حجه ديرلر شحمة الاذن معناسنه الحجج حانك كسرى
وجيمك فتحيله حجه نك جمعيدر سنين معناسنه ذو الحجه حج آيى ديمك اولور ذوات الحجه ذى الحجه نك جمعيدر ذوات القعده ذى القعده نك
جمعى اولدوغى كبى وواحدندن مناسبدر ذو الحجه نك جمعنده ذو الحجه ديديلر واولنه الحجيج حانك فتحى وجيمك كسرى وبيله حاجك جمعى حجاج جمعى
اولدوغى كبى نته كم غادى نك جمعنده غزى ديرلر وعادى عين مهمله ايله اسكوديمك معناسنه در وحجيج
ميلله يارده يى يوقلتق كسنه معناسنه ده كلور الحاجة حاجك مؤنثيدر الحواج حاجه نك جمعى يقال نسوة حواج بيت الله بالاضافة
اذا كن قد حججن وان لم يكن قد حججن قلت حواج بيت الله فتنصب بيت لانك تريد فى حواج الا انه لا ينصرف كما يقال هذا ضارب زيد امس وضارب
زيدا غدا فتدل بحذف التنوين على انه قد ضرب وباثبات التنوين على انه لم يضرب الاحجاج همزه نك كسريله بركسنه يى بركسنه نك
بدلنه حج ايتمك ايچون كوندرمك يقال احججت فلانا اذا بعثته ليحج وحجة الله حانك فتحى وتانك كسريله ايمان عربيدر رقيق اولور
حجة الله لا افعل الحجة حانك ضميله برهان المحاجة ميمك ضميله حجتلشمك يقال حاجه محاجة يعنى اونكله حجتلشدى

وحجتن

وحجته غلبه ايتدى المحجاج ميمك كسريله جدل صاحبى اولان كمسنه يقال رجل محجاج اى جدل والمحجاج يارده يوقلايجى دمير ميل معناسنه
التحاج تانك فتحيله خصومت ايدشمك الحجاج حانك فتحيله والحجاج حانك كسريله شول كمكدركه قاش انك اوزرنده بتر الاحجة
همزه نك فتحى وحانك كسريله حجاجك جمعيدر المحجة ميمك فتحى وحانك كسريله طوغرى يول جادة الطريق معناسنه الحجحجة كيرو دونمك
نكوص معناسنه يقال حملوا على القوم حملة ثم حجحجوا وحجحج بر نسنه يى سويلمك دليوب سويلمكدن فراغت ايتمك يقال حجحج الرجل
اذا اراد ان يقول ما فى نفسه ثم امسك مثل المحجحجة يعنى محجحج الرجل ديدكلرى كبى الحدج فتحتيله قرغه دوكلكى ابوجهل قاوونى ديدكلرى
نسنه چنكه بكيوب محكم اولمش حنظل معناسنه الحدجة كذلك فتحتيله حدجك واحدى الاحداج همزه نك كسريله حدج بتورمك يقال احدجت
شجرة الحنظل الحدج حانك كسريله يوك حمل معناسنه ومحفه كبى بر نسنه دركه اوزرنده عورتلر بنر الحدوج ضمتيله والاحداج همزه نك فتحيله
الحدج حانك فتحى ودالك سكونيله دوه اوزرنه حدج يوكلتمك يقال حدجت البعير احدجه من الباب الثانى اذا شددت عليه الحدج ويوك
بغلوب يوكلك دكارى براكة دخى ديرلر ونظر صالمق معناسنه ده كلور يقال حدجه ببصره يحدجه حدجا اذا راه واتهى معناسنه
كلور يقال حدجه بسهم وحدجه بذنب غيره اذا رماه به يعنى غيرك كناهنى انكا اسناد ايلمه الحداجة حانك فتحيله حدجه دخى لغتدر محفه
معناسنه الحدائج حداجه نك جمعيدر التحديج على وزن التكريم تيز نظر ايتمك تحديق معناسنه خنبج حانك فتحى ونونك سكونيله بر رجل اسميدر
وخنبج بيوك دوه يه دخى ديرلر الخنابج حانك فتحيله خنبجك جمعيدر بيوك دوه لر معناسنه المحدبج ميمك ضمى وحانك فتحى وراتك دخى فتحيله
طابيخى نسنه امليس معناسنه الحدرجة على وزن الدحرجة بر نسنه يى بوكوب محكم ايتمك يقال حدرجه اذا فتله واحكمه الحدرجان حانك وراتك
كسرى ودالك سكونيله قصه بويلو يقال رجل حدرجان اذا كان قصيرا الحرج حانك فتحى وراتك كسريله طار يرمكان ضيق معناسنه يقال
مكان حرج وحرج اذا كان ضيقا كثير الشجر لا يصل اليه الراعية يعنى طوادى كود يكسنه لر انكا ايرشمه لر بويله ديرلر فتحيله وكسريله قرائت
بار دى تعالى نك يجعل صدره ضيقا حرجا ديدكى قولده و بو دخى دنف ودنف كبى در فتحيله وكسريله برمعنايه اولمقده دنف
حسته معناسنه در وحرج فتحتيله طار اولمق معناسنه ده كلور يقال حرج يحرج حرجا من الباب الرابع وحرج كناه دخى ديرلر وحرج ارق
دوه معناسنه ده كلور يقال ناقة حرج اى ضامرة بعضلر ايتدى حرج اول ناقه دركه اوزون اولوب يردن يا يه اولا يعنى اوزون بويلو
اولمايه يره صكرليو اولا يقال ناقة حرج اى طويلة على وجه الارض وحرج شول اغاجه ديرلركه بر برينه بغليوب اوزرنه ميت يوكلدرلر
وكاه اولوركه انى صورتا جنازه اوزره دخى طوترلر الحرجة فتحتيله دوه سوريسى وحرجه اغاج جمع اولدوغى يره دخى ديرلر الحرجات حانك
فتحى وراتك سكونيله حرجه نك جمعى الحراج كذلك جمعيدر حانك كسريله الاحراج كناه قوشمق يقال احرجه اذا اثمه واحراج مضطر قلمق معناسنه ده كلور
يقال احرجه اى الجاء اليه التحريج مضايقه وبومك تضييق معناسنه التحرج فتحتيله وراتك ضمى وتشديديله كناه ايتمك يقال تحرج اى تاثم الحرج
حانك كسرى وراتك سكونيله يلان باشى ديدكلرى اغچه كوكدن بوغجقلركه قاترجى لر قاتر بويللرنه وقوسقولرنه ديكرلر وتازى حلقه سنه
دخى ديرلر كوش ماهى معناسنه وحرج كناه معناسنه دخى كلور حرجه فتحتيله لغتدر وحرج كلبه ميتا دكصيدندن تعيين اندوكى
نصيبنه دخى ديرلر الاحراج همزه نك فتحى وحانك سكونيله حرجك جمعيدر المحرج ميمك ضمى وراتك فتحى وتشديديله شول كلبدركه بوينده
بوغنجقلو حلقه سى اولا الحرج كوز قماشمق يقال حرجت العين من الباب الرابع اذا حارت وحرج حرام اولمق معناسنه ده كلور يقال حرج
على ظلمك حرجا اى حرم الحرج والحرج والحروج بضم الحاء والراء فى الاولى وضم الجيم ايضا فى الثانية والثالث مع سكون الراء
شول ناقه دركه بر يكين اولوب اوزون وكريملو اولا وحرجك اصلى حرج وحرجك اصلى حرج ايدى حذف ايدلدى الحراجيج حرجوجك جمعيدر
وابو زيد ايتدى حرجوج ارق دوه يه ديرلر ضامره معناسنه الحشرجة على وزن الدحرجة اولم حيننده غرغره ايدوب نفس اوروب كلمكدر
وحشرجه ركب اوازنه دخى ديرلر محى بوغزنده اوازى مترددا اوله الحشرج على وزن جعفر شول قويولردركه چاغلر برده اولا الحضج
حانك كسرى وضاد معجمه نك سكونيله دوه صواردقلرى حوض وه باقى قلان صو الاحضاج همزه نك فتحيله حضجك جمعيدر الحضج حانك فتحى
وضادك سكونيله اود ياقمق يقال حضجت النار اذا اوقدها الانضاج همزه نك كسرى ونونك سكونيله غضبناك اولمق يقال انضج الرجل اذا
التهب غضبا يعنى غضب اودى يالكلنسه وفى الحديث من شاء ان ينضج اى يتقد من الغيظ وفيشق يعنى غضب اودى يالكلنمكله ايله
طولوب يارده لغتا استين طولسوب يارده اولسون الحفلج فتحتيله ولامك تشديديله شول كسنه دركه بوطلرى برى برندن اراق اوله
الحلج حانك فتحى ولامك سكونيله پنبه ككردن چقاردب پاك ايتمك يقال حلج القطن يحلجه ويحلجه من الباب الاول والثانى ودكمه دخى

دیرلر یقال حلج القوم لیلتهم اذا ساروها الحلاج پنبه‌نک تخمن چقاروب پنبه‌یی پاک ایدن کمسنه‌یه دینور پنبه آتن کمسنه‌یه نداف دیرلر
الحلیج حانک فتحی ولامک کسریله والمحلوج میمک فتحی ولامک ضمیله تخمی چقمش پنبه المحلج میمک کسریله شول تخته‌درکه اوزرنده پنبه‌نک
تخمن چقاررلر المحالج کذلک میمک کسریله شول دموردرکه انونکله پنبه‌نک تخمن چقاررلر الحلجة حانک فتحی ولامک سکونیله سیر معناسنه‌در یقال
بیننا وبینهم حلجة بعیدة الحلیجة حانک فتحی ولامک کسریله یاغ ایله منکه صوقندیسی وشول سوددرکه انک ایچنه خرما اصلنمش اوله
وبعضلر ایتدی حلیجه شول یاغدرکه ایرلنوب زبده اوله التحلیج علی وزن التکریم کوزی کوچلیمک دقت نظردن اوتوری یقال تحلج الرجل
عینه یستشف النظر اذا صغرها واستشف النظر وقتله نظره دیرلر وعجز شدت نظره دیرلر الحلجة علی وزن الدحرجة ایکی قاتی بو
یقال حلجم الجمل اذا فعل ذلک شدیدا الحملاج حانک کسری ومیمک سکونیله قویجیلک کوروکی منفاخ معناسنه الحنج حانک فتحی ونونک سکونیله
میل ایتدرمک یقال حنجه واحنجه اذا اماله الاحناج همزه‌نک کسریله سویلدیکی کلامی بورمق الحنج حانک کسری ونونک سکونیله اصل معناسنه
یقال عاد الی حنجه وبنجه وبنج دخی بانک کسریله ونونک سکونیله اصل معناسنه‌در الحاجة کرک الحاج حاجتلو حاجی دو حاج برنوع دکندر دخی
دیرلر الحوج حانک کسری وواوک فتحیله والحوج بونلر کبی دخی حاجتلر جمعیدر المحاویج کویاکه حاجه‌نک جمعیدر واصمعی حوایج حاجتک جمعی
اولدوغنی انکار ایدوب بومولد کلامدر دیدی واصمعی بو رادیعنی قیاسه مخالف اولدوغی اشاده‌در والا کلام عربده حوایجک استعمالی غایت
چوقدر الحوجاء حاجت معناسنه‌در یقال ما فی صدره حوجاء ولا لوجاء ولامک ولامر یتکه بونلر جمله برمعنایه‌در وحوجاء ولوجاء
ایو وایا نو معناسنه‌دکلر قال ابن سکیت یقال کلمته فما رد علی حوجاء ولا لوجاء وهذا کقولهم کلمته فما رد علی سوداء ولا بیضاء
ای کلمة قبیحة ولا حسنة الحویجا واللویجا حانک ضمی وواوک فتحیله اولده ولامک ضمیله ثانیده حوجا کلمه لوجانک تصغیرلریدر یقال
لیس فی امرک حویجاء ولا لویجاء الحوج حانک فتحی وواوک سکونیله احتیاج معناسنه یقال حاج یحوج حوجا اذا احتاج الاحواج همزه‌نک
کسریله محتاج قلماق یقال احوجه الیه غیره واحوج محتاج اولمق دخی دیرلر یقال احوج بمعنی احتاج
فصل الخاء الخج
دکنک ایله اورمق ضرب بالعصا معناسنه یقال خجه بالعصا اذا ضربه بها ودیلیمک معناسنه دخی کلور ضراط کبی یقال خج برای اذا سبق
الخبوج خانک فتحی وبانک سکونیله عذا کوچک اولمق وخبرج ناذک معناسنه‌دکلور یقال الجسم خبرنج ای ناعم الخجوج خانک فتحی وجیمک ضمیله
شول یلدرکه اسرکن طوغری اسمیوب بو دیلو بودیلو اسر یقال ریح خجوج اذا کانت تلتوی فی هبوبها اصمعی ایتدی خجوج شول یلدرکه
غایت حکم اسه الخجخجة علی وزن الزلزلة بیل اسمک یقال خجخجت ای هبت هبوبا شدیدا وخجخجه انقباضنه دخی دیرلر غم
چکمک معناسنه وکیزلنمکده دخی دیرلر استخفاف معناسنه الاخجاج همزه‌نک کسری وخانک سکونیله دوه یوددکی برجانبه اکری کیتمک یقال اخج
الجمل فی سیره وذلک سیره مع التواء التواء بودلمه‌دیرلر الخداج خانک کسریله ناقه کونی تمام اولمدن ولدن برقمق یقال خدجت الناقة تخدج
خداجا من الباب الثانی اذا القت ولدها قبل تمام الایام وخداج کاه اولور نقصان معناسنه‌ده کلور وفی الحدیث کل صلوة لا یقرء فیها
بام الکتاب فهی خداج ای نقصان الخادج شول ناقه‌درکه ولدن برقمش اوله الخدیج خانک فتحی ودالک کسریله برغلن ولد اکرچه اعضاسی
تمام ایسه دخی خدیج دیرلر الاخداج همزه‌نک کسری وخانک سکونیله ناقص الاعضا ولد طوغرمق یقال اخدجت الناقة اذا جاءت بولدها ناقص
الخلق وان کانت ایامه تامة وابن الاعرابی ایتدی اخدج قیش یغورسز اولمقده دخی دیرلر یقال اخدجت الشتوة اذا قل مطرها وستوه قیشک
واحدی در مره برکی المخدج میمک ضمی ودالک کسریله ناقص الاعضا طوغران ناقه المخدج میمک ضمی ودالک فتحیله ناقص الاعضا طوغان
ولد ومنه حدیث علی رضی الله تعالی عنه فی ذی الثدیة مخدج الید ای ناقص الید المخرج ضمتینله چقماق المخرج میمک ورانک فتحیله خروج معناسنه
مصدر میمیدر یقال خرج خروجا ومخرجا من الباب الاول وکاه اولور مخرج اسم مکان دخی کلور یقال خرج مخرجا حسنا وهذا مخرجه المخرج
میمک ضمی ورانک فتحیله کاه اولورکه اخراجدن مصدر کلور وکاه اولورکه مفعول واسم مکان واسم زمان کلور تقول اخرجنی مخرج صدق
وهذا مخرجه دیرا فعل فی اوج حرفدن تجاوز اتشدیم الدن مضمومه اولور دحرج کبی که اسم مکانی مدحرج کلور یقال هذا مدحرجنا ببنی مخرج
بنات اربعه تشبیه اولنوب میمی مضموم قلدلر الاستخراج خروج طلب ایتمک استنباط کبی الخرج ضمتینله والخراج خانک فتحیله برخرجی
وجزیه کی کره دن الثور الاخراج والاخاریج همزه‌نک فتحیله والاخرجة همزه‌نک فتحی ورانک کسریله جمعی الخرج بریرکه انمی در بایعه وخرج
بلوده دخی دیرلر ابتدا ظهور ایتدوکی حیندر یقال خرج الخرج حسن یعنی بلوت ایلیک اوزره ظهور ایتدی وخرج حرف کی لبن نسنه کوخیک
یعنی حاصلک مقابلیدر التخریج استاد شاکردنی اوکردوب بشقه چقرمق یقال خرجه فی الادب وتخرج مرء عاکس برمعقد ادن یدروب برمعقد ادن چکوب

آمده دیرلر وتخریج بریلده اوجوزلق وقتلق اولمقه دخی دیرلر یقال عام فیه تخریج ای خصب وجدب خصب خانک کسریله اوجوزلق
جدب جیمک فتحیله قتلق معناسنه‌در التخرج فتحتینله ورانک ضمی وتشدیدیله شاکرد صنفه اوکرنوب بشقه چقماق اخترینکا التخرج کناهدن
اجتناب ایتمک دیدوکی غلطدرکوباکه تحرجدن غلط ایتمشدر حاء مهمله ایلکه تحرج حرجدن اجتناب ایتمک معناسنه‌در تامکی الخریج خانک کسری
ورانک کسری وتشدیدیله بشقه چقمش شاکرد یقال هو خریج فلان علی فعیل عینین بمعنی مفعول المخرجة شول ناقه‌درکه آکنک دوه
اولا یقال ناقة مخترجة اذا اخرجت علی خلقة الجمل الخرج هکبه خرجینه معناسنه عربی‌در عجمدن نقل ایلدلر الخرجة خانک کسری ورانک فتحیله خرجک جمعی
مثل جحر وجحرة وجحرات ادخی ساکی اولدوغی دکه دیرلر الخراج حانک ضمیله شول نسنه درکه بدنده چقار چبان قسمندن الخرجة خانک
ضمی ورانک فتحیله همزه وزنی اوزره کثیر الخروج اولان کمسنه یقال رجل خرجة ولجة ای کثیر الخروج والولوج الخارجی شولکمسنه‌درکه اولوتکوهنره
اصلنده یوغیکن بنو الخارجیة عربدن برقومدرکه انلره نسبت اولنده خارجی دیرلر ام خارجة برعورتدر بجیله دن که قبایلدن چوق
قبیله انلردن تولد ایتمشدر اکا نکاح سرعتلو اولدیغچون عقد نکاح عادتنده خطب دیرلردی اولدخی نکح دیردی پس زمان جاهلیتده عقد
نکاح بوکلمه رسم اولمشدر خارجه مزبور عورتک اوغلیدر وخارجه‌نک باباسی کیم ایدوکی مروی دکلدر بعضلر ایتدی اولبکربن
یشکربن عدوان بن عمرو بن قیس غیلان‌دندر ومنه قولهم اسرع من نکاح ام خارجة الخرج فتحتینله سواد ایله بیاض جمع اولمق الاخرج
اول لون ایله ملون اولان نسنه یقال کبش اخرج وظلیم اخرج ای بین الخرج وکبش قیون کی ارککنه وظلیم دوه قوشنک ارککنه دیرلر الاخراج
والاخرجاج قوینک وغیرینک ایاقلری دیوکرای اق اولمق تقول اخرجت النعامة اخرجاجا واخراجت اخریجاجا اذا اصابت
خرجاء یعنی دکلر اولنان دوه اوزره الاجه اولسه الخرجاء اوچک مونثی الخرج خانک فتحی ورانک کسری ومدیله براوینک کبی در
خراج خانک فتحی وجیمک کسری اوزره دبناسیله قطام کبی ذکر اولنان اوینه اطلاق اولنور المخارجة برمعنیله وقعه ایدیشوب
برلشدیبی بولشمک مناهده یاالاهمام معناسنه بومقامده صاحب صحاحک مخارجه انکشتان دوی کبی ذدلن بوقت جنک
تخارج دوکروه روی بردوی جنک کردن دیدوکی سهودر غالبا جوهری‌نک مخارجه‌یی مناهده ایله تفسیر ایتمسندن ناشی اولمشدرکه
مناهده مخاصمه دخی دیرلر مساهمه دیدکلری کبی ومراد جوهری معنای ثانیدر اولدکلر التخارج بولداشلرینک نفقه سنه
برابر نفقه چیقرمق تناهد معناسنه المخزنج میمک ضمی وزانک فتحیله برنسنه وسعتلو اولمق یقال عیش مخزنج ای واسع وفی الحدیث
انه کره السراویل المخزنجة وایتدیلر مخزنج شول ایاقدرکه پاچه‌سی ایاق اوقسنه دکمه الخزرج علی وزن جعفر بریلک اسمی در
قالیتدی خزرج بریلدرکه اکا جنوب دیرلر لاینصرف وانصار کبیله لرنکا بی دکه انلره اوس وخزرج دیرلر واوس وخزرج قیله
نام عورتک اوغلاریدرکه مزبورلر اناری نسبت اولنمشدر وانلر حارثه بن ثعلبه‌نک اوغللریدیر ارن الخفج خانک وفانک فتحیله
دوه‌یه صلوبندن برنوع مرضدر الاخفج همزه‌نک فتحی وخانک سکونیله اصمعی ایتدی اخفج شول دوه‌درکه ایاقلری یردن قالدرمدن اول
ایاقلری دترتیوب حرکت ایده یقال خفج خفجا من الرابع خفاجه خانک فتحیله بنی عامردن برقبیله در الخنفج خانک وفانک ضمیله کثیر اللحم
اولان کمسنه الخنافج کذلک خانک فتحی وفانک کسریله بعینه یقال غلام خنفج وخنافج اذا کان کثیر اللحم الخلج خانک فتحی ولامک سکونیله
چکوب قوپرمق یقال خلجه یخلجه خلجا من الباب الثانی ودوه‌نک ولدنه مه دن کسمکه دخی دیرلر یقال خلجت ای فطمت ولدها وخلج کوز ایله
امکه دخی دیرلر یقال خلجه بعینه ای غمزه ومشغول قلمق معناسنه ده کلور یقال خلجنی کذا ای شغلنی ویقال خلجته امور الدنیا الاخلاج
کسری وخانک سکونیله کذلک چکوب قوپرمق والاختلاج کذلک بعیناه یقال اخلجه واختلجه اذا اجتذبه وانتزعه واختلاج کوز سکرمک
دخی دیرلر یقال اختلجت عینه الخلوج ضمتینله کوز سکرمک یقال خلجت عینه تخلج وتخلج خلوجا من الباب الاول والثانی اذا طارت الخلج
فتحتینله کمی ایکلیوب ککلرینک وجعنددن شکایت ایتمک یا طول یعنی دن یا کثرت عملدن تقول خلج من الباب الرابع التخلیج فتحتینله ولامک
ضمی وتشدیدیله طاغلوب اول جانبه بوجانبه کتمک تقول لمنه تخلج الملوج فی مشیته ای تمکنک دتمایل یعنی الی وایاغی طاغدوب
جانبه اول جانبه اکلدی التخالج تانک فتحی ولامک ضمیله خاطره برنسنه خطور ایتمک یقال تخالج فی صدری منه شیء وذلک اذا شککت والخلوج
خانک فتحی ولامک ضمیله شول ناقه‌درکه اندن ولدی فراغت ایدوکندن اوتوری سودی از اولا الخلیج خانک فتحی ولامک کسری ومدیله دریانک
بر پارچه‌سی شرم معناسنه شین معجمه‌نک فتحیله دریانک برپاره‌سنه دیرلر وخلیج نهره دخی دیرلر وبعضلر ایتدی خلیج نهرک اکی جانبنه دیرلر
وخلیج ایپه دخی دیرلر حبل معناسنه ابن السکیت ایتدی ایپه خلیج دیلدی زیرا ایپله هرنه بغلنورسه ایلنچکر فخلیج بوکه جماعه دخی دیرلر

جفنه معناسنه وجفنه جیمک فتحی و فانک سکونیله کذلک چناغه دیرلر الخلج خانک و لامک ضمیله خلیجک جمعی و خلج کوچک کمیلره دخی دیرلر سفن معناسنه
معناسنه دیرا خلیج عدولیدن اولان کمی یه دیرلر و عدولی مختیله و داوک سکونیله بر کمی در که عدوله منسوبدر و عدول بحرین ده
بر قریه نک اسمی در و خلج کذلک عربدن بر طایفه نک اسمی در که عدوانده ایدیلر عمر الخطاب رضی الله عنه انلری حارث بن مالک بن نضر بن
کنانه یه الحاق ایتدی و انلره خلج دیدیلر زیرا که انلر عدواندن مختلج اولدیلر یعنی عدواندن ایرلدیلر المخلجة صاغه و صوله
کوندرلی دورتمکه یقال خلجة اذا طعنته طعنة ذات یمین وشمال و مخلوجة اصابت ایدن رأیه دخی دیرلر الخلنج خانک فتحی و لامک فتحیله
بر اغاجک اسمی در فارسی معربدر کویا که خدنگ دن تعریب اولنمشدر و خدنگ شول آغاجه دیرلر که اندن اوق دوزرلر الخلانج خانک
فتحیله خلنجک جمعی در اوق آغاجلری معناسنه الخنج نونک فتحیله سست اولمق فتور معناسنه الخنج حانک فتحی و نونک کسریله سست اولان کمسنه یقال اصبح فلان
خنجا ای فاترا فصل الدال الدیباج دالک کسری و مدیله دیباجه نک جمعی الدبابج دخی دیرلر جمعنده و یا ئین موحده ایله اکر اصلی
مشدد قیلورسک تکثیر دنانیرده بیان اولنور ان شاء الله تعالی و تصغیرنده دخی حال بویله در الدیباجتان ایکی یوز خدان معناسنه
الدبیج دالک کسری و بانک تشدیدیله احد و فرد معناسنه یقال ما بالدار دبیج ای ما بها احد و ابو عبید دبیج جیمله یا خود حا ایله اولمسنده شک ایتدی
و جوهری ایتدی بادیه ده اعرابدن بر جماعته سؤال ایتدکده ما فی الدار دبی دیدیلر بوندن غیری نسنه دیمدیلر و ابی موسی الحامضک خطیله ما بالدار
دبیج یازلمش بولدمکه جیمله ضبط اولنمشدر تشدیدله روایت ایدردی و ابو موسی محمد بن سلیمان در که ثعلبک اصحابندن ایدی الدجة دالک ضمیله
زیاده قرانلغه دیرلر ظلمت معناسنه الدیجوج دالک فتحیله قره اولان نسنه یقال لیلة دیجوج ای مظلمة الدجوجی کذلک دالک فتحی و جیمک ضمی ایله
قره کوک دیمک اولور یقال لیل دجوجی اذا کان مظلما و دجوجی یاء ده قره اولان نسنه یه دخی دیرلر یقال بعیر دجوجی و ناقة دجوجیة
ای شدیدة السواد الدجوجاة دالک و جیمک فتحیله شول ناقه یه دیرلر که یردن یاپه اولا المدجج و المدجج میمک ضمی و جیمک فتحی و کسریله
سلاح کیمش معناسنه یعنی سلاح معناسنه کافک تشدیدیله التدجج فتحیله جیمک ضمی و تشدیدیله سلاح کیمک تقول تدجج فی شکته ای دخل
فی سلاحه کأن تغطی بها یعنی کویا که اسلحه استتار ایتمشدر و شکة شینک کسری و کافک تشدیدیله سلاح معناسنه الدجیج علی وزن الکریم کوک بولوتلو
اولمق یقال دججت السماء تدجیجا اذا تغیمت الدجج دالک فتحی و جیمک کسریله و الدجان فتحیله یر اوزره آهسته یوریمک یقال مر القوم یدجون
علی الارض دجیجا و دجانا من الباب الثانی اذا کانوا یدبون فی السیر ابن سکیت ایتدی دجول دیمزجه جماعت مرتبه سنه وارمایه یعنی
بیمه واحده ... الداجة شول جماعتدر که آهسته یوررلر الداج حجاجه معین اولان کمسنه لر و عربلرک بو قولوندن که دیرلر
هم الحاج و الداج یعنی بونلر حجاج و حجاجه معین اولان کمسنه لردر که کیراجیلردن و غیریلردن و حدیث شریفده دخی بویله در هؤلاء الداج و لیس
بالحج اما شول حدیث شریفده که ما ترکت من حاجة و لا داجة بیورلشدر جیمک تخفیفیله داجه حاجه نک اتباعندن در ذکر اولنان معنایه
دکلدر الدجاج دالک فتحی و جیمک تخفیفیله طاوق دیدکلری معروف قوشدر و بونده دالک فتحی افصحدر کسرندن الدجاجة دجاجک واحدی
مذکر و مؤنثه شامل در زیرا تانک دخولی بر دره وحدت ایچوندر حمامه کبی بطه کبی و دجاجه بر کولک ایپکه دخی دیرلر الدجدجة دالینک فتحی
و جیمک سکونیله دخی جایزدر تقول دجدجت بالدجاجة اذا صحت بها و کیجه قرانکو اولمغه دخی دیرلر یقال دجدج اللیل اذا اظلم الدحرجة
دالک فتحی و حانک سکونیله و الدحراج دالک کسری و حانک سکونیله یوالنمق یقال دحرجته فتدحرج المدحرج مدور معناسنه الدحروجة دالک ضمی
و حانک سکونی و رانک ضمیله شول یوالق در که انی جعل دیدکلری بوجک یوالر فندق اسلوبنده الدروج دالک ضمیله یوریمک یقال درج الرجل و الضب
یدرج دروجا من الباب الاول اذا مشی و کندی یولنه کتمکه دخی دیرلر یقال درج ای مضی لسبیله و انقراض معناسنده کلور یقال درج القوم
ای انقرضوا و اهلاک معناسنده کلور یقال اکذب من دب و درج ای اکذب الاحیاء و الاموات و کذا درن صکره نسلی قلمق معناسنه ده
کلور یقال درج الرجل اذا لم یخلف نسلا و یلغام اولوب ناقه طوغورماقده دخی دیرلر یقال درجت الناقة اذا جاوزت السنة و لم تنتج
الادراج همزه نک کسریله کذلک ناقه یل کچوب طوغورمامق و بر نسنه یی دورمک تقول ادرجت الکتاب اذا طویته المدراج میمک کسری و دالک
سکونیله تمام سنه ده طوغورمق عادتی اولان ناقه الاندراج همزه نک کسری و نونک سکونیله انقراض معناسنه مثل المدروج التدریج علی وزن
التفعیل و الاستدراج همزه نک و تانک کسریله بر نسنه یه درجه درجه قریب ایتمک یقال درجه الی کذا و استدرجه یعنی ادناه منه علی التدریج
فتدرج التدرج شاوزن التکلف درجه درجه بر نسنه یه یقین وارمق الدروج دالک فتحی و رانک ضمیله شول یلدر که غایت سرعتله کچه
یقال ریح دروج و قدح دروج و قدح قافک کسریله اوق معناسنه در المدرجة میمک فتحی و دالک سکونیله مذهب یعنی یول معناسنه الدرج فتحتینله

خلج
دبج
دجج
درج

طریق یقال خل درج الضب ای طریقه لئلا ... بین قدمیک فتنتفخ یعنی تاکه قدمیک ما بینی کرمکله منتفخ اولمیسن غالبا ایلد زعم یوریمش
و درج درجه نک جمعی دخی کلور و درج شول نسنه یه دیرلر که انده یازی یازلور یقال انفذته فی درج الکتاب ای فی طیه الادراج همزه نک فتحیله
درجک جمعی در و منه قولهم رجعت ادراجی ای رجعت فی الطریق الذی جئت منه و ادراج القلم معناسنه ده کلور یقال ذهب دمه
ادراج الریاح ای هدرا الدرجة فتحتینله نردبان مرقات معناسنه و درجه طبقه یه و مرتبه یه دخی دیرلر الدرجات جمعی الدرجة دالک
ضمی و رانک ضمیله همزه وزنی اوزره درجه ده لغتدر که درجه مرقات معناسنه در کما الان مرور ایتدی و درجه کذلک شول قوشه دیرلر که کندی
سیاه و قناتلرینک ایچی و طاشی بوز اولا بوغرتلق دیدکلری قوش قطا کبی الادرجه نک بونی فی لطیفه رکه در الدرج دالک فتحی و رانک سکونیله
شول شیء درکه انده یازی یازیله نتکم درجه ده ذکر اولندی الدرج دالک ضمیله عورتلرک خردوات قودقلری قوتی حفش النساء معناسنه
الدرجة کذلک دالک ضمیله شول نسنه در که دوررلر دخی انی ناقه نک فرجنه صوقرلر اندن صکره اخراج ایدوب ناقه یه قوخولدرلر تاکه ناقه انی
ولدی ظن ایدوب اکا ولدی کبی میل ایده بونی اکثریا ناقه نک ولدی صاریج اولدقده ایدرلر و ابو زید ایتدی مجال بر ناقه یه آخر
ناقه نک ولدن ارزینک دلسه لر ناقه نک بورنی و کوزلرن بغلرلر اندن صکره فرجنه بر پاره سنده دوررلر صوقرلر و بر قاچ کون انی
اول حال اوزره ترک ایدرلر پس انی طوغرملو ناقه بو دکلی کبی یورتوب اندن صکره بورنندن اولیانغی چوزرلر و اول حالده اوک
ایچون بورنلرده احشا ایدرلر و اول انی ولدی ظن ایدوب اکا میل ایدر پس اول نسنه یی که کوزن بغلمشلر دی اکا غمام دیرلر غین معجمه نک
کسریله و شول نسنه یی که بورننه بغلمشلر دی صقاع دیرلر صاد مهمله نک کسریله قافله و شول نسنه یی که فرجنه صوقمشلر دی اکا درجه دیرلر
الدرج دالک و رانک فتحیله جمعی کلور الدراج و الدراجة دالک ضمی و رانک تشدیدیله تراج دیدکلری قوشدر مذکر و مؤنثه اطلاق اولنور فحینئذ ذکر
اولنان قوشه حیقطان دیرلر حاء مهمله نک فتحی و یانک سکونی و قافک دخی فتحیله مذکره مخصوص اسم اولور که ذکر اولنان قوشک مذکرینه
حیقطان دیرلر المدرجة میمک فتحی و دالک سکونی و رانک فتحیله شول یره دیرلر که انده تراج دیدکلری قوشک چوقی اوله الدراجة دالک فتحی و رانک
تشدیدیله طواجق دیدکلری نسنه که صبیلر اوکن ایچنه قورلر دخی یوریمک اوکره دلر دراج کذلک دالک فتحیله بر موضعک اسمی در الدعج فتحتینله
کوزنک زیاده قره اولوب واسع اولمسی در الدعجاء دالک فتحی و عینک سکونی و الفک مدیله زیاده قره اولوب واسع اولان کوز یقال عین دعجاء
و محاق کیجه لرینک اولنه دعجاء دیرلر که یکرمی سکزنجی کیجه در و ایکنجیسنه سرار دیرلر سینک کسریله اوچنجیسنه فلته دیرلر فانک فتحیله
و تاء مثناة ایله که اوتوزنجی کیجه در الادعج همزه نک فتحی و دالک سکونیله رجال طایفه سندن قاره اولان کمسنه الدعلجة دالک فتحی و عینک سکونیله
کیدوب کلمه ده تردد ایتمک و دعلج عامر بن طفیلک فرسنک اسمی در الدلج فتحتینله اسمر کیجه نک اولنده سیر ایتمک معناسنه الدلج و الدلجة اولده دالک ضمی
و لامک سکونیله و ثانیده فتحتینله برهة من الدهر کبی در و برهة من الدهر تحولیله معناسنه در الادلاج همزه نک کسری و دالک سکونیله کیجه نک اولنده
سیر ایتمک یقال ادلج القوم اذا ساروا من اول اللیل الادلاج دالک تشدیدیله کیجه نک آخرنده سیر ایتمکدر الدلجة دالک فتحی و لامک سکونیله
و الدلجة دالک ضمی و لامک سکونیله اسمی الدالج لامک کسریله شول کمسنه در که قویی باشندن قوغایی حوضه ایلدوب دوکر الدلوج ضمتینله
مصدر در یقال دلج یدلج دلوجا من الباب الاول المدلج میمک فتحی و دالک سکونی و لامک فتحیله قوغا ایلدوب دوکجک یر المدلجة کذلک میمک
و لامک فتحی و دالک سکونیله بمعناه المدلج میمک ضمی و لامک فتحیله کنانه دن بر قبیله در که قیافت بیلن کمسنه لر انلردن در الدولج آهوسانغی اولان
و آهو یه بکزر جانورلرک یتاغی اولور کناس الوحش معناسنه تولج کبی و دولج اغاجلردن و پیر قلردن یاپلمش اوه دیرلر ده دولج یر التنده
اولان یره دخی دیرلر زیرزمین معناسنه الدموج ضمتینله بر نسنه کیروب انده یرلشمک یقال دمج الشیء یدمج من الباب الاول اذا دخل فی الشیء
و استحکم فیه الاندماج همزه نک کسری و نونک سکونیله و الادماج همزه نک کسری و دالک تشدیدیله الادماج بتشدید المیم بعد الراء المکسورة
بونلرک جمله سی بر نسنه یه داخل اولوب انده مستتر اولمقدر المندمج میمک ضمی و نونک سکونی و میم ثانیه نک کسریله ید و قرا اولان نسنه التدامج
قرانکو مظلم معناسنه المدامجة میمک ضمی و ... فتحیله و میمک ضمیله بر قاچ کمسنه بر برینه معاونت ایتمک یقال تدامجوا علیه ای تعاونوا الدامج
ثانی مکتنفیله بر کمسنه ایله مدارا ایتمک و ایکی یوزلولک ایتمک الدماج دالک ضمیله اتحاد ده ... یقال الصلح الدماج اذا کان فی خفاء و بعضلر
ایتدی صلح دماج شول صلح درکه تام اولوب محکم اولا الادماج همزه نک کسری و دالک سکونیله بر نسنه یی بر نسنه نک ایچنه دورمک تقول ادمجت
الشیء اذا لففته فی ثوب المدمج میم اولی نک ضمی و ثانیه نک فتحیله درج اولان نسنه در که دوز اولوب هموار اولا و مدمج اوقه دخی دیرلر
قدح معناسنه الدملوج دالک ضمی و میمک سکونیله بازوبند معضد معناسنه الدملج دالک و لامک ضمیله بمعناه الدمالیج دملوجک جمعی المدملج

دعج
دلج
دمج

بیمکجی ولامک فتحیله صیرتمق اولوب هموار اولان یول الدهجة یاشلو کسنه نک یوریسی شول یاتنی یوقاغلو کسنه نک یوریسی کبی جمع ایتدی
دوه نک اوفاجق ادملیه سرعتله یوریمسنه دخی دیرلر یقال دهج یدهج الدهاج دالک ضمی ونونک کسریله شول دوه در که ایکی
هرکیجی اولا بیر فالج معناسنه بواصلنده فارسی در معربدر الدهنج جعفر وزنی اوزره برجوهردر که زمرد کبی در فصل الذال
الذاج ذالک فتحی وهمزه نک سکونیله برصولغده چکوب ایچمک یقال ذاج الماء یذاجه ذاجا اذا جرعه جرعا شدیدا احمی ایتدی ذاج قربه یی
بر توق معناسنده کلور تقول ذاجت السقاء من الباب الثالث اذا خرقته کذلک ذاج دیرلر قربه نک ایچینه او فورمکه یرتلمسی در
الانذاج همزه نک کسری ونونک سکونیله وهمزه ثانیه نک مدیله انفعال وزنی اوزره قربه یرتلمق یقال انذجت القربة اذا تخرقت فصل الراء
الرباجة رانک وباء موحده نک فتحیله حماقت معناسنه ومنه قول الشاعر لم ابرج ای لم ابلد الرباجی رانک فتحی وجیمک کسری ویانک
تشدیدیله شول کسنه در که اشدن کلندن زیاده اوکنه یقال الرجل یباجی یفخر باکثر من فعله الارتاج همزه نک کسری ورانک سکونیله وتانک
... قپو قپامق تقول ارتجت الباب وارتاج ناقه ادککنک منیسی اوزده رحمی بغلامغه دخی دیرلر وتاوغک قارنی یومورده ایله طولماغه دخی دیرلر
وارتاج قادی قراءته قادر اولمامغه دخی دیرلر یقال ارتج علی القاری علی مالم یسم فاعله اذا لم یقدر علی القراءة کانه اطبق علیه کما یرتج
اذا اغلقته المرتاج میمک کسریله ورانک سکونیله قپو بغلایجق الت مغلاق معناسنه الارتاج همزه نک کسری ورانک سکونیله یعنی الارتاج
یقال ارتج علیه اذا لم یقدر علی القراءة ولا تقل ارتج علیه بالتشدید الرتج برکشینک کلامی سلامت اوزره اولماق یقال رتج الرجل فی
منطقه بالکسر اذا استغلق علیه الکلام الرتج فتحتیله بیوک قاپو باب عظیم معناسنه الرتاج رانک کسریله بعینه ومنه رتاج الکعبة بعضلر ایتدی
رتاج شول بغلو قاپودر که ایچنده برکوچک قپوجق اولا المراتج میمک فتحیله شول یوللردر که طار اوله الرج تحریک ایتمک یقال
رجه یرجه رجا من الباب الاول اذا حرکه وزلزله الرجاء رانک فتحی وجیمک تشدیدیله والفک مدیله ادجی بیوک دوه عظیم السنام
الرجرجة رالرک فتحی وجیمک سکونیله دحرجه وزنی اوزره اضطراب ایتمک یعنی حرکت ایتمک الارتجاج همزه نک کسری ورانک سکونیله بعینه
یقال ارتج البحر وغیره اذا اضطرب وفی الحدیث من رکب البحر حین یرتج فلا ذمة له یعنی بحرک امواجی مضطرب اولسه انوکچون
امان یوقدر الترجرج فتحتیله جیم اولک سکونیله کلوب کتمک یقال ترجرج الشیء اذا جاء وذهب الرجرج مترجرجک صفتی در
الرجراجة مترک اولوب بطوران نسنه یقال کتیبة رجراجة کانها تمخض خاء معجمه وضاد معجمه ایله حرکت ایتمکه دیرلر ورجراجه دخی شول
کسنه در که بیابات سمزلکندن او دزنده اولان اتی متحرک اوله الرجرجة رالرک کسریله حوضه باتی قلان صودر که بولانق اوله وشول
ثریددر که غایت چرب اوله الرجج رالرک کسری وجیمک سکونیله براوتک اسمیدر الرجاج رانک فتحی وجیمک تخفیفیله ارق اولی قیونلر
الرجاجة کذلک رانک فتحیله رجاجک واحدی یقال نعجة رجاجة ای مهزولة ونعجه نونک فتحیله دیشی قیونه دیرلر ورجاج خلاینک
ودوه لرک ضعیفلرینه دخی دیرلر الرمج فتحتیله شول نسنه درکه قوزی نک وقولنک قرنندن چقر عقیب ولادتنده نسنه اکل اغزدن
آولدیغی انلرک ابتدا خروج ایدن نجاستنه درج دیرلر صبی نک ابتدا خروج ایدن نجاستنه عقی دیدکلری کبی عینک کسری وقافک سکونیله
الیرنج والارنیج قره دری جلد اسود معناسنه فارسیدن معربدر وزنی دیلنده صغرینک کنارندن چقان یومرنه ذنده دیرلرکه
ترکی دیلنده قوجیی دیدکلری ابن السکیت ایتدی ربذج دیرلر همزه نک حذفیله الارتعاج همزه نک کسری ورانک سکونیله دترمک
ارتعادکبی الرعج رانک فتحی وعینک سکونیله والارعاج همزه نک کسریله برقک بربری اردنجه یلدرمسی یقال ارعج البرق ارعاجا اذا
تتابع لمعانه الارتعاج همزه نک کسری ورانک سکونیله کثرت ماله وکثرت عدده دیرلر یقال ارتعج عدده وطولمق معناسنه ده کلور
یقال ارتعج الوادی اذا امتلاء الرانج نونک کسریله هندستان قوزی جوزی هندی در بو لغتی عربی ظن اتمزم الرواج فتحیله متاع
مرغوب اولمق یقال راج الشیء یروج رواجا اذا نفق یعنی صاتلوب التماسنه رغبت اولنسه الترویج علی وزن التکریم رواج ویرمک
یقال روجت السلعة والدراهم المروج میمک ضمی ورانک کسری وتشدیدیله رواج ویریجی الرهج فتحتیله توز غبار معناسنه الارهاج
همزه نک کسری ورانک سکونیله توز قوپرمق یقال ارهج الغبار اذا اثاره الرهجة سیردن برنوعدر وبو فارسی معرب اولمشیدر
فصل الزاء الزبرج زانک ورانک کسریله زینت درکه نقش اولسون کرک جوهر اولسون المزبرج میمک ضمی وزانک فتحیله
مزین معناسنه یقال زبرج مزبرج ای مزین وبعضلر ایتدی زبرج التودند ودرج شول بوفقه بلوتدرکه اننده نوع حمرت اوله الزج رانک
ضمیله درسک کبی ودبی زج شول دموده دیرکه کوندرک اشغه اوجندن اولور الزجة زانک کسری وجیمک فتحیله زجک جمعی الزجاج

کذلک زانک کسریله جمع در وزجک جمعنده ازجه دخی دیرلر الازجاج همزه نک کسری وزانک سکونیله کوندرک اشغه اجن دمور ایلمک یقال ازججت الرمح
المزج میمک ضمی وزانک فتحیله دمور لنمش کوندر الزج زانک فتحیله کوندره دمر ایله دور تمک یقال زججت الوازجة زجا من الباب الاول اذا طعنته بالزج
المزجج میمک فتحی وزانک سکونیله کوندره دمر ایله دور تلن کسنه المزج میمک کسریله قصه کوندره دیرلر مزراق کبی الزجج فتحیله قاشی انجه اولوب
اوزون وقلماغه دیرلر الازج همزه نک وزانک فتحیله شول رجلدرکه قاشی انجه واوزون اوله والازج سیرکک دملویه دخی دیرلر یقال ظلیم ازج ونعامه
زجاء ونعامه نونک فتحیله دوه قوشی وظلیم دوه قوشنک ارککنه دیرلر التزجیج علی وزن التکریم عورت قاشی انجه واوزون ایتمک یقال زججت
المراة حاجبها اذا دققته وطولته قال الشاعر وزججن الحواجب والعیون ای وکحلن العیون کما قال الشاعر علفتها تبنا وماء باردا ای
وسقیتها ماء باردا الزجاجة صرچه ضم زا ایله الزجاج زانک ضمیله والزجاج فتحیله والزجاج زانک کسریله زجاجه نک جمعی در وزجاج
زانک کسریله زجک جمعی کلور که کوندر دبی معناسنه الازعاج همزه نک کسری وزانک سکونیله برنسنه یی دغلاوب یرندن قوپرمق یقال ازعجه ای اقلعه
وقلعه من مکانه الانزعاج قوپمق یقال انزعج بنفسه المزعاج میمک کسریله شول عورتدرکه بریرده قرار ایتمیه الزلج والزلج زانک فتحی ولامک سکونی
وفتحیله طایغمق یقال لکان زلج وزلج ای زلق وزلج خفیفا دخی دیرلر یقال زلج یزلج من الباب الثانی اذا خف علی الارض الزلیج زانک فتحی
ولامک کسری ویاء ایله خفیف ولمق زلج معناسنه مصدردر کذلک یقال زلج یزلج زلیجا اذا خف علی الارض التزلج فتحتیله ولامک ضمی وتشدیدیله
صیر تمق اولمق تزلق معناسنه الزالج لامک کسریله شول اوقدرکه غایت صیرتمق اولمغین یایدن تیز چقه یقال سهم زالج ترلج علی القوس المزلج
میمک ضمی ولامک تشدیدیله قلیل معناسنه یقال عطاء مزلج ای دنی قلیل ودنی واوک فتحی وتاء مثناتک کسری وحاء مهمله ایله حقیر وقلیل معناسنه در
ومزلج شول کسنه یه دیرلرکه برقومه لاحق اوله وانلردن اولمیه المزلاج میمک کسریله کلید در مغلاق معناسنه الازلاج الله اچلور مغلاق
مفتاحدن غیری ایله اچلماز تقول ازلجت الباب اذا اغلقته ومزلاج شول عورتدرکه صوری ارق ولا تقول هو مزلاج اذا کانت رسحاء
ورسحاء راء مهمله وسین مهمله وحاء مهمله ایله ذکر اولنان صفتله موصوفه ولان عورت الزمج زانک فتحی ومیمک سکونیله شکی طولدرمق
تقول زمجت القربة من الباب الثالث اذا ملأتها الزمج فتحیله غضب معناسنه المزمئج میمک ضمیله ومیم ثانیه دن صکره همزه مکسوره ایله
غضبناک اولان کسنه یقال مالی اراک مزمئجا ای غضبان الزمجی زانک ومیمک کسریله وجیمک تشدیدی وفتحیله والفک قصریله قوشک قویروغی
دبی اصل الذنب معناسنه زمکی کبی وزنا معنا الزمج زانک ضمی ومیم شدده نک فتحیله خرد وزنی اوزره برقوشک اسمیدر که اکا دوه برادران
دیرلر وترکی دیلنده الزانج زانک فتحی وسکون همزه ایله وجیم بیمله کوتری دیمک اولور یقال جاء فی القوم بزاجهم ای باجمعهم وتقول اخذت
الشیء بزانجهم وزانجه اذا اخذته کله ومنه شاء ابن السکیت دن بویله نقل الیمش در الزنج زانک فتحی ونونک سکونیله قرارلردن بر طایفه در
الزنوج ضمتیله جمعی کلور ابو عمرو ایتدی زنج زانک کسریله وزنجی دخی یا ایله زنج معناسنه در لغتدر الزنفلیجة کنفه شبیه در وکنف کافک
کسریله در ذیلر التلرین قودقلری توبره وچوبانلر حواجین قودقلری دغرجق وبو فارسیدن معربدر اصطلاحنده بیله در اکرسی لامی
یا اوزره تقدیم ایدرسک لامی مکسور ایدوب ماقبلی مفتوح قیلورسن وزنفلیجه دیرسن الزوج ایشکه احد زوجینه اطلاق اولنور
عورتکه دوجی اری وارک دوجی عورتیدر قال الله تعالی اسکن انت وزوجک الجنة دکاماده اولورکه عورته زوجة دخی دیرلر وزوج عدد معنوده
مقابلیدر یقال الزوج وفرد کما یقال شفع او وتر اوزوج دیرلر یقال هما زوج نتکیم هما سیان وهما سواء دیرلر وتقول اشتریت
زوجی حمام وانت ترید ذکرا وانثی وتقول عندی زوجا نعال وقال تعالی من کل زوجین اثنین وزوج نمطه اوزره اورتلن اورتیه
دخی دیرلر التزویج علی وزن التکریم جفتلندرمک التزوج فتحیله وواوک ضمی وتشدیدیله جفتلنمک یونس ایتدی زوجته امراة
وتزوجت بامراة کلام عربدن دکلدر وباری تعالینک وزوجناهم بحور عین دیدوکی مؤولدر قرناهم بهن معناسنه در
خدای تعالی نک احشروا الذین ظلموا وازواجهم دیدکی قولنده نظرکه ازواج بوندن قرنا معناسنه دردیدی وفرا ایتدی تزوجت بامراة
ازدشنوءه لغتی در وازدشنوءه یمنده برقبیله نک اسمی در نتکم مرور اندی المزواج میمک کسری وزانک سکونیله تزوجی چوق عورت
التزاوج تانک فتحی وواوک ضمیله والمزاوجة میمک ضمی وواوک فتحیله والازدواج همزه نک ودالک کسریله تزوج معناسنه در الزاج قره بویه
فارسیدن معربدر اصطلاح ذاک در الزیج زانک کسریله بنالر قوللندقلری ایپ که بنا طوغری یاپلسون دیو چکرلر معرب معناسنه ده ایتدی
بو لفظ عربیمی در یاخود معربمی در معلوم دکلدر فصل السین السبجة سینک ضمی وبانک سکونیله سیاه کلیم التبج
تانک فتحی وسینک دخی فتحی وبانک ضمی وتشدیدیله سیاه کلیم کیمک یقال تسبج الرجل اذا البسه السبج فتحتیله قره بونجق فارسیدر

السبج والسبجة بیاسز دیکز کوملک بغیر معناسنه و بو دخی سبیج کبی معربدر و بونک اصلی لسان فارسیده شبی در و شبی شول کوملکه دیرلرکه اوکلوبیله یا قورلو السبابجة سینک فتحی و باء ثانیه نک کسریله سند ولایتندن بر قومدر بصره ده زندان ضبط ایدرلردی واحدی اولان ها بجمله حچیل و نسبتلیجون کلشدر البج سینک فتحی و جیمک تشدیدیله لینت اولق یقال السبج یتسج من الباب الاول اذا رق یابجة منه من الغایط دیوار صواغنه دخی دیرلر یقال سبج الحایط ای طینه المسبجة میمک کسریله دیوار صواغیجی آلتکه اغاجدن اولور البیجة والبیجة حرفا ذکر فتحیله البجاج سینک فتحی وجیمک تخفیفیله شول سوده دیرکه صویی چوق اولوب صوبق اوله ده نهایت مرتبه ده اوله البجیج علی وزن جنوز شول بیردکه نه قتی بک و نه قتی یومشاق اوله و بجیج شول کونه دیرکه نه آسی اوله و نه صوغوق اوله و فی الحدیث الجنة بجیج البج سینک فتحی و حانک سکونیله والانجاج دخی صوبق و دری صویولق یقال بجحت جلده من الباب الثالث فانبجح ای قشرته فانقشر و یقال اصابه شیء فنبج وجهه یعنی اکا بر نسنه دوقنوب یوزنک دریسن صویدی البج تحتیتله صیرق و بر قدر اطبا قتنده موروفدر و بناله بج یعنی اوکلا صیرق یاخود مرض مذکور واد در التبجج والتبجح علی وزن الکریم والتکرم صویوق و صیطمالق کثرة دلالت اتوتون ایچون تشدیدا ولندی المبج میمک ضمی سینک فتحی و حانک تشدیدی و فتحیله ایکه المرش یقال جاد مسبج ای معضض و کدح و تکدیح طرماغه دیرلر البجاج سینک فتحی و حانک تشدیدیله شول ده و ه دیرکه ایاغیله یری طرملر یقال بعیر بجاج ببیج الارض بخفه السدج سینک فتحی و رانک سکونیله ایو الاسراج همزه نک کسری و سینک سکونیله آت ایرلمک یقال ارجت الدابة السریجیات سینک ضمی و رانک فتحیله تصغیر و زنی او وزره واحدیده یاء مشدده ایله احمد ایتدی شول قلیجلر دکه سریج ادلو قلیججیه نسبت اولنور و کاه بعودکر بورنی تشبیه اولنور دیو ذکر ده و لغزکده السراج سینک کسریله چراغ که موروفدر و کاه اولورکه کونشه سراج دیرلر المسرجة میمک و رانک فتحی و سینک سکونیله شول نسنه دکه اکا فتیل و یاغ قورلر السرجوجة سینک و جیمک ضمیله طبیعت و طریقت معناسنه احمد ایتدی بحکه قومک اخلاقی برابر اولسه هم علی سرجوجة واحدة دیرلر السفج سینک و فانک فتحی و نونک تشدیدیله شول دوه قوشنکه ارککنه دیرلرکه خفیف اولوب تیز یوردر اولا و بو خماسیده ملحق در حرف ثالثک تشدیدیله السلج سینک فتحی و لامک سکونیله والسلجان سینک و لامک فتحیله بر نسنه یی یوتمق یقال سلجت اللقمة بسلجها من الباب الرابع اذا ابلعها و قولهم الاکل سلجان والقضاء لیان یعنی یچی برکسنه برکسنه دن بر نسنه یی دین ایدینوب اکل اتسه و صاحبی طلب اتدکده یوز دوندروب آکلمز رسه بوبیله دیرلر و دوه سلج دیکل مروف اولان او تلر او تلامغله اسهال دخی دیرلر علی سیج و السلج سینک ضمی و لامک فتحی و تشدیدیله بر اوتدر که انی دوه او تلر السلج سینک فتحی و لامک سکونیله والسلوج ضمتیله دوه نک سلجی اوتی او تلامغله ایچی یوزم اولوب اسهال اولق یقال سلجت الابل تسلج من الباب الاول اذا استطلقت بطونها عن اکل السلج السمحة سینک فتحیله قبح معناسنه یقال سمج الشیء بالضم سماجة السمج سینک فتحی و میمک سکونیله مثل ضخم فخم قبیح معناسنه یقال سمج فهو سمج کما یقال ضخم فخم یا غلی و قبیح الطعم اولان سوده دخی دیرلر السمج میمک کسریله سمج ده لغتدر یقال سمج فهو سمج کما یقال خشن فهو خشن السمیج علی وزن فعیل لغة فیه ایضا یقال سمج فهو سمیج کما یقال قبح فهو قبیح و سمیج زیاده یاغلو اولوب قبیح الطعم اولان سوده دخی دیرلر السماج سینک کسریله سمیجک جمعی یقال قوم سماج مثل ضخام الاستسماج علی وزن الاستفعال قبیح عد اتمک السمهج علی وزن جعفر والسملج علی المزبود هانکسیوز اولورسه زیاده سیله یاغلو اولمغین خبیث الطعم اولان سوده السمج شول لحیه دیرکه دکا ارقه سی اوزون ولا طویل الظهر معناسنه و اندن دخی حلال بوبیله در مزبوردرکه مذکور لری ایچون اطلاق اولنمز السمرج فتحتیله و رانک تشدیدیله والسمرجة اوچ کره خراج جمع اتمک فارسیدن تعریب اولنمشدر السملج فتحتیله و لامک تشدیدیله خفیف معناسنه دخی بو حرف ثالث تشدیدیله ملحق خماسیدر الحاق الخیش سماج بجرده برجز یومک ایچیدر که اکا ماش ماهیچه دیرلر انی تعریب ایدوب سماهج دیشلردر الساج بر نوع اغاجدر که هند دن کلور داشیل بردیه دخی دیرلر السیجان جمعیدر سواج سینک ضمیله بر موضعک اسمیدر السیهج علی وزن جنون شدید معناسنه یقال ریح سیهج ای شدیدة السیهوج سینک فتحی و یانک سکونی و هانک ضمیله ایضا السهج سینک فتحی و هانک سکونیله یل قاتی اسمک یقال سهجت الریح من الباب الثالث و کیجه ایلمسیر اتمکه دخی دیرلر یقال سهج القوم لیلتهم ای ساروا و سهج طیبا ازکه دخی دیرلر یقال سهجت الطیب ای سحقته و روزکار حکم اسوب یری صوبمغه دخی دیرلر یقال سهجت الریح الارض اذا قشرتها المسهج میمک و هانک فتحی و سینک سکونیله یل اسدوکی بر ممر الریح معناسنه فصل الشین الشجة فتحتیله باش یارغی دخی الشجاج شینک کسریله جمعیدر الشج شینک فتحیله باش یارمق یقال شجه یشجه و یشجه شجا من الباب الاول کما و شج کمی در یایی یارمغه دخی دیرلر یقال شجت السفینة البحر اذا شقته و صحرایی یارمغه دخی دیرلر یقال شجت المفازة ای قطعتها المشجج میمک ضمی

و شینک سکونی و جیمک ضمیله والشج شینک فتحی و جیمک کسری و عویله باشی یارلمش کسنه المشج میمک ضمی و شینک فتحی و جیمک فتحی و تشدیدیله بونی اوجیدی شول قاذغه دیرلرکه باشی اغجلو اولا یقال وتد مشجج و شجیج شدد للکثرة الشجة فتحتیله باشک جراحت ظاهر اولدن کسنه و بو شول کسنه درکه باشنک جراحت اثر اتدی ا بلر الشجج شینک فتحی و حانک کسری و عویله قاتر او ادی و قاذغه آوازی الشحام شینک ضمیله معناسه یقال شجج یشجج من الباب الثالث الشجاج شینک فتحی و حانک تشدیدیله اغرجه مرکب یقال البغال بنات شحاج و شحاج بیان اشکنه دخی دیرلر المشج میمک کسری و شینک سکونی و حانک فتحیله کذلک بیان اشکنه دیرلر الشرج فتحتیله قلب کوشه و حلقه معناسنه یقال شرج العیبة لعراها عیبه عینک فتحیله جامه دان معناسنه و عراعینک ضمیله عروه نک جمعیدر قلب معناسنه و شرج کوکده اولان کهکشانه دخی دیرلر و شرج وادی دره ایو لدوغی یره دیرلر الاشراج همزه نک فتحیله شرجک جمعی و شرج بایک یارتقا ایلمی الانشراج همزه نک کسریله بایک یارلمسی یقال انشرجت ای انشقت الشریجة شینک فتحی و رانک کسریله شول بایعه درکه شریج دیدکلری اغجدن ایشلنور و اول شول اغاجدر که اوزونلغنه یاربلور و شریجه شول ظرفه دیرکه خرماچوبندن ایشلنوب ایچنه قاون و اکا بکزر نسنه قورلر الاشراج همزه نک کسری و شینک سکونیله جامه انک قبلیلری بر برینه یچوب یمک تقول اشرجت العیبة اذا داخلت بین اشراجها الاشرج همزه نک فتحی و شینک سکونیله شول طوار دیرکه یومرده لری بیوک اولا یقال دابة اشرج بین الشرج اذا کان احدی خصیتیه اعظم من الاخری الشرج شینک فتحی و رانک سکونیله شول صو قندیسیدر که طاشلو یردن دوز یره اقه الشراج شینک کسریله والشروج ضمتیله جمعی و شرج بر نسنه یه بکزینه دخی دیرلر یقال هذا شرج هذا ای مثله و نوعه ده دیرلر یقال هما شرج واحد ای ضرب واحد و شرج بر موضعک اسمیدر و یعقوب ایتدی شرج بر صویک اسمیدر بنی عبس ایجون و شرج کربچی یتنق دیو لو یرینه دیز مک معناسنه کلور یقال شرجت اللبن شرجا ای نضدته الشرجان شینک فتحی و رانک سکونیله فرقتان معناسنه یقال صبحوا لی هذا الامر شرجان ای فرقتین و هر ایکی رنکه بربرینه مخالف ولا انلوه شرجان دیرلر و فی المثل لوان اسمرا الشریج علی وزن الکریم بری برندن ایراق و تیک خیاطه متباعده معناسنه که ایکمک وسلاللمق دیکه اولور و تشریج قارشدرمق معناسنه دخی کلور التشریج فتحتیله و رانک ضمی و تشدیدیله ایکی نسنه بربرینه قارشماق یقال تشرج اللحم بالشحم ای تداخل الشفاج شینک ضمیله علابطلیچه دینی قیونه دیرلر میش ماده معناسنده علابط قیون سوریسی دیمک اولور و شفادج فارسیدن تعریب اولنمشدر دیو اولدرکه عامه بشبادج دیرلر یعقوب بونی بوبیله روایت اولنمشدر کو یا بو اصلنده یشما دوایدی الشماج شینک فتحی و میمک تخفیفیله شیء حقیر دیمک اولور یقال ما ذقت شماجا ای شیئا و بومک اصلا یو درکه شماج دیوا و دخی بیدکدن صکرا نی بر مزه دیدی الشمج شینک فتحی و میمک سکونیله قضفانی سیرکه تیک که ایکک معناسنه اولور دیقال شمجت الثوب اشمجه شمجا من الباب الاول اذا خطته خیاطة متباعدة الشمجاء شینک فتحی و میمک سکونیله و الفک مدیله تیز یوریدن دوه یقال ناقة شمجاء ای سریعة بنو شمج حرم بن قضاعه نک او غلیدر و بنو شمج بن فزاره نک دخی اسمی درکه دبیانندن در الشمرجة تفعلالی اراق دیکمک یقال شمرج ثوبه شمرجة اذا باعد بین الغرز و اساء خیاطة الشنج شینک ضمیله شول جلدرکه سیرک طوقنمش اولا الشنج فتحتیله دری بورشمق تقبض فی الجلد معناسنه یقال شنج الجلد من الباب الرابع الانشناج همزه نک کسری و نونک سکونیله والتشنج فتحتیله و نونک ضمی و تشدیدیله معناه التشنیج علی وزن الکریم بورشدرمق یقال شنجته انا تشنیجا الشنج شینک فتحی و نونک کسریله دریسی بورشمش اولان کسنه یقال فرس شنج النساء یعنی بودلیندک دریسی بورشمق او لکسنه یقال فرس شنج النساء یعنی بودلیننک دریسی بورشمش اولان اتکه بو انک بو صفتلرنه ندر زیرا قچن اونک بودلرینک دریسی بورشق اولوب شلولانرعا ولسه یعنی بودی اکلرنوب بودری برادیا اولسه ایاقلری کوشکک اولمز کاه اولورکه قرغه تک دصفنده شنج النساء دیرلر و حرق الجناح دیرلر و حرق الجناح حاء مهمله نک فتحی و رانک کسریله قنادی یولنمش دیمک اولور فصل الصاد الصاروج علی وزن الصابون نوره که حرزمه دیدکلری اوندرکه نسا اجایه دخی قارشدرلر اولدر فارسیدن معربدرکه کذلک هر کلمه که انده صاد له جیم جمع اولمش اولا معربدر زیرا صاد و جیم کلام عربده بر کلمه ده واحده ده جمع اولمز الصولجان صادک و لامک فتحیله چوماق در مجن معناسنه فارسیده تعریب اولنمشدر الصولجة صولجانک جمعی العمج فتحتیله قندیل دیکدر رومیدن تعریب اولنمشدر الصمجة واحدی الصنج کذلک صادک فتحی و نونک سکونیله زنج دیدکلری کسنه درکه سازاتلرنده نوره عرب طایفه سی قتنده موروفدر انی برنج دن دوزدلر دخی بر سیزادر مغنیلرلر و اما شول صنج که کر پیله چالر او لعجملره مخصوصدر انی عجملر چالر بونلرکه کلیه دخی معربدر صنجة المیزان کذلک صادک فتحیله و نونک سکونیله ترازوکوزی

ضجج ضرج ضوج طبج عبج عجج

كفه سى ميزان معناسنه بودخى معربدر ابن سكيت ايتدى شجة الميزان دنلمز شينله الصريج صادك كسريله شول اچقور يردركه قوى
كبى اك صوچغ اولور دوا ايدرلر عامه تجربه ايدوب صهريج ديرلر نونله الصهاريج جمعى كلور البركة المصهرجة شول بركه دركه اكى
كرچله يا بيشلودر يقال بركة مصهرجة اى معمولة بالصاروج الصاروج صادك ضميله صهريج معناسنه فصل الضاد الاضجاج همزه نك كسرى
وضادك سكونيله فرياد ايدوب چاغرمق يقال اضج القوم اضجاجا اذا جلبوا وصاحوا الضجيج على وزن الكريم برنسنه دن قورقوب فرياده
كلمك يقال ضج يضج ضجيجا من الباب الثانى الضجوج ضادك فتحى وجيمك ضميله شول ناقه دركه صاغلدغى زمانده فرياد ايدر الضجة ضادك فتحى
وجيمك تشديديله آدمك وطوارك اوازى يقال سمعت ضجة القوم اى جلبتهم المضاجة والضجاج ميمك ضميله اولده وضادك كسريله ثانيده فتنه
وفساد ايدشمك يقال ضاجه مضاجة وضجاجا اذا شاغبه وشاده ومشاغبه ومشاده فتنه وشر ايدشمكه ديرلر الضجاج ضادك
فتحيله بمدرشوا ايدشمك معناسنه ده كلور الضرج ضادك فتحى وراءنك سكونيله يارمق شوق معناسنه يقال ضرجه من الباب الثانى اى شقه
المضروجة يادلمش نسنه يقال عين مضروجة اى واسعة الشق الانضراج همزه نك وضادك كسريله يادلق بعضلر انضراج بول
اولمقدر ديدى اتساع معناسنه بعضلر اراق اولمق معناسنه در ديدى يقال انضرج ما بين القوم اذا تباعد ما بينهم التضرج
فتحيله وراءنك ضمى وتشديديله بولشمق يقال التضرج بالدم اى التلطخ وتضرج برنسنه يردسنه كوطرمق چاتلاق يقال تضرجت عن كمائمها
لفائفه اذا انفتحت يعنى اوتدن غلافى اچلسه بويله ديرلر ويارلمق معناسنده كلور يقال تضرج البرق اذا تشقق التضريج على وزن التكريم
برنسنه يى قرمزى يه بويامق بروجهله كه نه قاتى قويى ونه خود اچق اوله يقال ضرجت الثوب تضريجا اذا صبغته بالحمرة وهو دون
المشبع وفوق المورد ومورد اچق اولان قرمزى يه ديرلركه كل رنكى ديمك اولور وتضريج بولاشدرمق معناسنه دخى كلور يقال ضرج
انفه بدم اذا ادماه يعنى بورنن قناتسه الاضريج همزه نك وراءنك كسريله بر نوع كليمدركه صارو دنخلودر وبوكركه ترده دخى اضريج
ديرلر يقال فرس اضريج اى جواد شديد الضريج ضادك فتحى وراءنك كسريله شديد معناسنه يقال عدو ضريج اى شديد يعنى زياده
سكرتمك المضارج ميمك فتحى وراءنك كسريله شول اسكى بوكلر وكهنه لباسلردركه حقير نسنه لرده استعمال اولنور اوغلان بزى كبى مثلا
معاوز معناسنه ميمك فتحى وعين مهمله وذال معجمه ايله ابو عبيد ايتدى المضرج ميمك كسرى وراءنك فتحيله مضارجك مفردى در مضارج بر نوع
اسكى دز الضمج على وزن جعفر نساطيلو نسنه دن قومه اولودجر عضوى تمام اولان عورته ديرلر وقومه نا قديده ديرلر مذكره اطلاق
اولنمز الضوج ضادك فتحى وواوك سكونيله منعطف الوادى يعنى دره دونوكى ير الاضواج همزه نك فتحيله ضوجك جمعيدر فصل الطاء
الطثج طانك ضميله فرغيه نمل معناسنه الطبوج طانك فتحى وبانك تشديديله طرف معناسنه وطبوج كذلك اكى حبه يه ديرلر وبردانق دوردتك
طسوج در الطايج طسوجك جمعيدر فصل العين العثوج على وزن السفرجل قومه ده وعربده بعير ضخم معناسنه العج اواز قالدرمق ويلك
زياده محكم اسوب طبراغى صاورمق يقال عجت الريح اى اشتدت واثارت الغبار العجيج على وزن الكريم بمعناه يقال عج يعج عجيجا وفى الحديث
افضل الحج العج والثج يعنى حجك افضلى دعوت صوتيله لبيك ديمك وقربان قانى قيلدرمقدر العجعجة زياده اواز چقرمق بونك مضاعفيدكلمك
تكراريله يليلرد العجة عينك ضميله شول طعامدركه يومرطه دن بشوروب تاكوز تونديجنده شول اولنور كه بو مولد اولوب عربى
صحيح اولميه العجاج عينك فتحى وجيمك تخفيفيله توز غبار معناسنه وتوتون معناسنه ده كلور العجاجة كذلك غبار معناسنه دركى عجاج
اخص در عجاجدن وعجاجه كذلك عظيم چوقه ده لره درلر وعجاجه غارت توزنه دخى ديرلر يقال فلان يلف عجاجته على بنى فلان
اى يغير عليهم يعنى غارت توزيله انلرى اورتر الاعجاج همزه نك كسريله يل قتى اسوب طبراغى طاغتماق يقال اعجت الريح اذا اشتدت
واثارت الغبار المعج ميمك ضمى وعينك كسريله العجاج عينك فتحى وجيمك تشديديله شول كوندر كه انده يل مشتد اوله يقال يوم معج وعجاج
المعاجيج ميمك فتحيله شول يللردركه زياده محكم اسه يقال ريح معاجيج وهو جمع معجاج كذلك ميمك فتحيله ملايم اسن يللردر
التعجيج على وزن التكريم توتنله طولدرمق التعجج على وزن التكرم توتنله طولمق يقال عججت البيت دخانا فتعجج العجاج رؤبه نام بر شاعرك
اوغلنك اسميدركه اول دخى راجز شعرى در عجاج ديمك بعض شعرده حتى يعج عندها من عججا ديدوكندن اوتورى يقال اشعر الناس العجاجان
يعنى افصح شعراء عجاجاندركه انلرك برى رؤبه وبرى باباسى رجز نسخ عجاج ده بويله واقع اولمشدر اما سوق كلام بر وجه ديكر در
دخى ديرلر يقال نهر عجاج اى له صوت وفحل عجاج فى هديره اى صياح ونخل ادكنته وهدير كوكرجين اوغسنه ده ده چاغرمسنه ديرلر

وصياح

عبج عرج عسج عفج

وصياح زياده چاغريجى ديمكدر وهدر دنى صوت اولنه عجاج استعمال اولنور كركيل اولسون كركيايى اولسون يقال رجل عجاج ذو جلبة
عجاج العجعجة شول طايفه در بنى قضاعه دن كه عين يايله جيم اوله ياى جيمه دوندررلر مثلا هذا راعج خرج معج هذا راعى خرج معى ديك
عللنده وعجعجه ناقه يى منع ايدوب عاج عاج ديكه دخى ديرلر يقال عجعجت بالابل العجاج عينك فتحى وجيمك سكونيله زياده چاغريجى يقال
رجل عجاج اى صياح العاج طلو معناسنه يقال الطريق عاج اى ممتلئ عاج جيمك كسرى وتخفيفيله ناقه نك سنعنده استعمال اولنور لفظ در
العدلجة على وزن الدحرجة غداى كوكجك امك يقال عدلج فلان ولده اى احسن غذاءه المعدلج ميمك ضمى ولامك تخفيفيله طلو ممتلى معناسنه
العروج ضميله يوقارو چقماق عرج فى الدرجة والسلم يعرج عروجا من الباب الاول اذا ارتقى يعنى يوقرو چيقدى درجه فتحيله مطلعا
يا هو سلم سينك ضمى ولامك فتحى وتشديديله نردبان ديمك اولور يقال عرج ايضا اذا اصابه شئ فى رجله فخمع ومشى مشية العرجان وليس
بخلقة يعنى فتحى اياغنه برنسنه ايرشوب اقساق اولسه عرج فلان ديرلر فتح ايله واذا اولسه عرج فلان ديرلركه باب رابعدن
اولور وخمع خاء معجمه وعين مهمله ايله اقسق ديمك اولور الاعرج همزه نك فتحيله اقسقلق اتكاره اولان كمسنه العرج والعرجان
عينك ضميله ايكسى دخى اعرجك جمعيدر الاعراج همزه نك كسريله اقسق امك يقال اعرجه الله وفعل تعجب ما اشد عرجه ديرلر ما اعرجه
ديمزلر زيرا شول نسنه كه الوان قسمندن اوله ويا خود بدنده يادلمش نسنه اوله اندن ما افعله كلمز الا اشد لفظى ايله واعرج
برسورى دوه باغلماق يقال اعرجتك اى وهبتك عرجا من الابل والعرج عينك فتحى وراءنك سكونيله برسورى دوه كه
ماجيجه العرجان فتحات ثلاثه ايله اعرج كبى يورمك التعريج على وزن التكريم محكم اوليان نسنه يقال عرج عليه اذا لم يقم التعريج على
وزن التكريم بنايى اكرى قلماق وتعريج برنسنه نك اوزرنده اقامت امك يقال عرج فلان على المنزل اذا حبس مطيته عليه واقام
التعرج على وزن التكرم بنا اكرى اولمق يقال عرج البناء تعريجا اى ميله فتعرج وتعرج برنسنه نك اوزرنده مقيم اولمق دخى ديرلر العرجة
عينك ضمى وراءنك سكونيله العرجة عينك فتحيله تعرج معناسنه يقال ما لى عليه عرجة ولا عرجة ولا تعريج ولا تعرج كلها بمعنى اقامة الانعراج
اكلمك يقال انعرج الشئ اذا انعطف المنعرج اكلمك ير يقال هذا منعرج الوادى منعطفه يعنى ديره يعنى صاغنه وصولنه دونكى
اكلن يرلر المعراج ميمك كسرى وعينك سكونيله نردبان سلم معناسنه ومنه ليلة المعراج المعارج والمعاريج معراجك جمعى معاريج
كبى اخفش ايتدى ديلرسك معرج دنى معرج ومعرج قيلمدرسن ميمك كسرى وفتحيله مرقاة ومرقات كبى ومعارج مطلقا چقاجق
يره دخى ديرلر مصاعد كبى العرج فتحيله ذاتندن اقسق اولق وكوننك طولتنى بعضلر ايتدى دوه جانبنه اكلمك العرجاء
عينك فتحى وراءنك سكونيله صرتلان ديدكلرى جانوركه يا ليله قورت دخى ديرلر الاعيرج همزه نك فتحى وعينك وراءنك كسريله صاغر يلان
الحية الصماء معناسنه بعضلر ايتدى اعيرج اخبث حيات دركه اتلوا وزنه چواد دخى قفقده اكره براء جواد كذا فى بعض النسخ
العصلح العرجاء عينك ضمى وراءنك فتحيله طوار صوارمه ده بركون اويله وقتنده وبركون صباح وقتنده صولرمغه ديرلر
العرج راءنك كسريله كعبه يولنده بريركه اسمى در العرجى برشاعرك اسميدركه ذكر اولنان يره منسوب در كه اول عبدالله بن عمرو بن
عثمان بن عفان در وعرج دوه سوريسنده نه سكسنا متعارى دوه يه ديرلر ابوعبيده ايتدى يوز الى مقدارده ديرلر دخى
اوتوجده دن ديرلر اصمعى ايتدى بشيوز دوه يه ديرلر بيكه وارنجه العرج عينك كسريله بركونكه ده ديكدر جج كبى كه فتح عين ايله در
الاعراج جمعيدر العرنج فتحتيله ونونك سكونيله حميربن سبانك اسمى در العرفج براوتدركه اجى يرلرده بتر الواحدة
على وزن الدحرجة واحدى وبو معنادن بعض جاله عرفج ديو تسميه اولنمشدر العسج يوردكى بويش اوزادى ديا وزادى يوريك
المعسلج ميمك كسرى وعينك سكونيله يوردكى بويش اوزادن دوه يقال بعير معسلج العوسج على وزن جعفر بر نوع دكندر
العوسجة واحدى وبو معنادن رجالدن بعضنه عوسجه ديرلر العسلج عينك ولامك ضمى والعسلوج كذلك عينك ولامك ضمى
ولامدن صكره واوايله اغاج بداقلرنده وباغ چبوغنده ابتدا باتروب چقن فليس العسالج جمعى العسلجة على وزن الدحرجة
اغاج فلسلنوب يشرمق يقال عسلجت الشجرة اذا اخرجت عسالجها الاعفاج انسانلردن وبتون طرنقلو طوارلردن ديرنجيلردن
شول نسنه دركه طعام معده دن صكره اكا وارر بو ذكر اولنان دوه مثالو ده وچتال طرنقلو حيوانات مثالو ده اولان
مصارين كبى در ومصارين مصرانك جمعى در ومعنى شول نسنه دركه حيوانانك يدوكى غدا شكننه سنده توبيه اولنوب اكا وارر
فتحيله والعفج فانك سكونيله والعفج فانك كسريله مثل كبد بوشه اوج لغت اولور دعفج عينك فتحى وفانك سكونيله عصايله اورمق معناسنه

يقال عججه بالعصا اذا ضربه بها و بو کله جماعتدن دخی کنایت اولنور المعجاج میمک کسریله شول الدرکه انو کله ضرب اولنور التعجج تفعللله
و فانک ضمی و تشدیدیله دوه یوردکن اکمک یقال تعجج البعیر فی مشیته ای تعوج العفنج فتحتیله و نونک سکونیله جثه‌سی بیوک اولوب احمق
اولان العفنجج عینک کسریله فرموده و بمیز اولوب کوشک اولان کسنه العفاجج عینک ضمیله یقال ان فلانا لعصوب ما عفنجج
یعنی فلان کسنه‌نک ای محکم درکوشک کلدر العلج عینک کسریله حمارک وحشیسی و اهلیسی ایکیسنه دخی برابر دد ارادت اولنده و کفار عجمدن
اولان رجله دخی اطلاق اولنور العلوج ضمتیله و الاعلاج همزه‌نک فتحیله و المعلوجاء میمک فتحی و لامک ضمی والفک مدیله و العلجة عینک کسری و لامک
فتحیله علجک جمعی و مالده یارار معناسنه ده کلور یقال لفلان علج مال کما یقال ازاء مال المعالجة میمک ضمیله والعلاج عینک کسریله بر نسنه‌یه
دورشوب چالشمق و مزاوله معناسنه تقول عالجت الشئ معالجة وعلاجا اذا زاولته و مغالبه ایچون دخی کلور یقال عالجته فعلجته علجا
غلبته الاستعلاج همزه‌نک و تانک کسریله غلیظ اولمق یقال استعلج جلد فلان اذا غلظ المستعلج میمک ضمی و لامک کسریله غلیظ اولان
نسنه یقال هو مستعلج الخلق العلج عینک فتحی و لامک کسریله محکم معناسنه در یقال رجل علج ای شدید عالج لامک کسریله بر تیده بر یرک
اسمی درکه قومی زیاده چوقدر و علج شول دوه‌یه دخی درلرکه علجان اوتلیه العلجان فتحتیله خرما اغاجنک فدانلرینه درلر اشار النخل
معناسنه و اشاء همزه‌نک فتحی و الفک مدیله صغار نخله درلر و احدی اشاءة در الاعتلاج یرک وتی و ذاتق یقال اعتلج الارض
اذا طال نباتها و اعتلاج موجلر بربرینه طوقنماغه دخی درلر یقال اعتلجت امواج اذا التطمت العلجن علجن وزنده جعفر نونک زیاده‌سیله شول ناقه‌یه دیرلر که
اتی صیق اولوب مجتمع اولا مکتنز اللحم معناسنه العلهج میمک ضمی و هانک فتحیله هجین معناسنه که اناسی والده بد اصل اولانه هجین دیرلر
العمج عینک فتحی و میمک سکونیله سیرده سرعت ایتمک معجک قلبی در عمج دخی سرعت سیر معناسنه در یقال عمج من الباب الثالث اذا اسرع
فی السیر التعمج تفعیلله دیمک ضمی و تشدیدیله سیرده طوغری بوریامک اعوجاج فی السیر معناسنه یقال تعمجت الحیة اذا تلوت فی
رهاها العومج جوهر وزنده جمع ایلان معناسنه در العمج عینک ضمی و میمک فتحی و تشدیدیله کذلک ایلان معناسنه در و قطرب ابتدی او لعمج در
سبب وزنی اوزره العموج عینک فتحی و میمک ضمیله شول و قدرکه انکدن قده طوغری کیتمیه العامج شول اسوده دیرلرکه تلوم قیو [illegible] حالده که
طمی متغیر اوله کذا فی بعض نسخ الصحاح العنج عینک فتحی و نونک سکونیله دوه‌یه باشی اوکره تکدن بر نوعدر بولادری چکوب کیرو قیچی
اوزرینه تمکله یقال عنجت البعیر اعنجه من الباب الاول وعنج قوغه‌یه یاردم ایچون ایپ باغلامغه دخی دیرلر یقال عنجت الدلو عنجا و منه
قولهم هذا قول لا عناج له اذا ارسل علی غیر رویة العنج فتحتیله اسمدر دوه باشی اوکره تمک معناسنه و فی المثل عود یعلم العنج و عود
عینک فتحیله قوجه دوه‌یه دیرلر العناج عینک کسریله شول ایبدر یاخود قوغه قولانیدرکه بیوک قوغه‌نک اشغه‌سنه بغلادقدن صکره
بر اوجی دخی قوغه اغاجنه بغلانور قوغه‌یه و قوغانک کنارینه یاردم اولسون دیو چکنک قوغه‌نک کناری قوپسه اول ایپ انی طوتر
و چکنک قوغه خفیف اولسه انوک عناجی شول سجیدرکه قوغانک بر قولاغی التلرینه عرقوه‌سنه بغلنور و عرقوه عینک فتحی و قانک ضمیله قوغه اغاجنه درلرکه
مجموعی اقی کلور العنجج عینک ضمیله اکی ایوبی جواد الخیل معناسنه العناجج علی وزن القنابل جمعی کلور العنجج عضنفر وزنی اوزره
عظیم معناسنه در العوج فتحتیله اکری اولمق یقال عوج الشئ من الباب الرابع الاعوجاج همزه‌نک فتحیله اکری اولمق نسنه واعوج یرمزخولو
نسنه یقال رجل اعوج ای سیئ الخلق العوج عینک کسری و واوک فتحیله اکریلک معناسنه اسمدر ابن سکیت ایتدی هر نسنه که برابر دورنده دیکلو
طوره انده اکریلک وار دیکا اولسه فیه عوج دیرلر عینک فتحیله و هر نسنه که برده اولیه دین معقولده و معاشده تسویه اولمیه یعنی امر معنویده اوله
فیه عوج دیرلر عینک کسریله اعوج بر اتک اسمیدرکه بنی هلال قبیله‌سندن ایدی الاعوجیات و بنات الاعوج که اول اتلردن عبارتدر
ذکر اولنان اته منسوبدر ابو عبیده ایتدی اعوج کنده دیکلو معروف قبیله ده ایدی انلردن بنی سلیم الوب صکره بنی هلاله وارمشدر
عربده ایچنده اعوجدن اشهر و اعوجدن کثیر النسل ایتر یوقدر و کتاب الکفر بره اصحابی ایتدی ابتدا اعوج بنی اکل المرار ک ایدی بنی هلال بن
عامره صکره وارمشدی العوجاء عینک فتحی و الفک مدیله دوه‌نک ارقا ولاغنه دیرلر وعوجاء یاییه دخی دیرلر قوس معناسنه العوج
عینک فتحی و واوک سکونیله بربوده اقامت ایتمک یقال عجت بالمکان اعوج ای اقمت به و عجت غیری بالمکان اعوجه یتعدی و لا یتعدی
و عوج دوه‌یی یولاریله دوندرمکه دخی دیرلر یقال عجت البعیر اعوجه اذا عطفت رأسه بالزمام و عوج دونمک معناسنه‌در یقال
فلان ما یعوج علی شئ ای ما یرجع عنه المعاج میمک فتحیله مصدر در کذلک دوه‌نک باشنی دوندرمک معناسنه الانعیاج
انعاج علیه ای انعطف العایج طورنجی و اقف معناسنه التعویج علی وزن التکریم عوج معناسنه که اقامت معناسنه‌در و تعویج

اکمک

اکمک معناسنه دخی کلور التعوج فتحتیله و واوک ضمی و تشدیدیله اکمک یقال عوجت الشئ فتعوج الاعوجاج همزه‌نک و واوک کسریله
یقال اعوج اعوجاجا المعوجة میمک ضمیله اکری یقال عصا معوجة ولا تقل معوجة میمک کسریله العاج فیل کوکی عظم الفیل معناسنه
العاجة واحد العواج سیبویه ایتدی عواج صاحب عاجه اطلاق اولنور عاج بر لفظدرکه بو لفظله ناقه زجر اولنور مبنی و زجری مراد اولنده
العوهج علی وزن جعفر بوینی اوزون معناسنه که کا هو قسمندن اولیه کرکه دوه قوشی قسمندن کرک ناقه قسمندن اولسون العیج عینک فتحی
و یانک سکونیله بر نسنه‌یه التفات ایتمک ابن سکیت زاده تبدیله نقل اولنمشدر یقال ما اعیج من کلامه بشئ ای ما اعبأ به و بو سوزه ما اعیج
دیرلر ای ما التفت الیه کویا که بونی عجه ناقه‌دن اخذ ایتمشلردر اخذ در رجوع معناسنه ابن سکیت ایتدی ما عجت بالشئ دیرلر عینک کسریله
لم ارض به معناسنه و صوابی قانمامق و منتفع اولمامق معناسنه‌ده کلور یقال ما عجت بمالحا ما عجت به ای لم اروه منه و تناولت دواء
فما عجت به ای لم انتفع به فصل الغین المغلج میمک کسریله دوز سکردن ات یقال فرس مغلج اذا جری جریا و یخلط فیه الغلاة
هوا دسکرتمک یقال غلج یغلج غلجا من الباب الثانی التغلج تفعیلله ولامک ضمی و تشدیدیله ظلم و تعدی ایتمک معناسنه الغمج غینک فتحی و میمک
سکونیله اوزاز ایچمک یقال غمج الماء یغمجه غمجا من الباب الثانی و کذلک یقال [illegible] الغمجة والغمجة غینک فتحی و ضمیله جرعه معناسنه الغنج و الغنج
غینک ضمیله ایکسنده دخی نونک سکونیله و ضمیله ثانیه‌ده ناز شکل معناسنه یقال غنجت الجاریة غنجا التغنج فتحتیله و نونک ضمی و تشدیدیله
ناز ایتمک الغنجة غینک فتحی و نونک کسریله ناز ایدیجی عورت الغنج فتحتیله پیر اولان کسنه در لغت هذیل‌ده شیخ معناسنه الغوج غینک
فتحی و واوک سکونیله طوارک کوکسی واسع اولمق یقال فرس غوج اللبان ای واسع جلد الصدر و لا یکون کذلک الا و هو سهل المعطف
یعنی بوینی یومشق اوله و غوج اکلوب اکی قات اولمغه دخی درلر یقال غاج یغوج ای تثنی و تعطف فصل الفاء الفاثج ثانک
کسریله یوکلو ناقه فاثج معناسنه که فاثج دخی حامله اولان ناقه‌یه دیرلر ابو عبید ایتدی فاثج شول ناقه‌یه دیرلرکه حامله و لا وحامله
اولماغله جسمی زیاده اوله و اصمعی ایتدی فاثج شول ناقه درکه یکیت اولوب حامل اوله الافثاج همزه‌نک کسریله یورلوب عاجز اولمق
یقال عدا حتی افثج ای اعیا و انبهر و عدو سکرتمکه و اعیا یورلمغه و انبهار صولغه دیرلر و افثاج دو کمک و قالمق معناسنه‌ده کلور
عربلرک بئر لا یفثج و فلان بحر لا یفثج دیدکلری دو کنمز بحردر دیمکدر الفج فانک فتحی و جیمک تشدیدیله ایکی طاغک اراسنده
اولان واسع یول و فج یایک کرشی چکوب باغرندن اراق ایتمکه دخی دیرلر تعلیق فججت القوس افجها من الباب الاول اذا رفعت
و ترها عن کبدها یعنی یایک باغرندن کرشی ارغ ایتمک الفجاج فانک کسریله فجک جمعی در و فج اکی ایاغی بر بربندن ایرمغه دخی دیرلر یقال
فججت ما بین رجلی افجها فجا من الباب الاول ایضا اذا فتحت المفاج میمک ضمیله آدمی ایرچک کسنه یقال فلان یمشی مفاجا التفاج
آدمی ایر و قوچق الفجاء فانک فتحی والفک مدیله شول یایدرکه کرشی باغرندن اراق ولا یقال قوس فجاء و فجواء اذا بان و ترها عن کبدها
یعنی کرشی باغرندن اراق اولسه الفجج فتحتیله یایک کرشی بوغرندن اراق اولمق و فجج جیمیله افحج در فجدن و فحج حاء مهمله‌نک تقدیمی
ایله ایاقلرنک اوجی بر برینه قریب یا صرب اوکچه لرینه بر برندن ایرمغه دیرلرکه عن قریب کلور ان شاء الله تعالی الافج فتحتیله
ایاقلری بر برندن اراق بعض کسنه یقال رجل افج ای بین الفجج الافجاج همزه‌نک کسریله دوه قوشی صاغتماق یقال افجت النعامة
اذا ارمت بصومها و صوم صاوک تفعیلله دوه قوشنک بخاسی ابن الاعرابی ایتدی الفجاج سرعت ایتمکه دخی دیرلر یقال افج الرجل اذا
اسرع المنفج میمک ضمی و جیمک تشدیدیله شول طوار طرنقیدرکه مدور اولوب ایچی بوش اولا و دیشلر درکه مقبل طرنق بودیمله
اولاندن الفج فانک کسریله هندی قاون بطیخ شام معناسنه که اول شول قاون درکه اکا زبیره بلند خربزه هندی دیرلر
و قاوندن و سایر فواکه‌دن خام اولوبا و لما ینضج دیرلر فانک کسریله الفجفاج فانک فتحی و جیمک سکونیله سوزی چوق اولان
کسنه کثیر الکلام معناسنه الافج همزه‌نک فتحیله ینجی ظاهر اولان کسنه و فج ایاقلرک باشی بر برینه قریب اولوب اوکچه لری اراق
اولمغه دیرلر الفنج فتحتیله و حانک ضمی و تشدیدیله ایاقلری بر برندن اراق اولمق فج کبی یقال تفنج ساقاه ای تکاری بر برندن اراق
و لملق معناسنه و تفنج یورمیسنده فنجی اولمق ابو عمرو ایتدی تفنج تفنج کبیدر و تفنشج اوتوردقده ایکی ایاغن ایرتمق الفنجاء فانک
فتحی والفک مدیله انجک نوع نوعی یقال دابة فنجاء الفنج فانک فتحی و حانک سکونیله انجق اولان کسنه‌نک یوریشی یقال فنج یفنج فنجا من الباب الرابع
کذا وجد فی النسخ المصححة مضبوطا التفحج تفعیلله درکه تفشیج اوتوردقده ایکی ایاغنی اراسن اچقدر الافحاج همزه‌نک کسریله حا
طوارک ایکی ایاغنک ارهسن اچقدر صاغمغه قدرک اوتوری یقال افحج الرجل حلوبته اذا فرج ما بین رجلیها و حلوبه حانک فتحیله

فرج

صاغمی طواره دیرلر الفرج تحریکله غمدن خلاص بولمق معناسنه یقال فرج الرجل فرجا من الباب الرابع الفرج فانک فتحی و رانک کسریله
دایما فرح بولان کمسنه التفریج علی وزن التکریم فرح بولدرمق تعبیرله فرج الله عنک غمک تفریجا و فرج الله عنک غمک من الباب الثانی
بمعناه الفرج فانک فتحی و رانک سکونیله اودیوی اولان عضو عورت معناسنه و فرج کذلک و خوف محلنه دخی دیرلر و فرج تفرج
و انکشاف معناسنه ده کلور و انکا یاغی رسنه ده فرج دیرلر الفرجان کذلک فانک فتحی و رانک سکونیله ابو عبیده ایتدی
سند دیدکلری ولایتله خراسان دیدکلری ولایتدر و اصمعی ایتدی سجستان ایله خراسان در المفرجة فانک فتحیله غمدن
خلاص بولمق الفرجة فانک ضمیله دیوارده و دیوارده مثلو ده اولان دلکلر و اراقلر و کاه اولور وجه مطلقا آرالق معنا
کلور یقال بینهما فرجة ای انفراج الفرج فانک کسریله شول کمسنه در که سرینی صقلامیه یقال رجل فرج ای لا یکتم السر الفرج
فانک و رانک ضمیله کذلک سرینی صقلامیان کمسنه یه دیرلر و فرج کذلک شول یایه در که کرشندن اراقدر و لا الفاج رانک کسریله و الفرج
فانک فتحی و رانک کسریله بمعناه الافرج همزه نک فتحی و فانک سکونیله شول کمسنه در که اوتورق یرلری بربرینه قاتیلمیه زیاده بیوک
اولدوغندن اوتورق دبو حالت اکثریا حبشلرده اولور المفرجاء فانک فتحی و رانک سکونیله مؤنثی الافراج همزه نک کسری و فانک
سکونیله اچیلمق انکشاف معناسنه یقال افرج الناس عن طریقه ای انکشفوا یعنی خلق یولندن ایرلدیلر و فی الحدیث لا یترک فی الاسلام
مفرج بو مفرجک معناسی عن قریب کلور اصمعی ایتدی مفرج میمک ضمی و رانک فتحیله و حاء مهمله ایله دخی جیمله اولمسی صحیح دکلدر که حاء
مهمله ایله اولنجق مدیون مستوق معناسنه اولور و ابو عبید ایتدی محمد بن حسن ایتدی که مفرج حائله و جیمله روایت اولنور دیدی
شول کمسنه که جیمله روایت قلدی شول مقتول معناسنه دیلدی که شنکلکدن اداغ اوله بو مقتولک دیتی بیت المالدن ویریلور
و ابو عبید ایتدی مفرج جیمله شول کمسنه در که اسلامه کلور و بر کمسنه یی مولی الموالات ایدینمز که اول مقتول کسه بر جنایت ایتسه
دیتی بیت المالدن ویرلنور زیرا انک عاقله سی اولماز الفروجة فانک فتحی و رانک تشدیدی و ضمیله تاوق یاوروی بلیج معناسنه
فروجه نک جمعیدر المفرج میمک ضمی و رانک کسریله یاوریلی تاوق یقال دجاجة مفرج ای ذات فراریج الفروج فانک فتحی و رانک ضمی و تشدیدیله
تاوق یاوریلی و ادکی اچوق قفتان نیما معناسنه کذا فی بعض نسخ الصحاح الافرنباج بشرکن قوذینک دریسی قودیغه دیرلر

فنج

یقال افرنج جلد الجلد اذا شوی فیبس اعالیه یعنی اتش اوذره بریان اولودکی قوریغه بشلسه بویله دیرلر الفرنج فانک کسریله دوده
نشانلرندن بر نشانک اسمیدر و بر یوکسک اسمیدر الفنج فانک فتحی و شینک سکونیله طواد تبونک ایدرکن یا قلیوز اوملق یقال فنج

فضج

فبال تفنیج من الباب الثانی ای فرج بین رجلیه التفنیج علی وزن التکریم بمعناه یقال فنج تفنیجا ای فرج بین رجلیه فبال علی امر التفضیج
عرقا اذا عرق تاصول تحوه ولم یسل یعنی قلورنک دیبی درلسه ولکن دری اقسه التفضیج علی وزن التکریم درلمکدن بر نوع یقال فلان یفضج

فلج

ضربه بینده مذکور و منصرفدر فلج فانک فتحی و لامک سکونیله بر معنک اسمیدر بصره ایله
وفی المثل من یات الحکم وحده یفلج یعنی قاضیه یالکز کلن کندو غالب اولر و فلج ظفر بولماغه دخی دیرلر یقال فلج الرجل علی خصمه یفلج فلجا من الباب الاول
فلجه فلجا من الباب الثانی اذا شققته نصفین و فلج بولمک معناسنه ده کلور یقال فلجت الشیء بینهم افلجه
عن قریب کلور ان شاء الله تعالی الفلوج فلجک جمعی و زیاده معناسنه و فلجک فانک کسریله و فلجک معناسی
و قفیر فالج عن قریب کلور ان شاء الله تعالی و فلج فرض معناسنه ده کلور یقال فلجت الجزیة علی القوم ای فرضتها علیهم ابو عبید ایتدی بو قفیر فالجدن ماخوذدر
فانک فتحی و لامک ضمی و تشدیدیله شول یردر که ذراعته اصلاح دخی اولا الفلج یری سورمکه دخی دیرلر اکنک یقال فلجت الارض للزراعة و کل شیء شققته فقد فلجته الفلوجة
اسمنه الفلالیج جمعی کلور و بو سبیلک فلوجه دیرلر فرات قربنده بر یرک
اسمیدر الافلاج همزه نک کسریله مظفر قلمق یقال افلج الله حجته ای قومها و اظهرها الفلج فانک ضمیله اسمدر ظفر معناسنه الفلج فانک کسریله
بر سورف اولچکک اسمیدر الفلج تحریکله فلجده لغتدر که برصفیر معناسنه الافلاج همزه نک فتحیله فلجک جمعیدر و فلج دیشلردن ثنایا ایله
رباعیات بینی اراق اولمقدر و ثنایا شول دورت دیشه در اغزک اوکنده ایکیسی اشغده و ایکیسی یوقروده و رباعیات رانک فتحی و یاء
مثناتک تخفیفیله شول دورت دیشه در که ثنایانک ایکی جانبنده در ثنایا ایله رباعیات بینلری اراق اولمسی فلجدر
دخی افلج دیرلر الفلجاء مؤنثی یقال رجل افلج الاسنان و امراة فلجاء الاسنان ابن درید ایتدی بو مقوله یرده اسنانک ذکری لازمدر
المفلج میمک ضمی و لامک فتحی و تشدیدیله اوکی دیشی سیرک اولان کمسنه یقال رجل مفلج الثنایا ای منفرجها یعنی دیشلری سیرک معناسنه که

ستراهک

٧

ستراهک مقابلی درکه متراص الاسنان ما دیرلر که تشدیدیله دیشلری صیق دیک اولور الفالج لامک کسریله السهم الفالج دیرلر اوقایی
مراد اولور یعنی مقصوده ایرشن اوق القفیز الفالج دیرلر بر معروف اولچکه مراد اولور فالج معناسنه و فالج بر یککنک اسمیدر و فالج بر دوه نک
اسمیدرکه الباق یا خود سایر عضوی علتدن قالمقدر یقال فلج الرجل علی البناء للمجهول و فالج بر کیمسه نک اسمیدر فالج بن خلاوه اشجعی زمنه قولهم انا من
هذا الامر فالج بن خلاوه ای بریء و بعض لسنه یعنی اندن بری و بسیم و بونک بیانی بودر که اینیونام کمسنه اسیراری قتل ایدرکن فالجه ایتدی انیسه
معاونت ایتمزسن اولدخی انا بریء من ذلک دیمش المفلوج میمک فتحی و فانک سکونیله فالج مرضنه مبتلا اولان کمسه و فالج شول دوه در که فرموده
اولوب ایکی هر کوچی اولا که انی سند ولایتنده دول ایچی کتورلر تا که دوم ولایتنده دخی دول ایچی حفظ الفحول معناده در الفلیجة فانک فتحی و لامک

فوج

کسریله چادر شقه لرندن بر شقه التفلج علی وزن التکرم ایق یا دلق یقال تفلجت قدمه ای تشققت التفلوج علی وزن جعفر عجم طایفه سنک
الاله الوب رقص ایتسه دیرلر لسان پارسیده بو کوبنجه دیرلر که حوراذ دیمه دیک اولور الفوج فانک فتحی و واوک سکونیله انسانک طایفه سنه
بر جماعت الفووج ضمتینله و الافواج همزه نک فتحیله فوجک جمعی الافواج فضمتینله و الافاویج جمعک جمعی الفایجة اکی تنفع یرک بیننده اولان
واسع یره دیرلر کرک بر یرک اوطسون کرک قوم اولسون الافاجة همزه نک کسریله سرعت اتک و سکرتمک الفیج فانک فتحی و یانک سکونیله کندی

فیج

ایاغیله سکوردن یعنی پیاده اولوب سکردن کمسنه فارسیدن معرب پیک دیک اولور الفیوج ضمتینله فیجک جمعی یکار معناسنه الفیجج علی وزن جعفر

قبج

شول قنسنه در که اکثر شراب اوچلر فارسیدن معربدر و کاه اولورکه جیمدر دخی فنجج دیرلر فصل القاف القبج قافک فتحی و بانک
سکونیله کتلک دیدکلری قوش حجل معناسنه فارسیدن معرب اولمشدر زیرا کلام عربده قاف ایله جیم بر کلمه ده جمع اولماز القبجة برکتلک
دیک اولوب مذکر و مؤنثه شاملدر و اکر مذکر دیلنورسه یعقوب دینور زیرا قبجه نک اخرنده تا وحدت ایچوندر داخل اولمشدر کذلک
نعامه دخی دوه قوشنک ادکنه و دیشیسنه متناول اولور و اکر ظلیم دیرلرسه ادکنه مخصوص اولور و نغله قوغن ادیسنک ادکنه
دیرلر و اکر یعسوب دیرلرسه ادککی مراد اولور و دراجه تراج دیدکلری قوشنک ادکنه و دیشیسنه اطلاق اولنور اکر حیقطان دیرلرسه
ادکنه مختص اولور و بوم بیقوش دیدکلری قوشنک ادکنه و دیشیسنه براز صدی دیه لر یا حمد قیاد دیسه لر ادکنه مخصوص
اولور و حباری طوی دیدکلری قوشنک ادکنه و دیشیسنه مستعمل اولور خرب دیه لر خا معجمه و رای مهمله ایله ادکنه مخصوص اولور

کرج

بونک امثالی چوقدر بو تقدیرجه صاحب بهذیبک الحباری خر باده دیدکی مخالف اولور فصل الکاف الکرج کافک ضمی و رانک فتحی و
تشدیدیله قولی کرة معناسنه فارسیدن تعریب اولنمشدر الکریج علی وزن المکرم و التکریج علی وزن التکریم اتمک کوف طوتوب فاسد اولمق

کوج

یقال کرج الخبز و تکرج ای فسد و علاه خضرة یعنی بکلک عارض اولدی الکوج کافک فتحیله جعفر وزنی اوزره کوسه صقللو اولان کمسنه

کبج

انط معناسنه و کوبج بر جنس بالق در دریاده که دستی کجی خرموطی اوادر الکبیجة کافک کسریله اوچیک الکیالج کافک فتحی و لامک کسریله کیلجه

لبج

جمعی الکیالجة کذلک جمعدر هما بحجه بیچیک کلمه در فصل اللام اللبج دوکمک یقال لبجت به الارض مثل لبطت اذا جلدت به الارض یعنی
یره دوشورسک بویله دیرسن پس بالتقیید ایچون اولور و لبج بالرجل و لبط به دیرسن بناء للمجهول اوزره بچی یره اودلسه و طوررکن

لج

دوشسه اللبیج لامک فتحی و بانک کسریله دوشمش نسنه یقال بر لبیج یعنی کوترو و قبیله نک دوه سی اولری اطرافنده چوکسه طورسه
اودلشه بنیه اولدوغی حلد بر لبیج دیرلر اللجاج و اللجاجة ایکسنده دخی لامک فتحیله عناد ایتمک یقال لججت تلج لجاجا و لجاجة من کتاب
اللجوج لامک فتحی و جیمک ضمیله معاند و اللجوجة بمعناه و الهاء للمبالغة و یقال لججت تلج من الباب الثانی لغة فیه ایضا الملاجة میمک ضمی
و جیمک تشدیدیله خصومتده مکشوب عناد ایتمک اللجة همزه دخی اوزره لجوج معناسنده در فرآد و لینی اوزره یقال رجل
لجة اذا کان لجوجا الجلجلة علی وزن الزلزلة بر نسنه یی اغزنده کزدرمک یقال یجلج المضغة فی فمه ای یرددها للمضغ یعنی لقمه یی
اغزنده چیکنمک ایچون کزدرد و جلجلة کلامده تردد دخی دیرلر التلجلج علی وزن التدحرج کذلک کلامده تردد معناسنه التجلج
لامک فتحی و جیمک سکونیله جعفر وزنی اوزره ترددلنان نسنه یقال الحق ابلج والباطل لجلج ای یردد من غیر ان ینفذ اللجة لامک
فتحیله خلقک اوازی و کوزلدیسی الالتجاج همزه نک کسری و لامک سکونیله اختلاط معناسنه یقال التجت الاصوات ای اختلطت و یقال
التج البحر التجاجا ای اختلطت امواجه اللجة لامک ضمیله قیلج سیف معناسنه التلجیج علی وزن التکریم دریک صویه طالمق یقال لججت
السفینة ای خاضت اللجة یعنی دریک صویه طالدی الیلنجوج یانک و لامک فتحیله براغاجدر که اکثر بخور ایدرلر الیلنجج و الالنجج علی وزن
الیوجل فیها یلنجوج لغتلردرکه یلنجوج بخور ایچون یاقلور اغاجدر نتکم الان مرو دار ایتدی یلنجج یفنعل و الننجج افنعل وزنی اوزره در

اللج لامک فتحی وحانک سکونیله قلیج تیغنه یا پشماق یقال لج السیف وغیره . یلج لججاً اذا انشب فی الغمد یعنی قلیج کند وقیننه یاپشوب چیقمق
لصعب کبی اللجج لامک فتحی وحانک کسریله طادر یقال بکا یلج ای حنق الملدج میمک فتحیله طادر لرهضا قومناسنه الملتج میمک ضمی وتانک فتحیله
صنا جق یردیکه راسمعی روایتنده ممحد کبی الالتجاج همزه نک کسری ولامک کوندیله برنسنه یه بکمزی مضطر قلماق یقال التجا الی ذلک الامر
ای الجاه والتحصه والتحام حایله وصاده کم ... در الجایه مضطر قلماق معناسنه در التلجیج علی وزن التکریم قارشدرمق تخلیط معناسنه
تقول لججت عن الخبر تلجیجا اذا اخلطته واظهرت غیره فی نفسک اللجوجة علی وزن الدحرجة کذلک قارشدرمق یقال لجججت علیه الخبر اذا خلطته علیه
اللزج لامک فتحی وزانک سکونیله واللزوج ضمتیله برنسنه یاپشقلو اولوب اوزانمق یقال لزج الشیء من الباب الرابع اذا تمطط وتمدد یعنی اوزانه
وتمطط طایفنی مطیفت ایله تمدد معناسنه در وحریص اولمق معناسنه کلور یقال لزج به اذا اغری به اللزج لامک فتحی وزانک کسریله یاپشقلو نسنه
والتلزج علی وزن التکریم لزج اولمق یقال للطعام او للعلب اذا اصاد کالخطمی قد تلزج یعنی طعام یاخود طبیب خطمی کبی حالت بغلسه تلزج دیرلر ویاپیشق
یوب کیرنی تمام پاک ایتمکه دخی دیرلر دیمش بو لبویله روایت ولمحشر وتلزیج ... یوزلرغسنه دخی دیرلر یقال تلزج النبات یعنی
اوت قوریغه یوز طوتیجق صوی یاپشک ونور خطمی صوی کبی اللعج لامک فتحی وعینک سکونیله ... وددی نعتسی یقال لعجه الضرب
ای المه واحرق جلده واللاعج الم ویرجی یقال هوی لاعج یعنی محبت ... الالفاج همزه نک کسریله وفایله مفلس اولمق
یقال الفج الرجل ای افلس الملفج میمک ضمی وفانک فتحیله مفلس اولان کسنه یقال الفج فهو ملفج کما یقال احصن فهو محصن واسهب فهو مسهب بواوج
کلمه فتحیله کلمه سی قیاسه مخالفدر ... کثیر الکلام اولمغه واحصنت اولمک دیرلر عقد نکاح معناسنه الملج لامک فتحی ومیمک سکونیله
اغزک اطرافیله یمک یقال ملج الطعام من الباب الاول ای اکله باطراف الفم الملامج میم اولینک فتحی ومیم ثانینک کسریله اغزلعنک هر طرفی
دلرتشدوکی یردکی لاغم معناسنه ... التملج فتحتینله ومیمک ضمی وتشدیدیله ابوعمرو روایتنده تلملج تلمظ کبی دودک ...
... طعامدن ... یقال رایته یتملج بالطعام مثل یتلمظ واصح فی ابوعمرو ... الملماج لامک ...
... ومنه قولهم ماذقت شماجا ولا لماجا ولا تلمجت عند بلماج ای ماذقت شیئا وشماج شینک معجمه نک فتحیله حقیر دیرلر
التلمیج ... طعامی ... ویرمک ... معناسنه یقال لمجوا ضیفهم بشیء ای ...
ویرمدر اللمج لامک فتحی ومیمک سکونیله واللمج لامک فتحی ومیمک کسریله واللمیج ... تبعیة ذکر اولنور کلمه لردر معنای مستقلی
یوقدر ابوعبید روایتنده یقال شیء سمج لمج وسمیج لمیج وسمج ... اولان نسنه یه دیرلر اللهج ... والالهاج
دو. یاودیبی ناسن ... یقال الهج الرجل ای ...
اللهجة لامک فتحی وهانک سکونیله دل لسان معناسنه ... یقال فلان فصیح اللهجة ای فصیح اللسان التلهیج علی وزن التکریم طعامدن
اولمغر ... ویرمک ... معناسنه تقول لهجت القوم تلهیجا اذا لهنتهم ... الالهیجاج علی وزن الاحمیرار سوده تمام ویغماییوب
بعضی بعضنه قارشماق ... یقال رایت ... فلان ...
وکوزه ... دخی دیرلر یقال الهاج عینه اذا اختلط بالنعاس ... اللهوجة علی وزن الدحرجة
ابرام ایتمک ... یقال لهوج الرجل امره لهوجة اذا ابرمه ... التلهوج علی وزن التدحرج بمعناه
تقول لهوجت اللحم وتلهوجته اذا لم تنعم طبخه ... الملهوج میمک ضمی ولامک و واوک فتحیله تمام پشمیون نسنه یقال
شواء ملهوج اذا لم ینضج ... فصل المیم الماج میمک فتحی وهمزه نک سکونیله طوزلو واجی
صو اجاج معناسنه موج الماء یموج ... من الباب الخامس المج میمک فتحیله اغزدن صوی اتمق یقال مج الرجل الشراب من فیه من الباب الاول
اذا رمی به الامجاج همزه نک کسریله ... یقال امجت ... الماج یقال شیخ ماج ... ولا یستطیع حبسه من کبره
یعنی اغزی یارن ضبط ایتمکه قادر اولمیه ... احمق ...
... المجاجة ... والمجاج میمک ضمیله اغزدن کلن صلیا ... یقال ... المجاج المزن یعنی
بلوددن ... النحل یعنی ...
... المجمجة علی وزن الدحرجة ...
اذا ... ولم تبین الحروف ... مجمج الرجل ...

الامجاج ات سکرتمکه بشلامق قاتلمزدن اول یقال امج الفرس اذا ابتدا بالجری قبل ان یضطرم والامجاج اطراف ولایته چقوب کتمک یقال
امج الرجل اذا ذهب فی البلاد المج میمک فتحیله مرجمکه بکزر بر دانه در فارسیده ... در که قادیجی ماشی در بودجق معناسنه المذج میمک
فتحی وحانک سکونیله ... اولان قوغیبی ... دیو یقال مذجه الدلو من الباب الثالث اذا جذبت بها ...
ونهز نونله و ذال معجمه ایله دو غیلی صو یه اورمق ... ومذج جماع معناسنه دخی کلور قال الاصمعی یقال مذج ای جامع مذحج دال
وحا ایله کرمجلس در مسجد وزنی وزنه من دل برقبیله نک باباسیدر مذحج بن مالک بن زید بن کهلان بن سبا ... سیبویه مذحج ده
میم نفس کلمه دندر دیدی المرج شول یره دیرکه انده طوار اوتلر ومرج الخطابه فراسنده بر یرک اسمیدر ومرج راهط شام شریفده بر
یرک اسمیدر و بوندن ماخوذ در یوم المرج دیدکلری که مروان بن حکم ضحاک بن قیس الفهری او زره واردوغی کوندر ومرج القلعة کنک
فتحیله بریده بر موضعک اسمیدر ومرج طوادی ... صالحی و برمکه دخی دیرلر تقول مرجت الدابة امرجها من الباب الاول اذا
ارسلتها ترعی و بوندن در باری تعالی نک مرج البحرین یلتقیان دیدوکی یعنی بحرینی صالیویردی بر دجله کبی ... قاتشوب ملتقی
اولمزلر ومرج کاه اولور مرجدن تخفیف اولنور ومرج دیرلر فتنه وفساد معناسنه ... الامراج همزه نک
کسریله مرج معناسنه در اخفش ایتدی ... امرج البحرین دیدوکی فعل وافعل بر معنایه در وامرج ناقه ولدن براقمق طوغرمق ...
قان اکمک یقال امرجت الناقة ای القت ولدها بعد ما یصیر غرسا ودما وغرس غینک ... ولدیله طوغن المرج
فتحتینله حرکت ایدوب مضطرب اولمق یقال مرج الخاتم فی اصبعی من الباب الرابع ای قلق ... دخی ... دیکدر ومرج
فاسد اولمغه دخی دیرلر یقال مرجت امانات الناس ای فسدت ومختلط اولمغه دخی دیرلر یقال مرج الدین والامر یعنی اضطراب و
تشوش ومنه الهرج والمرج فتنه وفساد معناسنه ومرجک سکونی هرجه مناسبتیچون در المریج میمک فتحی ورانک کسریله قارشوق دیکدر
یقال امر مریج ای مختلط المارج شول اوددرکه توتونی یوقدر قال الله تعالی من مارج من نار ای نار لا دخان لها یعنی جان اول دخانسز
نار دن خلق اولنمشدر المرجان میمک فتحی ورانک سکونیله انجو نک او فاغیدر صغار لولو معناسنه المزج میمک فتحی وزاء معجمه نک سکونیله
بر نسنه یی بر نسنه ایله قارشدرمق یقال مزج الشراب بخلطه بغیره ومزج بالدخی دیرلر عسل معناسنه المزاج میمک کسریله باعث ترکیب
اولان کیفیت یعنی مزاج شراب شول نسنه درکه شراب انکله خلط اولنور ومزاج بدنده شول نسنه درکه بدن انکله اوزره ترکیب اولنور
عناصردن ذکر اولان ... الموزج جزمه که بعض یرده ... دخی دیرلر فارسیدن معربدر ولسان فارسیده اصلی موزه در الموازجة
میمک فتحی و ذالک کسریله موذجک جمعیدر ... جواذبه کبی ها علامت عجمه ... هاسی حذف ایدوب موازج دیرلر المشج میمک
فتحی وشینک سکونیله قارشدرمق یقال مشجت بینهما مشجا من الباب الاول المشیج علی وزن الکریم قارشق الامشاج مشیجک جمعیدر ...
ایتام کلدوکی کبی بو سببدن نطفه امشاج دیرلر ... المعج میمک فتحی وعینک
سکونیله ... سرعت ایتمک یقال معج الجماد والریح من الباب الثالث اذا اسرع ومعج ... دخی دیرلر یقال فرس فلان تمرّ معج
ای ... یقال معج الفصیل ضرع امه اذا لهزه وقلب فاه فی نواحیه
لیتمکن منه ... المعوج میمک فتحیله علی وزن فعول ... معناسنه یقال الفرس
معوج ... الملج میمک فتحی ولامک سکونیله اغز اچیله ... یقال ملج الصبی امه من الاول ای رضعها ...
الامتلاج ... یقال امتلج الفصیل ما فی الضرع اذا امتصه ... الاملاج همزه نک کسریله ...
معناسنه الاملاجة ... وفی الحدیث لا تحرم الاملاجة ولا الاملاجتان یعنی ...
الملجان میمک فتحی ولامک سکونیله ... ومنه قیل للرجل ملجان ومصان ...
... الملاج ... یقال ...
فارسیدن معربدر الموج میمک فتحی وواوک سکونیله اضطراب ایتمک یقال ماج البحر یموج موجا من الباب الاول اذا اضطربت امواجه
و ... المرجة میمک ضمیله ...
...
یقال ... الامراج همزه نک ...

دیرلر الماج بعنا ویقال لعن ماج ای رقیق **فصل النون** **النؤوج** نونک ضمی وهمزه نک ضمی ومدیله کچمک ذهاب معناسنه یقال نأج فی الارض ینأج نؤوجا من الباب الثالث اذا ذهب **النئیج** نونک فتحی وهمزه نک کسریله حرکت اتمک یقال نأجت الریح ینأج نئیجا اذا تحرکت ونئیج ... عجله که دخی دیرلر که صوتی ظاهر یقال لها نئیج ای مر سریع مع صوت ویقال نئج القوم علی البناء للمفعول اذا اصابتهم ریح ذات نئیج **النؤوج** نونک فتحی وهمزه نک ضمیله حرکتلی یلیجه یقال ناجت فهی نؤوج **النأج** دعاده تضرع اتمک یقال نأج الی الله تعالی من الباب الثالث ایضا ای تضرع **النأجات** الهام کیجه قوشلرینک اوتجیلری ساجعات الهام معناسنه وهام کیجه ایرم اوتن قوشه دیرلر بیقوش کبی مثلا **النباج** نونک فتحی وبانک تشدیدیله قاتی اوازلو شدید الصوت معناسنه وقاتی اوازلو کلبه آن نباج دیرلر ونباج کذلک وتوزتی یرینه دیرلر دبر معناسنه یقال کذبت بناجتها اذا حبق یعنی ... یللسنه بویله دیرلر **النبلج** نونک ضمی وبانک تخفیفیله اوتوزتی یل چیقاق قوره معناسنه که کا ذدام دخی دیرلر راء مهمله نک ضمیله ونباج الکلب ونبیج الکلب لغتدر رباح الکلب ونبیج الکلب ده حاء مهمله ایله که کلب اوازی دیمک اولور **النباجی** نونک ضمیله اوازی قاتی کلب **النباج** نونک کسریله بریده بر کویک اسمیدرکه ابن عبد الله بن عامر احیا اتمشدر **الابنجات** همزه نک وبانک کسریله مربّا اولان ادویه یه دیرلر جوهری ایدر بن ظن ایدرم که بو مولّد اوله **منبج** میمک فتحی وبانک کسریله بر موضعک ایدر که ... بر نسنه اولمغه نسبت اولنسه بائی مفتوح ایدوب منبجانی دیرلر منظرانی ومخبرانی دیدکلری کبی **الانبجان** همزه نک فتحی ونونک سکونی وبانک فتحیله بر خمیردر که کلش وتخمش اوله وکلام عربده بو بنا اوزره حیایی ایکی کلمه کلمشدر یوم ارونان وعجین انبجان جوهری ایدر بعض کتابلرده انبخان خاء معجمه ایله ضبط اولنمشدر اما بن ابو سعیددن وابو الغوثدن وبونلردن غیریدن سماع ... جمله دیرلر وارونان صوتیلو اولان کون یوم ارونان ولیلة ارونانة ای صعبة **النتاج** نونک کسریله دوه لرک نتاجی یقال نتجت الناقة علی مالم یسم فاعله تنتج نتاجا **النتج** نونک فتحیله دوللتمق یقال نتجها اهلها نتجا من الباب الثالث **الانتاج** همزه نک کسریله اتک یاخود غیری طوارک طوغرمسی قریب اولمق یقال انتج الفرس اذا حان نتاجها یعقوب ایتدی نتاج طوارک حامله اولمسی ظاهر اولمغه دیرلر وقیونده وناقه ده استعمالی براوردر **النتوج** نونک فتحی وتانک ضمیله طوغرمسی قریب اولان طوار یقال هی نتوج ولا یقال منتج بضم المیم **المنتج** میمک فتحی وتانک کسریله منزل ودخی اوزره سهم زمانده طوغورمجق وقت معناسنه یقال اتت الناقة علی منتجها ای الوقت الذی تنتج فیه **النتیجة** بر زمانده طوغان طوار یقال للشاتین اذا کانتا سنا واحدة هما نتیجة ویقال غنم فلان نتائج ای فی سن واحدة **النجیج** نونک فتحی وجیمک کسریله چبان جراحتی اقمق یقال نجت القرحة تنج نجیجا من الباب الثانی اذا سالت بما فیها **النجنجة** تحریک اتمک یقال نجنجت الرجل اذا حرکته ودوه لری حوضدن دوندرمکه دخی دیرلر یقال نجنج ابله اذا ردها علی الحوض ونکری دوندرمکه دخی نجنجة دیرلر یقال نجنج امره اذا لم یعزم علیه خوف ... تردد اتمکه دخی نجنجة دیرلر **التنجنج** التجوغلوب صولپوک یقال تنجنج لحمه ای کثر واسترخی **النخ** نونک فتحی وخانک سکونیله قوغویی چالقامق قوغه یی صوده تحریک اتمک یقال نخجت الدلو من الباب الثالث ومولغة فی نخجها اذا خضخضها یعنی صو ایچنده قوغه یی تحریک اتسک بویله دیرسن ونخج جماع اتمک معناسنه کلور یقال نخج الرجل المرأة اذا باضعها وباضعت مجامعت معناسنه در **النخیجة** بر یوفقه قیماقدر که تلوم ایچنده قالور ... اوزرنده بو تکلنسه یعنی سودک ابتدا قیماغی اندن قوپلو دوه یه یوکلنسه دوه اوزرنده تحریک اولمغله تکرار بو فقه قیماغی اوزرنده کاه اولورکه نخیجه دخی دیرلر جیمک تقدیمیله اما بونک وجه صحیحی معلوم دکلدر **النسج** نونک فتحی وسینک سکونیله بز طوقمق یقال نسج الثوب ینسجه نسجا من الباب الاول والثانی ونسج اکی یل بربرینه متقابل کلمکه دخی دیرلر یقال نسجت الریح من الباب الرابع اذا تقاودت ... وعرضا یعنی بچی که بر اوکدا ... بویله دیرلر زیرا بزک ارچی ارغشی ... طوقوماغه متقابل کلمسی اکا تشبیه اولنمشدر **النساجة** نونک کسریله جلاهلق صنعتی **المنسج** میمک فتحی وسینک کسریله بز طوقوجی التکه کا طراق دیرلر کتب لغتک اکثرندن فهم اولنان دخی بودر وصحاحده الاداة التی یمد علیها الثوب لینسج دیدوکی بو معنایه حمل اولنمق ممکندر ومنسج الفرس اتک کورکی التی اولان یریدر ... معناسنه **الانتساج** طوقنمق منه قولهم ضربت الریح الماء فانتسجت له تکک الطرائق یعنی صو یوزنده امواج پیدا اولندوغی یرلر تشبیها **النسیج** ادش فعیل بمعنی مفعول اولمق اوزره ... اولور ارتجه ناسج دیرلر یقال فلان نسیج وحده یعنی علمده ... نظیری یوقدر وبونک اصلی بودر که ... زیاده اینجه غایت اعلا اولسه انک منوالنه بر بز دخی طوقنمز اما ... زیاده اینجه اولسه انک منوالنده نیجه بزلر ... قوتوق ممکن اولور **النشج** فتحتیله صو اقدوغی یر مجاری ما معناسنه **الانشاج** نشجک جمعی صو قاجقی یرلر معناسنه **النشج** نونک فتحی

وشینک سکونیله **والنشیج** نونک فتحی وشینک کسریله بوغازه کلمش اغلمق رفع صوت اتمکسزین یقال نشج الباکی ینشج نشجا ونشیجا اذا غص بالبکاء فی حلقه من غیر انتحاب وانتحاب حاء مهمله ایله اغلمکدر اوازن قالدرمغه دیرلر وحمار کوکسنده اوازن دوندرمکه دخی دیرلر یقال نشج الحمار بصوته نشیجا اذا ردده فی صدره کذلک تلوم ... اولان یاخود کوبده اولان یاچولکده ما اولان نسنه قاینشوب اوازی ایشدلسه نشج الزق والقدر دیرلر **النضج** نونک فتحی وضادک سکونیله **والنضج** نونک ضمی وضادک سکونیله پشمک دیشیب کمالی بولمق واتشوب یومشاق یقال نضج الثمر واللحم نضجا ونضجا من الباب الرابع اذا ادرک **النضیج** نونک فتحیله **والناضج** پشمش واولمش نسنه وپخته اولان فکره دخی دیرلر یقال رجل نضیج الرای ای محکم الرای **الانضاج** پشورمک یقال انضجته انا **التنضیج** علی وزن التکریم ناقه یل کچوب ولد طوغرمامق یقال نضجت الناقة بولدها اذا جاوزت السنة ولم تنتج **المنضج** میمک ضمی وضادک کسریله وتشدیدیله شول ناقه که یل کچه ولد طوغرمیه **المنضجات** منضجک جمعی یقال ناقة منضج ونوق منضجات **النعج** فتحتیله بیاض خالص اولمق یقال نعج اللون ینعج نعجا من الباب الاول مثل طلب یطلب طلبا ونعج سمرمک معناسنه دخی کلور یقال نعجت الابل تنعج نعجا من الباب الرابع اذا سمنت وقیون اتی یوب قلبه ثقیل کلمکه دخی دیرلر یقال نعج الرجل اذا اکل لحم الضأن فثقل علی قلبه **الناعجة** عینک کسریله اق ناقه بعضلر ایتدی ناعجه شول ناقه درکه اوزرنده نعاج وحشی صید اولنور ونعاج وحشی دیو بقر وحشی یه دیرلر وناعجه شول یره دیرلر که دوز اولا ارض سهله معناسنه **النواعج** شول دوه لردرکه سرعتله یوریرلر یقال نعجت الناقة فی سیرها بالفتح اذا اسرعت لغة فی معجت **النعجة** نونک فتحی وعینک سکونیله دیشی قیون ودیشی صغر ایکک معناسنه **النعاج** نونک کسریله **والنعجات** فتحتیله نعجه نک جمعی ونعاج الرمل صغرلر معناسنه دخی کلور کذلک نعجه نک جمعی اولمق اوزره ولا یقال لغیر البقر من الوحش نعاج **الانعاج** همزه نک کسریله قوملرده دوه لری سمرمک یقال انعج القوم اذا سمنت ابلهم **المنعج** میمک وعینک فتحیله بر یرک اسمیدر **النفجان** فتحتیله طوشان صچرامق یقال نفج الارنب اذا ثار **الانفاج** همزه نک کسریله صچرتمق یقال انفجته انا **النفج** نونک فتحی وفانک سکونیله یرده دن یاودی چیقماق یقال نفجت الوحجة من بیضتها اذا خرجت ونفج قالدرمغه دخی دیرلر یقال نفج ثدی المرأة قمیصها ینفجه نفجا اذا رفعه **النفاج** نونک فتحی وفانک تشدیدیله کبر وفخر صاحبی اولوب بوکلنن کسنه یقال رجل نفاج اذا کان صاحب فخر وکبر **النافجة** هر نسنه نک که ابتداسی قوتلو کله اکا نافجه دیرلر تقول نفجت الریح اذا جاءت بقوة وکاه اولورکه یغموری چوق بلوده دخی نافجه دیرلر سیله اولدیغی ایچون نته کم بر نسنه یه غیرک اسمی اطلاق ایدرلر انک سببی اولدیغندن اوتوری ونافجه کوبک مسکنه دخی دیرلر فارسیده ... **النوافج** نافجه نک جمعی ونوافج ... بونک جمعی نافجه کلور ونافجة زیاده ایدن نسنه یه دخی دیرلر عرب طایفه سنده بر کیشینک قیزی طوغسه هنیئا لک النافجة دیرلر یعنی مالکی زیاده ایدن نسنه مبارک اولسون دیرلر زیرا که انی ... اوب مالکه ضم ایدرلر مالک زیاده اولور دیمک قصد ایدرلر ونوافج المسک نافجه نک یعنی کوبک مسکنک جمعی **الاستنفاج** زیاده اولمق **النفیجة** نونک فتحی وفانک کسریله یای قوس معناسنه که نبع دیدکلری اغاج یایدن اولور وبعضلر حایله دخی استعمال اتمشلردر وابو سعید نفیجه حایله کلدوکی معلوم دکلدر دیدی **الانتفاج** ارتفاع معناسنه یقال انتفج جنبا البعیر اذا ارتفعا یعنی دوه نک یانلری ... مرتفع اولسه **النهج** نونک فتحی وهانک سکونیله اشکاره یول طریق واضح معناسنه ونهج یولی اشکاره قلمق یقال اعمل علی ما نهجته لک ویوله کچمکه دخی نهج دیرلر یقال نهجت الطریق اذا سلکته ونهج صولیوب نفسی تز تز اولوب دیومکه دخی دیرلر یقال نهج ینهج من الباب الرابع وفی الحدیث انه رأی رجلا ینهج ای یربو من السمن ویلهث ویقال فلان ینهج فی النفس فما ادری ما انهجه **الانهاج** صولتمق یقال انهجت الدابة ای ... علیها یعنی انبهرت وانبهار راء مهمله ایله علی وزن الافتعال صولمق معناسنه در وبز اسکمکه بشلامق معناسنه ده کلور یقال انهج الثوب اذا اخذ فی البلی وبلی بانک کسریله ... اسکمک معناسنه در وابو عبید ایتدی انهج الثوب دیرلر نهج الثوب دیمزلر وانهاج یول اشکاره اولمغه ده دیرلر یقال انهج الطریق ای استبان وصار نهجا واضحا بینا **المنهج** میمک وهانک فتحیله نهج معناسنه در که طریق دیمکدر **المنهاج** میمک کسریله کذلک نهج معناسنه در **الانهاج** همزه نک کسریله یول اشکاره اولمق یقال انهج الطریق ای استبان وصار نهجا واضحا بینا **الاستنهاج** همزه نک کسریله بر کسنه نک یولنی طوتمغه دیرلر یقال فلان یستنهج سبیل فلان ای یسلک مسلکه **فصل الواو** **الوثیج** واوک فتحی وثانک کسریله کثیف اولان نسنه ... اکتناز اولمغه دخی دیرلر یقال الزرع وثیج ای مکتنز واکتناز بر نسنه مجتمع اولوب صیق اولمغه دیرلر **الوثاجة** واوک فتحیله کثافت معناسنه در یقال وثج الشیء وثاجة من الباب الخامس اذا کثف ابو زید ایتدی وثاجه کثرت لحم ووثادت کثرت شحم در وایکی کلمه ده جسامت وضخامت مراددر **الاستیثاج** همزه نک وتانک کسریله بر نسنه نک تمام اولمسی یقال استوثج الشیء ای تم وکمل ویقال استوثج نبت الارض اذا اعلق بعضها ببعض وتم یعنی اوت تمام اولوب بر برینه طولشسه بویله دیرلر واستیثاج

مالى چوق اولمغه دخى ديرلر يقال استوثج المال اى كثر واستوثج الرجل من المال ديرلر يعنى كه مالى چوق ايتمك ايلسه الموثجة ميمك ضمى
وثانك كسريله اوتى چوق اولان ير. وج واوك فتحيله ولايت طائف ده بر شهرك اسميدر وفى الحديث آخر وطأة وطئها الله عزوجل بوج يعنى
مراد طائف غزاسيدر. الوج اكير ديدكلرى كوك كه ادويه قسمندندر فارسيده موبددر. الوج والوداج فتحتينله اولده وداوك كسريله ثانيده
بر طمردر بوينده. الودج واوك فتحى ودالك سكونيله ودج ديدكلرى طمردن قان المقدر يقال ودج دابته اى قطع ودجها كه طمار دك ودجن
قطع ايتمك انسانده فصد ايتمك كبيدر. وودج اصلاح ايتمك معناسنه دخى كلور يقال ودجت بين القوم ودجا من باب الثانى اى اصلحت
الودجان فتحتينله ايكى قرنداش اخوان معناسنه يقال هما ودجان حربيا يعنى انلر بر عزيز ولداشلردر حربيه وودجان ودجك
تثنيه سى كلور بوينده اولان طمرلر معناسنه. الوسيج واوك فتحى وسينك كسريله دوه نك بر نوع سير ايتمسيدر يقال وسج البعير وسيجا من باب
الايساج همزه نك كسريله دوه يى سكرتدرمك يقال اوسجته انا اذا حملته على الوسيج. الوشيجة واوك فتحى وشينك كسريله اغاج كوكى بيخ درخت معناسنه
الوشج واوك فتحى وشينك سكونيله اوردكك يقال وشجت العروق والاغصان اذا اشتبكت. الواشجة واوك فتحى وشينك كسريله اسمدر اوركى معناسنه
وكوندا اغاجنه دخى ديرلر. التوشيج على وزن التكريم اورمك يقال وشج الله توشيجا اى فرشها وجمعا. الوشيجة شول سنه لردر كه ليفندن اودوب
ايكى اغاجك راسنه قويوب اوكله بيچلش ترك طانيرلر. الولوج والّلجة واوك ضميله اولده ولامك كسريله ثانيده كيرمك دخول معناسنه
يقال ولج يلج ولوجا ولجة من باب الثانى اذا دخل سيبويه ايتدى بونك مصدرى ولج كلمش حالاكه بو صيغه مصادر غير متعديه
مخصوصدر ولجة فيه معناسن قصد ايتمكه بناءدر. الايلاج همزه نك كسريله ادخال يقال اولجه اى ادخله وبارى تعالى نك يولج الليل فى النهار
ويولج النهار فى الليل ديدوكى طول آيامده كيجه كوندزه وقانلوب قصر آيامده كندزكيجه يه قاتلمدوغنه بناءدر. الاتلاج همزه نك كسرى
وتانك تشديديله افتعالدر دخول معناسنه. المولج ميمك فتحى ولامك كسريله كيرجك يرلر يقال التج مولج اى دخل مدخل. الولجة فتحتينله بر كنار
ياخود بر مغاره در كه يولجى لر يغوردن يا غيرى نسنه دن انده كزلنورلر. الولج كذلك فتحتينله والاولاج ولجه نك جمعيدر كزلنجك يرلر معناسنه
الولجة واوك ضمى ولامك فتحيله همزه وزنى اوزره كيرمسى چوق اولان آدم ومنه قولهم رجل خرجة ولجة اى كثير الخروج والدخول. الوليجة واوك
فتحيله خالص دوست خاصه ومقرب معناسنه. الوالجة بر آغريدر كه انسانه عارض اولور زيادة الم ويرير. التولج تانك فتحيله شول يتاقدر كه
وحشى اولان جانورلر انكا كيروب يتورلر دوج كبيدر وزنا ومعنى سيبويه ايتدى تولجك تاسى واودن منقلبدر ديرا بو فوعل وزنى اوزره
اولور واسم كلام عربده بولنمز اما فوعل وزنى اوزره اسم چوقدر. الوهج فتحتينله اود آتشى ويرحرارتنا معناسنه. الوهج والوهجان واوك
فتحى وهانك سكونيله اولده وفتحيله ثالثده اتش يانمق معناسنه يقال وهجت النار تهج وهجا ووهجانا اذا اتقدت. التوهج فتحتينله وهانك
ضمى وتشديديله اتش يانمق يقال توهجت النار اذا توقدت وتوهج طيب رايحه سنده دخى استعمال اولنور يقال توهجت رايحة الطيبا اى توقدت
يعنى رايحه كرم اولدى وجولمرلرده دخى توهج ديرلر يقال توهج الجواهر اذا تلألأ. الايهاج اتش يقمق يقال اوهجتها انا اذا اوقدت
الوهج واوك فتحى وهانك كسريله ومديله اتش يانمق يقال لها وهج اى توقد

فصل الهاء

الهبج ورم كبيدر وزنا ومعنى
يعنى يرشمه دكه ناقه نك ممه سنده اولور. التهبيج على وزن التكريم ششورمك. التهبج فتحتينله وبانك ضمى وتشديديله ششمك يقال هبجه
تهبيجا فتهبج اى ورمه فتورم. الهبيج اعرجانلو اولان كمسنه ثقيل النفس معناسنه. الهبج هانك فتحى وبانك سكونيله اودون ضرب
معناسنه يقال هبجه بالعصا هبجا مثل حبجه حبجا بالحاء المهملة اى ضرب. التهبيج چوق اولمق يقال هبجت عينه يعنى كوزى چوق اولدى
الهاجة شول كوزدركه چوقور اولمش اوله يقال اعين هاجة اى غايرة. الهجيج زياده چوقوردر. وادى عميق معناسنه وهجج النار داجج النار كبى
اتش يالكلنمسنه ديرلر همزه هاير قلب اولنمشدر حراق ايله اداق كبى كه اداقت دمكك معناسنه در. هجاج هانك فتحى وجيمك تخفيفيله بابى معناسنه
استعمال اولنور دايما كه عدم انصرافيله يقال ركب فلان هجاج وهجاج دخى ديرلر قطام كبى كسراوزره مبنى اولمغله اذا ركب راسه يعنى فلان
كمسنه باشه بندى ديدكى محلنده. بوبله ديرلر اصمعى ايتدى قيجى بس توى بر نسنه دن منع ايتمكه بلسبك هجاجيك وهذا ذيك دير كن اثنين
تقدير ايتمكه اوزره يعنى لبيك كبى تكرير ومبالغه قصد ايتمكله. الهجاجة هانك فتحيله احمق معناسنه يقال رجل هجاجة اى احمق. الهجهج على وزن جعفر
بركله دركه قيونى منع ايتمك ايچون استعمال اولنور فتح اوزره مبنيدر. الهجهجة على وزن الدحرجة بر نسنه يى منع ايتمك يقال هجهجت بالسبع اى
صحت به وزجرته ليكف يعنى يرتجى جانوره چاغروب منع ايتدم تاكه ممنوع اوله يقال الهجهج الفحل فى هديره يعنى اركك دوه سن قصقنوب
چاغردى. الهجهاج هانك فتحيله انور ايتمك يعنى اوركوب قاچمق. هج تخفيفيله بر كلمه دركه كلبك منعنده استعمال اولنور جيمى ساكن قلمق ممنون

قلمق جايزدر نته كيم بخ بخ خاء معجمه ايله بر كلمه دركه بر نسنه دن رضا ومدح محلنده استعمال اولنور. الهدجان فتحتينله پير اولان كمسنه يورويشى
يقال هدج يهدج وهدج الظليم اذا مشى فى ارتعاش يعنى دوه قوشى دتره يوب يوريدى. بو يلده ديرلر. الهدج هانك فتحى ودالك فتحى وتشديديله والهدجيج
على وزن المسرول تتريوب يوريمك كسنه. وهداج برابتك اسميدركه باهله قبيله سنه متعلق ايدى. الهدجة فتحتينله ناقه نك ولدينه اولان
حنين يعنى شفقتى وشفقتينه بناء چاغرمسى يقال هدجت الناقة. المهداج ميمك كسريله ولدينه شفقتلى ايجى ناقه كيروبغلين درشول
يلكه اك حنينى وصوتى واردر اكا دخى مهداج ديرلر زيرا ايلر بلوكى يغنلو حسن طلب ايدوب اوكده قاترادرك ديتير اوكه قاندوكى پس
بلوديغورى ياغمر مثله يغور بلودك نسلى كبى اولوب بيلك صداسى كما حنين اغنى كبى اولور. الهودج هانك فتحى وواوك سكونيله سفرده عورتلرك بنوب
ايتدكلرى محفه كه مقبب ولاسيه اوزره نوه اوزرنده اولور اولاقه مثالنده. التهديج فتحتينله ودالك ضمى وتشديديله ناقه نك ولدينه شفقتى اغتى يقال
تهدجت الناقة اذا انعطفت على ولدها وتهدج الصوت اى ترعد كقوفين كما حيتوب كامنقطع ولدينه. الهرج هانك فتحى
ورانك سكونيله خلق ايچنده اولان فتنه وقاره شلق يقال هرج الناس يهرجون هرجا من الباب الثانى وفى الحديث الشريف اشراط الساعة
يكون كذا وكذا ويكثر الهرج قيل وما الهرج يا رسول الله قال القتل وهرجك احطر كثرة بنده ومنه قولهم فى الجماع بات يهرجها ليلته جمعاء يعنى
جمله كيجه ارشه جماعى چوق ايدر اولدى ويقال للفرس مرهج. المهرج ميمك كسرى ورانك فتحيله چوق سكردن آت. الهراج هانك فتحى ورانك تشديديله
بمعناه. الهرج فتحتينله دوه نك باشه چكوب نمك يقال هرج البعير يهرج هرجا من الباب الرابع اذا سدر من شدة الحر وكثرة الطلاء بالقطران
وسدر باشى چكرنمكه ديرلر. التهريج على وزن التكريم دوه يى اوبله اسى سنوه سير ايدوب چكرندرمك يقال هرجت البعير اذا حملت عليه
فى السير فى الهاجرة حتى سدر هاجره اوبله اسى سنه وسدر باشى چكرنمكه ديرلر. وهرج بنيذ بركسنه يى زياده مست ايتمكه دخى ديرلر يقال
هرج النبيذ فلانا اذا ابلغ منه فاسكره وازكمت وهرج بو تجى جانوره چوق دخى ديرلر يقال هرجت بالسبع اذا صحت وزجرته. الاهراج كذلك
دوه يى اسى بوقسنده زياده قوللنوب باشى چكرندرمك يقال اهرجت البعير اهراجا ايضا اذا حملت عليه فى السير فى الهاجرة حتى سدر. الهرهجة على
وزن الدحرجة قاوشق يوريمك وقاوشق جزوير مكه دخى ديرلر يقال هرجت عليه الجزا اذا خلطته. الهزج فتحتينله كوك كورلمك صوت رعد معناسنه
وهزج تغنى دن بر نوعدركه انده ترنم واردر يعنى ترانه واوادر يقال الهزج يهزج من الباب الرابع وهزج عروضدن بر بحرك اسميدر. التهزج
هزج طرزنده اولمق وتهزج كذلك يايى اوازويرمك وقاتى كمسنه كريشنه صاليويرمك حيننده. الهزامج هانك ضمى وميمك كسريله بربر
اوديجه چاغرشمق يعنى زياده سيله وفى بعض النسخ. وهوادنى من الرغاء يعنى هزامج رغادن ادنى اولان صوتدر رغا رانك ضمى وغين معجمه ايله
دوه اوازيدر. الهزامج هانك كسريله خفيفا وتوب چابك اولان توده. ديرلر. الاهليلج والاهليلجة همزه نك ولامك كسريله معروفدر
ابن سكيت ايتدى اهليلج واهليلجه ديرلر همزه نك وكسريله هليلج ديمزلر همزسز ابن الاعرابى ايتدى بو اهليلج درلام اخرى نك فتحيله دخى كلام
عربده افعيليل بو قدر كسريله وافعيلل لامك فتحيله چوقدر مثل اهليلج وابريسم واطريفل كذا فى بعض نسخ الصحاح وكذا لا يخلو من المصادر
فتأمل. الهلباجة هانك كسريله احمق معناسنه خليل ايتدى بر اعرابيه هلباجه ندر ديو سؤال ايلدم ايتدى هلباجه شول احمق اولان
كمسنه دركه ايلنى يوك اوله وزياده يچى اوله اكول معناسنه وشول صنقلو كمسنه اولا دينكه وبارك بوكا بولنسه هلباجه نك
تفسيرينى ايدوب بر صفت زياده قيلوردى بعده زمان كيدراولدقده ايتدى وبالجمله هلباجه اول كمسنه دركه اوصاف قبيحه دن
هر نسنه يى جمع ايتمش اوله. الهمج فتحتينله شول ادفاجق سنكلردركه بعوض كبى قيونك وحمارك يوزلرينه وكوزلرينه اوشرلر وبعوض اوداوه
ديرلر بابنك فتحيله. الهمجة همجك واحدى وهمجا ارق قيونه دخى ديرلر واداني ناسه دخى همج ديرلر يقال انما هم همج وهمج رعاع اى اراذل ..
تدبيره دخى ديرلر وهجاج اولمق معناسنه دخى كلور. الهاج بر لفظدر كه تاكيد ايچون كتوروب هج هاج ديرلر ايل لايل ديدكلرى
كبى كه هاج زياده ايچون ديمكا وبود ايل لايل زياده. وكوكبه اولدوغى كبى. الهمج هانك فتحى وميمك سكونيله دوه صوي دفعة واحدة ايچوب
قانمق يقال همجت الابل تهمج همجا من الباب الاول اذا شربت دفعة واحدة حتى رويت. الاهماج همزه نك كسريله آت زياده سكردوب
سكرتمه ده اقدام ايتمك يقال اهمج الفرس اى جد فى جريه. الهملوج هانك كسريله يادكير اولان آت. الهمالج هانك فتحى ولامك كسريله
همالجك جمعى يادكيرلر معناسنه. الهملجة هانك فتحيله دحرجة وزنى اوزره يادكير يوريشلى فارسيدن مودر يقال هملج البرذون اى مشى
مشى الهملاج. الهوج اوزون واحمق اولمق وسريع الحركة اولمق. الاهوج اوزون واحمق اولان كمسنه كه انده سرعت وعجله دخى
اوله. الرهجاء هانك فتحى وواوك سكونيله والفك مديله سرعت وحماقت اوله. هوجاء شول يله ديرلركه غايت شديد اولمغين

اوارى برندن قوپر. الهوج هانك ضميله احمق كجى الهيج والهياج هانك فتحيله اقلده وكسريله ثانيده الهيجان قوپمق وقوزمق يقال هاج الشئ يهيج هيجا وهياجا وهيجانا اذا ثار يعنى قوپسه وتوزسه دهاجه غيره دخى ديرلر اى اوزكسنه توزنسه وقوپرسه لازم ومتعدى كلور وهيج اوتك قورويب معناسنه دخى كلور يقال هاج النبت هياجا اذا يبس وقتال معناسنه ده كلور يقال هذا يوم الهياج اى يوم القتال التهييج على وزن التكريم والمهايجة حيك فتحى ويانك فتحيله هيچرتمق الهائج شول ادكدر كه كوكلى جماعت طلب ايده وهائج غضب دخى ديرلر يقال هاج هائجه اى ثار غضبه وهدأ هائجه اى سكنت فورته الهايجة قورين سنسيز يابس معناسنه يقال ارض هايجة اذا يبس بقلها واصفر يعنى يركه دخى قوريوب صرارسه ارض هايجه ديرلر الاهاجة قورتمق يقال اهاجت الريح النبت اذا ايبسته وبرى قوترى بولمه دخى ديرلر يقال اهجنا الارض اى وجدناها هايجة النبات اى يابسة النبات الهيجاء هانك فتحيله حرب جنك معناسنه مدله وقصرله جايزدر التهايج تانك فتحى وياتك ضميله اوديش ايچون طرفيندن هيجرشمق يقال تهايج الفريقان اذا تواثبا للقتال وتواثب هيجرشمه ديرلر المهياج ميمك كسريله شول ناقه دركه وطننه چكنه يقال ناقة مهياج اى تروع الى وطنها الهاجة قورباغه ضفدع معناسنه كذا فى بعض نسخ الصحاح

باب الحاء فصل الالف

الاح اوكسرك يقال اح الرجل يؤح احا من الباب الاول اذا سعل الاحاح همزه نك ضميله صوسزلق وخشم وغم حرارتى معناسنه دكلور الاحيحة همزه نك فتحى وحانك كسريله كذلك خشم وحرارت غم معناسنه در الاحيحة صيغة تصغير اوزره بر رجالدن بركسنه نك اسميدر الازوح همزه نك و زانك ضميله دوشوب برنده كلمك يقال ازح الرجل يازح ازوحا من الباب الثانى اذا تقبض ودنا بعضه من بعض وابو عمرو ايتدى ازوح تخلف معناسنه در يقال ازح الرجل اذا تخلف يعنى كيرو قالمه الازوح همزه نك فتحى وزانك ضميله متخلف معناسنه وعنوى ايتدى بر رجالدن اولكسنه يه ديرلركه مكان يعنى ايو صنعتلوردن كيرو قاله اوبح كجى كه اوبح فى نوبله وهاا ... ديرلر الاخ همزه نك فتحى ونونك سكونيله والانح همزه نك فتحى ونونك كسريله والانوح ضمتيله نفس تنوع ... صولمق يقال انح الرجل يانح من الباب الثانى اذا زحر من ثقل يجده من مرض او بهر كانه يتنحنح ولا يبين يعنى اوكسورر اولابين بس ودخى حاء مهمله ايله وحاء مهمله ايله صولمق وبهر نفس طوتلق معناسنه ده كلور الانح همزه نك فتحى والفك مديله تنغنفس ايدوب صولين كمسنه الانح همزه نك ضمى ونونك فتحى وتشديديله اغركجى راكنك جبى كم كلده وكجه ابو عمرو ايتدى انح همزه نك مديله شول كمسنه دركه قچن اندن برنسنه طلب اولنسه تنحنح ايده بو بخلدن ناشى اولور برحالتدر انح دخى همزه نك ضمى ونونك فتحى وتشديديله بومعنايه كلور رنبود كجى ولمق اوزره الانوح همزه نك فتحيله كذلك بخلدن حين طلبده تنحنح ايدن كمسنه

فصل الباء البح فتحيله فرح معناسنه در يقال بح بالشئ من الباب الرابع ويقال بحه ايضا بالفتح لغة ضعيف فيه البحيح على وزن الكريم شاد اولمق يقال بححته انا بحيحا فبحح البحح فتحيله على وزن التكريم شاد اولمق اى زحته فرح وام دز عكس شنده وبحنى بحجت واقع اولمشدر حيك تخفيفيله البح بانك ضمى وحانك تشديديله اوازبوغولمق يقال فى صوته بحة اى غلظ يعنى اوازنده خرلق وار در يقال بحجت يحج من الباب الرابع الابح اوازى زياده بوغلمش كمسنه ولا يقال باح البحاء بانك فتحى والفك مديله اوازى زياده بوغولمش عورت ابو عبيد ايتدى بحجت بح بحاحة بوده باب ثالثدندر البحة بانك فتحيله كذلك اوازى بوغولمش عورت يقال امرأة بحة اى فيها بحة البح بانك ضميله ابحك جمعى اوازى بوغولمش كمسنه لر معناسنه وكاماولور كه بو نى قسمت ايتدكلرى اوقلره صنعت قيلوب قرواضيا فهم بح ديرلر البحبحة همزه نك كسريله بوغمق يقال ما زلت افسح حتى ابحجى ذلك البحبح على وزن التفعلل براوه كيروب كن اولمغه قدرت بولمق البحبوحة بالرك ضمه وحانك ماننده بسكوننيله اورته يرى يقال سكنت انه فى بحبوحة الجنة اى فى وسطها البدح الماحله ادرمق يتدحه بالعصا من الباب الثالث اى ضرب بها وتبدح بر اشئ اكرى ايكمك يقال لبدح بامر مثل بدهه ابو عمرو ايتدى بدح الكان ايشكله ديرلر يقال بدح بذا الامر اى باح به وبدح بو كندن عاجزا ولمغه دخى ديرلر يقال بدح الرجل عن حمالته والبعير عن حملة اذا عجز عنها وحمالت حانك كسريله تبلغ باغنه ديرلر وبدح اغزبوكا ورمغه دخى ديرلر يقال بدحنى هذا الامر اى فدحنى كه فدح اغزيوك اورمغه ديرلر البدوح ضمتيله كوزل طرزا اوزره يوريمك يقال بدحت المرأة بدوحا اذا مشت مشية فيها تفكك وتفكك صالنه يوريكدر ديدوح بدحك جمعى كلور رفضا معناسنه نته كه كلمه كركدر انشاء الله تعالى التبدح بمعناه يقال تبدحت المرأة اى مشت مشية كذلك البداح بانك فتحيله واسع يره ديرلر البدح ضمتيله بدحك جمعى مثل قذال وقذل وقذال باشك اردى ديرلر

البدحة بانك فتحيله اوا ورتاسى ساحة الدار معناسنه البدح بانك كسريله بدحك جمعى البداح بانك فتحيله ايارتق شومعناسنه تقول بذحت لسان الفصيل اذا شققته لئلا يرتضع يعنى دوه يا درسنك ايكى ايموب دبوديلى يارسه لر البذح ضمتيله بوحك جوشتو قمعناسنه يقال فى رجل فلان بذوح اى شقوق البرح شدت يقال لقيت منه بنات برح وبنى برح البرحين والبرحين بانك كسريله وضميله بلادر ديكا ولور يقال لقيت منه البرحين اى الشدائد والدواهى ددواهى داهيه نك جمعى در بلا معناسنه البرحة بانك ضميله ايوناقه يه ديرلر البرح بانك ضمى وراتك فتحيله جمعى يقال هذه برحة من البرح اذا كانت من خيار الابل البارح رانك كسريله ايسيله ديرلر يعنى ريح حار معناسنه البوارح بانك فتحى وراتك كسريله بودنيد ايتدى شول اشى شما لى يلدركه يا زن اسر البارح كجى كيجه لرا قربنه ديركه دون كيجه ديدكلرعدر يقال لقيتة البارحة اولى يعنى كجن كيجه اركا اولى كه بر ودن عقد دون كيجه ديكا ولور پس بارحه برح دن مشتق اولور زالمعناسنه البرحا بانك ضمى وراتك كوندو والفك مديله شدتا ذا يه ديرلر يقال برحاء الحمى التبريح على وزن التكريم ذحمت ويرمك تقول برح به الامر تبريحا اى جهده يعنى اكا زحمت ويردى المبرح ميمك ضمى وراتك كسريله وتشديديله ذحمتلو يقال لضرب ضربا مبرحا اى موكا التباريح تانك فتحيله مشتد اولمق يقال لتباريح الشوق اى توهجه وبو اكرجه مصدرتا سزده تفسيلو اولنمشدر وكن تبريحك جمعيدر دوستلو معناسنه الابرح همزه نك فتحيله اقوى معناسنه يقال هذا الامر ابرح من هذا اى وقولهم ابرح قتيلا الاتواح همزه نك كسريله اكرام وتعظيم معناسنه كلور يقال ابرحه اى اكرمه وعظم وعجبه كتوررمك يقال ابرحه اى اعجبه ومابرح هذا الامر اى ما اعجبه البراح بانك فتحيله شول دوز واسعه دركه اكده كيتسه ظاهر اولمه وبراح اشكاره معناسنه كلور يقال جاء بالامر براحا اى بينا يعنى اشكاره امرله كلدى وبراح مصدر دخى كلور برح منه مكانه ديدكلرى كجى فولمنده يعنى كه اولمكاننده زايل اولسه يقال برح مكانه اى زال عنه وصار فى البراح پس لابرح ديدكلرى منصوب اولورتتم لاريب منصوب اولمشدر ولابراح ... جايز در لذليس معناسنه اولمق اوزره وبراح اشكاره اولمغه دخى ديرلر يقال برح الامر من الباب الرابع اذا وضح كانه ذهب السر وزال واعفال لما قصه دن دخى اولوب اسمن ذم وخبرين نصب ايدر يقال لا ابرح افعله كما لا ازال افعله براح قطام كبى كوتنك اسمى در يقال دلكت براح اى غربت الشمس البريح صيد صيادك صاغنده يكى صولنه چمك يقال برح ظبى من الباب الثالث بروحا اذا ولاك مياسره يعنى صيد صولنى صيادك صاغنه قرب ايتسه كم بوحين ده صيادك صولنه دوشر البارح رانك كسريله شول انسى يلدركه يا زن اسر البوارح بانك فتحى وراتك كسريله جمعى ابو زيد ايتدى بوارح شول انسى يلدركه يا زنا سرر وبانح شول صيد صيادك صولنده دوشه عرب طايفه سى بارحه تطير ايدوب ساغله تفأل ايدرلر وسانح سين مهمله وحاء مهمله ايله صيادك صاغنه كلن صيد. دبرلر زيرا صيد صيادك صولنه دوشجه صياده دوغايحق اتلق ممكن اولمز وفى الحديث انما هو كبارح الاروى ... المعصور ايله بيان كجلرى ديك اولور وبان كجلرى طاغك صاريب برلرينده اولمغين حلق انين نه سانح ونه سنوح باديه ده قادر اوليمازلر آيامده بوكره آم بريح غرابك اسمى در بريح بانك فتحى وراتك سكونيله فقط بو دنى اوزره بركله دكله برنسنه اتركى خطا اتمك محلنده استعمال اولنور نته كم اصابت محلنده مرحى برلر ميماله البطح بانك فتحى وطانك سكونيله بركسنه ييلو دى اوزده برتمق الانبطاح بوزاوزره دو شمك يقال انبطحه اذا القاه على وجهه فانبطح الابطح همزه نك وطانك فتحى وبانك سكونيله شول واسع صواقندى كه اوفاق صا شلرى اوله الاباطح همزه نك فتحى وطانك كسريله ابطحك جمعى البطاح بانك كسريله كذلك ابطحك جمعيدر على خلاف القياس البطح بانك ضمى وطانك ضمى وتشديديله تاكيد ايچون استعمال اولنور لفظدر يقال ابطاح بطح كما يقال اعوام عوم واعوام بيلود يمك اولور سينه معناسنه ابو عبيد روايتى اوزره البطيحة والبطحاء بالك فتحيله شول واسع صواقندى دركه اوفاق صاشلرى اوله ابطح كبى كه ذكر اولندى وبطحاء مكه بوندن مأخوذدر شرفها الله تعالى البطائح كذلك بانك فتحيله بطيحه نك جمعى وبطايح النبط بريردر عراقين بيننده التبطح تانك فتحى وطانك ضمى وتشديديله سيلك بطحاده جوق اولمسى يقال تبطح السيل اذا اتسع فى البطحاء البلح بانك ولامك فتحيله خرمانك براولمزدن اول حالتى در زبادخرما اولمزدن اول طلع در اندن صكره خلال در خاء معجمه نك فتحى ولامك تخفيفيله اندن صكره بلح اندن صكره بسرد اندن صكره اندن تمر در البلحة واحدى البليح همزه نك كسريله خرما بلح اولمق يقال ابلح النخل اى صار ما عليه بلحا البلوح ضمتيله برنسنه قورمق يقال بلح الثرى من الباب الثالث اذا يبس وعاجز اولمق معناسنه ده كلور يقال بلح بلوحا اى اعيا التبليح على وزن التكريم كذلك عاجز اولمق معناسنه يقال بلح تبليحا

البلدح علی وزن الدحرجة برکسنه کندوبی یره اوردوق دکه اولوردکه طابلده فی تلقظ ایدوب بلطح دیرلر بلدح برموضعک اسمیدر دعربلرك
اقربایله تحزن محلنده استعمال ایتدکلری مثللرندندر لکن علی بلدح قوم تحجفی دیدکلری یعنی بلدح ادلو یرده قوم ضعیف واددر و بومثلی
نعامه دیمکله ملقب اولان بیهس نام کسنه دیمشدر برقومی دوق وصفاده کوروب کندونک قومی ربع دعناده اولدیغیچون الابلداح همزه نک
کسری و بانک سکونیله ومکک کسریله بکان تعایی اولمق یقال ابلنداح المکان اذا اتسع وحوض یقلق معناسنه‌ده کلور یقال ابلنذح الحوض ای انهدم
البلنح فتحتینله و نونک سکونیله سمز اولوب حقیر المقام اولان کمسه الباحة اوکی وردی ساحه دار معناسنه الاباحة همزه نک کسریله
برنسنه‌یی حلال اتمک یقال ابحتک الشیء ای احللته لک المباح میمک ضمیله محظورک مقابلیدر و محظور حاء مهمله و ظاء معجمه ایله حرام
نسنه‌در الاستباحة همزه نک و تانک کسریله برنسنه‌یی کوکندن کسمک یقال استباحوهم ای استأصلوهم البوح بانک فتحی و واوک سکونیله کزلی
اشکاره اتمک یقال باح سره اذا اظهره البوح بانک ضمیله ذکر الرجل معناسنه بعضلر نفس معناسنه‌در بعضلر وطی معناسنه‌در دیدیلر
ومن قولهم ابنک ابن بوحک یعنی صوحک یعنی اوغلک صلبی اولان اوغلکدر وصوح صادک فتحیله صباح ایچلن شراب وبوح کونشک بعضلر نونده
وبعضلر یوح دیدیلر نقطتینله البیاح بانک کسری و یانک تخفیفیله بر نوع بالقدر و کاه اولورکه بانی مفتوح و یانی مشدد دکورلر فصل التاء
ترح فتحتینله فرحک ضدی درکه غصه چکمک اولور التتریح علی وزن التکریم غصه‌لو قلمق یقال ترحه تتریحا اذا احزنه المتراح میمک کسریله
شول ناقه درکه سودی تیز کسله التفاح تانک فتحی و فانک تشدیدیله الما دیدکلری میوه التفاحة تفاحک واحدی التیح تقدیر اتمک
یقال تاح له الشیء من الباب الثانی اکا برنسنه تقدیر اولدی معناسنه و تیح یوردکی و یا که بویاکه اکلک یقال تاح فی مشیته اذا تمایل
الاتاحة همزه نک کسریله تقدیر اتمک یقال اتیح له الشیء اذا قدر و اتاح الله له الشیء ای قدره له المتیح میمک کسری و تانک سکونی و یاء
تحتانیه‌نک فتحیله شول کسنه درکه هر اولمیان نسنه‌یه قادیشه فضول معناسنه و متیح شول اتدرکه یوریرکن کلوب اکی جانبنه
اکلوک ایدیه التیحان تانک فتحی و یانک کسری و تشدیدیله صاحب صحاح دولته اوزده اکرچه ضبط کتب صحیحه فتحتینله در متیح معناسنه که
فضولی دیمکدر و تیحان شول اتدرکه یوردکی اکی جانبنه میل ایدرک یوریه التیاح بفتح التاء و تشدید الیاء کذلک شول اته دیرلرکه یوروکن
کلوب یوردکی اکی جانبنه میل ایدرک یوریه فصل الجیم الاجاح همزه نک کسریله عورت حامله اولمق یقال اجحت المرأة اذا حملت
و اجاحک اصلی وضعی بریچه جانورک دیشی حامله اولنه دلالتی ایچوندر قرنجه جانورک دیشیسی حامله اولوب طوغرمغه تقلیشدقده
قادی بیوسه اجحت السبعة دیرلر المجح میمک ضمی و جیمک کسریله حامله اولوب قادی بیوین الجحجاح جیمک فتحیله اولو سید معناسنه
الجحاج جحجاحک جمعی الجحاجحة جحجاحک جمعی الجحاجیح کذلک جحجاحک جمعیدر دیلوسک یاایله کتوردیسن دیلوسک یایی حذف ایدوب
یادن بدل تا کتورسن بر بدن لابددر و اکیسی جمع اولمق جایز دکلدر الجدح جیمک فتحی و دالک سکونیله سویق ترک اتمک الاجتداح بمعناه
یقال جدحت السویق و اجتدحته ای لتته ولت برنسنه‌یی اصلاوب ترک اتمکه دیرلر المجدح میمک ضمی و جیمک و دالک فتحی و تشدیدیله
قریشمش نسنه یقال شراب مجدح ای مخوض و تخویض خاء معجمه و ضاد معجمه ایله قریشمق معناسنه المجدح میمک کسریله و دالک فتحیله شول اتدرکه
سویق انکله قارشدریلور و شول المجدح که اوجنک برقاج کوشه‌سی واردر و مجدح شول یلدزدرکه اکا دبران دیرلر دبرا اولسابر
یلدزلرک صوکنده طوغر و اکا حادی النجوم دخی دیرلر زیرا حادی دوه سورن کمسنه دیرلر دبران صوکندن موخر اولدیغیچون موخر اولان یلدزلر
دخی حادی النجوم دیرلر المجدح میمک ضمی و دالک فتحیله لغتدر مجدح ده ابو عبید روایتیدر المجادیح میمک فتحی و دالک کسریله کوکده ساقط اولان
یلدزلرکه عربلر یغموری انلرک تأثیریله صانورلر یقال مجادیح السماء لانواءها و انواء نوئک جمعیدر نوء ساقط اولان یلدزه دیرلر
المجدوح میمک فتحی و دالک ضمیله قان ایله درش کسمه‌نک قانی درکه زمان جاهلیتده قحط یللرنده اکلی استعمال ایدرلردی الجرح یاره لمق
یقال جرحه جرحا من الباب الثالث و کسب اتمک معناسنه‌ده کلور یقال جرح ای کسب الجرح جیمک ضمی و رانک سکونیله اسمدر یاره معناسنه الجروح
ضمتینله جرحک جمعیدر الاجراح دخی جمعیدر لکن شاذدر الجراح جیمک کسریله جراحتک جمعیدر الجراحة جیمک کسریله کف اکیاره الجریح جیمک فتحیله
یارهلو مذکر و مونث برابر اولور یقال رجل جریح و امرأة جریح الجرحی جریحک جمعیدرکه انده‌ده مذکر و مونث برابر اولور یقال رجال جرحی و نسوة جرحی
التجریح علی وزن التکریم یارهلمق تشدیدی تکثیر ایچوندر الاجتراح همزه نک کسری و جیمک سکونیله کسب اتمک یقال اجترحوا اذا اکتسبوا الجوارح
جیمک فتحیله یرتیجی جانورلرکه و یرتیجی قوشلردن اوا ولنه دیرلر ذوات الصید معناسنه و جوارح انسان انسانک شول اعضاسنه دیرلرکه انکله
کسب ایدر الاستجراح عیب و فساد اوزره اولمق دیرلر یقال قد وعظتکم فلم تزدادوا الا استجراحا یعنی بن سزه نصیحتم فساددن غیری نسنه

منخ

بوح — ترح — تیح — بخ — جدح — جرح

متتح اولمادی و مجروح بولمق معناسنه‌ده کلور یقال یا بنی عوف استجرحت هذه الاحادیث یعنی بو حدیثلری مجروح بولدم الجزح جیمک فتحی و زانک
سکونیله احسان اولنان نسنه عطیه معناسنه تقول جزحت له من المال جزحة اذا قطعت له قطعة الجلح جیمک فتحی و لامک سکونیله طوار اغاجک
یو د تاریدن او تلاوب قابو صویمغه دیرلر الجلح جیمک فتحی و لامک کسریله شول نسنه‌لردرکه تمشک کبی ازکی بشلرندن پنبه کبی اوچر الجلحة میمک ضمی
و لامک فتحیله اپرشمک وقافی اشمک کالحه معناسنه المجالح میمک ضمی و لامک کسریله شول ناقه درکه قیش اپامنده سود ویره مغیوق و زحود قور اکلوین
سوددن منع اتمیه المجالیح مجلاحک جمعی و مجالح کذلک شول یللره دیرلرکه انده قتلق و آفت اولمیه الهلاک ایلش اولا المجلاح میمک کسریله شول ناقه که
قتلق یللرنده جفایه طیانوب سودن کسمیه الجلح فتحتینله باشده برحالتدر اول نزعدن زیاده درکه نزع باشک قبلی باشک اکی جانبنده اچق
بتمکدر بونک اول مرتبه‌سی نزع اندن صکره جلح اندن صکره صلع در یقال جلح الرجل من الباب الرابع الاجلح همزه نک فتحی و جیمک سکونیله شول کسنه درکه باشنک
قبلی ذکر اولنان وجه اوزره بتمیه اشماده اولا و اجلح شول لحیه درکه ادزندنه قبتی اولمایه الجلحة فتحتینله باشک اکی جانبنده قیل بتمین یره دیرلر
الجلح جیمک ضمیله شول صغردرکه بویوزی اولمیه المجلح میمک ضمی و لامک کسری و تشدیدیله شول کسنه درکه کثیر الاکل اولا المجلح میمک ضمی و لامک فتحیله
عداوتی اظهار اتمک و برنسنه‌یی آچشمق یقال جالحت بالامر اذا جاهرته المجالح میمک ضمی و لامک کسریله عناد ایدن کسنه مکابر معناسنه الجلحاء جیمک
فتحی و کاک سکونی و الفک مدیله برموضعک اسمیدرکه بصره دن اکی فرسخ اوزاقلقده واقعدر الجلمحة علی وزن الدحرجة باشی تراش اتمک یقال جلمح رأسه
اذا حلقه میم زایده در الجموح و الجماح جیمک اولده ضمی و ثانیده کسریله ات باشن پک ایدوب صاحبنه غالب اولمق و عورت طلاق ویرلمزدن اول
کندی اودندن چقوب اقرباسی یانه وارمق یقال جمحت المرأة من زوجها اذا خرجت من بیته الی بیت اهلها و جمح سرعت اتمکه دخی دیرلر یقال جمح ای
اسرع ابو عبید ایتدی یاد تحامک تولیه وهم یجمحون قوله و یجمحون یسرعون معناسنه‌در الجموح جیمک فتحیله باشی پک اولان ات یقال فرس
جموح و جموح شول کیشه دیرلرکه کندو هواسنه تابع اولوب عقله ممنوع اولمیه الجماح جیمک ضمی و میمک تشدیدیله شول تیرنشز باشی مدور اوقدرکه اوکلم
اوغلانجقلر اوقاتمقی اوکرنورلر الجنوح جیمک و نونک ضمیله میل اتمک یقال جنح یجنح من الباب الاول و الثانی اذا مال و یجنح قریب ولمفه دخی جنوح اللیل دیرلر
الاجتناح همزه نک و تانک کسریله بمعناه الاجناح همزه نک کسریله میل اندرمک یقال اجنحته فجنح الجوانح شول ایکولردکه کوکس جانبنه متصلدرلر تنه کیم
ضلوع ارقه جانبنه متصل اولنلردر الجانحة جوانحک مفردیدر الجنح دوه نک ایکوسی فاتق اغریوب چکمه‌دن یقال جنح البعیر علی الجناحه جنوحا اذا
انکسرت جوانحه من الحمل الثقیل الجناح جیمک فتحیله قوش قنادی الاجنحة همزه نک فتحی و نونک کسریله جناحک جمعی قنادلر معناسنه الجنح جیمک فتحی و نونک
سکونیله قوشک قنادلاوده دیرلر یقال جنحته اذا اصبت جناحه الجناح جیمک ضمیله کناه اثم معناسنه الجنح جیمک ضمیله الجنح جیمک کسریله کیجه‌نک
برپاره‌سی یقال جنح اللیل و جنحه ای طائفة منه و جنح جیمک کسریله جانب معناسنه‌ده کلور یقال الجنح الطریق ای جانبه و جنح القوم ایضا ناحیتهم
الجوح جیمک فتحی و واوک سکونیله برنسنه‌یی درب ایکمک یقال جحت الشیء اجوحه من الباب الاول الجائحة شول آفتدرکه مالی هلاک ایلیه بلی قیرقلق
اولمق جهتندن یا خود آخر سببدن یقال جاحتهم الجائحة الاجتیاح علی وزن الافتعال بمعنی الجوح یقال اجتاحتهم یعنی استأصلتهم الاجاحة
همزه نک کسریله آفت ایرشدروب هلاک اتمک یقال اجاح الله ماله و اجاحه و اجتاحه ای اهلکه بالجائحة فصل الحاء الحرح حانک کسری و رانک
تخفیفیله عورتک فرجی اصلی حرح ایدی الاحراح همزه نک فتحیله جمعی و جمعی احراح کلمکی دلالت ایدرکه حرحک اصلی حرح اوله الحرون کذلک جمعیدر
ستفوجد ادون و مشون جمع اولدوغی کبی الحری حانک کسری و رانک تشدیدیله حره منسوب دیمکدر الحرح بمعنا حکی رانی مفتوح ایدرسن دیرنق
وعذ نوه یدوی و غدوی دیدکلری کبی الحرح حانک فتحی و رانک کسریله ذات حر دیمکدر رستم سینک فتحی و تانک کسریله ذات است معناسنه کلدکی
فصل الدال التدبیح علی وزن التکریم ادسن دوزایدوب باشن اشغه صالیویرمک یقال دبح الرجل تدبیحا اذا بسط ظهره و طأطأ
رأسه فیکون رأسه اشد انحطاطا من الیتیه یعنی صغریندن باشی زیاده اشغه اولور و فی الحدیث نهینا ان یدبح الرجل فی الرکوع کما
یدبح الحمار الدح دالک فتحیله یرا و رسمک یقال دححت فی الارض اذا دسسته فیها الدحدح دالک فتحیله قصه بویلو کسنه الدحیدحة
دالک ضمی و حانک فتحی و دال ثانیه‌نک کسریله کذلک قصه بویلو کسنه الاندحاح همزه نک کسری و نونک سکونیله قارن کیک لمق یقال اندح
بطنه اندحاحا اذا اتسع الدحدحایة دالک کسری و یاء مثناة ایله سمزاوب قصه بویلو و ترندیوب کسنه و دحدایة فلان جنفا
یلیق در و صغار حیمک کسریله و عین مهمله نک کوفی و غاء معجمه و راء مهمله ایله قصیر القامه اولوب غرمده اولان کسنه الدردح دالک
کسریله یاشلو کسنه یقال شیخ دردح ای کبیر الدلح دالک فتحی و لامک سکونیله و الدلوح ضمتینله اغرلو یک التنده بوکلوب اغرلغندن ایاغی
وجه معتاد اوزره ادم ضمق الدلحاء دالک فتحیله کثیر الماء اولان بلوط الدلح ضمتینله دلوحک جمعیدر قدم مکجی کلدکی کبی دقدم کونک

جزح — جلح — جمح — جنح — جوح — حرح — دبح — دح — دلح

دیدکلری آلتکه طانجی لر استعمال ایدرلر الداح کندکه صوی چوق بلود الدلح دالک ضمی ولامک تشدیدی وفتحیله دلکجی رکمکجی
رکم کلد وکی کبی الدالح مانمک فتحی ولامک ضمیله ایکی کسنه بر نسنه یی کتورمک یقال تدالحا الشیء فیما بینهما اذا حملاه علی عود یعنی اغاج طاقوب
کوترسلر وفی الحدیث ان سلمان وابا الدرداء اشتریا لحما فتدالحاه بینهما الدولح جمزوه نغا وذده برعور کاسمیدر الدماح شول نقش که
اوغلانجقلر کوسترورب اوکله اوودرلر یقال الدنیا داحة الدحة ولواغاج حزینه اغاج ولوز سراولتی فصل الذال الذبح
یا دمق شق معناسنه یقال ذبحت الدن اذا بزلتها وبزل ذاء معجمه ایله یارمق معناسنه در وذبح بوغزلمق معناسنه دخی کلور یقال ذبحت الشاة
واصل من الباب الثالث الذبح ذالک کسری وبانک سکونیله بوغزلنان نسنه قال الله تعالی وفدیناه بذبح عظیم که حضرت اسماعیلدن قربان فدا اولندی
اشادتود الذبیح ذالک فتحی وبانک کسری ویدیله بوغزلنمش الذبیحة مونثی وتاء تانیثله کلمهٔ اسمیت غالب اولدوغیچون ذکر قیلنمغی منقول اولسه
مذکری ومونثی بر اولور دذبح شول قیوه دیرلرکه جرندن سنکوب بوغزلنه صالح اولا الاذباح همزه نک کسری وذالک کسری وتشدیدیله
قربان قیون حاضرلمک یقال اذبحت ای اتخذت ذبیحا کما تقول اطبخت اذا اتخذت طبیخا وطبیخ بشمش نسنه یه دیرلر التذابح خلق بری برین
بوغزلمق یقال تذابح القوم اذا ذبح بعضهم بعضا ویقال التمادح التذابح یعنی بوخلایق بری برین مدح اتمک بری برین بوغزلمق کبیدر المذبح
بیمک وبانک فتحیله یرده اولان شول یاریق که برقاریش مقداری اوله المذابح جمعی یقال الغادر السیل فی الارض اخادید ومذابح واخادید
اخدودک جمعیدر همزه نک ضمیله یارق معناسنه ومذابح دخی محراب معناسنه دیرلر انده قرابین اولدوغندن اوتوری وقرابین قربانک جمعیدر
وقربان حقه یقین ایدن نسنه در الذباح ذالک ضمی وبانک تشدیدیله شول یاریقلردرکه ایاقده اولان برمقلر کوکلرینده اوله ومنه
قولهم ما دون شوکه ولا ذباح یعنی اولمسنه تکنه اوسنده نه شوک وار ونه ذباح وار وشوک دیکن دیمکدر سعد الذابح منازل
قمردن برمنزلک اسمیدرکه اول ایکی براق یلدزلردرکه بربرندن ایراقلق بارشون مقداریدر هر برینک صدرینده برکوچک یلدز وار
کویا انی بوغازلر اکا بناء ذابح دیدیلر الذبح ذالک ضمی وبانک فتحیله علی وزن الجمع بر اوتدرکه انی دوه قوشی یر وهم ذالک ضمی
وبانک فتحیله دوه تکه کی طغان یا ورسی دراقد التفاح معناسنه الذبحة ذالک ضمی وبانک فتحیله بر آغریدرکه بوغزده عارض اولور
یقال اخذته الذبحة ابو زیددن بویله نقل اولندی اما عامه دبحه دیدوکی اصطلاح معلوم دکلدر الذراح ذالک ضمی ورانک فتحی وتشدیدیله
والذروح ذالک ضمی ورانک ضمی وتشدیدیله بر قورتجغزی بوجکدرکه سیاه نقطه لری وار در اوچر جمعیدن در الذراریح جمعیدر وسیبویه
ایتدی ذراریح کلامک واحدی ذروح در ذالک ضمی ورانک فتحیله فعلول وزنی اوزره زیرا کلام عربده فعول صیغه سی یوقدر که مفرد اوله
وسبوح قدوس سیبویه سبوح وقدوس اوقوردی فانک فتحیله وسیبویه ایتدی ذروحک تصغیرینه دیلسک لام اولانی حذف ایدوب
ذریرح دیرسن ذریرح دیرسن زیرا کلام عربده فعلل یوقدر الاحدرد وادرد وحدرد بر رجلک اسمیدر التذریح علی وزن التکریم
بر نسنه نک بر پارچه سین صوبه براقمق یقال ذرحت الزعفران وغیره فی الماء تذریحا اذا جعلت فیه منه شیئا یسیرا وتذریح ذکر اولنان
بوجکی که محمودن دره طعامه قاتمغه دیرلر یقال ذرح طعامه اذا جعل فیه الذراریح الذریحی ذالک فتحی ورانک کسریله زیاده قرمزی یمک اولور
یقال احمر ذریحی ای شدید الحمرة الذریحیات ذالک فتحی ورانک کسریله شول دوه لره دیرلرکه ذریح دلوا ذکلک دوه نک اولادیدر الذریحیة
کذلک ذالک فتحی ورانک کسریله دوه لر تل معناسنه الذریح دیرلر تلال معناسنه الذوح ذالک فتحی وواوک سکونیله پاک یوریمک فصل الراء
الربح رانک کسری وبانک سکونیله فایده ایتمک یقال ربح فی تجارته من الباب الرابع اذا استشف واستشفاف فایده اتمکه دیرلر وربح
نفع فایده یه دخی دیرلر الربح فتحتینله کذلک فایده نک اسمیدر فیکون مثل شبه وشبه الرباح بفتح الراء بمعنا وکذلک الرابحة فایده لو
تجارت یقال تجارة رابحة ای یربح فیها الارباح همزه نک کسری ورانک سکونیله فایده ویرمک یقال اربحته علی سلعته ای اعطیته
ربحا المرابحة میمک ضمی وبانک فتحیله فایده ایله صاتمق یقال بعت السلعة مرابحة رباح رانک فتحیله بر ساقینک اسمیدر الرباح کذلک
رانک فتحیله بر جانورک اسمیدرکه کدی یه مشابه در وبر شهرک اسمیدرکه کافور اندن کلور یقال کافور رباحی صحاحک بعض نسخه لرینده کافور
رباح اولوجا یوزدن صاغلور دیمش وبعضنده رباح اولو شهردر بعجب ولنور دیمش بما بنائه صاحب مهذب رباحی معناسی اولمه تفسیر
اتمشدر وصاحب صراح معناسی قایل الرباح رانک ضمی وبانک تشدیدیله اکک میمون ححمدونه تر معناسنه الربح رانک ضمی وبانک فتحیله
دوه یاورسی که یاز بوغلنمش ربع دیرلر دخی رانک ضمی وبانک فتحیله دوه یا ورسینه دیرلر فصیل معناسنه درج کدنک برقوشیدرکه
ناغه شبیه در ودبیاج باغنه دخی دیرلر الرجحان رانک ضمی وجیمک سکونیله ترازو اغر کلمک یقال رجح المیزان یرجح ویرجح من الباب الاول والثانی

الارجاح همزه نک کسری ورانک سکونیله والترجیح علی وزن التکریم بر کسنه یه زیاده ویرمک تقول ارجحت لفلان ورجحت ترجیحا اذا
اعطیته راجحا الرجاح رانک فتحی وحانک تخفیفیله شول عورتدرکه صاغریسی بیوک اوله الرجح ضمتینله رجاحک جمعیدر مثل قذال وقذل
الارجوحة همزه نک وجیمک ضمیله ورانک سکونیله صالنجق دیدکلری نسنه که اوغلانلر اوینارلر الرجح فتحتینله وجیمک ضمی وتشدیدیله مثل
یقال ترجحت الارجوحة بالغلام ای مالت المراجحة میمک ضمی وجیمک فتحیله اغر کلمک من باب المغالبة یقال راجحته فرجحته ای کنت ارزن منه
ورزانت اغرلغه دیرلر المرجوح مغلوب یقال قوم مراجیح فی الحلم یعنی رجوحلر در حلمده الرحح فتحتینله اکک طرناغنده برمقدار وسعت اولمقدر
وبو اتک اوصافی جیده سندن عد اولنور زیرا بو صفتک مقابلیدرکه اضطراد طرنق طار اولمقدر اتمجکه زیاده وابیح اولسه عیبی والنور
الاروح فتحتینله شول کسنه درکه ایاغنک التی کرلو اولمایوب یره دوز بصه تکم ذبحلر ایدیسنک ایاقلری بویله اولور وارح شولیه
بکی سنه دیرلرکه طرناغی دیصی اوله الترحرح علی وزن التزلزل یقال ترحرحت الفرس اذا فحجت قوائمها لتبول وفحج حاء مهمله ایله وجیمله
ایکی ایاغی ایرو طوتمغه دیرلر الرحراح رانک فتحی وحانک سکونیله شول نسنه درکه انده وسعت ورقت اوله ورحراح معناسنده کلور عیش
رحراح ای واسع رحرحان رانک فتحی وحانک سکونیله برطاغک اسمیدرکه عکاظ قربنده وعکاظ عینک ضمیله وظاء معجمه ایله مکه یه
مشرفه قربنده بر بیوک اسمیدرکه انده یازی طوتولوردی ویوم رحرحان بوندن ماخوذدرکه بنی عامر کبنی تمیم اوزره کلدیکی کوندر الرخ
رانک ضمی وخانک سکونیله برستره درکه اوک مؤخرن چکرلر ویاخود برقطوه درکه انی اوزره زیاده ایدرلر الردح رانک فتحی ودالک
سکونیله والارداح همزه نک کسری ورانک سکونیله کوچرون برقطعه دخی زیاده ایتمک یقال ردحت البیت واردحته اذا ادخلت شقة فی مؤخره او
اوزدنه یاملی اودنک معناسنده کلور یقول ردحت البیت من الباب الثالث وازردحته اذا کثفت علیه بالطین الراح رانک فتحیله شول عورتدرکه
اوتوری برلری ثقیل وفربه اوله ملتم اولدیغیچون وردح بر بیوک انوکدرکه سیری لغزاوله زیاده کثرتندن اوتوری یقال کتیبة رداح وردح
بیوک چناغه دخی دیرلر الردح ضمتینله رداحک جمعیدر الوادح شول دوه یه دیرلرکه ارقلغندن هلاک اوله الرزح ضمتینله الوازح رانک
ضمیله ارقلغندن زبون اولوب کوشن دوه یقال رذحت الناقة ترزح رذوحا اذا استقطت من الاعیاء هزالا الترزیح علی وزن التکریم دوه یی
ارقلدوب دوشکی ایتمک یقال ذرحتها انا ترذیحا المرزحی والرذاحی والمرازیح والرزح رانک فتحیله اولیند ومیمک فتحیله ثانیده رانک ضمی
وزاء بیمک کسری وتشدیدیله رابع ارقلغندن دوشکین اولن دوه لر یقال ابل رذحی المرذح میمک فتحیله مقطع بعید دیرلر یعنی مقصد بعید
دیرلرکه اکا طوادوار مقدده زبون اولا المرزیح میمک وزانک کسریله قتی ادا ذلوکسنه شیء یکسرت معناسنه المرزح میمک کسری وزانک فتحیله
شول یجدرکه انکله باغ چبوغی یردن یوقاروقالدرلر وطیاق معناسنه وبعض ولابت لرده اکا درک دیرلر الارزیح همزه نک فتحی ورانک
سکونیله شول کچی درکه اوتورقی یرلرینک آلتی زاولا الرسحاء رانک فتحی وسینک سکونیله مونثی وبو سیبویه قوده ده ادیم دیرلر زیرا قوده
خفیفه در الرسح رانک ضمی وسینک سکونیله یعنی عرب طایفه سندن برعورتدر ما بالنار کی رسحا دیرلر ایتدی لاء رسحا انا الرحمتین یعنی
انثیر زاجمه لرندن کاه اتشی اذا اولوبا وزدن تمیح والخلفه دکا ده زیاده اولوب بعید اولخلفه الرشح رانک فتحی وشینک سکونیله ترلمک یقال
رشح یرشح من الباب الثالث وویرمک معناسنده دخی کلور یقال لم یرشح له بشیء اذا لم یعطه شیئا المرشح میمک کسری ورانک سکونیله والمرشحة یمک
کسریله کذلک شول نسنه درکه قفتان التنده ایچرو کیرلر بردن او نوری که اکا ترلک دیرلر الرشیح رانک فتحی وشینک کسریله الترشیح علی وزن
التکریم انه ولدنک اغزینه سود صاغمق شیئا فشیئا تا انمکه قادر اولنجه وترشیح تربیه اولنماغه دخی دیرلر یقال یرشح للوزارة ای یربی لها
ویوهل الترشح فتحتینله وشینک ضمی وتشدیدیله قوی اولمق یقال ترشح الفصیل اذا قوی علی المشی الراشح وتت بولوب انه سیله یورکه قادر
اولان دوه یاوریسی المرشح میمک ضمی وشینک کسری وتشدیدیله شول ناقه درکه کندو یله بیله یورمکه قادر یاوریسی ده الرضح رانک
فتحی وضادک سکونیله رضخ کبی خاء معجمه ایله ادفاق طاش فاتمق وچکردک فاتمق الرضخ رانک ضمیله اسمدر فانمش چکردک رضوح معناسنه
المرضاح میمک کسریله شول طاشدرکه انوکله چکردک قانور نوی الرضخ شول چکردکدرکه فاتمق ایچون او ردقلرنده چکرلیه الرقاحة رانک فتحیله
کسب تجارة ایتمک وبعض جاهلیتنا هلکیچ ایدرکی تلبیه سنده درجنالک الفصاحة لم نات للرقاحة یعنی بزکعاهده پاک اولق
ایچون کلدک تجارة ایچون کلمدک الترقیح فتحتینله وقافک ضمی وتشدیدیله کسب اتمک یقال فلان یترقح لعیاله ای یکتسب الترقیح علی وزن
التکریم مالی اصلاح اتمک واوزرینه طودوب کوزتمک الرقاحی رانک فتحی وبانک تشدیدیله مالی کوزدوب کوزدن کسنه یقول فلان رقاحی
مال الرکح رانک ضمیله طاغک بر جانبی در الرکوح ضمتینله والارکاح همزه نک فتحیله رکحک جمعیدر رکح درکه اوکا ده یرنه دخی دیرلر

ورکجه بر پاره ترید. دیرلرکه چناقده باقی قالمش اوله المرکحة میمک ضمی وکافک کسریله شول چناقدرکه تریدله طولمش اوله الورکاح
استناد معناسنه یقال ورکح الیه ای استند الیه الرکوح رانک وکافک ضمیله بر نسنه یه میل ایتمک المرکاح میمک کسریله شول اکدرکه انک اردکه سنده
کیدو قاچه دوه. پالاننه دخی دیرلر چونکه دلدخی دوه نک اردقه سنده کیدر وچب الرمح رانک ضمیله کوندرکوزه معناسنه الرماح جمعیدر رماح بک
اولان دیکنلره دخی دیرلر نتکه دیکن بک اولوب طوار انی وتلاسه اخذت رماحها دیرلر دطوار سمیزلو یاخود سمیز اولسه دخی اخذت
رماحها دیرلر زیرا صاحبی ان بوغزلمدن امتناع ایدر الارماح همزه نک فتحیله کذلک جمعیدر الرمح رانک فتحیله کوندرله اورمق یقال رمحه رمحا کمنعه
الثالث اذا طعنه بالرمح وطوار برنسنه یی ایاغیله اورمق دخی دیرلر یقال رمح الفرس والحمار والبغل اذا ضربه برجله وچکرکه طلوش اوفاغی ایاغیله
اورمغه دخی دیرلر یقال رمح الجندب اذا ضرب الحصی وجندب چکرکه جنسیدر ویالکز فتحیله اوقچی چکرکه یه دیرلر الرامح میمک کسریله کوندر صاحبی
وبو معنایه فعل یوقدر لابن وتامر کبی که لبن صاحبی وتمر صاحبی دیمک اولور ونوع رامح دیرلر شول اوکوزه که ایکی بوینوزی اوله ویماک
رامح دیرلر شول یلدوزه که مکه مکرمه شرفها الله تعالی اولیلدوزک اوکنده دردی بوکا یلدوزلری کبی در وکاسماک رامح دیدیکلری
بونکا ولکنه. بریلدز اولدیغیچون درکه اول یلدز سماک میوکلری یلدزک رمحی در دیرلر وبو منازل قمردن دکلدر الرماح رانک فتحی ومیمک تشدیدیله
شول کمسنه درکه کوندر ایشلر ورماح بن میاده دیمکله معروف شاعرک اسمیدر وابوبراء عامر بن مالکه ملاعب الاسنة دیرلردی لبید بو دکر قبیله سیندن
ملاعب الرماح ایله تعبیر ایدی قافیه ایچون ملاعب الاسنة حقنده الرماحة رانک کسریله کوندر ایتمک صنعتی الرنح فتحیله ونونک ضمی وتشدیدیله
ستا ولمه دن یاخود غیری حالتدن اویله بویاکه اکلمک یقال ترنح ای تمایل من السکر وغیره الترنیح علی وزن التکریم لایعقل اولمق ضعف
غلبا عکده دخی دیرلر یقال رنح علیه ترنیحا علی مالم یسم فاعله اذا غشی علیه اوترنح وهن فی عظامه یعنی انک کمکلرنده ضعف عارض اوله المرنح میمک
ضمی ونونک فتحی وتشدیدیله ضعیف ولا یعقل اولان کمسنه الروح رانک ضمیله مذکر ومؤنث استعمال اولنور وروح دیو قرآنده جبریله وعیسی یه
علیهما السلام دخی دیرلر الروحانی رانک ضمیله روحه منسوب اولان ابوالخطاب اییدی عربلر [illegible] کسنه لری ملائکه یه وجنه نسبت ایلدکده روحانی
دیرلر الروحانیون روحانی نک جمعیدر ابوعبیده اییدی هرشی که الله روح ویره انکا روحانی دیرلر الارواح روحک جمعیدر وریحک جمعی دخی کلور ریح یل
معناسنه زیرا ریحک اصلی روح درو اوی یایه دوندردیلر ماقبلی مکسور اولدیغیچون جمعنده تحتنک فتحه عدول اولنمیه واو عودت ایدی
نتکم ارواح الماء وتروحت بالمروحة قولنده عودت ایتمشدر زیرا روح الماء صو رایحه سی دیمکدر وتروحت بالمروحة بن یلپزه ایله هوا
کسب ایلدم دیمکدر الروحانی رانک فتحیله کوکچک مقام مکان طیب معناسنه الریح رانک کسریله یل روزکار معناسنه وکاه اولورکه ریح
غلبه وقوت معناسنه کلور ومنه قوله تعالی وتذهب ریحکم الریاح رانک کسریله والاریاح همزه نک فتحیله ریحک جمعیدر ریاح وارواح معناسنه
کلور الریحة کذلک ریح معناسنه در یقال ریح وریحة کما یقال دار ودارة ریاح رانک کسریله بر نوع طایفه سندندر [illegible] الراح والریاح
اکیسنده دخی شراب خمر معناسنه وراح راحه نک جمعی دخی کلور آیه معناسنه وراح شاد اولمغه دخی دیرلر اریحیة دیل [illegible] معناسنه
کلور یقال الراح ای شدید الریح الروح والراحة رانک فتحی واوک سکونیله دیکلنمک استراحت معناسنه وروح نسیم معناسنه دخی کلور
وکوچک معناسنه ده کلور یقال نعم روح ای طیب وروح رحمت معناسنه ده کلور ویل اسمک معناسنه ده استعمال اولنور یقال ریح یوم ریاح
اذا اشتد ریحه وصوت ویل طوتماق معناسنه ده کلور یقال ریح الغدیر علی مالم یسم فاعله اذا ضربته الریح وروح اغلبکیبیر ظاهرلوامنه
دیرلر یقال الراح البحر براح مثال ابکر نتکم راحت احت [illegible] شاد اولوب خفت بولمغه دیرلر یقال راح الفرس یراح راحا اذا اخذته
له خفة وبرنسنه یی ایشتمکده ال سلور او لمغه دخی دیرلر یقال راحت یده بکذا ای خفت له وراحت آیاقی ایاغه دخی دیرلر یقال راح الفرس
یراح راحة اذا تحصن ای صار فحلا وبرنسنه نک قوقوسنی الماغه دخی دیرلر یقال راح الشیء یراحه ویریحه اذا وجد ریحه ومنه الحدیث من قتل
نفسا معاهدة لم یرح رائحة الجنة جعله ابوعبیده من رحت الشیء اراحه وکان ابوعمرو یقول لم یرح بکسر الراء یجعله من راح الشیء یریحه والکسائی
یقول لم یرح یجعله من ارحت الشیء فانا اریحه والمعنی واحد وقال الاصمعی لا ادری هو من رحت او من ارحت وروه یا تاغه دوکمک دخی دیرلر
یقال راحت الابل الی المراح ومراح میمک ضمیله دوه یاتاغیدر الریح والرائحة قوقو بوی معناسنه یقال وجدت ریح الشیء ورائحته یعنی درایحه شیء
معناسنه در استعمال اولنور یقال ماله سائحة ولا رائحة اگرچه اصل معنایه اوتلوغه وارد کلور طوارلری یوقدر دیمکدر المروح میمک ضمی
وواوک فتحی وتشدیدیله کوچک مخولونسنه یقال دهن مروح ای مطیب وفی الحدیث امر بالاثمد المروح والاثمد کرهمزه وسکون ثاء مثلثه
وکسر میم ایله سرمه کحل معناسنه المرتاح یرمز رایحه بقلق یقال ارتاح اللحم ای انتن وموت معناسنه ده کلور یقال اراح الرجل ای مات

ودوبی یاتاغنده اکمکده دخی دیرلر یقال اراح ابله ای ردها المراح میمک ضمیله قیون ودوه نک کیجه وقتنده یتدوغی یره دیرلر اغل چوبرش ایوب
اولماسی وبرکمسنه یه حقی ویرمکه دخی دیرلر یقال اراح علی الرجل حقه اذا رده علیه وراحت قلماق معناسنه ده کلور یقال اراحه الله فاستراح وکلمک
معناسنه ده استعمال اولنور یقال اراح الرجل ای رجع الیه نفسه بعد الاعیاء یعنی یورلدقدن صکره دکلندی ونفس الوب دیرلمک معناسنه ده کلور یقال
اراح ای تنفس ودوارکا دلو یره وارمغه دخی دیرلر یقال اراح القوم ای دخلوا فی الریح واراحة قوقو الماغه دخی دیرلر یقال اراح الشیء اذا وجد
ریحه وصیاد صیادک قوقوسنی الماغه دخی دیرلر یقال اراحنی الصید اذا وجد ریح الانسی وکذلک اروح واستروح واستراح یعنی اروحنی الصید دیرلر
اما اروح واستروح کلمه لری اصل اوزره استعمال اولنمشدر بلا اعلال التریح اراحت کبی در وبی یاتاغنه دوندرمکدر وترویح واراحت یعنی دوه یی
یاتاغنه کتورمک اکثر بعد الزوال اولدوغیچون ترویح واراحت دیشلردر المراح میمک ضمیله دوه نک قیونک کیجه یاتدوغی اولان یرکه اغل چوبرش اولماسی کرک کوکی
الرواح رانک فتحیله صباح مقابلی در یعنی رواح دوالشمس دن کیجه یه دک اولان وقته دیرلر وکاه اولورکه راح یروح دن مصدر دخی کلور که راح یروح رواحا
غدا یغدو غدوا صیغه سنک نقیضیدر اولور یعنی دخول فی الرواح معناسنه اولور ورواح رجوع معناسنه ده کلور یقال رجعنا الماشیة بالغداء وراحت
بالعشی ای رجعت ورهولت معناسنه ده کلور تقول افعل ذلک فی سراح ورواح ای سهولة المراحة میمک فتحیله شول موضعدرکه قوم کا رواح وقتنده انده کیدرلر
ومغدی کبی که مغدی غدو وقتنده کیدرلر یاخود کلدکلری یره دیرلر وکاه اولور مغدی ومراح اخلاق واطوارده دخی کنایه اولور یقال ماترک فلان من ابیه مغدی
ولا مراحا اذا اشبهه فی احواله کلها المروح میمک فتحیله مفاذه یه دیرلر یعنی معناسنه المراوح مروحه نک جمعیدر ومراوح شول یلپزدرکه انده یلپزدورنر الارواح جمع
یاغیری نسنه دن رایحه بقلمق یقال اروح الماء وغیره اذا تغیرت رایحته وصید صیادک قوقوسنی الماغه دیرلر یقال اروحنی الصید ای وجد ریحی ویقال اروحنی فلان
طیبا الروح رانک فتحی ویاءنک کسری وتشدیدیله کوکچک مخولو دیمک اولور یقال یوم روح ومکان روح المروح میمک فتحی ورانک ضمیله شول صحن درکه انکله طوتوب بوتروح اولنور
میمک فتحی ورانک کسریله کذلک یلپزه نک بر نوعی در فالمروح والمرتح ماخوذ من ریح الغدیر علی مالم یسم فاعله مثل مشیب ومشوب ماخوذ من شیبا الترویح فعیلدن دواک ضمی
اغاجک یپراغی چیقماق یقال تروح الشجر ای تفطر بورق وتفطرت فاعله وطام مرحله ایله برنسنه یی دماغه دیرلر واوت اوزامغه دخی دیرلر یقال تروحت النبات انتشر وطال
قریبا ولو دخی نسنه دن رایحه بقلاغه دخی دیرلر یقال تروح الماء اذا اخذ ریح غیره لقربه منه وترویح یلپزه ایله هوا کسب ایتمکدر دیرلر یقال تروحت بالمروحة
وتروح کمک معناسنه ده کلور المراوحة میمک ضمی واوک فتحیله کاه برایاغی ایشلیوب کاه برایاغی ایشلمک که برایشدن برایشه انتقال استراحت کبی اولور یقال
راوح بین رجلیه اذا قام علی احدهما مرة وعلی الاخری مرة التراوح علی وزن التفاعل کذلک مناوبه ایله عمل ایتمک یقال انه یتروه لتراوحان بالمعروف یعنی المروح
خالی دکلدر الروح فتحیله وسعت معناسنه در وروح کذلک ایکی ایاغی ارسنده اولان وسعتدر وبو فتحیله ادنا دکلدر دخی ایاغی کیمی دکلدر اولمقدر
ایافلوک اوچلری بربرینه یقین اولوب بودونلری ارالغی اولمقدیرلر وروح بر اکمک اولاند دخی دیرلر یقال الطیر روح ای متفرقة بعضها اشد طیرانا
قریب دومکه کیدیشدلر ورایک جمعی در خدم خادم جمعی اولدوغی الاروح همزه نک فتحی ورانک سکونیله یاقلری بر برندن ارالغ اولان کمسنه الروحاء
مؤنثی در وهرده کوکشیرد وحاده اوچلو دنبی باقی چناغه دخی دیرلر یقال قصعة روحاء اذا کانت قریبة القعر الارتیاح شاد اولمق نشاط معناسنه
ورحمت ایتمک معناسنه ده کلور یقال ارتاح الله لفلان ای رحمه الاستراح راحت بولمق المستراح آبخانه مخرج معناسنه الاستروح برنسنه یه طولمق
یا قیمق یقال استروح الیه ای استنام وکوکی ایله الاریحی همزه نک فتحی ورانک کسریله خلقی واسع اولان کمسنه الاریحیة احسان وقتنده شاد اولمق یقال
اخذته الاریحیة اذا ارتاح للعدی یعنی احسان ایچون شاد اولدی الریحان فسکان دیدکلری اوت که رایحه سی طیبی وار در ورزق معناسنده کلور
تقول خرجت ابتغی ریحان الله تعالی ای رزقه وفی الحدیث الولد من ریحان الله وقولهم سبحان الله وریحانه نصبوهما علی المصدر یریدون تنزیها له
واسترزاقا یعنی برحق تعالی یی تنزیه ایدوب اندن رزق طلب ایدرم واما قوله تعالی والحب ذو العصف والریحان فالعصف ساق الزرع
والریحان ورقه یعنی عصفدن مراد اکینک اکنجی در وریحاندن مراد یپراغیدر کذا نقل عن الفراء روحاء رانک فتحی والف ممدوده ایله برشهرک اسمی در
الروحاوی روحاء شهرینه منسوب اولان کمسنه فصل الزاء الزخ برنسنه یی محلندن آیرمق یقال زخ حده یزخه من الباب الاول اذا دفعه عن
موضعه الزخزحة علی وزن الزلزلة برنسنه یی برنسنه دن آیرمق یقال زخزحته عن کذا ای باعدته عنه التزحزح علی وزن التزلزل برلنمق
یقال زحزحته فتزحزح ای تنحی الزحزح زانک فتحی وحانک سکونیله ارالغ اولمق تقول هو بزحزح عن ذلک ای بعید منه الزحوح زانک فتحی
ورانک ضمیله شول دیه درکه اوزری دوز اوله الزراوح زانک فتحی ورانک کسریله زروح جمعی ابوعمرو اییدی زراوح کوچک کوچک تپه لردرکه اکا
وکنه یرلی الزحلحة یایوان وصفاچق اولان نسنه یقال قصعة زحلحة ای منبسطة قریبة القعر الزیح زانک فتحی ویاءنک سکونیله تشدیدیله
دخی اولان کمسنه وبعضلر اییدی قصیر القامه اولوب مذموم اولمدیغی کمسنه الزیح ایراق اولمق یقال زاح الشیء یزیح زیحا ای بعد وذهب

سبح

الازاحة كيدرمك ازاله معناسنه يقال ازحت علته فزاحت فصل السين السباحة سينك كسريله صوده يوزمك عوم معناسنه السبح سينك
فتحى وبانك سكونيله فارغ اولمق وارمعاش دد. تصرف ايتمك قتاده ايتدى بارى تعالى نك ان لك في النهار سبحا طويلا ديدوكى قولنده سبح طويل فراغ طويل
معناسنه ددو ابو عبيده ايتدى منقلب طويل معناسنه در و موزخ ايتدى فراغ و مجيء وذهاب معناسنه در ديمشدر سكرتمه سنه دخى ديرلر السابح
السبحة سينك ضمى وبانك سكونيله شول بونجقلودركه انونكله تسبيح چويررلر و سبحة تطوعه دخى ديرلر دكرده اولان تطوع اولدى كركه صلاة اوله تطوع اولسون
تقول قضيت سبحتى ودروايت اولندىكه عمر رضى الله عنه جلد رجلين سبحا بعد العصر اى صليا يعنى ايكى كسنه يى تعزير ايتدى ايكندى نمازندن صكره
تطوع نمازن قلدقلرى ايچون التسبيح على وزن التكريم بارى تعالى يى عيب ونقصاندن برى دركه سبحان الله تسبيح معناسنه در منصوبدر
مصدريتا ونده كوياكه ابرئ الله من السوء براءة ديمشدر و عرب طايفه سى سبحان من كذا ديرلر اول كسنه دن تعجب محلنده و سبحان منون اولمز
زيرا سبحان معرفه در تسبيحك علمى در السبحات سينك وبانك ضميله اولوق جلالت معناسنه ومنه قولهم سبحات وجه ربنا اى جلالته السبوح سينك
ضمى وبانك ضمى وتشديديله خداى تعالى نك شول اسم شريفلرندندركه عيوب ونقايصدن برى اولمغه دلالت ايدر ثعلب ايتدى هر اسم كه فعول وزنده در
عينك تشديديله اولى مفتوحدر مكر كه سبوح وقدوس كلمه لرى ولكن بونلرده ضمله استعمال اكثردر و ذروح ده دخى ضم اكثردر ديمشلردر و سيبويه ايتدى
كلام عربده فعول وزنى اوزره جوده يوقدر ذروح برجنس قرموزى بوجكه ديرلركه اوزرنده سياه نقطه لرى واردر السبوحة سينك فتحى و
ضمى وتخفيفيله مكه مشرفه نك بر اسميدر شرفها الله تعالى بعضلر ايتدى عرفاتده برده ركنك اسميدر السبح فتحتيله حسن اعتدال معناسنه در

سجح

الاسجاح وجه حسن ودرزه عفو ايتمك يقال ملكت فاسجح يعنى چونكه خصمكه قادر اولدك الطافكى ملايم قيلوب عفو قيل درزه اول السجح سينك وجيمك
ضميله سهل معناسنه كلور يقال سجح مشيته اى سهلة وسجح وسط معناسنه ده كلور يقال خل له عن سجح الطريق اى عن وسطه و قدر معناسنه ده كلور يقال
بنى القوم بيوتهم على سجح واحد اى على قدر واحد السجيحة مقدار معناسنه ده كلور يقال بنى القوم بيوتهم على سجيحة واحدة اى على قدر واحد الاسجح
معتدل وحسن معناسنه در يقال وجه اسجح يعنى حسن واعتدالى ظاهر اولان يوز سجاح سينك فتحيله برعورتك اسميدركه دعواى نبوت ايتمشدر السح دوكمك

سحح

صب معناسنه يقال سحت الماء يعنى اصبته سحا من الباب الاول اذا صببته وصويوقرودن اشاغه اقيتمغه دخى ديرلر يقال سح الماء يسح سحا اى سال
من فوق وكذلك المطر والدمع يعنى يغمورده وكوز ياشنده دخى استعمال اولنور سح المطر وسح الدمع وسح لنا دومه دخى ديرلر يقال لحمه ماله سوط اى جلده
السحوح سينك فتحى وحانك ضميله يغمور دوكيجى بلوت التسحسح على وزن التزلزل اقمق سيلان معناسنه يقال تسحسح الماء اى سال السحساح سينك فتحى وحانك
سكونيله زياده دوكيجى يغمور يقال مطر سحساح اى يسح سحا شديدا المسحسحة ميمك ضمى وسين ودوكك فتحيله وثانيه نك كسريله شدتله اولين سنه يقال
طعنة مسحسحة اى شديدة السحوح ضمتيله كذلك قيونك سمرمك يقال سحت الشاة تسح من الباب الثانى اذا سمنت السحاح سينك ضمى وحانك تشديديله
سمز قيونلر سمان معناسنه المساح سمزات يقال لحم ساح صمع اتيدكو ياكه اتى غايت سمزلكندن جروشى دوكر المسح ميمك كسريله شول اتدركه غايت بكرده
كويا سكريكى وكرحالت جوبانده صودوكلدكى كبى السحح على وزن … والسحوح او دخى ساحة اداز معناسنه السدح سينك فتحيله يوز اوزره

سدح

يا خود ادقراو وزنه برقاق برحيشتله كه اوتورد اوليه ويا فاو وزنه دوشمش اوليه تقول سدحه من الباب الثالث الانسداح همزه نك كسريله يوز اوزره
يا ادقرا وزنه دوشمك المسدوح والسديح سينك فتحى ودالك كسريله يوز اوزره يا ادقرا اوزره دوشمش كسنه السادح شول كسنه دركه اد جوزلقه

سرح

ايرشمش اوله عضب معناسنه السرح سينك فتحى ورانك سكونيله شول طوار دركه يابانده اوتليه سليم معناسنه وسوح و … معنده دخى ديرلر تقول ارحت
للماشية وانفشتها واسمتها واهملتها وسرحتها سرحا بوجمله فعالية معنالريدر و بونلرك هپسنده بلا الف استعمال اولنور سرحت در ومنه قوله تعالى
وحين تسرحون السروح ضميله اوتلاق معناسنه در يقال سرحت هى نفسها سروحا يعنى سرحت لازم ومتعدى كلور تقول سرحت بالغداة وراحت
بالعشى السارحة شى معناسنه جنبه لا استعمال يقال ماله سارحة ولا رايحة اى شئ التسريح على وزن التكريم ارسال ايتمك يقال سرحت فلانا الى
موضع كذا اذا ارسلته وطلاق ويرمك معناسنه ده كلور وتسريح طرزدن اولصاچى چوزوب صاليو يرمكه دخى ديرلر وبرنسنه يى ايتمكه دخى ديرلر
السراح سينك فتحيله اسمدر تسريح معناسنه تبليغه بلاغ كبى وفى المثل السراح من النجاح يعنى بركسنه نك مرادين ويرمكه قادر اولمزسه اكا
بأس جيغيرن ويرمكه مرادى اير كمكه كبيدر السرح اكرسناكت يقال لعنوس سرح اذا كان عريانا وعرى عينك ضميله اكرسنز ديمكدر السرح
سينك ورانك ضميله سريحك جمعى يقال الخيل سرح وسروح سريع معناسنه دخى كلور يقال ناقة سرح اى سريع وسرح باب بابين ديمكه دخى ديرلر
يقال مشية سرح اى سهلة مثل سجح وسجح سين مهمله نك وحانك ضميله كذلك باب بابين ديمكه ديرلر نتكم مرور ايتدى اصمعى ايتدى ملاط سرح ديرلر منسرح
الجنب اولانه يعنى كيد ديكله يى سريع اولنه وملاط ميمك كسريله وطاء مهمله ايله يان بهلو معناسنه المنسرح ميمك ضمى ورانك كسريله والمنسرحة

كذلك

كذلك تيز چابك معناسنه يقال ناقة منسرحة اى سريعة اصمعى ايتدى ملاط سرح ديرلر كيد وبكله سريع اوله ومنسرح شول كسنه يه ديرلركه لباسندن
چقمش اوله ومنسرح عروضدن برجنس بحرك اسميدر الانسراح همزه نك كسريله بركسنه ارقه سى اوزره بنوب ايقلرين بربرندن ايرمق السرح سينك
فتحى ورانك سكونيله اودون بيوك اغاجدر السرحة سرحك واحديدر بعضلر ايتدى اولديوكلرى اغاجدر عاع وزنى اوزنده نتكم اولكنا بده مرور ايتمشدر
سرحة بر موضعك اسميدر السرباح سينك كسريله ورانك سكونيله طويل معناسنه در وسرباح چكركه يه دخى ديرلر ام سرباح برعورتك اسميدر السرجة سينك فتحى
ورانك كسريله شول صرم دركه اونكله نعل ديكرلر المسرح على وزن الطريق والسراح على وزن الطرايق سرحة نك جمعيدر السرحان سينك كسريله قورد ذيب معناسنه
اما قبيله هذيل دلالنده دخى سرحان ديرلر وفى المثل سقط العشاء به على سرحان يعنى كيجه قراكوسى انى ارسلان اوزرنه دوشوردى سيبويه ايتدى
سرحاندن نون زايده در فعلان وزنى اوزره در السراحين سرحانك جمعيدر السراحة مونثيدر قال الكسائى السرواح سينك كسريله شول طوار دركه
اوت بتوردر ونفى يتوردر ونفى نونك فتحى وصاد مهمله ايله برا وتدرك اغزدر قدم طرفيه ديرلر وسرواح شول ناقه دركه كثيرة اللحم اولوب وازونه
سرداح بيوك اولان ناقه يه ديرلر السطح سينك فتحى وطانك سكونيله طام اوزرى و هرنسنه نك يوقروسنه سطح ديرلر وسطح دوشمك دخى ديرلر

سطح

بسط معناسنه يقال سطح الله الارض سطحا من الباب الثالث اى بسطه التسطيح دوز ايتمك تسنيمك مقابليدركه تسنيم برنسنه يى دوه هوركوجى كبى بوكرى
ايتمكه ديرلر المسطح ميمك ضمى وطانك فتحى وتشديديله غايت دوز اولان نسنه يقال انف مسطح اى منبسطة جدا السطيحة والسطيح اوق توليجى نسنه
توشه دان معناسنه و سطيح اول كسنه يه ديرلركه اوكسى اوزره يا تمش اوله وسطيح بنى ذيب قبيله سندن بر فالجينك اسميدركه باشندن غيرى برينده
سوكك يوغيدى الانسطاح على وزن الانفعال بركسنه ادقوسى اوزره اوزانوب حركت ايتمامك السطاح سينك ضمى وطانك تشديديله براوتدر
السطاحة سطاحك واحديدر المسطح ميمك كسرى وطانك فتحيله شول يك قيا دركه اوزون طاشلر چويرولر صوادكلسين ديو وسطح خيمه دركه
دخى ديرلر عمود خيمه معناسنه ومسطح شول يره ديرلركه امرود خرما سروب قورتلرلر المسطح ميمك فتحيله كذلك خرما قورديجق يرميك كسرى وطانك فتحيله
لغتدر الاسلنطاح همزه نك ولامك كسريله برنسنه اوزون واينلو اولمق يقال اسلنطح الشيء اذا طال وعرض السفح سينك فتحى وفانك سكونيله

سفح

برنسنه نك طاغ اوتى يقال سفح الجبل لاسفله لانه يسفح فيه الماء وهو مضطجع يعنى اسفل جبلك صوده يتاغى اولان يرى وبرنسنه نك … دوكمك
وقانى دوكمكه دخى ديرلر تقول سفحت الماء اذا هرقته وسفحت دمه اذا سفكته السفاح سوزنى قادر كسنه يقال رجل سفاح اى قادر على الكلام و سفاح
عبد الله بن محمدك لقبيدركه بنى عباسك ابتدا خليفه اولان اولدر السفاح والمسافحة سينك كسريله اوله و ميمك ضميله ثانيده زنا معناسنه
يقال سافحها مسافحة وسفاحا السفيح سينك فتحيله ايكيجى الدركه بوبرنسنه جاروب جبكه كبى ايدر السفيح كذلك فتحله قارا وقلردن برتورلودركه

سلح

اكا يايى يوقدر السلاح سينك كسريله آلت محاربه لفظ مذكردر اسلحه جمعى كلور ويخمون زيرا جمع صيغه لوندن بر صيغه مذكر مخصوص بر صيغه در
خمار له اخمره رد ايله اديه كبى وسلاحك تانيثى جايزدر وسماد حاد معجمه نك كسريله عورتلر باشنه اورتندكى بيزه ديرلر ورداء الكنك كسريله طورنه
كيلن لباسدر چادر معناسنه التسلح فتحتيله ولامك ضمى وتشديديله سلاح كيمك يقال تسلح الرجل اى لبس السلاح السالح لامك كسريله شول
كسنه دركه انكله سلاح اوله وسلح شول ناقه يه ديرلركه تازه اوت يوب اسهال اوله المسلحة ميمك فتحيله شول موضعدركه سلاح صاحبلرى بكلر
اهل سلاح ملكه كوزو بيننده اولان دربنده وكوزجيلردوزده ويغى بن دخى ديرلر وفى الحديث كان ادنى مسالح فارس الى العرب العذيب وعذيب
عين مهمله نك ضمى وذالك فتحيله برصودركه بنى تميمه منسوبدر السلاح سينك ضميله ترس غائط معناسنه السلح سينك فتحيله غائط اتمك يقال سلح يسلح سلحا
من الباب الثالث الاسلاح همزه نك كسريله غائط اتدرمك يقال اسلحه غيره السالح شول ناقه دركه تازه اوت يدوكندن غائط كثرمش اوله
الاسليح همزه نك ولامك كسريله شول اوتدركه انى يدكله دوه نك سودى چوق اولور قالت امرأة من العرب الاسليح رغوة وصريح وسنام انفح يعنى
اسليح ديكله سود فراوان اولور اوت سودكا ذياده وسنامك ارتفاعنه سببدر ورغوه رانك ضميله سود كوكى وصريح صافى سود وسنام فنج
دوه اودكچى واطرع اودون اولون نسنه طويل معناسنه السليح عندن برقبيله نك اسميدر السليحون برقريه نك اسميدر سليحون سيلحون ديكلرى
قريه دركه عامه تحريف ايدوب سالحون ديرلر وبونكا عرابى ذهلا اولدوغى بابنده نعيبه تفسير اولندوغى بوده تفصيل اولنمشدر السلح سينك
ضمى ولامك فتحيله حملك ياودبى سنك كولنكى كبونلر دخى ككلك ياودبى معناسنه در السلحان سينك كسريله سلحك جمعيدر السماح والسماحة سينك

سمح

فتحيله جومردلك يقال سمح به من الباب الثالث يعنى اعطا ايتدى واعطاسى سخاوت بنا اوليد كلدر السمح سينك فتحى وميمك سكونيله جومرد كسنه يقال
سمح من الباب الخامس السمحاء سينك ضمى وميمك فتحى والفك مديله سمحك جمعيدر كوياكه سميحك جمعى در المسامح على وزن المصابيح كذلك سمحك جمعيدر
بودخى كوياكه مسماحك جمعيدر السمحة سينك فتحى وميمك سكونيله سمحك مؤنثيدر يقال امرأة سمحة السماح سينك كسريله سمحه نك جمعيدر يقال نسوة

سماح لعينيز المسلحة ميم اوتكسی و ميم ثانی نك فتحيله برنسنه‌يی آسان كوريك مساحله معنا التسامح تانك فتحی و ميمك ضميله تساهل معناسنه در يقال تسامح
القوم اى تساهلوا الاسماح همزه نك كسريله ذليل اولق ومنه قولهم اسمحت قرونته اى ذلت نفسه وتابعت وقرونت قافك فتحی و راء مهمله نك ضميله
نفس معناسنه در التسميح على وزن التكريم كوندری طوغری تحقيق تسميح ايتمك معناسنه و تسميح سيری سهولتله اوذره ايتمك معناسنه ده كلور السنيح
سينك فتحی و نونك كسريله ... السانح نونك كسريله شول صيده دركه انك صاغی صيادك صاغ جانبنه اوله كركـ اوچوب كركـ قاچوب كچسون تقول سنح
لى الظبی يسنح سنوحا اذا مر من مياسرك الى ميامنك عرب طائفه‌سی سانحله ادغر طوتوب بارحله تشؤم ايدرلر ابو عبيده ايتدی يونس رؤبه‌يه
معروف شاعردر بن حاضر ايكن سانحله بارحدن سؤال ايتدكه رؤبه ايتدی سانح اولدر كه قوش وغيری صولكدن صاغكه كچه و بارح اولدر كه صاغكدن صولكه كچه
جانبكه قريب اوله و بارح اولدر كه صولكه قريب اوله يعنى صول جانبكه قريب اوله السنيح سينك فتحی و نونك كسريله و السنوح ضميله ظاهر اولمق يقال
سنح لى رأى فى كذا اى ظهر و عرض معناسنه در كلور يقال سنحت بكذا اى عرضت الساحة اوادن بی باجه معناسنه الساح والساحات والسوح سينك
ضمی ويله ساحه نك جمعی در مثل بدنة و بدن و خشبة و خشب السيح سينك فتحی و يانك سكونيله صو يوزنده آقمق يقال ساح الماء يسيح سيحا اذا جرى على
وجه الارض يعنى صو يوزنده جاری اوله السيح آقار صو و جاری معناسنه و سيح بر ذكر دن برنوع دوز كيج كه انكله شول عبايه دير كه مخطط اوله
يعنى يوللو اولا الجوهری اولا وسيح كتمك ميل ايتمك معناسنه ده كلور و برصويكدر فى اسمى در على كبيحى المسيح ميمك ضمی و يانك فتحی و تشديديله مخطط اولان
نسنه يقال برد مسيح و عباءة مسيحة يعنى يوللو الجوهری اولان برده و عبا السياحة سينك كسريله والسيوح ضميله والسيح والسيحان سينك فتحی
و يانك سكونيله كتمك و ذهاب معناسنه يقال ساح فى الارض يسيح سياحة الى اخره و فى الحديث لا سياحة فى الاسلام دكوككه كتمك معناسنه ده كلور يقال ساح الظل اى
فىء ميل معناسنه در و سيح برصويكا ادی در كه بن حسان بن عوم قبيله‌سنه مخصوص در المسياح ميمك كسريله سؤال كسنه دكر بربو يرزند كرذب نمام و لو بكيو
شرايليه و فى الحديث ليسوا بالمساييح ولا بالمذاييع البذر مذايع مذياعك جمعی در ميمك كسری و ذال معجمه ايله و عين مهمله ايله سر فاش ايدجى معناسنه و بذر
بانك ضمی و ذال معجمه نك سكونيله بذورك جمعی در كه كذك سر فاش ايتمك معناسنه و حديث شريفده بذر ما قيلی تفسير اكمشدر الانسياح همزه نك كسريله وايع اولمق
يقال انساح باله اى اتسع قلبه سيحان سينك فتحيله شام شريفده بر نهرك اسمی در ساحين على وزن قاضين بر قوك اسمی در بصره ده سيحون كذلك سينك فتحيله
و يانك سكونيله بر نهرك اسمی در فصل الشين الشبح شينك و بانك فتحيله شخص معناسنه در و كاه اولور باي ساكن قيلنورلر الشبحان شينك فتحی و بانك سكونيله
اودون معناسنه در المشبوح ميمك فتحی و بانك ضميله اينلو ديكدر عريض معناسنه يقال رجل مشبوح الذراعين اى عريضهما الشبح شينك فتحی و بانك سكونيله
كذلك اينلو ديكدر يقال الرجل شبح الذراعين و منه شبح يشبح من الباب الخامس و كذلك اوزانمق معناسنه ده كلور يقال الحرباء يشبح على العود اى يمتد حرباء
حاء مهمله نك كسريله و راء مهمله ايله بجغيلكله دركه كونش نه جانبه دونرسه اول جانبه دونر التشبيح على وزن التكريم برنسنه‌يی اينلو قلمق يقال شبحه اى
جعله عريضا الشح شينك ضميله شول بخلدر كه حرص مقارن اوله تقول شححت تشح من الباب الرابع و تقول ايضا شححت تشح من الباب الاول و الشحيح شينك
فتحی و حانك كسريله بخيل و حريص اولان كسنه يقال رجل شحيح الشحاح شينك كسريله شحيحك جمعی يقال قوم شحاح الاشحة همزه نك فتحی و شينك كسريله كذلك شحيحك جمعی التشاح
تانك فتحيله برنسنه‌يه اوزرنه بخل و حرص كوسترمك يقال تشاح الرجلان على الامر اى لا يريدان ان يفوتهما المشاحة ميمك ضميله بخل ايدشمك يقال
الا زياده تعهد يعقد دوحيين ده و منه شناده مبهمه نك كسريله بخلده يرلر الشحاح شينك فتحيله بخيلدر شحيح معناسنه و شحاح شول يره ديرلر كه انده صو قلبيه
و مواطباطون كسنه و سوزده كسكين و سرعتلو اولان نسنه‌ده قيدرلر حتى يقال الماضى فى خطبته شحشح و شحشح برعتله اوچان قوشه ده ديرلر يقال قطاة
شحشح اى سريعة و شحشح غيرتلو اولانه ده ديرلر و بادر دره ده ديرلر شجاع معناسنه الشحشحة اوچمه ده سرعتله اوزده اولماغه ديرلر يقال شحشح الطير
فى طيرانه اى اسرع و آواز خالى و طالمغه ده ديرلر شحشح البعير فى هديره اذا لم يكن خالصا و شحشح برعتله اوچان قوشه ده ديرلر يقال قطاة شحشح
اى سريعة و شحشح غيرتلو كسنه‌يه ده ديرلر و بادر دره ده ديرلر شجاع معناسنه الشرح شينك فتحی و رانك سكونيله برنسنه‌يی كشف ايتمك تقول شرحت
الغامض اذا فسرته و غامض غين معجمه و ضاد معجمه ايله مشكل اولان نسنه در و شرح قلبی آچوب پاك ايتمكه ده ديرلر يقال شرح الله صدره للاسلام
التشريح شينك فتحی و رانك كسريله بمعناها الانشراح همزه نك و شينك كسريله قلب آچلمق يقال انشرح صدره فانشرح شراحيل بر رجلك اسمی در كويا كه
اصلنده شراح اولوب ايل كلمه‌سنه مضاف قلندر و ايل لغت سريانيه‌ده الله معناسنه در جبرائيل و ميكائيل ده ايل الله معناسنه اولدوغی كبی
عبد الله ديمكدر و دنه كم بابك لامدر كلور ان شاء الله تعالى ذكا اولودر كه شراحيين دخی ديرلر لامی نونه تبديل ايتكله يعقوب دن بويله روايت
اولنمشدر الشرم شينك فتحيله ادون طويل معناسنه الشغ شينك فتحی و لامك تشديديله بورنك دكلری بريك و طود قلری قالن اولان كسنه

وشغ

وشغلة شول عورة ديرلر كه فرجنك ايكی جانبی قالن و زنجيعه اسع اوله الاشغام همزه نك كسريله خرما نوروغی قرزمغه باشلامق يقال اشغم النخل
اذا ذهى التشغيم بمعناه و زهى عن بيعه قبل ان يشقح وقولهم قبحا له و شقحا اتباع له و قيل معناهما واحد الشقاحة قباحت يقال قبح الرجل
و شقح قباحة و شقاحة الشقح شينك فتحی و قافك كسريله القبيح هذا اذا لم يكن اتباعا الاول الشلح شينك ضميله او تك اسمی در الشماح شينك فتحی
و اوزنده يانك تخفيفيله اوزون ديكدر طويل معناسنه يقال رجل شماح يا حذف فا و للذى سالكين جمع اولدوغندن اوتوری تنوينله يا دن عوض
بكر شناح و هو الفتی من الابل و فتی قافك فتحی و تانك كسری و يانك تشديديله كنج دوه‌يه ديرلر و يقال بكرة شناحية للمؤنث تأنيث ذه و طويل ناقه معناسنه
الشيح شينك كسريله بر اوت اسمی دركه ياوشان ديرلر و هذيل شيح بورك اقوايسنه و احسنه ديرلر الشياح شينك كسريله سيحكجوا ديرلر المشايحة ميمك
ضمی و يانك فتحيله براءمده جد كوسترمكه ديرلر يقال شايح الرجل اذا جد فى الامر الاشاحة همزه نك كسريله بمعناها و غيرتلو قصده شايح و اشاح
حذر معناسنه يقال شايح اى حذرن و اشاحت اعراض معناسنه ده كلور يقال اشاح بوجهه اى اعرض و اشاحت آت قويروغنی صالبور مكه دخی
ديرلر يقال اشاح الفرس بذنبه اذا ارخاه الشيحان شينك فتحيله غيرتلو كسنه احل شيحا وزده حطا و لمدوغی شيحان ديرلر الشحانة كذلك
شينك فتحيله شول ناقه دركه سرعتا وزده دد المشيوحاء ميمك فتحی و يانك ضمی و الفك مديله شول يودركه شيحی يعنى ياوشن ديدكلری اوتی چوق بوتند
و مشيوحاء بر قومه برا مرده استعجال اوزره اولمق يقالهم فى مشيوحاء من امرهم فصل الصاد الصبح ملك يرى غرحق فجر معناسنه
الصباح صادك فتحيله كوندز صباح نك يعنى كيجه نك ضدی و صباح غادرة دخی ديرلر يقال اليوم الصبا اى الغادة الصبحة صادك فتحيله صباح معناسنه
الاصباح همزه نك كسريله و التصبيح على وزن التكريم صباحه داخل اولمق دره داخل قلمق يقال اصبح الرجل و صبحه الله و تصبيح صباحك خير اولسون ديمك
كلور يقال صبحته اى قلت له انعم صباحا يعنى صباح و قتنده سوءله متقدوق و متنعم اوله ياخود خيار ماله مقبول اوله فى تصبيح صباح وقتنده
كلمكه دخی ديرلر يقال صبحته اذا اتيته صباحا و لا يراد بها هنا بالتشديد التكثير و اصباح برنسنه اولمق معناسنه ده كلور يقال اصبح فلان
عالما اى صار و يقال اتيته لصبح خامسة كما تقول لمسى خامسة الصبح صادك كسريله لغتدر صبح معناسنه الاصبحة همزه نك و بانك ضميله صباح معناسنه
يقال اتيتك صبحة كل يوم و امسية كل يوم يعنى هر كونك صباحنده و كونك اخشامنده ذا صباح صباح معناسنه در ظرف غير متمكن در اما بعض
عرب ده كه اتيت على قائمة ذى صباح واقع و لمشدر ظرفيتده مراد كولادر كما بناء متمكن اولمشدر اما سيبويه ايتدی بو خثعم ديدكلری معروف بر
قبيله نك لغتی در الصبيحة والصبحة صادك فتحی و ضميله صباحه داخل اولمق يقال فلان ينام الصبحة والصبحة اى ينام حتى يصبح التصبح صبح
داخل اولمق يقال تصبح الرجل المصبح ميمك و بانك فتحيله شول موضعدر كه هلك يری اوله آغزده و غيری زمانده دخی مصبح ديرلر و بوده
اولنان حروف زوايد زياده اولمز آولا اصل فعل اوزده بنا اولنده و غيره نظرا دره آلمز زياده اولنده و غنه بناء اوله صبحكه سنك اسم
زماننده و اسم مكاننده مصبح دنكلا دخی اولوردی بحق ضميله الصبوح صادك فتحيله صباح وقتنده ايچلن شراب و بوغبوقك مقابلی در صحاح
نسخه لرنك خطا هرندن فهم اولنن بو دره ديرا الصبوح الشرب بالغداة ديشدر مكه كلام ظاهرندن صرف اولنوب شرب شرب معناسنه حمل
اولنه ديرا مشهور اولان بودركه صبوح صباح وقتنده ايچلن شرابك اسمی اوله و غبوق اخشام وقتنده ايچلن شرابك اسمی اولدوغی كبی
الصبح صادك فتحی و بانك سكونيله صبوحی ايچمك الاصطباح صبوح ايچمك يقال اصطبح الرجل اذا شرب صبحها المصطبح صبوح ايچمكی الصبحان
صادك فتحی و بانك سكونيله بمعناه الصبحى صادك فتحی و الفك قصريله نوشه مثل سكران و سكرى و فى المثل انه لا كذب من الاخيذ الصبحان و خيد
همزه نك فتحی و خاء معجمه نك كسريله و ذال معجمه ايله اسير اولان كسنه المصباح سراج معناسنه در و مصباح شول ناقه يه ديرلر كه بتاغنده صباح طورب
تمام قوشلق اولمايه و تلاغه كيجه صبح ايتدی دوه دن بو قبول حالمدر المصابيح ميمك فتحی و بانك كسريله مصباحك جمعی و مصابيح شول قد حلره
ديرلر كه انلرله صبوح ايچلور الاستصباح همزه نك و تانك كسريله چراغ اويا رمق يقال استصبحت به اذا اسرجت بالسم مما يستصبح به
اى يسرج به الصباحة صادك فتحيله اسمه در جمال معناسنه و صباحة صاحب جمال اولمق معناسنه ده كلور يقال صبح الرجل صباحة من الباب
الصبيح والصباح صادك اوله و ثانی ده ضميله صاحب جمال اولمق يقال الصبح فهو صبيح و صباح كذلك صادك ضميله جمال صاحبی اولان كسنه
كساء عن دن بو يله نقل اولمشدر الاصبح الصبحة قريب اولان رواهم يب حمر رنكنده اولانه ديرلر حمی كونه معناسنه تقول رجل اصبح بين الصبح
الصبح فتحتينله آغله قرى لقادشق اولوب صهوبت معناسنه قريب اولمق الاصبحى همزه نك فتحی و بانك تشديديله قامچيه ديرلر سوط معناسنه
ابو عبيد ايتدی ذو اصبح ملوك يمنده بر ملكك اسمی در سياط الاصبحية يعنى اصبحى ديدكلری قامچيلر انكا منسوب لغتدر الصح صاعلق كه
سقمك مقابلی در يقال صح فلان من علته من الباب الثانی الاستصحاح بمعناه يقال استصح من علته ايضا الصحيح على وزن الكريم

صاغ اتمك يقال صحيح الله الصح صادك فتحی و کسری و الصحاح صادك فتحیله كذلك صاغ اولان نسنه و صحیح و صحاح بتون معناسنه دركلور يقال اديم
الاديم و صحاح الاديم اى غير مقطوع الصحة والسقمة صادك كسريله ابو عبيده روايتی اوزره كذلك صاغلق و صيرولق معناسنه در يقال كان ذلك
فی صحة و سقم كذا فی بعض الصحاح الصحيح صحت داخل اولمق يقال اصح القوم اذا كانت قد اصابت اموالهم عاهة ثم ارتفعت و عاهتدن خلاص بولدی
آفت معناسنه در و فی الحديث لا يوردن ذو عاهة علی مصح المصح شول قوم در كه صحت اوزره اوله المصحة ميمك فتحيله و صادك فتحيله مثل
صحت تقول السفر مصحة الصحصح والصحصحان والصحصاح صادك فتحيله بو اوچ كلمه نك هر برى يسى و دوزيره اطلاق اولنور مكان مستوى معناسنه
الترهات الصحاصح باطل ديمك اولور و ترهات تانك ضمی و رانك فتحی و تشديديله بيهوده و لغو اولان كلامه ديرلر بو ابو عبيده روايتيدر
الترهات ايله بو يده كاری كبی بو معنايه در جوهری ايتدی بونلر امثالدن اولمق بنم قتمده احسن در الصح صادك فتحی و دالك سكونيله او تمك يعنی
صدح الديك و الغراب صدحاً من الباب الثالث اذا صاح و ديك اكل كريله ضروس معناسنه در الصدح صادك و دالك فتحيله و يانك سكونيله
قتی او از لو آت و نبی شديد الصوت معناسنه و صيدح دخی اوله ديكله معروف شاعرك ناقه سنك اسميدر الصدحة صادك فتحی و دالك سكونيله
شول بوغق دركه او كلاه رجال له افسون ايدرلر الصرح صادك فتحی و رانك سكونيله قصر ديرلر و هر بنا كه عالی اوله صرح ديرلر الصرح جمعيله
صرحك جمعی الصرحة صادك فتحی و رانك سكونيله بركه محكم اولان محلی متن الارض معناسنه و اوك دينرسی عرصة الدار معناسنه الصروح صادك
كسری و واوك فتحيله يمن ده بر صادك اسميدر الصرح فتحتيله حرشنه نك خالصنه ديرلر الصريح شول اسوده دركه نفی كنشی ولادهم صحاح اولاد
نسنه يه دخی صريح ديرلر يقال جاء بنو تميم صرحة اذا لم يخالطهم غيرهم و صريح ديو خالص النسب اولانه دكنسه يه دخی ديرلر الصرحاء جمعی الصراح
والصروح صادك او لده فتحی و ثانيده ضمله خلوص معناسنه در يقال صرح صراحة من الباب الخامس صريح صادك فتحی و رانك كسريله عربده بر
ايركك اسميدر كه خيانتله موبد در الانصراح همزه نك و صادك كسريله ظاهر اولمق يقال انصرح الحق اى بان المصارحة ميمك ضمی و رانك فتحيله
والصراح صادك كسريله اشكار دن سويلمك شتم صريح معناسنه يقال شتمته فلاناً مصارحة و صراحاً اى كفاحاً و مواجهة و كفاح دوبدرو سويلكه
ديرلر الصراح صادك ضميله اسم در اشكاره سويلمك معناسنه و صراح كذلك خالص معناسنه دركلور يقال كاس صراح اذا لم يشب بمزاج يعنی كاسه دن
اولان شرابه برنسنه خلط اولنمه التصريح تفعيلك ضديده دكه تعريض برنسنه يی آچيق سويلمكدر المصرح ميمك ضمی و صادك فتحی و رانك تشديديله شول
كوندر كه اندهبولوت اولمايه يقال يوم مصرح اى ليس فيه سحاب و تصريح خمرك كوپكی كيتمكدر تقول قد صرحت من بعد تهدار و ازباد يعنی خمر صافی
اولدی كوكرديوب كوپكی صاحبندن صكره و اظهار معناسنه دركلور يقال قد صرح عما فی نفسه اى اظهر و ظهور معناسنه دركلور و فی المثل
صرح الحق عن محضه اى انكشف و زيادة شديد اولمق معناسنه دركلور يقال الصرحت كل اذا اجديت و صارت صرحة يعنی كل كه كافك فتحيله
و حاء مهمله نك سكونيله قلوق يله رقی جدبی يعنی قتلق صريح اولسه بويله ديرلر الصمادح صادك ضمی و رانك كسريله هر نسنه نك خالصنه ديرلر
بيمی زايده در و ابو عمرو دن صمادح دخی روايت اولنمشدر اللرجوهری ايتدی ابو عمرك بو روايتی محفوظ اولمازدن الصرح جمعو و فی اوزره دوز
يره ديرلر مكان مستوی معناسنه الصرداح صادك كسريله بمعناه الصفح صادك فتحی و فانك سكونيله بر نسنه نك جانبيدر و انسانك صفحی يانی
جنبی معناسنه و طاعتك صفحی يستمام اولان يری در مضطجع معناسنه و صفح اعراض ايتمك دخی ديرلر تقول صفحت عن فلان اذا اعرضت عن ذنبه و تقول
ضربت عنه صفحاً اذا اعرضت عنه و تركته و صفح برنسنه يی برشيئك اوزرنه كتورمكه دخی ديرلر تقول صفحت الابل علی الحوض اذا امررتها عليه و صفحتها
رد اتمكه دخی ديرلر تقول اصفحت فلاناً اذا سألك فرددته و قطعك يعنی سيلا و منه دخی ديرلر تقول صفحة اذا ضربته بالسيف صفحاً اى بوجهه
الصفحة صادك كسريله صفيحك جمعيدر و صفح بركشينك اسميدر و بنی كلب قبيله سندن الصفحة كذلك هر نسنه نك جانبنه ديرلر الصفح صادك ضمی و فانك سكونيله
بو زك جانبنه ديرلر صفح كبی يقال نظر الی بصفح وجهه كما يقال بصفح وجهه اى بوجهه الصفيحة صادك فتحی و فانك كسريله صفيحة وجه يوزك قالينيدر
برايه در الصفائح صادك فتحی و همزه نك كسريله جمع و صفائح باب قپونك قنادلری در و صفيحه اينلو قليچه ديرلر و اينلو طاشه دخی صفيحه ديرلر
ديرلر صفيح كبی نته كم بره راتندر الاصفاح همزه نك كسريله سائلی رد اتمك تقول اصفحته اذا سألك فرددته و اصفاح قليجك دخی سيله اوزره
بعنا حا المصفح ميمك ضمی و صادك سكونيله و فانك فتحيله اينلو عريض معناسنه تقول عجبه هذا السيف مصفح اى عريض من اصفحه و مصفح كذلك
حائل اولمش نسنه يه ديرلر و فی الحديث قلب المؤمن مصفح علی الحق و مصفح ميسر اوقلوبدن يعنی قما داوقلوبدن التی اوقه ديرلر و كما سبل
دخی ديرلر التصفيح علی وزن التكريم الحديد بر نادرتق اوازی چقوبه ديو و فی الحديث التسبيح للرجال و التصفيح للنساء و يروی ايضاً بالقاف

و تصفيح برنسنه يی اينلو قلماق و منه قولهم رجل مصفح الرأس اذا كان عريض الرأس الصفاح صادك ضمی و فانك تشديديله اينلو طاش حجر
عريض معناسنه الصلاح صادك فتحيله فسادك مقابلی در تقول صلح الشیء يصلح صلاحاً من الباب الاول فراء ايتدی بزم اصحابمزدن بعضی صلح دخی
حكايت ايتدی لامك ضميله بو تقديرجه باب خامسدن اولور و لياقت معناسنه دخی كلور يقال هذا الشیء يصلح لك اى هو بابتك الصلح صادك
كسريله مصالحه معناسنه مصدر در الصلح صادك ضميله اسم در مذكر و مؤنث استعمال اولنور الاصلاح همزه نك كسری و صادك سكونيله و التصالح
والاصالح تانك فتحی و لامك ضميله آولكيسنده و همزه نك كسری و صادك تشديديله اخيركسنده جمله سی بر معنايه در صلاح صادك فتحی
و حانك كسريله قطام كبی مكه مشرفه نك اسميدر دكاه اولور منصرف دخی استعمال اولنور الاستصلاح همزه نك كسری و سينك سكونيله
استفساد ك مقابلی در الصمح علی وزن سوحل شديد اولان نسنه ايتدی صمح فقد و بوغی اولان نسنه در ثعلب ايتدی
راس صمحح ديرلر شول باشه كه اصلع اوله يعنی اوكنك قللری اولميه و بيوك لولوب محكم اولا بو فعلل وزنی اوزره در بونده عينله لام
تكرار اولنمشدر الصماح صادك كسری و لامك سكونيله عربا و زنی اوزره پك يره ديرلر الصماء و الصماء كذلك صادك كسريله و الفك
مدیله شول پك يره ديرلر كه درشت اوله يعنی ايری يادی اوله الصمادح صادك ضمی و دالك كسريله شديد معناسنه كذا فی بعض نسخ الصحاح
القمح فتحتيله و واوك ضمی و تشديديله قل يا دلمق و قلدن غيری نسنه يا دلمق تشقق معناسنه واد مك باشی قورويوب فی الجمله دلوب
قالمقه دخی ديرلر التصويح علی وزن التكريم تورتمق يقال صوحته الريح اذا ايبسته الصوح صادك ضميله درنك حوليسی در حايطك اوی دی
وله صوحان يعنی هر دره نك ايكی جانبی وار در ايكی يانندن اكا اكی ديوار منزله سنده اولور و فی الحديث التقوا بين الصوحين حتی كلمة
السباع اى بين الجبلين بنو صوحان عبد القيس دن بر جماعتك اسميدر الصوح صادك ضميله كرچ ديدكلری نسنه دركه انكله اوضاد ايلر
جص معناسنه و ات دريندن دخی ديرلر عرق الفرس معناسنه صاحه طاغك كبی در الصوح يا رمق يقال صوحت الشیء فانصاح الانصياح
يا دلمق ابو عبيده ايتدی يعنی يركندو دن يا دلسه انصاح ديرلر و انصياح اى منور اولمق دخی ديرلر يقال انصاح القمر اذا استنار الصياح
صادك كسريله اواز صوت معناسنه و صادك ضمی و ميمی جايزدر الصيح والصيحة والصيحان بالتحريك بمعناه يقال صاح يصيح صيحاً و صيحة و صياحاً
و صيحاناً و صيحه عذاب دخی ديرلر بو نكتده اصلح جاغرمق معناسنه اولمشدر و قولهم لقيته قبل كل صيح و نفر صيح جاغرمق و نفر طاغلق معناسنه در
قبل طلوع الفجر ديمك اولور كه خلايق بری برينه جاغروب هركس بمصالحنه كتمكدن مقدم طلوع فجرده اولور ابن السكيت ايتدی عضب بن غير صيح ولا نفر ديرلر
من غير قليل ولا كثير ديمك اولور المصايحة ميمك ضمی و يانك فتحی ايله والتصايح تانك فتحی و يانك ضمی ايله خلق بر برينه جاغرمق التصييح
لغة فی التصويح علی ما مر انفاً يقال تصيح البقل اى تصوح التصبيح علی وزن التكريم فرو تمق تصبيح معناسنه يقال صيحته الشمس مثل صوحته
صادك فتحيله بر جنس خرما در مدينه منوره خرمالرندن فصل الضاد الضح ضادك فتحی و حانك سكونيله بر اتمك يقال ضحت
الخيل ضحاً من الباب الثالث ابو عبيده ايتدی عربلر ايتدی تضبح تنحنح معناسنه در و تنحنح نونله و حاء مهمله ايله سكردركن اتك
نفسی اواز و بك معناسنه در و ضبح كوله دخی ديرلر خاكستر معناسنه و اتش برنسنه يی تغيير اتمكه دخی ديرلر يقال ضبحته النار اى غيرته
و لم تبالغ فيه يعنی انك ايله تغيير ايليه الانضباح همزه نك كسری و نونك سكونيله تغير معناسنه در يقال انضبح لونه اى تغير الی السواد قليلا
الضباح ضادك ضميله دلكو اوازی صوت ثعلب معناسنه المضبحة ميمك فتحيله شول چقماق طاشی دركه يانيجی در و مضبوح بر
رجلك اسميدر الضحضاح ضادك فتحيله دبی قريب اولان صو و تيب الغور معناسنه الضحضحة والتضحضح علی وزن الدحرجة
والتدحرج سراب يلدرمق لمعان معناسنه يقال ضحضح السراب و تضحضح اذا ترقرق و ترقرق رايلمق و قايمق ايله لمع معناسنه در
الضح ضادك كسريله كونش و فی الحديث لا يقعدن احدكم بين الضح والظل فانه مقعد الشيطان و قولهم جاء فلان بالضح والريح يعنی وزنده
طوغوب او زرينه كسنه لر ايله كلديكه مقصدی كثرت اشاره در و عامه نك بالضيح والريح ديدككلی یا زيادة ايتمكلری اصلی يوقدر الضرح ضادك جانبه
ايرمق يقال ضرحه اذا نحاه و دفعه و ضرح جرح اتمكه دخی ديرلر تقول ضرحت عنی شهادة القوم اذا جرحتها و الغيتها عنك و ضرح قازمق
معناسنه دركلور حوزيكه تقول ضرحت ضرحاً اذا حفرته المضطرح ميمك ضمی و رانك فتحيله بر جانبه اتلمش نسنه الانضراح همزه نك
و ضادك كسريله بعيد اولمق يقال انضرح ما بين القوم الاضراح همزه نك كسريله بعيد قلمق يقال اضرحه عنك اى ابعده الضرح ضادك
فتحی و رانك كسريله بعيد معناسنه و ضريح قبركه ارتوركيلوب اتك نته كم لحد و جانبی شق اتمكه ديرلر الضروح ضادك فتحی و رانك ضميله شول
آت دركه دپكی اوله تقول ضرحت الدابة برجلها اذا رمحت و شول يايه دخی ديرلركه اوقی زياده سورر الضراح ضادك كسريله

ضيح
طح
طرح
طفح
طلح
طمح

طواردچی اولق الضراح ضادک ضمیله کوکه برادرکه بیت معمور دیرلر ابن عباس دن بویله نقل اولنمشدر المضرحی میمک فتحی وضادک سکونی
ورانک فتحی ویانک تشدیدیله شول چاقردرکه قنادی اوزون اوله وکاه اولورکه قمک سیدنه یعنی اولوسنه دخی مضرحی دیرلر الضیح
ضادک فتحی ویانک سکونیله الضیاح ضادک فتحی ویانک تخفیفیله شول یوفقه سوددرکه آکا صو قاتلمش اوله التضییح علی وزن التکریم
سوده صو قاتمق یقال ضیحت اللبن تضییحا اذا مزجته حتی صار ضیحا وتضییح ضیح ایچیرمکه دخی دیرلر وضیح صو قاتلمش یوفقه سوده
دینور واقدی تقول ضیحت الرجل اذا استسقاه الضیح فصل الطاء الطح طانک فتحی وحانک تشدیدیله برنسنه یی باغقله وچکیله
سوریک یقال طحه الطحطحة والطحطاح تفریق ایتمک یقال طحطح بهم طحطحة وطحطاحا اذا بددهم یعنی برری ...
آیرسه بویله دیرلر واوفادوب کسرمک معناسنه دخی کلور یقال طحطح الشیء ای کسره وفرقه الطرح طانک فتحی وراکه سکونیله برنسنه یی اتمق
معناسنه یقال طرحه وطرح به من باب الثالث ویقال الطرح کنوی جبلان کل مطرح اذا نات به یعنی فرقت ای هر موضعه اتدی
التطریح علی وزن التکریم چوق طرح ایتمک یقال طرحه تطریحا اذا اکثر من طرحه وتطریح بنایی زیاده اوزون ایتمکه دخی دیرلر یقال طرح بناءه
تطریحا اذا طوله جدا الطرحة بمعناه یقال طرح بناءه بزیاده ایلم ای طوله الاطراح همزه نک کسری وطانک تشدیدیله بعید ایتمک
انفصال بابندن در الطرح طانک وراکه فتحیله داقکان المطرح طانک فتحی وراکه ضمیله طرح معناسنه وطرح فتحیله مکان بعید دیرلر
علی ما قرانفا وطروح شول یایه دیرلرکه اوقی شدتله دخی ابلیه یقال قوس طروح مثل ضروح وطروح شول خرما اغاجنه دیرلرکه انک
صالقی صابلری اوزون اوله الطراحی طانک ضمیله شول یره دیرلرکه مکان بعید اوله یقال بیر طراحی ای بعید المطارحة میمک ضمی
وراکه فتحیله ایکی کمسنه طرفیندن مناظره سویلشمه الاطرح دوه نک اورکچی اوزون اولق سنام طرح دیرلر طویل معناسنه وبو سبیدن
طرماح بن حکیمه طرماح دیدیلر حانک کسریله ملح اولدیغی ایچون الطفح ضمیله چناق طولمق ودوکلمک مرتبه سنه وادیغیه دک الاطفاح
والتطفیح علی وزن الاکرام والتکریم دوکمک یقال طفحت الاناء وطفحت به تطفیحا الطفاحة طانک ضمیله برشینک اوزرنه کلن نسنه مثلا
چولمک قینادقجه اوزرنه کلن کوپک کبی الاطفاح چولمکک کوپکنی المق تقول طفحت القدر اطفاحا اذا اخذت طفاحتها
الطفح والطفوح طانک فتحیله اوله وضمیله ثانیده برنسنه طولمق یقال طفح السکران من باب الثالث اذا امتلأ من الشراب الطافح
طولمش نسنه دیمک برنسنه یی قادوب الوب کتمکه دخی دیرلر یقال طفحت الریح القطنة وبحوها اذا سطعت بها وکتمک معناسنه ده کلور یقال
اطفح عنی ای ذهب الطلح دیکنلو بیوک اغاجلر دیرلر الطلحة واحدی وطلح طانک سکونیله دوه طلح اغاجندن یمکدن زحمت چکمک یقال
طلحت الابل من باب الرابع اذا اشتکت من اکل الطلح وطلح طالح دیو چکمکه وخسته اولمشه دیرلر دوه دوه ... دخی
طلح دیرلر یقال طلح البعیر اذا اعیی الاطلاح همزه نک کسریله دوه یی یورمق یقال اطلحته انا التطلیح بمعناه تقول طلحته اذا حسرته
وحرجاه ایله وسیر ایله که مرحلیندن دوه یورمق معناسنه الطلح طانک فتحی ولامک کسریله یورلمش دوه یقال ناقة طلیح اسفار یعنی سفرلر
چکوب یورلمش وارقلمش دوه الطلح والطلاح اوله طانک ضمیله ثانیده فتحیله طلیحک جمعیدر وطلیح کنه یه دخی دیرلر الطلاح طانک کسریله طلح
معناسنه در دیکنلو اغاجدن عبارتدر ولماقد الطلاحیة طانک کسری ویانک تشدیدیله شول دوه درکه طلاح وتلمر الطلاحة نفسمانک
بمعنا هاعلی غیر قیاس الطلح طانک کسریله ولامک سکونیله شول دوه درکه یورلمش اوله و دوه دن غیریه اطلاق اولنور بو لفظده مذکر
ومؤنث برابر اولور الاطلاح همزه نک فتحیله جمعیدر وطلح کنه یه دخی دیرلر الطلحة طانک فتحی ولامک کسریله طلحا وتلایوب زحمت چکن دوه
الطلاوی طانک فتحی واخرنده الفک قصریله طلحا وتلایوب زحمت چکن دوه لر طلحة الطلحات طلحة بن عبدالله بن خلف الخزاعی واما طلحة بن
عبدالله بن عثمان که صحابه دن در اول تیمی در ذو طلوح طانک ضمیله برموضعک اسمیدر الطلح فتحتیله نعمت معناسنه در وبعضلر ایتدیکه
طلح بر موضعک اسمیدر الطلاح طانک فتحیله صلاحک ضدیدر الطالح صالحک ضدیدر ومنه قیل لولا الصالحون لهلک الطالحون الطلیحان
صیغه تصغیر اوزره طلحة بن خویلد الاسدی در وبرادری در الطلنفح طانک ولامک فتحیله ایچی بوش نسنه خالی الجوف معناسنه وبعضلر
طلنفح شبع چکمش کمسنه در الطمح برنسنه یه کوزی دیکه بقماق یقال طمح بصره الی الشیء ای ارتفع وطمح بعضلر ایتدی برنسنه یی زیاده طلبکه
دخی دیرلر یقال طمح فلان ای بعد فی الطلب وافتا نیدرکی بولی هوایه دیرمکه دخی دیرلر یقال طمح بوله اذا رماه فی الهواء الطامح هر
مرتفع اولان نسنه یه طامح دیرلر واره جریعا اولان عورته دخی طامح دیرلر الطماح شول کمسنه درکه زیاده حریصا اوله وبنی اسد دن برجلک
اسمیدرکه قیصره رسالة دعشمیدی الطماح طانک کسریله جماح کبی در وزنا ومعنا بو یزیدی روایت اولنده یقال فرس فیه طماح یعنی شول فرس کی انده

طمح
طوح
فتح
فجح
فدح
فرح

سرکشلک وحرونیت وارددر الطموح طانک فتحی ومیمک ضمیله عورت سرکشلک ایدوب ارینه بغض ولق یقال طمحت المرأة من باب الثالث مثل
جمحت که جموح دخی سرکشلکه دیرلر الاطماح برنسنه یه کوزنی دکه بقدرمق یقال اطمح فلان بصره ای رفعه الطمحات فتحاتله شدائد معناسنه
یقال اصابه طمحات الدهر ای شدائده ابو طمحان القینی برشاعرک اسمیدر الطوح والتیح هلاک اولمق ودوکشمک یقال طاح یطوح ویطیح ای هلک وسقط
وبریوزنده آزوب سرکردان اولمغه دخی دیرلر التطویح علی وزن التکریم آزدورمق یقال طوحه اذا توهه وذهب به هاهنا وهاهنا التطوح
فتحتیله وواوک ضمیله آزمق یقال طوحه فتطوح فی البلاد اذا رمى بنفسه هاهنا وهاهنا التطاوح فتحتیله وواوک ضمیله آتشمق یقال تطاوح
بهم النوى ای ترامت یعنی فراق انلری پراکنده قلدی المطاوح میمک فتحیله آتلجق یرلر مقاذف معناسنه المطاوح آتجقلر قواذف معناسنه یقال
طوحته الطوائح ای قذفته القواذف ولا یقال المطوحات وهو من النوادر کقوله تعالى وارسلنا الریاح لواقح علی احد التأویلین وتأویل آخر بودرکه
ریاح کندی خیرله لاقح اولمایجه ملقح اولماز بو تقدیرجه لواقح معنای اصلیسی اوزره اولور ولاقح بو کلوده بکدر حامل معناسنه فصل الفاء
الفتح فانک فتحی وتانک سکونیله اچمق یقال فتحت الباب من باب الثالث وفتح ولایت اچمقده ومنصور ومظفر اولمغه دخی دیرلر وفتح اقوصویه دخی
دیرلرکه بکادن کرک غیریردن اولسون اقسون وفتح ناقه نک ممیسی دلوکی بیوک اولمغه دخی دیرلر یقال انفتحت الناقة الانفتاح همزه نک کسریله اچلمق یقال
فتحته فانفتح التفتیح چوق اچمق یقال فتحت الابواب شدد للکثرة التفتح اچلمق یقال فتحته ففتحته الفتح فانک ضمی وتانک سکونیله واسع ومفتوح
قپو ویقال قاروره فتح ای واسعة الرأس یعنی اغزی بیوک شیشه کبی ایتدی قاروره فتح دیمک قلفقسز ولغزی باغسز شیشه دیمک اولور
یعنی فتح فعل وزنی اوزره اولور مفعول معناسنه الاستفتاح والافتتاح بمعنی یقال استفتحت الشیء وافتتحته والاستفتاح نصرت طلبکده دخی دیرلر
استنصار معناسنه المفتاح میمک کسریله کلید اچجق آلت کلید کرک قپوده اولسون کرک غیری یرده اولسون المفاتیح والمفاتح مفتاحک جمعی ثانیده یا
حذفیله اخفش ایتدی بو عربلرک امانی وامانی دیدکلری کبی درکه یالکاه تخفیفا اولنور وکاه تشدید اولنور الفاتح برنسنه نک اولی الفتاح فانک
فتحی وتانک تشدیدیله حاکم معناسنه در تقول افتح بیننا ای احکم الفتاحة فانک ضمی وتانک تخفیفیله حکم معناسنه در الفتوح فانک فتحیله ممه نک
دلوکی بیوک اولان ناقه واسعة الاحلیل معناسنه الافتاح همزه نک کسریله ناقه نک ممه سی دلوکی بیوک اولمق یقال افتحت الناقة الفجح افجنک غزبدن
فتلاوسی در وکیشی کامکی وشینک کریله افجنک ورپسی اوتمسیدر صوت جلاء معناسنه یقال فتحت الافعی فجحا من الباب الاول والثانی
وبالجمله هر فعل که مضاعف اولوب لازم اوله انک مستقبلی یفعل وزنی اوزره کلور عینک کسریله الا ید کلمه که انده هم ضمله کلمشدر وهم کسریله
انلرک بری یعل درحسته اولمق معناسنه وبری دخی یشج درجیمله باش یارلمق معناسنه وبری دخی یجد فی الامر درجد وجهد ایتمک معناسنه
وبری دخی یصد در صاد مهمله ایله چاغرمق معناسنه وبری دخی یجم درجیمله طواد راحت اولمق معناسنه وبری دخی یثج الا فعی در پیلاندن
قشقرمق معناسنه وبری دخی یشب الفرس درآت اوینامق معناسنه وشول فعل که مضاعف ومتعدی اوله انک مستقبلی یفعل وزنی اوزره
کلور عینک ضمیله الا بش کلمه که انده ضمله وکسریله کلمشلردرکه انلرک بری ینم در وبری دخی یعله درد فعه ثانیده ایچیرمک معناسنه در
دخی یبت الشیء در قطع ایتمک معناسنه وبری دخی ینم الحدیث در سوز ایلتمک معناسنه که قوغجیلق معناسیدر وبری دخی ترم الشیء در اصلاح ایتمک
معناسنه الفحفاح فانک فتحیله برنهرک اسمیدر الفدح فانک فتحی ودالک سکونیله ثقلت ویرمک وفی حدیث ابن جریج ان رسول الله صلى الله عليه وسلم
وعلی المسلمین ان لا یترکوا مفدوحا فی فداء وعقل یعنی خطایله اوزرینه دیت متوجه اولنه عاقله سی نصرت ایدوب یوک السنده قوعیه لر
آما غیرلر روایتنده مفدحا در الفادح یقال ارنا فادح اذا عاله وبهظ یعنی برایش عظیم اتی اولوب اغر یوک اولسه بویله دیرلر
عول ایش عظیم اولمغه دیرلر آما افدح ایشدلماشدر عربیتده اعتماد اونانه کسمه دن الفرح فتحتیله سرور وفرح حزنک ضدی اولوب
کوره اولماغه دخی دیرلر ومنه قوله تعالى ان الله لا یحب الفرحین الافراح مسرور قلماق یقال ما یسرنی بهذا الامر مفرح ومفروح به ولا تقل
مفروح وافراح دین اغر کلمکه دخی دیرلر یقال افرحه الدین ای اثقله وفی الحدیث لا یترک فی الاسلام مفرح ذکری ایتدی شول کمسنه که
آنی رسول اکرم صلى الله عليه وسلم ... ایله انصار بیننده یازمشدی انده بیورمشدر ان لا یترکوا مفرحا حتی یعینوه علی ما کان
من عقل وفداء ذکری ایتدی مفرحدن مراد مفدوحدرکه مفدوح اغر یوک التنده اولنه دیرلر نته کم عن قریب مرور ایتدی ... وصمعی
کذلک ایتدی مفرح شول کمسنه درکه انکه دینی ثقلت ویرمش اوله یعنی بیوده که بو مقوله مدیون اولنلرک دینی بیت المالدن ادا اولنور
مدیون قالمامق اولمیه آما مفرح دیدکلری جیمله انکار ایدوب بیانی کورمشلردر التفریح علی وزن التکریم افراح معناسنه در الفرحة
فانک فتحیله مژدکانه معناسنه یقال لعندی لک فرحة ان بشرتنی الفرحة فانک ضمیله بمعناها المفراح میمک کسریله شول کمسنه درکه

دینمکه باعث بوددکه روم پادشاهی امرء القیسه بر زهرناک کوندردی انی کیمکله بدننده چبانلر پیدا اولوب هلاک اولدی القرح فانک ضمیله
قرحه لغتدر مثل ضعف وضعف واما القرح الواقع فی بعض الاشعار وهو قوله حبی قرح وفی داد اترا فرهیم وادی القری القریح فانک فتحی وراانک
کسریله یرالو جریح معناسنه القرحی فانک فتحی وراانک سکونی والفک قصریله جمعی القرح فتحتینله چوبانلر چقرمق یقال قرح جلده یقرح قرحا من الباب الرابع
اذا خرجت به القروح وقرح اتمک انی اق اولماغه دخی دیرلر قال ابن الاعرابی ماکان الزبی قرح ولقد قرح یقرح قرحا وقرح چچکه بدن خالص اولوب اصلا
مزبولردن بر نسنه چقرمغه دخی دیرلر که لفظ قرح معنای حرفیدر اسمدر القرح فانک فتحی وراانک سکونیله چوبانلر چقاردن کسنه الاقراح همزه نک کسریله
چوبانه چقارمق یقال اقرحه الله القرحه فانک ضمی وراانک سکونیله شول بیاضدرکه اتک النده که غره دن از اوله ولا غره غینک ضمی وراانک تشدیدیله درهم
مقداریندن زیاده اوله انی بیاض دیرلر الاقرح همزه نک وراانک فتحیله شول اتدرکه النده قرحه یعنی کیچرک بیچکی اوله الرحاء فانک فتحی والفک مدیله
مؤنثی وشول باغچه ده که انده اق چچک اوله القرحان فانک ضمی وراانک سکونیله منفردن بر نوعدر القرحانه واحدی بر منفرد معناسنه
وقرحان شول دوه یه دیرلر که اصلا چیچک اولمامش اوله وقرحان شول اوغلانجغه دیرلر که چیچک چقارمامش اوله واحدی وتثنیه سی وجمعی
برابردر وفی الحدیث ان اصحاب النبی صلی الله علیه وسلم قدموا المدینه وهم قرحان ای لم یکن اصابهم قبل ذلک داء یعنی مدینه منوره یه اصحاب
کلدکلرنده دخی بر مرض کورمشلردی واما شول لفظکه حدیث عمرده در واقع اولوب ان من معکی من اصحاب النبی صلی الله علیه وسلم قرحان فلا
تدخلها بو دلشدن لغت متروکه در زیرا قرحان لفظنک مفردی وجمعی برابردر نتکم الآن مرور ایدی الاقراح همزه نک کسریله قومک طوارلرینه
چیچک وچوبان اولاشماق یقال اقرح القوم اذا اصاب ماشیتهم القرح المقارحه میمک ضمی وراانک فتحیله مواجهه معناسنه یقال لقیته مقارحه
ای مواجهه القارح بتون طرناقلو طوارک دیشلری تمام بتمک وانما یکون ذلک فی مضی سنین لانه فی السنه الاولی حولی ثم جذع ثم قارح یقال
اجذع المهر وانثی وارباع وقرح هذه وحدها بلا الف یعنی ذکر اولنان افعالک بیننده القرح اولوب ثلاثی مجرد استعمال اولنور قرح القارح
وقارح دیو شول ناقه یه دیرلر که حملی ظاهر اولمش اوله القرح فانک ضمی وراانک تشدیدیله قارحک جمعی دیشلری تمام بتمش اتلر معناسنه المقادیح میمک
فتحیله کذلک قارحک جمعیدر القوارح قارحه نک جمعیدر دیشی تمام بتمش یوندلر معناسنه وقوارح شول دیشلره دیرلر که ثنایا دیدکلری دیشلرک
ورباعیات دیدکلری دیشلرک ورا سنده در وهر بتون طرناقلونک آخرینه بتدکده یقرح دیرلر صیغه مضارع اوزره وحوذی خف
اولانده یعنی بتون طرنغی وچتال طرنغی اولیانده مثلا یبزل کبی باء موحده وزاء معجمه ایله وچتال طرناغی اولانده یصلغ دیرلر صاد مهمله
وغین معجمه ایله القراح فانک فتحیله شول مزرعه یه دیرلر که اشجاری وبناسی اولمایه الاقرحه همزه نک فتحی وراانک کسریله قراحک جمعیدر مزارع خالیه
عن البناء والاشجار معناسنه وقراح شول صویه دیرلر که اکا غیری نسنه خلط اولنمش اوله القریحه فانک فتحی وراانک کسریله قیودن ابتدا
چقان صو ومنه قولهم لفلان قریحه جیده که بوندن مراد جودت طبیعت اولور استخراج علمده الاقتراح همزه نک وتانک کسریله بی تامل بر نسنه
سؤال ایتمک تقول اقترحت علیه شیئا اذا سألته ایاه من غیر رویه وارتجال کلام دخی اقتراح دیرلر یعنی سوزی بی توقف وشعری بی تامل
سویلمک واقتراح دوه یه بنمزدن اوکدین بنمک تقول اقترحت الجمل اذا رکبته قبل ان یرکب القرواح فانک کسری وراانک سکونیله
شول کون طوقنوریدرکه اکا کولکه صالمیه نسنه مختلط اولمیه وقرواح شول ناقه یه دخی دیرلر که ایاقلری اوزون اوله اصمعی ایتدی براعرابیه
قرواح نه در دیدم ایتدی التی کانها تمشی علی رماح واوزون خرما اغاجنه دخی دیرلر یقال ناقه قرواح القراویح والقرارح قرواحک جمعی القرزح
فانک وزاء معجمه نک ضمیله بر اغاجک اسمیدر القزح فانک کسریله اشه قودقلری حوایج بیبر وزعفران کبی مثلا تابل معناسنه المقزحه میمک کسری
وزانک فتحیله بر نوع مملحه تکنکدر یعنی توزلق دیدکلری التدرکه ایچنه طوز قورلر التقزیح تانک فتحی وزانک کسریله طعامه قونجولیج در التقزیح
علی وزن التکریم چومک طعام حوایجی براقمق یقال قزحت القدر تقزیحا اذا طرحت فیها الابزار وابزار همزه نک فتحی وباء موحده نک سکونی
وزاء معجمه ایله طعامه قونان حوایجه دیرلر دیک اقزاد معناسنه القزح فانک فتحی وزانک سکونیله کلب بولنی بتورک ایدرکون ثمق وصاچمق قوس قزح
فانک ضمی وزانک فتحیله اکثر صاغمه دیدکلری عظیم دایره در که اکثر برلرد آیامنده بلوتلو هوالرده کوک یوزنده الوان مختلفه ایله ظاهر اولور
وبو اعراب جهتنده غیر منصرفدر القزح کذلک فانک ضمی وزانک فتحیله بر طاغک اسمیدر مزدلفه ده القساحه والقسوحه فانک فتحیله اوله
وضمیله ثمانی ده بر نسنه پکیا اولماغه دیرلر یقال قسح الشیء قساحه وقسوحه اذا صلب کذا فی بعض نسخ الصحاح القلح فتحتینله دیشی ده اولان
صارولق در یقال قلح الرجل قلحا من الباب الرابع الاقلح همزه نک فتحی وقافک سکونیله دیشلری صارو اولان کسنه التقلیح علی وزن التکریم
دیشنک صاروسن کیدرمک وفی المثل عود یقلح ای ینقی اسنانه وعود عینک فتحیله زیاده پیر اولان دوه وپیر اولان دوه نک دیشلری

زیاده

زیاده صاوا ردو اولمغین سیمه بی فایده در استعمالی ولوزرسی تقلیح بو معناده در مرضت الرجل کبی مرضه علاج ایدوب اوزرنده بولنسک وقردت البعیر
کبی دوه یی قرادن یعنی کنه دن پاک اتسک وطلیت البعیر کبی دوه یی طلح مرضندن اکا علاج اتسک وطلی حاء مهمله نک فتحی والفک قصریله طوارک طلاقی
یاننه یاپشمغدر غایت سوکز لغتدن القلم فانک کسری ومیمک تشدیدیله هرنسنه نکه زیاده جسیم ودیشلو وبویم زیاده اوله انغل جرد جلالحات
اولمشدر وجرد صل بوجیک کرت ودالک فتحیله کذلک زیاده یشامش دوه یه دیرلر القمح فانک فتحی ومیمک سکونیله بغدای حنطه معناسنه وقمح مصدر
دخی کلور اولک مثالنده اولان نسنه یی پاشی تمامیله اکل معناسنه یقال قمحت السویق وغیره من الباب الرابع اذا استففته الاقتماح همزه نک وتانک
کسریله بمعناه القمیحه فعیله وزنی اوزره فانک فتحی ومیمک کسریله استففا طریقیله اکل اولنان نسنه نک اسمیدر جوارشدن وغیریدن ودخی شول چیمه جله
معده یه قوت ویرن دوادرکه کوارش لفظندن تعریب اولنمشدر کوا ردین لفظندن ماخوذدر کویا که قمحه لفظی قحمدن ماخوذدر بر معناسنه که
بغدای دیمک اولور القمحه فانک ضمیله اغز طولوی اولان نسنه در بغدایدن القمحان فانک ضمی ومیمک فتحی وتشدیدیله بر نوع کوه زعفران کبی
صاری دوره دیامن دن کلور دوه سنک معناسنه وقمحان کذلک بر نسنه درکه توزکبی حمرکا اوزره کلور ذریره مثالنده وذریره ذال معجمه ایله کوزه
قونن دوایه دیرلر القموح فانک فتحی ومیمک ضمیله دوه حوضی یاننده باش یوقارو طوتوب صو ایچمامکه یقال قمح البعیر قموحا من الباب الثالث
اذا رفع راسه عند الحوض وامتنع من الشرب القامح باشی یوقارو طوتوب صو ایچمین دوه القمح فانک ضمی ومیمک فتحی وتشدیدیله قامحک جمعی القمح
والانقماح صویه قانوب باشن یوقارو طوتمق یقال تقمح البعیر وانقمح اذا رفع راسه وترک الشرب ریا المقامحه میم اولک ضمی ومیمک فتحی وحانک کسریله
قامحک جمعی ایله بمعناه یقال قامحت ابلک اذا وردت ولم تشرب ورفعت راسها من داء یکون بها او برد المقامحه میم اولک ضمی وثانیه نک کسریله باشین
یوقارو قالدروب صو ایچمین دوه لر یقال ابل مقامحه وبعیر مقامح وناقه مقامح ایضا القماح فانک کسریله مقامحک جمعیدر علی خلاف القیاس
الاقماح همزه نک کسریله باشی یوقارو قالدروب اشاغی بقمق یقال اقمحه الغل اذا ترک راسه مرفوعا من ضیقه یعنی باشن یوقارو قالدروب طوتسه
غلک طار لغندن وغل غینک ضمیله شول دمیره دیرلر که اسیرلرک بوینه اورلر وقماح کذلک شدت برده دیرلر یقال شهرا قماح اذا کان
من البرد اشد ما یکون اقماحک بو کی معنای دخی دوه نک صو وذدنه کلوب شدت برددن متادی اولوب باشی یوقارو طوتسندن اخذ
اتمشلردر القنح فانک فتحی ونونک سکونیله بر نسنه یی چوکان کبی اکری اتمک یقال قنحت الشیء قنحا اذا عطفته کالمحجن ومحجن میمک کسری حاء مهمله نک سکونیله
چوکانه دیدکلری باشی اکری اغاجدر القناحه فانک کسری ونونک تشدیدیله شول اکری اوزون منقاحدرکه قپونک اردنده اولان مندلی انکله ایتر
التقنیح علی وزن التکریم قناحه دیدکلری منقاحی قپویه راست اتمک تقول قنحت الباب اذا اصلحت ذلک علیه القیح فانک فتحی ویانک سکونیله ایرک مدده
معناسنه که اکا قان قاتلمامش اوله وحی یاده ایرک اقماعه دخی دیرلر یقال قاح یقیح من الباب الثانی اذا ارتفع التقییح علی وزن التکریم
والتقیح فتحتینله ویانک تشدیدیله بمعناه یقال قیح الجرح وتقیح القاحه قاحة الدار ساحتها یعنی اوک اورتسی فصل الکاف الکبح کافک فتحی وبانک
سکونیله طوارک لجامن طوتوب کیرو چکمک تاکیبو دیه دن فراغت قیله تقول کبحت الدابه من الباب الثالث اذا جذبتها الیک لتقف یعنی طوارک
اوزرنده اولان کسنه لجامن کندویه چکسه طورسون دیو الکبحته واکفحته وکبحته بو جمله بر معنایه در ولکن بلا همزه استعمال اولنور همین کبحته در
اصح روایت اولمشدر الکتح کافک فتحی وتانک سکونیله جسمده تاثیر ایدر بر نسنه ایله اتمق وطعامی طونجه یمک یقال کتحه کتحا اذا رمی جسمه
بالاثر فیه والطعام اذا اکل منه حتی یشبع الکح کافک ضمیله خالص معناسنه در قح لفظنک معناسنده لغتدر یقال عربی کح وعربیه کحه کما یقال
قح وقحه ام کحه شول عورتدرکه آیت فرایض اکا حقنده نازل اولمشدر الکحکحه کافک ضمه لریله قاری دیشی عورت وپیر اولمش ناقه الکدح
کافک فتحی ودالک سکونیله ایش ایشلکده سعیله یوریک وطرملامق وکسب اتمک یقال هو یکدح فی کذا ای یکد وقوله تعالی انک کادح الی ربک
ای ساع ویقال ایضا اصابه شیء فکدح وجهه ویقال یکدح لعیاله ای یکسب وکدح طرمیق معناسنه در کلور یقال به کدوح الاکتداح همزه نک
وتانک کسریله الکدوح ضمتینله کدحک جمعی ویقال به کدوح ای خدوش یعنی اوزرنده طرملاوادر الکدیح علی وزن الکریم طرملانمش یقال کدح
مکدوحا المکدح میمک ضمی ودالک فتحی وتشدیدیله طرملانمش یقال حمار مکدح اذا عضضته الحمر یعنی حمارلر اسیرسه بویله دیرلر التکدح فتحتینله ودالک
ضمی وتشدیدیله طرملاولمق یقال تکدح الجلد اذا تخدش الکردحه علی وزن الدحرجه کسنه نک بلسی کاه ادیم اوفاق آدوب سرعت ایلیه
کرجه دخی تاء مثناه فوقانیه ایله اولور وضمه نادردر بو معنایه در التکردح فتحتینله ودالک ضمیله یو الجوالمصح روایت ادر یقال
سقط من السطح فتکردح ای تدحرج الکسح کافک فتحی وسینک سکونیله سپورمک تقول کسحته من الباب الثالث اذا کنسته الکسح سپوردکه اتکله او
سپورلر یا خود قاری سپورلرک ماکرنسنه وکسح یل طپراغی یردن قوپاروب صاو دفعه دخی دیرلر یقال کسحت الریح الارض اذا قشرت

عن التراب الاکتساح همزه نک وتانک کسریله کوتوری مالی لوح یقال لاغادوا علیهم فاکتسحوهم ای اخذوا مالهم کله الاکلح همزه نک فتحیله اقشق
ابرص معناسنه وکوترم اولان کمسنه یه ده دیرلر مقعد معناسنه میمک ضمیله الکسیح کافک فتحی وسینک کسریله کسحک جمعی وفی الحدیث الصدقة مال
الکسحان والعوران والعمیان عورک جمعی در کوزسز کسنه معناسنه یعنی مال صدقه مستحق اولان بونلردر الکشح کافک فتحی وشینک سکونیله
بوکرله قصه ایاکوک مابینه و بعضلر مطلقا بوکره تفسیر ایتمشلردر یقال طوی فلان عنی کشحه اذا قطعک وطویت کشحی علی الامر اذا اضمرته
وسترته وکشح بوکوده دوکوب قطع ایتمک معناسنه دخی دیرلر یقال کشح الرجل کشحا اذا کوی ... وکشح عداوتی صقلامغه دخی دیرلر یقال کشح له بالعداوة ای
اضمر وکشح طاغلماغه دخی دیرلر تفرق معناسنه فی عن کلمه سیله استعمال اولنور یقال کشح القوم عن الماء ای تفرقوا وکشح طاقمق دخی دیرلر یقال
کشح فلان بکشحهم ای یتوقهم ویطردهم الکشح فتحتینله شول صدرکه انسانک بوکرنه عارض اولور واکا دوکونمه دماغله علاج ایدرلر المکشوح
میمک فتحی وشینک ضمیله بوکرنه دوکونمه دوکن کسنه المکشوح مرادی بر جابک اسمیدر الکشاح کافک کسریله بوکره اولان دوکول علامتی در
الکاشح شینک کسریله شول کسنه درکه سکا عداوتی اظهار ایده الکاشحة میمک ضمی وشینک فتحیله عداوتی صقلامق یقال کاشحه بالعداوة الانکشاح
همزه نک وکافک کسریله طاغلمق یقال انکشح القوم عن الماء ای تفرقوا عنه الکفح برنسنه یه دوبرو توجه ایتمک تقول لقیته کفحا من الباب الثالث اذا استقبلته
کفة کفة وکفة کفة کافک فتحی وفانک فتحی وسکونیله لفظین در کلمه واحد جعلنده اولمقین عشر عشر کبی فتحه اوزره مبنی اولمشلردر یوز یوزه دیمک اولور
وفی الحدیث انی لا اکفحها وانا صایم ای اواجهها بالقبلة المکافحة میمک ضمی وفانک فتحیله دوبرو اولمق قال الاصمعی یقال کافحوهم ای استقبلوهم
فی الحرب بوجوهم لیس دونها ترس ولا غیره یعنی حربده مواجه بر وجهله اولدیکه قلقان وغیره دن مابینه حایل اولور نسنه یوغیدی وبالذات
مباشرة دخی دیرلر یقال فلان یکافح الامور اذا باشرها بنفسه الاکفاح همزه نک کسریله طوارک اغزینه کم اورمق در تاکه کمی اغزینه
آله وعربلرک لقیته کفاحا دیدکلری قولدن ماخوذدر الکفاح کافک کسریله دوبرو اولمق الکفیح کافک فتحی وفانک کسریله برکسنه نک
کفوینه دبرابرینه دیرلر الکلوح ضمیله ترش رو اولمق دامسته ولان تحرکرد تبسم معناسنه الکلاح کافک ضمیله عناء یقال کلح الرجل
کلوحا من الباب الثالث الکلحة کافک ولامک فتحیله اغز واغزک اطرافی یقال ما اقبح کلحته یعنی نه عجب قبیح در انک اغزی واغزنک اطرافی الکالح
شدید معناسنه یقال دهر کالح ای شدید الکلاح کافک ضمیله قتلق یلی سنه یه مجدبه معناسنه المکالحة میمک ضمی ولامک فتحیله قالشمق ساتشمق معناسنه
التکلح تفعیلله ولامک ضمی وتشدیدیله یلدرم برعابری اردنجه شاتلق یقال تکلح البرق ای تتابع الاکماح همزه نک کسریله طوارکه وبانی چکوب
باشنی یوقاروقالدرمسی دیو تقول اکمحت الدابة اذا جذبت عنانه حتی ینتصب رأسه وباغ چبوغی یپرغنو دیکه دخی دیرلر یقال اکمح الکرم
اذا تحرک للایراق وایراق یپراقلنماق معناسنه در الکوح کافک فتحی وواوک سکونیله جموع دنی اوزنده صوغیجی بیوک اولان کسنه الکاح
والکیح کافک ثانی دکسریله طاغک برجانبنه دیرلر وطاغک ادقسنه دیرلر الکوح علی وزن الکریم غلبه قیلاق یقال کوحت الرجل ای
غلبته المکاوحة میمک ضمی وواوک فتحیله سکوشمک وسکوشمکی اشکاره ایتمک تقول کاوحته اذا شاتمته وجاهرته التکاوح تانک فتحی وواوک
ضمیله شر دوشورمک یقال تکاوح الرجلان اذا تقاربا وتعاطیا الشر بینهما فصل اللام اللتح فتحتینله آجلق جوع معناسنه یقال لتح
من الباب الرابع اللتحان لامک فتحی وتانک سکونیله آج اولان کسنه اللتحی لامک فتحی وتانک سکونی والفک قصریله مونثی یقال رجل لتحان وامرأة
لتحی اللجح لامک ضمی وجیمک سکونیله شول حوض دکه قیونکه دبنده اولور وده ره نک دبنده اغزی طارو دبی بول اولور الالحاح ابرام ایتمک یقال
الح علیه بالمسألة یعنی اکا ابرام ایتدی سوالده والحاح بلوطک یغموری دایما یاغمغه دخی دیرلر یقال الح السحاب اذا دام مطره واجتمع
الح السحاب بالمکان دیرلر اقام برمعناسنه التبکی الملحاح میمک کسری ولامک سکونیله شول دوه یا پلانی دکه ده نک ادقسی یاغرایده
ویقال ایضا للملحاح علی ما لحقه یعنی دکرمنه طحاح دیدکلری اوکتدوکی کسنه یه نظرا در والحاح دوه حرن اولمغه دخی دیرلر یقال الح الجمل
اذا حرن کما یقال فی الناقة خلأت یعنی حرنت اللححة علی وزن القلعة والتلحلح علی وزن التزلزل بریرده ثابت اولمق یقال تلحلح
القوم وتلحلحوا اذا لم یبرحوا مکانهم اللحح فتحتینله کوز قپاقی بر برنه چپاغله یاپشماق یقال لححت عینه اذا الصقت بالرمص ورمص
راء مهملک فتحیله کوزده اولان چپاغه دیرلر ولحح اصل اوزره کلان فک کبیری در صنیب البلدکبی تضعیفی اظهار ایتمکله اللح لامک
فتحیله نسبی متصل اولنده دیرلر یعنی یاپشماق معناسنه کلان لحح دن ماخوذدر یقال هو ابن عمی لحا ای لاصق النسب وما قبلی نکره اولدوغی وقتده
هو ابن عم لح دیرلر کسریله زیراکه بوکلمه برجه عمک صفتی اولور واکر اولکسنه زیاده قریب دلمیه بیرنه زلاولهم ابن عم الکلالة وابن عم
کلالة دیرلر اللوح طاربره دیرلر مکان ضیق معناسنه یقال مکان لح ای ضیق اللطح لامک فتحی وطانک سکونیله الایسیله ملایمتله

ارقیه اورمقدر یقال لطحه من الباب الثالث اذا ضربه بالیدین علی الظهر ببا طن الکف ویره اورمغه دخی دیرلر یقال لطح به من الباب الثالث
ایضا اذا ضرب به الارض اللفح لامک فتحی وفانک سکونیله یاقمق احراق معناسنه یقال لفحته النار والسموم بحرهما ای احرقته احمیا شیدیا وقفتی کرم
الحلة صفتیله لر اول حررده قنفتی کرم الحلة صفتیله لر اول بردده ولفح فتحیله اورمغه دخی دیرلر فی حفظک اورلسه تقول لفحته بالسیف لفحة
اذا ضربته ضربة خفیفة اللقاح لامک ضمیله شول کسنه درکه انی قتوللر واوللر ردقه باد نجاره شبیه اولور الالقاح همزه نک کسریله حامله ایتمک
یقال الفحل الناقة وریح السحاب اللواقح یقال الریاح اللواقح ولا یقال الملاقح وهو من النوادر یعنی لواقح یوکلو اولمش ناقه لره دیرلر حوامل معناسنه
وریح سحابی یوکلو قلیجیدر یوکلتیجی اولیجی دکولمه بو سببدن لواقح ملقحک جمعیدر نوادر دندر دیدیلر بعضلر ایتدی اصل اوزره یوکلومعنا سنه در
بو اعتبار دلکه ریاح کندو خیولیه یوکلو اولمایجه سحابی یوکلو قلماز حتی که سحاب خیر یوکی ایله ظهور ایتسه انک خیر اولدن یوکی ریاحده اولدن
ناشی اولمشدر پس بو اعتبار له ریاح لواقح دیر اعتبار له ملقحات اولور اللقح واللقاح لامک فتحی وقافک سکونیله آولد وفتحتینله دخی روایت
ناقه یوکلو اولمق حامله اولمق معناسنه یقال لقحت الناقة لقحا ولقاحا من الرابع ولقاح حرام اغاجنه یمش ویرمق اصلی نسنه درکه ادکه حرما
اغاجندن اوب دیشی خرما یه اصادلر ولقاح شول قبیله یه دیرلرکه بکلرنه مطیع اولمیه لر یاخود زمان جاهلیتده انلرلی اسیر ایتمک وقتل اولیه
اللاقح یوکلو اولان ناقه اللقاح لامک کسریله صاغلن دوه لردر اللقوح لامک فتحی ایله لقاحک مفردی در مثل قلوص وقلاص وقلوص قافله و
مهمله ایله شول ناقه درکه یکی اولادیشلو اولیه ایوجر ایتدی دوه طوغور دقده ایکی اوج آیه دک لقوح دیرلر اندن صکره لبون دیرلر وعربلرک لقاح
اسودان دیدکلری قطیعان دیدکلری کبی درکه قطیع قیونه سوریسنه دیرلر دیرا عربلر لقاح واحدة دیرلر ننکم قطیع واحد وابل واحد
دیرلر اللقحة لامک کسری وقافک سکونیله کذلک صاغلور دوه اللقح لامک کسری وقافک فتحیله لقحک جمعی در صاغلور دوه لر معناسنه قرب
ایله قرب کبی وقربه مشک معناسنه در التلقیح علی وزن التکریم خرما اغاجنه اوکلن ویرمک الالقاح همزه نک کسریله عناه یقال لقحوا نخلهم
والقحوا نخلهم ویقال لقحت النخیل بالتشدید للتکثیر کما یقال لقحت النخل بالتخفیف فی الواحدة التلقح تفعیلله ولامک ضمی وتشدیدیله وقاره
اوزره ناقه کندوینی حامله کوسترمکه حامله دکلدر الملاقح میمک فتحیله حامله قلیجی لرفحول معناسنه وقارننده باوریجی اولان
ناقه لر الملقح میمک ضمی وقافک کسریله لاقحک مفردی معنای اول اوزره یعنی یوکلو قلیجی دوه لر معناسنه الملقح میمک ضمی وقافک فتحیله
کذلک لاقحک مفردی معنای ثانی اوزره یعنی یوکلو اولمش دوه لر معناسنه الملاقح میمک فتحیله ناقه لرک قارننده اولان باوریجی
الملقوحة ملاقحک مفردی لقحت قلندن ماخوذدر زیرا صیغه مجهول اوزره مجموم کبی که حم دن ومجنون کبی که جن دن ماخوذدر
اللمح لامک فتحی ومیمک سکونیله والالماح همزه نک کسریله والالتماح همزه نک وتانک کسریله نظر خفیفله نظر ایتمک لمحه ولمح والتمحه اذا ابصره
بنظر خفیف ولمح یلدرمغه دخی دیرلر یقال لمح البرق والنجم لمحا ای لمع اللمحة لامک فتحیله اسم در جزوی نظر ایتمک معناسنه ویلدرم کوی معناسنه
کلور یقال رأیت لمحة البرق ومشابهت معناسنه ده کلور یقال فی فلان لمحة من ابیه الملامح میمک فتحی ولامک فتحی وثالثه نک کسریله لمحه نک
جمعی در مشابهت معناسنه یقال فیه ملامح من ابیه ای مشابه مجموع علی غیر لفظه وهو من النوادر اللمح الباصر لامک فتحی ومیمک سکونیله
آشکاره نسنه یقال لاریتک لمحا باصرا ای امرا واضحا اللوح لامک فتحی وواوک سکونیله آشکاره اولمق یقال لاح الشیء یلوح لوحا ای
لمح وسوزیتیمغ ایتمکه دخی دیرلر یقال لاحه العطش ای غیره وصوسز اولمغه دخی دیرلر یقال لاح لوحا اذا عطش ولوح شمشک یلدرمغه
دخی دیرلر یقال لاح البرق اذا اومض ویلدز ظاهر اولمق معناسنه ده کلور یقال لاح النجم اذا بدا ولوح کورکسه یدکلری کمکدرکتف
معناسنه وهر دوشی کوکه لوح دیرلر ولوح شول یاصی تخته یه دیرلرکه اوزرینه یازو یازرلر اللواح لامک ضمیله صوساماق لوح یقال لاح لوحا
الالتیاح همزه نک وتانک کسریله کذلک صوساماق معناسنه در الالاحة همزه نک کسریله شمشک یلدرمق یقال الاح البرق اذا اومض
ویلدز ظاهر اولمغه دخی دیرلر یقال الاح النجم اذا بدا وابن السکیت ایتدی الاحة الوب کیمکه دخی دیرلر یقال الاح بحقی اذا ذهب
وابو عمرو ایتدی الاحة برنسنه دن حذر ایتمکه دیرلر یقال الاح الرجل من الشیء اذا اشفق وحاذر والاحة یلدرمق معناسنه ده کلور
یقال الاح بسیفه اذا لمع به واهلاک معناسنه ده کلور یقال الاحه اذا اهلکه الملواح میمک کسریله زیاده صوسز اولان طوارلر اللوحی
لامک فتحی والفک مقصوره ایله صوسز اولان جماعت ودواب قسمنده یقال ابل لوحی ای عطشی التلویح علی وزن التکریم کونش یقوب تغیر ایتمک
یقال لوحته الشمس اذا غیرته وسفعت وجهه وتلویح کیای یلدرمق یقال لوح بشوبه اذا لمع به وبرنسنه یی اتشده قوردرمغه دخی دیرلر
یقال لوحت الشیء بالنار اذا احمیته الالواح همزه نک فتحیله لوحک جمعی در والواح السلاح شول سلاحدرکه یلدرر یعنی قلیجکه کوندرکبی

اللوح لامك ضميله يرايله كوك ما بينه. اولان هوادر يقال لا افعله ذلك ولو نزوت في اللوح اي ولو نزوت في السكاك نزوه ذا وجه
ايله چراغ وسكاك يين هوادنك ضمله وكافك تخفيفيله بر كوكه راسنده اولان هوادر الليلح لامك كسريله اقايسيفي معناسنه قرانيدي
واو يايه منقلبا اولدي ماقبلي مكسور اولدوغيچون ولياح بياض صوفه دخي ديرلر والالياح ديمكلري بياض اولدوغيچوندر فصل الميم
الماتح صو چكيجي كمسنه. المتوح ميمك فتحي وتانك ضميله كذلك صو چكيجي كمسنه يقال متح الماء يمتحه متحا فهو ماتح اذا نزعه ومتوح ميمك فتحيله شول قيويه
ديرلركه بكره ايله چكله يقال بير متوح للتي يمتد بالايدين على البكرة نزعا يعني تغيير دن ضم اولنوركه صاحب صحاحك متوح چاه كه از وي بدست
آب كشند كشيدن بدلو ديدكي سهو اولور وجوهريك على البكرة ديدكي عبارت صريحه دن غفلت اولور ومتوح اراق اولان نسنه يه
دخي ديرلر يقال سرنا عقبة متوحا اي مسافة بعيدة وعقبه عينك ضميله مسافه ديمك اولور المتح ميمك فتحي وتانك سكونيله صو چكمك وكوند
اوزاتمق يقال متح النهار فهو لغة في متع اذا ارتفع وطال ومتح بالمكان وچمتر معنه دخي ديرلر يقال متح بها اي جبق وجبق جاءه مهمله ايله
بر جماعه ديرلر ويقال انه ليتانح بسلحه اذا رمى تتريح سين مهمله نك فتحي ولامك سكونيله قوش بخاستنه ديرلر المتاح ميمك فتحي وتانك تشديديله
شول كيجه دركه طويل اولا يقال الليل متاح اي طويل المج ميمك فتحي وجيمك سكونيله متكبرلك ايتمك وقوغمق قيوا يجنده طولسون ديو ادغده
يقال مج مجا كما في بعض نسخ المجاج المج ميمك فتحي وحانك تشديديله چوريمش بز وبر چوريكه ده ديرلر يقال مح الثوب محا من الباب الثاني
اذا بلي الامحاح همزه نك كسريله كذلك بز چوريمك يقال لاح الثوب اذا بلي المح ميمك ضميله يومرده صاريسي المحاح شول كمسنه دركه نسنه يه
ارضا ايده حالبوكه كلامنده وجود وكنده خير ين كذا آنا اولونا المدح ميمك فتحي ودالك سكونيله ضرلويا دابه ديبلو ويمك ثنا جسن معناسنه
يقال مدحه من الباب الثالث الامتداح همزه نك كسريله كذلك مدح معناسنه در يقال امدحه وامتدحه يعني المدحة ميمك كسري ودالك سكونيله
والمديح ميمك فتحي ودالك كسريله الامدوحة همزه نك ودالك ضميله كذلك مدح معناسنه در المتمدح فتحتينله ودالك ضمي ونشديديله تكلف چكوب
مدح اولنمق طلب ايتمك يقال تمدح الرجل اذا تكلف ان يمدح وتمدح چوق كل ايتمكدن طواركه بوكري واسع اولمقه دخي ديرلر وبو تنده حده لغتدر
المدح زياده مدح اولنمش نسنه يقال رجل مدح اي ممدوح جدا الامداح همزه نك ودالك كسريله قادن واسع اولمق وبو انده حاجده لغتدر
يقال امدح بطنه اذا اتسع الامذح همزه نك فتحي وميمك سكونيله شول كمسنه دركه يوردكي اوبلوقلري بربرينه طوقنه يقال مذح الرجل من الباب الرابع
اذا اصطك فخذاه اذا مشى واصطكاك ايكي نسنه بربرينه طوقنمغه ديرلر المرح فتحتينله زياده فرحناك ولمغه ديرلر يقال مرح يمرح من الباب
الرابع ومرح كوز ياشي ويبولانمغه دخي ديرلر يقال مرحت عينه مرحانا اذا فسدت وهاجت المراح ميمك كسريله زياده فرحناك اولان
كمسنه المرح ميمك كسري ورانك كسري وتشديديله صيغه مبالغه در مثل سكير وسكيو سين مهمله ايله دايما مست ولايعقل اولان كمسنه المراح
همزه نك كسري وميمك كسريله زياده سوندرمك يقال امرحه غيره المراح ميمك كسريله مفتاح وزنينده شول اتدركه شيتني اولا يقال الرجل مراح
اي نشيط ومراح شول كوزه ديرلركه ياشي چوق اولا يقال عين مراح اي غزيز الدمع وغزيز عين معجمه وزاء مهمله دن صكره زاء معجمه ايله
كثير معناسنه در المروح ميمك فتحي ورانك ضميله كذلك شول اتدركه زياده شيتني اولا ومروح شول بايه دخي ديرلركه اوقي كوز لچقه كوكيه
اوقي كوز لچماغه باي فرحناك اولور ومروح شول شرابه ديرلركه ايچن مسرور دلبدده الامراح همزه نك كسريله شيتني وشادمان قلماق
يقال امرحه الكلاء التمريح على وزن التكريم قربه نك ايچنه صو طولدروق ديكش يرلري طوتلسونديو يقال مرحت القربة اي سربتها وهو
ان تملؤها ماء لتنسد عيون الخرز وخرز خاء معجمه وراء مهمله وزاء معجمه ايله قربه نك ديكيشي المرخي ميمك فتحي وراء مكسوريله بر كلمه دركه اوق
اتان كمسنه نشاني اوقسه مرخي ديرلر واگر خطا اتسه برجي ديرلر با مفتوحه والف مقصوره ايله المزح ميمك فتحي وزانك سكونيله خوش طبع
ايتمك يقال مزح يمزح مزحا من الباب الثالث المزاح ميمك ضميله اسمدر لطيفه قلمق معناسنه المزاحه بضم الميم بمعنا ايضا المزاح ميمك كسريله
مصدر در خوشه طبعلق معناسنه يقال مازحه التمازح تانك فتحي وزانك ضميله كذلك خوشه طبعلق ايتمك يقال تمازحا تمازحا المسح ميمك
فتحي وسينك سكونيله بر نسنه يه الاصل حكم بيوردلو يقال مسح برأسه ومسح جماع ايتمك معناسنه ده كلور يقال مسح المرأة جامعها وكسمك معناسنه ده
كلور يقال مسحه بالسيف اذا قطعه وسير ايتمك معناسنه ده كلور يقال مسحت الابل يومها اي سارت التمسح بر نسنه يي بر نسنه يه
سوروب پاك ايتمك المساحه ميمك فتحي وكسريله يري اولچمك يقال مسح الارض مساحه اي ذرعها الماسح مسح ايدیجي قچي كه دوه نك دريسنه
مهمله نك سكونيله شول دوه نك سينه سنده اولان دكرمي نسنه دركه چوكدوكي حينده آنكله وزدنه چوكر المسحاء ميمك فتحي وسينك سكونيله

والكف بيله شول اونشوده وزيردركه آنك اوفاچق طاشلري واردر ومسحاء شول عورته ديرلركه صاغريسي آزاق اولا الامسح مذكريدر يقال
كان امسح المساوين سحابك تثنيه سي يقال مررت بخريق من الارض بين مسحاوين يعني ايكي وتره طاشلو يرك ما بينه. يا نشي بر مرود اندم المسحه ميمك
فتحيله اثر وطريقت يقال على فلان مسحة من جمال اي اثر منه المسح ميمك كسري وسينك سكونيله شول پلاسدركه اكثر ومتا كيفه صادقدر لركيس معناسنه
المساح ميمك فتحيله مسح نك جمعي اكر صاچلري معناسنه الماسحه صاچ طراين وكافر بزدين ماشطه معناسنه المسيحه ميمك فتحي وسينك كسريله پاي اوري
معناسنه المسيح كومش پاره سي وسود لشي الجمر وعيسى صلوات الله عليه وسلامه نك اسمي المسيح الكذاب دجال ديدكلري كمسنه دركه انك خروجي اشراط
ساعتدندر ومسيح در عرق معناسنه ده كلور المسيح ميمك كسري وسينك سكونيله پلاس الامساح والمسوح ميمك جمعي پلاسلر معناسنه التمساح
شول كمسنه دركه يوردكي اوبلوقلري بربرينه سوررم المسح فتحتينله يوردكي اوبلقلري بربرينه دكمك يقال مسح الرجل مسحا من الباب الرابع التمسلح
تانك كسري وميمك سكونيله بر جانوردر اشي دركه دريا ده اولور مرد وغدر وكاه اولوركه كعل ذنده انسانه دخي اطلاق اولنور يقال رجل تمساح كذاب
المصوح كيمك وكسلك يقال مصح الشيء مصوحا اذا ذهب وانقطع وكيكل معناسنه ده كلور يقال مصح الثوب اخلق ودرس وناقه نك سوديا ذنو
كسلك دخي ديرلر يقال مصح لبن الناقة اي تولى وتولي يوزدونمك ديرلر وادنك چكي متغير اولمقه دخي ديرلر يقال مصح النبات اذا ولى
لون ذهب وكولكه قصه اولماغه دخي ديرلر يقال مصح الظل اي قصر وكاه اولور كه بابله معناي تعديه دخي مراد اولنور يقال مصحت بالشيء اذا ذهبت
به والكل من الباب الثالث المضح ميمك فتحي وضادك سكونيله عرضه عيب ويرمك يقال مضح فلان عرضه الامضاح همزه نك كسريله بمعناه يقال امضح
اي شانه يعني عرضه خلل ويردي الملح ميمك كسريله طوز وملح كذلك كسريله رضاع معناسنه دخي كلور وطوزلو صو معناسنه يقال ملح الماء فهو ملح
ولايقال مالح الا في لغة ردية وملح مشورة ده ديرلر يقال بنت ملح الملح ميمك فتحيله مصدردر امزرمك معناسنه يقال ملحنا لفلان ملحا بالكسر
وملح چوق مقداريجه طوز قومغه دخي ديرلر يقال ملحت القدر املحها ملحا اذا طرحت فيها من الملح بقدر وملح طواره طوز ويرمكه دخي ديرلر يقال
ملحت الماشية ملحا اذا اطعمتها سبخة الملح يعني شوره طپراق يدرسك بويله ديرلر وبو اولوقتدا اولوركه شوراوت اوتلامغه قدرت اوليا
انلردن بدل شوره طپراق يدوررلر والكل من الباب الثالث الاملاح همزه نك كسريله طوزي مقدارندن زياده قومغه ديرلر تقول املحت القدر
اذا اكثرت فيها الملح حتى فسدت واملاح طوزلو صويه كلمك معناسنه ده كلور يقال املحت الابل اذا وردت ماء ملحا التمليح بمعناه يقال
ملحت القدر اذا اكثرت فيها الملح وتمليح دوه سمزلكه دخي ديرلر يقال ملحت الجزور اذا سمنت وجزور دوه معجمك فتحيله بوغزلنجق دوه وتمليح شعرده
بر مليح نسنه ايراد ايتمك يقال ملح الشاعر اذا اتى بشيء مليح الملوح ميمك ولامك ضميله صو طوزلو اولمق يقال ملح الماء يملح ملوحا من الباب الاول
الملوحه ميمك ولامك كذلك ضميله بمعناه يقال ملح الماء ملوحة من الباب الخامس وكوكچك اولمق معناسنه ده كلور يقال ملح ملوحه المملحه
ميمك كسريله طوزلق طوز قويه حق آلت طوزلق معناسنه الماح شور اولان اوت يقال نبت مالح للحمض وحمض ديو طوزلو اولان اوته ديرلر
الملاحه ميمك فتحيله كوكچك اولمق يقال ملح ملاحة اي حسن المليح ميمك فتحي ولامك كسريله كوكچك ولان كسنه وطوزلو صو معناسنه ده كلور
يقال قليب مليح اي ماء ملح وقليب قافك فتحيله قيو معناسنه در ولايقال ممكن مليح ولايقال مالح الملاح ميمك ضمي ولامك تخفيفيله مليح معناسنه در
الاستملاح همزه نك وتانك كسريله بر نسنه يي مليح عد ايتمك يقال استملحه اي عده مليحا الملاح ميمك كسريله مليحك جمعي كوزللر معناسنه الاملح
همزه نك فتحيله كذلك مليحك جمعي كرموف واشراف واملاح بر مرحنگ ادي در المملوح طوزلو ولان بالق يقال سمك مملوح ما املح فعل تعجب
تصغيري در بر كوزلجه نسنه ديمك محلنده يقال ما اميلح زيدا افعالدن بر فعل تصغير اولنمامشدر الا مدكور وبر دخي ما احيسنه الملحة
ميمك ضمي ولامك فتحيله بر كسنه ايله طوز ايتمك بيك موكله معناسنه وسود ايتمك معناسنه ده كلور الملح فتحتينله طوادك ايكي يسنده بر شيشي دركه
زياده شتعه اولدقده حرز ديرلر فتحتينله راء مهمله وزاء معجمه ايله الملحه ميمك ضمي ولامك سكونيله حديثه دن بر نوع در الملح ميمك ضمي ولامك
فتحيله ملحه نك جمعي وملحه كذلك شول بياض دركه اكا سياه قارشه الاملح همزه نك فتحي وميمك سكونيله ذكر اولنان لونله تلون اولان نسنه
يقال كبش املح وتيس املح اذا كان شعره خليسا وخليس خاء معجمه نك فتحي ولامك كسريله وسين مهمله ايله شول قللودركه اغي وقاره سي
قارشق اوله قال ابو ذبيان ابغض الشيوخ الى الاقلح الاملح الحسو العنسق اقلح همزه نك فتحي وقافك سكونيله ديشي صارو اولان كسنه وحسو حاء
مهمله نك فتحي وسين مهمله نك ضميله شوربايي چوق ايچيب اكول ولان كسنه وعنسق قافك فتحي وسين مهمله نك ضميله چوق ايلين كسنه الامحاح
اكله قادر قارشق اولمق يقال املح الكبش املحاحا اذا صار املح الملحاء ميمك فتحي ولامك سكونيله قيتي ايكرندن بعضنا اطلاق اولنور انده كي
ياغنب آغردوغندن اولوري زيرا ايچنكه كوك رنك غالبت ايچوق اولب بياضه مايل اولسه املح ديرلر يقال هو املح العينين ...

کوک اولوب اکا مایل اوله وکتیبة ملحاء دیرلر شول عسکره که براق دمور کرکیب آکا مایل اوله لر وملحا الجمک موینی در الملاوی میمک ضمی و لامک
تخفیفیله شول اوزوم دیرلر که اوزوک دانه سنده اوزنلق اولوب کوکل اوله وملاحی ملحه دن مأخوذدر وبعض اشعار ده لامک تشدیدیله دخی کلمشدر
الملاء میمک فتحی ولامک سکونیله والف ممدوده ایله اوته اوته بری ده وسط الظهر معناسنه کاهلدن عجزه وارنجه کاهلکی کوده کادر تا
وعجز قویروق ومثلا شول عسکوده که اکی کوده نه اوسلا هک برقاودیم سندن الملوح میمک فتحی ولامک تشدیدیله صاحبی اولان کسنه
صاحب سفینه معناسنه الملاحة میمک فتحی ولامک تشدیدیله کذلک طوز بیقی یره دیرلر ملحه معناسنه الملوح میمک ضمی ولامک تشدیدیله شور اوتلوده دیرلر
بعضی ملیح میمک ضمی ولامک فتحیله صیغه تصغیر اوزره برقبیله نک ادیدر المنح میمک فتحی ونونک سکونیله عطا معناسنه در یقال منحه یمنحه ویمنحه
من البابین الثالث والثانی اذا اعطاه المنحة میمک کسری ونونک سکونیله اسمدر عطیه معناسنه المنیحة شول دوه یا خود شول قیونه دیرلر که برکسنه
سودیله دیباغله منتفع اولسون دیو عاریة ابوعبید ایتدی عربک دورت اسمی دخی واردر که انی عاریت مقامنده استعمال ایدرلر که انلرک بری
ملیحه وبری عریه وبری افقاد همزه ایله وسکون فا ایله وبری دخی اخبال همزه نک کسری وخاء معجمه نک سکونیله الاستمناح عطا طلب اتمک
یقال استمنحه اذا طلب منحته المنیح میمک فتحی ونونک کسریله قمار اوقلرندن براوقک اسمیدر که انک نصیبی یوقدر مکرکه صاحبنه تبرعا
برنسنه اعطا اولنه المنوح میمک فتحی ونونک ضمیله شول ناقه درکه قیش کوننده جمله دوه لرک سودی چکلدکدن صکره انک سودی صاغلمغه
بمی میمک ضمی وجیمک فتحی ولامک کسریله وحاء مهمله ایله الماخ نونک کسریله قیش سود ویرن دوه منوح معناسنه الامناح همزه نک کسریله ناقه طوغرمغه
قریب اولمق یقال امنحت الناقة اذا دنا نتاجها الممنح میمک ضمی نونک کسریله طوغمغه قریب اولان ناقه الماتح شول کسنه درکه قیونک حوقوقی
ازلادقده قیوه اینوب قوغایی طولدورور الماتحة باعر و دخی اوزده ماتحکی جی یقال ماح یمیح من الباب الثانی وفی الحدیث نزلنا سبعة ماحة
یعنی الحی نفرکسه قیوه اندک المیح میمک فتحی یانک سکونیله صالنی بورمک یقال ماح فی مشیته یتبختر وهو مشی کمشی البطة یعنی تبختر تدوح
وزفا اوزده قاذبی یوریمکدر ومیح عطا اتمکدر دیرلر یقال محتا الرجل ای اعطیته ومیح شفاعت دخی دیرلر یقال محت عندالسلطان ای شفعت له
عنده الامتیاح همزه نک وتانک کسریله عطا طلب اتمک یقال امتحته ای سألته اعطاء وشفاعت طلب اتمکه دخی دیرلر یقال امتحته ای سألته ان یشفع
له التمایح میح معناسنه دو التمایح مرجا ینه میل ایدرک یورمک یقال تمایح السکران والغصن ای تمایل فصل النون النبح نونک فتحی
وبانک سکونیله والنبیح نونک فتحی وبانک کسریله والنباح نونک ضمیله والنباح نونک کسریله کلب اورمک یقال نبح الکلب ینبح نبحا ونبیحا من البابین الثانی والثالث
وکاه اولورکه کیکا وازدیرمه سنده دخی استعمال اولنور یقال نبح الظبی الانباح همزه نک کسریله الاستنباح کذلک همزه نک وتانک
کسریله اوردمک یقال انبحت الکلب واستنبحته یعنی النبوح نونک وبانک ضمیله قبیله نک کورلدیسی وشماته سی وکلبلرینک آوازی انلرک
حرکته وعزته نبوح دیرلر النتح نونک فتحی وتانک سکونیله والنتوح ضمتینله صوسزمق ترشح معناسنه یقال نتحت المزادة تنتح نتحا ونتوحا
ودرجماق معناسنه ده کلور ونتوح اغاجلرده اولان صمغلردر که دخی ظهور ایدر ولا تعل نتوع المناتح میمک فتحیله صوسزجق برلر
الانتاح نتح معناسنه در یعنی صوسزمق وددلمک النجح نونک ضمی وجیمک سکونیله والنجاح نونک فتحیله ظفر معناسنه در یقال نجحت حاجته
ونجح امر فلان اذا تیسر المنجح میمک ضمی وجیمک کسریله ظفر صاحبی اولان کسنه المناجیح میمک فتحیله منجحک جمعیدر المناجح یانک حذفیله کذلک منجحک
جمعیدر الانجاح همزه نک کسریله حاجتنه ظفر بولمق یقال ما افلح فلان ولا انجح والنجاح حاجت بتورمکه دخی دیرلر تقول انجحت حاجته اذا
قضیتها له والتنجح فتحتینله وجیمک ضمی وتشدیدیله والاستنجاح همزه نک وتانک کسریله کذلک حاجت بتورمک یقال تنجحت الحاجة واستنجحتها اذا تنجزتها
وتنجز نونک وجیمک ضمی وتشدیدیله وزاء معجمه ایله برنسنه یی بتورمکه دیرلر الناجح جیمک کسریله میسر اولان امر النجیح نونک فتحی وجیمک کسریله سریع معناسنه
یقال سار فلان سیرا نجیحا ای سریعا ونجیح صواب معناسنه ده کلور یقال رای نجیح ای صواب المنتاج تانک فتحی وجیمک ضمیله دوه یی صالحه بربری
ارقه اوزره یعنی حلامه بصدق النجح نونک فتحی وحانک کسریله قارن کورلدمک یقال نحح ینحح نحیحا من الباب الثانی ونحح کاه اولورکه
قارن کورلدمک مکسر النحح نونک ضمی وحانک سکونیله شول دیمدر ... مرادا ولماز یقال نحکلون نحیح نحیح ونحیح بخیل اولن کسنه دیرلر النحیحة علی وزن الدلولة کذلک
المندوحة والمنتدح میمک فتحی ودالک سکونیله شولدیر دیولر که واسع اوله الانداح همزه نک کسریله ... المنادح میمک فتحیله جمعیدر
ومندح ای سعة یقال ان فی المعاریض لمندوحة عن الکذب یعنی یالان سویلمکدن خلاص واردر ولا تقل ممدوحة بالمیمین ومندح
مکان واسعه دخی دیرلر الندح فتحتینله ودالک ضمی وتشدیدیله قیون آغلدن قاری طوقاو کاغی ... یاملاق الاندحاح

واسع

واسع اولمق یقال اندح بطنه اندحاحا ای اتسع من البطنة وبطنه بانک کسریله قارن طوقاولمق الاندیاح قارن شیشمک یقال اندیاح اندیاحا
اذا انتفخ وتدلی من سمن کان به ذلک او علة وتدلی برنسنه اوزاوب صارقمغه دیرلر وفی حدیث ام سلمة انها قالت لعائشة رضی الله تعالی عنهما
قد جمع القرآن ذیلک فلا تندحیه بالخروج الی البصرة ویروی لا تبدحیه بالباء ای لا تفتحیه من البدح وهو العلانیة النزح نونک فتحی وزانک سکونیله قیونک
صوینی جمله چکمک تقول نزحت البئر نزحا اذا استقیت ماءها کله النزح نونک فتحی وزانک ضمیله شول قیوه درکه صوینی آز اوله النزح ضمتینله نزوحک
جمعیدر یقال رکایا نزح ورکایا رکیه نک جمعیدر رکیه قیویه دیرلر النزح فتحتینله شول قیودر که انک صوینک اکثری چکلمش اوله النزح نونک و زانک
ضمیله اوزاغ اولمق یقال نزحت الدار نزوحا اذا بعدت النازح زانک کسریله اراغ اولان نسنه یقال بلد نازح ای بعید المنازح میمک فتحیله بعید
اولان نسنه لر یقال قوم منازیح ویقال نزح فلان اذا بعد عن دیاره غیبة بعیدة المنتزح میمک ضمی وزانک فتحیله شول مکاندر که بعید اوله تقول انت منتزح
من کذا ای بعید منه وشاعرک بعض شعرنده که منتزاح واقع اولمشدر زانک فتحه سی اشباع ایله متولد اولمشدر الف در النشح نونک فتحی وشینک سکونیله النشوح
ضمتینله شول مقدار ایچمکدر که قانمقدن یتشه وارمیه یقال نشح نشحا ونشوحا اذا شرب دون الری النشوح نونک فتحی وشینک ضمیله از صویه دیرلر النصح
نونک ضمیله والنصاحة نونک فتحیله اوکوت ویرمک یقال نصحک نصحا ونصاحة من الباب الثالث دیو نونک لام استعمالی افصحدر قال الله تعالی وانصح لکم
النصیحة نونک فتحی وصادک کسریله اسمدر الناصح نصیحت ایدیجی کسنه النصیح نونک فتحی وصادک کسریله معناده النصحاء نونک ضمی وصادک فتحیله ناصحک جمعیدر یقال قوم
نصحاء ناصح الجیب قلبی پاک اولان کسنه یقال الرجل ناصح الجیب ای نقی القلب وناصح خالص اولان باله ده دیرلر ناصح که وکل شیء خلص فقد نصح
الانتصاح نصیحتی قبول اتمک یقال انتصح فلان اذا قبل النصیحة ویقال انتصحنی انی لک ناصح التنصح فتحتینله وصادک ضمی وتشدیدیله نصیحت قبولنی کوسترمک
کوسترمک یقال تنصح ای تشبه بالنصحاء الاستنصاح همزه نک وتانک کسریله برکسنه یی ناصح عد اتمک یقال استنصحه ای عده نصیحا النصح النصوح نونک
ضمیله دوه نک شربی صادق اولمق یقال نصحت الابل الشرب تنصح نصحا ای صدقته الانصاح همزه نک کسریله صویه قاندرمق یقال انصحت الابل ای
اروتیها التوبة النصوح نونک فتحی وصادک ضمیله مأخوذة من النصح بالضم وهی التوبة الصادقة النصح نونک فتحی وصادک سکونیله دیکمک معناسنه در
یقال نصحت الثوب ای خطته ومنه التوبة النصوح اعتبارا بقوله صلی الله علیه وسلم من اغتاب خرق ومن استغفر رفا یعنی غیبت ایدن خلعتی یرتار
استغفار ایدن دیکوب اصلاح ایدر المنصح میمک کسری وصادک فتحی وتشدیدیله ... مخیط معناسنه یانک فتحی وتشدیدیله الناصح دیکیجی
خیاط معناسنه النصاح نونک کسریله شول ایپلکدرکه انکله برنسنه دیکرلر النصاحات کذلک نونک کسریله دریلردن جلود معناسنه وشبیه بن نصاح
قرادن برکسنه نک اسمیدر النضح نونک فتحی وضادک سکونیله صو صاچمق یقال نضحت البیت انضحه من الباب الثالث انجکه اوی صولکه ونضح صوینی برمقدار
ایچوب قانامقده دخی دیرلر تقول نضح عطشه ینضح ونضح صو اغاجی صولدمغه دخی دیرلر یقال هذه نخل تنضح ای تسقی ویقال فلان یسقی بالنضح
وهو مصدر ونضح اوقاتمقه دخی دیرلر یقال نضحوهم بالنبل ای رموهم ونبل نونک فتحی وبانک سکونیله اوق تیر معناسنه ویقال نضح عن الخیل یعنی
برنم جانبندن عسکره اوقات ونضح دفع اتمکده دیرلر یقال نضح الرجل عن نفسه اذا دفع عنها ونضح برکسنه دن دفع شر اتمکه دخی دیرلر یقال هو ینضح
عن فلان ای یذب عنه وینضح ونضح اغاجک یپراغی چقمسینه یارلمسنه دخی دیرلر یقال نضح الشجر اذا انفطر لیخرج ورقه ابن السکیت ایتدی
نضح قربه نک وکوپک صو دوب درلمسنه دخی دیرلر یقال نضحت القربة والخابیة نضحا وتنضاحا من الباب الثالث اذا رشحت التنضاح تانک کسری
ونونک سکونیله بمعناه النضیح حوض ونضیح دخی دیرلر عرق معناسنه النضح فتحتینله جمیع النضح فتحتینله کذلک حوض معناسنه الانضاح
همزه نک فتحیله جمعیدر ابن الاعرابی ایتدی حوض نضیح دیدکلری دوه یی صواردقلری حوضدر الناضح ضادک کسریله شول دوه درکه انکله صو چکرلر
الناضحة مونثی سانیه معناسنه النضاح نونک فتحی وضادک تشدیدیله شول کسنه درکه قیودن صو چکن دوه یی سوروب اغاجلری صولادر
الانتضاح صو صاچلمق یقال انتضح علیهم الماء ای ترشش التنضح برنسنه دن صیرلوب چیقماق یقال دابة ینتضح مما قرف به ای
ینتفی وینتصل منه یعنی تهمت اولنان نسنه دن خلاص بولوب تهمتدن تاملی قیوب صیرلوب چقدیکی تنصل
ناملی قیدن دن چقماغه دیرلر النضوح نونک فتحی وضادک ضمیله طیبدن برنوع در النضاح نونک فتحی وضادک تخفیفیله مصدر در
صو سزمق معناسنه یقال نضحت القربة نضاحا اذا رشحت النطح نونک فتحی وطانک سکونیله قوچ بوینوزیله اورمق یقال نطحه
الکبش ینطحه من الباب الثانی اذا ضربه بقرنه یعنی قوچ بوینوزیله اورسه ونطح منازل قمردن برمنزلک اسمیدر که انلر قرنا
الحمل دیرلر یعنی حمل برجنک اکی بوینوزینه تشبیه ایدرلر الانتطاح همزه نک وتانک کسریله قوچلر بربرینی بوینوزیله اورمق
التناطح تانک فتحی وطانک ضمیله بمعناه یقال انتطحت الکباش وتناطحت النطاح نونک فتحی وطانک تشدیدیله زیاده بوینوزیجی

فوج يقال كبش نطاح النطيحة والنطوحة نونك اولده فتحيله وميمك فتحيله ثانيده شول طوار كه بو سوزلر او ولدن هلاك اولا و نطيحه نك تايي اسميت غلبت اندوكندن اوتوري در وزيه واكيله ودمبكي فرتيه يرتيجي جانوريادلش نسنه به واكيله نيتشه ديدانشه ديرلر وبوكا اسميت غلبه اندوكندن مناسبي الان حدثه متصفا اولمي رادد كلر بكه جاق حدث متقاربنا اولمش ذات مراددر النطيح والناطح منازل قمردن بر منزلك ... نطيح ده مردالتي دخي شول اوچ قوشدر وياخود شول حيد وحشي دركه اوكندن كله ديو قيديك خلافي در كه قيدد يو صيادكرلدن كلن صيده ديرلر وناطح ديو مطلقا بو سوزي اولانه ديرلر قيوندن وكچيدن ... واددر وزحود دوه سي وادد در كه خابطدن مراد ده در ونطيح شول آته ديرلر كه الننده ... اولنور واكرديلر براولورسه اكا داية لطات ديرلر كبه عداولناد الناطح امر شديده ديرلر يقال اصابه ناطح اي امر شديد النواطح حوادث مشكله يقال رهته نواطح الدهراي شدايده النفج نونك فتحي و فانك سكونيله طيبك رايحسي بايلق يقال نفج الطيب ينفج من الباب الثالث اذا فاح يعني رايحه ويرسه ونفح اياغله دپمكه دخي ديرلر يقال نفحت الناقة اي ضربت برجلها و اراقدن قيلجله اورمغه دخي ديرلر يقال نفحه بالسيف اذا تناوله من بعيد وبر نسنه ويرمكه دخي ديرلر يقال نفخه بشيء اي اعطاه و يقال لايزال لفلان نفحات من المعروف وبل اسمكه دخي ديرلر يقال نفحت الريح اذا هبت اصحابيندي نفح صوغوق يل اسمكه ديرلر يقال نفحت الريح اذا هبت اصحابيندي نفح صوغوق يل اسمكه ديرلر ... ونفح قانك چيقمغه دخي ديرلر يقال نفح العرق ينفح نفحا اذا نزا منه الدم النفحة رايحه يقال له نفحة طيبة و نفحة قطعه معناسنه ده كلور نفحة من العذاب اي قطعة منه النفوح نونك فتحي و فانك ضميله شول ناقه دركه صاغمغدن سودي چيقه و نفوح شول يايه ديرلركه اوقي ايراغه سورر النفاح نونك فتحي يايه النفحة كذلك نونك فتحي و فانك كسريله صوقي و نفخه يايه اشلدكلري غاجك شول پاره سنه ديرلركه يايه اولمغه صالح اوله المنافحة ميمك ضمي و فانك فتحيله خصومت يقال نافحت عن فلان اي خاصمت عنه و دوه و جنك ايتمكه دخي ديرلر يقال ناكحهم الانفحة همزه نك كسري و فانك فتحي و حانك تخفيفيله قوزي نك ياخود اوغلاغك قورساغنه ديرلر نسنه يدمدكجه و يدكدن صكره كورش ديرلر المنفحة ميمك كسري نونك سكوني و فانك فتحيله بعناها الانافج همزه نك فتحي و فانك كسريله انفحه نك جمعيدر قوزي قورصقلري معناسنه التنقيح تنقيح الجذع يعني اغاجي يونوب پاك ايتمك و تنقيح الشعر شعري تزيين ايدوب الفاظ باده دن پاك ايتمك يقال للعول الشعر الحولي منقح يعني شو كه جزلي ايلنده جتنب الفاظ ثقيله دن پاك اولمو نوده وتنقيح العظم سوكك ايكنه چقرما قدر الانتقاح تنقيح معناسنه در يقال نقحت العظم و انتقحته يعني التنقح فتحتيله و قافك ضمي و تشديديله اذا املاق يقال تنقح شحم الناقة اذا قل النكاح نونك كسريله جماع و وطي معناسنه وكاها اولور كه عقد معناسنه ده كلور تقول نكحها و نكحت هي تزوجت الناكح كافك كسريله جفتلنمش كسنه يقال هي ناكح في بني فلان اي ذات زوج منهم الاستنكاح همزه نك و تانك كسريله نكاح ايتمك يقال استنكحها بمعنى نكحها الانكاح همزه نك كسريله جفتلندرمك تزويج معناسنه النكحة نونك ضمي و كافك فتحيله نكاحي چوق اولان كسنه كثير النكاح معناسنه النكحة نونك كسري و كافك ضميله و النكح نونك ضمي و كافك سكونيله لغتلردر بو معنايه و زمان جاهليتده عربلرك نكاحي بو كلمه ايدي و ام خارجه كه چوق قبيله اناسي ايدي خطب ديو لبيني نو قصنكح دردي حتى ضرب مثل اولوب اسرع من نكاح ام خارجه ديدلر التناوح تمك فتحي و واوك ضميله ايكي نسنه بربرينه مقابل اولمق يقال الجبلان يتناوحان النوايح نونك فتحيله نايحه نك جمعيدر صاغوصايجي لر معناسنه و ريحلر بربرينه مقابل اولدقجه نوايح ديمشلردر كذلك رياحه دخي يعني اسن يللره دخي نوايح ديرلر هپسي بربرينه مقابل اولسه النيحة نونك فتحي و يانك كسري و تشديديله شول يللردركه اسن طوراي يلك مقابلندن كله و نسيجه سينه شول يللردركه اسه طوردن يلك ارقسندن كله النوح نونك فتحي و واوك سكونيله صاغوصاغوق يقال ناحت المرأة تنوح نوحا النياحة نونك كسريله احمد رصاغوجيليق معناسنه النوح نونك فتحي و واوك سكونيله الانواح والنوح نونك ضمي و واوك فتحي و تشديديله والنوايح والنايحات نايحه نك جمعيدر يقال نساء نوح وانواح و نوح و نوايح و نايحات المناحة جمع اولوب صاغوصاغوق قلوب يقال كنا في مناحة فلان التنوح بر نسنه حركت ايدوب كندوي صالق يقال تنوح الشيء اذا تحرك وهو متدل و تدلي بر نسنه صارقمغه ديرلر نوح نونك ضميله نوح نبي نك اسميدر صلوات الله تعالى عليه و سلامه منصرفدر عجمه و تعريفا انصرافنه مانع او لمشدر كذلك هر اسم كه اوچ حرف او زره اولوب وسطي ساكن اولا منصرفا ونور لوط كبي مثلا دير اوسطنك خفتي سببينك بريك ثقلتنه مانعا اولمشدر

فصل الواو

الوتح واوك فتحي و تانك سكونيله قليل و حقير معناسنه الوتح فتحتيله بعينا يقال شيء وتح و وتح اي تافه و تاف تايله و فايله ناچيز ديمكدر اولور ووتح وتح دن صفت دخي كلور الوتاحة واوك فتحيله بر نسنه حقير اولمق يقال وتح الشيء يوتح من الخامس وتاحة اذا كان قليلا وحقيرا الوتح واوك فتحي و تانك كسريله

خسيس دني معناسنه يقال رجل وتح اي خسيس الايتاح همزه نك كسري و معربله بر نسنه يي از ايتمك يقال اوتح فلان عطيته اي اقلها التوتيح علي وزن التكريم بعناه الموتح فتحتيله و تانك ضمي و تشديديله از ايچكه ديرلر يقال توتح من الشراب اي شرب شيئا قليلا الوجاح واوك فتحيله والوجاح واوك ضميله والوجاح واوك كسريله ستر معناسنه در وكاه اولور وادي المذ قلب ايدوب اجاح ديرلر كذلك الفك فتحي وجيمك كسريله وحوضنك دبنده قلان صويه دخي وجاح ديرلر فتحوا وله قچان دبي او رتجك مقداري اوله و ادني وجاح ديرلر بر نسنه نك في الجمله كورنمسنه يقال الفيتها ادني وجاح لاوكي يري الموجح ميمك ضمي و جيمك فتحي و تشديديله شول بزدركه متين اولوب محكم اوله الوجح واوك فتحي و جيمك كسريله بعناه الموجح ميمك فتحيله قپانمش قپو يقال باب موجوح اي مردود يعني بيق ويرلمش قپو الايجاح همزه نك كسريله تضييق ايتمك يقال اوجحت النار اي وجحت و بدت و اوجح لنا الطريق اي ظهر و ايجاح بر نسنه نك نهايتنه ايرشمكه دخي ديرلر يقال حفر حتى اوجح اذا بلغ الصفا يعني قيايه ايرشنجه قازدي الوحوحة علي وزن الدحرجة شول اوازدركه طوكنون اولا و صوغوقدن ششمكه دخي ديرلر يقال وحوح الرجل اذا نفخ في يده من شدة البرد الوحواح واوك فتحي و حانك سكونيله حنيف اولان كسنه يه ديرلر احمي لوانسنده يقال رجل وحواح اي خفيف الوحوح واوك فتحيله بعناه الايداح همزه نك كسريله دوه يوب حاليا بو اولمق يقال اودحت الابل اذا سمنت و حسنت حالها و ايداح انقياده و خضوعه دخي ديرلر و ابداح قوچ توقفنا يدوب صچرامق يعني قيونه قانقمق الوذح فتحتيله شول نسنه دركه قيونك قويروغنه و قاسق يرلرنه ياپشوب قوردد قالور كه بو اكثريا قيونك بول و نجاستندن حاصل اولور الوذحة واحدي و الوذح فتحتيله جمعيدر و بوندن فعل مشتق ايدوب وذحت الشاة توذح وذحا ديرلر باب رابعدن الوشاح واوك كسريله بر نسنه دركه بختيا منون اوروب اوزرنه جواهر قيوب عورتلر حمايل كبي بوينلريله بوكري اراسنه آصرلر الاشاح همزه نك كسريله بعناه و يقال وشاح و اشاح بالضم ايضا الوشح واوك ضمي و شينك كونيله جمعي الاوشحة همزه نك فتحي و شينك كسريله كذلك جمعي التوشيح علي وزن التكريم وشاح و شاحي طاقمق يقال وشحها توشيحا التوشح فتحتيله و شينك ضمي و تشديديله و شاحي طاقنماق يقال توشحت المرأة اي لبست الوشاح وكاه اولور كه توشح سيفه و ثوبه دخي استعمال اولنور يقال توشح الرجل بسيفه و بثوبه الوشحاء واوك فتحي والفك مديله شول كچي دركه بياضدن حمايلي ولا الوشحى واوك فتحي و نونك كسري و تشديديله و شاح معناسنده راجزنده اولين نون مشدده ضرورت ايچون كلمشدركه بو مقوله نون مشدده زياده سي شعر ايچون عرب جايز كورمشلردر راجزك قولي كبي بيت احب منك موضع الوشحن و موضع الحلب والوطن و اللبب فتحتيله سينه بنده و قرط قافك ضمي و رانك سكونيله كوپه ديرلر و الوضح برقبيله نك اسميدر الوضوح ضمتينله اشكار اولمق يقال وضح الامر يضح وضوحا من الباب الثاني اذا بان الاتضاح همزه نك كسري و تانك كسري و تشديديله بعناه يقال اتضح الامر اي وضح الايضاح همزه نك كسريله اشكار قلمق يقال اوضحه انا و ايضاح بر كسنه نك بياض اوغلانلري طوغمغنه ديرلر يقال اوضح الرجل اذا ولد له اولاد بيض و ايضاح اطلاع معناسنه ده كلور كقولهم من اين اوضحت اي من اين اطلعت و من اين بدا و ظهر يعني نه كا اطلاع قيلدك اولدي و نوره هدايت نره دن ظهور ايتدي و وضح فتحتيله ضيايه ديرلر شكم كجه نه يكلو د الاستيضاح همزه نك و تانك كسريله الي كوز اوزره قيوب كورمك ديو نظر ايتمك يقال استوضح عنه يا فلان يعني اوكات كور و استيضاح بر نسنه نك وضوحا و ذه بلمسن طلب ايتمك تقول استوضحه الامر و الكلام اذا سألته ان يوضحه التوضح فتحتيله و ضادك ضمي و تشديديله بولك اودتمسي كورنمك يقال توضح ملك الطريق اذا ظهر و ملك الطريق ديو طريقك اورتسنه ديرلر الموضح ميمك ضمي و ضادك كسري و تشديديله شول كسنه دركه يولك اورتسنده يوروكوب كندويي اشكاره قيله و بيره قويتليمه الوضح فتحتيله يولك طوغريسي محجة الطريق معناسنه و وضح درهم صحيحه دخي ديرلر وضوء و بياض دخي ديرلر يقال بالفرس وضح يعني اتك بياضي اوله وكاه اولور كه وضح برصدن كنايت ايدرلر بو سببدن جذيمة الابرش الوضاح ديدلر و وضاح شول كسنه يه ديرلر كه بياض اللون اولوب كوزله تكلو اوله الموضحة ميمك ضميله شول باش ياره سي دركه باشك كوككي ياخود كوستره الواضحة ضادك كسريله شولكه بيشلرده كه صحك حالنده ظاهر اولور الوطح فتحتيله و بعض نسخده كسون طايله قيد اولنمش شول نسنه دركه طوادك ايلغنه و قوشك طرناقلرنه اصلوب بالچقدن و نجاستدن التواطح علي وزن التعاظم برجماعت سوزي بربرينه اولشدرمق يقال تواطح القوم اذا تداولوا الشر فيما بينهم الوقاح واوك فتحي و قافك تخفيفيله محكم اولان نسنه يقال حافر وقاح بر كه طرنقي معناسنه الوقح واوك و قافك ضميله وقاحك جمعيدر بركه طرنقلر معناسنه مثل قذال و قذل و قذال قافك فتحي و ذال معجمه ايله باشك كوسكتري ارزده الوقاحة واوك فتحيله والوقحة واوك ضميله والوقح واوك و قافك ضميله والقحة قافك كسريله تا واودن عوض اولق او زره جلدي و صدد لرد و طرنق محكم اولق معناسنه يقال وقح يوقح و قاحة من الباب الخامس و وقاحت قلتجيا معناسنه ده كلور الايقاح

والاستقیا بمعناها یقال وقح الحافر واستوقح اذا اشتد الوقح والوقاح بفتح الواو وکسر القاف فی الاول وفتح الواو فی الثانی بین الوقحة والوقاحة یعنی بی حیا اولغه اولان کسنه وقاح الوجه واوک فتحیله اوتانمز یوزلو اولان کسنه یقال امرأة وقاح الوجه التوقیح طرنافی محکم ایتمك ادیش حیوانی یاغ سوریکله حیوانی شول باغه دیرلرکه غایت محکم اوله اولملیق صاحب ریشی ولا انلر معنا لرنه تیمار ایدرلر الوکح میمك جمی ودالك فتحی وقافك فتحی وتشدیدیله موتیج دنی اوزره شول کسنه درکه ابلادن ابرمتحمله مجرب اوله الاستیکاح یا دولرد زیاده فربه اولوق یقال استوکحت الوزغ اذا غلظت وفراخ فا ایك کسریله وفتحی جمی درباو دیلو معناسنه الولیخة واوك فتحی ولامك کسریله عزاکه قیلدن اوله نیجوالة اطلاق اولنور الولیخ والولایخ جمی غرایر معناسنه وچوالر معناسنه دنی کلور الویح واوك فتحی ویانک کسریله کلمه رحمت دروته کم ویل کلمه عذابدر دیرلر ایتدی ویح وویل کیسیده برمعنایه در تقول ویح لزید وویل لزید ابتداییت اوزره رفع ایله وویحا لزید دنی دیرلر فعل اضمار ایله کویاکه تقدیر کلام الزمه الله ویحا وویلا دیمك اولور وویحك وویح زید وویلك وویل زید دنی جایزدر اضافتله صورت سابقه کبی نصب ایتمك اوزره واما فتعسا لهم وبعدا لثمود دیدکلری وبونلره بکزر هرنه که وار ایسه منصوبدر اما مصدریت اوزره فعل مقدر ایله بونلرك لامسز اضافتی جایز دکولدر زیرا فتعسیهم دیسك یاخود بعدهم دیسك صحیح اولماز پس بینلرنده فرق ظاهر اولدی

باب الخاء

فصل الالف التأریخ برنسنه نك وقتنی بلدرمك التوریخ بمعناه یقال ارختا الکتاب یوم کذا وورخته بمعنی الاراخ همزه نك کسریله بقر وحشی الارخة همزه نك کسری وراءنك سکونیله مفردی الاخناخ همزه نك فتحیله برموضعك آدیدر تذکیری وتانیثی جایزدر الیافخ شول دوشك یردر طفلك باشنده که یاپشد قلری زمانده حرکت ایدر انکا نیغوخ یادده ایک دیرلر وبو یفعول وزنی اوزره در ویافوخ اللیل معظمه یعنی کیجه اوزوننده دنی یافوخ دیرلر الیأفخ یانك فتحی وهمزه دن صکره الفك مدیله مصابیح وزنی اوزره یافوخك جمعیدر الافخ همزه نك فتحی وفانك سکونیله ایمکه اورمق یقال افخته من الباب الثانی ای ضربت یافوخه الایتلاخ اختلاط معناسنه در یقال ایتلخ علیهم امرهم ای اختلط ویقال وقعوا فی ایتلاخ ای اختلاط واختلال **فصل الباء** البخ برکلمه درکه مدح وقت‌نده ورضا وقت‌نده سویلنور دکاه او لورکه مبالغه ایچون تکرار ایدوب بخ بخ دیرلر واکر بخ بخ کلمه لرنك مابیننی فصل ایلیوب وصل ایلسك بخ بخ دیرسن تنوینله وتخفیفله وکاه اولورکه اسم منصرف کبی مشدد استعمال ایدرلر البخبخة علی وزن الزلزلة بخ بخ دیمك یقال بخبخت الرجل اذا قلت له ذلك وبخبخة ابی جونه صوغمقده دنی دیرلر یقال بخبخوا عنکم من الظهیرة ای ابردوا وکاه اولورکه بخبخوا دنی دیرلر وبو اندن مقلوب اولمق احتمالی وار دور وبخبخ دوه کوکریوب اغزنده اولان طرحی اغزندن طوله رق معناسنه ده کلور التبخبخ علی وزن التدحرج اسی ساکن اولمق یقال تبخبخ الحر اذا سکن یعنی فورته وفوردت فانك فتحیله اتش کرم اولمق البخباخ باءنك فتحی وخانك سکونیله زیاده کوکریوب چاغرجی دوه یقال جمل بخباخ الهدیر وهدیر هانك فتحیله دوه نك اوازنه دیرلر البذخ باءنك وذال معجمه نك فتحیله اولولق کبر معناسنه یقال بذخ الرجل من الباب الرابع اذا تکبر التبذخ فتحیتله وذالك ضمی وتشدیدیله تکبر وعلو وشرف الباذخ عالی البواذخ عالی اولان طاغلر شوامخ معناسنه البیذخ باءنك وذالك فتحی ویانك سکونیله شول عورتدرکه بحتمه اوله البرزخ باءنك فتحی وزانك سکونیله ایکی نسنه اراسنده مانع ولکن شیء دیرلر دنیا ایله آخرت بیننه دخی دیرلر حین موتدن زمان بعثه وارنجه یه شول کسنه که وفات ایده برزخه داخل اولور البرزخ فتحیتله کوکس چقوری اره داخل اولماق البورخ کوکسی چقوق اولوب ارقه سی یچری واروب اولان کسنه البزخاء باءنك فتحیله مؤنثی یقال رجل ابزخ وامرأة بزخاء ویقال ایضا فرس ابزخ اذا اطمأنت قطاته وصلبه وقطاة قافك فتحی وطاء مهمله ایله آتك صغریسیدر وصلب صادك ضمیله ارقه سیدر یعنی آتك ارقه سیله صغریسی دوز اولسه ابزخ دیرلر التبازخ تانك فتحی وزانك ضمیله صاغری چقوق اولماق یقال التبازخت المرأة اذا خرجت عجزها وتبازخ برنسنه دن کیرو چکلمك یقال تبازخ فلان عن الامر ای تقاعس بزاخة بانك فتحیله برموضعك آدیدر که ابوبکر رضی الله تعالی عنه محاربه سی اوله اول مشهور البطیخ والبطیخة بانك کسریله وطانك تشدیدیله قاون الابطاخ همزه نك کسریله قاون چوقلق یقال ابطخ القوم اذا کثر عندهم البطیخ المبطخة میمك وطانك فتحیله قاون اولدوغی یر وطانك ضمی دخی لغتدر البلخ فتحتیله اولولق یقال بلخ الرجل من الباب الرابع التبلخ فتحیله ولامك ضمی وتشدیدیله تکبر ایتمك یقال تبلخ الرجل فهو ابلخ الابلخ تکبر اولن کسنه البلخاء باءنك فتحی ولامك سکونی والفك مدیله احمق اولان عورت حمقا کبی البوخ حرارة ساکن اولمق یقال باخ الحر والغضب والنار والحمی اذا سکن وفتر البوخ بانك ضمیله قریشماق یقال هم فی بوخ من امرهم ای فی اختلاط **فصل التاء** التخ تانك فتحیله اکشی خمیر التتخیخ تانك وخانك ضمیله خمیر اکشی اولماق یقال تخ تخوخا من الباب العاشر الاتخاخ خمیر اکشی ایتمك اتخه صاحبه علی وزن اعده

التخخة علی وزن الزلزلة صوت حکایتی اتلك التخ تانك ضمیله کسب معناسنه در کذا فی بعض نسخ الصحاح **فصل الثاء** الثوخ والثیخ ثانك فتحی وواوك سکونیله وثانك فتحی ویانك سکونیله ثاخة اباق بالچیغه باتمق یقال ثاخت قدمه بالوحل تثوخ وتثیخ من الباب الاول والثانی خاضت وغابت فیه **فصل الجیم** الجخ اتمق یقال جخ ببوله ای رمی به ویره اورمق معناسنه ده کلور یقال جخجخ الرجل صرعه جخ اوزاتوب یاتمق واعضاسن صالیویرمك الجخجخة علی وزن الزلزلة کذلك اوزانوب یاتمق واعضاسن کوشمك جخ کبی یقال تجخجخ وتجخجخ اذا اضطجع وتمکن واستوفی الجلخ جیمك فتحی ولامك سکونیله فخر وتکبر ایتمك یقال جلخ مثل جخفه جمع اذا تکبر الجلاخ جیمك فتحی ولامك تشدیدیله زیاده تکبر ایدن کسنه یقال هو جلاخ وجلاخ وذو جلخ وذو جلخ الجالخة میمك ضمی وفانك فتحیله تکبر ایتمك یقال الجالخة دجالخة الجلخ جیمك فتحی ولامك سکونیله سیل طولمق یقال الجلخ السیل الوادی یجلخه جلخا من الباب الثالث اذا ملأه الجلاخ جیمك ضمی ولامك تخفیفیله طولدیجی سیل معناسنه یقال سیل جلاخ واما حاء مهمله ایله اولان جلاح شول سیلدرکه اوکنه هرنه کلورسه الوب کیده الجلواخ جیمك کسریله شول واسع دره درکه سیلله طولمش اوله الجوخ یقلماق یقال تجوخت البئر اذا انهارت وانهیار راء مهمله ایله یقلمق معناسنه در الجوخ برنسنه یی قوپورمق یقال جاخ السیل الوادی اذا اقتلع اجرافه واجراف جیمله وراء مهمله ایله سیلك قازدیغی دیرلر الجوخان جیمك فتحی وواوك سکونیله شول یردرکه انده خرما قورودیرلر وبو اهل بصره لغتیدر **فصل الخاء** الخوخ خانك فتحی وواوك سکونیله شفتالوکه میوه قسمندندر الخوخة خانك فتحیله کذلك واحدی وخوخه کذلك شول دیوارده اولان دلوکه دیرلرکه ایدنلق کرمك ایچون ایدرلر الخزخیة خانك ضمی وواوك فتحی ویانك تخفیفیله داهیه معناسنه **فصل الدال** التدبیخ ارقه یی یوموری ایدوب باشی اشغه طوتمق یقال دبخ الرجل تدبیخا اذا قبب ظهره وطأطأ رأسه خاء معجمه وحاء مهمله ایله دخی لغتدر ابو عمرودن وابن الاعرابیدن بویله روایت اولنمشدر الدخدخة علی وزن الدحرجة ذلیل ایتمك یقال دخدخنا القوم ای ذللناهم ودخدخه یوعودن امکه دخی دیرلر الدخ دالك ضمی وخانك تشدیدیله لغتدر دخان معناسنه که توتون دیمکدر واولور الدیخة دیشی کورجن اوکنده حضوع ایدوب چوکمك اولماق یقال دبخت الحمامة لذکرها اذا خضعت له وطاوعته ودبخه انسان ارقه سن دوز ایدوب باشی اشغه طوتمق دیقال دبخ الرجل اذا طأطأ رأسه وبسط ظهره دبخ دالك فتحی ویانك سکونیله بر طاغك آدیدر الدوخ قهر وغلبه ایتمك یقال داخ البلاد یدوخها اذا قهرها واستولی علی اهلها وذلیل اولمق دخی دیرلر یقال داخ الرجل یدوخ ای ذل التدویخ علی وزن التکریم ذلیل ایتمك یقال دوخته انا ای اذللته واصله یدیخه ودیخه دیرلر الدیخ دالك فتحی ویانك سکونیله قوت معناسنه الدیخة دالك کسری ویانك فتحیله جمعی مثل دیك ودیکة ودیك خروس دیرلر **فصل الذال** الذیخ ذالك کسری وصوطله یایلو دیو کلری جانورکه دکی درکه قللری چوق اوله الذیخة مؤنثی الذیوخ والاذیاخ والذیخة مثل الدیکة جمعی **فصل الراء** التربیخ تخفیفله وبانك ضمی وتشدیدیله ملایم اولوب صالقی اولمق یقال مشی حتی تربخ ای استرخی المربخ میمك ضمی وبانك فتحیله برجنس قوم در بونده رمل معناسنه الربیخ رانك فتحی وبانك کسریله شول بیوك آدم درکه صالقی اولوب جسرتها ولا الربیخ الرویخ رانك فتحی وبانك ضمیله شول عورتدرکه جماع حالنده کندودن کیدر یقال ربخت المرأة اذا غشی علیها عند الجماع الرابخ سوقا ولان حمیر یاخود سویق اوتی یاچیق یقال ربخ الحبوب والطین فهو رابخ ای رقیق الرتوخ رانك ضمیله یاپشماق لصوق معناسنه الرخاخ رانك فتحی وخانك تخفیفیله کوشك رخو معناسنه یقال ارض رخاخ ای رخوة وسعتله اولان دره که دخی دیرلر یقال العیش رخاخ وشرابی برنسنه ایله قاریشدرمق دخی دیرلر یقال رخخت الشراب ای مزجته الروخ رانك ضمیله ملایم اولان اوت بنات معناسنه وصاحب صحاحك رخ بنات تازه دیدکی مخالفدر الرسوخ رانك وسینك ضمیله ثابت اولماق یقال رسخ الشیء ای ثبت الراسخ ثابت معناسنه ومنه الراسخون فی العلم الرضخ رانك فتحی وضادك سکونیله قاتمق رضخ کبی حاء مهمله ایله یقال رضخت الحصی والنوی من الباب الثالث ای کسرته ویقال رضخت رأس الحیة بالحجارة ورضخ عطاء قلیله دخی دیرلر یقال رضخت له رضخا وفی الحدیث امرت له برضخ ورضخ طاشلق دخی دیرلر یقال رضخته اذا رمیته بالحجارة المراضخة میمك ضمی وضادك فتحیله طاشلاشمق دیرله رضخ معناسنه التراضخ تانك فتحی وضادك ضمیله طاشلاشماق یقال تراضخنا ای ترامینا **فصل الزاء** الزخ برکسنه یی چوق دیره ایتی ویرمك وفی حدیث ابوموسی من یتبع القرآن یهبط به علی ریاض الجنة ومن یتبعه القرآن یزخ فی قفاه حتی یقذف به فی نار جهنم یعنی هرکیم قرآنه تابع اولدی فلاح وجنت بولدی وهرکیم قرآنی کندویه تابع قلدی انك یری جهنم اولدی المزخة میمك وزانك فتحیله عورت مرأة معناسنه الزخة زانك فتحیله کین وحسد یقال زخ الرجل زخا اذا اغتاظ واغتیاظ غضب کلور الزخیخ زانك فتحی وخانك کسریله اتشك زیاده یلدرمسی تقول زخ الجمر یزخ من الباب الثانی الزلخ زانك فتحی ولامك سکونیله شول یردرکه یاشی اولوب

صيار بجق اولدوغنجه انده ایقار طابنور ابو زید بویله روایت اتدی مقام زلخ دیرلر نته کم مقام زلج دیرلر سکون لام ایله وجمله چیر بجق
یر معناسنه الزلوخ شول قیوبه دیرلر که اوک یوقوسی طایجق اولمیه هر کم انده طورسه طایبور وزلخ کزنکک بر اوق اتمقه دیرلر غلوة
المرهم معناسنه الزلخة زانک ضمی ولامک تشدیدیله قبرده زنی اوزره شول طایجق یرده دکه ایک اوزدند اوغلانجغار چیر یوزلر وقبره
قافک ضمی وبانک فتحی وتشدیدیله بر نوع قوشدر کلنک جنسندن الزامغ یوکسک نسنه شامخ معناسنه ودکبر معناسنه ده کلور یقال زمخ من الباب
الثالث ای تکبر الزمخ زانک ضمی ومیمک فتحی وتشدیدیله زامخک جمعیدر یقال الانوف الزمخ یوکسک بورونلر معناسنه که تکبردن کنایتدر الزیخ فتحتیله
باغ متغیر اولمق یقال زیخ الدهن یزیخ من الباب الرابع الزیخ زانک فتحی ونونک کسریله متغیر اولمش یاغ فصل السین السبخة سینک وبانک فتحیله
شوره اولان طپراق چوق معناسنه السباخ سینک کسری وبانک تخفیفیله سبخه نک جمعیدر شوره طپراقلر معناسنه السبخة سینک فتحی وبانک کسریله
چوق شوره در یقال ارض سبخة ای ذات سباخ یقال احفروا فاسبخوا ای بلغوا السباخ السبخ سینک فتحی وبانک کسریله قوشک وکلن بکی
وسبخ شول پنبه یه دیرلر که اتلدقدن صکره قطعه قطعه ایدوب دوردلر تا که عورتلر اکیروب ایلکه ایدرلر السبیخة ماتک واصدی یعنی اکرمک ایچون
احضار اولنمش پنبه نک بر قطعه سی قیوف وبجی یوکنه ودوه یوکنه دخی حال بویله در التسبیخ علی وزن التکریم بلاوی تخفیف اتمکه دیرلر
یقال سبخ الله عنک الحمی ای خففها وفی الحدیث انه علیه الصلوة والسلام قال لعائشة رضی الله تعالی عنها حین دعت علی سارق سرقها لا تسبخی عنه
بدعائک علیه ای لا تخففی عنه اثمه وتسبیخ آنک شدتی ساکن اولمغه دخی دیرلر فتور وجر معناسنه یقال سبخ الحر اذا فتر وخف وقوی اولی
نومه دخی بویله ابو عمرو اتدی سبخ نومه ونومدن فارغ اولمغه دخی دیرلر نته کم بعضلر ان لک فی النهار سبحا طویلا قراءة اتمشلردر فراغا طویلا
معناسنه السخاخ سینک فتحیله حرارتی ملایم اولمش یره دیرلر دچکرکه قویروغین صوقوب یومرطه سن کومکه دخی دیرلر یقال سخخت الجراد اذا غرزت
ذنبها فی الارض السرخ سینک فتحی ورای مهمله نک سکونیله وباء موحده نک فتحیله شول یره دیرلر که واسع اوله السلخ سینک فتحی ولامک سکونیله
دری صویمغه دیرلر یقال سلخ جلد الشاة قاسلخ واسلخ سلخا من الباب الاول والثالث وسلخ ایامی تمام اتمکه ده دیرلر یقال سلخت الشهر اذا مضیته
وخرجت فی آخره المسلوخ میمک فتحیله شول قیونه دیرلر که دریسی چیقارلمش اوله وسلخ کیاسه چیقاره معنادخی دیرلر یقال سلخت المرأة درعها
ای نزعته المسلوخ میمک کسریله شول دیدکه طواردن چیقارلمشدر وایلانک قاونه دخی سلاخ دیرلر وشول غزه اغاجنه دیرلرکه
قودوعن دوکه الانسلاخ برنسنه برنسنه دن نیر لوب چیقماق یقال انسلخ الشهر من سنته والرجل من ثیابه والحیة من قشرها والنهار
من اللیل السالخ قره ایلان یقال اسود سالخ بلا اضافة یعنی بو صفت طریقیله ذکر اولنور اضافت طریقیله ذکر اولنمز زیرا هر ییلده دریسن
سلخ اتمکدن خالی اولمز مؤنثده اسوده دیرلر سالخة ایله صفتلنمز السلخة سینک فتحی ولامک کسریله رمث ورعرخ دیدکلری و تلوک اکله قابل
اولان بیتلری کیدوب قوری اغاجی قالدقده سلیخة الرمث وسلیخة العرفج دیرلر السنخ سینک کسری ونونک سکونیله بر نسنه نک اصلی ودیشک
کوکی الاسناخ جمع یقال الاسناخ الاسنان اصولها السنوخ سینک ونونک ضمیله علمده ثابت قدم اولمق یقال سنخ فی العلم سنوخا من الباب
الثالث اذا رسخ فیه وسنوخ یاغ اروب فاسد اولمغه دخی دیرلر یقال سنخ الدهن من الباب الرابع وهو لغة فی زنخ اذا فسد وتغیر ریحه السنخ
والسناخة سینک فتحیله اولده وکسریله ثانیده بد رایحه یقال بیت له سناخة وسناخة ای رایحة قبیحة السوخ سینک فتحی وواوک سکونیله
ایاق یره بتماق یقال ساخت قوایمه فی الارض تسیخ وتسوخ من الباب الاول والثانی اذا دخلت فیها وغابت مثل ثاخت بالثاء المثلثة
الیواخی سینک وخانک فتحی والفک قصریله تعالی ودنی اوزده یریاقا اولق یقال مطرنا حتی صارت الارض سواخی یعنی چوق یغمور یاغوب
بالچق چوق اوله فصل الشین الشدخ شینک فتحی ودالک سکونیله ایچی بوش نسنه یی قاتمق الانشداخ همزه نک کسریله قاتمق یقال شدخ
رأسه فانشدخ التشدیخ علی وزن التکریم کذلک قاتمق یقال شدخت الرؤس شدد للکثرة الشادخة اکر یوزنده اولان اق کرجله
یوزنی حاطه اتمش اولا وفعل قبیح دخی عبارت اولور عادتا یقال رکب الشادخة ای فعلة قبیحة الشادخ یکت معناسنه الشرخ شینک فتحی
ورانک سکونیله شادخک جمعیدر یکتلر معناسنه مثل صاحب وصحب وفی الحدیث اقتلوا شیوخ المشرکین واستحیوا شرخهم الشروخ شینک ودانک
ضمیله یکت اولمق شوخ الصبی شروخا وشوخ یکتلک وسایر نسنه نک اولی وشرخ هر ایله ظاهر اولان اولاد ابل وشرخ ده نک انیسی
یا دوب حقاعه دیرلر یقال شرخا ناب البعیر شرخا اذا انشق البضعة وبضعه بانک فتحی وضاد معجمه نک سکونیله وعین مهمله ایله اتپاره سیدر بو
دیشی تحرکات مقصد در وشرخ شول اوق درسنه دیرلرکه هنوز صوارلنامش اوله واوقرکماش اوله الشروخ شینک وزانک ضمیله بوعل عجمی
وامثالی معناسنه ده کلور وکشرخک جمعی در شولان معناسنه یقال هم شروخ ای اتراب یعنی یاشداشلر در وشروخ یکت اولمق معناسنه ده کلور

یقال

یقال شرخ الصبی شروخا شرخا الرحل شینک فتحی ورانک سکونیله ایله اوق کزینکک ایکی جانبی وفوق قانک ضمیله اوق کزینه دیرلر کرکیش کرکی
یردر شرخا الرجل دوه پالاننک اوک قاشیله ادرت قاشی در بو متاعده صاحب تهذیب الشرخان کتابلرکی میان پالان اشنری دیشدر وجامع اللغة
صاحبی دخی کذلک ولکن غلط اتمشلردر زیرا شرخان طرفین دروسط دکلدر کوه کم جوهرینک شرخا الرجل آخرته وواسطته دیدوکی
قولنده غلط اتمشلردر حالا که بو متاعده واسطه مقدم معناسنه درنته کم واسطه کوه دیرلر مقدم کوه معناسنه دکوردن تعبیر اولنور کذلک
دوه پالانی در الشرخان شینک فتحی ورانک سکونیله ایکی نسنه که بر برینه بکزه یه مثلان معناسنه الشروخ شینک کسری ورانک سکونیله
ایاغی بیوک اولان یکسنه هم اینلو هم اوزون اولا یقال رجل شرواخ القدم ای عظیم القدم وعبیر الشواخ شتاخک جمعیدر یومره
یقال شمخ الخیل شموخا من الباب الثالث اذا شرتف یعنی یوجه اولمق وشموخ تکبر معناسنه ده کلور یقال شمخ الرجل بانفه ای تکبر الشمخ شینک
ومیمک فتحی وتشدیدیله دمع وزنی اوزره شامخک جمعیدر یقال انوف شمخ وزمخ دخی شمخ معناسنه ده کلور نته کم مرور اتدی الشماخ بن ضرار شینک
فتحی ومیمک تشدیدیله بر شاعرک اسمیدر الشمراخ شینک کسری ومیمک سکونیله والشمروخ شینک ضمی ومیمک سکونیله خرما سلکمنی اغاجلری که اوزوم چوپنه
مشابه سنده در وشمراخ طاغ باشی رأس جبل معناسنه وشمراخ اتکک الشده کی اق قللودر غره وقرسی معناسنه اما شمراخ شول وقتا طلاق
اولنور که انجه اولوب برون دیکلری اراسنه دکین یوب طوداغه دکین غیره وشمراخ بو وجه اوزره انجه اق اولان آنه دیرلر الشمراخة
شینک کسریله خوار جدن بر طایفه نک اسمیدر که عبدالله بن شمراخک اصحابیدر الشیخ شینک فتحی ویانک سکونیله قوجه پیر معناسنه
الاشیاخ همزه نک فتحیله والشیوخ شینک ویانک ضمیله والشیخة شینک کسریله والشیخان شینک کسریله کلنک والمشیخة میمک ویانک فتحیله
والمشایخ میمک فتحیله والمشیوخاء میمک فتحی وشینک سکونیله ویانک ضمی والفک مدیله بونلر جمله سی شیخک جمعیدر الشیخة مونثی شینک
ویانک فتحیله اصل اوزره مصدردر قوجه لق معناسنه ویانک اصلی متحرکدر زیرا کلام عربده فعلول یوقدر وشول کلمه لر که بو وزن
اوزره کلمشدر کینونة وقیدودة ودیمومة وهیعوعة کبی بونلرک اصلی تشدیدیله ایدی دکر اصلی مشدد اولمیدی کونونه وقودودة
دیرلردی بو اعتبار یائی اولنلرده واجب کلدی بلکه هیبن یا اصلنده متحرکدر اسی تسکین اولندی دیمک کفایت ایدر وکینونه اولمق وقیدوده
یدمک ودیمومة دایم اولمق وهیعوعة قوجه لق معناسنه در کبی التشییخ علی وزن التکریم قوجه لق معناسنه در یقال شیخ تشییخا ای شاخ
وتشییخ بر کمسنه یی یا شیخ دیمکله دعوت اتمکه دخی دیرلر یقال شیخته ای دعوته شیخا التبجیل یعنی اکا تعظیم ایچون یا شیخ دیدم الشییخ شینک ضمی ویانک
فتحیله شیخک تصغیری الشییخ شینک کسریله کذلک تصغیری در وشیخ دنلکه جایز دکلدر فصل الصاد الصاخة شول اوازدر که
قولاغی صاغر ایده شدتندن الصخ صادک فتحیله چاغرمق غایت شدتله یقال صخ الصوت الاذن یصخها صخا من الباب الاول وبو سبیدن
قیامته صاخة دیدیلر الصخة کذلک صادک فتحیله اواز یقال ضربت الصخرة بحجر فسمعت لها صخة الصراخ صادک ضمیله اواز صوت معناسنه الصرخة
صادک فتحی ورانک سکونیله چاغرمق یقال صرخ صرخة من الباب الاول الاصطراخ همزه نک کسریله بو معناده التصرخ فتحتیندن رانک ضمی وتشدیدیله
تکلفله اواز ویرمک یقال التصرخ به حمق یعنی احمقلق نیشاندر تکلفله اواز چاغرمق حماقتدر المصرخ میمک ضمی وصادک سکونیله رانک
کسریله فریاد ایرشدیرن کمسنه المستصرخ میمک ضمی وسینک سکونیله ورانک کسریله مدد طلب ایدوب فریاد ایدن کمسنه یقال استصرخنی فاصرخته
الصریخ صادک فتحی ورانک کسریله مدد طلب ایدن کمسنه نک آوازی وصریخ مدد یتشدرن کمسنه یه ده دیرلر ومدد طلب ایدننه دخی اطلاق
اولنمقله اضداددندر الاصماخ همزه نک فتحی وصادک سکونیله شول صاغر دیرلرکه اصلا اشتمیه یقال رجل اصمخ ای بین الصمخ قال الفراء
کان الکمیت اصم اصمخ الصمخ فتحتینله صاغرلق الصماخ صادک کسریله قولاق دلکی سوراخ کوش معناسنه وشندی دخی انقدر بعضلر
ایتدی صماخ قولاغک کندی در صدفه یه کوش معناسنه الصمخ صادک فتحی ومیمک سکونیله قولاغه نوکنزاورمق یقال صمخت الرجل ای ضربت صماخه
الصملوخ والصملاخ صادک اولنده کسری وثانیده ضمیله قولاقده چرک وسخ الاذن معناسنه الصملاخ شول سوددرکه قو یلمش یکتمش اوله
الاصاخة همزه نک کسریله اشتمک معناسنه در یقال اصاخ له ای استمع فصل الضاد الضخ فتحتینله ومیمک ضمی وتشدیدیله
بر نسنه یی سودیمک یقال ضخ بالطیبا ای تلطخ به الضیخ علی وزن الکریم بر نسنه یی سورمک یقال ضخته انا تضمیخا فصل الطاء الطبخ
طانک فتحی وبانک سکونیله اشورمک وکاه اولورکه طبخ مطبوخ معناسنه مراد اولور تقول هذه خبز جید الطبخ الانطباخ همزه نک کسریله
پشمک یقال طبخت القدر واللحم فانطبخ المطبخ میمک وبانک فتحیله پشمک یری الاطباخ همزه نک کسری وطانک کسری وتشدیدیله کبیک حامضلق
ابن السکیت ایتدی اطباخ کاه اولورکه اقتدار واستوایه دخی دیرلر یعنی چیکه قوبوب تمامیله وبریان اتمکه ده دیرلر

يقال الطبخ انا ورضا المطبخ ميمك ضمى و طانك فتحى و تشديديله موضع طبخ يقال هذا مطبخ القوم ومشتواهم ومشتوى كباب چورجك يره ديرلر
الطبخ طانك ضمى و بانك فتحى و تشديديله بشورجيلر ديمكدر طابخك جمعيدر و كاه اولور طبخة ملائكه عذاب مراد اولور الطباخة طانك ضمى
و بانك تخفيفيله شول كچوكه كرچوكلك قينادكى اغزندن دوكله الطابخة عامر بن الياس بن مضرك لقبيدر بو لقبه بونده باباسى وضع ايتديكى
جهتى يعنى كرتى كلرى بشورمكه مباشرت ايتديكيچون الطبيخ طانك فتحى و بانك كسريله شول شرابدركه انى يا ديمى قالنجه پشوررلر المطبخ ميمك ضمى و بانك كسرى
و تشديديله كلرباو ديمى ده ولد الضب معناسنه كه حسل ديرلر حاء مهمله نك كسرى و سين مهمله نك سكونيله اندن صكره عيذاق ديرلر غين معجمه نك فتحيله
اندن صكره مطبخ ديرلر ميمك ضمى و بانك كسرى و تشديديله اندن صكره حضرم ديرلر خاء معجمه نك ضمى و ضادك فتحى و رانك كسريله اندن صكره ضب ديرلر
التطبيخ على وزن التكريم كلرباو ديمى بيويمك يقال طبخ الحسل اذا كبر الطابخة اديله ايسى ديرلر هاجره معناسنه طبايخ الحر اسيجاغك زهرلرى دوسمايم
حر معناسنه الطابخ زياده شديد اولان اسيمه در الطباخ طانك كسريله قوت و سمزلك يقال رجل ليس به طباخ اى قوة ولا سمن الطباخية
طانك فتحى و اخرينه اولان يانك تخفيفيله علانيت و ذنا و ذره شول عورتدركه محكم اتلو اوله مكتنز اللحم معناسنه الطخ طانك فتحى و خانك
تشديديله سو معامله و برنسنه في الدنيا برقعه و عورته نكاح امكه ديرلر و لكه شوده طخ ديرلر كذا في بعض نسخ الصحاح الطخ فتحتيله تحجا و اوق
يقال الطخ الوصل من الباب الرابع باغلوطاجيچوق سويب امتلا و لوق الطيخ طانك فتحى و بانك كوننيله برقبيح نسنه يه بولاشماقدر يقال طاخ يطيخ طيخا
من الباب الثاني اذا تلطخ بالقبيح و قبيح نسنه يه بولاشدرمقه دخى ديرلر يقال طاخه غيره يتعدى ولا يتعدى و طيخ تكبر معناسنه در يقال طاخ
فلان اذا تكبر التطييخ على وزن التكريم بولاشدرمق التطخ فتحتيله و بانك ضمى و تشديديله بولشماق يقال طيخه فتطيخ فصل الظاء الظخ ظانك كسرى
و ميمك فتحيله سما قاغاجيدر كذا في بعض نسخ الصحاح فصل الفاء الفتخ فانك فتحى و طانك سكونيله اياق برمقلرى ساين جلو ايدوب بوكوب علاج طوتوق
يقال فتخ اصابع رجليه في الجلوس فتخا من الباب الثالث اصمعي ايتدى فتحك اصطلاحى لنشده نده ملاينه معناسنه الافتخ همزه نك و تانك فتحيله اوزاياغى
يصى ولونكسنه يقال رجل افتخ بين الفتخ اذا كان عريض الكف والقدم مع اللين الفتخاء فانك فتحى و تانك سكونيله و الفك مديله مونثى يقال
عقاب فتخاء لانها اذا انحطت كسرت جناحيها و غمزتها يعنى سباع طيوردن قره قوش ديكلا موروف قوشى قونغوق استدكده قناد لرى يوملو طوتدوغى
فتخا ديرلر الفتخة فتحتيله كومشدن برحلقه دركه انك قاشى اوليه اول و قتن اكا خاتم ديرلر الفتخ و الفتخات
فتحتيله جمعى و كاه اولور كه انى عورتلر اياغنك برماغنه طوتارلر الفخ فانك فتحيله برنسنه دركه انكله قوش طوتارلر مصيده معناسنه الفخاخ فانك
كسريله و الفخوخ فانك ضميله فخك جمعى الفخيخ فانك فتحى و خانك كسريله عطيط كبى و يوبايكسه نكك بوغازنك خرلديسيدر يقال فخ
النايم يفخ من الباب الثاني الفخة فانك فتحيله شول ويقودركه اويوبايكك بوغازى خرلديه الفدخ فانك فتحى و دالك سكونيله قانتق فدخت الشيء
فدخا اذا كسرته الفرخ فانك فتحى و رانك سكونيله قوش باوريسى و فرخ شول اكنه ديرلركه يا زلوب جماعه بتسيله الفرخة فرخك مونثى ديشى باورى
معناسنه الافرخ همزه نك فتحى و رانك ضميله و الافراخ همزه نك فتحيله جمع قلتيدر الفراخ فانك كسريله جمع كثرتيدر الافراخ همزه نك كسريله والتفريخ
على وزن التكريم باورى چيقارمق يقال افرخ الطاير و فرخ يعنى و افرخ سرها ظاهر امكه دخى ديرلر يقال افرخ القوم بيضهم اذا ابدوا سرهم و افرخ
قورخو زايل اولماغه دخى ديرلر يقال افرخ الروع اى ذهب الفزع يقال ليفرخ روعك اى ليخرج عنك فزعك كما يخرج الفرخ عن البيضة و يقال
افرخ روعك يا فلان اى اسكن جاشك و جاش جيمك فتحى و همزه نك سكونيله قورخو معناسنه و افرخ ظاهر اولمغه دخى ديرلر يقال افرخ الامر
اذا استبان بعد اشتباه و تفرخ اكين چللنمكه دخى ديرلر يعنى يودماخ و ديوب بچكه بشلمغه ده ديرلر يقال فرخ الزرع تفريخا الاستفراخ
همزه نك و تانك كسريله باورى چيقارمق يچون قوش بسلمك يقال استفرخت الحمام اذا اتخذته لفراخه الفريخ فانك ضمى و رانك فتحيله
صيغه تصغيردر و ذه بر رجلك اسميدركه زمان جاهليتده اوق يونمغله معروف در و فريخ كاه اولوركه تعظيم ايچون تصغير اولنور يقال
فلان فريخ قريش الفرسخ فانك فتحى و رانك سكونيله اون ايكى بيك ادم مسافه يه ديرلر فرسنك معناسنه فارسيدن تعريب اولنمشدر الفرغ
فالرك فتحى و رانك سكونيله بقلة حمقا ديدكلرى و تودركه صو قنديلرنده بتر اكا فرفر دخى ديرلر و فرفحين اوتى ديدكلرى اوتدر
الفسخ بوزمق نقض معناسنه يقال فسخ الشيء اى نقضه الانفساخ بوزلمق يقال فسخت البيع والعزم و النكاح فانفسخ اى انتقض و فسخ
ازاله اتمك معناسنه ده كلور يقال فسخت يده اى فسختها من ال بكلاب و فسخ ارقه دن تفنتانى برقمه دخى ديرلر يقال فسخ عنى ثوباى طرحته
التفسيخ برنسنه شوب چتلمق يقال تفسخت و بوكر تحمل اتمامك دخى ديرلر يقال تفسخ الربع تحت الحمل الثقيل و ذلك اذا لم تطقه و ربع
راء مهمله نك ضمى و بانك فتحيله جمع دوهلى باشنده اولى دوه مراددر الفسيخ فانك فتحى و سينك كسريله شول كمسنه دركه حاجتنه ظفر

الافساخ همزه نك كسريله ا ونتمق يقال افسخ الرجل القران اى نسيه كذا في رواية الفراء الفسخ اوغلانجقلر او ينده كذب ايدوب بربرنه طلم اتمك
كذا في بعض نسخ الصحاح الفضخ فانك فتحى و ضادك سكونيله باشى يا روق نقض رأسه اى شدخه و شدخ شينك معجمه و دال مهمله ايله باش يارمغه ديرلر
و خرما قورودوغن فا عقده دخى ديرلر الانفضاخ همزه نك و تانك كسريله بو معناه يقال افتضخته الفضيخ فانك فتحى و ضادك كسريله شول شرابدركه يالكز
خرما قورودوغندن ايدرلر اتشه كوسترمكسزن الانفضاخ دوه نكا ديرجى يارلمق يقال انفضخ سنام البعير اى انشدخ الفخ فانك فتحى
و نونك سكونيله قهر اتمك و ذليل اتمك يقال فنخه الامير اى قهره و ذلله التفنيخ على وزن التكريم بو معناه الفنخ ميمك كسرى و نونك فتحيله شول كسنه دركه
اعداسنه غالب اولوب ذليل ايليه و اكثر اصولده باشلرن يا زه الفوخ و الفيخ رايحه طيبه قوقمق يقال فاخت منه ريح طيبة تفوخ فوخا
من الباب الاول كما يقال فاحت بالحاء المهملة كذا في رواية اصمعي و ابي عبيده و ابو زيد ايتدى فاختلريح تفوخ ديرلر قچنكه انك صوتى اوله الافاخة
انسان يللنمك يقال فاخ الانسان افاخة و في الحديث كل بايلة تفيخ يعنى هر تبول ايدن لا بد بولنور نضره تشبيل ايتدى يللنمك انسان
يا خود حيوان تبول ايدركن يللنسه افاخ ديرلر فصل القاف القفخ و القفاخ قافك اوله فتحى و ثانى نك كسريله ا و ربق و لكين قفخ
اولماز الا يابسه اوزمقده ... استعمال اولنور يا خود براغاجى بوش نسنه يه اوزمقده استعمال اولنور القلخ و القليخ قافك فتحى و لامك سكونيله
اولده و قافك و لامك كسريله ثانى ده اركك ... يقال قلخ الفحل قلخا و قليخا اذا هدر فرا ايتدى امواتك كورى فحيل و نحا و ذره بناء اوليدى
يقال هدر هديرا و صهل صهيلا و نبح نبيحا و قلخ تقليخا قلاخ قافك ضميله برشاعرك اسميدر فصل الكاف الكخ كافك فتحى و ميمك سكونيله
قوش صاغنامق و كخ تكبر معناسنه ده كلور يقال الكخ بانفه اذا تكبر الكامخ ميمك فتحيله شول نسنه دركه يمكه قاتق اولوب فارسيده قوتوب اولنمده
الكمخ كافك فتحى و ميمك سكونيله قوش صاغنمقدر و كامخ برنوع طعامدركه اكا ترنجانه ديرلر براعرابينك دكنه انحكا كامخ كتور ديرلر اول اعرابى دخى
اكا ايتديكه بو كامخ در اعرابى ايتدى قد علمت انه كامخ اينكم كنح به يعنى اعرابى كخ ايله كخ ايله معناسنه قصد ايتدى كامخى قوش صاغنمسنه تشبيه ايدوب دخى
الاكماخ همزه نك كسريله اهل تكبر اولمق و لاغدك دو توسى الاكواخ كافك ضميله قامشدن برداو دركه باچه سى ودلوكى يوقدر الاكواخ همزه نك فتحيله
كوخك جمعى در قامش اوده معناسنه فصل اللام اللباخية لامك ضمى و بانك تخفيفيله و يانك تشديديله شول عورتدركه اعضاسى تمام
كامل اوله اوكوياكه لباخ منسوبدر اللبخ لامك ضمى و بانك فتحيله برجنس اغاجدر حنا اغاجنه بكزر اللخ لامك فتحيله كوز ياشى چوق اولمق يقال
لخت عينه كثر دمعها الالتخاخ قادشماق اختلاط معناسنه يقال التخ عليهم امرهم اى اختلط و التخاخ صاد متفوده ديرلر يقال التخ
العشب اذا التف يعنى اوت چوق اولوب بربرنه صارمشه اللخخ ميمك ضمى و لامك سكونى و تانك فتحيله عقلى قادشق اولان يقال سكران ملتخ
اى مختلط عقله الملطخ ميمك ضمى و لامك فتحى و طانك فتحى و خانك تشديديله عقلى قادشق اولان كمسنه اصلى ملتخ در عامه تحريف ايدوب ملطخ
ديرلر اللخلخانية لامك فتحى و خانك اولينك سكونيله سوز اكلتمامق اللخلخان شول كسنه دركه سوزى كلماتيه يقال رجل لخلخان اذا كان
لا يفصح اللطخ لامك فتحى و طانك سكونيله بولشدرمق يقال لطخه بكذا فتلطخ و لطخ سوز اتمغه دخى ديرلر يقال لطخ فلان بشر اى رمى به و برماز ه
دخى ديرلر يقال في السماء لطخ من سحاب اى قليل التلطخ فتحتيله و طانك ضمى و تشديديله بولشمق اعلوث فتلوث فصل الميم المخ ميمك ضميله
سكوكده اولان ايلكدر المخة برپاره ايلك و في المثل شرما يجيئك الى مخة عرقوب و عرقوب اوكچه دماوالان سكردر المخة ميمك ضمى و خانك فتحيله
تحك جمعى در الاماخ همزه نك كسريله ايلكلنمك يقال امخ العظم جرى فيه المخ و دوه سمريكه دخى ديرلر يقال امخ الابل اذا سمنت و في المثل بين
الممخة و العفاء و ممخة ميم اولينك ضمى و ميم ثانيه نك فتحيله سمزه ديكدر و نتكم عفاء عين مهمله نك فتحى و جيمك كسريله ارق ديكدر الامتخاخ
ايلك چيقارمق يقال امتخت العظم اى اخرجت مخه التمخخ تانك فتحى و خاء اولينك ضمى و تشديديله بو معناه يقال تمخخت اى اخرجته التمدخ يقال تمدخت
الابل اى تقاعست في سيرها و تقاعس تراخيه ديرلر و ذال معجمه ايله ده كلمشدر كذا في بعض نسخ الصحاح المرخ ميمك فتحى و رانك سكونيله براغاجدركه
اندن اوده چقماغى سوريلر و في المثل في كل شجر نار و استمجد المرخ و العفار و عفار عين مهمله نك فتحيله دخى براغاجدر و فلان اغاج زنده
و مرخ اشعنده اولان اغاج در زنده معناسنه و مرخ برنسنه يى اودهن ده ديرلر يقال مرخت جسده بالدهن مرخا من باب الثالث
التمريخ على وزن التكريم كذلكدر يقال مرخت جسده بالدهن الامراخ همزه نك كسريله برنسنه يى صولو ايتمك يقال امرخت العجين اذا اكثرت ماءه
حتى دق ذو المروخ بر يرك اسميدر المريخ ميمك كسرى و رانك كسرى و تشديديله شول اوزون اوقدر كه اوكنده يلكلرى اولور و اول اوزاغ
و مريخ بر معروف يلدوزده ديرلركه بشنجى قات كوكده در خنس دينلر يعنى سياره اولان يلدوزلردندر المسخ ميمك فتحى و سينك
سكونيله برصورتى اندن قبيح صورته دوندرمكه ديرلر يقال مسخه الله قردا يعنى حق تعالى انك صورتنى ميمون صورتنه دوندردى المسيخ شول كمسنه در

دجالدن ذكر اولنان ملاحه ادليه دشول ماته ديرلركه اكك لذتي اولمايه ويقال مخ كذا طعم اي ذهبه وفي المثل هو امسخ من لحم الحوار خوار
خانك ضمي و واوك تخفيفيله دوه يا ووسنه ديرلركه هنوز سود امر اوله الامساخ ارق ولماق يقال يكره في النوم امساخ لحمايه وحماه
حا مرضا نك فتحيله اكك بودن ديرلركه اكك بوديني ادقا ولوق اتجيلر ايتنده مكر يدعد ولنور الماسخي سينك كسري و ياءنك تشديديله يايچي قوسي
معناسنه الماسخيات شول يايلره ديرلركه ماسخه نام يايجيه منسوبدر كه ازد قبيله سندن معروف يايجيدر الامصخة همزه نك ضمي و ميمك
سكونيله وصاد معجمه نك ضميله ثمام ونصي ديدكلري اوتك يپراغيدر وثمام ثانك ضميله بر ضعيف اغاجدر ونصي نونك فتحي وصاد مهملك
كسريله برجنس نبتدر الامصوخ همزه نك ضمي وميمك سكونيله الامصخ همزه نك فتحيله امصخه نك جمعيدر ذكر اولنان نباتك يپراقلري معناسنه
المصخ ميمك فتحي وصادك سكونيله ذكر اولنان يپراقلري دوشرمك يقال مصخها من الباب الثالث الامتصاخ بمعناه يقال امتصخها اذا انتزعها
منه واخذها الملخ ميمك فتحي ولامك سكونيله ناقه يورمك يقال ملخ القوم ملخة صالحة من [illegible] اذا ابعد وا في الارض وملخ ماطلمه
دخي ديرلر يقال فلان يملخ في الباطل ملخا يتردد فيه ويكثر منه الامتلاخ همزه نك و تانك كسريله قوپرمق يقال امتلخ العقاب عينه اي انتزعها
و قليجي قينندن چقارمغه دخي ديرلر يقال امتلخ [illegible] سيفه اي انتضاه [illegible] ايله قليج صيرمغه ديرلر ممتلخ العقل ميمك
ضميله منتزع العقل معناسنه المليخ ميمك فتحي ولامك كسريله لذتي وليني اولان مسيخ معناسنه الملاخة [illegible] يقال ملخ ملاخة من الباب الخامس
فصل النون النخ نونك فتحي وخانك سكونيله [illegible] ديرلر النخة
بلا داهيه معناسنه [illegible] ديرلر [illegible] وفي رواية المحشر [illegible] باء موحده ايله وجمله ما بين
وادن [illegible] معناسنه النخاء شول [illegible] معناسنه النتخ نونك فتحي وتانك سكونيله قوپرمق نزع وقلع
معناسنه يقال نتخ البازي اللحم بمنسره [illegible] ميمك كسري [illegible] ديرلر [illegible] معناسنه يقال نتخ ضرسه والشوكة
من رجله ديشني چقاردي وايافندن دكني چقاردي معناسنه المنتاخ ميمك كسريله جسترو ديدكلري [illegible] قيل [illegible] معناسنه
معناسنه النخ نونك فتحيله قاتي يوريمك ديرلر سير عنيف معناسنه يقال نخ ينخ نخا من الباب الاول اذا سار سيرا عنيفا ونخ نونك كذلك
فتحيله شول دوه لره ديرلركه صدقه الن كمسنه نك يانده چوكريلور تاكه زكاتي [illegible] النخة نونك فتحيله قول اير معناسنه بعضلر اشيلق
صغور ديرلر [illegible] اشيلق صغور معناسنه اولوق [illegible] ديرلر وفي الحديث ليس
في النخة صدقة كسائي ايتدي حديث شريفده اولان نخة لفظي نونك ضميله در اشيلق صغورلر معناسنه در [illegible] حديث شريفده دخي
نخه نونك فتحيله زكاة الن كمسنه [illegible] النخنخة نونك فتحي وخانك سكونيله [illegible] دوه يي
چوكرمك التنخنخ [illegible] يقال تنخنخ [illegible] النسخ نونك فتحي وسينك سكونيله زايل قلماق يقال نسخت الشمس الظل
اي ازالته ونسخ تغيير معناسنه ده كلور يقال نسخت الريح آثار الدار اذا غيرتها ونسخ بر كتابك نسخه سن الحق دخي ديرلر يقال نسخت الكتاب
ونسخ بر نصك حكمني اكا مثلي نص ايله زايل قلماق الانتساخ بمعناه يقال انتسخت الشمس الظل كذلك وانتساخ كتابك نسخه سن يازمغه دخي ديرلر
يقال انتسخت الكتاب الاستنساخ كذلك كتابك نسخه سن يازمغه ديرلر يقال استنسخت الكتاب النسخة نونك ضمي وسينك سكونيله منتسخ منه
اولان اصل نسخه نك اسميدر الناسخ شول نصه ديركه اخرك حكمني ازاله قلمش اوله المنسوخ حكمي زايل اولان نص التناسخ ميراثده اولن تناسخ
ورثه دن بر طايفه بينده تركه قسمت اولنمدن انلر دخي وفات ايدوب مال اخر ورثه يه انتقال اتمكدر النضخ نونك فتحي وضادك سكوني
اثر معناسنه در يقال اصابه نضخ من كذا ونضخ كذلك خاء معجمه ايله اكثردر نضح دن حاء مهمله ايله در ونضخ دخي اثر معناسنه در ونضخ دن فعل
بناء اولنمز [illegible] ابوعمرو بونلرك مابيننده فرق ايدوب ايتدي نضخ خاء معجمه ايله شول اثردركه ثوب ده و ثوبك غيرنده [illegible]
ونضح حاء مهمله ايله [illegible] فعلدر وابو زيد نضخ ونضح بر معنايه دركه نضح حاء مهمله ايله صو [illegible] ديرلر نضخ خاء معجمه ايله ديدكلري كبي [illegible]
نضخه انضخ من الباب الثالث النضاخ نونك كسريله صو صاچشماق [illegible] ايتدي نضخناهم بالنبل نضخا [illegible] لغتدر [illegible]
معناسنه الانتضاخ همزه نك وتانك كسريله صو صاچلماق يقال انتضخ الماء اذا ترشش النضاخ نونك فتحي وضادك تشديديله چوق [illegible]
يقال غيث نضاخ اي غزير [illegible] معناسنه در النضاخة ضادك كذلك تشديديله كثير الماء اولان [illegible] يقال
عين نضاخة اي كثيرة الماء ابو عبيد ايتدي باري تعالينك فيهما عينان نضاختان ديدكي قول شريفنده نضاختان فوارتان
يعني [illegible] در النضخة نونك فتحي وضادك سكونيله بر مقدار [illegible] در النفخ [illegible] يقال نفخ فيه ونفخة ايضا لغة فيه

وبايد

وبايله استعمال [illegible] معناسنه كلور يقال نفخ بها اي حبق وحبق حاء مهمله نك فتحي وباء موحده نك سكونيله [illegible] ديرلر
ونفخ كبر معناسنه ده كلور يقال رجل ذو نفخ اي ذو كبر وجمله دخي استعمال اولنور يقال ذو نفخ اي ذو فخر وكبر المنفاخ كورك [illegible] النافخ [illegible]
ومنه قولهم ما في الدار نافخ ضرمة اي ليس فيها احد وضرمه فتحتينله شول اوده ديرلركه اوجندن [illegible] معناسنه الانتفاخ [illegible]
معناسنه ده كلور يقال انتفخ النهار اي علا النفخة نونك فتحي وفانك سكونيله والنفخة [illegible] النفخة نونك ضميله [illegible] شيشمك يقال اجد نفخة ونفخة
اذا انتفخ بطنه الانفخ شول كمسنه دركه خايه سي شيشمش اوله يقال رجل انفخ اي بين النفخ النفخ فتحتينله خايه شيشمك مرضي النفخاء نونك فتحي وفانك سكونيله
شول طاغدركه ديبي دوز اوله [illegible] نونك فتحي وبانك سكونيله لفظا ومعنى النقاخ نونك ضميله لذيذ اولان صوق صو [illegible] معناسنه
وانما سمي به لانه ينقخ الفؤاد ببرده يعني قلبي صوغوده [illegible] النقخ نونك فتحي وقافك سكونيله باشي [illegible] يقال نقخ راسه من الباب
الاناخة همزه نك كسريله دوه چوكرمك يقال انخت الجمل فاستناخ اي ابركته فبرك وابراك دوه چوكرمك التنوخ فتحتينله وواوك ضمي وتشديديله
ناقه يي جماع ايتمك ايچون چوكرمك يقال تنوخ الجمل الناقة اذا اناخها ليسفدها وسفاد سينك كسري [illegible] جماع ايتمك معناسنه در ومنه قولهم
نوخ الله الارض طرقا للماء يعني خداي تعالى يري صويه متحمل قلسون تنوخ تانك فتحي ونونك ضميله بر قبيله نك اسميدر يمن ده ولا تقل تنوخ بتشديد النون
فصل الواو الوبخ [illegible] الوخواخ واوك فتحي وخانك سكونيله ضعيف الوذخة واوك فتحي وذالك كسريله شول [illegible] دركه
صويي چوق اولماغله صنوق اوله الوذخ فتحتينله [illegible] يقال [illegible] الارتخاء همزه نك كسريله
حمايري صولي [illegible] يقال ورخته انا التوريخ على وزن التكريم كتابه تاريخ يازمق يقال ورخت الكتاب بيوم كذا مثل ارخته الوسخ فتحتينله
كير وپاس يقال وسخ الثوب يوسخ وسخا من الباب الرابع التوسخ فتحتينله وسينك ضمي وتشديديله والاتساخ همزه نك كسري وتانك كسري وتشديديله
بمعنى الوسخ في معنى المصدر يقال توسخ الثوب واتسخ الايساخ همزه نك كسريله كيرلندرمك يقال اوسخته انا المواضخة ميمك ضميله [illegible]
شويله كه [illegible] واستقاده دخي [illegible] يعني قيودن صويي يولداشلر برابر چكمك كسائي ايتدي مواضخه اصلنده صو چكمكده اكي كمسنه
بربريله معارضه اتمكدر بعده هر اكي معارضه ده [illegible] استعمال اولندي الايضاخ همزه نك كسريله از صو [illegible] يقال اوضخت له اذا سقيت له
قليلا الوضوخ واوك فتحي وضادك ضميله شول صودركه قوغه نك يارو سنه دك اوله فصل الهاء الهبيخة هانك وبانك فتحي ويانك دخي فتحي وتشديديله
شول عورتدركه اتلو اوله الهبيخ كذلك نقاط ثلث ايله وتشديد يا ايله شول اوغلاندركه كذلك اتلو اوله [illegible] هبيخ يانك تشديديله فعيل وزني
باب الدال فصل الالف الابد فتحتينله دهر معناسنه دركه زمان طويلدن عبارتدر وابد دايم معناسنه ده كلور الاباد همزه نك
مديله ابدك جمعيدر الابود همزه نك وبانك ضميله كذلك ابدك جمعيدر وابود مصدر دخي كلور اقامت معناسنه يقال ابد بالمكان يابد من الباب الثاني
ابودا اي اقام به وتوحش معناسنه ده كلور يقال ابدت البهيمة تابد وتابد من الباب الاول والثاني اي توحشت التابد على وزن التفعل توحش
معناسنه در يقال تابد المنزل اي اقفر والفته الوحوش يعني قونق منزل خراب اولوب انده وحوش ساكن اوله الابيد همزه نك فتحيله وبانك كسريله
بر لفظدركه ابد لفظنه تاكيد ايچون ذكر اولنور يقال ابد ابيد كما يقال دهر داهر الابدي همزه نك مدي وبانك كسريله كذلك تاكيد ايچون ذكر اولنور
يقال لا افعله ابد الابدين وابد الابيد كما يقال دهر الداهرين وعوض العائضين وعوض عين مهمله نك فتحي وواوك سكونيله ابد معناسنه در
التابيد على وزن التكريم بر نسنه يي مخلد اتمك الاوابد همزه نك وواوك فتحيله وحشي اولان حيوانلر وشول قافيه لره دخي اوابد ديرلركه غرابتندن
اونودلماز [illegible] سويلنور الابد همزه نك مدي وبانك كسريله شول [illegible] زمانه سويلنه الابد كسرتينله [illegible]
طوغيجي ولود معناسنه [illegible] الاجد ضمتينله [illegible] اولان ناقه يقال ناقة اجد اذا كانت
قوية موثقة الخلق ولا يقال للبعير اجد الايجاد [illegible] يقال اجدها [illegible] اي محكم [illegible] ويقال الاجد [illegible]
الموجدة الوجد ميمك ضمي وجيمك فتحيله شول ناقه دركه اركسي محكم اوله موثقة الفقار معناسنه يقال بناء موجد اي محكم احد كسرتينله بر لفظدر
دوبي منع ايچون استعمال اولنور احد فتحتينله واحد معناسنه دركه اول عدددر تقول احد واثنان واحد عشر واحدى عشرة واما قوله تعالى
قل هو الله احد فهو بدل من الله لان النكرة قد تبدل من المعرفة كقوله تعالى بالناصية ناصية ظاهرا جوهري بو كلامي لفظ هو ضمير شان اولمايه
بناء دركه ضمير شان اولدقده [illegible] تاويله احتياج اولماز [illegible] داخل اوله جميعسنده [illegible]
وتقول ما فعلت لا احد العشر الالف الدرهم [illegible] فتقول ما فعلت لا احد عشر الف درهم [illegible]
اسمدر مخاطب [illegible] صالح كمسنه يه اطلاق اولنور بو معناده واحد وجمع مذكر ومونث برابر اولور ومنه قولهم ما في الدار احد وقال الله تعالى

استن يا احد من النساء وقال فما منكم من احد عنه حاجزين هذا ما قاله الجوهري وفيه أن معنى الجمع في هذه الامثلة من وقوع النكرة في سياق النفي لا من وضع
لفظ واحد والكلام فيه الاستيحاد همزه نك وتانك كسريله يالكوز اولمق يقال استوحد الرجل اي انفرد أُحُد حتى ايله بر طاغك آديدر مدينه منوره ده
التأحيد على وزن التكريم ايكى اتمك يعنى برقلماق وبر زياده ايتمك فانيلر عربده احدكه همزه سن حروف اصليه كبى استعمال ايلديلر روايت ايدوب ايتديلر
يقال احد العشرة فاحدهن اي صيرهن احد عشر وفي الحديث انه قال لرجل اشار باصبعيه في التشهد احِّد احِّد يعنى بر برماغله اشارت ايله
يعنى ايكى برماغله ايله وسبابه سين مهمله نك فتحى ويانك سكونيله نك تشديديله تردات بوعلفه ديرلر الاَدّ همزه نك فتحى ودالك تشديديله ناقه نك حنين صوتنه
صوتى دوه ايعوب بوكندن آواز ويرمسى يقال ادّت الناقة تؤد ادّا اى رجّعت الحنين في جوفها وحنين حاء مهمله ايله شول صوته ديرلركه بركندن
ناشى اوله وادّ الكلمة دخى ديرلر يقال ادت فلانا داهية تؤده ادّا وادّ قوته دخى ديرلر الادّ همزه نك كسريله والادّة كذلك بلا وداهيه معناسنه
ومنه قوله تعالى لقد جئتم شيئا ادّا الادد همزه نك كسرى ودالك فتحيله اده نك جمعى الآدّ همزه نك مديله على وزن فاعل معناده الاديد همزه نك فتحى ودالك
كسريله فرياد وصوت معناسنه اود همزه نك ضمى ودالك فتحيله يمنده بر قبيله نك اتاسى آديدر كه اولاد بن زيد بن كهلان بن سبا بن حميردر
وادى طايفه عربدن منصرف قلنشلردر نعت كبى وعمر كبى لا ينصرف قلنشلردر الاَزد همزه نك فتح وزانك سكونيله يمنده بر قبيله نك اتاسى آديدر كه
اول ازد بن الغوث بن نبت بن مالك بن كهلان بن سبادر وازد قبيله سى اوچ درلودر برى ازد شنوءة وبرى ازد عمان وبرى دخى ازد السراة در
الاسد فتحتينله ارسلان ديدكلرى جانوردر كه معروفدر واسد كذلك ارسلانه خوف ايتمكدر وارسلان كبى اولمق يقال اسد يأسد اسدا من
الباب الرابع اى صار اسدا وخاف منه وصار كالاسد في اخلاقه وفي الحديث اذا دخل فهد واذا خرج اسد وفهد فانك فتحى وهانك سكونيله
پارس ديدكلرى جانوردر واسد كاه اولور سكونله اذ تخفيف استعمال اولنور نيزده لغتا دولمق اوزره يقال هم الاسد شنوءة
اى هم الازد شنوءة الاسدى فتحتينله وتشديد يا ايله بولرد نبوعدر الاسد همزه نك مديله اسدك جمعى احيل كبى كه جبلك جمعيدر الاساد همزه نك
فتحى ومدى وسينك فتحيله كذلك اسدك جمعيدر جبل اجبال كبى الاسدة مؤنثى كذا في رواية ابي زيد واسد مضردن بر قبيله نك اتاسى آديدركه
اول اسد بن خزيمة بن مدركة بن الياس بن مضردر واسد كذلك ربيعه دن بر قبيله نك اتاسى آديدر كه اول اسد بن ربيعة بن نزاردر المأسدة
ميمك فتحى وهمزه نك سكونيله وسينك فتحيله ارسلانى چوق يره الاستيساد همزه نك كسرى وسينك سكونيله جرأت ايتمك يقال استأسد عليه اى اجترأ
عليه واوت قوى اولوب بربرينه صارلمغه دخى ديرلر يقال استأسد النبت اى قوى والتف الايساد همزه نك كسريله برنسنه نك اوزرينه قندروب
حريص ايتمك ديرلر يقال آسدت الكلب واوسدته اى اغريته للصيد واوسدت كلبه سنك واوى الفدن دونمه در وايساد افساد ايتمكه دخى ديرلر
يقال آسدت بين القوم اى افسدت الاسادة همزه نك كسريله يصديق لغت وسادة لغتدر كه وساده دخى يصدق معناسنه در واوك كسريله الاصد
همزه نك فتحى وصادك سكونيله شول كوچك كوملك ديرلركه قفتانك التنه كيرلر وانى حرزه قرار شلوده كيرلر التأصيد على وزن التكريم كوچك كوملك
كيدرمك يقال اصدته تأصيدا الاصيد همزه نك فتحى وصادك كسريله اوا وكى فناء ودهليز معناسنه وبو لغتده وصيده ده الاصيدة همزه نك
فتحى وصادك كسريله اغل حظيره معناسنه كه حظيره خاء معجمه نك فتحى وظاء معجمه نك كسريله احيده وصيده ده لغتدركه وصيده دخى اغل معناسنه در
الايصاد همزه نك كسرى ومديله قپويى قپامق يقال آصدت الباب اذا اغلقته وهى لغة في اوصدت ومنه قرأ ابو عمرو انها عليهم مؤصدة
بالهمزة ذات الاصاد همزه نك كسريله بر موضعك آديدركه داحس وغبرا نام آتلرك يرى يعنى ميدانى ديدركه ذات الاصاددن يا ردى
بو زاد قابتى حقيى وارد الوصاد همزه نك كسريله شول جقوره ديرلركه طاغلر ارسنده اوله صو بركلور الافد فتحتينله عجله معناسنه در
يقال افد الرجل يأفد من الباب الرابع وكوچ قريب اولمغه دخى ديرلر يقال افد الرحيل اى دنا الافد همزه نك فتحى وفانك كسريله مستعجل اولن كمسنه
التأكيد على وزن التكريم برنسنه يى محكم قلماق وبو توكيدده لغتدر يقال اكدت الشيء ووكدته الامد فتحتينله غايت معناسنه در مدى كبى
يقال ما امدك اى منتهى عمرك وامد غضب معناسنه ده كلور يقال امد عليه من الباب الرابع مثل ابد عليه اى غضب امد همزه نك مدى وميمك كسريله
سرحدده بر شهرك آديدر الاود فتحتينله اكرى اولمق يقال اود الشيء ياود اودا من الباب الرابع اى اعوجّ التأود فتحتينله وواوك
ضمى وتشديديله اكرى اولمق يقال تأود الشيء اى تعوج ابو زيد ايتدى الاود همزه نك فتحى وواوك سكونيله اياب آولده ثقيل اولمق معناسنه
كلور يقال آدنى الشيء او الحمل يؤودني اودا اى اثقلني المؤود على وزن المقول تعلتجكى كمسنه يقال ما آدك فهو لي آئد يعنى شول نسنه كه
سكا اغر كلمه بكا دخى اغر كلمز وايكى بوكلك معناسنه ده كلور يقال آد يعنى حناه وعطفه واصلها واحد وميل ايتمك معناسنه ده كلور يقال
آد العشى اى مال يعنى اخشام صباح اولمغه يوز طوتدى الوئاياد همزه نك كسريله وما بعده نك سكونيله انفعال وزنى اوزره

اككك

اككك اغنا معناسنه اود همزه نك ضميله يره ده بر بوكك آديدر اود همزه نك فتحيله بربر جنك آديدر الايد همزه نك فتحى ويانك سكونيله شديد اولمق
يقال آد الرجل يئيد ايدا من الباب الثاني اذا اشتد وقوى وايد قوة دخى ديرلر الآد همزه نك فتحى ومديله كذلك قوت معناسنه در الاياد همزه نك
كسريله قوى قيلماق يقال ايده تأييدا وزن افعلته المؤيد ميمك ضمى ويانك فتحى وتشديديله قوى قلنمش كمسنه التأييد على وزن التكريم قوى قيلماق يقال ايده
تأييدا اى قواه المؤيد ميمك ضمى وهمزه نك فتحى ويانك كسرى وتشديديله قوى قلبيجى كمسنه ومويد كذلك يانك كسريله مويدك تصغيرى معناسنه در وكذلك
التأيد تانك فتحى ويانك ضمى وتشديديله قوى اولمق يقال تأيد الشيء اى تقوى الأيد همزه نك فتحى ويانك فتحى وتشديديله قوى اولان كمسنه يقال رجل
ايد اى قوى الاياد همزه نك كسريله شول طپراغه ديرلركه حوضنك يا خود چادرك اطرافنه دوكرلر تاكه قوتيله حوضنك صويني يا خود چادره
يغمور صوينى منع ايده واياد معددن بر قبيله نك آديدر وعسكرك صاغ قولنه وصول قولنه اياد ديرلر المؤيد ميمك ضمى وهمزه نك سكونى ويانك
تخفيف وكسريله مؤمن وزنى اوزره امر عظيم وبلا وداهيه ديرلر فصل الباء البجد بانك وجيمك ضميله بر يرده طورمق واقامت معناسنه يقال
بجد بالمكان بجودا من الباب الاول البجدة بانك فتحى وجيمك سكونيله والبجدة بانك ضمى وجيمك ضميله برايشك باطنى يقال هو عالم
بجدة امرك وبجدة امرك اى بباطنه وبجده علم معناسنه ده كلور يقال عنده بجدة ذلك اى علم ومنه قيل للعالم بالشيء المتقن له هو ابن
بجدتها البجاد بانك كسريله شول كليملره ديرلركه برى خطلرى اولا نتم كم عرب طايفه سنك استعمال ايتدكى كليملر بيننده معروفدر ومنه ذو البجادين
واسمه عبد الله من الصحابة البخنداة فتحتينله والجنبذاة فتحتينله كذلك شول عورته ديرلركه طولوقلى وبالدرلى اوله البخندى والبخندى
كذلك معناسنه در بود اوزره در واكثريده اولنمى يا سوخل وزننه الحاق اولنمشلردر وسوخل فتحتينله ايو اديدكلرى ميوه در البد بانك فتحيله
ايرمق يقال بده بدّا من الباب الاول اى فرقه وبدّ بانك كسريله طولدوده مثل ديرلر يقال بد قتبه بيده وهو ان يحذ حرقتين فيحشوهما
فتجعلهما تحت الاحناء لئلا يدبر الخشب البعير يعنى ايكى بحيتنى پاره نسنك ايچين طولدروب پالانك اغاجلرينك التنه قويه دوه نك ارقه سى اغرتسون
التبديد على وزن التكريم تفريق ايتمك المبدد ميمك ضمى ودالك فتحى وتشديديله ايرلمش نسنه يقال شمل مبدد وشمل شينك فتحى وميمك سكونيله
ديمك اولور التبدد فتحتينله ودالك ضمى وتشديديله طاغلوب ايرلمك معناسنه البدة بانك كسرى ودالك فتحى وتشديديله قوت معناسنه ونصيب
معناسنه ده كلور الابداد هركسه حصه سن ويرمك تقول منه ابد بينهم العطاء اى اعطى كل واحد منهم بدته وفي الحديث ايديهم تؤما يعنى هر برينه
بو دحما ويره ويقال في السخليين ابدهما نحتين يعنى قوزيلرك هر برى بر قيونه ويرايمكچين اكر اكثرينه بر قيونك كفايت ايتمزسه وابدال
اوزننه دخى ديرلر يقال ابد يده الى الارض اذا مدها الاستبداد مستقل اولمق يقال استبد فلان بكذا اى تفرد به البداد بانك فتحيله اوغز
حرب معناسنه يقال لو كان البداد لما اطاقونا اي لو بارزنا رجل لرجل يعنى بربر اوغز جنك ايتسلر طاقت كتورمزلردى بداد بانك فتحى ودالك كسرى
اوزره بنا ايلدى بو دكلورك ياقوم ديكلر يقال في الحرب يا قوم بداد بداد اى ليأخذ كل رجل قرنه وزن قطام كبى كسره اوزره مبنى قلنمشدر
وبداد ذكر ايلدكى كسره اوزره مبنا اولندى زيرا فعل امركه اسمى در وفعل امر جزمه مبنى در بعضلر ايتدى كسر اولمغنك وجهى بودركه مقام امر وتأنيث
آخرنده ساكن اولمغله اجتماع ساكنين لازم كلمكى دفع ايچون مكسور اولنمشدر ومنه يقال تبادّ القوم يتبادون اذا اخذوا اقرانهم ويقال ايضا تعوا بداد
رجل رجل وبداد متبدد معناسنه ده كلور يقال جاءت الخيل بداد اى متبددة وبداد دخى كسر اوزره مبنا اولندى زيرا مصدردن
معدول در كه اول بدددر ويقال تفرق القوم بداد اى متبددا وحصددن معدول اولديغنده وجهى بودر كه بونده عدل
وتأنيث وصفت جمع اولمشدر ايكى سبب منع صرفدن منع اوليجى اوچ سببه جمع اولمق لازم كلور زيرا منصرفدن اوته بنادن جزمه حالته [illegible]
وجوهرينك بو كلامى ظاهر بودركه مذهب مختار دكلدر الابتداد ايكى جانبدن طوتمق يقال السبعان يبتدان الرجل اذا اتياه من جانبيه وكذلك
الرضيعان يبتدان امهما يعنى قوزيلرك ايكى جانبدن انه لرينى امسه لر بويله دينور ولا تقل يبتدها ابناها ويقال
لقى الرجلان زيدا فابتداه بالضرب اي اخذاه من ناحيته البدد فتحتينله والمبادة ميمك ضميله والبداد بانك كسريله معارضه ايلمك ايله
يقال باديته بددا ومبادة وبدادا وبدد طاقت معناسنه ده كلور وبداد باركيرك دوه پالاننك ايكى ادقه يه كلن جانبلريدركه اكا كرم
البدادان تثنيه البديدان بانك فتحيله معناهما وجه معناسنه ده كلور يقال البديدان الخرجان البدايد بانك فتحى ويانك كسريله بديدك
اكرم يورى ديمك اولور الابدة همزه نك فتحى وبانك كسريله جمع ايضا البدة بانك كسرى ودالك تشديديله والبد بانك فتحى ودالك تشديديله كذلك
طاقت معناسنه يقال مالك به بدد وبدة وبدّة اى طاقة الابد كثرة لحمدن اياقلرى ايرى اولان كمسنه دخى [illegible]
دخى ديرلر ابن السكيت ايتدى بد [illegible]

برد

بردت بادي حل من الباب الرابع البدأة بانك فتحى و الكنك حضر يله ايدك مؤنثى يقال المرأة بداء و بقرة بداء اى واسعة الرجلين و عظيم الخلق الباذان
داكك تشديد يله او يكلك ايح يوذرى البعيد بانك فتحى و داكك كسريله يول صحرا مفازه و واسعه معناسنه لابد لا فرق معناسنه يقال لا بد من كذا
اى لا خلو و لا افتراق و بعضلر بد عوض معناسنه در ديدلر البد بانك ضميله صنم معناسنه در فارسيدن تعريبا ولنمشدر البددة بانك كسريله اككى
فخذ بد بد كبى جمع در صنملر معناسنه الاباد و الايبا ديد همزه نك و لاك فحتيله و بانك فحتيله ثانى متفرق اولان قوشلر يقال طير اباديد و طرير اباديد
اى متفرق البرد بانك فتحى و رانك سكونيله صغوق كه اسى ايكك مقابلى در و صغوتمق معناسنه دخى كلور يقال سقيته شربة بردت فؤاده بردا من الباب الاول
و برد نومه دخى اطلاق اولنور قال الله تعالى لا يذوقون فيها بردا و لا شرابا البرودة ضميله صغوقلق كه اسيكلك مقابلى در يقال برد الشئ
برودة من الباب الخامس البرود ضميله صغوتمق يقال بردته بردا من الباب الاول و اكه دمور ايكه ايكه دخى ديرلر يقال بردت الحديد
بالمبرد و كوزه صوغتمق ايچون سومه چكمه دخى ديرلر يقال برد الرجل عينه بالبرود اى كحلها به و ثبوت و وجوب معناسنه دخى كلور يقال
ما برد لك على فلان اى ثبت و وجب و اولكك معناسنه دخى كلور يقال فلان اذا مات التبريد على وزن الكريم كذلك صوغتمق معناسنه
يقال بردته تبريدا و لا يقال ابردته الا فى لغة ردية و منه قولهم لا تبرد عن فلان اى ان ظلمك فلا تشتمه فتنقص من اثمه و جوهرينك بو كلامنه
ابردوا بالظهر حديث شريفيله نقض وارد اولور مكركه جوهرينك كلامى متعدى كلمه سنه بناء در و حديث شريفده لازمدر همزه دخول
ايچوندر ديمله الابتراد همزه نك و تانك كسريله صغوق صو ايله غسل ايتمك يقال ابتردت اى اغتسلت بالماء البارد و يوركى صغوتمق ايچى
صغوق صو ايچمك دخى ديرلر المبرد ميمك و رانك فتحيله باعث برودت و لاكن شنه اصمعى ايشيدى بر اعرابيه سؤال ايديكى سرى نه شئ لو قتنده ايچوپ
حمل ايدنلر در ديدم ايتدى ابرنا مبردة فى الصيف سخنة فى الشتاء يعنى ظرف قشن ايسيجا قلغه يازن صوغتمق لغه وسيله در المبرد
ميمك كسرى و رانك فتحيله اكه كه اكه دمور متعوكسنى اكر البرادة بانك ضميله اكه دن دوشن خردوات البارد ثابت اولان نسنه يقال
لى عليه الف بارد و يقال سموم بارد اى ثابت لا يزول البردان عصران معناسنه كه صباحله اخشام ديرلر الابردان بمعناهما
البرد فتحتيله تخما اولمق و فى الحديث اصل كل داء البردة الابردة همزه نك و رانك كسريله بر معروف علتدر برودتدن و رطوبتدن ناشى اولوب
جماعه فتور ويرر البرد فتحتين طولو كه كوكدن ينر يقال بردت الارض و برد بنوفلان على البناء للمجهول البرد بانك فتحى و رانك كسريله طولو يغدرن
بلوت يقال سحاب برد الابرد همزه نك و بانك فتحيله بمعناه يقال سحاب ابرد اى ذو برد و ابرد ده شول صغوغه ديرلركه لوتى سياهله ايله قاولوب الهجا اولا
البرود بانك فتحى و رانك ضميله صغوق معناسنه و صغوق نسنه معناسنه دخى كلور برده اليمين معلوم اولدن نسنه تقول لبردة يمنى اذا كان معلوما كه
و خالص معناسنه دخى كلور يقال هى لك بردة نفسها اى خالصا البرد بانك ضمى و رانك سكونيله بزلردن بر نوع در البرود ضميله و الابراد همزه نك
فتحيله كذلك جمع و برد اسماء رجالدندر برد الجندب چكركنك اكى قناديدر البردة شول كوچوك سياه كليمدركه دوه تكوشلودر انى عربلر
كيرلر و فى حديث ابن عمر بردة فلوة و فلوة فانك فتحيله شول برديه ديرلركه كوچك او ملاقندن اكى ادجى بريره قاوشيه البردى بانك ضمى و يانك
تشديديله بر جنس خرما در البردى بانك فتحى و يانك تشديديله حصير اوتى ديدكلرى طامره ده بوادلر قودلر البريد بانك فتحى و رانك كسريله
مرتب معناسنه در بريدى ترجمه مختاردر طويله اتى و طويله قاترى ايله تفسير اتمشدر غالبا بو معنانى جوهرينك البريد المرتب ديدكى قولندن
اخذ اتمشدر و لكن ظاهر بودركه مرتبا و لا يتجوز ترتيب و تربيت اولنوت اتمعناسنه در نته كم صاحب مغربه اتمشدر البريد البغل المرتب
فى الرباط تعريب بريده دم ثم سمى به الرسول المحمول عليها ثم سميت المسافة يقال حمل فلان على البريد داو ناكى ميل يره دخى بريد ديرلر
و بريد رسول دخى ديرلر ايلچى معناسنه و بريد فرانق معناسنه ده كلور و فرانق اكا ديرلركه ايلرو وارب و ضوخبرلر ويره فانك فتحيله
فارسيدن تعريب اولمشدر اصلى پروانه در الابراد ايلچى كوندرمك يقال برد الى الامير اذا ارسل اليه البريد و ابراد بريده بر اخل اولمق
دخى ديرلر و صغوق صو ايچمك دخى ديرلر يقال ابردت له ابرادا اى سقيته ماء باردا المبرد ميمك ضمى و بانك سكونيله ده اكمك
شول كمسنه دركه برده داخل اولا يقال جئناك مبردين يعنى حرارت ساكن اولدقده جيئ ده البردان فتحتيله بر موضعك اسميدر البرجد
بانك ضمى و رانك سكونيله بر سن و دنى او ده شول كليمدركه غليظ اوله البعد بانك ضمى و عينك سكونيله اراغ اولمق قريبك ضديدر يقال
بعد يبعد من الباب الخامس البعيد اراغ اولان نسنه يقال ما انت منا ببعيد يستوى فيه الواحد و الجمع الابعاد همزه نك كسريله اراغ
يقال ابعده غيره الباعدة ميمك ضميله اراغ اتمك يقال باعده و اراقلشمق معناسنه دخى كلور مشاركت صادر در التبعيد اراغ
اتمك يقال بعده تبعيدا البعد فتحتيله باعد كبى جمعه رجاه مله خدم كبى و بعد هلاك دخى ديرلر يقال بعد يبعد من الباب الرابع

بعد

وبعد اراغ اولمق معناسنه ده كلور يقال ما انت منا ببعد يستوى فيه الواحد و الجمع و بونده مؤنث ايچون مخصوص لفظ يوقدر الباعد اراغ
اولان كمسنه و هلاك اولان معناسنه ده كلور يقال تنح غير باعد و غير بعد بالفتحتين اى غير صاغر و صاغر ذليله ديرلر و يقال البعدة اتبعد غير بعيد
اى كن قريبا البعدة اراقلق كه مسافه جهتندن كرك قرابت جهتندن يقال بيننا بعدة اى من جهة المسافة او القرابة الابعد زياده
اراغ اولمق و خاين معناسنه ده كلور يقال كب الله الابعد لفيه يعنى خاينى خداى تعالى اغزى ويوزى اوزره دوشورون البعدان بانك
ضمى و عينك سكونيله بعيد كبى جمعدر رغيف ايله رغفان كبى و رغيف راه مرحله و غيرى معجما ايله اتمكدن بر نوع در يقال فلان من قرابة الامير
و من بعدانه الاباعد قرابت جهتندن اراغ اولان كسنه لرافقا ديك ضديدر بعد صكره قبل كلمه سنك مقابلى در بونلر ايكى اسملر در كه
مضاف اولدقلرى حينده ظرف اولورلر و بونلرده اصل اضافتدر چونكه مضاف اليه نك حذفى معلوم اولدقده حذف اولنسه ضم اوزره
مبنى اولورلر و بنا ايلرى ضم اوزره اولدوغنك وجهى بودركه ابتداى امردن مبنى اولدقلرى معلوم اولاديرا اعراب حالنده انلر مرفوع اولور
دكلردر بو فاعل اولورلر و نه خود مبتدا و خبر اولورلر بعيد بانك ضمى و عينك فتحيله بعدك تصغيريدر بعيدات جمعيدر يقال رايته بعيدات
بين اى بعيد فراق و بونك اصلى بودركه بر كسنه بر مقدار زمان يولداشندن مفارقت اتدكدن صكره ملاقات ايدوب بنه مفارقت ايدر
بو اسلوب اوزره نيجه كره مفارقت اتدكدن صكره رايته بعيدات بين ديرلر بس بعد تمكن اولمين ظرف فذما ندر و عربلر اما بعد
فصل خطابدر يعنى بر كلامدن فارغ اولوب كلام اخره با شلامغه وسيله اولسون ديو در البلود ضميله مقيم اولمق يقال بلد بالمكان من الباب
الاول اى اقام به البالد مقيم اولان كسنه البلدة بانك فتحى و لامك سكونيله و البلد فتحتيله شهر و بلد اوته دخى ديرلر البلاد همزه نك فتحيله جمعى
و بلد دوه قوشى يوه سنه ده ديرلر يقال هو اذل من بيضة البلد يعنى شول يرده دن اذلدركه دوه قوشى انى يوه سنده تركك ايتمشدر و بلده
يرارض معناسنه و بلده منازل قمردن بر منزلك اسميدر كه قوس برجنده در اقصرا يامده شمس كا نازل اولور و بلده كوكسه دخى ديرلر
صدر معناسنه يقال فلان واسع البلدة اى واسع الصدر و بلد اكى قاشك ارهسى باكا و لمغه دخى ديرلر يقال رجل ابلد اى ليس بمقرون
الحاجبين البلاد بانك كسريله و البلدان بانك ضمى و لامك سكونيله مزبورلرك جمعلريدر البلادة بانك فتحيله حماقت كه ذكانك ضديدر
يقال بلد فلان من الباب الخامس البليد بانك فتحى و لامك كسريله احمق اولان كسنه التبلد فتحتيله و لامك ضمى و تشديديله حماقت ايتمك
يقال تبلد اى تكلف للبلادة و تبلد حيرتله متردد اولمغه دخى ديرلر يقال تبلد اى تردد متحيرا التبليد على وزن التكريم كندوبى يره اوروب
يقال بلد تبليدا اى ضرب بنفسه الارض الابلاد همزه نك كسريله يره ياپشمق و بر كسنه نك طوارى كند اولمق يقال ابلد الرجل اذا كانت دابته
بليدة و صاحب مصادرك الابلاد خداو ند سستوركند شدن ديدوكى خطا اولور المبالدة اكى كسنه قليچله بربرنا وروب مبالطه كبى كه
مبالطه ميمك ضمى و باء موحده و طاء مهمله ايله كذلك قليچلشمق معناسنه در الابلند همزه نك فتحى و بانك كونيله شول رجلدركه عظيم الخلق اوله
يعنى قومود البلندى فتحتيله و نونك كونى و الف مقصوره ايله اينلو عريض معناسنه المبلندى ميمك ضمى و بانك كونيله و دالك كسريله شول
دوه در كه بر كباولوب دو بى اوله البند بانك فتحى و نونك كونيله بيوك سنجاق علم كبير معناسنه فارسيدن تعريب اولنمشدر البيد اد بانك
فتحى و بانك كونيله خالى صحرا البيد بانك كسريله بيد نك جمعى البيد بانك فتحى و يانك كونيله و البيود ضميله هلاك اولمق يقال باد الشئ يبيد بيدا
و بيودا اى هلك الابادة هلاك اتمك يقال اباد هم الله اى اهلكهم البيدانة بانك فتحى و يانك كونيله دينى مركب بيد بانك فتحى و يانك كونيله دينى مركب
بيد بانك فتحى و يانك كونيله و دالك فتحيله غير معناسنه يقال هو كثير المال بيد انه بخيل فصل التاء التقدة تانك كسرى و قافك كونيله
كزبره ده كه كشنيز ديدكلرى او تدر التالد لامك كسريله شول مالدركه سنوك يانكده حاصل اولوب قديمى اولا و بو مال طارفك نقيضى دركه
طارف طاء مهمله و فايله حادث اولان مالدر التلود تانك كسريله و الاتلاد همزه نك فتحيله كذلك القديم و تانك اصلى بو تلوده واوادر
و فى الحديث هن تلادى يعنى سوره لو شول نسنه لردركه انلرى اخذ اتدم قديمدن التلود ضمتيله تلد يعدن حاصل اولمق يقال تلد المال
يتلد و يتلد تلودا من الباب الاول و الثانى و تلود مقيم اولمغه دخى ديرلر يقال تلد فلان فى بنى فلان اذا اقام فيهم الاتلاد همزه نك كسريله
مال ايدينمك يقال اتلد الرجل اذا اتخذ مالا المتلد ميمك ضمى و لامك فتحيله التليد تانك فتحى و لامك كسريله شول كسنه دركه عجم دلاينده طوغوب اكا
و صغير ايكن چالنه و ولايت اسلامه كتوريلوب انده بيوجش اوله و منه حديث شريح فى رجل اشترى جارية و شرط انها مولدة فوجدها
تليدة فردها المولدة بمنزلة التلاد و هو الذى وجد عنده الاتلاد همزه نك فتحيله عبد القيس قبيله سندن بر نيجه بطننك اسميدر كه عبادلرى اتلاد
و بو تلره تسميه اولنمغا لرينه باعث قديمدن انده ساكن اولدقلريدر ديرلر عيك ضميله و ميمك تخفيفيله بر شهرك اسميدر فصل الثاء

بلد

بيد

تقد

تلد

الثأد ثانك فتحى وهمزه نك سكونيله ياش اولمق نديّ معناسنه وصووق اولمق وكاه اولوركه تحريك اولنور فتحتينله بقير اولنور الثئد ثانك فتحى
وهمزه نك كسريله نمناك اولان يره وشد صفوقلمش كمسنه يه ديرلر يقال رجل ثئد اى مقرود الثأداء ثانك فتحى وهمزه نك سكونى والفك مديله
جاريه معناسنه در واثاء كبى قلب اوزره آما فراء اثاء وسحناء ديردى فتحتينله حرف حلقدن اوتورو ابو عبيده ايتدى فراء نزعمى بو تحريكى كسنه
بوقدر وابن السكيت ايتدى كلام عربده فعلاء بوقدر تحريكله والف ممدوده ايله الا ثأداء وابرداء وبوده كاه اولور تسكين اولنور جوهرى ايدر
ابن السكيتك بو كلامى حسناء نه كوره ده دخى سحناء كلمه واردركه تحريكله كلشدركه انلر قرما وحبقادركه موضعك اسملريدر الثرد ثانك فتحى وراءنك
سكونيله فاتمق معناسنه يقال ثرد الخبز ثردًا اى كسره الثريد ثانك فتحى وراءنك كسريله فاتمش اتمك المثرود بمعناه الثرد ثانك ضمى وراءنك سكونيله
اسمدر ثريد معناسنه الاثراد همزه نك كسرى وثانك كسرى وتشديديله اتمكى ثريد اتمك يقال اثرد الخبز وبو اصلنده اثترد ايدى افتعلت
وزنى اوزره وقتاكه مخرجلرى متقارب اولان حرفلردن ايكى حرف جمع اولوب ادغام واجب اولديغيه وثاء مثلثه مهموسه اولوب تاء مثناة
مجهوره اولمغين ادغامه قابليت اولماديغيه ثانى تاء مثناة قلب اوليوب مثلى اجتماعده ادغام ايتدلر وعربدن بر طايفه تاء مثناة ثاء
مثلثه يه قلب ايدوب ادغام ايتكين اثرد ديدلر بو تقديرجه ظاهر اولديكه حرف خطا اولور التثريد على وزن التكريم طوغرادى بوغزلدقده صوغماذن
كسر ايدوب اوتمقدر ديو مروى در الثرد فتحتينله طوداقلرده اولان يرقدر الثعد ثانك فتحى وعينك سكونيله خرما قوروغنك يومشاغنه بشلينى
الثعدة ثانك فتحى وعينك كذلك سكونيله ثعدك واحدى ونعد تازه اوته دخى ديرلر يقال هذا بقل ثعد اذا كان رخصا غضا پس ثعد
ثعدك تابعى اولور مستقل اولماز آما بعضلر بونده مستقل دخى استعمال ايتمشدر وجعد حاء مهمله نك فتحى وخاء معجمه نك سكونيله ادك اولور
بناتاته ديرلر وعض عينين معجمه نك فتحى وضاد معجمه نك تشديديله تازه معناسنه در الثمد ثانك فتحى وميمك كسريله وميمك سكونيله دخى لغتدر شول آز
اولان صودركه ماده سى يعنى اصلى اولمايه الاثماد همزه نك كسرى وثانك سكونيله والاثماد همزه نك كسرى وثانك كسرى وتشديديله آز صويه كلمك
يقال اثمد الرجل واثمد اى ورد الماء القليل المثمود صودركه اوزرنه چوق كسنه جمع اولوب انى دوكتمكه قريب ايدرلر ومثمود شول كسنه يه ديرلركه انى
سؤال چوق اولماغله اكثر يانينده اولان مالى دوكنه وشول كسنه يه ديرلركه كثرت جماع ايتمكله منيسى قطع اولمش اوله الثمد فتحتينله شول چوقورجغك ابدى ديركه
روضة الثمد ديكله موضعدر الثامد شول اوغلق دركه اوت يمكه شروع ايتمش اوله ثمود ثانك فتحيله عربدن بر قبيله در قديمده انلر صالح نبينك قوم
قوميدر سفر فاء دمايه واو ملكيه جايزدر الاثعد همزه نك كسرى وثانك سكونيله شول طالشدركه اوكله سر چكنور الثوهد ثانك فتحى
وواوك سكونيله والفوهد كذلك شول غلامه ديرلركه سمين وخلقى قوى اولوب بلوغه قريب اوله مراهق معناسنه الثوهدة مؤنثى ثهمد برموضعك اسميدر

فصل الجيم الجحد جيمك فتحى وحانك سكونيله والجحود ضمتينله برنسنه يى بلوركن انكار ايتمك يقال جحده حقه ويجحده جحدًا وجحودًا وجحد قلت خيره دخى
ديرلر ونبات قليل اولوب اوزاماغه دخى ديرلر يقال جحد النبت اذا قل ولم يطل الجحد جيمك ضمى وحانك سكونيله بمعناه الجحد بالتحريك كذلك
يقال نكدًا له وجحدًا الجحد جيمك فتحى وحانك كسريله شول كسنه دركه قليل الخير اولوب يقال جحد الرجل جحدًا من الباب الرابع وجحد قودينق
اولان يلده دخى ديرلر يقال عام جحد اى قليل المطر الاجحاد همزه نك كسريله كذلك قليل الخير اولمق يقال اجحد الرجل اى جحد الجحاد جيمك ضميله بر موضعك
بر موضعك اسميدر الجد جيمك فتحى ودالك تشديديله بابا باباسى وانا باباسى وجد نصيبه ونصيبلو كسنه يه وبخته دخى ديرلر وجد
كسمك معناسنه دخى كلور يقال جد النخل يجده من الباب الاول اى صرمه وضرم قطع معناسنه در وجد ناقه نك ممه سى قنادن قورمق
يقال جد اخلاف الناقة اذا اضربها الصراد الجدود ضمتينله جمع كلور وفعلند جددت يا فلان ديرلر بناء مجهول اوزره حرمت ذا جد معناسنه
الجد نصيبلو كسنه حظيظ معناسنه وكه معناسنه دخى كلور كه برنسنه نك نقيضيدر كلنمش برمعناسنه ده كلور يقال ملحفة جديد بلا هاء
لانها بمعنى مفعول ميمك كسرى وحاء مهمله نك فتحيله چارشب معناسنه در الجدد جيمك ودالك ضميله جديدك جمعى مثل سرير وسرر وجديد
ير يوزنه دخى ديرلر وكيجه ايله كوندوزه دخى جديدان ديرلر يقال لا افعله ما اختلف الجديدان وجديدة السرج اكر تختة لرنك آلتنه اولان
يشلق كه آكا اكوم ديرلر الجدية تانيثيدر بو مولد در عرب جديدة السرج ديرلر وجدية السرج دخى ديرلر يانك تشديديله المجدود محظوظ
معناسنه در نصيبلنمش ديمك اولور وجد غنا معناسنه ده كلور وكتم دعاده لا ينفع ذا الجد منك الجد ديرلر لا ينفع ذا الغنى منك الغنا
يعنى غنى اولانلره غناسى مفيد اولمز بلكه مفيد اولان سنك طاعتكه اشتغال در پس منك عندك معناسنه اولور وجد اولوالعظمة
معناسنه ده كلور قال الله تعالى جد ربنا اى عظمة ربنا وقيل غناه وجد اولولق حاصل قطعه ضيفه ديرلر وفى حديث انس كان الرجل
منا اذا قرأ البقرة وال عمران جد فينا اى عظم فى اعيننا الجدى جيمك فتحى ودالك وياءنك تشديديله نصيبه منسوب اولان كسنه

حظى معناسنه ابن السكيت دخى بو يله روايت ايتمشدر الجد بر آدى برادن صلبه معناسنه وفى المثل من سلك الجدد امن العثار الاجدد همزه نك كسريله
بركيره وارمق يقال اجد القوم اى صاروا الى الجدد واجداد بر بركا اولمق معناسنه ده كلور يقال اجد الطريق اى صار جددا واجداد برنسنه يى
قصد ايتمك يقال اجد فى الامر ويقال اجد بها امرًا اى جدًا التمييز كتقولك قرت به عينا اى قرة عين بها الجادة اولو يول شاهراه معناسنه
الجداد جيمك فتحى ودالك تشديديله جاده نك جمعى الجد جيمك كسريله برنسنه يى كرچكدن ايتمك هزلك مقابلى كه هزل فرا ايله برنسنه يى كرچكدن
ايله ايتمكدر تقول منه جد فى الامر يجد من الباب الاول والثانى اذا فعله لا على طريق الهزل ويقال فلان محسن جدًا ولا يقال جدا بفتح الجيم وجد
عجله معناسنه ده كلور يقال هو على جد امر اى على عجلة امر ويقال فى هذا خطر جد عظيم اى عظيم جدا وعربلر اجد واجدك ديدكلرى اولده
جيمك كسريله ثانيده فتحيله كلمكه دخى بر معنايه در وبو استعمال اولنماز الا مضافا اصمعى ايتدى بونك معناسى اجدمنك ايدى انتصابى نزع
خافض اوزره در ابو عمرو ايتدى بونك معناسى مالك اجدا منك ايدى پس انتصابى مصدريت اوزره در ثعلب ايتدى شول لسنده كه شرده كلور
اجدك در جيمك كسريله وشول لسنده كه وصدك واوله جيم مفتوح در الجاد والمجد ميمك ضمى وجيمك كسريله مجد ايدجى معناسنه جد فى الامر
واجد فى الامر ديرلر لغتين اوزره المجادة ميمك ضميله خصومتده ايدشمك محاقة معناسنه يقال جادة فى الامر اى حاقة الجد جيمك ضميله شول
قيودركه اوتى چوق يرده اولور جده جيمك ضميله برشهردركه دريا كنارنده در وجده مركب اوزرنده شول خطه ديرلركه مركبك كندى
لوننه مخالف اوله وجده يوله دخى ديرلر طريقت معناسنه الجدد جيمك ضمى ودالك فتحيله جده نك جمعى طريقلر معناسنه قال الله تعالى ومن الجبال
جدد بيض وحمر يعنى شول يوللركه كمى اق وكمى قرموزى اولوب واقع اولدوغى جبالك رنكنه مخالف اولور وجده راى معناسنه ده كلور يقال
ركب فلان جده من الامر اذا راى فيه رأيا المجدد ميمك ضمى ودالك فتحى وتشديديله شول كليمه ديرلركه انوك مختلف يوللرى ومتنوع الاجزاء
اوله الجداد جيمك ضميله كرينه اولان بزلره ديرلر فارسيدن تعريب اولنمشدر اصلنده كداد ايدى وهرنسنه دكه برنده بغلنه كركابيب قسمى اولنور
كرك تازه اغاج بوداغى اولسون اكا جداد ديرلر بعضلر ايتدى جداد بو اوقاق اغاجلره دخى ديرلر بعضا شجر معناسنه الجدجد
جيملرك ضمى ودالك سكونيله شول سياه قوده جيزكه كيجه اوترچكره شبيه در الجداجد جيمك ضميله جدجدك جمعى كه كيجه ايله
اوتن بوجكلردر الجدجد جيملرك فتحى ودالك سكونيله دوز محكم اولان يره الجدة جيمك كسريله برنسنه نكى اولمق يقال جد الشىء
يجد جدة من الباب الثانى اذا صار جديدا المجدود ميمك فتحى وجيمك سكونيله كسلمش بر نكه جلاه تزكاهنده كسمش اوله التجدد فتحتينله
ودالك ضمى وتشديديله يكى اولمق يقال تجدد الشىء اى صار جديدا وتجدد ممه نك سودى كسلمك يقال تجدد الضرع اى ذهب لبنه
الاجداد والتجديد والاستجداد يكى قلماق يقال بنى بيتا فلان فاجد بيتا من شعر يعنى فلان كندى كرهنه اولماغن قلديكى وقلدى
ويقال لمن ليس الجديد ابل واجد واحمد الكاسى يعنى صاغلغيله اسكت ويكيلركى وكيد اجداد خرما اغاجى ميوه سنك قطعى
زمانى قريب اولمق يقال اجد النخل اى حان له ان يجد الاجدان فتحتينله كيجه ايله كوندز يقال لا افعله ما اختلف الاجدان اى الليل والنهار
الجداد والجداد جيمك كسريله وفتحيله خرما كسمى مثل الصرام والصرام والقطاف والقطاف وصرام مهملتين ايله اغاج كسمى وقطاف طاء
مهمله ايله اوزم كسمى پس فعال مطرد در شويله كه انده بر فعلك وقتى مراد اولا پس بونلر متعاقب ومتوارد اوله ده
ادان واوان كلمه سنه مشابه اولمشلردر همزه نك مكسور اولمسى ومفتوح اولمسى جايز اولديغيده وبو مقوله يرلرده مصدر فعل وزنى
اوزره كلور فانك فتحيله مثل الجد والصرم والقطف المجددة ميمك ضمى ودالك فتحى وتشديديله جراد ديدكلرى باغله ممه سى كسلى ناقه
يقال هذه ناقة مجددة الاخلاف الجداء جيمك فتحى والف ممدوده ايله ممه سى كوچك اولان عورت صغيرة الثدى معناسنه وجداء
صوسز صحرايه دخى ديرلر يقال هذه فلاة جداء اى لا ماء بها الجدود جيمك فتحى ودالك ضميله شول قيونه دركه آنك سودى آز اوله شدت
چكلسون وجدود بر موضعك اسميدركه انده كلاب اوله بر صو وار در داول صوينك اوزرنده اكى كره اوغراش اولمشدر كه آنكى
اوغراشه يوم جدود ديرلر بو تغليبلرين واقع اولمشدر بكرله مزيد لروبا اول نام كسنه نك اوغلو يدر الجدايه جيمك فتحيله جدودك
جمعيدر چيه جدود ديمز جدود قيونده استعمال اولنور چيه مصور ديرلر جيمك فتحى وصادك ضميله الجدع جيمك فتحى آنكه بويدر شول
قيونه دركه آنك سودى كتمش اوله بر عيب عارض اولدوغيچون الجرد فتحتينله شول عضادركه آنك نباتى اولمايه وجرد بلاد تميمه بر موضعك
اسميدر الجردة جيمك فتحى وراءنك كسريله شول يردركه آنكا اوتى اولمايه الاجرد همزه نك وراءنك فتحيله بمعناها يقال ارض جردة وفضاء اجرد
الاجارد همزه نك فتحى وراءنك كسريله اجردك جمعيدر وشول كسنه دركه آنك جسمنده تويى اولمايه واجارد شول اته ديرلركه تويى قصه اوله

د بویلہ اولق آنک صفات جیدہ سندن در الاجارد همزہ نک ضمی و رانک کسریلہ بر موضعک اسمیدر الجرید جیمک فتحی و رانک کسریلہ شول خرما بداغنہ دکہ
آنک یپراغی ازالہ اولنمشدر یا داکہ یپراغی ازالہ اولنمیہ اکا جرید دینمز سعف دیرلر یعنی خرما دالی دیمکدر فعیل بمعنی مفعولدر الجریدۃ جیمک فتحی
و رانک کسریلہ و بعضہ یقال جردۃ تعنہ ای قشرتہ عنہ یعنی قابوغنی صویدم و شول بلوکدر کہ بر جماعتدن بر خصوص ایچون ایرلشدر و تمام یلدر
جرادی دیرلر سنہ تامہ معناسنہ المجرود میمک فتحی و جیمک سکونیلہ قابوغی صویلمش نسنہ الجرادۃ جیمک ضمیلہ صویلان قابوق پارہ لری الجارود
علی وزن الصابون شوم کسنہ یقال رجل جارود ای مشوم و قتلق یلنہ دخی دیرلر یقال سنۃ جارود ای شدیدۃ المحل و محل میمک فتحی و حانک
سکونیلہ قتلق معناسنہ در جارود العبدی صحابہ دن برکسنہ در اسمی بشر بن عمرو بن عبد القیس در و جارود دیدکلری انک وجهیچوندر کہ
بر زمانہ ده مسیلہ قاچوب طایلرینہ اولان بنی شیبان واردقده دوه سنک برر جرب وارایدی سرایت ایدوب بنی شیبانک جملہ دوه لری
هلاک اولدی الجارودیۃ رانک ضمی و یانک تشدیدیلہ دیدیہ دن بر طایفہ نک اسمیدرکہ انلر ابی جارود زیاد بن زیادہ نسبت اولنور
الاجردان همزہ نک فتحی و جیمک سکونیلہ والجریدان ایکی کون یا خود ایکی دن عبارتدر قال الکسائی یقال مارأیتہ مذ اجردان و مذ جریدان
یعنی بونی ایکی شهرین و عبادتدن جوهریدہ اجردان الفلہ واقعا ولمشدر بو تقدیرجہ مذ اسم اولوب مبتدا و خبر اولور الجردۃ جیمک ضمی و رانک
سکونیلہ اوتسز دوز یر اوزرن مستوی معناسنہ الجرد جیمک ضمی و رانک سکونیلہ والمجرد میمک ضمی و رانک فتحی و تشدیدیلہ والمتجرد میمک ضمی و رانک
فتحی و تشدیدیلہ صویلیق معناسنہ در اوچی دخی یقال فلون حسن الجردۃ و حسن المجرد و حسن المتجرد کما یقال حسن العریۃ حسن المعری و جردہ اوتسز
دوز یره دخی دیرلر اوتسز مستوی معناسنہ الجردۃ جیمک فتحیلہ ایکی بوده کہ خادکی الاجرداء المجردۃ میمک ضمی و رانک کسریلہ نعمان بن منذرک عمورینک
اسمیدر کہ هیره ملکی ایدی التجرید علی وزن التکریم برکسنہ یی کیسیسندن چیقرمق و قلیچی قندن چیقرمق و اغاجک بوداقنی کسوب اصلاح ایتمک
التجرد فتحتینلہ و رانک ضمی و تشدیدیلہ صویلیق توزی معناسنہ و برایشہ سعی ایتمک یقال تجرد للامر ای جد فیہ الانجراد ممتد اولمق یقال انجرد بنا
السیر ای امتد وطال و برازلوب یومشامق دخی دیرلر یقال انجرد الثوب ای انسحق الجردان جیمک ضمی و رانک سکونیلہ آتک و غیری طوارک ذکری
قضیب الرجل معناسنہ مثلا الجراد جیمک و رانک فتحیلہ چکرکہ الجرادۃ فتحتینلہ کذلک واحدی مذکر و مؤنثہ اطلاق اولنور و جراد چکرکہ نک مذکرینہ
مخصوص کولہ درلکہ جراد اسم جنسدر بقرہ بقرہ و تمر تمرہ و حمام حمامہ کبی و بونلرہ بکزدکہ واردر پس بونک منکرک حقی بودر کہ
لفظا فرقدن اولماکہ واحد مذکر جمع ملتبس اولمایہ و جراد ناس معناسنہ دخی کلور یقال ما ادری ای الجراد عادہ ای ای الناس ذهب بہ علی مجهد
و رای حملہ الله اذهب معناسنہ در الجرادتان فتحتینلہ ایکی ساز ندہ ایدی بکر زمان آولد مکہ ده شرقده اولورلردی المجرود میمک فتحی
و جیمک سکونیلہ شول یر در کہ آنک اوتنی چکرکہ ییدیلر یقال جردت الارض علی البناء للمجهول اذا اکل الجراد نباتها و مجرود شول
کسنہ یہ دیورلرکہ چکرکہ ییدن قارنی اغریہ یقال جرد الانسان علی البناء للمجهول ایضا اذا اکل الجراد فاشتکی بطنہ الجرد جیمک فتحی و رانک کسریلہ
کندکہ چکرکہ ییدن قارنی اغریکسنہ الجرد جیمک فتحی و رانک سکونیلہ کوکوه ده او و اجق قبا دیکن چاجاق چکرکہ ییدن یقال الجرد جرد
الکنک اذا شرہ من اکل الجراد و شراشیق بجہ و اینمہ الیہ بو نده یبوجلی چقاق المجرهد میمک ضمی و جیمک سکونی و رانک فتحی و دالک تشدیدیلہ کمہ
سوعتلنمک یقال اجرهد فلان ای اسرع الجسد بعد تبول سنہ تجسد کما تقول من الجسم تجسم و جسد زعفران مثللو نسنہ یہ دخی دیرلر کہ اوکلہ
بویہ بویرلر و جسد قانہ دخی دیرلر و جسد کنانک مصدری دخی کلور جسد بہ الدم یجسد دن کہ قان یاپشماق معناسنہ باب رابعدن الجاسد

جسد

سینک کسریلہ والجسد جیمک فتحی و سینک کذلک کسریلہ یاپشمش قان المجسد میمک ضمی و جیمک سکونی و سینک فتحیلہ قیودی قرمزی معناسنہ کنکلہ شول
بزہ دیورلرکہ بویایلہ طویشلی ولا المجاسد جیمک فتحیلہ جمعی الاجساد همزہ نک کسریلہ بز بویامق یقال اجسد ثوب فلون اجسادا اذا اشبع من الصبغ
الجساد جیمک کسریلہ زعفران المجسد میمک کسری و سینک فتحیلہ بدنہ دکن بز و قرالتدی یا اصلنہ مجسد ایدی زیرا بو جسد دن ماخوذدر یقال
اجسد الملصق بالجسد و قال بعضهم فی قولہ تعالی فاخرج لهم عجلا جسدا لہ خوار ای احمر من ذهب الجلسد بزیادۃ اللام و فتح الجیم والسین بوتنک
اسمیدر الجعود جیمک و عینک ضمیلہ صاچ قوزیجاق اولمق یقال جعد شعرہ جعودۃ الجعد جیمک فتحی و عینک سکونیلہ قوزیجاق اولان صاچ و جعد شول

جعد

کسنہ یہ دیورلرکہ قوزیجاق صاچلو اولہ یقال رجل جعد الجعدۃ جیمک فتحی و عینک سکونیلہ جعدک مؤنثی و کاه اولورکہ جعد کریم ادنی کسنہ یا طلاق اولنور
اما بونک جعد الیدین و جعد الانامل دیہ بخیل مراد اولور و انامل بر مقدا و جلزنہ دیرلر و کاه اولور کہ بیدسز دخی کرا یہ یراد البخیل معناسنہ و جعد
بر نوع اوتدر کہ ده مکنا ونہ بتر و جعد ملایم معناسنہ دخی کلور یقال ثری جعد ملایم طپراق معناسنہ ندکم نعد دیرلر ملایم اولسی خرما معنا
و جعد دوه مکرتوی چوقا ولنہ دخی دیرلر یقال بعیر جعد الوبر ای کثیرہ و وبر فتحتینلہ دوه تویینہ دیرلر التجعید علی وزن التکریم صاچی قوزیجق

اتمک

اتمک یقال جعدہ صاحبہ تجعیدا اباجعدہ جیمک فتحی و عینک سکونیلہ وابا جعدہ کننک جیمک ضمیلہ قدردک کنیتی در ذیب معناسنہ حالاکہ
قوردک جعدہ و جعادہ اسملو قیتری یو قدر و فی المثل هی الخمر تکنی الطلاء کما الذیب یکنی ابا جعدہ یعنی کنیتی حسن و عملی قبیح در و طلا بر نسنہ یہ
حسن دیرسون یا خود ده ولالسون دیو سورلو نسنہ یہ دیرلر الجعدۃ جیمک فتحی و عینک سکونیلہ بر قبیلہ نک باباسنک اسمیدرکہ جعدہ بن کعب بن
ربیعہ بن صعصعہ در کہ نابغہ جعدی انلردندر و کاه اولورکہ ده نکا غزندن کلن کوکی جعودہ لہ صفتلر ایچی بربری اوزدن اقدار
یقال جعد اللغام یعنی کوپکی چوق دوه و لغام لامک ضمی و غین معجمہ ایلہ دوه اغزندن صاچلن کوپکہ دیرلر الجلد جیمک کسری و لامک سکونیلہ دری

جلد

الجلود ضمتینلہ جلدک جمعی دیرلر معناسنہ الجلد جیمک کسری و کذلک لامک سکونیلہ جلدک واحدی در اما بعض شعرده لام مکسور قلنمشدر
شعر ایچون زیرا شاعر اولو نلر قافیہ ده ساکن اولانی ماقبلنک حرکتیلہ متحرک ایدہ کلمشلردر بعضلر ایتدی جلد و جلد سکونلہ و فتحلہ لغتدر
شبہ و شبہ و مثل و مثل لغتلر اولدوغی کبی اما ابن السکیت بو معروف کولدردیدی التجلید علی وزن التکریم دوه نک دریسن چقرمق یقال جلد جزورہ
کما یقال سلخ شاتہ و قلما یقال سلخ جزورہ المجلد میمک ضمی و لامک فتحی و تشدیدیلہ شول اتدرکہ درسی دن المجلیہ یقال فرس مجلد اذا کان
لا یجزع من الضرب الجلد جیمک فتحی و لامک سکونیلہ اورمق بر حیثیتلہ کہ دریہ تأثیر ایدہ یقال جلدہ الحد جلدا ای ضربہ و اصاب جلدہ کما یقال
راسہ و بطنہ اذا ضرب راسہ و بطنہ و جلد برک آدم دخی دیرلر بهادر معناسنہ جلید کبی و کاه اولورکہ جهند دخی دیرلر بلا جمیلہ
مناد جمعیہ دوندرمکلہ ساکن اولماغیچون الجلد میمک کسری و لامک فتحیلہ شول دری پاره سیدرکہ صاغی صاغی عورت انوکلہ صاغی صاغی
یوزنہ اوردی الجلد فتحتینلہ شول دریدرکہ بر بوزاغنکا دریسندن صویوب بر دری بوزاغو بکیدوردلر تاکہ اولوم بوزاغونک اناسی الی قخو
ددی بوزاغیہ دام اولا و جلد شول ایری ناقہ لرہ دیرلرکہ انلرک اولادی و سودی اولمایہ الجلدۃ فتحتینلہ جلدک واحدی برناقہ معناسنہ و جلید
برک یره دخی دیرلر ادخی صلبہ معناسنہ و جلد برک اولماغہ دخی دیرلر صلابت معناسنہ الاجلد همزہ نک فتحی و جیمک سکونیلہ بر لی بر معناسنہ در الاجلاد
همزہ نک فتحی و جیمک سکونیلہ الاجالد فتحتینلہ جمعلردر برک یرلر معناسنہ و اجلاد بدن معناسنہ ده کلور یقال اجلاد الرجل ای جسمہ و بدنہ و اجلاد
جلیدک جمعی دخی کلور بهادرلر معناسنہ التجالید تانک فتحیلہ کذلک بدن معناسنہ الجلادۃ جیمک فتحیلہ برکلک صلابت معناسنہ یقال جلد الرجل
من الباب الخامس الجلید جیمک فتحی و لامک کسریلہ بهادر الجلد جیمک ضمی و لامک سکونیلہ والجلد جیمک ضمی و لامک فتحیلہ الجلد ضمتینلہ والمجلود میمک فتحی
و جیمک سکونیلہ محلوف و معقول کبی مصدر اولمق اوزره بهادرلق معناسنہ و محلوف حالم سهلا یا لہ انہ ایچمک معناسنہ در التجلد تانک فتحی و لامک
ضمی و تشدیدیلہ کوچلہ بهادرلق ایتمک معناسنہ و تجلد او دوشمک معناسنہ ده کلور یقال تجلد القوم بالسیوف اذا ضربوا المجالدۃ میمک ضمی و لامک فتحیلہ
او دوشمک مبالغہ معناسنہ الاجتلاد همزہ نک کسری و جیمک سکونیلہ او دوشمک یقال اجتلد القوم بالسیوف الجلد جیمک فتحی و لامک سکونیلہ بر ناقہ
سودی زیادہ یا غلو اولا و جلد شول قیونہ دیرلرکہ انک سودی و قوزیسی اولمایہ الجلاد جیمک کسریلہ جلدنک جمعی سودی جوق اولان
ناقہ لر معناسنہ و جلاد دیکم دبوک اولان خرما اغاجلرینہ دخی دیرلر الجلودی جیمک فتحی و لامک ضمیلہ شول کسنہ یہ دیرلرکہ جلود دیکلہ معروف
کویہ نسبت اولنہ کہ افریقیہ کوینلرندندر و افریقیہ قایلہ و ... برنجی مخصوص شهرلرک اسمیدر و لا تقل الجلودی بضم الجیم
جیمک فتحی و لامک کسریلہ کیجہ ایلہ یاغن قراغی واول شول رطوبتدرکہ کیجہ ایلہ کوکدن یاغوب یر یوزنہ اندک کبی طوکر تقول جلدت الارض
علی البناء للمجهول یراد ده نہ قراغی یاغدی معناسنہ المجلود میمک فتحی و جیمک سکونیلہ شول یره دیرلرکہ اوزدنہ قراغی یاغمش اولا الجلندی
جیمک ضمی و لامک فتحی و الف مقصورہ ایلہ عمان ملکنک اسمیدر المجلخد میمک ضمی و لامک فتحی و خاء معجمہ نک کسری و دالک تشدیدیلہ شول ادکہ
اوزدنہ یاتوب کسنہ دکہ کندویی کو توروب اوتورا و ذا لوب یاتہ الجلمد جیمک فتحی و لامک سکونی و میمک فتحیلہ زیادہ محکم اولان نسنہ
الجلمود جیمک ضمی و میمک کسریلہ شول ده ده قوی و شدید اولا الجلامد جیمک فتحیلہ جمعی در الجلعد جیمک فتحیلہ بر موضعک اسمیدر الجلعد
جیمک فتحی و عینک سکونی و میمک فتحیلہ قبا و محکم معناسنہ چوق دوه یہ دخی دیرلر ابل کثیرہ معناسنہ الجلمد جیمک و میمک ضمی و لامک
سکونیلہ کذلک قبادر ذات الجلامید جیمک فتحی و میمک کسریلہ بر موضعک اسمیدر الجمد جیمک فتحی و میمک سکونیلہ طوکوب بوز اولان صوکہ

جمد

آدین صوینک مقابلیدر و بو اصلدہ مصدر ایدی بو معنایہ حکم دن نقل اولنمشدر و مصدر معناسنہ ده کلور الجمد فتحتینلہ
جامدک جمعی دخی طوکمش معناسنہ خدم خادمک جمعی اولدوغی کبی یقال اکثر الجمد الجمود ضمتینلہ مصدردر طوکمق معناسنہ یقال جمد الماء
یجمد جمدا و جمودا من الباب الاول اذا قام یعنی چکی بک اولسہ بویلہ دیرلر و کذلک قان و قانہ شیئا و لا تنشف قودیوب برکا ولماغنہ
جمد الدم دیرلر الجمادی الاولی و الجمادی الآخرۃ جیمک فتحی و الف مقصورہ ایلہ ضمالی و دخی اوزدن معروف ایلرکا اسمیدر جمددن ماخوذ در

الجد والجد منتيله اولاده وضم جيمله وسكون ميمله ثاني در عمر ايله عسرکبی شول يره ديرلر که برک اولوب يوکسک اوله الاجماد والجماد همزه نک
فتحی وجيمک سکونيله اولده وجيمک کسريله ثانيده جمدک جمعی در رمحک جمی ادماح و رماح کلدوکی کبی الجماد جيمک فتحيله شول يره دکه اکا يغمور ياغمامش اوله
وشول ناقه درکه انک سودی اولمايه وشول يللر که اندن يغمور ياغمايه يقال ناقة جماد وسنة جماد و بخيل ادنی کمسنه يه بد دعا اتسه لر جماد له ديرلر
يعنی جامد الحال اوله دن ذايل اولسون جماد فعال وزنی اوزره مبنی اولوبی زيرا بو مصدر معدول در اي الجمود له عربلرک بجاد ديدکلری کبی العزم
معناسنه و جماد ديدکلری قولک تعنيسي در حاء مهمله ايله که دعا مقامنده استعمال اولنور حمد معناسنه الجمد جيمک فتحی و ميمک ضميله شول کوزده
استعمال اولنورکه انک باشنه قالمايه يقال يعني جمود الا دمع له الجمد ميمک ضمی و جيمک سکونيله غنا تحصيل ايتمکيچون قماره داخل اولمايوب
کمسنه بوم معناسنه و بوم باء موحده نک و داء مهمله نک فتحيله ذکر اولنان معنايه در واصمعی ايتدی بجمد شول کمسنه درکه جماديه آينده داخل اوله
و جمادي آی اول زمانده صغوق و قتند اولماغين جمادي جمع ايلرايدي الجند جيمک ضمی و نونک سکونيله انصار و اعوان در الجنود جمع جند
الجنيد تانک فتحی و جيمک سکونيله عسکر جمع ايتمک يقال جند الجنود اذا جمع العسکر الجندة ميمک ضمی و جيمک فتحی و نونک تشديديله جمع و عسکر
وفي الحديث الارواح جنود مجندة الاجناد همزه نک فتحی و جيمک سکونيله جمعی عسکر معناسنه يقال الشام خمسة اجناد دمشق بکسر الدال وفتح الميم
و حمص بکسر الحاء المهملة و سکون الميم و الصاد المهملة و قنسرين بکسر القاف و فتح النون مع التشديد و اردن بضم الهمزة والدال و النون
المشددة و فلسطين بکسر الفاء وفتح اللام لکل مدينة منها جند يعني بو ذکر اولنان شهرلرک هر برنده بو عسکر جمع اولنماغين شام
شرلرينک بش بلوکی اولمشدر جند فتحتيله بر شهرک اسمی در يمنده الجهد والجهد جيمک فتحی و ضميله و هانک سکونيله طاقت معناسنه
تعالی نک بو قولنده والذين لا يجدون الا جهدهم و جهدهم ضميله و فتحيله قراءة اولنمشدر فرا ايتدی جهد ضميله طاقت معناسنه در و جهد
فتحيله اجهد جهدک في هذا الامر قولنده ماخوذدر اي ابلغ غايتک ولا تقل اجهد جهدک بالضم و جهد مشقت معناسنه ده کلور يقال جهد
دابته اذا حمل عليها في السير فوق طاقتها و جهد جد ايتمک و جدده مبالغه يقال جهد الرجل في کذا من الباب الرابع اي جد فيه و بالغ و جهد
جمله قايمقی المق تقول جهدت اللبن اذا اخرجت زبده کله و جهد طعامه اشتها اوزره اولمق يقال جهدت الطعام اي اشتهيته و جهد الطعام
على البناء للمجهول اي اشتهي و جهد طعامی چوق يمک تقول جهدت الطعام من الباب الثالث اذا اکثرت من اکله و يقال جهد الرجل على البناء للمجهول
اي حمل على التبليغ مجهوده من المشقة و يقال اصابهم قحوط من المطر فجهدوا و اجهدوا شديد يعني يغمور يغمامغله مشقت عظيمه چکديلر و معيشت
مکدر اولماغه دخی ديرلر يقال جهد عيشهم من الباب الرابع اي اشتد الاجهاد همزه نک کسري و جيمک سکونيله طواريه يرده طاقت کوردوکندن زياده
مشقته براقمق و اجهاد طعام اشتها اولنماق مصدر مجهول اولمق اوزره يقال اجهد الطعام اي اشتهي الجهود ميمک فتحی و جيمک سکونيله قايمقی
المنمش سود و مشقتی زياده ايرنکسنه و مجهود طاقت و وسعت معناسنه ده کلور الجاهد هانک کسريله طعام اشتها اوزره اولان کمسنه الجهيد
جيمک فتحی و هانک کسريله ايشنمش يسنه يقال مرعی جهيد اي جهده المال يعني طوارلک ايشمه الجهاد جيمک فتحيله برک يرلر و صحرا معناسنه المجاهدة
ميمک ضميله و الجهاد جيمک کسريله غزا ايتمک يقال جاهد فلان الاجتهاد همزه نک کسري و جيمک سکونيله والتجاهد تانک فتحی و هانک ضميله بر نسنه يه سعي ايدوب
وسع و مجهودی بذل ايتمک الجيد جيمک فتحی و يانک تشديديله الحسن معناسنه يقال شيء جيد على وزن فعيل الجياد جيمک کسريله والجيادة جيمک
و همزه ايله على غير القياس ايکسی دخی جمع در جيدلر معناو جياد شيرمرد آتلره دخی ديرلر الجود جيمک فتحی و واوک سکونيله ايو يغمور يغماق يقال جاد المطر
جودا و جود جايد کبی جوده جمع کلور ايولکه اوزره ياغمق يغمورلر معناسنه صاحبک جمعی صحب کلدوکی کبی الجايد ايولکه اوزره ياغمق يغمور يقال تعالی
لنا سماء جود و مطرنا مطر جود المجودة ميمک فتحی و جيمک ضميله شول يره درکه اکا ايو يغمور ياغمش ولا يقال اجيدت الارض فهي مجودة الجود جيمک ضميله
جومردلک يقال جاد الرجل بماله يجود جودا و جود جواد کبی جمعی کلور جومردلر معناسنه مثل قذال و قذل و قذال باشک اردی قفا معناجوده
اولان واوک ضمه سی تخفيفا و لندی حرف علت اولدوغندن بنا و جوادک جمع مؤنثی دخی کلور يقال نسوة جود مثل نوار و نور نوار نونک فتحی مراء
مهمله ايله تهمتدن اراغ اولان عورت الجواد جيمک و واوک فتحی و تخفيفيله جومرد اولن کمسنه مؤنثه دخی اطلاق اولنور يقال امرأة جواد
و جواد بعيد معناسنه دخی کلور يقال رماعقبة جواد او عقبتين جوادين و عقبا جيادا و جواد شيرمرد آته دخی ديرلر مذکر و مؤنثه
اطلاق اولنور الاجياد جوادک جمعی شيرمرد آتلر معناسنه و اجياد مکه ده بر طاغک اسمی در و تبع طايفه سنک آتلری اند
طورد و قيچون نه کم سلاطين طورد دغي يره تعيقعان ديرلر قافک ضمی و عين مهمله نک فتحی و قاف ثانينک کسريله و تبع تانک
ضمی و بانک فتحی و تشديديله يمن بکلرينه ديرلر جمعی تبابعه کلور الاجواد والاجاود همزه نک فتحی و جيمک سکونی و واوک فتحيله

جند

جهد

جود

جملو دجومردلر معناسنه الجواد جيمک ضمی و واوک فتحی و الفک مديله کذلک جوادک جمعی الجودة جيمک ضميله آت شيرمرد اولمق حديله کلب سنا
يقال جادة الفرس يجود جودة من الباب الاول اذا اصار رايعا و جوده بر نسنه ايو اولمغه ديرلر يقال جاد الشيء جودة اي صار جيدا و جوده جا
و يرمکه دخی ديرلر يقال جاد بنفسه عند الموت يجود جودا الجودة جيمک فتحيله بر نسنه ايو اولمق يقال جاد الشيء جودة و جوده صوسز اولمغه دخی ديرلر
يقال جيد يجاد جودة اي عطش الجودي جيمک ضمی و يانک تشديديله جزيره طاغلرندن بر طاغک اسمی در که حضرت نوحک صلوات الله على نبينا و عليه
کمیسی اکا تعلق ايدوب قرار طوتمشدر اعمش واستوت على الجودي قراءة ايتدی يانک تخفيفيله و بو جايزدر دفع ثقلتيچون ياسزو الجودي لرجاء خرک
موزد مؤنثده منقلب اولوب سفينه يه جودی عرش اولانچون بعده و زرتة الکلام داخل اولمش اولا الاجادة همزه نک کسريله ايو اوات
صاحبي اولمق يقال اجاد الرجل اذا کان معه فرس جواد و بر نسنه يي ايو ايتمکه دخی ديرلر يقال اجدت الشيء فجاد و کاه اولورکه اجودت دخی ديرلر
نه کم اطال و اطول و اصال و اصول و اطاب و اطيب کبی و الين ديرلر اعلال و عدم اعلال وزنه و اجاد يه ايو آقچه و يرمکه دخی ديرلر يقال
اجدته النقد اي اعطيته جيادا التجويد کذلک ايو ايتمک معناسنه المجاود ميمک کسريله شول شاعره ديرلرکه شعری غالبا ايولک اوزره اولا الاستجادة
بر نسنه يي ايو عد ايتمک يقال استجدت الشيء اي عددته جيدا المجاودة جومردلکده ايدشمک يقال جاودت الرجل من الجودي کما يقال ماجدته من المجد الجيد جيمک
کسريله بيون عنق معناسنه الاجياد همزه نک فتحی و جيمک سکونيله جيدک جمعی در بيونلر معناسنه الجيد فتحتيله بيونی اوزون اولوب کوزل اولماق
الاجيد همزه نک فتحی و جيمک سکونيله بويني کوزل کمسنه يقال رجل اجيد الجيداء جيمک فتحی و يانک سکوني و الفک مديله بويني کوزل عورت الجود جيمک ضميله
جمعی در کوزل بويونلولر معناسنه الجادي دالک کسري و يانک تشديديله زعفران ديدکلری معروف اوتدر فصل الحاء الحتود ميتم اولمق
يقال حتد بالمکان يحتد حتودا من الباب الثاني اذا اقام به و ثبت المحتد ميمک فتحی و تانک کسريله اصل معناسنه يقال فلان من محتد صدق
يعني صحيح اصلدن در کما يقال محتد صدق و محفد ميمک فتحی و حاء مهمله نک سکوني و فانک کسريله کذلک اصل معناسنه در الحتد فتحتيله شول يکادن
صوني کسلميه الحد اکی نسنه نک مابيني مانع اولان نسنه و مانع اولماغه دخی ديرلر و حد بر نسنه نک انجامه سنه ده ديرلر شبيه معناسنه و حد قوة
دخی ديرلر بابی معناسنه و شرابک حدی شدتی و صلابتی در و حدت و غضب عارض اولمغه دخی ديرلر يقال حد يحد حدا من الباب الاول و حد بر نسنه نک
منتهاسي و منتهاسي بلدرمکه دخی ديرلر يقال حد دت الدار احدها من الباب الاول و حد حد شرعی اوره مغه دخی ديرلر و حد حد ديدکلری بر نسنه
تکرار اعدن مانع اولدوغيچون در و حدود ت زينتدن و حنا دن الچکمکه دخی وفات اتدکده نصکره يقال حدت تحد حدا الحديد على وزن
کذلک حديان ايتمک و بچاغي کسکين ايتمک الحديد حانک فتحی و دالک کسريله دمور و م سنور اولون نسنه يقال فلان حديد فلان اذا کان ارضه
الی جانب ارضه الحداد حانک فتحی و دال اولنک تشديديله قپوجي بواب معناسنه و زندانجيه دخی حداد ديرلر محبوسی طشره چيقمقدن منع ايدوکيچون
و حوبد له معالجه ايدوب فيد بند الله وکندن او تودی المحدود ميمک فتحی و حانک سکونيله محرومدن و غيريدن منع اولنان الحدد فتحتيله
مانع اولون نسنه منع کبی فتحتيله يقال مالي عن هذا الامر حدد اي بد و حدد حرام معناسنه ده کلور کما يقال معاذ الله قد حد الله ذلک عنا
الاحداد همزه نک کسري و حانک سکونيله عورت اري وفات اتدکده نصکره زينتدن و حنا دن الچکمک جمع ايتدي بو معناده مستعمل اولان باب
افعالدر ثلاثيدن کلمسي معروف کلدر و بچاغي کسکين ايتمک دخی احداد ديرلر و دقت نظر ايله باقماغه دخی ديرلر يقال احددت النظر الی فلان
المحد ميمک ضمی و حانک کسريله زوجی وفات ايتمکين ترک زينت ايدن عورت المحادة ميمک ضمی و دالک تشديديله مخالفت ايتمک و اوزره واجب اولنی
منع ايتمک التحاد تانک فتحی و دالک تشديديله کذلک مخالفت ايتمک الحديد دمور و دمور منع اولدوغيچون حديد ديدلر و حديد کسکين معناسنه ده
کلور الحديدة دمور پاره سي الحدايد حانک فتحی و همزه نک کسريله حديده نک دمور پاره لري معناسنه الحدة حانک کسري و دالک تشديديله
کسکينلک يقال حد السيف يحد حدة من الباب الاول اي صار حديدا و انسانه عارض اولان غضب حالنه دخی حدة ديرلر تقول حددت
على الرجل احد حدة من الباب الاول کاني دن بوبلده روايت اولنمشدر الحداد حانک کسريله حديدک جمعی کسکينلر معناسنه يقال سيوف حداد
والسنة حداد و حداد کذلک سياه ماتم لباسنه دخی ديرلر الحداد حانک ضمی و دال اولنک تشديديله ابو عمرو روايتی اوزره کسکين معناسنه
يقال سيف حداد مثل مرکباد و کباد مبالغه ايله کرم معناسنه در الاستحداد همزه نک و تانک کسريله بچاغي کسکين ايتمک و استحداد قاسق
قيلن تراش ايتمکه دخی ديرلر الاحتداد همزه نک و تانک کسريله حدة ايتمک يقال احتد فلان من الغضب المحتد ميمک ضمی و تانک فتحی و دالک تشديديله
غضب کلی کمسنه و محتد خالي اولمق معناسنه ده کلور يقال ما احد منه محتدا و ملتداي بدا حدان حانک ضمی و دالک تشديديله عرب
بر قبيله نک اسمی در حدرد حانک فتحی و دالک سکوني و رانک فتحيله جمهور دني اوزره بر کمسنه نک اسمی در و بوندن غيري تعلم ده ني اوزره

حتد

حدد

بركلمه كلدى فقط و اكر قتل وذنى وزده اوليدى مضاعف اولوردى زيرا عين الفعل ولام الفعل جنس واحددن اولوردى حالاكه مضاعف دكلدر **الجرد** حانك فتحى و رانك سكونيله قصد ايتمك يقال حرد يحرد حردا من الباب الثانى اذا قصد و تقول حردت حردك اى قصدت قصدك قال الله تعالى و غدوا على حرد قادرين اى على قصد و قيل على منع من قولهم حاردت الابل حرادا اذا قلت البانها و حرد غضب معناسنه دخى كلور يقال هو حرد من الغضب و حرد **الحراد** حانك كسريله قلت لبن ناقه معناسنه ... اذا اولمنه دخى ديرلر يقال حاردت السنة اذا قل مطرها **الحرود** حانك فتحى و رانك ضميله سودى آز اولان ناقه **الحرود** ضميله بر كسنه قومندن عزلت ايدوب بشقه يرده قونوب انلره مخالطه ايتمك يقال حرد يحرد حرودا من الباب الثانى اذا تنحى عن قومه و نزل منفردا و لم يخالطهم و حرد و حرد كبى حرد دخى دينور ديرلر كه كلور **الحريد** حانك فتحى و رانك كسريله عزلت ايدن كمسنه دخى قيل نسنه كه بركيشى بيننده اعتبارى اوله اكا حريد ديرلر يقال كوكب حريد اى معتزل عن الكواكب و رجل حريد اى فريد و وحيد **الحراد** حريدك جمعيدر ابو ذيور روايتنده يقال رجل حريد من قوم حرداء **المنجرد** ميمك ضمى و نونك سكونى و رانك كسريله منفرد معناسنه در يقال كوكب منجرد اى منفرد **الحرد** فتحتينله غضب معناسنه يقال حرد يحرد حردا من الباب الرابع و سكون را دخى جايزدر اما حرد البعير حردا ديرلر فتحتينله غير جايزدر و حرد دوه نك باغ يرنده اولان سكيرى كوشد و بحالنه قدر دبوكا ه لغا دبخى اولور و كاه خلقى اولور **الاحرد** همزه نك فتحى و حانك سكونيله رانك فتحيله صفت مزيوده اوزده اولان دوه **الحراد** حانك فتحى و رانك سكونيله احردك جمعى **الحادد** رانك كسريله **والحردان** حانك فتحى و رانك سكونيله غضبناك اولان نسنه و منه قيل اسد حارد **الحوادد** حانك فتحى و رانك كسريله حاددك جمعيدر غضب ايدنجى معناسنه يقال ليوث حوادد **التجريد** تانك فتحى و رانك سكونيله بر نسنه نك قوجه كرنجى ايتمك **المجرد** ميمك ضمى و رانك فتحى و تشديديله ككلش كر كبى اولمش نسنه يقال بيت مجرد اى مسنم يعنى دوزاولميان او و يقال حبل مجرد اى مضفور مضادت له حروف لا عوجاجه يعنى فتل ايبى بو شيوب كوشلرى ظهور ايتمه احمى ايتقى مجرد شول اوده كه ايكى كوخ ديرلر كاكل ضمنيله و كوخ بيچ بى سزا ولمن اوده ديولر و احمى ايدى مجرد هر نسنه نك اكرى ديرلر **الحردى** حانك ضمى و رانك سكونى و دالك تشديديله قامشدن بيليه نوبيا و تمغدر ولا يقال الهردى **الحرادى** فتحتينله حردينك جمعى **المحردة** ميمك ضمى و رانك فتحى و تشديديله شول چادر قدر كه اكا حراوى ديدكلرى قامشى اورتلمش اوله **الحرد** حانك كسرى و رانك سكونيله دوه نك ديرى ميوا بل معناسنه **الحرود** ضميله حردك جمعى در دوه نك بورلرى معناسنه مباعر ابل كبى **الحرقد** حانك فتحى و رانك سكونيله بوغزده اولان يورق بر عقدة الحنجور معناسنه **الحرقد** حانك فتحى و رانك سكونيله قره بالجحوطين اسود معناسنه **الحسد** فتحتينله حسد اولان كسنه نك نعمتى زايل اولمسنه اوموق **الحسود** ضميله حسد ايتمك يقال حسد يحسد حسودا من الباب الاول اخفش ايتدى يحسد دنكك فتحى جايزدر باب ثانيدن بو تقدير جه مصدر حسد كلور فتحتين اشتم مرودانوى **الحسادة** حانك فتحيله كذلك مصدر در حسد ايتمك معناسنه يقال حسدتك على الشى و حسدتك الشى بمعنى **التحاسد** تانك فتحى و سينك ضميله حسد ايشمك **الحاسد** حسد ايدنجى **الحسدة** فتحتينله حاسدك جمعى حسد ايدجيلر معناسنه حامل ايله حملة كبى **الحشد** حانك فتحى و شينك سكونيله جماعت معناسنه يقال عندى حشد من الناس اى جماعة بو اصلنده مصدر ايدى يقال حشدوا يحشدون حشدا من الباب الثانى اذا اجتمعوا **الاحتشاد** همزه نك كسرى و حانك سكونيله **والتحشد** تانك و حانك فتحى و شينك ضمى و تشديديله جمع اولمق يقال احتشدوا و تحشدوا اى اجتمعوا كذلك **الحاشد** شينك كسريله بر نسنه يه حاضر اولوب تهيؤ اولان كسنه يقال جاء فلان حافلا حاشدا اى حاضرا متهيئا و حافل حاء مهمله و فايله مغفلدن در **المحتشد** ميمك ضمى و شينك كسريله كنكك بر قلنوب حاضر اولمق معناسنه در يقال جاء فلان محتفلا و محتشدا اى مستعدا متهيئا و تأهب بر قلنماغه ديرلر **المحشود** شول كسنه دركه خلق اكا خدمت ايتمكه حاضر اولدارينه مطيع اولنليني **الحشادة** حانك فتحيله شول يردر كه اكا ينه يغمور چوق ياغنيجه انده سيل اقيه **الحصد** حانك فتحى و صادك سكونيله اكين و اكين دن بچرمك ديرمك يقال حصدت الزرع احصده و احصده حصدا من الباب الاول والثانى و ايب بو كلوب محكم اولمغه دخى ديرلر يقال حصد الحبل من الباب الرابع اى استحكم **المحصود والحصيد والحصيدة والحصد** فتحتينله بچلمش و ديرلمش اكين يقال الزرع محصود و الحصيدة والحصد **الحصايد** اكينك بچلمش ارى حصيدك جمعيدر شول حصايدكه حديث شريفده واقع در اول شولكلماتدركه دللردن خلايق حقنده سويلنوب اكله خلايق قطع و تعرض اوله **المحصد** ميمك كسرى و صادك فتحيله اوراق ديدكلرى اتدركه اكله اكين بيچيله **الاحصاد والاستحصاد** اكين بچمك زمانى قريب اولمق يقال احصد الزرع و استحصد اى حان ان لا يحصد و احصاد ايبى بو كوب محكم ايتمك تقول احصدت الحبل اى فتلته و استحصاد ايبك محكم اولمغه دخى ديرلر يقال استحصد الحبل اى استحكم و خلق جمع اولمغه ديرلر يقال استحصد القوم اى اجتمعوا و تضافروا و تضافر معاونت و ظاهره اولمك معناسنه در **الحصاد والحصاد** حانك فتحى و كسريله اكين بچمك

يقال هذا زمن الحصاد والحصاد **المحصد** ميمك ضمى و صادك فتحيله شول ايبدركه محكم بوكلمش اوله يقال حبل محصد اى محكم مفتول و محصد الراى ديرلر رايى قوى اولان كسنه يه **الحفد** حانك فتحى و فانك سكونيله **والحفدان** فتحتينله سرعت ايتمك تقول حفد البعير والظليم حفدا و حفدانا من الباب الثانى و هو تدارك السير يعنى سرعت ايدوب آدمى تيز تيز اتق و ظليم ظاء معجمه ايله ذكر دوه قوشنه ديرلر **الحفاد** حانك فتحى و فانك تخفيفيله سرعت ايدنجى يقال بعير حفاد و يقال فى الدعاء واليك نسعى و نحفد **الاحفاد** همزه نك كسرى و حانك سكونيله سرعت ايتدرمك يقال احفدته اى حملته على الحفد والاسراع بعضلر احفاد دخى اسراع معناسنه كلور ديمش ديديلر **الحفدة** فتحتينله معين و ظهير اولان كسنه لر اعوان و خدم معناسنه بعضلر حفده ولد ولد معناسنه كلور ديديلر **الحافد** حفده نك مفردى اوغل اوغلى معناسنه **المحفود** ميمك فتحى و حانك سكونيله خدمت اولنمش كسنه مخدوم معناسنه **المحتفد** ميمك ضمى و فانك كسريله تيز كسجى قليج **المحفد** ميمك كسرى و فانك فتحيله چوقچنا قدركه اوكا ايله بر نسنه اولچرلر **المحفد** ميمك فتحى و فانك كسريله بر نسنه نك اصلى و ابن الاعرابى ايتدى محفد دوه او دكجك اصلى اصل السنام معناسنه و محفد ابن الاجب سنه دخى ديرلر **المحافد** ميمك فتحيله جمع در الاجزر معناسنه **الحقد** حانك كسرى و قافك سكونيله **الاحقاد** همزه نك كسرى و حانك سكونيله كينه بر طماق يقال احقد عنبر و احقاد معدن دن برنسنه طلب ايدوب بولمامغه دخى ديرلر جوهرى ايدر بو كلمه يى بو معنايه بر كتابده بولوب نقل ايتدم اما صحتنه مطلع اولمادم **الحقود** حانك فتحى و قافك ضميله كينى دار اولان كسنه **الحقلد** حانك فتحى و قافك سكونيله جعفر وزنى اوزره بخيل و اوبد خلقى طار اولان كسنه ابن الاعرابى روايتى اوزره **الحمد** حانك فتحى و ميمك سكونيله ذمك نقيضى در تقول حمدت الرجل احمده حمدا من الباب الرابع **المحمدة** ميمك فتحيله حمد ايتمك معناسنه مصدر در **المحمد** حانك فتحيله **والمحمود** حمد اولنمش كسنه **التحميد** مبالغه ايله حمد ايتمك و حمد شكردن اعمدر زيرا شكر مقابله نعمته مخصوص در **المحمد** ميمك ضمى و حانك فتحى و ميم ثانيه نك فتحى و تشديديله خصال حميده سى چوق اولان كسنه **المحمدة** ميمك فتحى و حانك سكونى و ميم ثانيه نك كسريله خصلت حميده كه مذمتك مقابلى در **الاحماد** بر نسنه محمود اولمق يقال احمد الرجل اذا صار امره الى الحمد و بر نسنه يى محمود بولمق تقول اتيت موضع كذا فاحمدته اى صادفته محمودا موافقا و ذلك اذا رضيت سكناه او مرعاه و فى المثل العود احمد يعنى رجوع دخى **حماد** حانك فتحى و دالك كسرى اوزره بنا ايله حمد ايتمك معناسنه يقال حماد لفلان اى حمدا له و شكرا و انما بنى على الكسر لانه معدول عن المصدر **التحمد** فتحتينله و ميمك ضمى و تشديديله منت ايتمك يقال يتحمد على اى يمتن و يقال من انفق ماله على نفسه فلا يتحمد به على الناس **المحمدة** حانك ضمى و ميمك فتحيله هر شيئه حمد ايدنجى در شيده اولن حاله دن حمدى زياده ايدنجى **الحمدة** فتحتينله اتشك يالكلماسى اوازى **الاحتماد** زياده سى اولمق احتمد ايتمك مغلوبى در يقال احتمد الحر اى احتدم **حمادى** حانك ضمى و الفك قصريله غايت معناسنه در و منه قولهم حماداك اى غايتك **المجد** ميمك كسرى و حانك سكونيله اذد قبيله سندن بر جماعت **محمود** ميمك فتحى و حانك سكونيله قرآن عظيمده ذكر اولنان فيلك اسمى در **الحيود** ضميله **والحيدة** حانك فتحى و يانك سكونيله **والحيدودة** حانك فتحى و يانك كوند و دالك ضميله بر نسنه دن دونمك يقال حاد عن الشى يحيد حيودا و حيدة و حيدودة و حيدودة نك اصلى حيدودة ايدى فتحتينله يانك تسكينيله و لاندى زيرا كلام عربده فعلول فتحه ايله صعفوق كلمه سندن غيرى و صعفوق يمامه ده بر جماعتك اسميدر و مهذبده بو وزنده غيرى ايله تغيير اتمشدر و حيدة بيانى كبى سنك بو سوزنده اولان بورى بورغنه ديرلر و حيدة حيدة نك جمعى دخى كلور مرتفع برلر معناسنه على ما يجى **حيدى حياد** آوله حانك كسرى و نانيه فتحيله عربلر كه حيدة حياد ديدكلرى برجابه دون دينك اولود نتكم فيحى فياح ديدكلرى و سعتا و زده اول دينكدر **المحايدة** بيمك ضميله **والحياد** حانك كسريله بر نسنه دن اراغ اولماق يقال حايده محايدة و حيادا **الحيدى** حانك و يانك فتحى و الفك قصريله شول اركيدركه كوكه سندن اوركوب اوينيه بعضلر ايتدى هر نسنه دن عدول ايدن مركبه ديرلر و مذكر صفت لرنده فعلى وزنى اوزره بو بندن غيرى كلمش يوقدر **الحيد** حانك فتحى و يانك سكونيله طاغك كوكسنده اولان مرتفع يردر و بو سوزده اولان بوغنه دخى مرتفع اولد و جمعى احيد ديرلر **الحيود** ضميله **والاحياد** همزه نك فتحى و حانك سكونيله حيدك جمعيدر طاغده اولان مرتفع و يورى برلر معناسنه يقال اجبل ذو حيود و ذو احياد اذا كانت له حروف نى اعراضه لا نحنى عاليه شا خصه مرتفعه معناسنه در و حيود حيده نك دخى جمعى كلور بو سوزده اولان بو غون معناسنه **الحيدان** حانك كسرى و يانك سكونيله شول اوفاق طاشه ديرلر كات بودوكى ايا غندن قالقار

فصل الخاء **الخد** خانك فتحيله يوزده اولان خديار دق معناسنده كلور و شق كبى يقال خده يخده من الباب الاول اذا شقه **الخدان** تثنيه سى **المخدة** ميمك كسرى و خانك فتحيله يوز يصدوغى و مخده شول دوره دخى ديرلر كه اكله يرى يرلر **الاخدود** همزه نك ضمى و خانك سكونيله يرده اولان اوزون يارغه ديرلر شق مستطيل معناسنه و ضربت اخدود ديرلر شول اورمغه كه دوبى يا دوب شق ايده **الخدد** خانك ضمى و دالك تشديديله يارق جوى معناسنه

حسد
حشد
حصد
حفد
حقد
حمد
حيد
خدد

خرد — خضد — خضد — خلد — خمد — خود — دد — درد — دعد — دود

الخداد خانك كسريله بوزده اولان داغ المخدود داغلنمش دوه المتخدد ميمك ضمى ودالك كسرى وتشديديله ارقا اولان دوه التخديد
تانك فتحى وخانك سكونيله والتخدد فتحتينله ودالك ويكك ضمى وتشديديله ات بوزلوب چكلمك تقبض معناسنه يقال خدد لحمه وتخدد اذا
تشنج اى تقبض الخريدة خانك فتحى وراءنك كسريله حيا صاحبى اولان عورت ودلنمدك انجيه دباكره اولان قيزه دخى خريده ديرلر الخرايد
فتحتينله الخرد خانك ضمى وراءنك فتحى وتشديديله خريده نك جمعى صاحبة الحيا اولان عورتلر معناسنه الخرود خانك فتحيله شول عورت كه زيادة
خيالو اولا يقال جارية خرود اى خفرة وخفره خاء معجمه نك فتحى وفانك كسرى وراء مهمله ايله اهل حيا اولان كمسنه الخضد خانك فتحى وضادك
سكونيله اغاج دالنى صادين ايكك يقال خضدت العود فانخضد اى ثنيته فانثنى بغير الكسر وخضد زياده يمكه ديرلر اكل شديد معناسنه
دبرتازه نسنه كسمكه دخى ديرلر ويراعرابيه سوكك ايدوب خياري كن چوق يمكه باعث ندر ديدلر ابتدى ييخنه كوركا ودوب كسلى خوش
اولدوغى دبس هرتازه اولان نسنه يى كسمكه خضد ديرلر وخضد اغاجك يكين كسمكه دخى ديرلر تقول خضدت الشجر اذا قطعت شوكه
التخضيد تانك فتحى وخانك سكونيله كذلك كسمك معناسنه الخضيد خانك فتحى وضادك كسريله والمخضود ميمك فتحى وخانك كونيله وضادك ضمله
ديكنى كسلوب پاك اولمش اغاج الخضد فتحتيله هركسلن تازه اغاجه اطلاق ولنور الخضاد خانك فتحيله شول يموشق اغاجدركه ديكنى اوليه
الاخضاد همزه نك كسريله ناقه كندى حامله كوسترمك حالاكه حامله اولميه يقال اخضدت الناقة المخضد شول ناقه دركه ذكر اولنان صفت اوزره اوله
الخضود خانك فتحيله ولدن براغن ناقه دخى ولدنك خلقى ظاهر اولمدين الخضيد خانك فتحى وفانك سكونيله ينيا ولان دوه قوشى الخلد خانك
ضمى ولامك سكونيله بر نسنه نك بقاسى دايم اولمق وخلد كوزسز كوبكه ديكلرى جانوره موش كوره معناسنه الخلود ضمتينله دايم اولمق يقال خلد
يخلد خلودا من الباب الاول الاخلاد همزه نك كسريله والتخليد تانك فتحى وخانك سكونيله دايم قلمق يقال اخلده الله وخلده الله تخليدا واخلاد ميل اتمكه
دخى ديرلر قال الله تعالى ولكنه اخلد الى الارض وبيقيم ولمق معناسنه دخى كلور وملازمت ايتمكه دخى ديرلر يقال اخلد الرجل بصاحبه اذا لزمه الخوالد فتحتيله
شول قيادن اولان صاع ايا قلريدكه اورز ايل اولوب بونلر برنده باقى قالدوغيچون خوالد ديرلر المخلد ميمك ضمى ولامك فتحى وتشديديله
يشلو اولوب قوجين كمسنه الخلد فتحتيله قلب كوكل معناسنه يقال وقع ذلك فى خلدى اى فى قلبى الخالدان بنى اسددن ايكى كمسنه نك اسميدر كه
برى خالد بن نضله وبرى خالد بن قيس در الخمود ضمتيله اوددك يا لكمسا كن اولمقدر يقال خمدت النار تخمد خمودا من الباب الاول اذا سكن
لهبها ولم يطفأ جمرها ويقال خمدت النار اذا طفئ الجمر وخمود حمامك حرارتى ساكن اولمق وكوريعنك عقلى كيدوب وفاتنك الاخماد
همزه نك كسريله اودى ساكن قلمق الخمود خانك فتحى وميمك ضمى وتشديديله سود ودخى اوزره شول يركه انى اته كومرلر ساكن اولسون ديو الخود
خانك فتحى وواوك سكونيله شول جاريه دركه تازه وترا ولا الخود خانك ضميله خود كى جمعى تازه جاريلر معناسنه دماح لدن وردم لدن كى
لامك جمعه ضمى ومؤدده فتحى يجه ولدن ملايم اولان كونده ديرلر فصل الدال الدد دالك فتحى ودال ثانيه نك تشديديله لعب ولهو
وفى الحديث ما انا من دد ولا الدد منى يعنى لعب ولهوسندن دكل وبن لهودن دكلم وبونده اوچ لغت وار دد برى ذكر اولنان وبرى دخى
الددا دالك فتحى والفك قصريله القطا دنجا اوزره وبرى دخى الددن دالا ولى كى وثانيه نك فتحيله جمله لعب ولهو معناسنه درو بعضلر
ددبر موضعك اسميدر ديدلر الدرد فتحتيله اغزده دیش اولمق الادرد همزه نك فتحى ودالك سكونيله اغزده دیشى اوليمن كمسنه الدرداء
دالك فتحى وراءنك سكونى والفك مديله ادردك مؤنثى اغزنده ديشى اوليمن عورت معناسنه وفى الحديث امرت بالسواك حتى خفت لادردن
حديث شريفده خوفدن ظن معناسى اراده اولنمشدر وعرب طايفه سى ظنه يقين حكمى ويرمكين جوابن كتوروب خفت لتسعاهد خير ديرلر
اكا بنا خفت كلمه سندن صكره جواب قسمى كبى لا دردن بيورلمشدر وددا قوم يغننه دخى ديرلر بشتره ديك معناسنه نتكم بعض اشعارده
كلمشدر الدردم دالك كسرى وراءنك سكونى ودالك فتحيله باشلو ناقه درد دردم اصلنده دردا ايدى ميم زياده اولنمشدر نتكم دلقاده
دلقم ودقاده وقمم ديرلر دقم ودنجا اوزره دلقا پيرلكدن ديشى قولنمديرلر نتكم دقعا طپراغه دخى ديرلر تراب معناسنه الدردى دالك
ضميله اولده وكسريله ثمانده واخرنده يانك تشديديله بر نسنه نك بنچوكى برمزى يقال هذا دردى الزيت الدريد دالك ضمى وراءنك
فتحى ويانك سكونيله ادرد كلمه سنك تصغيريدر كه ترخيم اولنمشدر دعد دالك فتحى وعينك سكونيله بر عورتك اسميدر منصرف وغير منصرف
استعمال اولنمشدر دعود ضمتيله ودعد اتفخ دالك وسكون عينك كتب صحيحه ده ولنا اوزره جمى الدودة دالك ضمى وواوك سكونيله قوردكه
دانه ارده واغاجلردن حاصل اولور مثلا الدود جمعى الديدان دالك كسريله كذلك جمعى الدودة دالك ضمى وواوك فتحيله التصغير وقورد جمعى
معناسنه اما قياسى دويده كلمك ايدى الدود فتحتيله قورده دونمك يقال داد الطعام دودا من الباب الرابع الاداوة

ادود — ذود — راد — ربد — رثد — رخد — رد

الاداود همزه نك كسريله والتدود تانك فتحى ودالك سكونيله كذلك قورده دونمك معناسنه يقال اداد الطعام يديد ودود تدويدا اذا وقع
فيه السوس وسوس بعنى عطه نك ضمله وسينك اوزره قورد معناسنه دركه كا الدودان دالك ضميله بر قبيله نك بابسى اسميدر اسد قبيله سندن ابو دواد
دالك ضميله بر شاعرك اسميدر ايا قبيله سندن داود داوك ضمى ومويله اسم عجمى در غير منصرفدر همزه ايله جايزدر كلدى فصل الذال الذود ذالك
فتحى وواوك سكونيله اوچ دوه دن اون دوه يه وار نجه اولان مابينه ديرلر مؤنث دركندى لفظندن واحدى يوقدر الاذواد همزه نك فتحى وذالك
سكونيله جمع در وفى المثل الذود الى الذود ابل والى بونده مع معناسنه در يعنى جى ازدن ازه ابل جمع اولسه چوق اولور الذياد ذالك كسريله منع ايتمك كذلك
ذدته عن كذا وذوت الابل اى سقتها وطردتها يعنى بندن سوقى ايتمك ومنع ايتمك واقع اولدى التذويد تانك فتحى وذالك سكونيله كذلك منع ايتمك الاذادة
همزه نك كسريله منع ايتمكه يا دم ايتمك يقال اذوت الرجل اعنته على ذياده ايله الذايد والاوداد دالك فتحى وواوك تشديديله حقيقتى حمايت ايدوب
قوريجى كمسنه يقال رجل ذايد وذواد اى حامى الحقيقة دفاع وذايد بر ايونك اسميدر حروف نسلندن المذود ميمك كسريله دل لسان معناسنه
ذرود دالك كسرى وراءنك سكونى وواوك فتحيله بر طاغك اسميدر فصل الراء الراد والرود راءنك فتحى وهمزه نك سكونيله آولده وراءنك ضمى وهمزه نك
سكونيله ثانيده تازه وكوزل اولان عورت بوزيد ايشتدى بونلرك ايكيسى دخى وهموزلردر وراد جكه دبته دخى ديرلر ورود دخى بو معنايه كلور جمعى
الاراد كلور وواد الضحى قوشلق ارتفاع بولمقده ديرلر الرادة والرودة كذلك تازه اولان عورت الترؤد تانك فتحى وراءنك ضمى وهمزه نك تشديديله
بركسنه نك انى ناكاه كلكندن كسر لكندن دترمك صاحب صحاح بو معناده ترؤد شادمانى عودن اذ ثقت ديمشدر غلط اشعر كوياكه فتح نونله
نعمتى كسر نونله اولان نعمت ظن اتمشدر الارتياد همزه نك كسريله باب افتعالدن كذلك تمز لكندن دترمك يقال ترأد وارتاد اى اهتز من النعمة اهتزازا
حركت ونعت نوننك فتحيله سر لكرو ناز دكلك الربود ضميله بر يرده مقيم ولمق ابن الاعرابى اتيدى حبس ايتمك معناسنه دكلور يقال ربده من الباب الاول
اى حبسه المربد ميمك كسريله شول يره ديرلر كه دوه يى ودوه دن غيرى ده زيرك وارد ايا الله حبس ايدرلر ومربد البصرة كه بصره ده بر موضعك اسميدر
بو نعدن مأخوذدر واهل مدينه استعمالى اوزره مربد شول موضعه ديرلر كه انده خرما قوريدرلر مسطح وجرين ديدكلرى كبى اهل نجد لغتى اوزره كه
مسطح ميمك كسريله وجرين جيمك فتحى وراءنك كسريله الربيد راءنك فتحى وبانك كسريله شول خرما دركه كوپه ترتيب اولنوب اوزنه بو مقداده صويرلر
الربدة راءنك ضميله شول لوندركه بوز ذنكه يالادر الاربد همزه نك فتحى وراءنك سكونى وبانك فتحيله بوز ذنكلو اولمسنه يقال الظليم ربد يعنى بوز دنكلو
اولان دوه قوشى واربد بن ربيعه لبيدك قرنداشى دركه لبيد شاعرى عبد ندر الاربداد بوز دنكلو اولمق يقال اربد اربدادا الربدة راءنك فتحى
وبانك سكونى والفك مديله اربدك مؤنثى كه ادبو بوزدنكلو اولندر نتكم لكون ربدا اولدى وربداء منكو معناسنده كلور يقال داهية ربداء
اى منكرة وربدا شول كچيه ديرلركه سياه اولوب قرموزى نقطه ايكه اولا بوكچى جنسنك مقبول اوليانى دكلى در داكچه ساير حيواننده اوليه
دكلدر الربد راءنك ضمى وبانك سكونيله جمع بوز دنكلولر معناسنه التربد فتحتيله وبانك ضمى وتشديديله كوك يوزى بلوتلو اولمق يقال تربدت
السماء اى تغيمت وتربد تغير معناسنه دكلور يقال تربد وجه فلان اى تغير من الغضب وتربد بوزاكشمك يقال تربد الرجل اى تعبس الرثد راءنك
ضمى وبانك فتحيله قطيع دمور يوزه اولان جوهركه قتلجك يوزنده اولور يقال سيف ذو ربد اذا كنت ترى فيه شبه غبار او مدب نمل ومدب ميمك فتحى وبانك
تشديديله قرنجه يولى ديمك اولور الرثد راءنك فتحى وثانك سكونيله دير مك ترتيب ايتمك معناسنه يقال رثدت المتاع ادنده رثدا من الباب الاول
اى نضدته ووضعت بعضه على بعض والى جنب بعض الرثيد راءنك فتحى وثانك كسريله المرثود ميمك فتحى وراءنك سكونيله ديرلمش متاع الرثد فتحتيله
خلقك منضا سنه ديرلر كه متاعلرين كوترمكه قادر اولميه يقال تركنا على الماء رثدا لا يطيقون تحملا المرتثد ميمك ضمى وراءنك سكونى
وثانك مثلثه نك كسريله شول كمسنه لردركه متاعلرين كوترمكه قادر اولا لر ولكن تحمل اليه جكطولاري موجود اوليه يقال تركت بنى فلان
مرتثدين ما تحملوا بعد يعنى متاعلرين ترتيب اتمشلردى ولكن تحميل اتمشلردى ابن السكيت دبلى اوزره مرثد ميمك فتحى وراءنك سكونى وثانك فتحيله
بر رجلك اسميدر بو معنادن مأخوذدر ومرثد ارسلان اسملرندندر الرثدة راءنك كسرى وثانك سكونيله خلايقدن بر جماعتدركه بر يرده مقيم
اولوب اخرى يره انتقال اتميه لر الارثاد همزه نك كسرى وراءنك سكونيله مقيم اولمق يقال ارثد القوم اى قاموا وارثاد قيو قازلر قويكت
غوزنه قريب اولمغه ده ديرلر يقال احتفر القوم حتى ارثدوا اى بلغوا الثرى وثرى فتحتيله نمناك طپراغه ديرلر الارخاد دترمك ارعاد معناسنه
يقال ارخد راسه اى ارعد الرخود راءنك كسرى وخانك سكونى ودالك تشديديله انلو اولوب يكاري ملايم اولان كمسنه يقال رجل رخود الشباب
ناعمه يعنى يكتلكده تازه وترا اولان كمسنه الرخودة تازه وترا اولان عورت الرد دالك فتحيله دوندرمك صرف معناسنه يقال ردده
عن وجهه يرده ردا وردا من الباب الاول اى صرفه وقال له شكى فلا مرد له وبرنسنه يى قبول ايتمك وتخطئه ايتمكه دخى ديرلر وكرى دونمك

کوندرمکه وجواب ویرمکه دخی دیرلر یقال رده الی منزله ورد الیه جوابا ای رجع ورد یرمز معناسنده کلور ردی کبی یقال ردی وردی تعالی
لسانه ردا ای حبسته دخی وجهه رده ای قبح مع شیء من الجمال المردودة میمک فتحی ورانک سکونیله ودالک ضمیله طلاق ویرلمش عورت مردوده اکثریا
دخی اطلاق اولنور وهم مصدر معناسنه صاتلی اوزره دخی دنیلور المردود ردّ معناسنه مصدردر حلوف کبی ومعقول کبی حلوف اندیمک ومعقول ادراک
اتمک معناسنه ومردود متحیر معناسنه دخی کلور یقال رجل مردود حایر بایر ای متحیر فی غایة التحیر التردید والترداد تالرک فتحی ورانک سکونیله
ترددّه برقاق التردد فتحتیله ودال اولنک ضمیله تردد ده کی شمک یقال ردده تردیدا وتردادا فتردد الارتداد همزه نک کسری ورانک سکونیله
رجوع اتمک المرتد دیندن رجوع ایدن کمسنه الاسترداد برکسنه نک کیرو ویرسن طلب اتمک یقال استردّ الشیء ای سأله ان یردّه علیه التراد
تالرک فتحی ودالک تشدیدیله بیعی بوزمق یقال هما یترادان البیع من المرد والفتح الوردّ فتحتیله انفع معناسنه یقال هذا الامر اردّ علیه ای انفع الرادّة
فایده معناسنه یقال هذا امر لا رادّة له ای لا فایده ولارجوع الردّة رانک کسریله رده یرده ردا وردة من الباب الاول وردتمرتد اولمغه
دخی دیرلر اسمدر ارتداددن وردّت ده نک سوده طولسنه ده دیرلر طوغرزدنا اول الارتداد همزه نک وتانک کسریله کذلک مرتد اولق المرد میمک
فتحی ورانک کسریله ممه سی بیوک اولن قیون یقال ردّت الشاة ای عرها ضرعها مرد اذا ورمت ومرد یودیده رکیا اولن کمسنه یه ده دیرلر یقال جاء
فلان مردّ الوجه غضبان ورد جماعه حریصی اولان کمسنه شیق معناسنه ومرد شوله کرخ دیرلر که موجی چوق اوله الرشاد رانک فتحیله [illegible]

رشد

خلافی الرشد رانک ضمی وشینک سکونیله طوغری یوله کتمک یقال رشد یرشد رشدا من الباب الاول وغیک یعنی ازغنک مقابلیدر الرشد فتحتیله
کذلک طوغری یوله کتمک یقال رشد یرشد من الباب الرابع الارشاد همزه نک کسریله طوغری یوله سوق اتمک یقال ارشده الله المراشد میمک فتحی
وشینک کسریله طوغری وراحت یوللر مقاصد طرق معناسنه الارشد همزه نک فتحی ورانک سکونیله طوغری یول یقال هذا طریق ارشد الرشدة
رانک کسری وشینک سکونیله حلال زاده اولن کمسنه یقال هو لرشدة کما یقال هو لزنیة زانک کسریله حرام زاده دیمکدر ام راشد فارهنک
کنیتی در همزه نسنه یه تجوس المغله واصل اولدیغیچون بنو رشدان رانک کسریله عرب قبیله لرندن برجماعتدر الرصد رانک فتحی وصادک سکونیله

رصد

والرصد فتحتیله برنسنه یی کوزتمک یقال رصده یرصده رصدا من الباب الاول اصمعی روایتی اوزره انتظار معناسنده کلور یقال رصدته ارصده
کما یقال ترقبته ورصد کوزجی اولن قوم دخی دیرلر حرس دیدکلری کبی فتحتیله بوندن واحد وجمع ومذکر ومؤنث برابر اولور وکاه اولور که جمعنده
الارصاد دیرلر همزه نک فتحیله ورصد ازجق یغمور واوته دیرلر یقال ما رصد من حیا وحیا حانک فتحیله شول یغمور دیدکلری احیا ایدر دوبک
دخی جمعی ارصاد کلور الترصد تالرک ورانک فتحی وصادک ضمی وتشدیدیله منتظر اولوب کوزتمک ترقب معناسنه الرصید رانک فتحی وصادک کسریله شول
برتجی جانوردرکه شکاری قاپمق ایچون کوزدندر الرصود رانک فتحی وصادک ضمیله شولدیده درکه برده صیوا ایچنجه دک نوبت کوزه ده ویلدزی همکره
المرصد میمک وصادک فتحیله کوزده جک یر الارصاد برنسنه یی احضار اتمک وفی الحدیث الا ان ارصده لدین علی المرصاد میمک کسری ورانک سکونیله
یول طریق معناسنه الرصد رانک ضمی وصادک سکونیله صاد دکیسیدیر ایچون یاپدیرغی ادکسیکی دنیه ذاتک ضمی وبانک سکونیله الرصد رانک فتحی
وصادک سکونیله برا وغور دلی یعنی یغمور الرصاد رانک کسریله رصدینک جمعیدر دفعة کلن یغمور معناسنه المرصودة یغمور یغمور یر یقال رصدت

رعد

الارض علی البناء للمجهول الرعد رانک فتحی وعینک سکونیله شول اوازدر که بلوتدن ایشدیلور ومکر کلام اول الاحقند صلف تحت راعدة دیرلر
یعنی سوزی چوق سویله دنبی فایده اوله وصلف صادک مهمله نک فتحی ولامک کسریله شول بلوتدر که یغموری از اوله ورعد سماوزین اولمغه
دخی دیرلر یقال رعدت السماء وبرقت ورعدت المرأة وبرقت اذا تحسنت وتزینت یعنی سماده استعمال اولنه رعد وبرق معناسی
اولور وعورتده استعمال اولنه زیب وزینت مراد اولور رعد وبرق تهدید وتخویف ده دخی استعمال اولنور یقال رعد الرجل وبرق ای هدد واوعد
بنو راعدة عرب قبیله لرندن بر مخصوص جماعتک اسمیدر الارعاد همزه نک کسری ورانک سکونیله رعد ایکلک یقال ارعد القوم اذا اصابهم رعد
وبرق وکوک کوردکک معناسنه ده کلور یقال ارعدت السماء وابرقت وتهدید وتخویف اتمک معناسنه ده کلور یقال ارعد کسماء وابرقت
وبو معنادن اصمعی انکار ایدکه مکیت ادلوشاعرک ابرق وارعد یا یزید فما وعیدک لی بضایره دیدوکی شعرله استدلال ولفدیه لیس الکمیت
بحجة دیدی وارعاد درتمک معناسنه ده کلور ویقال ارعد الرجل علی البناء للمجهول ای اخذته الرعدة وارعدت فرایصه عند الفزع دخی دیرلر
وفرایص فایله وصاد مهمله ایله طوادکا دموزیده یانک اده یرلری در فریصه نک وفزع فتحتیله خوفه دیرلر الارتعاد همزه نک کسری ورانک
سکونیله درتمک اضطراب معناسنه یقال ارعده فارتعد الرعدة رانک کسری وعینک سکونیله اسمدر درتمک معناسنه ومنه قولهم جاء بذات
الرعد والصلیل که بو قولدن مرادلری محاربه ومقاتله در وصلیل صاد مهمله نک فتحی ولامک کسریله تلیج اوازی الرعدید رانک کسری

وعینک

وعینک سکونی ودالک دخی کسریله قورخق کمسنه بددل معناسنه ورعدید شول عورته دیرلر که سمزلکندن اتی یوردکی درتره وبراعرابیه فالوده
یعنی پالوده نه در بلورمسن دیدیلر ایتدی نعم اصغر رعدید الرعددة علی وزن الدحرجة سائل جرابدرکی ابرام اتمک یقال هو رعدد ای یلحف
فی السؤال الرعاد رانک فتحی وعینک تشدیدیله دریا بالقلرندن بر بالقدر اسمیدر که توجی انسان اکا ال لمسه اله دوشر قولی وارنجه اوبالق اوتک
دریکنه الله دوه دکجه درترمدن خالی اولماز ورعاد شول کمسنه یه دیرلر که کثیر الکلام اوله الرواعد رانک فتحیله دواهی معناسنه الرغد رانک فتحی وغینک سکونیله

رغد

والرغد فتحتیله معیشت واسع اولوب خوب اولمق یقال عیش رغد ورغد ای واسعة طیبة یقال رغد عیشهم من الباب الرابع والخامس الارغاد ادجوزلق داخل ولحاق
ارغد القوم اذا اخصبوا وصاروا فی رغد من العیش وارغاد طواری دل قندیلی اولدند ترک اتمک یقال ارغدوا مواشیهم ای ترکوها وسومها الرغیدة رانک فتحی
وغینک کسریله شول سود درکه اوزرینه دوه دون [illegible] اولنمز الارغیداد همزه نک کسری ورانک سکونیله سود بر برنه قارشوب حنوز اوزدنی تمام
اولمامق یقال ارغاد اللبن ارغیدادا ای اختلط بعضه ببعض ولم تتم خثورته بعد المرغاد میمک ضمی ورانک سکونی ودالک تشدیدیله شول کمسنه درکه رنکی
شکا وزده اولوب یعنی اکتی بلمیه کذلک هر قارشق اولان نسنه یه ارغیداد دیرلر الرفد رانک کسری وفانک سکونیله عطا وبخشش الرفد رانک

رفد

فتحی وفانک سکونیله مصدردر بخشلمق معناسنه رفده رفدا من الباب الثانی ویاردم اتمک معناسنه ده کلور یقال رفده ای اعانه ورفد
رانک فتحی وکسریله شول قدحدرکه بیوک اوله الارفاد همزه نک کسری ورانک سکونیله بخشش اتمک ویاردم اتمک المرافدة میمک ضمی وفانک فتحیله معاونت اتمک
الترافد علی وزن التفاعل معاونت اتمک تعاون معناسنه الاسترفاد همزه نک وتانک کسریله یاردم طلب اتمک استعانت معناسنه الارتفاد همزه نک
وتانک کسریله کسب اتمک الترفید علی وزن التکریم اولولق تسوید معناسنه یقال رفّد فلان ای سوّد وعظّم المرفد میمک کسری ورانک سکونیله وفانک
فتحیله شول بیوک قدحدرکه انکله قونقه ضیافت اولنور ورفد معناسنه ومرفد شول نسنه یه دیرلر که صاغرینی ارقاوب عورتلر اتکلری صوبوسن بیوک
کوستره المرافید میمک فتحیله شول قیونلردرکه انلرک سودلری یازده وقیشده کسیلمز الرفود رانک فتحی وفانک ضمیله شول ناقه درکه برصوغمده بر بیوک
قدحی طولدوره الرفاد رانک کسریله شول بزپاره سیدر که اوکله یارم بغلارلر که بند معناسنه دیار دنه یری نسنه بغلمه قلمرینه دخی [illegible]
اولنور ورفاده شول دوه پالاننه دیرلر که پالانی آغاجنک آلتنه قورلر ورفاده شول نسنه یه دیرلر که زمان جاهلیتده قریش طایفه سی سنوی
بر مقدار اقچه جمع ایدوب انکله طعام ومقدار ذمم الوردی تاکه حجاج ایچون حاضر اوله رفاده وسقایه بنی هاشم مخصوص ایدی وسدانه ولوا
بنی عبد الدار مخصوص ایدی وسقایه حجاجه صو ویرمک وسدانه کعبه مشرفه یه خدمت اتمک ولوا کعبه مشرفه نک بیقاغنی تدارک اتمکدر الرافدان
دجله ایله فراتکه معروف نهرلردر الروافد رانک فتحیله خامه قودقلری اغاج خشب معناسنه بنو ارفد همزه نک فتحی ورانک سکونیله وفانک فتحیله
حبشه ده شول طایفه درکه رقص ایدرلر حتی ننکم حدیث شریفده فاددا وبنی ارفدة رفید رانک ضمی وفانک فتحیله عرب بر طایفه در کانلره رفیدات

رقد

دیرلر الرقاد رانک ضمیله اویقو نوم معناسنه واویقو معناسنه مصدردر الرقد رانک فتحی وقافک سکونیله الرقود حسینلا اویوقو نوم معناسنه یقال
رقد یرقد رقدا ورقودا من الباب الاول الرقود حسینلا اویخی داریکسنه لر یقال قوم رقود الرقّد رانک ضمی وقافک فتحی وتشدیدیله ایضا
یقال قوم رقّد ایضا الرقدة رانک فتحی وقافک سکونیله بر مقدار اویومق نومه معناسنه المرقد میمک وقافک فتحی ورانک سکونیله اویو جیر مضجع معناسنه
الارقاد همزه نک کسری ورانک سکونیله اویوتمق یقال ارقد بالمکان اذا اقام به المرقد میمک ضمی وقافک کسریله شول دوادرکه ایچن کمسنه یی اویودر الرقدان
رانک وقافک فتحیله شول چچره مه دکه نشاط وشادیدن اولور هرکیکی اوغلانک سچرمسی کبی الارقداد همزه نک کسری ورانک سکونیله وقافک کسریله
سرعت اتمک یقال ارقد ارقدادا ای اسرع المرقدّی میمک کسری ورانک سکونی وقافک کسری ودالک تشدیدی والفک قصریله مرغوزه زنی اوزده
شول کمسنه درکه مصالحی تدارک عتده اویخی واده مرغوزه عینک مهمله وزای معجمه والفک مقصوره ایله کچی قللرینه بند بیتن اوتوقلری در
الراقود قافک ضمیله شول کوپدر که ایچنه سود دیو اولار ده کبی وارد به همزه نک کسری ودالک کسری وتشدیدیله شول کوپه دیرلر که غایت بیوک اوله
واطلیچی اکثریا زفتله طلا ایدرلر بو معربدر الرواقید فتحتیله وقافک کسریله راقودک جمعیدر الرقد رانک فتحی وقافک سکونیله بر طاغدر که اندن

رکد

دکمه طاشلری کلور الرکود رانک ضمی وکافک ضمیله ساکن اولمق یقال رکد الماء رکودا من الباب الاول ای سکن وکذلک الریح والسفینة والشمس اذا قام
قایم الظهیرة یعنی کونش استواده اوله رکدت الشمس دیرلر رنکم بیل قفت اسمه دکی تحته یوروسه دیولر الراکد هر نسنه که کاسنده طورور
وراکد شول ترازو دیرلر که کفه لری ابرابر طور یقال رکد المیزان ورکد القوم اذا هدؤا وهدا دال مهمله همزه ایله ساکن اولمغه دیرلر الرواکد
ورانک فتحی وکافک کسریله شول ایلدردکه انسان یاخود غیری ساکن اوله الرکود رانک فتحی وکافک ضمیله طولو اولان چناق یقال جفنة

رمد

رکود ای مملوة وجفنه جیمک فتحی وفانک سکونیله چناق کاسه معناسنه الرکاد رانک فتحیله کوکده اتصالی حاصل اولور الرمداء رانک کسری

ومیم سکونیله دلك کرى والفك مدیله کذلك کول معناسنه الاربداء همزه نك فتحى ورانك سکونى ومیمك کسرى والفك مدیله اربعاء وزننده کوکك
کول معناسنده لغتدر الربد رانك کسرى ومیمك سکونى ودالك کسریله هالك معناسنده یقال رماد رمدد ای هالك رماددن مستعار صفتدر اخذ
الاربد همزه نك فتحى ورانك سکونى ومیمك فتحیله شول اسنه دکه کول رنکنده اوله یعنى قرمزى بوز اوله نوسیبویه الرمداء رانك فتحى ومیمك سکونى والفك
مدیله دوه قوشنه دیرلر الرمد رانك فتحى ومیمك کسریله سکنده بعض معناسنه الارماد همزه نك کسرى ورانك سکونیله فقیر اولمق یقال ارمد الرجل
اذا افتقر الترمید ...
کتورمدى تسویه بریان کمك وانضاج تمام بشورمك معناسنه در المرمد میمك ضمى ورانك فتحى ومیم ثانیه نك فتحى و تشدیدیله کول بصیدى ...
[illegible]

[illegible]

رند

رود

[illegible]

[illegible]

زاد

زبد

زرد

زغد

زند

زهد

يقال فلان يتزهد اي يتعبد التزهيد تانك فتحى و زانك سكونيله فراغت قناعت قدر رتبه ترغيب ايتمك معناسنه در المزهد ميمك ضمى و زانك سكونى و هانك كسريله قليل المال
اولان كمسنه وفي الحديث افضل الناس مؤمن مزهد الزهيد زانك فتحى و هانك كسريله از قليل معناسنه يقال رجل زهيد الاكل اي قليل و واد زهيد اي قليل الاخذ
للماء يعني صويي از الغن دره الزهد زانك فتحى و هانك سكونيله مقدار معناسنه يقال خذ زهد ما يكفيك اي قدر ما يكفيك و زهد فرنا اغاجنه اولان حرماني ...
تقدير ايتمك معناسنه تقول زهد نخل زهدا من الباب الثالث اذا حرزه و حرصه ... صاحب صراح بو معنا مده زهد برمدن درخت خرما ديشد ...
حرز ... قطع معناسنه ... الازدهاد همزه نك كسرى و زانك سكونى و دالك كسريله قليل عد ايتمك يقال فلان يزدهد عطاء فلان اي يعده زهيدا
قليلا الزهادة زانك كسرى و هانك تخفيفيله ... الزاد ...

زود

الزوادة زانك فتحى و زانك سكونيله ازقلندر معنا التزود تحتيتله ... المزود ميمك كسرى و زانك سكونيله و واوك فتحيله ...
... الزيد زانك فتحى و يانك سكونيله والزيادة زانك كسريله ارتمق
معناسنه الزوادة زانك فتحى و واوك ... ارتمق معناسنه ... يقال زاد الشيء يزيد زيدا و زيادة
و يقال زاده الله خيرا و زاد فيما عنده و يقال افعل ذلك زيادة و العامة تقول زايدة الازدياد همزه نك كسرى و زانك سكونيله ارتمق معناسنه در يقال ازداد
الشيء ازديادا المزيد ميمك فتحيله زياده معناسنه الاستزادة همزه نك كسريله برنسنه نك ... معناسنه يقال استزاده اي استقصره
التزيد تحتيتله و يانك ضمى و تشديديله ... ترتيد السوق اي غلا و تزيد سير ... و تزيد حديثنده كذب ايتمكده ديرلر الزايدة جكرك
زايده سى و بو شول نسنه جكرده كه جكرك يانينده اولور جكردن منفصل ... الزوايد تحتيتله زايده نك جمعى
الاوايد ... ذو الزوايد ...
زوايدنك بريطرفلري ... الزيد زانك كسريله زياده ... التزيد تانك فتحى و زانك كسريله ...
اولتزيد ...
... المزادة ميمك فتحيله شول مشكدر كه ...
... المزاد و المزايد ميمك فتحيله جمعى در فصل السين الاساد همزه نك
كسرى و سينك سكونيله ...
و ... السؤدة سينك ضمى و همزه نك سكونيله ...

سأد

بقيه سى و قوت ... يقال للمرأة ان فيها السؤدة اي بقية من شباب و قوة السأدة سينك فتحى و همزه نك سكونيله بو معنيه يقال ساده سادا من الباب الثالث
المساد ميمك كسرى و همزه نك فتحيله ...
همزه سز استعمال ... فعال ... السبد ... قليل معناسنه در يقال ماله سبد و لا لبد اي قليل و لا كثير ...

سبد

... التسبيد ...
... وفي الحديث قدم ابن العباس مكة مسبدا رأسه و تسبيد ...
... يقال سبد الشعر بعد الحلق اذا نبت و اسود ...
... السبد سينك ضمى و بانك فتحيله ...
... السبد سينك كسرى و بانك سكونيله ... السبد سينك كسرى و بانك
سكونيله ...
... السبندى سينك كسرى و بانك فتحى و النك ...
السبنتى ...

سجد

... السجود سينك ضمى ...
يقال سجد يسجد سجودا من الباب الاول اذا وضع جبهته على الارض السجد سينك كسرى و جيمك سكونيله ... معناسنه و سودة ... السجدة سينك فتحى و جيمك
الاسجاد همزه نك كسريله ... يقال اسجد الرجل اذا طأطأ رأسه ... السجادة سينك
فتحى و جيمك تشديديله ... دراهم الاسجاد همزه نك كسريله ...
... المسجد و المسجد ميمك و جيمك فتحيله ...

جيمك فتحيله المساجد جمعى و مساجد سجده ... سجود ...
دخل يدخل كبى اسم زمان و اسم مكان و مصدر ...
كسرى واجب ... المسجد و المطلع و المشرق و المسقط و المفرق و المجزر و المسكن و المرفق ...
اسم قلدلر اما بعض عرب مسجد ...
اكرچه ...
...
و مزق ...
كرلو و مصدر فتحيله ...
باب ثانيده ...
المسجدان مكة مشرفه و مدينه منوره ...

سخد

السخد سينك فتحى و خانك سكونيله ... وفي الحديث
فيصبح السخد على وجهه المسخد ميمك ضمى و خانك فتحى و تشديديله ... يقال اصبح فلان مسخدا ...
معناسنه السد سينك فتحيله ... معناسنه در يقال سد يسد من الباب ... التسديد ...

سدد

... المسدد ميمك ضمى و دالك فتحى و تشديديله ...
... السديد سينك فتحى و دالك كسريله ...
... الاسد همزه نك كسريله ... يقال اسد في القول اذا كان يصيب السداد اي القصد ...
... يقال سددت ما شئت ... السداد ...
اشتد ... السد ... السداد سينك كسريله ...
...
فتح و كسر جايزدر ... السد سينك ضميله ...
...
... الاسدة همزه نك فتحى و سينك كسريله ...
... الاسدة ...
طبقه اولور السد سينك ضميله ... الاستاد همزه نك كسرى و سينك سكونى و تانك كسريله ...
... يقال ... الاسداد ... السدة سينك كسرى ...
...
السد سينك ضميله ...
... السدة سينك ضميله ...
... وفي الحديث الشعث الرؤوس الذين لا يفتح لهم السدد ...
... السداد ...
مثل الصداع و العطاس ... احميل السدى سينك ضميله ...
... المسد ...
... ابن عمر ...
بستان ابن عامر ...

سرد

السرد سينك فتحى و رانك سكونيله ...
... يقال فلان يسرد الحديث سردا اذا كان جيد السياق ... يقال سرد الصوم اي تابعه ...
... ثلاثة سرد و واحد فرد ... ذو القعدة و ذو الحجة و محرم ... السريد تانك فتحى

سعد

وسینک سکونیله کذلک دیمک معناسنه المسرد میمک کسری وسینک سکونیله بیز درکه اوکلا بونسنه دلر المسراد میمک کسری وسینک سکونیله کذلک بیز معناسنه
السرود المسرود میمک فتحی وسینک سکونیله آولده ومیمک ضمی وسینک فتحیله دیکلش بخیان المسردة والمسردة دذهه دیرلر بعضلر ایتدی ذذهک برکی
حلقه لری برپرینه کچمکدر وبعضلر ایتدی سرد دلمک معناسنه درع مسرودة دلنمش اولن زره در حلقه لری دلنمک معناسنه المرندی سینک ودالک فتحیله
والکث قصریله شدید معناسنه المرندة شدیدة معناسنه المرندی میمک ضمی ونونک سکونی ودالک کسریله شول کمسنه درکه سکا عالی وغالب اوله الاسرنداء
غالب لمالق وعالی اولمق اسرنداه واعرنداه ایکیسی بردر اخرلیده یا افعنلاء الحاقیچوندر السرهد سینک فتحی ورانک سکونیله وهیک کذا فتحیله دایم معنا المرهد
کذلک سینک فتحی ورانک سکونی وهانک فتحیله طفلک غداسن خوب ایتمک یقال سرهدت الصبی ای احسنت غذاءه وسرهد دوه نک اورکجی یاغنه دخی دیرلر
وسرهک بمزدقی دیرلر یقال سنام سرهد ای سمین السعد سینک فتحی وعینک سکونیله مبارک کلیمی معناسنه السعود والسعودة سینک وعینک ضمیله
خوشنک ضدیدر یقال سعد یومنا یسعد سعودا وسعودة من الباب الثالث الاستسعاد همزه نک وتانک کسری وسینک سکونیله مبارک عد ایتمک یقال
استسعد فلان برؤیة فلان ای عده سعدا السعادة شقاوتک ضدیدر یقال سعد الرجل یسعد من الباب الرابع السعید اهل سعادت اولان کمسنه مثل سلیم
المسعود سعادتلنمش اولان کمسنه یقال سعد فهو مسعود علی البناء للمجهول وقرأ الکسائی واما الذین سعدوا الاسعاد همزه نک کسریله اهل سعادت قلمق
یقال اسعده الله فهو مسعود ولا یقال مسعد کانهم استغنوا عنه بمسعود واسعاد معاونت ایتمکه دخی دیرلر یقال اسعده اذا اعانه المساعدة میمک ضمی وعینک
فتحیله معاونت ایتمک سعدیک سینک ودالک فتحی ویانک سکونیله قولهم لبیک وسعدیک اسعادا لک بعد اسعاد معناسنه در واسعاد اعانت معناسنه اولورکه
خدمت ایتمک اولور زیرا دائما اکا علاوه اعانتده خدمت اولور سعود ضمتینله سعدک جمعیدر وبخومک سعودی اون دردر ... جدی برجنده ودلو برجنده درکه
قمرلره نازل اولورکه ایکی برنه سعد الذابح دیرلر ذال معجمه وباء موحده وحاء مهمله ایله وبرنه سعد بلع دیرلر باء موحده نک ضمی ولامک فتحی وعین مهمله ایله
وبرنه دخی سعد الاخبیه دیرلر همزه نک فتحی وخانک سکونی وبانک کسری ویاء مشدده ایله وبرنه دخی سعد السعود دیرلر سین مهمله وعین مهمله نک ضمی ایله که بونلر
یلدزدرکه منفرددر زیاده بر آقدر واما شول التی عدد یلدزدرکه منازل قمرده دکلدر انلرک برنه سعد ناشره دیرلر نون ایله وشین معجمه ایله وراء مهمله ایله وبرنه
دخی سعد الملک دیرلر ... باء موحده نک کسریله وبرنه دخی سعد الهمام دیرلر حانک ضمیله وبرنه دخی سعد البارع دیرلر باء موحده وراء وعین مهمله ایله وبرنه
دخی سعد مطر دیرلر میمک وطاء مهمله نک فتحی وراء مهمله ایله وهر سعدک واردر بوذکر اولنان سعودک ایکیشر یلدزدرکه مابینلری برارشون مقداریدر
نظر ایدن کمسنه یه بونی ذکر اولنان ایکی یلدزک هر بری اول برنه براوردر واما سعد الاخبیه دورت یلدزدرکه سیاج ایاغی شکلنده دردر دردنجی
اوچ یلدزک التی یانندهدر وعرب قبیله لرنده سعود چوقدرکه انلردن برنه سعد تمیم وسعد هذیل وسعد قیس وسعد بکر دیرلر والمثل بکل واد
بنو سعد وبو مثلک قایلی اضبط بن قریع السعدی در قومندن تحول ایدوب اوز قبیله یه انتقال ایتدکده انلری دخی کوردیکه قومنه دیوع ایتدی
بکل واد بنو سعد دیدی وبوندن مرادی سعد بن زید بن مناة بن تمیم ایدی اما سعد بکر انلر اظار بنی ایدی صلی الله علیه وسلم واظار ظاء معجمه ایله
ظئرک جمعیدر اجرتلر ایدن کمسنه لر دیمک اولورکه اول سعد بن بکر بن هوازن در وبنو سعد عرب بر جماعتدر اسعد سعدک مذکری در
مثالنده اسعد ام سعید دیدکلری بر نسنه مجموعه مکروه ... در محلنده استعمال اولنور مثالده وبو مثلک اصلی بودرکه سعد وسعید ضبة بن ادک اوغللری
ایدی ... کیدن سعد کلدی سعید نابدید اولدی بناء علیه بو کلامه تشام ایدر اولدلر السعیدة سینک فتحی وعینک کسریله ... بردلردن برجنسی
برده نک اسمیدر السعدان والسعدانة سینک فتحی وعینک سکونیله براوتدرکه دوه اوتلدوغی اوتلرک افضلیدر وفی المثل مرعی ولا کالسعدان
وسعدانه نون زایده در زیرا کلام عربده فعلال بو قدر خزعال قهقار دن غیری مکرکه مضاعفدن اوله والخزعال خاء معجمه نک فتحی وزاء
معجمه نک سکونیله کیرو کیدن کمسنه یه دیرلر والقهقار قافک فتحی وهانک سکونیله برک طاشه دیرلر وسعدانک دکنلری واردرکه اکا حسک السعدان
دیرلر وحسک فتحتینله وخاء معجمه وصاد مهمله ایله دیکن معناسنه وکاه اولورکه سعدانه ممه باشی تشبیه اولنوب سعدانة الثندوة دیرلر
اختری نک سعدانه عورتلر ایچکلک اطرافه دیدکلری غلط در اختری بو مقامده دخی سعدانه طرناق دبنک سکیری دیمشدر غلط اخترک
منشأ غلطی بلمک مراد اولورسه صحاحه نظر اولنه وسعدانه نعلین تسمه سینک بردن جانبنه اولان اوجنه دخی دیرلر کذلک شول دوکمه دخی
دیرلرکه ترازو کوزنک التنده اولور الساعدان عینک کسریله انسانک قوللری وقوش قناتلرنده دخی ساعد الطایر دیرلر ساعده اکسه و ...
اطلاق اولنور اصلو دنفر وبر چلکک دخی اسمیدر السواعد سینک فتحی وعینک کسریله صونک جریانی یاخود دریایه اقدوغی یردر وکمکده ایلک اقدوغی
یره دخی دیرلر السعد سینک ضمی وعینک سکونیله طیب قسمندندرکه کوکنه توبالوق دیرلر چیچکنه بخیه مریم دیرلر السعادی سینک ضمی والفک قصریله
کذلک توبالوق دیدکلری کوکدر بنو ساعده خزرجدن برجماعتک اسمیدرکه سقیفه بنی ساعده انلرکدر وسقیفه صفه یه دیرلر بوصفه

سمد

سند

سود

یاپشلودی او مشابسنده انده ساکن اولورلردی السفاد سینک کسریله ادککک دیشی اوزره چیقمسیدر یقال سفد یسفد سفادا من الباب الرابع
دیو نکه تسمنده ودوه قسمنده وصنز قسمنده ویرتجی جانورلرده وقوشلرده استعمال اولنور وسفد فتح عینله دخی لغتدر ابو عبیده روایتی اوزره
الاسفاد همزه نک کسریله چیفتلشمق یقال اسفد غیره التسافد تانک فتحی وفانک ضمیله یرتجی جانورلر بربرینه ادککک ایدوب بری برینک اوزرینه چیقمساق
یقال تسافدت السباع السفود سینک فتحی وفانک ضمی وتشدیدیله کباب شیشی دیدکلری دمورکه اکا شیش دیرلر السلغد سینک کسری ولامک وفانک
فتحی ودالک تشدیدیله احمق معناسنه وقوزی معناسنه دخی کلور خنثی کبی السمود ضمتینله تکبر معناسنه یقال سمد سمودا من الباب الاول وسمود علو
معناسنه ده کلور یقال سمد تسمودا ای علوت کبیره اقدام ایتمکه دخی دیرلر یقال سمدت الابل فی سیرها اذا جدت وسمود لهو ایتمکه دخی دیرلر السامد
میمک کسریله هر نسنه که باشی یوقارو طوتر اکا سامد دیرلر وسامد لهو ایدن کمسنه یه دخی دیرلر ومغنیه اولانلره اسمدینا دیرلر ... چالغه
امر ایتمک محلنده التسمید تانک فتحی وسینک سکونیله یره خشکی واکا بکزر نسنه صاچمق السماد سینک فتحیله خشکی سرجین معناسنه وکل
رماد معناسنه وتسمید باشی تراش ایتمکه دخی دیرلرکه تسمید لغتدر تسبیدده الاسمیداد همزه نک کسری وسینک سکونی ومیمک کسری ودالک تشدیدیله غضبدن
اورتی شیشمک یقال اسماد الرجل بالهمزة اسمیدادا اذا ورم غضبا المسمغد میمک ضمی وسینک سکونی ومیمک فتحی وغین معجمه نک کسری ودالک تشدیدیله
شیشمش اولان نسنه یقال اسمغدت انامله اذا تورمت الاسمئداد همزه نک ومیمک کسریله غضبله طولمق معناسنه یقال اسمأد الرجل ای امتلأ غضبا
السند فتحتینله طاغک مقابله یه کلن یری وسند معتمد علیه معناسنه ده کلور السنود ضمتینله استناد معناسنه تقول سندت الی الشیء اسند سنودا
من الباب الاول اذا اعتمدت علیه الاستناد همزه نک کسری وسینک سکونیله طاینق الاسناد طیامق یقال اسندت غیری واسناد حدیثی قایلنه رفع
ایتمکه دخی دیرلر المسند میمک ضمی وسینک فتحی ونونک فتحی وتشدیدیله طیانمش نسنه یقال الخشب مسندة طیانمش اغاج پاره لری معناسنه نونک
تشدیدی تکثیر ایچوندر التساند تانک فتحی ونونک ضمیله استناد معناسنه تقول تساندت الیه اذا استندت الیه المتساند میمک ضمی وتانک فتحی
ونونک کسریله استناد ایدن کمسنه یقال جاء القوم متساندین ای علی رایات شتی ولم یکونوا تحت رایة امیر واحد یعنی متعدد سنجاقلرله کلوب بر سنجاق التنه
کلمسلر المسند میمک ضمی ونونک فتحیله روزکار دهر معناسنه وادعیاء دعی الدیلی کمسنه یه دخی دیرلر ومسند حمیر طایفه سنک خطنه دخی دیرلرکه بزم خطمزه
مخالفدر السناد سینک کسریله قزموده وقوی اولان ناقه وسناد شعرده قافیه نک بری برینه مخالف کلمسی در نته کم شاعر بو شعرنده ایتمشدر کان
عیونهن عیونه که بوندن صکره واصبح راسه مثل اللجین ... دیشدر اولده عینک کسری وثانیده جیمک فتحیله یقال ساند الشاعر اذا فعل السناد
فی شعره المساند میمک ضمی ونونک فتحیله معاونت ایتمک تقول ساندت الرجل مساندة اذا عاضدته وکانفته سنداد سینک کسری ونونک سکونیله
بر نهرک اسمیدر سندبین سینک کسری ونونک سکونیله بر ولایتک اسمیدر مفردنده سندی دیرلر وجماعتنده سند دیرلر زنج وزنجی کبی السیادة سینک کسریله
والسودد سینک ضمی ودال اولینک فتحیله وسیدودة سینک فتحی ویانک سکونی ودال اولینک ضمیله اولو اولمق یقال ساد قومه یسودهم سیادة وسوددا وسیدودة
السید سینک فتحی ویانک کسری وتشدیدیله اولو اولان کمسنه وسید کچی نک یاشلوسنه دخی دیرلر وفی الحدیث ثنی الضان خیر من السید من المعز و
ثاء مثلثه ایله اوچ یاشر قیونه دیرلر کذا فی المهذب السادة سینک فتحی ودالک تخفیفیله سیدک جمعیدر اولولر معناسنه سادة اصلنده فعلة
وزنی اوزره ایدی فتحتینله زیرا سید اصلنده فیعل وزنی اوزره در سری لفظی کبی که بو ایکیسنه نظیر یوقدر وسری دخی سین وطای مهمله وراء
مهمله ایله اولو معناسنه در وسیدک اصلی فیعل اولدوغنه سائد وزنی اوزره جمع اولندوغی دلالت ایدر مثل افیل وافائل وتبیع وتبائع تانک
فتحی وبانک کسریله اوداجه کیدن کمسنه در وسیدک فعلة وزنی اوزره جمع اولندوغی کویا سایدک جمعی اولمسی اعتباریله در قاده کبی وزاید ایلده ذاده کبی
وقاید قائده ... دیچی وزاید منع ایدیجی معناسنه در واما عربیت ایتدیلر عرب طایفه سی جیدی وسیدی جیاید وسیاید فیاعل وزنی اوزره جمع
همزه ایله علی خلاف القیاس در زیرا فیعلک جمعی فیاعل کلور وسودد کلمه سنده اولان دال زایده در فعلل بناسنه الحاق ایچوندر قافک ضمیله
جندب کبی وبرقع کبی وجندب جیمک ضمی ونونک سکونیله چکرکه معناسنه در وبرقع بانک ضمی ورای مهمله نک سکونیله وقافک فتحیله نقاب معناسنه در
التسوید اولو اولمق یقال سوده قومه وبر کمسنه نک غلامی سیدی طوغسه وغلام مسودی طوغسه دخی دیرلر یقال سید الرجل علی البناء للمجهول اذا ولد له
غلام سیدا وکذلک اذا ولد له غلام اسود اللون وبر نسنه یی سیاه ایتمکه دخی دیرلر یقال سودت الشیء تسویدا وقیدن اسکی پلاسی بوشدوب دوه نک
یاغیری تیمار ایتمکه دخی دیرلر یقال سودت الابل تسویدا الاسود همزه نک فتحی وسینک سکونیله زیاده اولو معناسنه در یقال هو اسود من فلان ای
اجل منه واما قولهم هذا سید قومه الیوم دیرلر اما زمان قریبده سید اولمق معناسی قصد اولنسه هذا سائد قومه دیرلر یعنی زمان قریبده سید اولور
واسود القلب قلبک ایچنده اولان قارا ذرة القلب معناسنه واسود بیوک یلانه دخی دیرلرکه انکرک کنده قرالق فی اوله الاساود

همزه نك فتحى و واوك كسريله اسود كبى عظيم يلان معناسنه و اسود اسم اولدوغيچون بو وزنده در. جمع اولور واكر وصف اولسه فعل وزننده در.
جمع اولوردى يقال اسود سالخ غير مضاف لانه يسلخ جلده كل عام يعنى هر ييل تا ولدوغيچون بويله ديرلر الاسودة ديشى يلان ولا يقال اسودة سالخة
الاسادة والاسواد من الافعال بركسنه نك ولدى سيدى طوغمغه ديرلر يقال اساد الرجل واسود اذا ولد غلاما سيدا وكذا اذا ولد غلاما اسود اللون
الاستياد همزه نك كسرى وسينك سكونيله سيدى قتل اتمك يا اسير اتمك يا خطبه اتمك يعنى اقرباسندن بركسنه يه تزويج ايچون خطاب اتمك يقال استاد
القوم بنى فلان اذا قتلوا سيدهم واسروه وخطبوا اليه يعنى بركسندن تزوج ايچون خطاب ايتسه لر السواد سينك فتحيله قره رنك و سواد شخصه دخى اطلاق اولنور
الاسودة همزه نك فتحى وسينك سكونيله و واوك كسريله سوادك جمعى الاساود همزه نك فتحى و واوك كسريله جمعك جمعى در و سواد ايرمك احمال و اثقالنه ديرلر
و سواد مال كثيره دخى اطلاق اولنور يقال لفلان سواد اى مال كثير ابو عبيده روايتيدر. و سواد بصره و سواد كوفه قريه لرينه اطلاق اولنور و سواد القلب
حبة القلب يعنى يوركك قره سنه در و سواد الناس عوام ناسه دخى ديرلر و عدد كثيره دخى اطلاق اولنور الاسوداد همزه نك و واوك كسريله والاسويداد
همزه نك كسرى و واوك كسرى و مديله قره لنمق يقال اسود الشىء واسواد اسويدادا و شو وزنده اسوادد دخى جايزدر اكثر حركتيله اجتماع ساكنين لازم
كلمسين ديو و بو وزنده اسوادد كلور و اكر ديلرسك ادغام ايدرسن الاسيد همزه نك ضمى وسينك فتحيله و اخرنده يانك تشديديله تصغيرك نسخى در
يا متحركى حذف ايتمكله السويدى سينك ضمى و واوك فتحيله تصغير ترخيم نسبتيدر و بعض لغتده سود الرجل داخى واقع اولمشدر بابيرا بعدن عورت عيشه
ديدكلرى كبى و بعضلر سودت ديمشدر قلت كبى و سوداء القلب قلبك حبه سى اولان قان حبة القلب معناسنه السوداء سينك فتحى و واوك سكونيله و كذلك
مديله سياه معناسنه دريرز سود معناسنه دخى كلور يقال كلمت فلانا فما رد على سوداء ولا بيضاء اى كلمة قبيحة ولا حسنة و سوداء اسكى معناسنه
دخى كلور يقال الوطاة السوداء للدارسة كما يقال الوطاة الحمراء للجديدة و وطاءة واوك فتحى و طانك سكونيله اياق بصمه دخى ايز معناسنه كلور
القلب قلبك ايچنده اولان قان كه حبة القلب ديرلر الاسودان خرما ايله صودن عبارتدر و برجماعت مدينه يه مهمان اولدقلرنده مزبد اينديكم
عندى الا الاسودان انلر ايتديلر ان فى ذلك لمقنعا يعنى خرما صودن غيرى اندن مزبد مرادم اولدقلرنده مرادم جرع ايله ليلدر و حرجه مهله ورا
مهمله نك فتحيله سياه مشلويه ديرلر المساودة ميمك ضمى و واوك فتحيله قرالق در. يا خود اوغوق در. بركسنه يه غالب اولمق يقال ساودنى فلان فسودته
من سواد اللون والسودد جميعا يعنى ايكى معناده دخى استعمال اولنور و مساودة سوز له سويلشمكه دخى ديرلر يقال ساودته مساودة اى ساررته واصله
ادنا سوادك من سواده و شخص سود البطون سينك ضمى و بايله طانك ضميله اوق اولان طوارلردن عبارتدر يقال جاء فلان يعنيه سود البطون
وجاء بها حمر الكلى اى مهازيل و كلى كافك ضمى و لامك فتحيله بوركلر ديمك اولور و بوكرك قرمزيلغى اوقلوقدن كنايتدر السود سينك فتحى و واوك سكونيله
بعض اشعارده واقع اولمشدر فتيى طاغلرده سود بو موضعك دخى اسميدر السواد سينك كسريله سويلشمك يقال ساودته مساودة و سوادا
اى ساررته ابنة الخنة ايتدرسن قومكله لوكسن يعنى زنا ايتدكده سويلديك لفظ ديدى عرب ايتديكه سادو طول السواد يعنى زنايه باعث بونلردر و سواد واوك
كسريله يصدغ ديرلر و سواد شخص معناسنه دخى كلور قريبا اولوب كيزلو سويلشمكه ديرلر منه قولهم لا اكن بيا او لنذى السيد سينك كسرى و يانك سكونيله قورد كبى بريجى
جانوردر. و السيدة مونث وكاه اولوركه سيدا رسلانه دخى اطلاق اولنور السيدان سينك كسريله منزه ديدكلرى اوت كه اكل اولنور انكه معناسنه
السيدا سينك فتحيله او يا نقلتى السهد فتحتينله بعناه يقال سهد الرجل يسهد سهدا من الباب الرابع السهد ضمتينله قليل النوم اولان كيسه التسهيد
على وزن التكريم او يندرمق يقال سهدته انا المسهد ميمك ضمى و هانك فتحى و تشديديله اويانمش كسنه السهدة سينك فتحى و هانك سكونيله اعتماد اولنان
امر ديرلر يقال ما رايت من فلان سهدة اى امرا اعتمد عليه من كلام او خبر فصل الشين الشديد شينك فتحى و دالك كسريله بركسنه محكم معناسنه
يقال شىء شديد او يبين الشدة الشدة قتلق شينك كسريله الشدة شينك فتحيله حمله اتمك يقال شد عليه فى الحرب يشد شدا من الباب الاول اى حمل عليه
الشد شينك فتحيله سكرتمك عدو معناسنه يقال شد اى عدا و شد ارتفاع معناسنه دخى كلور يقال شد النهار اى ارتفع و شد قوى قيلمق معناسنه دخى كلور
يقال شد عضده اى قواه و شد معقود بغلمق معناسنه دخى كلور يقال شدده اى اوثقه يشد و يشده من الباب الاول والثانى و هو من النوادر زيرا ايكى
شول فعل كه فعلت وزنده اوله در مضاعفدن فعل لازم اولورسه مضارعى عينك كسريله اولور عففت واعف كبى و اكر متعدى اولورسه
رددت و مددت كبى مضارعى يفعل كلور مضموم العين الا وج كلمه نادر واقع اولمشدر كه برى شده يشده و برى دخى علمه يعله علال دن كه
علل ايكنجى مرتبه ده صو ايچمكه ديرلر و برى دخى نم ينم در يقال نم الحديث ينمه و ينمه و فرا ايتدى شول فعل كه بو وزنده اوله مخالف كلوب ايتدكلرى
فعللردن اولدوقيل در اصطلاحده و الانجيل برفعل كه لاضم شريك اولمازسه كه اولحجه يجبه در الاشتداد قوى اولمق يقال
اشتد الشىء اى قوى و اشتداد سكرتمك معناسنه دخى كلور يقال اشتد اى عدا المشادة ميمك ضمى و دالك تشديديله قاقشمق المتشدد ميمك ضمى

و دالك كسرى و تشديديله بخيل اولان التشديد بركسنه نى قوى اتمك قال الله تعالى شددنا ملكهم اى قويناه الاشد همزه نك فتحى و شينك ضميله قوت معناسنه
قوله تعالى حتى يبلغ اشده اى قوته و هو ما بين ثمانى عشرة الى ثلاثين واشد لفظى بر موزوندر كه جمع بناسى اوزره كلمشدر انك كبى وانك الفك و نونك
ضميله قورشون معناسنه در اشد له انكك نظيرى يوقدر و بعضلر ايتدى بو نلر جمعلردر لفظلرندن مفردلرى يوقدر اسال و ابابيل و عباديد و مذاكير كبى
و اسال الفك مدويله شبيهت يقال هو على اسال ابيه اى شبه و ابابيل طير معروفدر و عباديد بلوكلر جماعات معناسنه در مذاكير ذكرك جمعى در الته رجل
معناسنه و سيبويه ايتدى اشدك مفردى شده در يعنى جرسندن بوحسن در زيرا بلغ الغلام شدته ديرلر ولكن فعله افعل وزنى اوزره جمع اولماز
و اما انعم نعمك جمعى در عربلرك يوم بؤس و يوم نعم ديدكلرى قوللرندن ماخوذدر و بعضلر ايتدى انعم جمعى در تقول نعم و نعم وانعم و شول كسنه لركه ايتدى
اشدك واحدى شددر كلب و اكلب كبى ياخود شد در ذيب كبى بو نلرك بوسوزى مجرد قياسدر نته كم ابابيلك واحدى ابول در ديدكلرى مجرد قياسدر
بوكلام عربدن اشتمعوع كلمز الشدى شينك ضمى و الفك قصريله فعلى وزنى اوزره شدت معناسنه بوزيد و اتنا وزنى الاشداد همزه نك كسريله
طوار صاحبى اولمق يقال اشد الرجل اذا كانت معه دابة شديدة الشرود ضمتينله قاچمق يقال شرد البعير يشرد شرودا من الباب الاول اذا نفر
و شرود كه فتح شينله جمعى دخى كلور قچنلر معناسنه ذبور له زبر كبى الشراد شينك كسريله بعناه الشارد رانك كسريله و الشرود شينك فتحى و رانك ضميله فتحى دو.
و شرود شول قافيه در شرود كه اطراف ولايته منتشر اولور الشرد فتحتينله جمعى مثل خادم وخدم و غايب و غيب الشرد ضمتينله شرودك جمعى زبر ذبور وزن
التشريد تانك فتحى و شينك سكونيله سورمك طرد معناسنه و منه قوله تعالى فشرد بهم من خلفهم اى فرق و بدد جمعهم التشريد شينك فتحى و رانك كسريله سورلمش
طريد معناسنه الشريد سليم قبيله سندن برجماعتك اسمى در الشكد شينك ضمى و كافك سكونيله عطا الشكد شينك فتحى و كافك سكونيله عطا قلمق معناسنه
مصدر در يقال شكده يشكده شكدا من الباب الاول اى اعطاه الشهادة شينك فتحيله خبر قطعى معناسنه يقال شهد الرجل على كذا من باب الرابع و كاه اولور كه
شهد الرجل دخى ديرلر هانك سكونيله تخفيفا اولوزلى خفيفى بويله روايت اولنمشدر و عربلرك اشهد بكذا ديدكلرى احلف معناسنه در و شهادت
شاهد لق اتمكه دخى ديرلر يقال شهد له بكذا شهادة اى ادى ما عنده من الشهادة و شهادت فى سبيل الله شهيد اولمغه دخى ديرلر الشاهد هانك
كسريله شهادت ايدجى و شاهد شول قورى صويه دخى ديرلر كه سوك كبى اوغلان ايله كلور طوغدوغى حينده و شاهد ديله دخى ديرلر لسان معناسنه
و شاهد ملكه دخى اطلاق اولنور پادشاه معناسنه و صاحب صحاح شاهد ملكه در ديشدر فرشته معناسنه مشهور در كوياكه كلام عربيده ملك عباتي
فتح لاميله خلق ايتمشدر و پادشاه معناسنه اولدوغنه جوهرينك ايراد ايتديكى قول اعشى شاهد يتر تحيى كاو اكن نعمة على شاهدى يا شاهد الله
فاشهدى كه شاهد اولدن مراد لساندر او ادمنا و شاهد ثانيدن مراد پادشاهدر خليفة الله معناسنه و شاهد بو معنايه اولدوغنه مذهب
الاسماده دخى تصريح ايتمشدر الشهد شينك فتحى و هانك سكونيله شاهدك جمعى صاحب و صحب كبى و سافر و سفر كبى بعضلر بونى انكار ايدرلر المشاهدة
ميمك ضمى و هانك فتحيله بركسنه يى اشكارا كورمك معاينه معناسنه الشهود ضمتينله حاضر اولمق يقال شهده شهودا اى حضره و شهود جمع معناسنه دخى كلور
الشهد فتح شين و سكون ها ايله شاهدك جمعى در صاحب و صحب كبى و شهدك جمعى الاشهاد كلور همزه نك فتحيله و شهود الناقة ناقه نك طوغرد قجه يا اولادن
ولادت اثريدر قاندن و اوغلان اوندن و غيريدن الشهد شينك ضمى و هانك فتحى و تشديديله شاهدك جمعى در ركع و راكع كبى الشهيد شينك
فتحى و هانك كسريله شهادت ايدجى و شهيد فى سبيل الله قتل اولنان كسنه يه دخى ديرلر الشهداء شينك ضمى و هانك فتحى و الفك مديله شهيدك جمعى
الاشهاد همزه نك كسريله شاهد طوتمق يقال اشهد تعلى كذا فشهد عليه اى صار شاهدا عليه و حاضر قلمق معناسنه دخى كلور يقال اشهدنى ملاكه
اى احضرنى و ملاكه ميمك كسريله مهم اولان نسنه و اشهاد مذى ظاهر اولمغه دخى ديرلر يقال اشهد الرجل اذا امذى و مذى ميمك فتحى و ذالك سكونيله
شول صويه ديرلر كه ملاعبه حالنده ياخود تذكره حالنده ظاهر اولور المشهد ميمك ضمى و شينك سكونى و هانك كسريله شول عورته ديرلر كه اريبانده
كلوب حاضر استعمال اولنور و مغيبه شول عورته ديرلر كه ارى غايب اولا و بونك استعمالى هايله در الاستشهاد طلب شهادت اتمك يقال
استشهدت فلانا اى سألته ان يشهد المشهد ميمك و هانك فتحيله خلقك حاضر اولديغى يرى محضر الناس معناسنه و استشهاد فى سبيل الله شهيد
اولمغه دخى ديرلر يقال استشهد فلان على البناء للمفعول اى صار شهيدا التشهد تانك و شينك فتحى و هانك ضمى و تشديديله نمازده تحيات
اوقومق الشهد شينك فتحى و هانك سكونيله و الشهد شينك ضمى و هانك سكونيله مومليك بال الشهدة مومليك بال پاره سى الشهاد شينك كسريله
شهدك جمعى الشيد شينك كسريله هر نسنه در كه انكله ديوار صواولور كرج كبى اولسون كرك سائر اوفى اولسون الشيد شينك فتحيله مصدر در
صواتمق معناسنه يقال شاده يشيده شيدا اذا جصصه المشيد ميمك فتحى و شينك كسريله صوانمش نسنه المشيد ميمك ضمى و شينك
فتحى و يانك فتحى و تشديديله اوزون اولان نسنه مطول معناسنه دركه اوانكى مشيد ميمك فتحى و شينك كسريله واحد بجون در و مزقوله كه

وقصر مشيد ومشيد ميمك ضمى و يانك فتحى و تشديديله جمع ايچون بود ومنه قوله تعالى في بروج مشيدة الاشاده همزه نك كسريله برنسنه يي وادنى رفع ايتمكله
يعني صوت اعلا ايله چاغرمقدر يقال اشاد بذكره اي رفع من قدره وابو عمرو عبيد دن روايت اولوب ايتدى اشاده تعريف معناسنده كلور يقال اشدت
بالشيء اي عرفته **فصل الصاد** **الصخد** صادك فتحى و خانك سكونيله كون يقمق يقال صخدته الشمس تصخد صخدا اصابته واحرقته وكوكى ادنسنه دخى ديرلر
يقال صخد الصراد اي صاح وكركس ديدكلرى بر قرمزى بر قوشدر بلبلدن بيوجك وصخد اسى اولنه دخى ديرلر يقال صخد الرجل يصخد صخدا اذا اشتد حره
الصخدان صادك و خانك و دالك فتحيله و**الصيخود** صادك فتحى و يانك سكونى و خانك ضميله اسى اولان كونه يقال يوم صخدان وصيخود اي شديد الحر وبركت قيايه
دخى صيخود ديرلر يقال صخرة صيخود اي شديدة **الاصخاد** همزه نك كسرى و صادك سكونيله برنسنه قزماق يقال اصخد الحرباء اذا اصطلى بحر الشمس يعني
كرتنكله كونشك اسى سندن قزنسه وحرباء حانك كسرى و رانك سكونيله شول كرتنكله ديرلر كه كونش هر نه جانبده دونسه ولنحو اول جانبه دونر
الصدود ضمتيله اعراض معناسنه يقال صد عنه يصد صدودا من الباب الاول فاعرض ومنع معناسنده كلور يقال صده عن الامر صدا منعه
وصرفه **الاصداد** كذلك منع معناسنه يقال اصده بمعنى منعه **الصديد** جاغرمق يقال صد يصد من الباب الاول ويصد من الباب الثاني اي ضج وصيح ده
اغزبوك السند ... جلغرمقه ديرلر وصديد يارده اولان ماء رقيقه ده ديرلر كه اكا قان دخى قاريشمش اوله قوى اولوب ايركا ولمعتزن يقال
اصد الجرح اي صار فيه المدة ومدد ميمك كسريله شول نسنه دركه يارده جمع اولور ايركبى مثلا **الصد** صادك فتحيله وضميله طاغ جبل معناسنه
ابو عمرو ايتدى هر طاغه صد ديرلر وصد ديرلر فتحله وضمله سد وسد ديدكلرى كبى **الصرد** صادك فتحى و رانك سكونيله خالص معناسنه يقال احبه
صردا وشيبه صردا وكذب صردا اي خالص وشيبه نونله ويا ء موحده فذال معجمه ايله خرما شرابنه ديرلر وكذب كافك فتحى وذالك كسريله يلان اوتلسنه
وصرد صادك كذلك فتحى و رانك سكونيله صغوق برد معناسنه فارسيدن تعريب المخنده سبب صاده دوندريكله **الصرد** فتحتيله برنسنه تيزوسنك
يقال صرد الرجل يصرد صردا من الباب الرابع اذا كان يجد البرد سريعا **الصرد** صادك فتحى و رانك كسريله و**المصراد** ميمك كسرى و صادك سكونيله
اوشيو كسنه ديدكجى اوقه دخى ديرلر يقال سهم صراد اي نافذ وصرد تلبين نسنه دن خراغت ايتمكه دخى ديرلر يقال صرد قلبي عن شيء اذا
انتزعته واوق كچمك معناسنه دخى كلور يقال صرد السهم عن الرمية اذا تعدتها و درميه رانك فتحى وميمك كسرى و يانك تشديديله صيد معناسنه در
الاصراد همزه نك كسرى و صادك سكونيله اوق كچوريك يقال اصرده الرامي **الصادد** رانك كسريله كذلك كچجى معناسنه يقال سهم صادد اي نافذ **بنو الصادد**
بني عمرو عربدن بر قومدر **الصردان** صادك ضمى و رانك فتحيله ايكي طمردر دلك التنده **الصرد** صادك ضمى و رانك فتحيله بر قوشدر كه اكا بعض يرلرده كركوه ديرلر
الصردان صادك كسرى و رانك سكونيله صردك جمعيدر ذكر اولنان قوشلر معناسنه وصرد كنكك شول اباحي دركه اكا دقا سنده اولور دكى باغير بريده
الصراد صادك ضمى و رانك تشديديله شول بوغه بلوطدر كه انده يغمورى اولمايه **التصريد** تانك فتحى و صادك سكونيله برمرتبه صو ويرمقدر كه قانق
مرتبه سنه وارمية وقصر بيعطا دم استعمال اولنه قليل مراد اولور **المصرد** ميمك ضمى و رانك فتحى و تشديديله اذا ايچلمش نسنه يقال شراب مصرد اي قليل
ومصرد كذلك اكا ذاير لو واز عطا قلنان كسنه يه دخى ديرلر **المصرد** صادك كسرى و ميمك سكونى و رانك كسريله شول ناقه يه ديرلر كه سودى از اولا ايچورى
ايدرى شويله ظن ايدرين كه ميم زايده اوله **الصرخد** صادك فتحى و رانك سكونى و خاء معجمه نك فتحيله شول بوجنع دركه اكا شراب صرخدي نسبت اولنور
الصعود ضمتيله نردبانه چقماق يقال صعد في السلم صعودا من الباب الرابع **التصعيد** علو دخى كذلك طاغه چقماق يقال صعد في الجبل وعلى الجبل
تصعيدا ابو زيد ايتدى بو بابده صعد كلدى ومكه معلوم اولمادى و تصعيد درم يه ايتمكه دخى ديرلر يقال صعد في الوادي اي انحدر **التصعد** فتحيله
وعينك ضمى و تشديديله زحمت چكمك يقال تصعد في الشيء اي شق عليه **الصعد** فتحتيله شديد معناسنه يقال عذاب صعد اي شديد **الصعود** صادك فتحى
وعينك ضميله يوقش يره چقمك كه تعالى دن **الصعداء** صادك فتحيله صعود كبى جمعيدر **الصعود** ضمتيله كذلك صعود ك جمعيدر بوجرل معناسنه عقوزد يجايز
وعزيزه و صعود صرب بوقسه دخى ديرلر عقبه كؤد معناسنه و صعود شول ناقه يه ديرلر كه ناقص الخلقه طوغرمش اول كچوبل صوغزدى ولد
ميل ايليه تقول منه اصعدت الناقة واصعدت را انا كلتاهما بالالف وصعد كذلك صعيد كبى جمعى كلور مثل طريق وطرق وصعد اوزامغه
دخى ديرلر يقال هذا النبات ينمي صعدا اي يوزه اوزرى اوزامق **الصعيد** صادك فتحى وعينك كسريله طپراق تغلب ايتدى صعيد يريوزنه ديرلر بادى
بو قولندن اوتورى فتيمم صعيدا ذلقا **الصعدات** ضمتيله صعيدك جمعى اولنى صعد كبى جمع در طريقك جمعى اولنى طرق كبى جمع طرقات كلدككبى
صعيد مصر بر يرك اسميدر **صعايد** صادك ضميله بر موضعك اسميدر **الصعدة** صادك فتحى وعينك سكونيله شول كوكندا غاجه دركه دوز
بتر طوغريلقه واصلاح ايتمكه احتياجى اولمز **بنات صعد** حمار ديرلر **الصاعدى** عينك كسرى و يانك تشديديله نسبت صعده
منسوبا اولدن نسنه دبونسبت على خلاف القياس در **الصعداء** صادك ضمى وعينك فتحى و المدود ايله شول نفس در اوزون چكلمش اولا انفس ممدود

الصعقد

الصفد صادك فتحى و فانك سكونيله بغليوب محكم ايتمك يقال صفده يصفده صفدا من الباب الثاني اي شده واوثقه **التصفيد** تانك فتحى وصادك سكونى
و فانك كسريله بمعناه **الصفد** فتحتيله عطا معناسنه و صفد باغه دخى ديرلر وثاق معناسنه **الاصفاد** همزه نك كسريله عطا قلمق كركال دريحاولى
كرك قول باغشلملغله اولسون **الصفاد** صادك كسريله شول نسنه دركه اونكله اسيرلر بغلنور كرك صرم اولسون كرك دمور اولسون **الاصفاد** همزه نك فتحيله جمع
بوقاعلره وبندلر معناسنه **الصنود** صادك كسرى و فانك سكونى و رانك كسريله شول قوشدر كه اكا ابو المليح ديرلر وفي المثل اجبن من صنود زيادة قورقق
لكسنه حقنده ضرب اولنور **الصلد** صادك فتحى و لامك سكونيله زياده برك نسنه يقال حجر صلد اي املس وارض صلد وجبين صلد وجبين
الله ديرلر پيشاني معناسنه **الصلود** ضمتيله چقماق طاشنك اتش ويرمز اوازى چقماق يقال صلد الزند يصلد من الباب الثاني صلودا اذا صوت ولم
يخرج نارا **الاصلاد** همزه نك كسريله چقماق طاش بر برينه اوروب اواز چقاردوق يقال اصلد الرجل اي صلد زنده **الاصلد** همزه نك فتحى وصادك
سكونى و لامك فتحيله بخيل معناسنه **الصلود** صادك فتحى و لامك ضميله شول بچوق ملكدركه كيج قيناد اوله و شول امتوركه دركه سودى از اوله
المصلاد ميمك كسرى و صادك سكونيله كذلك سودى از اولان ناقه **الصلخد** صادك و لامك فتحى و خانك سكونيله والفك قصريله قوى ومحكم ولان نسنه يقال
جمل صلخدى وناقة صلخداة اي قوى **الصلخدم** بمعناه يا و ميم زايدلردر **الصلخد** قوى معناسنه يقال جمل صلخد كبجم و سبجم سين مهمله نك فتحى ولامك
سكونى و جيمك فتحيله طويل معناسنه در **الصلخد** صادك ضمى و خانك كسريله كذلك قوى معناسنه **الصلخد** صادك فتحى و خانك كسريله جمعى **الاصلخداد** همزه نك
كسرى و صادك سكونى و لامك كسريله ديكلوب طورمق يقال اصلخد اصلخدادا اذا انتصب قائما **الصمد** صادك فتحى و ميمك سكونيله شول مكاندركه بو جيدو
وغليظ اوله **المصمد** ميمك ضمى و صادك سكونيله و ميم ثانيه نك فتحيله ايچى بچوق اولميان نسنه بومصمدده لغتدر نته كم مرو دانقى **الصماد** صادك كسريله
شيشه نك اغزين بكده جك نسنه و قصد معناسنه دخى كلور يقال صمده يصمده صمدا من الباب الاول اذا قصده **الصمد** فتحتيله سيد معناسنه زيرا كيمسه
اكا عرض حاجت قصد ايلر احتياجى حالنده **المصمد** ميمك ضمى و صادك فتحى و ميم ثانيه نك فتحى و تشديديله قصد اولنمش نسنه يقال بيت مصمد اي مقصود **الاصمعداد**
همزه نك كسرى و صادك سكونى و ميمك كسريله سرعتله كتمك يقال اصمعد اذا انطلق واسرع في انطلاقه **الصنديد** صادك كسريله و نونك سكونى و دال
اولنك كسريله شول اولويه ديرلر كه بهادر اولوب سيد شجاع معناسنه **الصناديد** صادك فتحى و دالك كسريله صنديدك جمعى اولور و بهادرلر معناسنه و بلالر
و آفتلر معناسنده كلور درواهي كبى ومنه قول الحسن نعوذ بالله من صناديد القدر **الصهد** صادك فتحى و هانك سكونيله شول اسنه دركه حرارت صوبى كبى كورنور
سراب جاري معناسنه وصيهد اوزون نسنه يه دخى ديرلر طويل معناسنه **الصهد** قزدرمق يقال صهدته الشمس من الباب الثالث اي احرقته وهي لغة في صخدته الشمس وقد
الصيد صادك فتحى و يانك سكونيله اولمق يقال صاد يصيد ويصاد صيدا من الباب الثاني والرابع اي اصطاد وصيد اولنمش نسنه يه دخى ديرلر مصيد
معناسنه **المصيد** ميمك فتحى و صادك كسريله اسم مفعولدر صيددن **التصييد** تانك فتحيله و يانك ضمى و تشديديله اولمق يقال خرج فلان يتصيد **المصيد** ميمك كسرى
و صادك سكونى و يانك فتحيله شول نسنه دركه انكله صيد اولنور **المصيدة** بمعناها **الصيود** صادك فتحى و يانك ضميله اوا ولي كلب واكر عنبريه يقال
كلب صيود **الصيد** ضمتيله صيودك جمعيدر يقال كلاب صيد على الاصل **الصيد** صادك كسرى و يانك سكونيله كذلك صيودك جمعيدر اصلى صيد يدى يادر تخفيف
اولندى يوسلده تخفيف اولندوغى كبى و صاد كسرى يا سببيله كسر اولندى يا سالم اولسون ديو **الصيد** فتحتيله مصدردر كبر دن باشن يوقاردو طوتق
معناسنه قولندن صيد ديرلر يانك كسريله بابى رابعدر وياي الف قلب اولنمدى مصدر بدر قلب اولنمادوغى دلالت ايتسون ديو **الاصيد** همزه نك فتحى
و صادك سكونى و يانك فتحيله شول كسنه دركه تكبر دن باشن يوقاردو طوتد بو سببدن ملكا ولان اصيد ديرلر زيرا اصاغه و صاغه التفات ايتزلر
يقال اصيد بمعنى صيد كما يقال اعور بمعنى عور و عور و صيد اصلنده اعور و اصيد ايدى حروف زوايد تخفيف ايچون بعور و صيد ديلر و اكر بونلر
اصلي ذكر اولنان اوسلوب اوزره اولسه عور در عادو صيد د مصادده كلاديم ولورديلر اوى الفه قلب ايتك خافنده قلب اولنمدى بجي
و بونلرك اصلي ذكر اولنان وجه اوزره اولدوغنه دليل ساير اخواتيدر وجه اوزره اولمسى درالوانده و عيوبده اسود واحمر و اعوج كبى
و عجز ده دخى قياس بودر اكرچه مسموع اولماشد ر و بو سببدن در كه بونلردن فعل تعجب كلمز زيرا بونلرك اصلي ثلاثى اوزره زايد در و رباعيك رباعيدن
بنا سى ممكن در كل بكدا كثرى اولكدن بنا ايدرلر **الصاد** توج وتعاس در **الصادى** يانك تشديديله شول كسنه دركه ترجمه و نحاسه منسوب اوله **الصيدد**
صادك فتحى و يانك سكونيله طاش جوكلكلر **الصيدا** صادك فتحى و يانك سكونى والفك مديله شول طاشلودركه انده چوكلر ايشلرلر و صيدا بريره دخى
ديرلر ارض غليظ معناسنه و بر شهرك اسميدر و صيدا بني اسد قبيله سندن بر جماعتك اسميدر ابن السكيت ايتدى **الصيدانة** صادك فتحى و يانك سكونيله
غول ديركه منه كابعيله و كا ميان ا و صيد تعبيرا اولنور و ابن السكيت صيدانه سلطانه سندده سيئة الخلق وكثيرة الكلام اولان كسنه ده
فصل الضاد **الضئد والضؤدة** بالضمتين فيهما زكام و سكلرى علت كه باشدن نازل اولور **الضؤد** ضادك ضمى و همزه نك فتحيله

ضده

زکام اولمق یقال ضئد الرجل علی البناء للمجهول ضئودا اذا زکم المضئود میمک فتحی و ضادک ضمیله زکام اولمش کسنه الاضاد همزه نک کسری و ضادک سکونیله زکام قلق
یقال اضاده الله ای ازکمه الضاد حضومت معناسنه در ابو زید روایت ایدوب تقول ضاددت الرجل ضادا اذا خاصمته الضد ضادک کسریله برنسنه نک مخالفی
الاضداد همزه نک فتحی و ضادک سکونیله ضدک جمعیدر و ضد نظیر معناسنه دخی کلور یقال لا ضد له ای لا نظیر له و کاه اولور که ضد لجماعت مراد اولور قال الله تعالی
ویکونون علیهم ضدا الضدید ضادک فتحی و دالک کسریله ضد معناسنه و نظیر معناسنه در کلور یقال لا ضدید له و لا کفؤ له المضادة میمک ضمیله بر برینه ضد اولمق
التضاد تانک فتحیله کذلک بر برینه ضد اولمق التضادان بر برینه ضد اولان نسنه لر الضد ضادک فتحیله طولدرمق یقال ضد القربة یضدها ای ملأها الاضداد
همزه نک کسری و ضادک سکونیله غضبه کلمک یقال اضد الرجل اذا غضب

حزد

حزد بر طائفه یه دیرلر بعضلر ایتدی عبرتیه نک بر بیکیدر اوکی معنا ایله لحق منصرف اولور ثانیده منصرف اولماز

ضفد

الضفند فتحتینله و نونک سکونیله فربه و لحیم اولان کسنه یه دیرلر احمق و لحیم اولان کسنه یه دیرلر

ضمد

الضمد ضادک فتحی و میمک سکونیله بر نسنه یی باغلامق و عصایله باشنه اورمق معناسنه در کلور یقال ضمده بالعصا ای ضربه بها علی راسه و اکی یوزلولک ایتمک
و مدارا قلمق و رطب و یابسه دخی ضمد دیرلر یقال شبعت الابل من ضمد الارض و ضمد قیونک یوسنه و ما توسنه دخی دیرلر یقال الزیم اذ فیک من ضمد هذه و ضمد
عورتک کیمسنه دوست ایدنمکه دخی دیرلر الضماد ضادک کسریله باغ صارمق معناسنه و ضماد برنسنه که اوزره اوطلنه دخی دیرلر یقال انا علی ضماد من هذا
الامر ای اشرفت علیه الضمد فتحتینله کین طوتمق یقال ضمد علیه ضمدا من الباب الرابع ای احتر علیه و احنه حاجه ... کینه معناسنه در و کجمجه دخی دیرلر
یقال لنا عنده ناقة من ضمد ای غابر حق من معقلة او دین او ثوبه الاضماد همزه نک کسریله عرفج دیدکلری دیکنک بیر ابنی طوپ جقلنمق در هنوز اچلوب ظهور ایده
مکمکسزین التضمید علی وزن التکریم باشی دولبند دن یعنی سرتمندیله بغلمق کرک بر یاره صاریله ... التضمد فتحتینله و میمک ضمی و تشدیدیله

ضرهد

باش بغلمق یقال ضمده فتضمد الضرهد ضادک فتحی و هانک سکونیله مقهور ایتمک یقال ضرهده من الباب الثالث ای قهره المضرهد میمک فتحی و ضادک سکونیله
قهر اولنمش کسنه مقهور معناسنه المضطهد میمک ضمی و ضادک سکونیله و طانک و هانک فتحیله مقهور و مضطر اولان کسنه الضهدة ضادک ضمی
و هانک سکونیله شول کسنه در که هرکسه مقهور اولور یقال فلان ضهدة لکل احد ای کل من شاء ان یقهره فعل

طرد

فصل الطاء الطرد طانک فتحی و رانک
سکونیله والطرد فتحتینله بر نسنه یی دراغ ایتمک ابعاد معناسنه تقول طردته فذهب ولا تقول منه انفعل و افتعل الا فی لغة ردیة و یقال فلان یطردهم
ای یشلهم و یکسؤهم یعنی انلوک ارد بجه کیدوب انلوی سورر و طرد سکون رایله و طرد فتحتینله دوه یی سوروب بر یره جمع ایتمکه طرد بوکسنه یه
وارکیتمکه دخی دیرلر یقال الطردته اذا نفیته عنک و قلت اذهب عنا و بر قومک اوزرینه کلمکه دخی دیرلر یقال طردت القوم اذا اتیت علیهم و جزتهم
و طرداوولمقه دو دشمک مزاوله الصید معناسنه المطرود والطرید طانک فتحی و رانک کسریله رد اولنمش و سورلمش کسنه و طریده شول ولده دیرلر که
اردندن صکره طوغمش اولا یعنی ثانی اولوب طرد ایتمش اولور الاطراد همزه نک کسری و طانک سکونیله بر کسنه نک طردنه امر ایتمک یقال اطرده ای امرت
بطردها یعنی دوه یی سورمکه امر ایتدم و یقال فلان اطرده السلطان اذا امر باخراجه من بلده ابن السکیت ایتدی اطراد بوکسنه یی طرد و دایمک یقال اطردته

طریده

اذا امرت طریدا و طریدتها سلقنک جولمنده دخی دیرلر المطاردة طانک فتحی و رانک کسریله شول نخاده دکه سو ریلوب اولمنه سعی اولنه و طریده شول قصبه در که
انکله کیکی یسنی یی و ادوران ایکلرد او قلم تراش ایدرلر المطاردة میمک ضمی و رانک فتحیله اوغراشمه قوغشمق و منه مطاردة الاقران فی الحرب اذا حمل
بعضهم علی بعض و قرن قافک کسری و رانک سکونیله اوغرشه کشنک همتاسنه دیرلر الطراد طانک کسریله اوغراشمه قوغشمق یقال هم فرسان
الطراد و فرسان فانک فتحی و رانک سکونیله فارسک جمعیدر آتلولر معناسنه الاستطراد اوغرشه حیله ایدوب قچر کبی اولوب دشمنه ظفر
بولمکسن قصد ایتمک الاطراد همزه نک و طانک کسری و تشدیدیله بر قاچ نسنه بری برینه تابع اولمق یقال اطرد الشیء ای تبع بعضه بعضا
و جری و استقامت معناسنه ده کلور یقال اطرد الامر اذا استقام و جریان ایتمک معناسنه ده کلور یقال تطرد الانهار ای تجری المطرد میمک

طود

کسریله و طانک سکونیله شول قصه کوتمه در که انوکله وحشی دوتلور الطود طانک فتحی و واوک سکونیله اولو طاغه دیرلر و جبل عظیم معناسنه
التطوید علی وزن التکریم طاغلو ده سیر ایتمک تطویف کبی المطاود میمک فتحی و طانک تخفیفی و واوک کسریله سیر ایدجک یرلر مطاوح معناسنه

عبد

فصل العین العبد عینک فتحی و بانک سکونیله قول کرک حرک نقیضیدر العبید عینک فتحی و بانک کسریله عبدک جمعیدر و بو مقولهٔ کلام عربده قلیلدر
الاعبد همزه نک فتحی و عینک سکونیله و بانک ضمیله کذلک عبدک جمعی العباد عینک کسریله کذلک عبدک جمعی و عباد باری تعالی یک فادخلی فی عبادی
دیدوکی قوللنه بلوک معناسنه در حزبی کبی العبدان عینک ضمی و بانک سکونیله کذلک عبدک جمعی ثرلة ثران کبی العبدان عینک کسری و بانک سکونیله
کذلک عبدک جمعی جحشلة جحشان کبی مرکب صیاری معناسنه العبدان عینک و بانک کسری و دالک تشدیدیله والعبداء کذلک عینک و بانک
کسریله والف ممدوده . والقصر مقصوریله المعبوداء میمک فتحی و عینک سکونیله والمعبدة ده ایله بونلر اولنان ملرجحة عبدک جمعیدر

العبد

العبد ضمتینله احقش دو اتمع اوزده کذلک عبدک جمعیدر سقف کلدوکی کبی و بوسیاله ابعضلر و عبد الطاغوت قراءة اتدی احمالنکه
و بعضلر و عبد الطاغوت قراءة ایتدی عینک فتحی و بانک ضمیله و اضافتیله خدم طاغوت معناسنه و عبد عینک فتحی و بانک ضمیله عبدک جمعی دیدلر
بلکه فعل و زنی اوزره بنا اولنمش اسمدر حذر کبی زیرا فعل و زنی اوزره جمع اولنماز ضم عینله و حذر کوزی آچوق کسنه متنبه معناسنه و ندس
ذکی طبع اولان کسنه العبودة ضمتینله و دالک کسری و یانک تشدیدیله والعبودة ضمتینله یانک قوللق معناسنه یقال عبد بین العبودیة
و بین العبودة و عبودیتک اصلی خضوع و تذللدر التعبید تانک فتحی و عینک سکونیله تکریم وزنی اوزره ذلیل قلمق و تعبید قول ایدنمکه دخی
دیرلر و اکلمکه معناسنه ده کلور یقال ما عبدان فعل ذلک ای ما لبث الاستعباد والاعتباد همزه نک کسریله استفعال و افتعال وزنی
اوزره کذلک قول ایدنمک و فی الحدیث رجل اعتبد محررا الاعباد اکرام وزنی اوزره قول ایدنمک التعبد علی وزن التکرم بعنا تعبدنی فلان
و تعبد عبادت قلمق و تنسک معناسنه المعبد میمک ضمی و عینک فتحیله و بانک فتحی و تشدیدیله ذلیل قلنمش نسنه یقال طریق معبد ای مذلل و معبد
قطران سورلمش دوه یه دخی دیرلر یقال بعیر معبد المعبدة شول قلادر قنلمش و زفت سورلمش اوله العبادة عینک کسریله طاعت معناسنه
الاعباد همزه نک کسریله اکرام وزنی اوزره بر کسنه طوادر قلق یقال اعبد فلان علی البناء للمجهول اذا کلت راحلته او عطبت یعنی یورید
یا خود هلاک اوله العبد فتحتینله غضب معناسنه العبدة کذلک فتحتینله اسمدر انفه کبی یقال عبد من الباب الرابع ای انف و انف غضبا
ابو عمرو ایتدی بادی تکانک و انا اول العابدین قولنده عابدین غضبا ایدیجیلر معناسنه در و عبد همزه کبی قوة معناسنه ده کلور یقال
ناقة ذات عبدة ای ذات قوة و دسمن و مالنک عبدة ای بقیة وعبدة بن الطبیب بانک سکونیله وعلقمة بن عبد بانک و عینک فتحیله العبادید
عینک فتحیله خلا ... شول جماعتلردر که هر بری بر جانبه کتمشلردر العبابید عینک فتحی و باء ثانیه نک کسریله عبادید معناسنه در یقال
صار القوم عبادید و عبابید العبادیدی عبادیدک نسبتی سیبویه ایتدی مفرده رد اولنمادی زیرا عبابیدک مفردی یوقدر قیاسی بودر که
بونک مفردی یا فعلول ولا ضم فایله یا فعلیل اولا یاخود فعلال اولا فارک کسریله العباد عینک فتحی و بانک تشدیدیله پراکنده قبیله لردر عرب
طایفه لرندن که حیره نام یرده نصرانی اولمشلردی و انلره نسبت عبادی در و قیل العبادی ای حماریک نرفیل هذا مثل هذا کوبکه بو کلام
رئیس قبیله ایله حمار حقیقی بیننده تردید اولنمش اولا و صاحب قاموس عباد عینک کسریله در جوهری فتحله در دیدوکی غلطدر دیمشدر
دعوای بلادلیل ایتمشدر عبیدان صیغهٔ تصغیر اوزره بر دده نک اسمیدر که انده بر یلان پیدا اولمشیدی که انده طوادر اوتلامنی و دام
وادیه منع ایتمشیدی العبید صیغهٔ تصغیر اوزره عباس بن مرداسک آتنک اسمیدر و عبید رجالدر بر کسنه نک اسمیدر العبدی
عینک فتحی و یای نسبتیله عبد القیس منسوبا اولان کسنه در و کاه اولور که عبقسی دخی دیرلر العبدی عینک ضمی و بانک فتحیله بر جماعتک منسوبدر
بنی عبد بن ضباب بن قضاعه قبیله سندن که انلره بنو العبید دیرلر نتکم بنو الحذیل نسبتنده هذلی دیرلر العبدان عینک فتحی و بانک
سکونیله بنی قشیر قبیله سندن عبد الله بن قشیر و عبد الله بن سلمه در العبید عینک فتحیله و بانک کسریله عبید بن عمر بن معاویه در
العبادلة عینک فتحی و دالک کسریله عبد الله بن العباس و عبد الله بن عمر و بن العاص در العتید عینک فتحی و تانک کسریله حاضر و مهیا معناسنه

عتید

التعتید تانک فتحی و عینک سکونیله تکریم وزنی اوزره حاضر قلمق یقال عتده تعتیدا الاعتاد همزه نک کسری و عینک سکونیله حاضر قلمق
معناسنه کذلک یقال اعتده اعتادا ای اعده لیوم و منه قوله تعالی و اعتدت لهن متکأ العتد فتحتینله والعتیدة عینک فتحی و تانک کسریله
شول اتدر که سکرمکه اچون احضار اولنمشدر ابن السکیت ایتدی عتد و عتد فتحتینله و کسریله فربه در و تام الخلق ولان اته دیرلر العتاد
عینک فتحیله یراق و آلت معناسنه در یقال اخذ للامر عدته و عتاده و کاه اولور که بیوک چناغه عتاد دیرلر العتود عینک فتحی
و تانک ضمیله شول وغلاجه دیرلر که کودلوب قوی اولوب اوزدن بر یل کچمش اوله الاعتدة همزه نک فتحی و عینک سکون و تانک کسریله والعدان
عینک کسری و دالک تشدیدیله عتودک جمعیدر اوغلاقلر معناسنه و عدان اصلنده عتدان ایدی تایی داله ادغام ایدوب عدان دیدیلر
عتود عینک کسری و تانک سکونی و واوک فتحیله بر دره نک اسمیدر و کلام عربده مثلی و وزنی یوقدر ذکر اولنندن و خروع عدن جزی و خروع

عجد

بید انجیر دیدکلری او تکنبات قسمندندر العجد عینک ضمی و نونک سکونی و جیمک ضمیله قورو اوزم در بو غدر العجرد جعفر وزنی
اوزره خفیف معناسنه در و بوزیان اولان عورت دخی ایتدی مجرد میمک ضمی و عینک و رانک فتحیله عریان معناسنه در کویا که مجرد
اسمی بوندن ماخوذدر زیرا عریان اولانه خفت لازم کلور العجاردة عینک فتحی و رانک کسریله خوارج بر طایفه در که عبد الکریم بن عجرد
العجردی اصحابیدر العجالد عینک ضمی و جیمک فتحیله و لامک کسریله والعجلد عینک ضمی و جیمک فتحیله و لامک کسریله ... اویش سود که قویلتی ...

عدد

لبن حامض معناسنه الحد عینک فتحیله صایمق یقال عددت الشی عدّا العدد فتحتینله والعدید عینک فتحی و دالک کسریله صایلمش نسنه نک
مقداری یعنی معدودک مقداری یقال هم عدید الحصی والثری ای فی اکثرة. وحصی اوفاق طاشه و ثری ثاء مثلثه ایله طپراغه دیرلر و یقال
فلان عدید بنی فلان ای یعد فیهم الاعتداد صایلماق یقال عدّه فاعتد ای صار معدودا واعتدّ به صایلماق یقال اعتد به العدة
عینک ضمی و دالک تشدیدیله برنسنه نک ایشه یرایانی یقال هو عدة للمال و عدة حاضرلق معناسنه ده کلور یقال کونوا علی عدة ای استعداد
وعده یاوز کون ایچون یات و یراق حاضرلمه دخی دیرلر یقال اعددت لحوادث الدهر عدة ای هیأت لها شیئا من المال والسلاح العتاد
عینک فتحیله کنکیات و یراق معناسنه عدة کبی یقال للامر عدته و عتاده اخفش ایتدی باری تعالی نک جمع مالا و عدده دیدکی قولی بو معنایه در
بعضلر ایتدی جمع ذا عدد معناسنه الایام المعدودات ایام تشریقدر که عید اضحانک اول کوننده صکره کلان اوچ کوندر الاعداد همزه نک کسریله

عدد

حاضرلماق یقال اعده لامر کذا اذا هیأه له الاستعداد حاضرلنماق یقال استعد لامر کذا ای تهیأ له التعاد فتحتینله و دالک تشدیدیله التعدد
فتحتینله و دالک ضمی و تشدیدیله زیاده اولمق یقال انهم یتعادون ویتعددون علی عشرة الاف ای یزیدون علی ذلک فی العدد عدة المرأة عینک کسریله
حیض کونلری در وعده برینجی معنایه دخی کلور یقال انفذت عدة کتب ای جماعة کتب و انفاذ فا ایله و ذال معجمه ایله ارسال معناسنه در الاعتداد
همزه نک و تانک کسریله عده چیکمک و عدتی منقضی اولمق یقال اعتدت و انقضت عدتها المعدان میمک و عینک فتحیله و دالک تشدیدیله ات
ارقه سنده ایکی اکری وکدکیدر معد میمک و عینک فتحیله عرب طایفه سنک باباسی که اول معد بن عدنان در و سیبویه ایتدی معد کلمه سنده
میم نفس کلمه دندر زیرا فعلنده تمعدد دیرلر حالا که تمفعل وزنی کلام عربده قلیل وزندر التمعدد تانک و میمک فتحی و عینک سکونیله
معده تشبیه قصد ایدوب انلره منسوب اولمق یاخود معد معیشتی کبی معیشت اتمک یقال تمعدد الرجل ای تزیا بزیهم و تنسب الیهم و عمر بن
الخطاب رضی الله عنه ایتدی اخشوشنوا و تمعددوا یعنی لباسکزی کوبب قلت اوزره معیشت ایلیک و ابو عبید ایتدی تمعدد دخی غلظت معناسنه در
یقال تمعدد الغلام اذا شب و غلظ یقال تمعددوا ای تشبهوا بعیش معد یعنی تنعم و زی عجمی ترک ایدوب ابا عربیا و کلا معد معیشتی کبی معیشت
ایدک که معد قبیله سی معیشت بادیه ده بدوی بعسا ایله کچنورلردی وکذلک عمرک دخی حدیثنده وارد علیکم باللبسة المعدیة و بعض نسخه ده
علیکم باللبسة دخی واقع اولمشدر لباسلری کبی لابس اولک و تمعدد تباعد معناسنه ده کلور یقال تمعدد اذا تباعد المعیدی میمک ضمی و عینک فتحیله
معده منسوب اولنک تصغیریدر و معد عرب طایفه سنک باباسی در بیت کرم مروداندی کسائی ایتدی عربک مثلنده ان تسمع بالمعیدی خیر من ان تراه دیدکلری
قوللرنده معیدی معدی لفظنک تصغیریدر که معدی معده منسوب در اصلنده تشدید دال ایدی یانک تشدیدیله دالک تشدیدی بربیره جمع اولموق
یاء تصغیر ایله ثقیل کورمکین دالک تشدیدی تخفیف اولنمشدر و بو مثل شول کسنه حقنده ضرب اولنور که خلق ایچنده صیت و صدای اولمش
سویلنه و حین ملاقاتنده حقیر کوره و ابن سکیت ایتدی تسمع بالمعیدی لا ان تراه دیودی تأویل اراد تعلق اوزره یعنی اسمع به و لا تراه العد
عینک کسریله شول صودر که اکی ماده سی اولمغین منقطع اولمیه بکار صوی و قویی صوی کبی الاعداد همزه نک فتحی و عینک سکونیله عدک جمعیدر
قیو صولری و بکار صولری معناسنه و عد کذلک کثرة معناسنه ده کلور یقال انهم لذو عد و قبص و قبص قافک کسریله و باء موحده نک سکونیله
عدد کثیر معناسنه در العداد عینک کسریله یلان صوقدیغی بر کیلی تمام اولدقده اجی دیرشمک یقال عادته اللسعة اذا اتته لعداد
وفی الحدیث ما زالت اکلة خیبر تعادنی فهذا اوان قطعت ابهری و ابهر همزه نک فتحیله شول طمردر که اول منقطع اولدقده صاحبی وفات ایدر
وعداد قمر ثریایه نازل اولدیغی وقته دخی دیرلر یقال لقیت فلانا عداد الثریا ای مرة فی الشهر و ذلک لان القمر ینزل الثریا فی کل شهر مرة
و یوم العداد عطا کوننه دیرلر و عداد جنون علامتنه دخی دیرلر و عداد صیاح معناسنه ده کلور یقال فی عداد اهل الخیر ای یعد معهم
و عداد القوس یای کرشینه اوازی در و عداد دیوانه دخی دیرلر یقال فلان عداد فی بنی فلان اذا کان دیوانه معهم ای یعد منهم فی الدیوان
العدد عینک کسری و دالک فتحیله عدادک مقصوری در و عداد السنه معناسنه که الاوان مرور اتدی و بونک مقصوری [illegible]
العدان عینک کسری و دالک تشدیدیله عهد معناسنه در والعدان عینک فتحیله عینا یقال کان ذلک فی عدان فلان و عدان فلان ای عهده

عرد

و زمانه العرد عینک فتحی و رانک سکونیله برک نسنه یقال شی عرد ای صلب العرود ضمتینله چیقماق و یوجلک یقال عرد النبت یعرد عرودا
من الباب الاول اذا طلع و ارتفع و یستعمل فی الناب و غیره یعنی اجق دیشی و غیری دخی استعمال اولنور در العراد عینک فتحیله براوتدر العرادة
کذلک عینک فتحیله دخی چکرکه او معاله دخی دیرلر یقال فلان فی عرادة خیر ای فی نفعه خیر و عراده براونک ایجی در العرادة عینک فتحی و رانک تشدیدیله
برنسنه در که منجنیق مثالنده. التعرید قاچمق یقال عرد الرجل تعریدا اذا فر العرندة فتحتینله و نونک سکونی و دالک فتحیله قاقلنسه کسرچیه یعنی در

وسنجل ایوا دیدکلری معروف میوه در العرند عینک و رانک ضمی و نونک سکونیله قالن کرشیه در سیبویه روایتنده و بونک نظیری کلام عربده
ترنج در العرید عینک فتحی و رانک سکونی و یانک فتحیله بد خو سوء الخلق معناسنه المعربد میمک ضمی و عینک فتحی و بانک کسریله شول کسنه در که مست
اولدقده یولداشنه ایذا ایلیه العربد عینک کسری و رانک سکونی و بانک فتحی و دالک تشدیدیله سلعوز کبی بر دسمله یلاندر که قوغزده و کلی کسنه یی اینجتمز
وسلعوز سینک کسری و غین معجمه نک فتحیله و دالک تشدیدیله احمق معناسنه و جرو حل جیمک کسری و رای مهمله نک سکونی و دال مهمله نک فتحی و حابکیده الم

عسد

زمودر. دوه یه دیرلر العسجد عینک فتحی و سینک سکونی و جیمک فتحیله التون ذهب معناسنه و عسجد حرف ذوالقیسک عدی ده باعلوک بری در و دوه نک
ذالک فتحیله دالحجه دیرلر عسجدیه کذلک عینک فتحی و سینک سکونی و یانک تشدیدیله بر موضعک اسمیدر و عسجدیه کذلک شول دوه لره دیرلر که تزبیس

عصد

اولنمشدر پادشاهلر ایچون العصد بوزمق یقال عصد عصدا من الباب الثانی اذا لواه العاصد صادک کسریله شول دوه در که اوردکی
باشنی اوموزندن جانبنه بوره العصود ضمتینله اولمک موت معناسنه یقال عصد عصودا اذا مات العصید عینک فتحی و صادک کسریله بونی
دیدکلری آش در که کفکیله ای دونه و دولره تا که قابه قوییدقلرنده چوکلکده برنسنه باقی قلیوب جمله قابه دوکلور العصواد عینک کسری
و صادک سکونیله امر عظیم یقال وقعوا فی عصواد ای امر عظیم العصاود عینک فتحی و واوک کسریله عصوادک جمعیدر یقال جاءت الابل عصاود

عضد

اذا رکب بعضها بعضا من الجهد و کثرت تعب عبارتدر و مشاغله العضد عینک فتحی و ضادک ضمیله قول که دیرسکدن اوموزباشنه وارنجه
ساعد معناسنه اگرچه ساعدک مشهوری بودرکه بیلک معناسنه اولا نتکیم مربده اوشبو تعبیر اتمشدر نکو چونکه تعبیر ایدوب و لکن بودرکه
دیرسکدن کتفه وارنجه ساعد اطلاق اولنه وارش بیلکه دیرلر نتکیم حلبی لغتنده توضیح اتمشدر و بونده دورت لغت واردر بری عضد در
ضادک ضمیله و بری دخی ضادک کسریله در عضد کبی و عضد ضادک سکونیله و عضد عینک ضمی و ضادک سکونیله مثل ضعف و ضعف
العضد عینک فتحی و ضادک سکونیله معاونت اتمک یقال عضده یعضده من الباب الاول و برکسنه نک قولنه دکمکه دخی دیرلر و اغاجی کسمکه
دخی دیرلر یقال عضدت الشجر اعضده من الباب الثانی ای قطعته بالمعضد باذوبند دیدکلری نسنه در که قوله بغلارلر المعضاد میمک کسریله بعنا المعضد
میمک و ضادک فتحیله طوره دیدکلری آلت که انکله اغاج کسرلر المعاضدة میمک ضمی و ضادک فتحیله معاونت اتمک الاعتضاد همزه نک کسری و عینک سکونی
و تانک کسریله معاونت طلب اتمک یقال اعتضدت بفلان ای استعنت به و برنسنه یی قول اوزرنده قوتغه دخی دیرلر یقال اعتضدت الشی
ای جعلته فی عضدی العاضدان شول ایکی صف خرما فدانلریدر که بری برینه مقابل دیکلمش اوله العاضد ضادک کسریله شول دوه در که
ناقه نک قولنه یاپشوب ناقه یی چوکردر العضید عینک فتحی و ضادک کسریله شول خرما اغاجیدر که انک دالنه ال یتشه اصمعی ایتدی او در المعضد
عینک کسری و ضادک سکونیله عضیدک جمعی در کچرک خرما اغاجلری معناسنه و اصمعی ایتدی نخلک دوما اغاجنک دالی ال یرشمه کاجیاده دیرلر
جیمک فتحی و یانک تشدیدی و رای مهمله ایله الاعضد همزه نک فتحی و عینک سکونی و ضادک فتحیله قولی انجه کسنه دقیق العضد معناسنه العضادی
عینک ضمی و الک کسری و یانک تشدیدیله قولی بیوک کسنه عظیم العضد معناسنه العضد عینک فتحی و ضادک کسریله قولی حصه اولان یقال عضد
اذا قصرت عضدها ابن سکیت بو یله روایت اتمشدر الاعضاد همزه نک فتحی و عینک سکونیله هر نسنه نک اطرافی بغلین شی بنادن وغیریدن
اعضاد حوضی دیرلر شول طاشلره که صو طاغلماسون دیو حوضک اطرافنده دیکرلر العضادتان عینک کسریله قپونک ایکی جانبنده اولان
اغاجلره دیرلر که قپونک ایکی جانبن بغلسی دیو ایدرلر العضد فتحتینله بر مرضدر که دوه نک قوللرنه عارض اولدقده قوللرنی یادرلر
یقال عضد البعیر من الباب الرابع المعضد میمک ضمی و عینک و ضادک فتحیله و ضادک تشدیدیله شول قفتان در که کین کسنه نک قولی اوزرنده علی
المعضد میمک ضمی و عینک و ضادک فتحی و ضادک تشدیدیله شول دوه در که قوللرنده داغلری ولا العضاد عینک کسریله شول اغ
دیرلرکه دوه نک قولنه دیرلر المعضد میمک ضمی و ضادک کسری و تشدیدیله شول خرما قوروغیدر که بر جانبنه اولنه بشلر العضیا فتحی و عینک
سکونی و ضادک کسریله براوتدر که اکا طرحشقوق دیرلر که بعضلر انی آجی قصنی ایله تفسیر اتمشدر و بعضلر اجی ماده ایله تفسیر اتمشدر

عطد

کذا فی الترجمان العطرد عینک و طانک فتحی و رانک تشدیدیله او زون طویل معناسنه یقال یوم عطرد و شاهد عطرد و شاشین معجمه نک فتحی
سکونیله برنسنه نک غایتنه دیرلر العطارد عینک ضمی و رانک کسریله بر یلدزک اسمیدر خنس در و خنس خانک ضمی و نونک فتحی و تشدیدیله
کونلین نسنه لردرکه اول تان یلدزلرکه هجوم ایدوب اقتلرین خنس دیرلر و عطارد تمیمدن برجانبک اسمیدر که انده ابی رجا العطاردی

عقد

دیدکله موصوف کسنه نک قبیله سیدر العطود فتحتینله و واوک فتحی و تشدیدیله سرعتله اولان سیر و بو کلمه خماسیه ملحق در واوی مشدد قلمغله
العقد عینک فتحی و قافک سکونیله باغلامق یقال عقدت الحبل و العهد فانعقد من الباب الثانی و ربطه نک غلیظ اولمسنه دخی عقد دیرلر

يقال عقد الرب وغيره اذا غلظ بو تعبير جه عقد بغلمق معناسنه اولور الانعقاد همزه نك كسرى ونونك سكونيله بغلنمق العقيد عينك فتحى وقافك كسريله
قوى وغليظ اولان نسنه وعقيد بر نسنه نك حوزه قلبى معناسنه ده كلور يقال فلان عقيد الكرم وعقيد اللوم يعنى احسانى واساتى جهتى ثابتدر الاعقاد
همزه نك كسريله بر نسنه يى قويى قيلماق يقال اعقدته التعقيد بمعناه يقال عقدته تعقيدا كما اتيته قطران مثللو ده ودبس مثللو ده التعقد فتحتيله وقافك
ضم وتشديديله قويى اولمق اعتقدته حتى تعقد ديرلر وتعقد قوم بر يره جمع اولوب بغلنمه دخى ديرلر يقال تعقد الرمل والخيط وغيرهما العقد ميمك ضمى وقافك
سكونيله دوكوم يرى يعنى شول يركه عقد اكا اوزره اولور يقال صرت يده على عثم يعنى الده اولان صنعتى اوزره صرقى صرلدى وعثم صنق يره ديرلر وعقده
شول يره ديرلر كه اغاجى چوق اوله ياخود عزالق اولوب خرما اغاجلرى چوق اوله دخى المثل العن من عراب عقده يعنى كثير الاشجار اولان يركه غرابندن
لغتى زياده در والكثر معناسنه الكنف معناسنه ده در زيرا اشجارى چوق اولان يرك غرابى اوچمز وعقده كذلك شول عوته ديرلركه بر يره بغلنوب اولم اورديغى
العقدة در عينك فتحى وقافك كسريله العقد عينك ضمى وقافك فتحيله عقده نك جمعى در غضب معناسنه دخى استعمال اولنور يقال للرجل اذا سكن غضبه وقد تحللت عقده
العقدة عينك كسريله قلاده كه بوينه باغلنه ديرلر الاعقد همزه نك فتحى وعينك سكونيله والعقد عينك فتحى وقافك كسريله شول كمسنه دركه ديلى روان اولميوب
طوتلغان سويليه العقد فتحتيله دلى طوتلغان اولمق يقال عقد لسانه يعقد عقدا وعقد قوم بغلنلره دخى ديرلركه واحدى عقده در ابو عمرو روايتى اوزره
المعقد ميمك ضمى وقافك فتحى وتشديديله شول ابيانه ديرلركه بربرنه بغلنمش اولا تشديد تكثير ايچوندر المعقد كذلك ميمك ضمى وقافك فتحى وتشديديله شول
كلامه ديرلركه معناسى وضحى اولميه الاعتقاد همزه نك كسرى وعينك سكونيله وتانك كسريله بر نسنه محكم اولمق يقال اعتقد الشىء اى اشتد وصلب واعتقاد
بر نسنه يه قلبده قرار ديرمك يقال اعتقد كذا بقلبه المعقود دائى ثابت يقال لي معقود اى عقد رأى المعاقدة ميمك ضمى وقافك فتحيله عهدلشمك التعاقد
فتحتيله وقافك ضميله قول وقرار ايدشمك يقال تعاقد القوم فيما بينهم وتعاقد كلاب بر بريله بغلنمغه ادكى دشى سبيله جماع ولد قد واقع اولور المعقد
ميمك فتحى وقافك كسريله دوكوم يرى المعاقد كذلك عينك فتحى وقافك كسريله دوكوم يرلرى وعربلركه حويني معقد الازار ديدكلرى قريب منزله دن كنايه در
العقد عينك فتحى وقافك سكونيله والكف مديله شول قيونه ديرلركه قويروغى بغلوكى اوله الاعقد همزه نك فتحى وعينك سكونيله كلب معناسنه در قويروغى
اكثريا بغلوكى اولدوغيچون اعقد اكى كلبده اشتهار بولشدر العنقود عينك ضمى ونونك سكونيله قافك ضميله اوزم سلقمى العناقيد فتحتيله
وقافك كسريله عنقودك جمعى اوزم سلقملرى معناسنه العنقاد عينك كسرى ونونك سكونيله كذلك سلقم معناسنه ده در العاقد قافك كسريله شول ناقه يه ديرلركه
بوكلو وحملى مقرر اولا وعاقد ديديلر زيرا قويرغى بغلوكى قلور حامل اولدوغن بلدرمكيچون وعاقد قيونك جرعه واطرافنه دخى ديرلر معقوده كويى
ديرلر شول ناقه يه كه ادقى بك اولا وفرى قافك فتحى والكف قصريله در العقد عينك فتحى وقافك كسريله شول دوه يه ديرلركه قوى الخلق كلاه عربلرك
عقد صر ديدكلرندن مأخوذ در وصرييم اوليك ضمى وراك تشديديله محكم معناسنه العكدة فتحتيله ديلك دبى اصل اللسان معناسنه العكد عينك فتحى
وكافك سكونيله سمرمك يقال عكد الضب من الباب الرابع اذا سمن العكد عينك فتحى وكافك كسريله سمز اولن كلو وعكده سمز دوه يه ديرلر يقال ناقة
عكدة اى سمينة العكالد عينك ضمى ولامك كسريله قويى سود العكلد عينك ولامك فتحيله بمعناه بزيادة اللام فيها العلد عينك فتحى ولامك كونيله بر
معناسنه يقال شىء علد وبيوك كريزه دخى علد ديرلر العلندى فتحتيله ونونك سكونى والكف قصريله هر نسنه نك قالنه ديرلر العلاند عينك فتحى ونونك
كسريله جمعى قالن نسنه لر معناسنه العلندى عينك ضميله دخى وايتدر الاعلنداء همزه نك كسرى وعينك سكونيله ولامك كسرى والكف مديله غليظ وقوى اولمق
يقال اعلندى الجمل والكلندى اى غلظ واشتد العلود عينك كسرى ولامك سكونى وواوك فتحى ودالك تشديديله بيوك كبير معناسنه قال ابو عبيدة كان
بجاشع بن دارم علود العنق اى كبير العنق العلدة عينك فتحى ولامك سكونيله اوغلاميك غداسى خوبا ايتمك يقال علدت الصبى اذا احسنت غذاءه العمد
عينك فتحى وميمك ضميله اودركى ستون خانه معناسنه الاعمدة همزه نك فتحى وعينك سكونى وميمك كسريله جمع قلتى وعمود الصبح صباح وقتنده افقك
بياضى يقال سطع عمود الصبح اذا ظهر وعمود البطن اوقه پشت معناسنه يقال حمله على عمود بطنه اى على ظهره وعمود القوم سيدهم العمد ضمتيله
جمع كثرتى العمد فتحتيله كذلك جمع در بو اكيسيله قراءت اولنشدى بارى تعالى نك فى عمد ممدة ديدوكى وعمد بر نوع دن عناك اولمز دده
اودخى جمع اولمز در ديرلر على كيجى الخباء المعمد ديركلو چادر خباخانك كسريله والكف عيله يوكدن اولان چادر معمد ميم اولك ضمى
وميم ثانيه نك فتحى وتشديديله در العماد عينك كسريله ديكسك بنالر مذكر ومؤنث كلور العمادة كذلك عينك كسريله عمادك واحدى فلان
طويل العماد ديرلر يخيك زياده دة وانكرى منزل معلوم اوله العمد عينك فتحى وميمك سكونيله قصد ايتمك تقول عمدت للشىء اعمد عمدا من الباب الثانى
اذا قصدت له اى تعمدت له يقال فعلت ذلك عمدا على عين اى بجد ويقين دبر نسنه يى ديركله قالدرمغه دخى ديرلر يقال عمدت الشىء اى
اقمته بعماد يعتمد عليه ودرمن بر كسنه يى دينوب امكمو دخى ديرلر يقال عمد المرض اى فدحه واثقله ويقال اعمد من كذا اى اعجب منه ومنه قول ابى جهل

عكد

علد

عمد

اعمد من سيد قتله قومه وتقول العرب اعمد من كيل مخ اى هل زاد على شىء التعمد فتحتيله وميمك ضمى وتشديديله خطا يكى مقابلى در الاعماد همزه نك
كسريله بر نسنه يى ديركله قالدرمق الانعماد كذلك همزه نك كسرى ونونك سكونيله ديركه الفنق يقال العمدة فانعمد العمد ميم اولك فتحى وثانيه نك ضميله
شول كمسنه دركه اى عشق دينولى اتمعى اولا العميد عينك فتحى وميمك كسريله كذلك عشق دن دينولى اولان كمسنه عميد القوم بر توميك اولويى سيد القوم معناسنه
العمدة عينك ضمى وميمك سكونيله شول نسنه دركه اكا اعتماد اوله الاعتماد همزه نك كسرى وسويكمك اتكا معناسنه يقال اعتمدت على الشىء اى اتكيت واعتماد
صنعتاغه دخى ديرلر يقال اعتمد عليه فى كذا اى اتكل عليه العمد فتحتيله بر يوغورن غناك اولمق بر مرتبه ده كه طيرانى الله اولوب صقلسه ججم اوله
يقال عمد الثرى يعمد عمدا من الباب الرابع اذا بلله المطر عمود وبكا اودخى بغلمدن يمچكده دخى ديرلر حالا كاطوب ججم كود نود العمد عينك فتحى وميمك كسريله
غناك اولون يرواودخى يمچلى دوه يقال بعير عمد اى منفضخ السنام والانفضاخ فايده وعناد جمه وخاء معجمه ايله يمچكك ودسنام عينك فتحيله دوه اوركجه
ديرلر العمرد فتحتيله دراك فتحى وتشديديله اوزون طويل معناسنه يقال الرجل عمرد وطريق عمرد وشاو عمرد وشاوشين معجمه كوزل عمرايله
بر نسنه نك غايتنه ديرلر العنود ضمتيله عدول ورجوع معناسنه يقال عند عن الطريق يعند عنودا من الباب الاول اذا عدل وعنود حق يولدن خلافى
ايتمك يقال عند يعند عنودا من الثانى اذا خالف ورد الحق وهو يعرفه العنود عينك فتحى ونونك ضميله عدول ايدن كمسنه وعدول شول ناقه يه ديرلركه
بر كنارده اوتلايه العند ضمتيله عنود كبى جمع وعنيد كبى حقه مخالفت ايدن كمسنه لر معناسنه مثل رغيف ورغف ورغيف رام مهمله وعين معجمه ايله
بر نوع ايتمكدر وعنود طوادكه تعانى وكامكى يقال عند الورق اذا سال الدم برقا العاند قانى دكيان جرح وعاند هم اغلو صولو دوه دنكى معناسنه در كلور
عندكى نونك كسريله على كيجى ديولدن طوكيدن دوه وشول كمسنه كه حقى بيلوركن خلافى ايشليه العند عينك ضمى ونونك فتحى وتشديديله عامدك جمعى
حقه مخالفت ايدنلر معناسنه الاعناد همزه نك كسريله بربرى اردنجه قوصماق يقال عند فى قيئه اى اتبع بعضه بعضا العند فتحتيله جانب
يقال هو عند وسط الاعند العنيد عينك فتحى ونونك كسريله حقك خلافى ايشليان كمسنه العاندان نونك كسريله كه رنك اسميدر المعاندة
ميمك ضمى ونونك فتحيله والعناد عينك كسريله حقه مخالفت ايتمك ومطلقا معارضه ايتمكه دخى ديرلر يقال عانده معاندة وعنادا العند عينك
ونونك كسريله صاغلو وصوللو دوه دنكى يقال طعن عندا اذا كان يمنة ويسرة عند عينك كسرى ونونك سكونيله بر نسنه نك حضوريله ديرلر
ويقال فيها ثلث لغات عند وعند وعند عينك كسرى وفتحى وضميله وحدسنه نونك سكونيله وعند ظرفى مكان وظرف زمان دلالت ايچون كلور
يقال عند الحايط وعند الليل الاكه بو ظرف غير متمكن در معرب ولمايسه جايز دكلدر وحروف جاده دن عنده من كلمه سى من داخل اولور
لدنه داخل ولدوغى كبى قال الله تعالى رحمة من عندنا وقال من لدنا ولا يقال مضيت الى عندك ولا الى لدنك وكاها ولوركه عندك زيدا اغرا
اولنور تقول عندك زيدا اى خذه العندد عينك ضمى ونونك سكونى ودالك فتحيله خلو معناسنه در يقال مالى منه عندد المعلندد ميمك ضمى
وعينك سكونى ولامك فتحى ونونك سكونى ودالك فتحيله كذلك خلو معناسنه در يقال مالى منه معلندد اى بد وكاه اولوركه سبيل معناسنه ده كلور
يقال ما وجدت الى كذا معلنددا اى سبيلا العود والعودة عينك فتحى وواوك سكونيله رجوع معناسنه يقال عاد اليه يعود عودة وعودا
اذا رجع وفى المثل العود احمد ويقال عادله بعد ما كان اى اعرض عنه وعود شول دوه يه دخى ديرلر شول كه يا زلدن ومخلفدن يا شى زياده اوله
وبازل باء موحده وزاء معجمه ايله سكز ياشنده اولان دوه ومخلف ميمك ضمى ولامك كسريله وخاء معجمه نك عابيند سكونيله طقوز ياشنده اولان
دوه كه اوننه باصوعى اولا العودة عينك كسرى وواوك فتحيله عودك جمعى يشلو دوه لر معناسنه وفى المثل ان جرجر العود فزده وقرا يعنى يشلو دوه
چاغرديغى يوكى زياده ايله العودة عينك فتحى وواوك سكونيله يشلو ناقه ويقال زاحم بعود او دع يعنى محاربه ده پيرلرك تدبيريله استعانت
ايله ديراكه پيرلرك تدبيرى يكتلرك حصونيندن خيرلو در وعود اسكى يوله دخى ولنور دخى ديرلر طريق وسود در قديم معناسنه العاد ميمك
كبرو واديق يومصر درجع معناسنه وآخرت معاد خلق در خلايقك وارجوريا اولدوغيچون العيادة عينك كسريله خسته خاطر صورمق
يقال عدت المريض عوده عيادة العادة نوده العاد والعادات جمعى الاعياد همزه نك كسريله والتعود فتحتيله دواوك ضمى وتشديديله
عادت تتول عاده واعتاده وتعوده اى صار عادة له التعويد على وزن التكريم عادت ايتمك يقال كلب الصيد فتعود وتعويد يشلو اولمق
دخى ديرلر يقال عود البعير تعويدا الاستعادة همزه نك وتانك كسريله بر نسنه يى تكرار ايتمك طلب ايتمك الاعادة همزه نك كسريله تكرار واشلمك معناسنه
استعدته الشىء فاعاده اذا سألته ان يفعله ثانيا المعيد ميمك ضمى وعينك كسريله طاقتكتور يحى كمسنه يقال فلان معيد لهذا الامر اى مطيق له
ومعيد شول دلكه ديرلركه يچه كره ديشى دوه يه سوديسنه وارمش اوله المعاودة ميمك ضمى وواوك فتحيله بر نسنه يى تكرار ايتمكه ديرلر يقال
الشجاع معاود لانه لا يمل المراس يعنى دوكشمدن ملالت چكمز ويقال عاودته الحمى يعنى استمه تكرار طوتدى ويقال ايضا عاوده بالمسئلة

عند

عود

اذا سأله مرة بعد اخرى التعاود هركس كندو قومنه عود ايتمك يقال تعاود القوم في الحرب وغيرها اذا عاد كل فريق الى صاحبه العوادة عينك ضميله
شول طعام كه بر كره يدكدن صكره كيرو كتوريله عواد عينك فتحي و دالك كسري اوزره بناسيله امر معناسنه در عد كبي مثل نزال يعني انزل و تراك يعني اترك العواد
عينك فتحيله شول نسنه دركه كوكل ديلدوكي اوله يقال عد فان لك عندنا عودا احمد اي ماتحب العايدة همزه نك كسريله فايده منفعت معناسنه يقال
هذا الشيء اعود عليك من كذا اي انفع وعايده مرحمت و شفقت معناسنه ده كلور يقال فلان ذو صفح وعايدة اي ذو عفو و مرحمة العود عينك ضميله اغاج
خشب معناسنه العيدان عينك كسريله والاعواد همزه نك فتحيله و عينك سكونيله عودك جمعلريدر اغاجلر معناسنه و عود چالغي سازلرينه دخي ديرلر
و زمخشري مقدمه سنده بربطله تفسير ايتمشدر قپوز معناسنه و عود شول اغاجه دخي ديرلر كه طيبلردندر انكله بخور ايدرلر عاد بر قبيله نك جدي
انلر هود عم قوميدر العادي يانك تشديديله قديم اولان نسنه كه كويا كه عاد قومنه منسوبدر و عادكاه اولور خلق معناسنه ده كلور يقال ما
ادري اي عاد غير مصروفا اي اي خلق هو العيد عينك كسريله شول نسنه دركه معتاد اوله اكر غصه در و اكر غيريدر و عيد بيرامه دخي ديرلر
الاعياد همزه نك فتحيله عيدك جمعيدر يا ايله جمع اولندي حالا كه اصلي واو ايدي دخي موقوفده يا لازم ولد و دخي بعضلر ايتدي اعواد اوزره جمع
اولنمدي خشبك جمعنه ملتبس اولمسون ديو التعييد عيده حاضر اولمق يقال عيدوا اي شهدوا العيد عادياء دالك كسري و الفك مديله فاعلاء
وزني اوزره بر چچكك اسميدر اكر عادياءنك تقديري فاعلاء اولورسه باب معتلده ولور باب معتلده ذكر اولنور ان شاء الله تعالى العيدان
عينك فتحي و يانك سكونيله اوزون اولان خرما اغاجلري العيدانة كذلك عينك فتحيله عيدانك واحدي اوزون خرما اغاجي معناسنه و بو ذكر اولنان
نون زايد اولدوغي تقديرجه در و اكر نون اصلي اولوب فعلان فعلول وزني اوزره اولورسه محلي باب النون اولور العهد امان معناسنه

عهد

و يمين معناسنه و پيمان معناسنه و ذمت معناسنه و وصيت معناسنه و كوزتمك معناسنه يقال عهد اليه اي اوصاه و منه اشتق العهد
الذي يكتب للولاة يعني بوندن مشتقدر كه ايچون يازلن عهد عهدنامه ده و تقول علي عهد الله لافعلن كذا و عهد شول منزله ديرلر كه قوم
هر نه جانبه كتسه لر كيرو انده كلهلر و عهد ملاقات معناسنه ده كلور يقال ما عهدي به قريب و عهدته بمكان كذا اي لقيته و عهد مودت معناسنه ده
كلور يقال ان اكرم العهد من الايمان اي رعاية المودة و عهد شول يغموره ديرلر كه بر يغمور ليكدن صكره ياغه العهاد عينك كسريله والعهود
ضميله عهدك جمعيدر يغمورلر معناسنه يقال عهدت الارض اذا مطرت المعهودة ميمك فتحي و عينك سكونيله و هانك ضميله يغمور ياغمش يره المعهد
والمعهود ميمك فتحيله شول منزله ديرلر كه مراجعت كاه اوله و شول يره دخي ديرلر كه انده بر نسنه يه عهد ايتمش اولهلر العهدة عينك ضمي و هانك سكونيله
بر نسنه هنوز وقوع بولمامغه دخي ديرلر يقال في الامر عهدة اي لم يحكم بعد و ضعف معناسنه ده كلور يقال في عقله عهدة اي ضعف
و دونمك معناسنه ده كلور يقال لا عهدة اي لا رجعة تقول ابيعك الملسى لا عهدة اي تتملس و تنفلت فلا ترجع الى و تملس
يوديكه و تفلت بر نسنه دن خلاص بولوب كتمكه ديرلر پس بلا رجوع بيع ايتمك معناسنه و عهده شرط كاغدنه دخي ديرلر و كفالت معناسنه ده
كلور يقال عهدته على فلان اي ما ادرك فيه من درك فاصلاحه عليه التعهد تانك فتحيله و هانك ضمي و تشديديله بر نسنه يي صقنماغنه ديرلر
و عهدي برخصوصده يكيلكه ديرلر يقال تعهدت فلانا و تعهدت ضيعتي و ضيعه ضادك فتحي و يانك سكونيله تارله معناسنه و تعهدت
بو مثللو يرده افصحدر تعاهدتدن زيرا تعاهد بيننده مشترك اولور و تعهد مرضك عيادة بولمغه دخي ديرلر يقال فلان يتعهده صرع اي
يتجدد فيه العهدان عينك كسري و هانك سكونيله عهد معناسنه در المعاهد ميمك ضمي و هانك كسريله خراج كذار اولان كسنه ذمي معناسنه و كسنه كه
سنكله عهد ايدنيشه العهيد عينك فتحي و هانك كسريله شول كوي كه قديمي اوله يقال القرية عهيدة اي قديمة اتى عليها عهد طويل المعهد
عينك فتحي و هانك كسريله شول كويدركه قديمي ولا يقال القرية عهيدة كسنه يه ديرلر كه جميع اموري ولايت ضبطنده عهده سنده اوله فصل الغين

غدد

الغدد غينك ضمي و دالك فتحيله بز ديدكلري بومريجه نسنه كه اتلر ايچنده اولور الغدة غينك ضمي و دالك تشديديله والغدة غينك ضمي و دال
اولينك فتحيله غددك واحدي و غده دوه طاعوننه دخي ديرلر الاغداد همزه نك كسريله دوه ده طاعون چيقمق يقال اغد البعير و غضبناك
اولمق معناسنه ده كلور يقال اغد فلان اي غضب و قومك دوه سنه طاعون دوشمكه دخي ديرلر يقال اغد القوم اذا اصابت ابلهم الغدة
المغد ميمك ضمي و غينك كسريله طاعون چيقارن دوه اصمعي ايتدي غضبناك اولان كسنه يه دخي ديرلر يقال رجل مغد اي كثير الغضب

غرد

الغرد فتحتينله صوت و تغني ده نغمه لر ايتمك يقال غرد الطاير من الباب الرابع الغرد غينك فتحي و رانك كسريله نغمه قلان طاير التغريد
والتغرد على وزن التكريم والتكرم بمعناه الغرد غينك كسري و رانك سكونيله بر جنس منتردر الغردة غينك كسري و رانك فتحيله غردك جمعي
منتارلر معناسنه مثل قرد و قردة كسائي ايتدي غردة نك مفردي غرد در غينك كسريله فراء ايتدي غرده نك مفردي غرد در بن غرد اشتدم جب

وجبادة كبي و جب جيمك فتحي و بانك سكونيله قرموزي منتره ديرلر الغردة مع الغرد على وزن التمرة والتمر والغردة والغرد على وزن التبنة
والتبن كلها لغة فيها الغراد غينك كسريله ذكر اولنانلرك جمعيدر كلبك جمعي كلاب و ذيبك جمعي ذياب كلدوكي كبي المغرود ميمك فتحي و غينك سكونيله
كذلك منتر معناسنه در المغاريد مغرودك جمعيدر منترلر معناسنه الاغرنداء عالي و غالب اولمق يقال اغرند و اعلندا اي علوه بالشتم
والضرب والقهر مثل اعلنقا و اغلنتاء غين معجم ايله غلبه معناسنه در المغرندي ميمك ضمي و غينك سكوني و رانك فتحي و دالك كسريله عالي و غالب
اولان كسنه الغرقد على وزن جعفر بر شجرك اسميدر بقيع الغرقد بر مقبره نك اسميدر مدينه منوره ده الغمد غينك كسري و ميمك سكونيله قليچ قيني غلاف

غمد

السيف معناسنه قليچي قيننه قويمق يقال غمدت السيف اغمده و اغمده من الباب الاول والثاني اذا جعلته في غمده الاغماد همزه نك كسريله كذلك قليچي قيننه
قويمق يقال اغمدته اذا جعلته في غمده المغمد ميمك ضمي و غينك سكوني و ميم ثانيه نك فتحيله قيننه قونمش قليچ المغمود ميمك فتحي و غينك سكونيله كذلك قيننه قونمش
قليچ ابو عبيد ايتدي مغمد و مغمود بو ايكيسي دخي لغت فصيحه در التغمد تانك فتحيله و ميمك ضمي و تشديديله بورتمك يقال تغمده الله بمغفرته اي غمره بها و ستر
ايتمك معناسنه ده كلور يقال تغمدت فلانا اذا سترت جهله كان منه يعني انك صادر اولان نسنه يي ستر ايتمك غامد ميمك كسريله يمنده
بر قبيله نك اسميدر الاغتماد همزه نك كسري و غينك سكونيله داخل اولمق يقال اغتمد فلان الليل اي دخل فيه كانه صار كالغمد كما يقال ادرع الليل
وادرع دال مهمله نك تشديديله و راء مهمله و عين مهمله ايله لباس كيمك غمدان غينك ضمي و ميمك سكونيله يمنده بر كوشكك اسميدر الغيد غينك و يانك فتحيله

غيد

تازه و تر اولمق نعومت معناسنه الغيداء غينك فتحي و يانك سكوني و الفك مديله سلي اولمش عورت كه تازه و تر اوله الغادة بمعناها يقال امرأة غيداء
وغادة الاغيد همزه نك فتحي و غينك سكونيله شول كسنه دركه اويخوده اوبا و يخود بويني كلمش اوله فصل الفاء الفؤاد قلب كوكل معناسنه

فأد

الافئدة فؤادك جمعيدر كوكلر معناسنه الفأد فانك فتحي و همزه نك سكونيله بر كسنه نك كوكلنه دوقونمق يقال فأدته من الباب الثالث اذا اصبت
فؤاده و فأدتي بريان ايتمكده ديرلر يقال فأدت اللحم من الباب الثالث و ايتمك پيشرمكه دخي ديرلر يقال فأدت الخبز اذا مللته و ايتمك پيشورمك
ايچون كولده داشده ايتمكه دخي ديرلر الافؤدة همزه نك ضمي و فانك سكوني و همزه ثانيه نك ضمي و تشديديله افعوله وزني اوزره ايتمك پيشورمك ايچون
ترتيب اولنان يره المفاد ميمك كسري و فانك سكونيله تنور قاريشدرجق اغاج المفائد ميمك فتحي و همزه نك كسريله جمعي تنور قاريشدرجق اغاجلر
معناسنه و مفاد كباب چوبنه دخي ديرلر و مفاد دخي بو معنايه در كذلك ميمك كسريله المفؤود ميمك فتحي و فانك سكونيله كوكلنه دكيلن كسنه و كوكلنه
رنج عارض اولمشه دخي مفؤود ديرلر و مفؤود يوركسز يعني جبان معناسنه كلور كسائي روايتنده الفئيد فانك فتحي و همزه نك كسريله كذلك
معناسنه يقال رجل مفؤود و فئيد اي في فؤاده و فئيد بريان اولمش اته دخي ديرلر يقال لحم فئيد اي مشوي الافتئاد همزه نك و تانك كسريله اتي كوموب

فدد

بريان ايتمك الفديد صوت ديرلر اصمعي روايتنده يقال فد الرجل يفد فديدا من الباب الثاني الفداد فانك فتحي و دالك تشديديله محكم اوازلو كسنه
يقال رجل فداد اي شديد الصوت و الكثير الجفاء والقسوة في الفدادين بتشديد الدال و فدادين دن مراد شول كسنه لردركه اكينلرنده
و طوارلرنده صوت شديديله چاغررلر و جفادن مراد ظلم و قسوه دن مراد كوكل قراليغيدر الفدادين فانك فتحي و دال اولك تخفيفي و ثانيه نك
كسريله شول اوكوزلردركه ايكيسي انلرله اكرلر الفدان فانك فتحي و دالك تشديديله فدادينك مفردي ايكي چفت اولان اوكوز معناسنه الفدفد فانك

فرد

فتحي و دالك سكونيله جموع دخي اوننده ده دوزيره ديرلر ارض مستويه معناسنه الفرد فانك فتحي و رانك سكونيله تك و تر معناسنه الافراد همزه نك فتحيله
جمعي الفرادى فانك ضمي و الفك قصريله كذلك جمعي خلاف قياس اولدرده كويا كه بو فردانك جمعيدر الفارد رانك كسريله والفرد فانك فتحي و رانك
سكونيله والفرد كذلك فانك فتحي و رانك كسريله والفرد فتحتينله والفريد فانك فتحي و رانك كسري و مديله بونلر جمله يالكز معناسنه در منفرد كبي يقال
ثور فرد و فرد الخ و فارد شول اكوه يه ديرلر كه سوديدن ايرلمش اوله و فريد شول انجويه ديرلر كه ايلكه ديزلدكده ارا يرينه غيري نسنه
ديزلمش اوله و بعضلر ايتدي فريد الدر انجونك غايت ايريلرينه ديرلر الفاردة شول سدره اغاجيدركه ساير سدره اغاجلرندن ايرو اوله
و سدره اغاجي شول اغاجدركه عيشنه كنار ديرلر افراد النجوم شول براق يلدزلردركه افق سماده كورنورلر فرادى فانك ضمي و الفك
قصريله بلا تنوين و فراد تنوينيله بر بر ديمك اولور واحدا واحدا معناسنه الافراد همزه نك كسريله بر نسنه يي ايرمق تقول افردته اذا
عزلته و ارسال ايتمكه دخي ديرلر يقال افردت اليه رسولا و افراد بر دربر طوغرمق معناسنه ده كلور يقال افردت الانثى و ضعت واحدا
المفرد ميمك ضمي و رانك كسريله بر طوغرن عورت موحد معناسنه و ناقه يه مفرد و موحد ديمزلر زيرا ناقه بردن زياده طوغورمز الانفراد
همزه نك كسريله يالكز اولمق يقال انفرد و افرد يعني فردين فانك فتحي و رانك سكونيله ايكي كسنه بربرده يالكز اولمق يقال لقيت زيدا فردين اذا
لم يكن معكما احد التفرد فتحتينله و رانك ضمي و تشديديله الاستفراد همزه نك كسري و سينك سكونيله كذلك يالكز اولمق يقال تفردت بكذا

استزدت به اذا تزودت به . الفرند فانك و رانك كسريله و نونك سكونيله قلجك يوزنده اولان جوهره و الاجنبي الافرند همزه نك كسرى و فانك
سكونيله بمعناه . الفرناد فانك و رانك كسريله بر بوك ايجدر و بعضلر بر قومك ايجدر ديدى رمله مناسبته الفرصاد فانك كسرى و رانك سكونيله شول
توت دركه قرموزي اوله الفرقد فانك فتحى و رانك سكونيله جمعى فرقد دنى اوزن اوكوز بالاوزسنه ديرلر الفرقدان كذلك فانك فتحى و رانك سكونيله شول ايكى يلدزه ديرلر كه
قطب فلكه قريبلردر الفرهد فانك فتحى و رانك سكونيله هانك ضميله ثاني درفهود . اولادى بكسرة الفرهود كذلك فانك ضميله جوق دنى اوذرده يحمد
طايفه سندن برجماعتدر و يحمد ازد قبيله سندن بربلوكدر انلره الفراهيد ديرلر فتحيله و هانك كسريله كه خليل بن احمد الفرهودي انلردندر يقال الرجل
فراهيدي الفرهودي بودخي كذا اولنان طايفه يه نسبتدر قنده استعمال اولنور ديو نسبت روايتنده . الفساد فانك فتحيله برنسنه ازمق يقال فسد الشيء

فسد

فسادا من الباب الاول و باب خامسدن دخي كلور يقال فسد فسادا الفاسد سينك كسريله آزمش بوزلمش نسنه الفسدى فانك فتحى و سينك سكونى
و الفك قصريله فاسدك جمعى يقال قوم فسدى كما يقال ساقط و سقطى الفسيد فاسد معناسنه فسد و فسيد اذا جاء من الخامس و لا تقل انفسد الافساد همزه نك
كسريله فاسد قلماق يقال افسد ثانا الاستفساد همزه نك و تانك كسريله برنسنه نك فاسد اولمسن طلب ايتمك استصلاحك مقابلى در المفسدة ميمك
و سينك فتحى و فانك سكونيله برنسنه نك فسادين ديمك مصلحتك مقابلى در الفصد فانك فتحى و صادك سكونيله قان المق و طمر كسمك قطع عرق معناسنه

فصد

يقال فصدت فصدا من باب ضرب الافتصاد همزه نك و تانك كسريله كذلك قان المق يقال فصدت و افتصدت الانفصاد همزه نك كسرى و نونك
سكونيله والتفصد تفعل وزنيله و صادك ضمى و تشديديله قان سيلان معناسنه يقال انفصد الشيء و تفصد اذا سال الفصيد فانك فتحى و صادك كسريله
شول قاندركه بر طمردن قان الدقلرنده بر بغرسق ايچنه حفظ ايدوب قتلق زمانلرنده بشروب مهانده يدرلردى و في المثل لم يحرم من فصد له
يعنى محروم قالمادى شول كسنه كه انكچون فصد اولنه و كاه اولوركه فصدك صادى اسكان اولنور تخفيفا بس ذابه قلب اولنوب فزد ديرلر
هر صادك دالدن اول واقع اولان اكر بحركه اولورسه اكا زا ايجيسي اشمام اولنمق جايز اولور و اكر اسكان اولنورسه زاى محضه قلب اولنمق
جايز اولور و بعضلر من فصد له استعمال ايدرلر قافله من علم له شيء قليل معناسنه فصد ده ن ماخوذ اوله و لكن كلام عربده استعمالي

فقد

شايع فايله در الفقد برنسنه يي ياوي قيلوب ارامق يقال فقدت الشيء افقده فقدا والفقدان فانك كسرى و قافك سكونيله والفقدان فانك
ضميله كذلك ياوي قيلوب ارامق يقال فقدته فقدانا و فقدانا الافتقاد همزه نك كسرى و فانك سكونيله والتفقد تفعل وزنيله و فانك ضمى و تشديديله
كذلك ياوي قيلوب ارامق يقال افتقدت الشيء و تفقدته اذا طلبته عند غيبته الفاقد شول عورتدركه ولدني ياخود زوجني ياوي قلمش اوله

فند

يقال ظبية فاقد اذا فقدت ولدها الفند فتحتينله كذب الافناد بمعناه و پيرلكدن عقلى ضعيف اولمغه دخى ديرلر يقال افند افنادا
اى كذب الفند فانك فتحى و نونك سكونيله رأى ضعيف اولمق زياده پيرلكدن و افند الرجل اى اهتر و اهتار دكبرا اولوب ضعيف اولمغه ديرلر
المفند رأى ضعيفا و لا يقال عجوز مفندة زيرا بكنكده عورت رأى قادر دكلدر التفنيد تانك فتحى و فانك سكونيله بكرم و دنى
اوزره بر كسنه يي ملامت ايتمك و ضعيف رأى ايله صنقلماق الفند فانك كسرى و نونك سكونيله طاغدن بر پاره يه ديرلر كه او زديستنه اكا الفند
الزماني فانك كسرى و نونك سكونى و زاى معجمه نك دخي كسريله بر شاعرك اسميدركه زمان قبيله سندندر و زمان او قبيله نك باباسيدر الفنداوة

فود

فانك كسرى و نونك سكونيله شول كسرى ديرلر كه كسكين اوله يقال فندوم فندوم فنداوة اى حادة الفود فانك فتحى و واوك سكونيله باشك
ايكى جانبى يقال بدا الشيب بفوديه ابن السكيت ايتدى فتحي بر كسنه نك ايكى بلوك صاچي اوله فلان كسنه نك فوداني وارددر ديرلر و فودان كوك
... معناسنه يقال قعد بين الفودين اى بين العدلين و فود هلاك دخى ديرلر يقال فاد يفود فودا و فاد يفيد فيدا من

فهد

الباب الاول و الثاني لغتان الفهد فانك فتحى و هانك سكونيله يا دوج ديدكلرى برتيجه بوز الفهود ضميله جمعى الفهد فتحتينله ياتسه بكزمك
يقال فهد الرجل من باب الرابع اذا اشبه الفهد في كثرة نومه و تمدده يعني چوق اويومده و چوق كرينمكده و في الحديث ان دخل فهد
وان خرج اسد الفهدتان فانك فتحى و هانك سكونيله ايكي پارچه يوموري اتدركه اتك كوكسنده اولور الفوهد فانك فتحى و واوك سكونيله جمعى
و دنى اوزره اتلو و بلوغه قريب اولان اوغلان الفوهدة مؤنثى بلوغه قريب اولوب اتلو اولان قز الفياد فانك فتحى و يانك تشديديله

فيد

والفيادة كذلك فانك و يانك تشديديله صلاني يوريين كسنه التفيد تفعل وزنيله و يانك ضمى و تشديديله صلاني يوريمك تبختر ايچجي
وزنا و معنى و دنياده باقي قالمش دكلدر ... الفايدة علمدن و مالدن كسب ايتدوكك نسنه تقول منه فادت له فايدة
الافادة همزه نك كسريله غيره برنسنه ويرمك تقول افدت المال اذا اعطيته غيرك و افاده استفاده معناسنه ده كلور يقال افدته اى
استفدته يعني قبض ايتدم الاستفادة همزه نك و تانك كسريله فايده طلب ايتمك و قبض ايتمك الفيد فانك فتحى و يانك سكونيله صالني يوريمك

يقال فاد يفيد فيدا اي تبختر و مال ثابت اولمق يقال فاد المال لفلان يفيد اى ثبت له و برنسنه يي اصلتمق معناسنه ده كلور يقال
فاد يفيد . اذا داف يعني نمناك ايتسه دوف دال مهمله و فايله نمناك ايتمكه ديرلر و فيد شول اكيله دخى ديرلركه انك طولاني اوذره بتر
و فيد مكه مشرفه يولنده بر منزلك اسميدر فصل القاف القتد فتحتينله ده وه پالاننك اغاجي الاقتاد همزه نك فتحيله انك
تندك جمعى پالان اغاجلري معناسنه القتاد قافك فتحيله شول اغجدركه انك دكنلري وار در و في المثل و من دونه خرط القتاد و خرط
خاء معجمه و طاء مهمله ايله يوبيقه ديرلر و بو مثل نهايت مرتبه بعيد و بويونه نا دتري مشكلدر ديدكلري محللرده استعمال اولنور و بو ذكر اولنان قتاد
ديرلر اما قتاد اصلي شول يكلو اغاجدركه انك ميوه سي نغناخه دكير اغاجي ميوه سي كبي و نغناخه نونك ضمى و فانك تشديديله صوبوزنده اولي
قبوجغه ديرلر و هر نسنه كه اكا شبيه اولا اكا دخي نغناخه ديرلر القتدة قافك فتحى و تانك كسريله القتادي فتحتينله و الف مقصور ايله
شوله و لردكه قتاده دن قارنلري اغرمش اوله نتكم رمثه دن ... رمثه ديدكلري اوتي اوتليوب قارني اغرييب دوه يه
ديرلر قتايد قافك ضميله بر عقبه نك اسميدر القترد قافك فتحيله جعفر وزنى اوزره ... و قتادد قافك ضمى و رانك كسريله و المقترد ميمك ضمى
و قافك سكونى و رانك كسريله قيون و طوارى چوق كسنه يقال رجل قترد و قتادد و مقترد اذا كان كثير الغنم و السخال ابو عبيد دن بويله
روايت اولنمشدر القثد فتحتينله نبات اتدن برنسنه در خياره شبيه دركه حيار بادرنك ديرلر القحد فتحتينله و حاء مهمله ايله ده وه نك
ديبي القحاد قافك كسريله قحدك جمعى او ديج ديلرى معناسنه ... المقحاد ميمك كسرى و قافك سكونيله شول ده وه يه ديرلر كه اوركچي
قالين اوله الاقحاد همزه نك كسريله ناقه نك اوركچي بيوك اولمق يقال اقحدت الناقة القحدة قافك فتحى و حانك سكونيله اوركچي قوى اولان ناقه
و بو اصلنده مقحدة ايدى حانك كسريله تسكين اولنمشدر مثل عشرة و عشرة القمحدة قافك و ميمك فتحى و حاء مهمله نك سكونى و دالك ضميله
ميم زايده اولمغله باشك ارديننه ديرلر القماحد قافك فتحى و حانك كسريله قمحدة نك جمعى قفا معناسنه القد قافك فتحى و دالك تشديديله برنسنه يي
طولا يارمق تقول قددت السير و غيره اقده من باب الاول و قد مسافه قطع مسافه ايتمكه دخي ديرلر يقال قد المسافة اذا قطعها و قد
پچي دغلاغي ... دخى ديرلر الاقد همزه نك فتحى و قافك ضميله جمع قلتي ... و قد كه دخى جمع قافك كسريله قاتلر معناسنه القداد
قافك كسريله جمع كثرتى ابن السكيتدن بويله روايت اولنمشدر و في المثل يا جمل قدك الى ديمك يعنى اذلك چوق ايتمكه باعث اولدر و قد برنسنه نك
بوينه دخى اطلاق اولنور قامت معناسنه و انداميه دخى قد ديرلر يقال قد فلان قد السيف اى جعل حسن التقطيع و تقطع قافله و طاء مهمله ايله
انداميه ديرلر الانقداد همزه نك كسرى و نونك سكونيله يارلمق القد قافك كسريله شول قايشه ديرلر كه خام دريدن كسيلور القدة كذلك قافك
كسريله قايش پاره سى و فرقه طريقت و خلاف قددن بربلوكه ديرلر كه هر بريك هواى ارزوسى مخالف اوله قال الله تعالى كنا طرائق قددا و قد
دريدن اولان قابه دخى ديرلر يقال ما له قد و لا قحف و قحف اغاجدن اولان قابه ديرلر القديد قافك فتحى و دالك كسريله قورودلمش اته
ديرلر و اسكي بزه دخى ديرلر التقدد تفعل وزنيله و دالك ضمى و تشديديله طاغلماق و ايرلق معناسنه يقال تقدد القوم اذا تفرقوا الاقتداد همزه نك كسرى
و قافك سكونيله تدبير ايتمك يقال اقتد فلان الامور اذا دبرها و ميزها قديد قافك ضمى و دالك فتحيله تصغير وزنى اوزره برصوك اسميدر
حجازده . القداد قافك ضميله بر مرضدركه بطنه عارض اولور المقداد ميمك كسريله و قافك سكونيله صحابه دن بر كسنه نك اسميدر المقد ميمك و قافك
فتحيله دوز بر مكان مستوى معناسنه قد قافك فتحى و دالك سكونيله حرفدر فعلدن غيريه داخل اولماز و قد لما يفعل قولنك جوابيدر خليل ايدر
قد جوابه منتظر اولان كسنه نك كلامنده ايراد اولنور مثلا بر كسنه جوابه منتظر اولسه قد مات فلان ديرلر و اكر منتظر اولمازسه خبر ويرسه لر
قد مات ديرلر بلكه مات فلان ديرلر و كاه اولوركه قد ربما معناسنده دخى استعمال اولنور و اكر بسن قدكه سن اسم قلسك مشدد قلوب كتبت
قدا حسنة ديرسن كذلك كي وهو و لو بونلر بر طريقيله اسم قلنسه اخرلري مشدد قلنور زيرا بو كلمه لردن نقص اولنن حرفه زايد كه
دليل بو قدر يعني اخرلرينه كندي جنسندن حرف زياده اولنوب ادغام اولنور اما في الف اولنون دكل زيرا اخري الف اولنك اخرينه همزه زياده
قلورسن زيرا اخري جنسندن الف كه زياده اولنه ايكى الف جمع ولمغين الف ثانيه حركت ويرمك لازم كلدكده الف همزه يه منقلب اولور لا ايله يا حرفي
ما ايله بر كسنه تسميه اولنسه لا ده و ماء ديرلر و قدك ديدكلرى حسبك معناسنه اسمدر تقول قدى و قدنى بالنون على غير القياس زيرا بو
سقوله نونك زياده اولنمسى افعاله مخصوص صورتدر حزينى كبي و شتمنى كبي القراد قافك ضميله كنه ديدكلرى نسنه كه ده وه و ساير طواره
و كاه اولوركه قراد صدرله بمه نك پاشي مراد اولنور جمله التي معناسنه القردان قافك كسريله قرادك جمعى كنه لر معناسنه التقريد ... عادة
الكريم كنه لرك يقال قرد بعيرك يعني ده وه نك كنه لرين كيدروب پاك ايله و تقريد الدمنة دخى ديرلر و بونك اصلى بودركه بو كسنه برياده

دكه بی طوتق دیلسه ابتدا اینی کنه لمک کچلند، دلو ام القردان ات اياغنده شول یرلك اسمیدر که اتك طیو غنده یعنی قیلرلو طرناغی مابیننده در
القرد فتحتیله یوکك برامری و یاپاغینك عبث اولان یری القردة کذلك فتحتیله برمزیکدن اولان پاره و فی المثل عکرت علی الغزل باخرة
فلم تدع بنجد قردة یعنی احمق عورت اخرایشه بشلدی یوک قومدی اکردی و عکرت عطفت معناسنه در و نجد یوکسکیه دیرلر دیوکیرمز الدق
یقال قرد الصوف یعنی قرد الباب الرابع و در كه كوه دوشوب فاسد اولمغه دخی دیرلر یقال قرد الادیم اذا حلم و بر کسنه عاجز اولمغه ساکت
اولمغه دخی دیرلر الاقراد همزه نك کسریله کوك اطرافنده پاره پاره اولوب بر بریله اوزرنده مرتب اولان بولوت یقال السحاب قرد ای منقطع فی اقطار
السماء الاقراد القرد قافك فتحی و رانك سکونیله یاغی تلو مرجع اتمك یقال قردت السمن فی السقاء اوده قردا من الثانی اذا جمعته القرد قافك کسری
و رانك سکونیله میمون دیدکلری حیوان القرود جمعیدر قردك جمع میمونلر معناسنه القردة قافك کسری و رانك فتحیله کذلك جمع در میمونلر معناسنه مثل فیل و فیلة
و فی المثل انه ازنی من قرد ابو عبیده ایتدی بو مثلده ذکر اولنان قرد هذیل طایفه سندن بر رجلك اسمیدر که اکا قرد بن معاویه دیرلر و ازنی زیاده
زنا ایدیجی معناسنه در القردد علی وزن جعفر شول یرکه غلیظ مرتفع اوله دینلدی حرفین متجانسین ادغام اولنمدی زیرا بو فعلله ملحق در
ملحق اولان ادغام اولنماز القرادد قافك فتحی و دالك کسریله جمعیدر غلیظ و مرتفع اولان مکانلر معناسنه القرادید دخی کلمشدر قرددك جمعنده
دالینی کسره کوردن القردود قافك ضمی و رانك سکونیله و دالك ضمیله مکان مرتفع غلیظ قردد معناسنه کم الاکمی مرود اندی قردودة الظهر
کذلك قافك ضمی و رانك سکونیله ادقه نك اورته یری القرمد جعفر وزنی اوزره بر نوع طاشدر که اوزرنه اتش یاقوب تمام بشرکدن صکره
اونکله حوضلر صوادلر ابو عبیده ایتدی القرامید قافك فتحی و میمك کسریله یبان کچی سنك اولادیدر و قرمدك دخی جمعیدر کلور کرمدلر
معناسنه القرمود قافك و میمك ضمیله قرامیدك مفردی یبان کچیسی اوغلی معناسنه القرمید قافك کسری و رانك سکونی و میمك کسریله کرمد آجر
معناسنه المقرمد میمك ضمی و قافك فتحی و میم ثانینك کذلك فتحیله کرمدله یاخود طاشله یاپلمش بنا یقال بناء مقرمد ای مبنی بالآجر و الحجارة
القشدة قافك کسری و شینك سکونیله شول چوکندیدر که قیماغی التنه چوکر یعنی قیماق صوغیله بشورلسه یاغ قلمه غی القصد قافك
فتحی و صادك سکونیله برنسنه یه توجه اتمك تقول قصدته و قصدت له و قصدت الیه یعنی و طریق و جانب معناسنه در کلور تقول قصدت قصده
ای نحوت نحوه یعنی انك جانبنه قصد ایتدم و قافك معناسنه کلور تقول قصدت العود اذا کسرته و اسراف تقتیر بیننده اولان اعتدال در دیرلر
القصدة قافك کسری و صادك سکونیله برنسنه نك پاره سی القصد قافك کسری و صادك فتحیله قصده نك جمعی پاره لر معناسنه الاقصاد همزه نك
کسری و نونك سکونیله التقصد فتحتیله و صادك ضمی و تشدیدیله قافك تقول انقصد الرمح و تقصدت الرماح اذا انکسرت و تقصد کلب او کله دخی دیرلر
یقال تقصد الکلب و غیره اذا مات الاقصاد همزه نك فتحی و قافك سکونیله قانق معناسنه یقال رجل اقصاد اخضش ایتدی کلام عربده متوالی
جمع صیغه سی اوزره کلنلرك بری بودر الاقصاد همزه نك کسریله بر کسنه یاوقی بر شیوب توزی دوکانده قتل اتمك تقول اقصد السهم اذا اصاب
فقتل مکانه و اقصدته حیة فقتلته و اقصاد دروق اتمکه دخی دیرلر یقال اقصد فی مشیك و اقصد بذرعك یعنی یوریکده دوق ایله دوشکه
دوق اوزره اوله و ذرع ذال معجمه نك فتحی و عینك سکونیله اصلنده طاقت معناسنه در اما بو مقامده مراد نفس در القصیدة قافك فتحی و صادك
کسریله شول شعر دیرلر که انده تطویل اوله القصید جمعی سفینه ایله سفین کبی و قصید قوریلمش ات دخی دیرلر لحم یابس معناسنه القاصد
قریب معناسنه یقال بیننا و بین الماء لیلة قاصدة ای هینة السیر لاتعب فیها و لابطء الاقتصاد اسراف و تقتیر بیننده اعتدال اوزره اولمق
یقال فلان مقتصد فی النفقة ای معتدل العقود و المقعد میمك و عینك فتحیله اوتورمق یقال قعد قعودا و مقعدا ای کلاهما
ای جلس و قعود برده قرار اتمکه دخی دیرلر یقال قعد الرخمة اذا جثمت یعنی قجی قرکس بریره قرار اتسه و فذلك اوزدك بعلا عز دخی دیرلر
یقال قعدت الفسیلة اذا صار لها جذع و جذع جیمك کسری و ذال معجمه نك سکونیله اغاجك او ذکی یعنی بدنی الاقعاد همزه نك کسریله
اوتورتمق یقال اقعد غیره و اقعاد بر مرضدر که دوه نك قالچه لرنده عارض اولوب انی یره مایل قیلور و اقعاد اتمکی یا غنده شول
حالتدر که ایاغی زیاده دوشوب طورمز القعاد قافك ضمیله کذلکدر دوه ده اولان مرضدر اقعاد کبی القعدة قافك فتحیله برکره اوتورمق
بر نوع اوتورمق القعدة میمك فتحی و قافك سکونی و عینك کذلك فتحیله اوترق یری که انسانك بلندن اشاغی یریدر ذو القعدة بر ایك اسمیدر
ذو القعدة جمعیدر القاعد شول عورته دیرلرکه ولددن و حیضدن قالمش اوله القواعد قافك فتحی و عینك کسریله قاعدك جمعی ولددن قالمش
عورتلر معناسنه و بنیاد معناسنه دخی کلور و مصحفدن تکالیف الشفه اروق اولان اغاجلر دخی قواعد دیرلر و قاعد خوا دجلد بر طایفه در
القعد فتحتیله جمعی در خوارجدن مخصوص طایفه لر معناسنه بعضلر ایتدی قعد شول کسنه لردر که انلرك دفتری اولمایه یعنی پادشاهدن

وخليفه زن

قشد

قصد

قعد

و خلیفه لره اولمیه و قعد دوه نك بقا غلیغندن سستلکدر او لمقعد التقعد فتحتیله و عینك ضمی و تشدیدیله بر نسنه نی طلب اتمك یقال تقعد
فلان عن الامر اذا لم یطلب و بر کسنه یی دلدوکی نسنه دن الیقومق یقال تقعدته ای ربثته من حاجته و عقته و ربث عوق منع اتمکه دیرلر
و یقال تقعدنی منك لا شغل ای ما منعنی التقاعد بر کسنه نك حقنی منع ایدوب و برمکه دیرلر یقال تقاعد به فلان اذا لم یخرج الیه من حقه القعدة
قافك ضمی و عینك فتحیله چوق اوتورن کسنه یقال رجل قعدة ضجعة یعنی چوق اوتورن و چوق یاتان کسنه و قعده شول دوه یه دیرلر که چوبان انی
حاجتنه بنوب کیدر قعود معناسنه یقال نعم القعدة هذا القعود قافك فتحی و عینك ضمیله شول دوه در که بنلکه قابل اوله و بنلکه قابل اولدیغی
ادنی مرتبه سی ایکی یاشنده در قولی دیشن بر اغنجیه دك قعود دیرلر و براقدن صکره جمل دیرلر و دیشی دوه نك ثاننه سنه قعوده دیرلر کلوبوس برل قافك فتحیله
ابو عبیده ایتدی قعود شول دوه در که انی چوبان هر حاجتنه یعنی قولنه کرا لسان فاسیده رخت دیرلر و ترکیده پیشوك دیرلر دوك
تصغیریله کلمشدر شول مثلکه دیمشلر در اتخذوه قعید الحاجات اذا امتهنوا الرجل فی حوائجهم یعنی بر کسنه یی چوق استخدام اتسه لر
المقاعد میمك فتحیله خلقك اوتوراجق یرلری صوقلرده و چارشولرده مقعد القابلة قربون عبارتدر یقال هو منی مقعد القابلة میمك
و عینك فتحی و دالك تفصیله اذا لصق به بین یدیه یعنی قابله ادکوب طوره و قابله قافله دبا موحده ایله ابه دیدکلری عورتدر که حامل اولدیغی
حیننده خدمت ایدر القعیدات قافك ضمی و عینك فتحی و یانك سکونیله اکرلر و پالانلر القعید قافك فتحی و عینك کسریله همدم مقاعد معناسنه
و بادی یمینك عن الیمین و عن الشمال قعید دیدوکی قول فیدان معناسنه در زیرا فعیل و فعول واحد و تثنیه و جمع برابر اولور کلوبوس
انا رسول رب العالمین و قوله تعالی و الملائکة بعد ذلك ظهیر و قعید شول چکرکه در که انك قنادی هنوز برابر اولمشدر و قعید شول صیدده
دیرلرکه میادکه دن کلان بحکك مقابلی در و نطیح نونك فتحی و طاء مهمله نك کسریله در و قعیدك لا اتیك و قعیدك الله لا اتیك دیرلر
بو نلر عرب بیننده یمین اولور و نصبه بناء بونلرك اکثرسی دخی مصدرلردر فعل مقدرله منصوب استعمال اتمشلردر و معنی صاحبك الذی
هو صاحب کل نجوی دیمکدر یعنی سنك حمدینك حقیقی که جمیع اسراره واقفدر مراد حق تعالی در نشه تکیم نشد تك الله دیرلر سالکك بابه مسلك
القعد قافك کسری و عینك سکونیله قعید معناسنه در قسم اولمقده یقال لا اتیك قعدك و لا اتیك قعدك الله مثل ما مر القعیدة قافك فتحی و عینك
کسریله غراره دایچنه متاع قیوبلر و قعیده شول قومه دیرلرکه اوزوننا و لیه و قعیدة الرجل رجلك عورتیدر که همدم معناسندن ماخوذدر
القعاد قافك ضمیله کذلك رجلك عورتنه دیرلرکه زوجه معناسنه در و قعاد اوترمکه دخی دیرلر یقال متی معابك هذا القعاد المقعد
میمك ضمی و قافك سکونی و عینك فتحیله افسق لنك معناسنه تقول منه اقعد الرجل علی البناء المجهول و مقعد شول ممه یه دیرلرکه دیکلوب اشنه
یاتمش اولمایه و صاحب صراحك مقعد پستان نو رسته دیدوکی مطابق دکلدر و بو سهوکرکدر که بتصحیفا المقعد دخی القعدد قافك ضمی و عینك
سکونی و دالك اولینك فتحیله و القعدد قافك ضمی و عینك سکونی و دالك ضمیله جد اکبرنه قریب الاباء اولن کسنه یعنی بابا اتی عمرا و لمقاغل جد اعلا یه
واسطه سی از اوله عبد الصمد بن عبد الله بن عباس قعدد بنی هاشم دیرلر بر جهتدن مدح اعتبار ایدرلر یعنی اولی تکبر و بر جهتدن ذم اعتبار
ولنور توجه کسنه لر او غلی اولماغله ضعف منسوب اولماغه احتمال اولدیغی ز زیرا توجه او غلی ولاولرده ضعف نسبتا دنی کلمشلردر لاتقعد همزه نك
فتحی و قافك سکونیله شول کسنه در که بو معتارنك اوجیله یو دد اوکچه لری یره یتشمز و طواد جنسنده اولو لحوانه دیرلرکه بکاری کلمایوب
طرنقنك اوجی بصمه یقال الغراب اقعد ای بین القعد یعنی انکاده طرنقی اوجی بصه ور بو عیب بیان عد اولنور ابو عبیده ایتدی قعدایا قدل
غیری عیده اولماز اصمعی ایتدی قعد دوه نك اللری نك خفی یاخود ایقلرینك خفی انك جانبنه یعنی ایچ یوزه مایل اولمقدر یقال تقعد
اقعد و اکر جانب و حشه یعنی طرفه مایل اولورسه اکا اصدف دیرلر و قعد بر جنسدر و لبنه بر جنسدر و لبنه صا دعقد دیرلر یقال
اعتم القعد یعنی وجبه صا لیوبر مسه القعدان فتحتیله عطادك متاع قودوغی نسنه و ظیه عطا معناسنه فارسی مربور القلادة قافك
کسریله شول نسنه درکه بیونه بغلرلر التقلید علی وزن التکریم قلاده طقماق التقلد فتحتیله و لامك ضمی و تشدیدیله قلاده تاقنمق یقال قلدت
المراة فتقلدت هی و تقلید دین ده تابع اولمق دوه لابتده ایش امر لوق تقلید بدرنج قربانی معلوم اولمق دوبه برنسنه بغلامق
و تقلد سیف تقلیبی قلو دمایدر که المقلد میمك ضمی و لامك فتحی و تشدیدیله او بودر اذا یی باغلنك یری دشول بوکرکه ایه دیرلرکه جمله دن اولوب
کلدیکچه اکا علامات صراری نمکز اوله کلد وکی معلوم اوله القلد قافك فتحی و لامك سکونیله ای بوکمك یقال قلدت الحبل اقلده قلدا من باب ضرب
اذا فتلته و قلد شول بلا ذکه دخی دیرلرکه کو شدن بوکلمش اوله القلید قافك فتحی و لامك کسریله المقلود میمك فتحی و لامك ضمیله بوکلمش ایپ القلد قافك
کسری و لامك سکونیله شول کوندر که حمای ربع اولکوده کلور بو سببدن جدی قافلنه قلد دیرلر که مشرف اکوده انوبی کلدکاری کوندر

قعد

قلد

سعادتلو دولتلو سلطانم حضرتلرینک خاکپای مراحم‌حشرلرینه عرض داعی بالااطلاع بودرکه

قعد
قهد
قود

و قیل یعنی بیوز دخی دیرلر یقال سقتنا السماء قلداً فی کل اسبوع ای مطرتنا لوقت **القلدة** قافک کذلک کسری و لامک سکونیله برنسنه نک دبنه جوکن
یرمزی دردی معناسنه **الاقلید** همزه نک کسری و قافک سکونی و لامک کسریله مفتاح **المقلد** میمک کسری و قافک سکونی و لامک فتحیله شول مفتاحدرکه ادرکجی
اکری در اوتکله کاه اولور اوت بولرلر قودی بونجه کبی **المقالید** میمک فتحی و لامک کسریله مقلدک جمعی مفتاحلر معناسنه **الاقلاد** غرق اتمک یقال اقلد البحر
علی خلق کثیر اذا اغرقهم کانه اغلق علیه **القمد** قافک و میمک ضمی و دالک تشدیدیله قوی و محکم اولن نسنه **القمدة** کذلک ضمتیله و دالک تشدیدیله
قمدک مؤنثی قوی معناسنه **الاقمهداد** همزه نک کسری و قافک سکونیله دوه باشن یوقرو قالدرمق یقال اقمهد البعیر اقمهداداً اذا دفع رأسه **القند**
قافک فتحی و نونک سکونیله شکر قامشندن حاصل اولان بال **المقنود** علی وزن المقصود و **المقند** میمک ضمی و نونک فتحی و تشدیدیله شکرلنمش نسنه
یقال سویق مقنود و مقند و سویق سینک فتحی و واوک کسریله قاووت دیدکلری نسنه که بغدایدن ایدرلر نبت معناسنه **القندید** قافک کسری
و نونک سکونی و دالک کسریله سوجی خمر معناسنه اصل اشبی قند یداسفنط کبی همزه نک کسری و سینک سکونی و قافک کسری و نونک سکونیله
بر نوع شرابدرکه ایچنه خوب رایحه لو نسنه لر قورلر **القنداوة** قافک کسری و نونک سکونیله فعلاوة وزننده شول کسه یه دیرلرکه خفیف
اوله یقال رجل قنداوة ای خفیف بوکا دواینه درواایدی قنداوة شول ناقه یه دیرلرکه سریع اوله ابو مالک ایتدی یقال ناقة قنداوة و جمل
قنداو ای سریع و قنداوة کسکین کره دخی دیرلر یقال قدوم قنداوة ای حاد و ابو مالک غیری قنداوه دیدی فائده **القهد** قافک فتحی و هانک
سکونیله قربه بکزر شول آق نسنه یه دیرلرکه زیاده آق اولمیه بوذا اولا **القراد** قافک کسریله بربرک ایچی در **العود** قافک فتحی و واوک سکونیله **المقادة** میمک
فتحیله **والقیدودة** قافک فتحی و یانک سکونی و دالک ضمیله بونلرک دخی یدمک معناسنه در یقال قدت الفرس و غیره اقوده قوداً و مقادة و قیدودة
و قود اتلو. دخی دیرلر خیل معناسنه یقال رتینا قود و قود قصاص معناسنه دخی دیرلر یقال قاده [illegible] **الاقادة** همزه نک کسریله آتلو ویرمک
تقول اقدته خیلاً ای اعطیتک خیلاً تقودها و اقاد. قصاص ایتمکه دخی دیرلر یقال اقاد القاتل بالقتیل ای قتله به **القؤود** قافک فتحی و همزه نک
ضمیله شول اته دیرلرکه یدکه کلوب صاحبنه مطیع اوله **الاقتیاد** همزه نک کسری و قافک سکونیله یدمک قود للقاتل بالقتیل ای قتله به **القوودة**
قافک فتحی و همزه نک ضمیله شول اته دیرلرکه یدکه کلوب صاحبنه مطیع اوله **الاقتیاد** همزه نک کسری و قافک سکونیله یدمک قود معناسنه یقال قاده
واقتاده یعنی **التقوید** چوق یدمک یقال قود تشدید للکثرة **الانقیاد** همزه نک کسری و نونک سکونیله خضوع و خشوع دیدکلری قول قدته فانقاد لی
الاستقادة بویون تسلیم اتمک یقال استقاد لی اذا اعطاک مقادة و استقاده حاکمدن خصمک قودا و لغاسن طلب اتمک یقال استقدت
الحاکم سألته ان یقید القاتل بالقتیل **القود** فتحیله قصاص **المقود** میمک کسریله شول ایپدرکه یولار یاخود او یانه بغلیوب طوار اول کله
یدرلر **القاید** یدیجی **القواد** قافک ضمی و واوک تشدیدیله جمعیدر یدیجیلر معناسنه **القادة** تخفیفیله کذلک جمعی یدیجیلر معناسنه **الاقود** همزه نک فتحی
و قافک سکونیله زیاده بویوک کلیجی آت یقال فرس اقود ای بین القود و اقود دیو شول اته دیرلرکه بوینی دارقه بی او زون اوله و اقود یوکسک طاغه
دخی دیرلر و رجالدن شول کسنه یه دیرلرکه بوینی برلشا اولا و بوینی برک اوله اقود دیدکلری کسنه یه التفات ایلمدوکیچون اطعامه بخیل اولن
اقود دیرلر حین اکله برجانبه التفات اولمدوغیچون تاکه بر کسنه یه نظری طوتشماوب جانبه نظر اولمیه کلیه **القوداء** قافک فتحی و واوک سکونی
والفک ممدوله اقودک مؤنثی یقال ناقة قوداء و قوداء شول یوقشه دیرلرکه دنیاده یوکسک اولوب کوکه چکلمش اوله **القود** قافک ضمیله
اقودک جمعی یقال الخیل قب وقب قافک ضمیله ادقلمش یرقا اولمش اتلره دیرلر **القیادید** قافک فتحی و دالک کسریله شول مرکبلردرکه اوزون اوله لر
ات طوال معناسنه **القیدود** قافک فتحیله و اصی بر مرکب معناسنه **القید** قافک فتحی و یانک سکونیله برنسنه یی باغلامق و باغلق کندوه
دخی دیرلر و قید بنی شملبد. براتک ایکی در و سمر اغاجلرین بر یره کتوررکه ایچلن صادلرین صربده. قید دیرلر و قید مقدار معناسنه دکلور یقال
بینهما قید رمح ای قدر رمح **القیود** ضمیله قیدک جمعیدر باغلر معناسنه **التقیید** تانک فتحی و قافک سکونیله باغلق تقول قیدت الدابة و قیدت
الکتاب اذا شکلته یعنی اکی اعجامن بولو برینه قویوب ضبط ایلمک **المقاییید** میمک فتحیله و یانک کسریله بغلو اولان نسنه لر یقال هؤلاء
اجمال مقاییید ای مقیدات یعنی بغلودو. لر **قید الاوابد** قافک فتحی و یانک سکونیله غایت یوکرک اولیوب اته دیرلر زیرا صیدی منع ایدر. قاجمقدن
منع ایدر قید القوس دو. بو یسنده اولان بر نوع دوامه دیرلرکه بو قاقبچی شکلنده در و بو بودر. بو شکلده در دیو تصویر اولنمش **المقید** میمک
ضمی و یانک فتحی و تشدیدیله بو قاقبچی یری که اکا باغنده در و خلخال یری که عورتلرن باغنده در **القاد** مقدار معناسنه در یقال بینهما قاد رمح
ای قدر رمح **القید** قافک فتحی و یانک تشدیدیله شول اتدکه یدمکه بیلک اولیوب مخالفت ایده **القیاد** قافک کسریله شول ایپدرکه انکله
طوار یدیلور و قیاس بوایدیکه قید یانک کسری و تشدیدیله و قیاد قافک کسریله قودک مصدرلرندن ذکر اولنه اما جوهری قیدک تصرفاتنده ذکر ایتدی

فصل الکاف

١١٠

کأد
کبد

فصل الکاف

الکؤود کافک فتحی و همزه نک ضمیله صرب اولان یوقش یقال عقبة کؤود ای شاقة المصعد **التکاءد** فتحیله
و همزه نک ضمی و تشدیدیله برنسنه مشکل اولمق یقال تکاءدنی الامر اذا شق علیک **التکاؤد** فتحیله و همزه نک کذلک ضمیله معناه یقال تکادنی
الشیء، تفعل و تفاعل ایکیسیده بر معنایه در **الکبد** کافک فتحی و بانک کسریله جکر **الکبد** کافک کسری و بانک سکونیله کذلک جکر معناسنه مثل کذب
و کذب **الاکباد** همزه نک کسریله برکسنه نک جکری اورمق یقال اکبدت الرجل اذا اصبت کبده **الاکباد** همزه نک فتحی و کافک سکونیله کبدک جمعی جکرلر
معناسنه **الکبد** کافک و بانک سکونیله کذلک جکر معناسنه لاط کبده در فخذک لاط فخذ اولدوغی کبی و کبد برکسنه نک جکری اورمغه دخی دیرلر
تقول کبدت الرجل اذا اصبت کبده. **کبد السماء** کافک فتحی و بانک کسریله یاخود سکونیله وسط السماء معناسنه **التکبید** تانک فتحی و کافک سکونیله اورته لمق
یقال کبد النجم السماء یعنی یلدز سمانک اورته لدی **التکبد** فتحتیله و بانک ضمی و تشدیدیله اورته یه کلمک یقال تکبدت الشمس ای صارت فی
کبد السماء، و تکبد برنسنه قوی و غلیظ اولمق **کبیداة السماء** کافک ضمی و بانک فتحیله کوکک اورته لری کویا که ابتدا کبیده. و ذنبی اوزره
تصغیر اولنوب صکره جمع اولنمشدر **کبد القوس** کافک فتحی و بانک کسری یاخود سکونیله یایک قبضه سنک ایکی طرفنده اوقه کوی برلرکه طبیعی
المکبود میمک فتحی و کافک سکونیله جکری اورلمش کسنه **الاکبد** همزه نک فتحیله اکرم وزنی اوزره شول کسنه دکه اورته لکی فرمود اوله و بو قول
اولان کاهل اولوب بیلی کیر اولور **الکبداء** کافک فتحی والفک ممدوله شول عورتدرکه اورتالکی فرموده اوله و کبداء شول یایه دیرلرکه قبضه سی
ایله الایه یی طوله **الکبد** فتحتیله قاملق شدت معناسنه قال الله تعالی لقد خلقنا الانسان فی کبد **المکابدة** میمک ضمی و بانک فتحیله برنسنه نک
قاتلغن چکمک یقال کابدت الامر اذا قاسیت شدته **الکباد** کافک ضمیله جکر اغریسی و فی الحدیث الکباد من العب و عبّ عینک ضمی و بانک
تشدیدیله صونی چکوب غرغره ایچمکدر یعنی حیوان کبی ایچمکدر **سود الاکباد** اعدایه دیرلر نته کم اعدایه صهب السبال دخی دیرلر
و صهب سبال شول قبیله یه دیرلرکه قزل بیغلی اولا اگرچه حقیقتده انلرک جکرلری قره و بیقلری قزل دکلسه دخی و اعدایه صهب السبال دیدکلری
اکثریا هریک عداوتی روملر اولوب دوه صهب السبال چوق اولدوغنه بنا در نته کم مصراع [illegible] **اکباد الابل** ده تک بوکرلری یقال
فلوذه یضرب الیه اکباد الابل ای یرحل الیه فی طلب العلم و غیره **الکثد** فتحتیله **والکثید** کافک فتحی و ثانک کسریله اوموزلمق دقنک مابینی
و کثد فتحتیله بولیدز کبی در **الکد** کافک فتحی و دالک تشدیدیله برایشده زحمت چکمک و کسب و ورشمک یقال کد الشیء من الباب الاول
اذا اتعبه و برمطلوبه اشارت ایتمکه ده دیرلر نته کم سائل ولا تلو وقت سؤالده اشارت ایدرلر و کدید شول نسنه یه دیرلرکه اعتینده بعض
نسنه دوکولوب هاون کبی مثلا **الکدید** کافک فتحی و دالک کسریله شول یره دیرلرکه آت طرنغیله دکلمش اوله **الکدود** کافک فتحی و دالک ضمیله
شول قیویه دیرلرکه انی کوموبنه دخی ایرشله **الکدادة** کافک ضمیله برنسنه نک دیبنه جوکن یرمزی در درد معناسنه چولکده قلان
شور و صو کبنده دخی دیرلر **الکدکدة** کافک فتحی و دالک سکونیله برپرک نسنه یه برنسنه یی دوه دن حاصل اولان اوازی حکایتدر و کدکده
کبی سکرکده دخی دیرلر عدو جلی معناسنه لو صع ایتدی **الاکداد** همزه نک فتحیله سرعت ایتمک معناسنه دکلور یقال القوم اکداد ای سراع
و سراع سینک کسریله سریعک جمعیدر **الکداد** کافک ضمیله شول ادمکه عربه دیرلرکه اکا سایر مرکبلر نسبت و اضافت اولنوب بنات الکداد دیرلر
الکرد کافک فتحی و رانک سکونیله بیونی صوق معناسنه فارسی معربدر و کرد برنسنه یی منع اتمکه دخی دیرلر یقال فلان یکود القوم کانه یدفعهم
و یطردهم **المکاردة** میمک ضمی و رانک فتحیله منع ایدشمک مطارده معناسنه **الکرد** کافک ضمی و رانک سکونیله طایفه معروفه در **الاکراد** همزه نک
فتحیله کردک جمعیدر **الکردیة** کافک کسری و رانک سکونی و دالک دخی کسریله شول خرمادر که بو جماعتده قالمش اوله **الکرادید** کردیدنک جمعی در
چوالده باقی قالمش خرمالر معناسنه **الکساد** کافک فتحیله برنسنه نک اعتبارا و لماق یقال کسد الشیء کسادا من الباب الاول **الکاسد** کساده
واران نسنه یقال سلعة کاسدة و سوق کاسد بلاهاء و سلعه سینک کسریله متاع معناسنه در **الکسید** کافک فتحی و سینک کسریله کاسد
معناسنه **الاکساد** همزه نک کسریله بازار کاسد اولمق یقال اکسد الرجل ای کسدت سوقه **الکلد** فتحتیله برک یره دیرلرکه اوفاق طاشلری اولمیه
الکلدة فتحتیله کذلک برک یردر بر قطعه **الکلندی** فتحتیله و نونک سکونیله والفک قصریله **المکلند** میمک ضمی و کافک سکونی و لامک فتحی و دالک
کسریله برکیدا **الکمد** کافک فتحی و میمک سکونیله کولوجن یقال کمد الرجل کمداً ذاکم حزنه **الکمد** کافک فتحی و میمک کسریله **والکمید** کافک فتحی و میمک کسری و دالیله
حزن کوزلین کسنه **الکمدة** میمک ضمی و کافک سکونیله لون متغیر اولمق **الاکماد** همزه نک کسری و کافک سکونیله قصار بوینی یاک اتمامک **التکمید** تانک فتحی
و کافک سکونیله برنسنه صادمغله بر عضوی اسیتماق **الکماد** کافک کسریله بعناه و فی الحدیث الکماد احب الی من الکی یعنی بر عضوی صردبله
اسیق صیقلودن دوکم اورمدن **الکنود** ضمیله کفران نعمت اولمق یقال الکند کنوداً من الباب الاول **الکنود** کافک فتحی و نونک ضمیله کفران نعمت

کث
کد
کرد
کسد
کلد
کمد
کند

اولان کسنه یقال رجل کنود وامرأة کنود یعنی شول یره دیرلر که اصلا بر نسنه بتورمیه الکند کافک فتحی و نونک سکونیله کسمک قطع معناسنه یقال
کنده اذا قطعه کندة کافک کسری و نونک سکونیله یمندن بر قبیله در که ابو قبیله در که اول کنده بن ثور در الکنعد جعفر وزننده دکز بالقلرندن
بر جنس بالقدر الکود کافک فتحی و واوک سکونیله قریب اولمق یقال کاد یفعل کذا یکاد کودا المکادة میمک فتحیله کذلک قریب اولمق یقال کاد
یفعل کذا مکادة ای قرب ولم یفعل و سیبویه بعض عربدن کدت افعل کذا روایت ایتدی کافک ضمیله و سیبویه ایتدی ابو الخطاب خبر ویروب ایتدی
عربدن بر طایفه کید دمک یفعل کذا و ما زیل یفعل دیرلر دالک ضمی مراد ایدنوب حرف کافه نقل ایدرلر یعنی ماضی غایبده کسر نقل ایدینیشکم نقلده
یعنی صیغهٔ متکلمده سایرلر نقل ایدوب کدت دیرلر واصمعی ایتدی عربدن بعض کسنه لی اشتدکه دیرلردی لا افعل ذلک ولا کودا یعنی بو نقل اوزره
واوی اولور وکاد اولور که شی کلمسنه تشبیه ایدوبدر انه ادخل قیلولر [illegible] کاد زیدان یفعل کذا وکاد اولور دیمک معناسنه دخی کلور ومنه قولهم
عرف فلان ما یکاد منه ای یراد منه یقال لا مهمة لی ولا مکادة ای لا اهم ولا اکاد و تقول لمن یطلب منک الشیء فلا ترید اعطاءه لا مهمة ولا مکادة
وکاد برشینک قریب اولیچون وقوعی او نفیسدر کرک اثبات اولنسون کرک نفی پس فعل مجرد عن النفی فعلک عدم وقوعنه دلالت ایدر وفعل مقرون بالنفی
فعلک وقوعنه دلالت ایدر بعضلر ایتدی باری تعالینک کاد اخفیها دیدوکی قولنده ارید اخفیها مرادیدر نتکم ارید کاد موضعنده وضع اولنمق
جایزدر قال الشاعر کادت وکدت وتلک خیر ارادة یعنی ارادت واریدان ینقض ای یکاد ان ینقض الکید کافک فتحی و یانک سکونیله مکر ایتمک معناسنه در یقال کاده یکیده کیدا
المکیدة میمک فتحی و کافک کسریله کذلک مکر ایتمک معناسنه در والمکاید میمک ضمی و یانک فتحیله بمعناها ایضا وکاد اولور که حربه کید دیرلر یقال غزا فلان
فلم یلق کیدا یعنی حربه ایرشمدی و مکاید معالجه معناسنه دخی کلور یقال هو یکید بنفسه ای یجود بها یعنی نفسنی بذل ایدر و غراب صاغرمقده جد و جهد
اتمسنه دخی کید دیرلر و قصعه دخی و عورت حیض کورمکه کید دیرلر الکهدان کافک فتحی و هانک سکونیله مرکب سکرتمک یقال کهد الحمار
کهدانا من باب الثالث ای عدا الاکهاد همزه نک کسریله سکرتمک یقال اکهدتها انا الاکوهداد یاوری دیم ویرسون دیو ایشسی اوزدن
دترمک یقال اکوهد الفرخ اکوهدادا اذا ارتعد الی امه لتزقه و زق زای معجمه ایله و قاف ایله قوش یاورسنه دانه ویرمک فصل اللام
اللبد لامک کسری و بانک سکونیله کچه نمد معناسنه اللبود [illegible] کچه لر معناسنه و بر نسنه یره یاپشماغه دخی دیرلر یقال
لبد الشیء بالارض یلبد لبودا من باب الاول اللبدة کذلک لامک کسریله و بانک سکونیله کچه پارچه سی و بو معنیدن ارسلانک اکسه سنده اولان
قیلله لبده دیرلر وارسلانه ذو لبده دیرلر و فی المثل هو امنع من لبدة الاسد یعنی ارسلان قفاسنده اولان قیللردن منیع
اللبد لامک کسری و بانک فتحیله لبده نک جمعیدر قرب ایله قوبجی اللبادة لامک ضمیله کپنک کبی یغمور وقتنده کیرلر اللبد فتحتیله یوک صوف معناسنه
و قولهم ما له سبد ولا لبد السبد الشعر واللبد الصوف یعنی انک اصلا اسبابدن بر نسنه سی یوقدر ولبد دوه صیپا دیدکاری اوتی یوب
خسته اولمغه دخی دیرلر یقال لبد الابل تلبد لبدا من الباب الرابع اللبادی لامک فتحی و الفک قصریله جمع خسته اولمش دوه لر معناسنه اللبدة
لامک فتحی و بانک کسریله شول ناقه که خسته اولمش اولا الالباد همزه نک کسریله اشانده سنه تکلی قوماق یقال البدت الفرس فهو ملبد والباد
اکر کچه ایتمکه دخی دیرلر یقال البدت السرج اذا عملت له و الباد قربه یی چواله قوماغه دخی دیرلر و الباد دوه نک قویرغی بولندن
لبده بقماغه دخی دیرلر یقال البد البعیر اذا صار علی عجزه لبدة و بر یره اقامت ایتمکه دخی دیرلر والباد دوه نک بارد وقتنده یونی و [illegible]
اولوب سمرمکه [illegible] دخی دیرلر یقال البدت الابل اذا اخرج الربیع الوانها و اوبارها و تهیأت للسمن الملبد میمک ضمی و بانک فتحیله تکلی اورتوش
اللبید لامک فتحی و بانک کسریله کوچک چوال که ایچنه قربه قورلر التلبد فتحتیله و بانک ضمی و تشدیدیله بر نسنه یره یاپشمق یقال تلبد به ای لصق
وتلبد قوش یره اوزدمه کوکسل [illegible] یاتمق یقال تلبد الطائر بالارض ای جثم علیها دیرا صلنماغه دخی تلبد دیرلر یقال تلبد الارض بالمطر الالتباد
همزه نک کسری و لامک سکونیله [illegible] بر نسنه یاپشمق یقال التبد الورق ای تلبد بعضه علی بعض والتبدت الشجرة ای کثرت اوراقها التلبید
[illegible] یقال لبدت الندی الارض و ندی فتحتیله والقصر ایله چیه دیرلر [illegible] وتلبید محرم اولان کمسنه باشنه جمع [illegible]
احرام زماننده تاکه قللری بر یره جمع اوله و پریشان اولوب طاغلمیه اللبد لامک ضمی و بانک فتحیله بر یره جمع اولمش نسنه [illegible]
یعنی چوق مکدر دیدکلری یقال الناس لبد ای مجتمعون و بونده لازم کلن بو درکه لبد جمع معناسنده دخی استعمال اولنه و لبد شول کیسه دخی دیرلر که
مسافرت ایمیوب بر یرده قرار طوته ولبد شول کرکسک [illegible] که لقمانه منسوب ایدیلر و لبد لفظی لا ینصرف دکلدر زیرا معدول دکلدر
و عرب طایفه سی شویله روایت ایدرلر که لقمان شول کسه در که عاد قومی انی الچیلرله حرمه کوندرمشلردی تاکه کندولر ایچون دعا ایدوب
واستسقا ایدیلر وقتاکه عاد قومی هلاک اولدی لقمان مخیر قلندی یدی صقر باقی قالمسی بیننده که اول صقورلر صوسز واوتسز

طاغده

طاغده اولالر ویدی کرکس باقی قالمق بیننده که انلرک بری هلاک اولسه یرنه بری دخی کله لقمان کرکسلری اختیار ایتدی که اول کرکسلر
اوزی لبد ایله تسمیه اولنمشدر و بو معنادن جوهری بو کلام مسجعله تعبیر ایدوب ایتدی خیر بین بقاء سبع بقرات عفر من اظب عفر فی جبل
وعر لا یمسها القطر او بقاء سبعة انسر کلما هلک نسر خلف بعده نسر فاختار النسور فکان آخر نسوره یسمی لبد [illegible]
واطب ظبینک جمعی در [illegible] معناسنه مقصود بقراتی اهولره تشبیه در وعفر شول اهوبه دیرلر که [illegible]
وحش معناسنه در لبید بر شاعرک ادیدر بنی عامر قبیله سندن الالحاد همزه نک کسری و لامک سکونیله عدول ایتمک یقال الحد فی دین الله ای
حاد عنه و عدل والحاد [illegible] ظلم ایتمک معناسنه و بونک [illegible] قولندن ماخوذدر ومن یرد فیه بالحاد بظلم و بظلم ده زایده در
والحاد قبرک بر جانبنی یارمغه دخی دیرلر یقال الحدت القبر [illegible] اللحد لامک فتحی و حانک سکونیله قبرک بر جانبنی اوروب یاپدقلری [illegible] تقول لحد
القبر لحدا من الباب الثالث اللحد لامک ضمیله لحد معناسنه لغتدر الملحد میمک ضمی و حانک فتحیله یاپلمش قبر الملتحد میمک ضمی و لامک سکونی
و تانک و حانک فتحیله صغنجق کسنه و ملتحد دیدکلری باعث صغنق کسنه کا میل ایدوکی ایچوندر اللدیدان لامک و دالک کسریله دریسنک ایکی جانبی
ولدیدان بیونک ایکی جانبنه دخی دیرلر وعربلرک اللدود دیدکلری لامک فتحی و دالک ضمیله بوندن ماخوذدر ولدود شول داره دیرلر که اغزک بر
جانبنه دوکرلر و فی المثل جری منه مجری اللدود و لدود خصومتی ایدیجی کسنه یه دخی دیرلر اللدة همزه نک فتحی و لامک کسری و دالک تشدیدیله لدودت
جمعی اغزک بر طرفنه دوکلن داورلر معناسنه یقال لد الرجل علی الباب بالجرس اغزه دوا دوکلدی معناسنه والدة بیون جانبلرینه دخی دیرلر الملدود
میمک فتحی و لامک سکونیله و دالک ضمیله دوا اوریش کسنه الالداد همزه نک کسری و لامک سکونیله دوا ایتمک الالتداد همزه نک کسری و لامک سکونی و تانک کسریله دوا
یقال الدة انا والتدهو اللدیدة لامک فتحی و دالک کسریله کذلک اغزک بر جانبنده دوکلن دوا اللدود معناسنه التلدد فتحتیله و دالک ضمی و تشدیدیله
صاغه وصوله دونمک یقال فلان یتلدد ای یتقلب یمینا وشمالا الالد همزه نک و لامک فتحی و دالک تشدیدیله شدید الخصومه اولان کسنه اللد
لامک ضمیله الدک جمعی شدید الخصومه اولان کسنه لر معناسنه یقال القوم لد ولد [illegible] بر یرک ادیدر اللد لامک فتحیله جوال معناسنه که ایچنه متاع قورلر و خصومت
معناسنده کلور یقال [illegible] الیلندد یانک و لامک فتحی و نونک سکونیله والالندد فتحتیله و نونک سکونیله خصومتده [illegible] کسنه
الد معناسنه الالید همزه نک ضمی و لامک فتحی و یانک کسری و دالک تشدیدیله الندک تصغیریدر زیرا الندک اصلی الد ایدی نون زیاده اولنمشدر
[illegible] الملتد میمک ضمی و لامک سکونی و تانک فتحیله بر دولو حلو معناسنه
یقال ما لی عنه محتد ولا ملتد ای بد اللسد لامک فتحی و سینک سکونیله امک رضاع معناسنه یقال لسد الطلاء امه یلسدها من الباب [illegible] اذا رضعها
مثل کر یکر کرا و طلاء [illegible] فتحیله کیکیا و دیکی آهو بچه سی معناسنه ولسد بالاصبع دخی دیرلر یقال لسد العسل اذا لعقه اللسد فتحیله [illegible]
امک معناسنه در ابو حاتم روایتنده یقال لسد الطلاء امه مثل لجد [illegible] اللغدو لامک ضمی و غینک سکونی و دالک ضمیله شول انلور که [illegible] حلقه ایله
بیونک ده برنده در اللغادید لامک فتحیله لغدودک جمعیدر حلقه قرینده اولان اتلر معناسنه اللغد لامک ضمیله لغدود معناسنده لغتدر
الالغاد همزه نک فتحیله لغدک جمعی حلقه دبنده اولان اتلر معناسنه و تقول لغدت الابل لغدا اذا رددتها الی القصد والطریق [illegible]
اولوب یولدن [illegible] دیرسن المتلغد میمک ضمی و تانک فتحی و غینک کسری و تشدیدیله غضبه کلوب غضبندن [illegible]
سویلین کمسنه یقال جاء فلان متلغدا ای متغیظا و حنقا اللکد لامک و کافک فتحیله بر نسنه یه کیر یاپشمق یقال لکد علیه الوسخ لکدا من باب
الرابع ای لزمه و لصق به التلکد تانک و لامک فتحی و کافک ضمی و تشدیدیله [illegible] الملکد میمک کسری و لامک سکونی
و کافک فتحیله هاون الی که بر نسنه دوکرجک الت [illegible] معناسنه اللهد لامک فتحی و هانک سکونیله [illegible] یقال لهده الحمل اذا اثقله
[illegible]
دوه [illegible] یقال لهده لهدا ای دفعه لذله الملهود میمک فتحی و لامک سکونیله [illegible] اللهید [illegible]
[illegible]
[illegible]
ما تتلها الا ان تلهده [illegible] اللهیدة لامک فتحی و هانک کسری [illegible]
کریله شول عصیده [illegible]
وعصیده قوامه کلو [illegible] دیرلر فصل المیم المأد میمک فتحی و همزه نک سکونیله شول [illegible] و تازه اولان [illegible]

بمعنته بزه برابو بصاق ویر دیدکلرنده انلک رئیسی ایتدی وحدت کانگ ناءً دائما ای بیغی صوغق و تازه اوتلو مکان الامثاد همزه نک کسری
ومیمک سکونیله کسب ایتمک یقال امتاد فلان خیرا ای کسبه المآد فتحتیله تازه بداق حرکتاتمک پرتچینکه تازه بداق حرکتا ایدوب بمعنانسه هو مآد مآد
حسنا دیرلر الموؤد یامک فتحی ویمک سکونی وهمزه نک ضمیله تازه ناعم معناسنه یقال غصن موؤد ای ناعم ورجل موؤد الموؤده مؤنثی یقال امرأة موؤدة

مجد

ای شابة ناعمة موؤد بوریکا بمحود المجد میمک فتحی وجیمک سکونیله کرم المجید میمک فتحی وجیمک کسریله کریم یقال مجد الرجل من الباب الخامس فهو مجید الماجد
کذلک کریم قال ابن السکیت الشرف والمجد یکونان بالآباء یقال رجل شریف ماجد له آباء متقدمون فی الشرف وابن السکیت ایتدی حسب وکرم کشینک کندو
ذاتیله قایم اولور اگرچه انک آباسی یچون شرفا اولمسه ده التماجد تانک فتحی وجیمک ضمیله برنیجه کسنه بر برینه اولولق صاتمق یقال تماجد القوم فیما بینهم
المماجده میمک ضمیله کذلک بر برینه اولولق صاتمق یقال ماجدته مجادة ای غلبته بالمجد یعنی باب مغالبه دندر المجود ضمتیله دوه وداوه طویماق
یقال مجدت الابل مجودا ای نالت من الخلاء قریبا من شبع وخلاء خاء معجمه نک فتحیله تازه اوت التمجید علی وزن التکریم دوه یه تازه اوت یدیرمک ویعلق
یقال مجدته انا تمجیدا و بعضلر ایتدی تمجید طوادی یادی طویرمق در یقال مجدتها تمجیدا ای علفتها نصف بطنها وتمجید برکسنه یی اولولق نسبت ایتمکدر
وفی المثل فی کل شجر نار واستمجد المرخ والعفار ای استکثرا منها کأنهما اخذا من النار ما هو حسبهما یعنی عفار ومرخ اغاجی آتشی ویرمه ده سرعت ایدرلر
بو جهتدن انلر شول کریم اولان کسنه یه تشبیه اولنمشدر که عطا ویرمه ده سرعت ایدر مجد تحصیل ایچون التوجد میمک فتحیله ربیعة بن عامر بن صعصعة نک

مدد

اولادی در ومجد والده لرینک اسمی در که اثر والده لرینه نسبتا اولنمشلردر المد چکمک یقال مددت الشیء فامتد ومد نهرنا ویرمکه دخی دیرلر
یقال مد الله فی عمره ومد فی غیه ای امهله وفی غیهم یعمهون ایله ضلالت معناسنه در ومد النهار کوندز تمام ایدیلنمغ اولوب کونش یوکسلمکه دخی
دیرلر ونهایت معناسنه ده کلور یقال هناک قطعة ارض قدر مد البصر ای مدی البصر وغایته الامتداد چکلمک المادة شول زیاده در که
متصل اوله المدید میمک فتحی ودالک کسریله اوزون طویل معناسنه یقال رجل مدید القامة ومدید مددت الابل قولندن اسم در که
ماء مخلوط بالدقیق ایچورسک المدد میم اولک ضمی ومیم ثانی نک ودالک فتحی وتشدیدیله ایبلری چکلمش خیمه یقال طراف ممدد ای ممدود بالاطناب
ودال تشدیدیله اولندی مبالغه دن اوتوری وطراف طاء مهمله نک کسریله بحیثا انذن اولان خیمه در المتمدد فتحتیله ودالک ضمی وتشدیدیله کرنمک
تمطی معناسنه المد میمک ضمی ودالک تشدیدیله بر نوع کیله در که اول بر رطل وثلث رطلدر اهل حجاز قتنده واکی رطلدر اهل عراق قتنده
وبر صاع درت مددر المدة میمک ضمیله زماندن بر پاره ومدة شول مرکب دخی در که قلم اوزره الینمش اولا المدة میمک فتحیله بو کرم چکمک یقال
مددت الشیء مدة المدة میمک کسریله شول نسنه در که یره دوکیلوب جمع اولور ایرک معناسنه در المداد میمک کسریله مرکب که انکله یازی یازیلور
المد میمک فتحیله الامداد همزه نک کسریله دوات مرکب قومق یقال مددت الدوات وامددتها ایضا وامداد برکسنه یه قلمه مرکب ویرمکه دخی دیرلر
یقال امددت الرجل اذا اعطیته مدة بقلم وعسکره یاردم ویرمکه دیرلر یقال امددت الجیش بمدد ومدید یاردم اولنمغه دخی دیرلر یقال امدد
القوم ای صرنا مددا لهم وامددناهم بغیرنا یعنی انلره غیریله مدد ویردک ومنه وامددناهم بفاکهة وامداد یاره ایرک یغماغه دخی دیرلر
یقال امد الجرح اذا صارت فیه مدة وامداد عرفج دیدکلری دکنک اغاجنه صو یوریکه دخی دیرلر یقال امد العرفج اذا جری الماء فی عوده ومدد
وامداد صوا وزدن صاچوب دوه یه ایچورمکه ده دیرلر تقول مددت الابل وامددتها اذا نثرت علی الماء شیئا من الدقیق ونحوه فسقیتها
الاستمداد مدد طلب ایتمک الامدان همزه نک ومیمک کسریله ودالک تشدیدیله زیاده طوزلو اولان صو یقال ماء امدان ای شدید الملوحة وهو افعلان

مرد

المرد میمک فتحی ورانک سکونیله مسواک اغاجنک یمشی که تازه اوله ومرد اکمکی صویه اصلتمق معناسنه ده کلور یقال مرد الخبز یمرده مردا
من الباب الاول ای ماثه حتی یلین وموث ثاء مثلثه ایله بر نسنه یی صویه برقاقه در ومرد اوغلان انه سنک ممه سن امجوب یوتمقه دخی دیرلر
یقال مرد الصبی ثدی امه مردا المرداء میمک فتحی ورانک سکونی والفک مدیله شول قومدر که انده اوت اولمایه یقال رملة مرداء الامرد شول یکدر که
یپراغی اولمیه یقال غصن امرد ای لاورق علیه وفرس امرد لاشعر علی ثنته وثنت ثاء مثلثه نک ضمیله اتکلا لنده وایاغنه اولان خوجه لرینک
اوج یوزی وامرد صقالی اولمیان اوغلان یقال غلام امرد ولا یقال جاریة مرداء التمرد تانک ومیمک فتحی ودالک ضمی وتشدیدیله بر نیجه زمان
امرد قالمق یقال تمرد فلان زمانا ثم خرج وجهه وبویله شول وقت دیرلر که بر نیجه زمان امرد قالا التمرید تانک فتحی ومیمک سکونیله بر نسنه یی
دوزاتمک یقال مرد البناء اذا ملسه ومرد الغصن اذا جرده من الورق یعنی بنایی دوزایدوب بداغی یپراقدن عاری ایتمک المرید میمک
فتحی ورانک کسریله شول خرما دکه بوشاسوغ دیو سوده براغیله المرود ضمتیله بر نسنه یه متمارست ایدوب دورشمک المارد رانک
کسریله معاند معناسنه یقال مرد الرجل مرادة من الباب الخامس المرید میمک کسری ورانک کسری وتشدیدیله زیاده معاند اولان کسنه

مراد میمک ضمیله بر قبیله نک ابا سیدر یمنده که اول مراد بن مالک بن زید بن کهلان بن سبا در بعضلر ایتدی مزبور کیسنک اسمی یجابر ایدی
تمرد اولمغین مراد دیدیلر بو قول اوزره مراد فعال وزنی اوزره اولور دیم زاید اولماز المراد میمک فتحیله بیوک معناسنه در عنق کبی مارد بر حصارک

مسد

اسمی در المسد فتحتیله لیف یقال حبل من مسد وشول ایپدر که لیفدن ماخوذ خرما یپراغندن بوکرلیه کاه اولورکه دوه دریسندن
ودوه یونکندن بوکرلر المسد میمک فتحی وسینک سکونیله ایپی ایو بوکمک تقول مسدت الحبل امسده ای اجدت فتله ومسد برکسنه نک خلقتی قوی ده
وقوی اولمق یقال هذه جاریة حسنة المسد وحسنة العصب وحسنة الجدل وحسنة الارم وبو جمله نک معنالری متقاربدر حسنة الخلق معناسنه
الممسود میم اولک فتحی وثانی نک سکونیله قوی وقرموده اولان کسنه الممسودة قرمودة اولان عورت تقول هی ممسودة ومعصوبة ومجدولة
ومادومة المساد کسریله فعال وزنی اوزره مساده لغتدر سین دن صکره همزه ایله ومساد یاغ تلومنه وبال تلومنه دیرلر المصاد بیمک

مصد

فتحیله طاغک یوقاروسی الامصد همزه نک فتحی ومیمک سکونی وصادک ضمیله المصدان بیمک ضمی وصادک سکونیله مصادک جمعی طاغک یوقاروسی معناسنه
المصد میمک فتحی وصادک سکونیله آغزیا دین صورمق یقال مصد الریق یمصد ومصد برکوزه امکه دخی دیرلر وجماع ایتمک معناسنه ده کلور
یقال مصدها اذا جامعها المصدة کذلک صادک سکونیله صوغق برد معناسنه یقال وجدنا لهذا العام مصدة ای بردا ابن السکیت ایتدی که
اولورکه صاد زایه قلب اولنوب مزدة دیرلر المعد میمک فتحی وعینک سکونیله کتمک ذهاب معناسنه یقال معد فی الارض اذا ذهب وسرعتله

معد

چکمک معناسنه ده کلور یقال معدت الشیء الامتعاد همزه نک وتانک کسریله کذلک یرتچکمک معناسنه یقال امتعده ای جذبه بسرعة المعد میمک
فتحی وعینک سکونیله سریع معناسنه یقال بعیر معد ای سریع وتازه وتر معناسنه ده کلور کرک اوتدن اولسون کرک خرمادن اولسون
یقال بسر معد ای رخص غصن یعنی تازه وتر بعضلر ایتدی معد سعد ما اتباعا کلمشدر مستقل معنای یوقدر المعدة میمک فتحی وعینک
کسریله قورسق که انسانده اولاشکنبه منزله سنده در که کوششکور نه جیوانا تده اولور المعدة میمک کسری وعینک سکونیله کذلک معده

مغد

معناسنه لغتدر ابن السکیت روایتنده المغد میمک فتحی وغینک سکونیله انک النده بر شیشه رقیلی بولنوب بیاض بتسوغ دیو ایدکلری
زیرا قیل بولنمه بیاض بتر ومغد تازه وتر اولان نسنه یه دخی دیرلر ومغد غدا الندر مغده دخی دیرلر یقال مغد الرجل عیشه ناعم عیشه مغدا
من الباب الثالث اذا غذاه عیش ناعم ابن الاعرابی دخی بو کاذاهب اولدی وفرا ایتدی مغد فی عیش ناعم یمغد مغدا دیرلر ومغد امکه دخی دیرلر یقال
مغدت الفحل امها تمغدها مغدا ای رضعتها یقال وجدت حرة فنفدت جوفها ای مصصته وحرة حاء مهمله وراء مهمله نک فتحیله
واغزنده باء موحده ایله رتموزی صمغه دیرلر که طلح اغاجنده حاصل اولور بتمز کبی اولور دکاداولور حرة یه مغد دیرلر وسدر اغاجنک
صمغنه دخی مغد دیرلر الامغاد همزه نک کسری ومیمک سکونیله چوق ایچمک یقال امغد الرجل اذا اکثر من الشرب وامغاد دوه کوشکنی امزیکده دخی دیرلر
وکاماولورکه عورت امغدت هذا الصبی فمغدنی دیر بنی امدی معناسنه المقدی فتحتیله ودالک تخفیفیله بر شرابدر که عسلدن ایدرلر

مقد

مکد

شام شهرنده بر قریه یه نسبت اولنمشدر المکود میمک فتحی وکافک ضمیله سودی برقرار اولوب کسلمیان ناقه المکداد بیمک فتحی وکافک سکونی
والفک مدیله کذلک سودی برقرار اولان ناقه نکداه کبی المکدة کافک کسریله شول قیوده که صوبی برقرار اولا یعنی بر بوینده اولوب متغیر اولمیه

ملد

الاملود همزه نک ضمی ومیمک سکونی ولامک کذلک ضمیله تازه وتر اولان نسنه ناعم معناسنه یقال رجل املود الاملودة همزه نک کذلک ضمیله تازه وتر اولان
عورت یعنی بدنه بوبله دوایه اولنمش الاملد همزه نک فتحی ومیمک سکونیله اکرم وزنی اوزره تازه یکت معناسنه الملداء میمک فتحی ولامک سکونی
والفک مدیله تازه جوان اولان عورت الملد فتحتیله تازه لک التملید علی وزن التکریم ملایم قلماق یقال ملدت الادیم اذا مرنته یعنی

مهد

سختیانی ملایم قلسک الاملید همزه نک کسری ومیمک سکونیله دوز اولان قیا الملیس معناسنه المهد میمک فتحی وهانک سکونیله اوغلان بشکی
ومهد وتمهد معناسنه ده کلور یقال مهدت الفراش مهدا اذا بسطته ووطأته المهاد میمک کسریله دوشنمش نسنه فراش معناسنه
التمهید علی وزن التکریم بر نسنه یی دوزلدوب هموار ایتمک وعذر ایتمک وعذر قبول ایتمکه دخی دیرلر الامتهاد همزه نک کسریله دوشنک اولمغه دخی
دوشنمک اولوب بیوجه اولمق التمهد علی وزن التکرم تمکن معناسنه المرهد علی وزن نحو اسماء ابتناء دندر وبو سیبویه قتنده فعلل
وزنی اوزره مدرمیم نفس کلمه دندر واکر زاید اولیدی دال ادغام اولنوردی مز یچه مردیچه بیوثابت اولدی دال الحاق دندر اولان

مید

حرف ادغام اولنماز المید میمک فتحی ویانک سکونیله حرکت ایتمک یقال ماد الشیء یمید میدا اذا تحرک واغاجلر یوه اقلرده صالنمغه دخی دیرلر
یقال مادت الاغصان اذا تحرکت وتمایلت وبر کسنه صالنی صالنی یورمکه دخی دیرلر یقال ماد الرجل اذا تبختر وبر کسنه یه بغدای ویرمکه
دخی دیرلر یقال ماد هم یمیدهم وهو لغة فی مادهم یمیرهم من المیرة ومیره طعامه دیرلر بغدای معناسنه المیاد میمک ضمیله شول کسنه در که

اندن ویرلمک رجا اولنا المائدة همزه‌نك کسریله شول خوانکه اوزرنده طعام اوله و اوزرنده طعام اولمایجق مائده دیمزلر خوان دیرلر
و ابو عبیده ایتدی مائده فاعله در مفعوله معناسنده عیشة راضیة کبی مرضیه معناسنه میاده میمك فتحی و یانك تشدیدیله بر عورتك اسمیدر المیدان میمك
فتحیله واسع یر المیادین جمعی واسع یرلر معناسنه مایید بر طائفه اسمیدر مید میمك فتحی و یانك سکونیله بید معناسنه یقندر که غیر دیمك اولور و فی الحدیث
انا افصح العرب مید انی من قریش و نشأت فی بنی سعد بن بکر و بعضلر مید من اجل انی ایله تفسیر ایلدی یعنی بن افصح عربیم قریشدن اولدیغم سببیله فصل النون
النأد نونك فتحی و همزه‌نك فتحی و الفك مدیله فعال وزنی اوزره النآدی الفك قصریله بلا و آفت داهیه معناسنه النجد نونك فتحی
و جیمك سکونیله یوکسك اولان یره دیرلر یوکسك یول و شول خانه که اکا اوی زینت ایدرلر قیمتلو متاعلردن و نجد عطشی تزکودن کسنه یه دخی دیرلر یقال
نجد فی الحاجة اذا کان ناجیا فیها ای سریعا و نجد زیاده معناسنه دخی کلور یقال نجدت الرجل انجده اذا غلبته النجاد نونك کسریله نجدك جمعی
یوکسك یرلر معناسنه النجود ضمتیله نجدك جمعیدر یوکسك یرلر و قیمتلو متاعلر معناسنه که اوی کلها زینت ایدرلر الانجد همزه‌نك فتحی و جیمك
ضمیله کذلك نجدك جمعی و منه قولهم فلان طلاع نجد و طلاع الثنایا اذا کان سامیا لمعالی الامور عالی منصبلره و یوکسك یرلره ایرشیجی الانجدة
همزه‌نك فتحی و جیمك کسریله نجدك جمع الجمعی اولمق اوزره التنجید علی وزن التکریم زینتلمك النجاد نونك فتحی و جیمك تشدیدیله بساط
دوشیمك کسنه فراش معناسنه و دصد قلو دیکن کسنه المنجد میمك ضمی و نونك فتحی و جیمك تشدیدی و فتحیله مجرب معناسنه یقال رجل منجد
بالدال المهملة و الذال المعجمة جمیعا ای مجرب یقال نجده الدهر اذا جربه و عرفه نجد نونك فتحی و جیمك سکونیله بلاد عربدن [illegible]
تهامه در و هر یرکه مرتفع اوله تهامه دن ارض عراقه وارنجه اکا نجد دیرلر و نجد مذکردر الانجاد همزه‌نك کسریله بلاد نجده چیقمق و فی المثل
انجد من رأی حضنا یعنی نجده چیقر حضنی کوردن و حضن فتحتینله بر طاغك اسمیدر و انجاد دفع صوت ایدوب دعوته اجابت ایتمك یقولون انجد فلان الدعوة
دعاسنه اجابت ایتمك یقال انجده ای اعانه الاستنجاد اعانت طلب ایتمك یقال استنجدنی فانجدته ای استعان بی فاعنته و استنجاد
ضعفدن صکره قوی اولماغه دخی دیرلر و جرأت حمله ایتمکه دخی دیرلر مرضدن یا بدندن صکره النجدة نونك فتحی و جیمك سکونیله شجاعت معناسنه در
تقول منه نجد الرجل من الباب الخامس و نجدة قوت و قدرته دخی دیرلر یقال الرجل ذو نجدة ای ذو بأس و شدة دخی دیرلر یقال لاقی فلان
نجدة ای شدة النجد نونك فتحی و جیمك کسریله بهادر شجاع معناسنه النجید نونك فتحی و جیمك کسریله بمعناه و نجید رنج و بلایه دوشمش
کسنه یه دخی دیرلر الانجاد همزه‌نك فتحیله نجدك جمعی بهادرلر معناسنه مثل یقظ و ایقاظ النجد نونك ضمی و جیمك سکونیله نجیدك جمعی در
کذلك بهادرلر معناسنه و نجود کبی دخی جمع کلور [illegible] النجداء نونك ضمی و جیمك فتحی و الفك مدیله نجیدك جمعی در کذلك المناجدة
میمك ضمی و جیمك فتحیله اعانت ایتمك یقال ناجدته مناجدة المناجید جیمك کسریله قتالده ایدیجی کسنه مقاتل معناسنه النجد فتحتینله درلمك
یقال نجد الرجل من الباب الرابع ینجد نجدا ای عرق من عمل او کرب و کرب کافك فتحی و رانك سکونیله غم و غصه دیرلر المنجود میمك فتحی و نونك
سکونیله رنج و بلایه دوشمش کسنه یقال نجد ینجد نجدا فهو منجود النجود نونك فتحی و جیمك ضمیله بر حماره که یوکسك اوله و بعضلر
ایتدی شول بیابان حماریدر که اوزون اولوب یوکسك اوله عاصم بن ابی النجود نونك فتحیله قرادن بر کسنه‌نك اسمیدر النجاد نونك
کسریله و جیمك تخفیفیله قلیج باغی حمایل سیف معناسنه الناجود جیمك ضمیله کافور وزنی اوزره هر قاب که اکا شراب قونیلور کرك چناق
اولسون کرك غیری اولسون النجدات نونك فتحیله خوارجدن بر صنفدرکه انلر نجدة بن عامر الحنفی اصحابیدر الند نونك فتحیله و الندود نونك
کسریله و الندود نونك و دالك ضمیله قچوب کتمك معناسنه یقال ند البعیر یند ندا اذا نفر و ذهب علی وجهه شاردا و شرود ضمتیله اورکوب کتمك
و ند شول دپه یه دیرلرکه باشی کوکه ایرشمیه اولمیه یوکسکلکندن و ند بر نوع طیبه دیرلر اصلنده عربی دکلدر یوم التناد تانك فتحی و دالك
تشدیدیله آیرلق کونی الند نونك کسریله مثل و نظیر معناسنه و الندید و الندیدة نونك فتحی و دالك کسریله [illegible] کذلك مثل و نظیر
معناسنه التندید تشهیر ایتمك و اشتهار ویرمك یقال ندد به ای شهره و سمع به النشد نونك کسری و شینك سکونیله النشدان نونك کسری
و شینك سکونیله کذلك اوزمش طلب ایتمك تقول نشدت الضالة انشدها نشدا و نشدانا من الباب الاول اذا طلبتها و نشدتك الله
دیمك دیمکدر سألتك بالله معناسنه یقال نشدت فلانا انشده نشدا اذا قلت له نشدتك الله ای سألتك بالله کأنك ذکرته
ایاه فنشد ای تذکر الانشاد همزه‌نك کسریله بلدیرمك و شعر اوقومق الناشد تانك فتحی و شینك ضمیله سؤال ایدیجی الاستنشاد همزه‌نك
کسری و نونك سکونیله شعر اوقماسن طلب ایتمك یقال استنشدت فلانا شعرا فانشدنیه النشید نونك فتحی و شینك کسریله شول شعردر که
خلق ایچنده اوقنور النضد نونك فتحی و ضادك سکونیله ترتیب ایتمك یقال نضدت المتاع انضده نضدا اذا جعلت بعضه علی بعض

نأد
نجد
ندد
نشد
نضد

علی بعض التنضید مثله وزن التکریم بمعناه شدد للمبالغة فی وضعه متراصفا و تراصف حیثی ترتیب ایتمکه دیرلر النضد فتحتینله شول متاع
اسبابی دیرکه بر بری اوزرینه ییغلمش اوله الانضاد همزه‌نك فتحیله نضدك جمعی ییغلمش اسبابلر معناسنه و نضد شول تخته دیرکه اوزرینه اسباب
ترتیب ایدرلر انضاد الجبال طاغلردر اولدر شول طاشلر دکه بر بری اوزرینه ترتیب اولنمشدر انضاد السحاب دخی شول بلوطلردر که بر بری اوزرینه
اوله و انضاد الرجل کسنه‌نك شول عیالی و طائفه‌لریدر که [illegible] شرفده مقدم اوله‌لر النفاد نونك فتحیله بر نسنه توکنمك یقال نفد الشیء بالکسر نفادا من
الباب الرابع اذا فنی الانفاد همزه‌نك کسری و نونك سکونیله توکتمك یقال انفدته انا و توکنمکه دخی دیرلر یقال انفد القوم اذا ذهبت
اموالهم و فنی زادهم الاستنفاد همزه‌نك کسری و سینك سکونیله قدرتی جمله صرف ایتمکه دیرلر یقال استنفد وسعه ای استفرغه المنافد
میمك ضمی [illegible] و فی الحدیث ان نافدتهم نافدوك و یروی بالقاف علی معنی ان ناقدتهم النقد
صاییق یقال نقدته الدراهم من الاول اذا اعطیته و نقدتها له دخی دیرلر یقال درهم نقد ای وازن جید الانتقاد همزه‌نك کسری و نونك سکونیله
قبض ایتمك یقال نقدته الدراهم فانتقدها ای قبضها [illegible] دیرلر یقال ما زال فلان ینقد بصره الی الشیء اذا لم
یزل ینظر الیه المناقدة میمك ضمی و قافك فتحیله [illegible] یقال ناقدت فلانا اذا ناقشته فی الامر و مناقشه [illegible] دیرلر
النقد فتحتینله بر جنس قیون دیرکه ایاقلری قصه و یوزی چرکین اولور و بو جنس قیون بحرین جانبنده اولور النقدة فتحتینله کذلك
نقدك واحدی یقال اذل من النقد و اصمعی ایتدی [illegible] نقد [illegible]
و دیشلر [illegible] تقول نقد الحافر من الباب الرابع و نقدت اسنانه [illegible] النقد نونك فتحی و قافك
کسریله چوروك اولوب [illegible] النقدة نونك ضمیله بر نوع اغاجدر و بر بیکانك اسمیدر الانقد همزه‌نك و قافك فتحیله کرپی [illegible]
جانور و بو لفظ معرفه در [illegible] اسامه دیرلر [illegible] و منه قولهم بات فلان بلیل انقد یعنی کرپی کبی [illegible]
زیرا کرپی [illegible] النکد فتحتینله [illegible] یقال نکد عیشهم ینکد نکدا من الباب الرابع [illegible]
دخی دیرلر یقال نکدت الرکیة ای قل ماؤها النکد نونك فتحی و کافك کسریله [illegible] کسنه معناسنه یقال رجل نکد ای عسر الانکاد همزه‌نك فتحی و نونك
سکونیله نکدك جمعی [illegible] کسنه‌لر معناسنه یقال قوم انکاد المناکید میمك فتحی و کافك کسریله کذلك جمعی المناکدة میمك ضمی و کافك فتحیله [illegible] یقال ناکده
فلان [illegible] یقال هما یتناکدان اذا تعاسرا الانکد همزه‌نك فتحی و نونك سکونیله زبان بن مالك بن
عمرو بن تمیم و یربوع بن حنظلة [illegible] الانکدان مازن و یربوع [illegible] النهود [illegible]
تازه قیز [illegible] یقال نهد الی العدو ینهد من الباب الثالث اذا نهض [illegible]
[illegible] یقال نهد ثدی الجاریة ینهد نهودا من الباب الاول اذا کعب [illegible]
[illegible] الناهد [illegible] و الناهدة [illegible] النهد نونك فتحی و هانك سکونیله [illegible]
تقول منه نهد نهودا من الباب الخامس [illegible] النهداء نونك فتحی و هانك
سکونیله [illegible] المناهدة میمك ضمی و هانك فتحیله [illegible] التناهد [illegible]
[illegible] الانهاد همزه‌نك کسری و نونك سکونیله [illegible] الزهدان نونك فتحی و هانك
سکونیله [illegible] النهیدة نونك فتحی و هانك کسریله [illegible]
[illegible] النهید نونك فتحی و هانك کسریله [illegible] یقال زبد
[illegible] فصل الواو الوأد [illegible] یقال وأد ابنته یئدها وأدا من الباب [illegible] اذا دفنها فی القبر و هی حیة
و وأد صوت شدیده دخی دیرلر الموؤدة میمك فتحی و واوك سکونی و همزه‌نك ضمیله [illegible] قبیله [illegible]
[illegible] الوئید واوك فتحی و همزه‌نك کسریله صوت شدید و [illegible] یقال [illegible]
تؤدة و تؤدة تانك ضمی و همزه‌نك فتحیله [illegible] الاتئاد همزه‌نك کسری و تانك کسری و تشدیدیله و التوؤد فتحتینله [illegible]
ضمی و تشدیدیله [illegible] یقال اتاد فی مشیه و تواد فی مشیه [illegible]
[illegible] یقال اتئد فی امرك ای تثبت التوأدة تانك ضمی و واوك فتحی [illegible] الوبد فتحتینله
[illegible] یقال وبد علیه ای غضب مثل ومد [illegible]

نضد
نفد
نقد
نکد
نهد
وأد
وبد

وتد

صفتلونر يقال رجل وبد اي بحاله يستوي فيه الواحد والجمع كذلك رجل عدل ثم يجمع فيقال الاوباد كما يقال العدول على توهم النعت
الصحيح المستوبد ميمك ضمی و بانك كسريله سيئ الحال اولوب كسنه وبد معناسنه الوتد واوك فتحی وتانك كسريله قازق كه برنسنه بنيا قيليجي قازيلر الاوتاد همزه نك
فتحيله وتدك جمعی قازقلر معناسنه و وتده تانك دخی فتحی لغتدر الود واوك فتحيله كذلك قازق معناسنده لغتدر ادغام ايدنلر قسندن تقول
وتدت الوتد اتده وتدا من الباب الثاني كتابتی اراسنه اولسك تد وتدك بالميتدة ديرسن الميتدة ميمك كسريله قازق قاقجق الت مدق معناسنه
الوتدان واوك فتحی وتانك كسريله ايكی سوری دركه قولاق ايچنده اولور قازق مثالنده وكاعيران دخی ديرلر ... الوتد والواتد
برق قاقلمش قازق ديمكدر تاكيد ... التوتيد ... حركة كتورمك يقال وتد الرجل اذا انعظ وانعاظ ...
الى حركة كتورمكدر الوجود واوك ضميله بولمق يقال وجد يجد وجودا و وجدا و وجيدا دخی ضميله لغت عامريه در بوبك باب مثالده نظيري
يوقدر الوجدان واوك كسری و جيمك سكونيله ازمش كسنه بولمق يقال وجد ضالته وجدانا و وجدا خشم اتمكه دخی ديرلر الموجدة ميمك فتحی جيمك
كسريله خشم اتمك يقال وجد عليه في الغضب موجدة و وجدانا حكاها بعضهم الوجد واوك فتحی و جيمك سكونيله زياده غمناك اولمق يقال وجد في الحزن
وجدا من الباب الثاني و وجد غنی اولمغه دخی ديرلر الوجد واوك ضميله كذلك غنی اولمق الوجد واوك كسری جيمك سكونيله والوجد جيمك كسری داك
تخفيفيله كذلك غنی اولمق معناسنه الايجاد همزه نك كسريله وجوده كتورمك يقال وجد ماله مطلوبه اي اظفره به وايجاد دخی قلمغده ديرلر
يقال الحمد لله الذي اوجدني بعد فقر يعنی فقردن صكره غنی وضعفدن صكره قوتلو قلدي واوجد موجودا للانسان ... يقال وجد الشيء على
صيغة المجهول فهو موجود مثل حم فهو محموم وايجاد يوقدن وار اتمكده ديرلر يقال اوجده الله ولا يقال وجده الله كما لا يقال حمه الله
التوجد تفعلدن وجيمك تشديديله محزون اولمق يقال توجدت لفلان اي حزنت له الوحدة واوك فتحی وحانك سكونيله يالكوزلق انفراد
معناسنه يقال رأيته وحده و وحده لفظنك انتصابی كوفيون قتنده ظرفيت اوزره در و بصريون قتنده مصدريت اوزره در جميع
حالده كوياكه تقول كلام وحدته بروفق ايجادا در يعنی انذن غيری كسنه كورمدم الانفسك وحده بو جمله نك موضعنده وضع اولندی
يولغسی ايشته محمدك تقول كلام الاوحد اولدی كا واقعدر رجل كندی نفسنده منفرد اولديغی كوياكه رأيت رجلا منفردا انفرادا ولا
وانه وحده بو مجموعك معناسنه اقامت اولنه و وحد بمعنا ولد الاهر بيرك بو قولنده فلان نسيج وحده و جحيش وحده و عيير وحده
و نسيج طوقومق معناسندن ماخوذدر و برزغايت ايجاد اولمقده اكثر مقوله اخو بروضع اولنامنين نسيج وحده ديرلر الانظير لم معناسنه
استعمال مقام مدحده در و جحيش وحده و عيير وحده مقام ذمده استعمال اولنور و جحيش جيمك ضميله صيغه تصغير اوزره ولد حمار
معناسندن ماخوذدر مستقل برأيه اولان كسنه يه اطلاق اولنور و عيير وحده دخی صيغه تصغير اوزره بو معنايه دركه عيير عينك
مهمله نك فتحيله و ياء مثناة تحتانيه ايله ولد حمار وحشيدر و نسيج وحده اصلنده نسيج افراد ايدی همزه نك كسری و دالك جريله د قاك وجده
موضع مصدر بجوره و منع اولنندی مصدريكه اولمغه جوار اولدي وكاد اولور كه دجل وحده دخی ديرلر الواحد مراتب عددك
الاحد همزه نك ضمی و حانك سكونيله واحدك جمعيدر شابله شبان كبی و راعی ايله رعيان كبی واحد كاه اولور كه بی نظير معناسنه در كلور
يقال فلان واحد زمانه اي لا نظير له و فلان لا واحد له اي لا شبيه له واحدان اوحدك جمعی كه كلور بی نظيرلر معناسنه اسود له سودان كبی
اصله وحدان ايدی الواحدون فزانيدی واحدون واحدك جمعيدر يقال انتم حی واحد و حی واحدون كما يقال شرذمة قليلون
و شرذمه شينك كسری و رائه مهمله نك سكونيله جماعت معناسنه در التوحيد على وزن الكريم بر بلك التاحيد همزه ايله كذلك بر بلك يقال
وحده واحده كما يقال ثناه ثلثه ايكی ايدی واوچلدی معناسنه الوحد فحتيله الوحد واوك فتحی وحانك كسريله الوحيد
دالك فتحيله كريم وزنی اوزره برداريكانه معناسنه يقال رجل وحد و وحد و وحيد اي منفرد التوحد فتحيله وحانك ضمی و تشديديله يكانه
اولمق و توحد مستقل قمعناسنده بكلور عصمت كبی يقال توحد الله بعصمه ولم يكله الى غيره يعنی باری تعالی انی بالذات مستقلی غيره حواله
قيلسون اكرچه كرك بالذات و كرك بالواسطه مستقليان اولور بنو الوحيد عربدن برجماعتك اسميدركه بنی كلاب بن عامر بن صعصعه نك
قبيله سندندر الايجاد برطوغرمق يقال اوحدت الشاة فهی موحدة اذا وضعت واحدا مثل افردت اذا وضعت فردا الموحد ميمك
ضمی و حانك كسريله برطوغرن قيون وايجاد بی نظير اتمكه دخی ديرلر يقال اوحده اي جعله واحد زمانه الاوحد همزه نك فتحی و واوك سكونيله
بردانه اولوب كسنه يقال فلان اوحد اهل زمانه و يقال لست في هذا الامر باوحد ولا يقال للانثی واحد على حده حانك كسری
دالك فتحی و تخفيفيله بشقه ديمكدر يقال اعط كل واحد على حدة اي على حياله وحدته تا واودن عوضدر و حياله حاء مهمله نك كسری

وحد

و ياء مثناة تحتانيه ايله اذا معناسنه در يقال قعدت على حياله اي ازائه الموحد ميمك و حانك فتحيله بر يوديمكدر يقال دخلوا موحد موحد اي
فرادی احاد همزه نك ضميله و وحاد واوك ضميله وموحده بو نلر جمله برمعنايه در لا ينصرف لردر نتكيم ثلاث و ذكر الاخشم البحاد ميمك كسريله

وخد

واحددن برجزيه بوشباكبی در عشرون كه مشار اولنه بر ديمك اولور الوحد واوك فتحی وحانك سكونيله دوه يوريشنده برنوع در الوخدان واوك
وخانك فتحيله بمعناه يقال وخد البعير يخد وخدا و وخدانا وهو ان يرمی بقوائمه كمشی النعام يعنی دوه تيرنی بچلا يا قلدن اتار دق يوريب الواخد خانك
كسريله والوخاد واوك فتحی وخانك تشديديله ذكر اولنان وجه اوزره سير ايدن دوه الود واوك ضمی و دالك تشديديله والودادة واوك فتحيله

ودد

والوداد كذلك واوك فتحيله رجا اتمك معناسنه تقول وددت لو تفعل ذاك و وددت لو انك تفعل ذاك ودا و ودا من الباب الرابع اي تمنيت الوداد واوك كسری
و دالك تشديديله محبت معناسنه تقول سن بودی ان يكون كذا و دوست معناسنده كلور الود واوك فتحيله محب معناسنه و برطاغك اسميدر و بر بتك اسميدركه
نوح عليه السلام قومنك ايدی صكره كلب قبيله سنك اولدی و دومة الجندل ديدكاری حصارده محفوظ ايدی و عبد ود نام كسنه بوندن اولدی تسميه اولنمشدر
والمودة ميمك و واوك فتحيله كذلك محبت معناسنه در الاود همزه نك فتحی و واوك كسريله و ديدك جمعيدر دوستلر معناسنه التواد تانك فتحيله سوشمك
الودود واوك فتحی و دالك ضميله محب معناسنه الودداء واوك ضمی و دالك فتحی والفك مديله دوستلر معناسنه يقال رجال ودداء يستوي فيه المذكر
والمؤنث لكونه وصفا داخلا على وصف المبالغة الورود حميتله حاضر اولمق يقال ورد فلان ورودا اي حضر الايراد همزه نك كسريله حاضر قيلمق

ورد

يقال اورده غيره اي احضره الاستيراد كذلك حاضر قيلمق معناسنه يقال استورده الورد واوك كسريله جزء معناسنه يقال قرأت وردي و ورد
صويه كلمكه دخی ديرلر صدرك مقابليدر و ورد و راد معناسنده كلور صويه كلجيلر معناسنه الوراد واوك ضمی و رانك تشديديله شول كسنه دركه
صويه كلورلر و ورد كستمه طوتدوغی كونه دخی ديرلر تقول وردته الحمی اذا اخذته لوقت المورود ميمك فتحی و رانك ضميله ستمه طوتمش كسنه براعرابی
بر كسنه يه ايتدی ما امارات اقراق الموردود يعنی استمه لو كسنه نك افاقته علامت ندر ايتدي ارحضا يعنی درلمكدر و وارد الارنبه بورنی اوجی ادودن
اولان كسنه يقال فلان وارد الارنبه اذا كان فيها طول و ارنبه همزه نك فتحيله و رانك سكونيله بورنك اوجنه ديرلر التورد تفعيلدن و رانك
ضميله بوكب بوكسكلك يقال تورد الخيل البلدة اي دخلتها قليلا قليلا قطعة قطعة جبل الوديد واوك فتحی و رانك كسريله برطرفدر كه عرب ديدكی
و تبينده ديوب زعم ايدرلر و دتين شه طرفه ديدكاری طرفدر كه بو نك ايكی جانبنده اولان قبائل طرفلردر الورد واوك فتحی و رانك سكونيله
كل ديدكاری معروف چچك الوردة كذلك واوك فتحی و رانك سكونيله وردك واحدی در بر كل معناسنه و كل رنكنه بكزر دوكلي ايچون اسلاويه دخی
ورد ديرلر و اول لوننده اولان اته دخی ورد ديرلر كه اول طوری ايله اشقر بيننده اولان رنكدر ورده مؤنثه اطلاق اولنور الورد
واوك ضميله ورد كجمعيدر مثل جون و جونه قره و سياهه اطلاق اولنور اضداددندر الوراد واوك كسريله كذلك جمعيدر الوردة واوك و رانك
ضمی ايله آت ورده رنكلو اولمق يقال ورد الفرس يورد ورودة من الباب الخامس اي صار وردا الوردة واوك ضمی و رانك سكونيله شول رنكدر كه
طوری ايله ال بيننده اولا لا صفته و شقره كبی دغبة غين معجمه و سين مهمله ايله كول رنكنده اولماق خاكستری معناسنه الايراد ادات ورد
رنكنده اولماق يقال ايراد الزبد كما تقول ادهام واكهاب بو اصلنده اورادايدی واو يا يه قلب اولندی ساكن اولوب ماقبلی مكسور اولدوغيچون
المورد ميمك ضمی و رانك فتحی و تشديديله كل رنكنده اولان نسنه يقال قميص مورد اذا صبغ على لون الورد و بو صبغ اولندن اچوق قدر
و معضع صنا دمجها ايله جبيله كل رنكنده قوتی اولاندر الوارد رانك كسريله يول معناسنه در طريق كبی المورد ميمك فتحی و رانك كسريله كذلك
طريق معناسنه الزماوردد رانك ضمی واوك فتحی و رانك سكونيله خليفة لغة به ديدكاری طعامدر و موبدر عامه برماورد ديرلر الوساد

وسد

واوك كسريله يوز ياصدوغی الوسادة بمعناه الوسايد واوك فتحيله جمعيدر يصدقلر معناسنه الوسد واوك ضمی و سينك سكونيله كذلك جمعيدر
التوسيد واوك سكونيله يصدق قوماق التوسد تفعيلدن و سينك ضمی و تشديديله يصدغه ياصدنمق تقول وسدته الشيء فتوسده اذا جعلته
تحت رأسه الايساد كليه اوه تندرمق تقول اوسدت الكلب اذا اغريته بالصيد نحو اسدته الوصيدة واوك فتحی وصادك كسريله اوكلك

وصد

فناء دار معناسنه الايصاد همزه نك كسريله قپويی بغلامق تقول اوصدت اذا اغلقته و اوصد الباب على مالم يسم فاعله الموصد ميمك ضمی و صادك
فتحيله بغلنمش قپو يقال اوصد فهو موصد مثل اوجع فهو موجع قال الله تعالى انها عليهم موصدة قالوا مطبقة يعنی قپاغنمشدر الوصيدة
واوك فتحی و صادك كسريله شول اغلدركه مالی حفظ ايچون ايدرلر حظيرة كبی زيارت حظيره اغاجدن و اغاج بوداقلرندن چوبرلن اغلدر و وصيده
طاشدن چوبرلن دراه الاستيصاد همزه نك و تانك كسريله اغل طوتمق تقول استوصدت في الجبل اذا اتخذت فيه الوصيد واوك فتحی و صادك
كسريله كوكالر برنه قريب بتن ادات الوطد واوك فتحی و طانك سكونيله برنسنه بی طوتمق دوشيل قلماق يقال وطد الشيء اطده وطدا

و ياء

من الباب الثاني وسد ایتمك معناسنه در كلور تقول وطدت على باب الغار الصخر اذا سددته ودخنته علیه ووطد برنسنه یی یره صیقعه
دخی دیرلر مثل وهصه وغرزه و وهص ودهمصا ایله دغز غین وذا معجمتین ایله بر نسنه یی صیقمق التوطید شلا وذنه الكي معناسنه تقول وطدته

وطد

توطیدا اذا اثبته وثقلته التوطد فتحتیله وطانك ضمی وتشدیدیله ثابت اولمق المیطدة میمك كسریله شول اغاجدركه انكله طوپراق دوكرلر
رامل شقیق معناسنه الوطاید واوك فتحیله یا پوتملی قواعد بیانی معناسنه الواطد ثابت معناسنه الطادی كذلك ثابت معناسنه در واطك
مقلوبیدر الوعد واوك فتحی وعینك سكونیله خیرده ده شرده ده استعمال اولنور قال الفراء یقال وعدته خیرا ووعدته شرا ودخی كه خیری كوشری

وعد

بربرندن فرق ایتمك استسلر خیرده وعد وعده دیرلر وشرده ایعاد ووعید دیرلر پس وعده اصلنده وعد ایدی ها واودن عوض اولنمشدر
العدات عینك كسریله عده نك جمعیدر وعد معناسنه وعدك جمعی كلمز وعده نك نسبتنده عدی دیرلر زنه ده زنی دیدكلری كبی واوی
رد ایتمزلر شیته ده شیی دیدكلری كبی اما فراء عدوی وزنوی دیرشوی دیدكلری واوی رد ایتمكله وكا اولور عده نك اضافتنده هاسی اسقاط
ایدوب عد الامر دیرلر عدة الامر معناسنه العدة عینك كسریله اخلف ایتمك بو بینما المانقد الایعاد همزه نك كسریله والوعید واوك فتحی وعینك
كسریله شره بیتنه دوكن خبر ویرمكدر كه شومت ایدوب باحرفیله استعمال اتسه لر لفظه استعمال ایدرلر یقال اوعدنی بالسجن المیعاد
میمك كسریله وعد ایتمك وعده زمانی ووعده مكانی الموعد میمك فتحی وعینك كسریله كذلك مصدر معناسنه واسم زمان واسم مكان معناسنه كلور
دبونلین هر فعلك كه انك اولی واو یا خود یا اولوب مستقبلنده دخی شل اولمیه یعد ویزن ویهب ویضع وسل كبی صیغناق معناسنه
مستقبلك عین الفعلی مكسور اولمیه انك مصدری واسم زمانی دخی مكسور العین كلور و اوساقط اولدقدن حكم مضارعك عین الفعلی
مكسور اولدقدن مفتوح اولدقدن اعتبار دیو قدد الا بر قاچ كلمه كه نذر ایله كلمشدر كه انلر موحد در ومود قد اسم رجلدر وموكل در
اسم موضع ذكر یونلر سماعا در قیاس بودر كه كسره ایله كلهلر واكر مضارعك عین الفعلی مفتوح اولوب واو ثابت اولورسه یوجل كبی
قورقمق معناسنه ویوجع كبی اغریمق معناسنه دیوس كبی اوزغماق معناسنه عین الفعل اسم زمانده واسم مكانده مكسور اولور
مصدرنده مفتوح اولور موجله موجل كبی واكر اول حرف علت اولدوغندن غیری اخری دخی حرف علت اولورسه منقل وذنی ونذر مفتوح
العین كلور كركیا اولندن واو ساقط اولسون كرك اولماسون مولی كبی وموقی كبی دموعی كبی بلیدن قرب معناسنه ویقوفدن و فا معناسنه
ویوحدن تذكر معناسنه التواعد تانك فتحی وعینك ضمیله وعدلشمك یقال تواعد القوم ای وعد بعضهم بعضا بو خیرده استعمال اولنور در
اما شرده اتعدوا دیرلر الاتعاد برنسنه نیت ایدوكی خبر ویرمك واتعاد وعده قبول ایتمكده دخی دیرلر وبونك اصلی اوتعاد ایدی
واو تایه قلب اولنوب ادغام اولندی وبرطایفه ایتدی یا تعد فهو موتعد دیرلر همزه ایله نتكم یاتسر دیرلر ایتسار جزور ده
وجزور جیمك فتحی وزانك معجمه نك ضمیله بوغزلانن دوه وایتسار ذكر اولنن دوه نك اعضاسنی بولشمك التوعد فتحتیله وعینك ضمی وتشدیدیله
وعیددن مشتق اولمق الواعد خبر ویریجی یقال یوم واعد اذا وعد اولد بحر یعنی فجی ایتدا سنده اسی علامتی بلورسه ویقال ارض

وغد

واعدة اذا رجی خیرها من النبت وعیل الفحل ایركك حیوانك ازی چی حمل قلدقده چاغرمسی الوغد واوك فتحی وغینك سكونیله خدمت
ایتمك تقول وغد القوم اغدهم من الباب الثاني اذا خدمتهم و وغد شول كمسنه یه دیرلر كه بو غرنی طوقلغنه خدمت ایله تقول هو وغد
الرجل من الباب الخامس وغد یسیرا وقلوندن بر اوقدر كه انك نصیبی یوقدر وسیر دیمك فتحی وسینك كسریله قمار اوینیدر الموغد میمك فتحی
وغینك فتحیله موعد كبیدر […] ومواضعه صاد وخا معجمتیله دفیقكله برابر سیر ایتمكدر واصمعی ایتدی موامغه كاه اولور كه

وفد

بر ناقه نك سیرنده دخی اولور بو لداش سیرین اعتبار ایتمكسزین زیرا اول ناقه نك برالي وبرا یاغی اولدیرلرینه موافقت ایدرسیر حالنده الوفد
واوك فتحی وفانك سكونیله بر كمسنه اوزرنه ایلچیلك ایله كلمك یقال وفد فلان على الامیر اذا ورد رسولا وافدلر یعنی چوق كلور صاحبنه جبیجی
ووفد طاغك یوقرو سنده اولان دوم كه منش اولو الوافد فانك كسریله ایلچی اولان كمسنه ووافد دوه سورسیندن یلوسخان كیدك
دوه یه دیرلر الاوفاد همزه نك فتحیله وفدك جمعیدر و وافد عن برقومدر الوفود ضمتیله كذلك وفدك جمعیدر ایلچیلر معناسنه
الوفادة واوك كسریله اسمدر ایلچیلك معناسنه الایفاد همزه نك كسریله ایلچی كوندرمك یقال اوفدته الی الامیر ای ارسلته وایفاد برنسنه نك
اوزرنه چقوب یموالانه دخی دیرلر یقال الفرس احسن ما اوفدها كه یعنی انك اوموزی یوكسك اولسه بویله دیرلر وحاركه حاوذ اهتیطل
نكا اوموزنه دیرلر وایفاد سرعت معناسنه دیرلر الواقد یكادقد اما جیبنه كوتوری اولان یولیدر كه انسان زیاده سیلو اولدقده

وقد

نلر غایب اولور الاستیفاد بو كوزلو اوترمق كه اولیاقا وذره اوترمقده دیرلر الوقد ضمتیله اوداكلنمق الوقد واوك

فتحی

وقد

فتحی وقافك سكونیله بمعناه القدة قافك كسری ودالك تخفیفیله كذلك بمعناه الوقد فتحتیله بمعناه ایضا الوقدان فتحتیله بمعناه كذلك
یقال وقدت النار وقودا الاستیقاد همزه نك وتانك كسریله یالكلمزرجیو یقال وقدت النار واستوقدت ایضا الاتقاد همزه نك كسری وتانك كسری
وتشدیدیله یالكلمزاق توقد معناسنه الوقود واوك فتحی وقافك ضمیله ودون هیزم معناسنه وضمتیله مصدر ورداوود یالكلمزاق معناسنه
نتكم مرور اتی قعبا اتیدی بوالنار ذات الوقود دخی قراءت اولنمشدر ضمتیله الموقد میمك فتحی وقافك كسریله اوددن یالكلندرجك بر اسم مكاندر

وكد

مجلس كبی الوقدة واوك فتحی وقافك سكونیله زیاده ایسی اولان كونلركه اون كوندر یا خود اون بش كوندر ایام باحورده معناسنه التوكید برنسنه یی
بكتمك یقال وكدت العهد والسرج توكیدا واكدته تاكیدا بمعنی وبالهمزه افصح الایكاد برنسنه یی بغلماق یقال اوكد وكده واكده ایكادا ایكیسی دخی
مصدریبردر الوكد واوك فتحی وكافك سكونیله قصد معناسنه یقال وكد وكده ای قصد الوكاد واوك كسریله شول ایبدركه انكله ایكی صغری

ولد

بغلرلر الولد واوك ضمی ولامك سكونیله ولد معناسنه دیدی اسدك شللونذر دیوكه ولدك من دمی عینیك دیرلر یعنی اوغل كوزلرنده حاصل اولور
وكاه اولور كه ولدك جمعی تحلورلر اسد ایله اسد كبی الولد فتحتیله حاصل اولان دوله موزد معناسنه وجمع معناسنه استعمال اولنور الولد
واوك كسریله ولده لغتیدر واوك ضمیله وعربلرك تادریدر ای ولد الرجل هو دیدكلری زعم اولنمشدر دیك اولور الولید واوك فتحی ولامك كسریله
صبی معناسنه وعبد معناسنه ده كلور وعربلرهم قاری ینادی ولیده دیدكلری ای سكره دن ماخوذدر دخی اتكه چابك اولنه چاغرمادرلر دخی
سكرد دكه اتكی تركی عادتیدر اتی سكرتوب دیوچاغرلر ینابا […] عظیمه ده وحشی یه كیزده بو كلام سویلنور اولدیغی حصولی
ممكن اولسه الولدان واوك كسری ولامك سكونیله ولیدك جمعیدر الولیدة كذلك واوك كسری ولامك سكونیله ولیدك جمعیدر الولدة واوك فتحی
ولامك كسریله ولیدك مؤنثی در صبیه وجاریه معناسنه الولائد واوك فتحی وهمزه نك كسریله ولیده نك جمعیدر الولاد واوك كسریله الولادة كذلك
واوك كسریله طوغرمق یقال ولدت المرأة تلد ولادا وولادة الایلاد همزه نك كسریله طوغرمق زمانی قریب اولمق یقال اولدت المرأة اذا حان
ولادها التوالد فتحتیله ولامك ضمیله بریردن صوغماق وچوق اولمق یقال توالدوا ای كثروا وولد بعضهم بعضا الوالد لامك كسریله بابا پدر معناسنه
وحامله اولان قیونه دخی والد دیرلر یقال شاة والد ای حامل ابن سكیت بویله روایت ولندی الوالدة كذلك لامك كسریله انا مادر معناسنه
الوالدة لامك كسریله بابا ایله انا یقال هما الوالدان التولد فتحتیله ولامك ضمی وتشدیدیله طوغمق یقال تولد الشیء من الشیء المیلاد میمك كسریله
بر كمسنه نك طوغدوغی وقت المولد میمك فتحی ولامك كسریله بر كمسنه نك طوغدوغی یر التولید علی وزن التكریم طوغرمق یقال ولد الرجل غنمه تولیدا
كما یقال نتج ابله المولدة خالص ولیسان یقال عربیة مولدة المولد میمك كذلك ضمی ولامك فتحی وتشدیدیله عرب حرف دلیدن یقال رجل مولد ای

ومد

عربی غیر محض اللدة لامك كسری ودالك تخفیفیله بر كمسنه نك یاشدشی همسنی معناسنه ای قرینه اولان ها اولدن كیدن واودن عوضدر
زیرا ولادتدن مشتقدر یقال هما لدان اللدات لامك كسریله جمعیدر اللدون لامك كسری ودالك ضمیله جمعیدر یاشداشلر معناسنه الومد فتحتیله

وهد

والمدة كذلك فتحتیله كیجه نك زیاده اسی اولمسی یقال ومدت لیلتنا من الباب الرابع وومد بر كمسنه غضبه كلوب قیزمغه دخی دیرلر یقال
ومد الرجل وهو لغة فی وبد ای غضب وحمی الوهدة واوك فتحی وهانك سكونیله دو زیره دیرلر الوهاد واوك كسریله وهده نك جمعیدر دوز

هبد

یرلر معناسنه فصل الهاء الهبید هانك فتحی وبانك كسریله حنظل چكردكی حنظل حب […]
قرغه دوكلكی دیدكلری نسنه كه اكا ابو جهل قاونی دخی دیرلر الترهبد فتحتیله وبانك ضمی وتشدیدیله حنظلی صویوب چكردكی الماق یقال الظلیم هو
یتهبد اذا استخرج ذلك لیاكله وظلیم خا معجمه نك فتحیله ده وقوشیدر دكلنه دیرلر الاهتباد همزه نك كسری وهانك سكونیله حنظل چكردكی قوریدقده

هجد

دوكوب شوربا یه بعد ای بریره قو یوب بر چنجه كون اوزرنه صو دوكوب او صوی بر چكره احچی كیدنجه بوله ایدوب بعده دو كوب چوربك
هبود هانك فتحی وبانك ضمی وتشدیدیله بنی تمیم دیارنده بر یرك اسمیدر الهجود ضمتیله التهجد فتحتیله اویوماق هجدنا ای نومنا الاهجاد همزه نك

هدد

كسری وهانك سكونیله دوه بوینی یره قویماق یقال اهجد البعیر اذا القی جرانه بالارض وجران جیمك كسریله دوه بویننك اچ یوزی الهد هانك
فتحیله بنایی اوپنا دوب ضعیف لمك بر حیثیتله كه یقال […] لا یقال هذا البناء یهده هدا اذا كسره وضعضعه وهدته المصیبة اوهنته
دكته یعنی مصیبت وحیاتی خراب اتسه ومنه ما هد مكذا ای كسرها هجی ایتدی هد رجل ضعیف معناسنه كلور فتحی بر كمسنه یه تو عید
اتسه ای لیز هد دیرلر یعنی بن فتحی ضعیف دكلم دیر یقال فلان یهد على ما لم یسم فاعله اذا اثنی علیه بالجلد والقوة وجلد جیمك ولامك
فتحیله بو كلك معناسنه در تقول مررت برجل هدك من رجل معناه اثقلك وصف محاسنه وبونده كی لفت اولدركه هدك كلمه سی بعضلر
مصدریجراسنه جاری قیلماغین تثنیه وجمع ایتدیلر وتانیث صیغه سی او ذره كسور […] وبعضلر فعل قلوب تثنیه وجمع وتانیث حصول ایدرلر

رعايت اتمديلر تنول بريت برجل هدك من رجل وامرأة هدتك من امرأة ورجلين هداك ورجال هدوك وبامرأتين هدتاك وبنسوة هدنك
وبر اعرابي ايتدى هد رجل كريم ورجل جواد ديرلر دهد ديو حالت حسنفدن حاصل دارة ديرلر يقال هديهد من الباب الثاني الهديد هانك فتحى
ودالك كسريله ديوار يقلد قده اواز ويرمك يقال هد هديدا واواز يتقلمسه دخي هديد ديرلر الارتداد همزه نك كسرى ودالك سكونيله
انكسار معناسنه يقال ارتد الجبال اي انكسرت الهد هانك كسريله قوت معناسنه رجل جبان معناسنه الهاد براواز دركه دريادن پيدا اولور
لب دريا دبند اولان يكنه لر ايشيدرلر كه انوك رعد اوازى گبى يتقلماسيدر اولور ديريوز ننده دكا اولور كه اندن زلزله دخى پيدا اولور
الهدهد هانك فتحى ودالك سكونيله كوكرچين اوازينه يتقلماسي ديقال الحمام يهدهد في هدير وهدهد الهداهد هانك ضميله هدهد نك جمعى اواز
يتقلقلرى معناسنه وهدهد عورت اوغلانت تحريك ايتمكه دخى ديرلر تاكه اويخويه وارد التهديد علي وزن التكريم قورقتمق تخويف معناسنه التهدد
فتحتينله ودالك ضمي وتشديدله قورقمق الهدهد هانك ضمى ودالك كسريله برمعروف قوشك اسميدر الهداهد هانك ضميله كذلك هدهد معناسنه
الهداهد هانك فتحيله هدهدك جمعى مزيبره قوشلر معناسنه الهدابد هانك ضمى وبانك كسريله زياده قويي اولان سودكه اويمش اوله الهدبد هانك ضمى ودالك
فتحيله الغنتر كذلك هدابد معناسنه در هدابدن قصرله ونخشدر وهدهد كوز قراغوا ماغه دخي ديرلر عمش معناسنه يقال بعينه هدبد اي عمش ويقال
ايضا يبرد اه الهدبد مثل قلايا من سنام وكبد و قلايا قليه نك جمعى در قاورمه معناسنه وسنام دوه او كچيدن حاصل اولان ياغ و كبد كوكر
يعني قراغو اولان كمسنه يه بونلردن ايو علاج يوقدر واه كلمه سنده اولان ضم جزء تحتلسه در زيرا اشباعلى اولورسه وزن برنده اولماز
الهرد هانك فتحى وراتك سكونيله اتى ديدى جيترمك يقال هرد ثوبه اللحم اهرده هردا من الباب الثاني اى طبخته حتى تهرا وتفسخ ودعوصه دكك يقال هذا هرد
في الوضة اي طعن فيه وبزى يرتمق معناسنه دخي كلور يقال هردت الثوب اي شققته التهريد على وزن التكريم بعينه شدن للمبالغة يعني ديشيرك
الهردى هانك كسرى ورانك سكونيله دالك قصريله برنوع اوتدركه اوكله صارى بويارلر المهرود ميمك فتحى وهانك سكونيله شول بزدر كه ذكر اولنان بو يابله
صارو بويانمش اوله الهمود ميمك ضميله او چمك يقال همدت النار تهمد همودا من الباب الاول اذا طفئت و ذهبت حرارتها وهمود بز اسكمكه
دخي ديرلر كهنه اولماق معناسنه يقال همد الثوب يهمد همودا اذا بلي الهمدة هانك فتحى وميمك سكونيله ابلم اولمق سكتة معناسنه الاهماد همزه نك
كسرى وهانك سكونيله بر يرده طورمق اقامت معناسنه يقال اهمد في المكان اذا اقام فيه واهماد سرعت ايتمكه دخي ديرلر يقال اهمد في السير
اذا اسرع فهو من الاضداد الهامدة ميمك كسريله قورى يركه اوتى اولميه وهامده قورى اوته دخي ديرلر نبات يابس معناسنه الهمدان هانك
فتحى وميمك سكونيله يمندن بر قبيله نك اسميدر هند بر عورت اسميدر منصرفا ولمسى وغير منصرفا ولمسى جايزدر اگر هندك جمعي تكسير اوزره جمع اولنسه
ديلك هنود و درس هنيده در اگر جمع سلامتله جمع اولنسه ديلك هندات ديرسن وهند بر ولايتك اسميدر واكا نسبت ايلسك هندواني ديرسن
واگر ديلرسك هاي مضموم قيلورسن داله تابع قيلوبن التهنيد على وزن التكريم بر كمسنه نك كوكلني الماق يقال هندتني فلانة اي تيمتني بالملاطفة
ومنازله بي تهجينله دوستيله لطيفه ايدوب مصلحتنك نيكم تمقرق عاشق قلماق معناسنه در المهند ميمك ضمى ونونك فتحى وتشديدله شول
تيغ دركه هند دموريدن دوزلمشدر الهنيدة هانك ضمى ونونك فتحى وبانك سكونيله يوز عدد دوه يه ديرلر جرير ايتدى هنيدة هرشنه دن يوز
عدده ديرلر الهود هانك فتحى و واوك سكونيله توبه ورجوع ايتمك يقال هاد يهود هودا اذا تاب ورجع الى الحق وهاد يهودى اولدى
معناسنه ده كلور الهائدة توبه ايدن كمسنه الهود هانك ضمى و واوك سكونيله هائدك جمعى در توبه قيلجيلر معناسنه يقال قوم هود مثل حائل
وحول وبازل وبزل وهود يهودي معناسنه ده كلور وحائل حاء مهمله ايله بوكسز اولن ناقه كه حامله نك مقابليدر وبازل باء موحده
وزاء معجمه ايله سكز ياشنده اولان دوه دركه طوقوزنه كرمش اوله التهود فتحتينله و واوك ضمى وتشديدله توبه قلوب عمل صالح اشلمك
وتهود يهودي اولمغه دخي ديرلر يقال تهود الصادر تهودا اليهود يانك فتحى هانك ضميله جهودلر يهوديلر معناسنه غايت ياء
اضافت فتحي يعني ياء نسبتي حذف اولنشدر زنجي وزنج ديدكلري كبي وذكرا ولنمه بناءً دركه الف لام داخل قلدقلرى كبي شعير
وشعير طرزيدا اوزره جمع قلدقلري واگر ياء نسبتك حذفي اعتبار اولنمسه الف لامك دخولي جايز اولمزدي زيرا يهود موفقد مونث
مونث اولدوغنك وجهى بودر كه عربلرك كلامنده بو قبيله بجارسنجاري اولمشدر يعني طايفه مخصوصه نك علمي قلنمشدر مجوس كبي جارى
اولمق وكلادرتاكه معناي تذكير ده اولا هود بر پيغمبرك اسميدر عليه السلام منصرفدر تقول هذه هود اذا اردت سورة فان جعلت هود اسما
للسورة لم تصرفه وكذلك نوح ونون التهويد يواش يواش يوريمك معناسنه وبونك اصلي هوادن مأخوذ دركه هواد صلح ايتمكدر وفي الحديث
اسرعوا المشي في الجنازة ولا تهودوا كما يهود اليهود والنصارى وكذلك التهويد في المنطق هو السكون فيه يعني نرم كلام ونرم سويلمك يقال غناء مهود

ای علام

هرد

همد

هند

هود

ای علام ساكن والتهويد شراب بر كمسنه يي مست ايتمكه دخي ديرلر والتهويد بر كمسنه يي يهودي ايتمكه دخي ديرلر وفي الحديث فابواه يهودانه
الهوادة هانك فتحيله اصلح ايتمك وميل ايتمك مصالحه وممايله معناسنه الهودة فتحتينله دوه اوركجي سنام معناسنه الهود فتحتينله كذلك هواده نك
جمعي درلر ودكهلر معناسنه الهيد هانك فتحى وبانك سكونيله بر نسنه يي تحريك ايتمك تقول هدت الشيء هيدا اذا حركته وفي الحديث هده يعني
المسجد ثم اصلحه اي حركه ثم اصلحه يعني مسجدك تحريك ايله صلاح ايچون كركدر يس هد ده ضمير مسجد راجع در وتقلار يهدن ذكر يعني اولين حركته
واضطرابه كتمق ري يس اندن مبالات يوقدر يعقوب ايتدى يهيد كلمه سيله حرف نفي تكلم اولنماز لازمدر استعمال العربية حرف نفيز تكلم اولنماز
الهيدان هانك فتحى وبانك سكونيله قورخق جبان معناسنه هيد هانك فتحى وبانك سكونيله وهيد هانك كسريله وهاد بونلر دخى
شول كلمه لردركه بونلرله دوه يي منع ايدرلر وعربلرك ماله هيد ولا هاد ديدكلرى ما يقال له هيد ولا هاد معناسنه در يعني اكا
مانع اولور كمسنه يوقدر التهييد على وزن التكريم يعني الهيد عن يعقوب روايتنده تهييد دخي هيد معناسنه كلور يقال هدت الرجل وهيدته

باب الذال من ترجمة الصحاح فصل الالف

الاخذ همزه نك فتحى وخانك سكونيله بر نسنه يي الماق يقال اخذت
الشيء اخذه اخذا الماق واخذ سيرت معناسنه ده كلور يقال ذهب بنو فلان ومن اخذ اخذهم اي بسيرتهم ومن ساربسيرتهم ابن
السكيت ومن اخذ اخذهم روايت قلدي ذلك قبيله اي اخذ اخذهم اي بسيرتهم ويقال لو كنت منا لاخذت باخذنا اي بخلايقنا وشكلنا
الاخذ همزه نك كسريله بعد سيرت معناسنه يقال ذهب بنو فلان ومن اخذ اخذهم وايتدى يقال استعمل فلان على الشام وما اخذ
اخذهم بالكسر اي لم ياخذ ما وجب عليه من حسن سيرة ولا تقل اخذهم بالفتح خذ حانك ودالك سكونيله امردر اخذدن بونك اصلي أُأخذ
همزه ايله تثقيل كوردكلري اجون حذف ايتديلر تخفيف ايچون واكل كلمه سندن وامر كلمه سندن وبونلرك شبيهي اولنلردن امر بويله
اوزره كلور وعربلرك خذ عنك ديدكلري خذ ما اقول ودع عنك الشك والمراء معناسنه در والمراء ميمك كسريله شبهه معناسنه در يقال خذ الخطام
وخذ بالخطام يعني بيه بابله دبارزير معنايه استعمال اولنور وخطام خاء معجمه نك كسريله وطاء مهمله ايله يولار معناسنه دركه طوادى نكله ايدركر
نجوم الاخذ همزه نك فتحى وخانك سكونيله منازل قمر ديرلر زيرا قمر كيجه اندن بر منزل طوتر المواخذه ميمك ضمى وخانك فتحيله بر كمسنه يي طوتوب
عتاب ايتمك يقال اخذه بذنبه مواخذه وعامه واخذه ديرلر الائتخاذ همزه اولى نك كسرى وهمزه ثانيه نك سكونيله بربريني طوتمق
يقال ائتخذوا في القتال بهمزتين اي اخذ بعضهم بعضا الاتخاذ همزه نك كسرى وتانك كسري وتشديدله افتعالدر اخذدن همزه نك ابتنده اولنوب
تايه قلب اولنمشدر حكمرده قتاكه افتعال وزني اوزره استعمال چوقالمغين تائي حرف اصلي توهم ايدوب اندن فعل بنا قلديلر
وتخذ يتخذ ديرلر باب رابع دن وبوسببدن لتخذت عليه اجرا قراءة ايتديلر وعربلرك تخذت كذا ديدكلري تشديد تايله دالي تايه
قلب ايليوب ادغام اتمكلرينه بنا در وبعضلر دالي ظاهر ايدرلر لكن بو قليلدر الاخيذ همزه نك فتحى وخانك كسريله طوتلمش كمسنه اسير معناسنه
الاخيذة كذلك همزه نك فتحيله موثني در اسير اولنمش عورت معناسنه اخذة همزه نك ضمى وخانك سكونيله افسون سحر معناسنه شول بو نجم دخي
ديرلر كه ادلره يتوا بو كلده افسون ايدرلر التاخيذ علي وزن التكريم افسون ايتمك الاخذ فتحتينله دوه يا قويون سودن تخمه اولماق
امتلاء معناسنه يقال اخذ الفصيل ياخذ اخذا من الباب الرابع اذا اتخم من اللبن الاخذ همزه نك فتحى وخانك كسريله كوزى اغريلي كمسنه
الاخذ ضمتينله جنب وزني اوزره كوز اغريسي يقال بعينه اخذ اي رمد واخذ جمله معناسنه كلور الاستخاذ همزه نك كسرى
وسينك سكونيله بعض لغته اتخاذ معناسنه كلور معدد دواية اوزره يقال استخذ فلان ارضا يعني اتخذ يس اصلي تائيني سينه
تبديل ايدرلر نته كم ست كلمه سنده سيني تايه دوندرديرلر وجايزدر كه استخذ ايله صيغة استفعالي قصد اتمش اوله لو تخذ تخذ
زاينا حدى تائيني حذف ايتمش ولالو تخفيفا نته كم ظلت ده ظللت ديرلر المستأخذ ميمك ضمى وسينك وخانك كسريله كوز اغريسندن
ياخود غيري اغريدن اولوري باشني اشغه طوتان كمسنه در جمعي روايتنده التاخاذ تانك فتحى وهمزه نك سكونيله تفعال وزني اوزره
الماق معناسنه در اخذدن مشتق در الاخاذ همزه نك كسريله اخاذه نك جمعي در الاخذ ضمتينله اخاذك جمعيدر كما يقال كتب كجي وكاء
اولورکه خاني ساكن قلمغله تخفيف ايدرلر وفي الحديث مسروق ابن الاجدع قال ما شبهت باصحاب محمد الا الاخاذ تكفي الاخاذة الراكب وتكفي
الاخاذة الراكبين وتكفي الاخاذة الفئام من الناس يعني اصحاب رسول شول كوللر بكزدركه بعضي برادمه يعني اكى بعضي برجماعته كفايت ايدر
واخذ جنب وزني اوزره كوز اغريسي دخي ديرلر يقال بعينه اخذ اي رمد واخاذه شول يردركه كتي نفسيچون ياخود سلطان ايچون ضبط
ايده اذ بر كلمه دركه كچمش زمانه دلالت ايدر وكلمه اذ شول اسم دركه سكون اوزره بني در و بونك حتى جمله يه مضاف اولماقدر

اخذ

اذ

كقولك جئتك اذ قام زيد واذ زيد يقوم واذ زيد قايم وتحتكه مضاف ولمايه منون قلورسن اذ دخی ديرلر تنويله حينئذ معناسنه
كم وليلتئذ ديرلر واذ كلمات شرطيه دن اولور چون ما ايله استعمال اولنور اذما ديرلر تقول اذما تاتنی اتك كما تقول ان ما تاتنی
وقتا كه اولور بر شی ايجون اولورسين بر حالت اوزره يكن اكا راست كلورسين بو تقديرجه انی فعلدن غيری نسنه ولی اتمز تقول
بينا انا كذا اذ جاء زيد **فصل الباء البذ** بانك فتحی وذالك تشديديله غلبه اتمك معناسنه در تقول بذه يبذه بذا من باب الاول
ای غلب وبذ كذلك بابك فتحيله معروف كسنه نك شهرلرندن بر شهر اسميدر **البذة** بانك فتحيله ير مزحاله ديرلر يقال حال فلان بذة ای
سيئة ويقال بذذت بعدی من الباب الرابع **البذاذة** بانك فتحيله **والبذوذة** ضمتيله حال يتلولكی باذ الهيئة وبذ الهيئة يتلوكودن كسنه
يقال انت باذ الهيئة وبذ الهيئة ای رثاثة يتلو كسل اولان كسنه يه ديرلر **بغذاذ** بانك فتحی وغين معجمه نك سكونيله واخرنده ذال معجمه ايله
بر معروف شهرك اسميدر ودالين مهملتيله واخرنده دال مهمله بدلی نونله دخی لغتدر يقال رايت بغداد وبغدان مونثدر مذكر ومونث
استعمال اولنور **فصل الجيم الجبذ** جيمك فتحی وبانك سكونيله چكمك جذب كبی يقال جبذه مثل من الباب الثانی مثل جذبه مقلوب منه
الجبذة جيمك وبانك ضمی وما بينده نونك سكونيله يردن بوكسك اولوب موزون اولان محل قبه كبی مثلا يعقوب ايتدی عامه جنبذه ديرلر جيمك ضمی
وبانك فتحيله **الجذ** جيمك فتحی وذالك تشديديله كسمك قطع معناسنه يقال جذذت الشی ای كسرته وقطعته **الجذاذ** جيمك ضميله **والجذاذ** جيمك
كسريله كسلوب پارلنوب پاره وضم كسردن افصحدر **جذاذ** جيمك ضميله التون طاشلرنه ديرلر حجارة الذهب معناسنه كسائی دايتی اوزره
الجذاذات كذلك جيمك ضميله التونك پارهلری قراضات معناسنه **المجذوذ** ميمك فتحی وجيمك سكونيله كسلمش مقطوع معناسنه يقال عطاء غير
مجذوذ ای غير مقطوع **الانجذاذ** همزه نك كسری ونونك سكونيله كسلمك انقطاع معناسنه **الجذاء** جيمك فتحی وذالك تشديدی والفك مديله شول
رحمه ديرلر كه منقطع اولوب ولا شدرلمه وضاد دخی خاء مهمله نك فتحيله وذالك تشديديله قطع اولنان رحم ديرلر **الجذة** جيمك ضميله
بر پارچه كيا سه ديمك يقال ما عليه جذة ای شیء من الثياب **الجريذة** جيمك فتحی وذالك كسريله سويق ديو كلری نسنه كه اكا فادسيده
بسته ديرلر **الجرذ** فتحتينله حروضندر كه دوه نك اوكچه سنده حاصل اولور بر نسنه ظهور اتمك ويكرشمك كبی مثلا **الجرذ** جيمك ضمی
وراء نك فتحيله بر نوع چچان در موش دشتی معناسنه **الجرذان** جيمك كسری وراء نك سكونيله جرذك جمعی بيبان فاره لری معناسنه **الجرذة** جيمك
فتحی وراء نك كسريله فارسی جیوی اولان بر **المجرذ** ميمك ضمی وراء نك فتحی وتشديديله مجرب اولان كسنه يقال رجل مجرذ اذا كان مجربا فی الامور
الجلذ جيمك كسری ولامك سكونيله والفك مديله غليظ اولان بر **الجلذاة** بر پاره ير معناسنه **الجلذان** جيمك كسريله بر قوريك اديدر
طائف قريبنده بر يوشنق يردر والايه سی ييمزدر **الجلذی** جيمك ضمی ولامك سكونی وياءنك تشديديله شول دوه ديركه قوی وه اولا شديد
اولا وجلذی سرعتله اولان سير دخی ديرلر **الجلذية** كذلك جيمك ضمی وياءنك تشديديله مونث يقال ناقة جلذية **الاجلواذ** همزه نك كسری وجيمك
سكونيله وواوك تشديديله سرعتله سير دايم دلق يقال اجلوذ بهم السير اجلواذا اذا دام مع سرعة وهو سير من الابل يعنی اولدر
سير بدن بر نوع در **فصل الحاء الحزذ** فتحتينله قورق خفيف ولاق اكذاو لاق يقال بعير احزذ **الحذاء** حانك فتحی وذالك
تشديدی والفك مديله شول ناقه در كه قويروغنك قلری ازاولا وشول قوشدركه قويروغی بيجاولية يقال ناقة حذاء وقطاة حذاء
وقطاة فانك فتحيله وطاء مهمله ايله بوغورتلوق ديدكلری قوشدر ويمين حذ اكا ديرلركه انذاجی كسنه بلسرعتله انذاجيب توقف ايتميه
وشول كسنه كه يمين جزا ديدی جميله حمادتاذه اونی كسمك معناسی ديلدی سرعتله انذاجيه نك انذاجيه سن حماد تاذه داوت اولماسنه
تشبيه ايدوب ورحم حذ كذلك حاليه وجميله اولور رليبن رحم دخی اطلاق اولنور فرادوايته اوده وحذا شول عقيم يه دخی ديرلركه خير
كاملدن اولور انده منقطع عن فعلنه نقل اولنمش اوله كه اهل عروض قتنده معلوم در **الاحذ** فتحتينله شول كسنه دركه الی يينی اولا يعنی
تيز دست اولا **الحذذ** فتحتينله الذينی كبی رو حذذ اهل عروض قتنده متفا علتن وتدی اسقاط ايدوب متفا قلما عن فعلنه
نقل اولنما قدر وتداوج حرفدر ديرلركه اخری ساكن اولا **الحنذاذ** حانك فتحی وذالك سكونيله حنذات وزنی دزه شول سيره ديرلركه عينله دار
يقال قرب حنذاذ وقرب فتحتينله برگيجه يوديوب صويه ايرمكه ديرلر وحنذات بر او تك اديدر **الحنذ** حانك فتحی ونونك سكونيله
قسونی شوده بريان ايدوب يشورمك يقال حنذت الشاة احنذها حنذا من الباب الثانی وحنذ اتی بر ايكی كره سكود وب كونه
قرشو در لسون ديو اوز رنجول اورتمكدخی در لسه كبا القربه ديرلر يقال حنذه الحر يحنذه حنذا اذا احضرته شوطا او شوطين
ثم تظاهر عليه الجلال فی الشمس ليتعرق **المحنوذ** ميمك فتحی وحانك سكونی ونونك ضميله ذكر اولنان وجه او ده در اولوب **الحنيذ** حانك

بذذ

جبذ

جذذ

جرذ

جلذ

حزذ

حذذ

حنذ

فتحه ونونك

فتحی ونونك كسری وصيله بمعناه وبريان اولمش قيونه دخی ديرلر وبوندن ماخوذدر عربلرك بوقولی كه اذا سقيت فاحنذ ديرلر يعنی
سقی حالنده شراب اوزرنه بر باده صويه وك **الحنذ** فتحتيله زياده اتی يه ديرلر شدت حر معناسنه يقال حنذة الشمس ای وقعة
حنذ بر يرك آديدر مدينه يه منور قربنده **الحوذ** حانك فتحی وواوك سكونيله سرعتله سور مكه سوق سريع معناسنه تقول حذت
الابل احوذها حوذا **الاحواذ** همزه نك كسری وحانك سكونيله كذلك سرعتله سورمكه ديرلر تقول احوذت الابل احواذا **الاحوذی** همزه نك
فتحی وحانك سكونی وياءنك تشديديله برنسنه ده حذاقه اولوب سرعتله ادا وذه اولوب كسنه اصمعی ايتدی احوذی شول كسنه دركه واقع اولان
امورده بصيرت اوزره اولوب چالاكدر خفی نسنه نك حقندن كله والله لن نسنه قورتلمه **حاذ المتن** حال المتن كبی آت ارقه سنده يعنی
يير وفی الحديث مومن خفيف الحاذ ای خفيف الظهر **الحاذان** شول اتك اوبلو غارده قويروغی كه وكی يره **الحاذ** بر اوتدر
الحاذة واحدی در **الحوذان** حانك فتحی وواوك سكونيله بر اوتدر كه چچكی صاری در **الاستحواذ** همزه نك كسری وسينك سكونيله غالب اولمق
يقال استحوذ عليه الشيطان ای غلبه دبو كلمه واو له كلمشدر اصل اوزره زيرا عرب طايفه سی استصاب ديرلر واستصوب ديرلر واستجاب
ديرلر استجوب ديرلر وبو عرب قتنده مطرددر وبارى تعالينك الم نستحوذ عليكم ديدوكی الم نغلب علی اموركم ويستولی علی مودتكم معناسنه در
فصل الخاء الخنذيذ خانك كسری ونونك وذالك كسری ديدله يوجه طاغ مانندر وخنذيذ ايرده ده ديرلر فحل معنا
وخايه لری چقمش ده ديرلر خصی معناسنه اضداددندر **الخناذيذ** خانك فتحيله ايو اتلر معناسنه دور يجيادی كبی كه ايرا ولسون كرك
انمش اولسون بو جهتدن اضداد مرتبه سنده چقمش اولورایم اولمين ابو عبيده ايتدی اوزده **المخاوذة** ميمك ضمی وواوك فتحيله
بر نسنه يه مخالفت يقال بنو فلان خاوذونا الی الماء **الخواذ** خانك ضميله استمرارك وقتی غير معلوم دكلی **فصل الدال الدبابوذ**
دالك كسری وباء موحده نك ضميله بر جنس بزدركه بين تنله ايشلنور وبين نونك كسريله شول اغاجه ديرلركه اوزده در بر طوقنمق كوبكه
بو ديبوده كه جمعی در فيعول وزنی اوزره ابو عبيده ايتدی بونك اصلی فارسی در اسلامده ده دبوده دركاه اولوركه بونی دال غير معجمه ايله تعريب ايدرلر
فصل الراء الربذ رانك كسری وبانك سكونيله شول يوك پاره سيدركه انوكله ده ويه قطران سورلر كذلك ربذه ديو شول بر پاره سنه
ديرلركه انوكله ايشلدكلری بونك التلرينه جلا ديرلر **الربذة** فتحتينله ربذه معناسنه لغتدر وربذه كذلك شول موضعه ديرلركه ابو ذر الغفاری
انده دفن اولنمشدر وبنو غفار دغين معجمه نك كسری وفانك تخفيفيله شول قبيله دركه ابو ذر غفاری انلردندر وربذه كذلك شول رنك
اميزيوكه ديرلركه دوه نك بوينسنه اصرلر **الربذ** فتحتيله ربذه نك جمعی در وبونه اصلو يوكا معناسنه ابو عبيده روايتنده نو ادر فعلده شويله
واقع اولشدركه ربذ قيده بالقداح تربذ ربذا ديرلر باب رابع دن تحتكه بركسنه نك الی تيز اولوب صنعتنده ماهر اولا **الربذ**
رانك فتحی وبانك كسريله يوريشده خفيف القوايم اولان كسنه وكذلك كلامنده چوق سقطاتی اولان كسنه **الربادية** رانك فتحی وذالك
كسريله وياءنك تخفيفيله شر وفتنه يقال بين القوم ربادية ای شر **الرذاذ** رانك فتحيله ضعيف يغمور ديرلركه قطقط دن زياده اولا
وقطقط قافلرك كسريله زياده ضعيف اولان يغمور **الارذاذ** همزه نك كسری وراءنك سكونيله ضعيف يغمور ياغدرمق يقال ارذت السماء
المرذة ميمك ضمی وراءنك فتحی وذالك تشديديله يقال ارض مرذة كسائی بويله روايت ايتمشدر وابو عبيده ايتدی ارض مرذ عليها ديرلر مرذة ومرذو
ديمزلر اموی ايتدی يوم مرذ ديرلر ذو رذاذ معناسنه يعنی ضعيف يغمورلو كون **فصل الزاء الزمرذ** زانك ضمی وميمك
وميمك ضمی وراء مهمله نك ضمی وتشديديله زبرجد ديدكلری باشل طاشدركه جواهر قسمندندر معروفدر **فصل الشين الشذوذ**
ضمتينله بر طايفه نك ايچندن سچلوب چقمق يقال شذ عنه يشذ ويشذ شذوذا من الباب الاول والثانی اذا انفرد عن الجمهور **الشاذ**
بر طايفه نك ايچندن سچلوب چقان كسنه **الاشذاذ** بر نسنه يی آيروب سچمك يقال اشذ بجزره **الشذاذ** شينك ضمی وذالك تشديديله
شول كسنه لره ديرلركه بر قومك بيننده اولوب وانلردن اولميه لر **شذان الحصا** شينك فتحيله وذالك تشديديله واخرنده نونله متفرق اولان
اوفاجق طاشلر وشذان الناس خلقك متفرقلرنه ديرلر **الشجذة** شينك ضمی وجيمك سكونيله بر پاره يغمور ديرلركه ضعيف اوله كه بو
بعنشه دن توجه اولان يغمور دركه بعنشه بانك فتحی وغين معجمه نك سكونه دشين معجمه ايله شول ضعيف يغمور دركه بری الاجه مناكبيلر **الاشجاذ**
همزه نك كسری وشينك سكونيله ضعيف يغمور يغدرمق يقال اشجذت السماء اذا ضعف مطرها **الشحذ** شينك فتحی وحانك سكونيله بچاق كسكين اتمك تقول
شحذت السكين اشحذه شحذا من الباب الثالث اذا احددته **المشحذ** ميمك كسری وحانك فتحيله بسكی طاشی كه اكله بچاق بلرلر **الشحذان** فتحتينله شول
كسنه دركه اچ اوله كسنه معناسنه **الشحذان** فتحتيله شول كسنه دركه اويقوده ياپه وكودی كه اولا **الشقذ** شينك فتحی وقافك كسريله كوزی

الشقذان

صح

حوذ

دبذ

ربذ

رذذ

زمرذ

شذذ

شجذ

شخذ

شقذ

دکی کسنه الشقذ فتحیله کوز دکمک یقال شقذ الرجل یشقذ شقذاً من الباب الرابع اذا کان عیونا وعیون عینک فتحیله کوز دکی کسنه در
وحرکت معناسنه در. کلور ابن الاعرابی روایتی اوزره یقال ما به شقذ ولا نقذ ای حراک یعنی قملدرجالی یوقدر وشقذ کذلک اکمک وبعید
اولمق معناسنه در. کلور یقال شقذ الرجل اذا ذهب وبعد. الاشقاذ همزه نک کسری وشینک سکونیله ابراغ ایتمک یقال اشقذه فشقذ ای طرده
فذهب. المشاقذة میمک ضمی وقافک فتحیله عداوت ایتمک یقال فلان یشاقذ فلاناً ای یعادیه. الشقذ شینک کسری وقافک سکونیله حربا یه دیرسنه
دیرلر وحربا حاء مهمله نک کسری وراءنک سکونیله شول کرتنکله دیدکلری حیواندرکه کونش نه جانبه دونرسه اولدخی یوزنی اول جانبه دوندرر
الشقذان شینک کسری وقافک سکونیله شقذک جمعی کرتنکله یادیلری معناسنه صنو ایله صنوان کبی وصنو صاد مهمله نک کسری ونونک سکونیله
خرما دبندن چقان فدانه دیرلر. الشقذاء شول عقابه دیرلرکه زیاده اجمش اوله یعنی شدیدة الجوع اوله. الشماذ شینک کسری ومیمک تخفیفیله
شول ناقه یه دیرلرکه حامله اولمیوب قویروغنی قالدوره. الاشماذ همزه نک کسری وشینک سکونیله قوچ قوینک قویروغنی اوقدر دیمکه قویروغنی
قالدوروب لبن ادخال اید. ابوجراح ایتدی قوچلرده بعضا شماذ ایدر وبعضا غل ایدر وغل غین معجمه نک فتحیله قویروغی قالدرمدین ادخال ایتمکه دیرلر
المشواذ میمک کسری وشینک سکونیله دلبند دیرلر عمامه معناسنه وفی الحدیث امرهم ان یمسحوا علی المشاوذ والتساخین مشاوذ مشواذک جمعیدر
دولبندلر معناسنه وتساخین تاء مثناه نک فتحیله وسین مهمله وخاء معجمه ایله چیزمه لرکه ایاغه کیررلر. الطبرزذ فتحیله وراءنک سکونیله شول حلو
اوزده برک شکره دیرلر یقال شکر طبرزذ بالذال المعجمة وطبرزل باللام وطبرزن بالنون ثلث لغات معربات که تبرزدن منقولدر
[illegible] تبرزد دیرلر. الطرمذة علی وزن الدحرجة برسوزی سویلیوب اشلمامکه دیرلر وطرمذه اهل بادیه کلامندن دکلدر
المطرمذ میمک ضمی وطانک فتحی ومیم ثانینک کسریله لاف وروب اشلمدکن سویلین کمسنه. فصل العین العوذ عینک فتحی وواوک سکونیله
برنسنه یه صغنماق وپناه ایدنمک معناسنه یقال عذت بفلان ومنه اعوذ بالله منک یعنی اعوذ بالله منک. الاستعاذة همزه نک کسری وسینک سکونیله
کذلک صغنماق معناسنه یقال استعذت به ای لجأت الیه. العیاذ عینک کسریله صغنجق یر ملجأ معناسنه یقال هو عیاذی ای ملجأی وعیاذ
آهونک یعنی ناقه نک تازه تازه طوغرمسی یقال هی فی عیاذها ای بحدثان نتاجها وحدثان فتحتینله تازه لک معناسنه در. الاعاذة
همزه نک کسریله صغندرمق یقال اعذت غیری به. التعویذ علی وزن التکریم بمعناه یقال عوذته به وتعویذ صغنماق معناسنه ده کلور عوذه کبی. المعاذ
میمک فتحیله صغنماق وعربلرک معاذ الله دیدکلری اعوذ بالله معاذاً معناسنه در مصدری فعلدن بدل قیلورلر اگرچه فعلله استعمال اولنمدیسه
سبحان الله کبی ویقال معاذة الله ومعاذ وجه الله وهو مثل المعنی والمعناة والمأتی والمأتاة ومعنی ومعناة معنای کلام معناسنه ومأتی ومأتاة
وجه معناسنه در تقول اتیت الامر من مأتاته یعنی من وجهه. العوذة عینک ضمیله والمعاذة میمک فتحیله صغنماق معناسنه. معوذ الفرس میمک ضمی وواوک
فتحی وتشدیدیله آتک قلاده سی یری یقال دائرة المعوذ تستحب یعنی اتده موضع قلاده دائره سی مستحبدرکه دیشلر در انده اون سکز دائره وار در
المعوذتان میمک ضمی وواوک کسری وتشدیدیله قل اعوذ برب الفلق وقل اعوذ برب الناس سوره لری. العوذ عینک ضمیله تازه طوغرمشلر حدیثات النتاج
معناسنه آهولردن اولسون اتلردن یاخود دوه لردن اولسون. العائذ عوذک واحدیدر حائل ایله حول کبی وحائل قصر قلمش ناقه یه دیرلر
حاملک ضدیدر. العوذان عینک ضمی وافرید ونونله کذلک عائذک جمعیدر قصر قالمش ناقه لر معناسنه مثل راع ورعیان وحائر وحوران
وراعی چوبان وحائر صو ایرکلنک یر مجمع معناسنه. العوذة عینک ضمیله قولت وزنی اوزره قصر اولمق یعنی بوکلو اولمق تقول هی عائذ
بینة العوذ وبو اول وقت اولورکه طوغرمقدن صکره اون کون کچه یاخود اون بش کون کچدکدن صکره عائذ دینلر
مطفل دیرلر میمک ضمی وطاء مهمله ایله وفانک کسریله. العوذ عینک ضمی وواوک فتحی وتشدیدیله شول اوتدرکه دیکن دبنده بتمش اوله یاخود صرب
یرده بتمش اوله که اکا طوار ایرشمیه وشول آغاجه دخی دیرلرکه سوکه یاپشمش اوله یقال اطیب اللحم عوذه. العوذ فتحتینله والعواذ عینک فتحیله کراهت
معناسنه یقال ما ترکت فلانا الا عوذاً منه وعواذاً منه ای کراهة وعوذ کوچله خلاص اولمغه دخی دیرلر یقال افلت منه فلان عوذاً اذا
خوفه ولم یضربه اوضربه یرید قتله ولم یقتل وافلات فا ایله وتاء مثناه ایله خلاص بولمق معناسنه در. عیذ الله عینک فتحی ویانک کسری
وتشدیدیله بر قبیله نک آدیدر یقال هو من بنی عیذ الله ولا تقل عائذ الله. وعیذ جودیه دخی دیرلر وجودی جیمک ضمی ودالک کسری
ویانک تشدیدیله شول طاغدرکه موصل قربنده حضرت نوحک علیه السلام کمیسی طوفان زماننده انده قرار ایتمشدر. عائذة برجماعتک باباسی
آدیدر ضبه قبیله سندندرکه اول عائذ بن مالک بن ضبه در. فصل الغین الغذیذة صاری صو ایرکه جراحتده اولور
یقال غذیذة الجرح لمدته وغثیثته ومده میمک کسریله ودالک تشدیدیله صاری صو وغثیثه غین معجمه نک فتحی وثاء مثلثه نک کسری ویایله

وثاء اهمالیه یاره ده اولان ایرکه. الغذ ذالک تشدیدیله ایرک آقمق یقال غذ الجرح یغذ غذاً من الباب الثانی اذا سال ذلک منه ودوه نک
باغری اوکلوب فی الجمله بشار اولسه کذلک غذ البعیر دیرلر ویقال ترکت جرحه یغذ. الغاذ ذالک تشدیدیله شول باده که جراحتی اشلیه
المغاذ میمک ضمی وذالک تشدیدیله شول صوسز دوه درکه صوی تحمل ایلیوب ایچینه کیره کوزیکبی. الاغذاذ همزه نک کسری وغینک سکونیله سیرده سرعت
فصل الفاء. الفخذ فانک فتحی وخانک کسریله والفخذ فانک فتحی وخانک سکونیله والفخذ فانک کسری وخانک سکونیله
اویلق معناسنه لغتدر ران کبی وفخذ فانک فتحی وخانک سکونیله اویلغه اورمق یقال رمیته ففخذته ای اصبت فخذه وفخذ عشیرتک بیننده
بطندن ازاولاندر وبالجمله عشیرتک اولی شعب اندن صکره قبیله اندن صکره عماره در اندن صکره بطن اندن صکره فخذ در. التفخیذ علی وزن التکریم
المفاخذة میمک ضمی وخانک فتحیله ایکی اویلق آراسنه جماع ایتمک. وتفخیذ قبیله یی جماعت جماعت ایتمک معناسنه ده کلور وفی الحدیث بات یفخذ
عشیرته ای یدعوهم فخذا فخذا. الفذ فانک فتحی وذالک تشدیدیله یالکز منفرد معناسنه یقال جاؤا افذاذا وفذا فذا واوقلرنک آدلرندن دخی دیرلرکه
اول اون اوقدر اولی فذ ایکنجی توأم در تاء مثناه ایله جعفر وزنی اوزره واوچنجی رقیب در دردنجی حلس در حاء مهمله نک کسری ولامک سکونیله
بشنجی نافس در نونله فا ایله. آلتنجی مسبل در میمک ضمی وسین مهمله نک سکونی وبانک کسریله. یدنجی معلی در میمک ضمی ولامک تشدیدیله واوچ دخی
شول اوقلردرکه انلرک نصیبی یوقدر انلرک بری سفیح در سین مهمله نک فتحی وفانک کسریله وبری منیح در میمک فتحی ونونک کسریله واخرنده
حاء مهمله ایله وبریسی وغد در واوک فتحی وغین معجمه نک سکونیله ودال مهمله ایله. وفذ متفرق معناسنه ده کلور یقال تمر فذ ای متفرق. الافذاذ
همزه نک کسری وفانک سکونیله قیون بر دانه طوغرمق یقال افذت الشاة ای ولدت واحدا. المفذ بر طوغرن قیون یقال هی مفذ. المفذاذ میمک کسریله
وفانک سکونیله بر طوغرمق عادتی اولان قیون ودوه ده دخی استعمال اولنور یقال ناقة مفذاذ لانها لا تلد الا واحدا. الفلذ فانک فتحی
ولامک سکونیله دوه جکرینه دیرلر کبد البعیر معناسنه. الافلاذ جمعیدر جکرلر معناسنه. وفلذ قطع ایتمک معناسنه ده کلور یقال فلذت له من مالی
ای قطعت له منه. الفلذة فانک کسری ولامک سکونیله دوه جکرنک پارچه سی وات پارچه سی وبال پارچه سی وغیریه دخی اطلاق اولنور. الفلذ
فانک کسری ولامک فتحیله جمعیدر پاره لر معناسنه. الافلاذ همزه نک کسری وفانک سکونیله بر پاره المق دیرلر یقال افلذته المال ای اخذت من ماله
فلذة. الفالوذ لامک ضمیله صابون وزنی اوزره پالوده. الفالوذق اخریده کذلک پالوده معناسنه بونلرک ایکیسی دخی معربدر یعقوب
ایتدی فالوذج دینلمز جیمله. فصل القاف القذذ قافک ضمی وذالک فتحیله اوقلرک یلکلری ریش السهم معناسنه. القذة قافک ضمیله قذذک
واحدی اوقک بر یلکی معناسنه وقذه پیره یه دخی دیرلر برغوث معناسنه. القذاذ قافک کسری وذالک تشدیدیله قذه نک جمعی پیره لر معناسنه
القذتان قافک ضمیله ناقه نک ایکی جانبی. القذ قافک فتحیله اوقه یلکین کسمک یقال قذذت الریش اذا قطعت اطرافها وقذ اوقه
یلک طاقمغه دخی دیرلر یقال قذذت السهم قذا اذا جعلت له قذذا. المقذوذة میمک فتحی وقافک سکونیله ذکری قولاق ومقذوذة اصل
معناسنه ده. اطرافی قرقلمش دیمکدرکه یادکری اولان قولاغک اطرافی پرداخت اولنمشدر. القذاذات قافک ضمیله شول نسنه درکه اوق یلکی
قرقدقده دوکلور یلک پاره لرندن. الاقذ فتحتینله وذالک تشدیدیله شول اوقدرکه یلکی یوقدر. القذ قافک ضمیله اقذک جمعی یلکسز
اوقلر معناسنه. القذاذ قافک کسریله قذک جمعیدر یعقوب ایتدی هیچ برکسنه چابک اولوب خفیف الحرکه اولسه وبر عورت حد عقدنده
اولوب وزون ولباسه رجل مقذذ ومزلم وامرأة مقذذة ومزلمة دیرلر نهایت معناسنه. المقذ میمک وقافک فتحیله ایکی
قولاغک آردی در ادجانبندن. المقذذ میمک ضمی وقافک وذالک تشدیدی وفتحیله ترتیبلنمش قیل یقال رجل مقذذ الشعر ای
مزین الشعر. القنفذ قافک ضمی ونونک سکونی وفانک فتحی وضمیله کرپی دیدکلری حیوان خارپشت معناسنه. القنافذ قافک فتحی وفانک کسریله
جمعیدر کرپیلر معناسنه. القنفذة کذلک قافک ضمی وفانک فتحیله مؤنثیدر وقنفذه کذلک دوه نک قولاغی اردنده ترلقدر دخی بر مسیل معناسنه
وقنفذ شول یره دیرلرکه صیق اوت وبیتی بیرنده صادلمش اوت بیتور. قنفذ الدراج قافک وفانک ضمیله بر موضعک آدیدر ذکر اولنان [illegible]
فصل الکاف الکذاذ کافک فتحی وذالک تشدیدیله یوموشق طاشلردرکه کرچیه بکزر. الکاذتان ذالک فتحیله شول ایکی بوری اتلردرکه
اویلوغک طرفنده اولورکه اکا یاغی اتی دیرلر. فصل اللام اللجذ لامک فتحی وجیمک سکونیله برنسنه یی ویردکدن صکره کیرو طلب
ایدوب الحاح ایتمک تقول لجذنی فلان یلجذ من الباب الاول اذا اعطیته ثم سال فالحف ولجذ کلب اناء یالامق معناسنه ده کلور. اللجذ فتحتینله
بمعناه یقال لجذ الکلب الاناء یلجذ لجذا من الباب الرابع اذا لحسه جوهری بویله ذکر ایتدی ابو حاتم روایتی در بو کتاب ابو زیددن نقل اولندی [illegible]
وطوار اوتی اوتلامغه دخی دیرلر یقال لجذ الکلاء اذا اکلته الماشیة الکلاء ابوعبیده دن بویله اولندی واصمعی ایتدی

لجذ ه دیرلر جیمک فتحیله لسه معناسنه کولی سین مهمله نک تشدیدیله طوادوقی اوتلامقدر اللذة لامک فتحیله طاد چاشنی معناسنه

اللذات جمعیدر اللذاذ لامک فتحیله واللذاذه کذلک لامک فتحیله طتلو اولمق تقول لذذت بالشیء لذاذا ولذاذة من الباب الرابع اذا وجدته لذیذا

الالتذاذ همزه نک کسری و لامک سکونیله و التلذذ تفعل وزنده ذالک ضمی و تشدیدیله کذلک بر نسنه یی لذتلو بولمق یقال التذذت به وتلذذت به

اللذ لامک فتحیله طتلو و کلان نسنه ولذ اوحچیه دخی دیرلر واللذیذ کذلک لامک فتحی و ذالک کسری ویدیله طتلو اولان نسنه الاستلذاذ

بر نسنه یی لذیذ بولمق یقال استلذه اذا عده لذیذا الذ ذالک سکونیله واللذ ذالک کسریله الذی لغتدر اللذا تثنیه در نونک

حذفیله اللذین جمع اللذون دخی دیرلر که اولورکه اللوذ لامک فتحی و واوک سکونیله واللیاذ لامک کسریله صغنمق یقال لاذ به لوذا

ولیاذا من الباب الاول اذا لجاء الیه وعاذبه ولوذ طاغک بر جانبنه دیرلر جانب جبل معناسنه وطاغک اطرافنده دیرلر الالواذ

همزه نک فتحیله لوذک جمعیدر صیغنق یرلر وطاغک جانبلری معناسنه الملاوذة میمک ضمی و واوک فتحیله واللواذ لامک کسریله بربریله کسنه

بر بورنه صغنمق یقال لاوذ القوم ملاوذة ولواذا واکر لاذدن مشتق اولیدی لیاذا دیرلردی یایله اللوذان لامک فتحی و واوک سکونیله

بر حیلک اسمیدر فصل المیم الملاذ میمک فتحی بوادمک تشدیدیله شول لاف ودوب یلان سویلین کسنه درکه کلماتی ولهوفعلی وجوده کلمیه

الملذ میمک فتحی و لامک سکونیله دو دیکک طوغ معناسنه در یقال ملذه بالرمح اذا طعنه یعنی کوندرله دورتسه و ملذات کرذرکی

قولتقلرن اچماقدر الملذان فتحه لر له شول کسنه درکه فیچی اشکارح ایدوب غیری نسنه یی ستر ایلیه منذ میمک ضمی و ذالک جزم اوزره بنا ایله

ومذ میمک ضمی و ذالک سکون اوزره بنا ایله بونلردن هر بری حرف جر اولماغه صالح اولور بو تقدیرجه فی مجرا سنه جاری اولور ولکن شول

زمانه داخل اولورکه سویلنده حاضر در تقول ما رایته منذ اللیلة واسم اولمغه دخی صالح اولور بو تقدیرجه ما بعدی مرفوع اولور تاریخ

اوزره و توقیتا وزره تاریخ ایچون اولدوغی وقت ما رایته مذیوم الجمعة دیرسن یعنی اول انقطاع رویت یوم جمعه ده در و توقیت ایچون

اولدقده ما رایته مذسنة دیرسن یعنی مدة عدم رؤیة بر ییلدر بو تقدیرجه مذک ما بعدی نکره اولور غیری جایز اولماز مذسنة کذا دیرسن

بلکه همین مذسنة دیرسن وسیبویه ایدیکه مذ زمانده من کبی در مکانده و بر جماعت کلمه مذ من ایله اذدن مرکب اولور کله واحد قیلندی در

دیدیلر جوهری ایدر بو برکلامدرکه بونک صحتنه دلیل یوقدر الماذی ذالک کسری و یانک تشدیدیله بیاض بال عسل ابیض معناسنه وماذیه

شول درعه دیرلرکه بیاض و ملایم اوله درعه ذالک کسریله عورتلر کیدوکی کوکلک دیرلر و خمر دخی ماذیه دیرلر یحی معناسنه فصل النون

النبذ نونک فتحی و بانک سکونیله الله بر نسنه یی اتمق تقول نبذت الشیء انبذه من الباب الثانی اذا القیته من یدک و نبذ جوی معناسنه

کلور یقال ذهب ماله و بقی منه نبذ و بارض کذا نبذ من مال ومن کلاء وفی راسه نبذ من شیب واصاب الارض نبذ من مطر ای شیء یسیر

التنبیذ علی وزن التکریم عبناه شدد للکثرة المنبوذ میمک فتحی و نونک سکونیله شول اوغلاندرکه اتریلوب برقشدر المنابذة

میمک ضمی و بانک فتحیله جنکی اشکار ایتمک النبذة نونک فتحی و بانک سکونیله والنبذة نونک ضمیله بر جانب ناحیه معناسنه الانتباذ بر جانبه

کتمک یقال انتبذ فلان اذا ذهب ناحیة النبیذ نونک فتحی و بانک کسری و مدیله شول شرابدرکه خرمانی یاخود قوری اوزومی صو ییه

اصلتماغله اولور یقال نبذت نبیذا اذا اتخذته الانباذ همزه نک کسریله نبیذ طوتمق معناسنه در عامه استعمال ایدر البنذان فتحیله

والنباذ نونک فتحیله حرکت ایتمک تقول نبذ العرق ینبذ نبذا اذا تحرک وبو نبض العرق معناسنه در لغتدر المنبذة میمک کسری و نونک سکونیله یصدق

وساده معناسنه الناجذ آخر دیشلرنک آخری النواجذ ناجذک جمعیدر وهر انسانک دورت نواجذی وار در دیشلرینک نهایتنده

اضو دیشلرندن صکره واول نواجذ ضرس العلم دیرلر بعد البلوغ بتدکلرندن اوتوری وضرس مصادیعنی همزه نک کسری ایله اضو دیشی و حلم حاء

مهمله نک ضمیله عاقل و بالغ اولماغه دیرلر یقال ضحک حتی بدت نواجذه یعنی که ضحکک زیاده اولمغین استزادة ایدوب بویله دینور که اولورکه

نواجذ انک اضو دیشنده دخی استعمال اولنور دو قسمنک اضوسنه انیاب وحیوانات نقللرک اضوسنه سوالع دیدکلری کبی المنجذ میمک

ضمی وجیمک فتحی و تشدیدیله شول کسنه درکه اموری تجربه ایتمکله احکام بولمش و بختیه ادلش اوله النفاذ نونک فتحیله والنفوذ ضمیله

بچمک یقال نفذ السهم الرمیة ونفذ الکتاب الی فلان وبعینه راک فتحی و یانک تشدیدیله صید معناسنه در الانفاذ همزه نک کسری و نونک

سکونیله بچورمک والتنفیذ انفاذ معناسنه الناقد فانک کسریله یچی یقال رجل نافذ فی رای ای ماض وامره نافذ ای مطاع النفذ فتحیله

چقاجق یر منفذ معناسنه ومنه قولهم ای بنفذ ما قالاء بالمخرج منه یعنی سوزنک عیبدن صیندوه چقجق و نفذ بچمک معناسنه ده کلور

یقال بطعنة لها نفذ ای نافذ الانفاذ همزه نک کسری و نونک سکونیله خلاص ایتمک یقال انفذه من فلان الاستنفاذ والتنفذ

فتحیله

لوذ

ملذ

منذ

میذ

نبذ

نجذ

نفذ

فتحیله و قافک ضمی و تشدیدیله کذلک خلاص قلمق معناسنه یقال استنقذه منه وتنقذه منه یعنی اذا نجاه وخلصه النقذ فتحیله

شول نسنه درکه انی خلاص ایدرسن فعل و فنی اوزره در و منقول معناسنه نقض کبی منقوض معناسنه و قبض کبی مقبوض معناسنه و نقض نونلرد

فایله وضاد معجمه ایله بر نسنه یی سکمکله دوشن نسنه در النقایذ نونک فتحی و همزه نک کسریله شول آتلردرکه عدو اللذن الغنیمه اولا

و قافک کسری و مدیله عدو الذن الغنموات نقایذک مفردیدر منقذ میمک ضمی و قافک کسریله شول آتدرکه عدو الذن الغنیمه اولا النقیذ نونک

فتحی و قافک کسری و مدیله رجالدن بر کسنه نک آدیدر فصل الواو الوجذ واوک فتحی و جیمک سکونیله شول دلکدرکه طاغده

اکیلجنده صوایرکلور الوجاذ واوک کسریله وجذک جمعی صوایرکند یلر ویا اولان دلکلر معناسنه الوقذ واوک فتحی و قافک سکونیله شول

اورمقدرکه اعضاسی کوشیب اولوم مرتبه اوله ووقذ اوغبه ایتمکه دخی دیرلر یقال وقذه النعاس اذا غلبه ونعاس نونک ضمی وعین مهمله ایله

ایرغاعمقدر الموقوذة میمک فتحی و واوک سکونیله شول قیونه درکه اغاجله اولدرلش ولا یقال شاة موقوذة الموقذة میمک ضمی و قافک تحتیله کجی

ایتدی شول ناقیه دیرلرکه صرادیک کسنه تاثیر ایدوب مجروح اتمش اوله وصرادصاد مهمله نک کسریله ناقه نک کمسنه بلدر لری ایدر

ولدی امون دیو الوقید واوک فتحی و قافک کسریله و مدیله شول کسنه درکه قوتی اولمیه یقال رجل وقید ای مابه طرق وطرق طانک کسری و

رانک سکونیله قوت و شحم وعدتس ایتدی موقوذة شول ناقه درکه انی ولدی امه و ممه سی یوک اولمین اذ سودن محروم دمی امه دن

وچکدن شحمکین مرتدی اولا فصل الهاء الهذ هانک فتحیله قطع دیسرعت ایتمک دقراءة قاتمه دیسرعت ایتمک یقال هو یهذ القران

هذا و یهذ الحدیث هذا من الباب الاول اذا کان یسرده یعنی کلامی بر برینه اولاشدروب بسرعت اتسه الهذذ هانک تحتیله شول عاغ

دیرلرکه زیاده کسکین اوله یقال سکین هذوذ ای قطاع اهعی ایتدی هذا ذیک دیرلر هانک فتحیله خلق بر نسنه دن منع ایتمک والسلم یقال هجاجیک

وهذا ذیک علی صیغة التثنیة یعنی هذا بعد هذ ای انقطاعا بعد انقطاع کما قالوا لبیک وسعدیک و هجاجیک فی هانک فتحیله هذا ذیک

معناسنه در الاهتذاذ همزه نک کسریله بر نسنه یی تیز کسمک یقال اهتذذت الشیء اذا قطعته بسرعة الهربذ هانک کسری و رانک سکونی

و بانک کسریله مجوس طایفه سنک عبادت اتدوکی اتش خانه متابدی کسنه الهرابذة هانک فتحی و بانک کسریله هربذک جمعی اتش خانه کارکری

معناسنه فارسیدن توریب اولنمشدر الهربذة سرعتله یربر ایتمک و خیبدن ادنا اولور و خیب یکه دیرلر جاریمه یعنی و بانک تحتیله

الهربذی هانک و بانک کسریله و الفک قصریله برجا بنا اوزره یوریمک یقال مشی الهربذی ای فی شق یعنی دوه برجانبی اوزره

اوزره یانی یانی سکرتمه نه کم بالکمنا و مفصل الهذین ده عرض کلمه سنک مشتقا تنده اتمدر الرضته ان یعنی معارضة و یقال

هو یمشی الوضنة و یعنی الوضی بالالف المقصورة اذا مشی مشیته فی شق و یا بغی من نشاط صاحب صراح بومقامده هربذی بالکسر مشیه

تشبیه مشی الهرابذة دیمشدر تتبع و تامل اولنه الهماذی هانک فتحی و عار فهذ یانک تشدیدیله تیز یوریمک دو یسیرع معناسنه و نادره

دخی هما ذی دیرلر هاء ثانیه سز و هما ذی المطر شده مطر دیرلر ابو عبید روایتی اوزره هوذة هانک فتحی و واوک سکونیله بعوز تلوق

دیدکلری قوشی قطاة معناسنه و هوذه بر حیلک اسمیدر باب الراء من ترجمة الصحاح فی اللغة فصل الالف الابر

همزه نک کسری و بانک سکونیله ایکنه که اکله دیکش دیکرلر وابرة الذراع قولک ایجنه یرنه دیرلر مستدق الذراع معناسنه الابر همزه نک کسری

و بانک فتحیله ابره نک جمعی اکنه لر معناسنه الابر همزه نک فتحی و بانک سکونیله کلبه ایتمک یقال ابرته عقرب یعنی کچ اذا لسعته الابرة

فی الحیتر و ابر خرما اغاجنی اصلاح ایدوب ایرکک خرما دیرمکده دیرلر و ابرعقرب اکدسن اوده دخی دیرلر المابور اکدیمش کسنه

وفی الحدیث المؤمن کالکلب المأبور المابورة اصلاح اولنمش نسنه و منه سکة مابورة و سکه سینک کسریله تاذه خرما اغاجلریه دیرلر

الایتار للفرس ما فی عرقوبیه یعنی ایرتان اتک اوجه سنده اولان سوری نسنه لر دیرلر التابیر تانک فتحی و همزه نک کونیله تکریم وزنی اوزره

خرما اغاجنی اصلاح ایتمک الموبرة میمک ضمی همزه نک فتحیله و بانک دخی فتحی و تشدیدیله اصلاح اولنمش اغاج مابور کبی الابار همزه نک کسریله

ایجی اصلاح معناسنه التابر فتحیله و بانک ضمی و تشدیدیله بادی قبول ایتمک یعنی اصلاحی قبول ایتمک یقال تابر الفسیل اذا قبل الابار

الایتبار خرما اغاجنک یا خود اکنک برکسنه دن اصلاح ایتمسی طلب ایتمک تقول ائتبرت اذا سالت غیرک ان تأبر نخلک او زرعک

المأبر میمک فتحی و همزه نک کسریله مساجد وزنی اوزره شول قوجلقدرکه انکله عداوت تملو کسنه ایتمک یعنی افساد ایدر المیبر میمک کسری

و همزه نک سکونی و بانک فتحیله بارک سوزی قوغنجیلق بیمه معناسنه الاثر همزه نک فتحی و ثانک سکونیله شول حدیثدرکه انی خلف سلفدن

نقل ایتمش اوله اثر و ماثور شول نتیجه دخی دیرلرکه انی جماعتدن اولان بر فرد اثردن دکلدر جمعی نوع بلینمیه معناسنه الاثر فاعل وزنی اوزره

وجذ

وقذ

هذذ

هرذ

همذ

هوذ

ابر باب الراء من ترجمة الصحاح

اثر

خبر نقل ایدن کسنه وحدیث بنده صلی الله علیه وسلم وارد اولمشدرکه امیر المؤمنین عمری باباسنه اندیجه دکی ایشیدوب نهی اتدکده عمر ایدی
فما حلفت بها ذاکرا ولا اثرا یعنی رسول الله نهی اتدکدن صکره اصلا و بن بونی اندیجه ننکندم و نه خود غیریدن نقل ایدوب نلاوت کسنه وابی لا فعل کذا
دیدی دیو خبر ویرمدم وذاکرا ایدوکی اوندوب ایجد. تذکر ایتمک معناسنه دکلدر بلکه تکلم ایتمک معناسنه در تقول ذکرت لفلان حدیث کذا وکذا
واثرا اول معناسنه دکلدر ومنه قولهم افعل هذا اثراما واثر ذی اثیر ای اول کل شی. الاثر همزه نک ضمی و ثانک سکونیله شول علامتدرکه یاره اوکلدقدن
باقی قالور و کاه اولور ثانیه دخی ضم ایدرلر عشر که عشر کبی و بعض شروح ناسخدن نقل کسنه اثری ضمتینله تلیج جوهری ایله تفسیر ایتدی واثر کذلک
دوه نک طبانسنه مور دنشان ایتکدر تا که یاوی قلندقده معلوم اوله المئثر میمک کسری و ثانک فتحیله شول دمورکه انکله دوه طبانی نشانلرلر
توثور تانک ضمی و همزه نک سکونی و ثانک کذلک ضمیله تفعول وزنی اوزره بعناها اما مئثره تسبیع فیزره مصحف و میثره میمک کسریله شول تسنمه درکه
اکر اوزرنه قورلر اکر بنن کسنه یی انجقلرن دیو الاثر همزه نک کسری و ثانک سکونیله یاغک صافیسی یعنی روغن خالص معناسنه و ایز معناسنه در
یقال خرجت فی اثره ای فی اثره. الاثر فتحتینله شول علامتدرکه برنسنه دن باقی قاله و قلیج یاره سنه ده دیرلر و رسولک صلی الله علیه وسلم سنتنه
دخی اثر دیرلر الاثار همزه نک فتحی و مدیله اثرک جمعیدر دستانلر معناسنه الاستئثار همزه نک کسری و یانک سکونیله استقلال معناسنه در یقال
استأثر فلان بالشئ ای استبد به و اختیار معناسنه دکلور دیقال استأثر الله بفلان اذا مات ورجی له الغفران الاثرة تحریکله استبداد استقلال
معناسنه الاثر همزه نک فتحی و ثانک ضمیله ابن سکیت روایتنده شول کسنه دیرکه اقرانی اوزره بعض اخلاق و افعال حسنه اختیار قیله المأثرة میمک
فتحی و همزه نک سکونی و ثانک دخی فتحیله ادولق مکرمت معناسنه المأثرة میمک فتحی و ثانک ضمیله کذلک ادولق معناسنه در مکرمت کبی لفظا و معنی زیرا بونلر بر
اولنوب واصل اوله کسنه نک مناقبی ذکر اولنور خلف سلفدن نقل ایتمکله الایثار اختیار ایتمک یقال اثرت فلانا علی نفسی ای اخترت الاثیر همزه نک فتحی
و ثانک کسریله برداش معناسنه یقال فلان اثیری ای خلصانی و خلصاء خاصکه هم و کلمک کونیله خالص دوسته دیرلر و اثیر کاه اولور کثیره اتباعا
استعمال اولنور مستقل منابه استعمال الالفاظ یقال شئ کثیر اثیر بثیر کبی که بثیر دخی اتباعا ذکر اولنور کثیر بثیر دیرلر الاثیرة شول طوار دد کیرده
ایاغی یا خود طرناغی دیاده تأثیر ایلیه الاثارة همزه نک فتحیله شول کسنه درکه برجماعتک صوکی اوله بقیه معناسنه یقال اثارة من علم ای بقیة منه و یقال
سمنت الابل علی اثارة ای علی بقیة شحم کان قبل ذلک التأثیر علی وزن التکریم برنسنه نک بر شیئده اثرین باقی قلمق الاجر همزه نک فتحی و جیمک سکونیله ثواب
معناسنه یقال اجره الله یاجره یاجره اجرا من بابی الاول والثانی و برنسنه برکسنه یه ثواب اولمغه دخی دیرلر یقال اجر فلان خمسة من ولده ای ماتوا
فصاروا اجره واجر کاه اولور کلفه دیرلر واجر صنعتی یکسونکه صارمغه دخی دیرلر یقال اجرت یده علی غیر الجبر ای جبرت الاجور ضمیله ضمنی ینک
اوکولماق یقال اجر العظم یاجر اجرا واجورا من بابی الاول اذا برئ الایجار اجره ویرمک یقال اجره الله ایجارا الاجرة همزه نک ضمی و جیمک
سکونیله کرا معناسنه دکلور الاستیجار اجرت طوتمق تقول استأجرت الرجل فهو یأجرنی ثمانی حجج ای یصیر اجیری و جیم حانک کسری
و جیمک فتحیله یالودیک اولور الاجیر همزه نک فتحی و جیمک کسری و مدیله اجرت طوتلن کسنه الائتجار همزه نک کسری و همزه ثانیه نک سکونیله اجرتله یا انعام
یقال ایتجر علیه بکذا یعنی الاجره المواجرة خذ ای تعالی اجر نقصانی ایتمک یقال اجرها الله ای جبرها علیه وعظم عین مهمله نک فتحی و ثا مثلثه نک
سکونیله صنوق صارمغه دیرلر و مواجر اوی کرایه ویرمک دخی دیرلر یقال اجرت الدار ای کریتها و عامه واجرته دیرلر الاجار همزه نک کسری و جیمک
تشدیدیله سطح معناسنه در اهل شام واهل حجاز لغتنده ابو عبیده روایتی اوزره الاجاجیر فتحیله اجارک جمعیدر الاناجیر کذلک جمع در سطوح معناسنه
الاجر همزه نک فتحی و مدیله و جیمک ضمی و رانک تشدیدیله کرمیتدرکه انکله بنا یاپرلر فرمد معناسنه الاجور همزه نک ضمی و جیمک ضمی و رانک تخفیفیله فاعول
وزنی اوزره کرمد معناسنه لغتدر اجر همزه نک فتحی و مدیله و جیمک فتحیله اسماعیل پیغمبرک والده سنک اسمیدر صلوات الله علیه و سلامه التأجیر علی وزن
التکریم صوکه قومق التأخر تفعلیله و خانک ضمی و تشدیدیله صوکه قالمق یقال اخرته فتأخر الاستئخار کذلک صوکه قالمق یقال استأخر شئ یأخر الآخر
همزه نک فتحی و مدیله و خانک کسریله شول نسنه درکه اول دخی صکره اوله و بو صنفده دیقال جاء اخرا ای اخیرا و بو بنی تقدیری فاعل در فعلان کلدر
الاخری مؤنثی الاواخر فتحیله و خانک کسریله جمع در صوکه قالنلر معناسنه الاخر همزه نک فتحی و مدی و خانک فتحیله ایکی نسنه نک اول برسی در الاخری
همزه نک ضمی و خانک سکونی و الفک قصریله اخرک مؤنثیدر بو قدر اوکا اخره و صفتی معناسی و ادور زیرا افعل من کذا اولز الاصفت اولور دیوبرک
جاء فی اخریات الناس یعنی بدکاری بغاواخرهم معناسنه در واخری کاه اولور کاهده استعمال اولنور یقال لا افعله اخری اللیالی ابدا واخری
المنون ای اخر الدهر و منونک میمک فتحی و نونک ضمیله دوزکار معناسنه در الاخر همزه نک فتحی و قصری و خانک کسریله کذلک صوکه معناسنه در یقال فی
الشتم ابعد الله الاخر صوکه کلسون دیمکلکدر الاخر همزه نک فتحی و قصریله و خانک کسریله و یرسی نسیه معناسنه یقال بعته باخرة و بنظرة ای بنسیئة الاخرة

فتحیله

اثر
اجر
اخر

فتحیله و همزه نک قصریله صکره دیمک اولور یقال جاء فلان باخرة ای اخیرا الاخر ضمیله مؤخر معناسنه در یقال شق ثوبه اخرا ای من
مؤخره و جاء نا اخرا ای اخیرا مؤخر العین علی وزن المؤمن کوز قویروغی که زلف جانبنده اولور نته کم مقدم العین علی وزن ایضا کوز
بکادیکه بورون جانبنده اولور یقال نظر الیه بموخر عینه و بمقدم عینه و مؤخرة الرحل کذلک لغة قلیله در دوه پالانک ارد دیکی معناسنه
اخرة العین دوه پالانک ارد قاشیکه دوه یه بنن کسنه انکا یسلنور المؤخر میمک ضمی و خانک فتحی و تشدیدیله برنسنه نک کریسیکه مقدمک
نقیضی در یقال مقدم راسه و مؤخره المیخار میمک کسریله خرما اغاجیدرکه خرماسی خزیا اخرا ولنه دیرلر الاخر همزه نک ضمی و خانک فتحیله اخری نک
جمعی در الاخری همزه نک و خانک سکونیله و الفک قصریله اخرک مؤنثی در الاخر همزه نک فتحی و مدی و خانک فتحیله افعل تفضیلدر غیر معناسنه و آخر
لا ینصرف در قال الله تعالی فعدة من ایام اخر زیرا شول افعل که اول کلمه من ایله استعمال اولنه جمع اولنماز و مؤنث قلنماز نکره اولدقجه تقول مررت
برجل افضل منک و برجال افضل منک و بامرأة افضل منک واکر انکا الف لام داخل اوله یا خود مضاف اولسه تثنیه و جمع تأنیث ایدرسن تقول
مررت برجل الافضل و بالرجال الافضلین و بالمرأة الفضلی و بالنساء الفضل و مررت بافضلهم و بافضلیهم و بفضلائهم و بفضلیهن
و قالت امرأة من العرب صغراها مراها و مرارک مؤنثیدر اقوی معناسنه و افعل تفضیل من کلمه سز و الف لامسز استعمال ایتمک جایز اولماز مضاف
اولمدقجه و من ایله الف لام دخی متعاقبا داخل اولورلر بربری جمع اولمزلر واخر کلمه سنده حال بویله دکلدر زیرا اخر مؤنث اولور و جمع اولور
منون و الف لامسز و اضافتسز تقول مررت برجل اخر و برجال اخر و اخرین و بامرأة اخری و بنسوة اخر و قتا کاخر معدول اولوب صفت
اولدیسه صرفدن منع اولدی بونک برله اخر جمعی در جملک اولسه بر کسنه یه اخر کیمسه معرف اولور اخر نکره اولدقده مسمی باخر اولماغله
الاخیری اخر ایچون تصغیر در همزه نک ضمی و الفک قصریله الادرة همزه نک ضمی و دالک سکونیله خایه دیماوی کبی شیش در الادر همزه نک فتحی
و دالک فتحیله شول کسنه درکه خایه سنده شیش اوله یقال رجل آدر اذا کان بین الادرة الاز همزه نک فتحی و رانک تشدیدیله جماع ایتمک تقول
ازها یوزها ازا من باب الاول المئز میمک کسری و همزه نک فتحیله کثیر الجماع اولان کسنه الازد همزه نک فتحی و زانک سکونیله قوت معناسنه
و بادی کمانک اشدن برازی دیدوکی قولنده ظهر معناسنه در و کولکلک ایچی بغلندوغی یر معقد ازار معناسنه الموازرة معاونت ایتمک
تقول ازرت فلانا ای عاونته والعامة تقول وازرته الازار همزه نک کسریله چادر دیدکاری نسنه کرانی اوزرن نسنه در تذکیری و تأنیثی
جایزدر الازارة بمعناه کما یقال للوسادة وسادة الازرة الفک مدی و همزه نک کسریله جمع قلتدر الازر ضمتینله جمع کثرتدر مثل
حمار واحمرة و حمر المئزر میمک کسری و زانک فتحیله ازار معناسنه در کلیم ملحف و لحاف و مقرم و قرام و مقوم دخی چادر معناسنه در
علی وزن التکریم ازار کیدرمک التأزر تفعللله و زانک ضمی و تشدیدیله ازار کیمک تقول ازرته فتأزر و تأزرا و ت قال الذئب بوبی
صار ... یقال تأزر النبت اذا التف واشتد الائتزار ازار کیمک الازرة همزه نک کسریله و زانک سکونیله بر نوع
ازار کیمک تقول اتزر ازرة حسنة مثل الجلسة والرکبة ازر الفک مدی و رانک فتحیله اسم عجمی در الاسر همزه نک فتحی و سینک سکونیله برکسنه یی
صریله بغلماق یقال اسر قتبه و قتب دوه سمرکلا غاجنه دیرلر یأسره اسرا من الباب الثانی شده باسار الاسار همزه نک کسریله صریم قد
معناسنه در و بو سببدن اسیره اسیر دیرلر زیرا زمان اولده اسیر طوتلدوغی زمانده صریله بغلنورلر ایدی پس هر طوتلان کسنه یه اسیر دیدیلر
اکرچه صریله بغلنمازایسه ده الاسر همزه نک فتحی و سینک سکونیله والاسار همزه نک کسریله بغلماق یقال اسرت الرجل اسرا واسارا من باب ضرب
و یقال هذا الشئ لک باسره ای بعده یعنی بجمیعه کما یقال هذا لک برمته و رمه رانک ضمی و میمک تشدیدیله شول ایپدرکه طوار انکله بغلنور
و خلق معناسنه ده کلور یقال اسره الله ای خلقه و شددنا اسرهم ای خلقهم الاسیر والمأسور اسیر اولمش کسنه الاسری همزه نک فتحی
و سینک سکونی و الفک قصریله اسیرک جمعیدر الاساری همزه نک ضمی و الفک قصریله کذلک جمع در الاستئسار اسیر اولمق یقال استأسر
ای کن اسیرا لی الاسر همزه نک ضمی و سینک سکونیله ادرار بولنماق احتباس بول معناسنه حصر دیدکاری کبی غایطک احتباسنه
یقال اسر الرجل فهو ماسور المأسور میمک فتحی و همزه نک سکونیله ادرار حبس اولان کسنه عود اسر شول اغاجدرکه حبس بول اولان کسنه
قادنی اوزره قورلر الاسرة همزه نک ضمی و سینک سکونیله جماعت یقال هم اسرة فلان ای رهطه الذین یتقوی بهم الاشر فتحیله حرون
اولماق بطر معناسنه یقال اشر یاشر اشرا من الباب الرابع اذا بطر الاشر همزه نک فتحی و شینک کسریله حرون معناسنه الاشران همزه نک فتحی
و شینک سکونیله بمعناه الاشاری همزه نک فتحی و اخرینده الفک قصریله اشرک جمعیدر کسرانک سکاری کبی المئشر میمک کسری و همزه نک
سکونیله حرون اولان طوار یقال ناقة مئشیر و جواد مئشیر مذکر و مؤنث برابردر تأشیر الاسنان دیشلری کسکین ایتمک

اخر
ادر
ارر
ازر
التأزیر
اسر
اشر

الموش میمک ضمی و همزه نک فتحی و شینک تشدیدی و فتحیله کسکینی اولان نسنه یقال الجمل موشر العضدین یعنی جملک قوللری کسکین در و جمل چیمک ضمی و عینک سکونیله شول بوجکدر که نجاسات یوالر زیرا انک قوللرینک ایچی دستاره کبی در الاشر ضمتینله الاشر همزه نک ضمی و شینک فتحیله دیشلرک کسکینلکی مثل شطبا السیف و شطبه و شطب شینک ضمیله قلیجک یوزنده اولان جوهرلری در و فی المثل اعییتنی باشر فکیف بودر و دردر دالک ضمیله دیش بتدکی یرلر منبت اسنان معناسنه یعنی بن سنی دیشلی ایکن عاجز اولدم دیش سز ایکن قاندن قالدیرم الاشور ضمتینله کذلک یعنی کسکینلک الاشر همزه نک فتحی و شینک سکونیله اغاج کسمک یقال اشرت الخشبة بالمئشار المئشار میمک کسری و همزه نک سکونیله اغاج کسجک الت یعنی بچقی معناسنه الاشره همزه نک فتحی و مدیله و شینک کسریله کسلش ماشور معناسنه عیشة راضیة کبی مرضیة معناسنه الاصر همزه نک فتحی و صادک سکونیله حبس اتمک یقال اصره یاصره اصرا اذا حبسه و اموی ایتدی اصر فاتق معناسنه ده کلور یقال اصرت الشیء اصرا اذا کسرته الاصره همزه نک فتحی و مدیله و صادک کسریله شول نسنه در که سنی بر کسنه یه میل ایدر قرابت نسبیه و قرابت صهریه کبی یاخود انعام احسان کبی ما یاصرنی علی فلان اصره ای ما یعطفنی قرابة ولا منة الماصر میمک فتحی و صادک کسری و فتحیله اسم مکان المآصر میمک و همزه نک فتحی و مدیله مساجد دنی اوزره جمعی عامه معاصر دیرلر الاصراد همزه نک کسری و صادک سکونیله عهد معناسنه و کناه و ذنب معناسنه و اغرلق ثقل معناسنه الاصار همزه نک کسریله و الایصاد همزه نک فتحی و یانک سکونیله شول قصه ایپه دیرلر که جینه نک اشغه سنه بغلرلر قازغه بغلرلر ایکنجی و ایصادا ده دخی دیرلر حشیش معناسنه الاصر ضمتیله اصارک جمعی الایاصر علی وزن المساجد ایصادک جمعی در المواصر شول قوکیشی در که زیاده قریب اوله یقال هو جاری مواصری ای اصار بیته الی جنب اصار بیتی و اصار چادر اتکنده اولن قصه ایپه دیرلر کم الون بچدی الایصر همزه نک فتحی و یانک سکونیله اوت حشیش معناسنه یقال لفلان محتر لا یجتز ایصرو ای لا یقطع حشیشه المناصر میمک ضمی و تانک و همزه نک فتحی و مدیله قوکیشی اولان کسنه یقال هم حی متناصرون ای متجاورون الاصر همزه نک فتحی و صادک کسریله متقارب معناسنه الاطر همزه نک فتحی و طانک سکونیله یایی اکوب قوریمق تقول اطرت القوس اطرها اطرا من الباب الثانی اذا حنیتها و اطراوقک کز ده سکر صارمغه دیرلر یقال اطرت السهم اطرا الناطر فتحتینله و طانک ضمی و تشدیدیله مقیم و لماق یقال تاطرت تاطرا اذا اقامت فی بیتها و تاطر کو ندز ایلمکه دخی دیرلر یقال تاطر الرمح ای تثنی الاطار همزه نک کسریله الک قطعنی خشبة المنخل معناسنه و اطار الحافر شول قلقه دیرلر که اتک طرنغی اوزدن دور اتمشدر و اطار دکشمه دخی بوندن ماخوذ در اغزک اطرافنه اوکسن قلقه معناسنه و بالجمله هر نسنه که بر نسنه یی دور ایلیه اکا اطار دیرلر الاطره همزه نک ضمی و طانک سکونیله شول سکیر در که اوق کز نیک التنه صارلور یا دلسوت دیو و اطره شول علاجه دیرلر که قانله قادشدرو بچاق قانغن الکله اصلح ایدرلر الاطیر همزه نک فتحی و طانک کسری و مدیله کناه ذنب معناسنه یقال اخذنی باطیر غیری الافر همزه نک فتحی و فانک سکونیله دوه رخت چکوب ادقلدقدن صکره سکرمک یقال افر البعیر یافر افرا من الباب الرابع الافر همزه نک فتحی و فانک سکونیله بر لغتدر که اشرانه تبعیتله استعمال ولنور یقال رجل اشران افران ای بطر یعنی حرون در الافور ضمتینله زیاده سکرمک یقال افر یافر افورا من الباب الثانی اذا اشتد الاحضار و الحضار حانک مهمله و ضاد معجمه ایله قاتی سکرتمک و افور خدمتده چابک اولماغه دخی دیرلر یقال افر الرجل اذا خف فی الخدمة المیفر میمک کسریله شول کسنه در که خدمته چابک اوله افق ضمتینله بر یرک ادیدر الاکرة فتحتینله اکارک جمعی در کویا که تقدیرا اکره جمعی در همزه نک مدیله الاکار همزه نک فتحی و کافک تشدیدیله اکنجی بذر کر معناسنه الاکره همزه نک ضمی و کافک سکونیله چقور حفره معناسنه یقال تاکرت اکرا اذا حفرت حفرا المواکره میمک ضمیله مزارعت طریقیله بر کسنه یه یرو یرمک مخابره معناسنه الامر همزه نک فتحی و میمک سکونیله امور کی بو یرد حال معناسنه یقال امر فلان مستقیم و امور مستقیمه و امر بیورمق معناسنه ده کلور تقول امرته بکذا امرا الاوامر فتحتینله امرک جمعی در اوامر بیورلنش چوق نسنه الماموره چوق اولش نسنه و فی الحدیث خیر المال مهرة مامورة و سکة مابورة و مهره میمک ضمیله قولن کره اسب ماده معناسنه و مامور اولادی چوق نسلی چوق دیمکدر و سکه سینک ضمیله تانک کسریله تازه دیکلمش خرما اغاجی و مابور اصلاح اولنا نرخرما اغاجی ادکه خرما اصلاح اغله ابو عبید ایتدی بو حدیثده مامور کثیر معناسنه اولان امر دندر زیرا امرته مونثه و امرت مذکر کثیر معناسنه اقتدر و ارباب را بعد لکثرت معناسنه در یس علمة و اعلمة قبیلندن اولور امرلره ایما رک ابو عبید روایت اوزره یعقوب ایتدی بو فی ابو عبید دن حریری دیش بوقدر و الحسن ایتدی آمر ماله دیرلر یا بیدرابع دن مالی چوق اولدی معناسنه و امر القوم دیرلر قوم چوق اولدی معناسنه

اصر

اطر

اف

افق

اکر

امر

وامر ماله دیرلر مدله چوق اولدی معناسنه بو تقدیر جه حدیث شریفده مؤمرة دیمک کرک ایدی مامور واقع اولدوغی ابوره یه ازدواج ایچوندر و قوله تعالی امرنا مترفیها ای امرناهم بالطاعة فعصوا یعنی یادی تعالی نک بو قولنده امرنا بیوردق معناسنه در کثرت معناسنه دکلدر و قد یکون من الامارة یعنی کاه اولور امر امیر اولمق معناسنه دخی کلور یقال امر و امر علینا اذا کان والیا و کان سوقة و سوقه سینک ضمیله زیر دست اولوب حقدرمتکا دا اولان کسنه که بحسب الامور دیمک اولور و امر باب رابعدن اشتد معناسنه یقال امر امره یامر امرا ای اشتد الامر همزه نک کسری و میمک سکونیله اسعد و شدید اولمق معناسنه و منه قوله تعالی لقد جئت شیئا امرا ای شدیدا و قیل یعنی عجبا و امر فتح همزه ایله والی اولمق معناسنه ده کلور یقال امر و امر علینا اذا کان والیا و قد کان سوقة و سوقه سینک سکونیله بحسب الامور اولان کسنه یه دیرلر الامره همزه نک فتحی و میمک سکونیله بر حال دیمک اولور و قولهم لک علی امرة مطاعة معناسی لک علی امرة اطیعک فیها یعنی سنک ایچون بنده بر حالت و عادت در که ینه اول حالته بنا سکا اطاعتم موقر در که بنا و تره ورد در امره دن ولا تقل امرة بکسر الهمزة انما الامرة من الولایة یعنی کسر همزه ایله اولمق بگلک معناسنه اولور الایمار بر نسنه یی چوق اتمک یقال امرته بالمد و امره ماله علی ما مر یعنی ماله چوق اتدی معناسنه و ورید مامورة دخی حالی بیلدرک ایدی منفعله وزنی اوزره و لیکن مجانست و مابورة یه مناسبت ایچون مامورة دیرلر الامیر همزه نک فتحی و میمک کسریله امر صاحبی اولان کسنه یقال امر یامر من الباب الاول و امر یامر من الباب الخامس اذا صار امیرا الامیرة همزه نک فتحی و میمک کسریله امیرک مؤنثی الامرة همزه نک کسری و میمک سکونیله مصدر بک اولمق معناسنه و امارة مالی زیاده قلماغک طرفنده دخی دیرلر یقال انت نزوف امرته ای نماءه و کثرته الامارة همزه نک کسریله کذلک بک اولمق معناسنه التامیر علی وزن التکریم بک اتمک الموتمر میمک ضمی و همزه نک فتحی و میم اخیرک فتحی و تشدیدیله بک اولان کسنه یقال هو امیر مؤمر التامر فتحتینله و میمک ضمی و تشدیدیله مسلط اولماق یقال تامر علیهم ای تسلط المؤمرة مشاوره اتمک یقال امرته فی امری مؤامرة ای شاورته و العامة تقول و امرته الایتمار امری قبول اتمک یقال تامر علیهم ای تسلط امرته فائتمر الامر یعنی اکا بیوردم اولدخی توبیوغی قبول ایتدی و ایتمار قصد اتمک و همت اتمک دخی دیرلر یقال ایتمروا به اذا هموا به وقت اوروا فیه الاستیمار مشاوره اتمک التامر علی وزن التفاعل کذلک مشاوره اتمک معناسنه الاماد و الامارة بفتح الهمزة فیهما وقت و علامت معناسنه در الامر فتحتینله شول اوفاق طاشلردن دیکلن علامتلر در که صحراده اولور الامرة کذلک فتحتینله واحدی علامت طاشی معناسنه الامر همزه نک کسری و میمک فتحی و تشدیدیله ضعیف الرای اولان کسنه الامرة کذلک همزه نک کسری و میمک تشدیدیله و فتحیله بمعناه یقال رجل امر و امرة ای ضعیف الرای یاتمر کل احد یعنی هرکسک بیوردیغی طوتر امع و امعه کبی و امع شول کسنه در که هرکیمه کورسه سنکله یم دیر آنی معک معناسنه و امر کذلک قیون قوزیسنک کوچکنه دیرلر مؤنثی امرة کلور یقال ماله امر و امرة ای شئ الاواد همزه نک ضمی و واوک تخفیفیله اتوق حرارتی و کونش حرارتنه و صوسزلق حرارتنه دخی دیرلر و اواد بو صوبک اسمی در الاهرة فتحتینله اوانی و متاع کیت معناسنه الاهر فتحتینله و الاهرات همزه نک جمعی الایر همزه نک فتحی و یانک سکونیله ذکر الت رجل معناسنه و ایر جماع اتمک معناسنه ده کلور یقال اذا هایرها ایرا اذا جامعها و ایر شمال یلدنه دخی دیرلر هیر و ید کلری کبی الایر همزه نک فتحی و مدی و یانک ضمیله ایرک جمعی الایود ضمتینله کذلک ایرک جمعی الایاد همزه نک فتحی و مدیله کذلک ایرک جمعی در اسلو معناسنه الایاری همزه نک ضمی و رانک کسری و یا اخیرک تشدیدیله التی بیوک کسنه عظیم الذکر معناسنه الایاری همزه نک کسریله شمال یلی یقال ایر و ایر بکسر الهمزة و فتحها کما یقال هیر و هیر بو ذکر اولنان فراء روایتی در بعضلر ایتدی ایر همزه نک کسریله بر آتی بیلکه کی در یعنی حاده معناسنه اوادن ماخوذ در همزه نک ضمیله که اواد اوادی سنه دیرلر حکم الاول در اتدی و اواکده قبلی مکسور اولماغین یایه قلب اولنمشدر

فصل الباء

البئر یانک کسری و همزه نک سکونیله قیو چاه معناسنه الابؤر همزه نک فتحی و بانک سکونی و همزه ثانیه نک ضمیله بئرک جمع قلتی الاباد همزه نک فتحی و بانک سکونیله افعال وزنی اوزره کذلک بئرک جمعی الآبار همزه نک مدی و بانک فتحیله افعال وزنی اوزره کذلک بئرک جمعی در قیول معناسنه بو ذکر اولنان جمعلر بک لفتی در همزه یی قلب مکان اتکله البیار بانک کسریله فعال وزنی اوزره کذلک بئرک جمع کثرتی الباد بانک فتحی و همزه نک سکونیله قیو قازمق یقال بارت البئر اذا حفرتها البار بانک فتحیله کذلک قیو طوتمق معناسنه ده کلور البوره بانک ضمی و همزه نک سکونیله حفره یکی در وزنا و معنی و ابو زید ایتدی بار دیمک بشورمک ایچون چقور قازمغه دخی دیرلر یقال بارت ابار بارا من الباب الثالث اذا حفرت بوره لیطبخ فیها اره معناسنه که اره همزه نک کسریله اتش ایچون قازلان اوجقدر البوره بانک ضمی و همزه نک سکونیله قازلان چقور حفره کبی وزنا و معنی البئره بانک فتحی و همزه نک کسری و مدیله فعیله وزنی اوزره ذخیره معناسنه الابتئار افتعال وزنی اوزره ذخیره

اور

اهر

ایر

بأد

طوتوق يقال ابتأ دت الشيء اذا ادخرته البير بانك فتحى و باء ثانى نك سكونيله ريمچى جانوردن شول جانوردر كه ارسلانه حفوت ايدر البيور
ضمتيله بيرك جمعى البتر بانك فتحى و تانك سكونيله تمام اولمادن اول كسمك معناسنه يقال بترت الشيء بترا من الباب الاول الابتار كسمك انقطاع معناسنه
الباتر كسكين قليج سيف قاطع معناسنه الابتر همزه نك فتحيله قويروغى كسلمش مقطوع الذنب معناسنه و ابتر شول كمسنه يه ديرلر كه اركك ولدى اولمى
قالميه و ابتر هر نسنه يه ديرلر كه انده خير اولميه البتر بانك فتحى و تانك سكونيله قويروق كسمك يقال بتر يبتر بترا من الباب الرابع البتير بانك ضمى
و تانك فتحيله بترانك تصغيرى در قويروقسز معناسنه و فى الحديث ما هذه البتيراء و خطبة بتراء شول خطبه يه ديرلر كه اوله حمدله و تصليه اولميه
الابتران همزه نك فتحى و بانك سكونيله مركبدر عبددن و عيادن عباره در و بونلر ده حمار اولدوغندن بناء بونلره ابتر ديدلر الابتار همزه نك
كسريله ابتر قيلمق يقال ابتره الله اى صيره ابتر الاباتر همزه نك فتحى و تانك كسريله شول كمسنه در كه رحمى قطع ايليه البتيرية بانك ضمى و تانك
سكونى و رانك كسريله و يانك تشديديله زيديه لردن بر طايفه نك اسمى در كه مغيرة بن سعده منسوب اولنمشلر كه انك لقبى ابتر در البثير بانك فتحى
و ثانك كسريله بر لفظ در كه كثير تبعيتيله استعمال اولنور كثرة محلنده يقال كثير بثير و كاه اولور كه مستقلا دخى استعمال اولنور البثر
بانك فتحى و ثانك سكونيله بثره نك جمعى در كوده ده چيقان اوفاجق چيبانلر معناسنه و بثر و بثور كوده ده چيبانجقلر چيقاغه دخى ديرلر يقال
بثر وجهه يبثر من الباب الاول و يبثر من الباب الرابع و بثر يبثر من الباب الخامس فيه ثلث لغات و بثر اوفاق قيلرجقه ديرلر كه صو باقى اوله
البثور ضمتيله جمع قبوجقلر معناسنه البثور ضمتيله بثرك جمعيدر كه چيبانلر معناسنه البثرة بانك فتحى و ثانك سكونيله بثورك واحدى البثر
على وزن المكرم چيبان كثير بك يقال تبثر جلده اذا تنفط و تنفط نونيله و فانك ضمى و تشديديله سو بچطر و اكا بكزر نسنه لر چيقمق البجر بانك
ضمى و جيمك سكونيله شر و امر عظيم و فرا ايتدى البجير بانك فتحى و جيمك كسريله بر لفظ در كه كثيره اتباعيله استعمال اولنور يقال كثير بجير البجادى
بانك فتحى و رانك كسرى و يانك تشديديله بلا و دواهى معناسنه البجرى بانك ضمى و جيمك سكونى و يانك تشديديله بجادى نك مرادفى در و دواهى معناسنه
قريب ايله قادى كبى و قرى قانك ضمله موصوف ... البجر فتحتينله كوبك چيقوب بيوك اولمسى در بر حيثيتله كه ديبى قالين اولا خروج السره
معناسنه الابجر همزه نك فتحى و بانك سكونيله شول كمسنه در كه كوبكى چيقوق اوله البجراء بانك فتحى و جيمك سكونى و الفك مديله كوبكى چيقوق اولان عورت
البجر بانك ضمى و جيمك سكونيله كوبكى چيقمش اولان كمسنه لر معناسنه و قولهم افضيت اليك بعجرى و بجرى يعنى جمله عيبمى سكا كشف ايدم و عجر عجرك جمعى ايله
قرنى بوكوملى و قرنيه چيقا اولان كمسنه لره عجرك جمعى در بوكوك نكم و بجر بكره معناسنه و فى المثل عيى بجير بجره نسى بجيرة جرزه يعنى عيبلو كمسنه عيبلرين اونوتوب
ايلرى قندى بجر كه مكرر ذكر اولندى ايكى كمسنه نك اسميدر ابن بجر بانك ضمى و جيمك سكونيله بر كمسنه نك اسميدر كه طايف ولايتنده شراب صيقاغه ...
خمار معناسنه البحر بانك فتحى و حانك سكونيله دريا كه بركه مقابلى در و بعضلر ايتدى بحر بحر ديرلر و اسع و اولوب ... بحر اولدوغيچون كه ماخذ اشتقاقى
شق معناسنه در الابحر همزه نك فتحى و بانك سكونى و حانك ضمى ايله بحرك جمعى در كه لر معناسنه البحار بانك كسريله كذلك بحرك جمعى در البحور ضمتيله
دخى بحرك جمعيدر و بحر عظيمه بحر اطلاق اولنور و يكرلماته دخى بحر ديرلر و سع و اسع الجرى معناسنه و حديث شريفده طلحه نك فرسى حقنده ان وجدناه بحرا بو ...
و ماء بحر ديرلر اجى صو معناسنه الابحار همزه نك كسرى و بانك سكونيله صو اجى اولمق يقال ابحر الماء اذا ملح و ابحار دكزه سوزن اتمكه دخى ديرلر يقال
ابحر الرجل اذا ... البحر بنات بحر شول بولوطلره ديرلر كه يازين ايلرندن مقدم ظهور ايدوب بوكسك طولودر حاء مهمله و خاء معجمه ايله استعمال اولنور
البحرة بانك فتحى و حانك سكونيله شهر و بلد معناسنه يقال هذه بحرتنا اى ارضنا و بحرة اشكاره معناسنه دخى كلور يقال لقيته صحرة بحرة اى
بارزا ليس بينى و بينه شيء و صحرة صاد مهمله نك فتحى و حاء مهمله نك سكونيله بر ده سز معناسنه در صحرة و بحرة ايكيسى دخى لاحيفر قيلودر و بحرة
رحمك عمقنه دخى ديرلر الباحر شول قانه ديرلر كه قيوزيلى خالص اولا و باحر احمق معناسنه دخى كلور البحرانى بانك فتحى و حانك سكونى و يانك
تشديديله بعناه يقال دم باحر بحرانى و بحرانى بر شهره منسوب اولنه ديرلر كه اكا بحرين ديرلر بر نيدى ايتدى قياس بوايدى كه بحرى ديه لر
و لكن بحر نسبة مشتبه اولمسون ديو بحرانى ديدلر البحيرة بانك فتحى و حانك كسريله شول ناقه در كه قولاغى علامتچون كسلمش اولا و اول شول
ناقه در كه سايبه نك يا وريسى در و سايبه شول ناقه يه ديرلر كه اون دفعه طوغرمش اولا و اونده دخى ديشى طوغره كه بو مقوله دوه يى
زمان جاهليتده ازاد ايدوب قوللنمزلردى و بحيره انك صكره طوغان ياوريسى در كه انى دخى انتى كبى ازاد ايدرلردى البحر فتحتينله
و حانك ضمى و تشديديله علته و عيوى حفظ ده ديرى اولماق البحر فتحتيله برنسنه دن خوف ايدوب متحير اولماق و بحر زياده صو ...
بر حيثيتله كه صوپليجوب قانيه يقال بحر الرجل بحرا من الباب الرابع اذا تحير من الفزع و يقال بحر ايضا اذا اشتد عطشه فلم يرو من الماء و بحر
كذلك بر مرضه ديرلر كه دوه يه عارض اولور يقال بحرت الابل البحران بانك ضمى ايله و حانك سكونيله خسته يه حادث اولان تغير ديرلر كه طبيب اولنلر

بتر

بثر

بجر

بحر

استعمال

استعمال ايدرلر ديرلر هذا يوم بحران بالاضافة الباحورى كذلك بحران معناسنه استعمال اولنور يقال هذا يوم باحورى على غير القياس كويا كه
باحوره نسبت اولنور الباحور على وزن الصابون و الباحوراء على وزن العاشوراء بالالف الممدودة تموز ايندا اولان غايتده اسى كونه ديرلر و بونلرك
جمله سى كلام مولددر البحتر بانك ضمى و حانك سكونيله و تانك ضميله قلفل وزننه اوزر قيصه بويلو عضلاتى بر برينه قريب اولنه ديرلر حيتر بحتره
قلب اولنمغله و بحتر بر قبيله نك باباسى آدنه دخى ديرلر كه طى قبيله سندندر و اول بحتر بن عتود بن عنين بن سلامان بن ثعل بن عمرو بن الغوث
بن جلهمة بن ادد بن طى در البحترة على وزن الدحرجة تركيبدر معناسنه البحتر على وزن التدحرج طاغلق و اير لق يقال بحترت الشيء فتبحتر
اى بددته فتبدد و فراء ايتدى بحثر الرجل متاعه ديرلر اذا فرقه و قلب بعضه على بعض يعنى بربرى اوزرينه دونديروب دسود كسلكه دخى ديرلر يقال
بحثر اللبن اذا انقطع و تحبب يعنى دانه دانه اولسه ابو الجراح ايتدى بحثرت الشيء و بعثرته ديرلر يعنى اى استخرجته ايدوب كشف ايتمك انتسك البخار باء
ضميله شول نسنه در كه اوكله بخور لنور لر البخر فتحتيله اغز قوقمق يقال بخر فمه بخرا من الباب الرابع الابخر همزه نك فتحى و بانك سكونيله اغزى قوقمق
كنده دهان معناسنه البخر فتحتيله و خانك ضمى و تشديديله بخور لنمق رايحه طيبه كسب ايتمك معناسنه بنات بخر بانك فتحى و خانك سكونيله
اق بلوتلردر كه يوفعه اولا و خاء مهمله ايله دخى لغتدر التبختر على وزن التدحرج صالنه صالنه يوريمك يقال فلان يمشى البخترية يعنى
صالنرق يورر و ميسى ميمك فتحى ايله صالنوق يوريكه ديرلر البدور ضمتيله سرعت ايتمك يقال بدرت الى الشيء ابدر بدورا اى اسرعت المبادرة
ميمك ضمى و دالك فتحيله كذلك سرعت ايتمك يقال بادرت اليه التبادر بانك فتحى و دالك ضميله سرعت ايتمك يقال تبادر القوم اذا تسارعوا الابتدار
على وزن الافتعال برنسنه يه سرعتله الحق يقال القوم ابتدروا السلاح اذا تسارعوا الى اخذه البدر بانك فتحى و دالك سكونيله ايكا دن دولنجى كيجه ده اولان
يقال ليلة البدر لليلة اربع عشرة و بدر ديدكلرينه مبادرت اتدوكيچون كويا كه غروبنده كونشك غروبنه توقف ايتمز بعضلر ايتدى بدر تمام
اولدوغيچون بدر ديدلر الابدار همزه نك كسريله ايدنه داخل اولمق يقال ابدرنا فنحن مبدرون اى طلع لنا البدر و بدر بر موضعك اسميدر تذكيرى
و تانيثى جايزدر و بو اصلنده بر صويك اسميدر و شعبى ايتدى بدر بر قيونك اسمى در كه بدر اول كسنه نك ايدى و يوم بدر ديدكلرى بومقاتله دن
ماخوذدر البدرة بانك فتحى و دالك سكونيله اوغلاق دريسنه ديرلر زيرا اوغلاق امركن دريسى چوق سود ايچون قيلنلر شكوه
ديرلر شين معجمه نك فتحى و كافك سكونيله دباغ ايچون قلسه لر عكه ديرلر عين مهمله نك ضمى و كافك تشديديله و فتحى اوغلاغك دريسى نه دن
كسلد كدن صكره چقاد سطر سود قومغچون قلسلر بدره ديرلر دباغ قومغچون قلسه لر بدره ديرلر ميمك كسرى و سين مهمله نك سكونى و فتحى كه
فتحيله و دال مهمله ايله دخى طوقلى اولسه چقارلن دريسنه باغ قومق ايچون وطب ديرلر واوك فتحى و طاء مهمله نك سكونيله دباغ قومق ايچون دخى
ديرلر نونك كسرى و حاء مهمله نك سكونيله و بدره اون ايكى بيك درهم دخى ديرلر و زياده كورن كوزه دخى عين بدرة ديرلر يقال هذه عين بدرة اى يبتدر
بالنظر اليه و يقال تامة كالبدر البادرة حدت و غضب يقال اخشى عليك بادرة اى حدته و بادرة بر نسنه بدرديه اولمغه دخى ديرلر البوادر
شول بر عز حالتلر در كه غضب حالتنده ظهوره كلور يقال بدرت منه بوادر غضب اى خطاء و سقطات عند ما احتد يعنى انداده نسلاك
قبيحه ظهوره كلدى غضب و حدت حالنده و بوادر بيوئله اوموز بيننده اولان اته دخى ديرلر كه كركس ايرجيونده اولور البيدر
بانك فتحى و يانك سكونيله جعفر وزننه اوزره خرمن ده كدكلرى يرالبذر بانك فتحى و ذال معجمه نك سكونيله تخم دكمى اكمكه دخى ديرلر يقال بذرت البذر
اى زرعته من الباب الاول و بذر خرمانه طاغلق محلنده دخى استعمال اولنور يقال تفرقت ابلهم شذر بذر من الباب الاول اذا تفرقت فى
كل وجه و شذر دخى شين معجمه نك فتحيله و ذال معجمه نك سكونيله كذلك طاغلق معناسنه در و شذر انجو دانه سنه دخى اطلاق اولنور بذر تخم
دانه سنه اطلاق اولندوغى كبى غالبا طاغلق معناسنه بونلر دنا اطلاق اولنور و بذر اتباع طريقيله دخى استعمال اولنور فراء ايتدى كثير بذير
ديرلر بثير ديدكلرى كبى يا لغة او لا يا خود لثغة اوله و لثغة لامك ضمى و ثاء مثلثه نك سكونيله و غين معجمه ايله دل پلتك اولمق معناسنه التبذير
تكريم وزننه اوزره مالى بى وجه طاغتمق التبذارة تانك كسرى و بانك سكونيله زياده مسرف اولان كمسنه يقال رجل تبذارة اى يبذر ماله و يفسده
البذور بانك فتحى و ذالك ضميله اسرارى فاش ايدن كمسنه البذر ضمتيله جمعيدر يقال قوم بذر كما يقال صبور و صبر بذر بانك و ذالك فتحى ايله
و تشديديله بر صويك اسميدر كه شاعرك بو شعرنده واقع اولمشدر سقى الله امواها عرفت مكانها جرابا و ملكوما و بذر و الغمر بونلر
جمله مكه شرفه نك اسمى در حرسها الله تعالى الابذعرار طاغلق يقال ابذعروا اى تفرقوا و اتك جرم سنه دخى ديرلر ابذعرت الخيل اذا ركضت
تبادرت تطلب يعنى بر نسنه يى طلب ايدرك دخى ديرلر ان تعلقتك بويله ديرلر و بو ابو السميدع روايتيدر البر بانك كسريله ايلكا ايتمك كه
عقوق نك مقابلى در و مطيع اولمغه دخى ديرلر يقال فلان يبر خالقه و برعين صادقا و لمائة دخى ديرلر يقال بر فلان فى يمينه

ن

بخ

بدر

بذر

بر

اى صدق وحج مقبول اولمق دخى ديرلر يقال برحجه بفتح الباء وبرحجه بضم الباء ويقال برالله حجه برا بالكسر فى كلها البرر فتحتيله دخى

وتشديديله اطاعت ايتمك البرة بالكسر خلقه مطيعه اولان عورت يقال الام برة بولدها المبرة فتحتيله كذلك ايكلك معناسنه در يقال بررت

والدى اى تره برا بالكسر البر بالكسر فتحيله ايكى ايدن كمسنه وبر صحرا معناسنه ده كلور بحركه مقابلى در البار بمعناه يقال انا برته وبارته جمع

الابرار همزه نك فتحيله بركك جمعى در ايكى ايدنجيلر معناسنه وفى المثل لا يعرف هرا من بر اى لا يعرف من يكرهه ممن يبره وابن الاعرابى ايتدى هر قرينى

دعوت ايتمكدر وبرسوريكدر البررة فتحتيله باركك جمعى در الابرار جمع جمعى قبول ايتمك يقال بر الله حجه وابراد عالى ولمقه دخى ديرلر يقال ابر

فلان على اصحابه اى علاهم وابن كيت ايتدى ابار دبره داخل اولمقدر يقال ابر فلان اذا ركب البر التبار تانك فتحى وراءنك تشديديله قوم برينه

احسان ايتمكدر يقال تبار و افهو تبا علوا من البر بريه بالكسر فتحى وراءنك تشديديله صحرا معناسنه البرارى بالكسر وراء ثانيه نك كسريله جمعى صحرالر

معناسنه البرية بانك فتحى وراءنك كسرى وتشديديله فعيلة وزننده صحرا معناسنه وقد تكرر ياسا كن قلندييه ها تاية منقلب اولدى

عوضيت وعوضيتكجى البرارة بانك فتحيله جمعى صحرالر معناسنه برة بانك فتحى وراءنك تشديديله برلسانى دمرفه دريعنى احسان معناسنه علم در

وبرة بنت مر تميمك همشيره سى در كه تميم مرادغلى در وبرة نضر بن كنانه نك والده سى در البريرة بانك فتحى وراءنك سكونيله غرغره دخى اوزنده

آواز معناسنه وحيان عضبند ماولانكلام معناسنه در يقال بربر فهو برباد مثل ثرثر فهو ثرثار البربار بانك فتحى وراءنك سكونيله غضبله تكلم ايدن

كمسنه وثرثار ثاء مثلثه ايله كثير الكلام اولان كمسنه بربر جعفر وزنده وزه برطايفه نك اسميدر البرابرة باء اولينك فتحى وثانيه نك كسريله جمعى در

آخرنده ها عجمه ايچون ونسبت ايچون داخل اولمشدر ديلرسك هانى حذف ايدرسن البرير يانك فتحى وراءنك كسريله اراك ديكلرى اغاجك ميوه سيدر

البريرة بانك فتحيله بريرك واحدى در بريره نسا طايفه سندن برينك آديدر البر بانك ضمى وراءنك تشديديله بغداى البرة كذلك بانك ضميله واحدى

وسيبويه ايتدى دبرا براوزنى اوزده جمع اولنماق جايز دكلدر ومبرد جايزدر ديدى قياسه بنا البرير بالكسر مسوله اسنه دكر بغداى ايدر

بهكرلر عامه تحريفيدر اورتوب بلنودر ديلر البزر بانك فتحى وزانك سكونيله تره تخمى وتره اشالرنك تخمى وبزر بالغه دخى اطلاق اولنور وعصا ايله اورمقه دخى

ديرلر يقال بزره بالعصا اذا ضربه بها البزر بالكسر ايله افصح در تخم معناسنه الابزار همزه نك فتحيله آشه قاتدقلرى حوايجدركه لذت ويرسون ديو

قاترلر بيبرلى معدنوس كبى وبونلره بكزرنه كه وار ايسه البيزر بانك فتحى ويانك سكونيله جعفر وزننده ده ... توقافى البيازر بانك فتحيله

قالن اغجلر عصى ضخام معناسنه البيزار بانك فتحى ويانك سكونيله بازيارك مرتبه دركه بازيارطوغنجى ديمك اولور بازداركبى البيازرة بيزارك جمعى

برد

البسر بانك ضمى وسينك سكونيله خرما قورودنجى اولمه طلع ديرلر طاء مهمله نك فتحى ولامك سكونيله اندنصكره خلال ديرلر خاء معجمه نك فتحيله اندنصكره

بلح ديرلر بانك فتحى وحاء مهمله ايله اندنصكره بسر ديرلر اندن دطب ديرلر اندنصكره تمر ديرلر وبسر شول تازه ميوه ديركه حديث العهد اوله طولى

يعنى يقوسي نوغلا ظهوره كلمش اوله البسار بانك كسريله جمعى دخ ورماح كبى البسرة بانك ضمى وسينك سكونيله بسرك واحدى كونشه دخى اطلاق اولنور

اول طلوعنده وشول بادنه دخى بسر ديركه دخى كالنه بولمامش اوله كه اوتك ابتدا يردن چقدغنه بارذ ديرلر اندنصكره جميم ديرلر جيم معجمه ايله

اندنصكره بسره ديرلر اندنصكره صعدا ديرلر صاد مهمله نك فتحيله وعين مهمله ايله اندنصكره حشيش ديرلر البسرات والبسر جمعى الابسار همزه نك

كسريله خرما قوروق ولمق يقال ابسر النخل اى صار ما عليه بسرا وابسار زكى دياده اولور معنه دخى ديرلر يقال ابسر المركب فى البحر اى وقف البسر على

الكرم طلب ايتمك يقال ابسرته اى طلبته البسر بانك فتحى وسينك سكونيله كننك بر نسنه يى بى محل طلب ايتمك يقال بسر الرجل الحاجة بسرا اذا طلبها

فى غير موضع الطلب وچيانى دلمزدن آول صقاق وبسر تلومك سودى ديمزدن آول ايچورمكه دخى ديرلر وبسرى بنيذ ده غيره خلط ايتمكه

دخى ديرلر وفى الحديث لا تبسروا ولا تجروا وجر خرمانك جيرن يعنى ثقلنى بنيذه برقماقدر وبسر نر ناقه يه جماع ايتمكه دخى ديرلر ناقه نك

تمام اشتهاسى يوغيكن يقال بسر الفحل الناقة اذا ضربها من غير ضبعة وضبعه صاد معجمه وباء موحده ايله جماع اشتهاسى ولمق الابتسار بمعناه يقال ابتسر الفحل

الناقة البسور ضمتينله يوزى برشنه دن دورمك يقال بسر الرجل وجهه بسورا من الباب الاول اذا كلح وعبس يقال العبس بسر الباسور على وزن

العابون برعلتدركه مقعده ده وبرون ايچنده اولور المواسير جمعى البشرة محركه والبشر انسانك ظاهر يوزى وبشرة الارض يريوزنده اولان

بسر

نباتات الابشار همزه نك كسريله يريوزى ديملى اولمق يقال ابشرت الارض وما احسن بشرتها وبشر خلق معناسنه ده كلور المباشرة ميمك ضمى

وشينك فتحيله برنسنه يى بالذات باپشماق ومباشرة المرأة ملامستها ومجر مباشر جاء مهمله نك كسريله حجيك سكونيله آيتوه زنا ده باپل اولن

قسرق البشر بانك فتحى وشينك سكونيله دريك يوزنى صوياق مقولى بشرت الاديم ابشرا من الباب الاول اذا اخذت بشرته وبرمجكه

بشر

اوت دلامقه دخى ديرلر وبشر جماع ايتمكه دخى ديرلر سنه مشتق اولمغه دخى ديرلر مؤده معناسنه يقال بشرت الرجل ابشره من الباب الاول

دوبرشنيي

وبرشنيي ايشيدوب سرور اولمغه دخى ديرلر يقال بشرت بكذا من الباب الرابع اى استبشرت به وبر كمسنه يى كورليوزلى بولمغه ده ديرلر

يقال بشرني فلان بوجه حسن البشر البشر بالكسر كورليوزلوك طلق الوجه معناسنه وبشر برطاغ اسميدر جزيره ده وبنى ثعلبه منسوب

برصويك اسميدر المبشر ميمك ضمى وشينك فتحيله ديبنك اوزدى يرى اولان كمسنه يقال فلان مؤدم مبشر اذا كان كاملا من الرجال كانه جمع

لين الادمة وخشونة الجلد واده معنه تحتيله دريكنا ته ياپشن جلد الابشار والتبشير مشتق ايمك سرور اولمق معناسنه ده كلور يقال

بشرته بولده فابشر ابشارا وتقول ابشر بخير بقطع الالف يعنى الف قطعله ومنه قوله تعالى وابشروا بالجنة البشارة بانك كسريله والبشارة بانك ضميله

اسملردر ابشار معناسنه وبشارة خيرده نه غيرده استعمال ولفز وشر ده استعمال اولنمه قيدلنا اولور كقوله تعالى فبشرهم بعذاب اليم بشرى

بانك ضمى وشينك سكونى والفك قصريله برجحك اسميدر لا ينصرف دركه معرفه اسمون كركه نكره اولسن تأنيث ولزوم تانيثدن اوتوردى هرچند صفت

دخى اولماسه ده زيرا اسم علامت تانيثه لازم الغا ودر بنا اولنمشدر تانيه تانيث كبى منكرا اوزده عارض اولمش دكلدر وباری تعالى كب

يا بشرى هذا غلام ديدوكى قولنده صاى كجهدر ونشيسنده يا بشرى ديرسن بانك تشديديله التباشر تانك فتحى وشينك ضميله بربرينه مشتلق ويرمكدر

يقال تباشر القوم اى بشر بعضهم بعضا التباشير بشارتدر بشرى كبى وتباشير الصبح صبحك اوايلى در وهر نسنه نك اوايلنه تباشير ديرلر وبوندن

فعل مشتق اولماز البشير بانك فتحى وشينك كسريله بشارت قليچى كوكچكليوزلى دخى ديرلر يقال شاب بشير اى جميل وامرأة بشيرة وناقة بشيرة

المبشرات ميمك ضمى وشينك كسرى وتشديديله شول باده ديركه يغمور يغمه سندن مشتلق خبرن كتوررلر يقال هبت رياح مبشرات البشارة

بانك فتحيله جمال معناسنه در التبشر تانك ضمى وبانك فتحيله وشينك كسرى وتشديديله برقوشك اسميدر كه اكا صفاد ديرلر بعضلر شول قوشدركه

اياغندن آصلور دخى وترديدلر البصر فتحتيله كورمك ايچون اولان قوتدركه كوزده خلق اولنمشدر حاسه بصريه معناسنه وبصر بلمك معناسنه

كلور علم كبى يقال بصرت بالشئ من الباب الخامس اذا علمته قال الله تعالى بصرت بما لم يبصروا به الابصار همزه نك كسريله كورمك يقال ابصر الشئ اى

البصير بانك فتحى وصادك كسريله كوريجى كمسنه حزكنك مقابلى در وحزيرجا دمجى دراء مهمله ايله كوزى كورميين كمسنه وبصير عالم معناسنه ده كلور

الباصرة ميمك ضمى وصادك فتحيله برنسنه يى ابراقدن نظر ايدوب تماق البصارة بانك فتحيله برخصوصده اهل نظر اولمق التبصير على وزن التكريم

برنسنه يى بلدروب ايضاح ايتمك وبصر يه يمكده دخى ديرلر يقال بصر القوم تبصيرا اذا صاروا الى البصرة التبصر فتحتيله على وزن التكرم برنسنه يى

فكرله بلمك تأمل معناسنه التبصرة ميمك ضمى وبانك سكونيله وصادك كسريله حجت معناسنه ومنه قوله تعالى فلما جاءتهم آياتنا مبصرة قال الاخفش اى انها

تبصرهم اى تجعلهم بصراء البصرة ميمك وصادك فتحيله حجت معناسنه البصرة بانك فتحى وصادك سكونيله شول علامتدركه بياضه مايل

وبياض اولمايه دبوجهتدن بصريه بصره ديدلر واكرهاى اسقاط ايدرسك بصر ديرسن بانك كسريله البصرتان بصره ايله كوفه شهرى

بصر

البصر بانك فتحى وصادك كسرى ومهمله حجت وبرنسنه يه دقت نظرله باقماق قال الله تعالى بل الانسان على نفسه بصيرة قال الاخفش جعله هو

البصيرة كما يقال الرجل انت حجة على نفسك بوزيادتى بصيرة شول قانه ديرلركه يره دوكلمش اولا وجديه شول قانه ديرلركه جسده يومش

احمعى ايتدى بصيرة شول قانه ديرلركه الكله صيد ايزلنور ابوعمرو دخى بويله ديمشدر البصر بانك فتحى وصادك سكونيله برنجيانى برنجيانه

اورذو قويوب ايتمك نسنه كم بركك ايكى جانبن ديكولر برى برى اوزره نوما غله الباصر دقت نظر صاحبى اولان ومنه قولهم لاريته لمحا باصرا اى

نظرا بتحديق شديد ودونك بنا سى نسبت ايچوندر لابن وتامر كبى صاحب لبن وصاحب تمر معناسنه نته كم موت مائت ديرلر مبالغه

ايچون كويا كه اولنسنه كند وفيضى شدت نظرله كوريجى در البنصر بانك كسرى ونونك سكونيله وصادك كسريله صرجه برمق يا سنده اولان برمقدر

البناصر بانك فتحى وصادك كسريله بنصرك جمعى البصر بانك ضمى وصادك سكونيله برنسنه نك جانبى طرف معناسنه وفى الحديث بصر كل سماء مسيرة

كز مراد هر كوك كالنلغى بيانده در بصرى بانك ضمى وصادك سكونى والفك قصريله شام شريف قربنده بريرك اديدركه اكا قلچلر نسبت اولنور

سيوف بصرى ديرلر البطر فتحتيله حيران اولمق يعنى كوده اولق يقال بطر يبطر من الباب الرابع ويقال بطرت عيشك كما يقال رشدت امرك

يعنى معيشتكى منتظم قلدك وبطر حيرت معناسنه ده كلور البطر بانك فتحى وطانك سكونيله بادمق معناسنه كلور يقال بطرت الشئ ابطره وبطره

بطر

الابطار همزه نك كسريله حيران قلمق يقال ابطره المال وابطار تحير قلماغه دخى ديرلر وابطار بركمسنه يه قدرتندن زياده نسنه تكليف ايتمكده ديرلر

يقال ابطرت فلانا ذرعه اذا كلفته اكثر من طوقه وذرع دال معجمه وعين مهمله ايله اصلنده قوت معناسنه در صكره دن طاقت معناسنه استعمال اولنمشدر

البيطار بانك فتحى ويانك سكونيله ات اياغنه نعل اورن كمسنه البيطرة على وزن الدحرجة بيطارلق صنعتنى اشلمك المبيطر ميمك ضمى وبانك فتحى وطانك

كسريله بيطارلق ايشليجى البيطر بانك كسرى ويانك فتحيله هزبر وزنى اوزره بيطار معناسنه وهزبر ارسلانه ديرلر البطر بانك كسرى وطانك سكونيله

بظر

هدر معناسنه در یقال ذهب دمه بظراً ای هدراً البظر بانک فتحی و ظانک سکونیله قزجک کی جابنده اولان لحم زایده درکه ختندن باقی قالمش اوله
البظارة بانک ضمیله بمعناه و بظارة الشاة شول ات پارچه سیدرکه قیون قزجک کنارنده در و شول اوزنجه ات پارچه سنه دیرلرکه اوست طوداقده
اولور اکر حددن زیاده اوزون اولورسه حترمه دیرلر حاء مهمله نک کسری و ثاء مثلثه نک سکونیله و اکر بجله اوزون اولورسه صاحبنه ابظر دیرلر
الابظر همزه نک فتحی و بانک سکونیله شول کسنه درکه اوست طوداغنک اورته سی اوزنجه اوله و امیر المؤمنین علینک شریحه رضی الله عنهما فانقول
انت ایها العبد الابظر دیدوکی قولی بو معنادندر و یقال بظر الرجل بظراً من باب الرابع البعیر بانک فتحی و عینک کسریله دوه که حیوانات جنسندندر

بعر

ارککنه و دیشی سنه اطلاق اولنور انسان کبی که مذکر و مؤنثه شاملدر که بعض عربدن صرعتنی بعیری و شربت من لبن بعیری روایت اولنمشدر که
صرع صاد مهمله ایله یره دوشرمکه دیرلر و بعیره بیره اطلاق اولنماز دوه دن باشقه کیرو مدیجه الابعرة همزه نک فتحی و بانک سکونی و عینک کسریله بعیرک جمعی
الاباعر همزه نک فتحی و عینک کسریله و البعران بانک ضمی و عینک سکونیله کذلک بعیرک جمعی البعر بانک فتحی و عینک سکونیله دوه مخاسنه البعرة واحدی
الابعار جمعی یقال بعرت الشاة والبعیر یبعر بعراً من الباب الرابع البعثرة علی وزن الدحرجة حاتمّا فیقال بعثر الرجل متاعه و بحثره اذا فرقه و قلب بعضه
علی بعض واستخراج اتمک و کشف اتمکه دخی دیرلر یقال بعثر الشیء و بحثره اذا استخرجه و کشفه و ابو عبیده ایتدی باری تعالینک بعثر ما فی القبور دیدیکی

بعق

قولنده بعثر اثیر و اخرج معناسنه در و برنسنه نک اشغیسن یوقری کتورمکه دخی دیرلر یقال بعثرت حوضی ای هدمته و جعلت اسفله اعلاه البعوق
ضمتیله یلدزدن شمک سقوط نجم معناسنه یقال بعق النجم یبعق بعوقاً من الباب الثالث ای سقط و هاج بالمطر و بعقدن مراد ثریادرکه ثریانک سقوطنده
مطر ظهور ایدر البغرة بانک فتحی و غینک سکونیله قاتی یغمور دفعه سی کما یقال بغرت الارض علی البناء للمجهول ای یغمور دوکمک معناسنه البغر تحتیله بر
مرضدرکه صوصاملق عارض اولور اصمعی ایتدی بغر بر صوصاملقدرکه دوه یه عارض اولور دایما صو ایچمکدن خالی اولماز و صویه قانمز تا که اندن بر
مرض حاصل اولوب هلاک اولور و یقال له بغر یبغر بغراً من الباب الرابع و قریش قبیله سندن برشخص قنا یرب بشماً و ماتت امکنجوا دیدیلر و بشم بانک
و شینک معجمه نک فتحیله تخمه اولمغه دیرلر شغر و بغر هرجانبه متفرق دیمک اولور یقال تفرقت ابله شغر بغر ای تفرقت فی کل وجه البغثرة علی وزن
الدحرجة بربرنه کیروب قاردشماق یقال ترکت القوم فی بغثرة ای هیج و اختلاط التبغثر علی وزن التدحرج کوکل بولنماق یقال تبغثرت نفسه ای
کرغثیان غینک معجمه و ثاء مثلثه ایله کوکل قاردشماقدر و یقال اصبح فلان متبغثراً ای متمقساً و تمقس قاف ایله کوکل دونکمه معده بولنمق

بقر

دکا اولورکه عین عیر مهمله ایله دخی کلور دیدیلر جوهری ایتدی بن بونی براحددن روایت قلمادم البقر اوکوزکه حیوانات قسمندندر اسم جنسدر
و بقر تبقیر و عاجز اولمغه دخی دیرلر یقال بقر الرجل بقراً من الباب الرابع اذا حسر و اعیا و حسور حاء مهمله ایله اعیاء کبی عجز معناسنه در البقرة
واحدیدر مذکر و مؤنثه اطلاق اولنور زیرا هاسی واحده دلالت ایچوندر تأنیث ایچون دکلدر البقرات جمعی الباقر قافک کسریله
بقر سوریسی که چوبانلری ایله اوله البیقور بانک فتحی و یانک سکونیله بقر معناسنه الباقورة کذلک بقر معناسنه در اهل یمن لغتی اوزره در رسول
صلی الله علیه و سلم زمن دولتده زکات نامه سین کوندردکده فی کل ثلاثین باقورة بقرة دیمشدر البقار بانک فتحی و قافک تشدیدیله بر دکک
اسمیدر البقر بانک فتحی و قافک سکونیله برنسنه یی یارمق و واسع اتمک یقال بقرت الشیء بقراً من الباب الاول و قولهم ابقرها عن جنینها
ای شق بطنها عن ولدها التبقر تفعل وزنیله و قافک ضمی و تشدیدیله علمده و مالده واسع اولمق محمد بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب
رضی الله عنهم محمد باقر دیدیلر علمده وسعتی اولدوغیچون الباقرة قافک کسریله ایچی واسع قلیجی بو جهتدن فتنه باقرة که البطن
دیرلر و داء بطندن مراد شول صاری صودرکه بطنی خراب ایدر البقیرة و البقیر بانک فتحی و قافک کسریله شول کوملککه دیرلرکه اتک
یکلری یوقدر اکثریا انی نسا طاقه کیر و بقیر شول ناقه یه دخی دیرلرکه ولدندن اوتوری قارنی یارلمش اوله و بو قسمنه صنف
دخی دیرلر البقیری بانک ضمی و قافک فتحی و تشدیدیله و الفک قصریله بر نوع اویوندرکه اوغلانجقلر اوینرلر مثلا طپراغی یغوب وجوده
جرنی جرنچلر و اورادن صوجقلرلر و اول طپراغی یچینه بر قیل کوملوب بر ماغلوب ایدرلر اولکن لوقلی بولمق ایچون و بو اوینه
لسان فرسده کوهاموس دیرلر التبقیر علی وزن التکریم بقیری اویونی اوینامق یقال بقروا ای لعبوا البقیری البیقرة علی وزن الدحرجة کذلک
عاجز و ملال اولمق یقال بیقر الکلب اذا ادبر البقر بقیر کما یقال غزل اذا ادبر الغزال فلهی ای ترک و بیقره ترکسنده ترک ایدوب بکرده

بکر

ساکن اولماغه دخی دیرلر و سرعتله یوردکی باشی اشغه طوتمغه دخی دیرلر البکر بانک کسریله قز اوغلان و بکر شول عورته دیرلرکه
برقارن طوغرمش اوله و ولدنه دخی بکر دیرلر کرک مذکر کرک مؤنث اولسون و بکر ناقه نک برقارن طوغورانه دخی دیرلر و بکر برکره
اورمغه کسوب ایرمغه دخی دیرلر یقال ضربة بکر و فی الحدیث کانت ضربات علی ابکاراً اذا اعتلی قد و اذا اعترض قط یعنی دیه دک

ایکی ییقه ایدردی و اورتی اورسه ایکی بولردی الابکار همزه نک فتحیله جمعی کرک قز اوغلان معناسنه اولسون کرک کسوب ایرمق معناسنه اولسون
البکارة بانک فتحیله باکره اولمق البکر بانک فتحی و کافک سکونیله دوه نک جوان اولانه دیرلر و بکر بر قبیله نک باباسی آدیدرکه بکر بن وایل
بن قاسطدر البکرة مؤنثیدر تازه ناقه معناسنه البکار بانک کسریله بکرک جمعی یکت دوه لر معناسنه و فرخ کبی فرخ بادیه دیرلر
البکارة بانک کسریله کذلک بکرک جمعی فحل کبی که فحل فاء ایله و حاء مهمله ایله ارککه دیرلر و بالجمله دوه ده بکر بنی ادمدن فتی منزلنده در
و بکره فتاة منزلنده در و قلوص جاریه منزلنده در قافک فتحی و صاد مهمله ایله و بعیر انسان منزلنده در و جمل رجل منزلنده در
و ناقه مرأة منزلنده در الابکر همزه نک فتحی و کافک ضمیله بکرک جمع قلتی جوان دوه لر معناسنه و ابکری راجز نام شاعر یا ایله نونله جمع ایدوب
صیغه تصغیر اوزره ابیکرین دیمشدر و بکره قیو اوزرنده صو چکمک ایچون اولان نسنه یه دیرلرکه عامه تحریفا بیدو بقره دیرلر البکر
فتحتیله بکره نک جمعی در بو شاذ اولان جمعلردندر زیرا فعله وزنی فعل اوزره جمع اولنماز الا بر قاچ کلمه حلقة ایله حلق و حماة ایله حما
و بکره ایله بکر کبی که حماة حاء مهمله ایله قرنبل الجمله دیرلر البکرات فتحتیله بکره نک جمعی قیو چرخلری معناسنه و بکره جماعت یرینه جمع اولمق معناسنه در
استعمال اولنور یقال جاؤا علی بکرة ابیهم اذا جاؤا معاً و لم یتخلف منهم احد و بو کلام اطراد و اجتماع محلنده سویلنور حقیقتده اول محلده
بکره یوغیدی بکره فتحتیله صباح وقتی معناسنه دخی کلور سحر کبی یقال سیر علی فرسک بکرة ابوبکر اعلام رجالدندر و خلیفه رسول الله اسمیدر
صلی الله علیه و سلم و بو کنیت اولنه بکر عدیل اسم اولحذف واسم که اتمه ابتدا مصدر اولوب کنیتا و لا اکر نسبتنده اسم اولحذف
اولنور البکرة بانک ضمی و کافک سکونیله صباح وقتی تقول اتیته بکرة ای باکراً و اکر یوم معینک صباحی مراد اولسه اتیته بکرة دیرکه غیر منصرف اولمق
اوزره و بو ظروف غیر متمکنه دندر یعنی لا ینصرف اولان ظروفدندر و یقال سیر علی فرسک بکرة البکور صباح وقتنه داخل اولمق یقال
بکرت ابکر بکوراً اذا دخلت الصباح من باب الاول التبکیر علی وزن التکریم و الابکار بکسر الهمزة و الابتکار بکسر الهمزة و المباکرة
بضم المیم و فتح الکاف کلها بمعنی که صباح وقتنه داخل اولمقدر و بکر تعلیمده کافک تشدیدیله بکر در کافک کسریله باب رابعدن و بکر دخی بانک
ضمیله باب خامسدن ابو زید ایتدی ابکرت علی الورد ابکاراً دیرلر و ابکرت غیری دیرلر و ابکر الرجل دیرلر که دوه لری صویه
کلدکه صباح اول وقتده و ابکار هر نسنه یه سرعت و مبادرت اتمکه دخی دیرلر بو معنایه تبکیر دخی استعمال اولنور یقال ابکر الیه و بکر ای بمعنی وقت
کان کما یقال بکروا بصلوة المغرب ای صلوها عند سقوط القرص و منه قوله تعالی بالعشی و الابکار دبر بکر معناسنه وقته دلالت ایدرکه
اول بکره در نتکیم باری تعالینک بالغدو و الآصال قولنده غدو بر مصدر در که غداة اوزره دلالت ایدر البکر بانک فتحی و کافک
کسریله شول کسنه درکه ایشه اول کندن مباشرت ایلیه صاحب بکور معناسنه و کافک سکونیله دخی کلمشدر حذر ایله حذر کبی الباکورة
کافک ضمیله قادوره وزنی اوزره فاکهه نک اول نورسیده سی معناسنه الابتکار همزه نک و تانک کسریله نورسیده یه ایرشمک یقال
ابتکرت الشیء اذا استولیت علی باکورته نتکیم ابتکار صباح وقتنه داخل اولمغه دیرلر علی ما مر و فی الحدیث الجمعة من بکر و ابتکر
یعنی برکسنه جمعه یه مبادرت ایتسه و خطبه نک اولنه ایرشه البکور بانک فتحی و کافک ضمیله شول خرما فدانی درکه اول ایرشه البکیرة

بور

بانک فتحی و کافک کسری و یا ایله بمعناه البکر ضمتیله جمعی خرما فدانلری معناسنه البور بانک ضمیله شول کسنه درکه فاسد و هالک اولنه
اندن خیر اولمیه و مؤنثه دخی اطلاق اولنور یقال رجل بور و امرأة بور ابو عبیده روایتی اوزره در و بایرک جمعی دخی کلور هالک معناسنه
یقال قوم بور ای هلکی قال الله تعالی و کنتم قوماً بوراً مثل حائل و حول حائل شول ناقه یه دیرلرکه یوکلو اولمیه حاملک مقابلی در و اخفش
بعضلردن حکایت ایدوب ایتدی بور جمع معناسنه لغتدر بایرک جمعی دکلدر نتکیم انت بشر و انتم بشر دیرلر البوار بانک فتحیله هلاک اولمق
یقال بار فلان من باب الاول ای هلک و بوار کساده دخی دیرلر یقال بار المتاع اذا کسد و یقال نعوذ بالله من بوار الایم و ایم
طول عورته دیرلر و بوار عمل فاسد اولمغه دیرلر یقال بار عمله ای بطل و منه قوله تعالی و مکر اولئک هو یبور الابارة همزه نک کسریله هلاک
اتمک یقال اباره الله تعالی ای اهلکه البائر متحیر اولان کسنه یقال رجل حائر بائر اذا لم یتجه لشیء یعنی بر نسنه یه توجه ایدمیه
پس بائر حائره اتباعاً ذکر اولنمش اولور البور بانک فتحی و واوک سکونیله تجربه اتمک یقال باره یبوره ای جربه و اختبره و تقول
برت الناقة ابورها بوراً و هو ان تعرضها علی الفحل تنظر الاقح ام لا یعنی ناقه یی ادککه دوه یه عرض اتسک یوکلو می دکل می دیو بلمک ایچون و یوکلو
اولدوغنک علامتی بودرکه ادکک ناقه یی استشمام ایتدکده بتوک ایدر و بار الفحل الناقة دخی دیرلر اکر ادکک فحل ناقه نک یوکلو اولدوغن
و اولمدوغن بلمک ایچون استشمام ایتسه و منه قولهم برت ما عند فلان یعنی بن تجربه قیلدم کوکلنده نه وار در دیو صوره دیرک

زراعت اولنمش اوله و فی الحدیث ان لنا الضاحیة من البعل والبور والمعامی والاغفال ٭ ضاحیه ضاد معجمه و حاء مهمله ایله شول یره دیرلر که
ای کون دوکه و بعل فتح با و عین مهمله نک سکونیله شول یره دیرلر که اکا صو ایرشمیه ٭ و معامی فتح میم و عین مهمله ایله شول یره دیرلر که انده اثر
عمارت اولمایه و اغفال همزه نک فتحی و غین معجمه نک سکونیله و فا ایله اردن موات که احیا اولنمامش اوله الابتیار همزه نک کسری و بانک سکونیله تجربه ایتمک
امتحان معناسنه البادیا دالک کسریله والبوریا بانک ضمیله شول حصیره دیرلر که قامشدن اوردرلر اصمعی ایتدی بودر بافاریه در عربیسی الباری
والبوری در بتشدید الیاء فیهما و کذلک الباریة یعنی بونلر خالص عربیه در حصیر معناسنه البهر بانک فتحی و هانک سکونیله مغلوب اولمق و سوکون
اولمق و غلبه قیلمق یقال بهره بهرا ای غلبه و بهر صو تعبنه دخی دیرلر یقال بهره الحمل یبهره بهرا من الباب الثالث ای وقع علیه البهر و بهرا کی ایدن
اولمغه دخی دیرلر یقال بهر القمر اذا اضاء حتی غلب ضوءه ضوء الکواکب الباهر شول آی در که منور اوله یقال قمر باهر و بهر فضل صاحبه
اولمغه دخی دیرلر یقال بهر الرجل ای برع و حسن ... غالب اولمغه دخی دیرلر یقال بهرت فلانة النساء اذا غلبتهن حسنا تقول العرب
الازواج ثلثة زوج بهر و زوج دهر و زوج مهر یعنی زوج یا حسنی ایچون اولور یا حوادث دهر ایچون اولور یا مهر ایچون اولور البهر بانک ضمیله
نفس تیز تیز الوب ویرمک الابتهار دخی تیز تیز الوب ویرمکدر البهرة بانک ضمی و هانک سکونیله بر نسنه نک اورته سی یقال بهرة اللیل والوادی
والوادی ای وسطه الابهر همزه نک فتحی و بانک سکونی و هانک فتحیله شول طمر در که قچن منقطع اولسه صاحبی هلاک اولور و انلر قلبدن ناشی اولوب
سایر شرایین طمرلری یعنی آتلو طمرلر انلردن منشعب اولور و ابهر بایه ... طایفه کلمه نک اورته سنه دخی دیرلر طایف طاء مهمله ایله
یایک خانه سنه دیرلر و کلیه کافک ضمیله یایدن اوق دکدیکی یره دیرلر الاباهر همزه نک فتحی و هانک کسریله قوش قنادنک واخرینه اولان
دودت تیلکه قنادیکلرنک دودت اوکنده قوادم اکنجی دودت تیلکه خوافی اوچنجی دودت تیلکه اباهر در دردنجی دودت تیلکه کلی دیرلر بهراء بر قبیله
آدیدر البهرانی بانک فتحیله قبیله مزبوره یه منسوب اولان کمسنه بحرانی کبی و لکن قیاسه مخالفدر قیاس بودر که بهراوی دینله و اوله البهار
بانک فتحیله اد کوزی دیدکلری چچکدر کاو چشم معناسنه که آق اوتنک بیرانچی قو یوجقدر چچکی صاری در آیام ربیعده اچیلور البهار
بانک ضمیله اوزاندن اوچ یوز رطل اولان نسنه عمرو بن العاص ایتدی طلحه بن زبیر وفات اتدکده اوچ بهار ترک اتدیکه هر بهارده اوچ
قنطار التون وار ایدی یعنی عمرو بهاری وزن اولنجق ظرفدن عبارت قلدی و ابو عبید ایتدی بهار اوچ یوز رطله اطلاق اولنور
کلام عربده و بن کلمه مزبوره یی غیر عربی ظن ایدرم غالب بودر که قبطی اوله دیدی الابتهار همزه نک و تانک کسریله بر نسنه یی بیلا دعوی
ایتمک و یقال ابتهر فلان بفلانة علی صیغة المجهول ای شهر بها یعنی دعواسنده کذلک متهم اولوب شهرت بولدی و ابتهار نفس تیز تیز الوب
ویرمکه دخی دیرلر الابهیرار همزه نک کسری و بانک سکونی و هانک کسری و مدیله کیجه یاری اولمق یقال ابهار اللیل ابهیرارا اذا انتصف
و بعضلر ایتدی کیجه نک اکثری کچمکه دخی دیرلر و ابهیرار کیجه اوزون اولمغه دخی دیرلر یقال ابهار علینا اللیل ای طال البهتر بانک ضمی
و هانک سکونی و تانک ضمیله بحتر معناسنه لغتدر که قصیره دیکلر اولور کما یقال شر النساء البهاتر البهزرة درجه وزنی اوزره شول ناقه در که
عظیمه اوله البهازر جمع عظیم ناقه لر معناسنه

فصل التاء

الاتآر علی وزن الاکرام بر نسنه نک ارده نجه باقه قالمق یقال
اتأرته بصری ای اتبعته ایاه التبر تانک فتحی و بانک سکونیله شول التوندر که سکه اورلمامش اوله قچن که سکه اورله دینار دیو دیرلر
و تبر التوندن غیره اطلاق اولنماز و بعضلر کومشه دخی تبر دیرلر دیدی التبریة تانک کسری و بانک سکونی و رانک کسری و یانک فتحی
و تخفیفیله قوناقه که باشده اولور یقال فی رأسه تبریة و ابو عبیده ایتدی تبریه هبریه در لغتدر و هبریه دخی قوناق معناسنه در که
باشده کپک کبی اولور التبار تانک فتحیله هلاک معناسنه در التتبیر علی وزن التکریم کسر ایتمک و هلاک ایتمک یقال تبره تتبیرا ای کسره واهلکه
و هؤلاء متبر ما هم فیه ای مکسر و مهلک التجر تانک فتحی و جیمک سکونیله والتجارة تانک کسریله الوب صاتمق و تجر تاجرلر جمعی دخی کلور صاحب
صحب کبی الاتجار همزه نک کسری و تانک کسری و تشدیدیله بمعناه و هو افتعال منه التاجر جیمک کسریله تجارت ایدیجی کمسنه یقال تجر یتجر
من الباب الاول و تجار مجاهد ... باب ... التجار تانک کسری و جیمک تخفیفیله والتجار
تانک ضمی و جیمک تشدیدیله کذلک تاجرک جمعیدر و طایفه عرب خمر بیع ایدنه دخی تاجر دیرلر التاجرة جیمک کسریله شول ناقه در که بازارده صاتیله
نسنه کم کاسد صاتیلیر امیا تدر و ابو عبیده ناقه تاجر دخی روایت ایتمشدر تاسز ذکر اولنان معناده المتجر میمک فتحی و تانک سکونی
و جیمک فتحیله شول یره دیرلر که انده تجارت اولنه یقال ارض متجر الترّ تانک فتحی و رانک تشدیدیله چکردک طاشی التندن قاچوب چکردکی فادر کی
یقال ترت النواة ترا من الباب الاول و تترّ من الباب الثانی اذا ندرت من مرضاخها و مرضاخ میمک کسری و ضاد معجمه و خاء مهمله ایله چکردک

قاچق

قاچق النذر الاتراء همزه نک کسریله بر نسنه یی کسوب اتمغه دیرلر یقال اتر جزء بیده بالسیف اترها ای قطعها و اندرها و اتر الغلام القلة
بالمقلاء و قله قافک ضمی و لامک تخفیفیله بر کچک اغاجدر که انی بر اوزن اغاجله اوروب چلیک اویونی اوینرلر و اول اغاجه مقلاء دیرلر
اغاجه مقلاء دیرلر میمک کسریله و اتراع اتمکه دخی دیرلر یقال اتره القضاء ای ابعده الترور تانک و رانک ضمیله ایراق اولمق یقال تر فلان عن بلده
اذا تباعد الترّ تانک ضمیله شول ایپدر که بنا ... بنا اوزره استعمال ایدرلر تقول ... لاقیمنّک علی الترّ یعنی سنی
طریق استقامته کتورهیم التراره تانک فتحیله برمک تقول منه تررت من الباب الرابع ای صرت تارّا التارّ طولی ممتلی معناسنه الترترة علی وزن
الزلزلة بر نسنه یی تحریک ایتمک و فی الحدیث ترتروه ... مست اولان کمسنه یی تحریک ایلک ...
ترتره معناسنه در عطف تفسیر در التراتر تاء اولینک فتحی و ثانیه نک کسریله بیوک ایشلر امور عظام معناسنه الاترور همزه نک و رانک ضمیله
محتسب اوغلانی که محتسب اوغلانی ادب ... علامت ... اکثریا سیاه کیدکلری ... التعود
ضمیله چلک قیناق یقال تعزت ... من الباب الثالث و من الباب الرابع ... یقال تعزت اذا غلت التعزة تانک فتحی و فانک
کسریله اوسته وقته اولان چقور ... و ابن السکیت ایتدی تعزه قربوه در و قربوه فانک فتحیله بر جنس ... دیرلر که انکله دریه باعث
ایدرلر کذا فی بعض النسخ الصحاح التمر تانک فتحی و میمک سکونیله خرما که یبوسی ... اسم جنسیدر التمرة واحدی التمرات فتحتیله تمرک جمعی
تاءیله التمور ضمتیله و التمران تانک ضمی و میمک سکونیله تمرک جمعی در تاسز و بو ایکی صیغه ایله مراد انواع در زیرا جنس حقیقی اولدوغی جمع
قلیل و کثیره شمولی اولدوغی ایچون التامر شول کمسنه در که انک خرماسی اوله یقال تامر ولابن ای ذو تمر و ذو لبن و کاه اولور که تامر خرما ایدیجی
معناسنه کلور یقال تمرتهم فانا تامر ای اطعمتهم تمرا التمار تانک فتحی و میمک تشدیدیله خرماصاتان کمسنه التمری تانک فتحی و یانک
تشدیدیله خرما سوین کمسنه المتمر میمک ضمی و تانک سکونی و میم ثانینک کسریله خرمای چوق اولان کمسنه کثیر التمر معناسنه یقال اتمر الرجل
اذا کثر عنده التمر المتمور میم اولینک فتحی و ثانیه نک ضمیله آذوغی خرما اولان کمسنه التامورة علی وزن الفاعوره صومعه عبادتکاه معناسنه
و بیشه معناسنه در کلور یقال لفلان اسد فی تامورة ای عریسة عریسه عین مهمله نک فتحی و راء مهمله نک کسریله بیشه که ایچنده ارسلان
کزلنور و تاموره بورکا وزننه اولان ... دخی دیرلر غلاف قلب معناسنه در ... دخی اطلاق اولنور التامور علی وزن الکافور
وزن واحد معناسنه یقال ما فی الدار تامور ای احد ... استعمال ... ایله ... تامور قانه دخی دیرلر بعضلر
نفسه دیرلر دیدی و یقال اکل الذئب الشاة فما ترک منها تامورا ای شیئا و ما فی رکیة تامور ای شیء من ماء دیکه راء مهمله نک فتحیله
و یانک تشدیدیله قوته دیرلر التوری تانک و میمک ضمیله وزن واحد معناسنه در کذلک یقال ما بالدار تومری ای احد و ما رایت تومریا
احسن منها یعنی مرأه مزبوره دن احسن مخلوق کورمدم و یقال ایضا ما رایت تومریا احسن منه للرجل التمتیر علی وزن التکریم اتی خرمایی
قورتمق مراد اولور و یقال تتمیر اللحم و تتمیر التمر دیسه لر الاتمئرار همزه نک کسریله اطمینان وزننه اوزون اولمق و مشتد اولمق
یقال اتمأر الرمح و مثل احمل و اتمال که بونلر دخی تمام معناسنه در التنور تانک فتحی و نونک ضمی و تشدیدیله شول نسنه در که انده اتمک
بشوررلر و قوله تعالی و فار التنور قال علی کرم الله تعالی وجهه هو وجه الارض یعنی تنوردن مراد یر یوزیدر التور تانک فتحی و واوک
سکونیله شول چناقدر که انکله صو ایچرلر و تور شول کمسنه یه دیرلر که قومک بیننده ایلچی اوله رسول معناسنه ابن درید ایتدی
تور عربی خالص معناسنه در و تور دور معناسنه در کلور ابو عمرو روایتنده یقال فلان یتار علی ان یؤخذ ای یدار علی ان یؤخذ
التیار تانک فتحی و یانک تشدیدیله موج معناسنه در و تیز اقجی نسنه یه دخی دیرلر یقال قطع عرقا تیارا تارة مرة معناسنه یقال فعل
ذلک تارة بعد تارة ای مرة بعد مرة تارات و تیر تانک کسری و یانک فتحیله تاره نک جمعیدر و تیر تاره دن مقصوردر و تارة قیمه قیاسنه
مقصوردر زیرا قامه انانک جمعنده قیاس قامات و قیام ایکن قامات و قیم دیدیلر حرف علت اجلیچون تغییر اتدلر کولرنی دجنه
کلمه سنک جمعنده دجابه دیدیلر دجج دیدلر دجنه فضا معناسنه در تار کاه اولور که تارة تای حذف ایدوب تار دیرلر التیهور
تانک فتحی و یانک سکونیله و هانک ضمیله شول قوم در که انی سیل یچپش اوله و قچن بر کمسنه ایاغی کچمک اولسه بر یره تیهور دیرلر دره تاره معناسنه

فصل الثاء المثلثه

الثأر ثانک فتحی و همزه نک سکونیله والثؤرة ثانک ضمی و همزه نک سکونیله انتقام الماق
مبالغه ایله ادمق دیمک اولور و انتقام ... یقال ثأرت القتیل ثأرا و ثؤرة ای قتلت قاتله و یقال ثأرت بکذا ای ادرکت به ثأری ... ثار عمل کمسنه یه
دیرلر که سنک دستک اولدرمش اوله الثأرات جمع و منه قولهم یا ثارات فلان ای قتلة فلان الثأر المنیم میمک ضمی و نونک کسریله شول

انتقام مدرکه اکثر طالبی انکا واصل اولدقده راحت اولوب دیگریه داده. الثائر شول کسنه درکه برنسنه ده قرار ایتمیه تا برکسنه دن انتقام
المایجه. الاثّاد همزه نک کسری و ثانک کسری و تشدیدیله و همزه ثانیه نک دخی مدیله انتقام الماق یقال اثّارت من فلان ای ادرکت ثأری منه
واثّاد اصلنده اثئاد ایدی افتعالک تاسی ثایه منقلب اولوب ثا ثاده ادغام اولندی. الاستثئاد علی وزن الاستکرام انتقام
المق ایچون مدد طلب قلماق یقال استثأر فلان ای استغاث لیثأر بمقتوله. الاثجاد همزه نک کسری و ثانک سکونی و بانک کسریله خوف حینده

ثبر

درتمک. المثابرة میمک ضمی و بانک فتحیله برنسنه یه مشغول اولماق. الثّبر ثانک فتحی و بانک سکونیله منع اتمک یقال ثبره عن کذا من الباب الاول ثبرا ای
حبسه و یقال ما ثبرک عن حاجتک. الثَّبرة ثانک فتحی و بانک سکونیله دوز یر یقال بلغت النخلة الی ثبرة من الارض یعنی دوز یره واقع اولدی و ثبره
شول چقوره دیرلرکه یرده اوله و ثبرة کذلک بر موضعک اسمیدر. ثبیر برطاغک اسمیدر که مکۀ مشرفه ده واقع اولمشدر یقال اشرق ثبیر کیما نغیر
یعنی یا ثبیر طاغی سن مشرق اول تا که بزدخی سرعت ایده وز بوکلامی حجاج سویلر منادن رجوع اتمکدلکده شمسک اشراقی حیننده. ونفر
عینک میمیله نزع معناسنه در. الثبور ضمتیله هلاک و خسران معناسنه در. المثبر میمک فتحیله مجلس وزنی اوزره شول یردرکه عورت انده
وضع حمل ایلیه و ناقه نک وضع حمل اتدوکی یره ده اطلاق اولنور و کاه اولورکه برکسنه نک مجلسنه دخی منبر دیرلر. الثّجرة ثانک فتحی و جیمک سکونیله

ثجر

درینک اورته سی واسع اولان یری و ثجرة البحر دریانک اورته سنه دخی دیرلر و ثجر اینلویه دخی دیرلر عریض معناسنه یقال عود ثجر ای عریض
الانثجار همزه نک کسری و نونک سکونیله اقماق انثجار ده لغتدر یقال انثجر الدم اذا انفجر. الثجیر ثانک فتحی و جیمک کسری و مدیله صیقلمش نسنه نک
کیکی و عامه تاء مثناة ایله استعمال ایدرلر. الثجر ثانک فتحی و جیمک سکونیله ثجیر خلط اتمک و فی الحدیث لا تثجروا ای لا تخلطوا الثجیر التمر مع غیره

ثرر

الثّرّ ثانک فتحی و رانک تشدیدیله صویی چوق اولان نسنه یقال سحاب ثرّ ای کثیر الماء و عین ثرّة غینک میمیله بر بلوتدرکه اهل عراقه قبله جانبندن
کلور و ناقة ثرّة شول دیشی دوه یه دیرلرکه امجک صویلی واسع اوله و طعنة ثرّة دخی دیرلر قانی سکویریسی واسع اوله و ثرّ یری غناک ایتمک
معناسنه ده کلور یقال ثررت المکان مثل ثرّیته اذا ندیته یعنی غناک ایتدک و ثرّ ناقه نک سودی چوق اولمقه دخی دیرلر یقال ثرّت تثرّ من الباب الاول
و الثانی. الثّرورة ثانک فتحی و رانک ضمیله شول ناقه یه دیرلرکه سودی چوق اوله و ثرّ ناقه نک سودی چوق اولمغه دخی دیرلر یقال ثرّت تثرّ و تثرّ
من الباب الاول والثانی ثرّا. الثرثرة علی وزن الزلزلة چوق سویلمک کثرت کلام معناسنه و دوننه دوننه تکرار سویلمک یقال ثرثر الرجل. الثرثار
ثانک فتحیله کثیر الکلام اولان کسنه یقال هو ثرثار مهذار و مهذار میمک کسریله و ذال معجمه ایله بیهوده کو اولان کسنه. و ثرثار بر نهرک ادیدر

ثعر

الثعرور ثانک ضمی و عینک سکونیله و رانک ضمیله شول مه باشی کبی سکلودرکه انکک خایه سنده اولور. الثعادیر ثعرورک جمعیدر ثعرور دان معناسنه
و طرثوث دیدکلری نسنک میوه سیدر. الثعجرة علی وزن الدحرجة برنسنه یی دوکمک. الاثعنجار علی وزن الاقعنساس دوکلمک یقال
ثعجرت الدم فاثعنجر ای صببته فانصب. الثغیج و الثغیجیج ثعجرک تصغیریدر بعض حروفی ترخیم ایتمکله. الثغر ثانک فتحی و غینک سکونیله

ثغر

اوکدیشی و ثغر اوکدیشی ناقصه دخی دیرلر یقال ثغرته ای کسرت ثغره و تحنکه صبی نک اوک دیشلری دوشمسه ثغر الصبی دیرلر بناء مجهول اوزره
و ثغر کدک کبی طوتماغه دخی دیرلر یقال الثغر ناهم ای سددنا علیهم ثلم الجبل و ثلم ثاء مثلثه نک ضمیله کدکلر دیمک اولور و ثغر و تخوم محلنه دخی دیرلر کرک
سور بلده ده اولسون کرک سرحدلرده اولسون کرک دربندلرده اولسون. المثغور میمک فتحیله دیشلری دوشمش اوغلان. الاثّغار همزه نک کسری و ثانک
کسری و تشدیدیله اوغلانک دیشی بتمک یقال اثّغر الصبی و بو اصلنده اثتغار ایدی افتعالک تاسی ثایه قلب اولنوب ادغام اولندی و اتّغار اولمق
دخی جایزدر ثای مثلثه یی تاء مثناة یه قلب ایتمکله. و ثغر و تخوم محلنه دخی دیرلر کرک سور بلده ده اولسون کرک سرحدلرده اولسون کرک دربندلرده اولسون
الثغرة ثانک ضمی و غینک سکونیله کوکسده اولان چقورجه یرکه ایکی کوپرجک ارسیدر و ثغر کده که دخی دیرلر. الثغر ثانک ضمی و غینک فتحیله ثغرة نک جمعیدر
کدکلر معناسنه یقال هذه مدینة فیها ثغر و ثلم. الثفر ثانک فتحی و فانک سکونیله بر تیجا نوذرک فرجی و سباع اولورکه استعاره غیرده دخی

ثفر

استعمال ایدرلر. الثفر فتحتیله سرده اولان قایش که انکا پاردم دخی دیرلرکه اکا عامه تحریف ایدوب پاردم دیرلر. الاثفار همزه نک کسریله طواره
پاردم اورمق. المثفار میمک کسریله شول طواده دیرلرکه اکری کیرو یه آته. الاستثفار آرد اتکنی ایکی اویلوغی ارسندن اوچقور بغلیجی
یره کتورمک یقال استثفر الرجل بثوبه اذا رد طرفه بین رجلیه الی حجزته و استثفار کلب قویروغن اویلوقلری ارسنه المقدر دخی دیرلر
یقال استثفر الکلب بذنبه ای جعله بین فخذیه. الثمرة یمیش ثمرک واحدیدر. الثمر اسم جنسدر قلیله و کثیره متناولدر. الثمرات فتحتیله

ثمر

ثمره نک جمعیدر. الثمار ثانک کسریله ثمرک جمعی جبل ایله جبال کبی و فراء ایتدی ثمارک جمعی ثمردر کتاب ایله کتب کبی و ثمرک جمعی اثمار در عنق ایله اعناق کبی
الثمر ضمتیله مال کثیر معناسنه در وسط ساکن قلماسی دخی جایزدر و ابو عمرو کان له ثمر قراءت اتدی ضمتیله و انواع اموال ایله تفسیر اولندی

وثمر

و ثمر ثمرک جمعی دخی کلور نتکیم مرور اتدی. الاثمار همزه نک کسریله اغاج یمیش دیرمک یقال اثمر الشجر ای طلع ثمره یعنی یمیشی ظهور ایتدی و تلوده
یاغ ظاهر اولماغه دخی دیرلر یقال اثمر السقاء اذا ظهر علیه حبب الزبد و مال چوق اولماغه ده دیرلر یقال اثمر الرجل ای کثر ماله. الثامر
یمیشلی اغاج یقال شجر ثامر اذا ادرک ثمره. الثمراء ثانک فتحی و میمک سکونی و الفک قصریله یمیشلی اغاج یقال شجرة ثمراء ای ذات ثمر. الثمیرة ثانک فتحی
و میمک کسریله یاغ چیقدوغی ابتداده ظاهر اولان یاغ که چوق اولوب قابه کرماشی اوله. التثمیر نلوم ذکر اولنان زبد اوزره یاغ ظاهر اولق
و تثمیر مال چوق اتمکه ده دیرلر یقال ثمّر الله ماله ای کثّره. ابن ثمیر ثانک فتحی و میمک کسریله آیدنلق اولان کیجه لیل مقمر معناسنه. ثمر السیاط

ثور

فتحتیله قامچی نک اوجنده اولان دکلر. الثور ثانک فتحی و واوک سکونیله. الثوران فتحتیله توز قالقماق یقال ثار الغبار یثور ثورا و ثورانا
من الباب الاول ای سطع و حصبه چیقماغه دخی دیرلر یقال ثارت بفلان الحصبة و چیقمقده ده دیرلر یقال ثار به الناس ای وثبوا علیه و ثور
کترمکه ده دیرلر یقال ثاورت نفسه ای جشأت و صفوره ده ثور دیرلر. الثورة مونثیدر. الثورة ثانک کسری و واوک فتحیله صوغرلر معناسنه
عود لر عوده کبی. الثیرة ثانک کسری و مدیله کذلک ثورک جمعی. الثیران ثانک کسریله بو دخی ثورک جمعیدر جیرة ایله جیران کبی. الثیرة ثانک کسریله
و یانک فتحیله سیبویه ایتدی واوی یایه قلب اتدیلر ما قبلی مکسور اولدوغیچون لکن بعضلر دکلر مبرد ایتدی ثیرة دیدیلر تا که ثورة الاقط
بیننده ایله بونک بیننی فرق اوله کویا که بونی اول فعلة وزنی اوزره بنا ایلدیلر عینک سکونیله اندنصکره تحریک ایتدیلر. ثور بر قبیله نک باباسیدر
مضر اولادندن که ثور بن عبد مناة ابن اد ابن طابخة بن الیاس بن مضردر و بو قبیله سفیان ثوری نک جماعتیدر و ثور بر طاغدر
مکه ده که ثور اطحل دیرلر و قرآن عظیمده ذکر اولنان غار مذکور طاغده در بعضلر ایتدی طاغک ادی اطحل و ثور بن عبد مناة اول طاغه
قوندوغی ایچون اکا ثور اطحل دیدیلر و فی الحدیث حرم ما بین عیر الی ثور ابو عبید ایتدی مدینه ده ثور اسملو طاغ یوقدر مکه مشرفه ده در
بعضلر ایتدی الی مع معناسنه در کویا که مدینه یی مکه یه مضاف اتدی تحریمده. و ثور در توکشکه دخی دیرلر اقط معناسنه. الثورة ثانک کسری و واوک
فتحیله جمعیدر یقال اعطاه ثورة عظاما من الاقط و ثور کوکده بر یجک اسمیدر اما عربلرک سقط ثور الشفق دیدکلری قوللرنده ثور انتشار
شفق معناسنه بعضلر معظم شفق معناسنه در دیدی و صیاحیده اولان پارچه یه دخی ثور دیرلر ابو زید روایتنده. الثائر
طپراقدن چیقان چکرکه یقال کیف الدبا فیقال ثائر ناقر و دبا فتح دال مهمله ایله چکرکه در طپراقدن چیقدوغی حیننده چکرکه یه
ثائر دیرلر و چیراد اوچدوغی حینده ناقر دیرلر و ثائر پریشان باش قلنه دخی دیرلر موی ژولیده معناسنه یقال رایته ثائر الرأس اذا
رایته و قد اشعان راسه و اشعیان شین معجمه و عین مهمله ایله صاچ اوپرمکه دیرلر و ثائر غضبه دخی دیرلر یقال ثار ثائره ای هاج
غضبه. المثاور میمک ضمی و واوک فتحیله چیقشماق مواثبه معناسنه. الثورة ثانک فتحی و واوک سکونیله برنسنه یاکلنوب تزاید اولماق
یقال انتظر حتی تسکن هذه الثورة یعنی صبر ایله بو فتنه نک شدتی کچنجه. التثویر علی وزن التکریم برنسنه یی [illegible] زیاده قلماق یقال
ثوّر فلان علیهم الشر ای هیّجه و اظهره و تثویر بحث ایتمکه ده دیرلر یقال ثوّر القرآن ای بحث عن علمه و تثویر چوکمش دوه یی قالدرماقه
الاستثارة همزه نک و تانک کسریله کذلک چوکن دوه یی قالدرمق یقال ثوّر البرک و استثارها ای ازعجها و انهضها و برک بانک
فتحی و رای مهمله نک سکونیله شول دوه در که چوکمش اوله و ازعاج زای معجمه ایله قوپرمق و انهاض ضاد معجمه ایله قالدرماقدر. فصل الجیم

جأر

الجؤار جیمک ضمی و همزه نک فتحیله خوار کبی صوز چاغرمق یقال جأر الثور یجأر جؤارا ای صاح و قرأ بعضهم عجلا جسدا له جؤار فی
روایة اخفش و تضرع معناسنه ده کلور یقال جأر الرجل الی الله تعالی ای تضرع بالدعاء. الجؤر جیمک ضمی و همزه نک فتحیله یغمورلی چوق
بلوت یقال غیث جؤر ای سحاب کثیر المطر اما جوّر جیمک کسری و واوک فتحی و تشدیدیله بوندنصکره ذکر اولنور ان شاء الله تعالی

جبر

الجبر جیمک فتحی و بانک سکونیله برکسنه یی فقیرکن غنی قلماق و صنمش سوکی مرمته دخی جبر دیرلر یقال جبرت العظم جبرا و جبر قدرک
مقابلنه دخی دیرلر ابو عبیده ایتدی بو کلام مولددر. الجبور ضمتیله منکسر صار لماغه دیرلر یقال جبر العظم بنفسه جبورا و انجبر
الاجتبار و الانجبار فقیری غنی اتمک یقال جبر الله فلانا فاجتبر و انجبر ای سد مفاقره یعنی فقری یرلرینی سد اتدی. الجابر اتمک
معناسنه تقول العرب للخبز هو جابر بن حبة. ابو جابر کذلک اتمک کنیتیدر جابر اتمکه اطلاق اولنمقه قیاس بو ایدی که ابو جابر بندایه
دینلیدی. الاجبار همزه نک کسریله اکراه اتمک یقال اجبرته علی الامر ای اکرهته علیه و اجبار جبره نسبت اتمکه دخی دیرلر یقال اجبرته ای نسبته
الی الجبر کما یقال اکفرته اذا نسبته الی الکفر. الجبار جیمک ضمیله هدر و ضایع معناسنه یقال ذهب دمه جبارا ای هدرا و فی الحدیث المعدن جبار
یعنی بر کمسنه معدن اشلیرک اوزرنه معدن ییقلسه دمی هدر اولور مستاجره نسنه لازم کلمز و جبار ثلثا کوننک ادیدر عربلرک اسماء قدیمه سندندر

الجبار جیمک فتحی و بانک تشدیدیله شول خرما اغاجیدر که اکا ال ایرشمز اوله یقال نخلة جبارة وناقة جبارة ای عظیمة سمینة و جبار
شول کمسنه یه دیرلر که غضبه کلدکده قتل ایدر اوله المجبر میمک ضمی و بانک کسری و تشدیدیله شول کمسنه درکه صنوق صادر التجبر
علی وزن التکرم متکبر اولمق یقال تجبر الرجل ای تکبر و تجبر اوت برکره بتدکدن صکره کیرو بتمکه دیرلر یقال تجبرت النبت اذا
نبت بعد الاصل الجبریة فتحتینله و یانک تشدیدیله قدریه نک خلافیدر و جبریه دخی دیرلر بانک سکونیله الجبروت فتحتینله و رانک
ضمی و واوک تشدیدیله و الجبروت فتحتینله و دانک ضمیله والجبورة جیمک فتحی و بانک ضمی و تشدیدیله فروجه وزنده بونلرک جمله سی
کبر معناسنه در الجبیر کسرتینله و بانک تشدیدی و میمله فسیق وزنده زیاده متکبر اولان کمسنه الجبیرة جیمک ضمی و بانک
کسریله والجبار جیمک کسریله صادق یعنی فائق مانعی و شول اغاجدر که انکله صنوق صادرلر جبرئیل بر اسمدر که مرکبدر جبرک ایله
امنا فتیله و بونده برچخ لغت وار در بری جبرئیل مثل جبرعیل همزه ایله و همزه سز جایزدر و بری دخی جبریل جیمک کسریله و بری
دخی جبرئل در همزه نک قصریله جبرعل کبی و جبرین در نونیله الجحر جیمک ضمی و حانک سکونیله یوه ایی معناسنه کرک فاره یوه سی اولسون
کرک غیری اولسون الجحر جیمک کسری و حانک فتحیله والاجحار همزه نک فتحیله جحرک جمعی الاجحار همزه نک کسریله یوه یه کیرمکه مضطر ایتمک
یقال اجحرته ای الجأته الی ان یدخل جحره الانجحار همزه نک کسریله اجحارک مطاوعی یقال اجحرته فانجحر الاحتجار ایدنمک یقال احتجر
لنفسه جحرا ای اتخذه الجحران جیمک ضمی و حانک سکونیله جحر معناسنه درکه اولان مرور ایتدی و بونک نظیری در جنث فی عقب الشهر
وعقبانه وفی الحدیث اذا حاضت المرأة حرم الجحران که مراد فرج مرأه حرام اولور دیمکدر الجحرة جیمک فتحیله قتلق اولان ییل سنه
شدیده معناسنه الجحرمة جیمک فتحی و حانک سکونی و رانک فتحیله طارلق و خلق یرمز اولمق سیء الخلق معناسنه میم زایده در والمشدد
الجحر جیمک فتحی و حانک سکونیله کوز ایچرو بتمق یقال جحرت عینه ای غارت و تأخر معناسنه دخی کلور یقال جحر فلان ای تأخر المجاحر
میمک فتحیله کزلنجک یرلر یقال بجاحرهم قوم منهم الجواحر جیمک فتحیله اینه و کزلو یرلره کیروب کزلنان نسنه لر الجحدر علی وزن جعفر
قصیر اولان کمسنه و جحدر بر کمسنه نک اسمیدر الجخر فتحتینله قیونک ایچی بول اولمق اتساع بئر معناسنه یقال جخر جوف البئر من
الباب الرابع ای اتسع التجخیر علی وزن التکریم قویی واسع قلمق توسیع البئر معناسنه الجدر جیمک فتحی و دالک سکونیله والجدار
جیمک کسریله دیوار حایط معناسنه وجدر بر نوع اوتک اسمیدر و جدر مرکب بوینده اولان دیش یاره سی جدر ضمتینله
جدارک جمعی الجدران جیمک ضمی و دالک سکونیله جدرک جمعیدر جدار معناسنه مثل بطن وبطنان الاجدار همزه نک کسریله جدر دیدکلری
اوت بتمک یقال اجدر المکان اذا نبت فیه ذلک الجدراء جیمک فتحی و دالک سکونی و الفک مدیله شول قیوندر که دریسی چیچک دخی دلمش اوله
الجدری جیمک ضمی و دالک فتحی و بانک تشدیدیله والجدری فتحتینله و یانک تشدیدیله اکسه دخی لغتدر چیچک دیدکلری مرض معناسنده التجدیر علی
وزن التکریم چیچک چیقارمق یقال جدر الرجل علی البناء للمجهول المجدور میمک فتحی و جیمک سکونیله چیچک چیقارمش کمسنه صحاح نسخه لرنده واقع
اولمشدر ولکن هروی دن و صاحب حصر احدن نقل اولنان مجدر در میمک ضمی و دالک فتحی و تشدیدیله و قاموسده ایکیسی دخی جایز
اولمغین اشارت اولنمشدر المجدرة میمک و دالک فتحیله چیچک مرضی چوق اولان یر یقال ارض مجدرة ای ذات جدری و مجدره لایق
معناسنه دخی کلور یقال هذا الامر مجدرة لذلک الامر ای مجاة الجدیر حقیق معناسنه در یقال فلان جدیر بکذا ای حقیق وانت جدیران
تفعل کذا الجدراء جدیرک جمعی الجدیرون کذلک جمعی و جدیر کذلک شول یره دیرلر که اطرافی دیوار یاپلمش اوله و قیادن کسلن اغله دخی جدیر درلر
الجدر فتحتینله شام شریف قربنده بر قریه نک اسمیدر که اکا خمر نسبت اولنور الجدرة فتحتینله شول اوردرکه انسانک بوینده چیقر
کذلک ازددن بر جماعتک اسمیدر ابیضلر ایتدی کعبه مشرفه نک دیوارن انلر یاپمشیدی انلره جدره دیرلر الجندرة علی وزن الدحرجة
کتابک محو اولان یرلرینی قلم ایله دوزتمک یقال جندرت الکتاب اذا امررت القلم علی ما درس منه لیتبین و بونک کبی درهمی برک نقشی بوزلدقده اعاده ایلیک
صاحب کتاب جوهری بر دم بن ظن ایدرم که بو مرتب اولمیه الجؤذر بضم الجیم والذال والجوذر بفتح الذال لغتان فی ولد البقرة الوحشیة الجآذر
علی وزن المساجد جمعی الجذر جیمک فتحی و ذالک سکونیله اصل معناسنه در الجذر جیمک کسریله اصمعی روایتنده کذلک معناسنه در وفی الحدیث
ان الامانة نزلت فی جذر قلوب الرجال و ضرب حسابده عشره ماته نک جذری در التجذیر علی وزن التکریم بر نسنه نک کوکن کسمک
یقال جذرت الشیء ای استأصلته المجذر میمک ضمی و ذالک فتحی و تشدیدیله قصیر معناسنه در الجیذر جیمک و ذالک فتحیله جیدر وزنیده
مجذر معناسنه درکه قصیر دیمکدر علی ما مر آنفا الجذمور جیمک و میمک ضمیله والجذمار جیمک کسریله بوداق دیکه قالان اغاجده باقی قالان

جحر

جخر

جدر

جذ

کسلدکه

کسلدکدن صکره میم زایده اولور الجذامیر جیمک فتحیله جذمارک جمعی یقال اخذت الشیء بجذامیره اذا اخذت کله کسائی روایتی اوزره
الجرة جیمک فتحی و رانک تشدیدیله دستی کوزه معناسنه الجر والجرار جیمک اولده فتحی و ثانیده کسریله جره نک جمعیدر
دبه دخی جره دیرلر اصل جبل معناسنه الجرة جیمک کسریله شول نسنه درکه انی دوه درونده اعاده ایدر کتار معناسنه وطاغ
دیرلر الاجترار همزه نک کسریله دوه کویش کتورمک ومنه قولهم لا افعل ذلک ما اختلف الجرة والدرة و درة دالک کسریله ایدوب مثالنده چیزک که اکا کویش
نتیجه جریوقادر و چقانی در الجری کسرتینله و یانک تشدیدیله بالقدن بر نوع درکه یلان بالغی دیدکلری اولور الجربة کذلک کسرتینله قوشی قورصغی
حوصله معناسنه الجرة جیمک ضمیله بر ارش مقداری بر اغاجدرکه اوجنده دوزاغی واردر سندیانج وادردکه اهو اولنور فی المثل
ناوص الجرة ثم سالمها مناوصه نونله وصاد مهمله ایله محاربه معناسنه در بونک وجهی اولدرکه اهو طوزاغه دوشب خلاص اولمغچون
بر مقدار مضطرب اولوب قورتلمسنه سعی ایدر خلاصدن نومید اولیجاق ساکن اولور بو مثل شول کمسنه حقنده ضرب اولنور که ابتدا
مخالفت ایلیوب صکره ناچار موافقت ایلیه الجرد جیمک فتحی و رانک ضمیله شول اتدر که یدکه کلیه یقال فرس جرود اذا کان یمنع القیاد
وجرود شول قیویه دیرلر که دیبی درین اولوب صویی دونه ایله چکله الجارود علی وزن کافور سیلدن حاصل اولان دره الجرارة جیمک
فتحی و رانک تشدیدیله شول عسکره دیرلرکه کثرتدن حرکتی ثقیل اولوب آهسته یوریه یقال کتیبة جرارة وجیش جرار و جرار عقربه
دخی دیرلر قویروغن سوردکندن اوتوری الجرجیر جیمک فتحیله شول ایسدرکه دوه نک باشنه طقرلر طمار اویان طعقلوی
کبی و بو بولمردن غیری نسنه در و جریر اسمیله بر کمسنه تسمیه اولنمشدر الجر جیمک فتحی و رانک تشدیدیله چکمک یقال جررت
الحبل وغیره اجره من الباب الاول جرا المجرة میمک و جیمک فتحیله کوکده صمان یولی دیدکلری کهکشان معناسنه و مجره دیدکلری
دیرا مجرا اولنور عسکر یولی درکا تشبیه اولنوب کهکشانه مجره دیدیلر الجریرة جنایت معناسنه در یقال جر علیهم جریرة ای جنی علیهم
جنایة الجارة شول دوه درکه یولده ایله چکلور اوله جارة مجروره معناسنه در راضیة مرضیة معناسنه اولدوغی کبی فی عیشة راضیة
قولنده و دافق مدفوق معناسنه اولدوغی کبی من ماء دافق قولنده و فی الحدیث لا صدقة فی الابل الجارة که مراد قوسک قولنده دوغی
دوه لره صدقه یوقدر دیمکدر زیرا صدقه اوتلاین دوه لرده در حار جار حاء مهمله ایله و لدجیمله ثانیده اتباع درکه صحیح
حارة جیمله ذکر اولنور درایسی کون معناسنه ابوعبید ایتدی عرب حاینده سنک اتباعی اولان بکلامی حار یاد در یا هلم جرا
یعنی چک چکله یقال کان ذلک عام کذا وهلم جرا الی الیوم جرا جیمک فتحی و رانک تشدیدیله اجل معناسنه در یقال فعلت کذا من
جراک ای من اجلک پس بو فعل وزنی اولدی ادوات جراک دیمک جایزدکلدر وکاه اولور که من جراک دیرلر بلا تشدید جراک جیمک فتحی
والفک مدیله بمعناه پس معتل اللام دن اولور الاجرار همزه نک کسریله دوه یاوروسنک دیلن یارمق تا امسمیه دیو و اجرار
سورمکه دخی دیرلر یقال اجرت الرماح اذا فی حوامله وکوکنده صخی بکر و جکوب القیاده دیرلر یقال اجره اذا طعنه و ترک
الرمح فیه یجر و برکمسنه یی کندی حالنه قویوب ارخاء عنان ایتمک دخی دیرلر یقال اجرته سننة اذا ترکته یصنع ما یشاء و تأخیر ایتمک
دخی دیرلر یقال اجرته الدین اذا اخرته له و برکمسنه یی کندی صوتنه اویدرمغه دخی دیرلر یقال اجرنی فلان اذا تابعها و اغانی اذا
تابع واغانی غنینه نک جمعیدر غین معجمه و یاء مشدده ایله صوت وغنا معناسنه المجارة میمک ضمی و رانک تشدیدیله چکشمک و خصومت
ایتمک التجریر علی وزن التکریم چکمک جر معناسنه مبالغه ایچون و تکثیر ایچون تشدید اولنمشدر الاجترار همزه نک کسریله چکمک
جر معناسنه در و دوه کویش کتورمکه دخی دیرلر یقال اجتر البعیر من الجره و جره جیمک کسریله کویش معناسنه درکه بعض حیوانات بر نسنه چیکنیر
بکا اولور و دوه ایتدرکه کویش کتورمک اشکنبه اولان حیوانه مخصوص در الانجرار همزه نک کسریله چکلمک یقال انجر الشیء ای انجذب الجرجرة
علی وزن الدحرجة دوه بوغازندن اغلبجه دونه رمکدر الجرجار جیمک فتحی و رانک سکونیله چاغر دوه یقال جرجر البعیر فهو جرجار کما قیل
ثرثر الرجل فهو ثرثار و ثرثره ثاء مثلثه و راء مهمله ایله چوق سویلیک کثرت کلام معناسنه و جرجار بر کوزل ریحان اوتدر دخی دیرلر الجراجر
جیمک فتحیله بیوک دوه لر الجرجور ضمتینله عصفور کبی جراجرک واحدی الجرجیر جیمک ضمی و رانک سکونیله باقله کبی حبات قسمندندر
الجراجیر جیمک اولکی کسری و ثانیه نک دخی کسری دمهمله ترکه نباتات قسمندندر الجرزود جیمک فتحی و زانک ضمیله بوغزلمغچون اولان دوه
مذکر و مؤنثه اطلاق اولنور الجرز ضمتینله جمعی الجزارة جیمک ضمیله بوغزلانان دوه نک الی وایاغی و باشی و ذکر اولنان اعضایه
جزاره دیدکلرینک وجهی بودرکه بونلری اکثریا جزاره یعنی قصاب ویردلر تکه عامله ویرلن نسنه یه عماله دیرلر دیکنکوفرسن

جر

جرز

عبل الجزاره دیه لر القدی و ایاقلری قزبوده. اولمسن وسکری چوق اولماتن دیلرلر و باش قزبوده. اولماتن دلمزلر زیرا که باش بوکلکی
انده عیب عد اولنور الجزد فتحتیله شول اتدرکه ای نوتربت کوسمی بسوین دیو توتش اولالر یقال ترکوهم جزورًا اذا انقلهم وجزر کسوره دقق
دیرلرها وج معناسنه الجزرة واحدی وجزد بمزا اولان قیونه دخی دیرلر بونکده دخی واحدی جزوذه در الاجزاد همزه نک کسریله برکسنه یه
بوغازلنا جق قیون ویرمک یقال اجزرت القوم اذا اعطیتهم شاة تذبحونها یعنی اوکنا اوعجزا یعنی کرکسه جونش کرک مذکر کرک قیون کرک
کچی اولسون واجزار قیونه قصمنده. استعمال اولنور اجزرتهم ناقة دیمز زیرا ناقه اکثر بو درکه بوغزلنماق ایچون اولماز واجزاد ده نک بونکعه
قریبا اولمایه یقال اجزر الشیخ ای حان لان یجزر واجزر دخی اغاجنک یمشی دریلکه قریبا اولمایه یقال اجزر النخل ای حان صرمه بعض کیلر
وجه کسنه یه اجزرت یاشیخ دیه لر ادلدخی یعنی وتحتضرون دیرلر یعنی سزدخی تازه لک حالنده اولکه حاضر سزدیر والحتضار
خاء مهمله ایله اکین ناذه ایکن بچلکه دیرلر بعضلر اجزرت روایت قلدی ذ ایکی مجتین ایله یعنی اجزرت یاشیخ دیرلر دیدی اجزر البرد
اخذا اولنماغله فتحی بعدایکه رلمی قریبا اوله الجزد جیمک کسری وزانک فتحیله اکا اولنماق ایچون صقلنان دواد قرا ایتدی جزده
فتحتیله وجزر جیمک کسریله اکل ایچون اولان طواد. اطلاق اولنور اما جزر فتحیله قیون نوعنه مخصوصدر الجزیرة جیمک فتحی و زانک
کسریله دریا ایچنده. اولان اطه یه جزیره دیدیلر قره دن منقطع اولد وغندن و توری الجزایر جزیره نک جمعی و جزیره برمخصوص یرک
ادی درکه دجله ایله فراتک ابینی در اما جزیرة عرب ابو عبیده ایتدی حزابی مسادن اقصای یمنه وادیجه در طول جهتندن
ورمل یبرینه ن منقطع سماوة وادیجه در عرض جهتندن الجزیر جیمک منی و زانک سکونیله اغاجدن یعنی قطع ایتمک معناسنه
تنقل جزرت النخل اجزر جزرا من الباب الثانی اذا صرمته وصرم صادمهمله ایله یمش کسمکه دیرلر وطوا دوغرلق معناسنده کلور
یقال جزرت الجزور واجزرها من الباب الاول اذا نحرتها وجلودها وتجلید دوه دریسن چقارمغه دیرلر الجزر جیمک فتحی وزانک
کسریله دوه بوغزلد قلری یر وفی الحدیث عن عمر ایاکم وهذه المجازر فان لها ضراوة کضراوة الخمر وضراوة صاد معجمه ایله معتاد
اولمق معناسنده در احجما ایتدی مجزردن مراد بو حدیث شریفده مجمع ناس در زیرا مجزر مجمع ناس اولور غالبا الجزر جیمک فتحی وزانک
سکونیله صوین طاملغه دیرلر یقال جزر الماء یجزره ویجزر من الباب الاول والثانی اذا نضب ونضب ضاد معجمه ایله صوین داخل و
وجزر صو کیرو اقمغه دخی دیرلر نته کم مد ایلرو اقماقدر وبو حالت بعض صولره مخصوصدر که کاه ایلرو اقرکاه کیرو اقر الجسر
جیمک کسری وسینک سکونیله والجسر جیمک فتحیله کوپری درکه اوزرندن مرور ایدرلر وجسر جیمک فتحیله دوه نک وغیرک بیوکنه
دخی دیرلر الجسرة مؤنثدر الجسارة جیمک فتحیله جراءة ایتمک یقال جسر علی کذا یجسر جسارة من الباب الاول التجاسر تاءنک فتحی
وسینک ضمیله اقدام ایتمک یقال تجاسر علیه ای اقدم الجسود جیمک فتحی وسینک ضمیله زیاده اقدام اولان کسنه والجسور جیمک فتحی
ضمیله صبح وقتی اچلماق یقال جشر الصبح یجشر جشورا من الباب الاول اذا انفلق الجاشریة شینک کسری و یانک تشدیدیله صباح وقتی
ایچلک و بوندن فعل تصرف اولنماز دکا. اولودکه جاشریة ایله برمعین قبیله دیلولر نته کم بعض اشعار ده واقع اولمشدر الجشر فتحتیله
برکسنه یه یاننده اخشامیه اوزکلامک یقال اصبح بنو فلان جشرًا اذا کانوا یبیتون مکانهم فی الابل لا یرجعون الی بیوتهم کذلک
مال بجشر دیرلر شول طواره که بیابانده کودولوب اوه کلمیه وجشر دکز کنارنده اولان بالچق قوریوب طاش کبی اولمق یقال جشر
الساحل یجشر جشرا من الباب الرابع وجشر قولومک سوددن کیرو قالماغه دخی دیرلر الجشر جیمک فتحی وشینک کسریله کیر اولان توله
دیمک معناسنه الجشر جیمک فتحی وشینک سکونیله طوادی ادتلاطرجقارمق برطریقله اوده اخشاملیه یقال جشرنا دوابنا
جشرا من الباب الاول ای اخرجناها الی الرعی ولا تروح المجشرة میمک ضمی وشینک فتحی وتشدیدیله شول اتک سوریسیدرکه اوتلاغه
یقال الخیل مجشرة بالحمی ای مرعیة الجشء جیمک ضمی وشینک سکونیله اوکرتمسعال معناسنه وکوکسده. اولان ایریک خشونت صدرده
المجشود شول دوه درکه اکا قودی اوکسوروکه واویقال بعیر مجشو ای به سعال جاف یقال جشر یجشر علی مالم فاعله الجشر جیمک فتحی
وشینک کسری ومدیله بیوک چواله دیرلرکه ایچنه متاع قورلر و ددیدون اولان ترکشه ده دیرلرکه ایچنه اوق قورلر الجعر جیمک فتحی
وعینک سکونیله هر یرتیجی جانورک نجاستی یقال جعر یجعر من الباب الثالث المجعر میمک فتحی وجیمک سکونیله وعینک فتحیله دبرکه مخرج نجاستدر
جعاد جیمک فتحی وراءنک کسری اوزده بنا سیله سرتلان دیه کاری بابلی وددکا سمیدر جعاد دیه کاری جعوریعنی نجاستی چوق اولدیغی
ایچوندر کسر اوزره مبنی اولدی زیرا بونده عدل وتانیث وصفت غالب جمع اولدی وصفت غالبه دن مراد بودر که موصوفی اوزدنه

جسد

جشر

جعر

غالب

غالب اولمشدر بر حیثیتله که موصوفی انکله بیلنور اولمشدر اسمیله بلندوکی کبی که وبو جاعرتدن معدولدر جعاذنک اکیسیله اسم
صرفدن منع اولندیه اوج سبب یعنی ادلی لازم اولدی زیرا منع صرفدن حکم لوازم کاتن حالت بنادر وحلاق دخی حالبوایه درو حولاقه
حاءمهمله ایله منیه نک یعنی موتک اسمی در الجاعرتان جمارک ادرنده. اولان ایکی خطدر واول انک قوپرقا ایله اوردوغی یرلردر واصمعی ایتدی
جاعرتان انکیجق آتلرنک اوغوند. اولان یومری یرلریدر بعضلر جاعره حلقه ده بررده دیدی الجعاد جیمک کسری وعینک فتحیله
شول اییدر که قیویه اینن کسنه انی ایله بلنیدن برا وجوبر قادغه بغلر تاکه قیویه دوشمیه التجعر فتحتیله وعینک ضمی وتشدیدیله قیویه
اینن کسنه نک وجعرپورا وزده بیلنه ایبی غلامیه تقول تجعرت بجعبوک ای جشه قوی الجعرود علی وزن العصفور حرماتک یرمزی
الجعبر علی وزن جعفر قصیر لقامة اولوب غلیظ اولان کسنه الجعبرة مؤنثی الجعظری علی وزن الجعبوزی قالین دکوتاه اولان کسنه
الجعظارة جیمک کسریله کذلک قالین وکوتاه کسنه در ابن سکیت روایتنده الجعفر جیمک فتحی وعینک سکونی وفانک فتحیله کوچک دوق نهر جعفر
معناسنه وجعفر عامر دن برقبیله نک باباسنک اسمی درکه اول جعفر بن کلاب بن ربیعه بن عامر درکه بونلره جعافره دیرلر الجعز جیمک فتحی
وفانک سکونیله شول کچی یا وریسنه دیرکه درد ایکیه داخل اولوب یانلری قبرمغه بشلیه وادتقاغه معتاد اولوب انه سندن کسیله الجعزة میمک
وجعز شول قیویه دیرکه واسع اولوب ایچی یاپیلمامش اوله جعز الهباءة جیمک فتحیله بریردرکه غطفان ولایتنده که انده صوایرکلور الجعوة جیمک
ضمی وفانک سکونیله بیریرک واسع اولوب درکبا ولمایه الجفاد جیمک کسریله جمعی برآدم ایله برادم کبی ودبره باء موحده نک ضمیله طاش چوقلک معناسنه در
وبو سببدن اناجه یه واسع اولان یره جفره دیدیلر المجعز میمک ضمی وفانک کسریله اودنانی چوق ولان سات اگرچه اولسون یقال عیز مجعز وناقة
مجعزة ای عظیم الوسط الجعفاد جیمک کسریله جعفولایتنده برصو درکه بنی تمیمه نسبت اولنور که یوم الجعفاد دیه کاری بوندن مأخوذدر الجعفیر جیمک
فتحی وفانک کسریله ومدیله اوق قوبایجق نسنه کنانه کبی ولکن جعفیر کنانه دن دخی واسع در الجعود ضمتیله ادکک دیشی یه چوق وارمه دن توسیوب
رجوع ایتمکه یقال جعز الفحل من الضراب یجعز بالضم جعوزًا من الباب الاول اذا اکثر الضراب وحسر وانقطع وعدل عنه دوچ توته وارمه دن عاجز
اولسه ربقی دیرلر جوز مزلر المجعزة میمک وفانک فتحیله علی قطع معناسنه در ومنه قیل الصوم مجعزة النکاح یعنی صوم جاع مقطع در یعنی جماعی
قاطعدر الجعز واسع اولماق یقال جعز جنباه ای اتسع الاجعفاد همزه نک کسریله ترک ایتمک یقال اجعزت ما کنت فیه ای ترکته ویقال اجعزت
ماکنت فیه ای ترکته ویقال اجعزت فلانا قطعته وترکت زیارته الجمر جیمک فتحی ومیمک سکونیله جمره نک جمعی درکه اتشک کوزی دیمکدر وجمرة النار
معناسنه وجمره بیک اتلویه دخی دیرلر یقال جمرة کالجمرة یعنی بیک اتلو کسنه که اتوز کبی دردهدر. وبالجمله هر قبیله که قبیله لرک اوزرلرینه برکوب کلمک
اتحاد کب اته لر انلره جمره دیرلر غیره مخالفت ایتمکلریچه وابو عبیده ایتدی جمرات عرب اوج بنو ضبة درکه ضبه اد اوغلیدر وبنو الحرث
ورث کعب اوغلیدر وبنو نمیردر که نمیر عامر اوغلیدر بونلردن ایکی جمره سونیوب جمره اکدن خروج ایتدی اولده ضبه سونیدی رباب مخالفت
اتدیکیچون ثانیا بنو الحرث سونیدی مذحجه مخالفت اتدیکیچون همان نمیر باقی قالدی زیرا نمیر کسنه یه مخالفت اتدی بعضلر ایتدی جمرات عبس در
وحرث در وضبه در بونلر لامرادرلر در وبونک بیانی بودرکه یمندن برعورت واقعه ستده. کوردکه قرجندن اوج جمره ظهور ایدر پس
یمندن برکسنه یه تزوج ایدد اندن حرث بن کعب بن عبد المدان تولد ایدرکه انلر یمن ولایتنک اشرافیدر اندنصکره انی بغیض دیت
تزوج ایدد اندن عبس تولد ایدرکه بونلر عرب طایفه سنک سلاحشورلریدر اندنصکره انی اد تزوج ایدرکه اندن ضبه تولد ایدر پس
اکی جمره مضردن وبر جمره یمندن اولور وجمره مناسکحجدن اولان جمرانک واحدی که اول اوج جمره درکه یری بری عقبینه اتیلر او قاچق
طاشلرل وجمرا وفاجق طاشه دخی دیرلر الجمار جیمک کسریله جمع الجمرة میمک کسری وجیمک سکونیله ومیم ثانیه نک فتحیله شول نسنه درکه
بر بخدن وکومشدن دوزولوب ایچنه اتش قویوب اوکلمجوزیدلر المجمار جمعی المجمر میمک کسری وجیمک سکونه ومیم ثانیه نک فتحیله
کذلک شول نسنه درکه ذکر اولنان وجه اوزره ایچنه اتش قورلر المجمر میمک ضمی ومیم ثانیه نک فتحیله شول نسنه درکه انی مجمره یقورلر عود اغاجی
کبی مثلا ومجمر برک طرناغه دیرلر یقال الجعاز مجمر الاجمار همزه نک کسریله اتشه عود برقماق یقال اجمرت النار مجمرا التجمار جیمک ضمی ومیمک
تشدیدیله شجم حنظل دیه کاری نسنه که اکا قسنه. معروفدر واکثر تجندرہ. شجم نخل واقع اولمشدر صواب قریبا ولان دخی بودر واول
شول نسنه درکه خرما اغاجنک ایچنده. بترکه اکا خرما کوبکی دیرلر التجمیر علی وزن التکریم خرما کوبکین کسمک یقال جمرت النخلة اذا قطعت
جمارها وتجمیر کنکره جمع اتماغه دیرلر وتجمیر الجیش عسکری عدو ولایتنده حبس ایدوب رجعه بوغاز دنلز یکورماک التجمر فتحتیله
علی وزن الکتم عسکر حبس اولمق یقال تجمروا ای تحبسوا وتجمیر الشعر دخی بوندن که صاحبجیه ایدوب ادلنده بغلامقدر یقال

جمر

جفر

جمر

جرت المرأة شوهها اذا اجمعتها وعقدتها فى قفاها ولم ترسلها وفى الحديث الضافر والملبد والمجمر عليهم الحلق وضافر ضاد معجمه وفا ايله
وراء مهمله ايله صاچن اينلو اوردن كمسنه وملبد صاچنه صمغ سوروب كمسنه طاغلمسون ديو نه كم محرم اولانلر ايدر الاجمار سيرده سرعت ايتمك
يقال اجمر البعير اى اسرع ولا يقال اجمذ بالذال واجمار اجتماعه دخى ديرلر يقال اجمر القوم على الشىء اى اجتمعوا عليه المجمر جيمك فتحى وميمك كسريله
خلقك جمع اولدوغى يره مجمع معناسنه يقال هذا مجمر القوم اى مجتمعهم ابنا جمير كذلك جيمك فتحى وميمك كسريله كيجه ايله كوندوزه اطلاق اولنور انلرده
اجتماع وافتراق اولدوغيچون ابنا سمير ديدكلرى كبى انلرده سمر واقع اولدوغيچون وسمر فتحتينله حكايه ديرلر ابن جمير جيمك فتحى وميمك كسريله
قرانكو كيجه ليله مظلمه معناسنه الاستجمار همزه نك كسريله طاشلر ايله استنجا ايتمك المجمر ميمك ضمى وجيمك سكونى وميمك فتحيله بر كوزل طرناق ...
حاوزه مجمره المجيمر ميمك ضمى وجيمك فتحيله تصغير صيغه سى اوزره بر طاغك اسميدر الجمهرة على وزن الدحرجة حادكنديى نفسنى جمع ايتمك ...
الجمهور جيمك وهانك ضميله شول قومدركه جمع اولوب اطرافه حواله اولنمش ... موسى بن طلحه دن روايه اولنوركه بر كمسنه ... فتنه حاضر اولدى
ايشيدى جمهروا ابشرة جمهرة اى جمعوا عليه التراب ولا تطينوه وجمهور ديرلر خلقك عظيمه الجمهرة على وزن الدحرجة خبرك بعض جانبنى سويليوب
بر جانبنى كتم ايتمك يقال جمهرت عليه الخبر اذا اخبرته بطرف وكتمت الذى تريد الجور جيمك فتحى وواوك سكونيله طوغرو يولدن چيقمقدر
يقال جار عن الطريق وجار عليه فى الحكم التجوير على وزن التكريم بر كمسنه يى جوره نسبت ايتمك يقال جوره تجويرا اى نسبه الى الجور وتجوير بر كمسنه يى
اوروب دوشرمكه دخى ديرلر يقال ضربه فجوره مثل كوره وتكوير بر كمسنه يى جمع ايدوب برقمق التجور على وزن التكوم برا ووزنه دوشمك
تجويرك مطاوعيدر يقال جوره فتجور جور جيمك ضميله بر شهرك اسميدر مذكر ومؤنث استعمال اولنور الجار قونشى همسايه معناسنه وجار شول
كمسنه يه ديرلركه ايتك فريادنه ايرشوب اوكمسنه يى بر ظالم ظلم ايدركن وجار ظالمدن خلاص ايدر ديرلر يقال الله جارك كذا فى الاساس المجاورة
ميمك ضمى وواوك فتحيله قونشلق ايتمك يقال جاوره مجاورة وجوارا وجاورده مسجده معتكفا ولمجاوره دخى ديرلر وفى الحديث كان يجاور
فى العشر الاواخر الجوار جيمك كسريله عيناه والجوار جيمك ضميله كذلك والكسر افصح التجاور تانك فتحى وواوك ضميله برقاچ كمسنه بربريله
قونشيلق ايتمك يقال تجاور القوم الاجتوار همزه نك وتانك كسريله تجاور معناسنه در يقال اجتور القوم واعلال اولنمدى زيرا اجتور
تجاور معناسنه در وتجاورده اعلال اولنمدى ماقبلى ساكن اولدوغيچون واكر اجتور تجاور معناسنه اولميه لابد اعلال اولنوردى
الجارة على وزن العادة زوجه يقال لزوجة الرجل جارته الاستجارة همزه نك وتانك كسريله بر كمسنه دن مدد طلب ايتمك الاجارة همزه نك
كسريله مدد طلب ايتمك يقال استجار من فلان فاجاره منه واجاره خلاص معناسنه دخى كلور يقال اجاره الله تعالى من العذاب اى انقذه
وانقاذ قافله وذال معجمه ايله خلاص ايتمك معناسنه در الجور جيمك كسرى وواوك فتحى وراانك تشديديله مجفف وزنى اوزره رعد اوازنك
حكميدر يقال غيث جور محكم اوازلو بلوت وباذل جور محكم اوازلو دوه معناسنه ومجفف ثقيل كمسنه يه ديرلر الجهرة اشكاره اولمق يقال
جهرة وكلمته جهرة الجهر قويى پاك ايتمك يقال جهر البئر جهرا من الباب الثالث وجهر بر يردن دوه بلا شعور سير ايتمكه دخى ديرلر يقال جهرنا
الارض اى سلكناها من غير معرفة وبر طايفه نك اوزرنه على الغفلة وارمغه دخى ديرلر يقال جهرنا بنى فلان اى صبحناهم على غرة وتلونى
سوده چلغماق يانى ظهوره استمالق ديو وجهر رفع صوت ايتمكه ديرلر يقال جهر بالقول اذا رفع به صوته وبر كمسنه كوزه عظيم كورنمكه
دخى ديرلر تقول جهرت الرجل وجهرت الجيش اذا عظم وكثر فى عينك حين رايتهم الاجتهار همزه نك وتانك كسريله عيناه يقال اجتهرت البئر
اى نقيتها واخرجت ما فيها من الحماة واجتهار بر كمسنه كوزه عظيم كورنمكه دخى ديرلر يقال اجتهرته اذا رايته عظيم المرآة وكذلك الجيش اذا
كثر فى عينك المجهورة ميمك فتحيله پاك اولنمش قيو ... اخفش ايتدى عرب جهرت الركية ديرجى صوتى باچقمش ... پاك ايدلوب
صوتى صافى قلندقده ومنه قوله تعالى حتى نرى الله جهرة اى عيانا بكشف ما بيننا وبينه الاجهر همزه نك وهانك فتحى وما بيننده جيمك
سكونيله كوندوز كورمين كمسنه الجهراء جيمك فتحى والفك مديله مؤنثى يقال كبش اجهر ونعجة جهراء الجهير شول سوزدركه اكا صوقاط ... اولا
وجهير شول كمسنه يه دخى ديرلركه حسن منظر اوله صاحبى الجهيرة مؤنثى يقال رجل جهير وامرأة جهيرة اى ذو منظر الجهورة على وزن الدحرجة
رفع صوت ايتمك الجهورى الصوت اوازى بلند اولان كمسنه الجهير الصوت بمعناه يقال منه جهر الرجل من الباب الخامس الاجهار
كلامى اشكاره قلمق المجهر ميمك كسرى وجيمك سكونى وهانك فتحيله اكثريا چاغريجى چاغرى سويليجى كمسنه المجاهرة بالعداوة عداوتى
اشكاره قلمق الجهرة جيمك ضمى وهانك سكونيله هيئة ومنظر يقال ما احسن جهر فلان اى ما يجهر من هيئته وحسن منظره الجهراء جيمك فتحى
وهانك سكونى والفك مديله جماعت معناسنه يقال كيف جهراءكم اى جماعتكم الجوهر على وزن جوكب بر معروف قيمتى طاش معناسنه وعرضك

مقابلنده

مقابلنده دخى استعمال اولنور الجوهرة واحدى الحروف المجهورة اهل نحو قتنده اون طقوز حرفدركه انلرى جمع ايدر ظل قو ربض
اذ غزا جند مطيع حرفلرى ديو بونلره مجهوره ديدلر زيرا بونلرك تلفظ حالنده مخرجلرنه اعتمادى اشباع اوزره در
ويانك سكونى وراانك كسرى اوزره بناسيله عرب قتنده يمين در حقا معناسنه ... جير جيمك فتحى
وجيار شول حرارته ديرلركه كوكسده پيدا اولور يا غضبدن ياخود آجلقدن الجائر كذلك ذكر اولنان حرارت معناسنه در فصل الحاء
الحبر حانك كسرى وبانك سكونيله مركبكه انوكله يازى يازرلر وحبر اثره دخى ديرلر الحبر جمعى يقال به حبر اى اثار وسرور
معناسنه دخى كلور وحبر لونه دخى اطلاق اولنور وفى الحديث يخرج الرجل من النار قد ذهب حبره وسبره فراء ايتدى حبر لون معناسنه
وسبر هيئة معناسنه در اصمعى ايتدى حبر وسبر جمال وبها معناسنه در وحبر يهوديلرك عالمنه ديرلر كعب الاحبار ايتدى بوندن
ماخوذدر تحليه دخى لغتدر ولكن كسر افصحدر المحبر ميمك كسرى وحانك سكونى وبانك فتحيله مركب قودقلرى محل الاحبار همزه نك
كسريله اثر قويوب كتمك اصبر به اى ترك به اثرا الحبر حانك فتحى وبانك سكونيله مصدردر حسن وجمال صاحبى اولمق معناسنه پس
حانك كسريله اسم اولور فتحيله مصدر اولور كان من قولهم حبرته حبرا اذا حسنته وحبر كذلك سرور معناسنه دخى كلور ومنه قوله تعالى
معناسنه دخى كلور يقال الحبرة يحبره بالضم حبرا وحبرة وقال تعالى فهم فى روضة يحبرون اى ينعمون ويكرمون ويسرون وحبر يهوديلرك
عالمنه دخى ديرلر كعب الاحبار بوندن ماخوذدر بعض روايتده التحبير على وزن التكريم كوزل ايتمك كرك خطى كرك شعرى كرك غيرى نسنه يى
محبر ميمك ضمى وبانك كسرى وتشديديله زمان جاهليتده طفيل غنيك اسمى ايدى شعرى كوزل ايدوكيچون يحبور يانك فتحى وحانك سكونى
وبانك ضميله يعقول وزنى اوزره سرور اولان كمسنه الاحبار همزه نك فتحيله حبرك جمعى حانك فتحيله حبرك كسريله كركن والنك جمعى اولمق احتمالى
واردر ولكن كسر افصحدر زيرا حبر حبور وزنى اوزره جمع اولنمدى احبار وزنى اوزره جمع اولندى اكر حا مفتوح اولسه جمع اولسه
حبور وزنى اوزره دخى جمع اولنوردى زيرا فعل افعال وزنى اوزره جمع اولنمز فعل جمع اولنور وكعب الاحباره كعب الاحبار ديدكلرى
وجهى ابو عبيد روايتى اوزره بودركه احبار مركب معناسنه اولان حبردن ماخوذدر زيرا مركب دكتب متعدده صاحبى ايدى
وابو عبيد ايتدى محدثون روايتى اوزره احبار جمعى در حانك فتحيله وحبر شول عالمه ديرلركه كلامى تحبير وتحسين ايله الحبار
حانك فتحى وبانك تخفيفيله اثر معناسنه در الحبارات كذلك حانك فتحيله حبارك جمعى در اثر معناسنه الحبير على وزن الكريم
دوه نك اغزندن اق كوپك دوجبير قلومه دخى ديرلر ديكى يره ده ديرلر يقال ثوب حبير اى جديد المحبار ميمك كسريله شول يره
ديرلركه اوتى تيز بتوره واوتى كوزل اوله الحبرة حانك كسرى وبانك فتحيله جمعى الحبرات كذلك جمعى در الحبرة حانك وبانك كسريله
ديشلو ديشده اولان صاروليق درقلح معناسنه نته كم باب حاده قلح تفسيرى عرض اولنمشدر الحبر كسريله حبره نك جمعى در
هانى ياخد بو مطارح اتمكله نته كم قياسى بودر الحبر فتحتيله ديش ... حبرت اسنانه تحبر حبرا من الباب الرابع مثل
تعب يتعب تعبا اى قلحت وجر يارو تازه لكنه دخى ديرلر يقال حبر الجرح حبرا اى نكس وكانى اينتى يارو كلوب اثرى باقى
قالمغه ديرلر ومسرت بولمغه دخى ديرلر نته كم بو كلامده واقع اولمشدر الحمد لله الذى اعطى الحبر ديمشلركه حبر ماخوذدر بلوك
حبرنى هذا الامر حبرا كلامندن وباحريك اولمشدر اصلنده ساكن ايكن الحبر حانك وبانك كسريله ورانك تشديديله بر شهرك
اسميدر الحابور على وزن الكافور دخى بر محلة ديرلر الحبارى حانك ضميله واخرنده الف مقصوره ايله طوى ديدكلرى قوش
مذكر ومؤنث اطلاق اولنور بونك واحدى جمعى يكساندر حباريات جمعى كلور اكر جمع ايتمك ديلرسك دخى المثل كل شى يحب ولده
حتى الحبارى وحبارى ايدمثل ضرب اولنمغه باعث حبارى حماقتده مثل اولدوغى بناء در يعنى حبارى بو قدر حماقتيله
ولدنه ميل ايدوب اكا طيران اوكره ددر سائر حيوانات قانده قالدى وبونك الفى تانيث ايچون دكلدر والحاق ايچون دخى دكلدر
بلكه اسم مذكور القعنره بوده اوزره بنا اولمشدر نفس كلمه دن بجيدر منصرف اولمزنه تعريف حالنده ونه تنكير حالنده يعنى منون
اولماز ولكن جوهرينك الف حبارى تانيث ايچون دكلدر ديدوكى عقلا ونقلا مخالفدر اما عقلا مخالفتى زيرا كلمه غير منصرفدر ...
استعمالنده الف تانيثدن غيرى وجه ظاهر دكلدر واما نقلا مخالفتى زيرا شرح دخى ... حبارانك الفى الف تانيث اولدوغنى تصريح ...
بحث تانيثده نظر اولنه وبونك توفيقى على ترتيب كلور ... الحبربر ...
اوزره بو كلمه ده كه اصلا برنسنه يوقدر ... استعمال اولنور يقال ما اصاب منه حبربرا ولا تبربرا ... اى ما اصاب

منه شيئا ديعال ما في الذي تحدثنا به حبر براي شي الحبتر على وزن جعفر قصير القامه اولان كسنه بحتر كبي باكف وتانك ضميله كه بحتر دخي
قصير ديمك اولور الحبجر حانك كسري وبانك فتحي وجيمك سكونيله قالن اولان نسنه غليظ معناسنه الاحبنطاء همزه نك كسري وحانك سكونيله
وبانك دخي كذلك كسريله غضبدن شيشمك يقال احبنطأ اي انتفخ من الغضب الحبوكر على وزن السفرجل شول قومدر كه مسافر اولنلر انده حير
وحبوكر بلايه دخي ديرلر الحبوكرى الف مقصوره ايله عينا ام حبوكرى كذلك الف مقصوره ايله عظيم بلا ديمك اولور وعظيم دوه يه دخي
ديرلر يقال جمل حبوكرى وبونك الفي الف زايده در كلمه اكثر وزنه بناء الحاق ايچون ديكلادر زيرا منع صرف ايتمشدر حبوكره ديرلر وهو
الف كه تانيث ايچون اولا انكا هاء تانيث داخل اولمق صحيح اولماز وبونك الفي الف الحاق دخي ديكلادر زيرا اصولدن بونك مثالي يوقدر تا كه
انكا الف الحاق اولنه بو ذكر اولنان نه دن فهم اولنان بودر كه حبارى دخي حبارات كلدكده بناء الف تانيث ديكلادر ديمشدر ولكن رضيدن
نقل اولنان مخالفا اولور نته كم مرور ايتدى مكوكه اهل لغت حقيقت كلمه يه وجواهر حروفه نظر ايدر اهل نحو صورت كلمه يه نظر ايدر بو توفيق اولنه

حتر

الحتر حانك كسري وتانك سكونيله از بخشش عطيه يه دير معناسنه الحتر حانك فتحي وتانك سكونيله مصدر در از بخشش ايتمك معناسنه
تقول حترت له شيئا احتره حترا من الباب الثاني وحتر حانك فتحي وتانك سكونيله خيمه اتكلرى يردن يوقارو اولدقده بر يرده احكام يقال
حترت البيت حترا وذلك اذا ارتفع اسفل الخباء عن الارض فوصلته به سترا وحتر بر نسنه حافته سنه دخي ديرلر يقال ما حترت اليوم شيئا اي ما ذقت
الاحتار همزه نك كسري وحانك سكونيله كذلك آز ويرمك معناسنه ايتدى نجى كه احل واحتر ديه لر همزه ايله ديرلر واحتار عقده اتمق دوكمى محكم ايتمك الحتار
حانك كسريله قوتي محكمه ايوسي وهر نسنه كه بر نسنه يي احاطه ايدوب انى دوزايليه انكا حتار ديرلر كناف ديدكلرى كبي الحتر ضميله حتار كبيدر الحترة
حانك فتحي وتانك سكونيله شول ضيافتدر كه بنا دنا دوتورى اولور التحتير على وزن التكريم ذكر اولنان ضيافت احداث ايتمك يقال حتر لنا اي وكز لنا
دكيزه دخي بنا ايچون اولنان ضيافتدر الحترة حانك فتحي وتانك سكونيله بر كره ايتمك رضعه معناسنه

حثر

الحثر فتحتينله كوز قپاغنده بيتجي چپاق يقال
حثرت عينه يحثر من الباب الرابع اذا خرج فيها حب احمر ويثر يتوب دانه دانه اولماق يقال حثر الدبس وبدنده سويلجى چاغ دخي ديرلر يقال حثر الجلد
اذا بثر وبثر بائه موحده وثاء مثلثه ايله سويلجى در الحوثرة على وزن الصومعة انسانك ذكرينك باشى در دست برنه وارنجه حشفه معناسنه الحوثر حانك
فتحي وثانك كسريله عبد القيس قبيله سندن بر جماعتدر الحثارة حانك ضميله صمان اوفانغي خرده وكاه معناسنه وبو حثاله ده لغتدر حثاله حاء مهمله كي
ضميله كذلك بر نسنه نك خرده سنه ودير غه سنه ديرلر الاحثار همزه نك كسري وحانك سكونيله خرما اغاجنك ميوه سى كمالن بولمادن قاب قاب اولوب دانه
حثرات كبي اولمق هنوز بركى اولمدن اول يقال احثر النخل اذا انشق طلعه وكان نحبه كالحثرات الصغار قبل ان يخضر حصله وحثرات
كوزه چيقان حبه لره ديرلر كما قرانفا وحصل حاء ايله وصاد ايله كه مهملتين در خرمايه ديرلر غوره اولمادن اول

حجر

الحجر فتحتينله طاش
الاحجار همزه نك فتحيله جمع قلتي الحجار والحجارة حانك كسريله كذلك بونلر كبي دخي جمع كثرت در كمى لك جمل وجمالة وذكر وذكارة
فحل وفحالة وزننده بو صيغه اوزره جمع اولنماق نادر در وحجارم رجل دخي اولور بو مثل در اوس ابن حجر كه شاعر عربدر الحجران النون
دكوشدر ذهب وفضة معناسنه الحجر حانك فتحي وجيمك سكونيله تصرفدن منع ايتمك دمه قولك حجر عليه القاضي يحجر حجرا من الباب الاول وحجر
يمامه قصبه سنكا ديدر مذكر ومونث استعمال اولنور وحجر انسانك قوجاغي كنار در معناسنه كسرله دخي لغتدر وحرام معناسنه ده كلور
ولكن كسر افصح در وبارى تعالينك حرثت حجر ديدوكى قولى ويقول المشركون يوم القيامة اذا رأوا ملائكة العذاب حجرا محجورا ديدوكى
قولى كه حراما محرما معناسنه در فتحاله وكسرله قراءة اولنمشدر وحجرا محجورا ديدكلرينك اصلي بودر كه انلر دنياده خوف ايدكلرى كسنه يه
في الشهر الحرام ديرلردى اشهر حرمده مقاتله اولمدوغنه بناء آخرتده دخي بويله ديمكله نفعى اولور صنورلردى الحجرة حانك فتحي وجيمك سكونيله
ناحيه يه دار وفي المثل يربض حجرة ويرتعي وسطا وبعض راء مهمله وضاد معجمه ايله چوكوب اوتر معنه ديرلر يعنى اطرافده ياتور ولكن
اورتاده اوتلر والحجر حانك فتحي وجيمك سكونيله والحجرات فتحتينله حجره نك جمعى ناحيه لر معناسنه حجرة وحجر وحجرات كبي وحجره مال ومنال معناسنه
كلور قيجي بر كسنه نك مالى چوق اولسه قد انتشرت حجرته ديرلر الحجر حانك ضمي وجيمك سكونيله دخي معناسنه حايده وعيب بر نسنه يي
كر يكوده لم حجر اله ديرلر ايدى قفاكا اولكي يه كودر دكلرى اردن استعاده اولور وحجر كذلك رجالدن بر كسنه نك اديدر كه اول
حجر الكندى در كه آكل المرار لقبيله ملقبدر وحجر بن عيا كه دخي اديدر كه اول الاذى ديمكله ملقبدر وبونده جيمك دخي جايزدر
عمره عمر كبي وحجر حرام دخي اطلاق اولنور الحجرة حانك ضمي وجيمك سكونيله دوه اغلنه ديرلر وحجرة الدار بوندن مأخوذ در
الاحتجار همزه نك كسري وحانك سكونيله حجره ايدنمك يقال احتجر حجرة اي اتخذتها الحجر حانك ضمي وجيمك فتحيله حجره نك جمعى

غرفه ايله غرف كبي المحجر حانك كسري وجيمك سكونيله انسانك قوجاغي كنار دروم معناسنه نته كم مرور ايتدى وحجر كعبه ودائره حطيمك مشتمل اولدوغي
يره دخي ديرلر كه بيت شريفك شمال جانبنده در وهر نسنه كه ديوار قلعه انكا حجر ديرلر وحجر ناحيه شامده وادي القرى قربنده منازل
ثموده دخي ديرلر قال تعالى كذب اصحاب الحجر المرسلين وحجر مونث اولان اته دخي اطلاق اولنور الحاجر والحاجور على وزن الناعور شول دره كه
صويا مسك ايدوب بيابانه اقماغه قويميه يعنى بو ناحول اولور وحجر ده كه منع معناسنه در الحجران حانك ضمي وجيمك سكونيله حاجرك جمعى در حائرك جمعى
حوران وشابك جمعى شبان كلدوكى كبى وحائر حاء مهمله ايله صو جمع اولدوغي يردر المحجر على وزن المجلس باغچه حديقه معناسنه ومحجر كذلك
نقابده كوز كورنجك مقدارى دلكلر در كه ديار عربده نقاب بو وجهله دوزه اولور المحجر ميمك وجيمك فتحيله قريه نك اطرافي ومنه محاجر اقيال اليمن
يعني يمن بكلرينك قوريلرى كه هر برينك برمقدار قوريسي واريدى كندويه مخصوص وانكا غيرلر دخل ايتمزدي واقيال قيلك جمعيدر قافك ويايى
مشدديله امير معناسنه ومحجر كذلك محجر دخي ديرلر حانك كسريله حرام معناسنه التحجير على وزن التكريم آي اغلنه كرمك يقال حجر القمر اذا استدار
بخط دقيق وكذلك اذا صارت حوله دارة في الغيم ودوه نك كوزى اطرافنه مدور داغ اورمغه دخي ديرلر المحجر ميمك ضمي وجيمك فتح وتشديديله
بر موضعك اسمي در اصمعى كسر جيمله غيرى فتح جيمله روايت ايتمشلردر المحجار حانك فتحي وجيمك تشديديله بر جبلك اسمي در بكر بن وائل جماعتندن الحجنجرة
حانك وجيمك فتحاريله وما بينده نونك سكونيله والحجنور حانك وجيمك ضمه لريله بوغز حلقوم معناسنه نونى زائده در كلمة الحادر دالك كسريله اداردن

حدر

در كلوا اولوب اجتماع اعضاسى اولان كسنه وحادر اطرافنه اتى طولو اولان كوز يقال ناقة حادرة العينين اذا امتلاءت الحدر حانك فتحي
ودالك سكونيله اعضاسى مجتمع بحلق اولان كسنه يقال حدر يحدر حدرا من الباب الخامس وحدر يوقاروكه صالمق دخي ديرلر يقال حدرت السفينة
احدرها حدرا من الباب الاول اذا ارسلتها الى اسفل ويل قوتلو اولوب بر كسنه نك حالي تغرلده اولمغه دخي ديرلر يقال حدر بهم الحنة اي حطتهم
وجاءت بهم حدرا يتعدى ولا يتعدى وحدر سرعت ايتمك دخي ديرلر يقال حدر في قراءته يحدر حدرا من الباب الاول الحدرة حانك فتحي
ودالك سكونيله اطرافنه اتى طولو اوب مجتمع اللحم اولان كوز الحدرة حانك ضمي ودالك سكونيله اوندن قرقه وارنجه اولان دوه صرم كبي
صاحب صحاح اوتوزه وارنجه ديمش الحادور على وزن الناعور كوبكه قولاغ طوكلري الحدر فتحتينله بركه چقوردى وانيش اولان يانى جيب
بكى وزنا ومعنا الحدور حانك فتحي ودالك ضميله هبوط وزنينده در ومعنا دخي اويله در هبوط اول يكانودر كه انكدن آشغه اينيلور الحدور
ضمتينله حدور اشمكه دخي ديرلر يقال حدر جلد الابل يحدر حدورا من الباب الاول بو دم الاحدار همزه نك كسريله بر نسنه يي بردن اينديرمك
يقال حدر ثوبه اي كفه وبرك اطرافنه اولان صچاقلرن بوكك نته كم برده لرك وكليملرك صچاقلرن بوكرلر الحدودة حانك فتحي ودالك
ضميله اجتماع وكثرت يقال حي ذو حدودة اي ذو اجتماع وكثرة الانحدار همزه نك كسريله آشغه ايندرمك انهباط معناسنه تقول انحدرت
الى البصرة المنحدر ميمك ضمي ودالك فتحيله موضع انحدار التحدر على وزن التكريم كوز ياشى آشغه اينمك الحندر حانك ضمي ونونك سكونيله ودالك
كذلك ضميله كوز قپاغي حدقه وبصر معناسنه الحندورة حانك ضمي ودالك دخي ضمي وما بينده نونك سكونيله بمعناه يقال هو حندر عينه
وعلى حندورة عينه يعني انكا بغض ايتمكين انى تثقيل كوروب نظر ايتمكه قادر اولمه الحنديرة حانك كسري ونونك سكوني ودالك كسريله كذلك
كوز قپاغي فرا ايتدى جعلته على حندير عيني وحندورة عيني ديرلر يعني انى نظر كاه ايدوب كوزندن انديرمه حدراء حانك فتحي
ودالك سكوني والف ممدوده ايله بر عورتك اسمي در الحيدرة حانك ودالك فتحي وياءنك سكونيله ارسلانه ديرلر جانور لردندر وحيدر ابو الحسنين
على بن ابي طالب كرم الله وجهه والده سى ابتدا تسميه انده كاسمى دونته كم بو بيت مشدر انا الذى سمتنى امى حيدرة زيرا حين ولادتنده اتاسي ابو طالب
غايب ايكن والده سي كه فاطمه بنت اسد در باباسى يعنى قوميشدى چونكه ابو طالب حاضر اولدى اسد اسمي كريه كوروب على ايله تبديل
ايتدى الحدبار حانك كسري ودالك سكونيله شول دونه ناقه در كه اريقلقدن انى قورديشه دونوب حمور بنه اولون يوجه كارى
چقمه كلمش اوله الحيدبر حانك كسري ودالك سكونى وبانك كذلك كسريله بمعناها يقال ناقة حدبار وحديبر الحدابير حانك فتحي
وبانك كسري ومد ايله جمعي ارق ناقه لر معناسنه يقال نوق حدابير الحذر حانك كسري وذالك سكونيله والحذر فتحتينله صقنماق تحرز

حذر

معناسنه يقال حذرت الشيء احذره حذرا من الباب الرابع الحذر حانك فتحي وذالك كسريله احترازايدجي كسنه متيقظ معناسنه
الحذر حانك فتحي وذالك ضميله بمعناه الحذر ودر جمعي الحذارى حانك فتحي والفك قصريله كه كسرجي وحذريه حذرته نك دخي جمعيدر
وحذيره تصغيريدر قريب كلور اد شاه دها وحذر بعض اشيا ده متعدى استعمال اولنور سيبويه بو جملة نوادر ديمشدر زيرا
شول لغتدر كه فعل وزني اوزره اولا اول معنى لو تعدية ايتمز التحذير على وزن التكريم دوشمقدن صقندرمق معناسنه والحذار حانك كسريله تحاذر

معناسنه در که حذر ایدیشمکده بکا دلود ابن احذاد همزه نک فتحیله عاقل و زیرک یا ابن حذیر و ابن حذر معناسنه حذار حانک فتحی و رانک
کسرا وزده بناسیله قطامی کبی احذر معناسنه در الحذورة حذر ذات خوف معناسنه الحذر حانک فتحی و ذالک ضمیله قورقجی کسنه و قرئ قوله تعالی
وانا لجمیع حاذرون و حذرون ایضا بضم الذال و اخفش ایتدی اشبو آیة کریمه ده واقع اولان حاذرون متأهبون معناسنه در حاضر اولیجی ترلنجی
معناسنه و حذرون حاذرون دیمکدر تنه کم الان مرو ایتدی الحذریة حانک کسری و ذالک سکونی و یانک تخفیفیله فعلیه وزنی اوزره برقطعه یرک
جمعی حذاری کلور دینه کم مرو ایتدی بنی سلیم قبیله سنک ایکی حره سنک برینه حذریه دیرلر و بونک وجهی بودرکه حا دءحاء مهمله نک فتحی و رانک تشدیدیله
طاشلو یره دیرلر و بنی سلیمک ایکی جانبی طاشلو اولماغین بر حذریه دیرلر برکا اولدوغی بنا بحذریه خروسک اکسری توینه دخی دیرلر یقال
نفش الدیک حذریته ای عفریته یعنی جنک حینینده خروس بوینی توینی اودردی و عونیت عین مهمله ایله و یاء مخففه ایله بیون توینه دیرلرکه
خروسه اولسون کرکسا ارسلانده اولسون الحذریان حالک کسری و ذالک سکونی و رانک کسری و یانک تخفیفیله زیاده خوفناک اولان کسنه ابو محذورة
اوس بن منیر کاسمیدرکه رسولک موذنی ایدی صلی الله علیه وسلم الحذافیر حانک فتحی و فانک کسریله بر شینک بوقورلری و چورة یانلری یقال اعطاه
الدنیا بحذافیرها ای باسرها الحذفاء حانک کسریله حذافیرک واحدیدر الحر حانک فتحیله اسی که برودتک مقابلی در صوغوق معناسنه در الحرارة حانک فتحیله
اسیلک که برودتک مقابلی در الحرة حانک فتحیله شول یره دیرلرکه قره طاشلری چوق اوله واننده طاشلر اتشده یانمش کبی یاره لنماغه یوز طوتمش اوله
و صوسزلق معناسنه در کلور عطش کبی الحار حانک کسریله جمعی والحرات حانک فتحی و رانک تشدیدیله کذلک جمعی والحرون کذلک حانک فتحی
و رانک تشدیدیله و او و نونله جمع اثمله دراصون جمع ایدکلری کبی و الاحرون همزه نک فتحی و رانک تشدیدیله حره نک جمعیدر لکن جمع الجمع اولور
زیرا بو حقیقتده حرینک جمعی اولور جمع قلت صیغه سی اوزره و حری حانک فتحی و رانک کسری و تشدیدیله اعلام رجالدندر زهیر بن حری
مورخدر و حری شول دوه ده در که حره ده یعنی قره طاشلو یرده ریعی اولنور الحرة حانک کسریله صوسزلق عطش معناسنه در منه قولهم اشد العطش
حرة علی قرة یعنی صوسزلغک اشدی صوغوق کونده اولان صوسزلقدر و حره نک حاسی مکسور ایتدکلری قره دن اوتوری دیدیلر یعنی قره نک قافی
مکسور اولمغین در الحران حانک فتحیله صوسز عطشان کجی در وزنا و معنی الحری حانک فتحی و الفک قصریله مونثیدر عطشی کجی الحار حانک کسریله جمعی
عطاش کبی حران حانک فتحیله جزیره ده بر شهرک آدیدر اکر بونک وزنی فعلان اولورسه یعنی حرنده نون زاید اولورسه بو بابدن اولور اکر
زاید اولمزسه وزنی فعال اولور باب نوندن اولور الحر حانک ضمیله عبدک مقابلی در آزادلو معناسنه و حر وسط معناسنه دخی کلور
یقال حر الرمل و حر الدار [illegible] و او وادتی دیک محلنده و حر یوزده بو حر اولور طشره طودن یره دخی دیرلر یکا ق معناسنه
یقال لطمه علی حر وجهه ولطم طبانجه ایله او دمغه دیرلر و حر خوارج طایفه سندن اولان کسنه یه دخی دیرلر فراد و ایتدی یقال رجل حر ای
بین الحرورية و حروریه نک تعبیری کلور انشاء الله تعالی الحران حانک ضمیله تثنیه در مراد حر اله قرنداشی ابی در همزه نک ضمی و بانک تشدیدیله
صیغه تصغیر اوزره و حر کوکرجین یاورسنه دخی دیرلر فرخ حمام معناسنه و اهو یاورسنه دخی دیرلر ولد ظبیه معناسنه و یلان
یاورسنه دخی دیرلر ولد حیه معناسنه و ساق حر قمرینک ادکنه [illegible] دیرلر و حر کوزل معناسنه
کلور و حر کوزل معناسنده کلور یقال ما هذا منک بحر ای بحسن ولا بجمیل و خالص معناسنه ده کلور یقال الطین حر ای لا رمل فیه الحرة ضد امه
حرک مونثیدر و حره کریمه معناسنه ده کلور یقال ناقة حرة و سحابة حرة ای کثیرة اللبن و کثیرة المطر و حرة الذفری ذال معجمه نک کسری والفک
قصریله کوپه دکدوکی یرکه [illegible] در بناکوش معناسنه الحرایر حانک فتحیله حره نک جمعی ولیلة حرة بکارتی ازاله اولنمامشه کیجه یه دیرلر کما فی قولهم
باتت فلانة بلیلة حرة اذا لم یقدر بعلها علی اقتضاضها دفض فا ایله و ضاد معجمه ایله [illegible] دیرلر و ازاله بکارت اولنان کیجه یه
لیلة الشیباء دیرلر الحریرة حانک فتحی و رانک کسریله حریرک واحدیدر ایپک و ایپکدن اولان قماش و حریره شولاشه دیرلرکه اونله
و سودله پشمش اوله الحریر ایپک و ایپکدن اولان قماش و حریره حرارتلو اولان کسنه کرک غضب حرارتی اولسون کرک غیری حرارت اولسون
الحرورة حانک فتحی و رانک ضمیله حرارة معناسنه در یقال انی لاجد لهذا الطعام حرورة فی فمی ای حرارة ولذعا ولذع ذال معجمه و عین مهمله
ایله یاقمق معناسنه در الحرورا حانک فتحی و رانک ضمی و الفک مدیله بر موضعک آدیدر الحروریة حانک فتحی و رانک ضمی و یانک تشدیدیله
خوارجدن بر طایفه درکه اول اجتماعلری اول موضعده اولمشدر الحروری کذلک حانک فتحیله حروریه طایفه سندن اولمش کشی اشکار
اولان کسنه الحرور حانک فتحیله شول اسی یلدر که کیجه ایله اسر سام یلی کبی در زیرا سام کوندز اسنه دیرلر دا ابو عبیده ایتدی حرور
اکثر کیجه ایله اسر و کاه اولورکه کوندز دخی اسر و سموم اکثر کوندز اسر و کاه اولورکه کیجه ایله اسر الحرار حانک فتحیله قول آزاد اولمق

یقال

یقال حر العبد یحر حرارا من الباب الرابع الحرية حانک ضمی و رانک کسری و یانک تشدیدیله رقیتک مقابلی در و لکن باب مذکورک مصدری
حرار کلمه حریت اصلیه ایله حر اولدی دیمکدر اولور یقال حر الرجل یحر حریة اذا صار حرا اصلا و اکر حرة کلمه حانک کسریله صوسزلق معناسنه
کلور یقال حر الرجل یحر حرة ای عطش بو ذکر اولنان امور ثلثه باب رابعدن کلور و اما حرت [illegible] افعال بر قاچ بابدن کلور و باب ثانیدن
و باب اولدن کلور مثلا حرت یا یوم فانت تحر و تحر حرا و حرارة و حرورا الاحرار همزه نک کسریله ذکر اولنان معناده لغتدر کما فی
روایتنده و احرار بر کسنه نک دوه لری صوسز اولماغه دخی دیرلر یقال احر الرجل فهو محر ای صارت ابله حرارا ای عطاشا المحر میمک ضمی
و حانک کسریله دوه لری صوسز اولان کسنه التحریر علی وزن التکریم صورت کتابتی نقش ایتمک و قولی آزاد ایتمکه دخی دیرلر و ولدی خدای
تعالی نک خدمتنه تخصیص و تعیین ایتمکه دخی دیرلر بیت المقدسه خدمت ایتمک و مسجده خدمت ایتمک کبی الاستحرار بر نسنه مشتد اولمق یقال تحر
القتل و حر یعنی الحزر حانک فتحی و زانک سکونیله بر نسنه یی وادن بعیب تقدیر ایتمک یقال حزرت الشیء احزره و احزره من الباب الثانی والاول
الحاذر زانک کسریله تقدیر ایدیجی کسنه واکشی یوغورده دخی دیرلر یقال حزر اللبن والنبیذ ای حمض الحزرة حانک فتحی و زانک سکونیله او دنلمش
یقال هذه حزرة المال ای خیاره و یقال هذا حزرة نفسی ای خیر ما عندی الحزرات فتحتینله جمعی در و فی الحدیث لا تأخذ من حزرات انفس الناس
شیئا یعنی زکات مال الذین مختار و کزیده اولانلرندن الملک الحزاور حانک فتحی و واوک کسریله کوچک تپه جکلر الحزورة حانک فتحی و زانک سکونیله
واحدی الحزور کذلک حانک فتحی و زانک سکونیله شول اوغلاندرکه اعضاسنه شدت و قوت کلمیه و حال اخذنده دزد اولا و یعقوب ایتدی
شول اوغلاندرکه کال اریشوب خدمته یرایه ولکن هنوز خدمت اتمامش اولا الحزور فتحتینله و واوک تشدیدیله معناده الحزاور حانک فتحی و واو
کسریله جمعی حزران حانک فتحی و زانک کسریله دوم ابلادخی شول ایکی بیجه در که توزکی او کتره در الحسر حانک فتحی و سینک سکونیله اچمق کشف
معناسنه یقال حسرت کمی ذراعی احسره حسرا من الباب الثانی ای کشفت و یوروتمق معناسنه ده کلور اعیا کبی یقال الحسرة انا حسرا یتعدی
ولا یتعدی الحاسر سینک کسریله شول کسنه درکه اغزاسنده جبه سی و تولغه سی اولمیه الانحسار همزه نک کسریله اچلمق انکشاف معناسنه
المحسر میمک کسری و سینک فتحیله سپورکه مکنسه معناسنه الحسور ضمتینله یورلوب زبون اولمق یقال حسر البعیر یحسر حسورا من الباب الثانی اذا
اعیا الاستحسار همزه نک کسری و سینک سکونیله والتحسر علی وزن التکرم کذلک ایکیسی دخی یورلمق معناسنه در الاحسار همزه نک کسریله یورمق
یقال احسرته الحسیر یورلمش کسنه و منقطع اولان نظره دخی دیرلر و حسیر محسر معناسنه ده کلور الحسری حانک فتحی و سینک سکونی و الفک قصریله
حسیرک جمعی قتیل و قتلی کبی الحسور ضمتینله کوز طونمق یقال حسر بصره یحسر حسورا من الباب الثانی ای کل و انقطع نظره من طول المدی و ما اشبه
ذلک و کلال بر نسنه عمل ایتمه اولمق و [illegible] فتحتینله [illegible] دیرلر المحسور میمک فتحیله کوزک منقطع اولان نظر المحسر
میمک فتحی و سینک کسریله کوزلکو دلیلین اوصاف مخبره معناسنه یقال فلان کریم المحسر ای کریم المخبر الحسرة حانک فتحی و سینک سکونیله بر نسنه یی
زیاده ارزو ایتمک فوت اولدقدن صکره الحسر کذلک حانک فتحیله و سینک سکونیله برنسنه یی ارزو ایتمک یقال حسر علی الشیء یحسر حسرا
و حسرة من الباب الرابع ای تلهف التحسیر متحسر قلماق یقال حسرته تحسیرا و تحسیر قوشن توینی دوکمکه دخی دیرلر یقال حسرت الطایر
تحسیرا ای سقط ریشه التحسر فتحتینله و سینک ضمی و تشدیدیله اذوه مند اولوق و دوه نک توینی دوکمکه دخی دیرلر یقال تحسر
وبر البعیر ای سقط و وبر فتحتینله دوه یوکنه دیرلر المحسر میمک ضمی و سینک فتحی و تشدیدیله ایذا اولنان کسنه یقال الرجل محسر ای موذی
و فی الحدیث اصحابه محسرون ای محقرون بطن محسر میمک ضمی و سینک کسری و تشدیدیله منا ده بر موضعک آدیدر الحشر حانک فتحی و شینک
سکونیله شول قولاغه دیرلرکه اینجه و لطیف اوله تته کم عرب اتکرنده اولور یقال اذن حشر ای لطیفة کانها حشرت حشرا ای بریت
و خودت و تولعت [illegible] دخی اسقاط اولنور و اذن حشر دخی دیرلر تثنیه و جمع اولنماز زیرا بو اصلنده مصدردر [illegible] و ماء
کبی و کاه اولور حشر اولی یکتک لطیفه دخی دیرلر [illegible] لطیفه و اینجه سنه ده دیرلر یقال حشرة حشرا یعنی کوندری اینجه
و لطیف ایتدم و احمقه سهم حشر و سهام حشر حکایت ایتدی حانک فتحیله اولدقده و جمیعا ثانیه [illegible] کمجون و جون و ورد و ورد و ثط
و ثط دیرلر و جون جیمک فتحیله اق نسنه یه دیرلر و ثط ثانک فتحیله کوسه یه دیرلر و حشر جمع ایتمک معناسنه ده کلور یقال حشرت الناس احشرهم
حشرا ای جمعتهم و منه یوم الحشر و حشر موت معناسنه ده کلور سعید بن مسروق عکرمه دن روایت ایتدی که باد یه عالی نیکده اذا الوحوش حشرت
حشرت قولنده هلکت معناسنه در واهلاک معناسنه ده کلور یقال حشرتهم السنة بالمال ای اهلکته الحشرة فتحتینله بر یوزنده یوریجی
جانورلرک هر برینه دیرلر الحشرات کذلک فتحتیله حشره نک جمعیدر المحشر میمک فتحی و شینک کسریله جمع اولنجق یر الحاشر نبینک صلی الله علیه وسلم

اسم شریفلرندندر و قال علیه الصلوة والسلام لی خمسة اسماء انا محمد والماحی یمحو الله بی الکفر والحاشر احشر الناس علی قدمی ای خلفی والعاقب
الحشور حانک فتحی و شینک سکونی و واوک فتحیله جوال کبی شول اتدرکه یانلری قالقمش اوله منتفخ الجنبین معناسنه یقال فرس حشور الحشورة مونثی
الحصر حانک فتحی و صاد مهملنک سکونیله برنسنه یی طار ایتمک و احاطه ایتمک یقال حصره یحصره حصرا ای ضیق علیه و احاط به و حصر حبس ایتمک معناسنه دخی کلور
یقال حصر فی السجن و حصر عدو بر طائفه یی احاطه ایدوب تضییق ایتمکه دخی دیرلر یقال حصره العدو یحصرونه اذا ضیقوا علیه و احاطوا به و حصر حبس ایتمکه
دخی دیرلر یقال الحصرت الجبل فهو محصور ای حبسته الحصیر حانک فتحی و صادک کسری و سیله بخیل و حصیر بوریایه دخی دیرلر نته کم مشهوردر
و حصیر یان معناسنه دخی کلور جنب کبی اصمعی ایتدی حصیر شول لحمک مابینه درکه انک دده لک مابینده اوتری ظاهر اولور و بان زیادت یره دک
و حصیر پادشاهه دخی دیرلر وراء حجابده اولدیغیچون و حصیر حبسخانه یه ده دیرلر قال الله تعالی و جعلنا جهنم للکافرین حصیرا و حصیر طوقه کلور
یره دخی دیرلر الحصاد حانک کسریله شول حصید عه دیرلرکه دوه لک اوذنه براعوب موحزن یوکسک ایدرلر دوه بیمرکنا آرد قاتی کبی و مقدمی دخی
یوکسک ایدرلر بیمرکا اوک قاتی کبی و حصاد عدو خفی احاطه ایتمکه دخی دیرلر یقال حاصره محاصره و حصارا الاحتصار دوه لک اوذنه
بو وجه اوذه یصدق قومق یقال احتصرت البعیر الحصر فتحتیله یورلوب عاجز اولمق یقال حصر الرجل یحصر حصرا مثل تعب تعبا و حصر کوکس
طارلغنه دخی دیرلر یقال حصرت صدوره ای ضاقت و اما باری تعالی نک او جاؤکم حصرت صدورهم دیدوکی قولنده اخفش و کوفیلر حصرت
جمله سنک حال و لماکی جائز کوردیلر اگرچه فعل ماضی دروسیبویه کلمه قدسز جائز دکلدر دیوب حصرت جمله سنی دعا یه حمل ایلدی و حصر بخیل
معناسنه ده کلور یقال شرب القوم فحصر علیهم فلان ای بخل و حصر کمسنه که برنسنه دن امتناع ایدوب اکا قادر اولمیه حصر عنه دیرلر بو سبیدندر حصر
فی القراءة دیرلر و حصر عن اهله دیرلر اهلیله جمع اولمیانه الحصر حانک فتحی و صادک کسریله سرتی زیاده صقلیان کمسنه الحصور حانک فتحی
و صادک ضمیله صویوق طار اولان ناقه ضیقة الاحلیل معناسنه یقال حصرت الناقة دیرلر صادک فتحیله و حصور عورتله جماع ایتمنه دخی دیرلر
و حصور بخیل و الان کمسنه یه ده دیرلر حصیر کبی الحصر حانک ضمی و صادک سکونیله قارن بغلنمق فا عتقاد البطن معناسنه در یقال حصر الرجل
واحصر علی البنا المجهول منها الاحصار منع ایتمک قال ابن السکیت احصره المرض اذا منعه من السفر او من حاجة یریدها قال الله تعالی فان
احصرتم و کمی کنده نفسی تضییق ایتمکه دخی دیرلر یقال احصرنی بولی و احصرنی مرضی ای جعلنی احصر نفسی الحضیرة حانک فتحی و ضاد معجمه نک
سکونیله برنسنه نک قربی و حوریسی در منه یقال کلمته بحضرة فلان ای بمشهد منه الحضر حانک فتحی و ضاد معجمه نک سکونیله کندنک برشهرکا دی در
مسکن دیکله موروفا اولان یرمقابلنده که مسکن کافک کسریله کوفرقبنده بریرک آدیدر المحضر میمک و ضادک فتحیله حضور و قریب معناسنه
یقال کلمته بمحضر فلان ای بمشهد منه و محضر بجل معناسنه ده کلور و صویه رجوع ایده جک یره دخی محضر دیرلر و فلان حسن المحضر دیرلر
غایب اولانی خیرله یاد ایدر دیکا اولور الحضر فتحتیله محضر معناسنه در و حضر کندنک شهرده اولمق که بدوک مقابلیدر الحضر حانک ضمی
و ضادک سکونیله سکردمکدر عدو معناسنه و حاضر قتماغه دخی دیرلر یقال احضر غیره الاحضار همزه نک کسریله سکرتمک یقال احضر الفرس احضارا
الاحتضار بمعناه یقال احتضر الفرس ای عدا الاستحضار سکوندرمک یقال استحضرته ای اعدیته المحضیر میمک کسری و حانک سکونیله و ضادک کسری
و مدیله یقال هذا فرس محضیر و هذه فرس محضیر ای کثیر العدو و لا یقال محضار و هو من النوادر و عدو عین مهمله نک فتحی و دالک سکونیله سکرتمکدر
الحاضر ضادک کسریله شهرده ساکن اولان که بادیه نک مقابلیدر بادیه ده ساکن اولان معناسنه و حاضر جماعت کثیره یه ده دیرلر یقال حاضر
طی پس بو معنا جمع اولور نته کم سامر و حاج جماعه سامره و حجاج دیرلر و سامر سین مهمله ایله حکایت ایدیجی معناسنه در یقال فلان حاضر بموضع کذا
ای مقیم به المحاضر حانک ضمی و ضادک تشدیدیله حاضرک جمعی مقیم لر معناسنه المحاضر میمک فتحی و ضادک کسریله حاضرک جمعی و الحضرة فتحتیله کذلک
حاضرک جمعی مثل کافر و کفرة الحاضرة بادیه نک یعنی بیابانک مقابلیدرکه انلر شهرلر و کویلردر یقال فلان من اهل الحاضرة و فلان من اهل
البادیة الحضری فتحتیله و یانک تشدیدیله حاضره ساکن اولان کمسنه یه دیرلر نته کم بدوی بادیه ده ساکن اولان کمسنه یه دیرلر حضار
حانک فتحی و رانک کسری اوزره بناسیله بریلدز آدیدر یقال حضار و الوزن محلفان یعنی حضار اولو یلدز و وزن اولو یلدز بو نلرک ایکسی انده
ایچمکه باعث اولیجیلردر زیرا بونلر سهیل اولویلدز مشابه اولدوغیچون کورن بو سهیلدر دیو یمین ایدر المحضیرة حادک فتحی و ضادک
کسری و مدیله دورت بشدن تا اون کمسنه در غزایه عزم ایدرلر الحضائر حانک فتحی و همزه نک کسریله حضیره نک جمعیدر و حضیره کذلک شول
ایکی دیرکه جراحتده جمع اولور و شول صادی صویه دیرلرکه ولد له رحم ده حاصل اولور یقال التقت الشاة حضیرتها و هی ما یلقیه
بعد الولد من السخد والقذی و سخد سینک ضمی و خانک سکونیله شول صادی صودرکه ولد له ظهوره کلور و قذی قافک فتحیله

ودال مجمه ایله والف مقصوره ایله شول قوی بیاض نسنه درکه قیون قوزیلوکن ظهوره کلور المحاضرة میمک ضمی و ضادک فتحیله دیریه دیزاولمق
یقال حاضرته ای جاثیته عند السلطان و بوباب مغالبه دن دکلدر دن و محاضره سکردشمکه دخی دیرلر یقال حاضرته حضارا ای عدوت معه
معه الحضار حانک کسریله بوز دیمیه و سکرتشمکه کوزل اولان دوه بونک واحدی و جمعی برابردر و حضار دکنک سکرتشمکه معناسنه ده کلور
نته کم الاعشی دخی روایت ایتدی و حضار شول ناقه یه دیرلرکه قوی اولا و یوکه ایشا الا یقال ناقة حضار اذا جمعت قوة و رحلة و رحله رانک ضمیله
جودت سیره دیرلر الحضار حانک کسریله شهرده مقیم اولمق الحضارة بفتح الحاء هنا هنا فی روایة الاصمعی الحضور حضورک ضمیله غیبتک
مقابلیدر یقال حضر الرجل حضورا و حضر الباب لا اول و فرا ایدی حضر دخی دیرلر ضادک کسریله لغتدر یقال حضرت الصلاة ای آن ادراکها و لکون حضار عنده
یحضر کلور پس ماضیسی کسرعینله اولمق مستقبل اولور و قاوت حاصل اولمز ده دخی حضرالهم دیرلر الحضر حانک فتحی و ضادک کسریله
شول کمسنه درکه سفره یرامیه المحتضر میمک ضمی و ضادک کسریله شول کمسنه درکه حضره کله یعنی بادیه ترک ایلیه الاحتضار همزه نک و تانک
کسریله فتاوه کلمک المحتضر فتحتیله و ضادک ضمی و تشدیدیله معناه المحتضر میمک ضمی و ضادک فتحیله والمحضور میمک فتحی و ضادک ضمیله کثیر الافة
معناسنه در یقال اللبن محتضر و محضور ای فیه افة کثیرة فان الجن یحضره و یقال اللبن محتضر فغط اناک یعنی سود قودغک قرافی سرابله
و الکنف محضورة یعنی ادب خانه لر محل حضردر قال الله تعالی و اعوذ بک ان یحضرون ای ان یصیبنی الشیاطین بسوء الحضور ضمتیله
حاضرک جمعی یقال القوم حضور ای حاضرون و بو اصلنده مصدر ایدی جمع معناسنده استعمال اولندی حضور حانک فتحی و ضادک ضمیله یمنده
بر یرک آدیدر و حضرموت حانک فتحی و ضادک سکونیله بر شهرک آدیدر و بر قبیله نک دخی آدیدر و حضر ایله موت ایکی اسمدرکه اسم واحد
قلنمشدر اکر دیلرسک اسم اولی فتح اوزره بینی قیلورسن و اسم ثانی یی لاینصرف اعرابیله معرب قیلورسن هذا حضرموت دیرسن و اکر دیلرسک
اولی ثانیه اضافت ایدوب هذا حضرموت دیرسن یعنی حضری معرب قیلوب موتی مجرور بایدرسن حالیله و سام برحوه و دام هرمز ده
و ساو رجده و سام ابرص کبی کلمه یه دیرلر و رام هرمز برشهرک آدیدر و ساد رجبی اسماء عجمیه دندر الحضرمی حانک فتحی و ضادک
سکونی و یانک تشدیدیله حضرموته منسوب اولان کمسنه حضیرموت تصغیریدر الحضادة جمعیدر تقول من الحضادمة حضاجر
سرتلان دیدکلری جانوردکه بر تجارلرندندر و بعضی بادره اکا یالیو قورت دخی دیرلر و مربوده حضاجر دیلر قارنی عظیم اولدیغیچون
و بو موقفه در منصرف اولماز موقوفه کبی حالنده و نکره کبی حالنده زیرا بو علم جنس در صیغه جمع اوزره زیرا وطب حضیر و اوطب حضاجر
دیرلر و وطب واوک فتحی و طاء مهمله نک سکونیله سوت تلومنه دیرلر بو تثنیه دن فهم اولنورکه حضجرک اصل معناسی تلوم اوله الحظر حانک فتحی
و ظاء معجمه نک سکونیله منع ایتمک حجر معناسنه که اباحتک مقابلیدر المحظور میمک فتحیله منع ایتمک اولنمش نسنه محرم معناسنه الحظار حانک
کسریله والحظیرة حانک فتحی و ظانک کسری و مدیله شول حوالیدرکه دوه ایچون ایدرلر یلدن و صوقدن حفظ اتمک ایچون کا اغل
دیرلر المحتظر میمک ضمی و ظانک کسریله اغل اشلیان کمسنه و باری تعالی نک قولنده که هشیم قراءتی اوزره ظانک کسریله فتحیله شول کمسنه که
کسریله قراءت الذی معناسی فاعل دیلدی نته کم فتحیله قراءت ایدن معنای مفعول دیلدی نکد الحظیرة قلیل الخیر اولان کمسنه یقال انه
لنکد الحظیرة و نکد نونک فتحی و کافک کسریله معاشی تنک اولان کمسنه ابوعبید ایتدی بن ظن ایدرمکه بو کلامده اموالده حظیره تسمیه اولنمش اولا
بخیل اولان کمسنه مالی منع ایتدوکیچون پس حظیره فعیله اولور مفعول معناسنه و ظاهر بودرکه استعاده اولا خیری حظیره یه تشبیه اتمش اوله
وسیله و نجات اولدوغی جهتدن پس نکد الحظیرة قلیل الخیر معناسنه اولمیه بو اعتبار ایله اولور الحفز حانک فتحی و فانک سکونیله واو احتفار
همزه نک و فانک کسریله قازمق یقال حفزت الارض احفزها من الباب الثانی و احتفرت الارض و حفز قازمق معناسنه ده کلور یقال حفر
ای هزله و یقال ما حامل الام الحمل یحفزها الا الناقة فانها تسمی علیه و حفز دیش دبنه اولان چورکه دخی دیرلر تقول لغاسنانه حفر
یقال الحوزت مخفر مثل کسر یکسر کسرا اذا فسدت اصولها و جوهریک بو تغییرندن فهم اولنورکه کسر فعل لازم کبی مکر کرم او مجرد بابی
بیان اولا و یعقوب ایتدی حفر شول سرینجی لیدرکه دیش دیبنده چقر یقال اصبح فم فلان محفورا الحفرة حانک ضمی و فانک سکونیله چقورکه
قازمقله حاصل اولمشدر الحفر حانک ضمی و فانک فتحیله جمعی قازلوبرلر معناسنه الاحفار بو یرک قازلمسی قریب اولمق یقال احفر النهر
اذا حان له ان یحفر الحفر فتحتیله قازلن چقوردن چقان طپراقدر هدم کبی فتحتیله یقندی معناسنه بعضلر ایتدی حفر
شول یکا دیدرکه اندن حفر واقع اوله الحافر فانک کسریله طوار طرناغی الحوافر جمعی درکه اولورکه حافرله استعاره قدم دیلر لو
الحافرة برنسنه نک ابتداسی و فی المثل النقد عند الحافرة قال یعقوب ای اول کلمة و یقال التقی القوم فاقتتلوا عند الحافرة ای عند اول

حصر

حضر

حظ

حفز

ما التتوا يعني ابتدا بولشدقلری حیندە و بادی مثالنک آنا لمردودون فی الحافرة قولنده مراد فی اول امرنا دیمکدر و حافر برشنەنک
کلدوکی یوله دخی دیرلر یقال رجع علی حافرته ای الطریق الذی جاء منه **الحفیر** حانک فتحی و فانک کسریلە قبره دیرلر **المحفور** میمک فتحیلە شول
اغزدکه انده سویلمی چقمش اوله یقال اصبح فی فلان محفورا وقدم **الاحفار** همزەنک کسریلە قولن دیشلرین دکشمک یقال احفر المهر للاثناء
والارباع والقروح اذا ذهبت رواضعه وطلع غیرها اثناکره همزەیله ایکی یلی تمام ایدوب پنجیه داخل اولمق ارباع دورد دنجیه قروح
بشنجیه داخل اولماق در واضح صاد معجمەیله قولن دیشلریدر **الحفری** حانک کسری و فانک کونی والفک قصریلە بر اوت آدیدر **الحقیر** ذلیل
اولان نسنه **الحقارة** حانک فتحیلە ذلیل اولماق یقال حقر حقارة من الباب الخامس **الحقر** حانک فتحی و قافک سکونیلە ذلیل طوتمق یقال
حقره من الباب الثانی **الاحتقار** کذلک حقیر طوتمق **الاستحقار** بمعناه کذلک یقال احتقره واستحقره ای استصغره **التحاقر** تانک فتحی و قافک
ضمیلە حقیر کلمک یقال تحاقر الیه نفسه اذا صارت نفسه حقیرا عنده **التحقیر** علی وزن التکریم حقیر کورمک **المحقرات** میمک ضمی و قافک فتحی و کسریلە
ذلیل اولان نسنەلر **المحقرة** میمک فتحی و حانک سکونی و قافک کذلک فتحیلە ذلیل کورمک یقال هذا الامر محقرة بک ای حقارة **الاحتکار** طعامی جمع
ایدوب بهایی چقسون دیو حبس ایتمک **الحکرة** حانک ضمی و کافک سکونیلە محتکر اولماق **الحمرة** حانک ضمی و میمک سکونیلە قرمزی رنک **الاحمیرار**
همزەنک و میمک کسریلە قرمزی و احمرار کبی جایز اولمقدر دیو مطلق دکلدر و اکثر باقی
بوزنک مثالی ولایدی ادغامی جایز اولمازدی اقتنس نک ادغامی جایز اولدوغی کبی ابن جنی لفظنده ملحق اولدوغیچون **الاحمر** همزەنک فتحی
و حانک سکونیلە قرموزی لونلە متصف اولان نسنه یقال رجل احمر و احمر عجم طایفەسنه دخی دیرلر یقال اتی کل اسود منهم واحمر ولا یقال
ابیض معناه جمیع الناس عربهم وعجمهم واحمر ثمود قدار دیو ساللمک لقبیدر که صالح پیغمبرک صلوات الله علی نبینا وعلیه ناقەسنی اول
سکرلشدی **الحمام** همزەنک فتحی و میمک کسریلە جمیع و بنجیه قرمزی رنکلو بوبان نسنه دیلمک کذلک احمر دیرس ولکن بونکبجی الحمر کلور
حانک ضمی و میمک سکونیلە **الحمراء** حانک فتحی و میمک سکونی و الفک مدیلە عجم طایفەسیدر که عرب مقابلیدر زیرا انلرک اکثری اشقر اللون در و حمراء برشنەنک
بکینە دخی دیرلر یقال وطاة حمراء تازه ایز معناسنەدر که وطاة دهماء اسکی ایز معناسنەدر و دهماء دال العهد ایله سیاه دیمک اولور و سنه حمراء
قتلق یلنه دخی دیرلر یقال سنة حمراء ای شدیدة **الاحامرة** همزەنک فتحی و میمک کسریلە عجم طایفەسندن بر قومدر که کوفەده مقیم اولمشلردی و موت الحمراء
دیرلر مضر تشدید اولنمز او لمسه و احامر شراب و سمراء و زعفرانه دخی دیرلر **الاحمران** همزەنک فتحی و نونک کسریلە ات و خمر دن عبارتدر
یقال اهلک الرجال الاحمران اللحم والخمر و بعضا اهلک الرجال الاحامرة دیرلر صیغه جمع اوزره خمر و لحم و زعفران اولور که زعفرانک طیبلماقی زیاده
مستبعد در طایفه عرب قتنده **الموت الاحمر** زیاده شدیدا اولان اولم و من الحدیث کنا اذا احمر البأس اتقینا برسول الله صلی الله علیه وسلم ای اذا
اشتد احتمال الهلاک **الیحمار** تا الیا **الحمار** حانک کسریلە خر دیدکلری حیواندر عیر معناسنه عین مهملەنک فتحیلە **الحمیر** حانک فتحی و میمک کسری و یا ایلە
و حمیر و حمیره شول اغاج قایشه دیرلر که اوزی صو بولمشدر اونکله اکرک اکرین برکدرلر **والحمر** حانک ضمی و میمک سکونیلە **والحمرات** ضمتیلە **والحمر** ککنک
ضمتیلە **والاحمرة** همزەنک فتحی و حانک کونیلە میمک کسریلە بونلرک جملەسی حمارک جمعیدر **الحمیر** حانک ضمی و یانک کسری و تشدیدیلە تصغیری وزنی اوزره
رجالدن برکسنەنک لقبیدر در **الیحمور** یانک فتحی و حانک سکونی و میمک ضمیلە بیابان اشکی حمار الوحش معناسنه **الحمارة** حمارک دیشیسی و حماده
شول طاشلره دیرلر که حوضنک اطرافنه دیکرلر تا که صویی بیابانه اقامیه و کذلک صیادک او کاهده اولان اونک اطرافنه دکدکلری
طاشلره دخی حماده دیرلر **حمار قبان** حانک کسری و قافک فتحیلە و بانک تشدیدیلە بر بوجکدر که چکرکه شکلندە اولور ایپرک و اوزون و ترت
قنانلری بوقدرکه بعض ولایتده دوه چکه دیرلر **الحمادان** حانک کسریلە شول ایکی طاشدرکه انلری دیکوب اوزرینه بر طاش قورلر تاکه
اوزنده کشک قورتیدەلر و اول طاشه علاة دیرلر عین مهملەنک فتحیلە **حمار** حانک کسریلە عاد قومندن برکسنەنک اسمیدر اکی اولادی وفات
ایکن الیاذ بالله تعالی کافر اولوب ولایتنه هرکم دعا دیسه انی کفره دعوت ایدردی اکر اجابت اتمزسه قتل ایدردی حتی ضرب مثل اولوب اکفر
من حمار دیرلر **المحمر** حانک ضمی و میمک فتحی و تشدیدیلە بر باشی قرموزی قوشجغزدرکه اکا قیا قوشی دیرلر سوچی یه شبیه در **الحمرة** واحدی
الحمر والحمرة حانک ضمی و میمک فتحی و تشغیلە بعناها **ابن لسان الحمر** عرب خطیبلرندن برینک لقبیدرکه ادی عبدالله بن حصین در
الحمار حانک فتحی و میمک تشدیدیلە اشکصاحب اولانلردرکه سوزه یوک کوترلر **الحماد** کذلک حانک فتحیلە و میمک تشدیدیلە و احدی در
جمال کبی دوه جی معناسنه نتالبکه قاتر جی معناسنه **المحمرة** میم اولک ضمی و ثانی نک کسری و تشدیدیلە خرمیه دن بر طایفه درکه انلر
مبیضه نک خلافی در و مبیضه دخی باء مشدده نک کسریلە و ضاد معجمەیلە انلرکبی بر طایفه در **حمارة القیظ** حانک فتحی و رانک تشدیدیلە

حقر

حکر

حمر

یاذکونک اسیدر که انلر مبیضه نک خلافیدر و مبیضه دخی یاء مشدده نک کسریلە و ضاد معجمەیلە انلرکبی بر طایفەدر و قیظ قافک فتحی و یانک سکونیلە
و ظاء معجمەیلە یاذ کونی در صیف معناسنه و کاما اولورکه حرارت شول حرارتی رای تخفیفیلە دیرلر **الحمار** حانک فتحی و رانک تشدیدیلە عجمی **التحمیر** حمیر
طایفەسنک لغتی اوزره تکلم ایتمک و منه قولهم من دخل ظفار حمر ای فلیتکلم بکلام حمیر یس حمر یحمر امراء اطلاع المنشدی اکرچه صورتا خبردر
و ظفار قطام وزنی اوزره برشهرک آدیدر یمن ولایتنده **الحمر** میمک کسری و حانک سکونی و میم فرک فتحیلە بر ایل اسب پالانی معناسنه **الاحامر**
همزەنک ضمی و میمک کسریلە بر یرک آدیدر **الحمر** حانک فتحی و میمک سکونیلە فاینک یوزینی صویمق و یعنی بو ایتدی حمر قاینک بالحفر صویوب بقلیوب
اتکل برشنەدن کمکدر تاکه سهولتله دکله و حمر کذلک قوینک دریسن چوزمغه دخی دیرلر یقال حمر شاته یحمرها اذا انتهجها وسلق نونک فتحی
و تانک سکونیلە قیونک دریسن چقارمقدر **حمیر** حانک کسری و میمک سکونیلە و یانک فتحیلە بر قبیلەنک باباسنک اسمیدرکه والد حمیر بن سبأ بن یشجب
بن قحطان در و زمان آوده ملوک انلردن اولوردی و حمیرک علی عربجه ایدی سرجل وزنی اوزره **الحمر** فتحتیلە انک اغزی بر منتن
رایحه بغلماق اربه چوق یمکدن تخمه اولمدن یقال حمر البرذون یحمر حمرا من الباب الرابع اذا اصابه لسنق من الشعیر فتنتن فاه و سنق سین مهملە
و نون ایلە تخمه اولماقدر و برذون بانک کسری و ذالک فتحیلە یادکیر معناسنەدر **الحمر** حانک و میمک کسری و رانک تشدیدیلە شول لئیم دیرلرکه بر یوذی
تو بربصوره غایت شدتندن **الحنیرة** حانک فتحی و نونک کسری و مدیلە کرکا اوده سنده قاوش بری عقد الطاق معناسنه و صلیح یاننه دخی دیرلر
الخنزر حانک کسری و نونک سکونی و زانک فتحیلە و رانک کونیلە قصیر القامه اولوب مذموم اولان کسنه سیبویه ایتدی نونی ثانی زاید اولوب
ساکن اولسه اکا زاید دنز الا دلیل قاطعلە **الحور** حانک فتحی و واوک سکونیلە **الحوور** ضمتیلە رجوع ایتمک معناسنه یقال حار یحور حورا وحؤورا
ای رجع دیقال حار بعد ما کاد و کور زیاده اولمق دیلکیدر و یقال نعوذ بالله من الحور بعد الکور ای من النقصان بعد الزیادة **الحور** حانک ضمیلە
کذلک رجوع معناسنه و فی المثل حور فی محارة ای نقصان فی نقصان و بو مثل ضرب اولنور شول کسنه حقنده که حالی زیاده دن نقصانه
یوز طوته و حور کذلک اعدم رد معناسنه و منه قولک طحنت الطاحنة فما احارت شیئا ای ما ردت شیئا من الدقیق و حور کذلک هلاک
معناسنه در **الحائر** هالک معناسنه یقال فلان حائر بائر ای هالک کاسد و بائر دخی هلاک معناسنه در و حائر کاسد معناسنه دخی کلور **المحارة**
میمک فتحیلە صدف کبی بحوقابی در و انجو قابنه شبیه اولان نسنەلردر قولاغ کبی بوزی کبی مثلو و محارة الحنک دیو طواد طرنا غنده
نعلبند علاج ایتدوکی یره دخی دیرلر و محاره اوموز باشی دوندوکی یره دیرلر مرجع کتف معناسنه **المحار** میمک فتحیلە مرجع معناسنه
الحور فتحتیلە شول قرموزی دریلردرکه انوکله سپیدلر قپلولر **الحورة** فتحتیلەنک واحدی و حور کوزک اق و سیاهی سیاه اولمق
الحوراء شول عورتدرکه کوزنک اقی زیاده اق و قراسی زیاده قرا اوله و کنتکم مرورادی یقال امرأة حوراء ای بینة الحور **الاحورار** کوز
وجه مذکور اوزره اولماق یقال احورت عینه احورارا و احورار برشنەنک اق اولماغنه دخی دیرلر یقال احور الشیء ای ابیض احور ایتدی بن بلزم که کوزده
حوره دیمک اولور ابو عمرو ایتدی حور کوز جملەسیله سیاه اولماقدر کیک کوزی دیتر کوزی کبی دایتدی بنی ادمده حور یوقدر بلکه نسایه حور العین
دیدکلری مرغوبلرک کوزی کیک کوزنه دیتر کوزنه تشبیها در **التحویر** علی وزن التکریم بزی اغارتمق و غیری نسنەیی اغرتمغه دخی دیرلر یقال حورت
الطعام فاحور ای بیضته فابیض و دوه نک کوزی دایره سنه داغ اورمغه دخی دیرلر یقال حور عین بعیره ای حجر حولها بکی د بحور انکجی
اتمکی یایوب حاضر لماغه دخی دیرلر یقال حور الخبزة اذا هیاها و اداها لیضعها علی الملة و ملة میمک فتحی و لامک تشدیدیلە ایسی کول
و ایسی قوم **الحواریون** حانک فتحی و رانک کسری و یانک تشدیدیلە عیسانک صلوات الله علیه اصحابیدر و مرعیدلر حواریون دیدکلری بر اغرتدکلری
ایچون ایدیکه انلرک صنعتی قصارلق ایدی بعضلر ایتدی حواری معینه دیرلر ناصر معناسنه بنی اکرم صلی الله علیه وسلم ایتدی الزبیر
ابن عمتی حواریی من امتی و احتمالدرکه بنی نک صلی الله علیه وسلم کلامی شد یعنده زبیره حواری اطلاقی علی وجه التشبیه اولا **الحواریات**
نسا طایفه سیدر و مرغیبلر حواریات دیدکلری بیاض اولدقلری ایچون در **الاحور** همزەنک فتحی و حانک سکونیلە مشتری دیدکلری
یلدزدر و احور عقله دخی دیرلر یقال ما یعیش باحور ای بعقل **الاحوری** همزەنک فتحی و یانک تشدیدیلە بیاض اولوب تر اولان نسنه **الحواری**
حانک ضمی و واوک تشدیدی و الفک قصریلە ماکولات جنسندن شول ترکه درکه اغاردلمش اوله یقال هذا دقیق حواری **المحورة** میمک
ضمی و حانک سکونی و یانک تشدیدیلە اغاجدن شول بیوک چنا قدرکه یاغ سورمکله اغاردلمش اوله **المحور** میمک کسری و واوک فتحیلە
شول اغاجدرکه اکمکجی اونکله اچر و محور شول اغاجه دخی دیرلرکه قیو اوزنده اولان بکره انکا دوزنده دونر و کاما اولورکه
و موردن دخی دیرلر **الحوار** حانک ضمیلە دوه یاورسیدر و مرغیبلر حواد دیرلر تا اناسندن منفصل اولنجه دخی منفصل اولـ

حنز

حور

فصیل دیرلر الاحورة همزه‌نک فتحی و واوک کسریله جمع قلتی الحیران حانک کسریله و الحوران حانک ضمیله کذلک جمع کثرتی الحوران حانک فتحی
و واوک سکونیله شام شریفده بر یرک آدیدر المحاورة میمک ضمی و واوک فتحیله اکسنه بربریله جوابلشماق التحاور برتاج کسنه بربریله جوابلشمق
الاحارة همزه‌نک کسریله جواب دوندرمک یقال کلمته فما احار الی جوابا الحویر حانک فتحی و واوک کسریله و مدیله والحورة کذلک المحورة میمک
فتحی و حانک ضمیله والحوار حانک فتحیله بونلرک هر بری دخی بر معنایه در جوابدن عبارتدر یقال کلمته وما رجع الی حویرا ولا حویرة ولا محورة ولا
حوارا ای ما رد جوابا الاستحارة بر کسنه‌نک سویلمین دیلمک یقال استحاره ای استنطقه الحیرة والحیر حانک فتحی و یانک سکونیله ایکیسنده
دخی متحیر اولماق یقال حار یحیر حیرة وحیرا ای تحیر فی امره الحیران حانک فتحی و یانک سکونیله متحیر اولدیغی کسنه الحیاری حانک فتحی و الفک قصریله
یقال هو حیران وهم قوم حیاری التحیر علی وزن الکریم متحیر اولماق التحیر تفعیلدن و یانک ضمی و تشدیدیله متحیر اولماق یقال حیرته فتحیر و تحیر صوک بر یره
جمع اولوب دونمک در بر مکان صو ایله طولماغه دخی دیرلر یقال تحیر المکان بالماء اذا امتلاء الحائر همزه‌نک کسریله صو جمع اولدیغی یر مجمع ماء معناسنه
الحیران حانک کسریله والحوران حانک ضمیله جمعی صو مجمعلری الحائر والبائر ایشه کوجه یرامین کسنه یقال رجل حائر بائر اذا لم یتجه لشیء الاستحارة
بر کسنه‌نک سویلمین دیلمک یقال استحاره ای استنطقه و هضم اولماق یقال استحار الشراب علی البناء للمجهول اذا اسیغ و اساغ سیاغ مرحله دخی هضم اولماق و استحار
بر یر صو ایله طولماق یقال استحار المکان بالماء اذا امتلاء منه المتحیر میمک ضمی و حانک کسری و مدیله اغر بلوت کانی سوق ایدر دوزکا داولماغین متردد اولور
سحاب ثقیل معناسنه الحیر حانک فتحی و یانک سکونیله اغل شبیه اولان یردر یاخود قوریه شبیه اولان یردر و منه حیر الکربلاء الحیرة حانک کسری و مدیله
بر شهرک ادیدر کوفه قربنده الحیری حانک کسری و اخره یا اولان یانک تشدیدیله ذکر اولنان شهره منسوب اولان کسنه الحاری کذلک یانک تشدیدیله
حیره منسوب اولان کسنه‌در و بو نسبت علی خلاف القیاس در کویاکه یائی الفه قلب اتمشلردر و حیری ابدی معناسنده کلور یقال لا افعله حیری دهر
ای ابدا
فصل الخاء
الخبر حانک فتحی و بانک سکونیله شول اذقوی یاجیق نسنه که عظیم اولا توشه‌دان بزرک معناسنه الخبور حتیله جمعی دکاه
اولور که ناقه‌کا شبیه اولوب کثرت لبن ده خبره تسمیه اولنور الخبر فتحتینله واقع اولدیغی یاخود اولمادیغی بلدرلن نسنه الاخبار همزه‌نک
فتحیله جمعی الاخبار همزه‌نک کسریله والتخبیر علی وزن الکریم خبر ویرمک یقال اخبرته بکذا وخبرته بمعنی الاستخبار همزه‌نک کسری و سینک سکونیله
خبر طلب اتمک التخبر فتحتینله و بانک تشدیدیله کذلک خبر طلب اتمک المخبر میمک و بانک فتحیله خبر ویره جک یر که منظورک مقابلیدر نظر ایده جک یر معناسنه
المخبرة میمک و بانک فتحیله کذلک معنا المخبرة بانک ضمیله معنا ایضا والخباری خانک فتحی و رانک کسریله صحاری کبی جمعی الخبروات
خانک فتحی و بانک سکونیله کذلک جمعی الخبر خانک فتحی و بانک سکونیله بر سدر بتورمک یقال خبر الارض من باب الرابع الخبر خانک فتحی و بانک سکونیله
کسریله شول یردر که سدر بتورر الخبراء خانک فتحی و بانک سکونی و الفک مدیله معنا الخبار خانک فتحیله شول ملایم یردر که انده جرذان دلکلری
چوق اولا الخبر خانک ضمی و بانک سکونیله بلمک معناسنه یقال خبر یخبر من الباب الرابع ویقال من این خبرت هذا الامر وخبر تجربه و امتحان معناسنه
کلور یقال خبرته اخبره خبرا وخبرة بالکسر من الباب الاول اذا بلوته الخبرة خانک کسری و بانک سکونیله تجربه اتمک علی امر ادنعا الخبیر
خانک فتحی و بانک کسری و مدیله بیلیجی عالم معناسنه و اکینجی اکا معناسنه وخبیراوت دخی دیرلر نبات معناسنه و فی الحدیث نستخلب الخبیر و یاکل
و استخلاب خاء معجمه ایله قطع معناسنه ای نقطع النبات و یاکله وخبیر دوه یوکنه دخی دیرلر و ابو عبیدا ایتدی خبیر دوه اغزنده اولان
کوبکدر المخابرة میمک ضمی و بانک فتحیله اشتراکله اکین اکمک یردن حاصل اولان نسنه‌نک بعضی اوزره عقد مزارعت ایدوب الخبر خانک
کسری و بانک سکونیله کذلک مشاددتا اوزره مزارعت اتمک الخابور علی وزن الکافور بر یرک اسمیدر شام شریف ناحیه‌سنده الخبیر خانک فتحی
و یانک سکونی و بانک دخی فتحیله بر موضعک اسمیدر حجازده یقال علیه الدبری وحمی خیبر و در فتحتینله جراحته دیرلر و عسکر صفوفنه دخی دیرلر
هزیمت معناسنه الخبر خانک ضمی و بانک سکونیله حصه که حین قسمتده ناقه اولنور کرک لحم اوله و کرک غیری اوله و السون قال ابو عبیدة
یقال تخبروا خبرة اذا اشتروا شاة فذبحوها و اقتسموا لحمها الختر خانک فتحی و تانک سکونیله غدر اتمک یقال ختره ای خدعه الختار خانک
فتحی و تانک تشدیدیله غایت ظلم اهلی غدار معناسنه الخیتعور خانک فتحی و یانک سکونی و تانک فتحی و عینک ضمیله شول نسنه در که اکمک بر قرار
حالی اولمایوب سرعت زوالده اولا سراب کبی و شول نسنه که یازکونلرنده حرارت هوادن اوریجه اوی کبی کوکدن یوزندن نازل اولور
وکاه اولور که غوله و بلایه و قوده دخی خیتعور دیرلر الختار خانک ضمیله بر نسنه‌نک بقیه‌سی و خثار شول نسنه در که اکمک بر قرار حالی
اولمایوب سرعتله زوالده اولا سراب کبی و شول نسنه کبی که یازکونلرنده حرارت هوادن اوریجه اوی کبی کوکدن یوزندن نازل اولور وکاه
اولور که طعام یدکلرکی او ذرنده باقی قالمش اولا الخنثر خانک و نونک فتحی و ثانک کسریله حقیر نسنه در که خلقک متاعنده باقی قالور

یوکلرن

یوکلرن یوکلنلر کلرنده الخثود خانک ضمیله غلیظ اولمق که رکنک متقابلی در یقال خثر اللبن یخثر من الباب الاول و فرا ایتدی خثر دخی دیرلر
باب خامسدن ولکن لغة قلیله در دکائی خثر دخی روایت ایتدی کسریله و بر طایفه قریشا غه دخی دیرلر یقال خثرت نفسه بفتح الثاء ای
اختلطت و اقامت معناسنه ده کلور یقال خثر فلان اذا اقام فی الحی ولم یخرج مع القوم الی المیرة و میره میمک کسری و همزه‌نک سکونیله کتین الماق
اشتام معناسنه ذکر ایدر اجوف یائی اولوب طعام معناسنه اولور الخثرا خانک ضمی و ثانک کوثی و الفک قصریله کنکرجک در مختلطلر معناسنه
الاخثاد همزه‌نک کسریله یا غی غلیظ اوزدره ترک ایدوب ادعامک یقال اخثرت الزبد ترکته خاثرا و ذلک اذالم تذبه و فی المثل ما یدری ایخثر ام یذیب
خانک کسری و دالک سکونیله پرده ستر معناسنه المخدرة میمک ضمی و دالک فتحی و تشدیدیله اهل پرده اولان عورت یقال جاریة مخدرة اذا لزمت
الخدر الخادر دالک کسریله داخل پرده اولان کسنه یقال اسد خادر ای داخل الخدر و خدردن مراد ارسلانک یتاغ ایدندکی بیشه در
وخادر شول کسنه یه دیرلر که کسل اوزره اولوب فتوردن خالی اولمایه الاخدار همزه‌نک کسریله اخدام بیشه ده یتاغی التزام ایدمک
یقال اخدر الاسد ای لزم الخدر و اخدار بر کسنه اهلی بیننده مقیم اولوب انلری خالی ترک اتمامک یقال اخدر فلان فی اهله ای اقام فیهم
و اخدار بعوز طوتمغه دخی دیرلر یقال اخدر القوم اذا اظلهم المطر و اطلال طاء مهمله ایله بغور چیله‌مک خدر خانک ضمی و دالک سکونیله
نصاری دن بر جماعتدر که ابو سعید خدری انلردندر الخداری خانک ضمی و یانک تشدیدیله قرا کوجه لیل مظلم معناسنه و قره بلوت سحاب
اسود معناسنه الخدارة خانک ضمی و یانک تشدیدیله عقاب دیدکلری قوش لوغنیسیدر اولدخی حیوان ظاهرده دیرلر یقال بعیر خداری
ای شدید السواد و ناقة خدارة الخدر فتحتینله یرسنرسه فتور کلمک واوشمق یقال خدرت رجلی و خدرت عظامی یعنی ایاق
اویشیوب و کمکلره فتور کلسه بویله دیرلر و بعضی دخی خدر دیرلر الخدر خانک فتحی و دالک کسریله شول کوندر که انده بغور و شبنم
اولا الخدرة مونثی یقال یوم خدر ولیلة خدرة الاخدری همزه‌نک و دالک فتحی و یانک تشدیدیله یبان اشکی حمار وحشی معناسنه الخدر خانک
فتحی و دالک سکونیله اهو سورسنده ایرلماق یقال خدر الظبی من الباب الاول اذا تخلف عن القطیع الخزیر خانک فتحی و رانک کسری و مدیله
صو چیقلاق یقال خر الماء یخر خریرا من الباب الثانی و خریر شول ده دیرلر که ایکی بوکسک یر بیننده اوله الاخرة همزه‌نک فتحی و خانک
کسری و رانک تشدیدیله خریرک جمعی دره‌لر معناسنه الخرارة خانک فتحی و رانک تشدیدیله چاغلیجی بکار دیال عین خرارة الخرور ضمتینله
دوشمک وسجده‌یه وارمق یقال خر لله ساجدا یخر خرورا من الباب الثانی ای سقط الاخرار همزه‌نک کسریله دوشرمک یقال ضرب
یده فاخرها ای اسقطها الخرخرة علی وزن الزلزلة اویور کسنه‌نک و بوغلن کسنه‌نک خورلدمسی و ثلاثیدن دخی کلور یقال
خر عند النوم خرا الخرخر علی وزن الزلزل قاردن دیرنمک و مضطرب اولماق زیاده عظمتندن اوتودی الخز خانک ضمی
و رانک تشدیدیله دکرمنک بوغزی که انده بغدای دوکلور الخرز فتحتینله کوزی کوچک اولماق الاخزر همزه‌نک فتحی و خانک سکونیله و زانک فتحیله
کوزی کوچک اولان کسنه بعضلر ایتدی خزر بر کسنه کوزی قیر و عینله بقرکبی اولمادر الخزر خانک فتحی و زانک سکونیله بر طایفه در
التخازر تانک فتحی و زانک ضمیله دقت نظر ایچون کوز قیاغن صیقمق در تعامی و تجاهل کبی که ذاتدر اولیا انکشی فی ظاهر اولور الخزرة
خانک ضمی و زانک فتحیله همزه کبی بر مرضدر که فقره ظهرده پیدا اولدیکده ظاهر اولور الخزیر والخزیرة خانک فتحی و زانک کسری و مدیله
حزیره اتی پاره لری چوق کسلکده صو ده تمام پشروب او ذرنه اون دوکلکده اولان طعامه دیرلر و اکر اینده اتی اولمازسه عصیده
عصیده دیرلر الخنزیر خانک کسری و زانک کسری و مدیله معروف حیواندر الخنازیر خانک فتحیله جمعی و خنازیر بر معروف مرضدر دخی دیرلر که
بیونده ظهور ایدوب چبانلردر وخنزیر بر موضعک اسمیدر نته کم بعض اشعارده کلمشدر الخیزران خانک فتحی و یانک سکونی و زانک ضمیله
مثلا بر معروف اغاجدر که اکا عروق قناة دیرلر و خیزران قامشه دخی دیرلر الخیازر خانک فتحی و زانک کسریله خیزرانک جمعی الخیزرانه
خانک فتحی و زانک ضمیله کذلک کبی بر ساکی اولوب کنکلر الخیزری خانک فتحی و یانک سکونی و زانک فتحی و الفک قصریله والخوزری خانک
فتحی و واوک سکونی و الفک قصریله بر جنس یوریک که اندر نوع تغنک و اوردی یعنی قوتون صالوق و اکارن طا عدرقیوب ایمک الخسر
خانک ضمی و سینک سکونیله والخسران کذلک خانک ضمی و سینک سکونیله ضرر اتمک بیع و شراده پس بو وقتله قرآن کبی در معنای فرقده
یقال خسر فی البیع خسرا من باب الرابع الخسر خانک فتحی و سینک سکونیله اکسمک نقص معناسنه یقال خسرت الشیء من باب الثانی اذا
و قال الله تعالی قل هل ننبئکم بالاخسرین اعمالا ای اخسر ایتدیکی خسرینک و احدی اخسر در اکبر کبی التخسیر علی وزن التکریم هلاک اتمک
الخناسیر خانک فتحیله علی وزن القنادیل هلاک معناسنه در واحدی یوقدر الخسر والخسارة خانک فتحیله ایکسنده دخی

خضر

والخيسرى خانك فتحى وياتك كونى ديسنك فتحى والفك قصريله هلاك اولق وآدم معناسنه الخشادة خانك ضميله بيني اوزدنده . باقى قلان طعام كه
الله خيراوليه كه اكر هر نسنه نك بر مزه دخى خشاده ديرلر الخشر خانك فتحى وشينك كونيله برنسنه نك برمزنى كيدرمك يقال خشرت الشئ اخشر
خشرا من الباب الثانى اذا نفيت منه خشادة وخشارة ادنى اولان كمسنه يه ديرلر يقال فلان من الخشادة اذا كان دونا الخصر خانك فتحى وصادك
سكونيله انسانك بل وسط الانسان معناسنه المخصر ميمك ضمى وخانك فتحى وصادك دخى فتحى وتشديديله بيلى انجه اولان كمسنه يقال الشيخ مخصر يعنى انجه
بيل وشل مخصرة يعنى ليفه بلو نعلين ودجل مخصر القدمين اذا كانت قدمه تمس الارض من مقدمها وعقبها وتحوى اخمصها مع دقة فيه يعنى اياغنك
اورتسى يره دكمه وبيلى انجه اوله الخاصرة بورتى بوكر شاكله معناسنه الخصر فتحتيله صوغوق الم ديرمك معناسنه خصر الرجل اذا المه البرد فى
اطرافه يعنى الى باخود اياغى صوغوقا بجسته يقال خصرت يدى و كون صوغوق اولماغه دخى ديرلر يقال الخصر يومنا اى اشتد برده الخصر خانك فتحى
وصادك كسريله صوغوق اولان كمسنه يقال ما خصر اى بارد الخنصر خانك كسرى ونونك سكونيله وصادك كسريله كوچك برمق اصبع صغير معناسنه
الخناصر خانك فتحى وصادك كسريله جمعى كوچك برمقلر معناسنه الخناصرة خانك ضميله بر شهر كه ادى درشامده المخصرة ميمك كسرى وخانك سكونى
وصادك فتحيله قمچى قامچيه شبيه نسنه دد وبالجمله هرنسنه كه انى انسان الده الوب طوته كرك عصا كرك عصادن غيرى اكا مخصرة ديرلر المخاصرة
ميمك ضمى وصادك فتحيله بركمسنه مصاحبنك الن الده الوب كزمك و مخاصر بكده كلدكده ايكى يوللق هر برى بر يوله كيده ويا ايكى يول قاووشدقده بيرى
برلرينه بولشماغه ديرلر التخاصر تانك فتحى وصادك ضميله برنجه كمسنه برى برينك الن الده الوب كزمكه ديرلر يقال تخاصر القوم اذا اخذ بعضهم
بيد بعض الاختصار همزه نك كسرى وخانك سكونيله طريقك اقرب اختيار ايدوب اكا سلوك ايتمكدر وكلامى اختصار ايتمك كلامى ايجاز ايتمكه ديرلر

حضر

الخضرة خانك ضمى وضادك سكونيله ياشل رنككه وياشل رنكلو نسنه لره اطلاق اولنور وخضرة آت قسمندن دورى قسمنده بوز اولوب سياهله مختلط
اولمقدر شتمكريه آدمه قره يا غرا اولماقدر الاخضرار على وزن الاحمرار ياشل اولماق الاخضيرار على وزن الاعشيشاب كذلك يعنى ياشل اولمق
يقال اخضر الشئ اخضرارا واخضوضر التخضير على وزن التكريم ياشل اولماق يقال خضرته انا وكاه اولور كه اخضر اسود اطلاق اولنور دال اوزرينه
مدهامتان قالوا اخضراوان يعنى دياده قوت ويشل اولمقدن قرايه مايل اولدقلرى جهتدن مدهامتان بيورلمشدر و قراى عراقه دخى سواد
عراق ديرلر اشجارى چوق اولدوغندن اوتورى والخضراء خانك فتحى وضادك كسرى والفك مديله كوك آسمان معناسنه وخضراء دمن يعنى قالمش
عسكره دخى ديرلر وخضراء الدمن شول كوزل عورتدركه بد اصل اوله ديرلر منده . بتن اوت هر نه كه لونى خضر اوله ثمر اولمز يعنى هر نه كه لو
تازه اوليه جونسنه مفيد و منتج اولماز ودمن دالك كسرى وميمك سكونيله يودت يرنه ديرلر نشان نكاه معناسنه وخضراء اولوكسته
دخى ديرلر يقال اباد الله خضراءهم اى سوادهم ومعظمهم واصحى بوكا انكار ايدوب اباد الله غضراءهم ديدى غينى معجمه ايله غضارت معناسنه كه
تازه لكدر وابادة الجرمله ايله هلاك ايتمك ديمك اولور الخضيرة خانك فتحى وضادك كسرى ومديله شول خرما اغاجنه ديرلركه انك قرى دوغى
ياشلكن دوكله الاختضار همزه نك كسرى وخانك سكونيله اوتى ياشلكن بيچكدر ويقولون يشيخ اجزوت يقول يابنى وتختضرون يعنى
پيره بر كمك حصادى زمانى كلدى ديسلر كاه اولور اكين تازه بيچلور ديو حضارة خانك ضميله دريانك اسميد رمرفه اولمغين بيغمرفدر
تقول هذه خضارة لما يبابة عمرقعنا ماء الخضارى خانك ضمى وراءنك كسرى وياءنك تشديديله بر قوشدركه اكا اخيل ديرلر واخيل اوزرى
قوشيدد وبعضلر بيون بودان قوشيدر كه بكارى واددد ديشلود آما مريدر . وقاموسده سياه رنكلو قوشدر ديمش وخضار چى خضارى
منسوب ديمك اولور بو تقديرجه د يا ما دتلو نلونى سيا ه اولا بجلو اطلاق ولنماق اوقرب اولور الخضار خانك فتحيله شول سودد كه صويى
جوق قاتلمش اولا وخضا دكذلك يكى يمش اوت المخاضرة ميمك ضمى وضادك فتحيله يمشى صلاحى ظاهر اولمدن بيع ايتمكدر هنوز ياشلكن ونو
متوله بيع دن نهى اولنمشدر و بوحكمه داخلدر خرماتك دسزواكب بيكه هنوز صلاحى ظاهر او لماش اولا بو سببدندركه بعضلر خرمانك
بركسمندن زيادة سن بيع اتمكى كريه كورمشلردر الخضارى خانك ضمى وضادك تشديديله والفك قصريله شقارى و ذنى اوزدو ، اكين معناسنه در
وشقاره شينين معجمه و قاف ورا مهمله ايله براوتك ديدر الخضر خانك فتحى وضادك كسريله اخضر معناسنه در اخضر دو ابى اورد دكه
كه بارى تعالى نك فاخرجنا منه خضرا ديدوكى قولنده واقع و لمشدر نته كم عربكا آدرنا غرته آدكها مطرح قولنده غرازمعناسنه واقع
اولمشدر وميم نونك فتحيله ميمك كسريله برييه سيا هلوى اولوب بلوندر الخضر والمضر خانك كسرى وضادك سكونيله ومضر كذلك ميمك كسرى
وضادك سكونيله بر يوده . معنا ذكر اولنلر هدر معناسنه مراد اولور يقال الذهب دمه خضرا مضرا اى هدرا اخضر خانك كسرى وضادك
سكونيله موسى نك قرينى اولان نبى صلوات الله عليهما وكاه اولور كه خضر دخى ديرلر خانك فتحى وضادك كسريله كبد كبد كبى وثانى اصح در

الخطر

خطر

الخطر فتحتيله هلاكه مشرف اولمق وخطر كذلك وكدله ديركه يا دش خلقنده وكم كبر به اكا ديرلود وخطر قدر و منزلته دخى ديرلر ومثله دخى
ديرلر يقال هذا خطر لهذا اى مثل له فى القدر الخطير خانك فتحى وطانك كسرى ويائيله كذلك مثل معناسنه يقال هذا خطير لهذا اى مثله وخطير بوللرده
دخى ديرلر زمام معناسنه و شرف سابق اولان كمسنه يه دخى خطير ديرلر يقال رجل خطير اى له شرف سابق وقدر المخاطرة هلاكه قريب اولماق
يقال خاطر بنفسه الاخطار ماله وكذل قلماق يقال اخطر المال اى جعله خطرا بين المتراهنين يعنى اوچ قوين كسنه ايكسى بيننده اوكدر حبس ايتدكى
وبرنسنه يى خاطره كتورمكه دخى ديرلر اخطره الله ببالى الخطر خانك كسرى وطانك سكونيله براوتدركه انكله خضاب اولنوب يعنى حنا كبى استعمال
اولنور اعضا بويايه ده . وكثير المادد وكثرة مايلها اشترى دعا دلو فيچيل صوخى چوق اولوب سود دخى خطر ديرلر وخطر چوقلق دوه يه دخى
ديرلر الاخطار همزه نك فتحيله جمعى چوقلق دوه لر معناسنه الخطر خانك فتحى وطانك سكونيله والخطران فتحتيله دوه قويروغنى مرة بعد اخرى قالدروب
اويلقنه اورمق يقال الخطر البعير بذنبه يخطر خطرا وخطرانا من الباب الثانى وكوندرد ريوب حركت ايتمكه دخى ديرلر يقال الخطر الرمح يخطر اى اهتز
واهتزاز ذا ايكى معجمتين ايله ديرتمكدر وخطران يوددكى صالنماغه ديرلر وخطران الدهر زمانه نك مصيبتلرى وآفتلريدر يقال الخطر الدهر
خطراته كما يقال ضرب بجرانه الخطار خانك فتحى وطانك تشديديله ديرتيجى يقال رمح خطار اى ذواهتزاز بعضلر ايتدى خطران رمح كوندرك
صنجى محلنده اينوب چقماسيدر يقال رجل خطار بالرمح اى طعان و حذيفة بن بدرك اتنك دخى اسميدر خطار الخطور ضمتيله بر نسنه
قدر و منزلت صاحبى اولماق يقال خطر خطورة من الباب الخامس الخطور ضمتيله بر نسنه قلبه كلمك اولمق يقال الخطر الشئ ببالى يخطر خطورا من الباب الاول

خفر

الخفر خانك فتحى وفانك كسرى ومديله مدد دارلش كسنه وزياده دى معناسنه يقال خفرت الرجل خفرا من الباب الثانى اذا اجرته وكنت له خفيرا
تمنعه التخفير على وزن التكريم بمعناه يقال خفرته تخفيرا وخفر ايتمكه دخى ديرلر التخفر فتحتيله وفانك ضميله مدد طلب ايتمك يقال تخفرته
بفلان اذا استجرته وسألته ان يكون لك خفيرا الاخفار همزه نك كسريله نقض عهد ايدوب غدر ايتمك يقال اخفرته اذا نقضت عهده وغدرته
واخفار بركسنه يه مددجى قوشماغه دخى ديرلر يقال اخفرته اذا بعثت معه خفيرا بوذكر اولنان ابو الجراح العقيلى روايتيدر الخفرة خانك
ضمى وفانك سكونيله اسم در عهد و ذمت معناسنه يقال وفت خفرتك الخفارة خانك ضميله والخفارة خانك كسريله كذلك عهد معناسنه در
الخفر فتحتيله زياده اوتنماق شدت حيا معناسنه يقال خفر من الباب الرابع الخفرة خانك فتحى وفانك كسريله اهل حيا اولان عورت يقال جارية
خفرة المخفرة ميمك ضمى وفانك كسرى وتشديديله بمعناها الخافور على وزن الكافور قيان چيچكى ديدكلرى چيچكدر بو ياد دان معناسنه
اصمعى دن بويله روايت اولنمشدر الخلر خانك ضمى ولامك فتحى وتشديديله شكرو دنى اوزد . باقلا كبى حبوبات قسمندندر بعضلر بورچى دد ديدى

خلر
خمر

الخمرة خانك فتحى وميمك سكونيله والخمر كذلك والخمود ضمتيله عجرة وترة وعوزكجه دديمى اوله واحد بيوب واكبخى الجبن اختصى بيون واوجعى جمع بيجين
اولماقده يقال خمرة حرف ابن الاعرابي ايتدى خمرة خمرة ديلر ذيرا خمر ايتمك ولغاغله رايحه سى تغيراولمشدر يعنى متغير اولمشدر كه تخمير وتغيير
ديرلر بعضلر ايتدى خمر خمر ديدكلرى عقله اختلاط واختلال ويردوكى ايچوندر وخمر كاه اولور شو معناسنه ديلور يقال ما عنده خل ولا خمر
اى خير ولا شر وخمرة رايحه يه دخى ديرلر يقال وجدت خمرة الطيب اى ريحه وخمرخمر ماية قاتغه دخى ديرلر يقال العرت العجين اخمره من الباب الاول
واخمره من الباب الثانى اى جعلت فيه الخمير وخمر كزلو اولماغه دخى ديرلر يقال خمر عنه الخبر اى خفى وا تاغغه دخى ديرلر استحيا معناسنه يقال
خمرت الرجل اى استحييت منه ذكر ايتمكه دخى ديرلر يقال خمر فلان شهادة اى كتمها الخمير خانك كسرى وميمك دخى كسرى وتشديديله فسق ودنى اوزده
دايما شراب ايدن كمسنه الخمار خانك ضميله مست خوشلقدن باقى قالان اثردر وخمار خانك ضميله وفتحيله خلق اراسنه دخى ديرلر يقال الرجل فى خمار
الناس اى خمادهم لغة فى غمار الناس وغمارهم اى غفيرهم وجماعتهم الخمر خانك فتحى وميمك كسريله خماردنا اولن كسنه بعضلر ايتدى خمر
اولكسنه دركه مرض اكى سرا بمة عشى اوله وخمر شول يره ديركه اوكى پر دهسى دوتلنا بجق بر چوق اولا بر مثل يحبو قيالى طالعتر
بكبه مثلا المخمور ميمك فتحى وخانك سكونى وميم ادرك ضميله خمارى اولان كمسنه الخمرة خانك ضمى وميمك سكونيله شول كوچك سجاده . ددكه خرما
چوبندن ايشلنوب ايپله اد ديلور وخمر شول نسنه يه ديركه انى يوده سوريرلر يوزك لونى كوزل اولسون ديو كه بعض نسخه ده . اكا الكلف ديرلر
كلكونه معناسنه دشول مايه دركه خمر دن وخمركبى كنديسندن بنيذ . وطيب قاتلر وخمر شول اكلى خميره ديركه انكله مايه قيورلر
الخمار خانك كسريله عورتلر باشنه اورتدكى نسنه دركه اكا ياشماق ديرلر الاختمار على وزن الافتعال عورت ياشماقلنماق يقال اختمرت المرأة
وانها لحسنة الخمرة الخمرة خانك كسريله ياشماق دتمك دخى المثل العوان لا تعلم الخمرة الخمر فتحتيله شول نسنه دركه سترايليه يقال
توارى الصيد فى خمر الوادى ابن السكيت ايتدى خمر الوادى شول نسنه دركه يرده اولاكه سيل بيچى اولسون كه تورم يعنى اولسون كه كبا انجار

خنز

خور

ابن سكيت ايتدى دخل فلان في خمار الناس يعني كلري بوندن مأخوذدر نته كم مرور اتدى وقتي بركسنه يولداشنه حيله ايله لدلسه هو يدب له الضر
او يمشي له الخمر يعني مضرتني آهسته ايدوب سيرر يره سرعتله ايدر ديرلر وخمر اخمار ناسه دخي ديرلر خمارك جمعيدر نته كم مرور اتدى وكزلمكه دخي ديرلر تقول العرب
خمرني فلان من الباب الرابع اذا توارى عنك الاخمار همزه نك كسريله يريره لو اولمق يقال اخمرت الارض اي كثر خمرها واخمار برنسنه يي كيزلمكه دخي ديرلر
يقال اخمرت الشيء اي اخمرته واخمار واعطا اتمكه دخي ديرلر يقال اخمرني كذا وكذا اي اعطانيه هبة وملكني اياه الخمير خانك فتحي وميمك كسري وبويله
والخميرة كذلك خانك فتحي وميمك كسري وبويله شول مايه دركه خميره قاتلور وخمير بيات معناسنه دخي كلور يقال عندي خبز خمير وحيس فطير
وحيس حاء مهمله نك فتحيله و يانك سكوني وسين مهمله ايله ياغلو خرمادن اولان طعامدر التخمير على وزن التكريم ستر ايتمك تغطية معناسنه يقال
خمر وجهه وخمر اناءك المخمرة ميم اولك ضمي وثانينك فتحي و تشديديله شول فتوردركه بك باش اتاق وساير وجهي سايه اوله خمار معناسنه كويا كه
تخمير خماردن مأخوذدر باشنه اوقچك اورتونه تشبيهًا المخامرة ميم اولك ضمي وثانينك فتحيله مخالطه معناسنه وبر يرده مقيم اولمغه دخي ديرلر
يقال خامر الرجل المكان اي لزمه و مخامره كيزلمك معناسنه ده كلور يقال للضبع خامري ام عامر اي استتري و بو محلده لزوم معناسنه اولمق
دخي محتملدركه صيادلر بو كلامي صرتلان يعني كي ديرلر تا كه حركت ايتمه وام عامر صرتلانك اسميدر وصرتلان باليلو قودت ديدكلري جانوردر
الاستخمار همزه نك وتانك كسريله قول ايدينوب ذليل اتمك يقال استخمر فلان فلانًا اي استعبده ومنه حديث معاذ من استخمر قومًا اولهم احرار
اي اخذهم قهرًا او تملك عليهم محمد بن كثير ايتدي بو كلام عندم بزم قاتمزده مرو ... ولايتنده مشهوددر بردلو دخي تكلم اولنماز
باخمرا خانك فتحي والفك قصريله باديه ده بر موضعك اسميدر كه ابراهيم بن عبد الله بن حسن بن علي بن ابي طالب رضي الله عنهم قبر شريفي اندهدر
ام خنور خانك فتحي ونونك ضمي وتشديديله سنور وزني اوزره صرتلان ديدكلري يرتيجي جانوردر وام خنور بلايه دخي ديرلر داهيه معناسنه
الخنجر خانك وجيمك فتحي ونونك ما بينده ساكنيله معروف براقدر وجوهري سكين كبير ايله تفسير ايتمشدر الخنجور خانك وجيمك ضمي ونونك ما بينده
نونك سكونيله شول ناقه دركه سودي چوق اوله الخناجر خانك فتحي وجيمك كسريله خنجور كبي سودلو دوه لر معناسنه الخور عوز كبي خفور
بر ديرلر اكي يوكسك يرك بيننده اولان وسع چقور يريه ودمغه ديرلر يقال طعنه فخاده خورًا اي اصاب خورانه وخوران بونك عقيبنده
تفسير اولنور الخوران خانك فتحي وواوك سكونيله جوانتدن نجاست چقديغي يردر الخوار خانك ضمي وواوك فتحيله صغر چاغرمق يقال خار الثور
يخور خوارًا اي صاح ومنه قوله تعالى واخرج لهم عجلا جسدًا له خوار الخور ضعيف اولوب فتور اولمق يقال خار الرجل يخور خورًا من الباب الاول
اذا ضعف وانكسر الاستخارة همزه نك وتانك كسريله طلب شفقت ايتمك استعطاف معناسنه بعضلر ايتدي استخاره خواردن قدر صيغه معناسنه
وبونك اصلي بو دركه صياد دخي آهو ياورسن آكوب بياغنده بولسه قولقلرين بوكوب چاغرتسين ديو تا كه اوازن ايشدوب اناسي كلوب طوغنه
دوشه واستخاره بابي دخي كلور على ما سيجيء الاخارة همزه نك كسريله صرف ايدوب دوندرمك يقال اخرنا المطايا الى موضع كذا اخيرها
اخارة صرفناها وعطفناها الخور فتحتيله ضعيف اولمق الخوار خانك فتحي وواوك تشديديله والخوارة كذلك فتح وتشديد ايله
ضعيف دنلكنه يقال رجل خوار ورمح خوار وارض خوار وسودي چوق اولان ناقه يه دخي ديرلر الخور خانك ضمي ايله جمعيدر ضعيف
اوله سودي چوق ناقه لر معناسنه الخير خانك فتحي وياك سكونيله شول نسنه دركه شرك مقابليدر يقال خرت يا رجل وخير دودي
قلقاق معناسنه ده كلور يقال خار الله لك و مال معناسنه ده كلور قال الله تعالى ان ترك خيرًا اي مالا الخاير خيرلو اولان كسنه
يقال انت بخاير الخيار خانك كسريله جمعيدر اشرارك مقابليدر وخيار اسمدر كلور اختيار معناسنه وخيار قثا معناسنه كلور
معروف ميوه لردندر عربي دكلدر الخير خانك فتحي وياك كسري وتشديديله خيرله متصف اولان كسنه يانك تخفيفي ايله دخي جايزدر
ميت وميت كبي يقال امرأة خيرة وخيرة وخيرة فضل وزياده معناسنه ده كلور قال الله تعالى اولئك لهم الخيرات اي المثوبات الفاضلة
والدرجات العالية وقال الله تعالى فيهن خيرات حسان بو آية كريمده اخفش ايتدي وقتا كه خيرله برنسنه صفتلنسه ساير صفت
تشبيه اولنوب اخرنه هاء تانيث الحاق اولنور افعل تفضيل معناسي مراد اولماز اما چونكه بو كلمه افعل تفضيل معناسي مراد اولنه
فلانة خير الناس ديرلر خيرة الناس ديمزلر و فلان خير الناس ديرلر اخير ديمزلر و افضل معناسنه اولدقچون تثنيه وجمع اولنماز
الخير خانك كسري ومديله كرم معناسنه الخيرة خانك كسري ومديله اسمدر خار الله لك قولندن خيرة خير ويرسون معناسنه الخيرة خانك
كسري وياك سكونيله فتحيله عنبه وزني اوزره اسمدر اختيار معناسنه اختار الله قولندن مأخوذدر ومختار معناسنه ده كلور يقال
محمد خيرة الله من خلقه وخيرة الله ديمكده دخي جايزدر اختيار معناسنه الاختيار همزه نك كسري وخانك سكونيله اودندكلك اصطفا معناسنه

التخيير

دبر

التخيير على وزن التكريم بمعناه المخير ميمك ضمي وخانك فتحي ويانك كسريله وتشديديله مختارك تصغيريدر تا حذف اولنمشدر حروف زايده دن اولدقچون
والف يا يه تبديل اولنمشدر اصلنده يادن مقلوب اولدقچون حالت تصغيرده الاستخارة همزه نك وتانك كسريله خير طلب اتمك يقال استخر الله
يخر لك يعني حقدن خير طلب ايت تا كه خير بوله سن التخيير على وزن التكريم اكي نسنه نك بيننده مخير قلماق الخيري خانك كسري ومديله واخرنده
اولان يانك تشديديله بر نوع چيچكدركه انبات قسنده موجوددر آق وقرموزي وصاري اولور فصل الدال الدبر دالك فتحي وبانك
سكونيله بال آريلري كه اوغول تعبير اولنور جماعت معناسنه در واصمعي ايتدي بر جمعدر كه واحدي يوقدر الدبور ضمتيله دبرك جمعيدر اوغلر
معناسنه و دبو سا ير اوله ره دخي اطلاق اولنور بو سببدندركه عاصم بن ثابت انصارييه حمي الدبر ديرلر و بونك وجهي بودركه وقتا كه
زنبوري مشركلري شهيد اتدكدن صكره اعضاسن كسمكه تحرك ايتدكلري اوزره عظيم ديلر مسلط قيلوب طاغيتدي تا كه مسلمانلر زنبوري
الوب دفن اتدلر و بوندن مأخوذدر عربلرك جملت كلام دبر اذني ديدكلري قولاري يعني انك كلامندن اغماض عين ايدوب صاغرلغه
اوردم ديك محلنده الدبرة دالك فتحي وبانك سكونيله والدبارة دالك كسريله بر دونم يرالدبر كذلك دالك فتحيله والدبار دالك كسريله جمع
بر قاچ دونم يرلر معناسنه ذات الدبر دالك فتحي وبانك سكونيله بر درنك اسميدر ابن الاعرابي ايتدي اصمعي بوني تصحيف ايدوب ذات الدير
ديمشدر الدبر ضمتيله والدبر دالك ضمي وبانك سكونيله آدمك خلف معناسنه قال الله تعالى ويولون الدبر و بو آية كريمده دبر جمع معناسنه
قلندي نته كم طرف جمع معناسنه قلندي لا يرتد اليهم طرفهم آيت كريمه سنده ودبر بر نسنه نك آخرينه دخي ديرلر دبير دالك ضمي وبانك
فتحيله صيغه تصغير اوزره بني اسددن بر قبيله نك اسميدر الدبر دالك كسريله مال كثير معناسنه در بونك واحدي وجمعي برابردر يقال
مال دبر ومالان دبر واموال دبر ويقال الرجل ذو دبر اي كثير الضيعة والمال ابو عبيد ابو زيددن بويله روايت ايتدي الدبرة
دالك كسري وبانك سكونيله قبله نك مقابليدر يقال فلان ماله قبلة ولا دبرة اذا لم يهتد لجهة امره ويقال ليس لهذا الامر قبلة ولا دبرة
اذا لم يعرف وجهه الدبر فتحتيله ياغر كه اتا قسنده اولان ياره در چوق يوكجكه دن الادبار همزه نك فتحيله دبرك جمعيدر ياغرلر
معناسنه شجر اشجار كبي ودبر ياغرلق معناسنه ده كلور الادبار همزه نك كسريله ياغرلتمق يقال ادبرة القتب وادبار بر كسنه نك
طوارى ياغرلو اولماغه ديرلر يقال ادبر الرجل اذا دبر بعيره وادبار كتمك معناسنه ده كلور يقال ادبر النهار اي ذهب وبالغ اولمغه دخي ديرلر
ومنه قوله تعالى والليل اذا ادبر على قراءة ودبور يلينه داخل اولماغه ده ديرلر يقال ادبروا اي دخلوا في الدبور وادبار اقبالك نقيضيدر
الدبرة فتحتيله عسكر صنماق هزيمت معناسنه وبو معناده اسمدر ادباردن وادبار اقبالك مقابليدر على من الدبرة فتحتيله واخرنده
يانك تشديديله ويقال شر الراي الدبري وهو الذي يسنح اخيرًا عند فوت الحاجة ابو عبيد ايتدي فلان لا يصلي الصلوة الا دبريا ديرلر
يعني اخر وقتنه قلسه ومحدثلر دبريا ديرلر ضمله الدبران فتحتيله ثريا يلدزدر ثور برجنده كه انكه سنام ثور ديرلر منازل قمردندر
الدابرة قوشك زانقيه دراغ الرجل معناسنه ودابرة الانسان بناء مكي وكچي اوستنده اولان سكيردر ودابرة الطاير قوشك
ياكلنده اولان بو ماغيكه بر نسنه يي انكله طوتار و دابرة الحافر طيرنك بيكلي درنده اولان سكيردر ودابرة كوركش طوتوق فنده جنسي
بغدمدر الدابر بانك كسريله تابع معناسنه در ودابر شول اوقه ديرلر كه نشانه دوبا وته بايننده چه ودابر عاد اولمندن فايرك
مقابليدر ولان در ودابر بقية يعني چه دخي ديرلر امس الدابر دوننكي كون يقال هيهات ذهب كما ذهب امس الدابر المدبر ميمك ضمي وبانك
كسريله قمار اوقلرندن دابو ديدكلري اوقك صاحبيدر الادابر همزه نك ضمي وبانك كسريله اباتر كبي شول كسنه دركه زخمي قطع اتمق
اولماز ابو عبيده ايتدي شول كسنه دركه هيچ براحدك قولني قبول اتميه وهيچ بر نسنه يه ملتفت اولمايه الدبير دالك فتحي وبانك كسري ومديله
عورت ايپلك اكيرديكي اوده جكدكي ايپلكدر يعقوب ايتدي قبيل اول نسنه دركه اني كوكسكه كتوررسن ودبير اول نسنه دركه
اني كيرويه براغه سن ويقال فلان ما يعرف قبيلا من دبير اددن اوكي بلمز معناسنه المدابر بانك فتحيله نسنه نك خالص اولان كسنه
يعني مقابل ايله استعمال اولنوب فلان مقابل ومدابر يعني اركا ايوي جهتندن خالص در ديمكدر اولور اصمعي ايتدي بونك اصلي اقباله وادباره
مأخوذدر الادبار همزه نك كسريله شول شق دركه دوه قولاغنك اردنده اولانه نته كم اوكنده اولانه اقباله ديرلر شق ذنب مثالنده ذغه
ذا معجمه ايله ونونله قيون بوينده جنداي اصطلاو الان نسنه در بوني مثالنده المدابرة ميمك ضمي وبانك فتحيله شول قيون دركه انوك
ادبارهسي اولانه نته كم مقابله شول قيون دركه انكا قباله سي اولا يقال دابرتها وقابلتها وناقة ذات قبالة وادبارة ومدابرة
عداوته دخي ديرلر يقال دابرت فلانا اي عاديته دبار دالك ضميله چهارشنبه كوننك اسميدر عربلرك اسماء قديمه سندندر والدبار

دالك فتحيله هلاك معناسنه در دمار كبي الدبار دالك كسريله دبارة نك جمعيدر كه دياده بردونم يره ديرلر نته كم مرور ايتدى و دبار دقت كيندو
صكره ديكيلدوكي يقال فلان يأتي الصلوة دبارا اى بعد ما ذهب الوقت الدبور دالك فتحى و بانك ضميله شول يلدر كه صبايه مقابلدر و صبا شول
يله ديرلر كه مطلع شمسدن اسر كيجه و كوندز برابر اولدقده الدبور ضميله اوق نشانى دلوب چكمكدر يقال دبر السهم يدبر دبورا من الباب الاول
اى خرج من الهدف و برنسنه نك آردنجه كتمكه دخى ديرلر يقال دبر بالشىء اى ذهب به و يقال دبر النهار اى ذهب و تابع اولمق معناسنه ده كلور
و منه قوله تعالى والليل اذا دبر على قراءة اى تبع النهار و قرئ ادبر و حدوث معناسنه ده كلور يقال قبح الله ما قبل منه و دبر و پير اولمق
معناسنه ده كلور يقال دبر الرجل اى ولى و شيخ و بركسنه اولدكدن صكره اندن حديث روايت ايتمكه دخى ديرلر يقال دبرت الحديث عن
فلان اذا حدثت به عنه بعد موته و روزكار دبوره دونمكه دخى ديرلر يقال دبرت الريح اى تحولت دبورا و دبور يلنه اوغرامغه دخى ديرلر
يقال دبر القوم على البناء للمجهول اذا اصابتهم ريح الدبور المدبور ميمك فتحى و بانك ضميله دبور يلنه اوغرامش كسنه الادبر همزه نك و بانك فتحيله
جرير بن عدى نك لقبى در زيرا دونودكى حالده اردندن كوتولر دورتشلردى الاستدبار همزه نك و تانك كسريله استقبالك مقابلى در كه
سفره كيدنى كوندرمكدر نته كم استقبال اكا قارشو چيقمقدر التدبير على وزن التكريم برنسنه نك عاقبته و مآلنه نظر ايتمكدر و تدبير
قولى كندودن صكره آزاد ايتمكدر و حديث روايت ايتمكه دخى ديرلر يقال دبر الحديث اذا حدث به عن غيره و هو يدبر حديث فلان اى يرويه
المدبر ميمك ضمى و بانك فتحى و تشديديله بعد الموت عتقى تعليق اولنمش قول التدبر فتحتيله و بانك ضمى و تشديديله برنسنه يى فكر ايتمك التدابر
تانك فتحى و بانك ضميله بركسنه بربرندن منقطع اولمق يقال تدابر القوم اى تقاطعوا و فى الحديث لا تدابروا اى لا يقطع بعضكم عن
بعض الدثر دالك فتحى و ثانك سكونيله مال كثير يقال مال دثر و مالان دثر و اموال دثر الدثر فتحتيله كذلك چوق معناسنه يقال عسكر دثر
اى كثير و هو من الاول لانه جاء بالتحريك يعنى دثر فتح ثا ايله دثردن در سكون ثا ايله الدثار دالك كسريله شعار اوزرنه اوزره كيلن كيما در
و شعار شينك كسريله شول لباسدر كه تنله الكا راسده يعنى لباس اولمايه التدثر فتحتيله و ثانك ضمى و تشديديله دثار كيمك يقال
تدثر اى تلفف فى الدثار و تدثر برنسنه نك اوزرنه چيقمغه دخى ديرلر يقال تدثر الرجل فرسه اذا وثب عليه فركبه الدثور ضميله
خراب اولمق دروس معناسنه يقال دثر الرسم اى اندرس التداثر تانك فتحى و ثانك ضميله بعناه يقال تداثر الرسم اى عفى الدثور دالك فتحى
و ثانك ضميله آدى و صانى دليان كسنه و ايا اديخوده اولانه دخى ديرلر نوموم معناسنه التدثير على وزن التكريم قوش يواسن اصلاح ايتمك يقال
دثر الطائر تدثيرا اى اصلح عشه و عش عينك كسرى و شينك تشديديله قوش يواسى الدجران دالك فتحى و جيمك سكونيله شول اسرود كسنه دركه سرودن
غيرى عرون اولا يعنى كوده اولو و بو مقوله كسنه يه جيران دخى ديرلر الدجر فتحتيله سرود اولوب كوره اولمق يقال دجر دجرا من الباب
الرابع الدجارى دالك فتحى و الفك قصريله جمع دجران يقال قوم دجارى اى سرورون الديجور دالك فتحى و يانك سكونى و جيمك ضميله كيجه قرانكو
و قرانكو كيجه يه دخى ديرلر الدحور ضميله برنسنه يى سوروب يراغ ايتمك يقال دحره اى ابعده قال الله تعالى اخرج منها مذموما مدحورا اى مقصى
و مقصى قافله و صادمهمله ايله اقصادن در ابعاد معناسنه الدخور ضميله خور و ذليل اولمق يقال دخر الرجل يدخر دخورا من الباب الثالث
الداخر خانك كسريله ذليل اولان كسنه الادخار همزه نك كسريله ذليل ايتمك يقال ادخره غيره دخدار دالك فتحى و خانك سكونيله شول بياض بوردر كه
مصون و محفوظ اولمق ايچون تخت دارده صاقلنور تخت داركه معرب در و ذكر اولان بر تخته و تخت صاحبلرينه منسوب اولدوغيچون تخت دار ديرلر الدر دالك فتحى و رانك تشديديله
سود و لبن معناسنه يقال لا در دره اى لا كثر خيره بو نفى بو دعا و ذم مقامنده ديرلر و يقال لله دره اى عمله و يقال ذلك من رجل بو كلامى مدح
و مدح مقامنده ديرلر و ظاهر بودر كه بو كلمه كاف خطابيه ايله استعمال اولنا نته كم تعاليتمن جيم قولنده بيان اولنمشدر الدرور
دالك فتحى و رانك ضميله شول ناقه در كه سودى چوق اوله الدرار بعناها الدرار دالكفتحى و رانك تشديديله دارك جمعى كافرله كفار كبى
يقال نوق درار و نوق نونك ضميله ناقه نك جمعى در الدرير دالك فتحى و رانك كسرى و يديله سريع معناسنه در يقال فرس درير الدرة دالك
ضميله انجو لولو معناسنه الدر والدرات والدرر دالك بو الفاظ مثلثه نك حرير بنده ضميله و رانك ثالثده فتحيله درة نك جمعى
انجولر معناسنه الدرى دالك ضمى و رانك و يانك تشديديله شول يلدوزدر كه نورانى و براق اولوب دره منسوب اولا يعنى اولدو غندن
اونوردى و كاه اولور كه دالى مكسور ايدوب درى ديرلر نته كم بحرى و سحرى دلجى و لجى ديرلر الدرة دالك كسريله شول قمچى دركه انكله ضرب اولنور كه
عامه تحريف ايدوب توده ديرلر و دره كتككه سودك چوق اولوب اقماسنه ديرلر و دره سوقعله سكونكده ديرلر يقال السماء دره
اى استدرار الجرى و رواج معناسنه ده كلور يقال للسوق دره اى نفاق و نفاق نونك فتحيله رواجه ديرلر بولوتدن يغمور دوكلكه ديرلر

يقال للسحاب درة اى صب مدرار ميمك كسرى و دالك سكونيله زياده يغمور دوكيجى بولوت يقال السماء مدرارا اى تدر بالمطر الدرر
فتحتيله سمت و اسلوب معناسنه يقال هما على درر واحد اى اسلوب واحد و يولك استقامتنه دخى ديرلر يقال نحن على درر الطريق اى على
قصده و درر يل كلدوكى بره دخى ديرلر مهب الريح معناسنه الدرور ضميله سود سيلان ايتمك يقال درت حلوبة المسلمين و حلوبة
حانك فتحى و لامك ضميله كفاردن حاصل اولان مالدركه خراج كركه مال غنيمت الادرار همزه نك كسريله ناقه سود ويرمك يقال درت الناقة
فهى مدر و ادرار و روزكار دبلودى يغدرمغه دخى ديرلر و منه قولهم بين عينيه عرق يدره الغضب و برود ايتمدركه الغضب و قطع المدر
المدر ميمك ضمى و دالك كسريله سود ويريجى ناقه هاسز و زاده او لمدر حايض و طالق كبى الاستدرار كذلك صاغمق يقال الريح تستدر السحاب
اى تحلبه و استدرار كچى تكه طلب ايتمكه دخى ديرلر يقال استدرت المعزى اى ارادت الفحل و يقال استدررت ما عند فلان بالذال المعجمة زيرا استدرار
دخى طلب فحله ديرلر الدردر دالك ضمله ريله دما بينده رانك سكونيله اوغلانك ديشى بتهجك يرلرى در معناده اسنان معناسنه و فى المثل
اعييتنى باشر فكيف بدرد و اشر كيكين ديش ديمكدر نته كم مرور ايتدى الدرد دالك فتحيله جمع ديش بتاجك يرلر معناسنه الدردرة
على وزن الدحرجة برنسنه يى اغزلنوب كومكدر يقال دردر البسرة اى لاكها و لوك كذلك برنسنه يى اغزلنوب كومكدر الدرداد
دالك فتحى و رانك سكونيله اغاجلردن بر نوعدر الدردور دالك ضمه لريله عصفور وزننده اوزره شول صودر كه دونكين انده غرق
احتمالى اولور كردآب معناسنه ده درين دالك ضمى و رانك تشديديله بو كلمه دركه محل كذبده استعمال اولنور يقال ده درين
و سعد القين بونك اصلى بودر كه سعد اوغلو دهودى عجم طائفه سندن ايدى يمن نواحيسنده ايشلرديكيچون كه عربلر كا اوزره اولسه
لسان فارسيله ده بكذرود ديرايدى اشبو قريه ده و دلع اولسون يارين كيدرم ديكى اشعار ايدوب بو سوزى اهل قريه اشتدكلر
ديو سويلردى عرب بو كلامى تعريب ايدوب بو كلمه ضرب مثل اتدلر و ايتدلر ده درين و سعد القين يعنى دهودجى سعدك كيجه كيدرم
ديدوكى اناغه كه اولمايدن دخى نوبنده در الدساد دالك كسريله كجابى كه انكله كمينك تختهلرى بربرنه چاتلور بعضلر تخللر در
ديدى الدسر ضمتيله جمعى ايپلر معناسنه قال الله تعالى و حملناه على ذات الواح و دسر و دسر دخى سينك سكونيله جايزدر شعر اعرابى كبى
الدسر دالك فتحى و سينك سكونيله يتمك دفع معناسنه ابن عباس رضى الله عنهما عنبر حقنده ايتدى انما هو شىء يدسره البحر دسرا اى يدفعه و يقال
دسره بالرمح من الباب الاول اى طعنه به الدوسر دالك و سينك فتحيله شول رجالدركه و دوسر كذلك نعمان بن منذرك عسكرينك بيرى اسميدر الدوسرة
مونثى الدوسرى دالك فتحيله كذلك و اخرنده يانك تشديديله شول دوه دركه قوى اوله و كاه يكا اوله فرمود معناسنه اولان دوسره منسوبدر الدوسرانى
بمعناه ايضا الدعر فتحتيله فساد و دعر كذلك بوزلمق يقال دعر العود يدعر دعرا من الباب الرابع الدعر دالك فتحى و عينك كسريله شول
اوديندر كه بوزلوب توتونى چوق اوله الدعارة دالك فتحيله ذكر اولنان معنادن مأخوذدر كه اهل فسق و اهل زنا اولمق معناسنه در
الداعر عينك كسريله فاسق معناسنه در يقال هو خبيث داعر اى بين الدعر و الدعارة و الدعارة مونثى و داعر كذلك براذكك ده نك اسميدر كه
اصل اولماغله موقوف در الداعرية شول دوه لر دركه ذكر اولنان دوه نسلندندر الادعر همزه نك فتحى و دالك سكونيله شول اغاجدن
اولور دنچيقا قدركه بيچه كزه چاقلماغله بر طرفى يانوب عمل مانده او لماغين آتش چيقماز اولا الدعثرة على وزن الدحرجة يقال قود هدم معناسنه
المدعثر ميمك ضمى و ثانك فتحيله يقلمش يهدوم معناسنه و فى الحديث لا تقتلوا اولادكم سرا انه ليدرك الفارس فيدعثره يعنى منفعته برده اولاده
صغادكن ى قتل ايتمك زيرا اولين تشويب كالى بولدقده اتكلرى اختور الدغر دالك فتحى و غينك سكونيله برنسنه يى قاپوق اختلاس معناسنه
و فى الحديث لا قطع فى الدغرة يعنى اختلاس ايدن كسنه نك ساريقنه قطع اولنماز و بونك اصلى دفعدن در و فى الحديث علام تعذبن اولادكن
بالدغر و علام اصلنده على ما ايدى مايى استفهاميه الفى حذف اولنمشدر و دغر چلكيايتن كسنه نك علاج ايچون دچلكى ابصافدر
الدغرى دالك فتحى و غينك سكونى و الفك قصريله كذلك دفع معناسنه در يقال دغرى لا صفا اى ادغروا عليهم و لا تصافوهم يعنى زيانلرى
دفع ايلك صف ايدوب دوزلمك دغرا و لا صفا دخى روايت اولنور عوى حلقى دعوا و حلقا روايت اولندى كبى و بونك معناسى
ايكنجسنه و بو عادته الم ايو شو رسول ديكل اولور الدغمرة على وزن الدحرجة قارشدرمق يقال دغمرت عليه الخبر اى خلطته عليه الدغمرى
و المدغمر دالك ضمى و فتحيله و اوزرنده يانك تشديديله قارشيق معناسنه در يقال الخلق دغمرى اى مخلوط المدغمر ميمك ضمى و ثانك فتحيله ضمى معنا
الدفر دالك فتحى و فانك سكونيله قوجماق بوراينى بنلاق معناسنه يقال دفر الله اى نتنا منه و بو معنادن دنيايه ام دفر ديرلر و الدفر
و ام دفر بلاء يه دخى اطلاق اولنور داهيه معناسنه دقار دالك فتحى و رانك كسرى اوزره بناسيله قطاميكى براسمدر محل شتمده استعمال اولنور

دفره ومنته معناسنه یقال للامة یا دفار الدفر دالک فتحی وفانک کسریله یا مز رایحلو کمسنه وامیر المؤمنین عمرک وادفراه دیدکی قولی
بو نندندر وانتناه معناسنه دفرداف زیاده بدرایحه معناسنه استعمال اولنور یقال دفرا دفرا لما یجیء به فلان ای نتنا و بو کلام بر
کمسنه نک ایتدیکی بر خصوصه تقبیح اولنمق محلنده سویلنور الدفتر دالک فتحی وفانک سکونیله جمع اولنمش ورقلر و جزء کتاب معناسنه الدفاتر دالک
دق
فتحی وتانک کسریله جمعیدر الدقرارة دالک کسری وقافک سکونیله بلاداهیه معناسنه در دقراره قوتنجی معناسنه ده کلور نمامجی یقال رجل دقرارة ای نمام
الدقرار والدقرارة هایلو هاسز تمان کبی ایاغی کیرلر الدقاریر دالک فتحیله دقرارة نک جمعی یا مز لقرد معناسنه یقال فلان یفتری الدقاریر
دم
ای الاحادیث والحش الدقری دالک فتحی والفک قصریله بر باغچه نک اسمیدر الدمار دالک فتحیله هلاک معناسنه التدمیر علی وزن التکریم هلاک ایتمک یقال
دمره تدمیرا ویقال دمر علیه ایضا بمعناه وتدمیر حیاد صیدکاهده اولان خانه سنه دوه تویی توتی ایتمکدر تاکه صید آدم رایحه سنی الوب
ورکیمه الدمور همزه سیله بر یره بلا اذن داخل اولمق یقال دمر یدمر دمورا من الباب الاول اذا دخل بغیر اذن تدمر تانک فتحی ودالک سکونی
ومیمک ضمیله بر شهرک اسمیدر شام شریفده التدمری تانک فتحیله کدنک واقوتنو یانک تشدیدیله عرب حاوشانی دیدکلری جانوردر یربوع
دن
معناسنه که صغیر اوله وقیل اوله الدینار دالک کسری ومیله التون اصطه دنانیدر نونک تشدیدیله حرف تضعیفک بری یا یه تبدیل اولندی
تاکه فعال وزنی اوزره اولان مصدرلرله ملتبس اولمیه کقوله تعالی وکذبوا بایاتنا کذابا الا نونها داخل ولکن بودفعه اصل اوزره جاری
اولور التباسدن ایمن اولدیغیچون صنانیر ودنانیر کبی صنار ده صاد مهمله ورای مهمله ایله ایکی دکلری ایکی باشنه دیرلر ... معناسنه
دور
ودنانه دال مهمله ایله قیصه اولان نسنه المدنر میمک ضمی ونونک فتحی وتشدیدیله شول اتدرکه انک بکلری ولا ابرشدن زیاده الدار موئث سماعیدر
ولکن مذکرا اعتبار اولندی ولنعم دار المتقین آیه کریمه سنده مثوای وموضع تأویلیله کما قال نعم الثواب وحسنت مرتفقا فان التانیث فیه
نظرا الی المعنی الادؤر همزه نک فتحی ودالک سکونی وهمزه ثانیه نک ضمیله افعل وزنی اوزره جمع قلتیدر دهمزه واودن دونمه در وهمزه سز
استعمال ایتمک دخی جایزدر الدیار دالک کسریله جمع کثرتیدر جبل اجبل وجبال کبی الدور دالک ضمی وواوک سکونیله کذلک جمع کثرتیدر اسد اسد
کبی الدارة اخص در داردن براو دیمک اولور ها وحدت ایچون اولدوغیچون برا وداره ای هاله قمر معناسنه الدوری والدیار
دالک ولده ضمی ورانک کسریله دیانک تشدیدیله ودالک ثانیده فتحی وتشدیدیله احد معناسنه در یقال ما بها دوری وما بها دیار ای احد
ودیار فیعال صیغه سیدر دورت کلمه سندن ماخوذدرکه بونک اصلی دیوار ایدی یای واو ساکندن صکره واو واقع اولسه وما
قبلی مفتوح اولسه یایه قلب اولنوب ادغام اولنور ایام کبی وقیام کبی که قیام قیوم معناسنه در الدور دالک فتحی وواوک سکونیله دونمک
یقال دار الشیء یدور دورا ودورانا الدوران فتحاتیله بمعناه ایضا یقال دار یدور دورانا الادارة همزه نک کسریله دوندرمک یقال
اداره غیره واداره باش جکرمک دخی دیرلر یقال ادیر بالرجل التدویر علی وزن التکریم کذلک دوندرمک یقال دوره وتدویر
کزلک بر نسنه یی مدور قلمق دخی دیرلر المداورة میمک ضمی وواوک فتحیله معالجه معناسنه در الدواری دالک فتحی وواوک تشدیدیله
وآخرنده یاء مشدده ایله دهر معناسنه درکه انسانی درلو درلو احواله دوندرر الداری یانک تشدیدیله عطار معناسنه در
وبو دارینه منسوبدرکه دارین براسکله در بحرین ده واندن برباز اولوردکه تجار هند جانبندن نافه مسکی اکا ایلتورلر وفی
الحدیث مثل الجلیس الصالح مثل الداری ان لم یحذک من عطره علقک من ریحه یعنی صالح یولداشک مثلی عطار کبیدر اکر سکا مسکندن
ویرمزسه بادی سنده رایحه سی قالور واحذ حاء مهمله وذال معجمه ایله اعطاء معناسنه در و داری نعت صاحبی اولان کمسنه یه دخی
دیرلر داری دیدکلرینه باعث بودرکه داره مقیم در بیتا علی هذا داره نسبت اولنمشدر الدائرة شول حیزدرکه انک هر کوشه دن
محیطا به یجیلن خطلر برابر اوله بر برندن متفاوت اولمیه الدوائر جمعیدر یقال فی المکوس ثمانی عشر دائرة ودائره عسکر صنماغه دخی دیرلر
هزیمت معناسنه قال الله تعالی علیهم دائرة السوء المدارة میمک ضمی ورانک فتحیله شول مختیا نلردرکه مدور کلوب قوغه کبی اولور دیکلو
انوکله قیوه دن صو چکلور دواد دالک ضمیله بر صحنک آدی در دوار کذلک باش جکرمک دیرلر یقال دیر بالرجل علی البناء للمجهول
الادارة همزه نک کسریله باش جکرمک یقال ادیر بالرجل الدیر دالک فتحی ویانک سکونیله معبد نصاری اصلی واوی در الادیار
همزه نک فتحیله دیرک جمعیدر الدیرانی دالک فتحی ویانک سکونی و یاء اخیره نک تشدیدیله صاحب دیر اولان کمسنه داس الدیر شول کمسنه درکه
دهر
اصحابنه رئیس اوله الدهر دالک فتحی وهانک سکونیله زمان وحدیث شریفده که لا تسبوا الدهر فان الدهر هو الله بیوریلمشدر وجهی بودرکه
نوازل حضرت حق تعالی یه مضاف ایکن دهره اضافت ایدرلر پس انک فاعلنه سب اولنمق کرکدر حقیقتده فاعل الله در دیمک اولور دهر

عادت

عادت معناسنه ده کلور یقال ما ذاک بدهری وهمت معناسنه ده کلور یقال ما دهری بکذا ای همتی الدهور ضمتینله دهرک جمعیدر
وبعضلر دهر ابد معناسنه در دیر دهر داهر بر کلمه درکه ابد الاباد معناسنه در دهر داهر دالک فتحلری وثانی ده
رانک کسریله زمان شدید معناسنه در لیلة لیلاء ونهار انهر ویوم ایوم وساعة سوعاء دیدکلری کبی دهر الداهرین راء
ثانیه نک کسریله ابد الاباد دیمکدر الدهری دالک ضمی ویانک تشدیدیله یاشلو مسن معناسنه در الدهری دالک فتحیله ملحد معناسنه در
ثعلب ایتدی دهری ودهری ضمله وفتحله دهره منسوب دیمک اولور کاما اولورکه عرب طایفه سی نسبتده تغییر کلمه ایدرلر مثلا سهلی
دیرلر سینک ضمیله سهله نسبت اولندقده که سهل دو زیر دیمک اولور سینک فتحیله الدهورة دالک فتحی وهانک سکونی وواوک فتحیله بر
نسنه یی جمع ایدوب بر چقوره براقمق یقال دهور الشیء اذا جمعته ثم قذفته فی مهواة ومهواة ده یه دیرلر که ایکی طاغک اراسی دره یقال
ذأر
هو یدهور اللقم اذا کبرها ولقم لامک ضمی وقافک فتحیله لقمه نک جمعیدر فصل الذال الاذآر همزه نک کسری وذالک سکونیله قندروب
تحریک ایتمک یقال ذآرت الرجل بصاحبه اذا اغریته واولعته وتحریش حاء مهمله ورا مهمله وشین معجمه ایله قندرمق الذأر
ذالک فتحی وهمزه نک سکونیله بر نسنه یه حریص اولوب جرأت ایتمک یقال ذئر علیه من الباب الرابع وفی الحدیث ذئر النساء علی ازواجهن
وکراهت معناسنه ده کلور یقال ذئره ای کرهه وانفر عنه واعتیاد معناسنه ده کلور یقال ذئر بالشیء ضری به فاعتاده وضراوت
ضاد معجمه ایله اعتیاد معناسنه در اصمعی ایتدی بونک معنالری نفور ونشزن واجتراء دیمکدر وعربلر امرأة ذائرة دیدکلری
دخی بوندندر فاعل صیغه سی اوزره علامت تانیثسز المذائرة ذالک فتحی وهمزه نک کسریله معناسنه در یقال ان شؤنکا لذائرة
المذائر میمک ضمی وهمزه نک کسریله شول ناقه درکه ولدن وضع ایلدوکی حینده اندن نفرت ایلیه وبعضلر ایتدی مذائر شول ناقه درکه ولدن
ذبر
بودنی حجیله سومیه یعنی محبته درونی اولمیه الذبر ذالک فتحی وبانک سکونیله یازمق در کتابت معناسنه زبر کبی زاء معجمه ایله یقال ذبرت
ذخر
الکتاب اذبره ذبرا من الباب الاول والثانی الذخیرة ذالک فتحی وخانک کسری ومدیله جمع اولوب حفظ اولنان نسنه الذخایر جمعی
یقال ذخرت الشیء اذخره من الباب الاول الاذخار همزه نک کسری وذالک دخی کسری وتشدیدیله افتعال وزنی اوزره در الاذخر همزه نک
ذرر
کسری وذالک سکونی وخانک کسریله ایرق دیدکلری اوتدر الاذخرة کذلک همزه نک وخانک کسریله واحدی در الذر ذالک فتحیله
خرده سی صغار نمل معناسنه در بعض رجاله ذر دیو تسمیه ایدرلر وابو ذر اصحابدن بر کشینک کنیتیدر رضی الله تعالی عنه و ذر
صاچمق دخی دیرلر یقال ذررت الحب والملح والدواء اذره من الباب الاول اذا فرقته الذرة ذالک فتحیله ذرک واحدیدر الذریة ذالک ضمی
ورانک کسری وتشدیدیله ویانک دخی تشدیدیله بر کمسنه نک ولدی الذراری ذالک فتحی ورانک کسری ویانک تشدیدیله جمعی ذریتلر معناسنه
الذریات ذالک ضمی ورانک کسری وتشدیدی ویانک دخی تشدیدیله جمعی وبونلر ماخوذدر اطباقک ذرء دیدکلری الذریرة ذالک
فتحی ورانک کسریله شول دوادرکه صاچمغله استعمال اولنور الذرورة ذالک فتحی ورانک ضمی ومدیله بو معناده لغتدر الاذرة همزه نک
فتحی وذالک کسریله جمعی الذرور ضمتینله کونک طلوعی یقال ذرت الشمس تذر ذرورا من الباب الاول اذا طلعت واوت بتوب بربو ننه
چقاغه دخی دیرلر یقال ذر البقل اذا طلع من الارض ابو زید دن بویله روایت اولندی المذائرة میمک ضمی ورانک تشدیدیله والمذار ذالک
کسریله ناقه بدخوا اولمق خلوق معناسنه در علوق عینک فتحیله شول ناقه دیرلرکه ولدنه سود ویرمیه ولدی حکمه دن ناقیل ولد
اولمغله ابو زید ایتدی فی فلان ذرار کذا ذار الناقة دیرلر فلان ایچون اعراض وادبار غضب ایکین دیمک محلنده المذار میمک ضمی وذالک
ذعر
تشدیدیله بدخوا اولان ناقه مذائر کبی الذعر ذالک فتحی وعینک سکونیله قورقمق قورقتمق یقال ذعرته اذعره ذعرا من الباب الثالث اذا
افزعته الذعر ذالک ضمیله اسمدر قورقو معناسنه المذعور قورقمش اولمش کمسنه یقال الذعر علی البناء للمجهول یعنی مذعور الذعور ذالک
ضمیله شول عورتدرکه عیب وتهمتله قورقمغله اوذعور شول ناقه یه دیرلرکه ممه سنه یاپشلدقده ایچرو چکله ذو الاذعار بر یمک
ملکی در یمن ملکلرندن که اهل یمن شویله دعوی ایتدیلرکه نسناس دیدکلری معروف طایفه یی بو اوزره اولمشلر ... [illegible]
ذفر
زیاده خوفنا تثلر دی الذفر فتحتینله کسکین رایحه درکه رایحه طیبه اولسون کرک رایحه قبیحه اولسون و ذفر قولتق رایحه سنه
دخی دیرلر الاذفر فتحی رایحه لو اولان نسنه یقال مسک اذفر ای بین الذفر یقال ذفر یذفر ذفرا من الباب الرابع الذفرة ذالک فتحی وفانک
کسریله زیاده مخوف رایحه لو باغچه یقال روضة ذفرة الذفر ذالک فتحی وفانک کسریله قولتقدن بوغز رایحه بنیلیک کمسنه یقال هذا رجل
ذفر ایله صنان وصنان صاد مهمله ایله پلیدکلرا رایحه یه دیرلر الذفری ذالک کسری وفانک سکونی والفک قصریله دوه نک قولاغی

اردنده اولان یردر که ابتدا اول درلر و ابتدا اول دردلدیکیچون اکا ذوزی دیدیلر بو ذوزعرقدندر یعنی در رایحه نقلیه سندن
ماخوذدر یقال هذه ذفراء ذوزیاسیله ذوزی بلا تنوین استعمال اولنور اخرنده الف تانیث اولوب لا ینصرف اولدیغیچون و اسیله یسیرهله
ایله اودون یوزلو دیکدر اصمعی ایتدی ابی عمرو بن علاء ایتدم ذوزی ذوع غنی در ایتدی نعم و معزی معزیدنی در دیدم ایتدی نعم و معزیچه دیکد
معزی ذوع قبحه دکل دیدی دیو بعضیکه لرذفرایی حالت تنکیرده منون قیلور لر الغی الحاق عدا نقله ددهم درهم یحقی اولمق اعتباریله
وجمع حالنده کسریله ذوم وذفا وذرو طویل معناسنه در الذفريات ذالک کسری و رانک فتحیله ذوزانک جمعی الذفاري ذالک و رانک فتحیله کذلک جمعی
و یا انکلکه ذفاذی نک اخرنده دریادن منقلب اولمق تقدیرنده در و بو سبیدن بعضلر ذفا رٍ دیدی تنوینیله صحارٍ دیدکلری کبی الذفر ذالک
و فانک کسری و رانک تشدیدیله عظیم الذفری معناسنه ذوزی قولاق اردنده ابتداء دیلین یردر که الانزور ایتدی الذفرة ذالک و فانک کسریله
و رانک تشدیدیله الذفراء ذالک فتحی و الفک مدیله شول یرمز رایحه لوا و تودکانی طوادین بدر رایحه اولدیغیچون و ذفراء یعقوب روایتنده
شول عکره دیرکه دموزلری کرلنمش بیصلنمش اولوب یرمز رایحه بغلامش اوله ذکر فتحیله مونثک مقابلی در اذکر معناسنه الذکور حمیه
والذکران الکجعی کافک سکونیله والذکارة ذالک کسریله حجره حجاره کبی بونلرکا و جه دخی ذکرک جمعی در مذکر معناسنه و ذکر حضو حضورده دخی
دیرلر که الت رجالدر المذاکیر الت جماع معناسنه اولان ذکرک جمعی در علی خلاف القیاس کویاکه اذکرک معناسنه اولاذی ذکر ایله الت معناسنه اولان
ذکرک صیغه جمع ده بینلرن فرق اتمشلر در اخفش ایتدی بو بر جمع در که بونک واحدی یوقدر عبادید و ابابیل کبی و عبادید ناسک فرقت
مختلفه یه دیرلر و ابابیل معروف قوشلر در و ذکر دمورک سرودر دخی اطلاق اولنور و ببا تادن غلیظ اولوب اجیلغه مایل اولان
دخی ذکر دیرلر و ذکر شول قلجه دخی دیرلر که انک یوزی پولاددن اولوب ادی قره دمور اوله ابو عبیده ایتدی عواخلق بو متولو قلجی
عمل جنی در دیرلر المذکر میمک ضمی و کافک فتحی و تشدیدیله کذلک شول قلجه دیرلر که دموری ایو اوله سیف ذکر معناسنه المذکرة میمک ضمی
و کافک فتحی و تشدیدیله شول ناقه در که هیئتده و جنبشنده اذکک دوه یه شبیه اوله الذکرة ذالک ضمی و کافک سکونیله کسکین لک
حدة معناسنه یقال ذهبت ذکرة السیف و ذکرة الرجل ای حدته ما و فی الحدیث انه کان یطوف فی لیلة علی نسائه و تغتسل من کل واحد منهن
غسلاً فسئل عن ذلک فقال انه اذکر ای احد الذکر منتیله کیچکلک یقال سیف ذو ذکر ای صادم التذکیر ذالک فتحی و کافک کسری و مدیله
یاد داشتی و حفظی خوب اولان کیسه التذکیر علی وزن الکریم تانیثک خلافی در الذکر ذالک کسری و کافک سکونیله والذکري ذالک کسری
و کافک سکونیله و الفک قصریله نسیانک نقیضی در الذکرة فاک کسری و کافک سکونیله کذلک نسیانک مقابلی در و ذکر صیت و صدا و مدح
و ثنا یه دخی دیرلر قال الله تعالی والقران ذی الذکر ای الشرف تقول ذکرة ذکرا ممنوعا من الصرف و ذکره کا اولو زکه مذکر معناسنه کلور
تقول کم الذکرة من ولدک ای الذکور الذکر ذالک ضمی و کافک سکونیله کذلک خاطرده طوتوب انماق یقال ذکرته بلسانی و بقلبی التذکیر تفعیل ایله
وکافک ضمی و تشدیدیله انماق یاد اتمک معناسنه یقال تذکرته الاذکار همزه نک کسری و ذالک سکونیله اکدرمق و اذکار مذکره دطوعرمق دیرلر
یقال اذکرت المرأة ای ولدت ذکرا التذکیر علی وزن التکریم اکدرمق یقال اذکره تذکره و ذکرة غیری ایضا الاذکار همزه نک کسری و ذالک کسری
و تشدیدیله اکا قاصل ادکر ایدی و اذکر بعد امة ای بعد نسیان و جوهری بو تعبیرندن فهم اولنان بو در که امة همزه نک ضمیله نسیان
معناسنه کلمه و لکن حال بویله دکلدر بلکه امت ایت ز نهور در حینٌ معناسنه در نسیان له تفسیر لاذمیله تفسیر در التذکرة تانک
فتحی و ذالک سکونیله و کافک کسریله شول نسنه در که انک وسیله سیله مقصود اولان نسنه تذکر اولنور المذکار میمک کسری و ذالک سکونیله
شول عورتدر که دایما ذکور طوغرمق معتادی اوله یذکر یانک فتحی و کافک ضمیله ربیعه قبیله سندن بر جماعتدر المذمر ذالک کسری
و میمک سکونیله بهادر شجاع معناسنه و بونده دو دب لغت وار در ذمر علی امر و ذمر بفتح الذال و کسر المیم مثل کبد و کبد و کبد
یا عزم دیرلر تتکم معروف در الذمیر دخی لغت دیمودر ذالک فتحی و میمک کسری و مدیله الذمر دخی لغت در دخی ذالک
میمک کسری و رانک تشدیدیله فلز کبی بو لغتلرک جمله سی شجاع معناسنه در و فلز اتش دهادن جواهردن منفصل اولان
فضله ته در الاذمار همزه نک فتحیله ذمرک جمعی در کرذلک الذمر ذالک فتحی و میمک سکونیله قیزرمق حث معناسنه یقال ذمره ادمره
ذمرا من الباب الاول و ذمر ارسلان اکرمک دخی دیرلر یقال ذمر الاسد من الباب المذکور التذامر تانک فتحی و میمک ضمیله خلق بری برین
قیزرمق یقال تذامر القوم ای حث بعضهم بعضا و ذلک فی الحرب الذمار ذالک کسریله کذلک قیزرمق معناسنه و بعضلر ایتدی شول نسنه در که
انسانه انک حفظی لازم اوله و عرض و ناموس کبی و قولهم فلان حامی الذمار ای اذا ذمر و غضب حمی و یقال فلان امنع ذمارا من فلان

بس

بس مثالی اوله نظر جامینک ذماده اضافتی بیاذنی اولور ذمار ذه ذمار دیدیلر زیرا ذماد اهلنه ذمار ایچون قیزرلق واجبدر
نته کم حامی الحقیقه دیدیلر اهلندن که انی دفع اتمک واجب اولدیغیچون التذمر کشی کندی نفسنی لوم اتمک بر نسنه فوت اولدیغندن
اوتوری یه دیر کیسه نک فعلنه انکار ایدوب تخویف اتمک یقال ظل یتذمر علی فلان اذا انکر علیه له و اوعده التذمیر بر کسنه الیناقه نک
رحمنه ادخال اتمکدر ولدی مذکر می در مونث می در بیلمک ایچون المذمر میمک ضمی و میم ثانینک فتحی و تشدیدیله ادموزادوتنی بولنی
و ماحولی یا قولاق دیبلرینه و ادنجه مذمر دیرلر زیرا تذمیر ایدوب قندورن دوه نک اکثریا قاپچیلری بولادرلر اوروب تنقددر التذمیر علی
وزن التکریم ناقه نک مملرن دوه بچاسیله ملوث اتمکدر یا و دیبی قسون دیو و تذمیر دیشلر قرارمقه دخی دیرلر یقال ذمرت فه تذمیرا
علی البناء للمجهول اذا اسودت اسنانه فصل الراء الربر رانک کسری و مدیله والوبر رانک فتحی و مدیله شول ایلکدرکه طوادن
اوتلقدن ادیش فاسد اولمش اوله لامغنی تنک معناسنه فراد و ایتی اوزده الاراره همزه نک کسریله اکلی ضعیف اتمک یقال ارا الله مخه ای جعله
رقیقا فصل الزاء الزاد زالک فتحی و همزه نک سکونیله والزئیر علی وزن الکریم ارسلان اوادی کرا ارسلانک سینه سنده دوزایدر
یقال زأر یزأر زأرا و زئیرا من الباب الثانی الزأر همزه نک کسریله اکرایجار ارسلان شرعزیمی معناسنه دیقال ایضا زئر الاسد
من الباب الرابع الزئر زالک فتحی و همزه نک کسریله علی وزن الطرب زائر معناسنه در که الان مرور ایتدی التزؤر علی وزن التکرم ارسلان کرمق
یقال تزأر الاسد الزأرة تحتیله ارسلان ساکن اولدیغی بیشه بوک معناسنه یقال ابو الحرث مرزبان الزأرة ابو الحرث ارسلانک
کنیه سیدر و مرزبان میمک فتحی و زانک ضمیله رئیس معناسنه در الزبرة زانک فتحی و بانک سکونیله دمور پاره سی الزبر زانک ضمی و بانک فتحیله جمعی
قال الله تعالی اتونی زبر الحدید الزبر بالضمتین جمیعا بمعناها و قال الله تعالی فتقطعوا امرهم بینهم زبرا ای قطعا الزبرة زانک ضمی و بانک
سکونیله اکی کورک اراسی کاهل معناسنه یقال رجل زبر و زبرة شول اکی یلدزه دیرلر که انلرا اسد برجنک موزی یکی در که قرانده
نازل اولور الازبر اکی کورک ارسی بیوک و قرموده اولان کمسنه عظیم الزبره معناسنه و زبرة الاسد دخی بوندن ماخوذدر المزبراني
میمک فتحی و زانک سکونی و بانک دخی کذلک فتحیله اموذی قرموده اولان ارسلان یقال اسد مزبرانی ای ضخم الزبرة الزبراء زانک فتحی و بانک سکون
و الفک مدیله برجا دیرنک اسمی در که احنف بن قیسک جاریه سی ایدی سلیطه یعنی دل ادرا اولمغین غضبکلد کده احنف قد هاجت زبراء
دیر ایدی بنا علی ذلک مثل اولدی وهاجت یالکلغی دیمکدر الزبر زالک فتحی و بانک سکونیله زجر و منع معناسنه یقال زبره یزبره
زبرا من الباب الاول اذا انتهره ای زجره و زبر عقله دخی دیرلر یقال ماله زبر ای عقل و تماسک و بو اصلنده مصدر ایدی و زبر
کذلک قیویی طاشلمق و دیمکدر یقال بئر مزبورة و زبرکذلک کتابه دخی دیرلر یقال زبرت الکتاب ازبره و زبرا من الباب الاول والثالث
الزبرة زالک کسری و بانک سکونیله خط معناسنه در قال الاصمعی سمعت اعرابیا یقول انا اعرف بزبرتی ای خطی و کتابتی الزبرة
زالک کسری و بانک سکونیله کتاب معناسنه در الزبور علی وزن الرسول کتاب معناسنه در و زبرة نک جمعی در قورده قدودکی دیو جرچیدن بعضلری و آتینا داود
زبورا و قراه بالضم الزبر المزبرة میمک کسری و زانک سکونیله و بانک فتحیله قلم معناسنه در الزبور زانک فتحیله کتاب معناسنه در فعول در
مفعول معناسنه زبرت ماخوذدر و زبور داود نبی که صلوات الله علی نبینا و علیه کتابندر دیرلر الزبیر زانک فتحی و بانک کسری و مدیله
شول طاغدر که موسی صلوات الله علی نبینا و علیه خدای تعالی نک شرف کلامیله انده مشرف اولمشدی الزبر زانک کسری و بانک کسری
و تشدیدیله قوی اولان کمسنه الزوبر زانک و یانک فتحی و واوک ما بینده سکونیله کوتری معناسنه در الزابر مثله وزنا و معنی یقال
اخذت الشیء بزوبره ای اخذته کله ولم تدع منه شیئا و بو عبیده لغه فیه ایضا الزنبرية علی وزن العنبرية بر نوع بیوک کمی در
الزنبور زانک ضمی و نونک سکونی و بانک ضمیله بال دیسی مونث سماعی در الزنبار زانک کسریله زنبور معناسنه لغت در ابن سکیت
بو یله روایت قلدی الزنابیر زانک فتحی و بانک کسری و مدیله جمعی دیلر معناسنه المزبورة میمک و بانک فتحی و زانک سکونیله ادیسی
چوق یر کو یاکه کلمه مزبوره نک اوج حرفی زایدر حروف زوائدی حذف ایدوب صیغه مزبور بنا اکمادن بنا اتکه
نته کم ادمی معترة و مثعلة دیرلر عقاربی و ثعلبی چوق ذکورلر چوق یر معناسنه الازبئرار کلبک کلنچوب تویی طاغلمق
یقال ازبأر الکلب ای تنفش و توی کندو طاغلمق دخی دیرلر یقال ازبأر الشعر ای انتفش و ابو زید روایتنده ازبأر
تویی بیمکه دخی دیرلر یقال ازبأر النبت و الورد اذا نبت و وبر فتحیله دوه تویینه دیرلر الزؤبر زالک کسری همزه نک سکونیله
و بانک کسریله کذلک شول نسنه در که بزک یوزنده اولور حتی دیمکله معروف تماشک یوزنده اولان نسنه کبی کد اذنحا والزئبر دخی دیرلر

الزأبرة على وزن الدحرجة بزخنا و بفلاق يقال ذأبرة الثوب فهو من أبر المزابر ميمك ضمي و بانك كسري و فتحيله خاولي بز الزأبر ذالك كسري و همزه نك
و بانك ضميله كذلك خاو معناسنه زئبره ده لغتدر يعقوب روايتي اوزره نته كم حنبله ذكر اولندي باب لامده و ضنبل جنا د بعجايله صغير
الجسم ديمكه اولور الزنبطره ذالك كسري و بانك سكونيله قنطره كيبي روم سرحدنده بر بوغز كچيدر و قنطره قافله و طاء مهمله ايله كتاب ترجمى
يردر الزنبوري ذالك كسري و بانك فتحي و عين مهملك سكونيله و الفك قصريله خلقى يرمز اولان كمسنه بو سببدن رجالدن بعض كمسنه يه اسم
اولمشدر ابو عبيده ايتدي زبعري شول يوزنك قيلي چوق كمسنه دركه قاشلري و صقاللري اولا و دوه دخي طويلي در يقال جمل زبعري
ابو عمرو دخي بونيله روايت ايلمشدر الزجر ذالك فتحي و جيمك سكونيله منع ايتمك و نهي ايتمك يقال زجره يزجره من الباب الاول و زجر كهانته
يعني ميناندن خبر ويرمكه ده ديرلر تقول زجرت انه يكون كذا وكذا و دوه سورمكه دخي ديرلر تقول زجر البعير اي ساقه الازدجار
كنكك منع ايتمك و لغتي الانزجار همزه نك كسري و مابعد نك سكونيله ممنوع اولمق يقال زجره فانزجر و ازدجر ... بو تعبير بوندن
ازدجر لازم و متعدي ... الزجور ذالك فتحي و جيمك ضميله شول ناقه دركه ولدن نظرا ... بكزدوب ...
انكار ايليه الزنجرة على وزن الدحرجة ... ادنه ... اشارت ... الزنجير
ذالك كسري و نونك سكوني و جيمك كسري و ... سمدن معناسنه عربدر الزحير ذالك فتحي و حاء مهمله نك كسري ... قارن ... استطلاق
بطن معناسنه ... زحرت المرأة عند الولادة تزحر و تزحر من الباب الثالث والثاني الزحار ذالك ضميله
كذلك قارن ... زحر ذالك فتحي و حانك سكونيله رجالدن بر كمسنه نك اسميدر الزخ ذالك فتحي و خاء معجمه نك سكونيله والزخور
ضميله ... طاشماق و دريا ... يقال زخر الوادي من الباب الثالث اذا امتد جدا و ارتفع و زخر النبات ... ديرلر
... الزاخر خانك كسريله ... دريا يقال بحر زاخر و عرق فلان زاخر ديرلر ... كريم اوله ...
اولسه الزخاري ذالك ضمي و خانك تخفيفي و يانك تشديديله ... يقال قد اخذت النبات زخارها
اذا وصل الى هذه المرتبة ... دخي ديرلر الزر ذالك كسري و رانك تشديديله ... الازرار همزه نك
فتحيله جمعي ... الزرة ذالك كسريو رانك
تشديديله ... يقال ... ذرين حبيش ذالك كسري و حانك ضمي و بانك فتحيله صيغه تصغير
اوزره قرائت ... الزر ذالك فتحيله مصدردر ... تقول زررت القميص على ذره ذرا
من الباب الاول اذا شددت ازراره عليك يقال ازرر عليك قميصك و زره و زره بضم الراء و فتحها و كسرها ...
... يقال هو يزر الكتاب بالسيف ... الازرار همزه نك كسريله ... الزرر فتحيله
و رانك ... تشديديله ... يقال ازررت القميص اي جعلت له ازرارا ... المزاده ميمك فتحي و رانك تشديديله
المزر ميمك كسري و ذالك فتحي و رانك تشديديله زياده ... يقال حمار مزر الوزير ذالك فتحي و رانك كسري ... كوزدن ... اولوب
... يقال زرت عينه من الباب الثاني زريرا و عيناه تزران اذا توقدتا الزرزور ذالك ضمي و رانك سكوني و راء ثانيه نك
ضميله كذلك بر قوش ... الزرزرة على وزن الزلزلة ... يقال زرزر اي
صوت زرارة ذالك ضميله رجالدن بر كمسنه نك اسميدر الزعر فتحيله بر كمسنه نك قيلي آز اولمق ... معناسنه الزعر
همزه نك فتحي و ذالك سكونيله قيلي آز كمسنه يقال زعر يزعر من الباب الرابع وازعر ... ديرلر الزعرور ذالك فتحي و رانك ...
بدخوا ... الزعرور ذالك ضمي و عينك سكوني و رانك ضميله بدخوا ... الخلق معناسنه
و زعرور ... دخي ... الزعر ذالك فتحي و عينك كسريله زعرور معناسنه در
... يقولون رجل زعر و فيه زعارة الزعفران ذالك و فانك فتحيله و مابين ... عينك سكونيله مشهور ...
... الزعافر ذالك فتحي و فانك كسريله زعفرانك جمعيدر ... و صحاصح كبي
... الزعفرة على وزن الدحرجة زعفران بوياسنه بوياق يقال زعفرت الثوب اذا صبغته المزعفر ميمك ضمي
و ... الزفر ذالك فتحي و فانك سكونيله مصدر ... يقال زفر الحمل يزفره
من الباب الثاني اي حمله الازدفار همزه نك كسريله مصدر ... يقال ازدفر الحمل الزفر ذالك كسري و فانك سكونيله

يوك جمل

يوك جمل معناسنه الزوافر ذالك فتحيله شول ... ديرلر ... و دوافر ... و ظهيرا ... دخي ديرلر الزافرة فانك كسريله
كذلك ... معناسنه يقال هم زافرتهم عند السلطان اي الذين يقومون بامرهم و زافرة السهم اوق يلكنك ... ديرلر و عيني
... زافرة السهم ... الزفير ذالك فتحي و فانك كسريله نفس ... سببيله ...
اوله در يعني ... و دخي حمار ... الزفر ذالك فتحي و فانك سكونيله ... معناسنه الزفرات فانك فتحي ...
... الزفرة ذالك ضمي و فانك سكونيله ...
الله العظيم الزفرة الزفر ذالك ضمي و فانك فتحيله ... معناسنه ...
اولوب ... ابو حنيفه نك اصحابندن بر نيك اسميدر ... الزكرة ذالك ضمي و كافك سكونيله
شراب ... دخي ... تزكر فتحيله و كافك ضمي و تشديديله ... يقال تزكر بطن الصبي اي امتلأ زكريا
ذالك و كافك فتحي و رانك كسري و يانك تشديديله پيغمبرلردن بر نيك اسميدر صلوات الله عليهم و بونده اوچ لغت وارد در بري الف ممدوده
بري الف مقصوره بري دخي الف حذف ... اكر الف ممدوده ... والف مقصوره ايله اولورسه ... و اكر الف حذف اولنورسه
منصرف اولور ... ممدودك تثنيه سي زكرياوان كلور و جمعي زكرياوون كلور و اوله زكرياوين كلور حالت جرده و نصبده و نسبتده
زكرياوي كلور ... اضافت ايتسك زكرياي ديرسن ... حمراء ... اضافت ... و اضافتك
تثنيه سنده زكرياواي ديرسن ... زكرياوان ديرسن و جمعنده زكرياوي ديرسن ...
رفع و جر و نصب برابر اولور ... ومقصورك تثنيه سنده زكرييان ديرسن زكريا ... اجتماع
ساكنين ... تحريك ايدوب ياء ... حالت نصبنده رأيت زكريين ديرسن و جمعنده ... زكريون ديرسن
الفي حذف ... اجتماع ساكنين ... تحريك ... اولورسن ياخود ...
و مكسور ... قبلي متحرك ... تثنيه ... الزمرة ذالك ضمي و ميمك سكونيله ناسدن بر جماعت
الزمر ذالك ضمي و ميمك فتحيله جمعي جماعتلر معناسنه الزمر ذالك فتحي و ميمك كسريله قيلي آز اولان كمسنه ... كمسنه
الزمر ذالك فتحي و ميمك فتحيله بر كمسنه نك قيلي آز اولمق و مروتي قليل اولمق يقال زمر الرجل زمرا من الباب الرابع الزمار ذالك
كسريله ... مصدر ... يقال زمر ... من الباب الثاني زمارا ... دكلنه مخصوص
... و راء ... المزمار ميمك كسري و ذالك سكونيله ...
المزامير ميمك فتحي و ثاني نك كسري ... يقال زمر الرجل يزمر و يزمر زمرا من الباب الاول والثاني الزمار ذالك فتحي و ميمك
تشديديله ... زمار ديرلر ... زمارة ديرلر و في الحديث نهى عن كسب
الزمارة ابو عبيده ... زمارة ... بحديث ...
الزمجرة على وزن الدحرجة ... يقال للرجل زمجرة و غزمرة اي
صخب و صخب صاد ... الزماجر زمجره نك جمعيدر يقال فلان ذو زماجر ...
الزمجر على وزن الدحرجة ... زمجره شولا و قودكا ... زماره يه دخي ديرلر
زانيه معناسنه الزمهرير ذالك فتحي و ميمك سكوني و هانك فتحي و رانك كسريله شدت برد معناسنه الزمهرة على وزن الدحرجة
... يقال ازمهرت عيناه من الغضب اي احمرتا الازمهرار همزه نك كسري و زانك سكونيله شدت الغضب ... الزنابير
ذالك فتحيله ... ابو عبيده روايتنده ... و زنابير شولـ ...
الزنانير ذالك ضمي و نونك تشديديله شول ... الزور ذالك ضميله ... كذب معناسنه و دور الطلاق
... اولنور ... معبود ... يقال ... زور و زور اي
يرجع اليه الزوير ذالك ضمي و واوك فتحي و يانك سكونيله صيغه تصغير اوزره ...
كفيل ... ديرلر الزور ذالك فتحي و واوك سكونيله ... اعلاي صدر معناسنه كما قالوا اشعب في الزور

ان يكون ذو رضيق وان يمكن دحت اللبان ولبان لكن فتحله اسفل صدر معناسنه در و ذور زايركيجي دخي كلور مثل ساير وسفر
ويقال نسوة زور ايضا وزور زيادت ايتمك معناسنه ده كلور الزواد زانك ضمي و واوك تشديديله والزور كذلك زانك ضمي و واوك تشديديله
بلاالف ايكسي دخي زايركيجي در يقال رجل زائر وقوم زور و زوار مثل نايم ونوم وسافر وسفار الزور فتحتيله ميل معناسنه در
صويچه وصوصاد مهمله وبعض مهمله ايله ميل معناسنه در و زور آت كوكسنده اولان اكي يوريك بوياجرو ويري طشره اولماغه
ديرلر الزوراء زانك فتحي و واوك سكوني والفك مديله شول مالكه ديرلركه اجيحة ابن الحلاج الانصاري نك ايدي كويا كه انك حيوانات
غايت كثرتده ايدي و زوراء شول قيويه ديرلركه دبي درين اوله بعيدة القعر معناسنه و اراق يره دخي ديرلر يقال ارض زوراء
اي بعيدة و زوراء قدحه دخي ديرلر و يايه دخي زوراء ديرلر ميل اولدوغيچون و دجله يه بغداده دخي زوراء ديرلر الازور
همزه نك فتحي و زانك سكونيله و واوك فتحيله عسكره اطلاق اولنور يايه زوراء اطلاق اتدكلري كبي الازورار همزه نك كسري و رانك سكوني
و واوك كونكك كسريله بر نسنه دن عدول ايتمك يقال ازور عنه ازورارا ازوار دخي كيشي ازدوارا الازويرار علي وزن الاجيواد كذلك عدول ايتمك يقال
ازوار عنه ازويرارا التزاور تانك فتحي و واوك ضميله كذلك عدول ايتمك معناسنه در يقال تزاور عنه تزاورا وقرآن عظيمده كه
تزاور قراءة اولنمشدر زانك تشديديله تتزاور دن ادغام اولنمشدر الزيارة زانك كسريله الزوارة زانك ضميله بر نسنه يي كورمكه
وارمق الزورة زانك فتحي و واوك سكونيله بناء مره در بر كره وارمق و زوره بعد معناسنه ده كلور و بو ازورارden
مأخوذدر الازارة همزه نك كسريله زيارت ايتدرمك يقال ازاره حمله علي الزيارة الاستزارة همزه نك و تانك كسريله بر كسنه دن
زيارت طلب ايتمك يقال استزاره اي سأله ان يزوره التزاور تانك فتحي و واوك ضميله بر برينه زيارت ايلشمك يقال تزاوروا
اي زار بعضهم بعضا الازديار همزه نك و دالك كسريله زيارت ايتمك يقال ازداره وهو افتعل من الزيارة التزوير علي وزن التكريم
بر نسنه يي تزيين ايتمك وكلام باطله تزوير ديدكلري كذبي تزيين اولدوغيچوندر يقال زورت الشيء اي حسنته وقومته ومنه قول
الحجاج امرء زور نفسه اي قومها و تزوير زيادت ايده جك موضع الزير زانك كسري و ياء مديله رجالدن شول كمسنه يه ديرلركه نسا
طائفه سيله مصاحبت ايدوب انلرله هم مجلس اولماغي سوه بو كلمه تسميه اولندي نساء طائفه سن چوق زيارت ايتدوكندن اوتوري
الزيرة زانك كسري و يانك فتحيله زيرك جمعيدر دن دوست ولعلو معناسنه و زيره ايني كرشه ده ديرلر الزياد زانك كسريله شول
نسنه در كه بيطار ان حوار دكلو اغنه بغلر بوياش اولسه ديو ياشه معناسنه الزوار زانك كسريله بر ايپدر كه دوه نك كوكسي
باغيله قولاني ارسنه بغلرلر الازورة همزه نك ضمي و زانك سكوني و واوك كسريله دواديجي دخي اولنان ايبل معناسنه الزور
زانك كسري و واوك و رانك تشديديله معجف وزني اوزره جمع الزهرة زانك فتحي و هانك سكونيله دنيانك حسني و تازه لكي مراد

زهر

اولنور اكر زهرة الدنيا ديرلر اوتك تازه لكي و چيچكلنمي مراد اولنور اكر زهرة النبات ديرلر الزهرة فتحتيله بعناه الزهرة
زانك ضمي و هانك سكونيله بياض معناسنه در يعقوب دن روايت اولنان اوزره الازهر همزه نك فتحيله اكنك تازه لكي ظاهر اولان نسنه
يقال ازهر بين الزهرة و زهرة بياض خالص معناسنه در [illegible] و ازهر بوز لون نسنه يه دخي ديرلر يقال قمر ازهر الازهران
همزه نك و هانك فتحيله ايله كونش ديرلر و بيان صنونه دخي ازهر ديرلر الزهرة زانك ضمي و هانك سكونيله بياض خالص و زهره كنك
قريش قبيله سندن بر جماعتدر كه او لكلاب بن مرة بن كعب بن لوي بن غالب بن فهرك زوجه سنك ابيدر و زهره كه لري كندويه
نسبت اولنمشدر و بو ذكر اولنان نلري بيك صلى الله عليه وسلم طايفه لريدر و ازهر بوز لون نسنه يه دخي ديرلر يقال قمر ازهر و يقال رجل
ازهر اي ابيض مشرق الوجه الزهراء زانك فتحي و هانك سكونيله والفك مديله ازهرك مؤنثي و بيان صنونه دخي ازهر ديرلر و مؤنثنه
زهراء ديرلر الزهرة زانك ضمي و هانك فتحيله بر يلدزك اسميدر الزهور ضمتيله اتشك ضيا ويرمك يقال زهرت النار زهورا
من الباب الثالث اي اضاءت الازهار همزه نك كسريله اتشي شعله لندرمك در و يقال زهرت بك زنادي اي قويت بك وكثرت
ورثيت بك زنادي دوه زندك چقماق لوه طوتقا قدر و زناد جمعيدر چقماق معناسنه و ازهار اود چيچكلنمكه دخي ديرلر يقال
ازهر النبت اي ظهر زهره المزهر ميمك كسري و هانك فتحيله عود كه ساز قسمندندر بربط معناسنه الازدهار همزه نك كسريله حفظ ايتمك
وفي الحديث اذا اوصي باقتادة بالاناء الذي توضأ منه فقال ازدهر بهذا فان له شأنا اي احتفظ به ولا تضيعه فصل السين

سأد

السؤر سينك ضمي و همزه نك سكونيله اد توق كه بر نسنه يي اكل و شرب اتمه دن باقي قالور يقال سؤر الناقة وسؤر الفارة وسؤر الهرة

وغيرها الاسئار همزه نك فتحيله افعالده ذني اوزره سؤرك جمعي الاسئار همزه نك كسريله بر نسنه ديكل ايدوب بر مقدار ابقو باق قالسه
اذا شربت فاسئر اي ابق شيئا من الشراب في قعر الاناء السأر سينك ضمي و همزه نك تشديديله اسآرك فتحيدر علي خلاف القياس زيرا قياس سؤر
ديمك ايدي و بونك نظيري احمد ذكر نفتي جبار دكلور السبر سينك ضمي و بانك سكونيله يرايه ميل ادخال ايتمك درين كيمي بلمك ايچون يقال

سبر

سبرت الجرح اسبره من الباب الاول اذا نظرت ما غوره و سبر امتحان ايتمك دخي ديرلر يقال سبرته في الباب المذكور المسبار ميمك كسري
و سينك سكونيله شول ميلدركه اونكله يارك درينلكي بيلنور السبار سينك كسري و بانك تخفيفيله بعناه الاسبار همزه نك كسري
و سينك سكونيله تجربه ايتمك بر معناسنه يقال حمدت سبره و مخبره يعني انك حضورنده و غيبنده حمد ايدرم السبرة سينك فتحي و بانك
سكونيله صوغوق اولان صباح در السبرات فتحتيله جمعيدر وفي الحديث اسباغ الوضوء في السبرات السبر سينك كسري و بانك كوني هيئت
معناسنه يقال فلان حسن السبر والحبر اذا كان جميل حسن الهيئة ابن الاعرابي ايتدي ابو زياد كلابي عروه دن بدوه يعني باديه يه
رجوع ايتدكده اهل باديه نك بعضي ايتدي اما السبر فحضري واما اللسان فبدوي السابري بانك كسري و يانك تشديديله بر نوع
بزدركه غايت اينجه در و في المثل عرض سابري يعني بر كسنه سويلككه اكا بر نسنه عرض اولنه و اندن عبا الغداء اولماية زيرا سابري
بزلرك اعلاسيدركه اني عرضله اكا دعيت اولنور و سابري كنانك كذا اونك اعلاسنه ديرلر يقال اجود تمر الكوفة النرسيان والسابري
و نرسيان نونك كسري و راء مهمله نك سكوني و سينك كسريله بر نوع خرمادر الاسبطرار همزه نك و بانك كسريله يان اوزره ياتوب
اوزانمق يقال اسبطر اي اضطجع وامتد السبطر سينك كسري و طانك سكونيله جزير دنني شول ارسلان دركه جمراده دخي وقتي
اوزانه السبطرات كذلك شول دوه لره ديرلركه يره يقين اولوب اوزون اولا يعني سكك وليه يقال جمال سبطرات اي طوال علي
وجه الارض و تا تانيث ايچون دكلدر بجماعت دن جالات يدكلري قيللرنده اولان تابكي السبيطر سينك و بانك فتحي و يانك
سكوني و كذلك طانك فتحيله عيسل يكي در بويني اوزون قوشدركه اكثريا دبي ديغين مولرده اولور و اكا ابا العيزار ديو كنيت
اتشلر عين مهمله نك فتحي و زاء معجمه و راء مهمله ايله و ياء مثناة تحتيه و ثاء مثلثه ايله ارسلان معناسنه در الاسبكرار همزه نك كسريله
استقامت و اعتدال صاحبي اولماق يقال اسبكرت الجارية اذا استقامت واعتدلت و قال ابو عمرو واسبكر الرجل اذا اضطجع
وامتد مثل اسبطر المسبكر ميمك ضمي و سينك سكونيله و بانك فتحي و كافك كسريله شول يكت در كه معتدل القامة تام الخلق اوله

ستر

و مسبكر اولمش قيله دخي ديرلر يقال شعر مسبكر اي مسترسل ستر سينك كسري و تانك سكونيله پرده السنور ضميله والاستار
همزه نك و سينك سكونيله كذلك جمعي السترة سينك ضمي و تانك سكونيله شول نسنه در كه انكله بر نسنه ستر اولنور الستار سينك كسريله
بعناه الستائر جمعي و شول ستاره كه بعضي اشيا ده واقع اولمشدر اولكي طاغدن عبارتدر الستر سينك فتحي و تانك سكونيله
مصدر در اورتمك معناسنه يقال سترت الشيء استره اذا غطيته الاستتار همزه نك و تاء اولي نك كسري و سينك سكونيله والتستر
فتحتيله و تانك ضمي و تشديديله ايكيسي ده كيزلنمك معناسنه در يقال استتر و تستر اي تغطى المسترة ميمك
و تانك فتحي و تشديديله مستور محذوره معناسنه و بادي كما تك حجابا مستورا ديوكلو تولي حجابا في حجاب والاول مستور
بالثاني معناسنه در و مراد كثافت حجابي بيان ايتمكدر زيرا انلرك قلبلرينه پرده لر و قولاقلرينه ثقللر حاصل اولوب بلمه دن و [illegible]
محروم اولمشلر در و بعضلر ايتدي مستور كلمه سي بر مفعول در كه فاعل معناسنه كلمشدر كقوله تعالي انه كان وعده مأتيا اي آتيا
المستر ميمك فتحي و سينك سكوني و تانك ضميله والستير سينك فتحي و تانك كسري و ياء مديله صالح كسنه عفيف معناسنه الستيرة مؤنثيدر
الاستار همزه نك كسري و سينك سكونيله اعداددن دورت در اربعه معناسنه دورت بچق مثقالك وزننه دخي استار ديرلر الاساتير

سجر

همزه نك فتحي و تانك كسري و ياء مديله جمعي السجر سينك فتحي و جيمك سكونيله قورمق يقال سجرت التنور اسجره سجرا اذا احميته و طولدرمق معناسنه
كلور يقال سجرت النهر ملأته و يقال سجرت الثماد اذا امتلأت من المطر و ثماد ثانك كسريله اذ اوله صولره ديرلر ماء قليل معناسنه سجر
دوه ولدن آرزوا ايدوب چاغرماق يقال سجرت الناقة سجرا من الباب الاول السجر سينك ضمي و جيمك سكونيله طولو صو در السجر سينك
ضمي و جيمك فتحيله جمعي المسجور ميمك فتحي و سينك سكونيله طولو صو و منه البحر المسجور و مسجور شول سوده ديرلركه انك صويي زياده اولا ديرلر
اصليلي انجويه ده ديرلر يقال كاللؤلؤ المسجور السجور سينك فتحي و جيمك ضميله توقوركه انكله تنوري قزدرلر السجير سينك فتحي و جيمك
كسري و مديله دوستلق و صديق معناسنه السجراء سينك ضمي و جيمك فتحي و الفك مديله جمعيدر دوستلر معناسنه الساجر جيمك كسريله شول يره

دیرلرکه اکا سیل کلوب طوادرمش اولا الساجود علی وزن کافور شول اغاجدرکه کلک بوینه طاق مسجود وساجود بر موضعک اسمیدر
الاسجاد همزه نک و واوک کسریله کلک بوینه اغاج طقماق المسوجة میمک ضمی و واوک وجیمک فتحی و رانک تشدیدیله بوینه اغاج طاقلمش
کلب البجور ضمتیله ناقه نک ولدی اردوابدوب جاغرمسی یقال بجرت الناقة بجورا اذا استنت حنینا وحنین حاء مهمله نک فتحی و نونک
کسریله و مدیله شول اردوابدوب بکلدیک البجراء سینک فتحی وجیمک سکونی و الفک مدیله شول کوزدرکه اکی یاحسنه غیرت قارشه الابجر همزه نک
وجیمک فتحیله شول کوندرکه بالچغی پاک اولا غدیر و الطین معناسنه المنجر میمک ضمی و نونک سکونیله شول صاچ دیرلرکه صاری قولش اولا وانجاد
دوه لر بریری اردینجه کتمسنه دخی دیرلر یقال انجرت الابل فی السیر اذا تتابعت بجاد سینک ضمی وجیمک تخفیفیله بر موضعک اسمیدر المسحر میمک
ضمی وسینک سکونی و حانک کسری ورانک تشدیدیله آق ابیض معناسنه السحر سینک ضمی و حاء مهمله نک سکونیله اوکی جگر معناسنه الاسحار
همزه نک فتحیله جمعی بر دله ابرادکچه واسحار سین مهمله ایله سحرک دخی جمعی کلور فتحتیله صباح معناسنه علی السحر السحر سینک فتحی و حانک
سکونیله کذلک اوبکی معناسنه السحور ضمتیله جمعی مثل فلس و فلوس و کاه اولورکه تحریک اولنوب سحر دخی دیرلر نهر لفظنده نهر کبی وسطنده حرف حلق
اولدوغندن اوتری یقال للجبان قد انتفخ سحره ومنه یقال للارنب المقطعة الاسحار المقطعة السحور المقطعة النیاط یعنی طوشانه
مقطعة الاسحار دیرلر تفاؤلا بو وجهله بقیراو لنماغله صید اولنماسون رجا ایدرلر و متأخرین دن بعضیلر مقطعة دوایت قلدی طاتک
کرندکو یک طوشان غایت سرعتدن جگری پاره لر و نیاط نونک کسریله و طاء مهمله ایله بر طمار درکه قلبده در دخی منقطع اولسه
صاحبی هلاک اولور السحر فتحتیله صبحه اوجه اولان زماندر تقول لقیته سحرا یا هذا اغنی اول کیجه نک سحری مراد اولسه لاینصرف
اولور زیرا معرف باللامدن معدول اولور زیرا سحر بو حینده معرفه اولور دلکه الف لام قیدن و لام تعریفدن مجرد اولسه نته کم
ابن الزبیر ابنا دبیردن برنه غلبه ایتدی سحره اکر سیر علی فرسک سحرا یا فتی دیسک مرفوع دخی جائز دکل زیرا بو ظرف غیر متمکن اولور و اکر
سحرله مطلقا بکره معناسی دیلسک منصرف قیلورسن نته کم باری تعالی بیورمشدر الا آل لوط نجیناهم بسحر و اکر سحرله برکسنه یه علم
وضع ایتسک منصرف قیلورسن زیرا بو معدول دکلدر اودخی همزه نک و فانک فتحیله تقول سیر علی فرسک سحیرا و انما لم یرفعه لان
التصغیر لم یدخله فی الظروف المتمکنة کما ادخله فی الاسماء المنصرفة السحرة سینک ضمیله اوک سحر علی معناسنه یقال لقیته بسحرة و بسحرة
الاسحار همزه نک کسریله سحر وقتنده سیر ایتمک و سحر وقتنه داخل اولماق یقال اسحرنا ای سرنا فی وقت السحر واسحرنا ایضا ای صرنا فی السحر الاستحار
خروس سحر وقتنده اوتمک یقال استحر الدیک ای صاح فی ذلک الوقت السحور سینک فتحیله شول طعامدرکه سحر وقتنده اکل اولنه السحر
فتحتیله و حانک ضمی و تشدیدیله سحر وقتنده اکل ایتمک السحر سینک کسری و حانک سکونیله افسون اخذه معناسنه و هر نسنه که مأخذی
لطیف اولوب دقیق اوله اکا دخی سحر دیرلر یقال سحره یسحره سحرا من الباب الثالث و سحر المعدة دخی دیرلر یقال سحره یعنی خدعه و برنسنه دن
متسلی و فارغ قلماغه دخی دیرلر تعلیل و تلهیه معناسنه الساحر حانک کسریله علم سحری بیلن کسنه التسحیر علی وزن التکریم کذلک سحر ایتمک
معناسنه قال الله تعالی انما انت من المسحرین وبعضلر ایتدی مسحر شول کسنه درکه اوکی صاحبی اوله یعنی من خلق ذا سحر بو تقدیرجه معنای
انما انت بشر دیمک اولور بعضلر ایتدی من المعللین معناسنه در و معنای تعلیل مراد ایتدیلر الاسحنفار همزه نک کسری و سینک سکونیله بر
کوی اولماق و اسع الکلام معناسنه یقال اسحنفر الرجل فی خطبته اذا مضی واتسع فی کلامه المسحنفر میمک ضمی و سینک سکونی و فانک کسریله بول شیء
دیرلر یقال بلد مسحنفر ای واسع السخر فتحتیله والمسخر میمک و خانک فتحیله والسخرة سینک ضمی و خانک سکونیله والسخر ضمتیله جمله سی بر معنایه در
سخریه ایلماق دیمک اولور یقال سخرت منه سخرا من الباب الرابع و ابو زید سخرت به روایت ایتدی و بو افصح اللغتین در و اخفش ایتدی
سخرت منه و سخرت به و ضحکت منه و ضحکت به و هزئت منه دیرلر السخریة سینک ضمی و خانک سکونی و یانک تشدیدیله اسمدر مسخره لق معناسنه
السخری سینک ضمی و خانک سکونی و یانک تشدیدیله السخری سینک کسریله و یانک کذلک تشدیدیله جمله سی بر معنایه در و قرئ بهما قوله تعالی لیتخذ
بعضهم بعضا سخریا التسخیر اجرتسز ایش تکلیف ایتمک یقال سخره تسخیرا اذا کلفه عملا بلا اجرة و تسخیر ذلیل ایتمکه دخی دیرلر التسخر فتحتیله
و خانک ضمی و تشدیدیله بو معنایه یقال تسخره السواخر شول گمیلردرکه مطیع اولالر روزکاری موافق اولماغین یقال سفن سواخر اذا
اطاعت و طابت لها الریح السخرة سینک ضمی و خانک سکونیله شول کسنه درکه اجرتسز عمل ایتدیرلر یقال لخادمه سخرة و سخره شول کسنه یه دیرلرکه
انی مسخریه ایلرلر السخرة سینک ضمی و خانک فتحیله همزه وزنی اوزره شول کسنه درکه الناسی مسخره ایلر السخبر سینک فتحی و خانک سکونیله چنوه دینلن
او زن بر نوع اغاجدر و غدر معناسنه دخی کلور یقال رکب فلان السخبر اذا غدر السدر سینک کسری و دالک سکونیله کنار دیدکلری یمشک اغاجی

السدرة واحدی السدرات سینک و دالک کسریله والسدرات سینک کسری و دالک فتحیله السدرات سینک کسری و دالک سکونیله
بونلر جمله سدره نک جمعیدر السدر سینک کسری و دالک فتحیله کذلک سدره نک جمعی السدیر سینک فتحی و دالک کسری و مدیله بر نهرک اسمیدر بعضلر
بر قصرک اسمیدر دیدیلر و بو معرب در سه دله کلمه سندن و اول قصرک بر بنا ایچنده اوچ قبه سی اولدوغندن بناء سه دله دیدیلرکه دلو دیمک
معناسنه در قبه ایچون استعاده اولنمشدر الاسدرین همزه نک فتحی و سینک سکونیله و دالک و نونک فتحیله اوموزلر در و قولهم فلان یضرب اسدریه
و اصدریه بالصاد ای عطفیه و منکبیه اذا جاء فارغا لیس بیده شیء و لم تنقض طلبته و طلبة طانک فتحی و لامک کسریله مطلوب معناسنه در یعنی
قچن مقصودی حاصل اولمادن کلسه بویله دیرلر و کاه اولورکه ازدریه دخی دیرلر زاء معجمه ایله السادر دالک کسریله شول کسنه درکه ایشلدیکی
نسنه یی قایرمیه و تحیر معناسنه دخی کلور السدر فتحتیله والسدارة سینک فتحیله حرارتدن کوز متحیر اولماق یقال سدر البصر سدرا و سدارة
من الباب الرابع ای تحیر من شدة الحر السدر سینک فتحی و دالک کسریله کوزی متحیر اولان کسنه و سدر دریایه دخی دیرلر اسماء بحردندر السندرة
سینک فتحی و نونک سکونیله و دالک فتحیله بر جنس بیوک کیله نک اسمیدر السندری سینک فتحی و یانک تشدیدیله بر جنس اوقدرکه سندره مخصوص در
و سندره بر جنس اغاجدر و سندری کذلک بر شاعرک اسمیدر السدل سینک فتحی و دالک سکونیله عورت صاچین صالیویرمک یقال سدلت المرأة
شعرها الانسدال همزه نک کسری و نونک سکونیله صاچ صالیویرمک و بو لفظ سدلت فانسدل قولنده و انسدار فی الجبل سرعت ایتمکه دخی دیرلر
یقال انسدر فلان ای اسرع بعض الاسراع السمادیر سینک فتحی و دالک کسری و مدیله ضعف بصردن کسنک حالنده و اوچخاو ایلنده
و باش چکنمک حالنده و سمادیرده میم صکره دن زیاده اولنمشدر الاسمدرار بصر ضعیف اولماق یقال اسمدر اسمدرارا السر سینک کسری
ورانک تشدیدیله شول نسنه درکه قلبده گزلنور الاسرار همزه نک فتحی و سینک سکونیله سرک جمعی و اسرار سرورک دخی جمعی کلور سر اورتده
اولان نسنه لر معناسنه عنب اعناب کبی و آیه ده و الکف اولندن خطلر معناسنه دخی کلور الاساریر جمع الجمع و فی الحدیث تبرق اساریر وجهه
و سر جماعه دخی اطلاق اولنور و سر ذکر معناسنده دخی کلور و نسب خالص معناسنده دخی کلور فان السر النسب محضه و افضله
و سر الوادی دره نک ایو یرینه دیرلر الاسرة همزه نک فتحی و سینک کسریله جمعدر ایو یرلر معناسنه مثل قن و اقنة و اسرة سرره نک دخی جمعی کلور
سینک ضمی و رانک فتحیله حنظل معناسنه السرارة سینک فتحیله مصدردر نسب خالص اولماق معناسنه و سرارة الوادی کذلک دره نک
ایو یرینه دیرلر السرار فتحتیله جمعدر و سرار ایک آخر کیجه سنده دیرلر السرار سینک کسریله کذلک ایک آخر کیجه سی در و مشتق من قولهم استسر
القمر ای خفی لیلة السرار و لیلة سرار کاه اولور بر کیجه اولور و کاه اولور ایکی کیجه اولور السریرة سینک فتحی و رانک کسری و مدیله گزلو
اولان نسنه در سر معناسنه السرائر سینک فتحی و همزه نک کسریله سریره نک جمعی در و فی الحدیث ما یوم حلیمة بسر بو مثل در و مشهور
اولان نسنه ده استعمال اولنور و وجهی بو درکه حلیمه بنت الحارث بن ابی الغساق و قتاکه باباسی حارث منذر بن ماء السماء جانبنه عسکر چکدی
بر تغاره ایچنده حلیمه طیب حاضر قلوب اول طیبله عسکری طیبلندیرمش اولکه حلیمه یه نسبت اولنوب جمیع کونی اولوب ظاهر و متعارف
اولماغین اونکله ضرب مثل اولنمشدر السر سینک ضمیله شول نسنه درکه انا اوغلانه اوغلان طوغدوغی حینده کسرلر یقال عرفت ذلک قبل
ان یقطع سرک ولا تقل سرتک لان السرة لا تقطع انما هی الموضع الذی قطع منه السر السرر فتحتیله والسرر سینک کسری و رانک فتحیله
لغتلر در سینک ضمیله اولان سر معناسنه یقال قطع سرر الصبی و سرر فتحتیله ایک آخر کیجه سنده دیرلر نته کم سرر سینک کسری و رانک فتحیله
منتها اوزنده اولان نسنه لره دیرلر کرک عنز قابی اولسون کرک اکا بایش بالچق اولسون و سرر الکف و السرر دخی اولان چزغیلر خطوط
الکف و خطوط الجبهة معناسنه السرة سینک ضمیله کوبک که عضو موقر دده نکا و ته یونه دخی دیرلر السرر ضمتیله والسرات
سینک ضمیله جمعی کوبکلر معناسنه وعین الفعلی سرانک تحریکی اغلر سایرلرده تحریک ایتدکلری کبی مدغم اولدوغندن بناء و سرر سریرک دخی
جمعی کلور تختلر معناسنه قال الله تعالی علی سرر متقابلین و بعضلر تخفیفله اجتماع ضمتین کرهیه کوروب حرف تضعیفک اولی بونلو
یرلرده مفتوح قیلوب سریرک جمعنده سرر و ذلیک جمعنده ذلل دیرلر السر سینک فتحیله کوبک کسمک تقول سررت الصبی اسره سرا
من الباب الاول اذا قطعت سرره و سر کوبکده دکمکه دخی دیرلر یقال سره ای طعنه فی سرته و سر چقمق چاقمغه دخی دیرلر یقال سررت
الزند اسره سرا اذا جعلت فی طرفه عویدا ادخله فی قلت القدح و قلت قافک و لامک سکونیله دلک سوراخ معناسنه و عوید عودک
تصغیری بوداق معناسنه و یقال رجل سراء بین و یترو قوم برون و سرون السرر سینک کسری و رانک فتحیله بر موضعدرکه دورت
میل مکه مشرفه دن ایراقدر انده بیغمبرک کوبکی کسلدوکیچون سرر دیمشلردر السریة سینک ضمی و رانک تشدیدی و کسریله

ويامك دخي تشديديله شول جاريه دركه اوكمله ياتق ايچون مغزل احضار اولنه ويوتحلية وزني اوزره درسرّية. منسوبدركه سرّ
جماع واختفا معناسنه در زيرا انسان اكثريا بو مقوله جاريي زوجه سندن اخفا ايدر وسرّيه نك سيني مضموم قلندي زيرا بنالر
كاماولور نسبتده تغييرا ولنور خاصة نته كم دهري نسبتده دهري ديرلر داكي جنيله وارضي سهليه نسبتده سهلي ديرلر السراري سينك فتحي
وراء ثانيه نك كسريله سريّه نك جمعي در واخفش ايتدي سريّه سروردن مشتق در زيرا بو مقوله جاريه ايله غالبا سرور حاصل اولور
التسرّر تفعّل وزنينده وراءنك تشديديله التسرّي فتحيله وراءنك كسري وتشديديله وطء ايچون جاريه صاقلماق يقال تسرّرت جاريةً وتسرّيت
وتسرّيت جارية تسرّيا مثل تظنّنت وتظنّيت السرور ضمتيله حزنك مقابلي دركه سونمك معناسنه در المسرّة ميمك وسينك فتحيله كذلك سونمك
معناسنه يقال سرّني فلان مسرّة وسرّ هو على ما لم يسمّ فاعله يعني سوندي مجلسنده سرّ ديرلر صيغه مجهول اوزره السرير سينك فتحي وراءنك كسري
ومديله تخت معناسنه در وبونك باشي طوردوغي يره دخي سرير ديرلر وكاه اولور كه ملكدن ونعمتدن دخي سرير ايله تعبير ايدرلر السرار سينك
كسريله سرر. لغتدر الده والنذ. اولان خطلر معناسنه نته كم مرور دادي الاسر فتحتيله ايچي بوش نسنه اجوف معناسنه يقال ترذنوك
يعني چماق اغاجنك دوكنه چبق ادخلت فانه اسرّ اذ كان اجوف السرّاء سينك فتحي والفك مديله مونث يقال قناة سرّاء اي جوفاء بينته
السرّ واسرد خيل معناسنه كلور ودخيل اولمغه دركه بر كمسنه نك اموري قادر اولا اسرار نه واقف اولا واسرّ شول دوه يه دخي ديرلركه
كركره سنده جراحت اوله وكركره كافك كسريله دوه نك دوشنه ديرلر كه چوكوب اوتوردقده اوذرنه اوتورر وسرار. شاذ يلغه دخي ديرلر
مزاجي متابعت در الاسرار بر نسنه يي كزلمك ديرلر واشكاره ايتمكه ده ديرلر يقال اسررت الشيء اي كتمته واعلنته وهو من الاضداد او دور
معنالوكا كيسيله دخي باري تعالى نك بو قولي تفسير اولنمشدر واسرّوا الندامة لمّا رأوا العذاب وخبر اولنمشدر دخي ديرلر يقال اسررت اليه حديثا
اي اسررت اليه المودة وبالمودة اعلنتها واجبرت بها المسارّة ميمك ضميله والسرار سينك كسريله قولاغه فسلداشمق يقال سارّه في اذنه مسارّة
وسرارا التسارّ تانك فتحيله برنجه كسنه بربريله كيزلو سويلشمك يقال تسارّوا اي تناجوا المسرّة ميمك كسريله شول بوجوق نسنه دركه بر كمسنه
انكله قولاغنه قويوب انكله كيزلو خبرين سويلشور غيريلر اشتماسون ديو التسرور سينك ضمي وراءنك كسري وسين ثانينك كسريله شول
شولها مدركه زيركا وتوب تصرّف اموره قادر اولا السطر صرّه صف معناسنه يقال بني سطرا وغرس سطرا وسطر خطه وكتابة دخي ديرلر
وبواصلنده مصدر در السطر فتحتيله بعنا. الاسطار همزه نك فتحيله جمعي سببله اسبابكبي الاساطير جمعك جمعي واساطير اباطيله
دخي ديرلر الاسطورة همزه نك ضميله الاسطارة همزه نك كسريله اباطيل معناسنه اولان اساطيرك واحدي الاسطر همزه نك فتحي وسينك سكوني وطاءنك
دخي ضميله السطور ضمتيله بونلرك ايكيسيده سكون عينيله اولان سطرك جملريدر فلس ايله افلس كبي يقال سطر بسطر من الباب الاول اي كتب وسطر
بصماق معناسنه كلور يقال سطره اي صرعه الاستطار على وزن الاحترام بعناه يقال استطر اذا اكتبا المسيطر والمصيطر ميمك ضمي
وما بعدنك فتحي وطاءنك كسريله بر نسنه نك اوزرنه مسلط اولوب كسنه كه انكا ناظر اولوب انك احوالنه متكفل اولوب عملي يازه بيوچ تكليف سطر دن
مأخوذدر زيرا كتاب سطر در وكتابي ايجاد ايدن مسطر در ومصيطر در طانك كسريله يقال سيطرت علينا وقال تعالى لست عليهم بمسيطر
المطاس ميمك كسريله برنوع شرابدركه اندن فى الجمله ترشلك وارد ر وصاد ايله دخي لغتدر السعر سينك فتحي وعينك سكونيله اتش يالكلندرمق
يقال سعرت النار والحرب من الباب الثالث اي هيجتها والهبتها ووقدتها وكذلك والجحيم سعّرت بالتخفيف والتشديد للمبالغة كوريا يدركي
اجتماعه دخي ديرلر يقال سو ناهم بالنبل اي رميناهم ويقال ضرب هبر وطعن نتر ودخي سعر وهبوات قويو معه دخي ديرلر موجود ايله
دنتر دابتق كبي اولان ددكه ديرلر نوله دتاه مشابتله وسوش جهتنده. وسعت وبرمكه دخي ديرلر يقال سوهم شرًا اي وسعهم
ولا يقال وسعرهم واسعر جمعي به اسعرد يرلر سورنده. اسعر لفظي ايراد اتديكي المسعر ميمك كسري وسينك سكوني وعينك فتحيله
والمسعار ميمك كسريله شول اودون اغاجدركه انوكله اتش اولچرلر وبوسيبدن عرب طايفه سي انه لمسعر الحرب ديرلر شول كسنه يه كه اگر
اولچره وسوكندكي اودوني بوليا اولان كسنه يه ديرلر بوسيبدن سوري كه امه كه محدثلر دونسعر ديرلر اما اصحاب حديثكا
وانكا مثالي اولوب سعر ناميله سمي اولانلر. مسعر ميدكلري ميمك فتحيله تفالكا دريعني اوزامش يوم الدكلونه بنامه دن المسعر
ميمك فتحي وعينك كسريله دوه نك قيسق برلري توتعقاوي وبوطلري زيادت بولدوغي يركي الاستعار همزه نك وتانك كسريله بر
مرضدركه بولنقدن وقيسق يردن بثلوق يقال استعر الجرب في البعير اذا ابتدأ به اعرو استعار اوغلق ده سرعت ايتمكه ده ديرلر
يقال استعر اللصوص كانهم اشتعلوا يعني كويكا اتش شعله سي ابيدلر سرعتده. الاستعار على وزن الافتعال والشعر فتحيله

وعكس

سطر

سعر

وعينك ضمي وتشديديله اود ياكلماق يقال استعرت النار وتسعّرت اي توقدت السعير سينك فتحي وعينك كسري ومديله اود اتش معناسنه
وبر بكنده في اسمي دركه عنزه قبيله سنه مخصوص ايدي وسعير سعير معناسنده كلور نته كم اخفش ايتدي سعيرا باري تعالينك وكفى بجهنم سعيرا
ديدوكي قولنده. مسعورا معناسنه در دهين مدهون وجريح مجروح معناسنه اولدوغي كبي دراسعرت فهي مسعورة ديرلر السعار سينك
ضميله اتشك اسي حرارتي معناسنه در وياده. احيانه دخي ديرلر السعر ضمتيله عذاب ومحنته ديرلر قرارويتنه كه باري تعالينك
ان المجرمين في ضلال وسعر قولنده. واتع اولمشدر وسركذشته دخي ديرلر المسعورة مجنونه اولانه ده يقال ناقة مسعورة اي مجنونة
السورة سينك فتحي وعينك سكونيله طواف ايتمك معناسنه يقال سعرتها يوم فحاجت سورة اي طفتها المراده سينك كسري وعينك سكونيله
شول نسنه لوردكو نشته كوديشوركه اكا ذره ديرلر السعر سينك كسري وعينك سكونيله نرخ كه بازارده جاري اولور الاسعار همزه نك فتحيله جمعي
التسعير على وزن التكريم نرخ تقدير ايتمك يستعود ياء تحتاني نك فتحي وسينك سكونيله وتانك فتحيله بر موضعك اسمي در نته كم بعض شارحه دواقع
اولمشدر وبعضلر ايتدي بر بحرك اسمي در المسعور ميمك فتحيله اسامي اولدوغي كسنه يقال سوالرجل على البناء للمجهول فهو مسعور اذا ضربه
السموم والسموم سينك فتحي وميمك ضميله سام ايلي ديدكلري يلدر كه بو تيه ده اسر السمرة سينك ضمي وعينك سكونيله بور رنككه قراية مايلدر السعتر
سينك فتحي وعينك سكوني وتانك فتحيله نباتات دن بر اوتك اسمي دركه اكا كيكوتي ديرلر بعضلر كتب طبده. اني صاد له يازدلر تاكه سعيره
ملتبس اولمايه السفر فتحتيله مسافه قطع ايتمكه ديرلر الاسفار همزه نك فتحيله سفرك جمعي وسفر كننك بياضي زياده دخي اطلاق اولنور السفرة
فتحيله ياذيجيلر كتبه كبي وذنا ومعني احفش ايتدي سفرساففرك جمعي دركاتبله كتبه كبي وكافرله كفره كبي السفر سينك كسري وفانك سكونيله
كتاب معناسنه در الاسفار همزه نك فتحيله جمعي در قال الله تعالى كمثل الحمار يحمل اسفارا السفرة سينك ضميله شول طعامدركه مسافر ايچون اتخاذ
اولنور وسفره دن يه سفره ديدكلري بو معنادن مأخوذ در السفير سينك فتحي وفانك كسري ومديله اغاجدن دوشن يبراقدر وبوكا سفير
ديدكلري دوركا داتي سپوردكيچون ديدر زيرا سفر سپورمكه ديرلر وسفير رسوله دخي ديرلر وبر قومك بيني اصلاح ايتمكه ده ديرلر
السفراء سفيرك جمعي فقيهك فقهاكبي السفارة سينك كسريله اصلاح ايتمك يقال سفرت بين القوم اسفر سفارة من الباب الثاني اي اصلحت
المسفرة ميمك كسري وفانك فتحيله سپورگه دركه معناسنه نقول سفرت البيت اذا كنسته السفارة سينك ضميله سپوردنده كناسه معناسنه
المسافرة ميمك ضمي وفانك فتحيله والسفار سينك كسريله سفر ايتمك يقال سافر الى بلد كذا مسافرة وسفارا وسفارد شولة مورد دركه
دوه نك بوروني اوزره قونر وكاه اولورايي دخي بوروني اوزره طولشدروب اقيس يولارايدرلر السفر سينك ضميله جمعي تقول
سفرت البعير اي جعلت السفار على انفه وسافرت مؤيله معناسنده كلور يقال الرياح تسافر بعضها بعضا يعني ريحك بعضي بعضني
ازاله قيلور وبعضي ابقا ايدر زيرا صبا يلي جنوبك چوذكوسنا ازاله ايدر وجنوب يلي انجماد ووبا ابقا ايدر من بو دركه بري بريني
ارش وادغام نسبتي كبي اولدوغيچون السفر سينك فتحي وفانك سكونيله يادني ياذمق يقال سفرت الكتاب اسفره سفرا من الباب الثاني ويوذ
آچمق معناسنده كلور يقال سفرت المرأة نسر كشفت عن وجهها السافر بوزني اچيق عورت وسزايدنكنه المسافر ميمك فتحيله يوذ
آچلمي برلر السفر سينك فتحي وفانك سكونيله مسافر معناسنه اولان سافرك جمعي صاحبله صحب كبي السفار سينك ضمي وفانك تشديديله كذلك
جمعدر اكبله دكاب كبي ومقام كثرتده السافرة دخي ديرلر يقال كثرت السافرة بموضع كذا اي المسافرون السفور ضمتيله سافرت ايتمكه
سفرت اسفر سفورا من الباب الثالث اذا خرجت الى السفر المسفر ميمك كسري وفانك فتحيله سفره قوي اولان دوه المسفرة ميمك كذلك كسريله
مونثي الاسفار همزه نك كسريله طاك يري اغارمق يقال اسفر الصبح اي اضاء وفي الحديث اسفروا بالفجر فانه اعظم للاجر اي صلوا صلوة
وبعضلر ايتدي اسفارك معناسي حديث شريفده صباح نمازين اوزادوق صبح زياده اغاردقده ديمك اولور واسفار يوزي اق
ونورداني اولمغه ده ديرلر يقال اسفر وجهه حسنا اي اشرق الانسفار همزه نك كسري ونونك كونيله انكشاف معناسنه در يقال
انسفر مقدم رأسه من الشعر اذا انكشف واخر سفار سينك فتحي وراءنك كسريله قطام كبي بر قيونك اسمي در السفير سينك كسري
وفانك سكونيله وسين ايله زنكه دخي كذلك كسريله لتك فارسي اوزره بهماد معناسنه وابوالحسن ايتدي سفير يكد ديرلركه اولبر
ولا يته بياده سكوردن كمسنه در السواد فتحيله كونشك زياده تاثيرلي يقال سقرته الشمس اذا لوحته المسقر ميمك ضمي
وسينك وقانك كسريله وراءنك تشديديله زياده ايسي اولان كون السقور فتحيله جمع اتمنك اسمارندندر السكران سينك فتحي
وكافك سكونيله سرخوش اولان كسنه مست معناسنه السكرى سينك فتحي وكافك سكونيله سرخوش اولانكمه مست معناسنه السكرى

سفر

سق

سکو

سینک فتحی و کافک سکونی و الفک قصریله والسکاری سینک فتحی و الفک قصریله والسکاری سینک ضمی و الفک قصریله بونلرک اوچی دخی سکرانک
جمعیدر السکری سینک فتحی و کافک سکونی و الفک قصریله سکرانک مؤنثیدر بنی اسد لغتنده مؤنث السکرانه کلور یقال سکر یسکر سکرا من
الباب الرابع مثل بطر یبطر بطرا السکر سینک ضمیله اسم در سرخوشلک معناسنه الاسکار همزه نک کسری و سینک سکونیله مست ایتمک یقال اسکره
الشراب المسکیر میمک کسری و سینک سکونی و کافک کسریله کثیر السکر اولان کمسنه یعنی زیاده سرخوش اولیجی کمسنه السکیر سینک کسری و کافک
کسری و تشدیدیله دایم سکران اولان کمسنه التساکر تانک فتحی و کافک ضمیله مستلکی اظهار ایتمک مست دکلکن السکر فتحتیله خرما شرابی نبیذ تمر
معناسنه وفی التنزیل تتخذون منه سکرا والسکار سینک فتحی و کافک تشدیدیله نبیذ صاتیجی کمسنه سکرة الموت سینک فتحی و کافک سکونیله
شدت موت معناسنه السکر سینک فتحی و کافک سکونیله ایرمغک صوینی بغلامق یقال سکرت النهر اسکره سکرا من الباب الاول اذا سددته
السکر سینک کسریله صو بندی عرم معناسنه السکور ضمتیله یل ساکن اولمق یقال سکرت الریح تسکر سکورا من الباب الاول
اذا سکنت بعد الهبوب الساکرة ساکن اولان کیجه التسکیر علی وزن التکریم بوغمق یقال سکره تسکیرا ای خنقه و یقال البعیر یسکر
اخر بذراعه حتی یکاد یقتله و تسکیر کوز نظردن منع اولنمغه دخی دیرلر قال الله تعالی سکرت ابصارنا ای حبست عن النظر وحیرت و ابو عمرو
بن العلا ایدی بونک معناسی غطیت و حشیت دیمکدر که مقصود کوز پرده لو اولماقدر و حسن تخفیفله قراءت ایدوب بحرت ایله تفسیر ایتدی
بحرتله کوز نیلی اولمق معناسنه المسکر میمک ضمی و سینک فتحی و طانک فتحی و تشدیدیله مخمور معناسنه در السکر سینک ضمی و کافک تشدیدیله [illegible]
فارسیدن معربدر السکرة واحدی السمر فتحتیله سامردر حکایت ایتمک معناسنه [illegible] عقیبه المسامرة میمک ضمی و [illegible] فتحی و [illegible]
حکایت و مثل ایتمک یقال سمر یسمر من الباب الاول السامر میمک کسریله مثل ایدن کمسنه و سامر شول مثل ایدن جماعته دخی دیرلر حاجه
حاج دیدکلری کبی السمار سینک ضمی و میمک تشدیدیله سامرک جمعی ابنا سمیر ابنا ابنک تثنیه سیدر و لوب سمیرده سینک فتحی و میمک کسریله
کیجه ایله کوندزدن عبارتدر زیرا بونلرده غالب بودرکه حکایت و مثل ایدلور یقال لا افعله ما سمر ابنا سمیر ای ابدا و بعضلر ایتدی سمیردن مراد دهردر
و ابنا سمیر کیجه ایله کوندزدر و یقال لا افعله السمر والقمر ای ما دام الناس یسمرون فی لیلة قمراء و لا افعله سمیر اللیالی السمار سینک
فتحیله رقیق اولان سوددر التسمیر علی وزن التکریم سود صو ایله رقیق ایتمک و ارسال معناسنه ده کلور تسمیر کبی و فی الحدیث عمر رضی الله تعالی عنه
انه قال ما یقر رجل انه کان یطأ جاریته الا الحقت به ولدها فمن شاء فلیمسکها و من شاء فلیسمرها [illegible] ایتدی عمرک مرادی تسمیردن [illegible]
ارسال معناسنه لکن سین مهمله ایله تحریف ایتمشدر که مقصودی دیلرسه جاریه سن امساک ایتسون دیلرسه صالیویرسون وطئ اوزره ایدوب ولد
کندویه الحاق اولنمز دیمکدر و تسمیر مخ اورمغه ده دیرلر یقال سمرت الشیء تسمیرا السمرة سینک ضمی و میمک سکونیله اسمرلک لونیدر الاسمر
همزه نک فتحی و سینک سکونی و میمک فتحیله قره یاغز اولان کمسنه تقول منه سمر بالضم و سمر من الباب الرابع ایضا الاسمیرار علی وزن الاحمرار قره یاغز
اولمق یقال اسمار اسمیرارا [illegible] السمراء سینک فتحی و الفک مدیله بغدای حنطه معناسنه الاسمران صو ایله بندی در و بعضلر صو ایله کوندر
دیمشلر یا ایله رمح معناسنه السمرة سینک فتحی و میمک ضمیله [illegible] اولان دیکنلو اغاجلردندر السمر سینک ضمیله جمعی السمرات کذلک سینک فتحی
و میمک ضمیله جمعیدر الاسمر همزه نک فتحی و میمک ضمیله جمع قلتدر الاسیمر همزه نک ضمی و سینک فتحیله اسمرک تصغیریدر و فی المثل اشبه شرج شرجا لو ان اسیمرا
و شرج [illegible] دیرلر المسمار میمک کسری و سینک سکونیله دموردن اولان مخ السمر سینک فتحی و میمک سکونیله کذلک
مخ اورمق یقال سمرته اسمره من الباب الاول السمیریة سینک ضمی و میمک فتحی و یاء ثانینک تشدیدیله برجنس کمیدر دریاده اولان کمیلردن اسمهر
همزه نک کسری و سینک سکونیله اقشعرار وزنیدر [illegible] برک اولمق اسمهر الشوک اذا یبس وصلب و اسمهر الظلام اذا اشتد و اسمهر الرجل فی القتال
السمهریة سینک فتحی و میمک سکونی و یانک تشدیدیله محکم اولان کوندر اغاجی بعضلر ایتدی سمهریه شول کوندردر که سمهر ادلو کمسنه یه منسوبدر [illegible]
کوندر ایشلردی یقال رمح سمهری و رماح سمهریة السمهدر سینک و میمک فتحی و هانک سکونیله و دالک فتحیله [illegible] صاحبی اولن کمسنه یقال
غلام سمهدر ای سمین فراء ایتدی سمهدر بر لفظدر که کثرت لحم مدح مقامنده استعمال اولنور و واسع مملکت معناسنه ده کلور یقال بلد سمهدر
ای واسع السنور فتحتیله و واوک فتحی و تشدیدیله برجنس لباسدر که دمیردن اولور [illegible] السنور سینک کسری و نونک فتحی و تشدیدیله
و واوک سکونیله [illegible] دیدکلری حیوان هره معناسنه السنانیر سینک فتحی و نون ثانینک کسری و مدیله جمعیدر السنمار کسرتینله و میمک تشدیدیله رومدن
بر رجلک اسمیدر که خورنق دیدکلری معروف سرایی نعمان بن امرئ القیس [illegible] بنا ایتمشیدی سرای تمام اولدقده [illegible] سرای
طامندن اشاغه بر اغوب هلاک ایتدی تا که بر کمسنه دخی سرای مزبوره مثلی یاپمیه بو طائفه عرب بیننده مثل ضرب اولنوب جزاء سنمار دیرلر

السور

السور سینک ضمی و واوک سکونیله شهرک اطرافنده اولان بارودر الاسوار همزه نک فتحیله السیران سینک کسری و مدیله سورک جمعلریدر
و سور کذلک سینک ضمی و واوک سکونیله سوره نک جمعیدر [illegible] کبی که سوره بنادن بر منزله دیرلر که ما عداسندن منقطع و ممتاز اوله
و سورهٔ قران دخی بوندن مأخوذدر زیرا سورهٔ قران دخی بر منزله در که ما قبلندن و ما بعدندن منقطعدر السور سینک ضمی و واوک فتحیله
سورهٔ قرانک جمعیدر السورات سینک ضمی و واوک سکونیله کذلک سوره نک جمعیدر سوری سینک ضمی و الفک قصریله بر شهر کبی عراقده [illegible] بابلده بر یرک
ادیدر اول سریانیلرک شهریدر السوار سینک کسریله بلزک که نسا طاقندی قوللرنه طاقار الاسوار همزه نک فتحی و سینک سکونیله و واوک کسریله جمعی
بلزکلر معناسنه الاساورة جمعک جمعیدر و فی التنزیل فلولا القی علیه اساورة من ذهب الاساور همزه نک فتحی و واوک کسریله کذلک اسوره نک جمعیدر
قال الله تعالی یحلون فیها من اساور من ذهب ابو عمرو بن العلا ایتدی اساورک واحدی اسوار در همزه نک کسریله و اساور آت بینن کمسنه لره دخی دیرلر
بعضلر [illegible] دیمشلر و اساور عجم طائفه سندن بر جماعتدر که قدیمدن بصره ده نزول ایتمشلردر احامره طائفه سی کوفه ده نزول ایتدوکی کبی
التسویر علی وزن التکریم بلزک طاقمق یقال سورته ای البسته السوار فتسور التسور علی وزن التکرم بلزک کیمک و تسور دیوار اوزره چیقمغه دخی
دیرلر یقال تسور الحایط ای تسلقه السؤور سینک ضمی و همزه نک دخی ضمی و مدیله صچرامق یقال سار الیه یسور سؤورا اذا وثب المساورة میمک ضمی
و واوک فتحیله صچراشمق یقال ساوره ای واثبه السورة سینک فتحی و واوک سکونیله صچریق یقال ان لغضبه لسورة السوار سینک فتحی و واوک تشدیدیله صچرایجی
و غوغا ایدیجی کمسنه و شرابک سورتی باشه چیقیجیسیدر و عقرب زحمتنک ایچه باشه چیقمسیدر بو مقامده صاحب صراح جوهرینک سوره یه
دیدوکی حمادن صانوب تیزوی تب ایله تفسیر ایتمشدر حالا که حانک ضمی و میمک تخفیفیله زهر عقرب معناسنه در و سوره باد
قهریه و غلبه سنه دخی دیرلر الاسوار همزه نک کسری و ضمیله و سینک سکونیله ات بینن کمسنه لر جمعی اساوره کلور نته کم مرور ایتدی و ابو عبید
ایتدی اساورات اوزرنده قوی اولانلردر چابک سوار معناسنه و ها یا دن عوضیدر زیرا اصلی اساویر ایدی نته کم زنادقه نک اصلی
زنادیق ایدی اخفش دن بو وجه اوزره روایت اولنمشدر السهر فتحتیله اویانقلق در ارق معناسنه یقال سهر یسهر سهرا من الباب الرابع الساهر
هانک کسریله اویانق کمسنه السهران سینک فتحی و هانک سکونیله کذلک اویانق اولان کمسنه الاسهار همزه نک کسری و سینک سکونیله اویاندرمق
یقال اسهره غیره السهرة سینک ضمی و هانک فتحیله همزه کبی اویانقلغی چوق اولان کمسنه [illegible] روایت اولنمشدر الساهور علی وزن [illegible]
شول نسنه درکه عربلر اکا غلاف قمر دیرلرکه ای انک طوتولدوغی وقت کورنور [illegible] در و بعضلر ایتدی ساهور ایکی کوکده سیدر که
ساهره یووه سی دیرلر و منه قوله تعالی فاذا هم بالساهرة الاسهار همزه نک فتحیله حمارک بورننده شول [illegible]
اولسه السیر سینک فتحی و یانک سکونیله والمسیر میمک فتحی و سینک کسری و مدیله التسیار تانک فتحی و سینک سکونیله اوچی دخی مصدرلردر
کزمک معناسنه یقال یادک فی سیرک ای برک و هو شاذ لان قیاس المصدر من فعل یفعل بالفتح یقال سارت الدابة و سارها صاحبها
یتعدی و لا یتعدی و قولهم فی المثل سر عنک ای تغافل و احتمل [illegible] بونده فعل مقدر اعتبار اولنورکه تقدیر کلام سر و دع عنک المراء و الشک
یعنی یوری شکی و شبهه یی قلبکدن ترک ایت و سیر شول قایشه دیرلرکه دریدن دیکرلر السیور ضمتیله جمعی قایشلر معناسنه السیرة سینک کسری
و مدیله طریقت معناسنه در یقال سار بهم سیرة حسنة و سیره بغلایه دخی دیرلر جیره معناسنه الاستیار همزه نک و تانک کسریله بغدای یوکی چکمک
اسیاد کبی المسایرة میمک ضمی و یانک فتحیله بر کمسنه ایله کوزه و سیر ایتمک یقال سایره ای جاراه و مجاراة برابر کزمک کبی سیر طریقیله التسایر تانک فتحی
و یانک ضمیله کذلک سیر ایدشمک یقال تسایروا [illegible] المسیرة میمک فتحی و سینک کسری و مدیله سیر ایتمک یقال بینهما مسیرة یوم التسییر علی وزن
التکریم اخراج معناسنه یقال سیره من بلده ای اخرجه و اجلاه و نزع ایدوب کیدرمکه دخی دیرلر یقال سیرت الجل عن ظهر الدابة ای نزعته عنه المسیر میمک
ضمی و یانک فتحی و تشدیدیله شول برذونکه انده یول یول خطلر اوله قایشلر کبی که سیر قایشدر دیرلر نته کم مرور ایتدی السیار سینک ضمی
و یانک تشدیدیله قافله معناسنه و عربلرک اصح من عیر ابی سیارة دیدکلری ابو سیاره بر کمسنه نک کنیتیدرکه اول ابو سیارة العدوانیدر که
انک عادتی بو ایدی خلقی مجادله ایدوب انلری دفع ایتمک قرق ییل [illegible] اوزرنده ایدی و بو امر سببیله [illegible] السیراء سینک کسری و یانک
فتحی و الفک مدیله شول الاجه قماشدرکه انده صاری خطلر واردر السائر کوتری خلق یقال سایر الناس ای جمیعهم السائر لغة فی السائر
یقال سائر الشیء ای سائره و عربلرک [illegible] اولان امثالندندرکه ایدرلر اسائر الیوم و قد زال الظهر یعنی بو زماندن صکره
باقی [illegible] اولدی زیرا حاجتی اولان کمسنه اویله دن اول باشارنه یدر [illegible]
کلدوکی کبی فصل الشین الشبر شینک کسری و بانک سکونیله قارش که بر مقداری اجاقلی بر نسنه اولچرلر الاشبار همزه نک فتحی و شینک سکونیله

جمعی قادشلر معناسنه وحزوه معناسنه ده استعمال اولنور یقال رجل قصیر الشبر متقارب الخلق معناسنه یعنی اعضاسی بیر بیرینه قریب اولسه
الشبر شینک فتحی و بانک سکونیله مصدردر قارشلامق معناسنه شبرت الثوب اشبره ای شبرته من الباب الاول والثانی پس بو شبردن مأخوذدر
نته کم بعضه دیرلر فتح جلدم معناسنه باغ دن اخذ ایدنجه شبر حق نکاح دخی دیرلر یقال اعطیت المرأة شبرها ای حق النکاح وجاء
النهی عن شبر الفحل وهو کراء الضراب ومطلقا اعطا معناسنه ده مکلور ابن السکیت روایتنده یقال شبرت فلانا ای اعطیته و
بو شبر مصدرینک شبر ده سکونیله الاعجام نام شاعر تحریک ایدوب الحمد لله الذی اعطی الشبر دیمشدر گویا اعطی العطیة معناسنه
الاشبار همزه نک کسریله شبر معناسنه مقتدر تقول اشبرته اذا اعطیته المشابرة تامک فتحیله بر برینه یقین کلمک گویا که بیری
برقادش قدر یقال تشابر الغلامان اذا تقاربا فی الحرب کانه ما دینها شبرا ومد کل واحد منهما الی صاحبه الشبر الشبور شینک فتحی و بانک
ضمی و تشدیدیله تنور وزننده بوق دیدکلری در بو دیدر که نفیر معناسنه و بعضلر بوق دیدی الشتر قپاغی دوره لکدر الاشتر همزه نک و تانک
فتحیله شول کمسنه در که کوزینک قپاغی دوره لمش اوله یقال شتر الرجل من الباب الرابع ویقال شترا یعنی علی البناء للمفعول مثل افن وافن
فالمک فتحیله صغیرله دیرلر شتیرة دخی کلور کوزی قپاغی دوره لمک معناسنه الاشتران مالک نام کمسنه در و اوغلی در الاشتاد همزه نک
کسریله کوز قپاغی دوره لمک الانشتاد همزه نک کسری و نونک سکونیله کوز قپاغی دوره لمک یقال انشترت عینه التشتیر علی وزن التکریم عیب
ایتمک یقال شترت بفلان تشتیرا اذا انتقصته وعبته الشترة شینک و تانک فتحی ومابینده نونک سکونیله بر نوع خرق معناسنه یقال شنتر
ثوبه ای مزقه الشناتر شینک فتحی و تانک کسریله پرمقلر اصابع معناسنه دخی کلور اهل یمن لغتی اوزره کوشواره کبی الشنترة
شینک ضمی و نونک سکونی و تانک ضمیله شناترک واحدی در و شناتر ملوک یمندن بر ملکک ایمی در بعضلر ایتدی ذو شناتر کوپه لرصاحبی
دیمک اولور الشجر فتحتینله والشجرة کذلک نبات رضوندن بالدر او در طورن دوسا قادوده قایم معناسنه الشجیرة شینک فتحی و جیمک
کسری و میدله والشجراء شینک فتحی و جیمک سکونی والفک مدیله اغاجی چوق یر یقال ارض شجرة وشجراء ای کثیرة الاشجار ویقال واد شجیر
ولا یقال واد شجر و شجراء شجره نک واحدی در و جمع قسمنده بو که نظیر کلمات مشدد الاشجار کلمه که انلر قصبه وقصبا وطرفه وطرفا وحلفه
وحلفا در و بونلرک هر بیری بر اغاجک اسمی در وجمع حلفا کلمه سی مرده در حلفه دیرلر لامک کسریله سایر اخواتنه مخالف و سیبویه ایتدی شجراء
واحد و جمع کلور قصبا و طرفا و حلفا کلدکی کبی المشجور میمک فتحی و شینک سکونیله و جیمک کذلک فتحیله اغاجی چوق یر یقال ارض مشجرة الاشجر
همزه نک فتحی و شینک سکونیله و جیمک کذلک فتحیله اغاجی زیاده اولان یر یقال هذه الارض اشجر من هذه ای اکثر شجرا المشجرة میمک کسری و جیمک
فتحیله شول اغاجدرکه انک اوزرنده قفتان و یا خود بز براغورلر المشاجر میمک فتحی و جیمک کسریله محفه اغاجلری در وابو عمرو ایتدی
محفه دن کیچرک و سیکا چوق برنسنه در محفه کبی الشجد ضمتینله شاجر معناسنه در بعض روایتده الشجار شینک کسریله و احدی و شجار
کذلک شول اغاجه دیرلر که انی قپو ارد نه قورلر که لسان فارسیده کلامترس دیرلر و کذلک شول اغاجه دخی شجار دیرلر که اول تختک التنده قوبر
استحکام ایچون و شجار بیو اغاجنه دخی دیرلر خب البئر معناسنه و دوه داغلرنده برجنس داغه دخی دیرلر الشجیر شینک فتحی و جیمک کسریله غریب
معناسنه در کرکا انسان اولسون کرک دوه و زناولسون و شجیر شول او قه دخی دیرلر که کندی اغاجندن اولمیان او قلر اراسنه دوشمش اوله
الشجر شینک فتحی و جیمک سکونیله ایکی چکه نک بر برینه قاوشدیری در شجر منه دخی دیرلر یقال ما شجرک عنک ای ما صرفک عنه و یقال شجرته عنه
الشجار ای صرفته الصارف و دوه تنگ معناسنه ده کلور یقال شجره بالرمح ای طعنه و شجار دیرک دیکله دخی دیرلر یقال شجر بیته ای عمده
بعمود و خلقک بیننده اختلاف دوشمکه دخی دیرلر یقال شجر بین القوم اذا اختلف بینهم و بر نسنه یی منجر اوزرنه بوقاعده دخی دیرلر
و شجر شول اوزره اسباب صید قلوبی اغاجه دور نته کم الای دو اندی الاشتجار و التشاجر همزه نک کسریله نزاع ایتمک یقال اشتجر القوم
و تشاجروا ای تنازعوا و تشاجر ده دوکشمک معناسنه ده کلور یقال تشاجروا بالرماح ای تطاعنوا و اشتجار بر کمسنه انکی التنه قومق
دخی دیرلر یقال اشتجر الرجل اذا وضع یده تحت شجره علی حنکه المشاجرة میمک ضمی و جیمک فتحیله ایکی کمسنه نزاع ایتمک و طواری قپی اوتی
اوتلایوب سنه قالمد قده اغاج اوتلامغه دخی دیرلر یقال شاجر المال اذا رعی العشب والبقل فلم یبق منهما شیء فصار الی الشجر یرعاه
المشجر میمک ضمی و جیمک فتحی و تشدیدیله نقشلی اغاج هیئتی اوزره اوله الشحر شینک ضمی و حاء مهمله نک سکونیله والشحر شینک کسریله
کنارنک عمانله عدن بیننده اولان ساحلدر و عمان میمک ضمی و میمک تخفیفیله بر یرک ادیدر الشخیر شینک فتحی و خاء معجمه نک کسری و مدیله
کگزدن کلن اوازی قالدرماغه دیرلر رفع صوت معناسنه یقال شخر الحمار یشخر شخیرا من الباب الثانی الشخیر شینک کسری و خانک

كسري

کسری و تشدیدیله اعلام رجالدندر و بو فسیق وزنی اوزره در ذرا فسیل فانک فتحی و عینک کسری و تشدیدیله و فسیل فانک ضمیله
کذلک کلام عربده یوقدر الشذر شینک فتحی و ذالک سکونیله شول خدایی التوندر که معدننده بولنور معدندن نچه ناز طاشی ارکنرن
الشذرة ذکر اونان التونک بر پاره سی وشذرا غونک او فاعنه دخی دیرلر صغار اللؤلؤ معناسنه شذر مذر فتحتینله شذر مذر
شینک کسری و ذالک فتحیله حاد طغان دیمک محلنده استعمال اولنور یقال تفرقوا شذر مذر و شذر مذر اذا ذهبوا فی کل وجه التشذر
فتحتینله و ذالک ضمی و تشدیدیله انسان آورد ایکی ایاغی اوسندن اولوب قوشغنه صوقماق و حیوان قویرغنی ایکی بودی اراسنه المغه
دخی دیرلر و تشذر اوغراشه حاضرلنماق واوغراشی مهیا اولماغه دخی دیرلر یقال تشذر القوم فی الحرب اذا تطاولوا وایا ددندن بنکه
دخی دیرلر یقال تشذر فرسه ای رکبه من وراءه و تشذر دو تخوجرن دیرمک دخی دیرلر وعید معناسنه الشوذر شینک فتحی و واوک سکونیله
چادرب در ملحفه معناسنه و بونک فارسیده اصلی چادر در الشر شینک فتحی و رانک تشدیدیله خیرک مقابلی در یقال شررت یا رجل من الباب
الرابع و شررت من الباب الاول لغتان فیه الشرر فتحتینله والشرارة فتح شینله بونلرک ایکیسی دخی مصدرلر در بو معنایه یقال شررت شرا
و شرا و شرارة و شرار تفضیل معناسنه ده کلور یقال فلان شر الناس ولا یقال اشر الناس الا فی لغة ردیة و شر و شرار ده انشد لا بیوس
قلیلیه دخی دیرلر شرارة النار معناسنه و شرد و شمک معناسنه ده کلور یقال شررت الثوب ای بسطته فی الشمس وکگی قورتماق ایچون دوکمکه ده
دیرلر یقال شررت الاقط اشره شرا اذا جعلته علی حصفة لیجف و کذلک شررت الملح اشره و اللحم ونحوه وحصفة حا و جیم و صاد مهمله ایله بر نسنه در
خرما یپراغندن اوردرلر الاشرار همزه نک فتحیله والاشراء همزه نک فتحی و شینک کسری والفک مدیله جمع در یونس ایتدی اشرارک واحدی شرد در مثل
زند و ازناد و زند ذالک فتحی و نونک سکونیله چقماق معناسنه در الشریر شینک فتحی و رانک کسری و مدیله اهل شر اولان کمسنه مثل یتیم وایتام
الشریر شینک کسری و رانک کسری و تشدیدیله فسیق وزنی اوزره کثیر الشر اولان کمسنه الشرة شینک کسریله حرص و نشاط یقال
شرة الشباب لحرصه و نشاطه و شرة کذلک مصدردر الشران شینک فتحیله عطشان وزنی اوزره بر جنس سنکدر که ادم یوز ذاکشر
دلکنا ایصرن و کاه اولور که انکا ادی دخی دیرلر الشر شینک ضمی و رانک تشدیدیله عیب معناسنه یقال ما قلت ذلک لشرک و انما قلته لغیر شرک ای
لغیر عیبک المشادة میمک ضمی و رانک فتحی و تشدیدیله حصومت ایتمک مخاصمه معناسنه الاشرار همزه نک کسری و شینک سکونیله شول نسنه در که
انکا اوزرنه کک و ککدن غیری نسنه سریلور قوریسون دیو الاشارة همزه نک فتحی و رانک کسری و مدیله جمع و بعضلر ایتدی اشاره شول قوری
ات پاره لری در که انکا قدید دیرلر الاشرار همزه نک کسریله شره نسبت ایتمک یقال اشررته ای نسبته الی الشر و بعضلر اشرارک بو معنایه کلیسنه انکار ایتدیلر و اشرار
اظهار معناسنه ده کلور یقال اشررت الشیء ای اظهرته الشرشرة علی وزن الزلزلة بر نسنه یی یادیق دکمک و شرشره اوغرغه دخی دیرلر اتثال معناسنه اولنور
و شرشره بر او تکه دخی در بریکنی پالیغی طامل اغه دخی دیرلر الشراشر شینک ضمی و ثانی نک کسریله اثقال و اسباب و شراشر نفسده اطلاق
یقال القی علیه شراشره ای نفسه حرصا و محبة و شرشر قو برقده اصلی حلودن توپلر الشرشر شینک کسریله بر او تک ادی در شرشرده لغتدر نتکم
مرودانه دی الشزر شینک فتحی و زانک سکونیله شول غضب باقیشی در که کوز قوریغیله اولور و شزر ایپی برنسنه بو کمکه وکوزنوی صاغدن صوله
دو دمکه ده کرمینه صاغ جانبنه چویرمکده دیرلر الشزر فتحتینله وجه مذکور اوزره نتقاق یقال فی لحظه شزر التشازر بر بیرنه کمسنه
بر برینه غضب نظریله نظر ایتمک یقال تشازر القوم ای نظر بعضهم الی بعض شزرا المشزور میمک فتحی و شینک سکونی و زانک ضمیله خلافنه بوکلش
ایپ المستشزرات میمک ضمی و تانک فتحی و زانک کسریله یوقاری قالدرلمش صاچ یقال غدائر مستشزرات و غدائر شول قللو در که باشده
اشاغه صالیورلر الشیزر شینک کسری و میمیله و زانک فتحیله بر شهرک ادیدر الشصر شینک فتحی و صادک سکونیله بر نسنه بی بیرک دکمکه
ایکنه معناسنه اولور و برنسنه یی دیکوب برکیتورمک یقال شصرت عین البازی اشصرها شصرا ای خطتها الشصار شینک کسریله
ناقه نک رحمنی بعد الولادة چتماقچون استعمال ایتدکلری اغاجلر اخله معناسنه نته کم زنده تعبیر اونده مرور ایتمشدر الشصر فتحتینله اهو اوغلی
الشاصر صادک کسریله بو معنایه ابو عبید ایتدی اعرابیدن چوق کمسنه دیمشدر که اهو یاوروسنه طلا دیرلر طاء مهمله نک فتحیله اندنصکره خشف
دیرلر خاء معجمه نک کسری و شینک معجمه نک سکونیله یعنی شاخلری بلورسه شادن دیرلر شین معجمه و دال مهمله ایله وینی قوی اولوب هرکتا ایدر
اولسه شصر دیرلر فتحتینله اندنصکره جذع دیرلر کذلک فتحتینله اندنصکره ثنی دیرلر ثانک فتحی و نونک کسری و یانک تشدیدیله واهونی اولمدن
خالی اولماز تا اولنجه دکین بو نونک اوزره ادم اولر زیاده اولماز الشطر شینک فتحی و طانک سکونیله نصف معناسنه در و فی المثل احلب
حلبا لک شطره یعنی سودی صاغ یاروسی سنکا اولسون الاشطر همزه نک فتحی و شینک سکونیله و طانک ضمیله جمع در نصفلر معناسنه ومنه قولهم کلک

حلب الدهر اشطره یعنی دهرک هر جانبین صاغدی و خیر و شرین کوردی دیو بونک اصلی ناقه ممه‌سندن مأخوذدر که انک درت باشی وار در ایکیسی
ایلرو و ایکیسی کیرو در و ایکیسنه برخلف دیرلر و شطر ممه‌نک بر مقدارن صاغوب بر مقدارن الیقومقدر دیرلر یقال شطرت ناقتی و شاتی
اشطرها شطرا اذا حلبت شطرا و ترکت له شطرا آخر و شطر جانب معناسنه دخی کلور یقال قصدت شطره ای نحوه و منه قوله تعالی فول وجهک
شطر المسجد الحرام المشاطرة میمک ضمی و طانک فتحیله یاری بولشمک مناصفه معناسنه یقال شاطرته ماله ای ناصفته التشطیر علی وزن
التکریم ناقه‌نک ممه‌سی باشلرینک ایکسن بغلامق یقال شطرت ناقته تشطیرا اذا صررت خلفین من اخلافها الشطور شینک فتحی و طانک ضمیله
شول قیونه دیرلر که انک ممه‌سنک بریسی او ذوق دبری حقا اولا کذلک ممه‌سنک بریسی قورمایه دخی شطور دیرلر و شطور شول ناقه‌یه دیرلر که ممه‌سنک
باشنک ایکیسی قورومش اوله زیرا ناقه‌نک ممه‌سنک باشی درت قدر الشطرة شینک کسری و طانک سکونیله یاری ارکک و یاری دیشی طوغوران نتاج
و له فلان شطرة ای نصف ذکور و نصف اناث الشطور ضمتیله سکا نظر ایدر کوز سنک غیره نظر ایدر کجی اولمق یقال شطر بصره یشطر شطورا من الباب
الاول و صاحب صحاحک بر معامده شطور [illegible] کردن دیدکی صواب کلدر زیرا جوجوغی توحی کردن معناسنه کلن شطا دقدر دیدی الشاطر
طانک کسریله شول کمسنه‌در که خباثتیله اهلنی عاجز قلمش اوله الشطارة شینک فتحیله مصدردر کستاخلق ایتمک معناسنه یقال شطر عنهم من الباب الاول
و شطر من الباب الخامس الشطران شینک فتحی و طانک سکونیله یاریسی طولو چناق یقال قدح شطران ای نصفان الشطیر شینک فتحی و طانک کسری
و یریله بعید معناسنه و اصمعی روایتنده یقال بلد شطیر ای بعید و یقال شطر عنی فلان ای نائی عنی الشطر شینک ضمی و طانک سکونیله بعید معناسنه در
یقال الذی شطر ای بعیدة و نوی شطونک فتحیله سائر قصد ایتدوکی جهته دیرلر مؤنث استعمال اولنور الشنظیر شینک کسری و نونک سکونیله و ظانک کسری
و میله الشنظیرة کذلک شول کمسنه‌یه دیرلر که بدخو اولا و سیء الخلق معناسنه یعنی شنظیره مذکره دخی اطلاق اولنور دکاه اولور که شنذیره دخی
دیرلر ذال معجمه ایله ذال الغاره [illegible] یالفتا ولا یا خود لشفتا ولا ینبغی دلنده بعضی لفتی اولدن ارکلکی اولا الشعر شینک فتحی و عینک
سکونیله اناندە بتن قیل [illegible] بتن قلدر الشعور ضمتیله و الاشعار همزه‌نک فتحیله جمعی الشعرة شینک فتحی و عینک سکونیله واحد
بر قیل معناسنه و شعر ایله کاه اولور قیل مراد اولور [illegible] یقال رایت فلانا [illegible] الشعر اذا ای الشیب و لکن بو تعیین
قرینه‌دن حاصل اولمق احتمالی وار در الف لام عهد ایچون اولدوغی کبی مثلا اکرچه جوجوغی [illegible] الاشعر همزه‌نک فتحیله اینک
قیلی چوق کمسنه الشعر شینک فتحی و عینک سکونیله اشعر کجی یقال القوم شعر و عبد الله [illegible] زیاده اشعر برکا دیرلردی کوکسی قیللی
اولدوغیچون و بوک بای موحده‌نک فتحیله [illegible] معناسنه در و اشعر [illegible] ایتاقنده بتن قیللره دیرلر الاشاعر
همزه‌نک فتحی و عینک کسریله جمعی و اشاعر ناقه‌نک طرافنده دیرلر و اشعر شعر بیتده احسن اولانه دخی دیرلر اکرچه شعر بر شعر اوله
شاعر بیتده احسن اولانه دیر [illegible] شعر بن لبید دیمشدر یقال ما رایت قصیدة اشعر منها و اشعر بو قبیله‌نک
باباسی آدیدر دخی کلمز اول اشعر بن سبا درکه جد اعلاسی قحطان در و عرب طایفه‌سی جمله‌سی الاشعرون دیرلر نسبت یاسن
حذف ایله الشعرة شینک کسریله عورت طایفه‌سنک قاسق قیلی خاصة [illegible] طایفه‌سنه اطلاق اولنماز الشعیر شینک فتحی
و عینک کسری و میله ادیرکه حبوبات قسمندندر الشعیرة کذلک شینک فتحی و عینک کسریله واحدی و شعیره شول [illegible] دو دوکه بچاغک
صاپی زیارت بولدوغی یرده اولور صاپی [illegible] دیو که اکا پرزوانه دیرلر و شعیره قوبانلق دوه‌یه دخی دیرلر الشعائر
شینک فتحی و همزه‌نک کسریله اعمال حجه دیرلر هرنسنه که حق تعالینک طاعتنه علامت قلنه اکا شعائر دیرلر مفردی شعیره در و بعضیلر
واحدی شعاره در دیدی و شعار شول نسنه‌یه دیرلر که قوم انی حربده علامت قیلورلر تاکه بعضی بعضن بیله المشعر میمک فتحیله مناسک
یرلری در مشعر الحرام میمک و عینک فتحیله جمعی اولان مشاعر کبی و میمک کسری دخی لغتدر و مشاعر حواسه دخی دیرلر حواس ادراک
آلتی اولان نسنه‌لره دیو الشعار شینک کسریله شول لباسدر که جسده اتک بیننده اولیلیر اوله و شعار شول نسنه‌یه
دخی دیرلر که قوم انی حربده علامت قیلورلر تاکه بعضی بعضن بیله الشعار شینک فتحیله اغاجه شجر معناسنه یقال ارض کثیرة الشعار
الاشعار همزه‌نک کسری و شینک سکونیله قربانه اولدوغین بلمک ایچون علامت قومقدر یقال اشعر البدنة اذا طعن فی سنامها الایمن
حتی یسیل منه الدم لیعلم انه هدی یعنی اوجنک صاغ جانبن طوترلر تاکه اقوق قاندن اولدوغی بیله‌لر و فی الحدیث اشعر امیر المؤمنین
ای شج کانه مجاز من المعنی الاول و اشعار برنسنه‌یی برنسنه‌یه یاپشدرمقه دخی دیرلر یقال اشعر الرجل هما ای بکا الشعار من الشعار
بالمدینة یعنی عثمانه الالازم قلندی شعار ملازم و ملاصق قلندوغی کبی و اشعار بچاغه پرزوانه قلمغه ده دیرلر یقال اشعرت سکینی

شظ

شعر

ای جعلت له شعیرة و بلدیرمکده دخی دیرلر یقال اشعرته فشعر ای ادریته فدری و شعار کیدرمکده دیرلر یقال اشعرته ای البسته الشعار
و یقال اشعره فلان شرا ای غشیه به و اشعر الحب مرضا و قالت ماولد الجنین قلتقیه در دیرلر یقال اشعر الجنین و فی الحدیث ذکاة الجنین ذکاة
امه اذا اشعر التشعر فتحتیله و عینک ضمی و تشدیدیله کذلک جنینک قلنمق الشعر شینک کسریله بر نسنه‌یی بلمک یقال شعرت بالشیء اشعر شعرا
من الباب الاول ای فطنت له و منه قولهم لیت شعری به ای لیتنی علمت و سیبویه ایتدی بونک اصلی شعرة ایدی کمی بونده یانی حذف ایتدیلر
نتکم ذهب بعذرها و هو ابو عذرها قوللرنده حذف ایتدیلر و عذرة اصلنده عذرة ایدی عینک ضمیله بکارت معناسنه و شعر کلام منظومه
دخی اطلاق اولنور الشعار همزه‌نک فتحیله جمعی و اشعر همزه‌نک و عینک فتحیله شعر بیتده احسن اولانه دخی دیرلر اکرچه شاعر بیتده احسن اولمیه معنیده در
متعارف اولان یقال ما رایت قصیدة اشعر منها و اشعر بن ده بر قبیله‌نک باباسی آدیدرکه اول اشعر بن سبا بن یشجب بن یعرب
بن قحطان در و عرب طایفه‌سی جمله‌سی الاشعرون دیرلر نسبت یاسی حذف ایله الشاعر شعر دیمک کمسنه الشعراء شینک ضمی و عینک فتحی ایله جمعی
علی خلاف القیاس اخفش ایتدی شاعر لابن تامر کبی در یعنی شعر صاحبی دیمک اولور و بوکا شاعر دیدیلر عقل و فطنتی اولدوغندن تری
شعر دیدوکیچون دکل و شاعر اولمق معناسنه ده کلور نتکم روایت ایتدی یقال شعر یشعر من الباب الخامس المشاعرة میمک ضمی و عینک فتحیله شعر
ایلشمک و باب مغالبه‌دن شاعرته فشعرته اشعره کلور عینک فتحیله بن اکا شعرده غالب کلدم معناسنه و شاعر ایکی کمسنه
بر کوکده یاتمغه دیرلر یقال شاعرتها ای نادمتها فی شعار واحد الاستشعار خوف کذلک یقال استشعر فلان خوفا ای اضمره الشعری
شینک کسری و عینک سکونیله و الفک قصریله بر ییلدزدر که جوزادن صکره طلوع ایدر و بونک طلوعی شدت حرده اولور و شعری ایکی ییلدزدر
بری شعری العبور درکه اول جوزاده در و بری شعری الغمیصا درکه اول ذراعده در و عرب طایفه‌سی شعری ایله زعم ایدرلرکه بونلر ایکی
سهیلک اختری اولور الشعراء شینک فتحی و عینک سکونی و الفک مدیله شعرانک برقسمی در واحدی و جمعی برابردر
و شعرا برسنکه دخی دیرلرکه اکثری وار در و شعرا بلاء دخی اطلاق اولنور یقال داهیة شعراء و داهیة و براء و براء بای موحده ایله
و رای مهمله ایله و بردن مأخوذدر توی معناسنه که کوپک شعرادن و برادن کمال مراد اولور توی حیوانلق ده کمال مستلزم اولدوغیچون
و هیچ برکسنه برنسنه سویلیه و اکا انکار اتسه لرجت بها شعراء ذات وبر دیرلر و شعراء چوق اغاجلره ده دیرلر ابو عبید روایتنده
موصله بر طاغ وار در اکا شعران دیرلر ابو عمرو ایتدی اکا شعران دیدکلری اغاجلری چوق اولدوغندندر الشعادیر
شینک ضمی و فتحی و رانک کسریله خباد کا و فاعنه دیرلر صغار الذباب معناسنه الشعرور شینک ضمی و عینک سکونی و رانک ضمیله واحدی
و شعادیر بر اوینده دخی دیرلر موزی یوقدر یقال لعبنا الشعادیر و هذا لعب الشعادیر و شعادیر تفرق معناسنه ده استعمال اولنور
یقال ذهب القوم شعادیر ای تفرقوا اخفش ایتدی بونک واحدی یوقدر الشعیر صیغه تصغیر اوزره محمد بن حمران الجعفینک لقبیدر
الشغر شینک فتحی و غینک سکونیله کوپک سیدکی ایچون ایاغن قالدرمق یقال شغر الکلب یشغر من الباب الثالث اذا رفع رجله لیبول و شغر
خالی قالمقده دخی دیرلر یقال شغر البلد اذا خلا من الناس و شغر برکسنه‌یی یرندن چقارمغه دخی دیرلر یقال شغرت بنی فلان من موضع کذا
ای اخرجتهم الشاغرة شول شهره دیرلرکه هرکس انی غارت ایتمکه قادر اولا یقال بلدة شاغرة برجلها و ذلک اذا لم یمتنع من غارة احد و دخی بغیری
غایت سهولتله اشعار ایچون در الاشغار همزه‌نک کسریله صواب اولدن صاپ اولمق یقال اشغر المنزل اذا صار فی ناحیة من المحجة و محجة
طریقه دیرلر الاشتغار همزه‌نک و تانک کسریله عدد چوغالمق یقال اشتغر العدد ای کثر و اتسع و اشتغار حسابده بیهوده اوزره اولمغه
یقال اشتغر علی فلان حسابه اذا لم یهتد له و اشتغار صحراده اوزامقده دخی دیرلر یقال اشتغر فی الفلاة اذا ابعد فیها التشغر
فتحتیله و عینک ضمی و تشدیدیله سیرده مقدورن دریغ اتمامکدر ابو عبید روایتنده یقال تشغر البعیر اذا لم یدع جهدا
فی سیره الشغار شینک کسریله زمان جاهلیتده اولان نکاحدر دیرلر که برکسنه برکسنه‌یه سن بکا قزکی یا خود قزقرنداشکی جفتلندر
بن دخی اول مقابله‌ده سکا قزمی یا خود قزقرنداشمی جفتلندره‌یم ما بیننزده مهر حیض بو اولسون دیرلردی و فی الحدیث
لا شغار فی الاسلام شغر بغر فتحتیله ایکی کلمه در برلفظ قلنوب طاد دغان معناسنه استعمال اولنور فتح اوزره
مبنی قیلوب یقال تفرقوا شغر بغر ای فی کل ناحیة الشفرة شینک فتحی و فانک سکونیله بیوک بچاق سکین عظیم معناسنه و فی المثل
اصغر القوم شفرتهم ای خادمهم یعنی شفره منکا دامنرتارسنده در صاحب صحاح بو مقامده جوهرینک
مرادن اذلمان ایدیکی شفره‌یی خادم معناسنه دخی ایتدی شفره کاددونکرده و بیزی تحمید و خادم

شغر

شفر

دیشدر

و بشماقجی نك بچقسنه دخی شغر دیرلر که اول انك بختیان كیجك الی دو دفلجك كسكین یرنه دخی دیرلر الشغر كذلك شینك فتحی و فانك
سكونیله احد معناسنه كلور یقال ما بالدار شغر ای احد كسائی دن بویله روایت اولنمیی الشغر شینك ضمی و فانك سكونیله كوز
قباغنك كریك بتدوكی یرلری و شغر الرحم رحمك كناری و هر نسنه نك كنارینه شغر دیرلر الشفیر شینك فتحی و فانك كسری و مد یله
كذلك كریك بتدوكی و دو كنارینه الشافر فانك كسریله كذلك رحمك كنارینه الشفاری شینك ضمی و یانك تشدیدیله شول عرطاوشانی
قولاقلری قللی اوله و المشفر میمك كسری و شینك سكونی و فانك فتحیله دوه طوداغنه دیرلر نته كم جحفله جیمك و فانك فتحیله و ما بینده حاء
مهمله نك سكونیله آت طوداغنه دیرلر المشافر میمك فتحی و فانك كسریله جمع و مشافر الحبشی بوندن استعاره اولنمشدر یعنی حبشی
طوداغنه مشفر دیشلردر تشبیها و فی المثل اراك بشر ما احار مشفر یعنی مراد ظاهر اعضا دن داخلدن مراد كلام و رد جوابدر
و حاصل معنی ظاهر حالك كیفیتی باطندن مخبر در دیمك اولور بو ذكر اولنان تعبیری عبادتنده فهم اولنانلر و بعضلر كه معنی
بن سنی بشرنكی ایدر م و تكلم اتدكجه باطنك واقف دكلم بشر سینی یا خود سمع ایمیس دیمك اوله الشنفری شینك و فانك فتحی و
الفنك قصریله بر شی اعركنی بجمله در كه اذ قبیله سندندر بو فعلی وزنی او وزنه در بونك حقنده مثل ضرب اولنوب اعدی
من الشنفری دیشلردر زیرا بوبود عداوتی غالب اوله نلردن ایدی الاشفترار همزه نك و فانك كسری و شینك و تانك سكونیله
تفرق معناسنه الشقره شینك ضمی و قافك سكونیله اشقر اولمق اولون لوندر و انسانده اولان شقره قیللری صافی قرمزی
اولوب بشره بیاض اولمقدر و اتده توبی صافی قرمزی اولوب یلیسی و قویروغی دخی قرمزی اولمقدر و اكر یلیسی و قویروغی
سیاه اولورسه اكا كمیت دیرلر كه طوری دیمك اولور و دوه ده ماشقر اولدقده محكم قرمزی اولا الشقراء شینك فتحی و قافك سكونیله
والمد یله برانك اسمیدر كه طوغود دخی قولنجی دیوب اولمقدر الشقر شینك فتحی و قافك كسریله شقایق النعمان دیدكلری چچكدر كه
اكا لالجیك چچكی دیرلر الشقرة شینك فتحی و قافك كسریله بنی حنیفه بر قبیله نك اسمیدر چچنكه كا نسبت اولنسه قافی مفتوح ایدوب شقری
دیرسن الاشاقر همزه نك فتحی و قافك كسریله یمن دن بر قبیله نك آدیدر المشقر میمك ضمی و قافك فتحی و تشدیدیله قدیمی حصارك
اسمیدر كه بحرین ده در الشقور ضمتیله حاجت معناسنه در یقال اخبرته شقوری كما یقال افضیت الیه بجری و بجری یعنی قلبمده
هر نه كه وار ایسه اكا عرض ایلدم و اصح شینك مفتوح در دیدی ابو عبید ضم اصح در دیدی زیرا شقور ضمتیله قلبه متصل اولوب متهم اولان
امور در كه واحدی شقر در و شقور شینك فتحیله نفته معناسنه در الشقاری شینك ضمی و قافك تشدیدی والفك قصریله بر اوتك آدیدر
الشكر شینك ضمی و كافك سكونیله احسان ایدن كمسنه یی مدح اتمكدر احسانه مقابله سنده یقال شكرته و شكرت له لكن لام ایله استعمالی
افصح در و شكر مرأیا ضافیا اولنور و شكر المرأة دیرلر فرجی مراد اولور الشكور ضمتیله شكرك جمعی در یرد له برودكی و مصدر
دخی كلور قعود كبی و باری تعالی نك لا نرید منكم جزاء و لا شكورا دیدیكی قولی جمعیته و مصدریته محتملدر الشكران شینك ضمی و كافك
سكونیله كفرانك خلافیدر التشكر فتحیتله و كافك ضمی و تشدیدیله یعنی الشكر یقال تشكرت له ای شكرت له الشكور شینك فتحی و
كافك ضمیله اذ علفیله اكتفا ایدن حیواندر الاشكار همزه نك كسری و شینك سكونیله دیمور محكم یاغماق یقال اشكرت السماء ای اشتد
وقعها و ممه سود له طولماغه دخی دیرلر یقال اشكر الضرع اذا امتلأ لبنا الشكر فتحیتله ممه سود له طولماق تقول شكرت الناقة تشكر
شكرا من الباب الرابع اذا امتلأ ضرعها الاشكار همزه نك كسری و شینك سكونیله سودی طولی اولان ناقه یی صاغمق یقال اشكر
القوم ای یحلبون شكرة الشكرة شینك فتحی و كافك كسریله ممه سی سود له طولی اولان ناقه الشكر شینك فتحی و كافك سكونیله
ممه ده سود چوق اولمق الشكاری شینك فتحی والفك قصریله سودلو دوه لر یقال حلوبة شكاری و غنم شكاری الشكری شینك
فتحی والفك قصریله مزودی یقال هذه حرة شكری اذا كانت ملأی من اللبن الشكیر شینك فتحی و كافك كسری و میله شول فدانلر كه
اغاجك اطرافنده كوكدن بتر یقال شكرت الشجرة تشكر شكرا من الباب الرابع ای خرج منها الشكیر و كاه اولور كه ضعیف اولان
قیلره دخی شكیر دیرلر الشیكران شینك و كافك فتحی و ما بینده یانك سكونیله نباتاتدن بر نوع اوتك اسمیدر الشمر بوردكت
صالنماق یقال شمر فلان یشمر شمرا من الباب الاول التشمیر علی وزن التكریم لباسی یوقاروغه دیرمق یقال شمر ازاره تشمیرا اذا
رفعه و یقال شمر عن ساقه و شمر فی امره ای خف یعنی چابك اولدی دیمك مراد اولسه بویله دیرلر و اصمعی دیدی تشمیر ارسالدر
شمرت السفینة و شمرت السهم دیدكلرندن ماخوذدر ارسال معناسنه الشمری شینك فتحی و میمك فتحی و تشدیدیله و اخرنده

شقر

شكر

شمر

یائك دخی كذلك

یائك دخی كذلك تشدیدیله جمعا عنه منسوب اولان كمسنه دیكاه اولور كه شینی مكسور قیلورلر الشمریة فتحتیله و میمك و یانك تشدیدیله
سریع اولان ناقه یقال ناقة شمرية ای سریعة الانشمار همزه نك كسری و نونك سكونیله بر نسنه یه حاضرلنماق یقال انشمر للامر
ای تهیأ له التشمر فتحتیله و میمك ضمی و تشدیدیله كذلك بر نسنه یه حاضرلنماق الاشمار همزه نك كسری و شینك سكونیله سرعت اتمك یقال
اشمر الفرس ای اسرع الشمیر شینك كسری و میمك كسری و تشدیدیله فسیق وزنی اوزره زیاده سریع اولان كمسنه یقال ناقة شمخر
ای سریعة الشامخ میمك كسریله شول قیونه دركه ممه سی قارننه یاپشمش اوله یقال شاة شامخ اذا انضم ضرعها الی بطنها الشمخر شینك
و میمك كسری و رانك تشدیدیله زیاده یرمز یقال رجل شمخر ای شدید المشمخر میم اولك ضمی و میم ثانینك فتحی و تشدیدیله یوكسك اولان طاغ
جبل عالی معناسنه الشمیذر فتحتیله و یانك سكونی و ذالك فتحیله سریع معناسنه در یقال جعیر شمیذر الشمیذر موثی یقال ناقة
شمیذرة الشار شینك فتحیله عیب و عار معناسنه در الاشارة همزه نك كسریله بر نسنه یی تعیین طریقیله كوسترمك یقال اشار الیه بالید
ای اومی و علی كلمه سیله استعمال اولنسه رأی مراد اولور یقال اشار علیه الشور شینك فتحی و واوك سكونیله بال صاغماق تقول شرت العسل
اذا اجتنیتها و شور طواری بیعه عرض اتمك محلنده ایلرو و كیرو سورمكه ده دیرلر یقال شرت الدابة شورا ای عرضها علی البیع اقبلت
وادبرت و متقاع بن شور بر رجلك اسمیدر و شورات سمروب كوزللمكه دخی دیرلر یقال اشار الغرابی ای سمن و حسن الاشتیار همزه نك
كسری و شینك سكونیله كذلك بال صاغماق و اشترت دخی لغتدر بو معناده ابو عمرو روایتنده ماكه چچك جمعی اكا داغندر و اشتیار دوه
سمرمكنه دخی دیرلر یقال اشتارت الابل اذا سمنت بعض السمن المشار میمك فتحیله قوان كه بال اوده جمع اولنه یوایا دل المشاور میمك فتحی
و واوك كسریله بالك وجی كسیجك العلا المشور میمك كسری و واوك فتحیله واحدی المشار میمك ضمیله بال صاغیجی كسنه الشوار شینك فتحیله
او اسبابی متاع البیت معناسنه و دوه سمرنك اسبابی متاع الرحل معناسنه و شوار عورت فرجی دو واد فرجنده دیرلر و شوار كبار
و هیئته دخی دیرلر الشارة كذلك هیئت معناسنه التشویر علی وزن التكریم رسوای اتمك معناسی سابق دن ماخوذدر كه عورت
كشف اتمك معناسنه اولور یقال شوره كانه ابدی عورته و یقال ابدی اه شواره ای عورته و تشویر خجل اتمك معناسنده كلور
التشور خجل اولماق یقال شورت الرجل فتشور ای خجلته فخجل و تشویر اشارت اتمكه ده دیرلر یقال شور الیه بیده ای اشار المشارة
بر دومی یوكه اكنجیلر قسنده مو و فورا المشوار میمك كسری و شینك سكونیله طواری بیعه عرض اتمك محلی یقال ایاك و الخطب فانها
مشوار كثیر العثار یعنی تطویل كلامدن اجتناب ایله كه چوق سویلین چوق یا كلور الشیر شینك فتحی و یانك كسری و تشدیدیله
شول طوار دركه سمروب كوزل منظر اوله یقال فرس شیر و شیر كوزل صورتلوه دخی دیرلر یقال انه لرجل شیر و شیر ای حسن الصورة
و شیر و شاره صالح كسنه یه ده دیرلر یقال الغلان خیر شیر ای یصلح للمشاورة الشیار شینك كسریله شیر كبی جمعی جید له
جیاد كبی و طائفة عرب یوم سبته شیار دیرلردی المشورة میمك فتحی و شینك سكونی و واوك فتحیله الشوری شینك ضمی والفك قصریله
والمشورة میمك فتحی و شینك ضمیله دانشق المشاورة میمك ضمی و واوك فتحیله الاستشارة همزه نك كسری و شینك سكونیله بونلر كه جمله سی بر
معنایه در و استشاره دوه سمرمكه دخی دیرلر یقال استشار البعیر ای سمن المستشیر سمزن دوه و مستشیر حیواندن شول
ادكه دیرلر كه دیشنك بوكلی اولدوغن بیله الشورة شینك ضمی و واوك سكونیله صورت معناسنه در ابن السكیت روایتنده یقال
رجل حسن الصورة والشورة الشهربة شینك فتحی و هانك سكونی و بانك فتحیله شهریه كبی دنیاده یاشلو اولان قاری عجوزه
كبیره معناسنه الشهر شینك فتحیله بر آی معناسنه و شهر و رفاعه دخی دیرلر یقال شهرت الامر اشهره شهرا من الباب الثالث ای
جعلته مشهورا و قلیج صیرمقه ده دیرلر یقال شهر سیفه یشهره شهرا ای سله الشهور ضمتیله جمعی الاشهار همزه نك كسریله بر آی كچمك یقال اشهرنا
ای اتی علینا شهر و بو معناده اختلاف اتشلردر ابن السكیت تقول اشهرنا فی هذا المكان اقمنا فیه شهرا معناسنه ثعلب ایتدی اشهرنا دیرلر دخلنا فی الشهر
معناسنه المشاهرة میمك ضمی و هانك فتحیله آیه كسنه ده معامله ایلمك كسنه ایله اولدوغی كبی الشهرة شینك ضمی و هانك سكونیله بر نسنه نك اشكار اولماق
الاشتهار همزه نك كسری و شینك سكونیله واضح اولمق یقال شهرته فاشتهر و اشكار ده بو معناده دخی دیرلر یقال فلان فضیلته اشتهرها الناس التشهیر علی
وزن التكریم واضح قلماق یقال شهرته تشهیرا الشهزارة شینك كسری و هانك سكونیله فاحش معناسنه در یقال رجل شهزارة ای فاحش و الله
و الله لغتدر معنا

فصل الصاد

الصبر صادك فتحی و بانك سكونیله بلا و قسنده نفسی فریاددن و شكایتدن منع ایلمكدر
یقال صبر فلان عند المصیبة یصبر صبرا من الباب الثانی و احز نسنه یی منع اتمكه ده دیرلر یعنی لازم و متعدی كلور یقال صبرته انا ای حبسته

شور

شهر

صبر

قال الله تعالى واصبر نفسك مع الذين يدعون ربهم وفي الحديث في رجل امسك رجلا وقتله آخر اقتلوا القاتل واصبروا الصابر اي احبسوا
الذي حبسه حتى يموت وصبرت الرجل دیرلر یعنی یمین ایدنجه دک حبس اولنسه یاخود قتل ایدنجه دک حبس اولنسه قتل فلان صبرا وحلف فلان
صبرا یعنی محلفنده. الاصبار همزه نک کسری وصادک سکونیله بمعناه. یقال اصبرت الرجل. المصبور میمک فتحی وصادک سکونیله وبانک ضمیله شول یمین درکه
انکله اوزره حبس اولنمشدر وشول مصبوره که انده ذمانه دلمشدر اول دنجه حبس اولنمه در وشولدنی دوحه اولان نسنه که دیرکن حبس
اولنوب اندن صکره رمی اولنوب قتل اولنه انکه حقنده. قتل صبرا دیور. التصبر فتحتینله وبانک ضمی وتشدیدیله تکلف صبر ایتمک. الاصطبار
همزه نک کسریله کذلک صبر ایتمک یقال اصطبرت لان الصاد لا تدغم في الطاء فان اردت الادغام قلبت الطاء صادا وقلت اصبرت
الاصبار همزه نک کسری وصادک کسری وتشدیدیله کذلک صبر ایتمک معناسنه. الصبیر صادک فتحی وبانک کسری وتشدیدیله کفیل معناسنه یقال
صبرت اصبر صبرا من الباب الاول وصبیر شول اق بلوده دیرلرکه یغمور باغدر رمیه اجماع ایتدی وصبیر شول بلوتدر که بعض بعضی اوزرنه اولا
وجه ایله. الصبارة صادک فتحیله کذلک باب اولدن مصدر در دیقال صبرت به صبارة ای کفلت به وکفیل دیمک معناسنه ده کلور یقال اصبرنی
فاعطی کفیلا. الصبر صادک فتحی وبانک کسریله شول اجی دوادرکه انکا اذدای دیرلر وبانک سکونی ایشدلمشدر الا شعرده. الاصبار همزه نک
فتحیله شول اق بلوتلره دیرلر که بوبری اوزرنده اولا. الصبر صادک کسری وبانک سکونیله. والصبر صادک ضمی وبانک سکونیله اصباره کی واحدی در
یعقوب قرادن روایت ایتدوکی اوزره واصبار جانب یا طرافنه دیرلر یقال اخذها باصبارها ای تامة جمیعا بونک دخی واحدی صبر کلور صادک
ضمی وبانک سکونیله یقال ادهقت الکاس باصبارها وامیادها ای راسها واجمع ایتدیجی برکسنه کا لیله شدة اوغراسه لقیها باصبارها دیرلر
وصبر غساندن برجماعتک اسمیدر وصبر کنتک بصرک مقابلی در که بصر یرنمک اطرافنه وقالمغنه دیرلر وصبر شول یره دیرلرکه انده اوفق
طاشلر اوله دیرکه ومایه و سیبدیر. ام الصبار صادک فتحی وبانک تشدیدیله طاشلو یره دیرلر. ام الصبور صادک وبانک ضمی وتشدیدیله
امر شدید یقال وقعوا في ام صبور اي في امر عظیم في الشدة. الصبارة صادک فتحی ورانک تشدیدیله شدت معناسنه در یقال الصبارة
الشتاء لشدة برده. الصبرة صادک ضمی وبانک سکونیله جیش دیلدکلری اکینه بغدای قودلر. الصبر صادک ضمی وبانک فتحیله صبره نک جمعی
وصبره کوتره دیمک محلنده. دخی استعمال اولنور تقول اشتریت الشئ صبرة ای بلا وزن ولا کیل. الصبرة صادک فتحی وبانک سکونیله طاش
الصبار صادک فتحیله صبره نک جمعی. الصبارة کذلک فتحی وضمیله دخی لغتدر صبادک جمعی در دها جمع اولدوغنه بناء داخل اولمشدر
الصنبور صادک ضمی ونونک سکونی وبانک ضمی ومدیله شول خرما اغاجی درکه یالکوز قالوب شاخی اینجلوب قابحصو بولمش اولا وجونک
خاصة اولدوغنه دخی دیرلر ابوعبید روایتنده ودوردنه وقلادن اولان تا بلرک صو ایچمک ایچون اولان امزیکنده ده دیرلر
الصنبرة صادک فتحی ونونک سکونی وبانک فتحیله خرما اغاجی وجه مذکور اوزره. اولمانی یقال صنبر اسفل النخلة. الصنوبر صادک ونونک
فتحی وواوک سکونی وبانک فتحیله براغاجک اسمیدر که اول کنار اغاجیدر و بعضی یردر. اکا جام فستقی دیرلر وبعضلر صنوبر یمشنک
اسمیدر دیدی. الصناب صادک فتحی وبانک کسریله قشک شدتی شدت شتا معناسنه. الصنبر صادک کسری ونونک فتحی وتشدیدی
وبانک سکونیله بر مجهور کونلردن برکونک ادیدر ومحتملدر که صنبر له هنبر ایکیسی بر معنایه اوله وبانک تحریکی ضرورت
شعر ایچون اوله. الصحراء صادک فتحی وحانک سکونی والفک مدیله بریه معناسنه در غیر منصرفدر اکرچه صفت دکلدر وعلت
عدم انصراف تانیث ولزوم حرف تانیث در وبشری. دخی حال بویله در پس صحراء واسعة دیرسن صحراة دیمزسن زیرا
تانیث اوزره تانیث داخل اولماق لازم اولور وصحراء شول دیشی مرکبه دخی دیرلرکه لونده صحرت اوله یقال باشنده حمرت اوله. الصحاری
صادک فتحی ورانک کسریله جمعی. الصحراوات صادک فتحی وحانک سکونیله کذلک جمعی در وفعلاء نک جمعی بویله اولور امثل صیغه سنک مؤنثی
اوله عذراء وخبراء وودقاء کبی وودقاء اسم رجل اولدوغنه بناء نتکم عذراء بکر معناسنه وخبراء خاء معجمه وباء موحده
ایله سدر اغاجی بتودن یر معناسنه در وصحراء نک اصل صحاری ایدی یانک تشدیدیله وبعض اشعارده یاء مشدده ایله
دخی کلمشدر زیرا سن صحراء نی جمع ایتسک حائه رانک بیننده بر الف ادخال ایدوب رانی مکسور ایدرسن سائر الف جملرکه بعدی
مکسور اولدوغی کبی مساجد کبی وجعافر کبی مثلا پس اندن صکره اولان الفی یایه قلب ایدرسن ماقبلی مکسور اولدوغندن
اوتوری تانیث ایچون اولان الف ثانیه دخی یایه قلب ایدوب ادغام ایدرسن بوتقدیر اوزره صحاری اولور یاء مشدده ایله
ولکن یاء اولایی حذف ایدوب یاء ثانیه الف قلب ایدوب صحاری دیدیلر رانک فتحیله تا که الف حذفدن سالم اوله تنوین

صبر

صحر

داخل

داخل اولدوغی حینده. وبعضی الف تانیثدن منقلب اولان یا ایله الف تانیثدن منقلب اولیان یانک فرقی ایچون انلرلر مرباکبی
جمع ایدوب مرامی ومعاذی دیرلر وبعض عرب یاء اولایی حذف ایدوب یاء ثانیه حذف ایدرلر و رانک کسریله الصحاری دیرلر ده صحار دیرلر
نتکم الجواری وجوار دیرلر وجوهرینک بو تقریرندن فهم اولنان بودر که صحاری کلمه سنده. راء مکسور اولورسه منصرف اولا الف تانیث کتدوکندن
اوتوری ومفتوح اولورسه لاینصرف اولا الف تانیث بدل اولان حرف ثابت اولدوغندن اوتوری. الاصحار همزه نک کسریله صحرایه داخل اولماق
یقال اصحر الرجل اذا خرج الی الصحراء. الصحرة صادک ضمی وحانک سکونیله طوپراغ رنکنده اچق قیزل. الصحر صادک ضمی وحانک فتحیله جمعی وصحر اصحر
اولان نونه دیرلر. الاصحر همزه نک فتحیله شول حیواندر که انک باشنده اشوتلق اوله یقال حمار اصحر. فیرمی الصحراء اوت قونه اولوب قوق اوزرنده
بودیکه دیرلر یقال صحار ابنته اصحار ای صحرة. صحرة بحرة صادک فتحی وحانک سکونی وتانک فتحی اوزره بناسیله اشکاره دیکلو اولور تقول لقیته
صحرة بحرة اذا لقیته ولیس بینک وبینه ساتر. المصاحر میمک ضمی وحانک کسریله شول کسنه در که خصیله صحراء مقاتله ایدوب حیله وخدعه ایتمیه
الصحیرة صادک فتحی وحانک کسری ومدیله شول سوددرکه انکا اوزرنه قزغین طاش براغورلر قیناسون دیو اندن صکره اوزرنه یاغ دوکرلر
ایچرلر ودکا اولورکه اوتلا اوزرنه اوت دوکردخی ایچرلر. الصحر ذکر اولنان طریقی اوزره سود بشورمک یقال صحرت اللبن اصحره صحرا من الباب الثالث
ابوالغوث ایتدی صحیره خاء معجمه ایله در سخردن ماخوذ اولماغله قیامعناسنه وجوهری صحردن ماخوذ اولدوغی کبی که صحر حانک کسریله الایچنه براغورلر قیناسون
دیو. صحار صادک ضمیله عمانک طاغلرندن بر طاغک اسمیدر وتوأم تانک فتحیله ساحلدن جانبه اولان قصبه در وصحار عبد القیس دن بر رجلک
اسمیدر. صحر صادک ضمی وحانک سکونیله برعورتک ادیدر که احسان اولنوب مقابله سنده عتاب اولنمشدر بناء علی ذلک مثل ضرب اولنوب مالی
ذنب الا ذنب صحر دیرلر. الصخر صادک فتحی وخانک سکونیله قیا. الصخور صخرنک جمعی. الصخر فتحتینله بمعناه. الصخرة صادک فتحی وخانک سکونیله
الصخرة صادک فتحیله صخرنک واحدی در. صخر بن عمرو بن الشرید صادک فتحی وخانک سکونیله خنسانک قرنداشی در وخنسا خانک فتحیله برعورتک اسمیدر
الصاخرة خانک کسریله طپراقدن اولان چناق کاسه سفالین معناسنه. الصدر صادک فتحی ودالک سکونیله کوکس سینه معناسنه. الصدور
منبله جمعی کوکس معناسنه وصدر مذکردر وبعض اشعارده مؤنث کلمشدر ویله بناء در که صدر اولده دخی دیرلر ده صدرا ونک یاپشندن
اشاغه اینجه یره وارنجه دیرلر زیرا انلر قد اول جانب مقدم اولور وصدر برشیدن بربلوک دیرلر وصدر مصدر دخی کلور رجوع معناسنه
یقال صدر یصدر صدرا واصدرته فصدر ای رجعته فرجع. المصدر میمک فتحیله اسم مکاندر وبعضا در افعالک دخی بونلردر. الصدرة صادک
فتحی ودالک سکونیله انسانک کوکسنک یوقاروسی دیو سیدن کوکسنک بوکلری لباسه دخی صدره دیرلر. المصدور میمک فتحیله شول کسنه درکه کوکسی
زحمتلو اولا. الصادر دالک کسریله شول طریقدرکه اهلی صودن دونه. اول طریقدن دونر. الصدار صادک کسریله شول کوچک کوکلدرکه
تناوزنه کیلور. وفي المثل کل ذات صدار خالة ای یحق الرجل ان یغار علی کل امرأة کما یغار علی حرمه. الصدر صادک کسریله ودالک فتحیله برنسنه
علامتدرکه دونک کوکسی اوزرنده اولور. الصدر فتحتینله اسم صدور یاخود صدردن نمه معناسنه تقول صدرت عن الماء وعن البلاد وفي
المثل ترکته علی مثل لیلة الصدر یعنی حین صدر الناس من حجهم. المصادرة میمک ضمی ودالک فتحیله برکسنه یه اکرام ایتمک یقال صادرته. التصدیر
علی وزن التکریم اتک کوکسی برودب سایر اتلردن ایلرو کچمک والتصدیر کسنه ایچون صدر قلماغه ده دیرلر یقال صدر کتابه ای جعله صدرا
یعنی برکسنه نک صدر قلدی کما یقال صدر کتابه بالبسملة والحمدلة وبرکسنه یی تقدیم ایتمکده دیرلر یقال صدره في المجلس فتصدر
وتصدیر قولان دخی دیرلرکه اتک سینه سنه بغلرلر وتصدیر حقبک غیرید که حقب حاء مهمله ایله دوه قتانه ذکری جانبندن چکلن ایپه دیرلر
تا سق باغی معناسنه. التصدر فتحتینله ودالک ضمی وتشدیدیله صدر ایچمک. المصدر میمک ضمی ودالک فتحی وتشدیدیله سینه سی بیوک اولان کسنه
بوسببدن اسلانه مصدر دیرلر. الصر صادک فتحی ورانک تشدیدیله صوت علایله چاغرق وصره جماعته دخی دیرلر ده جنبده
اولان شدته دخی دیرلر وزیاده حرارته دخی دیرلر. الصرار صادک کسریله شول مرتفع اولان مکانلره دخی دیرلرکه اکا صو چیقمایه. الصرة
صادک ضمیله شول کیسه درکه ایچنه اقچه قورلر. الصر صادک فتحی ورانک تشدیدیله کیسه یی بغلامق یقال صررت الصرة ای شددتها وقولاغنی باشه
ضم ایتمکه دخی دیرلر یقال صر الفرس اذنیه ای ضمهما الی راسه یرید الاستماع. وابو عبید بو صر کی استعمال ایتدی که متعدی استعمال ایتسک همزه ایله اتصال
ایدوب اصر الفرس دیرسن وصر ناقه نک ممه سنی بغلامغه ده دیرلر یقال صررت الناقة ای شددت علیها الصرار. الاصرار همزه نک کسریله
اتمامق یعنی قصماق وبرنسنه دن اوزرنه اولمغه دخی دیرلر یقال اصر علی کذا ای اقام ودام. المصرور میمک فتحی وصادک سکونیله طاد
اولان اته طاناغی یقال لحم مصرور ای حنو. الصرار صادک کسریله شول ایپه دیرلرکه ناقه نک ممه سنه بغلرلر ولدی ممه سون دیو

صخر

صدر

صرر

الصرّ صادك كسريله بر صوقدركه بناتاتی اوده صرادر الصرورة صادك فتحی و رانك ضمیله شول كمسنه دركه حج ایتمامش اوله ولا یقال رجل صرورة
وامرأة صرورة مذكر و مؤنث بونده برابردر الصارورة علی وزن القارورة والصروری صادك فتحی و رانك ضمی و یانك تشدیدیله والصرارة صادك فتحیله
بونلرك اوچی دخی بر معنایه دركه حج ایتمامش كمسنه دیمك اولور فرا بعض عربدن روایت ایدوب ایشتدم شعر صرایت فوقا صرارا دیرلردی الصراد صادك
فتحیله صرادك جمعیدر حج ایتمامش كمسنه لر معناسنه اما یقتدر بیاشدی صراده اول كمسنه دركه نساطاقتسنده جماع ایتمامش اوله كویا كه اول انلرك تركنه مصر
اولمشدر نتكم حدیث شریفده واردر واوله اولمشدر لاصرورة فی الاسلام الصرادی صادك فتحی و رانك تشدیدیله كیجی یلدزی معناسنه صرادّی كذلك صادك فتحی
ویانك تشدیدیله جمعی الصادی مثل القاضی كذلك لوم معناسنه در نتكم بابی معتلده ذكر اولنور ان شاء الله تعالی الصادّة رانك تشدیدیله حاجت معناسنه در
یقال لی قبل فلان صادة ای حاجة وصاده صوسزلق معناسنه در كلور عطش كبی یقال قصع كما دصادة ای شرب الماء فذهب عطشه وقصع
قافله وصاده دخی ایله دیعنی ایله كذلك صوسزلق كیدرمك دیرلر الصرائر بونلرك اكثرنك دخی جمعیدر و بو ابو عمرو روایتیدر ولكن ابو عمرو بو تصحیف
تقییب اولنمشدر زیرا صرائر صریره نك جمعیدر وصارّه نك جمعی صوارّدر دیلمشدر المصادری میمك ضمی و رانك تشدیدیله اكراه معناسنه در یقال
صادّه علی الشیء ای اكرهه الصراد صادك فتحی و رانك تشدیدیله واو دیرجی صراد اللیل شول بوجكدركه چركردن بوجكدر كیجه ایله اوتر
و بعض عرب كا صدی دیرلر الصریر صادك فتحی و رانك كسری ومدیله اواز دیمكدر یقال صرّ القلم یصرّ وصرّ الباب وصرّ الجندب یصرّ صریرا من الباب
الثانی ای صوت وجندب چكركدن بر نوع در نتكم مرور اتمشدر الصرّی صادك فتحی و رانك كسری و یانك تشدیدیله والصرّی صادك كسری
ویانك تشدیدیله شول اقچه دركه نقد اولنوركن اوازی ظاهر اوله الصرّی صادك كسری و رانك تشدیدی والفك قصریله شوی كبی بر نسنه دیه
جدّ ایدوب عزیمت ایتمككه بو اصریرت علی الشیء دیدكلری قوللرندن مأخوذدر ابو سماك اسدیدن روایت اولنمشدر كه ناقه سن یاوی قلد قده
ایتدی یا الهی اگر بكا ناقه می دیر ورسك سكا عبادت عزم جویكه ناقه سنك یولاری بر حاله صادلیق یوك اوزره یاوی ایتدی علم دنیا ایّا منی صرّی یعنی
بنم سابقی دودن سویلكم بلدی اكا بلنا ناقه می ویردی دیعقوب ایتدی اصرّی همزه نك فتحی و صادك و رانك كسری و اصرّی صادك
كسری و رانك فتحی و تشدیدیله وصرّی صادك و رانك فتحیله واقع اولمشدر اختلاف اوزره الاصطرار همزه نك كسری و صادك سكونیله اینطار اولمق یقال
اصطر الحافر ای ضاق الصرصر علی وزن الزلزلة اخطب دیدكلری قوشكا و عبیكه اكا اخیل دخی دیرلر و چندیكا و غنسه صرصر و اخطبك اونسنه
صرصر دیرلر كویا كه چندیك اوذنده مد تعدیر اتدلر واخطبكا اوزنده ترجیع تقدیر اتدلر كا بنا بو بیله حكایت قلدیلر یقال صرصر
الاخطب صرصرة وصوتوك بسیار طوغاقغه دخی وغنسه صرصر دیرلر الصرصر ترکا بیدر عراقده وصنوق بیله دخی صرصره دیرلر بعضلر ایتدی
صرصركا اصلی صرّایدی صادك فتحی و رانك فتحی و تشدیدیله كه صرّدن مشتق در اندن صكره راء وسطانك معناسنه فاء الفعل كتوریلدیكه صادحرفی در
نتكم كبكبوا كلمسنك اصلی كبو ایدیله و تجفجف كلمسنك اصلی تجفف ایدی و كبكب باء ثانیه اولدی دیكدر و تجفجف فاء ثانیه دیكدر الصرصرانی صادرك
فتحی و رانك سكونیله و نونك كسریله شول دوه دركه عرب دوه سیله بختی دوه دن حاصل اولور الصرصرانیات یانك تشدیدیله جمعیدر و بعضلر ایتدی صرصرانیات
قولاچ دیعنی اكی اوركچلو اولان دوه لوردر و صرصرانی دنیا مانعتلرندن بر نوع بالغه در دیرلر الصراصر صادك فتحی و ثانی نك كسریله شاتركا نلری الصرصور
صادك ضمیله جرجبو دیكی بیوك دوه لر ابل عظام معناسنه الصعر فتحتیله یوذه اولان میل در یعنی یوذده دیكا دلما قلدق یوذدن برجانبه مایل قلمق كبری
اوتوری د بو حالت یوذه عضو صدر التصعیر علی وزن التكریم یوذی برجانبه مایل قلماق یقال صعّر خدّه ای اماله من الكبر و منه قوله تعالی ولا تصعّر خدّك للناس
الصاعر میمك ضمی و عینك فتحیله بمعناه الاصعر همزه نك فتحی و صادك سكونیله متكبر معناسنه در و فی الحدیث لیس فیه الا اصعر وابتر ای لیس فیه الا ذاهب بنفسه
و ذلیل دو اهب بنفسه دن مراد نفسه یرده قویوب تكبر ایتدیكی دكا اولور كه بعض انسان دوه وقوشنك ادكی بر ادلش جبیله اصو اولور
یعنی تكبر ایتكلدی اولور الصعر صادك و عینك فتحی و مابینده یمك سكونیله شدید معناسنه در و یم زیاده اولمش صكره دن و تشدد الصعرّی
صادك فتحی و یانك تشدیدیله كذلك شدید معناسنه در الصعرة صادك و عینك كذلك فتحیله برك بر معناسنه در صعیر صادك ضمی و عینك فتحی و یانك
سكونیله بر ریحكا اسمیدركه صعیر الماذن دیرلر تعلبرنك باباسیدر الصعرّیة فتحتیله و یانك تشدیدیله سیره ما اروق كمكدر و بو صعوردن مأخوذدر
فعتیتله میل معناسنه كه الاصعر مرور اتمشدر الصیعریة صادك فتحی و یانك سكونیله و عینك فتحیله و یانك تشدیدیله دوه نك بوینده بر جنس علامتدر
الصعرور صادك و رانك ضمی و ما بینده عینك سكونیله بر جنس صمغ دركه انك اوزنی و بو دلبی اولور الصعارير شول صمغلردركه اغاجلاقوب
قوریمش اوله الصعرورة علی وزن الدحرجة بر نسنه یی مدور قلمق المتصعرر علی وزن المتدحرج بر نسنه مدور اولمق یقال صعررت الشیء فتصعرر
ای استدار الصعبر علی وزن الصنوبر بمعناه الاصعنفار باب افعنلال علی وزن الاحرنجام طاغلماق فرقه معناسنه یقال اصعنفرت الحمر ای

ای بذعرت الصغر صادك كسری و غینك فتحیله كوچكلك یقال صغر الشیء من الباب الخامس الصغیر صادك فتحی و غینك كسری ومدیله كوچك الصغار
صادك ضمیله بمعناه الاصغار همزه نك كسریله كوچك اتمك یقال اصغر غیره و اصغار كوچك دیمك دخی دیرلر یقال اصغرت القربة ای خرزتها صغیرة
وخرزخاء معجمه و رایه مهمله ایله بخیان دیمكدر التصغیر علی وزن التفعیل بمعناه یقال صغّره تصغیرا الاستصغار تفعیل كوچك عد ایتمك یقال
استصغره ای عدّه صغیرا الصاغر یانك فتحی و غینك ضمیله حقیر كورنمك یقال تصاغرت الیه نفسه ای تحاقرت الصغراء صادك ضمی و غینك فتحیله صغیرك
جمعیدر ولكن استعمالی بعض اشعارده واقع اولمشدر الصغیر صادك ضمی و غینك سكونیله والفك قصریله اصغرك مؤنثیدر الاصغر همزه نك فتحی و صادك
سكونی و غینك فتحیله كوچك الصغر صادك ضمی و غینك فتحیله صغرانك جمعیدر سیبویه ایتدی شونه صغرتی و قوم اصاغر دیمز الا الف لام ایله زیرا عرب
طائفه سی ایشتدم كه الاصاغر دیرلر و اكر دیلرسك جمعنده الاصغرون دیرسن الصغار صادك فتحیله مذلت و ظلم معناسنه در الصغر صادك ضمی
و غینك سكونیله بمعناه الصغر فتحتیله مصدر در حوزه ذلیل اولمق معناسنه یقال صغر رجل بالكسر صغرا من الباب الرابع و یقال قم علی صغرك
و صغرك الصاغر غینك كسریله ظلمه راضی اولان كمسنه المصغوراء میمك فتحی و غینك ضمی والفك مدیله مذلت معناسنه در صغار كبی المصغرة میمك ضمی
و صادك سكونی و غینك كسریله شول بور كه اوتی كوچك اوله یقال ارض مصغرة ای نبتها صغیر لم یطل ابن السكیت بویله روایت ایتمشدر الصفرة
صادك ضمی و فانك سكونیله شول رنكدر كه صرو دیمكدر اولدن نسنه ایله قایمدر و صفرة كاه اولور جنونه دخی دیرلر یقال ان فی صفرة الذی یعتریه
الجنون یعنی عقلی كیده جك كبی نلودر اوله ذرا اولكونده ای دغر ایله مسح ایدرلر الاصفرار همزه نك و فانك كسریله مابینده صادك سكونیله والاصفیرار
فادن صكره یاء ساكنه ایله صرو یعنی یقال اصفر الشیء واصفار ای صار ذا اصفر التصفیر علی وزن التكریم بر نسنه یی صاری قلمق یقال صفّره غیره الاصفر
همزه نك فتحیله صرو دیمكلو اولور نسنه الاصفران تثنیه سی والوان و زعفران معناسنه در كلور بعض دوسته زعفران دیرلر و وزس بر نسنه دركه
اتكله صادو بو یادلر و اصفر شول صاری عادة دیرلوكه لسان فارسیده كا اذره دیرلر اصمعی ایتدی اصفر بن تا اكلا الیبیس قوپرو دخی صاری
اولمایجه بنو الاصفر روم طائفه سی و عرب طائفه سیكاه باسود و اصفر اطلاق ولنوردی الصفر صادك ضمی و فانك سكونیله بونج كه ایدنی
صحن و تبلی یه دیرلر مثلا و ابو عبید مكسر دخی روایت اتمشدر و صفر حالیه دخی دیرلر یقال بیت صفر من المتاع ای خال عنه ورقال رجل صفر الیدین
الاصفر همزه نك فتحیله كیرو خالی معناسنه كلور و فی الحدیث ان اصفر البیوت من الخیر البیت الصفر من كتاب الله تعالی الصفر فتحتیله خالی ولق
یقال صفر یصفر من الباب الرابع یقال نعوذ بالله من صفر الاناء و بوندن مراد طوار هلاكی و لا قدركه حیوانات هلاكی قالماق طعام
قابلری بوش اولور و صفر بر ایكی دعه دركه محرم ایندن صكره كلور و صفر شول یلانه دیرلركه عرب طائفه سی زعم ایدركه اوذنه انسانك قارنینده
پیدا اولوب اچقدقچه ایصرر و انسانك ایصرمسندن حاصل اولان اجیه لوغ دیرلر و فی الحدیث لا صفر ولا هامة ظاهر بو دركه هامّه میمك
تشدیدیله هوام كه مفردیدر حشرات معناسنه و صفر نفسه دخی اطلاق اولنور و یقال یلتاط هذا بصفری ای لا یلزقنی و التیاط ملتاط
ایله جبیشمكه و تعلق ایتمكه دیرلر الاصفار همزه نك فتحیله صفرك جمعی صفر ایلری معناسنه الصفران شول ایكی ای دركه انوكه بریسی محرم دیو
آد ویرمشلردر زمان سلامده الصفری فتحتیله و یانك تشدیدیله شول ولد دركه قیش دن صكره طوغه و قیش قافله و یانك تشاء
تحتانیه و طاء مهمله ایله سهیل یلدزی طوغمزدن اول حاصل اولندر و صفری شول نتوجه دیرلركه كوز اینكا اولنده یعنی الصفریة
فتحتیله و یانك تشدیدیله بر اوتدركه كوز اینكا اولنده یعنی الصفیر صادك فتحی و فانك كسریله صیقلق چالماق یقال صفر الطائر یصفر
صفیرا من الباب الثانی الصافر صیقلق ایدیجی قوش و منه قولهم اجبن من صافر و صافر احد معناسنه ده كلور یقال ما بها صافر ای احد
الاصفر همزه نك فتحیله زیاده صیقلق ایدن كمسنه یقال هو اصفر من بلبل و النسر یصیر و نسر نونك فتحیله كركس معناسنه در الصفاریة صادك
ضمی و یانك تشدیدیله بر قوشك آدیدر و مرهفیده صارغ سرچه نك ادیدر و دیمش الصفار صادك ضمیله كذلك صفیر معناسنه كه صیقلق
دیمك اولور و فرانك روایتی بودركه فی كلامه صفار دیرلر اشتاء كلامنده صیقلق شبیه سی اوله و صفار قرنده صادو صوبع
او لماغه دخی دیرلر كما ناقط دیدكلری جاری قطع اتمكله علاج ایدرلر و ناقط نونله دهنه ایله اقده بر جانب در الصفار صادك فتحیله ابجی
دیدكلری اوتك یابسی در و بهمی بانك ضمی والفك قصریله چاقر دیكنی دیدكلری اوتك یابسی در و بهمی بانك ضمی والفك قصریله چاقر دیكنی
دیدكلری اوتدر الصفر میمك ضمی و فانك كسری و تشدیدیله صیقلق ویریجی و منه قولهم فی الشتم فلان مصفر استه دیو حسیز دنده صفرته دیر
دكلدر یعنی دیونده ازلماج دیج ایدیجی در الصفوان صادك فتحی والفك مدیله بناتاتدن براوتدر و بایه دخی صفراء دیرلر قوش معناسنه در
الصفریة صادك ضمی و فانك سكونی و یانك تشدیدیله خوارجدن بر طائفه نك ادیدركه زیاد بن اصفر نسبتا و انلردكه ایشلری

صقر

و بر قوم شویله زعم ایتدیلر که منبتا و لند قلری کسنه عبد الله بن الصفا را ولا و صقرية صادک کسریله اولا الصقر صادک فتحی و قافک سکونیله
شول طوغن دکه اکا بلبان دیرلر و چاقر دخی دیرلر زیرا موالی عجم صقری چرغله تفسیر ایتمشلردر و چرغ بباز و چاغر اطلاق المخرف
و صقر زیاده. الحی سودیه دخی دیرلر یقال لحاده ما بصقرة تردی لوجه یعنی یوزنی دیوکشرر زیاده. اکشی کندن نسنه کم بصریه دخی دیرلر
بو معنایه علی ما تر و صقر تمر دخی دیرلر اهل مدینه یاننده. و صقر کولنکله طاش قاقمغه ده. دیرلر تعول صقرت الحجارة صقرا اذا کسرتها
بالصاقور و صاقور کوکنکه دیرلر نسنه کم و صقر کنکنکه کوکنکه زیاده. تا ثیر نه دیرلر یقال صقرته الشمس الصقر صادک فتحی و قافک کسریله تمرا و لعنه
صالح اولان کمسنه یقال رطب صقر للذی یصلح للدبس المصقر یک ضمی و قافک فتحی و تشدیدیله شول خرما دیدکه زیاده یوک اولدوغندن یاوززید تمر
دوکه لر ملایم اولسون دیو و بعض قند سنیله دخی استعمال اولنور زیرا عرب خطاینده صادی سینه چوق قلبیلدیرلر حتی برکلمه ده قاف یا طا یا عین
یا فا واقع اوله مثل الصدع والصماخ والصراط والبصاق والصقب صدع شق ایتمک و صماخ قولاغه و بصاق اغز یاره سی و صقب یقوده دیرلر
الصاقور الذی یکاکوز ابو عمرو ایتدی بو شول بیوک تاده دیدکه انک ایله باشی و ادد طاش کسمک ایچون استعمال ایدرلر و اکا معول دخی دیرلر
صمر

یمیک کسره و واوک فتحیله و امیمی یک دخی روایت ایدوبردر و ایچی کیدر الصماری صادک ضمی و یا انک تشدیدیله مخرج نجاسات دیر معناسنه الصمر فتحتیله
یرمن رایحه یتی معناسنه الصمر صادک فتحی و میمک کسریله یقال یوی من کسک صمرة الصمر صادک ضمی و میمک سکونیله جانب معناسنه الاصمار همزه نک
فتحیله جمعی یقال رجعت المکلس الی اصبادها و اصمارها ای جوانبها و ادا. ما قطولدر ق معناسنه در الصمیر صادک فتحی و میمک کسریله مدیله انی کیکنه
صنر

بابوش ادم که اذن تر تخنیتیه کلور الصنارة صادک کسری و نونک تشدیدیله ایکه باشی در را لو مغزل معناسنه و صنا ده. قولنه دخی دیرلر و اهل یمن
صور

قولاغه صنارة دیرلر الصور صادک ضمی و اوک سکونیله بوبنز و منه قوله تعالی یوم ینفخ فی الصور کلبی ایتدی ۷۲ دری ما الصور یعنی بن بلزم که
صوریه دیرلر ده یوری و بعضلر ایتدی صور صوره نک جمعی در بس ایله برک یوم ینفخ فی الصور دیمک اولور و الصور صادک ضمی و اوک فتحیله صوره نک جمعی
و انی یوم ینفخ فی الصور قراءة ایتدی الصور صادک کسری و واوک فتحیله کذلک صوره نک جمعیدر و بو صور دخی لغتدر صادک ضمی و واوک فتحیله
الصوار صادک کسریله اوکوز سوریی قطیع بر معناسنه الصیران صادک کسری و مدیله جمع سوریلو معناسنه و صوار مسک قابنه دخی دیرلر و عاء المسک
معناسنه الصیار صادک کسریله صواد ده. لغتدر و صوار کلیزی الاکن مرو دایدی الصور صادک فتحی و واوک سکونیله شول خرما اغاجاری در کر
جزده قدانلوی اولا بوجمع در و احدی یوقدر و صوره باشد. اولادن مجیک معناسنه ده کلور یقال انی لاجد فی رأسی صورة ای حکة صادة
برطا عک ادیه بعضلر ایتدی صادة اغاجلو چوق یره دیرلر ارض ذات شجر معناسنه الصور فتحتیله میل معناسنه در الاصور همزه نک
و واوک فتحیله میلی اشکاده اولان کسنه یقال رجل اصور بین الصور ای مایل مشتاق الاصاد همزه نک کسریله مایل قلماق الانصیاد همزه نک کسری
و نونک سکونیله مایل اولمق یقال اصاره فانصار ای اماله فاله التصویر علی وزن التکریم صورتلو قلماق التصور علی وزن التکرم صورتلو اولماق
یقال تصور له صورة حسنة فتصور و بر نسنه یی فکر ایتمک یقال تصورت الشئ ای توهمت صورته و تصور دوشمکه میل ایلکده دیرلر
یقال طعنه فتصور ای مال الی السقوط الصیر صادک فتحی و یا نک کسری و تشدیدیله کوزل صورتلو اولان کسنه یقال رجل صیر شیر ای حسن الصورة
کذا نقل عن الجوهری و شارة هیئة و قیافه دیرلر الصور صادک فتحی و واوک سکونیله مایل قلماق یقال صاره یصوره و یصیره ای اماله
و قرئ فصرهن الیک بضم الصاد و کسرها ای وجههن و یقال صر الی و صر وجهک الی قال الاخفش یعنی وجههن یقال صر الی و صر
وجهک الی ای اقبل علی و قطع معناسنه کلور یقال صرت الشئ ای قطعته و شول کسنه که ایت کریمه ده. فصرهن الیک قطعهن معناسنه در دیدی
لازم کلور که نظم شریفده تقدیم و تأخیر اعتبار ایلیه کویا که خذ الیک اربعة من الطیر فصرهن تقدیر اولنه الصوار صادک فتحی و واوک تشدیدیله
صهر

دعوتا یدنه وارن سرچه یه دیرلر یقال عصفور صوار للذی یجیب اذا دعی الاصهار همزه نک فتحیله عورتک اهل بیتی در خلیل دن روایت
اولنشدر که عرب بعضا ایتدی الصهر صادک کسری و هانک سکونیله احمایه و اختانه اطلاق اولنور و احما زوجه نک باباسنه و اتا
اطلاق اولنور و اختان کویا کولرنه اطلاق اولنور المصاهرة میمک ضمی و هانک فتحیله بر قومدن قیز الماق یقال صاهرت الیهم اذا
تزوجت فیهم الاصهار همزه نک کسری و صادک سکونیله بر کسنه یه نسبت و تزوج وجهندن اتصال اولدوغی یقال اصهرت بهم
اذا اتصلت بهم و تحرمت بجوار و نسب او تزوج الصهر صادک فتحی و هانک سکونیله اریتمک الاصطهار همزه نک کسریله اریمک یقال صهرت
الشئ فانصهر ای اذبته فذاب الصهیر صادک فتحی و هانک کسری و مدیله ایریمش نسنه پس عربلرک لا صهرنک یمین صریح دیدکلری
اذیمک معناسنه راجع در الاصهیرار یله رایق یقال اصهار الحرباء ای تلألأ ظهره من شدة الحر و حربا کرتنکله یه دیرلر

صیر

حاء مهمله نک فتحی و الفک مدیله الصراة صادک ضمیله صمز و یاغی اولمق یقال لما بالبعیر صراة ای طرق و طرف طاء مهمله نک کسریله صمز ایت
یاغنه دیرلر شحم معناسنه الصریح صادک کسری و هانک سکونی و یانک تشدیدیله صریح معناسنده. لغتدر و صریح حوض مثالنده اولان
قیوده دکه ایچنده صوایر کلیلر دیو یپیلور الصیر صادک فتحی و یانک سکونیله الصیرورة صادک فتحی و یانک سکونیله و رانک ضمیله مصدرلردر اولمق
معناسنه یقال صار الشئ کذا یصیر صیرا و صیرورة و صیرکیمک معناسنه ده کلور یقال صاده یصیره و هو لغة فی یصوره ای قطعه و کذا فی اماله
المصیر میمک فتحی و صادک کسریله رجوع معناسنه در یقال صرت الی فلان مصیرا کقوله تعالی و الی الله المصیر و بو شاذدر و قیاس مصار ایدی معاشی
النقیر علی وزن الکریم قلماق یقال صیرته اناکنا ای جعلته صیور صادک فتحی و یانک ضمی و تشدیدیله بر نسنه نک اخری و راجع اولدیغی نسنه یی
دیو قیوله وزنی اوزده در یقال ما لهم صیور ای رأی و عقل التقصیر فتحتیله و یانک ضمی و تشدیدیله بر کسنه نک باباسنه بکزمک یقال تقصیر فلان
اباه الصیر صادک کسری و مدیله بر نسنه تحصیل اولمغه قریب اولماق یقال فلان علی صیر امر اذا کان علی اشراف من قضائه یعنی تمامی
او زده اولسه و صیر کذلک صحناته دیرلر و صحناة صادک کسری و حاء مهمله نک کونیله بر نوع طعامدر بالقدن ایدرلر و حدیث شریفده
واقع اولمشدر که سالم بن عبد الله یانندن برکسنه مرور ایتدی که قتنده صیر و ار ایدی سالم مزبور صیردن طادوب بونی نیچه بیع
ایدرسن دیدی و اد باب حدیث صیر بو حدیثده مذکور اولنان طعام ایله تفسیر ایتدی و صیر قاپو یاروغنه دخی دیرلر شق الباب معناسنه
و فی الحدیث من نظر من صیر باب ففقئت عینه فهو هدر و بو حدیثده صیر شق معناسیله تفسیر اولنمشدر و ابو عبید ایتدی بو کلمه یی
بو معنایه ایرتق بو حدیثده ایشتدم الصیرة صادک کسری و مدیله دوه ماغیلی و دخظیره البعیر معناسنه الصیر صادک کسریله و یانک تخیلیله
ضبر

جمع اغلار معناسنه صیرت لیله سیبویه فصـل الضاد الضبر ضادک فتحی و بانک سکونیله بیان جوزی که زیاده بوک اولور
و بیان نادره اطلاق اولنماز ذکر جیر دیرلر منطق دیرلر خطا ایجه ایله و صاحب صرامک بو مقامده ضبر جاد مغز و نادرشتی دیدکی کلام جوهری یه
مخالف اولدوغی حقی دکلدر و ضبر غازیلر جاعتنه دخی اطلاق اولنور و ضبر بر نسنه نک اوزرنه قیادرمکه دخی دیرلر ضبر علیه الضجر یعنی
ای نضده و کاغدی بریره جمع ایدوب یغلماغه دخی دیرلر یقال ضبر الکتاب ضبرا اذا احلها ای اضبادده ابو الکیثن بو بیله روایت اولنمشدر
الضبارة ضادک فتحی و بانک تخفیفیله اعضاسی محروم اولوب محکم اولمق یقال فلان ذو ضبارة ای موثق الخلق و اتدو درنا باغی جمعی ایدوب
صحرم صنر دخی دیرلر یقال ضبر الفرس اذا جمع قوایمه و وثب و عاریت ضبارة برکسنه نک کمی در الضبر ضادک و بانک کسری و رانک تشدیدیله
صحرا ایچی چاپکات دیکل اولور طرز و نقلی اوزده و طرز دخی طاء مهمله ایله ذکر اولنان معنایه در الاضبار همزه نک کسریله ضادک کونیله
شول نامه لر یا خود سوزلکا غدلردر که بریره. بغلیلر اضمامه کبی یقال جاء فلان باضبارة من کتب الاضابیر همزه نک فتحی و بانک کسری
ضجر

و مدیله جمع الضبط ضادک کسری و بانک فتحیله همز برکیی شید معناسنه در الضجر فتحتیله عذن طار لوب اضطراب چکمک یقال
منه ضجرا من الباب الرابع و دوه چاغرمغه ده دیرلر یقال ضجر البعیر اذا کثر رغاؤه و رغا راء مهمله نک ضمی و غینک مجمه ایله دوه اوازنه
دیرلر و کاه اولور که ضجر نک عینی یعنی فعل ساکن قلنور امثال بیننده. خفیک عین الفعل ساکن قلندوغی کبی اسما بیننده. الضجر
ضادک فتحی و جیمک کسریله ضجور کسنه الضجور کذلک ضطرب اولان کسنه الاضجاد همزه نک کسریله غم و بر کمسنه ضطرب قلماق المضجر میمک
ضمی و جیمک کسریله غم و بر کمسنه مضطرب قیلیجی کسنه المضاجر میمک فتحی و جیمک کسریله و المضاجیر میمک فتحی جیمک کسری و مدیله جمعی الضر
ضرر

ضادک فتحی و رانک تشدیدیله زیان که نفعک مقابلیدر الضر اسم در مضرت معناسنه و طار معناسنه ده کلور یقال مکان ذو ضرر
ای ضیق و یقال لا ضرر علیک الضار و ضیر و ذنا اغادوده یعنی الضرر یقال لا ضرر علیک و لا ضیر دو ده و ضرورة معناسنه ده کلور
یقال رجل ذو ضار و ده الضرة تانک فتحی و ضادک کسری و رانک تشدیدیله بو معنادن ایضا یقال لا ضیر علیک و لا تضرة الضرورة ضادک
فتحی و رانک ضمیله حاجت معناسنه در یقال رجل ذو ضرورة ای حاجة الاضطرار همزه نک کسریله ناچار اولمق یقال اضطر الیه ای الجی
الیه المضارة میمک ضمی و رانک تشدیدیله کذلک ضرر معناسنه در یقال ضره و ضاره یعنی واحد ابن السکیت ایتدی عربلرک لا یضرک
علیه جمل و لا یضرک علیه رجل دیدکلری لا یزیدک معناسنه در یعنی بو دوه دن غیری دوه و بو رجلدن غیری رجل سکا کفایت ایتمز
و معنا ده انضمام معناسنه ده کلور و فی الحدیث لا تضارون فی رؤیته و بعضهم یقول لا تضارون بفتح التاء ای لا تضامون
الضرة ضادک فتحی و رانک تشدیدیله مه ای لحمة الضرع معناسنه یقال الضرة شکرکا سوده طولی مه دیمه اولور و شکری یمه نک
فتحی و کافک سکونی و الفک قصریله طولو دیمک اولور و ضرة مال الکثیر دخی دیرلر و ضرة باقی بر معنک اردنده اولان اتدر

بو الیته الکف دیدکلری ات مقابلا دلوبن کسنه دوکه اول حرجه پرماغک التنده اولان یوبریعبات در وضرع دوجکا اخر عورتنه دخی دیرلر
تعقیبل صیغهٔ تثنیه اوزره دکرشک ایکی طاشی جری الرحی معناسنه ضادک کسریله شول عورتدرکه انکا اوزنه برعورت الیور
وبوجهو بنکاه اوکلامنده فهم اولنان دروا ول کلامندن فهم اولنان برعورتکا اوزنه اخر عورت المقدرکه معنای مصدری اولور وقاموسده
اسم مصدر اولسنه تصریح اولنمشدر وابو عبدالله طوالدن ضادک کسری وفتحی روایت اولنمشدر المضر میمک ضمی وضادک کسریله شول کمسنه درکه
انکا اوزنه مال کثیر اخشامیه وبو ضرتی دتذوکه مال کثیر معناسنه الضّراء ضادک فتحی والفک مدیله قاتلق معناسنه باسلیقه وحزایله بأساکی
اسم مؤنثدر ومذکرلری یوقدر فراء ایتدی اگر بونلر ابوبی واضرا اوزره جمع اولنسه لر نعمت معناسنه اولان نعما انعم اوزره جمع اولندیغی کبی جایز اولور
الضر ضادک ضمیله آچلق وحال یتولوغی در المضرة میمک وضادک فتحیله منفعتک مقابلی در الضراد ضادک کسریله ضرر ایتمک مضادة معناسنه
الضارة ضادک فتحیله کورلک عمی معناسنه الضریر ضادک فتحی وراک کسری ویا ایله کوزدن اعمی معناسنه الضرایر محتاج اولانه اطلاق اولنور
وضریر دره نک برجانبنه دیرلر یقال نزل فلان علی احد الضریری الوادی ای علی احدی جانبیه وضریر نفس وبقیه جسم دخی دیرلر ونفسده
تحمل ایدوب کمن چکمک دخی دیرلر یقال انه لذو ضریر علی الشی اذا کان صبر علیه ومقاساة له ومنه قولهم ناقة ذات ضریر اذا کانت شدیدة النفس
بطیئة اللغوب وابو عمرو ایتدی طوار قسمنده نخز یرکا دیرلرکه هر نسنه یه تحمل ایدر اوله وضر ضرراً ایتمک معناسنه ده کلور مضارة کبی وضریرک
اکثر استعمالی غیرت معناسنه در یقال ما اشد ضریره علیها الاضرار دنیاده قریب ومالاقه معناسنه یقال اضر بی فلان ای دنا منی دنواً شدیداً واضرار
برمقدار سکورتمک ده دیرلر یقال اضر بعود اذا اسرع بعض الاسراع واضرارات کنی کوم دخی دیرلر یقال اضر الفرس علی فاس اللجام ای ازم علیه
مثل اضره بالجیچین واضرار برکسه عورتنه عورت اوزره عورت المقده دیرلر المضر میمک ضمی وضادک کسریله عورتی اوزره عورتی اولان ار واوزره
عورتنا اللی عورت یقال رجل مضر وامرأة مضر ایضاً ای لها ضرایر ومضر یقین اولان بلوده دخی دیرلر یقال السحاب مضر ای مسف
ومسف میمک ضمی وسینک کسریله قریب اولان در الضیطر علی وزن ضیغم شول جسیم کمسنه درکه دزیل و دنی اوله الضوطر علی ذلک الوزن والمعنی
الضوطری علی ذلک الوزن و بالالف المقصورة فی آخره بمعناهما ایضاً الضیطار ضادک فتحی ویانک سکونیله بمعناه الضیطرون ضادک کذلک فتحیله
والضیاطرة ضادک فتحی وطانک کسریله کذلک جمعی مثل بیطار وبیاطرة الضفر ضادک فتحی وواوک سکونیله صاچ اوده لرمابه وغیری نسنه اورلسه
دخی اطلاق اولنور وجمعی اینلو اولور وضفر سو معناسنده دخی استعمال اولنور یقال ضفر یضفر ضفراً من الباب الثانی ای عدا وضفر دوه
سمرلنمک قولنده دخی دیرلر الانضفار ایکی ایپ بر برینه صارلمق یقال انضفر الحبلان اذا التویا معا الضفیرة اورلمش یقال ضفرت المرأة شعرها
وهما ضفیرتان الضفوان ضادک فتحی وفانک سکونیله ایکی بیوک صاچ کاورلمش اوله وقوم یتیمنه دخی ضفیر دیرلر وصو بندی یعنی [illegible]
طپراغده ضفیره دیرلر واوق ایله طلوا اولان صیورده دخی دیرلر الضفرة ضادک فتحی وفانک کسریله شول قومه دیرلرکه بربرینه بغلمش اوله
[illegible] منعقده معناسنه الضفر ضادک فتحی وفانک کسریله جمعی التضافر تانک فتحی وفانک ضمیله بربرینه یاردم ایتمک تعاون معناسنه تضافروا
علی الشی اتفقوا وتواعلیه الضمر ضادک ضمی ومیمک سکونیله ارقلاق در وات ارقلغی در الضمر ضمتیله بمعناه مثل العسر والعسر الضمور
ضمتیله کذلک ارقلق معناسنه لغتدر وکذلک ضمر یضمر ضموراً من الباب الاول الاضمار همزه نک کسریله ارقلتماق در یقال اضمرته
انا واضمار بر نسنه یی کزلمک دخی دیرلر یقال اضمرت فی نفسی شیئاً ای کتمته الضمیر ضادک فتحی ومیمک کسریله اسم در کزلمک معناسنه الضمایر
جمعی المضمر میمک ضمی وثانی نک فتحیله اسم مکان واسم مفعول معناسنه کلور التضمیر بالاده ذکر اولندیغی کبی ارقلتماق معناسنه وتضمیر
اتی زیاده بسلیوب سمرتدکدن صکره کرو آز آز غداسنه دوکمک درکه بو قوتکوبو [illegible] حاصل اولور المضمار میمک کسریله ذکر اولنان [illegible] یر
وضمارة [illegible] اولنان مکانه دخی دیرلر الاضطمار همزه نک وطانک کسریله کذلک ارقلاق یقال ضمرته تضمیراً فاضطمر المضطمر میمک ضمی
وضادک سکونیله ومیم اخرک کسریله شول [illegible] درکه ایکی طرفی بربرینه یاپشق اوله [illegible] اوله الضمر ضادک فتحی ومیمک کسری
ویا [illegible] سکونیله شول کمسنه درکه [illegible] الضامر میمک کسریله [illegible] یقال ناقة ضامر
وضامرة الضمار ضادک کسریله شول [illegible] وعده درکه حصولی [illegible] وبالجمله هر نسنه یه [illegible] دیرلر
بنو ضمرة کنانه قبیله سندن عمرو بن امیة الضمری نام کمسنه نک جد اعلی سیدر ضمیر ضادک ضمیله صیغهٔ تصغیر اوزره شامده بر
طاغک علمی در الضمیران ضادک ومیمک فتحیله ریاحین قسمندن [illegible] وبعضلری [illegible] درکه رایحهٔ طیبه سی وار در [illegible] اللغه
بیر عاشقان [illegible] اما اصح اول اولمق فهم اولنور [illegible] عاشقان [illegible] اولان [illegible] الضمزان ضادک

فتحه لریله

فتحه لریله برنوع اوتدر واحده. بو وجهله ضبط اولنمشدر اما بعض نسخه ده میمک سکونیله ضبط اولنمشدر شاعرک عن مثنا منبت الحلی
ومنبت الضمران والنصی دیدکی وجه ثانی تأیید ایدر الضمزان ضادک ضمی ومیمک سکونیله [illegible] در نتکم تابعه شرحنده واقع اولمشدر الضنبر
ضادک فتحی ویانک سکونیله والضور ضادک فتحی وواوک سکونیله ضرر معناسنه لغتدر یقال ضاره یضیره ویضوره ضیراً وضوراً الکسائی ایتدی بعض
عربی اشتیتدم لا ینفعنی ذلک ولا یضیرنی دیردی المتضور تانک فتحیله دواوک ضمیله ضرب حینده چاغروب چاغلیوب فریاد ایتمک الضیزر [illegible] معناسنه
شول رجلدرکه حقیر اولوب کوزه [illegible] اولور فصل الطاء الطحر طانک فتحی وحانک سکونیله کوزده قیاغ [illegible] ازتمق یقال طحرت العین یطحرها طحراً قذاها اذا رمت
به الطحرة طانک فتحی وحانک سکونیله بلوت پارچه سنه دیرلر وخاء معجمه ایله دخی لغتدر یقال ما فی السماء طحرة وطخرة ویقال ما علی السماء طحرة ای شی من الغیم فما بقیت
علی ابل طحرة اذا سقطت اوبارها وما علی فلان طحرة اذا کان عاریاً وقد یحرک الیا مکان حرف الحلق واوبار دوه کبیجی در دوه یوکی دیمک اولور الطحور طانک فتحی
وحانک ضمیله چابق انچی کوز دلجور سرعت ایدنه دیرلر وطحور شول ایه دیرلرکه انداغی اوقی ارالغه کیده المطحر میمک کسری وطانک سکونیله وحانک فتحیله شول اوقدرکه ایراقه
کیده المطحرة میمک کسری وحانک فتحیله کذلک [illegible] الطحیر طانک فتحی وحانک کسری ویا ایله عالی نفس یقال طحر الرجل یطحر طحیراً وهو مثل الزحیر
وذحیر زاء معجمه وحاء مهمله ایله ثانی قانی نفسلو الطحرور طانک فتحی وحانک سکونیله والطحرورة بر پاره بلوت دیمک اولور ابو عمرو روایتی اوزره والطحرور یعنی
طحرور شول بلوت پاره لریدرکه اینجه [illegible] ولا یقال ما فی السماء طحرور وطخرور بالحاء والخاء الطحرة طانک کسری وحانک [illegible] درانک تخفیفیله
[illegible] پاره معناسنه اولنه ده یاایله ویا یاسز بر معنایه در الطحر علی وزن الدرجه صوایله مصلق طولدرمق یقال طحرت الشتاء
ای ملأته ویایی [illegible] دخی دیرلر یقال طحرت القوس ای وترتها الطحریرة والطخریرة طانک فتحی وحانک سکونیله بلوت معناسنه در ابن السکیت
اوزره یقال ما فی السماء طحریرة وطخریرة ای شی من غیم کذلک حا ایله وخا ایله لغتدر الطحرور طانک فتحی وحانک سکونیله وراءک ضمیله الطحرور طانک فتحی
وحانک سکونیله وراءک ضمیله طحرور کبی در وزناً ومعنیً وطحرور بلوت پارکیسی دیمکدر نته کم روایتی الطحادیر طانک فتحیله جمع وطحادیر اصناف
مختلفه دن [illegible] ومنه قولهم جاؤا طحادیر ای شتات بین الناس متفرقون واشباه همزه نک ضمیله مشوب اولور اختلاط معناسنه وابو عبید دن
روایت اولنمشدرکه طحرور [illegible] شول رجلدرکه نه متصلب [illegible] غلیظ اوله الطرة طانک ضمی وراءک تشدیدیله بزک صاچاقلی
جانبی کفة الثوب معناسنه دره نک طرفنه طرة دیرلر یقال طرة النهر وطرة الوادی لشفیره وشفیر شینک [illegible] وفایدجانبه دیرلر
الطرر طانک ضمی وراءک تخفیفیله جمعی الاطرار همزه نک فتحی وطانک سکونیله اطراف معناسنه در یقال اطرار البلاد لا اطرافها وطرة الرمل دخی دیرلر
ناحیه معناسنه الطرتان کذلک طانک ضمیله [illegible] اولان خطلردر وابو ذؤیب [illegible] اولان خطلره دخی
اطلاق اولنور دیدی [illegible] اولان خطه طرة المتن دیرلر طریقة المتن معناسنه وبو معنایه در طرة من السحاب دیدکلری طرا طانک ضمی وراءک
انتصابیله جمیعاً معناسنه در الطرور ضمتیله اوت بیتمک یقال طر النبت یطر طروراً من الباب الاول اذا نبت وطرور تازه [illegible] بیتمکه دخی
دیرلر یقال طر شارب الغلام الطارر راءک تشدیدیله شول یکیت درکه هنوز بیتمش اوله الطر طانک فتحی وراءک کذلک تشدیدیله کوندری کسکین ایتمک
تحدید السنان معناسنه دکاه اولورکه طر شی بو قطع معناسنده کلور وطرد [illegible] دخی دیرلر [illegible] معناسنه یقال طررت الابل ای طردتها
وضممتها من نواحیها دیمکدر یعنی اطردت الابل دیرلر [illegible] برجا بتشد [illegible] جانبا [illegible] طوغرکه
[illegible] منقطع ولامعه دخی دیرلر یقال [illegible] مثل [illegible] اذا سقطت الاطرار همزه نک کسری وطانک سکونیله اوروب
دوشرمک یقال ضربه فاطر یده ای قطعها واندرها واطرار [illegible] دخی دیرلر یقال اطر ای ادل ودخی مثل اطری فانک ناعلة ابن السکیت
ایتدی بو مثلک معناسی اطری فان علیک نعلین دیمک اولور وبو مثل ضرب اولنور مؤنث ومذکرده واثنینده وجمعده ولفظ تأنیث
اوزره وارد اولمشدر زیرا بو مثلک اصلنده بو عورته خطاب اولنمشدر پس انکا اوزره جاری اولمق لازمدر وابو عبید ایتدی بونک معناسی
ادکب الامر فانک قوی علیه دیمک اولور وایتدی بونک اصلی بودرکه بر رجل چوبان اولوب عورتی [illegible] طرادی رعی ایدوب حوب
یرده ترک ایدر انکا ایتدی اطری یعنی [illegible] طرفلرینه طوت که اول [illegible] اطرافی ده زیرا سنک ایاغکده نعلینلر وار در ابو عبید ایتدی
بن ظن ایدرم که نعلینله مراد ایاغک درسی قاتی اولمسیدر واطرار برنسنه یی قندرمق دخی دیرلر ابو زید روایتی اوزره المطر
میمک ضمی وطانک کسریله [illegible] اصمعی ایتدی مطر شول کمسنه درکه [illegible] یقال جاء فلان مطراً ای مستقلاً
[illegible] الاطرار همزه نک کسری وطانک سکونیله بو نسنه یی قندرمق اغراء معناسنه ابو زید روایتی اوزره الطرب طانک فتحی وراءک کسری
وجیم اولانک کسنه الطرطور طانک ضمیله [illegible] سکونیله اینجه واوزون اولان کسنه یقال رجل طرطور ای دقیق طویل

طغر
طمر

و طاطور عرب تعبیه ایدن برجنس تعبیه دکه اودون دباغی ایدر اولور الطفرة طانک فتحی و فانک سکونیله چوروق و بشه معناسنه یقال طفر یطفر
طفورا من الباب ضرب الطمور ضمتیله بوقادر چوروق یقال طمر الفرس والاخیل یطمر طمرا من الباب الاول والثانی لغة ایضا و اخیل بر قوشدر
سیاه دکلو تعقیلی مرود امثدر الطمار طانک فتحی و رانک تشدیدیله مکان مرتفعه دیلر اجمعه ایندی یقال انصب علیه من طمار مثل قطام
دکانی ایندی من طمار یعنی رانک کسری و فتحیله المطمر میمک کسری و طانک سکونیله و میم ثانینک فتحیله یاپیجیلر استعمال ایتدوکی ایپ الطومار طانک ضمیله
شول اودون کاغذدرکه انی دوردلر الطوامیر جمعی الطمورة میمک فتحی و طانک سکونیله شول چقوردرکه انده ترکه صاقلنور الطمر طانک فتحی و میمک
سکونیله دکل اولان چقوری ترکه ایله طولدرمق یقال طمرها من الباب الاول ای ملأها الطامر میمک کسریله پره که موذیاتدندر برغوث معناسنه
و طامر بن طامر شول کمسنه یه دیرلرکه کیم ایدوکی معلوم اولمایا الطمر طانک فتحی و میمک کسری و رانک تشدیدیله چابک اولان ات و من طمر ای مستعد للوثب
والعدو و ابو عبید ایتدی طمر شول اتدرکه مشمر الخلق اوله یعنی الی و ایاغی توری اولوب اتی آز اوله الطنبور طانک ضمی و نونک سکونی و بانک ضمیله
ساز قسمندن اولان معروف نسنه در فارسیدن معربدر و لغتدر الطنبار طانک کسری و نونک سکونیله طنبور معناسنه لغتدر الطوار طانک فتحیله
اوک قرینده ممتد اولان یره دیرلر فناء دار معناسنه و برکمسنه یه قریب اولمقده دیرلر یقال لا اطور به ای لا اقرب الطور طانک فتحی و واوک
سکونیله امک مثلی و قریب اولماق معناسنه یقال لا اطور به یعنی لا اقربه و قدر و یقال لا تطر حرانا ای ما حولنا و حرجانه درایکه[illegible] در
و الکل مرتبه و قصر ایله قریب معناسنه و طور حد معناسنه ده کلور عدا طوره ای جاوز حده و طور تارة معناسنه ده کلور مرة کبی قال الله تعالی
وخلقکم اطوارا قال الاخفش طورا علقة و طورا مضغة الاطوار جمعی یقال الناس اطوار ای اخیاف علی حالات شتی و اخیافا جمعی ایله
امور مختلفه یه دیرلر و یقال بلغ فلان فی العلم طوریه ای حده ای اوله و آخره بو ذکر اولنان راء مفتوح اولدوغی تقدیرجه در و ابو زید
راء مکسور ایدوکی دیدی بلغ اقصاه معناسنه ابو عبید دخی اویله اوقودی الطور طانک ضمی و واوک سکونیله معروف طاغدر الطوری طانک ضمی و رانک کسری
و یانک تشدیدیله وحشی اولان نسنه کرک طیوردن اولسون کرک بنی آدمدن الطورانی طانک ضمی و یانک تشدیدیله بیانکو کرجنسنه اطلاق اولنور
و طوری احد معناسنه ده کلور یقال ما بها طوری ای احد الطهارة طانک فتحیله پاکلک یقال طهر الشیء طهارة من الباب الاول و طهر طهارة
کذلک من الباب الخامس الطهر طانک ضمی و هانک سکونیله اسمدر طهارت معناسنه و طهر حیضک مقابلندن فی اطلاق اولنور التطهیر علی وزن التکریم
پاک ایتمک یقال طهره اذا نظفه التطهر تفعلدن و هانک ضمی و تشدیدیله پاک اولماق یقال تطهرت بالماء و هم قوم یتطهرون ای یتنزهون من الادناس
الطاهر پاک یقال هو رجل طاهر الثیاب ای متنزه و امرأة طاهر من الحیض و طاهرة من النجاسة و العیوب یعنی حیضدن طهارت صفة سنا
اولدوغیچون تاء تأنیثه احتیاج اولماز الطهاری طانک فتحی و رانک کسریله پاک اولان نسنه لر طاهرک جمعیدر علی خلاف القیاس کویا که طهران
جمع اتمشلردر طانک فتحیله الطهور طانک فتحیله شول شیدرکه انکله برنسنه پاک قلنور فطور کبی و سحور کبی و وقود کبی فطور فانک فتحیله وطاء
روزه ایله اوروج اچمغیچون احضار اولنان طعام و سحور کذلک تحر ایچون اولنان طعام در وقود واوک فتحی و قافک ضمیله اتش یاقمغیچون احضار اولنان
نسنه تورق معناسنه قال الله تعالی و انزلنا من السماء ماء طهورا المطهرة میمک فتحی و طانک سکونی و هانک کذلک فتحیله و المطهرة میمک کسریله شول
قابدرکه انکله طهارت اولنور میمک فتحی افصحدر المطهار میمک فتحیله و بسببی سواکه مطهرة الفم دیرلر الطایر قوش مرغ معناسنه و طایرالانسان
انسانک عملنه دیرلرکه بونیته لازم قلنمشدر و لا الطیر طانک فتحی و یانک سکونیله طایرک جمعیدر صاحبک جمعی صحب اولدوغی کبی و قطرب ایتدیکه
کاه اولور طیر واحد دخی اطلاق اولنور و ابو عبید دخی بویله روایت اتمشدر و قری فیکون طیرا باذن الله و طیر یرفال معناسنه
کلور تطیردن ماخوذدر اسم اولمق اوزره و منه قولهم لا طیر الا طیر الله کما یقال لا امر الا امر الله ابن السکیت ایتدی طائر الله
طایرک دیرلر و طیر الله دیرلر المطارة میمک فتحیله قوشلری چوق یر یقال ارض مطارة اذا کانت کثیرة الطیر و عربلرک کاهلی
رؤسهم الطیر دیدکلری طمأنینه اولان سکوتدن کنایه استعمال اولنور و بونک اصلی بودرکه فتحی غراب دوه نک باشنه قونسه
کندیسن دوشیرمیوب دوه باشنی دپرتمز غراب اوچماسون دیو ذو المطارة میمک فتحیله بر طاغک آدیدر و بئر مطارة اغزی بیوک
قیویه دیرلر یقال بئر مطارة اذا کانت واسعة الفم الطیرورة طانک فتحی و یانک سکونی و رانک ضمیله و الطیران فتحتیله اوچمق یقال
طار یطیر طیرورة و طیرانا و طیرورة خفته دخی دیرلر ثقلتک مقابلیدر الاطارة همزه نک کسریله اوچرمق و التطییر و الطایره
بمعناه یقال اطاره غیره و طیره و طایره و عربلرک صرب الامثال لندندرکه بواوجوزلق زمانندن دخی برکه کثرت قحطنی
همی فی شیء لا یطیر غرابه دیرلر یعنی همی فی برکه و خصیب و الطیر الغراب و نومطار دخی دیرلر الطیرة طانک فتحی و یانک سکونیله

خفت

خفت معناسنه در طیرورة کبی تسکم رورانقی التطایر تانک فتحی و یانک ضمیله طاغلمق تفرق معناسنه یقال تطایر الشیء اذا تفرق و تطایر
اوزامنه دخی دیرلر یقال تطایر الشیء اذا طال و فی الحدیث خذ ما تطایر من شعرک الاستطارة همزه نک و تانک کسریله یایلوب منتشر اولمق یقال استطار
الفجر و غیره انتشر و استطیر الشیء علی البناء للمجهول ای تطیر التطیر علی وزن التکرم بر شیدن فال طوتمق یقال تطیرت من الشیء و بالشیء الطیرة
طانک کسری و یانک فتحیله عینه و زنی اوزره اسمدر بر شیدن فال طوتمق معناسنه و فی الحدیث انه کان یحب الفال و یکره الطیرة و قولهم الطیر نابک و اصله
تطیرنا فادغمت التاء فی الطاء فاجتلبت الالف لیصح الابتداء بها المطیر میمک ضمی و یانک فتحی و تشدیدیله تاذه معناسنه یقال عود مطیر ای مطری والاول
من الثانی فصل الظاء الظئر ظانک کسری و همزه نک سکونیله دایه مرضعه معناسنه الظئار ظانک ضمی و همزه نک فتحی و مدیله جمعی دایه لر معناسنه
الظؤور ضمتیله و الاظآر همزه نک ضمی و ظانک سکونیله افعل وزنی اوزره کذلک جمعلردر الظئارة میمک ضمی و همزه نک فتحیله دایه طوتماق یقال ظاءرت مظاءرة
اذا اتخذ ظئرا الاظئار همزه نک کسری و ظانک کسری و تشدیدیله کذلکدر دایه طوتمق یقال اظاءرت لولدی ظئرا یعنی بو افتعال بابندن اولور
د و مدغم اولان کلام اظلم در او اولان کلام کبی اولدوکه اظلم دخی اصلنده اظطلم ایدی و بو ابو زیددن روایتدر الظئار ظانک فتحی و همزه نک سکونیله
ناقه یی کندی ولدندن غیری ولده یاتمق یقال ظأرت الناقة ظأرا اذا عطفتها علی ولد غیرها و فی المثل الطعن یظائر ای یعطفه علی
الصلح یعنی کوندرمه دوکمک صلحه مضطر قیلور و یقال ظأرت الناقة ایضا اذا عطفت علی البو و بو واوک تشدیدیله شول دریه دیرلرکه
ایچی طولدروب دوه یاوریسی شکلنده ایدرلر تاکه انی ولدی صانوب سود ویره المظئور ظانک فتحی و همزه نک ضمی و تشدیدیله شول ناقه در که
ولدندن غیری ولده یاتقلق اوله الظؤار ظانک ضمی و همزه نک فتحیله ناقه ذکر اولنان ذوجه اوزره ولدینه یاقلق کاه اولور که ظوار ایله صیاح ایا قارة
صنعتلودر کوله یاتقلق اولدوغندن اولوری ناقه ولدینه یاتقلدوغی کبی الظئار ظانک کسریله ناقه یه عمامه ایله علاج ایتمک دخی عمامه یی میمک
کسریله شول بزدرکه ناقه نک ولدن سوروب ناقه نک بورننه بغلرلر تاکه غیری ولدی قبول ایده کندی ولدی ریحندن اولوب کندی ولدی صانه
و فی حدیث ابن عمر رضی الله تعالی عنهما انه اشتری ناقة فرای بها تشریم الظئار فردها و تشریم تأثیر جراحتدر الظور ظانک ضمی و رانک
فتحیله بر طاشدرکه انک کسکین جانبی وار در چقماق کبی الظرر ظانک کسریله جمعی رجبا ایله رطاب کبی و ربع ایله رباع کبی الظران ظانک کسریله
کلنک جمعی صرد ایله صردان کبی و صرد صاد مهمله نک فتحیله بر قوشک اسمیدر که مرد آتمشدر المظرة میمک و ظانک فتحیله ذکر اولنان کسکین طاشی
چوق اولان یر الظریر ظانک فتحی و رانک کسری و مدیله اوی بریک صنعتیدر ذی درشت معناسنه الاظرة همزه نک فتحی و ظانک کسریله جمعی
رغیف ادغف و حوزرایه امر کبی در رغیف رانک فتحیله و غینک معجمه ایله بر نوع اتمکدرکه اکاکرده دیرلر و حزیز حاء مهمله و زاء معجمه ایله
ایری یره دیرلر الظراة ظانک ضمیله کتکک حزیر کبی جمعی در حزیز ایله حزان رغیف ایله رغفان کبی الظفر ظانک ضمی و فانک سکونیله طرنق تاخن معناسنه
و یای باشنک کریشی دوکلندکی یردن اوجنه وارنجه ظفر دیرلر و مستعمل اولان کمسنه یه دخی کلیل الظفر دیرلر و ظفر کوزده بتن درنه دخی
دیرلر ناخنه مجسم معناسنه الاظفار همزه نک فتحی و ظانک سکونیله و الاظفر همزه نک فتحی و فانک ضمیله دنخه هر قیه دن اظفر بیله اظفور نقل
اولنمشدر همزه نک ضمی و ظانک سکونیله و مخفا دالحاحد دخی مصرح اولان بودر و الاظافیر همزه نک فتحی و فانک کسری و مدیله بونلرک او جی
دخی ظفرلک جمعی در طرناقلر معناسنه و اظفار کونلکک ا دیسنه دخی دیرلر و فاقیله ذراع دخی دیرلر کوکب صغار معناسنه الاظفر
همزه نک و فانک فتحیله طرناقی اوزون کمسنه یقال رجل اظفر بین الظفر بالتحریک اذا کان طویل الظفر کما یقال اشعر اذا کان طویل الشعر و حجیبک
بو تعبیردن مفهوم اولنان بودرکه ظفر تحریکیله طرناق اوزونلق معناسنه اوله دخی کبی الظفرة تحریکیله بر پاره در بودرکه
کوزده حاصل اولوب کوزی اورتر ابتدا برونجانبندن کوزک بکارندن بتوب کوزک قتنده یابیلوب قراسنه ایرشور ابو عبیددن بویله
روایت اولنمشدر یقال ظفرت عینه تظفر ظفرا من الباب الرابع الظفر تحریکیله مقصود و اصل اولماق فوز معناسنه یقال ظفر بعدوه و ظفر
ایضا مثل لحق به و لحقه و ظفره کوزده ذکر اولنان درنی بتمک اخفش ایتدی ظفرت علیه دخی دیرلر ظفرت معناسنه و ظفر دوست معنا سنه ده
کلور یقال ما ظفرتک عینی منذ زمان ای ما رایتک و ظفور و ظیره دخی دیرلرکه اوت بتوره الظفر ظانک فتحی و فانک کسریله ظفر بولیجی کمسنه
الاظفار همزه نک کسریله منظفر قیلماق یقال اظفره الله بعدوه التظفیر علی وزن التکریم بمعناه یقال ظفره بعدوه و ظفیرا و تظفیرة الماء
و الما مثلاونه طرناق بتوره معه دخی دیرلر و تظفیر اوت طرناق قعقدار چقاغنه دیرلر یقال ظفر النبت اذا اطلع مقدار الظفر المظفر
میمک ضمی و فانک فتحی و تشدیدیله حرید دولت و نصرت صاحبی اولان کمسنه الاظفار همزه نک کسری و ظانک کسری و تشدیدیله طرناق ایلشدرمک یقال
اظفر الرجل اذا اعلق ظفره یعنی الخفاء افتعال وزنی اوزره در تا طایه قلب اولنوب ادغام اولنمشدر و اظفار ظفر بولمه دخی دیرلر

ظهر

ظفار ظانك فتحى وراتك كسريله اوزره بنا سيله يمنده بر شهرك آديدر يقال من دخل ظفار حمّر يعنى ظفار شهرينه داخل اولان بنى حمير لغتنى
تعلم ايتمك كركدر ويقال جزع ظفارى وجزع جيمك فتحى وزاى معجمه ايله كوكيله ودخى مهره ايله شول بونجقدر كه اقله وقره ايله الاجه اولمغين
كوزه اكا تشبيه ايدرلر وعود عرض جرمله بكه جبنى دخى معروفا عاجدر كه اكله بخور ايدرلر الظهر ظانك فتحى وهانك سكونيله بطنك مقابلى در
ومنه قولهم لا تجعل حاجتى بظهر اى لا تنسها وظهر شول دوه لره ديرلركه سفرده انلره احمال واثقال نقل اولنور يقال بنو فلان مظهرون
اذا كان لهم ظهر ينقلون عليه كما تقال منجبون اذا كانوا اصحاب نجايب ونجيبه اوكزلرفنش اعلا دوه يه ديرلر وظهر يوك تونيك عقد جانبى نتكم قنات
بيكدن. ظاهر اولور وظهر حواد. اولدن بولده دخى ديرلر طريق البر معناسنه وظهر شول لكنه لردركه حالت حربده قناداكله اولورلر ويقال هو نازل
بين ظهريهم وظهرانيهم بفتح النون اى فى وسطهم ولا تقل ظهرانيهم بكسر النون واحمد ايتدى عربلرك لغتنه بين الظهرانين ديدكلرى بونك معناسى
فى اليوم اين ديمكدر ياخود فى الايام ديمكدر وهم ايتدى بين الظهرين دخى ديرلر ابو عبيدندن روايت ايدوكى اوزره الظهر ظانك ضمى وهانك
سكونيله زوالدن صكره اولان وقتدر ومنه صلوة الظهر الظهيرة ظانك فتحى وهانك كسرى ويا ايله اويله اسى يقال اتيته حد الظهيرة وحين
قام قائم الظهيرة اى وقت شدة الظهر الظهير ظانك فتحى وهانك كسرى ويا ايله يارديم معين معناسنه ومنه قوله تعالى والملائكة بعد ذلك ظهير وظهير
بو ايت كريمه ده جمع اولمقدى زيرا فعيل وفعول كاملا ولورك بونلره مذكر ومؤنث وتثنيه وجمع برابر اولور نتكم خداى تعالى انا رسول رب العالمين
بيورلمشدر وظهير قوت معناسنه دخى كلور يقال بعير ظهير اى بين الظهارة اذا كان قويا وناقة ظهيرة الظهرى ظانك كسرى وهانك سكونيله
ويانك تشديديله شول ده در كه احتياج اولدقده استعمال اولنمق ايجون حفظ اولنه الظهارى ظانك فتحى ويانك تشديديله جمعى ولا ينصرف زيرا حدوده
يا ونسبت ثابت در وظهرى شول نسنه يه دخى ديرلركه انى وراء ظهره ترك ايدوب وبحث اولمين ومنه قوله تعالى واتخذتموه وراءكم ظهريا
الظهرة ظانك كسرى وهانك سكونيله ويانك تشديديله شول دوه دركه احتياج اولندقده استعمال اولنمق ايجون حفظ اولنه الظهرة ظانك كسرى وهانك
سكونيله كذلك يارديم معناسنه يقال فلان ظهرتى على هذا الامر وانا ظهرتك على هذا الامر اى عونك الظاهر هانك كسريله باطنك مقابلى در
الظاهرة مؤنثى در شول كوزه ديرلركه مقلى بيوك اولا دخلى مكمك دوقمك كونيله كوزك اغيله قرهسنك مجموعنه ديرلر وظاهر ذليل معناسنه ده كلور
يقال هذا امر ظاهر عنك عاره اى زايل منه وقولهم ظهر فلان بحاجتى اذا استخف بها وجعلها بظهر كانه ازالها ولم يلتفت اليها وجعلها ظهرية
اى خلف ظهره وظاهر دوه صوادمنه ده. اكا ديرلركه دوه يى ضعف زياده صواده كتوره لر الظواهر ظاهرك جمعى وظواهر يرده. بتون بنا تانه
دخى ديرلر يقال هاجت ظواهر الارض اذا يبس بقلها يعنى نباتات قورييب بتلسه بويله ديرلر دبوا صمعى روايتى در واصمعى ايتدى ظواهر
ارضه دخى اطلاق اولنور وقبيله قريش ظواهر ديرلر ظاهر مكه ده نزول ايدكلرى ايجون الظهر فتحتيله اواسباب ومتاع بيت معناسنه وظهر
نوه واوزيره ده اطلاق اولنور يقال جاء فلان فى ظهره اى فى قومه وناهضة وناهضة نوله وصاديج ايله باباجانبندن اولان
اقربايه ديرلر الظهر فتحتيله كذلك دواغرسنه ديرلر يقال ظهر الرجل يظهر ظهرا من الباب الرابع اذا اشتكى ظهره الظهر ظانك فتحى وهانك كسريله
ارقه سى اغريين كسنه الظهور ضمتيله برنسنه اشكار اولمق يقال ظهر الشئ ظهورا من الباب الثالث اذا تبين وغلبه معناسنه ده كلور تقول ظهرت
على الرجل اذا غلبته وبرنسنه نك اوزرينه چيقمغه دخى ديرلر تقول ظهرت البيت اذا علوته الاظهار همزه نك كسريله عالى قلمق معناسنه تقول اظهرت
بفلان اى اعليت به وغالب قلمق معناسنه ده كلور يقال اظهره الله على عدوه واظهار ظهر وقتنه داخل اولمغه دخى ديرلر يقال اظهرنا اى
وقت الظهر اليه المظاهرة ميمك ضمى وهانك فتحيله معاونت معناسنه ومظاهرة جوتى اصطردى برى بربرينه تطبيق ايتمكه دخى ديرلر يقال ظاهر بين
ثوبين اى طارق بينهما وطابق وزوج زوجه سنه ظهار ايتمكه دخى ديرلر يقال ظاهر من امرأته اذا قال انت على كظهر امي قال الله تعالى والذين
يظاهرون من نسائهم التظاهر تانك فتحى وهانك ضميله تعاون معناسنه وتظاهر ارقه ويرمكه دخى ديرلر يقال تظاهر القوم اذا تدابروا
كانه ولى كل واحد ظهره الى صاحبه الاستظهار همزه نك وتانك كسريله استعانت معناسنه در يقال استظهر به اى استعان به واستظهار
حفظ معناسنه ده كلور يقال استظهر الشئ اى حفظه وقرأه ظاهرا الظهار ظانك ضميله يكك اورته سنده اولان استخوانك ظهر ده
بتنده ايشلين اوقى ديركه اول يكك عقب جانبى در الظهران ظانك ضمى وهانك سكونيله بطنان مقابلى در وبطنان بانك ضميله يكك اوزو
جانبنه ديرلر يقال ريش سهمك بظهران ولا تريشه ببطنان وظهران ظهرك جمعى در وبطنان بطنك جمعى اولدوغى كبى وفلكجى فلان كلور
عبد لعبدانه كى الظهار ماكمك كسريله يوز بطانه مقابلى در وبطانه اصطر ديمك اولور الظهار كذلك ظانك كسريله زوج زوجه سنه ظهارات
على كظهر امى ديمك التظهير وذى الكريم والتظهر فتحتيله وهانك ضمى وتشديديله زوج زوجه سنه ظهار ايتمك يقال تظهر من امرأته

وظهر

وظهر من امرأته تظهيرا المظهر ميمك ضمى وظانك فتحى وتشديديله اذا قوى قويا ولان يكسنه شديد الظهر معناسنه المظهر ميمك ضمى وهانك كسرى وتشديديله
رجاللردن بركسنه يكا اسميدر ومظهرها دريله وكسنه ابى شيلينه دخى ديرلر اصمعى روايتنده يقال انا نا فلان مظهرا اى فى وقت الظهر اصمعى ايتدى
بركسنه يه مظهر ديو ادويرديكلرى بو سبيدندر ابو عبيد ايتدى اصمعيدن غيرى اتانا فلان مظهرا روايت قلمشدر هانك تخفيفيله وجه دخى تخفيف
اولماقدر ديدى

عبر

فصـل العين العبرة عينك كسرى وبانك سكونيله اسم دمعتهدر دن العبرة عينك فتحيله بركسنه كوز ياشن دوكمك در
تقول عبر الرجل يعبر عبرا من الباب الرابع العابر كوز ياشى دوكن كسنه مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور وكاه اولوركه كوزه دخى اسناد اولنوب
عبرت عينه ديرلر وعابر چچيچى دخى ديرلر يقال رجل عابر سبيل اى مار الطريق الاستعبار همزه نك وتانك كسريله كوز ياشى دوكمك يقال استعبرت
عينه اذا دمعت العبران عينك فتحى وبانك سكونيله ياشلو دوكنسنه يه معناسنه العبر فتحتيله كوزده. اولدن وارد اولدكه انغلق ترشيح اولور
العبر عينك ضمى وبانك سكونيله عبرت يقال لامه العبر والعبر اى فلانه عبر عينه وعبر جانب معناسنه ده كلور يقال هذا عبر النهر اى شطه
وجانبه بر خصوصه. دوام ايدر. ولانه دخى ديرلر يقال جمل عبر اسفار وجمال عبر اسفار وناقة عبر اسفار يستوى فيه الواحد والجمع والمؤنث مثل
الفلك اى لا يزال يسافر عليها وكذلك عبر اسفار بانك كسريله عبر كلك جمله كر معناسنه كلور ابو عبيد اصمعيدن روايت ايدوكى اوزره العبرى عينك ضمى وبانك
سكونى ويانك تشديديله شول سدر اغاجى دركه نهر كنارنده بتوب انده سويب بويلنور العبرى عينك كسريله وبانك سكونى ويانك تشديديله العبرانى
عينك كذلك كسرى وبانك سكونيله يانك ونوندن مكرر تشديديله يهود طائفه سنك لغتيدر العبور عينك فتحى وبانك ضميله شويلى ديكله مردفه
يلد زركبرى دركه اول جوزك حالفنده در اكا عبور ديرلر زيرا اول مجرة دن يعنى كهكشاندن مرور ايدر المعبر ميمك كسريله وعينك سكونيله
شول نسنه دركه انكله ووزدندن كچلور كمى ويا نهر ولسون تركبهرى دخى كلرى بربرينه بند ايدوب كوبرى ايشلو ابو عبيد معبر شول مركب دركه ايوك
او دندن كچلور دركه قنطره اولسون كرك كمى اولسون عبور اولنور يعنى طاشله يجدن تركيب اولنق ده العبور ضمتيله والعبر عينك فتحى وبانك
سكونيله كچمك كركسه صودن كچمك اولسون كرك غيريدن كچمك اولسون اجمع ايتدى عبرت الكتاب اعبره عبرا ديرلر بحرى سوبانى كنده وننخلو بغثر
ايروب دفع صوت ايتمك العبارة عينك كسريله دوشى يورمق تعبير معناسنه تقول عبرت الرؤيا اعبرها عبارة اذا فسرتها قال الله تعالى
ان كنتم للرؤيا تعبرون فعل بالذات متعدى ايكن لام اصلى استعمالى اولنديكى تقويت عمل ايجوندر نتكم ان كنتم للمال هاءمعا ديرلر العابرة بانك كسريله
استعمال جايز اولان لغت يقال لغت عابرة اى جايزة الاستعمال الاعبار همزه نك كسريله قيونى يرنى تركيب ايدب قومق يقال اعبرت الغنم
اذا تركتها عاما لا تجزها المعبرة ميمك ضمى وبانك فتحيله ترقيما ش قيونه يقال اعبرت الشاة فهى معبرة ومعبر اوغلانه دخى ديرلر
يقال غلام معبر اذا لم يختن وجارية معبرة اذا لم تخفض وخفض خاء معجمه وضاد معجمه ايله نسا طايفه سنى سنت ايتمكدر ديركى قرلما يوسبيكى واف
اولان اوقه ديرلر يقال سهم معبر اى موفر الريش التعبير عا وذى الكريم دكى دوشى يورمق تقول عبرت الرؤيا تعبيرا اذا فسرتها وبركسنه دن خبر
ويرمكه دخى ديرلر تقول عبرت عند فلان اذا تكلمت عنه ويقال اللسان يعبر عما فى الضمير اى يخبر عنه وتعبير بر مقدار الجرح ايروب كودركه
صكره برينه جمع ايدوب وزن ايتمكه دخى ديرلر الاستعبار همزه نك وتانك كسريله بركسنه يه دوشى تقرير ايدوب تعبيرين طلب ايتمك يقال
استعبرت فلانا الرؤيا اى قصصتها عليه ليعبرها العبير عينك فتحى وبانك كسرى ويا ايله بريچيه اجزادركه زعفرانله جمع ايدرلر جمهور
بويله روايت ولندى وابو عبيد ايتدى عبير عند العرب بالكلية زعفرانه اطلاق اولنور وفى الحديث انعجز احداكن ان تتخذ تومتين ثم تلطخهما
بعبير او زعفران وبو حديث شريفده دلالت وارد ريكلم زعفرانه اطلاق ولنماد وغنده وتوم تانك ضميله معناسنده در العبوثران عينك
فتحى وبانك وثانك كذلك فتحيله وبانيده. واوك سكونيله برخوشبو اوتدر بونده دودنت وار در برى ذكر اولنان
وبرى دخى عبوثران در عينك وبانك فتحيله وثانك ضميله وبرى دخى عبيثران در عينك فتحى وبانك كسرى ويا ايله وثانك دخى فتحيله وبرى دخى
عبيثران در ثانك ضميله العبوس عينك ضمى وبانك سكونيله وسينك دخى ضمى ويا ايله شول ناقه دركه سريع اولا العبقر عينك وقافك فتحى وبانك
سكونيله بريردركه عرب طائفه سى انى موضع جن ديو زعم ايدرلر اكا نسبت ايدرلر هر نسنه كه انى حذاقتده. وصنعتده. وياخود
قوتده تعجب ايدرلر اكا نسبت ايدرلر العبقرى عينك فتحى وبانك سكونى واوقده. يانك تشديديله مصنوع نسنه بونده واحدله جمع برابر
اولور العبقرية مؤنثى در يقال ثياب عبقرية وفى الحديث انه كان يسجد على عبقرى يعنى شول بساط اوزره سجده ايدردى كه انده
الوان مختلفه ونقوش متنوعه وارايدى ويقال هذا ظلم عبقري اى عجيب وقوى معناسنده كلور ويقال هذا عبقري قوم
للرجل القوى وفى الحديث فلم ار عبقريا يفرى فريه بو حديث شريفى طايفه عربه خطاب ايتدى عبقرى حسان وبعضلر

عبارتدر قراءة انديلر كنده وقتلرنده . متعارف اولان لغتايله لكن بو خطادر زيرا منسوب نسبتي اوزره جمع اولنماز العبقرة عينك فتحي
و باءنك سكونيله دحرجه وزننده در ميلدراق يقال عبقر السراب اذا تلألأ يعني سراب پارلديوب ميلدرادي ايله شول نسنه دركه اسي هواده برنسنه دپرنيوب كورنور
العبقر فتحتيله و قافك ضمي و رانك تشديديله اصلي عبقردر بعض اشعارده حذرودت وزنلرينه يا تحريكيا ونها قافه زم كلدكده قاف ضمه قلندي
تاكه شكلي كلمنك بناء اوزره اولميه پس الحاق اولندي شول بنايه كه مثلده واردر اولشدركه اولغربلرك ابرد من عبقر ديدكلري ده و حيوه دخي روايت
اولنور كويا كه بونلر اصلنده ايكي كلمه ايدي بركلمه قلندي زيرا ابو عمرو بن العلا ابرد من عب قر روايت قيلور كه عب شول اصوقدر كه حب غمامه نازل الحين
يعني طولو ايله نازل اولور پس عيني حادن مبدل اولور دقر قافك ضميله صوق معناسنه در بردكي العبهر عينك فتحي و باءنك سكونيله جعفر وزنيده اولور
دديسي طولو اولان كمسنه يقال رجل عبهر اي ممتلى الجسم وامرأة عبهرة و عبهرة و باي قيصنعي طولو و لماغه دخي ديرلر يقال قوس عبهري اذا كان
ممتلى العجس و عجس عين مهمله و سين مهمله ايله ياي قبضه سنه ديرلر العتر عينك كسري و تانك سكونيله اصل معناسنه در دخي المثل عادت العتر
لميس و لميس سين مهمله ايله برجا در بر اسميدر بو مثل ضرب اولنور شول كمسنه حقنده كه ترك ايدوكي خلقه عودت ايليه و عتر كذلك برا و تود ديكر
انكله داوا اولنور مرزنجوش كبي و مرزنجوش برخوبا و تدر بعضلر چيكده چيچكي ددي عنلر و في الحديث لاباس للمحرم ان يتداوى بالسنا و العتر
وابو عبيد ايتدي عتر كوچك اغاجلردر و عتر شول قيونه دخي ديرلر كه طايفه عرب ذبح ايدرلر رجب اينده انى النهار لعليها
بوغزلرلر العتيرة بمعناه مثل ذبح و ذبيحة يقال عتر الرجل يعتر عترا بالفتح من الباب الثاني اذا ذبح العتيرة و يقال هذه ايام ترجيب و تعتار
يعني رجب اينده قربان ايتمكر زماني در العترة عينك كسري و تانك سكونيله عترك واحدي و عترة كذلك شول قلاوره ديرلر كه منسلخ و خوب
رايحه لو نسنه لر دبوزبلور و عترة نسل و يقين قومه دخي ديرلر يقال هم عترة الرجل اي نسله و رهطه الادنون و عترة ديمك كه كمسنه
دخي ديرلر و صحاح جوهريده عترة الانسان كه واقع اولشدر ظاهر بودركه تصحيف كتابدر عرة الانسان كركدر عينك تعقيبيله و عترة بيل دمنوركي
او وزنده قودلوي ادري اغاجه ديرلركه بيل ايله بر ياد نلكمسه اكنه اوزره اياغن بصهلر قالدر العتر عينك فتحي و تانك سكونيله رجب اينده
قربان كسمك نه كم مرور ايتدي و عتر كوندره دمكه دخي ديرلر يقال عتر الرمح يعتر عترا من الباب الثالث بمعنا اذا اضطرب و اهتز العتران فتحتيله
كندكي كوندره دمك معناسنه يقال عتر الرمح عترانا العثرة عينك فتحي و ثانك سكونيله طايمق ذلت معناسنه العثار عينك كسريله كذلك طايماق
معناسنه يقال عثر في ثوبه يعثر عثارا و اتجه كه دخي ديرلر يقال العثر به فرسه فسقط يعني اتي سورچدي و اولدخي يقلدي
العثر عينك فتحي و ثانك سكونيله فرسنه طوتق ديمك العثور ضميله بمعناه يقال عثر يعثر عثرا و عثورا اي اطلع عليه الاعثار همزه نك كسري
عينك سكونيله بلدرمك مطلع قلماق معناسنه يقال اعثره غيره عليه و منه قوله تعالى و كذلك اعثرنا عليهم العثر فتحتيله ثانك ضمي و تشديدي
دل سوپليوكن صرشوب صرپلمق يقال تعثر لسانه اذا تلعثم العاثور على وزن الحاقور شول چقور در كه ارسلان و غيري جانور صيد
ايتمك ايچون قازلور و دخي بركسه بروبرطريه دوشه وقع في عاثور شر ديرلر و عاثور شرة دخي ديرلر قايله يا لغت مستقل اولا
يا حذو لغة اولا يعني بعض لسانده لكن تاولماغي اولا و اصمعي ايتدي لقيت منها عاثورا ديرلر لقيت منه شدة ديمك محلنده و وقع القوم
في عاثور شر ديرلر في شدة ديمك محلنده العثير عينك كسري و ثانك سكوني و ياءنك فتحيله توز غبار معناسنه و عثير دخي عينك فتحيله ديرلر
كلام عربده فعيل وزني يوقدر صريد دن غيري و ضهيد مصنوعدر لغت اصل دكلدر معناسي شديد و صلب ديمكدر العيثر عينك فتحي و يانك
سكوني و ثانك فتحيله عيهب وزني اوزره در اثر معناسنه در يقال ما رايت له اثرا و لا عيثرا عثر عينك فتحي و ثانك سكونيله يمن و لايتنده بر يرك
اديدر عثر عينك فتحي و ثانك تشديديله و فتحيله بر موضعك اسميدر العثرية فتحتيله و او زننده بانك تشديديله شول اكين دركه انى يغمور صو يبنه غيري
نسنه صوارمز العجرة عينك ضمي و جيمك سكونيله شول دو كوركه اغاجده يا خود جسدده اولا في عروق اولور عجر كذلك عينك ضمي و جيمك
سكونيله رجالدن بركسنه نك اديدر و كعب بن عجرة صحابه دندر رضي الله تعالى عنهم العجرة عينك كسري و جيمك سكونيله جنس و لينه كمكدر يقال
فلان حسن العجرة العجرة فتحتيله بجيده وارتفاعه ديرلر الاعجر همزه نك و جيمك فتحيله قرني بيوك كمسنه يقال رجل اعجر اي بين العجر عظيم البطن كيسه طولو اولمده دخي
ديرلر يقال هميان اعجر اي ممتلى و ونهود معناسنه دخي كلور يقال الخل اعجر اي ضخم العجر فتحتيله اشتوب سمز اولماغه ديرلر يقال عجر الرجل يعجر عجرا من
الباب الرابع اي غلظ و سمن العجد عينك فتحي و جيمك كسريله و العجر عينك فتحي و جيمك ضميله قالين ايكك معناسنه در يقال و ظيف عجر و عجر
بكسر الجيم و ضمها اي غليظ العجر فتحتيله و جيمك ضمي و تشديديله قادين بيوك اولماق العجر ميمك كسري و جيمك فتحيله شول انسنه دركه ناطاوريني باشلرينه بغلور
سنيل معناسنه الاعتجار همزه نك و ثانك كسريله عورت باش بغلماق و اعتجار باشه دولبند صارنمغه دخي ديرلر العجر عينك فتحي و جيمك سكونيله

آت قوبروغن كبروسنه اوزانمق در سكردركن اننقهر غ يسر غيلا سكرتمكه اطلاق اولنديي يقال عجر الفرس يعجر عجرا اذا مر مسرعا و عجر
تلبيع بلماغه دخي ديرلر يقال عجر عليه بالسيف اي شد عليه و بوين بوكمكه دخي ديرلر يقال عجر عنقه يعجر عجرا من الباب الاول اي ثناها البجران
فتحتيله دوه يه بوين برجانبه توجه ايتمك اسندكه دوه كندو اوكوري جانبنه چكنوب رجوع ايتمكه يقال عجريه بعيره عجرانا كانه اراد ان يركب
و جها فرجع به قبل الآخر و اهله مثل عكر به و الاعجر همزه نك كسر ضمي و جيمك تشديديله ماسوقلو معناسنه در المعجرة عينك فتحي و جيمك ضمي و ما بينده نونك
سكونيله دوه نك و زادوب دوه دمك يقال عجر الرجل اذا مد شفته و قلبها و ديشلردر كه عجرده و اقديستعماله اولنور بيكم دنجرة ذات عجرة دخي كركدر
جيمله بر حوقه استعمال اولنور العجير عينك فتحي و جيمك كسريله و ميمله عوينله جماعه قدرتها اولميني كمسنه و ناء جيمه ايله دخي لغتدر المعجورة عينك ضمي و نونك
سكونيله و جيمك كندكي ضمي و ميمله شيشه قابي غلاف قادوه معناسنه الاعتذار همزه نك و ثانك كسريله كناهدن عذر ديلمك و اعتذر الرجل الى
ابراهيم النخعي فقال له قد عذرتك غير معتذر ان المعاذير يشوبها الكذب يعني بركمسنه ابراهيم نخعيه رضي الله عنه اعتذار ايتدكه بيورني بيرا اعتذار
معذور طوتاذر زيرا اعتذار كذبدن خالي اولماز ديدي و اعتذار قبول و لماغه دخي ديرلر يقال اعتذر اي صار ذا عذر و اعتذار
اثر دارمحو اولمغده ديرلر دوس معناسنه دبكرك بكارتي اذاله ايتمكه دخي ديرلر اقتضاض معناسنه العذير عينك فتحي و ذالك كسري و مدي ايله
عذر قبول اينكسه و منه قولهم عذيرك من فلان اي هلم من يعذرك منه بل يلومه و يلومك يعني شول كمسنه و اوكشي كي لوم ايدوب سني معذور
طوته و عذير شول حالته ديرلركه كمسنه اني طلب ايده عذري بر انه ايتمك ايچون العذرة عينك ضمي و ذالك سكونيله بوغاز ايچي دركي انذن اولور
و او لعانك جمع اولان يره دخي عذرة ديرلركه اول عجكه ديكلري عضو قريب اولان يردر و عذرة شول قلدردكه اتك اوموز ننده بتر
شويلكه آت بني كمسنه اكا يابشور دخي بنر و صاحب صحاح بو معاده عذره موي پيشاني ء اسب ديدوكي سهودر زيرا جوهري لمعلى الكتبع
من الشود ديشدر منبج خود اوموزدر الي دكلدر العذر عينك ضمي و ذالك فتحيله جمع و اصمعي ايتدي عذرة بر بلوك صاچه ديرلر و عذرة عيننده
بر قبيله نك اديدر و عذرة شول اوفاق يلدزلردركه كلبانك ارداخرينده اولور كه اولوجي يلدزدر و عذرة بكارته دخي ديرلر العذراء عينك فتحي
و ذالك سكونيله و الفك مديله بكر اولان قيزه ديرلر العذارى عينك فتحي و الفك قصريله و العذراوات عينك فتحي و ذالك سكونيله جمع ... ذكر اولنديي ابو عذر عينك ضمي و ذالك سكونيله بكرك بكارتني زايل قلدن كمسنه يقال لفلان ابو عذرها اذا كان هو الذي افترعها و اقتضها
و افتراع فا ايله و عين مهمله ايله و اقتضاض قاف و ضاد معجمه ايله قوللقا المقدر ذي عذر بعناه يقال ما انت بذي عذر هذا الكلام اي لست
باول من اقتضه العذر عينك فتحي و ذالك كسريله او كتنا ء دار معناسنه و فناء دار . عذرة ديدكلرينه باعث بودركه اكثر عذره يني نجاسة انده
ايلديرلر العذر عينك ضمي و ذالك سكونيله و العذر ضمتيله معذور طوتق يقال عذره فيما صنع اعذره عذرا و عذرا من الباب الثاني و عذر
جمع دخي كلور و عذر شول حالته ديرلركه انوكله عذر بيانه اولنمايه مراد اولور نه كم مرور ايتدي المعذرة ميمك فتحي و عينك سكونيله و ذالك كسريله
اسم در عذر معناسنه و العذرى عينك ضمي و ذالك سكونيله و الفك قصريله كذلك اسمدر معذرة معناسنه العذرة كذلك عينك كسري و ذالك سكونيله بو معنايه دركه
ركبه حلبه كبي المعاذير ميمك فتحيله و ذالك كسري و ميمله معذرتك جمعي قال المجاهد في قوله تعالى بل الانسان على نفسه بصيرة و لو القى معاذيره اي و لو جادل
عنها يعني ولو جادل في حق نفسه العذار عينك كسريله طوادكه يوزنده اولان يولر باشلغي و رجالده دخي عذر شول قيله ديرلركه عذار موضعنده
بتر يعني يوزك كنارينه بتر و عذار شول داغه ديرلركه طواد كبي يوزنده يولر باشلغي طور دوغي يرده اولا و فادو خلال النده ازقى اولوان
كسنديه خلع عذاره ديرلر و عذاري صيغه تثنيه اوزره فني از مبك قولنده واقع اولمشدر اكي طاغدن عبارتدركه اردون طاغلردر
و بعضلر طريقلردن عبارتدر ديمش العذر عينك فتحي و ذالك كسريله طوادي يولار اورمق تقول عذرت الفرس بالعذار و اعذرته من الباب الاول
و الكانى اذا شددت عذاره و سنت ايتمكه دخي ديرلر يقال عذر الغلام اذا ختنه و ابو عبيد ايتدي و غلانه و قردا استعمال اولنور يقال عذرت الغلام
و الجارية اعذرها عذرا من الباب الثاني اذا ختنتها و اما جاريه ده خفض استعمالي خاء معجمه و ضاد معجمه ايله يقال خفضت الجارية و عذر دخي
اغربي دپرتمكه دخي ديرلر يقال عذره الله فعذر اي هاج به وجع الحلق من الدم و بو عذرة دن مأخوذدر عينك ضميله و عذر عيبچق اولمغه دخي ديرلر
يقال عذر فلان كثرت عيبه الاعذار همزه نك كسريله بمعناه يقال اعذرة و اعذار سنت ايتمكه دخي ديرلر يقال اعذرت الغلام و الجارية و الاكثر
خفضت الجارية على ما مر و اعذار صاحب عيب اولمغه دخي ديرلر و في الحديث لن يهلك الناس حتى يعذروا من انفسهم اي يكثر ذنوبهم و عيوبهم
و ابو عبيد ايتدي اعذار عذردن در يعني انلر عقوبته مستحق اولورلر بر مرتبه ده كه انلره عتاب ايدن معذور اولور و اعذر الرجل اذا
ترك ايتمكه دخي ديرلر و هلاكه قريب اولمغه ده ديرلر اعذر به اي ترك بعاذرا دبر ضعيف جدو اهتمام ايتمكه دخي ديرلر يقال اعذر في الامر

اي بالغ فيه ويقال ضرب فلان فاعذر اي اشرف على الهلاك واعذار مهلوت چوق اولمقده دخي ديرلر يقال اعذرت الدار اي اكثرت فيها العذرة
وصاحب عذر اولمقده ديرلر يقال اعذر الرجل اذا صار ذا عذر ودني المثل اعذر من انذر واعذار عذر قبول ايتمكه ده ديرلر واعذار سنت دوكنده
اولان طعامه ده ديرلر التعذير مثله وذا الكريم بر خصوصده تقصير ايتمك وبخاسته بولشمق معناسنه دخي ديرلر يقال عذر تعذيرا اي لطخه بالعذرة وعذر
ايتمكه دخي ديرلر قال الله تعالى والمعذرون من الاعراب تشديد ايله وتخفيف ايله قراءة اولنمشدر اما تشديد ايله اولان كاماولور كه عذر ايدنلر معناسنه اولور
اولور يعني حقلو ديعني اوليجاق معتذر معناسنه اولور تا ذال قلب اولنوب ادغام اولنمقده حركة ما قبلنه ويرلمكله تائك كسرة حقيقتي ده اولمشدر
خالك فتحي وعينك كسري ايله دخي جايزدر اجتماع ساكنين ونادوري دخي جايزدر ميمه تابع قلوبي واما عينك ضمي معذرا اولور منفعل ورن
اولدوغي زيرا مرض ومقصر در اعتذاري بغير عذر اولمين وابن عباس رضي الله عنهما وجاء المعذرون قراءة ايدردي تخفيف ايله وايدردي
والله هكذا انزلت اعذدون وهم ايدردي لعن الله المعذرين كو ياكه معذر تشديد ايله لعلة عذر اظهار ايدندر ديرايدي وطواده داغ
اوروب علامت قيلماغه دخي ديرلر يقال عذر عين بعيرك اي سمه بغير سمة بعيري ليتعارف ابلنا العاذر ذالك كسري ايله ده اثري وراثر الجرح معناسنه
وعام استحاضه طماري دخي ديرلر عرقا استحاضه ديدكلري كبي عاذل معناسنه ده ديرلر يافت وله يا لثغت يعني افت لسان ولا العذيرة كي
اثر جرح در وسنت دوكنده بشي طعامه دخي ديرلر العاذور على وزن الكافور شر معناسنه دركه خير مقابليدر اصمعي روايتنده يقال العيث
منه عاذورا اي شرا وبو عاذوره لغتدر يا خود لثغت در يعني آفت لساندر وعاذور بر طاعه ديرلر خط كبي كه طواده اوررلر
العواذير عينك فتحي وذالك كسري ومد ايله جمع المعذر تفعيل ايله وذالك ضمي وتشديد ايله برنسنه مشكل اولماق يقال تعذر عليه الامر اذا تعسر
وتعذر مهلوت بولشماغه ده ديرلر عذر تدن مشتق اولمغله يقال تعذر يعني تلطخ وتعذر اعتذار ايتمكه ده ديرلر يقال تعذر يعني اعتذر
واجتج لنفسه ورسم بتلوب منزرس اولماغه ده ديرلر يقال تعذر الرسم اي درس المعذر ميمك ضمي وذالك كسري وتخفيف ايله شول كمسنه دركه
اكث عذري اولا وبو معنى دن ابن عباس وجاء المعذرون قراءة ايدي ذالك كسري وتخفيف وتشديد ده اولان وجه ثاني تبيان اولندي كه
اول معذر متعذر معناسنه اولمعذر اصلنده متعذرا ولماغله المعذر ميمك ضمي وذالك فتحي وتشديد ايله يولار يري كه طوارك يوزينك
ايكي جانبنده در العذور فعول ايله دالك ضمي وتشديد ايله بر حويلو كمسنه سيئ الخلق معناسنه العذافر عينك ضمي وفانك كسري ايله عظيم شديد
اولان دوه يقال جمل عذافر العذافرة مؤنثي يقال ناقة عذافرة عذافر كذلك عينك ضمي وفانك كسري ايله برجلك ايجي در واسلانه دخي عذافر
ديرلر العر عينك فتحي وراتك تشديد ايله اويوز ديدكلري عرجي در جرب معناسنه تقول منه عرت الابل تعر من الباب الثاني وعر بر كسنه يه
بر وتلو ايرشدرمكه دخي ديرلر يقال هو يعر قومه اي قد عليهم مكروها يلطخهم به وعر يري كوبرلمكه دخي ديرلر الهاء سرجين معناسنه
يقال عر ارضه يعرها اي سمدها يعني سين ودال مهمله ايله يريكوبرمكه التعرير على وزن التكريم كذلك يري كوبرلمك المعارة اويوز اولان دوه
الاعر همزه نك وعينك فتحيله والعاد بونلرك ايكيسي دخي اويوز اولان طوار معناسنه در ابو عبيد روايتنده يقال جمل اعر وعار اي جرب العر
عينك ضميله شول عرجه لر دركه دوه نك طوداقلرنده واياقلرنده چقر قوباجي وانوز صماد وصو قرحه دوه لرك صحيح ولانلري طاغلو ز
تاكه مرض بولا ولانلرك مرضي انلره دخي سرايت ايتمه يه يقال عرت الابل على صيغة المجهول نتكم نابغه بو شعرنده اشارت ايتدي فحملتني ذنب امرئ
وتركته كذي العر يكوى غيره وهو راتع ابن دريد ايتدي هركم عري فتحيله روايت قلدي اول غلط ايتدي زيرا فتحيله اولان جرب معناسنه
جرب چوخ ده اغلبيا ديله علاج ايدرلر المعرورة ميمك فتحي ورانك ضمي ومد ايله ذكر اولنان مرضه مبتلا اولن دوه العر عينك ضمي وراتك
تشديد ايله جنون يقال به عرة وهو ما اعتراه من الجنون وعره دوه بخاستنه دخي ديرلر طوار ترسنه دوحوش بخسنه دخي ديدكلري كبي
دعره قوش بخاست النا اتكه دخي ديرلر يقال عر الطائر بعرة سلح وعرة كذلك بخاستلو معناسنه ده كلور العادورة بمعناه ايضا الاعراد
بخاستلو ولمق يقال اعرت الدار وفي بعض النسخ اعرت الدابة العرة ميمك وعينك فتحيله كناه اثم معناسنه الاستعراد همزه نك وتانك كسري
وسينك سكونيله برنسنه ياپلماق قال استعرهم الجرب اي فشا فيهم العرار عينك فتحيله اوكوزكوزي ديدكلري چچكه كه نباتات بريدن در
طيب الرايحه در وبكا جليبا اره ده ديرلر العرار عينك كسريله ده توتش اوتمكه ديرلر يقال عار الظليم يعار عرارا وهو صوته وبعضلر
تلو ثي دن دخي كلور ديدلر يقال عر الظليم يعر عرار عراد عينك فتحي ورانك تشديد كسر اوزره بناسيله كر صوتك ايجي در وفي المثل باءت
عراد بكحل وعراد دكحل كافك فتحي وحانك مهمله نك سكونيله ايكي صغر دركه بري برينه طوقتوب ايكي دخي هلاك اولمشدر وبو مثل ايكي نسنه
بر برينه برابر اولدي ديمك محلنده استعمال اولنور وبنات بولادن ورسوله معناسنه العراة عينك فتحيله بدخو ولمق سوء خلق معناسنه

دیو

دیر اکمه فی خاصیه دواو لونه دخی دیرلر یقال هو عرارة خیر اي في اصل خير وعرارة شدت معناسنه ده كلور اصمعي روايتنده التعار
تانك فتحيله اويقوده چاپلوب چاغرمق يقال تعار الرجل من الليل اذا ذهب من نومه مع صوت الوعر عينك فتحي وراتك سكونيله ر واغاجي دبر موتك
دخي خاصيه در العرعرة على وزن الزلزلة براو بو نقره كه اغلاجقلر اوينار وشيشه نك اغزنده اولان قپاغي چقارمغه دخي ديرلر يقال العرعرت
رأس القارورة اذا استخرجت صمامها وعرعرة حاجت ايتمكه دخي ديرلر يقال عرعرت بك حاجتي اي نزلت بها عرعار عينك فتحي وراتك كسراوزره
بناسيله كذلك كه اولنان اويونك اسميدر ذكراولنه بناءاولندي عرعر دن معدولا ولدوغيچون فرقاد كبي كه فرقر دن معدول در
وقرقره دوه چاغرمغه ديرلر نتكم بو شعرده واقع اولمشدر يدعو وليدهم بها عرعار يعني صبيان اوينماغه اقران وامثالين بولمسه اواز بالدريب
عرعار ديو چاغرير تاكه انك اوازين ايشيدنلر كه هر بري چقوب اولا اويونه اوينيه لر الوعر عينك ضمي وراتك سكونيله قيق وذنا اوزره
طاغك تپه سي اعلاي جبل معناسنه در واو دخي كوكسك يري وبورنك دخي يوكسك يري عرق الانف ديرلر وخلق يرمز لغنه دخي ديرلر
يقال ركب عرعرة اذا اساء خلقه كما يقال الركب را سه المعراد ميمك كسري وعينك سكونيله شول غرما اغاجي دركه يشتو يرني سوروب الجاق
قرطيبه اولا الوير عينك فتحي وراتك كسري ومد ايله شول عيدشدركه غريبا ولا حديث غريبا كاديركه اول رسول مستعمل اولا ولكن ذوي
يا تابعين دن يا اتباع تابعين دن يا اتباع اتباع تابعين دن اولا الاعر همزه نك وعينك فتحيله شول دوه دركه نكاه دكي دليله تقول منه اعرته
البعير المعتر ميمك ضمي وعينك سكونيله شول كمسنه دركه احتياج كوسترو برنسنه طلب ايتمه العراعر عينك ابتداده ضمي وبعده كسريله سنن جمع معناسنه
يقال جزور عراعر اي سمينة وجوز جيمك فتحي وزانك ضميله بوغزلنق اسيچون اولان دوه در بو صنعك دخي اسيدر العراعرة عين اوكلك كسريله
واخزنده ياتك تشديدله شول طوز دركه موضع مذكوره منسوب اولور يقال ملح عراعري وعراعر اولوبه دخي ديرلر سيده معناسنه العراعر عين اوكلك
فتحيله جمع عراعر دوه او دخي كلي اطرافنه دخي ديرلر التعزير اولمق تعظيم وتوقير معناسنه وتعزير تاديبه دخي ديرلر شول سبب دنكه شول
حديه كه حد شرعي دن نادنا اولا الا كه تغزير دورلرلرد تتن رحطاده يوكسار ماغه دخي ديرلر يقال عزرت الحمار اذا اوقرته العيزار عينك فتحي وياتك
سكونيله بر اغاجك اسمي در ابو عيزار بر بوتچه او دون قوشكه كنبي دركه اكثريا اول ازلرده صوده اولور واكا سيبط دخي ديرلر عزير عينك
وراتك فتحيله اسماء رجالدن در ومنصرف اولور خفتندن ناوتودي اكرچه اسم عجمي در نوح كبي ولوط كبي زيرا عذرك تصغيري در وعذر خود ساكن
الوسط در العسر عينك ضمي وسينك سكونيله يسرك مقابلي در عيسى بن زيد ايتدي هر اسم كه اوچ حرف اوزره اولوب اولي مضموم واوسطي ساكن اولسه
عرب طايفه سندن بعضي اني تثقيل ايدوب وسطي مضموم ايلر وبعضي تخفيف ايدوب وسطي ساكن ايدر عسر وعسر ديرلر سينك سكونيله
وضميله ودخم ودحم وحلم وحلم ديرلر كذلك سكونيله وضميله ودخم حاء مهمله ايله رحمت معناسنه در يقال عسر الامر يعسر من الباب الخامس عسرا
فهو عسير العسير عينك فتحي وسينك كسري ومد ايله مشكل نسنه العسر عينك فتحي وسينك كسريله چابرز اولوب باشلمه سنه الكلمك اوزكن
ايشي يقال عسر عليه الامر يعسر عسرا من الباب الرابع اذا التث والثالث ثلاثيده اياه الكلمك معناسنه در عسر شوله ده ديرلر كه باجي
يلميه العسر فتحيله عورت طوغرمق يقال عسرت المراة اذا عسر ولادها العراك فتحيله كذلك دوه قويروغني قالدرمق يقال عسرت
الناقة بذنبها عسرانا مثل ضرب يضرب ضربانا اذا شالت به وشول نسنه ايله قالدرمق معناسنه در العسر عينك فتحي وسينك كسريله
عسرت حالنده دين طلب ايتمك وبركسنه يه صول جانبندن كلمك دخي ديرلر يقال عسر في فلان اي جاء على يساري اعسر همزه نك فتحيله
صولاق اولان كمسنه كه هر ايشلرسه صول ايله ايشلر واعسر شول كوكرجنه ديركه قنادنك صول جانبنده بياض اولا اعسر يسر همزه نك
وسينك وياتك فتحيله ايكي ايله ايشلين كمسنه يقال رجل اعسر يسر ولا تقل اعسر ايسر وكان عمر بن الخطاب رضي الله عنه اعسر يسرا العسر
عينك فتحي وسينك سكوني والفك مديله شول يكشي جمل وبكا موروف قوشدركه صول جانبنك يكي چوق اولا صاغ جانبنه نسبت دخي سراء شول يكي
دير كه قنادنك وجنده اولان يكلري اعاد ولا الاعسار همزه نك كسري وعينك سكونيله بركسنه نك ايلجاد اولوب فقير اولماق المعاسرة ميمك ضمي وسينك
فتحيله يسره نك مقابلي دربو تاج كسنه ايله مرابشوب چتنلشمك التعاسر تياسرك مقابلي در بر قاج كسنه بر برايله مرابشماق معناسنه المعسور
ميمك فتحي وعينك سكونيله ميسورك مقابلي در وبونلرك دخي مصدر لري در اما سيبويه ايتدي بونلر صفتلردر زيرا سيبويه قتنده مصدر فعول وزني
اوزره كلمك جايز دكلدر اصلا وعربلرك دعا اي ميسوره والى معسوره ديدوكي تاويل سيبويه تاويل ايدوب دعا الى امر يوسر فيه والامر يعسر
فيه معناسنه حمل ايلر ومستقل لفظنده دخي تاويل ايدوب يا ستقبل فيه معناسنه حمل ايدر يعني ما يتصور معناسنه العسري عينك ضمي وسينك سكوني
والفك قصريله يسري نك مقابلي دركه يسر صاع ايلق ديكا ولور اكرچه ارباب تعبيرك كلامندن بنادر ايمن بوده كه يرني اسان معناسنه

ننكم فتيسره لليسرى تفسيرنده اشارت اتمشلردر العسر فتحتيله شول اقر محلودركه قنادكى ايلوسنده اولور العيسر عينك فتحى وسينك
كسريله وعديله شول ناقه دركه يكلمدوك اولميه العسير عينك فتحى وسينك كسريله شول ناقه دركه باشى بلنميه الاعتسار همزه نك كسرى وعينك
سكونيله باشى بلنميان ناقه يه بنمك تقول اعتسرتها اذا ركبتها قبل ان تراض واعتسار بر كمسنه نك اوغلنك مالندن المقدر ديرلر اوغلنك
مالى الدن كريه كوردكى يقال اعتسر الرجل من مال ولده اذا اخذ من ماله وهو كاره العوسرانية عينك فتحى وواوك سكونيله وسينك كذلك
فتحيله ويانك تشديديله شول ناقه دركه باشى وكريدن بلنمش اوله يقال عوسرانية وجمل عوسرانى اذا ركب قبل ان يراض العسابة
عينك كسريله صريدن ديدكلرى جانوركى ياوريسيدركه قوريدن حاصل اولور بو نده مذكر ومؤنث برابردر العيسجور عينك فتحى وياكك سكونى
وسينك فتحى وجيمك ضمى ومديله شول ناقه دركه بركه العسكر جمعيرونى ذده لشكر معناسنه در العسكران كذلك عنك فتحيله عرفه ايله منى
ديدكلرى موضعلردر العسكرة على وزن الدحرجة شدت معناسنه در ولشكر يصامق معناسنه ده كلور يقال عسكر الرجل المعسكر
ميمك ضمى وكافك فتحيله عسكر ياتجى يردر العشرة عينك فتحى وشينك سكونيله اعدادك
اون عدد معناسنه موضوعدر يقال عشرة رجال وعشر نسوة عكسى تمامشدر وابن السكيت ايتدى عرب طايفه سندن بعض كمسنه شينى
ساكن قيلوب احد عشر وتسعة عشر كلمه سنده كه اثنى عشرون ماعداسنده زيرا عين اثنا عشر ده ساكن اولمز الفك ياخود يانك سكونندن اوتر
و اخفش ايتدى عينك سكونيله تسعة عشر وكثرت حركات اولدوغندن تخفيف ايچون وكذلك احد عشر وكمسنه شينى
ساكن قيلوب تسع عشر كلمه سنده دخى كه اهل حجاز ذكر اما مذكر ايچون شين ساكن عشر ديرلر شينك فتحيله عشر جايزدر العشرون
عينك كسرى وشينك سكونيله اسم موضوعدر كه عدد ايچون موضوعدر عشر كلمه سنك جمعى كلمز زيرا جمع اولدوغنه دليل بوقدر بلكه عشرون كلمه سى
مضافا تنكير عشرك وعشرى ديرسن ودخى يا ايله تعبير ايتدى بعد ندن اولدوغندن اوتورى العشر عشره نك جزاسندن بر جزودر
دعشر كذلكدر ديرلر معناده دخى ديرلر يقال عشرت القوم اعشرهم عشرا من الباب الاول اذا اخذت عشر اموالهم وبو تقريرده عشار اولور
صاحب حرامكم عشر بالفتح مصدر كرفتن ديدكدر جوهرينك كلامنه مخالفدر العشر عينك فتحى وشينك كسرى ومديله بيناد
الاعشراء همزه نك فتحى وعينك سكونى وشينك كسريله عشرك جمعيدر ضبيله انصاب كبى وفي الحديث تسعة اعشار الرزق في التجارة يعنى رزقك طقوز
بوكى تجارتده در المعشار ميمك كسرى وعينك سكونيله كذلك عشر معناسنه در عشردن غيرى يرده استعمال اولنماز العاشر عشرك ايچى كمسنه عشر القوم
ماخوذدر وعاشر اونجى يه دخى ديرلر العشاد عينك فتحى وشينك تشديديله كذلك عشر الجى كمسنه عاشر معناسنه العشر عينك فتحى وشينك سكونيله
برجاعكا بجند اونجى كمسنه اولماق يقال عشرت القوم اعشرهم عشرا من الباب الثانى اذا صرت عاشرهم العشر عينك كسرى وشينك سكونيله
ده ويلكى صورمنكدر كه سكز كون اولور زيرا ايكنجى كونده صودولور وصوسزلق كوننده واقع اولان كرلر ده رج كبى وعشرى عشردن
مكرر صوسوزلق ايچون اسم استعمال اولنماشدر الا ايكيجى كونده كه يكرمنجى كوننده صوييه كلدكده طمعا عشران ديرلر عينك كريله اون كز
كون اولور و عشرينك يكرمى كونى بجاده قيله انونچون مضموم تسميه يوقدر لكن اول معقوله اولانلر جوازى ديرلر جبله وذايعه ايله وهمزه
الاعشار همزه نك كسرى وعينك سكونيله بر كمسنه نك دوه سى اون كونده بر صويه وارمق يقال اعشر الرجل اذا وردت ابله عشرا واعشار اون
اولمغه دخى ديرلر يقال اعشر القوم اذا صاروا عشرة العواشر عينك فتحى وشينك كسريله شول دوه لردركه اون كونده بر صويه وارديلر المعاشرة
ميمك ضمى وشينك فتحيله مخالطه دريعنى ايكى كمسنه بر بريله قاتشوب صحبت اتمكدر التعاشر شينك ضمله كذلك مخالطه معناسنه العشرة عينك كسرى وشينك
سكونيله اسمدر اختلاط معناسنه المعشر عينك ضمى وشينك فتحيله بر ديكلو اغاجدركه انك صمغى واردر واندن قاداغا بى كى بر شى منتج ده
قنادامز يشند اولان انتفاخ كبى العشر عينك ضمى وشينك فتحيله العشرات عينك كذلك ضمى وشينك فتحيله بونلرك ايكيسى جمعيدر ذكر اولنان اغاجلر
معناسنه وعشر ايوك كيچه لرندن اوج كيچه يه اطلاق اولنوركه انلر تسعه دن صكره واقع اولان كيچه لردر وابو عبيده نسى وعشرى
ابطال ايدوب كلام عربده وقوعنه انكار ايتدى الا برتاج كلمه نك وقوعنه قايل اولدى محلنده بيان اولنمشلردر ابو عبيد ابو عبيده دن بونى
اوزره روايت اتمشدر يوم عاشوراء عينك فتحى وشينك ضمى والفك مديله كذلك محرم ايك اونجى كونى المعاشر ميمك فتحى وشينك كسريله بر نيچه جماعت
المعشر ميمك فتحى وشينك فتحى ايله معاشرك واحديدر العشير عينك فتحى وشينك كسرى ومديله قبيله معناسنه در وعشير معاشره دخى ديرلر صحبت معناسنه
بو سببدن عشير زوج معناسنه كلور دخى الحديث انكن تكثرن اللعن وتكفرن العشير يعنى الزوج لانه يعاشرها وتعاشره وقال الله تعالى لبئس المولى ولبئس
العشير سعد العشيرة بر قبيله نك بابه سى پدريدر جانبندن كه اول سعد بن مذحج در عشار عينك ضمى عشره كلمه سندن معدولدر يقال

جاء القوم عشار عشار اى عشرة عشرة ابو عبيد ايتدى احاد وثناء وثلاث ودباعدن اكثرى مسموع اولمامشدر الا كميت نام شاعرك
شو نده عشار كلمشدر العشارى عينك ضمى وياكك تشديديله شول نسنه دركه اوزونلغى اون ارشون اوله العشار عينك كسرى وضمه ايله اون
ايلق حملى اولان دوه لر معناسنه كه انلردن بوتقديرجه مخاض اسمى زايل اولور وانلردن عشار اسمى زايل اولماز تا ولدن وضع ايتجه دك ووضع
اتدكدن صكره دخى عشار ديرلر العشراء عينك ضمى وشينك فتحيله والفك مديله عشارك واحديدر وندن اون ايكى ايكلو دوه معناسنه بنو عشراء
كذلك عينك ضمى وشينك فتحيله بنى فزاره دن بر قومك اسميدر العشراوان عشراء نك تثنيه سى العشراوات جمعيدر يقال ناقتان عشراوان ونوق عشراوات
همزه ثانيه واو قلب اولنمغله التعشير على وزن التكريم ناقه عشرا اولمق يعنى اون ايلق ايكلو اولمق يقال عشرت الناقة تعشيرا اى صارت عشراء
ومصحف شريفده عشر يازمق وتعشير حمارك بر دمه اون كره جانغريمسيدر الاعشر همزه نك ضمى وعينك سكونيله تفضيل معناسنه در يقال
اعشر الجزور لانصبائه وپاره لنمش چومكه دخى ديرلر يقال برمة اعشار اذا انكسرت قطعا وبرمة باء موحده نك ضمى وراء مهمله نك
سكونيله چومكه ديرلر ويقال قلب اعشار يعنى پاره لنمش قلب وقلب قافك فتحيله يورك ديدكلرى عضودر ضميله بلزك معناسنه وبلكه
جمع صيغه سى اوزره كلدى اجزاء اعتبار ايله نتكم ديع اقصاد ديرلر پارلنمش كوندده واعسار قوش قنادنك مقدم اولان يلكلرينه دخى
ديرلر تعشار تانك كسريله بر موضعك اسميدر العشزر فتحتيله وزانك سكونيله محكم شديد معناسنه العشزرة مؤنثى العصر عينك فتحى
وصادك سكونيله زمان دهر معناسنه در وبونده ايكى لغت دخى وار در برى عصر عينك ضمى وصادك سكونيله وبرى دخى ضمتيله عصر در
عسركبى العصور ضمتيله عصرك جمعى العصران كيجه ايله كوندز معناسنه كلور واول نهارك اطرافى معناسنه دخى كلور غداة
وعشى كبى وصلاة عصره بو سببدن صلوة عصر ديشلر وكاه ايتدى عصر بطى معناسنه ده كلور يقال جاء فلان عصرا اى بطيئا
كسائى دن ابو عبيد بو وجه اوزره روايت اتمشدر العصر فتحتيله ملجا وپناه معناسنه در وعصر كذلكدر ودخى ديرلر غبار معناسنه
وفي الحديث مرت امرأة متطيبة لذيلها عصر وعصر صقماغه دخى ديرلر يقال عصرت العنب من الباب الثانى قال الله تعالى فيه يغاث الناس
وفيه يعصرون قال ابو عبيدة يعصرون اى ينجون وهى من العصرة وهى النجاة وقال ابو الغوث يستغلون وهو من عصر العنب ومنه
قولهم لا افعلهم ما دام للزيت عاصر اى ابدا بنو عصر فتحتيله كذلك عبد القيس قبيله سندن بر قومك اديدر رجوم عصر فتحتيله
وياك تشديديله ذكر اولنان قومدندر العصرة عينك ضمى وصادك سكونيله ملجا وپناه وعصرة كذلك اتصاله ديرلر يقال هؤلاء
موالينا عصرة دنيه دال مهمله نك كسرى ونونك سكونيله قريب واتصاله ديرلر الاعتصار همزه نك كسرى وعينك سكونيله صقماق
معناسنه يقال اعتصرت بفلان اى التجات اليه واستخراج معناسنه دخى كلور يقال اعتصرت ماله اذا استخرجته من يده وفي الحديث
يعتصر الوالد على ولده في ماله اى يحبسه اياه ويحبسه عنه واعتصار اوزم صقماغه دخى ديرلر يقال اعتصر العنب واعتصار
شيره طوتمغه دخى ديرلر يقال اعتصرت عصيرا اى اتخذته واعتصار اذا ص ايچكه دخى ديرلر بوغز طوتدن طعامى هضم ايتكيچى
التعصر فتحتيله وصادك ضمى وتشديديله كذلك صقماق معناسنه در التجا كبى واوزم صقماغه دخى ديرلر يقال تعصر العنب اذا تعصر عصرت
المعتصر ميمك ضمى وعينك سكونى وصادك كسريله شول كمسنه دركه برنسنه يه يتشوب بر مقدار اله الانعصار اوزم صقلماق يقال
العنب فانعصر وتعصر العصارة عينك ضميله صقلماغله اقان شيره وباقى قالان نجه كذيه دخى ديرلر ثقل معناسنه المعصرة ميمك كسرى وعينك
سكونى وصادك فتحيله شول نسنه دركه انكله اوزم صقرلر كريم المعصر ميمك وصادك فتحى وما بينده عينك سكونيله شول كمسنه دركه سؤال
وقتنده كريم اوله المعصر ميمك ضمى وصادك كسريله شول قزدركه هنوز بالغ اولوب حيض كورمش اوله يقال اعصرت كانها دخلت عصر شبابها
او بلغته المعاصر ميمك فتحى وصادك كسريله جمعى بلوغه ايرشمش قزلر معناسنه وبعضلر ايتدى معصر شول قزدركه بلوغه ايرشيه ولكن قريب
اوله دنواجاريه دن اعصاد غلامده مراهقه كبى دركه مراهق بلوغه قريب اولان اوغلانه ديرلر جوهرى ايتدى ابو الغوث الاعرابى دن
بو يله استماع اتدم المعصرات ميمك ضمى وصادك كسريله شول بلوتلردركه يغمور ايله مملودر الاعصار همزه نك كسرى وعينك
سكونيله صاعقه دبلوت يغماغه قريب اولمق واعصار شول يله ديركه توزى صاعقه وب بردن كوكه ديركبى قالدر وقال الله تعالى فاصابها
اعصار فيه نار وبعضلر ايتدى بو شول يلدركه رعد وبرق صاحبى اولان بلوتى صوردر كتوررا ولا يعصر ياكك فتحى وصادك ضميله العصر
همزه نك فتحى وصادك ضميله بو نلر بر رجلك اسميدر لاسم فوق زيرا بو يقتل اقتل كبى در وبو بر قبيله نك باباسيدركه باهله انلردندر
وباهله بر عورتك اسميدر العنصر عينك وصادك ضمى وما بينده نونك سكونيله والعنصر عينك فتحى وصادك فتحيله بونلرك دخى اصلى

العصفر عینک وفانک ضمیله وما بعده صادک سکونیله بر بویادر که قرمزی یاقیجیدر یوبادی وادی قرمزی بویاید العصفرة علی وزن
الدوحة برشنه دعصفرله بویامق یقال عصفرت الثوب فتعصفر العصفور عینک ضمی وفانک ضمی ومدیله وصادک اینده سکونیله سرچه
دیدکلری قوشدر العصفورة مؤنثیدر وعصفور بر بویوک تکدر که اکا صاغدر وصولده دراثلر عصفوران دیرلر
وعصفور بر ماغک برپارچه سیدر که داغدن منفصل کبی در که ایکنک اراسنده بر درعک وادر العصافیر عصفورک جمعی
وعصافیر العتب دو یاپلانک چوبلرینه دیرلر که انلا اصلده براصیفه در قتب ایدوب عصافیر دیرلر وانلر شول چوبلردر که
سکیرله بغلودر یاخود دو درتیلر بغلودر واول دورت دورت چوبیدر که سر اغاجنک قاشندر اولوم سرقاشنه ایکی چوبی
قیلورلر وعصفور الاکاف سرکه عرصوفه دیرلر کذلک عملوب اولماقدر ذرنه وبو شول اغاج پارچه سیدر که سرکه اوک قاشنک
ایکی جانبنه اره بریره مشدود در وفی الحدیث قدومت المدینة ان تعضد او تخبط الا لعصفور قتب او مسد محالة او عصا حدیده
یعنی مدینه منوره نک اغاجلری وادراقی منع اولنمشدر مکر پالان اغاجی یاخود بکره الی ویا بالة واکا شبیه اولنلر کصاپلر ایچون
اولا وعصافیر المنذر بکلر قیصند انتخاب اولنمش اعلا دوه لردر حسان بن ثابت ایتدی نابغه نام شاعره اندوکم حسبدی
بر اعدی اعدم شول حیندن که نعمان بن منذرک اکا عصافیر دن یوز دوه وکومش جام وانی عطا قلدی العطر عینک کسری وطانک
سکونیله کوزل رایحه لو نسنه طیب معناسنه العطر فتحتیله کوزل رایحه استعمال ایتمک یقال عطرت المرأة تعطر عطرا من الباب الرابع المعطرة
عینک فتحی وطانک کسریله کوزل رایحه استعمال ایدن عورت وعطر کوزل دوه یه دخی دیرلر یقال ناقة عطرة ای کریمة المتعطرة میمک ضمی
وطانک کسری وتشدیدیله بمعناها المعطیر میمک کسری وعینک کونی وطانک کسری ومدیله کثیر العطر اولان رجل وامرأه یه دخی اطلاق اولنور
المعطار میمک کسری وعینک کونیله کذلک کثیر العطر اولان کمسنه یقال امرأة معطیر ومعطار ومعطار کوزل دوه یه دخی دیرلر یقال
ناقة معطار ای کریمة المعطرات میمک ضمی وطانک فتحی وتشدیدیله شول کوزل دوه لردر که کویا قوی یاوزدر حنا اورلمشدر العفر فتحتیله
طپراقدر تراب معناسنه وعفر کذلک اکی ابتدا صو رحمه دخی دیرلر العفر عینک فتحی وفانک سکونیله برنسنه یی طپراغه سورمک یقال عفره
فی التراب یعفره عفرا من الباب الثانی التعفیر علی وزن التکریم بمعناه یقال عفره تعفیرا اذا مرغه وتعفیر عورتک ممه سنه طپراق
سورمکه دخی دیرلر اوغلان امه دن نفرت ایدوب ممه دن کسلسون دیو بعضلر قطامده اولان تعفیر یعنی ممه دن کسمک معناسنه اولنی
تعفیر عرلرک لقیت فلانا عن عفر دیدکی قولندن مأخوذدر وعن عفر عینک ضمیله بعد شیء معناسنه در یعنی زیرا رضیعه ولدن ممه
کسمکله بلدکده بر ایکی کون امر من صبرن تجربه ایتمکیچون و تعفیر الجراحی قوم اوذره کوندی قادشوسروب قورغا قدر وتعفیر
بیاض قلماغه دخی دیرلر تبییض معناسنه وفی الحدیث ان امرأة شکت الیه ان مالها لا یزکو فقال ما لونها قالت سوداء قال عفری ای
استبدلی اغناما بیضا فان البرکة فیها العفیر عینک فتحی وفانک کسری ومدیله ذکر اولنان اتک ایچیدر وعفیر شول لحومه دیرلر که
همایدن برنسنه هدیه قلماز وعفیر شول سویقه دیرلر که قاتقسز قاولمش اوله الانعفار همزه نک کسری ونونک سکونیله طپراقلنمق
یقال انعفر الشیء ای تترب الاعتفار کذلک همزه نک کسری وعینک سکونیله طپراقلنمق معناسنه یقال اعتفر الشیء واعتفار اصلا
یرتعنه دخی دیرلر یقال اعتفره الاسد اذا فرسه الاعفر همزه نک فتحیله قرمزی اولان قوم رجال احمر معناسنه واعفر بیاض اولنی
نسنه یه دخی دیرلر یاقی بیاض اولمایجق العفراء عینک فتحی وفانک سکونی والفک مدیله شول قیونلردر که بیاضنه حمرت غالب اوله یقال
شاة عفراء وعفراء ایکی اوتنه دخی دیرلر العفر عینک ضمی وفانک سکونیله شول اهولردر که بیاضنه حمرت غالب اولوب قصیر
الاعناق اوله لر ویو مقوله اولونلر ایلک سکرتمه جهتندن ضعیفا ولانی دکه یوکسک یرلر ده وصعب یرلرده بولنورلر اولور المعفور
میمک فتحی وعینک سکونیله شول یوردکه اهلی اوتی بتمش اوله الیعفور یانک فتحی وعینک سکونی وفانک ضمیله ومدیله شول اهو یاووریسیدر که
هنوز قوت بولمش اوله وبو ترجمه دخی ولدنه دخی دیرلر الیعافیر جمعی وبعضلر ایتدی یعافیر اهو نکیا دکللردر یعفر یانک فتحی وفا
خیلیه اسم رجلدر رواسود بن یعفر بر شاعرک اسمیدر اکر دیمزده اولان یانی منتح قیلرسک لا ینصرف قیلورسن زیرا بو تعقیل
کبی اولور بو منوال ایتدی دوبه دیمکله مورد ف شاعری ناشده که یعفر دیردی یانک ضمیله بو تقدیر جه منصرف اولور زیرا شبه فعل زایل
العفار عینک فتحیله شول اغاجدر که اندن اودحقادر لر وفی المثل فی کل شجر نار واستمجد المرخ والعفار یعنی هر اغاجده اتش وادر
ولکن مرخ وعفار تفضیل اولنمشدر دعفار کذلک وما اغاجه اصطلاح ایدوب اکمک وما اغاجنده اوخته الصاق اتمک دیلر کما فی العفار

وهو بالفاء

وهو بالفاء اشهر منه بالقاف وعفار کذلک قفاده لشدر که قنادقا تقر ایکلدر العفر عینک کسریله بر جیجا نوزلردن حلکوز دیدکلری
جانوردکه ادکی در خنزیر معناسنه وعفر حل جنیسه دخی دیرلر العفرة کذلک عینک کسریله خبیث اولان عورت العفریت عینک کسری
وفانک سکونی ورانک کسری ومدیله هر نسنه ده مبالغه اوزره اولان کمسنه در ابو عبید روایتی اوزره یقال فلان عفریت نفریت وعفرية
نفرية دخی دیرلر یا تحتانیه لرن نفریه لرله شوزمده وزنی اوزره وفی الحدیث ان الله تعالی یبغض العفرية النفرية الذی لا یرزاء فی اهل ولا
مال وعفرية اصلا صحیح در نفرية اکا تبعیتیله ذکر اولنمشدر وحدیث شریفده ذره ایله مراد ودها مبحیله نقصان معناسنه در العفارية
عینک فتحی ورانک کسری ویانک فتحیله عفریت کبیدر ابو عبید روایتنده وبو مؤدر وجمع کولدر وخلیل ایتدی شیطانک عفرية وعفريت دیرلر
دمع العفاریة والعفاریت دیرلر یا تحتانیه نی متنوح اندکلری حین ده هاء تأنیثله استعمال ایدرلر ساکن قلدقلری حین ده ها
تایه قلب ایدرلر وعفرية داهیه یه دخی دیرلر بلا وآفت معناسنه العفرة عینک ضمی وفانک سکونیله ارسلانک اکه سنده اولان قللری در
وخروسک عیفری جوانک اکه سنده اولان شول تویلردر که جنک حالنده باشی وزده کوتوردر العفرية عینک کسری ویا تحتانیه نک تخفیفیله
بمعناها العفراة عینک کسری وفانک سکونیله بمعناه ایضا یقال جاء فلان نافشا عفريته اذا جاء غضبان ونفش تویله دفایله وقسمین
بجابیله طاغتماق معناسنه در المعافر میمک ضمی وفانک کسریله شول کمسنه در که اهل هنرا ولوب ایشه قادر اولان کمسنه لره یولداش اولوب
فضلی کسب ایده المعافر میمک فتحی وفانک کسریله همدانده بر قبیله نک اسمیدر لا ینصرف در نکره کی ومرفه کی حالنده زیرا لا ینصرف
اولان جمع صیغه سی اوزره کلمشدر المعافرية میمک فتحی وفانک کسری ویانک تشدیدیله شول بردرکه ذکر اولنان قبیله یه منسوبدرثوبدر
نوب معافری فتوف لا انک ادخلت علیه یاء النسبة ولم یکن فی الواحد العفرنی عینک وفانک فتحی ورانک سکونی ونانک قصریله فعلنی وزنی
اوزره ارسلاندر اسد معناسنه وارسلان بو کلمه ایله تسمیه اولندی شدتی اولدیغیچون ودیشی ارسلانه دخی اطلاق اولنور یقال
لبوة عفرني ولبوة لا مکسحی ویانک ضمی ومدیله دیشی ارسلانه دیرلر وعفرني کلمه سنده نونلا الف سوحل وزننه الحاقیچیندر
العفرناة تاء تأنیثله وزن مربوط اوزره یقال ناقة عفرناة ای شدیدة قوية العافور علی وزن الکافور کذلک شدت
معناسنه در یقال وقع القوم فی عافور شر وهو لغة فی یوثر شر ای فی شدة العفرة عینک وفانک ضمی ورانک تشدیدیله شدت
معناسنه در یقال جاء فلان فی عفرة الحر وهی لغة فی اوزة الحر وعینک فتحیله دخی لغتدر کسائی روایتی اوزره یقال جاء فی عفرة الحر
وبعضلر ایتدی عفرة الحر اول الحر معناسنه در العفرني عینک وفانک کسری ورانک تشدیدی ومدیله ارسلانی جوکید ماسدیمعناسنه
بعضلر ایتدی هر ضابط قویه لیث عفرني دیرلر واصمعی ایتدی عفرني بر شرک اسمیدر العقر عینک فتحی وقافک سکونیله یارلمق جرح
معناسنه وسکرلمکه دخی دیرلر یقال عقره من الباب الثانی اذا جرحه او قطع عرقوبه وخرما اغاجنک دماغینی کیلیه بیله کسمکه دخی
دیرلر تقول عقرت النخل اذا قطعت رأسها کلها مع الجمار وجمار جیمک ضمی ومیمک تشدیدیله خرما کوبکنه دیرلر وعقر طواد کلاده
یاغرایمکه دخی دیرلر تقول عقرت ظهر البعیر عقرا اذا ادبرته وعقر السرج فانعقر وعقر حیس ایمکه دخی دیرلر ومنه قولهم عقرت به
ای اطلت حبسه کانک عقرت بعیره فلا اقدر علی البیر وعقر بر کشنکنه ایا غی صاقلمق خوف ودهشتدن یوریمکه قادر اولمق
کقولهم عقرت من الباب الرابع ای دهشت ومنه قول عمر رضی الله تعالی عنه فعقرت حتی خررت الی الارض وعقر هضبه وهی
بناء مرتفعه دیرلر وعقر بابل دخی ایتمند بر یرکادیدرکه یزید بن مهلب انده قتل اولندی وعقر هر نسنه نک اصلنه ده دیرلر
واصمعی ایتدی دارده اورکاصلی ددکه اولوب حکمه نیجیدر دیر کسنه به بودعا ایتمکل اولسه لجده غاله وعقرا وحلقا دیرلر
یعنی حق تعالی اکی بورن دولاعن دوشرسن وجسددن یاره لیوب ایتمکی اکا بو غزادغ ریس مسلکا الشوئن وخدع حیله
ودالدعین مهملتین در العقیر عینک فتحی وقافک کسری ومدیله برایل کمسنه العقری عینک فتحی وقافک سکونی والفک قصریله جمعی
یقال قوم عقری مثل جریح وجرحی وعقری کذلک عینک فتحی وقافک سکونی والفک قصریله ذکر اولنان معنایه یعنی عقر معنایه
استعمال اولنور یقال عقره له وحلقی بلا تنوین علی ما سندکر فی باب الفافان شاء الله تعالی العقور عینک فتحی وقافک
ضمیله یرتیجی کلب یقال کلب عقور التعقیر علی وزن التکریم یارلمق معناسنه عقر کبی وتعقیرک کثرتی وادر عقیر نسبتیله
العقاقیر عینک فتحیله اصولیادویه معناسنه در العقار عینک ضمی وقافک تشدیدیله عقاقیرک مفردیدر المعقر میمک ضمی
وقافک کسری وتشدیدیله بوشاعرک اسمیدر که اول معقر بن عاد البارقی در که بنی نمر قبیله سنک تیر زبان اولان [illegible] فصحاسندندر

التعاقر تانك فتحى و قافك جميله بري بريله جنك ايدوب طواردن سكرلمك يقال تعاقر ابلهما اذا عرقباها بتبادر يا دره في ذلك و تبادر
تا ايله و باء موحده ايله معادضه ديرلر المعاقر ميمك ضمى و قافك كسريله نزلت ايدشمك و سكشمك و هجو ايدشمك و ملازمت ايدشمك و نفرتجه
ادمان اوزره اولماق العقر عينك ضمى و قافك فتحيله والعقر كذلك عينك ضمى و قافك فتحيله طوار اوزرندن جراحت ايدن ايز يقال سرج عقر
وعقرة اى معقر غير واق وعقر اطلاق اولنور الذي دوح اولنده وعقرة كذلك شول بوغجه ديرلركه نسا طايفه سى جوزيرنده
كتوريرلر حامله اولماميجون و عربلرك عقرة العلم النساء ديدكلرى بوندن مأخوذدر العقار عينك فتحيله بردر و اكلك جر
وجزا اغاجيدر ومنه قولهم ماله دار ولا عقار وكذلك في البيت عقار حسن ديرلر متاع حسن والات حسنه معناسنه المعقر ميمك ضمى
و قافك كسريله شول كمسنه دركه عقاري جوق اوله الاعقار همزه نك كسريله بركمسنه نك عقاري جوق اولمق يقال اعقر الرجل اذا كثر عقاره
واعقار بركمسنه يه دهشت ويرمكه دخى ديرلر بر حيثيله كه يوريمكه قادر اولميه العقاراء عينك فتحى والفك مديله بر موضعك اسميدر [illegible]
روايت اوزره العقار عينك ضمى ايله خمره اسميدر وعقار ديدكلرى عقله منافرت ايتديكى ايچون در بعضلر ايتديكه ملازمت
ايتديكى ايچون در ابو عمرودن بويله روايت اولنمشدر بو اعتبار ايله عقر حوضدن مأخوذدر كه عقر حوض عينك ضمى حوضك موخرينه ديرلر
نتكيم كلور ان شاء الله تعالى وعقار كذلك بر جنس بوكايه در كه لوني احمردر العقيرة عينك فتحى و قافك كسرى و مديله كسيلوب ايكلك
ساقى مقطوع معناسنه وعقيرة اواز معناسنه دخى كلور يقال رفع فلان عقيرته اى صوته و بونك اصلى بودر كه بركمسنه نك
اياغنك بيرى قطع اولنمقده كسلن اياغنى قالدروب اول برايا غنى اوزره توروب محكم چاغردى بناء على ذلك هر محكم چاغرن
كمسنه چاغرمقده رفع عقيرته ديدلر وعقير معقول ولان شريف كمسنه يه دخى ديرلر يقال ما رايت كاليوم عقيرة وسط
قوم يعنى بوكون قتل اولنمش رجل شريف كبى الانعقار همزه نك كسرى و نونك سكونيله سكرلنمك يقال عقرت البعير او الفرس بالسيف
فانعقر اذا ضربت به قوايمه و انعقار ياغر اولمغه ده ديرلر يقال عقره السرج فانعقر الاعتقار همزه نك كسرى و عينك سكونيله
كذلك ياغر اولمق يقال عقره فاعتقر العقرى عينك فتحى و قافك سكونى و الفك قصريله مونثدر يقال فرس عقير و جمل عقرى العاقر قافك
كسريله شول قومه ديني دركه هيچ بر نسنه بيتورميه و عاقر شول عورته دركه اول حامله اولميه و عاقر شول ارده دخى ديرلركه
انك ولدى اولميه العقر عينك ضمى و قافك سكونيله عورت واكر سائر حيوان طوغورمز اولماق يقال لقحت الناقة عن عقر يعنى
طوغورمدن قالدقدنصكره حامله اولدى ويقال عقرت المراة يعقر عقرا من الباب الخامس اذا صارت عاقرا مثل حسنت
ابوزيد روايتى اوزره وعقر كذلك عورتك مهرينه دخى ديرلر قيمى شبهه اوزره وطء اولنه وبيضة العقر كذلك عربلرك
اندوكى اوزره خروس عمرنده بركره يومرطه وكك عمرده بربر جنس عمره دركه كچركده اوزونلغه مايلدر
بيضة العقر ديدكلرى باعث بودركه بكرك بكارتى امتحان و تجربه اولنور دبوندن ماخوذدر عربلرك كانت بيضة العقر ديدكلرى شول
انها حقنده كه بركره واقع اوله و بعضلر ايتدى بيضة العقر عربلرك بيضة الانوق والابلق العقوق ديدكلرى كبيدر كه بو محال
مرتبه سنده اولان نسنه ده استعمال اولنور وانوق همزه نك فتحى و نونك ضمى ايله كركس ديدكلرى قوشدر كه يومورطه طاغلرده
يومورطلماغن يومورطه سنه كسنه ظفر بوليماز و ابلق شول ذكر اتدركه لونيا قايله سيا. قاد شقا ولا وعقوق عينك فتحى و قافك
ضميله حامله ديمكدر ابلق ات حامله اولمق متوهمدر وعقر الدار اورته يرى يعنى وعقر الحوض حوضك موخر
اولان يريدركه ده صوازه واردقده قرار ايدر وعقر وعقر ديرلر قافك سكوني ضمى ايله عسر وعسر كبى وعقر اودر بو
داركه صلمه دخى ديرلر اهل مدينه لغتى اوزره الاعقار همزه نك فتحى و عينك سكونيله عقرك جمعى العقرة عينك فتحى و قافك كسريله شول
ناقه دركه حوض اوزره كلدكده عقردن غيرى يردن ايچميه يعنى حوضك موخرندن ايچه نتكيم اذنيه حوضك صو كلدكى يردن
ايچن ناقه يه ديرلر العنقر عينك و نونك ضمى و قافك جميله قامش كوكى يقال عنقر القصب بزيادة النون و يقال عنقر و
عنصر و عنصر عينك و صادك ضمى اصل و حسب معناسنه در العنقفير عينك فتحى و نونك سكونى و قافك فتحى و فانك كسرى و يائك
افت و بلاء داهيه معناسنه يقال عنقفير الدواهي اذا اهلكه العكر عينك فتحى و كافك سكونيله ميل و عطف معناسنه يقال عكر

عكر

يعكر عكرا من الباب الثانى العكرة عينك فتحى وكافك سكونى ايله كنك بناء مره در بركره ميل ايتمك معناسنه وفي الحديث قلنا يا رسول الله
نحن الفرارون قال بل انتم العكارون انا فئة المسلمين وعكر دخى غلبه ايدوب راكب اولوب مكاننه الحمكه دخى ديرلر يقال عكر به

بعبرة مثل بجزبه اذا عطف به الى اهله و غلبه الاعتكار همزه نك كسرى و عينك سكونيله ظلمت قارشوب اختلاط معناسنه ديرلر يقال اعتكر الظلام
اختلط كانه كر بعضه على بعض من بطء انجلائه واعتكار يعنى رجوع ايتمك معناسنه دخى ديرلر يقال اعتكر المطر اذا كثر التعاكر تانك فتحى و كافك
ضميله اختلاط معناسنه در يقال تعاكر القوم اى اختلطوا العكر فتحتينله دبت باغنك دردى يعنى جوكندسى و عكر جوكندسى جمع اولمق
دخى ديرلر يقال عكرت المرجيه تعكر عكرا اذا اجتمع فيها الدردى وصونك و شرابك درباغنك عكوى اخرى و قوبيه ويقال عكر الشراب
وعكر عكر كله سنك جمعيدر و عكره دوه سوريسنه ديرلر نتكيم كلور العكر عينك فتحى وكافك كسريله شول شرابدركه قويى
شراب قويى قلمق ايچنه دوه در قا عليله يقال اعكره اناء اعكار دوه سوريسنه مالك اولمقده ديرلر يقال اعكر الرجل اذا كان عنده
عكرة المعكر ميمك ضمى وكافك كسريله سودي حاصل اولن كمسنه التعكير على وزن التكريم بمعناه يقال عكرة تعكيرا اذا جعلت فيه
العكر العكرة فتحتينله دوه سوريسندن بر قطعه در ابو عبيده ايتدى عكره اللى دوه ايله يوزدوه نك ما بينيدر و اصمعى ايتديكه عكره
اللى دوه در التمش دوه يه يتيشدوميه واديجه وعكوه ديلك كنده دخى ديرلر اصل لسان معناسنه عكره كبى عين و دال مهمله ايله
العكر عينك كسرى وكافك سكونيله اصل معناسنه در يقال رجع فلان الى عكره ونايح فلان عكره اى اصل دهنه وفي الحديث لما نزل قوله
اقترب للناس حسابهم تناهى اهل الضلالة قليلا ثم عادوا الى عكرهم اى الى اصل مذهبهم الردي واعمالهم السوء العمر عينك فتحى و ميمك

عمر

سكونى والعمر عينك ضمى و ميمك سكونيله چوق زمان ديرى اولمق عمر الرجل يعمر عمرا بفتح العين وضمها من الباب الرابع اذا عاش زمانا
طويلا وبو قياسه مخالفدر زيرا قياس بونك مصدرنده عين الفعل متحرك كلمكدر ومنه قولهم اطال الله عمرك وعمرك و بونلر اكرچه
مصدرلردر بر معنايه ولكن قسمده اتحق عين مفتوحه ايله استعمال اولنمشدر پس تحقيقده بونكا اوزرينه لام ابتدا داخل اولمغله
ابتدائيت اوزره مرفوع قيلوب لعمر الله ديرلر پس لام توكيد ابتدا ايچون اولوب خبرى محذوف اولور وتقدير كلام لعمر الله قسمى
و لعمر الله ما اقسم به ديمك اولور و چونكه لام ابتدا ايله كتورمسك مصادر نصبى كبى منصوب قيلوب عمر الله ما فعلت كذا و عمرك الله
ما فعلت ديرلر پس لعمر الله و عمر الله كلامنك معناسى احلف ببقاء الله ودوامه ديمك اولور و چونكه عمرك الله ديمك كويا كه تعميرك

الله

ديمك اولور باقرارك له بالبقاء معناسنه و عمر عينك فتحيله ايكى ديش ارا سنده اولان اتدر العمور ضمتينله جمعيدر و كه دخى عمود
جمع كلور عمرو عينك فتحى و ميمك سكونيله بر رجلك اسميدر و اوله واو زيلور عمر ايله عمرو كبيننده فرق ايچون و حالت نصبنده واوى
ايدرسن نصب الفى فرقه كفايت ايتدوكندن اوتورى عمرويه عينك فتحى و ميمك سكونى و داوك فتحى و يانك سكونيله و هانك كسريله
ايكى لفظدر كه لفظ واحد حكمنده قيلنور وسيبويه و نفطويه دخى بويله در بونلرده دخى ها مكسوردر زيرا بونلرك اخرى
اعجمى در اصوات تشبيه در پس غاق كلمه سنه تشبيه اولنوب مكسور قلندى و اكر نكره قيلورسك منون قيلوب مررت بعمرويه
و عمرويه اخر ديرسن ثانيده هانك تنوينيله و مبرد ايتدى مرتبه نك تثنيه سنده و جمعنده العمرويهان والعمرويهون ديرلر
و مبرددن غيريسى ايتديكى شول كمسنه كه هذا عمرويه وسيبويه دريت عمرويه و سيبويه ديدى اعراب ايتمك اوزره اول كمسنه
تثنيه و جمع قلدى و مبرد تثنيه و جمع قلمدى اعراب ايتمك شرط ايتدى العمرة عينك ضمى و ميمك سكونيله حجه اولان افعال
مخصوصه در و بونك اصلى زيارتدن ماخوذدر العمر عينك ضمى و ميمك فتحيله جمعدر و عمرة كذلك بركمسنه زوجه سنى زوجه سنك اهلى
ما بيننده تزوج ايدوب زفاف انلر جانبندن اولمقدر و اكر زوجه زوجى كندى اهلى جانبنه نقل ايدرسه اعراس ديرلر
عينك ضميله العمارة عينك كسريله يقلمين نسنه يى ياپمق يقال عمرت الخراب اعمره عمارة من الباب الاول وعمارة قبيله و عشيره
معناسنه دخى كلور العامر ميمك كسريله معمور معناسنه در ماء دافق كبى مدفوق معناسنه وعيشة راضية كبى مرضية معناسنه
العمير عينك فتحى و ميمك كسرى و مديله معمور معناسنه در يقال بمكان عمير اى عامر وحيق طوقنمش بز دخى اطلاق اولنور يقال
ثوب عمير اى صفيق العومرة عينك فتحى و واوك سكونى و ميمك فتحيله غوغا و كورلدى كه كثرت جمعيتدن ناشى اولور الاعمار
همزه نك كسرى و عينك سكونيله بر نسنه يى عمرى اولدقجه بركمسنه يه ويرمكدر بوشرطله كه اول كمسنه دن صكره ينه كنديه عودت ايده
يقال اعمرته دارا او ارضا او ابلا اذا اعطيته اياها وقلت هى لك عمرى او عمرك فاذا مت رجعت الى و اعمار بر يرى معمور
بولمغه دخى ديرلر تقول اعمرت الارض اذا وجدتها معمورة و ابو دنيا يتعمد اعمار بارى تعالى يه نسبت اولنمقده تعمير معناسنه
كلور يقال اعمر الله بك و منزلك لا يقال اعمر الرجل منزله بالالف العمرى عينك ضمى و ميمك سكونى و الفك قصريله اسمدر

برننسنه عمری اولدقجه باغشلیا قیمناسنده . نتکیم ورود اولندی الاعتمار همزه‌نک کسری وعینک سکونیله زیارت اتمک یقال اعتمره ای زاره
واعتمار رجیده . عمره اتمک دخی دیرلر واعتمار دولبند کیمکه دخی دیرلر یقال اعتمر اذا تعمم بالعمامة العمارة عینک فتحیله هرنسنه‌دن که باشه اوزره
قونیلورکه دولبند اولسون گرک تعمیه اولسون گرک تاج اولسون گرک بونلردن غیری اولسون العمار عینک فتحیله شول ریحاندرکه اکثریا مجالس
شرب تحیه اولنور لسان فرسده . اکا میوران دیرلر تحیی برکسنه ذکر اولنان مجالسک اهلی اوزره . داخل اولسه اول ریحاندن برنسنه
صونوب اکثرله طپو ایدرلر الاستعمار دیمون دیرمک وعمر ویرمک وساکن قیلماق قال الله تعالی واستعمرکم فیها ای جعلکم عمارها التعمیر علی
وزن التکریم اوزون عمر ویرمک یقال عمره الله تعالی تعمیرا ای طول عمره العمّار عینک ضمی ومیمک تشدیدیله بریره . قرار ایدن کسنه‌لر جن
طایفه‌سندن یقال عمار البیوت لسکانها من الجن المعمر میملرک فتحی وما بیننده عینک سکونیله شول منزلدرکه صو جهتندن واوتلاق
جهتندن واسع اوله لا یعمر یانک فتحی وعینک کونی ومیمک فتحیله برحلک ایجودر لا ینصرف دره زیرا ایذهب مثالی دور العمران عینک ضمی ومیمک
فتحیله ابوبکر وعمردر رضی الله عنهما قرأروایت اوزره . ومعاذ ایتدی عمرینله مراد عمر بن الخطاب وعمر بن عبدالعزیز دکلدر زیرا عثمان
رضی الله عنه نک مسیرة العمرین دیدلر حالا که اول زمانده عمر بن عبدالعزیز وجود . کلام مثل ایدی واصمعی قتاده دن روایت ایدوب
ایتدی نرمود . امثالنا اولادک عتقندن سؤال اولندقده اعتق العمران فما بینهما من الخلفاء آمرات الاولاد دیدی پس قتاده نک
بوکلامنده عمرینله مراد عمر بن الخطاب وعمر بن عبدالعزیزدر زیرا ابوبکر له عمر بینده خلفا مرور ایتمشدر العمران عینک فتحی ومیمک
سکونیله عمرو بن جابر بن هلال بن فزاره وبدر بن عمرو بن جوتب فزاره در الیعامیر یانک فتحی ومیمک کسری ومدیله اوغلاقلر جدیلر معناسنه
وقیونک کچی کلری الیعمور یانک فتحی ومیمک ضمی ومدیله یعامیرک مفردی اوغلاق وقوزی معناسنه عامر میمک کسریله برقبیله نک باباسی ادیدرکه
اول عامر بن صعصعة بن معاویة بن بکر بن هوازندر ام عامر صرتلان ویدکلری جانوارک کنیتی در العامران میمک کسریله
عامر بن مالک بن جعفر وعامر بن طفیل بن مالک بن جعفردر العنبر عینک فتحی ونونک سکونی وبانک فتحیله برجنس طیبدرکه معروفدر وعنبر
تمیمدن برقبیله نک اسمی درکه اول عنبر بن عمرو بن تمیم در بلعنبر بانک فتحی ولامک سکونیله بنو العنبر معناسنه در نون حذف اولنمشدر
تنکیم بابنده . بالحرث کلمه سنده . ذکر اولنمشدر العنتر علی وزن العنبر برجنس کوک سینکدر ذباب ازرق معناسنه عنترة برجلبک
اسمیدرکه اول عنترة بن معاویة بن شداد العبسی در سیبویه ایتدی عنترة نک نونی زاید دکلدر العورة عینک فتحی وواوک سکونیله انسانک
اودیری درکه هرنسنه که اندن حیا اولنماق لازم اوله اکا عورت دیرلر العورات واوک سکونیله جمعی فعلة وزننک لغت‌ها تابله جمعنده
حرف ثانی تحریک اولنماق واو یاخود یا اولمدقجه بردر . اولور وبعضلر عورات اولنا د . واوک فتحیله دخی قراءة ایتدیلر وعورت هر
خلله دخی اطلاق اولنورکه اندن خوف اولنه گرک سرحدلرده اولان دربندلر اولسون گرک حالت حربده اولسون وطاغده اولان یاریلره
دخی عورات الجبال دیرلر ومشرقه ومغربه . دخی عورتی الشمس دیرلر وعورتایم دره مذموم اولمق معناسنده الاعور همزه‌نک وواوک
فتحی وما بیننده عینک سکونیله عیبلو اولمق ومذموم اولمق معناسنده بدل اعور شول کسنه یه دیرلرکه مذموم اولوب برمقبول کسنه یه خلف
اولمیه وکذا . اولور خلفا عور دخی دیرلر واعور بکچشمه دخی دیرلر وشول کسنه یه . ده دیرلرکه حاجتندن منع اولنه العور فتحتیله
برکوزلو اولماق بکچشم معناسنه یقال عارت العین تعار من الباب الرابع وعورت عینه دخی دیرلر واوی حالی اوزره ابقا ایدوب
الفه قلب اتمامکله اصلنده صحیح اولدوغنه بنا اکه اول عورت دره زیرا اعورتده . واوک ما قبلی ساکن دره اکا بناء صحیح اولمشدر
پس حروف زوایدی حذف اولنوب تشدید رفع اولنماغله عورتا اولمشدر . وعورنک اصلی اعور اولمسنه دلیل سایر اخواتی ده‌در که
انلر اسود یسود واحمر یحمر دره والواندر . بو وزنلرده عینک مستعمل دکلدر وعیوبده دخی قیاس اعرج واعجمی دیمکلیدی عرج
وعجم محلنده . ولکن مسموع اولماشدر وعورت عینه اعودها دخی دیرلر متعدی کلمکا وزره العوراء عینک فتحی وواوک سکونی والفک
مدیله اعورک مؤنثی وعوراء شول جوابه دخی دیرلرکه انک صوینی ولمایه یقال فلان عوراء اذا لم یکن فیها ماء . وعوراء کلمه قبیحه یه دخی
دیرلر العائرة گوز قاشندیرجی نسنه یقال عنده من المال عائرة عین ای یعار فیها البصر من کثرته کانه یملأ العین فیکاد یعورها
العائر شول اوق یاخود شول طاشدرکه آتنی بلنمیه یقال اصابه سهم عائر اذا لم یعلم من رماه وعائر کوزده اولان چپاغه
دخی دیرلر وعائر غرابه دخی دیرلر حدت حجر عاولدقجه پس بوکلمه تشدیده بناء اولور العوائر عینک فتحی وهمزه‌نک
کسریله شول جبکه درکه جماعت متفرق اولا العویر عینک ضمی وواوک فتحیله برایلکادیدر وخصلت مذمومه یه دخی دیرلر وعرب

عنبر

عور

خصلتین

١٥٩

خصلتین بکروهتیندن شکوا ایدراولسه‌لر یسرع عویر وکل عویر دیرلر وعویر اعورک تصغیری کلور علی طریق الترخیم العوار
عینک فتحیله عیب معناسنه‌در یقال سلعة ذوات عوار وقد تضم العین العوار عینک ضمی وواوک تشدیدیله قرلنغیچ دیدکلری قوشک
خطاف معناسنه وکوزده اولان چپاق یقال بعینه عوار ای قذی وعوار قورخق کسنه یه ده دیرلر بدل معناسنه العواویر عینک
فتحی وواو ثانیه‌نک کسری ومدیله عوارک جمعی واگرچه لرک شوده . یاییلتوروب عواور در . بن ابوعلی نحوی ایتدی عواور کلمه‌سنده
واو همزه یه قلب اولنمدی طرفه قریب ایکن زیرا حرف مدت شواجبی حذف اولنمش یا مراددر پس یا ملفوظ حکمنده اولوب واو طرفدن
بعید اولدیغی همزه یه قلب اولنمدی العاریة رانک کسری ویانک تشدیدیله کویا که عاره منسوب اولمق معناسنه‌در زیرا عاریت طلب
اتمک عار وعیبدر العارة عاریت معناسنه‌در العواری عینک فتحی ویانک تشدیدیله عاریتک جمعی التعور فتحتیله دداوک
ضمی وتشدیدیله عاریت ویروب المق یقال هم یتعورون العواری بینهم وتعور برنسنه‌یی الدن اله ویروب المقه دخی دیرلر یقال تعوروا
المتاع الاستعارة همزه‌نک کسریله عاریت طلب اتمک الاعارة کذلک همزه‌نک کسریله عاریت ویرمک یقال استعاره ثوبا فاعاره ایاه
ومن قولهم کیرمستعار وکیر کافک کسری ومدیله دمورجی اکلوکی نور وبعضلر ایتدی مستعار متعاور معناسنه‌در یعنی الدن اله
ویرلمک معناسنه‌در متداول کبی الاعوار همزه‌نک کسری وعینک سکونیله کراهت ریبه معناسنه ابوعمرو روایتی اوزره واعوار ریبه
صیادر قول دوغنه دخی دیرلر یقال اعور لک الصید ای امکنک وانلونک حدینه قابل بریری مکشوف اولمقه دخی دیرلر یقال اعور
الفارس اذا بدا فیه موضع خلل للضرب واعوار کوز چیقارمقه دخی دیرلر یقال اعورت عینه فهو لغة عرتها المعور میمک ضمی وواوک
کسریله مخوف اولان یر یقال هذا مکان معور ای یخاف فیه القطع ای قطع قطاع الطریق التعویر علی وزن التکریم کور اتمک ویکار
یاتومغه دخی دیرلر یقال عورت عین الرکیة اذا کبستها ورکیه رانک فتحی وکافک کسری ویانک تشدیدیله دربن اولمایان قویویه
وکبس بادن موحده‌نک سین مهمله ایله یوتمق وتعویر برکسنه‌نک حاجتندن یلان سویلمکدر یقال عورت عن فلان اذا کذبت عنه ورددت
ومطلقا منع معناسنه‌در ده مکوردتعول عورته عن الامر اذا صرفته عنه ابوعبید ایتدی فجی صو طلب ایدن کسنه‌دن صویی منع اولنسه
مثلاً قد عورت شربه دیرلر المعاورة میمک ضمی وواوک فتحیله کیل دی عیار اتمک معایره معناسنه یقال عاورت المکاییل وهی
لغة فی عایرتها ومعاوره یولداشنک اشلدوکی اشلمک یقال عاوره الشیء ای فعله به مثل ما فعل صاحبه الاعتوار همزه‌نک
وتانک کسریله الدن اله اولاشدرمق تداول معناسنه یقال اعتوروا الشیء اذا تداولوه فیما بینهم التعاور تانک فتحی وواوک
ضمیله بمعناه واعتور زیدک واو فی الفه قلب اتمدیلر زیرا اعتور معناسنه اولمغین اکا اوزنجا اولندی ننکیم تجاوزده . بیان
اولنمشدر وتعاور طاغ وب ذایل اتمکه دخی دیرلر العور عینک فتحی وواوک سکونیله والعیر کذلک عینک فتحی ویانک سکونیله اکنجی دخی
تعاور معناسنه‌در یقال تعاورت الریاح رسم الدار وعاده یعوره ویعیره اذا اخذه . وذهب به العهر عینک فتحی وهانک
سکونیله ابوعمرو روایتی اوزره زنا معناسنه‌در العهر فتحتیله عهر دره . لغتدر بو ایله نهرکبی جوهری ایتدی فتحتیله
کلمسنه ابوعمرودن روایت یوقدر یقال عهر یعهر من الباب الثالث العاهر زنا ایدیجی وفی الحدیث الولد للفراش وللعاهر الحجر
العهر عینک فتحی وهانک سکونیله ایمدر زنا اتمک معناسنده . العاهرة هانک کسریله زنا ایدیجی عورت المعاهرة میمک ضمی وهانک
کسریله بمعناها والعهرة عینک فتحی وهانک کسریله کذلک بمعناها التعیهر فتحتیله یانک سکونی وهانک ضمیله فاسق
وفاجر اولماق یقال تعیهر الرجل اذا کان فاجرا العیر عینک فتحی ویانک سکونیله حمار معناسنه‌در وحشی‌سنه واهلیسنه اطلاق
اولنور العیرة کذلک عینک فتحی ویانک سکونیله مؤنثی الاعیار همزه‌نک فتحی وعینک سکونیله والمعیوراء میمک فتحی وعینک
سکونی والفک مدیله والعیورة حنینله اغلاه ومولتکی بونلرک اوچی دخی جمع‌در حمارلر معناسنه وعیر العین کوز قپاغنه دیرلر
ومنه قولهم فعلت ذلک قبل عیر وما جری ای قبل لحظ العین ابو عبیده ایتدی فعلت دیرلر افعل دیمزلر ویقال ما ادری ای
من ضرب العیر هو ای ای الناس هو فیکون ضرب بالعیر کنایة عنه ای عن الناس وعیر قومک اولوسنه دخی دیرلر یقال العیر القوم
سیدهم ومنه قولهم عیر بعیر وزیادة عشرة وبونک بیانی بودرکه بنی امیه دن برخلیفه وفات ایتسه یرینه کلن خلیفه
عسکرک وظایفنه اون اقچه ترقی ایدردی یعنی خلیفه بخلیفة متابله اون اقچه فضله‌سی ایله وعیر قارغه‌ده دخی دیرلر
وتد معناسنه وعیر مدینه‌ده متوقدره بر طاغک اسمیدر وفی الحدیث انه حرم ما بین عیر الی ثور وعیر النصل نیزه‌نک ارقه‌سنده

عهر

عیر

ادكان يوري يري وكوزكك دخي اوته برنده اولان يوري يرينه عير ديرلر وشول يرده كه خير اولمايه هو كجوف العير ديرلر زيرا
عير حمار معناسنه در وحمارك جوفندن انتفاع اولنمديغي كبي بعضلر ايتدي بونك اصلي اخلا من جوف الحمار ديدكلري قوليدر
بعضلر ايتدي عير بو متاع در طبل معناسنه در وعير بر يوزنده كيتمك دخي ديرلر يقال عار في الارض من الباب الثاني اذا ذهب
في الارض وعيرات اوتكا بو بكا سكرتمكدر وجندن يقال عار الفرس اذا انفلت وذهب هاهنا وههنا من وجهه وعير بر قومي
افساد ايتمك دخي ديرلر يقال عار الرجل في القوم يضربهم مثل غاث العائرة مشهور معناسنه در يقال قصيدة عائرة اي سائرة
ويقال ايضا ما حالت الوب بيتا اعير من كذا اي سير وعائرة شول ناقه يه ديرلر كه كندي سوريسندن ايلوب اخر سوريه داخل
اولا ادكك دوه ايله جفتلشمكدن اوتوري العاير شول دككه دركه برناقه يي قويوب اخر ناقه يه واره يقال الجمل عاير اذا
كان يترك الشول الى اخرى وشول قويرق كالدرمغه ديرلر عيير وحده عينك ضمي وياتك فتحيله معجب براي ديمك اولور يقال فلان
عيير وحده اذا كان معجبا في حسن رأيه يعني بو ذميه راجع كلام اولور واكثرلر عيني مكسور قيلورس شيخ شييخ ديدكلري
كبي شينك كسريله وعير دخي سنكم شويخ دينر الاعارة همزه نك كسريله ودكك خاچوردق يقال اعاده غيره المعار ميمك ضميله اوركك
طوار العيار عينك فتحي وياتك تشديديله اولجايه بوجايه نشاطندن چپيرسات كه بريري عقبنجه چيرمك واكرمانده دخي عيار
ديرلر عيادن طلب لقندن اولجايه بوجايه كلوب كيتدوكجي التعاور تاتك ضميله بوطاغك اسمي در جبل معناسنه التعيير على
وزن التكريم باشه قاقمق سرزنش معناسنه يقال عيره كذا والعامة تقول عيره بكذا العار سوكمك لايق اولان صفت
وعيب يقال عاره اذا عابه المعاير ميمك فتحي وياتك كسريله معايب معناسنه در التعاير تاتك فتحي وياتك ضميله بري برين عيبلمك يقال
تعايروا القوم اذا تعايبوا العيار عينك كسريله كيلدي وترازوي عيار ايتمك يقال عايرت المكاييل والموازين عيارا وكيلت
عليه ودت على امر وتقول عايروا بين مكاييلكم وموازينكم وهو فاعلوا من العيار ولا تقل عيروا المعيار ميمك كسريله عيار معناسنه در
بنات سير ميمك كسري وياتك فتحيله بلالر او افتلوك اكي درد دواهي معناسنه العيرانة عينك فتحي وياتك سكونيله شول ناقه دركه
عير يعني حمار وحشي يه تشبيه اولنور سرعتده ونشاطنده العير عينك كسري وياتك سكونيله شول دوه دركه اوزرنه ترك وتحميل اولنور
العيرات عينك كسري وياتك فتحيله عيرك جمعي اولمحيا بنده جوهرينك بو تعبيرندن فهم اولنان بودركه ذكر اولنان صيغه ...
قبيلسي اولدوغنه اشارت اولا فصل الغين الغبار غينك ضميله توز الغبرة فتحتينله بمعناه الغبرة غينك ضمي وباتك
سكونيله توزه شبيه اولان رنك الاغبرار همزه نك وباتك كسريله وغينك سكونيله توز رنكنده اولمق يقال اغبر الشيء اغبرارا الغبراء
غينك فتحي وباتك سكوني والفك مديله يراوض معناسنه وبنات اتدن برنوعه دخي غبراء ديرلر بنو الغبراء كذلك غينك فتحي والفك مديله
فقيرلر الوطاء الغبراء بوذلي ايز وطاء سوداء ... وطاء حمراء دخي ... وغبراء قيس بن زهير العبسينك
اتنك اسمي در الغبيراء غينك ضمي وباتك فتحي وياتك سكونه والفك مديله ايكده ديدكلري ميوه يجيده معناسنه وغبيراء شول نبيذ دركه
حبش طايفه سي اني طاريدن ايدرلر مسكرات قبيلندن در وفي الحديث اياكم والغبيراء فانها خمر العالم الغبر غينك ضمي وباتك فتحي
وتشديديله جمعه در باقي قالان سود يقال بها غبر من لبن اي بالناقة الاغبار همزه نك فتحي وغينك سكونيله جمعي وغبر الحيض حيضدن
باقي قالان نسنه لر وغبر المرض مرضك بقاياسي در وغبر الليل دخي كيجه نك بقاياسنه اطلاق اولنور الغبور ضمتينله باقي
قالمق يقال غبر الشيء يغبر من الباب الاول اذا بقي الغابر كچمش ماضي معناسنه وباقي قلنه دخي اطلاق اولنور پس اضداد
قبيلندن اولور الغبر فتحتينله يارة تمام اينلمدن دكلوب تكرار اچلمق داهية الغبر شول بلادركه وصفنه مقابل اولمايه
الوق الغبر غينك فتحي وباتك كسريله قارني اولو ربين عظيم الاغبار همزه نك كسريله بر حاجتك طلبنده جد واهتمام ايتمك يقال
اغبر الرجل في طلب الحاجة اذا جد في طلبها ... يقال اغبرت السماء اذا جد وقعها واشتد وتوز صاورمق دخي بر
نسنه نك يقال غبرت اذا اثرت الغبار التغبير على وزن التكريم كذلك توز صاورمق يقال غبرت تغبيرا التغبر على وزن التكرم باقي قلمق
نسنه باقي قالمق يقال تغبرت من المرأة ولدا ... برشي عورت ... الدوغي عورت ... در ديدلر ايتدي
لعلي اتغبر منها يعني رجا ايدردم كه اولاددن باقي نسنه ياخذ ايدم پس اكي بر ولدي حاصل اولدي ادني غبر ديرلر غينك
ضمي وباتك فتحيله عمرو وزني اوزره الاغثر همزه نك فتحي وغينك سكونه وثانك دخي كذلك فتحيله اغبر قريب ديمك توز رنكنه

قريب

قريب اولان نسنه در وصوت بحث ده اولن يوسه در اغثر ديرلر واغثرار تانكسته يه دخي ديرلر الغثرة غينك ضمي وثانك سكونيله شول
توز رنكي دركه باشله مايل اولا الغثراء غينك فتحي والفك مديله مؤنثيدر الغثر غينك ضمي وثانك سكونيله ادني دن اولان كمسنه لر سفلة الناس
معناسنه واحدي اغثر در نتكم مرور ابتدر احمرله حمر واسود له سود كبي الغيثر غينك فتحي وياتك سكونه وثانك دخي فتحيله كذلك ادني معناسنه
كلور وحديث شريفده كه رعاع واقع اولمشدر تحتيل كويا كه غيثره تكريله حذف اولنمشدر رعاع راتك فتحي وعينين مهملتينله
كذلك اراذل معناسنه در وغيثره كذلك خلق بري برين چكيشوب يا قلمقدر ومنه قولهم كانت بين القوم غيثرة شديدة اي مداكة
بعضهم بعضا في القتال المغثورة ميمك ضمي وغينك سكونه وثانك كذلك ضميله شول نسنه دركه عرفط ورمث نام اغاجلردن نضح ايدوب
اخراج ايدر صمغ مثاللو ... لذيذ در اكل اولنور ولكن رايحه كريه سي واردر عرفط عينله وطا مهملتينله برديكنلو
اغاجك اسمي در ورمث دخي را مهمله نك كسري وثاء مثلثه ايله برنباتدر بلاد عربده اولان ديكنلر دندر المغثر ميمك كسري وغينك سكونه
مغثور در لغتدر ذكر اولنان صمغ معناسنه يعقوب روايتي اوزره المغثر ميمك ضمي وغينك فتحي وثاء مثلثه نك كسري وميمك كسريله
شول يري بزدركه يرامز طوفنقش اولا الغدر غينك فتحي ودالك سكونيله وفاسزلق ايتمك يقال غدر به من الباب الثاني الغادر ترك وفا ايدن كمسنه
الغدر غينك ضمي ودالك فتحيله بمعناه وصالت شمديه ندا طريقيله استعمال اولنان غدر در وفي الحديث يا غدر الست اسعي في غدرتك وغدرتك
بناء مرج در غينك فتحيله ومحل جهمده يا الغدر ديرلر الغدر فتحتينله كيجه قراكو اولمق يقال غدرت الليلة تغدر غدرا من الباب الرابع اذا
اظلمت وغدر ناقه ابلدن وشاة عن الغنم اذا تخلفت عنها وغدر بكه يره دخي ديرلر كه طاشلو اولا وغدر كلامده وقالده ثابت قدم
اولمغه دخي ديرلر يقال رجل ثبت الغدر ابن السكيت ايتدي ما اثبت غدره ديرلر ما اثبته في الغدر معناسنه وغدر شول يره ديرلر كه دكلو
وياقلوري اولا وغدر رجل دونده دخي اطلاق اولنور ... على الاستعارة كلم انه الغديرة غينك فتحي ودالك كسري ومديله
ترك اولنمش ناقه الغدرة غينك ودالك كسريله قراكو اولان كيجه الاغدار همزه نك كسريله كذلك كيجه قراكو اولمق يقال اغدرت الليلة اذا اظلمت
كذا في بعض نسخ الصحاح المغدرة ميمك ضمي ودالك كسريله قراكو كيجه واغدار جوبان سوريدن قلان قيوني ترك ايتمكه دخي ديرلر المغادرة ميمك ضمي ودالك
فتحيله ترك ايتمك الغدير غينك فتحي ودالك كسري ومديله شول صودركه سيلابدن قالمش ولا اسي بو فعيل بمعنى مفاعل اولور غادره دن
ياخود فعيل بمعنى مفعل اولور اغدره دن ياخود فعيل بمعنى فاعل اولور زيرا غدير اهلنه غدر ايدر يعني انلرو احتياج وقتنده
انلردن منقطع اولدوغيچون الغدران غينك ضمي ودالك سكونيله غديرك جمعي والغدر ضمتينله كذلك جمعي الغديرة غينك فتحي ودالك كسري
ومديله باشدن اشاغه يتوب صاچق صاچ كيسو معناسنه الغداير غينك فتحيله وهمزه نك كسريله جمعي غدر غينك ضمي ودالك فتحيله وغندر
غينك ودالك ضميله بر رجلك اسميدر الغذمرة ... غضب در وكثرت غوغا وغلبه در يقال غذمر ... اولان غذمرة وغذمرة
حكمي تنفيذ ايتمكدر كرك ظلم جهتندن اولسون كرك عدل جهتندن اولسون عمرو كبي المغذمر ميمك ضمي وغينك فتحي وميمك كسريله شول ديشي دركه
عشيرتنه حكم ايدر هر نه ديلسه ظالما اولسون يا عادلا اولسون وغذمرة غذمرة دن لغتدر كه غذمرة برنسنه كوتري صاتمقدر
التغذمر تفعلله دالك كونه وميمك ضميله غذمرة معناسنه در كثرت غلبه نتكم الاتي ... المغذمير غينك ضمي وميمك كسري ومديله
واقع اولان اصوات يقال فلان ذو غذامير الغذامير غينك فتحي وميمك كسريله ومديله واقع اولان اصوات يقال فلان ذو غذامير الغذام
غينك ضمي وميمك كسريله غذارمه لغتدر كه غذارم چوق اولان صويه ديرلر ابوعبيده روايتي اوزره الغرور ضمتينله دريده اولان
شكنلر در يعني بوكشديرلري در وغرور شول متاع دنيايه ديرلر كه اكله الدانلور والداتمق معناسنه ده كلور يقال اطو الثوب على غروره
من الباب الاول اذا ... يقال ... ان طاءك غشوة وغشوهه غينك ضميله
اشه ديرلر يعني سنكم باده يا اندي كه اكا اتشه اوغرادك الغرة غينك فتحيله ... در ومنه قولهم اطو الثوب على غره اي على
كسرت الاول اصح ايتدي بوبردن درايتدركه اكا بر ثوب عرض اولنمدقده اول ثوبه نظر ايدوب اني تقليب ايتدكدن صكره طوه
اعلى غره ديدي يعني اوكي شكلي اوزره ... الغرة غينك ضمي وراتك تشديديله ... اتك النده كه در
بيوكدر وغرة شريف معناسنه ده كلور يقال فلان غرة قومه اي سيدهم الغرر غينك ضمي وراتك فتحيله غرة نك جمعي يقال هم غرر قومهم
وغرة ايكي ابتداسنده اولان اوچ كيجه ... ديرلر ... وفي الحديث قضى رسول الله
صلى الله عليه وسلم في الجنين بغرة كويا كه مجموع بدندن غرة تعبير اولنمشدر الاغر همزه نك فتحي وغينك فتحيله شول اتدر كه النده غره سي اولا

واقع معناسنه ده کلور ابیض کبی الغران غینک ضمی و رانک تشدیدیله جمع بیاض اولان کسنه لر یقال قوم غران واغر شریف معناسنه ده
کلور الغر غینک کسریله والغریر غینک فتحی و رانک کسری ومدیله احوال تجربه ایتمین کسنه یعنی مجرب معناسنه یقال رجل غر وغریر ای لیس
بمجرب قیاس مجربدر رانک مکسور اولمق ابدی ولکن عرب مفتوح استعمال ایده کلمشدر نته کیم بابی باده مرور ایتدی وغرکنک مؤنثی دخی
صیغتا اولور وغریر امین اوزره اولانه دخی دیرلر یقال یعیش غریرا ای انکان لا یفزع اهله وغریر اله تماغه حین اولانه ده دیرلر
یقال انا غریرک من فلان ای اطن یاتیک ما تکرهه وغریر حسن خلقه ده اطلاق اولنور یعنی برکسنه پیر اولسه او بر غریره و اقبل
هو بره دیرلر وهو یرجع بزخلقه دیرلر الغرة غینک کسریله والغریرة کذلک غینک فتحی و رانک کسری ومدیله مؤنث بینة الغرارة معناسنه
وغر اسم دخی کلور احوال بلممک معناسنه وغرة غفلت معناسنه ده کلور الغرارة غینک فتحیله احوال بلممک یقال غر یغر غرارة من الباب
الثانی تقول کان ذلک فی غرارتی وحداثتی ای فی غرتی الاغرار همزه نک فتحیله غرک جمعی غینک کسریله نته کیم مرور ایتدی الاغراد همزه نک فتحی
وغینک کسریله غریرک جمعی الغار الذی کسنه غافل معناسنه الاغترار همزه نک کسریله الدخق تقول اغتررت بالرجل واغتره ای اتاه
علی غرة منه یعنی اکا الدانذی یقال اغتر بالشیء علی صیغة المجهول ای خدع الغرر فتحتینله خطر معناسنه در وفی رسول الله صلی الله علیه وسلم
عن بیع الغرر وهو مثل بیع السمک فی الماء والطیر فی الهواء الغرور غینک فتحی و رانک ضمیله و مدیله شیطان معناسنه در ومنه قوله تعالی
ولا یغرنکم بالله الغرور وغرور کذلک شول دواده که اونکله غرغره اولنور لدود لعوق وسعوط دیدکلری کبی لدود لامک فتحی و دالین
مهملتین ایله شول دواده که اغزک برجانبنده کلور ولعوق لامک فتحی و عین مهمله نک ضمیله شول دواده که دیلله یلانور وسعوط
سین مهمله نک فتحی و عین مهمله نک ضمی وطاء مهمله ایله شول دواده که بورنه استنشاق اولنور الغرار غینک کسریله از اویخو نوم
قلیل معناسنه وغرار مقدار معناسنه ده کلور یقال لبث فلان غرارا ای مکث مقدار شهر وغرار ناقه نک سودی از لمغه دخی
دیرلر وفی الحدیث لا غرار فی صلوة وهو ان لا یتم رکوعها وسجودها وغراران قیلیجک ایکی دارینه دخی کسکین اولدیغی وبالجمله هر نسنه نک
کسکین اولان یری اولور الاغرم همزه نک فتحی و غینک کسریله جمعی وغرار عجله یه دخی دیرلر یقال انا علی غرار
ای علی عجلة واصحاب یعنی غرار طریقه دخی دیرلر یقال رمیت ثلاثة اسهم علی غرار واحد ای علی طریقة واحدة وولدت فلانة
علی ثلاثة بنین علی غرار ای بعضهم خلف بعض وبنی القوم بیوتهم علی غرار واحد وغرار شول عوضیه دیرلرکه او قیرفی اکا اوده
ایشلنور یقال ضرب نصاله علی غرار واحد ویقال ابتنا القوم غرار شهر ای مثال شهر فی الطول وغرار قوشیاوروسینه اغزی ایله
طعام ویرمکه دیرلر یقال غر الطائر فرخه یغره غرا وغرارا اذا زقه وزق ذال معجمه ایله اغزله طعام ویرمکدر وغرار بابی ضابطه
کذلک سود از اولمق یقال غارت الناقة ای نقص لبنها وفی المثل سبق درته غراره یعنی سودی ویرمسنی سبقت ایتدی
وغرار بازارکاسد اولمغه ده دیرلر یقال غارت السوق تغار غرارا ای کسدت وودت دره دیرلر نفقت معناسنه اولور که
رواج دیمکدر اولور المغار میمک ضمیله شول ناقه درکه سودی از اولا المغار میمک فتحیله سودی از اولان ناقه لر یقال نوق مغار
الغرارة غینک کسریله ظروف قسمندن غرارکه ایچنه صمان قوررلر جوالی ایدر بن خلی ایو دم کر موجب ولا الغرائر غینک فتحی
وهمزه نک کسریله جمعی التغریر علی وزن التکریم نفسی غرره حمل ایتمک یعنی خطر القا ایتمک یقال غرر بنفسه تغریرا التغرة
تانک فتحی و غینک کسری وتشدیدیله بمعناه یقال غرر بنفسه تغریرا وتغرة کما یقال حلل تحلیلا وتحلة وعلل تعلیلا وتعلة
وتغریر صبی نک اوکره یشاری ظهور ایتمکه دخی دیرلر یقال غررت ثنیا الغلام اذا طلعتا اول ما تطلع الغرغرة غینلرک فتحی
ورانک سکونیله بوجک بوغزده تردد ایتمسیدر ویقال الراعی بزغرغر بصوته ای یردده فی حلقه الغرغر فتحتینله
ورانک سکونیله تدحرج ودخی اوزده صوت بوغزده تردد ایتمک یقال یتغرغر صوته فی حلقه ای یتردد الغرغر غینلرک کسریله
ورانک سکونیله یبان تاوغی دجاج بری معناسنه بعضلر حبش تاوغی دردیش الغرغرة واحدی الغرغرة
غینک ضمی و رانک سکونی وعین ثانیه نک کذلک ضمیله اکل لسنده اولان غرمی درد شربیا ولا لکنه یده دیرلر
یقال للرجل غرغره ای له شرف الغزارة غینک فتحیله کثرت معناسنه در یقال غزر الشیء یغزر من الباب الخامس الغزیر
غینک فتحی و زانک کسری ومدیله چوق اولان نسنه کثیر معناسنه یقال معروف غزیر احسان کثیر معناسنه الغزیرة غینک
فتحی وزانک کسری ومدیله سودی چوق اولان دوه یقال غزرت الناقة غزارة من الباب الخامس ایضا اذا کثر لبنها الغزاد

غزر

غینک کسری

غینک کسریله غزیرة نک جمعی الغزر غینک فتحی و زانک سکونیله اسمدر ضرب مثاللدر چوقلق معناسنه الغزور غینک ضمی و زانک سکونیله جمعیدر
چوتلر چوپنلر کبی جیمک فتحیله اولد دخیله تانی ده وجون ابیضه و سوده اطلاق اولنور اضداددندر وحر یحر کبی یقال اذن حشر
بفتح الحاء و اذان حشر بضم الحاء وحشر لطیف واندا ملو دیمکدر الاغزار همزه نک کسریله توک ده سی سود لو اولمقدر یقال اغزر القوم
اذا غزرت ابلهم التغزیر علی وزن التکریم اکی صاغنکارسنده بر صاغی ترک ایلکدر سوده چوق اولسون دیو بوسود ازاولمغله
بشله قدو اولور الغشرة غینک فتحی و شینک سکونیله دو حجه و ذنی اوزره کذا فی براثی اشک و سیل کلکه دخی دیرلر یقال غشر
السیل اذا اقبل التغشیر علی وزن التدحرج بر نسنه یی مجرایله الماغه دیرلر یقال تغشره ای اخذه قهرا المتغشم میم اولک ضمی
وثانیه نک کسریله غضبناک اولان کسنه یقال رایته متغشمرا ای غضبان الغضاد غینک فتحیله شول بالحق دکه حوا ولهجی او لور
الغضادة غینک فتحیله دیرلک خوب اولمق طیب عیش معناسنه یقال انهم لفی غضادة من العیش وعدول معناسنه دخی کلور یقال
غضر عنه یغضر من الباب الثانی ای عدل عنه وحبس و منع معناسنه دخی کلور یقال غضره ای حبسه ومنه المغضور میمک فتحی و غینک سکو
معیشتی خوب اولان کسنه تقول بنو فلان مغضورون وغضرهم الله تعالی الغضراء غینک فتحی وضادک سکونی والفک مدیله کوکلک
حسن معیشت یقال هم فی غضراء من العیش ای فی خصب وخیر اصبح ایتدی اباد الله خضراءهم دیمزلر بلکه اباد الله غضراءهم دیرلر
اهلک خیرهم معناسنه وغضراء شول یاشل طپراغه دیرلرکه صوتی کبی اولا یقال انبط فلان بئره فی غضراء وانباط نون ایله
وباء موحده ایله وطاء مهمله ایله قویی قازنلر صویه ایرشمک التغاضر ضادک کسریله شول یردرکه باغی لطیفه اوله غاضر
بنی اسد دن بر قبیله نک اسمیدر وبنی صعصعه دن برجماعتک اسمیدر وبنی ثقیفدن بر طایفه نک اسمیدر الغضور غینک
و رانک فتحی و ما بینده ضادک سکونیله بر اوتک اسمیدر وغضور رمل قبیله سی منسوب بر صویک اسمیدر الغضنفر نونک فتحیله و نونک سکو
و فانک کسریله فتحیله ارسلان اسد معناسنه وغضنفر قودوه معناسنه دخی کلور یقال الغضنفر ای الغلیظ الجثة الغفر غینک فتحی
و فانک سکونیله ستر ایتمک معناسنه در وغفر یادلغاق معناسنه ده کلور وغفر متاعی ظرفه قومغه ده دیرلر یقال غفرت المتاع اذا
جعلته فی الوعاء و بر نسنه یه تحمل ایدلمک معناسنه ده کلور یقال اصبغ ثوبک فانه اغفر للوسخ و وسخ سین مهمله نک فتحی دخاء معجمه ایله
کیر ودنس معناسنه ویاده اوکلمه یوز طوتشکن از مقدر وغفر شول تویلردرکه عورتک بالدرنده والنده . دخی اولور
الغفر فتحتینله لغتدر غفرده یقال غفر یغفر غفرا وغفر اوج یلدز در میزان برجنده که قمرک منازلیدر وحی بکی با لدرنده
والسنه اولان تویه دخی دیرلر غفره . فانک سکونیله لغتدر نته کیم مرور ایتدی وغفر بر بو روز لمکه دخی دیرلر یقال غفر ثوبک یغفر
غفرا من الباب الرابع الغفران غینک ضمی و فانک سکونیله غفر معناسنه که ستر ایتمکدر اولور الاغفیراد همزه نک و فانک کسریله
دما بینده غینک سکونیله بز بو روز لمکه یقال اغفار الثوب اغفرارا الغفر غینک ضمی وفانک سکونیله بیان کچی سنکل دعلی
الاغفار همزه نک فتحیله جمعی المغفر میمک ضمی و غینک سکونی و فانک کسریله ذکر اولنان اوعلاک اناسی المغفرات جمعی الغفرة
غینک ضمی وفانک سکونیله شول نسنه یه دیرلر که انکله برنسنه اورتیلور یقال اغفروا هذا الامر بغفرته ای اصلحوا بما ینبغی ان یصلح الغفار
غینک ضمیله غفرده لغتدر صاری تویی معناسنه نته کیم الان مرور ایتدی المغفر میمک کسریله و فانک فتحیله شول زره درکه باش مقداری
اشلنوب تغیه نک التنه کیلور الاستغفار همزه نک کسری و سینک سکونیله مغفرت طلب ایتمک الغفرة میمک فتحی و غینک سکو
و فانک کسریله یارلغامق یقال استغفر لذنبه واستغفر من ذنبه بمعنی واحد فغفر ذنبه مغفرة و غفرا وغفرانا الاغتفار
همزه نک کسری و غینک سکونیله یارلغمق یقال اغتفر ذنبه بمعنی غفر الغفور غینک فتحیله یارلغایجی الغفر فتحتینله جمعی
الغفیر کثرت معناسنه تاکیدیچون کلور یقال جاؤا جما غفیرا والجماء الغفیر وجماء الغفیر بالمد وجم الغفیر ای جاؤا بجماعتهم
الشریف والوضیع ولم یتخلف احد وکانت فیهم کثرة و بعض نسخه ده جمیعن جما غفیرا والجماء الغفیر واقع اولمشدر ماعدا
مذکور دکلدر وظاهر بودرکه ثانی اصح اولا زیرا بابی بعیده ممدوده . اشارت وقت شر فقط والجماء الغفیر کلامی احمد در
فعل کلدر لکن منصوب اولور کثرت دال اولان مصدرلر کبی کنتوکل جاوی جمیعا و قاطبة وطرا وکافة و جماهیر
الاسلام داخل قلدیلر آنک کلاسنه داخل قلدیلر کبی اوردوها العراک دیدکلری تولینه وعراک جمیعا معناسنه در دوه یی
صویه کتور دیلر جمیعا دیمکدر اولور الغفیرة غینک فتحی وفانک کسری ومدیله بر لحق طبیعت یقال ما فیهم طبیعة غفیرة

غشر

غضر

غفر

اى لا يغفرون ذنبا لاحد **المغفار** غينك كسريله شول بر پاره بز در كه عورتلر باشنه اورترلر ياغدن حما قندقلريچون كوكلجك
ديدكلرى برك التنده اولور **الغفارة** غينك كسريله شول بلوددركه اوزيلودك دوننده اولور وغفار د شول بخيان يارد
يا يك دو بحنه وضع ايدرلركه بر شخص اعتسوب ديو **بنو غفار** غينك كسرى وفانك تخفيفيله كنانه دن بر قومدركه ابو ذر غفارينك
جماعتيدر **المغفور** ميمك ضمى وغينك سكونى وفانك كذلك ضميله شول صمغ يجينه دركه ديكنلو اغاجدن ظاهر اولور ولذيذ
اولدوغيچون اكل ايدرلر واكا مغثور دخى ديرلر غين معجمه وثاء مثلثه ايله **المغفر** ميمك كسرى وغينك سكونيله وفانك فتحيله مغفور معناسنه
كالمغثور في رواية الكسائي **الاغفار** همزه نك كسريله ديكنلو اغاج صمغ ويرمك يقال اغفر الرمث اذا اخرجت مغافيره يعنى صمغى ظهور
اتمه وصمغك ظهورى كوزيانندن ديمكدر شول اعتباريله بشلدقده اولور يقال ما احسن مغافير هذا الرمث **التمغفر**
فتحتيله وغينك سكونى وفانك ضمى وتشديديله بونلرك اكيسنده مغفور ديوشيرمك معناسنه در شول كمسنه كه مغفوره استعمال اندى فعلنده
تمغفر ديدى وشول كمسنه كه منزاستعمال اندى ميمك كسريله فعلنده تمغفر ديدى دكاه اولوركه مغفور عشره وثمامده وكلمده في طلحه
وبونلردن غيرى اشجار ده دخى اولور **الغمر** غينك فتحى وميمك سكونيله چوق صويه ديرلر يقال غمره الماء يغمره من الباب الاول اذا علاه
ومنه قيل للرجل غمر القوم اذا علاهم شرفا وغمر الردآء دخى ديرلر جواد معناسنه وغمر الخلق ديرلر خاء معجمه ايله وغمر الردآء ديرلر
سخى معناسنه ودبحر عظيم معناسنه ده كلور **الغمار** غينك كسريله **والغمور** ضمتيله جمعلردر ايحيا معناسنه يقال هم قوم غمار وغمور
عظم الماء اولدوغى بحر لر معناسنه ده كلور يقال بحار غمار وغمور **الغمورة** كثرت معناسنه در يقال ما اشد غمورة هذا النهر **الغمر** غينك
فتحى وميمك سكونيله قاتلق شدت معناسنه وغمرة صونك وخلقك ازدحامنه دخى ديرلر **الغمار** غينك كسريله ازدحام معناسنه اولان
غمره نك جمعيدر يقال دخلت في غمار الناس اى في كثرتهم غينك كسريله وضميله لغتدر **الغمر** غينك ضميله وميمك فتحيله كذلك غمره نك جمعى شدايد
معناسنه نوبتله نوبت يعني **الغمرات** فتحتيله جمع دركه شدايد معناسنه يقال غمرات الموت اى شدايده **الغمر** غينك ضمى وميمك فتحيله كوچك
قدح **التغمر** فتحتيله وميمك ضمى وتشديديله طوبجه ايچمك غمردن مأخوذدر قدح صغير معناسنه **الغمر** غينك ضمى وميمك سكونيله وميمك
ضميله دخى لغتدر شول كمسنه دركه امورده تجربه اتمامش اوله يقال رجل غمر وغمر **الاغمار** همزه نك فتحيله غمرك جمعى **الغمرة** غينك ضميله غمرة
امور تجربه اتمين عورت معناسنه **الغمارة** غينك فتحيله احوال تجربه اتمامك يقال غمر يغمر غمارة من الباب الخامس **المغمر** ميم اولك
وميم ثانيه نك فتحى وتشديديله كذلك امور تجربه اتمين كمسنه **المغامرة** ميم اولك ضمى وميم ثانيه نك فتحيله اولومى قابره صوقب مقاتله
وجنكه ايدمك يقال غامر اذا باطشه وقاتله ولم يبال الموت وبطش طاء مهمله وشين معجمه ايله قوتله يا پشماغه ديرلر
المغامر ميم اولك ضمى وميم ثانيه نك كسريله شول كمسنه دركه محل مهلكه يه داخل اوله **الغمرة** غينك ضمى وميمك سكونيله شول طلادر
وسدن اتخاذ اولنور هودرس ذعفرانه ديرلر وبر صادى بو يايه دخى ديرلر **التغمير** على وزن التكريم ذكر اولنان طلا ايله طلى ايتمك
يقال غمرت المرأة وجهها تغميرا اى طلت به وجهها ليصفو لونها **التغمر** فتحتيله وميمك ضمى وتشديديله بمعناه **الغمر** غينك كسرى
وميمك سكونيله صوسامق عطش معناسنه وغمر كذلك حقد وحسد ديرلر **الغمر** فتحتيله كين بغلامق يقال غمر صدره يغمر غمرا
وغمرا من الباب الرابع وغمرات رايحه سنه دخى ديرلر يقال غمرت يدى من اللحم **الغمرة** غينك فتحى وميمك كسريله
الدن يا خود بالقدن رايحه بغلانمش يقال غمرت يدى فهى غمرة كما تقول من السمك سمكة ومنه منديل الغمر يا غلق معناسنه
الغامر ميمك كسريله صمور اولمامش بر عامرك متقابلى در بعضلر غامر اولمايان يردر ذراعته متحمل ايكن وغامر ديرلر بر اكا
صوچقوب ستر ايدر پس بو فاعل اولور مفعول معناسنه كقولهم سر كاتم وماء دافق فاعل ونفى اوزره بنا اولندى
تاكه عامر اكا مقابله ويشه وشول يركه اكا صو يرشميه موات اراضى قبيلندن اولا اكا عامر ديمزلر **الغمير** غينك فتحى
وميمك كسرى ومديله شول يشل او تدر كه قورى يشل اوتك التندن ظهور ايدر **الانغار** همزه نك كسريله صويه طالمق انغمار معناسنه
الغور غينك فتحى وواوك سكونيله هر نسنه نك دبنه ديرلر قعر معناسنه يقال فلان بعيد الغور وغور دوزيره دخى ديرلر
ارض مطمئنة معناسنه وغور تهامه يه وعينه وقتيا ولان يرلره ديرلر وغور يره بتن صويه ده ديرلر يقال ماء غور
مصدر ايله صفتلندى ددهم حزب وماء سكب وارادن حشر ديدكلرى كبى وسكيسينى مهمله ايله دوكلمش ديمكدر
نته كم حشر حاء مهمله وشين معجمه ايله لطيف وموزون ديمكدر وغور ديت ويرمك معناسنه ده كلور يقال غار الرجل

يغور دنيا ذا داوا كل من الدية ويغيرون دخى لغتدر وصله رزق معناسنه ده كلور يقال اللهم الله بمطر يغيرهم ويغورهم اى
سقاهم ويقال اللهم غرنا منك بخير وغرنا وفراينده غاد الغيث الارض يغيرها ديرلر سقاها معناسنه وغاد نا بخير
ديرلر اعطانا خيرا معناسنه وغور كوندز آيى اولماغه ده ديرلر يقال غار النهار اى اشتد حره دنفع ويرمكه ده ديرلر يقال
اللهم غرنا منك بخير اى اغثنا به ويغيرون دخى لغتدر وغور برنسنه نك نهايتنه ايرمكه دخى ديرلر يقال غار يغور غورا اى اتى الغور ولا يقال
اغار وغور صوبره طالماغه دخى ديرلر يقال غار الماء غورا اى ذهب في الارض وغور كوزچقورا اولمغه ده ديرلر يقال غارت
عينه تغور غورا وكون طولنماغه ده ديرلر يقال غارت الشمس تغور غورا **الغوور** على وزن الدخول صويره باتمق يقال غار الماء
يغور غورا وكوز ايچروبتماغه ده ديرلر يقال غارت عينه تغور غورا اذا دخلت في الرأس وغارت تغار لغة فيه ايضا وكون باتمغه
دخى ديرلر يقال غارت الشمس غورا اذا غربت **الغيار** غينك كسريله كذلك كون باتمق يقال غارت الشمس غيارا **الغار** شولمانددركه
طاغده قيادن كرلركه كهف معناسنه وغار عسكره دخى ديرلر جيش معناسنه ودفنا اغاجنه دخى غار ديرلر ومنه دهن الغار
وحب الغار وغار رشك معناسنه ده كلور غيرت يعنى **الغيران** غينك كسريله جمعيدر **المغار** ميمك فتحيله **والمغارة** كذلك ميمك فتحيله
كهف معناسنه در وكاه اولور آهولر ياتاغنه دخى مغار ديرلر مكانس معناسنه **الغوير** غينك ضمى وواوك فتحى وياتك سكونيله غارك
تصغيريدر وفي المثل عسى الغوير ابؤسا اصلى ابؤسا اصلى بو دركه بر مغاره نك ايچنده خيلى كمسنه ساكن ايدى مغاره اوزرلرينه
يقلدى يا خود انلرك اوزرنه عدو كلوب جمله سن قتل اتدى پس بو مثل اولدى هر نسنه ده كه انك اخرى شر اوله ابن الكلبى ايتدى غوير
بر موقوف صودركه اديو دركه كلب قبيله سنه منسوبدر وبو مثلى زبا نام عورت تكلم اتدى شول مدده كه قصير لخمى نام كمسنه دوه لر ايله
طوغرى يولى قويوب ذكر اولنان صو يولنه توجه اتدى **الغاران** غارك تثنيه سيدر وبطن وفرج معناسنه ده كلور يقال
التقى الغاران اى الجيشان **الغارة** شول بلوكدر كه غارت ايدرجى ولا و غارت بصقين ايتمك معناسنده اسمدر اغاره دن وغارت
ايب بوكمك دخى ديرلر يقال الحبل شديد الغارة اى شديد الفتل **الاغارة** همزه نك كسريله باصقين ايتمك يقال اغار على العدو يغير اغارة
واغاره ايب بوكمكه ده ديرلر تقول اغرت الحبل اذا فتلته واغاره بركمسنه زوجه سى اوزرنه اولنكده ديرلر يقال اغار فلان اهله اى
تزوج عليها ابو عبيده دولنه اوددر واغاره سرعتا اتمكه ده ديرلر يقال اغار كما نوا ديمدر ديمدرلردى اشرق ثبير كيما نغير اى نسرع للنفر وثبير
ثاء مثلثه ايله بر طاغك اسمى در مكه ده شرفه در. واغاره سكرتمكه ده ديرلر ومنه قولهم اغار اغارة الثعلب اذا اسرع ودفع في عدوه
والذعم سكرتمه ده سرعتا اتمه دن عبارتدر **التغوير** على وزن التكريم بر نسنه نك دبنه ايمك يقال غور نا وغرنا بمعنى وتغوير قيلوله
اتمكه دخى ديرلر يقال غوروا اى انزلوا للقايلة المغايرة ابو عبيده ايتدى قايله يه غايره ديرلر قايله قيلوله معناسنه دركه اويله
وقتنده اويومقدن عبارتدر **المغار** ميمك ضميله غارت اتمك يقال اغار اغارة ومغارا **المغاورة** ميمك ضمى وواوك فتحيله كذلك غارت اتمك
يقال غاوروهم مغاورة **المغوار** ميمك كسريله مقاتل ايديجى يقال رجل مغوار اى مقاتل **المغاوير** ميمك فتحى وواوك كسرى ومديله مقاتله
ايديجى جماعت يقال قوم مغاوير **المغيرة** ميمك ضمى وغينك كسرى ومديله كذلك غارت ايديجى جماعت يقال الخيل مغيرة ومغيره بر رجلك اسمى در
وكاه اولوركه ميمى مكسور ايدرلر نته كيم منتن ومنتن ديرلر ميمك ضمى وكسريله ومنتن بدرايحه اوله كمسنه يه ديرلر **المغيرية** ميمك
ضمى وغينك كسرى وياتك تشديديله سبابيه دن بر صنفدر كه مغيرة بن سعيد منسوبلردر **الاستغارة** همزه نك كسرى وسينك سكونيله
سمرمك يقال استغار اى سمن ودخل فيه الشحم واستغاره چوبن بو يوب شيشمكه ديرلر **التغاور** قوم بر برينه غارت اتمك
يقال تغاور والقوم اذا اغار وبعضهم على بعض **الغيرة** غينك كسرى ومديله بغدا اى طعام معناسنه وبعضلر نفع ويرمك ودستا اتمك
معناسنده دخى اسم كلور **الغير** غينك كسرى وياتك فتحيله غيره كلمه سنك جمعيدر وبعضلر ايتدى غير يانك فتحيله واحد در غينكى جمع
الاغيار همزه نك فتحيله غيرك كذلك اسعد ركه تغيير معناسنه **الغيار** غينك كسريله نفع ويرمك يقال غار اهله يغيرهم غيارا اذا مانهم
ونفعهم وغيار دكشمكه دخى ديرلر **التغيير** على وزن التكريم بر نسنه يى بر حالدن بر حاله دوندرمك ديو كلارن اهل سفر
اصلاح اتمكه ده تغيير ديرلر يقال نزل القوم يغيرون اى يصلحون الرحال وحال رحلك جمعيدر حاء مهمله ايله يوك معناسنه
التغير فتحتيله ويانك ضمى وتشديديله بر حالدن بر حاله دونمك يقال غيرته فتغير **الغير والغيرة** غينك فتحى وياتك سكونيله
مصدر لردر بر كمسنه عرضنه خلل ويردن احتراز اتمك معناسنه يقال غار الرجل على اهله يغار غيرا وغيرة من الباب الرابع

الغيور غينك فتحى و يانك ضمى ايله والغيران غينك فتحى و يانك سكونيله غيرت ايدجى معناسنه ومؤنثنده دخى غيور ديرلر يقال امرأة غيور
ونسوة غُيُرٌ الغير ضمتيله غيورك جمعى الغياري غينك فتحى والفك قصريله والغياري غينك ضمى والفك قصريله غيرانك جمعى و غيارى غينك
فتحيله غيرى يعنى دخى جمع كلور مؤنث صيغه سندن الف مقصوره ايله الغيار ميمك كسرى و غينك سكونيله غيرتلو كمسنه المغايير
ميمك فتحيله مغيارك جمعى در المغاير غينك ضمى والفك قصريله غيرتلو عورت المغيرة ميمك فتحى و غينك كسرى و يديله المغيورة ميمك فتحى
و غينك سكونيله و يانك ضميله صوادلمش يرارض مسقيه معناسنه المغايرة ميمك ضمى و يانك فتحيله مبادله بيع ايدشمك يقال غاير
الرجل مغايرة اى عاوضه بالبيع و بادلة التغاير تانك فتحى و يانك ضميله برقاج نسنه بربرنه مخالف اولمق يقال تغايرت الاشياء اذا
اختلفت غير غينك فتحى و يانك سكونيله سوى معناسنه در الاغيار همزه نك فتحى و غينك سكونيله جمع در و غير بر كلمه در كه الكه بر كلمه
صفتلنور و كاه اولور استثنا ايچون دخى استعمال اولنور صفت واقع اولدقده ما قبلنك اعرابنه تابع اولور و استثنا ايچون
اولدوغى وقتده الا دن صكره اولان كلمه نك اعرابيله معرب اولور بونك وجهى بودركه غير اصلنده صفت ايچوندر استثنا ايچون
اولمسى عارضيدر فرا ايتدى بنى اسدك و قضاعه نك بعضى غيرى منصوب ايدرلر لا معناسنه اولدقده كرك كلام كندودن اول
تمام اولسون كرك اولماسون ما جاءنى غيرك و ما جاءنى احد غيرك ديرلر غيرك انتصابيله و كاه اولور غير لا معناسنه اولور
پس بو معنايه اولدقده حالت اوزره منصوب اولور كقوله تعالى فمن اضطر غير باغ ولا عاد فمن اضطر خائفا لا باغيا معناسنه
و كذلك قوله تعالى غير ناظرين اناه و قوله تعالى غير محلى الصيد فصل الفاء الفأر فانك فتحى و همزه نك سكونيله سچان ديدكلرى
جانور موش معناسنه الفأرة كذلك فانك فتحى و همزه نك سكونيله واحدى و فأره برجنس بيله دخى ديرلركه طوادك بلكنده عارض اولور
يچى باپشلوب حصلنه طاغلور الفئر فانك فتحى و راءنك كسريله فارهسى چوق يره يقال مكان فئر اى كثير الفارة المفأرة ميمك
فتحى و فانك سكونى و همزه نك كذلك فتحيله فاره لو ير فأرة المسك فا ايله والفل بلا همزه كوبك مشكى نافه مشك معناسنه فأرة
الابل دوه دن كلن رائحه طيبه در كه اول تازه اوت و تليوب رعنا چچكلر بيوب صوايچوب عودت ايتدكده بدننه رطوبت
كلوب اول رطوبتدن حاصل اولان رائحه طيبه در الفترة فانك فتحى و تانك سكونيله ضعف و انكسار در و فترة حق تعالى
رسوللرندن ايكى رسولك ما بيننده اولان زماندر الفتور ضمتيله كذلك ضعيف اولمق معناسنه يقال فتر الحر وغيره يفتر فتورا التفتير علي وزن
التكريم ضعيف ايتمك يقال فتره الله تفتيرا الفاتر تانك كسريله ضعيف اولان نسنه لو طرف فاتر شول نظره ديرلركه كسكين اولميه يعنى زوقى
سريع اولميه الفتر فانك كسرى و تانك سكونيله باش برمغيله شهادت برمغى ما بيننده در آچق طوتلدوغى حينده و فتر بر عورتك
دخى كلوردر الفتكرين فانك كسرى و تانك فتحى و راءنك كسرى واو خريده بونك جمعيله بلايا و امور منكره معناسنه در و فانك ضمى دخى لغتدر
الفاثور كافور وزننده اوزرنده شول خوانه دركه يعنى بيوك طبق در كه اق مرمردن ايدرلر و مرمر كبى اولان نسنه دن ايدرلر چينى كبى مثلا
يقال هم على فاثور واحد اى على مائدة واحدة و فاثور بر موضعك دخى آدى كلور الفجر فانك فتحى و جيمك سكونيله صو آقتمق يقال فجرت
الماء افجره من الباب الاول فجرا و فجر گيجه نك آخرنده شول بياضلق دركه گيجه نك اولنده اولان شفقه مقابلدر الانفجار همزه نك
كسرى و نونك سكونيله صو آقمق يقال انفجرت الماء فانفجر التفجير على وزن التكريم كذلك صو آقتمق تكثيرا ايچون تكثير اولنمشدر التفجر تفعلدن
و جيمك ضمى و تشديديله كذلك صو آقمق يقال تفجرة فتفجر الفجرة فانك ضمى و جيمك سكونيله صو جلدوغى يره المفاجر صو جريان موضعلر
يقال مفاجر الوادى لما يرفض اليه السيل و ادفعنا من فاله و هناد بعيدا بيلا صو جريانه ديرلر المنفجر ميمك ضمى و جيمك فتحيله قوم المنفجر
اولور يول طريق رمل معناسنه الافجار همزه نك كسريله فجره داخل اولمق نته كيم اصباح صبحه داخل اولمقدر و فى كلام بعضهم
كنت احل اذا اسحرت و ارحل اذا افجرت يعنى سحر وقتنه داخل اولدقده قونر و فجر وقتنه داخل اولدقده كوچردم الفجار ذالك
كسريله عربده اولان اوغراشيق كونلرندن بركونك آديدر و بو معلوم كونلر و درت كره واقع اولمشدر قريش و كنانه ايله قيس عيلان
بيننده حرمت قيس اعتقدن واقع اولمشدر و قريش اول كونه فجار ديدكلرى باعث بو دركه اشهر حرمده واقع اولمشدر كه اشهر حرم رجب
و ذى القعده و ذى الحجه و محرمدر و قتال قريش طائفه سندن الله سنه قتاله واقع اولدي قد فجرنا ديرلر بنا على ذلك الفجار ديو
تسميه اولندى الفجور ضمتيله فسق ايتمك يقال فجر فجورا و كذب ايتمك معناسنه دخى كلور و بونك اصلى ميل دن در و فاجر مايل معناسنه در
الفجر فتحيله كرم در و خير و احسانه مايل اولمقدر فجار فانك فتحى و راءنك كسريله اوزره بنا سيله فطام كبى فجور معناسنه در

مرفه در و عورة دخى محل شمه يا فخار ديرلر يا فاجر معناسنه الفخر فانك فتحى و خانك سكونيله و اولنور الافخار همزه نك و فانك كسريله معنا
و كچوشنده لري دخى عد ايتمك فخر و افتخار ديرلر الفخر فتحتيله فخر معناسنه لغتدر و هم يقال فخر يفخر من الباب الثالث فخرا و فخر بفخر
التفاخر تانك فتحى و خانك ضميله بر بريله فخر ايتمك بر برنه اولمق يقال تفاخر القوم الفخير فانك فتحى و خانك كسرى و يديله شول كمسنه دركه اسكا اولنه
بو مكه نظيرى خصيم در كه اسكا خصومت ايدنكمسنه يه ديرلر الفخير فانك كسرى و خانك دخى كسرى و تشديديله فخرى كثير اولان كمسنه كبر سكى كى
كثير السكر اولنه ديرلر التفخر تفعلدن و خانك ضمى و تشديديله تعظم و تكبر معناسنه در يقال فلان متفخر و متفخس اى متكبر و فخر فاما له و جعله
و سين ايله تكبر معناسنه المفاخر ميمك ضمى و فانك فتحيله بركسنه ايله طرفين دن اولمق صماق و با صالبه دن فاخرت الرجل ففخرته افخره فخرا
ديرسن يعنى سن امدن بابا و انا جهتندن اكرم اولسك ابن السكيت روايت اوزره الافخار همزه نك كسرى و فانك سكونيله بركسنه يى بركسنه نك اوزرنه
اولوق دخى تفضيل ايتمك يقال افخره على فلان اذا فضله عليه في الفخر التفخير على وزن التكريم بمعناه يقال فخرته تفخيرا و بو دخى ابن السكيت روايتيدر
المفخرة ميمك فتحى و فانك سكونى و خانك فتحيله المفخرة خانك ضميله لغتدر كه بر صفت حميده در مكرمت معناسنه الفخورة فانك فتحى و خانك ضميله و كبى بيوك
ات و اودكبى بيوك و بود آللو يعنى ال اولان مونا اغاجنه دخى فخور ديرلر و اسمى يلرى فخود هم بيوك و اولوب ممه تكه و تكلرى كچكا ولن نافه
دخى ديرلر الفخار فانك فتحى و خانك تشديديله بالحقد ريلا اولان چناق و چومك خذف معناسنه الفاخر خانك كسريله خوب اولان نسنه و فاخر شول
حرمايه ديرلركه دانه بيوك و اولوب چكردكى و فيه الفاخور على وزن الكافور قوالي چچكي ديدكلرى معروف چچك دربوي ياد ان معناسنه الفاتورة
فانك ضمى و خانك كسريله شول عوره تورك بو الغفله دير طوعره بو ديمكه قددى اولماد وغندن القدر فانك كسرى و دالك سكونيله بر باده
اندر كه بريره جمع اولنمش اوله القادر دالك كسريله شول بيانكى يه دكر باشلو اوله مستى معناسنه و بعضلر ايتديكه جسيمى عظيم اوله
و فادر جماعدن اسنه اولان اذكر دخى ديرلر الفادر جمعى الفدور فانك فتحى و دالك ضميله كذلك بيانكى معناسنه در و بو مقامده
صاحب صراح فادري و فذوري بيخ ايله تفسير ايتمشدر مناسب دكلدر زيرا بيخ مطلقا صيد معناسنه در الفدر فانك ضمى و
دالك سكونيله الفدور ضمتيله فدور كجمعى دركه اولنان اوزره يابانكى لري معناسنه المفدرة ميمك و دالك فتحى و فانك سكونيله
دكر اولنن بچيلرى چوق اولان يره الفدور ضمتيله ادكك دينى يه واد ه دماسنه اولمق يقال فدر الفحل يفدر فدورا من الباب الثاني
اذا جفر و جفوره عدل عن الضراب و جفور جيله و فاله و راه مرطابله ادكك ديشيه چوق وارمقله سست اولوب عدول ايتمك الفدر فانك
فتحى و دالك كسريله احمق معناسنه در الفندير فانك كسرى و نونك سكونيله و دالك كسرى و يديله شول عظيم قيادركه طاغ باشندن ايشاغى
دوشمش اوله الفندرة فانك كسرى و نونك سكونى و دالك كسرى و يديله بمعناه الفراد فانك كسريله قاجمق يقال فر يفر فرارا من الباب الثاني
اذا هرب الافرار همزه نك كسريله قاچرمق يقال افره غيره و افرار دخى قولن ديشلرين برقمه دخى ديرلر يقال الافرار في البلاء اسماء اذا
او هنت دوا صغره و طلع غيرها و اشنا ثاء متلنه ايله اوك ديشلرين برافمه ديرلر الفرور فانك فتحى و راءنك ضميله شول عورتدركه
محل ترصدن پرهيز ايدر اوله الفر فانك فتحيله پرهيز اوزره اولان كمسنه بو نده تثنيه و جمع و مؤنث برابر اولور و في الحديث هذا ان
فر قريش افلاواد على قريش ورهها و كاه اولور كه فر فارك جمعى اولور قاچيجلر معناسنه دخى كليله دكه صاحب بمجبكى دو فر ايتمك ديشلرينه
دخى ديرلر يقال فررت الوس افره فرا من الباب الاول اذا انظرت الى اسنانه دن بحث ايتمكه دخى ديرلر يقال لا تفرن عن الامر اذا
بحثت عنه التفاد تانك فتحيله قاچشمق يقال القوم تفادوا اذا انفادوا الافترار همزه نك كسريله كولركن ديشلرى چلماق يقال افتر فلان
ضاحكا اذا ابدا اسنانه الفرة فانك ضميله اى نك اولي ابتداء الحر معناسنه بعضلر ايتديكه اى نك سندن در الافرة همزه نك فانك ضميله و الافرة همزه
فتحى و فانك ضميله كذلك ابتداء حر معناسنه دركه اى رواتيه اوزره المفر ميمك كسرى و فانك فتحيله شول اتدركه انكله و ذونبينه تحقيقه صالح اوله
المفر ميمك و فانك فتحيله قچماق وارد معناسنه و منه قوله تعالى اين المفر المفر ميمك فتحى و فانك كسريله موضع فرار معناسنه در الفرير فانك فتحى و راءنك
كسرى و يديله عرب طائفه سندن بر جماعتدر و فرير بابانك صغيرنك يوريسنه ديرلر الفراد فانك ضميله كذلك بيانك اولادى صغركي يادريسي
فرير و فراد بو معناده طويل ايله طوال كبى در بعضلر ايتديكه فراد فانك ضميله فريرك جمعى در ابو عبيده ايتدى جمعدر فعال وزني اوزره جمعين
بر قاچ كلمه كلمشدر و انلوب برى فراردر و في المثل نزو الفرار استجهل الفراد يعنى فتى و لديقى حسى رسيده اولوب بوقتى ايكيلر اوزره
چچوى مغذبشله نارسيده اولانلر دخى انى كوروب چچوغ مغذبشلر و فراد چيونك ديشى بو قيله امتحان ايتمكده ديرلر يقال ان الجواد عينه
فراده و كاه اولور كه فاسى مفتوح دخى اولور يعنى اويوكليكو دكنك كنايت ايدر نظر دن معلوم در ديش كوركيبي امتحان ايتمك لازم دكلدر

الفزّه ده فرجه وزنی اوزره تحریک اتمک هرهر کبی در وزنا ومعنی یقال فززت الشیء اذا حرکته وفززت لجامنک دماغی دشنه
اوردیه باشده تحریک اتمکده دیرلر وبعضلر بونی امرء القیسک شو بیتنده ایله دخی روایت ایتدیلر وفزز مینجکلکه دخی دیرلر خفت
معناسنه الفزد ذالک ضمی و مابینده رانک سکونیله برقوشک اسمیدر الفرصاد فانک فتحی ورانک سکونیله بر اغاجک اسمیدر کرابنو بکی سیاه در
محکم رایحه طیبی وار ده کذا فی بعض نسخ الصحاح الفزد فانک کسری وزانک سکونیله قیون سوروسندن بر قطعه در وابو زید ایتدی فزز
اون عدددن قرقه وارنجه اولان قیونلر در ابو عبید روایت اتدیکی اوزره دفزر بر قبیله نک اتاسیدر بنی تمیم دن که اول سعد بن زید مناة
بن تمیم در دفزر اکلیجی در وفزر اولدوغنک وجهی بودر که موسم حجده کچی سوروسیله وارمشیدی اندر که من اخذ منها واحدة فهی له ولا
یؤخذ منها فزر دیدیکه فزر دیدی ایکیه وایکیدن زیاده اطلاق اولنور وابو عبید ایتدی فزرا وغلامک اسمیدر جدی معناسنه دبو کلمه
مثل ضربیا ولنیب لا ایتک معزی الفزر دعشدر بن سکاه اکلم دیکه محلتد ومعزی کرکسره والکل حضر کچی معناسنه دربو معنا
لا ایتک حتی تجمع صفة المعزیة والفزریة دیک اولور بونلر جودجم اولق محالدر الفزر فانک فتحی وزانک سکونیله بیزک ایر بیوب برتلمی
و فزور بر شنی یا دمعه دخی دیرلر تقول فزرت الشیء من الباب الاول اذا صدعته التفزر فتحتینله وزانک ضمی وتشدیدیله کتنک بزا سکوب
پرتلمق یقال تفزر الثوب اذا تقطع وبلی الفازر واسع یول یقال طریق فازر ای واسع الفزر فتحتینله بوکری اولق کوزرت اولمق معناسنه
یقال به فزر ای حدب الافزر همزه نک فتحی وفانک سکونیله وزانک کذلک فتحیله ادمه بوکری ولان کسنه کوزرت معناسنه المفزور میمک فتحی
وفانک سکونیله کذلک بوکری اولان کسنه فزاره فانک فتحیله بر قبیله نک اباسیدر غطفان دن که اول فزارة بن ذبیان بن بغیض بن ریث
غطفان در الفسر فانک فتحی وسینک سکونیله بیان وکشف معناسنه یقال فسرت الشیء افسره فسرا من الباب الثانی وفسر طبیبک جوبه
نقسنه دخی دیرلر التفسرة تانک فتحی وفانک سکونیله وسینک کسریله معناه جوهری ایدر ابن مز بوری کلام مولد ظن ایدرم التفسیر علی وزن
التکریم معنا الاستفسار همزه نک وتانک کسریله ومابینده سینک سکونیله بر شنی بیلمک طلب اتمک یقال استفسرته کذا ای سألته ان یفسره لی
الافطار همزه نک کسریله صایم اولان کسنه اوروجنی اچمق یقال افطر الصایم المفطر فانک کسری وطانک سکونیله بیمیه در اوروج اچمق معناسنه
وفطر مفطر معناسنه دخی کلور یقال رجل فطر وقوم فطر ای مفطرون و بو اصلده مصدر اولدوغندن بنا مؤنثی وجمعی یکساندر اولمشدر
التفطیر علی وزن التکریم بر کسنه نک اوروجنی بوزدرمق یقال فطرته انا تفطیرا المفطر میمک ضمی وفانک سکونیله اوروجی بکسنه یقال
رجل مفطر المفطرون جمعی یقال قوم مفطرون المفاطیر میمک فتحی وطانک کسریله کذلک جمعی یقال قوم مفاطیر مثل موسر ومیاسیر وموسر
غنی معناسنه در الفطور فانک فتحی وطانک ضمیله والفطوری کذلک فانک فتحی واخرنده یاء نک تشدیدیله شول نسنه در که انکله اوروج اچیلور
واخرنده یاء نسبت اصل تقدیر کویا که شیء کندی نفسنه نسبت اولنمشدر الفطر فانک ضمیله خمیرک ما ایله یوغرلوب یقال فطرة المرأة العجین
حتی استبان فیه الفطر وفطر کذلک بر جنس منتره در که سوکله توب بیاض اولور الفطرة کذلک فانک ضمی وطانک سکونیله واحدی الفطر فانک
کسری وطانک سکونیله برادنندر الفطر فانک فتحی وطانک سکونیله یرتمق یقال فطر یفطر فطرا اذا خلقه من الباب الاول وفطر بر شنی یارمغه
دخی دیرلر وفطر بر شنی ابتدادن ایجاد اتمکده دیرلر ابن عباس ایتدی فاطر السموات والارض معناسنی بیلمزایدم تاکه ایکی اعرابی
حضورمه دعوایه کلدیلر بری ایتدی انا فطرتها یعنی ای ابتدأتها یعنی ابتدا ان اتدم عزیی اعمقه دیدی وفطر ناقه نک باشی بر مقیله وشرادت بر عمامی صاغمق
وفطر خمیر کالان بولماغه توقف اتمکسزین یقال فطرت العجین افطر فطرا اذا اعجلته عن ادراکه الانفطار همزه نک کسری ونونک سکونیله یارلمق
یقال فطرته فانفطر ومنه قولهم فطر ناب البعیر اذا طلع الفاطر طانک کسریله شول دوه در که ازی نابی دخی اولا یقال بعیر فاطر التفطر فتحتینله
وطانک ضمی وتشدیدیله یارلمق یقال تفطر الشیء اذا تشقق الفطار فانک ضمیله قلچ ده اولان یارق یقال سیف فیه فطار ای تشقق الفطیر
فانک فتحی وطانک کسریله خمیر کالان بولمایوب خمیر اولماق فطیر خمیرک مقابلی اولور وهر نسنه که انک کالی ارسنه توقف ولیمه اول فطیر
اولور یقال ایاک والرای الفطیر وفطیر تازه معناسنه ده کلور تقول عندی خبز فطیر وحیس فطیر ای طری وحیس حلوا ومهمله دیاء مثناة تحتانیه
وسین مهمله ایله بر طعامدر که خرما ایله وکره یاغیله وکشکله اولور الفغر فانک فتحی وغینک سکونیله اغزی اچمق یقال فغر فاه من الباب الثالث
ای فتحه واغز اچلماغه دخی دیرلر یقال فغر فوه ای انفتح یتعدی ولا یتعدی الافغار همزه نک کسری وفانک سکونیله ثریا یلدوزی
یوکسلک کورنمک یقال افغر النجم وبو قیش کونلرنده اولور ثریا وسط سماده کلدکده کاناظر ایدنکسه اغزی اچار الفاغرة غینک کسریله بر
قسم [illegible] در که اولی نیلوفر هندی کوکی در الانفغار همزه نک کسری ونونک سکونیله چیچک اچلماق یقال انفغر النور اذا تفتح ونور نونک

فتحیله

فسر

فطر

فغر

فتحیله وواوک سکونیله چیچک معناسنه در المفغرة میمک فتحی وفانک سکونی وغینک فتحیله واسع اولان یر یقال هذه مفغرة ای روضة واسعة
الفقارة فانک فتحیله ارقه کموکنک بر دانه سی الفقار فانک فتحیله کذلک ارقه کموکلری اوکوزه معناسنه ذو الفقار فانک فتحیله نبی علیه السلامک
قلچینک اسمیدر الفقرة فانک کسری وقانک سکونیله فقاره معناسنه در که ارقه کموکی دیمک اولور الفقرات فانک کسری وقانک سکونیله والفقرات
فانک کسری وقانک فتحیله والفقرات کسرتینله والفقر فانک کسری وقانک فتحیله بونلرک جملهسی فقرهنک جمعیدر دبر قصیده ایچنده اولان ابیاتک
احسننه فقره دیرلر ارقه کموکلرینه تشبیها اذکلرینه بناء الفقر فانک فتحی وقانک کسریله شول کسنه در که ارقه سی کموکلری قرغه یقال رجل
فقر اذا اشتکی فقاره الفاقرة قانک کسریله افت داهیه معناسنه الفقر فانک فتحی وقانک سکونیله ماله مالک ولمق وفانک ضمیله دخی لغتدر
ضعفله ضعف کبی وارقه کموکنی صاق یقال فقرته الفاقرة اذا کسرت فقار ظهره وفقر دوه نک بورنن یا دلیوب واکا بر کریش طاقوب
ویولارنی دلکر شه بغلیوب یدمکدر تاکه سرکش کلکندن فراغت ایدوب رام اوله تقول فقرت انف البعیر اذا حززته بحدیدة ثم
جعلت علی موضع الحز جریرا علیه وترا ملوی لتذلله وجریر حبله دوه یدکه دیرلر ومنه قولهم قد عمل به الفاقرة الفقیر فانک فتحی وقانک
کسری ومدیله مالی اولمیان کسنه ابن السکیت ایتدی فقیر اول کسنه در که انک فی الجمله معلشی اوله ومسکین اول کسنه در که انک اصلا نسنه سی
اولمیه واصمعی ایتدی مسکین فقیردن حالی احسن اولندر ویونس ایتدی فقیر مسکیندن حالی احسن اولندر دیونسک استدلالی بو نکته در که
بر فقیره افقیر انت دیدیلر لا والله بل مسکین دیو جواب ویرمشیدر زیاده عرض احتیاج محلنده وابن الاعرابی ایتدی فقیر اول کسنه در که
اصلا بر نسنه یه قادر اولمیه وفقیر کویک اکن صو چیقدوغی یره ده دیرلر دفقیر شول چقوره دیرلر که خرما فدانی دکیلیر قازلسه دکلدکی
حیین ده وفقیر ادمی کوکی صو کیدنه دخی دیرلر التفقیر علی وزن التکریم خرما فدانی دینه چقور قازمق یقال فقرت للودیة تفقیرا
وودیه واوک فتحی ویانک تشدیدیله خرما فدانه دیرلر وبو بختی ده ملکه دخی دیرلر تقول فقرت الخرز اذا ثقبته المفقر میمک ضمی وفانک فتحی وقانک تشدیدیله
شول قلچ در که ارقه سنده کدکلری اوله یقال سیف مفقر ای فیه حزوز وخراجه مهمله ایله قطع معناسنه در وصاحب صحاح بو معناده
منقوش شمشیر درسته تفسیری ظاهر کلام جوهری یه مخالف اولور اگر درست سین مهمله ایله اولورسه واگر معجمه ایله اولورسه تقریر مفقره
مساوی ومطابق اولمز مگر که تصحیف ناسخ اوله دو شدن درشیا ولمق ولا الافقار همزه نک کسری وفانک سکونیله صیدی سکا
ارقه سون ویرمک در ومنه قولهم افقرک الصید ای امکنک من فقاره فارمه یعنی فرصت دمی ایله وافقار عاریت ویرمکه دخی دیرلر
یقال افقرت فلانا ناقتی ای اعرته فقارها للرکوب وافقار فقیر ایتمک معناسنه ده کلور یقال لا افقرک الله الفقری فانک ضمی وقانک سکونی
والفک قصریله اسم در ناقتی عاریت ویرمک معناسنه المفاقر میمک فتحی وقانک کسریله وجوه فقر اولنسنه لر یقال سد الله مفاقره
ای اغناه وسد وجوه فقره ما افقره فعل تعجب در فقردن ما اغناه کبی غنادن ولکن بونلرک ایکسی دخی شاذدر زیرا بونلرک فعلری
افتقر واستغنی در پس بونلردن فعل تعجب بناسی صحیح دکلدر التفکر فتحتینله وکافک ضمی وتشدیدیله بر نسنه یی تأمل اتمک الفکر
فانک کسری وکافک سکونیله والفکرة کذلک فانک کسری وکافک سکونیله اسملردر تفکر معناسنه الفکر فانک فتحی وکافک سکونیله مصدر در
تفکر معناسنه کذلک یعقوب ایتدی فکر حاجت معناسنه ده کلور یقال لیس لی فی هذا الامر فکر ای لیس لی فیه حاجة والفتح افصح من الکسر
الافکار همزه نک کسریله والتفکیر علی وزن التکریم والتفکر علی وزن التکرم جمله سی بر معنایه در یقال فکر فی الشیء وافکر فیه وتفکر اذا تأمل
الفکیر فانک کسری وکافک دخی کسری و تشدیدیله فسیق وزنی اوزره کثیر التفکر معناسنه در الفور فانک فتحی وواوک سکونیله
والفوران فتحتینله قاینمق یقال فارت القدر تفور فورا وفورانا اذا جاشت وجیش جیمله وشینی معجمه ایله جوش کلک قینامغه دیرلر
ومنه قولهم ذهبت فی حاجة ثم اتیت فلانا من فوری ای قبل ان اسکن الفائر همزه نک کسریله غضب معناسنه در یقال فار فائره
اذا جاش غضبه یعنی غضبی قاینیه وبو تاریخ در لغتدر الفورة فانک فتحی وواوک سکونیله شدت معناسنه در فورة الحر
اسی نک شدتی معناسنه در وفورة العشاء یتسونک شدتی که شفق غایب اولوب زیاده قرارکوه ولمیه در الفورة فانک ضمی
ومدیله اکول معناسنه در جمعی در لغتندن مزدی بودر یقال لا افعل کذا ما لألأت الفور ای بصبصت باذنابها وبصبصه
صادین مهمله ایله قویرق صالمقدر دیرلر وذنب ذال معجمه ایله ونونک فتحیله قویرق معناسنه در الفوارة فانک فتحی وواوک
تشدیدیله اوصه کوکی دیدکلری کوک کوکی در یقال فوارة الوارک الفوارة فانک ضمی وواوک تخفیفیله
چومکنک زیاده قیرزویب قیناسی در الفیاران فانک کسریله شول دمورلردر که تاروک ایکی جانبنده اولور الفهر فانک کسری

فقر

فکر

فور

فهر

وهانك سكونيله شول طاشدركه اله الدقد. ال ايسن طولدوره تذكرى وتانيثى جايزدر. وفهر قريشدن بر قبيله نك باباسى اديدركه اول
فهر بن النضر بن كنانه در. الافهار همزه نك كسريله جمعى واصحى فهرم وفهرم ديمكى جايز كوردى اوله. هانك سكونى ثانيده تحقيد
الفهيرة فانك ضمى وبانك سكونيله فهرك تصغيرى وفهرك معناسيله الطاشدر ... كم مرور ايتدى وعامر بن فهيره برجلك اسميدر الفهيرة
فانك فتحى وهانك كسرى وميله شول اكشى سوددركه اكا قزمش طاش براغورلر قيناملغه باشلادقده. اوزرنه اون دوكوب قاريشدررلر.
يرلر الفهر فانك ضمى وهانك سكونيله يهوديلر توريت اوقويجق يرلرى مدارس معناسنه ميمك كسرى ايله وبونك اصلى عبرانيدر عبرانيدر
صكره دن تعريب اولنمشدر. الفهر فانك فتحى وهانك سكونيله بر آدم بر عورتله جماع ايدوب قبل الانزال اخر عورته وارو ب انده انزال
اتمكدر. وحديث شريفده بوندن نهى اولنمشدر. الفهر فتحتينله بعناه مثل نهر ونهر. التفهير على وزن التكريم بو دخى اعيا معناسنه
يقال فهر الرجل تفهيرا اذا اعيا ديمشلردركه ات سكريته سنك خيزى چقدكده. نفصانك ابتداسى تراددر اندفكره فتوردر
اندنصكره تفهيردر. التفهر فتحتينله وهانك ضمى وتشديديله مال وافر اولماق يقال تفهر الرجل فى المال اذا اتسع فيه جرى ايدركويا كه
بو تجردن دوغه در ياخود اعيا فتور معناسندن غيرى بر معنادر فصل القاف القبر قافك فتحى وبانك سكونيله كورمزار
معناسنه وقبر ميتى دفن اتمكده دیرلر تقول قبرته اقبره قبرا من الباب الاول واقبره من الباب الثانى اذا دفنته. القبور
حمثيل جمعى المقبرة ميمك وبانك فتحيله والمقبرة ميمك فتحى وبانك ضميله ايكيسى دخى موضع قبر معناسنه در المقابر ميمك فتحى وبانك كسريله
جمعى المقبر ميمك فتحى وقافك سكونى وبانك فتحيله كذلك مقبره نك جمعى در بعض اشعارده مكلدوكى اوزره. المقبرى ميمك وبانك فتحى وبانك تشديديله
والمقبرى ميمك فتحى وبانك ضمى وبانك تشديديله مقبره يه منسوب اولانه دينر. الاقبار همزه نك كسريله قبره قويمغه امر اتمك يقال
اقبرته اى امرته بان يقبر تميم حجاجه اقبرنا صالحا ديدى حجاج صالحى قتل ايدوب صلب اتدكده يعنى بزه اذن ويرمز بوزى
دفن ايده لم ديدكده. ودنكده ديدى يعنى حاجت ويردى ابن السكيت ايتدى اقبار قبر قلمق معناسنه ده كلور يقال اقبرته اى
صيرت له قبرا يدفن فيه وبارى تعالى ثم اماته فاقبره ديدوكى جعله ممن يقبر معناسنه در يعنى بنى آدم دفن اولنمغى كلابر
القا اولنسلردن قلمدى اكراما لهم يعنى انسانه اكرام ايچون اولدى اشيادندر. القبرة قافك ضمى وبانك فتحى وتشديديله طويغار دينلن
قوش چكاوك معناسنه القبر قبره نك جمعى القنبرا قافك ضمى ونونك سكونى وبانك ضمى والفك مديله قبر معناسنه لغتدر. القنابر
قنبرانك جمعى عنصلا ايله عناصل كبى وعنصلاء عين مهمله وصاد مهمله ايله يبان صوغانى در. القنبرة قافك ضمى ونونك
سكونى وبانك ضميله عامه استعمال ايدر. قنبرا معناسنه در وبعض اشعارده دخى قنبر واقع اولمشدر ابو عبيده روايتى اوزره
قنبر قافك فتحى وبانك فتحى ده مابينده. نونك سكونيله بر رجلك اسميدر. القبطرية قافك ضمى وبانك سكونى وطانك كذلك ضميله وبانك
تشديديله بر جنس بزدر. القبعثرى فتحتينله وعينك سكونى وثانك كذلك فتحيله والف مقصوره ايله يرا دلشى او لوادلى يعنى
عظيم الخلق معناسنه مبرد ايتدى قبعثرى عظيم وشديد اولانه دينلندر وقبعثرى كلمه سنده الف زايده در تكثير ايچوندر
الحاق ايچون دكلدر وبر حرفدن منقلب دخى دكلدر بلكه اتباع بنا ايچوندر زيرا كلام عربده حروف اصليه سى التى حرفلو بر كلمه
يوقدر قبعثرى كا الحاق اولنمش اوله واخرنده اولان الف تانيث ايچون دكلدر مجرد بش حرفلو بناء التى حرفلو بنايه الحاق
وتفخيم ايچوندر زيرا تانيث ايچون اولسيدى تاء ثانينك دخولى جايز اولمزدى وقبعثرى مثللو
لا ينصرف اولور معرفه لك حالنده ونكره لك حالنده منصرف اولور. القباعث قافك فتحى وعينك كسريله قبعثرانك جمعى در بعض
حروفى طرح اولنمغله زيرا دورت حرفى دوزده زايد اولندن جمع وتصغير بنا اولنمز حتى رباعيه رد اولنمايجه مكر كه حرف
رابع حرف مد اوله اسطوانه وحانوت كبى. القتر قافك وتانك فتحيله توز غبار معناسنه القترة قافك وتانك كذلك فتحه ايله التحكيد
قطرك واحدى بربار ده توز معناسنه ومنه قوله تعالى ترهقها قترة. ودهى سترايتمكه ديرلر القتر قافك ضمى وتانك سكونيله جانب معنا
اولان قترده لغتدر. القترة كذلك قافك ضمى وتانك سكونيله صياد كوملى كه اغاجدن چاتوب ايچنه كيروب كزلنور ناموس صياد معناسنه
القتر قافك كسرى وتانك سكونيله بر نوع تمرندر دكرمات تمرندندر ودمرات يمك كسريله نشان اوقنه ديرلر وقتره كوچك اوقه
دخى ديرلر ابن قتره قافك كسرى وتانك سكونيله بر جنس حيثدر كوچك يلاندر اوق يلانى ديدكلريدر وقتره لفظى ابن قتره اسمنده
معرفه ولا ينصرفدر. القاتر تانك كسريله شول ياى لاندركه دوه نكا ادكمز باغادر يقال رجل قاتر اى واق لا يعتر ظهر البعير

قبر

قتر

وقاتر تمام ووزن اوزره. قلقانه دخى ديرلر يقال الجون قاتر احسن التقدير ومون حيمك فتحى ودالك سكونيله قلقانه ديرلر وقاتر شركون ركيكى
حصن اسه ديرلر يقال الحم قاتر التقتر فتحتينله وتانك ضمى وتشديديله اوغراشه حاضر لنمق در تقتر كبى يقال فلون لفلان تقترا اقتال كا يقال
نقطر القتير قافك فتحى وتانك كسرى ومديله زره حلقه لرى اولان اكسريلرك باشلريدر ورأس اطيار معناسنه وقتير بيرلكه دخى ديرلر
شيب معناسنه القتار قافك ضميله بريان رايحه سى ديمك اكثريا معناسنه يقال قترالجم يقتر من الباب الثانى اذا ارتفع قتاره وقتر اللحم دخى
تانك كسريله بابندن رابع دن ابو عمرو روايتى اوزره. وقتار عود رايحه سنه ده ديرلر القتر قافك فتحى وتانك سكونيله والقتور فتحتيله نفقه ده
عيالى تقصير اتمك يقال قتر على عياله يقتر قترا وقتورا من الباب الاول ويقتر من الباب الثانى اذا ضيق عليهم فى النفقة التقتير
على وزن التكريم والاقتار همزه نك كسريله بونلرك دخى معناسى قتر معناسنه در. وتقتير اتمك رايحه سن تهييج اتمك تقول قترت للاسد اذا وضعت
له لحما فى الزبية يجد قتاره والزبيه حائك ضمى دال سكون باء موحده ايله صياد صيد ايچون بنا اتدوكى اوك سقفيدر واقتار رايحه عود
استعمال اتمك وفيتو اولمق معناسنه ده كلور يقال اقترت المرأة اذا تبخرت بالعود واقتر الرجل اذا افتقر. المقتر ميمك ضمى وتانك فتحى وتانك
تشديديله رايحه لو نسنه يقال لكباء مقتر وكباء كافك كسرى والفك مديله عود اغاجنك بر نوعى المقترة ميمك ضمى وقافك سكونى وتانك
كسريله رايحه عود استعمال ايدن عورت يقال امرأة مقترة اذا تبخرت بالعود القحر قافك فتحى وحانك سكونيله زياده قوجامش
ضعيف اولان كمسنه ديشلو دوه ده دخى قحر ديرلر ومؤنثنده. نابه ديرلر وشارف ديرلر قحر ديرلر ما بعضلر قحرم دخى ديرلر القدر قافك
فتحى ودالك سكونيله بر نسنه نك مبلغنه قدر ديرلر وقدر تقدير معناسنه ده كلور يقال قدرت الشئ اقدره واقدره قدرا من الباب
الاول والثانى اى قدرته واكمال معناسنه ده كلور وفى الحديث اذا غم عليكم الهلال فاقدروا له اى اتموا ثلاثين وقدر بر نسنه يى تضييق
اوزره اتمكده ديرلر يقال قدر على عياله مثل قتر وقدر على الانسان رزقه قدرا مثل قتر وحق تعالى نك قدرى وقدرى دالك سكونى
وفتحيله عظمتى معناسنه در وبو اصلنده مصدردر قال الله تعالى وما قدروا الله حق قدره اى ما عظموه حق تعظيمه وقدر ايله قدر
حق تعالى نك تقديرا اتدوكى قضايه دخى ديرلر المقدرة ميمك فتحى وقافك سكونى ودالك ضميله والمقدرة ميمك ودالك فتحيله قدرت
معناسنه در ويقال مالى عليه مقدرة اى قدرة ومنه قولهم المقدرة تذهب الحفيظة والحفيظة غضب معناسنه در القدرة بر نسنه يه قادر اولمق
القدران قافك ضمى ودالك سكونيله كذلك قادر اولمق يقال قدرت على الشئ اقدر قدرة وقدرانا من الباب الثانى وقدرت على من الباب الرابع
لغة فيه ايضا على رواية ابن السكيت وقدرت غنا معناسنه ده كلور يقال رجل ذو قدرة اى ذو يسار الاقتدار همزه نك كسرى ونونك سكونيله
بر نسنه تقدير اولنه موافق كلمك يقال قدرت عليه الثوب قدرا فانقدر اى جاء على المقدار المقادرة قدرت صاحبه وقريب معناسنده
كلور يقال بين ادمك دادض فلان ليلة قادرة اذا كانت ليلة السير مثل قاصدة وداقرة يعقوب روايتى اولنان اوزره التقدير
على وزن التكريم بر نسنه يى او دانماق يقال قدرت الشئ تقديرا الاستقدار همزه نك كسريله طلب قدرت يقال استقدر الله خيرا
التقدر فتحتينله وواوك ضمى وتشديديله بر نسنه حاضر لنماق يقال تقدر له الشئ اى تهيأ الاقتدار همزه نك كسرى وقافك سكونيله
بر نسنه يه قادر اولمق واقتدار طعامى چولمكده بشورمكه دخى ديرلر يقال قدر القوم اذا طبخوا فى قدر ويقال القدر رداء
ام تشتوون واشتوا بريان اتمكه ديرلر القدير چولمكده بشمش نسنه مطبوخ فى القدر معناسنه تقول قدر واقتدر مثل طبخ
واطبخ القدر قافك كسرى ودالك سكونيله چولمك معناسنه مؤنث سماعيدر اما تصغيرى قدير كلور بلا هاء على خلاف القياس
القدار قافك ضمى ودالك تخفيفيله دوه قصابى جزار معناسنه بعضلر طباخ در ديدى قدار بن سالف كه اكا احمر ثمود ديرلر
صالح نبى نكعم ناقه سن سكريلرده در الاقدر همزه نك ودالك فتحى وما بينده. قافك سكونيله دبالدن قصير اولان كمسنه واقدر شول
اته ديرلركه يورركن قيچ اياغى اوك اياغندن ايلرو بصه. القذر فتحتينله نظافتك مقابلى در كه ناپاك اولمق معناسنه اولور القذر
قافك فتحى وذالك كسريله ناپاك اولان نسنه القذارة قافك فتحيله كذلك ناپاكلك وكريه كورمك دخى ديرلر يقال قذرت الشئ
من الباب الرابع اذا كرهته التقذر فتحتينله وذالك ضمى وتشديديله كذلك كريه كورمك الاستقذار همزه نك كسريله ويانك سكونيله كذلك كريه
كورمك يقال تقذرته واستقذرته اذا كرهته القذور قافك فتحى وذالك ضميله نسا طايفه سندن شول كمسنه دركه بجاسلردن
اجتناب اوزره اولا وقذور ابو عبيده روايتى اوزره شول ناقه يه ديرلركه دوه سوريسنك بر كنارنده يتوب انلردن اراق اولا
وكنوف دخى بو مقوله ناقه يه ديرلر لا كنوف اراق يرده يا تر القذرة قافك ضمى وذالك فتحيله همزه وزنى اوزره شول كمسنه دركه

قحر

قدر

قذر

قرر

ملامت لازم کلمکن یرلردن پرهیز ایدر. اولا القاذورة علی وزن الفاروره و ذو القاذورة شول کمسنه درکه کمسنه ایله دمسازلق ایتمیه
وکمسنه ایله اختلاط ایتمیه یقال رجل قاذورة و ذو قاذورة ای لا یخالط الناس المقذر میمک فتحی و قافک سکونیله و ذالک کسریله شول کمسنه درکه
خلق اوندن اجتناب ایلیه المقذحر میمک ضمی و قافک سکونی و ذالک فتحی و حانک کسری و رانک تشدیدیله دوکشمکه حاضر اولان کمسنه که دایما غضب
کلمش کمسنه کبی کورینن ابو عبیده بو کلمه ذال معجمه و دال مهمله ایله المقذحر و مقذعر دخی بونک کبیدر لفظا و معنی دیدی اصمعی ایتدی حلفا حروفدن مقذحرک
معناسنی سؤال ایتدکده خصوص لفظه تفسیر ایتمیوب تمثیل طریقیله کوب دینه اولان سنور متوحشی بلمسن مقذحرک معناسی بودر دیدیکی
وسنور سینک کسری و نونک فتحی و تشدیدیله پسی معناسنه در القرار قافک فتحیله آرام ایتمک و دائم ایدوجک یر و اصمعی ایتدی قرار قراره
بر نوع قیون در که ایاقلری قصه و شکلی قبیح در القراری قافک فتحی و آخرنده یانک تشدیدیله درزی خیاط معناسنه القرارة قافک فتحیله
مدور اولان دوز یر زمین هموار معناسنه القر قافک فتحیله بر نسنه درکه اکرله پالان پیننده در ابو عبیده دن ماعدا قر محفه در دیرلر
هودج معناسنه قرطاق یاوریسنه دخی دیرلر فروج معناسنه و قر صوغوق اولان نسنه معناسنه دخی کلور یقال یوم قر ولیلة
قرة ای باردة و قر صوغوق یاغمور دیو صو دوکمکه دخی دیرلر یقال قررت القدر اقرها اذا صببت فیها القرارة لئلا تحترق و قرارة
قافک ضمیله چوملکه دوکلان صودر و قر بر کمسنه نک باشنه صو دوکمکه دخی دیرلر یقال قررت علی رأسه دلوا من ماء بارد ای صببت
و برکمسنه نک قولاغنه خبر سویلمکه دخی دیرلر یقال قر الحدیث فی اذنه یقره کانه صب فیها القار صوغوق نسنه یقال یوم قار القارة مؤنثی یقال
لیلة قارة یوم القر کذلک قافک فتحیله شول کوندرکه قربان بیرامنک ایلروسنده در و یوم قر دیدکلرینه باعث بودرکه اول کون خلق
منزللرنده قرار ایدوب برجانبه حرکت ایتمزلر القریان قافک فتحیله صباح و اخشامدر القر قافک ضمیله صوغوق برد معناسنه و قرار
دخی اطلاق اولنور ومنه قولهم عند شدة تصیبهم صابت بقر یعنی شدت قرارینه بولدی و کاه اولور وقعت بقر دخی دیرلر القرارة قافک
ضمیله شول صودرکه آش پشدکدن صکره چوملکه دوکرلر یاغنی دیو القررة قافک و رانک ضمیله شول نسنه درکه چوملک دیبنه یاپشور
ابو عبیده دولیه اوزره و قرار ای متنوع ایدوب قراره دیر ایدی القرقر قافلرک ضمی و رانک سکونیله بر صو بک ایدی و منه
غزاة قراقر غینک فتحیله قراقر غزاسی معناسنه و قراقر ایو آوازلو معناسنه دخی کلور القراقری قافک ضمی و قاف ثانینک کسری و یانک
تشدیدیله قراقر کبی ایو آوازلو معناسنه در یقال حاد قراقر و قراقری ای حسن الصوت و حادی حاء مهمله ایله شول کمسنه درکه دوه سوردکی
تغنی ایلیه قرقره دن مأخوذدرکه قرقری اوتمسه دیرلر انشاء الله تعالی کلور قران قافک ضمی و رانک تشدیدیله بر رجلک اسمیدر
و بعض اشعارده بر دوه سمنده دخی استعمال اولنمشدر القرة قافک کسریله صوغوق معناسنه در یقال اشد العطش حرة علی قرة و ربما
قالوا اجد حرة تحت قرة و قرة شول دفعه دیرلرکه مرض انده عودت ایدر اولر یقال ذهب قرتها ای الوقت الذی یأتی فیه المرض والعلة
یعنی قرتها دواولان حمی علته راجع در القریة کسرتینله و رانک و یانک تشدیدیله تورصاق علفدان منسنه جرهو دخی
جیمک کسری و راء مهمله نک دخی کسری و تشدیدیله و یانک دخی تشدیدیله تورصق معناسنه در و قری اسماء رجالدن در و ایوب
بن القریه فصحاء عربدندر القارورة رانک ضمی و مدیله شیشه القواریر قافک فتحی و رانک کسریله جمعی شیشه لر معناسنه القرور
قافک فتحی و رانک ضمی و مدیله شول صوغوق صودرکه انکله اغتسال ایدرلر القرقر قافلرک فتحیله و رانک مابینده سکونیله هموار و مجلا اولی یر
القرقرة علی وزن الزلزلة بر نوع کولمکدرکه قهقهه معناسنه و قرقرة سعد نام کمسنه نک لقبیدرکه نعمان منذرک مضحکه سی ایدی که بر کمسنه
سبب اولوردی و قرقره کوکرجین اوتمسه دخی دیرلر یقال قرقرت الحمامة قرقرة و قرقرة قارن کورلدمکه دخی دیرلر یقال قرقر بطنه اذا صوت
دوه آوازنه دخی دیرلر القراقر قاف اولک فتحی و ثانینک کسریله جمعی یقال قرقر البعیر اذا صفا صوته و رجع القرقار قافک فتحی و رانک
سکونیله آوازی صافی اولمق یقال بعیر قرقار الهدیر اذا کان صافی الصوت فی هدیره القرقریة قافلرک فتحی و رانک مابینده سکونی
و راء ثانینک کسری و مدیله کوکرجین اوتمک یقال قرقرت الحمامة قرقرة قرقری قافلرک فتحی و مابینده رانک سکونی و راء ثانینک و یانک
تشدیدیله بر موضعک اسمیدر یمامه ده مشارق قرینده قرقار قافک فتحی و راء اولنک سکونی و ثانینک کسری اوزره بنا ایله صوت ایت معناسنه
امردر پس بو معدول اولان کلمه لردندر اکرچه رباعیدن عدل مسموع اولماشدر الا عرعار و قرقار کلمه لرینه. و عرعار عین
مهمله ایله و رایلری مهمله ایله بر چوجق اویونیدر دعوت ایتکده امر معناسنه در القرار قافک فتحیله بر یرده طورمق استقرار معناسنه یقال
قررت بالمکان اقر قرارا من الباب الرابع القرور ضمیله کذلک بر یرده طورمق یقال قررت به اقر قرارا و قرورا من الباب الثانی

ورود

قسر

قشر

و قرور سرور حالنده کوز صوغوق اولمغه دخی دیرلر یقال قررت به عینا من الباب الرابع و قررت به عینا من الباب الثانی قرورا القرة
قافک ضمیله کنایه مصدریدر کوز صوغوق معناسنه یقال قررت به عینا و قررت به عینا من الباب الرابع والثانی قرة فیهما و قال قرت عینه تقر نقیض
سخنت و سخونة حرارة دیرلر الاقرار همزه نک کسریله برقرار قلماق یقال اقر الله عینه ای اعطاه حتی تقر فلا تطمح الی من هو فوقه و یقال حتی تبرد
ولا تسخن فللسرور دمعة باردة وللحزن دمعة حارة یعنی حالت سروره کوز یاشی برودتله و حالت حزنده حرارتله کلور و اقرار
اعتراف معناسنه دخی کلور یقال اقر بالحق اذا اعترف به و اقرار ناقه نک حملی ظاهر اولمغه دیرلر یقال اقرت الناقة اذا ثبت حملها و اقرار
صوغوق معناسنه دخی کلور یقال اقره الله فهو مقرور علی غیر قیاس یعنی اقراردن مقرور دمک قیاسه مخالفدر کویا که قر دن بنا اولنمشدر
المقارة میمک ضمی و رانک تشدیدیله ساکن اولمق یقال قاره مقارة اذا قر معه و سکن و فی الحدیث قاروا الصلوة یعنی سز نمازده سکون ایدرده
اوککی پس بو قراردن اولور و قاردن اولمز التقرار تانک فتحی و قافک سکونیله و التقرة تانک فتحی و قافک کسری و رانک تشدیدیله بر قرار قلمق
یقال هذا الامر تقراره و تقرته التقریر علی وزن التکریم بر کمسنه یی اقراره کتورمک و برنسنه یی قرارکاهنده قلمقدر دیرلر و بر خبری بر
کمسنه نک قتنده مقرر قلماغه دخی دیرلر یقال قررت عنده الخبر حتی استقر التقار تانک فتحی و رانک تشدیدیله قرار ایتمک استقرار معناسنه
یقال الغنون ما یتقار فی مکانه ای ما یستقر الاقترار همزه نک کسریله دیشنک رحمنده قرار ایتمک یقال اقتر ماء الفحل
فی الرحم اذا استقر و اقترار آش اوزرنده صکره دن دوکلن صویی ناخودرش ایدوب اکل ایتمکه دخی دیرلر شوال اقتررت بالقرارة
اذا ایتدمت بها و قرارة قافک ضمیله آش یاغنی دیو صکره دن قونان صودر نته کیم مرور ایتدی و اقترار چوملک دبینه یاپشمش المغه
دیرلر یقال اقتررت القدر اذا اخذت ما التصق بالقدر و اقترار صوغوق صو ایله یونمغه دخی دیرلر یقال اقتررت بالقرور اذا
اغتسلت به و اقترار دوه سمرمکه دخی دیرلر یقال اقترت الناقة اذا سمنت القروة قافک ضمی و رانک فتحیله و ضمیله دخی القدیر دیو آدلنور
شول طعامدر که چوملک دیبنه یاپشمش اوله القسر قافک فتحی و سینک سکونیله بر کمسنه یی بر نسنه یه مضطر قلماق یقال قسره علی الامر قسرا اذا
اکرهه علیه و قهره و قسر بجیله قبیله سنده بر جماعتدر که انلر عبدالله بن خالد القسرینک جماعتیدر الاقتسار همزه نک و تانک کسریله
کذلک برنسنه یه مضطر قلمق یقال اقتسره علیه القیاسر قافک فتحی و سینک کسریله و القیاسرة کذلک قافک فتحی و کسریله بونلرک ایکیسی دخی بیوک
دوه لر معناسنه در القیسری قافک فتحی و یانک سکونی و یاء اخیره نک تشدیدیله بیوک دوه معناسنه در قیاسرک مفردیدر القنسری قافک
کسری و نونک فتحی و تشدیدیله و آخرنده یانک تشدیدیله زیاده یاشلو اولان پیره دیرلر و بعضلر قنسری دخی روایت قلدیلر نونک کسریله القسور
قافک و واوک فتحی و مابینده سینک سکونیله بر اوتک اسمیدر و قسور دن مراد آتجی اولان صیادلردر القنسرین قافک کسری و نونک
دخی کسری و تشدیدیله و نونک فتحی دخی روایت اولنور شام شریفده بر شهرک ادیدر القنسرون قافک کسری و نونک فتحی و تشدیدیله و آخرنده
یاء مشدده ایله قنسرینه منسوب اولن کمسنه آخرنده اولن نون نقطه ساقط اولماز نته کیم باب الیاده نصیبین نسبتنده اشارت اولنمشدر
القشر قافک کسری و شینک سکونیله قابوق که آغاج قابغی و لسوری کبی غیری نسنه لرک اولور و قشر انسانک لباسنه دخی دیرلر و فی
حدیث قیله کنت اذا رأیت رجلا ذا رواء و ذا قشر طمح بصری الیه و قیله بر عورتک اسمیدر قافک فتحیله و رواء رانک ضمیله جامعه
و طمح طاء مهمله ایله بر نسنه یه حرصله باقمق القشور ضمیله قشرک جمعی القشر قافک فتحی و شینک سکونیله قابوق صویمق یقال قشرت
العود و غیره اقشره و اقشره قشرا من الباب الاول والثانی اذا نزعت عنه قشره التقشیر علی وزن التکریم قابوق صویمق یقال قشرته
تقشیرا المقشر میمک ضمی و قافک و شینک فتحی و تشدیدیله قابوغی صویلمش نسنه یقال فستق مقشر الانقشار همزه نک کسری و نونک
سکونیله و التقشر فتحتینله و شینک ضم و تشدیدیله برنسنه قابوغندن صویلوب چیقمق یقال انقشر العود و تقشر یعنی القاشرة
شینک کسریله شول یغمور درکه یر یوزن صویوب قاشره باش یارمغک ادنا مرتبه سنده دیرلر حمین دری صویوب انه دکن تأثیر ایتدیکی
القشر قافک فتحی و شینک کسریله قابوغی چوق اولان نسنه یقال لحم قشر ای کثیر القشر الاقشر فتحتینله زیاده معیوب الاقشر همزه نک فتحی
و قافک سکونی و شینک فتحیله زیاده حمرت صاحبی اولان کمسنه یقال رجل اقشر القاشور علی وزن الکافور شول آخر دکر یارشی آتلرینک
اک صوک کله و انکا فسکل دخی دیرلر فانک کسری و سینک سکونیله و سکیت دخی دیرلر سینک ضمی و کافک فتحی و یانک سکونیله و قاشور
شوم اولان نسنه یه دخی دیرلر القاشورة علی وزن القاذورة قحط اولان ییلده دیرلر یقال سنة قاشورة قشیر قافک ضمی و شینک فتحی
و یانک سکونیله بر قبیله نک باباسی آدیدر که قشیر بن کعب بن ربیعة بن عامر بن صعصعة بن معاویة بن بکر بن هوازندر

قاف وشینك كسریله براككك دخی آدیدركه بنی عوف بن سعد بن زید مناة بن تمیمك ایدیكه انلرك قوینك دخی آدیدركه طوغردی پس
اولانلرك دوه‌یی عادی الدار تاكه كندونك ناقه‌لرینه اشوب دیشی طوغورلرپس انلرك نسللری عموماً هلاك اولمالرینه اشام من قاشر
ایچلرنده مثل اولدی **القشاد** قافك كسری وشینك سكونیله خشن اولوب ناهموار اولان عصا **الاقشراد** قوی اوددن طوری‌باق
ودرهمك یقال اقشرد الرجل اقشراداً **المقشعر** میمك ضمی وقافك سكونی وعینك كسری وراینك تشدیدیله قوی اودوطوردن كمسنه
القشاعر قافك فتحی وعینك كسریله مقشعرك جمعیدر میم حذف اولندی زایداولدوغنه بناءً **القشعریرة** قافك ضمی وشینك فتحی وعینك
سكونی وراینك كسری ویدیله كوده قاد غلوب تویی اودرمك **القصر** قافك فتحی وصادك سكونیله سرای وقصر كچه معناسنه ده كلور
عشی كبی یقال اتیته قصراً ای عشیاً وقصر غایت معناسنه ده كلور یقال قصرك ان تفعل كذا ای غایتك وقصر حبس معناسنه ده كلور
یقال قصرت الشیء اقصره قصراً من الباب الاول اذا حبسته وقصر اختلاط معناسنه ده كلور یقال قصرنا یعنی اسینا ویرشنه‌یی
صالیویرمكه ده دیرلر یقال قصرت الستر اذا ارخیته وبرشنه‌یی برمقداردن ترك ایتمكه ده دیرلر یقال قصرت من الصلوة قصراً
من الباب الاول وبرشیء برشنه‌یه مخصوص ایتمكه ده دیرلر یقال قصرت الشیء علی كذا اذا لم یتجاوز به الی غیره ویقال قصرت اللقحة
علی فرسی اذا جعلت دره لها یعنی ناقه‌نك سودینی فلان آته مخصوص قلمق دلقحة لامك كسری وقافك سكونیله سودی صاغلق دوه‌یه وقصر
برنی دوكوب آغارتمغه دخی دیرلر یقول قصرت الثوب اقصره من الباب الاول ایضاً اذا دققته **القصور** حصرتیله جمعی سوایلر معناسنه
وقصر الظلام كچه‌نك كندی اختلاطنه دیرلر كه اخشام ایرشمه‌دن عبارتدر وقصور برشنه‌دن عاجز اولمغه ده دیرلر یقول
قصرت عن الشیء قصوراً اذا عجزت عنه ولم تبلغه واوق نشانه‌دن بری قالمغه ده دیرلر یقال قصر السهم عن الهدف وهدف فتحتیله
ده قایدشان كه اوق آتمق ایچون دیكلور **المقصر** میمك فتحی وقافك سكونی وصادك فتحیله كندنك كیچه‌نك كولكه‌زه قارشمه‌سیدر **المقاصر**
میمك فتحی وصادك كسریله مقصرك جمعی **القصار** قافك ضمی والفك قصریله زیارت معناسنه‌در **والمقصاو** **والقصاد** قافك ضمیله بلاالف
بمعناها **والقصاد** قافك فتحیله بمعناها ایضاً یقال قصارك ان تفعل كذا وقصارك ان تفعل كذا ای غایتك
واخر امرك وما اقتصرت علیه **المقصر** میمك فتحی وصادك كسریله ادنی ولانه نسنه یقال رضی فلان بمقصر مما كان یحاول ای بدون ما كان
یطلب **القصرة** قافك ضمی وصادك سكونیله قرب معناسنه‌در **المقصورة** میمك فتحی وصادك ضمیله بمعناها یقال هو ابن عمه مقصورة و مقصوراً
الجامع جامعك بر كوشه‌سیدركه مستقل اولا دبو قصرت الشیء دن مأخوذدر حبست معناسنه ومقصورة شول عورته دیرلر كه
اوده حفظ اولنوب طشره چیقه رخصت ویرلمیه **القصری** قافك ضمی وصادك سكونی والفك قصریله شول ایكی كوكه دیرلر كه بویوره
قریبدر كه اول ایكوكبجی وضعیفیدر **القصیری** قافك ضمی وصادك فتحی ویاینك سكونی والفك قصریله بمعناها وقصری اقصی معناسنه
كلور **القوصرة** قافك فتحی وواوك سكونی وصادك كذلك فتحیله وراینك تشدیدیله شول نسنه دركه اكا بوریا حصیردن ایشلوب
ایچنه خرما قدرلر هركاه اولوددكر راینك تخفیفیله دخی استعمال اولنور **القصرة** فتحتیله بیونك دبی اصل عنق معناسنه **القصر** فتحتیله
جمعیدر وتكلد قرائت ایندی ابن عباس یادی تعالی انها ترمی بشرر كالقصر یعنی بیودكی توالی و بونی قصر نخله تعبیر ایندی كه خرما اغاجی كیكی
ديباولور **القصارة** قافك ضمیله شول دانه‌دركه سنبل‌دن قاله خرمن دوكلدكدن صكره وقصر بعرضه دیرلركه بیون دیبنه عارض اولور
یقال قصر البعیر من الباب الرابع وابن السكیت ایندی قصر برمرضدركه عارض اولوب آتی بوكر بیوننده اولان مفصللری یعنی اكبوكلرینی
داغلمغله كاه اولور افاقت بولور دبو مقوله مرض انسانه دخی عارض اولور یقال قصر الرجل اذا اشتكی ذلك **القصارة** قافك ضمیله
شول دانه دركه سنبل‌دن قالور خرمن یرنده **القصری** قافك كسری وصادك سكونی ویاینك تشدیدیله اسم منسوبدر ذكر اولنان دانه معناسنه
القصر قافك كسری وصادك فتحیله قصد اولق یقال قصر الشیء یقصر قصراً من الباب الخامس فهو نقیض طال **القاصرة** قاصرة الطرف شول
عورته دیرلر كه ذوجندن غیریه نظر ایتمیه **القاصر** صادك كسریله صغوق صو یقال هذا ماء قاصر ای بارد **القصاد** قافك فتحی وصادك
تشدیدیله بزاغی دن كمسه قصرت الثوب دن مأخوذدر شكم رو دادی یا **التقصیر** علی وزن التكریم كذلك بزاغی معناسنه‌در یقال
قصرت الثوب تقصیراً وتقصیر صلوة ده وشعرده قصر كبیدر یعنی برمقداردن كیدر وبرمقداردن الیقویقدر وتقصیر برشنه‌ده
تكاهل ایتمكه ده دیرلر **القصیر** قافك فتحی وصادك كسری ویاینك سكونیله طوبلك عكسیدر وقصیره دیكله اولور وقصیر بن سعد اللخمی جذیمة الابرشك
مصاحبی اولان ذاتدر معذبیر بر ملكك ایچودر وقصیر شول انسانه دیرلر كه صاحب بیانه اولا مغه دویت كندی قاتنده جبلیه زیاده نفیس

اولدوغنه

اولدوغندناشی **القصاد** قافك كسریله قصیرك جمعی **الاقصر** همزه‌نك فتحیله زیاده قصه اولان نسنه **الاقاصر** همزه‌نك فتحی وصادك
كسریله اقصرك جمعی اصغرله اصاغر كبی **القصیرة** قافك فتحی وصادك كسری ویدیله شول عورته دیرلر كه اوده حفظ اولنوب طشره چیقاره‌لمیه
یقال امرأة قصیرة **القیصر** قافك وصادك فتحی وبابینده یانك سكونیله روم ملكیدر **الاقصار** همزه‌نك كسری وقافك سكونیله برنسنه
نسنه ایله اكتفا ایتمك **الاقتصار** همزه‌نك كسریله برنسنه‌دن قادر ایكن الچكوب امتناع ایتمك یقال اقصرت عنه اذا كففت عنه
مع القدرة اما قادر اولمسه قصرت دیرسن العشرة كم مرو دانده واقصار اخشام قرین كوسنه داخل اولمغه ده دیرلر واقصار
عورت قصیر القامه ولدلر طوغورمغه ده دیرلر یقال اقصرت المرأة اذا ولدت ولداً قصاراً وفی الحدیث ان الطویلة قد تقصر
قد تطیل یعنی اوزون بویلو عورتك اولادی كاه اولور قصه بویلو اولور واقصار قیونك دیشلرینك پاشلو اولدوغنه دخی
اشتمه ده دیرلر یقال اقصرت النعجة والمعزاذا اسنتا حتی تقصر اطراف اسنانها **المقصر** میمك ضمی وقافك سكونی وصادك كسریله
شول قیونه دیرلر كه دیشی اشینمش اوله یعقوب روایتیدر اوزده **الاستقصاد** همزه‌نك وتانك كسری وسینك سكونیله برنسنه‌یی تقصیر اوزره
عد ایتمك یقال استقصره ای عده مقصراً واستقصار برنسنه‌یی عد ایتمكه ده دیرلر **التقصاد** تانك كسری وقافك سكونیله **والتقصادة**
كذلك تانك كسری وقافك سكونیله برقلاده دركه بوغازه دبدكلری نسنه‌یه شبیه‌در **التقاصیر** تانك فتحی وصادك كسریله تقصارك جمعی
قلاده‌لر معناسنه **القطر** قافك فتحی وطانك سكونیله یغمور دامطر معناسنه وقطرك جمعی قطور كلور وقطر برنسنه طامله‌مغه دخی
دیرلر یقال قطر الماء وغیره یقطر قطراً بالقطران **القطران** صو وصونك غیری طاملمق **القطران** قافك وطانك كسریله
قطران دیدكلری معروف نسنه **المقطور** میمك فتحی وقافك سكونیله قطران الله مسح اولمش دوه **المقطرن** میمك ضمی وقافك فتحی وراینك فتحیله كذلك
قطران الله مسح اولمش دوه معناسنه‌در نونی اصل حرف منزله‌سنه تنزیل ایتمكله **الاقطار** همزه‌نك كسریله برنسنه طاملمغه قریب اولمق یقال
اقطر الشیء قطوراً اذا ذهب **القاطر** طانك كسریله شول دوه‌یه دیرلر كه بولی دایما تقاطردن خالی اولمیه یقال بعیر قاطر
القطر قافك ضمی وطانك سكونیله ناحیه جانب معناسنه **الاقطار** همزه‌نك فتحی وقافك سكونیله قطرك جمعیدر جانبلر معناسنه قطر
طانك سكونی وضمیله عسركبی شول عوددركه اكا بخور لنورلر **المقطر** میمك كسری وقافك سكونی وطانك فتحیله شول اتلقدركه اوتك
ایچنه عود دیتولر مجمرة معناسنه ومقطر شول اغاجه دیرلر كه اكا كلرك وادده محبوس لری پایلرین اكا ایچنه قورلر
توموق معناسنه **القطر** قافك كسری وطانك سكونیله نحاسدر بتر معناسنه ومنه قوله تعالی من قطران وقطر كذلك برجنس
بوددركه اكا قطریه دیرلر **القطار** قافك كسریله قطرك جمعیدر بغور معناسنه وقطارده دخی دیرلر **القطر** ضمتیله
القطائر كذلك ضمتیله قطارك جمعی **القطارة** قافك ضمیله شول نسنه دركه كوپدن ودكوپكا شالندن طامار **التقاطر** تانك فتحی
وطانك ضمیله بلوك بلوك كلمك یقال تقاطر القوم اذا جاؤا ارسالاً ومأخوذ من قطار الابل **التقطر** تانك فتحیله وطانك
ضمی وتشدیدیله قتال ایله حاضر اولمق یعنی تعقد معناسنه‌در **التقطیر** علی وزن التكریم برجانبه اوزده برقاق یقال
طعنه فقطره تقطیراً ای القاه علی احد قطریه دها جانباه وتقطر برجانبه اوزده دوشمكه دیرلر یقال قطره فتقطر اذا
القاه علی احد جانبیه وتقطر برنسنه‌یی قطر قطر اقتماعه دخی دیرلر وتقطیر الابل دوه‌یی قطار لمغه دخی دیرلر ومنه المثل
النفاض تقطر الجلب یعنی نحمی توكنك ازبی قیاسه دوه‌یی قطار دیردوب قطار قطار بیع ایتمك كنوب ونفاض نونك ضمیله قایط
واخر یده صفاد بیجه‌لیه ازبی توكنی كسنه‌لر **الاقطیراد** همزه‌نك كسری وقافك سكونیله وطانك كسری وسیلدادت موزیغه‌یی‌شیال ف
یقال اقطار دالنبت اقطیراراً اذا تهیأ للیبس **قطری** فتحتیله واخرنده یانك تشدیدیله قطری بن الفجاءة المازنی نام كسنه‌نك ایكیدر
بعضلر شویله زعم ایندیلر كه اصلاً اسم قطری النعالدن مأخوذدر ولا وقطری قطره منسوب اولان ددر وقطر فتحتیله قطغا عمان بینده
بر شهرك ایچودر ودنال كربوتله ایاق قابلری معناسنه‌در **القنطرة** قافك فتحی ونونك سكونی وطانك فتحیله كوپری جسر معناسنه
القنطر قافك كسری ونونك سكونیله وطانك كذلك كسریله آفت داهیه معناسنه **القنطار** قافك كسری ونونك سكونیله برنسنه دركه
انكله وزن وعیار ایدرلر ومعاذ بن جبلدن روایتدر كه قنطار بیكا یكوز وقیه اولور وبعضلر بوزیكرمی رطلدركه هر رطل نصف
من در ومن ایكی یوز القش درهمدر وبعضلر ایندی برصغر طلوسی التونه قنطار دیرلر وبو قول عبارتی دخی قنطارك تفسیرینده
چوق كلمات اولنمشدر والله تعالی اعلم **المقنطر** میمك ضمی وقافك فتحی وطانك دخی كذلك فتحیله شول قنطارلردركه تمام العیار اوله

ومنه قولهم قناطير مقنطرة **القطمير** قافك كسري وطانك سكوني ديمك كسريله شول انجه قابوقدر كه خرما چكردكي اوزرنده اولور و بعضلر
ايتديلر خرما چكردكنك ظهرنده اولان انجه نسنه در خرما اغاجي انده بتر **القاطر** قافك ضمي وطانك كسريله **والقمطرير** قافك فتحي و ميمك
سكوني وطانك فتحيله بونلرك ايكيسيده شديد معناسنه در يقال يوم قماطر و يوم قمطرير اذا كان شديدا **الاقمطرار** همزه نك كسري
ميمك سكوني وطانك كسريله و رانك تشديديله جمع اولمق يعني مجتمع
وقانك سكونيله شديد اولمق يقال اقمطر يومنا اذا اشتد **القمطر** ميمك ضمي وقافك سكوني وطانك كسري و رانك تشديديله ...
معناسنه ومنه يقال قمطرت العقرب اذا عطفت ذنبها وجمعت نفسها ونواه ابو عبيده روايت در **القمطر** قافك وطانك فتحي وما بينده
ميمك سكونيله قربه اغزين بغلمق در ابو عمرو روايتي اوزره تقول قمطر القربه اذا شدها بالوكاء ودكاء اوك كسريله قربه اغزنده
اولان باغه ديرلر بندمك معناسنه **القمطر** قافك كسري وميمك فتحي وطانك سكونيله **والقمطرة** كذلك قافك كسريله بونلرك ايكيسيده
كتاب محفظ اولنان جق ظرفه ديرلر **القمر** قافك فتحي وعينك سكونيله دينك كرك جقوره كرك غيري نسنه نك ... وقوراغيجه بندن قوريمغه
ديرلر يقال قعر البئر قعرا اذا ...فيها من اصلها ... دبنه اينشمكدر ديرلر يقال قعرت البئر اي نزلت حتى انتهيت الى قعرها
وكذلك الاناء اذا شربت ما فيه حتى انتهيت الى قعره **القعران** قافك فتحي وعينك سكونيله درين يقال قدح قعران اي مقعر **القعير**
قافك فتحي وعينك كسري ونبليله درين جناق يقال قصعة قعيرة **الاقعار** همزه نك كسريله قيوني درين ايتمك تقول اقعرت البئر اذا
جعلت لها قعرا **التقعير** على وزن التكريم كنكندي درين ايتمك معناسنه و تقعير اثناء كلامده طوداغي بوكلكدر **التقعر**
تفعيله وعينك ضمي و تشديديله درين اولمق تعمق معناسنه **القعسر** قافك فتحي وعينك سكونيله جعفر وزني اوزره **والقعسري**
كذلك جعفر وزني اوزره اخرنده ياء مشدده ايله زيادة در ديرلر يقال جمل قعسري **الاقعنصار** همزه نك كسري وقافك فتحي و نونك
سكوني و مابين ده عينك كسريله ديوشلوب يره يتيشمك يقال اقعنصر الرجل اذا تقاصر الى الارض خمش روايتي اوزره
القفر قافك فتحي وفانك سكونيله **والقفار** ميمك كسري وقافك سكونيله شول صحرادركه انده صوي اوليه **القفار** قافك كسريله جمعيدر يقال
ارض قفار و قفر ايضا وقفر بركسنه نك اثرينه كتمك دخي ديرلر يقال قفوت اثره اقفره من الباب الاول اذا قفوته وقفر ميم دايجه و...
دخي ديرلر وقفر عورت اندن اشغه اولمق معناسنه دكلدر يقال قفرت المراة تقفر قفرا من الباب الرابع **القفرة** قافك فتحي و ...
كسريله شول عورتدركه قليلة اللحم اوله **القفار** قافك فتحيله قاتقسز اتمكه ديرلر يقال اكل خبزه قفارا **الاقتفار** همزه نك كسري فانك
سكونيله بركسنه نك اردنجه كتمك يقال اقتفرت اثره **التقفر** تفعيله وقافك ضمي و تشديديله كذلك بركسنه نك اردنجه كتمك **الاقفار**
همزه نك كسري وقافك سكونيله اوخالي اولمق يقال اقفرت الدار اذا خلت و اقفار بركسنه نك قتقسز قالمسيدر ديرلر يقال اقفر الرجل
اذا لم يبق عنده ادم دخي الحديث ما اقفر بيت فيه خل **القفور** قافك فتحي و فانك ضمي و تشديديله تنور وزني اوزره تازه بتمش خرمانك طلعي
وقفور برجنس اوت دخي ديرلر **القفاخر** قافك ضمي وخانك كسريله **والقفاخري** كذلك قافك ضمي و اخرنده ياء تشديديله فربه وبوب
عظيم الجثه اولانه ديرلر **القنفز** قافك كسري و نونك سكونيله و فانك فتحي و خانك سكونيله جرد حل وزني اوزره نون زايد اولمق اوزره
كذلك عظيم الجثه اولان كسنه و جردحل جيمله وحاء مهمله ايله بيوك دوه يه ديرلر **القفندر** فتحيله و نونك سكوني و دالك فتحيله
قبيح المنظر اولان كسنه **القمر** فتحيله آيه ديرلر غيرو شهر دن اوج كيجه كچدكدن صكره قمر تسميه اولنور و ايلك اوج كيجه ده هلال اولور
القمير قافك ضميله تصغيري و قمر كوز قاماشمق دخي ديرلر تحير بصر معناسنه يقال قمر الرجل يقمر قمرا من الباب الرابع اذا لم يبصر في الثلج
و قمر قربه ... تأثيريله يانمق كبي اولمق برحيثيله كه درينك داخليله ظاهري ما بينه صو كيرر اولا ابن السكيت روايتي اوزره **التقمر**
تفعيله وميمك ضمي و تشديديله آي ايدننده كزمك يقال تقمرته اذا اتيته في القمر و يقال تقمر الاسد اذا خرج في القمراء يطلب الصيد و تقمر
قماردن غالبا و لاغه دخي ديرلر ابن دريد روايتي اوزره **القمار** قافك كسريله قمار اوينمق و يناشمق **القامر** ميمك ضميله قمار اوينى
اوينامق معلنه كذلك **المقامر** ياميمك فتحي و ميمك ضميله بركسنه نك قمار اوينى اويناشمق يقال تقامروا اذا لعبوا القمار **القمر** قافك
فتحي و ميمك سكونيله بركسنه ايله قمار اويناشوب غالب اولمق يقال قمرت الرجل اقمره قمرا من الباب الثاني اذا لاعبته فغلبته و باب
اولدن دخي كلور معالبه قصد اولنديقده يقال قامرته فقمرته اقمره قمرا تماددن بركسنه يه غالب كلمك بوبله ديرلر **العود القماري**
قافك فتحي و اخرنده ياء نك تشديديله شول عوددر اغاجي در كه بلاد هندده برموضعه منسوبدر **القمري** قافك و ميمك سكوني و يانك
تشديديله برمعروف قوشدركه اسمي دقم منسوبدركه قمر قافك ضمي و ميمك كذلك سكونيله ذكر اولنان قوشلردن عبارتدر

يا اقربك جمعيدر والمغلبة احمرار احمر كبي ياخود قرقرنك جمعي و المغلبة روي ايله دومكي و زنجي ايله زنخ كبي **القرية** قافك ضمي و ميمك كذلك سكونيله
مؤنث تذكيرنك اسمي ساق حرو در **القلدي** قافك فتحيله قرنك جمعيدر لاينصرف در **الاقمر** همزه نك فتحيله اق بيض معناسنه سحاب اقمر و حمار اقمر
القمراء قافك فتحي و ميمك سكوني و المكن ميليه ايدنلق اولان كيجه يقال ليلة قمراء اي مضيئة **الاقمار** همزه نك كسري وقافك سكونيله اي ايدين اولمق يقال
اقمرت ليلتنا اذا اضاءت واقمار برنسنه نك اوزوزي طوتماغه ديرلر يقال اقمرنا اذا طلع علينا القمر و اقمار خرما بصوغق اوزرنده ديرلر
يقال اقمر التمر اذا ضربه البرد فذهب حلاوته قبل ان ينضج **المقمر** ميمك ضمي و قافك فتحي و جيمك كسريله يايجي قوس معناسنه قادسيدن موكيدر
القنور تفعيله و اوك فتحي و تشديديله باشي بيوك اولان حيوان يقال بعير قنور اذا كان ضخم الرأس و بعضلر ايديدي حرسنه نكي صعب خوي اولان
صعبا ولانه قنود ديرلر **التقوير** على وزن التكريم مدور كسمك يقال قوره اذا قطعه مدورا **الاقتيار** همزه نك كسري و قافك سكونيله كذ
مدور كسمك معناسنه يقال اقتوره واقتاره اذا قطعه مدورا **القوارة** قافك ضمي و اوك تخفيفيله دكرمي كسلن پاره ومنه قوارة
القميص كوكلك يقاسندن دكرمي پاره در ومنه قوارة البطيخ كه قاوندن ايندكسلن دكرمي پاره در **القوراء** قافك فتحي و اوك سكوني
والمكن ميليه واسع معناسنه در يقال دار قوراء اذا كانت واسعة **الاقورين** همزه نك فتحي و قافك سكوني و اوك فتحي و رانك كسري
اقلر دواهي معناسنه **والاقوريات** همزه نك و اوك فتحي و يانك تشديديله بعينه يقال لقيت منه الاقورين بكسر الراء و الاقوريات اي
الدواهي العظام **الاقوراد** همزه نك كسريله درينك بوزشمق ديمشلردر اولق كه اكثر بيرلرده عارض اولور يقال اقور الجلد اقوراد
اذا تشنج **المقور** ميمك ضمي و قافك سكوني و اوك فتحي و رانك تشديديله شول اتدركه بلي ايجه اوله **القادة** بوكك اولان دوه دقاره دخي
ايوه ديرلر جزء پاره معناسنه بر قبيله نك دخي ابي در و قاره ديدكلري باعث بريره جمع اولدقلرنده دو بونلرك تعلمله مرور طافه
وفي المثل قد انصف القارة من راماها **القاري** يانك تشديديله قاره قبيلة سنه منسوبدر لانكه القارة جمعي وقار قره صوغه دخي ديرلر
قر معناسنه قاد دومريه دخي ديرلر ابل معناسنه **ذي قار** بر كونك اسمي در كه پرويز اولو پادشاه بني شيبان اوزرينه غزايه كلدكده بني
شيبان انكا غالب اولدي عربك عجم اوزرينه غالب اولمسنك ابتداسي اول كوندر **والقور** قافك ضمي و دريله كذلك جمعي و ... كلر
معناسنه **الانقياد** همزه نك كسريله قيو يقلماق يقال انقارت البئر اذا انهدمت **القور** قافك فتحي و اوك سكونيله اياغنك اوجي
اوزره يوريمه **القهر** قافك فتحي و هانك سكونيله غالب اولمق يقال قهره قهرا اذا غلبه **الاقهار** همزه نك كسري و قافك سكونيله مقهور
بولمق يقال اقهرته اذا وجدته مقهورا و قهر اثري اثر تأثير ايتمكه ده ديرلر يقال قهر اللحم على النار بالمجهول اذا اخذته النار وسال ماؤه
القهقرى قافك ضمي و هانك سكونيله اضطرار معناسنه در يقال اخذته قهرا اي اضطرارا **القهقرى** قافك فتحي و هانك سكوني و قاف
ثانينك فتحي و المكن قصريله برجنس دونكدر فاذا قلت رجعت القهقرى فانك قلت رجعت الرجوع الذي يعرف بهذا الاسم لان القهقرى
ضرب من الرجوع **التقهقر** قافك فتحي و هانك سكوني و قاف ثانينك ضمي و رانك تشديديله بركسنه اردنجه كيتمك معناسنه **القمقار** قافك فتحي
و هانك سكوني و رانك تشديديله كذلك بركسنه اردنجه كيتمك معناسنه در ابن احمد بن يحيى روايتي اوزره **القير** قافك كسري ونبليله قره صقز زفت معناسنه
التقيير برنسنه يي زفتلمك يقال قيرت السفينة اذا طليتها بالقار **قيار** قافك فتحي و يانك تشديديله بر دوه نك اسمي در كه اول
ضابي بن الحارث البرجمي نام كسنه نك دوه سيدر و اتها

فصل الكاف الكبر كافك كسري و بانك فتحيله ياشلو اولمق سن اولمق معناسنه
يقال كبر الرجل يكبر كبرا من الباب الرابع اذا اسن و كبر كبنكك اولوق و عظيم اولمق معناسنه يقال كبر يكبر من الباب الخامس اذا اعظم **المكبر** ميمك فتحي و كافك
سكوني و بانك كسريله مصدر در كذلك ياشلو اولمق معناسنه يقال كبر الرجل بكبرا و يقال علاه المكبر **الكبرة** كافك فتحي و بانك سكونيله سعد ياشلو اولمق
معناسنه يقال علت فلانا كبرة **الكبير** كافك فتحي و بانك كسري و ميليه اولو نسنه متصفا ولان كسنه **الكباد** كافك ضمي و بانك تخفيفيله بعينه
الكبار كافك ضمي و بانك تشديديله مبالغه ايله كبير اولان كسنه **الكبر** كافك كسري و بانك سكونيله عظمت معناسنه در و كبر برنسنه نك اولو سندي
ديرلر قال الله تعالى والذي تولى كبره **الكبرياء** كافك كسري و بانك سكوني و رانك كسري و المكن ميليه كذلك عظمت معناسنه در **الكبر** كافك
كسري و بانك سكونيله بركسنه نك ولادتنك خرئي اولمق يقال فلان كبر قومه ولد ابويه اذا كان اخرهم يستوي فيه الواحد والجمع والمؤنث
ابو عبيد ايتدي عربلك بو قولي هم عجزهم والد ابويه ديدكلري كبيدر **الاكبر** كافك ضمي و بانك سكونيله نسبدن اقوى اولان كسنه
وفي الحديث الولاء للكبر و بونك معناسي بودركه بركسنه وفات ايدوب اوغلي و اوغلنك اوغلي ترك ايتسه ولا اوغلنك ايچون در اوغلنك اوغلي ايچون
دكلدر و مطلقا زياده لك معناسنه ده كلور يقال كبر سياسة الناس في المال يعني سياستكوت معناسنه در **الاكبرة** همزه نك كسري

وكافك سكونى وبانك فتحى وراءنك تشديديله بمعناه. يقال فلان اكبرة قومه اى كبر قومه يستوى فيه الواحد والجمع والمؤنث. الكبر فتحتيله
كبره ديدكلرى نسنه دركه نباتات قسمندندر فارسيده تويب وتمشك. الاكبر همزه نك فتحى وكافك سكونيله وبانك دخى فتحيله زياده
اولو اولان كسنه. الكبرى كافك ضمى وبانك سكونى والفك قصريله اكبرك مؤنثيدر. الكبر كافك ضمى وبانك فتحيله كبرانك جمعى. الاكابر همزه نك فتحى وبانك
كسريله اكبرك جمعى. الاكبرون همزه نك فتحى وكافك سكونيله اكبرك جمع دونى جمعيدر. كبر ديمزلر احمره حمر ديدكلرى كبى زيرا بو مقوله جمعلر صفته
مخصوصدر احمر كبى واسود كبى واكبر ايسه خود بر شئ صفتلنمز احمر له صفتلندوغى كبى هذا رجل اكبر ديمزلر حتى من كلمه سيله اراده ايتمدكجه خود
الكلام. ولعل كلما يبغيه. الكبوراء يمك فتحى والفك مديله اولولر كبار معناسنه. الكابر بانك كسريله اولو كسنه كبير معناسنه يقال توارثوا المجد كابرا
عن كابر اى كبيرا عن كبير فى العز والشرف. الاكبار همزه نك كسريله بيوك عد ايتمك يقال اكبرت الشئ اذا استعظمته واكبار صبى تغوط ايتمكه
دخى ديرلر يقال اكبر الصبى اذا تغوط وهو كناية يعنى اكبار لفظى تغوط تصريح اولنماميجون كنايه اولنور. التكبير على وزن التكريم بر كسنه يى
اولولمقده تعظيم معناسنه. التكبر تفعلدن بانك ضمى وتشديديله اولولنمق تعظم معناسنه. الاستكبار همزه نك كسريله بمعناه. الكبريت كافك
وراءنك كسريله وما بينده بانك سكونيله معروفدر ومنه قولهم اعز من الكبريت الاحمر كقولهم اعز من بيض الانوق وانوق همزه نك فتحيله ونونك ضميله
ومعلوم بر قوشدر كه زياده صعب يرلرده يمرطه لدوغى ايچون يمرطه سنى كسنه كورمز وكبريت خالص معناسنه دخى كلور يقال ذهب كبريت اى خالص.
الكتر كافك كسرى وتانك سكونيله دوه اوركجى كوهان استر معناسنه اصمعى ايتدى كتر لفظى بر بيتده استماع ايتدم عربى برده استماع ايتدم. الكتر
فتحتيله كترلك دوه اوركجى معناسنه در. الكثرة كافك فتحى وثانك سكونيله چوقلق كه قلتك مقابليدر وكثرة دنلمز كافك كسريله زيرا
لغت رديه در. الكثير كافك فتحى وثانك كسرى ومديله چوق معناسنه يقال كثر الشئ من الباب الخامس وقوم كثير وكثيرون. الاكثار همزه نك
كسريله بر كسنه نك مالى چوق اولمق يقال اكثر الرجل اذا كثر ماله واكثار خرما اغاجى يمش ويرمكه دخى ديرلر يقال اكثر النخل اذا اطلع. المكاثرة
ميمك ضمى وثانك فتحيله باب مغالبه دن كثرتده غلبه ايتمك معناسنه يقال كاثرناهم فكثرناهم اى غلبناهم بالكثرة. الاستكثار چوق نسنه
اله كتورمك يقال استكثرت من المال اى كثرت منه. الكثرة كافك ضمى وثانك سكونيله چوق مال معناسنه در يقال ماله قل ولا كثر ويقال الحمد لله
على القل والكثر والقل والكثر دخى لغتدر. التكاثر تانك فتحى وثانك ضميله بر نسنه يى جمع ايدوب چوغلتمق مكاثرة كبى. الكاثر ثانك كسريله چوق
نسنه كثير معناسنه يقال عدد كاثر اى كثير. التكثر تفعلدن ثانك ضمى وتشديديله غيرك ماليله اظهار كثرت ايتمك يقال فلان يتكثر بمال غيره. المكثور
عليه ميمك فتحى وثانك ضميله شول كسنه دركه مالى آلنوب اوزرينه حقوق چوغالمش اوله مثمود ومشفوه ومضفوف كبى كه مثمود ثاء مثلثه ايله
ومشفوه شين معجمه وفايله ومضفوف ضاد معجمه ايله وفائين ايله ذكر اولنان معناسنه در. الكوثر كافك فتحى وواوك سكونى وثانك فتحيله
رجال طايفه سندن كثير الخير اولوب اولو اولان كسنه وكوثر چوق توزه دخى ديرلر غبار كثير معناسنه وكوثر جنتده بر نهرك اسميدر.
التكوثر على وزن التدحرج توز چوق اولمق يقال تكوثر النقع اذا كثر. الكثار كافك ضميله چوق اولان نسنه كثير معناسنه. الكثر فتحتيله
خرما اغاجنك زابتنده بيتن نسنه كه كافر كوبك ديرلر وجماره دخى ديرلر جيم وراء مهمله ايله وبعضلر خرما اغاجنك ابتدا چيقان
يمشيدر ديرلر وفى الحديث لا قطع فى ثمر ولا كثر. الكدر فتحتيله بولانق دركه صفا فلقك مقابليدر يقال كدر الماء يكدر كدرا من الباب الرابع.
الكدر كافك فتحى ودالك كسريله بولانق اولان نسنه وكدر دخى جايزدر دالك سكونيله فخذ لفظنده كبى وكدر دلك يتلو اولمغه دخى ديرلر
يقال كدر عيش فلان وكدر اكدر مصدرنده كلور واكدر شول نسنه دركه انك لونده بوزلق اوله. الكدورة ضمتيله كدر كبى بولانقلق
معناسنه يقال كدر الماء يكدر كدورة من الباب الخامس. التكدر تفعلدن دالك ضمى وتشديديله كندلك بولانمق معناسنه. التكدير على وزن
التكريم بولاندرمق يقال كدره غيره تكديرا. بنات اكدر همزه نك فتحى وكافك سكونى ودالك فتحيله يابان حمارلرى معناسنه در بو ذكر اولنان
اكدره نسبت اولنمشدر. الكدرى كافك ضمى ودالك سكونيله واخرنده يانك تشديديله قطادن بر نوعدر وقطا قافك فتحيله بوغرتلق ديدكلرى
قوشدر اشقر ودر معناسنه وقطا اوچ نوعدر برى كدرى وبرى جونى وبرى غطاط در وكدرى اولدركه بوزرنكلو اولا وقادنى قاره
الاجه اولوب بوغازنده صارى ... اولا وجونى ديدكلرى نوعدن احسن دركويا كه بو قطا نوعنك معظمى اغلبيته منسوبدر كه اول بوزرنكلو
اولانلردر جونى اولدركه قنادلرى وقادنى سياه اولا وغطاط غين معجمه نك فتحيله وطائين مهمله ايله ادمى وقادنى بوز اولانلردر. الاكدرية
همزه نك فتحى وكافك سكونى ودالك فتحيله علم فرايضده بر مسئله نك اسميدر كه اول زوج وام وجد واخت لاب وام جمع اولسه حاصل
اولان مسئله در. الكدير كافك ضمى ودالك فتحى ويانك سكونيله والفك مديله شول سوددركه انك اچنده خرما اصلدرلر. التكادر تانك فتحى ودالك

ضميله

ضميله بر نسنه يه تيقوب طورمق يقال تكادرت العين فى الشئ اذا دامت النظر اليه. الكندر كافك ضمى ونونك سكونيله كونلك ديدكلرى نسنه كه
معروف ادويه دندر وكندر قيصه وغليظ اولوب بركا اولانه دخى ديرلر اكا بناءً حمارك غليظنه دخى كندر ديرلر. الكنادر كافك فتحى ودالك
كسريله بمعناه. الكدر ضمتيله وراءنك تشديديله شول ليكندر كه اعضاسى مجتمع اولوب طالغون اولميه. الانكدار همزه نك كسرى ونونك سكونيله سرعت ايتمك
ودوكلمك يقال انكدرت النجوم اذا انقضت وانقضاض قافله وضاد معجمه ايله دوكلمك معناسنه در. الكر كافك فتحى وراءنك تشديديله شول ايبدركه انكله
خرما اغاجنه چقارلر وكركنك شول ايپه ديرلر كه دوه پالاننك ايكى جانبندن چكلوب بر بره كلور ديو. الاكرار همزه نك فتحيله جمعى پالان ايپلرى معناسنه
وكر سايبان ايپنه دخى ديرلر. الكرور ضمتيله جمعى. الكر كافك ضميله كوچك قيودركه تودرر تا ذيلو دكر ... ديرلر كه اندن ... ...
المعشى صاع در. الكراد كافك كسريله كرك جمعى قولوبرد. قادنش قيل وادنجار معناسنه. الكرة كافك ضميله شول اچو دشوره تيغز دكه انكله
ذهك ياسى اچرلر. الكرة كافك فتحيله بر كره معناسنه در. الكرات كافك فتحيله كرنك جمعى. الكرتان كافك وراءنك فتحى ونونك كسريله كيجه وكوندز
معناسنه در يعنى بر ... ... وبو قرتانده لغتدر كه قرتان دخى قافك فتحى وراءنك تشديديله كيجه وكندز معناسنه در. المكر ميمك ضمى وكافك
كسريله شول اتدركه جنكده ... حمله ايتمكه صالح اوله. المكر ميمك وكافك فتحيله اوغراش يرى موضع حرب معناسنه. كراد كافك فتحى وراءنك
كسرادونه بناسيله قطام كبى بر بوغچه نك اسميدر كه نساء اعراب خلاف ... ايدرلر ساحر اولان كسنه يا كراد كرى ديو. الكركرة كافنك
كسرى وراء اولك سكونيله دوه نك سينه سنده اولان دكرمى نسنه دركه دوه چوكدوكى جايدر. اكا اوزنور. قوراد ايدر وبو شول بش نسنه نك
بريدركه دوه چوكدكده اللركا دوزنور چوكر. كركرة كافلرك كسريله على لغتدن بر كسنه نك اسميدر كه اول بو ملك عربى كركرم در. الكر
كافك فتحيله رجوع معناسنه در يقال كره وكر بنفسه يتعدى ولا يتعدى. الكرير كافك فتحى وراءنك كسرى ومديله بوغلمش كسنه نك اوازى كبى اولان
اوازدر يقال كر يكر كريرا من الباب الثانى اذا صوت صوت المخنوق وكرير حبس ... اولان خرلتيه دخى ديرلر كه حالت نزعده اولنده حاصل
اولور. التكرير على وزن التكريم والتكرار تانك فتحى وكافك سكونيله بر نسنه يى تكرار قيلمق يقال كررت الشئ تكريرا وتكرارا. ابو سعيد الضرير
ايتدى ابى عمروه تفعال وتفعال بيننده فرق ندر ديدم يعنى تانك كسرى اوله سيله مفتوح اولسنك فرقى سؤال ايتدكده ايتدى تفعال
تانك كسريله اسمدر وتفعال تانك فتحيله مصدردر. التكركر على وزن التزلزل تردد ايتمك يقال تكركر الرجل فى امره اذا تردد. الكركرة كافلرك
فتحى وراء اولك سكونيله قاتى كولمك ضحك شديد معناسنه قرقره كبى كه قرقره دخى بو معنيه در. لغتدر وكركره يل ياوه دى تنبير ايتكدر
طاغلدقدن صكره جمع ايتمك وكركره تاوغى دعوت ايتدوكنده جاغرمغه دخى ديرلر تقول كركرت بالدجاجة اذا صحت بها وكركرة
بر نسنه يى دفع ايتمكه دخى ديرلر تقول كركره عنى اذا دفعته ورددته. الكزبر كافك وبانك ضمى وما بينده زانك سكونيله كشنيز ديدكلرى
اوت در كشنيز معناسنه كه حوايج طعامدندر وفتح بادخى جايزدر جوهرى ايدر بن ظن ايدرم كه بو لغت معربدر ولا. الكسر كافك فتحى
وسينك سكونيله قاتمق. والانكسار قاتلمق يقال كسرت الشئ فانكسر وكسر قوش قنادنى درشمكه دخى ديرلر يقال كسر الطائر اذا ضم جناحيه حين
ينقض وانقضاض ضادين معجمه ايله قونمق معناسنه در. التكسر فتحتيله وسينك ضمى وتشديديله كندلك قاتمق معناسنه در يقال كسرته
فتكسر. التكسير على وزن التكريم زياده قاتمق يقال كسرته شدد للمبالغة والكثرة. الكسير كافك فتحى وسينك كسرى ومديله صنمش
اولان نسنه يقال ناقة كسير كما يقال كف خضيب يعنى ناقه صنمش دايدن اشغه اولسه بو فعيل بمعنى مفعولدر ولما يقال ناقة كسيرة
ديمزدى. الكسرى كافك فتحى وسينك سكونى والفك قصريله جمعى بعضيله مرضى كبى. الكاسر سينك كسريله طوشنجل ديدكلرى قوشدركه
سباع طيوردندر عقاب معناسنه. الكسر كافك كسريله وسينك سكونيله اوك يره يقين جانبى وخيمه نك يره يقين اولان اتكلرى
المكاسر ميمك ضمى وسينك كسريله توكشى همسايه معناسنه يقال مكاسرى اى جارى وكسر بيته الى جانب كسر بيتى وكسر كيننك شول
لمكه ديرلر اوزنده چوق قات اولميه. الكسور ضمتيله جمعى وبو مقوله لمك غالبا مكسور اولدوغنه بناء كسر ديرلر وكسر قبيح ديرلر
شول بلك كه ديرلر كه بلكك نصف خيرى اولا يعنى ديرسك جانبندن اولا وكافك فتحى دخى لغتدر بو ذكر اولنان اوچ معنا
وكسور يركه الچاقلو ويوكسكلو اولسنه ديرلر يقال الارض ذات كسور اى ذات صعود وهبوط. الكسرة كافك كسرى وسينك
سكونيله صنمش نسنه نك پارچه سى. الكسر كافك كسرى وسينك فتحيله جمعى قطعه ايله قطع كبى. المكسر ميمك فتحى وكافك سكونى وسينك كسريله
فانچق بر معناسنه يقال عود صلب المكسر اذا عرفت جودته بكسره ويقال فلان طيب المكسر اذا كان محمودا عند الخبرة وخبره خانك ضمى وبانك
كسرى وبانك سكونيله امتحان معناسنه در وغالبا بر نسنه تجربه اولندقده بالطبع ظاهره ... ديو ... طيب المكسر ديرلر

كر

كسر

الكسرات فتحتينله المد. صاعقه. غبين اوزره. اولق يقال رجل ذو كرات وهو ذات اذا كان يغبن في كل شيء وهو ذات ذاء
كمرى كافك كسرى وسينك سكونيله الكساد كافك ضميله ادوا في يقال الكساد للطب لدقاته
بيجه وراء مهمله ايله غبين معناسنه دركه كنك الكسرى كافك كسرى وسينك سكونيله
والكف قصريله قريب ملكارينك لقبي در كافك فتحى ده فى لغتدر بو خسرو كه معربيدر كرخسرو ملك ديمكدر
فتحى وياء تشديديله كسرايه منسوب اولان كمسنه الكسرى كافك كسرى وسينك سكونى وياء تشديديله كسرايه منسوب اولان كمسنه
كسرى ورائك سكونيله حرم كعبه يه منسوب معناسنه ابو عمرو روايتيدر الاكاسرة همزه نك فتحى وسينك كسريله كسرانك جمعيدر على خلاف القياس
زيرا قياس كسرون لكن لكلمه ايدى الكشر كافك فتحى وشينك سكونيله ديش كوسترمك يقال
كشر البعير عن نابه اذا كشف عنها ابن السكيت ايتديكه كشر تبسم معناسنه در يقال كشر الرجل وانكل وافتر وابتسم كل ذلك تبدو منه
الاسنان الكظر كافك فتحى وظانك سكونيله وراء مهمله ايله حمله تبسم معناسنه در فاليه دراو
ياى وصفنده ذكر المنتهى يك قولاغى مراد اولور كوشه وكمان معناسنه دكلدر
سينه بك صدرنده در مابين تو تو يوق معناسنه جوهرى يابور بوكلمه استماع اولنمشدر
عامه كلماتي يدوننا السماع او لمايه الاكاد همزه نك كسرى وكافك سكونيله در
سمز اولق يقال اكر الفصيل اذا امتل سنامه شحما المكهر ميمك ضمى وكافك سكونيله شول دوه يه
كافك فتحى ونونك سكونيله وعينك فتحيله شول ناقه دركه عظيم الجثه اوله الكناعر كافك فتحى وعينك كسريله جمعى ابو عبيد
روايتيدر الكعر كافك فتحى وعينك سكونيله جمعى يك كثرت كللت قادنى طوتلق وسمزمك معناسنه
كافك ضمى وعينك سكونيله ديكلو اوتورد الكعورة كافك وواوك فتحى وعينك سكونيله
كذا وجد في بعض نسخ الكعبر كافك وبانك ضمى وعينك سكونيله شول نسنه دركه
اير تلمه وغيريدر ظاهر اولور بالجمله بوريجه اولورينا على ذلك
دخى جمع كلور الكعبرة كافك فتحى وعينك سكونيله وبانك دخى فتحيله كسمك يقال كعبره بالسيف اى قطعه المكعبر ميمك ضمى وبانك
كسريله مكعبر بختي نام كمسنه نك لقبيدر الكفر كافك ضمى وفانك سكونيله ايمانك ضديدر
يقال كفر الله كفرا من الباب الاول وكفر كذلك نعمة انكار ايتمك معناسنه در شكرانك مقابليدر الكفور ضميله والكفران
كافك ضمى وفانك سكونيله نعمته انكار ايتمك معناسنه مصدرلردر يقال كفره كفورا وكفرانا وقوله تعالى انا بكل كافرون اى جاحدون
وقوله سبحانه فابى الظالمون الا كفورا وقال الاخفش هو جمع الكفر مثل برد وبرود وكفور كفرك جمعى دخى كلور كافك فتحيله قريه معناسنه
دمنه قول معاوية اهل الكفور هم اهل القبور اى انهم بمنزلة الموتى لا يشاهدون الامصار والجمع وما اشبههما وكفور قبور معناسنه
كلور كه كفر قبور ديرلر ومنه قيل اللهم اغفر لاهل الكفور الكافر كفرله متصف اولان كمسنه دركه فرقه كوكيجه به دخى ديرلر كافرستاره
معناسنه اولور هرنسنه يي ستر ايتديكيچون دكافر اولان كمسنه يه ده ديرلر دره اوزره غيرى لباس كيه وبالجمله هر نسنه كه بر نسنه يي ستر ايتسه
قد كفره ديرلر ابن السكيت ايتديكه كافره كافر ديدكلرى حق تعالى نك نعمتلرين ستر ايتديكيچوندر وكافر بحر معناسنه كلور كنيش سمندر
التديكيچون نهالت بحر وبدهر عظيمه ده ديرلر وكافر انجى معناسنه كلور زراع كبى تخمى طپراغه اورتديكيچون الكفار كافك ضمى
وفانك تشديديله كافرك جمعى وكفارا انجى لر معناسنه كلور زراع كبى الكفرة كافك وفانك فتحيله كذلك كافرك جمعى الكفار
كافك كسرى وفانك تخفيفيله كذلك جمعى جاهليه چلع ونايله نيام كبى وجامع احكسنه ديكدر كرسنه معناسنه الكافرة مونثى
الكوافر كافك فتحى وفانك كسريله كافرة نك جمعى الكفر كافك فتحى وفانك سكونيله اورتمك ستر معناسنه يقال كفرت الشيء اكفره كفرا من الباب
اذا سترته وكفر كويه دخى ديرلر قريه معناسنه وفي الحديث يخرجكم الروم منها كفرا اى من قرى الشام دكفر كوى معناسنه اولدوغيچون كفر توثا
وكفر تعقاب ديرلر شام شريف نواحيسنده اولان كويلرك جمعنده كه توثا وتعقاب اسماء رجال اولمغله ذكر اولنان كويلر انلره نسبت
اولنمشدر وكفر ظلمات ليله دخى ديرلر المكفور ميمك فتحى وكافك سكونى وفانك ضميله اودونلمش يقال رماد مكفور اذا سفت الريح التراب
عليه حتى غطته يعني كول طپراق بنجاغل ستر اتسه الكفر كافك كسرى وفانك سكونيله ظلمات ليل معناسنه در مجتهدده دخى لغتدر شتكم مرو اوقتى كفر
اولوطاغه دخى ديرلر جبل عظيم معناسنه ابو عبيدك قرادن نادوكى روايتدر. المتكفر ميمك ضمى وفانك كسرى وتشديديله سلاح ودمس كمسنه

سلاح پوش

سلاح پوش معناسنه الاكفار همزه نك كسريله بر كمسنه يي كفره نسبت ايتمك يعني كافر اولدى ديمك تقول اكفرت الرجل اذا دعوت كافرا ويقال
لا تكفر احدا من اهل قبلتك اى لا تنسبهم الى الكفر التكفير وزن التكريم بر كمسنه يه خلق كوسترديب خضوع وخشوع ايتمك نته كم كوفره رعيت
ايكوكه قيوب سپاهيلره خشوع ايدرلر وتكفير عميند. حنيفه لا ذم كلى شكله ده ديرلر وتكفير كناهي ستر ايدوب ازاله ايتمكه ده
ديرلر نته كم ثوابي اذا له ايتمكه احباط ديرلر الكافور جرزه نك ابتدا ظهور ايلدكت ميوه يي ابو عمرو له قرار روايتيدر اوزره معروف نسنه در
الكفرى كافك وفانك ضمى ورائك تشديدى والكف قصريله خرما اغاجنك ابتدا ظهور ايدن ميوه سنك قابى الاكفهرار همزه نك كسريله يوز
ترش اولق يقال رايته مكفهر الوجه اى عبوس الوجه ويقال اكفهر الرجل اذا عبس وتعبس يوز اكشمك ديرلر ومنه قول ابن مسعود اذا
لقيت الكافر فالقه بوجه مكفهر يعني چهرى كافره ملاقى اولسك كول يوزله ملاقى اوله واكفهر ار بر نسنه بوز رنكه مايل اولمغه دخى
ديرلر يقال فلان مكفهر اللون اذا ضرب لونه الى الغبرة مع الغلظ المكفهر ميمك ضمى وكافك سكونيله شول بلوتدر كه سياه وغليظ
اولوب بربرى اوزرنده بنيش اوله الكمر فتحتينله ذكر بابنه الكمرة كذلك فتحتينله واحدى المكمور ميمك فتحى وكافك سكونيله شول
كمسنه دركه سنيچى ذكرينك باشنه حذر ايوشمش اوله الكمرى كسرتينله ورائك تشديدى والف قصريله ذكر كبى ذكر باشى بيوك
كمسنه وذكرى ذاته مجملة وكافك تشديديله قوشنك قورينى بند ديكر ابن السراج روايتيدر اوزره الكماتر ميمك ضمى وثانك فتحيله
كرحصين. مباحثه ايدوب غلبه ايتمك يقال كامره فكمره اكمره اذا غلبه في عظم الكمرة الكمرة كافك فتحى وميمك سكونيله بودلكه آدم بربرينه
قريب اولوب كرهصه بكى كركره دخى حروف حلق ايله مقيم اقامه اولان كمسنه نك سكيزنه ديرلر وقرنه نك اغزين بغلامغه دخى ديرلر يقال
كمتره. كما يقال قطره الكمتر كافك ضمى وميمك سكونى وتانك كذلك جميل قصه بويلو كمسنه الكماتر كافك ضمى وتانك كسريله معناسنه مثل الكندر
وكنادر على ادر وكندر وكنادر دخى حقه بويلو معناسنه در حرو في تبديل اولنمغله الكمثرى كافك ضمى وميمك فتحى وثانك تشديديله
مثلثه نك سكونى والف قصريله اردود ديدكلرى معروف ميوه نك ادى در الكمثراة كذلك كافك ضمى وميمك تشديدى وثانك سكونيله
واحدى الكوثر كافك فتحى وواوك سكونيله دولبند صارمق يقال كار العمامة على رأسه يكورها كورا اذا لاثها ولوث لما دوشله
ايله دولبند صارمق معناسنه دركه دولبند كهعر بر دوره نه كور ديرلر دكور نقصانه دخى ديرلر ومنه قولهم نعوذ بالله من الكور
بعد الحور اى من النقصان بعد الزيادة وكور دوه سورسينده جماعت كثيره يه دخى ديرلر يقال على فلان كور من الابل اى قطيع ضخم وبعض اشعارده
مثل سورسينده دخى اطلاق اولنمشدر وكور سرعت معناسنه ده كلور يقال الكار الرجل اذا اسرع في مشيه دبوا بن دريد روايتيدر وقوله در
الكور كافك ضميله ده. پالانه دجميع التريله الاكوار همزه نك فتحى وكافك سكونيله جمعى الكيران كافك كسريله جمعى دكور دمورجى
اوجاغنه دخى ديرلر بالچقدن يا پلمش اولا دكوراى قوانسه دخى ديرلر الكوارة كافك ضمى وواوك فتحى وتخفيفيله شول بالدر كه
هنوز شمع ايچنده اوله يقال الكوارة الخل بعسلها في الشمع الكورة كافك ضمى ومدينه شهر وناحيه معناسنه دره الكور كافك ضمى
وواوك فتحيله شهرلر وناحيه لر معناسنه الكارة شول نسنه دركه اوقه يه كوترلور توب خمنده التكوير على وزن التكريم
متاعى بربريه جمع ايدوب بغلق وبر نسنه يي مجتمعا بر قمنه دخى ديرلر يقال طعنه فكوره اذا القاه مجتمعا وتكوير دولبند
صارمغه ديرلر كور معناسنه وتكوير الليل على النهار كيجه نك كوندوزه ستر ايتسه ديرلر دبعضلر ايتديكه تكوير كيجه نك كوندوزه
اوزدننه زياده اولمسيدر كوندوزدن كيجه يه قاتلمغله وقوله تعالى اذا الشمس كورت قال ابن عباس غورت اى ذهبت
وقال قتادة ذهب ضوءها وقال ابو عبيدة كورت مثل تكوير العمامة تلف فتمحى يعني صرپوش بوزرين التكور فتحتينله دوز
جمع دتقديمله مجتمعا دوشمك يقال كوره فتكور اى سقط والتكور صقتوب حاضر لتماغه دخى ديرلر تشمر معناسنه الاكتيار همزه نك
كسريله ات قوشيده مسكودركت قوبر دهن قال المرحق يقال اكتار الفرس اذا دفع ذنبه في حضره وحضر جاية مهمله نك ضمى وصاد
بجمعنك سكونيله سكوده مك المكورى ميمك فتحى وكافك سكونى وواوك فتحى ورائك تشديدى والف قصريله دنى ولئيم اولان كمسنه ابن السراج
ايتديكه مكورى بودرفاوجى بيوك اولان كمسنه يه ديرلر ومكورى كوره دن مأخوذ در جمعه معناسنه وبو محتملدر ديكى اوزره در
يعنى اولمقد اولمز مجمع ايد ديدى زيرا كلام عربيه فعالى وزنى اوزره بكلمه مشدد ده يدى وكلماد لوركا نونه الى نصف ما بدوب
بكود ديرلر الكهر كافك فتحى وهانك سكونيله كونه بوكسلوب كوز تمام روشن وملاقاه وتتابع نهار معناسنه يقال كهر النهار يكهر كهرا
من ابا بالثالث ومنع ايتمك معناسنه ده كلور وعبد الملك فاما اليتيم فلا تكهر قرائتى اوزره كسائى ايتديكه كهره وقهره بر معنايه در

الکثیر فتحیله وهاکتمک کونه وواد کبی فتحیله بیوک بلوت سحاب عظیم معناسنه در کسائی روایتیدر الکثیر کافکتکر وسیله
دمودجی کوددکی در که اولتکلومون اولوب بعده قراولور یاخود بحیاندن اولوب کوشری اولور واما بالحیق دن بنا اولنان
اولکود در کر دکلمر وکیر برطاغک دخی اسمیدر

فصل المیم

المرأة میمک کسری وهمزه نک سکونیله کینه وعداوت اطلاقا ولنور
المئر میمک کسری وهمزه نک فتحیله جمعی المآر دیمک فتحی وهمزه نک سکونیله بر تلج کسنه نک بیننه عداوت بر اغوب افساد ایتمک الماراة میمک ضمی
وهمزه نک فتحیله بمعناه تقول مارت بین القوم معناسنه دکلور مفاخره کبی اموی روایتیدر تقول ماداته مماراة اذا فاخرته المرئة
میمک کسری وهمزه نک فتحیله اسمدر عداوة بر اقاق معناسنه بعض کتب مصححه ده بویله ضبط اولنمشدر ولکن ماسبق مآله مخالف
اولورکه عینه صیغه سیدر نادر در دنشدر فصل یاده نقل اولنمشدر پس جمع همزه نک سکونیله اولورکم بعض نسخه ده ولیله واقع اولمشدر
المئو میمک فتحی وهمزه نک کسریله امر شدید معناسنه در یقال هم فی امر میئر ای صعب شدید المتر میمک فتحی وتانک سکونیله چکمک معناسنه
تقول مترت الحبل اذا مددته وکاه اولورکه مثل جماعدن کنایه اولنور ومتر قوش بجاسنی اتمغه ده دیرلر صنق معناسنه یقال متر
سلحه ای رماه نه کم متح دخی بو معنایه کلور کلج سبین وحادی مهمله ایله قوش بجاسته دره متر بتر ده ده لغتدر قطع معناسنده
یعنی متر کسمک معناسنه دکلور المجر میمک فتحی وجیمک سکونیله چوقلق لشکر عظیم معناسنه دمجر بر تسنیع اولنمق دار اشیوقه نک
قرنده اولان ولدنه بدل وفی الحدیث انه نهی عن المجر ومجر عقلده دخی دیرلر یقال ما له مجرای عقل الامجا دهمزه نک کسری ومیمک سکونی
قرنده اولان ولدنه برتسنه صتمق یقال امجرت فی البیع امجارا وامجاد قیونک قرنده ما ولان ولدی بیوکه دخی دیرلر یقال امجرت
الشاة اذا اعظم ما فی بطنها من الولد وتکون مهزولة لا تقدر علی النهوض یعنی اد قلقندن ایاغی اوزره طودمز اولسه المجر میمک فتحی
وجیمک کسریله قرنده ولدی بیوک اولان قیونه المجر فتحتیله اسمدر قیون قرنده ولدی بیوک اولمق معناسنده دجر صوسوزلق
معناسنده دکلور بحر کبی نته کم تونیه تبدیل اولنمق شایعدر مجحت الدوابل مجحت الدولوکبی که مجح ومجح بو معنایه دکر اولنوبی
ایچنده قیونلی دیرتمک دره طوتلون دیو المجرت میمک فتحی وجیمک سکونیله کلنک قازسنده ولدی بیوک اولدن قیونه که ایلیغ اوزره
طور مییه یتجب روایتیدر اوزد جمعی ایتیدی عسکر عظیم مجرد مکلوی بو معنا دنور یعنی تعلیق اوله وضجرتدر ولکن لسان الحرکه
عرب فضحاسندن برکسنه دراندن قیون سوری دینک حالی سؤال اولنمق قده ایتدی مال صدق قریه نخیجها اذا افلتت
من مجرتیها یعنی قیون بر مال صحیح درکه خوب جیحا اولدن قریه بکزد دخی ایکی شدتدن خالی ولیه بری شدت دهر وبری
شدت سیلغ وبعض نسخه ده من مجرتیها بدلنه من جرتیها واقع اولمشدر وجره جیمک ضمیله وراک تنعیلیه دایم معناسنه در
انکله صیدالکتور بلود المخر میمک فتحی وخانک سکونیله کمی دریاده یورکن صوبی اواز لیادیقه دیرلر یقال مخرت السفینة
تمخر مخرا من الباب الثالث وتمخر من الباب الاول اذا جرت تشق الماء مع صوت ومنه قوله تعالی وتری الفلک مواخر فیه
ای جوار ای دوبحر پره صبا ایلیوبکه ده دیرلر یقال مخرت الارض ای ارسلت فیها الماء المخور حتیله حصدر دکمی صوبی اواز
یارمق معناسنه بنات مخر میمک فتحی وخانک سکونیله شول بلوتلردرکه ایام صیفده اول کلورلر که اکثریو فقه بلوتلردر
حرکتلرنزلر الاستمخار همزه نک وتانک سکونیله بیلدن جانبه توجه ایتمک تقول استمخرت الریح اذا استقبلتها بالفک
الامتخار همزه نک کسری ومیمک سکونیله بمعناه وفی الحدیث اذا اراد احدکم البول فلیستمخر الریح من این مجراها فلا تستقبلها
کیلا یرد علیه البول وامتخار اوکورتلیوب بچمک دخی دیرلر تقول امتخرت القوم اذا انتقیت خیارهم ونختتم المخرة میمک
کسری وخانک سکونیله والمخرة میمک ضمیله اوکورتلنوب اختیار اولنان نسنه ابو زید روایتیدر الماخوذ علی زنا کانوه
فاستعلم حیث اندوکر بر مجلس فساق معناسنه التمخور یانک فتحی ومیمک کونه وخانک ضمی وتیلا اوده نطویل معناسنه المدرة
فتحتیله ککک کلوخ معناسنه وعرب طایفه سی قریه مدر دیرلر یقال اهل المدر والوبر واهل وبر دن مراد کوچر خلقی در
خیمه لوی دوه یوکندن اولدوغیچون که وبر فتحتیله وبار موحده ایله دوه یوکی معناسنه در المدر فتحتیله کلکک عینده بر
برلشدیور ومنه فلان المدری المدریة فتحتیله شول کوفرلردرکه بونوزلکسکینی ایدوب کوفرده مودی برینه
وضع ایدرلر المدد میمک فتحی ودالک سکونیله حوض یا یوب اصلاح ایتمک تقول مدرت الحوض امدر مدرا اذا اصلحته بالمدر
مادر دالک کسریله برکسنه نک ادیدر هلالی صعصعه قبیله سندندر که بخلله مروفدر وفی المثل ابخل من مادر زیرا اول
کسنه حوضندن دوه سن صواردقدن صکره حوضنک دبنده ماء قلیل قالدقده ایچنده افشان ایدوب انکله حوضی حوالدیکه
کسنه اولحوضدن باقی قلان صوی ایچیه المحمدرة میمک وذالک فتحیله شول یوددرکه انکله کی النوب حوضنکدر متنه صرفا ولنور کالر
ارالقلری ستا ولنی اغلمه الامذر همزه نک فتحی ومیمک سکونیله شول کسنه درکه جنبینی منتفخ اولا یعنی یانلری قبا اوکلا وامذر شول
یاللو قوره دیرلرکه بجاستدن جسدنده بر مقدار دسته اولا بعضلر ایتدی لونی دکله اولا شذر مذر میمک فتحی وذالک سکونیله
هرجانبه طاغلمق دیمک محلنده استعمال اولنور یقال تفرقوا ایله شذر مذر اذا تفرقوا فی کل وجه وشینک ومیمک کسری دخی لغتدر
ومذر کلمه سی شذر کلمه سنه اتباع اولور المذر میمک فتحی وذالک سکونیله یوموده بیدی اولمق یقال مذرت البیضة من الباب الرابع
اذا فسدت ومذر معده فاسد اولمغه دخی دیرلر یقال مذرت اذا فسدت الامذار همزه نک کسریله یومورده ییدی اتمک
یقال امذرت الدجاجة اذا فسدت الامذر همزه نک فتحی ومیمک سکونیله و ذالک فتحیله شول کسنه درکه ادبغازی جوقدار والمذرة
فتحتیله و ذالک ضمی وتشدیدیله کوکل دیمک یقال رایت بیضة مذرة مذرت نفی ای خبثت المذفر میمک فتحی و ذالک ضمی وفانک
کسری وراک تشدیدیله خلقتدن منقطع اولان کسنه یقال امذقر الرائب امذقرارا اذا انقطع وصار اللبن ناحیة والماء
ناحیة رایب را مهمله ایله وهمزه ایله وبای موحده ایله یوغورت معناسنه در وفی حدیث عبد الله بن خباب انهم قالوا حین قتلوه
المختارج علی شاطی النهر فسال دمه فی الماء فما امذقر اصمعی ایتدی یعنی عبد الله قانی صوده مجتمع اولدی بر حیثیتله که قان
برجانبه وصو برجانبه کیده بلکه قانله صو قاریشوب معا جریان ایلدی المرازة میمک فتحیله احیلوق که حلاوتک مقابلی در
ومرارة شول ظرفه دیرلرکه صفرا یعنی او داوکا ایچنده اولورکه اول جکره متصل اولان نسنه در واول جمیع حیوانلرده
واردر مکردوه ده. ودوه قوشنده اولمایه المر میمک ضمیله اجی اولان نسنه الامرار همزه نک فتحیله جمعی وامرار کنایه نام شاعر
شونیده واقع اولمشدر اجی صولر معناسنه در المرتان میمک ضمیله بنات قسمندن ایکی جنس اوتدرکه انلرک برینه شیح دیرلر
شینک کسری وحای مهمله ایله ومدیله یقال رعی بنی فلان المرتان ای الالماء وشیح الامر فتحتیله زیاده اجی اولان نسنه یقال هذا امر
من کذا وامر شول بغرسقه دکه اندن بخات جمع اولور الامرتین جمع نونیله افتار معناسنه ابو زید روایتیدر یقال لقیت منه
الامرین ای الدواهی وامرزیاده محکم معناسنه دکلور یقال فلان امر عقلا من فلان ای احکم امرا منه وافی ذمة الامران الفقر والهرم
وهرم فتحتیله درا مهمله ایله زیاده پیر اولمق در المری میمک ضمی وراک تشدیدیله داللک عمریله امرک عوتی قالت امرأة من کرب
صیزاهار اهار المادود. حلاوتن لقا روده بر اجی دانه درکه بغدای ایچنده اولور المریاء میمک ضمی وراک فتحی و یانک کونیله والفک
مدیله بمعناها مر میمک ضمیله بیمک بابا سی درکه مربع اد بن نابغه بن الیاس بن مضردر مرة میمک ضمیله قریشدن برقبیله نک بابا سی که
اولده کعب بن لوی بن فهر بن مالک النضردر ومرة کفنک قیس عیلان قبیله سندن بر قبیله نک با باسیدر که اولده عوف بن
سعد بن ذبیان بن بغیض بن ریث بن غطفان بن سعد بن قیس عیلاندر المری میمک ضمی وراک کسری ویانک تشدیدیله وبانک دخی
تشدیدیله ترخانه اشی دیدکلری طعامدر ابجاد معناسنه اجیلمه میلی اولدوغیچون مری دیمشلردر وعامه مخففا استعمال ایدرلر
ابو مرع ابلیسک کنیتیدر المراد میمک ضمی وراک تخفیفیله بابی اغاجک ایکی دکرانی بوکه طوداغی دیو شرلوب بر یره کلور
المرارة کنانک میمک ضمیله مراک واحدی دمنه بنو اکل المراد وهم قوم من العرب آکل فتح میله ایب جبل معناسنه در
ومر کچمک وکچمکه دخی دیرلر یقال مر علیه مرا ومرورا اذا ابا بالاولی ای اجتاز ومر عرمتنا یعنی ذهب المرمرد حتیله کنانک ذهاب
معناسنه در بطن مر میمک کسرنک فتحیله مکه دمشرفه دن بر قونق یردر بر موضعک اسمیدر المرة میمک فتحیله برکره دیمکدر الکره
میمک فتحیله والمرات کذلک میمک فتحیله والمراد میمک کسریله مرة نک جمعیدر یقال الخذون یصنعه ذات المراد ای یصنعه مرارا وعدة مرار
المرمر میمک کسریله موصوف طاش المرادة میمک فتحی وراک سکونیله شول حوریدرکه بلچه اولوب نازکا ولور عنبا نیو دوکن
اعضاسی درتیه ده المرمورة میمک کسریله بمعناها التمرمر تحتیله درانک کونه ومیمک ضمیله درتیکا هتزاز معناسنه المرة
میمک کسریله صواددکه دورت طبیعتک بر یدر ومرة قوت دخی دیرلر وشدة عقله دخی دیرلر المرید میمک فتحی وراک کسریله
قوت معناسنه در یقال رجل مریر ای ذو قوة ومریر ومریره عزیمت معناسنه دکلور ومریر شول ایپه دخی دیرلرکه اوزون
ولطیف اولوب ایو بکلمش اولا المرابو میمک فتحی وهمزه نک کسریله جمعی المرو میمک فتحیله شول کسنه درکه صواغا ایله لا مراسم

میم اوکنك ضمی و میم ثانینك کسریله بر رجلك اسمیدر شرقی بن القطامی ایتدیکی بن اشبو خطری احداث ایدن طی قبیله سندن بر قاج
کمسنه در که مرار بن مرة الذکر بری در که سکز اوغلی وار ایدی و ابن دجا کلمه سنك بریله بر اوغلندن آدی یرمشیدی که ابجد دخی اوزره
وار ایدی سکز کلمه در الاستمرار همزه نك کسریله کتمك ذهاب معناسنه در استمرار استحکامه دخی دیرلر یقال استمر مریره اذا استحکم عزیمته
المستمر میمك ضمی و سینك سکونی و میم ثانینك فتحیله عزم اولنمش نسنه و منه قولهم لتجدن فلان الوی بعید المستمر یعنی خصومتده قوی
حصومتده قوی بولورسن والوی همزه نك فتحیله سرکش اولوب راینده متزلزل اولان کمسنه یه دیرلر المر میمنك فتحیله کیده جك یر
و کچمك معناسنه در کلور الامرار همزه نك کسریله اجی اولمق یقال امر الشیء اذا صار مرا و امرار اجی ایلمك دخی دیرلر یقال امر الشیء وامره
غیره و امرار اپی بوکمك دخی دیرلر یقال امر قد الحبل فهو ممر اذا فتلته فتلا شدیدا و امرار اجی سویلمك معناسنه دخی کلور و منه
قولهم ما امر فلان و ما احلی ای ما قال مرا ولا حلوا المماره میم اوکنك ضمی و رانك تشدیدیله معالجه معناسنه در که ایب بوکمك
معناسندن منشعب در و منه قولهم ما زال فلان یمار فلانا و یماره ای یعالجه و یلتوی علیه لیصرعه یعنی بصیب مغلوب
ایدنمکه دوشمدن خالی دکلدر المران میمك ضمیله کوندر اغاجی در شجر الرماح معناسنه و بونك تفصیلی باب نونده کلور
ان شاء الله تعالی دنیا اوغنده اولان نون زایده در کلمه فعلان وزننده در المزبن میمك فتحی و زانك کسری و دیوان ... ده دکدید
الثعلب اولان کمسنه ابو عبیده روایتی اوزره المزادة میمك فتحیله بها دراولمق یقال مرز فلان مزازة من الباب الخامس
الامزر همزه نك فتحیله زیاده بها در اولمق یقال فلان امزر منه الاماذر جمعی افیل ایله افایل کبی و افیل کوچك دوه
المزر میمك کسری و زانك سکونیله شرابیدر بوغدیدن اولور ابو عبید ایتدی ابن عمر رضی الله تعالی عنهما شرابلری تفسیر ایدوب ایتدی
بتع بانك موحده نك کسری و تانك سکونیله عسل ایله بنیذ عسلدر وجعه جیمك کسری و عین مهمله ایله بنیذ شعیر در
و مزر طاریدن اولان در و سکوسین مهمله نك و کافك فتحیله خرمادن اولاندر و خمر یاشدن و دمعدن اولاندر و اما سکر که
حتیله در انکا سکر که حبش طایفه سنك خمری در ابو موسی اشعری رضی ایتدی سکرکه طاریدن اولور و انکا سقرقع دخی دیر
سینك و قافك فتحیله و عین مهمله ایله کویا که سقرقع سکرکه نك معربی در که سکرکه حبش دلی اوزره در و مزز احمق
اولان کمسه دخی دیرلر المزز میمك فتحی و زانك کسریله بر نسنه نك چاشنیسن کورمك ایچون یلاقمق التمزز فتحیله و ذانك
ضمی تشدیدیله بر نسنه یه اذا ایچکدر تقول تمززت الشراب اذا شربته قلیلا قلیلا المشرة فتحیله بر بوزنی یقال ما
احسن مشرة الارض ای بشرتها و نباتها و مشرة الارض شینك سکونیله دخی جایزدر الامشار همزه نك کسری دیمك کوکنیله
یر نبات اظهار ایتمك یقال امشرت الارض اذا اخرجت نباتها و امشرت العضاة اذا اخرجت لها ورق واغصان التمشیر
علی وزن التکریم بعناه یقال مشرت العضاة تمشیرا و العضاة عین مهمله نك کسریله و صاد معجمه ایله دیکنلی اغاج معناسنه در
و تمشیر بر نسنه یی طاغتماغه دخی دیرلر توزیع معناسنه تقول مشرت الشیء اذا فرقته المشرة میمك فتحی و شینك کوننیله کیجه
اولان قولاق اذن حسنه معناسنه یقال اذن حشرة مشرة ای لطیفة التمشر فتحیله و شینك ضمی تشدیدیله بر کمسه نك طاوندن
غنا علامتی کورنمك یقال تمشر فلان اذا رؤی علیه اثر الغنی مصر میمك کسریله صادك سکونیله بر معروف شهرك اسمیدر
تذکیر و تأنیثی جایزدر ابو بکر سراج روایتی اوزره در المصر کذلك میمك کسری و صادك سکونیله شهر معناسنه در مطلقا الامصار
همزه نك فتحی و میمك سکونیله جمعی المصران میمك کسریله کذلك و صادك سکونیله کوفه ایله بصره در مصر ایکی شهرك بینده اولان
حدد و صنورده دخی دیرلر المصور ضمتیله حد معناسنه اولان مصرك جمعی اهل مصر یاوصت بالسور یحتکرونه یونیله یوزدیرلر
اشتری فلان الدار بمصورها ای بحدودها المصیر میمك فتحی و صادك کسری و یا ایله بر شیجه دمعا معناسنه و بو فعیل
وزنی اوزره در و یعنی حرف اصلی در المصران میمك ضمی و صادك سکونیله جمع رغیف ایله رغفان کبی و رغفان میم مهمله و غین
معجمه ایله کرده دیدکلری اکمکدر المصادین میمك فتحی و راانك کسریله جمعك جمعی در بو تصور معناسنه بعضلر ایتدی بو سوق معناسنه
اولان مصیر مفعل وزنی اوزره در و یعنی میم زاید در و صارالیه الطعام مدن ماخوذ در یعنی طعامك یرجی دلود بر خضنا
مصیره غنده و جمعنه مصران دیدکلری حلیل و سیلان دیدکلری کبی و یعنی معتل فعیله تشبیه قیلندقلری المصران
القادة میمك ضمی و صادك سکونیله بر نوع پیرین خرما در المصر میمك فتحی و صادك سکونیله پر متاوجیله سود صاغمق ایکی کتبه

ایتدی مصرمه ده اولان سودی جمله صاغماقدر التمصر فتحتیله و صادك ضمی و تشدیدیله سودك مصه ده باقی قلان صاغمق در کذا کتاب
السکیت روایتی اوزره در المصور میمك فتحی و صادك ضمیله شول کچیه دیرلر که سودی چقمایه الا قلیله و مصور لفظی کچیه مخصوص در قیونده دخی
دیرلر المصاد میمك فتحیله مصورك جمعی قلایص ناقه جمعی اولدوغی کبی و قلوص قافك فتحیله شول ناقه در که جوان اولا و مصور شول ناقه یه
دخی دیرلر که سودی صاغلورکن از از چقه التمصر فتحتیله و صادك ضمیله سود صاغلورکن از از چقماق التمصیر علی وزن التکریم کچی قلیل
اللبن اولمق یقال مصرت العنز تمصیرا اذا صارت مصورا و تمصیر بر یری شهر ایتمکه دخی دیرلر یقال مصر المصر کالمصار ای کما یقال مدن المدن
الماصر صادك کسریله سودی از اولان کچی دکر قیون ابن سکیت ایتدی بقرة ماصر و لجبة و جد ده دخی و دیرلر قلیل اللبن معناسنه لجبه
لامك و جیمك و بانك موحده ایله در و جد و جیمله ده دغوز عینك معجمه دانك مهمله ایله و الخزند ذاك معجمه ایله در المضور ضمتیله سود
دیلی بوروب هنوز یوغورت دلمیه یقال مضر اللبن یمضر مضورا اذا صار ماضرا و هو الذی یحذی اللسان قبل ان یروب الماضر صادك
کسریله ذکر اولنان صفتدر مضر اولان سود نك کمالا یدعرو دانی ابو الیه ایتدی مضر ایمی بو معنادن مشتق در کرا اولکه نزار ابن
معد بن عدنان در و انکا مضر حمراء دخی دیرلر زیرا انکا میراث بولشکه مضر الثوب الذی و مضر ذهب معناسنه
و ذهب موثث ولمق اعتباریله مضر حمراء دیرلر و قرنداشی سریسی اول و خیمه ربیعة الفرس دیرلر و بعضلر ایتدی انلرك علامتی
حالت حربده قرمزی دونبلری و قرمزی سنجقلری اولوب و اهل بیضاء صاری سنجاق ولدوغنه بناء مضر حمراء دیدیلر المضر
میمك کسری و ضادك سکونیله هدر معناسنده اتباع ذکر اولنور یقال ذهب دمه خضرا مضرا دکیله خضرا دخی روایت اولنمشدر بانك موحده ایله
التمضیر علی وزن التکریم فی الحدیث مضرها الله فی النار دجوهری ایتدی شویله ظن ایدرکه بونلرك اصلی مضر اللبن اولکه ترش اولوب
دیلی بورمقدن عبارتدر یعنی معصوم مونتکدر. اکلمغی اولوب تشدید مکیترایچون اولور التمضر فتحتیله و ضادك ضمی
و تشدیدیله مضری اولان کمسه لره تشبیه قصد ایتمك المضیرة میمك فتحی و ضادك کسری و یا ایله شول طعامدر که لبن ماضردن
اتخاذ اولنور و ماضر اکشمکه یوزطوتمش سود در دیدکم مرور ایتدی المطر فتحتیله یاغمور باران معناسنه الامطار همزه نك
فتحیله جمعی المطر میمك فتحی و طانك سکونیله یاغمور یاغمق یقال مطرت السماء تمطر مطرا من الباب الاول و مطر متعدی دخی کلور یقال مطرتنا
علی صیغة المجهول الامطار همزه نك کسریله یاغمور یاغدرمق یقال امطرها الله و ناسلر دیدیلر که مطرت السماء و امطرت دیرلر
بر معنایه المطور ضمتیله کتمك ذهاب معناسنه یقال مطر الرجل فی الارض مطورا اذا ذهب و مطر و مطور سرعت ایتمکه دخی دیرلر
یقال مر الفرس یمطر مطرا و مطورا ای اسرع التمطر فتحتیله و طانك ضمی و تشدیدیله کذلك ذهاب معناسنه یقال ذهب البعیر فما ادری
من مطره و تمطر سرعت ایتمکه دخی دیرلر المتمطر میمك ضمی و طانك کسری و تشدیدیله سرعت ایدن ات و ذکر اولنان ایلمکه دخی دیرلر
الاستمطار همزه نك کسریله یاغمور طلب ایتمك استسقا معناسنه یقال استمطر القوم ای سألوا ان ینزل علیهم المطر الممطر میمك کسری
و طانك فتحیله شول نسنه در که یاغمور یغدوغی حینده کیولر یعنی یاغمورلق دیدکلری الباس کرکسه عبا و کرك غیری المعر فتحتیله
قیل دوکلمك یقال معر الرجل معرا من باب الرابع المعر میمك فتحی و عینك کسریله قیلی دوکلمش کمسنه الامعر همزه نك و عینك فتحیله قلی
از اولان کمسنه قلیل الشعر معناسنه و شول مکانه دخی دیرلر که اوتی از اوله قلیل النبات معناسنه المعرة میمك فتحی و عینك کسریله
اوتی از اولان یر یقال ارض معرة اذا کانت قلیلة النبات یعقوب روایتی اوزره التمعر فتحتیله و عینك ضمی و تشدیدیله قیل دوکلمك
و لون متغیر اولمقده دیرلر یقال تمعر لونه عند الغضب اذا تغیر الامعار همزه نك کسری و میمك سکونیله فقیر اولمق یقال امعر الرجل
اذا افتقر المغرة میمك فتحی و غینك سکونیله قرمزی بالچق که اشی دیکله معروف قدر و مغر نافع یعنی دخی دیرلر یقال مغرت فی الارض
مغرة من مطر المغرة فتحتیله اثی معناسنده لغتدر الامغر همزه نك فتحی و میمك سکونیله و غینك دخی فتحیله شول کمسنه در که قلار
قزل اوله و درسی قزل اوله لسه رنکی اوزره و امغر شول اتدرکه اشقر اوله و لکن اشقر لغتده نوع کدر رتبه اولوب انلمی رنکلری بغلیه
الامغار همزه نك کسری و میمك سکونیله سودی صاغلورکن قان چقماق بر مرضدر ابو زید المغار میم اوکنك کسری و ثانینك کسریله شول
قیون در که صاغلورکن قان چقماق عادتی اوله المرضی اولمیه المغر میمك فتحی و غینك سکونیله سرعتله کتمك یقال مغر فی البلاد من
الباب الثالث اذا ذهب فاسرع و یقال رایته یغر به بعیره و مغر نافع یعنی یاغماغه دخی دیرلر یقال مغرت فی الارض مغرة من مطر
المقر میمك ضمی و قافك فتحیله اجی اولمق مقر الشیء یمقر مقرا اذا صار مرا المقر میمك فتحی و قافك کسریله اجی اولان نسنه و مقر صبر

در

مضر

مطر

معر

مغر

مغر

مقر

الامقار دخی دیرلرکه اذوای بجمله معروف دواد راصمعی روایتیدر اوزره . المقر میمك فتحی و قافك سكونیله دخی استعمالی ولنور ذكر اولنان معناده .
همزه‌نك كسریله برنسنه‌یی اجی اولمق یقال امقر یمقر اذا صار مرا . المقعر میمك ضمی و قافك كسریله اكشی سود لبن حامض معناسنه در ابن الاعرابی
روایتی اوزره . المقر میمك فتحی و قافك سكونیله برنسنه ایله بوینی دوكمك دقّ العنق معناسنه یقال مقر عنقه یمقرها مقرا من الباب الاول
المقعور میمك فتحی و قافك ضمیله شول بالق در كه طوزلو صوده بیشه ، ترشی قلنمش اولا مقعور دنمك جائز دكلدر . المكر میمك فتحی و كافك سكونیله
حیله ایتمك و بركسنه‌یی الداتمق خدعت معناسنه یقال مكر به یمكر من الباب الاول و مكر اشیه واثنی بر نكنده . قلماعز دخی دیرلر همزه معناسنه
و برنوع دیكنلو اغاجدر دخی مكر دیرلر المكور جمعیله جمعی الامكار همزه‌نك كسریله انسی بر نكنده . اولمق یقال امكره ذا منكرا حضبه فاحتضب
المكر كافك كسریله حیله‌یه نكسنه . المكار میمك فتحی و كافك تشدیدیله مبالغه ایله مكر ایدیجی . الممكورة میمك فتحی و كافك ضمیله شول عورتدر كه
اعضاسی طولی اولا یقال امرأة ممكورة الساقین اذا كانت خدلاء و خدلا خانك فتحی و دال مهمله ایله طولو بلقلو و بلكلو اولان عورت
المور میمك فتحی و واوك سكونیله حركت ایدوب یكلوب یكمك یقال مار الشیء یمور مورا اذا تحرك و جاء و ذهب كما تتكفأ النخلة العیدانة
تكفؤ صالقاق در و عیدا ذعین مهمله‌نك فتحی و یانك سكونیله اوزون خرما اغاجی در و موراتق معناسنه دخی كلور یقال مار الدم
علی وجه الارض و تردد ایتمك معناسنه ده كلور یقال البعیر یمور عضداه اذا تردد فی عرض جنبه و جمع ایتمك معناسنه ده كلور
لا دری اغارام مارای اقی علی الغیر ام دار . و جحفه دخور و بخد بر بركا دیدور الامادة همزه‌نك كسریله اقتماق یقال اماد غیره
المور فتحیله و واوك ضمی و تشدیدیله بمعناه . و قوله تعالی یوم تمور السماء مورا قال الضحاك تموج موجا و قال ابو عبیدة تكفأ و الاخفش
مثله و تكفؤ كاسه بلشی اشاعه قیامقدر دیرلر المائرات همزه‌نك كسریله اقچی نسنه‌لر موارة البر میمك فتحی و واوك تشدیدی ایله
ناقه‌در كه سریعه اولا المور میمك ضمی و نیله بل ایله اولان توز غبار دم الریح معناسنه . الموادة میمك ضمیله مركب توتی كاد و سنده
دكلو التمور فتحیله و واوك ضمی و تشدیدیله مركب توتی دوكمك یقال تمور من حمار نسیله اذا سقط عنه ایام الربیع و نسیل
تونك فتحیله دوكلان قیله دیرلر المادیة یانك تشدیدیله صیر یخی اولان نسنه یقال قطاة ماریة اذا كانت ملساء و قطاة قافك فتحیله
و طای مهمله ایله اك صو سیودر و صاحبه متعامد . قطاة موروفا دلای دوشی معناسنه حمل ایدوب قطاة ماریه سنك خوادر یوم
یشم تابان دیشد ر بعوی خفی دكلدر . ماسرجس عجم اسمیدر ندر حدیدانده ایكی اسمدر كه بر قلمنشدر المهر میمك فتحی و هانك سكونیله
عورته ایچون و یرلی كابین الخجیدمی صداق معناسنه ذكر اولنان الخجیدنی قیمیده دخی دیرلر یقال مهرت المرأة امهرها مهرا الامهاد
همزه‌نك كسریله كذلك مهر ویرمك معناسنه و فی المثل كالممهورة احدی خدمیتها و حد فتحیله ایاق بلزكلری خلخال معناسنه المهیرة
میمك فتحی و هانك كسری و یانك سكونیله اولان كسنه حره معناسنه المهارة میمك فتحیله استاد اولمق حذاقت معناسنه یقال مهرت الشیء
مهارة المهرة بن حیدان میمك فتحی و هانك سكونیله بر قبیله‌نك باباسیدر المهریة میمك فتحی و هانك سكونیله و یانك تشدیدیله دوه‌لردر كه
مزبوره منسوبدر المهاری میمك فتحی و یانك تشدیدیله جمعی مهره منسوب دوه‌لر معناسنه و یانك دخی لرسك تخفیف ایدوب المهاری دیرسن
المهر میمك ضمی و هانك سكونیله ات قولنی ولد فرس معناسنه و مهر ایكی كوچی در . اولادن یكه دخی دیرلر الامهاد همزه‌نك فتحی المهاد
میمك كسریله والمهارة میمك ضمی و هانك سكونیله ات قولنی دیشی المهر میمك ضمی و هانك فتحیله مهرینك جمعی المهرات میمك ضمی و هانك
سكونیله كذلك مهر تك جمعی المهر میمك ضمی و هانك كسریله شول ات قولنی وادر یقال فرس مهر ای ذات مهر المیرة میمك كسریله
شول بوكه دكر بوكله كتی دیرلر المیر میمك فتحی و یانك سكونیله ترك كتورمك یقال مار اهله یمیرهم میرا و منه قولهم ماعنده خیر و لا میر
الامتیاد حرمه‌نك كسریله كذلك ترك كتورمكدر المائر تركه كتوریجی المیاد میمك ضمی و یانك تشدیدیله جمعی تركه كتوریجی كسنه‌لر
معناسنه المیارة میمك فتحی و یانك تشدیدیله كذلك جمعی رجاله كبی كه رجاله راجلك جمعی در و یایالر معناسنه یقال نحن ننتظر
میادتنا و میارتنا فصل النون النبر نونك فتحی و بانك سكونیله قالدرمق رفع معناسنه تقول نبرت الشیء انبره
نبرا من الباب الثانی اذا رفعته المنبر میمك كسری و بانك فتحیله شول مرتفع مكاندر جامعلرده كه اوزرنده خطبه اوقنور ارتفاع
معناسندن مأخوذدر النبرة نونك فتحی و بانك سكونیله مغنی اولان كسنه اوازن اشغه بردن ایكی یوقا دو قالدرمقدر
و نبره حركت ایتمكده دیرلر یقال نبر الغلام اذا ترعرع و ترعرع را مهمله و عین مهمله ایله بوی چكوب حركت ایتمك معناسنه
النبرة نونك فتحی و بانك سكونیله همزه معناسنه در تقول نبرت الحرف نبرا و یقال قریش لا تنبر ای لا تهمز النبر نونك كسری و بانك

سكونیله

سكونیله بر بوجكدر كه كنه شبیه در دوه اوزرنده یوردیكه یوردوكی یرلر شیشر . النبار نونك كسریله جمعی ذكر اولنان بوجكلر معناسنه
الانبار همزه‌نك فتحیله كذلك جمعی و انبار شول نسنه‌یه دیرلر كه ایچنه بر كوتورلر واحدی نبردر نونك كسریله و بانك سكونیله ابن السكیت روایتی
اوزره . نفس ایله انقاس ایچیه و نفس نونك كسری و قافك سكونیله شول نسنه در كه ایكی اوزرنه یازو یازلر و انبار بر شهرك اسمی دخی كلور
نونك فتحی و تانك سكونیله تحكم چكمك و فی الحدیث فلینتر ذكره ثلاث نترات یعنی بعد البول و الطعن النتر مثل الخلس یعنی طعن نتر اولدركه خم
هم دوده دخی یرنده قالدوره . الناترة شولیلیدكه زیاده برك اولور و غنده كریشی كسه یقال قوس ناترة اذا كانت تقطع الوتر
النتر فتحیله فاسد اولوب ضایع اولمق النثر نونك فتحی و ثانك سكونیله صاچمق یقال نثرت الشیء انثره نثرا من الباب الاول و بر نسنه‌یی
نفسله طاغتمق معناسنه ده كلور و فی الحدیث اذا استنشقت فانثر الانتثار همزه‌نك كسریله صاچلمق یقال نثرته فانتثر و انثار بر نسنه‌یی
نفسله طاغتماغه دخی دیرلر و دوه توب بوردن قنانمغه ده دیرلر یقال طعنه فانثره اذا دعقه النثار نونك كسریله اسمدر صاچیق معناسنه
المنثار نونك ضمیله برنسنه دن صاچیلوب نسنه المنثر میمك ضمی و ثانك فتحی و تشدیدیله صاچلمش ایچو یقال در منثر شدد للكثرة الاستنثار
استنثار معناسنه در بر نسنه‌یی نفسله طاغتمه دیرلر النثرة نونك فتحی و ثانك سكونیله حیوانات بورنده اولان نسنه‌یی انمق ایچون نفس
شدتیله اخراج ایتمكدر اتك اخرسی كبی یقال نثرت الشاة اذا طرحت من انفها الاذی و نثرة ایكی ییلدیز اولدر بر بنده اولان اوچ بركه بوزن
عودنك مقابله سنده در و اسلانده دخی حالمه بوعله در و نثرة ایكی یلدیز در كه اره یرلرنده بر قرش مقداری بر واد در دانلوده اثر
بیاض واردر اق بلوت شابه سنده اكا انف الاسد دیرلر قمر اكا نازل اولور و نثره یول دزه‌یه دیرلر درع واسعه معناسنه ابن السكیت دیدی
یقال للدرع نثرة و نثلة و نثلة نونله و تاء مثناة ایله او دون یكدر الناثر ثانك كسریله شول قیون در كه قچی اوكسر بوردندن بر نسنه
چیقه ناقه دخی بو معنایه كلور راصمعی روایتنده . الشور نونك فتحی و ثانك ضمی و مدیله شول حیواندر كه دلو ایچری اوله النجر نونك فتحی و جیمك سكونیله
اغلیج و نحو مثنا قیله كذلك یونمق معناسنه در و نجر صوی قزمش طاش بر قیغلا صتمقه دخی دیرلر یقال نجرت الماء نجرا اذا اسخنت بالرضفة و رضفه
را مهمله و صاد مهمله ایله قزمش طاشدر و نجر طوادیكم سویكه‌ده دیرلر المنجر میمك كسری و جیمك فتحیله طوادیر یا دمور نكسه یقال رجل منجر
ای شدید السوق للابل و نجر اصله و حسبه دخی دیرلر ولونه ده دیرلر النجار نونك كسریله و ضمیله كذلك لون معناسنه در و عربلرك
مثلارندندر بوكه كل نجار الابل نجارها یعنی دوه‌نك هر دلكی انده وارد ر بو كلام متلون اولوب بر قرار اولمیان كسنه ایچون دیرلر
ابو عبیده دن روایت اولنمشدر كه نجر مكه مشرفه ایله مدینه منوره اولدوغی یردر النجار نونك فتحی و جیمك تشدیدیله ذكر اولنان صنعتك اهلی
بنو النجار انصاردن بر قبیله‌نك ادیدر المنجرة میمك كسری و جیمك فتحیله شول قرش طاشدر كه انی صو ایچون قزدرمشلر والنجیرة
نونك فتحی جیمك كسری و مدیله شول صوددر كه ذكر اولنان اوصلو بر اوزره اصمش اولا و ابو الغمر الكلابی ایتدی نجیره شول صاغلی سوددر كه
ایچنه یاغ قاتله النجران نونك فتحی جیمك سكونیله شول اغاجدر كه قپونك دكرمیسی انكا اوزرنده . دور و نجران صوصامش اولان كسنه یه ده
دیرلر و نجران ولایتیمن ده بر شهر كه اسمیدر النجر فتحیتیله صوصامقدر كه دوه یه و قیونه عارض اولور نته كیم انلرده حاصل اولور
اكنك سود چوق ایچمه دن یقال نجرت الابل من باب الرابع كما یقال بجرت بالمیم النحر نونك فتحی و حانك سكونیله قلاده یرنه دیرلر كوكسده و نحر
كوكوزك اتدا سنه ده دیرلر آول ازباد معناسنه نحر كوكسه قریب یرده بوغزلمق قدر ذبح بوغزه . اولدوغی كبی و نحر بر كسنه‌نك كوكسنه
اورمغه ده دیرلر نته كیم بحر كوكس اوزره چقاغه دیرلر تقول نحرت الرجل اذا اصبت فی منحره و نحرته اذا طرت فی نحره المنحر میمك و حانك فتحیله
كذلك قلاده یرنه دیرلر و نحر قربان و قربانك غیری بوغزلادقلری یر المنحار میمك كسریله چوق قربان كسیجی كسنه‌یه المنحار دیرلر بر كسنه‌یی
سخاویله و صفاتده ده مبالغه ایتدكلر عرب هلاكی سنك كلامندن در كه انا المنحار بوائكها و بوائك بائه موحده‌نك فتحی و همزه‌نك كسریله سمیز دوه‌لر
دیمكدر النحیرة نونك فتحی و حانك كسری و مدیله ایكی قرشونی در و ابو الغوث ایتدی ایكی اغزدیجه بسید ر كوینیله یله دیوا كنده ... و كلی التی
اولنحرلره یا كوكسنه چقمق معناسنه یا كوكسه اورمق معناسنه پس نحره ناحر معناسنه اولوب فعیل بمعنی فاعل اولور الناحر نونك فتحی
و حانك كسریله ناحره‌نك جمعی در النواحر انحانك كسریله ایكی طرفدر انك كوكسنده . دایرة الناحر شول طرفدر كه انك منبعندن صدره
و صدر بدندن اسفله وارنجه اولور الانتحار همزه‌نك و تانك كسریله بر كسنه كندی نفسنی بوغزلمغه دیرلر یقال انتحر الرجل اذا نحر نفسه فی
المثل سرق السارق فانتحر یعنی اوغری اوغرلدی مال اوغرلندقده كندی نفسنی بوغزلادی غالبا بو مثل دخی اولان صبر ایتمه‌لیان
اتدیكنده استعمال اولنور و انتحار بر قیاچ كسنه بو نسنه یه حریص اولوب بر برینه بخیل كلك ایتمكه ده دیرلر یقال انتحر القوم علی الشیء اذا

تا حوا علیه حرجنا التناحر تاثک فتحی وحانک جملہ برقاچ کسنه بربرن بوغزلمغه دیرلر یقال التناحر القوم فی القتال النحر فتحیله برنسنه چوریوب
طاغلق یقال نخر الشیء من الباب الرابع اذا بلی وتفتت النخرة نونک فتحی وخانک کسریله چوریوب طاغلق نسنه یقال عظام نخرة النخرة نونک ضمی وخانک
سکونیله یل زیاده. اسمک النخرة نونک فتحی وخانک سکونیله کنککدر یل قتی اسمک النخرة نونک ضمی وخانک فتحیله همزه وزنی اوزره ایکی حمارک وخنزیرک
بورننک ایلرو سیدر مقدم الانف معناسنه یقال بشم نخرة ای اکسر انفه المنخر میمک فتحی وخانک کسریله بورون دلوکی ثقب الانف معناسنه والمنخر
میمک وخانک کسریله بعنا میمک حرکتی خانک حرکتنه تابع قلندرننه کم منتن کلمه سنده میمک حرکتی تا یه تابع قیلوب منتن دیدیلر بونلرک اکسیدر [illegible]
زیرا منفعل میمک وعینک کسریله کلام عربده جاری اولان بنالردن دکلدر المنخور میمک وخانک ضمیله المنخر معناسنده النخور نونک فتحی وخانک
ضمیله شول ناقه در که بوننه اوریانجه سود ن صاغدرمز بعضلر ایدی بودنه برمقدار خال اتمایجه صاغدرمز النخوری نونک فتحی
وخانک ضمی وراء مفتوحه ویانک تشدیدیله شول کمسنه در که انکله افتخار اولنمیه النخیر نونک فتحی وخانک کسریله بورندن ایلچاغرمق صوت
بالانف معناسنه یقال منه نخر ینخر من الباب الاول وینخر من الباب الثانی نخیرا الناخر خانک کسریله شول کلمکدر که انکله دوکنزیل کیروب
چقدقده نخر له چقه یعنی اوازله چقه وناخر احد معناسنده دخی ستوالی ولنور یقال ما بها ناخر ای ما بها احد یعقوب باهلیدن روایت
اتمکدر. النذر نونک فتحی ودالک سکونیله ساقط اولوب شاذ اولماق معناسنه کلور یقال ندر الشیء یندر ندرا اذا سقط وشذ
النوادر نونک فتحی ودالک کسریله بو معنادن ماخوذدر یعنی شاذ وقیاسدن ساقط معناسنه در الاندار همزه نک کسریله ساقط قلمق
معناسنه در یقال ندر غیره اذا اسقطه ویقال ندر من الحساب کذا ای سقط ویقال ضرب یده بالسیف فاندرها ای اسقطها
الندرة نونک فتحی ودالک سکونیله والندرة تحریکله بونلرک ایکیسی ده کونلر ارالیسی دیمکدر رها بین الایام معناسنه یقال لقیته فی
الندرة ای فیما بین الایام الندری فتحتیله والکسر [illegible] بعنا ها تقول لقیته فی الندری واکثر ما یکون لقیته ندری دیرسن
الاندر همزه نک فتحی ونونک کسریله ده [illegible] فی تحلیل [illegible] اهل ذراعت عندنده [illegible] معناسنه
یرندر الاندر دیمک شام لغتی در الانادر همزه نک فتحی دالک کسریله جمع واندر شام شهرنده برقریه نک ادیدر [illegible] نسبت
اتسکد لاندری دیرلر یقال هؤلاء الاندریون الاندار [illegible] النذر نونک
وذالک ضمیله اسم انذار معناسنده قال هو تعالی فکیف کان عذابی ونذر ای انذاری النذور ضمتیله جمع ونذر نذیرک جمعی
دخی کلور [illegible] بعضلر ایدی نذیرک جمعیدر کلور منذر معناسنه [illegible] معتول معناسنه النذیر نونک فتحی وذالک
کسریله [illegible] ویریجی منذر معناسنه ونذیر انذار معناسنده کلور النذر نونک فتحی وذالک سکونیله الله به عبادت
عهد ایمک یقال نذر [illegible] سبحانه وتعالی کذا ینذر من الباب الاول وینذر من الباب الثانی [illegible]
نذر علی نفسه نذرا ونذرت مالی وانا انذر [illegible] دیرلر [illegible] نقل ایلدی [illegible] دن دیدی ابن مناذر
میمک ضمی وذالک کسریله برشاعرک اسمیدر شول [illegible] مفتوح ایدر اولانی لا ینصرف قیلوب منذرک جمعی دیر زیرا شاعر مزبور
محمد بن منذر بن منذردر اولکسه کیمی مفتوح قیلور اول منصرف قیلوب [illegible] مناذره [illegible] المنذر ودیو اول
قبیله نک جماعتندن دیر [illegible] وما سمعک النذیر العریان [illegible] واقع اولشدر [illegible] عوف بن عامر
خلصه کوننده [illegible] ایکی [illegible] وخلصه [illegible] دیدکرا [illegible] دار
دیرلر [illegible] التناذر [illegible] برنسنه دن [illegible] یقال تناذر القوم اذا انذر بعضهم
بعضا النزر نونک فتحی وذالک سکونیله از اولوب حقیر اولان نسنه النزارة نونک فتحیله برنسنه حقیر اولمق یقال نزر الشیء ینزر
نزارة من الباب الخامس المنزور میمک فتحی وذالک ضمیله حقیر اولان نسنه یقال عطاء منزور اذا کان قلیلا التنزیر علی وزن
التکریم تحقیر معناسنه در یقال ما یعطیه حتی ینزره ای یلح علیه ویصغر من قدره النزور نونک فتحی وذالک ضمیله شول عورتدر که
ولدی قلیل اوله نزار نونک کسریله بر قبیله نک اسمیدر که اول نزار بن معد بن عدنان در المتنزر [illegible] وذالک [illegible]
برکسنه کندو نی نزار قبیله سنه منسوب قیلوب اوزن انلر داخل قلماق النسر نونک فتحی وسینک کسریله کرکس دیدکلری قوشدر
الانسر همزه نک فتحی وسینک ضمیله جمعیدر النسور [illegible] جمع کثرتی بعضلر ایدی کرکس [illegible] طرنا قی یوقدر بلکه انک
ترنجی دلیی قوش طرنغی کبی طرناغی واردر النسر نونک فتحی وسینک کونیله بربنکا [illegible] ذی الکلام قبیله سنه منسوبدر که بونلر

نونک حلوات [illegible] نونک بتلریدر یقال الله تبارک وتعالی [illegible] ویعوق ونسرا دکاماد لورکه بو کلماتک اللام داخل قیلوب النسر
دیرلر ونسر [illegible] طرنا غی ایجنده برپارچه یابس ات پاره سیدرکه چکرده کبی شبیه وحصاته شبیه در ونسر ییلدز اسمیدر ایکی ییلدزدر که برنه
نسر طایر دیرلر وبرنه نسر واقع دیرلر ونسر طوغان بوربنله ات دیمکدر یقال النسر ینسر نسرا من الباب الاول المنسر میمک کسری
وسینک فتحیله طوغانک بورنی در سایر قوشلرک بورننه منقار دیدکلری کبی ومنسر برقطعه عسکردر که عسکر عظیمک او کنجه کیدر المنسر
میمک فتحی وسینک کسریله کذلک برقطعه عسکر منسردر. الناسور علی وزن الکافور برمعروف علتدر که کوزلرده وبدنده حادث اولوب
علی الدوام یرندر نخاعی اولماز وکاه اولور ترق برکیچی سنده وبدنک ایکی بردنده دخی حادث اولور وصاد له دخی لغتدر ناسور
شول جراحه دیرلر که کسلدکده قانی طورمیه الاستنسار نسر اولمق یقال استنسر البغاث اذا کان کالنسر وفی المثل ان البغاث
بارضنا یستنسر ای ان الضعیف یصیر قویا وبغاث بانک حرکات ثلاثیله کرکسدن کوچک بر قوشدر که مردار خوار دیرلر النساد
نونک کسریله برصودر که بنی عامره منسوبدر یوم النساد دیدکلری بوندن ماخوذدرکه اول بنی اسدله ذبیان قبیله سنک کونیدرکه
بنی جشم بن معاویه اوذلرنه وادقلری کوندر النشر نونک فتحی وشینک سکونیله کوزل قوقودر رایحه طیبه معناسنه دنشرکیدکلکی ولی
اوته دیرلرکه قوقو دقدن صکره عقیب سیده کما یقول تقاغله یاشر حیوانات ایجون مضرادلما عالی حلق بو معوله اوتی ونلماد ن
اجتناب ایلیوب اولدن قوار ایلرلر ونشر کذلک کراولنان اوتک بقیاسنه دخی دیرلر یقال نشرت الارض اذا ابتت نبیا ذلک ونشر
برنسنه یی اچوب یایمغه دیرلر یقال نشر المتاع وغیره ینشره نشرا من الباب الاول اذا بسط ونشر برنسنه یی دستار ایله یکمک دیرلر
یقال نشرت الخشبه ای نشرتها اذا قطعتها بالمنشار ونشر خبری شایع اتمکدر دیرلر یقول نشرت الخبر اذا ذعته المنشار میمک کسریله
دستار ده بیچیمی معناسنه المنشاده نونک ضمیله بیچقدن دوکلن خرده وات الناشرة اولمعوله اوت بتوردن بر دنا شرقوکلک لچ بورز
اولان حلیله دیرلر النواشر نونک فتحی وشینک کسریله جمعی طرلو معناسنه وناشر برکسنه نک اسمیدر رجال دن النشر فتحیله
منتشر معناسنه وفی الحدیث اعتق نشر المال ویقال رایت القوم نشرا ای منتشرین ذکیے الیاذی نشرا ای منتشرا طوبیلا طوغانک تویی
اوزادی معناسنه ونشو قیون یکجه اوله یا ایلیوب اوتلامغه ده دیرلر النشور نونک کسری وشینک سکونیله شول علفدر که طوارلر یدکده
باقی قالور فاذی معهوردر المنشور نونک فتحی وشینک ضمیله طاغنیق یل ریح منشور معناسنه النشر ضمتیله جمعیدر یقال ریح نشر النشور
ضمتیله میت اولدکدن صکره دیری اولمق یقال نشرت المیت ینشر نشورا ای عاش بعد الموت یوم النشور ضمتیله میت دیرلدوکی
کوندر الانشار همزه نک کسریله میتی دیرلتمک یقال انشرهم الله تعالی اذا احیاهم ومنه قرا ابن عباس کیف ننشرها بالفتح والجیم
لقوله تعالی ثم اذا شاء انشره وقرا الحسن ننشرها بالفتح فرا ابنیی حسن نشرها معناسنه ذاهب اولدی وایلدی وجه بو ایکی
انشرهم الله تعالی فنشروهم دیدی یعنی انلری خدای تعالی دیرلتدی انلر دخی دیرلدی معناسیله تفسیر اولدی وصحاح نسخه لرنده
نشروهم الله کتابا وللمصدر غالبا هم حمزه جمع تاکیدا ولو غمه بنا ؟ در التنشیر شایع قلماق ومنه صحف منشرة شدده
للکثره ونتشیر تعویذ معنه دخی دیرلر وفی الحدیث فلعل طبا اصابه یعنی سحر ثم نشر بقل اعوذ برب الناس ای رقاه دمی
وضجون نیه یا زمغه ده دیرلر المنشرة نونک ضمی وشینک سکونیله افیون معناسنه الانتشار همزه نک کسریله خبر شایع اولمغه دیرلر
یقال انتشر الخبر ای شاع وانتشار ارکا لتی حرکت کمکه ده دیرلر یقال انتشر الرجل ای انعظ والنعاظ نونله وعین مهمله وظا معجمه ایله
الت حرکت کلمکدر وانتشار طوارک سکیری نشمکدر وبو طواد یورلوب تبع چکدن حاصل اولور واول منتشر سکیره مجابه دیرلر
عین مهمله نک ضمی وجیمله و یاء تحتانی مثانله النصر نونک فتحی وصادک سکونیله یاردم اتمک یقال نصره علی عدوه وینصره نصرا
من الباب الاول ونصر ناصرک دخی جمعی کلور صاحبله صحب کبی ونصر کا . ادلور ربلعید نقاق معناسندن عبادت اولور یقال نصر
الغیث الارض اذا اغاثها یعنی یغمور یری صوارب ونصر بر قبیله نک باباسی آدی در یعنی اسد دن که اول نصر بن قعین در دقاقک ضمیله
ونصر عطایه دخی دیرلر المنصور میمک فتحی وقافک سکونیله وصادک ضمیله یغمورله صواد لمش یر یقال نصرت الارض فهی منصورة اذا مطرت
النصرة نونک ضمی صادک سکونیله اسم دریاردم اتمک معناسنه النصیر نونک فتحی صادک کسریله ناصر معناسنه والناصر صادک کسریله
یاردم ایدیجی الانتصار همزه نک کسریله نصرک کبی یاردم ایدیجی معناسنه زیرا اشرافکی الاستنصار همزه نک کسریله نصرت
طلب اتمک یقال استنصره علی عدوه اذا سأله ان ینصره علیه التناصر تانک فتحی وصادک ضمیله برقاچ کسنه بربرینه یاردم اتمک

الانتصار همزه نك كسري و نونك سكونيله انتقام المعنى يقال انتصر منه اذا انتقم نصران نونك فتحي صادك سكونيله بر قريه نك اديدر شامده شويله كه اول قريه يه نصارى منسوبدر ولنور و بعضلر ديدى انك آدى ناصره در و ديدى النصارى نونك فتحي و الفك قصريله نصرانك جمعيدر ندمان و ندامانك جمعي ندامى كبي كه ندمان و ندمانك جمعي در لكن نصرانك استعمالى اولنمدى الا ياء نسبتله نصرانى و نصرانينك جمعي در ندامى كبي و امرأة نصرانية ديرلر التنصير على وزن التكريم نصرانى قلمق يقال نصره اذا جعله نصرانيا و في الحديث فابواه يهودانه و ينصرانه

النضر نونك فتحي و ضادك سكونيله التون ذهب معناسنه الانضر همزه نك فتحي و ضادك ضميله جمعي و نضر قبيله و قريشك باباسيدر كه نضر بن كنانة بن خزيمة بن مدركة بن الياس بن مضردر النضار نونك فتحي و ضادك تخفيفيله كذلك التون معناسنه در و نضار شول قدحه ديرلركه الغرب اغاجندن اوله ديو و قوزى بكلو اولور قدح نضار ديرلر و مرادبو نضار بعضلر اغاجى ديشى يعنى اردج اغاجى بو تقديرجه بعنا اى اضافت ظاهر اولور النضر نونك فتحي و ضادك كسريله بعناه ايضا بعضلر ابتدى نضار دن نسته نك خالصنه ديرلر و بنو النضير خيبر يهوديلرندن بر قبيله در كه عرب طايفه سنه داخل اولشلردر حالا كه انلر نسبلرن موسى نك و ندابه هارون عليهما السلام نسبتاورز در النضرة نونك فتحي و ضادك سكونيله حسن و رونق معناسنه يقال نضر وجهه ينضر نضرة من الباب الاول اذا حسن و يقال نضر الله وجهه يتعدى و لا يتعدى النضارة نونك فتحيله كذلك حسن معناسنه يقال نضر ينضر نضارة من الباب الخامس و بونده لغت ثالثه در واردركه اول نضر در باب رابع دن التنضير على وزن التكريم كوزل كتمك يقال نضر الله تعالى وجهه و تنضير منعم قيلق معناسنه در كلور يقال نضره الله مراى نعمه و في الحديث نضر الله امرأ سمع مقالتي فوعاها الانضار همزه نك كسريله بمعناه يقال انضر الله تعالى وجهه اى جعله حسنا الناضر ضادك كسريله قوى ياشل ديمكدر استعمال اولنور سيو سبز معناسنه يقال اخضر ناضر كقولهم احمر فاقع و ابيض ناصع الناطر طانك كسريله و الناطور على وزن الكافور باغ بكچى حافظ الكرم معناسنه النواطير نونك فتحي و طانك كسريله جمعي الناطرون كذلك طانك كسريله شامده شويله ديرلر بر كنده و بونك عرابي نصيبين اعرابي كبي در كه باب باده ذكر اولنمشدر النظر فتحتين بر نسنه يه بقوب فكر ايتمكدر النظران فتحتين كذلك بمعناه يقال نظرت الى الشيء من الباب الاول و نظر انتظار معناسنه ده كلور و نظر توكشلق حكمنده دخي استعمال اولنور يقال في خلال و نظر يعنى بر محله ده اولرى بر برينه مقابل كيمى در بر برينه كوردر و يقال دور تنظر الى دار فلان و مقابله معناسنه ده كلور يقال اذا اخذت في طريق و نظر الكي الجبل فخذ عن يمينه و عن يساره و نظر يا و ذكورله باقاغه ديرلر يقال نظر الدهر الى بني فلان فاهلكهم التناظر تانك فتحي و ظانك ضميله اولري بر برينه مقابل اولمق يقال دور تناظر اي تقابل النظرة نونك فتحي و ظانك سكونيله يا و ذكوز عيبي معناسنه يقال برجل فيه نظرة اي شحوب و نحوب شين مضمومه و حاء مهمله ايله بر كسنه نك حبي متغير اولمق در الناظر ظانك كسريله كوز ك مقابله سنده شول كوجك سياهدر كه كوز بكي انده در و ناظر حافظ معناسنه ده كلور الناظران ظانك كسريله بورنك ايكي جانبنده ايكي طمردركه كوزه بايتشدر انلر كاو ذو نعوذن اق يعقوب دوابه اوردز النظرة نونك فتحي و ظانك كسريله الانظار همزه نك كسريله تاخير معناسنه يقال انظرته اذا اخرته الاستنظار همزه نك كسري و سينك سكونيله مهل طلب ايتمك التنظر فتحتيله و ظانك ضمي و تشديديله مهلت ويرمك يقال استنظره اذا انتظره في مهلة نظار دالنك فتحي و رانك كسري اورز بناسيله قطام كبي منتظر اول معناسنه در و منه قولهم نظار اي انتظر المناظرة ميمك ضمي و ظانك فتحيله بحث ايتمك يقال ناظره اذا راد البحث معه المنظرة ميمك و ظانك فتحيله نظاره يه جك بر مرقبه معناسنه يقال المنظرة خير من مخبرة و منظره شكل و قيافه نظر متعلق اولدو عيدر ديرلر يقال رجل حسن المنظر و المنظرة و امرأة حسن المنظر و المنظرة ايضا المنظراني ميمك و ظانك فتحي واونده بائك تشديديله حسن و جمال صاحبي اولانه ديرلر يقال رجل منظراني و عبد اذا كان صاحب حسن و جميل الذكر النظارة نونك فتحي و ظانك تشديديله شول قومه ديرلر كه بر نسنه يه نظر ايدر اولانلر نونك فتحي و ظانك تشديديله بر شوكايمى ودعكل قيله سودن نظارة يانك تشديديله شول ده درلر انلره منسوبدر يقال ابل نظارية النظرية نونك فتحي و ظانك سكونيله و رانك ضمي و يانك تشديديله شول عورت در كه بر نسنه كوردكده انده بر نسنه خلق ايليه يقال امرأة نظرية سمعنة و سمعنة دخي وزن مذكور اوزره شول عورت در كه بر نسنه اشتسه انده بر نسنه خلق ايليه

النظير

النظير نونك فتحي و ظانك كسري و ميمله بر نسنه نك مثلى النظر نونك كسري و ظانك سكونيله بمعناه مثل الند و النديد كه ندله نديد دخي مثل معناسنه در النظيرة نونك فتحي و ظانك كسري و مديله و النظورة نونك فتحي و ظانك ضميله بولنركا كيمسه شول كسنه در كه كوزه كورنور و يوارا اوله يقال فلان نظيرة قومه و نظورة قومه للذي ينظر اليه منهم النطائر نونك فتحي و همزه نك كسريله ايكسنك دخي جمعي در منظور بر سياد يمك فتحي و نونك سكونيله بر كسنه ايمى در حالدن النغرة نونك ضمي و عينك فتحيله همزه دنى اوزره ابري و بشل كوزي كوك سكلري قوير وغى حابنند اكنه ى وارد ر انكله طرقنوبنون طاوى حوقردكا اولور مركيكيو دنه كيور مركب باشن الو كيور برنسنه اني و نوع كا اولور جنيون عبادت اولور مطلقا كركب ناطاينه سنك كركيغيره حيوانك يقال حملت نوعة قطيفة حاملها و لمشدر و كبر معناسنه ده كلور اصمعى روايتى اوزره يقال ان في رأسه نوعة اى كبرا النعر فتحتيله مرهم ولاين مصحف معناسنه در ابو عمرو روايتى اوزره يقال ان في رأسه نعرا اى مرهم به بوايكى روايتى ابو عبيد دن نقل ولنمشدر النعر نونك فتحي و عينك سكونيله ذكر اولنان سنك ايصرمق يقال منه نعر الحمار ينعر نعرا و نعر سمر لكن مكه ده ديرلر يقال نعر فلان في البلاد اذا ذهب فيها و نعر طمردن قان اقه دخي ديرلر يقال نعر العرق ينعر نعرا من الباب الثالث اذا فار منه الدم النعاد نونك فتحي و عينك تشديديله و النعور نونك فتحي و عينك ضميله قانى اقان طمر النعر نونك فتحي و عينك كسريله شول اركك در كه اى عز بو سنك ايصرمقى اولا النوعة نونك فتحي و عينك كسريله مونث يقال حمار نعر و اتان نعرة و ابو عمرو ابتدى نعر شول كسنه در كه بو مكانده قرار ايتمه النعرة نونك فتحي و عينك سكونيله شول اواز در كه حيشوم دن يعنى تكز دن چاغرله النعير نونك فتحي و عينك كسري و مديله ذكر اولنن طريق اوزره چاغرمق يقال نعر الرجل ينعر نعيرا من الباب الثالث و بر فتنه يه قيام كوسترمكه ده ديرلر يقال ما كانت فتنة الا نعر فيها فلان اى نهض فيها و نهض نونك معنادنجيله اباغ اوزرينه طورمغه ديرلر النعار نونك فتحي و عينك تشديديله فتنه يه سعى ايدر كسنه يقال ان فلان النعار في الفتن اذا كان ساعيا فيها الناعور على وزن الكافور شول دولاب ديركه اى صودن ندودر و الخلاصه چكلوركى انك صداسى وار در النواعير نونك فتحي و عينك كسري و مديله جمعى النعير نونك فتحي و عينك كسري و مديله بعيد معناسنه در يقال نعير الهم اى بعيده يعنى درين فكرلودر الانعار همزه نك كسريله مسواكى اغاجى يمشه تورمك يقال انعر الاراك اذا اثمر و بونى اول وقت ديرلركه مسواكى اغاجنك يمشى نوعم دكلو اوله يعنى ذكر اولنان سنك مقدارى اوله النغر نونك ضمي و غينك فتحيله همزه دنى اوزره شول بوداني قرموزى قوشدركه سرچه قدر در النغرة نونك ضمي و غينك فتحيله جمعي النغير نونك ضمي و يانك سكونيله تصغيري و في الحديث يا ابا عمير ما فعل النغير النغران نونك كسري و غينك سكونيله جمعي صرد و صردان كبي كه صرد كركى ديدكلري قوشدر النغر نونك فتحي و غينك كسريله خشمه كلمك يقال نغر الرجل من الباب الرابع اذا اغتاظ و اغتياظ غيظله و ظاء معجمه ايله غيظلنمك در خشم معناسنه اصمعى ايتدى نغر شول كسنه در كه خشمه كلد كده سينه سى قينايه و في حديث علي رضي الله تعالى عنه ان امرأة جاءته فذكرت ان زوجها ياتي جاريتها قال ان كنت صادقة رجمناه و ان كنت كاذبة جلدناك فقالت ردوني الى اهلي غيرى نغرة و غيرى غينك فتحي و اخريله الغضب حاليله غيرتلو عورت معناسنه در يعنى بني غيرتم و غيظله اهله رد ايدك و نغر جوشمك قيناماغه ده ديرلر يقال نغرت القدر اذا غلت التنغر تفعل له و غينك ضمي و تشديديله خشم ايتمك معناسنه در ابن السكيت روايتى اوزره يقال ظل فلان يتنغر على فلان اى يتذمر عليه و تذمر ذال معجمه ايله و راء مهمله ايله كه خشمه كلمكه ديرلر الانغار همزه نك كسريله انغار دخي لغتدر و انغار اتى ديدكلري بو بابله قرموزى بويا متغير در المنغار ميمك كسري و نونك سكونيله شول قيونه ديركه حاغلودر كن قان چيقا ق عادتى اوله معنادكبي نشكم مروداتنى يقال شاة منغار كما يقال معفار النغار نونك فتحيله قاچمق و النفور نونك ضميله بعناه يقال نفرت الدابة تنفر نفارا من الباب الثاني و تنفر نفورا من الباب الاول و نفور بر جماعتا ودكوب حاربه جماعتده ديرلر يقال نفر القوم في الامر نفورا النفر نونك فتحي و فانك كسريله ذكر اولنان جماعتدن ايلوجهان كسنه لر النفرة نونك فتحي و فانك سكونيله بمعناه يقال جاءت نفرة بني فلان و نفيرهم اى جماعتهم الذين ينفرون في الامر و نفرة نفر معناسنه ده كلور و نونك فتحيله تنفيرى عن قريب كلور ان شاء الله تعالى النفار نونك كسريله اسم در قچمقلق معناسنه يقال في الدابة نفار مثل الحران و حران حاء مهمله نك كسريله حاذنلق در كوره كلكه معناسنه النفر نونك فتحي و فانك سكونيله مجاج منادن كوجكه ديرلر اوله و النجه تكا و ندكبى كونده اولور يقال نفر الرجل الحجاج من منى نفرا و نفر نفر معناسنه ده كلور نفر اوجدن اون

وادنچه اولان جماعتدر علی ما یجیء الانفار همزه نک کسریله والتنفیر علی وزن التکریم والاستنفار همزه نک وفانک کسریله
بونلرکا دخی اورکمک معناسنه در وتنفیر وانفاد غلبه ایله حکم ایتمک معناسنه دخی کلور یقال نفره علیه تنفیرا اذا قضی له علیه
بالغلبة وکذلک انفره علیه وتنفیر لقب قومقه دخی دیرلر یقال نفر عنه ای لقب لقبا کانه عندهم تنفیر للجن والعین عنه وقال اعرابی
لما ولدت قیل لابی نفر عنه فسمانی قنفذا وکنانی ابا العداء وقنفذ کرپی یه دیرلر ونفرطا [illegible] معناسنه دخی کلور یقال قبل
کل صبح ونفره ای قبل الفجر علی ما مر فی باب الخاء ونفرشمک معناسنه دخی کلور یقال نفر جلده اذا ورم وفی الحدیث تخلل رجل بالقصب
فنفر فمه ای ورم وابو عبید ایتدی بو معنا نفار الشیء من الشیء دن ماخوذدر کویا که یری برندن اراغ اولور واستنفار اورکمک
معناسنه در کلور یقال نفرت عن الشیء ونفرت واستنفرت عنه واستنفرت عنه ومنه قوله تعالی حمر مستنفرة بکسر الفاء ای نافرة
ومستنفرة بفتح الفاء ای مذعورة ومذعور ذال معجمه وعین مهمله ایله قورقودلمش معناسنه در النفر فتحتیله بر قاچ کمسنه در که ار کشیلر
اوچدن اونه دک اولور دیرلر وقال الفراء نفرة الرجل ونفره رهطه یوم النفر فانک سکونیله خلق منادن کوچدوکی کوندر اول یوم النفر دن
صکره اولور لیلة النفر کذلک منادن کوچ زمانی مراد اولنور والکا یوم النفر دخی دیرلر فتحتیله یوم النفور ضمتیله یوم النفیر
نونک فتحی وفانک کسری ومدیله کذلک منادن کوچ کونی معناسنه در المنافرة میمک ضمی وفانک فتحیله جدال ومحاکمه ایتمک یعنی حسب
ونسب ایله ایتمک یقال نافره فنفره ینفره بالضم ای غلبه یعنی باب مغالبه مراد اولنمقده بو بابه دخی المنفور میمک فتحیله مغلوب اولان
کمسنه النافر فانک کسریله غالب اولان کمسنه النفریت نونک ورانک کسریله ومدیله برکلمه در که عفریته تتبیعا ذکر اولنور تاکیدا
النقر نونک فتحی وقافک سکونیله قوش منقار ایله دانه کوتورمک یقال نقر الطائر الحبة ینقرها نقرا من الباب الاول ونقر برنسنه یی
دلمکه دخی دیرلر ونقر اوقورمکه دخی دیرلر یقال النقر فی الناقور ای نفخ فی الصور ونقر برکسنه یی تعیب ایتمکه دخی دیرلر یقال نقرت
الرجل نقرا اذا عبته قالت امرأة لزوجها مر بی علی بنی نظری ولا تمر بی علی بنات نقری ای مر بی علی الرجال الذین ینظرون
ولا تمر بی علی النساء اللواتی یعبن من مر بهن ونقر دیلی دماغه یاپشدروب بعده اغزی اچاغله صادر اولان صوته دخی دیرلر
کرطادیسور یکیجیلر ایدر یقول نقرت بالفرس نقرا اذا الصقت لسانک بحنکک ثم صوتت ونقر شول واده دیرلر که باشی برمق
اوده یرماغنه اورماقدن حاصل اولور المنقار میمک کسریله شول القدر که بحارلر انکله برنسنه دلرلر ومنقار قوشک بورننه ده
دیرلر المناقیر میمک فتحی وقافک کسری ومدیله جمعی النقرة نونک فتحی وقافک سکونیله هیچ نسنه دیمکدر یقال ما اثابک نقرة ای
ما اعطاک شیئا وبو صورتده نفیه مخصوص کلمه در ابتدا ندرة استعمال اولنماز الناقر قافک کسریله شول اوقدر که نشانه واصل
ونشانه واصل اولمیه ناقر دیرلر النقری نونک وقافک فتحی والفک قصریله براکنده دیمک اولور یقال دعوتهم النقری ای دعوت
خاصة دعوته تدعو بعضا دون بعض ونقری تعیب ایتمک معناسنه دخی مصدر الانتقار همزه نک کسریله ذکر اولنان دعوت معناسنه
کذلک بعضلر ایتدی که بونک اصلی نقر الطائر دن ماخوذدر قچن قوش بوراده ن اوده دانه دوشورسه النقرة نونک ضمی وقافک سکونیله
سیکر اولان کومش ونقره یه دیرلر اولان کوچک چقوره دخی دیرلر ونقرة القفا دخی بوندن ماخوذدر که انسه ده اولان چقوره در
النقیر نونک فتحی وقافک کسری ومدیله شول چقوره دیرکه چکردکک ارقه سنده اولور وفدانه انلری بتر ونقیر شول اغاجه دیرلر که
انی اویوب ایچنه نبیذ قورلر غایت قوتلو اولور وپیغمبر بو اولدرکه حقنده نهی وارد اولمشدر نبیذی شدید اولدغندن ناشی
ونقیر حقیره اتباع ایچون دخی استعمال اولنور یقال حقیر نقیر ونقیر اصله دخی دیرلر یقال فلان کریم النقیر ای کریم الاصل النقرة
نونک ضمی وقافک فتحیله همزه وزنی اوزره بر مرضدر که قیونه عارض اولور اشعابو کرتدن عارض اولور بشلری واندن اویلوقلو
بوزی شیشوب اقامعه بشلر کذا فی بعض نسخ الصحاح النقرة نونک وقافک فتحیله قیونه دخی اولنان مرضه مبتلا اولمق یقال نقرت الشاة
تنقر نقرا من الباب الرابع النقرة نونک فتحی وقافک کسریله ذکر اولنان مرضه مبتلا اولان قیونه یقال شاة نقرة وبها نقرة النقر نونک
فتحی وقافک کسریله غضبناک اولان کمسنه یقال نقر نقرا من الباب الرابع کذلک المنقر میمک وقافک فتحیله ومابینده نونک سکونیله شول اغزی طار
کوچک قیودرکه یوکسک دیولت یره ایدرلر صوبی چکلیون دیرا المناقر میمک فتحی وقافک کسریله جمعی المنقر میمک کسری ونونک سکونیله وقافک
فتحیله شول سیلیه یودکلری القدر که انکله بر قوری کندر معناسنه ومنقر کذلک بر قبیله نک باباسی ادیدر تمیم دن که اول منقر بن عبید بن الحارث
بن عمرو بن کعب بن سعد بن زید مناة بن تمیم در التنقیر علی وزن التکریم برنسنه یی صوروب تفتیش ایتمک وتنقیر صقلق اورمقه دخی دیرلر

الانقاد همزه نک کسریله منع معناسنه در یقال انقد عنه اذا کف وقال ابن عباس ما کان الله لینقد عن قاتل المؤمن ای ما کان الله لیکف
عنه حتی یهلکه انقر همزه نک فتحی ونونک سکونی وقافک کسریله بر دم ولیشته بر کمسه در که انده بر قلعه واردر وچوقور معناسنه اولان
نقیر دخی جمع کلور رغیف ایله ارغف کبی ورغیف را مهمله وعین [illegible] ایله [illegible] النکرة نونک فتحی وکافک کسریله معرفه نک ضدی
النکر نونک فتحی وکافک سکونیله والنکور ضمتیله انکار ایتمک تقول نکرت الرجل من الباب الاول اذا انکرته الانکار همزه نک کسریله والاستنکار
همزه نک وتانک کسریله وسینک سکونیله کذلک انکار ایتمک معناسنه وانکار منکر نسنه یی تغییر ایتمک معناسنه دخی کلور التنکیر علی وزن التکریم برنسنه یی
مجهول قلمق معناسنه در التنکر فتحتیله وکافک ضمی وتشدیدیله مجهول اولمق یقال نکره فتنکر ای غیره فتغیر الی مجهول المنکر میمک ضمی
ونونک سکونی وکافک فتحیله ونونک ضمی وکافک کسریله تکلیف ایتمک اسمیدر انکار اولنمش نسنه المناکیر میمک فتحی وکافک کسری ومدیله جمعی
النکیر نونک فتحی وکافک کسری ومدیله منکر وتغییر ایتمک معناسنه منکر ونکیر میمک ضمی وکافک فتحیله ونونک فتحی وکافک کسریله ایکی ملکک
اسمیدر النکر نونک فتحی وکافک کسریله والنکر نونک فتحی وکافک ضمیله بونلر اکیسیده زیرک یعنی اهل عقل واهل حیله اولوب منکر
اولان کمسنه معناسنه در یقال رجل نکر ونکر ای داه منکر ومنکر اولدیغی نسنه یی انکار ایدونه دخی دیرلر الانکر همزه نک فتحیله جمعی عضد له
اعضاد وکبد له اکباد کبی النکر نونک ضمی وکافک سکونیله منکر اولان نسنه قال الله تعالی لقد جئت شیئا نکرا وکاما ولوده کاف ضمیله
تحریک جائز دیرلر عسر له عسر کبی وزیرکلق ومکر ودهایه دیرلر النکراء نونک فتحی وکافک سکونی والفک مدیله بونا النکارة نونک فتحیله
زیرکلک فطانت معناسنه وبرنسنه مشکل اولمق معناسنه دخی کلور یقال نکر الامر اذا صعب واشتد النکرة نونک ضمی وکافک سکونیله والنکر
نونک فتحی وکافک سکونیله زیرکلک معناسنه در یقال للرجل اذا کان فطنا منکرا ما اشد نکره ونکره المناکرة میمک ضمی وکافک فتحیله جنک
ایتمک معناسنه در قال ابو سفیان ان محمدا صلی الله علیه وسلم لم یناکر احدا الا کانت معه الاهوال والهول قورقمق معناسنه در
التناکر تانک فتحی وکافک ضمیله بلمزلکدن کلمک تجاهل معناسنه الینکور یانک فتحی ونونک وکافک ضمی ومدیله طوغری طوتلمدین دیرلر یقال الطریق
ینکور ای علی غیر قصد الینکر یانک فتحی ونونک سکونی وکافک کسریله بر طاغک ادیدر النمر نونک فتحی ومیمک کسریله بر جانوردر که ارسلاندن قپلان
دیدکلری جانوردر پلنک معناسنه وعرب قپلان رنکنده اولنور دخی دیرلر ومنه قولهم البسوا له جلود النمور یعنی بنکا از کوستر
بن سکا چوق کوستره یم [illegible] النمر فتحتیله
جمعی قپلانلر معناسنه النمرة نونک فتحی ومیمک کسریله مونثی [illegible]
[illegible] اعرابی غرته اسد فی تامورة [illegible]
دیزلرینه [illegible] وعرب قبیله نک بابا
ادیدر که اول نسبتده قاسط هنب بن افصی بن دعمی بن جدیله بن اسد بن ربیعه در النمری فتحتیله یانک تشدیدیله نمر قبیله سنه منسوب
کمسنه [illegible] نمر
نونک کسری ومیمک سکونیله رجالدن برکمسنه نک ادیدر نمیر نونک ضمی ومیمک فتحیله قیس قبیله سندن برجماعتک باباسی ادیدر که اول نمیر بن عامر
بن صعصعه بن معاویة بن بکر بن هوازن در الانمر همزه نک ومیمک فتحیله شول بلوتدر که برپاره لری اوماغله قپلان رنکنده اوله
وشول آته دخی دیرلر که قپلان رنکنده اوله یعنی برمقداری بیاض وبرمقداری قیور رنک اوله النمر نونک ومیمک فتحیله قپلان رنکنده
اولمق یقال نمر السحاب ینمر نمرا من الباب الرابع اذا صار علی لون النمر تری فی خلالها نقاطا النمرة نونک ضمی ومیمک سکونیله [illegible]
[illegible] فیها سواد وبیاض [illegible] النمر فتحتیله [illegible]
[illegible] یقال تنمر له ای تنکر له وتغیر [illegible] النمیر نونک فتحی
ومیمک کسری ومدیله شول صودرکه [illegible] نمیر ای ناجع
وحب نمیر ای زاکی وناجع [illegible] نماره نونک ضمیله رجالدن
برکمسنه نک ادیدر النور نونک ضمی وواوک سکونیله ضیا معناسنه در ونور نار کبی جمعی کلور الانوار همزه نک فتحیله جمعی [illegible]
[illegible] زیاده [illegible]
[illegible]

نقر

نکر

نمر

نور

نور

بونك دخى واحدى نواردور چيچك معناسنه بعضده نواره دخى تسميه ايدرلر ديقال لرس وديق نورا اذا استوقدت وهى تريد الخجل
و فى ذلك منها صنف ترهب عن صولة الناكح يعنى چيچك ايدوكى طلب ايتمك حالنده صولت نجا معقده خوف و پرهيز اوزره اولسه النور نونك
فتحى و واوك سكونيله والنوار نونك كسريله برنسنه دن قاچمق يقال نرت من الشئ انور نوارا و نوارا اذا نفرت عنه و قاچمق معناسنده كلور
تقول نوت عيوى اذا نفرته و نور چيچك دخى ديرلر الانارة همزه نك كسريله ضيا ليفاق الاستنارة على وزن الكريم طلب ايتمك معناسنه كذلك
اغلاعم چيچكلمكده ديرلر يقال نورت الشجرة اذا اخرجت نورها و تنويراكنه ايله دوكى قلاغه ده ديرلر يقال نور ذراعه اذا غرزها
بابرة ثم ذر عليها النئور و نؤر نونك فتحى و همزه نك ضميله دوكى يا شل اتون ديو سوردكلرى دوايه ديرلر نه كم كلوران شاء الله تعالى
النار اتش معناسنه موتثه سماعيه در و اوى ده ديرلر تصغيرى نويره كلور النور همزه نك فتحى و نونك كونه و واوك ضميله جمعى النيران
نونك كسرى وتقيله كنكك جمعيدر واو يايه قلب اولنمشدر ماقبلى مكسور اولدوغيچون و نار سمزلك معناسنه ده كلور و منه قولهم نار
هذه الناقة اى ماسمها و سمى سينك كسرى و ميمك فتحيله بهرنك معناسنه و فى المثل نجارها نارها يعنى ناقه نك برنكى رونى
سمزلكيدر التنور فتحيله و واوك ضمى و تشديديله اتنجا داقدن كورمك تقول تنورت النار من بعيد اذا ابتصرتها و تنور حرزمه
سورمكده ديرلر تقول تنور الرجل اذا اتطلى بالنورة و تطلى طلادن در سورمك معناسنه النؤور نونك فتحى و همزه نك ضمى و تبديل
ثمه ياغى يا قنمله حاصل اولان اينى در كه اكحلة اكنه ايله اولن دوكه عليج ايدرلر يا شل داولسون ديو و نؤور كى همزه يى واوه
مقلوب اولدوغى تقديرجه در النوار نونك فتحى و واوك تشديديله اغلجك چيچكيه دونوار شجر معناسنه النوارة كذلك نونك ضمى و واوك
تشديديله واحدى المنارة ميمك فتحيله بويلا وزنده قوش علامت ذو المنار ميمك فتحيله ملوك يمن دن بر ملكك لقبيدر كه ادى ابرهه بن الحرث
الرايش در انكا ذو المنار ديدكلرينك وجهى بودركه طريقه ابتداء علامت اولد ضع اتشى دى واقع اولان غزا وزنده تا كه عودت ايدككده يولى
باولتيالر و مناره موذن اوزرنده اذان اوقيماقچون يا يدقلرى يوكسك يره ده ديرلر و مناره شول يوكسك نسنه يه ده ديرلر كه
اوزرنده چراغ يقرلر پس مناره مفعله دن نار وزننده اولور ميمك فتحيله استنارة دن ماخوذ اولور المنادر ميمك فتحى و واوك كسريله جمعى
وواوله كلدكنك اصلى بودركه نوردن ماخوذ در و لكن كه بونك جمعنده المنائر ديدى همزه ايله حرف اصلى يى حرف زايده تشبيه ايلدى
نتكم مصايبده تشبيه اولنمشدر بو امصائبك اصلى مصاوبده النهار كوندز كيجه نك مقابليدر جمع اولنمز نتكم عذاب
و سرابك جمعى اولنمز واكر جمع اولورسه كيجه قلتده انهر و كثرتده نهر و سهر در پس جمعنده و نهار طويغى قوشنك ادكنده ديرلر
كتابده قده جمع بويله ذكرايتدى نهار ب توسعه برشاعرك يوم رغيم قبيلهسندن النهر نونك فتحى و هانك سكونيله والنهر فتحيله

نهر

ارمق الانهار همزه نك فتحيله جمعى قال الله تعالى فى جنات و نهر اى انهار و بونك جمعى بو دركه كاه اولور واحد ذكر اولنوب جمع مراد اولور
كما قال الله تعالى و يولون الدبر و كما يقال فى ضياء و سعة و نهر منع ايتمكده ديرلر يقال نهره اذا منعه و نهر حرق توغنه دخى ديرلر
تقول نهرت النهر اذا احفرته و نهر صويرى بادوب دده قعلنه ده ديرلر يقال نهر الماء اذا جرى فى الارض و جعل لنفسه نهرا
و مطلقا اقق معناسنه ده كلور يقال نهر الشئ اذا جرى الاستنهار همزه نك كسريله كذلك اقق معناسنه در و استنهار زياده واسع
اولمغه ده ديرلر النهر نونك فتحى و هانك كسريله صاحب نهار معناسنه يعنى ربيب و غادى كوندزده قلاغه صاحب نهار ديرلر
الانهار همزه نك كسريله اتفاق تقول انهرت الدم اذا استلته و انهار زخمى واسع قلمغه ده ديرلر تقول انهرت الطعنة اذا وسعتها
و انهار كوندزه داخل اولمغه ده ديرلر تقول انهرنا اذا دخلنا فى النهار الانتهار همزه نك و تانك كسرى و ما بيننده نونك سكونيله بمعناه
نهروان نونك و راوك فتحيله برشهرك اديدر المنهر ميمك و هانك فتحيله قويكه اولرى اوكنده اولان ميدانده كه اكا سپور ديدكلرى
دوكرلر النهابر نونك فتحى و بانك كسريله ديكلك يرلرى و فى الحديث من جمع مالا من مهاوش اذهبه الله فى نهابر مهاوش ميمك فتحى و نونك
بهمزه ايله عقبه حرام معناسنه در المنهار بير نونك فتحى و بانك كسرى و مديله قوسدن اولان يوكسك طاغلودر النهور در

نير

نونك و باك ضمى و هانك ما بيننده سكونيله زيابيرك واحدى النير نونك كسريله لباسك عليدر و لحمه سندخى ديرلر و چپوه
ياخود اوزرنده طوقولنه صيق اولوب محكم اولور تقول نرت الثوب انيره نيرا و نير الفدان خشبة المعترضة لرنك بوينده
ادرى طوران اغاج جونده رق معناسنه النيران نونك كسرى و مديله جمعى الانيار همزه نك فتحيله جمع بيوندر قلم معناسنه
و نير شول اثر و علامته ديرلركه انوكله يول بيلنور اولور و نير غاضره سنه بيرطاغك اديدر الاثار همزه نك كسريله بمعناه

تقول ابرته وهنوته اذا احكمته مثل اراق وهراق ذو النيرين نونك كسرى و مديله و رانك فتحى و يانك سكونيله قوت و شدتلى اكى حصلى
ندرنجه اولان كسنه يقال رجل ذو نيرين اى قوة و شدة ضعف شدة صاحب نيار نونك كسرى و يانك تخفيفيله بر دجلك اديدر
وابو بودين نيار قضاعه قبيله سندن صحابه دندر اسمى هانى در فصل الواو

وأر

الوار واوك فتحى و همزه نك سكونيله قورقمق معناسنه يقال واره وارا اذا افزعه الاستيار همزه نك كسرى و سينك سكونيله و تانك كسرى و مديله دوه بويله
اويوب قاچماق يقال استوأرت الابل اذا تتابعت فى نفارها اصمعى دن ابو عبيده روايتى اوزره و ابو زيد ايتدى قچق دوه لر اوركوب
طاغه قاچه لر استوأرت ديرلر قچى اوركوب دوه قچلر استاوردت ديرلر الوئر واوك فتحى و همزه نك كسريله قورخلو يقال ارض
وئرة اى شديدة الاوار واوار همزه نك ضميله وار معناسندندر مقلوبدر كسائى روايتى اوزره الوبرة واوك فتحى و بانك سكونيله

وبر

برجانوردر كه كديدن كوچك قويروقسز بوز كولركنده اولر ساكن اولور الوبر واوك فتحى و بانك سكونيله جمعى الوبار
واوك كسريله جمع دو بوكله رجالدن بعض كسنه تسميه اولنمشدر دوبه وحب بر دجعى كونلردن بر كونك اسميدر و وبار واوك
فتحى ورانك كسريله اوزده بنا سيله عاد و ثمود اولان يرلردن بر يرك اديدر الوبر فتحيله دوه يوكى يعنى شتر معناسنه دوبر
دوه توبلينمك معناسنه ده كلور يقال و بر البعير و بر امن اباب الرابع الوبر واوك فتحى و بانك كسريله بويلنى دوه الوبيا همزه نك
كسرى و مديله دوه نك يوكى چوق اولماق يقال اوبر البعير اذا كان كثير الوبر الوابر بانك كسريله احد معناسنه در يقال ما بها
وابر اى احد بنات اوبر همزه نك فتحيله بر جنس منتره در طپراق رنكنده قوطى واو فا تجاد اولور التوبير طوشان حرب بروده
يوريك يقال وبرت الارنب توبيرا اذا مشت فى الحزونة و حزونت غليظ يره و صرب محله ديرلر ابو زيد ايتدى توبير طوشنده
و طوش دن غيرى عبرنسنده ده دخى استعمال اولنور عنبرى ده استعمالى اولنمز ديدى و اول استرى راوى اولان ابو عبيد قيس
ايتدى حفظ ايتدوكم جهتدن و ابو عبيده دن غيرى ايتدى اول ابى و بره ديدكلرى جانوردركه و بره نك عادتى بودركه

وتر

طلب اولندقده بركيوه چورتاكه ايزى بيلورسيب طالب ولانلر بولميه و توبير بر موت بريده اقامت ايتمكده ديرلر يقال
وبر الرجل فى منزله اذا اقام حينا لا يبرح الوتر واوك كسريله تك اولان نسنه در وتر معناسنه الوتر واوك فتحى و تانك سكونيله
كينه معناسنه وتراكدبر الرجل فى منزله اذا اقام حينا لا يبرح والوتر واوك كسريله تك اولان نسنه در فرد معناسنه الوتر
اهل عاليه لغتى اوزره در فاما اهل حجاز لغتى اوزره امر بالعكسدر يعنى فرد معناسنده فتحيله و كينه معناسنده كسريله در واما
بنى تميم قسمنده ايكسنده دخى يعنى فرد معناسنده و كينه معناسنده ده كسريله در و وتر قاتلدن انتقام النماغه دخى ديرلر
يقال وتره يتره وترا و ترة اى نقص قلاغه ده ديرلر و منه قوله تعالى و لن يتركم اعمالكم اى لن ينقصكم فى اعمالكم كما تقول دخلت البيت
الترة تانك كسريله كذلك قاتلدن انتقام الماق يقال وتره يتره ترة الوتر فتحيله يايى كريشى زه معناسنه الاوتار
همزه نك فتحيله جمعى الوتر فتحيله دكر باشنك التنده اولان طرددر و وترة الانف اكى بورندلوكنك اورته سنده اولان برده
ده درسنه تك مختارنه وتيره ديرلر الوتيرة واوك فتحى و تانك كسرى و مديله وترة الانف معناسنده در وطريقت معناسنه ده كلور
يقال ما زال على وتيرة واحدة و وتيرة فترة دخى ديرلر يقال ما فى عمله وتيرة اى فترة و يقال ليس فيه وتيرة اى غميزة و وتيرة
بول معناسنه ده كلور و اق كل معناسنه ده كلور و دائى بيض كى دوتيرة شول حلقه يه ديرلركه سكيردن اولور انكله كوتور
اوينا مقا وكريفلرلر و انكا دوتيرة دخى ديرلر الموتود ميمك فتحى و تانك ضميله شول كسنه دركه انكك بر كسنه سى قتل اولنه و انتقامى
الماميش اوله الايتار همزه نك كسرى و مديله بر نسنه يى بر بر اتمك يقال او تره ايتارا اذا افذه و افذاذ فايله و ذال معجمه ايله اصلنده
قيوب بر دوغروغه ديرلر و بر نسنه نى تك اتمكه ده ديرلر يقال اوتر صلوته و يايه كريش اورمغه ده ديرلر يقال اوترت القوس
التواتر على وزن الكريم بمعناه و فى المثل ابا شن بتير قوتير و ابا شن كريشى چكوب كير و صالى ديو بر مكدر اوازدير ولسون
ديو و بو مثل برنسنه ده قصدن اول سيند اولدوغيچون استعمال اولنور المواترة ميمك ضمى و تانك كسريله متابعت معناسنه در
و بو بريخيه بو بريخيه سى تيونند اولماز الا فترت واقع اولدوقده نحكم اولور و اكر فترة واقع اولمسه اكا مداركه دخى صل ديرلر
و مواترة الصوم بر كون اوروج طوتوب بر كون ياخود اكى كون افطار ايتمكدر و هر كون طوتمغه مواترة ديمزلر ذو المواترة
و تردن در تك معناسنه و مواترة مكتوبه بر بيرى اردنجه كوندرمكده ديرلر يقال واترت الكتب فتواترت اى جاءت بعضها

في اثر بعض المواترة ميمك ضمي وتانك كسريله شول ناقه دركه چوكركن ابتدا بر دزينى قويوب بعده اوز دیزن قويه ایکیسی معا
قويه اوزنده اولان كسنه يه زحمت ويرمكيچون التترى تاء اولك فتحي وثانينك سكونه والفك قصريله بربر بر معناسنه در
تنوين ايله وتنوين سز لغتدر علقى كبي شول كسنه كه اني معرفه لك حالنده كيفية قلدي الفي الف تانيث اعتبار اتدي حسن
دخي بودر ديونك اصلي وترى ايدي وتردن وتر معناسنه قال الله تعالى ثم ارسلنا رسلنا تترى اى واحدا بعد واحد وشول كمسنه كه
تترى يه منون قلدي الفي الف ملحق قلدي الوثيرة واوك فتحي وثانك كسري وتيله ملايم اولانه دوشك يوزم معناسنه الوثر
واوك كسري وثانك سكونيله بمعناه والوثار واوك كسريله بمعناه ايضا يقال ما تحته وثر ووثار الوثيرة واوك فتحي وثانك كسري وتيله
شول عورت دركه سمز اوله ملمسه معناسنه الوثادة واوك فتحيله دوشك ايچي طولوب ملايم اولمق يقال وثر الشيء وثارة من الباب الخامس
اى وطؤ وابو زيد ايتدى وثاده كثرت لحم ديرلر نته كم وثاثه كثرت لحمه ديرلر الوثر واوك فتحي وثانك سكونيله اركك منيسي تازه لك
رحمنه جمع اولوب بوكلو اولماق يقال وثرها الفحل يثرها اذا اكثر ضرابها ولم تلقح الاستيثار همزه نك وتانك كسريله بر نسنه نك
چوق اولمسن طلب اتمك يقال استوثرت من الشيء اذا استكثرت منه مثل استوثقت واستوجبت واستيثال واستيتاج لكنك
استكثار معناسنه در الميثرة ميمك كسري وبيله اكركه اوزرينه قونيلچه كه اكر اوزرنده. اولعون بكرلبا بچيلي ديو قرار جهور
استعمال اولنماز المياثر ميمك فتحي وثانك كسريله والمواثر ميمك فتحي وثانك كسريله ميثرة نك جمعدر اكرچه لر معناسنه المياثر الحمر ميمك
فتحي وثانك كسري وحانك ضميله شول قرموزي اكر يوشقلري دركه انلرله اولا اطلسدن وحريردن اولور عجم طايفه سنه مخصوص
استعمال ايدرلر الوجور واوك فتحي وجيمك ضميله شول دوا دركه اغز ايچنه دكمكله استعمال اولنور تقول وجرت الصبي اذا صببته في
وسط فمه الايجار همزه نك كسريله بمعناه يقال اوجرت الصبي كذلك وايجار كوكره … دخي ديرلر تقول اوجرته الرمح اذا
طعنته في صدره الميجر ميمك كسريله وجيمك فتحيله دوا دوككلنه ديرلر مسعط كبي ميمك ضمي وسينك … سكوني وعينك
ضمي وطاء مهمله ايله الايتجار همزه نك كسري وتانك دخي كسري وتشديديله دوا استعمال اتمك يقال ايتجر اذا تداوى بالوجور واصلنده
اوتجر ايدي افتعال دن واو تايه قلب اولنوب ادغام اولنمشدر الوجر فتحتينله قورقمق معناسنه تقول وجرت منه اذا خفت
لا اوجر همزه نك وجيمك فتحيله قورقمه كسنه يه تقول انا لا اوجر اي لا اوجل الوجرة واوك فتحي وجيمك كسريله … ديشي
وجرلا دشن الوجار واوك فتحي وكسريله والوجار واوك ضميله بايلو قورت ديدكلري جانورك اوي خانه سي كفتار معناسنه
وجرة واوك فتحي وجيمك سكونيله مكه ايله بصره بيننده بر موضعك اسميدر واو اوقوچيل ير دركه انده … توقف
يري يوقدر وحشي لرجيدر الوحرة فتحتينله كرتنكله كبي بر قرموزي بوجك دركه يره ياپشور الوحر فتحتينله جمع و قلبده اولان
حقده دخي وحر ديرلر وفي الحديث تذهب بوحر الصدر يقال وحر صدره علي اذا وغر ووغر غين معجمه ايله حرارة صدر ديرلر
الوحر واوك فتحي وحانك سكونيله اسمدر حقد معناسنه مصدري فتحتينله در نته كم مرور اتدي الوذرة فتحي وذال معجمه نك سكوني
ات پارچه سي كوشت پاره معناسنه ومنه قولهم يا ابن شامة الوذرة يعني ات پارچه سي قوقيجي كسنه نك ابي كه مقصود سوكمك
اولور عن غطافته نسبة اتمكله يا خود اني كلب يمك اولوركه كلبك عادتي در اتي يرزدن اول قوقلمق … عادت
بو مقوله لرسنه لرله هر برينه سوكمك مثلا يا ابن ملقى ارحل الركبان وابن ذات الرايات ديوركه مقصود نسبتي … واجا
نسبت اتكدر الوذر واوك فتحي وذالك سكونيله جمع ات پارچه لري معناسنه … التوذير … وذنا الكريم ات پارچه لق
يقال وذرت اللحم توذيرا وكذلك يقال وذرت الجرح اذا شرطته يعني جراحته … يذر فعل مضارع در بيترك معناسنه
ماضيسي واسم فاعلي استعمال اتمشلردر بكه ودع … ترك وودع … تارك ديشلردر ونك وذه يدزم در
… باب رابع دن الوذر فتحتينله طاغ جبل معناسنه ووذر … ديرلر پناه معناسنه دونك اصلي جبل
معناسنه اولان وذر در الوزر واوك كسري وذانك سكونيله كناه اثم معناسنه واغرلق ثقل معناسنه وا قريوكي اولان
بعض وسلاح الوزير واوك فتحي وذانك كسري وتيله موازر معناسنه دركه يوكي چكيجي ديمك اولور اكيلله مواكل كبي كه طعام يجي
معناسنه الموازرة واوك كسريله وزير لك اتمك وواوك فتحي دخي لغتدر الاستيزار همزه نك وتانك كسريله بركمسنه نك وزير
اولمسن طلب اتمك الموازرة ميمك ضمي وذانك فتحيله وزير اولمق التوازر فتحتينله وذالك ضمي وتشديديله كذلك وزير اولمق

يقال

يقال استوزر فلان وهو يتوازر الامير ويتوزر له الاتزار كسرتينله وتانك تشديديله كناهكار اولمق يقال اتزر الرجل اى ركب الوزر
وهو افتعل منه اما باري تعالينك ولا تزر وازرة وزر اخرى ديدوكي قول شريفي بركمسنه بركمسنه نك يوكني كوتورمز ديمكدر يعني
ايتدي بركسنه بركمسنه نك ايشله اثم اولماز ديمكدر وايتدي بو معنادن وزر يوزر ديرلر باب رابعدن ووزر يزر ديرلر باب ثاني دن
ووزر يوزر ديرلر بناء مجهول اوزره الموزورة ميمك فتحي وواوك سكونيله كناهي مركب اولان كمسنه لر وحديث شريفده كه ما ذوارجع
اولمشدر همزه ايله مقابلسنده ماجورات واقع اولدوغي بناء در واكر يالكوز ذكر اولنمش اولسه موزورات يوزلودي واوايله
الايزار همزه نك كسري وبيله حفظ اتمك احراز معناسنه يقال اوزرت الشيء اى احرزته الوزر واوك فتحي وذانك سكونيله غالب
اولمق يقال وزرت فلانا اى غلبته الوشر واوك فتحي وشينك سكونيله اغاجي بچقيله بچمك يقال وشرت الخشبة بالمنشار وبو لغت
كلامسنده لغتدر وشرنك دخي بيليوب بونده وكيكيني اكدر وفي الحديث لعن الله الواشرة والموتشرة يعني دشلري كيكيني ايدن عورت لره
وكيكيني ايديرن عورتلره خدا تعالي نك لعني كه دشلري كيكين اتمك عربده عادت ايدي الوصر واوك كسريله وصادك سكونيله احرده
لغتدر عهد معناسنه نته كم ارث وورث ديرلر ووصر قاضي سجلنه وكتاب عهده دخي اطلاق اولنور وفي الحديث ان هذا اشترى مني ارضا
وقبض مني وصرها فلم يرد علي الوصر ولا يعطيني الثمن يعني … ديرد الوضر فتحتينله كير وشيخ معناسنه
ويا اغلو اولوب ملوث اولمق يقال وضرت القصعة توضر وضرا من الباب الرابع اذا دسمت ووضر فاسد اولن طعامدن استشمام اولنن
رايحه يه دخي ديرلر ابو عمرو روايته اوزره ووضر ده … قطر اتمك بقيه سنه دخي ديرلر ابو عبيد روايته اوزره الوطر فتحتينله
حاجت معناسنه وبوندن فعل بنا اولنمز الاوطار همزه نك فتحيله وطرك جمعي حاجتلر معناسنه الوعر واوك فتحي وعينك سكونيله صرب
اولان يره يقال جبل وعر ومطلب وعر ولا يقال وعر بكسر العين في رواية الاصمعي يقال وعر ووعر وعورة من الباب الخامس ووعر قليله دخي ديرلر
يقال فلان وعر الموعود اي قليله ووعر كاما اولور بو كلمه يه اتباعا ذكر اولنور يقال هذا وتح ووعر وقليل وعر كذا في الصحاح وفيه تامل
فان صحة اراده معنا الاصلي لا يناسب حمله علي الاتباع ووتح تاء مثناة وحاء مهمله ايله قليل معناسنه در الايعار همزه نك
كسريله تقليل اتمك ديرلر يقال اوعر اذا اقلّ التوعر فتحتينله وعينك ضمي وتشديديله قلق يقال توعر توعرا الاستيعار همزه نك
وتانك كسريله بر يري صرب بولمق تقول استوعرت الشيء اذا وجدته وعرا الوغر واوك فتحي وغينك سكونيله زياده اي شدت حر معناسنه
وبو سببدن عداوة وكين معناسنه دكلور يقال في صدره علي وغر اي ضغن وعداوة وتوقد من الغيظ وضغن ضاد معجمه نك
كسري وغين معجمه نك سكونيله كين وغيظ غضب ديرلر الوغر فتحتينله كين طوتمق معناسنه مصدر در يقال وغر صدره علي وغرا من الباب الرابع
ووغر عسكر اوازه دخي ديرلر صوت جيش معناسنه الواغر غينك كسريله كين طوتيجي كسنه يقال هو واغر الصدر الايغار همزه نك كسري وسيله
بركسنه يي كينه القا اتمك يقال اوغرت صدره علي فلان اي احميته من الغيظ وايغار قيزدرمغه دخي ديرلر يقال اوغرت الماء اي احميته
وكاه اولور كه خنزيرك توين كيدرمكيچون اني صويه باتورمغه ايغار ديرلر نته كم … خنزيري كاه اولوركه ديري ايكن اسي صويه
باتوروب توين يولدقدن صكره بوغزلرلر وايغار كذلك طاشي بر قضله سودي قيزدرمغه ديرلر تقول اوغرت اللبن اذا اغليته بالحجارة
المحماة وايغار عامل خراج المالغه دخي ديرلر يقال اوغر العامل الخراج اى استوفاه وبعضلر ايتدي ايغار سلطان بركمسنه يه بريري ويروب
وخراجي الماغه در وكاه اولوركه … ايغار ديرلر وبو لفظ مولد در الوغيرة واوك فتحي وغينك كسري وسيله شول
سود دركه … طاشله قيزدوره لر الوغير كذلك واوك فتحي وغينك كسري وسيله معناها التوغير … وذنا الكريم كذلك اى طاشي
ايله سودي قيزدرمق الوفر واوك فتحي وفانك سكونيله مال كثير وبرنسنه تام وكامل اولمق يقال وفرت الشيء وفرا ووفر وفرة بر يركه اوتي تكمل
اولوب هنوز يقا سكه دخي ديرلر الفرة فانك كسريله عده … كسكه يركه اوتي تكمل اولمق الوفراء واوك فتحي والفك مديله شول يردركه
اوتي بتمامش اوله ووفراء … قربه ديرلر كه تمام ديدن اولوب ديدن برنسنه قطع اولنمامش اوله الاوفر همزه نك فانك فتحيله
ذكر اولنمش اوزره اولان مشك يقال سقاء اوفر الوفرة شول صاچه ديرلر كه … اذنه دك نازل …
اذن … نازل اولوب اوموزلره ايرشمه جمه ديرلر جيمك ضميله وايرشيرسه لمه ديرلر لامك كسريله وميمك تشديديله الموفور ميمك فتحي وفانك
ضميله تام وكامل اولان نسنه الوفور … برنسنه چوق اولمق يقال … وفر …
ديدكلري وفرة عرضه وماله ديدكلري قولهم … ماخوذدر … بو مثلا استعمال لازم … توفر … ديرلر

وبو مثل شول يرده استعمال اولنور كه بر كمسنه بر كمسنه يه احسان ايتسه اول دخی احسانی قبول ايدوب كبر وصاحبنه رد ايليه
بيحصون اولماقدن محض الحبة نوقيه ديرلر التوقير علاوة دنكرم بر نسنه يي وافر قلماق يقال وفر عليه حقه توفيرا الاستيفار
همزه نك وتانك كسريله بر نسنه يی تمام الماق يقال استوفره ای استوفاه التوفر تفعل وزننده فانك ضمی وتشديديله بر كمسنه نك حرمتنی تمام
رعايت ايتمك يقال توفر عليه ای رعی حرمته المتواوفون برنسنه قالقماغه چوق اولان كمسه لر يقال هم متواوفون ای هم كثير الوقر واوك فتحی
وقافك سكونيله قولاق بركلماق ثقل اذن معناسنه يقال وقرت اذنه توقر وقرا من الباب الرابع وان كان القياس فی مصدر الفتح دوقر
توكلی قياسی معناسنه كلور يقال وقرالله اذنه يوقرها وقرا من الباب الكل ويقال اللهم قر اذنه ووقرت اذنه على ما لم يسم فاعله فهی
موقورة دخی كوك يا دعوق دخی ديرلر تشول وتغوث تعظم اوفه وقرا اذا صدعته الوقر واوك كسريله وقافك سكونيله يوك حمل معناسنه يقال
جاء فلان يحمل وقره الايقاد همزه نك كسری ومديله يوك يوكلتمك يقال اوقر بعيره واكثر ما يقال وقر مركب يوكنده وقر استعمال اولنور ودده
يسندمون استعمال اولنور وايقاد خرما اغاجنك ميوه سی چوق اولماغه دخی ديرلر يقال اوقرت النخلة اذا كثر حملها وايقاد اتمك طرتا غي
مجروح ايتمكه دخی ديرلر يقال اوقرها اعيتها كما في رواية اوذه دهيش ايله دهص كبی وادهاص را وصاد مهمله يله كذلك دطرنا غي
مجروح ايتمكه الموقر ميمك ضمی وقافك فتحيله حمل ثقيل ديلكه عورت يقال امرأة موقرة اذا حملت حملا ثقيلا ويقال نخلة موقرة وموقر وموقرة
وحكی موقر ايضا وهو على غير القياس فكأنه امرأة حامل لان حمل الشجر مشبه بحمل النساء واما موقر بفتح القاف فشاذ يعنی موقر نخله ايچون
نخلنك دخلی اولدوغی سببدن ابتدا حقيقة ونه خود تشبيها طالق قيلنمدن اولماغه مجال اولمايوب تركه تأنيث شاذ اولدی اما
موقر كسر قافله انك خلافيدر كه بو فعل نخله او لمغی امراه يه تشبيها ولحاق واسطه سيله شاذ اولمدی ولكن جوهری امراة موقر استعمال
قافنك كسريله صحيح اولسه ترجيح اتدی كوياكه بو بنده معا محواله قلدی بو تقرير دن فتح قافله موقر كلدكه مختار الصحاح صاحبنك كسر
القاف على غير القياس لان النحل ليس للنخلة ديدكی سهو اولدوغی ظاهر اولور زيرا على خلاف القياس ولان موقر دخی فتح قافله موقر
دكلدر الموقر واوك فتحی وقافك سكونيله اتك طرناغنده طاش يا خود طاش دن عارض اولمش دكوب مجروح ايتمك تقول وقرت الدابة من الباب
الرابع دبو معنی مصيبة صبردن دخی استعمال اولنور يقال كانت وقرة فی صخرة يعنی مصيبة تحمل شول مرتبه ده ده كه بر نسنه نك قيايه
تأثير سنجه ايسه مصيبتك دخی تأثيری انكا اوله در الوقاد واوك فتحيله بر كمسنه حلم اوزره اولوب اغرا اولمقدر يقال وقر الرجل بقر
وقارا او بادی بحاكم ما لكم لا ترجون لله وقارا ديدكی حق تعالینك عظمتندن نيچون خوف اتر سز ديمكدر اخفش بو ليه اوزره العزة
قافنك كسريله عدة وزننده بمعناه يقال وقر يقر قرة دقر جوقفيقونه دخی ديرلر وقيريكه نكم حرفی قريبيده الوقود واوك فتحی وقافك ضمی
ومديله سنكين وحليم اولان كمسنه قال الله تعالى وقرن فی بيوتكن يعنی سرادريكوزده سكونت ده قرار اوزره اولك وبعضلر قرن فی بيوتكن
قراءة اتدلر قافك فتحيله وتقديرجه قراردن اولور اصطلا اقررن درر ايدی اول تخفيفا بيچون حذف اولنوب فتحه سی قافه ديرلدكه
همزه نك ما بعدی متحرك اولوب همزه دن استغنا حاصل اولماغين استعاط اولندی وكرلی قراءة اولوب نكم دخی قراءت قری اقررن دب
اولدوغنه بناء اولمق دخی محتملدر نتكم فظلم تفكهون ايتدی ظاهر فتحيله وكسريله قراءة اولنمشدر وبوشاذ اولی تخفيفلر
التوقير علاوه زنا لكريم تعظيم ايدوب اغرلاماق الموقر ميمك ضمی وقافك فتحی وتشديديله تجربه اولنمش كمسنه يقال رجل موقر ای مجرب التيقور
تانك فتحی وياتك سكونی وقافك ضميله وقار معناسنه در وتيقورك اصلی ويقور ايدی واوی تايه قلب ايدوب تيقور ديديلر الوقير
واوك فتحی وقافك كسری ومديله طاعته اولان عظيم دكك ووقير بعضلر ايتدی بونك معناسی فقير وبوندكه ديكلر كه وقير اوقره دن
مأخوذ در ديون كاثقلت ودوديمعناسنه ووقير جوقلق قيونه دخی ديرلر الوكر واوك فتحی وكافك سكونيله بو اشيار بعنی
الوكور وزنيله والاوكاد همزه نك فتحيله جمعی بولور معناسنه ابو يوسف ايتدی ابو عمرودن استماع ايتدم كه ايدردی كه وكر مطلقا طير
جنسنك يا بيدوغی يوه يه دير هرقنده اولور سه كرك طاغ اوزره اولسون كرك اغاج اوزره اولسون ووكر يوه يه داخل
اولماغه دخی ديرلر يقال وكر الطاير يكر وكرا اذا اشغل وكره ووكر ناقه نك بر جنس سكوتمی دكر اند جراحق وار در واتك دخی
بو اسلوب اوزره سكوتمه اطلاق اولنور ووكر مشك طولدرمغه دخی ديرلر تقول وكرت السقاء وكرا اذا ملأته الوكری
فتحاتله واخره الف مقصوره ايله ذكر اولنان وجه اوزره سكرتمكدر ووكری قصر اولان ناقه يه دخی ديرلر التوكير علاوه زنا لكريم
كذلك مشك طولدرمق تقول وكرت السقاء توكيرا وتوكير بكياد اونك حنيا فته دخی ديرلر الايكاد همزه نك كسری ومديله كذلك

قاردن بر اتمك معناسنه التوكر تفعل وزننده وكافنك ضمی وتشديديله قوشك قورصاغی طولماق يقال توكر الطاير اذا امتلأت حوصلته
فصل الهاء الهبر هانك فتحی وبانك كسريله دوزا ولان ارض مطمئنه معناسنه الهبر هانك فتحی وبانك سكونيله بمعناه الهبور جمعيله جمعی
دوزيرلر معناسنه وبعضلر ايتديكه هبور شوله دوزا راقلردر كه كيحلر دپه لر آراسنده واقع اولمشلر دمراح صاحبی عظيم قيالرده كيحركه لهم
آراسنده واقع اولمشدر ديو تفسير ايتمشدر وبو اختلاف صحاحك نسخه لری مختلف اولدوغنه بناء در دبعض نسخه ده حبوز وبعض نسخه ده حبوز
واقع اولمشدر لكن اصح اولكی در زيرا حبوز معناسی سايرلغته بولنمامشدر ومرصاحب صراحك بو مقامده سنكهای بزرك بر يشته ديدوكی
صحاحك نسخه لرينه مخالف اولدوغی خوذكلمدر زيرا جوهری بين الروابی يشدد على لو وابی ديمامشدر الهبر هانك فتحی وبانك سكونيله ات
پارچه سی قطعة لحم معناسنه يقال هبوت له ای قطعت له قطعة الهبر فتحتيله دوه كركی يقال هبر الجمل يهبر هبرا من الباب الرابع
الهبر هانك فتحی وبانك كسريله والاهبر همزه نك وبانك فتحيله سمز اولان دوه كثير اللحم معناسنه الهبرة هانك فتحی وبانك كسريله والهبراء
هانك فتحی وبانك سكونی والفك مديله سمز اولان ناقه الهوبر هانك فتحی وواوك سكونی وبانك فتحيله شول بيمون دركه زياده قيللو اوله
كثير الشعر معناسنه وصحاحك بو تفسيرينه صاحب مهذبك كتابدی بيا دموبله تفسيری مخالف اولور زيرا كتاب دياللو قودوز
ديرلر الهيار هانك فتحی وبانك تشديديله بمعناه وهيار بر رجلك ايسمدر قريشدن هبيرة بن سعد هانك ضمی وبانك فتحيله بر
ثابت بيان اولمش كمسنه نك ايسمدر لا اتيك هبيرة بن سعد ديرلر ابدا كلمم ديمك محلنده الهبية هانك كسری وبانك سكونی
وبانك تخفيفيله شول كپك كبی نسنه دركه صباح اراسنده حاصل اولور قوتق معناسنه الهنبر هانك كسری ونونك سكونی
وبانك كسريله ضعف وزنی اوزره يا بللو قودوك يا درسی ابو زيد ايتدی الهتر هانك كسری وتانك سكونيله ساقط اولان
كلامه ديرلر وهتر كذلك امر عجيبه وداهيه يه يعنی آفته ديرلر وبو سبب دن بر كمسنه كه زياده ذكی وصاحب فطنه اولسه آنا لهتر
اهتاد ديرلر اقلاردن برآفت معناسنه الهاتر تانك كسريله بر لفظدركه تأكيدا زياده ساقطدر ديمك محلنده استعمال اولنور
يقال هتر هاتر المهتر ميمك ضمی وتانك فتحيله زياده پيشلو اولدوغندن بونايی كمسنه يقال اهتر الرجل على صيغة المجهول فهو مهتر
اذا خرف من الكبر المستهتر ميمك ضمی وتانك فتحيله شرابه زياده حريص اولوب شرب خمردن اتدكنده اوتری طعن ايدنلری غاير يسوب شرب
خمرا بو نكه يقال فلان مستهتر بالشراب اذا كان مولعا به لا يبالی ما قيل فيه التهاتر تاء واوك فتحی ودمانک كسريله ايكی كمسنه برينه باطل
سويلكه يعنی الهجر هانك فتحی وجيمك سكونيله بعنا يقال هجره هجرا وهجرانا وهجرة وهذيان سويلكه دخی ديرلر يقال هجر المريض يهجر هجرا
وهجر ضعف ثاد معناسنه دخی كلور زياده آسی هوا الهجير هانك كسری وجيمك كونيله اسمدر ايرلق معناسنه الهجران هانك كسری وجيمك كونيله
كذلك بری حبشه يه اولان هجرت وبری مدينه منوره يه اولان هجرت المهاجرة ميمك ضمی وجيمك فتحيله بر يوری ترك ايدوب بر يوری وارمق
التهاجر تانك فتحی وجيمك ضميله كسشمك ديدرمك قطع معناسنه المهاجر جيمك كسريله هذيان سويليكن كمسنه المهجر باطل وهذيان اولان
كلام قال الله تعالى ان قومی اتخذوا هذا القرآن مهجورا ای قالوا فيه غير الحق بودكر اولنان ابراهيمه ابو عبيده روايتی اوزره در
مجاهددن دخی بو يله روايت اولنمشدر هجر هانك ضمی وجيمك سكونيله اسمدر اهجاددن واهجار كه تفسيری ذكر اولنور الاهجاد همزه نك
كسريله فحش وباطل سويلمك وكذلك زوايد سويليوب چوق سويلمكه دخی ديرلر واهجاد اوبله اسسته داخل اولمقده ديرلر يقال اتينا
اهلنا مهجرين كما يقال موصلين ای اذا اطلعن فی وقت الهاجرة والاصيل الهاجرات جيمك كسريله والمهجورات ميمك ضمی وجيمك فتحيله
فواحش سويليوب عرضه محل اولور كلمات ايتمك يقال رماه بهاجرات ومهجورات ای بفضايح الهاجرة جيمك كسريله نصف النهار وغايت
آسی اولان زماننده التهجير علاوه زنا لكريم كون زياده آسی اولمق يقال هجر النهار وتهجير هاجره وقتنده سير ايتمكه دخی ديرلر
التهجر تفعل وزننده وجيمك ضمی وتشديديله كذلك هاجره وقتنده سير ايتمك وتهجر بهاجره يه مشابهت قصد ايتمكه دخی ديرلر وفی الحديث
هاجروا ولا تهجروا المهجر ميمك ضمی وجيمك كسريله شول ناقه دركه نجم دلحده وسير وسرعتده ساير ناقه لردن فايق اوله
وبعضلر ايتدی مهجر شول ناقه دركه خلق بربرينه ای ذاتيا وصف ايدوشيكين صفتيله الكلوب ديله الكلمی تركه اولنه الاهجر
همزه نك وجيمك فتحيله اكرم معناسنه در يقال هذا اهجر من هذا ای اكرم دبو معنی هوبی ده استعمال اولنور الهجير هانك فتحی وجيمك
كسری ومديله شول شو او لان قودی اوقورر كه اوی حيوانات چكيوب نافع اولماغين ترك اولنه دهجر هاجره ده دخی ديرلر اوبله
اسسی معناسنه وحوض كبيره دخی ديرلر هجر فتحتيله بر شهرك ايسمدر مذكر ومنصرفدر الهجيره هانك كسری وجيمك كسريله وتشديديله

هدر

فیتق دخی اوزر. عادت و اسلوب الهجیری هانك كسری و جیمك كسری و تشدیدی و الفك قصریله و الاهجیری همزه نك و جیمك كسره
و هانك سكونی و الفك قصریله بونلرك اوچی دخی بر معنایه در یقال ما ذاك هجیراه و اهجیراه و اجرایاه ای دأبه و عادته و مجیو شول
ادكل طواده دیرلر كه باشی یاغنه باغلو اوله الهجار هانك كسریله شول ایپدر كه براجنی ده بكا یاغنك خردسنه بغلرلر قتولرینه
هجرت البعیر اهجره هجرا من الباب الاول و هجار بایمق دخی دیرلر ذه كما ذمناسنه الهدر فتحتینله و دالك سكونیله دخی لغتدر
بركسنه نك دمی ضایع اولمق یقال هدر دمه یهدر هدرا من الباب الثانی اذا بطل و شراب قینامق دخی دیرلر یقال هدر الشراب
یهدر هدرا اذا غلی و غلیان عنب معنایله قینامق معناسنه در و یقال ذهب دم فلان هدرا ای باطلا لیس فیه قود و لا عقل و هدر دوشمك
معناسنه ده كلور یقال هدرت العرب قد دیة هدر هدرا ای سقطت و دیه كسریله ... معناسندر و هدر عرفج دیمكله معروف دیكن
بیومك یقال هدر العرفج اذا عظم نباته التهداد تانك فتحی و هانك سكونیله كذلك شراب قینامق یقال هدر الشراب تهدادا و الاهدار
همزه نك كسریله سلطانك بركسنه نك دمین هدر قلمق یقال اهدر السلطان دمه ای ابطله و اباحه الهدرة فتحتینله اعتبار دن
ساقط اولانلر معناسنه یقال بنو فلان هدرة ای ساقطون لیس بشیء الهدرة هانك ضمی و دالك فتحیله همزه وزنی اوزره ساقط
معناسنه در الهدیر هانك فتحی و دالك كسریله كوكرجین اوتمك یقال هدر الحمام هدیرا ای صوت و دوه چاغرمغه دخی دیرلر
یقال هدر البعیر هدیرا ای ردد صوته فی حنجرته الهوادر هانك فتحی و دالك كسریله چاغریجی دوه لر یقال ابل هوادر التهدیر
علی وزن التكریم كذلك صوت اتمك یقال هدر یهدر تهدیرا و فی المثل كالمهدر فی العنة یعنی شول دوه كبی كه خطره دوجیش اولمغله
چاغره و بو مثل ضرب اولنور شول كسنه حقنده كه چاغروب چیقره حالا كه قربنده كسنه اولمیه شول دوه كبی كه جماعدن منع
اولنوب دوه. اغلنه حبس اولنمایمغین و یاد اهدو بیچیلغی الهادر دالك كسریله شول سود در كه یوقاریسی قوی و اشاغیسی
صولی اولا و بو سود ایصینمه بشلدقده اولور الاهدر همزه نك و دالك فتحیله شیشمش دسته منتفخ اولمق معناسنه یقال الجوف
اهدر ای منتفخ الهذر هانك فتحی و ذال معجمه نك سكونیله هذیان سویلمك یقال هذر فی منطقه یهذر و یهذر هذرا من الباب
الاول و الثانی الهذر اسمدر هذیان سویلمك معناسنه الهذیر هانك فتحی و ذالك كسریله هذیان سویلیجی كسنه الهذار هانك

هذر

فتحی و ذالك تشدیدیله و المهذار میمك كسری و هانك سكونیله كذلك مبالغه ایله هذیان سویلیجی معناسنه الاهذار همزه نك كسریله هذیانی
چوق سویلمك یقال اهذر فی كلامه ای اكثر الهذریان هانك كسری و ذالك سكونیله و رانك دخی كسریله كلماتنده سریع و خفت مسترعجلجی
اولان كسنه و بو تعریفدن فهم اولنور كه صاحب المرتب الهذریان بیهوده گوی دیدوكی كتب لغته اولاتنه مخالف اولور الهر هانك كسری
و رانك تشدیدیله كدی كربه معناسنه و هر اسمدر هریرة مرادن اذا كرهته و فی المثل لا یدرف هرا من بر یعنی كندو كربه كوردن احسان
ایده نكبیعنی و قاتر بعضلر ایسه بو مثلده هر قیونی دعوت اتمك و بر سورمك معناسنه در الهرة هانك كسری و رانك فتحیله جمع

هر

پسیلر معناسنه قرده قره بكی قانك كسریله موقی معناسنه الهرة هانك كسریله موثی الهر هانك كسری و رانك فتحیله جمع قربه بله
قرب بكی رأس هر هانك كسریله بر موضعك اسمی در الهراد هانك ضمیله بر رجند كه دوه یه عادتا اولدقده ایچی سود دوب اسهال
ایدر و بو مقامده صاحب صراح هراد بالضم بیماری كه بوست شتر را بر آرد دیمشدر غالبا جوهری عبارتنده ... لفظی خاء
ایله ظن اتمشدر حالا كه حاء مهمله ایله ذكر نجاسات النتا اتمك معناسنه المهرور میمك فتحیله مرض مزبوره مبتلا اولان دوه
الهریر هانك فتحی و رانك كسری و بكیله كلبك اول دمكدن ادنی اولان اوازیدر صنوق تاثیر عدم تحملدن حاصل اولور یقال
هر الكلب یهر هریرا من الباب الثانی و دخی برنسنه یی كریه كورمك دخی دیرلر یقال هر فلان الكأس و الحرب ای كرههما المرارة میمك
ضمی و رانك تشدیدیله بركسنه نك یوزینه چاغروب بیاد و سوز سویلمك یقال هاره ای هر فی وجهه الهراران هانك فتحی و رانك تشدیدیله
اكی یلدزدر كه بونلر نسر واقع و بوز قلب عقرب دیرلر دخی بونلر هراران دیرلر الهرطوغ دخی چیبس ده قیشو قاری اولدوغنجون الهرهرة
علی وزن الزلزلة قیونی دعوت اتمك تقول هرهرت بالغنم اذا دعوتها و هرهر برنسنه یی تحریك اتمكه دخی دیرلر تقول هرهرت الشیء اذا حركته دخی
لغة فی قرقرة و جوهری ایدر بن بو لفظی ابو تراب كتاب اعتقابنده نقل اتدم بركسنه دن استماع اتمكسزین الهرهود هالرك ضمی و رانك
سكونیله شول صودر كه جریان اتدكده هر هرسی استماع اولنه یعنی صوتی ظاهر اولا الهزد هانك فتحی و زانك سكونیله عصا ایله اورمق

هزد

یقال هزده بالعصا هزدا ای ضربه و برنسنه یی صقوب چرپمكه دخی دیرلر و هزد بر قبیله نك دخی اسمی در المهزد میمك كسری

وذالك فتحیله هرباذ ذادند. الدنی كسیه یقال هو ذو هزرات و ذو كسرات الهزبر هانك كسری و زانك فتحی و بانك سكونیله ارسلانك بر معناسی
الهزنبر فتحتینله و نونك سكونی و بانك فتحیله شول كسیه دیرلر كه بد خو اولا سیئ الخلق معناسنه الهزنبران كذلك بد خو معناسنه یقال رجل

هشر

هزنبران اذا كان خلقه سیئا الهیشر هانك و شینك فتحیله و ما بینده یانك سكونیله شول اغاجدر كه اوزون و ملایم اولور الهیشور
هانك فتحی و یانك سكونی و شینك ضمیله بعناه. الهصر هانك فتحی و صادك سكونیله قاتوق كسرمك معناسنه یقال هصره و هصر به نسنه یی اكوب كندوكه

هصر

میل اتدرمكه دخی دیرلر تقول هصرت الغصن و بالغصن اذا اخذت برأسه فاملته الیك الاهتصار همزه نك و تانك كسریله كذلك قاتوق
معناسنه یقال اهتصره الهیصر هانك و صادك فتحیله و ما بینده یانك سكونیله ارسلان شیر معناسنه الهصور هانك فتحی و صادك
ضمیله و الهصار هانك فتحی و صادك تشدیدیله شكارین شكست ایدیجی ارسلان الهقور فتحتینله و واوك فتحی و تشدیدیله اوزون
طویل معناسنه الهكر هانك فتحی و كافك سكونیله تعجب زیاده. قلمق الهكر فتحتینله بعناه یقال هكر الرجل یهكر هكرا من الباب الرابع

هقر

اذا اشتد عجبه مثل عشق یعشق عشقا و عشقا الهكر هانك فتحی و كافك كسریله تعجب ایدیجی كسنه الهمر هانك فتحی و میمك سكونیله دوكمك

هكر

یقال همر الماء و الدمع یهمر همرا اذا صبه و همر سودی حب صاغمغه دخی دیرلر یقال همر ما فی الضرع اذا حلبه و مال ویرمكه دخی دیرلر یقال
همر له من ماله ای اعطاه الهمار هانك فتحی و میمك تشدیدیله و المهمار میمك كسری و هانك سكونیله و المهمر میمك و لكك كسری و میمك ...

هم

فتحیله شول كسنه در كه اغزندن كلمات تاقه بركوی اولا الاهتمار همزه نك و تانك كسریله ات سكردوب جریان اتمك یقال اهتمر الفرس
اذا جری الانهمار همزه نك و هانك كسریله و نونك سكونیله صو اقماق یقال انهمر الماء اذا سال الهمور ضمتینله بعناه. یقال هار
الجرف یهور هورا و هوورا و جرفك ضمی و رانك سكونیله سیل بچكی اولان یاردر و هور بركسنه یه تهمت اتمكه دخی دیرلر تقول
هرته بالشیء اذا اتهمته به الهورة هانك ضمیله اسمدر تهمت اتمك معناسنه الهائر همزه نك كسریله قچجی قوم و او بولیجی یر الهادی

هور

رانك كسریله هائردن مقلوبدر و منه یقال جرف هار ای مكسور ایلر مرفوع او لا حق محلده. و مقصود هائر دیمكدر و صحاح
بو ثلاثیدن رباعیه مقلوبدر نته كم شایك السلام قلب اولنمشدر دیمكین شرح ابیات صحاح جوهرینك بو عبارتی خلط در دیمشدر و لكن
توجیهه ممكن در ثلاثیدن و رباعیدن مراد اعمدر دیمكله یعنی ثلاثی جر كلمه یه ده متناول اولماغله زیرا هائرده همزه ثالث ایكن هاری
اولوب رابع اولمشدر التهور سقط وزن التكریم بر یرجا و برمق التهور فتحتینله و واوك ضمی و تشدیدیله او برلمق الانهیار همزه نك و هانك
كسریله كذلك او برلمق یقال هورته فتهور و انهار ای انهدم و تهور برنسنه واقع اولمغه دخی دیرلر قلت مبالات سببیله یقال الخ تهور
ای لا یبالی فیما وقع و تهور كیجه نك اكثری چكوب ظلمتی اكسلمكه. دیرلر یقال تهور اللیل اذا مضی اكثره. و اكسر ظلامه و قیشك شدتی
چكوب برودتی نقص بولمغه دخی دیرلر یقال تهور الشتاء اذا ذهب اكثره. و انكسر بردة الاهتوار همزه نك و تانك كسریله هلاك اولمق
یقال اهتور الشیء اذا هلك التیهور تانك فتحی و یانك سكونی و هانك ضمیله شول یوكسك قوم در كه سیل چكیلدن قالمش اوله التهییر علی
وزن التكریم سیل چكیلدن قالان یا دیقماق التهیر فتحتینله و یانك ضمی و تشدیدیله یقماق یقال هیرت الجرف فتهیر یعنی لغة فی هورته
فتهور الهیر هانك فتحی و یانك سكونیله شمال یلی و هانك كسریله دخی لغتدر و قرائینی هیر و هیرا برله ایرد. لغتدر شمال یلی معناسنه
اراق ایله هراق كبی الیهیر یانك فتحی و هانك سكونی و یاء ثانینك فتحی و رانك تشدیدیله طلح دیدكلری دیكنلو اغاجك صمغی در و بو
وزنی یفعل ده دیرلر فیعل وزنی عربلرك كلامنده یوقدر و احمر ایشیف مجه بجیرتر برك طاشه دیرلر و طلحك صمغنه دخی یهیر دیدكلری
برك اولدوغیچوندر و ابن السراج ایتدی كه اولور بو كه الف و زائدة الحاق اید و بجیرا دیرلر و یهیر باطله دخی اطلاق ایدن اسماء ده

یبر

و عربلرك اكذب یهیر دیرلر ... اوراق و صحرا رده صو كی كوردكلری فصل الیاء یبرین یانك فتحی و بانك سكونی و رانك

یرد

كسریله بر موضعك اسمیدر كه ا كا رمل یبرین دیرلر و بونك اعرابی بای مادده نضیبین كلمه سنده مرور اتمشدر الیرد فتحتینله
و رانك تشدیدیله برك طاشی و فی الحدیث الكمان انه لیصر اثر الذر فی الحجر الا یر یعنی كوكیك گرجه نك یا غی اثرن كوردیر كه طاشه
اوزرنده. الیر یانك ضمی و رانك تشدیدیله اتبرك جمعیدر یار برلفظدر كه حار كلمه سنه تبعیتله ذكر اولنور یقال حار یار

یسر

الیران یانك فتحیله كذلك بر لفظدر كه حران كلمه سنه تابعدر یقال حران یران الیسر یانك ضمی و سینك سكونیله عسرك مقابلی
اسانلق دیمكدر اولور و یسر دخی ضمتینله عسر وزنی اوزره ذكر اولنان معنایه در و یسر دخی ادلور ... برقیونك اسمی در كه قدیمی قیولرده ندر المیسر میمك فتحی و سینك ضمیله اسان اولمق نسنه كه عسرك مقابلیدر الیسری یانك ضمی

واكثر قصر ايله اسانلق التيسير على وزن التكريم اسان ايتمك و توفيق ويرمك يقال يسّره الله تعالى لليسرى اى وفقه لها يعنى حق تعالى
انكا سهولته توفيق اتدى و تيسير قيونك سودى ونسلى چوق اولمق يقال يسّرت الغنم اذا كثرت البانها ونسلها الميسر ميمك ضمى وسينك كسرى
وتشديديله طوارك سودى چوق اولوب كثرت ... سودى زاولان ديرلر يقال رجل يسر اليسر ياك فتحى
وسينك سكونيله صول جانب يقال قعد فلان يسرة اذا قعد شأمة وشأمة شينك فتحى وهمزنك سكونيله صول جانبدر اليسر ياك
فتحى وسينك سكونيله ايكى بوكرك الى اشقه چكلكله اولان برنگدر يعنى كم شرّ الى بوقرو چكلكله اولان بونگدرنه كم بوكك بحالنه ايكى ال
بربرنه ضم اولنه قده مشاهده اولنور وطوق يسر ايلى بوز جانبنه تحريكيله اولان بونگدر ويسر قمار اوينده اولنى پاى ايدوب
بولشمكه ده ديرلر يقال يسر القوم الجزور اى اجتزروها واقتسموا اعضاءها واجتزار دوه يى بوغزليوب درى سن چيقارمق ديرلر
التيسر تفعيل وسينك ضمى وتشديديله برنسنه حاضر اولمق يقال تيسّر لفلان الخروج الاستيسار همزنك وتانك كسريله بمعناه
يقال استيسر لفلان الخروج اى تهيأ الايسر همزنك وسينك فتحيله صولق اولان كسنه دركه ايمنك مقابليدركه ايمن صاغ اولن
كسنه در الميسرة ميمك وسينك فتحيله صول قول جانبنه كه ميمنه نك مقابليدركه ميمنه صاغ قول جانبنه ديكلور وميسر غنى اولمغه
ديرلر الميسرة ميمك فتحى وسينك ضميله بمعناه وقرئ قوله تعالى فنظرة الى ميسُرة بالاضافة وقال الاخفش وهو غير جائز لانه ليس في الكلام مفعل
بغيرها وأما مكرم ومعون فهما جمع مكرمة ومعونة الميسر ميمك فتحى وسينك كسريله عرب طائفه سى بيننده اولان قمار دركه اوقلرله
اوينارلر اليسر تحتيله ال ايسنده اولان چوقلردركه بربرينه بولشميه وستجيب اولان بو مقوله چوقلردر وميسره كذلك شول
طائفه ديرلركه اويناوادر اولنه اولو دابو عمرو روايتيدر الايسار همزنك فتحيله جمعى اليسرات تحتيله يعنى اولانلر ديوك
طواده اولان اوصاف ممدوحه دندر اليسور ياك فتحى وياك سكونيله وسينك ضميله الى واياغى تعمل ايتمكى كوزل اولمق يقال
دابة حسنة التيسور اى حسنة نقل القوائم بعضلر ايتدى يسر انلو ومقدر معناسنه اليامر سينك كسريله صول جانبى
طوتچى كه يامنك مقابليدر ويسر قمار اوينايچى معناسنه ده كلور يقال يسر ييسر وبو ابن سعيد روايتيدر وبونده ياء حذف
اولنمز يرده وييتع ده حذف اولنمادوغى يكى ياء ياءه اخوله قوت كلدوكندن اوتورى بو حالت بولنمادوغيچون بعده حرف
علت حذف اولنور واحد اليائين اخوله قوت بولدوغنده ... ديرلر يانك كسريله حالاكه بعلم ديرلر يانك كسريله
يا اوزرنه كسرة ثقيل كورلدوكيچون اكثرلر ديدركه يائى يحيى حذف ايتدلر يانك جمع اولدوغنه ... مثلا تابل والعلل
ونوله والقلنج اولدوغى يرده يعنى تيسر ده وايسرده وييسر ده جواب ديرلركه بو اوچ حرف يادن تبديل اولنمشدر يا اصلدر
وبو معنايى ثابت ايدر فعل وفعلن وفعلن كلهلرى فعل اوزرنه بينى اولمازى اليسر فتحتيله يسار معناسنه كه متابعرديك اولور
واعسر شول كسنه ديركه صاغيله وصوليله طوتغه قادر اوله الايسار همزنك فتحيله يسرك جمعى قمار اوينايچى معناسنه الياسرة
ياك فتحى وسينك فتحيله صول قوله وارمق يقال ياسر باصحابك اى خذبهم يسارا وياسر مساهله ايتمكه ديرلر يقال ياسره اى ساهله
التياسر تانك فتحى وسينك ضميله كذلك صول قوله وارمق معناسنه در بعضلر ديدركه بو معنايه كلمسنه انكار ايتدى الاتسار
همزنك كسرى وتانك كسرى وتشديديله قمار ده اولان دوه يى پاى ايدوب بولشمك الايتسار همزنك كسرى ومديله والأتسار
همزه اولى نك كسرو ثانيه نك سكونيله بونلرك ايكى برمعنايه در يقال ياتسروا ايتسارا كما قالوا في اتقد اليسار ياك فتحيله
صول معناسنه در يمينك مقابليدر ويسار ديمك جائزده كلدر ياك كسريله ديسار ديسار غنى اولمغه ديرلر الايسار همزنك
كسرى ومديله غنى اولماق يقال ايسر اذا استغنى يسر معسار عنده ياواو ده دونر مضموم اولدوغندن اوتورى يسار ياك فتحى
ورانك كسر اوزره بنا سيله غنى اولمق ميسر معناسنه يقال نظرنه حتى يسار اى الى ميسرة وبكسر اوزره بنا اولنور
معدول اولدوغيچون كه اول مصدر ميسره در مثلا وديار دكا اولور علم شخصده اولور اليسير ياك فتحى وسينك كسرى ومديله
قليل معناسنه در يستعور ياك وتانك فتحى وعينك ضميله بر يركه ديدر وبعضلر اغاجك ادى دديدى وبو فعلول
اوزره در مبرد ايتدى اولنه باوكلهنك نفسى كله دندر عضرفوط كلهسنك عيني متولد سنده زياده دو دت حرفندن اولمق
بنائك حرف زايده اولنه زياده اولمز الا شول اسم كه كند وفعلى وزنى اوزره بنا اولنه اسم زياده اولنه مدحرج كبى
وعضرفوط عين مهمله وضاد معجمه وطاء مهمله ايله ديكنلو اغاج ديرلر اليعر ياك فتحى وعينك سكونيله واليعرة كذلك

شول

شول كچى اوغلاغيدر كه ارسلان طوزاغنه باغلرلر وفي المثل اذل من اليعر اليعار ياك ضميله كچى چاغرمق يقال يعرت العنز تيعر يعارا
من الباب الثالث اذا صاحت اليعور ياك فتحيله شول قيونه دركه سودى صاغلمقده ... اوزرنه افشان ايدوب سودى فاسد ايدر بو جوهرى
ايدر بو كلمه بونيله نقل اولنمشدر اما ابن ابو الغوث اشتمركه اول يعور دد ديرلر باء موحده ايله يعنى فتحيله بودر وبولدن مشتق اولديغنه
اليعارة ياك فتحيله ناقه اوزرنه اركك عرض اولنمقدر كه ناقه اشترا اظهار ايدر اشبو ايلدلوده الا واعتياد اولنور وبو ناقه قيمتلو
ناقه اولدوغى بزمانده اولور

باب الزاء من كتاب ترجمة الصحاح الجوهري فصل الالف

الابز همزنك فتحى وباءنك سكونيله والابوز ضميله اهو سكردركن چمراتمق يقال ابز الظبي يأبز من الباب الثاني والاباز همزنك فتحى
وباءنك تشديديله والابوز همزنك فتحى وباءنك ضميله سكردكى چمراتيچى اهو الادرز ... كه حيوانات قسمندندر بو لغت اوزره واودر
برى آرزدد همزنك فتحى وراءنك ضميله وزاءنك تشديديله وبرى دخى آرزدد ضميله وزاءنك تشديديله همزنك فتحى وراءنك ضمه تابع قلونب
واوچنجى ارز دد همزنك فتحى وراءنك سكونى وزاءنك تخفيفيله ودردنجى ارزد ضميله وزاءنك تخفيفيله عرب عربى وبشنجى
رزدد راءنك ضمى وزاءنك تشديديله والتنجى رز دد راءنك ضمى ونونك سكونيله الارزة ... بر يركا غاجدركه ...
الارزة همزنك فتحى وراءنك سكونيله صنوبر اغاجيدر ابو عبيده روايتيدر الارزى دخى درمثل ... الاروزة همزنك فتحى
ومديله وراءنك كسريله يره ثابت اولان اغاج يقال شجرة ارزة اى ثابتة في الارض يقال ارزت تارز من الباب الثاني وارز
قوى اولان ناقه يه دخى ديرلر ثابت اولدوغيچون وصوق كيجه يه دخى ديرلر ابو عبيدك ابو زيددن اولان روايتيدر الارز
همزنك فتحى وراءنك سكونيله والاروز ضميله ديشوريلوب بربره كلمك وصيقلمق بخيلدن اوتورى يقال ارز فلان يارز ارزا وارزا
اذا تقبّض وانقبض من بخله ويقال ان فلانا اذا سئل ارز واذا دعي اهتز يعنى بر نسنه طلب اولنسه صيقلوب بربره كلور
وبر طعامه دعوت اولنسه اچلوب حركته كلور وفي الحديث ان الاسلام ليأرز في المدينة كما تأرز الحية الى جحرها اى ينضم اليها
ويجتمع بعضه الى بعض فيها الارز همزنك فتحى وراءنك كسريله بخيل اولان كسنه المارز ميمك فتحى وهمزنك سكونى وراءنك فتحيله بخيلك
بربرينه معناسنه الازيز همزنك فتحى وزاءنك كسرى ومديله كوك كورلمك صوت رعد معناسنه وچوملك قيناماسنى وازيزى يقال
ازت القدر تؤز ازيزا اذا غلت وفي الحديث انه كان يصلي ولجوفه ازيز كازيز المرجل من البكاء ومرجل ميمك كسرى وجيمك فتحيله باقر
اولان چوملك ديرلر الائتزاز همزنك كسرى وهمزه ثانيه نك سكونى وتانك كسريله چوملك زياده قيناملق يقال ائتزت
القدر ائتزازا اذا اشتد غليانها الأز همزنك فتحى وزاءنك تشديديله برنسنه يه اوقچوب قندرمق اغرا معناسنه قال الله تعالى
انا ارسلنا الشياطين على الكافرين تؤزهم ازا اى تغريهم على المعاصي واز قادرنماق معناسنه ده كلور واختلاط كبى بر
نسنه يه دوشوب بربره ضم ايتمك يقال ازرت الشيء ازّه ازا اذا ضممت بعضه الى بعض الاوزة همزنك كسريله وواونك فتحى
وزاءنك تشديديله طيور قسمندن اكلان قاز در وبعضلر اوردك ديدى مرغ ابي معناسنه الاوز كذلك همزنك كسرى وواونك
وزاءنك تشديديله بمعناها الاوزون همزنك كسرى وواوك كذلك فتحيله اوزك جمعى قازلر معناسنه واوله ونونله جمع اولنمشدر

فصل الباء

البروز ضميله چيقمق خروج معناسنه يقال برز يبرز بروزا من الباب الاول اذا خرج الابراز همزنك كسريله اظهار ايتمك يقال ابرزه غيره
البراز باءنك كسريله لشكر صفندن طشره چيقوب محاربه ايچون وبراز غذادن معده ده قالان ثفل يعنى فضلاته دخى ديرلر غايط
معناسنه المبارزة ميمك ضمى وراءنك فتحيله طشره چيقوب دوغشماق المبرز ميمك وراءنك فتحيله ابخانه متوضا معناسنه البراز باءنك
فتحيله فضاى واسع معناسنه فرا ايتدى براز شول يردركه اندن جيتلابجى نسنه يوقدر كركه اغاج قسمندن وكركه عماره قسمندن
كركه غيريدن التبرز تفعيله وراءنك ضمى وتشديديله قضاء حاجت ايچون طشره چيقماق يقال تبرز الرجل اذا خرج الى البراز للحاجة
التبريز ... برنسنه يى اشكار ... كلماق يقال برزت الشيء تبريزا اذا اظهرته وبينته واقران اوزرينه فايق اولمغه دخى
ديرلر يقال برز الرجل اذا فاق على اصحابه وكذلك آت ماعدادن مقدم كلمكه دخى ديرلر يارشده سبق ايتدكه البرزة باءنك فتحى وراءنك سكونى
شول عورتدركه جليل القدر اولا وطشره چيقوب رجالله مجالسه قيله بعضلر ايتدى رجله وامرأة يه صفت اولور رجل برز وامرأة برزة
ديرلر فتحى الشجاعة سويلشمه ده وعقلده وصفت اولنور وخليل ايتدى برزة عفيفه ديرلر يعنى صلاح معناسنه ده كلور وبرزه كاه
اولور علم امرأة دخى اولور المبرود ميمك فتحى وراءنك ضميله شول كتابدركه چلسنى اولا يقال كتاب مبرود اى منشور وهو على غير قياس

حتی اکثر ابو الحاتم المبرود والواقع فی بعض الاشعار و قال العلماء المزبور یعنی المکتوب د جوهری ایدر مبروز لیند شونده دخی واقع اولمشدر
انکارک اصلی یوقدر دیشدر ولکن جوهریه جواب ویروب ابو حاتمک مقصودی مقلوب اولماسنه اشارتدر کلامه و هو عنه انکا
دکلدر دیو توجیه اولنماق بعید دکلدر پس انکار اصلا و منقطعا اولور استعمال انظرا اولماز البرغز بانک فتحیله جعفر وزنی اوزره بقر
وحشی ولدیدر البز بانک فتحی و زانک تشدیدیله صویمق یقال بزه یبزه بزا اذا سلبه و فی المثل من عز بز ای من غلب سلب یعنی
غالب اولان مغلوبک صویونی الور و بر نچه معناسنه ده کلور دیقال بز ثوبا ای جذبه الیه و بز بزاز متاعنه دخی دیرلر و سلاحه
بز دیرلر البزیزی بانک کسری و زانک کسری و تشدیدیله و الفک قصریله خصیصی کبی اسمدر صویمق معناسنه و خصیصی خانک فتحی و صاد
مهمله ایله اختصاصدندر البزة بانک کسریله هیئت معناسنه در و سلاح معناسنه ده کلور البغز بانک فتحی و غینک سکونیله بر نشاطدرکه
ایله مخصوصدر یعنی دوه یه مخصوص سورودر البارغزة غینک کسری و یانک تشدیدیله بر جنس بزدر البلز بانک و لامک کسریله قصوده عورت
یقال امراة بلز ای ضخمة شلبه تبدی فعل وزنی اوزره صفت کلمامشدر الا اکی کلمه کبی امراة بلوذر وبری دخی اتان ابددر و ابد چوق
طوغوره دیرلر نتکم اتان دیشی مرکبه دیرلر البعز بانک فتحی و عینک سکونیله عنفله دفع اتمک و بر طرفه ایرمق و بعز بن حکیم بن معاویه
حیدة القشیری شول کمسنه درکه جدی رسول الله صلی الله علیه و سلم صحبتنه نائل اولمشدر الباز طوغان که بازی دخی دیرلر جمعی ابواز در الابواز همزه نک
فتحی و بانک سکونیله جمعی طوغانلر معناسنه البزان بانک کسری و مدیله کذلک جمعی و بازی نک جمعی بزاة کلور رقاضیلر و قضاة کبی فصل التاء
الترزور حیضله اتبرکاولماق یقال ترزالحم اذا اصلب التارز رانک کسریله قوی و برک دلو الاتراز همزه نک کسریله برک ایتمک یقال اترزت
المرأة عجینها و اتراز یابس قلاعه دخی دیرلر یقال ترزالعمل الزمن اذا ایبسه و عدوات سکوتمکره دیرلر التیاز تانک فتحی و یانک
تشدیدیله شول کمسنه یه دیرلرکه قصیر التامه اولوب اتی صقی اوله التز تانک فتحی و یانک سکونیله او قصیده صیلند قده دیرنگ در
یقال تاز السهم فی الرمیة اذا اعترضها و درمیة رانک تشدیدیله صید معناسنه در فصل الجیم الجاز جیمک و همزه نک فتحیله بوغماق
یقال جئزت بالماء جاذا من الباب الرابع اذا اغصصت الجاز جیمک فتحی و همزه نک سکونیله اسمدر بوغماق معناسنه الجبز جیمک کسری
و بانک سکونیله بخیل اولان کمسنه الجبیز جیمک فتحیله و بانک کسری و مدیله قوری اتمک یابس معناسنه الجرز حصیله شول یردرکه انکا اوتی
اولیه کویا که اندن اوت منقطع اولوب اندن بتمز منقطع اولمشدر و بونده درت لغت واردر بری ذکر اولندی و بری جیمک ضمی و رانک
سکونیله و بری دخی جیمک فتحی و رانک سکونیله و بری دخی فتحتیله بولله نه جیمک جرز جیمک کسری و رانک فتحیله جرذ کبی جمعی جیمک ضمیله جرز جرزی
و جرج جیمک ضمیله حاء مهمله نک سکونیله حشرات انواعی اولان دیکه دیرلر الاجراز همزه نک فتحی و جیمک سکونیله فتحتیله اولی جرزنک جمعی سبیل
اسباب کبی الاجراز همزه نک کسری و جیمک سکونیله او تسزیره داخل اولمق یقال اجرز القوم کما ایبسوا الجروزة جیمک فتحی و رانک ضمیله
اوتی بتمز یر ارض مجروزة اذا اکل نباتها الجرز فتحتیله او تسزیر معناسنه کلور که قتلق یلده دخی دیرلر و جرز بوغلق و زمونه
معناسنه ده کلور یقال انه لذو جرز ای غلظ الجرز جیمک ضمی و رانک سکونیله کندنک او تسزیره دیدکلری کبی کرزده دخی دیرلر دموز عمود
معناسنه یقال ثلث جرزة مثل جحر و جحرة علی ما مر قال یعقوب ولا تقل اجرزة الجرز جیمک فتحی و رانک سکونیله او تسزیره دیدکلری کبی
کسمک دخی دیرلر یقال جرزه یجرزه جرزا من الباب الاول اذا قطعه الجراز جیمک ضمیله کسکین قلیچ یقال سیف جراز ای قطاع دیمک اذقه
دیرلر اکول معناسنه الجروز جیمک فتحی و رانک ضمی و مدیله شول کمسنه درکه فتحی طعام نه یسه نی اوزدنه قسنی قویه عوریده و ناقه ده
دخی حال بویله در یقال ناقة جروز الجرزة جیمک فتحی و رانک سکونیله بر شنزی کوکندن کسمک و منه قولهم لن ترضی شانیته الا بجرزة
یعنی بعض صاحبی اندنه کی کسنه نی هلاک اتمادیکجه راضی اولمز الجارز رانک کسریله زیاده او کسرکی و اولان کمسنه شدید السعال معنا
الجادزة تشول ادمی یابسه درکه برکا اوله و انی حوم یاحود قوه شیبه یوشق بر احاطه اتمش اوله الجواذ جیمک فتحی و رانک کسریله
جمع یابس بر لر معناسنه الجرز جیمک کسری و رانک سکونیله نشا لباسندن بر جنس لباس دیرلرکه دوه یوکسنا ولور نعضلرقالی
کودکه دیرلر و بیری وزد غلیظ معناسنه الجریز جیمک و بانک ضمی و ما بعده رانک سکونیله ذیرک والدیجی اولان کمسنه و قوز دخی
سکونیله کوجک حوض الجرامیز جیمک فتحی و میمک کسری و مدیله بر کمسنه نک جسدنه دیرلرکه مجموع اعضاسندن عبارتدر دیقال
جمع جرامیزه اذا انقبض بشیب یعنی مجرم مقابلین دیوشرلر ابن جرموز جیمک و میمک ضمیله زبیری قتل ایدن کمسنه نک ادیدر

الجرموزة علی وزن الدحرجة والاجرنماز همزه نک و رانک کسریله اکسی داخی دوشرمک معناسنه در یقال جرموزنه و اجرنمز ای اجتمع الی ما یحبه
التجرمز تفعلیله و میمک ضمیله کیجه کیتمک ذهاب باللیل معناسنه یقال تجرمز اللیل اذا ذهب الجز جیمک فتحی و زانک تشدیدیله کسمک قطع معناسنه
یقال اجززت البر و النخل و الصوف اجزه جزا من الباب الاول اذا اقطعتها یعنی بغدای و خرمایی و یوکی قطع اتمک الجزاز جیمک فتحی و کسریله
کسمک یقال هذا من الجزاز ای زمن الحصاد و صرام النخل الاجزاز همزه نک کسریله ویرمک زمانی قریب اولماق یقال اجز النخل و البر و الغنم ای
حان لها ان یجز و قومک ترکیبی دیرمکه قریب اولنفه ده دیرلر یقال اجز القوم اذا اجزت غنمهم و زمانه قربوق معناسنه ده کلور یقال
اجز القراد اذا یبس المجزة میمک کسریله دیرجک الت الاستجزاز همزه نک و تانک کسریله اکین دیرمکه دیرلر یقال استجز البر ای حصد الاجتزاز
همزه نک و تانک کسریله و تیجمک یقال اجتززت الشیء و غیره و شیخ شینک کسری و مدیله و حاء مهمله ایله یاوشان دیدکلری اوتدر کرا یابس برارده
بتر الاجدزاز همزه نک و دالک کسریله معناه الجروز حصیله خرما قورمق یقال الرجز التمر یجرز جروزا من الباب الثانی اذا یبس و یقال
تمر فیه جزوز ای یبس الجزة جیمک کسریله بر قیونک بر یلده یوکی یقال وضعت جزة او جزتین فتعطیه صوف شاة او شاتین الجزوزة
جیمک فتحیله شول قیوندرکه انک ثونی قطع اولنور دیو حلوبه و ذکوبه و غلوبه کبی اولور مفعول معناسنه الجزازة جیمک ضمیله شول
فرد و اندرکه تحتیا اندن و غیری نسنه دن کسیلور کن ده کلور الجزیزة جیمک فتحی و زانک کسری و مدیله کسلن یوکدن بر بلوک الجرجزة
جیملرک کسری و زاء اولی نک سکونیله کدنک بر قطعه یوکدیده و شولر بکلو یوکدرکه انی صعفه ده صرلر الجلز جیمک فتحی و لامک سکونیله
بچاق دیرقاجی صاپینی دوه سکویله بغلیب محکم اتمک یقال جلزت السکین و السوط اجلزه جلزا من الباب الثانی اذا شددت علیه
البعیر و علبا عینک کسریله سکردر و جلز قالن کوندر دخی دیرلر بیننده سطر معناسنه التجلیز علی وزن التکریم معناه الجلاز
جیمک کسریله ذکر اولنان سکره دیرلر ابو مجلز میمک کسریله تابعیندن بر کمسنه نک ادیدر دیعقوب یتیده بو اسم جلز اسنادن مشتق درکه
جلزسنان کوندرکه اطعندن عبارتدر الجلواز جیمک کسری و لامک سکونیله محتسب اعوانی دیرلر الجلوز جیمک کسری و لامک فتحی
و تشدیدی و واوک سکونیله فستقه بکزر بر نسنه درکه چام اغاجنده بتر الجلنزیز جیمک و فانک فتحی و لامک سکونی و زانک کسری
و مدیله شول قاریدرکه اعضاسنده ترمک کلوی اولا و حموزلیدن قالمیه و عاری ایتدی شول قاریدرکه اندن اوتر بیده بقیه قاله
الجمز جیمک فتحی و میمک سکونیله سیمودن بر نوع درکه عنبرقد نا شدر و عنقی مهمله ایله و نونله کرنی کرنی یوریمکدر یقال جمز البعیر یجمز
جمزا من الباب الثانی الجماز جیمک فتحی و میمک تشدیدیله شول دوه درکه اکا جمز یتو و جمز میمک کسریله دوه یه ذکر اولنق وجرا وزنیله
الجمزی فتحتیله و الفک قصریله یودکی اولان طواد یقال حمار جمزی ای سریع الجمازة جیمک ضمی و میمک تشدیدیله بر جنس دعه در یوککه
امیرلر دخی کیورلر الجمزان جیمک ضمی و میمک سکونیله بر مقدار نسنه جماددن و غیریدن الجمز جیمک ضمی و میمک فتحیله جمعی الجنز جیمک ضمیله جیغنه
تصغیر اوزره بر جنس قیشدرکه انجیره مشابه در الجنازة جیمک کسریله شول تختدرکه میتی اوزره قونوب گوتورلر اکی تختک اوزره
میت اولمه سرپر دیرلر و نعش دیرلر جنازه دیمزلر و عامه جنازه دیرلر فتحیله اصمعی دن بویله روایت اولنمشدر الاجهاز همزه نک
کسریله مقتولی تیز قتل اتمک الجهیز جیمک فتحی و هانک کسری و مدیله شول اتدرکه زیاده دیرکیا وله الجهاز جیمک فتحیله دوه نک پالانی
و اسبابی و من امثالهم ضرب فی جهازه و بونی شول کمسنه حقنده دیرلرکه غایبلنه و عودت اتمیه و منکی اصلی بو درکه دوه نک پالانی
ایاقلری اراسنه دوشدکده اورکوب قادر اولور و نه یره دک سکور در الاجهزة همزه نک فتحی و هانک کسریله جمعی بالاسم معناسنه
و جهاز زوج مراثیه دخی دیرلر الجهاز جیمک کسریله کلین اسبابی فتح جیم دخی لغتدر متاع عروس معناسنه و جهاز سفر اسبابنه
دخی دیرلر التجهیز علی وزن التکریم اسباب مزبوری ترتیب اتمک یقال جهزت العروس تجهیزا و کذلک جهزت الجیش احضار
معناسنه ده کلور یقال تجهز علیه الخیل و جهزت فلانا اذا هیات جهاز سفره التجهز فتحتیله و هانک ضمی و تشدیدیله
حاضر اولماق یقال تجهزت الامر کذا اذا تهیات له جهیزة جیمک فتحی و هانک کسری و مدیله بر عورتک ادیدرکه حماقته نسبت اولنور
ابن السکیت ایتدی مزبوره شبیب الخارجینک والده سیدر روایت که بابا سی انی اسیر ایده قده صاتون الوب انی جماع ایدوب
ولد حاصل اولدی و ولد قارننده دپرنیجه قادعنه برنسنه وار قارنی دلک سترد دیدی بو سببدن احمق من جهیزة مثل اولدی
الجواز جیمک فتحیله یر و سلوک اتمک یقال جزت الموضع اجوزه جوازا اذا سلکته و سرت فیه و جواز شول صویه دیرلرکه انی اله
ایچورسلر کرک طوار اولسون کرک اکین اولسون و جواز صواد منه دخی دیرلر سقی معناسنه الجوزة جیمک فتحی و واوک سکونیله

بوكرا ايچون بكسيمه معناسنه الاجازة همزه نك كسريله برسازين قطع ايدوب كچمك تقول اجزته اذا خلفته وقطعته واجازة برشعره بيت
كوروب نانده قالماق تقول اجزته اذا انفذته ابن كيك ايتمعا اجزته على اسمه ديرلر يعني انى جايز كوريلر واجازت بركسنه كه بيتنك
مصراعين اتمام ايدوب تمام بيت ايتمكده ديرلر سعرائيه اجازت تحليل قلنده قافيه طا ايكن دال ايتمك درمثلا كه بوكا اكفا ديرلر واجازت
صو ويرمكه دخى ديرلر يقال استجزته فاجازنى اذا استسقيته ماء لارضك وماشيتك الاجتياز همزه نك وتانك كسريله برجانب
سلوك ايتمك المجاوزة ميمك ضمى وواوك فتحيله كچمك التجاوز تانك فتحى وواوك ضميله كذلك كچمك معناسنه يقال جاوزت الشىء الى غيره وتجاوزته
اى جزته وتجاوز عفو معناسنه دخى كلور يقال تجاوز عنا اى عفا ذو المجاز ميمك فتحيله التجويز علا وزن التكريم برنسنه يى جايز كوريك
يقال جوز له ما صنع اذا سوغ له ذلك التجوز برنسنه يى مختصر قلمق يقال تجوز فى صلاته اى خفف وتجوز بركسنه كلامين مجاز
طريقيله سويلمكده ديرلر يقال تجوز فى كلامه اى تكلم بالمجاز وتجوز تجاوز معناسنه دخى كلور يقال اللهم تجوز عنى اى تجاوز المجاز
ميمك فتحيله طريق معناسنه يقال جعل فلان ذلك الامر مجازا الى حاجته اى طريقا ومسلكا الاستجازة همزه نك وتانك كسريله اجازت
طلب ايتمك واجازة صو ويرمك معناسنه دركلور الاان مرور اندر الجوز جيمك فتحى وواوك سكونيله عرب معروفه دركه فارسيده
الجوزة كذلك جيمك فتحيله واحدى الجوزات جيمك فتحى وواوك سكونيله جمعى المجازة جيمك فتحيله جوز اشجارى چوقا ولان يرجوز
هر نسنه نك وسطنه دخى ديرلر جوزاء جيمك فتحى وواوك سكونيله والفك مديله شول بيلدزدركه انك وسطى قاولا وجوزا برجلر دخى
اسم در وسط سماده معترضا اولديغيچون جوزاء ديدلر الجائز همزه نك كسريله شول اوايچنه اولان ديركه دركه يكا ايو
ديرلر سهم البيت معناسنه الاجوزة همزه نك فتحى وواوك كسريله جمعى الجوزان جيمك ضميله كذلك جمعى الجيزة جيمك كسرى ويانك ديره نك
وكيماشيا كلان نسنه نك برجانبى الجيز جيمك كسرى ويانك فتحيله جمعى ناحيه لر معناسنه الجائزة همزه نك كسريله عطيه معناسنه
الجوائز جمعى وجوائزك اصلى بودركه احنف خراسان جانبنه غزايه كيدركن قطن بن عبد عوفدن اجازت استدكده
يكو بوما اودز طودوب فرعبور كى عسكرندن هر شخصه قبنين صو ويرب حالتكو عطيه لدى انكا بناء عطيه يه ديدلر
وجائزة كا اولودبرايچم صويه ديرلر نته كم بعض اشعارده واقع اولمشدر التجاوير تانك فتحى وواوك كسرى وعديله برديه كلرى
قاشك برنوعيدر فصل الحاء الحجز حانك فتحى وجيمك سكونيله منع ايتمك يقال حجزه يحجزه حجزا من الباب الاول اذا منعه وحجز
دوه نك چوكروب اياقلرنه ايپ بغليوب ايپك براوجن بلنه بغلمقدر يقال حجزت البعير له حجزا وبو فعل دوه يه علاج ايتمك
استدكده ايدرلر اياغ اودز قاموس ديو الانحجاز همزه نك وحانك كسريله ممنوع اولمق يقال الحجزه فانحجز والحجاز زجاج
ولايتنه كلكده دخى ديرلر يقال انحجز القوم اذا اتوا الحجاز المحاجزة ميمك ضميله مما نعت معناسنه در وفى المثل ان اردت المحاجزة فقبل المناجزة
محاربه معناسنه در يعنى قطع علاقه متعاقده دن اول كركدر التحاجز تانك فتحى وجيمك ضميله بربريه كمسه نك بيننده مما نعت اولمق يقال
تحاجز الفريقان ويقال كان بين القوم رميا ثم صارت حجزى يعنى ابتدا اوقلشديلر بعده مما نعت قيلديلر پس بونلرى كه كلاد ركم
منع ايت معناسنه دريقال حجازيك مثل حنانيك اى احجز بين القوم وحنانيك حانك مهمله نك فتحيله ترحم استحسانك اولور
الحجزة فتحيله ظلمه كجه دروزنا ومعنى وفى الحديث قيل ابحجزة ابن هنده ان ينتصف من وراء الحجزة وانتصاف عدل
ايتمك وحجزه حقدن مانع اولانلره ديرلر الحجاز حانك كسريله بربنچه شهرلركه اديدلر حجاز ديدلر نجد اعو ربين حاجب
اولدوغيچون كه نجد وغور ايكى ولايتك ايچى درا حمل ايتمغه حجاز ديدلر حرار خمسه مصيبى وممنع اولدوغيچون كه اول حرار
حسك بربنى سليم قبيله سنك حرمسى وبرى واقم قبيله سنك حرسى ... وحره حانك مهمله نك تشديديله قره طاشلو اولان يره
وحجاز شول ايپه ديرلركه دوه يه علاج اولنماق حين ... بغلرلر نته كم مرور اندى الحجوز ميمك فتحيله ذكر اولنان ايپله بغلنمق
دوه الاحتجاز همزه نك وتانك كسريله فوطه بغلماق يقال احتجز الرجل بازار اذا اشده على وسطه واحتجاز حجازه
كلمكده دخى ديرلر يقال احتجز القوم اذا اتوا الحجاز الحجزة حانك ضمى وجيمك سكونيله ازار بغلنجق يره ديرلر مقعد ازار معناسنه وكوكلك
سكونيله زياده محفوظ اولان يره ديرلر دخى ديرلر وكاه اولور حجزه ايله فرج دخى ديلنور كنايت طريقيله الحرز حانك كسرى وراك
سكونيله محفوظ اولان يره ديرلر الحريز حانك فتحى وراك كسرى وياليه تاكيدا ايچون حرز صفت قلنور يقال حرز
حريز وحرز دفع بلا ايچون كوترن نسخه يه دخى ديرلر تعويذ معناسنه الاحتراز همزه نك وتانك كسريله والتحرز فتحيله وراك

حى

فتحى وتشديديله صاقنماق توقى معناسنه يقال احترزت من كذا وتحرزت اى توقيت الحرز فتحيله شول ايچونه دركه قهذب اولنور
انكله حيوان اويون اوينارلر وعرب طايفه سنك امثالندندر بوكا ايدرلر واحوزى وابتغى النور فلا يشبع وايم تحرز دمبول
اولان حالده حاكمه بوعادن فايده ملحدن غافلدم وبوشلى شول كمسنه حققده سويلرلركه فايده طلبايدركن سرمايه يى ضايع قيله
واحوزنا صلنده واحوزاء ابيى حدفنا ولنديديمعلوم حالكه بوندن اختلاف ثمرا ولمشدر الحراز حانك كسرى وراك سكونيله
يمعدن برقبيله نك اسمى در الحز حانك فتحى وزانك تشديديله كسمك قطع معناسنه وبرنسنه ده اولان كسك دخى ديرلر الحزة ولهذا
وحزوقته دخى ديرلر حين معناسنه الاحتزاز همزه نك وتانك كسريله كذلك كسمك قطع معناسنه يقال حزه واحتزه اذا قطعه التحزز
فتحيله وزانك ضمى وتشديديله كسيلمك تقطع معناسنه التحزيز علا وزن التكريم ديشده اولان كسيكلك يقال فى اسنانه اثر اذا
حز اسنانه واثر همزه نك وثانى مجمه نك ضمى وراء مهمله ايله ديش بيلنوب كسكين اولمق الحاز شول ياره دركه دوه نك جيكرنه
واقع اولور نجى كوكسنده اولان بركيره دكوب قاتنمه واكر قاغنمه اول يارهيه ماح ديرلر حاء مهمله ايله وفى الحديث الاثم
حواز القلوب الحزة حانك ضميله اوچتوز كچى ركبك بركوكلكه ايشكنده اولور حجر معناسنه وآما شول حزه كه حديثده شرفده
واقع اولمشدر اخذ بحزته بيوردلمشدر مراد بوندن على سبيل التشبيه ارادا اولنمشدركه حزونات يادمسنه ده ديرلر حولكه قلع
اولنه الحزاز حانك فتحيله شول كپك كبى نسنه دركه باشده اولور واكا قوتق ديرلر الحزازة كذلك حانك فتحيله واحدى حزازه
شول اغريه دخى ديرلركه قلبده حشمدن حاصل اولور وخشمه شبيه نسنه لردن حاصل اولور الحزاز حانك فتحى وزانك تشديديله
والحزاز حانك ضميله بمعناه الحزن حانك فتحى وزانك كسرى وعديله شول يره ديرلركه صرب اوليه الحزاز حانك كسريله جمعى
امكنه غليظه معناسنه ظليمله ظلمان كبى وظليم دوه قوشنكا دكلنه ديرلر والاحزة همزه نك فتحى وحانك كسريله كذلك جمعى الحفز
حانك فتحى وفانك سكونيله بركسنه يى ارديندن دوريمك يقال حفزه من خلفه يحفزه حفزا من الباب الثانى ودوتمك معناسنه ده كلور
يقال الليل يحفزه النهار اى يسوقه الحوفزان حانك فتحى وواوك سكونيله وفانك فتحيله حرث بن شريك نام كمسنه نك لقبيدركه ندرلره
دوردلمشيدى انكا بنا حوفزان ديشلوردى الاحتفاز همزه نك وتانك كسريله دوشرلوب اوترمق يقال رايته محتفزا اى مستوفزا
واستيفاز چومولوب اوترمقده ديرلر وفى حديث على كرم الله وجهه اذا صلت المراة فالتحتفز واذا سجدت فلا تخوى كما تخوى
الرجل يعنى قجى عورت نمازقلسه اوتورد قده دوشرلوب اوترسن وسجوده وارد قده قاردينه اويلقلرى بيننى ارده كچى
يكى خالى قلماسون التحلز فتحيله ولامك ضمى وتشديديله برنسنه يه صفاوب حاضر اولمق يقال تحلز الرجل للامر اذا تشمر له وتحلز
دخى بومعنايه در الحلزة حانك كسرى ولامك فتحى وتشديديله قصه بويلو عورته ديرلر بخيل اولان عورته ديرلر وفى رواية اى عرم
يقال رجل حلز وامراة حلزة وحلزة علم دخى كلور ومنه الحارث بن حلزة الحمز حانك فتحى وميمك سكونيله برنسنه نك طعمى كسكين اولوب
ديلى ياقمقدر يقال شراب يحمز اللسان الحمزة حانك فتحى وميمك كذلك كونيلى براوت اديدركه طعمى يقردر قال انس رضى الله تعالى عنه
كنانى رسول الله صلى الله عليه وسلم ببقلة كنت اجتنيها وكان يكنى ابا حمزة يعنى رسول الله صلى الله عليه وسلم بنى حمزه ديكله معروف اوته يوشرركى
كوروب بكا ابا حمزه ديو كنيت وضع ايلدى الحاز حانك فتحيله شدت معناسنه در يقال حمز الرجل يحمز من الباب الخامس الحميز حانك فتحى وميمك
كسرى وعديله شديد معناسنه در يقال هو حميز الفؤاد الحامز ميمك كسريله كذلك شديد معناسنه در الاحمز همزه نك فتحيله كذلك اشد واقوى معناسنه
وفى حديث ابن عباس افضل الاعمال احمزها اى امتنها واقويها محموز البنان ميمك فتحى وثانى نك ضميله برماغى ادمجمكم اولن كمسنه
دخى قوت اولان كمسنه ديمك اولور يقال رجل محموز البنان اى شديد الحوز حانك فتحى وواوك سكونيله جمع ايتمك يقال حازه حوزا اذا
ضمه الى نفسه وحوز وحيز دوه يى اهسته سورمك يقال حاز الابل يحوزها ويحيزها اذا ساقها سوقا لينا الاحوذى همزه نك فتحى
ويانك تشديديله دوه يى سورجى دهچابك اولان كمسنه الاحوذى والله دخى تقول ليلة الحوز حانك فتحى وواوك سكونيله دوه يى ابتدا
صويه سوردكلرى كيجه يه ديرلر الحيازة حانك كسريله كذلك جمع ايتمك معناسنه يقال حازه حيازة الاحتياز همزه نك وتانك كسريله
بمعناه ايضا يقال احتازه احتيازا التحويز علا وزن التكريم دوه يى صويه سورمك يقال حوز الابل اذا ساقها الى الماء
المحاوزة ميمك ضمى وواوك فتحيله تداعيع مخالطه معناسنه التحوز فتحيله وواوك ضمى وتشديديله قيمرلماق يقال تحوزت الحية
وتحيزت اذا انطوت يقال مالك تحوز تحوز الحية وتحيز تحيز الحية سيبويه ابو عمرودن روايت ايدوب ايتدى تحوز تحوز الحية

حرز
حفز
حلز
حمز
حوز
عجز
حرز

دیرلر تیجی طولو چواسنه دطوربه بطا اوزره اوله الحیز حانك فتحی و یانك کسری و تشدیدیله او نابع اولن مکاندر جرث جانبنده اولورسه
دبونك اصطلاحاوده الحیز حانك فتحی و یانك سکونیله حیزك تخفیفیدر هیئته هین کبی و لیّن لیّن کبی الاحیاز همزه نك فتحی و حانك سکونیله جمعی
مکانلر معناسنه الحوزة حانك فتحی و واوك سکونیله مطلقا ناحیه کوهر شینك طرفیدر حوزة الملك کذلك حانك فتحی و واوك سکونیله بیضة الملك در
یعنی شهرك اطرافنه اولان قرادر که انی اول شهر ضبط و صیانت ایدر الانحیاز همزه نك و حانك کسریله دوشمندن عدول معناسنه یقال انحاز القوم اذا
ترکوا مرکزهم الی آخر یعنی مکانلرین دکشه لر تیجی دوستا حوالندن خبر ویرسلر انحازوا عن العدو وحاصوا دیرلر دیجی دشمن احوالندن خبر
ویرسه لر انهزموا دیرلر و تولوا مدبرین دیرلر و حیص حاء مهمله و صاد مهمله ایله کذلك عدول معناسنه در التحاوز ایکی عسکر بریبرندن عدول ایتمك
یقال تحاوز الفریقان اذا انحاز کل فریق من الاخر

فصل الخاء

الخبز خانك ضمی و بانك سکونیله اتمك نان معناسنه الخبز خانك فتحی و بانك سکونیله
مصدر در اتمك یاپمق معناسنه یقال خبزت الخبز من الباب الثانی و اتمك ویرمك معناسنه دخی کلور تقول خبزت القوم اذا اطعمتهم الخبز و خبز
قاتی سورمك دخی دیرلر و خبز دوه الی یره اورمغه دخی دیرلر و بو قبیله در الاختباز اتمك یاپمق یقال اختبزت الخبز الخابز بانك کسریله
اتمك صاحبی اولان کسنه لابن و تامر کبی الخبزة خانك ضمی و بانك سکونیله شول اتمکدر که بر یری قازوب انده قوروب ایچنه حمید طولدررلر
الخباز خانك ضمی و بانك تشدیدیله والخبازی کذلك خانك ضمی و بانك تشدیدی و الفك قصریله بر معروف اوتدر که ابه کومجی دیرلر الخرز خانك فتحی
و رانك سکونیله تختیان دیکمك یقال خرز الخف و غیره یخرزه خرزا من الباب الاول والثانی الخراز خانك فتحی و رانك تشدیدیله تختیان دیکجی
کسنه الخرزة خانك ضمی و رانك سکونیله تختیانك دیکیشی درز معناسنه الخرز خانك ضمی و رانك فتحیله جمعی دیکشلر معناسنه المخرز میمك کسری و رانك
فتحیله بز درفش معناسنه الخرز فتحتینله بونجق که ایپلکه دیزرلر و خرز الظهر قره بالقلرنده اوقدر و اوکوز ضنگلرنه دخی دیرلر عظام الظهر
معناسنه الخرزة کذلك فتحتینله واحدی خرزات الملك فتحتینله پادشاهك تاجنده اولان جواهر بعضیلر ایتدی پادشاهك دولتنك هر سنه سنده
قاچ ییل مرور ایدرسه ییل باشنده تاجنه بر جوهر قورلردی تا که مدت حکومتنك قاچ ییل اولدوغی معلوم اوله الخز خانك فتحی و زانك تشدیدیله
بر نوع بز در ثوب قسمندن و خزاو قیله صابجاغه دخی دیرلر یقال خزه بسهم ای انتظمه و خز دیوارا دوزه دیکن قومغه دخی دیرلر
یقال خز حایطه ای وضع فیه الشوك لئلا یتسلق و تسلق سین مهمله ایله دیواره چیقمقدر الاختزاز همزه نك و تانك کسریله کذلك اوقله دورتمك
یقال اختزه بسهم ایضا اذا انتظمه و یقال طعنه فاختزه الخزوز ضمتینله جمعی بیزلر معناسنه الخزز خانك ضمی و زانك فتحیله طوشان ارککی
الخزان خانك کسری و زانك تشدیدیله جمعی طوشانلر معناسنه صرد لر صردان کبی و صرح کرکس یدیکلری نوع در خزاز خانك فتحی و زاء
اولك تخفیفیله بر طاغك علیدرکه غارات اثنارکی کونکنه جیحی وقتنده عرب طاغ بینه اوك اوزرنده اتش یقارلردی خزازی خانك
فتحی و الفك قصریله کذلك که ذکر اولنان طاغك علیدر الخزخز خانك ضمی و زانك فتحی و خاء ثانینك کسریله هدهد وزنی اوزره قوی معناسنه در
و هدهد کبی قراغیه اتی در شب کوری معناسنه ابوعبیده روایتی اوزره حمید اله الخنز فتحتینله اتك دخوب بوزبرایله دنیلماسی یقال
خنز اللحم یخنز خنزا من الباب الرابع اذا انتن مثل خزن علی القلب یعنی خزن دخی ذکر اولنان معنایه قلب دلیلیدر الخنزوانة خا
و زانك ضمی و نونك سکونیله و لوث صاحبی تکبر معناسنه یقال هو ذو خنزوانة الخنازیاز زانك کسریله برجنس سنکدر
ذباب معناسنه بونلر اصلنده اکی کلمه ایدی برکلمه قلنوب کراوزره مبنی قلندلر و اصمعی بر حیثیله حالت رفعنده و حالت نصبنده
و حالت جرده متغیر اولمدلر دیدی و اصمعی ایتدی خازباز اصلنده سینك احوالن حکایتدر و بعض مواضعده سینك اوازنه دخی
اولندی دیدی و ابن الاعرابی ایتدی خازباز بر جنس اوتك دیدر و بر روایتده دخی خازباز بر مرضدر که دوه نکوم انکن
بوغازنه عارض اولور الخزباز خانك کسری و زانك سکونیله خازباز معناسنده لغتدر الخوز خانك ضمیله خلایق دن بر
بر طایفه نك اسمیدر

فصل الدال

الدرز دالك فتحی و رانك سکونیله دیکش یری که بز دکشمنده اولور الدروز ضمتیله دروزك جمعی
بیولر معناسنه بنات الدروز کذلك ضمتیله کهله و سرکه معناسنه در اولاد درز دالك فتحی و رانك سکونیله دخی طبع
اولان کسنه لره دیرلر ابن الاعرابی روایتی اوزره نته کم فقرایه بنو غبراء دیرلر و غبراء غینك ضمیله فضل طبراق معناسنه در
الدغز دالك فتحی و غینك سکونیله عورت نکاحلنماق یقال دغز المرأة اذا نکحها کذا فی بعض نسخ الصحاح الدمز دالك ضمی و میمك کسریله قوی
و کسکین اولان کسنه الدلمز دالك ضمی و لامك فتحی و میمك کسریله بمعناه مقصود منه الدهلیز دالك و لامك کسری و بانك
سکونیله قپویله اولی مابینی فارسیده درمرید الدهالیز فتحتیله جمعی

فصل الراء

الربیز رانك فتحی و بانك کسریله

شول

شول قوج در که اتی صیق و قوی دخی بیوك اوله دمسن کبی دو و یین مهملنیله و ذکا وحبة القربیز علاوه وزن الکریم قربر طولدرق
یقال ربز القربة و ربزها اذا ملأها الرجز فتحتیله عجوزلرده دخی دن بر نوع در الراجز جیمك کسریله رجز بیتی اوقیجی کسنه
یقال رجز الراجز من الباب الاول الارتجاز همزه نك و تانك کسریله کذلك رجز بیتی اوقومق یقال ارتجز الراجز المرتجز میمك ضمی
و جیمك کسریله رسولك صلی الله علیه وسلم اتلرندن برینك اسمیدر که براعرابیدن صاتون الدی خزیمه بن ثابت اولاته ارتجاز ایلدی و اولاته مرتجز
دیدکلری اسر یلی خوب دهوزونا اولدوغیچون ایدی الرجز رانك فتحی و جیمك فتحیله بر مرضدر که دوه نکر بوسنه عارض اولور
فحی حرکت ایتمك ایستدکده بوتونلری ترتیب بعده زمان منبسط اولور الارجز همزه نك و جیمك فتحیله شول دوه در که ذکر اولنان مرضده ریحل اوله
یقال رجزا البعیر من الباب الرابع الرجازة رانك فتحی و جیمك سکونیله الکی ویله مرتبی در بو معناده بشوده رجزاجزة و رجزت دیلور و اجزایی
بربیه و تیاو بو جرد فه زاولدوغیچون اده اتدی بوییر استعداد ولدوغیچون ذکر اولنان مرضده الرجازة رانك فتحی ایله بر ... در که حفظ
کچیك درحقیقه شبیه در بعضلر ایتدی رجاز شول کوده در که ایچنه طاش تودوب محفظه نك بر جانبنه صرلیر بر طرفه میل ایتمیه دیو الرز رانك
فتحی و زانك تشدیدیله چکرکه قویروغنی یره داخل قیلوب یمرطه سن یره کومکدر یقال رزة الجرادة ترز رزا من الباب الاول اذا ادخل ذنبها
فی الارض فتلقی بیضها و رز مطلقا اثبات معناسنه ده کلور یقال رززت الشیء فی الارض رزا ای اثبته فیها الارزاز همزه نك
کسریله کذلك چکرکه ذکر اولنان وجه اوزره یمرطه سن کومك الترزیز علاوه وزن الکریم ددیمك و اسان اتمك یقال رزز الکأس
ترزیزا ای وحاسه لک و ترزیز براك تسزی مهر ایلکه ده دیرلر المرز میمك و زانك فتحی و تشدیدیله معرطلی اقسنه یقال
بیاض مرز الرزة رانك فتحی و زانك تشدیدیله کلید معناسنه یقال رزة رززة اذا اطعنه طعنة و رزه شول حوده دیرلر که قپویه کلید اورتق
ایچون ایدرلر نقول رززت الباب اذا اصلحت علیه الرزة الارتزاز همزه نك و تانك کسریله او تقشانده ثابت اولمق و قدر یقال ارتز
السهم فی القرطاس اذا اثبت فیه ارتزازا بخیل سوال و قتنده دکلوب امساك ایتمکده دیرلر الرز رانك ضمیله ارزه لغتدر پرنج معنانه
الرز رانك کسریله کزلو اواز صوت خفی معناسنه تقول سمعت رز الرعد وغیره و رز قارننده اولان اغریه دخی دیرلر یقال وجدت فی بطنی
رزا ای وجعا الرزیزی رانك کسری و زانك کسری و تشدیدیله و الفك قصریله خصیصی وزنی اوزره کذلك قارننده اولان اغری یقال
وجدت فی بطنی رزیزی ای وجعا و خصیصی بر نسنه یه مخصوص اولمقدر الرزیز رانك فتحی و زانك کسریله مدید بر اوتدر که اهلی برنشنه
بولرلر الارزیز همزه نك کسری و رانك سکونی و زانك کسری و مدیله دتره مکلرز معناسنه و ارزیز قار دانه سی اولان اوقلوطولو
اکا قریب دیرلر المرعزی میمك کسری و رانك سکونی و عینك کسری و زانك تشدیدی و الفك قصریله شول اوقلق در که کچی تکنك السنده
اولور دیو معنلی وزنی اوزره در ذیرا دنلرلی کلام عربده کلامشدر و میمك کسری عینه تبعیتله در نته کم منخر ده منتن ده تبعیتله مکسور
اولمشدر المرعزاء میمك کسری و عینك کسری و الفك مدیله بمعناها یقی رانك تخفیفی فلك ایلی المعزا یدرلر و یقی مشدد فلك قصر ایدرلر
و دیلر سکر اولنان یه کلملرده میمی مفتوح قیلوب و دیلر سکا انی تخفیف ایدوب مرعز دیر الرکز رانك فتحی و کافك سکونیله یره صانجق
یقال رکز الرمح ارکزه رکزا اذا غرزته فی الارض الارتکاز همزه نك و تانك کسریله برنسنه نك اوجی یره قیوب او زرینه دایانمق
تقول ارتکزت علی القوس اذا وضعت سیتها بالارض ثم اعتمدت علیها و سیه سینك ضمی و هانك کسری و یانك تخفیفیله یای بوجیدر المرکز
میمك و کافك فتحیله دایر نك اورته سی و مرکز بر کسنه نك طوردوغی یره دخی دیرلر یقال احل فلان بمرکزه اذا احل فی محله الرکز رانك
کسری و کافك سکونیله کزلو اواز صوت خفی معناسنه قال الله تعالی او تسمع لهم رکزا الرکاز رانك کسریله جاهلیت اهلنك دفن اتدکی
مال کومولکی که یره صاحبلری و مخفی دکاز دیرلر و فی الحدیث فی الرکاز الخمس یعنی جاهلیت زماننده کومولن مالدن بولنسه خمسی بیت المالك در
الارکاز همزه نك کسریله رکاز بولق یقال ارکز الرجل اذا وجد الرکاز الرمز رانك فتحی و میمك سکونیله طوداق یا قاش ایله یا ال ایله
اشارت ایتمك یقال رمز یرمز من الباب الاول والثانی الارتماز همزه نك و تانك کسریله حرکت ایدوب ضطراب ایلمك یقال ارتمز
من الضربة ای اضطرب منها الترمز تفعل وزنی و میمك ضمی و تشدیدیله بمعناه الرمازة رانك فتحی و میمك تشدیدیله شول اعظم عسکر در که
غایت کثرتندن اطرافندن تموج ایدوب کوزنور و رمازه دیره دخی دیرلر و دیره رماز ه دیدلر موج اتدکندن او تورکی
و رمازه دیلی اولان عورته دخی دیرلر کوز لر ایله اشارت ایدکندن اوتوری الرموز و ذی المکان یوز در یاد یجر معناسنه
الرهز رانك فتحی و هانك سکونیله حرکت ایتمك یقال رهز المباضع یرهز رهزا من الباب الثالث اذا تحرك و مباضع میمك ضمی مجامع

میمه نک کسریله جماع ایدن کسنه الرهزان رانک وهانک فتحیله کذلک جماع ایدن کسنه حرکتانک یقال رهز دهزانا الروز رانک فتحی وواوک
سکونیله تجربه ایتمک امتحان معناسنه تورک رزنه ادوزه روزا اذا جربته فصل الزاء الزیزاء زانک کسری والفک مدیله ایری وبرک
اولان یر الزیزاة زانک کسریله ذکر اولنان یردن برقطعه که مرتفع وله اکمه معناسنه که کوچکجه بر دیک اولور واخیذه اولور جمع
بادن نعیدلدر وحال بویله اولدوغنه بجه دلالت ایدر کادل الزیازی دره زای اولک فتحی وثانی نک کسریله کوچک پرلر معناسنه الزوازی
کذلک زینک جمعیدر زیزاء نک یاسی واودن مبدلدر بوکسنه لر قولی اوزره قوافی کبی که قیقاة کلمه سنک جمعیدر وقیقاة
کلمه سنک جمعیدر وقیقاة قافلر اولی نک کسریله کذلک غلیظ یر معناسنه در وزاد کذلک یکک اطرافنه دیرلر اطراف دیش معناسنه
الزوازیة زای اولک فتحی وزای ثانی نک کسریله ویانک تخفیفیله بیوک جومک یقال عقدة زوازیة ای عظیمة وقصیر القامة اولوب
غلیظ اولان کسنه یه دخی دیرلر یقال رجل زوازیة ای قصیر غلیظ وقوم زوازیة دخی دیرلر الزونزی فتحتینله ونونک
سکونی والفک قصریله شول کسنه درکه حذاقت وظرافت اظهار ایله واظهار ایتدوکی کلو اوله الزوزی زانک فتحی وواوک
سکونیله دفع ایتمک ورد ایتمک تقول زوذیته بذوزاة اذا استخرته وطردته واستخفا دحاء مهمله ایله وفائیله ایکی دیرلر
وطرد سورمک معناسنه در فصل الشین الشأز شینک فتحی وهمزه نک سکونیله برشنه ایری وبرک اولمق یقال شئز مکانه
شأزا من الباب الرابع اذا غلظ واشتد وبعضلر شئز قلق معناسنه در دیدی وقلق مضطرب اولمق معناسنه در الوشاز
کسری وشینک سکونیله مضطرب قلق یقال اشأزه اذا اقلقه الشخز شینک فتحی وخانک سکونیله تشخص معناسنه در الشرازة شینک فتحیله
غایت قودی اولمق الشرز شینک فتحی ورانک سکونیله ادیک غلظ معناسنه المشارزة میمک ضمی ورانک فتحیله نزاع ایدشمک المشارزة زانک
کسریله ایری خلقلو اولان کسنه تمی الخلق معناسنه الاشمئزاز همزه نک ومیمک کسریله وهمزه نک سکونیله منقبض اولمق یقال اشمأز الرجل
اشمئزازا اذا انقبض وابو زید ایتدی اشمئزاز خوف ایتمک معناسنه در الشماذیرة شینک ضمی ومیمک فتحی وهمزه نک سکونی وزانک کسری
ومدیله کذلک منقبض اولمق معناسنه در الشهریز شینک ضمی وکسریله وهانک سکونی ورانک کسری ومدیله لحیانی روایتی اوزره
برنوع خرما در وسین مهمله نک ضمی وکسریله دخی لغتدر یقال تمر شهریز وان شئت اضفت مثل ثوب خز وثوب خز خاء معجمه نک
فتحی وزانک تشدیدیله دکز قیونک تویندن اولان لباسه دیرلر الشیز شینک کسری ومدیله برسیاه اغاجدر که اندن چناق
ایدرلر الشیزی شینک کسری ومدیله والفک قصریله بمعناه فصل الضاد الضرز کسرتینله وزانک تشدیدیله فلز وزنی
اوزره شول بخیل کسنه درکه الندن برنسنه الناز وفلز اتشدر ادیدلو جواهرک ثقلنه دیرلرکه چوکندیسی ویرامزی العرزة
کذلک ضادک فتحی ورانک کسری وزانک تشدیدیله قصیر القامة اولوب ودنیة الطبع اولان عورت الضرز ضادک ورانک کسری
ومیمک سکونیله سودی از اولان دوه یقال ناقة ضمرز اذا کانت قلیلة اللبن وبو ضمرزک تغلیبیدر رجل ضمرزدن ماخوذدر
میم زایده اولمق اوزره رجل بخیل معناسنه در دیدی یقال ضمرز ای قویة الاضز فتحتینله وزانک تشدیدیله شول کسنه درکه کوزی
چکوک شاغه چکسنه بایشق اولا برحیثیتله که تکلم اتدکده بوقواهی دیشلری اشاغه سی دیشلرینه دکه ومنه قولهم اضز الزرع
علی فاس اللجام یعنی اتاوی یانکن کوده اضز اولن کسنه نک تکلمی کبی الضمز ضادک فتحی ومیمک سکونیله سکوت ایدوب تکلم ایتمامک یقال
ضمز یضمز ضمزا من الباب الاول اذا سکت ولم یتکلم ودوه کوشنا غرسنده طوتوب چینمکه دخی دیرلر یقال ضمز البعیر اذا امسک
جرة فی فمه ولم یجتر وبوتقریردن فهم اولنورکه صاحب قاموسک ضامزا شترکه وبا ادهان بیرون نیاد دیدوکی
سهودر زیرا ظاهر بودرکه وبردن مراد دوه اغزندن چقان چیقدر حالاکه مقام شخوا دمعانی دیده دیه
ایله تخوادمراد اولدوغی تعقیرجه ادهان بیرون نیارد تعبیری موافق اولمادوغی خفی دکلدر وضمز برکسنه نک مالنه
ملازمت ایدوب اخذیلطمعه دخی دیرلر یقال ضمز فلان علی مالی اذا احد علیه ولزم وجود حمیتله بایشوب یرلماق الضامز
بمعکریه ساکت الضموز ضادک فتحی ومیمک ضمیله بمعناه الضوز ضادک فتحی وواوک سکونیله برنسنه یی چیمک ایچون اغزده
کزدرمکدر الضیز ضادک فتحی ویانک سکونیله ظلم ایتمک یقال ضاز فی الحکم اذا جار واکسک معناسنه در کلمه احقش
روایتی اوزره در یقال ضازه حقه یضیزه اذا بخسه ونقصه واحفش ایتدی کاه اولور یا یرنه همزه ایله استعمال
اولنور یقال ضاز یضاز ضازا الضیزی ضادک کسری ومدیله والفک قصریله ظالم معناسنه صحف دی

زیز
شأز
شخز
شرز
شمز
شهز
شیز
ضرز
ضمز
ضوز

طوبی وحبلی کبی قال الله تعالی تلک اذا قسمة ضیزی ای جائرة ضاد اصلده مضموم ایدی یاسالم اولسون دیو مکسور اولدی زیرا کلام عربده
فعلی وزننده صفت یوقدر فانک کسریله بکه بواسما صیغه لرندن نوردشوری کبی ودفلی کبی وکشری کوکه بریلدزک ادیدر ودفلی داک
مهمله ایله وفائیله اعز اغاجی دیدکلری معروف اغاجک ادیدر الضازی ضادک فتحی وهمزه نک سکونیله والفک قصریله والضوزی ضادک ضمی
وهمزه نک سکونی والفک قصریله ضیزی معناسنده لغتدر ظالم معناسنه نتکم مرور ایتدی الضیزی دخی همزه ایله لغتدر معنای مزبوره
اوزره دولتی اوزره بعض عربدن استماع بو وجه اولمامغین فصل الطاء الطراز طانک کسریله یترک علامتی در یعنی
کبی شلوفا رسیدن تقریبا اولمشدر التطریز علی وزن التکریم بیز علم قومق یقال طرز الثوب المطرز میمک ضمی ورانک کسری وتشدیدیله
علم قویجی کسنه الطرز طانک فتحی ورانک سکونیله هیئة معناسنه در الطراز طانک کسریله اسلوب نمط معناسنه الطنز طانک فتحی
ونونک سکونیله سخریه ایلمک یقال طنز یطنز من الباب الاول الطناز طانک فتحی ونونک تشدیدیله سخریه ایجی کسنه جوهری ایدر
بن ظن ایدرم که بو مولد ومعرب اولا فصل العین العجز عینک فتحی وجیمک سکونیله برنسنه نک موخرینه اطلاق اولنور تذکیری وتانیثی
جایزدر وجمکی وامرأه نک موخرینه اطلاق اولنور وعجز ضعف دخی اطلاق اولنور تقول عجزت عن کذا اعجز عجزا من الباب الثالث الاعجاز
همزه نک فتحیله عجزک جمعیدر برنسنه نک موخرلری معناسنه العجیزة عینک فتحی وجیمک کسری ومدیله عورتک کرینه اطلاق اولنور خاصة
العجز میمک وجیمک فتحیله والمعجزة جیمک کسریله والمعجز میمک وجیمک کذلک فتحیله بونلر جمیعا مصدرلردر عجز معناسنه ومعجز فتحیله کلمه کبی
قیاس اوزره در وفی الحدیث لا تلتوا ابرا معجزة یعنی بر شیده متهم اولمک که انده مناقشه مشکل اولمغین تفکردن عاجز اوله سز
العجوز ضمتینله عورت قوجه اولمق یقال عجزت المرأة تعجز عجوزا اذا صارت عجوزا العجز فتحتینله والعجز ضمتینله عورتک
مقعدی بیوک اولمق یقال عجزت تعجز عجزا وعجزا من الباب الرابع اذا عظمت عجزها ثعلب ایتدی ابن الاعرابی استماع ایدردی
عجز الرجل ثم جیمک کسریله ولا مقعدی بیوک اولدوغی حینده وعجز عجوزک جمعیدر کلور وفی الحدیث ان الجنة لا یدخلها العجز
یعنی جنته قاریلو قادیلق صفتیله داخل اولماز العجزاء عینک فتحی وجیمک سکونی والفک مدیله شول عورتدرکه صاغریسی بیوک اوله
وعجزا شول عقبه دیرلرکه دوکک بغلمش اوله وعجز شول طوشنجاله دیرلرکه قویرو غنی حصه اوله الاعجاز همزه نک کسریله شول کسنه درکه
عورتلرک صاغریلرینه بغلیوب صاغریلرینی بیوک کوستورلر التعجیز علی وزن التکریم قادی اولمق یقال عجزت المرأة تعجیزا
اذا صارت عجوزا وتعجیز برکسنه یی برنسنه دن فارغ قلماغه دخی دیرلر وعجز نسبت ایتمکه دخی دیرلر المعاجزة میمک ضمی وجیمک فتحیله
برکسنه کیدوب اردندن ایریشمک وبرنسنه یه میل ورجعت ایتمکه دیرلر یقال انه لیعاجز الی الله تعالی اذا مال الیه المعجزة
میمک ضمی وجیمک کسریله شول ارضادر دیرلرکه ابنیادن صادر اولور المعجزات میمک ضمی وجیمک کسریله جمعی العجوز عینک فتحی وجیمک
ضمیله قادی اولان عورت ابن السکیت ایتدی عجوزة دخی تاء تانیثیله اکرچه عامه دیرلر العجائز عینک فتحی وهمزه نک کسریله عجوزک جمعی
قادیلر معناسنه وکاه اولورکه خمره دخی عجوز دیرلر اسکی شراب اولدوغیچون ویتیم ولا یتیمده اولان دخی اولدوغی اولان قوم
دخی دیرلر ریله مخصوص معناسنه ایام العجوز عرب قشنده جمله کونلر که بری حسن وبری صنبر در هم صاد مهمله نک کسری ونونک تشدیدیله وبا موحده نک
سکونیله وبری وبر ودر واوک فتحی وباء موحده نک سکونیله ودراء مهمله ایله دبری معطلی الجرد میمک ضمی وطا مهمله نک
سکونی وفانک کسریله وبری دخی مکفئ الظعن در میمک ضمی وکافک سکونی وفانک کسریله وطا معجمه نک ضمیله وعین مهمله نک سکونیله
حمولر قیاوجه دیک اولور وابو الغوث ایتدی ایام عجوز دیدیکو نلدرکه اولیده بیک دده بجه اردر همزه نک ضمی ومیمک کسریله
وبشنجی سوقوددر میمک ضمی وتانک فتحی ومیم ثانی نک کسریله اعجاز النخل همزه نک فتحیله خرما اغاجنک کوکلری در اصول النخل معناسنه
التعجز فتحتینله وجیمک ضمی وتشدیدیله دوه نکارده بنمک تقول تعجزت البعیر اذا رکبت عجزه العجزة عینک کسری وجیمک
سکونیله کیشینک اخر ولدیدر یقال فلان عجزة ولد ابویه اذا کان اخرهم ویستوی فیه المذکر والمؤنث والجمع العجیز عینک فتحی
وجیمک کسری ومدیله شول کسنه درکه عورتیله جماعه قادر اولمایه رای مهمله ایله دخی لغتدر العجازة عینک ولامک کسریله
قوی ناقه یقال ناقة عجازة ای شدیدة وعینک ولامک فتحیله دخی لغتدر فتح عینک لغتی درکسر عینک لغتی در وکاه اولور
انده دخی صفت اولور یقال الذئب عجازة وعجازة بالکسر والفتح ایضا مذکره اطلاق اولنماز وعجلنز بر ترید در برجنس قومک کیجی در
رمله مخصوص معناسنه المرطزة علی وزن المدحرجة برجانبه اولمق یقال المرطز اذا تنحی ومرطز دخی لغتدر سینله العرز عینک کسری

طرز
طنز
عجز
عرز
عرطز

و ذالك تشديديله عزت معناسنه در كه ذلك مقابلى در و عزت شديد معنوسنه دخى ديرلر و عز برشئ نادر اولمغه دخى ديرلر يقال
عز الشئ يعز عزا من الباب الثالث اذا قل لا يكاد يوجد و عز ذليلدن صكره عزيز اولمغه ده ديرلر يقال عز عزا اذا قوى بعد الذل العزعز
عينك كسريله و المعزازة عينك فتحيله ذكر اولنان نجى در نادر اولمق معناسنده و عزت بولمق معناسنده يقال عز يعز عززا و عزازة من
الباب الثاني و باب اولدن غلبه ايتمك معناسنه ده كلور يقال عزه يعزه و فى المثل من عز بز اى من غلب و الاسم العزة اى القوة و قاف قلمله
دخى ديرلر يقال عز على ان يفعل كذا و واجب اولمغه ده ديرلر يقال عز على ذلك اى حق و فى المثل اذا عز اخوك فهن يعنى يولداشك قتى
سوءكلك اتمه سن ملايمت ايت و عزازه بركيره دخى ديرلر ارض صلبه معناسنه و عزت كرجه غالب اولمق معناسنه ده كلور يقال عزز عليه
اى كرمت عليه و قوله تعالى فعززنا بثالث يخفف و يشدد اى قوينا و شددنا الاعزاز همزه نك كسريله عزيز قلمق يقال اعزه الله تعالى
و اعزاز ناقه نك سودى كلن يرلرى طار اولمغه ده ديرلر يقال اعززت الناقة و اعزاز صعوبه يوك اولمق معناسنه ده ديرلر يقال
اعزت البقرة اذا عسر حملها و اعزاز بركيره بولمق ده ديرلر يقال اعززنا اى وقعنا فيها اى سرنا و اعزاز برشئ اولوب غم
چكمكه دخى ديرلر يقال اعزز على بما اصبت به و قد اعززت بما اصابك اى عظم على و المعزوزة ميمك فتحى و ذالك ضميله بركيره يقال ارض
معزوزة اى شديدة التعزز تفعل وزننده ذالك ضمى و تشديديله عزيز اولمق يقال تعزز الرجل اذا صار عزيزا و تعزز ناقه سودى كلن يرلرى
طار اولمق معناسنه ده كلور يقال تعززت الناقة الاعتزاز همزه نك و تانك كسريله عزت بولمق يقال هو يعتز بفلان العزيز عينك فتحى
و ذالك كسرى و ميمك عزتلو اولان كمسنه العزاز عينك كسريله جمعى كريم كرام كبى الاعزة عينك كسرى و ذالك تشديديله [illegible]
الاعزاء همزه نك فتحى و عينك كسرى و ذالك تشديدى و الفك مديله جمع يقال القوم اعزة و اعزاء العزوز عينك فتحى و ذالك ضميله شول ناقه در كه
ممه سنك سود چيقان يرلرى طار اوله العزوز ضمتيله العزاز عينك كسريله ناقه نك سود كلن يرى طار اولمق معناسنه عززت الناقة
تعز عززا و عزازا من الباب الرابع العزة عينك فتحيله آهو ياوروسنه ديرلر و بنت الظبية معناسنه [illegible]
عزه ديواد تورلر المعازة ميمك ضمى و ذالك فتحيله خطابده غلبه ايتمك يقال عزه فى الخطاب اذا غالبه التعزيز على وزن التكريم تقويه
بريوى بوك ايتمك يقال المطر يعزز الارض اى يلبدها العزاز عينك فتحى و الفك مديله [illegible] شديده معناسنه المعز ميمك ضمى
و ذالك فتحى و تشديديله مشدد معناسنه در يقال انكم معزز بكم اى مشدد بكم غير مخفف عنكم الاستعزاز همزه نك و تانك كسريله
قوم ياخود غيرى [illegible] يقال استعز الرجل اذا تماسك ولم [illegible] و الهلال [illegible] ديرلر و استعزاز
[illegible] غلبه ايدوب حقى الذين الماغه ده ديرلر يقال استعز فلان بحقى اى غلبنى و استعزاز صيغه مجهولدن مطلقا
مغلوبيت معناسنه ده كلور يقال استعز فلان اى غلب فى كل شئ من مرض او غيره و قال ابو عمرو و يقال استعز بالعليل
اذا اشتد وجعه و غلب على عقله و فى الحديث استعز [illegible] المعزاز ميمك كسرى و عينك سكونيله شديد المرض معناسنه يقال هو
معزاز المرض اى شديد العزى عينك ضمى و الفك قصريله اعزك مونثى در وكاه اولور كه عز بن معناسنه كلور پس عزى عزيزه
معناسنه اولور و عزى قريشك [illegible] بتنك اسمى در صنم مخصوص معناسنه و بعضلر ايتدى عزى بر ديكنلو اغاجدر
اكا تاپرلر ديرلر حتى غطفان انكا طپارلردى و اوده بر اوده بنا ايدوب خدمتكار قومشلردى رسول اكرم صلى الله عليه و سلم
خالد بن وليدى كوندروب اول اوى يقدى و اول اغاجى يقدى العزيزى عينك ضمى و ذالك فتحى و الفك قصريله اتك بالجقنك
طرف وركى معناسنه شول لحمه كه انى قصر ايلر تثنيه سنده عزيزان ديرو شول لحمه كه انى ممدوده ايلر تثنيه سنده
عزيزاوان ديرلر العثزان فتحتيله اياغى كسلى كمسنه نك يورويشى يقال عثز الرجل يعثز عثزا من الباب الثانى العكازة
عينك ضمى و كافك تشديديله شول عصادر كه اوجى دمورلو اوله العكاكيز عينك فتحى و كافك كسرى و مديله جمعى اوجى دمورلو
عصالر معناسنه العلز فتحتيله اضطراب و خفت در كه انسانه عارض اولور يقال علز يعلز علزا من الباب
الرابع و يقال بات فلان علزا اى وجعا قلقا لا ينام العلوز عينك كسرى و لامك فتحى و تشديديله و واوك سكونيله بر
مرضدر كه انسانك قرينه عارض اولور و بو علوصدر [illegible] العلهز عينك و هانك كسرى و لامك سكونيله بر طعامدر كه
قاندن و ويردن قتلق يللرنده ايدرلر المعلهز ميمك ضمى و هانك كسريله شول ادمدر كه بشيه العنز عينك فتحى و نونك سكونيله
دشى كچى و آهو كه دشى سنه و بيابان كچيسنك دشيسنه اطلاق اولنور و عنز كاه اولور اته اطلاق اولنور فرس معناسنه

عشر
عكز
علز
عنز

دكاه

وكاه اولور كه كوچك ديه يه وكاه اولور بر مخصوص قبيله يه اطلاق اولنور و بر عورته علم قلنور وكاه اولور [illegible]
اطلاق اولنور عقاب موثث معناسنه العنزة فتحتيله شول نسنه در كه عصادن اوزون و كوندردن قصه در اوجنده
دمورى وار در كه كوندر دمورى كبى كه حربه ديو كلورى اولور و عنزه بر قبيلنك باباسيدر كه اول عنزة بن اسد بن ربيعة
بن نزاردر و عنزه بر جاده بونك اسميدر الاعتناز همزه نك و تانك كسريله ايلوب بر جانبه قونماقدر يقال اعتنز الرجل اذا تنحى
و نزل ناحية المعنز عينك و قافك فتحيله [illegible] فرنك كوندنه [illegible] ديو كلورى [illegible] بعضلر [illegible] ديدى
المعوزة ميمك كسرى و واوك فتحيله شول اسكى لباسدر كه مبتذل اولا المعوز كه مكرم ميمك كسرى و واوك فتحيله بمعناه المعاوز ميمك فتحى و واوك كسريله
جمعى الاعواز همزه نك كسريله برنسنه يه محتاج اولوب قادر اولماق يقال اعوز الشئ اذا احتاج اليه فلم يقدر عليه و اعواز فقير اولمغه
دخى ديرلر يقال اعوز اذا افتقر و اعواز محتاج قلماغه ده ديرلر يقال اعوزه الدهر اذا احوجه المعوز ميمك ضمى و واوك كسريله فقير اولان
كمسنه العوز فتحتيله برنسنه بولنماق يقال عوز الشئ عوزا اذا لم يوجد و فقير اولماق معناسنه ده كلور يقال عوز الرجل
اذا افتقر فصل الغين الغرز غينك فتحى و رانك سكونيله صانجمق يقال غرزت الشئ بالابرة اغرزه غرزا من الباب الثانى
و غرز شول اوزنكيه ديرلر كه دريدن اوله و اغاجدن و دموردن اولورسه ركاب ديرلر و غرز اياغى اوزنكيه قومغه ده ديرلر
يقال غرزت رجلى فى الغرز اغرزه غرزا من الباب الثانى ايضا اذا وضعتها فيه لتركب الغارز رانك كسريله شول ناقه در كه
سودن كسمش اوله يقال غرزت الناقة تغرز اذا قل لبنها الاغتراز همزه نك كسرى و غينك سكونيله سير ايدوب [illegible]
اولماغه يقال اغترز السير اذا دنا السير و بونك اصلى غرزدن ماخوذدر [illegible] معناسنه الغريز غينك فتحى و رانك كسرى
و ميمك طبيعت قريحه معناسنه التغريز على وزن التكريم [illegible] صانجماقدر يقال غرزت الجرادة بذنبها [illegible]
التغارز [illegible] غزة غينك فتحى و ذالك تشديديله شام شريف قربنده بر بلده در كه
رسول اكرم صلى الله عليه و سلم جدى هاشمك قبرى اندهدر الغز غينك ضميله ترك طايفه سندن بر بوغدر و بعض نسخه ده جنس من الترك
واقع اولمشدر جنس من الترك بولنمه [illegible] الغمز غينك فتحى و ميمك سكونيله برنسنه يى الايله صقماق
و كوز قپامغه دخى ديرلر يقال غمزه بعينه قال الله تعالى و اذا مروا بهم يتغامزون [illegible] ديرلر و غمز طوار
يورركن [illegible] لنكيدن معناسنه و بو تعبيردن فهم اولنور كه صاحب [illegible] ديدوكى [illegible]
اولور زيرا [illegible] غمزت [illegible] ديدوكى تفسير [illegible] ذكر [illegible] اكر معناى مستقل اولورسه
جوهرينك ذكر ايدوكى [illegible] اهل لغت [illegible] معنالردن خارج اولور الغمز فتحتيله [illegible] ذو المال معناسنه
و غمز رجل ضعيفه دخى ديرلر مرد ناتوان معناسنه الغميز غينك فتحى و ميمك كسرى و يا ايله طعن اولنانجى نسنه يقال ليس فى فلان
غميزة اى مطعن المغموز [illegible] متهم اولان كمسنه المغامز [illegible] معايب معناسنه الاغتماز
همزه نك و تانك كسريله طعن ايتمك يقال اغتمزه شيئا و اغتمز فلانا اى طعن [illegible] بر كسه يى عيب ايدوب خور كوركه
دخى ديرلر الاغماز همزه نك كسريله كشينك [illegible] يقال اغمز فى الحر اذا [illegible] ابن السكيت
ايتدى بو ابو عمرو روايتيدر العموز عينك فتحى و ميمك ضميله شول حيوانلر [illegible] عروك
و شكوك كبى بونلر [illegible] و معنى بردر و عروك حرفين مهمله ايله و شكوك شين معجمه ايله [illegible] روايتدر فصل الفاء
المفرزة [illegible] متكبر معناسنه در ابن السكيت روايتيدر الفرز فانك فتحى و رانك سكونيله [illegible]
[illegible] برنسنه يى ايرمغه دخى ديرلر يقال فرزت الشئ افرزه اذا عزلته من غيره و فرزة [illegible]
الافراز همزه نك كسريله بمعناه و افراز صيد حيوانك [illegible] دخى ديرلر يقال افرز الصيد اذا امكن رميه من قرب
المفارزة ميمك ضمى و رانك فتحيله شركتدن ايرلماق يقال فارز فلان شريكه اذا قاطعه و فاصله الافريز همزه نك كسريله ديوار
[illegible] صاحب [illegible] افريز بالكسر [illegible] ديدوكى غلط
اولدوغى ظاهر اولور خصوصا جوهرى افريزى حايطه اضافت ايتمشدر [illegible]
[illegible] معناسنه [illegible] المفرود ميمك فتحى و رانك [illegible]

عوز
غرز
غزغ
غمز
فرز

ديو ديكرلر الوزيز فانك فتحى وزانك كسرى ومديله يارەنك جراحتى افاق يقال وزالجرح يوز وزيزا اذا اندى وسال و دنى ووتلر ودال
مهمله ايله شادق معناسنه الاستيفزاز همزه نك وتانك كسريله بركمسنه يى خوف رينى قلماق يقال استوفزه الخوف اذا استخفه وبو
متادده صحاح نسخه لريله وقعد مستوفزا اى غير مطمئن واقع اولمشدر ولكن مناسب دكلدر زيرا كلام مصنف عنده درمعتل
الفاءده وكلام سابقك تتمه سندن اولمق غايت بعيددر اما نسخه وقعد مستوفزا اى جاثيا غير مطمئن اولمق مناسب اولوردى
الوفاز همزه نك كسريله قورقمق وتخويف معناسنه تقول افززته اذا افزعته وازعجته وطردته نواده. العفز فانك فتحيله خفيف
كمسنه يقال رجل فز اى خفيف وفز صغر بالو ورسنه دخى ديرلر ولد بقر معناسنه الافزاز همزه نك فتحيله جمعى اولاد بقر معناسنه
الفلز كسرتيله وزانك تشديديله شول برامزسنه دركه انواع ادين جواهردن اذابه اولور قورشوندن وعزيزدن وديودن
قالن برمزينكه اريدوكى ... العوز فانك فتحى وواوك سكونيله نجات وجرم ظفر وبلماق وفوز هلاك ولمعه دخى ديرلر تقول
منها فاز يفوز فوزا التفويز على وزن التكريم هلاك وبلماق يقال فوز فلان اذا مات وتفويز مفازه يه داخل اولمقده ديرلر
يقال فوز الرجل بابله اذا ركب بها المفازة الافازة همزه نك كسريله ظفر ويرمك تقول فازه الله بكذا فقاذبه اذا ذهب بجوهرنك
بو متادده ذهب به ديدكى فوزيلا زم ايله تفسيردر صاحب صراح ذهب افازه نك معناسنده ايدوب افازه في رفيقين
ايله تفسير اتمشدر المفازة ميمك فتحيله محل نجات قال الله تعالى فلا تحسبنهم بمفازة من العذاب اي بمنجاة منه ومفازه كذا
دخى ديرلر المفاوز ميمك فتحى وواوك كسريله جمعى ابن الاعرابي ايتدى مفازه ديدلر مهلكه اولدوغيچون فوزدن مشتقدر
هلك معناسنه وجمعى ايتدى مفازه ديدلر فوز وسلامت تفاؤل اولدوغيچون الفازة على وزن الغاية شول سايبانه ديرلركه
ايكى ديركلو اولا ... جوبه ... ايدرم كه بوعربى خارجى اولا فصل القاف القحز قافك فتحى وحاء مهملة نك سكونيله صيچرامق
واضطراب اتمك يقال ضربه فقحز التقحيز على وزن التكريم صيچرامق يقال قحزه عن قحيزا اذا نزاه وتقحيز دخى نونلر وزاء معجمه ايله صيچرامق
معناسنه در القحاز قافك فتحيله بر مرضدركه قيونه عارض اولور القرز قافك وبانك فتحيله شول كسنه دركه زيركا ولا والمدابجى اولا
جيوزنجه ودرزناده معنى بونلرك ايكيسى دخى فارسيه معربدر التقزز فتحتيله تلوثدن پاك اولوب اراق اولمقده يقال تقزز من اكل
المضب وعزم القز قافك فتحيله والقز قافك كسريله اوج لغتدر تلوثدن پاك اولمق معناسنه اما قز كه قافك فتحيله
ابريشم جنسندن معربدر القازوزة على وزن الفاعوره برجنس ايچاجك انتدر قدح معناسنه وقاقوزه دخى بومعنايه دراما
قز قافك ضمى وزانك تشديديله مولددر ابن السكيت دو ليح اودر القعفزى قافك وفانك فتحى والفك قصريله دوزاوتورمق
جلس فلان القعفزى اذا قعد غير مطمئن الاقعنفاز همزه نك وعينك كسرى ونونك سكونيله بعيناها يقال اقعنفز الرجل
اذا جلس مستوفزا القفز قافك فتحى وفانك سكونيله صيچرامق يقال قفز يقفز قفزا من الباب الثاني القفزان فتحتيله كذلك
صيچرامق معناسنه يقال قفز قفزا ايضا القفزى فتحتيله والفك قصريله كذلك صيچرامق يقال جاءت الخيل تعدو القفزى القفيز
قافك فتحى وفانك كسرى ومديله برجنس اولچكدركه سكز مكوك در هر مكوك اوج كيلجه در وكيله بر من دو بر من دخى ... در
الاقفزة همزه نك فتحى وفانك كسريله والقفزان قافك ضمى وفانك سكونيله قفيزك جمعى القفاز قافك ضمى وفانك تشديديله شول
الدوندركه ايكى ال ايچون اشليوب قتان بچه ايچنه پنبه قويوب ديكرلر وجاجاو كمه لرايليوب ... ادرنده دكلو ... در
وبونى نسا طايفه سى صوغوقدن صاقنماق ايچون ايدرلر تثنيه سى قفازان كلور التقفز فتحتيله وفانك ضمى وتشديديله
الدون كيمك والدون مثالنده حنايا قمق يقال تقفزت المرأة بحنا وبو تقريردن معلوم اولدوكه صاحب صراحك تقفز
قفازه كردن دودست بجهت حنا ديدكى مناسب اولمز زيرا كلام جوهريدن تبادر ايدن حناني قفازه تشبيه در
حقيقت قفاز دكلدر الاقفز همزه نك فتحيله شول اتدركه ادك اياقلرى ديزلرينه واريجه بياض اولا وقيد اياقلرى بياض اولميه
المقفز ميمك ضمى وقافك فتحى وتشديديله ذكر اولنان وجه اوزره اولان اته ديرلر كه ... الدون كيمش القمز فتحتيله
وفي الطبع اولوب دويل اولان كمسنه القمز قافك ضمى وميمك سكونيله جمزكبي بر مقدار ... دجمع جيمك ضمى ايله
وميمك سكونيله وزاى معجمه ايله در القوز قافك فتحى وواوك سكونيله قوم يغنى ديككرد معناسنه وجوهرينك ترتيب حروفده
كاه واوى ها اوزره تقديم ايدوب كاه هاي تاخير اتدوكنده تامل اولنه العيزان قافك كسرى ومديله والاقواز

قلز
فوز
قحز
قرز
تقزز
قز
قعفز
قفز
قوز

همزه نك فتحيله قوزك جمعى قوم يغنى ديكلر معناسنه القهز قافك كسرى وهانك سكونيله شول بزلردركه يوكك علاسندن اولا پشمينه معناسنه
وايچنه برمقدار حرير جنسندن نسنه دخى خلط اولنه فصل الكاف الكرز كافك ضمى ورانك ... مهملة نك سكونيله هبكه چرجين معناسنه
وكرز دخى طبع اولان كمسنه يه ديرلر لئيم معناسنه وبعضلر حاذقه ديرلر ديمش الكرز كافك كسرى وراك فتحيله كرزك جمعى هبكه لر معناسنه
بجرلا جرم كبى دبجر جمعيك ... وحاء مهملة نك تاخيري ايله حشرات ... ديرلر الكراز كافك فتحى وراك تشديديله شول قوچ دركه
چوبانك هبكه سين كوتوردر وبو متعود ... ابد بويرسز اولور زيرا بويرسزلو ادبجاق طعتو ... هبكريى دوشرر الكرز كافك فتحى
ورانك فتحى وتشديديله شول طوغاندركه توين دوكسون ديو بعضلر وابو حاتم ايتدى كرز شول طوغندركه ايكنجى ياشنه كيرمش اولا الكريز
كافك فتحى ورانك كسرى ومديله كش ديدكلرى نسنه كه بوغوردى قورتتنه حاصل اولور المكارزة ميمك ضمى وراك فتحيله قاچوب قاره معناسنه
يقال كارزت عن فلان اذا فررت عنه وعاجزته الكراز كافك فتحى وزانك تخفيفيله دوشورلك ودوزيباق ببس معناسنه الكز كافك
فتحى وزانك تشديديله يابس اولان كسنه يقال رجل كز الكز كافك ضميله جمعى يقال قوم كز كز اليد كافك فتحيله بخيل معناسنه جعد اليدين
ديدكلرى وكز شول يايه ديرلركه اغاجى قورى اولماغين اكلماسنده عسرت اولا الكزة كافك فتحى وزانك تشديديله شول اكرزه ديركه
طار اولماغين اوازى شديد اولا المكزوز ميمك فتحى وكافك سكونيله طار اولان نسنه تنك معناسنه تقول كززت الشيء فهو مكزوز
اي ضيق اذا ضيقته ومكزوز صوغقدن خسته اولان كسنه يه ديرلر الكزاز كافك ضميله بر مرضدركه صوغوقدن حاصل
اولور يقال كز الرجل على البناء للمجهول فهو مكزوز اذا انقبض من البرد والاكلنزاز همزه نك كسرى ولامك كسرى ... منقبض اولمق
يقال اكلاز اكلنزاز اذا انقبض واللام زايدة الكنز كافك فتحى ونونك سكونيله كوملى اولان مال كنج مدفون معناسنه يقال كنزه
يكنزه من الباب الثاني وفي الحديث كل مال لا يؤدى زكاته فهو كنز وكنز جمع ايمكه ده ديرلر تقول كنزت التمر اذا جمعته الكناز
كافك كسرى وفتحيله خرما كسمى يقال هذا من الكناز ابن السكيت ايتدى فتحدن غيرى اشد لمامشدر بعضلر ايتدى فتح وكسر
جايزدر جذاذ وجذاذ كبى وصرام ايله صرام كبى كه بونلرده قسم معناسنه در الاكتناز همزه نك وتانك كسريله مجتمع اولمق
وطولوب كالن بولماق معناسنه ده كلور يقال اكتنز الشيء اذا اجتمع وامتلأ كناز كافك كسريله شول ناقه دركه اي صيق
اولا مكتنز اللحم معناسنه الكوز كافك ضمى ومديله برد قك الخالص صوبچلوز وكاما دلو دايم رجلده اولور الكيزان كافك كسرى
ومديله والاكواز همزه نك فتحيله والكوزة كافك كسرى وواوك فتحيله بونلرك اوچى كوزك جمعى در عود كبى عيدان واعواد كبى
اولدوغى كبى الاكتياز همزه نك وتانك كسريله صو ... صوايچمك يقال اكتاز الماء اذا اغترفه وهو افتعال من الكوز
فصل اللام اللبز لامك فتحى وبانك سكونيله ناقه اياغين ديوشر دوب برنسنه يى اودرمكدر اللجز لامك فتحى وجيمك كسريله
لزجك مقلوبيدر ... معناسنه ابن السكيت روايت اتدى اللحز لامك فتحى وحاء مهملة نك كسريله بخيل اولوب ...
اللوحز ميمك فتحى وحانك كسريله طار ديرلر ... معناسنه التلاحز تانك فتحى وحانك ضميله قوم بربريله چكشوب ... يقال تلاحز
القوم في القول اذا ... وبعض بعضه واذا تعاصبوا دخى واقع اولمشدر اللز لامك فتحى وزانك تشديديله واللزز
فتحتيله يشماق ويا پيشمق يقال لزه لزا ولززا اذا شده والصقه ولزكاه اولوركه ... ذكر اولنور مستقل
معنايه مراد اولماز وكز بخيل معناسنه دونتكم مرور ايتدي الملز ميمك كسرى ولامك فتحيله شديد الخصومه اولن كسنه يقال رجل
ملز اي شديد الخصومة لزوم لما طلب اللزاز لامك كسريله خصم خصومتي قوى اولن كسنه يقال فلان لزاز خصم ولزاز الباب
قپونك ... دفاعى اغاجه ديرلر اللزيز لامك فتحى وهمزه نك كسريله كوكس ... معناسنه الملز ميمك
ضمى وزانك فتحى وتشديديله اعضاسى ديركلو اولوب ... اولن كسنه التلزيز على وزن التكريم اعضاسى ديركلو قلمق يقال
لززه ... الملاوزة ميمك ضمى وزانك تشديديله اولاشوب ياپشماق تقول لاوذته اذا لاصقته الالغاز همزه نك كسريله مرادى
كزلمك يقال الغز في كلامه اذا عمى مراده اللغز لامك ضمى وغينك فتحيله اسمدر ذكر اولنان معناده الالغاز همزه نك فتحيله لغزك جمعى
اولدوغى كبى ولغز كه صحرا سيچانى ... يواسنده ماخوذدركه لغز قاصعا ايله نافقا بيننده جانب علو جانب الاستقامت ... ذوب
اندن يمينا وشمالا ... تاكه مكاني خفى اولا وقاصعا قافك وصاد وعين مهملتيله فارنك داخل ولاجق دلكنه ديرلر ونافقا
نونله وفانك ضمه فالقدر شول يواسنه ديرلركه بريوزدن چقمغه طيراغى يوفقه قلوب وقت حاجتده باشيله ... دوروب ...

كرز
كزز
كنز

پس قادۀ دشتی بو الفاظه کندوی مختص قلور اللغيزى لامک ضمی وغینک فتحی و تشدیدیله الملک حقریله لعن معناسنه در و یا یاء تصغیر
دکلدر زیرا یاء تصغیر ددیجی اولماز بلکه بو حضادی وشقادی کبی در که حضادی اخیل و بدکاری قوشیدر و شقادی بر اوتک اسمیدر
نباتات حمضیه دن اللکز لامک فتحی وکافک سکونیله کوکسه مشتله اورمق بو ابو عبیده روایتیدر و ابو زید ایتدی جمیع جسده اورمقه
لکز دیرلر کوکسه مخصوص دکلدر اللکیز لامک ضمی وکافک فتحیله تصغیر وزنی اوزره اعلام رجالدندر اللمز لامک فتحیله عیب معناسنه در
و بونک اصلی کوز ایله یاخود اخر نسنه ایله اشارتدر یقال لمزه یلمزه لمزا من الباب الاول والثانی و بونلرک کسریله قراءت ایدلشدر
باری تعالینک ومنهم من یلمزک فی الصدقات دیدیکی لمز اورمق و دفع ایتمک دخی دیرلر یقال لمزه یلمزه لمزا اذا ضربه و دفعه اللماز لامک
فتحی ومیمک فتحی و تشدیدیله قنافجی و عیبجی کمسنه اللمزة لامک ضمی ومیمک فتحیله بمعناه اللهز لامک فتحی وهانک سکونیله برجماعت اختلاط
ایتمک تقول لهزت القوم اذا خالطتهم و دخلت بینهم و بیرلک قاریشماغه دخی دیرلر الملهز میمک کسریله و لامک سکونی و هانک فتحیله متادیجی کمسنه دخی
کوندرلدر و بعکده دیرلر یقال لهزه بالرمح اذا طعنه فی صدره و ده یاددی ایا نسیمی مرکن باشیله اورمغه دخی دیرلر یقال لهز الفصیل ضرع امه
اذا ضرب برأسه الملهوز میمک فتحیله بیرسپن کمسنه یقال الرجل ملهوز ثم اشمطه ثم اشیب دایرة اللاهز همزنک کسریله قولاق توزنده
اولان دایرهٔ که بو صفت مکروهه دن در اللوزة لامک فتحی وواوک سکونیله بادام لوزک واحدیدر عربی ایلدر کبی الملاوزة میمک فتحیله
شول یردرکه انده بادام اغاجی چوق اوله فصل المیم المرز میمک فتحی ورانک سکونیله پرمقلر ایله چیمدیک فی الجملة صقمق یقال مرزه
یمرزه مرزا من الباب الاول اذا قرصه باطراف اصابعه قرصا رفیقا لیس بالاظفار و پچین بر مقدار جلدیله صقمق ایجنه اولدقت
مرزه دیرلر قرص دیرلر ابو عبیده روایتیدر و مرزه کسکه دخی دیرلر یقال امرزلی من هذا العجین مرزة یعنی شول خمیردن بچین بر قطعه کسی و یر
الامتراز همزنک و تانک کسریله بر کمسنه نک عرضنه ومکه دیدر تقول امترزت عرض فلان اذا نلت عرضه و نقصه نیلدر در ایرشمک معناسنه المز میمک
ضمی و زانک تشدیدیله چکو جاسو ریق یقال مزه یمزه من الباب الاول اذا امصه المزة بر کره چکمک دخی فی الحدیث لا تحرم المزة ولا المزتان یعنی حکم رضاع
بر کره چکمک و ایکی کره چکمک حرام ایتمز التمزز فتحیله و زانک ضمی و تشدیدیله از از چکمک تمزز کبی ذا بجمعون حکمن رایحه ایله المز میمک ضمی ایله مخروش
یقال رمان مز اذا کان بین الحلو والحامض المزة میمک ضمی ایله شول خمردر که اکی طعمی اکیشیک اولا که بو مقوله اهلی قسنده مقبولدر کالدر المزة
میمک فتحیله شول خمردر که اکلی طعمی لذیذ اولا و تر ایله تسمیه اولنور و غیره باعث و یلی یا قندر بخبر ایتشندر و من ذلک جایزدر کلام میمک کسریله المزاة
میمک ضمی و زانک تشدیدی والفک مدیله اشربه دن بر نوع در بو مفعلان وزنی در عینک فتحیله ادغام اولنشدر زیرا فعلا فانک ضمی
و عینک سکونیله لسان عربده متداول اولمان ابنیه دن دکلدر و بعضلر ایتدی بو فعال وزنی اوزره در مهموزدن و لکن وجه دکلدر زیرا
اشتقاق همز اوزره و دلالت اتمز نیتکم قراوده دسلر اشتقاق مهموزیته دلالت ایدر المز میمک کسریله فضل معناسنه در یقال له
علی هذا مز ای فضل المزمزة علی وزن الزلزلة بر نسنه یی اوغلق تحریک معناسنه یقال اخذه فمزمزه اذا حرکه واقبل به وادبر قال
ابن مسعود فی سکران ائی به ترتروه و مزمزوه واستنکهوه یعنی تحریک ایدوب اغزینی خندکک المعز میمک فتحی و عینک سکونیله کچی در که قیونک
مقابلیدر و بو اسم جنسدر المعیز میمک فتحی و عینک کسریله الامعوز همزنک ضمی و میمک سکونی و عینک ضمیله والمعزی میمک کسری و عینک سکونی و الفک
قصریله بونلرک دخی جمعی معز کبی اسم جنسدر و بعضلر ایتدی امعوز اهو سو دیو اوتوزدن قرقه وارنجه و سیبویه ایتدی معزی منوندر
منصرفدر زیرا الفی الحاق ایچوندر تانیث دکلدر هم ملحق در فعلل وزنی اوزره که هر الف ملحقه نفس کلمه مجراسنه جاری اولور والف الحاق
ایچون اولدوغنه معیز واریط دلالت ایدر معزی تصغیرنده شولکسه قولی اوزره که منون قلور یاء تصغیرک ما بعدنی مکسور
قلدی نیتکم درهم کلسنده حال بو یلدر و اکر الف تانیث ایچون اولیدی حالت تصغیره یاء قلب اولنمازدی حبلی ده و افری ده قلب
اولنمادوغی کبی و فرا ایتدی معزی مؤنث در و ابو عبیده ایتدی ذفری کلمسی عرب طایفه سنک اکثری منون قلمز اما معزی کلمسی اکثری منون
قلور حالت نکیره ده الماعز عینک کسریله مورکه واحدیدر صاحب صحب کبی الماعزة عینک کسریله مؤنثی المواعز میمک فتحی و عینک
کسریله جمعی دیشی کچیلر معناسنه و ماعز کچیلر سنه دخی دیرلر الامعاز همزنک کسریله کچی صاحبی اولمق یقال امعز القوم اذا کثرت معزهم
المعاز میمک فتحی و عینک تشدیدیله کچی صاحبی صاحب المعزی معناسنه المعز فتحتیله برک برک اولمق الامعز همزنک فتحی و میمک سکونی
و عینک فتحیله برک یر المعزاء میمک فتحی و الفک مدیله مؤنثی برک یر معناسنه اصمعی ایتدی ابو عمرو بن العلاء ایتدم معزی دخی دیدی ایتدیکی
نعم و ذفری دیدیکی جیمیعنی اولان در الامتلاز همزنک و میمک کسریله دمادیندن قولکک سکونیله قورتلمق خلاص معناسنه یقال املز

لکز لمز لهز لوز الملاوزة مرز معز ملز

من الامر اذا افلت منه التملیز علی وزن التکریم خلاص قلماق یقال ملزنه انا ملیزا التملز فتحتیله ولامک ضمی و تشدیدیله خلاص بولمق یقال ملزه
فتملز و یقال ما لدت اتملز من فلان مثل اتخلص و اتملص و اتملس کبی که بونلرک اوچی دخی بر معنایه در الموز میمک فتحی و واوک سکونیله انجیره شبیه
بر میوه در که دیار عربده و قرای شامده شویله چوق اولور اغاجی جوز اغاجی قدر اولور و بو تعبیر دن مسلوم اولور که صاحب صحاح موزی موزده دیدکی
خطا اولور زیرا موز قوری اوزوم و زبیب معناسنه در کمال پاشازاده نک دخی محیط اللغة نام کتابنده موز انکور شامی دیدکی بو قبیلدندر الموزة
واحدیدر المیز میمک فتحی و یانک سکونیله ایرمق تقول مزت الشیء امیزه میزا اذا عزلته و فرزته التمییز علی وزن التکریم بمعناه تقول میزته اذا عزلته الامیاز
همزنک و میمک کسریله الامتیاز همزنک و تانک کسریله والتمیز فتحتیله و یانک ضمی و تشدیدیله والاستماز همزنک و تانک کسریله بونلرک جمیعی
ایرلمق معناسنه در یقال امتاز القوم اذا تمیز بعضهم من بعض و فلان یتمیز من الغیظ یعنی غضبدن منقطع اولمغه قریب اولور فصل النون
النبز نونک فتحی و بانک سکونیله لقب طوتمق تقول نبزه ینبزه نبزا من الباب الاول اذا لقبه التنبیز علی وزن التکریم بمعناه یقال ینبز بالصبیان
ای یلقبهم تشدید تکثیر ایچون اولور التنابز تانک فتحی و بانک ضمی ایله بر قاچ کمسنه بربرینه لقب قوماق یقال تنابزوا بالالقاب ای لقب بعضهم بعضا
النجز فتحتیله برنسنه دوکنمک یقال نجز الشیء ینجز نجزا اذا انقضی و فنی النجز نونک فتحی و جیمک سکونیله بتورمک یقال نجز حاجته ینجز نجزا من الباب
الاول اذا قضاها و نجز وعد معناسنه و فا ایتمکده دیرلر و نجز برنسنه تمام اولمغه قریب اولمسنه ده دیرلر یقال انت علی نجز حاجتک و نجز حاجتک
بفتح النون و ضمها ای علی شرف من قضائها الانجاز همزنک کسریله کذلک وعده یه وفا ایتمک تقول انجز حر ما وعد یعنی حر کامل وعده سنه مخالفت ایتمز
المناجزة میمک ضمی و جیمک فتحیله مقاتله معناسنه و فی المثل المحاجزة قبل المناجزة یعنی مخالفت مقاتله دن اولدر الاستنجاز همزنک و تانک کسریله
حاجت بتورمک یقال استنجز الرجل حاجته التنجز فتحتیله بمعناه یقال تنجز الرجل حاجته اذا استنجز الناجز حاضر معناسنه یقال ابعته ناجزا
بناجز کونک یدا بید ای تعجیلا بتعجیل کی فی الحدیث لا تبیعوا حاجزا بناجز حدیث شریف نسخ جوهریده بو عبارت اوزره واقع اولمشدر لکن
اصل حدیث شریف لا تبیعوا غایبا بناجز در نیتکم مصابیحده باب الربا ده ذکر اولنمشدر یاخود عبارت حدیث شریف لا تبیعوا الا حاضرا
بناجز در کوده کلمهء الا ساقط اولمق اوزره نیتکم برنسخه ده بو یله واقع اولمشدر النحز دوکمک و دپمک تقول نحزته برجلی اذا دکلته و دکلیا علم
دوکمک و دپمک معناسنه در و نحز برنسنه یی هاون ایله دوکمکه و دخی کوکسنه اورمغه ده دیرلر ابو زید روایتی اوزره یقال نحزه فی صدره
مثل نهزه اذا ضربه بالجمع و جمع جیمک ضمیله بر مقدار عیج ایدوب اوره مقدار مشتکی و یومرقی کبی و یقال الراکب ینحز بصدره واسطة الرحل
ای یدق دو اسطه پالانک اوک قاشنه دیرلر رکوب وسیله اولدوغیچون واسطه دیرلر النحاز نونک ضمیله بر مرضدرکه دوه جنسنه عارض اولور
الانحاز همزنک کسریله قومک دوه لرینه نحاز مرضی عارض اولمق یقال انحز القوم اذا اصاب ابلهم النحاز الناحز حانک کسریله دوه نک دیرسکی
کوکسنه اکلان یکک بره ابو شعیب مجروح اولمق النحیزة نونک فتحی و حانک کسری و مدیله طبیعت معناسنه النحایز جمعیدر طبیعتلر معناسنه
و نحیزه چادر اطرافنه دیکیلن کلری نوار دخی دیرلر و نحیزه دره ایچینده یول کبی کلمش نسنه یه دیرلر بر میل دخی زیاده که ایکی جانبی اولمسنه
ادز دیکلری نسنه اولور النز نونک فتحی و زانک تشدیدیله والنز نونک کسریله شول صودر که یردن حرجه و نزجت و دیرک اولان کمسنه یه
دیرلر و نز شول دوه قوشنه دخی دیرلر که بر یرده طورمیه و یقال ناقة نزة ایضا ای خفیفة الانزاز همزنک کسریله بر صو سزاولق
یقال انزت الارض اذا صارت ذات نز النزیز نونک فتحی و زانک کسری و مدیله اهو سکرمک یقال نز الظبی ینز نزیزا اذا عدا وکذلک
اهو چاغرمغه دخی دیرلر کسائی حکایتی اوزره النشز نونک فتحی و شینک سکونیله مکان مرتفع و نشز برکمسنه نک مکانی مرتفع اولمغه ده دیرلر
یقال نشز و ینشز من الباب الاول والثانی اذا ارتفع فی المکان و منه قوله تعالی و اذا قیل انشزوا فانشزوا النشز فتحتیله بمعناه
و نشز شول رجله دیرلر که برقرار اولوب متغیر اولمیه یقال فلان نشز من الرجال النشوز نونک ضمیله سکون شینلا ولهی نشزک جمعی مرتفع
مکانلر معناسنه و نشوز واحد دخی جیمین اوزرینه عاصی اولماغه دخی دیرلر یقال نشزت المرأة ینشز نشوزا اذا استعصت علی بعلها و ابغضته
و نشز بعلها علیها اذا ضربها و جفاها و منه قوله تعالی و ان امرأة خافت من بعلها نشوزا الانشاز همزنک فتحیله والنشاز نونک کسریله
فتحتیله اولان نشزک جمعیدر مرتفع مکانلر معناسنه جبل ایله اجبال و جبال کبی والنشاز نونک فتحیله مکان مرتفع معناسنه در
نشوزدر کذلک الانشاز همزنک کسریله میتک اعضاسنی یرلو یرینه قوماق و منه قوله و انظر الی العظام کیف ننشزها النغزان تفعیل اوزره
یقال نغز الظبی ینغز نغزانا من الباب الاول اذا وثب النغیز عورتنا و غلامنی مجراوده اوینامق یقال تنغز المرأة و ولدها

موز نبز نجز نحز نزز نشز نغز

الهزّ هانك فتحى وزانك تشديديله بر نسنه يى تحريك ايتمك الاهتزاز همزه نك وتانك كسريله متحرك اولمق تقول هززت الشيء فاهتز اذا حركته
فتحرك واهتزاز يلدز دوشوب حركت ايتمكدر. ديرلر يقال اهتز الكوكب في انقضاضه واهتزاز عسكرك كورلدسى وغوغا وغلبه‌لغى در
ديرلر الهزيز هانك فتحى وزانك كسرى ومديله دوه‌نى شوقه كتمك ديرلر يقال هذا الحادي لا بل هزيز فاهتز اذا تحركت في سيرها الحداية
وحادى حاء مهمله ايله ودال مهمله ايله دوه سورنكسه يه ديرلر وهزيز رود كاد اغاجى دپرتدوكندن حاصل اولان انجانجه اوازه
دى ديرلر الهاز حركت ايدوب هوش يلدز الهز هانك كسريله سر ودونقاطه ديرلر وچولك قيناسنه دخى ديرلر التهزيز
على وزن التكريم تحريك ايتمك التهزز تفعيل وزانك ضمى وتشديديله متحرك اولمق يقال الريح يهزز الشجرة فتهزز الهزهزة على وزن
الزلزلة تحريك ايتمك التهزهز على وزن التزلزل متحرك اولمق يقال هزهزه فتهزهز الهزاهز هانك فتحيله زلازل يعنى زلزله‌لردر. شول
فتنه‌لردركه خلايقى تحريك ايدر الهزهاز هانك فتحيله شول قيليچدركه ترنوب حركت قيلور الهزهز على وزن الهدهد شول ارمقدركه
آقركن قيلور الهمز هانك فتحى وميمك سكونيله اليله برنسنه‌يى صيقمقدركه الدن صيقمق اولسون كركيدواره صيقمق اولسون يقال
همزت الشيء في كفي وهمز كلامده همزه ايراد ايتمكه دخى ديرلر يقال همزت الحرف فانهمز وقيل لاعرابي اتهمز الفارة فقال السنور يهمزها
يعنى فاره لفظى همزه ايله تلفظ ايدرميسين ديديلر. همزى صيقمق معناسنه حمل ايدوب انى پيسى همز ايدر ديدى وهمز عيب ايتمكه دخى
ديرلر لمز معناسنه ولمز دفع ايتمك وضرب ايتمكدر. ديرلر الهامز ميمك كسريله والهماز هانك فتحى وميمك تشديديله عيب ايدجى كسنه عياب
معناسنه الهمزة هانك ضمى وميمك فتحيله كذلك عيب ايدجى يقال رجل همزة وامرأة همزة همزات الشيطان فتحتيله شول وسوسه‌لردركه
شيطان اى آدمك قلبنه القا ايدر الهمزى هانك فتحى وميمك سكونى والفك قصريله شول يايه ديرلركه اوقى زياده سورر يقال
قوس همزى اى شديدة الدفع للسهم المهمز ميمك كسرى وثانى ميمك فتحيله والمهماز ميمك كسريله شول دمور درككه اتلو اولان كمسنه
اوكچه‌سنه وضع ايدر الهنداز هانك كسريله اولچى اندازه لفظندن تعريب اولنمشدر يقال اعطاه بلا حساب ولا هندازة كه
المهندز ميمك ضمى ودالك كسريله شول كمسنه دركه صو يوللرنى و بنالرى تقدير ايلر. الا عرب طايفه‌سى حرف زايى سينه قلب ايدوب
مهندس ديرلر زيرا كلام عربده شول زا حرفى يوقدركه ما قبلنده دال اوله

باب السين من كتاب ترجمة الصحاح للجوهري فصل الالف

التأبيس على وزن التكريم ذليل وحقير ايتمك تقول ابست به تأبيسا اذا ذللته وكسرته الابس همزه نك فتحى وبانك سكونيله بعينه يقال
ابست به ابسا وابس بر يره دخى ديرلر مكان خشن معناسنه التأبس فتحتيله وبانك ضمى وتشديديله تغير معناسنه الاس همزه نك ضمى وسينك
تشديديله بنانك تملى اصل البناء معناسنه الاساس همزه نك فتحيله بعينه الاسس فتحتيله تملى معناسنه در اساس مقصوردر الاسس
ضمتيله اساسك جمعيدر تملر معناسنه قبح الله اسّه كبى وقبح الله اساسه ذا لعنت ايدكا ذو نقصانه معناسنه الاساس همزه نك كسرى ايله
اسسك جمعيدركه كذلك تملر معناسنه عسلك عساس كبى الآساس همزه نك فتحى وسينك سكونيله اسسك جمعيدر سبب اسباب كبى التأسيس على وزن
التكريم محكم قلمق يقال اسست البناء تأسيسا وتأسيس علم قافيه‌ده شول الفه ديرلركه انكله حرف روى بيننده بر حرف ولانه حايل اوله
مثلا افرشوده اولدو دخى تقديريله اسّ الدهر همزه نك فتحى وضمى وكسريله اوج لغتدر قدم زمان معناسنه يقال كان ذلك على اس الدهر اى
على قدم الدهر الاس همزه نك فتحيله قتوقه سو دوب ابو اس ديمك الالس همزه نك فتحى ولامك سكونيله خيانت معناسنه در يقال الس الى ليس
الشامون الناس لكنه ومن قولهم فلان لا يوالس ولا يدالس ومدالسه دال مهمله ايله مخادعه معناسنه در والس اختلاط عقل دخى
ديرلر يقال الس على البناء للمجهول المألوس ميمك فتحى وهمزه نك سكونى ايله مختلط العقل اولمش كمسنه يقال الس الرجل فهو مألوس
اى مجنون ويقال انه لتالس التألس فتحتيله ولامك ضمى وتشديديله وجع حاصل قلماق يقال الحرية فما تألس اى فما توجع الالوس
همزه نك فتحى ولامك ضميله شيء معناسنه استعمال اولنور يقال ما ذقت الوسا اى شيئا الالياس اسماء رجالدن در لفظ عربيده دخى
بو نكاه تسميه قلنشدركه اول الياس بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان در امس الكك فتحى وميمك سكونى وسينك كسريله اودزه بنا سينه
اكثر قتنده زيرا طايفه عرب امس لفظنده اختلاف ايتمشلردر وبكرلكى جميعى معرب قلشلردر وحتى الف لام داخل قلسه‌لر يا نكره
قلسه‌لر ياخود مضاف قلسه‌لر تقول مضى الامس المبارك ومضى امسنا وكل غد صاير امسا سيبويه ايتدى كلمه امسى تصغير اولنماز
نتكم عند كلمه‌سى وبادم وكيف وابن كبى دخى واعاو ماد عند كلمه‌لرى واسماء شهور واسماء اسبوع جمعه‌دن ماعداسى تصغير اولنماز
الانس همزه نك كسرى ونونك سكونيله بشر معناسنه در الانسى همزه نك كسريله ونونك سكونيله ويانك تشديدى ونونك فتحى دخى لغتدر والانسى

هز
باب السين من ترجمة الصحاح الجوهرى
ابس
اسس
الس
امس
انس

اذا كان ترقصه وتنغيز اوقى طرناق اوزره دوندرمك دخى ديرلر تقول نغزته تنغيزا الانغاز همزه نك كسريله كذلك اوقى طرنق اوزره
دوندرمك تقول انغزت السهم على ظفري اذا ادرته وصحاح نسخه‌لرينك بعضنده انغزت السهم على ظفري واقع اولمشدر تصحيفدر النغز
فتحتيله كذلك اوجراق يقال نغز الظبي في عدوه ينغز نغزا من الباب الاول اذا وثب التنغيز على وزن التكريم صچرامق النغاز نونك ضمى
بر مرضدركه قيونه عارض اولور تا اوليجه صچرامدن خالى اولماز نزلكى نونك ضميله وزا اوجه ايله ذكر اولنان مرضك اسمى در النغز فتحتيله
مالك دوكنسى والجائى النغر نونك فتحى وكافك سكونيله قيونك صويه دوكمك يقال نكزت البئر تنكز نكزا من الباب الاول اذا فنى ماؤها ونكز
براوچى سورى نسنه ايله حاجتى در. ديرلر عزن كبى ونكز يلان بورنيله صوقمقدر. ديرلر يقال نكزته الحية اذا لسعته بانفها واذا عضته بنابها
يقال نشطته ونكز ضرب ودفع در. ديرلر لهمزه ولكز اوزره. النكز فتحتيله ذكر اولنان معناده لغتدر يقال نكزت البئر تنكز نكزا
الانكاز همزه نك كسريله قيونك صوى دوكمك يقال انكزها المحابا الناكز كافك كسريله شول قيودركه صوى ازاولا قليل الماء معناسنه النهز نونك فتحى
وهانك سكونيله ضرب ايتمك ودفع ايتمك نكز ولكز كبى ونهز برنسنه‌يى تحريك ايتمكدر. ديرلر يقال نهز رأسه اذا حركه ونهزت سير ايتمك قيام
ديرلر يقال نهزت الناقة الغابة اذا نهضت بصدرها للسير ونهز ده. ياودپسى بشى ايله انه سنك بچه‌سى اودخى ده. ديرلر امديكى حالده
ونهز قوغادن طولوسنه دوتودوه تحريك ايتمكده. ديرلر تقول نهزت بالدلو في البئر اذا ضربت بها في الماء لتمتلئ النهزة نونك ضمى
وهانك سكونيله فرصت معناسنه الانتهاز همزه نك وتانك كسريله فرصت بولمق تقول انتهزها اذا اغتنمتها المناهزة ميمك ضمى وهانك فتحيله
بربرنه فرصت بولمق يقال ناهزتهم الفرص ومناهزه اوغلانك حد بلوغه ايرشمكده. ديرلر يقال ناهز الصبي البلوغ اذا داناه التناهز تانك
فتحى وهانك ضميله مساعدت ايتمك يقال ما يتناهزان المادة بكذا اى يبتدران وابتدار بايه موحده ودال مهمله ايله سرعت ايتمك معناسنه در

فصل الواو الايجاز همزه نك كسريله كلامى قيصالتمق تقول اوجزت الكلام اذا قصرته الموجز ميمك ضمى وجيمك فتحيله مختصر اولمش كلام
الوجز واوك فتحى وجيمك سكونيله بعينه والوجيز واوك فتحى وجيمك كسرى ومديله بعينه ايضا التوجز فتحتيله وجيمك ضمى وتشديديله برنسنه
تحصيل ايتمك يقال توجزت الشيء مثل تنجزته ابو وجزة واوك فتحى وجيمك سكونيله بركسنه‌نك كنيتيدركه شاعر مجيد ومحدث مشهوردر
الوخز واوك فتحى وخانك سكونيله كوبزله دورتمك برحيثيتله كاونه جانبه كچميه يقال وخزه بالخنجر ووخز شيء قليله ده. ديرلر
ووخز بيولكك عارض اولماغه ديرلر يقال وخزه الشيب اذا خالطه الوشز فتحتيله مكان مرتفع نشزه كبى ووشز شدت معناسنه
دخى كلور الاوشاز همزه نك فتحيله وشزك جمعى شدتلر معناسنه يقال اصابه اوشاز الامور اى شدايدها الايعاز همزه نك كسرى
وعديله برخصوصه بركسنه‌دن تقدم ايتمك تقول اوعزت اليه في كذا وكذا اذا تقدمت التوعيز على وزن التكريم بعينه يقال وعزت اليه
توعيزا وكاه اولور تخفيف ايدوب وعزت اليه ديرلر الوفز واوك فتحى وفانك سكونيله عجله ايتمك الوفز فتحتيله بعينه الاوفاز همزه نك
فتحيله جمع عجله‌لر معناسنه يقال هو على اوفاز اى على سفر ويقال اشخصنا وانا على اوفاز يعنى عجله ايله كندك واشخاص شيءن وطاء
ذهاب معناسنه وانا على مفاز دمكدر بلا همزه الاستيفاز همزه نك وتانك كسريله برشيء يه ايا قليوم ديكوب اوتورمق يقال استوفز في قعدته
اذا قعد قعودا منتصبا الوكز واوك فتحى وكافك سكونيله اوروب دورتمك يقال وكزه مثل نكزه اذا دفعه وضربه ونكز مشت
اورمغه دخى ديرلر يقال وكزه اى ضربه بجمع يده على ذقنه وجمع جيمك ضميله ايج ايدوب اورمق الوهز واوك فتحى وهانك سكونيله
الاغرلغيله اورمق يقال وهزه اذا وطئه ووهزته اذا ضربته بثقل يدك التوهز فتحتيله وهانك ضمى وتشديديله ده يوكى اغرلغيله بصماق

فصل الهاء الهيوزى هانك ورانك كسريله ويانك سكونى واخرنده يانك تشديديله انكوسلر معناسنه صاحب ترجمان هيوزى
برجنس بلود كور عجم بلادكلرندن ديمشدر وصاحب صراح هيوزى دست بنداستايله تفسير ايتمشدر حق بوددركه هيوزى عجم
ديرلر دخى جوهري بو محلده تقييد صده بنده اصوار من اساورة الروس ديمشدر وباب راده فصل سينده سوار تفسيرنده جوهري
ابو عبيده‌دن حكايت ايدوب ايتمشدركه الاسوار الواحد من اساورة الفرس قال ابو عبيدة هم كالفرسان والهاء عوض من الياء
اصله اساوير كذلك الزنادقة بودركه تابيركه جوهرينك هيوزى ايله مرادى اتلواوكلر ايده واده طاقى
قال شلب كل جميل هيوزى ديدوكى ابو ثعلب ايتدى هرنسنه كه جميل ولطيف اوله اكا طايفه عرب هيوزى ديرهبرق
ودقاوده وهبرق دمودى وقيوبى ديك اولور الهروزة على وزن الدحرجة اولمك موت معناسنه يقال هروز الرجل اذا مات

نغز
نكز
نهز
وجز
وخز
وشز
وعز
وفز
وكز
وهز
هرز

الهز

انس

هر سنه نکه صاغ جانبنه دیرلر اصمعی روایتی اوزره . وصول جانبنه دیرلر ابو زید دولیتی اوزره . واصمعی ایتدی هر سنه نکه انسانه توجه ایدن
اکی قول وایکی بیلک وایکی ایاق کبی هر شیئنک که انسانه اقبال ایده اول انسیدر و هر شیئنک که ادبار ایده اول وحشیدر مثلا اکینجی یوزی
وایاغی طبانی وحشیدر اولور دیو یابکه صحنی بونه اینه دیرلر چکی که سنه یه اقبال ایدوب کیجه لری ادبار ایدر وحشیدر الاناسی همزه نک فتحی
وسینک کسریله ویاکه تشدیدیله انسنک جمعی و انایسی انسانک جمعی اولوق دیمکدر پس یا نوندن عوض اولور قال الله تعالی واناسی کثیرا
وانایی کوز بیکی معناسنه اولان انسانک جمعی دخی کلور ولایجمع علی اناسی بمعنی انسیه الاناسیه همزه نک فتحی ویاکه تخفیفی ایله کنکنجی حیارنه
و حیادن کبی وحیادن کبی جیرفی نکجمعی در حیادن صیقلینک جمعی اولدوغی کبی و صیرفی صراف معناسنه و صیقلی دمور قلیچ جلا
ویرن معناسنه در الانسان آدمی زاد . دخا طایفه سندن اولانه دخی انسان دینور انسانه دنز اکرچه عامه انسانه دیرلر و انسان العین
کوز بیکی مردم چشم معناسنه الانیسیان همزه نک ضمی و نونک فتحی و سینک کسریله انسانک تصغیریدر اکرچه انسانک ذکری غلطدر ولکن
تصغیرنده یا زیاده اولنمشدر نتکیم رجلک تصغیرنده رویجل دینلوردر واو زیاده . الحاصل علی خلاف القیاس بعضلر ایتدی انسانک
اصلی انسیان اولوب بعد . تخفیف ایله انسان اولدوغنه بناءً تصغیرنده یا زیاده . اولنمشدر تکثیرنده یا حذف اولندوغی کثرت
استعمالی اولدوغیچوندر تصغیرنده . کثرت استعمالی اولمامیله یا اصلا اوزره ثابت اولمشدر و انسانک اصلی انسیان اولدوغنه ابن
عباسک انما سمی انسانا لانه عهد الیه فنسی دیدوکی قولیله استدلال اولندی یا الاناس همزه نک ضمیله ناس لغتدر ابن انیس همزه نک کسری
یا خود ضمی و نونک سکونیله بر لفظدر که مونس و مصاحب معناسنه یقال کیف ابن انسک ای کیف ترانی مصاحبک ایک و فلان ابن انس فلان
ای صفیه و خاصته و یقال هذا احدی و خلصی وانیه حیلی بالکرفی کلها بمعنی جمیعنه . دخی اولک کسری ایله مصاحب معناسنه در
و حذف خاء معجمه و دال مهمله ایله در الاستیناس همزه نک و تانک کسریله انس بغلامق تأنس تفعلیله و نونک ضمی و تشدیدیله بمعنا یقال استأنس
واستناس وحشی اولان جانوره بر وده . انسان اولدوغی حس اتمک دخی دیرلر یقال استأنس الوحشی اذا احس انیسا الانیس همزه نک فتحی و نونک
کسری و مدیله انس طوتجق کسنه معناسنه وانس طوتلمش کسنه یه ده دیرلر یقال ما بالدار انیس ای احد الایناس همزه نک کسری و نونک
کوریک و بلکمز ایشتمک معناسنه کلور یقال انسته ای ابصرته وانست منه رشدا ای علمته وانست الصوت ای سمعته وایناسی ادام
ویرمکه دخی دیرلر ایحاش مقابلیدرکه ایحاش وحشت ویرمکه دیرلر التأنیس علی وزن التکریم کذلک انس و ادام ویرمک المونس همزه نک
ضمی و نونک کسریله انس طوتجی کسنه در عرب طایفه سی زمانی اولده پنجشنبه کوننه مونس دیرلر دخی یونس یانک ضمی و نونک کسریله
و تخفیفیله اوچی دخی لغتدر اعلام رجالدن اولمقا وزره . وزادن روایت اولونق بوددر و ضمه ایله دخی روایت اولنمشدر الانس
فتحتیله مقیم اولان قبیله در وانس کونک کسر و ضمه ایله اولان انسانه لغتدر بر معناسنه . فتنکم اول فضلا مرور ایتمشدر
و انس وحشک مقابلی اولان معناده کلور مصدر اولمقا وزره یقال انست انسا که دانسته من الباب الرابع الانس همزه نک کسری
و نونک سکونیله وحشت مقابلی اولان انس معناسنه . لغتدر یقال انست به انسا مثل کثرت به کذا الاوس همزه نک فتحی

اوس

و واوک سکونیله عطا معناسنه در ابو زید روایتی اوزره و بر نسنه دن عوض ویرمک معناسنه در کلور یقال است القوم اوسهم اوسا
من الباب الاول اذا اعطیتهم وکذلک اذا عوضتهم من شیء واوس قورده دیدکلری یرتجی جانوره . دخی اطلاق اولنور دیب معناسنه
دکاه اولور اوسیله بعض کسنه تسمیه اولنور واوس بمعنی بر قبیله نک اباسی ادیدکه اول اوس بن قیله در خزرج قرنداشیدرکه
انصار بونلردندر و قیله زهیر ایکنانیسیدر الاویس همزه نک ضمی و واوک فتحی ویانک سکونیله کذلک قورد کا معیده معنی استعمال اولنمشدر
الاویس همزه نک ضمی و واوک فتحی ویانک سکونیله کذلک قورد کبیدر مصغر استعمال اولنمشدر کیتاب ایله لجین کبی وکیت طوریات ولجین
کومش معناسنه در الاستیاس همزه نک و تانک کسریله و همزه ثانیه نک فتحی و مدیله طلب اتمک استعاضه کبی ورودنا و بی المستاس
میمک ضمی و سینک سکونیله همزه نک مدیله عوض ویرمسی طلب اولنان و عطا قلنماسی طلب اولنان کسنه یه مستعاض معناسنه
الآس همزه نک مدیله موز دیدکلری ایش اغاجی در واس کذلک ادها قدر . باقی قالان کول معناسنه در واصمعی ایتدی آس مطلقا اثر
باقی قالان علامتدر اثر دادمعناسنه الیأس یانک فتحی و همزه نک سکونیله نومید اولمق قال ابن السکیت ایست منه اویس یأسا من
الباب الرابع لغة فی یئست منه ایأس یأسا و مصدرها واحد الایاس همزه اولنک کسری و ثانیه نک سکونیله نومید اتمک یقال

باس

ایسته منه مثل ایأسته التأییس علی وزن التکریم بمعنا . فصل الباء الباس یانک فتحی و همزه نک سکونیله عذاب معناسنه در وباس

شدت حرب دخی اطلاق اولنور یقال بؤس الرجل یبؤس بأسا اذا کان شدید البأس یعنی زیاده . اوغلان یجی اولسه ابو زید کتاب همزه ده
بویله روایت اتمشدر البئیس بانک فتحی و همزه نک کسری و مدیله بهادر اولان کسنه شجاع معناسنه و بئیس شدید معناسنه دخی کلور قال تعالی
عذاب بئیس ای شدید و بئیس زیاده محتاج اولماغه دخی دیرلر یقال بئس بئسا و بو را مصدرکه موضع مصدره وضع اولنمشدر
البؤس بانک ضمی و همزه نک سکونیله زیاده محتاج اولماق یقال بئس الرجل یبأس بؤسا من الباب الرابع اذا اشتد حاجته بئس بانک
کسری و همزه نک سکونیله و سینک فتحی اوزره بناسیله کلمه ذم در نعم کلمه مدح اولدوغی کبی تقول بئس الرجل زید وبئست المرأة
هند بونلر فعل ماضیلردر تصرفت اولنمازلر یعنی مضارع و مصدری و اسم فاعلی کلمز زیرا اصل فعل موصفندن زائل اولمشلردر
زیرا نعم نعم قولندن منقولدر نیجی نعمة ادثه سه و بئس بئس فلان قولندن منقولدر نیجی شدة ایرشسه پس بوجهه ذم نقل اولنماغله
حرفه مشابه اولوب منصرفا و لمادیلر و بونلرده . او لغتلر وار در که بابنده ذکر اولنور ان شاء الله تعالی الابؤس همزه نک فتحی
و بانک سکونی ایله و همزه ثانیه نک ضمیله بؤسک جمعی در که یوم بؤس و یوم نعم دیدکلری قوللرنده . واقع در وابؤس افت و بلا معناسنه
دخی کلور و فی المثل عسی الغویر ابؤسا و غویر غینک ضمیله و واوک فتحیله مناره جق دیکدر و شلک معناسی بودر که بر فاج
کسنه بر مغاره یه صغنوب قلدقده انلرک اوزرینه یقلمشدر الاباس همزه نک کسری و بانک سکونی و همزه نک مدیله شدت داخل
اولماق یقال بأسی ابآسا الابتئاس همزه نک و تانک کسریله محزون اولمق معناسنه در یقال لا تبتئس ای لا تحزن ولا تشتکی
المبتئس بانک ضمی و همزه نک کسریله کراهت مشاهده ایدوب محزون اولان کسنه البأسا بانک فتحی و همزه نک سکونی و الفک مدیله
شدت معناسنه در اخفش ایتدی بو بر فعلا در که انک بیجی افعل یوقدر زیرا بو بر اسمدر نتکیم اسمد افعل کلور فعلا کلمز
احمر کبی مثلا البؤسی بانک ضمی و همزه نک سکونی و الفک قصریله شدت معناسنه در نعمی نک مقابلیدر البجس بانک فتحی و جیمک سکونیله

بجس

صوبی اقماق یقال بجست الماء فانبجس ای فجرته فانفجر و صو اقماغه دخی کلور متعدی و لازم استعمال اولنور البجس بانک فتحی
و جیمک فتحی و تشدیدی ایله صو اقیجی بولوت یعنی سحاب بجس الانبجاس همزه نک و بانک کسریله صو اقماق التبجس تفعلیله جیمک
ضمی و تشدیدیله بمعنا . یقال انبجس الماء و تبجس اذا تفجر البخس بانک فتحی و خانک سکونیله ناقص معناسنه یقال شری بثمن بخس
دراهم و بخس ناقص قلماغه دخی دیرلر بخسه حقه یبخسه بخسا اذا نقصه و بیع بخس که معتدل اولمه لا بخس فیه ولا شطط
و شطط شین معجمه نک و طای مهمله نک فتحیله زیاده معناسنه در و فی المثل تحسبها حمقاء و هی باخس یعنی انی معامله ده
متلف صانورسن حالا که اول متلفه کل بلکه ناقص قلیجی در و بخس کذلک شول یره دیرلر که صوارمقسزن اوت بتور التبخیس
علی وزن التکریم کوکده ایلک اکسلمکده و سلامیله عین دن عینی یره . قال المجیدی که اکثرعه باقی قلان بونلر در که سلامی
سین مهمله نک ضمی و الفک قصریله پرمق کوککری در و عین ده ایلک کوزه اولان یاغدر و بو معنا صیغه تفضیل ده اولمق

برس

بابالله دن اخذ اولنمشدر یقال بخس المخ تبخیسا اذا نقص ولم یبق الا فی السلامی والعین البرس بانک کسری و رانک سکونیله
پنبه قطن معناسنه البرنس بانک و نونک ضمی و ما بینده رانک سکونیله بر او زون نقیه در که اوایل اسلامده اهل عبادت
کیرلردی قلنسوه طویله معناسنه التبرنس تفعلل تفعلیله و نونک ضمیله ذکر اولنان تقیه کیمک یقال تبرنس الرجل اذا لبسه
البرنساء بانک و نونک فتحی و رانک سکوننده الفک مدیله عترباء وزنی اوزره لاینصرف اولدوغی حالده . بانی معناسنه در
و عترباء عترباک مؤنثیدر و بو بعد اوج لغت وار در بری ذکر اولنان در و بری بر ناسا در و بری دخی براسا در ابن السکیت
ایتدی ما ادری ای برنساء هو دیرلر ای الناس هو معناسنه البرجیس بانک کسری و رانک سکونی و جیمک کسری و مدیله
شول ناقه در که سودی چوق اوله یقال ناقة برجیس ای غزیرة و برجیس مشتری یلدزینه دخی دیرلر فراء روایتی اوزره
البرجاس بانک ضمی و رانک سکونیله بر نشانه در که یوکسک وضع ایدوب اوقچلر انی اتلر جوهری ایتدی بن ظن ایدرم که بو
کلام مولد اوله البرعیس بانک و عینک کسری و مدیله برجیس کبی در وزنا و معنا که سودی چوق ناقه دیمک اولور

بس

و کاه اولور برعیس بلا مد دخی دیرلر البس بانک فتحی و سینک تشدیدیله دوه یی اهسته سورمک یقال بس الابل
ابسها بسا من الباب الاول . و بس ارسال اتمکده دیرلر یقال بس عقاربه اذا ارسل نمائمه و اذاه و بس پراکنده
قلماغه دخی دیرلر یقال بست المال فی البلاد فانبس اذا فرقته فتفرق و بس بیع قلماغه دخی دیرلر

يقال بست المال في البلاد فانبس اذا ارسلته فتفرق فيها و بس بسه قلاغه دخی دیرلر و بسبسه تعبیری بونك تصحیفی ذکر
اولنانلردر البسیسه بانك فتحی و سینك کسریله و مدیله سویق یعنی پسترینی یاخود اونی و یاخود اوکوتشکی صاغ یاغیله
یا دنیه یاغیله قاردشدروب بشوررلر آن اکل اته در یعقوب ایتدی بسیسه اشرا دلو دولتده اولان رطوبتدن الابساس
همزه نك کسریله چوبان ناقه یی صاغرکن بس بس دیمکدر و بس بس بر صوتدر که ناقه صوقنی بس بس دینلور تسکیننی ایچون
وابساس بس بس دیمکله ناقه یی صغرمق اتمکده دیرلر و ابساس کچی یه صو ویه دعوت اتمکده دخی دیرلر البسوس بانك فتحی و سینك ضمیله
شول ناقه در که سود ویرمیه الا چوبانك بس بس دیه سیله و بسوس بر عورتك ادیدر که جساس نام کسنه نك خاله سیدر
و حرب البسوس مثلده مشهوردر و وجهی بودر که مزبوره نك بر ناقه سی کلیب نام کسنه نك قوریسنه کیروب بر قوچ بر ماده سی قالدی
کلیب او قلاوب ناقه نك ممه سنه اوردی جساس دخی اوروب کلیبی قتل ایلدی طرفیندن محاربه یه قالقوب قرق ییل
محاربه اتدیلر البسبسه علی وزن الزلزله بس بس دیو ناقه یی سورمک و بس بس کنلک ناقه یی سورمک ایچون سویلنور
بر صوتدر و فی الحدیث یخرج قوم من المدینة الی الیمن والشام والعراق یبسون والمدینة خیر لهم لو کانوا یعلمون یعنی دوه لری
سوروب اطراف ولایته توجه ایدرلر حالا مدینه انلره خیرلودر البسبس بالکلیه فتح و سینك سکونیله قفر معناسنه در الترهات
البسابس تانك ضمی و رانك تشدیدی و باء اولینك فتحی و ثانیه نك کسریله باطل معناسنه در و کما قالوا ترهات البسابس فی
دیرلر اضافتیله حوبس بر لفظ مرکبدر که بعینه استرسک حقنده استعمال اولنور یقال جیئ به من حسك و بسك ای من
حیث شئت وابو عمرو ایتدی جاء به من حسه و بسه دیرلر من جهد محالنده ولا طلبنه من حسی و بسی دیرلر من جهدی معناسنه
البساسه بانك فتحیله بر ادیدر که جلیبلر قنده مروندر الابلاس همزه نك کسریله نومید اولمق یقال ابلس من رحمة الله
ای یئس و ابلیسه ابلیس دیدکلری بودر که انك اسمی عزازیلدر و ابلاس انکسار و حزن دخی دیرلر یقال ابلس فلان
اذا سکت غما البلس فتحتیله بر میوه در که انجیره بکزر بعض لایتمز جوق اولور البلاس بانك کسریله اسکی عبا ماننده
اولان اسبابدر و بو اهل مدینه لغتیدر فارسیده ترییا دنمشدر البلس ضمتیله جمعیدر و بعض دعالرده ادانك الله علی البلس
و بلسون مراد شول بیوک غرارلردر که بلاسدن دیکوب ایچنه صمان طولدروب تشهیر اولنان جق کسنه لری انکا و زریته
چقاروب ندا ایدوب تشهیر ایدرلر البلعس بانك فتحیله جعفر وزنی اوزره شول زمره در ناقه در که فی الجمله صالحی ولا التنبیس
علی وزن الکریم کیرو قالماق یقال بنس عنه تبنیسا اذا تأخرت برجاعت بو یله روایت اتمشدر البوس بانك فتحی و واو
سکونیله اوپمک تقبیل معناسنه فارسیده بودر یقال باسه یبوسه البهنسه علی وزن الدحرجه التبهنس علی وزن التدحرج
تکبر نازله صالنه صالنه یورومک یقال بهنس و تبهنس اذا تبختر البیهس علی وزن جعفر ارسلان اسملرندندر
البیهسیه علی وزن المذکور مع یاء النسبة خوارجدن بر صنفدر که ابی بیهس ایله مکنی اولان جابر اوغلی هیصمه منسوبدر
مزبور ضبیعه بن قیس اوغللرندندر البیسان بانك فتحی و یانك سکونیله بر موضعك اسمیدر که احمر جنباتی دینور فصل التاء
الترس تانك ضمی و رانك سکونیله قالقان سپر معناسنه الترسه تانك کسری و رانك فتحیله ترسك جمعی قالقانلر معناسنه
الاتراس همزه نك فتحیله و التروس ضمتیله کذلك ترسك جمعی قال یعقوب ولا تقل اترسة التارس رانك کسریله قالقان کوتورن
التراس قالقان ایشلیجی کسنه فتحتیله و رانك تشدیدیله در الترس فتحتیله و رانك ضمی و تشدیدیله قالقان یا یماق نسنه
بالترس معناسنه التتریس علی وزن الکریم معناسنه المترس میمك کسری و رانك فتحیله قبو اردنه طیادقلری آغاج در التعس تانك
فتحی و عینك سکونیله هلاك اولمق و بونك اصل معناسی کب دهر و دا شنه دوشمك معناسنه انتعاشك ضدیدر و انتعاش
معطوفی سنی یله دوشن کسنه قالقمقدر یقال تعس یتعس تعسا من باب ثالث الاتعاس همزه نك کسریله هلاك اتمك
یقال اتعسه الله ای اهلکه و یقال تعسا له الزمه هلاکا التوس تانك ضمی و مدیله طبیعت معناسنه در یقال فلان من توس صدق ای
من اصل صدق التیس تانك فتحی و یانك سکونیله تکه که ارکك کچی التیوس ضمتیله و الاتیاس همزه نك فتحی ایله تیسك جمعیدر التیاس
تانك فتحی و یانك تشدیدیله ارکك کچی صاقلیان کسنه و اهوکی ارککنه دخی تیس و دیشی سنه عنز دیرلر المتیوساء میمك
فتحی و تانك سکونی و یانك ضمی و الفك مدیله کذلك تکه جمعی ارکك کچیلر معناسنه الاستیناس همزه نك و تانك کسریله دیشی کچی

بلس
بنس
بوس
بهس
ترس
تعس
تیس

ارکك اتمك یقال استیست المعز کما یقال استنوق الجمل التیسیه تانك فتحی و یاء اولینك کسری و ثانیه نك تشدیدیله ارکك صاقلی کچی ایدر
بو طایفه وار در که تیسیه و کیفوفیه دیرلر و لکن بر قسمده بونك صحتی ثابت دکلدر فصل الجیم الجبیس جیمك کسری و بانك سکونیله
تونخی و عاجز اولان کسنه اصمعی روایتی اوزره یقال الرجل الجبیس من الرجال اذا کان عییا و عی عین مهمله ایله عاجز دیرلر التجبیس تفعیلده بانك
فتح و تشدیدیله بودکی نازله صالنماق المجاحس جیمك کسریله محاربه ده مزاحمه ایدوب تنازع ده دورشمك شین معجمه ایله دخی تعبیر
تقول جاحسته و جاحشته اذا زاحمته و زاولته من الامر الجدیس جیمك فتحی و دالك کسری و مدیله زمانه اولده بر قبیله نك اسمیدر که منقرض اولمشلر
الجادسه دالك کسریله شول یردر که عمارت اولنمایه و اکلوب بچلمیه و فی حدیث معاذ من کانت له الارض جادسه قد عرفت له فی الجاهلیة حتی
اسلم فهی لربها الجرس جیمك فتحی و رانك سکونیله صوت خفی یه دیرلر تقول سمعت جرس الطیر اذا سمعت صوت مناقیرها علی شیء تأکله
و فی الحدیث فیسمعون جرس طیر الجنه اصمعی ایتدی بن شعبه مجلسنده حاضر ایدم بو حدیث شریفی نقل ایدرکن فیسمعون جرش طیر الجنه
دیدی شین معجمه ایله انك مقابلنده جرس دیدم سین مهمله ایله بندن کا نقل ایدوب ایتدی خذوها عنه فانه اعلم بهذا منی
یعنی انی دیدیکی کبی طوتکز که الفاظ حقنده اولسندن اعلمدر دیدی و جرس کیجه دن بر مقداره دیرلر یقال مضی جرس من اللیل
ای طائفة منه و جرس بال اریسی چچك یمکده دیرلر یقال جرست النحل العرفط اذا اکلته و عرفط عینك ضمی ایله بر قاتی صمغ ایله
بر دیکنلو اغاجدر و جرس تکلم اتمك و ترنم اتمکده دیرلر الجوارس جیمك فتحیله بال اریسی الاجراس همزه نك کسریله قوش دجاریکی
تناغ نکنه واز ویرمی تقول اجرس الطایر اذا سمعت صوت مره و میمك فتحیله فرید اتمکده و اجراس کرك بالطایفه سنك بیزکی آوازی ویرمک
تقول اجرس الحلی اذا سمعت جرسه و یقال اجرس السبع اذا سمع و اجرس دوه سورن کسنه نغمه اتمکده دیرلر یقال اجرس الحادی اذا حدا
الابل الجرس فتحتیله چنقراق دیدکلری نسنه که کاروان دوه بوینینه بغلرلر و جرس شول نسنه یه ده دیرلر که انجلاجل و فی الحدیث
لا تصحب الملائکة رفقة فیها جرس التجریس فتحتیله و رانك ضمی و تشدیدیله نغمه و ترنم قلماق و تکلم اتمك معناسنه در کذلك المجرس میمك ضمی و رانك
فتحی و تشدیدیله امور تجربه ایدن کسنه التجریس علی وزن الکریم بر کسنه یی امورده تجربه قلماق یعنی محکم قلماق یقال جرسه الامور اذا جربته
الجرجس جیملرك کسریله قز قنده لغتدر او فاقسنك معناسنه الجرجیس جیملرك کسریله بر نبینك اسمیدر صلوات الله علیه
الجرفاس جیمك کسری و رانك سکونیله دفا ایدر نود معناسنه و بعضلرك قتنده قالن و محکم معناسنه در الجس جیمك فتحی و سینك
تشدیدیله ال ایله برنسنه یی یا پشوب یوقلاق یقال جسه بیده اذا مسه و جس خبر جویق معناسنه دخی دیرلر تقول جست الاخبار
اذا تفحصت عنها و ابن سعید ایتدی کاه اولور که جس کوزله دخی اولور الاجتساس همزه نك و تانك کسریله کذلك ال ایله یوقلاق یقال
اجتسه بیده ایضا المجسه میمك و جیمك فتحیله شول یردر که طبیب الی اوروب بضی یوقلر و فی المثل افواهها مجاسها یعنی دوه نك
اغزلرینه کوریرك کفایت ایلر کسنه یه لکن یوقلاق بابنده زیاده نك ایو اولدوغی اغزندن بللو اولور کمیزلکی و ارقلغی اغزینه
نظر ایدن کسنه یه ظاهر اولور التجسس فتحتیله و سینك ضمی و تشدیدیله خبر جویق تقول تجسست الاخبار اذا تفحصت
عنها الجاسوس علی وزن الکافور خبر التیجی کسنه الجواس جیمك فتحی و سینك تشدیدیله خبر جوییجی کسنه لر و حکی عن الخلیل الجواس
الحواس یعنی تجسس ایدنلر حواس بعینه کوزلر و ایشیدنلردر جساس جیمك فتحی و سینك تشدیدیله بر رجلك اسمیدر الجعسوس
جیمك ضمی و عینك سکونیله جثه سی کچی قصیر القامه اولوب مذموم اولان کسنه در ابن السکیت کتاب قلب و ابدالده ما تبدی رجل
جعسوس و جعشوش سین و شینله بونك معناسی صغیر و حقیر اولمغه راجعدر الجعاسیس جیمك فتحی و سینك کسری
و مدیله جعسوسك جمعی ابن السکیت ایتدی هؤلاء جعاسیس الناس دیرلر سین مهمله ایله و جعاشیش الناس دیرلر شین معجمه ایله
الجعس جیمك فتحی و عینك سکونیله نجاست و رجیع معناسنه در و بو کلام مولد در الجعموس جیمك فتحی و میمك ضمیله جعس معناسنه در میم
زیاده اتمکله الجعامیس جیمك و میمك کسری و مدیله جعموسك جمعی یقال رمی بجعامیس بطنه الجفاسه جیمك فتحی و فا ایله
تخمه اولمق امتلا معناسنه الجفس فتحتیله تخمه اولمق یقال جفس جفسا من الباب الرابع الجلوس جیمك ضمیله اوتورمق و اوتوردجی
معناسنه در مکلا یقال جلس جلوسا من الباب الثانی الاجلاس همزه نك کسریله جلوس ایتدرمک یقال اجلسه غیره المجلس میمك
فتحی و لامك کسریله جلوس ایدن محل یر المجلس میمك و لامك فتحیله مصدر در الجلسه جیمك فتحی و لامك فتحیله همزه وزنی اوزره بر کره اوتورمق
اولامکده الجلسه جیمك کسریله و لامك سکونیله بر کونه جلوس ایتك الجلس جیمك کسری و لامك سکونیله هم صحبت اولان کسنه

جبس
جحس
جدس
جرس
جس
جعس
جفس
جلس

جمس جنس جوس حبس حدس حرس حسس

خدن معناسنه خاء معجمه نك كسري و دال مهمله نك سكونيله الجليس جيمك فتحي و لامك كسري ومديله معناه يقال جالسته فهو جليسي كما يقال
خدني المجالس لامك ضميله هم صحبت اولمق يقال تجالسوا في المجالس الجلس جيمك فتحي و لامك سكونيله غليظ اولان يره وجلس محكم
ومجتمع اولان دوه يه دخي ديرلر يقال جمل جلس وناقة جلس وعظيم اولان بحر وغليظ اولان عسله دخي ديرلر يقال بحر جلس
وشهد جلس اذا كان غليظا وجلس شول عورته ديرلركه اوا وكند اوتورمه دن خالى قلمايه ومرتفع اولان يره دخي ديرلر يقال
جلس الرجل اذا اتى نجدا الجلسان جيمك ضمي ولامك فتحي وتشديديله كلشن معناسنه كلستانك معربيدر الجاموس علي وزن القاموس
صو صغري فارسيدن معربدر الجواميس جيمك فتحي وميمك كسري ومديله جمعدر صو صغرلري معناسنه الجموس جيمك ضميله جروش واكا
بكزر نسنه طوكمق يقال الودك قد جمس اي قد جمد وودك وادك فتحي ودال مهمله ايله چروش در الجامس ميمك كسريله طوكمش
نسنه جامد معناسنه يقال الماء جامس اي جامد الجمسة جيمك فتحي وميمك سكونيله شول قرما قورودركه اولماغه باشلديكي
هنوز بوكلمش الجنس جيمك كسري و نونك سكونيله بر قسم نسنه در و بو نوعدن اعمدر المجانسة ميمك ضمي و نونك فتحيله هم جنس اولمق
التجنيس تفعيله نونك ضمي وتشديديله معناها وابن دريد ايتدي اصمعي عامه نك هذا مجانس لهذا ديدوكي قولني منع ايدوب بو كلام
مولددر ديرايدي الجوس جيمك فتحي و واوك سكونيله بر ولايته كيدوب اندن اولاني طلب ايتمك يقال جاسوا خلال الديار اذا تخللوها
وطلبوا فيها كما يجوس الرجل الاخبار لو يطلبها الاجتياس همزه نك وتانك كسريله طلب ايتمك الجوسان تفعيله نك كبي ايلركوب
دورمك فصل الحاء الحبس حانك فتحي و بانك سكونيله بر نسنه يي الحقومق تخليه نك مقابليدر الاحتباس همزه نك وتانك كسريله
كذلك اي توقيف يقال حبسه لمنيء واحبسه بمعنى واحتباس بر نسنه محبوس اولمقه دخي ديرلر يقال احتبس بنفسه فهو يتعدى
ولا يتعدى واحتباس وقف ايتمكه ديرلر تقول احتبست فرسا في سبيل الله حبيسا اي وقفت المحبس ميمك ضمي و بانك فتحيله
وقف اولنان نسنه الحبس حانك ضمي و بانك سكونيله كذلك وقف اولنان نسنه التحبيس تفعيله و بانك ضمي وتشديديله بر نسنه يي
اوزرينه حبس ايلمك يقال تحبس على كذا اذا حبس نفسه على ذلك الحبسة حانك ضمي و بانك سكونيله اسمدر احتباسدن
الحبس حانك كسري و بانك سكونيله شول طاشلر و ياخود شول طاشلره دركه صو اقندسنه ييادلر صويي منع ايچون تاكه قوم ايله
صو دوناجيوب طوالوين صوارلر الاحباس همزه نك فتحي ايله حبسك جمعي وحبس بيوك حوضه دخي ديرلركه انده صو ابلر كلود
حابس بر جلك اسميدر الحدس حانك فتحي و دالك سكونيله ظن وتخمين يقال هو يحدس من الباب الثاني اي يقول شيئا برايه وحدس
بر يره كيتمكه دخي ديرلر قوللا عزمسز وحدس دوه يي كوكسنه اوروب چوكرتمكه ده ديرلر يقال حدس في لبة البعير اي وجاها
بو ذكر اولنان مصادرده در قاموسده واقع اولان اوزره واكرچه جوهرينك عبارتندن تبادر ايدن بو در كه حدس
دوه يي كوكسندن ذبح ايتمك اولا نته كم حدس قيونى ذبح ايتمكه ديرلر وحدس وقايتمق معناسنه وايا غله باصمق معناسنه
كلور تقول حدست اذا دميت السهم وحدست برجلي السهم اذا وطئته وحدس جماعه ده ديرلر يقال حدسها اذا جامعها
التحدس تفعيله دالك ضمي وتشديديله بركز لو نسنه يي خبر طلب ايتمك الحندس حانك و دالك كسريله وما بينده نونك سكونيله
زيادة قرانكو اولان كيجه شب تاريك معناسنه الحندلس حانك و دالك فتحي ولامك كسريله شول ناقه يه ديرلركه ثقيل المشي
اوله يعني اغر يورويه الحراسة حانك كسريله حفظ ايتمك تقول حرسه اذا حفظه التحرس تفعيله وراك ضمي وتشديديله
الاحتراس بمعناه تقول تحرست من فلان واحترست منه اذا تحفظت منه وفي المثل محترس من مثله وهو حارس قال في
القاموس هو مثل فيمن يطلب الخبيث وهو اخبث منه واحتراس كيجه ايله قيونى اوغورلمقه دخي ديرلر يقال احترس فلان اذا
الحرس تفعيله سلطانك بكجيلري نكهبانان معناسنه الحرسي تفعيله واونده ياءك تشديديله واحدي زيرا حرس اسم جمعدر
واسم جنس اولدوغنه نسبت اولنمشدر وبونك واحدندن حارس ديمزلر بلكه معناي حراسة ملاحظه اولنوب في صيغة
اعتبار اولنه اسم جنس معناسنه مراد اولمايه الحريسة حانك فتحي و راك كسري ومديله كيجه اوغرلانن قيون الحرائس حانك فتحي
وهمزه نك كسريله جمعي كيجه ايله اوغرلنن قيونلر معناسنه ومنه حريسة الجبل لطاغده اولان قيونه اوغري كيجه ايله اذوب طاغده قلان
قيونلر معناسنه الحرس حانك فتحي و راك سكونيله دهر معناسنه الاحرس همزه نك فتحي و راك ضميله الاحراس همزه نك كسريله مدت مديد
ايله اقامت ايتمك يقال احرس فلان بالمكان اي اقام به حرسا اي دهرا الحس حانك كسري وسينك تشديديله كيزلو اواز وحس

نفسا اولان عورته عارض اولان وجعه ديرلر وحس شيء معناسنه ده كلور يقال الحق الحس بالاس بونك معناي بر نسنه يي بر نسنه يه
الحاق ايت ديمكدر يعني بر جانبدن بر نسنه كلسه سنده اكا كورا ايشله وحس مصدر دخي كلور دقت ايتمك معناسنه يقال حسن له
اذا رق له وحس شول صوغوغه دخي ديرلركه نباتاتي يقه وحس بر نسنه يه شفقت ورقت ايتمكه ده ديرلر يقال حسست له احس من الباب
الثاني اي رققت له وحست دخي لغتدر يعقوب روايتي اوزره سينك كسريله وحس بر نسنه يه يقين حاصل قلماغه دخي ديرلر يقال
حست بالخبر اي ايقنت به وكاه اولور سينكي بايه تبديل ايدرلر يقال حسيت الخبر وحس اتشي اوزره ات برقاغه ده ديرلر يقال حسست
اللحم اذا جعلته على الجمر وحس الحكك ياخود برايك بشرق ديو يقننه عصا ايله اتك كتدوكي ومنه قولهم قالت الجرة لو الحس
ما بايت بالدس يعني لسان حال ايله كمك ايتمش اكر اتي يقين اولمسه كوكلو كه كلرندن متاثر اولمزدم وحس نباتاتي يقان صوغوغه
دخي ديرلر الحسيس حانك فتحي وسينك كسري ومديله كذلك كزلو اواز صوت خفي معناسنه قال الله تعالى لا يسمعون حسيسها الحس حانك
فتحيله مصدردركه نك صوق نباتاتي يقامق معناسنه يقال حس البرد الكلاء يحسه حسا من الباب الاول وحس برطايفه يي قيروب
كوكن كسمكه دخي ديرلر يقال حسناهم استاصلناهم قتلا وقال تعالى اذ تحسونهم باذنه ويقال حس البرد الجراد اذا قتله وحس
بر طايفه يي قيروب كوكن كسمكه دخي ديرلر وحس طوارك اردسن قاشمغه دخي ديرلر يقال حسست الدابة احسها حسا اذا فرجتها منه
قول زيد بن صوحان حين ارتث الجمل ادفنوني ولا تحسوا عني ترابا اي لا تنفضوا ونفض نونله و فا ضاد معجمه ايله بر نسنه نك توزين
المحسة ميمك فتحيله بر نسنه يقاجق محل يقال البرد محسة للكلاء اي محرقة له محسه مختصه معناسنه لعنه رشيده ايله دخشه ديرلر اوقرويري
معناسنه الحواس حانك فتحي و واوك فتحي و تخفيفيله بش حاسه دركه انكله بر نسنه ادراك اولنوركه انلر بريشمه و برى كورمك و برى
طوقنمق و برى طاتمقدر يعني بر نسنه يي بر عضو ذكر ايله بلكدر الحاسة نك حانك تشديديله حواسك مفردي قوت حدركه معناسنه وحاسه
بر نسنه يه ضرر دكمكه يقال اصابتهم حاسة وذلك اذا اضر البرد او غيره بالكلاء وبردك حواسي بشدر بري صوق و بري طول و بري
يل و بري چكركه و بري چيوانلردر الحسوس حانك فتحي وسينك ضمي ومديله قتلق يل يقال سنة حسوس اي شديدة المحل الاحساس همزه نك
كسريله بر نسنه يي بلمك يقال احسه اي ايقنت به وكاه اولور احسيته دخي ديرلر احد سينيني يايه تبديل ايدرلر وكاه اولور ما احسيت
ديرلر سينك برين حذف ايتمكله استثقالا وبو شاذ اولان تخفيفلردندر و احساس بر نسنه نك حركتني حس ايتمكه ده ديرلر يقال احسست
الشيء اذا وجدت حسه واخفش ايتدي احساس ظن ايتمك بولمق معناسنه ده كلور يقال احسست اي ظننت و وجدت ومنه قوله تعالى فلما احس
عيسى منهم الكفر الانحساس قوپماق انقلاع معناسنه وطاغلماق معناسنه اسنانه التحسس تفعيله وسينك ضمي وتشديديله خبر الوب يقال
تحسست من الشيء اي تخبرت خبره المحسحسة على وزن الزلزلة اي الشيء اوزره بر افاق المحسوس ميمك فتحي وسينك ضمي ايله الشيء اوزره
بر اغلش چكركه ياخود ايشل قبل ان تنبت چكركه الحسحاس حانك فتحي وسينك سكونيله جومرد اولان كمسنه يه اطلاق اولنور وبنو الحسحاس
كذلك حانك فتحي وسينك سكونيله عرب طايفه سندندر وقوعك اديدر الحسحاس حانك فتحي وسينك سكونيله شول لاوقا بالعاره اي كوردده
حس حانك فتحي وسينك كسريله ونده بناسيله بركلمه دركه انسان بوني تكلم ايدر جمله النقلة اكا برضرر ترتب اولدقجه حين ده احراق
والتجاو دعه جرحا كبيه ومنه قولهم جزبه فما قال حس ياهذا حسك وبسك عرب كلامدركه يعني استر بسك ذكر اولنور يقال انت به
من حسك وبسك اي من حيث شئت الحسنة حانك كسريله حالت معناسنه در يقال بات فلان بحسنة سوء حسان حانك فتحي وسينك
تشديديله رجالدن بر كمسنه نك اديدركه بوني حسدن مشتق قيلوب فعلان وزني اوزره قيلورسك لا ينصرف ايدرسك
واكر حسندن مشتق قيلوب فعال وزني اوزره قيلورسك منصرف ايدرسك زيرا بونا اصليه اولوب مزيد تانا اولماز الحيفس
حانك كسري و يانك فتحي و فانك سكونيله هزبر وزني اوزره قصير القامه اولوب غليظ اولان كمسنه الحفيسا تفعيله وياتك
سكونيله بلامقه دنيقل وزني اوزره حفيسا كبي قصير القامه اولوب سمز اولان كمسنه الحلس حانك كسري ولامك سكونيله شول
شال دركه چولكك التنده اولور حانك ولامك تحريكيده في لغته دينيه كشبه كبي ومثل ايله مثل كبي وحلس قادار وقالديكه دخي
ديرلر احلاس البيوت همزه نك فتحيله شول نسنه دركه قماش كبي لعبه لر دوشرلر وفي الحديث كن حلس بيتك اي لا تبرح يعني اوكدن
خالى اولمه واحلاس الخيل ايت ادمي سعدن ايمين كسنه لره ديرلر يقال هم احلاس الخيل اي يقتنونها ويلزمون ظهورها واقتنا قلمق
وتادن صكره نونك سرمايه ايد ممكه ديرلر ام حلس حانك كسري ولامك سكونيله ديشي صرتلانك كنيه سيدر ام لامك معناسنه الاحلاس

حمس — حوس — خبس — خرس

همزه نك كسريله تكرار اندوبرمك يقال احلست فلانا يمينا اذا امررت عليه واحلاس كوكيلدنى اوفاق يغوريا غمور صغندخى ديرلر يقال
احلست السماء اذا مطرت مطرا دقيقا الاستحلاس همزه نك ونانك كسريله اوت بربودن اوزمك يقال استحلس النبت اذا غطى الارض
بكثرته الحلس حانك فتحى ولامك كسريله برماددر اولان كمسنه شجاع معناسنه وحلس حريص اولان كمسنه يه ديرلر الحلسم حانك كسرى ولامك
سكونيله وسين مهمله نك فتحيله وميم مشدده ايله كذلك حريص معناسنه سلغند كبى وزنا ومعنى وسلغند سين مهمله وعين معجمه ودال ايله
بهمل ايله احمق معناسنه در الاحلس همزه نك ولامك فتحيله شول نسنه دركه رنكى قرمزى ايله سياه بيننده اوله الاحلساس همزه نك ولامك
كسريله وحانك سكونيله ذكر اولنان رنكه ملون اولمق يقال احلس حلسا الحليس حانك وزنه جمع برماددر اولان كمسنه شجاع معناسنه
بعضلر ايدى حلبه برخسته يه ملازم اولوب ايرلمايان كمسنه در الحلابس حانك ضمى وبانك كسريله جمعنا الحيلبس علىوزن السرجل
كذلك برماددر معناسنه جوهرى ايدر بو ظن ايدرمكه حيلبس اصلى حلبس اولوب يا زياده در المحمس اولا الاحمس همزه نك وميمك فتحى
وبا بيننده حانك سكونيله قاتى برمكان صلب معناسنه وكذلك احمس ديرده وقتاله متصلب اولان واحمس برماددر معناسنه در كلور
واحمس قتلق يلنده در ديرلر يقال عام احمس اى شديد وارضونا حمس اى جدبة وجدب جيم ودال مهمله وباء موحده ايله قورقلق
اولان يللرده قحط معناسنه الحمس حانك فتحى وميمك كسريله متصلب اولان كمسنه الحماسة حانك فتحيله شجاعت معناسنه يقال حمس
بحمس من الباب الرابع الحمس حانك ضمى وميمك سكونيله قريش وكنانه قبيله لرنك احمسيدر مزبورلره حمس ديديلر دينلرنده صلابت اولدوقلرى
اوتورى التحمس فتحيله وميمك ضمى وتشديديله قاتلق تشدد معناسنه يقال تحمس الرجل اذا تعاصى حماسى حانك كسريله برحيكه در
الاحوس همزه نك وواوك فتحيله شول جرى كمسنه دركه برنسنه دن اورقمز الحوس حانك فتحى وواوك سكونيله كوب جرائت
يقال تركت فلانا يحوس بنى فلان اى يتخللهم ويطلبهم فيهم بره حوس طاعتماعه دخى ديرلر يقال حل فلان على القوم فى سهم
وحاسوا خلال الديار ديدكلرى جاسوا خلال الديار ديدكلرى كبى در تجسس ايتمك معناسنه وفى الحديث ان عمر رضى الله تعالى عنه
قال الرجل تحوس كثيرة يعنى فتنه اسنه احاطه ايدر التحوس فتحيله وواوك ضمى وتشديديله برماددر لق صاتق تشجع معناسنه بعضلر
ايتدى تحوس سوز ايدركه بربوده اقامت ايكندر ديو سفر اوزمز مانع ظهوره ايكلك اولور الحيس حانك فتحى وياءنك كسريله قاتلندر
وحيس شول طعامدركه خرما وياغ وكشك بربرينه خلط ايكلك اولور وخلط معناسينه بولنور دخى ايجات حيس ديشى اولورلر المحيوس يمك
ويانك ضميله شول كمسنه دركه اناسنك اناسى ويا باباسنك باباسى اسير جنسى اوله بو ذكر اولنان طعام خلطه تشبيه اولنمشدر الحواسه
حانك ضميله خلا يعقوب برجماعتدركه اجناس مختلفه دن مجتمع اوله الحواسات حانك ضميله بربوده جمع اولان دوه ابل مجتمعه
وبعضلر سواس حويه دن مستعدر وحوس كل امره وجكمك ديرلر فصل الخاء التخبس فتحيله وبانك ضمى وتشديديله
بر نسنه يى طلوقوب اخذ نهب اولمقدر الخباس خانك فتحى وتشديديله غنيمت بولان كمسنه الاختباس همزه نك وتانك كسريله برنسنه يى
بطريق المبالغه الحق تقول اختبست الشىء اذا اخذته مبالغة الخبوس خانك فتحيله ارسلاندركه صيدين بطريق المبالغه الور يقال اسد خبوس
الخباسة خانك ضميله غنيمة الحق برمغنم معناسنه وقرلق الثلن قنسنه يه دخى خباله ديرلر الخبابس خانك ضمى وبانك ثانيه نك كسريله كريه النظر
اولان كمسنه وارسلانه دخى خبابس ديرلر الخبات مونثى درزياده قزه كوا اولان كيجه يه ده خبابس ديرلر يقال ليل خبابس
اذا اشتدت الظلمة وبعض اشعارده قديم وثابت معناسنه در كلشدر الخندريس خانك ودالك فتحى وراءنك كسرى وسين ايله
خمر معناسنه وخمر خندريسه ديدكلرى اسكى اولدوغيچون دركه بوسبيدن اسكى بغدايه دخى خندريس ديرلر حنطه عتيقه معناسنه
الخرس خانك فتحى وراءنك سكونيله اوغلان طوغدوغيچون ياحضار اولنن طعامه ديرلر الخرسة خانك ضمى وراءنك سكونيله
شول طعامدركه اوغلان طوغاركن عورتك كندو ايچون تهيئه ايدرلر طعام نفسا معناسنه التخريس على وزن التكريم ذكر
اولنان طعامى ايجاد ايتمك تقول خرست على المرأة تخريسا اذا اطعمت فى ولادتها ويقال خرست على ابناء المجريل اذا جعلها
الخرس الخرس فتحيله دلسز اولمق يقال خرس يخرس من الباب الرابع الاخرس همزه نك وراءنك فتحيله دلسز اولان كمسنه واخرس شول
سوده ديرلركه زياده قويا اولدوغيچون واونى چماغه واقرس شول طاغه ديرلركه انك يانقلقما ياسيا اولمية الاخراس همزه نك كسريله
دلسز ايتمك يقال اخرسه الله تعالى الخرساء خانك فتحى وراءنك سكونى والفك مديله شول عسكردركه صاحب وقار اولدوقلرى ايجيا الكيك
حين محاربه ده اوازلرى ايشدلميه وابو عبيده ايتدى خرساء شول عسكردركه اكثر زره خلق اولدوغى ايچون

سلاحلرینك

خسس — خفس — خلس — خمس

سلاحلرينك اوازلرى ايشدلميه وابو عبيده ايتدى خرساء شول عسكردركه اكثر زره خلقلرى زهلرى چوق اولدوغيچون سلاحلرك
اوازى ايشدلميه وخرساء شول بلوطه ديرلركه انك رعدى وبرقى اولميه الاخرناس همزه نك وراءنك كسرى ونونك سكونى ايله
سكوت ايتمك وميم بونك بيكيه زياده اولور خراسان خانك ضميله برولايتك اسميدر الخرسى خانك ضمى وراءنك سكونيله وياءنك تشديديله
خراسانه منسوب اولان كمسنه الخراسى كذلك خراسانه منسوب كمسنه الخراسانى كذلك خانك ضمى وياءنك تشديديله عجمنا
الخرسان خانك ضمى وراءنك سكونيله خراسانده اولان كمسنه لر يقال هم خراسان كما يقال سودان وبيضان الخسيس خانك فتحى
وسينك كسريله فعل خسيس ايجاد ايتمك تقول اخسست اخساسا اذا فعلت فعلا خسيسا الخسة خانك كسريله والخساسه
خانك فتحيله خسيس اولمق يقال خس بعدى من الباب الرابع خسة وخساسة اذا كان فى نفسه خسيسا ونسخ جوهريده اداة ولا
بعدى كلمه سى غالبا خسه عارضه ده استعمال اولنمسى جائز اولدوغنه اشارت اولور خساصه ده اولندوغى كبى الخسس
خانك فتحيله نصيبى ازقلاق يقال خس حظه يخسه من الباب الاول اذا جعله خسيسا دخى ما دوله ديدكلرى اوت كه كوكلانده در
الاخساس همزه نك كسريله خسيس بولمق تقول اخسسته اذا وجدته خسيسا الاستخساس همزه نك وتانك كسريله برنسنه يى خسيس عد
ايتمك يقال استخسه اذا عده خسيسا الخس خانك ضميله برچيكه يه دو بوندن در هند بنت الخس ديدكلرى الخسيسة خانك
فتحى وسينك كسرى وياءنك دناءة درز التحتقول رفعت من خسيسة اذا فعلت به فعلا تكون فيه رفعته وخسيسه ناقه نك اوك
ديشلرى يانده اولان ديشلردر يقال اجاوذت الناقة خسيستها وبو التيجى بيلده اولور اوك ديشلرين برامددخى زمانده
دوبيرام قربانه صالح اولمق زمانيدر الاخفاس همزه نك كسريله بركمسنه قادر اولدوغى مرتبه دن زياده قيمه سويلك المخفس
ميمك ضمى وفانك كسريله زياده تيز سرخوش ايدن شراب الخنفساء خانك ضمى ونونك سكونى وفانك فتحى والفك مديله كوزلو
بوجكه ديدكلرى سياه بوجكدر الخنفساة خانك وفانك فتحيله مونثى الخنفس خانك ضمى وفانك فتحيله ذكر اولنان بوجك معناسنه
لغتدر الخنفسة كذلك خانك ضمى وفانك فتحيله مونثى الخلس خانك فتحى ولامك سكونيله قاپمق تقول خلست الشىء اذا استلبته الاختلاس
همزه نك وتانك كسريله والتخلس فتحيله ولامك ضمى وتشديديله برنسنه يى كذلك قپماق تقول اختلسته وتخلسته اذا استلبته التخالس
تانك فتحى ولامك ضميله قپشمق تساب معناسنه الخلسة خانك فتحى ولامك سكونيله اسمدر يقال الفرصة خلسة وكذلك خلسة اسمدر
قاپشماق معناسنه يقال اخلس اذا اختلط رطبه يابسه واخلس رأسه اذا خالط سواده البياض الخليس خانك فتحى ولامك كسرى
وسيله قيرسيچش كمسنه اشمط معناسنه خليس قوزى اوته دخى ديرلر نبت هايج معناسنه الخلابس خانك ضمى وبانك كسريله ملايم سوز
الخلبسة على وزن الدحرجة ملايم سوزله كوكل الماق يقال خلبسه وخلبس قلبه اذا فتنه وذهب به نته كه خلبة ديرلر كوكل الوب
مفتون ايتدى معناسنه وبعيد دكلدركه خلبسه نك دخى اصلى خلبه اوله زيرا سين حروف زياده دندر الخلابيس خانك فتحى وبانك
كسريله جماعت متفرقه معناسنه الخمسة اسماء عدده دندر يقال خمسة رجال وخمس نسوة والتذكير بالهاء وتقول عندى
خمسة دراهم والهاء مرفوعة وان شئت ادغمت لان التاء يجوز ادغامها فى الدال وان ادخلت الالف واللام فى الدراهم
قلت عندى خمسة الدراهم بضم الهاء ولا يجوز الادغام لانك قد ادغمت اللام فى الدال وان شئت رفعت الدراهم وتجريها
النعت وكذلك الى العشرة ومن هنا يعلم انه يجوز لك ان تقول عندى خمسة الدود كما تقول ثلث الاثاني بان تجعل الثلث
موصوفا باللام والثانى اثنية تمكجى حد ساج ايانى معناسنه الخامس ميمك كسريله بشنجى اولان يقال الجباء فلان خامسا وخامى فى
لغتدر خامس معناسنه الخمس خانك كسرى وميمك سكونيله صوسز قالدوغى كونلردن بر نوعدركه اوج كون اوتلاقده يوديوب
دوردنجى كون صويه كلمكدر وخمس حالعدن بريكنه ديرد وخمس بيت بر دمطرفه دن بر نوعه دخى ديرلركه انى ايتدا ايشلدى بمن
بكلرندن خمس ديمكله معروف كمسنه ايدى الاخماس همزه نك كسريله بركسنه نك دوه سى دوردنجى كون صويه كلمك يقال اخمس خمس
الرجل اذا وردت ابله خمسا واخماس جماعتك بيشى بولوك اولمق معناسنه در كلور يقال اخمس القوم اذا صادوا خمسة
الخواس خانك فتحى وميمك كسريله ذكر اولنان وجه اوزره اولان دوه لر المخمس ميمك ضمى وخانك سكونى وميمك كسريله
ذكر اولنان دوه نك صاحبى بو الخامس خانك فتحى وميمك كسرى ومديله پنجشنبه كونى الاخماس همزه نك فتحى وميمك كسريله
پنجشنبه كونلرى معناسنه الاخمسه همزه نك فتحى وميمك كسريله كذلك جمعى الخميس خانك فتحى وميمك كسرى ومديله عسكر معناسنه در

وعسکر خمیس دیدکلرینه باعث بودرکه اکثریا عسکر بش بلوک اولور بری مقدمه بری قلب بری میمنه بری میسره وبریدخی ساقه
وخمیس شول بزه دیرلرکه اوزونی بش ذراع اوله وحدیث معاذ بوندن مأخوذدرکه ایتونی بخمیس او لبیس دیشدر ولبیس طوتلمش
لباسدر وبو حدیثدن مراد صغیر وحقیر لباس کتورک دیمکدر ~ المخموس میم اولک فتحی وثانی نک ضمیله کذلک طونی بش ارشون اولن
بزه دیرلر مجوج کبی وقتیل ایله مقتول کبی ومخمیس شول لباسه دیرلرکه بش قاتدن اوله ~ الخمس خانک فتحی ومیمک سکونیله قومک
مالدن بشده بریکی الماق تقول خمست القوم اذا اخذت منهم خمس اموالهم وخمس قومک بشنجی اولمغه ده دیرلر یاخود کندو نفسکله اکثر
تمام بش اولمغه دیرلر وبو ایکی معنانک فرقی ضعدکلدر زیرا معنای اخیرده تراخی زمانی لازم دکلدر بخلاف الاول تقول خمستهم
اخمسهم اذا کنت خامسهم او کملتهم خمسة بنفسک ~ المخمّس میم اولک ضمی وثانی نک فتحی وتشدیدیله شول نسنه درکه انک بش جانبی اوله
الخمس خانک فتحی ومیمک سکونیله بش بودکه بو بلوک الاخماس همزه نک فتحیله جمعی وقولهم فلان یضرب اخماساً لاسداس ای یسعی فی المکر والخدیعه
واصل فی ظماء الابل بو تقدیرجه اخماس خمسدن اولور خانک کسریله که مرور ایتدی واسداس سدسدن اولور سینک کسریله
الخماسی خانک ضمی ویانک تشدیدیله بش قارش اولان نسنه یقال غلام رباعی وخماسی ولا یقال سباعی لانه اذا بلغ سبعة
اشبار صار رجلا یعنی اوغلانک قامتی کیدی قارش ایرشه رجل اولور علامتی در بشندن تجاوز ایدر ~ الخنس

خنس

ضمتیله متأخر اولماق یقال خنس عنه یخنس من الباب الاول اذا تأخر ~ الاخناس همزه نک کسریله کیرو قومق یقال اخنسه غیره
اذا خلفه ومضی عنه ~ الخنس فتحتیله بورون یوزدن متأخر اولوب بورون ادی برمقدار یوکسک اولمقدر ~ الاخنس همزه نک وخانک
فتحیله شول کسنه درکه بورنی وجه مذکور اوزره اوله ~ الخنساء خانک فتحی ونونک سکونی والفک مدیله اخنسک مؤنثی وبونک جمعی
اخنس در یعنی بورنی وجه مذکور اوزره در ~ الخنّاس خانک فتحی ونونک تشدیدیله شیطان معناسنه در وشیطانه خناس دینلدی
زیرا شیطان باری تعالی ذکر اولنسه کیرو قاچار ~ الخنّس خانک ضمی ونونک فتحی وتشدیدیله یلدزلر کواکب معناسنه زیرا انلر معینه
متأخر اولورلر یاخود کوندزین غایب اولورلر وبعضلر ایتدی خنس کواکب سیاره در ثوابت دکلدر وفراء ایتدی خنس
باری تعالینک ولا اقسم بالخنس الجوار الکنس دیدوکی قولنده بش یلدزدن عبارتدرکه انلر زحل ومشتری ومریخ وزهره وعطارددر
زیرا بونلر حالتده مجراسنده متأخر اولوب حالت رجوعده کزلنورلر آخر کتابه سنده یعنی بناتنده کیزلندوکی کبی ~ خنّاس خانک
فتحیله که بعض اشعارده واقع اولمشدر خنسادن ترخیم اولنمشدرکه خنسا اعلام نسادندر ضرورت وزن ایچون تنبیه وترخیم اولنمشدر
الخیس خانک کسری ومدیله شول اغاجلردرکه بوداقلری بربرنه اولاشوب دولاشمشدر واسلان یتاغی اولان یره دخی خیس دیرلر

خیس

الخیس خانک فتحی ویانک سکونیله جیفه رایحه بقلاق یقال خاس الجیفة اذا اروحت وخیس بازار کساد اوزره اولمغه دخی دیرلر
یقال خاس البیع والطعام کانه کسد حتی فسد وخیس عذر ایتمکه دخی دیرلر یقال خاس به یخوس ویخیس ای غدر به ونقض عهد
ایتمکه ده دیرلر یقال خاس فلان العهد اذا نکث ~ التخییس تفعیل وزنیله کریم خوار وذلیل قلماق یقال خیسه تخییسا اذا اذلّه
المخیّس میمک ضمی ویانک فتحی وتشدیدیله عراق ولایتنده بر زندانک ادیدر مخیس دیولر محل تذلل اولدوغیچون وبو زندان مخیّس
یانک کسریله ومخیس دخی لغتدر یانک کسری وتشدیدیله

دبس

فصل الدال الدبس دالک کسری وبانک سکونیله شول نسنه درکه خرمادن اقر
الادبس همزه نک وبانک فتحی شول قوشه وشول اته دیرلرکه دبس رنکنده اوله یعنی قاره ایله قرموزی بیننده اوله ~ الادباس
همزه نک وبانک کسریله ذکر اولنان رنکده اولماق ادبس ادباساً ~ الدبّی دالک ضمی وبانک سکونی ویانک تشدیدیله شول قوشدرکه
قمریه بکزر دبسه منسوبدر ودبس ضم داللهٔ ادبسک جمعیدر وادبسک تغییری الان مرور ایتدی ظاهر نسخ صحاحدن مفهوم اولن
بودر ولکن اکر دبس یرینه دبسة اوله حمرة کبی اولی اولوردی زیرا نسبت بنای صیغه جمعه مناسب دکلدر وبعضلر ایتدی دبی
رطبه منسوبدر دال مضموم اولدی نسبتده تغییر جایز اولدوغیچون وهریرده وسهیله تغییر اولندوغی کبی ~ الادباس
همزه نک کسریله برک بنامق بتمکه بشلدقده قرا دیسه یقال ادبست الارض فهی مدبسة اذا اسودت عنه ظهور النبت ~ الدباس
دالک کسری وبانک تخفیفیله والفک مدیله چکرکنک دیشیسی قاموسده ومهذبده بفتح دال ایله در اکرچه عامه نسخ صحاحده
دال مفتوح در ~ الدبّوس دالک فتحی وبانک ضمی وتشدیدیله توپوز دیدکلری آلت حرب معربدر جوهری روایت اوزره الدبابیس
دالک فتحی وباء ثانینک کسری ومدیله توپوزلر معناسنه ~ الدحس دالک فتحی وحاء مهمله نک سکونیله خلقک آراسنی افساد ایتمکه تقول

دحس

دحث

دحث بین القوم اذا افسدت ودحس قیون دریسین چقاریرکن الی دری ایله کوده نک آره سینه ادخال ایتمک ~ الدحّاس دالک فتحی وحانک
تشدیدیله شول جانوردرکه طپراق ایچنده کزلنور ~ الدحاحیس دالک فتحی وحانک کسری ومدیله مذکور اولنان جانورلر معناسنه ~ داحس
حانک کسریله قیس بن زهیر العبسینک آتینک اسمیدر حرب داحس دیدکلری ذکر اولنان حکایه سببندندر واول حکایه بودرکه قیس وحذیفة الیربوعی
دغارده یکرمی دوه اوکدل قویوب قرق یکجه براقایدوب یوز اوقی آتی یردن ذات الاصاد دیدکلری موضعدن میدان تعیین اتدلر پس
قیس داحس نام وغبرا نام آتن سکرتدی وحذیفه خطار نام وحنفاء نام آتن سکرتدی بنو فزاره پسوده برجماعت قویوب یاردیم آتلرینک
یولن بکلیوب غبرا ایلرو کچمش ایکن منع ایتدکلرنده بینلرنده مجادله اولوب قرق ییل بینلرندن قتال کتمدی ~ الدحمان دالک ومیمک ضمی
ومابیننده حاء مهمله نک سکونیله شول قرم بیغو ادمدرکه قیموده کسمز اولادکاه اولور قلیل ایدوب دحمان دخی دیرلر ~ الدخس فتحتیله شول
شیدرکه آتک طرناغنده ترتیب یده اولور ~ الدخیس دالک فتحی وخانک کسری ومدیله طوارک بکلکنده اولان جوقورکه شاغ سنده اولان
اتکدر ودخیس صیقلمه دخی دیرلر وقم سمز اولانه دخیس دیرلر ودخیس قوم یغنندنه اولانه دیر دخی دیرلر وعدد کثیرده ده
دخیس دیرلر ~ الدخاس دالک کسریله کثیر معناسنه در یقال عدد دخاس ونعم دخاس ای کثیر ~ الدنم فتحتیله دورتایاقلو اولان حیوانات
دیرلر چادپا معناسنه وخلقتلری خرده اولان ذرهه ده دخاس دیرلر یقال الجذع دخاس ای کات متقاربة الحلق ~ الدخس
دالک ضمی وخانک فتحیله دریاده بر حیوانک ادیدرکه غرقه اولانی خلاص ایدرلر انا دوستلوب یوزمکه معاونت ایدر واکا دلفین
دخی دیرلر دالک ضمی ولامک سکونی وفانک کسری ومدیله ~ الدروس ضمتیله بنانک برسی قلقمغه دیرلر وانی قلماغه دخی دیرلر ومتعدی
ولازم کلور یقال درس الرسم یدرس دروساً اذا عفا ودرسته الریح من الباب الاول ~ الدرس دالک فتحی ورانک سکونیله کتاب
اوقیوب علم وکرمک ~ الدراسة دالک کسریله بمعناه یقال درست الکتاب درساً ودراسة ودرس حیض کورمکه دخی دیرلر یقال درست
المرأة درساً اذا حاضت ودرس دوه یه باکره قالان اویوزه دخی دیرلر جرب معناسنه ودرس طریق خفیه دخی دیرلر ودرس
بزاتمکه دخی دیرلر یقال الثوب درس الثوب اذا اخلق واصطادتهی درس دوه یه بنمکه دخی دیرلر یقال دبیر لم یدرس ای علم یرکب
ابوادراس همزه نک فتحیله هو رنک فرجیدر ~ الدراس دالک کسریله خرمن دوکک یقال داسوا الحنطة دراساً اذا داسوها ودوس دال
مهمله ایله خرمنی ایاقیوب دانه سن چقارمغه دیرلر ~ ادریس اسامی رجالدندر وادریس نبی یه صلوات الله تعالی علی نبینا وعلیه
ادریس دیدکلرینه باعث کتاب الله حقی دراسته ایتدوکی ایچون ایدی اصل آدی اخنوخ در الفک ونونک ضمیله وخانک
فتحیله وبو مقامده جوهری یه دخل ایدوب ادریس لفظ عجمیدر درسدن مشتق اولمامق وجه دکلدر دیشلردر ولکن
جایزدرکه ادریس اصطلاح عجم اوزره ذکر اولنان معنایه اولوب سایر فروع انلردن مشتق اوله جوذبه وتجوذبه جوذبدن
مشتق اولدوغی کبی جوذبه معربدر لکن پس ادریسه ادریس دیدکلری لسان عجم اوزره مفهوم درس الله بولندوغیچون اولور
درست ودراسه ومدارسه انلردن مشتق اولوب لسان عربه مخصوص اولدوغی ظاهردر ~ المدارسة میمک ضمی ورانک فتحی ایله
کتابی اوقیوب اوکرنمک یقال دارست الکتب ~ التدارس فتحتیله ورانک ضمیله والادّراس همزه نک کسری ودالک تشدیدی ورانک
فتحیله بونلرک ادی دخی برمعنایه در تقول تدارست الکتب وادّارستها اذا دارستها ~ الدرس دالک کسری ورانک سکونیله
اسکی بز ثوب خلق معناسنه ~ الدریس دالک فتحی ورانک کسری ومدیله بمعناه ~ الدرسان دالک کسری ورانک سکونیله درسک جمعی
اسکی بزلر معناسنه ~ الدرواس دالک کسری ورانک سکونیله بوینی قالن کسنه غلیظ العنق معناسنه وکبک دخی بوینی قالن اولدوغنه
اطلاق اولنور ودرواس معناسنه ده کلور وفرا ایتدی درواس بیوک دوه لره اطلاق اولنور ~ الدراهس دالک ضمی وهانک کسریله
شدید معناسنه در ~ الدردبیس دالک وراء ثانینک فتحی وبانک کسری ومدیله افت وبلاد اهیه معناسنه وزیاده پیر اولانه دخی دیرلر وزیاده
قاریه ده دیرلر وبرجنس بونجغه ده دیرلر ~ التدربس فتحتیله وبانک ضمی ایله مقدم اولمق یقال تدربس اذا تقدم ~ الدرفس دالک
کسری ورانک فتحیله وفانک سکونیله بیوک دوه ابل عظیم معناسنه ~ الدرفسة دالک کسریله مؤنثی یقال ناقة درفسة ~ الدرباس
دالک کسری ورانک سکونیله بمعناه ~ الدروفس دالک ضمی ورانک سکونی وفانک کسریله برککدرکه باشلو بیوک اراسنده اولور
الدس دالک فتحی وسینک تشدیدیله دوه نک قولتقلرینه قطران سورمک یقال دس البعیر اذا طلی الهناء فی مشاعره ومنه المثل
لیس الهناء بالدس یعنی بعض یره قطران سورمک جملهیه کفایت ایتمز ودس بر نسنه یی طپراغه کومکه دخی دیرلر تقول دسست الشیء

دعس
دفس
دكس
دلس
دمس
دنس
دوس

فی التراب اذا اخفیته فیه الدسیس دالك فتحی وسینك كسری وزنیله مكر وحیله یه دینلور كزلك یقال دس یدس من الباب الاول الدساسة دالك
فتحی وسینك تشدیدیله شول صاغر یلاندر كه طپراق التنده كیزلنور وكزلنده وكیجیله دساسه دینلور در الاندساس همزه نك
وداك كسریله طپراغه كیروب كزلنمك یقال اندس اندساسا اذا اندفن الدسه دالك ضمیله براو ینندر كه عرب اوغلانجقلری
اوینار الدعس فتحیله اثر معناسنه در یقال رأیت طریقا دعسا ای كثیر الاثار المدعاس میمك كسری ودالك سكونیله شول یولدر كه
آنده یولجیلر ایاقلاریله ملایم اتمشلر در الدعس دالك فتحی وعینك سكونیله دورتمك طعن معناسنه وكذا اولور بونكله جماع كنایت
قلنور و دعس بر نسنه یی ایچمكه دخی دیرلر تقول دعست الوعاء اذا حسوته دعوجاء مهمله كبی مهمله ایله بر نسنه یی شیافشا
ایچمكدر المداعسه میمك ضمی وعینك فتحیله دورتشمك مطاعنه معناسنه المدعس میمك كسری وعینك فتحیله كوندریلمش معناسنه بعض
مداعس شول كوندرلردر كه اغزادوب محكم اولا دیو ابو عبیده روایتیدر المدكس میمك ضمی دالك فتحی و تشدیدیله وعینك دخی فتحیله جراد
خلقنك اكمك بشورجك یری و بناچه كوچك وات بریان ایدجك یری و بو باب افتعالدن اولور دعمدن حشو معناسنه
الدعكس علی وزن الدحرجه مجوس طایفه سی بینلرنده بر معروف اوینندر كه اكا دستبند دیرلر الدفس دالك و فانك كسری و فانك
سكونیله عورت احمق اولان معروفه معناسنه در الدفناس دالك كسری وفانك سكونیله احمق اولان ادم معناسنه الدكاس دالك ضمیله
انبا مدعا دخی دولان اوبخو معناسنه الدكاس كافك كسریله كاسده لغت در وكاسد بر نسنه ایله برامش فال ایدنمك
اخس مق ده وسایر اكابكوز ر نسنه لرده برامش فال ادكارینی چیو تانك صاغدن كلمی وصولدن كلمی كبی مثلا الدكس
دالك و كافك فتحی وما بیننده واوك سكونیله اعداد كثیره معناسنه و دكس دسلان اسمار ندندر التدلیس علی وزن التكریم حیله ایدوب
متاعك عیبنی مشتریدن كیزلمك المدالسه میمك ضمی ولامك فتحیله حیله وخدعه ایتمك یقال فلان لا یدالس ای لا یخادعك ولا یخون
الدلس فتحیله ظلمت معناسنه و دلس یول وته دیركه یا ذاقونده یپراقلنور الادلاس همزه نك فتحیله جمع یقال الادلاس من اریب
یعنی دلس دیمكله معروف اولان اوتلر ریب قسمندندر وریب دخی ربه نك جمعیدر ربه كذلك اوتلردن بر نوعدر التدلس فتحیله
ولامك ضمی و تشدیدیله ذكر اولنان اوتلره واقع اولوق وكزلمك معناسنه دخی كلور یقال تدلس اذا وقع فی الادلاس الدلامس علی وزن جعفر
زنبور ده اولان ناقه بلعیجی ودنا معنی الدهمس فتحیله دهانك سكونه دیمك فتحیله كیجه ایله جراتلی ولانكره بو سیبدن
ارسلانه دخی دلهمس دیرلر جراتی و شدتی اولدوغیچون الدمس دالك فتحی ومیمك سكونیله كیجه انك ظلمتی زیاده اولماقدر یقال دمس الظلام
یدمس من الباب الاول ویدمس من الباب الثانی اذا اشتد و دمس دخی اكمك وكزلمكه دخی دیرلر تقول دمست الشیء اذا دفنته ودمسته
علیه الخبر دمسا اذا كتمته ایاه التدمیس علی وزن التكریم بمعناه الدامس میمك كسریله زیاده قرانكو اولان كیجه یقال لیل دامس الادموس همزه نك
ومیمك ضمیله كذلك زیاده مظلم اولان كیجه الدمس دالك ضمی ومیمك سكونیله عظیم ایشلره یقال جاء نا فلان بامور دمس ای عظام
كانه دمس مثل بازل وبزل وبازل باء موحده ایله زای دیشی یاردیدر الدیماس دالك فتحی ویانك سكونیله بر زندانك
اسمیدر كه حجاج بن یوسفه منسوبدر الدیمیس دالك فتحی ومیمك كسری ونیلیه دیماسك جمعیدر زندانلر معناسنه اكردیماسك كی الیقوع
اولور سه شیطان ایله شیاطین واكرمكسوراولورسه الدیامیس دیرس قراطل قراریطكی ودیماسه دیماس دیدكلری زیاده
قرانكو اولدوغندن اولور یعدر وبراوته دخی دیماس دیرلر زیرزمینی معناسنه و فی حدیث المسیح سبط الشعر كثیر خیلان الوجه
كانه خرج من دیماس یعنی تازه كلمكده واب رویده كویا حمامدن چقمش وزیر زمیندن چقمش كبی دیراكر وصفنده كویاكه
باشندن صولقلادی دینشدر وسبط الشعر صاچی قورجق اولمیان الدمقس دالك كسری ومیمك فتحی و نانك سكونیله
اق ابیك حریر سپید معناسنه الدمقسه علی وزن الدحرجه افساد معناسنه تقول دمقست بین القوم اذا افسدت بینهم
و نشلیه لعنتدر الدنس فتحیله كیر و پاس یقال دنس الثوب یدنس دنسا من الباب الرابع اذا توسخ التدنس فتحیله دنك
ضمی و تشدیدیله بمعناه التدنیس علی وزن التكریم كیرلتمك یقال دنسه غیره تدنیسا الدوس بر نسنه یی ایاغیله باصماق
یقال داس الشیء برجله یدوسه دوسا الدوایش باء موحده قولهم استقم الخیل دوایش یعنی بربرن بصادق ده دوس
خرمن دوكوب توكه چقارمغه دخی دیرلر و دوس قلیجی جلا دخی دیرلر یقال دوست السیف اذا صقلته و دوس بر قبیله نك
ادیدر یمندندر كه ازده منسوبدر الدیاسه دالك كسریله كذلك خرمنی ایاغیله توكه چقارمق الادیاس همزه نك ودالك

كسرله

دهس
رأس
رئیس
ربس
رجس

كسریله برنجه دكلمك یقال داس الطعام فاندلس المدوس میمك فتحیله خرمن دوكجك بر المدوس میمك كسری و دالك سكونی و واوك فتحیله
خرمن دوكجك الت وقلیج اجلا جق الته دخی دیرلر مصقله السیف معناسنه الدهاس دالك فتحی وهانك سكونیله الدهاس دالك فتحیله دوز
یركه نه قوملی وطپراقلی وباچقلو ولمایوب ملایم اوله الدهس دالك ضمی وهانك سكونیله شول ركنكدر كه یاس یركی كبی اوله ویا اكی جرتی از
اوله الادهس همزه نك و هانك فتحیله شول نسنه در كه ذكر اولنان رنكده اوله یقال رجل ادهس الدهساء دالك فتحی وهانك سكونی
والفك مدیله مؤنثی یقال عنز دهساء ذكر اولنان لونده اولان كچی معناسنه الدهرس دالك ضمی وهانك سكونیله دهانك جمعی الدهارس یعنی الك
فتحی وراك كسری ومیمله افتلر دواهی معناسنه ابو عبیده روایتیدر فصل الراء الرأس باش سر معناسنه الارؤس همزه نك فتحی
وراك سكونه وهمزه ثانیه نك ضمیله جمع قلتی الرؤس ضمتیله جمع كثرتی وكاه دی فلان منه فی الرأس حیلرا اذا اعراض علیه كلابش فالدیر كه
دیمكدر وفلان رمیت به منك فی الرأس دیرلر بنا مجهولیله اوقره یعنی بنم حقمده اولعان رایك باطل اولدی معناسنه در رأس جوزك اولنده
دیرلر تقول اعدعلی كلامك من رأسی و العامة تقول من الرأس الرؤاس راك ضمی وكسریله كذلك رأس معناسنه تقول اعدعلی رؤاس اركی ای اوله
والعامة تقول علی رؤس امرك ورؤاس قلیج قبضه سنه دخی دیرلر بیت رأس راك فتحی وهمزه نك سكونیله بر كوچك دیهدر ولایت شامده كه مشهوددر
بر نوعه دخی اطلاق اولنور یعنی كثره تله عزت بولسلر یقال هم رأس اذا كثروا وعزوا الریاسه راك كسریله بر قومه باشلق ولمق یقال رأس
فلان القوم یرأس ریاسة من الباب الثالث الرئیس راك فتحی وهمزه نك كسریله باش اولان كمسنه ورئیس باشنه اوردلمش دخی دیرلر الرئیس راك
فتحی ویانك كسری و تشدیدیله قیم كبی كذلك رئیس معناسنه در ورئیس باشنه اورلمش دخی دیرلر المرؤس میمك فتحی وهمزه نك ضمیله كذلك باشنه
اورلمش معناسنه در یقال رأسته فهو مرؤس ورئیس اذا اصبت رأسه الرآس راك فتحی وهمزه نك مدیله واخرنده الفك قصریله باشنه مرض عارض
اولان قیونلر حاجی و دماشی كبی كه حاجی ودماشی دخی خسته اولان دومهلر دیرلر حاجی حاء مهمله با موحده والف مقصوره ایله
جیمدن حكره و دماشی راء مهمله و ثاء مثلثه والف مقصوره ایله در الرآس راك فتحی وهمزه نك فتحی و تشدیدیله فعال وزنی اوزره باش حتی
كسنه وعامه رواس دیرلر واولد الرأساء راك فتحی وهمزه نك سكونه والفك مدیله شول قیونه در كه باشی سیاه وكوده سی بیاض اوله الاراس
همزه نك فتحی وبا ینده والفك سكونیله باشی بیوك اولان كسنه عظیم الرأس معناسنه الرواسی راك ضمی وهمزه نك فتحی ومدی یانك تشدیدیله
كذلك باشی بیوك كسنه و شاة راسی دیرلر و شاة رواسی دیرلر الرؤس راك فتحی وهمزه نك ضمی و مدیله شول دوه در كه باشندن غیری یره
باش قالمش اوله المرائس میمك ضمی وهمزه نك كسریله بمعناه ابو عبیده كورادن دوات اتودكی اوزده رأس عین بر موضعك اسمیدر یقال
قوم فلان من رأس عین وعامه من رأس عین دیرلر الرائس كوپكلرك باشی یقال هو رئیس الكلاب فهو فی الكلاب بمنزلة الرئیس فی القوم
الربیس راك فتحی وبانك كسری ومدیله بلاد رحمله معناسنه وافت معناسنه ده كلور وبعضیلر مكتة اللحم معناسنه یقال كبش ربیس
ای مكتنز اللحم مثل ربیز ربیز دخی اتلو ادوب قویو دخی بیوك اولانه دیرلر الرباء راك فتحی وبانك سكونیله والفك مدیله كنكنا افعه بلا
معناسنه یقال داهیة ربساء الربس راك فتحی وبانك سكونیله دسكی اتلمق و بلا معناسنه در یقال جئت بامور ربس اذا اتی بدواهی
الارتباس همزه نك و تانك كسری و دالك سكونیله بر نسنه حق اولماق كركی اتكولكی بر بیندن اولسون اكتناز اللحم معناسنه كركی غیری
جهتدن اولسون التربیس علی وزن التكریم مشكی طولدرمق یقال ربس قربته اذا ملاها و ابن درید ایتدی ربسك الجبل
اصك الله و دمعقد یقال ربسه بیدیه الاربیاس همزه نك و بانك كسریله ضعیفا و ملاقه یقال اربس ارجلهم ارتباسا و اربس
لفظ دار فلان ضعیف اولوب كندولری طاغلاق معناسنه الرجس راك كسری و جیمك سكونیله نجاست قذر معناسنه و قرآنده
رجس باری تعالینك و یجعل الرجس علی الذین لا یعقلون دیو وكی قولنده عقاب و غضب معناسنه در و بو وجه متشابه در و كذلك
ظن اولنور كه بونلر لغتلر اوله لا رسین زای تبدیل دلمنش اوله اسد اذه دیدكلری كبی ادسلان معناسنه الرجس راك فتحی وجیمك
سكونیله زیاده شیدا اولان اواز رعد اوازی كبی و ده اواذی كبی یقال رجست السماء ترجس من الباب الاول اذا رعدت
وتحنحت یعنی فحن كوكلر كور لسه و بولوتلر دوریشه الارتجاس همزه نك و تانك كسریله بمعناه یقال ارتجست السماء اذا رعدت وتحنحت
الرجاس راك فتحی وجیمك تشدیدیله چاغرجی یقال سحابه رجاس الراجس جیمك كسریله اواز ویرن نسنه یقال هذا راجس
حسن ای راعد حسن المرجوسه میمك فتحی وجیمك ضمیله اختلاط معناسنه یقال هم فی مرجوسة ای فی اختلاط المرجاس میمك
كسری وراك سكونیله فاد شدر جقلك و بوشول طاشدر كه بر ایچه یه باغلیوب قیویه صارقدرلر الكلاوله قیوه یكما ایجنده اولان

صوی بولا مذ بر لر تاکه اول بولا نق صو چکلدکده قوی پاک او لا الرجس نونک فتحی و جیمک کسریله نرکس که معروف چچکدر موبدر
واولنده نون زایده در زیرا کلام عربده فعلل یوقدر اما تفعل واردر واکر بو کلمه بر کسنه یه علم قوسک منصرف قلمازسن زیرا
تضرب کبی اولور واکر اسماده فعلل وزنی اولورسه کلما اولمایدی منصرف اولوردی نهشل منصرف اولدوغی کبی زیرا اسماده فعلل
وزنی وزن کلمه واردر ... الودس رانک فتحی و دالک سکونیله طاشله اتماقدر یقال ... القوم ...
... المرادسة ...
یقال ... الردیس رانک و دالک کسری و تشدیدیله زیاده ... المرادس میمک کسری و رانک سکونیله
...

[illegible]

Marginal headwords (right page): ردس، رسس، رعس، رغس، رفس، رکس، [illegible]

Marginal headwords (left page): سدس، سس، سلس، سلس، سوس

د بو فعلان وزنی اوزره دسرداح ملحق در سرداح اتی چوق ناقه یه دیرلر کثیر اللحم معناسنه الیاسی سین ایله فتح یا ایله
کسری و مدیله کندک فصل الشین الشأس شینک فتحی و همزه نک سکونیله برک یر یقال مکان شأس و بو نشاذ بیدر وزنا و معنا
الشأس فتحتیله یر برک اولماق و غلیظ اولماق یقال شئس مکان اذا صلب و غلظ الشوس شینک ضمی و همزه نک سکونیله جمعی برلر دیرلر
معناسنه جون کبی و جون ابیض معناسنه و اسود معناسنه کلور اضداددن در و شأس بر رجلک اسمیدر که علقه نام شاعرک قرنداشیدر
الشخس شینک فتحی و خانک سکونیله اضطراب و اختلاف معناسنه در یقال شاخت اسنانه اذا اختلف و مال بعضها و سقط بعضها
من الهرم یعنی پیرلکدن دیشلرینک بعضی دوشوب بعضی کلسه التشاخس تانک فتحی و خانک ضمی ایله قومک ما بینی فاسد اولماق ایچکت
روایت اولنور الشرس شینک فتحی و رانک کسریله بدخوی اولان کمسنه و شرس مکان غلیظه دخی دیرلر الاشرس همزه نک و رانک فتحیله شدید
الخلاف اولوب معاند اولان کمسنه التشارس تانک فتحی و رانک ضمیله خلق بری بریله عداوت ایتمک یقال تشارس القوم ای تعادوا
الشرس شینک کسری و رانک سکونیله طاغده بیتن بر چکلی دیکنلو اغاج المشرس میمک ضمی و رانک کسریله شول قومدرکه دوه لری شرس
دیکنلو موضعه و دیکنی اوتلیه یقال بنو فلان مشرسون ای یرعی ابلهم الشرس المشرسة میمک ضمی و رانک کسریله شول یره دیرلرکه ذکر
اولنن دیکنلو اغاجی چوق اوله یقال ارض مشرسة اذا کانت کثیرة الشرس و بو یعقوب روایتیدر الشکس شینک فتحی و کافک سکونیله
چتین خویلو کمسنه الشکس شینک ضمی و کافک سکونیله جمعی یقال قوم شکس کما یقال رجل صدق و قوم صدق الشکاسة شینک فتحیله
چتین خویلو اولماق یقال شکس شکاسة من الباب الرابع الشکس شینک فتحی و کافک کسریله کذلک چتین خویلو اولان کمسنه و بو فراء روایتیدر
قیاس جی بودر الشمس شینک فتحی و میمک سکونیله کونش و شمس مصدر دخی کلور یقال شمس یومنا و شموس من الباب الاول
والثانی اذا کان ذا شمس و شمس عداوت اظهار ایتمکه دخی دیرلر یقال شمس لی فلان اذا ابدی لک عداوة و شمس بر نوع قلاده یه دخی دیرلر
الاشماس همزه نک کسریله کذلک کون شمسلو اولماق یقال اشمس یومنا الشموس ضمتیله شمسک جمعی کونشلر معناسنه کویا که شمسک هر
جانبی بر کونش اعتبار اولنمشدر کم مفرقک جمعنده مفارق دیدکلری کبی هر جانبی بر مفرق اعتبار ایتدکلری کبی و مفرق باشک ایرسیدر و شموس مصدر
دخی کلور ات سرکشلک ایتمک معناسنه یقال شمس الفرس شموسا اذا منع ظهره یعنی بینمک یاخود یوکلدرمکه قومسه الشمیس شینک ضمی
و میمک فتحی و یانک سکونیله شمسک تصغیری الشماس شینک کسریله کذلک ات سرکشلک ایدوب بینمک الشموس شینک فتحی و میمک
ضمیله سرکش اولان ات یقال فرس شموس و بر شماس و رجل شموس ای صعب الخلق و لا تقل شموص المشمس میمک ضمی و شینک و میمک
دخی فتحی و تشدیدیله شول نسنه درکه کونشده ایتلوره التشمس فتحتیله و میمک ضمی و تشدیدیله کونشه قارشو طورمق عبد الشمس
عرب اسملرندندر عبشمی عینک فتحی و بانک سکونی و شینک فتحی و یانک تشدیدیله عبد شمسه منسوب اولنی زیرا اسم مضاف
اوچ لغت وارددر دیلرسک جزء اوله نسبت قیلورسن مراد ایدرسنک عبدی دیرسن و اکر دیلرسک جزء ثانیه نسبت ایدرسن
التباسدن حذر ایدوب مثلا مطلبی دیرسن عبد المطلبه نسبت مراد ایدرسنک و اکر دیلرسک کلمه اولادن ایکی حرف و کلمه
ثانیه دن ایکی حرف الوب رباعی کلمه ترکیب ایدوب اکا نسبت ایدرسن مثلا عبدری دیرسن یعنی عبد الداره نسبت مراد ایدرسنک
و عبشمی دیرسن عبد شمسه نسبت قصد ایتسنک نته کم مرور ایتدی التعقم فتحتیله و شینک ضمی ایله عبد شمس قبیله سنه لاحق اولماق
نته کم تعبس عبد قیس قبیله سنه لاحق اولمقدر یا عهد ایله یاخود جوار ایله یاخود ولا ایله عبشمی عینک فتحی و بانک سکونیله و شینک فتحی
و میمک کسریله بر کمسنه نک اسمیدر که اول عبشمس بن زید مناة بن تمیم در ابو عمرو بن العلا ایتدی بونک اصلی عب شمس ایدی حب شمس
معناسنه که عب کونشک ضیاسیدر عینی حادن تبدیل اولنمشدر و ابن الاعرابی ایتدی بونک اصلی عب شمس ایدی همزه ایله و عب
نظیر دیرلر عینک فتحی و کسری لغتدر الشوس فتحتیله کوز قویروغیله باقمق یا تکبردن اوتوری یاخود غضبدن اوتوری الاشوس
همزه نک و واوک فتحیله ذکر اولنن طریقیله باقن کمسنه الشوس شینک ضمیله جمعی التشاوس تانک فتحی و واوک ضمیله کوز قویروغیله نظر قیلمق
و نظر ایتدوکی جانبه یوز میل ایدر یقال تشاوس الیه و هو ان ینظر الیه بالوجه المذکور فصل الضاد الضبس فتحتین خبیث اولمق
و بدخوی اولماق یقال ضبس نفسه من الباب الرابع اذا خبثت الضبس ضادک فتحی و بانک کسریله الضبیس ضادک فتحی و بانک کسریله
شول کمسنه درکه بدخوی اولوب خبیث اوله الضرس ضادک کسری و رانک سکونیله دیشلرک ازو دیشلرینه و آنلرک ماعداسنه دخی اطلاق اولنور بو مذکر در ما دامکه
اسم اطلاق اولنه زیرا دیشلرک جمیعی مؤنثدر الا اضراس ایناب مؤنث دکلدر الاضراس همزه نک فتحیله ضرسک جمعی کوز آقچه دیشلری معناسنه

الضروس ضمتیله اضراس کبی ضرسک جمعی کلور کذلک آقچه دیشلری معناسنه و مطر قلیل معناسنه ولانه ضرسک جمعی دخی کلور نته کم عن
قریب ذکر اولنور و ضرس کذلک ایری دخی اولان دره یه دیرلر و ضرس اذ مینه دخی دیرلر مطر قلیل معناسنه اصمعی ایتدی وقت قار ضرسی
دیرلرمی متفرق یغمور رلیبه و ضروس قیو اچنه یا بیوقلری طاشلره دخی دیرلر المضرسة میمک فتحی و رانک ضمیله الضریس ضادک فتحی و رانک
کسری و مدیله طاشله یا ایمکش قویو یقال بئر مضروسة و ضریس اذا طویت بالحجارة و بو تقریردن ظاهر اولورکه صاحب جوهرینک ضروس تفسیرنده
کرم کرده سوچاه دیدوکی مخالف اولور که صاحب جوهرینک تعبیری قیواغزینه اولان طاشلره اختصاص کوسترر الضرس ضادک فتحی و رانک
سکونیله آدمی دیشیله محکم ایصرمق یقال ضرست السهم اذا عجمته یعنی دیشیله ایصردق و تأثیرات و ضرس زمانه شدت اوزره اولمقه دخی دیرلر
یقال ضرسهم الزمان اذا اشتد علیهم الضروس ضادک فتحی و رانک ضمیله شول ناقه درکه بدخوی اولا یقال ناقة ضروس اذا کانت سیئة الخلق
تعض حالبها الضراس ضادک کسریله کذلک ایصرمق معناسنه در و کا اولور که بو کلمه ناقه نک طوغرمسی تازه اولدوغنه دیرلر دیمکه قولهم هی
یعنی ضراسها ای بحدثان نتاجها و حتی حیمک کسریله برنسنه نکا اولنه دیرلر و ناقه نک که ولدی تازه اولمه حالته زیاده اولور الاضراس
همزه نک کسریله اضطراب دیرمک یقال اضرسه امر کذا اذا اقلقه التضریس علی وزن التکریم تجربه قیلوب محکم ایتمک یقال ضرسته الحروب تضریسا
اذا احکمته و الحکمة المضرس میمک ضمی و رانک فتحی و تشدیدیله تجربه اولنمش کمسنه و مضرس بر جنس نقشلو اسبابه دخی دیرلر یقال ربطة مضرسة
لضرب من الوشی و ریطه رایه متصل ایلی جامه معناسنه و مضرس شول طاشلره دیرلرکه آنلرک کلب دیشی کبی سودری طاشلری اولا
ابو عبید روایت ایتدی التضادیس فتحتیله و رانک ضمیله بنانک هموار اولمامسی یقال تضارس البناء اذا لم یستو الاضرس
همزه نک و رانک فتحیله بر لفظدرکه اوزینه بتبیتیله ذکر اولنور یقال رجل اضرس و اضرس الضرس فتحتیله اکشی نسنه یمکله دیشلری قماشمق
یقال ضرس اسنانه من الباب الرابع الضارس ضادک فتحی و رانک کسریله خلقی چتین اولان کمسنه یقال رجل ضرس شرس ای صعب الخلق
و بو یزیدی روایتیدر الضربوس ضادک ضمی و عینک سکونی و بانک ضمیله بحیا دیکنکه دیبی الضغابیس ضادک فتحی و بانک کسری و مدیله
جمع قزده شخیار معناسنده و فی الحدیث اهدی الی رسول الله صلی الله علیه وسلم ضغابیس کامل اولور رجل ضعیف انکا تشبیه اولنوب
ضغبوس دیرلر و یقال امرأة ضغبة ای مولعة بحب الضغابیس یعنی شخیار دوسون عورت ضعیفه دیرلر نته کم بابده ذکر
اولندی فصل الطاء الطخس طانک کسری و خانک سکونیله اصل و نسل الطرس طانک کسری و رانک سکونیله صحیفه معناسنه در
و بعضلر ایتدی طرس شول صحیفه درکه برکره بوزیلوب تکرار یازیلمش اوله مثلا و طلس دخی بونک کبیدر الاطراس همزه نک فتحی و طانک
سکونیله جمعی ذکر اولنان صحیفه لر الطروس طانک و رانک فتحی و سینک ضمی و مدیله بر شهرک ادیدر و رانک تخفیفیله امالیدر یعنی سکون اولنماز
ابن همزه نک شرحی زیرا فعلول عینک سکونیله ابنیه عربیه دن دکلدر الطرفسان طانک و فانک کسری و مابینده رانک سکونیله بر باره قوم
قطعه رمل معناسنه الطرساء طانک و میمک کسری والفک مدیله ظلمت معناسنه الطرسه علی وزن الدحرجة برنسنه دن تعرض ایلوب
منقبض اولمق الطرموس طانک و میمک ضمی ایله بو غاچه دیدکلری ایتمک الطس طانک فتحی و سینک تشدیدیله والطسه کذلک کوی دیدکلری
الت که ایچنده نسنه یورلر طشت در لغتدر الطساس طانک کسریله جمعی والطسوس ضمتیله والطساسات طانک فتحیله کذلک جمعی
طشتلر معناسنه التطسیس علی وزن التکریم اطراف ولایتده دولاشوب کزمک یقال طس فی البلاد اذا ذهب الطغوس فتحتیله
بارکیر هلاک اولمق طغس البرذون یطغس طغوسا من الباب الرابع اذا مات و برذون بانک کسری و ذالک فتحیله بارکیر اولادر
الطغس فتحتیله کیر و پاس معناسنه والطغاسة طانک فتحیله کیرلو اولمق یقال طغس الثوب طغسا و طغاسة اذا وسخ الطغس
طانک فتحی و غانک کسریله کیرلو اولان نسنه الطنفسة طانک کسری و نونک سکونی و فانک کسریله ابریشم زیلی و طانک فتحیله
دخی لغتدر الطنافس طانک فتحی و فانک کسریله جمعی ابریشم زیللر معناسنه الطلس طانک فتحی و لامک سکونیله محو ایتمک یقال طلست
الکتاب طلسا فتطلس التطلس فتحتیله و لامک ضمی و تشدیدیله کتاب محو اولمق الاطلس همزه نک و لامک فتحیله اسکی اولان نسنه
الطلس طانک کسری و لامک سکونیله بعنا الاطلاس همزه نک فتحیله جمعی یقال رجل طلس الثوب والطلس قورده دخی دیرلر قیچی که
قورد رنکی بوز اولوب قره یه مایل اوله الطیلسان طانک و لامک فتحیله شول کلیمدرکه اوزرینه اورتلر الطیالسه طانک فتحی و لامک
کسریله جمعی ذکر اولنن کلیملر معناسنه و اخوندر اولان نجا ایچوندر زیرا طیلسان فارسی معربیدر و عامه طیلسان دیرلر لامک کسریله
و بوقه حالته نداده ترخیم ایدوب طیلس دیمک جایزدر زیرا اعلام عربیه ده فیعل یوقدر مکرکه معتل او لا سید کبیدر

طمس

الطرس طانك و رانك كسري و ميمك سكونيله بلانجي والطرس طانك ضمي و ميمك سكونيله درانك ضمي و ميله كذا بو معناسنه الطموس ضمتينله ايلقلوق و محو اولماق
يقال طمس الطريق يطمس و يطمس طمسا من البابين الاول والثاني الطمس طانك فتحي و ميمك سكونيله بيعوب محو ايتمك يقال طمسته طمسا يتعدي ولا يتعدي
الانطماس همزه نك و طانك كسري و نونك سكونيله محو اولماق التطميس تفعيل وزننده ميمك ضمي و تشديديله كذلك محو اولماق قال الله تعالى ربنا اطمس على اموالهم
اي غيرها عما هي كما قال الله تعالى من قبل ان نطمس وجوها الطملس فتحتينله و لامك تشديديله قوري اتمك يقال رغيف طملس اذا كان جافا ورغيف
كرده ديدكلري اتمكدر ابن اعرابي ايتدي بن عقيليه … نسنه اكل اتدكمي ديدم ايتدي اكلت قرصتين طملستين يعني ايكي يابس اتمك اكل اتدم الطيس طانك
فتحي و يانك سكونيله چوق اولان نسنه و چوق اولان صو … بونلردن غيري نسنه يه اطلاق اولنور الطيسل طانك و سينك فتحي و يانك سكونيله طيس
معناسنه در اخرنده لام زايده در الطاس شول نسنه در كه انكله بر نسنه ايچرلر الطاووس على وزن الكافور بر معروف قوشدر والطويس طانك
ضمي و واوك فتحيله طاوسك تصغيريدر زيادهلري حذف اتدكدنصكره و عربلرك اشام من طويس ديدكلري قوللرنده طويسدن مراد
بر مخنث كمسنه در كه مدينه منوره ده ساكن ايدي دايما ايدردي يا اهل مدينه سزه جالك خروجنه احتمال ويرك بن حيات اولدقچه دكز
بن وفات ايدرسم اندن ايمين اولك زيرا بن رسول اكرم صلى الله عليه وسلم وفات اتدوكي كيجه طوغدم و ابو بكر رضي الله عنه وفات اتدوكي كون
ممه دن كسلدم و عمر رضي الله عنه قتل اولندوغي كون بالغ اولدم و عثمان رضي الله عنه قتل اولندوغي كون تزوج اتدم و علي رضي الله عنه
قتل اولندوغي كون اوغلم طوغدي و ادي … طاوس ايدي و … مخنث اولدي اسمي طويس قودي و اكا عبد النعيم دخي ديرلر كه
كندو يه ايدردي ايتي عبد النعيم انا طاووس الجحيم انا اشام من يمشي على ظهر الحطيم وحطيم كعبه مشرفه نك قربنده ما ولان ديواردر كه حجاج
انك طشره سندن طواف ايدر

عبس

فصل العين العبوس ضمتينله يوز كشدوب بكيچميك كوسترمك در يقال عبس الرجل يعبس عبوسا
من الباب الثاني التعبيس على وزن التكريم كذلك يوز كشتمك يقال عبس وجهه اذا كلح شدد للمبالغة التعبس تفعيل وزننده باك ضمي و تشديديله
كذلك يوز كشتمك العبس فتحتينله ونك قويروغنه يا پيشوب قورين نجاست و عبس بركمسنه نك كودسندن كيرو قوروب قالمه دخي
ديرلر يقال عبس الوسخ في بدن فلان من الباب الرابع اذا يبس الاعباس همزه نك كسريله دوه نك قويروغنه نجاسته يا پيشماق يقال اعبس
الابل اذا صارت ذات عبس العبوس عينك فتحي و بانك ضميله شديد اولان كون يوم عبوس معناسنه عبس عينك فتحي و بانك سكونيله
قيس دن بر قبيله نك باباسي آديدر كه اول عبس بن بغيض در كه قيس عيلان اوغلولرندندر العنبس عينك فتحي و نونك سكوني و بانك فتحي
ايله ارسلان و بسببدن … كمسنه يه عنبس تسميه ايدرلر و بو خنفل وزنيدر عبسدن العنابس عينك فتحي و بانك كسريله قريش قبيله سندن
عبد شمس اكبر اوغلولرندندر كه انلر التي در برى حرب و برى ابو حرب و برى سفيان و برى عمرو و برى ابو عمرو در و بونلره اسد ديرلر

عتس

باقيسنه اعياص ديرلر العتوس على وزن الدحرجة و بونسني عنفله حكم طوتق العتريس عينك كسري و تانك سكونيله و رانك كسري و ميله كرش
و غضبناك اولان كمسنه العنتريس عينك و تانك فتحيله و ما بينده نونك سكوني و رانك كسري و ميله شول ناقه در كه زياده محكم اولا و نون

عجس

زايده در زيرا عتوسه دن در العجس عينك فتحي و جيمك سكونيله والعجس عينك كسري و جيمك سكونيله والعجس عينك ضمي و جيمك سكونيله يايك
اورته دخي يايك قبضه سيدر و كاه اولور كه كيجه نك معظمه دخي عجس ديرلر بونلردن اخذ ايدوب معنى عجس من الليل ديرلر و عجس بر نسنه نك صوكي
و نهايتي دخي ديرلر يقال عجسني عن حاجتي يعجس عجسا المعجس ميمك فتحي و جيمك كسريله عجس كبي كذلك يايك قبضه سي العجاساء عينك فتحي
و اخرنده الف ممدوده ايله دوه سورسيندن بر قطعه عظيمه و عجاساء ظلمة دخي ديرلر العجنس فتحاتله و نونك دخي فتحي و تشديديله
قزل دوه العجانس عينك فتحي و نونك كسري ايله جمع قزل دوه لر معناسنه نون ثقيلك تخفيفي اولندي زايده اولدوغي جهتدن التعجس
تفعيل وزننده جيمك ضمي و تشديديله بر نسنه يه تابع اولوب عقبنجه كتمك يقال تعجست الارض غيوث اذا اصابتها غيث بعد غيث العجوس
عينك فتحي و جيمك ضميله شول يغمور دركه قطره لري برى بيريله دوه دكله يقال مطر عجوس اذا كان منهمرا العجيس عينك فتحي و جيمك كسري و ميله
شول ادمكدر كه … بوكلي اتمه يقال فحل عجيس بن عجيس مثل عجيز بجيش ايكي حرفي و … نك فتحي و ثاني رانك كسريله ابدا محلده استعمال
اولنور يقال لا اتيك بجيش عجيس اي ابدا عجيس عينك ضمي و جيمك فتحي تصغير در كه ذكر اولنان محلده استعمال اولنور عجيسي عينك كسري
و جيمك ضمي كسري و تشديديله و الفك قصريله خطيبي كبي بر كونه آهسته يوريمك العجيساء عينك فتحي و جيمك كسري و الف ممدوده كذلك آهسته

عدس

يوريمكدر ابن سراج دوليه اوزره العدس عينك فتحي و دالك سكونيله يورمك كتمك يقال عدس في الارض اذا ذهب فيها و يقال عدست
به المنية اي اذهبت و عديه ميمك فتحي و يانك تشديديله موت معناسنه در و عدس حدس معناسنه لغتدر [illegible]

كتمك و طوغ ايله سوز سويلك معناسنه لغتدر و عدس محكم جماعه دخي ديرلر و سرعتله يرامكه دخي ديرلر العدس فتحتينله مرجمك
ديدكلري معروف دانه در و عدس قاتري زجر ايچون استعمال اولنور بر لفظ در قتره عدس ايله تسميه اولنور قاتري زجره دلالت ايدن
لفظ اولدوغي ايچون العدسة كذلك فتحتينله شول عرضه سويلجيدر كه انسانك بدننده عارض اولور و كاه اولور قتل ايدر و اولور العدس عينك
ضمي و الفك فتحيله قسم بكه بر جيك اسميدر كه اول زرارة بن عدس در عامه نسخ محاسده بو … واقع اولمشدر و هو زرارة بن عدس و لكن حق
تقييد و هو عدس ابو زراره … ديك ايدي تاكه حمل صحيح اولا العدبس فتحاتله و بانك ضمي و تشديديله شول دوه يا خود غيري نسنه دركه
زبون اولوب قوتلو اولا العدابس عينك فتحي و بانك كسريله جمع در و بسببدن كنانه اعرابيه عدبس بو تسميه اولنشدر العرس عينك

عرس

فتحي و رانك سكونيله بر صنفدر كه بونده مذكر و مونث برابر در هر برينه اطلاق اولنور مادامكه ايكي برينك اشنا سنده اولالر العرس ضميله مثل رجل
معناسنه و اولان عروسكه جمعيدر العرائس عينك فتحي و همزه نك كسريله عرائس معناسنه عروسك جمعيدر يقال رجل عروس في رجال عرس و امرأة
عروس في نساء عرائس و في المثل كاد العروس ان يكون اميرا العرس عينك كسري و رانك سكونيله ارك عورتي زوجه معناسنه دخي ارسلان
دخي ديرلر الاعراس همزه نك فتحيله جمعي و عرسك دخي جمعي كلور عينك ضمي ايله دوكون طعامي معناسنه نته كم كلور ان شاء الله تعالى العرسان
عينك كسري و رانك سكونيله صيغه تثنيه اوزره … ارك عورته اطلاق اولنور ابن عرس كلنجك ديدكلري جانوردر كه اولرده ساكن اولور و
فارسيده … اسد ديرلر بنات عرس جمعيدر … ابن مخاض و ابن لبون و بنات ماء ديرلر و ابن اوي همزه نك مديله شغال ديدكلري
جانور دركه قورده شبيه در و قورد دن كوچك در و ابن ماء صوده اولان قوش در … و دكي شو لا … بنات
عرس و بنات نعش و بنو نعش دخي روايت اتدي و بنات نعش برج … ديدكلري العريس عينك كسري و رانك … و يانك تشديديله ايليو
قورد دركه … مشابه در لونده العرس عينك فتحي و رانك سكونيله شول … دكر قوشي و اركك بر ديواردن … بر ديوار
چكلوب برادجي تمام ديواره متصل قيلوب اوزرين اورتوب سقف قيلورلر تا كه اوايچي ادي و بالجمله … مصدري ديدكلري
نسنه اوسطي اولور و بونه صنوق ولا ايتلر … ايدرلر و لسان فارسيده اكه بچه ديرلر اوكي بولدرد … شي اولدوغي ايچون المعرس ميمك
و رانك فتحي و تشديديله شول … در كه وجه مذكور اوزره اولا و ابو عبيده بوني عرزي طريقيله تفسير اتدي و ابو الغوث انك تفسيرنه
راضي اولمدي العرس عينك ضمي و رانك سكونيله تزوج جميتنده اولان طعامدر تذكير و تانيثي جايزدر العرسات عينك ضمي ايله
عرسك جمعيدر … اعراس كبي نته كم مرور اتدي الاعراس همزه نك كسريله تزوج طعامي اتمك يقال اعرس فلان اذا اتخذ عرسا و لا تقل عرس
والعامة تقول واعراس اهلي اوزره دخول اتمكه دخي ديرلر … جماع اتمكده دخي ديرلر و جوهري … والعرس باهله اذا بني بها
و كذلك اذا غشيها ديشدر حالانكه حق تعبير بني علي اهله در نته كم باب الف ده كلور ان شاء الله تعالى … تفسير ايتدوكي يرده واوايك
بو … كيجه يوديوب كيجه لكك اورنده … قونمه دخي ديرلر اما بو لغت قليله در العرس عينك فتحي و رانك سكونيله بر ايپك … نكچوكش
… بينه و برادجي … قولد بقلاق يقال عرست البعير اعرسه من الباب الاول العراس عينك كسريله ذكر اولنان ايپك اسميدر العرس فتحتينله
دهشت لماق يقال عرس الرجل عرسا من الباب الرابع اذا دهش العرس عينك فتحي و رانك كسريله دهشتده دران كسنه و عرس بر نسنه يه ملازم
اولمغه دخي ديرلر يقال عرس به اذا لزمه التعريس على وزن التكريم قوم سوزده ايكن سونكيجه يوديوب كيجه لكك اورنده قونماق في الجلاسيراحت
ايچون بعده كوچمك الاعراس همزه نك كسريله ذكر اولنان معنايه در اما بو لغت قليله در المعرس ميمك ضمي و رانك فتحي و تشديديله ذكر
اولنان وجه اوزره … اولان قوناق يري المعرس ميمك ضمي و رانك فتحيله بلا تشديد بمعناه العريس عينك فتحي و رانك كسري و تشديديله
ارسلان يتاقي اولان ير العريسة عينك كسري و رانك دخي كسري و تشديديله بمعناه ذات العرس عينك فتحي و همزه نك كسريله برموضعدر …
العرندس على وزن الغضنفر محكم اولان دوه العرندسة قوي و محكم اولان ناقه يقال ناقة عرندسة اي قوية طويلة القامة
العرطسة على وزن الدحرجة بر كسنه قوتمدن منازعت ايدوب … ايله ذليل اولماق و … دخي … لغتدر و معناسي
الاعرنكاس همزه نك و رانك كسريله اجتماع اتمك و قيل … و … اولمغه دخي ديرلر يقال اعرنكس الشعر اذا اشتد سواده و العركسة
على وزن الدحرجة … جمع اتمك يقال عركست الشيء اذا جمعت بعضه على بعض العرمس عينك و ميمك كسريله قيا …

عسس

و عرمس محكم اولان ناقه يه دخي ديرلر قيايه تشبيها اولنمغين العس عينك فتحي و سينك تشديديله كيجه ايله طولشماق و عس العسس معناسنه در
يقال عس خبر فلان اذا ابطأ العسس فتحتينله كذلك كيجه ايله طولشماق كيجه اهل فساددن بريني تمك ايچون يقال عس يعس عسا

من الباب الاول اذا كان بالليل وعس عاسك دخى جمعى كلور طالب ايله طلب وخادم ايله خدم كبى وفى المثل كلب عس خير من كلب ربض
يعنى كيجه ايله طولاشن كلب يتاغن كلبدن خيرلودر الاعتساس همزه نك و تانك كسريله كيجه طولاشمق معناسنه العسعس عينلرك فتحى
و سينك سكونيله قورد ذئب معناسنه العساعس عينك فتحيله كذلك قورده ديرلر زيرا قورد كيجه ايله دوراشوب نوالة طلب ايلر العسعسة
على وزن الزلزلة قورد كيجه ايله طولاشمق يقال عسعس الذئب اذا طاف بالليل و عسعسة كيجه نك قراكولغنه توجه اتمك دخى ديرلر يقال عسعس
الليل اذا اقبل ظلامه وقوله تعالى والليل اذا عسعس فى آيتى بو ايكى معنى ايله تفسير اولنمشدر معنسرون اتفاق ايتدركه عسعس ادبر معناسنه در كه يعنى ظلام
يوز دوندرسه ديمك اما بزم اصحابمزدن بعضى قتنده عسعس ليل قريب اولوب ظلامه توجه اتمكدر ديدى كذلك عسعس السحاب ديرلر بلوت يره
يقين اولسه العس عينك ضميله بيوك قدح در و اندن بيوك اولانه رفد ديرلر و دفدر انك كسرى و فانك سكونيله در العساس عينك كسريله جمعى
بيوك قدحلر معناسنه العسكبك بو لفظ كيدركه بزيوده اولورسه ديمك محلنده استعمال اولنور و دوحسك و بيك دخى مقدر العسوس
عينك فتحى و سينك ضميله شول ناقه دركه باكره اوله و تلو فحول يكى دوزنكى ديمى و عسوس كذلك شول ناقه دركه خلقتده ابراغ اولميجه
سود ويرميه و عسوس صيد طلب ايدنه دخى ديرلر العس ميمك و عينك فتحيله طلب ايدجك يره العسابر عينك فتحيله سكاكل و زنى ادوزه
كرپى ديدكلرى جانورلر قنافذ معناسنه كيجه ايله جوق كزدوكى اجلدن التعسس توحولماق طلب معناسنه و تعسس كذلك كيجه صيد طلب
اتمكده ديرلر عسعس عينلرك فتحيله بر موضعك اسميدر و بر جبلك اسميدر العطرس فتحتينله و طانك ضميله براغاجدركه خيزران
اغاجنه بكزر العضرس على وزن جعفر طوكوكدن يغار دخى الغمام معناسنه و فى المثل ابرد من عضرس و عضرس بر واده دخى ديرلر العضارس
عينك ضمى و رانك كسريله كذلك عطوفر معناسنه العضارس عينك فتحى و رانك كسريله جمعى طوليلر معناسنه حوالى كبى كه ضيا ملمعه و فتحله جمع اولور العطاس
عينك ضميله اخرماق يقال عطس عطاسا كذا فى القاموس العطسة عينك فتحى و طانك سكونيله كذلك اخرمق يقال عطس يعطس من الباب الاول
وكاه اولور عطس الصبح دخى ديرلر صبح ضياسى اغارسه العاطس طانك كسريله شول اهو ديرلركه قارشودن استقبال ايده المعطس على وزن
المجلس بورن انف معناسنه وكاه اولور طانك فتحيله دخى كلور العيطوس عينك و طانك فتحى و يانك سكونيله و ميمك ضميله شول عورتدركه هر عضوى
كمال اوله اولمغله تامة الخلق معناسنه دوه نك دخى تام الخلقه اولانه دخى ديرلر العطامس عينك فتحى و ميمك كسرى و ميله جمعى ذكر اولنان وجه
اوزره اولان عورتلر معناسنه العطامس بعناها ياسز دخى جمعى كلشدر عطيمس قياسى ايجدر و عطامس ديدكلرى ... دخى جايز ايدى
زيرا احدى الزيادتين متروك اوله حذف اولنوب عطيمس ايكى عطموس لشدر ... و او حذف اولنمايجق جمعده و تصغيرده
بدل كلمكه لازم اولور كه حرف ياد العفس عينك فتحى و فانك سكونيله حبس معناسنه و ابتذال معناسنه در المعفوس ميمك فتحى و عينك سكو
و فانك ضميله حبس اولنمش مسجون معناسنه و معفوس مبتذل ديرلر الاعتفاس همزه نك و تانك كسريله كورشمق يقال اعتفس القوم اذا
صارعوا المعافسة ميمك ضمى و فانك فتحيله معالجه معناسنه در و فى الحديث و عافسنا النساء عقنقس عينك كسريله بر ناقه نك اسميدر العفنقس
فتحتينله و نونك سكونى و قافك فتحيله جتن خويلو اولان كمسنه سىء الخلق معناسنه وخلق عفنقس دخى ديرلر الاعفنقاس همزه نك و فانك
كسريله جتن خويلو اولمق يقال اعفنقس الرجل اذا عسر خلقه العكس عينك فتحى و كافك سكونيله دوه نك يولارينى اياغنه باغلمق
يقال ذلك اذا فتح ... ضبط اولنه وعكس بر نسنه نك آخرينى اوله دوندرمك دخى ديرلر ... زمان جاهليتده بر كمسنه ارسلان
ناقه سى وقوى باشنه كوتوروب ناقه نك باشى حكم كوكسه بغليوب بو حال اوزره ترك ايدرلرمش ناقه اولنجه دك و بوندن مرادلرى بو امش كه
بو طريقله ناقه دخى قوى باشنده هلاك اولسن ... ياده مواد ديو زعم ايدرلرمش و عكس شوربايه سود قوتمغه دخى ديرلر
يقال عكست و اعكست عكسا العكاس عينك كسريله مقدما ذكر اولنان ايپه ديرلر يقال ذلك الكسر عكاس و عكاس و عكاس عينك كسريله
المد اولان قيلقر ... ياخود عكاسه ذكر اولنمشدر العكيس عينك فتحى و كافك كسريله شول سوده دركه
شوربايه دوكلورسه معموله شوربا اولورسه اولسون و عكيس شول سوده ديرلركه اوزرينه ياغ دوكيله ... صاحب صراح توشامده
عكيس بغى اطعام كه از شير واده ساخته ديرديو الهاله اوز اطلاق اولنماز و اده حو دلسان فادسيده اوز اطلاق اولنور
غيرى عكنسره اطلاق اولنماز و عكيس شول باغ ... ديرلركه بر ... اولور بوندن متسوبه ديو الاعتكاس همزه نك و تانك كسريله
شوربايه سود قاتمق العكمسة على وزن الدحرجة زيادة قراكو اولان كيجه در يقال عكمس الليل اذا اظلم العكاكس عينك فتحى و ميمك كسريله
زياده قراكو اولان كيجه و يحاجوق دوه يه دخى ديرلر يقال ابل عكامس اذا كانت كثيرة العلس فتحتينله بيوك كنه كه طواده ياپشور

وكاه

وكاه اولور بو كله رجالدن بعضنه تسميه ايدرلر العلس فتحتينله و افزند و ياغك تشديدله قوى اولان كمسنه يقال رجل علس اى شديد
و علس كذلك بغداى دنى بر نوعدركه ايكى دانه سى بر قشر ايچنده اولور كه اهل صنعا اكثرى بو جنس بغداى يرلر العلوس عينك فتحى و لامك
ضميله ذكر اولنان بغداى دن اتخاذ اولنان ننه يقال ما ذاق علوسا و لا لوسا اى شيئا و لوسا بر لقمه دخى ذاتى اولان طعام ديرلر
العلس عينك فتحى و لامك سكونيله ايچمك شرب معناسنه ابو عمرو روايت اوزره التعليس على وزن التكريم يدروب ايچورمك يقال ما علسوا
ضيفهم بشىء تعليسا و تعليس مرض اشتداد او لماغه دخى ديرلر يقال علس داؤه اذا اشتد المعلس ميمك ضمى و لامك فتحى و تشديدله تجربه
اولان كمسنه العليس عينك فتحى و لامك كسرى و تشديدله بر طوارى درد يسيه ويريان اتمك الاعلنكاس همزه نك و لامك كسريله قيلده يا ديباه
اولمق يقال اعلنكس الشعر اذا اشتد سواده و اعلنكاس بر نسنه متودد اولماغه ديرلر ... المعلنكس ميمك ضمى و نونك
سكونى و كافك كسريله مجمع اولوب يسيق اولان قيلده ديرلر المعلطوس على وزن فردوس شول ناقه دركه اوز ند لغتى اولوب اشكين اولا العلطبيس
على وزن سلسبيل دوزاولوب ابراق اولان نسنه العماس عينك ضميله حرب شديد و امر شديد ... دخى ديرلر يقال ليل عماس اى
مظلم و يوم عماس و مشكل اشه ده ديرلر العماسة عينك فتحيله قراكو اولمق يقال عمس عماسة العموس عينك و ميمك ضميله مشكل ايش يقال امر
عموس و عماس اى مظلم لا يدرى من اين يؤتى له و عموس متعسف اوزره اولى كمسنه يه ده ديرلر يقال رجل عموس اى متعسف المعمسات
ميم اولك ضمى و ميم ثانى نك كسريله مشكل ايش ... ناباموره معمسات اى مظلمة ملوية عن جهتها و ملوى بولرش معناسنه در
التعامس تانك فتحى و ميمك ضميله بر نسنه دن تغافل اتمك يقال فلان يتعامس عن الشىء اذا تغافل عنه و بر كمسنه يه يشبه اوزره توقف ده ديرلر
يقال تعامس على فلان اذا تعامى و تركه فى شبهة من امره العمس عينك فتحى و ميمك سكونيله بر نسنه ده بلور كن بلمزلك اظهار اتمك و عمس كتابيله
اوقيوب اوكرنمكه دخى ديرلر يقال عمس الكتاب اذا درس العمواس عينك ضمى و ميمك سكونيله شول طاعوندر كه ابتداى اسلامده
شام شريفده اول اولا ظهور ايتشيدى العرس فتحتينله و رانك فتحى و تشديديله رجالدن قوى و شديد اولان كمسنه العروس على وزن
عصفور قوتلى حمل معناسنه العمارس عينك فتحى و رانك كسريله جمعى قهرنيد معناسنه و عروس تام الخلق اولان اوغلانه ده اطلاق اولنور
ابو عمرو روايتى اوزره العملس فتحتينله و لامك تشديديله شديد و قوى اولان كمسنه عملس كبى وزنا و معنا ابو عمرو ايدرك
عملس بر كمسنه قوى و سريع اولان كمسنه در و علس جقده دخى اطلاق ايدرلر و اما عربلرك ... بدكلرى قول لوند
عملس بر جبلك اسميدركه و الدبس اركسنه كوتوروب اتمشدر العنس عينك فتحى و نونك سكونيله اكثرى اولان ناقه بعضلر اتنى
عنس شول ناقه دركه توبرونك قيللرى چوق اولا و عنس عيندن بر قبيله نك آدى در العنوس صنيله قيز اوغلان قيز و جوق كلنوب
تزويج اولنمغله اتكا دعاوندن چقاغه ديرلر يقال عنست الجارية تعنس من الباب الاول و بو ذكر اولنن اصلا تزويج اولنمد قده
اولور و اكر بو كره تزويج اولنورسه اكا عنت ديمزلر العانس نونك كسريله اوده قادين قيز و عانس ارجله
دخى ديرلر العنس عينك ضمى و نونك و العنس ميمك ضمى و نونك فتحى و تشديديله كذلك جمعى بازل و بزل و بزل كبى
ياد مشدر دوه يه ديرلر كه انى ايتدى عانس معصرده ياد اولانلر و معصرده ميمك ضمى و صادك كسريله بر قيلو
ايرشن قيزه دير الاعنياس همزه نك و نونك كسريله قويروق قيلى جوق اولمق يقال اعنوس ذنبها اذا وفر التعنيس على
وزن التكريم قيز اوده قاديماق يقال عنست الجارية تعنيسا و اصمعى ايتدى عنت الجارية ديمزلر بلكه عنت ديرلر
صيغه مجهول اوزره و عنسها اهلها ديرلر صيغه معلوم اوزره ديدكلرنده العوس عينك فتحى و واوك سكونيله
كيجه دوه لايدوب كزمك يقال عاس الذئب اذا طلب شيئا ياكله و عوس مال اوزرينه طوروب كركى كوزدوب كوزتمك
و بو معناده صاحب صراح عوس دبايمكله تفسير ايتمشدر مرادجوهرى يه مخالفدر العائس همزه نك كسريله مالى كوزدوب
كوزدجى كمسنه يقال هو عائس مال العوبسى عينك ضمى و ياتك تشديديله ذكر اولنان قيونه منسوب اولمغله يقال كبش عوسى
العوساء عينك فتحى و اوتونك مد ايله ممدوده ... جحك حاله اولان العيس عينك فتحيله اركك صوينه معناسنه ديشى جماع
اتمكه دخى ديرلر يقال عاس الفحل الناقة يعيسها عيسا اذا ضربها العيس عينك كسريله ميله شول اق دوه لردركه اكرك ... اشتراك
عارض اوله الاعيس همزه نك و يانك فتحيله و احدى العساء عينك فتحى و الفك مديله مؤنثى ذكر اولنان لونه اشهاد ... اولان دوه

وبعضلر ایتدی عیس دوه نک ابولنه دیرلر دعیسا دیشیجکره دیرلر عیسی اسم عبرانی در یاخود اسم سوریانی در العیون عینک
کسری وسینک فتحیله جمع نیتال لجا نا العیون در ربرت بالعیسین دیرکن جمیسند دبحر یون فتنه دوکوفیون سینک ضمی جایز کوره لر
واو ون اول دکرین جایز کوره یلر یادن اول دبحر یون جایز کورمیوب الف حذف اولندقده فتحه کی الفکله قبلی حالی اودر منتوح یا
قاموس یدلرکی الناصلیله ولوذکرک غیر اصلیه اولسون اما کسائی الناصلیه ایله غیر اصلیه بینی فرق ایدوب اصلیه ده منتوح قرار
لمعونن دیرایدی وغیر اصلیه ده مضموم قیلوب عیسون دردیرایدی وموسا ده دخی حالی ذکر اولنان سنولی ووقف در عیری
عینک وواوک کسری واخرنده یانک تشدیدیله عیساره منسوب اولان وموسایه منسوبتنده دخی موسوی دیرکن یای واوه قلب اتکله
نتکم روی ده موسوی دیرلر ودیلرسک یایی حذف ایدوب عیسی وموسی دیرلر سینک کسریله نتکم مرحی ومعلی دیرلر محل لهو
منسوب معناسنه فصل الغین العبس فتحیله بولون دکر کوک کبی بوز اولایعنی خاکستری اول الاغبس همزه نک فتحیله
نخیل ذکر اولنان لون ایله ملون اولان نسنه یقال ذئب اغبس والود الاغبس من الخیل هو الذی تدعوه الاعاجم السمند یعنی ات جنسنه
صاد ویه مایل اولان یعنی قوله رکنده اولان سمند دیرلر غبیس عینک ضمی وبانک فتحیله اغبسک تصغیری در ترخیم طریقیله
قولهم لا اتیک ما غبا بیس براده الدهر ابن الاعرابی ایتدی بنم بو کلامک مطلق نه وجهله اولدوغنه شعورم یوقدر بعضلر ایتدیکه غبیس دن
مراد قورددرکه ذئب معناسنه تصغیری ترخیم اسلوبی اوزره نتکم ذکر اولندی وغبا اصلنده عبا یدی حرف تضعیفک بری الفه قلب
تنصاده قلب ولندقدن کبی که اصلنده تقضض ایدی پس معنای اتیک مادام الذئب یا قالغنم غبا دیمک اولور یعنی بندن اتیانک ما
قورده قوینه کلدکجه الغرس غینک کسریله شول نسنه دیرکه ولدله طوغرلر دخی جین ده بیله چیقوب سومک شالنه بعضلر ایتدیکه غرس بر پرده
دری دیرکه دوه یاورینک طوغرقده یوزنده بیله طوغار اکرازاله اولنماسه قتل ایدر الغرس غینک فتحی وراسک سکونیله اغاج دکمک
یقال غرست الشجر اغرسه غرسا من الباب الثانی الغراس غینک کسریله غرس فدانی وغرس دکلک زماننه دخی دیرلر الغریسه غینک فتحی وراسک
کسری وسینیله شول اغرس فدانی که هنوز بحثتی ولا الغرس غینک ضمی وسینک تشدیدیله رجالدن ضعیف اولان کسنه واحدی دیمک
برابوردر اصمعی دوایت اوزره دغس تعیب اتکه ده دیرلر یقال غش فلون خطبه الخطیب اذا عابها الغسمت علی وزن الزلزله
بسی زجر اتکه ده مبالغه اتمک تعوله غسمت بالهوم اذا بالغت فی زجرها الغسان غینک فتحی وسینک تشدیدیله یمنده بر قبیله درکه
ملوک غسان انلردندر وبعضلر ایتدی غسان برصویکادیدر دبو ذکر اولنان غسان فعلان وزنی اوزره اولورسه علی باب
ونان اولور الغطس غینک فتحی وطاء مهمله نک سکونیله صویه طالدرمق یقال غطسه فی الماء اذا غمسه المغطس میمک وتونک فتحی وطانک
کسریله ومدبله شول طاشدرکه موری جکردبی مویدر الغطاریس غینک کسری وطانک سکونیله دراک دخی کسری ومدبله ظالم ومتکبر
اولان کسنه التغطرس فتحیلره دراک ضمیله متکبر اولمق یقال تغطرس المتغطرس میمک وطانک فتحی وغینک دخی فتحی وراک کسریله ظالم
ومتکبر اولان کسنه الغلس فتحیله کیجه نک اونده اولان ظلمت در التغلیس علی وزن التکریم کیجه قرننده سیر اتمک یقال غلس
الماء ای وردناه بغلس وغلسنا الصلوة ای صلیناها بغلس تغلس منیله ولامک کری وتشدیدیله بر لغتدرکه افت وباطل معناسنه
استعمال اولنور لا ینصرف در یقال العقع فلون فی تغلس اذا وقع فی داهیه باطل نسنه یه تخییب دخی وزن مزبور اوزره ذکر اولنان
معناده استعمال اولنور خیبتدن اولدوغی حالده که نومیدلک معناسنه در الغمس غینک فتحی ومیمک سکونیله صویه طالدرمق یقال
غمسه فی الماء اذا مقله فیه الانغماس همزه نک وغینک کسریله صویه طالمق الاغتماس بمعناه المغامسه میم اوکک ضمی وثانی نک فتحیله بر شی
ومناسه کبی کمدو نفس حریکه اودقه برینه دقی دیرلر الغموس غینک فتحی ومیمک ضمی ومدبله شدید اولان نسنه دیمین غموس شول یمین
دیرلرکه صاحبین کناهه غرق ایده وطعنه غموس شول صاینجا قدرکه برجانبندن اوته جانبنه چقه وناقه غموس اول ناقه دیرلرکه
حملی ظاهر اولمایه طوغورمسی قریب اولنجیه دک الغیس غینک ومیمک کسری ومدبله شول اوتدرکه ایچنه دوشن نسنه دن مستور اولیه
دبوعامه واهل لغتک مذاهبی اولدوغی معنادر بو تقدیرجه جوهرینک عبارتنده الغیس من النبات الغمیر دیدوکی محلده غمیر بمعنی
الغامر اولور اما سابقا عمر کی تفسیر ایدر ند وفهم اولنان بودرکه غمیس شول تازه اوتدرکه قورو اوتک ایچنده کزلنمش اولا بو تقدیرجه
غمیر بمعنی المغمور اولور اما صاحب مراحک غمیس نبات کز ذمین فرو پوشد دیدوکی قصوردن خالی دکلدر ذیرا ایچنده دوشن
اودکلدر بیاده دنک فرقی ظاهر در وغمیس شول کیچیکره مسیل مایه دیرلرکه سبزه اراسنده ونباتات اراسنده اوله الغیسان غینک

دیکل

ویانک سکونیله جوانلغک ابتداسی وحدتی دبو فعلان وزنی اوزره اولور فصل الفاء الفأس فانک فتحی وهمزه نک سکونیله
بالته دیدکلری الت نبر معناسنه الفوس صنیله جمعی بالته لر معناسنه ولجامک فاسی شول دموردرکه اتک طاغنه ایرشور وباشک فأسی
اک ده تفاکوک نهایت بولد وغی یر وفأس بالته ایله اورمغه دخی دیرلر تقول فأسته اذا ضربته بالفأس وباشک فأسنه یعنی اکسه ده
باش نهایت بولدوغی یومری چیقه کوکه اورمغه دخی دیرلر تقول فأسته اذا اصبت فأس رأسه البجس فانک فتحی وجیمک سکونیله اولو نمق تکبر
معناسنه یقال فجس یفجس من الباب الاول الفدوکس فتحیله ارسلان اسد معناسنه ودوکس بکجی که دوکس جعفر وزنی اوزره کذلک
اسد معناسنه وفدوکس کذلک شاعر لقبیله مشهور اولان اخطلک جماعتی در الفرس فتحیلر ات معناسنه در مذکر ومؤنثه اطلاق
اولنور ومؤنثه بیچون فرسه دینمز الفریس فانک ضمی وراک فتحیله فرسک تصغیری در واکر عنصوص مؤنث دیلرسک فریسه دیرسن
خاصه ابو بکر روایتی اوزره الافراس همزه نک فتحیله فرسک جمعی در صاحبه ایله صواریکی وفاعل کلمه سنک دخی جمعی در تجی مؤنث
مختص اولسه حایض ایله حوایض کبی بنی ادمدن غیری ایچون اولسه جمل بازل وجمال بوازل کبی که بازل اصیبی یاز ده
دیرلر وجمل عائضه وعواضه کبی وحابط وحوابط کبی وعاضه دیکنی اوتلیان دوه یه دیرلر صنا دمجه ایله واخرنده ها ایله
واما مذکر عاقلده فواعل اوزره جمع اولنمادی الا فوارس وهوالک ونواکس اما فوارس جمع اولندوغی ذیرا فارسیت مؤنثنده
اولمیون التباسدن امین حاصل اولمشدر واما هوالکک جمع اولندوغی ذیرا مثلده واقع اولمشدر یقال هالک فی الهوالک پس اصل اوزره
جاری اولمش اولور ذیرا امثالنده جاری اولور غیری یرده جاری اولمین نسنه واما نواکس ضرورت شعرده وارد اولمشدر
ابن سکیت ایتدی فارس بانه بنی کسنه یه وقاتره بنی کسنه یه ومرکبه بنی کسنه یه اطلاق اولنور بوقدر واکر مرتبا فارس علی
بغل وقبتنا فارس علی حمار دیرلر وعمار بن عقیل بن بلال ایتدی صاحب بغله بن فارس دیرم بغال دیرم وصاحب حماره
فارس دیرم حمار دیرم الفراسه فانک فتحی وراک سکونیله بریلدرکه بیوک عادتی اولوب انده قرار ایدر فارس فعیل اوزره
قرار اندوکی کبی الفریس فانک فتحی وراک کسری ومدبله اغاجدن برحلقه درکه اکا لسان فارسیده چنبر دیرلر الفرس فانک فتحی
وراک سکونیله بوینی قیرمق یعنی صقماق یقال فرس الاسد فریسته فرسا من الباب الثانی اذا دق عنقها وفرسک اصل معناسی
بودرکه حکمی شایع اولوب مطلقا قتل معناسنه استعمال اولندی دفریس بوینی کوکی فاعلنده دخی دیرلر وقدمنی علی الفرس فی الذبح
وهو کسر عظام الرقبه قبل ان تبرد دفریس قورده قیون یا دمغه ده دیرلر الافراس همزه نک کسریله چوبانک قیونن قورد یاردمق
افرس الراعی اذا افترس الذئب شاة من غنمه وافراس برنسنه یه رجحان فوده فدا قیناغنه دخی دیرلر یقال افرس الرجل حماره الاسد
اذا ترکه لیاکله وینجو هو وتفریب تعیل ایتدی اکل الذئب دیرلر افرس الذئب دیرلر الافتراس همزه نک وتانک کسریله عینی
الفرس یقال افترس الاسد فریسته اذا وقصه الفریسه فانک فتحی وراک کسری ومدبله صید شکار معناسنه ابوفراس فانک کسریله
ارسلانک کنیتی در فارس راک کسریله ولایت فرس اهلی در وفی الحدیث ومنهم فارس والروم وفارس ولایت فرسه دخی
اطلاق اولنور الفرسان فانک ضمی وراک سکونیله اطلو قوادس معناسنه الفراسه فانک فتحی وراک سکونیله بر قبیله نک اسمی در
الفراسه فانک کسریله اصحه بر نسنه یی دقت نظر ایله ادراک اتمک معناسنه التفرس فتحیله وراک ضمی وتشدیدیله برنسنه یه
فراست ایلمک یقال تفرست فیه خیرا ویقال هو یتفرس ای یتثبت وینظر وفی الحدیث اتقوا فراسة المؤمن الفراسه فانک فتحیله مصدر در
اطلو لق معناسنه الفروسه ضمتیله والفروسیه الفروجیه کبی کذلک ضمتیله واخرنده یا مشدده ایله بمعناه یقال رجل فارس علی الخیل ای
بین الفراسه والفروسه والفروسیه وفراست حذاقت معناسنه ده کلور یقال فرس بفرس فروسه وفراسه اذا حذق امر الخیل الفرس
فانک کسری وراک سکونیله بر نوع اوتک اسمی در بناتاتدن یعقوب روایتی اوزره الفرس فانک وسینک کسری وراک سکونیله اوتره
نوله دومکی باغنده حلواده طرنا غی مشابه سنده اولان نسنه در وکاه اولور قرسن الشاه دخی دیرلر استعاره طریقیله دبو فعلن
وزنی اوزره در ابوبکر بن سراج ایتدی نون قرسنده زایده در ذیرا بو فرسدن ماخوذ در دق اتمک معناسندن الفرماس فانک کسری
وراک سکونیله رضا دونی اوزره بوینی قالن اولان ارسلان ورضا دوت کبی صنعتده الفرانس فانک ضمی ونونک کسریله فرانق
کبی ده نون زایده اولماقده وفرانق ارسلانک ایکینجیسیده تولدقوزی دیرلر الفردکس فانک کسری وراک سکونیله والکنجیله بستان قرانی
بولنطعرده ره مرتب یکلمر وفردوس جنتده بر باغچه نک ادیدر وفردوس بر روضه نک اسمیدر یعنی برچمنکه اکا دیدی ما التنده الفرادیس

فانك فتحى ودالك كسرى ومديله ولايت شامده برقاچ موضعك اسميدر المردى ميمك ضمى وفانك ودالك فتحيله شول باغ چبوغى دركه اجما
جاد طاقه النمش اوله الفرطوس فانك وطانك ضميله طكوز بورنى انف الخنزير معناسنه الفطس فتحتيله بورنك قصبه سى يصى اولوب يايوان
اولمقدر الافطس همزه نك فتحيله بورنى ذكر اولنان وجه اوزره اولان كسنه الفطسه فتحتيله اسمدر بورون وجه مزبور اوزره
اولمق معناسنده طا متحركدر زيرا بو عاهت كبى دردر ومنه الفطسة فانك فتحى وطانك سكونيله بر بوغجق دركه انكله افسون
ايدرلر وعربلرك كلامندندر بوكه اخذت بالفطسة بالثوباء والعطسة ديرلر يعنى اكه افسون ايتدى ذكر اولنان بوغجق ايله
برحيثيله كه اكا اسنمك واخرمق عارض اولدى الفطوس ضميله اولمك يقال فطس يفطس فطوسا من الباب الثانى اذا مات الفطيس
فانك كسرى وطانك فتحى كسرى وتشديديله فيشق ودنى اوزره بيوك چكيچه ديرلر مطرقه عظيمه معناسنه الفطيسة فانك كسرى وطانك
كسرى وتشديديله طكوز بورننه ديرلر انف الخنزير معناسنه الفنطيس فانك كسرى وطانك كسرى ونابيوده نونك سكونيله بمعناها
الفقوس ضميله اولمك يقال فقس فقوسا من الباب الثانى الفقس فانك فتحى وقافك سكونيله فاسد قلمق يقال فقس الطاير بيضة اذا افسدها
ففقس على وزن جعفر بنى اسددن بر قبيله نك باباسيدركه اول ففقس بن طريف دركه جد اعلالرى اسددر الفلحس على وزن جعفر
حريص معناسنه در وكلبه دخى فلحس ديرلر حريص اولدوغيچون فلحس وزن مذكور اوزره بر رجلك اسميدر بنى شيبان قبيله سندن
وفى المثل اسأل من فلحس وبونك احوالى بودركه عسكر محاربه دن كلسه فلحس غنيمت المقدن پاى طلب ايدر حالاكه اوندن ساكن اولوب
محاربه يه كتمش ايدى تجريدا دلولقندن وعزتندن اوتورى كندويه پاى ويررلر زوجه سيچون دخى استردى زوجه سيچون دخى ويررلر
دوه سيچون دخى استردى الفلس فانك فتحى ولامك سكونيله پول منقوش معناسنه الافلس همزه نك فتحى ولامك ضميله جمع قلتى پوللر معناسنه
الفلوس ضميله جمع كثرتدر الافلاس همزه نك كسريله مفلس اولمق يقال افلس الرجل اذا صار مفلسا كويا كه العقد اولان اقچه سى فلوس اولوب
زيوف اولدى نته كم اخبث الرجل ديرلر اصحابى خبثا اولسه وجايزدركه افلس الرجل ديدكلرى انوك زياده فوزى اولوب يانندنه فلس
قالمديه يعنى صاحب اولدوغى بنا اولانته كم اقر الرجل … مرتبه سنه وارسه واذل الرجل ديرلر ذليل اولمق مرتبه سنه
اولنمش يمكن اولمق مرتبه سنه وارسه واكرجوهرى افلس الرجل ديدكلرى محتملدركه فلس اعطا اولنماغه مستحق اولدوغنه بنا اولا ديه
نظائر مزبورينه اشبه اولوردى المفلس بر وزن المكرم قاضى بر كسنه نك مفلس اولدوغنه حكم ايتمك يقال فلسه القاضى تفليسا
اذا نادى عليه انه افلس اما رباب قوى عنيه بالافلاس بعد ما حكم عليه به الفلنقس فانك ولامك وقافك فتحى ايله ونونك سكونيله
شول كسنه دركه باباسى واناسى ازادلو قسى اوله وجيكى اولوركه باباسى عرب اولوب اناسى ازادلو قسى اوله وهمزه نك ضمى وفانك
سكونيله وراء مهمله نك كسريله اولوركه باباسى ازادلو قسى اوله واكسى ازادلى اوديله اوليه يعنى جيكنك عكسى اوله

فصل القاف

القبس فتحتيله اتشدن بر شعله در وقبس اكمك دخى بعض يكلو قلماق معناسنه دخى كلور يقال قبس النحل قبسا من الباب الرابع المقباس
ميمك كسرى وقافك سكونيله بمعناه القبس فانك فتحى وبانك سكونيله شعله طلب اتمك الاقباس همزه نك كسريله شعله طلب ايدنه شعله ويرمك
يقال قبست منه نارا اقبس قبسا الاقتباس همزه نك وتانك كسريله اتش المق يقال اقتبست منه نارا واقتباس علم كسب اتمكه دخى ديرلر
يقال اقتبست منه علما اى استفدت منه علما يزيدى ايتدى فجى بر كسنه دن علم يا خود اتش اتسك اقتبست الرجل علما وقبسته نارا
ديرسن واكر اتش اوكون طلبنك اقبسته ديرسن قبسته ديرسن وكسائى ايتدى اقبسته نارا وعلما جايزدر صيغه افعالدن
وقبسته دخى جايزدر ثلاثيدن بلا فرق طلب كرك كندو ايچون اولسون كرك غيرى ايچون اولسون القبيس قافك فتحى وبانك كسرى
وسينله شول ادكيدر دشى يه تيز بوكلو ايدر وفى المثل للقوة صادفت قبيسا لقوه لامك فتحى وقافك سكونيله شول دشى دركه تيز بوكلو قالور
القبس قافك فتحى وبانك كسريله كذلك شول ادكيدركه تيز بوكلو قالور ابوقبيس قافك ضمى وبانك فتحيله صيغه تصغير اوزره برطاغك اسميدر
مكه ده مشهوردر ابوقابوس نعمان بن منذر ملك العرب عمرو بن عدى اللخمى نك كه ملك عربدر كنيه سيدر وقابوس لاينصرف در
عجمه دن وتعريفدن اوتورى القدس ضميله والقدس قافك ضمى ودالك سكونيله طهر معناسنه در اسم اولمق اوزره ومصدر اولمق
اوزره حضرة القدس جنت ايچون اطلاق اولنور طهر معناسندن مأخوذدر روح القدس جبرائيله اطلاق اولنمشدر بو معناده قدس
قافك ضمى ودالك سكونيله وكهيت بجنده برطاغك اسميدر التقديس على وزن التكريم پاك ايتمك تطهير معناسنه التقدس فتحتيله ودالك
ضمى وتشديديله پاك اولمق تطهر معناسنه الارض المقدسة ميمك ضمى ودالك فتحى وتشديديله پاك اولان يره ديرلر بيت المقدس ميمك فتحى ودالك

وتشديديله وميمك فتحى وقافك سكونيله ودالك كسرى وتخفيفيله قدس شريف المقدسى ميمك فتحى ودالك كسرى وياءنك تشديديله مجلسى
بيت مقدسه منسوب اولان كسنه المقدسى ميمك ضمى ودالك فتحى وتشديديله كذلك بيت مقدسه منسوب اولان كسنه قادسيه دالك
كسرى وياءنك تشديديله بر معروف يرك اديدركه ابراهيم نبى صلوات الله تعالى عليه اكا پاك ومطهر اولوب محل حج اولماغله دعا ايتدى
قدوس ضميله ودالك تشديديله بارى تعالينك اسم شريفلرندندر فعول وزنى اوزره قدسدن طهارت معناسنه وسيبويه قدوس
وسبوح ديرايدى اوللرك فتحيله نته كم ذروح بيان اولندوغى محلده مرور ايتدى وثعلب ايتدى هر اسم كه فعول وزنى اوزره در
عينك تشديديله اولك اولى مفتوحدر سفود كبى وكلوب كبى وسمور كبى وشبوط كبى الا سبوح وقدوس كه بونلرك اولنده ضم اكثردر
وازاولوركه مفتوح دخى اولور وسفود سينله وفا ايله ودال مهمله ايله شيش ديدكلرى دمور كه انكله كباب پشيررلر وشبوط
شين معجمه ايله وطاء مهمله ايله بر نوع بالقدر القدس فتحتيله سطل ديدكلرى معروفدركه عامه تحريف ايدوب ستل ديرلر وبو اهل
حجاز لغتيدر قدس ديدكلرينه باعث واسطه طهارت اولدوغيچوندر القداس قافك ضميله شول نسنه دركه كومشدن انجو سلوبنده
ايكه ديرلر القدحس قافك ضمى وحاء مهمله نك كسريله يارار اولان كسنه شجاع معناسنه القدموس قافك وميمك ضمى ودالك سكونيله قديم
معناسنه در يقال حسب قدموس اذا كان قديما القرس قافك فتحى وراءنك سكونيله زياده صغوق بردشيد معناسنه يقال ليلة ذات
قرس اى شديد وقرس صغوق بركا اولماغه دخى ديرلر يقال قرس البرد يقرس من الباب الثالث اذا اشتد وقرس طوكمق معناسنه دخى كلور
يقال قرس الماء اذا جمد القرس فتحتيله صغوق شديد اولمق معناسنه لغتدر يقال قرس البرد قرسا من الباب الرابع ابن السكيت ايتدى
قرس جامد معناسنه دكل ابو الغوث بو معنايه انكار ايتدى القارس رانك كسريله والقريس قافك فتحى ورانك كسرى وسينله معناى
مزبوردن صفتدر يقال البرد اليوم قارس وقريس ولا تقل قارس وقريس جامد معناسنه دخى كلور يقال اصبح الماء اليوم
قريسا وقارسا اى جامدا وسمك قريس شول بالغه ديرلركه پشدكدن صكره چورديشى ايچنه وضع ايدرلر تا منجمد اولنجه طوره الاقراس
همزه نك كسريله والتقريس على وزن التكريم طوكدرمق يقال اقرسه البرد وقرسه تقريسا وتقريس صوغقلغه دخى ديرلر يقال قرست
الماء فى الشن اذا بردته وشن شين معجمه ايله قربه يه ديرلر القراسيه قافك ضمى وسينك كسرى وياءنك تخفيفيله قرموده دوه جمل ضخم
معناسنه اخفش يا زياده اولمشدر رباعيده وثمانيده زياده اولندوغى كبى القراس قافك فتحيله صغوق طاغ جبال بارده
معناسنه قراس قافك فتحيله برطاغك اديدر يمنده القربوس قافك فتحى وراءنك فتحى وتخفيفيله وبانك ضميله اكرك اوكنده ايكى پيش كوهه
زين معناسنه وراءنك ساكن قلنمسى … طرسوس كبى زيرا فعلول ابنيه عربيه دندكلدر القرطاس قافك كسرى وراءنك
سكونيله كاغذ كه اوزرينه يازو يازيلور وقرطاس اوق … دخى ديرلر القرطاس قافك ضميله بمعناه القرطس
قافك وطانك فتحى وراءنك سكونيله بمعناه ايضا القرطعس وزن الدرهم اوق نشانه ايرشدركه يقال رمى فقرطس اذا اصاب القرطوس
فتحتيله وقافك ضميله واسع دوز اولان يردر يقال قاع قرطوس اذا كان واسعا املس القرقسة على وزن الدحرجه كلبى دعوت ايتمك يقال
قرقست بالكلب اذا دعوت به القرماس قافك ضمى وبانك سكونيله بودون مثالنده طاغدن ايلو چقان نسنه القس قافك فتحى وسينك
تشديديله بر نسنه يى طلب ايدوب ارامق وقوغلق ايتمكده ديرلر نميمه معناسنه وقس نصارانك عالمه ودينده رئيسلرينه
دخى ديرلر القسيس قافك كسرى وسينك كسرى وتشديديله مثلو كذلك عالمه ودينده نصارانك رئيسلرينه ديرلر التقسس فتحتيله
وسينك ضمى وتشديديله بر نسنه يى قولق ايدوب دكلمك يقال تقسست اصواتهم بالليل اذا تسمعتها القسى قافك فتحى
وسينك وياءنك تشديديله برجنس بزدركه مصردن كتوررلر حرير قادشدر وفى الحديث انه نهى عن لبس القسى ابوعبيد
ايتدى ابو اول بزدركه ولايت قسه منسوبدركه ابن اول ولايته سير ايتمشم ديدى واصحاب اول ولايت قسدن …
وابوعبيد اصحاب حديث بونى قافك كسريله روايت قيلورلر واهل مصر قافك فتحيله روايت قيلورلر ديدى قس بن ساعده تمالايادى
قافك ضميله نجران نام شهرك زاهدى وعرب بيرى ايدى القسوس قافك فتحى وسينك ضميله شول ناقه دركه مرعاده يالكوز
اوتلر عسوس كبى لفظا ومعنا ابوزيد وكسائى روايتيدر يقال قست الناقة تقس قسا من الباب الاول اذا رعت وحدها
قافك ضميله بنى اسد قبيله سنه منسوب برطاغك اسميدر وشمر ايتدى قساس بر دمور معدننك اسميدر ارمنيه ولايتنده ديرلر
القساسى قافك ضمى واوزنده وياء مشدد ايله بر قلج دركه ذكر اولنان معدنه منسوبدر القسقاس قافك فتحيله صويه ايرمك ايچون

کیجه سرعتله یوریمکدر بر حیثیتله که اند. اصلا فتور اولمیه و قعقاس حدایت اوزره. اولمدن دلیله دخی دیرلر و بعضلر ایتدی
قعقاس قتی صوغوغه و قتی اجلغنه دیرلر شدت جوع معناسنه. القعقسة علی وزن الزلزلة کیجه ایله شویله سیر دیرلرکه زحمت ویره
القعقیق کلکوری و سینک سکونیله زحمت ویریجی سیره دینلر یقال سیر قعقیس اذا کان دایبا و داب دال المهملة ایله دخی ویره دیمکدر
القعطاط قافک ضمی و سینک سکونیله میزان القسطاس قافک کسریله معناسنه. لغة فیه. القعس فتحتینله کوکس طشره چیقوب ارقه ایچرو کرمکدر
بو کرمکلکه مقابلیدر. الاقعس همزه نک و عینک فتحیله والقعس قافک فتحی و عینک کسریله والمتقاعس میمک ضمی و قافک کسریله بو نعتدر اوچی دخی
ذکر اولنان صفته اوزره اولان کمسه دیمکدر. یقال رجل اقعس و قعس و متقاعس و اقعس شول ادمه دیرلر که اکری یری اینتمش اولوب
صاغری پیسیه یوکسک اوله و اقعس شول دوه یه دیرلر که باشی و بوینی ارقه سنه مایل اوله. و اقعس شول کیجه یه دیرلرکه منیع ولایتی غایت
طویل اوله و بر ملاعنده قیامیه در. الاقعسان تمیم اوغلی المرندن اقسله هیره دن عبارتدر. القعساء قافک فتحی و عینک سکونیله والف
ممدوده ایله شول عزته دیرلر که ثابت اوله. القعوس قافک فتحی و عینک ضمیله شول قوجه دکه دیاده دیشکی اولا. التقعوس فتحتینله و واوک
ضمیله زیاده. پیر اولماق. یقال تقعوس الشیخ اذا کبر وا. وکهنه اولوب یقلماغه یوز طوتمغه دخی دیرلر یقال تقعوس البیت اذا تهدم
التقاعس تانک فتحی و عینک ضمیله بر خصوص ده. ایرکلوب کیرو قالمق. یقال تقاعس الرجل عن الامر اذا تاخر ولم یتقدم فیه. الاقعاس
همزه نک و عینک کسریله زنکین اولماق. یقال اقعس اذا تأخر و رجع الی الخلف و بوندن. احد سیتنی اوزره ادغام اولنمش
اوغوز کلیسه ملحق اولدوغیچون. الاقعاس همزه نک کسریله زنکین اولوب مالی چوق اولمق. القعس قافک فتحی و عینک سکونیله بدر ایچره اولان
طبراقه. المقعنسس میمک ضمی و عینک فتحی و سینک کسریله شدید اولان نسنه یه. القعس قافک فتحی و عینک سکونیله بدر ایچره اولان طبراق
المقیمس میمک ضمی و قافک فتحیله کذلک مقعنسسک تصغیریدر. المقیعیس میمک ضمی و قافک فتحیله کذلک تصغیریدر نون بدلی یا کتورمکله. القعیس
قافک ضمی و عینک فتحیله مبرد قولی اوزره. کذلک مقعنسسک تصغیریدر که مزبور دیمک حذف فی اختیار ایدوب اوزره الاکتسی حذف التزم
و سینی حذف ایدوبیمی ابقا ایتکسیبه قولیدر. مقاعس میمک ضمی و عینک کسریله تمیم دن بر قبیله نک باباسی ادیدر. متلمس لقبی حرث
بن عمرو بن کعب دکه جد اعلاسی مناه بن تمیم در. المقاعس میمک فتحیله مقعنسسک جمعی در حروف زایده سنی حذف ایله که اول نون ده
و سینی اخیره دروه میم حذف اولنمدی هرنه دکلو حرف زایده ده ایسه ذیرا میم اسم فاعل معناسنی افاده ایچون زیاده اولنمدی و بو
حذف اولنان حرفلردن عوض دیرمه دیرسن مخیر سن یعنی دیلرسک عوض ویرسن دیلرسک ویرمزسن و عوض دیدکمز القعن
حکمی اولان ووفق بینه یاء ساکنه کتورمکدر. دیلرسک مقاعس دیرسن دیلرسک مقاعیس دیرسن و عوض لازم اولماق
حرف زایده دوه مجی اولدوغی و قنداولور قندیل ایله قنادیل کبی مساویدر. دیه وکا قیاس اولنسون. القعناس قافک کسری
و نونک سکونیله یوک دوه. بعیر عظیم الخلق معناسنه القناعس قافک فتحی و عینک کسریله جمع ورود یکسنه لرمعناسنه. القلس قافک فتحی
و لامک سکونیله قالقوب ایدرکه لیقعدن یا خود حرمایه اعتدن اولور. القلس ضمتینله جمع و قلوس لسغن کیلرده. اولوان یلاموریله
وقلوس لقلقه. انقه دخی دیرلر یقال تعلس تقلس من باب ضرب و تعلس اولمز سته ده. بوغازدن یمکلی طعام صکره کرک اغز طولی دلسون
کرک اولماسون و اکر بو بر شیدن عمکر کلوب. اکانی دیرلر و بوخلیل قولیدر و قلس کاسه شرابی ادغنه دخی دیرلر زیاده طولدی
صدی ده. القالس لامک کسریله بر نسنه یاتی کنسنه. القلنسوة فتحتینله و سینک ضمیله تا قپه که باشه کیرلر القلنیسة قافک ضمی و لامک فتحی
و سینک کسریله ذکر اولنمش معناده. لغتدر و بالجمله قافی مفتوح قلوه سک سینی مضموم قیلورسن و اکر قافی مضموم قلورسک سینی مکسور
ایدوب واوی یا یه قلب ایدرسن دخی جمع ایدوب یا خود تصغیر ایتسک عجنغ اولورسن زیرا بو سوزه کی زیاده واو دربی دادیری
نون دیلرسک واوی حذف ایدوب القلانس دیرسن مساجد وزنی اوزره. کذلک تقیه لرمعناسنه و اکر دیلرسک القلانیس دیرسن
وزن مذکور اوزره. تقیه لر معناسنه و حالات تنکیرده. قلاسی دیرسن واوی حذف مخله اجتماع ساکنین ایچون و اکر دیلرسک انک
یا عوض ویروب قلیسیس و قلاسی دیرسن القلیسنة قافک ضمی و لامک فتحی و سینک کسریله قلنسوه نک تصغیریدر و اکر دیلرسک
القلیسیة دیرسن قافک ضمی و لامک فتحی و سینک کسریله و اکر حذف ایدوب ووه حرفدن عوض ویررسک القلینیسه دیرسن قافک ضمی و لامک
فتحی و نونک کسریله و میلا یاخود قلیسیة دیرسن قافک ضمی و لامک فتحی و وزن لحیده نک تشدیدیله و اکر قلنسو یکلرسن تا نک حذفیله جمع
دیلرسک مزه کلانس جمع اندوکمکیکه تانی حذف ایتکه واوی ترک ایدوب قلنس دیرسن و بونک اصلی قلنسو ایدی کلام عربیه اخره حرف

عل

علت اولوب ماقبلی مضموم اولمامی قیاسی ایجاب ایتمه مضموم کسره یه تبدیل اولنماق و اجبا اولوب اسمکا اوزری یا اولوب ماقبلی مکسور
اولماغین تاری اعلالی کبی اعلال اولنماق لازم اولور دلو و اجی و اذلی کبی اولور. دخی حالبوکه در حقیقه دلو ایچون جمع اولدقی حالده بیاید
بوکمثالی اولاماز بوکا اوزره قیاسی اولسونه و حقوحایم اهلایدی اذا معناسنه در. القلساة قافک فتحی و لامک سکونیله علی
وزن المدحرجة تقیه کیدریک. التقلسی فتحتینله و لامک سکونی و سینک کسریله تقیه کیمک. التقلنس فتحتینله و نونک ضمیله کذلک تقیه
کیمک. تقول قلنسیته فتقلسی و تقلنس اذا البسته القلنسوة قلبسها. القلیس علی وزن الکریم دف چالوب تغنی ایتمک. المقلس میمک
ضمی و لامک کسری و تشدیدیله شول کمسنه دکه بک شهره کلدکده بکاوکنده شنلک ایدوب اوینایه. القلیس علی وزن الکریم بک
شهره کلدکده انواع لهو ایله استقبال ایتمک در ابو جراح روایتی اوزره. القلوس قافک فتحی و لامک تشدیدیله شول دیاده کوی که
انه عوجی غالبا اولدوغندن. القلیس قافک ضمی و لامک فتحی و تشدیدیله و یانک سکونیله قبیط وزنی اوزره. صنعاده بر
بیعه نک اسمیدرکه حبشه پادشاهی ابی جمیر نام کمسنه خراب ایدوب یقدی و قبیط بر جنس حلوادر که اکا ناطف یعنی
پشمیه دیرلر. القمس قافک فتحی و میمک سکونیله صو یه طالماق غوص معناسنه و ولد ایکی قرننده بر ندکه. قمس الولد فی
بطن امه دیرلر. القماس قافک فتحی و میمک تشدیدیله صو یه طالیجی کمسنه غواص معناسنه و قمس صو یه طالدرمغه دخی دیرلر
یقال قمسته فی الماء فانقمس ای غمسته فانغمس پس قمس متعدی و لازم اولور. الاقماس همزه نک کسریله طالدرمق معناسنه لغتدر
یقال اقمسته فی الماء. المقامسة میم اولک ضمی و میم ثانی نک فتحیله طالدرشمق یقال تقامستر یعنی باب مبالغه دن بن الکلاطالدرشدم
و غلبه ایدم دیرسن و یقال فلان یقامس حوتا اذا ناظر من اعلم منه یعنی پچی علم سباحتده کندودن اعلم ایله مباحثه ایتسه استهزا
ایدوب بویله دیرلر و حوت حاء مهمله ایله بالق معناسنه در. الانقماس همزه نک و قافک کسریله بالدز منحط اولوب غروبه میل ایتمک
القاموس علی وزن الکافور دریانک اورته سی یقال هذا قاموس البحر ای وسطه معظمه و مدوجزه حوت شهریعنی بیور کشیدر ملک
موکل بقاموس البحر کلما وضع رجله فیه خاض فاذا دفعها غاص یعنی دریایه موکل اولان ملکک دریایه ایاق باصوب طشره ایاغن
قالدردیجکله مد و جزر طاشقنه و چکلمکه دیرلر. القلمس فتحتینله و میمک فتحی و تشدیدیله دیکن دریا بحر زاخر معناسنه جوهری
ایدرکه ظنم ایدرم که لام زایده و اولاد قلمس زیاده. عظیم الشان کمسنه یه ده دیرلر. القنس قافک کسریله و نونک سکونیله اصل معناسنه در
القونس قافک و نونک فتحی و واوک سکونیله دمیر توغلغه نک دیبی و قونس کذلک اتک ایکی قولاغی اراسنده اولان سویری یکلکدر. القوس
یای که کمان معناسنه تذکیری و تأنیثی جایزدر و کوس دشونه دخی دیرلر ذراع معناسنه مزروع اولدوغی قیاسی اولنور و تعمیه لری و قوسی کوکده
بر برجک نامیدر. القویسة قافک ضمی و واوک فتحیله قوسک تصغیریدر مؤنث اولدوغی بنادر. القویس کذلک قافک ضمی و واوک فتحیله قوسک تصغیریدر
مذکر اولدوغی بنادر. دخی المثل هو حجر قویس سهما. القسی قافک و سینک کسری و یانک تشدیدیله جمعی یایلر معناسنه. الاقواس همزه نک فتحیله
والقیاس قافک کسریله کذلک قوسک جمعلریدر و قیاس تقدیر معناسنه در. یکلوریقال قت قیاسا و قابت مقایسة و قیاسا و قیسنک اصلی
قووس ایدی ذیرا بو مثلده و پیرلام الفعلی تقدیم ایدوب قسو دیدیلر فلوع وزنی اوزره. اندن تعکره واوی یا یه قلب ایدوب قافی مکسور قیلدیلر
عمی کلمسنک عینی کسورایتدکلوکبی پس قسی اولدی قلیع وزنی اوزره. اول ذوات ثلثه دن مکرر ذوات اربعه دن اولدی یعنی قلب
واو فاعله حرف اصلی مثابه سنده اولماغین ربانی مغزله سنده اولدی. القوس فتحتینله و واوک کسری و یانک تشدیدیله قسی کلمه سنک
نسبتیدر زیرا بو قلوع ایدی که قوادن منقلبا یدی پس نسبتده واوی رد ایدوب قوسی دیدیلر. القیس قافک فتحی و یانک سکونیله
تقدیر ایتمک یقال قاس الشیء بغیره و علی غیره اقیسه قیاسا و قیسا ولا یقال اقسته. المقیاس میمک کسری و قافک سکونیله تقدیر اولنجک
الت مقدار معناسنه. المقایسة میمک ضمی و یانک فتحیله قیاس ایتمک یقال قایست بین الامرین مقایسة و قیاسا. مشمعده دخی دیرلر
یقال قایست فلانا اذا جاریته فی القیاس یعنی اکا برابر ننده. قیاس ایدیشسک. الاقتیاس همزه نک و تانک کسریله اویدرمق یقال هو
یقتاس الشیء بغیره ای یقیسه به یعنی اکا اویدرر و یقال هو یقتاس بابیه اقتیاسا ای یسلک سبیله و یقتدی به یعنی اطوارنده باباسی
اقتدا ایدوب انک مسلکنه سالک اولور. القوس قافک ضمیله راهبک صومعه سی در راهب رهبانیت مهره یدر. التقویس علی وزن الکریم یعنی قوس
ایتمک یقال قوس الشیخ تقویسا اذا انحنی. الاستقواس همزه نک و تانک کسریله منحنی الظهر معناسنه. التقوس فتحتینله و واوک ضمی و تشدیدیله
یلیی کبی اکلمک یقال رجل متقوس ای معقوس. المقوس میمک کسری و قافک سکونی و واوک فتحیله شول میدانه که قوشو اتلری انلرکا اوزره

خرقه دخی دیرلر **القهلبس** قافك فتحی وهانك سكونی وبانك فتحی ولامك
حصف بنلر ابتدا سكونیدكلرنده ومعقوس بای قودقلری قیاس ایتمك یقال قاس الشیء بالشیء اذا قدره علی مثاله جوجی
كسریله جمعیتك ركهالتی ذكر معناسنه **القیس** قافك فتحی ویانك سكونیله قیاس ایتمك یقال قاس
بولفظی واوی دخی ایراد ایتمشدر نته كم الان رود ایدی ولكن انسب بوددكه هیس یای ده ایراد اولنه وقیس مضردن بر
قبیله نك اباسیدر اودر كه اول قیس بن عیلان در واسمی الیاس بن مضردر نوتله وقرنداشی الیاس بن مضردر دیمله وانا سكیتی
قیس در **القیس** قافك كسری وسكونیله **والقاس** قافك فتحیله مقدار معناسنه در یقال بینهما قیس رمح اذا كان بینهما قدر رمح **التقیس**
تفعیل وزننده ویانك ضمی وتشدیدیله قیسه بكزمك یقال تقیس فلان اذا تشبه بهم یاخود انتساب الیهم یا معاهده ایله یاخود
همسایه لك ایله یا ولا ایله یعنی انلرك آزادلوسی اولماغله **القیسات** قافك فتحی ویانك سكونیله طی قبیله سندن ایكی بیكلی بركه
انلرك بری قیس بن عتاب بن ابی حارثه در وبری قیس بن هریم بن عتاب بن ابی حارثه در **عبدالقیس** قافك فتحیله بر قبیله نك اباسی
انلرك بری قیس ... **العبقسی** عینك وقافك فتحی ...
اسمی در اسددن كه اول عبدالقیس بن افصی دركه جد اعلاری اسد بن ربیعه در **العبقسی** عینك وقافك فتحی وانونده یاء
شدده ایله عبدالقیسه منسوب اولان كمسنه ودیلرسك عبدی دیرسن **التعبقس** تفعیلله وبانك سكونی وقافك ضمیله
عبدالقیس قبیله سنه انتساب ایتمك یقال تعبقس الرجل كما یقال تعبشم وتقیس كه تعبشم عبد شمس قبیله سنه وتعبقس قیس قبیله
نسبتدر **فصل الكاف الكاس** چناق كه اكثر بر ننه شرب اولنور مؤنث سماعیدر قال الله تعالی وكأس من معین بیضاء

كأس

وابن الاعرابی ایتدی كاسه كاسه دیمزلر ایچنده مشروب اولندن ... **الكبس** كافك فتحی وبانك سكونیله
خرقی بیعوبا ودیمك یقال كبس النهر والبئر اذا طمهما بالتراب وكبس باش خرقه یه چكمك دخی دیرلر یقال كبس رأسه فی ثوبه ... اذا
دخل فی ثیابه **الكبس** كافك كسری وبانك سكونیله شول طوپراقدر كه قوقلنور ودوكلر ... **الاكبس** همزه نك وبانك فتحیله
باشی خرقه یه چكن كمسنه شول ... اثقال ... **الكباس** كافك ضمیله باشی بیوك اولان كمسنه عظیم الراس
معناسنه **الكباسه** كافك كسریله خرما سالقمی **الكبیس** كافك فتحی وبانك كسری وسینله شول یلدر كه انده بر كون ناقص كلور ...
بیلده بر واقع اولور **الكابوس** على وزن ... شول نسنه دركه انسان اشنا بونوده عارض اولدقده مضطرب اولوب ...
وبونجرع ... **الكدس** كافك فتحی ودالك سكونیله ... یقال كدست الخیل

كبس

كدوش من الباب الثانی **الكدس** ... **المكدس** ...
كافك ضمی ودالك سكونیله ... **الكدس** كافك ضمیله ... یقال كدس اذا عطس
التكادس ... ودر بر
قبیله ... یقال ...
... **الكرس** كافك كسری ورانك سكونیله شول بول ... بعضا ... قاب ... بعض ... اورته ... حیاوك ...

كدس

شول اولوده ... **الاكراس** همزه نك كسریله ذكر اولنان ...
اوزه اولماق یعنی بول ... **الكركس** ... **الاكراس** همزه نك ...
دكانك كسریله بوزاو ... یقال اكرس فی ... اذا دخل فیه منكبا ...
الكرسی كافك ضمی ورانك سكونی ... **الكرایس** كافك فتحی ورانك تشدیدیله جمعی ...
الكرسی ... **الكرات** كافك ضمی ورانك
تشدیدیله جزء او ... **الكرادیس** كافك فتحی ورانك كسریله ... **الكریاس** كافك كسری
ورانك سكونیله خام بز معناسنه ... **الكرباس** كافك كسریله بر قطعه خام بز الكرابیس جمعی خام بزلر معناسنه
الكردوس كافك ودالك ضمی ورانك سكونیله ... عظیم ... **الكرادیس** كافك فتحیله جمع عظیم بلوكلر معناسنه
وصاحب صحاح ... كردوس ... غلط ... القطعة العظیمة من الخیل ...
قولنده ... عسكر معناسنه ...
دخی كردوس ... **الكردسة** على وزن الدحرجة ... عسكری بلوك بلوك ایتمك

كرس

یقال

یقال كردس القائد خیله اذا جعلها كتیبة وكردوسة وثاقه دخی دیرلر یقال كردس ... الارض ودلیج باه ... وجیله دوشمك
ویره ... وكردس ... اذا جمعت یداه ورجلاه ...
بیاغیله بودنکو دخی دیرلر **المكردس** ... **المكردس** فعلنه نك ... راینك سكونی ... اكی
كسنه ... انلرك بری قیس وبری معاویه در ... مالك بن حنظله ... جد اعلاری ... **الكرطل** كافك ...
قبیله كرد ... **الكركس** ... الزلزلة ... **المكركس** ...
... **الكسیس** كافك فتحی وسینك كسری ...
... وكسیس ... **الكسس** فتحتیله
دیش ... **الاكس** فتحتیله ... **الكلس** كافك كسری ولامك سكونیله
كرج كه ... **الكلسة** كافك ضمی ولامك سكونیله ... **الاكلس** همزه نك ولامك فتحیله ...
یقال ... **الكناس** ... **الكناس** كافك كسریله ...
... **الكنوس** ضمتیله ... **التكنس** تفعیلله ونونك ضمی وتشدیدیله
... **الكنس** كافك فتحی ونونك سكونیله سپورمك یقال كنس البیت اكنسه كنسا من الباب الاول **المكنسة** میمك كسری وكافك سكونی
ونونك فتحیله سپورگه ... **الكناسة** كافك ضمیله سپورندی قمامه معناسنه ... **الكنیسة**

كس
كلس
كنس

كافك فتحی ونونك كسری ... **الكنیسة** كافك فتحی ونونك ... عبید ...
... **الكوس** ...
... یقال ... ای قلبته وفی الحدیث والله لو فعلت ذلك لكوسك الله فی النار ... **الكوس** كافك فتحی
... یقال الكاس ...
... **التكاوس** ... یقال ... اذا كثر ...
الكوس كافك ضمی ... طبل معناسنه ... **الكوسی** كافك ضمی وسینك ...
... **الكوسی** ... **الكمس** ...
بر قبیله ... **الكیس** كافك فتحی ویانك سكونیله ...
... **الكیاسة** كافك كسریله ... **الكیس** ...
... **الكیس** كافك فتحی ویانك كسری وتشدیدیله
... **المكیس** ... **الكیس** كافك كسری ...
الكوسی كافك ضمی وسینك ... **التكیس** تفعیلله ویانك ضمی وتشدیدیله
ظریفلق ... **المكایسة** میمك ضمی ویانك فتحیله ... یقال كایسه فكاسه ای غلبه فی الكیاسة ...
... **الكیسان** كافك فتحی ویانك سكونیله ...
تشدیدیله ... **الكیس**
كافك كسری وسینله كیسه كه ... **الاكیاس** همزه نك فتحی وكافك سكونیله جمع كیسه لر معناسنه **فصل اللام اللبس** لامك
ضمی وبانك سكونیله ... **اللبس** لامك فتحی وبانك سكونیله ملتبس ...
... **اللبسة** ...
... **اللباس** لامك كسریله ... **والملبس** میمك ... **والملبس**
... **اللبوس** ...
...
... **اللبس** ...

كوس
كمس
كیس
لبس

كيلن نسنه قوله تعالى وعلمناه صنعة لبوس لكم يعنى الدرع الملبس فتحتينله وباءنك ضمى وتشديديله برنسنه يه مقارن اولمق وكيلك
كيمك دخى ديرلر يقال تلبّس الامر والثوب الملابسة برنسنه يى قاريشدروب بلورسز ايتمك يقال لابست الامر اذا خالطته ولابسه
بالهند اولاى بلمك دخى ديرلر يقال لابست فلانا اذا عرفت باطنه الملبس ميمك وبانك فتحيله استمتاع ولذت معناسنه الالتباس همزه نك
وتانك كسريله برنسنه مختلط ومشتبه اولمق يقال التبس عليه الامر اذا اختلط واشتبه التلبيس على وزن التكريم حيله ايدوب
مشتبه قلمق تشديد مبالغه ايچوندر اللبّاس لامك فتحى وبانك تشديديله اهل تلبيس ولانكه يقال رجل لباس ولا تقل ملبس اللحس
لامك فتحى وحانك سكونيله ديل ايله يالامق يقال لحس القصعة يلحسها لحسا من باب الرابع ويقال اسرع من لحس الكلب انفه اللحسة
لامك فتحى وحانك سكونيله واللحسة لامك ضمى وحانك سكونيله كذلك يالامق معناسنه يعقوبدن بويله روايت اولنمشدر الالحاس همزه نك كسري
وحانك سكونيله بتورمك يقال الحست الارض اذا انبتت الملاحس ميمك فتحى وحانك كسريله يالايجق يرلر وقولهم تركت فلانا بملاحس البقر
مثل قولهم بمباحث البقر يعنى صحرا وتاملوغى اولان ايصز يرلرده ترك ايلدم ديمكدر قنده لغى نامعلومدر بعضلر ايتدى مراد شول ايسز
يردر كه بو وحشى اندن اولمادن يعنى اللاحوس على وزن الجاموس شوم اولان كمسنه الملحيس على وزن الكريم دوه نك اياغنه
چارق ديمك يقال لدست البعير تلديسا اذا نعلته ودكنك خرقه اصلوم ايتمك دخى ديرلر يقال لدست الخف اذا اصلحه الملدس
ميمك ضمى ودالك فتحى وتشديديله اصلوم اولمش خف يقال خف ملدس كما يقال ثوب ملدم ومرقوم اللديس لامك فتحى ودالك كسريله
شول ناقه ديركه اتى صوق ومجتمع اوله الملدس ميمك كسرى ولامك سكونيله ودالك فتحيله ملطس معناسنه لغتدر وملطس ميمك كسريله
وطا وسين مهمله ايله شول بيوك طاشه ديرلركه انكله چكردك قادرلر كاه اولور شديد الوطء اولان ادمكلرى طاشه
تشبيه اولنوب انكا دخى ملدس ديرلر الملدوس ميمك فتحى ودالك كسريله جمعى ذكر اولنان طاشلر معناسنه اللس لامك فتحى وسينك
تشديديله اكل ايتمك يقال لست الدابة الكلاء تلسه لسا من باب الاول اذا انتقته بجحفلتها وجحفل طوار دوداغنه
ديرلر ونتف اوتى يولمغه ديرلر الالساس همزه نك كسريله يرك ابتدا اوتى ظهور ايتمك يقال الست الارض اذا اطلع اول
نباتها اللساس لامك ضميله ابتدا چيقان اوتك اسميدر طوارلر بولوب اكل ايتديگى ايچون لساس ديرلر الملطاس ميمك كسري وطانك فتحيله
شول بيوك طاشه ديرلركه انكله چكردك قادرلر الملطاس ميمك كسري ولامك سكونيله بعينه ملدم ايله ملدام كبى كه ملدم دخى چكردك قادر
طاشدر اللطس لامك فتحى وطانك سكونيله اورمق وديمك ابو عبيد ايتدى لطس لكنها [illegible] الملعس اولمقدر اللعس
لامك وعينك فتحيله دوداقده بركونه سياهلق مايل اوله بو خوب عد اولنور اللعساء لامك فتحى والعك مديله ذكر اولنان لون اوزره
اولان طوداق يقال شفة لعساء اللعس لامك ضمى وعينك سكونيله جمعى يقال فتية لعس ونسوة لعس الالعس مؤنث مذكرى كاه اولور
العس بنات الطلاق ولغدر يقال نبات العس اذا اكثر وكثف لانه يضرب الى السواد اللغوس لامك فتحى وعينك سكونيله وواوك فتحيله حريص
خفيف اولان كمسنه يركى اكلده غيرى لشنده بو سبيدن قوردة دخى لغوس ديرلر اللقس قافك كسريله قاپجى كمسنه عياب معناسنه يقال
لقسه القسه لقسا من باب الاول اذا عابه اللقس لامك فتحى وقافك كسريله خلقه لقب طقوب وسخريه ايلان ومايليه اننا دادن
كمسنه ابن السكيت ايتدى فلان لقس شكس عسر ويولوب بدخو معناسنه اللقس فتحتينله بدخو اولمق يقال لقست نفسى من الشئ يلقس لقسا من
الباب الرابع اذا غثت وخبثت اللمس لامك فتحى وميمك سكونيله ال ايله يا پشمق يقال لمسه يلمسه ديو جماعدن دخى كنايت اولنور الملامسه
او كمك ضمى وميمك كسريله يا پشمق وجماع ايتمك معناسنه وبيع ملامسه شول بيع دركه مشترى متاعه الدوكدر ما بينلرنده بيع منعقد اولسون
قولينه وبونكدن نهى اولنمشدر الالتماس برنسنه يى اوزمق وطلب ايتمك التلمس فتحتيله وميمك ضمى وتشديديله طلب ايتمك بعد اخرى الملمس
يم اولمك ضمى وميمك كسريله وتشديديله بر شاعر لقبيدر لميس ميمك فتحى ولامك كسريله وسينيله بر جاريه نك اسميدر الملامسة
حاجتدر كه متوسط الحال اولا يعنى شديد اولميا اللموس لامك فتحى وواوك سكونيله برنسنه يى طاتمق در اللموس لامك فتحى وواوك كسريله
طادرجى كمسنه يقال رجل لموس اللواس لامك فتحيله طاتمق يقال ما ذاق لواسا اى ما ذاق ذواقا اللواسة لامك ضميله لوقه دن اقل اولان
اللهس لامك فتحى وهانك سكونيله لحس لغتدر بلامق معناسنه يلحود لقمه دن دخى حاجى مايل بلقمه ايدن استعمال اولنور الملهسة
لامك ضمى وهانك سكونيله حرصى حسنه دن عبارتدر يقال انك عندى لهسة الكلب ليس لامك فتحى وياءنك سكونيله كلمه نفيدر مضى دن
اخفلنده ليسا ايدى ياءنك كسريله ثقيل عد اولنوب اسكان اولندى واليه قلبا اولنمدى زيرا بو فعل ماضى اولوب حاله دلالت ايدر

تعرف اولنمدى دو بونك فعل اولدوغنه دلالت ايدن هر نه كه فعل تصرفى كبى تعرف اولنمادعايه در لست لستما لستم ديدكلرى در
حرفت حرفتا حرفتم كبى دو بونلرك عامل اولدقلرندن تقلندى كان ديمكه كاننك اخواتيكه كه اسميده مرفوع وخبريده منصوب ايدر
بو قدر واركه ليس كلمه سنك خبرونه با داخل اولور ليسك اخواتى خبرينه داخل اولماز تقول ليس زيد بمنطلق يا كلمه سنى تقديم فعل ايچون
وتاكيد نفى ايچون داخل اولمشدر وداخل اولمامسى دخى جايزدر زيرا مؤكد اولان نسنه لردن استثنا دخى جايزدر وافعالدن بعضيكه اولور
حرفله تقديم ايدر كا اولور حرفسز تقديم ايدر نحو اشتقتك واشتقت اليك وليس كلمه سنك خبرينى كندوسندن تقديم جايزدركه لر
سائر اخواتنده جايز اولدوغى كبى تقول محسنا كان زيد ولا يجوز محسنا ليس زيد وكاه اولور ليس ايله استثنا اولنور تقول
جاء القوم ليس زيدا كما تقول الا زيدا اسمى ليسك تحتنده مستتر قلوب خبرى ليس ايله منصوب قيلورسن كويا كه ليس الجائى زيدا
ديرسن ونسكا ايچون جاءنى القوم ليسك ديمك جايزدر بو قدر واركه مضمر متصل اولور الليس فتحتيله شجاعت الاليس همزه نك
وياءنك فتحيله بهادر كمسنه شجاع معناسنه الليس لامك كسرى ومديله جمعيدر قرا ايتدى الليس شول دوه در كه نداوكلو كاو رسك

فصل الميم الماس ميمك فتحى وهمزه نك سكونيله فاسد قلماق تقول ماست بينهم ماسا اذا افسدت المجوسية ميمك
فتحى وجيمك ضمى وياءنك تشديديله كوزه دن بر طايفه در المجوسى ميمك فتحيله كذلك مجوسية طايفه سنه منسوب اولان المجوس ياى
نسبتك حذفيله جمعى ابو على النحوى ايتدى مجوس يهود كبى مفردى مجوسى ويهودى در ولفظى ربانى يهودى ويهود مجوسى ومجوس
ديدكلرى شعيره وشعير ديدكلرى كبى ومجوس الف لام ايله تعريف اولنمشدر واكر معناى جمعيت ملحوظ اولماسه الف لام داخل اولمسى
جايز اولمازايدى زيرا بونلر يعنى مجوس ويهود معرفه لردر وابو على غيره ايتدى مجوس ويهود مؤنثلردر كلام عربده قبيله
مرلسنه جارى اولديلر حكمى كبى مذكر اعتبار اولنمديلر التمجس تفعيل وجيمك ضمى وتشديديله مجوسى طايفه سنه دن اولمق يقال تمجس الرجل
اذا صار منهم التمجيس على وزن التكريم مجوسى طايفه سندن قلماق يقال مجسه غيره وفى الحديث فابواه يمجسانه المرس فتحتينله ايب
حبل معناسنه المرس كذلك مصدر جمعى الامراس همزه نك فتحيله ايپلر معناسنه ومرس كذلك مصدردر كلو داپ بكره ايله بكره
دمورينك اراسنده دوشمك معناسنه دركاه فعل فرنيوري بكره يه اسناد ايدوب مرست البكرة تمرس مرسا ديولر باب رابعدن المرس
ميمك فتحى وراءنك ضميله شول بكره دركه ايپى كندويله دمورى اراسنه اينجى اكا دكاه اولور فعل فرنيورى ايپه اسناد ايدوب مرس الحبل
ديرسن كنكك باب رابعدن ايب بكره ايله دمورى اراسنده دوشمك الامراس همزه نك كسريله ايپى بكره نك اوزرنه مجراسنه
كتورمك وارابى ايپى بكره ايله دمورى اراسنه برقمه دخى ديرلر پس اضداددن اولور مترجم ديرك بو لغته بو المرس ميمك فتحى ولامك كسريله
اسلوب وعادت يقال القوم هم على مرس واحد اذا استوت اخلاقهم ومرس شول كمسنه يه ديرلركه دنياده بجاربت ودن اولا
المراس ميمك كسريله دوشمك معناسنه در المماريس ميمك ضمى وراءنك فتحيله بعينه المرس ميمك فتحى وراءنك سكونيله خرماى يالخود غيرى
نسنه يى صويه اصلتمق ديو برقاق يقال مرست التمر وغيره فى الماء اذا انقعته ومرست بيمك ومرس وغلايجق برماغى اغزينه
الوب امويجيمكه ديرلر يقال الصبى اصبعه يمرسها من الباب الاول وبو رنده لغتدر يا خود لغتدر يعنى يمرس ثابت كبى
تلفظدن ناشيدر ومرس اللحكه دخى ديرلر تقول مرست يدى بالمنديل اذا مسحتها التمريس فتحتيله وراءنك ضمى وتشديديله
الامتراس همزه نكتانك كسريله بركسنه نك براز لغند قصد ايتمك يقال الترسى به وامترس به اى احتك واحتكاكه وهو ايلدن قصد ايتمكدر
وامتراس خصومت وعناد ايتمكه دخى ديرلر المرمريس ميمك فتحى وراءنك سكونيله وثانيه نك كسرى ومديله افت وداهيه معناسنه
ويو تفعيل وزنى اوزره در فاتك وعينك تكريريله كاه اولور داهيه صفت دخى اولور يقال داهية مرمريس اى شديدة ومحمد
ابن السرى ايتدى مرمريس مراسة دن وشدت معالجه معناسنه ومرميس دوه معناسنه كلور وداهيه مرمريس مستمر اولان
افت ديمك اولور المارستان رانك فتحى وسينك سكونيله خسته لر علاج اولنان مكاندر بيمارخانه معناسنه فارسيدن معربدر
المس ميمك فتحى وسينك تشديديله برنسنه يه يا پشمق يقال مسست الشئ امسه مسا من الباب الرابع وبونك بابه رابعدن
كلمسى لغت فصيحه در وابو عبيد مسست الشئ امسه مسا نقل روايت ايتمشدر باب اولدن دكاه اولور مست الشئ دخى ديرلر
سينلرك متقدمى حذف ايدوب كسرمسى ميمه تحويل ايتدكلرى وبعض عرب ميمى كسوريله ايتديب حال اوزره مفتوح استعمال ايدر بوسيف
بارى تعالى لكن فظلتم تفكهون ديدوكى قول شريفنده كسر لام وفتح قرائت اولنور بونك اصلى ظللتم ايدى ديو شاذ اولان تخفيفلردر

الامساس همزه نک کسریله یاپشدرمق یقال امسست الشیء فمسه المسیس میمک فتحی و سینک کسری و مدیله یاپشماق المسیس
میمک کسری و سینک دخی کسری و تشدیدیله و الفک قصریله خصیصی گبی کذلک یاپشماق معناسنه در الممسوس شول کسنه در که انده
اثر جنون اوله و ممسوس شول صویه دخی دیرلر که اچیله طتلو ماینه. اولا المماسة میمک ضمیله جماعدن کنایت اولور التماس یاپشدرمق
کذلک جماعدن کنایت اولور قال الله تعالی من قبل ان یتماسا ای لا مَسّ و لا مِساس میمک فتحی و سینک اخیرینک کسریله در. بناسیله
قطام گبی یاپشماق معناسنه در یقال لا مساس کرا وزده بنا اولندوغی مصدره نعدول اولدوغیچون در که اول مسّ در الماسة شدید
معناسنه در یقال بینهما رحم ماسة ای قرابة قریبة و یقال مست بکر رحم فلان اذا کان بینکما قرابة قریبة و یقال حاجة ماسة
ای مهمة و مست الیه الحاجة ای اشتدت المسمسة میملرک فتحی و سینک سکونیله بر نسنه نک قارشیق و ملابس اختلاط و التباس
امر معناسنه المماس میمک کسری و سینک سکونیله مصدر اختلاط و التباس معناسنه المعس میمک فتحی و عینک سکونیله اوتی دکنک
معناسنه یقال معست المنیئة فی الدباغ اذا دلکته دلکا شدیدا و کاه اولور که بونکله جماعدن کنایت اولنور و منیئه ابتدا دباغت
مباشرت اولنن دری در المعاس میمک فتحی و عینک تشدیدیله بر دراولوب اقدامولولان کسنه المقس فتحتینله کوکل بولنمق یقال
مقست نفسه من الطعام اذا غثت التمقس فتحتینله و قافک ضمی و تشدیدیله کذلک کوکل دونمک و دیدی ایتدی بر اعرابی بعلابردن
بر قوش صید ایدوب اکل اتدکده طولدوغی خوشنه کیتدی نذر بو صوردی سمانی در دیدیلر بو سوزی ایشتدکده کوکلی دوندی و ایتدی
نفسی تمقس من سمانی الاقبر و ذکر اولنان قوش حمد ذاتنده که صالح اولمایوب اسمی معنای سمی موهم اولدوغیچون عثیانی ایجاب
اتمشدر المکس میمک فتحی و کافک سکونیله مبایعه ده مکث اتمک یعنی بیع و شراده قانلق اتمک یقال مکس فی البیع یمکس مکسا من الباب الثانی
و مکس جبایت اتمک یعنی خراج الماق معناسنه ده کلور و مکس عشر الکسنه نک الدوغی نسنه یه دخی دیرلر المماکسة میمک ضمی و کافک
فتحیله و المکاس میمک کسریله کذلک بیع ده و شراده قانلق اتمک الماکس کافک کسریله عشری در فی الحدیث لا یدخل صاحب المکس الجنة الاملاس
میمک فتحیله دوز اولوب بچیلی اولماق خشنک مقابلی در الاملس همزه نک و لامک فتحیله دوز اولان نسنه الاملیاس همزه نک و لامک
کسریله و مدیله یقال املاس الشیء املیاسا التملیس علی وزن التکریم دوز اتمک التملس فتحتینله و لامک ضمیله و تشدیدیله الانملاس
همزه نک کسری و میمک کسری و تشدیدیله دوز اولماق یقال ملسه فتملس و املس دوز اصلنده انفعل ایدی ادغام اولنوب املس اولدی
و الملوس قچماق معناسنه ده کلور یقال انملس من الامر اذا افلت منه و تملیس قاچرمق معناسنه ده کلور [illegible] الاملس همزه نک فتحی
و میمک سکونیله و لامک فتحیله دوز اولان نسنه و ارقه سی توی اولان حیوانه دخی دیرلر و فی المثل هان علی الاملس ما لاقی الدبر که املس
مراد ارقه سی مجروح اولماینه و دبر دن مراد یاغیرله ارقه سی مجروح اولانه در و هان سهولت معناسنه در الملس فتحتینله
[illegible] قرکویی مختلط اولمق و منه قولهم اتیته ملس الظلام ای حین اختلط الظلام الاملیس همزه نک و لامک کسریله شول صحرادر که انده
نبات یوقدر الامالیس همزه نک فتحی و لامک کسری و مدیله جمعی ذکر اولنان صحرالر معناسنه الاملیسی همزه نک کسری و لامک کسری و مدیله
و الفینده یانک تشدیدیله بر جنس انار در کو یا ذکر اولنن صحرایه منسوبدر یقال رمان املیس الملسی میمک و لامک فتحی و الفک قصریله
[illegible] شول ناقه در که [illegible] زیاده سرعتله [illegible]
سریع معناسنه و جعلی جیله و فایله دعوت عامه معناسنه در و ملسی کذلک بر لفظ در که اشیای بیع ده ذکر اولنور یقال ابیعک
الملسی لا عهدة [illegible] الملس میمک فتحی و لامک سکونیله قوچی [illegible] خایه سین
طرناقله چقارمق و ملس بر کسه بر کسه نک [illegible] سوق شدید معناسنه المملوس میمک فتحی و لامک ضمیله خایه سی [illegible] الملاّ
میمک ضمی و لامک تشدیدیله شول التدر که انکله یر دوزلور الماس میمک فتحی و میله خفیف و چابک معناسنه در موسی میمک ضمی
و سینک فتحیله [illegible] الف [illegible] فعلی وزنی اوزره در و ابو عمرو بن العلا
ایتدی میم زایده در مفعل وزنی اوزره در [illegible] روایتی اوزره در و بونک بیانی باب معتلده کلور ان شاء الله تعالی المیس
میمک فتحی و یانک سکونیله صالنه صالنه یوریمک و تبختر معناسنه یقال ماس یمیس میسا و میس شول اغاجه دخی دیرلر که اندن
پالان اغاجلری ایشلرلر المیسان فتحتینله بمعناه یقال ماس میسانا ایضا المیاس میمک فتحی و یانک تشدیدیله التمیس تفعیل
و یانک ضمی و تشدیدیله کذلک صالنه صالنه یوریمک المیس میمک فتحی و یانک سکونیله بر اغاجدر که انکله پالان اغاجلری ایشلرلر

ممس
مقس
مکس
ملس
موس

المیامس میمک فتحی و یانک سکونیله بر کویک ادیدر نواحی عراقده فصل النون النبس نونک فتحی و بانک سکونیله بر اغاجدر که
انکله پالان اغاجلری ایشلرلر تکلم اتمک معناسنه نفی ده استعمالی اکثردر یقال ما نبس بکلمة اذا لم یتکلم التنبیس علی وزن التکریم
بمعناه یقال ما نبس صاحب صحاح بونی نفیه مخصوص ظن اتدی و ایتدی [illegible] نفی ده استعمال اولنور حالا که جوهری ایراد
اتدوکی شاعر شو بیتده اثبات مصرحدر النبراس نونک کسری و بانک سکونیله چراغ مصباح معناسنه النجس نونک فتحی و جیمک کسریله
نجاستلو اولان نسنه النجس فتحتینله بمعناه قال الله تعالی انما المشرکون نجس فرا ایتدی [illegible] نجس [illegible] استعمالی اولنور
تبعیتله استعمال اولنور مستقل معنی مراد اولماز دیمک نجس اولور جیمک کسریله و نجس مصدردر کلور یقال نجس ینجس نجسا من الباب الرابع
الانجاس همزه نک کسریله و التنجیس علی وزن التکریم نجاستلو قلماق یقال انجسه و نجسه بمعنی و تنجیس بر نسنه در نجاسدن که عرب
لر حرز ایدینوب کوتوردلر یاوز کوز کشیدن یا خود جنک مکرن دفع ایچون الناجس جیمک کسریله و النجیس نونک فتحی و جیمک کسری
و مدیله شول مرضدر که اوکولمیه یقال به داء ناجس و نجیس اذا کان لا یبرأ منه النحس نونک فتحی و حاء مهمله نک سکونیله
[illegible] قولنده صفتیتله اوزره قراءت اولندی اما اضافتله اوزره اولمق اجود و اکثردر النحس نونک فتحی و حانک کسریله نامبارک
اولان نسنه یقال نحس الشیء فهو نحس و منه قیل ایام نحسات النحاس نونک ضمیله باقر نحاس کذلک شول توتون در که یالکی اولمایه دخان بلا لهب
معناسنه و نحاس طبیعه و اصله دخی دیرلر النحاس نونک کسریله طبیعت و اصل معناسنه یقال فلان کریم النحاس [illegible] کریم النجار دیرلر
نون مکسوردن جمله التنحس فتحتینله و حانک ضمی و تشدیدیله خبر الماق و خبر ارامق تقول تنحست الاخبار و عن الاخبار
اذا تخبرت عنها و تنحسها بالاستخبار [illegible] سرّا و علانیة اولور الاستنحاس همزه نک و تانک کسریله بمعناه یقال استنحست
الاخبار و عن الاخبار النخس نونک فتحی و خاء معجمه نک سکونیله اغاجله دورتمک یقال نخسه ینخسه نخسا من الباب الثالث
و ینخسه من الباب الاول و نخس [illegible] نخاس [illegible] دیرلر [illegible] ان شاء الله تعالی النخاس نونک فتحی و خانک
تشدیدیله قول و قراواش صتان کسنه الناخس خانک کسریله شول دوه در که دوه نک قویروغی یانینه اولور المنخوس میمک فتحی و خانک
ضمیله شول دوه در که وجه مذکور اوزره در او یوزی اوله دائرة الناخس خانک کسریله شول دائره در که اتک یانجغلرنده اولور که اتک
یانجغی او یلوغنده قویروغی ایله اوردوغی یر در [illegible] مقبول دکلدر کریه عد اولنور النخیس نونک فتحی و خانک کسریله شول بکره در که
دلیکی اشنوب واسع اولمغین بر اغاجی دلوب بکره نک اول واسع اولان دلوکنه چودوب [illegible] بکره اغاجی اوله اغاج
چودوبیلر النخاس نونک کسریله اول اغاجه دیرلر که دلنوب ذکر اولنن وجه اوزره بکره نک ایچنه قویوز جوهری ایدر [illegible] بنی تمیم دن
بر اعرابی قیودن صو چکردی و بکره سی نخیس اولمشیدی [illegible] نخیس اولان بکره نک ایچنده اولان نخاسه قویوب [illegible] دیرلر بوکا
دیدم حالا که مرادم حاء مهمله ایله یدی یا خود جیم ایله ایدی [illegible] جواب ویروب ایتدی نخاس در خاء معجمه ایله [illegible]
شاعر شو بیتده و بکرة نخاسها نحاس دیمامشی در حاء مهمله ایله اعرابی ایتدی ما سمعنا بهذا فی ابائنا الاولین النخیسة نونک فتحی
و خانک کسری و مدیله شول کچی سودینه دیرلر که قیون سودینه قارشمش اوله [illegible] بویله روایت اولنمشدر یعقوب بن [illegible]
الندس نونک فتحی و دالک کسریله شول کسنه در که عاقل اوله الندس فتحتینله عاقل اولماق یقال ندس یندس ندسا من الباب الرابع المندس
میمک کسری و نونک سکونیله [illegible] عورت الندس نونک فتحی و دالک سکونیله دورتمک طعن معناسنه المنادسة میمک ضمی و دالک فتحیله
دورتشمک مطاعنه معناسنه النوادس دالک کسریله دوه جکوبدرلر یقال رماح نوادس التندس فتحتینله و دالک ضمی و تشدیدیله
بریردن خبر الماق [illegible] النس نونک فتحی و سینک تشدیدیله دوه یی
سوق اتمک یقال نسست الناقة انسها نسا اذا زجرتها و نس اصمعی روایتی اوزره قورمق معناسنه ده کلور یقال النس ینس نسا
من الباب الاول و الثانی اذا یبس المنسة میمک کسری و نونک فتحیله مفعله وزنی اوزره عصا معناسنه [illegible]
[illegible] اولوب سوق ایلک معناسنه [illegible] النسیسة نونک فتحی و سینک کسری و مدیله خلق اراسنده
غمازلق اتمک نمیمه معناسنه النسائس نونک فتحی و همزه نک کسریله جمعی نمیمه لر معناسنه النسیس نونک فتحی و سینک کسری و مدیله
بقیه و [illegible] النات [illegible] النسنسة
[illegible] النسناس نونک فتحی و سینک سکونیله خلق دن بر نوع در که [illegible]

نبس
نجس
نحس
نخس
ندس
نسس

نطس

مجرا برقيودر البنساس بانك فتحى ونونك سكونيله سير شديده ديرلر المتنطس فتحتيله وطانك ضمى وتشديديله بالانلقد مبالغه ايدن
في الحديث عن عمر رضي الله عنه لولا التنطس ما باليت ان لا اغسل يدي يعني زياده پاكلك ثوابن طلب ايدوب الى غسل ايديرم
تقول تنطس لاخبار اذا تجسستها الناطس طانك كسريله جاسوس ديرلر تنطس تجسس ايتمكه دخي ديرلر
عنده محتاج اولدقيجه دكل تنطس دقت نظر صاحبى اولوب غوره ارشمكه دورشن النطس
معناسنه در المتنطس ميمك ضمى وطانك كسرى وتشديديله شول كمسنه دركه دقت نظر صاحبى اولوب
نونك فتحى وطانك كسريله مدقق اولان كمسنه النطس فتحتيله صاحب نظر وصاحب دقت معناسنه النطس نونك فتحى وطانك ضميله بعناه
ديرلر يقال نطس من الباب الرابع نطاسة النطيس نونك كسرى وطانك كسرى ومديله وتشديديله فيتق وذنى اوننده طبيب حاذق
النطاس نونك كسريله كذلك طبيب حاذق معناسنه وبعض اشعارده نونك فتحيله دخي روايت اولنمشدر النعاس نونك ضميله
ايرغماق نوم خفيف معناسنه وفي المثل مطل كنعاس الكلب يعني اك مطلى نوم كلب كبي متصل ودائم در ومطل فتحتيله ارشدي

نعس

ديرمكدر اكلندرمك يقال نعست انعس نعسا من الباب الاول ونعست نعسة واحدة الناعس عينك كسريله اويقويه واران كمسنه
النغوص نونك فتحى وعينك ضميله شول ناقه دركه سود ويرمه جوهرد اولور وياخود سودي ويرركن ايرغنه النغس نونك فتحى وفانك

نفس

سكونيله روح معناسنه در يقال خرجت نفسه ونفس قاتنه دخي ديرلر يقال سالت نفسه وفي الحديث ما ليس له نفس سائلة فانه لا ينجس
الماء اذا مات فيه ونفس جسده دخي ديرلر ونفس مونث سماعي در واما ثلثة انفس ديدكلرنده مذكر قلدقلري انسان مراد
اولديغيچوندر ونفس ياوز كوزه دخي ديرلر يقال اصابت فلانا نفس وكوز دكورمكه دخي ديرلر يقال نفسته بنفس اذا اصابته
بعين ونفس بردي دباغته كفايت ايده جك حوايجه دخي ديرلر ما دوندن وغيريدن يقال هبلي نفسا من دباغ
النافس فانك كسريله كوزي دكن كمسنه عاين معناسنه ونافس قمار اوقلرنك بشنجيسنه دخي ديرلر وبعضلر نافس دردنجي در
ديدي العفس فتحتيله صو قدر ونفس برنسنه يه بخل ايتمكه ده ديرلر يقال نفس به اذا بخل وبر نسنه يي چوق كوروب حسد ايتمكده
ديرلر يقال نفست على بخير قليل اي حسدت ونفس جرعه يه دخي ديرلر يقال اكرع في الاناء نفسا او نفسين اي جرعة او جرعتين
ولا تزد عليه واكراع برنسنه يي برمده طولدرمقي ايچكدر يا چناغله يا اليله قالدرمقسزين ونفس وسعت دخي ديرلر يقال انت
في نفس من امرك اي في سعة الانفاس همزه نك فتحيله نفسك جمعي والنفاس جرعه معناسنه اولان نفسك جمعي كلور مثل سبب واسباب
التنفس فتحتيله وفانك ضمى وتشديديله تنفس لفظ قيله يقال تنفس الرجل وتنفس الصعداء يعني رجل اوزون نفسله نفس اليدي و
صعداء صادك ضمى وعينك فتحى والفك مديله اوزون نفس چكمكه ديرلر وهر حيوان كه اوپكن صاحبي اوله اول متنفس اولور
وماء اولان حيوانكه اوپكن اولمدوغي سببدن تنفس اتمز وتنفس حلك يدى اغارمغه دخي ديرلر يقال تنفس الصبح اذا تبلج
وتبلج جيمله صبح اغاروب ظاهر اولمغه ديرلر وتنفس يايي يا دلمغه دخي ديرلر يقال تنفست القوس اذا تصدعت وتنفس كوده
اوزامغه دخي ديرلر ودريا تموج ايدوب صوين چچاغنده ديرلر وبو مقامده صاحب صراحك تنفس دردميدن صبح ديدكدن جكو
وبرامدن دود واب دريا تموج كردن ديدوكى نوع مخالفتدن خالى اولمدوغي خفي دكولدر النفيس نونك فتحى وبانك كسرى ومديله
مرغوب اولان نسنه يقال هذا انفس مالي اي احبه واكرمه عندي الانفاس همزه نك
الانفس همزه نك وفانك فتحيله سوكلو نسنه يقال هذا انفس مالي اي احبه واكرمه عندي
كسريله رغبت ويرمك يقال انفسني فلان كذا اي رغبني فيه النفس والنفيس ميمك ضمى وفانك كسريله اولدقده ونونك فتحى وفانك
كسرى ومديله ثانى در بو لفظلر كثرتله استعمال اولنور يقال لفلان منفس ونفيس اي مال كثير ويقال ما يسرني بهذا الامر منفس
ونفيس النفاسة نونك فتحيله برنسنه يه بركسنه بي لايق كورمك تقول نفست عليه الشيء نفاسة اذا لم تره يستاهله
ونفاسة مرغوب اولمغه دخي ديرلر يقال نفس الشيء نفاسة اي صار مرغوبا المنافسة ميمك ضمى وفانك فتحيله رغبت ايتمك
النفاس نونك كسريله بعناه تقول نافست في الشيء منافسة ونفاسا اذا رغبت فيه على وجه المبارات بن الكرم يعني
سنا دعه طريقيله استك ومبارات معارضه يه ديرلر التنافس تانك فتحى وفانك ضميله كذلك رغبت ايتمك يقال تنافسوا
فيه اي رغبوا النفسة نونك فتحى وفانك سكونيله مهلت معناسنه در ومنه قولهم لك في هذا الامر نفسة اي مهلة التنفيس
على وزن التكريم ارام واسايش ويرمك يقال نفست عنه تنفيسا اذا رفهت وتنفيس محو زاله قيلمغه دخي ديرلر
يقال نفس عنه كربته اي فرجها النفاس نونك كسريله عورتك وغلاندن طوغورمسى عقبنده اولان حالتي ونفاس نفساء

دی

دي كلور طوغورمش عورتلر معناسنه ونفلامك فعلا اوزره جمعي واقع اولمامشدر نفاس وعشرا ايله عشاده نظيري يوقدر عشراء حامله
ناقه دركه حملي اون ايلق اوله النفاء نونك ضمى وفانك فتحيله والفك مديله صفت مذكور اوزره اوكا بنا عورت النفاوات نونك ضميله
كذلك نفاس جمعي طوغورمش عورتلر معناسنه همزه ثانيه نك واوه تبديل اكثر يقال نفست المراة من الباب الرابع اذا كانت نفساء ونفست المراة
دخي ديرلر بنا مجهول اوزره المنفوس ميمك فتحى وفانك ضميله طوغان اوغلان وفي الحديث ما من نفس منفوسة الا وقد كتب مكانها
من الجنة والنار ويقال ورث فلان هذا قبل ان ينفس فلان اي قبل ان يولد الناقوس علي وزن الفاعول شول اغاجدركه نصارى
اوقات صلوتي اعلام ايچون چالرلر النواقيس نونك فتحى وقافك كسرى ومديله جمعي ناقوسلر معناسنه بو ذكر اولنان صاحب صحاحك
اخذي در اما عبارت جوهريدن وغيريدن فهم اولنان بو دركه ناقوس اعم اولوب كركه اغاج يا دميور اولسون كركه غيري نسنه اولسون
النقس نونك فتحى وقافك سكونيله ناقوس چالمق وفي الحديث كادوا ينقسون حتى راى عبد الله بن زيد الاذان في المنام ونقس نقس
كبي شول كمسنه يه ديرلر كه خلقي عيبلر ايدوب عيب بولمغه مبتلا اوله النقس نونك كسرى وقافك سكونيله مركبدر كه اكثر يا ذيلر الانقاس همزه نك
وقافك فتحيله جمعي مركبلر معناسنه الانقاس همزه نك فتحيله كذلك مركبك جمعي التنقيس على وزن التكريم دواته مركب قومق يقال نقس دواته
تنقيسا النقرس نونك وراءنك كسرى وقافك سكونيله اعرابي كه موروف مرض در ونقرس كذلك طبيب حاذقه دخي ديرلر ونقرس ماهر
بيان بيل نقرس اذا كان داهية النقريس نونك كسرى وراءنك كسرى ومديله استاد طبيب حكيم حاذق معناسنه النكس نونك فتحى وكافك سكونيله
برنسنه يي باشي اشاغه قلماق يقال نكست الشيء انكسه نكسا اذا قلبته على راسه الانتكاس همزه نك وتانك كسريله باشي اشاغه اولمق
يقال نكسه فانتكس التنكيس على وزن التكريم باشي اشاغه قلماق يقال نكسته تنكيسا الناكس كافك كسريله باشي اشاغه
قلمش كمسنه النواكس ناكسك جمعي در باشلري اشاغه قلمش لر معناسنه لكن بونكه دوري بعض اشعارده واقع اولمشدر زيرا ناكس كبي
فواكس كلمك شاذدر نته كم فوارس ده ذكر اولنمشدر النكس ميمك فتحى وكافك ضميله شول ولد دركه طوغركن ابتدا اياقلري ظهور ايده كه
بوكا يتن ديرلر يا ومثناه تحتانيه نك تاء مثناه فوقانيه اوزره تقديميله المنكس ميمك ضمى وكافك كسرى وتشديديله شول اتدركه
باشي يوقارو قالدرمز النكس نونك ضمى وكافك سكونيله مرض افاقه دن صكره عودت ايتمك يقال نكس الرجل نكسا ويقال تعسا له ونكسا
يفتح هنا الا زدواج اولا نه لغة النكس نونك كسرى وكافك سكونيله شول لا ونده كه بوقاديكه فانقين اشاغه يوقادر بوقادكي
اشاغه قلمه ونكس كمسنه رجل ضعيف ضعيفا طلاقنا ولغير الناموس على وزن الفاعول بركسنه نك همسري در كه غيريلردن كتم ايده كه
انكا اظهار ايده واهل كتاب جبرائيل ام ناموس ديرلر وفي الحديث ان ورقة بن نوفل قال لخديجة وهو ابن عمها وكان نصرانيا
ليئن كان ما تقولين حقا انه ليأتيه الناموس الذي كان يأتي موسى صلوات الله على نبينا وعليه وناموس كيك كي صيادك اغاجدن يابدوغى اوه
دخي ديرلر النمس نونك فتحى وميمك سكونيله سري كتم ايتمكه ديرلر يقال نمسه السر اي كتمه من الباب الثاني اي كتمه ونمس الرجل دخي ديرلر
هم سراينمك معناسنه المنامسة ميم اولك ضمى وثانينك فتحيله سرداش ايدنمك يقال نامسه الرجل اذا ساره وناموس كذلك شول
نسنه يه ديرلر كه كيمي انكله كندويي ستر ايدر حيله وتدبير جهتندن المناس ميم اولك ضمى وثانينك كسريله صيادك اغاجدن
يابدوغى اوه داخل اولان كمسنه الانماس همزه نك كسرى ونونك كسرى وتشديديله كيزلنمك استتار معناسنه يقال انمس الرجل من باب
الانفعال النمس نونك كسرى وميمك سكونيله بر وحشي جانوردر مصره ولايتنده كه اشجار قتل ايدر قطعه قدر شالنده در النمس فتحتيله
ياغ اجيوب فاسد اولمق يقال نمس السمن من الباب الرابع اذا فسد النوس نونك فتحى وواوك سكونيله برنسنه اصيلي طوردوغى
يرده حركت ايتمك يقال ناس ينوس ونوس ونوسانا معنا دخي ديرلر يقال نست الابل انوسها نوسا اي سقتها الاناسة همزه نك كسريله
تحرك قلمق يقال اناسه غيره وفي حديث ام زرع اناس من حلي اذني ذو نواس اوداوينديدن برنك اديدر ذو نواس ديكلري
باعث بودركه ايكي بولك صاچي واراديكه اوقسنده صالنور ديكي وادواه سوك معناسنه در اذواي ديدكلرينك باعث
بودركه اسملري اكثريا ذويله مصدرردر ذو جدن وذويدن وذونواس كبي شلو النواس نونك فتحى وواوك تشديديله
شول دجالدركه مضطرب اولوب متحرك اولوب يعني صالنق اوله الناس مخلوقاتدركه انسان كركه جندن وناسك
اصلي اناس ايدي تخفيفا ولوب ناس قلندي الف ولامي همزه دن عوض قلديلر ديرا اكي عوض اولسه بر يرده جمع اولمازدي
مثلا كه بعض اشعارده جمع اولمشدر والناس برقبيله نك بابا سي اديدر كه اول الناس بن مضر بن نزار در وقريشي البتكي

يله

نفس

نكس

نمس

نوس

الانتهاس كذلك دیشلر ایله اقطوتوق نهس معناسنه یقال نهست اللحم المنهوس میمك فتحی و هانك ضمیله دجالدن قلیل اللحم اولکسنه
فصل الواو الوجس واوك فتحی و جیمك سكونیله صوت خفی و فی الحدیث الحسن فی الرجل یجامع المرأة والاخری تسمع قال
كانوا یكرهون الوجس و وجس قلبك خوف انسنه دخی دیرلر الوجس جیمك كسریله قلبه خطور ایدن نسنه هاجس معناسنه الایجاس
همزه نك كسری و مدیله خوف قلبه دوكمك یقال اوجس فی نفسه خیفة ای اضمرها التوجس تفعیل وجیمك ضمی و تشدیدیله صوت
خفییه قولاق طوتوب دكلمك لا اوجس همزه نك و واوك فتحیله دهر معناسنه در یقال لا افعله سجیس الاوجس دیرلر جیمك ضمیله یقتوب
دوایه اوزه که بونلر ابدا معناسنده استعمال اولنور و اجس طعامدن بر نسنه معناسنه در كلور یقال ما ذقت عنده اوجس
ای شیئا من الطعام الودس واوك فتحی و دالك سكونیله یره ابتدا بتن اوت یقال ما احسن ودسها و ودس بر نسنه خفی اولمغه
دیرلر یقال ودس علی الشیء و دسا اذا خفی و یابلده احتمال اولنمه كزلنمك معناسنه ده كلور یقال این ودست به ای این
خباته دكمك معناسنه ده كلور یقال ما ادری این ودس ای این ذهب الایداس همزه نك كسری و مدیله اوت بتوب یری اورتمك
التودیس تفعیل و دالك ضمی و تشدیدیله بینا یقال تودست الارض واودست اذا انبتت ما غطی وجهها الورس واوك
فتحی و رانك سكونیله بر صاری یاو تدر که یمن ده اولور بوزه سوره جك علاجی اندن ایدرلر الایراس همزه نك كسری و مدیله یره ورس
بتورمك و ایراس رمث دیدكلری دیكنك یپراغی صاری رتق معناسنه ده كلور یقال اورس الرمث ای اصفر ورقه بعد الادراك
فصار علیه مثل الملاء الصفر یعنی رمثك یپراغی اوزنده صاری بویانمش چادجگی ولدی الوارس رانك كسریله یپراغی صاری
دیكن كه اكا رمث دیرلر اورس فعلندن قیاس بو ایدیكه لفت مورس كلیدی ولكن مورس كلمدی پس بو ادد ندر التوریس
وزن الكریم بر نسنه یی صاری بویامق رومله تعول ورس الثوب توریسا اذا صبغه بالورس الوریسة واوك
و رانك كسری و مدیله ورس ایله بویانمش چادرشب الوسوسة علی وزن الزلزلة قلبده اولان خبر حدیث نفس معناسنه
الوسواس واوك كسری و سینك سكونیله معناهما یقال وسوست الیه نفسه وسوسة و وسواسا الوسواس واوك فتحی و سینك
سكونیله اسمدر معناسی غر بیور ده ذلول الله ذوالكی و بادی تعالی تنك فوسوس لهما الشیطان قوله فلینظره مراد الیهادر لكن
عرب هذا النحو بك جمیل فعلی ایصال ایدرلر و صیاد اوازنه وات اوازنه دخی دیرلر كه خفی وله و دوسواس شیطانه دخی دیرلر
الوطیس واوك فتحی و طانك كسری و مدیله تنوردر و وطیسه كما اولور حرب اداولو ایسه استعاره یقال حمی الوطیس
اذا اشتد الحرب الوطس واوك فتحی و طانك سكونیله ایجوكله محكم و دمق و دركب ایجوكله اولسون كركه غیری نسنه ایله اولسون
اوطاس همزه نك فتحی و واوك سكونیله بر موضعك اسیدر الوعس واوك فتحی و عینك سكونی و الفك مدیله شولیردر كه ملایم اولوب
قومطو اولا الاوعس همزه نك و عینك فتحیله مذكری قومطی برمعناسنه یقال ارض وعساء و سهل اوعس الميعاس میمك كسری و مدیله
كذلك قوملو و ملایم اولان یر و ابو عمرو ایتدی میعاس شول یردركه بسلی و لمایه المواعسة میمك ضمی و عینك كسریله دوه نك بر جنس
یورییشی دركه او بو ینی اوزادوب ادیمی واسع قیلا غله اولان یوریش در و مواعسه یجه كیتمكه دخی دیرلر یقال واعسنا ای ادلجنا
ولا یكون المواعسة الا باللیل یعنی دوه نك ذكر اولنن وجه اوزره یوریشی كیجه یه مخصوص در الوقس واوك فتحی و قافك سكونیله
دری صویلماق یقال وقسه وقسا اذا قرفه و قرفتا فله و فایل كذلك دری صویلغه دیرلر و یقال ان بالبعیر لوقسا اذا قارف
شیء من الجرب یعنی نجیك اثر دری صویه الموقوس دریسی نجیكدن صویلمش دوه الوكس واوك فتحی و كافك سكونیله اكسلمك
یقال وكس الشیء یكس و فی الحدیث لها مهر مثلها لا وكس فیه ولا شطط ای لا نقصان ولا زیادة و وكس اكسلمك معناسنه ده كلور
وكست فلانا اذا نقصته و وكس یاره اوكلوب یكچنده جراحت باقی قالمغه دخی دیرلر یقال برأت الجرح علی وكس اذا بقی فی جوفها
شیء و وكس تجارتده ضرر اتمكه دخی دیرلر یقال وكس فلان فی تجارته علی ما لم یسم فاعله الایكاس همزه نك كسری و مدیله كذلك تجارتده
ضرر اتمك یقال وكس فی تجارته علی ما لم یسم فاعله ایضا اذا اخسر الولسان فتحتینله طوارك یوریمی و سعت اوزره اولمغه دیرلر الولاس
یقال ولست الناقة تلع تلعا اذا اعنقت فی سیرها و اعناق جیم مهمله ایله و بوینی یوریمك وسعت اوزره اولمغه دیرلر
واوك فتحی و لامك تشدیدیله قوده وریب معناسنه المومسة میمك ضمی و میم ثانینك كسریله فاجره اولان عورت الوهس واوك
فتحی و هانك سكونیله بر نسنه یی دكلمك معناسنه و وهس وطی اتمك معناسنه ده كلور و وهس شر اتمك و قوفیلق اتمك دخی دیرلر

الـتوهس

التوهس تفعیل و هانك ضمی و تشدیدیله اعتبو كله اولان حیوان یوریشی الوهیسة واوك فتحی و هانك كسری و مدیله جوكه بریانه
اولوب تورد لوب بعده دوكلوب شولیه یكدر المواهسة میمك ضمی و هانك فتحیله سر ایله سویلشمك فصل الهاء الهاجس
جیمك كسریله خاطره خطور ایدن نسنه یقال الهجس فی صدره شیء یهجس ای حدس الهجس هانك فتحی و جیمك سكونیله شول حیزه ركه ایشیدیلوب
فاما تهم اولنمایه الهجرس هانك و رانك كسری و جیمك سكونیله تلكی روباه معناسنه ابو عمرو روایت اوزره بعضلر ایتدی هجارس
بجیلله كن بیرتجی جانورلرك جمیعنه اطلاق اولنور كه تلكودن كیچرك و یبان فارهسندن بیوك كیا ولا الهرس هانك فتحی
و رانك سكونیله دوكك دوقمق معناسنه الهریسة هانك فتحی و رانك كسری و مدیله هریسه دیدكلری بر و قطعام المهراس میمك كسری و رانك
سكونیله شول ایچی اویولمش طاشدر كه انكله ایچنده بغدای دوكرلر و اندن ابدست الورلر المرادیس میمك فتحی و رانك كسری و مدیله قوی ولیمن
دولو الهراس هانك فتحیله شول غاجدر كه انكده یكنلری و اردر الهرسة هانك فتحی و رانك كسریله شول یردر كه انده هراس اولو دیكن چوق
اوله الهرس هانك فتحی و رانك كسریله قوی اولان ارسلان یقال اسد هرس ای شدید و ارسلانه هریس دیدكلری دق معناسنه اولن
هرسدن مأخوذدر الهرابس هانك كسری و رانك سكونیله كوده لو اولان یكنه جسیم معناسنه الهراس هانك كسری و رانك سكونیله ارسلان
الهسهسة علی وزن الزلزلة زره حركت اتدكده حاصل اولان اواز و زره زیوردن حاصل اولان اواز و كیجه ایله ایاقدن حاصل اولن
اواز و بونلره بكزر که وادیسه التهسهس علی وزن التزلزل بمعناها الهساهس همزه و اولك فتحی و ثانینك كسریله طایفه جنك
اوازی یقال عاهس الجن ای عزیفهم و عزیف عین مهمله و زا معجمه ایله جن اوازنه دیرلر و داعی هاهس شول چوبانه دیرلر كه قیونی كیجه
ایله رعی ایده الهقلس فتحتینله ولامك فتحی و تشدیدیله شول قوردر كه اجلق چكمش و زبون اولمش اولا الهلاس هانك ضمیله شول
رخص دركه ادمی زیاده ضعیف ایدوب ایخلدر یقال هلس المرض یهلسه هلسا من الیاب بنا ثانی المهلوس میمك فتحی و لامك ضمیله مسلوب
معناسنه در یقال رجل مهلوس العقل ای مسلوب یقال هلس علی البنا للمجهول المهتلس میمك ضمی و لامك فتحیله مهلوس معناسنه در یقال
رجل مهتلس العقل بعضلر ایتدی سلول عقلده اولان مرضدر و هلاك بونده اولاندر الاهلاس همزه نك كسریله شول كولمكدر كه انده
نوع فتور اولا و اهلاس كزلو سویلكه دخی دیرلر یقال اهلس الیه اذا اسر الیه حدیثا المهالسة میمك ضمی و لامك فتحیله كزلو سویلشمك یقال
هالسه اذا ساره الهلبسة هانك فتحی و لامك سكونیله و بانك فتحی و سینك كسری و مدیله عورتلرطاقندنی زره دیرلر یقال
ما علیها هلبسة ولا حز بصیصة ای شیء من الحلی و بونفی دن غیریده استعمال اولنماز العلقس هانك كسری و لامك فتحی و تشدیدیله
و قافك سكونیله قوی و شدید اولان نسنه دیو وصله ملحقدر و جرد حل جیمك كسری و حاء مهمله نك سكونیله فرجه در الهمس
هانك فتحی و میمك سكونیله كزلو اواز و همس الاقدام ایاقدن حاصل اولان اواز كه الك خفیسیدر قال الله تعالی فلا تسمع الا همسا
الهمس هانك فتحی و میمك ضمیله شول ارسلاندركه یوروركه اوازخفی اولا المهموسة خفی اولان نسنه و الحروف المهموسة اون حرفدركه
انی حثه شخص فسكت حرفلری جمع ایدر و بونلره حروف مهموسه دیدیلر زیرا بونلرك تلفظ اولنورلركن موضعلرنده اعتماد ضعیفدر
برجشله نفس جیمین تلفظده بونلرایله جاری اولور المهندس میمك ضمی و هانك فتحی و دالك كسریله صو یولن بجه فازمق كرگدر
فی تقدیر ایدن كسنه و بو هنداز دن مشتقدر و هنداز انداز دیه دیرلر فارسی در عرب برایی شینه تبدیل اتدیلر در زیرا كلام
عربده دالدن صكره زای یوقدر الهندسة هانك و دالك فتحی و نونك سكونیله اسمدر معناسی غریبدر الهوس هانك فتحی و واوك سكونیله
دوكمك دق معناسنه یقال هست الشیء اهوسه بونی جمید اصمعی دن روایت اتمشدر و هوس كذلك كیجه ایله اولان طوافندر
و هوس شدت اكله دخی دیرلر و هوس دوه و ماهسه سوریمكه دخی دیرلر یقال هاست الابل فهی تهاس ای ترعی و تسیر یعنی اوتلیوب
سیرایدر الهواس هانك فتحی و واوك تشدیدیله ارسلاندر كه اسم معناسنه بعضلر ایتدی هوس شول یوریمكدر كه یورین كسنه یره
محكم طبنماغله یوریه و ارسلانه هواس دیدكلری بونكا صفتی بو در دیدی الهوسان فتحتینله دوه نك او تلویرق احسته یوریشی
و دوه نك بو وجهله یوریشی ارسلان یوریشنه تشبیه اولنمشدر و ارسلانه هواس دیشلودر یاب یاب یوریوب ایاغنی
یره محكم بصمه دیمكدر الهویسة هانك فتحی و واوك كسریله كوده اولان ناقه كه دائم اوتلایه الهوس فتحتینله جنوندن برانوعدر الهیس هانك
فتحی و یانك سكونیله سیر اتمكدر نوعله اولورسا ولسون اصمعی ایتدی هیس چكمكه دخی دیرلر یا مال اتمك معناسنه یقال احمل فلان علی عسكرهم
فهاسهم اذا داسهم و دوس دخی كذلك چكمك معناسنه در وهیس ایچلیدركه جمیع النسه دخی دیرلر الاهیس همزه نك و یانك فتحیله بهادر

يأس

بجاع معناسنه **فصل الياء اليأس** يانك فتحى وهمزه نك سكونيله نوميد اولمق يقال يئس من الشيء ييأس من الباب الرابع وفيه
لغة اخرى يئس ييئس من الباب السادس وهو شاذ ومجرد ايندى عربلردن بعض كمسنه مستعمل اولان ياءيله لغة قليله يدوب
يأس وياس بر واصلى ييئس يئس وحسب يحسب ونعم ينعم ماضى ومضارع كسره ايله در بونلرك جميعنده وابو زيد ايتدى مضر يكسر
[illegible] ايتدى بونلرده [illegible] سيبويه ايتدى بونلرده [illegible] ايكى لغتدر [illegible]
عليائى يحسب وينعم وييئس [illegible] ماضى ومضارع الوب تركيبا ولغتلرده يئس ييئس حاصل اولمشدر ديدى اما ودق يدق
رابعدن وبرى باب ثانيدن رابعدن ماضى وثانيدن مضارع الوب تركيب اولنمشدر [illegible] لغت واحده اولمق اوزره [illegible]
ودق يدق وودم يرم وولى يلى ووثق يثق وورث يرث بونلرده وكردن غيرى جايز دكلدر لغت واحده اولمق اوزره [illegible]
معناسنه در بعض نخع قبيله سى لغتى اوزره ومنه قوله تعالى افلم ييأس الذين امنوا **اليؤوس** يانك فتحى وهمزه نك ضمى ومديله نوميد اولمق
كمسنه **الموات** [illegible] **الاستيئاس** همزه نك وتانك كسريله نوميد اولمق يقال ايسه فلان من كذا فاستيأس
منه يعنى ايس **الاتاس** همزه نك كسرى وتانك تشديديله كذلك نوميد اولمق بوافتعال در يائى تاده ادغام اولنمشدر [illegible]

يبس

اولمق وكبى **اليبس** يانك ضمى وبانك سكونيله مصدردر قورمق معناسنه يقال يبس الشيء ييبس من الباب الرابع وفيه لغة
اخرى يبس ييبس من الباب السادس وهو شاذ **اليبس** يانك فتحى وبانك سكونيله يابس معناسنه در حطب يبس كمثل ايتدى
كوياكه يبوسة حطب خلقى اكا بناءً يبس ديمشدر ابو سكيت ايتدى يبس يابسك جمعيدر ركب وراكب كبى ويبس يبس معناسنه در
كلور تخفيفله نتكيم ذكر اولنور ان شاء الله تعالى **اليبس** تحريكله شول مكاندر كه مقدما رطب اولوب صكره يابس اوله ومنه قوله تعالى
فاضرب لهم طريقا فى البحر يبسا ويبس حير اولمين كمسنه يه ده ديرلر يقال امرأة يبس لا تنيل خيرا ويقال ايضا شاة يبس
اذا لم يكن لها لبن **اليبيس** يانك فتحى وبانك كسرى ومديله قوروين اوت يقال يبس فهو يبيس مثل سلم فهو سليم ويبيس رمح ديرلر
عرق معناسنه **الايباس** همزه نك كسرى ومديله بر كاوى قوريمق يقال ايبست الارض اذا يبس بقلها وابو يعقوب روايت

يبس

اوزره در وايباس قويمق توزى او [illegible] واقع اولماسى يقال ايبس القوم يقال اجرد وا من الارض الجرد **الايبسان** همزه نك
ويانك فتحيله بجك اوزنده اتا ولميان محلكه صافى كيك اولان يودر وبو محلدن صاحبين اكه ايبسان من ساق [illegible]
ديدوكى ناتعلق اولدوغى كبى دكلدر **الايابس** همزه نك فتحى ويانك كسريله جمعى ساقه ذكر اولنان محل معناسنه **التيبيس** على وزن
التفعيل قورتمق تخفيف معناسنه **الاتباس** همزه نك كسرى وتانك كسرى وتشديديله قورمق يقال يبسته فاتبس بوافتعال در يانك تايه

ارش

ادغام اولنمشدر والله تعالى اعلم بالصواب **باب الشين من كتاب ترجمة الصحاح فصل الالف الارش** همزه نك
فتحى وراءنك سكونيله جراحت ديتى **الاراش** على وزن الكريم افساد ايتمك يقال ارشت بين القوم تاريشا اى افسدت

اشاش

وتاديش الحرب جنكى [illegible] وتاريش النار اتشى [illegible] **الاشاش** همزه نك فتحيله هشاش كبى سرور ونشاط در ومنه
ان علقمة بن قيس كان رأى اذا من اصحابه بعض الاشاش وعظهم **الابرش** تحتيله آلاك بوسنده اولان نقطه لر در كه

برش

ساير قللرينك لوننه مخالفدر كه اولسيتى ديدكلرى آلاجه در **الابرش** همزه نك وراءنك فتحيله ذكر اولنان نقطه لرى اولان
ات وابرش جذيمة بن مالكك لقبى در وكذك برص واراده اكا بناءً ابرش ديمشلردر **الابرشاش** همزه نك وراءنك كسريله
ات ذكر اولنان لون ده اولمق **البرشاء** بانك فتحى والفك مديله جماعت ناس معناسنه دخلنا فى البرشاء ديرلر فى جماعة
الناس معناسنه ابو سكيت ايتدى ما ادرى اى البرشاء هو ديرلر اى الناس هو معناسنه **البرقشة** على وزن الدحرجة الوان مختلفه
ايله برنسنه يى نقشلامق وبونك اصلى ابو براقش ديدكلرى قوشدن مأخوذدر وابو البراقش الوان مختلفه ايله ملون در
براقش بانك فتحى وقافك كسريله بر كلبك اسميدر وفى المثل على اهلها دلت براقش زيرا ذكر اولنان كلب دشمنك اياغى اواز

نبش

ايشدوب اوردوكده كلبك اوازن ايشدوب قبيله يى جمله قتل ايتديلر بو مثل ضرب اولنور **البرقش** بانك وقافك
كسريله سرچه كبى كچك قوشدر كه اهل حجاز شرشور ديرلر شينين معجمتيك ضميله **البشاشة** بانك فتحيله كولر يوزلو
اولمق يقال بششت به بشاشة من الباب الرابع **البشش** بانك فتحيله كولر يوزلو اولان كمسنه يقال رجل هش بش اذا كان طلق
الوجه **التبشبش** على وزن التزلزل كولر يوزلو اولوب مسرور اولمق يقال لقيته فتبشبش بى يعنى انكله ملاقات
ايتمكله اول مسرور اولدى وبونك اصلى تبشش ايدى شين وسطى فاء الفعل قلب اولنوب تبشبش ونلدى نتكيم تجففه ده

بجنى

تجفيفه ديرلر **البطشة** بانك فتحى وطانك سكونيله حمله قيلمق وبرنسنه يه عنفله يابشمق يقال بطش به يبطش بطشا من الباب الثانى

بطش

والثالث **المباطشة** ميمك ضمى وطانك فتحيله عنفله طوتشمق يقال باطشه مباطشة **البغشة** بانك فتحى وغينك سكونيله ضعيف اولان يغمور كه

بغش

طشه ديدكلرى يغمورلردن زياده در يقال بغشت السماء تبغش بغشا من الباب الثالث **الباغش** غينك كسريله ضعيف اولان مطر
المبغوشة ميمك فتحى وغينك ضميله ذكر اولنان يغمور ينان يردر يقال بغشت الارض على البناء للمجهول فهى مبغوشة **البوش** بانك فتحى وواوك سكونيله

بوش

اجناس مختلفه دن اولان جماعت **البوش البايش** قادش اولان جمع **الاوباش** همزه نك فتحيله جمعى مختلفا اولان جماعتلر معناسنه
اوباشدن مقلوبدر **البوشى** بانك ضمى واو فتحى يانك تشديديله كثير العيال اولوب فقير اولان كمسنه **البهش** بانك فتحى وهانك سكونيله

بهش

برنسنه يه شاد اولمق واكا اشتياق اولوب سرعت ايتمك يقال بهش اليه يبهش اذا ارتاح له وخف اليه وارتياح حاء مهمله ايله شاد
اولمقدر وبهش بنات ناقدن بردو المقدر سعيد ركه طيبلر قسند موروفدر و امكا ماده اولدوغچه مقل ديرلر يعنى يابس ولسه خشل ديرلر
خاوشين بحتيله يعنى فوبك يوزلرى سياه اولوب قبح الوجوه اولسه لر وجوه البهش ديرلر مقل تشبيها واهل البهش اهل حجازده
ديرلر وحديث عمروده رضى الله تعالى عنه وارد اولمشدر بوكه ابو سابكه بعض حرفى كنده ولغتى اوزره قراءة ايتدوكى ايشتدكده ايتدى
ان ابا موسى لم يكن من اهل البهش يعنى ابو موسى اهل حجازدن دكلدى زيرا بهش مقل معناسنه در ومقل حجازده بتر غيرى يرده بتمز

بيش

البيش بانك كسرى ومديله ولايت هندده بتر بر اوتدر كم سم قبيلندندر **البيشة** بانك كذلك كسريله بر موضعك اسميدر وقاسم ابن معشه
بيشه ودبيه مهمله در ديكى يركه صحرايه در **فصل الجيم الجاش** جيمك فتحى وهمزه نك سكونيله خوف قسند قلبك اضطرابا ولماسيد

جأش

ابط الجاش شول كمسنه يه ديرلر كه قلبى قراردن بغليه زياده شجيع اولدوغچون **الجوشوش** جيمك وشينك ضميله كوكس در سينه معناسنه

جحش

الجحش تحتيله طرما لمق يقال اصابه شيء فجحش وجهه ويقال به جحش **الجحش** جيمك فتحى وحانك سكونيله مركب صپاسى ولد حمار معناسنه
الجحاش والجحشان جيمك كسريله **والجحشاء** جيمك كسرى وحانك سكونيله جحشك جمعى اولور حمار معناسنه وجحاش بر قبيله نك اباسيدر غطفاندن
كه جحاش بن سعددر كه جد اعلاسى غطفانندر كه اتلر شماخ بن ضراك قوميدر **الجحشة** جيمك فتحى وحانك سكونيله موتى وبحثه شول يوك
پاره سنه ديرلركه چوبانلر اوزرنده صرار ايلمك ايچون **جحيش وحده** جيمك ضمى وحانك فتحى ويانك سكونيله بر لفظدر كه محل ذمده
استعمال اولنور خود راى معناسنه وعيير وحده دخى بو معنايه در عين مهمله نك ضمى ويانك فتحيله عيرك تصغيريدر حمار معناسنه
الجاحشة ميمك ضمى وحانك فتحيله اتشمه مدافعه معناسنه يقال جاحشه اذا دافعه **الجخش** جيمك فتحى وخانك كسريله شول كمسنه دركه
قومندن ايريليب بر جانبه اغتيار ايتمش اوله **الجحوش** جيمك فتحى وحانك ضميله شول وغله در كه اعضاسى تمام قوت بولمامش ولا

جرش

الجرش جيمك ميمك فتحيله وراءنك كسريله زياده قيا اوله نحوين **الجارش** جيمك فتحى وميمك كسريله جمعى **الجميش** جيمك ضمى وحانك فتحى ويانك
سكونيله جحرشك تصغيريدر اوج حرفن حذف ايتمكله وجرش حرفى اولان كلمه نك جمعيدر حالبوكه در يعنى حروف اصليه اولوب ايچنده حرف
زايد اولسه واكر ايچنده حرف زايدى حذف اولنمالودر واقى بجرش شول ايلانه ديرلر كه حنش بن رشد يماوله **الجرش** جيمك ضمى وراءنك فتحيله
يمنده بر موضعك اسميدر **الجرشى** جيمك ضمى وراءنك فتحى ويانك تشديديله ذكر اولنان موضعه منسوب اولان نسنه ادم جرشى ديرلر ذكر اولنان
يره منسوب اولان دوى معناسنه **الجريشة** جيمك كذلك ضمى ويانك تشديديله موثنى يقال ناقة جريشة **الجرش** جيمك فتحى وراءنك سكونيله
برنسنه يى دوكمك يعنى كوفت معناسنه يقال جرشت الشيء اذا لم تنعم دقه وجرش بركسنه نك طرافله باشن طرايوب قولغلرين جرماق
يقال جرش رأسه بالمشط اذا احكه بالمشط حتى اثارها وجرش كيجه نك بر مقدارينه دخى ديرلر يقال مضى جرش من الليل اى هوى منه ابو زيدك
روايتى اوزره **الجريش** جيمك فتحى وراءنك كسرى ومديله ايرى دوكلمش نسنه يقال ملح جريش اذا لم يطيب يعنى ايو دوكلمسه **الجراشة**
جيمك ضميله برنسنه دوكلكده باشلندقده چهرايى ايرى پاره لرى **الجرشى** جيمك وراءنك كسرى وشينك تشديديله والفك قصريله دخى وزن
اوزره ذات ونفس معناسنه و بو متاعده صاحب صحاح جرشايى تفسير ايتمشدر جرشى دم ديدوكى خطا اولدوغى نخعى ذكر اولنمشدر
كوياكه عبارت جوهرى ده اولان نفس سكونه فايله نفس قلى اشتدر تفصيله **الجرافش** جيمك وراءنك وفانك فتحيله يانلرى بيوك

جشش

اولان كمسنه **الجرافش** جيمك ضمى وفانك كسريله بمعناه **الجش** جيمك فتحى وشينك تشديديله دوكمك وفاتمق يقال جششت الشيء جرشته

من الباب الاول اذا دقته وكسرته وجش دكمك اودمه دخی دیرلر یقال جشه بالعصا اذا ضربه یا دقوبویی یرتلدیوب بر کیکه
دخی دیرلر تقول جششت البئر اذا کنسته ونقیتها **الجشیش** جیمک فتحی و شینک کسریله یتیه سویق معناسنه **الجشیشة** جیمک فتحی
وشینک کسری و یاء یله بغدایدن وبغریدن ایری اوکودلش نسنه تقول جششت البر اذا طحنته طحنا جلیلا **الاجشاش** همزه نک کسریله کدک
برنسنه‌یی ایری اوکومک یقال اجششت واجتششته یعنی **المجشوش** میمک فتحی وشینک ضمیله اوکودلمش نسنه جشیش معناسنه **المجش**
میمک کسری وجیمک فتحیله شول دکرمن دکه اوکلابسته چکرلر **الاجش** فتحتینله وادی قالن اولان نسنه یقال فرس اجش الصوت وسحاب
اجش الرعد **الجشة** جیمک ضمیله ناسدن برجماعت **الجشوش** جیمک ضمی وعینک کونیله عصفور وزنی اوزره جمیسوکبی سینه‌سی ...
قصیر القامه اولوب مذموم اولان نسنه ابن السکیت کتاب قلب وابدالنده کلمه مزبوره‌نک سیئله کلندنیله استعمالی جائز کورمشدر **الجحش**
جیمک فتحی وحیمک کسریله تراشی اولمش قاسق یقال جحش جحشا یعنی فتحی قاسغی استره ایله تراش اولنه وجحش شول یره دیرلرکه انک اوتی
اولمیه مکان بنبات معناسنه وفی الحدیث بجیت الجحیش وجحط مغا زه دیرلر و مغازه یه جحیش بوکلری اوتی اولمدیغیچون دیر کویاکه
تراش اولمشدر **الجوش** جیمک فتحی و میمک ضمیله شول بله دیرلرکه انده نباتات بجیوب تراشی اولمش کبی اوله **الجوش** جیمک فتحی و واوک سکونیله
کوکس سینه معناسنه جو شوش کبی وجو شوش جیمک ضمیله اولدیغی فتحیله ثانیده وجوش برنوع صنفک اسمیدر وجوش کیجه‌نک بر پاره‌سنه
دخی دیرلر یقال مضی جوش من اللیل ای صدر منه مثل جرش **الجهش** جیمک فتحی وهانک سکونیله شول کسنه دکه اغلیه یرقو یرکسنه یه
صغنما قاسق شول دغلا یجق کبی که قاچوب اناسنه صغنه که اغلمه متهی اوله یقال جهش الیه یجهش وفی الحدیث اصابنا عطش
فجهشنا الی رسول الله صلی الله علیه وسلم **الاجهاش** همزه نک کسریله برایشه قیام کوسترمک یقال جهشت نفسی واجهشت ای نهضت
الجیشان فتحتینله جوشمق قینامق یقال جاشت القدر تجیش اذا غلت وکوکل دوشمکه دخی دیرلر یقال جاشت نفسی اذا غثت
وبعضلر ایتدی کوکل دوشمکه میل اتمه اکر خوفدن یاخوذ حزندن یوروک قوپوب مضطرب اولمقدن دلسک جشیان نفسی بوریکی
بودفعه بابه جهموزدن اولور وده طاشوب طولمقه دخی دیرلر یقال جاش الوادی اذا زخر وامتلأ جدا **الجیش** جیمک فتحی
ویانک سکونیله عسکر معناسنه در **الجیوش** جمعی در مثلیله **التجییش** علی وزن التکریم عسکر جمع اتمک یقال جیش فلان اذا جمع الجیوش
الاستجاشة همزه نک و تانک کسریله عسکر طلب اتمک یقال استجاشه اذا طلب منه جیشا **فصل الحاء** **الحبش** فتحتینله
الحبشة کذلک سیاه اولان طایفه‌دن برنوع در **الحبشان** حانک ضمی و بانک سکونیله حبشک جمعی حمل وحملان کبی **الاحابش**
همزه نک کسریله عورت حبشی ریکند اوغلان طوغورمق یقال احبشت المرأة بولدها اذا جاءت به حبشی اللون **التحبیش** علی وزن التکریم
جمع اتمک یقال حبش قومه تحبیشا اذا جمعهم دیرکسنه ایچون برنسنه کسب ایلمکه دخی دیرلر یقال حبشت له حباشة اذا کسبت له شیئا
وحبشت له دخی دیرلر ثلاثیدن **الحباشة** حانک ضمیله ناسدن شول جماعت که قبیله واحده‌دن اولمیه **الاحبوش** همزه نک و بانک
ضمیله بعناها **الاحابیش** همزه نک فتحیله کذلک بعناها عبارت مجاهد زعمنجه اولمق بودر اما ظاهر حالدن اکلنان بودرکه احابیش
احبوش معناسنه اولمیه بلکه احبوشک جمعی اوله نتکم مهذب الاسماء صاحبی جمعیته تصریح اتمشدر **التحبش** فتحتینله و بانک ضمی تشدیدیله
جمع اولمق **الحبیش** حانک ضمی و بانک فتحیله و یانک سکونیله برجنس قوشدرکه مرور دور ... یعنی اوزره وضع اولنمشدر کیت رنکنه
بکی که طوریاره وکیته بلبله دیرلر هزار دستان معناسنه **الحبشی** حانک ضمی و بانک سکونیله و اخرنده اولان یانک تشدیدیله مکه شریفده
اسفلنده برطاغک اسمیدر بعضلر ایتدی احابیش قریشی بونندن ماخوذدر دیو نکه بیاننده بودرکه بنی المطلق و بنی الهون بن خزیمة حبشی
داغنده قریش ایله جمع اولوب اندلیشیو بلکرکه قریشه معا وتندن خالی اولیلر مادام که کیجه قرالو اولوب و کوندز اندنلق اولوب حبشی
داغی برینده قرار اندکجه پس احابیش قریشی دیوب طاغک اسمیله تسمیه اولندیلر **الحتروش** حانک ضمی و تانک سکونی و رانک ضمی و یاء یله
قصیر القامه اولان کسنه **الحبارش** حانک فتحی و رانک کسریله و غلاجغلک حرکتی یقال ما احسن حبارش الصبی ای حرکاته **الحبوت**
علی وزن الدحرجه حرکه بناتنه اکل اندوکنکه اوازی **التحترش** علی وزن التدحرج جمع اولمق یقال تحترش القوم اذا احتشدوا وازدحموا
الحرش حانک فتحی و رانک سکونیله کلره اولمق یقال حرش الضب یحرشه حرشا من الباب الثانی اذا اصطاده وحرش ضبه دخی دیرلر جراحت

ارش کبی مثلا الحراش حانک کسریله جمعی در وبنی حراش بوندن ماخوذدر وحراش دیک جایزدر کلدر رحاء مهمله ایله وخرش طرملامغه دخی دیرلر
یقال حرش حرشا بالحاء والخاء جمیعا اذا خدشه **الحارش** حارش العنباب کلرا اولین کسنه و کلری اولمغک طریقی بودرکه صیادلر کلرکه یوادی
اوزنده یا قیرکه ایدرکه بیلان صانوب قویروغنی چاپا ریلونی اولدرمکه اچوب بوحیینده قویر وغندن طوتر **الحرشاء** حانک فتحی و رانک
سکونی والفک مدیله شول بیلدرکه نقطه لری اولا وحرش برقبیله‌نک اسمیدر بنی عامردن وحریش برجانور ده دیرلرکه انک رسلون
طریقی کبی طرنقلری واردر وبر بوینوزی واردر که اوکلرکه نزد دیکلری جانوردر **الاحروش** همزه نک و رانک فتحیله حرش التوینه دیرلرکه
انک خشونتی اولا واحرش کلره دخی دیرلر خشونتی اولدیغیچون **التحریش** علی وزن التکریم قوم اراسنده اولان اغراده یعنی بری برینی
یلمکدر **الحرشون** حانک و شینک ضمیله شول وفاق و برک دیکی درکه قوتنک یوتنه یاپشور **الاحرنفاش** همزه نک و رانک کسریله غضبه
حاضر اولمق اصمیدن ابوعبید روایتی اوزره و کاه دالو و خایله دخی کلور **الحش** حانک فتحی و شینک تشدیدیله اتی طولندرمک
تقول حششت النار احشها حشا اذا اوقدتها وحش بستانه دخی دیرلر **الحشان** حانک کسریله بستانلر معناسنه صنیان صنفان کبی
وحش حانک ضمی دخی لغتدر ادب خانه یه دیرلر مخرج معناسنه وادب خانه حش دیکلرینک وجهی بودرکه اکثر عرب طایفه‌سی قضاء
حاجت اتمکه بستانه واررلر **الحشوش** ضمتینله جمعی وحش اوت بچمکه دخی دیرلر تقول حششت الحشیش اذا قطعته وحش اته اوتلق ویرمکه
دخی دیرلر تقول حششت فرسی اذا القیت له حشیشا وفی المثل احشک وتروثنی یعنی بن سکا اوتلق القا ایدرم سن بکا نجاسات القا ایدرسن
واحشک دیمکه فی مخلدر قاشمق معناسنه وحش دوه‌نک یاپشیرمغه دخی دیرلر واتمکه سایر طوارک یا بندی طوللغه دخی دیرلر **المحشوش**
سروب یا بندی طولان طوار **المحشة** میمک و حانک فتحیله دبوکه مخرج نجاسته دیرلر **الحشیش** حانک و شینک کسریله و مدیله قوری اوت
تازه‌سنه حشیش دیمزلر **المحش** میمک فتحیله شول کناده که حشیشی چوق اوله ومنه قولهم انک لجوف صدق فلا تبرح حایی بوضع کثیر الخیر
المحش میمک کسری و حانک فتحیله شول نسنه درکه انکله اوتلق بچیلور وبحش شول دمور دخی دیرلر که انکله اتش قریشدیرلر **المحشة** میمک کذلک
کسریله ذکر اولنان دموره دیرلر و بوجهتدن براد راولان کسنه یه نعم محش الکتیبة دیرلر وکتیبة عسکره دیرلر وا ما ش لحشنه کلکه اتمک
ایچنه اوتلق قورلر کما دخی محش دیرلر میمک فتحی و کسریله ولکن فتح اولی در **الاحشاش** همزه نک و تانک کسریله اوت طلب اتمک اوت جمع اتمک
الحشاش حانک فتحی و شینک تشدیدیله اوتلق بیچوب یا دخی جمع ایدن کسنه **الحشاشة** حانک ضمی ایله **الحشاشة** کذلک حانک ضمی ایله
بقیه روحه دیرلرکه مریضده واقع اولور **الاحشاش** همزه نک کسریله عورتک قارنده اوغلان قوریمق یقال احشت المرأة اذا یبس ولدها
فی بطنها واحشاش القوم بعنه دخی دیرلر یقال احشت الید اذا یبست وشلت دبوننده برلغت دخی واردرکه حدیث شریفده وارد
اولمشدرکه اولحش ولدها فی بطنها دیو ابو عبید ایتدی محل الحش دوات قلدی محاده مهمله نک ضمیله **الحفش** حانک فتحی و فانک سکونیله صو
هرجانبدن اقوب بریره جمع اولماق یقال حفش السیل یحفش من الباب الثانی اذا سال من کل جانب الی مستنقع واحد وحفش
مطرده نک صو طولدیرمغه سومیا قیماسنه دخی دیرلر وحفش بر کرمات سکردکدن صکره تکرار سکرتمکه دخی دیرلر وخلق بریره جمع ولمغه
دیرلر یقال هم یحفشون علیک ای یجمعون **الحافشة** صوا قاجق برمیلا معناسنه **الحفش** حانک کسریله اکی قوپاجق بردوکیدن معنا
وشول حفش که حدیث شریفده واقع اولمشدر مراد کوچک اوده بیت صغیر معناسنه ابو عبید روایتی اوزره بعضلر ایتدی حدیث
شریفده علاقته فی حفش امه قولنده مراد عند حفش امه دیمکدر یعنی معنای مشهور مراددر کیا کله دیمک اولور **الاحمش** همزه نک
و میمک فتحیله اینجه ایاقلو کسنه دیقوساقلی معناسنه **الحمش** حانک فتحی و میمک سکونیله بعناه یقال رجل احمش الساقین وحمش الساقین
ای دقیقهما **الحمش** فتحتینله بجی اینجه اولماق یقال حمشت قوایمه من الباب الرابع اذا دقت **الاحماش** همزه نک کسریله صوککمک اتشی
یاقمق یقال احمشت القدر اذا اشبعت وقودها واحماش غضبه کتورمکه دخی دیرلر تقول احمشت الرجل اذا اغضبته **التحمیش**
علی وزن التکریم بعناه **الحمشة** حانک کسری و میمک سکونیله اسم در معنای مزبوره حشمت کبی حشمت دن مقلوبدر **الاحماش** همزه نک و تانک
کسریله **والاستحماش** کذلک همزه نک کسری وسینک سکونی وتانک کسریله غضب یا کلماق یقال احمش الرجل اذا التهب غیظا ویقال احمش
الدیکان ای اقتتلا یعنی اکی خوروس جنکلشه **الحنش** فتحتینله هر صید اولنن نسنه که کیطر حسنده اولسون وکرک حشرات ارض
جنسندن اولسون **الاحناش** همزه نک فتحیله جمعی در وحنش یلانه دخی دیرلر حیه معناسنه بعضلر ایتدی افعی صیدر دیو بجلمی
رحالدن بعضنه حنش دیو تسمیه اندلر **الحنش** حانک فتحی و نونک سکونیله صید اتمک تقول حنشت الصید اذا صدته وایلکه دخی میل اتمک

حشش

حفش

حمش

حنش

معناسنه دکلور یقال لحنثه واحنثه من الباب الثانی دملغة فی عنثه اذا عطفته الحوش حانک فتحی و واوک سکونیله نجارک اطرافندن کلمکه
دوزلغه دوشسون دیو دحوش دهمی جمع ایدوب سوروکمک یقال حش الابل اذا جمعها وساقها الاحواش همزه نک کسریله بمعناه یقال احتش العیدو حوشه
الاحتواش همزه نک کسریله قوم صیدی بربریه اوزره اودکمک یقال احتوش القوم الصید اذا نزع بعضهم علی بعض واو اعلال اولنمدی اجتور دوده اعلال اولنمدی
اولمندوغی کبی و احتواش برکسنه یی اورتایه المق دخی دیرلر یقال احتوش القوم علی فلان ای جعلوه وسطهم واحتواش کناره چکلمک دخی دیرلر
یقال احتوش القوم عنی اذا تنحوا الحایش یانک کسریله خرما اغاجلرندن برجماعتدر که منزدی یوقدر نه کم صو سو دیسنه دیرب دیرلر مزدی یوقدر
وحایشک اصل انجاده برجماعتدر که کرک خرما اغاجلریله اولسون کرک غیری اغاج اولسون یقال حایش الطرفاء وطرفاء طانک فتحیله الغونه اغاجیدر
الانحیاش همزه نک و حانک کسریله قاچمق یقال انحاش عنه ای نفر وانحاش فلان من شیء اذا لم یکترث منه یعنی مبالات ایتمدی و قاریسه الحواشه
الحواشه حانک ضمیله شول نسنه دکه اندن استحیا اولنور حاش لله دیرلر مقام تنزهده حاشک کیمیلر بوکا قیاسله یکه حاشاک دیرلر
وحاشاکه دیرلر الحوشی حانک ضمی و شینک یاء دیشی معناسنه در وحوشی الکلام کلامک وحشیسی و غریبی وحوشی شول کسنه یه دیرلرکه خلوة قارشیه
یقال رجل حوشی دیه حوشیه و حوشک اصلعر بلوزغم اندوکی اوزره شول جن ولایتی درکه بیرین دیمکله معروفدر و لان نوقلو حجرکی اوراسنده در
انلر انسانوز براحوسیکی دکلدر و حوش بابانی اولان طوارده دخی دیرلر الحوشیه حانک ضمی و مدی و یانک تشدیدیله شول دوه در که
حوشه منسوبه وحوش عرب طائفه سی زعم اتدوکی اوزره جن طائفه سنک ادکی در عرب شویله زعم ایدرکه ابل حوشیه انلره منسوبه ولا
انلرک طوارده قاتیا عتیق الحوش الفواد حانک ضمی و بهیله تیلی کیکیون وزیرک اولان کسنه فصل الخاء الخدوش

ضمیله طرمالمق یقال خدش وجهه یخدشه من الباب الثانی التخدیش علی وزن التکریم کذلک طرمالمق یقال خدشه تخدیشا مبالغه ایچون
یاخود تکثیر ایچون تشدید اولنمشدر الخداش خانک کسریله بر رجلک ایسمیدر که ابو الخداش ابن زهیره در الخرش خانک و رانک سکونیله خدش
کبی در وزنا و معنی یعنی طرمالمق معناسنه یقال خرشه یخرشه من الباب الثانی و کسب اتمک معناسنه ده مکلور یقال هو یخرش لعیاله ای یکتسب و یطلب
الرزق وخرش دوهی ایحراسلی کند و کرچکه دیرلر المخراش میمک کسریله چوکان معناسنه در و کاه اولور حامله ایله دخی استعمال اولنور الاختراش
همزه نک و تانک کسریله کذلک طرمالمق الخراش خانک کسریله شول کلبدر که یریچی وصوانجی اولا و خراش کذلک شول طاغه دیرلرکه طواده یولور و ابو خراش
الهذلی خانک کسریله در و ابو خراشه خانک ضمیله در المخرش شول اغاجدر که سراج انلنرندن کلوکه چیوین چیوین در لر الخرشه فتحیله جنس
سنکدر یکس معناسنه وخرشه رجالدن برکسنه نک اسمیدر که او سماک ابن خرشه انصاریدر الخرشاء خانک کسری و رانک سکونی والفک مدیله
یلان قاویقی و یره نک دستحا بکه ایچنه چقن اودن نفک بوکا تشبیه اولنور و منتج ایچ چقن نسنه انک صنعتلری اولدوکه یلون
بلغمه دخی خرشاء دیرلر یقال القی الخرشاء صدره و خرشاء توزه و هوا یوزنده اولان بوسباده خرشاء دیرلر یقال طلعت الشمس فی خرشاء
ای فی غبرة الخشاش خانک کسریله شول نسنه دکه دوه نک بورنی اوزنه تورلن اغاجدن یا باقردن یا خود قلدن که اکا بوزناقی دیرلر
وخشاش حشرات ارضه دخی دیرلر و کاه اولور مفتوح دخی قلورلر الخشاش خانک فتحیله شول کسنه دکه رجالدن دیکک ومقدم اولا
وکاه مضموم دخی قلورلر الخشاء خانک ضمی و شینک تشدیدیله و الفک مدیله قولاق اردنده اولان یومریجه کمک دونک اصلی خششاء ایدی فعلاء وزنی
اوزره ادغام اولنمغله خشاء اولدی الخشاوان خانک ضمی و شینک فتحیله تثنیه سی دیو نک نظیری در قوباء مرکی معناسنه که اصلی قوباء ایدی
قافک ضمی و واوک فتحیله واوک اوزرنده حرکت ثقیل اولملغین مسکین اولندی زیرا عرب بنالرنده فعلاء بو وزن عینک سکونیله الخشاء خانک فتحی
وشینک تشدیدی والفک مدیله شول یرد دکه انده یاچق وار فاق حاشلر اولا یقال ابنطیثو خشاء واتبا طاءه معجمه ایله قوم قازمق
معناسنه و خشاکه لک ادی قونی واری اولدوغی یر الخشخشه علی وزن الزلزله سلاحک اوازی و اکا شبیه اولان نسنه نک اوازی
او ازنه حرمنه دخی دیرلر التخشخش علی وزن التزلزل سلاح اوازی چقمق یقال خشخشه فتخشخش الخش خانک فتحی و شینک تشدیدیله
بورنه بولار طاقمق تقول خششت البعیر اخشه خشا اذا جعلت فی انفه الخشاش و خشاش بولار دیرلر
دخول دخی دیرلر تقول خششت فی الشیء اذا دخلت فیه المخش میمک کسری و خانک فتحیله شول کسنه دکه کیجه ایله بیادر اولا الخنشاش خانک فتحی
و شینک سکونیله بر موضعدر و تدرو خشاش کذلک شول جماعته دیرلرکه اوزرلرنده سلاح و زرهلر اولا الخفاش خانک ضمی و فانک تشدیدیله
یراسه دیدکلری قوشدر که کیجه ایله اوچر شب پره معناسنه الخفافیش خانک فتحی و فانک کسریله جمعیدر یراسه لر معناسنه الخفش فتحتیله
کوزک چوق اولوب خلقة کوزی ضعیف اولمق الاخفش همزه نک فتحیله شول کسنه در که صفت مزبوره اوزره در اوله و کاه اولور خفش

خدش
خرش
خشش
خفش

برعلت

بر علت دیرلرکیجه کوروب کوندز کوره مز دیو و کون کوندز کوروب بولوتلی کونده کوره مه الخموش حمیله طرمالمق خدوش کبی در وزنا و معنی
یقال خمش وجهه یخمشه و یخمشه دکه انک دخی معلوم اولمایوب حکومت عدله محتاج اولا دیو عربده صلبه جراحت خماشه خماشید دکر ارش
واجب اولمادن دیو دوکی حصوردن خالی اولمدوغی دخی دکولدر الخماشات خانک ضمیله کیمی بقیه لرینه دیرلر یقال ایکسنه معناسنه الخموش خانک فتحیله
سکون میمه معناسنه هذیل لغتی اوزره الخنشوش خانک ضمی و نونک سکونی و شینک ضمیله باقی قلمقالر یقال بقی لهم خنشوش ای قطعة من الابل الخوش
خانک فتحی و واوک سکونیله انسانک وغیرک بوکری حاضری معناسنه الخوشان خانک فتحی و واوک سکونیله تثنیه سی بوکرلر معناسنه الخیش خانک فتحی
و یانک سکونیله شول بزلر دکه کتانک بر امزندن اولور فصل الدال المدبوشه میمک فتحی و بانک ضمیله شول یردرکه انی چکرکه اورکه یش اولا
یقال ارض مدبوشه اذا اکل الجراد نبتها الدادش رانک کسریله قادق دیدکلری دره دکه صونی بکبر از یور در الدنقشه علی وزن الدحرجه
نظر ایدرکن کوزی یوشمک یقال دنقش الرجل اذا نظر و کرعینک دوکمک بیننی افساد ایتمکه ده دیرلر تقول دنقشت بین القوم اذا افسدت
وکاه اولور که سینله دخی استعمال ایدرلر ابو عبید روایتی اوزره الدقیش قافک فتحیله صیغه تصغیر اوزره اسماء رجالدن در یونس ابی ابو
سؤال ایدوب دقیش ندر دیدکده ایمتکه بر احمد رکه بو وجه اوزره ایشدلوب بوله تسمیه اولنور معناسی معلوم دکولدر دیدی الدهش
فتحتیله تحیر اولمق یقال دهش الرجل یدهش دهشا من الباب الرابع اذا تحیر و دهش یدهش دخی دیرلر صیغه مجهول اوزره المدهوش میمک فتحی
و هانک ضمیله متحیر اولان کسنه الادهاش همزه نک کسریله متحیر قلمق یقال ادهشه الله الدیش دالک کسری و یاء ایله اسماء رجالدندر که دیش بن جون
ابن حزیمه در و کاه اولور دالک فتحیله دخی استعمال اولنورکه بو قاره قبیله سندندر مزبوره و قربناسی عضل بن هون قاره اطلاق اولنور
فصل الراء الرش رانک فتحی و شینک تشدیدیله صاچمق صوصاچمق کبی و قان صاچلمغه ده شامل در و رش صوسپمکه دخی دیرلر
یقال رش المکان رشا من الباب الاول و رش مطر قلیله دخی دیرلر الرشاش رانک کسریله جمعی قلیل اولان مطر معناسنه الارشاش همزه نک
کسریله مطرقلیل یاغمق یقال ارشت السماء و ارشاشه اجاءت بالرش و ارشاش کذلک قانک صچمقه دیرلر یقال ارشت الطعنة الترشش
فتحیله و شینک ضمی و تشدیدیله صوصاچلمق یقال ترشش علیه الماء الرشاش رانک فتحیله صو سپندیسی و قانک سپندیسی الرعش فتحتیله
دترمک یقال رعش یرعش من الباب الرابع الارتعاش همزه نک و تانک کسریله کذلک دترمک یقال ارتعش اذا ارتعد الارعاش همزه نک کسریله
دترتمک یقال ارعشه الله الرعش رانک فتحی و عینک کسریله تو دوقکنه جبان معناسنه الرعوس رانک فتحی و عینک ضمیله رعوس کبی سریع معناسنه
شول ناقه در که زیاده باشلو اولدوغندن باشی دترییه رعش میمک و عینک فتحی و مابینده رانک سکونیله جزیره نواحیسنده بر شهر که
ادیره که سرحددر بندلریندن در و رعش شول نوع کوکرجنه دیرلرکه اوچدکی هوایه زیاده یوکسله و بعضلری ضموم استعمال ایدرلر
الرعش رانک و شینک فتحیله علی وزن جعفر شول رجلدرکه اعضاسی دترهیه و شولده ویه دخی دیرلرکه یوردکی دترییه یقال رجل رعش
و جمل رعش اعرابیده نون زائده در الرعشاء رانک فتحی و عینک و الفک مدیله شول دوه در که توشنده دیرلرکه دترهیه رک یورییه الرقش
رانک فتحی و قافک سکونیله نقش کبی در وزنا و معنی الترقیش علی وزن التکریم غاذلق ایتمک و ترقیش کلامی تزویر ایدوب صورت
حسنده کوسترمک الرقشاء رانک فتحی و قافک سکونی و الفک مدیله شول یلان که انک سیاه نقطه لری اولا و رقشاء مشا اولان
دوه نک اغزندن چیقان طغاوجغه دخی دیرلر شقشقة البعیر معناسنه الارقش همزه نک و قافک فتحیله الاجه یقال جدی ارقش
الاذنین اذا کان اذراء واذراء شولا وعلامه دیرلرکه کنغدکی سیاه قولاقلری الاجه اولا المرقش میمک ضمی و قافک کسریله و تشدیدیله
برشاعرک اسمیدر و مرقش صفدر اندن ایکی در بری مرقش اکبر و بری مرقش اصغر در اما اکبر بنی سعد قبیله سندندر و مرقش تسمیه
اولنمسنه باعث کا دقش طهرا لادیم تلم دیدوکی قولیدر و اما اصغر بنی سعد قبیله سندندر رقاش رانک فتحی و شینک کسر اوزره بنا سیله
بر عورتک اسمیدر اهل حجاز بونی کسر اوزره مبنی قلورلر کذلک هر اسم که فعال وزنده در اولا قافک فتحیله کسر اوزره مبنی قلورلر فاعله دن
معدول اولدوغندن او تودی الف لام ادخال قطعا ازلی و جماعرلر قطام وحذام وغلاب کبی و اهل نجد لا ینصرف عجاسنده اجرا
ایدوب عمر کبی یقولون هذه رقاش بالرفع و قیاس دخی بودر زیرا اسم علم در بونده عدل و تانیث تعریف سنده بو قدر الا شعاد
اهل حجاز لغتی اوزره وارد اولمشدر بوذکر اولنان اختلاف اوزنده حرف را اولمیه در واکر اوزنده حرف را اولورسه جعار کبی
مبنیکه اسمیدر که کفتار معناسنه و وبار کبی که بر بلدنک اسمیدر بو مقوله اولنلرده اهل نجد اهل حجاز ایله متفق در کسر اوزره
مبنی قلیده الارهاش همزه نک و تانک کسریله ات و سایر طوارک ایاغنک طرنیله اوکلری ایاغنی اورمق ضعیفی اولدوغندن

خمش
خوش
دبش
دنقش
دقش
الدقش
دهش
دیش
رشش
رعش
رقش
اوتوری رهش

واترابش بابیکریمی اوق آلمقدن صکره خاسیتنی اورمقدر المرتهشة میمک ضمی وهانک کسریله ای طره دکو قولکه اچ بوذنده اولن طمرلردر
ابوعمرو روایتیدر الرواهش رانک ویشنک ضمی وهانک سکونیله شول ناقه درکه سودی چوق اوله الرهشوش رانک فتحی وهانک کسری وبیله شول
ناقه درکه اوز ستکی اق اذدر ابوعبید روایتیدر وبعضلر ناقه ضعیفه یه دیرلر دیدی ودهیش یوفقه نامیله دخی دیرلر بفصل قیق عباس
ورهیش شول یایه دیرلرکه کریشی قبضه سنه قریبا ولا الریش رانک کسری وبیله یکک طیورک جسنده اولور الریشة واحدی بریکک معناسنه الرایش
همزه نک فتحیله جمعی ودیش لباس فاخره دخی دیرلر الریاش رانک کسریله کذلک لباس فاخر معناسنه در ریش دریشله ریاش جرمیله حرام ولبیله لبک
کبی اولور ودیشا ولباس التقوی دخی قراءة اولنمشدر بعضلر ریش وریاش مالدر وحسن حال درر دیدیلر وکاما ذکور ریش بحل امعاند
ذکر اولنسا عطاء مأنه بریشها دیرلر ابوعبید ایتدی بونک اصلی بودرکه ملوک حاجتیه برکسنه یه برنسنه هبه ایتسه لر شلا برقاج دوه هب
ایتسه لر اوکچه ده قوش تویلکی صوقرلردی تاکه هبه ملکی اولدوغی معلوم اوله احمی بریشرامیکه بر حالها وکسوتها دیمکدر دیدی الریش
رانک فتحی ویانک سکونیله مصدردر اوقه تویک طقمق معناسنه تقول ریشت السهم اذا لزقت علیه الریش والزاق یاپشدرمغه دیرلر وریش
برکسنه نک حالنی اصلاح ایتمکه دخی دیرلر اوقی یلکلمکه تشبیها تقول ریشت فلانا اذا اصلحت حاله المریش میمک فتحی ورانک کسری ویانک
شول اوقدرکه یلکلنمش اوله ومنه قولهم ماله اقذ ولا مریش ای لیس له شیء واقذ همزه وتشدید ذال معجمه ایله یلکلنمش اوقدر الارتیاش
همزه نک وتانک کسریله حالی اولمق اولمق الراش ضعیفا ولان کوندر یقال رجل راش ای خوار وخوار خانک ضمی وانک فتحی دوه نک
تشدیدیله ضعیف معناسنه در وضعیف اولی ناقه یه دخی دیرلر یقال ناقة راشة اذا کانت ضعیفة فصل الشین الشیش شینک کسری
ویانک والشیشاء شینک کسری والفک مدیله شیصاد لغتدر فصل الطاء الطرش طانک فتحیله صاغرلق اولوب
خفتی اوذر اولمق بعضلر ایتدی بوکلام مولددر الاطرغشاش همزه نک ورانک کسریله خسته اولان کسنه ایو اولمق یقال اطرغش
المریض اطرغشاشا واندمل اندمالا افاق بو معناده دیرلر الطش طانک فتحی وشینک تشدیدیله الطشیش طانک فتحی وشینک کسری ویانک
ضعیف یغمورا دیرلرکه رذاذ دیدکلری یغموردن زیاده اوله الطش طانک فتحیله ضعیف یغمور یاغدرمق یقال طشت السماء اذا مطرت
مطرا ضعیفا الاطشاش همزه نک کسریله کذلک ضعیف یغمور یاغدرمق یقال اطشت السماء اذا امطرت کذلک المطشوشة میمک فتحی و
ضمیله شول یردرکه اوزرینه ضعیف یغمور یاغمش اوله الطمش طانک فتحی ومیمک سکونیله ناس معناسنه در یقال ما ادری ای الطمش هو ای
ای الناس هو الطیش طانک فتحی ویانک سکونیله اوق نشانه دن عدول ایتمک وطیش خفتة دخی دیرلر الطیاش طانک فتحی ویانک
تشدیدیله ضعیف اولان کسنه الاطاشة همزه نک کسریله اوقی نشانه دن عدول ایتدرمک یقال اطاشه لرمی فصل العین
العرش عینک فتحی ورانک سکونیله تخت ملوک وسقف بیته دخی عرش البیت دیرلر وقولهم ثل عرشه ای ذهب امره وذهب عزه وعرش
کوکلرک اتاکلری قسنه یه دخی دیرلر وعرش القدم ایاقده برمقلر اولدوغی جانبده اولن یومری یره در ظهر قدم معناسنه وعرش
السماک اوفاق یلدزلردرکه عوا دیدکلری یلدزلرک التنده در واکی اسد قویروغیدر دیرلر وعرش البیر شول اغاجلره دیرلرکه قیونک
ایچی آدم بویی طاشله یاپلدقدن صکره اول اغاجلره یاپرلر وعرش اغاجدن یاپو یاپمغه دخی دیرلر یقال عرش یعرش عرشا من الباب الاول والثانی
المعروشة میمک فتحی ورانک ضمیله اغاجله یاپلمش یا یقال بیوت معروشة وکروم معروشات وکرم باغ چبوغنه دیرلر العریش عینک فتحی ورانک
کسری ویاییله باغ چبوغی السنه توتدقلری اغاجلر یقال عریش الکرم وعریش برنسنه درکه محفه یه شبیه در عورتلر ایچون طولولر اکا دوه اوزره
اتک ایچنده ساکن اولا وعریش شول خیمه یه دیرلرکه ای اغاجدن وثمام دیدکلری اوتدن یاپرلر وبو سببدن مکه مشرفه نک اولرینه
عروش دیرلر اغاجدن یاپو کولکه لکلر اولدقلرندن اوتوری وفی الحدیث تمتعنا مع رسول الله صلی الله علیه وسلم وفلان کافر بالعروش
ولنع حراضه وفلان کان بالعرش واقع اولمشدر کافر بالعروش مقیم بالعروش معناسنه در اول کسنه که جمعه عروش دیدی
مروه عرش دو قسمه فلوس کبی ومنه الحدیث ان ابن عمر کان یقطع التلبیة اذا نظر الی عروش مکة التعریش علی وزن التکریم باغ چبوغی
چاردطاقی یاپمق یقال عرشت الکرم بالعروش تعریشا وتعریش اغزلن اچوب جمله ایتمکه دخی دیرلر یقال عرش الحمار بعانته اذا حمل علیها
ورفع رأسه وتشحافاه وتحوشیتی ... ایلادی چمغه دیرلر وعبادت قاموسده بعانته بولنمه برلسنه واقع اولمشدر
وعبادت جوهریدن ظاهر اولنن حمارک تزاوجی حالیدر العرش عینک ضمی ورانک سکونیله بوینک ایکی جانبنده اولان
اتلرک برسیدر الاعتراش همزه نک وتانک کسریله اوزم چبوغی چاردطاقه اوزره چیقمق یقال اعترش العنب اذا علا علی العرائش الاعتشاش

همزه نک کسریله بر جماعتک اوزرینه قونوب انلری حضور ایتمکدر یقال اعتششتم القوم اذا نزلت منزلا قد نزلوا قبلک فاذیتهم حتی تحولوا من اجلک
العشة عینک فتحیله شول خرما اغاجیدرکه یپراقی از اولوب دبی انجلمش اوله یقال عشت النخلة وشجرة عشة شول اغاجه دیرلرکه بوداقلری اینجه
اولوب تبنی یراز اوله وعشه ناطاینه سندن قلیلة اللحم اولان دخی دیرلر ودوه ده دخی حالی بویله در یقال ناقة عشة اذا کانت بینة العشش
العشش فتحتیله والعشاشة عینک فتحیله والعشوشة ضمتینله قلیل اللحم اولوب ضعیف اولمق یقال عش بدنه اذا هزل وعش ادقلبوب وانجلسه
العش عطانک ازایتمک یقال عش الرجل معروفه اذا اقله وعش صوبی اذا اولدن قوغدیه دخی دیرلر یقال استقاء بجلا عشا وبجل سین مهمله ایله
وجیله بیوک قوغه دکه ... بولوکبیر معناسنه الاعشاش همزه نک کسریله انجلوب ضعیف ایتمک اعشه الله العش عینک ضمیله قوش یواسیکه اغاچ
وحموردن جمع ایدر العشة عینک کسری وشینک فتحیله جمعیدر بو معناسنه العشاش عینک کسریله والاعشاش همزه نک فتحیله کذلک جمعی
دوتنک یواسنه دخی عش دیدکلری اغاچ بداغی اوزره اولدقده در واکر طاغده یاخود دیوارده اولسه وکر دیرلر واوک فتحی وکافک سکونیله
وقوش یواسی اوذر اولسه الحوض دامی دیرلر همزه نک ضمی وفانک ودالک سکونیله وجوهرینک بوکلامی کلک وقتنده مختار اولنمکون در
وکر تفسیرنده وکر اعمدر کرکجدا دده اولسون کرکنجرده اولسون دیدوکی نوعمرودن اولن روایته کوره دربن کلامین بینده
تدافع اولمز اکرچه صاحب مختار الصحاح تدافع ظن ایتدی التعشیش علی وزن التکریم یوا یاپمق یقال عشش الطائر تعشیشا اذا اتخذ عشا
وتعشیش اتمک قوروب بیات اولمغه دخی دیرلر یقال عشش الخبز اذا تکرج وبیس وتکرج حبله اتمک کوف طوتوب فاسد اولمقدر معشش الطیر
میمک ضمیله وشینک فتحی وتشدیدیله قوشلر یوا یاپدوغی یر اعشاش همزه نک فتحی وعینک سکونیله بر موضعک اسمیدر اعتشاش همزه نک وتانک
کسریله قوم بر مقدار ترکه کتورمکدر ابن الاعرابی روایتیدر یقال اعتش القوم اذا اتا دوا میرة لیست بکثیرة العشمش عینک
ضمیله شول یولدرکه بریری ازدر ... اوله العطش فتحتیله صوسزلق یقال عطش من الباب الرابع العطشان عینک فتحی وطانک سکونیله
صوسز اولان کسنه وعطشان نطشان دیرلر اتباعا له نطشان مستقل ذکر اولنماز مجد بی گرامی ایتدی عطشان اصلنده عطشاندر
صحرا ایجی نون الف تأنیثدن بدلدر بو خصوصه جمعی عطاشا کلدوکی دلالت ایدر جمعا دیکی العطشی عینک فتحی وطانک سکونی والفک
قصریله جمع صوسزلر معناسنه والعطش عینک فتحی والفک قصریله والعطاش عینک کسریله کذلک جمعی یقال قوم عطشی وعطاش وعطشی
مونث دخی کلور یقال امرأة عطشی ونسوة عطاش الاعطاش همزه نک کسریله برکسنه نک طوارینی صوسز اولمق یقال اعطش الرجل اذا
عطشت مواشیه المعاطش میمک فتحی وطانک کسریله دوه نک صویه احتیاجی اولدوغی زمانلر العطش عینک فتحی وطانک کسریله صوسز
قیق یر العطش عینک فتحی وطانک ضمیله بو معناده یقال مکان عطش وعطش اذا کان قلیل الماء العطاش عینک ضمیله بر مرضدرکه انسانه
عارض اولور بر حیثیتله که صویی ایچر قانمز عکاش عینک ضمی وکافک تشدیدیله اورمجک اوی بیت عنکبوت معناسنه وعکاش بن محصن صحابه در
برکسنه نک اسمیدر شعبه روایتیدر اوزر ... کاه اولورکه تخفیف اولنور العکش فتحتیله قیل صاچ صارمشیق اولمق یقال عکش الشعر من باب
الرابع اذا التوی وتلبد التعکیش تفعیل وکافک ضمی وتشدیدیله بو معناده یقال تعکش الشعر اذا التوی کذلک العکرشة عینک ورانک کسری
وکافک سکونیله طوشانک دیشیسی العکراش عینک کسری وکافک سکونیله رجالدن برکسنه نک اسمیدر العمش فتحتیله کوزک کورمسی
ضعیف اولمقله برابر اکثرا اوقاتده یاشی اقه دخی دوب یقال عمش الرجل من الباب الرابع الاعمش همزه نک ومیمک فتحیله کوزی بو حالده اولن
اولان کسنه العمشاء عینک فتحی ومیمک سکونی والفک مدیله مونثی العنش عینک فتحی ونونک سکونیله برنسنه یی کمال عطف معناسنه یقال
عنشت الشیء اذا عطفته المعانشة میمک ضمی ونونک فتحیله بیوننه صارمشمق یقال عانشه فی القتال اذا اعتنقه الاعتناش معنا
یقال اعتنشه اذا اعتنقه کذلک العنشنش عینک ونونلرک فتحی وشینک سکونیله طویل القامه اولان کسنه المعیش میمک فتحیله دیرلک
المعاش میمک فتحی وعینک کسری ویدیله کذلک دیرلک بونلر ایکی لفظ در مصدر اولمقده واسم اولمقده صالحدر معایشه مهیب کبی ومعالم
عمیل کبی میل معناسنه الاعاشة همزه نک کسریله دیرلتمک یقال اعاشه الله عیشة راضیة المعیشة میمک فتحی وعینک کسری ویدیله کذلک دیرلک
المعایش میمک فتحی ویانک کسریله جمعی دیرلکلر معناسنه بلا همز استعمال اولنمسی اصلی اوزره استعمالیدر که دیرا بونک اصلی معیشه در وقلیه
مثلی دربس یاء اصلیه متحرکه اولمغین جمعده همزه یه قلب اولنماز مکائل وبایع وبونلرک امثالنده بویله در والکر فرع اوزرینه
اعتبار ایدرسک همزه ایله استعمال ایدرسن مفعل کلمه سن فعیله کلمه سنه تشبیها ایدوب نته کم مصائب ... همزه یه تبدیل والشیعبا حاله اساکن

غبش
غشش
عطش
غطش
غفش
فتش
فحش
فرش

اولدوغندن او وادی دکلی بحو تو بدن بعض همزه نک لحوق ملاسنه ذاهب اولمشلر المعیش فتحتیله و یانک ضمی و تشدیدیله دریک اسبابن اله
کتورمه ده . ذهب جهتک عائشه همزه نک کسریله اسما نادندر همز ایله استعمال اولنور عایشه دینمک روا دکلدر بنو عائش یانک کسریله
عربدن بر قبیله نک اسمیدر بنو عیش دیمک روا دکلدر فصل الغین المعجمه الغبش فتحتیله کیجه دن باقی قالان قرلق ده بعضلر کیجه نک آخرنده
اولان ظلمتدر دیدی الاغباش همزه نک فتحیله کیجه دن باقی قالان تنلر معناسنه الغش غینک کسری و شینک تشدیدیله خیانت ایتمکه
غشه یغشه غشا من الباب الاول المغشوش میمک فتحی و شینک ضمیله خیانت اولنمش نسنه الاستغشاش همزه نکه تانک کسریله استغشاش
معنا بیدر و استنصاح برکسنه یی ناصح و خیرخواه عد ایتمکه دیرلر یقال استغشه خاین و بدخواه عد ایتدی ولود الغتاش غینک کسریله
عجله ایتمک یقال لقیته غشاشا ای علی عجلة الاغطاش همزه نک کسریله مظلم قلماق یقال اغطش الله تعالی اللیل اذا اظلمه و اغطش مظلم
او لمانه دخی دیرلر یقال الغیل نفسه اذا اعاد مظلما الغطش فتحتیله کوزلکده وسعی ضعیفا ولماق عمش کبی یقال غطش من الباب الرابع
الاغطش همزه نک فتحی و طانک فتحیله ضعف بصری اولان کسنه الغطشاء غینک فتحی و الفک مدیله مؤنثی المتغاطش میمک ضمی و طانک کسریله
کو دمزلک اودن کسنه متعامی معناسنه الغطش غینک فتحی و طانک سکونی و الفک قصریله شول صحرا دکه یول و علامه یقال فلاة غطشی
ای لا یهتدی لها الغطش فتحتیله رمیک فتحی و تشدیدیله کوزی ضعیف اولان کسنه یی اصطلح رباعی ده عدبس کبی اکر اصطلح خماسی اولیب
میم اولی صلنده نون اولایدی اظهار اولنیدی تا که عدبس مثلو ملتبس و عدبس قوی اولان دوه یه دیرلر فصل الفاء
الفتش فانک فتحی و تانک سکونیله برنسنه یی حضور و بارامق یقال فتشه فتشا التفتیش علی وزن التکریم کذلک صورب ایزلک
یقال فتشه تفتیشا الفحشاء فانک فتحی و حانک سکونی و الفک مدیله ارازلش فاحشه معناسنه هر بر ازفعل که حدودن تجاوز ایلیه
اکا فاحش دیرلر الفحش فانک ضمی و حانک سکونیله ازلق یقال فحش الامر فحشا من الباب الخامس التفاحش تانک فتحی و حانک ضمیله
بمعناه الفاحشة یرازلش و زنایه دخی فاحشه تسمیه اولنور الفحاش همزه نک کسریله یرمز سویلمک یقال افحش علیه فی المنطق
اذا قال الفحش الفحاش فانک فتحی و حانک تشدیدیله بدزبان اولان کسنه التفحش فتحتیله و حانک ضمی و تشدیدیله فحش سویلمک یقال تفحش
فی کلامه اذا تکلم به الفراش فانک کسریله دوشک الفرش فتحیله جمعیدر کاه اولور عورته دخی فراش دیرلر کنایه و فراش دوشمک معناسنه
کلور تقول فرشت لی فرشه فراشا من الباب الاول اذا بسطته و واسع قلماغه دخی دیرلر یقال فرشه امره اذا اوسعه ایاه المفارشه
میمک فتحی و رانک کسریله دوجات معناسنه در یقال لفلان کریم المفارش اذا تزوج کرایم النساء الفرش فانک فتحی و رانک سکونیله
متاع بعینه دوشنن نسنه و فرش اکنده دخی دیرلر فتحیله یوانی یره دوشمسه و فرش فضا و واسعه یه دخی دیرلر و دوه لرک
خرده سنه دخی دیرلر صغار الابل معناسنه و منه قوله تعالی حمولة و فرشا و آیتدی بونکی جمعی ایشد لماشد رمحتمله که اصلنده
مصدر اولوب بو تکله تسمیه اولنمش اوله و عربلر فرشها الله فرشا دیدکلری قولدن ماخوذدر اولا بیسرنا بشا معناسنه و فرش دره
ایاغی فی الجبل واسع اولماقدر و دکر فاطلق واسع اولوب ایکیه اری بر برینه طوقوشه بو یا عقل دیرلر بو مرتبه مذموم در بعضلر ابنک
ایاق ارنی دیکا اولوب ارنی یابق اولماقدر الافتراش برنسنه دوشمک یقال افترش الشیء اذا انبسط و یقال ایضا اکمة مفترشة
الظهر اذا کانت دکاء و اکمه جبل صغیره دیرلر و دکاء شول طاغه دیرلر که اوزی دوز اوله و افتراش برنسنه نکا ودنه بسیا
دخی دیرلر و افتراش ذراعیه قوللری یره دوشمکه دیرلر و افتراش لسان کیفما اتفق سویلمکه دیرلر یقال افترش لسانه اذا تکلم
کیف یشاء ای انبسط الافراش همزه نک کسریله منعه دیرلر یقال ما افرش عنه ای ما اقلع المفرش میمک ضمی و رانک فتحی و تشدیدیله
شول اکمه دیرلرکه یره دوشنمش اولا المفرشة میمک ضمی و رانک کسری و تشدیدیله شول یرغوره دیرلر که کوکی یاتمش اولا و یا دمنمش اولا الفراش
فانک فتحی و رانک تخفیفیله کلید پرپیسی دیرلر یقال اقفل فافرش و فراشه هر بر نفقه اولان کوکه دیرلر و فراش الرأس کاسه سر
ایچنده اولان یوفقه کوکلر و فراشه کذلک پروانه دیرلر کیجه ایله اوجیب کندو یی اتشه یانار و فی المثل اطیش من فراشة
و طیش خفت و اولود اولمزیره اوغرامه دیرلر الفراش فانک فتحیله فراشه نک جمعی پروانه لر معناسنه و فراش بینیه شول اینه
شرابک اوزونده اولود و دوه دخی دیرلر قطره عرق معناسنه و فراش شول بالجنیده دیرلرکه صویجکله کون صکره یره اوزنده
قوروب قالمش اولا الفریش فانک فتحی و رانک کسری و مدیله شول بو مرتبه مطرفلو حیوانلر که طوغدقدن صکره یدی کون کچمش اولا

فشش
فیش
قرش
قشش
قشش
قعش
قمش
کبش
کدش
کرش

ایزه یا دره یرغبون قریش دیرلر الفرائش فانک فتحی و همزه نک کسریله جمعی ذکر اولنان حیوانلر معناسنه التفریش فتحتیله و رانک ضمی و تشدیدیله قوش قنادن
اچوب تحریک ایتمکه دیرلر الفشّ فانک فتحی و شینک تشدیدیله تلومدن ییل چیقاردیق یقال فش الوطب تفششه اذا اخرج ما فیه من الریح و غضبا کالور
کسنه یه حالت غضبنده . و انفشاش فش الوطب دیرلر و فش سرعتله سو حنولغنده دیرلر یقال فشت الناقة و فش ینبوب دیدکلری اغاجک
یلشنه دخی دیرلر الفشوش فانک فتحی و شینک ضمی و مدیله صاغلرکن سودی طاغلن ناقه در الافشاش همزه نک کسریله کرکم یقال افش الرجل اذا انغشه
الافشاش همزه نک و فانک کسریله یادنمکشی ساکن اولماق یقال انفش الجرح اذا سکن ورمه و برکسنه یه فتور و کسل عارض اولمغه دخی دیرلر
یقال انفش الرجل عن الامر اذا فتر و کسل الفیاش فانک کسریله اولنماق مفاخرت معناسنه الفیش فانک فتحی و یانک سکونیله ذکر بانشی حشفه
والفیشة فانک فتحی و یانک سکونیله کذلک زالتی ذکر معناسنه فصل القاف القرش قافک فتحی و رانک سکونیله کسب ایتمک و جمع ایتمک یقال قرش
قرش من الباب الثانی کتب لغته و نسخ صحاحه موافق اولان بودر کرچه صاحب صراح باب اوله اشارت ایتمشدر القریش قافک ضمی و رانک فتحیله
بو قبیله نک اسمیدر که با بالرنک تفریق کنانه بن خزیمه بن مدرکة بن الیاس بن مضردر هر کسنه که مضر ولدندن اولدی اول قریشی در و کسنه که کنانه نک
ولدندن ما فوقندن اولدی او لا اول قریشی دکلدر و اکر قریشلیک معناسن دیلرسک منصرف قیلورسن و اکر قبیله دیلرسک لا ینصرف قیلورسن
و ترتیبه قریش دیدکلری معنای اکتساب و اجتماع اولندقه بنادر القرشی قافک ضمی و رانک فتحیله قریشه منسوب اولان کسنه القریشی
یانک تصغیرک تصریحیله دخی قریشیه کاه اولور بتر اولنور قیاسه موافق اولان دخی بودر التقریش فتحیله و رانک ضمی و تشدیدیله کسب ایتمک
و جمع اولنماق معناسنه ده کلور یقال تقرشوا اذا اجتمعوا التقریش علی وزن التکریم تحریش کبی در یعنی خلقی بری برن بلیتیشیا غرا ایتمکدر المقرش
میمک ضمی و رانک کسریله و تشدیدیله خطا اولان یل التقارش تانک فتحی و رانک ضمیله جنکلشمکه دیرلر کویا که بری برینه کیرمک یقال تقارشت الرماح
اذا تداخلت فی الحرب الاقراش همزه نک کسریله برنسنه یه دوشوب چیقمق یقال اقرش به اقراشا اذا سعی به و وقع فیه بو معتبره روایتدر
اوزره در القش قافک فتحی و شینک تشدیدیله قوم طوادن سریمش بولماق اذ کیلدن بعض فیها دلدقده صکره التقشقش علی وزن التزلزل
حسنت ابلماق یقال تقشقش المریض المقشقشتان میمک ضمی و قافک اولکی فتحی و ثانی نک کسریله سوره قل یا ایها الکافرون و سوره
قل هو الله احد در عبادتدر اصمعی روایتدر بو ذره دیراسو رثان مزبورتان مرض نفاقدن بری قیلورلر ابو عبید . ایشدی بو ایکی سوره
مرض نفاقی ازاله ایدر بلا تشبیه قطران دوه نکه کیجیکی ازاله ایتدوکی کبی القشه قافک کسریله میمون قرد معناسنه و قشه شول صغیره
قیزه دیرلرکه جثه سی دخی صغیره اوله القمش قافک فتحی و میمک سکونیله برنسنه یی بورادن و اورادن جمع ایتمک التقمیش علی وزن التکریم بمعناه
القماش قافک ضمی و میمک تخفیفیله اولو جا نبدن جمع اولان نسنه و قماش متاع بیته دخی دیرلر القنعوش قافک و فانک فتحی و رانک کسریله
جمرش کبی زیاده یاشلو قریه دیرلر العقوش قافک ضمی و میمک کوچک صغیر معناسنه یقال رجل قوش اذا کان صغیر الجثة و بو فارسی
مولد فارسی کوچک دیمکدر فصل الکاف الکبش کافک فتحی و بانک سکونیله قوچ که قیونک ارککیدر الکباش کافک
کسریله جمعیدر قوچلر معناسنه الاکبش همزه نک فتحی و بانک ضمیله کذلک جمعیدر و کبش خلقک سیدی یعنی اولوسنه دیرلر الکدش کافک فتحی و دالک سکونی
طرمالمق خدش کبی در لغتکا و معنا یقال کدشه اذا خدشه و کدش کسب دخی دیرلر یقال هو یکدش لعیاله ای یکدح و کدح حاجت تحصیله
ایله کسب دیرلر و کدش بخشش الماغه دخی دیرلر تقول کدشت من فلان اذا اصبت منه و کدش برکسه یورمکه دخی دیرلر سوق شدید معناسنه
الاکتداش همزه نک و تانک کسریله کذلک بخشش الماق یقال اکتدشت من فلان عطاء ایضا الکندش کافک و دالک ضمی و بانک سکونیله صفت
دیدکلری معروف قوش و کندش دوه دن بر نوعه دخی دیرلر الکرش کافک فتحی و رانک کسریله شکنبه که هر کوشی کتورن جانورده انسانده معده
مثابه سنده در و عرب بونی مؤنث استعمال ایده بونده ایکی لغت وار در بری کوشی رانک کسریله نتکم مرور اولدی و بری کافک کسری و رانک
سکونیله کبد لفظی کبی و کبد اوینکه دیرلر و کرش کذلک انسانده برجماعته دیرلر و فی الحدیث الانصار کرشی و عیبتی الکرش
کافک کسری و رانک سکونیله کیشینک اولاد صغاری جمعیتندن اولن عیالی یقال هم کرش منثورة ای اولاد صغار و یقال تزوج
فلان فلانة فنثرت له کرشها و بطنها اذا اکثرت ولدها الکرشان کافک فتحی و رانک کسریله اذ قبیله سید عبد القیس قبیله سیددر
الاستکراش همزه نک فتحی و رانک کسری ایله قریتق کرش دکلن کرشه دونمک یقال استکرشت الانفحة یعنی او غلاق نسنه یه دنجه
فورمسی الجفره دیرلر نسنه یمکه بشلدقده کرش دیرلر الجفه دیرلر الاکراش همزه نک کسریله برنسنه یی کریشه یعنی شکنبه یه داخل
ایدوب عرب بلکان وجدت الی ذلک فاکرش دیدوکی محلده استعمال اولنور که برامز مشکل تکلیف اولنه و بونکا اصلی بودر که برکسنه

برقیوق بوغزلیوب پاره پاره ایدوب شکمبه‌سی ایچنه قودن تا که نشو ره اکا قیونک باشی و ایاغنی دخی قو دیدیلر ابتدی ان وجدت الی کلا
فاکرش یعنی ان وجدت الی سبیلا الکرش فتحتیله و رانک ضمی و تشدیدیله یوز اکشمک تقبض وجه معناسنه یقال تکرش وجهه اذا تقبض الکرشاء
کافک فتحی و رانک سکونیله و الفک مدیله قادی بیوک عورت و کرشاء بوکرلری بیوک اولان دیشی مرکبه دخی دیرلر و کرشاء شول یاغه دخی دیرلرکه
انلو اوله کیفیة اللحم معناسنه و طبانی دوز اولوب بر نعلی حضا اوله الکشیش کافک فتحی و شینک کسری و مدیله افعی‌نک یوردکی دریسندن
حاصل اولان آواز اغزیندن کلمن آواز دکل یقال کشت تکش و یقال کشت البکرة صاحت و کشیش الشراب شرابک قیناسی آوازی دخی
دیرلر و کشیش الزند چقماغک آتش طوتدوغی چین چقن آوازینه دخی دیرلر و دوه‌نک اولچالغرمسنه دخی کشیش دیرلر الکشکشة علی وزن الجلجلة
کنکلک افعی‌نک دریسی آوازی در و کشکشة مؤنث بنی اسد قبیله‌سنک خطابی ایچون اولان کافی شینه تبدیل ایتمه‌لریدر کقولهم علیش و بش
فی علیک و بک الکشاش میمک کسری و کافک سکونیله زیاده چاغرجی دوه‌یه دیرلر … صافی اولسه
هسد دیرلر و تیجی صافی اولوب ترجیع و ترید … الکمش کافک فتحی و میمک سکونیله شول رجله که سریع اولوب جری و مقدم اوله و کمش
ذکری کوچک اولان اته دیرلر الکماشة کافک فتحیله … شول رجله که سریع اولوب جری و مقدم اوله اسریع و مقدم اولمق یقال کمش یکمش
کماشة من الباب الخامس الکمیش کافک فتحی و میمک کسری و مدیله کذلک مقدم اولان کسنه الکمیش علی وزن الکریم بخیل اتمک تقول کمشه یکمشه
اذا اعجلته الانکماش همزه‌نک کسریله … سرعت اتمک الکمش فتحتیله … یقال انکمش و تکمش اذا اسرع الکمشة
کافک فتحی و میمک سکونیله شول ناقه که ممه‌سی کوچک اوله الکمش کافک فتحی و میمک سکونیله اندرکه ذکری کوچک اوله الکمیش کافک فتحی و میمک
کسری و تشدیدیله کذلک ذکری کوچک اولان ات الاکماش همزه‌نک کسریله ناقه‌نک ممه‌سنک باشلری صاووب بیلاق یقال اکمشت بالناقة
اذا صررت اخلافها اجمع … دیرلر فصل المیم المحش میمک فتحی و حانک سکونیله …
[illegible]

ومیش خبری قارشدرمغه دخی دیرلر یقال مشت الخبر اذا خلطت و کما یقال مشت الخبر دیمک خبرک بعضنی سویلدم و بعضنی کتم ایلدم دیمکدر
ومیش ممه‌نک یاروسنده اولان سوده دیرلر … الماش علی وزن الباب … معروفدر …
یا خود معلوم مولد در فصل النون النأوش تانک ضمی و همزه‌نک ضمیله برنسنه‌دن کیرو قالوب اراق اولمق الناش نونک فتحی و همزه‌نک سکونیله
تأخیر اتمک تقول نأشت الامر انأشه نأشا اذا اخرته الانتاش همزه‌نک و تانک کسریله متأخر اولمق یقال نأشته فانتأش النئیش نونک فتحی
و همزه‌نک کسری و مدیله اخیر معناسنه در یقال فعله نئیشا اذا فعله اخیرا النبش نونک فتحی و بانک سکونیله برنسنه‌یی یردن قازوب چقارمق
یقال نبشه ینبشه … نبشا من الباب الاول النباش نونک فتحی و بانک تشدیدیله قبردن کفن چقاران کسنه ذکر اولنان معنادن
مأخوذدر الانبوش همزه‌نک ضمی و نونک سکونیله و بانک ضمی و مدیله جمع یردن چقاریلان کوکلر معناسنه النتش نونک فتحی و تانک سکونیله جمرماق
و ایرشمک معناسنه در یقال نتش من فلان شیئا ای اصاب المنتاش میمک کسری و نونک سکونیله منقاش معناسنه در تقول
نتشت الشیء بالمنتاش اذا استخرجته النجش نونک فتحی و جیمک سکونیله آوی اورکدوب قالدرمق تقول نجشت الصید انجشه نجشا من الباب
[illegible]

کرش
کمش
محش
مدش
مرش
مشش

نأش
نبش
نتش
نجش
نشش
نطش
نعش
نفش
نقش

زیاده . دقت ایتمك یقال من نوقش فی الحساب عذب الانتقاش همزه‌نك
كسریله نقش ایتمك معناسنه المناقشة میمك ضمی و قافك فتحیله حسابده
وتاملك كبی دیكن چیقرمق تقول انتقشت الشوكة عن الرجل اذا استخرجتها وانتقاش دخی ایاغه یره اورمقدر ایاغه كیرن نسنه
چیقارمق ایچون ومنه قیل لقی المنتقش ولم احمك النكش نونك فتحی وكافك سكونیله طاجه ایله اوده دیرلر
قیونك صوینی چكمك یقال نكشت البئر اكنشها من الباب الثانی اذا نزحتها ومنه قولهم فلان بحر لاینكش ونكش نباتات قسمی
دخی دیرلر یقال لا تواعد عبث فنكثوه اذا فنی النمش نونك فتحی ومیمك كسریله نقطه‌لردر
النمش فتحتینله سیاه و بیاض نقطه‌لردر النهش نونك فتحی وهانك سكونیله دیشله صوقمق یقال نهشته
لسنه ومنه نوشته دوشمش شول بیان صوی ددكه آنك نقطه‌لری واردر ونهش دخی لغتدر ونهش ردنكار حرز
الحیة من الباب الثالث اذا لسعته ونهش اوكه دیشلری ایله برنسنه‌یی ایصرمق معناسنه ده كلور وسین ایله دخی لغتدر
انمك دخی دیرلر یقال نهشته الدهر فاحتاج ونهش الیدین خفیف معناسنه در كویا كه نهش الحیة دن مأخوذدر سرعتا اوزره
اولدوغی بناءً المنهوش میمك فتحی وهانك ضمیله سفر زحمتی چكوب یورولمش كمسنه النوش نونك فتحی و واوك سكونیله برنسنه‌یه الكله ضبط
وصنعتله یا پشماق ایچون الصوقمق یقال ناشه ینوشه نوشا اذا تناوله لیاخذ براسه ولحیته وتنوش ایرشدیرمك معناسنه ده كلور
یقال للشیئة خیرا ای انلته المناوشة میمك ضمی و واوك فتحیله جنك اثناسنده ایكی عسكر برنیه یقین وارمق التنوش نونك فتحی وهمزه‌نك
ضمی ایله قوت وشدت صاحبی اولمایان كمسنه التناوش تانك فتحی و واوك ضمیله برنسنه‌یه الصوقمق الانتیاش همزه‌نك وتانك كسریله
بعینه . قوله تعالی وانی لهم التناوش من مكان بعید یعنی اوزاقدن . ایمانه ایرشمك انلره نیجه میسر اولور دنیاده كو زاوندنه اولدقلرینی
حكم . وتناوش . واوی همزه‌یه دوندرمك دخی جایزدر نتكم وقتت اقتت جایزدر واكی سیله قراءة اولنمشدر فصل الواو
الاوباش همزه‌نك فتحی و واوك سكونیله انواع مختلفه دن جمع اولان قوم اوشاب كبی بعضلر ایتدی بو برجمعدركه بوشدن مقلوبدر
دبوش دخی مختلط اولان ناسه دیرلر التوبیش عطا وزن التكریم جماعت مختلفه دن جمع ایتمك ومنه الحدیث قد وبشت قریش
اوباشا الوتش واوك فتحی وتانك سكونیله هر نسنه‌نك ادنی درجه كمجكه دیرلر ومنه جاءنا بهله ایلمش حقیرة دیرلر یقال انهم لمن وتشهم
ای من رذالهم الوحش واوك فتحی وحانك سكونیله والوحشی ضمتینله حیوان بره دیرلر ووحش خرابستانه دخی دیرلر یقال لقیته
بوحش اصمت ای ببلد قفر واصمت صیغه امر اوزره استر معناسنه در لاینصرف در ووحش اج اولان كمسنه‌یه دخی دیرلر
یقال بات فلان وحشا ای جایعا الاوحاش همزه‌نك فتحیله جمع اج كمسنه‌لر معناسنه یقال بتنا اوحاشا یعنی اجلر اخشام ایتدك
الوحشی واوك فتحی وحانك سكونی وشینك یاء نسبته یا پشمقله حیوانات معناسنه اولنور وحشیك واحدی وحوشی دن بر فرد معناسنه یقال
حمار وحش بالاضافة وحمار وحشی هر نسنه‌نك صاغ جانبنه وحشی دیرلر قرادولیته واصمعی قولی اوزره . وحشی صول جانبه دیرلر ودیمكه
وحشی اولان بهلولی ادمایی در انسی یانی چكن نسنه‌یه توجه ایدن جانبیدر الموحشة میمك فتحی وحانك ضمیله شول یردركه انده وحشی
چوق اوله یقال ارض موحشة ای ذات وحوش الوحشة واوك فتحی وحانك سكونیله خلوتده قالمغه وحشت لغته دیرلر واوحش ماده‌دن دیرلر
خالی وخراب اولان محرایه الایحاش همزه‌نك كسری ومدیله غصه ویرمك الاستیحاش همزه‌نك وتانك كسریله غصه لنمق یقال وحشت الرجل
فاستوحش وبری خالی واسز بولمق تقول اوحشت الارض اذا وجدتها وحشة وایحاش قوغی یره خلق كیدوب خالی قالمغه دخی دیرلر
یقال اوحش المنزل اذا صار خالیا وذهب عنه الناس وایحاش اج اولمغه دخی دیرلر یقال وحش الرجل اذا جاع التوحش فتحتینله
وحانك ضمی وتشدیدیله برخراب اولوب ایسز قالمق یقال توحشت الارض اذا صارت وحشة واجلق ایله قارن خالی اولمغه دخی
یقال توحش للدواء ای اخل جوفك له الطعام التوحیش عطا وزن التكریم بركمسنه سلاحی ولباسی اتمق قدر اذ دفعدن یتشلر دیو
حوف ایتمكی دخی الحدیث توحشوا برماحهم الوخش واوك فتحی وخانك سكونیله ارذل معناسنه در یقال اكل رجل من وخش الناس
ای من ارذالهم ذكاءه اولور بعض شعاده . وخش كلمه‌سی كاحرزنه تونه مشدده . زیاده . ایدوب الوخش دیرلر الاوخاش همزه‌نك فتحی
ردیئلر معناسنه یقال جاءنی اوخاش من الناس ای سقاطهم الوخوشة ضمتینله والوخاشة واوك فتحیله رام اولماق یقال وخش الشیء
وخوشة ووخاشة من الباب الخامس اذا صار ردیا الایخاش همزه‌نك كسری ومدیله قمارده قمار اوق قیوب تمرینه بعد اخری صالماق
وبو رذالته مشوب نسنه در یقال وخش الرجل اذا ردّ السهام فی الربابة مرة بعد اخری كانهم صاروا الی الوخاشة والرذالة الورش
حمینله ییكنك الصوقمق یقال ورش شیئا من الطعام ورشا اذا تناوله الوارش واونك كسریله شول كمسنه در كه قوم طعام ییركن اوزره

داخل وله دعوت اولنمقسزن واعل كبی شرابده یعنی دعوت اولنمادیغی شرب ایدنلرك اوزرلرینه كلنه واعل دیرلر التوریش عطا وزن
التكریم بوتومك اراسنی افسادایتمك یقال ورشت بین القوم وارش دخی دیرلر واریه همزه‌یه قلب ایله الوریشة واوك فتحی وراینك كسریله
شول طوارلردركه صاحبنك الندن قوتلو سكرتمك ایستیوب حالا كه صاحبی انی منع ایدر الورشان واوك فتحی وراینك كسریله شول
ناقه‌لردركه خفیف وچابك اوله ابوعمرو روایتی اوزره الورشان فتحتینله قری دیدكلری مرغ فاختیدركه ساقی حر معناسنه ودخی المثل
بعلة الورشان یاكل رطب المشان یعنی قری بهانه‌سیله خرما اغاجندن چوب خرمایی ورشان ییمك حمله خرمانك ایو سنه دیرلر الوراشین
واوك وراینك فتحی وشینك كسریله ورشان ایكی سه الورشان واوك كسری وراینك سكونیله كه بمنك جمعی قرلر معناسنه كروانه كبی علی غیر القیاس ورش
واوك فتحی وراینك سكونیله قادن بركسنه نكانجه دن الوشواشی واوك فتحی وشینك سكونیله موشی اولان كلام التوطیش عطا وزن التكریم
برنسنه‌یی كندی نفسندن دفع ایتمك یقال ضربوه فما وطش عن نفسه توطیشا اذا لم یدفع بیده . ولم یدفع عن نفسه وتوطیش سایله برنسنه
ویرمكه دخی دیرلر یقال سألوه فما وطش الیهم بشیء ای لم یعطهم شیئا وتوطیش كلامدن یا علمدن یا رأیدن نسنه حاصل ایتماق
معناسنه ده كلور فرا روایتی اوزره یقال وطش له اذا هیأ له وجه الكلام او العمل او الرأی وتوطیش فتح كلام ایتمكه دخی دیرلر یقال وطش
لی شیئا حتی اذكره ای افتح الوقش واوك فتحی و واوك سكونیله حركت ایتمك یقال سمعت وقشه ای حسه یعنی حركتدن حاصل اولان صوتی
اشتدم ووقش كنه كبی اوس قبیله‌سندن بر رجلك ادیدر التوقش فتحتینله وقافك ضمی وتشدیدیله تحرك معناسنه یقال توقش ای
تحرك بنوافیش همزه‌نك ضمی وقافك فتحی ویانك سكونیله عرب طایفه‌سندن بر قومك ادیدر العاص سلنه . واو ابدی اقیش ایله وقیش
وتاقیت ووقت تقیش ایتمك معناسنه در فصل الهاء الهبش هانك فتحی و بانك سكونیله جمع وكسب معناسنه در یقال هو یهبش
لعیاله من الباب الثانی الهتبیش فتحتینله وبانك ضمی وتشدیدیله بعینه . یقال هو یتهبش لعیاله ایضا الهباش هانك فتحی وبانك
تشدیدیله الهباشة هانك ضمیله جمع اولنان نسنه كرك مال اولسون كرك خلق اولسون حباشه كبی دروزنا ومعنا الهراش
هانك كسریله كلبی اسكردوب اغزاتمق المهارشة میمك ضمی و راینك فتحیله بعینه . التهریش عطا وزن التكریم بعینه . ایضا الهرشی هانك فتحی
وراینك سكونی والفك قصریله طریق مكه ده . بر طاغك تپه‌سی عقبه دركه جحفه قریبدر . اندن دریا كورنور اكا ایكی یولی واردر كرك
مراد اولنه وار یلور الهرش هانك فتحی ورانك فتحی وتشدیدیله ویانك كسریله زیاده . یاشلو قاریه دیرلر وصو دلو نادنه دخی دیرلر دبر
كلمك دخی اسمیدر اخفش ایتدی بو خماسی الاصل اولان بنالردندر ومیم اول اصلنده نون ایدی جمحرش كبی دخی اوزره زیرا رباعی
الاصل اولان بنالرده . بو صیغه اوزره كلیشی بوقدر دنون اظهار اولنمدی زیرا بوكا شبیه بنا یوقدر تاكه فصل وتمییز احتیاج اوله الهش
هانك فتحی وشینك تشدیدیله عصا ایله اغاجك یپراغی سكمكدر تاكه دوشه ومنه قوله تعالی واهش بها علی غنمی یقال هش یهش هشا اولدقده هشا
من الباب الاول اذا خبطه بعصا لتحات وهش ملایم اولان نسنه‌یه دخی دیرلر یقال رجل هش بش وهر ملایم نسنه‌یه دخی دیرلر الهشیش
هانك فتحی وشینك كسریله بعینه كذلك ملایم اولان نسنه یقال هش الخبز یهش من الباب الثالث اذا صار هشا وهش شول اته دیرلر كه دیش ایله
الهشاشة هانك فتحیله احسان ایتمك ایچون شاذ اولوب خفت وارزو اولماق تقول هششت بفلان من الباب الرابع اهش هشاشة اذا
خففت الیه وارتحت له یعنی احسان ایتمك ایچون خفت وذوق اولوب سرور وصفا اوزره اولسك هش الكسر هانك فتحی وشینك تشدیدیله
وحیك كانك فتحی وسینك كسریله شول كمسنه دركه بر حاجت طلب اولنه قده ملایم ایله جواب ویره الهنوش هانك فتحی وشینك ضمی ومدیله شول
قیونلردركه سودی چوق ویره الاهتماش همزه‌نك وتانك كسریله خلقك بری برینه قاریشوب كیدوب كلمه‌سنه دیرلر یقال رایتهم یهتمشون
اذا كثروا ومجاتوا فادبروا واقبلوا واختلطوا واهتماش طوار كب یوریمسنه ده دیرلر یقال اهتمشت الدابة اذا دبت دبیبا بوابو عبید
روایتیدر الهمش هانك فتحی ومیمك سكونیله بعینه . یقال انهم همشة ویجر كرده حال بو ایله دریجی بولمك ایچون . بعض اوزره چوب قابلیه
همصه فی الوعاء دیرلر الهمشی هانك فتحی ومیمك سكونیله والفك قصریله كثیر الكلام اولان عورت الهوشة هانك فتحی و واوك سكونیله فتنه واضطراب
التهویش فتنه‌یه بر اتفاق یقال هوش القوم وهر نسنه‌نك تمادشده رمغه تهویش دیرلر الهوشات هانك فتحی و واوك سكونیله اختلاط معناسنه
ومنه حدیث ابن مسعود ایاكم وهوشات اللیل وهوشا حات الاسواق الهوش هانك فتحی و واوك سكونیله حركت اختلاط واختلاط ایتمك یقال هاش القوم
یهوشون هوشا التهوش فتحتینله و واوك ضمی وتشدیدیله بعینه یقال تهوش القوم وعدد كثیره دخی هوش دیرلر المهاوش میمك فتحی و واوك كسریله
فتنه وفساد یرلرینه جمع اولان مال دخی الحدیث من اصاب مالا من مهاوش اذهبه الله فی نهابر یعنی غضب وسرقه وبونلرك كبی یرلردن

جمع اولان مالی حق‌سزالمقدر. ضایع قیلور و زایل بونلره و بای موحده ایله مراکک معناسنه در **الهوشات** هانک ضمی و واوک تخفیفیله
بیه ادمدن و دوه‌دن جمع اولان جماعتلره دیرلر نجی جمع اولندقده. بر بونه قارشمه **الهیش** هانک فتحی و یانک سکونیله بیان ادمدن جمع اولان
جماعت **الهیشة** هانک فتحی و یانک سکونیله هوشه کبیدر و زنا دمعنی **الهیش** هانک فتحی و یانک سکونیله حرکت و اضطراب اتمک یقال هاش القوم
یهوشون هیشا اذا تحرکوا و هاجوا **باب الصاد من ترجمة الصحاح الجوهری فصل الالف اجص** همزه‌نک کسری ایله کذلک
جیمک تشدیدیله اجاصک واحدی یعقوب ایتدی اجاص دیمک جایز دکلدر **الاجص** همزه‌نک فتحی و صادک تشدیدیله اصل معناسنه در
الاصیص همزه‌نک فتحی و صادک کسری ومدیله درزمک رعده معناسنه فاتمش دستنک یاخود کوبک نصفی کبی ایچنده ریحان اکرلر **الاصوص**
همزه‌نک فتحی و صادک ضمیله شول ناقه‌دکه برک اوله یقال اصت الناقة تاص ناقه شدید اولدی معناسنه ابوعبیده روایت اوزره **فصل الباء**
البخص فتحتینله یاقد. اولان ات لحم قدم معناسنه و دوه طبانه‌نک دخی دیرلر و الده پرماق دبلرنده اولان اتلرکه ایرجا بنده در
البخصة کمنک فتحیله واحدی و بخص کوزنک شول یومری اته دیرلرکه کوزکا و ذرنده یاخود التنده شیشی ایکی اولوب یقال بخص الرجل
من الباب الرابع **الابخص** همزه‌نک و خانک فتحیله شول کمسنه درکه کوزی طراقنده اولان اتی یومری اوله **البخص** بانک فتحی و خانک سکونیله
کوزی یاغیله بیله چیقارمق تقول بخصت عینه ابخصها بخصا من الباب الثالث اذا قلعتها مع شحمها یعقوب ایتدی بخصته نرسیله
البرص فتحتینله بررصدرکه انسانک بدننه عارض اولور دها بیاض و دماغ یقال برص الرجل من الباب الرابع **الابرص** همزه‌نک فتحیله
شول کمسنه درکه ذکر اولنان مرضه مبتلا اوله **الابراص** همزه‌نک کسریله برصی بخمه مبتلا قلماق یقال ابرصه الله **سام ابرص** همزه‌نک و رانک فتحیله
بیوک کلر بو معرفه در بو قدر واوک تو بنی علم جنسی اولمق اوزره در بو بونلرکه ایکی اسم بر اسم واحد قلنمشدر دیلرسک اسم اولی فتح اوزره بنی
قیلوب ثانی معرب قیلورسن لاینصرف اعرابیله و معلوم اولکه هر ایکی اسم که اسم واحد قلنه اول ایکی نوع اوزره در بو نوعی بودرکه
لکی دخی فتح اوزره بنی اولنلر خمسة عشر کبی و لقیته کفه کفه و هو جاری بیت بیت و هذا الشیء بین بین اوده حالکو دیکدر نیز بو
دنه بیلو و همزه‌نک بین بین شول همزه‌یه دیرلرکه نه حرف لین اولا و نه خود همزه اولا و تفرق القوم اخول اخول و شغر بغر و شذر مذر که
و اخول خاء معجمه ایله اکروزنی اوزره و شغر بغر شین و غین معجمتینله و بای موحده ایله و شذر مذر شین معجمتینله و رای مهمله ایله
جمله‌سی متفرق معناسنه در ایکنجی نوع اسم اولک اوزری فتح اوزره بنی اولوب واسم ثانی نک لاینصرف اعرابیله معرب اولماسیدر ایجی
مختلفین شیء واحد ایچون اسم اولمق اوزره حضرموت و بعلبک در رام هرمز و مارسرجیس و سام ابرص کبی اوچنجی نوع ایکی برر یک
آدیدر و مارسرجیس اسماء عجامدندر و سام ابرص کلمه‌سی درنشکم الان مرور ایتدی و اکر دیلرسک اولی ثانی یه مضاف قیلوب
هذا حضرموت دیرسن حضری ما قبلنده اولان عاملک اعرابیله معرب قیلوب موتی مضاف الیه مجرور قیلماغله و معدی کربده اوچ
واد ذکر باب باده. ذکراولنمشدر و تثنیه‌سنده هنذان سام ابرص دیرسن و جمعنده دیلرسک هؤلاء السوام ابرص دیرسن
و دیلرسک هؤلاء البراص دیرسن ابرص ذکراتمزسن و دیلرسک هؤلاء البرصة دیرسن بانک کسریله و رانک فتحیله یاخود
الابارصة دیرسن بانک کسری و رانک فتحیله یاخود الابارصة دیرسن ساجد و زنی اوزره سامی ذکراتمزسن **البصیص** بانک
فتحی و صادک کسری و مدیله برنسنه‌یلدرپوب برقلاوروق در رحشیدن معناسنه یقال بص الشیء یبص من الباب الثانی اذا
لمع **البصاصة** بانک فتحی و صادک تشدیدیله کوزعین معناسنه **التبصیص** علی وزن التکریم کلبک کوزن اچماق یقال بصص
جصص دخی جیم و صاد مهمله‌تینله کلب یاوریسی کوزن اچماقدر **البصبصة** علی وزن الزلزلة کلب قوبروغن صالماق
التبصبص علی وزن التزلزل بمعناه کذلک کلب قوبروغن صالماق یقال بصبص الکلب و تبصبص اذا حرک ذنبه و تبصبص
تملقه دخی دیرلر **البصاص** بانک فتحی و صادک سکونیله جدکسی اوزرماولماق یقال حمس بصباص ای جاد لافتور فیه و خمس
خانک کسری و میمک سکونیله دوه‌یی صوبه بش کونده براکمک **تبعصص** فتحتینله و صادک ضمی ایله برنسنه مضطرب اولماق یقال
تبعصص الشیء اذا اضطرب و تبعصص ایلان قتل اولندقده بودیلوب صادرلماغه دیرلر یقال تبعصصت الحیة اذا قتلت
البعوصة بانک و صادک ضمی ایله و عینک سکونیله بر کوچک جانوردر کیچک بوبیاض و براق **البلصوص** تحتینله و صادک
ضمیله بر قوشک اسمیدر **البلنصی** فتحتینله و نونک سکونیله و الفک قصریله جمعی علی خلاف القیاس سیبویه ایتدی جمعده و اقع اولان نون
زایده در زیرا مفرد ننده بلصوص دیرسن **البلاصة** همزه ایله دحرجه وزنی اوزره قاچمق فرار معناسنه یقال بلاص الرجل اذا فر **البوص**

بانک فتحی و واوک سکونیله ایلرو کچمک تقدم معناسنه و عورت صغری‌سینه دخی دیرلر **البوص** بانک ضمی ایله رنک لون معناسنه یقال حال بوصه
اذا تغیر لونه و هیئات معناسنه دخی کلور یعقوب روایتی اوزره تقول ما احسن بوصه ای سحنته و لونه و سحنة فتحتینله و حای مهمله ایله شکل و هیئته دیرلر
و بوص عورت صغری‌سینه دخی دیرلر عجیز معناسنه و فتحیله دخی لغتدر نتکیم مرور ایتدی **البوصی** بانک ضمی و مدی و یانک تشدیدیله دریا کیمیلرینک
بر جنسی کبی رسفینه مخصوصه معناسنه و بو معرب بوصیدر **بوصان** بانک ضمی ایله بنی اسددن برجماعتک اسمیدر **البیص** بانک فتحی و یانک سکونیله بر لفظ در که
حیص لفظی ایله استعمال اولندقده اختلاط معناسنه اولور یقال وقعوا فی حیص بیص دخی بو ایله درحانک و بانک کسریله و تضییق معناسنه دخی کلور
یقال جعلتم الارض علیه حیص بیص ای ضیقتم علیه **فصل التاء الاتراص** همزه‌نک کسریله محکم قلوب طوغرلتماق یقال ترصت الشیء اذا
حکمته و قومته **الترصیص** علی وزن التکریم بمعناه یقال ترصت الشیء اذا احکمته کذلک **المترص** میمک ضمی و تانک سکونی و رانک فتحیله **والتریص**
تانک فتحی و رانک کسری و مدیله مستحکم اولان نسنه محکم ایله بخین کبی ایصمش نسنه معناسنه و مبرم ایله برم کبی بوکلمش ایپ معناسنه
و تریص محکم و طوغری اولان ترازویه دخی دیرلر یقال میزان تریص ای محکم مقوم **فصل الجیم الجص** جیمک فتحی و صادک تشدیدیله
کرج که انکله یاپی یاپرلر **الجصاصة** جیمک فتحی و صادک تشدیدیله کرج ایشلین کمسنه **التجصیص** علی وزن التکریم کرج‌لمک یقال جصص داره
مثل قصصه قصیص دخی قافله تجصیص کبی کلب یوریسی کوزن اچماغه دخی دیرلر یقال جصص الجرو مثل بصص و تجصیص علی امرانفادجرم
جیمک کسری و رانک سکونیله کلب لکنه دیرلر **فصل الحاء الحرص** حانک کسری و رانک سکونیله برنسنه‌یه حریص اولماق یقال حرص علی الشیء یحرص
من الباب الثانی **الحریص** حانک فتحی و رانک کسری و مدیله حرص ایله متصف اولان کمسنه **الحرص** حانک فتحی و رانک سکونیله یاریق دوکمک قصار
بزی دوکرکن یرتمق یقال حرص القصار الثوب یحرصه من الباب الثانی اذا حرقه بالدق **الحارصة** رانک کسریله شول باش یاره‌سنه دیرلرکه
بانک دریسی ازلمش اوله و حارصه شول بلوده دیرلرکه یر یوزینی قوروصونی تغییر ایلیه **الحریصة** حانک فتحی و رانک کسری و مدیله کذا
شول بلوتدرکه یغوری یر یوزین صویلیه **الحرجیصة** حانک و بانک فتحی و رانک سکونیله بیوک کوجوجکلر اکیله کندولرنی تزیین ایدرلر
یقال ما علیها حربصیصة ای شیء من الحلی **الحرقوص** حانک و قانک ضمی و رانک سکونیله پیره اسلوبنده بر بوجکدرکه کاه اولور قنادی بتوب
اوچر **الحص** فتحتینله باشی قیلی ازاولمق یقال حصت البیضة رأسه و بیضه باشه کیلن دمور قولغه دیرلر **الاحص** فتحتینله باشنک
قیلی ازاولان کمسنه و شول قوشه دیرلرکه قنادنک یکی ازاوله یقال طائر احص الجناحین **الحصاء** حانک فتحی و الفک مدیله قیلی اولن
یلکه انده خیر اولمیه **الحاصة** شول درد صدر که اونکله قیل دوکلور **الانحصاص** همزه‌نک و حانک کسریله قیل دوکلمک یقال انحص شوم انحصاصا
اذا تناثر **الاحصان** فتحتینله عبد و حمار دن عبارتدر زیرا بونلرکه هر بری بها المرایله خدمت ایدوب بیر اولدقجه بها الری
اکسیلوب خالی اولمیه **الحصة** حانک کسریله نصیب معناسنه در **الاحصاص** همزه‌نک کسریله حصه ویرمک یقال احصصته الرجل اذا
اعطیته نصیبه **التحاص** تانک فتحی ایله حصه لشمک یقال تحاص القوم یتحاصون اذا اقتسموا حصصا **المحاصة** میمک ضمیله بمعناه **الحص**
حانک ضمیله ورس دیدکلری صاری چیچک که عیندر اولور و بعضیلر زعفران دیدیلر **الحصحص** حانک کسریله و صادک سکونیله طپراق و طاش
الحصحصة علی وزن الزلزلة برنسنه ظهور ایتمک یقال حصحص الشیء اذا بان وظهر و یقال ایضا الان حصحص الحق و حصحصه برنسنه‌نک ایچنده
حرکت ایتمکدر بر لشمون دیو دفی الحدیث ان سمرة بن جندب اتی برجل عنین فاشتری له جاریة من بیت المال فادخلها معه لیلة فلما اصبح
قال ما صنعت قال فعلت حتی حصحصت فیه فسأل الجاریة فقالت لم یصنع شیئا فقال خل سبیلها یا محصحص و حصحص کذلک دوه یوکیله
برندن قیام ایتمکه ایچون دیزن قالدرمق و سیرده سرعت ایتمکه دخی دیرلر **الحصحاص** حانک فتحی و صادک سکونیله حثحاث کبی شول
سیردر که انده سرعت اوله فتور اولمایه یقال قرب حثحاث و قرب دوه‌یی صویه الکمک دیرلر نتکیم باب باده مرور ایتدی **ذو الحصحاص**
حانک فتحی و صادک سکونیله بر موضعک اسمیدر **الحصص** حانک ضمی و صادک سکونیله سرعتله سکرتمک **الحص** حانک فتحیله بمعناه یقال حص
یحص حصا من الباب الاول **الحصاص** حانک ضمیله ترکیب قولاقلرینی صوقوب سکرتمک و فی الحدیث ابی هریرة ان الشیطان اذا
سمع الاذان هرب وله حصاص حماد بن سلمة ایتدی عاصم بن ابی النجود حصاص ندر دیو سوال اتدم ایتدی کودزبسن حمار قولقین سر غتله
سکرتملو اولسه قولقلرنی قصوب قوبروغن صالر ابوعبید ایتدی حصاص بلکیمه دیرلر حراط معناسنه بعضلر قلندی. اما عاصمک قولی
بکا احسن کلور و اصمعینک دخی قولی بودر دیدی **الحفص** حانک فتحی و فانک سکونیله دریدن اوردیلن زنبیل و کیلان یاودیسی و بو
مقامده صاحب صراحک عظیم جبلی واددکه حالفحی ادام کبی حفص مرادی تشدر فایده حالکوا ولحفص معنالرندن در

جوهری نسخه لرنده واقع اولدوغی اوزره ام حفصه حانک فتحی و فانک سکونیله تاوق دجاجه معناسنه حفص جمع اتمک معناسنه در یقال
حفصت الشیء اذا جمعته ابن درید روایتی اوزره الحموص ضمتینله یاره نک شیشی ساکن اولمق یقال حمص الجرح حموصا من باب نصر
اذا سکن ورمه و حمص حمصا لغتی شدتله ضمانه دکی ساکن اولمق یقال حمصت الارجوحة اذا سکن من قوتها الانحماص همزه نک و حانک کسریله
کذلک یاره نک شیشی ساکن اولمق یقال انحمص الجرح حمص حانک کسری و میمک سکونیله بر شهرک اسمیدر تذکیری و تأنیثی جایزدر الحمص حانک
کسری و میمک تشدیدیله نخود که حبوبات قسمندندر و مبرد ایتدی حمص میمک کسریله در ما اگر بو حنیفه اوزره اسماء برکلمه کلماتشدر
الا حلو تقیر معناسنه و جلق ناحیه شامده بر موضع معناسنه الحوص حانک فتحی و واوک سکونیله دیکمک خیاطت معناسنه و ایکی نسنه نک
بینن تضییق اتمک یقال حصت عین البازی احوصها حوصا یعنی طوغانک کوزن دکدم الحیاصة حانک کسریله عبنا و عربلرک لاطعنن فی حوصهم
دیو کلری اتلرک دکدوکی سوکین و اصلاح اتدوکی افساد ایدرین دیمکدر الحائص همزه نک کسریله شول ناقه درکه انک فرجنه ارکک
ذکر داخل اولمیه فراینده حائص رتقا کبیدر نا طایفه سنه الحوص فتحتیله کوزک قیروغی طار اولمق یقال الحوص الرجل حوصا من الباب الرابع
بعضلر ایتدی حوص بر کوزک طار اولمقدر اول برکوزه نبت الاحوص همزه نک و واوک فتحیله کوزنک قیروغی طار اولان کسنه الحوصاء حانک فتحی
و واوک سکونیله و الفک مدیله مؤنثیدر المحاوصة میمک ضمی و واوک فتحیله کوز قیروغیله بقماق یقال هو یحاوص فلانا ای ینظر الیه بموخر عینه یعنی
یعنی لنظر الیه کوز قیروغیله بقاغله الاحوصان همزه نک و واوک فتحیله ایکی کسنه دن عبارتدر که بری احوص بن جعفر بن کلاب کامی برندر
کوزی کوچک اولدوغیچون احوص دیدلر و بری دخی عمرو بن الاحوصدر که قومنه رئیس ایدی الحیص حانک فتحی و یانک سکونیله عدول اتمک
الحیوص ضمتینله و المحائص میمک فتحی ایله و المحیص میمک فتحی و حانک کسری و مدیله و الحیصان فتحاتله جمله سی عدول اتمک معناسنه در یقال حاص
عنه یحیص حیصا و حیوصا و حیاصا و محیصا و حیصانا اذا عدل و محیص قاجاجق یره دخی دیرلر مهرب معناسنه ...
اولدی حاصوا دیرلر دشمندن یوز دوندروب قاجدیلر دیمکدر و دشمنه حمله و یرمدیلر ... الانحیاص همزه نک
و حانک کسریله کذلک عدول معناسنه در حیص بیص حانک فتحی و یانک سکونیله ایکی کلمه که قارشمق معناسنه استعمال اولنور یقال وقعوا فی حیص
بیص ای فی اختلاط من امرهم لا محیص لهم منه و بعضلر ضیق و شدت معناسنه در دیدی و بونلر کلمه واحد حکمنده قیلنوب اخرلری فتح اوزره
مبنی اولدی نته کم جاری بیت بیت کلماتنده اولمشدر و بعضلر ایتدی بونلر ایکی اسمدر حیص و بوص دن مرکبدر اسم واحد قیلنوب حیص بیص
دنلدی و بیصک یاسی واودن منقلب اولمدر ... مناسبتدن اوتوری و حیص تخلف و بوص سبقت ...
فرار اتمکدر پس حیص بیص عبارتدر ... تخلف و فرار اولنور ابو عمرو حکایت ایدوب ایتدی وقع فلان فی حیص بیص ...
حانک و بانک فتحیله و حیص بیص دیرلر ... و لتحیص علی الارض حیصا بیصا دخی حکایت اتدیلر ... و حیص بیص
حایله بانک فتحی و صادک کسریله دخی ... بناسیله

فصل الخاء

الخبیص خانک فتحی و بانک کسری و مدیله معروف حلوادرکه حلوای حاکی
دیرلر الخبیصة خانک فتحی و بانک کسری و مدیله بر پاره حلوا دیمکدر خبیصک واحدی اولمق اوزره المخبصة میمک کسری و بانک
فتحیله شول التدرکه انوکله خبیص ایچنده حلوا دوننر ودرلر صاحب صراحک دیمک ... دیدوکی غلط اولدوغی ظاهر اولور الخرص خانک فتحی
و رانک سکونیله خرما اغاجی اوزرنده اولان تازه خرمانک کلو خرما اولور انی تقدیر اتمک یقال خرصت النخل من الباب الاول الخرص خانک
کسری و رانک سکونیله اسمدر تقدیر معناسنه یقال کم خرص ارضک الخراص خانک فتحی و رانک تشدیدیله کذاب معناسنه در یقال خرص یخرص خرصا
من الباب الاول الخرص فتحتیله اچ اولوب صوق دخی تقجیک یقال خرص الرجل من الباب الرابع الخرص خانک فتحی و رانک کسریله اچ صوق
زحمته مبتلا اولان کسنه ... الخرص خانک کسری و رانک سکونیله و الخرص خانک
ضمی و رانک سکونیله التوندن یاخود کمشدن اولان حلقه الخرص خانک کسری و رانک سکونیله جمعی حلقه لر معناسنه و خرص ...
ثلثیله شول کوشه در ... الخرص ... الخرص خانک کسری و ضمیله و رانک سکونیله ... ساکن اوله و خرص خانک ضمیله شول
اغاج پاره سیدر که ... فلان خرصا ... و
و ثمار دن ... الخریص خانک فتحی و رانک کسری و مدیله کوشه ... معناسنه در
... المخارص میمک فتحی و رانک کسریله ... معناسنه در الخربصیصة خانک و بانک فتحی و رانک سکونیله و صادک

کسریله ارشدن بر نسنه یقال ما علیها خربصیصة ای شیء من الحلی و ابو صاعد کلابی ایتدی ما فی الوعاء خربصیصة دیرلر شیء معناسنه
و کذلک ما فی السقاء خربصیصة و ما فی البئر خربصیصة دیرلر ما قرابه شیء معناسنه یعقوب روایتی اوزره الخصوص ضمتینله الخصوصیة
خانک فتحی و ضمی و فتح افصحدر بر شیء بر نسنه یه مخصوص اولمق معناسنه الخصان خانک کسری و صادک فتحی و کسری و تشدیدی و الفک قصریله
کذلک مخصوص اولماق الخصان خانک کسریله خلقک برلرینه خواص معناسنه یقال انما یفعل هذا خصان من الناس ای خواص منهم الاختصاص
همزه نک و تانک کسریله بر شیء بر نسنه یه مخصوص قلماق یقال اختصه بکذا ای خصه الخاصة عامه نک مقابلیدر الخص خانک ضمیله قامشدن
اولان او الخصاصة خانک فتحیله فقر معناسنه و خصاصة الاثافی کوچک دلوکه دخی دیرلر ثقب صغیر معناسنه یقال القمر بدا من خصاصة
الغیم الخصاص خانک فتحیله کذلک فقر معناسنه در و صاچ ایکی اراسنده اولان الفه دخی دیرلر الخلوص ضمتینله صاف اولمق
یقال خلص یخلص خلوصا من الباب الاول اذا صار خالصا و اولاشمق معناسنه در یقال خلص الیه الشیء اذا وصل التخلیص
علی وزن التکریم قورتارمق نقول خلصته من کذا تخلیصا اذا نجیته التخلص فتحتینله و لامک ضمی و تشدیدیله الخلاصة خانک ضمیله
صافی و کزیده اولان نسنه یقال خلاصة السمن لما خلص منه لانهم اذا طبخوا الزبد لیتخذوه سمنا طرحوا فیه شیئا من سویق و تمر
و ابعار غزلان و ذبد قیمق معناسنه و ابعار غزلان اهو قیماغی معناسنه در یعنی ذکر اولنان اشیانک برین قیماغ براغوب ...
دبنه چوکسون دیو تمام چوکدکدن صکره یوزینه کلان یاغه خلاصه دینلور الخلاص خانک کسریله خلاصه معناسنه در ابو عبید
روایتی اوزره الخلوص خانک فتحی و لامک ضمیله بر نسنه نک دبنه چوکن برازی قلدی و قشده و کدر معناسنه الاخلاص همزه نک
کسریله خالص قلماق یقال اخلصت السمن و طاعته اخلاص ریانرک اتمکه دیرلر یقال اخلصت لله الدین المخالصة میمک ضمیله معاشرته صفا
اوزره اولماق یقال خالصه فی العشرة اذا صافاه الخالصة اختصاص معناسنه در استعمال اولنور یقال هذا الشیء خالصة لک ای خاصة
الخلص خانک فتحی و لامک سکونیله مخصوص و مختار اولان دوست معناسنه الخلصان خانک ضمی و لامک سکونیله بناء یقال فلان خلصی کما یقال خدنی
و خلصانی ای خالصی و هم خلصانی یستوی فیه الواحد و الجماعة الاستخلاص همزه نک و تانک کسریله بر نسنه یی اوز لنفسنه اختیار اتمک یقال استخلصه
لنفسه اذا استخصه الخلصاء خانک فتحی و لامک سکونیله و مدیله بر یرک ادیدرکه انده بر شهر وار در عین الماء معناسنه ذوالخلصة خانک و لامک
فتحیله خثعم قبیله سنک زمان جاهلیتده اولان اودر که بیمانه ولایتنده در کعبه یمانیه دیمکله مشهوردر و انده بر بت وار در که اکا خلصه دیرلر ...
ذکر اولنان او هدم اولنمشدر الخلبصة علی وزن الدحرجة قاچمق فرار اتمک معناسنه یقال خلبص الرجل اذا فر الخموص ضمتینله یاره نک شیشی ساکن اولمق
خمص ... ابن سکیت قلب و ابدال کتابنده بو وجه اوزره ذکر اتمشدر الاخمص همزه نک و میمک فتحیله شول کسنه در که ایاغی
طبانی کرلنوب یره دکمیه الخمصان خانک ضمی و میمک سکونیله شول کسنه درکه قارنی آچ اولوب ارقه سی ایچ اوله الخمیص خانک فتحی
و میمک کسریله و مدیله بناء یقال رجل خمصان و خمیص الحشا اذا کان ضامر البطن الخماص خانک کسریله جمعیدر خمیص ...
خانک فتحی و میمک کسری و مدیله و الخمصانة خانک ضمی و میمک سکونیله مؤنثی اولان اینجه عورت معناسنه المخمصة میمک فتحی و خانک سکونیله
کذلک اچلق معناسنه مخمصه مصدردر معتبه مغضبه کبی یقال خمص الجوع خمصا و مخمصة جوهرینک بو تمثیلندن ظاهر اولان بودرکه
مخمصه عین جوع اولیه بلکه جوعه مترتب اولان زبونلق اولا نته کم خمص ترکیبنک معنای اصلیسی انجلکدر ... الخمیصة
خانک فتحی و میمک کسری و مدیله شول سیاه کلیمدرکه دورت کوشه لو اولوب ایکی جانبنده یا قرمزی یا عنبری رنکدن علامتی اولا اکر
علامتی اولمز ایسه اکا خمیصه دیمزلر الخنوص خانک کسری و نونک فتحی و تشدیدی و واوک سکونیله خنزیر یاوروسی کوچک معناسنه
الخنانیص خانک فتحی و نونک کسری و مدیله جمعیدر اولاد خنزیر معناسنه الخوص فتحتینله کوزی چقور اولان کسنه یقال خوص من الباب الرابع
الخوص خانک ضمی و مدیله خرما یپراغی ورق النخل معناسنه الخوصة کذلک خانک ضمی و مدیله واحدی الاخواص همزه نک کسریله اغاج یپراقلو
یپراقلنمق یقال اخوصت النخلة و اخوص العرفج اذا تفطر بورق عرفج بر دکنلو اوت ... چاتقی دیرلر و تخفیف
یا رلمقدر الخواص خانک فتحی و واوک تشدیدیله خرما یپراغی صاتیجی کسنه التخویص فتحتینله بر نسنه یی ازالتمق یقال تخوصه ای اخذ منه الشیء
بعد الشیء التخویص علی وزن التکریم بر نسنه یی از ایکن قبول ایدوب المق یقال خوص ما اعطاک ای خذه و ان قل الخیص خانک فتحی و یانک
سکونیله از اولان احسان یقال نلت منه خیصا خائصا ای شیئا یسیرا و از اولمق معناسنه در کلور یقال الخائص ...

فصل الدال

الدحص دالک فتحی و حانک سکونیله دپنمک که مذبوح اولان نسنه ده اولور یقال دحص برجله دحصا من الباب الثالث

الخصيص
خلص
خمص
خنص
خوص
دحص

اذا ادمكض الدغيص دالك كسري و رانك فتحي ايله و حانك سكونيله تيز ديدكلري نسنه كه كوكلك بانندهدر ديكرلر الدخايص دالك فتحي و رانك
كسري و مد ايله جمع تيوزلر معناسنه الدرص دالك كسري و رانك سكونيله فاره يا وربي دبي يا ودبي دبونلره بكزر نسنه كه واربسه دير بوم عرب
طاوشانه دير لر الدريص دالك ضمي و رانك فتحيله درصك تصغيري در ياوريجق معناسنه در في المثل ضل دريص نفقه يعني ياوري
يوه سين يا و قلدي و بو مثلي ايشلدوكي ايشده عاجز و حيران قالان كمسنه ده استعمال ايدرلر الدرصة دالك كسري و رانك فتحيله جمع ياوريلر
معناسنه الادراص همزه نك فتحيله كذلك جمع اصمعي روايتي اوزره الادراص كذلك همزه نك فتحي و دالك سكونيله بر نوع عرب طاوشاني الدعص
دالك كسري و عينك سكونيله شول قوم يغننه ديرلر كه دكرمي اوله الادعاص همزه نك كسريله آتي بركثرت يوكا لدوب اولدرمك يقال ادعص الحر
فلانا اذا قتله كما يقال هرادة البرد اذا قتله و صاحب صحاح بوماده ده ادعاص كه مثل سرعه كيبي راديشدر غلطدر كشي ترك ايله ديك كركدر
الدعصة دالك فتحي و عينك سكونيله والفك مديله شول دوزيردر كه كونش زياده تاثير ايلمكله حرارت اطرافندن زياده اوله الدعوص دالك ضمي و
عينك سكونيله شول بجاغوز جكدر كه صويه طالر الدعاميص دالك فتحي و ميمك كسري و مد ايله جمع ذكر اولنان جانورلر معناسنه الدعاميص كذلك
يانك حذفيله دعيميص الرمل دالك ضمي و عينك فتحي و يانك سكوني و ميمك كسري و مد ايله بر كمسنه نك اسميدر كه زياده زكي ايدي و الحكماء مثل ضرب ايدوب
هو دعيميص هذا الامر ديرلر خصوص مزبورده زياده اهل وقوفدر ديمك محلنده الدغص غينك فتحيله دوه اوت طوبيب ملا اولوق جريكه
كرش كتور زياده اوله بو اكثريا صليان ديدكلري اوتي يدكده اولور الداغصة غينك كسريله ديزده اولان مدور كمكه دينور زانو قپاغي
الدلص دالك فتحي و لامك كسري و مد ايله ملايم اولوب براق اولان نسنه الدلاص دالك كسريله بيناه يقال درع دلاص و ادرع دلاص و الوا حد
والجمع على لفظ واحد الدلوص ضمتينله يلدرمق و لعان معناسنه يقال دلصت الدرع تدلص من الباب الاول التدليص على وزن التكريم بر نسنه
براق ايتمك يقال دلصت الدرع تدليصا الدلامص دالك ضمي و ميمك كسريله براق اولان نسنه الدملص دالك ضمي و لامك فتحي و ميمك كسريله دلامص
معناسنه در دلامص دن مقصوردر ميم زائده در الدمالص في بو معنايه در مقلوبيدر الدملص دخي كذلك مقلوبيدر الاندلاص همزه نك
و دالك كسريله دوشمك يقال اندلص الشي اذا سقط من يده الدلوص دالك كسري و لامك فتحي و تشديديله و واوك سكونيله خصوصي كبي شول نسنه دركه
الدن صيرلوب دوشه و خصوص خنزير يا ورسنه ديرلر الدمص دالك كسري و ميمك سكونيله ديوادر اولان قودكه اهل بنا اصطلاحنده
ديوادر اولان بر صره طاشه ديرلر الاتماده اكا شهه قوده اولان قوده دمص برلر وهو دبرلر الادمص همزه نك و ميمك كسريله شول
كمسنه دركه قاشلرينك عو غولايغي اولوب معقدي قاني اولا يا حود باشنده اولان قيللري جابجا سيركه اولوب اذا ولدي الدوص دالك و ميمك فتحي
و واوك سكونيله دمودن قولغاكه باش كيرلر الديصان فتحتينله ميل ايتمك يقال داص يديص ديصانا اذا زاغ وحاد يعني بر جانبه اكلوب دونوب
اولوب برك دريالنده تحريك ايتمك كيدوب كلمايسه ديرلر يقال داصت السلعة اذا وكبرها بيبك فجات و ذهبت كلمه شول التابلجيه اولان
بوريجه نسنه دركه اكا بر ديرلر الدياص دالك فتحي و ياانك تشديديله شول كمسنه دركه اكا قدرت يوقدر الدايص اوغري لق معناسنه الداصة تحي برن
معناسنه بايكي جهولاء اولدوغي كبي در الانديص همزه نك و دالك كسريله صيرلوب چيقماق و انداص جوبه ديرلر و فطر بحرده دخي ديرلر يقال انداص
فلان علينا بشره المنعاص بالشر يعني كسريله شول كمسنه دركه شرايشلدن خالي اولمايه فصل الراء الربص فتحيله و ميمك
و تشديديله بر نسنه يه منتظر اولمق المتربص ميمك ضمي و بانك كسري و تشديديله شول كمسنه دركه بر ايچاسنه منتظر اولوب متاعي حبس ايدوب
صاتيه الربصة رانك ضمي و بانك سكونيله انتظار يقال لي في متاعي ربصة اي تلبث ترتبص الرخص رانك ضمي و خانك سكونيله اوجوز لق يقال
رخص الشي من باب الرابع الخامس الارخاص همزه نك كسريله اوجوز لق قلماق يقال ارخصه الله الرخيص رانك فتحي و خانك كسري و مديله اوجوز
اولان نسنه الارتخاص همزه نك و تانك كسريله بر نسنه يي اوجوز لق بولمق يقال ارتخصت الشي اذا اشتريته رخيصا و ارتخاص اوجوز عد ايتمك
معناسنه ده دير لر الرخصة رانك ضمي و خانك سكونيله بر نسنه ده سهولت كوسترمك كه تضييق و تشديده كه مقابلدر الترخيص على وزن التكريم رخصة بر
يقال رخص له في كذا ترخيصا الترخص فتحتينله و خانك ضمي و تشديديله رخصت بولمق يقال رخص لنفسه في امر كذا فترخص هو فيه اذا لم
يستقص الرخص رانك فتحي و خانك سكونيله تازه و ترا ولمق بدنك الرخوص ضمتينله و الرخاصة رانك فتحيله بوملرك اكيسي دخي تازه و ترا ولمق
ابو عبيد روايتي اوزره يقال رخص البدن اذا ترك ابي ارخصه الرص رانك فتحي و صادك تشديديله بر نسنه يي بر برينه بيشدرمك يقال رصصت الشي
ادعه رصا من الباب الاول اذا الصقت بعضه الى بعض و بنيان مرصوص ديدكلري بو معنادن ماخوذدر الترصيص على وزن التكريم
كذلك بيشدرمك و ترصيص عورتك نقابي طاقمقدر ديرلر بر وجهله كه كوزلرندن غيري بر يري كورنميه التراص تانك فتحيله اكي عسكر

اوغراشد. بربرنه بولشماغه ديرلر الرصاص رانك فتحيله قلوي ديدكلري نسنه كه اوكلكابه قلايلوب و عامه رانك كسريله استعمال ايدرلر الرصص
رانك ضمي و صادك فتحي و تشديديله قلايلمش نسنه الارتصاص همزه نك و تانك كسريله حركت ايدوب اوينامق بو يايكه قلادقد ارتصع ايتدي ارتصصت
الحية ديرلر اولدقده قويروغني ادجابنه بوجانبه تحريك ايتمه تبصبصت كبي تبصبص ديكر اولنان معناسنه در الرفصة رانك ضمي
و فانك سكونيله شول صودركه خلقلر ارالرنده نوبتله اوله و جمع رفص كلور الترافص تانك فتحي و فانك ضميله صود نوبتلشمك يقال القوم يترافصون
الماء اي يتناوبون الارتفاص همزه نك و تانك كسريله نرخ يوقادوقالقماق يقال ارتفص السعر اذا علا ابو زيد روايتي اوزره و لا تقل
ارتفص نسخ صحاح بو معنايده اختلاف اوزره در بعضنده مبني مجهول اوزره در و بعضنده بنا معلوم اوزره در ولا تقل ارتفص بالفا
واقع اولشدر و بعضنده فايله و صاد مجهول ايله واقع اولشدر لكن طرز جوهري يه انسب اولان اول ذكر اولنان نسخه در الرقص رانك فتحي و قافك
سكونيله حركت ايتمك يقال رقص لال اذا اضطرب والكف عريله سرايدوركه يادكوكلرنده آتي هوا اوره صوكبي كورونور و شراب قينامغه بشلمق
دخي ديرلر الترقيص على وزن التكريم قلقدوب اويناتمق يقال رقصت المرأة ولدها ترقيصا اذا نزته الارقاص همزه نك كسريله بو معنايه يقال
ارقصت المرأة ولدها كذلك و اوقاص بيله ركض دخي ديرلر يقال ارقص الرجل بعيره اذا حمله على الخبب جبب فتحتينله بكدر الرمص رانك فتحي و ميمك
سكونيله واقع اولان مصيبة عوض ايتمك يقال رمص الله مصيبتك يرمصها رمصا اي جبرها و رمص صلاح حدي دخي ديرلر تقول رمصت بينهم اذا
اصلحت و رمص نا دوق نجاسات اتمك دخي ديرلر يقال رمصت الدجاجة اي ذرقت و ذرق دال مهمله و قافله انسان نجاسته ديرلر بكجيك ايدك
قبح الله امارمصت به و لدته معناسنه الرهص فتحتينله شول كرددركه كوزك بكاغنده جمع اولوب اكرقادا يسه غموص ديلر اكر صو كبي سه كامص
ديرلر يقال رهصت عينه من الباب الرابع و دهصت طواكك طرنا غي مجروح و لماغه ده ديرلر يقال رهصت الدابة رهصا من باب الجامع الارهاص
همزه نك كسريله مجروح اتمك يقال ارهصها الله مثل و قرت و اوقرها الله بو ديكر اولنان كسائي روايتي در و فريرع رهصت فهي مرهوصة ديدكي
صيغه مجهول اوزره در نتكم غيويلر ديدي الارهص همزه نك و هانك فتحيله كوزي ذكر اولنان وجه اوزره اولان كمسنه در الرهص رانك كسري
و هانك سكونيله ديوار دره الراشغه يا بلان قوردر يقال رهصت الحائط بما يقيمه الرواهص رانك فتحي و هانك كسريله شول قيالردركه
دو بولمش اولوب بر نوه ثابت و برقرار اوله الرهصة ميمك و هانك فتحيله درجه و مرتبه معناسنه در الرهص رانك فتحي و هانك سكونيله محكم
متين قوي و محكم شديد معناسنه در و غوندن ماخوذ در رهص فلان بحقه ديدكلري قولندي يحيون محكم تقاضا ايدي معناسنه فصل الشين
الشخص شينك فتحي و حانك و مهملك سكونيله شول قيونلرده سودي چلكمش اولا و احدي و جمعي برابردر ناقه ده دخي حال بو يله در
واصمعي ايتدي شخص در فتحتينله جوهري ايدر بن شويله ظن ايدرم كه اكسي دخي لغت اولا قوله نهر كبي عدبس ايتدي شخص شول
ناقه دركه اصلا اكا ايركك وارمش اولا و عائط شول ناقه دركه اكا ايركك وارمشدر و لكن حامل اولمامشدر
الشخص شينك فتحي و خانك معجمه نك سكونيله انسانك بعيدك قرارتي دركه اراقدن كورونور الاشخاص همزه نك فتحي و شينك سكوني
و خانك ضميله جمع قلتي الشخوص ضمتينله و الاشخاص همزه نك فتحيله جمع كثرتي جوهري بو تعبيردن فهم اولنوركه اشخاصك مقام كثرتده
استعمالي شايع اولا و شخوص ارتفاع معناسنه ده كلور يقال شخص يشخص شخوصا من الباب الثالث و شخوص بر شهردن بر شهره كيتمكه دخي ديرلر
يقال شخص في بلد الى بلد شخوصا اذا ذهب و كوزي چوب قيامقه دخي ديرلر يقال شخص بصره اذا فتح عينه و جعل لا يطرف يعني
كوزي كلمه قالسه و شخص بو ديرلر بنا مجهول اوزره بحق برحكتية بر نسنه اضطراب ديرسه الشخيص شينك فتحي و خانك كسري و مد ايله
جسيم اولان كمسنه يقال شخص فهو شخيص من الباب الخامس الشخيصة مونثيدر الشاخص خانك كسريله شول كمسنه دركه كوزي بر نسنه يه ديكله
و شاخص سفاك و ذنوبلري اوقدر ديرلر الاشخاص همزه نك كسريله سوز اتمك و سبب اولمق يقال الغي على سوقه اشخاصا اذا حان شخوصا لقتالا
اودان كمسنه نك ديقتناك ايتمك اودستندن پچمكه ديرلر يقال اشخص الرامي اذا جاوز سهمه الغرض من اعلاه و اشخاص غيبت ايتمك دخي ديرلر
يقال اشخص فلان بفلان و اشخص به اذا اغتابه بيقعوبك ابو عبيده ن اولان روايتي اوزره در الشص شينك فتحي و صادك تشديديله الشص
شينك كسريله بر نسنه دركه انوكله بالق اوالرلر و شص شول او غري دخي ديرلركه بر نسنه يي كوده كوه لابد انى الورلر الشصوص ضمتينله جمع
يقال هو شص من الشصوص و بو تبيينا اولور و شصوص معيشت تنك اولماغه ده ديرلر يقال شصت معيشتهم شصوصا اذا ضاقت
الشصوص شينك فتحي و صادك ضميله شول ناقه دركه سودي از اوله الشصائص شينك فتحي و همزه نك كسريله جمع ذكر اولنان ناقه لر معناسنه
يقال شصت الناقة تشص شصوصا من الباب الثاني و شصائص شدايد معناسنه ده كلور يقال نزل الله حكك الشصائص اي الشدايد الاشصاء

درص
دعص
دغص
دلص
دمص
ديص
ربص
رخص
رصص
رصص
رفص
رقص
رمص
رهص
شخص
شصص

شقص

همزه‌نك كسريله بعناه. يقال اشقصت الناقة. الشقاص شينك فتحى ايله سوجل وزنى اوزره شدت معناسنه در وشقاص عجله معناسنه دخى كلور
كسائى روايتى اوزره. يقال لقيت فلانا على شقاص اى على عجلة. الشقص شينك كسرى وقافك سكونيله يردن بر قطعه وهر شيدن بر بولك
الشقيص شينك فتحى وقافك كسرى ومدّيله شريك معناسنه در يقال هو شقيصى اى شريكى فى شقص من الارض. المشقص ميمك كسرى وقافك فتحيله

شخص

شول درنه ديرلركه اوزون اولوب يعنى اوله. الشاخص شينك فتحيله اودون اولان اته ديرلر يقال فرس شاخص اذا كان طويلا. الشاخص
شينك فتحى واخرنده يانك تشديديله بعناه. يقال فرس شاخص. وشاخصة ننكم دو دوى ديرلر معاذه معناسنه

شوص

شينك فتحى وواوك سكونيله يومغه ويا اكمكه ديرلر يقال هو شوص فاه بالسواك. ... دوه معناسنه دوه واردوه واردوى ديرلر الشوص شينك فتحى وواوك
سكونيله ... الشوصة شينك فتحى وواوك سكونيله ايله شول يلدر كه ايكو لرك اشنده اولور ... برده سنده اولور. الاشوص همزه‌نك ... واوك فتحيله شول كسنه دركه كوزينك قپاغى ... الشيص شينك كسرى ومدّيله الشيصاء
كذلك شينك كسرى ومدّى وار ... الف ممدوده ايله شول خرما دركه ...

صيص

فصل الصاد الصيص صادك كسرى ومدّيله ... الصيصاء
صادك كسرى والفك مدّيله بعناه. صيص ايله صيصاء لغتدر ... صادك كسرى وميمله شول ديكنه دركه ... جلاء ... اپچى وليه حنظل بى مز معناسنه. الصيصة صادك كسرى ومدّيله ... الصيصية صاد اولك كسرى ومدّى وصاد ثانينك كسرى ويانك فتحيله ...
بعضلر صوف ... استعمال ايدر ديشلر. العيص صاد اولك فتحى وثانينك كسريله جمعى وصياصى ...
طريق مثاللنده ...

عوص

فصل العين الوعص عينك فتحى ... معناسنه ...
دخى ديرلر ... الوعص
فتحى وراثك كسريله شول فضاى واسعه دركه ديوار ... الوعص عينك كسريله جمعى ذكر اولنان ميدانلر ...
فتحيله كذلك جمعى الموعص ميمك ضمى وراثك فتحى وتشديديله شول ... العراص عينك فتحى
وراثك تشديديله شول بلوط دركه رعدى وبرقى ... الرص
عينك فتحى وراثك سكونيله كوزك ... يقال عرصت السماء. توصع رصا من الباب الثانى
اذا دام برقها. الوعص فتحيله سرور معناسنه در يقال عرص الرجل اذا نشط ... الوعصاص عينك كسرى وراثك سكونيله شول ... سلطان
رايج يعنى ... يقال عرص ... اذا اخذت ...

عصص

انكلاً عقاب ايدر. العصعص عينلرك ضمى وصادك سكونيله ... اوليرادر
كمك ... العفاص عينك كسريله شول ... وآما شول ...

عفص

ايدرلر ... العفص عينك فتحى وفانك سكونيله ... اذا شددت عليها العفاص
وعفص مازوبه دخى ديرلركه ... الاعفاص همزه‌نك كسرى
سكونيله شيشه اغزينى ... يقال اعفصت القارورة اذا جعلت لها عفاصا. العنفص عينك وفانك كسرى
ونونك سكونيله ... العفص عينك فتحى وفانك كسريله شول طعام دركه اغزى بوزه ...

عقص

قيله. العفوصة ... يقال طعام عفص وفيه عفوصة اذا كان فيه تقبض. العقيصة عينك فتحى وقافك كسرى
ومدّيله ... العقص عينك فتحى وقافك سكونيله صاچى بوروب باشى اوستنده ...
ابو عبيد ايتدى ... عقيصه ديدكلرينك ... العقصة عينك كسرى وقافك
سكونيله ... العقص عينك كسرى وقافك فتحيله جمعى ... العقاص
عينك كسريله ... عقيصه ... وعقاص عقيصه‌نك جمعى
... العقيصة ...
... العقائص عينك فتحى ... الاعقص همزه‌نك ...
بخيله ... العقص عينك فتحى وقافك كسريله شول ...

علص

بولوليه وعقص كذلك بخيله ديرلر وبدخو اولوب كمسنه‌يه دخى ديرلر. العقص فتحتيله بخيل وبدخو اولمق يقال عقص عقصا من الباب الرابع
العقص ميمك كسرى وقافك فتحيله شول او قدركه اكرى اوله سهم معوج معناسنه. العلوص عينك كسرى ولامك فتحى وتشديديله وواوك سكونيله

عنص

باغرى دركه ... العناص عينك فتحيله اذا اوله ...
ديرلر يقال فى رأس بنى فلان عناص من النبت وهو القليل المتفرق ويقال ايضا ما بقى من ماله الا عناص وذلك اذا ذهب معظمه وبقى بقيه
منه ويقال فى رأسه عناص اذا بقى فى رأسه شعر متفرق فى نواحيه. الاعتياص همزه‌نك وتانك كسريله برنسنه بولوب ...

عيص

يقال اعتاص عليه الامر اذا التوى وناقه ... يقال اعتاصت الناقة اذا ضربها الفحل ولم تحمل ولا علة بها. العايص
شول ناقه دركه ... الاعواص همزه‌نك كسريله ... يقال اعوص بالخصم اذا الوى عليه امره وكلامده مشكل
كلام كتورمك ... يقال قد اعوصت يا هذا. العويص عينك فتحى وواوك كسرى ومدّيله ... مشكل اوله
العوصاء عينك فتحى وواوك سكونى والفك مدّيله ... وعوصاء مشكل ...
يقال فلان يركب العوصاء اى يركب صعب الامور. الاعواص همزه‌نك كسريله كلامده مشكل كلمه كتورمك يقال لا تعوصن يا هذا. العوص
فتحتيله ... يقال عوص الشئ من الباب الرابع. العيص عينك كسرى ويانك سكونيله ...
... العيص عينك كسرى ويانك سكونيله ...
... العيص ... بر لوعياص
همزه‌نك ... قبيله قريشدن امية بن عبد شمس اكبر اولادى ... عيص وبريا العاص وبريا العاص
عيص وبريا ابو العيص در.

غصص

فصل الغين الغصة غينك ضمى وصادك تشديديله ... معناسنه. الغصص غينك ضمى
وصادك فتحيله جمع غصه ... الغصص فتحتيله بوغازه ... يقال غصصت يا رجل ... من الباب الرابع. الغاص
بوغزه ... الغصان غينك فتحيله ... يقال المنزل غاص بالقوم اذا كان ممتليا

غمص

الاغصان همزه‌نك كسريله ... يقال اغصصته انا. المغافصة ميمك ضمى وفانك فتحيله ...
على ... يقال غافص الرجل اذا اخذه على غرة. الغمص غينك فتحى وميمك سكونيله برنسنه‌يى حقير ... يقال غمصه
يغمصه غمصا من الباب الثانى اذا استصغره ولم يره شيئا وغمص النعمة شكر ... يقال غمصت عليه قولا قاله اذا عبته عليه
المغموص عليه ديننده ... الاغتماص همزه‌نك ... يقال اغتمصه اذا استصغره. الغمص فتحتيله
كوزدن ... يقال غمصت عينه غمصا من الباب الرابع. الغميصاء غينك ... وميمك فتحى ... شعرى ...

غوص

... الغموص ... بريسى ... غمصا ...
... يلدزلرى ...
... بناء غمصا ديدلر. الغوص غينك فتحى وواوك سكونيله ... يقال غاص فى الماء اذا نزل تحته. الغايص همزه‌نك ... برنسنه‌يه
هجوم ايدن كسنه. الغواص غينك فتحى وواوك تشديديله شول كسنه دركه ... الغياصة

فحص

غينك كسريله ... فصل الفاء الفحص فانك فتحى وحانك سكونيله برنسنه‌يى ...
... التفحص ... الافتحاص همزه‌نك كسريله بعناه كذلك يقال تفحص عنه
وفحص ... الافحوص همزه‌نك ضمى وحانك
وفانك سكونيله ...
الفحص ميمك وحانك فتحى وفانك سكونيله بعناه. يقال ... وفى الحديث فحصوا عن رؤسهم كانهم حلقوا

وفص

وسطها وتركوها مثل افاحيص القطا. الفرصة فانك ضمى وراثك سكونيله نوبت معناسنه در يقال وجد فلان فرصة
اى نوبة ... التفارص ... يقال ... الافتراص همزه‌نك ... يقال افترص ... الفرصة

وانتزعها. الفريص فانك فتحی و رانك كسری و مديله شول لكنه دركه سنوكلرنو بتلشور و فريص بوين دمورنده در ديرلر و فريصك جمعی فرائص در
امورلديان ادراسنده اولان اتلر معناسنه در كم كلور. الفرص فانك فتحی و رانك سكونيله كسمك قطع معناسنه و فرصه بوين طمرنه در مفردی
ديرلركه محل قتل در ابوعبيده روايتی اوزره تقول فرصته اذا اصبت فريصه. المفرص ميمك كسری و رانك فتحيله كوموش كسجك آلت. المفراص ميمك كسريله
بعناه. الفرص فانك فتحی و رانك سكونيله بارمق شق معناسنه تقول فرصت النعل اذا فرصت اذنيها للشراك. الفرصة فانك فتحی و رانك
سكونيله شول نوبتدركه اندن صو حاصل اولور وصوب فتحيله ادقلمك ديرلر. الفراصة فانك ضميله اصلادن معناسنه در و ديرلر
رجالدن بعض اسم منه بودر لتسميه اولنور. الفرصة فانك كسری و رانك سكونيله شول پنبه پارچه سی دركه حيض كورن عورت انكله
كندن پاك ايدر. الفريصة فانك فتحی و رانك كسری و مديله طوادده. يانلا دموزاراسنده. بر پاره اتدركه دتره مدن خالی اولماز
اصح روايتی اوزره. الفريص فانك فتحی و رانك كسريله جمع الفرائص فانك فتحی و همزه نك كسريله كذلك جمعی و فريص العنق بوين طمرلری
دخی ديرلر. الفريصة واحدی. و فی الحديث ان النبی صلی الله عليه و سلم قال انی لاكره ان اری الرجل ثائرا فريص رقبته قائما علی مريئته
يعنی بوحديث شريفده. و بعض مراد عصبله رقبه ده عروق رقبه دركه حالت غضبده. آكلمی بونلردر. الفص فانك فتحی و صادك
تشديديله يوزك قاشی. الفصوص جمعيدر يوزك قاشلری معناسنه و عامه فص ديرلر فانك كسريله ابن السكيت ايتدی هر نسنه نك
بربرندن بولنمقی بر و فص بيلمامات ايچون ان فصه لخطاء ديرلر اك يلديده. ای اذ دو كثيرالحم دكلدر معناسنه و فص بر نسنه نك معظم
ديرلر. الفصفصة فالرك كسری و صادك سكونيله يونجه كه بنا تات قسمندندر رطبه معناسنه و فصفصه نك اصلی اسفست در كه
لسان فارسيده. اسفست يونجه يه ديرلر. الفصيص فانك فتحی و صادك كسری و مديله باده. يا شادوباقی يقال فص الجرح فصيصا
من الباب الثانی. الفصفصة علی وزن الزلزلة بر نسنه دن بر نسنه يی فصل ايدوب آيرمق. الافتصاص همزه نك و تانك كسريله
يقال فصصت كذا من كذا و افتصصته اذا فصلته و انتزعته. الانفصاص همزه نك و فانك كسريله ايرلق انفصال معناسنه
تقول فصصت الشیء فانفص ای انفصل. الافصاص همزه نك كسريله چيقارمق اخراج معناسنه تقول افصصت اليه من حقه اذا اخرجت.
الاستفصاص همزه نك و تانك كسريله استخراج معناسنه در يقال ما استفص منه شيئا ای ما استخرج. المفاوصة ميمك ضمی و واوك
فتحيله بر سوزی كشف و بيان ايتمك يقال ما فاص بكلمة ای ما بان. الفيص فانك فتحی و يانك سكونيله كتمك و زايل اولمق يقال والله ما
كما يقال و الله ما برحت. الافاصة همزه نك كسريله اتدوب كتمك و الكبر معناسی بر نسنه يی قبضدن يوركی اچلمق يقال قبضت علی ذنب الضب
فافاص من يدی حتی خلص ذنبه. المفيص ميمك فتحی و فانك كسری و مديله كد. جك بر اصح ايتدی ما عنه محيص و لا مفيص ديدكلری ما عنه محيد
و محيد عدول ايدجك بر معناسنه در و ايتدی ما استطعت ان افيص منه ديرلر ان احيد معناسنه كه عدول ايتمك معناسنه در. فصل القاف

القبص فانك فتحی و بانك سكونيله برمق او جلريله يا پشماق بو سبيدن حسن قبضت قبصة من اثر الرسول قراءة ادندی صاد مهمله ايله القبص
شول وجع دركه جونايی آج قارنه ييوب اوزره صو ايچدن حاصل اولور يقال قبص الرجل من الباب الرابع و قبص كذلك خفت و نشاط در
القبص قانك فتحی و بانك كسريله خفت و نشاطله متصف اولان كمسنه يقال قبص الرجل فهو قبص و قبص كذلك هاء قبصاء قولندن مصدر
دخی اولور و هاء قبصانك تفسيری اشبو كلن در. القبصاء قانك فتحی و بانك سكونيله و الفك مديله قرمود و مرتفع اولان ديرلر يقال هاء
قبصاء اذا كانت جمة مرتفعة. القبص قانك كسری و بانك سكونيله خلايقدن عدد كثير. ديرلر المقبص ميمك كسری و بانك فتحيله شول
ايپدركه قوشی آتلرينك اوكنه چكرلر بربرندن ايلرو و كيرو طورمسونلر ديو و منه قولهم اخذته علی المقبص. القبيصة قانك فتحی و بانك كسری و مديله
برمق او جلريله آلنان نسنه و قبيصه كذلك بر رجلك اسميدركه اول ايا س بن قبيصة الطائی در عامه سنی جوهريده. بو بله واقع اولمشدر و لكن
جمله ده اولان محدود دخی دكلدر زيرا اول قبيصة الطائی در ديمك كركايدی و بونك مثلی بونده متقدم مرور ايتمشدر. القرص قانك فتحی و رانك
سكونيله اكی برمقله چمدكلمك يقال قرصه يقرصه من الباب الاول قرصا. ايصرماغه ده. ديرلر لسع البراغيث معناسنه در قرص اكمك ايپكی
معناسنه ده كلور يقال قرصت المرأة العجين من الباب الاول و قرص برمق او جيله يومقه دخی ديرلر و فی الحديث ان امرأة سألته عن دم
الحيض فقال قرصيه بماء ای اغسليه باطراف اصابعك. التقريص علی وزن التكريم كذلك برمق او جيله يومق سنكم حديث شريفده قرصيه
روايت اتديلر و ابوعبيد ايتدی قرصه قطيعه معناسنه در و تقريص اتمك كسمك دخی ديرلر يقال القرصة تقريصا اذا قطعته قرصا قرصا
و التشديد للتكثير. القارص راك كسريله شول كمالدركه جفا ايچون سوليه. القرصة قانك ضمی و رانك سكونيله كليچه ديدكلری اكمك

الوقص كذلك فانك ضمی و رانك سكونيله بعناها و وقص كونشك جرمنه دخی ديرلر. الوقصة قافك كسری و رانك فتحيله قرصك جمعی قصص قصص كبی
الاقراص همزه نك فتحيله كذلك قرصك جمعی قصص اعصان كبی. الوقص قافك ضمی و رانك فتحيله قرصه نك جمعی صبرة ايله صبر كبی. القارص رانك كسريله
شول سود دركه ديلی فی الجلد المجيد. و فی المثل عند القارص تحرز يعنی سود دلی اچمك مرتبه سی چوب اكشی اولدی و حوزجار مهمله و زاء
معجمه ايله اكشمك ديرلر و بو مثلی عوغا بويدی ديمك محلنده استعمال اولور. القراص قافك ضمی و رانك تشديديله شول بياتيه چچكنه ديرلركه قوموشی اولور
يا بوغ يابس معناسنه. القراصة كذلك قافك ضمی و رانك تشديديله واحدی. قرض قافك ضمی و فانك فتحی و رانك سكونيله بر آدی جمع ايدوب القرص
و ابا قابوس بعناه قدر. الوقصاء قافك و فانك فتحی و الفك مديله بر نوع او تورمقدر الفك مدی و حقوه جايزدر فتحی قعد فلان القرفصاء ديمك
تعدد قعودا مخصوصا معناسنه اولوركه او لصوفيلرك حالت مراقبه ده. ديزلرن قالدوب الريله يا قلرين در اغوش ايتمكله اولان او تورمقدر
و ابوالمهدی ايتدی قرفصا ديزلرا وزره. او تورب و قادنی ديزلرنه يا پشدوب القرنی قولتوغنه چقرب او تورمقدر كه طايفه عرب
اكثر بو يله او تورورلر. القراميص قافك فتحی و ميمك كسری و مديله شول كچك چقورلردركه انسان شدت برد اولدقده اندن كيرولور. القرموص قافك
و ميمك ضمی و رانك سكونيله قراميصك احدی. القرمصة علی وزن الدحرجة طوغانی او ايچون صقلمق يقال قرمصت الباذی اذا اخفيته للاصطياد
القرموص ميمك ضمی و نونك فتحيله او ايچون صقلنان طوغان يقال باز مقرمص اذا كان مقتنی للاصطياد. القصص قافك فتحيله بر كسنه كه ادنبه كتمك
يقال قصصت اثره. و اقتصاص حديث نقل اتمك دخی ديرلر تقول اقتصصت الحديث علی وجهه. التقصص قافك فتحيله و صادك تشديديله بعناه
كذلك يقال تقصص اثره. القصة قافك كسريله امر و شان معناسنه. القصص قافك كسريله شول قصه نك جمعی دركه اول يازيلور و قصص در
القصاص قافك كسريله جنايتده. اولدرمك تو د معناسنه. الاقصاص همزه نك كسريله قصاص اتمك يقال اقص الامير فلانا من فلان يعنی فلانی كسنه يی
قصاص اتدی فلان ايچون يا قطع اتمك جرحيله يا قطع اتمك جنايتله و قريب اتمك دخی ديرلر يقال ضربه حتی اقصه من الموت و دنا منه ده ديرلر
يقال ضربه حتی اقصه الموت بعنا قصد و معنای اخير فراد روايتی اوزره در و اقصاص قصيص ديدكلری اوتی بتورمك در. ديرلر يقال اقصت
الارض ای انبتته و اقصاص قيون يا خود ات حامله اولمقده. ديرلر يقال للشاة اذا استبان حملها المقص ميمك ضمی و قافك كسريله حملی
ظاهر اولان المقاص ميمك فتحيله جمع. الاستقصاص همزه نك و تانك كسريله كندو ايچون قصاص اولمق طلب اتمك يقال استقصه اذا سأله ان
يقصه منه. التقاص تانك فتحيله اودشمك كركه حساب خصوصنده. اولسون كركه غيری خصوصده اولسون. القص قافك فتحيله كسمك قطع معناسنه
تقول قصصت الشعر من الباب الاول اذا قطعته و قص دوشه دخی ديرلر سيه معناسنه كركه قيونك كه دشی كركه غيرينك يقال هو الزم لك
من شعرات قصك يعنی كوكس. اولان قللردن اوتيه الزم در. المقص ميمك فتحيله قنادی كسلمش قوش يقال طائر مقصوص الجناح المقص
ميمك كسری و قافك فتحيله مقراض معناسنه در. المقصان مقصك تثنيه سيدر و بو محللردركه عبارت جوهريده در هما مقصان ديدكلری مقصك
هر جانبه اطلاق صحيح اولدوغنه بناء اولا نتكيم زوجينك هر برينه زوج اطلاقی صحيح اولدوغنه بناء جلمان زوجان ديرلر و بعض محققين
مقصان دوشمش ديمكدر بو تقديرجه جلمان جميری شو بله جانبه كيمك احتمالی ظاهر اولور. القصاص قافك ضميله باشده. قيل يرنك نبات
اولدوغی محل كركه اوكدن اولسون كركه آردن اولسون و بو نوع محل لغتده ادد بری قصاص قافك ضميله و برينده قصاص فتحيله و برنده قافك كسريله
وضم اجمل سندن افلاط. القصيصة قافك فتحی و صادك كسری و مديله بر او تودركه منتريانه. بتر. القصيص كذلك قافك فتحی و صادك كسريله
جمع و قصيصه شول دوه يه ديرلركه اكی اوزرنده. زاد و بعض متاع بو كلدر لر ضعيف اولدوغنه بناء. القصة قافك فتحيله كرچ جص معناسنه
اهل حجاز لغتی اوزره. و فی الحديث الحائض لا تغتسل حتی تری القصة البيضاء يعنی كوزدكی پنبه يا خود بر پارچه سی كرچ كبی كوكجه
يعنی كمال صاف ولی يا خود بوزلق مختلط اولمايه. التقصيص علی وزن التكريم دكر جالمك يقال قصص داره اذا جصصها. القصة قافك فتحيله
الذی قيل در. القصقصة قافلرك ضمی و صادك سكونيله شول ارسلاندركه قيصر العنا اولوب غليظ و شديد اولا. القصاقص قافك ضمی و قاف
ثانی نك كسريله شول دوه دركه عظيم الجثه اولا يقال رجل قصاقص. القصقاص قافك ضميله شول ارسلاندركه اوازی مهيب اولا و شول
يلدز دركه شكلی مهيب و شجيع غالب اولا. الاقعاص همزه نك كسريله ضربه ده في يرده. بر كسنه يی اولدوب چكمك يقال ضربه فاقعصه اذا قتله مكانه.
القعص قافك فتحی و عينك سكونيله علی الفور اولدرمك يقال مات فلان قعصا اذا اصابته ضربة او رمية فمات مكانه و فی الحديث من قتل
قعصا فقد استوجب المآب. القعاص قافك ضميله شول مرضدركه قيونه عارض اولدقده. في الحال اولور يقال قعصت الشاة من الباب الرابع
المقعوصة ميمك فتحی و عينك ضميله ذكر اولنان مرضه مبتلا اولان قيون. القفص قافك فتحی و فانك سكونيله اغو كبی يا قلويغ برجع ايدوب بغلمق

فصص
قبص
قرص
قصص
قعص
قفص

تنزل قفعت النجمى اذا اشتدت قوايمه وجمعه ابو عبيد روايته اوزره القفص فتحتيله شول نسنه دركه طيور قفسی حبس ایچون ایدرلر الاقفاص
همزه نك فتحيله جمع قفص لر معناسنه القلوص ضمتيله مرتفع اولمق يقال قلص الشيء يقلص قلوصا من الباب الثاني اذا ارتفع ويقال قلص الظل وقلص
الماء في البئر اذا ارتفع ومجتمع اولوب دیوشمك معناسنه دخى كلور القالص لامك كسريله مرتفع اولان جوه القلاص قافك فتحى ولامك تشديديله بمعناه
وقلوص مجتمع اولوب دیوشمك معناسنه دخى كلور القليص قافك فتحى ولامك كسرى ويله التقليص علاوزن التكريم التقلص فتحتيله ولامك ضميله
منضم اولوب مجتمع اولماغه ديرلر يقال تقلصت شفته وتقلصت اذا انضمت وانزوت يعنى طوداغى قورلش دیوزلدی وفي الحديث تشتوى
النار وجه الكافر فتتقلص شفته العليا حتى تبلغ وسط رأسه وتسترخي شفته السفلى حتى تبلغ سرته ويقال تقلص الثوب بعد الغسل يعنى بز
يونقدن صكره چكلدى و بوروشدى القالصة لامك كسريله قوديلون طوداق القالص لامك كسريله قيصلمق كولكه يقال شفة قالصة وظل قالص
الاقلاص همزه نك كسريله دوه نك ادبكی في الجمل ظهور ايتمك واقلاص ناقه نك ايام حيضد... النغنه دخى ديرلر المقلاص ميمك كسريله
ناقه دركه يازين سمورر المقلص ميمك ضمى ولامك كسرى وتشديديله شول ات كريوكك يتكك ايغلرى ادوزن اولا القلوص قافك فتحيله دكم
ضيلجوان اولان ناقه ونساطايفه سنك تازه جاريه ديدكلرى كبى القلص ضمتيله جمع كنج ناقه لر معناسنه القلائص قافك فتحيله
قدوم يله قدائم كبى و قدوم كسوديدكلرى اشدركه الحكمه اغاج يونرلر القلاص قافك كسريله قلص جمع سلب ايله اسلاب كبى و سلب تام
دجوهرينك بولغتيه بونده فهم اولنان بودركه سلاب جمع اولوب سلب واحدى اولا لكن باب بادنه سنه تصريح ايدوب كتابك كبى
جوهرينك بو تعبيرينك لازمى بودركه قلايص قلوصك بالذات جمعى اولا لكن قدوم ده قدوم قدمك جمعى و قوايم قدمك جمعى در ديشدر
ايتدى قلوص ابتدا بلنان ديشى دوه در ثنيه ديشلرى براغنجه وثنيه ديشلون براقدقدن صكره ناقه ديرلر قلوص ديرلر و ثنيه
ديشدراكي يو قادوه و ايكي اشاغه ... قعود ابتدا بلنان اركك دوه يه ديرلر ثنيه ديشلرى براغنجه و ثنيه ديشلرى براقدقدن صكره
جمل ديرلر قعود ديرلر دكلا اولو اودون اولان ناقه يه قلوص ديرلر و قلوص دوه قوشى ياوروسنه دخى ديرلر القمص تانك فتحى وميمك سكونيله
اتاكي الن مقامق الدروب ايكي اياقيله تپمك وتپين حيوان... ديرلر ... القامص قافك
كسريله ذكر اولنان وجه اوزره ... يقال الدابة قامص ... قامص بضم القاف وفي المثل ... قاص وعيرحماده ديرلر ...
دولندن دوشمك ... القامص ميمك كسريله شول اقدر ...
بو دشمق اوليغى ذكر اولنان وجه اوزره ... القمص تانك فتحى وميمك كسريله
... معناسنه القمصان قافك ضمى وميمك سكونيله ... الاقمصة همزه نك فتحى وقافك سكونى وميمك كسريله
... التقميص علاوزن التكريم ... التقمص فتحتيله وميمك ضمى وتشديديله ... يقال تقمصه تقمص اذا لبسه
القانص نونك كسريله ... القناص قافك فتحى ونونك كسرى ومديله والقنّاص قافك فتحى ونونك تشديديله ...
صياد معناسنه در وقنيص صيد معناسنه دخى كلور القنص فتحتيله ... بنو قنص ... معد قبيله سندن بر قوم ...
... القنص قافك فتحى ونونك سكونيله مصدر در اولامق معناسنه يقال قنصه اذا اصاده الاقتناص همزه نك ... كسريله
كذلك اولامق يقال اقتنصه اذا اصطاده التقنص فتحتيله ونونك ضمى وتشديديله كذلك تكلفله اولامق يقال تقنصه اذا اتصيده
القانصة نونك كسريله ... شول نسنه دركه ... القانصة قافك فتحى ... سكونيله ...
... الانقياص همزه نك و قافك كسريله ... المنقاص ميمك ضمى ونونك سكونيله ...
... حقيص ... كسرى وقافك سكونيله ...
... رسول اكرم صلى الله عليه وسلم ... فصل الكاف الكريص
... الكصيص كافك فتحى وصادك كسرى ومديله ...
... كصيص حركت ايتمك ... ولد كصيص ... حيص ...
خلاص بولمق ابو عبيد ايتدى كصيص ... الكصيصة كافك فتحى وصادك كسرى ومديله شول نسنه
... اولنور فصل اللام اللحاص همزه نك ... كسريله التحاج ... لغتا ومعنى كه التحاج حاء مهمله ايله
كسنه يى برنسنه يه مضطر قيلماغه ديرلر يقال التحصه الى كذا لامر والجاء اذا الجاء اليه واضطره اليه والتحاص برنسنه

بايشماغه دخى ديرلر يقال التحص الشيء اى نشب والتحاص برنسنه طوتلماغه ده ويقلنماغه دخى ديرلر يقال التحصت الابرة اذا انسد سم ابرتها
اكنه نك بودیکی طوتلسه بوبله ديرلر لحاص لامك فتحى وصادك كسرى اوزره بناسيله فعال وزني اوزره التحصه دن مشتق در شدت و محنت
اسمى در اللحيص لامك فتحى وحانك كسرى ومديله طار نسنه ضيق معناسنه يقال الحيص اى ضيق التلحيص علاوزن التكريم كشف و بيان ديرلر
اللحص فتحتيله بوقوركوز قپاغى اتلو اولمق يقال لحص الرجل من الباب الرابع الالحص همزه نك وحانك فتحيله شول كسنه دركه كوزينك وسط قپاغى
اتلو اولا اللحص لامك فتحى وحانك كسريله اتلو اولان ممه يقال ضرع لحص اذا كان كثير اللحم لا يكاد يخرج منه اللبن الا بشدة اللص لامك كسرى
وصادك تشديديله اوغرى در معناسنه اللصوص ضمتيله جمع اللص لامك ضميله اوغرى معناسنده لغتدر اللصوصية لامك فتحيله يانك
تشديديله اوغرلق معناسنه در التلصص فتحتيله وصادك ضمى وتشديديله اوغرلق ايتمك الملصة فتحيله اوغرى چوق اولان ير
يقال ارض ملصة اى ذات لصوص الالص همزه نك ولامك فتحيله اوموزلرى بربرينه قريب اولان كسنه شول عرتيه دركه قولقلرينه دكلو اولا
والقاضى دبشلرى بربرينه قريب اولانه دخى ديرلر اللصص فتحتيله اوموزلرى بربرينه قريب اولمق ودبشلرى بربرينه قريب اولمق
معناسنه دخى كلور التلصيص علاوزن التكريم بنايى محكم ياپمق و بوترصيص ده لغتدر الملوصة ميمك ضمى وواوك فتحيله براغاجه نظر
ايتمك نه محلدن قوپرلمو ايدوكن بلمك ايچون الالاصة برنسنه يى مراد اولان نسنه نك اوزرينه دوراندريك وفي الحديث هى الكلمة التى
الاص عليها النبى صلى الله عليه وسلم عمه اباطالب فصل الميم المحص ميمك ضمى وحانك سكونيله الوسكر يكك يقال الظبى محص اى شديد و
محص بو غزالك نسنه اياغنى اودغنه ده ديرلر يقال محص المذبوح برجله مثل دحص ومحص الشيء التوتلى خالص قلماغه ده ديرلر يقال محصت
الذهب بالنار اذا خلصته مما يشوبه التمحيص علاوزن التكريم امتحان ايتمكدر المحوص ميمك فتحى وحانك ضميله والمحيص ميمك فتحى وحانك
كسرى ومديله قوى ... اولان دوه شديد الخلق معناسنه المص ميمك فتحى وصادك تشديديله برنسنه يى اغزايله چكوب صورمق يقال
مصصت الشيء امصه مصا من الباب الرابع الامتصاص همزه نك وتانك كسريله كذلك صورمق التمصص فتحتيله وصادك ضمى وتشديديله
تدريج ورهلتله صورمق المصان ميمك فتحيله اوبصوردن كسنه المصانة كذلك ميمك فتحيله مؤنثى قولهم يا مصان ويا مصانة
شتم تقولهن معناه يعنى بو كلمه لر سوكمك محلنده استعمال اولنور بو نعورت اوزره كه كسنه يه خطاب سويلركه ادسنك فلان يرين
امر يكا ولور يا مامصان ديكجابزدكلدر وكذلك رجل مصان ديرلر كه قيون سودن امسه كه دنائتين و ذالكن اشعاد
اولور ابو عبيد روايتى اوزره المصمصة ميمك فتحى وصادك سكونيله مضمضه كبى ديرو زناده معنى بودر وادكرصاد مهمله ايله
اولان طرف لسانله در ومعجمه ايله اولان جميع فم ايله اولاندر و بونلرك بيننده فرق قيصه ايله قبضه بيننده اولان فرق كبيدر كه قبصه
صاد مهمله ايله برمق اوجلريله طوتمق و قبضه ضاد معجمه ايله الك جميعيله طوتمق دره ... وفي الحديث كنا نتوضأ مما غيرت النار
ونمصمص من اللبن ولا نمصمص من التمر ومصمص بومعنه دخى ديرلر غسل معناسنه يقال مصمص اناءه اذا غسله الماصة برنوع صودكه
جسده عارض اولور المصوص ميمك فتحى وصادك ضميله بر طعامدركه اتى پيشوروب سركه ايچنه قويوب اولور وعامه ميم مضموم ايله
المصاص ميمك ضميله هرنسنه نك خالصى يقال فلان مصاص قومه اذا كان اخلصهم نسبا يستوى فيه الواحد والاثنان والجمع
والمؤنث ومصامص بر اوتك دخى اسميدر المصامص ميم ... صادك ... كذلك خالص معناسنده استعمال اولنور يقال العرب
... مصاص اذا كان خالصا ... ذلك يعنى ... خالص اولسه مصيصة ميمك فتحى وصادك كسرى ومديله بر شهرك
اسمى در ولايت شامده ... و مصيصة ... المعص فتحتيله اياق ... بولمق برحيثتدركه
... حديث ... كا عمرو بن
معدى كرب الى عمر رضى الله تعالى عنهما المعص فقال كذب ... معص ...
مأخوذ در كه ... الامعاص همزه نك فتحيله ... ديرلر ... معناسنه جمع در لغتدر
بوقدر وابن السكيت ايتدى المعص فتحتيله ... المعصة كذلك فتحتيله واحدى المغص ميمك فتحى وغينك
سكونيله بوزنمق ... اولمق در وعامه فتحتيله استعمال ايدرلر المغوص ميمك فتحيله ... بودره ... ميلاد ولادن
يقال مغص الرجل فهو مغوص على البناء للمجهول ... الملص فتحتيله صير لمق يقال ملص الشيء من يده اذا انزلق الملص ميمك فتحى ولامك كسريله
صير لمق اولان نسنه يقال رشاء ملص اذا كان تنزلق عنه ولا يستمكن من القبض عليه ورشاء ...

قبوابنه دیرلر رسن جاه معناسنه الاملاص همزه نك وميمك كسريله الدن قاچمق يقال املص الشئ اذا املت ونون ميم ايچنده ادغام اولنور
الاملاص همزه نك كسريله عورت اوغلان دوشرمك يقال املصت المرأة بولدها اذا اسقطت الملص فتحتيله ولامك ضمی وتشديديله غلام يولق
تخلص معناسنه يقال ما امّلص من فلان اى تخلص الامليص همزه نك ولامك كسريله وما بينده ميمك سكونيله سريع معناسنه در يقال سير امليص
ميمك كسريله كذلك سريع معناسنه يقال جارية ذات شماص وملاص اى ذات سرعة واستعمال وشماص شينك ضميله استعجال معناسنه در الموص ميمك فتحی
وواوك سكونيله يوموق غسل معناسنه تقول مصت الشئ اذا غسلته المواصة ميمك ضمی ايله يو سينتی غساله معناسنه فصل النون النحوص
نونك فتحی وحاء مهمله نك ضميله يوكلی قالمين دیشی مرکب آتان حايل معناسنه النخص نونك ضمی وخانك سكونيله طاغك ديبی اصل جبل معناسنه
وفی الحديث يا ليتنی غودرت مع اصحاب نخص الجبل ابو عبيد حديث شريفده نخص اصل معناسنه در واصحاب نخص دن مراد غزای احدده قتل اولنانلردر
ياخود انلردن غيريدر النخوص ضمتيله وخاء معجمه ايله ارقلامق يقال نخص ينخص من الباب الاول اذا خدد وهزله كبرا يعنی ياشلو اولدقدن
ارقليب دريسی بوروشسه وتخديد خاء معجمه ايله دری بورشمق ديرلر الانتخاص همزه نك وتانك كسريله ارقليوب اتی كيتمك يقال انتخص
لحمه اذا ذهب الناخص خانك كسريله ارقلين كسنه يقال عجوز ناخص اذا نخصها الكبر وخددها النشوص ضمتيله مرتفع اولمق يقال نشص
ينشص وينشص نشوصا من الباب الاول والثانی وديشی چاغه دخی ديرلر يقال نشصت نشيته اذا [illegible]
بركسنه شهرندن اراغ اولماغه دخی ديرلر تقول نشصت عن بلدی اذا ازعجت الانشاص همزه نك كسريله بركسنه يی شهرندن ايراغ ايتمك
تقول انشصت عن بلده وقال ابو عمرو وانشصناهم عن بلدهم اى ازعجناهم وياخود باكرديشی قالمغه دخی ديرلر يقال نشص الوتر اذا ارتفع
ونشوص عورت ارينه اطاعت ايتميوب چقاغه دخی ديرلر يقال نشصت المرأة من زوجها مثل نشزت الناشص اد. مخالفت ايدن عورت
ناشزه معناسنه يقال هی ناشص وناشزة النّاشص نونك فتحيله قالقوب يوكلمش بلوت سحاب مرتفع معناسنه النص نونك فتحی وصادك
تشديديله سوق معناسنه يقال نصصت ناقتی واصلی ايلدی نص سير شديد. ديرلر بر مرتبه كه قادر اوله وغندن نسنه كم ايده مزبود
ايلدی بو سببدن نص رفع معناسنه كلور يقال نصصت الشئ اذا دفعته ونص بركسنه دن بر كسنه يی مبالغه ايله صوروب
تفتيش ايتمك برمرتبه ده كه انك قلبنده بلدوكی نسنه دن باقی قالميه ونص هر نسنه نك منتهاسنه دخی ديرلر وفی الحديث علی
رضی الله تعالی عنه اذا بلغ النساء نص الحقاق يعنی منتهای بلوغ عقله ايرشه وحقاق حقه نك جمعيدر حاء مهمله نك كسريله بوك
بايدی دوه معناسنه المنصة فتحتيله كلين اوزرنه چقاروب جلوه اتوردكلری تخت كه ديار عربده مشهوردر منصه
ارتفاع معناسندن مأخوذدر النصنصة على وزن الزلزلة برنسنه يی تحريك ايتمك دوبرنسنه نك ايچنده يرلشوب [illegible] معناسنه
يقال نصنصت الشئ اذا حركته وفی حديث ابی بكر حين دخل عليه عمر رضی الله تعالی عنهما وهو ينصنص لسانه ويقول هذا اوردنی
الموارد ابو عبيد ايتدی بو صادله در غيری كلامار ودوننده صاد معجمه ده لغتدر اكرچه حديث شريفده واردر اولمشدر الناعص
عين مهمله نك كسريله بر رجلك ايچون در التنغيص غين معجمه ايله على وزن التكريم ديرلكی مكدر ايتمك يقال نغص الله عليه العيش تنغيصا اذا كدره
وبعض اشعارده نغصه دخی واردر [illegible] عيشه اسنادا [illegible] كما قال نغص الموت اذا [illegible] والتعبير التنغص فتحتيله
وغينك ضمی وتشديديله عيش مكدر اولمق يقال تنغصت عيشته اذا تكدرت النغص فتحتيله مرادين تمام ايتمك يقال نغص الرجل
ينغص نغصا من الباب الرابع اذا لم يتم مراده ودوه دخی مرادی بادرز صوايچه نغص البعير ديرلر الانفاص همزه نك كسريله قويون
بولی دفعة واحدة اخراج ايتمك يقال انفصت الشاة ببولها اذا اخرجته دفعة دفعة مثل اوزعت وانفاص چوق كولمكه دخی
ديرلر يقال انفص بالضحك اذا اكثر منه النفاص نونك ضميله بر مرضدر كه قيونه عارض اولوب بجيع بولی دفعا تك اخراج ايدر تا
هلاك اوليه النفصة نونك ضميله قان براوعوده نكك النقص نونك فتحی وقافك سكونيله اكسلمك واكسلتمك يقال نقص الشئ
نقصا من الباب الاول ونقصته انا يتعدی ولا يتعدی ونقص عيب معناسنه ده كلور الانتقاص همزه نك وتانك كسريله اكسلمك يقال انتقص
الشئ اذا نقص واكسلتمك معناسنه ده كلور يقال انتقصته انا الاستنقاص همزه نك وتانك كسريله نقصان طلب ايتمك يقال استنقص
المشتری الثمن اذا استحط المنقصة ميمك وقافك فتحی ونونك سكونيله اكسكلك نقصان معناسنه النقيصة نونك فتحی وقافك كسريله
عيب معناسنه التنقص فتحتيله وقافك ضمی وتشديديله بركسنه يی عيبلايوب مساوينی سويلمك يقال فلان يتنقص فلانا
ای يقع فيه ويثلبه النكوص ضمتيله بر نسنه دن كيرودونمك يقال نكص على عقبيه ينكص وينكص من الباب الاول والثانی اذا رجع

النمص نونك فتحی وميمك سكونيله قيل يولماق التنمص فتحتيله وميمك ضمی وتشديديله كذلك قيل يولمق يقال تنمصت المرأة التنميص على وزن
التكريم كذلك قيل يولمق يقال نمصت المرأة ايضا شدد للتكثير النامصة ميمك كسريله شول عورت كه نسا طايفه سنی تزيين ايلر قاشلرين
يولوب يوزلرين الماغله المنمصة ميم اولكی كسری وميم ثانی نك فتحيله منقاش دركه انكله قيل يولنور النمص نونك كسری وميمك سكونيله
بونغ اوتدر النميص نونك فتحی وميمك كسريله شول اوتدركه بركره بتدكدن صكره بتمش اوله النوص نونك فتحی وواوك سكونيله مناص اولماقدر
ونوص اراغ اولماغه دخی ديرلر يقال ناص عن قرنه ينوص نوصا اذا فر وراغ ونوص حمار وحشيه دخی ديرلر المناص ميمك فتحيله كذلك فرار
معناسنه قال تعالی ولات حين مناص ای ليس وقت تأخر وفرار ومناص كذلك ملجا ومفره ديرلر الاستناصة همزه نك وتانك كسريله كذلك تأخر
معناسنه در النويص نونك فتحی وواوك كسری وياء ايله قوت وحركت معناسنه در ومنه قولهم ما به نويص ای قوة وحراك المناوصة ميمك ضمی ايله
نخليه دوروشوب چالشمق يقال ناوص الجرة اذا مارسها وجرجيك جمل آهو طوزاغنه ديرلر يعنی اهو طوزاغنده دوشدكده خلاصه دورشد
فصل الواو الوبيص واوك فتحی وبانك كسری ويائله يلدرمق لمعان معناسنه يقال وبص البرق وغيره يبص وبيصا من الباب الثانی
اذا برق ولمع الايباص همزه نك كسری وياء ايله برنسنه ابتدا ظهور ايتمك يقال اوبصت الارض اذا ظهر نبتها اولا واوبصت نارى اذا ظهر لهبها
ابتداء التوبيص على وزن التكريم كلب ياوروسی ابتدا كوزن اچمق يقال وبص الجرو توبيصا اذا فتح عينيه وجرو جيمك كسريله كلب انكنه ديرلر
الوابصة بانك كسريله [illegible] ديرلر يقال ان فلانا لوابصة سمع اذا كان يثق بكل ما يسمعه وابصة بر رجلك اسميدر الوحصة
واوك فتحی وحاء مهمله نك سكونيله برودت معناسنه ابن السكيت ايتدی چوق كسنه دن ايشتدم كه اصبحت وليس بها وحصة ديرلر يعنی بلاده ده ياخود
ايامده برودت بولمادم الوصوص واوك فتحی وصادك سكونيله پرده ياخود پرده مثلودر كوز مقداری برده لكه كه اندن نظر اولنور
الوصواص واوك فتحی وصادك سكونيله كوچك نقابدر التوصيص على وزن التكريم نقاب طوتماق در بر حيثيتله كه كوزدن غيری نسنه
كورنميه ترصيص كبی كه مرور ايتدی الوصاوص واوك فتحی وثانی نك كسريله برك [illegible] اولان طاشلردر الوقص واوك فتحی وقافك
سكونيله بويين قيرمق تقول وقصت عنقه اقصها وقصا من الباب الثانی اذا كسرتها ووقصت العنق نفسها جايزدر كلدر چونكه ظاهر كلامده
فهم اولنان بودر ولكن صاحب قاموس لازم ومتعدی كلمسين جايز كورمشدر ووقصات قطع مسافه ايدركن اياغيله يری دقلمكده ديرلر يقال
الدابة تقص الاكام ای تدقها وتكسرها همزه نك كسريله كوچك ديه لره ديرلر جبال صغيره معناسنه الموقوص ميمك فتحی وقافك ضمی ايله بويين قيرلمش كسنه
يقال وقص الرجل [illegible] فهو موقوص ويقال وقصت به راحلته فهو كقولك خذ بالخطام وخطام خانك كسريله انك يولاری
الوقص فتحتيله بويين قصه اولماق تقول وقص الرجل يوقص من الباب الرابع ووقص كذلك شول [illegible]
كه انك صدقه [illegible] عضو اولان عدد لردر مثلا دوه نك بشندن [illegible]
اونده [illegible] وقص ديرلر [illegible] بو معنايه در وبعضلر وقص [illegible] اولان عضوه
ومشنق [illegible] اولان عضو اطلاق ايلدی الاوقص همزه نك واوك فتحيله بويين قصه اولان كسنه الايقاص همزه نك كسريله بويين
قصه قلمق يقال اوقصه الله تعالی التوقص فتحتيله وقافك ضمی وتشديديله ات قالقندر بر حيثيتله كه ادم لری بر برنه متقارب
اوله يقال فلان يتوقص واقصة قافك كسريله كعبته [illegible] الوهص واوك فتحی وهانك سكونيله [illegible]
قاقمق يقال وهصه الله ووهص كذلك [illegible] ديرلر وفی الحديث ان آدم عليه السلام حين اهبط من الجنة وهصه الله تعالى
يری بره وهص الى الارض الموهص ميمك فتحی وهانك ضميله شول كسنه دركه اعضاسی [illegible] بری برنه متقارب اوله الموهص
ميمك ضمی وهانك فتحيله ايضا. فصل الهاء الهيص فتحتيله نشاط او سرور يقال الهيص فهو هيص من الباب الرابع الهيص
هانك فتحی وياءنك كسريله سرور واولان كسنه الهص هانك فتحی وصادك تشديديله [illegible] يقال هصصت الشئ اذا غمزته
هصيص هانك ضمی ايله تصغير وزنی اوزره برجماعتك اباسيدر قريش قبيله سندن كه هصيص كعب بن لوی بن غالبدر
فصل الياء التيصيص على وزن التكريم كلب ايكی كوزن اچماق [illegible] يقال يصص الجرو اذا
فتح عينيه ابتداء [illegible]
جنيات ديرلر [illegible] ديدكلری اونك ايميدر

باب الضاد من كتاب ترجمة الصحاح

فصل الالف الابض همزه نك ضمی وبانك سكونيله زمان طويل [illegible] معناسنه الاباض همزه نك [illegible]

دهور معناسنه المابض ميمك فتحى وبانك كسريله ديزك ايچ يوزى باطن ركبه معناسنه المابض ميمك فتحى وبانك كسرى وهمزه نك يائنده
مديله جمعى ديزك ايچ يوزلرى معناسنه الابض همزه نك فتحى وبانك سكونيله دوه نك بكن قولنه بغلادقلرى ايانى يردن يوقارو قالدرسون ديو
واوبلق ده. اولان تناحارى منقبض اولمغه دخى ديرلر يقال ابض نساه وابض من الباب الثانى تعزابع الاباض همزه نك كسريله ذكر
اولنان ايپه ديرلر وابو زيد ايتدى اباض ذكر اولنان ايپك بر نوعيدر التأبض تفعلله وبانك ضمى وتشديديله دوه ذكر اولنان ايپله بغلانمق
يقال تأبض البعير المتأبض ميمك ضمى وبانك كسرى وتشديديله ذكر اولنان ايپله بغلانمش دوه وتأبض بغلامغه دخى ديرلر يقال تأبضته غيره
كما يقال زاد الشىء وزدته وتأبض نسا منقبض اولمغه دخى ديرلر ودنبا نونك فتحيله اديلق ده برجملى سيدر الاباضية همزه نك كسرى
وبانك تشديديله خوارجدن بر طايفه دركه عبد الله بن اباض التميمينك اصحابيدر اباض همزه نك فتحيله بر موضعك سيدر الارض همزه نك
فتحى ورانك سكونيله يرزمين معناسنه مؤنث سماعيدر واسم جنسدر واحدينك حقى ارضه ديمك ايدى لكن ديلمدى الارضات فتحاتله جمعى
[illegible] آماسى ظاهر اولميوب مؤنث الف وتا ايله جمع ايدرلر عرسات كبى كه عرسات تزوج جمعيدر ولان طعاما سى ديرلر الارضون فتحاتله
ارضك جمعيدر ارضاتدن حكم ارضون ديلمدى حالبكه مؤنثدر واو ونونله جمع اولنماز مكر كه منقوص اوله ثبه كبى وظبه كبى كه ثبه تانك ضميله
جماعت معناسنه در وظبه كلك ظانك ضميله اوقاوجى طرفى معناسنه ولكن الف وتاى حذف ايدوب بدلنه واو له نون ويردلر وراسك
فتحى تغيير ايتيوب حالى اوزره ابقا ايتدلر وكاه اولور انى ساكن قيلورلر الارض ضمتيله ارضك كذلك جمعيدر وابو الخطاب ايتدى الاراضى
دخى ارضك جمعيدر همزه نك فتحى ودريله اهلك جمعى اهالى كلدوكى كبى الاراضى همزه نك فتحى وضادنك كسريله كذلك ارضك جمعيدر على خلاف القياس
كويا كه اراضى جمع اتمشلردر اهل اهال وزنيله اوزره جمع ايدوب بعده اهالى ديدكلرى كبى وهو الحق اولان تنشه يه ارضه ديرلر الارض ارضه
اريضه ده همزه نك فتحى ورانك كسريله يا كه اولوب يتورديجى يره ديرلر يقال ارضت من الباب الخامس اذا ذكت قال ابو عمرو ونزلوا ارضاً
اريضةً اى معجبة للعين يعنى كوزه خوب كورنور بر نزوله انزل ويقال لا ارض لك كما يقال لا ام لك يعنى محل زمده تولدر ديرلر وارض
طواد اياقلرينك اشغسنه دخى ديرلر وارض سكسكه ودتره مكه دخى ديرلر ابن عباس رضى الله عنه يردير ندكه اذ زلزلت الارض ام
اولها ارض ديرى وارض زكامه دخى ديرلر دماغى معناسنه وارض اغاج قوردى اغاجى يمكه دخى ديرلر يقال ارضت الخشبة تورض
ارضاً على البناء للمجهول اذا اكلتها الدودة الاراض همزه نك كسرى ومديله خوكوم ايتمك يقال اراضه الله اراضاً اى ازكمه فهو مأروض
المتأرض ميمك ضمى ورانك كسريله شول لغزبا فدانى ديركه برده كوكى ولا آما خرما اغاجنك اوزنده بيتمش اوله اكا داكيخ بولر يقال فسيل
مستأرض وودية مستأرضة فسيل قايدى وسيبى يهما ايله فدانه ديرلر وودية واوك فتحى ودال مهمله نك كسرى ايله اوفاق فدانه ديرلر
الاراض همزه نك كسريله قالن كليمه ديرلر قيون يوكندن ياخود دوه يوكندن اولور الاريض همزه نك فتحى ورانك كسرى ومديله شول كسنه يه
ديرلركه متواضع اولوب خير انديش اوله واريض كاه اولور عريضه تبعيتله ذكر اولنور يقال شىء عريض اريض واريض واريضك مستقل
معنايه مراد اولنماز وبعضلر مستقل استعمال ايدوب جدى اريض ديرلر سمز اوغلق معناسنه الارض همزه نك ضمى ومدى وراسك
فتحيله اليق معناسنه در يقال هو آرضهم ان يفعل ذلك اى احقهم الارض فتحتينله شول قوردردكه اغاجده حاصل اولوب
اغاجى يركه المأروضة ميمك فتحى ورانك ضميله شول اغاج دركه انى قورد يمش اوله المأروض كذلك ميمك فتحى ورانك ضميله شول كسنه دركه
برخلل ايرشمش اوله ياجى دن يا خود اهل ارضدن بر حيثيتله كه كوده سى ياخود باشى حركت قيله بلا قصد الارض فتحتينله
ياره اذوب فاسد اولمق يقال ارضت القرحة تأرض ارضاً من الباب الرابع التأرض تفعلله ورانك ضمى وتشديديله اوت بريوب
بيچمكه قابل اولمق يقال تأرض النبت اذا امكن ان يجز وتأرض بركسنه يه تصدق ايتمكه ده ديرلر يقال جاء فلان يتأرض اى
يتصدق وتأرض بريره اغرلنمغه ده ديرلر يقال تأرض فلان اذا تلبث الاضاض همزه نك كسريله ملجا معناسنه الاض همزه نك
فتحيله صقمغه وزورلمغه ديرلر يقال اضنى اليك كذا يؤضنى ويئضنى من الباب الاول والثانى اذا الجأنى واضطرنى الائتضاض همزه نك وتانك
كسريله شول اوت دركه بشمده وانيقاض متغير اولمغه ديرلر يقال انض اللحم اينض من الباب الثانى اذا تغير الاناض همزه نك
كسرى ومديله اق بشورمك تقول انضت اللحم ايناضاً اذا لم تنضجه الاناض همزه نك كسريله شول اغاجه اوزندر واولان خرما دركه
ايرشمش اوله الاناض همزه نك كسريله خرما ايرشمك يقال اناض النخل ينيض اناضة اذا اينع الايض همزه نك فتحى ويانك سكونيله عود ايتمك
معناسنه در ايكيكيتاتندى اشيابك لامده ايضاً ديمكلرى مصدردر يقال آض يئيض ايضاً اى عاد ويقال آض فلان الى اهله

اى رجع وايضاً دفعه محلنده دخى استعمال اولنور اذا قالك فعلت ذلك ايضاً قلت قد اكثرت من ايض ودعنى من ايض يعنى اى نكرار دنسياه
چوق انتسن تكرارى ترك ايله واخ صار معناسنه دخى كلور فصل الباء البرض بانك فتحى ورانك سكونيله اذ نسنه قليل معناسنه والبراض
بانك ضميله. يقال ماء برض اذ كان قليلاً وهو خلاف الغمر يعنى درين صونك خلافيدر البراض بانك كسريله والبروض ضميله والابراض
همزه نك فتحيله بونلر جمله برضك جمعيدر وبرض صوبچار كوزندن اذ اقچاغه دخى ديرلر يقال برض الماء من العين يبرض من الباب الاول
اذا رشح وهو قليل وبرض اذ نسنه ويرمكه ده ديرلر يقال برض لى من ماله يبرض برضاً من الباب الاول والثانى اذا اعطاه منه شيئاً قليلاً
الباض يردن تولچمان اوت ذرايو دن ابتدا اوتلو ظهور اتدكده اجناسى معلوم اولمز تا اوزامدقجه نوع واحد حكمنده اولوب
معناى قلت بولنماغين باض ديرلر الابراض همزه نك كسريله يركا ابتدا چقان اوتى چوقلانمق يقال ابرضت الارض اذا تعاون بارضها
وكثر التبرض تفعلله ورانك ضمى وتشديديله معاش قليلاً ارتمك البراض بانك فتحى ورانك تشديديله ابن قيسك على دكنانة قبيله سندر كه
عروه رحالك قاتليدر البض بانك فتحى وضادك تشديديله درينك نازك اولانكه يقال رجل بض اى رقيق الجلد اصمعى ايتدى بض
جسدى نايم وملايم اولان كسنه ابيض ولسون اولماسون وبض سازه دوزن ويرمكه دخى ديرلر جالجز حاضر اولسون ديو
يقال بض اوتاره اذا حركها وليهيا للعزب البضة كذلك بانك فتحيله درينى نازك اولان عورت تركك قزم ياغز اولسون بياض اولسون
البضاضة بانك فتحيله والبضوضة ضمتيله درى نازك اولمق يقال بضضت يا رجل وبضضت من الباب الثالث والرابع البضيض بانك
فتحى وضادك كسرى ومديله صو آز آز اقاق يقال بض الماء يبض بضيضاً اذا سال قليلاً قليلاً البضض فتحتينله قليل الماء اولمق البضوض
بانك فتحى وضادك ضمى ومديله قليل الماء اولان نسنه يقال ركية بضوض اذا كانت قليلة الماء وركبه رانك فتحى وبانك تشديديله كوجك قيويه ديرلر
وفى المثل ما يبض حجره يعنى طاشى بيرمز وبو مثل بخيل اولان كسنه يچون ضرب ايدرلر وبض السقاء وبض القربه دلمز ديرلر كرچه
بعضلردن روايت اولنور دستاويد قربه نك فرقى جوهرى كلامندن فهم اولنانا وزره سقا سود تولومنه دخى ديرلر وقربه صو
تولمنه مخصوصدر اولور التبضيض تفعيلله وضادك ضمى وتشديديله اذا لحقتى جمل الماق تقول تبضضت حقى منه اذا استنطفته
قليلاً قليلاً البعض بانك فتحى وعينك سكونيله برنسنه نك جزئى الابعاض همزه نك فتحيله جمعى التبعيض تفعيلله وعينك ضمى وتشديديله
بولمك يقال بعضته فتبعض البعوض بانك فتحى وعينك ضمى ومديله سودى سينك البعوضة كذلك بانك فتحى وعينك ضميله واحدى
البغض بانك ضمى وغينك سكونيله برنسنه يى سومك البغاضة بانك فتحيله بغض ايتمك يقال بغض الرجل بغاضة اذا صار بغيضاً التبغيض
علىوزن التكريم سودرمك يقال بغض الله الى الناس تبغيضاً فابغضوه الابغاض همزه نك كسريله سومك مقت معناسنه المبغض
ميمك ضمى وغينك فتحى وتشديديله سودلمش كسنه البغيض بانك فتحى وغينك كسرى ومديله بر رجلك اسميدر كه قيس قبيله سندن بر جماعتك
باباسيدر او لبغيض بن ريث بن سعد بن قيس عيلاندر البغضاء بانك فتحى وغينك سكونيله والفك مديله ذياده بغض ايتمك البغضة
بانك كسرى وغينك سكونيله كذلك ذياده بغض ايتمك البغض دخى فتحهدر يقال ابغضه وهو شاذ لا يقاس عليه التباغض
تانك فتحى وغينك ضمى ايله بربرينه كيمسنه برون سومامك تحابك ضديدر البياض بانك فتحيله ابيضك لونى در وكاه اولور بياض
وبياضه ديرلر نته كم منزل ومنزله ديرلر التبييض على وزن التكريم اغرتمقدر يقال بيضت الشىء تبييضاً وتبييض برظرفى سود
قوماغه ياخود صو قوماغه دخى ديرلر ومنه قولهم بيضت السقاء وبيضت الاناء اذا ملأته من الماء واللبن الابيضاض همزه نك
ويانك كسريله اغارمق يقال ابيضه فابيض ابيضاضاً الابييضاض همزه نك كسرى ويانك كسرى ومديله كذلك اغرمق يقال ابياض
ابييضاضاً البيض بانك كسرى ومديله ابيضك جمعى كركه قمعناسنه كركه قلع معناسنه اولسون نته كم عنقريب بيلور وبو اصلنده بيض ايدى
با ضموضده نكه جهت بانده همزه نك كسره يه تبديل اتدلر يا ئى حيات ايچون الباكنه اقلق چكشك يقال بابغه فاضه بيضاء اى فاقة ذي البياض
باب مثالنده دندى بيوضه دنلمز نته كم افعل تفضيلده ابيض دنلمز بلكه اشد بياضاً دنلور اكرچه اهل كوفه ابيض ديرلر شاعرك ابيض
من اخت بنى اباض ديدكى قوليله احتجاج ايدوب ومعتبر بولدن جواب ويروب بر شاعرك شوقيه دنده واقع اولان كلامه شاذه ايله
اصل بجمع عليه ترك اولنمز ديدى الابيض همزه نك ويانك فتحيله سفيد معناسنه وقلع معناسنه ده كلور سيفك وجمعى بيض كلور نته كم مرورده
البيضان بانك كسرى ومديله خلاف القياس ابيضك لانلر نته كم اسود ولاتلر سودان ديرلر الابيضان همزه نك ويانك فتحيله سود لصودن عبارتدر
وابيضان ايكى طمرى ديرلر ده. تنكه كوبكك ايكى جانبنده وصاحب صراح دودك پستان سرندنشدر سهو ايتمشدر زيرا پستان صمه معناسنه

حاله که حالب ایله مراد کوبکلر ناف معناسنه البیضة بانک فتحی و یانک سکونیله یومرطه و دمور دن تولغه که باشه کیولر براق تاپر
تعولن دیو البیض بانک فتحی و یانک سکونیله جمعی در هر بلک هو اذل من بیضة البلد دیدکلری قوللونده بیضة البلد دن مراد شول دوه
قوشی یمرطه سیدر که انی ترک ایتمش اوله و بلد فتحتیله دوه قوشنک یاورسی چیقاردوغی یردر و بیضه خایه یمرطه سنه ده دیرلر خصیه معناسنه
و هرکسنه نک حوزه سنه یعنی تحت ضبطنده اولان نسنه یه بیضه دیرلر و بیضة القوم قومک فضاسی در ساحه معناسنه و بیضه کذلک دیول
ورم دیدکلری اکا اوکا یاغنده اولور یعنی یلدن اولان شیشه دایمی ایتدی اکا یاغنده بومقوله حالت عیوب سیلردندر یقال باضت
ید الفرس تبیض بیضا و باضت الطایر و بیض آسه غالبا ولغه دخی دیرلر یقال باض الحر اذا اشتد و حرارتی یکننک دیکنلری
دوشمکه دخی دیرلر یقال باضت البهمی اذا سقطت نصالها و عربلرک سد ابن بیض الطریق دیدکلرینک وجهی بودر که زمان اولده
ابن بیض دیمکله معروف کمسنه بر قشده ناقه سی سکرلیوب یولی طوتمشیدی وخلقک مرورنه مانع اولمشیدی البائض یومرطه لیون
قوش البیوض بانک فتحی و یانک ضمیله یومرطه لیجی تاوق یقال دجاجة بیوض اذا اکثرت البیض البیض ضمتیله جمعی یومرطه لیجی تاوقلر
معناسنه جمع لیه صبوح کبی و بیض دخی دیرلر بانک کسریله شول کمسنه لغتی اوزره که سلاح سیکه سکونیله و یانی مکسور
قلیله لری یانی حساب لیجوندر الابتیاض همزه نک و تانک کسریله باشه تولغه کیمک یقال ابتاض الرجل اذا لبس البیضة و عربلرک
المبیضة میمک ضمی و یانک کسری و تشدیدیله تثنویه طایفه سندن بر جماعتک ادیدر که اتلری مقنع دیمکله معروف کمسنه نک اصحابی در
مبیضه دیو تسمیه اولنملرینه باعث بودر که دولت عباسیه صحابتندن سیوده اولنلی مخالفت لباسلرین بیاض ایتدیلر
بیضه بانک کسریله بر شهر کبیدر فصل الجیم الجرض فتحتیله بر کمسنه کندو اغزی یارین یوده میوب بوغلق
یقال جرض بریقه یجرض من الباب الکانی و بو غصه ده زحانند اغزی یارلی کوجله یوتقدن اولور الجریض جیمک فتحی و رانک کسری
ومدیله غصه دخی المثل حال الجریض دون القریض یعنی غصه المی شو المندن ادنی در بونی شو اودن برکسنه دیمشدر
باباسی کندوی شعردن منع ایدیجک حسته وضعیف ولدوغی کوروب مرحمةً اجازت ویردکده و قریض شعر دیرلر
و جریض بر کمسنه اولمکه قریب اولمغه ده دیرلر یقال هو جریض بنفسه ای یکاد یقضی یعنی هلاکه اولمغه قریب اولور و غم
معناسنه ده کلور یقال مات فلان جریضا ای مغموما الاجراض همزه نک کسریله اغزی یارینه بر کمسنه یه بوغلق که غم دیرمه دن
عبارتدر اولور یقال اجرضه بریقه اذا اغصه الجرواض جیمک کسری و رانک سکونیله فرجود و عظیم البطن اولان کمسنه
الجرواض جیمک کسری و رانک سکونیله بمعناه اصمعی ایتدی بر اعرابی یه ما الجرواض دیدم ایتدی الذی یحطم کالحیاض الجرائض
الجرائض جیمک ضمی و همزه نک کسریله الجریض جیمک ضمی و رانک فتحیله و همزه نک کسریله بلا الف علابط ایله علبطی کبی فرجود
اولان کمسنه بو بکری کسرایله دروایت اوزره و علابط دخی فرجود معناسنه در الجرائضة جیمک ضمیله کوکلک مونثی یقال ناقة
جرئضة مثل علبطة ای ضخمة الاجهاض همزه نک کسریله ناقه ولدن اسقاط ایتمکه یقال اجهضت الناقة اذا اسقطت
المجهض میمک ضمی و هانک کسریله ولدن دوشرن ناقه المجهاض میمک کسری و جیمک سکونیله ولدن دوشرمک معتادی
اولان ناقه المجهض میمک ضمی و هانک فتحیله ناقه نک قرنندن دوشن ولد الجهیض جیمک فتحی و هانک کسریله
بمعناه الجهض جیمک فتحی و هانک سکونیله بر خصمه غلبه ایتمک یقال جهضنی فلان و اجهضنی اذا غلبک علی الشی
الاجهاض همزه نک کسریله بمعناه یقال لعل فلان فاجهض عنه القوم اذا غلبوا حتی اخذ منهم یعنی انلردن النکی الذی
و یقال صاد الجارحة الصید فاجهضناها عنه ای نحیناها و غلبناها علیه یعنی صیدی غلبه ایدوب النکی
الدی الجاهض هانک کسریله نفسی کسکین اولوب حرارتلو اولان کمسنه الجهوضة ضمتیله و الجهاضة جیمک فتحی ایله
جری و صدید النفس اولمق یقال فیه جهوضة و جهاضة الجهاض جیمک کسریله سواک اغاجینک کوکی اولان یمشکه هنوز اوزم
اوله الجیض جیمک فتحی و یانک سکونیله میل و عدول ایتمک یقال جاض عن الشی یجیض جیضا ای حاد عنه الجیض جیمک
و یانک فتحی و ضادک تشدیدیله حیفه اعز بو بلو اولان نسنه در مستقل کبی الجیضی کسرتیله و ضادک تشدیدیله
قصر ایله بمعناه کذا فی بعض النسخ فصل الحاء الحبض فتحتیله حرکت یقال ما به حبض و لا نبض ای حراک اولمز
ایتدی حبض صوت معناسنه در و نبض اضطراب عرق معناسنه در یعنی طمر حرکت ایتمک و اصمعی ایتدی لا احیانا الحبض

وحبض کریشی اوازی چقوبده بوجکوب صالیویرمکه دیرلر یقال الحبض الوتر اذا انبض و حبض اوق اتی کمسنه نک اوکنه
دوشمک یقال حبض السهم اذا وقع بین یدی الرامی که بو صادرک مقابلیدر و صادر صاد مهمله و دال مهمله ایله اوق نشانه
اوتمکه دیرلر و حبض قوی نک صوبی اکسلمکه دخی دیرلر یقال حبضت الرکیة اذا انتقص و حبض حق باطل اولمغه دخی دیرلر
یقال حبض حقه اذا بطل الاحباض همزه نک کسریله بر کمسنه نک حقنی باطل قلمق یقال احبضه عنه و ابو عمرو ایتدی احباض
برکسنه قیوسنده اولان صوبی صرف ایدوب دوکمکدر و احباض اوق نشانه دن چوره مکه دخی دیرلر اضدادک مقابلیدر
المحابض میمک ضمی و بانک کسریله بال صغان بالجی نک اغاجلری المحبض میمک کسری و بانک فتحیله بینه دیدکلری اغاج الت
سنه قدر معناسنه المحابض میمک فتحی و بانک کسریله جمعی منادق معناسنه الحرض فتحتیله شول کمسنه در که ایکیزده حسته لغه مبتلا اولوب
کندی کیاسی ایچنده ادیوب فاسد اولا یقال رجل حرض ای مریض فسد فی ثیابه ابو عبید ایتدی بونک واحدی و جمعی برابر اولور
و ابو عمرو ایتدی حرض شول کمسنه در که انی غصه و عشق ذوبنا ایتمش اوله یقال حرض بالکسر المحرض میمک ضمی و رانک فتحیله کذلک غم و عشق دن
زبون اولان کمسنه الاحراض همزه نک کسریله محبت برکسنه یی فاسد قلمق التحریض علی وزن التکریم برکسنه یی بر ایشه تحریک و اغراء ایتمک
الحرض ضمتیله چوغان دیدکلری کوک اشنان معناسنه المحرضة میمک کسری و رانک فتحیله چوغن قودقلری ظرف الحراض
حانک فتحی و رانک تشدیدیله شول کمسنه در که چوغان اوزرنه اتش یقوب اکا کل ایتمک ایچون و طاشی اوزره اتش یقر بوده و کریج ایتمک ایچون
حانک ضمی و رانک سکونیله شول کمسنه در که قادده حقسی ساقط اوله الاحراض همزه نک کسریله بر کمسنه نک بر مرد اوغلی طوغماق
یقال احرض الرجل اذا ولد له ولد سوء الاحراض همزه نک فتحیله و الحرضان حانک ضمی و رانک سکونیله شول ضعیف کمسنه لردرکه مقابله یه
حاضر اولمیه لر الاحریض همزه نک و رانک کسریله عصفر دیدکلری چیچک که انکله بویرلر نسنه بویادلر الحض حانک فتحی و ضادک تشدیدیله
برکسنه یی بر ایشه قندرمق یقال حضه علی القتال من الباب الاول اذا حثه التحضیض علی وزن التکریم کذلک قندرمق و شوقه
کتورمک الحضیضی حانک کسری و ضادک کسری و تشدیدیله و مدیله و کافک قصریله اسمدر تحضیض معناسنه التحاض تانک فتحیله
بر قاج کمسنه بر برینی قندرمق المحاضة میمک ضمیله اکی کمسنه بری برینی قندرمق و قری تحاضون علی طعام المسکین بضم التاء
الحض حانک ضمیله کذلک اسمدر قندرمق معناسنه الحضیض حانک فتحی و ضادک کسری و مدیله طاغ زیرنه بولنور و غی یردر اولی
دوزیر یزید بن المهلب حجاجه نامه کوندروب ایتدی انا لقینا العدو و نقتلنا و اضطررناهم الی عرعرة الجبل و نحن
بحضیضه عرعره طاغک دپه سیدر و فی الحدیث انه اهدی الی رسول الله صلی الله علیه و سلم بهدیة فلم یجد شیئا یضعه علیه فقال
ضعه بالحضیض فانی عبد اکل کما یاکل العبد یعنی بالارض الحضی حانک ضمی و یانک تشدیدیله شول طاشدر که حضیض صلیبده
واقع اولا اصمعی روایتی اوزره پس بو منسوب مغیّردر سهلی کبی در هری کبی الحضض حانک ضمی و ضاد اولک ضمی و فتحیله
اودیرن برنجه که صبر کبی اجی در الحمض فتحتیله شول دوه در که اواسبابی کوتورر الاحماض همزه نک فتحی ایله جمعی
اواسبابی کوتورن دوه لر معناسنه و حمض کذلک شول اواسبابه دیرلرکه ذکر اولنان دوه یوکلتدکلری احمضار اولمسه
و بو تعبیر بعض اولنور که صاحب صراحک حمض قاش خانه دیشری که قاش خانه بروی باره کمسنه دیدوکی قصوردن
خالی کولدر الحفض حانک فتحی و فانک سکونیله چبوغی اکمک یقال حفضت العود حفضا اذا عطفته اصمعی ایتدی حفض بر
تنزیل الدن بر قاعده دیرلر تغلب حفضت الشی ای القیته معی ویدک دطرحته التحفیض علی وزن التکریم داذ ... الملك
براغوب کیتمک الحموضة ضمتیله و حاء مهمله ایله اکشی نسنه نک دادی و حموضة حمضک جمعی دخی کلور شوراولو معناسنه
نسنه کم ذکر اولنور ان شاء الله تعالی الحامض میمک کسریله اکشی نسنه الحمض حانک فتحی و میمک سکونیله کنکلک اکشی اولمق یقال
حمض یحمض من الباب الخامس و حمض یحمض من الباب الاول حموضة و حمضا یقال لجاء نا بادلة ما تطاق حمضا ای حموضة
و اول همزه نک کسری و دال مهمله نک سکونیله صوفی سوده دیرکه زیاده اکشی اوله و قولهم فلان حامض الرئتین ای مر النفس
و دیشه تشبیه طریقیله ذکر اولنور دخی ظاهر و باطن مراد اولور و فعنا بنادر زیرا رئته اصلنده منظر و هیئته
دیرلر و حمض نباتاتدن طوزلو اولوب اجی اولانه دیرلر رمث کبی و اثل کبی و طرفا کبی و رمث رانک کسریله یاوشان
دیدکلری و تمر اثل بیان ایلغونه و طرفی بشانی اولان ایلغونه و خله لذیذ اولانه دیرلر عرب طائفه سی الخله

خبز الابل والحمض فاكهتها ويقال الحمراء من قولهم للرجل اذا جاء مترددا اتت مختل مخمض و تردد خوف ايتمك وتحمّض ادام ايتمك ديرلر دوه شورا اوتلر

اوتله ادام اندوكی كبی الحمضة حانك فتحی و ميمك سكونيله بر نسنه يه اشتها اولماق وفي حديث الزهري الاذن مجاجة وللنفس حمضة وبر نسنه يه

اغز لاغفه ديرلر وحمض دوه نك حمض ايچون يعنی شورا اوت ايچون اولان اشتهاسندن ماخوذدر زيرا دوه يجی طتلو اوتدن اوصانوب

ملالت حاصل قلدقده شورا اوتلره توجه ايدر الاحماض همزه نك كسريله شورا اولان اوت چوق اولمق يقال احمضت الارض و دوه يه شورا

اوت اوتلاتمق دخی ديرلر يقال احمضتها انا المحمضة ميم اولك ضمی و ميم ثانی نك كسريله شورا اوت چوق اولان ير التحميض على وزن التكريم بر نسنه يی

از ويرمك يقال حمّض لنا فلان في القرى اذا قلل الحموضة فتحتين ايله دوه شورا اوت اوتلامق يقال حمضت الابل تحمض من الباب الاول اذا رعت

الحمض وصاحب صراح بو مقامده باب رابعه اشارت ايتمشدر وفيه ما لا يخفى فان القياس فيه ان يجيء المصدر بالتحريك اذا كان الفعل لازما

الحامضة ميمك كسريله شورا اوت اوتلايان دوه لر الحوامض جمع ذكر اولنان دوه لر معناسنه الحمضية فتحتين ايله و يانك تشديديله شول

دوه لردر كه شورا اوت اوتلادقدن مقيم اوله المحمض ميمك فتحيله شول محلدر كه دوه انده شورا اوت اوتلايه بنو حمضة حانك فتحی و ميمك

سكونيله بني كنانه دن بر جماعتك اسميدر الحماض حانك ضمی و ميمك تشديديله بر اكشی اوتدر كه قرموزی چيچكی وار در كه اول قوزی قولاغی

ديدكلری اوتدر الحوض حانك فتحی و واوك سكونيله شول موضعدر كه ايچنده صو جمع اولنور ديو بيا دلسا الاحواض همزه نك فتحيله جمعی

الحياض حانك كسريله كذلك جمعی وحوض حوض يابمق معناسنه ده كلور تقول حضت احوض حوضا اذا اتخذت حوضا الاحتواض همزه نك

و تانك كسريله صو جمع اولمق يقال احتوض الماء المحوض ميمك ضمی و واوك فتحی و تشديديله شول يردر كه حوض كبی قلنور خرما اغاجی صو ايچون دو

التحويض على وزن التكريم حوض كبی بر موضع چويرمك و بر نسنه نك اطرافی طولاشمغه دخی ديرلر يقال انا احوض حول ذلك الامر ای ادور

حوله يس بو احوط كبی در يعقوب بو لغتی اوزره حوض حانك فتحی و واوك سكونيله والكف فتحيله الحيض حانك فتحی و يانك سكونيله والمحيض

ميمك فتحی و حانك كسری و هيله عورت عذر كورمك يقال حاضت المرأة تحيض حيضا ومحيضا و سمر اغاجندن قان كبی نسنه

اقمغه دخی ديرلر يقال حاضت السمرة حيضا اذا سال منها شيء كالدم الحائض همزه نك كسريله الحائضة كذلك حيض كورن عورت

زاد وابة اوزره الحيض حانك ضمی و يانك فتحی و تشديديله حائضك جمعی الحوائض همزه نك كسريله كذلك جمعی الحيضة حانك فتحی

و يانك سكونيله بر كره حيض كورمك الحيضة حانك كسری و هيله اسمدر حيض كورمك معناسنه الحيض حانك كسری و يانك فتحيله جمعی

وحيضة كذلك شول بز پارچه سنه ديرلر كه عورت انكله اوزن تطهير ايدر عائشه دن مرويدر ايتدی ليتني كنت حيضة ملقاة المحيضة

ميمك كسری و يانك فتحيله كذلك حيض بزی المحائض ميمك فتحی و همزه نك كسريله جمعی الاستحاضة همزه نك و تانك كسريله ايام حيضدن ماعدا

قان كورمك يقال استحيضت المرأة على البناء للمجهول اذا استمر بها الدم بعد ايامها المستحاضة ميمك ضمی و تانك فتحيله التحيض تفعيل وزنی

ضمی و تشديديله حيض كونلرنده نمازدن عزلت ايتمك يقال تحيضت المرأة اذا قعدت ايام حيضها عن الصلوة وفي الحديث تحيضي في علم الله

ستا او سبعا فصل الخاء الخضخضة على وزن الزلزلة صو و صو مثللو نسنه يی تحريك ايتمكدر التخضخض على وزن التزلزل

صو و صو امثالی نسنه متحرك اولمق يقال خضخضته فتخضخض اذا حركته فتحرك الخضاض خانك فتحيله نساطر تونه سنك بر كدن شيء

قليل يقال ما عليها خضاض ای شيء من الحلي وخضاض و خضاضة احمق دخی ديرلر يقال رجل خضاض و خضاضة ای احمق و خضاض

دخی ديرلر مداد معناسنه الخضخض علما و فاقا

الخضاخض خانك و اولكی ضمی وخاء ثانی نك كسريله صو اچادی اولان بر الخضخاض خانك فتحيله

وراحقة ديرلر وخفض عورتی سنتلمك دخی ديرلر يقال خفضت الجارية مثل ختنت الغلام الخافض هانك كسريله

اوزره اولان معاشده يقال عيش خافض وهم في خفض من العيش وخفض ملايمتا اوزره اولان يسيره ديرلر و بو رفعك ضدی

رفع شدتله اولان يسيره ديرلر وخفض اذا عا الجحی ايتمك دخی ديرلر و خفض جر ايكسيره معنايه در كه بو نلر اعرابده

بناده نحويون اصطلاحنده وخفض الجحی ايتمك و يقال الله يخفض من يشاء ويرفع ای يضع وخفض قرين سنت ايتمك دخی ديرلر

تقول خفضت الجارية مثل ختنت الغلام الاختفاض همزه نك و تانك كسريله قيز سنتلو اولمق يقال اختفضت هي الخافضة

عورتلردن سنت ايدنه كسنه وخافضة سهوله اولان يره دخی ديرلر يقال بيني وبينك ليلة خافضة ای هينة السير التخفيض

على وزن التكريم ملايمتله سويلمك يقال خفض عليك القول و برايشی اسانلق طوتمغه دخی ديرلر الانخفاض همزه نك

حوض

حيض

خضض

خفض

خوض

خانك فتحی و واوك سكونيله صويه داخل اولماق الخياض خانك كسريله بمعناه تقول خضت الماء اخوضه خوضا اذا دخلت فيه وخوض سوزه

داخل اولمغه ده ديرلر يقال خاض القوم في الحديث وخوض قليجی اوردقدن صكره تحريك ايتمكه ده ديرلر يقال خاضه بالسيف اذا حركه في المضروب

التخويض على وزن التكريم كذلك تحريك ايتمك يقال خوض في نجيعه اذا حركه فيه و نجيع جوفدن كلان سيه قاندر المخاضة ميمك فتحيله صويه داخل

اولاجق يركه خلقك كچدی يری در كه انده اتلو اولسون كرك يايا اولسون المخاض ميمك فتحيله مخاضه نك جمعی المخاوض ميمك فتحی و واوك كسريله

كذلك جمعی کچید يرلری معناسنه الاخاضة همزه نك كسريله صويه ادخال ايتمك يقال اخضت في الماء دابتي واخاض خلقك طوادی صويه داخل

اولمغه ده ديرلر يقال اخاض القوم اذا خاضت خيلهم الماء و شدايده داخل اولمغه ده ديرلر تقول خضت الغمرات اذا اقتحمتها المخوض

ميمك كسری و خانك سكونيله و واوك فتحيله شول الته ديرلر كه انكله شراب قاريشدرلر چوبق قاريشدرديقلری مجدح ديدكلری كبی

التخاوض تانك فتحی و واوك ضميله قوم بربريله مصاحبت ايتمك يقال تخاوضوا في الحديث اذا تفاوضوا فصل الدال الدحض

دالك فتحيله والدحض فتحتين ايله طاينمق يقال مكان دحض ودحض اذا كان زلقا و دحض طاينق معناسنه دخی كلور يقال دحضت

تدحض دحضا من الباب الثالث اذا زلقت و صاحب صراح باب ثانيه اشارت ايتمشدر سهودر و دحض كون وسط سمادن زائل

اولمغه ده ديرلر يقال دحضت الشمس عن كبد السماء اذا زالت عنه الدحوض دالك و حانك ضميله حجت باطل اولماق الادحاض همزه نك كسريله

باطل قلماق يقال ادحضها الله و ادحاض طايندرمق اذلاق معناسنه الدحرض دالك ضمی و رانك ضمی و حانك كسريله بر موضعك اسميدر

فصل الراء الربض فتحتين ايله بالاغانك و بزماقك اعضايی دردوينه در الارباض همزه نك فتحيله جمعی بالاغانك اپلری دبونقلر

معناسنه و ربض المدينة شهرك چوره سيدر و ربض الغنم قيونك ياتاغيدر و ربض الرجل رجلك بودی زوجه معناسنه در نته كه

رجوع ايدر بيوتت محلنده مركبا ذكر كه عزيز نسنه بو سببدن انسانك غداسنه كفايت ايليه صلبني اقامت ايدن سود دخی ديرلر

وفي المثل منك ربضك وان كان سمارا يعني اهلك و خويشك سندندر هر نه كلور مقصر دخی اولورسه و بو مثلك اكلك منك وان كان

ديدكلری كبی دروسمار سينك فتحيله صويی چوق قتلان سوددر واجمع كيشی بودن معناسنه در والربض فتحتين ايله برنسنه نك اطرافی الربض رانك

ضمی و بانك سكونيله برنسنه نك اورته سی الربوض ضميله قيون ياتمق وصوديات وكلب ياتمغه دخی ديرلر بركابل دجشوم طاير كبی

دوبوص قيون ياتاغنه كركه دخی ديرلر تقول ربضت الغنم تربض من الباب الثاني ربوضا وربوض قوج قيون اوصانوب

جمع اولدن فراغت ايتمكه دخی ديرلر يقال ربض الكبش عن الغنم ربوضا اذا حسر وترك الضراب ولا يقال فيه جفر يعني قوج فراغت ايتمده

جفر دير اكرچه جفر اوجحيوانده اولمعنايه استعمال اولنور الارباض همزه نك كسريله قيونی ياتاغنه صوقمق تقول اربضت الغنم

وارباض كون كركين اسسی شدت اولماغه ده ديرلر يقال اربضت الشمس اذا اشتد حرها حتى يربض الظبي والشاة وقولهم دعا

بانا وبربض الرهط اي يرويهم حتى يثقلوا فيربضوا يعني قوت دفا ايدر دكماس حضار اندی بر حيثيله كه هر بيری اشكله تقلته حاصل

قلوب يتاغنه مايل اولدی وشول كسنه كه بر بض الرهط روايت قلدی یا و شتانه اولدار بن الرادی دن ماخوذ در ديدی در به صو جمع

اولمق معناسنه المرابض قيون يتاجق يرلر وقيونده مرابض دوده معاطن كبيدر كه معاطن دخی دوه يتاغی در المربض ميمك فتحی و بانك

كسريله مرابضك واحدی قيون يتاغی معناسنه الربيض رانك فتحی و بانك كسری و يا ايله قيون سوريسی در چوبانلريله كه مربض جمع اولد

يقال هذا ربيض بني فلان الربوض رانك فتحی و بانك ضميله يوجه و قالن اولان اغاج يقال شجرة ربوض وقالن زنجيره دخی ديرلر يقال سلسلة

ربوض اي ضخمة الرابضة بانك كسريله زنجيره چكلن كسنه يقال فلان ما يقوم رابضة اذا كان يرمي فيقتل او يعين فيقتل يعني اكر

بندن دكش خلاص بولماز اترسه قتل ايدر ونظر بالعين ايدرسه قتل ايدر واكثريا نظر بالعين ده استعمال اولنور وصاحب صراح

بو مقامده رابضة في انه اختيار ايله تفسير ايتمشدر وفيه تامل لا يخفى ورابضة حامل بخت اولان بكلرك بيوندنده باقی قلنلرنه

دخی ديرلر يوزی انلردن خالی اولماز الربيضر رانك ضمی و واوك فتحيله تصغير صيغه سيدر حديث شريفده واقع اولدی

اوزره رجل حقير ديرلر الرحض رانك فتحی و حانك سكونيله يوماق غسل معناسنه تقول رحضت يدي وثوبي ارحضه رحضا

اذا غسلته الرحيض رانك فتحی و حانك كسری و يا ايله يونمش نسنه المرحض ميمك كسری و رانك سكونيله طوقاج ديدكلری اغاج پاره

يونماقده و دلو و مرحاض محل غسله دخی ديرلر المراحيض ميمك فتحی و حانك كسری و يا ايله جمعی وفي حديث ابي ايوب الانصاري

وجدنا مراحيضهم استقبل بها القبلة يعني بالشام الرحضاء رانك ضمی و حانك فتحی و الف ممدوده ايله شول دردركه حمانك عقبنده

دحض

ربض

رحض

رمض

يقال هما ركضتان الركوض رانك فتحي وكافك ضمي ومديله شول بايه ديركه سريع السهم اوله يعني اوقي يا وزچقه المركض ميمك ضمي وكافك فتحيله
شول موضعه ديركه انده صو جمع اوله الرمض رانك فتحي وميمك سكونيله كونشك قوم وزنده ومغربه شدت اوزره زياده ده ديمسي ورمض
قيونك درليي وزنده ايكي قارني ياروب قزمش طاشي وزنده آيي كوليلكده ده ديرلر المرمض ميمك فتحي وثانيك كسريله ذكر اولنان
اي تبشرديكلري ير المرموض ميم اوكك فتحي وثانيك ضميله ذكر اولنان طريقيله پشرلمش الرمضاء رانك فتحي وميمك سكونيله والفك مديله كونش
اتي سنده قزمش ير الرمض فتحيتله زياده اسي اولماق يقال رمض يومنا رمضا من الباب الرابع ورمض اسيدن اياق يانمقدر
يقال رمضت قدمه اذا احترقت وفي الحديث صلوة الاوابين اذا رمضت الفصال من الضحى يعني ديه يا ودوه كونشي اسيسي طرا [illegible]
صلوة ضحى اولدقده اولور ورمض قيون اسيدن اوتلايوب بوزي پشوب جيشا ولمقه ده ديرلر ورمض بر نسنه يي ايكي طاشك
ارسنه قويوب دوكمكه ديرلر اينجه اولسون ديو ابن السكيت روايتي اوزره الرمضة رانك فتحي وميمك كسريله طاشلري قزمش ير يقال
ارض رمضة الحجارة الارماض همزه نك كسريله يقى يقال ارمضني الرمضاء اي اوقتني وارماض بر خصوص ثقيل اولوب حرارت
ويرمكه دخي ديرلر يقال ارمضه الامر الترميض فتحيله وميمك ضمي وتشديديله اوديله آيي سنده اهو صيد ايمك بر حيثيتله كه اويله
آيي سنده ادوسنه دوشوب مزبور اسيدن ذبون اولوب اياقلري شدت حرارتدن يورلدقده صيادلر ديرلر الترميض
على وزن التكريم منتظر اولمق يقال ارتمضت فلانا فلم اصبه ورمضته ترميضا اذا انتظرته شيئا الرميض رانك فتحي وميمك كسري
ومديله هر كسكين اولان نسنه يقال شفرة رميض كسكين معناسنه ونصل رميض كسكين تمرن معناسنه الارتماض برنسنه بر كمسنه يه
اضطراب ويرمك وارتماض جگر فاسد اولمقده ده ديرلر يقال ارتمضت كبده اذا فسدت وبر كمسنه ايچون غضب ايلمكده ده ديرلر
يقال ارمضت لفلان اذا غضبت له شهر رمضان فتحيتله رمضان ايي رمضانات كذلك فتحيله جمعي وارمضاء همزه نك فتحي
ورانك سكونيله وميمك كسريله كذلك جمعيدر بعضلر ايتدي اسماء شهور وضع اولندقده هر آيي زمانيمده واقع اولديسه اول زمانه نسبه

روض

اولنمشدر پس شهر رمضان ايام حرده تسميه اولماغين شهر رمضان اوله مسمى اولدي الروضة رانك فتحي وواوك سكونيله سبزه زار
كه سبزه مأكولات قسمي اولسون كركه غيري اولسون الروض رانك فتحي وواوك سكونيله جمعي والرياض رانك كسريله كذلك جمعي
واو بايه منقلب اولدي ماقبلي مكسور اولدوغيچون وروض قربه نك يا دلوك مقداري اولان صويه دخي ديرلر وروضه حوضك
دبن اورتمك مقداري اولان صويه ده ديرلر يقال في الحوض روضة من ماء اذا اغطى اسفله ورياض طايه باشي اوكردوب رام ايتمك
ديرلر الرياضة رانك كسريله كذلك طايه باشي اوكرتمك يقال رضت المهر اروضه رياضا ورياضة المروض ميمك فتحي وراك ضمي ايله
باشي اوكرتمش طاي الروضة كذلك ميمك فتحي وراك ضميله مؤنث يقال مهر مروض وناقة مروضة الترويض على وزن التكريم كذلك باشي اوكرتمك
يقال روضه تشديدله مبالغه ايچوندر وترويض خالي يري سبزه زار ايلمكده ده ديرلر يقال روضت القراح اذا جعلتها روضة وقراح
قافك فتحيله بنادن واشجاردن خالي اولان يره ديرلر الرواض رانك فتحي وواوك تشديديله رايضك جمعي باش اوكردن طايفه سي
الراضة على وزن باعة كذلك رايضك جمعي الريض رانك فتحي ويانك كسري وتشديديله شول كوره حيوان ديركه بعد باشي اوكرده
لكن هنوز تمام رام اولماش اولا اما عروض عينك فتحيله وعسير كذلك عينك فتحي وسينك مهمله نك كسريله وقضيب قافك فتحي وضادك
معجمه نك كسريله جميعي توسن اولاندر معناسنده در وبونلرده مذكر ومؤنث برابردر وريض [illegible] ده دخي اطلاق اولنور ذكر اولنان
معنايه وبونك اصلي ريوض ايدي واو يايه قلب اولنوب ادغام اولندي الاراضة همزه نك كسريله بين زار چوق اولمق يقال
اراض المكان واروض اذا كثرت رياضه واراضه درده صو چوق اولمقده ده ديرلر يقال اراض الوادي اذا استنقع فيه الماء
ويقال اراض الحوض ايضا واراضه صويي قاندرمق معناسنده كلور ومنه قولهم شرب واحد اراضهم يعني صويي شول حده
ايچديلر كه قاندرلر كو ياكه هر بري مجمع ماء اولديلر ويقال اتانا باناء يريض كذا وكذا نفسا الاستراضة همزه نك وتانك كسريله
صو جمع اولمق يقال استراض الوادي اذا استنقع فيه الماء واستراضه بول اولمقده ده ديرلر يقال استراض المكان اذا اتسع ومنه

شرض

قولهم افعل ذلك ما دامت النفس مستريضة اي متسعة طيبة المراوضة ميمك ضمي وواوك فتحيله مدارا ايله بر كمسنه يي بر ايشه
ادخال قصد ايتمك يقال فلان يراوض فلانا على امر كذا اي يداريه ليدخل فيه فصل الشين الشراض شينك كسري وراك
سكونيله شول دوه ديركه قوي اوله اولا يقال شرعاض مثل جرواض الشراويض على وزن السراويل بجرد [illegible] دوه لر معناسنه

رضض

ظهوره كلور المرحوض ميمك فتحي وحانك ضميله حمى عقبنده درلين كسنه يقال رحض المحموم على البناء للمجهول فهو مرحوض ومرحوض بونشر
نسنه يه دخي ديرلر مغسول كبي الرض رانك فتحي وضادك تشديديله بر نسنه يي ايري دوكمك يعني نيم كوفته ايتمك يقال رضضت الشيء فهو رضيض
ودخي هوپانيه دوكوب صافي سودا يچنه براقاغه دخي ديرلر المرضوض ميمك فتحيله ايري دوكولش نسنه الرضيض رانك فتحي وضادك كسري ومديله
بعنا الرضراض رانك فتحي وضادك سكونيله شول اوفاق طاشلره ديركه قجله دوكلش اوله ومنه قولهم نهر ذو رضراض ودود رضراض وسحل
شول قومه ديركه كاديرا ايچنده اوزنده صوجريان ايده ورضراض كذلك شول يره ديركه طاشلر ايله دوكلش اوله ورضراضي بر نسنه يه
يا دمنده وخود سنده دخي ديرلر ورضراض [illegible] اولان كسنه يه ده ديرلر يقال رجل رضراض وبعير رضراض الترضرض على وزن التزلزل
فاتق تكسر معناسنه يقال الحجارة تترضرض على وجه الارض اي تتكسر الرضراضة رانك فتحي وضادك سكونيله شول عورته ديركه كثير اللحم
يقال امرأة رضراضة الارضاض همزه نك كسريله بر كسنه اغر اولوب بطي اولمق يقال ارض الرجل اذا ثقل وابطأ وارضاض دخي ديركم
سود قوي اولماق ويه نك تغيري عن وقت كلور وارضاض بلك كرچك معناسنده دخي كلور كذا في بعض النسخ المرضة ميمك ضمي وراك كسري
قوي اولان رثيئة ورثيئة شول تازه سوده ديركه اوزرنه اكشي سود دوكوب بر ساعت تأخير ايدرلر تا كه اوزرنه كلن صاري [illegible]

رفض

دوكوب باقي قالان قوي سودي ايچرلر الرفض رانك فتحي وفانك سكونيله ترك ايتمك يقال رفضه يرفضه رفضا من الباب الاول والثاني ورفض
دوه يي استدوكي يرده اوتلاسون ديو براقمق . ترك ايتمكه دخي ديرلر تقول رفضت الابل ارفضها اذا تركتها تبدد في مرعاها حيث شاءت
لا تردها عما تريد ورفض كي اولنن دوه لره دخي ديرلر ورفض [illegible] دخي ديرلر يقال رفض الحمل اذا انتشر عنه وسقط
قيفا وقيق قافك كسريله خرما چيچككك قابنه ديرلر الرفوض [illegible] دوه سويلي تنها اوتلايوب چوبانه ايي يقيندن اولموب
اراقدن كوزتمك الروافض رانك فتحي وفانك كسريله شول عسكره ديركه رئيسلرين ترك ايدوب دونمش اوله لر الرافضة كذلك
شيعه دن بر طايفه در اصمعي ايتدي مزبورلره رافضه ديلدي زيد بن على يي ترك ايتكلري ايچون اولدي ورافضه كذلك رعاة جماله
يوري دوه لره ديرلر الرفض فتحيتله كذلك رعاة صالمه يوري دوه ده ورفض [illegible] قويي بلوكلرينه دخي ديرلر ورفض [illegible]
اولان از صويه دخي ديرلر يقال في القربة رفض من ماء اي قليل الرفاض رانك كسريله بر نسنه دن قالوب دوكلش [illegible] اولن نسنه
الرفضة رانك فتحي وفانك فتحيله شول كسنه دركه بر نسنه ايله عشك ايليه وككلمنيب اي ترك ايده يقال رجل قبضة ورفضة ابن السكيت ايدي
يقال راع قبضة رفضة للذي يقبض الابل ويجمعها فاذا صادفت الموضع الذي تحبه وتهواه رفضها وتركها ترعى حيث شاءت
الترفيض على وزن التكريم قربه دن بر پاره صو الي قومق يقال رفضت القربة اذا ابقيت فيها رفضا من ماء الرفوض فتحيله
بلوكلر وفرق ناس معناسنه شول يرلر دكه توري ايكن تو غيري ترك ايلمش اوله در فوض شول اوتلو قلره ديركه سنوقي اولوب
يري بوندن اراق اوله الارفضاض همزه نك وفانك كسريله كوز ياشي صاچلمق شلا هر نسنه كه متر شش اولوب ذاهب اوله [illegible]
ديرلر المرافض ميمك فتحي وفانك كسريله سيل دوكلن يرلر [illegible] مرافض وادي ديرلر نتكم شول يرلره كه اكا سيل ايريشير مناجر وادي
ديرلر الرفاض رانك فتحي وفانك تشديديله متوقي اولان [illegible] الرفاضة رانك فتحي وفانك تشديديله شول فرقه ديركه رفوض اولن

ركض

يرلري اوتلاده لر الركض رانك فتحي وكافك سكونيله اياغي تحريك ايتمكدر ومنه قوله تعالى اركض برجلك هذا مغتسل بارد وشراب
وركض اي اياغله دپوب سكرتمك ديواغ ايتمكه دخي ديرلر يقال ركضت الفرس برجلي اذا استحثثته ليعدو ومزبوركه بو معناده استعمالي
شايع اولمغين ركضت سكرتمك معناسنده دخي استعمال اولندي وكمسنه ايي اصطلح دكلدر بي صواب ركض الفرس دخي على البناء للمجهول
وركض قوشك اوچاركن قنادين دپرتمكه دخي ديرلر وركض دوه دپمكه دخي ديرلر يقال ركضه البعير اذا ضربه برجله ولا يقال رمحه
على دوابه يعقوب المركوض سكردلمش ات الركضة رانك فتحي وكافك سكونيله دفع ايتمك وفي الحديث الاستحاضة هي ركضة
من الشيطان يريد الدفعة يعني نسا طايفه سي ايچون استحاضة عمل شيطاندندر الاركاض همزه نك كسريله اتمك قادنده
قولان دپرتمك الارتكاض همزه نك وتانك كسريله قولن قادنده دپرتمك دپرنمك [illegible] ارتكاض قولنك ضعيفي اولماسيه اولنجه
اولدوچه در وارتكاض اضطراب دخي ديرلر يقال ارتكض فلان في امره اذا اضطرب المراكضة ميمك ضمي وكافك فتحيله ات سكردتمكه
يقال راكضت فلانا اذا عدا كل واحد منهما وفيه التراكض تانك فتحي وكافك ضميله بر قاچ كمسنه ات سكردتمك يقال تراكضوا
اليه خيلهم المركضة ميمك كسري وراك سكونيله وكافك فتحيله [illegible]

عرض

فصل العين العرض عينك فتحى و رانك سكونيله ظاهر اولمق يقال عرض له امركذا يعرض اذا ظهر و عرض بر نسنه يى بر كسنه يه اعلام
اتمكه ده ديرلر يقال عرضت عليه امركذا و اظهار معناسنه ده كلور تقول عرضت له الشيء اذا اظهرته له و ابرزته اليه و عرض بر نسنه يى بر
نسنه نك مكاننه بدل ويرمكه ده ديرلر يقال عرضت له ثوبا بمكان حقه و عرضت البعير على الحوض و هو من المقلوب و معناه عرضت الحوض
على البعير و بر نسنه يى كوزدن كچورمك معناسنه ده كلور يقال عرضت الكتاب و عرضت الجند عرض العين اذا امررتهم عليك
و نظرت ما حالهم و عود اغاجن بخور قوماغه ده ديرلر يقال عرضت العود على الاناء و قليچى اوبلقى اوزره قومغه يعنى طاقنمغه ده ديرلر
يقال عرض السيف على فخذه يعرضه و يعرضه يعنى باب ثانى دن و باب اولدن كلور ديو عرض باب اولدن كلمك بو معنايه مخصوصدر
و قليچدن كچورمك معناسنه ده كلور يقال عرضتهم على السيف قتلا و بر كسنه يه ديو ويرمك ده ديرلر يقال عرضت له الغول و عرضت
من الباب الثانى و الرابع فرا ايتدى مربى فلان فما عرضت له ديرلر و ما عرضت دخى ديرلر رانك فتحى و كسريله و لا تعرض له و لا تعرض له
دخى ديرلر رانك كسريله و فتحيله كه ايكيسيده لغت جيده در و مكه يه و مدينه يه كلمكه عرض ايتمك و اطرافنه كلمكه دخى ديرلر يقال
عرض الرجل اذا اتى العروض و عروض مكه دخى ديرلر و هر نسنه كه التوندن و اقچه دن غيريده اولا عرض ديرلر و الثوب و الجمع عروض
ديرلر و ابو عبيد ايتدى عروض شول متاعلره دخى ديرلركه انلرده كيل و وزن كرميه و حيوان و عقار قسمى اوليه و عروض بر جنس
بز ديرلركه ثوب مخصوص معناسنه و عروض الناس نك ما بينى در و عرض طاغك بر جانبنه دخى ديرلركه عسكر عظيم كا تشبيه
اولنوب ايدرلر ماهو الا عرض من الاعراض و عرض ادوى معناسنه ده كلوركه طولك مقابلى در و عرض دره يه ادرى طاغ ادرى
ديرلر تقول منه عرض يعرض عرضا الاعتراض همزه نك و تانك كسريله عكوى بو تلبيب كوزدن كچورمك تقول اعترضت
على الدابة اذا كنت وقت كوض راكبا و اعتراض بر نسنه ادوى اولمغه ده ديرلر يقال اعترضت الخشبة فى النهر و اعتراض بر نسنه يه حائل
اولمغه ده ديرلر يقال اعترض الشيء دون الشيء اذا حال دونه و اتى يولارده ادوى كلوب بيدن كسنه يه طوغرى يورمكه دخى ديرلر تقول
اعترض الفرس فى رسنه اذا لم يستقم لقائده و اعتراض تمام رام اوليمن دوه يه بنمكه ده ديرلر تقول اعترضت البعير اذا ركبته و كوب
وادوقله بر كسنه يه توجه ايدوب او ادوب ولد ريمكه ده ديرلر و بر كسنه يه ايكى اولندن بشلاغه ده ديرلر تقول اعترضت الشهر اذا ابتدأته
من غير اوله و بر كسنه نك عرضنه دكمكه دخى ديرلر يقال اعترض فلان فلانا اذا وقع فيه الاعراض همزه نك كسريله بر نسنه دن
يوز دوندرمك و بر تهيى جانبه اسناد اتمكه ده ديرلر طولا و عرضا و فى المثل اعرضت القرية و بونى اول وقت ديرلركه جنى
كبى متهم ظن ايدرسن ديه لر يعنى غلاوى تحى ايدرم ديرسن يعنى جميع قبيله يى متهم طوتارسن و قرقه تانك كسرى و رانك سكونيله خب
معناسنه در و بر نسنه يى اينلو قيلماغه ده ديرلر تقول اعرضت الشيء اذا جعلته عريضا و اعراض او غلانى اينو يبخى قلمقده
ديرلر تقول اعرضت العرضان اذا جمرتها و عرضت و لدفى اينلو طوغمغه ده ديرلر يقال اعرضت فلانة بولدها اذا ولدتهم
عراضا و اعراض ظهور معناسنه ده كلور يقال عرضت الشيء فاعرض اى اظهرته فظهر كقولهم كببته فاكب و هو من النوادر
و اعراض بر نسنه ممكن اولمغه ده ديرلر يقال اعرض لك الخير اذا امكنك و اعرض لك الظبى اذا امكنك المعرض ميمك ضمى و رانك كسريله
اعراض ايدن كسنه و بر نسنه دن بى باك اولان كسنه يقال لطا معرضا حيثما صنع رجليك حيث شئت و لا تتق شيئا و قد
امكنك ذلك يقال اذان فلان معرضا اى استداد من امكنه و لم يبال من التبعة و بعده تامك با مك كسريله بر نسنه يه يوقتب
اولان حق معناسنه در المعرض ميمك كسرى و عينك سكونى و رانك فتحيله شول لباسه ديركه جواديى انكله عرض اولنور المعراض
ميمك كسرى و عينك سكونى و رانك فتحيله شول اوقدركه يلكى بوقدر العرض عينك كسرى و رانك فتحيله بر نسنه اينلو اولمق و العراضة
عينك فتحيله ايضا يقال عرض الشيء يعرض عرضا من الباب الخامس مثل صغر صغرا و عراضة العريض عينك فتحى و رانك كسرى و يا يله
اينلو اولان نسنه يقال فلان عريض البطان اذا كان غنيا و بطانه بانك كسريله شول قولانه ديركه دوه پالانى اوزرنه كورر
و العراض عينك ضمّيله ايضا اى يعنى العريض كالكبار يعنى الكبير و جمعى عراض كلور ايراد اتمشدر عريض معناسنه بو معنايه
ذكر اتمشدر بو دخى عراضة عقيبنده ذكر اتمشدر لكن مناسب اولان بو ايدى كه اشبعه ده عراضه عريض معناسنه كلور دوب
كبار و كبير تمثيلى بو مقامده ... و عريض شول و غلانه ديرلركه بيوب ديشى ... الوضاح
عينك كسرى و رانك سكونيله عريضك جمعى ادكلو و غلقلر معناسنه العرضان عينك ضمى و رانك سكونيله ...

الوفض فتحتيله شول نسنه در كه انسانه عارض اولور مرضدن و مرضه شبيه نسنه دن و عرض دنيا و مال دنيايه ده ديرلر قليل اولسون
كثير اولسون يقال الدنيا عرض حاضر يأكل منها البر و الفاجر و عرض عسكرى كوزدن كچوروب يوقلامق معناسنه ده كلور و عرض كچى رانك
سكونيله نه كم مرور ايتدى پس رانك فتحى و سكونيله لغتان اولور قبضله قبض كبى و عرض شول دوه يا خود شول طاشه ديرلركه بر نسنه يه قصد ايدوب
اته و غيره طوقنه يقال سهم عرض و حجر عرض بالاضافة و منه قولهم علقتها عرضا يعنى بلا قصد شول كسنه يه كه كلم ايدركه بر عورتنى دوكجى كى بلا
اختيار امانكى كل بنيها العوارض عينك كسريله ادككه دوه ناقه نك اوزرنه يدوب كچورمك دراكن ناقه نك اشتراى اولور يسجح اوله
والا اولميه و بو ناقه نك زيادة ايدوله بنايه در يقال ضرب الفحل الناقة عراضا و عراض داغ معناسنه ده كلور يعقوب ايتدى
عراض شول داغدر كه دوه اوبلغى اوزره اورى كلمشدر و عراض جانب و ناحيه معناسنه ده كلور ذو عراض عينك كسريله كذلك شول دوه يه
ديرلركه ديكلو اغاجه بوديله معارضه اولور العرضة عينك كسرى و رانك فتحيله و نون زائده ايله شول ناقه دركه يانى يانى يوريمكه عادتى
اوله انا طندنه كوذ قوريوغيله تماغنه دخى ديرلر يقال نظرت الى فلان عرضنة اى بموخر عينى العرضة عينك ضمى و رانك فتحى و ضادك
كسريله نونى اثبات ايدرسن ملحق اولور يحول و اخرنده يانى حذف ايدرسن العارض رانك كسريله شول بلوتدركه افقده ادرى طوره
و منه قوله تعالى هذا عارض ممطرنا اى يعطرنا لانه معرفة لا يجوز ان يكون صفة العارض و هو نكرة و العرب انما يفعل مثل هذا فى الاسماء
المشتقة من الافعال كذا قال الجوهرى و لكن تقول هذ. اضافة لفظية لا تفيد التعريف فتأمل فيه و عارض طاغه دخى ديرلر
جبل معناسنه ابو عبيد ايتدى عارض عامه يه عارض ديو كلمك دكجى بودر و كاه اولوچكر كه سوريسنه دخى عارض ديرلر يقال
مررنا بعارض قد ملأ الافق و عارض شول عطايه ديرلركه موهوب له و اهب اعطا اليه دانانك يوزنك برجانبنه دخى عارض
ديرلر و منه قولهم فلان خفيف العارضين يراد به خفة شعر عارضيه و اغزك اطرافنه عارض ديرلر يقال امراة نقية العارض
اى نقية عرض الفم ابو نصر ايتدى عارضله ديشلر ديلنكه اوك ديشلردن ما بعدى مراد اولور زيرا اوك ديشلره عارض ديمزلر
و ابن السكيت ايتدى عارض ناب ديدكلرى ديش و انك يانند. غى ضى ديشى در و بعضلر ايتدى عارض اوك ديشلره اضى ديكلرا بيند.
اطلاق اولنور العارضة رانك كسريله حاجت معناسنه العوارض عينك فتحى و رانك كسريله جمع حاجتلر معناسنه و عوارض شول دوه لره ديركه
ديكين اوتليه و عارضة جراة و تكلم قدرتنه دخى ديرلر يقال فلان ذو عارضة اى ذو جلد و قدرة على الكلام و سقفه ادوى قود قلره دخى
دخى ديرلر كريش معناسنه و عارضة الباب قپونك يوقار و چر چوه سى كه قپونك يوقاردو ميلارى كه انكر كه اشكه مقابل ولانده و عارضه شول
نادره ديركه اكا مرض يا خود انكسار واقع اولمغين ذبح ايده لر يقال بنو فلان لا تأكلون الا العوارض اى لا ينحرون الابل الا من مرض او كسر
و يقال لهذا تعييبهم بذلك و يقال الوبا الرجل اذا قرب اليهم لحما اعبيط ام عارضة و عبيطه بر هيل ايله من غير علة ذبح اولنه ديرلر
و عارضتان انسانك يوزينك ايكى جانبنه دخى ديرلر صفحتى الخدين معناسنه المعارضة ميمك ضمى و رانك فتحيله بر كسنه نك برابر سكرتنك تقول
عارضته فى المسير اذا سرت حياله و حيال يانك فتحيله برابر معناسنه در اكرچه صاحب ترجمان بانك فتحيله ... ذكر ايدوب
خطا اتمشدر و معارضه بر كسنه نك ايشلدوكى ايشه كورمك يقال عارضته بمثل ما صنع اى اتيت اليه بمثل ما اتى و معارضه كتابى
مقابله اتمكه ده ديرلر تقول عارضت كتابى بكتابه اذا قابلته و بر جانبه طوتمقه دخى ديرلر يقال عارضت اى اخذت فى عروض و ناحية
و معارضة عدول ايدوب بر جانبه كتمكه دخى ديرلر العوارض عينك ضمى و رانك كسريله شول طاغك عليه ذكر ها ايك قبرى انده در التوريض
على وزن الكريم تصريحك مقابلى در يعنى بر نسنه يى اشكاره سويلمك يقال عرضت لفلان و بفلان اذا قلت قولا و انت تعنيه يعنى بر كسنه يه
بر سوزى سويلشوركن اخرى نكه مراد ايتمك و تعريض كاتب كتابى مجمل و مشوش يازمغه ده ديرلر يقال عرض الكاتب اذا كتب مثبجا و لم
يبين و تثبيج تانك و ثاء مثلثه ايله و با موحده و جيمله بر نسنه يى مشوش قلماغه ديرلر و اشارت و تنبيه معناسنه ده كلور يقال عرضت فلانا
بكذا و تعريض بر نسنه يى اينلو اتمكه ده ديرلر المعاريض ميمك فتحى و رانك كسرى و ميمله شول كلامدركه نكته اولوب تعامل حيلت كي بعض
اشيا دايله و فى الحديث ان فى المعاريض لمندوحة عن الكذب و مندوحه خلاص معناسنه در الوريض عينك كسرى و رانك كسرى
و تشديديله فسق و زنا و ذر... شول كسنه دركه خلقته شر ايشلردن دكر ... و موحش شول طوار ديرلركه ... اويلغنه
ادوى طاغ اوده لر العوارضة عينك ضميله شول طعامدركه ذخيره چكن كسنه لر انى رفيقلرينه اطعام ايدرلر يقال عرضونا اى اطعمونا
من عراضتكم و عراضنا دخمانه دخى ديرلر يقال الشعر اعراضنا لا هلك اى هدية و شيئا تحمله اليهم و بو كاشان ... ده ديرلر

وعراضه اینلو معناسنه دخی کلور یقال قوس عراضة ای عریضة المتعرض فتحتینله درانک ضمی و تشدیدیله توجه قصد معناسنه یقال تعرضت
اسالهم و قرض اکلمک معناسنه دخی کلور تعوج کبی یقال تعرض بجمل فی الجبل اذا اخذ فی سیره یمینا وشمالا لصعوبة الطریق و مال ذی البجادین
وکان دلیل رسول الله صلی الله علیه وسلم برکوته یخاطب ناقته تعرضی مدارجا یسوی ودکوبه مکه مشرفه و مدینه منوره ارسنده برعقبه نک
ادیدر وسوی سومدن در سینک فتحله کمک معناسنه **العروض** عینک فتحی و راتک ضمیله شول ناقه در که یاش اوکردلماش درام اولماش اوله
وعروض میزان شعره دخی دیرلر اکله معارضه و مقابله اولنوب تصحیح اولندیغیچون و بو لفظ مؤنثدر جمع اولنماز اسم جنس اولدیغندن
وعروض کلنک اشعاردن هر بیتک مصراع اولینک جزء اخیرینه دیرلر **الاریض** همزه نک فتحی و راتک کسریله جمعی علی غیر قیاس کویا که اریض
جمع اولنمشدر واکر یلرسک اعاریض دیرسن یانک حذفیله وعروض طاغده اولان یوله دخی دیرلر وعروض مکه مشرفه و مدینه منوره یه
و بونلرک اطرافنه دیرلر که یقال استعمل فلان علی العروض ای مکة والمدینة وما حولهما وعروض شول ده وه یه دیرلرکه اوتلاق بولماسه دیکن اوتلیه
وعروض فحوای کلامه دخی دیرلر یقال عرفت ذلک فی عروض کلامه ای فی فحوی کلامه و معناه وعروض شول مکانه دیرلرکه سحاب دوری کلدیکی اولنده
یکایر ایلنک وعروض صاحب معناسنه دخی کلور ومنه قولهم فلان رکوض بلا عروض ای بلا حاجة عرضت و رکوض راتک فتحیله سیلی معناسنه در
یعنی بیهوده سیو یلجی در **العرض** عینک ضمی و راتک سکونیله ناحیه معناسنه در هر نه جانبدن اولورسه و یوزک برجانبنه دخی دیرلر یقال انظر الی
یوزی وجهه وعرض نایین معناسنه دخی کلور یقال الرایة فی عرض الناس ای فیما بینهم وعرض عوام الناس معناسنه دخی کلور یقال هو من عرض الناس ای
هو من العامة و قوت و قدرت معناسنه دخی کلور یقال ناقة عرض اسفار ای قویة علی السفر وعرض هذا البعیر السفر والجراء ای مایتقوی علی السفر
والجری وکاه اولور اچرمدن دیک یقلنده استعمال اولنور یقال نظرت الیه من عرض ای من جانب وناحیة وکیفما اتفق معناسنده دخی استعمال اولنور
یقال هم یضربون الناس عن عرض ای عن شق و ناحیة کیفما اتفق ولا یبالون من ضربوا و هر نه یرده بولورسک دیک یقلنده دخی
استعمال اولنور یقال اضرب به عرض الحائط ای اعترضه حیث وجدت منه و یقال کل الجبن عرضا ای اعترضه واشتره ممن وجدته
ولاتسأل عن عمله من عمل اهل الکتاب او من عمل المجوس **العرضة** عینک ضمی و راتک سکونیله برنسنه یه قوی اولوب مقاومت اتمکه یقال
فلانة عرضة ذاک وعرضة لذلک ای مقرن له قوی علیه و مقرن میمک ضمی و قافک سکونی و راتک کسریله غالب و ضابط اولانه دینور ناقة
عرضة للحجارة ای قویة علیها وعرضة همت معناسنه دخی کلور یقال هم جیوش عرضتهم اللقاء وعرضه مطعن معناسنه دخی کلور یقال
فلان عرضة للناس لایزالون یقعون فیه وعرضه برنسنه نک برحضیضه یقیمین انکود دخی دیرلر یقال جعلت فلانا عرضة لکذا ای نصبته له ومنه
قوله تعالی ولا تجعلوا الله عرضة لایمانکم ای نصبا و برکسنه برکسنه جانبندن برنسنه یه انکود دخی دیرلر یقال هولاء دونه عرضة اذا کان
یتعرض له دونه وعرضه کورش ادیوننده برفنه دخی دیرلر یقال لفلان عرضة یصرع بها الناس و هو ضرب من الحیلة فی المصارعة **العرض** عینک
ضمی و راتک سکونی و یانک تشدیدیله شول ده وه در که یاش یودر تمام رام اولمه و عنده ذلول اولوری **العرضیة** عینک کسری و راتک سکونی و یانک تشدیدیله
مؤنثی و ابو زید ایتدی عرضیه شول ده وه در که قاطرلغندن هولدکیمی بادیغندن خالی اولمیه **الاستعراض** همزه نک و تانک کسریله صوردن
قتل اتمک یقال الخارجی یستعرض الناس ای یقتلهم ولا یسئل عن مسلم ولا غیره واستعراض یوز طوتوب قبالاینه دوز
جو یروب اد بار ایدن احسان اتمک معناسنه دخی کلور یقال استعرب العرب ای یسئل من شئت منهم کذا وکذا یعنی فلان
نسنه یی وفلان نسنه یی عرب طایفه سنک قنغی سندن دیلرسک صور و استعراض عرض طلب اتمک معناسنه دخی کلور یقال استعرضته
ای قلت له اعرض علی ما عندک **العرض** عینک کسری و راتک سکونیله جسدک رایحه سی کرک رایحه طیبه اولسون کرک رایحه
خبیثه اولسون یقال فلان طیب العرض ومنتن العرض و سقاء خبیث العرض اذا کان منتنا وعرض جسدک کندویه دخی دیرلر وفی
صفة اهل الجنة انما هو عرق یسیل من اعراضهم ای من اجسادهم وعرض نفسه دخی دیرلر یقال اکرمت عنه عرضی ای صنت عنه نفسی
وفلان نقی العرض ای بری من ان یشتم و یعاب و بعضلر ایتدی رجلک عرضی حسبی در وعرض کونشک بردر . نکی ایکی دیمه دخی دیرلر
وادی کرانک یانجی اوله اکا عرض دیرلر **الاعراض** همزه نک فتحیله عرضک جمعی ناموس معناسنه و اعراض بعض الارض بیننده اولی
کوبلر و اعراض اتلکه یعنی ایلغونلر اغاجه وحمضه اطلاق اولنور وحمض شور اولان اوتدر **العرباض** عینک کسری و راتک
سکونیله غلیظ وشدید اولان ده وه . **العریض** عینک کسری و راتک فتحی و یانک سکونیله هر نه وزنی اولدوه کنکز غلیظ وشدید
ولان ده وه یه دیرلر **العرمض** علی وزن جعفر یوسن دیدکلری یاشل نسنه که صوده ما اولور صونک دبنده بتوب منتشر اولور

تابوزنکه

تابوزنکه کلیمه دک دوکا توزالماره دخی دیرلر **العرمضة** علی وزن الدحرجة یوسن بغلامق **المعرمض** میمک ضمی و عینک فتحی و میم اخیرک کسریله یوسن بغلیان
صودر **العض** عینک فتحی وضادک تشدیدیله ایصرمق یقال عضضت باللقمة فانا اعض من الباب الرابع وعضضت فتحله یعنی ماب اولدن
لغت در و بابده . و رباب راتک کسریله شول قومدرکه قبایل مختلفه دن جمع اولمشدر یقال عضه وعض به وعض علیه **التعاض** تانک فتحیله ایکی قوم
بر بربرینی ایصرمق یقال هما یتعاضان اذا عض کل واحد منهما صاحبه **المعاضة** میمک ضمیله بو معنایه . **والعضاض** عینک کسریله بو معنایه . ایضا وعضاضات
ایصریجی اولماق معناسنه دخی کلور اسم در یقال بو ثت الیک من العضاض وعضاض شدت صبر ایتکده دیرلر یقال فلان عضاض عیش ای
صبور علی الشدة و شدة عیشک کندویه دخی دیرلر یقال عاض القوم العیش منذ العام فاشتد عضاضهم ای عیشهم **الاعضاض** همزه نک
کسریله ایصرتمق یقال اعضضته الشیء فعضه وفی الحدیث فاعضوه بهن ابیه ولا تکنوا یعنی شول کسنه که جاهلیت نسبی ایله تفاخر
ایدرسه انکا اتمکن التی ایصرتدیکن التی کنایتله سویلیوب صریح سویلک اعاضة و اعضاض قلجله اوردمق دخی دیرلر یقال اعضضت
سیفی اذا ضربته به و قوی طلوا اولوب دری اولماغده فی دیرلر یقال ما کانت البئر عضوضا ولقد اعضت واعضاض طوار
عضیکه ده دیرلر وعضک تفسیری عن قریب کلور یقال عض القوم اذا اکلت دوابهم العض واعضاض بر قوبک دوه سی عض دیکلری معروف
دیکن اوتله مقه دخی دیرلر یقال اعض بنو فلان اذا رعت ابلهم العض و اعضاض بر اولیق دکنی یر جوق بتورمکه ده دیرلر یقال اعضت
الارض فهی معضة اذا کانت کثیرة العض **العضیض** عینک فتحی و ضادک کسری و یا ایله ملازمت ایدوب برلماق وعضیضات اسرکی
اولمه ده دیرلر یقال برئت الیک من العضیض **المعض** فتحتینله تمسک ایتمک نسنه یقال ما لنا فی هذا الامر معض ای متمسک **العضوض**
عینک فتحی و ضادک ضمیله ایصریجی اولمقه وعضوض دریکی اولوب طاغ اولان قیویه دخی دیرلر که سائبه ایله چکلیه یعنی دوه ایله چکله وعضوض
شدت زمانه دخی دیرلر یقال زمن عضوض ای شدید **والعضاض** عینک فتحیله بمعناه . و شول نسنه در که ایصرلیق طریقیله یونور یقال
ما عندنا عضوض وعضاض ای ما یعض علیه فیوکل وعضوض کذلک شول ده وه در که ایصریجی اولمه یقال لرتب عضوض ای یعض **التعضیض** علی
وزن التکریم چوق ایصرمه دخی دیرلر یقال فلان یعضض شفتیه ای یعض ویکثر ذلک من الغضب **التعضوض** تانک فتحی وعینک سکونیله وضادک
ضمیله شول سیاه خرماده که زیاده طتلو اولور واکثر معدنی هجر دیکلری معروف اولان شهردر **العض** عینک ضمیله اهل امصارک اولاد لرینک
طوارینه یدردکلری علفدر که سبز کبی که شیولنان یاغنکچو کندیجه در و دوکولمش چکردک کبی **العضاضی** عینک ضمی وضادک کسری و یانک
تشدیدیله سمز اولان ده وه . یقال بعیر عضاضی اذا کان سمینا کانه منسوب الی العض وعضک تفسیری الان مرور ایتدی **العض** عینک
کسریله شول کسنه در که زیاده ذیرک اولوب نهایت بلیغ اوله یقال عضضت یا رجل من الباب الرابع ای صرت عضا وعض برنسنه نک او زرنه
قوی اولان کسنه یه ده دیرلر یقال فلان عض مال ای شدید القیام علیه وعض سز ای قوی علیه وعض بخل کلید . دخی دیرلرکه حقنی اولوب
لجاجیه یقال علق عض اذا کان لا یکاد یتخلص وعض شول یکمواغاجه دیرلرکه کوک ولا یقال هذا ایدیه خض **العلض** عینک فتحی و لامک
سکونیله برنسنه یی چقارمق ایچون نازعاتمق یقال علضت الشیء اعلضه علضا من الباب الثانی **العلهضة** علی وزن الدحرجة بمعناها
العلوض عینک کسری و لامک فتحی و تشدیدیله چقال که سباعدن در کذا فی بعض النسخ **العوض** عینک کسری و واوک فتحیله برنسنه بدلی
الاعواض همزه نک فتحیله جمع عوضدر معناسنه **العوض** عینک فتحی و واوک سکونیله عوض و یرمک یقال ما عضنی فلان من الباب الاول
الاعاضة همزه نک کسریله کذلک عوض و یرمک **التعویض** علی وزن التکریم **والمعاوضة** میمک ضمی و واوک فتحیله کذلک عوض و یرمک یقال عاضنی
وعوضنی وعاوضنی اذا اعطاک العوض **المعوضة** میمک فتحی و عینک ضمیله عوض و یرمک معناسنه اسم در **الاعتیاض** همزه نک و تانک
کسریله عوض المق **والتعوض** فتحتینله و واوک ضمی و تشدیدیله بمعناه یقال اعتاض و تعوض اذا اخذ العوض **عوض** عینک فتحی
و واوک سکونی و ضادک ضمیله اوزرینه بنا سیله و فتح اوزره یعنی اولق دخی لغتدر برکلمه در که ابد معناسنه در و بوزمان مستقبله
قط کبی در زمان ماضیه تقول عوض لا افارقک ترید لا افارقک ابدا کما تقول قط ما فارقتک ولا یجوز ان تقول عوض ما فارقتک کما لا یجوز
ان تقول قط لا افارقک وعوض برصنمک اسمی دربت معناسنه عوض العائضین کذلک ابد معناسنه در تقول لا آتیک عوض العائضین
کما تقول دهر الداهرین **ذی عوض** عینک فتحی و ضادک تنوینیله کچمک زمان معناسنه در یقال افعل ذاک من ذی عوض کما یقال من ذی قبل
بکسر القاف ومن ذی انف بالفتحتین ای فیما یستقبل **فصل الغین مع الضاد** **الغرض** فتحتینله شول نشانه در که انکا اوق اتارلر وغرض مقصوده
دخی دیرلر تقول فهمت غرضک ای قصدک مقصودک وغرض ضجرت و ملالته دخی دیرلر یقال غرض بالمقام یغرض غرضا من الباب الرابع اذا ضجر

٢٢٧

عضض

علض

عوض

غرض

فيه وعرض اشتياق معناسنه دخى كلور يقال عرضت اليه يعنى اشتقت اليه اخفش ايتدى بونك تقديرى عرضت من هؤلاء اليه ديمكدر زيرا فعل بو قبل
كلمسيله اقتضا اولنور يعنى منقول واصل اولور واخفشك بو كلامندن فهم اولنان بودر كه حقيقتده بكلمه لا انتهايه متعلق اولوب فعل مذكوره
متعلق اوليه فتأمل الاغراض همزهنك كسريله ملامت ويرمك يقال اغرضه غيره الغرض غينك كسرى وراءنك فتحيله مصدردر تازه اولمق
معناسنه يقال غرض الشىء غرضا من الباب الخامس صنز صوايكى الغريض غينك وراءنك كسرى ومديله تازه اولان نسنه طرى معناسنه يقال لحم
غريض وغريض عراق اولوب تازه اولان نسنه يه اطلاق اولنور الغارض راءنك كسريله برنسنه يه صبحدن شروع ايدن كسنه ومنه قولهم وردت الماء
غارضا اى مبكرا الغرضة غينك ضمى وراءنك سكونيله رحلك بغى دره يالانك قولانى ديرلر نته كم قيصك قولانى بطان ديرلر وقتب
دخى دره يالخنه ديرلر جوهرينك رحل اقتب تعبيرنده كلامى شائبه سنا قضدن مشوردر زيرا قتب تعبيرنده هو رحل صغير ديرلر
ورحلك تغيير ونده هو اصغر من القتب ديو فتأمل الغرض غينك ضمى وراءنك سكونيله جمع قولانلر معناسنه بسترايلر كى الغرض جمع
كتب كى جمع كتب ايلر كى العرض غينك فتحى وراءنك سكونيله كذلك قولان معناسنه در الغروض غينك ضمى وراءنك ضمى ومديله جمع فلسه
فلوس كى والاغراض همزهنك فتحيله كذلك جمع قولانلر معناسنه الغرض غينك فتحى وراءنك سكونيله دوه يه قولان چكمك يقال غرضت البعير اذا
شددت عليه الغرض وغرض برنسنه يى طولدرمغه دخى ديرلر المغرض ميمك ضمى وراءنك كسريله دوه يه قولان چكيجى يرى محرم كى كه محرم حرامجك
يردر وحرام حاء مهمله نك كسريله كذلك قولانه ديرلر وغرض ظرفى صو ايله طولدرمغه دخى ديرلر يقال غرضت الاناء اغرضه من باب الثانى
اذا ملأته وغرض كذلك تمام طولمامغه دخى ديرلر پس غرض اضداد قبيلندن اولور بعضلر ايتدى غرض شول صو حوضى دركه انى
ترك ايدوب طولدرمدن الا برنسنه قيه سى التغريض على وزن التكريم مشكى طولدرمق يقال الغرض فى سقائك اى لا تملاؤه ويقال
فلان بحر لا يغرض اى لا ينزح وغرض سود كتابى چالقامغه دخى ديرلر يقال غرضت المرأة سقاءها تغرض غرضا من الباب الثانى
ايضا اذا مخضته يعنى كه سودى چالقايوب ياغى … اولوب برقابه دوكوب انى قيمه ايجرسه وغرض اوغلاغى …
اول اتسندن كسمكه دخى ديرلر يقال غرضت السخل اى فطمته قبل اناه وفطام مهددن كسمكه ديرلر واناء همزهنك فتحيله …
ديرلر الغض غينك فتحى وضادك تشديديله اشغه بقمق يقال غض طرفه اذا خفضه وغض اوازنى شاغه قومغه دخى ديرلر
يقال غض من صوته وهر نسنه يى كه منع ايلسك قد غضضته ديرلر بوندن امر اغضض كلور اهل حجاز لغتى اوزره …
واغضض من صوتك واهل نجد امرده غض طرفك ديرلر ادغام ايله وغض طرف مكروهه تحمل ايتمكه دخى ديرلر وغض تازه معناسنه
كلور يقال الشىء غض اى طرى وغض … دخى ديرلر الانغضاض همزهنك وغينك كسريله برنسنه دن چكلمك انقباض
معناسنه الغضيض غينك فتحى وضادك كسريله كوز كبى صنقى اولان كمسنه يقال ظبى غضيض الطرف اى فاتره وغضيض
تازه معناسنه دخى كلور يقال الشىء غضيض اى طرى تقول منه غضضت وغضضت من الباب الرابع والاول وغضيض …
قود قندسسنه دخى ديرلر الغضاض غينك فتحيله ذليل اولوب قدرى اكسلمك يقال عليك فى هذا الامر غضاضة التغضغض على
وزن التزلزل صو اكسلمك يقال تغضغض اذا نقص يقال مات فلان بطنه لم يتغضغض منها شىء وبطنه بانك كسريله
امتلاءه ديرلر ومقصود كثرت مالدر الغضغضة على وزن الزلزلة ناقص قلمق يقال فلان بحر لا يغضغض الغامض ميمك
كسريله الچق اولان يره وغامض مشكل اولان كلامه دخى ديرلر كلام غير واضح معناسنه الغموض ضمتيله يرالچق اولمق يقال
غمض المكان يغمض غموضا من الباب الاول وغموض غامضك جمعى دخى كلور الچق يرلر معناسنه الغموضة ضمتيله والغماضة
فتحيله كذلك يرالچق اولمق يقال غمض غموضة وغماضة من الباب الخامس وغموضة كلام مشكل اولمغه دخى ديرلر يقال غمض غموضة من باب …
الغمض غينك فتحى وميمك كسريله الچق اولان مكان الاغماض همزهنك فتحيله غمضك جمعى المغامض ميمك فتحى وثانى ميمك كسريله زياده چقور
اولان يرلر المغمض ميمك فتحيله مغامضك مفردىدر زياده چقور اولان يرمعناسنه التغميض على وزن التكريم كلامى مشكل قلمق
يقال غمضته انا تغميضا وتغميض اغماض عين ايتمكه دخى ديرلر وبيع ده وشراده مساهله ايتمكه دخى ديرلر يقال غمضت فلانا اذا ساهلته
عليه فى بيع او شراء وتغميض ناقه صودن منع اولنمقدن صكره كوزن يوموب صويه اوزنه دوشمكه دخى ديرلر يقال غمضت الناقة
اذا ذدت عن الحوض فحملت على الزائر مغمضة عينها فوردت ومانعى منع ايدن كسنه يه ديرلر وتغميض اوتلامق ايچون كوز يوممغه
دخى ديرلر يقال ما اكتحلت تغميضا اى ما نمت الاغماض همزهنك كسريله برنسنه دن كوز يومق وبيع وشراده مساهله ايتمكه ديرلر

يقال اغمضت عن فلان اذا تساهلت عليه فى بيع او شراء وقال الله تعالى ولستم باخذيه الا ان تغمضوا فيه واغماض بيع
وشراده مبيعى زياده وثمنى نقص ايتمكه دخى ديرلر يقال اغمض لى فيما بعتنى كانك تريد الزياده منه لرداءته والحط من ثمنه الانغماض
همزهنك وغينك كسريله يومق انغضاض معناسنه الغماض غينك فتحيله والغماض غينك كسريله والغمض غينك ضمى وميمك سكونيله
والتغماض تانك فتحى وغينك سكونيله اويقو ايچون كوز يوممغه ديرلر يقال ما اكتحلت غماضا ولا غماضا ولا غمضا ولا تغماضا اى ما نمت
ولا اغمضت الغميضة غينك فتحى وميمك كسرى ويايله عيب معناسنه يقال ما فى هذا الامر غميضة اى عيب ذو الغمض غينك فتحى وميمك سكونيله
ذليل اولوب ذى خمولا اولان كمسنه يقال رجل ذو غمض اذا كان ذليلا خاملا الغيض غينك فتحى وياءنك سكونيله صو ازاولوب چكلمك
يقال غاض الماء يغيض اذا قل ونضب ونضوب صو يره باتمغه ديرلر وغيض صويى از ايتمكه دخى ديرلر يقال غاضه الله يتعدى ولا يتعدى
ومجهول معناسنده دخى كلور يقال غيض الماء به ذلك وغيض متاعك ثمنى اكسلمكه ده ديرلر يقال غاض ثمن السلعة اذا نقص واكسمكه دخى ديرلر
يقال غضت انا قال الله تعالى وما تغيض الارحام وقال الخشنى اى وما تنقص الارحام ويقال غاض الكرام وفاض اللئام ومنه قولهم
اعطاء غيضا من فيض اى قليلا من كثير الانغياض همزهنك وغينك كسريله بمعناه الاغاضة همزهنك كسريله اكسلمك يقال اغاضه الله اى نقصه التغييض
على وزن التكريم كذلك اكسلمك معناسنه تقول غيضت الدمع اذا نقصته وحبسته وتغييض اسلوب غيضه يعنى ميشه يه ايتمك اولمغه ده
ديرلر يقال غيض الاسد اذا الف الغيضة وغيضة ميشه يه ديرلر الغيضة غينك فتحى وياءنك سكونيله وكى ميشه معناسنه كه اوله صو …
اولوب صويى چكلمكله اوله انجاد بتر الغياض غينك كسريله جمع ميشه لر معناسنه فصل الفاء الفرض فانك فتحى وراءنك سكونيله
كسمك وكرتمك يقال فرضت الزند والسواك وزند چقماغه ديرلر اتش زنه معناسنه وطايفه عرب اكثريا اتش اغاجدن چقاردلر وفرض الزند
چقماغك اتش چقاردوغى يريدر وفرض القوس كرشى قومق ايچون كسدكلرى يردر الفراض فانك كسريله جمعى وفراض نهرك صو الديغى يرينه دخى
ديرلر وفراض لباسه دخى ديرلر يقال ما عليه من فراض اى شىء من لباس وفرض بر نوع خرمايه دخى ديرلر واصمعى ايتدى … عمان عين …
ضمى وميمك تخفيفيله يمن ولحجستنده بر شهرك اديدر وفرض عمان ولايتنك خرمالرنك اعلاسنه ديرلر وفرض حق تعالى نك واجب قلدوغى
نسنه يه دخى ديرلر وفرضه ديدكلرى معلوم حدوده ومعينكى اولدوغيچون وفرض قالقانه دخى ديرلر سپر معناسنه وفرض قدح معناسنه ده كلوركه
قدح قافك كسرى وداك سكونيله يكمز وعرنسزاوقه ديرلر وفرض عطيه مرسومه يه دخى ديرلر يقال ما اصبت فرضا ولا قرضا يقال فرضت
الرجل وافرضته اذا اعطيته وقد فرضت له فى العطاء وفرضت له فى الديوان المفروض ميمك فتحى وراءنك ضميله تعيين اولنمش نسنه ومنه قوله تعالى
لاتخذن من عبادك نصيبا مفروضا اى مقتطعا محدودا المفرض ميمك كسرى وراءنك فتحيله شول دمور ديركه انكله يايك كرشى يرين
اچارلر الفريض فانك فتحى وراءنك كسرى ويايله شول اوقه ديركه توقا دوسنده كرشى يرى چاپلمش اوله التفريض على وزن التكريم كثرت ومبالغه
ايله قطع ايتمك وقرئ قوله تعالى سورة انزلناها وفرضناها بالتشديد ابو عمرو بن العلا ايتدى فرضناها فصلناها معناسنه در وفرض
فرض ايتمكه دخى ديرلر يقال افترض الله علينا … الفرضة فانك ضمى وراءنك سكونيله نهرك شول كدوكنه ديركه اندن صو الور وفرضة البحر
دريادهكى اسكله وكمى يرد ريمان واسكله معناسنه وفرضه دواتك مركب قودقلرى يرينه دخى ديرلر وفرضه شول ايشك اغاجنه ديرلركه
قيونك اوچى بحال ايتمك او ذوذنده دوتر الفروض ضمتيله فرضك جمعى وفروض مصدر دخى كلور صغر ياشلو اولمق معناسنه تقول فرضت البقرة
تفرض فروضا من الباب الثانى اذا كبرت وطعنت فى السن ومنه قوله تعالى لا فارض ولا بكر الفراضة فانك فتحيله كذلك صغر ياشلو اولمق
يقال فرضت البقرة تفرض فراضة من الباب الخامس اذا كبرت وطعنت فى السن الفارض رانك كسريله ياشلو اولان صغر وفارض
شول كمسنه يه ده ديرلر كه علم فرائض بيله وهر نسنه قوى بسنه دخى فارض ديرلر يقال لحية فارضة اذا كانت عظيمة الافتراض همزهنك
وتانك كسريله واجب قلمق يقال افترض علينا اى اوجب الفريضة فانك فتحى وراءنك كسريله اسمدر واجب قلمق معناسندن وفريضه
سائمه اولان طواره زكوة ديرلر كه واجب اولنمغه ديرلر كه بو نصابه ايرشدكده تقدير جهه اولنور الفرائض فريضه نك جمعى وقسمت
مواريث علمنه دخى علم فرائض ديرلر الافرض همزهنك وراءنك فتحيله علم فرائضى زياده بيلن كسنه وفى الحديث افرضكم زيد الفريض
فانك فتحى وراءنك كسرى ومديله قيونلرك جذعه يه ودوه دن حقه يه ديرلر وقيونده جذعه ايكنجى ياشنه كيرندر ودوه دن حقه
دوردنجى ياشنه كيرندر الفض فانك فتحى وضادك تشديديله برنسنه يى قادوب ايرمقدر يقال فضه يفضه من الباب الاول وفض
كتابك مهرينى اچمغه دخى ديرلر وفى الحديث لا يفضض الله فاك من فض يفض ولا تقل لا يفضض الله من الافضاض المفضة

فيض
فرض
فضض
غضض
غمض

بیمک کسری و فانک فتحیله شول نسنه درکه اونکله کریچ قادرلر الفضاض فانک ضمیله شول خرده وات درکه برنسنه قاندقده دوکلور
الانفضاض همزه نک و فانک کسریله صنماق انکسار معناسنه یقال انفض الشیء اذا انکسر و انفضاض پراکنده اولمغه دخی دیرلر
یقال فضضت القوم فانفضوا الفضض فتحتیله طاغلمش نسنه و فی الحدیث انت فضض من لعنة الله یعنی رحمتک صلبنده تردد ایدن
متفرق اولان نطفه سندن خلق اولنمشسن الفاضة ضادک تشدیدیله بلا و افت داهیه معناسنه التفضض فتحتیله و ضادک ضمی و تشدیدیله
طاغلمق متفرق معناسنه الفضیض فانک فتحی و ضادک کسری و یا ایله طاتلو صو ماء عذب معناسنه و فضیض اق صویه ده دیرلر ماء سایل
معناسنه الافتضاض همزه نک و تانک کسریله صو چقمق و قیزک بکارتنی ایرشمک یقال افتضضت الماء اذا صببته ساعة یخرج الفضة فانک کسریله
کومش سیم معناسنه المفضض میمک ضمی و ضادک فتحی و تشدیدیله کومشلنمش یقال لجام مفضض ای مرصع بالفضة الفضفضة علی وزن الزلزلة
واسع اولمق کرک بزک و کرک عیشک وسعتی الفضفاض فانک فتحی و ضادک سکونیله واسع اولان نسنه یقال ثوب
فضفاض و عیش فضفاض و درع فضفاضة ای واسعة التفویض علی وزن التکریم برکسنه یه برایشی اصمارلمق یقال فوض الیه الامر ای
رده الیه و تفویض نکاحده مهرسز تزوج ایتمک الفوضی فانک فتحی و واوک سکونی و الفک مدیله شول قومدرکه برابر اولوب رئیسلری اولیه
و یقال نعام فوضی اذا کان مختلطا بعضها ببعض و کذلک یقال جاء القوم فوضی و یقال اموالهم فوضی بینهم ای مشترکة الفیضوضی فانک فتحی
و یانک سکونی و ضادک ضمی و الفک مدیله بو معناده و الفک مدی دخی جایزدر التفاوض تانک فتحی و واوک ضمیله شریکلرک مالده برابر اولمق
یقال تفاوض الشریکان فی المال اذا اشترکا فیه کله و تفاوض بربرینه برقاچ کسنه مدد ایتمکده ده دیرلر یقال تفاوض القوم فی الامر
اذا فاوض فیه بعضهم بعضا المفاوضة میمک ضمی و واوک فتحیله بربریله تکلم ایتمک یقال فاوضه فی امره ای جاذبه الفیض فانک فتحی
و یانک سکونیله خبر شایع اولمق یقال فاض الخبر یفیض من الباب الثانی و فیض صو چوق اقمغه دخی دیرلر الفیضوضة فانک فتحی و ضادک
ضمیله بو معناده یقال فاض صدره بالسر اذا باح به و کثرت معناسنه ده کلور یقال فاض الشام اذا کثر و فیض نیل مصره دخی دیرلر و اصمعی
ایتدی … و فیض چوق سکردن اته دخی دیرلر یقال فرس فیض ای کثیر الجری و فیض چوق نسنه یه ده دیرلر یقال اعطاه
غیضا من فیض ای اعطاه قلیلا من کثیر الاستفاضة همزه نک و تانک کسریله خبر شایع اولمق یقال استفاض الخبر اذا شاع
و هو حدیث مستفیض ای منتشر فی الناس و لا تقل مستفاض الا ان تقول مستفاض فیه و بعضهم یقول استفاضوه فهو مستفاض
و استفاضه واسع اولمغه دخی دیرلر یقال استفاض الوادی شجرا ای اتسع و کثر شجره المستفیض میمک ضمی و فانک کسریله
شول کسنه درکه صو اقمسین و غیری نسنه یی … طلب ایده المفاضة میمک ضمیله واسع اولان نسنه و مفاضة قادینه بیوک
اولان عورته دخی دیرلر یقال امراة مفاضة اذا کانت ضخمة البطن الفیوض ضمتینله جاری اولان صولر … کثیره معناسنه
یقال ارض ذات فیوض اذا کانت فیها میاه … و فیض اولمک معناسنه ده کلور یقال فاض الرجل فیوضا اذا مات و کذلک فاضت
نفسه اذا خرجت روحه و ابو عبید … بنی تمیم … روایت ایدی
فاظ الرجل … فاضت نفسه دیرلر … استعمال ایدرلر الافاضة همزه نک
کسریله طولدرمق یقال افاض اناءه اذا ملاه حتی فاض و افاضه دوکمکه دخی دیرلر یقال افاض دموعه و افاضه صو دوکمک
دخی دیرلر یقال افاض الماء علی نفسه اذا افرغه و افاضه دوه کوش … دخی دیرلر یقال افاض البعیر
ای دفع جرته من کرشه فاخرجها و افاضه … عرفاتدن منایه وارمسنه ده دیرلر یقال افاض الناس من عرفات الی منی
فیه و … افاضه دیرلر و افاضه سوزه کیرمکه ده دیرلر یقال افاضوا فی الحدیث ای اندفعوا و افاضه اوق …
یقال افاض بالقداح ای ضرب بها الفیاض فانک فتحی و یانک تشدیدیله صوی چوق اولان نهره دیرلر یقال نهر فیاض ای کثیر الماء و جومرد
اولوب کثیر العطا اولان کسنه یه ده دیرلر یقال رجل فیاض ای وهاب جواد **فصل القاف** القبض فانک فتحی و بانک سکونی
… معناسنه و قبض … دیرلر … بسطک مقابلیدر و قبض و قبضه ملکه دخی دیرلر یقال
الشیء فی قبضتک و قبضتک ای فی ملکک و قبض سرعت ایتمکه ده دیرلر و منه قوله تعالی اولم یروا الی الطیر فوقهم صافات و یقبضن
فتحتیله مالدن قبض اولنان نسنه یقال دخل مال فلان فی القبض الانقباض همزه نک و قافک کسریله دیوشرلمک که انبساطک
مقابلیدر و انقباض منقبض اولمغه ده دیرلر القبضة قافک ضمی و بانک سکونیله قبضه یه صغن مقداری نسنه یقال اعطاه قبضة

فوض

قبض

من سویق او تمر ای کفا منه و کاه اولور فتحیله استعمال ایدرلر المقبض میمک فتحی و بانک کسریله یایک و قلیچک قبضه سی الاقباض همزه نک
کسریله بچاغه و قلیچه قبضه ایتمک القبضة قافک ضمی و بانک فتحیله شول کسنه درکه برنسنه یه تمسک ایدنه و الطعنوب انی ترک ایلیوب بریله
دخی تمسک ایدنه یقال رجل قبضة رفضة ای یتمسک بالشیء ثم لا یلبث ان یدعه و برحضه و قبضه شول چوبانه دیرلرکه قیونی کودمده
تقبض اوزره اولوب یاینمدیه التقبض فتحتیله و بانک ضمی و تشدیدیله جمع اولوب برنسنه دن ایرلمک و تقبض دری بورشمغه
دخی دیرلر یقال تقبضت الجلدة فی النار اذا انزوت التقبیض علی وزن التکریم برنسنه یی جمع ایتمک و دودمک و تقبیض المال کسنه یه
تسلیم ایتمک المقبوض میمک فتحی و بانک ضمیله قبض اولنمش نسنه و وفات ایدن کسنه یه دخی دیرلر یقال قبض فلان علی البناء للمجهول اذا مات فهو
مقبوض القابض بانک کسریله و القبیض قافک فتحی و بانک کسری و یا ایله سریع معناسنه در یقال فرس قبیض الشد ای سریع نقل القوائم القباض
قافک فتحی و بانک تشدیدیله دوه یی سرعتله سورن کسنه یه ده دیرلر یقال حاد قباض و القباضة قافک فتحی و بانک تشدیدیله بمعناه یقال
حاد قباضة ایضا و حادی نغمه ایله دوه سورن کسنه یه دیرلر القنبضة قافک و بانک ضمی و مابینده نون زائده نک سکونیله قصیر القامه
اولان عورت القنبض کذلک ضمتینله و مابینده نون زائده نک سکونیله مذکره یقال رجل قنبض و امراة قنبضة القرض قافک فتحی و راک
سکونیله کسمک قطع معناسنه یقال قرضت الشیء اقرضه قرضا من باب الثانی اذا قطعته یقال جاء فلان و قد قرض رباطه و رباط
اینه و اهو طوزاغنه دیرلر مقصود بو دعوانلغی اشعاردر یقال للغارة قرضت الثوب و قرض خاصة شعر … دخی دیرلر
یقال قرضت الشعر اذا قلته و قرض اولمک معناسنه ده کلور یقال قرض فلان اذا مات و قرض بو وجه برنسنه ویرمکه دخی دیرلر
بعد زمان … مثلن ویرسون دیو و قرض دخی لغتدر کسائی روایتی اوزره و قرض کذلک عقد ما … دیرلر
دخی دیرلر و بو علی طریق التشبیه اولور و قرض برنسنه نک جزاسن ایتمکه دخی دیرلر یقال قرضته قرضا المقارضة میمک ضمی و رانک
فتحیله کذلک برنسنه نک جزاسن ایتمک یقال قارضه ای جازیته القریض قافک فتحی و رانک کسری و یا ایله شعر معناسنه در و منه
قیل حال الجریض دون القریض و جریض غصه یه … کسنه یه دیرلر و قریض دوه نک کتوردوکی کوشه دخی دیرلر
المقروض میمک فتحی و رانک ضمیله کذلک کومش معناسنه در و بعضلر ذکر اولنان قول ایله اولان قریض بو معنایه دردیدی
القراضة قافک ضمیله برنسنه یی کسرکن دوکلن خرده وات و قراضة الذهب دخی بوندن مأخوذدر المقراض میمک کسریله
کسجک الت مقص معناسنه المقاریض میمک فتحی و رانک کسری و مدیله جمعی مقصلر معناسنه الانقراض همزه نک و قافک
کسریله قوم دوکنوب کسنه قلماق یقال انقرض القوم اذا درجوا و لم یبق منهم احد و قوله تعالی و اذا غربت تقرضهم
ذات الشمال ای تقطعهم و تترکهم عن شمالها و هیچ برکسنه یه فلان مکانه ملاقی اولدیم دیسه مسئول سائله
قرضته ذات الشمال لیلا دیرلر یعنی بچرکی ای صول جانبده ترک ایتدم دیر الاستقراض همزه نک و تانک کسریله قرض طلب ایتمک
یقال استقرضت من فلان ای طلبت منه القرض الاقراض همزه نک کسریله قرض ویرمک الاقتراض همزه نک و تانک کسریله
قرض الماق یقال اقرضنی و اقترضت منه اذا اخذت منه القرض التقریض علی وزن التکریم برکسنه یی دیری ایکن
مدح ایتمک تقریظ معناسنه ظاء معجمه ایله و ذم ایتمکه دخی دیرلر یقال فلان یقرض صاحبه اذا مدحه او ذمه التقارض
تانک فتحی و رانک ضمیله بری برین مدح ایتمک یا خود ذم ایتمک یقال هما یتقارضان الخیر و الشر و ایکی پهلوان میدانده
بربرینه خشمله تیماغه دخی دیرلر المقارضة میمک ضمی و رانک فتحیله مال مضاربه ویرمک القراض قافک کسریله بمعناه
یقال قارضت فلانا قراضا ای دفعت الیه مالا لیتجر فیه و یکون الربح بینهما علی ما تشترطان و الوضیعة علی المال یعنی
ضرر مال اوزرینه اوله … ابن مقرض میمک ضمی و رانک کسری و قافک مابیننده سکونیله سکسار دیدکلری جانوردر که
اکثر کوکرجین قتل ایدر کلسان فارسیده اکادله دیرلر الانقضاض همزه نک و قافک کسریله دیوار ییقلمق یقال
انقض الحائط اذا اسقط و انقضاض قوش اوچرکن اشاغه سوزلمکه دخی دیرلر و انقضاض الکوکب دخی بوندندر
و بوندن تفعل کلدی … تبدیل ایله یقال تقضی … تقضض ایدی اوچ ضادی برده
کرینه کوروب ضادک اخیری یایه قلب اولدی … و انقضاضات … دخی دیرلر یقال انقض علیهم الخیل

القض قافك فتحى وضادك تشديديله اتچكمك يقال قضضنا عليهم الخيل فانقضت عليهم وقض عجوده كه دخى ديرلر يقال قضضت
اللؤلؤة اقضها من الباب الاول اذا ثقبتها القضض فتحتيله اوفق طاشلر يقال منه قض الطعام يقض من الباب الرابع القضة
قافك فتحى وضادك كسريله طاشلو اولان طعام يقال طعام قضض ونقول قضضت منه اذا اكلته ووقع بين اضراسك حصى القضة
قافك كسريله قوكبكا دتيه دعذرت معناسنه وقضه اوفاق طاشه دخى ديرلر وقضه اوفق طاشلو يره دخى ديرلر الاقضاض همزه نك
كسريله بوكسه نك يتاغى طبرا قلو اولوب خشن اولمق يقال اقض عليه المضجع اذا تترب وخشن ويتاغى وصف مذكور اوزره قلمقده
ديرلر يقال اقض الله عليه المضجع اى جعله متتربا وخشنا يتعدى ولا يتعدى واقضاض ادنى نسنه يه طمع ايدوب اى طلب اتمكه يقال
اقض فلان اذا تتبع المطامع الدنية الاستقضاض همزه نك وتانك كسريله ياتاغى خشن بولمق القضاء قافك فتحى وضادك تشديديله
والفك مديله شول ذره دكر ايدكه اولوب بارشماسى خشونت اوزره اوله يقال درع قضاء اذا كانت خشنة المس لم ينحق بعد
يعنى هنوز ملايم اولمايه قضهم بقضيضهم توكلرى باجمعهم محلنده استعمال اولنور يقال جاؤا قضهم بقضيضهم اى جاؤا باجمعهم
پس بو مصدريت اوزره منصوب اولور وعربدن بعضيلر كسنه ايكلهم مجراسنه اجرا ايدوب اوكرى اعرابيله معرب قيلور الاقتضاض همزه نك
وتانك كسريله قيزك بكارتنى الماق يقال اقتض الجارية اذا افترعها وافتراع فايله وعين مهمله ايله بكارت ازالة اتمكه ديرلر القضقضة
ع و ذنال زلزلة طعامى كمرادتمك اوازى القضقاض قافلرك فتحى وضادك سكونيله شول ارسلانه ديرلر كه حيدر كبى كلكر قودتمك اوزره
ايشدله يقال اسد قضقاض يقضقض فريسته القضاقض قافك واولكى ضمى وقاف ثانى نك كسريله بعناه يقال اسد قضاقض
القعض قافك فتحى وعينك سكونيله چبوغى اكمك تقول قعضت العود اذا عطفته كما يعطف عروش الكرم والهودج يعنى اكمه
چبوغى ومحفه چبوغى اكلدكى كبى التقويض على وزن التكريم بنايى سوكمك يقشرمق يقال قوضت البيت تقويضا اذا نزعت
اعواده واطنابه التقوض تفعيل وزنيله واوك ضمى وتشديديله حلقه لر وصفلر بوزلمق يقال تقوضت الحلق والصفوف اذا انتقضت
وتفرقت وحلق حلقه نك جمعيدر اولى حلقه لركه جمع دور اوسوكلكك يعنى اجزاسى يريرندن قلقوب دولناق يقال تقوض البيت تقوضا المقوض
ميمك ضمى وواوك تشديديله تعلق بندنه الانقياض همزه نك وقافك كسريله ديوار يادلوك دوشمك سزين ابوذيد روايتى اوزره التقيض
تفعيلة ويانك ضمى وتشديديله ديوار ياد لوب دوشمك يقال تقيض تقيضا اذا انكسر فلقا يعنى فاتوب پاره پاره اولوب ايرلمه وكسر
ايرلسه انقاض فقط منقاض ديرلر وصرحيه ده دخى حال ذكر اولنمش اوزره در وتقيض مشابهت دخى ديرلر يقال تقيض فلان اباه اذا
اشبهه القيض قافك فتحى وياك سكونيله يا دوتمك يقال قعضنا القاروره فانقاضت والصحيح ابتدى القياض حوكا ياد لمق اطلاقدن
يقال انقاضت الركية وانقاضت السن اذا تشققت طولا وقيض پاره لنوب دوكلمش عرده قابلمه دخى ديرلر المقايضة ميمك ضمى
وياك فتحيله متاعى متاعه دكشملكه بازارلمك القيضان قافك فتحى وياك كسرى وتشديديله بيمان يعنى بايعله مشترى
التقييض على وزن التكريم تقدير قلماق يقال قيض الله فلانا لفلان اذا جاءه به واتاه له يعنى كلمه سن ميسر قلمه وقوله
وقيضنا لهم قرناء اى قدرنا لهم ذلك وقرنا قرينك جمعيدر همتا معناسنه فصل الكاف الكراض كافك كسريله ديشى دوكه
ناقه نك رحمى اى قبول اتدوكندن حصكره طشره براغوب وكراض پر حمله شكنلرينه دخى ديرلر جمع در لغتلردن مفرد يوقدر واجيد
ايتدى اكا مفرد كرضه دركانك ضميله الكرض كافك فتحى وراك سكونيله ذكر اولنمش مني ياتمق يقال كرضت الناقة تكرض كرضا اى
اذا لفظته فصل اللام اللضلاض لامك فتحى وضادك سكونيله زيرك اولان قلاغوز يقال دليل لضلاض اى حاذق
اللضلضة على وزن الزلزلة صاغه وصوله چوق باقوب بصيرتا اوزره اولمق ديمك تقول لضلضت اذا التفت يمينا وشمالا
فصل الميم المحض ميمك فتحى وحاك سكونيله خالص اولان سود وخالص شول سوده ديرلركه قاتشماش اوله كه ياد
سود طتلو اولسون كرك اكشى اولسون ومحض خالص معناسنه چوق ركه تحذير لر يقال محضته الود اذا اسقيته المحض ومحض خالص نسب
اعكه ده ديرلر يقال محضت الود دكل شى اخلصته فهو محضه وعربى محض خالص النسب اولان عربه ديرلر مذكر ومؤنث وجمع
بونده برابر اولور واكر ديلرسك مؤنث وتثنيه وجمع بونده برابر اولور واكر ديلرسك مؤنث وتثنيه وجمع دخى ايدرسن قلبه
بحثكيجه وقلب قافله وبحث حاء مهمله ايله خالص معناسنه در المحض حانك كسريله شول كمسنه يه ديرلركه خالص سود صاحبى اوله

يقال الرجل امحض اى ذى محض مثل لابن وتامر الامحاض همزه نك كسريله خالص سود ايچيركك والحاف خالص محبت اتمكه ده ديرلر الامحاض
خالص سود ايچمك يقال امحضنا انا المحوضة ميمك فتحيله حسبنده خالص ولمق يقال محض بالضم محوضة اى صار محضا في حسبه المخض ميمك فتحى
وخانك معجمه نك سكونيله ياغ چقاردمق ايچون سودى چالقمق يقال مخضت اللبن امخضه وامخضه وامخضه من الباب الاول على الثلاث والثالث ومخض
نوبى اينچه .قوغايه چالقمه دخى ديرلر طولسون ديو يقال مخضت بالدلو اذا نزحت بها في البئر المخضة ميمك كسرى وخانك فتحيله ياغ چيقارمق
سود دكه نكبا ايتدوكى اناب المخيض ميمك فتحى وخانك كسرى ومديله شول سودر كه تحريكيا ولنوب قايمغى المنش اوله الممخوض ميمك فتحى وخانك
ضميله بمعناه الامخاض سود چالقماغه قريبا ولماق يقال امخض اللبن اذا حان له ان يمخض التمخض تفعل وزنيله وخانك ضمى وتشديديله
والامتخاض همزه نك وتانك كسريله سود يايقده حركت اتمك يقال تمخض اللبن وامتخض اذا تحرك في الممخضة وتمخض ولد انبى قارنده
حركت اتمكه ده ديرلر المخاض ميمك فتحيله اوغلان بورديسى چكمك وجع ولادت معناسنه يقال مخضت الناقة تمخض مخاضا من الباب الرابع
مثل سمع سماعا الماخض خانك كسريله شول عورتدركه اى اوغلان بورديسى طوتمش اوله ومخاض بوكلونا فهمه ديرلركه واحدى خلفه در
خانك فتحى ولامك كسرى ايله كبد ولفظندن واحدى يوقدر وبو سبيدن شول دوه يا ورسنه كه بر يلى تكميل ايدوب ايكنجى يلنه كيره ابن مخاض
ديرلر ومؤنث اولسه بنت مخاض ديرلر زيرا انه سندن ترتيبا ولنوب انسى مخاض ولمش دولرى يعنى حامله اولمش دوه لره
الحاق اولنور بوده كركه حامله اولسون كرك اولماسون وابن مخاض نكره در حجتى تعريف ديلسه اوزرنه الف لام داخل قيلورلر
ولكن تعريف جنس ايچون اولان الف لام اداخل ايدرسن ننكم شاعرك شونده كمفصل ابن المخاض على الفصيل واقع اولمشدر
وجمعنده بنات مخاض وبنات لبون وبنات اوى ديوب غيرى طريقيله جمع اتزسن وبناتا وبنات اوى نك جمعى دخى حمال معناسنه كه
سباع قبيلندندر المخض ميمك ضمى وخانك فتحى وتشديديله ماخضك جمعى ذكر اولنان عورتلر معناسنه المرض فتحتيله حسته لك صحت مقا
يقال مرض فلان من الباب الرابع الامراض همزه نك كسريله مريض قلماق يقال امرضه الله وامراض بركسه نك اكذ افتاترشمكه دخى ديرلر
يقترب دوائيه اوزره يقال امرض الرجل اذا وقع في ماله العاهة وامراض بر كسه نك ايچ صوابو قيا ولمقده ديرلر يقال الفلانا اذا
ظن ارض اذا صاب الممراض ميم اولك كسرى وميم ثانى نك سكونيله حسته لنيچه ولان كسه التمريض على وزن التكريم حسته يه بقماق كمك
تقول مرضته تمريضا اذا قمت عليه في مرضه وتمريض تقصير اتمكه ده ديرلر التمارض تانك فتحى وراك ضميله حسته دكلكن حسته سكلين
كوسترمك المريضة ميمك فتحى وراك كسرى ومديله شول كونشدركه صافى اولمايه يقال شمس مريضة اذا لم تكن صافية ومريضه شول كوزه
ديرلركه اكا فتورى اوله يقال عين مريضة الامضاض همزه نك كسريله اجتماق يقال امضنى الجرح اذا اوجعك وامضنى دخى لغتدر
ولكن اصح بو لغت معلوم دكولدرديدى وثعلب ايدى امضنى الجرح ديرلر ومقدم امضنى دخى ديرلردى ديمشدى بلا الف وامضاض
يقق معناسنه ده كلور يقال الكحل يمض العين اى يحرقها ويمض كلمه سنده ياك فتحى وضمى دخى جايز كوريلمشدر قاموس صاحبى اشارت
اتدوكى كبى المض ميمك فتحى وضادك تشديديله ياقيچى بيك اولود يقال كحلها بملمول مض اى حاد وملمول ميملرك ضميله ميل معناسنه در
سوموجكك التدر المضض فتحتيله مصيبت اجيسى در تقول يا رجل مضضت مضضا من الباب الرابع المضيض ميمك فتحى وضادك كسرى ومديله
والمضاض ميمك فتحيله بمعناه يقال مضض مضيضا ومضاضة المضمضة ميملرك فتحيله اغزده صويى تحريك اتمكدر ومضمضه كوز اوحيو وارامعه
ديرلر يقال ما مضمضت عيني بنوم اى ما نمت التمضمض على وزن التزلزل كذلك مضمضه قلماق يقال تمضمض في وضوئه وتمضمض كوز اويخى
وارمقده ده ديرلر يقال تمضمض النعاس في عينه المعض ميمك وضادك كسريله بر كلمه دركه امر معناسنده استعمال اولنور حالا كه
كلمسنده اجابة نعم وارده يعنى اجابتا ايدى واردو يقال ان فمعض لطما المعض ميمك فتحى وعينك سكونيله والمعض فتحتيله
بر نسنه مشقتلو كوروب غضبه كلمك تقول معضت من ذلك الامر معضا ومعطا اذا غضب وشق عليك الامتعاض همزه نك وتانك كسريله
يقال امتعضت من ذلك الامر اذا غضبت منه فصل النون النبض نونك فتحى وبانك سكونيله طمر حركت اتمك النبضان فتحتيله
بمعناه يقال نبض ينبض نبضا ونبضانا من الباب الثالث ومنه قولهم ما به حبض ولا نبض اى حراك وعرق حارا نبيله حركت معناسنه در
الانباض همزه نك كسريله يايك كرشن چكوب صالويرمك اوازى ويرسون ديو وفى المثل انباض بغير توتير المنبض ميمك كسرى وبانك فتحيله
حلاجك تو قاقى در مندف ومحبض كبى بوتقامه كتب لغتده تمام اختلاف وارد ر بعضى منبض ومندف حلاجك يايى در ديمشدر ومحبض
توقاقى در ديمشدر جار الله علامه نك وصاحب عرب نك وصاحب صراحك تعبيرى بونكه وزنده در اما جوهرينك وصاحب قاموسك

تعبیر ندن فهم اولنق بودر که منبض توقعدن عبارتدر اولا اما جوهریدن فهم اولندوغنک وجهی زیرا جوهری منبض مجبض کبی در
دیشدر و اما صاحب قاموسدن فهم اولندوغنک وجهی زیرا مزبور ندف القطن یندفه ای ضربه بالمندف والمندف ای
خشبة التی یطرق بها الوتر لیرق القطن دیشدر صاحب قاموسک عبارتنده بو احتمال واردر که مندف یایی و مندف توقاقی اوله
نحض
ولکن بوکا تصریح ایدر روایت بولنمدی **النحض** نونک فتحی و حانک سکونیله **والنحضه** کذلک بر یره برکوب جمع اولنان اتدر اوبلیق اتی کبی
شلو و نحض اتی کمکده دخی دیرلر تا کمکی قالمیه یقال نحضت العظم من اللحم انحضه من الباب الثالث **النحیض** نونک فتحی و حانک کسریله
و مدیله اتی تیج اولان کمسنه یقال نحض من الباب الخامس فهو نحیض و نحیض شول کوندیر دیرلر که بو داختا ولنوب اغزلی اولا تقول نحضت
اذا دققته **المنحضة** نونک فتحی و حانک کسری و تشدیدیله موثی **المنحوض** میمک فتحی و حانک ضمیله اتی ذابل اولان کمسنه یقال نحض علی البناء للمجهول
فهو منحوض ای ذهب لحمه **الانتحاض** همزه نک و تانک کسریله اتی ذابل اولمق معناسنه کلور مجهول کلور یقال انتحض لحمه و انتحاض
اتی کیدرمک معناسنه دخی کلور بناء مجهول اوزره کلدکده تقول انتحضت اللحم اذا اعترقته و اعتراق عین مهمله ایله و قاف ایله اتی جمله
نضض
کیدروب جیغین کوبکه قومنه دیرلر **النضیض** نونک فتحی و ضادک کسری و مدیله صو از اقمق یقال نض الماء ینض نضیضا من الباب
اذا سال قلیلا **النضاض** نونک ضمیله برشینک بقیه سی که که صو اولسون که غیری اولسون و نضاضه برکسه نک ولد اخیرینه
دخی دیرلر بونده مذکر و مؤنث و تثنیه و جمع برابر اولور عجزه و کبره کبی که عجزه عین مهمله و زاء معجمه ایله کذلک اخر ولده دیرلر و عجزه
دخی بو معنایه در **النض** نونک فتحیله **والناض** اهل حجاز قتنده بونلرکه دخی دراهمدن عبارتدر ابو عبید ایتدی دراهم ناض دیرلر
متاع بیع اولنوب اقچه اولدوغی حینده در زیرا انض بیدی منکشی دیرلر و نض میسر اولمغه دخی دیرلر یقال خذ ما نض لک
من دین ای تیسر **الاستنضاض** همزه نک و تانک کسریله برنسنه یی از المق یقال هو یستنض حقه من فلان ای یستخرجه و یأخذه
الشیء بعد الشیء **النضیض** نونک فتحی و ضادک کسری و مدیله آز صویه دیرلر ماء قلیل معناسنه **النضاض** نونک کسریله جمعی آز صولر معناسنه
النضیضه نونک فتحی و ضادک کسری و مدیله آز یغمور مطر قلیل معناسنه **النضائض** نونک فتحی و یانک کسریله جمعی آز یغمورلر معناسنه **الانضه**
همزه نک فتحی و نونک کسری و ضادک تشدیدیله کذلک جمعی و نضیضه و نضائض صوسزلق معناسنه دخی کلور یقال ترکت الابل
ذات نضیضه وذات نضائض ای ذات عطش لم ترو و نضیضه اتک بریان اولدوکی توبرق طاشی اوزرنده بیماسنک وزن
دخی دیرلر **الانضاض** همزه نک کسریله آز نسنه ایچیرمک یقال انض الراعی سخاله اذا سقاها نضیضا من اللبن یعنی اوغلقلره آز
سود ایچیردی **النضنضه** علی وزن الزلزله ایلان دیلن تحریک اتمک **النضناض** نونک فتحی و ضادک سکونیله **والنضناضه** کذلک ایلان
نغض
دیلن تحریک اتمک عیسی بن عمرو ایتدی ذا الرمه دن نضناض سوال اتدکده اغرب ده دیلن دیرمقدن غیری جواب ویرمدی **النغض**
نفض
نونک ضمی و غینک سکونیله تجاذه برجنس اغاجدر که انکله مسواک ایدرلر **النغض** نونک فتحی و غینک سکونیله **والنغوض** ضمیله حرکت اتمک
یقال نغض رأسه ینغض نغضا و نغوضا من الباب الاول والخامس اذا تحرک و نغض تحریک اتمکه دخی دیرلر یقال نغض فلان رأسه اذا
حرکه یتعدی و لا یتعدی و بو اخفش روایتیدر و هر حرکت که صاحبنه اولا انکا نغض دیرلر **النغضان** فتحتیله کذلک صاحبنه
اولان حرکت یقال نغض رحل البعیر و ثنیة الغلام نغضانا و بلوت کثیف اولوب یغمور اغرلنوب حرکت ایدوب کبی اولوب برجانبه کیتمک
یقال نغض السحاب اذا کثف ثم مخض ترا یتحرک و لا یسیر **الانغاض** همزه نک کسریله تحریک اتمک یقال انغض رأسه اذا حرکه کالمتعجب
من الشیء و منه قوله تعالی فسینغضون الیک رؤسهم **المحال النغض** محالک میمک فتحی و لامک تخفیفیله محاله نک جمعی در بکره و عظم معنا
و نغض نونک ضمی و غینک فتحی و تشدیدیله ناغضک جمعی حرکت ایدیجی بکره معناسنه **الناغض** غینک کسریله شول ملازم نسنه در که کوکرک
کوکنک باشنده اولور غضروف معناسنه عینک ضمیله **النفض** نونک فتحی و فانک سکونیله سلکمک یقال نفضت الثوب و الشجر انفضه
نفضا من الباب الاول اذا حرکته لینتفض و نفض بر مکانک هر جانبنه بقاغه دخی دیرلر تقول نفضت المکان اذا نظرت جمیع ما فیه یقال
اذا تکلمت لیلا فاخفض و اذا تکلمت نهارا فانفض ای التفت هل تری من تکره **التنفیض** علی وزن التکریم کذلک سلکمک معناسنه در
تشدید مبالغه ایچوندر یقال نفضته **النفض** فتحتیله شول نسنه در که اغاجدن دوشر که یراق اولسون که میوه اولسون پس
بو فعل اولور منفوض معناسنه قبض کبی مقبوض معناسنه **النفاض** نونک ضمیله شول نسنه در که اغاجدن سلکمک ایله دوشر و نفاض اذه
دوکمک معناسنه دخی اسم در و منه قولهم النفاض یقطر الجلب یعنی ازق دوکمک دوه یی قطاره کتورور ثعلب نونی مفتوح قلوب نفاض

قتلق معناسنه در دیردی منکم عن قریب بکلور انشاء الله تعالی **والنفاضه** کذلک نونک ضمیله بمعناه **المنفض** میمک کسری و فانک فتحیله
شول نسنه در که اونکله انچقارلر **النفوض** نونک فتحی و فانک ضمیله شول عورتدر که چوق طوغرر یقال نفضت المرأة کرشا یعنی سکیکی یک
سکدی دیو یقال نفضت الابل ایضا بهذا المعنی **الانفاض** همزه نک کسریله طوغرمق یقال انفضت اذا نتجت و انفاض قومک مالی هلاک اولمق
یقال انفض القوم اذا هلکت اموالهم و انفاض ذقلری دوکمکه دخی دیرلر یقال انفضوا مثل ارملوا اذا فنی زادهم **النافض** فانک کسریله شول
استمه در که تترمکه اولا حمی ذات الرعده معناسنه یقال اخذته حمی نافض و نفضته الحمی **المنفوض** میمک فتحی و فانک ضمیله حمی طوتن کسنه
النفضه نونک ضمی و فانک سکونیله حمانک تترمسی **النفضاء** نونک ضمی و فانک فتحی و الفک مدیله بمعناها و نفضه کذلک شول یغموره دیرلر که بر یرک
بعضی یرینه و بعض یرینه یغمایه **النفاض** نونک فتحیله قتلق معناسنه و منه قولهم النفاض یقطر الجلب و ثعلب ایتدی بونده نونی مفتوح قلوب
ایردی نفاض قتلق معناسنه در یعنی قحطلق اولسه دوه لر قطار قطار بیع اولنمغه چکلور **النفاض** نونک کسریله اوغلانجقلر
اورتندوکی ازاردن برجنس ازاردر یقال ما علیه نفاض **النفضه** فتحتیله شول جماعتدر که بر یره کوندرلر انده دشمن واری در
یاخود خوف واری در تجسس اتمک ایچون **النفیضه** نونک فتحی و فانک کسری و مدیله ذکر اولنان معنایه در طلیعه کبی **النفائض** نونک فتحیله جمعی
و نفائض اریق دوه لر معناسنه دخی کلور ابو عمرو روایتی اوزره **الاستنفاض** همزه نک و تانک کسریله **والتنفض** فتحتیله و فانک ضمی و تشدیدیله
بر مکانده جرنسنه یه نظر اتمک و استنفاض بر یره نفیضه کوندرمک و نفیضه شول جماعت دیرلر که ولایتک امنی و خوفنی بلمک ایچون کوندررلر
نقض
تا کم اکا خبر ویرهلر یقال استنفض القوم اذا بعثوا النفیضه **النقض** نونک فتحی و قافک سکونیله بنایی یاخود ایپی یاخود عهدی بوزمق
النقاضه نونک ضمی و قافک فتحیله برکلامی متعدد ما سویلنن کلامه معناسنه مخالف سویلمک **النقیضه** نونک فتحی و قافک کسری و مدیله شول شعره
دیرلر که شاعر اول شوبک شعرینه مخالف و مقابل اولا **الانقاض** بیب خلافه بو کلوب جوزلک **النقض** نونک کسری و قافک سکونیله
شول دوه در که انی سزاده قلدوب ضعیفلایده و ناقه یه دخی اطلاق اولنور **الانقاض** همزه نک فتحیله جمعی اریق دوه لر معناسنه و نقض شول
بنادر که مستر یقمی و تیب اولمش یا دله و نقض برنسنه نک یقندیسنه دخی دیرلر منقوض معناسنه نکث کبی و زنا و معنا
التنقض فتحتیله و قافک ضمی و تشدیدیله منتر یقمی اوزره اولمش برباردماق یقال تنقضت الارض عن الکماءة اذا تفطرت
الانقاض همزه نک کسریله طوشیجل چاغرمق یقال انقضت العقاب اذا انقضت و انقاض کبیت کافک فتحی و تانک کسری و مدیله
دوه نک تا ذه اولا نلرک اوازی و وزنه و هدیدوحس اولاتلرک اوازی در انقاض کچی چاغروب دعوت اتمکده دیرلر
تقول انقضت بالمعزی انقاضا اذا دعوت بها و انقاض دل دماغه یاپشدروب ابر ماغلدحاصل اولان صوته دخی دیرلر
واتی سوربه ده ایدرلر تنر معناسنه و انقاض ساقز چینوکی حاصل اولان اوازه دخی دیرلر بو مکروه در و انقاض اوقه دیوک
اغرلکله دخی دیرلر یقال انقض الحمل ظهره اذا اثقله و بونکله صوتدن دینجی یوک اغر اولدوغی دقت یالان اغاجلری واولدرد و منه
نهض
قوله تعالی الذی انقض ظهرک **النقیض** نونک فتحی و قافک کسری و مدیله محمله لرک و پالان اغاجلرینک اوازی **النهض** نونک فتحی و هانک سکونیله
النهوض ضمیله طورمق قیام معناسنه یقال نهض ینهض نهضا و نهوضا من الباب الثالث اذا قام و ادت بتب بوبی کمال ایرشمکه دخی
دیرلر یقال نهض النبت اذا استوی و نهض دوه نک کوکرکی اموزنکار سنه دخی دیرلر **الانهض** همزه نک فتحی و هانک ضمیله جمعی فلس افلس کبی
الانهاض همزه نک کسریله ایاغ اوزدن قالدرمق **الانتهاض** همزه نک و تانک کسریله ایاغ اوزره قالقمق یقال نهضته فانتهض **المناهضه**
میمک ضمی و هانک فتحیله طورشمق مقاومت معناسنه **التناهض** تانک فتحی و هانک ضمیله هرکس خصمیله طورشماق **الناهض** هانک کسریله شول قوشه
یا وریسی درلر که قناتلری واقر اولوب اوچمغه شروع ایده و ناهض شول اته دیرلر که انک قولی یاسنده در جانب اعلاسنده **الناهضه** هانک
کسریله برکسنه نک یاسنکا و عونلریدر که انکا عصبه دیرلر و ناهضه شول کسنه لره دخی دیرلر که برکسنه نک مصالحنه قیام کوسترلر
نوض
مرد مطیع اولمعلر یقال ما لفلان ناهضه ای الذین یقومون بامره **النوض** نونک فتحی و واوک سکونیله و لایتدن ولایته کیمک و نوض برنسنه یی
وحض
چقاردقچه چاشاق فدان چوقدیکی مثلا تقول نضت الشیء اذا عالجته لتنزعه و نوض دره نک قویردیغیله اردی اولشدوغی یره دخی دیرلر
الانواض همزه نک فتحی و نونک سکونیله مرتفع اولان یرلر **والنوائض** همزه نک فتحی و واوک کسری و مدیله کذلک مرتفع اولان یرلر **فصل الواو الوحض**
ورض
واوک فتحی و حانک سکونیله شول دوه در که دوه اعجوه کیرمش اولمایه تقول وحضت بالمرعی اذا احتمته فیه جانیا **الوحیض** واوک فتحی و حانک
کسری و مدیله دور تلمق کسنه **التوریض** علی وزن التکریم قضای حاجت ایدن کسنه نجاسته بر یردن قاتمق **الایراض** همزه نک کسریله

بنا . يقال ورض الرجل واودض اذا اخرج غائطه ونحوه مرة واحدة ويقال ورضت الدجاجة اذا كانت مرخمة على البيض ثم قامت
فذرقت مرة واحدة . ذرقا كثيرا يعني يوردى . يبيشان تاوق بخاسات كثيرة الثالثة ورخمه بيمكجي وراك سكونيله وخادمينك
كوربله يوره . يبيشان تاوق دن الاوقاض همزه نك فتحي و واوك سكونيله مجله معناسنه در واوقاض بريرده جمع اولنان فرق
مختلفه يه ده ديرلر قبايل متعدده دن كلمش اولا اصحاب صفه كبي وفي الحديث آنه امر بصدقة ان توضع في الاوقاض الوفض واوك
فتحي وفانك سكونيله عجله معناسنه در الايفاض همزه نك كسرى ومديله سرعت ايتمك الاستيفاض همزه نك وتانك كسريله كذلك سرعت
ايتمك يقال اوفض واستوفض اذا اسرع ومنه قوله تعالى كانهم الى نصب يوفضون ونصب حمتيله بت ديرلر صنم معناسنه واستيفاض طرد ايتمك
يعني سوردمك و استعجال ايتمكه ده ديرلر يقال استوفضه اذا طرده واستعجله الميفاض ميمك كسرى ومديله سرعت ايديجي يقال ناقة ميفاض
اي مسرعة الوفضة واوك فتحي وفانك سكونيله برنسنه دركه اوق قبورجغه بكزر دريدن ديكرلر ايجنده اغاجي اولمز الوفاض واوك كسريله
جمعي الومض واوك فتحي وميمك سكونيله برق اذ يلدرمق الوميض واوك فتحي وميمك كسرى ومديله كذلك يلدرمق الومضان ميمك فتحيله
كذلك يلدرمق يقال ومض البرق يمض ومضا ووميضا وومضانا اذا لمع لمعا خفيفا الايماض همزه نك كسرى ومديله كذلك برق يلدرمق
يقال اومض البرق ايماضا وبو ذكر اولنان برق لمعان در خفيفيله يلدرمه دقده دو دخي يلدرم يوب بلوه دك نواحيسنه تجاوز
اكا خفو ديرلر جاهد مهمل ايله وفايله دخي برق كوكك اوزنه اوذانوب بلودي يار سه وصاعقه صولة اكل اكا عقيقه ديرلر عين
مهمل ايله وقافله وايماض دخي ديرلر ايقاع ده . ديرلر يقال ومضت المراة اذا سارقت النظر فصل الهاء الهض هانك فتحي وضادك
تشديديله تاقق يقال هضضه فارتهض الهضيض هانك فتحي وضادك كسرى ومديله فاتق نسنه المرهضوض ميمك فتحي وهضادك ضميله بمعنا والمرهض
ميمك ضمي ونونك سكونيله وهانك فتحيله بمعناه كذلك الاهتضاض همزه نك وتانك كسريله كذلك فاتق كومعناسنه يقال اهتضاذ اكسره واهتضاض
نفسي كمرايتمك ده ديرلر تقول اهتضضت نفسي لفلان اذا استنزلتها واستزاده برنسنه يي حقير وحقير كيميك ديرلر الهضاض
هانك فتحي وضادك تشديديله شول دكل دكو سايرا دكلرك بوينن ايجره بر جيد ايليه الهضاء هانك فتحي والفك مديله
خلايقدن بر جماعتدر و بو فعلاء وزني اوزره در صحرا كبي تغلبه روايتي اوزره الهيض هانك فتحي وياينك سكونيله كمك جبارلدقدن
صكره تاقق يقال هاض العظم يهيضه هيضا اذا كسره بعد الجبور و هرا غي كبرا غرياوزرينا ولا اكا هيض ديرلر وهيض بر
كمسنه نك مكرا دهنته تقلاعه ديرلر يقال هاضني الشيء اذا ردك في مرضك المهيض ميمك فتحي وهانك كسرى ومديله كمك جبارلدقدن
صكره منكسر اولان كمسنه الاهتياض همزه نك وتانك كسريله ذكر اولنان وجه اوزره كمك قاتق الانهياض همزه نك وهانك
كسريله و نونك سكونيله كمك قاتق كذلك المهتاض ميمك ضمي وهانك سكونيله والمنهاض ميمك ضمي ونونك سكونيله كمك قاتق كنه
والهيضة هانك فتحي وياينك سكونيله كوكل دوشمه يدن سكسه لكي يقال بالرجل هيضة اي به قياء وقياء قافك ضميله
وقيائي اثرنجي ذحمله تفسير ايتمك بعيد دكلدر زيرا زمخشري هيضه شكم رفتن باقي ديمشدر والله اعلم

باب الطاء من كتاب ترجمة الصحاح للجوهري فصل الالف

الابط همزه نك كسري وبانك سكونيله قولتق جيل
معناسنه تذكير و تانيثي جايزدر الاباط همزه نك مديله جمع وقولتق كوريكي برنسنه يي زياده . قالدرمدن كنايتا دلور قرا
براعرابيدن حكايت ايدوب قزغو سوطجه برقنا ابطه ديدي زياده قالدردي ديمك مخلدر . وقومدن اولان دبر يكن دخي
نهايت بولدوغي يره ابط ديرلر التابط فعتيله برنسنه يي قولتوغه الق يقال تابط الشيء اذا جعله تحت ابطه وتابط اضطبا
دخي ديرلر واضطباع ردايي صلع قولتوق التنه الوب اوجنه صولا موذي اوزرينه براقمه ديرلر و ابوهريره نكجي دخي اه
ردانلري بو وجه اوزره ايدي الاستباط همزه نك وتانك كسريله اغرغ طاردي واسع قوي قادمعه ديرلر تابط شرا ثابت ابن جابر
الفهمي نام كمسنه نك لقبيدر تابط شرا ايله تسميه اولندوغنه باعث بو ايديكه قولتوغندن تيغي تكمز ايدي تقول جاءني تابط شرا
ورويت بتابط شرا يعني حال اوزره . بركا ايدوب تغير اعزيسن زيرا فعلدن اسمه نقل اتزيسن بلكه فعل وفاعل محكيسيل تغير ايدرسن
پس اصل اوزره . حكايت ايدوب تغير اولنماسي واجب اولور وهر جمله كه انكله تسميه اولنه جمله سنده . حالي بويله در بر تغير ودو
نجه مثلو واكرمن بودي تثنيه وجمع ايتمك دلسك جاءني ذو تابط شرا ديرسن ياخود كلاهما وكلهم ديرسن تاكيد طريقيله دخي
وكلاهما وكلهم تكلد كده . ذو ياخود ذو مثلو كلامده . بحرها وبالمجاوزلين مثلا جاءني تابط شرا كله جاديسك جاءني ذو

وفض
ومض
هضض
هيض
باب الطاء ابط من ترجمة الصحاح

تابط شرا تقديرنده اولور الثابطي فتحتيله واحدتنده . بانك تشديديله تابط شرا منسوب اولان نسنه . وبونك تصغيري و ترخيمي
جايز دكلدر الارطي همزه نك فتحي وراينك سكوني والفك قصريله بر اغاجدر قوملو يرلرده بتر وبو فعلي وزنا اوزره در ديرلر اشتقاقاتنده
اديم ما دوط ديرسن يعني ادطايله دريبي دباغت اولنه وبونك الفي الحاق ايچوندر تانيثي ايچون دكلدر زيرا بونك واحدي ارطاة
وبوند . قول اخر واوده دكه اول افعل وزني اوزره . اولحقدير كه مشتقدر اديم مرطا ديرسن و بوباب معتلده ذكر اولنور ان شاء الله
واكر بونك الفني اصلي قلنسه معرفه ده و نكره ده منوّن قيلورسن واكر الفي للحاق ايچون قلورسك نكره ده منوّن قيلورسن معرفه ده
منون قيلمزسن و ابو زيد بعير ما دوط وارطوي روايت ايتدي يعني ارطا اكل ايليه الاريط همزه نك فتحي وراينك كسرى ومديله رجال دن
شول كمسنه دركه انك ولدي حاصل اولمايه الايراط همزه نك كسرى ومديله والتارطي على وزن افتعلي اكثر يرلري بو تزرمك يقال ارطت الارض
وكذا ارطت الارض اذا اخرجت الارطي بو ذكر اولنان جامع اللغه نقلا اوزره در انما نص مصادر . ظاهر اولان ثلاثيدن كلمكدر الاطيط
همزه نك فتحي وطانك كسرى ومديله دوه نك تمكت حملدن اولان اوازي و دوه . يالانك اوازي كه ثقلت حملدن حاصل اولور يقال اط الابل
ما ات الابل و اطيط اجلعقدن قارن اوتمكه دخي ديرلر ده وه . ياد ديسي اوازي يورمكه ده . ديرلر و الدكس و بولدانش جلب ايدركه
الاقط همزه نك فتحي و قانك كسريله كشك ديد كلري معروف نسنه كه يوغرتدن اولور وكاه اولور اشاده . كاني ساكن قلورلر قافك حركتي
ماقبله نقل ايتمكله الايتقاط همزه نك كسريله كشك اتخاذ ايتمك تقول ائتقطت اذا اتخذت الاقط پس بو بابك افتعال دن اولور الاقط همزه نك
فتحي وقانك سكونيله طعامه كشك قاتمق يقال اقط طعامه يا قطه اقطا من الباب الثاني اذا عمله بالاقط المأقوط ميمك فتحي وقانك ضميله
كشك قاتلمش طعام المأقط ميمك فتحي وقانك كسريله او غراش يري موضع حرب معناسنه وخليل ايتدي مأقط حربدر اولان طارلقدر
مضايقه حرب معناسنه فصل الباء البرقط على وزن الدحرجة شول ادمدر كه بري برينه قريب اوله خطوة متقارب معناسنه
واوزنه نقل ايدرك كرده وغلبه ده . ديرلر يقال برقط الرجل اذا ولي متفتا البسط بانك فتحي وسينك سكونيله اجوب طاغتماق
نشر معناسنه وصادله دخي لغتدر و بسط عذر قبول عذر ده . ديرلر دبسط بركسه نك احتشامن ازاله قيلمغه دخي ديرلر
البسط بانك فتحي وسينك سكونيله وسعت معناسنه الانبساط همزه نك وبانك كسريله دوشنمك يقال انبسط الشيء على الارض وانبساط
حشمت زايل اولمغه دخي ديرلر يقال بسطت من فلان فانبسط التبسط فعتيله وسينك ضمي وتشديديله ولايت طولا وعرضا
يرايتمك يقال تبسط في البلاد اي سار فيها طولا وعرضا البساط بانك كسريله دوشنلو نسنه فراش معناسنه البساط بانك فتحيله
واسع اولان يريقال بمكان بساط البسيط بانك فتحي وسينك كسرى ومديله بمعنا . يقال مكان بسيط ايعنا دكوده . سي دقوجاني
واسع اولان كمسنه يه ده . ديرلر يقال فلان بسيط الجسم والباع وبسيط عروضي شوكه بحرلردن بر بحركا يدر غالبا بحر واسع الكرد
بسيط ديرلر ومعناي وسعتدن ددعريكرك فرشي ونراشلا بسطي ديد كلري فراش طارا ولدوغي زماننده . وهذا فرش يبسطك ديد كلري
زالش واسع اولدوغي جهتيندر . وسونا عقبة باسطا ديد كلري مسافه بعيده اولدوغي جهتندر . البسط بانك كسري وسينك سكونيله شول ناقه
ولدي ايله بريره . خالي قوب اندن منع اولنميه دبسط اجوز ولان اله ديرلر قيد معناسنه يقال ايده بسيط اي مطلقة نسلكم عند
قرارتنده بل بوده بسطانه واقع اولمشدر البساط بانك ضميله جمع دكر اولنان ناقه لر معناسنه الاباط همزه نك فتحيله كذلك جمعي جمعي ابرا دلدار
والظاركبي الابطا همزه نك كسريله ناقه ولديله بريره . خالي برقا ولنماق البط بانك فتحي وطانك تشديديله چيباني ياريق جراحت اصون
ديو يقال بططت القرحة اذا شقتها وبط قاز واورد دكي معناسنه ده . كلور البطة بانك فتحي وطانك تشديديله واحد عدي دها تانيث ايجون
دكلدر بلكه وحدت ايجوندر مذكر و مؤنث اطلاق اولنور حمامه كبي ودجاجه كبي البطيط بانك فتحي وطانك كسرى ومديله عجب معناسنه وكذب معناسنه در
وبونو فعل مشتق اولماز الابعاط همزه نك كسريله اداعيه كيتمك معناسنه يقال ابعط في السوم اذا ابعد وسوم اوتلامغه ديرلر البعثط
بانك وثانك ضمي وعينك سكونيله در ه نك اوتر سره الوادي معناسنه البعثوط بانك ضمي وثانك ضمي مديله بمعناه ومنه يقال هو ابن
العالم بلطيه كما يقال هو ابن عبد ترتا وبعيد . بانك ضمي وجيمك سكونيله برنسنه نك باطنه ديرلر الباطلة ميمك ضمي ولانك فتحيله قلجله رادن
معنادر يقال السيف معناسنه البالط فعتيله ولانك ضميله كذلك اورشمق يقال تبالطوا اذا تجالدوا والابلاط همزه نك كسريله بر كسه نك مالي
الكيدوب فقير اولمق يقال ابلط الرجل اذا افتقر البلط ميمك ضمي ولانك كسريله فقير اولان كسه البلط ميمك ضمي ولانك فتحيله كذلك
فقير اولان كسه يقال ابلط على البناء الجوهري ضرب مبلطا اذا افتقر وذهب ماله كسائي روايتي اوزره . وابو زيد كدي قوليده دد وابلاط

ارط
اطط
اقط
برط
بسط
بطط
بعط
بلط

طلبدماً برام ایتمکه دخی دیرلر یقال ابلطنی فلان اذا الحّ علیک فی السؤال حتی یبرم التبلیط علی وزن التکریم برلنسنه ده عاجز اولماق
یقال بلط الرجل تبلیطا اذا اعیا فی المشی بلبکجیه کبی دخی با و موحده ولام مشدده و حاء مهمله ایله ذکر اولنن معنایه در البلاط
بانک فتحیله یره دوشنن طاشلره دیرلر که اوجینده کرکی غیری یرده البلوط بانک فتحی و لامک ضمی و تشدیدیله مأکولات قسمندن معروف
نسنه در که عامه تحریف ایدوب پلید دیرلر البلطة بانک ضمی و لامک سکونیله شول یغمور در که قطرلری عظیم و دفعة ونجأة منا
کلور البهط بانک وهانک فتحی وطانک تشدیدیله بر نوع طعامدر که برنجدن و صو ایله طبخ اولنور فارسیده دخی بدر اکا لسان فارسیده
شاب دیرلر بو ذکر اولنان جوهری تقیجی اوزره در اما قاموسده و دیگر لغت کتابلرنده سوده دورنج ایله طبخ اولنان طعامدر لسان هندده
نوبیب اولنمشدر هندیجه بهتا بود دیشلر فصل الثاء الثأطة ثانک فتحی و همزه نک سکونیله قره بالچیق جماعة معناسنه الثأط
ثانک فتحی و همزه نک سکونیله جمعی قره بالچیقلر معناسنه و فی المثل ثأطة مدت بماء و بو مثل منصبه واصل اولان احمق حقنده ضرب اولنور
زیرا سیاه بالچیقه رطوبت غالب اولدیغیجه فسادی غالب اولور و مدت مده دندر فساد معناسنه یاخود مدّه دن در اوزنو
الثرط ثانک فتحی و رانک سکونیله ثلط کبی دوزنا و معنی یاخود لثغه دیمکی لسان تلفظده قاصر اولمغی احدهم فینی اجو
شبیه تکلم ایتمکیدر و ثلط چرپش دیدکلری نسنه در که ابی بشاجیلر استعمال ایدرلر که لسان فارسیده دخی کار رشته دیرلر و بو
ذکر اولنن نضر بن شمیل روایتیه اوزره در و ابو الغوث ذکر اولنن لفظک بو معنایه کلدیکنی انکار ایتدی الثرطة ثانک فتحی و رانک سکونیله
و طانک کسری و همزه نک فتحیله رجل احمق دیرلر ضعیف اولوب همزه زاید بولنور اوزره در الثرط ثانک و میمک ضمی و ما بین در انک کونیله
یاش بالچیق طین رطب معناسنه جوهری ابو دین ظن ایدرم که میم زایده در اوکا الاثط فتحتیله و طانک تشدیدیله کوسه اولان کمسه
کوسج معناسنه الثلط فتحتیله کوسه اولمق الثط ثانک ضمیله اثطک جمعی کوسهلر معناسنه یقال قوم ثط الثط ثانک فتحیله کذلک کوسه
معناسنه الثطاط ثانک کسریله کذلک جمعی یقال رجل ثط و قوم ثطاط ثط الحاجبین ثانک فتحیله قاشلری از اولان عورت الثعط فتحتین
بدرایجه بغلاق یقال ثعطه الجم ثعطا من الباب الرابع اذا انتن و یقال ثعط الماء ایضا الثلط ثانک فتحی و لامک کونیله دوه نجاست
دقیقه القا ایتمک یقال ثلط البعیر من الباب الاول اذا القا بوحه دقیقه و فی الحدیث انهم کانوا یبعرون بعرا و انتم تثلطون ثلطا فصل
الجیم الجلط جیمک فتحی و لامک سکونیله تلجیر مقی یقال جلط السیف اذا استله الجلطة علی وزن الدحرجة باشنی تراش ایتمک
یقال الحبط عمله حبطا و حبوطا من الباب الرابع اذا ابطل ثوابه الاحباط همزه نک کسریله عمل باطل قیلمق یقال احبط الله و احباط قوینک
صویکیدوب اولکی کبی عودت ایتمک معناسنه در کلور الحبط فتحتیله یاره فاسد اولمق یقال حبط الجرح حبطا من الباب الرابع
ایضا اذا عرب و نکس و حبط کذلک طوار اوتجوقلری ینیوب قارنلری شیشوب اچلرینه اولان نسنه جماعه دخی دیرلر
و ابن السکیت ایتدی حبط طوار تاخل ایجنده بتن چاو دیدی یعنی سیاه داززی اوتله دن قارنی شیشمکلرکه اوله
حنده قوق دیرلر حاء مهمله ایله یقال حبطت الشاة من الباب الرابع ایضا و فی الحدیث و ان مما ینبت الربیع ما یقتل حبطا او یلم یعنی یا قتل
ایدر یاخود قتله قریب ایدر بو سببدن حاء مهمله ایله یقال حبطت الشاة حارث بن عمرو حبط دیو تسمیه اولنلر بو اولزبوده اولان
بعض سفرنده ذکر اولنان حالت واقع اولدیغی بنا علی ذلک انک اولادینه حبطات بنی تمیم دیرلر الحنبطی نکره اولنن قبیله منسوب اولان
نسنه الحنبطی فتحتیله و نونک سکونیله و الفک قصریله قصیر القامة اولوب عظیم البطن اولان کمسنه و کاه اولور مرهون قیلورلر وکاه اولور
قلزل و نون ایله الف کلمه مزیدیر ده سوزحیله الحاق ایچوندر یقال رجل حنبطی بالتنوین و حبنطاة و محنبط یقال احنبطت
واکر تصغیر ایتمک و لسک مخیر اولورسن استرسک نونی حذف ایدوب الفده بدل یا کتورسن حبیط دیرسن طانک کسریله و تنوینله
زیرا الف تانیث ایچون دکلدر حبلی و بشری الفی کبی تاکه الفک ماقبلی مفتوح اوله و اکر استرسک نونی ابقا ایدوب الفی حذف
ایدوبن حبیط دیرسن کنکه مرام کرانده الحاق ایچون ایکی زیاده اولا ایکی حرفی یاخود تنقیص دیلرسک حذف ایدرسن و حذف اندن دکل تقیه
دیلرسک عوض ویرسن دیلرسک ویرمزسن و اکر حرف اولدن عوض ویررسک حبیط دیرسن یانک تشدیدیله و طانک کسریله
و اکر حرف ثانی دن عوض ویررسک حبینط دیرسن نونک کسری و تیلیدی و عوضی کلیمه سنده دخی حاله ذکر اولنان سوال اوزره در
و عوضی اسلامه دیرلر شیدق اولدیغیچون الحط حانک فتحی و طانک تشدیدیله ده نک پالانی و ایکی کرین الق دیا مککیریش اکسه الحط
یقال حط الرجل السرج والقتوی و حط بیره نزول ایتمک دخی دیرلر و حط اینه ایتمکده دیرلر یقال حط اذا احدر

تختیله مغوله معناسنه در الانحطاط همزه نک و حانک کسریله برنسنه اشغه وارمق یقال انحط السعر نرخ اشاغه واردی معناسنه بحرم
نسنه در دخی حال بو ایله در الاستحطاط همزه نک و تانک کسریله بیع ده جرمت ایدوب بیعک بهاسن اکسمک یقال استحطنی فلان من الثمن
شیئا الحطیط حانک فتحی و طانک کسری و مدیله عند ناقص اولان مقداری الحطة حانک کسریله کناهی عفو ایتمک و منه قوله تعالی
حطة ای حط عنا اوزارنا بعضلر ایتدی لفظ حطة بو کلمه در که بنو اسرائیلده تلفظ ایتمکه امر اولندی اکر بلفظ الله لسر
کناهلری حطة اولنوردی الحطوط حانک فتحی و طانک ضمیله اینش یر مکان نشیب معناسنه و حطوط شول ناقه یه دیرلر که زیاده
سریع اوله حطوطة المتنین جیمک فتحی و طانک کسریله دوه بودکی بولاده نطیا یوزرق یوریمک الحطایط حانک ضمیله کوچک صغیر معنا
یقال رجل حطایط اذا کان صغیرا و حطایط بن یعفر بر کسنه نک اسمیدر الحطاط حانک فتحیله شول سو بجیلره دیرلر که باشنک اطرافنده
ظاهر اولور و کاه اولور یوزده ظاهر اولنه دخی اطلاق اولنور الحطاطة حانک فتحیله واحدی و حطاط سودک تیماغنه دخی دیرلر
زبه اللبن معناسنه المحط میمک کسریله شول نسنه در که انکله دوکون ایدرلر نه کم عرب بطانه سنک قولترونده الترونه اکثر احداث
ایدرلر بعضلر ایتدی شول نوره در که انکله سو اجلو بحیتان نقش ایدرلر حطان حانک کسریله بر کسنه نک اسمیدر که او لعمران بن حطان
الحیعطان حانک فتحی و یانک سکونی و قانک ضمیله دولاج دیدکلری معروف قوشکه بر کلکی الاحلاط همزه نک و تانک کسریله غضب
و مجرت و فی الکلام علقمة بن علاثة ان اول الی الاحلاط واسوء القول الافراط یعنی سلا لنک اولی غضبدر و قولنک اقبحی اکثار در
الاحلاط همزه نک کسریله یمین ده جد و جهد ایتمک الحماط حانک فتحیله افاندیه دیدکلری اوتنک یا بیسیدر که اکثریا بیلانلر انکله الفت ایدرلر
یقال شیطان حماط کما یقال ذئب غضی و تیس حلب که شیطاندن مراد یلاندر که عرب طایفه سی یلانه شیطان دیرلر دخی برجنس اغاجه
دیرلر و صلب حانک ضمی و لامک تشدیدیله برجنس اوتدر که اکثر اکا انجبنسی مایل اولور تو کجوق او تدر بو ذکر اولنوب پراعنی قوردقده سود کبی
یره دوشرک بتر الحماطة حانک فتحیله واحدی ذکر اولنان اوت نسنه نسنه در بولنوب معناسنه حماطة القلب حانک فتحیله یورکک اورته سی
حبة القلب معناسنه و منه قولهم اصبت حماطة قلبه و حماط کذلک بوغزده اولان خشونت دیرلر ابو جعید روایتی اوزره در الحنطة
حانک کسری و نونک سکونیله بغدای کندم معناسنه الحناط حانک کسری و نونک فتحیله جمع بغدایلر معناسنه الحناط حانک فتحی و نونک
تشدیدیله بغدای صتانکسنه الحنوط حانک فتحی و نونک ضمیله شول نسنه در که میتلره جولر خوب رایحه لو اولدیغیچون التحنط تفعیله
و نونک ضمی و تشدیدیله ذکر اولنان نسنه یی صاجمانی یقال تحنط به الرجل التحنیط علی وزن التکریم حنوط صاچمق یقال حنط المیت تحنیطا
الحناطة حانک کسریله بغدای صتماق صنعتی الحانط نونک کسریله قرمو زیجو یا غشی دری یقال حنط الادیم اذا احمر الاحناط همزه نک کسریله دوه
اوتلدی اولان بنانانک تمام بوتوب بیوامی اغارمسی یقال احنط الوحش و حنطها ایضا اذا ادرک و ابیض ورقه الحائط یانک کسریله دیوار
الحیطان حانک کسری و مدیله جمع دیوارلر معناسنه و او یایه منقلب اولدی ما قبلی مکسور اولدیغیچون التحویط علی وزن التکریم دیوار
یاپمق یقال حوط کرمه اذا بنی حوله حایطا یعنی باغنک اطرافنه دیوار یاپه و تحویط برنسنه اطرافنی دوره ایتمکه دخی دیرلر و منه قولهم
انا احوط حول ذلک الامر ای ادور المحوط میمک ضمی و واوک فتحی و تشدیدیله شول باغدر که اطرافنه دیوار یاپلمش اوله الحیط
حانک کسری و مدیله حمایه قیلمق الحیاطة حانک کسریله بمعناها الحوط حانک فتحی و واوک سکونیله کذلک بمعناها یقال حاطه یحیطه حوطا
و حیطة و حیاطة اذا کلاه و رعاه و کلاه اوزنده همزه ایله حفظ و حراست معناسنه کلور و حیطیل و نسعه معناسنه کلور
تقول مع فلان حیطة لک و لا تقول علیک و حوط فه ذکر ایجره جکه دخی دیرلر تقول اتخاد حوط عاشه ای یجیرها الاحتیاط همزه نک
کسریله ثقه و معتمد علیه اولان نسنه ایله عامل اولمق یقال احتاط الرجل لنفسه اذا اخذ بالثقة و احتیاط برنسنه یی اوه تابه
المبالغه دخی دیرلر یقال احتاط به الخیل اذا احدقت الاحاطة همزه نک کسریله برنسنه یی قبلا و بیاجرو المق یقال احاط به علمه و احاط
به علما و احاطه برکسنه یی اورته یه المبالغه دخی دیرلر یقال احاطت الخیل اذا احدقت فصل الخاء الخبط خانک فتحی و بانک سکونیله
اثر شدید یقال خبط البعیر الارض بیده خبطا ضربها و منه قیل خبط عشواء یعنی برکسنه برلرده حدسنا اوزره اولمق خبط
خبط عشوا دیرلر و عشوا دعیبی بصرینک فتحی والفک قصریله شول ناقه در که بصرینده ضعف اولدیغی برنسنه دن صاقنمز و خبط بر
کسنه اوبا عنیجون کشفه قسمن نائمه اولورسه برقاقه دخی دیرلر یقال الخبط الرجل اذا طرحه حیث کان لینام و خبط عصایله
اغاجی اوروه دخی دیرلر بیراقی دوشسون دینه و خبط برکسنه یی بلدوناحسان ایتمکه دخی دیرلر تقول خبطت الرجل اذا اتیته علیه

خبط

من غير موقة بينكما وخبط طوارك اويلوغني اوزرينه ادرقن داغ چكمك دخي ديرلر تقول خبط بعيره الاختباط همزه نك وتانك كسريله بوجه
كمسنه دن احسان طلب اتمك ديرلر يقال اختبطني فلان اذا جاء يطلب معروفك من غير اصرة واصر همزه نك فتحي [illegible]
موجب رحمت اولان نسنه خابط الليل بانك كسريله ناموس معناسنه در ومنه قولهم لا ادري اي خابط ليل اي الناس هو الخباط خانك ضمي
وبانك تخفيفيله جنونه شبيه بر حالت در جنون دكلدر ومنه سول تخبطه الشيطان التخبط تفعل وزنده بانك ضمي وتشديديله افساد
اتمك الخباط خانك كسريله شول اوزون داغدركه اتلرك اويلوغنه اورلر الخبطة خانك كسري وبانك سكونيله اذا اولان سوده ديرلر
وخبط كبي بر مقداري چكيلدكدنصكره باقي قلان نسنه دخي ديرلر وخبطا وارد ن بر مقداره وخلا [illegible] بر مقداره دخي ديرلر
الخبط خانك كسري وبانك فتحيله جمعي الخبط خانك كسري وبانك سكونيله ثلث مقدارندن نصف مقدارنه وارنجه صودر
كركه چناقده كركه مشكده كركه حوضده كركه كولده اولسون كه بو مقدار اولان صويه دخي ديرلر و بوندن فعل مشتق اولنمز
ظاهر دكلدر جوهري روايتي اوزره پس خبط جرعه كبيدر معنىً وجرعه جيمك ضمي وراء مهملنك سكونيله كاسه ده باقي قلان صودر
بعضلر خط جوهريله واقع اولان ضبطه ذهاب ايتمش جيمك كسري وذاء معجمه نك سكونيله مطلقا ماء قليل معناسنه الخرط خانك فتحي

خرط

وراءنك سكونيله اغاجك قابوغن صويمق يقال خرطت العود اخرطه من باب الاول واخرط من باب الثاني وخرط يپراغن [illegible]
دخي ديرلر تقول خرطت الورق اذا حتته وحت حاء مهمله وثاء مثلثه ايله اغاج يپراغني الله صيرمق ديرلر اعلاسندن [illegible]
اغزينه وارنجه وفي المثل دونه خرط القتاد و بو مثل غايت مافي الباب بوده و بوندن اوتري مشكلدر محلنده استعمال اولنور و قتاد
قافك فتحيله ديكن ديرلر وخرط مسهل اولان دوا بركمسنه يي اسهال اتمكده ديرلر يقال خرط الدواء اذا امشاه وخرط [illegible]
اوزغنه دخي ديرلر يقال خرط الحديد اذا طوله كالعمود مخروطة الوجه شول كمسنه دركه يوزي اوزون ولا واينلو اولميه
ومخروط اللحية ستالي اوزون واونپ اينلو اولميان كمسنه الخريط على وزن الكريم بمعناه يقال خرطه الدواء تخريطا الخرط
فتحتيله شول مرضدركه جميعه بر عارض اولوب كوش پاره لري كبي اوميتش سود [illegible] الاخراط همزه نك كسريله ناقه ذكر اولنان مرضه
مريض اولمق يقال اخرطت الناقة المخراط ميمك كسري وخانك سكونيله ذكر اولنان مرض عادتي اولان ناقه ومخراط كذلك شول
يلويه دركه هر يل قاولق عادتي اوله الخراط خانك فتحي وراءنك ضميله شول ابلا دركه جرن اولوب سركشلك ولا الخروط خانك كسريله [illegible]
اولمق يقال البايع برئت اليك من الخراط اي الجماح الانخراط همزه نك وخانك كسريله ات سيري حالنده لج وعناد اتمك يقال انخرط الفرس
في سيره اذا لج وانخراط بركمسنه نك اوزرينه كلوب برامز سوز سويلمكه ديرلر يقال انخرط علينا فلان اذا اندرأ بالقول السيء [illegible]
اچلمكه دخي ديرلر يقال انخرط جسمه اذا دق الاخريط همزه نك كسري وخانك سكوني وراءنك كسري ومديله بر نوع طوزلو [illegible]
معناسنه الاختراط همزه نك وتانك كسريله قليج صيرمق يقال اخترط سيفا اذا استله الخريط خانك فتحي وراءنك كسري ومديله شول [illegible]
ايچنه قودقلري اسبابك اوزرنه ايكلنوب بغلنور الاخراط همزه نك كسريله جامه داني بغلتوب بغلامق تقول اخرط الخريط [illegible]

خطط

الاخرواط همزه نك وراءنك كسري وواوك تشديديله سيرده شدت اوزره اولمق يقال اخروط بهم السير اخرواطا اي اشتد الخط
خانك فتحي وطانك تشديديله چيزي الخطوط جمعيدر چيزيلر معناسنه وخط عامه ده بر موضعك [illegible] الخط [illegible]
اكا كوندرلر [illegible] رماح خطية ديرلر زيرا [illegible] هندن كوندرلر [illegible] طوغريلور وخط [illegible]
چيزي چزمسنه دخي ديرلر وخط قلمله يازي يازمغه دخي ديرلر يقال خط بالقلم اذا كتب وخط [illegible] معناسنه در [illegible]
خط غبار [illegible] المخطط ميمك ضمي وطانك فتحي وتشديديله شول كليمدركه [illegible]
اولا يقال كساء مخطط [illegible] الخطوط خانك فتحي وطانك ضميله شول يبان صغيري دركه [illegible]
الخطة خانك كسريله شول يردركه كندو نفسي ايچون اختيار ايدوب انده بنا يابمغه علامت وضع ايليه الخطط [illegible]
فتحيله [illegible] الاختطاط همزه نك وتانك كسريله [illegible]
خطي [illegible] المخط ميمك [illegible] المخطاط ميمك كسري وخانك سكونيله [illegible]
[illegible] الخطة خانك ضميله امر وقصه معناسنه يقال جاء فلان وفي راسه خطة
اذا جاء وفي نفسه حاجة قد عزم عليها والعامة تقول خطيه وفي حديث قيلة ايلام ابن هذه ان يفصل الخطة وينتصر من وراء [illegible]

وجرم حاجز كبي جمع در مانع لر معناسنه يعني بركمسنه كه برمشكل الشيء واقع اولدقده عاجز اولميوب اني [illegible] كه قادر اوله اولوم اولماز خطة
مقصد معناسنه دخي كلور يقال الخط ناسا اي مقصد بعيد والخمان [illegible] معناسنه دخي كلور ومنه قولهم خذ خطة اي خذ خطة الانصاف ومنه
النصف وخطة بر يرامز [illegible] ربك فتح الله [illegible] خطة [illegible] ديدكلري قولندن مراد اولدر [illegible] روايتي اوزره وخطة اسم دخي
كلور خطدن انتظام اولدوغي كبي نقطه دن الخطيطة خانك فتحي وطانك كسري ومديله شول يردركه اوزرينه يغمور ياغميه ايكي ياغمور يري مابيننده
الخطائط خانك فتحي وطانك كسريله جمعيدر يغمور ياغمين يرلر معناسنه ومنه قول ابن عباس حين سئل عن رجل جعل امر امرأته بيدها وطلقته ثلاثا خطأ الله نوءها
الا طلقت نفسها ثلاثا يعني زوجتي بوشقه دنسه كندو نفسني بوشامق كرك ايدي ويروى خطا الله نوءها اي اخطأ المطر نوءه

خلط

[illegible] معناسنه اولور الخلط خانك فتحي ولامك سكونيله قاتشدرمق يقال خلط الشيء بغيره خلطا من الباب الاول الاختلاط همزه نك
وتانك كسريله قارشمق يقال خلطه فاختلط وعقل فاسد اولمغه دخي ديرلر يقال اختلط فلان اذا فسد عقله المخالطة ميمك ضمي ولامك فتحيله
ايكي نسنه بربرينه قارشمق يقال خالطه مخالطة الخلاط خانك كسريله بمعناه وحديث شريفده لا خلاط ولا وراط واقع اولمشدر لا يجمع بين متفرق
ولا يفرق بين مجتمع خشية الصدقة معناسنه در وخلاط بركمسنه نك عقلنه خلل كلمكه دخي ديرلر يقال خولط الرجل في عقله خلاطا التخليط على وزن
التكريم بر نسنه يي فاسد قلمق يقال خلط في الامر اذا افسده الخليطي خانك ضمي ولامك فتحي وتشديديله ويانك سكوني والفك قصريله [illegible]
اولمق معناسنه در ومنه قولهم وقعوا في خليطي اذا اختلط امرهم [illegible] ديرلر الخليط خانك فتحي ولامك كسري ومديله اختلاطي اولان كمسنه
مخالط معناسنه نديم منادم وجليس مجالس معناسنه اولدوغي كبي بونك واحدي معناسنه وجمع معناسنه استعمالي جايزدر [illegible] اولور الخلطاء
والخلط جمع اولنور خانك ضمي ولامك فتحي وثانيده تشديديله وخليط علفده بوغدا ايله [illegible] بربرينه جمع اتمكدر [illegible] خليطان دن
[illegible] الخلطة خانك ضمي ولامك سكونيله عشرت اتمك الخلط
خانك كسري ولامك سكونيله اجزاء طيبك بر جزءنه ديرلر وخلط شول [illegible] اغاجه ديرلر كه اصلنده [illegible]
كليدن خالي اولميه المخلط ميمك كسري ولامك فتحيله شول كمسنه دركه مصلحته قريشمدن خالي اولميه يقال فلان مخلط مزيل كما يقال
راتق فاتق [illegible] الاستخلاط همزه نك وتانك كسريله [illegible]
[illegible] يقال استخلط البعير اذا [illegible] الاخلاط همزه نك

خمط

كسريله [illegible] الخمط خانك فتحي وميمك سكونيله [illegible]
[illegible] ديرلر [illegible] خمط [illegible] ديرلر [illegible]
[illegible] ديرلر [illegible]
[illegible] ديرلر [illegible] الخمط فتحتيله [illegible]
خانك فتحي وميمك سكونيله شول [illegible]
[illegible] ديرلر يقال خمطت الشاة [illegible]
الخميط خانك فتحي وميمك كسري ومديله [illegible]

خوط

اكا سميط ديرلر الخوط خانك ضمي ومديله بر [illegible] يقال خوط بان [illegible]
[illegible] ديرلر الخوطة [illegible] الخيط خانك فتحي ويانك سكونيله [illegible]
الخيط [illegible] الخيوطة [illegible] المخيط ميمك كسري [illegible] الخياط خانك كسريله بمعناه ومنه
قوله تعالى حتى يلج الجمل في سم الخياط الخيط الاسود خانك فتحي ويانك سكونيله [illegible]
وبعضا الخيط الابيض [illegible] خيط الرقبة [illegible]
[illegible] خيط باطل [illegible]
[illegible] غاط الشيطان [illegible] وخيط باطل [illegible]
[illegible] خيط باطل

تار عنکبوت مثالنده کونه قوشکوزنک لننه درکه سراب بوتیلر. صو مثالنده کورنور لننه در الخیط خانک کسری و تدیله دره
قوشندن بربلوک الخیطی خانک فتحی و الفک قصریله علی وزن السکری بمعنا. الخیطاء خانک فتحی و یانک سکونی و الفک ممدودیله
اودونا اولان دو تمونشی الخیط فحتینله دو. قوشنک بونی اوزون اولماق الخیاط خانک کسریله بوزدکمک یقال خاط الخیاط
المخیوط میمک فتحی و خانک کسری و فتحیله بمعناه. شولکنه که مخیوط دیدی کلمه نی تمامی اوزره اخراج ایتدی و شولکه که مخیط دیدی
کلمه یی نقصان اوزره اخراج ایتدی حرف یا خطت صیغه سنده ناقص اولدیغیچون و یانک ما قبلی تحریک اولندی اجتماع ساکنین
اوتوری دمکسور قلندی تاکه محذوف اولان یا اولدیغی معلوم اوله و ناس بعض یائی کلان یاء اصلیه در محذوف اولان واو مفعول
تاکه واوی اولان یائی اولندن فرق اولنه دیمشلردر ولکن اصح اولان قول اولدر زیرا بنا ایچون زیاده اولمشدر حذفا ولنماسی
روا دکلدر حذف اولنماسی روا اولان حرف واصطه درکه اجتماع ساکنین دنا و توری دلسون کرکیمری علتدن اوتوری دلسون و کیمری
حال بویله در هر صیغه مفعولده که ثلاثی دن اولوب یائی اولا زیرا یائی اولانک نقصان اوزره تمام اوزره کلمسی جایزدر اما واوی
اولانلرده تمام کلماسدر الا کلماتن که انلرک بری مسک مذووف و بری دخی ثوب مصوون در دو بونلر بدرتا وزره کلمشلردر
و مذووف تمام اولان لننه در مسک یکا اولور و مصوون حیاساندندر و نحوی لردن بعضی بونلری قیاسا معقول وزنی تمام
دیکی جایز کورمشلردر معلوم ایله الخیطة خانک فتحی و یانک سکونیله قاذقدر و تدمعناسنه هذیل کلامی اوزره. نیکم بعض شعرلرده
واقع اولمشدر ابو عمرو ایتدی خیطه شول الطیفا یبدرکه اغاج قابندن ایدرلر التخیط علی وزن التکریم ایبچوب علامت ایتک
یقال خیط الشیب فی راسه کما یقال خط
فصل الذال
الذاط ذالک فتحی و همزه نک سکونیله بوغا دی زیاده بوغمقدر
تا دیلی اخراج ایدنجه یقال ذاطه مثل ذأته من الباب الثالث اذا خنقته اشد الخنق حتی دلع لسانه و صاحب صراح باب
ثانیدن اشارت ایتمشدر سهو در الذعط ذالک فتحی و عین مهمله نک سکونیله تیز بوغزلماق یقال ذعط یذعط من الباب الثالث
اذا ذبح ذبحا وحیا و حا مهملیله ذبح مشدده ایله سریع معناسنه در و یقال ذعطا لمنیة یعنی موت سرعتله ایرشدی
الذغط ذالک فتحی و غین معجمه نک سکونیله ادکل ییندن اوزدیجرامق یقال ذغط الطائر ابنه یذغطه ذغطا اذا اصعدها
عبارتجوبی عامه دیخه. قافله و قاویده. فایله و قافلدی اقتادلمسنه اشارت ایتمشدر
فصل الراء
الربط رانک فتحی و بانک
سکونیله بغلاق شد معناسنه تقول ربطت الشیء اربطه من الباب الاول والثانی علی روایة الاخفش اذا شددته المربط میمک و بانک
و المربط میمک فتحی و بانک کسریله بغلیجی یر یقال لیلها مربط عنز و عنز عین مهمله و زاء معجمه ایله کچی معناسنه الارتباط همزه نک کسریله
بغلماق یقال فلان یرتبط کذا راسا من الدواب الربیط رانک فتحی و بانک کسری و معیله یا آغلانمش طوار یقال نعم الربیط هذا لما یرتبط
من الخیل و ربیط عوشبی هرمزه نک لقبیدر و شول خرما قورودر که صوی بر اغلدن اولا الرباط رانک کسریله شول نسنه در که انکله
قربه یا خود طوار یا انک امثالی نسنه بغلنور الربط ضمتینله جمع باغلر معناسنه و رباط دو دانه دخی دیرلر یقال قطع الظبی
رباطه ای حبالته و یقال جاء فلان و قد قرض رباطه اذا انصرف مجهودا یعنی بو دلشکل عودت ایتدی و دیرلر و رباط حد
جانبنه اولان دربند. ملازمت ایتمک دخی دیرلر و رباط طوار بغلمق ایچون یاپلن اودر و رباط الخیل طوار جمع ایدوب بر
یغلاقدر بعضلر ایتدی رباط بش طواره و بشدن زیاده به اطلاق اولنور و یقال رباط فلان من الخیل کما یقال تلاد کوپ
طولنه واصلنه دیرلر الرابط بانک کسریله باغلیجی و رابط الجاش جیله قرشی جمعیله یاد اولوب شدید القلب اولان کسنه دیرلر
کویاکه نفس فراردن بغلر و یقال ربط فلان نفسه بالتوجیه رابطة و مثله کذا رابط من الخیل یعنی عسکر ثابت قدم اول بوبله دیو
المترابط میمک ضمی و بانک کسریله بر یوره چوق طوران صو و شیبانی دوایتی اوزره یقال ما مترابط ای دایم لا یبرح الرطیط رانک فتحی
و طانک کسری و مدیله جاغروب فریاد ایتمک و رطیط حمقه دخی دیرلر الارطاط همزه نک کسریله کنندیک جیلوب جنوبرمق یقال ارطوا اذا صاحوا
الرقطة رانک ضمی و قافک سکونیله شول سیاهدر که اکا اق نقطه ل قاریشه یقال دجاجة رقطاء الارقط همزه نک و قافک فتحیله
حیوانلردر که بونزکلی اولا دیتشیکی الارقط جمعیدر توترک لقبیدر الاریقط صیغه تصغیر اوزره. کنکندک بودک لقبیدر و الاربقاء
و قافک کسری و مدیله دیمکدر یرایکی خروب رنک اچلمه قسرن یقال ارقاط العرفج ای قیطاطا اذا خرج و ورد و ذلک قبل ان یدرک و یا
العصاه و یاء موحده ایله بیرا قاچماغه بشلماق الرهط رانک فتحی و هانک سکونیله قوم و قبیله معناسنه در یقال هم رهطه دینه
دکلدر ایدی اوتنک سکونیله قرب و اتصاله دیرلر و رهط اون عدددن ناقص اولمه درکه انلرک خالص رجال اولوب انلره امراه
خلط اولمیه قال الله تعالی وکان فی المدینة تسعة رهط و رهط جمع در انک واحدی یوقدر و دوکی که ذو دالک معجمه نک فتحیله
دو. سوریسنه دیرلر اوج دوه دن اون دوه یه وارنجه دک الارهط همزه نک فتحی و هانک ضمیله جمع الاراهط همزه نک فتحیله
کلمک جمع و اراهط دیرز دنکویکه وارنجه کیلن سختیانه دخی دیرلر که عرب نسا طایفه سی کیرلر الاراهط همزه نک فتحی و هانک کسریله
کلمک جمعی کویاکه بو ارهطک جمعی در و دهط شول دریدیر که کوبکندن دیزه وارنجه اولور و انی حیض کورن عورتلر کیر و نفرح
شمیل ایتدی الرهاط رانک کسریله شول دریلر درکه انلرن قایش لر کسیلور واحدی رهط در الراهطاء هانک کسری و الفک مدیله
شول عرب طاوشانی بواسنه دیرلرکه قاذ دوکی طبراغی انلرن چقاروب جمع ایدر و بو بوایه داما دخی دیرلر میمک تشدیدیله الرهطة
رانک ضمی و هانک فتحیله همزه دخی اوزره بمعناها مرج راهط هانک کسریله شام شریفده بر یرک ادیدرکه انده محاربه واقع اولمشدر الرباط
رانک فتحی و یانک سکونیله شول چادر دیرلرکه بر ایندن اولوب ایکی ایندن اولمز الربط رانک فتحی و یانک سکونیله جمعی چادرلر معناسنه
رباط رانک کسریله کذلک جمع ربطه کذلک رانک فتحی و یانک سکونیله بر عورتک اسمیدر
فصل الزاء
الزخط زانک و رانک کسری
و خانک سکونیله قیونک بورسنده اولان بیوک و دو. نک بیوکنه دخی زخط دیرلر الزط زانک ضمی و طانک تشدیدیله خلایقدن بر طایفه نک
اسمیدر الزطی کذلک زانک ضمی و طانک و یانک تشدیدیله واحدی ریم ایله ددیکی
فصل السین
السبط سینک فتحی و بانک کسریله شول
صاچدرکه قورجق اولمیه سبط فتحتینله بمعناه و سبط قورجق اولمق معناسنه در کلور یقال سبط شعره سبطا من الباب الرابع و یقال
رجل سبط الشعر و سبط الجسم و سبط الجسم مثل فخذ و فخذ اذا کان حسن القد و الاستواء و سبط بنا ما تقدن براوره دخی دیرلر تاذه ایکی سبط
و توریده قد جلی دیرلر حا ء مهمله ایله المسبط میمک ضمی و بانک کسریله باش اشاغه طوتق و منه قولهم مالی اراک مسبطا ای مدلیا راسک کالمهتم
سترنی البدن الاسباط همزه نک کسریله او زانوب امتدا د معناسنه یقال اسبط الرجل اذا امتد و انبسط من الضرب التسبیط علی وزن التکریم
ناقه قادنمق. اوکی حملی دوشرمک یقال سبط الناقة و تبوده دخی استعمال اولنور یقال سبط النعجة اذا اسقطت السبط سینک کسری
و بانک سکونیله اولک و لدیدر الاسباط همزه نک فتحیله جمع اولاد اولاد معناسنه و اسباط بنی اسرائیل قبایل عرب منابه سنده در
و قوله تعالی و قطعناهم اثنتی عشرة اسباطا امما اثنتی کلمه سی مونث قلندی زیرا اثنتی عشرة فرقة اراده اولندی بعد. اولفرقه
اسباطا او لدوغی بیان اولندی دکلی اسباطا تمیز دکلدر بلکه اثنی عشرة دن بولدو زیرا تمیز واحد منکور اولور اثنی عشرة درهما
دیرلر اثنی عشرة دراهم دیمزلر و اسباط سبطک دخی جمعی کلور فحتینله و سبط بر جنس اوت معناسنه در السباباط شول سقفدر که
ایکی دوار کا اوزره در. یا یلوب التندن یول کچر السوابیط سینک فتحی و بانک کسری و مدیله جمعی ذکر اولنان سقفلر معناسنه السوابیط
کلمک جمع دخی المثل هو افرغ من حجام ساباط اصمعی ایتدی ساباط د نتراد مداین ده اولان ساباط کسری درکه انکا لسان عرب
بیلوس اباد دیرلر و بیلاس بر حلک اسمی در روایت اولنور که پرویز نام ملک نعمان بن منذری موضع نیوده حبس ایدوب فیللر ایاقی
التنده هلاک ایتمش و اکا لسان فارسیده بیلس اباد دیرلر بیو ذکر اولنان مثل بر کسنه نک حالی معطل اولمغیچون ضرب اولنور زیرا
طاق کریده زیاده کساد اولجامدن اندن عبور ایدن عسکر حاملک جراحی ویریدیلر بحجامتسا ایدرش الساباط کذلک سینک ضمیله ریم
ایلوندن بر ایکینک اسمی در که او لقیش ایلرمیک اوچی در السبط فحتینله بر اوت نک اسمیدر که تازه ایکن سبط دیرلر و قورید قده حلی دیرلر
السبطه میمک ضمی و سینک سکونی و بانک کسریله شول یردکه ذکر اولنان اوت انده چوق بتر یقال ارض مسبطة ای کثیرة السبط
السبحلاط سینک و حیمک کسری و نونک سکونیله بر یرک اسمیدر بعضلر ایتدی حوبه ایچلو او تلردن بر نوع در السحط سینک فتحی و حاء
مهمله نک سکونیله بوغزلمق و عطا کبی نسنه کم مرور ایتدی السخط فحتینله و السخط سینک ضمی و خاء معجمه نک سکونیله رضا نک خلافی
یقال سخط من الباب الرابع اذا غضب الساخط خانک کسریله غضب ایدن کسنه الاسخاط غضبه کتورمک یقال اسخطه اذا اغضبه
التسخط فحتینله و خانک ضمی و تشدیدیله احسانی آز دتمق یقال تسخط عطاه اذا استقله و لم یقع موقعا بعنا حسنا
اذ ز قیوب احسان ایدنجه السرط سینک فتحی و رانک سکونیله یوتقلمق معناسنه تقول سرطت الشیء من الباب الرابع اسرطه
سرطا اذا ابتلعته الاستراط همزه نک و تانک کسریله یوتمق ابتلاع معناسنه تقول استرطه اذا ابتلعته و فی المثل لا تکن حلوا فتسترط
و لا مرا فتعقی واعقا عین مهمله ایله و قافله بر نسنه زیاده اولماق و اعقاء بر نسنه اجی اولمقدر اغزدن جیقروب برقمه دخی دیرلر

اوباكه اجيلق معناسن ازاله ايچون اولور نتكم اشكيت شكايت اولنان نسنه يي ازاله ايچون كلور المريطي سينك ضمي و رانك فتحي و تشديد ياء
سكوني و الفك قصريله يوتمق و منه قولهم الاخذ سريطي و القضاء ضريطي يعني الدوغى دينيه يوددر و صاحب طلب اتدكده ضرطا وورر المريطا
سينك ضمي و رانك تشديديله كه تصغير صيغه سي اوزره ذكر اولنان معنايه در يعقوب روايتي اوزره يقال الاخذ سريط و القضاء ضريط المرطا
سينك و رانك كسري و طانك سكونيله پالوده كه حلويات قسمندندر السراطي سينك ضمي و يانك تشديديله كسكين اولان قليچ يقال سيف سراطي
اي قاطع السراط سينك كسريله يول صراط معناسنه لغتدر السرطان فتحتينله يلنگچ كه حيوانات مائيه دندر دوكوزه بر برجك دخي آدي در
و بر مرضدر كه طوارك بلكنه عارض اولوب طرناغندن دونندرور السروط فتحتينله و واوك سكوني و ميمك دخي فتحيله غضنفر وزني اوزره اوزون
اولان دوه و غيريه دخي اطلاق اولنور السعط سينك فتحي و عينك ضميله شول دوادر كه بورنه دوكلور الاسعاط همزه نك كسريله دوا بورنه
بورنه دوكمك و اسعاط سينه يه كوندرلدردمك دخي ديرلر يقال اسعطت الرمح مثل اوجرته اذا طعنته به في صدره الاستعاط همزه نك
كسريله بورنه چكمك يقال استعط الرجل فاستعط هو بنفسه المسعط ميمك و عينك ضميله شول كاسه در كه اوكا ايچنه ذكر اولنان دوا قونور
بو اسم آلتدن خمله كلن كلمه لر كبي در السعيط سينك فتحي و عينك كسري و مديله قرمزي چوكنديسي در دُردي معناسنه السفد فتحتينله شول
نسنه در كه ... اسباب ... تجريبا ... ديرلر السفيط سينك فتحي و فانك كسري و مديله شول كسنه در كه سخي اولوب ...
الاسفنط همزه نك و فانك كسري و نونك سكونيله اشربه دن بر نوع در كه فارسيده ... در و اصمعي ايتدي لغت روميه در السقوط ضمتينله دوشمك
يقال سقط الشيء من يدي سقوطا من الباب الاول و سقوط ولد ذي قاريندن دوشمكه دخي ديرلر خليل ايتدي سقط الولد من بطن امه
ديرلر وقع ديمزلر و سُقط في يده ديرلر ندم معناسنه بناء مجهول اوزره و منه قوله تعالى و لما سقط في ايديهم قال الاخفش و قرأ
بعضهم سقط كأنه اضمر الندم و جوّز اسقط في يديه و قال ابو عمرو و لا يقال اسقط بالالف على ما لم يسم فاعله و احمد بن يحيى مثله الاسقاط
همزه نك كسريله دوشرمك يقال اسقطته انا و اسقاطا و ولد براقمه دخي ديرلر يقال اسقطت الناقة ولدها و غيرها اذا القت ولدها
المسقط ميمك و قافك فتحيله دوشمك سقوط معناسنه المسقطة ميمك و قافك فتحيله اعتباردن دوشمك حالت يقال هذا الفعل مسقطة لك
من اعين الناس المسقط ميمك فتحي و قافك كسريله دوشجك محل اسم مكاندر مجلس كبي و مسقط الراس ولد ظهور ... ديرلر يقال هذا
مسقط رأسي حيث ولد و انا في مسقط النجم حيث سقط المساقطة ميمك ضمي و قافك فتحيله دوشرمك يقال ساقطه اذا اسقطه
الساقطة قافك كسريله و الساقط كذلك شول كمسنه دركه حسبا و ذاتا لئيم اوله السقطي سينك فتحي و قافك سكونيله و الفك قصريله جمعي السقاط سينك ضمي
و قافك تشديديله كذلك كبي ساقطلر معناسنه التساقط تانك فتحي و قافك ضميله بر نسنه يه پي درپي دوشمك يقال تساقط على الشيء اي القى نفسه عليه السقط
سينك فتحي و قافك سكونيله طاسينه دوشمك السقاط سينك كسريله كذلك دوشمك و سقاط كذلك اتك يواش سكرتيسي و سقاط الحديث بر خبره دوركي
بريا ساكت اولوب خبر ويرمك كه ساكت اتدكه ساكت ولا اخبره ويرمكدر السقط سينك كسري و قافك سكونيله شول ولد دركه موت ولادت تمام اولمدن
دوشه و سقط الرمل قومك نهايت بولدوغي يرمنقطع الرمل معناسنه بونك كيسنده دخي اوچ لغت واردر برى سقط كسريله نتكم ذكر اولندي
و بريسي ضمله و بريسي فتحيله و سقط النار شول شرار دركه چقماق چقماقده ظاهر اولور بونده دخي اوچ لغت واردر كسر و ضم و فتح نتكم مرور ايتدي
و فرا ايتدي سقط النار مؤنث و مذكر اولور و سقط السحاب شول بلوط دركه يره دكمش كبي كورنه ناحيه افقده السقطان سينك كسري
و قافك سكونيله دوه قوشنك ايكي قنادي و سقطا جناح الطائر قوشنك قنادي دوكلريدر كه يره سورنه السقط فتحتينله متاعك رذيلي
و سقط ... و حسابده غلط اتمكه دخي ديرلر ... اسقط في كلامه و تكلم بكلام فما اسقط حرفا و ما اسقط حرفا يعقوب ايتدي ...
استوالي و خطئه و ادخلقه و خرجت به و اخرجته و علوت به و اعليته كبي در السقيط سينك فتحي و قافك كسري و مديله قار دركه ...
معناسنه السقيطة سينك و قافك كسري و مديله شول ... دركه دنيه اوله السقط فتحتينله و قافك ضمي و تشديديله بركسنه نك سقطي ...
السقاط سينك فتحي و قافك تشديديله شول قليچ دركه اورلن نسنه يي كسروب كچه ... و سقاط كذلك شول كمسنه دركه
متاعك رذيلني بيع ايليه و في الحديث كان لا يمر بسقاط و لا صاحب بيعة الا سلم عليه و بيعه بانك كسري ...
... السلاطة سينك فتحيله قهر و غلبه معناسنه التسليط ... يقال سلطه الله فتسلط عليهم
التسلط فتحتينله و لامك ضمي و تشديديله غالب اولمق السلطة سينك ضمي و لامك سكونيله ... تسلط معناسنده السلطان سينك ضمي و لامك
سكونيله والي معناسنه بو فعلان وزني اوزره در مذكر و مؤنث اطلاق اولنور السلاطين سينك فتحيله جمعي و سلطان حجت و برهانه دخي ديرلر

سرط
سعط
سفط
سقط
سلط

و برجع اوتماز زيرا مجراى مصدره جاريدر السليطة سينك فتحي و لامك كسري و مديله شول عورتدر كه بد زبان اوله السليط سينك فتحي و لامك
كسري و مديله شول بر رجلدر كه فصيح اولوب حديد اللسان اوله و سليط عامه عرب قتنده زيتون ياغنه اطلاق اولنور اما اهل يمن كنجد ياغنه
اطلاق ايدرلر الاسلط همزه نك و لامك فتحي و سينك سكونيله ذكر اولنان صفته متصف اولان كمسنه هو اسلطهم لسانا السلط سينك كسري و لامك
سكونيله اوزون ناوق و السلاط سينك كسريله جمعي اوزون ناوقلر معناسنه المساليط ميمك فتحي و لامك كسري و مديله مفتاحك ديشلري المسلوط ميمك كسري
و سينك سكونيله و اصمعي ذكر اولنان ديشلرك برى معناسنه السلطات سينك فتحي و لامك كسريله كسكين اولان ات طرنقلري يقال سنابك سلطات اذا كانت
حدادا و سنابك بتون طرنقلو طوارك طرناغنك اوك طرفيدر السمط سينك كسري و ميمك سكونيله ايپك ما دام كه اوزره نسنه دزلمش اوله و اكر دزلمش
اولسه سلك ديرلر سمط ديمزلر و سمط اكردن اصلو قايشه دخي ديرلر فتراك معناسنه السموط ضمتينله ... سودك حلاوتي كيتمك معناسنه در
يقال سمط اللبن يسمط سموطا من الباب الاول اذا ذهبت منه حلاوة الحليب التسميط على وزن التكريم ذكر اولنان قايشه صمارلمق تقول سمطت الشيء اذا
علقته على السموط المسمط ميمك ضمي و ثانينك فتحي و تشديديله شول شعردركه بيت مصراعدن مركب اوله و چار مصراعك قافيه سي برينه موافق
اولوب پنجي غير اوله مخمس كبي مطلعندن صكره كلن ابياتي كبي و مسمط نافذ معناسنه ده كلور يقال خذ حقك مسمطا اي مجوزا نافذا
و سمط شول ارسال اولنان نسنه در كه رد اولنمايه السميطة بمعناه يقال قصيدة سميطة اذا كانت على الاسلوب المذكور السمطان سينك
كسريله ايكي جانبدر كه انسان جماعتندن ترك و عرب اغاجلرندن يقال مشى بين السماطين السمط سينك فتحي و ميمك سكونيله اتي صويلوب
دريسندن قللرين پاك ايتمك بريان ايتمك ايچون تقول سمطت الجدي اسمطه من الباب الاول و اسمطه من الباب الثاني سمطا اذا نظفته من الشعر
بالماء الحار لتشويه السميط سينك فتحي و ميمك كسريله و سميط و المسموط ميمك فتحي و ميم ثانينك ضميله ذكر اولنان وجه اوزره قللري پاك اولمش
اوغلق و سميط شول نعلينه ديرلركه بر قات اولوب اولا و ذنه ... دكمش اوله و سميط خفيف الحال اولوب فقير اولان كمسنه يه دخي
ديرلر و سميط شول كرپيجه ديرلركه بري برينه دزلمش اوله ... لسان فارسيده ... ديرلر ابو عبيد روايتي اوزره در الاسماط
همزه نك فتحيله يالكز قات اولان نعلين يقال نعل اسماط اذا كانت غير مخصوفة يعني دكلمش اوليه و سراويل اسماط شول كولكلر كه يالكز قات
اولوب ايچنه پنبه قونلمش اوله بو سببدن فقير الحال اولان كمسنه يه سمط و سميط ديرلر يالكز قات اولدوغي ايچون نتكم مرور ايتدي السامط ميمك
كسريله شول سوددر كه انفه تازه لك لذتي كتمش اوله و سود طعمنه تغير كلمش اوله السناط سينك ضمي و كسريله شول كوسه دركه اصلا انك صقلي
اوليه السنوط سينك فتحي و نونك ضميله و سنوطي كذلك سينك فتحي و نونك ضميله صقلي اوليان كوسه السوط سينك فتحي و واوك سكونيله قمچي كه
انكله ضرب اولنور الاسواط همزه نك فتحيله و السياط سينك كسريله جمعي و سوط مصدر دخي كلور قمچيله اورمق معناسنه يقال ساطه يسوطه
سوطا من الباب الاول اذا ضربه بالسوط و سوط نصيب معناسنه ده كلور و منه قوله تعالى فصب عليهم ربك سوط عذاب اي نصيب عذاب
و بعضلر شدت عذابله تفسير ايتدي ديرلر كه ... اولور عذاب سوطه اولور و سوط كذلك بر نسنه نك بعضني بعضنه خلط اتمكه دخي ديرلر
المسواط شول آلتدركه انكله بر نسنه خلط اولنه عصا كبي و كچه كبي مثلا التسويط على وزن التكريم زيادة قاتشدرمق يقال سوط
فلان امره السويط سينك فتحي و واوك كسري و مديله مختلط و مشترك معناسنه يقال اموالهم سويطة بينهم اي مختلطة فصل الشين
الشبوط شينك فتحي و بانك ضمي و تشديديله بر جنس باليقدر الشحط شينك فتحي و حانك سكونيله ايراق اولمق بعد معناسنه الشحوط
ضمتينله بمعناه يقال شحط يشحط شحطا و شحوطا و شحط المزار اذا بعد و مزاردن مراد موضع زيارتدر الاشحاط همزه نك كسريله بعيد قلمق
يقال اشحطه اذا ابعده الشوحط شينك و حانك فتحي و واوك سكونيله طاغده بتر بر جنس اغاجلردر كه اندن يايلر ايشلرلر الشحمي
شينك و حانك ضمي و ميمك سكونيله اوزون طويل معناسنه ميم زائده در الشرط شينك فتحي و رانك سكونيله بر نسنه نك وقوعني تعليق
و شرط قان المغه دخي ديرلر يقال شرط يشرط من الباب الاول و يشرط من الباب الثاني اذا بزغ و بزغ فتحتينله نشتر اورمغه ديرلر
الشريط شينك فتحي و رانك كسري و مديله بمعناه الشروط ضمتينله جمعي يقال شرط عليه كذا يشرط من الباب الثاني و يشرط من الباب الاول
الاشتراط همزه نك و تانك كسريله كذلك شرط اتمك الشرط فتحتينله علامت اشراط الساعات همزه نك فتحيله علامت قيامت
و شرط مالك ... دخي اطلاق اولنور الاشراط همزه نك فتحيله ... يقال الغنم اشراط المال اي ارذلها و اشراط اشراف دخي ديرلر
... بو كلمه اضداددندر الاشراط همزه نك كسريله بر نسنه يي بيعه حاضرلمق يقال اشرط من ابله و غنمه اذا اعده منها
شيئا للبيع و بر كمسنه نفسني بر فعل ايچون نصب اتمكه دخي ديرلر يقال اشرط فلان نفسه لامر كذا اي اعلمها له و اعدها الشرط

سمط
سنط
سوط
شبط
شحط
شرط

شینک ضمی و رانک فتحیله سوباشی خدمتکاری شرط دیدلر کندی ایچون علامت نصب اتدوکیچون بو ندن اقوم ذکر اولنان معنا در نخو
اصمعی روایتیدر اوزره الشرطة کذلک شینک ضمی و رانک فتحیله واحدی الشُرطی کذلک شینک ضمی و رانک فتحیله واحدی الشرطی کذلک شینک ضمی و رانک
فتحی و یانک تشدیدیله شرطک واحدی و ابو عبید ایتدی شرط دیدلر احضار اولندقلری ایچون یا خود غیری اشراط ایضا اتدکلری ایچون معنی دکلمه
بیع الشریط شینک فتحی و رانک کسری و مدیله شول اسیدر که قوماییر اغندن بوکولشدر المشرط میمک کسری و رانک فتحیله نیشتر که الجماعة ان الورلر
المشراط میمک کسری و شینک سکونیله معناه الشرطان فتحتیله ایکی یلدز در حملدن که ذکر اولنان یلدز حملک ایکی بویوزی مثابه سنده در و بونک
جانب شمالنده برکوچک یلدز واردر که عرب ان بیضا اولیلدو زی دخی انلردن عد ایدوب ذکر اولنان یلدز اوچدر دیدلر و بجمعیدن اشراط
تعبیر ایدرلر الشرواط شینک کسری و رانک سکونیله اوزون معناسنه یقال رجل شرواط اوزون طونکز و جمل شرواط مذکر و مؤنث بوندر
برابردر الشط شینک فتحی و طانک تشدیدیله اراغ اولمق یقال شطت الدار تشط من الباب الاول و تشط من الباب الثانی شطا اذا بعدت
و شط ظلم اتمکده دخی دیرلر یقال شططت علینا ای جرت و شط جانب معناسنه دخی کلور یقال شط النهر و شط الوادی و شط السنام کل
جانب من السنام شط الشطوط صمتینله معناه یقال اشط شطوطا الاشطاط همزه نک کسریله بر حضیه ده ظلم اتمک یقال اشط فی القضیة
اذا جار و اشططت علینا ای جرت و طوادی اوتلاقده اراغ اولوب کتمکده دخی دیرلر یقال اشط فی السوم اذا ابعد و طلبده دقت ایتمک
دخی دیرلر یقال اشطوا فی طلبی اذا امعنوا الشاطی طانک کسریله جور ایدیجی و فی حدیث تمیم الداری انک لشاطی ای جائر علی فی الحکم
الاشتطاط همزه نک و تانک کسریله طوادی اوتلاقده اراغه کتمک الشطوط شینک فتحی و طانک ضمیله شول ناقه در که ایکی فرجوده در
الشطاط شینک فتحی و طانک تخفیفیله بعید اولمق و اعتدال قامته دخی دیرلر و شینک کسریله دخی لغتدر الشاطة شول قیزدر که
قامتی معتدل اوله یقال جاریة شاطة الشطط فتحتیله هر نسنه ده تجاوز اتمک و فی الحدیث لها مهر مثلها لا وکس فیها
و لا شطط ای لا نقصان و لا زیادة الشمط فتحتیله باش قلنک بیاض ایله سواد قریشق اولمغه یقال شمط یشمط شمطا من الباب الرابع
الاشمط همزه نک و میمک ضمیله شول کمسنه در که باشنک قیللری اغزینه بیتلیه بر حیثیتله که اغی قرا سنه قارشه الشمطان شینک ضمی
سکونیله جمعی سوادیله سودانکی الشمطاء شینک فتحی و میمک سکونیله و الفک مدیله شول عورتدر که باشنک قیللری اقلی سیاه قریشق اوله الشمط
شینک فتحی و میمک سکونیله قارشدرمق یقال شمطت الشیء اشمطه شمطا من الباب الثانی اذا خلطته و کل خلیط خلطته فقد شمطته فیها شمط
طعامه قاتقی حولیجه دخی دیرلر یقال هذه قدر تسع شاة بشمطها ای بتوابلها الشمیط شینک فتحی و میمک کسری و مدیله صبح در که یاغی
صبحه بقیه و ظلمت ایله قریشق اوله الشماطیط شینک فتحی و طانک کسری و مدیله پاره لر دیرلر قطع متفرقة معناسنه الشمطیط شینک و طانک کسریله واحدی متفرق معناسنه یقال ذهب القوم شماطیط ای متفرقین
ایکی بیرلر معناسنه دخی کلور یقال صار الثوب شماطیط اذا تشقق الشمطاط شینک کسریله واحدی بر پارچه یه معناسنه الشوط شینک فتحی
و واوک سکونیله بر کره سکرتمک یقال عدا شوطا اذا عدا طلقا یعنی بر کرن سکرتمه دیقال ایضا طاف بالبیت سبعة اشواط یعنی کعبه شریفه
یدی کره طواف اتدی که حجر اسوددن حجر اسوده وارنجه بر شوط دیرلر شوط براح شینک فتحی و واوک سکونیله سباعدن چقل دیمکله معروف
جانورک اسمیدر شوط باطل کذلک شینک فتحی و واوک سکونیله هوانک بیوه ذره دیدکلری حرده نسنه لردر که اوایچنده داخل اولان ضیاء
شمسده مشاهده اولنور التشویط علی وزن التکریم قیون باشنی ماکه اتمک ایچون اوتمک سنه کم شیط تعبیری اشاسنده ذکر اولنور انشاء الله
الشیط شینک فتحی و یانک سکونیله هلاک و لماق و شیط عارایچون ذبح اولنان دوه دن بر پای قاسه انک اتفاقی ایچون دخی استعمال اولنور
یقال بن یشیط هذا ای من یتفق هذا السهم و قچی که اندن جمع هایی قلمسه شاطت الجزور دیرلر تنفقت معناسنه و قان ضایع اولمق
قان الموق معناسنه ده کلور یقال شاط فلان الدماء ای خلطها کانه سفک دم القاتل علی دم المقتول و قان ضایع اولمغه
یقال شاط فلون ای ذهب دمه هدرا و عجله قلدیو معناسنه ده کلور و یاغ بشوب یانق مربتسنه وارمقه ده دیرلر یقال
شاطت السمن اذا نضج حتی یحترق و کذلک الزیت و چومک یا قوب دینه برنسنه یا پشمغه دخی دیرلر یقال شاطت القدر اذا احرقت
و لصق بها الشیء الاشاطة همزه نک کسریله هلاک اتمک و قصاص ایچون قان دوکمک یقال اشاط بدمه او اشاط دمه ای عرضه للقتل و اشاط
چومکی یاقوب دینه نسنه یا پشدرمغه دخی دیرلر یقال اشطت انا الشیاط شینک کسریله یانمش پنبه نک رایحسی التشییط
قیون باشی اوتمک یک تمه دن ادورمق و اتی داغلیوب پشورمکه دخی دیرلر الاستشاطة همزه نک و تانک کسریله غضب کلوب حدت

وحرارة اوز ره اولمق یقال استشاط فلان غضبا و استشاط البعیر اذا سمن المشیاط میمک کسری و شینک سکونیله شول ناقه در که تیز سمیزر
التعیط عینک فتحی و یانک کسریله شاطکجی یقال ابل شایط فصل الصاد الصراط صادک کسریله و السراط و الزراط بونلرک
جمیعی طریق معناسنه در فصل الضاد الضبط ضادک فتحی و بانک سکونیله بر نسنه یی رایله حفظ اتمک الضابط بانک کسریله صاحب رأی دکل
بر نسنه یی حفظ ایدنک الاضبط همزه نک و بانک ضمیله ایکی الیله اشلین کمسنه تقول منه ضبط الرجل یضبط من الباب الرابع الضبطاء
ضادک فتحی و بانک سکونیله و الفک مدیله ایکی الیله اشلین عورت الضبنطی فتحتینله و نونک سکونیله و الفک قصریله قوی معناسنه در نونی الف زیاده
اولنمشدر سفرجله الحاق ایچون الضبغطی ضادک و بانک فتحی و غینک معجمه نک سکونیله و الفک قصریله شول نسنه در که اوکلان اوغلاننی قورقوتمق
ایچون اول الفا الحاق ایچون الضراط ضادک ضمی و رانک تخفیفیله مقعددن چقن یل قواده معناسنه یقال ضرط یضرط من الباب الثانی الضرط
ضادک فتحی و رانک کسریله یللمک مصدردر ضرط یضرط دن نتکم حبق یحبق دن یا بانک کسریله حبق مصدریدر کذلک یللمک معناسنه و فی المثل
ودع البیع الاضراطا یعنی ترکیبک قوت و قدرتندن یللمکدن غیری نسنه سی قالمدی الاضراط همزه نک کسریله یللندرمک التضریط علی وزن التکریم
معنا و عمرو بن هند مضرط الحجارة دیرلردی شدتی و صعوبتی اولدوغیچون و اضراط و تضریط تخریه ای الماعز دخی دیرلر اضرط به و ضرط به
ای هزا به دیکی بنیه یعنی اغزیله ضرط وردی الضریط ضادک ضمی و رانک فتحی و تشدیدیله و یانک سکونیله کذلک ضرط معناسنه در
یقال الاکل سرط و القضاء ضریط یعنی اکلی سرعت ابتلاعله در اما قضاسی ضرط و استهزا ایله در الضریطی کذلک وزن مزبور اوزره و فرزند
المقصوره ایله ذکر اولنان معنایه در و ربما یقال الاکل سریطی و القضاء ضریطی قبیطی و زنی اوزره و قبیطی قافله و طانک
تشدیدیله حلوادر ناطف معناسنه الاضرغطاط همزه نک و رانک کسری و غین معجمه نک سکونیله غضبه کلوب شیشمک یقال اضرغط اضرغطاطا
الضغط ضادک فتحی و غینک سکونیله مزاحمه ایدوب برکمسنه یی بر یره صقماق یقال ضغطه یضغطه ضغطا من الباب الثالث اذا زحمه الی
حایط و نحوه منه ضغطة القبر الضغطة ضادک ضمی و غینک سکونیله شدت و مشقت معناسنه در یقال اللهم ادفع عن هذه الضغطة
و اخذت فلانا ضغطة یعنی فلانه تضییق اتدم بر نسنه اوزره اکراه ایچون الضاغط غینک کسریله بونک مثلیه رقیب معناسنه شبیه در
یقال ارسله ضاغطا علی فلان یعنی برانی ضاغط دیرلر ایشلین کسنه یی مضایقه ده دکلری ایچون نظار تلری حسبیله و منه حدیث معاذ رضی
کان علی ضاغط یعنی بنم اوزرمه بر ناظر وار ایدی که مراد باری تعالی در که حاضر و ناظردر و ضاغط دوه نک قولتوغی یارلق واتی جوقر
اولمقدر و ضاغط کلمه دخی دیرلر حب معناسنه الضفط ضادک فتحی و فانک کسری و مدیله شول یاغنودر که ضرط بالفتحی اولوب بدرایحه صوتی
باشنده اولاجق لذیذ قیمه سی ایتوب بوالی دخی بدرایحه قیله الضفیط ضادک فتحی و فانک کسری و مدیله رایمنده ضعف اولان کمسنه الضفاط
ضادک فتحیله رایمنده ضعیف اولمق یقال ضفط من الباب الخامس و ضفاطة دخی معناسنه ده کلور که ابتلاهو در ابن سیرین بر نکاح حضور
اولندقده ابن ضفاطتک دیری یعنی دفکر قنده در دیری و ابو عبید ایتدی دف ابن سیرینک ضفاطة دیدکنک وجهی بودر که دف اتمک
لعب و جهل و ضعف رأیدر ایدر الضفط ضادک فتحی و فانک سکونیله حماقت معناسنه در قال ابن عباس فی ضفطة و هذه اخری
ضفطاتی یعنی بویلم حماقتکمدن بریدر الضفاطة ضادک فتحی و فانک تشدیدیله جاله کجیدر و زنا و معنی دجاله دال مهمله ایله جمعیله
عظیم اولدلر معناسنه در کادوان یکی مثلاه الضویط ضادک فتحی و واوک کسری و مدیله شول خمیر دیرلر که سوپوق اولوب صوی
غالب اوله الضویطة ضادک فتحی و واوک کذلک کسری و مدیله شول ترع بالجیق دیرلر که حوضنک دبنده قالور یعقوب روایتی اوزره الضیاط
ضادک فتحی و یانک تشدیدیله شول رجلدر که فربه اوله فصل الطاء الاطراط همزه نک و رانک فتحیله قاشلری اولمامق یقال
هذا اطراط الحاجبین و لا یستغنی عن ذکر الحاجبین و بعضلر ایتدی ذکر اولنان معنایه دلالت ایدن اضرطدر ضاد معجمه ایله و ابو الغوث
اضرط بو معنایه کلمه سنه انکار ایتدی الطیوط ضمتینله اکلی شوق کلوب جاع زمانی یقال طاط الفحل یطیط طیوطا من الباب الثانی و یطاط
من الباب الرابع جوهر ینک بو تعبیرندن فهم اولنان بودر که بو کلمه نک واوی و یایی کلمه سی جایزدر لکن کمی قاموسده تصریح اولنمشدر الطاط
ایکی دوه ده که کوکر یجی اوله الطائط همزه نک کسریله معناه یقال جمل طاط و طائط و طاط شول رجله دیرلر که شدید الخصومة اوله و طاط طویل اولن
کمسنه یه دخی اطلاق اولنور یقال رجل طاط ای جبان طویل الطوط طانک ضمی و مدیله کیتاک طویل معناسنه در و طوط پنبه یه دخی دیرلر قطن معناسنه
فصل العین العبط عینک فتحی و بانک سکونیله بزی یا رتمق یقال عبط الثوب یعبطه من الباب الثانی اذا شقه و بلا علت جمک دخی دیرلر
یقال عبطت الداهیة اذا نالته و بلا علة ذبح اتمکه دخی دیرلر یقال عبطت الناقة اذا ذبحتها و لیس بها علة و عبط برکسنه فتنه یی بلا اکراه

شطط شمط شوط

صرط ضبط ضرط ضغط ضفط ضوط طرط طوط عبط

حربه القا ایتمکه دخی دیرلر یقال عبط فلان اذا القی نفسه فی الحرب بلا اکراه و کذب صریح ایتمکه دخی دیرلر بلا عذر العبوط عینک فتحی و بانک ضمیله
و العبیط عینک فتحی و بانک کسری و یائیله یاردلمش بز العبط حینئذ جمعی العبط عینک فتحی و بانک سکونیله برکسنه صاغ و سالم ایکن دوشوب اولمک
یقال مات فلان عبطة اذا مات شابا صحیحا الاعتباط همزه نک و تانک کسریله برطواری بوغزلمق بلا علة و بلا ضرورة و کذب ایتمکه
دیرلر یقال اعتبط فلان علی الکذب العبیط عینک فتحی و بانک کسری و یائیله بلا علة بوغزلنمش طوار العبیط عینک فتحی و بانک کسری
و یائیله ذکر اولنان طوارک اتی و عبیط شول قانه دیرلرکه تازه اولوب خالص اوله العثلط عینک فتحی و ثانک فتحی و لامک کسریله قویو سود
یقال لبن عثلط و عجلط و عکلط ای ثخین خاثر بو ذکر اولنان ناصحیح و ابو عمرو رد ایتمشدر در بونلر عثالط و عجالط و عکالط
تعبیر اولنور العذیط عینک و یانک فتحی و ذالک [illegible] سکونیله جماع وقتنده حدث احداث ایتمک و بو جمله [illegible] العذیوط عینک کسری
و ذالک و واوک سکونیله و یانک فتحیله شول رجلدرکه حالت جماعده نجاست القا ایده العذیوطة مونثی العرفط عینک و فانک فتحی و رانک سکونیله
دیکنلو اغاجلردن بر نوعدرکه صمغی اکال اولنور و [illegible] العرقط عینک ضمی و رانک فتحی و قافک کسریله برجانوردرکه [illegible]
عینک و رانک ضمی و قافک کسریله بمعنا [illegible] عینک و رانک ضمی و ضادک سکونیله تابع اولان کمسنه العضرط عینک و رانک ضمی و ضادک [illegible]
العضاریط عینک فتحی و رانک کسری و یائیله جمعی تابع معناسنه العضرط علی وزن جعفر خایه ایله دبر مابینه عربلرک فلان اهلب العضرط
دیدوکی قوللرنده عضرطدن مراد ذکر اولنان موضعدر و اهلب قیلی چوق دیمکدر کثیر الشعر معناسنه العضرفوط عینک و رانک فتحی و ضادک
سکونی و فانک ضمیله ارککلر العضیرفط عینک ضمی و ضادک فتحی و رانک کسریله تصغیری العضیرط کذلک تصغیری العط عینک فتحی
و طانک تشدیدیله بزی اوزادیسنه یا دلمق یقال عط الثوب یعطه عطا من الباب الاول اذا شقه طولا التعطیط علی وزن التکریم
کذلک یا دلمق یقال عططه شدد للتکثیر الانعطاط همزه نک و عینک کسریله یا دلمق انشقاق معناسنه العطعط علی وزن الزلزال
حکایت صوتدر یقال عطعط القوم اذا قالوا عیط عیط کسر عینله بر صوتدرکه یکیتلر حالت لهو و لعبده [illegible] تلفظ ایدوب
چاغرشرلر المعطوط میمک فتحی و طانک ضمیله مغلوب معناسنه [illegible] روایتی اوزره العطاط عینک فتحیله ارسلان اسد معناسنه و [illegible]
معناسنه دخی کلور شجاع یکیت العفط عینک فتحی و فانک سکونیله کچی یلیکلمک خروج الریح معناسنه یقال عفطت العنز تعفط عفطا اذا
حبقت و بو معناده صاحب صحاح عفقک تعبیر ایتدی [illegible] دخی دیرلر و عفط چوبان قیونه [illegible]
قیونک قشقرمسی اوازیکبی اواز اسورکه دخی دیرلر العفیط عینک و فانک کسری و یائیله کذلک قیونک قشقرمسی العفط عینک فتحی و
فانک سکونیله قشقرن قیون العافط فانک کسریله دیشی قیون معناسنه و عربلرک ماله عافط و لا نافط دیدکلری قوللرنده
ابو الدقیش روایتی اوزره عافطه دن مراد نعجه و نافطه دن مراد عنزدر نعجه دیشی قیونه و عنز کچیه دیرلر عربلر کسنه ذکر اولنان
قوللری انلرک ماله ثاغیة و لا راغیة دیدکلری کبیدر ثاغیه دن مراد قیوندر زیرا ثغا ثاء مثلثه نک ضمی و غینک معجمه ایله قیونک
و راغیه دن مراد ناقه در زیرا رغا راء مهمله نک ضمی و غینک معجمه ایله دوه اوازیدر و عافطه دخی شول جاریه در که چوبانلق
خدمتنده اوله العفاط عینک فتحی و فانک تشدیدیله بمعناها العلاط عینک کسریله بیونک ایکی جانبی العلاط کذلک عینک کسریله
بیونده اولان داغ [illegible] و علاط بیونه بغلنمش ایپه دخی
دیرلر العلط عینک فتحی و لامک سکونیله بیونه داغ اورمق یقال علط البعیر یعلطه علطا من الباب الاول و علط برازکشیه
ایتمکه دخی دیرلر یقال علط بشر اذا ذکره بسوء و علطه [illegible] دخی دیرلر یقال [illegible] السهم علطا اذا اصابه التعلیط علی وزن التکریم
کذلک داغ اورمقدر تشدیدیله مبالغه ایچوندر و تعلیط [illegible] دیرلر العلط ضمتیله شول ناقه در که [illegible]
اولا اصمعی روایتی اوزره [illegible] الاعلوط همزه نک فتحیله جمعی [illegible]
العلط عینک ضمی و لامک سکونیله بیون بایغی قلاده معناسنه الاعلواط همزه نک و واوک کسری و [illegible] تشدیدیله بیونه اصلمق یقال اعلوط
بعیره اعلواطا اذا تعلق بعنقه و علاه [illegible]
واو بونده مشدد اولدوغیچون [illegible] معناسنه دخی کلور یقال اعلوطنی فلان ای لزمنی الاعلیط همزه نک و لامک کسری و یائیله
مرخ دیدکلری اغاجک یپراغی و مرخ میمک فتحی و [illegible] و خاء معجمه ایله شول اغاجدرکه انی بر برینه سوروب [illegible]
اندن اتش چیقر العلیط عینک ضمی و لامک فتحی و یانک کسریله والعلابط عینک ضمی و بانک کسریله [illegible]

العلابط عینک ضمی و لامک فتحی و بانک کسریله کذلک قیون سوریسی العمروط عینک و رانک ضمی و میمک سکونیله اوغری لص معناسنه
العماریط عینک فتحی و رانک کسری و یائیله جمعی اوغریلر معناسنه العماریط کذلک جمعی اوغرلر اولان [illegible] العمرط فتحتیله و رانک ضمی
و تشدیدیله شدید اولان کمسنه العنشط عینک و شینک ضمی و نونک سکونیله بدخوی اولان کمسنه یعنی الخلق معناسنه و منشط اوزون معناسنه ده
طویل کبی العنشط فتحتیله و نونک فتحی و تشدیدیله عشنق کبی طویل معناسنه در یقال رجل و جمل عشنط العشانط عینک فتحی و نونک کسریله جمعی
نیکم عشانقة عشنقک جمعی کلور العنطنط فتحتیله و نون ثانینک کذلک فتحیله طویل معناسنه در اصل کلمه عنط در مکرر قلنمشدر العنطیان
عینک و طانک کسریله یکیتلکک ابتداسیدر و بونک وزنی فعلیان در فانک کسریله [illegible] روایتی اوزره العایط همزه نک کسریله شول
ناقه در که اول سنه ده حامل اولمیه [illegible] العیط عینک کسریله جمعی حامل قالمین دوه لر معناسنه
العوط عینک ضمی و [illegible] کذلک جمعی العوطط عینک ضمی و طانک فتحیله کذلک جمعی [illegible] عایط عیط همزه نک [illegible] کسری
و عینک ثانیده کسری و یائیله [illegible] دخی حامله قالمین ناقه در یقال عاطت الناقه تعوط و ابو عبید ایتدی بعضلر عوطط
و حولی مصدردر جمع دکلدر ردیدی الاعتیاط همزه نک و تانک کسریله والتعیط فتحتیله و یانک ضمی و تشدیدیله والتعوط فتحتیله و واوک
ضمی و تشدیدیله ناقه نیجه یللر حامله قالماق یقال اعتاطت الناقة و تعیطت و تعوطت اذا لم تحمل سنوات و کاه اولور که [illegible]
و فی الحدیث انه بعث مصدقا فاتی بشاة شافع فلم یأخذها [illegible] و شافع شول قیوندر که [illegible] ولدی اوله و اعتیاط کاه
اولورکه بر نسنه [illegible] اولماغه دخی دیرلر یقال اعتاط الامر اذا اعتاص و اعتیاص عین و صاد مهملتین ایله مشکل اولمغه دیرلر
العیط عینک فتحی و یانک سکونیله بیون اوزنلغیدر الاعیط همزه نک و یانک فتحیله بویی اوزون العیطاء عینک فتحی و یانک سکونی و الفک
مدیله مونثی یقال جمل اعیط و ناقة عیطاء و یقال قارة عیطاء اذا استطالت فی السماء یعنی اوزنلغی جانب علوه اوله و یقال ایضا
القصر الاعیط اذا کان منیفا یعنی زیاده مرتفع اوله

فصل الغین

الغبط غینک فتحی و بانک سکونیله [illegible]
[illegible] و غبط حسن حال [illegible] دخی دیرلر [illegible] اللهم غبطا لا هبطا [illegible]
الغبط غینک کسری و بانک سکونیله برکسنه رشک ایتدوکی کسنه نک حالی کبی [illegible] طلب ایتمکدر [illegible]
طلب ایتمزین [illegible] بو مرتبه یه حسد دیرلر غبطه دیمزلر الاغتباط همزه نک و تانک کسریله برکسنه رشک [illegible]
[illegible] من الباب الثانی [illegible] فامتنع و حبسته فاحتبس الغبیط غینک فتحی و بانک کسری و یائیله شول پالاندر که [illegible]
اوزنده عورتلر ایچون [illegible] الغبط [illegible] جمعی و غبیط [illegible] دخی دیرلر [illegible] غبیط دیدکلری بوندن
[illegible] الاغباط همزه نک کسریله [illegible] علی الدوام [illegible] یقال اغبط الرحل علی ظهر البعیر اذا ادامه علیه و لم
یحطه [illegible] دخی دیرلر یقال اغبطت علیه الحمی ای دامت [illegible] دخی دیرلر یقال اغبطت
السماء اذا دام مطرها الغط غینک فتحی و طانک تشدیدیله صویه باتورمق یقال غطه فی الماء یغطه غطا من الباب الاول اذا مقله الانغطاط همزه نک
و غینک کسریله صویه [illegible] التغاط تانک فتحیله [illegible] یقال تغاط القوم [illegible] فی الماء و تماقلوا
الغطیط غینک فتحی و طانک کسری و یائیله [illegible] غطیط [illegible]
[illegible]
الغطاط غینک فتحیله [illegible]
[illegible]
الغطغطة [illegible]
[illegible] التغطط [illegible] الغلط فتحتین
[illegible]
[illegible] یقال غلط فی کلامه یغلط من الباب الرابع والاغلوطة همزه نک [illegible]
[illegible] المغالطة [illegible]
برکسنه یی غلطه براقمق یقال غالطه مغالطة فی منطقه التغلیط علی وزن التکریم برکسنه یی غلطه نسبت ایتمک [illegible]

همزه‌نك و لامك ضمی ايله شول مسئله‌دركه انكله مغالطه‌يه براغلور وروى النبي صلى الله عليه وسلم نهى عن الاغلوطات ومنه قولهم حدثته حديثا ما الاغاليط **الغمط** غينك فتحى و ميمك سكونيله حروفا ولوب نعمتى حوز كورمك يقال غمط النعمة يغمطها من الباب الرابع ويقال غمط عيشه وغمطه ايضا بالفتح يغمط غمطا من الباب الثانى اذا بطره وحقره وغمط الناس خلقى حقير كورمك وفى الحديث انما ذلك من سفه الحق وغمط الناس يعنى ان يرى الحق سفها وجهلا ويحتقر الناس **الاغماط** همزه‌نك كسريله حمى دايم اولمق يقال اغمطت عليه الحمى اذا دامت وهى لغة فى اغبطت **الغوط** غينك فتحى و واوك سكونيله يره كركمه يقال غاط فى الشىء يغوط ويغيط اذا دخل فيه يقال هذا رمل يغوط فيه الاقدام **الغائط** همزه‌نك كسريله **الغيط** غينك فتحى و يانك سكونيله بمعناه وقولهم اتى فلان الغائط يعنى قضاى حاجته كلدى و بونك اصلى بودركه غائط معناى اصليسنده چوقور يره ديرلر انسانلردن خروج ايدن نجاسات **والغيطان** غينك كسرى ايله **والاغواط** همزه‌نك فتحى ايله **الغوط** غينك ضمى و واويله جمع كتكجى وغيطانده و واو يايه قلب اولنديغى ماقبلى مكسور اولديغيچون پس عرب جاهليت سندن بری قضای حاجت اچون اولسه چقور یره مراجعت ايدردى پس هر قضاى حاجت ايدنه اتى الغائط ديرلر **الغوطة** غينك ضمى ايله بر موضعك اسميدر شامده كه صويى كثرت و اشجارى وفرت اوزره در كه غوطه دمشق غائط ايله نجاسات اراده ايدوب ديدلر

فصل الفاء **الفرط** فانك فتحى و رانك سكونيله برشيده تقصير ايله ضايع اتمك يقال فرط فى الامر يفرط فرطا من الباب الاول اذا قصر فيه وضيعه حتى فات وفرط افراط معناسنه اسم دخى كلور حدن تجاوز اتمك معناسنه يقال اياك والفرط فى الامر وفرط حين معناسنده كلور ومنه قولهم لقيته فى الفرط بعد الفرط اى الحين بعد الحين ويعد معناسنده دخى كلور يقال اتيته فرط يوم او يومين و ابو عبيده فرط اون بش كيجه دن زياده در استعمال اولنماز **التفريط** على وزن التكريم بمعناه و عجله اتمك معناسنده كلور يقال فرط عليه اذا عجل وعدا ومنه قوله تعالى انا نخاف ان يفرط علينا وان يطغى وسبقت معناسنده كلور يقال فرط اليه منى قول اذا سبق و فرطت القوم افرطهم فرطا من الباب الاول اى سبقتهم الى الماء **الفارط** رانك كسريله ايلرو واران كمسنه و تفريط بركمسنه يى ترك ايدوب تقدم اتمكه دخى ديرلر يقال فرطه اذا تركه وتقدمه و تفريط برقلعه دخى ديرلر يقال فرط الله عنه مايكره اى نحاه و بو معناى سعاده مخصوص در غيرى كلامده اولمز **الفراط** فانك ضمى و رانك تشديديله ايلرو واران معناسنه فراط القطا اسود يعنى بو عرب ديدكلرى قوشك ديد و صويه ايلرو واردنلرى در **الافراط** همزه‌نك كسريله عجله اتمكه يقال افرط اذا عجله و افرطت السحابة بالوسمى اذا عجلت به و وسمى اول يغمورده يغمان يغموره ديرلر و افرطت المرأة اولادا اذا قدمتهم و افراط طولدرمغه دخى ديرلر يقال افرطت المزادة اذا ملأتها و مزاده ميمك فتحى و زاء معجمه ايله اذق قويلجق ظرفه ديرلر و افراط تركه دخى ديرلر يقال ما افرطت من القوم احدا اى ما تركت و بو كسائى دوليتيدر ومنه قوله تعالى و انهم مفرطون اى متروكون فى النار منسيون و افراط حددن تجاوز اتمكه دخى ديرلر يقال افرط فى الامر اذا جاوز فيه الحد **الفرطة** فانك ضمى و رانك سكونيله اسمدر خروج و تقدم معناسنده **الفرطة** فانك فتحى و رانك سكونيله بركره چقمق و تقدم اتمك معناسنده بناء مره در عرفه ايله غرفه خصوصنده اولديغى كبى بركره صولمق و صوى بركره اچمك معناسنده در ومنه قول ام سلمة لعائشة رضى الله تعالى عنهما ان رسول الله صلى الله عليه وسلم نهاك عن الفرطة فى البلاد **الفرط** فتحتيله شول كمسنه در كه صو ليمانچون بر جانبه توجه ايدن قومدن مقدم و ادوب انلر اچون ايپلر و قوغه لر احضار ايده پس فرط فاعل معناسنه اولور بيع بمعنى تابع اولديغى كبى يقال رجل فرط و قوم فرط ايضا و فى الحديث انا فرطكم على الحوض و منه قيل للطفل الميت اللهم اجعله لنا فرطا اى اجرا يتقدمنا حتى نرد عليه **الفارطان** رانك كسريله ايكى يلدزدر برى برندن ايرو بنات النعش سريرينك اوكنده در **المفارطة** ميمك ضميله و رانك فتحيله سبقت اتمك يقال فارطت القوم مفارطة **الفراط** فانك كسريله بمعناه و فراط تحكم سبقت اتمك معناسنده دخى كلور يقال تكلم فلان فراطا اى سبقت منه كلمة و ماء فراط شول صويه ديرلر كه انكا كيم سبقت ايدرسه انكدر **الافراط** همزه‌نك فتحى و رانك ضميله بر يغمه كسنه برى برينه سبقت اتمك **الفرط** ضمتيله شول كسنه در كه انده حددن تجاوز اوله ومنه قوله تعالى وكان امره فرطا و فرط شول ديه يه ديرلركه طاغه شبيه اوله **الافراط** همزه‌نك فتحيله جمعى طاغه شبيه اولان ديه‌لر معناسنه يقال اليوم تنوح على الافراط يعنى بايقوش بو كون طاغلر جبال عين اوزره و افراط اوايل جمعه دخى ديرلر باشير صبح معناسنه و فرط زنكا ولنق لسنه يه دخى ديرلر يقال امر فرط اى متروك و فرط صبح اولدر اتدخى ديرلر ساير اتلردن متقدم اولديغيچون **الافتراط** همزه‌نك و تانك كسريله فوت اولمق معناسنه كلور يقال فلان لا يفترط احسانه و بر اى لا يفترص و لا يخاف فواته و افتراط بركمسنه نك ولدصغيرى وفات اتمكه دخى ديرلر يقال افترط فلان فرطا اذا مات له ولد صغير قبل ان يبلغ الحكم **الفرشطة** على وزن الدحرجة بركسنه اوتوردقده ياخود طوردقده اياقلرى بر برندن ايرو معتد رفرشجه كبى كه فشخه دخى فا ايله و شين معجمه ايله و حاء مهمله ايله ذكر اولنان معنايه در يقال فرشطت الناقة اذا تفحجت للحلب و فرشط الجمل اذا اناخ للبول **الفسطاط**

ذلك

فانك ضمى و سينك سكونيله قيلدن اولان قرو و بونده بر نيجه لغت وارد در برى فسطاط و برى دخى فستاط در و فانك كسريله دخى بونلرده لغتدر و فسطاط مدينه مصركه دخى اسميدر **الفسيط** فانك فتحى و سينك كسرى و يائك حرفيله تيرناق كسنده سى اولان ... كسلمش ... دخى ديرلر **الافلاط** همزه‌نك كسريله موز يرمك يقال افلطنى الرجل افلاطا مثل افلتنى خليل ايدى افلاطى تميمه در قبيحه در افلتنى ... **الفلط** فتحتيله بغتة معناسنه در **الفلاط** فانك كسريله بغتة معناسنه در يقال لقيته فلاطا وفلاطا اى فجاءة و يقال تكلم فلان فلاطا فاحسن اذا فاجأ بالكلام الحسن

فصل القاف **القبط** قافك كسرى و بانك سكونيله شول طايفه در كه انلر اهل مصر كه اصلى در **القبطى** قافك كسرى و بانك سكونيله و يانك تشديديله ذكر اولنان طايفه يه منسوب اولان كسنه يقال رجل قبطي **القبطية** كذلك قافك كسرى و بانك سكونى و يانك تشديديله اق انجه كتاندن اولان ثياب در كه مصرده ايشلنور و كاه اولوركه قافى ضموم ايدرلر زيرا نسبتده كاه اولور تغيير جايز كوررلر نتكم سهلى دهرى ديرلر سهل و دهره نسبتده **القباطى** قافك فتحى و يانك تشديديله جمعى **القباط** قافك ضمى و بانك تشديديله شمينه حلوا ناطف معناسنه **القبيط** قافك ضمى و بانك تشديدى و يانك سكونيله بمعناه **القبيطى** وزن زبود اوزره و اخرنده الف مقصوره ايله **والقبيطاء** كذلك وزن مذكور اوزره و اخرنده الف ممدوده ايله ذكر اولنان معناده لغتدر لكن يانى تخفيف ايدرسن الفى مد ايدرسك و تشديد ايدرسن قصر ايدرسك **القبيط** قافك ضمى و نونك فتحى و تشديدى و يانك كسرى و ميمك نباتات قسمندن بر موقف در كه اكل اولنور **القحط** قافك فتحى و حانك سكونيله قوراقلق جدب معناسنه و قحط خلق قتلق يلنه داخل اولمغه ديرلر يقال قحط القوم على مالم يسم فاعله قحطا اذا اصابهم القحط **القحط** ضميله بودخى حبس ولمغاق يقال قحط المطر يقحط قحوطا من الباب الثالث و قحط يقحط دخى روايت اتديكى باب رابعدن **الاقحاط** همزه‌نك كسريله قلغه ايرشمك يقال اقحط القوم اذا اصابهم القحط **القحطان** قافك فتحى و حانك سكونيله يمن قومنك باباسيدر **القرط** قافك ضمى و رانك سكونيله كوپه كه قولاغه طاقرلر **القرطة** قافك كسرى و رانك فتحيله جمعى كوپه‌لر معناسنه **القراط** قافك كسريله كندلكجى مشعله و چراغ كبى و قراط كندنك چراغك نيل جانبنده اولان شعله سيدر **القرط** شيس قبيله سندن بر رجلك اسميدر **التقريط** على وزن التكريم كوپه طاقمق **التقرط** تفعل وزنيله و رانك تشديديله كوپه طاقنمق يقال قرطت الجارية فتقرطت و تقريط لجام اتك باشى اوزره براقمق و تقريط السراج موميك بودنى المق شعله سى ات ... **القيراط** قافك كسرى و سكونيله نصف دانق در اصلى قراط ايدى رانك تشديديله زيرا جمعى قراريط كلور پس حرف تضعيفك بريايه منقلب اولديغى ديناره دخى منقلب اولديغى كبى نتكم ذكر اولندى و شول قيراط كه حديث شريفده واقع اولمشدر رانك تغييرى حديث شريفده واقع اولديغى اوزره در **القرطبة** احد طاعى كبى ديمكدر **القرطبى** قافك و طانك كسرى و رانك سكونيله بلا و آفت داهيه معناسنه **القرطيطة** وزن مذكور اوزره شيء حقيره ديرلر يقال ماجاء فلان بقرطيطة اى بشىء يسير **القرطاط** قافك ضمى و رانك سكونيله شول جلد در كه پالانك التنه قويرلر **القرطاط** كذلك قافك ضمى و رانك سكونيله و اخرنده نون ايله بمعناه **الاقرنفاط** بجميله ذكلى جمع اولدوقده جنك كبى جانبنى برييه كتورمكه ديرلر **القرمطة** على وزن الدحرجة خطده سطرلرى صيق يازمق نتكم يوريده قرمطاديى صيق اتمق در **الاقرنماط** همزه‌نك و رانك كسريله دريلوب بربريه كلمك **القرامط** قافك فتحى و ميمك كسرى ايله ناسدن بر طايفه در **القرمطى** قافك و ميمك كسرى و يانك تشديديله واحديدر **القسط** قافك كسرى ضميله ظلم ايدوب حددن عدول اتمكدر يقال قسط يقسط قسوطا من الباب الثانى قال الله تعالى و اما القاسطون فكانوا لجهنم حطبا **القسط** قافك كسرى و سينك سكونيله عدل معناسنه در و قسط شول كيله يه ديرلركه اول نصف صاع در و قسط حصه و نصيب معناسنه دخى كلور **الاقساط** همزه‌نك كسريله اهل عدالت اولمق يقال اقسط الرجل **المقسط** ميمك ضمى و قافك سكونى و سينك كسريله عدالت صاحبى اولان كسنه و منه قوله تعالى ان الله يحب المقسطين **القسط** قافك فتحى و سينك سكونيله دريانده حاصل اولان ادويه دن بر معروف داروددر **القسط** فتحتيله طواركا ياغى ديكلمه دوبو عيب عرجا اولنوب مسنبرا اولور بر مقدار كريلوب يسير بوكيجه طوغزيا قدر يقال قسط قسطا من الباب الرابع **الاقسط** همزه‌نك و سينك فتحيله شول طوار در كه اكلا يا غى ذكر اولنان وجهله اوزره اولا و اقساط دو قسمنده شول ده در كه اياغنك سكيرى قوريا ولا يراد لشنده **القسطاء** قافك فتحى و سينك سكونى و اخرنده الف ممدوده ايله شول انا ده در كه اياغنك سكيرى يابس اوله **القاسط** سينك كسريله برقبيله نك بابسيدر كه قاسط بن هنب احو در كه جد اعلاسى ربيعه در **القط** قافك ضمى و سينك سكونيله ايغنك ساق معناسنده تعبير اتمكده در كه نقل اولنديغى اوزره **القط** قافك فتحى و طانك تشديديله بر نسنه يى اوزرى كسمك نتوسطعنا لشى قطا من الباب الاول اذا قطعت عرضا و منه قط القلم خليل ايتدى قط بر نسنه يى اوزرى بولمكدر و فى الحديث كان علي اذا اعتلى قد واذا اعترض قط يعنى امير المؤمنين على كرم الله وجهه اوردى كمار لرغزا جيش ده و زرخ ... ديرلر يقال رجل قط الشعر يعنى قيوجق صاچلو يه دخى ديرلر يقال قط السعر يقط اذا غلا و قط السعر قورجق ...

المقط میمك كسری و قافك فتحیله شول لسنه دركه اوزرنده قلم كسرلر القطاط قافك فتحی و طانك تشدیدیله شول خراط دركه حقه لر ایشلر القاط
اولان سویقیل ور دنا ادمنا قطا اسعادها القطط فتحتینله صاچ دیاده قیوزجق اولماق یقال جعد قطط اذا كان شدید الجعودة
قطط شعره من الباب الرابع و هو احد ما جاء علی الاصل باظهار التضعیف یقال رجل قطط الشعر كما یقال قطط الشعر قط قافك فتحی و طانك تشدیدیله
زمان معناسنه در یقال ما رأیته قط كانی ابتدای خلقتمدن الی قطط ایدی و قاف مرفوع اولوب ادغام ایجون تسكین اولنوب حرف اخیر متحرك و مرب قلندی
بعضلر قط دیدلر ضمتینله ضمه یی ضمه یه تابع قلوب مدیا هذا دیدكلری كبی و بعضلر قط دیدلر قافك فتحی و طانك دخی ضمی و تخفیفیله ادات نفی
اصل اوزره مبنی قلنا قلما وزن مضموم اولق اوزره مشدد مضموم اولدوغی كبی و بعضلر مخففه دخی ضمه یی ضمه یه تابع قلوب قط دیدلر و كذلك
و طانك دخی ضمی و تخفیفیله عربلرك لداده منذ یومان دیدكلری كبی و بو قلیلدر و اشبو ذكر اولنان قط دهر معناسنه اولدوغی وقتدر اما
بچنك حسب معناسنه اولسه اكتفا معناسنده قاف مفتوح اولوب طا ساكن اولور تقول ما رایته الا مرة واحدة فقط و مجی مضاف قلمك
فكلك هذا الشیء دیرز حسبك معناسنه و قطی دیرز قافك فتحی و طانك سكونیله و قطنی قافك فتحی و طانك كسریله و نون داخل اولدوغی كلمه نك
آخرنك سكونی حیاتی ایجون در سكون اوزره مبنی اولدوغندن او توری و ذكر اولنان نون اسمائه داخل اولمز بلكه جمال فعل ما ضیه داخل اولور
قطی كما یاء متكلم داخل اولسه ضربنی دیدكلری كبی فعلك اخرینده اولان فتحه كه فعل الكلام وزننه بنا اولنمشدر سالم اولوب اخرینك خطئی عرف دن
حیاتی ایجون جوهرینك و حكمی فعل ماضیه تخصیصی محل تأمل در زیرا نون وقایه نك فعل مضارع عدقی دخولی جایز در یضربنی و یكلمنی كبی و نون
زهیر اسما قلنه داخل اولمز الا بر قاچ كلمه ده كه اناك قطنی قدنی و عنی و منی و لدنی دیو نلرك اوزره قیاس اولنمز و اكر قطنی ده نون اصل
كلمه دن اولیدی قطنك دیرلردی نونك رفعیله بو خود معلوم دكلدر قطاط قافك فتحی و طانك فتحی اوزره بناسیله قطام كبی حسبی معناسنه
القط قافك كسریله اذكك یبی كریه معناسنه القطاط كتنك قافك كسریله جمع القطة قافك كسریله مؤنث سنور معناسنه و قط مكتوب دخی
و قط احسان براته دخی دیرلر و منه قوله تعالی ربنا عجل لنا قطنا قبل یوم الحساب القطقط قافلرك كسری و طانك سكونیله نیوز كرد دیكی
اصغر مطر معناسنه یقال قطقطت السماء القطقطة علی وزن الزلزلة خرده یغمور یاغمق معنا المقطقط میمك ضمی و قاف ثانینك كسریله خرده بغمور
یاغدیرن بولوت و قطقط دن زیاده اولان یغمور رذاذ دیرلر رام مهمله و ذال معجمه ایله انك صكر طش دیرلر طاء مهمله ایله
معجمه ایله كه رذاذ دن زیاده در اندن صكره یغش دیرلر باء موحده و غین معجمه ایله كه طشدن زیاده در اندن صكره غبیه در غین معجمه و باء
موحده و باء مثناتله كه بو یغشدن زیاده در و غبیه كبی رجله و شجعه و حفشه و حشكه دخی المقطقطانه قافلرك ضمیله بر موضعك
اسمیدر القعط قافك فتحی و عین مهمله نك سكونیله بغلاق و تضییق اتمك یقال القعط علی غریمه القعط قافك فتحی و عینك كسری و سكونیله
بناء مرتفع در معنای مذكوردن الاقعاط همزه نك و قافك كسریله دولبندی باش اوزره صاردوب اكل التحت طولامدرمق و فی الحدیث نهی
عن الاقعاط و امر بالتلحی و تلحی حادر مهمله ایله اكل التحت طولامدرمه در المقعط میمك كسری و قافك سكونی و عینك فتحیله دولبند درجه
معناسنه ابو عبید روایتی اوزره القفط قافك فتحی و فانك سكونیله قوش جفتلشمك یقال قفط الطائر انثاه یقفطها من الباب الاول
یقفطها من الباب الثانی قفطا اذا سفدها ابو زید بیاننده قفط جمیع الطیورلرك جفتلشمه در القمط قافك فتحی و میمك سكونیله
قوشی جفتلیله جفتلشمی یقال قمط الطائر انثاه یقمطها قمطا من الباب الاول القماط قافك كسریله شول ایپدر كه قیون بوغزلرن
ایاغلر بغلرلر و قماط شول دلسه دیرلر كه اوكوله بشكده اوغلانی بغلرلر یقال قمطت الشاة و الصبی بالقماط اقمط قمطا من الباب
ایضا و اسیر كلمن و ایاغن بیرجم ایدوب بغلامغه دخی دیرلر یقال قمط الاسیر علی البناء للمجهول اذا جمعت یداه و رجلاه بحبل القمط
قافك فتحی و میمك كسری و مدیله تام ملیده دیرلر یقال مر بنا حول قمط ای تام القنوط ضمتینله امید كسمك یاس معناسنه یقال قنط یقنط
قنوطا من الباب الثانی مثل جلس یجلس جلوسا و كذلك قنط یقنط من الباب الاول مثل قعد یقعد و بو نوع ایكی لغتده ادغام دركه
اولقنط یقنط قنطا در من الباب الرابع مثل تعب یتعب تعبا القنط فتحتینله و القناطة قافك فتحیله مصدرلردر بابی رابعدن
نتكم قنوط مصدر در باب اولدن و ثانیدن القانط نونك كسریله امید كسیجی كسنه یه دیرلر باب اولدن و ثانیدن القنط قافك فتحی
و نونك كسریله ذكر اولنان معنایه در باب رابع دن و قری فلا تكن من القنطین و اما قنط یقنط بالفتح فیهما و قنط یقنط بالكسر
فیهما فانما هو علی الجمع بین اللغتین قال الاخفش القوط قافك فتحی و واوك سكونیله قیون سوریسی كله معناسنه الاقواط همزه نك فتحیله جمعی
فصل الكاف الكشط كافك فتحی و شینك سكونیله بر نسنه یی صویمق ازالمك یقال كشط الجل عن الفرس او الغطاء عن الشیء اذا

قنط قنط قنط قنط قوط كشط

كنت عنه و قد كشطت عنه و تتمتكم عبدالله و اذا السماء كشطت قراءة اشتهرو طاوك درسین جوز منه دخی دیرلر تقول كشطت
البعیر كشطا اذا نزعت جلده و لا تقول سلخت لان العرب لا تقول فی البعیر الا كشطته و جلدته الانكشاط همزه نك و كافك كسریله
زایل اولماق یقال انكشط روعه و ذهب روعه مرهمله نك فتحیله خوف معناسنه در فصل اللام اللبط لامك فتحی و بانك سكونیله یره دوشمك
لبط به الارض مثل لبج به اذا ضرب به الارض و لبط بو دركی دوشمك دخی دیرلر یقال لبط به یلبط لبطا علی بناء المجهول مثل لبج به اذا
سقط من قیام و صرع و ماغه دخی دیرلر التلبط فتحتینله و بانك ضمی و تشدیدیله بر كسنه یا توپیو الحاق الالتباط همزه نك و تانك كسریله دوه
سكردركن ایاقلرن یره اورمق یقال مر البعیر یلتبط اذا عدا و ضرب بقوائمه كلها اللبطة فتحتینله اسم در سكرده ركی القرن و ایاقلرن
یره اورمق معناسنه در زیاده فتق اولان كسنه نك سكرده سنه لبط دیرلر و لبطه فرزدق نام شاعرك اوغلنك اسمیدر اللط لامك فتحی
و طانك تشدیدیله لازم اولق یقال لطه بالامر یلطه لطا اذا الزمه و لط بر نسنه یی بر نسنه یه او لاشدر مغه دخی دیرلر تقول لططت الشیء اذا
الصقته و لط انكار اتمكده دیرلر یقال لططت حقه اذا جحدته و لط بر نسنه نك اوزرینی اورتمكه دخی دیرلر تقول لططت الشیء اذا سترته
و لط ناقه قویروغنی بوجلاری اراسنه الغه دخی دیرلر یقال لطت الناقة بذنبها من الباب الاول اذا جعلته بین فخذیها و لط قلاده یه دیرلر
یقال رایت فی عنقها لطا حسنا و كرما حسنا و عقدا حسنا كله بمعنی اللطاط لامك كسریله جمعی قلاده لر معناسنه و لط شول كسنه یه دیرلر كه
خصومتده یا اوزنسنده شدید اوله اللطط فتحتینله و طانك فتحی و تشدیدیله ذكر اولنان معنایه در یعنی انكار حقه دیرلر كه اداء ایدوب
طالب یا یه قیتیا یدوب تلطیت حقه دخی دیرلر زیرا اوج طانك بریرین جمع اولماسی كراهیه كورندكلرندن طاء اخیره یی یایه قلب ایدرلر نتكیم
لعاعدن تلعیت دیرلر و لعاع جنس علامدر و تدر و تقضی ذكر اولنان اوتی دیرمك دیرلر الالطاط همزه نك كسریله انكار حقه معاونت اتمك
یقال ما لك تعینه علی لطط و لطط دیشلر اشینوب دیبلری قالمغه دخی دیرلر الملطوط میمك فتحی و طانك ضمیله شول قلقانه دیرلر كه یوزی اوزره
قپانش اوله یقال ترس ملطوط ای منكب علی وجهه الالط فتحتینله شول كسنه دركه دیشلری دوشمش یاخود اشینوب دیبلری قالمش اوله
اللطلط لامك كسری و طاء اولك سكونیله دیشلری اشنمش قاری دوه یه دیرلر قوجه دیشلری دوشمش الملطاط میمك كسری
و لامك سكونیله بوز بر دكرمنه دیرلر و دوه نك باشنه و دكرمن دیرسنده ماول اولان سیوریه كه دخی دیرلر و ابن مسعودك رضی الله عنه
هذا الملطاط طریق بقیة المؤمنین هرابا من الدجال قولنده كندن مراد فرات كناری در اللعطاء لامك فتحی و عینك سكونیله و الفك مدیله شول
قیونه دركه بوینینك ایكی طرفنده سواد اوله اللعطة لامك ضمی و عینك سكونیله ذكر اولنانده و لعطه كذلك شول سواده دیرلر كه چرك یاخود بلبانك
یوزنده اولور اللغط فتحتینله چاغرشمق و غوغا و غلبه اتمكدر اللغط لامك فتحی و غینك سكونیله و اللغاط لامك كسریله بونلر دخی چاغروب غوغا و غلبه
اتمك معناسنه در یقال لغطوا یلغطون لغطا و لغطا و لغاطا من الباب الثالث اللغط لامك ضمیله بر طاغك اسمیدر اللقط لامك فتحی و قافك سكونیله
یره دوشن نسنه یی قالدرمق یقال لقط الشیء یلقطه من الباب الاول اذا اخذه من الارض و منه قولهم لكل ساقطة لاقطة یعنی هر بادر
ولان كلامی استماع ایدوب استعمال ایدر بولنور لاقطة الحصی قافك كسریله تركیب اضافی ایله قورصاقه دیرلر كه انده بلدرجین طاشلر جمع اولور
الالتقاط همزه نك و تانك كسریله بو ندن كتوریك و التقاط اكثرین برنسنه یه هجوم اتمكه دخی دیرلر یقال لقیت الشیء التقاطا اذا هجمت علیه بغتة
اللقیط لامك فتحی و قافك سكونیله كسری و مدیله یا بان یره اطلیان دركه كوتورلر بنو اللقیط لامك فتحی و قافك كسریله بر قبیله نك اسمی در
انلرین حذیفة بن بدر كوترمشیدی قنلو ملنده بر اغلق بولنمقده حسن دار اولماغین و غلد تزوج اتمشیدی اللقط فتحتینله شول
نسنه در كه یره دوشه بولنوب كوتورلور لفظ معدندن دخی بوندن ماخوذ در اول شول التوندیار ده در كه معدنده بولنور و لقط سنبل دخی
بو نسنه در و اول شول دانه در كه خلق الی حصاد كوتوركدن صكره جمع ایدرلر یقال لقطنا الیوم لقطا كثیرا و فی هذا المكان لقط من
المرتع یعنی بقیه مرعادن بشی قلیل اولور لقاط السنبل لامك ضمیله كتنك حصاد برندن جمع اولنن دانه لردر الالقاط همزه نك
فتحیله خلوتقده قلیل و متفرق اولانلر دو التلقط فتحتینله و قافك ضمی و تشدیدیله بو رادن و اورادن جمع اتمك یقال تلقط فلان
التمر اذا التقطه من هنا و هنا اللوط لامك فتحی و واوك سكونیله بر نسنه قلبه یرایدوب محبت اولنماق یقال لاط الشیء بقلبه
یلوط و یلیط و لوطا و لوطبه و بوادی مرتبا ایدوب صوامقه دخی دیرلر تقول لطت الحوض بالطین لوطا اذا ملطته و طینته
و لوطره دایه دخی دیرلر یقال النبی لوط الالتیاط همزه نك و یانك فتحیله قلبه یا قتشمق نسنه الالواط همزه نك و واوك فتحیله كذلك قلبه
یا قتشنسنه یقال هو الیط بقلبی و الوط و ای لا اجد له فی قلبی لیطا و لوطا یعنی حبا لازقا الالتیاط همزه نك و تانك كسریله قلبه

لبط لطط لعط لغط لقط لوط

یاپشمق و یاقشمق یقال هذا امر لا یلطاط بصفری ای لا یلصق بقلبی وصفر صاد مهمله و فا ایله قلبدر الاستلواط همزه نک و تانک کسریله
قلبه یاپشدرمق یقال استلاطوه ای الزقوه بانفسهم و وجب علیه عامتکه دخی دیرلر لوط لامک ضمی و مدیله اسم منصرفدر هرچند عجمیدر
موجود ایسه ده نوح دخی بویله در صرفی لازم اولدیغنک وجهی بودر که کلمه اوچ حرفلو اولوب وسطی ساکن اولمغین غایت خفت اوزره اولیجق
احد سببینه مقاوم اولمشدر و هند و دعد کلمه لرنده دخی حال بویله در بوقدر وارکه مؤنثده صرفی لازم کورمدیلر بلکه صرفله ترک صرفی
بیننده تخییر اتدیلر اللواط لامک کسریله قوم لوط عملی اشلمک الملاوطة میمک ضمی و واوک فتحیله بمعناها یقال لاط الرجل ولاوط اذا
عمل عمل قوم لوط اللیطة لامک کسری و مدیله قامش قبوغی در اللیط لامک کسری و مدیله جمعدر لیط کذلک لامک کسریله و مدیله لون معناسنه دکیور
اللیطان لامک فتحی و یانک سکونیله بر لفظدر که شیطانه تبعیتله ذکر اولنور یقال شیطان لیطان فصل المیم المخط میمک فتحی و خانک
سکونیله قوپرمق و چکمک یقال مخطه یمخطه مخطا من الباب الثالث اذا نزعه و مده یقال مخط فی القوس و مخط السهم اذا رمی به اوقی
چکورسه که مرقه را مهمله ایله اوقی بر جانبدن او بر جانبه چکورمکدر الامتخاط همزه نک کسریله اوقی چکورمک یقال امتخط السهم اذا انفذه
المخاط میمک ضمیله سومک که بورندن بجاری اولور المخط میمک فتحی و خانک سکونیله بورندن کلن سومکی اخراج اتمک یقال مخط من انفه
اذا رمی به الامتخاط همزه نک و تانک کسریله سومکرمک و امتخاط قلیچ صیرمغه دخی دیرلر یقال امتخط سیفه اذا اخترطه و امتخط ما بین یدیه
قاپوب الماغه دخی دیرلر یقال امتخط ما فی یده اذا انتزعه و اختلسه التمخط تفعل وزنیله و میمک ضمی و تشدیدیله کذلک سومکرمک یقال تمخط
و تمخط اذا استنثر المرط میمک فتحی و رانک سکونیله قیل یولمق یقال مرط الشعر یمرطه من الباب الاول اذا نتفه المراطة میمک ضمیله دوشن
قیل الامراط همزه نک کسریله قیل یولنمغه زمانی قریب اولمق یقال امرط الشعر اذا حان له ان یمرط المرط میمک کسری و رانک سکونیله شول اثوابدر که
یوکدن یاخود خزدن یاشلیلیا قاذا ایدیلورلر التمرط تفعل وزنیله رانک ضمی و تشدیدیله قیل دوکلمک یقال تمرط شعره اذا تحات الامرط
همزه نک و رانک فتحیله شول کمسنه در که صقالی خفیف اوله و امرط شول اوقه دخی دیرلر که یلکی اولمیه و امرط اوغریه دخی دیرلر لص معناسنه ابو عمرو
روایتی اوزره المرط ضمتیله کذلک یلکسز اولان اوقدر و کاه اولورکه راسکین اولنور بو تقدیرجه امرطک جمعی اولور و بوکا واحد معنلی
جایز اولمدوغنک سببی ما بعدنده جمع کلمسیدر که سهم مرط القذاذ دیرلر بو ذکر اولنان جوهرینک مختاری در ولکن مرط سکون رایله مرید
فعلا فعل کبی ده دنلسه اسهل ایکن اولی اولدیغی زیرا ما بعدنده جمع کلدوکنک فایده سی نه اولورکه امرطیت سهمک صفتیدر پنکک جنبتی دکل
المرطی فتحتیله و الفک قصریله بر جنس سکریته درکه تقریبک فوقی و اهدابک ما دونیده در اصمعی روایتی اوزره المرطاء میمک ضمی و رانک فتحی و یانک
سکونی و الفک مدیله کوبک ایله قاسقک ما بینی در و منه قول عمر لابی محذورة رضی الله عنه حین اذن و رفع صوته اما خشیت ان ینشق مریطاؤک
یعنی حضرت عمر محذوره دن خوف اتدکی و بعض نسخه ده ان تنشق واقع اولمشدر ان ینشق المسط میمک فتحی و سینک سکونیله برکمسنه الن طوار رحمه
صوقوب بعیده اولان جنینی چقارمق و بونی اعلای یوننده الچق باد کراشدو غی زمانده ایدرلر یقال مسطها یمسطها مسطا من الباب الاول و
یر معنله صرمغه دخی دیرلر بورندن یحصا ... یقال مسطت الماء اذا اخرجت ما فیها باصبعک لتخرج ما فیها الماسط میمک کسریله بر طوزلو
صونک اسمیدر که ایچنلر ایچی صیعر کذلک هر طوزلو صوکه ایچن کمسنه نک ایچی صوره انکا ماسط دیرلر المسیطة میمک فتحی و سینک
کسری و مدیله و المسیط کذلک شول بولانق صودر که حوضک دبنده قالور ابو عمرو ایتدی چخنکده دوه یه اذ سیل کلسه انکا مسیط دیرلر
فتحی و سینک کسریله و سیل زیاده اولسه مسیط دیرلر میمک ضمی و سینک فتحیله المشط میمک فتحی و شینک سکونیله صاچی طرامق
یقال مشطت المرأة الماشطة تمشطها مشطا من الباب الاول الامتشاط همزه نک و تانک کسریله طرانمق یقال امتشطت المرأة المشیط
میمک فتحی و شینک کسری و مدیله طرنمش صاچ یقال لمة مشیط و لمة لامک کسری و میمک تشدیدیله شول صاچدرکه اوموزه ایرشه المشاط
میمک ضمیله مراتب ایله دوکلن صاچدر المشط میمک ضمی و شینک سکونیله طراق شانه معناسنه الامشاط همزه نک فتحیله جمعیدر و مشط ایاقده
طرقلره دخی دیرلر که ایاق بر مقلرینک سکراری در که دوکی یرددر و مشط اوموزک التی یانده اولان کورککه دخی دیرلر المط میمک
فتحی و طانک تشدیدیله چکمک مد معناسنه یقال مطه یمطه من الباب الاول و قشی کروب تکبر قلمغه دخی دیرلر مط حاجبیه اذا امده
و تکبر التمطط تفعل وزنیله و طانک ضمی و تشدیدیله اوزانوب کرنک تمدد معناسنه المطیطة میمک فتحی و طانک کسری و مدیله حوضک دبنده
باقی قالان صو المطیطاء میمک ضمی و طانک فتحی و الفک مدیله بو دخی صالنوب اکرن صالنمق و فی الحدیث اذا مشت امتی المطیطاء و خدمهم
فارس و الروم کان باسهم بینهم و بأس شدید جره دیرلر المعط فتحتیله جسده قیل اولمامق یقال معط شعره من الباب الرابع

مخط
مرط
مسط
مشط
مطط
معط

اذا تساقط من داء ونحوه الامتعاط همزه نک و تانک کسریله بمعناه یقال امتعط شعره اذا تساقط کذلک التمعط فتحتیله و عینک ضمی و تشدیدیله
بمعناه کذلک الامعاط همزه نک کسری و میمک کسری و تشدیدیله یعنی ایضا و هو انفعل یقال امعط الجبل و غیره اذا انجرد الامعط همزه نک
و عینک فتحیله شول کمسنه در که بدنده قیل اولمیه الذئب الامعط شول قورددر که توی دوکولمش اوله یقال معط الذئب من الباب الرابع و یقال
معط شعره علی البناء للمجهول و اوغریه لص امعط دیدکلری قورده تشبیها در لصوصک معط دیرلر المغط میمک فتحی و غینک سکونیله چکمک الامتغاط
همزه نک و تانک کسریله چکمک یقال مغطه فامتغط و مغط فی القوس مثل مخط یعنی یای چکسه بویله دیرلر و امتغاط ارتفاع نهاره دخی دیرلر
یقال امتغط النهار اذا ارتفع الممغط میمک ضمی و غینک فتحی و تشدیدیله اوزون بویلو کمسنه غایت طولندن چکلمش کبی اوله و عینیله ممعط دیرلر
التمغط فتحتیله و غینک ضمی و تشدیدیله ات سکردکی قولتق اوزره سکرتمک الماقط قافک کسریله شول اتدر که زیاده ارقلغندن
برندن طوریه و ماقط شول کمسنه یه دیرلر که فالا جوبا و فاجح طشلره نظر قیله و عرب طایفه سی برمبرینه ساقط بن ماقط بن لاقط دیرلر
ساقط انتک عبدی و ماقط لاقطک عبدی و لاقط عبد معتقه دیرلر جوهری ایدر بو تفسیری بر کتابده نقل اتدم بلا سماع المقوط ضمتیله
دوه زیاده ارقلق یقال مقط یمقط مقوطا من الباب الاول المقاط میمک کسریله قماط کبی در قماط دن مقلوبدر و قماط الدایق مقلبی ایپه دیرلر
کرک طوادکر که بشکده اولان صبی نک دلونی الاملط همزه نک فتحیله شول کمسنه در که قیلی اولمیه پس املط امرط کبیدر که ذکر او منه الاحنف
ابن قیس املط ایدی و ابو عبید ایتدی سهم املط امرط کبی در یعنی یلکسز اوق معناسنه در الاملاط همزه نک کسریله ناقه قادننده اولان ولدی
تولمزدن اول دوشرمک الملیط میمک فتحی و لامک کسری و مدیله ذکر اولنان ناقه نک دوشن ولدینه دیرلر الملط میمک کسری و لامک سکونیله
نسبی قارشق اولان کمسنه یقال للغلام ملط خلط اذا کان مختلط النسب الملاط میمک کسریله یان جنب معناسنه ابنا ملاط کذلک میمک کسریله
دوه نک قوللری در و ملاط شول بلچیقه دیرلر که بنا نک ایکی قودینک ارهسنه قورلر که دیوار اکا مرصت اولنور الملطی میمک و لامک فتحی
و الفک قصریله اکثر بر جنس سکریتی در مرجحی کبی نتکم مرور اتدی یقال مضی فلان الی موضع کذا فیما الجملة الله بلی ... یعنی ذهابنده
سویوب اسلمه ... ملطیة فتحتیله و طانک کسری و یانک تشدیدیله بر شهر کاسمیدر المیط میمک فتحی و یانک سکونیله برکمسنه
حکمنده ظلم اتمک و بعید اولمق و اراق کتمک معناسنه مستعملدر یقال ماط فی حکمه یمیط من الباب الثانی و ماط فلان اذا ذهب و بعد ابو عبید ایتدی
ماطت عنه دیرلر یعنی اندن اراق اولدی و اراق اتمک معناسنه مستعملدر تقول ماطه غیری اذا نحیته و میط دفع و زجر دخی دیرلر المیاط
میمک کسریله کذلک دفع و زجر معناسنه یقال القوم فی میاط و هیاط یعنی مدافعه و ممانعه ده در التمایط تانک فتحی و یانک ضمیله
تدافع معناسنه در قوالیندی یقال تمایط القوم اذا تباعدوا و فسد ما بینهم الاماطة همزه نک کسریله برنسنه دن اراق اولمق
تقول امطت عنه اذا تنحیت عنه و اراق اتمک معناسنه دخی کلور تقول امطته اذا نحیته و منه اماطة الاذی عن الطریق فصل النون
النبوط ضمتیله یردن صو قایناق یقال نبط الماء ینبط من الباب الاول و ینبط من الباب الثانی نبوطا اذا نبع الانباط
همزه نک کسریله قیویی قازان کمسنه صویه ایرشمک یقال انبط الحفار اذا بلغ الماء الاستنباط همزه نک و تانک کسریله برنسنه چیقارمق
علما اکا استخراج معناسنه و استنباط انبطی اولمغه دخی دیرلر یقال استنبط الرجل و فی کلام ایوب بن القریة اهل عمان عرب
استنبطوا و اهل البحرین نبیط استعربوا النبط فتحتیله و النبیط نونک فتحی و بانک کسری و مدیله بر قومدر که عراقین بیننده
یعنی بصره ایله کوفه بیننده اولان بطایحده قونوب ساکن اولورلر و بطایح شول واسع درهلردر که انده اوقچلر اوتلار
الانباط همزه نک فتحیله جمعی و نبیط قونونک دبنده قازلدوکی قاینیجیجق صویه دخی دیرلر و نبط شول قیویه دیرلر که صویی چوق اوله
النبطی فتحتیله و یانک تشدیدیله و النباطی نونک فتحی و الف زایده ایله و النباط کذلک نونک فتحی و یاء نسبتک حذفیله ذکر اولنان قومه
منسوب اولان کمسنه یعنی یمانی و یمان کبی النباطی نونک ضمیله ذکر اولنان معنایه در یعقوب روایتی اوزره النبط نونک فتحی و بانک
سکونیله شول بیاضدر که اتک قولتق و قاردنده اولور الانبط همزه نک و بانک فتحیله شول اتدر که ذکر اولنان وجه اوزره بیاض قولتق
یاخود قاردی اولا النبطاء نونک فتحی و بانک سکونیله و الفک مدیله مؤنثی یقال شاة نبطاء الشاکلة النحیط نونک و حانک کسری و مدیله
صوت شدید یعنی حمارک اشد اغزو غنده خاراولور یقال نحط ینحط من الباب الثانی النخط نونک فتحی و خاء معجمه نک سکونیله ناس معناسنه در
و من قولهم لا ادری ای النخط هو ای ای الناس هو الانتخاط نونک فتحیله شاد اولمق یقال نشط ینشط نشاطا من الباب الرابع النشیط
نونک فتحی و شینک کسری و مدیله شاد اولان کمسنه التنشط فتحتیله و شینک ضمی و تشدیدیله برنسنه یه چابک اولمق یقال تنشط لامر کذا

مغط
مقط
ملط
میط
نبط
نحط
نخط
نشط

ونافه سیوطه سرعت وشدت اوزره اولمغه دخی دیرلر یقال نشطت الناقة فی سیرها اذا اشتدت الانشاط همزه‌نك كسریله قومق طوادی سریع وشدید ایلتمك
یقال انشط القوم اذا كانت دوابهم نشیطة وانشاط ربعی طوادی سمز قلماغه دخی دیرلر یقال انشط الكلأ اذا سمن وانشاط ایپك انشوطه‌سن بوزمق
چوزوب ازاله قلماغه دخی دیرلر یقال انشطه اذا حلله ویقال كأنما انشط من عقال وبو ابو زید روایتیدر النشیط نونك فتحی وشینك كسریله
شول نسنه‌درکه غازی لر آنکله یولده غنیمتلنور دخی محل مقصود ... الناشط شینك كسریله شول یبان صغری ... درکه یرندن بر یره کچه
الا وادی‌دن وادی‌یه ... والناشطات نشطا دیدوكی قولی شریفندن مراد یلدزلردرکه بر برجدن بر برجه چقر ... بر شهردن بر شهره
چقه‌دوغی کبی النشط نونك فتحی وشینك سکونیله یلان اصمق دیشیله ایصرمق یقال نشطته الحیة تنشط من الباب الاول ونشط من الباب ...
نشطا اذا عضته بنابها ونشط قیودن بکره ایله صو چکمکه دخی دیرلر وناقه‌نك آدیمی واسع ولمغین یوریمی خوب اولماغه دخی دیرلر
یقال حسن ما نشطت الیه یعنی سنک ایدیرلر وسده ... آدم واسع ولمغه دیرلر ونشط ایپ اسان دوکمکه دخی دیرلر یقول
نشطت الحبل انشطه نشطا اذا عقدته انشوطة والانشوطة نك تعبیری ... عقیقه كلور الانشوطه همزه‌نك وشینك ضمی ونونك سکونیله
شول دوکومدرکه چوزلمی اسان اوله ... دوکومی کبی یقال ما عقالك بانشوطة وعقالدن مراد مودت ...
ضعیفه کلدی الانتشاط همزه‌نك وتانك کسریله ایپك دوکومی چوزلمك یقال انتشط الحبل ای مده ... الانشاط همزه‌نك فتحی ونونك
سکونیله چکلمیسی اسان اولان قیو یقال بئر انشاط اذا كانت قریبة القعر تخرج الدلو بجذبة واحدة النشوط نونك فتحی وشینك ضمیله
شول قیو درکه چکلمسی مشکل اوله یعنی قوغاسی ... جذبات کثیره‌یه محتاج اوله ... صاحب ...
یک کشیدن دلو برسر چاه ... ونشوط کذلك ... دخی دیرلر ...
شول بالغه دیرلرکه قوروده ... النشیط نونك فتحی وشینك کسریله ... وفی المثل لا حتی یرجع نشیط من
مرو ... نشیط اولوب ... تمام اولمدن ... زیاد ...
دیدیلر لا حتی یرجع نشیط من مرو ... النطانط نونك وثانی طانك کسریله اوزون
نسنه‌لر النطناط نونك فتحی وطانك سکونیله ... النطنطة ... علی وزن الدحرجة ... یقال نطنط الشیء
اذا مده ناعط عین مهمله‌نك کسریله بر قبیله‌نك آدیدر ... وناعط بر طاغك دخی آدیدر النعط تحریکله الکرم عن آلاف
بجروح اولمق النغیط نونك فتحی وفانك کسری ... یقال نغطت یده نغطا ونغیطا من الباب الرابع ونغیط ...
دخی دیرلر یقال نغطت البیر تنغط نغیطا من الباب الثالث اذا نثرت باغراها ونغیط ... یقال القدر ینغط
نغیطا اذا غلت ... التنغط تفعل
ضمی وتشدیدیله ... یقال تنغطت یده ... النفط نونك فتحی وفانك سکونیله نفت یاغی النفط نونك کسریله دخی لغتدر
وکسر افصحدر النافط فانك کسریله ... یقال ماله عافطة ولا نافطة ای شیء النفطة نونك ضمی وفانك سکونیله
... النقط نونك ضمی وقافك فتحیله جمع النقاط نونك کسریله ...
النقط نونك فتحی وقافك سکونیله نقطه قومق یقال نقط الکتاب ینقط نقطا من الباب الاول التنقیط علی وزن التکریم
نقط قومق یقال نقط المصاحف تنقیطا النقاط نونك فتحی وقافك تشدیدیله نقطه قوین کمسنه النمط فتحتینله ...
نوع در الانماط همزه‌نك فتحیله جمعی ... وفی الحدیث خیر هذه
الامة النمط الاوسط یلحق بهم التالی ویرجع الیهم الغالی ... النوط
نونك فتحی وواوك سکونیله اصمق یقال ناط الشیء ینوط نوطا اذا علقه ونوط شول ...
نسنه‌یه ده دیرلر وفی المثل عاط بغیر انواط ...
... النوطة نونك فتحی وواوك سکونیله ...
ینط البعیر علی البناء ... الانواط همزه‌نك فتحی وواوك سکونیله ... انواط
... وذات انواط ... وفی الحدیث ... دواء

ودواء

ودوآء دالك فتحی والفك مديله بجروء عظیمه معناسنه‌در وانواط كذلك ... التنواط
نوط نونك فتحی وواوك سکونیله طلع ... المنوط ...
... ایکی ...
وغص ... الانتیاط همزه‌نك وتانك کسریله ... انتاط اذا ابعد المناط میمك
فتحیله ... معناسنه‌در یقال فلان منی مناط الثریا ای فی البعد النیاط نونك کسریله ...
لا ینقطع اولشدد ونیاط شول طمر دخی دیرلرکه ... ویقال للارنب منقطعة النیاط کما قالوا
منقطعة الاشجار یعنی ... منقطعة النیاط دیرلر ...
قوس دخی دیرلر النیط نونك فتحی ویانك سکونیله ... ومنه قولهم رماه الله بالنیط ای بالموت النایط یانك کسریله بر طمردر
... قطع ...
التوط فتحتینله واوك ضمی وتشدیدیله ... التنوط ضمتینله واوك کسری وتشدیدیله
بمعناه التنوط فتحتینله واوك ضمی وتشدیدیله واحدی فصل الواو الوبط واوك فتحی وبانك سکونیله رأی ضعیف اولمق یقال وبط رأیه
یبط وبطا اذا ضعف رأیه الوبط فتحتینله بمعناه یقال وبط وبطا من الباب الرابع ... یقال اردت حاجة فوبطنی
عنها فلان ای حبسنی الوابط بانك کسریله ضعیف ... الوخط واوك فتحی وخانك سکونیله ...
... الورطة واوك فتحی
... الایراط همزه‌نك کسری ... والتوریط علی وزن التکریم
... التورط تفعل وزنی ... ورطه ...
ایتدی اوراط واوك کسریله الدمق ... وفی الحدیث لا خلاط ولا وراط ...
لا یجمع بین متفرق ولا یفرق بین مجتمع خشیة الصدقة ... الوسط واوك فتحی وسینك سکونیله الوسطة سینك کسریله
... وسطت القوم اسطهم سطا اذا توسطتهم الوسیط واوك فتحی وسینك کسری ...
... فلان وسیط فی قومه اذا کان اوسطهم نسبا وارفعهم محلا الاجلع الوسطی ... التوسیط علی وزن
التکریم ... التوسط ...
... واسط ... قال الله تعالی انا جعلناکم امة وسطا ...
بین الجید والردی ...
... الواسط سینك کسریله واسطة قلاده ... واسط
...
... واسط ...
... الوسطی سینك کسری ...
وفی المثل ...
...
... واسط سینك کسری ...
الوسط واوك فتحی وسینك سکونیله ... وسط القوم ...
...
... الوطاوط ...
... الوطواط واوك فتحی ...
... وطا ...

قتل ایدن محرکک جنایتی ذکر اولنان موجبدر اصمعی ایتدی وطواط دن مراد خفاش در خاء معجمه نک ضمیله یرسه معناسنه بعضلر خطاف در
دیدی نته کم مرد راتدی ابو عبید ایتدی خطاف مراد اولمق اشبه در زیرا عایشه رضی الله عنها ایتدی دتا کوبیت مقدسه الله تعالی ...
کلوجنی قنادلریله سوندرمک ایدرلردی و وطواط قوش اولان رجل ضعیفه دخی دیرلر ابو عبید ایتدی ... وطواطی طلاق ...
ذکر اولنان طایره تشبیها در اما عربلرک ... من الوطواط دیدکلری وطواط دن مراد خفاش اولندوغنده شبهه یوقدر الوقط واوک فتحی وقافک
سکونیله والوقیط واوک فتحی وقافک کسری و مدیله برکه یره یاغمور صوی یرکلوب دیو قادر ... الوقاط واوک کسریله جمعی ...
چقورلر معناسنه و وقط یره بر قیافه دخی دیرلر یقال وقط الارض فاه ... التوقیط علی وزن التکریم ...
یقال اصابتنا سماء فوقط المعزی ای صار فیه وقط یعنی ... الموقوط یره براغلمش الوقیط واوک فتحی وقافک
کسری و مدیله شول کوندرکه زمان اسلامده ... بکر بن وایل بیننده محاربه واقع اولمشدر الوهط واوک فتحی وهانک سکونیله فاسخ کسریله
اصمعی روایتی اوزره الچق یره دیرلر بو وهده ده لغتدر الوهط واوک فتحی وهانک سکونیله چقور الچق یرلر معناسنه و وهط عمر ...
دیکلی اغاجک ... نته کم عیش ... وهط ولیعت طایفه شول باغک اسمیدر که عمرو بن العاص ...
الایهاط همزه نک کسری ومدیله ... یقال اوهطه اذا صرعه صرعة لا یقوم منها فصل الهاء الهبوط
ضمیله اینمک نزول معناسنه یقال هبط یهبط هبوطا من الباب الثانی الهبط هانک فتحی وبانک سکونیله ایندرمک یقال هبطه یهبطه هبطا
من الباب الثانی ایضا یتعدی ولا یتعدی یقال اللهم غبطا لا هبطا ای نسالک الغبطة ونعوذ بک ان نهبط عن حالنا وثمن اکسلمک دخی دیرلر
یقال هبط من السلعة ای نقص وثمن اکسمک معناسنه ده کلور یقال هبطته انا و اوقلمق و باتوق ایندرمک دخی دیرلر یقال هبط المرض لحمه ای هزله الاهباط
همزه نک کسری وهانک سکونیله ایندرمک و اهباط ثمن اکسمک معناسنه ده کلور یقال اهبطت ثمن السلعة الانهباط همزه نک وهانک کسریله انحدار
اهبطته فانهبط الهبوط هانک فتحی وبانک ضمیله شول یوکسک یردرکه اندن اشغه اینلور حدور معناسنه الهبیط هانک فتحی وبانک کسری ومدیله
شول ناقه در که ارق اولا ابو عبید روایتی اوزره که ایتدی عبید بن ابرصک هبیط دیدوکی قولی بوندن ماخوذدر بودر کی یالکوزلق و
ضعیفلق بیاننده ذکر اولنمشدر الهرط هانک فتحی ورانک سکونیله برکسنه نک عرضنه دکمک یقال هرط فی عرضه یهرط هرطا من الباب الثانی اذا طعن
فیه وتنقصه التهارط تانک فتحی ورانک ضمیله سوکشمک یقال تهارط الرجلان اذا تشاتما الهرطة هانک کسری ورانک سکونیله شول دیشی قیون در که
یشلو اولا الهرط هانک کسری ورانک فتحیله جمعی یشلو قیونلر معناسنه قریه ایله قرب کبی الهمط هانک فتحی ومیمک سکونیله ظلم اتمک ودخی
یغما اتمک یقال همط الناس فلان یهمطهم من الباب الثانی اذا ظلمهم حقهم وهمط برنسنه یی او زلمدنا منه دخی دیرلر الاهتماط همزه نک وتانک
کسریله برکسنه یی سوکوب عرضنه نقصان کتورمک یقال اهتمط عرض فلان اذا شتمه وتنقصه الهیاط هانک کسریله والمهایطة میمک ضمی وبانک
فتحیله چاغرشوب غوغا و غلبه اتمک یقال وقع القوم فی هیاط ومیاط میمک کسریله ممانعت ومدافعه معناسنه در الزرایطة تانک فتحی وبانک
ضمیله قوم بربره جمع اولوب مصلحتلرین اصلاح اتمکده تمادیلک مقابلی در فراء روایتی اوزره یقال تهایط القوم اذا اجتمعوا واصلحوا امرهم فصل الیاء
یعاط یانک فتحی وعانک کسری اوزره بناسیله قطام کبی بر لفظ در که اتکله قوردی زجر اولنور الایعاط همزه نک کسری ومدیله قوردی بعاد دیو
حیقرمق تقول اعطیت الذئب باب الظاء من کتاب ترجمة الصحاح للجوهری فصل الباء البهظ بانک فتحی وهانک سکونیله
برکسنه یی یوک اغر کلوب عاجز اولمق یقال بهظه الحمل یبهظه بهظا اذا اثقله وعجز عنه المبهوظ میمک فتحی وهانک ضمیله یوکدن عاجز اولان
کمسنه ابا هظ هانک کسریله مشغول اولان کمسنه یقال هذا امر باهظ ای شاق فصل الجیم الجحظ ضمیله کوزک عقلبه سی یوک
ویوکسک اولمق یقال جحظت عینه تجحظ جحوظا اذا عظمت مقلتها و نتأت الجاحظ حانک کسریله کوزک عقله سی یوک اولان کمسنه الجحمظة
علی وزن جعفر بعناه میم زیاده اولنمشدر وجاحظ عمرو بن بحرک لقبیدر الجاحظتان حانک کسریله کوزک حدقه لری در یعنی کوزک قرهسی
المجحظة علی وزن الدحرجة برکسنه یی بغلامق تقول جحظت الرجل اذا صفدته و اوثقته وصفد نون صادک مهمله و کونیله قابلمق
الجعظ جیمک فتحی وظانک تشدیدیله مزبوده اولان کمسنه وفی الحدیث اهل النار کل جعظ مستکبر الجعظ جیمک فتحی وعینک سکونیله بد
اولان کمسنه الجعاظ جیمک کسری ونونک سکونیله اخلاق حیتی ولان کمسنه الجنعاظ جیمک کسری ونونک سکونیله بعناه الاجعیظاظ همزه نک
کسریله جیفه شیشمک انتفاخ معناسنه یقال اجعاظت الجیفة اجعیظاظا مثل احمارت اذا انتفخت وکذا اولورکی اجعاظت دخی دیرلر
التی تحرکی ایدوب مزقلق اخیاع اجتماع ساکنیندن حذر ایدوب ثعلب ایتدی اجعاظت حاء مهمله ایله اولمق صحیحدر الجلنظی

مکسه همزه لایمک فتحی وظانک کسری ومدیله شول کسنه در که ارقه اوزره یاتوب یا قدرت قالدوده یس احلنظی کلمه سنک اخرنده اولان الف
الحاقیچوندر دکمه اولور همزه ایله استعمال اولنوب احلنظیت واحلنظات دیرلر الجواظ جیمک فتحی وواوک تشدیدیله مزبوده اولوب تیز ییدیکی
تکبر اولان کمسنه الجوظ جیمک فتحی وواوک سکونیله والجوظان فتحتیله مصدرلردر بوده سنده تکبر اتمک معناسنه وفی الحدیث اهل النار
کل جعظری جواظ فصل الحاء الحظ حانک فتحی وظانک تشدیدیله نصیب وبخت وحظ بخت صاحبنه دخی طلاق اولنور یقال کنت ذا
حظ ولقد حظظت فانت حظ الاحظ همزه نک فتحی وحانک ضمیله جمع قلتی الحظوظ ضمیله جمع کثرتی الاحاظی همزه نک فتحی وظانک کسریله کثرتک
برخی غیر القیاس کویاکه بو احظک جمعیدر ارحظه اداهطکبی الحظیظ حانک فتحی وظانک کسری ومدیله بخت ونصیب صاحبی اولان کمسنه المحظوظ
میمک فتحی وظانک ضمیله کذلک بخت ونصیب صاحبی اولان کمسنه تقول حظیظ ومحظوظ ای جدید ذوحظ من الرزق الاحظ همزه نک وحانک فتحیله زیاده
نصیب یاخود بخت صاحبی اولان کمسنه تقول انت احظ من فلان الحنظل ضمیله والحنظل حانک ضمی وظانک فتحیله بونلر لغتدر حنضض
حضضه مدواسمنا سنه الحضض حانک ضمی وضادک فتحیله کذلکده واسمنا سنه در ابو عبید روایتی اوزره لکن بو ضادله بابنی مجموعه اولور
الحفظ حانک کسری وفانک سکونیله صقلامق تقول حفظت الشیء حفظا من الباب الرابع اذا حرسته و ازبر اتمک معناسنه دخی کلور تقول حفظت
الشیء اذا استظهرته و استظهار قلبیدن اوقمقدر الحفظة فتحتیله حفظ جمعیدر که بنی ادمک اعمالنی یازرلر المحافظة میمک ضمی وفانک
فتحیله کوزتمک مراقبه معناسنه ویوچیوار ایدوب اجتناب اتمک معناسنه ده کلور الحفاظ حانک کسریله کذلک اجتناب اتمک معناسنه یقال انه
لذو حفاظ ومحافظة اذا کانت له انفة الحفیظ حانک فتحی وفانک کسری ومدیله صاقلیجی نکاهبان معناسنه ومنه قوله تعالی وما انا علیکم
بحفیظ الاحتفاظ همزه نک وتانک کسریله صاقنماق یقال احتفظ بهذا الشیء ای احفظ التحفظ فتحتیله وفانک ضمی وتشدیدیله متیقظ
اولوب غافل اولمامق وبرنسنه یی تدریجله اذبر قیلماغه دخی دیرلر تقول تحفظت الکتاب اذا استظهرت شیئا بعد شیء التحفیظ علی وزن
التکریم حفظ اتدرمک تقول حفظته الکتاب اذا حملته علی حفظه الاستحفاظ همزه نک وتانک کسریله برکسنه دن حفظ طلب اتمک تقول استحفظته
اذا سألته ان یحفظه الحفیظة حانک فتحی وفانک کسری ومدیله غضب وحمیت معناسنه الحفیظة حانک فتحی وفانک کسری ومدیله بعناه ومنه قولهم
ان الحفائظ تنفض الاحقاد یعنی اقربا ودوستلری ... ترحم ایجاب ایدر هر بدلوا کا کینکه فی وادیسه الاحفاظ همزه نک کسریله
غضب کتورمک الاحتفاظ همزه نک وتانک کسریله غضبلنمک یقال احفظته فاحتفظ ای اغضبته فغضب الحنظأة علی وزن الدرجة
برکسنه یی شهوتیله یوب یرمز سوز ایشتدرمک اوزنده اولان الف وجوبیه الحاقیچوندر الحنظیان حانک وظانک کسری ونونک سکونیله
زیاده فحش کوی اولان کمسنه یقال رجل حنظیان واموی ایتدی رجل حنظیان دیرلر خاء معجمه ایله وخنظیان دیرلر فحاش معناسنه حنظأ بر
وغنظأ دیرلر بونلرک جمله سی استعمال اولنور فصل الدال الدأظ دالک فتحی وهمزه نک سکونیله بوغمق یقال دأظه یدأظه دأظا
من الباب الثالث اذا خنقه و دأظ قربه یی طولدرمقه دخی دیرلر الدلظ دالک فتحی ولامک سکونیله اوده دفع اتمک یقال دلظه
دلظا من الباب الاول اذا حرشه ودفعه ابو عبید روایتی اوزره الدلنظ فتحتیله ونونک سکونی والفک قصریله زیاده برک اولان دوه
الذی یادی سوخیله الحاقیچوندر الدلنظاة فتحتیله کذلک قوی یقال ناقة دلنظاة فصل الراء الرعظ رانک ضمی وعینک سکونیله
اوقک تمرن کیره جک دلوککه اوزنده سکیر صریلیر الارعاظ همزه نک فتحیله جمعی الرعظ فتحتیله اوقک تمرن کیره جک یری فانق یقال
رعظ السهم یرعظ رعظا من الباب الرابع اذا انکسر رعظه الرعظ رانک فتحی وعینک کسریله شول اوقدرکه اتمک تمرن کیره جک یری صنمش اولا
فصل الشین الشظاظ شینک کسریله شول اغاجدرکه چوالک قولپنه ادخال اولنور دبی چیقدبر اوغرنیک اسمیدر الشظ شینک فتحی
وظانک تشدیدیله چوالک قولپنه ذکر اولنان اغاجی بغلامق یقال شظظت الجوالق اذا شددت علیه شظاظا الاشظاظ همزه نک کسریله چوالک
اولنی اغاجی بغلمک و اشظاظ اوکدلک حرکته کلمک انعاظ معناسنه یقال اشظ الرجل اذا انعظ یعنی التی رجل عرکة کلو الشظشظ
علی وزن الزلزلة ذکر حرکته کلمک یقال شظشظ ذب الغلام عند البول وذب ذالک فتحی وبانک ضمیله ریجک ایری الشاظی شینک فتحی وظانک کسریله
اطراف نواحی معناسنه یقال شناظی الجبل لنواحیه الشنظوة شینک وظانک ضمی ونونک سکونیله شنظوه ذی او زره واحدی ناحیه در معنا
الشواظ شینک ضمیله والشواظ شینک کسریله شول لبالکیدرکه اتمک توتون یوقدر فصل العین العظعظ میمک ضمی وظانک سکونی وعینک کسریله
شول اوقدرکه اتلدقده اکریکیده العظعظة علی وزن الزلزلة اوقک اکری کتمک یقال عظعظ السهم التعظعظ اوغرشدن ابی کلوب
کیرو چکلمک یقال للجبان تعظعظ اذا نکص وقد ماخوذ من عظعظ السهم وقولهم فی المثل لا تعظی ولا تعظعظی ای لا تعظمی

واوحی نفسک جوهری ایدر بو ابو عبید روایتی اوزره در اما ابن خلی ایدر مکه تعظعظی تانک ضمی ایله اولوب عظعظ السهم دن ماخوذ اولور
اوق اکری کیتمک معناسنه که معنای کلام بو تقدیرجه صلاحه مراتبه حال که نفسک فساد اوزره اولا دیک اولور نته کم شاعر بو شعرنده انشد
[illegible] علی خلق وتأتی مثله عار علیک اذا فعلت عظیم **عکاظ** عینک ضمی ایله مکه مکرمه ناحیه سنده عرب طایفه سنه مخصوص بر بازارک
اسمی در هر یل انده جمع اولوب برای اقامت ایدوب الم صاحم ایدوب شعرا شعر انشا ایدوب تفاخر ایدرلردی وقتا که دین اسلام ظهور ایلدی اول
بازار بوزلوب منهدم اولدی دیوبی عکاظ دیدکلری بوندن ماخوذ دیمک شول اکی کون که انده محادبه واقع اولمشدر [illegible] بعد فی **العکاظی**
عینک ضمی ایله ذکر اولنان بازاره منسوب اولان نسنه و منه ادیم عکاظی و ادیم همزه نک فتحی و دالک کسریله دری معناسنه در **العنظوان** عینک فتحی
و نونک سکونیله فتحی کوی اولدیکنه یقال رجل عنظوان و هو فعلوان و عنظوان براوت دخی دیرلر که طوارانی چوق یدکوه بورک
اغزا اصح ایتدی یعنظی به دیرلر فتحی اکر کلام قبیح اشتدروب بی رسوای ایلسه **فصل الغین الغلظ** غینک کسری ولامک فتحی
غلیظ اولماق یقال غلظ الشیء یغلظ غلظا من الباب الاول **الاستغلاظ** همزه نک و تانک کسریله بمعناه یقال غلظ و استغلظ **الغلظ** غینک کسری
ولامک سکونیله **والغلظ** غینک فتحی ولامک سکونیله **والغلظ** غینک ضمی ولامک سکونیله **والغلاظة** غینک کسریله درشت و ناتراش اولمق یقال رجل فیه
غلظة و غلظ و غلظ و غلاظة ای غلظة و فظاظة فایله و غلاظ جمیع ایله [illegible] در **الاغلاظ** همزه نک کسریله
سوز سویلمک یقال اغلظ له فی القول و اغلظ عیظ نسنه المغه دخی دیرلر تقول اغلظت الثوب اذا اشتریته غلیظا **التغلیظ** علی وزن التکریم
بر نسنه یی غلیظ ایتمک یقال غلظ علیه الشیء تغلیظا ومنه الدیة المغلظة التی تجب فی شبه العمد والیمین المغلظة **الاستغلاظ** بر نسنه یی
غلیظ بولمق دخی دیرلر تقول استغلظته اذا ترکت شراءه لغلظه **الغنظ** غینک فتحی و نونک سکونیله زیاده غصه لو قلق یقال
غنظه الامر یغنظه غنظا اذا اجهده و شق علیه و شدة غصه یه دخی دیرلر ابو عبید ایتدی غنظ بر کسنه غصه دن اولور یرینه
وار وبا دلماکدر [illegible] کیمی وصفند ایتدی غنظ لیس کالغنظ و کنظ لیس کالکظ و کظ دخی زیاده غصه کا اخ
دیرلر **المغنوظ** میمک فتحی و نونک ضمیله زیاده غصه لو اولان کسنه **المغانظ** میمک ضمی و نونک کسریله غم و غصه ویرجی کسنه یقال رجل مغانظ
علی وزن الدوجة برکسنه یی رسوای ایدوب یرمز کلمات ایشتدرمک یقال غنظه به اذا اندوبه اوجعه المکروه **الغیظ** غینک فتحی و یانک
سکونیله شول غضبدرکه انتقام المغه عاجز اولان آدمک قلبنده کزلو اولور یقال غاظه فهو مغیظ ولا یقال اغاظه **الغیظ** غینک
فتحی و یانک کسریله بر رجلک اسمیدرکه اول غیظ بن مرة بن عوفدرکه جد اعلاری عطفان در **المغایظة** میمک ضمی و یانک فتحیله خشمکن درکی
الاغتیاظ همزه نک و تانک کسریله خشمکن کلمک **التغیظ** تفعیل و یانک ضمی و تشدیدیله بمعناه یقال غایظ فاغتاظ و تغیظ **فصل**
الفاء الفظ فانک فتحی و ظانک تشدیدیله رجالدن غلیظ اولان کسنه در و فظ شکنبه صوینه دخی دیرلر یا ه کرش معناسنه و بونک
عن قریب کلور انشاء الله تعالی **الفظاظة** فانک فتحیله غلظت اوزره اولمق یقال فظظت یا رجل فظاظا من الباب الاول **الافظاظ** همزه نک
و تانک کسریله شکنبه صوینی ایچمک معادک و بونک طریقی اولدرکه برکسنه دوه یی صوسز دیقدن صکره کوش کتورمسون دیو اغزینی بغلیه
تحت اولکسنه صو صایوب صوبله ذکر اولنی دوه نک قارنی یاروب ایچنده اولان نسنه یی چیقاروب صقعیب صوینی ایچر بو قدر
ذکر اولنی فظ معناسندن ماخوذدر **الفیظ** فانک فتحی و یانک سکونیله **والفیوظ** ضمیله **والفیظان** تفعیله و فات اتمک یقال فاظ الرجل
یفیظ فیظا و فیوظا اذا مات **الفوظ** فانک فتحی و واوک سکونیله ذکر اولنی معناده لغتدر **الفواظ** فانک فتحیله کذلک معنای مذکورده
لغتدر یقال فاظ یفوظ فوظا و فواظا و یقال فاظت نفسه یعنی وجنت روحی ابو عبید و کسائی بو یله روایت اولنمشدر واصمعی عمرو بن
العلادن روایت ایدوب ایتدی فاظت نفسه دینمز بلکه فاظ دینور مات معناسنه و فاظ دخی دینمز ضاد معجمه ایله البته اما کسائی ایتدی
نفسه دیرلر و فاظ هو نفسه دخی دیرلر قاء نفسه معناسنه متعدی اولور لازم کلور **التفیظ** تفعیل و یانک ضمی و تشدیدیله نفسی اخراج
اخراج ایتمک یقال تفیظوا انفسهم یعنی تقیؤها **الافاظة** همزه نک کسریله کذلک اخراج نفس معناسنه یقال ضربه حتی افاظ نفسه و افاظ
نفسه **فصل القاف القرظ** تفعیله سلم اغاجنک یپراغیدرکه انکله دری دباغت اولنور **المقروظ** میمک فتحی و رانک ضمیله شول دری
ذکر اولنان یپراغ ایله دباغت اولنمشدر یقال ادیم مقروظ **القرظی** تفعیله و قافک تشدیدیله **القرظی** قافک ضمی و رانک فتحیله
قرظه و لایتنه منسوب اولان نسنه که قرظ و لایتنه ادیم قرظی و لایتی ده ادغه قرظ چوق بتدکندن او توری بلاده قرظ دیرلر **القارظ**
رانک کسریله قرظ دوشرن کسنه و فی المثل لا آتیک او یؤوب القارظ العنزی و قارظ عنزی کی کسنه ایدیلر سلم یپراغی دوشرمکه چیقدی
سعد القرظ قافک و رانک فتحیله رسول اکرم صلی الله علیه وسلم موذننک اسمیدرکه تیلا دلو موضع ساکن ایدی عمر رضی الله تعالی
عنه زمانی [illegible] ولادیبو مدینه ده و منبر [illegible] کتوردی انوک اولادی بوکونه دوک مسجد مدینه ده موذنلک ایدرلر **قریظه** قافک ضمی و رانک فتحیله
ذال و لدقده اثنی الذین [illegible] اکی قبیله نک اسمیدرکه طایفه عربه منسوب اولدرکه نسبلری موسی نک صلوات الله علیه
ونضیر بونلرک اکسی جنیب یهودیلرندن اکی قبیله نک اسمیدرکه هارون و انساندن مخمله و محمد بن کعب القرظی انلردن در **التقریظ** علی وزن التکریم برکسنه یی حال حیوتنده مدح ایتمکدر نته کم تابین بعد
الوفات مدح ایتمکدر یقال فلان یقرظ صاحبه تقریظا بالفطاء والثناء جمیعا ابو زید ایتدی تقریظ دیرلرکه حقله مدح ایتمکه کرک باطلا ایسون
التقارظ تانک فتحی و رانک ضمیله بربرینی مدح ایتمک یقال هما یتقارظان المدح اذا مدح کل واحد منهما صاحبه **القیظ** قافک فتحی و یانک
سکونیله یاز کوننک اسی یعنی سجادة الصیف معناسنه حاء مهمله نک فتحی و رانک تشدیدیله در و قیظ یاز کوننده بر مقامده مقیم اولمغه دخی دیرلر
یقال قاظ بالمکان اذا اقام به فی الصیف دکوه غایت اسی اولمغه دخی دیرلر یقال قاظ یومنا اذا اشتد حره **المقیظ** میمک فتحی و قافک کسری و یانک
سکونیله یاز کوننده ساکن اولاجق بر معناسنه **التقییظ** تفعیله و یانک ضمی و تشدیدیله یاز کوننده بر مکانده مقیم اولمق یقال تقیظ بالمکان
اذا اقام به فی الصیف **فصل الکاف الکظة** کافک کسری و ظانک تشدیدیله بر حمتدرکه انسانه امتلاء طعامدن حاصل اولور یقال
کظه الطعام یکظه کظا من الباب الاول و غم و غصه دخی و یرمکه دخی دیرلر یقال کظنی هذا الامر یعنی جهدنی من الکرب و کظ جاتی خو بیلواده دخی دیرلر
یقال رجل کظ لظ اذا کان عسیرا متشددا **المکاظة** میمک ضمیله حربده کرکی کبی سعی و مجاهده قیلمق **التکاظ** تانک فتحیله قوم بربریله عداوتده
تجاوز ایتمک **الکظاظ** کافک کسریله بمعناه یقال تکاظ القوم اذا تجاوزوا الحد فی العداوة بینهم **الاکتظاظ** همزه نک و تانک کسریله صو اقندیسی کلمکن
سیل طارلکلک کثرت سیلدن او توری **الکنظ** کافک فتحی و نونک سکونیله بر نسنه دن ذحمت و مشقت چکمک یقال کنظه الامر مثل عنظه
اذا جهده و شق علیه **فصل اللام اللحظ** لامک فتحی و حانک سکونیله کوز قویروغیله بقمق یقال لحظه و لحظ الیه نظر الیه بموخر عینه و موخر
کوزی اوزره کوز قویروغنه دیرلر **اللحاظ** لامک فتحیله کذلک کوز قویروغنه دیرلر **اللحاظ** لامک کسریله مصدر در
بر نسنه یه صقنوب کوز قولاقده طوتمق معناسنه تقول لاحظته اذا راعیته **الالظاظ** همزه نک کسریله لازم اولمق یقال الظ فلان بفلان اذا لزمه
بو ابو عمرو روایتی اوزره در و الظ الظاظ یغوردایم اولمغه دخی دیرلر یقال الظ المطر دام و بریده اقامت ایتمکه دخی دیرلر یقال الظ بالمکان اذا اقام به
الملظ میمک ضمی و لامک فتحیله لازم اولان نسنه یقال هو ملظ به لا یفارقه و قول ابن مسعود الظوا الی الدعاء بیاذا الجلال و الاکرام ای الزموا و کک
ابو عبید ایتدی الظاظ بر نسنه یه ملازمت و مواظبت ایتمکدر بعضلر ایتدی کالظاظ ابرام و الحاح دیرلر **الملاظة** میمک ضمیله محاربه ده عناد
و تعصب اوزره اولماق **الملظ** میمک ضمی و لامک کسریله ابرام ایدیجی کسنه **الملظاظ** میمک کسری و لامک سکونیله زیاده ابرام ایدیجی کسنه الحاح معنا
اللظ لامک فتحیله چتین خویلو اولان کسنه یقال رجل لظ کظ اذا کان عسیرا متشددا **اللعظة** علی وزن الدوجة حریص معناسنه در
اللعوظ لامک و میمک فتحی و عینک سکونیله حریص اولان کسنه **اللعوظة** لامک و میمک ضمی و عینک سکونیله بمعناه **اللعاظ** لامک کذلک ضمی و عینک سکو
بمعناه **اللعاظ** لامک فتحی و میمک کسریله لعوظک جمعی حریصلر معناسنه **اللعانظ** لامک کذلک فتحی و میمک کسریله لعوظک کذلک جمعیدر یقال
قوم لعامظة و لعامیظ **اللعظة** علی وزن الدوجة کلکدن اتی صویاق تقول لعظت اللحم اذا انتهست من العظم و کذا ماد و لعظ دخی دیرلر
تقبا اوزره **اللفظ** لامک فتحی و فانک سکونیله بر نسنه یی اغزدن اتماق در یقال لفظت الشیء من فی الفظه لفظا من الباب الثانی اذا رمیته
واللفظ تکلم معناسنه در کلور یقال لفظت بالکلام و تکلمت به و لفظ ملفوظ معناسنه دخی کلور اصلنده مصدر در **الالفاظ** همزه نک فتحیله جمعی **اللفظ**
لامک فتحیله اغزدن اتیلان نسنه **التلفظ** تفعیل و فانک ضمی و تشدیدیله تکلم ایتمک یقال تلفظت بالکلام اذا تکلمت به **اللافظة** فانک کسریله بر نسنه یی اغزدن
اتیجی کسنه و عربلرک اسمح من لافظة دیدوکی قوللرنده لافظه دن مراد بعضلر ایتدی تکلم دورد اکی ایجی کوش کورکی صفنه دعوت اندکلرنده اغزندن
راغوب صنایله صاغلغه توجه ایدر و بعضلر ایتدی لافظه دن مراد شول یا درل قوشدرکه با طلنده اولان غداسن جفتنه ویرر
الطعام ایدر و بعضلر ایتدی لافظه دن مراد دکرمن در و بعضلر ایتدی لافظه دن مراد خروسدر که دانه یی اغزنه المکدن برافور
رفیقلرینه ایثار ایدر و بعضلر لافظه دن مراد دریا در دیدی بحر فی دجواهر انده طشره او توری چوقلافظه دن مراد مبالغه اعبد اولور
اللمظ لامک فتحی و میمک سکونیله دیل ایله اغزده باقی قلان طعامی ادمق در یا خود دیل طوداقلری یلا قدر **التلمظ** تفعیله و میمک ضمی و
تشدیدیله بمعناه یقال تلمظت الحیة اذا اخرجت لسانها کتلمظ الاکل **اللماظ** لامک ضمیله اغزده باقی قلان طعام **اللماظ** لامک فتحیله
شیء معناسنه در و منه قولهم ما ذقت لماظا ای شیئا و لماظ دیل ایله بر نسنه طتمغه دخی دیرلر یقال شرب الماء لماظا اذا ذاقه بطرف لسانه

عكظ غنظ غلظ غنظ غيظ فوظ قرظ

كظظ كنظ لحظ لظظ اللعوظة لعظ لفظ لمظ

التلماظ همزه نك و تانك كسريله برنسنه ييمك ايچون دلني چيقارمق يقال التمظ الشيء اذا اكله اللمظة لامك ضمى وميمك سكونيله نقطه يه بيا منضرر
في الحديث الايمان لمظة في القلب ولمظه اتك اشاغه طوداغنده اولان بياض نسنه در الاملظ همزه نك ولامك فتحيله شول
اتدر كه اشاغه طوداغنده بياض اوله واكر بياض اتك يوقارو طوداغنده اولسه ارثم ديرلر الالمظاظ همزه نك وميمك كسريله
اتك اشغه طوداغنده اقا ولمسى يقال المظ الفرس المظاظا فصل الميم المشظ ميمك وشينك فتحيله الدقيق باتق ياخود
ياپشاق ايله يا خود ديكن يا پشمق ايله وجذعه اوك ستفنته قودقلري كرش اغاجيدر وكاشيه اولان اغاجلر يقال مشظت
يده يمشظ مشظا المظ ميمك فتحي وظانك تشديديله ب اناردي در المظ ميمك فتحيله سفيان بن سلهمك نفي دكر دربو كسد
العشيرة اولادندندر المماظة ميمك ضميله غوغا ايدوشوب بربريله نزاع اتمك التماظ تانك فتحيله كذلك جنك وجدال اتمكه ديرلر يقال تما
القوم فصل النون النعظ نونك فتحي وعين مهمله نك سكونيله الت رجل حركتى كلكما النعوظ ضمتيله بمعناه يقال نعظ الزب
ينعظ نعظا ونعوظا من الباب الثالث اذا انتشر وزب زاي معجمه وباء موحده ايله ذكر معناسنه در الانعاظ همزه نك كسري
ونونك سكونيله الت صاحبي الت حركته كتورمك يقال انعظه صاحبه وانعاظ مجامعته حرص اولمقده ديرلر يقال
انعظت الدابة اذا انفحت حياها رة وقبضته اوفى النكظ فتحتيله عجله معناسنه يقال نكظ الرجل من الباب الرابع الانكاظ
همزه نك كسريله عجله اتدرمك يقال انكظه عنوه اي عجله عن حاجة التنكيظ علي وزن التكريم كذلك عجله اتدرمك يقال نكظ تنكيظا
فصل الواو الوشيظ واوك فتحي وشينك كسري وظانك فتحيله شول علايم كه بر يارسى ذكر بر كيمسه اوجنده اولور اما كوزتمكده ديرلر
ووشيظا اجنبي اولان دخى ديرلر يقال بنو فلان وشيظة في قومهم اي هم حشو فيهم الوشظ واوك فتحي وشينك سكونيله كمك
پارهسى فاتمق تقول وشظت العظم اشظه وشظا اذا كرت منه قطعة ووشظ بالدكر دكه براغاج پارهسى صوقمقده ديرلر
صاپي اويناسون ديو تقول وشظت الفاس اذا جعلت في خرتها قطعة خشب تضيقه بها وخرت خاء معجمه نك فتحيله برنسنه نك
دلكنه ديرلر الوعظ واوك فتحي وعينك سكونيله نصيحت اتمك وبرنسنه نك اخرتني اكدرمق العظة عينك كسريله بمعناه تقول وعظته
وعظا وعظة من الباب الثاني الاتعاظ همزه نك وتانك كسريله نصيحت قبول اتمك يقال وعظته فاتعظ اذا قبل الوعظ ويقال
السعيد من وعظ بغيره والشقي من اتعظ به غيره الوكظ واوك فتحي وكافك سكونيله ايتمك ودفع معناسنه يقال وكظه وكظا اذا دفعه
ابو عبيدك مصنفنده واقع اولان دواتيادوزه بيمك فتحي وكافك فتحيله برنسنه يه مداومت اتمك قال الله تعالى الا ما دمت عليه قائما
قال مجاهد اي مواكظا فصل الياء اليقظ يانك فتحي وقافك ضميله اليقظ يانك فتحي وقافك كسريله اكيسيده متنبه اولوب صوق
اوزمه اولان كمسنه معناسنه در الايقاظ همزه نك كسري ومديله اويندرمق وايقاظ توز قوپرمقده دخى ديرلر تقول ايقظت الغبار
اذا اثرته التيقظ تفعيل وقافك ضمي وتشديديله اويمق الاستيقاظ همزه نك وتانك كسريله كذلك اويمق معناسنه در يقال ايقظته
من نومه فتيقظ واستيقظ اليقظان يانك فتحي وقافك سكونيله اويانق اولان كمسنه اليقظة فتحتيله اسمدر اويانقلق معناسنه
اليقظة كذلك فتحتيله بر رجلك اسمي دكه او لبقظه بن مرة بن كعب حرجد اعلاي فهردر التيقيظ علي وزن التكريم كذلك توز قوپرمق
تقول تيقظت الغبار اذا اثرته

تم النصف الاول من ترجمة الصحاح الجوهري بعناية الملك المنان

مشظ

مظظ

نعظ

نكظ

وشظ

وعظ

وكظ

يقظ

الامع همزه نك كسری و میمك فتحی و تشدیدیله شول كشیه دیرلر كه رأی ضعیف اولوب هر كسه تابع اوله و منه قول ابن مسعود رضی الله عنه
لا یكونن احدكم امعة ابو بكر بن السراج ایتدی بو فعل وزننده در كه فانك كسریله و عینك تشدیدیله در زیرا افعل وصفا واردلمز و شول كشیه كه اراة امعة دیرلر
زیرا انسان الهه‌یه ... امعة دیرلر كه ابو عبیده روایتیدر **فصل الباء** **البتع** فتحیله بوینی اوزون اولمق و بوینی محكم اولمغه دیرلر
تبع الفرس من الباب الرابع **البتع** بانك فتحی و تانك كسریله شول آتدر كه بوینی قوی اوله **البتعة** بانك فتحی و تانك كسریله بتی **البتع** بانك كسری و تانك
سكونیله **البتع** بانك كسری و تانك فتحیله بال اولان نبیذ ... **ابتع** همزه نك و تانك فتحی و بانك
تانك سكونیله شول كلمه در كه ... تأكید اولنور تقول جاء القوم اجمعون اكتعون ابتعون **البائعة** بانك كسریله ... مونث ...
كما قطعة باثعة ای ... من الدم **البثع** بانك فتحی و ثانك سكونیله ... و منه قوله تعالی فلعلك باخع نفسك **البخوع** ... **البخاعة** بانك
... **البخع** ... **الابداع** همزه نك كسری ...
حفر اقرار اتمك یقال بخع بالحق ... من الباب الثالث ... و كذلك بخع ... من الباب الرابع
بو ... اختراع اتمك و ابداع شاعر شعرینه ... و ابداع راحله ... یقال ابدعت الراحلة اذا كلت و ابدع ...
عن البناء ... **البدیع** بانك فتحی و دالك كسری و مدیله ... و منه قوله تعالی بدیع السموات والارض و ...
دخی دیرلر و بدیع ... عسل ...
كیم دكلدر ... **البدع** بانك كسری و دالك سكونیله ... اولان ... و بدع ... دخی دیرلر
فلان بدع فی هذا الامر ای بدیع **الابداع** همزه نك كسریله ... و منه قوله تعالی قل ما كنت بدعا من الرسل **البدعة** بانك كسری و دالك سكونیله ...
اولان ... **الاستبداع** همزه نك و تانك كسریله ... یقال استبدعه اذا عده بدیعا **التبدیع** على وزن التفعیل ...
بدعة نسبت ... **البداعة** بانك فتحیله ... یقال بدع الرجل من الباب الثالث و یقال
برع ایضا من الباب الخامس اذا فاق اصحابه فی العلم و غیره **البارع** رانك كسریله اصحابنه فائق اولان كشی **المتبرع** میمك ضمی و رانك كسری و تشدیدیله
... یقال ... **بروع** ...
... **برعة** ...
... **الابرناع** ...
... **البرشاع** بانك كسری و رانك سكونیله ...
... **البرتع** ... **البرقوع** بانك ضمی و قافك ضمی و مدیله ...
البرقعة على وزن الدحرجة برقع اورتمك یقال برقعه فتبرقع **التبرقع** ... **المبرقع** ...
و قافك فتحیله شول قیون ... **المبرقعة** میمك ضمی و قافك كسریله شول ... سیاه

الطرافی سیاه اولمغله یقال غرة مبرقعة **برقع** بانك و قافك كسری و رانك سكونیله بر نجم قات كوك سماء سابعه معناسنه لانه صور و اما سماء دنیاده
رقیع دیرلر رانك فتحی و قافك كسری و مدیله **البركعة** على وزن الدحرجة دورت اباغ اوزره طورمقدر و بركعه بر كره ایتمك و یورومك كونجا اوزره
دوشرمكدر ... **البزیع** بانك فتحی و زای معجمه نك كسری و مدیله ظریف اولان كشیه ... **البزیعة** مؤنثی
ابو الغوث ایتدی بزیع شول متكلم اولان اوغلاندر كه تكلمنده حیا ایله و براعت صفتی ذكر اولنمشدر ... **البوزع** بانك ضمیله
كذلك ظریف اولان كشیه بزیع معناسنه ابو عبید روایتی اوزره **البزاعة** بانك فتحیله ظرافت معناسنه یقال بزع بزاعة من الباب الخامس
التبزع تفعل وزننده ... ظریف اولمق یقال تبزع الغلام ای ظرف و تبزع غوغا و شر ... یقال تبزع
الشر اذا تفاقم و تعاظم ... **البوزع** بانك و زانك فتحی و واوك سكونیله بنی سعد ...
... **البشع** بانك فتحی و شینك كسریله ... **بشعة** ...
... **البصع** بانك فتحی و صادك سكونیله ...
... **البصع** بانك كسری و صادك ...
... **ابصع** ...
... **بصعاء** بانك فتحی و صادك سكونیله و الفك مدیله مؤنثی
یقال جاء تن النساء جمعاء بصعاء **البصع** جمع مذكری یقال جاء فی القوم اجمعون ابصعون **بصع** بانك ضمی و صادك فتحیله جمع مؤنثی یقال
رأیت النسوة جمع بصع ... **البضاعة** بانك كسری و ضاد معجمه ایله ...
... **الابضاع** همزه نك كسریله ... بضاعة ...
... **البضع** ...
... **الباضع** ...
... **البضع** بانك كسری ...
... **البضعة** بانك فتحیله ...
...
... **البضع** بانك فتحی و ضادك سكونیله ...
...
الجرح اذا شققته و بضیع ... و فی المثل ... بضعت من الماء ...
...
... **الابضاع** همزه نك كسریله ... یقال ابضعنی الماء ای ارواني ...
... **المبضع** میمك كسری و ضادك فتحیله ...
البضع بانك ضمی و ضادك سكونیله نكاح معناسنه در ... **المباضعة** میمك ضمی ...
... **البضاع** بانك كسریله ... **البضیع** بانك فتحی و ضادك كسری و مدیله
...
... **البضیع** بانك ضمی و ضادك فتحیله ...
... **بضاعة** ... **البعاع** بانك فتحیله ...
... **البقعة** بانك ضمی و قافك سكونیله ... **البقاع** بانك كسریله ... **الباقعة** قافك كسریله
بلا واقعة ... **البقع** بانك فتحی و قافك سكونیله ... یقال بقع الرجل على البناء ...

اذا ادى بكلام قبيح او بهتان و تبقيع ذهب معناسنه دخى كلور منه قولهم ما ادرى اين بقيع اى اين ذهب كانه قال الى اى بقعة من بقاع الارض ذهب **البقيع**
بانك فتحى و قافك كسرى و مد ايله شول يوره دركه انده انواع اشجار اوله بو سببدن مدينهٔ منوره ده اولان كورستانه بقيع الغرقد ديرلر و غرقد جنسندن
البقع محركه طيور جنسندن و كلاب جنسندن اولان الاجلق دو ابقسندن اولانه ابلق ديو كلرى كبى كه قرغه نك الاجسنه ابقع ديرلر و طيورك
الاجسنه ابلق ديرلر **بقعان** بانك ضمى و قافك سكونيله حديث شريفده واقع اولدوغى اوزره شام شريفده اولان فى الروم خدمتكار اولوردر
بياض و حمرت يا خود بياض و سياه و ادره دوم جنسيله سياه جنسنه قارشق اولدوغيچون **البقعاء** بانك فتحى و قافك سكونى و الفك مد ايله قيتلق
يل و بعضلر ايتديكه شول يلدركه ... اوجوزلق و قيتلق جمع اوله **البقعاء** و دنه مزبور اوزره بر شهركه ديرلر **البكع** بر كمسنه نك يوزينه طوقنوب
سوز سويلمك يقال بكعه بكعا من الباب الثالث اذا استقبله بما يكره و بكع بونيه من صنيع متفرقة ترى يرى ده بكع حكم و ادمغه دخى ديرلر و قبيله
تميم ما ادرى اين بكيع ديرلر اين بقيع ... كه اين ذهب ... اولدوغى كم الان مرور اتدى **بلع** بانك فتحى و لامك سكونيله يوتمق يقال بلع
من الباب الرابع **الابتلاع** همزه نك و تانك كسريله بمعناه يقال بلعت الشئ و ابتلعته **الابلاع** همزه نك كسريله يوتدرمق يقال ابلعته غيره **سعد بلع** بانك ضمى
و لامك فتحيله ذفر و زنى اوزره منازل قمردن بو منزلك ديديركه اندر ايكى يلدزدر بر يلدز قريبيده شول يلدز ديم اندكه كويا اولان يلدزى بلع اتمشدر
قبل با ادم ابلو دكى حين ده طلوع اتمشدر اكا بناء سعد بلع و بوشيه ... و بلع كذلك بكره نك سهماسندن اولان ديكدر ده ديرلر **التبليغ**
علا وزن التكريم بر نسنه نك اظهور اتمسى يقال بلع الشيب فى رأسه تبليغا اذا ظهر **البالوعة** على وزن الفاعولة شول قيوديركه اوكى او تجمسنه
قازلر **البلوعة** بانك فتحى و لامك سكونى و العنك سديله بو دخى بمعناه **المبتلع** ميمك ضمى و تانك كسريله منزل لول و ذفى اوزده شول كمسنه كه
اظهار دكمات انكله ظرافت عرض ايليه **البلتعاني** بانك فتحى و تانك دخى فتحى و اخرنده يانك تشديدله بمعناه و ابو الدقيش لاعرابى ايتديكه بلتعانى شول
كمسنه در كه كلامينده ظرافت اظهار ايده حالا كه كندوده ظرافتدن بر نسنه يوقدر **ابو بلتعه** بانك و تانك فتحيله بر رجلك كنيتيدر **البلقع**
و **البلقعة** فتحيله على وزن الدحرجة شول خالى و خراب يره دركه انده بر نسنه اولميه يقال منزل بلقع و دار بلقع بغيرها اذا كان نعتا يعنى بلقع و مغادر
مذكر و مؤنث برابر اولور و يقال اليمين الفاجرة تذر الديار بلاقع يعنى يمين كاذب اوى خراب ايدر **الباع** قولاج كه ايكى ال اوزونى مقداريدر
البوع بانك فتحى و واوك سكونيله قولاجلمق يقال باع الحبل ابوعه بوعا اذا مدده باعه كما تقول شبرته من الشبر يعنى قارشلدم قولاجلمق معناسنه
شبرته ديو كلرى كبى و باع كريم دخى شرف ديرلر و باع الفرس في جريه دخى ديرلر يعنى آدمى سيرك اتسه و بو ناقه ده دخى استعمال اولنور **البيع**
المبيع ميمك فتحى و بانك سكونيله **المبيع** ميمك فتحى و بانك كسرى و مد ايله كه صيغ صتمق معناسنه در تقول بعت الشئ ابيعه بيعا و مبيعا از باب
و قياس مباعا ديمكدر زيرا بو مفعل وزنده مصدر ميمى مفتوح العين كلمك كركدر و بعت صتون المق معناسنه دخى كلور اشتريه تقول بعت
الشئ اذا اشتريته پس بو اضداددن اولور نتكم شراء صتمق معناسنه دخى كلور بو معنايه اشارة لغت قول جوهرى شريت ابله نفسه
ذو الحوث لا يخطب الرجل على خطبة اخيه و لا يبيع على بيع اخيه كه مراد لا يشترى على شراء اخيه ديمكدر زيرا نهى اشتراده واقع اولمشدر بعده دكلدر
و مبيع صاتلمش معناسنه ده كلور و يجون بيع كلمسنك ماضيسى صيغه مجهول اوزره تعبيه اتمك ديلكدر بادمى حدوده مكسورا ابيدين و دوكرسك معموم
ايدرسين و بعضلر حرف ياءى واوه قلب ايدوب بوع ديرلر و سايو اجوف اولان كلمه لرك دخى مجهول حال بويلدر كيل و قيل كبى **المبيوع**
ميمك فتحى و بانك ضميله كذلك صاتلمش معناسنه پس مبيع ايله مبيوع حالى مخيطله مخيوط كبى در كه نقصان اوزره در تام اوزره كلمسيدر
اينكه مبيع محذوف واو مفعول در زيرا او مفعول زائد در پس حذف اولى اولور و احفش ايتديكه محذوف اولان عين الفعلدر زيرا
دنقله يا يه ساكن قلدر حركتن ما قبلنده اولان حرف صحيحه ويردلر پس حرف مزبوره مضموم اولمق لازم كلدكده ضمه يه صيانت ايچون كسره يه تبديل
اولنوب ضكره اجتماع ساكنين ايچون يا حذف اولنمشدر و او يايه قلب اولنمشدر ما قبلى مكسور اولدوغيچون نتكم ميزانده قلب اولنمشدر و مازنى ايتديكه
اكى قول دخى حسن در ولكن اخفشك قولى قياسه اوفق در زيرا علامت مفعول ايچون كلمش و حذف انك منكب كلمدر ديمشدر ولكن خليل حذف
اولنجى يايه صيانت دن او نودى ضمه يه كسريه تبديل منكب دكلدر ديك احتمالى واردر مكركه تبديل بايه نحو ودنه دلالت ايچون دنه **البائع**
يانك كسريله متاع ساتيجى معناسنه **البيعان** بانك فتحى و يانك كسرى و تشديد ايله بايع و مشترى **الاباعة** همزه نك كسريله صاتمق ايچون عرض اتمك
ابعت الشئ اذا عرضته لبيع **الابتياع** همزه نك و تانك كسريله صتون المق **المبايعة** ميمك ضمى و يانك فتحيله بازار اتمك و بيعت اتمك معناسنده
و بيعت بر دى قدر اولان كمسنه يه تبعيت و اقتدا يه قول و قرار اتدرمكدر **التبايع** تانك فتحى و بانك ضميله ذكر اولنان كبى دو ايكى معنى ده دخى
كسريله بو نسنه نك صاتمسى طلب اتمك يقال استباعه الشئ اى سأله ان يبيعه منه **البيعة** بانك كسرى و مد ايله معبد نصارى اولان موضع

بكع
بلع

فصل التاء المثناة **التبع** فتحيله و **التباعة** كذلك فتحيله تابع
اولمق يقال تبعت القوم تبعا و تباعة من الباب الرابع اذا مشيت خلفهم او مروا بك فمضيت معهم **الاتباع** همزه نك كسرى و تانك كسرى و تشديدله تابع
اولمق بالافتعال دن اولمق اوزره **الاتباع** همزه نك كسرى و تانك سكونيله تابع قلمق بر كمسنه نك ردى يه اپرشدرمك يقال اتبعته الشئ تبعته
و تابع اولمق معناسنه دخى كلور يقال اتبعت القوم اذا كانوا قد سبقوك فلحقتهم و احفش ايتديكه تبعه و اتبعه بونلرك ايكيسى بر معنايه در رد فه
و اردفه بر معنايه اولدوغى كبى و منه قوله تعالى الا من خطف الخطفة فاتبعه شهاب ثاقب و منه الاتباع فى الكلام يعنى كلامده بر لفظى بر لفظ تبعيه
ذكر ايتمكدر حسن بسن و شيخ سقيخ كبى اكا دخى اتباع ديرلر **التبع** محركه تابع معناسنه واحد و جماعته اطلاق اولنور قال الله تعالى انا كنا لكم تبعا
الاتباع همزه نك فتحيله تبعك جمعى **المتابعة** ميمك ضمى و تانك فتحيله **التباع** تانك كسريله تابع اولمق يقال تابعه على كذا متابعة و تباعا و تباع تبعك
جمعى دخى كلور صغير بوزاغولرى معناسنه و تباع بر نسنه يه اولشمر معنى ديرلر و لاء معناسنه و متابعت بر نسنه يى محكم اتمك معناسنه دخى شيما
اولنور يقال تابع الرجل عمله اى اتقنه و احكمه و فى حديث ابى واقد تابعنا الاعمال فلم نجد شيئا ابلغ فى طلب الاخرة من الزهد فى الدنيا اى احكمناها
و عرفناها بو ذكر اولنان جوهرينك تعبيريدر و تابعنا تتبعنا معناسنه اولمق دخى بعيد دكلدر نتكم ذكر اولندى **التتبع** محركه و بانك ضمى
و تشديد ايله بر نسنه نك اردنه دوشوب طلب اتمك تقول تتبعت الشئ اذا تطلبته متتبعا له **التتبيع** على وزن التكريم بمعناه يقال تتبع الشئ
تتبيعا **التابع** تانك كسريله شول نسنه دركه انك طلبنده دخى اولان كمسنه خلط اولمز و صاحب صراح بونى عاقبت بر ايله و صاحب ترجمهٔ تحاد
مطلقا ايله تعبير اتشدر دهر برينك تعبيرى دكسوردن حاصل اولور **التبعة** تانك فتحى و بانك كسريله بمعناها **التبيع** تانك فتحى و بانك كسرى
و مد ايله تابع معناسنه در قال الله تعالى ثم لا تجدوا لكم علينا به تبيعا قال الفراء اى ثائرا و لا طالبا بمعنى تابع و تبيع صغير بوزاغو سنه حمى ديرلر
كه اول سنه ده **التبيعة** تانك فتحى و بانك كسرى و مد ايله مونثى صغير بوزاغو سنكك ديشى يى **التابع** تانك فتحى و بانك كسريله جمعى بوزاغولر معناسنه در
تبيعك جمعى تباع كلور نتكم ذكر اولندى و تباعك جمعى تبابيع كلور **التابع** تانك فتحى و بانك كسريله اجنه ايله افال و افال كه اجبل كبى در دوم معناسنه در
التابعة بانك كسريله جن معناسنه قولهم معه تابعة اى من الجن **التابعة** تانك فتحى و بانك كسريله ملوك يمن معناسنه **التبع** تانك ضمى و بانك فتحى و تشديدله
واحدى و تبع كونكيه دخى ديرلر ظل معناسنه و سلطان ظل الله ديو كلر بناءً احتمالدركه ملك تبع دينلمش بو ذكر اولنان تبع جوهرينك هر نه
نسم اولنان دراما عبارهٔ قاموسده كولكه معناسنه اولان تبع ضميله تقييد اتمشدر و تبع بر جنس قوشك اسميدر و قاموسده ضرب من الطير بو دخى
من اليعاسيب ديمكله يعسوب دى بكنه ديولى بو تعبير حه يعسوب تبع اطلاقة تشبيها احتمالى واردر **الترع** محركه طولو معناسنه يقال حوض
ترع و كوز ترع اى ممتلى و ترع طولمغه دخى ديرلر يقال ترع الاناء يترع ترعا من الباب الرابع اذا امتلأ **الاتراع** همزه نك كسريله طولدرمق **المترعة**
ميمك ضمى و رانك فتحيله طولو دولش نسنه يقال الجفنة مترعة اذا كانت ممتلاة و جفنه جيمك فتحى و فانك سكونيله چناق كاسه معناسنه **الترع** محركه
و رانك كسرى ايله شول كمسنه دركه شره و شر يه اولوب تيز غضبلى اوله **التراع** تانك فتحى و رانك تشديديله شول قپوجى دركه دره كى طوتمغه
يقال للبسن تراع املائه الا دى و تراع قپوجيه دخى ديرلر بواب معناسنه **الترعة** تانك ضمى و رانك سكونيله قپو باب معناسنه و فى الحديث ان منبرى
هذا على ترعة من ترع الجنة و بعضلر ايتديكه حديث مزبوره ده روضه معناسنه در و بعضلر ايتديكه درجه معناسنه در و ترعه دكلدر كه اغزنه ديرلر
الاترع همزه نك و رانك فتحيله قاتى بو صو بيك يقال سير اترع اى شديد **الترياع** تانك كسرى و رانك سكونيله بر موضع اسميدر **التسعة** تانك كسرى
و سينك سكونيله عدد معدوددر مذكردر **التسع** تانك كسريله مؤنثى و تسع كذلك دوم صودن كونلر طقوز برى كونك اولدر **التسع** تانك ضمى و سينك سكونيله طقوز جزوده
بر جزو در **التسيع** تانك فتحى و سينك كسرى و مد ايله بمعناه **التسيع** تانك ضمى و سينك فتحيله صرد و زنى اوزره نقلدن صكره كلنى اوج كيجه در كه انك
برى بدر و برى سكز نجى و برى طقوز نجى كيجه در و نقل اولنه تانك ضمى و فانك فتحيله عز برودن صكره كلنى اوج كيجه در ديرلر و عز ايكى اوج كيجه لرى در واقع
بكجه و اربجه **التاسوعاء** على وزن العاشوراء عاشوركوننذن اول اولان كوندر جوهرى ايدر بن ظن ايدرم كه مولداولدر **التسع** تانك فتحى و سينك
سكونيله بر نسنه نك طقوزدن برين المق يا خود طقوز نجى اولمق يقال تسعت القوم اتسعهم اذا اخذت تسع اموالهم و كنت لهم تاسعا **الاتساع** همزه نك
كسريله دوه يى طقوز نجى كونده صويه التمك و اتساع طقوزه تمام اولمغه دخى ديرلر **التلع** على وزن الزلزل كلامده تردد اتمك يا حصر
يا خود عاجز اولمغله وكاه اولوب بونى طولو دخى تعبير دخى استعمال اولنور يعنى قومه صاى ملوب جقامق و تعظم اضطراب بر فعده دخى ديرلر
يقال تلعتع الرجل اذا اغتلق واقلعته و حقل حين بر ليله وناه منشا اتلع حكم جوكيك و قلق قاتك ولامك فتحيله اغلغو معناسنه **التلع** تانك
فتحى و لامك كسريله حلق ايچنده قاديشقلى ولو ده دلو ده دلو جزلرسو تكه يقال وقع القوم فى تلاع اذا وقعوا فى اذا جيف و تخليط **التلع**

تبع
ترع
تسع
تلع
تلع

تانك فتحى و قافك كسريله زياده اچلق يقال جاع جوعا تقعا اذا ادقع جوع شديد ابو عمرو روايتى اوزره التلع فتحتيله بيونى اوزون اولمق

يقال رجل اتلع اذا كان طويل العنق التليع تانك فتحى ولامك كسرى ومديله اوزون اولان بوينه يقال جيد تليع اذا كان طويلا التتلع

تلع

توع

تبع

ثلع

جبع

جدع

جذع

جزع

بلغ المقابله

تحريكا جلع ايدى يعنى صفت مزبوده اودده ايدى همزه نك وجيمك كسريله اجلاق انكشاف معناسنه يقال اجلع الشئ اذا انكشف ضمتلرينه
يوز آچيق اولمق يقال اجلعت بجلع جلوعها فتحتيله و نونك سكونيله و فانك فتحيله فرموده اولور قرين و اسع اولان خاق همزه نك وكافك كسريله
غليظ اولمق يقال اجلنقع اذا اغلظ جيمك فتحى وميمك سكونيله بر يره كتورمك همزه نك وتانك كسريله جمع اولوب بر يره كلمك يقال جمعت الشئ
المتفرق فاجتمع وجمع جماعت معناسنه كلور فتحتيله جمع جماعت معناسنه وجمع بر ازخرمايه دخى ديرلركه چكردكلرى بتمش اولوب جنسندن
اولدوغى معلوم اولميه يقال ما اكثر الجمع في ارض بنى فلان لنخل خرج من النوى لا يعرف اسمه و بو مقامده صاحب صراح جمع خرماى بسيار
نا محل تمشدر وجمع مزدلفه يه دخى ديرلر ابو حلوى جمع اولدوغيچون ميمك ضمى و تانك كسريله شول رجله ديركه الى يومشدر يعنى بالغ اولمشدر
ثا لحيه سنه الحلاقه صحيح اولمز بلكه قوجق بالغ اولمش جمعت الثياب ديرلر يعنى درع و خمار و ملحفه اودتوب قتر صاحبى اولمش فتحتيله و ميمك
مزدوق تشديديله بودادن وادودادن ديوشورلمك يقال تجمع القوم اذا اجتمعوا من هنا و هنا جيمك ضمى و ميمك تشديديله ديرنوك
كوقبيل مختلفه ده ديوشورلمشدر ميمك وكافك فتحيله جماعت جمعى اولاجق بر ميم تانك فتحى و كسرى جايزدر مطلوبه مطلع كبى جيمك
وميمك سكونيله ديوشورلمش ال يومروق معناسنه يقال ضربته بجمع كفه و يقال اخذت فلانا بجمع ثيابه يعنى اوجى طوتسه كتوردى يقال اخذت فلانا بجمع
ثيابه يعنى كياسيني اوچلمغله وكيفيت حالي بلنمامكه دخى ديرلر يقال امرهم بجمع اذا كان مكتوما لم يفش ولم يعلم به احد جيمك ضمى وكسرى
دخى جايزدر و قوزى بكا دنى باقى فلانه دخى ديرلر هنا امام عورتكه عجاج خاتونى ايدى حاكم وقتنه شكوى ايدوب ايتدى اصلح الله الامير انى
منه بجمع اى عذرا لم يقتضنى و عورت وفات ايدوب حمله قادر نه قالمغه دخى ديرلر و بو استعمال الكراكسنه ده دخى جيمك ضمى وكسرى لغتدر يقال
ماتت فلانة بجمع و جمع اذا ماتت وولدها في بطنها جيمك ضمى و ميمك سكونيله بر اوج معناسنه در يقال جمعة من تراب قبضة منه
جيمك ضمى و ميمك سكونيله ميمك سكونيله معروف اولان كوندركه ادنام اولمغ يوم العروبه ديرلر كوكتك تخفيف و ميمك ضميله دخى لغتدر
جمعى جيمك ضمى و ميمك فتحيله كذلك جمعى ميمك كسريله ابو اولوكى فلان و يشي بركتب يقال اتان جامع اذا حملت اول ما تحمل و جامع جيم
مسجده دخى ديرلر يقال المسجد الجامع وكره يلزيسك مسجد الجامع دخى ديرسن اضافتله الحق اليقين و حق اليقين ديدوكلرى كبى ولكن صورت
اضافتده مسجد اليوم الجامع و حق الشئ اليقين تقديرنده در زيرا شيئك كندى نفسنه اضافتى جايز دكلدر الا تقدير مزبور ايله و قيامى ايتدير
شيئك كندو نفسنه مضاف ايدوب ملفوظلرى متغاير اولدوغى جهتيله در جيمك فتحى و ميمك سكونى والفك مديله شول حيوانه ديركه اتوك تنه سنده
نسنه اكسلمامش اوله همزه نك كسريله ناقه نك ممه سى باشلرين باغلمق يقال اجمع بناقته اذا صر اخلافها جميعا و خلفها جميعا ايله ممه باشنه در واو
ومضاد مهمله ايله تخليل اق معناسنه در و كسائى ايتدى اجماع اعزام معناسنه دخى كلور يقال اجمعت الامر وعلى الامر اذا عزمت عليه و اجماع بر نسنه يه اتفاق
ايدوب بربرينه كوندرمك معناسنه كلور يقال اجمع اوكى ولانك عمه منتشرا وما بارى تعالى نك فاجمعوا امركم وشركاءكم قوله ده دخى قولى واجمعوا
شركاكم تقديرنده در زيرا اجمعت شركائى ديمزلر بلكه جمعت ديرلر و اجماع بر نسنه ظاهر اغلمش ايكن بر يره كتوردوب جمع ايتمك ميمك ضمى و
تحتيله عزوم و لشاق نسنه ميمك ضمى و تانك ضميله شول نسنه ده كه بودادن و اوردادن جمع اولنمشدر هر نسنه كلور برج واحد كبى
ميمك ضمى و ميم ثانيك كسريله جميع ايوبحى معناسنه و شول صحرايه ديرلر كه انده نوكلدا شرير نوبتن ابوب باير اوقوع بخوق قندن كوكاى
جمع ايدوب بربرينه كتوردر همزه نك و تانك كسريله هر بردن كلوب جميع اولمق يقال استجمع السيل اذا اجتمع من كل موضع واستجماع جميع اوله
طلب اتمك يقال للمستجيش استجمع السيل اذا اجتمع من كل موضع و استجماع جمع ولمق طلب تمك يقال استجمع للمستجيش استجمع كل مجمع يعنى هر مجمعك جمعنه
طلب ايتدى و تجيش بجيش طلب ايدنه دميلر و استجماع سكرهنكنده مقفود وزن جزء انكه دخى ديرلر يقال استجمع الفرس جريا اذا بالغ في جريه
جيمك ضمى و ميمك فتحيله جمعه نك جمعى سدكم مر ور ادى و جمعا د نكره مى جمع كلور اكرچه جمعا و نك جمعنده لايق اولان بو ايدى كه
جمع و كتبى سنده كم جمع لفظى وادلو لرجمع اولورلكن اولكه جمعنده جميع ديو لر جيمك ضمى و ميمك فتحيله جيمك فتحى و ميمك سكونى و الفك مديله
موسنده تاكيد ايجون كوترى معناسنه يقال رايت النسوة جمع غير منصرف و هو معرفة بغير الالف واللام وكذلك ما يجرى مجراه من التوكيد لانه توكيد
للمعرفة همزه نك و ميمك فتحيله مذكرى تاكيد ايجون درو تقول اخوتك ذهبوا اجمعون و بو تاكيد محضدر اجمعون و جمعاء و جمع و اكتعون و ابتعون
وابصعون دخى تاكيد محضدر و تاكيد دن غيرى نسنه اولمز هر زماندا ما قبللرينه تابع اولورلر مبتدا اولورلر خبر اولورلر فاعل و مفعول
اولورلر نته كم غيرى تاكيدلر كاسم اولوب كاه تاكيد اولمقلرينه بناء مبتدا وخبر اولمالرى جايزدر نفس و عين و كل كبى الفك و ميمك فتحيله
مز ايله جميع لفظنك جمعيدر و جمع لفظا واحد و معنا جمع در و اوكه لفظنده واحد يوقدر و يقال جاء القوم باجمعهم واجمعهم

كانقوله جاؤا باكلهم جميع كلب جيمك فتحى و ميمك كسرى و مديله بو لفظ ده ذكر بو مثلا دخى تاكيد اولنور يقال جاؤا اجمعا اى كلهم و جميع بر يره كلمش
نسنه لر معناسنه ده كلور متفرق نك ضديدر و جميع جيش معناسنه دخى كلور و جميع مجتمع اولان قبيله يه دخى ديرلر جيمك كسريله جماع اولشان نسنه كه
جماع الخباء الاخبية لان الجماع ما جمع عدد او جماع جامع معناسنه ده كلور يقال الخمر جماع الاثم و بو سببدن بيوك جمع ايكوده دخى جماع ديرلر امور كثيرة الجم
اولدوغيچون يقال قدر جماع على وزن التكريم جمعه نماز قلمغه اولمق يقال جمع القوم تجميعا اذا شهدوا الجمعة و قضوا الصلوة و تجميع تكثير
معناسنه ده كلور يقال جمع فلان مالا و عدده ميم اولك ضمى و ثانيك كسرى و تشديديله قضيه بو كلامك تعقيبنده مزبوردر تجميع ديوبلر قرآنده
ثناء ملتى جميع ايدوب مسكوت وقده شعر فرمايا انه نازل فلم واذا الموده لجميل بنا ون لك فتحى و داله سكونيله جماعت معناسنه
انده جمع اولوب شاورمع انميكيون بناء اولنمشدر ميم اولك ضمى و ثانينك فتحيله و طى اتمك بيامعت معناسنه و بر كمسنه يله جمع اولوب
حاضر اولمغه دخى ديرلر يقال جامعه على امر كذا اذا اجتمع معه جيمك ضمى و مديله اجلق معناسنه صوبدر ميمك فتحيله بمعناه يقال
جاع يجوع جوعا و مجاعة يقال عام مجاعة قتلى بلك معناسنه جيمك فتحى و واوك بر كرو اجتماع بنادر اولمق او وذده بانك كسريله اج اولمق
كسنه يقال رجل جائع و قوم جياع جيمك ضمى و واوك فتحى و تشديديله كذلك جائعك جمعى يقال قوم جوع ميمك و واوك فتحى و جيمك سكونيله
كذلك اجلق معناسنه يقال عام مجوعة همزه نك كسريله اجعت على وزن التكريم بمعناه يقال اجاعه و جوعه و في المثل اجع كلبك
يتبعك يعنى كيشى مضطر قيلنما كه سكا تابع اوله فتحتيله و واوك ضمى و تشديديله قصد لرج اولمق ميمك ضمى و جيمك كسرى و مديله شول
كمسنه ده ذكر جبه سى اجلق كوسترر يقال الرجل متجيع اى لا تراه ابدا الا ذكر انه جائع و صاحب قاموس لا تراه الا وهو جائع ديمشدر جيمك ضمى و
يه بنى تيم بن مر قبيله سنك بابا سى ادبعه كه ربيعة بن مالك بن زيد بن مناة بن تيم در خاء معجمه نك فتحى و بانك سكونيله
اوزرينك ستر معناسنه يقال خبعت الشئ و هو لغة في خبأته خانك ضمى و بانك فتحيله اوزنجى بودر يقال امرأة خبعة قبعة يعنى كاه اوزلوب
كاه اجيلوب وقبعه قانك ضميله اچيلمق معناسنه در خانك و بانك ضمى و نونك ما بينده سكونيله شول بزده ركا مقدس ديكوب
انوكله باشلرين اورتورلر ضمتيله ادغلانك كثرت بكاده اواون چقارلمق يقال خبع الصبى خبعا اذا اخرج من البكاء و صاحب صراح
تم كلوتن بو مقامده قراومرح معناسنه ظن ايدوب و كمود شونيچه اذكر ايدوب ديمشدر ضمتيله كتمك يقال خنع في الارض من الباب الثالث
اذا ذهب و قولا و و قوبى اولوب كزمك معناسنده ده كلور با بليه استعمال اولنور قده يقال خنع الدليل بالقوم اذا سار بهم في الظلم خانك ضمى
و تانك فتحيله شول قولاغوزه ديركه قولاغوزلغده ماهر اوله خانك و تانك فتحى و واوك سكونيله بمعناه و خنوع خاوش نه دخى ديرلر
خانك فتحى و تانك كسرى و مديله شول د دى دتير اوق كسنه لى جابر مغيته كجوردر خانك و تانك فتحى و ما بينده واوك
سكونيله بر جلك اسميدر مشهور قعد من قولهم اشام من خوتعة تعمر انكر كه خوتعه بنى عقيل دن بر كملك اسميدركه انلر بن نمر الوبله
الرجلى اوده دنده دلالت جيلا قتلى اولنوب بشير بتشرى فرينى كولدرى بنى عقيل هلاكى انوكه بنا شام
خو نوم ايله مثل ضرب اولنمشدر خانك فتحى و دالك سكونيله اوموز يقال الخدع يخدع عضعد من الباب الثالث و خدوع كلر دخى اولور
انكر معناسنه ده كلور يقال دخل الضب في جحره اذا دخل و يقال ما خدعته في بيته يعنى الاعلم ابن عباس
واغز تقرير دخى ديرلر يقال الخدع الوادى اى يبس و بازار كاسد اولمغه دخى ديرلر يقال خدعت السوق اذا كسدت و بر نسنه يى امساك
اتمكه دخى ديرلر يقال كان فلان يعطى ثم خدع اى امسك خانك كسرى و دالك كذلك سكونيله بمعناه مثل خدعه خدعا اذا ختله و اراد به
المكروه من حيث لا يعلم خانك فتحى و دالك كسرى و مديله اسمعل الديوق معناسنه ذالك فتحى و ذالك فتحيله ظاهرا الدين كوسترمك باطنده
الدينى بو غيكى يقال تخادع اى بريه ذكر من نعب همزه نك و خانك كسريله الدينى يقال خدعته فانخدع ميمك ضمى و دالك فتحيله
الدينى قال الله تعالى يخادعون الله اى يخادعون اولياء الله دالك كسريله مثلون معناسنه در يقال دينار خادع اى ناقص
ميمك ضمى و دالك فتحيله ميمك كسرى و دالك فتحيله صحيفه ايله مصحف كبى خزانه معناسنه در و يعقوب فرادن اوده بونك اصلى ضم در
لكن مكسورلرا نولرضم تقييل اولدوغيچون خانك فتحى و دالك كسريله بيلبيجى مراع معناسنه همزه نك و دالك فتحيله ذكر اولنان معناده
وصف در و في المثل اخدع من ضب اخدع بر طمرك اسميدر حجامت بر لرنده كه اول طمردن نفشع در همزه نك و دالك فتحيله ايكى طمردر كه بوينك
اولان ايكى طرفنده در و كاه اولور حجامت اوكى بونك ووقتى اولدقده طمر صاحبنك قطع كيدوب اولم حقنده وارد و يقال فلان شديد
الاخدع يعنى حجامت بر يكم الابر دخى بونكجه دو اصمعى ايتدى ديو الناس و بر كلمه مرادف طرحو زيرا لسنا

طري يعني قصير اولسه نوكه اباغي بركه اولور وبعني طويل اولسه كوشكه ولور ميمك فتحي وذالك ضميله اخدوع ديكله معروف اولان طريق كسلكه
سمك منزو ذالك فتحي وقندير بلشول لكنه دركه حربوه مراد الدنغل جزيودر خانك فتحي وذالك تشديد يله شول يلدركه ابنلعه نبات قاتمنونجي
نشو نما بولميه خانك ضمي وذالك سكونيله مكر وحيل وعربلرك الحرب خدعة ديدكلرنده خانك ضمي وفتحي روايت اولنمشدر وفتح افصحدر وخدعه شوكه
كمسنه يه دخي ديرلركه خلايق انى الدوير علوزن صيحد مكر وحيله صاحبي اولان يقال رجل خيدع وغول غنيك ضميله بيان ادميسي ديدكلري
نسنه دركه ناكاه ظهور بركسنه يه هلاك ايدر وخيدع شول يولدركه طوغري يوله مخالف در وكيفيت حالي نامعلوم در ويعضلر ابدي خيدع
دير لر الوجي اولور يخود ه خانك فتحي وذالك سكونيله كسمك قطع معناسنه واتي قيمه چلكه دخي ديرلر خانك فتحي وذالك كسري ومديله
طعام دكانلرن بشوربركركرباني ولايت شامده ايدرلر ميمك ضمي وذالك فتحي وتشديديله كسلوب پاره پاره اولان نسنه فتحه
كوشك سوكيلك اولمق يقال خرع الرجل من الباب الرابع اذا ضعف وخرعا اغاجنك كريكنه دخي ديرلر وكرب فتحيله خرعا بوغنك ديلريه
ديرلركه اومودمنا لنزه اولور يقال خرعت النخلة اذا ذهب كربها خانك فتحي وذالك كسريله ضعيف خانك فتحي وذالك كسري ومديله
شول دوه دو اتيدركه صادقنمش اولا وخريع فاجرة اولان عورته ديرلر واصمعي بو معنايه انكار ايدوب ايتدي خريع شول عود ديدكلري ودركه
ملابسنده او لجانه بو جانبه ميل ايدر خانك فتحي وذالك سكونيله يارمق همزه نك وخانك كسريله يارلمق يقال خرعته فانخرع
همزه نك وتانك كسريله يارد ب برنسنه يي ابرمق يقال اخترع كذا اي اشتقه بعضلر ايتديكه اختراع برنسنه يي پيدا ايتمكه ديرلر خانك كسري
وواوك فتحيله درهم وذني اوزره كه اوتي ديدكلري اوتدركه طبيبلر قتنده معروفدر وهراوتكه ضعيف اوله ضعيفدن اكلا اكا خروع
ديرلر وخروع وزني اوزره كلام عربده هيچ ايكي كلمه يوقدر خروع وبري عتود دركه عتوده بودر ونك اسميدر الخراع خانك ضمي وراءنك تخفيفيله
ناقه جنونه دد ميمك فتحي وذالك ضمي ومديله جنونه اولان ناقه يقال ناقة مخروعة همزه نك وخانك كسريله اوموزجيقمق ويقال
انخرعت كتفه وهو لغة في انخلعت خانك تخفيله خلاعت معناسنه لغت در جثث وفساد معناسنه خانك فتحي وزانك سكونيله كسمك
يقال خزع فلان عن اصحابه يخزع خزعا من الباب الثالث فتحيله وذالك ضمي وتشديديله بمعناه وتخزع برنسنه يي كسوب بولشدرمق
ديرلر يقال تخزعنا الشيء بيننا اي اقتسمناه قطعا خانك ضميله برقبيله در اذد دن ديرلر خزاعه ديدكلري بدن باعث بودركه قبيله اذد مكه
شرفده كوچوب اطرافه بلاده داغلمق قصد ايدكلرنده خزاعه جماعتي انلردن تخلف ايدوب مكه ده اقامت ايتدكلر همزه نك كسريله
اوذرنسنه كسيلوب برطرفنه قريب بروب كسدكه انخزاع ديرلر علوزن الكريم بو دبه دن اليعقوبي يقال خزع عني ظليعه دخي
اذا قطعكه الشيء وظليع ظاء معجمه نك فتحي ولامك سكونيله القنع خانك ضمي وذالك تخفيله همزه وزني اوزره بولداشلري هر زمان عورته
كمسنه خانك وذالك فتحي وواوك سكونيله شول قوم ذكر عظيم قوم اولمش اولا د ملا منقطعه معناسنه الخشوع ضميله تواضع ديرلر
خضوع معناسنه يقال الخشع خشوعا من الباب الثالث وخشوع كوز اوكنه باقمق دخي ديرلر يقال الخشيع ببصره اذا اغضه الاختشاع همزه نك
تانك كسريله كوكل تواضع ايتمك يقال اختشع وتخشع اذا تواضع الخاشعة شينك كسريله توزلو اولان يرنكه يقال بلدة خاشعة اي مغبرة لامنزل بها الخشعة
كافك شينك كسريله مذكري يقال مكان خاشع اي مغبر وصاحب صحاح بو مقامده خاشعه تعبيرنده ذكر كوزنشون ومتعلق تمامنع ددري دمشو
كوياكه مغبري يا مع موجودابله مغير ظن ايتمش الخشعة خانك ضمي وشينك سكونيله صبره وزني اوزره شول دردكه ايجي اوله ومنه الحديث كانت الارض خشعة
على الماء ثم دحيت يعني بر صواد دنوه برقشنه مثالنده ايدي حسكره بسط اولندي التخشع تحتيله وشينك ضميله تكلفله تواضع ايتمك الخضوع ضميله
كورسنمك تواضع معناسنه يقال الخضع خضوعا من الباب الثالث ويلوذ نتمعه قريب اولمغه دخي ديرلر يقال خضع النجم اذا مال للغيب الاخضاع همزه نك
كسريله تواضع ايتمك يقال اختضع فلان وتواضع ايدرمك معناسنه ده كلور يقال اختضع اليك الحاجة الخضعه الخضيعة خانك ضمي وضادك
همزه وزني اوزره شول كمسنه دركه هركسه تواضع ايده الخضيعة خانك فتحي وضادك كسريله ومديله شول اوازدركه اتك قرنندن ايشيدلور دوبوغه
نظلبنا اوتيمز الخضعه خانك فتحي وضادك سكونيله قيجي اوازيدر يقال سمعت للسلاح خضعة وللسيوف بضعة يعني قيجي لكونوق واوازي
اشتدم الخضيعة خانك وضادك فتحي وياءنك سكونيله توغلغه دراوغيدك قرادن دوايچي اوزده وحرب واوزي دوسلمك كوزنك قرادن دوراوزي
الاخضع همزه نك وضادك فتحيله شول كمسنه دركه اوكه بوينده خلقت سببيله تواضع وقطامن اوله يقال فرس اخضع اذا كان عنقه الخوج الاخضع
اخضيع وظليم ظاء معجمه ايله دوه قوشنك دكلنه ديرلر الخضوع خانك فتحي وضادك ضميله تواضع ايدجي كمسنه خاضع معناسنه الخضع ضميله جمعي يقال قوم خضع
الرقاب الخفع خانك فتحي وفانك سكونيله اجلمقدن ياخود خرستنده باش چكرتوب ودوشمك يقال خفع الرجل خفعا من الباب الثالث اذا دير فسقط

وبفتحها الاخناع همزه نك وخانك كسريله اجلقدن بوركحها التماق يقال اخفعت كبوها اذا استرخت من جوع وضعف الخلع خانك فتحي ولامك سكونيله برنسنه
برنسنه دن اذا ايلمك يقال الخليع ثوبه ونعله وقائده خلعا من الباب الثالث وصاحب صحاح قائدي بو مقامده موزه ايله تعبير ايتمشدر ولكن قائدك
اول معنايه كلمسي ظاهر دكلدر وبعض نسخ جوهريده لفظ قائده صكوده ن يا ذلمشدر غالبا مقام چندان ملايم اولمدوغنجي طرح اولنمشدر وخليع خلق
كيدرمكه دخي ديرلر يقال خلع عليه خلعة ويقال الخليع المرأة اذا عزلها خليع شول اذدير كه كوه اچلوب اشبو طهرجيغه قومزولكنك بايه خشونت ايله دخي
ديرلر يقال الخليع السنبل اي صار له سفاه وسفاسين بمهمله ايله وقابله اكين باشيني يفلوب خشونت اوزره اولمق واوعلاكنك كريبوكه اولمق معنا
دخي كلور يقال خليع الغلام اذا كبر وبه الخلع خانك ضمي ولامك سكونيله بركسنه زوجه سني اجانت ايتك ديرلر يقال الخليع امرأته خلعا الخلعه خانك كسريله لامك
سكونيله مالك اعلا اسنه وخيارنه ديرلر المخالعة ميمك ضمي ولامك فتحيله خليع ايدشمك يقال خالعت المرأة بعلها اذا اداه ذو تعلى طلاق فتهاسبولمه منها الخلوع
خانك ضمي ولامك سكونيله خالعه ايدشمك معناسنه التخالع تانك فتحي ولامك ضميله خليع ايدشمك وما بيندلري اولان امري بوزشمه دخي ديرلر يقال تخالع
القوم اذا انقضوا الحلف بينهم الاختلاع همزه نك وتانك كسريله بمعنا المختلعة ميمك ضمي وتانك فتحي ولامك كسريله خليع ايدن عورت الخالع لامك كسريله بمعنا
وشول لغرجادركه تمام اولمش اولا وخالع ديو تنك چيچره مسنه مانع اولان حالته دخي ديرلر يقال بعير به خالع وهو الدغل لاعضاد على ان شيء اذا اجلس الرجل
على غرابه وتوكنا شلقه ايله چيچره مق معناسنه در و غرابين بيچنك ضميله ده نك وكرانك قريره وغنك اوستيده دهر جيشنده ايكي غابدر الخليع الدليل
ابرقيبو رنكيه الملع ميمك ضمي وتنك فتحي وتشديديله شول كمسنه دركه ايكي اوترقي بري بربرندن ادان اولا ويقال رجل خليع الاليين اذا كان منفكهما الخليع
خانك فتحي ولامك كسري ومديله شول اوغلان دركه اقرباسي انه صالح اوكرمشي ولاسوبلكه هرنجنايت ايدرسه انلردن اخذ ايتميلر وخليع دجيه دخي ديرلر شياد و نماز
وشول قمار اوقنده ويوكركه ابتدا اوراده واصل اوليه وشوله يعني مبادا ديسنه دخي ديرلر وقوده دخي خليع ديرلر الخولع خانك ولامك فتحي وواوك
سكونيله الخليع علوزن المرزبو وشول خوف دركه فاكهانه قلبه عارض اوله ومنه قولهم به خولع وخليع اي فزع يعتريه ونه دكانس يعني اكثرده لوخليع
الخليع علوزن الكريم فن عروضده بحر بسيط دن مستفعلن فعولن قطع ايدوب مفعولن نقل ايتمكدر مصراع اولك وشاجنك آخر لرندن الخلع ميمك ضمي ولامك
وتشديديله شول بيتدركه انوده ذكر اولنان نقل اوله الخلاع خانك ضميله بوددكو قسمي يقال خلع فيه مثيه اذا اهليع وبه خلاع وخليع الخامعة ميمك كسريله
قوروكسبا ممد مقدر بوذخامعه ديو لركيرق بودوره دكيجي الجع خانك كسري وميمك سكونيله قيرده واوغزيده ديرلر الخنوع ضميله تواضع معناسنه
خشوع كبي الاخناع همزه نك كسريله تواضع ايدرمك يقال اخنعت اليك الحاجة الخانع نونك كسريله بوكا ذلوبه كالق اولان كمسنه الخنعه خانك فتحي
ونونك سكونيله كماده خناعه خانك ضميله برقبيله نك باباسيدركه اوخناعه بن سعيد بن هذيل دركه جبل اعلالري مفرددر الخوع خانك فتحي وواوك
بر اق طاغ دره وخوع دنه كيكلن بونده دخي ديرلر منبع كوا دمعناسنه التخوع تحتيله ووكه ضمي وتشديديله اكسيك تنقص معناسنه التخويع علوزن
التكريم اكسيتمك يقال التخويع منه اذا تنقص ابن السكيت ايتدي عربلر جاء السيل فتخوع الوادي ديرلر يعني سيل دره نك ايكي جانبني يقدي فصل الدال
الودع دالك كسري ورانك سكونيله زده كه حرب ايجون كيرلر مؤنث سماعي در الادراع همزه نك فتحي وراءنك ضميله جمع قلتيدر الادراع همزه نك فتحيله كلور جمع قلتي
ده لر معناسنه و دراع عورت كوملكي اولانه ده دخي جمع كلور الدروع ضميله جمع كثرتي الدريع دالك ضمي وراءنك فتحي وياءنك سكونيله تصغير يدركه علي خلاف
القياس ذبراوع مؤنث اولمغين درعنه كركايدي وابو عبيده ايتدي درع مذكر ومؤنث اولور كا بنا تصغيري بيلاها جايز اولمشدر ودرع المراة عورت
كوملكي بوجهتده مذكر در الادرع همزه نك كسري وراءنك كسري وتشديديله عورت كوملكني كيمك يقال ادرعت المراة بو بابله قسما الوشي ومن قولهم شهر يد
بغنه فرع ليلا يعني نجوم ونصف اوزده اولوب كيجه ي سيله تحصيل مطالب قيلوب ادراع زده كيمكه دخي ديرلر يقال ادرع الرجل اذا البس الدرع التدريع
وزن التكريم عورته كوملك كيدرمك يقال ادرعتها اذا البستها اياه المدرع ميمك كسري وراءنك فتحيله بوكون اولان كوملك المدرعه كوملكه
كسي ورانك تشديد بمعناه الدراعه دالك ضمي وراءنك تشديديله برجنس اوكه طونيدكه اساده وده اكثريا علما كيوب وصاحبكه اولكه كلامنده قريدر ولنان
بودركه امام محيط اللغه صاحبي ده دهري كلاه سفيد وبشيتز كتبيا ماتان ايله تعبير ايتمشدر صحيحتي عن كلام مو الدرادع دالك فتحي ودانك كسريله
ودراعه نك جمعي التدرع تحتيله وراءنك ضمي وتشديديله زره كيمك يقال تدرع فالبس الدرع وتدرع مدرعه كيمكه دخي ديرلر كه مدرعه بوكون اولان كوملك
كيلان مرودانيدر المتدرع علوزن المدحرج كوملك مدرعه كيمكه ديرلر لغت ضعيفه اوزده يقال تمدرع اذا البس المدرعه الادرع همزه نك وراءنك
فتحيله شول اتدرو شول قيونديركه باشي سياه وسايرسي اق اولا الدرعاء دالك فتحي وراءنك سكونيله مؤنثي الدرع دالك ضمي وراءنك فتحيله شول كيجه دركه ايام بيض
كيجه لرينك صكرده كلوركه اولكيجه لري اي جي اون يدنجي اون سكرنجي كيجه در وايام بيض اون اوچنجي اون دردنجي اون بشنجي كيجه لركه كونلري بيدر وجمع مز بودركه
منهزال وفتح دالك كليه خلاف القياس در زيرا قياس ضم دالك سكوني در كه اي دلاك ده عاله نك جمعي اولمغله وچونكه حمرا ايله احمر كبي الدرع دالك كسريله شول

المدرنقع

الوسع والوسعة

الوسيع

الوسيع

الدعوة

ربع

المرابيع جمع البذر حقنتلر بذور که جمیعی ایکیسی دخی مسرتی کلش ابو عبیده معناسنه دد الربع راءنک فتحی و بانک سکونیله اوه دیولر بعینها هر نه یرده ایسه اولسون الرباع راءنک کسریله جمعی اولور معناسنه الارباع همزه‌نک فتحیله الاربع همزه فتحی و بانک ضمیله کذلک بونلر دخی جمعیدر و ارباع ربعک وجمع کلور روع یا دوسی معناسنه دخی کلور جمیعی اوطابکلدوکی بحثده کم عن قریب کلور و ربیع محله معناسنه دخی کلور یقال ما اوسع ربع بنی فلان ای محلتهم و ربع کرشیخی دودن قامه یکمکه دخی دیرلر یقال ربع و تربع دیعا اذا فقلته سنادیع قوی و قوت برقانه دیرلر و ربع قوت صباحین کلش قالدیرمغه دخی دیرلر الاربع کذلک همزه‌نک و رانک فتحیله عدد مؤنث الاربعون همزه‌نک و بانک فتحی و عینک ضمیله قرق که مراتب اعداددندر الربع رانک ضمی و بانک سکونیله دورده بر اولان جزو در و کاه اولور بانک ضمه تثقیل ایدوب ربع دیولر عشر دخی کلدیکی المربوع میمک فتحی و بانک ضمیله شول کوننور که ... [illegible]

[illegible]

يعني بابی نابنده مصدر عين الفعلك فتحيله ورجع امورك اشغوسنده ديرلر يقال رجع كيف لا سئله رانك فتحی وجيمك سكونيله [illegible] كرو
كلك تقول فلان يؤمن بالرجعة اي بالرجوع الى الدنيا بعد الموت ورجعة جواب كلمكه دخی ديرلر منه هل جاء رجعة كتابك اي جوابه وجمع
طلاق رجعيده رجوع اتمكه دخی ديرلر تقول على المراة رجعة وكسر دخی لغتدر لكن فتح افصحدر ميمك فتحی وجيمك ضميله كيرو دونمك
يقال ما كان من مرجوع فلان عليك اي من مردوده وجوابه **الراجعة** جيمك كسريله شول ناقه دركه صاتلوب انك ثمنيله انك كبی بر ناقه دخی الوركه
الينان ناقه يه رجعه ديرلر **الرجيعة** رانك فتحی وجيمك كسری وهو تيله بمعناه **الارتجاع** همزه نك وتانك كسريله **الترجع** فتحيله وجيمك ضم وتشديديله ذكر
اولنان رجعه ديه ناقه المق يقال ارتجعها او ترجعها اي ارتجاع ايتمكده وكس صاتوب بهاسنه بر ناقه المق انكه دخی ديرلر يقال ابتاع فلان
ابله فارتجع منها رجعة صالحة اذا صرف اثمانها فيما يعود عليه بالعائدة الصالحة **الرجعة** رانك كسری وجيمك سكونيله [illegible]
ورجعة كذلك علق زكوة ويرن كمسنه نك اوزرنه واجب اولان سنده دن بازياده ياخود ناقص المق **الراجع** جيمك كسريله شول ديشی مركبه
شول ناقه دركه قويروغن قالدوب [illegible] حامله ايمش كبی كوروندكده دفعه [illegible] حالاكه [illegible] ظهور ايده
شول عورته دخی ديرلر كه زوجی وفات ايلدكدن صكره اقرباسی يانه دعوت اتمشی ولا ومطلقه اولوب رجعيده بيزلره مرده ديرلر **الرجاع** رانك
ديشی طوارده ذكر اولنن حالت اوزره اولمق يقال رجعت ترجيع رجاعا ورجاع طيور بر بلاده بارده دن بلاد حاره يه انتقال اتدكده صكره عودت
اتمكه دخی ديرلر **الرواجع** رانك فتحی وجيمك كسريله ذكر اولنن صفتله موصوف اولان ناقه لر يقال انوق رواجع **الرجع** رانك فتحی وجيمك سكونيله
مطر معناسنه قال الله تعالى والسماء ذات الرجع بعضلر رجعی نفع معناسنه حمل ايدوب ذات النفع ايله تفسير ايتديلر ورجع كول معناسنده در كلوه
كبی ورجيع طوارده [illegible] ديرلر خطوه معناسنه ورجع كه ابلدا اوزرنه [illegible] عودت [illegible] ديرلر ورجيع نجاست سبوده
ديرلر بعضی [illegible] ورجيع امور كه اشغوسنده ديرلر **الرجعان** رانك ضمی وجيمك سكونيله جمع كولر معناسنه ورجعان [illegible] كلكه دخی ديرلر
رجع اليه الجواب يرجع رجعا ورجعانا **الرجيع** رانك فتحی وجيمك كسری [illegible] حالاكه [illegible]
الرجيعة رانك فتحی وجيمك كسری وهو تيله مونثه **الرجايع** رانك فتحی ويانك كسريله جمعی ورجيع طوار [illegible] دخی ديرلر ورجيع [illegible]
صاحبی اولان كمسنه يه ده ديرلر ذا البطن معناسنه يقال ارجع الرجل اذا اهراق ما في بطنه ورجيع رجيعا نوع نجاسته دخی ديرلر يقال هو رجيع
السبع ورجيعه وهر نسنه كه اوكيرود [illegible] رجيع رجوع معناسنده ذكر ردده ديمك اولور [illegible]
دخی رجيع ديرلر شخص معناسنه **الارجاع** همزه نك كسريله بر كمسنه [illegible] بر نسنه طلب انمك يقال ارجع الرجل اذا اهوى بيده الى خلفه
لينال شيئا وارجاع طوار [illegible] ديرلر يقال ارجع الابل اذا هزلت ثم سمنت وارجاع هذيل لغتنده [illegible]
دخی ديرلر ونجاست [illegible] انكه دخی ديرلر نه كم مرور ذكری **المرجع** ميمك ضمی وجيمك كسريله شول [illegible] يقال متاع مرجع اي
مرجوع **المراجعة** ميمك ضمی وجيمك فتحيله بر نسنه يه عود ايتمكه ديرلر يقال راجعه الكلام وفي بعض النسخ راجعه في الكلام يعني سوز سويلمده
مراجعت ايتدی [illegible] مراجعت انكه دخی ديرلر يقال الرجيع [illegible] **التراجع** تانك فتحی وجيمك ضميله بر نسنه كيرو دونمك يقال تراجع الشيء الى خلف
الاسترجاع همزه نك وتانك كسريله [illegible] بر نسنه نك كيرو المق يقال استرجعت منه الشيء اذا اخذت منه ما دفعته اليه واسترجاع
مصيبتده انا لله ديمكدر يقال استرجعت عند المصيبة اذا قلت انا لله وانا اليه راجعون **الترجيع** على وزن التكريم كذلك انا لله وانا اليه راجعون
ديمك وترجيع اذانده شهادتين [illegible] بو مذهب شافعيدر [illegible] صاحب [illegible] بو مقامده ترجيع
[illegible] مذهب ابو حنيفه [illegible] ترجيع [illegible]
اصحابه الحان [illegible] وترجيعات [illegible]
اورسنه دخی ديرلر **الردع** رانك فتحی ودالك سكونيله منع اتمك يقال ردعه عن الشيء اذا منعه ردعا من الباب الثالث [illegible]
كركك زعفران اثری [illegible] وردع [illegible] دخی ديرلر يقال ردعت بالشيء [illegible] اي لطخته به فتلطخ ويقال للقتيل
ركب ردعه اذا خر لوجهه على دمه [illegible] **الارتداع** همزه نك وتانك كسريله ردع اولمق تقول ردعته فارتدع [illegible]
فكف **الرداع** رانك ضميله [illegible] خسته [illegible] صكره كيرو خسته [illegible] **المردوع**
[illegible] شول خسته [illegible] يقال ردع على البناء للمجهول **الرداع** رانك كسريله [illegible]
ميمك ضمی ودالك كسريله شول [illegible] **الرسع** فتحتين كوز قپاغی فاسد اولمق يقال رسع الرجل من الباب الرابع **الارسع** همزه نك

ردع

رسع

كوز قپاغی

كوز قپاغی فاسد اولان كمسنه **الترسيع** على وزن التكريم كوز قپاغی فاسد اولمق معناسنه لغتدر يقال رسع الرجل ترسيعا **المرسع** ميمك ضمی وسينك
فتحی وتشديديله كوزی قپاغی فاسد اولمش كمسنه **المرسعة** [illegible] مونث [illegible]
وسعت عينه ترسيعا دخی ديرلر **الترصيع** على وزن التكريم بر نسنه يی مركب قلمق **المرصع** ميمك ضمی وصادك فتحی وتشديديله تركيب اولنمش نسنه
يقال تاج مرصع بالجواهر وسيف مرصع حلی بالرصايع **الرصايع** رانك فتحی ويانك كسريله شول حلقه لردركه [illegible] **الرصيعة** رانك فتحی
وصادك كسری وهو تيله [illegible] حلقه معناسنه **الرصع** فتحتين يابشمق يقال رصع بالشيء يرصع رصعا من الباب الرابع اذا لزق به ورصع بالمكان
[illegible] دخی ديرلر فراخ نحل معناسنه **الرصوع** كذلك فتحتين واحدی **الارصع** همزه نك وصادك فتحيله شول كمسنه دركه [illegible]
اندری ولا اليتی معناسنه **الرصعاء** رانك فتحی وصادك سكونيله [illegible] مونثيدر [illegible]
جمكه غايب ولا يقال الطعن ارصع اذا اغاب السنان كله في المطعون **الرصع** رانك فتحی وصادك سكونيله [illegible] ذكر اولنن وجهله [illegible]
بالرمح رصعا من الباب الثالث **الارصاع** همزه نك كسريله بمعناه يقال ارصعته بالرمح **الترصع** [illegible] وصادك ضمی وتشديديله [illegible] معناسنه
الرضاع رانك فتحيله [illegible] يقال رضع الصبي امه يرضعها رضاعا من الباب الرابع على مثال سمع يسمع سماعا **الرضع** رانك فتحی وضادك سكونيله [illegible]
[illegible] لغتنده در [illegible] رضع يرضع رضعا ضرب يضرب بابندن **الارضاع** همزه نك كسريله امزرمك يقال ارضعته امه **المرضع**
ميمك ضمی وضادك كسريله [illegible] اولان عورت **المرضعة** كذلك ميمك ضمی وضادك كسريله اوغلان [illegible] مرضعه ايله مرضعك فرقی [illegible]
[illegible] **الرضوعة** رانك فتحی وضادك ضمی [illegible] **الراضعان** ضادك كسريله [illegible] معناسنه
الرواضع على وزن المساجد جمعی يقال سقطت رواضعه **الراضع** ضادك كسريله [illegible] ومنه قولهم لئيم راضع [illegible]
[illegible]
[illegible] **الرضاعة** رانك فتحيله [illegible] **الرضيع** رانك فتحی
وضادك كسری [illegible] **الارتضاع** [illegible]
يقال ارتضعت اذا شربت لبن نفسها عين مهمله وراء مجمله [illegible] **الترعرع** على وزن الترلزل اوغلان حركت ايدوب
بيومك يقال ترعرع الصبي اذا تحرك ونشأ **الرعرعة** على وزن الزلزلة [illegible] يقال رعرعه اي انبته **الرعرع** رانك فتحی وعينك سكونيله **الرعاع**
رانك فتحی وعينك سكونيله [illegible] يقال شاب رعرع ورعراع اي حسن الاعتدال **الرعاوع** [illegible] جمعی [illegible]
[illegible] **الرعاع** رانك فتحيله [illegible] **الرفع** رانك فتحی وفانك سكونيله قالدرمق يقال رفعته من الباب الثالث ورفع
[illegible] حركت [illegible] دخی ديرلر يقال رفع فلان على العامل
[illegible] رفعت علينا من البلاغ [illegible] جماعت [illegible] خبر نقل [illegible]
[illegible] دخی ديرلر يقال رفع
البعير [illegible] ومنه قوله تعالى وفرش
مرفوعة اي مقربة لهم [illegible]
[illegible] **الرفيعة** رانك فتحی وفانك كسری [illegible]
الرافعة فانك كسريله [illegible] جماعت **الرفاع** رانك كسريله **الرفاع** [illegible]
رفاع ورفاع [illegible]
[illegible] **المرفوع** ميمك فتحی وفانك ضمی [illegible]
[illegible] **الترفيع** على وزن التكريم [illegible] يقال رفعته ترفيعا **المرفوعة**
ميمك فتحی وفانك ضمی [illegible] **الرفعان** رانك فتحی وفانك سكونيله [illegible] **الرافع** فانك كسريله
[illegible]
[illegible] **الرفاعة** رانك ضميله [illegible]
ديرلر [illegible] رفاعه ورفاعه

رصع

رضع

رعع

رفع

بالفتح والضم ويقال الميغ لرجل من الباب الخامس اذا صاد وفيغ الصوت الرفيغ رانك فتحی و فانك كسريله و مدبله شریف و لات كمسنه وابو بكر محمد
بن السري انجی بو معنيده رفيع كلماتندن يعني باب خامسدن فعل كلماتندر ديدي و عزيز بلری كلمسندر ديدی يقال رفع رفعة اذا ارتفع قدره الرفعة
رانك كسری و فانك سكونيله قدر علی اولمق المرافعة ميمك ضمی و فانك فتحيله بر كمسنه يی حاكمه ايلتمك دعوا ايله طوتشمق اجون يقال رافعت فلانا الی الحاكم الترافع
تانك فتحی و فانك ضمیله حاكمه طورشمق يقال ترافعنا الی الحاكم رفاعة رانك كسريله بر رجلك اسميدر الرقعة رانك ضمی و قافك سكونيله كاغذ پارهسی كه يازه
يازيلور و رقعه بز پارهسنه دخی ديرلر كه اوكلهبر فسنه رترت ايدرلر بومعناسنه الرقاع رانك كسريله جمعی كاغذ پارهسی و بز پارهسی معناسنه تقول
رقعت الثوب بالرقاع الرقاع لعاملی رانك كسريله بر شاعرك اسميدر الرقع رانك فتحی و قافك سكونيله هجو ايتمك يقال رقعه رقعا من الباب الثالث اذا هجاه
ويقال لا رقعته رقعا رصينا ای هجوته هجوا بالغا مرجعا المترقع ميمك ضمی و قافك فتحی و تشديديله بولشتمقه اولنان جوق بر يقال الذي يقعه ترقعا او من يعقل
والهجاء الترقيع علی وزن التكريم فقا برقاع بردده يماو ومع الاسترقاع همزهنك و تانك كسريله قفتانك يما او ولمسی قريب اولمق يقال استرقع
الثوب اذا حان له ان يرقع الوقيع رانك فتحی و قافك كسری و مدیله دنيا كوكی كوکلركه سقف معناسنه اراده اولنمشدر و قيع حمق اولات كمسنه
الرقعان ميمك و قافك سكونيله كذلك احمق معناسنه و يقال رقع رقاعة من الباب الخامس الارقاع همزهنك كسريله احمق اولمق يقال ارقع الرجل
اذا جاء برقاعة حمق المراقعة ميمك ضمی و قافك فتحيله مدير خوار اولمق معاقرة دن منقلبدر كه معاقره دخی اودمان شربه ديرلر الارتقاع همزهنك وتانك كسريله
قايرمق اكتراث معناسنه تقول ما ارتقعت له و ما ارتقعت به ای ما باليت به الرقاع ميمك كسری و رانك سكونيله نصيحت معناسنه يقال ما ترتفع منه برقاع
ای لا تقبل ما انصحك به برشيا اليرقوع يانك فتحی و قافك ضميله بر كشونيدر معناسنه يقال الجوع يرقوع اذا كان شربرا و ابو الغوث ايتدی جوع يرقوع
جوع يرقوع ديو كلری معلوم دكلدر الركوع حمنيله اكلك انحنا معناسنه و ركوع صلوة دخی ماخوذدر و ركوع بيركلكه دخی ديرلر يقال ركع
الشيخ اذا انحنی من الكبر الرمعان فتحيله غضبدن بوره حركت ايتمك يقال رمع انفه من الغضب رمعانا اذا تحرك الترميع تفعيله ميمك
وتشديديله برنسنه قلقوب تحرك معناسنه الرماعة رانك فتحی و ميمك تشديديله اوكی اوغلانجقلرك باشنده ملايم اولوب قلقلدوب يوبر يافوغ معناسنه
و رماعة كوكك بوسنه و كلور يقال كوبت رماعته اذا حبق يعنی بالسنه الیرمع يانك وميمك فتحی و رانك سكونيله اوجوزلو حجب معناسنه كه بعض
نسخ الصحاح الروعة رانك فتحی و واوك سكونيله خوف و فزع معناسنه ومنه قولهم افرخ روعه اذا ذهب فزعه سكن و افراخ فابلدقخاد نجدابد خوفدن كمنك
الروعة رانك فتحی و واوك سكونيله بر متعدد خوف اتمك فزعه معناسنه يقال رعت فلانا من الباب الاول اذا اخفته و صاحبصراح و صاحب
ترسيده و ترسانيدن معنی سيده تفسير اتشلر و لكن معنا فصيح عبارد جوهر بره و غير بره دلالت ايدرنسنه بو لتماد اكر رعت فلانما بلاغسه
اولورسه دليل اولمز زيرا اولخفته كبی دو معنای فصيبره دلالت ايمز نته كم خيغ دكلا بره و كر لا ترع ديو كلری تمک اولنور صنيف خرس اوده
بو دخی دليل اولمز زيرا كاه اولور قيم القيام ديرلر نته كم جوهری لا يلتمك خوف فصيربله شادت اتشيدر و روع برنسنه خوش كلمك دخی ديرلر يقال
راعنی الشیء ای اعجبنی الترويع علی وزن التكريم قورقمق خوف ويرمك معناسنه الارتياع همزهنك و تانك كسريله خوف يقال ارتعت فارتاع ای افزعته ففزع
الترويع تفعيله و واوك ضميله دخی بو كذلك خوف اتمك يقال تروع اذا تفزع الروع رانك ضمی و سكونيله قلب و عقل يقال وقع ذلك فی روعی
ای فی خلدی و بالله وفی الحديث ان الامين نفث فی روعی و نفث اوفوروب كه ديو كركه القا اتمه دن عبارتدر الاروع تانك ضمی و رانك فتحيله صيغه
خوف انده و سكا خوف لاحق اولمسون معناسنه الاروای تانك كوكك ضمی و عينك كسری و مديله يعنی مزبور كه صغر دونشی ده سكا خوف لاحق اولمسون
رانك فتحی و واوك سكونی و الفك مديله شول ناقه و ديكه چابك اولا و دخی ديعا ديرلر و لكن مذكره صفت اولمز و دوعا شول خوذه دخی
ديرلر كه حسن نظر ايدن كمسنه لر خوش كله الادوع همزهنك و دالك فتحيله حسن دا او لان رجله ديرلر حسنيله نظر ايدن ايمان يعجبك بحسنه او بشجاعته
رانك فتحی و يانك سكونيله برنسنه بيوب زياده اولمق و ريع دنهك بكلربزه اوتيكلن بولريته دخی ديرلر صاحب صراحك بو مقامده ريع فرزنك
دلدن زده ديدی كه بود ور زده كركود و ريع عودت اتكه دخی ديرلر و حسن ده تقی احواله شول ااولدقده ايته هل راع منه شیء سالوكده
بو كلامن مرفوعی ايدم سيوب بلرزمه دير سن يا حسن ديو كرم حسن اعاده كلام ايده مره هل عاد منه شیء ديدی و ريع طعامك يعنی خميرك بوغزلمنده
و پشمسنده زياده يقال راع الطعام اذا صاد له زيادة فی العجن والخبز و بعدا ايكه زياده ولمسنه دخی ديرلر يقال ادعت الحنطة اذا
ذكت و ريع برنسنه بر توبيع ايدلمه دخی ديرلر يقال لا و احبض منه جانب راع جانب من الحرق و جوهری و صاحب رمل التيابلره ديدكه معطور بلاع
ميمك فتحی و رانك كسری و مديله اوجوز لمق اولان بر المرياع ميمك كسری و رانك سكونيله شول ناقه و دکه اوتلاقدن كندو كلله يقال ناقة مسيلاع
و مسباع ميمك كسری و سين و بين مهمله اولغه كندو كيدن ناقه الاداعة همزهنك كسريله خمير يوغرلمده و پشمده زياده اولمق يقال اداع الطعام

اذا صادة

اذا صادت له زيادة فی العجن والخبز و اداعه دوع ايتمك اولكه دخی ق اطعمه دخی ديرلر يقال اداعت الابل اذا كثرت اولادها الريعان رانك فتحی و يانك
سكونيله برنسنه نك اولمسی و بعا من الشباب يعنی يكيتلكك اولی و دو ريعان السراب سرابك اولی و سراب سبين بهلايا شول نسنه دو كه بر يوده صو كبی كورنور
التريع تفعيله و يانك ضمی و تشديديله سرابك كيمو و جلكسی يقال تريع السراب اذا جاء و ذهب و ماع و دنيشه دخی تراب كبی دو دقيق طعامده زياده تو نوب
اولجا بنه بو جانبه حركت اتسه يقال تريع السمن والتوب الرايع رانك كسری و مديله بولكسك اولان يرا دبو برقعه معناسنه و عماده ايتدی ريع طاغه
ديرلر الريعة كذلك رانك كسريله و احدی الرياع رانك كسريله جمعی طاغلر معناسنه يا حود يوكسك يرلر معناسنه و منه قوله تعالی اتبنون بكل ريع آية تعبثون
و ريع كوزك يولده ديرلر طريق معناسنه فصل الزای الزوبعة زانك و بانك فتحی و واوك ما بينده سكونيله جن طايفه سنك و شلهيون بونك
اسميدر بو سببدن قصرعه ديو كلری دو دكاده زوبعه ديرلر كذلك زانك و بانك فتحيله قصرعه ديوكلری دو دكادكه تو زی صاورور
كوكه دير كبی دكلور التزابع فتحيله و بانك ضمی و تشديديله غوغا و عربده ايتمك كمسنه دنباع زانك كسريله و نونك سكونيله بر كمسنه نك اسميدركه اول
روح بن زنباع در دوتبه كلام ده اولان حملك امثالی مرود اشعر كه حق دا اولدر دحد و ذكی اولان زنباع عره بيك بر كيدی الزويع علی وزن
جعفر خضيب و حبيب اولان كمسنه الزدع زانك فتحی و رانك سكونيله اكين الزروع ضمتيله جمعی اكين لر معناسنه و زدع اكين اكمكه دخی ديرلر القا و بذر
معناسنه و ذدع بيتورمكه دخی ديرلر انبات معناسنه يقال زدعه الله ای انبته و منه قوله تعالی انتم تزدعونه ام نحن الزادعون و زدع صلاح معناسنه
كلور الازدداع همزهنك و دالك كسريله اكين اكمك يقال ازدع فلان اذا احترث و بو اصلده مجهور دن اولوب شد بدده اولان ذال بو اذنغ اولمسی
بابی دال تبديل ايدوب دغام مؤكر ذال و دال مجهوردن اولدو تيجنه المزادعة ميمك ضمی و زانك فتحيله شركت اوزره اكين اكمك بر مقدار و تخم و بردوب بری
اشكه طرفيله شلدو المزدعان ميمك فتحی و زانك ضمی و مديله بنی تميم قبيله سنده ايكی كمسنه در كه انلر كعب بن سعد و مالك بن كعب بن سعد در
الزعزعة علی وزن الزلزلة تحريك اتمك يقال زعزعته فتزعزع التزعزع علی وزن التزلزل متحرك اولمق الزعزعان زانك فتحی و عينك ما بينده
سكونيله معنا الزعزع زانك فتحی و زانك عينك كسريله بمعنا ايضا يقال ريح زعزعان و زعزع ای تزعزع ما مضاف و يقال سير زعزع الزقع زانك
و قافك سكونيله جاكر دياده بلقنمه يقال زقع لنا دمن الباب الثالث الزلع فتحيله سول باذ قلره دكرا يا غنك اذ و مده والشتاء اولور يقال زلعت
قدمه تزلع زلعا من الباب الرابع و زلع الدم اولان يادغه دخی ديرلر يعنی ايكك لشك سفوه اولسه وكرا يا سندة اولسه اكا زلع ديرلر زلع ديو
و زلع بادها دخی ديرلر يقال زلعت جلده اذا فرمت التزلع فتحيله و لامك ضمی و تشديديله كذلك بادلمق يقال تزلعت يده اذا انشقت الزلع
ميمك ضمی و لامك فتحی و تشديديله بو شول كمسنه دكر ايا غنك درسيلی اتشده صو بلوب بر لرشل اولا ابو عمرو روايتی اوزره الازماع همزهنك كسريله برنسنه نك
اوزرنده ثابت قدم اولمق يقال ازمعت علی الرنا ای زمع عليه اذا ثبت عليه بو ذكر اولنان خليل روايتی در و كسائی ازمعت الامر ديرلر ازمعت عليه بولر
ديمز و فرا ايتدی ازمعته ديرلر و ازمعت عليه دخی ديرلر برمعنايه اجمعته و اجمعت عليه برمعنايه اولدوغی كبی الزمع فتحيله زمعه نك جمعيدر زمع
خفتك بر رشته و مؤخر لريدر اولا نلره دخی ديرلر يقال هو من زمعهم ای من ماخيرهم و زمع حيرة و دهشته دخی ديرلر يقال زمع من الباب الرابع
اذا هزنه من خوف و حرقة خادم بجه و دامه زانك فتحيله بولده هشت معناسنه در الزمعة كذلك فتحيله شول نسنه لو ددكه چيان جائز عكو اولدوغی كوكلر
لرنا غنك اوستنده با بنوزها اولور ددو كه بی الزماع زانك كسريله كذلك جمعی ثمرة و ثمرد ثماد كبی الازماع همزهنك كسريله طوشكلر جنس كسر كه تيبی يقال
ازمعت الارض اذا اعوت و ازماع اوت ابتدا ظهوره اندكره منفرقا ظهور ايتك الزموع زانك فتحی و ميمك ضمی و مديله شول طوشنه ديكه ادمی سكرده
متقارب ولا كو بابكه زمعه بی او ذود سكر ددكی اولا و ذمعه نك تغيير الاو مرد واتدی بو ذكر اولان الجمعه دو ايتا او ذدد و الزمعان فتحيله
كيجر يورديك ابن السكيت روايتی اوزره تقول منه زمع يزمع من الباب الثالث اذا مشی شيا بطيا الزميع زانك فتحی و ميمك كسری و مديله سرعت
و عجله او زره اولان كمسنه الزموع زانك فتحی و ميمك ضمی و مديله بمعنا و شجيع و مقدم اولان كمسنه يه دخی ديرلر الزمعا زانك ضمی و ميمك فتحی و العكس
جمع بيابه دكسنه لر معطنه و ذميع قوی دايلو اولان كمسنه يه ده ديرلر جيد الرای معناسنه الزوع زانك فتحی و واوك سكونيله دوه نك يولادن
الطرو عربكانه و دسرشنه دا اولسون ديو يقال زاع بعيره يزوع زوعا اذا حركه بزمامه الی قدام لتزداد فی سيره الزهزهة علی وزن
الدحرجة ترجيع تقول زهزهه الحادية اذا ذبلتها فصل السين السبعة سينك فتحی و بانك سكونيله رايت اودن اولان نجخشو
السبع كذلك سينك فتحی و بانك سكونيله مؤنثی يقال سبعة رجال و سبع نسوة و لغه ده ديرلر تقول سبعتهم اسبعهم من الباب الثالث اذا كنت
سابعهم و ما اهرك سبعه لغه دخی فديرلر يتشيم ايدوب برعضه دكمكه دخی ديرلر تقول سبعنا اذا شتمته و وقعت فيه و قوت قوی برتعد
دخی ديرلر يقال سبع الذئب الغنم اذا فرسها و سبع برجه جانبيه فی ديرلر و سبع با دقوته وحد ديرلر و منه قولهم اخذنا اخذ سبعة ابن السكيت

اصلنده بونک بابی مضموم ایدی تخفیف اولنمشدر ویا للوقوف در اسلاندن چابک اولمغین اخذته اخذ سبعة دنمشدر کلبی ابن سبعة دن مراد
سبعة بن عوف بن ثعلبه در که زیاده شوخ کمسنه ایدی بو تقدیرجه سبعة لا ینصرف اولور علم وتانیث سببیله السبع سینک ضمی وبانک سکونیله
یدی عدد دن بر جزؤه السبع سینک کسری وبانک سکونیله دوه یدی کونده بر صو ایچمک المسبعة میمک وبانک فتحیله سبعی یعنی یرتجی جانور چوق اولان یر
الاسباع برکسنه نک دوه سی یدی کونده بر صو ایچمک یقال اسبع الرجل اذا وردت ابله سبعا واسباع یدی اولمغه دخی دیرلر یقال اسبع القوم اذا صاروا
سبعة واسباع جوبانک قیونه قورد دوشمکه دخی دیرلر یقال اسبع الرعیان اذا وقع السبع فی غنمهم وبو یعقوب روایتی اوزره دیرلر
برنسنه یی قورده یدیرمکه دخی دیرلر یقال اسبعه السبع واسباع اوغلانی امزدمکه دایه یه ویرمکه دخی دیرلر وقوی حالی اوزره ترک اتمکه دخی دیرلر
یقال اسبع عبده اذا اهمله المسبوعة میمک فتحی وبانک ضمی ومدیله شول صغره دیرلر که ولدندن قورد دیشی اوله السباع سینک ضمی وبانک تشدیدیله
منسوب اولان نسنه یقال فلان سباعی البدن ای تام البدن السبیع سینک فتحی وبانک کسری ومدیله همدان دن بر جماعتک اسمیدر که اول ابو سبیع
السبیعینک جماعتی در وسبیع [illegible] دن بر جزؤه دخی دیرلر سبیع معناسنه ضم سببیله الاسبوع همزه نک وبانک ضمیله هفته کونلری ویدی کره
کعبه یی طواف یقال طفت البیت اسبوعا ای سبع مرات الاسابیع همزه نک فتحی وبانک کسری ومدیله اسبوعک جمعیدر تقول ثلث اسابیع السبعان سینک فتحی [illegible]
بر برکه ادیدر وبونده غیری فعلان وزنی اوزره کلمه اشتر التسبیع تفعیل وزنی الکریم بر نسنه یی یدی عدد قلمق تقول سبعت الشیء تسبیعا اذا جعلته
سبعة وزن سبعة بو بر لفظ در که بونکله مراد یدی مثقال در السجع سینک فتحی وجیمک سکونیله مقفی اولان کلام الاسجاع همزه نک فتحیله سجعک جمعیدر
الاساجیع سجاعک جمعی واسجوعه نک دخی جمعیدر کلام علی سجع وسجع کلامی مقفا سویلمکه دخی دیرلر یقال سجع الرجل سجعا من الباب الثالث وسجع
کوکرجین اوتمکه دخی دیرلر یقال سجعت الحمامة اذا هدرت وناقه اوزن قالدروب حنین اتمکه دخی دیرلر یقال سجعت الناقة اذا مدت حنینها
علی جهة واحدة التسجیع تفعیل وزنی الکریم سجعله تکلم اتمک یقال سجع تسجیعا المسجع میمک ضمی وجیمک فتحی وتشدیدیله مقفی اولان کلام الاسجوعة
همزه نک وجیمک ضمیله سجع معناسنه یقال بینهم اسجوعة الساجع طوغری کیدیجی کمسنه قاصد معناسنه السرع سینک ضمی ورانک سکونیله برنسنه یه
ایکمک السرع سینک کسری ورانک فتحیله مصدر در تیز اتمک معناسنه تقول سرع سرعا مثل صغر صغرا السریع تیز اشلیجی کمسنه تقول عجبت من سرعة کذا
مثل صغر فاک السرع سینک کسری ورانک فتحی وعینک تصغیله [illegible] واقعدیر امرده دو سرعت ایت سرعت دیمکدر [illegible]
انکک معناسنه الاسراع همزه نک کسریله سرعت اتمک یقال اسرع فی السیر وهو فی الاصل متعد واسراع قومک وآدمی سریع اولمغه دخی دیرلر یقال اسرع
القوم اذا کانت دوابهم سراعا المسارعة میمک ضمی ورانک فتحیله برنسنه یه اوکرنمک مبادرت معناسنه التسرع تفعیل وزنی ورانک ضمی وتشدیدیله کذا
معناسنه یقال تسرع الی الشر اذا بادر الیه سرعان سینک فتحی ورانک سکونی ونونک فتحی اوزره [illegible] وسرعان سینک ضمیله وسرعان سینک کسریله
اوج لغتدر سرعت انوی معناسنه یقال لسرعان ذا خرجا یعنی سرع ذا خرجا [illegible] نونه نقل اولندی سرعون [illegible]
بناء مبنی [illegible] ومقام تعجبده دخی استعمال اولنور یقال لسرعان ما صنعت کذا ای اسرع وکاه اولور سرع کلمه سنک رایی
زبرازبر [illegible] وکسرو یا تخفیف ایدر [illegible] وجره جحره بیرله فتحه خفیفا [illegible]
تانک فتحی ورانک ضمیله [illegible] سرعت اتمک معناسنه السرعان [illegible] یقال سرعان [illegible]
لازم اولور جمیع حالده السرع سینک فتحی ورانک سکونیله باغ چیبوغنده چقن بر یاپراق تازه چیبوق [illegible] تازه چیبوق سرع دیرلر السرعرع
سینک ورانک فتحیله کذلک تازه چیبوق وسرعرع شول تازه یکیده دیرلر که منعم وملایم اوله الاساریع همزه نک فتحی ورانک کسری ومدیله
[illegible] احمر [illegible] چقر الیسروع یائک ورانک ضمی وسینک سکونیله الاسروع [illegible] شول قرمزی [illegible]
اولور [illegible] یانک فتحیله زیرا کلام عربده یفعول [illegible]
اینه اسروع [illegible] اولور [illegible] اسروع یائک [illegible]
ویولقر دخی دیرلر السطوع [illegible] قالقمق [illegible] سطع الغبار والرائحة والصبح سطوعا من الباب الثالث
السطیع سینک فتحی وطانک کسری ومدیله صبح المسطع [illegible] السطعاء سینک فتحی وطانک سکونی والفک مدیله [illegible]
فتحتیله بوینی اوزون اولن نسنه یقال نعامة سطعاء السطاع سینک کسریله [illegible]
دیرلر عمود البیت معناسنه المسطع میمک ضمی وطانک فتحی وتشدیدیله شول دوه دیرلر که بوینی ذکر اولنن وجه اوزره داغلی اوله التعسع
بیراولوب [illegible] یقال تعسع الشهر اذا ذهب اکثره وفی حدیث عمر رضی الله عنه انه سافر فی عقب رمضان او قال ان الشهر قد تعسع

بقیه

بقیه وعقب عینک فتحی وقافک کسریله ایکی اخرینه دیرلر تعسع حالی [illegible] دخی دیرلر یقال تعسع حال فلان اذا انحط السعسعة
علی وزن الزلزلة کچی یه سع سع دیو دعوت اتمک [illegible] تقول سعسعت بالمعز اذا زجرتها وقلت لها سع سع السفع سینک فتحی وفانک
سکونیله یاپشمق یقال سفعت بناصیته من الباب الثالث اذا اخذت ومنه قوله تعالی لنسفعا بالناصیة وسفع قوش قنادیله اورمغه دخی دیرلر
یقال سفع الطائر اذا لطم بجناحیه السفعة سینک فتحی وفانک سکونیله طوتمق یقال به سفعة من الشیطان کانه اخذ بناصیته وسفع [illegible] بر نسنه یی
تغییر ایتمکه دخی دیرلر یقال سفعته النار والسموم اذا لفحته لفحا یسیرا فغیر لون البشرة ولفح فا ایله وحاء مهمله ایله [illegible] السوافع سینک فتحی
وفانک کسریله [illegible] دیرلر که تاثیرلر السفعة سینک ضمی وفانک سکونیله شول سیاهدر که قرمزی یه مایل اوله وسفعة [illegible]
[illegible] سیاه [illegible] الاسفع همزه نک وفانک فتحیله
[illegible] مایل اوله السفع سینک ضمی وفانک سکونیله [illegible]
وکوکرجین [illegible] السفعاء سینک فتحی والفک مدیله [illegible] المسافعة میمک ضمی
وفانک فتحیله [illegible] السقع سینک فتحی وقافک سکونیله ناحیه صقع معناسنه [illegible]
کلور یقال ما ادری این سقع ای این ذهب [illegible] دخی دیرلر یقال سقع [illegible] المسقع میمک کسری وقافک فتحیله بلیغ اولان خطیب
یقال خطیب مسقع [illegible] صاد مهمله ایله السقاع سینک کسریله [illegible] صقاع معناسنه [illegible]
سینک وقافک ضمی [illegible] السقع سینک فتحی وقافک سکونیله [illegible]
[illegible] التسکع [illegible] یقال ما ادری این تسکع [illegible] اولمغه
دخی دیرلر السلع سینک کسری ولامک سکونیله [illegible]
[illegible] السلع سینک فتحیله باش یارمق [illegible] یقال سلعت راسه [illegible]
اذا شققته [illegible] السلوع [illegible] الاسلع همزه نک [illegible]
جمع [illegible] سلع سینک کسری ولامک سکونیله [illegible] المسلعة میمک ضمی [illegible]
فتحی وتشدیدیله [illegible]
[illegible] السلع فتحتینله [illegible]
سلعا من الباب الرابع [illegible] الانسلاع همزه نک [illegible] یقال
انسلع الشیء السلفع سینک وفانک فتحی ولامک سکونیله [illegible]
[illegible] السلقع [illegible]
[illegible] یقال بلقع سلقع [illegible]
[illegible] المسلنقع [illegible] الاسلنقاع همزه نک [illegible]
اسلنقع البرق [illegible] السمع سینک فتحی ومیمک سکونیله [illegible] کما انه قائم [illegible] وتثنیه وجمع
اولور کقوله ختم الله علی قلوبهم وعلی سمعهم [illegible] السماع سینک فتحیله [illegible] تقول سمعت الشیء
سمعا وسماعا من الباب الرابع الاسماع همزه نک فتحیله سمعک جمعیدر [illegible] الاسامیع همزه نک فتحی ومیمک کسریله اسماعک جمعی [illegible]
[illegible] سماع سینک فتحی وعینک کسریله [illegible]
السموع [illegible] الاستماع همزه نک وتانک کسریله [illegible]
[illegible] تقول استمعت له ای اصغیت الیه [illegible] لا یسمعون الی الملأ الاعلی
التسمع تفعیل [illegible] یقال تسمعت الیه وسمعت [illegible]
وقرئ لا یسمعون الی الملأ الاعلی [illegible] التسامع [illegible] الاسماع همزه نک [illegible]
[illegible] یقال اسمعه الحدیث وسماع [illegible] وقوله تعالی واسمع غیر مسمع قال الاخفش ای لا
سمعت یعنی علی ان یکون دعاء علیه وقوله ابصر به واسمع ای ما اسمعه وابصره علی التعجب [illegible]

كلمن ... كقولك اسمعت الدلو اذا جعلت لها مسمعا **المسمعة** ميمك وكك ضمي و ثانينك كسريله سازنده اوغلان عورت مغنيه معناسنه **السبع** با نك ضمي
وميمك سكونيله ذكر جميل معناسنه يقال ذهب سمعه في الناس ويقال اللهم سمعا لا بلغا اي يسمع به ولا يتم يعني اشيدلسون ووقوع بولماسون وسمع بركيجه
سبع دخي ديرلر يعني شول قورد ياوريسيدركه يا اولو تورده حاصل اوله ونه المثل اسمع من السبع الازل وازل صغر بيني وبودكر خفيف اولور
حيوانات وجميع قورد جنسنده بو صفت وارد ركاه اولور ازل ولكن ابو ذيب اسمع من شمع **التسميع** علي وزن التكريم تشهير معناسنه يقال اسمع به
اذا شهره وفي الحديث من فعل كذا سمع الله به اسامع خلقه يوم القيامة وتسميع برننه نك شايع قلمغه دخي ديرلر و بركمسنه نك عيبني رسوا ايتمكه
وبوذكر منتشر قلمغه ديرلر و رفع صوت ايدوب اواز اشتديرمكه دخي ديرلر يقال سمع الصوت واسمعه **السامعة** ميمك كسريله قولاق اديمي
المسمع ميم اولك كسري وميم ثانينك فتحيله كذلك قولاق يقال فلان عظيم المسمعين وسمع كذلك شول قورغانجه ديرلركه عربه بكلامو
اولان بوكه قونغه تكه اوده ننسيه اولور كابراي لطفر كوز نوشه طوغربلوب معتدل اولا **السبع** سينك فتحي وميمك كسري ومديله السبيعي سامع
واشتوجي معناسنه ده كلور سميع كبي **السمعة** عينك ضمي وميمك سكوني ونونك سكوني ونونك تشديديله شول عوزتوركه زيادة شيدي ولفظي
اشتدوكي نسنه ده ظن قوللنيا يوب جزم اوزده اولا يقال امراة سمعنة نظرنة واحرف زكره اولنين كلمه لركه او للرن مكسوره ايدوب حرف ثاني مقدم
ايدوكي **السميع** سينك وميمك فتحي وعينك اولكن كونيلمه با شي كوچوك اولان صعير الراس معناسنه بس فعلعل وزننه اوزره ولور **السبع**
وميمك والكن مختلف بيله شول اولوكمنه دركه مس طالا كتاف اوله يعني اينزه و دوننه سي چوق اوله سينك ضمي جايزدر كلدر **السناع** سينك فتحيله
كوزللك يقال سنع سناعة من الباب الخامس **السنيع** سينك فتحي و نونك كسري ومديله صاحب جمال اولان كمسه **السنيعة** منتي يقال رجل سنيع وامراة
سنيعة **الساعة** وقت حاضر ساعتده وكاه اولور قيامت مراد اولنور **الساع والساعات** جمعي **السوعاء** سينك فتحي وواوك سكونيله
مديله بولغظه ذكر ساعتدن مشتق در معناسي ساعتي تاكيد ايچوندر تكم ليلة ليلاء ديرلر **المساوعة** ميمك ضمي و واوك فتحيله برننه يه ساعت اوزره
تقول عاملته مساوعة من الساعة كما تقول مياومة من اليوم وبونلر ده ذكر اولنان نقد غيريه تصرحت وقما ذا **السوع** سينك فتحي و واوك
سكونيله بر معتاد زمانه ديرلر تقول جاءنا بعد سوع من الليل اي بعد هدء يعني ايل بابند قوده صكره كلدي وسوع اهمال اولنماغه دخي ديرلر
اساع الابل فساعت اذا تركت **السواع** سينك ضميله بمعناه و سواع بر بتك اسميدر صنم معناسنه كه حضرت نوح صلوات الله علي نبينا وعليه قومنك
ايلشدكره هذيل قومنك اولدي رهاطام موضعنده ايدي مكه مشرفه ده شرفها الله اوچ قوناق يرده در زمان جاهليتده عبادت قصده كا
حج ايدرلردي **المساعة** همزه نك كسريله اهمال اتمك تقول اسعت الابل اذا اهملتها فساعت هي و منه قيل ضائع سائع **السايع** توركه اولنوب
ضايع اولان نسنه **المسايع** ميمك كسري و سينك سكونيله مرعاده ديوكلري ير كيدن ناقه و مسياع ضايع قلمنده ديرلر يقال رجل مضياع مسياع
المسيع ميمك ضمي و عينك كسري ومديله ضايع قلوب اهمال ايدن كمسنه يقال رجل مضيع مسيع و بوا ابو عبيد روايتيدر **السيع** سينك فتحي و بانك
اوزره حركت ايتمك **المسيوع** ضمتيله بمعناه يقال ساع الماء والسراب يسيع سيعا وسيوعا اذا جرى و اضطرب على وجه الارض و سراب بيوق
ايلديرده صو كبي كورينن نسنه علي ما تر **الانسياع** همزه نك و سينك كسريله بمعناه **السياع** سينك كسريله شول صمانلو بالچقدركه انوكله بر صوود لو
التسييع على وزن التكريم صمانلو بالچقله ديوار صوامق يقال سيعت الحائط **المسيعة** ميمك كسري و يانك فتحيله شول مالده دركه انوكله ديوارده بالچق
صوارلر **فصل الشين** **الشبع** شينك كسري و بانك فتحيله طوقلق دركه جوعك مقابليدر تقول شبعت خبزا ولحما ومن خبز ومن لحم
شبعا من الباب الرابع وهو من مصادر الطبايع يعني افعال جوادحه دن اولميوب كه مصدريدر فتحيله كلدوكي بياندر اولور وشبع ونه بي
كرسيركورمك معناسنه ده كلور تقول شبعت من هذا الامر و رويت اذا كرهته وهما علي الاستعارة وشبع طويغه قريبه ولق معناسنه ده كلور
يعقوب روايتي اوزره يقال هو بلد قد شبعت غنمه اذا قاربت الشبع ولم تشبع **الشباع** شينك كسري و بانك سكونيله طويرن نسنه كه اشبعه
الشبع شينك فتحي و بانك سكونيله و الفك قصريله مؤنثي يقال رجل شبعان وامراة شبعي دكاه اولور كه
امراة شبعي الخلخال ديرلر يعني سمز ككوده خلخالي طلو اوله **الاشباع** همزه نك كسريله طويرمق تقول اشبعته من الجوع و اشباع ويلم لولوي
معناسنه ده كلور تقول اشبعت الثوب من الصبغ **الشبيع** شينك فتحي و بانك كسري ومديله كثير معناسنه تقول ثوب شبيع الغزل اي كثيره
شينك ضمي و بانك كسري و تشديديله شول كسنه دركه مالك اولمدوغي نسنه ايله زينت قصد ايليوب باطل نسنه ايله غرا لنه وفي الحديث المتشبع
لا يملك كلابس ثوبي زور كوياكه ايكي ثوب زور كيمش كبيدر يعني كنديده اولمايان نسنه يه كندينك كوستريجي دروغجي دخي اولور **الشبعة**
ضم و بانك سكونيله طويجق مقداري اولان طعام يقال عندي شبعة من طعام اي قدر ما يشبع به مرة **الشباع** شينك فتحي و ...

الشجعة شينك و دالك كسريله معزدي بر عقرب معناسنه و بو ابو عمرو روايتيدر و احمر دخي ابو عمرو يه موافقدر **الشجاعة** شينك فتحيله قلب قوتي
محاربه و فتنه ده قوي القلب اولمق يقال شجع الرجل من الباب الخامس **الشجاع** شينك ضميله بهادر اولان كمسنه و شجاع كاه اولور جنس ايلان دخي
ديرلر و عرب شو بلا زعم ايدرلركه بركمسنه زياده اج اولسه و اجلي بمنده اولسه انوك قرننده بر ايلان بيدا اولور كه انكا شجاع ديرلر و صفر ديرلر
صاحبكك وفاتنك فتحيله **الشجوة** شينك كسري وجيمك سكونيله جمعي **الشجعة** شينك فتحي و جيمك سكونيله كذلك جمعي در ابو عبيد روايتي اوزره **الشجعة**
شينك كذلك جمعي در بعضلر روايتي اوزره **الشجعان** شينك كسري وجيمك سكونيله كذلك جمعي يقال قوم شجعة وشجعان ونظيره غلام وغلمة وغلمان
الشجعاء شينك فتحي وجيمك كسري ومديله بمعناه **الشجعاء** شينك ضمي وجيمك سكونيله شجيعك جمعي جريب جربان كبي وجريب جميله دلالت بهادر اولور
شينك ضمي و جيمك فتحي و الفك مديله كذلك شجيعك جمعي فقهاء فقيه كبي **الشجاعة** شينك ضميله بهادر عورت يقال امراة
شجاعة و ابو زيد ايدر كلا بنتي قبيلهسي اشتدوم كه رجل شجاع ديرلر و شجاعة عورت صفتنه لر كوردي **الشجع** فتحتيله دوه يورركن اديم سرعتله
اتمدن ديرلر **الشجعة** شينك فتحي و جيمك كسريله مؤنثي يقال ناقة شجعة **الشجعاء** شينك فتحي و جيمك سكوني و الفك مديله كذلك مؤنثي يقال ناقة شجعاء
الشجاع شينك كسريله شجاع ده لغتدر ابن السكيت روايتي اوزره **الشجعم** شينك كسري وجيمك سكونيله لغتدر بو زيده نك جمعي بر روايته مذكور در
الاشجع همزه نك وجيمك فتحيله شجاع معناسنه و بعضلر ايتدي الاشجع شول كمسنه در كه انك خفتي اولا قوتي زياده اوله و اشجع و شجعه اوسلان
دخي آيديلور كاه اولور دهره دخي اشجع اطلاق ديرلر بو معنادن اوتري و اشجع غطفاندن بر قبيله نك ادي در و اشجع بر جنس ايلانه
دخي ديرلر حيه مخصوص معناسنه **الاشاجع** همزه نك فتحي وجيمك كسريله الك طاهرنده اولان بومق ديكلري دركه اعصابه متصل اولور و احدي
اشجع كلور و بعضلر بو دكر و احدي اشجع كلور دو زعم ايتدلر همزه نك كسريله اصبع وزننه اوزره جوهري ايدر بونك اصلي بوقدر ابو الغوث
روايتي در **التشجيع** علي وزن التكريم بر كمسنه يي شجاعته نسبت اتمك يا خود قوت قلب ويروب بهادر قلماق تقول شجعته اذا قلت له انك شجاع
اي قويت قلبه **التشجع** فتحتيله و جيمك ضمي و تشديديله تكلفله شجاعت اتمك **المشرعة** شينك فتحي و رانك كسري ومديله صو المغه و صو ايچمكه وارد
برايشي ره معناسنه و شريعة شول دين و دركه حق تعالى انى قولارينه وضع اتمشدر **الشرع** شينك فتحي و رانك سكونيله طريق وضع اتمك و شروع
طوار صويه كيرمكه دخي ديرلر يقال شرع لهم يشرع شرعا من الباب الثالث اي سن و شرعت الدواب يشرع شروعا اذا دخلت في الماء و منه
طريق نافذ اوزره قلماغه دخي ديرلر و دري صو يوب حيادمغه دخي ديرلر و يعقوب بيتي يحيي طولوك ايا غنكا ده سوق اتمك و شرعت
الاهاب بر لر و شرع حسب معناسنه ده كلور يقال شرعك هذا اي حسبك و في المثل شرعك ما بلغك المحل يعني ادننه كه مقصده ايرشدره
كفايت ايدر و يقال مررت برجل شرعك من رجل اي حسبك و المعني انه من النحو الذي تشرع فيه و تطلب يعني استدوكك كمسنه در و لسترك وحد
الواحد و التثنية و الجمع لانه مصدر مثل قولهم الناس في هذا الامر شرع سواء برابر و شرع بركمسنه نك او زدننه كو توب طوغرلتمه دخي ديرلر يقال
اشرعت الرمح شرع هو **الشادع** رانك كسريله و لو يول طريق اعظم معناسنه **الشروع** ضمتيله برننه يه يبتلاق تقول شرعت في هذا الامر شروعا اذا
خضت و شروع طوار صويه كيرمكه دخي ديرلر يقال شرعت الدواب شروعا اذا دخلت في الماء و شروع صويه كيرنده دخي معناسنه ده كلور
يقال ابل شروع **الشرع** شينك ضمي و رانك فتحي و تشديديله كذلك صويه كيرنده لر معناسنه و شرع صويه كيرمكه موجب اوله جق يا القدم دخي
ديرلر يقال الحيتان شرع اي شارعة من غمرة الماء الى الجد و جد جيمك ضميله كنار ده ديرلر ساحل معناسنه **الشريع** على وزن التكريم طوارلري
صويه كتورمك تقول شرعتها انا و في المثل اهون السقي **التشريع** سقيك اسهلي تشريع طريقيله اولندر فتحتيله شول جانب در كه طب
اولنور يقال الناس فيه شرع سواء يعني بونده دخي واحد و جمع مذكر و مؤنث برابر اولور **الشرعة** شينك كسري و رانك سكونيله شريعت معناسنه در
و منه قوله تعالى لكل جعلنا منكم شرعة و منهاجا و شرعة مثل معناسنه دخي كلور يقال هذه شرعة هذه اي مثلها **الشرع** شينك كسري و رانك
سكونيله كذلك مثل معناسنه يقال هذه شرع هذه و هما شرعان اي مثلان و شرعة كريش معناسنه دخي كلور و توكه **الشرعة** شينك كسري و رانك
فتحيله جمعي كريشلر معناسنه **الشراع** شينك كسريله جمع در ابو عبيد روايتي اوزره و شراع كمي يلكنه دخي ديرلر كاه اولور دوه نك بوينه
قالدرسه قدر رفعتي شراعه ديرلر **الشراعي** شينك كسري و اخرنده يانك تشديديله شراعه منسوب كوندركه سرنا غاجنه قشبها اولور و عباره قامتي
اولمق و قلمد بودركه شراعي منسوب اولا ديراشراع غراب و دني اوزده بر كسنه نك اسميدركه كوندر لرنا شيرنش يقال دمح شراعي **الاشراع** همزه نك
كسريله قبو اچماق تقول اشرعت الباب بمعنى افادة سره دتي **الشرجع** على وزن جعفر اوزون طويل معناسنه و جنازه معناسنه ده كلور **الشرجعة**
ميمك ضم و جيمك فتحيله اوزون يكجي ديرلر يقال المطرقة مشرجعة اي مطولة لا احرف لها و ابعا اطرافيده كونه لري اولميه **الشسع** شينك كسري

وسبنك سكونيله نعلين نعرى‌سى الشسوع ضمتيله جمعى نعلين تصمه كر معناسنه تقول شسعت النعل من الباب الثالث وشسع ماله زياده قسه لرده
كمسنه يه ده ديرلر يقال فلان شسع مال اذا كان حسن القيام عليه التشسيع على وزن التكريم نعلينه تصمه اكمك تقول شسع النعل تشسيعا الاشساع
همزه نك كسريله بمعنا تقول اشسعتها كذلك الشاسع شينك كسريله ايراق اولان نسنه يه بعيد معناسنه الشسوع شينك فتحى وسينك ضميله كوكه يعيد
اولان نسنه الشعاع شينك ضمى وعينك تخفيفيله كونش طوغركن ايلك كبى كورنن ضيا كه الشعاعة كذلك شينك ضميله وجمعى اشعة الاشعاع همزه نك
كسريله كونك ضيا لرينك طاغلمسى يقال اشعت الشمس اذا نشرت شعاعها ومنه حديث ليلة القدر ان الشمس تطلع من غد يومها لا شعاع لها وشعاع
اكين قلچينين اظهار اتمكه دخى ديرلر يقال اشع الزرع اذا اخرج شعاعه واشعاع دوه بولنى طاغتمغه دخى ديرلر يقال اشع البعير بوله اذا فرقه
الشعاع شينك فتحيله فانكه صاچلمش وطاغلمش وعزيمت نسنه يه طاغلمنه دخى ديرلر پراكنده اولان نكره دخى ديرلر يقال النفس شعاع اى
متفرق وهمتى پراكنده اولانه دخى ديرلر يقال نفسى شعاع اذا انفرقت همها وشعاع اكين قلچيغنه دخى ديرلر الشع شينك فتحى وعينك تشديديله
دوه بولنى طاغتمق يقال شع البعير بوله يشعه اذا فرقه الشعشع شينلرك فتحى وعينك سكونيله شول كوكلكه دكه كه نظيف وليه المشعشع ميمك
وشينلرك فتحيله بمعنا يقال طل شعشع وشعشع الشعشعة على وزن الزلزلة قاريشدرمق يقال شعشع الشراب اذا مزجه الشعشاع شينلرك فتحيله
متفرق معناسنه دده وشعشاع اوزون بويلو اولان كمسنه يه دخى ديرلر يقال رجل شعشاع اى طويل حسن الشعشعانى شينلرك فتحيله
كذلك اوزون بويلو الشعشعانة كذلك شينلرك فتحيله مونث يقال ناقة شعشعانة الشلع فتحتينله ولامك فتحى وتشديديله كوكلكه
معناسنه ددلام زايده در الشفع شينك فتحى وفانك سكونيله جفت كه تكك مقابليدر وشفع جفت اتمكه دخى ديرلر يقال كان وترا فشفعته
شفعا الشفعة شينك ضمى وفانك سكونيله بر حق شرعيدر كه دار ده ويا خود يرده ثابت اولور الشفيع شينك فتحى وفانك كسريله صاحب
شفعه صاحبى اولان كمسنه وشفاعت صاحبى اولانه دخى ديرلر الشافع فانك كسريله شول ناقه در كه قرنندن ولدى واولدى اردنجه
بو ديو تقول منه شفعت لناقة تقول الحريث بعث مصدقا فاتاه بشاة شافع فلم ياخذها اى تبعها ولدها ابو عبيد ديمشدر شافع
دبوكلرى ولكن كمنه جفت وكنه ولونه جفت اولدو غندن اوترى در الشفوع شينك فتحى وفانك ضمى ومديله شول ناقه در كه بر صفحه
ايكى قاب طولدورد الاستشفاع همزه نك وتانك كسريله بركمسنه دن بركمسنه شفاعت طلب اتمك تقول استشفعته الى فلان اذا سألته ان يشفع
الى التشفع فتحتينله وفانك ضمى وتشديديله شفاعت قلمق التشفيع شفاعت مقبول اولمق تقول تشفعت اليه في فلان فشفعني فيه تشفيعا
اى قبل شفاعتى شينك ضمى وكافك فتحيله شول اوته كه طبيب فارسيده معروفدر جرجد ديرلر
وجمع كلور وغيرلر انده شكاعى جمعيدر الشكاعى شينك ضميله واحديدر الشكاعة فتحتيله وجع وغضب معناسنه در يقال شكع شكعا من الباب
الرابع الشكع شينك فتحى وكافك كسريله وجع اولان كمسنه يقال مات شكعا اى وجعا الاشكاع همزه نك كسريله غضب كتورمك
بعضا انجاع اشكاع ملالت ويرمك معناسنه قلماق الشمع فتحتيله شول نسنه در كه ضيا اتخذ لردر معناسنه مولد
اولنلر شمع ديرلر ميمك سكونيله وشمع لطيفه اتمكه دخى ديرلر الشموع ضميله بمعنا الشمعة شينك فتحى الاشماع همزه نك كسريله شعله وبرمك
شمع السراج اذا سطع نوره المشمعة ميمك فتحى وشينك سكونيله اويمق ولطيفه اتمك ومنه الحديث من تتبع المشمعة اى من عبث بالناس
اصاره الله الى حالة يعبث به فيها الشموع شينك فتحى وميمك ضميله ضاحك نسنه ده شول عورتدركه زياده كولجى واويناجى اولا الشنع
شينك فتحيله بر نسنه حونغون تجاوز ايدوب برمز اولمق قطاعت معناسنه يقال شنع الشيء يشنع من الباب الخامس الشنيع شينك فتحى ونونك
كسرى ومديله حونغون مجاوز اولوب قبيح اولان نسنه الاشنع همزه نك ونونك فتحيله بمعنا الشنعة شينك ضمى ونونك سكونيله اسمدر شناعت معناسنه
التشنيع على وزن التكريم دخل ايدوب برلر لغه نسبت اتمك يقال شنعت عليه تشنيعا وتشنيع سرعت كجت وچالاك اولوب حاضر اولمغه دخى
ديرلر يقال شنعت الناقة اذا اشرفت اصمعيدن ابو عبيد رواية ايدر ده وتشنيع كمسنه ايشنم اتمكه دخى ديرلر تقول شنعت فلانا اذا فضحته
وتشنيع دوه سكرتمه ده حوت وحرارت اتمك يقال شنعت الابل في السير اذا اهوت التشنع فتحتيله ونونك ضمى وتشديديله
تقول تشنعت للغارة اذا وادنمكه دخى ديرلر يقال تشنع الفرس اذا ركبته وعلوته وسلاح طاقنمغه دخى ديرلر تقول تشنع
السلاح اذا لبسته الشوع شينك ضمى وسكونيله بان اغاجى كه بر برده بتر طبيب فارسيده معروف اولور كه اكا حب البان ديرلر الشوع
فتحى وواوك سكونيله الشيع شينك كسرى وسكونيله شول ولده ديركه كوبر ولدكه اردنجه طوغوب ما بينده اخرى لداولميه يقال هذا شيع هذا اى
هو الذي ولد بعده ولم يولد بينهما الشيوعة شينك فتحى وعينك ضمى ومديله بر نسنه مشهور اولمق يقال شاع الخبر شيعا وشيوعا

ضمتيله بمعنا ونكه دوده جوهرى شيوعه بتله تعرض المجد بوشيوعه احاله معناسنه دخى استعمال اولنور منه قولهم شاعكم السلام وجهز
انا بقوله الرجل لاصحابه اذا اراد ان يقاد قولهم الشاع ميمك ضمى المشايع ياك كسريله بمعنا يقال سهم شايع كما يقال سائر الشيء وساه الشاع
ضبعى تابع وقلماق يقال شاع الخبر اذا اذاع المشاع ميمك كسرى وشينك سكونيله خبر مشايع نكليجى كمسنه شباع معناسنه واشاعه تابع قلماق معناسنه ده كلور
يقال حياكم الله اشاعكم السلام اى جعله صاحبا لكم وتابعا لكم واشاعه ناقه بوليه دفعه اتوب كسمكه دخى ديرلر يقال شاعت الناقة ببولها اذا رمت
وقطعة شل اوزنه بيوله لها الشيع شينك فتحى وياينك سكونيله برمقدار معناسنه در يقال اقام فلان شهرا او شيعه اى مقداره وسكون معناسنه ده
كلور منه قولهم اتيتك غدا او شيعه اى بعده وشيع ارسلان باوروسنه دخى ديرلر التشييع على وزن التكريم كوندرمك يقال شيعه عند الرحيل اذا
ذهب معه عند الارتحال وتشييع اوده اوتمغه دخى ديرلر يقال شيعت بالنار اى احرقته ابن السكيت تتبع شيطان او دون بر قطعه سنه تشييع
النار اذا القيت عليها حطبا الشيع ميمك ضمى وياينك فتحى وتشديديله باده اولان كمسنه شجيع معناسنه المشايعة ميمك ضمى وياينك فتحيله تابع اولمق يقال
تابعه كما يقال والاه ويعوجوبان دوه يه دعوت اتمكه دخى ديرلر المشايع ميمك ضمى وياينك كسريله تابع اولان كمسنه الشيعة شينك كسرى
ومديله بركمسنه نك اتباعى وانصارى التشيع فتحتيله وياينك ضمى وتشديديله بركمسنه شيعه كه على سى اتمك يقال تشيع الرجل اذا ادعى دعوى الشيعة
الشيع شينك كسرى وياينك فتحيله شول قوم دركه برى برينك رايه تابع اولا الاشياع همزه نك فتحيله امثال معناسنه ده قال الله تعالى كما فعل باشياعهم
اى باشباههم من الشيع الماضية الشياع شينك كسريله تابع يقال شاعه شياعا اذا اتبعه وشياع چوبان دودكى چاغزوب دعوت اتمكه دخى ديرلر
سباب للنار وحلاء العين ديرلر وشياع چوبانك دودكى اودنه دخى ديرلر فصل الصاد الاصبع همزه نك كسريله
وبانك فتحيله برمق انكشت معناسنه تذكيرى وتانيثى جايزدر بو منده بش لغت وارددر برى اصبع وبرى اصبع همزه نك كسرى وضميله وبانك
كسيره دخى فتحيله وبانك حركتى همزه نك حركته سنه تابع قلوب اصبع وبرمك دخى جايزدر بومنده بش لغت وارد در اصبع همزه نك فتحى وبانك
كسريله واصبع اثر حسنه دخى ديرلر يقال للراعى على ماشيته اصبع اى اثر حسن جيد الرعى الصبع صادك فتحى وبانك سكونيله برغايبه سنه يه بر مجلد
اشارت اتمك تقول صبعت بفلان اى صبع صبعا من الباب الثالث اذا اشرت نحوه باصبعك يعنى باو بركمسنه يه اشارتله دلالت اتمك
دخى ديرلر تقول صبعت فلانا على فلان اذا دللته عليه بالاشارة وصبع بادماغى بركاسه نكار وزنه دخى ديرلر ايچنده اولانى كاشه
اخراج قابحوة تقول صبعت الاناء اذا وضعت على اصبعك حتى يسيل ما فيه في اناء اخر الصتيع صادك وتانك فتحيله
اركنك باشى بركو ولطيف اولوب بوينى بودق اولمق الصتيع صادك وتانك ضمى ونونك ما بينده سكونيله قنقد وزنى اوده كدك باشى
بكنه ولطيف اولان دوه قوشه الصدع صادك فتحى ودالك سكونيله يارمق شق اتمك معناسنه وصدع صحرانى قطع اتمك معناسنه ده كلور يقال صدع
الفلاة اذا قطعتها وصدع اظهار معناسنه كلور يقال صدعته اذا اظهرته وبينته واشكاره سويلمكه دخى ديرلر تقول صدعت بالحق اذا
تكلمت به جهارا وبازى نعنا فكه فاصدع بما تؤمر دركى اظهار دينك معناسنه در فرا دوايتي اوده وصدع ميل معناسنه ده كلور تقول صدعت
الى الشيء اصدع صدوعا اذا ملت اليه ومنع معناسنه ده كلور يقال ما صدعك عن هذا الامر اى ما صرفك وصدع خفيف اللحم اولان كمسنه يه
ديرلر وصدع باديكى سكك وسط الحال اولنه دخى ديرلر واهو نك دخى وسط الحال اولنه ديرلر الانصداع همزه نك وصادك كسريله يارلمق يقال
صدعته فانصدع من الباب الثالث اى انشق الصديع صادك فتحى ودالك كسرى ومديله صبح معناسنه در وصديع برمقدار دوه يه دخى ديرلر
قريب ولاو فيوفد دخى ديرلر التصديع على وزن التكريم ايرمق تفريق معناسنه وتصديع باش اغريتمق معناسنه ده كلور
يقال صدع الرجل تصديعا التصدع فتحتيله ودالك ضمى وتشديديله متفرق اولمق يقال تصدع القوم اذا تفرقوا الصداع صادك ضميله
باش اغريسى معناسنه الصدعة صادك كسرى ودالك سكونيله دوه سوريسنه بر قطعه وقيون سوريسنه بر فرقه يه ده ديرلر تقول صدعت
الغنم صدعتين اى فرقتين وكل واحد منهما صدعة الصرع صادك فتحى ورانك سكونيله الصرع صادك كسرى ورانك كذلك سكونيله
ونكت سقاط معناسنه يقال الصرعة ميتا بالفتح والكسر من الباب الثالث وصرع برمرض معروفدر
دخى ديرلر ضرب معناسنه المصروعون ميمك ضمى ورانك فتحى وتشديديله يقال مررت بقتيله مصروعين شدد للكثرة المصارعة ميمك ضمى
ورانك فتحى وتشديديله دوشكمك تقول صارعته اذا القيته على الارض ميمك ضمى ورانك فتحى وصادك كسرى
الصرع صادك كسرى ورانك سكونيله بر نوع
الاستمساك خير الصرعة صادك ضمى ورانك فتحيله

انده کی کمسنه بصده الصريع صادک کسری و رانک کسری و مد يله و تشديد يله فسق و فجوری اولان کمسنه التصريع علی وزن التکريم شعرده
مصراع اولنی مقفی قلمقدر و بو مصراع بابدن ماخوذدر که مصراع باب قپونک بر قناديدر المصراعان ميمک کسری و صادک سکونيله قپونک ايکی قناديدر
الصرعان صادک فتحی و رانک سکونيله تثنيه در ايکی صرع معناسنه بر صرح صباح و قسته نصف زياده دکلو و بری نصف زياده دن سنغوحدر
ايتنه صرعی النهار ای غدوه و عشيه الصرعان صادک فتحی و رانک سکونيله ايکی بلوک دوه در که بری صويه کلور و بری صودن دونر
بنا الصرعان صادک کسری و رانک سکونيله مثلان معناسنه در يقال هما صرعان و حتنان و قتلان کلا بمعنی و حتنان حانک کسری و تانک
سکونيله و قتلان قافک کسری و تانک سکونيله در و ضربين بر فعلک وجوده کلمسی وکلامسی معناسنه ده کلور
وما ادری علی ای صرعی امره هو ... الصريع صادک فتحی و رانک کسری و مد يله شول قامچی و شول يای دکه ...
اولا الصعصعة علی وزن الزلزلة الصعصاع صادک کسری و عينک سکونيله بر نسنه يی تحريک ايتمکدر يقال صعصعه فتصعصع اذا حرکته
زعزعته فتزعزع و صعصعه تفريق معناسنه ده کلور يقال صعصعه فتصعصع ای فرقته فتفرق الصعاصع صادک فتحی
کسريله متفرقه اولان دوه لر يقال ذهبت الابل صعاصع ای ذاهبة متفرقة يعنی ... صعصعه صادک فتحی و عينک سکونيله
قبيله در ... اول صعصعه بن هوازندر الصقع صادک فتحی و قافک سکونيله ... الصقعاء صادک فتحی
سکونيله ... يقال رجل صقعا ... الصقع صادک فتحی و قافک سکونيله جانب و ناحيه معناسنه يقال
ای صقع ... و صقيع ... يقال صقعت البئر ... اذا انهارت
... الصقعاء صادک فتحی و قافک سکونيله ...
... اذا کانت الصقعا ...
... الصقعاء ...
... الاصقع همزه نک و قافک فتحيله ...
... الصقعة صادک ضمی و قافک سکونيله ...
الصوقعة صادک و قافک فتحی و واوک سکونيله ... الصقيع صادک و قافک فتحی و واوک سکونيله
اولان ... الصقيع صادک فتحی و قافک سکونيله ...
تقول صقعته اذا ضربته علی ذلک ... يقال صقع الديک اذا صاح ...
... الصاقعة قافک کسريله ... صعقت الصاعقة ...
... المصقع ميمک کسری و صادک سکونيله و قافک فتحيله بليغ معناسنه يقال الخطيب مصقع ای بليغ الصقيع صادک فتحی و قافک کسری
... الصقوعة ميمک فتحی و قافک ضمی و مد يله ... الصلع تحريکله ... الاصلع همزه نک
... الصلعة ... الصلعة صادک ضمی و لامک فتحيله بمعناها الصلعاء
فتحی و لامک سکونيله و الفک مديله ...
... الاصيلع همزه نک ضمی و صادک فتحی و لامک کسريله تصغير صيغه سيدر ...
... الصلاع صادک ضمی و لامک تشديديله ... الصلاعة ... الصلع
و لامک فتحی و تشديديله صلاع معناسنه در ...
قل ... الصلفعة علی وزن الدحرجة ... يقال صلفع علاوته اذا ضربت
... يقال صلفع الرجل اذا افلس و صاحب ...
... الصلقعة
بر نسنه يی اصلندن قلع ايتمکدر ... يقال صلعت الشئ اذا قلعته من اصله ...

اذا قلعته

اذا قلعته و مفاصل ... الاصمع همزه نک و ميمک فتحيله شول قلب در که منتبه و ذکی اوله يقال هو اصمع القلب ای ذکا
ذکيا الاصمعان همزه نک و ميمک فتحيله صيغه تثنيه در قلب ذکی و رای عازم ... الصمعاء صادک
فتحی و ميمک سکونی و الفک مديله ... ان ابن عباس کان لا يری باسا ان يضحی بالصمعاء ...
... المتصمع ميمک ضمی و تانک ... او قدر که ... اصلنمش اوله ...
... يقال انصمع السهم متصمعا اذا ابتلت قذذه من الدم ... الصمع
صادک ضمی و ميمک سکونيله ... يقال الکلاب صمع الکعوب ای صغار الکعوب الصمعة ميمک ضمی و تانک فتحی
و تشديديله شول ... اولا صومعة النصاری صادک و ميمک فتحی و واوک سکونيله نصاری بيت النصاری
معناسنه ... صومعه ... ابدالی ...
... الصنع صادک ضمی و نونک سکونيله ... يقال صنع اليه معروفا و صنع به صنيعا قبيحا ای فعل
... و قولهم ما صنعت و اباک تقديره مع ابيک لان مع و الواو جميعا لما کان للاشتراک و المصاحبة ...
... العطف علی المضمر المرفوع من غير توکيد ... ما صنعت انت و ابوک ...
... الصناعة صادک کسريله ... الصنعة صادک فتحی و نونک سکونيله ...
... صنعا و صنعة ... الصنع صادک فتحی و نونک سکونيله ...
صادک فتحی و نونک کسری و مد يله ... صنيع ... يقال سيف صنيع ای مجلو و صنيع ...
... الصناع صادک ... حاذق و ماهر معناسنه يقال امرأة صناع اليدين
ای ماهرة بعمل اليدين الصناعان صادک ... يقال امرأتان صناعان الصنع ... جمعی مثل قذال و قذل
... الصنع صادک کسری و نونک سکونيله صانع حاذق معناسنه يقال رجل صنيع اليدين ای ماهر فی صنعة الصنع
... يقال رجل صنع اليدين الاصطناع همزه نک و طانک کسريله بر نسنه يی ...
... اصطنعت عند فلان صنيعة ... يقال اصطنعت فلانا لنفسی اذا
اخترته التصنع ... الصنيع ... التصنع
... المصانعة ميمک ضمی و نونک فتحيله رشوت ... المثل من صانع
بالمال لم يحتشم من طلب الحاجة ... المصنع ميمک و
... المصنعة ميمک فتحی و صادک سکونی و نونک ضمی ... المصانع ميمک فتحی
و نونک کسريله ... الصنعاء صادک فتحی و نونک سکونی و الفک مديله ... الصنعانی صادک فتحی و نونک
سکونی و يانک تشديديله صنعايه منسوب ...
... الصوع صادک فتحی و واوک سکونيله ...
... الصياع ... التصوع
... و واوک ضمی و تشديديله ... التصويع ...
... الصاع علی وزن الجال ...
... الاصوع همزه نک فتحی و واوک ضميله جمعی ...
... الصواع صادک ضميله ... فصل الضاد
الضبع ضادک فتحی و بانک سکونيله ... الاضباع همزه نک فتحيله جمعی ...
... ضبع ...
... يقال ضبعت الخيل و الابل ...

يقال كنا في ضبع فلان اي في كنفه وناحيته وضبعان يوردكن طرفنا عنى ايچ يوزده مايل ابره دك بوريكه دخي ديرلر اصمعي روايتي اوزره
وضبع ساعدينه يا الله قوزده دخي ديرلر كفتار معناسنه وضبيع قلنوق بلنده دخي ديرلر سنه مجدبه معناسنه **الضبعان** ضادك كسري وبانك
سكونيله **الضبعانة** كذلك ضادك كسري وبانك سكونيله مؤنثي وضبعك مؤنثي ضبعه دكلدر زيرا ضبع مذكره ومؤنثه اطلاق اولنور
الضباعين ضادك فتحي وعينك كسري ومديله ضبعانك جمعيدر سرحان ايله سراحين كبي كه سرحان ذئب معناسنه در **الضبعانات** ضادك كسري
وبانك سكونيله ضبعانك جمعيدر ضبعك مؤنثي اولور **الضباع** ضادك كسريله ضبعك جمعيدر مذكره ومؤنثه اطلاق سبعه سباع كبي **الضبع**
على وزن الكريمات قولتوق اوزادوق بوريكه ضبيع معناسنه كه مرور ذكر اولندي **الضابع** بانك كسريله شول ناقه دركه قولني اوزادوري
بوريه **الاضطباع** همزه نك وطانك كسريله بركمسنه رداسني صاغ قولتوغندن اوروب صول اوموزنه بر قمقدير حيثينكه صاغ اوموزي اچيق
وصول اموزي اورتولو اوله كعبه شرفها الله طواف ايدنلر بو شكلده اراولنمشدر وبوكه اضطباع ديولر بونونه ايكي قولي اظهار ايتمك
الضبعان الامد ضادك كسري وبانك سكونيله شول ... قرني بيوك وبانلري منتفخ اولور بعضلر ضبعان امور شول ...
يانكر ترابزنكن ... اولور كه معدودن ماخوذدر كه معده طرافتون اولان ... ديولر **الضبغ** فتحتيله ناقه نك ...
اشتهاسي اولمق **الضبعة** كذلك فتحتيله بمعنا يقال ضبعت الناقة تضبع ضبعا من الباب الرابع **الاضباع** همزه نك كسريله كذلك ناقه ذكره
زياده اشتها اوزره اولمق يقال اضبعت الناقة **ضبيعة** ضادك ضمي وبانك فتحي وبانك سكونيله برجماعتك اباسي ديدر بكر قبيله سندن كه اوله
ضبيعة بن قيس بن ثعلبة ... بكر بن وائل ودخي اعشى نام شاعر كه ميمون بن قيسدر جماعتيدر **ضباع** ضادك ...
الضجع ضادك فتحي وجيمك سكونيله ابلك ... يانه اوزه ياتمق **الضجوع** ضمتينله مثلا يقال ضجع ضجعا وضجوعا من الباب الثالث اذا وضع جنبه
على الارض **الاضطجاع** همزه نك وطانك كسريله بمعناه ... بونوه ايكي لغت واردر ... بعضك ... قلب ايدوب والطهار
اضطجع ديو وبعضلر ادغام ايدوب ... اظهار ... ادغام ... ضاده ...
ديولر حرفين الاضجاع ... **الانضجاع** همزه نك كسريله
يانه اوزه ياتمق يقال انضجع **الضجعة** ضادك كسري وجيمك سكونيله بركونه يانمه اوزه ياتمق يقال فلان حسن الضجعة مثل الجلسة
الضجيع ضادك فتحي وجيمك كسري ومديله بركمسنه ايله بله ياتن كمسنه يقال هذا ضجيعه اى الذي يضاجعه **المضجع** على وزن الكريم ...
... ولغه دخي ديرلر يقال ضجعت الشمس اذا دنت للمغيب ... التضجيع ايضا وترها للغروب ...
التضجيع تفعيلدن وجيمك ... يقال ضجع في الامر اذا تقعد ولم يقم به ...
اولغه دخي ديرلر **الضجعة** ضادك ضمي وجيمك فتحيله همزه وزني اوزره يانه ... كثيرا اولوب ...
الضجعاء ضادك فتحي وجيمك سكونيله ... **الضجعي** ...
... **الضجوع** ضادك فتحي وجيمك ضميله ...
... **الضواجع** ضادك فتحي وجيمك كسريله ... **الضرع** ضادك فتحي ورانك ...
... **الاضراع** همزه نك كسريله ...
يقال اضرعت الشاة اذا نزل لبنها قبل النتاج **الضريع** ضادك فتحي ورانك كسري ومديله ... **الضريعة** ضادك فتحي ورانك كسري
ومديله بمعنا يقال شاة ضريع وضريعة اذا كانت عظيمة الضرع وضريع شبرق ديدكلري ...
ضريع ديرلر بو شول ديكندر كه كيمه ...
قالورد **الضراعة** ضادك فتحيله تضرع اتمك يقال ضرع الرجل ضراعة من الباب الثالث اذا خضع وذل **الاضراع** همزه نك كسريله ذليل ايتمك
المثل الحمى اضرعتني لك **الضرع** فتحتينله ضعيف ... **الضارع** رانك كسريله ... يقال ان فلانا لضارع الجسم
اي نحيفه ضعيف **التضرع** فتحتينله ورانك ضمي ... يقال التضرع الى الله اذا ابتهل به وتضرع برحاجته طلب ...
يقال جاء فلان يتضرع ويتعرض اذا جاء يطلب اليك الحاجة **التضريع** على وزن التكريم ...
يقال ضرعت لعقد ... **المضارعة** ... مشابهت معناسنه **تضرع** على وزن تضرب ...
... **الضعضعة** على وزن الزلزلة ... يقال ضعضعه اذا هدمه الى الارض وضعضع

ذليل قلمق دخي ديرلر يقال ضعضعه الدهر فتضعضع اي خضع وذل **التضعضع** تفعللدن ... زلزل وزني اوزره
... بر اولمق يقال تضعضعت اركانه اذا انضعت وتضعضع ذليلا ولغه دخي ديرلر على مافي الحديث ما تضعضع امرى
لاحد يريد عرض الدنيا الا ذهب ثلثا دينه ... **الضعضاع**
ضادك فتحي وعينك سكونيله هرشينك ضعيفنه ديرلر يقال رجل ضعضاع اذا لم يكن له رأي **الضعضع** على وزن الزبرج بمعناه
الضع ضادك فتحي وعينك تشديديله ... ثعلب ... **الضفدع**
ضادك ودالك كسريله ... **الضفادع** ضادك فتحي ودالك كسريله ...
الضفدعة ضادك ودالك كسريله مؤنثي ...
...
... **الضوكعة** ضادك وكافك فتحي وواوك سكونيله ...
... **الضلع** ضادك كسري ولامك فتحيله ... **الضلوع** ... **الاضلاع** همزه نك فتحيله ...
... على ضلع جائرة ...
... **الضلع** ضادك فتحي ولامك ...
... **الضالع** لامك كسريله ...
... يقال ضلعك مع فلان اي ميلك معه ... وفي المثل لا تنقش الشوكة بالشوكة فان ضلعها معها ...
...
... **الضليع** ... **الضلع** فتحتينله ...
... ضلع يضلع ضلعا من الباب الرابع ... **الضلاعة** ضادك
فتحيله ... **الضليع** ضادك فتحي ولامك كسري ومديله ...
... **التضلع** تفعلدن ...
... يقال تضلع الرجل اذا امتلأ شبعا ... **الاضطلاع** همزه نك ... **المضطلع**
...
...
... **التضليع** على وزن التكريم ... **الضوع** ضادك فتحي
... يقال ضاع يضوع ضوعا ...
... **الضوع** **التضيع** ...
... **الانضياع** همزه نك ...
الضويع ضادك ... **الاضواع** همزه نك
... **الضياع** ضادك كسري ... **الضاع** ... **الضيع** ضادك فتحي ...
... **الضياع** ضادك ... يقال ضاع الشيء يضيع ضيعا اذا هلك **المضيعة** ...
... **التضييع** على وزن التكريم ...
...
...
... **الاضاعة** همزه نك ...
... **الضيع** على وزن ... **الضيعة**
ضادك فتحي ... **الضياع** ضادك كسريله جمعيدر ... **الضيع**

كوتكى جمع بدره ايله بر بركى المضبع ميمك ضمى وضادك كسرى و مد بلوبرى و بودخى جوق اولان كسنه الضبيعة ضادك ضمى و بانك فتحى و بانك سكونيله
ضبعه نك تصغيريدر ضبيعة ديمك جايز دكلدر الضابع هلاك اولمق وحايق [illegible] استعمال اولنور قولهم فلان باكل [illegible]
ومعا ميمك كسريله [illegible] معناسنه در [illegible] ايله مكناه اولمق [illegible] اولان [illegible] تابع [illegible]
فتحيله و بانك ضمى و تشديديله سكرايجه وبرمك يقال التضبيع لمسك وهو لغة في تضوع على ما مر اذا فاح **فصل الطاء** الطبع طانك
فتحى و بانك سكونيله [illegible] انسان اولدوغى [illegible] الطبيعة طانك فتحى و بانك كسرى وموجديدنا الطباع طانك
كسريله بمعنا ايضا و طبع [illegible] حفظ [illegible] نقش [illegible] باليحق اوذنه [illegible]
اوذنه اولسوه تقول طبعت على الكتاب اى ختمت و طبع [illegible] تقول طبعت السيف والدرهم اذا عملته وطبعه [illegible]
حرفة الطباع طانك فتحى و بانك تشديديله [illegible] الطابع بانك فتحيله خاتم معناسنه در الطابع بانك كسريله [illegible]
الطبع طانك كسرى و بانك سكونيله [illegible] معناسنه در الاطباع همزه نك فتحيله جمعى [illegible]
الطبع فتحتيله كير و پاس معناسنه تقول طبع الرجل من الباب الرابع و طبع كسل [illegible] يقال الطبع [illegible]
ديرلر يقال الطبع السيف اذا علاه الصدا [illegible] التطبيع على وزن التكريم [illegible] يقال الطبعت السقاء
تطبيعا اذا ملأته التطبع [illegible] الطبعة ميمك فتحى و بانك [illegible]
اولغين [illegible] ناقة مطبعة اذا كانت مثقلة بالحمل الطلوع ضمتيله المطلع ميمك فتحى ولامك كسريله الطلع [illegible]
كون طوغمق معناسنه يقال طلعت الشمس والكواكب طلوعا و مطلعا و طلوع [illegible]
طلعت على القوم [illegible] و غايب [illegible] استعمال اولنور يقال طلعت [illegible]
[illegible] المطلع ميمك فتحى ولامك فتحى و كسريله اسم مكاندر [illegible] طلوع معناسنه الطالع
[illegible] الطالع [illegible]
الاطلاع همزه نك كسرى و طانك كسرى و تشديديله [illegible] يقال اطلعت على باطن امره المطالعة ميمك ضميله
[illegible] اذا اطلعت عليه بالنظر اليه [illegible]
بكنه التطلع [illegible] الطلعة الطلع طانك فتحى ولامك سكونيله [illegible]
[illegible] الاطلاع همزه نك كسريله [illegible] يقال المطلع [illegible]
والطلاع [illegible] يقال اطلع الرامى اذا جاز سهمه من فوق [illegible] و طلاع [illegible]
معناسنه الطلعة [illegible] الطلعة
[illegible] الاستطلاع همزه نك [illegible]
[illegible] الطلع طانك كسرى ولامك سكونيله [illegible]
طانك فتحى و كسريله [illegible] المطلع ميمك ضمى و طانك فتحى و تشديديله ولامك فتحيله [illegible]
[illegible] حديث شريفده كه من هو المطلع [illegible]
[illegible] طانك فتحى ولامك كسرى و ضميله [illegible] الطلعة طانك كسريله
[illegible] الطلوع طانك ضمى ولامك
[illegible] التطلع و طلعه [illegible]
[illegible] يقال المرأة طلعة جباة [illegible] الطوع طانك ضمى و واوك فتحى و بانك سكونيله [illegible]
[illegible] الطمع فتحتيله [illegible] الطماعة طانك فتحيله الطماعية [illegible] يقال الطمع [illegible]
و طماعية من الباب الرابع الطمع طانك فتحى و ميمك كسريله الطمع طانك فتحى و ميمك ضميله [illegible]
دخى ديرلر الاطماع همزه نك فتحيله جمعى يقال [illegible] الاطماع همزه نك كسرى و طانك سكونيله [illegible]
يقال [illegible] طمع [illegible] الطمع [illegible]

وتقبل

وتفرّ الناقة فلان ديولر جوق حكم الذى [illegible] تعجب [illegible] ديرلر [illegible]
[illegible] تعجب [illegible] اولور [illegible] ما احسن [illegible]
[illegible] المطاع
ميمك كسرى و طانك سكونيله [illegible] الطوع طانك فتحى و واوك سكونيله [illegible]
اولمق يقال طاع له يطوع اذا انقاد [illegible] ديرلر يقال طاع له [illegible]
كلور يقال فلان طوع يديك اى منقاد لك و فرس طوع العنان اذا كان سلسا [illegible] مطيع [illegible] الاستطاعة همزه نك و طانك كسريله
برنسنه يه طاقت [illegible] استطاع يستطيع [illegible] تخفيف [illegible] ادغام [illegible]
[illegible] فما اسطاعوا ان يظهروه قراءة [illegible]
[illegible] الاطاعة [illegible] اطاع يطيع [illegible]
[illegible] التطاوع تانك فتحى و واوك ضميله [illegible] يقال تطاوع لهذا الامر حتى
تستطيعه التطوع [illegible] يقال التطوع [illegible] التطويع على وزن التكريم
برنسنه يه طاقت [illegible] المطوع
ميمك [illegible] المطوعة [illegible]
[illegible] المطاوعة ميمك ضمى و واوك فتحيله موافقت معناسنه در [illegible]
[illegible] المطواع ميمك كسرى و طانك سكونيله مطيع [illegible] رجل مطواع اذا كان مطيعا الطواعية طانك فتحى و عينك كسرى
و بانك تخفيفيله [illegible] طاعت معناسنه در يقال فلان حسن الطواعية [illegible] الطايع يانك كسريله
[illegible] الطوع طانك ضمى و واوك فتحى و تشديديله جمعيدر [illegible] الاطاعة همزه نك كسريله [illegible] يقال اطاع
النخل والشجر اذا ادرك ثمره [illegible] يقال اطاع له المرتع اذا اتسع له و امكنه من الرعى و امره
الانقياد [illegible] يقال امره فاطاعه بالالف لا غير الانطباع همزه نك و طانك كسريله انقياد
معناسنه [illegible] الطيع طانك فتحى و بانك كسرى و تشديديله [illegible] **فصل الظاء** الظلع [illegible]
ولامك سكونيله [illegible] يقال ظلع البعير ظلعا من الباب الثالث اذا غمز في مشيه [illegible] يقال [illegible]
[illegible] و ظلع [illegible] يقال [illegible] على ظلعك اى اربع على نفسك ولا تحمل عليها اكثر مما تطيق [illegible]
[illegible] الظالع لامك كسريله [illegible]
ديرلر **فصل الفاء** الفجع فانك فتحى و جيمك [illegible] الفجع فانك فتحى و جيمك سكونيله [illegible] يقال الفجع المصيبة من
الباب الثالث اذا وجعته التفجيع على وزن التكريم بمعناه الفاجعة جيمك كسريله مصيبت [illegible] يقال نزلت بفلان فاجعة التفجع فتحتيله و جيمك
ضمى و تشديديله [illegible] الافدع همزه نك [illegible]
[illegible]
الفدع فتحتيله [illegible] الفرع فانك فتحى و رانك سكونيله [illegible]
ديرلر فرع [illegible] معناسنه [illegible]
يقال [illegible] فرع [illegible]
و فرع [illegible] يقال الفرعت فرسى بالجام اذا اقدعته [illegible]
[illegible] الفرع فتحتيله [illegible]
[illegible] الفرعة فانك فتحى و رانك سكونيله [illegible] الفراع
فانك كسرى [illegible] الفادع [illegible] الفادع
[illegible] الفادعة رانك كسريله [illegible] يقال [illegible]

اشویسندن حوض ایله فادعه برعوض نک دخی اسمیدر الفوادع فانک فتحی و رانک کسری ایله توکیک بر کردکه انده صو قنده بکر اولا و فروع لهاتحبد
دخی دیرلر تقول فرعت الجبل الافراع همزه نک کسریله طاغدن اشاغه اینمک یقال افرعت الجبل اذا انحدرت قال رجل من العرب لعب فلانا فاذا هو
ایحونا مصعد وکلامر منحدر یعنی بری بر موضعه بولشدق ایکی و افراع نزول انمکه دخی دیرلر یقال افرعنا بفلان فما احمدنا یعنی نزولی
و افراع بر یرده مقدم و ذوبا وقت وصو جلب اتمک یقال افرع بنی فلان ای انتجعوا فی اول الناس و انتجاع جیله مرعی طلب اتمکه دیرلر و افراع ابتدا
کلمه یقال لبئس ما افرعت به ای ابتدات و افراع بر یک سیرا یو یه خبرینه المغه دخی دیرلر تقول افرعت الارض اذا جولت فیها فعرفت خبرها
افراع اولی طوغان ناقه یا دوهی اصنام ایچون بوغزلمغه دخی دیرلر یقال افرع القوم اذا ذبحوا المفرع میمک ضمی و فانک سکونی و رانک فتحیله بعیر
معناسنه یقال رجل مفرع الکتف ای عریضها التفریع علی وزن التکریم طاغدن اشاغه اینمک تقول فرعت فی الجبل تفریعا اذا انحدرت و تفریع
طاغیه دخی دیرلر تقول فرعت فی الجبل اذا صعدت وهو من الاضداد الفرع فتحتینله ناقه نک اول طوغن ولدینه دیرلر که انی الهلری ایچون ذبح ایدر
اوکه تبرک قصد ایدرلردی و فی الحدیث لافرع ولا عتیرة و عتیره شول دوه در که زمان جاهلیتده اصنامه ایچون ذبح ایدرلردی و فرع
کذلک شول حنظه اولنشی ما لدکرا دنجی و زیاده اولسی اکلاو فرع بر نوع صمغک دخی اسمیدر و فرعه صاحب تمام اولمغه دخی دیرلر افرعک مصدریدر
الافرع همزه نک و رانک فتحیله صاچی تمام اولان کسنه الفرعاء فانک فتحی و رانک سکونی و الفک مدیله صاچی چوق عورت یقال امرأة فرعاء ای کثیرة الشعر
و افرع سطلی فیا اولنه و برجمی اودون اولنه دیمولر بلکه یاشنک و که چوق و طبوب قللی اولنه دیرلر که اصلعک مقابلیدر اولدر رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
افرع فرعیه فانک ضمی و رانک فتحیله صیغه تصغیر اوزره بنت ابی اساسه و بنت رافع عمرو در التفرع فتحتینله و رانک ضمی و تشدیدیله افاعکل بولنی
چوق اولمق یقال تفرعت اغصان الشجرة اذا کثرت و تفرع بر قومک نسلنک سیده سن تزوج اتمکه دخی دیرلر تقول تفرعت بنی فلان اذا تزوجت
سیده نسائهم الافتراع همزه نک و تانک کسریله بکرک بکارتن ازاله قلمق یقال افترعت البکر اذا افتضضتها و اقتضاض قافله و ضاد دینجه
ازاله بکارت اتمک الفرفعه فانک فتحی و رانک سکونیله بر نوع چلتیق تنضیض صابع معناسنه التفرفع علی وزن المدحرج بر نوع چلتیق یقال

فرع

تفرنقعت الافرنقاع همزه نک و رانک کسریله اطباق انکشاف معناسنه و فی کلام عیسی بن عمر افرنقعوا عنی ای انکشفوا عنی و تفزع الفزع فتحتینله
قورقمق و بو اصلنده مصدریدر الافزاع همزه نک فتحیله کاه اولور فزعک جمعی کلور تقول منه فزعت لک و فزعت منه من الباب الرابع ولا تقل
فزعتک و فزع یاردم اتمکه دخی دیرلر بو معناسنه قال علیه الصلوة و السلام للانصار انکم لتکثرون عند الفزع و تقلون عند الطمع المفزع میمک
و زانک فتحیله صیغنجق بریلجا معناسنه یقال المفزع للناس یستوی فیه الواحد والجمع والمؤنث ای اذا دهمهم امر فزعوا الیه و هما مفزع للناس و هم مفزع
لهم هی مفزع لهم المفزعة میمک و زانک فتحیله شول نسنه در که انده خوف اولنسه الافزاع همزه نک کسریله قورقتمق تخویف معناسنه و صوتزاده
دخی دیرلر اعانت معناسنه فهو من الاضداد یقال فزعت الیک فافزعنی ای لجات الیه فاغاثنی التفزیع علی وزن التکریم بعمنا یقال فزع
و فزع عنه ای کشف عنه الخوف و منه قوله تعالی حتی اذا فزع عن قلوبهم ای کشف عنها الفزع الفضیع فانک فتحی و صادک سکونیله ناده حرفیه

فضع

قابی صو بولسونه دیو و فضیع اوغلان ذکر باشندن دریس صیره دخی دیرلر الافضاع همزه نک و فانک کسریله کوزلکه ذکر دریسن بر نمعه
دیرلر یقال افضع الغلام و افتضع اذا کثر قلفته و قلفه قافک ضمیله ذکر باشنده اولان دری در الافضع همزه نک و صادک فتحیله ذکر نک باشی
اولان اوغلان یقال غلام افضع احلیم و اجلع دودانی پنبلریدر اوغلن کمسنه یه دیرلر علی وزن التکریم بر نسنه نی قاپنده اخراج
و تفصیع صاحب صحاح قلبنه دن اخراج ظن اثتدر ایله کی لدو چوهریک قصعه من کذا ای اخرجته دیو کندی ماعدا صاحب صادرک فتحی تجزه
مطلقا اخراجله تنبیه دلالت ایدر الانفصاع همزه نک و فانک کسریله خارج اولمق یقال انفصعت فانفصع الانفصاع همزه نک و فانک کسریله
الحیوة معناسنه یقال انفصعت من فلان علی المکان ولا تلتفت الی الماتن یعنی فایدلو استعمال اولنمنه فادلیق اولنمق الفظاعه

فظع

بر نسنبه و بلق یقال فظع الامر فظاعه من الباب الخامس الفظیع فانک فتحی و ظانک کسری و متولیه شیو قبیح اولمق یقال افظع الامر
بر نسنه یی شنیع بولمغه دخی دیرلر یقال افظعته الشیء الاستفظاع همزه نک و طانک کسریله کذلک بر نسنه یی شنیع بولمق تقول استفظعته
استفظعته اذا وجدته فظیعا التفظیع میمک ضمی و ظانک کسریله شنیع اولان نسنه و افظع الرجل دیرلر بنای مجهول اوزده

فعفع

اولی الفعفعه علی وزن الزلزله چوبان قیونه دجر ایدرلر فع فع دیمکلیک الفعفعی چوبانک دجرین حکایات ولور الفعفاع
دجرایدن چوبان یقال فعفعة فهو فعفاع شول جرجر البعیر فهو جرجار و ترترا فهو ترتار و جرجره دوه اوازی
بر نسنه یه عزیمت اکلور الفعفعی فانک کسری و اخرینه یا نک تشدیدیله الفعفعانی کذلک لکن یا نک تشدیدیله و ذکر اولنان دجرده خفیف

فقع

الفقوع ضمتینله اصفر فاقع دیو کلدیکی تولک کمصدر یدیر بستر بولصفرم معناسنه یقال فقع لونه یفقع من الباب الثالث و یفقع من الباب
الاول فقوعا اذا اصفر جدا الفاقع فانک کسریله صفره شدیده معناسنه در و بقره صفراء فاقع لونها قولنده مراد لونها فاقع دیمکدر یعنی
فاقع ذی لونک صفیحی و کله یدر ذات لونک صفیحی و در الفاقعه فانک کسریله افت و داهیه معناسنه الفواقع فانک فتحی و قافک کسریله دواهی معناسنه فاقعه
فانک کسریله افت و دواهی لر معناسنه جمعیدر الفقع فانک ضمی و قافک سکونیله فقعه دیو کلدیکی نسنه در که انی امکله شرتبسیر لر التفاقیع
فانک فتحی و قافک کسری و متولیه شول قبرجقلیدر که صونک اوزرنده مرجمک شبنم لر کیبی کور ندر الفقع فانک فتحی و قافک سکونیله زیاده کسر کله کک
و فقع و حبس منتره و دخی دیرلر که اول لق اولوب ملایم اولان منتره در ابو عبید روایتی اوزره النقع فانک کسری و قافک سکونیله کذلک منتر
معناسنه الفقعه فانک کسری و فانک فتحیله فقعک جمعیدر فانک فتحیله و کسریله اولنک دخی جمعی کلور حبب ایله حباء کبی و قرده کبی جب
رمی فرمونی منتره دیرلر قرد میمون دیو کلدیکی جانور در که اوله رجل ذلیل تو کاشبیه اولنور فقع فرقر دیرلر ذکره متنن اولد
بیوب طوادک ایاغی النده بایپالاولو و فرقر قافک فتحیله وزره دیرلر التفقیع علی وزن التکریم برمعنکی چتلتمق فرقعه الاصابع

فلع

معناسنه یقال فقع اصابعه تفقیعا اذا فرقعها الفلع فانک فتحی و لامک سکونیله یارمق شق معناسنه یقال فلعت الشیء فلعا من الباب الثالث
و فلع یارق معناسنه ده کلور الفلوع ضمتینله جمعی یاریقلر معناسنه و الفلع فانک کسری و لامک سکونیله کوزلک یاروغ معناسنه و بونک
دخی جمعی فلوع کلور الفلعه فانک کسری و لامک سکونیله یارق و کاه اولور فرج امراة ده دخی استعمال اولنور یقال فی المخنث لعن الله فلعتها
الانفلاع همزه نک و فانک کسریله یارلمق یقال فلعته فانفلع التفلیع علی وزن التکریم یارمق یقال فلعته تفلیعا التفلع فتحتینله و لامک ضمی و تشدیدیله

فنع

یارلمق یقال تفلعت قدمه اذا تشققت الفنع فتحتینله مال و زیاده و فلوح معناسنه تقول منه فنع یفنع من الباب الرابع و فنع مسکک رایحه سی زیاده
طوتلمغه دخی دیرلر یقال المسک ذو فنع ای ذکی الرایحه

قبع

فصل القاف

القبع ضمتینله کرپی باشن بوینیه چکمک یقال قبع القنفذ
یقبع قبوعا من الباب الثالث و قنفذ فانک و فانک ضمیله و ذالک ایله کرپی دیو کلدیکی جانور در و قبوع برکسنه باشن بوینینه چکمکه دخی دیرلر
و قبوع کیرمکه معناسنه ده کلور یقال قبع فی الارض اذا ذهب و قبوع صولیوب نفسی تیزتیز المغه دخی دیرلر یقال قبع فلان اذا انبهر و بو
معناده صاحب صحاح تاسه دن احنادق و بیشمه رحوق اولدکلر زیرا تاسه مطلقا طار لغه دیولر و قبوع خنزیر که بو برینله چاغرسنه دخی دیرلر
خنزیر بر معناسنه القابع بانک کسریله صوبوحیکن کسنه القبعه فانک ضمی و بانک فتحیله هر زمان باشن ایچرو چکیجی یقال امراة قبعه طلعه یعنی
کاه باشن ایچرو چکر و کاه طشره چقارد و قبعه کذلک شول لاجه قوشجغزه دیرلر کرسرچه کبی و در اکثر بیابان فاره لر ینگه یقال له ابنه قریب بردة
اولوب بر نسنه دن فاره بو اسنه کیردوب کورنمز القبیعه فانک فتحی و بانک کسری و متولیه بر اغنک یا خود قلیجک بر واده سی کی که
کومشدن او کنسی صورت دن و قبیعه الخنزیر بالخنزیرک بو برینده حاصل اولان صوته دیرلر القبیعه فانک کسری و بانک کسری و متولیه
کوکنک خنزیر او ازیکه بو برینده حاصل اولور القبعه فانک و بانک فتحی و نونک ما بینده سکونیله بر نسنه تمکلا فنه دیرلر القبعه علی وزن
الدرخبا بر فنه اولمغه دیرلر یقال قبعوا الجزة اذا احاطوا بها ف قبعه ای غطاء القباع قافک ضمیله شول کیله در که زیاده بیوک
اولا اینکیالنحم معناسنه و قباع حارث بن عبد الله نک لقبیدر که و الی بصره ایدی الاقتباع همزه نک و قافک کسریله قربه نک اغزین اغزینه اوبریچمک
تقول اقتبعت السقاء اذا ادخلت فترته فی فیک فشربت منه القنعه فتحتینله بو فرمه وزی ترمره دکه اغاج اکا ادخله و طحنه و بولو

قدع

کوتا بعیض القدع فانک فتحی و دالک سکونیله منع اتمو و بونو سکمک تقول قدعت فرسی اقدعه قدعا اذا کبحته و کففته و قدع
یوسکریکک ایچون بونو اوزر مغه دخی دیرلر یقال هذا فحل لا یقدع ای لا یضرب انفه و ذلک اذا کان کریما یعنی بو کلان یعنی مفرز او لوبیله بنا
دیولر و قدع مطلقا منع معناسنه کلور یقال قدعت الرجل عنک اذا کففته القدوع فانک فتحی و دالک ضمیله شول اتدرکه منع اولنه ولا بعض
سیر بوزنا ایچون الاقداع همزه نک کسریله منع اتمک الانقداع همزه نک و قافک کسریله ممنوع اولمق یقال قدعته من الباب الرابع و قدع
کوز ضعیف اولمغه دخی دیرلر یقال قدعت عینه اذا ضعفت و قرب اولمغه دخی دیرلر یقال قدعت الی الخمس اذا دنت یعنی الی باشینه قرب
اولدی القدع فانک فتحی و دالک کسریله قلیل الکلام اولوب حیا اولان عورت القدعه کذلک فانک فتحی و دالک کسریله شول اتدر که اولو
اولا یقال فرس قدع اذا کان هیوبا التقادع تانک فتحی و دالک ضمیله خلق بری بری اردنجه بر نسنه یه اوزنمک بر حیثیتکه هر بری الیوده
بوکلنکه ایچون حاجتینه کیردوب چکسه سعی ایدر او لمه و کونبو بریبرن و ورمکه دخی دیرلر یقال تقادعوا بالرماح ای تطاعنوا و تقادع تساقط
معناسنه ده وارد الحدیث یحمل الناس علی الصراط یوم القیامة فیتقادع فیهم جنبتا الصراط تقادع الفراش فی النار و فراش پروانه یه دیرلر

ونقادع خلق بربری اردنجه وفات اتکه دخی دیرلر یقال تقادع القوم اذا مات بعضهم فی اثر بعض **القدع** فتحتینله گوزی اولوب بوزلمغه

القدع قافک فتحی و دالک سکونیله برکمسنه یی سوکوب خشینلدن منع ایلمک **الاقداع** همزه نک کسریله بمعناه یقال قدعته اذا رمیته بالفحش **المقدع** میمک

قافک ... و دالک کسریله ... وفی الحدیث ... قال فی الاسلام شعر امقذعا فلسانه هدر ... قافک ... و دالک سکونیله ...

القنادع قافک ... **القرع** قافک فتحی و رانک سکونیله ... یقال قرعت الباب ...

[illegible]

فجیلہ جمیع جبا قلر معناسنہ **القصاع** قافک کسریلہ کذلک جمعی **القصع** قافک فتحی وصادک سکونیلہ صویی یوتمق وطوارک کوکسنی یوتمق دخی دیرلر
یقال قصعت الناقة بجرتها اذا ردتها الی جوفها و بعضلر ایتدی قصع ناقه کوکسنی اخراج ایدوب اغزینی طولدرمقدر ومنه الحدیث انه خطبهم
علی راحلته وانها لتقصع بجرتها ابو عبید ایتدی قصع جره جره یه زیاده چینیمکدر یعنی کویشی محکم چینیمکدر دیشلکی بیر بیرینه [illegible]
بونی قصیع قیلدی اعتبار اندیکه قصیع قمله یی صقوب اولدرمکدر وقصیع صوسزلغی اذاقلماغه دخی دیرلر یقال قصع الماء عطشه اذا اذهبه
وسکنه وقصیع بوکمنہ یا یخیده انکه دخی دیرلر وقصیع سکله ایلہ برکمسنه نک باشنه اورمغه دخی دیرلر تقول قصعت هامته اذا ضربتها ببسط کفک
وقصیع بکیت لکده بر یره منه اولمامغه دخی دیرلر یقال قصع الله شبابه ای قلل اجره **المقصوع** میمک فتحی وصادک ضمیله شول اوغلانه که بوی
بویتمه و یکت لکه مرتبه سنه ارشمیه **القصاعة** قافک فتحیله کذلک اولور یقال للعقیم قصاعة ومن الباب الخامس **القاصعاء** صادک کسری [illegible]
یربوع دکیلکلرندن برینه دیکک اسمیدر که یربوع اول لانه دن داخل اولور وقاصعاء دخی [illegible] قصعه دن ماخوذ اولور **القواصع** [illegible]
فتحی وصادک کسریله قاصعانک جمعیدر فاعلاء فاعلیته تشبیه ایدوب جمع ایلدیلر ولان الف تأنیث ها تأنیث منزله سنه [illegible] **القصع**
قافک ضمی وصادک فتحیله [illegible] قاصعا معناسنه در ذکر اولنان [illegible] **قضاعة** قافک ضمی وضادک [illegible] بر جانوردر [illegible]
ادیدر که قضاعة بن مالک بن حمیر بن سبا در و [illegible] نسبنا سلری که قضاعة بن معد بن عدنان در دیلر وقضاعة صوایتنه دخی دیرلر
الماء معناسنه وابی الغوث قسنده بو معنا ثابت دکلدر **القطع** قافک فتحی وطانک سکونیله کسمک تقول قطعت الشیء ومن الباب الثالث وقطع
اولور صلب معناسنه استعمال اولنور مصلوب حالنه حبلدن [illegible] مرتفع ومنقطع اولدوغندن ومنه قوله تعالی ثم لیقطع قالوا لیختنق لان
المختنق یمد الحبل الی السقف ثم یقطع نفسه من الارض حتی یختنق وسبب [illegible] دیرلر واختناق بوغمغه دیرلر تقول منه قطع الرجل **القطوع**
صوبکیک تقول منه قطعت النهر قطوعا اذا عبرته وقطوع قیونک صوینه دکنوب قلیا منغه دخی دیرلر **القطاع** قافک کسریله بعناه تقول منه
ما ادرکنه قطوعا وقطاعا اذا انقطع وذهب [illegible] وقوشلر بلاد بارده دن بلاد حاره یه کتمکه دخی دیرلر یقال قطعت الطیر قطوعا وقطاعا
القواطع قافک فتحی وطانک کسریله ذکر اولنان قوشلره دیرلر کرک کتسونلر کرک کلسونلر **القطیعة** قافک فتحی وطانک کسری ومدیله قطع رحم
یقال رحم قطیعة وقطیعه هجران معناسنه ده کلور وبر پاره یه وقیونک سوربیسی معناسنه ده کلور **القطع** قافک ضمی وطانک فتحیله قطوع رحم
کمسنه یقال رجل قطع قافک ضمیله علی وزن هُمَع کذلک قطیع رحم ایدن کمسنه یقال رجل قطعة **القطعاء** قافک فتحی وطانک سکونیله
مدیله شول رحم دکه منقطع اوله یقال رحم قطعاء بینه وبینک اذا لم توصل **الانقطاع** همزه نک وقافک کسریله کسلمک یقال قطعت الشیء فانقطع
میمک ضمی وطانک کسریله وقافک فتحی ودال مهمله نک کسریله شول معناسنه در **المقطع** میمک وطانک فتحیله کسیلجک یر مقطع الرجل دیرلر
نهایت بولدوغی یره که [illegible] **المقاطع** میمک فتحی وطانک کسریله جمعی ومقاطع الاودیه دیرلر نهایت بولدوغی یرلرینه [illegible]
معناسنه ومقاطع الانهار صو یک کچجک یرلر محل عبور معناسنه **الاقطوعة** همزه نک وطانک ضمیله شول علامت که [illegible]
ما بینلرینه اولان دوستلق منقطع اولدوغنی اعلام ایچون **القاطع** طانک کسریله شول سوده که کسلمش اوله لبن خامض معناسنه **الاقطع**
همزه نک وطانک فتحیله الی کسلمش کمسنه مقطوع الید معناسنه **القطعان** قافک ضمی وطانک سکونیله اقطعک جمعی [illegible] **القطعة** فتحله
محلی اولان یره دیرلر یقال ضربه بقطعة **القطعة** قافک ضمی وطانک سکونیله کذلک قطع بر یره دیرلر صلعه کبی که صلعه باشک اوکنده [illegible]
وقطعه یردن بر قطعه یه دخی دیرلر [illegible] افراد اولنمش اوله و بر اعرابیه ده حکایت اولنمشدر که و دثت من ابی قطعة [illegible] وقطعه پارچه
قیونک صوینه کسیلکده دخی دیرلر **القطع** قافک ضمی وطانک سکونیله کذلک قیونک وقت تر بوده صوینه جکلکه دیرلر وقطع [illegible]
دخی دیرلر کرک سمز لکده اولسون کرک غیری [illegible] دن اولسون **القطیعاء** قافک ضمی وطانک فتحی ویانک سکونیله [illegible] اوده بر جنس خرما
ایکا شهریزد دیرلر شینیک جوزنک کسریله [illegible] **القطع** قافک کسری وطانک سکونیله کیجه اخر نده اولان ظلمت ومنه قوله تعالی
بقطع من اللیل قال الاخفش بسواد من اللیل وقطع شول ابریشم نهالیه مدور که دوه یه بنن کمسنه التنه دوشرکوره [illegible]
وقطیع کذلک شول اوق تمرینه دیو کوکه اتیلور وقصه اوله **الاقطع** همزه نک فتحی وطانک ضمیله جمعی [illegible] معناسنه **الاقطاع** همزه نک فتحی [illegible]
جمعی واقطاع قطیعک جمعی دخی کلور قیونن سوریسی معناسنه [illegible] اشراف کبی **القطعة** قافک کسری وطانک سکونیله [illegible]
المقطعة میمک فتحی وقافک سکونیله کسکدن قطعه دیرلر یقال الصوم مقطعة للنکاح **المقطع** میمک کسری وطانک فتحیله [illegible]
المقطعات میمک ضمی وطانک فتحی وتشدیدیله لباس قسمندن اولان قرجیله و جبابه معناسنه که جبه نک جمعی در کرک خزدن

کرک

قطع

کرکیلر بوددن اولسون ومقطعات قصار اولان لباسه دخی دیرلر ثیاب قصار معناسنه وطاوشان دخی **المقطعة** الاسعاد دیرلر [illegible]
تناول ایچون [illegible] **المقطع** علی وزن المکرمات ایلرو چکک دد یقال قطع الفرس الخیل تقطیعا اذا خلفها ومضی وتقطیع کسمک معناسنه ده کلور
یقال قطعت الشیء شدد للمبالغة وتقطیع الشعر شعری اجزاء عروضیه یه تقسیم ایلمکدر وتقطیع حنطه نک [illegible] دخی دیرلر ابو نصر
روایت ایلدی **المقطوعات** میمک ضمی وطانک فتحی وثانک کسریله سرعت [illegible] یقال الجبال مقطوعات ای [illegible] بعضا فی
بعض **القطاع** قافک فتحیله **القطاع** قافک کسریله [illegible] جیم و دار مهمله ایلہ **القطیع** قافک وطانک کسری ومدیله قیونی [illegible]
صغیر بونن بسندن ویکت **الاقاطیع** همزه نک فتحی وطانک کسری ومدیله قطیعک جمعی علی غیر القیاس کو یا که اقطع جمعی اتشدر **القطعان** قافک
ضمی وطانک سکونیله کذلک جمعی یقال قطعان الغنم کما یقال جرب و جربان جیم و دار مهمله ایلہ بر مقدار [illegible] دیرلر وقطیع قمچیه دخی
دیرلر سوط معناسنه وفلان قطیع القیام دیرلر طوروب [illegible] ضعف [illegible] یکلسمزلکی جهتندن یاغیری جهتندن **القطاعة**
قافک ضمیله کسلن [illegible] **المقطوع به** میمک فتحی وطانک ضمی ومدیله **المقطع به** میمک ضمی وطانک فتحیله شول کمسنه در که [illegible]
اولاد سفرنده عاجز اولا یا نفقه سی ضایع اولدوغی جهتندن یا طوادی [illegible] جهتندن یا خود حرکته مانع اولور [illegible]
المنقطع میمک وطانک فتحیله بر نسنه نک نهایتی یقال منقطع الوادی والرمل والطریق **الاقطاع** همزه نک کسریله باغ جبوقنی یا خود غیری نسنه
کسمکه ادن ویرمک یقال اقطعته قضبانا من الکرم ای اذنت له فی قطعها وقضبان قافک ضمیله قضیبک جمعیدر بو دقلر معناسنه ویقال
ایضا هذا الثوب یقطعک قمیصا ای یسعک [illegible] ان یقطع قمیصا بو مقداردر [illegible] دخی دیرلر یقال اقطعه قطیعة ای طائفة من ارض الخراج وقطیع
[illegible] حجتده منقطع اولمغه دخی دیرلر بوحیثیتله که [illegible] اولوب جواب ویرمکه قادر اولیه یقال اقطع الرجل اذا انقطعت حجته
وبکتوه بالحق فلم یجب واقطاع بر نسنه [illegible] منقطع اتمکه دخی دیرلر تقول اقطعت الشیء اذا انقطع عنک واقطاع یغموری کسلمکه ده دیرلر
یقال اقطعت الغیث واقطعت الدجاجة مثل اقفت [illegible] **المقطع** میمک ضمی وطانک کسریله
حجتی منقطع اولان **المقطع** میمک ضمی وقافک سکونیله وطانک فتحیله شول [illegible] دوه برداده دن عاجز اولوب [illegible]
[illegible] کرک عزب اولوب اهلندن منقطع [illegible] مقطع شول کمسنه ده که اقرانی عطیه [illegible] **القاطع** قافک
فتحی وطانک ضمیله [illegible] **الاقتطاع** همزه نک وتانک کسریله بر نسنه دن بر پاره [illegible] یقال اقتطعت من الشیء قطعة
وسور [illegible] دخی دیرلر یقال اقتطعت قطیعا من غنم فلان **القعقعة** علی وزن الزلزلة سلاح [illegible] صوت حکایتدر [illegible]
وفی المثل ما یقعقع لی بالشنان وشنان شینک کسریله اسکی قربه یه دیرلر [illegible] موجب مهابت اولمز وقعقعه [illegible] دخی
دیرلر یقال تقعقع [illegible] **القعقاع** قافک کسریله سلاح [illegible] حکایتدر [illegible] یقال تقعقع تقعقعه وقعقعا **القعقاع**
قافک فتحیله اسمیدر [illegible] وقعقاع بر طریقه در که [illegible] کوفه یه کیدر وقعقاع [illegible] دخی دیرلر بو سببدن
[illegible] قعقاع [illegible] مشتقتلو اولدی وقعقاع [illegible] دخی دیرلر یقال قعقاع ای یابس وقعقاع [illegible]
[illegible] اسمیدر وقعقاع شول [illegible] اولا **القعاقع** قافک فتحی وقافک ثانینک کسریله
[illegible] تتابع صوت [illegible] معناسنه وقعاقع [illegible] بر جنس ضحک اسمیدر **التقعقع** علی وزن التزلزل [illegible]
معناسنه در وتقعقع العمد [illegible] معناسنه کلور یقال تقعقعت عمدهم اذا ارتحلوا وفی المثل من یجتمع یتقعقع عمده کما یقال ان اثر
[illegible] **القعقعانی** قافک فتحی [illegible] ضمی وعینک سکونیله [illegible] صوت یقال حمار قعقعانی الصوت اذا کان شدید الصوت
[illegible] **القعقع** قافک [illegible] ضمی وعینک فتحی وقافک آخرک کسریله مکه شرفه ده بر طاغک [illegible]
وقعقعان [illegible] بر طاغک اسمیدر [illegible] واهل بصره [illegible]
قعقعان [illegible] بر قوشدر [illegible]
[illegible] **القعاع** قافک ضمیله بر اجی صو [illegible] **الاقعاع** همزه نک کسریله [illegible]
[illegible] یقال [illegible] القوم اقعاعا اذا [illegible] **القعقعة** قافک ضمی وقافک سکونیله [illegible]
[illegible] وفی الحدیث [illegible] قعقعة ای [illegible] **القعقعاء** قافک فتحی
وقافک سکونیله [illegible] قعقعاء شول [illegible] ورجل قعقعاء شول

قعع

قعع

اباغه دیرلرکه بر معکبی طبانلدن جانبنه کلمش اوله و قنعاد شول عودنته دیرلرکه بر معکبی ذکر اولنن وجه اوزره اوله الاقنع همزه نک و نانک فتحیله
شول رجله دیرلرکه بر معکبی ذکر اولنن وجه اوزره اوله یعنی بر معکبی طبانلدن جانبنا کلمش اوله یقال رجل اقنع   قافک ضمی و نانک سکونیله
یقال قوم قنع الاصابع   میمک ضمی و قافک فتحی و نونک تشدیدیله بر معکبه ذکر اولنن وجه اوزره اولمغه دینور یقال رجل مقنع الیدین
قافک کسریله خنصر وزنده اوزده شول بالجقه دیرکه قوردیوب قورو یاده لنه لام زایده در   قافک فتحی و لامک سکونیله
یقال قلعت الشیء من الباب الثالث و شول طرفه دیرلرکه چوبان انک ایچنه ادویغینی و ناقه نک ممسینه بغلیجق انجلرقمی ایلیه قوروق
سخنه قلع و قلاع حمادن بری اولمغه دخی دیرلر یقال ترکت فلانا فی قلع من حماء و قلع بر معدن نک اسمیدر که انده نابو قلاعی جیقر القلع
همزه نک و نانک کسریله بمعناه یقال اقلعته التقلیع تفعیلدن و لامک ضمی و تشدیدیله قوپرمق یقال تقلیع الشیء الاقلاع همزه نک و قافک کسریله
یقال قلعت الشیء و اقتلعته فتقلع المقلوع میمک فتحی و لامک ضمی و مدیله معزول اولان بکه القالع لامک کسریله قوبادیجی دابة القالع
دایه یه دیرلرکه طولدوکی یرده ایدی صاحبک التزامه اولور بوا طله باننده مکروه عد اولنور الاقلاع همزه نک کسریله بر شیدن فارغ اولمق
اقلع فلان عما کان علیه اذا کف عنه و یقال اقلعت عنه الحمی القلعان قافک فتحی و لامک سکونیله ایکی یره دینورکه ایکیسی برنده عبادت ایدرکه الملوک بر یجنی
بر بی صلاة ده عمرو بن حوبلة نک ادعو آلهه بر و حیدا علالوکیمبره در القلعه قافک فتحی و لامک سکونیله طاغ اوزرنده اولان حصاره
ربح القلعه میمک فتحی و لامک سکونیله و قافک و لامک فتحیله بادیه ده بر موضعک اسمیدر العلی قافک و لامک فتحیله شول قلیع دیرکه ذکر اولنن
منسوبدر و قلعه کوکک بلوطدن بر قطعه ء عظیمه یه دیرلر قطعة السحاب معناسنه القلع فتحتیله جمعی بلوطدن عظیم قطعه لر و قلع کوکک
طوتمق حالنه اباق باید اولمغه دخی دیرلر رجل قلیع القدم ده دینکی قولک صدمه سی ده لامک کسریله یخینی کو دیش طوتمیه جقنه ده یا عی بالیله
و قلع حمادن خلاص بولمغه دخی دیرلر یقال ترکت فلانا فی قلع من حماء ای فی اقلاع من حماه القلعه قافک ضمی و لامک سکونیله اقلاع معناسنه در
قولهم هذا منزل قلعة اذا کان صاحبه یحتاج الی ان یتقوم مرة بعد اخری و کوچمک معناسنه ده کلور یقال هم علی قلعة ای علی رحلة و بلود
کسیه ده دیرلرکه قرار اولیه یقال فلان قلعة اذا کان ینقلع من سرجه فی البطش و الصراع یعنی اکر اوزرنده قرار ایدمیه حالت محاربه ده
و قلعه مال عاریته دخی دیرلر و فی الحدیث بئس المال القلعة المقلاع میمک کسری و قافک سکونیله صبیانک اتو کلداش اتولر القلاع قافک فتحی و لامک
تشدیدیله غمس کسی یه دیر اهل عرفه خزمت ایدر و فی الحدیث لا تدخل الجنة قلاع القلاع قافک ضمی و لامک تخفیفیله شول بالجغه دیرکه
جیکلدکوه بادلر القلاعه کذلک قافک ضمی و لامک تخفیفیله و احدی ذکر اولنن بالجقدر بوباده معناسنه و قلاع کذلک منتزع اولور
قبادوب قالقمش کرمه یه دیرلرکه اولکجه منزل اولور عنه دلالت قلد و قلاعه شول بیوک قیایه دخی دیرلرکه دوزیرده و اقع اوله
طاغه کسکه دیرلرکه قوپروب انمش اوله یقال رماه بقلاعة القلع قافک کسری و لامک سکونیله بلکن یادبان معناسنه المقلاع میمک
سکونی و لامک فتحیله شول کلبه دکه بلکنلو اوله یقال سفن مقلعات القمع میم اولک کسری و ثانینک فتحیله شول دمورجوکا نه دیرلرکه
اوزرنده المقامع میم اولک فتحی و ثانینک کسریله صورجوکا نلر معناسنه القمع قافک فتحی و میمک سکونیله ذکر اولنن جوکا نه ایله اورمق و
دیرلر و قمع شیئ یمک مثلا اغزنه تیقه قومق دخی دیرلر یخنه باغ یا خود کلاب قوتیجی ندهقول قمعت الوطب اذا وضعت فی فمه القمع و دخی
مهمله نک سکونیله تلوه و قمع قافک کسریله هضیه دیرلر علی نفیجی الاقماع همزه نک کسریله بمعناه الانقماع همزه نک و قافک کسریله ذلیل و مقهور
دیرکسنه یه القمع جمعدکلدکو کبرده دونمیه دخی دیرلر تقول انقمع الرجل عنی اقماعا اذا طلع علیک فردده عنک یقال قمعت و انقمعت
تخفیفیله یز البابه دیرلر بوده قمعه دیرلر بانسه قمعه او نوع ساکن اولور منزوی ولور ایچنده و قمعه دوه او دکنک یا شنده دخی دیرلر
القمع تحتیله شول سو جیلره دخی دیرلرکه کوزلری یده و بیونظاهر اوله ذکر اولنن سو جیلرکه جمعه سنده دخی دیرلر تقول قمعت عینه
و قمعه کوزلک شول سکه دیرلرکه اسے هوا ده دوه نک و اهونک لوده فوزر القمع تحتیله میمک ضمی و تشدیدیله مرکبا شی اولجانه برده
انکه یقال الحمار قمع ای یحیله رأسه الاقمع همزه نک و میمک فتحیله شول ات سکیره دیرکه بونک اوجه سنده اولان کنه سے بیوک اوله
بمعنی القمع ای اعتضد برنه القمع قافک کسری و میمک سکونیله شول قندره کیه کم وطار اغزلو قابه باغ وبا غیری نسنه قویلرکه اکا بعض
القمع قافک کسری و میمک فتحیله کذلک هی معناسنه لغتدر بر قطع ایله قطع کبی کم نطع دیرلر و دخی اولان خلیه دیرلرکو یا که عانه قمع دیرلر
سکونیله و قمع قافک کسری و میمک سکونی و فتحیله کذلک حزما نک چوبه بند کبی برده اولنن کبی سا شا الریه اولان نسنه به دیرلر القمع
قریه نک اغزینه اغزی کالوب اجمک اقتماع کبی که تشم ردن ماینه القموع ضمتیله بر نسنه یی بکمکه الوه بی مذلت اظهار ایتمک یقال قنع یقنع

وبعض اهل علم لیک قنوع رضا معناسنه کلور و فی المثل خیر الغنی القنوع و شر الفقر الخضوع بو بر و ابتک جائز دکه سائل قانع و بوکا ری قبیل
دیرلر بلی انلره راضی اولور و هیچ بر اولاب کلمه نک معناسی رضایه راجع اولور دینه القانع نونک کسریله سؤال ده ابتذال ایدن کمسه و قانع
راضی کسنه ده کلور بونقدیر جه اضداد دن اولور و فراء ابتدا قانعه ولوده کسال ایدن و هر نه ویررسک راضی اوله القنیع قافک فتحی و نونک کسریله
بمعنا القناعة قافک فتحیله قسمته راضی اولمقدر یقال قنع یقنع قناعة من الباب الرابع القنع قافک فتحی و نونک کسریله قسمته راضی اولان کمسه القنوع
قافک فتحی و نونک ضمیله بمعناه الاقناع همزه نک و نانک کسریله راضی قلمق یقال اقنعه الشیء اذا ارضاه المقنع و المقنعة میمک کسری و قافک سکونی
و نونک فتحیله اکسی ده دخی شول برده دکه عورت انوکله باشنی اورتر القناع قافک کسریله شول برده دکه مقنعه دن بیوکجه در و قناع کذلک خرما چوبی
اوزرن طبقه دیرلر و صاحب تهذیب مطلقا طبق مینوم دیمشدر و صاحب صراح طبقه اذرکه خرما دیمشدر لکن عبارة جوهریدن فهم اولنان ذکر اولنان
قنع قافک کسری و نونک سکونیله کذلک خرما بد اقدری المقنع میمک ضمی و نونک تحتیله عادل اولان شاهده دینور یقال شاهد مقنع ای رضی یقنع به
و مقنع شول اغزه دیرلرکه دیشلری ایچروسنه مایل اوله القنعان قافک ضمی و نونک سکونیله شول کمسه دیرکه رضی اولنه بو مذکر و مؤنث و تثنیه جمع
برابرده اولور یقال رجل قنعان و امرأة قنعان القنعان قافک کسری و نونک سکونیله ایکی دیه نک ده سنه اولان دوزیر قنعه دن مأخوذدر
القنع قافک کسری و نونک سکونیله کذلک شول دوزیردکه ایکی دیه نک ده سنه اوله المقنع میمک ضمی و نونک فتحی و تشدیدیله شول کمسه دیرکه باشنده
تولغه بیش اوله التقنیع علی وزن التکریم عورته قناع کیدرمک یقال قنعت المرأة ای البستها القناع و تقنیع کذلک باشنی قیچی ایله مقنعه ده دیرلر
یقال قنعه رأسه بالسوط ضربا و تقنیع خروس بوینک توین باشنه ودکشمک ده دیرلر حالت محاربه ده الاقناع همزه نک کسریله باشنی یوقرو
قالدرمق ابو یوسف روایتی اوزره یقال اقنع رأسه اذا دفعه و اقناع صلوة ده اثنای قنوت ده الن یوقرو قالدرمقدر بر حیثیتله که النک کفی
یوزه متوجه اوله و اقناع صو ایچیجی بوینی حوضه اوزاتمغه دخی دیرلر یقال اقنع البعیر اذا مد رأسه الی الحوض لیشرب و اقناع چناغی اکمک و دیمگم
اولان دوه یه کیچمک یا خود اکا صو اقتدبسنه طوتمق و اقناع دوه سود پیسن یا خود قیبوبه سود پسی آمی تلاقه یوتلمه دخی دیرلر
و اقناع داغ قابلو دخی دیرلر یقال اقنعت کذا ای ارضانی المنیع تحتیله طوار رعایه متوجه اولمق تقول قنعت الابل فقنعت من الباب الرابع
اذا مالت له و قنعت دخی دیرلر نونک فتحیله یقال قنعت اذا مالت لمأواها و اقبلت نحو اهلها القوع قافک فتحی و واوک سکونیله اولکه دیشی دوه
اوزره صیجرامق القباع قافک کسریله بمعناه یقال قاع الفحل علی ناقته یقوع قوعا و قیاعا اذا نزا و بو قعانک قبلیه در الاقتیاع همزه نک و تانک کسریله
ارککه نافه اوزره متشوق اولوب کیرکین اولمق التقوع قافک ضمیله طوشانکار یکی القاع علی وزن الحال دوزیر ارض مستویه معناسنه الاقوع
همزه نک فتحی و واوک ضمیله جمعی دوزیرلر معناسنه الاقواع همزه نک فتحیله القیعان قافک کسری و مدیله کذلک جمعی واو یا یه منقلب و کسر ما قبلیه مکسور
اولدوغیچون القیعه قافک کسری و مدیله قاع معناسنه در بو دخی واوی دره یا یه واودن منقلب در بعضلر قیعه جمعیدر دیمشلر اصمعی انکار ایدوب
قاعنا الدار ساحة الدار قاعة الدار دیکیدر قاعه وحاء مهمله ایله فصل الکاف کتیع کافک فتحی و تانک کسری و مدیله احد معناسنه در یقال
ما بالدار کتیع اذا لم یکن فیها احد جوهری ابن ابی یعقوب روایتی اوزره دنه دیمش قیم عربلر نون ایله و جه اوزره استعمال دیمش الکتع کافک ضمی و تانک فتحیله
و الکوباوه دیمش دونه دیرلرکه ذیل اولنمش کمسنه یه دخی دیرلر الکتعان کافک کسری و تانک سکونیله جمعی ده و هر وکسره اوله که وهم جنس قوشنک نمید
و کتیع کتعان دخی جمعی کلور کتعاء برلفظ در کهی مونثک تاکید ایچون استعمال اولنور علی الطبع یقال اشتریت هذه الدار جمعا کتعاء و کتعه
جمعا اوزره تقدیم اولنمز و مفرد مذکر و جمعنده دخی حال بو ایله اولور و ما بلکز دخی ذکر اولنمیادز بو ملر جمیع لفظی بعینه ذکر اولنه
کمسنه در بعض ایله اکتیع و اکتعه کی منفرعات عربلرک جا علیه حوله کتیع و هو کلمه در ن ما خوذ دو که حول کتیع تام یل دیکلردر جوهری ایده
بونی عربدن ایشتدم که شرح جریرده ذکر اولنمشدر و کتیع قاچان معناسنه ده کلور هرب کبی الکتوع دوه نک یا خود قیبوبکیجی لینتاوی
اولمق یقال الکتعت الابل و الغنم کتوعا من الباب الثالث اذا استرخت بطونها و دنت ثبلوطها و دلوطتا من شلشه و لما مهمله ایله بعیر
دیرلر الکتیع کافک فتحی و نانک سکونیله سودک یاغی و غلظتی اوزره جمعیدر دیرلر الکثیع علی وزن التکریم بمعناه یقال الکثع اللبن و کثعه اعلاه
نه دخی دیرلر کثعه و کثاعه که کثنا ده دخی ذکر اولنن معنا یه در و کثیع حیوا لک کعنی اتمغه دخی دیرلر یقال الکثعت القدر بزبدها الکثعه
کافک ضمی و ثانک سکونیله جوطکما و دونمکلو کف و جروپیشی الکاثعه ثانک کسریله شول طوده دیرکه غلیظ اولوب طولمش اوله یقال لثة کاثعة بالثعه
و باثعه قوی بوزدی اولان طوداغه دیرلر الکروع ضمتیله کلوب صوبه اغزلریچک الله یا خود کاسه ایله ایچکسزن یقال الکروع فی الماء یکرع کرعا
و کروعا و الدحیه سن موضعه من غیر ان یشرب بکفیه و لا باناء و مطلقا ایچمک معناسنه ده کلور یقال الکروع فی هذا الاناء نفسا او نفسین الکرع

قلع
قنع
نبع
قنع
قنع
کنع
کتع
کرع

فحتينله كذلك وجه مذكور اوزره اچه ده لغتدر يقال كرع يكرع كرعا من الباب الرابع وكرع اچمك مقدمى انجه اولمغه دخى ديرلر يقال
فيه كرع وكرع يكرع اذا دق منه ذلك وكرع شول مغيره صويه دركه جميع اولمغين اغوزله اچمكه قابل اوله الاكراع همزه نك كسريله قوم ذكر اولنان
صويه راست كلوب طوارلرين صوارمقدر يقال اكرع القوم اذا اصابوه فاوردوا ابلهم الكرعات راءنك كسريله الكرعات ميمك ضمى وراءنك فتحيله
شول خرما اغاجى دركه صوا وزننده دكلش اوله ابو عبيده روايتى اوزره الاكرع همزه نك وراءنك فتحيله اغيزنك مقدمى انجه اولان طوار الكراع
كافك ضميله قيونك وصغيرك بجاغنك انجه يريدر اتده ودوه ده اولان وظيف مثابه سنده دركه وهليف سنده الساق ديرلر وكراع مذكر
ومؤنث وجمعى استعمال اولنمز الاكرع همزه نك فتحى وراءنك ضميله جمعى الاكارع همزه نك فتحى وراءنك كسريله اكرعك جمعى در ومنه المثل اعطى العبد
كراعا فطلب ذراعا يعنى اذرع الدوا اولوب بيلى بعده اولان كراعدن افضل اولور وكراع قرم طاشلو يركه برنسنه ديرلركه اوزنش يعنى ممتد
اولمش اوله اصبعى اتيك اوده ده برنده ديرلركه اوزنش اوله ممتد امحتمله وكراع اسم جنس در جميع اتك شاملدر الكرسوع كافك وسينك ضميله بلكه
صوچسى بومغه قريب يرده اولان يومرجه يردر الكسع كافك فتحى وسينك سكونيله براديمك اردينى اليله ياخود اياغيله اورمقدر يقال اتبع فلان
ادبارهم يكسعهم بالسيف مثل يكسعونهم اى يطردهم ويقال وردت الخيل يكسع بعضها بعضا يعنى عسكر برى برين بصرق كلدى وكسع اوتنك
ممه سنه صغوق صو اورمغه ده ديرلر سودى چكلسون ديو ظهرينه ترى اولسون ديو ونى كلجك يل قوى دللق اوله ديو صوف اتدوكى زمانده
ابيدرس تقول كسعت الناقة بغبرها اذا ضربت خلفها بالماء البارد وغبر بنجمنك ضميله ممه ده باقى قلان سود وخلف خانك ضميله كسريله
ممه معناسنه در الكسع فتحتينله شول بياض دركه اتك طوغنيده ولاصحاغنك اطرافنده اولور الاكسع همزه نك وسينك فتحيله طوغنده ذكر اولنان
وجه اوزره بياض اولان ات المكسع ميمك ضمى وسينك فتحى وتشديديله شول كمسنه دركه تزوج اتميه كوياكه مزبودك مبنى بى ظهرينه برادلنمشدر
نانه نك سوزى ترى اولندوغى نه كمرد داتدى بس بو عربا لغتنده نادر اولور يعنى لسان عربيه جارى اولان نفعوتيدن اولور نسخ جوهرين
لغط عرب ذكر اولنان منوال اوزره ده داء مهمله ايله واقع اولمشدر اما ذال معجمه ايله اولمق اسب كودنو يعنى يكسيع عجز نعتندن اولور
الاكتساع همزه نك وتانك كسريله كلب قويروغنى اياقلرى اراسنه قيصمقدر يقال اكتسع الكلب بذنبه اذا استثفر به واستثفار ثاء مثلثة ايله
ذكر اولنان معنايه در الكسعة كافك ضمى وسينك سكونيله حمير لغتى اوزره حمار معناسنه ميم زائده در وكسع كافك ضمى وسينك فتحيله جمعى بر قبيله
الكسعى كافك ضمى وسينك فتحى واخرينده يانك تشديديله ذكر اولنش قبيله يه منسوب بر كمسنه در يمنده معروف يايى اغاجى برنده بتمش
ايدوب انده يايى انوكوه صكره اوكلكيجه قريكو سنده بر صيده اوتوب كمنديه خطا اتدى صانوب يايى كسر اتدوكى صكره صباح اولدقده كوب
مقتول بوليجق نادم اولمشى الكعكعة على وزن الزلزلة حبس اتمك التكعكع على وزن التزلزل محبوس اولمق يقال كعكعته اذا حبسته فتكعكع
وتكعكع جوف معناسنه ده كلور يقال تكعكع اذا جبن وهو لغة في تكأكأ الاكعاع همزه نك كسريله منع اتمك يقال اكعه الفرق اذا حبسه عن
وجهه وفرق فانك وراء مهمله نك فتحيله جوف معناسنه در يعنى بو جه اتدوكى محلدن خوف مانع اوله الكعكع كافلرك ضمى وعينك سكونيله قورقق
وضعيف كمسنه جبان معناسنه الكعوع ضمتينله ضعيف وقورقق اولمق يقال كع يكع كعوعا من الباب الثانى ويونس باب اولدن اولدوغين روايت
ايتدى وسيبويه ثانيدن اولمسين اجود ديمش الكع كافك فتحى وعينك تشديديله قورقق اولوب ضعيف ولاده كمسنه الكاع عينك تشديديله
بمعناه وابو زيد ايتدى كععت وكععت عين اولك فتحى وكسريله لغتلردر ذللت ايله دللت كبى طايمق معناسنه الكلع فتحتينله البقلة اولان شقاق
وكير وپاسه دو شقاق شينك ضميله چاتلقان ديو كلرى رحمه ده وصاحب صراح شقاق جميع قصود ايدوب كفشكها ايله اولنشدر
ذكر اولنى وجه اوزره اولمغه دخى ديرلر يقال كلعت رجله تكلع كلعا من الباب الرابع الكلع كافك فتحى ولامك كسريله شول كاسه دركه اوزدكى اوده كير
كير وپاسدن جمع اولا ويقال سقاء كلع وسقاء سينك كسريله قربه يه ديرلر الكلعة فتحتينله قيون سوريسنده بر بلوكه در ابو عبيده روايتى اوزره
ذو الكلاع كافك فتحيله ملوك يمندن بر ملكك اسميدركه اذواء دندر يعنى اسمى ذو كلمه سيله مصدر اولان ملوك دندر الكمع كافك فتحى وميمك كسريله
وميمك برنسنه ايله برابر ياتمق كمسنه الكميع كافك فتحى وميمك كسريله بمعناه المكامعة ميمك ضمى وثانينك فتحيله ايكى كمسنه بر يورغانده برده
برشول مكامعه كه حديث شريفده نهى اولنمشدر يعنى ايكى ادم برابر ياتوب بينلرينده برده اولمامقدر الكنوع ضمتينله
منقبض اولمق وكنوع قرب معناسنه ده كلور يقال كنع الامر اذا قرب ويلزد طولنمغه ميل اتمكه دخى ديرلر يقال كنع النجم اذا مال الى الغروب
خضوع وبلا اوزره اولمغه دخى ديرلر يقال كنع الرجل اذا خضع ولان الاكناع كنوع خضوع معناسنه در واكناع
ديو شويكه دخى ديرلر الكنع فتحتينله برمقلر بورشمك يقال كنعت اصابعه اذا تشنجت التكنيع على وزن التكريم برنسنه يه قبض اتمك

ونونك ضمى وشينك تشديديله منقبض اولمق يقال تكنع الاسير في قده وقد كافك كسريله اسيرى بغلايه جق قيد درلر الاكتناع همزه نك وتانك كسريله بربره
جمع اولمق يقال اكتنع القوم اذا اجتمعوا الكوع كافك ضميله بيلكك اجنده باشى برمقدن جانبنى يقال احمق يمتخط بكوعه ذكر اولنان عصر نسنه
الاكوع شول كمسنه دركه بيلكى اكرى اوله الكوعاء كافك فتحى وواوك سكونيله كلب بيكى اوزره بورومك يقال كاع الكلب يكوع اذا مشى على كوعه في الرمل من
شدة الحر وكسائى ايتدى كعت عن الشئ اكيع واكاع لغتدر كععت عن الامر اكع معناسنه قچمق برنسنه دن قورقوب واشتك يعقوب روايتى
اوزره فصل اللام اللذع لامك فتحى وذال معجمه نك سكونيله اود يا قمق يقال لذعته النار لذعا اذا احرقته ودلك ياقوب اجتنهمق
دخى ديرلر يقال لذعه بلسانه اذا اوجعه بكلام اللواذع لامك فتحى وذالك كسريله شول كلماتدركه مؤلم اولا يقال نعوذ بالله من لواذعه
الالتذاع همزه نك ولامك كسريله يانمق احتراق معناسنه يقال التذع القرحة اذا احرقت وجعا اللوذعى لامك فتحى وواوك سكونى وذالك
فتحيله شول ظريف كمسنه دركه ذكى الطبع وتيز فهم اوله اللسع لامك فتحى وسينك سكونيله ايلان ياخود عقرب صوقمق يقال لسعته
العقرب والحية لسعا اللطع لامك فتحى وطانك سكونيله يلامق لحس معناسنه ولطع كذلك برنسنه نك اوزرنى ياغلمك اوديرمق وبو معنا ترك
الكسره دخى لعط المطه لعطا ديرلر باب رابعدن الالتطاع همزه نك وطانك كسريله كاسه ده اولان نسنه نك جملهسين ايچمك يقال التطع
اذا شرب جميع ما في الاناء والحوض كانه لحسه اللطع فتحتينله شول بياضدر كه طوداغه عارض اولور واكثريا سياه اولان ادمه عارض اولور
ولطع كذلك دينى دركلوبه دبلرى قالمقدر الالطع همزه نك وطانك فتحيله دبلرى دركلوبه دبلرى قالمش كمسنه اللطعاء لامك فتحى وطانك
سكونى والفك مديله بوتنى دبلرى دوكلمش عورت معناسنه ولطعاء كذلك شول عورتدر كه فرجنك لحمى ازاوله ابن دريد
روايتى اوزره اللعاع لامك ضميله شول اوته دركه ابتدا ظهورده ملايم اولور اصمعى روايتى اوزره ومنه قيل الدنيا لعاعة وابو عمرو ايتدى
لعاعة اوتك خفيف اولانى او تلاقدركه او تلادلسون كبيك او تلادلمسى الالعاع همزه نك كسريله ذكر اولنان اوته بتورمك يقال
الغت الارض تلع الاعا اذا انبتتها التلعى تفعل وزننده وعينك كسرى ومديله لعاع اوتى ديرمك تقول تلعيتها وخرجنا نتلعى بونك
اصلى نتلعع باليدى وقالكم اوج عينك متوالى اولدن كريه كوردلرايسه عين اخيره يايه دوندردلر اللعلع على وزن الزعزع سراب كه
بريدن صوكبى كورينور اللعلعة على وزن الزلزلة سراب ايلد ده مسى ولعلعه فانعود دخى ديرلر تقول لعلعته اذا كسرته لعلع لامك فتحى
وعينك سكونيله برطاغك علميدركه ابوه تحاد براولمشدر التلعلع على وزن التزلزل اجلق حيننده جاغروب اول جانبه بو جانبه دونمك
وتلعلع فانعود دخى ديرلر يقال لعلعته اى كسرته فتكسر اللعيعة لامك فتحى وعينك كسرى ومديله جادى اجكه خبز جاودر معناسنه التلفيع
على وزن التكريم باشه اورتمك يقال لفع راسه تلفيعا اذا غطاه وتلفيع طفرجيغى دونبر ركمك دخى ديرلر يقال لفعت المزادة اذا قلبتها
التلفع فانك ضمى وتشديديله عودق برنسنه ايله اورتمك يقال تلفعت المراة بمرطها اذا التحفت به ومرط ميمك كسرى وراءنك سكونيله بر جنس
كبيادر كه اكثر عرب طايفه سى كير وتلفع مطلقا اورتمك معناسنه ده كلور يقال تلفع الرجل بالثوب والشجر بالورق اذا اشتمل
به وتغطى وتلفع تمام بيرلك عارض اولمغه دخى ديرلر يقال تلفع فلان اذا شمله الشيب اللفاع لامك كسريله ذكر اولنان اورتيه الالتفاع همزه نك
وتانك كسريله ملحفه بورنمك يعنى چارشب اورتمك التفاف معناسنه والتفاع بر يودمى او تلادوتلكو دخى ديرلر يقال التفعت الارض بالنبات
اذا احضرت اللقع لامك فتحى وقافك سكونيله دوه قفغى ايله برنسنه يه اتمق يقال لقعه ببعرة اى رماه بها وياد كوز دكمك دخى ديرلر
يقال لقعه بعينه اذا اعانه يعنى ياد كوز دكدى باقسه ابو عبيد ايتدى لقع اصابت عين دن ورمى بالبعرة دن غيرى يرده ايشتلمدى
اللقاعة لامك ضمى وقافك تشديديله برحاله نه حاضر جواب اولن كمسنه الالتقاع همزه نك وتانك كسريله لون متغير اولمق يقال التقع لونه
اذا ذهب وتغير امتقع كبى ده تغير لون معناسنه لحيانى روايتى اوزره اللكع فتحتينله كير پاسى يا پشمق يقال لكع عليه الوسخ لكعا
من الباب الرابع اذا لصق به ولزمه وبو اصمعى روايتى در اللكع لامك ضمى وكافك فتحيله ذليل ولاده كمسنه بعضلر ايتدى لكع شهوة منعم
وهو بر تابع اولان كمسنه دركه بر بيا وبنه وتجريكه اوغلانه دخى لكع ديرلر وفى حديث اهل بيت اثم لكع يعنى الحسن والحسين رضى الله عنهم
لكاع لامك فتحى وعينك كسريله اوزره بنيه قطام كبى كذلك دنيه وذليله اولان عورت يقال امراة لكاع ومنادا اولنه قدره يالكاع
ديرلر واركك كمسنه يه نداسنده يالكع ديرلر ولكع معرفه اولدقده منصرف اولمز الكعون معدول اولوب عجى ابو عبيد ايتدى
غيرلر عوندن دخى لكع ديرلر ولكن معرفه اولدقده بولا ينصرف اولمز دير ابو نك مؤنثنده لكعة ديرلر لكاع ديرلر پس جردو
ثنانوه اولود وصره كر كسه ديرلر وبود فى قربونى اولان سربه در الالكع همزه نك وكافك فتحيله وتانك ايله متصف اولان كمسنه

يقال لكع فهو لكيع من الباب الرابع اللكعاء لامك فتحى وكافك سكونيله مدله ... اللكيعة لامك فتحى وكافك كسرى ومدله قوى مك بمعنى ... قال عمر بن
عباس رضى الله عنهم حفظت ذمادى يوم جاءت كنايب مسرى وبنى اللكيعة وكتائب عسكر معناسنه در وذمار ذال معجمه نك كسريله عرض وناموس ...
اللكع لامك فتحى وكافك سكونيله ايلان صوقمق ... ولكع كذلك حالت رضاعده ذهن ديرلر وذهن قودى باشنده ...
ديرلر اللمع لامك فتحى وميمك سكونيله اللمعان فتحتيله پاليلدامق يقال لمع البرق لمعا ولمعانا من الباب الثالث اذا اضاء الالماع همزه نك كسريله
بمعناه اليلمع يانك فتحى ولامك سكونيله وميمك فتحيله ... اوزده ... رغير بانيده ... برنكيك ... اولودكوا ... ولان كنديه يلمع ديرلر
برقه تشبيه ايدوب اللماعة لامك فتحى وميمك تشديديله صحرا وفلاة معناسنه وطوشنجلك سباع طبودونيه عقاب معناسنه اللمعة لامك ضمى
وميمك سكونيله برقطعه اوتعدكه قورومغه قريب وله ابن السكيت ... قد احشت ديرلر وحلى ...
ديمولرتا اغزسنه ... الالماع همزه نك كسريله ... اغزمنه ... يقال هذه بلاد قد المعت الملمعة ميمك ضمى ولامك سكونيله
ميمك كسريله ... اغزمنه ... ولايت يقال بلاد ملمعة الاملعى همزه نك وميمك فتحى واخرنده يا نك تشديديله شول ذكى كمسنه در كه ...
اليلمعى يانك وميمك فتحى ولامك سكونيله بمعناه الالماع همزه نك كسريله اتك ومركبك ... ظاهر اولوب ... قادرمق يقال الماعت
الاتان والظباء بالضروع اذا اشرفت للحمل واسودت حلماتها ... والطاء مهمله نك كسريله ...
... الماع ... يقال المعت بالشئ والمعت بالشئ اذا اختلسته الالتماع همزه نك ...
... الملمع ... ميمك ضمى ولامك فتحى وميمك ...
لون قادسوب ... اللوعة لامك فتحى ...
سكونيله ... اللوع لامك فتحى وواوك سكونيله ... يقال لاعه الحب يلوعه من الباب الاول الالتياع همزه نك كسريله
يقال التاع فواده اذا احرقه الشوق اللاعة على وزن الهامة ... يقال امرأة لاعة الفؤاد الى ...
... اولوب ... ولاعة ... يقال امرأة لاعة ...
اللاع على وزن الحال ... يقال رجل هاع لاع اى جبان جزوع ولاع يلوع ...
... هاع ... يقال رجل هاع ...
... فصل الميم المتع ميمك فتحى وتانك سكونيله المتوع ضمتيله ... يقال متع النهار من الباب الثالث
اذا ارتفع ... ومتع ... يقال متع ... يقال لئن اشتريت هذا الغلام
لتمتعن منه بغلام صالح اى لتذهبن ... الماتع تانك كسريله ...
متع الشئ اذا طال وماتع ... يقال حبل ماتع اى جيد الفتل وماتع ...
... التمتيع على وزن التكريم ... يقال متعه ... ومتعه الله بكذا الماع ميمك
... ومتاع منفعة ... التمتع ...
... شاعر ... وقال الله تعالى ابتغاء حلية او متاع ...
... الاستمتاع همزه نك وتانك كسريله بمعناه تقول تمتعت بكذا واستمتعت به المتعة ميمك ضمى وتانك سكونيله اسمدر
معناسنه ومنه متعة النكاح ومتعة الطلاق ومتعة الحج ... الامتاع همزه نك كسريله ...
بكواو ابو زيد ... امتعت بالشئ وتمتعت به ... ابو عمرو ... واصمعى ...
... استمتاع ... امتعت عن فلان اذا استغنيت عنه حكاه ابو عمرو عن ...
المتع ميمك فتحى وتا مثلثه نك سكونيله المتع فتحتيله ... يقال متعت المرأة من الباب الثالث و...
الرابع اذا امشت ... المجع ميمك كسرى وجيمك سكونيله ... المجعة ميمك ضمى وجيمك سكونيله ... المجعة ميمك ...
على وزن همزه بمعناه ايضا المجاعة ميمك فتحيله ... يقال تمجع الرجل تمجعا ومجاعة اذا ماجن ... التماجع
وجيمك كسريله ... وجلعه ... المجيع ميمك فتحى وجيمك كسرى ويا نك تشديديله ...

المدع ميمك فتحى وذالك سكونيله خبر ... يقال مذع الخبر من الباب الثالث اذا اخرج بعضه وكتم البعض ... ابو عبيد روايتى در
ومذع ... ايدركين ... يقال مذع بسوله اذا ... المذاع ميمك فتحى وذالك تشديديله شول ... صقليه ...
مذاع ... المربع ميمك فتحى وراك كسرى ... وافرا واخصب ... الامرع همزه نك فتحى وراك ...
جمع ... الامراع ... الامراع همزه نك كسريله ... يقال امرع الوادى من الباب الخامس ...
امرع الوادى اذا اكلا وامراع ... يقال امرعه اذا اصبته مريعا وفى المثل امرعت فانزل وامراع ...
... المرع ميمك ضمى وراك كسريله ...
... المرع ميمك ضمى وراك ... يقال القوم ... خصب ... يقال ادخل ... المرعة ميمك ضمى وراك ...
... المزعة ميمك فتحى ... يقال ...
... التزيع على وزن التكريم ... يقال المراة تمزع القطن ...
... التمزع ... يقال فلان يتمزع ابو عبيد ...
... غضبه ... ابو عبيد ...
... المزعة ميمك ضمى ... يقال ما عليه مزعة لحم ...
المزع ميمك كسرى ... المسيع ميمك كسرى ...
... المشيع ميمك فتحى وشينك سكونيله ...
... الامتشاع همزه نك وتانك كسريله ... يقال امتشع ...
... المشوع ميمك فتحى وشينك ضمى ... المصع
ميمك فتحى وصادك سكونيله ... يقال مصعت الدابة بذنبها اذا حركته ومصع ...
... يقال ... مصع ...
... الماصع ... المصيع ميمك فتحى وصادك كسريله ... الماصيع صادك
كسريله ... المصوع ... يقال مصع اللبن ...
الماصعة ... الامصاع همزه نك كسريله ...
... يقال امصع القوم اذا ذهب البان ابلهم ... ابو عبيد ... امصع الرجل ...
... امصع ... المصعة ميمك ضمى وصادك فتحيله ...
... المصع ... المطع ميمك فتحى وطانك سكونيله ...
... التمطيع على وزن التكريم ... المعمعة
على وزن الزلزلة ... معمعة ... يقال معمع القوم اذا ساروا في شدة الحر المعمعان ميمك فتحى ... يقال يوم معمعان المعمع ميمك ضمى ...
... ويقال ...
... المعمى ميمك فتحى ... الامع همزه نك فتحيله ...
...
... المقع ميمك فتحى وقافك سكونيله ...
... الامتقاع همزه نك وتانك
كسريله ... يقال امتقع لونه على صيغة المجهول اذا تغير من حزن او فزع وكذلك انتقع بالنون وابتقع
بالباء الموحدة ... الملع ميمك فتحى ولامك سكونيله ... يقال ملعت الناقة ... من الباب
الثالث ... المليع ميمك فتحى ولامك كسرى ... الملاع ميمك فتحيله ...

انوک اوتاو لیه و عربلرک مثالرندندر که اودت عقاب ملاع دیدکلری اهلکت معناسنه ابو عبیده ایتدی بو مثل واحده و جمعه ده استعمال اولنور طارت بالعنقاء و حلقت به عنقاء مغرب دیدکلری یکه دخی تحلیق حاء مهمله ایله قوشک اوجرکن یوکسلکه دیرلر و مغرب میمک ضمی و راء مهمله نک کسریله غربت معناسندندر یعنی انی معروف الاسم و مجهول الجسم اولان قوش الدیکه مقصود گوزدن بلاید و اوفتاد اوغرادی دیمکدر المیلع میمک و لامک فتحی و یانک ما بیننده قیکو بلکلو تک اوتسز صحرا معناسنه و میلع سریع معناسنه ده کلور

منع

المنع میمک فتحی و نونک سکونیله و برمک که اعطانک مقابلیدر المانع نونک کسریله المنوع میمک فتحی و نونک ضمیله المناع میمک فتحی و نونک تشدیدیله بونلرک جمعی دخی منعا ایدی معناسنه در و منیع برکسنه یا برنسنه ده ایتقومق دخی دیرلر یقال منعت الرجل عن الشیء فامتنع منه الامتناع همزه نک و تانک کسریله برنسنه دن الیکوب فراغت ایتمک الممانعة میمک ضمی و نونک فتحیله منع ایتمک تقول مانعته الشیء ممانعة المنیع میمک فتحی و نونک کسری و یا ایله الیوشمین نسنه یقال مکان منیع المناعة میمک فتحیله منیع اولمق یقال منع مناعة من الباب الخامس المنعة فتحتیله منیع اولمق معناسنه تقول فلان فی عز و منعة و کاه اولور بونی ساکن قلوب منعة دیرلر ابن السکیت روایتی اوزره بعضلر ایتدی منعه مانعک جمعیدر کفره کافرک جمعی اولدوغی کبی یعنی اول کمسنه عزتده در و عزتنی قورویوب حمایت ایدنلرده در که حمایت ایدنلرک عزتی التمنع فتحتیله و نونک ضمی و تشدیدیله منیع اولمق یقال قد تمنع المتمنعان میمک ضمی و نونک کسری و تشدیدیله دوه الجکی نک نادره سنه دیرلر بونلر قتلق بلدن جوبانه مخالفت ایتدکلری یا خود بکشلو اولان طوار دن اول طوینه دن بزدرلره مخالفت ایتدیکی یا خود مقتضای زمانه مخالفت اوزره قتلق بلمدن قناعت اتما مکله الملیع میمک فتحی و یانک سکونیله اوینک یقال ملاع السمن یمیع اذا ذاب و ذوبان ذال معجمه ایله اریمک معناسنه در المیع مصدری و یانک سکونیله برنسنه دیمکلرینده صکره اقمق یقال ملاع الشیء یمیع اذا جری علی وجه الارض التمیع فتحتیله و یانک تشدیدیله کذلک اقمق جری معناسنه و میعه سرو ده فشاط دخی دیرلر و انک ابتداسکرته سنیه دیرلر و اذل نهارده ده دیرلر و بکتشلکک ابتداسنده ده دیرلر و میعه کوکک شول صوده دیرلر که ولایتده دموع وحسن انما جوده افترانی بشور لر صاع اولاننه میعه سایله دیرلر و دنیجوکنه میعه یابسه دیرلر

فصل النون

نبع

النبوع ضمتیله صو چیقمق نبع الماء ینبع نبوعا الینبوع یانک فتحی و نونک سکونیله و بانک ضمی و مدیله صو چیقه جق یرعین الماء معناسنه در و منه قوله تعالی حتی تفجر لنا من الارض ینبوعا الینابیع یانک فتحی و بانک کسری و مدیله جمعی صو چیقاجق یرلر معناسنه النوابع نونک فتحی و بانک کسریله شول یرلره دیرلر که اندن دوه نک دری اقه الانبیاع همزه نک و بانک کسریله سوزه کرمک اصمعی روایتی اوزره یقال انباع فلان بالکلام اذا انبث و فی المثل مخرنبق لینباع ای ساکت لینبعث و مطرق لینثال ای ساکت لیتحرک و ینصب النبع نونک فتحی و بانک سکونیله شول اغاجدر که اندن یای شولرلرو بودقلرندن اوق اشلرلر النبعة کذلک نونک فتحی و بانک سکونیله نبعک واحدی نبایع نونک ضمی و بانک کسریله بر موضعک اسمیدر النبیع نونک فتحی و بانک کسری و مدیله بر شهرک اسمیدر النباعة نونک فتحی و بانک تشدیدیله اوترقه یی دیرلر معناسنه یقال کوزنه بیاعنک اذا دم یعنی یلدنک و عیش ایلاد دخی لغتدر

نجع

النجوع ضمتیله طعام هضم اولنمق یقال نجع الطعام ینجع نجوعا من الباب الثالث اذا هنأ اکله و نجوع تاثیر ایتمکه دخی دیرلر یقال نجع فی الدابة العلف و لا یقال انجع و نجع فی الخطاب و الوعظ و الدواء اذا اثر النجیع نونک فتحی و جیمک ضمیله هاضم اولان صو یقال ماء نجوع کما یقال نمیر و نجوع الصبی سوده دیرلر ابن السکیت ایتدی نجوع قانرشمش صو درکه دوه یه ایچورلر تقول نجعت البعیر النجعة نونک ضمی و جیمک سکونیله او تلاع اد لمق اوتلو یرلرده الانتجاع همزه نک و تانک کسریله برکسنه یا لطفنه احسانندن اوتری المنتجع میمک ضمی و جیمک فتحیله اوتلاق ارامق ایچون اولان منزل الناجع جیمک کسریله شول لعاب دوه درکه اوتلاغ لغب قالدم المنجعون میمک ضمی و جیمک کسریله بو معناها النجیع نجیعک کسریله و مدیله شول او تو درکه صبرلیله قادشمشدر و دوه یه ایچورلر و نجیع شول قاندر که مائل اولا اصمعی ایتدی نجیع جزو دن کلن قاندر دیرلر یعنی اعضای باطندن

نخع

النخاعة نونک ضمی و خاء معجمه ایله ادمک اغزندن کوکسک بلغمی و صاح صارمی سو سکا نقیه ایتمکدر و قاموس سوم ایکی معنایه دخی الطلاق اولنمشدر اشارات واردر التخنع فتحتیله و خانک ضمی و تشدیدیله توکرک بلعدوسو یمک انوج یقال تنخع فلان اذا دمی بنخاعة الانتخاع همزه نک و تانک کسریله برکسنه و لا یعتبرون دورد و دشمک یقال انتخع عنه اذا بعد عنها النخاع نونک فتحیله اق ایلک که اوقه مکیکنده اولور یقال قطعوا نخاعه و نخاعه النخاع نونک ضمیله کذلک بکیکک نخاع اولان ایلک بعجاوزدن بوطاینو قسنغه یعتبرون هو مقطوع النخاع المنخع میمک و خانک فتحی و نونک سکونیله باشله بوینی کلکنک بتشدکی یر النخع فتحی و خانک سکونیله تمام بوغزلیوب بجاغی ایلکه ایرشدرمک یقال ذبحه فنخعه نخعا من الباب الثالث اذا جاوز منتهی الذبح الی النخاع و نخع نصیحتی اخلاص اوزره قلمقه دخی دیرلر یقال نخعه النصح و الود اذا اخلصها التخعة شول طوار درکه ذکر اولان وجه اوزره بوغزلانه النخع فتحتیله یمندن شول قبیله درکه ابراهیم نخعی انلردندر

نزع

النزع نونک فتحی و زانک سکونیله برنسنه یی یرندن قوپرمق نقل

اوغ

النزع من الباب الثانی اذا قلعه و نزع دوه چکوزه دخی دیرلر یقال فلان فی النزع ای فی قلع الجان و یا جکمکه دخی دیرلر یقال نزع فی القوس اذا مدها النزاع نونک کسریله برکسنه اهلنه اشتیاق اولمق یقال نزع الی اهله ینزع نزاعا من الباب الثانی اذا اشتاق النازع زانک کسریله و طننه ورنا سی چکنوب حنین ایدن دوه النزوع ضمتیله برنسنه دن اجتناب ایتمک یقال نزع عن الامر نزوعا و نزوع والد والدی کسنه یه اولمغه دخی دیرلر یقال نزع الی ابیه فی الشبه اذا ذهب و آب برکسنه یه سکرتمکه دخی دیرلر یقال نزعت الخیل اذا جرت طلقا النزعة فتحتیله نازعک جمعیدر و فی المثل عاد الامر الی النزعة اذا قام باصلاح اهل الاناة و اناة همزه نک فتحیله تانی معناسنه در النزیع نونک فتحی و زانک کسری و مدیله غریب معناسنه و نزیع دیه تعبیر قیوی دخی دیرلر النزع نونک ضمی و زانک فتحی و تشدیدیله ارکک طلب ایدن قیونلر یقال الغنم نزع اذا کانت حرابی و حرابی حاء مهمله نک فتحی و الفک قصریله ارکک طلب ایدن قیونه دیرلر النزایع نونک فتحی و یانک کسریله شول اتلر درکه اصیل لرنخلقه منسوب اوله بعضلر ایتدی شول اتلر درکه اخر قومدن چکلوب نتیش اوله و نزایع شول عورتلره دیرلر که عشیرتلرندن غیریه تزوج ایدله النزوع نونک فتحی و زانک ضمیله شول قیودر که دیبی یاقین اوله بو حیثیتله که اللهجکله قابل اوله الاقرب العمق معناسنه الانزع همزه نک و زانک فتحیله شول کسنه درکه اشنکی ایکی جانبی قلسز اوله النزعة فتحتیله اول ایکی یرده ذکر اولنش بوکه اندن قل بتمیه النزعتان فتحتیله تثنیه سی ازمکه موشتیه نزعا دیرلر بلکه دغرا دیرلر زاء معجمه نک فتحی و عین مهمله نک سکونیله المنازعة میمک ضمی و زانک فتحیله حصومت جکشمک یقال نازعه منازعة اذا جاذبه فی الخصومة النزاعة نونک فتحیله نزاع معناسنه یقال بینهم نزاعة ای خصومة فی حق التنازع تانک فتحی و زانک ضمیله خصومت ایدشمک النزاع نونک کسریله اشتیاق معناسنه یقال نازعت النفس الی کذا نزاعا اذا اشتاقت الانزاع همزه نک کسریله قومک دوه لری وطنه چکنمک یقال انزع القوم اذا نزعت ابلهم الی اوطانها المنتزع میمک ضمی و زانک کسریله سرعت ایدیجی کسنه یقال رایت فلانا منتزعا الی کذا ای مسرعا الیه نازعا الانتزاع همزه نک و تانک کسریله قوپرمق و قوپرموق یقال انتزعت الشیء فانتزع ای اقتلعته فاقتلع المنزع میمک ضمی و زانک فتحی و تشدیدیله جوق قوپرلمش نسنه یقال ثمام منزع شدد للکثرة و ثمام ثاء مثلثه نک ضمیله بر ضعیف اوتک اسمیدر المنزع میمک کسری و زانک فتحیله اوق یتر معناسنه المنزعة میمک و زانک فتحیله شول نسنه درکه کشی اکا مراجعت ایده ای تدبیری و رایی کبی و اهل حجازدن بعضلر تقولون و الله لتعلمن اینا اضعف منزعة کلمه لرنده و خشاف اعرابی منزعه دردیکه میمک کسریله ابن السکیت روایتی اوزره و یقال فلان قریب المنزعة ای قریب الهمة و منزعه شرابک انقطاع حالنه اولان لذته دخی دیرلر یقال للشراب طیب المنزعة ای طیب مقطع الشراب

نسع

النسعة نونک کسری و سینک سکونیله شول نسنه درکه کوکه بغلامغیچون نیقدن اورولمش قولانه یه شلاله النسع نونک کسری و سینک سکونیله جمعی قولانلر معناسنه و نسع مسع میمک کسریله شمال یلنک اسمیدر اصمعی روایتی اوزره النسع نونک کسری و سینک فتحیله کذلک جمعی الانساع همزه نک فتحیله کذلک جمعی النسوع ضمتیله دیشک اوزدن اولان ایکی دوب دیشک شوبب اجلمق یقال نسعت الاسنان من الباب الثالث اذا انحسرت اللثة عنها ای استرخت و انحسار حاء مهمله ایله اجلمق و لثة لامک کسریله و ثاء مثلثه ایله دیش دیبی اولان اتلر یقال انسع فوه

نشع

المنشوع نونک فتحی و شینک ضمی و مدیله بورندن ویریلن دوا اسعوط کبی و اغزه ده کلن دوا و جوه کبی عین مهمله و غین معجمه ایله لغتدر النشوع ضمتیله مصدر درکه اولنی طرفکه زبوده وایه استعمال ایتمک معناسنه یقال نشعت الصبی الوجور که لاه اولور نشیع لغتی معناسنه استعمال اولنور یقال نشع الکلام اذا لقنه الانشاع همزه نک کسریله بعضا تقول نشعه و انشعه مثل وجره و اوجره الانتشاع همزه نک و تانک کسریله بورندن دوا ویرمک یقال انتشع الرجل مثل اسقط

نصع

الناصع صادک کسریله هر نسنه نک خالصی معناسنه یقال ابیض ناصع و اصفر ناصع محمه ایتدی هر نوبه که خالص البیاض اوله و یا خود خالص الصفرة اوله اول ناصعدر النصوع ضمتیله دنک اقدقو خالص اولمق یقال نصع لونه نصوعا من الباب الثالث اذا اشتد بیاضه و خلص و نصوع برنسنه واضح اولمغه دخی دیرلر یقال نصع الامر اذا وضح النصیع نونک کسری و صادک سکونیله اق بزدن بر نوعدر الانصاع همزه نک کسریله ناقه ارکک دن جانبه قرار ایتمک فرادی روایتی اوزره یقال انصعت الناقة للفحل اذا اقرت له و انصاع قتلنق و اولان نسنه یی اظهار ایتمکه ده دیرلر ابو عمرو روایتی اوزره یقال انصع الرجل اذا ظهر ما فی نفسه و قصد للقتال النصیع نونک فتحی و صادک سکونیله طوغری ابو یوسف روایتی اوزره یقال البحر اذا نصعت به ای واد شول صعت

نطع

النطع نونک فتحی و طانک سکونیله دریدن اولان مقعد بو نون اوج لغتدر دخی واردر بری نطع در فتحتیله و بری نطع در نونک کسری و طانک سکونیله و بری نطع در نونک کسری و طانک فتحیله النطوع ضمتیله جمعی الانطاع همزه نک فتحیله کذلک جمعی النطع نونک کسری و طانک سکونیله بو قره طمق که انده اشب نوقش اثرلری وار دو تخفیف و تثقیل جایزدر و نطع معقد معناسنه ده کلور زکم مرد

النعنع ونلرك ضمیله و تشدیدیله ... طیبی رایحه لو بر نبات در النعناع نونك فتحیله معروف نباتدر ... املك ... دقت ایدوب سوزده
ضم و عینك ماقبلنه سكونیله بمعنا مقصوردر النخع نونك ضمی و عینك كسری ایله سكونیله ...
اولوب ... النغاعة نونك ضمیله بر ملایم اوتك اسمیدر ... معنی النفع نونك فتحی و فانك سكونیله ضرك مقابلیدر الانفاع
كسریله فاتحه ... یقال نفعه فانتفع یعنی انتفعه بمنفعة المنفعة میمك و فانك فتحیله ... معناسنه النقع نونك فتحی و قافك سكونیله تور غبار
معناسنه و نقیع نقیعه طوار ذبح ... ضیافتدر نقعت النقیعة و ...
الی الرجل منهم ... کلكم ... دعوة ... نقع ...
قال الله ... یقال نقع الصارخ بصوته النقاع نونك كسریله جمع ... معناسنه نقعك ... جمع ...
علی ما یجی و نقیع صو ... معناسنه و نقیع ذكر اولنان صویه دخی دیرلر ...
انزاء یمنع نقع البئر و نقع ... الانقع همزه نك فتحی و قافك ضمیله ...
... المثل ان الشراب بالنقع ... حوق ... و شرابنك ...
... معناسنده الانقوعة همزه نك ... النقوع نونك فتحی و قافك ...
... المنقع میمك كسری و قافك فتحیله ... نقوع ...
... المنقعة میمك كسری و قافك فتحیله ...
صاحب ... المنقع میمك و قافك فتحیله ... الناقع میمك و قافك كسریله
... الانقاع همزه نك كسریله ... و انقاع ...
النفره ... اذا ... و انقاع ... انقعت ... الماء ...
البعض ... یقال طال انقاع الماء و استنقاعه ... و ابو عبیده ... استنقعت ... استعاده و انقاع ...
... یقال انقع ... المنقع میمك ضمی و نونك سكونی و قافك فتحیله ...
دخی دیرلر یقال ... النقوع ... جمع ... یقال نقع الماء ینقع نقوعا ...
... المثل الرشف انقع ... صویی اذا ...
... یقال نقع الصوت اذا ... نقعت بالماء اذا ... و یقال شرب حتی نقع ...
غلیلا و نقوع ... یقال ما نقعت بخبر من فلان نقوعا ای ما ... و لم اصدقه ...
دیرلر ... نقعت بالخبز و الشراب ... الناقع قافك كسریله ... یقال سم ناقع ای ثابت ...
ابو نصر ... النقیع نونك فتحی و قافك كسری و مدیله ... قیو ...
معناسنه ... الانقعة همزه نك فتحی و قافك كسریله ... جمعی ...
و نقیع ... صو ... و نقیع ...
معناسنه و ابو یوسف ... نقیع ... المنقع میمك ضمی و قافك فتحیله ... النقعة
نونك فتحی و قافك كسری و مدیله ... ضیافت و بعضلر ... ذبح ...
... النقایع نونك فتحی و یانك كسریله ... یقال الناس نقایع الموت
... ذبح ... الانتقاع همزه نك و تانك كسریله نقیعه ... ذبح ... یقال انتقع النقیعة اذا ذبحها
انتقاع ... قبل القسمة ... انتقع القوم ... قبل القسمة ... و انتقاع لون ...
دیرلر یقال انتقع لونه اذا تغیر ... الانتقع ... یقال ما ... انقع منها الاستنقاع همزه نك ...
حوض ... استنقعت فی الغدیر اذا نزلت فیه و اغتسلت ... و استنقاع ...
ثابت ... یقال استنقع الماء فی الغدیر اذا اجتمع و ثبت و استنقع الشیء ... و استنقاع ...
دیرلر یقال استنقع الصوت ... المستنقع میمك ضمی و تانك و قافك فتحیله ... النكع نونك فتحی و كافك سكونیله

اودوكه یقال نكعه عن الامر اذا اعجله عنه ... النكعة نونك ضمی و كافك فتحیله احمق ... یقال رجل هكع نكعة
النكع نونك و كافك فتحیله ... الانكع همزه نك و كافك فتحیله ...
... النوع نونك فتحی و واوك سكونیله ... الانواع همزه نك فتحیله جمعی التنوع فتحتیله و واوك ضمی و تشدیدیله
... یقال تنوع الشیء انواعا النوع نونك ضمی ... النایع یانك كسریله جایع ...
یقال رجل جایع نایع ... النیاع نونك كسریله جیاع ... جمعیدر یقال قوم
جیاع نیاع ... یقال رماه الله بالجوع و النوع الاستنواع
همزه نك و تانك كسریله ... التنوع ... یقال تنوع ... فصل الواو
الوباع واوك فتحی و بانك ... یقال ...
معناسنه الوجع فتحتیله مرض معناسنه در الاوجاع همزه نك فتحیله جمعیدر ... الوجاع واوك كسریله ... وجال ...
وجع فلان یوجع و یجع و یاجع ... الرابع ... یجع دیرلر ...
... اگر فلان یوجع ...
... یوجع ... و یوجعنی رأسی ...
... الوجع واوك فتحی و جیمك كسریله مریض ... الوجعون ... الوجعی واوك فتحی و جیمك ...
... الوجاعی واوك فتحی ... جمع ... یقال هم قوم وجعون و وجعی مثل
مرضی و وجاعی و نسوة وجاعی ایضا الوجعان واوك فتحی و جیمك كسریله ... یقال نسوة وجعات الایجاع همزه نك كسری و مدیله
... یقال ضرب وجیع ای موجع مثل الیم بمعنی مولم التوجع فتحتیله و جیمك ضمی و تشدیدیله و توجع ... شفقة
... یقال توجعت لفلان من كذا اذا رثیت له ...
... الوجعاء واوك فتحی و جیمك سكونی ... الجعة جیمك كسری و عینك ...
... ابو عبید ... التودیع علی وزن التكریم ...
... الوداع واوك فتحیله ... و تودیع ...
... و تودیع الثوب ... الودعات ...
... الودعة
... الودعة ...
... یقال ودع ...
... الودیع واوك فتحی و دالك كسری و مدیله ... یقال ...
الودع دالك كسریله ... یقال ودع فهو وادع ... المتدع ...
... المودعة ... التوادع تانك فتحی و واوك ...
... الموادعة ... المودوع میمك فتحی ... یقال علیك بالمودوع ای بالسكینة
و الوقار ... ودع دالك فتحی ... ودع یوم ...
... و ادع ... و دعة ...
... الودیعة واوك فتحی و دالك كسری و مدیله امانت ... اذا دفع الیك لا تكون ودیعة
... الاستیداع همزه نك و تانك كسریله ... و دیعة ...
... المیدع میمك كسری و مدیله ... المبدعة ...
... الوادع ... الاودع همزه نك ... فتحیله ...
... الودع فتحتیله ... و دع ...
... ودع ما ... یقال ... فلان ... الوداع ...

الوودع ضمتيله الوداعة واوك فتحيله الودع واوك ضمي ودالك سكونيله بونلر مصدرلردر صغير وضعيف اولمق معناسنه تقول ودع يودع وداعة
من الباب الخامس الودع واوك فتحي ودالك كسري ايله شول برجانوره دينور كه داوه لا تتقي معناسنه الدعة دالك كسريله بمعنا يقال ودع يودع ودعا
ودعة من الباب السادس ويقال فلان سعى لدعة اي قليل الودع التودع تفعيله ودالك ضمي وتشديديله جيقمق يقال تودع منكوا اذا خرج التوديع
على وزن التكريم منع ايتمك وفي حديث عمر رضي الله عنه ودع اللص ولا تراعه يعني [illegible] منع ايليكه كوردكده الحال منع ايله [illegible] منتظر ايله
وبرقنه [illegible] دخي ديرلر [illegible] معناسنه يقال ودعت الابل عن الماء اذا رددتها الموادعة ميمك ضمي ودالك فتحيله سويلشمك [illegible] معناسنه الورع
واوك فتحي ودالك كسري ومديله برانك اسميدر الودع واوك فتحي ودالك سكونيله منع ايتمك تقول ودعته ادعه ودعا من الباب الثالث اذا كففته وودع
عسكرك اوكن اليقوق معناسنه دخي كلور تقول ودعت الجيش اذا حبست اولهم على اخرهم قال الله تعالى فهم يوزعون الايزاع همزه نك [illegible]
وقتديله ممنوع اولمق تقول ودعته فاتزع اذا كففته فكف المتزع منع اولنمش [illegible] شديد النفس ولان كمنسنه ديرلر الايزاع همزه نك كسريله
بركمسنه يه برشي [illegible] اغرا ايتمك تقول اودعته بالشيء فاودع به [illegible] اذا اغريته فغري واوزع الله الهام ايتمك دخي ديرلر تقول
[illegible] شكره فاوزع اذا استلهمه فالهمك والايزاع ناقه [illegible] دخي ديرلر [illegible] ناقه [illegible] اولور [illegible] لناقة [illegible] اذا
[illegible] بر ديباو قطعه [illegible] جوهري [illegible] ذكر [illegible] لغت اولمق احتمالي واردر [illegible] صاحب قاموس غلط [illegible]
الموزوع بر ميمك فتحي ودالك ضمي ومديله [illegible] الوزع واوك فتحي ودالك ضمي ومديله [illegible] مصدردر [illegible] كلور جميعا الاستيزاع همزه نك [illegible]
الهام طلب ايتمك تقول استوزعت الله شكره فاوزعني على ما زادني الوازع دالك كسريله شول [illegible] ذكر ايليو وصفه [illegible]
[illegible] محتاج اولان [illegible] اوكاده [illegible] حديث ابي بكر رضي الله عنه [illegible] لا بد من وزعة [illegible] جمعيدر [illegible]
[illegible] منع اولنماسي [illegible] وفي بعض النسخ انا قبيد [illegible] ان يكون الاستفهام للانكار [illegible]
دخي كلور قال الحسن البصري رضي الله عنه لا بد للناس من وازع اي من سلطان يكفهم وكاه ولو [illegible] وازع ديرلر [illegible]
الوزع واوك فتحي ودالك سكونيله عسكرك اوكن اليقوق [illegible] تقول ودعت الجيش اذا حبست اولهم على اخرهم قال الله تعالى
فهم يوزعون التوزيع على وزن التكريم قسمت وتفريق ايتمك التوزع تفعيله ودالك ضمي وتشديديله بولشمك يقال توزعوه فيما بينهم
تقسيم الاوزاع همزه نك فتحيله ناسدن جماعات مختلفه ديرلر واوزاع [illegible] برقبيله دخي ديرلر [illegible] السعة [illegible]
برنسنه يه وسعت وبرمك يقال وسع الشيء [illegible] من الباب الرابع يقال لا يسعني شيء ويضيق عنك يعني [illegible] مضايقه [illegible]
[illegible] واو ساقط اولديغي [illegible] ساقط اولديغي [illegible] ساقط اولديغي [illegible]
وسعه قدرت وطاقه دخي ديرلر قال الله تعالى لينفق ذو سعة من سعته اي غنى قد وسعه والهاء عوض من الواو الوسع واوك ضمي [illegible]
سكونيله سعه كبي قدرت وطاقت معناسنه در الايساع همزه نك كسري ومديله غنا صاحبي اولمق يقال اوسع الرجل اذا صار ذا سعة وغنى [illegible]
والسماء بنيناها بايد وانا لموسعون اي اغنياء قادرون والايساع غني قلمق دخي ديرلر يقال اوسع الله عليك اي اغناك التوسيع على وزن التكريم
برنسنه يي بول ايتمك تضييقك مقابليدر الاتساع همزه نك وتانك كسري وتشديديله وسعت بولمق الاستيساع همزه نك [illegible]
ايضا يقال وسع الشيء فاتسع واستوسع اذا صار واسعا التوسع تفعيله وسينك ضمي وتشديديله مجلسده كيكبر [illegible]
الوساع واوك فتحي وسينك تشديديله شول آتدركه ادمي [illegible] الوساعة واوك فتحيله [illegible]
وسع وساعة من الباب الخامس وسيع واوك فتحي وسينك كسري ومديله [illegible] حرض [illegible] سعد [illegible]
[illegible] بعض اشعارده علي وجه التغليب [illegible] واليسع [illegible] احمد [illegible]
اولور [illegible] اكرچه [illegible] اولدي [illegible] الف لام داخل [illegible] والليسع قراءت [illegible]
قراءت [illegible] الوشيعة واوك فتحي وشينك كسري ومديله [illegible] معناسنه وشول قماشه [illegible]
[illegible] ايلكن يعني ادقاج ايلكن [illegible] وشيعه ديرلر [illegible] قطعه سنه دخي وشيعه ديرلر
[illegible] اولان [illegible] ديرلر التوشيع على وزن التكريم [illegible] ديرلر الوشيع واوك فتحي وشينك [illegible]
[illegible] ظاهر اولمق [illegible] يقال وشع الشيب في [illegible] وشعة الجبل [illegible]
الثالث اذا علوته التوشع تفعيله وشينك ضمي وتشديديله [illegible] يقال توشعت الغنم في الجبل اذا [illegible]

الوشوع واوك فتحي وشينك ضمي [illegible] واوك فتحي [illegible] يقال اوشعت [illegible] وبو [illegible] الوشيع واوك فتحي وشينك كسري ومديله شول [illegible]
[illegible] الوضيح [illegible] اولنمش [illegible] ضعيف [illegible] الوضع
[illegible] وفي الحديث ان اسرافيل ليتواضع لله تعالى حتى يصير كأنه الوصع الموضع ميمك فتحي وضادك كسريله
[illegible] الوضع واوك فتحي وضادك سكونيله بمعنا الوضوع ميمك فتحي وضادك ضمي ومديله بمعنا كذلك تقول
وضعت الشيء بين يدي وضعا وموضعا وموضوعا وهو مثل المعقول ووضع [illegible] يقال وضع منه فلان
اي حط من درجته ووضع [illegible] يقال وضعت المرأة اذا ولدت ووضع [illegible]
دخي ديرلر يقال وضع البعير [illegible] اذا اسرع في سيره ووضع [illegible] يقال وضع الرجل في تجارته على البناء للمجهول اذا خسر الموضوع
ميمك فتحي وضادك ضميله [illegible] يقال بعير حسن الموضوع وموضوع تجارتنده [illegible] يقال وضعت
[illegible] الايضاع همزه نك كسري ومديله [illegible] يقال اوضع راكبه وايضاع تجارتنده [illegible]
يقال اوضع الرجل على ما لم يسم فاعله الموضع ميمك وضادك فتحيله [illegible] الوضعة واوك فتحي وضادك
سكونيله الوضعة واوك كسري وضادك سكونيله الضعة ضادك كسريله [illegible] بمعنادر [illegible]
[illegible] الوضع والوضعة والضعة [illegible] تبديل [illegible]
[illegible] عوض اولور [illegible] الوضيعة واوك فتحي وضادك كسري ومديله [illegible]
[illegible] يقال وضعت [illegible] وضيعة [illegible] تقول وضع الرجل
[illegible] وضيعة من الباب الخامس [illegible] الوضائع واوك فتحي [illegible] احمال واثقال معناسنه يقال حملوا وضائعهم
[illegible] وضائع [illegible] وضائع كسري [illegible]
[illegible] الوضيع واوك فتحي وضادك كسري ومديله شول [illegible]
[illegible] وضعت عند فلان وضيعا
[illegible] الضعة ضادك فتحيله [illegible] تقول [illegible] ضعة وضعة
بفتح الضاد وكسرها والهاء عوض من الواو [illegible]
[illegible] الواضعة ضادك كسريله جمعي يقال ناقة واضعة ونوق [illegible]
[illegible] وضعت [illegible] وكذلك وضعتها انا [illegible]
[illegible] الموضوعة [illegible] الوضيعة [illegible]
[illegible] المواضعة ميمك ضمي وضادك فتحيله [illegible] تقول [illegible]
[illegible] الواضع [illegible] واضع [illegible]
[illegible] الوضع واوك ضمي وضادك سكونيله [illegible] يقال وضعت [illegible] وضعا
[illegible] التضع [illegible] بمعنا التضع ضمتيله بمعنا كذلك يقال [illegible] حملته امه وضعا وتضعا
التواضع تانك فتحي وضادك ضميله [illegible] الاتضاع همزه نك كسري وتانك تشديديله [illegible]
[illegible] التوضيع على وزن التكريم [illegible] الموضع ميمك ضمي وضادك فتحي وتشديديله [illegible]
[illegible] الوضع واوك فتحي [illegible] الوعوعة على وزن الزلزلة [illegible] الوعواع
واوك فتحي [illegible] يقال [illegible] وعواع [illegible] كثير [illegible] وعواع
[illegible] الوقيع واوك فتحي وقافك كسري ومديله شول [illegible]
[illegible] الوقعة واوك [illegible] الواقعة قافك كسريله [illegible] الموقع
ميمك فتحي وقافك كسريله [illegible] الموقع ميمك فتحي وكذلك [illegible] يقال وقع الشيء موقعه الموقعة ميمك وقافك [illegible]

شول نخله دكه قوش انوكك اوده قوز المبقعة ميمك كسرى ومديله شول نسنه دركه طوغان انوكك اوزدن طوبرمغه عادت ايلينوره ميقعه
قصادكه اوزدنيه يزدوكودكى اغاجه دخى ديرلر وميقعه چكيجه دخى ديرلر مطرقه معناسنه وبعضلر ايتدى ميقعه اوزون بيلكى طاشيدر كه [illegible]
بيجق بيلديلر الوقع واوك فتحى وقافك سكونيله طاغده اولان يوكسك يره ووقع اوغلاشماغه دخى ديرلر يقال وقعت بالقوم في القتال ووقع [illegible]
دوشمكه ده ديرلر يقال وقعت من كذا وعن كذا وقعا من الباب الثالث ووقع بچاغى كسكين اتمكه ده ديرلر تقول وقعت السكين اذا احددتها
الوقع فتحتين طاشلق الوقعة كذلك فتحتين ولحج ووقع اياق يوريمكدن مجروح اولوب طاشه [illegible] دخى ديرلر يقال وقع الرجل يوقع
الرابع اذا اشتكى لحم قدمه من غلظ الارض والحجارة الوقيع واوك فتحى وقافك كسريله شول بلوتدركه يوفقه اولا [illegible] معناسنه الوقيع واوك
فتحى وقافك كسرى ومديله شول اتدر طرنغى دركه طاشده [illegible] ووقيع شول قليجه ديرلركه سيلكى طاشنه سوريلوب كسكين قلنمش اوله [illegible]
بلنمش اولان بچاق يقال وقيع حديدك الوقايع واوك فتحى وياك كسريله شول چقور يرلردركه انده صو جمع اوله مناقع معناسنه ووقايع [illegible]
معناسنه دخى كلور الوقيعة واوك فتحى وقافك كسرى ومديله خلقه غيبت اتمك يقال وقع في الناس وقيعة اذا اغتابهم [illegible]
اولان دليك كه انده صو جمع اوله كوچك اولسون وبيوك اولسون زياده بيوك اولانه قدم وقيط ديرلر الوقاع واوك فتحى وقافك تشديديله
وقاع واوك فتحى وعينك كسرى اوزده بنا [illegible] قطام كبى شول طاغدركه [illegible] اوزدنه دايره [illegible]
طاغه اطلاق اولنه ابوعبيد روايتى اوزده يقال كوبه وقاع الايقاع همزه نك كسرى ومديله قوملا اوغرشدرمك يقال اوقعت بالقوم
وايقاع بركشنه يه برزلق انكه دخى ديرلر يقال اوقع فلان بفلان ما يسوءه وايقاع دوشرمكه دخى ديرلر اسقاط معناسنه يقال [illegible]
المواقعة ميمك ضمى وقافك فتحيله اوغراشمق الوقاع واوك كسريله بمعناها يقال واقعوهم في القتال مواقعة ووقاعا الوقوع ضمتيله [illegible]
يقال وقع الشئ ويقال وقع الربيع بالارض ولا يقال سقط وربيع ياغموردن [illegible] ووقوع قوش قونمغه دخى ديرلر يقال وقع
الطاير وقوعا الوقعة واوك كسرى وقافك سكونيله قوشك برجنس قونمغه يقال انه لحسن الوقعة النسر الواقع [illegible] فتحى وسينك سكونى
وقافك كسريله [illegible] التوقع فتحتين وقافك ضمى وتشديديله برنسنه يه منتظر اولمق الاستيقاع همزه نك وقافك كسريله
بمعناه يقال توقعت الشئ واستوقعته اذا انتظرت كونه اى وقوعه التوقيع على وزن التكريم كتابه اوزده نشان يازمق [illegible]
جايز [illegible] وتوقيع [illegible] اولان ياغره ده ديرلر وتوقيع برنسنه يى توهم اتمكه دخى ديرلر الواقع قافك كسريله [illegible]
[illegible] الموقوع ميمك فتحى وقافك ضميله [illegible] طرنغى يقال حافر موقوع [illegible]
ميمك ضمى وقافك فتحى وتشديديله [illegible] يول الطريق مذلل معناسنه وموقع شول كشيه ديرلركه [illegible]
دوه يه ديرلركه [illegible] اولا يقال انه لموقع الظهر الموقعة ميمك ضمى وقافك فتحى وتشديديله [illegible]
الوكيع واوك فتحى وكافك كسرى ومديله برك اولان نسنه يقال كرش وكيع وسقاء وكيع اى صلب شديد [illegible]
واوك فتحيله برك ولمق يقال وكع من الباب الخامس وكيع كذلك واوك فتحى وكافك كسرى ومديله برجانك اسميدر الوكع فتحتيله [illegible]
قرننه اولان برماغه مايل اولوب [illegible] اولمغه ديرلر الاوكع همزه نك وكافك فتحيله شول [illegible] ذكر اولنان صفت [illegible]
اوله الوكعاء واوك فتحى وكافك سكونى والفك مديله مونثيدر يقال رجل اوكع وامرأة وكعاء ولولد اوكع لئيم معناسنه استعمال اولنور [illegible]
اوكع اى دنى لئيم ويقال امة وكعاء اى حمقاء الاستيكاع همزه نك وتانك كسريله [illegible] يقال استوكعت معدته اذا اشتدت طبيعته [illegible]
ميمك كسرى [illegible] وكافك فتحيله [illegible] الميكع ميمك كسرى [illegible] وكافك فتحيله جمعى [illegible]
فارسيده [illegible] ديرلر الوكع واوك فتحى وكافك سكونيله عقرب صوقمق يقال وكعت العقرب بابرتها اذا ضربت وايلان صوقمغه دخى ديرلر يقال
وكعته الحية [illegible] تقول وكعت الشاة اذا [illegible] ضرعها عند الحلب ومن كلامهم ودع [illegible]
[illegible]
[illegible] الولوع واوك فتحى ولامك ضمى ومديله [illegible] حريص معناسنه [illegible]
الولع فتحتيله [illegible] يقال ولعت به اولع ولعا وولوعا من الباب الرابع الايلاع همزه نك كسرى [illegible]
يقال اولعته بالشئ [illegible] المولع ميمك [illegible] الولع واوك [illegible]
معناسنه يقال [illegible] كما يقال العجب عجب [illegible] ولع ولعا من الباب الثالث اذا كذب [illegible]

ذكر اولنان معنالرده بس جوهرينك كذب معناسنه باب ثالثدن [illegible] يقال مر فلان فلا ادرى ما ولع اى ما ادرى ما جبس ويقال ايضا ما ادرى
ما ولعه بكذا [illegible] الوالع لامك كسريله كاذب معناسنه الولعة فتحتيله جمعى كاذبلر معناسنه المولع ميمك ضمى ولامك فتحى وتشديديله
الاجانغه ديرلركه [illegible] اصبع [illegible] اطراف متعدده ده جمع اولورسه [illegible] تولع ديرلر يقال برذون
مولع بنو وليعة واوك فتحى ولامك كسرى ومديله كنده قبيله سنده بر جماعتدر الوليع واوك فتحى ولامك كسرى ومديله خرما [illegible]

فصل الهاء

الهبع هانك ضمى وبانك فتحيله شول دوه باوديسيدركه وقت نتاجك
اخرنده طوغه يقال ما له هبع ولا ربع وربع وقت ربيعده اول نتاجده طوغان دوه باوديسيدر الهبعة هانك ضمى وبانك فتحيله مونثيدر
الهبعات كذلك هانك ضمى وبانك فتحيله جمعى ذكر اولنان وقتده طوغان باوديلر اصمعي ايتدى جبير بن حبيب دن سؤال ايدوب [illegible]
هبع ديديلر [illegible] ربع اول نتاجده طوغوب هبع اخر نتاجده طوغنلر [illegible] ربع ايلر [illegible] طاقت
[illegible] وهبعان [illegible] معناسنه [illegible]
هبعك جمعده هباع [illegible] ربعك جمعده رباع ديرلر الهبعان [illegible] يقال هبع الفصيل يهبع هبعا
اذا مد عنقه [illegible] الهبلع هانك كسرى وبانك سكونيله ولامك فتحيله اكول معناسنه در الهنبقع هانك
وبانك وقافك فتحى ونونك سكونيله [illegible] الهنبقع ذكر اولنان وزن اوزده شول رجل احمق
[illegible] الاهنباع همزه نك [illegible] كسريله ذكر اولنان صفت اوزره اولمق يقال اهنبقع الرجل اذا جلس
الهنبقعة [illegible] الهجوع ضميله كيجه ايله اويومق وهجوع [illegible]
دخى ديرلر يقال هجع [illegible] التهجاع تانك فتحى وهانك سكونيله نومه خفيفه ديرلر الهجيع هانك فتحى وجيمك كسرى ومديله
[illegible] التهجيع على وزن التكريم [illegible] يقال هجع القوم تهجيعا اذا نوموا الهجعة هانك فتحى وجيمك سكونى
[illegible] يقال اتيت بعد هجعة اى نومة خفيفة من اول الليل الهجع هانك كسرى وجيمك سكونيله [illegible]
الهجعة هانك ضمى وجيمك فتحيله [illegible] الهجع هانك ضمى وجيمك فتحيله بمعنا المهجع ميمك كسرى و[illegible]
سكونيله بمعنا كذلك وبونلرك اصلى نوم معناسندن ماخوذدر الاهجاع همزه نك كسريله [illegible] يقال اهجع فلان غرثه اذا
سكن [illegible] الهجنع فتحتيله ونونك فتحى وتشديديله [illegible]
[illegible] الهدع هانك كسرى [illegible] هدع هانك كسرى ودال مهمله نك فتحى وعينك سكونيله شول
نسنه دكه [illegible] الهودع هانك وواوك فتحى [illegible] دوه قوشى نعام معناسنه الهرع
هانك فتحى [illegible] معناسنه يقال هرع من الباب الرابع وهرع شول كمسنه يه ديرلركه [illegible]
معناسنه الهرعة هانك فتحى [illegible] الهرع فتحتيله [illegible]
صغار معناسنه كذا في بعض نسخ الصحاح المهروع ميمك فتحى وراءنك ضميله شول [illegible] مصروع اوله الاهراع همزه نك كسريله سرعت
اتمك ومنه قوله تعالى وجاءه قومه يهرعون اليه قال ابو عبيدة [illegible] كانه يحث بعضهم بعضا واهراع [illegible] دخى ديرلر يقال اهرع
الرجل على ما لم يسم فاعله فهو مهروع اذا كان يرعد من غضب او حمى او فزع الهيرع هانك ويانك فتحى وراءنك سكونيله [illegible] ضعيف [illegible]
[illegible] الهرعة والهراعة [illegible]
[illegible] الاهرماع همزه نك [illegible] يقال اهرمع الرجل اذا اسرع في مشيته [illegible]
[illegible] الهزع [illegible] الهزيع [illegible]
[illegible] الانهزاع همزه نك [illegible] المهزع [illegible]
[illegible] الاهتزاع همزه نك [illegible]
[illegible] الاهزع همزه نك [illegible]
[illegible] ابن السكيت [illegible]
كلمة اهزع [illegible]

يقال ما في الدار هزوع اي ما فيها احد الهزوع ضمتيله التهزع فتحله و رانک ضم و تشديديله بو فلرك ايكيسی دخی سرعت ايتمك معناسنه در يقال تهزع فلان ای
من الباب الثالث و تهزع اي يسرع الهطوع ضمتيله برنسنه يه نظر ايدوب طورمق يقال هطع البعير يهطع هطوعا من الباب الثالث اذا اقبل ببصره على الشئ
لا يقلع عنه الاهطاع همزه نك كسريله بركمسنه بوينني اوزادوب باشني اشاغه ايتمك و اهطاع سرعتله كتمك دخی ديرلر يقال اهطع في عدوه اذا اسرع
و عدو عنين مهمله ايله سكونيله المهطع ميمك ضمي و طانك كسريله شول ادمه ديرلر بوينني براولسنده اشاغه طوته الهطلع هانك و طانك فتحی و لامك
فتحی و تشديديله اولو و قوي اولان رجل مجتمع كبي و دنا معنا الهقعة هانك فتحي و قافك تشديديله فوق صموقه معناسنه يقال هقع هقعة دوشه
الهقعة هانك فتحي و قافك سكونيله شول دايره در كه اتك كوكسی جانبنده اولور و بو مقوله دايره كريه عد اولنور يقال المهقوع
لا يسبق ابدا ... [illegible]

[illegible]

هيع

[illegible]

باب العين من كتاب ترجمة الصحاح الجوهري ... فصل الهمزة

[illegible]

فصل الباء

[illegible]

یعنی ایرلکوه نهایتن بولشدر البلغ بانک فتحی ولامک سکونیله بالغ معناسنه در یقال امر الله بلغ ای بالغ یعنی قوله تعالی ان الله بالغ امره وقرأ بعضهم
لا بلیغ دیولر اشولسونه تمام اولماسون معناسنه کسائی ایتدی برکمسنه نجی برحفظ ایتدوکی خبری اشتسه اللهم سمع لا بلغ دیر حرفا والرکیلری
سمع لا بلغ دیر فتحلریله ومعنا لا بلغاء دیرلر نصب ایله ودخی البلغ بانک کسری ولامک سکونیله کذلک بالغ معناسنه در ومنه قولهم احمق بلغ وقولهم احمق
بلغ وبلغ میمک کسری ولامک سکونیله وغین معجمه ایله احمق معناسنه در یعنی حماقتده مرادینه واصل اولور البلاغه بانک فتحیله فصیح معناسنه در البلیغ
بانک فتحیله فصیح ولاانکمسنه یقال بلغ الرجل من الباب الخامس اذا صار بلیغا البلاغات بانک فتحیله وشاباتک کبی [illegible] وشایتلر
برکمسنه نی غمز ایدوب سعایت اتمکدر البلغین بانک کسری ویاحو فتحیله ولامک فتحی وغینک کسری ومدیله آفت وداهیه معناسنه در وفی الحدیث ان عائشة
قالت لعلی رضی الله عنهما حین اخذت بلغت منا البلغین یعنی بزدن زحمت وبلا چکدک وبلغین ده نونه اعراب اجراسی جائزدر المبالغه [illegible]
ولامک فتحیله برخصوصده سعی ایدوب تقصیر اتمامکدر یقال بالغ فلان فی امری اذا لم یقصر فیه البلغه بانک ضمی ولامک سکونیله مالدن شول نسنه در که [illegible]
کفایتکدر التبلغ تفعلدن ولامک ضمی وتشدیدیله برنسنه ایله اکتفا اتمکدر یقال تبلغ بکذا اذا اکتفی به وتبلغ علت شتد اولمقدر دیرلر البالغاء
لامک کسری والفک مدیله بوحو نکه اطرافه یعنی الی وایاقی کادع معناسنه در وبو اهل مدینه لغتیدر ابو عبیده ایتدی بونک اصلی فارسی لغتیدر اوده [illegible]
البوغاء بانک فتحی وواوک سکونی والفک مدیله توز بی زیاده ملایم اولان طپراق ابو عبیده روایتیدر اوده التبوغ تفعلدن وواوک ضمی وتشدیدیله
قان غلبه اتمک التبیغ بمعناه یقال تبوغ الدم بصاحبه وتبیغ به وتبوغ برکمسنه نک اوزرینه حمله ایدوب غالب اولمقدر دیرلر ابن السکیت ایتدی
اوده یقال تبوغ الرجل بصاحبه فقتله وفی الحدیث علیکم بالحجامة لا یتبیغ باحدکم الدم فیقتله یعنی تا که قان غلبه قلوب قتل اتمیه بعضلر ایتدی
تبیغ اصلنده تبیغی ایدی یعنی دن تا که قان طغیان ایدوب قتل اتمیه بس تبیغی قلب اولندی وقلب ایله تبیغ اولدی کما جذب ایله جبذ کبی [illegible]

فصل التاء التغتغه علی وزن الزلزله بر لفظدر که حکایت صوتدر اکثر استعمال اولنور یقال سمعت لهذا الحلی تغتغه اذا صوت
بعضها ببعض وصوته وچلب حاء مهمله نک فتحی ولامک سکونیله شول [illegible] فصل الثاء الثغثغه [illegible]
وثاء [illegible] کسری ایله شو لکنه دکه متکلم [illegible] اضطراب ایدوب مضطرب اولوب حتیانده کلامی [illegible]
الثلغ ثانک فتحی ولامک سکونیله باش یارمقدر یقال ثلغ راسه ثلغه [illegible] الباب الثالث المثلغ میمک ضمی ولامک فتحی وتشدیدیله شول خرما درکه
اغاجندن دوشوب یاریله الثمغ ثانک فتحی ومیمک سکونیله باش یارمقدر یقال ثمغ راسه ثمغا اذا شدخه الثمغه فتحتینله [illegible]
معناسنه [illegible] ابو عمرو ایتدی ثمغت الثوب ثمغا اذا صبغته صبغا مشبعا [illegible]

فصل الدال الدبغ دالک فتحی وبانک سکونیله دری [illegible] یقال دبغ فلان اهابه یدبغه ویدبغه من الباب الاول
والثالث دبغا ودباغة ودباغا وفی الحدیث دباغها طهورها ودباغ شول نسنه در که انکله دری اصلاح اولنور کما دباغت اولنور الدبغ دالک کسری
وبانک سکونیله ذکر اولنان دباغت حوایجه دیرلر الدبغه دالک فتحی وبانک سکونیله برکره دباغت اتمکدر
الاندباغ همزه نک ودالک کسریله دباغت قبول اتمکدر یقال ادبغت الجلد فاندبغ الدغدغه علی وزن الزلزله [illegible] اضطراب معناسنه در الدمغ
[illegible] الادمغه همزه نک فتحی ومیمک کسریله جمع دماغ معناسنه الدمغ دالک فتحی ومیمک سکونیله باشی دماغنه ارشنجه یارمقدر
یقال دمغه دمغا اذا شجه حتی بلغت الشجة الی الدماغ الدامغه میمک کسریله شول باش یاریغی در که دماغه [illegible]
[illegible] دخی دیرلر [illegible]
[illegible] ابو عبیده [illegible]
[illegible] تفصیل [illegible]
[illegible] الادغ همزه نک [illegible]
[illegible] الردغه [illegible]
الردغه رانک فتحی [illegible] الردغ [illegible] الرذغ [illegible]
[illegible] المردغ میمک فتحی [illegible] الرذغه [illegible] الارذاغ همزه نک [illegible]
[illegible] یقال ارذغ [illegible]
[illegible] یقال [illegible] الرسغ [illegible]

وحینما انکی [illegible] الرسخ [illegible] مثل عسر وعسر التربیغ علی وزن التکریم
[illegible] یقال جاء المطر برتغیغ الرساغ رانک کسریله [illegible]
الرتغ فتحتینله [illegible] الرزغه علی وزن [illegible]
[illegible] الرغیغه [illegible]
[illegible] الرفغ [illegible] الرفاغه رانک فتحیله [illegible]
اولق یقال رفغ عیشه رفاغة من الباب الخامس اذا اتسع الرافغ فانک کسریله [illegible] الرفیغ [illegible]
بمعنا یقال عیش رافغ ورفیغ ای واسع طیب الترفغ تفعلدن [illegible]
[illegible] الرفاغیه علی وزن الثمانیه خوب [illegible] یقال [illegible] الارفاغ همزه نک [illegible]
[illegible] الرفغ [illegible] الروغان فتحتینله [illegible] یقال راغ الثعلب یروغ روغا و
روغانا وفی المثل [illegible]
[illegible] الرواغ [illegible] الاراغه همزه نک کسریله طلب اتمک [illegible]
[illegible] الارتیاغ
همزه نک [illegible] الرواغ [illegible]
[illegible] الروائغ [illegible]
[illegible] المراوغه [illegible]
یقال فلان یراوغ فی الامر مراوغة [illegible] الرباغه [illegible]
[illegible] التراوغ تانک فتحی [illegible]
[illegible] فصل الزاء الزغزغه [illegible]
[illegible] الزیغ زانک فتحی ویانک سکونیله میل اتمک یقال زاغ یزیغ [illegible]
[illegible] یقال زاغت الشمس اذا مالت [illegible]
[illegible] الزاغه علی وزن الباعه [illegible] الزایغ [illegible] التزیغ [illegible]
[illegible] فصل السین السابغ بانک کسریله [illegible] یقال ذنب سابغ اذا کمل
[illegible]
[illegible] السبوغ [illegible]
[illegible] الاسباغ همزه نک کسریله [illegible] یقال اسبغ الله علینا النعمة اذا اتمها [illegible]
[illegible] التسبیغ علی وزن التکریم [illegible]
[illegible] السابغه بانک کسریله [illegible] المسبغ [illegible] السبغه [illegible]
[illegible]
[illegible] السغسغه علی وزن الزلزله [illegible]
[illegible] تقول سغسغت الطعام اذا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] السلغ علی وزن [illegible] یقال [illegible] السلوغ [illegible]
[illegible] یقال سلغت البقرة والشاة [illegible] اذا سقطت السن التی خلف السدیس
[illegible] السالغ [illegible] یقال [illegible] صالغ وصالغ ایضا

ونوشنی دخی بغیر هاء استعمال اولنمز بو ذکر اولنان النبج تمام اولدقده اولور وسلیغ جبال طرفنده اولان طاغده بر نوع کیجی در [illegible]
ذبح اسلیغ وبو ولد ذکر اولنان حیوانلرک [illegible] اطلاق اولنور ذی اصغرک ولد نسنه اولیه ده عجل دیرلر بکسر العین [illegible]
جذع بالمحتین بعده ثنی بفتح الثاء وتشدید الیاء بعده رباع بفتح الراء بعده سدیس بفتح السین وکسر الدال بعده سالغ دیرلر بعده سلیغ سنه [illegible]
سنتین بالغا ما بلغ وثنیه ولدنه سنه اولیه ده حمل تحفیلا یا خود جذع بفتح الجیم وسکون الدال [illegible] اولور سنه بعده بالمحتین بعده ثنی
بفتح الثاء وتشدید الیاء بعده رباع بفتح الراء بعده سدیس بعده سالغ دیرلر الاسلغ همزه نک ولامک فتحیله [illegible]
لکن تمام ثنیه السلغ سینک فتحی ولامک سکونیله باشی یارمق یقال سلغ راسه من الباب الثالث وهو لغة فی ثلغ السوغ سینک فتحی وواوک سکونیله [illegible]
نسنه بوغازدن سهولتله داخل اولمق یقال ساغ الشراب یسوغ سوغا من الباب الاول اذا سهل مدخله فی الحلق وبوغازدن سهولتله [illegible] معناسنده ده کلور یقال
سغته انا اسوغه من الباب الاول کذلک واسغته من الباب الثانی لکن اجود باب افعالدن کلمکدر وسوغ برنسنه جایز اولمق معناسنده ده کلور یقال ساغ
له ما فعل ای جاز له ذلک وسوغ [illegible] طوغوب [illegible] ولده دخی اطلاق اولنور یقال هو اخته سوغا وسوغه ایضا السیغ
سینک فتحی ویانک سکونیله [illegible] طوغان ولد یقال هذا سوغ هذا وسیغ هذا الاساغة شرابی بوغزدن ادخال ایتمک یقال اساغه
اساغة وغصه یه [illegible] معناسنده ده کلور تقول اساغ لی غصتی ای امهلنی ولا تعجلنی وقال الله تعالی یتجرعه ولا یکاد یسیغه السواغ سینک کسریله
نسنه [illegible] بوغازدن [illegible] علاج اولنور یقال الماء سواغ الغصص یعنی صو بوغزده طوران نسنه لرک علاجیدر التسویغ علی وزن التکریم
جایز کورمک یقال سوغته له اذا جوزته فصل الشین الشغشغة علی وزن الزلزلة [illegible] تحریک [illegible] وابو عبید بونده
شغشغه [illegible] شغشغه [illegible] دخی دیرلر فصل الصاد الصبغ صادک کسری وبانک سکونیله
شول نسنه در که انوکله برنسنه بویارلر الاصباغ همزه نک فتحیله جمعی وصبغ شول نسنه یه دخی دیرلر که [illegible]
قوله تعالی وصبغ للاکلین الصباغ صادک کسریله جمعی الصبغ صادک فتحی وبانک سکونیله بویامق یقال صبغت الثوب اصبغه صبغا من الباب الثالث
واصبغه من الباب الاول المصبغة میمک ضمی وبانک فتحی وتشدیدیله بویانمش نسنه یقال ثیاب مصبغة شدد للکثرة صبغ صادک فتحی وبانک
[illegible] صبغة الله صادک کسری وبانک سکونیله دین الله معناسنده در وبعضلر ایتدیلر بونک اصلی نصارانک اولادلرین [illegible]
صبغ ایتملرندن ماخوذدر الاصبغ همزه نک وبانک فتحیله شول آت که [illegible] اق در یا خود قویروغنک اطرافی اق در واصبغ طیر صنفندن [illegible]
قویروغی اق اوله الصبغاء صادک فتحی وبانک سکونیله والفک مدیله شول قیونه دیرلر که قویروغنک [illegible] اق اوله الصبیغ علی وزن الکریم [illegible]
[illegible] یقال صبغت الرطبة اذا ذنبت الصدغ صادک ضمی ودالک سکونیله کوز ایله قولاق اره سی وذکر اولنان محله [illegible]
صاچه دخی دیرلر [illegible] یقال الصدغ معقرب [illegible] سدغ دخی دیرلر سینله قطرب بن محمد بن المستنیر ایتدی بنی تمیم دن بر قوم
انلر بلغتلرده سینی صاده قلب ایدرلر [illegible] جمع اولدقده که انلرک بری طاء وبری قاف وبری غین وبری خاء در [illegible]
[illegible] مثلا سراط ایله صراط وبسطه ایله بصطه وسقل ایله صیقل [illegible]
ومسبغه ایله مصبغه [illegible] وسخر لکم ایله [illegible] وسخب ایله صخب کبی [illegible] المصدغة میمک کسریله [illegible]
[illegible] ومصدغه [illegible] اولور مزغه دخی دیرلر [illegible] الصدغ صادک فتحی
[illegible] ابو عبید [illegible] تقول صدغت الرجل اذا حاذیت بصدغک صدغه [illegible] وصدغ [illegible]
دخی [illegible] یقال ما صدغک عن هذا الامر ای ما صرفک [illegible] ویقال ابیع فلان بعیره فما صدغه ای ماشاة [illegible]
[illegible] الصدغ صادک کسریله [illegible] وقتل [illegible] استعمال
یقال صدغ الرجل یصدغ من الباب الخامس الصدیغ صادک و دالک کسریله [illegible] تازه طوغان اوغلانجق یدی کونه وارنجه الصلغ [illegible]
جبال طرفنده حیوان [illegible] یقال صلغت البقرة [illegible]
الصالغ [illegible] ذکر اولنان یاشه واران حیوانه الصلغ صادک ضمی ولامک فتحی وتشدیدیله جمعیدر یقال کباش صلغ [illegible]
[illegible] الصمغ صادک فتحی ومیمک سکونیله اغاجدن [illegible] الصموغ [illegible] جمعیدر [illegible]
[illegible] الصمغة صادک فتحی ومیمک سکونیله [illegible] الصمعة [illegible]
[illegible] صمغ اولان اغاج [illegible] محل صمغ اولان

ترکیبه

ترکیبه ذکر اولنان خلاف اوزره صمغ قالمدوغی حیثیتیدن المصمغ میمک ضمی وثانی میمک فتحی وتشدیدیله صمغله اتخاذ اولنن مرکب یقال حبر مصمغ
[illegible] الصامغان میمک کسریله اغزک ایکی جانبی الاستصماغ همزه نک وتانک کسریله
[illegible] روایت اولندی تقول استصمغت الصاب وذلک ان تشرط شجرة لتخرج منه شیء فینعقد کالصبر وصاب [illegible]
[illegible] وشرط یارمق [illegible] الصوغ صادک فتحی وواوک سکونیله [illegible] تقول صغت الشیء
اصوغه صوغا من الباب الاول وصوغ برنسنه نک برابرنه دخی دیرلر یقال هذا صوغ هذا اذا کان [illegible] الصوغان صادک فتحی وواوک [illegible]
[illegible] وصوغ کذب اتمک معناسنده ده کلور استعاره وفی الحدیث کذبة کذبها الصواغون الصائغ [illegible]
[illegible] الصوغ صادک فتحی وواوک تشدیدیله بمعناه الصیاغ صادک فتحی ویانک تشدیدیله بمعناه کذلک فی لغة اهل الحجاز وصواغ [illegible]
معناسنده ده کلور [illegible] فی الحدیث ایضا الصیاغة صادک کسریله [illegible] الصیغة صادک کسری [illegible] خلقت معناسنده یقال [illegible]
[illegible] ای خلقه حسنه وصیغه [illegible] استعمال اولنور یقال سهام صیغة ای عمل شخص واحد
[illegible] وواوک ماقبلی مکسور اولمغین یایه منقلب اولمشدر فصل الضاد الضغیغ ضادک فتحی وغینک کسری ومدیله
[illegible] یقال اقمنا عند فلان ضغیغا ای فی خصب [illegible] الضغضغة علی وزن الزلزلة [illegible]
[illegible] یقال ضغضغت العجوز اذا اکلت شیئا بین الحنکین ولا اسنان لها فصل الفاء الفدغ فانک فتحی ودالک سکونیله [illegible]
[illegible] یقال فدغت راسه فدغا من الباب الثالث اذا شدخته الفدوغ [illegible] الفراغ فانک فتحیله بمعنا
فرغت من الشغل [illegible] من الباب الاول وفراغ [illegible] تقول فرغ الماء یفرغ فراغا من الباب الرابع مثل سمع سماعا
التفرغ [illegible] تقول تفرغت لکذا اذا تهیات له الاستفراغ همزه نک وتانک کسریله [illegible]
[illegible] تقول استفرغت مجهودی فی کذا اذا [illegible] الافراغ همزه نک کسریله [illegible] تقول افرغت
الماء اذا صببته وافراغ [illegible] تقول افرغت الدماء اذا ارقتها المفرغة میمک ضمی وفانک سکونیله [illegible]
[illegible] التفریغ علی وزن التکریم [illegible] تقول فرغته تفریغا اذا صببته [illegible]
[illegible] الافتراغ همزه نک وتانک کسریله [illegible] تقول افترغت اذا صببت الماء علی نفسک ابن مفرغ میمک ضمی [illegible]
[illegible] الفرغ فانک فتحی ورانک سکونیله [illegible]
[illegible] الفرغان کذلک فانک فتحی ورانک سکونیله [illegible]
[illegible] الفراغة
[illegible] الفریغ فانک فتحی ورانک کسری ومدیله [illegible] الفرغاء فانک فتحی
[illegible] فرغاء [illegible]
[illegible] یقال افشغه [illegible] الافشاغ
[illegible]
[illegible] الفشغاء فانک فتحی وشینک سکونیله [illegible]
التفشیغ [illegible] یقال تفشغ الشیب اذا کثر وانتشر وتفشغ [illegible]
[illegible] یقال تفشغ الرجل البیوت اذا دخل بینها [illegible]
[illegible] یقال تفشغ المرأة اذا دخل بین رجلیها [illegible]
[illegible] الفشاغ فانک ضمی وشینک تخفیفی وتشدیدیله [illegible] فصل اللام اللثغة لامک ضمی وثانک سکونیله
[illegible] اللثغ [illegible] یقال لثغ یلثغ لثغا [illegible]
[illegible] الالثغ همزه نک وثانک [illegible] اللثغاء لامک فتحی وثانک
[illegible] اللدغ لامک فتحی ودالک سکونیله [illegible] عقرب [illegible] التلداغ [illegible] یقال لدغته العقرب
[illegible] من الباب الثالث ولدغ [illegible] یقال لدغه بکلمة اذا نزغ بها [illegible]

فصل المیم ۞ التمریغ علی وزن التکریم ... اللدیغ لامک فتحی و دالک کسری و تدیله بمعنی الملدوغ میمک فتحی و دالک ضمی و متدیله عقرب صوقمش کمسنه

التمرغ فتحتینله و رانک ضمی و تشدیدیله طوپراغه آغنامق یقال مرغته فی التراب تمریغا فتمرغ اذا معکه فتمعک

المراغ میمک فتحیله بمعنی المراغة کذلک میمک فتحیله بمعنی ایضا و مراغه جریر نام شاعرک انا سنک لقبیدر ... اغنیاجق یر

المرغ میمک فتحی و رانک سکونیله طوپراق و تکیلیک و کلیسک استعمال ... اولنور

المرغة میمک کسری ... صاحب صحاح مرغ غلطیدر ...

الامراغ همزه نک کسریله اغز یاری آقمق یقال امرغ اذا اسال لعابه و امراغ ناصوبه ...

التمرغ فتحتینله و رانک ضمی و تشدیدیله ... المتغ میمک فتحی ...

المضغ میمک فتحی و ضادک سکونیله چینمک یقال مضغ الطعام یمضغه من الباب الثالث و یمضغه مضغا ...

المضاغ ... المضاغة ...

[illegible]

اشف
اصف
اف

برینک اسمیدر صنم مخصوص معناسنه که نائله نک قرینیدر زیرا اساف ونائله ایکی بت در قریش قبیله سنده که عمرو بن لحی صفا ایله مروه اوزرینه
وضع ایتمش ایدی انلرک ایچون مقابله کعبه ده قربان کسرلردی بعضلر شویله زعم ایتدیلر که انلر جرهم قبیله سندن ایکی کمسنه ایدی بری اساف بن عمرو وبری
نائله بنت سهل ایدی کعبه ده زنا ایتدیلر انلری الله تعالی مسخ ایلیوب طاش اولدیلر وقریش قبیله سی مرور ایام ایله انلری معبود ایتدیلر
الاشفی همزه نک کسری وشینک سکونی والفک قصریله بیکز کبی بر آلتدر که انکله دکرلر وبیکزینک فعلی وزنی اوزره در ولوردی الاشافی همزه نک فتحی وفانک کسریله
جمعی الاصف فتحتینله کبره دیدکلری اوتدر که نباتات قسمندندر آنا غول نسنه که اصلنده حیاد ... الذم بتر الا العصف دیرلر افاله همزه نک فتحی
وفانک تشدیدیله قذر الدن معناسنه قذر فتحتینله بایاغلک معناسنه در وافه کذلک همزه نک ضمی وفانک تشدیدیله بمعنا تنوین تذکیر ایله
تفه علی وزن المذکور بمعنا التأفیف علی وزن التکریم اف دیمک یقال افف تافیفا اذا قال اف قال الله تعالی ولا تقل لهما اف وبونده
لغت واردر اخفش روایتی اوزره بری اف همزه نک ضمی وفانک کسری اوزره بنا ایله وتشدیدیله ودخی اف همزه نک ضمی وفانک فتحی اوزره
بنا وتشدیدیله وبری دخی اف همزه نک ضمی وفانک ضمی اوزره بنا ایله وتشدیدیله وبری دخی اف همزه نک ضمی وفانک جری اوزره تنوین ایله
وبری دخی افا همزه نک ضمی وفانک نصبی اوزره تنوین وتشدیدیله والتخفیف دخی اف همزه نک ضمی وفانک رفعی اوزره تنوین وتشدیدیله وکاه اولور
افا وتفا دیرلر بطریق الاتباع الاف همزه نک کسری وفانک تشدیدیله حین معناسنه در منه قولهم کان ذلک علی افه ای علی اوانه التئفه تانک
فتحی وهمزه نک کسری وفانک تشدیدیله تفعله وزنی اوزره کذلک حین معناسنه یقال جاء علی تئفه ذلک الاکاف همزه نک کسریله رکیب یالانی دکان

اکف

دخی لغتدر الاکف ضمتینله جمعی الایکاف همزه نک کسری ومدیله رکیب یالان اورمق یقال آکفت الحمار واوکفته اذا شددت علیه الاکاف الالف همزه نک
فتحی ولامک سکونیله بیک عدد معناسنه وبو مذکردر یقال هذا الف واحد ولا یقال واحدة وهذا الف اقرع ای تام ولا یقال قرعاء وابن السکیت
ایتدی هذه الف دیمک جایزدر هذه الدراهم الف اعتباریله الالوف ضمتینله والآلاف همزه نک ولامک مدیله جمعی والف برکمسنه یه بیک عدد برکمسنه
وریکه دیرلر یقال الفه یالفه الفا من الباب الثانی اذا اعطاه الفا الایلاف همزه نک کسری ومدیله بیک عددی تمام اتمک وبیک عدد تمام اولمق یقال
آلفت القوم ایلافا اذا کملتهم الفا وآلفوهم بانفسهم اذا صاروا الفا ویقال ایضا آلفت الدراهم بنفسها وایلاف مانوس قلمق معناسنه در کذا
نقول الفت هذا الموضع غیره اذا جعله مانوسا وایلاف الفت طوتمق دخی دیرلر تقول الفت الموضع والفه ایلافا ومنه قوله تعالی لایلاف
قریش ایلافهم یعنی خدای تعالی اصحاب فیلی هلاک ایتدی قریشی مکه یه مانوس ایتمک ایچون وانلرک قیشا وصیفا رحلتلری جمع اتمک ایچون برینه قادر
اولمق ایچون بونده شروع ایتمک لیس لایلاف قریش ایلافهم فوقی ولا بلاء فهم تقدیر بیننده اولوب حرف عطف حذف اولوندیکم قریبه
لکن اکثر اقوال بونده دور وجهه منه ابدیلر الوالفه تیمک ضمی وتخفیله بمعنا الالاف همزه نک کسریله بمعنا کذلک یقال الفت الموضع اولفه
من الفه وایلافا فاعل فعل ماضی صورتنده براولور الالف همزه نک کسری ولامک سکونیله انیس وهمدم یقال حنه الالف وجمع
جلده مدیله انک کسری ونونک تشدیدیله ادو معناسنه در الالیف همزه نک فتحی ولامک کسری ومدیله بمعنا الالایف جمعی تتبیع ایله تتابع کبی وقیل لاّ
افا یله کبی تبیع صغیر یاد دوسنه وقیل بجرک دوه لر معناسنه در الالف همزه نک فتحی ولامک کسریله الفت لغتی وبیک عدد لسنه دو بری دخی الالاف

الف

همزه نک ضمی ولامک تشدیدیله جمعی الفت طوتجلر معناسنه کافر لم کغاد کبی التألیف علی وزن التکریم ایکی نسنه یی برینه کتوردوب جمع اتمک وبر عدد
تکمیل معناسنه دخی کلور یقال الف مولفه ای تکمله وجوهری بنک بوکلامی الفت مذکردر الف واحده دیمزدیو دکنه مخالفدر اولور عکه که نابله
اولور یاخود الف مد همزه ایله وضم لام ایله جمع قلت اولمغله افعل وزنی اوزره دنله الائتلاف همزه نک وتانک کسریله کوز اکبر بریره جمع اولمق ده
التالف فتحتینله ولامک ضمی وتشدیدیله بمعنا وتالف ایکی نسنه بربره جمع اولمق یقال الفت بین الشیئین فتالفا وائتلفا وتالف لسانه
یاقین ... دخی دیرلر یقال مالفته علی الاسلام ومنه المؤلفة قلوبهم الانف همزه نک فتحی ونونک سکونیله بورون بیینی معناسنه کهک اتمک

انف

کبک برنیکه الانف همزه نک ضمی ونونک ضمیله جمعی الانوف ضمتینله کذلک جمعی الاناف کذلک همزه نک مدیله جمعی وانف بر نسنه نک اولنه وباشنه
دخی دیرلر بیشک قل ... یونده انف الناب دیرلر وطاغک طشره چقمش یرینه انف الجبل دیرلر وصوغک شدتنه انف البرد دیرلر
یعنی مهرجان اولده وزیاده سکر بمکه انف الشد ... دیرلر جاء بعد وانف الشد ای اشد العدو وشبهن بعونکه فتحیله سکر نک معناسنه
وانف برکمسنه نک بورننه اورمق دخی دیرلر یقال انفت الرجل اذا ضربته علی انفه وبرنسنه بورننه دشمکه ده دیرلر یقال انفه المال اذا بلغ انفه
وذلک فاتونده الزهری دوه اوتلمامش مرعایه واقع اولمغه دخی دیرلر یقال انفت الابل اذا وطئت کلأ انفا الانافی همزه نک ضمی وبانک تشدیدیله
بورنی بیوک کمسنه الانوف همزه نک فتحی ونونک ضمیله شول خاتون دیر که بورننک رایحه سی خوب اوله الانف ضمتینله شول ایچمن ذاده دکانی کمسنه

تحف
ترف
تلف
تنف
ثقف

ایرتمش اوله یقال روض انف اذا لم یرعها احد وانف کاسه یه دیرلر که مقدما کمسنه اغز ایچمامش ولا کوبا که انک شول ستیناف اولنمش روضه
انف دیدکلری کبی وانیک دخی انف دیرلر کلیک زمان معناسنه تمن ذی قبل دیرلر فیما یستقبل معناسنه الایناف همزه نک کسری ومدیله دوه یی
اوتلمامش مرعایه ایلتمک تقول انفتها انا اذا انتبت بها انف المرعی وایناف دوه نک بورننی بورنا الغیل بجروح اتمکده دیرلر تقول انفته انا انافا
اذا جعلته یشتکی انفه الانیفة اوتی تیز بتن یر یقال ارض انیفة اذا اسرعت النبات الانف همزه نک فتحی ومدی ونونک تخفیلا وفی زیاده تیز
بتوده یر یقال تلک ارض انف بلاد واقد الانف فتحتینله اجتناب واستکاف اتمک الانفه کذلک فتحتینله بمعناها یقال انف من الشیء یانف انفا وانفة
من الباب الرابع اذا استنکف ویقال ما رایت احمی انفا من فلان ای اشد استنکافا ولا انف من فلان ای لا استنکاف وانف دوه نک بورنی بجروح
اولمغه دخی دیرلر یقال انف البعیر اذا اشتکی انفه من البرة یعنی بورننه غیدن بورنی بجروح اوله الانف همزه نک فتحی ونونک کسریله بورنی بجروح
اولان دوه یقال انف فهو انف مثل تعب فهو تعب وفی الحدیث المؤمن کالجمل الانف ان قید انقاد وان انیخ علی صخرة استناخ وذلک الوجع
الذی به فهو ذلول منقاد واستناخت خا معجمه ایله دوه یاتوکرمکه ودوه چوکتکه اطلاق اولنور وابو عبید ایتدی اصلی مانوف دیمکدر زیرا
مفعول به در دنله که مصدور دیرلر وجمع صدری اولان مبطون دیرلر وجمع اولانه وجمیع اعضاسی بدنده متعلق اولان اوجاع بر اولنده
حالی بو بله در ولکن انف بو جمله یه مخالف اولور شاذ اولمشدر الاستیناف همزه نک وتانک کسریله بمعنا الانف همزه نک فتحی ومدی ونونک کسریله
الان معناسنه تقول کذا انفا وسالفا المنافه میمک ضمی ونونک کسری وتشدیدیله کذلک انفا معناسنه در یقال قلت کذا متانفا التانیف
علی وزن التکریم برنسنه نک کنار دیو کسکین اتمک الافه همزه نک مدیله معروف فسل بلا معناسنه یقال ایف الزرع بکسر الهمزة ومدها علی ما لم یسم
فاعله المؤف میمک فتحی وهمزه نک ضمی ومدیله معروف کبی افت ایرشمش نسنه فصل التاء التحف تانک ضمی وحانک سکونیله برکمسنه یه دکلی
البدلی نسنه لطف دن واحسان دن هدیه التحفه تانک ضمی وحانک فتحیله بمعناها الترفه تانک ضمی وراتک سکونیله دیلیجک دیدکلری
نسنه که بوغز اولان کوجک دلدر الاتراف همزه نک کسریله نعمت ضلالت دورمک یقال اترفته النعمة اذا اطغته التلف تانک فتحی وفانک تشدیدیله
طرقه کبری فرخ الظفر معناسنه کذا فی بعض نسخ الصحاح التلف فتحتینله هلاک معناسنه یقال تلف الشیء من الباب الرابع وتلفه هو معناسنده در
کلور یقال ذهبت نفس فلان تلفا وطلفا بمعنی واحد ای هدرا الاتلاف همزه نک کسریله هلاک اتمک یقال اتلفه غیره المتلاف میمک کسری
تانک سکونیله زیاده تلف کاد اولان کمسنه یقال رجل متلاف اذا کان کثیر الاتلاف لماله التنوفة تانک فتحی ونونک ضمی ومدیله بریه اولیه
مفازه معناسنه التنوفه کذلک تانک فتحی ونونک ضمی ویانک تشدیدیله بمعناها انه کم دخی ودوه برزاسپو اپلهانکی بر دن عبارتدر
بیننده صحیح اولور وهم ده وده دخی دال مهمله ایله مفازه معناسنه در فصل الثاء الثقافة تانک فتحیله حاذق وچست اولمق یقال
ثقف الرجل ثقافة من الباب الخامس الثقف تانک فتحی وقافک سکونیله حاذق وخفیف ولین کمسنه یقال ثقف مثل ضخم فهو ضخم وثقف برکمسنه یه
دوشمک اولمق معناسنه ده کلور تقول ثقفته ثقفا من الباب الرابع اذا صادفته مبالغه ده حق اتمک غلبه اتمک معناسنه الثقاف قافک کسریله
کونده طوغرلدجق نسنه التثقیف علی وزن التکریم کوندهی طوغرلتمق الثقف فتحتینله حاذق وذکی اولمق یقال ثقف ثقفا من الباب الرابع
الثقف ثانک فتحی وقافک کسریله حاذق اولان کمسنه الثقف ثانک فتحی وقافک ضمیله بمعنا مثل حذر وحذر ثقیف ثانک فتحی وقافک کسری ومدیله

جاف
جحف

هوازندن برقبیله نک باباسیدر بعدکه اسمی قسی در قافک فتحی ویانک تشدیدیله التقفی فتحتینله وفانک تشدیدیله ذکر اولنان کمسنه یه منسوب اولانه
الثقیف ثانک کسری وقافک کسری وتشدیدیله زیاده اکشی اولان سرکه یقال خل ثقیف مثل بصل حریف فصل الجیم الجاف جیمک فتحی
همزه نک سکونیله برقورقمق یقال جاف وهو لغة فی جعف اذا فزع وقورقمق معناسنه ده کلور یقال جاف بمعنی ذعر ویقال الجیف اشد الجاف
المجوف میمک فتحی وجیمک ضمی ومدیله مجوف کبی ودخی ایچی بوش معناسنه مجوف فاج معناسنه ده کلور جایز کبی ابو عبید روایتی اوزره یقال جاف
علی البناء للمجهول الاجحاف کیدرمک ذهاب معناسنه یقال اجحف به اذا ذهب به وبقین اولمغه دخی دیرلر یقال اجحف به اذا اقاد به ودنا منه ویقال
نزل الشیء مضرتا وتجحفا ای متعادیا واضرار ضاد معجمه ایله زیاده قریب ولوق معناسنه ده کلور وجحاف بعضلر فعالی تمکه ده دیرلر یقال تجحف
بهم العدو ویغود قریب اولوب بحفه دخی دیرلر یقال اجحف السماء وانعیث اذا دنا منهم واخطاهم کذا فی بعض نسخ الصحاح الجاحفة میمک ضمی
وحانک فتحیله ازحام اتمک یقال الجاحفة اذا زاحمه ودناه الجحاف جیمک ضمیله شول سیلدر که اطرافنی یقوب اولر یقال سیل جحاف اذا جرف
کل شیء وذهب به وجحاف تورتدر موته دخی دیرلر ابو عمرو روایتی اوزره یقال موت جحاف یذهب بکل شیء وجحاف برکمسنه نک تخمه دن اسهال
اولوب ایچی بوزلمسنه ده دیرلر المجوف میمک فتحی وحانک ضمی ومدیله تخمه اولوب اسهال اولان کمسنه الجاف جیمک کسریله قوزغه فوتیک اغزنه اوتوب

صوبی دکمك وکاه بوتلمق المجوف جیمك فتحی وحانك ضمی ومد ایله شول قوغه در که انوکله صوچکرلر جوف دیدکلری صوبی کتوروب اوب کتورد [illegible]
جحفه جیمك ضمی وحانك سکونیله مکه ایله مدینه اراسنده اولان موضعدر که اول شام حجاجنك میقاتیدر وانك اسمی مهیعه ایدی [illegible]
اهلنی سیل کتوردی کچوردی جحفه دینلدی وجحفه برباره شی معناسنه ده کلور قالوا انا بقصعة لیس فیها الا جحفة یعنی ثرید که کتوردی [illegible]
طلو دکل ایدی کذا فی بعض نسخ الصحاح الجخف جیمك فتحی وخاء معجمه نك سکونیله بوکلمك تکبر معناسنه الجخاف جیمك فتحی وخاء معجمه نك تشدیدیله تکبر
ایدن الجخیف جیمك فتحی وخاء معجمه نك کسری ومد ایله برکسنه قدرندن زیاده تفاخر اظهار ایدوب افتخار اتمکدر اما شول جخیف که [illegible]
حدیثنده واقع اولمشدر انه نام وهو جالس حتی سمع جخیفه یعنی بعض ایتدی حالت نومده اولان خورلده در غطیط معناسنه ابو عبید ایتدی
بن جخیف صوت معناسنه بو حدیثده [illegible] الجدوف ضمتیله قنادی کسلی قوشك اوچماسی یقال جدف الطائر جدوفا من الباب
الثانی اذا کان مقصوصا فرایته اذا طار [illegible] جناحیه الی خلفه یعنی قنادی اوردن صلی کچه کوردکك المجداف میمك کسری وجیمك سکونیله کمی کورکی
بیل کتی معناسنه بونذکر اولنان [illegible] روایتی اورده در قوشك دخی ایکی قنادنه مجدافین اطلاق اولنور ابن درید ایتدی مجداف سفینه دال ایله
ذال ایله لغتان فصیحتان در الجدف فتحتیله قبر معناسنه در جدث دن ابدال اولنمه در وفرا ایتدی عرب فا ایله ثاء بر برینه تبدیل ایدوب جدوث
وجدوف واجداث دیر [illegible] وفی حدیث عمر حین سال المفقود الذی کان الجن استهوته ما
کان طعامهم فقال الفول ومالم یذکر اسم الله علیه وما کان شرابهم فقال الجدف [illegible] شرابله تعبیر اتدی
وبعضلر ایتدی جدف ولایت یمنده بر اوتدر که انی یین کمسنه او ذرینه صو ایچمکه محتاج اولمز [illegible]
ضمتیله نعل معناسنه در وبعضلر [illegible] معناسنه در دیدی التجدیف علی وزن التکریم [illegible] اصح در ایتدی اوده یقال جدف وتجدیف
[illegible] تجدیف خدای تعالینك ویردوکی نعمتی از کوردمکدر وفی الحدیث لا تجدفوا بنعم الله الجنادف جیمك ضمی ودالك کسریله قصیر القامة وغلیظ
اولان کسه الجنادفة کذلك جیمك ودالك کسریله مؤنثی یقال امرأة جنادفة الجذف جیمك فتحی وذالك سکونیله کسمك قطع معناسنه تقول جذفته
جذفا من الباب الثانی اذا قطعته وجذف بر یرده سرعت اتمکه دیرلر یقال جذف الرجل فی مشیه اذا اسرع وجذف قنادی [illegible]
دخی دیرلر وبو جدف ده لغتدر المجذاف میمك کسری وجیمك سکونیله کمی کوردکی مجداف سفینه که دال مهمله ایله در نتکیم [illegible] ومجذاف
طوار سوردکلری عصایه دخی اطلاق اولنور کمی کوردکنه تشبیها الجرف جیمك فتحی ورانك سکونیله برنسنه یی اخذ کثیر الخفا اتمك تقول جرفت [illegible]
من الباب الاول اذا ذهبت به کله او جله رجل برنسنه نك اکثرینی دیرلر وجرف باجق کوره‌که دخی دیرلر تقول جرفت الطین اذا کسحته [illegible]
دیرلر المجرفة میمك کسری ورانك فتحیله شول نسنه در که انکله باجق چکرلر [illegible] معناسنه الجرف جیمك ضمی ورانك سکونیله الجرف ضمتیله
شول نسنه در که انی سیل [illegible] قازمش اوله منه قوله تعالی علی شفا جرف هار [illegible] معناسنه در هار [illegible] معناسنه در الجرفة جیمك ضمی
ورانك فتحیله جمعیدر [illegible] التجریف علی وزن التکریم الجرجر فتحتیله ورانك ضمی وتشدیدیله
سیل [illegible] معناسنه در یقال جرفه السیل تجریفا وتجرفته الجارف رانك کسریله شول [illegible] عام در که خلقك مالنی سیپورر وجارف بر طاعونك اسمیدر
ابن الزبیر زماننده واقع اولمشدر الجرف جیمك ورانك فتحیله وقاموسده [illegible] اولوب براسکن اولمسی دخی جایزدر [illegible]
[illegible]
فانك ضمی ورانك سکونیله الجراف جیمك ضمیله شول سیله دیرلر که [illegible] زیاده [illegible]
دخی دیرلر الجراف جیمك کسریله [illegible] الجزاف جیمك فتحی وزانك سکونیله حسابی بلمدین برنسنه یی کیف ما اتفق المق
المجازفة میمك ضمی وزانك فتحیله الجزاف جیمك کسریله کذلك حسابی بلمدین برنسنه یی کیف ما اتفق المق فارسی دن معربدر که کزاف تعبیر
اولنمشدر الجعف جیمك فتحی وعینك سکونیله یقمق دوشرمك تقول جعفت الشیء اذا صرعته وجعف برنسنه یی قوپرمغه دخی دیرلر تقول جعفت
الشیء فانجعف ای قلعته فانقلع جعفی جیمك ضمی وعینك سکونی وآخرنده یاء نسبت تشدیدیله یمنده بر قبیله نك باباسیدر که اول جعفی بن سعد العشیره
بن مذحجدر ونسبتده کذلك جعفی دیرلر ابو عبیده [illegible] الجفة جیمك فتحی وفانك تشدیدیله
یقال دعت فی جفة الناس وجاء القوم جفة ای واحدة وجمیع معناسنه ده کلور قال ابن عباس لا نفل فی غنیمة حتی تقسم جفة ای کلها الجف جیمك ضمی
وفانك تشدیدیله کذلك جماعت معناسنه ده کلور وجف خرمانك اول ظاهر اولان [illegible] قابنه دخی دیرلر وجف شول [illegible]
کوپ قوغه ایدرلر وکاه اولور جف خرما کوکسنی [illegible] قوغه یه دخی دیرلر الجفان جیمك ضمیله بکر بن تمیم دن عباد نامنده ایکی قبیله در الجفافة

[illegible] شول قوری اوتدر که [illegible] اولوب طاغلر کرك چایرده بتن اوتلر اولسون کرك [illegible] اولسون جفا الطیر جیمك ضمیله بر موضعك اسمیدر
الجفیف جیمك فتحی وفانك کسری ومد ایله قوری اوت در یقال الابل فیما شاءت من جفیف وقفیف وقفیف قافك فتحی وفانك کسری ومد ایله زیاده
قوری اوتلر در الجفف جیمك فتحیله وفانك [illegible] سکونیله شول یوکسك یردر [illegible] الجفاف جیمك فتحیله قوریلمق یبوست معناسنه الجفوف
ضمتیله معناسی یقال جف الثوب وغیره یجف جفافا وجفوفا من الباب الثانی ویجف دخی روایت اولنمشدر جیمك فتحیله [illegible]
کسریله روایت [illegible] التجفیف علی وزن التنزیل [illegible] التجفیف کلمه سنك اصلی [illegible]
وسطی [illegible] مثلی کتوردیلر [illegible] کتوردکلری کبی که اصلینده [illegible] معناسنه در التجفیف
علی وزن التکریم قوریتمق یقال جففته انا تجفیفا وتجفیف [illegible] در التجفاف تانك کسری وجیمك سکونیله [illegible] دخی که جنك
کونده [illegible] التجافیف تانك فتحی وفانك کسری ومد ایله جمعی ابو علی النحوی ایتدی تجفاف کلمه سی اولنده تا زایده در الجلف جیمك فتحی
ولامك سکونیله برنسنه نك قابوغن صویمق یقال جلفت الطین عن راس الدن اجلفه جلفا من الباب الاول ودن دال مهمله ایله کوپ معناسنه در وجلف
قطع معناسنه ده کلور تقول جلفت الشیء اذا استاصلته یعنی اصلندن قطع ایلسك الجالفة لامك کسریله شول باش یاریغی در که [illegible]
[illegible] مجالفه [illegible] ایچرویه واصل اولمیه جائفه نك مقابلیدر زیرا جائفه ایچرویه واصل اولاندر وجالفه شول
یله در که خلقك اموالنی هلاك ایدر الجلیف جیمك فتحی ولامك کسری ومد ایله [illegible] الجلفة جیمك فتحی ولامك سکونیله [illegible]
السنین یقال اصابتهم جلیفة وجلفة وعظیمة اذا اجتلفت اموالهم المجتلف میمك ضمی ولامك فتحیله مالی هلاك اولمش کمسنه لر المجلف میمك
ضمی ولامك فتحی وتشدیدیله شول نسنه در که اطرافندن النمش اوله [illegible]
التجلیف [illegible] مالی هلاك اتمك [illegible]
[illegible] الجلف جیمك کسری ولامك سکونیله [illegible] خالی اولوب جفا اوده اولان کمسنه یقال اعرابی جلف اذا کان جافیا وبونك
اصلی اجلاف شاتدن ماخوذدر واجلاف شاة شول قیون [illegible] دیرلر که [illegible] الی وایاغی کسلوب [illegible] ابو عبید ایتدی
جلف اصلنده [illegible] دیرلر [illegible] جلف مسلوخ اولان قیونه دخی دیرلر [illegible] وابو عمرو ایتدی جلف هر ظرفه
[illegible] الجلوف ضمتیله جمعی الجنف فتحتیله میل دیرلر یقال الجنف یجنف جنفا من الباب الرابع ومنه قوله تعالی فمن خاف من موص جنفا
الاجناف همزه نك کسریله میل کتورمك یقال اجنف الرجل اذا جاء بالجنف کما یقال الام اذا اتی بما یلام علیه واخس اذا اتی بخسیس التجانف تانك فتحی ونونك
سکونیله میل ایلمك یقال تجانف لاثم اذا مال الاجنف همزه نك ونونك فتحیله [illegible] جنفی جیمك ضمیله ونونك فتحی والفك قصریله
بر موضعك اسمیدر که ابو السکیت روایتی اوزره الجوف جیمك فتحی وواوك سکونیله [illegible] مطمئنه معناسنه وجوف انسانك قارننه دخی دیرلر
[illegible] حمار [illegible]
[illegible] صاعقه اولوب هلاك اتدکده کفر عظیم ایله [illegible] مسلمین دن هر کیمی کوردی قتل [illegible]
جوف حمارك [illegible] اکفر من حماد
[illegible] الاجوفان همزه نك وواوك فتحیله [illegible]
الجائفة [illegible] الاجافة همزه نك کسریله
[illegible] تقول اجفته الطعنة وجفته بها [illegible]
[illegible] المجوف میمك فتحی وجیمك ضمی ومد ایله شول کمسنه در که عظیم البطن اوله الاستجافة همزه نك وتانك کسریله الاستجواف
همزه نك وتانك کسریله [illegible] واسع اولمق معناسنه در یقال استجاف واستجوف علی الاصل اذا اتسع [illegible]
[illegible]
الجوف جیمك ضمی ومد ایله [illegible] یقال دلاء جوف ای واسعة المجوف میمك ضمی وواوك فتحی وتشدیدیله ایچی بوش نسنه اجوف معناسنه
[illegible] الاجتیاف همزه نك [illegible] التجوف [illegible] وواوك ضمی وتشدیدیله برنسنه
[illegible] اذا دخل جوفه [illegible]
[illegible] الجوفی جیمك فتحی وواوك سکونی ویانك تشدیدیله

جيف

ايچى واسع اولان نسنه الجيفة جيمك كسريله ومد يله مثنك بوى دركن ايچه نغلنش ولا الجيف جيمك كسرى وياتك فتحيله جمعى جيفه كر معناسنه الاجياف جمع
نتحيه جيفك جمعيدر كه جيفه اولور عبارت جوهر يدن نقل اولنان بودر كه اگرچه صاحب ... اجياف ... جيف كبي جمعيدر ... التجيف
النكرم ... فصل الحاء الحتف حانك فتحى وتانك سكونيله اولم موت معناسنه الحتوف جمعيدر
مات حتف انفه اذا مات من غير قتل ولا ضرب ولا يبنى منه فعل الحتفان حانك فتحى وتانك دخى فتحيله ...

[illegible]

الحافف قافك كسريله اكر يلو سنده ونه الحديث انه ربطني حاقفة في ظل شجرة وهو الذي انحنى وتثنى في نومه يعنى حالت نومده اكلوب ايكى قات اولمش
الحلف حانك فتحى ولامك سكونيله انداچمك الحلف حانك فتحى ولامك كسريله بمعناه الحلوف حانك ضمى ولامك ضمى ومديله بمعناه كذلك بو مفعول
وزنى اوزره كلان مصدرلر كبى بر مجلود ومعقود ومعسور كبى تقول حلف يحلف حلفا وحلوفا من الباب الثانى الاحلاف همزه نك كسريله
ويمك التحليف على وزن التكريم بمعناه الاستحلاف همزه نك وتانك كسريله بمعناه كذلك يقال احلفته انا وحلفته واستحلفته كلى يعنى حلف
كسرى ولامك سكونيله شول عهده دركه قوم بيننده واقع اولور المحالفة ميمك ضمى ولامك فتحيله عهد ايتمك يقال حالفه اذا عاهده وفرد ايله اوقرنشيه
كلور ونه الحديث انه حالف بين قريش والانصار يعنى اخا بينهم لانه لا حلف في الاسلام يعنى بو معقول بولرده انداچمك زمان جاهليتده ...
زمان اسلامده اولمز الاحلاف همزه نك فتحيله بر بلده نام عهد ايدوب انداچن قبيله لر الحليف حانك فتحى ولامك كسريله ومديله بر بلده
انداچن قبيلتين وحليف اللسان دلى كسكين اولوب فصيح اللسان اولان كمسه الحلفان ميمك ضمى ولامك كسريله اند ايچيله مخلصنه ومنه قولهم
حصاد وزننده حلفان ديدكلرى بحرينه نود وكه حصاد وزنى ايكى بلده دركه سهيل بلده دنشيه اولدقلرى جهته ...
بعضلر سهيل ودبو اندايچر بعضه كلدر ديو اندايچرو ايضا منه قولهم كنبت حلف يعنى انك طود ... اختلاف اوكه ...
الحلفاء حانك فتحى ولامك سكونيله والفك مديله بر اوت جنسيدر بزدر بود يشرى لسانا فارسيده ... عيشه ...
اتوه حصير ودلر وجوالادوب اجمه ماه وتربر الحلفة فتحتيله واحدى قصبه وطرفه كبى كه قصبه قاش وطرفه ايلغوى معناسنه ابو زيد ...
لوزده واحد حلفة وواحد الحلفة حانك فتحى ولامك كسريله ذو الحليفة ... مدينه ...
الاعلى ايكى حنفا يامنك مرتجه برمافى جانبه اولان شيخ اوزده بو بريكد الحنف حانك فتحى ونونك سكونيله اياغنى ذكرا ولنان صفت اوزره
يقال حنفت فلانا على رجل فحنفتها الاحنف همزه ونونك فتحيله شول كمسه دركه اياغنك بارمقى بر بونه مايل اوله يا خود ...
اوزده اولاو احنف بن قيس احنف ديو كلر معناى اولمنا ابدى دينلر ... الحنيف حانك فتحى ونونك كسرى ومديله مسلم ...
وكاه ولور مستقيم حنيف دبولرشى ونقيضه ... ابوده نه كم عراب عود ... وحتى بصرى اوله ... الحنف ...
ضرب تشديد يله ابو حنيفه قوللر ايله عامل اولور يقال تحنف الرجل اذا عمل عمل الحنيفية وبعضلر ايكى تحنف ... احنتان ... وبعضلر
ايكى تحنف اصنامدن فراغت ابدوب عبادتنه بو ذلو تمعتبر الحنفاء حانك فتحى ونونك سكونيله ...
لحنفا ... بنى معاويه بن عامر بن ربيعة بن ... اولان صوتك اسميدر حنيفة حانك فتحى ونونك كسرى ومديله بر ...
لجم ... الحوف حانك فتحى وواوك سكونيله ... ... الحافة
فانك تخفيفيله جانبان معناسنه يقال حافتا الوادى لطرفيه التحوف تفعل وزنده ... بعد ... الحيف حانك فتحى
سكونيله جور وظلم معناسنه يقال حاف عليه التحيف ... متنقص معناسنه تحيف الشئ ...
من حافاته فصل الخاء الخذوفة ... خفيف ...
ناس ...
... الخوف ... الخذوفة ...
مطلعا ... الخذوف خانك فتحى ... الخذروف خانك ...
معجمه ...
الخذاريف خانك فتحى ...
الخذراف خانك كسرى ... الخذراف ... الخرفة خانك ضمى ...
ديو شول ميوه يقال اخترف الثمار الخرفة ... الخرف ميمك ...
ديرلر المخرف ميمك كسرى ... الخروف خانك فتحى ...
وخروف ...
خانك فتحى وراينك كسريله شول ... الخريف خانك فتحى ...

ومذبلة كوز فصلى درانده ميوه لركالن يولوب ديو شولوره خريف ديو شول ميوه يه دخى ديرلر وخريف كوز آيا منه بعين بيغمور ه دخى ديرلر يقال
خرفنا اى اصابنا مطر الخريف وخرفت الارض الخروفة ميمك فتحيله شول بر دركه كوز يغمورى يغمش وله الخرفى خانك فتحى وراينك سكونى ويانك تشديديله
خريفه منسوب ولان نسنه الخرفى فتحتيله بمعنا على غير قياس فيهما يعنى قياس نقيل صيغه سنك ... المخارفة ميمك ضمى
... كوز ايام ... الخرافة خانك ضمى وراينك
تخفيفيله ... عذره قبيله سندن ... حديث ... خرافة ...
... روايت ...
... الخرف خانك فتحى وراينك سكونيله ... يقال خرفت الثمار ...
الاول اجتنيتها وخرف كوز يغمورى ... المخرف ميمك فتحى وراينك ... الخرف فتحتيله زياده ...
... يقال الخرف ... الخرف حانك فتحى ... الاخراف همزه نك كسريله ...
... يقال اخرفت الشاة اذا ولدت في الخريف واصبعاه ...
... المخرفة ميمك ضمى وراينك كسريله ...
... خارف ... الخرف خانك فتحى وزانك ...
... الخرف فتحتيله ... الخزف ...
... يقال ضعف المكان يخسف خسوفا من الباب الثانى اذا ذهب في الارض وخسوف ...
دخى ديرلر ... خسوف القمر ... خسوف ... كسوف الشمس
ديرلر ... الخسف خانك فتحى وسينك سكونيله ... يقال الخسف ... الارض خسفا من الباب الثانى وايضا اذا غاب
... قوله تعالى فخسفنا به وبداره الارض وخسف به دخى ديرلر بناء مجهول اوزده ... الخسف بناء على ما لم يسم فاعله ...
الخسف ...
...
... الخاسف ...
... الخسيف خانك فتحى وسينك كسريله ومديله ...
الاخاسيف همزه نك فتحى وسينك كسرى ومديله ... يقال وقع في اخاسيف من الارض وهى اللينة الخشف خانك فتحى وشينك سكونيله
... الخشف فتحتيله بمعنا ...
...
...
... الخشف خانك فتحى وشينك ...
... الخشوف خانك ضمى ... الخشف ...
... الخاشف ... الخشف ميمك كسرى وشينك ...
... الخشاف ...
... الخشف ... خشاف ...
... الخشوف ... الخصف خانك فتحى وصادك
سكونيله ... الخصفة خانك فتحى وصادك ... الخصف
... الخصاف ... خصفه ...
... وخصف نعليه ... يخصفان عليهما من ورق الجنة ...

بعض لسنده دو تسما **الاختصاف** همزه نك و تانك كسريله كذلك بر يره دكمك و يا پشدرمق و منه قرأ الحسن **يخصفان** خانك و صادك كسريله
صاد صاده ادغام ايدوب خايه اجتماع ساكنين دن اوتوري كسره حركت ويرمكله و بعضلر عيني ايله تانك فتحي خايه نقل ايدوب يخصفان قرائتلري ده منقول
روايت اولنمشدر **الاخصف** همزه نك و صادك فتحيله بوكركي اق اولان ات يا خود قيون كه اندركي اطيلغي بوكرلرنه چيقمش اوله و احصف شول اولنه ديرلركه
كول لوني كبي اق و سياهه مايل اوله يقال جبل اخصف اي فيه سواد و بياض **الخصيف** خانك فتحي و صادك كسريله و مديله كول رنكنه يعني ولا يعكس
كبي كيمه لرنه بناء لون بر بوداوده اوله لر يقال كتيبة خصيف و هو لون الحديد و بعضلر ايتدي شول عسكره دركه اد دنيم بويلوك بولوكلري
حصيفه حارثانيت لاحق اوكمز فعيل بمعنى مفعول اولدوغي يعني زيرا مذكر و مؤنث اولدوغي اكرم بودده لون جوبودن اوتري حصيف ديرلر
كتيبه حصيفه ديمك لازم اولوركي زيرا فعيل بو تقديرجه بمعنى فاعل اولور و هر ايكي لونك جمعي اولدقلرنه اخصفه بولد خصيف شول ماده
سوده ديوركه اني اودزنه بوغوده دكلو و اكر اني اوزدن خرما و صاى يابي دخي قولار عرب انه ديولر عين مهمله نك و بادموحده نك
فتحيله و نا مثلثه و بادشدده ايله و حصيف كلش عربي تعليلنه دخي ديرلر **المخصف** ميمك كسري و صادك فتحيله بيزه كه سراجلر قوللنوركه
مخفلنه **الخصاف** خانك كسريله ناقه ولونه طعوز ايلي اولور قدرن صكره برقمي يقال خصفت الناقة تخصف خصفا من الباب الثاني **الخصوف**
خانك فتحي و صادك ضميله طعوز ايلي ولدن براغن ناقه و بعضلر ايتديكي خصوف شول ناقه دركه حملنشر كونه صكره بر سبل برايكي كون دخي
كنوره و اكر ايكي اي كچوب كونه صكره و كوكتور ير جروه ديرلر جيد و داوم يهلب بن ابي **الخصاف** خانك فتحي و فانك كسريله اوزده ميله بر آت اسميدر
وفي المثل هو اجرأ من خاصي خصاف و بونك اصلي بودركه ملوكون بعضي كرا ولنان آته صاحبندن دليجون طلب ايتدكده صاحبي منع ايدوب
انه خادم انمش تاكه دولت كمنده بولنميه **الخضف** بانمك خروج ريح معناسنه يقال خضف بها فادم **خضاف** خانك فتحي و فانك كسريله
بتشديليلي ومنه قيل للامة باخضاف **الخطف** خانك فتحي و طانك سكونيله قاپمق استلاب معناسنه يقال خطفه يخطفه من الباب الرابع
لغت اخرى حكاها الاخفش و هي خطفه يخطفه من الباب الثاني و هي قليلة رديئة لا تكاد تعرف و قد قرأ بها يونس في قوله تعالى يخطف ابصارهم
الاختطاف همزه نك و تانك كسريله قاپمق **المخطف** تخفيف و طانك ضمي و تشديديله بمعنا يقال اخطفه و تخطفه يعني وجه كه الامن خطف
الخطفة قاله تعالى باب افتعالدن اصلي اختطف تانك حركتي ماقبلنه ويريلوب ادغام اولندقدن صكره هجي حذف اولنديغندن كلام
اوتري نتنكم باب لام ده قتل تقريرنه كلوكر كوندن اركه **الخطاف** خانك ضمي و طانك تشديديله قرلنغج ديدكلري طاير معروف
شول اكهوي دمنور دركه بكره نك ايكي جانبنده اولور بحوده ديدكلري ادقري طورتنده دمنور ايلكركي اوزوندن داوايده **الخطاطيف** خانك كسريله و ناكه
كسريله و مديله جمعي و خطاطيف السباع يرتجي جانورلرك طرنقلريدر **الخطاف** خانك فتحي و طانك تشديديله شيطان معناسنه استعمال اولنور
حديث شريفده واقع اولمشدر و شيطانه خطاف دنلدي ملائكه اعلادن استراق سمع ايدوب قاپوب سرقه ايتديكيجون خاطف ظل بر طايرك اسميدر
ايكا ربوده بر طابودركه كاه دفراق ويرلرا نك فتحيله بجي كه صوده كولكه سني كوروب انه قاپمغه توجه ايلر **الخاطف**
برق خاطف كوزنوري قاپدي بيلدرمه ديرلر **الاخطاف** همزه نك كسريله خطا ايتمك معناسنه يقال رمى الرمية فاخطفها اذا اخطاها **الخطف**
ميمك ضمي و خانك سكونيله و طانك فتحيله شول ايلكه قولنوب ير ينك حلقه سيدر و ايلكه صيانه يعني قادنه دير تخلو اولا **المخطف** خانك فتحي و طانك
كسري و مديله شول ادنه كه سود اودنده كلور و طبخ اولنوب قاشق ايله اكل اولنور خطيفه ديولرقاشق ايله خطف اولندوغيچون ولنه
ايتدكا اولجيولاء دبو كلر طعامدر جيك فتحي و يانك ضمي و الفنك مديله **الخطيف** خانك فتحي و طانك كسري و مديله غايت سريع اولان
غايت سرعتيله حالتينه بولمبين جكرولوكبيله **الخطفى** تخفيف و الفنك مديله ذكراولنان بر عربك اسميدركه جرير خطفي كه شاعر معروف
جرير بركجنونك لقبيدركه انكه اسمي عوف ايدي **الخطيطي** خانك فتحي و يانك سكون و الفنك قصريله بمعناها **الخطف** بالظاء المعجمة و في الدرجة
سرعت ايدوب ادمي ولي سريع قلماق حدو فرده لعقوبة ذالمعجمة ايله **الخف** خانك ضمي و فانك تشديديله دوه نك اياغنه اولان ددي كه سادجه
لرنابي مشابه سنوه دوه خف دكه دخي ديرلركه اياغنه كيرلر و خفك نعل و بوكلري اوكو ن فرقه بودركه خفك برحلش بوسي نعلدن اغلظ در **الخفاف**
كسريله خفك جمعيدر و دوه ايتيلكوادكلري سفلنه **الخف** خانك كسريله خفيف اولمق و خف جماعت قليله دخي ديرلر يقال خرج فلان في خف من اصحابه اي في
جماعة قليلة **الخخفيض** على وزن التكريم بر نسنه يي خيسك كه تشعيلكه مقابلي دو واستخفاف حقير قلمق معناسنه كلور يقال استخفه اي ضد استثقله
الخفيف خانك فتحي و فانك كسري و مديله ييجك اولان نكنه **الخفاف** خانك ضميله بمعناه و خفاف خانك ضميله بر حيك اسميدركه خفاف بن ندبة
دركه عربيان عربدندر يعني عربك زمان جاهليتنده اولان اولورندر **الخفوف** خانك كسريله بيني اولمق يقال خفا لشيء يخف خفا من الباب الثاني

مسار خفيفا و حمت ادلولمق معناسنه ده كلور و خف منزل جابك اولمق معناسنه ده كلور يقال خف زحمتهم و خف له في الخدمة يخف خفا **الخفوف**
منزلي اذا اولمق يقال خف القوم خفوفا اذا قلوا **الاخفاف** همزه نك كسريله بركمسنه نك يوكي ينيني اولوب سبكبار اولمق يقال اخف الرجل اذا خفت
حاله و في الحديث ان بين ايدينا عقبة كؤودا لا يجوزها الا المخف دكوه دكافك فتحي و همزه نك ضمي و مديله صعب معناسنده و اخفاف قومك اطوادي
من اولمق يقال اخف القوم اذا كانت دوابهم خفافا **الخفان** خانك فتحيله بر كافر اسميدر كه اوسلانه جوقدر **الخلف** خانك فتحي و لامك سكونيله اوكه كر
تداركه نقيضي دو و خلف بر قرينه دن صكره كلن قرينه ده دخي ديرلر يقال هؤلاء خلف سوء بركلاي شول كمسنه لرحقنده سويلولركه كنده و كلر دفاكر اولكي
ترك اده اخكلمش اولالر و خلف بر نسوده دخي ديرلر يقال سكت الفا و نطق خلفا يعني بيك ابو سوده محلنده سكت اولوب بر سوده سس بلدي
وانه دخي بو لرسو بلكه ابو يوسف ايتديكي ابن الاعرابي دن دولت دكر اعرابي بر قوم ملاء اولنوردكوي بلتدي و بجالت لازم اوله قدم بالمشن بر تخيلة
بر بنانشدن ايدوب انما خلف نطقت خلفا يعني دون وكريه اولان كمسنه نك كلامي دخي حالنه كوره دون وكريه اولور و خلف تبودن صكره
حكه دخي ديرلر يقال اخلف يخلف من الباب الثاني و خلفا ودتري اسكين بر كا ايكي بر ن جيفادن ما ايكي جانبين بوبرده كه دخي ديرلر يقال
خلف الثوب خلفه اذا بلي وسطه فاخرجت البالية منه ثم لفقته و خلف پهلوده اولان ايكي كموككر نك قصنه دخي ديرلر و خلف بر كمسنه نك قايم مقامي
دخي ديرلر و خلف بعد معناسنه ده كلور يقال جئت خلف فلان اي بعده **الخلوف** ضمتيله جميع قصه ايكولر معناسنه و خلف حرما قو بديجي يره نك برله
ربيد معناسنه يقال ودا بنك خلف جيد **الخليف** خانك فتحي و لامك كسري و مديله شول بر دركه بعير ير بن جيفادن در تقلمش اولالر نده انتخليفين
ايكي يا نلو اولان يا لر **الخلف** ضمتيله قايم معناسنه يقال هو خلف سوء من ابيه اذا قام مقامه اخفش ايتدي بو لغتده فتح و سكون برابر دو اضافت و افراده
حالنده و بعضلر اضافتده تحريك ايدوب خلف صدق ديرو افرادده سكين قيلوب بو بكله اضافت و افراده حالنده بر فرقني ابدر و خلف خليفه
نقيض لسان كسيه ده ديرلر **الاخلف** همزه نك و لامك فتحيله شول دوه دركه بر جانبه مايل اوله ابو عبيد روايت اوزده **الخلف** خانك ضمي و لامك سكونيله
اسمدر اخلاف ذن و خلف مستقبلده استعمال اولنور كذب ماضيده نظر استعمال اولنديغي كبي **الخالف** خانك كسري و لامك سكونيله ناقه نك ممه
باشلري دوركرك موخراولسونه **الخلفة** خانك كسري و لامك سكونيله بري كيدوب بري كلمك كه كمه لحاق استعمال اولنور يقال هن يمشين خلفة اي تذهب
هذه و تجيء هذه و خلفة مختلف اولمق معناسنده ده كلور يقال القوم خلفة اي مختلفون و بو ابو دبس روايتيدر و خلف اولادك بادنيه ذكور
و بادنيه اناث اولمغه دخي ديرلر يقال بعض فلان خلفة اي شطرة نصف ذكور و نصف اناث و خلفه كيجه نك و كوندزك مختلف اولمسنه دخي ديرلر و منه قوله
تعالى و هو الذي جعل الليل و النهار خلفة لمن اراد ان يذكر و خلفه اوب خانه ويردوب كلمكه دخي ديرلر يقال اخذته خلفة اذا اختلف الى المتوضأ
و سو جكمك خلفه دخي ديرلر يقال هو ابن خلفكم اي من اين تستقون و خلفه شول اوته دخي بوكرك بينما نات قورير بيد قدن صكره بر قنون ظهور و اييده و خلفه
التخشول ميوه يه ديرلركه چوق ميوه دن صكره خروج ايده ابو عبيد ايتدي خلفه ياي كونلرنده بتن اوتدر **الخلف** خانك فتحي و لامك كسريله حامله اولان ناقه لر
الخلف كذلك خانك فتحي و لامك كسريله واحدي **المخلف** ميمك ضمي و لامك كسريله شول دوه دركه بازل مرتبه سن كچمش اولا و بازل اثنيسي بادن دوه يه ديرلر
و مخلف مذكر و مؤنث اطلاق اولنور بازل مرتبه سنك تجاوزي بر يبل اولسه مخلف عام ديرلر ايكي ييل اولسه مخلف عامين ديرلر **المخلف** كذلك ميمك
و لامك كسريله شول ناقه لر دركه كنديلره حامله كوستررلر حالا كه حامله دكللردر **الخلاف** ميمك كسريله و خانك سكونيله و عين منه جوق خلافه
ايدن كمسنه و مخلاف يمن اطرافنده اولان كويلرك بر نه دخي ديرلر **المخاليف** ميمك فتحي و لامك كسريله و مديله جمعي يمن كويلري معناسنه كرچه ذكر اولنان
مخاليفك هر برينك بر مخصوص اسمي وار در و لكن جملسنه مخاليف ديرلر **الخالفة** لامك كسريله كثير الخلاف اولن كمسنه يقال رجل خالفة اذا كان كثير الخلاف
و خالفه مطلقه ناس معناسنه دخي كلور يقال ما ادري اي خالفة هو اي اي الناس هو بس خالفه لا ينصرف بنا تانيث و تعريف ايلدن اوتوري و تعريفنه دليل اي
الناس هو قولنده معرف باللام اولمامدر ولا فاي الناس ايله تفسير اولنه و خبود و حقيرا ولن كمسنه يه ده خالفه ديرلر يقال فلان خالفة اهل بيته اذا
كان لا خير فيه و خالفه قمرده دخي كلور بو دولكه حي اسميدر عمرو الجبا معناسنه **الخوالف** خانك فتحي و لامك كسريله جمعيدر لر معناسنه و حق المنسا خوالف
دونيا بيات اولور و قال الله تعالى رضوا بان يكونوا مع الخوالف اي مع النساء **الخالف** لامك كسريله قبوده صوچكن كمسنه **الخليفة** خانك كسري و لامك كسريله
و تشديديله و الفك قصريله خلافت معناسنه ده قال عمر رضي الله عنه لولا الخليفا لاذنت يعني موذنلك ايلر خليفك جمعي اولسه
خلفاء ايدرم **الخليف** خانك فتحي و لامك كسري و مديله شول يولدركه ايكي طاغ اراسنده در و منه قولهم فرج الخليف كما يقال فرج عضا
و دونيا و السبعة ملك كسري و خاء معجمه ايله اولور دكر سباع و صاعدين و عضاعتين و صاد معجمه ايله ابراهيم حكاسمي و خليف الناقه ناقه نك
الخليف خانك فتحي و لامك كسري و مديله اولور ياده تثنيه الطاعم معناسنه و كاه اولود خليفه تراكيب ايلدن موبث اعتبار اولنور **الخذيفة** كما

فتح و یانک کسریله جمع خلیفه‌لر معناسنه بو جمع اصل اوزره ذکر یه ایله کرایم کبی الخلفا خانک ضمی و لامک فتحی و الفک مدیله کذلک خلیفه‌نک جمعیدر لکن چونکه
مذکردن غیره اطلاق اولنمز و بیچون هاسی عدم مرتبه‌سندن عد اولنوب فعلا وزنی اوزره جمع اولندی ظریف ایله ظرفا کبی زیرا فعیل فعلا
وزنی اوزره جمع اولنور الخلافة خانک کسریله بر کمسنه‌یه خلیفه اولمق یقال خلفه فی قومه خلافة من الباب الاول ومنه قوله تعالى وقال موسى لاخیه
هارون اخلفنی فی قومی و یقال خلفه ایضا اذا جئت بعده الخلوف ضمتینله صایم اولن کمسنه‌نک اغزی رایحه‌سی بوزلمق یقال خلف فم الصائم من الباب الاول
خلوفا اذا تغیرت رایحته و سود و طعام متغیر اولمغه دخی دیرلر یقال خلف اللبن والطعام اذا تغیر طعمه و رایحته و بر کمسنه فاسد اولمغه دخی دیرلر
یقال خلف فلان اذا فسد و بو یعقوب روایتیدر و خلوف غایب اولان کمسنه‌لره دخی دیرلر یقال حی خلوف ای غیب و خلوف حاضر اولنلره دخی
دیرلر یعنی مختلف و متاخر اولوب غایب ولیه‌لر پس خلوف اضداددن اولور الاخلاف همزه‌نک کسریله اغز رایحه‌سی متغیر اولمق یقال اخلف فمه و خلف
فمه اذا تغیر و اخلاف ایکنجی بر مرتبت اتمکه دخی دیرلر تقول اخلفت الثوب و هو لغة فی خلفته اذا اصلحته و اخلاف عوض ویرمکه دخی دیرلر یقال
لمن ذهب له مال او ولد او شیء یستعاض اخلف الله علیک ای رد علیک مثل ما ذهب و اگر هلاک اولان عوض قابل دگل ایسه و الدکی یا اغ یا عم کبی
خلف الله علیک دیرسن الغز یعنی خدای تعالى کندی لطفیله والدکه یا خود اغزه هلاک اولن فرنه کرک خلیفه قلسون و اخلاف وعده مخالفت اتمکه
دیرلر یقال اخلفه ما وعده اذا قال شیئا و لا یفعله علی الاستقبال و بر کمسنه‌یه خلف وعد اتمش بولمغه دخی دیرلر یقال اخلفه اذا وجد موعده
خلفا و اخلاف یلدزه نوء دقلری ایجاب اتمکه دخی دیرلر جاهلیت اهلنک زعمی اوزره یقولون اخلفت النجوم اذا امحلت فلم یکن فیها مطر و اخلاف
[illegible] مخطط اولمغه دیرلر و اخلاف بر فرنه صایع اولدقده صکره یرینه بر نکسب اتمکه دخی دیرلر یقال [illegible] و اخلف یعنی خرج ایت و قرن و خلاف
قلنج [illegible] اوز [illegible] دخی دیرلر یقال اخلف النبات اذا اخرج الخالفة و خلفت [illegible] اوتکه یرینه بتر و اخلاف دوه‌نک [illegible]
باغی ذکرینک اوزدنه کلوب [illegible] مانع اولمغین قاسق باغنی [illegible] دخی دیرلر [illegible] مانع و لمسون دیو یقال اخلف عن البعیر
حول الحقب فجعله مما یلی خصی البعیر و حقب حاء مهمله‌نک و قافک فتحیله دوه‌نک قاسق باغی و اخلاف ناقه‌ده استعمال اولنمز زیرا ناقه‌نک بولی
دبرندن اولمغین قاسق باغی اکا واصل اولمز و اخلاف [illegible] صو چکمکه دخی دیرلر یقال اخلف اذا استقى الاستخلاف همزه‌نک و تانک کسریله
کرکی کبی [illegible] صو چکمکه یقال استخلف اذا استقى و استخلاف بر کمسنه‌یی خلیفه ایدنمکه دخی دیرلر یقال استخلفه اذا جعله خلیفة الخلاف خانک کسریله
مخالفت اتمکه ومنه قوله تعالى فرح المخلفون بمقعدهم خلاف رسول الله ای مخالفة رسول الله صلى الله علیه وسلم و شجر الخلاف سکوت اغاجی [illegible]
و خلاف بر کمسنه غایب اولدقدن صکره زوجه‌سنه [illegible] کمسنه وارمقه دخی دیرلر منه قولهم هو یخالف الى امرأة فلان ای یاتیها اذا غاب عنها زوجها
المخلفة میمک و لامک فتحی و خانک سکونیله سکوت اغاجی چوق بتدوکی یر التخلیف علی وزن التکریم ناقه‌نک بر ممه‌سن بغلیه دیرلر تقول خلف
بناقته تخلیفا اذا صر منها خلفا واحدا و خلف ممه باشنه دیرلر خانک کسری و لامک سکونیله علی ما تقدم [illegible] باغلانق و تخلیف کیرو قومقه
دخی دیرلر تقول خلفت فلانا تخلفت عنه التخلف تفعل و لامک ضمی و تشدیدیله کیرو قالمق تاخر معناسنه الخلفنة خانک فتحی و لامک فتحی و فانک
[illegible] اوزره بر کمسنه عناد و مخالفت اولمق یقال فی خلق فلان خلفنة ای خلاف و النون زایدة و [illegible]
[illegible] اولان ناقه‌یه دیرلر الخناف خانک کسریله [illegible] تقول خنف البعیر یخنف خنفا من الباب الثانی اذا [illegible]
[illegible] و خناف [illegible] دخی دیرلر [illegible]
[illegible] یقال خنف البعیر یخنف خنفا اذا لوى انفه من الزمام و ابو عبیده [illegible] خناف [illegible]
[illegible] الخنوف خانک فتحی و نونک ضمی و مدیله ذکر اولنن صفتله موصوف اولن دوه یقال ناقة خنوف
[illegible] یقال [illegible] الخنیف خانک فتحی و نونک کسری و مدیله شول کتان [illegible]
الخنف [illegible] جمعی [illegible] الاخنف [illegible]
[illegible] الخوف خانک فتحی و واوک سکونیله قورقمق [illegible] الخیفة خانک کسری [illegible] المخافة میمک فتحیله بونلر دخی [illegible] قورقمق معناسنه
یقال خاف یخاف خوفا و خیفة و مخافة من الباب الرابع و خیفة اسم دخی [illegible] الخیف خانک کسری و یانک فتحیله [illegible] جمعی
[illegible] الخائف یانک کسریله قورقمش کمسنه الخوف خانک ضمی و واوک فتحی و تشدیدیله خائفک جمعی
الخیف خانک ضمی و یانک فتحی و تشدیدیله کذلک خائفک جمعیدر [illegible] خوف خانک فتحی و فانک سکونیله [illegible] معناسنه الخاف
الخال [illegible] معناسنه یقال رجل خاف ای شدید الخوف [illegible] فعل وزنی اوزره صفتدر [illegible]

خنف

خوف

[illegible] بو الصوت معناسنه المخاوفة میمک ضمی و واوک فتحیله قورقشمق باب مغالبه‌دن یقال خاوفه فخافه یخوفه ای غلبه بالخوف
ای کان اشد خوفا منه الاخافة همزه‌نک کسریله قورقتمق التخویف علی وزن التکریم بمعناه و اخافة [illegible] قورقمغه دیرلر یقال اخاف الثغر
اذا اخیف منه [illegible] المخیف میمک ضمی و خانک کسری و مدیله قورقوجی یقال وجع مخیف ای
یخیف من راه المخوف میمک فتحی و خانک ضمی و مدیله قورقولو معناسنه یقال طریق مخوف و لا یقال مخیف لانه لا یخیف و انما یخیف فیه قاطع الطریق
التخیف تفعل وزنی و یانک ضمی و تشدیدیله قورقمق یقال تخیف علیه الشیء ای خفته التخوف تفعل و واوک ضمی و تشدیدیله اکسیک اکسیک تنقص معناسنه
ومنه قوله تعالى او یاخذهم علی تخوف الخافة علی وزن الحالة [illegible] استعمال ایدر الخیف خانک فتحی و یانک سکونیله [illegible]
[illegible] دیرلر [illegible]
الخیفا خانک فتحی و یانک سکونی و الفک مدیله [illegible] ناقه الاخیف همزه‌نک و یانک فتحیله شول [illegible]
خیفا بفتح الیاء و کسرها من الباب الرابع اذا اتسعت الجلدة المزبورة و اخیف شول اته دخی دیرلر که برکوزی کوک و برکوزی سیاه اوله الخیف فتحیله
اتک برکوزی کوک برکوزی سیاه اولمق [illegible] استعمال اولنمز الاخیاف همزه‌نک فتحیله قارنداش اولن قوم ومنه قیل اخیاف ای مختلفون
و اخیاف شول قرنداشلره دیرلر که انالری بر و باباری متعدد اوله یقال اخوة اخیاف اذا کانت امهم واحدة و الاباء شتى الخیفان خانک
فتحی و یانک سکونیله شول چکرکه [illegible] خطوط مختلفه اوله [illegible] الخیفان خانک فتحی و یانک کذلک سکونیله واحدی
[illegible] اطلاق [illegible] تشبیها [illegible]

فصل الدال

الدف دالک فتحی و فانک
تشدیدیله [illegible] البعیر [illegible] الدف دالک ضمی و فانک کذلک تشدیدیله دف [illegible] و ابو عبیده
[illegible] المدفف میمک ضمی [illegible]
[illegible] الدفیف دالک فتحی و فانک کسری و مدیله [illegible] و دفیف الطایر [illegible] یقال جاءت
[illegible] الدافة فانک تشدیدیله [illegible]
[illegible] المدافة میمک ضمیله [illegible]
[illegible] الدفاف دالک کسریله [illegible]
[illegible] التدافف تانک فتحیله [illegible] یقال تداف القوم اذا رکب بعضهم بعضا الاستدفاف
همزه‌نک و تانک کسریله [illegible] استدف ای ما امکن و تسهل و استدفاف استقامت [illegible]
[illegible] الاستطفاف همزه‌نک و تانک کسریله [illegible] الدلیف
دالک فتحی و لامک کسری و مدیله [illegible] یقال دلف الشیخ من الباب الثانی اذا مشى و قارب الخطو [illegible]
[illegible] الدالف لامک کسریله [illegible]
[illegible] الدلف [illegible]
[illegible] التدلف [illegible]
[illegible] الدلفین دالک ضمی [illegible] دریاده [illegible]
الدنف [illegible] رجل دنف و امراة دنف [illegible] فیه المذکر و المؤنث
والتثنیة والجمع [illegible] یقال دنف [illegible] من الباب الرابع اذا ثقل [illegible]
دنفت الشمس اذا دنت للغروب الدنف دالک فتحی و نونک کسریله [illegible]
رجل دنف وامراة دنفة [illegible] الادناف همزه‌نک کسریله [illegible] یقال ادنف المریض اذا ثقل
من المرض [illegible] یقال ادنفت الشمس
دنت للمغیب واصفرت المدنف میمک ضمی و نونک کسریله [illegible] المدنف میمک ضمی و نونک فتحیله [illegible] الدوف دالک
فتحی و واوک سکونیله [illegible] تقول دفت الدواء و غیره اذا اذبته بماء [illegible] المدوف میمک فتحی و دالک ضمی و مدیله [illegible]
[illegible] لغة المدووف میمک فتحی و دالک ضمی [illegible]

دلف

دلف

دنف

سك سحوق معناسنه در دیکی اجوف واوی اولوب ثلاثیده اولنلرده صیغهٔ مفعول تمام کلمه شذوذا الا ایکی کلمه بری مسك مدووف دیری ثوب مصوون در
بو ایکی کلمه نادر واقع اولمشدر اصل مدووف ومصوون ایکن واو ذوده ضمه یه ثقیل اولدیغیچون و حرف یانک ثقلت ضمه یه تحملی اولدیغیچون
ثلاثیده اجوف یائی اولنلر تام و ناقص کلمه سی جایزدر لکن ثوب مخیط و مخیوط کبی نته کم بابنده تفصیلی ذکر اولنمشدر **دیاف** ذالک کسریله جزیره ده بر قصبه
اسمیدرکه اول قصبه اهلی شام بوزکلی بدوک انلرد نبیط انام دیرلر **الدیافی** ذالک کسری و یا حرفنك تشدیدیله شول دوه در که عظیم فربه اوله

فصل الذال المعجمة **الذرف** ذالك فتحی و رانك سکونیله کوز یاشی جاری اولمق **الذرفان** فتحاتله بمعناه یقال ذرف الدمع یذرف ذرفا و ذرفانا
من الباب الثانی اذا سال ... **المذارف** ...

ذرف
ذعف
ذفف
ذقف
ذلف
رأف
رجف
رخف
ردف

وسف
رشف
رصف
رضف
رعف

ابن تلويه بعضلرينه راعوفه شود طاشدر كه قيودن صو چكن اول طاشك اوزرنه بعرو حي چكر وفي الحديث انه حين سحر جعل سحره في جف طلعة ودفن
تحت راعوفة البئر وجف جيمك ضميله خرمانك ميوه سيدر وظاهر بودر كه حديث شريفده راعوفه بيرده اولان طاشدر الأرعوفة همزه نك ضمي ايله
راعوفه معناسنه لغتدر ابو عبيد روايتي اوزره الرغيف رانك فتحي وغين معجمه نك كسري ومد ايله كرده ديدكلري اتمك خبز مخصوص معناسنه الارغفة رانك ضمي
وغين معجمه نك كسريله جمعيدر كرده لر معناسنه الرُغف ضمتيله كذلك جمعيدر الرغفان رانك ضمي وغينك سكونيله كذلك جمعيدر الرف رانك فتحي وفانك تشديديله
ديدكلري نسنه كه اوتلرك دبلرنده ايدرلر بروا ده خانه معناسنه [illegible] ديرلر يقال دف لونه يرف دفا من الباب الثاني
الرفيف رانك فتحي وفانك كسري ومد ايله كوزك لونه پارلمق يقال رف رفيفا اذا برق ودفيف ياشل ولان نسنه يه دخي ديرلر يقال ثوب رفيف
وشجر رفيف اذا تندّت [illegible] الرفوف ضمتيله جمعي رفلر معناسنه [illegible]
يقال هذا رف من ضان اي جماعة منه [illegible] يقال رففت وادف من الباب الاول [illegible]
معناسنه [illegible] يقال فلان يرفنا اي يحوطنا وفي المثل من حفنا او رفنا فليقتصد يعني بزه خدمت ورعايت ايدن [illegible]
اوزده اولسون الرأف فانك تشديديله خدمت ورعايت ايدن كمسنه يقال ماله حاف ولا راف يعني انوك نه خدمت ايدن نه اعانت ايدن كمسنه
واردر الرفرف رالرك فتحيله جعفر وزنيده [illegible] الرفوفة [illegible]
ودركه [illegible] يقال رفرف الطائر اذا حرك جناحيه حول الشيء يريد ان يقع عليه الرفراف رانك فتحي وفانك سكونيله [illegible]
[illegible]
[illegible] الرهف رانك فتحي وهانك سكونيله [illegible]
[illegible] الراهفة [illegible]
الارهاف همزه نك كسريله [illegible] وفي الحديث انه كان اذا نزل عليه الوحي [illegible] الارهاف همزه نك كسريله [illegible] المرهف ميمك ضمي [illegible]
وكسكين قليج الريف رانك كسري [illegible] الارياف همزه نك فتحيله جمعيدر [illegible]
الريف [illegible] الراف همزه نك كسريله [illegible]
[illegible] الريفة رانك فتحي ويانك [illegible]
[illegible] فصل الزاء الزحف زانك فتحي وحانك سكونيله [illegible]
زحفا من الباب الثالث اذا مشى ويقال زحف [illegible]
[illegible] يقال الصبي يزحف على الارض قبل ان يمشي [illegible]
[illegible] يقال زحف البعير اذا اعيا [illegible] الزاحف [illegible]
[illegible] الزواحف زانك فتحي وحانك كسريله [illegible] الزاحفة [illegible]
الازحاف همزه نك كسريله [illegible] يقال ازحف البعير فهو مزحف [illegible]
[illegible] المزحاف ميمك كسري [illegible]
[illegible] التزحف [illegible]
الزحوف زانك فتحي وحانك ضمي ومد ايله [illegible] ذات الزحفتين [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] الزحلوفة زانك ولامك ضمي [illegible]
[illegible] الزحاليف زانك فتحي ولامك كسري ومد ايله جمعيدر [illegible]
[illegible] الزحالف زانك فتحي ولامك كسري ايله [illegible]

[illegible] الزحلفة زانك ولامك فتحي وحانك سكونيله [illegible] الزحلقة [illegible]
[illegible] يقال زحلفه فتزحلف [illegible] الزخرف زانك ورانك فتحي وخاء معجمه نك [illegible]
[illegible] المزخرف ميمك ضمي ورانك فتحيله [illegible] الزخارف زانك فتحي [illegible]
[illegible] الازداف همزه نك كسريله [illegible]
[illegible] الزدوف زانك فتحي [illegible] المزداف ميمك كسري [illegible]
[illegible] الزدف زانك فتحي [illegible] الزدف فتحتين ايله [illegible]
[illegible] الزدافة زانك فتحيله جماعت معناسنه
[illegible] الزدافات جمعي جماعات معناسنه الزدافة زانك فتحي وضميله [illegible]
[illegible] الزعف زانك فتحي وعينك سكونيله [illegible] الازعاف همزه نك كسريله [illegible]
[illegible] الزعاف زانك ضميله [illegible] يقال سم زعاف [illegible]
[illegible] الزغنفة زانك كسري وغينك سكوني ونونك فتحيله [illegible] الزغفة فتحتيله
[illegible] الزغف فتحتيله [illegible]
[illegible] المزغف ميمك كسري [illegible]
الزف زانك كسريله [illegible] الازف فتحتيله [illegible]
[illegible] الزف زانك فتحيله [illegible] الزفاف
زانك كسريله [illegible] يقال زففت العروس الى زوجها [illegible] من الباب الاول الازفاف همزه نك كسريله الازفاف همزه نك [illegible]
[illegible] المزفة ميمك كسري [illegible]
[illegible] الزفيف زانك فتحي وفانك كسري ومد ايله [illegible]
[illegible] يقال زفت النعام والبعير يزف زفيفا من الباب الثاني اذا اسرع [illegible]
[illegible]
[illegible] الازفاف [illegible]
[illegible] الزفزفة [illegible] الزفزافة زانك فتحي وفانك
[illegible] الزفزف [illegible] الزلفة فتحتيله [illegible]
[illegible] الزلف كذلك فتحتيله جمعي المزالف ميمك فتحي ولامك كسريله [illegible]
[illegible] المزلفة ميمك ولامك فتحي [illegible] الازلاف
همزه نك كسري [illegible] الزلفة زانك ضمي ولامك سكونيله الزلف [illegible]
[illegible]
[illegible] الزلف زانك ضمي ولامك فتحيله جمعي الزلفات كذلك [illegible]
[illegible] الزلف زانك فتحي ولامك سكونيله [illegible]
[illegible] التزلف [illegible] الازدلاف همزه نك [illegible]
[illegible] الزهف فتحتيله [illegible] الازهاف همزه نك [illegible]
[illegible]
[illegible] الازهاف همزه نك كسريله [illegible]
[illegible]

رغف
رفف
رنف
رهف
ريف
زحف
زدف
زعف
زغف
زفف
زلف
زهف

الزيف زانك فتحى وياتك سكونيله صالنى صالنى يوريمك تبختر معناسنه يقال زاف البعير فى مشيته وزيف برانزاجقه ده ديرلر يقال درهم زيف
الدراهم الزيافة زانك فتحى وياتك تشديديله شول ناقه ده ديركه يوريشى استغنا واختيال اوزره اوله وكوكرجينه دخى اطلاق اولنور زياف الحمام ديرلر
نوبود غنى بر سود يورب كوكسن كرروب اطرافنى طولاشه الزائف يانك كسريله كذلك برانزاجقه ده درهم زائف التزييف على وزن التكريم اقچه يى زيوف
نقوده ديرلر نقيتها انا فصل السين مع الفاء السأف فتحتين ايله ياد لمق يقال سئفت يده سأفا من الباب الرابع اذا تشققت وتشعث ما حول
الاظفار مثل سعفت يعنى طرنقلرينك اطرافى صويلمه السجف سينك كسرى وجيمك سكونيله پرده وستر معناسنه الاسجاف همزه نك كسريله پرده يى
صاليويرمك تقول اسجفت الستر اذا ارسلته واسجاف كيجه قرانكو اولمق دخى ديرلر يقال اسجف الليل مثل اسدف اذا اظلم السحف سينك فتحى
وحاء مهمله نك سكونيله شول باغه ديركه ايكى كوركك دسته سكرندن واداتى ابن السكيت روايتى اوزره السحف سينك وحانك سكونيله
ياغلى صويمق تقول سحفت الشحم عن ظهر الشاة سحفا من الباب الثالث اذا قشرته من كثرته ثم شويته وسحف باشى تراش ايلمك دخى ديرلر يقال سحف
رأسه من الباب الثالث ايضا وحرجه باشى ولوه اشارت اولنمشدر السحيفة سينك فتحى وحانك كسريله ... شول باغه ديركه طوتك ...
صوبلوب صحيفة شوله بغيره ديرلر كه اوغرد دى... صويور السحوف سينك فتحى وحانك ضميله شول قيونه ديركه تكم و شحمى كرا ولنان ...
السحيف سينك فتحى وحانك كسرى ومديله ذكر ... يقال سمت سحيف لوحى وسحيفا وحفيف فى حاو ... مهمله ...
... السحاف سينك كسريله شوله ... السحوف سينك فتحى وحانك ضمى ومديله ذكر اولنمش مرضه مبتلا اولان ...
سينك ضمى وحانك فتحيله قلت عقل ... يقال رجل سخيف ... سخافة ... ساعدى ... السدف سينك
فتحى ودالك سكونيله ظلمت معناسنه ... لغتيدر اوزره وعند بعضهم لغتى اوزره ضيا معناسنه ... السدف
... اصمعى روايتى اوزره السدف فتحتين ايله ذكر اولنان معنايه در وابو عبيده ... ايدوكه سدف ...
ظلمه ... اختلاطى ... وقت اسفار ... السدف كيجه نك كندو ... الملاق ...
الملاق ... روايتى اوزره الاسداف همزه نك كسريله كيجه قرانكو اولمق يقال اسدف الليل اذا اظلم وكذا ... يقال اسدف
اذا اضاء واسدف ... ضيا ... يقال اسدف الباب اى افتحه ... ولغت هوازندر اسدف ...
... السديف سينك فتحى ودالك كسرى ومديله ... معناسنه السرف فتحتين ايله اعتدالدن خارج ...
فصوك ... اعتدال اوزره ... وسرف اغفال وخطا ... يقال سرفت الشئ من الباب الرابع اذا اغفلته وجهلته ...
... بعض اعرابيدن حكايت ايدوب ... اصحابكم ... صوك خلافى ...
... سرف اغتيا ... الجوهرى ... سرف ...
... السرف سينك فتحى ورانك كسريله قلبى غافل اولان كمسنه يقال رجل سرف الفواد ... سرف
فتحى ورانك كسريله بر موضع ... الاسراف همزه نك كسريله ... زياده خرج ايتمك تبذير معناسنه مسرف ميمك ضمى وراتك كسريله ...
... صاحبى ... مسرف ديو ... ذكر اولنان ... اسراف ... على بن عبد الله بن العباس ...
... ومن الكعبة ... لازم ... السرفة سينك كسرى ...
برجانور ... جمع ... السرف سينك فتحى ورانك سكونيله سرف ديدكلرى جانور ...
... يقال سرفة الشجر ... وهو بوابن السكيت روايتيدر ويقال ايضا سرفت الشجرة المسروفة ميمك فتحى
... السرفة سينك فتحى ورانك كسريله ... سرف ديدكلرى جانور ... ولا يقال ...
كانت كثيرة السرفة اسرافيل همزه نك كسرى وسينك سكونيله وفانك دخى كسرى ومديله اسم اعجمى ...
لغتيدر ... السعوف سينك وعينك فتحى ورانك سكونيله ...
... السعوف ... الطائف ...
... السعفة ... علاج ...
... السعفة سينك فتحى وعينك سكونيله ...
... السعوف ... السعف ...

لانتكى ... ديوب دبلكه دخى ديرلر يقال سعفت يده من الباب الرابع مثل سئفت على ماتر وابن السكيت اتبع سعف برصنوفكه
ونك اغزنده عارض اولوب يوزنك قللرى و كوزلرينك اطرافنك قبللرى دوكلور السعفا سينك فتحى وعينك سكونى والفك مديله شول ناقه ده ديركه
ذكر اولنان مرضه مبتلا اوله الاسعف همزه نك وعينك فتحيله مذكرى يقال ناقة سعفا وجمل اسعف يقال سعف يسعف من الباب الرابع ايضا ...
اولنان مرض ... بوكلرينى ... وسعف ... دوكلر ... جلادن ... اولسه ...
... الاسعاف همزه نك كسريله بركسنه نك حاجتنى بتورمك تقول اسعفت الرجل بحاجته اذا قضيتها له المساعفة ميمك ضمى وعينك
... بركسنه به ... السعيف ... سينك فتحى وفانك كسرى ومديله ... وسعيف ...
... السف سينك فتحى وفانك تشديديله ... تقول سففت الدواء ... من الباب الاول ...
وسف دوايى ... يقال سففت ... الاسفاف
... اسففت ... واسفاف ... اسف ...
... استعمال ...
... شد ... وحوت ... الشيخ ... النظر ... واسفاف ...
... يقال اسفت السحابة اذا دنت من الارض ... كذلك ... اسفاف ...
... يقال ... الامور ... السفوف سينك فتحى وفانك ضمى ومديله ...
... السفة ... يقال سفة من السويق ...
... السفساف سينك فتحى وفانك سكونيله ... وحقير ... وفى الحديث ان الله يحب معالى الامور
ويكره سفسافها ... المسفسف ميمك ضمى وسينك فتحى ...
... المسفسفة ميمك ضمى وسين ... ايله السقيفة ...
... السقف سينك فتحى وقانك سكونيله ... آسمان ... السقوف
... السقف ... كذلك ... جمع ... سقف ...
... وكذلك ... السقف سينك فتحى وقانك سكونيله ... سقفا ...
وسقفا ... السقائف ...
... السقيفة ... صفه ... سقيفه بنى ساعده
وسقيفه بنى ساعده قبيله ... صفه ...
سقفا ... السقف فتحتين ايله ... الاسقف
... الاسقف همزه نك وقانك فتحى وسينك سكونيله ...
... اسقف ... الاسقفة
... الاساكفة ... الاسكوف همزه نك ضمى وكانك ...
... اسكاف ... الاسكفة
... السلف سينك فتحى ولامك سكونيله ...
... يقال سلفها سلفا من الباب الاول ... السلفة سينك كسرى ...
... السلوفة ... حديث عبيد بن عمير ...
... السلف فتحتين ايله ... يقال سلف يسلف من الباب الاول ...
... الاسلاف همزه نك فتحيله ... الاسلاف ...
...
... الاسلاف همزه نك كسريله سلف ... الاستسلاف همزه نك ... وتانك كسريله سلف طريقيله ...

التسلف فتحتيله ولامك ضمى و تشديديله كذلك سلف طريقيله اخذه طلب اتمك تقول استسلف منه دراهم و تسلفت فاسلفني. السلفة سينك ضمى ولامك
سكونيله شول طعامه دركه صباح يمكندن اول استعجال اولنور صفرا كتيء معناسنه. التسليف على وزن التكريم ذكر اولنان طعامي يدرمك تقول سلفوا
الرجل تسليفا و تسليف تقديمه دخي ديرلر. السلف سينك فتحى ولامك كسريله بركسنه نك ذوجه سنك همشيره سنك ذوجي باجناق معناسنه. السلف سينك
كسرى ولامك سكونيله بمعناه لغت در مثل كذب وكذب وكبد وكبد. المسلف ميمك ضمى ولامك كسريله شول عورت دركه قرقنجى ياشنه كيرمش اوله و بو صفته
نساء ايچون مخصوص صفتدر يعني رجل مسلف ديمزلر. السالفة لامك كسريله كردنك بوينك ياصلي بردر كو برجك ديمكله معروف اولن كك جمعيدر لر ديركه
السالف لامك كسريله. السليف سينك فتحى ولامك كسريله مدتيله متقدم اولان نسنه. السلوف سينك فتحى ولامك ضمى و مدتيله شول ناقهيه ديرلركه صو ايچمكده
دوه لرك متقدمى اوله. السلاف سينك ضميله شول شيره دركه اوزوم صقلمزدن اول اقه و بو مقوله اولان شيره نك شرابنه دخى سلاف ديرلر. السلاف
ضميله هر نسنه نك متقدمى و انكا ابتدا اچقن نسنه در. السلفان سينك كسرى ولامك سكونيله كلك يادوكن. السلف سينك ضمى ولامك فتحيله و حجلا بردركه
باودييه معناسنه صرد ايله صرد ان كبى و صرد كركي ديو كلكى قوش كه اكا كمك دخى ديرلر و ابو عمرو ايتدى موننشد سلفه استعمال اولنماشد ذكر سلوبلدكى
واحدى در سلكه سلكانك واحدى اولدوغى كبى دفنه احسن اولور دى ديدى و سلكه سين مهمله نك ضميله كذلك كلك يا دوركن ديرلر. السلحفاة سينك ضمى ولامك
فتحى و فانك كسريله كذلك سلحفاة لغتدر ابو عبيد روايتى اوزره و دخى اوزره سين سلحفية كما يتعلد الحاق اولنمشدر الشك بايه انقلابيله ملابكة
كرندا و توى در و بلغ ريه معيشته و حفت ولغدة ديرلر. السقف سينك كسرى و نونك سكونيله مرح ديو كلرى باغاجيكبرا غيدوى مرح شول اثلغى
عرب لطايفه بي ندن اتش جقادلر. السقاف سينك كسريله دوه نك كوكسى باغيدر نتكم ابيار طولادكه كوكسى باغيدر و الاصمعى ايتدى سقاف شول ايكى
قولانه تعليوب دوه نمك كوكسنه اولان كوكره تمك ورانسندن النوپ قولان بو نوپ اولسون ديو و بونه و تك كوكسنه ذكر اولنان ايپه تقلو
جينثيره استعمال ايدرلر تقول سنفت اسنفه من الاول و سنفه من الباب الثاني سنفا اذا استدرت عليه السناف. الاسناف همزه نك كسريله
و الاصمعى ايتدى دوه يه سيناف بنو نبغلاق معناسنه اسنافدن غيريسى استعمال اولنمز و اسناف سبايه لردن اليلو و لغة ده ديرلر چى سنف
سنف واقع اوله نونك كسريله اليلو و كلنوات مراد اولور و اكر سنفه واقع اوله نونك فتحيله كوكسنه بنو نبغلاق ناقه مراد اولور
بحكم فلاغة ده ديرلر ذكر اولنان معنادن اخذ اولنمشدر استعاده يقال اسنفوا امرهم اى احكموه و في المثل من تجربتي امرهم يعني بالاسناف يعني
اولان اسنافه بغلامقه قادر اولميوب هر نه دكلو انه بغلمق اسان ايسه. المسناف ميمك كسرى و سينك سكونيله شول دوه دركه پالانى كريه اتمغه
ايچون سنافه قلمسين بعضلر ايتدى سناف پالانى ايلرو سوردن دوه دن. السوف سينك فتحى و واوك سكونيله قوقلمق تقول سفت الشيء اسوفه سوفا
اذا شممته. الاستياف همزه نك و تانك كسريله قوقلمق اشتمام معناسنه. المسافة ميمك فتحيله بعد معناسنه در و بونك اصلى ثم دن ماخوذ در قوقلمق معناسنه
زيرا بر ديه ده دليل اولان كمسنه عزم اتدوكى جهتى تشخيص ايچون مسافه طپراغنى قوقلر تا كه توجه ايده جكى جانب استقامت اوزره ميدر يا خود دكلميدر معلوم
ايده نجه ديو ايتدى راجح السه بلوردكه استقامت اوزره در اندن صكره كثرة استعمالده ابعد مسافة تسميه اولنمشدر. المسافة على وزن الغرفة
دوه دك قودى كه بنالرده معروفدر و سافه قو ملو ك بيندن اولى يه ديرلر. السائفة يانك كسريله اوفق قومه ديرلر. الاسواف
فتحيله مدينه منوره ده بر موضعك اسميدر ابو عبيد روايتى اوزره. السواف سينك فتحى و واوك تخفيفيله ماله عارض اولان مرض و هلاك
و فنى المال سواف اى موت ابن السكيت ايتدى اصمعيدن مروى اولان بو دركه سين مضموم اولاو مرض دايما جمع اسم اوزره فعال صيغنده اولدوغى
اوزره سين مضموم اولور نجاد و دكاع و قلاب و خمال كبى و ابو عمرو اصمعيدن بو روايتى اشتدكده تصديق ايدوب في الحقيقه سواف سينك فتحيله
و نجاد نونك و حاك و دال مهمله و كسرك سعال معناسنه و دكاع دال و عين مهمله كوكى غريه و جمع صدر معناسنه و قلاب قافله بو كرك ايله
قلب معناسنه و خمال خاء معجمه ايله اياق اغريسى در و در دياى معناسنه. سوف سينك فتحى و واوك سكونيله كلمه تنفيس در هنوز وجوده كلمي
استعمال اولنور كويا لوزي كه سوفته ديرلر ايچنكه مراد اسوف افعل ديبك و سوف كلمه سى ايله فعلك ما بيننه فصل اولنمز زيرا سوف بمعنى
اولان سين كبى و انفصالى قبول ايتمه ده و سوف كاه اولور مراد اوزره ديمك حلندن يا استعمال اولنور و منه قولهم فلان يقتات السوف يعني
بالاماني و اماني امنيه نك جمعيدر مراد معناسنه سوف هلاك معناسنه در كلور يقال اساف يسوف اذا هلك. التسويف على وزن التكريم
اكلمق و ديمك سطل معناسنه و تسويف بركمسنه برخصوصده اكا اتكه دخى ديرلر تقول سوفت الرجل امري اذا ملكته امرك و حكمته فيه يصنع ما شاء.
الاسافة همزه نك كسريله بركمسنه نك ماله هلاك اولمق يقال اساف الرجل اذا هلك ماله و اسافه هلاك ماله معتاد اولمغه دخى ديرلر يقال
هو ما يشتكى السواف يعني حوادث دهره شول معتاد اولديكه حوادث واقع اولدوقده كمسنه يه شكايت ايتمز اولمشدر و اسافه بو يجمي

سقف

سوف

دخى ديرلر تقول اسفت الخرز اذا خرزته و حوزم حاء مهمله وراء مهمله ايله بو نجى دلمك. السيف سينك فتحى و يانك سكونيله قليج دقلج اولدوغى معناسنه ده
كلور يقال سافه يسيفه سيفا من الباب الثاني اذا ضربه بالسيف. الاسياف همزه نك فتحيله قليچلر معناسنه فاسياف سيفك جمعى كلور سو حلجر
معناسنه على ما يجى. السيوف ضميله كذلك جمعى. السيفان سينك فتحى و يانك سكونيله شول كمسنه دركه اوزون و اوفق اولوب قاريشق اوله. السيفانه
سينك فتحى و يانك سكونيله كذلك مؤنثى. السايف يانك كسريله قليچلو اولان كمسنه يقال سيف فانا سايف و سايف قليچ صاحبى اولان كمسنه يه دخى ديرلر
السياف سينك فتحى و يانك تشديديله قليچ دوزنجى. السيافة سينك فتحى و يانك تشديديله جمعى قليچ دوزنجيلر معناسنه. المسيف ميمك ضمى و سينك
كسرى و مدتيله شول كمسنه دركه قليچ طاقنمش اوله. المسايفة ميمك ضمى و يانك فتحيله ايكى كمسنه بربرينه اوزرمق مجادله معناسنه. التسايف تانك فتحى
و يانك ضميله بربرينه قليچله اوزرمق يقال تسايفوا اذا اتضاربوا بالسيف. السيف سينك كسرى و مدتيله دريانك ساحلى البحر ريا معناسنه و سيف
كذلك خرما بوداقلرينك دبنده ليف شالنده اولان نسنه لركه ليفه زياده مشبه در ليفه كلدر وجوهرى ايتدى بوني بركتابدن نقل ايدم
بلا سماع و بو كلام مراد اي مجاحكه حجحتنده كمال اهتمامدن اشعار در. فصل الشين. الشأفة فتحتيله شول چبان دركه اياغك التنده ظاهر
اولوب داغلنمغله افاقت بولور و يقال في المثل استاصل الله شأفته اى اذهبه الله كما اذهب تلك القرحة بالكي تقول منه شئفت رجله شأفا
من الباب الرابع على تعب تعبا اذا اخرج بها الشأفة. الشأف شينك فتحى و همزه نك سكونيله بغض اتمك تقول شأفت فلانا شأفا من الباب الرابع
ايضا اذا ابغضته. الشدف فتحتيله شخص معناسنه. الشدوف ضمتيله جمعى كتاب عين بو كلمه سين مهمله ايله واقع اولمشدر ابن دريد ايتدى سين
مهمله ايله اولنسى تصحيف در. الشرف فتحتيله علو شان و مكان عاليه دخى ديرلر. المشرف ميمك ضمى و شينك سكونى و رانك كسريله عالى معناسنه يقال جبل
مشرف اى رفيع. الشريف شينك ضمى و رانك فتحى و الفك مدتيله جمعى. الاشراف همزه نك فتحيله كذلك شريفك جمعى يتيم ايتام كبى من الباب الخامس
اى شريف اليوم. الشارف رانك كسريله شول كمسنه دركه عن قريب شريف اولمله در فراء روايتى اوزره و شارف يا شلو ناقه يه دخى ديرلر شارف
ايكى اوقه ده ديرلر يقال سهم شارف اذا وصف بالعتق و القدم. الشرف ضمتيله جمعى بادله بزل وعائذه عوذ كبى بادل اضحى يادنه دوه
و عائذه يكى طوغوردن حيوانه. التشريف على وزن التكريم شريف قلمق يقال سوف آنه تشريفا. الشرف شينك فتحى و رانك سكونيله شرفده غالب
اولمق تقول شارفوه فشرفوا من الباب الاول اذا غلبته بالشرف. المشروف ميمك فتحى و رانك ضمى و مدتيله شرفده مغلوب اولان كمسنه. الاشراف همزه نك
و رانك فتحيله زياده شريف اولان كمسنه و اشرف بو جه اوده دون نسنه يه دخى ديرلر يقال منكب اشرف و منكب ميمك فتحى و كافك كسريله چكينى اموز
معناسنه. الشرفاء شينك فتحى و رانك سكونى و الفك مديله موننى يقال اذن شرفاء اى طويلة. الشرفة شينك ضمى و رانك سكونيله قصرك كنارى
نكركره قصر معناسنه. الشرف شينك ضمى و رانك فتحيله جمعى كنكره لر معناسنه و شرفة المال مالك اعلاسنه دخى ديرلر. التشريف فتحتيله و رانك ضمى و تشديديله
بر نسنه يا شرف عوائد تقول شرفت بكذا اذا علوته تشريفا. الاشراف همزه نك كسريله بر نسنه نك اوزرينه چيقمق تقول اشرفت اذا علوته و بر كمسنه
بر نسنه يه يوقاردن بقوب مطلع اولمغه دخى ديرلر تقول اشرفت عليه اذا اطلع عليه من فوق. المشرف ميمك ضمى و رانك فتحيله اسم موضعدر بوقره وجنگو
بالنجو يرر. المشارف ميمك فتحى و رانك كسريله جمعى و مشارف الارض يرك يوجه يرلرى. المشرفى ميمك و رانك فتحى و يانك تشديديله قليچ سيف معناسنه
يقال السيف مشرفى و سيوف مشرفية ابو عبيد ايتدى مشارف منسوب اولان قليچ در و مشارف شول كويلر دركه ديه قريبه دلكن سيف مشارفي ديمك
جايز دكلدر زيرا صيغه جمع علم اولمدقجه نسبت جايز دكلدر مثلا مهالبى و جعافرى و عباقرى ديمك جايز دكلدر. المشارفة ميمك ضمى و رانك فتحيله تفاخر
ايتمك تقول شارفت الرجل اذا فاخرته اتبنا اشرف يعني برنر فتغو اشرف و يكدر و شارفه بر نسنه نك اوزرينه حوالى اولمق يقال شارفت
الشيء اذا اشرفت عليه. الاشتراف همزه نك كسريله ديكلمك انتصاب معناسنه يقال فرس مشترف اى مشرف الخلق يعني يوكسك و سكلك اولان. الاستشراف
همزه نك و تانك كسريله بر كمسنه لن قاش اوزرنه قيوب بر نسنه يه دقت نظر ايتمك تقول استشرفت الشيء اذا وضعت يدك على حاجبك تنظر اليه و چاجبك
كالذي يستظل من الشمس و استشراف بر نسنه يه تعينه كوزه ميكه دخى ديرلر يقال استشرف ابلهم اى تعينتها. الشرياف شينك كسرى و رانك سكونيله اكين
يپراغى اوزونجو غالب بر مرتبه ده كه صرار ايدر و بو قطع اولنمسى لازم اولا. التشريف على وزن الاحراج ذكر اولنان يپراغى كسمك يقال شرفت الزرع
اذا قطعت شريافه. الشريف شينك ضمى و رانك فتحى و يانك سكونيله بر صو يك اسميدر كه نجد عرضه منسوبدر. الشادوف على وزن الكافور بر طانع عليه دو
برلو كلام مولوددر و شادوف سيو بكيه دخى ديرلر منكب معناسنه فارسيده معربدر. الشراسيف شينك فتحى و سينك كسرى و مدتيله اياكو كوكلرينك قادن
اوده حواله اولن طرفلرى. الشرسوف شينك و سينك ضمى و رانك سكونيله شول كمسنه دركه اياكلرى جنبره دركوده كه اولان كمرسنك كبي. الشاسف
شينك كسريله قلوب كلمه دن قورى اولان حيوانات شبكى بعقرب روايتى اوزره يقال شسف البعير شسوفا من الباب الاول و الرابع

شأف

شدف

شرف

شظف

باب خامسه اشارت اولنمشدر اگرچه قاموسده باب خامسدن اشارت اولنمشدر لکن نسخ جوهریده مضبوط اولان ومصادرده مضبوط اولان
باب ثالثدندر الشسیف شینک فتحی وسینک کسری وصدیله شول اکدر که قورومغه قریب اوله یقال لحم شسیف ای کادیبیس الشظف شینک
فتحیله شوتو ضیا یعنی ضعف گبی ضاد معجمه وفتحیله وشظف اوق انلدیدی ادهسنه کیرمکه دخی دیرلر یقال شظف السهم اذا دخل
الشظاف شینک فتحیله بمعنا الشظیف شینک فتحی وظانک کسری ومدیله شول اغجدر که صوینی تمام ایچمکی قورومغه یوز طوتمش اوله
کماشو اولا یقال شظفت الجرم من الباب الخامس الشظف شینک فتحی وظانک کسریله شول دوه دکه دوه سودرسینه اختلاطی زیاده اوله
الخلاط ای تخالطه لا بل تخالطه شدیده الشعفه فتحیله طاغ باشی یعنی جبل صغاسنه وشعفه کبی یابانی صاچه دخی دیرلر کیسو معناسنه
شعف العلام اذا کان له او به الشعف فتحیله جمعی الشعوف ضمتیله کذلک جمعی الشعاف شینک کسریله کذلک جمعی الشعفات فتحتیله کذلک جمعی
جبل معناسنه وکاه اولور شعفات ایله باشده اولان قل مراد اولنور یقال رجل اصهب الشعفات یعنی باشنک قللری قیزل اوله ویقال ایضا
رأسه الاشعفات علی صیغة المصغر ای شعیرات من الذوابه ومراد ذوابه معجمتک ضمیله اگر یابانی صاچ دکیسو معناسنه الشعاف شینک
ونونک سکونیله طاغ باشی یعنی جبل معناسنه الشعوف شینک وعینک ضمیله بمعناه وشعاف طویل القامه اولان رجله دخی دیرلر یونی ذابیه دن الشعف
شینک فتحی وعینک سکونیله محبت قلبی یا قوی حالا اکا اولیوره صاقدته دخی شامه اولنه یقال شعفه الحب اذا احرق قلبه مع لذه وابو زید ایله شعف
معناسنه دریقال شعفه بکذا اوشعف ودوه یه قطرانی چوق سورمکه دخی دیرلر یقال شعفت البعیر بالقطران اذا شعلت بدن شمال ...
قطرانی چوق سورمک المشعوف میمک فتحی وعینک ضمی ومدیله ذکر اولنان محبته مبتلا اولان کمسنه وحسن قد شغفها حبا قرأته ابو رجاء
جبا بالرقة مشدد شعفین شینک فتحی وعینک کوننه وفانک کسری ومدیله بر سوز صحک احمید وفی المثل لکن لشعفین کنت ...
اصلی بودر که برکمسنه ذکر اولنان یردن برقزکوتورب ویا بنت شعفین بر بوده برمتعدد بو یوب ابا قرانیله اوبرکون ...
حلقه دیمش یعنی بر سود لونا قدیم بن صانکه دیمش بر بوده بو یله دیکه کون اتی بیلمین کمسنه استند کوم لکن لشعفین کنت جوده دیمش وجوده ...
فتح ودالی معجمله سوک زیاده اولان ذوقی قیونده دیرلر الشعاف نسخ جوهر بوده شینی فتحیله ضبط اتمشلر دکر جه سوداوی نصف ...
ذکر اولنان قاعده یه نظر مضموم اولمق کرکدر که اول قاعده جمیع فعال وزنی اوزده اولان امراضک اوائلی مضموم والمعتد ... شغاف
شول مرضه دیرلرکه ایا کواجلرنک استنده اولور وابو عبیده ایله ذکر اولنان مرض صاغ جانبده اولور دو شغاف کذلک غلاف قلبه دیرلر
غلاف قلب شول ... بو رکه اوذدنده پرده گبی اولشدر یقال شغفه الحب ای بلغ شغافه وقرأ ابن عباس قد شغفها حبا وقال فی تفسیره
حبه تحت الشغاف الشغف شینک فتحی وفانک تشدیدیله بو قوق پرده یه دیرلر ویو قوقه بز دخی دیرلر یقال ثوب شف وشف ای رقیق ...
یقال شغفهم وشفه شغا من الباب الاول اذا هزله الشغشغه علی وزن الزلزله بمعنا یقال شغشغه والهم اذا هزله ایضا ابو نصر ...
بو کوده اولان فرموده پرده یه دیرلر که ما وراسنی اولان نسنه ایکی کورلمه سنه مانع اوله الشف شینک کسریله فضله وربحه دیرلر دخی ...
دخی کلور زیاده اولور معناسنه یقال منه شف یشف شفا من الباب الاول مثل حمل یحمل حملا ابن السکیت ... نقصانه دخی دیرلر اضداددن
اولور وشفه رقیق معناسنه دکلور الشفوف ضمتیله الشفف فتحتیله بر بو قوقه اولوب ما وراسنی اولان کورنکدر یقال الشفف ...
شفوفا وشففا اذا رق حتی یری حلقه وشفوف بر کمسنه اوقلمعه دخی دیرلر یقال شفه الحزن یشفه شفوفا وشفا اذا اعل الاشفاف ...
بعضی دوه دن تفضیل اتمکه دیرلر تقول اشففت بعضهم علی بعض ای اذا فضلتهم التشفیف شینک فتحی وفانک کسری ومدیله صعوف ...
وشفیف صفوفده دخی عبارتدر اولور یقال ملائی بحوزه استلانه شفیفا ای لبرده الشفاف شینک فتحی وفانک تشدیدیله شول ...
اولان برو دسکه ابوه نم اوی اوله یقال هذه عوایق ذات شفان الشفشاف شینک فتحی وفانک سکونیله شول یلدکه آنکه برودتی ... اولدر الشفا
شینک ضمیله کاسه ده باقی قلان صو دو الشفاف تانک فتحی وفانک تشدیدیله کاسه ده اولان صو جله لیجوب اصلا نسنه باقی قومدن ...
ساغ الاناء اذا شربه کله ولم تتره یعنی باقی نسنه قومسک کاه اولور باقی قلان صویه ده اطلاق اولنور کما قیل فی المثل لیس الری عن التشاف ...
باقی قلان جرعه یه ابرتشفیه شفا کلمه ساین امورک استقصاسی دخی حال بولیه دریقیه تسنمه چوق خیر اولمز الاستشفاف ...
بعنا وفی حدیث ام ذرع فان شرب اشتف الشنف شینک فتحی ونونک سکونیله بو قرو اولن کوپه قرط اعلی معناسنه الشنوف ضمتیله جمعی ...
وشنف کبریه فظرله نظر اتمکه دخی دیرلر تقول شنفت له الی شنفا من الباب الاول الشنیف علی وزن الکریم کوپه تاقمق المنف
ونونک ضمی وتشدیدیله کوپه ماقیمق شنفت المراه فتشنف ای قرطها فتقرطت الشنف فتحتیله بعض عداوت ایکه ...

شوف

من الباب الرابع اذا ابغضته حکاها ابن السکیت وهو مثل شنفه بالجیم الشخف شینک کسری ونونک سکونی وخا معجمه نک فتحی وفانک تشدیدیله جرد ...
اوندن طولی معناسنه ونه الحدیث انک من قوم شخفین وجرد جل جمیله وحاء مهمله ایله قالی ... الشوف شینک فتحی وواوک سکونیله
... جلا ویرمک تقول شفت الشیء اذا جلوته وشوف عورته تزیین اتمکه دخی دیرلر تقول شفت الجاریه علی البناء للمجهول تشاف شوفا اذا زینت
المشوف میمک فتحی وشینک ضمی ومدیله جلا ویرلمش نسنه یقال دینار مشوف ای مجلو المتشوف فتحیله وواوک ضمی وتشدیدیله عورت اوزن تزیین اتمک
یقال تشوفت الجاریه اذا تزینت وتشوفها بر نسنه صوب بقمقه دخی دیرلر تقول تشوفت الی الشیء اذا تطلعت ... بر نسنه به اوزنوب ...
بقمقه دخی دیرلر یقال النساء یتشوفن من السطوح ای ینظرن ویتطاولن الاشتیاف همزه نک ونانک کسریله بر نسنه یه اوزنوب بقمقه تقول اشتاف
فلان اذا تطاول ونظر ویلدرم بلوددن بغمور دی نه خله واقع اولور دیو نظر اتمکه دخی دیرلر یقال اشتاف البرق اذا شامه شیم ...
یلدرم بلوده نظر اتمک الشیفه شینک فتحی ویانک کسری وتشدیدیله قوشمک دیده بانک عو دنکاحوالی بلمکچون ایلرو کوندریلور الاساف همزه نک
کسریله نسنه نک اوزرینه اوزنوب نظر اتمک یقال اشاف علی الشیء اذا اشرف علیه وهو قلب اشفی علیه فصل الصاد الصحفه صادک فتحی وحانک سکونیله
بیاق یعنی چنانق وقصعه گبی اولور وزنا ومعناک انا ایشی کاسه ایرک اعظم جفنه اندن صکره قصعه در که جفنه یه قریبدر اون کمسنه یه وفا ایدر
اندن صکره صحفه در که بش کمسه یه وفا ایدر اندن صکره مئکله در که ایکی یا اوچ کمسه یه وفا ایدر اندن صکره صحیفه درکه صحفه نک تصغیرا وزده در که دخی
بر کمسه یه وفا ایدر الصحیفه صادک فتحی وحانک کسری ومدیله کتاب معناسنه در الصحف ضمتیله جمعی الصحائف صادک فتحی ویانک کسریله کذلک جمعی المصحف
میمک ضمی وحانک فتحیله بمعنا المصحف میمک کسری وحانک فتحیله بمعنا کذلک فرائیلاعرب برقابلدر که ده ضمه یی ثقیل کوردب
کسر ایدرلر اصلی ضمدر اوکه کلرک برده مصحف وبرده مخدع وبرده مطرف وبرده مجرو وبرده مغزل کذا مصحف مخففه ماخوذدر
اجمعت فیه الصحف معناسنه ومخدع اخدع دن ماخوذدر کذلک اخفاک وجمع معناسنه که حفظ اخفا معناسنه در ومطرف اطرف دن طرفه علمان دن
مجرو اجر دن ماخوذدر الصق بالجر معناسنه ومغزل اغزلدن ماخوذدر ادیر وفتل معناسنه التصحیف علی وزن التکریم مصحفده خطا اتمک معنا

صحف

صدف

الصدف صادک فتحی ودالک سکونیله بو دندن یوز دوندرمک یقال صدف عنه اذا اعرض الصدوف صادک فتحی ودالک ضمی ومدیله شول عورتدر که یوزدن اعراض ایدوب ...
الی ترا بهره الاصداف همزه نک کسریله اکمک مالا معناسنه یقال اصدف عنه کذا ای ... مالی الصدف فتحتیله اینجو قابیده که معروفدر وصدف
برنوع دانه دن منتقطع جبل دخی دیرلر کیده لا غنک نبات بولندوغی یوده در الصدفه کذلک فتحتیله ... ابو یوسف ... صدف وحشی جانبنه طرتوع
... جانب اکری ولمسی درکرک الدوه کرک ... اولسون اکر دیکی جانب ... اولسه کا انعدم
دیرلر الاصدف ... شول آت که آیاقلری برینه قریب اوله ... ایاقلری ... بو دلمش اوله وسببه الصدف
فتحتیله ... نبات بولندوغی یرده و فتحتیله دخی جانب ... قوله تعالی بین الصدفین ...
... الصادف ... بر کسنه یه راست ... صادفت فلانا اذا وجدته الصادف صادک فتحی
ودالک کسریله شول ... الصرف صادک فتحی ورانک سکونیله
... دونلسه دیرلر یقال لا یقبل منه صرف ولا عدل ... قوله تعالی فما تستطیعون صرفا
ولا نصرا وصرف الدهر ... یقال صرفت الدراهم بالدنانیر وصرف فضله دخی دیرلر یقال بین الدرهمین
صرف ای فضل ... وصرف کلامی زیاده ... ومنه الحدیث من طلب صرف الحدیث قال ابو عبید صرف الحدیث تزیینه بالزیاده فیه وصرف
... یقال صرفت الرجل فانصرف وصرف ... یقال صرفت الصبیان اذا قلبتهم وصرفت ...
... تقول صرفت ... المنصرف میمک ضمی ورانک فتحیله ... الصرفان صادک فتحی ورانک سکونیله
... الصرفه ... صادک فتحی ورانک سکونیله ... قمرک ...
... اولان ... صرف
... الصرف صادک کسری ورانک سکونیله ...
... یقال شراب صرف اذا کان بحالته غیر ممزوج ...
... الصریف صادک فتحی ورانک کسری ومدیله ... یقال صرفت ... ناب البکره ... وصریف الباب
... وصریف نابی البعیر ... ابن السکیت ... صریف ...

صرف

امثال معناسنه در قوله تعالى اذا لاذقناك ضعف الحياة وضعف الممات اى ضعف العذاب حيا وميتا يعنى عذابك مضاعف قيلوردق دنيا ده و [illegible]
واضعاف اثنا معناسنه در جمع كلور ومنه قولهم فلان في اضعاف كتابه فانه يراد به توقيعه في اثناء السطور والحاشية المضعوف ميمك ضمى [illegible]
ضمى ومد ايله مضاعف ولان نسنه يقال اضعفت الشيء فهو مضعوف على غير قياس الضفف ضادك وفانك فتحيله بر كمسنه نك عيالى جوق اولمق [illegible]
ديناد ايتدى حدثنا الحسن قال لم يشبع رسول الله صلى الله عليه وسلم من خبز ولحم الا على ضفف مالك ايتدى ضفف معناسى بر بودى عربدن سؤال ايلدم
ايتدى تناول مع الناس يعنى كثرت جماعتله اكل اتمكدر وخليل ايتدى ضفف طعام اوزده ال جوقلغيدر وابو زيد ايتدى ضفف ستدت [illegible]
وابن الاعرابى دخى بويله ديدى تقول منه رجل ضفف الحال واصمعى ايتدى ضفف مال قليل اولوب اكل ايدنلر كثير اولمقدر وفرا ايتدى ضفف احتياج معناسنه [illegible]
وضفف عجله معناسنه ده كلور تقول لقيته على ضفف اى على عجلة وضفف كذلك صو اوزدندن خلاى تيكك ازدحامنه دخى ديرلر الضفة ضادك فتحى
فانك تشديديله ايرمق كنارى الضفه مترادفدر ديركه مزاحمه اتمك معناسنه التضاف فانك فتحيله صو اوزدنده مزاحمه اتمك يقال تضافوا على الماء اذا كثروا عليه المضفوف
ميمك فتحى وفانك ضمى ومديله شول صودركه اوزدنده ازدحام اوله اصمعى روايتى اوزده يقال ماء مضفوف اى كثر عليه الناس مثل مشفوه ومضفوف
شول كمسنه ديرلركه يانندن اولان نسنه قالماش اوله الضف ضادك فتحيله ناقه يه صغركبي الايه سنك جميله صاغمق الضفة ضادك كسريله [illegible]
برجانبى الضفتان ضادك كسريله تثنيه سى ايرمقك ايكى جانبى الضيف ضادك فتحى وياءنك سكونيله قونق مهمان معناسنه واحد وجمع كلور وكاه اولور ضيف
اخرى ايله جمع اولنور وضيف ميل اتمك معناسنه ده كلور يقال ضافت الشمس اذا مالت واوق نشانه دن عدول اتمكه ده ديرلر يقال ضاف السهم عن الهدف
مثل صاف اذا عدل وضيف غم وغصه حاصل اولمغه ده ديرلر يقال ضافه الهم اذا نزل به الاضياف همزه نك فتحيله جمعى الضيوف جمعى كذلك الضيفن
ضادك كسرى ومديله كذلك جمع وضيفك مذكر ومؤنثه اطلاقى جائزدر يقال رجل ضيف وامراة ضيف وكاه اولور تأنيث دخى ادخال اولنور الضيفة
ضادك فتحى وياءنك سكونيله مؤنثى يقال لمراة ضيفة الاضافة همزه نك كسريله بر كمسنه يى قونق ايدنوب قونقلامق واضافه بر نسنه يى اكا ميل اتدرمك
ديرلر يقال اضفت الشيء الى الشيء اذا املته وخوف اتمك معناسنه ده كلور تقول اضفت من الامر اذا اشفقت وحذرت اصمعى ايتدى مضوف فونق [illegible]
بونوندن مأخوذ در ومضوف فونق بر خلوف نسنه يه ديرلر على كل شيء واضافت مضطر قلمغه دخى ديرلر واضافت بر اسمى بر اسمه اولشدرمغه دخى ديرلر
غلام زيد كبى كه غلام مضاف زيد مضاف اليه در واضافتله مقصود تخصيص وتعريفدر بو سببدن كسنه كه نفسنه مضاف اولمز [illegible]
بلكه لازم اولوركه نفسنه بلند كوره حوده اضافته احتياج قالمز التضيف على وزن التكريم معناها تقول اضفت الرجل وضيفته اذا انزلته
بك ضيفا وقريته الضيافة ضادك كسريله بر كمسنه يه قونق اولمق تقول ضفت الرجل ضيافة اذا نزلت عليه ضيفا التضيف فتحيله وياءنك [illegible]
كذلك بر كمسنه يه قونق اولمق تقول تضيفت الرجل اذا نزلت عليه ضيفا وتضيف كونش غروبه ميل اتمكه دخى ديرلر يقال تضيفت الشمس اذا مالت للغروب
المضوف ميمك فتحى وضادك ضمى ومديله قورقولو نسنه المضاف ميمك ضميله حربده اطرافى احاطه اولنمش كمسنه لره ومضاف بر قومه ملحق اولان
نسنه يه دخى ديرلر الضيف ضادك كسرى ومديله يان جانب معناسنه الضيفن ضادك وفانك فتحى وياءنك سكونيله شول كمسنه دركه قونغه طفيلى كلور
زائد ودرسى ضيفن فعلن وزنى اوزده در فعيل دكلدر فصل الطاء الطحاف طانك فتحيله وحا مهمله ايله بر نوع بلوط
دقيق معناسنه الطحف طانك فتحى وحانك سكونيله شول غصه دركه قلبده اولور الطحفة طانك فتحى وحانك سكونيله بر موضعك اسميدر ومنه يوم طحفة
ديرلر شول غاد به كوننه كه موضعيده بركو ده بنى يربوع علا قابوس بن المنذر بن ماء السماء وبنينه واقع اولمشدر الطحف طانك كسرى ولامك فتحى
سكونيله جوقلوق نوع اوزده بر نسنه يه بر كا ورميه يقال ضرب طحفا اى شديد وجحجحا مهمله وباء موحده ايله قالى اولن نسنه طحف
الطرف طانك فتحى ورانك سكونيله كوز ضمين وبو جمع اولمز زيرا اصلنده مصدر اولور نحو بر واحد جمع اولنمغله صالح اولور قال الله تعالى
اليهم طرفهم وطرف كذلك ايكى تلوه ده كه جبهه دن الراسه كوزلرى مشابه سنه در عرب نكره ناذل اولور وطرف حرف معناسنه ده كلور
عند ادامره وبيكى اولان نسنه يه مرغوب كوروب ايكى او لانه او تمغه دخى ديرلر تقول بطرفك لا ادانى بين الا بعداى نسى تطرف الجديد وتنبى
وطرف كوز قپاقلرينى بر برينه قپامغه دخى ديرلر تقول طرف نظره بطرف طرفا من الباب الثانى اذا طبق احد جفنيه على الاخر الطرفة
فتح ورانك سكونيله كذلك واحدى بر كره كوز قپامق معناسنه وسرعت معناسنه ده كلور يقال اسرع من طرفة عين وطرف كوزده بر نسنه [illegible]
بر شى مغه دخى ديرلر تقول طرفت عينه اذا اصبتها بشيء فدمعت وطرفة كوزده قانديغى ولانه قرمز نوعى نقطه يه دخى ديرلركه ياخرندن [illegible]
عارض اولور الطرف طانك كسرى ورانك سكونيله انكا علامتنه ديرلر اصمعى درايتى اوزده يقال فرس طرف من خيل طروف الطروف جمعى
وابو زيد ايتدى طرفا دكك اولان اته مخصوص صفتدر وطرف بكنارك علامتنه دخى ديرلر جوانكريم الخصال معناسنه الطرف فتحيله

الطرفان تثنيه سى وكاه اولور طرفانله والده ووالده مراد اولور ديقال فلان كريم الطرفين يراد به نسب ابيه ونسب امه الاطراف
جمعى بجمعيله جمع وكاه اولور اطرافله والدين واخوه واعمام مراد اولور دوبا جمله هر قريب مراد اولور كه محرم اولا وطرفان ايله كاه اولور لسانله ذكر
مراد اولور ومنه قولهم لا تدرى اى طرفيه اطول ابن الاعرابى بو كلامده طرفين مراد ذكر له لسانلر وكاه اولور طرفينله اغزله دبر مراد اولور يقال
لا يملك طرفيه يعنى السكيت ايتدى بو كلامده طرفين ايله مقصود فم ايله دبردر وبو ديجنى دوا اليجه ياخود دستاولسه وطرف مصدر دخى كلور ناقه رعاه ننگ
رجانبنده او تلمق اوت ناقه لره قاد شمامق معناسنه يقال طرفت الناقة اذا ادعت اطراف المرعى ولم تختلط بالنوق التطرف فتحيله ورانك
تشديديله كذلك ناقه طرف مرعاده طوتمق الطرفة طانك فتحى ورانك كسريله شول ناقه دركه مرعاى واحده ده قرار ايتمه الطرف كذلك طانك فتحى ورانك
كسريله شول بر جالدركه بر عورته اوزده ثابت اولميه وبر مصاحبله قرار ايتميه وطرف شول كمسنه دخى ديرلركه قعده كتعينه اولا ابا سى معمر اولمغل المطرف
ميمك كسرى وطانك سكونيله شول ناقه دركه بر مرعاده اوتلامز مرعاى اخرده اوتلمايه يعنى تفتيش اوزده اوتلر الطرفا طانك فتحى ورانك سكونيله
مقيله بستانى اولان ايلغون اغاجى الطرفة فتحيله واحدى وطرف بن العبد بر كمسنه نك اسميدر لفظ مزبوردن مأخوذدر سيبويه ايتدى طرفا
اسم جمع كلور المطروف ميمك فتحى وطانك سكونى وراءنك ضمى ومديله شول عورتدركه كوزنى رجاله كوزوب نظرنى زوجندن غيريه صرف ايليه يقال امراة
مطروفة بالرجال اذا طمحت عينها اليهم وصرفت بصرها عن بعلها الى سواه وابو عمرو ايتدى فلان مطروف العين بفلان ديرلر يعنى انون غيرى كسميه نظر
اتميه مطروف نسنه يه ديو كلرى اصح جوق اولان يه دخى ديرلر المطرف ميمك ضمى وطانك سكونى وراءنك فتحيله مطارفك واحديدر المطرف ميمك كسرى وراءنك
فتحيله كذلك مطارفك واحديدر المطارف ميمك فتحى وراءنك كسريله ذكر اولنانلرك جمعيدر كه دنده عملارى اولان ردالره معناسنه كه مربع اولوب حز
دبو كلرى نسنه دن دوقنمش اولا وفرا ايتدى بونده اصل ميمك ضمى در ايكى طرفندن مأخوذدر ايكى طرفنه علم قلنمش معناسنه ولكن ضمه يه ثقيل كوروب ميمى
كسر ايله تبديل اولنمشدر الاطراف همزه نك كسرى وطانك سكونى وراءنك فتحيله بر نسنه يى باقنده الملق يقال اطرفت الشيء اذا اشتريته حوشانس بو باب
انتقاله اولور المطرف ميمك ضمى وطانك سكونى وراءنك فتحيله شول نسنه دركه تازه حاصل اولا يقال البعير مطرف الاستطراف همزه نك وطانك كسريله
بر نسنه يى طريق عد اتمك وطريف يكى الماق نسنه يه ديرلر وبر نسنه يى يكيدن ليدنمكه دخى ديرلر تقول استطرفت الشيء اذا استحدثته المستطرف
بكمده رانك فتحيله يكى اولن نسنه ويقين ده يكى كونلره دخى ديرلر ومنه قولهم فعلت ذلك في مستطرف الايام المستطرف ميمك ضمى ورانك فتحى وتشديديله
بناوم قولهم ايضا فعلت ذلك في مطرف الايام اى في مستانف الايام الطارف رانك كسريله يكى الدكين مال الطريف طانك فتحى ورانك كسرى ومديله
كذلك يكى اولان مال وبو تالدكه تليدك خلافيدر كه تليد تاه مشاتله مال قديمه ديرلر وطريف جدا على كسنه واسطه نسبى جوق اولان كمسنه يه دخى ديرلر
تعددك مقابلى دركه طرف تعفى يعنى مرد وداناى وبو اوصاف حميده دندن بوتكله مدح اولنور ثعلب ايتدى الاطراف الاشراف الطرافة طانك فتحيله
صنعتكر بوده اوزده اولمق يقال طرف فهو طريف من الباب الخامس الطرفة طانك ضمى ورانك سكونى ايله اسمدر نو پيدا اولان مال معناسنه ويقال الطرف فلان
من الباب السادس ايضا اذا جاء بطرفة الاطراف همزه نك كسريله كذلك طرفه كتورمك يقال اطرف فلان اذا جاء بطرفة ايضا الطريفة طانك فتحى ورانك كسرى
ومديله شول ديو كلرى اوتك اسميدر ابو عمرو وغيرى حكايه يقال طرف البلد من الباب الخامس اى كثرت طريفته وابو يوسف ايتدى طريفه نصى وصليان ديديكلرى
اوتك اطلاقى ولسنه جمعى كمال بولنسه الطراف طانك كسريله دبدن اولان او دربت من اديم معناسنه الطارفة رانك كسريله مال كثير محلتى استعمال اولنور
يقال جاء فلان بطارف عينين اى جاء بمال كثير الطوارف طانك فتحى ورانك كسريله شول خيمه لره ديركه اطرافى قالدريلمش اولا طرفى كوزلنمش دبو طوارف
كوزلر معناسنه ده كلور عيون كبى ومنه قولهم لا تراه الطوارف التطريف على وزن التكريم عسكرك جوده كسنه معاتله قيلق يقال طرف فلان اذا قاتل
حول العسكر يعنى بر طرفه حمله ايدوب اول بر طرفى اوزرينه برقو ديغنى بزه نطريف ديرلر المطرف ميمك ضمى ورانك كسرى وتشديديله بر كمسنه نك اسميدر مطرف
ديو برقرا ولمنان معناسنه اوتوى ومطرف شوله اته دخى ديركه بانق وقوبوغاق اولوب بلويجسكه بيرنه نكلو اولا المطرفة ميمك ضمى ورانك فتحى وتشديديله
شول قيونه ديرلركه اقا اولوب قويرغنك دخى سياه اولا المطرهف ميمك ضمى وطانك سكونى وهانك كسرى وفانك تشديديله شول زى حسن اولان كمسنه دركه
حسن تام اولا الطفيف طانك فتحى وفانك كسرى ومديله قليل معناسنه الطفاف طانك فتحى وفانك تخفيفيله كيل جميع جوانبيله طولمق يعنى سيم تمام طولو
اولمق الطفاف طانك كسريله بعينه الطف طانك فتحيله الطفف فتحيله كيله يه وجه ر كوردن اوزده او لجمكه وفى الحديث كلكم بنو ادم طف الصاع
لم تملؤه يعنى كيله يه تمام طولدرمامقده بربكانسز وطف برموضعك اسميدركه كوفه ناحيه سنده وطاعمك اشغه سنده دخى ديرلر سفح الجبل معناسنه الطاف
الكيل الطفاف كذلك طانك ضميله كيلنك باشى وكاه اولور ظرفنك كنده ويه دخى اطلاق اولنور يقال اناء طفان اذا بلغ الكيل طفافه يعنى كيل باشنه
ايلا الاطفاف همزه نك كسريله كيله يى تشو اتمك يعنى تمام طولدرميوب قطعيف كى التطفيف على وزن التكريم كيله يى اكسك اتمك يعنى تمام طولدرمامغه دخى ديرلر

ضعف

ضيف

طحف

طفف

طلف
طوف
طهف
ظرف
ظلف

یایلا استعمال اولنمز قدح ومنه قول ابن عمر حین ذکر ان النبی صلی الله علیه وسلم سبق بین الخیل کنت فارساً یومئذ فسبقت الناس حتی طفف بی الفرس مسجد
بنی زریق حتی کاد یساوی المسجد یعنی وثب به و تعبیر ثانی مثاله ایله مجرد منه دیرلر **الطفطفة** علی وزن ولولة بوکر جاصره معناسنه **الطفطان** طانک فتحی ونونک
سکونیله اغاجک طراغنه و قولهم خذ ما طف لک و اطف و استطف لک ای خذ ما ارتفع لک و امکن **الطلف** طانک فتحی ولامک سکونیله **الطلف** فتحتینله هدر و ضایع
معناسنه در و طلف کذلک عطایه وهبه یه دیرلر **الاطلاف** همزه نک کسریله هبه قلمق یقال المطلف والمطلفی تسلاف بو دخی سلف ویرمکله و الطلف بر نوع
حدر قلمغه دخی دیرلر یقال اطلفه اذا اهدره **الطنف** فتحتینله طانک جوهری اولان یری وقله لرنون بری **المطنف** میمک ضمی ونونک کسریله الطنف باشنه چیقن
وطنف کذلک دیوارک کنکره سنه دیرلر و اوقیق ینک اوزرنه یاپدقلری سایبانه دیرلر وطنف کذلک قاشلرم دخی دیرلر ضبور معناسنه و طانک فتحی
لغتدر بونلرک جمیعنده **الطوف** طانک فتحی و واوک سکونیله بر شینک اطرافنی طولاشمق **الطوفان** فتحتینله بمعنا یقال طاف حول الشیء یطوف طوفا
وطوفانا و طوف شول تلو ملره دیرلر که اوزرنه بر بنه تعلیق ایدوب صو اوزرنده قیوب عظیم صولرده اوزنه بینرلر و بعض نسخه ده بو کلمه
وکاه اولورانده اغاجدن دخی اید لر و طوف غایطه دخی دیرلر تقول منه طاف یطوف طوفا اذا ذهب لیلا البراز لیتغوط و براز باده موجب
بر معناسنه **التطوف** فتحتینله و واوک ضمی و تشدیدیله بمعناه **الاستطافة** همزه نک و طانک کسریله بمعنا کذلک یقال تطوف حول الشیء واستطاف
یانک کسریله عسیکیجه ایله شهری طولاشور قبیله نک تعیینه لایقدر و طایف بای خانسنه ده دیرلر **الطایفة** کذلک یانک کسریله بر شینک بر پارچه سنه
و یا دی نعالی نک و لیشهد عذابهما طایفة من المؤمنین دیدوکی قولده شوبیقنه طایفه ابن عباس رضی الله عنه واحد فما فوقه و احد ایله تفسیر ایتدی **الطوافة**
طانک ضمی و تشدیدیله مبالغه ایله یغان یغمور و مبالغه ایله کلان سیله دیرلر بر حیثیتله که هر شیئی اوردی قال الله تعالی فاخذهم الطوفان وهم ظالمون
الطافة کذلک طانک تشدیدیله طوفانک واحدیدر اخفش روایتیدر و مقتضای قیاس وزنده وکاه اولورکه کیجه قرکوسنه دخی طوفان اطلاق
الطوف طانک ضمی و تشدیدیله اکرچه بونلر بتن قیل **الطاف** علی وزن الخالد بمعنا یقال الخبز یطوف دقیقه و یطافی دقیقه مثل صوف دقیقه و لحاف
کثیر الطوف اولان کمسنه یه دخی دیرلر **التطویف** علی وزن التکریم چوق طولاشمق یقال طوف الرجل اذا اکثر الطوف **التطواف** تانک فتحی و واوک
سکونیله طواف ایتمک **الاطافة** همزه نک کسریله بر شیئی قوشمق یا خود آکا یقین و ادمه یقال اطاف به اذا لم به وقاربه **الطرهف** طانک فتحی وهانک کسریله
شول طعام و کیا که طاه بیدون اشنه لر **الطهفة** کذلک طانک فتحی وهانک سکونیله صلیان دیدکلری اوت که اعلا کیاه **الطهاف** طانک فتحیله بولیکه ایله
بلوت سحابه مرتفع معناسنه **الطهافة** طانک ضمیله قلیج قبضه سنه اولان باغ **الطیف** طانک فتحی و یانک سکونیله اثنای نومده خیال بوینه **المطاف**
فتحیله بمعنا یقال طاف الخیال یطیف طیفا و طیفانا و عربلرک طیف من الشیطان دیدکلری لمم من الشیطان معناسنه در یعنی شیطان مکری جنون
دیدکلری کبیده **الطایف** یانک کسریله بمعنا و قرئ قوله تعالی اذا مسهم طیف من الشیطان و طایف من الشیطان و هما بمعنی **فصل الظاء**
ظانک فتحی و رانک سکونیله قاب و وعا معناسنه و نحویونک ظرف زمان و ظرف مکان دیدکلری بوندن ماخوذدر و ظرف ظرافت دخی ویرلرکه بلاغت معناسنه
الظرافة ظانک فتحیله معروف در یقال ظرف الرجل ظرافة من الباب الخامس **الظریف** ظانک فتحی و رانک کسری و تشدیدیله ظرافت اهلی اولان کسه **الظرفاء**
فتحی و رانک ضمی و الفک مدیله جمعی **الظراف** ظانک کسریله کذلک جمعی **الظروف** ضمتینله کذلک ظریفک جمعیدر بعض قولا اوزره کویا ظرف جمعی و او یدن
حذف اولنمش کبی صکره و خلیل ایتدیکی بو مذکر منزله سنده در که سیبویه کرک جمعیدر لکن ذکر صیغه سی اوزره جمع اولنمامشدر **الاظراف** همزه نک کسریله
ظریف ولد صاحبی اولمق یقال اظرف الرجل اذا ولد بنین ظرفاء **التظرف** فتحتینله و رانک ضمی و تشدیدیله تکلف ظریفلکمی یقال تظرف فلان اذا تکلف
الظرف **الظلف** ظانک کسری و لامک سکونیله قیون و صغر و کیک طرنغلرینه الملاق اولنور و عمرو بن معدیکرب و خیل تطاکم باظلافها قولنده
طرنغه الملاق اتدیکی استعاره در **الظلف** ظانک ضمی و لامک فتحی و تشدیدیله بر ک طرنغه معناسنه در سهال اولنور تاکیدا یقال ظلوف ظلف ای شداد
الظلف ظانک فتحی و لامک سکونیله طرناغه او ریق یقال ربت الصید فظلفه اذا اصبت ظلفه و ظلف منع معناسنه ده کلور یقال ظلف نفسه عن الشیء
یظلفها ظلفا من الباب الثانی و ظلف اثری کزلمکه دخی دیرلر یقال ظلف اثره اذا اخذ به فی الحزونة لیلا یبین اثرک فریاد و حرونه حاجه سه زوله
یر بر که اولمق **المظلوف** میمک فتحی و لامک ضمی و تشدیدیله طرناغنه ورلش حیوانه دیعقوب روایتی اوزره **الظلیف** ظانک فتحی و لامک کسری و تشدیدیله بر
کمسنه یقال رجل ظلیف ای سیئ الخلق و ایری اولان یره دخی دیرلر یقال مکان ظلیف ای خشن و قوی اولان شره دخی دیرلر یقال شر ظلیف ای شدید
و ظلیف بر شینک برباد ویرلمک محلنه دخی استعمال اولنور یقال ذهب فلان بفلان ظلیفا ای ذهب به بلا شیء و ظلیف کوتری معناسنه دخی
استعمال اولنور یقال اخذ الشیء بظلیف اذا اخذه کله و لم یترک شیئا و ظلیفک ویرلمک مخصوص منن جوهرینک تعبیری تکرر و وقوعی اوله
ابو زیددن روایت ذیلنده ویری ابو عمرودن روایت ذیلنده **الاظلوفة** همزه نک و لامک ضمیله شول یوده که انده کسکین طاشلر اوله کویا که اول [illegible]

ظلوف
عتف
عجف
عدف
عذف
عرف

قاع بارلشی کبی اوله **الاظالیف** همزه نک فتحی و لامک کسری ومدیله جمعی **الظلف** فتحتینله هدر معناسنه دخی کلور یقال ذهب دمه ظلفا و ظلفا بالتسکین ای هدرا
باطلا ابو عمرو ابن السکیت بو نوعیله استماع ایتدم و ظلف امتناع معناسنه دخی کلور یقال ظلفت نفسی عن کذا ظلفا من الباب الرابع اذا کففت و ظلف
معیشتده اولوب زده اولمغه دخی دیرلر **الظلفة** ظانک فتحی و لامک کسریله شول عورته دیرلر که نفسی عیبدن عزیز اوله یقال امراة ظلفة النفس ای عزیزة عند نفسها و ظلفة
دوه بوکریدر که اینکه ایله التقا اولنه و شدت معناسنه ظلف دیدکلری بوندن ماخوذدر و ظلف دوه پالانلرینک اغاجنه دخی دیرلر **الظلفان** ظانک
فتحی و لامک کسریله ظلفه نک جمعیدر شول اغاجلر معناسنه که الرده دوه اغاجیدر دوه نک ایکی یانندهکی پالان یره توقنسه اندیرک اوجی یره دیکلور پالانی ایکی
یاننده ایکی ظلفه وارد دو قاشیمه ایکی ظلفه وارد **الظلوف** ظانک ضمی و تشدیدیله اکرچه بتن قیل **الظاف** علی وزن الخالد بمعنا یقال حزه یظلوف دقیقه و یظافی
دقیقه و بر لغتده صوف رقیقه **فصل العین** **العتراف** عینک کسری وتانک سکونیله خبیث و فاجر اولان کسنه که جری و مقدم اوله **العتروف**
عینک و رانک ضمی وما بینده تانک سکونیله بمعنا یقال رجل عتراف و عتروف ای خبیث فاجر جری ماض **العترفان** عینک و رانک ضمیله خروسه
دیرلر **العجف** فتحتینله ارقلق هزال معناسنه **الاعجف** همزه نک وجیمک فتحیله ارق اولان نسنه که هزال معناسنه یقال عجف من الباب الرابع
و یقال عجف المال و بابی عجف ... دخی کلور یقال عجف المال **العجفاء** عینک فتحی وجیمک سکونی و الفک مدیله مونثی **العجاف** عینک کسریله جمعی ارقلر معناسنه
و فلان العباس زیرا افعل و فعلاء وزنی اوزره جمع اولنمز لکن بز بودی سمان اوزره بنا ایدوب عرب دیدیلر حالا که فعول فاعل معناسنده اوله
و انثانیث داخل اولمز و عجف بونفعه اولان ثمره دخی دیرلر یقال نصل العجف ای رقیق **الاعجاف** همزه نک کسریله ارقلتمق یقال اعجفه اذا اهزل **العجف**
عینک فتحی وجیمک سکونیله طعامدن بوشنه یه کنزونفسنی اوزره اختیار اتمک یقال عجف نفسه علی فلان من الباب الثانی اذا آثره بالطعام علی نفسه **التعجیف**
علی وزن التکریم طویجه یمامک **التعجرف** فتحتینله و رانک ضمیله اومک و بداک اولمق **العجرفة** علی وزن الدحرجة بمعنا **العجرفیة** عینک و رانک فتحی وجیمک
سکونی و یانک تشدیدیله بمعنا کذلک یقال جمل فیه تعجرف و عجرفیة اذا کان فیه خرق و قلة مبالات لسرعته و تعجرف بو کمسنه نک اوزره کبر ایکوده دکی
سنه با بخیل اتکد شو مامک یقال فلان یتعجرف علی اذا کان یرکبه بالظلم و لا یهاب شیئا **العجوف** عینک و رانک ضمیله بر جنس کجرک جانوردر
و بر صفر ایله قارنه اوزره قارنجه دو دیکش **العجادف** رانک کسریله حوادث دهر **العجادیف** عینک فتحی و رانک کسری و مدیله بمعناها یقال العجادف
و فلان تجادف فیها ای بها حوادثه **العدف** عینک فتحی و دالک سکونیله ایک یمک معناسنه یقال عدف یعدف عدفا من الباب الثانی اذا اکل
و یعد مایکو لاندن بر شی معناسنده کلور **العداف** عینک ضمیله بمعنا ایضا یقال ما ذقت عدفا و لا عدوفا و لا عدوفا ای شیئا و یقال بات الدابة
علی غیر عدوف ای علی غیر علف همزه لغه مضر **العدوف** فتحتینله برنسنه یه و دوشس بورمزنسنه کرک کوزه ده دوشن چوب اولسون کرک غیری اولسون قذی معناسنه **العدفة**
عینک کسری و دالک سکونیله اوزن عودده نوعی عدوده و ادنی اولان رحالد عوف برقطعه مالد دخی دیرلر یقال الاعطاء عدفة من مال ای قطعة منه **العدف**
عینک کسری و دالک سکونیله کیچه نک برقطعه سنه دیرلر یقال مر عدف من اللیل ای قطعة منه **العدفة** عینک و دالک کسریله بیرک صحیفه دلان جابجا عقدی **العذفة**
عینک فتحی و ذال معجمه نک سکونیله اکل معناسنه در و دال مهمله ایله دخی اکل معناسنه اولوردکی و بووقته و اکرک ذال معجمه ایله د بیعه لغتیدر و دال مهمله ایله مضر لغتی
اولدوکی یقال ماذقت عذفا و لا عذوفا ای شیئا و یقال بات الدابة علی غیر عذوف **المعرفة** میمک فتحی و رانک کسریله بیلمک **العرفان** عینک کسری و رانک
سکونیله بمعنا تقول عرفته معرفة و عرفانا و معرفة کاه اولور اعتراف معناسنه دخی کلور تقول ما اعرف لاحد یصرعنی ای ما اعترف **العرف** عینک فتحی
و رانک سکونیله ادات بلیسی کسمک تقول عرفت الفرس اذا جززت عرفه و عرف عینک مهمله نک ضمیله بیلسه دیرلر شم کلورات اند ایکی و عرب رایحه دخی قوی اوله
کرک رایحه طیبه اولسون کرک خبیثه اولسون یقال ما اطیب عرفه و فی المثل لا یعجز مسک السوء عن عرف السوء یعنی یاوز مسک یاوز رایحه دن قالمز **العرف** عینک ضمی
و رانک سکونیله شول احسانه دیرلر که ایاسنه جعفر ابن السکیت روایتی اوزره **المعروف** میمک فتحی و رانک ضمی و تشدیدیله شو کسنه ده کر البره اوله معقول جراحتی اوله
یقال عرف الرجل فهو معروف اذا خرجت به تلک القرحة و معروف منقبول اولان نسنه یه ده دیرلر شکرک مقابلیدر و معروف احسانه دخی دیرلر **العرف**
عینک ضمی و رانک سکونیله بلکی بکرک معنیسی در و عرف عادته و احسانه دخی دیرلر یقال اولاه عرفا و عرف اسم دخی کلور اعترافدن منه قولهم علی العرف
العرفا ... یعنی بونی بیلمک او لوردو عرفات بلیسنه دخی دیرلر و قوله تعالی والمرسلات عرفا ای متتابعة یعنی ارسال اولنان لشکرلر
لیسنه تشبیها او ارسال اولنمشلر بو مواد بر بر متتابع ولمقوله و بعضلر ایتدیکه آیت کریمه ده عرف احسان معناسنه در یعنی احسان ایچون ارسال اولنان ملکلر **العرفة**
عینک و رانک فتحیله شول ایکی یوک صوقوده که انکه بلیسی اوله بتر **العرف** ضمتینله بوکک اولان قویه دیرلر مرتفع معناسنه و رانک سکونیله دخی جایزدر و بعضلر
عسکر کبی **العرفة** عینک ضمی و رانک سکونیله بمعنا **العرف** عینک ضمی و رانک فتحیله بوکک قومدر معناسنه **الاعراف** همزه نک فتحیله کذلک جمعی و اعراف که قرآنده
مذکوردر عظیم و رفیع اولان بر سورده اولجنت ایله جهنم بیننده حجاب اولمشدر **الاعرف** الفک و رانک فتحیله شول نسنه در که انک عرفی او لاینجی شوله که اوزرینده بلیسی اوله

يقال العروف المرسباى صادا عرف وشره حاضر لنعه دخی دیرلر یقال اعرورف الرجل اذا تهيأ للشر و دريا زيادة تموج اتمكه دخی دیرلر
اعرورف البحر اذا ارتفعت امواجه **العرفاء** عینك فتحی و رانك سكونیله والفك مدیله بالك قوردكه سباع عندنده در بو دخی عرفاء دیدلر اكی سنك قبلی چوق
اولدوغیچون **العرف** عینك كسری و رانك سكونیله بر نسنه یه صبر ایتمك یعنی بس عرفلك ما عرف عرفی الا باخرة دیدكلری قولدن عرف معروف معناسنه
ما عرفتی الا اخرا دیمك اولور **عرفة** فتحته تنوين والف لام داخل اولمقسزین عرفه كوننك اسمیدر یقال هذا یوم عرفة عرفات فتحته بر موضعك اسمی
و بو جمع صیغه‌سیله اوده بر اسم در جمع اولنمز و فی الحقیقه بو كلمه ذره واحدی دخی یوقدر دیرلر كه ترلنا بعرفة دیدكلری كلام مولدن شبیه در
دكلدر و بو معرفه در هرچند جمع ایسه دخی زیرا اماكن دایل اولمز نسبیدن شیء واحد متشابه اولمشدر پس دیمك كلیسی تخالفا اولور دكوز
هر بری قابلدر و اولو تعقل هولاء عرفة حسنة تنصب النعت لانه نكرة یعنی عرفات بر فرق عكسی حقیقیده لغت اكمن اعرابده بایبع قللری موافق
و عرفات منصرفدر قال الله تعالى فاذا افضتم من عرفات اخفش ایدر بو دخی منصرفدر زیرا انك اخرینه اولان تا علمیت و تانیثدر
شبیه در زیرا بو یرلا لقلا و تا یلدا اولان جمعك تذكیری بر پس تنوین حكا اوده تركی اولنمز و عادات و عانات و عرفیات دخی بویلهدر
تركیمید **العادف** رانك كسریله صبر ایدیجی صبور معناسنه یقال اصیب فلان فوجد عادفا و عارف بلیجی معناسنه ده كلور عالم كبی **العروف** عینك فتحی
و رانك ضمیله معناسی **العارفة** رانك كسریله كوتلك صاحبی معناسنه در و عارفه معروف معناسنه دخی كلور **العروفة** عینك فتحی و رانك ضمیله زیاده بلیجی
تام المعرفه **العریف** عینك فتحی و رانك كسری و مدیله بلیجی معناسنه در عالم كبی و عریف نقیب دخی دیرلر كه نقیبلر نسیك حادونی در **العرفاء** عینك فتحی
و رانك فتحی والفك مدیله جمعی نقیبلر معناسنه **العرافة** عینك فتحیله رئیس و ملوق تقول عرف عرافة من الباب الخامس علی مثال خطب خطابة اذا صار
العرافة عینك كسریله نقیب لغتی اشمك تقول عرف فلان علینا سنین یعرف عرافة من الباب الاول علی مثال كتب كتابة **المعریف** علی وزن
بلدردمك اعلام معناسنه و تعریف ازمنی سنسنه ده صاحبی بولنسون دیو انی دامك دخی دیرلر و تعریف بر نسنه یه رایحه طیبه ایله طیبلق دخی دیرلر
ماخوذ و لطعم عینك فتحیله كم مرو دن تعالی و قوله تعالی عرفها لهم یعنی طیبها علی ما قیل و تعریف عرفاتده وقوف اتمكه دخی دیرلر یقال عرف اذا شهد
عرفات **المعرف** میمك ضمی و رانك فتحی و قفی و قوف ایدوجك یركه اول عرفاتدر **العراف** عینك فتحی و رانك تشدیدیله فالجی اولوب مغیبات خبر ویره
دیرلركاهن معناسنه یاخود طبیبه دیرلر **الاعتراف** همزه‌نك و تانك كسریله اقرار اتمك تقول اعترفت بالذنوب اذا اقررت بها و اعتراف بلكیجی خبر ویرمك
دخی دیرلر یقال اعترفت القوم اذا سألتهم عن خبر لتعرفه و كاه اولور اعتراف كلیسی عرف یرنده وضع ایدیلورسنه كم عرف كلمسی اعتراف یرنده وضع ایدیلور
التعرف فتحته و رانك ضمی و تشدیدیله بر كمسنه‌نك اسرار و احوالنی طلب ایدوب بلمك تقول تعرفت ما عند فلان اذا تطلبت حتی عرفت **الاستعراف**
و تانك كسریله بلمك طلب اتمك تقول ائت فلانا فاستعرف الیه حتی یعرفك **التعارف** تانك فتحی و رانك ضمیله خلق بری برینی بلمك یقال تعارف القوم اذا عرف
بعضهم بعضا **المعارف** میمك فتحی و رانك كسریله عورتك یوزی عیانا ظاهر اولان یرلری تقول لرأة حسنة المعارف **المعرف** میمك فتحی و عینك سكونی و رانك
العرصاف عینك كسری و رانك سكونیله دوه یالاننك قاشنه وضع اولنور كلری چوبلره دكه اولدوه چوبلره یالان اغاجنك قاشلری بری برینه كه ایلیجون
ایدرلر هر قاشده ایكی چوبی اولور دكه تكرابلیا خود دوه دریسیله باغلنور و عرصافا الاكاف شول اغاج پاره‌سیدر كه یالانك اوكی قاشی اده سی
و كاعصفور الاكاف دخی دیرلر **العرصوف** عینك فتحی و صادك ضمی و مدیله جمعی ذكر اولنان چوبلره معناسنه **العرصوف** عینك و صادك ضمیله و باشنده
سكونیله دوه یالاننك اوك قاشنه بغلنور قری اغاج پاره‌سی عرصاف معناسنه كم مرور ذكر اولنمشدر **العزوف** عینك ضمی و زانك ضمی و مدیله ترك ایتمك
بوز چویروب پرهیز اودهمك تقول عزفت نفسی تعزف و تعزف من الباب الاول و الثانی اذا زهدت فیه و انصرفت عنه **العزیف** عینك فتحی و
كسری و مدیله جنن چاغرمسی تقول عزفت الجن تعزف عزیفا من الباب الثانی **العزاف** عینك فتحی و زانك تشدیدیله شول بلوتدر كه انده دعد اوله
و عزاف بنو سعد قبیله‌سنه منسوب بر قومك ادیدر بر قطعه مخصوص معناسنه **المعازف** میمك فتحی و زانك كسریله ملاهی الت لهو معناسنه **العازف**
اولنان الت لهو اولوب بنیان كمنه و ساز چالنده دخی عازف دیرلر **العزف** عینك فتحی و زانك سكونیله ساز چالمق و لعب و لهو اتمك یقال العزف عزف
الثانی و عزف الریاح یل اواز دیرلر **العسف** عینك فتحی و سینك سكونیله بر نسنه یه یولسز طوغری **التعسف** فتحته و سینك ضمی و تشدیدیله
الاعتساف همزه‌نك و تانك كسریله بعضا كذلك و عسف بویك قدمه دخی دیرلر **العسوف** عینك فتحی و سینك ضمی و مدیله مبالغه ایله ظالم
العاسف سینك كسریله شول ناقه در كه عنفه بر صنقوت موتی قریب اولوب زیاده صولیه ابو یوسف روایتی اوده **العساف** عینك ضمیله
الماقید اجمع ایتما اهل بادیه دن بركمسنه یه ما العساف دیدم ایتدی بوغز صقلوب نفس اصطرابلیدر **العیسف** عینك فتحی و سینك كسری و مدیله
طوتلو كمسنه اجیر معناسنه **العسفاء** عینك و سینك فتحی و الفك مدیله جمعی اجیرلر معناسنه **عسفان** عینك ضمی و سینك سكونیله بر موضع اسمیدر

یقال عصفت الحرب کوز ینجوب اولوب اغلمق قادر اولمامق یقال عصفت الرجل اذا جمدت عینه و ذلك اذا هم بالبكاء فلم یقدر علیه **العصف** عینك فتحی و صادك
سكونیله اكین یاپراغی غیر الطلاق او لنوب كركه صارلیب اولسون كركه یشیل اولسون قرآنده واقع اوده قال الله تعالى فجعلهم كعصف مأكول قال الاخفش اما كل حبة
و نتبة و عصف اكین یشرمدن اول بچمكه دخی دیرلر تقول عصفت الزرع اذا جززته قبل ان یدرك و عصف یلك قتی اسمكه دخی دیرلر یقال عصفت الریح
عصفا و عصوفا من الباب الثانی اذا اشتدت و عصف كسب دخی دیرلر و هلاك اتمكه ده دیرلر بابله استعمال اولنور یقال الحرب تعصف بهم ای تهلكهم
الاعصاف همزه‌نك كسریله اكین ظاهر اولوب كندن كوسترمك یقال اعصف الزرع و اعصاف یلك قتی اسمكه دخی دیرلر یقال اعصفت الریح و اتت بالعصف
سبب اتمكه دخی دیرلر یقال اعصف الفرس اذا مر مرا سریعا و هو لغة فی احصف و اعصف هلاك اولمغه دخی دیرلر یقال اعصف الرجل اذا هلك **المعصف**
میمك و صادك كسریله اكین چوق اولان یر یقال لمكان معصف ای كثیر الزرع و معصفة قتی اسن یل دیرلر یقال ریح معصف و معصفة **العاصف**
صادك كسریله كذلك قتی اسن یل و یوم عاصف شول كونه دیرلر كه انده دوكادتلی اسن یل عاصف بو كلامده مفعول فیه معناسنه اولنور فاعل اولور ایل نائم كبی
یاخود بر یاس لغة اوده **العصوف** عینك فتحی و صادك ضمی و مدیله قتی اسن یل یقال ریح عصوف و عصوف سریع اولان ناقه یه و دوه قوشنه دخی دیرلر یقال
ناقة عصوف ای سریعة فی السیر و هی التی تعصف براكبها فتمضی به **العصیفة** عینك فتحی و صادك كسری و مدیله شول جمع اولمش بر قلدرو كه سنبل اوكینجه
اولور **العصافة** شول نسنه در كه سنبله دن دوشر كركه صمان كركه غیری اولسون **العطف** عینك فتحی و طانك سكونیله میل اتمك تقول عطفت اذا ملت
و عطف اغاجی اكمك دخی دیرلر تقول عطفت العود فانعطف و عطف بر نسنه‌یی ایكی قات اتمكه دخی دیرلر تقول عطفت الوسادة اذا ثنیتها و ساده
دیلو اولور معناسنه و عطف شفقت اتمكه ده دیرلر تقول عطف علیه اذا اشفقت **العاطفة** طانك كسریله شفقت اولان حالتدر یقال مالی علیك
عاطفة من رحم و لا قرابة و عطف حیلا اتمكه دخی دیرلر یقال عطف علیه اذا كر **العاطف** طانك كسریله شول اهو در كه ناغنه بتدقده بوینی اكر یقال
بالعطفة ای تعطف جیدها **العطف** عینك فتحی و طانك سكونیله شول بوینی دكا اولان نسنه‌لردر نه سی حاله افقی ایدرلر **المعطف** میمك كسری و عینك سكونی
و طانك فتحیله ردا **العطاف** عینك كسریله كذلك ردا معناسنه در و عطاف قلیجه دخی دیرلر تشبیها **التعطف** فتحته و طانك ضمی و تشدیدیله ردا ایله اورتنمك
تقول تعطف بالعطاف اذا توشح بالرداء و تعطف شفقت اتمكه دخی دیرلر یقال تعطف علیه اذا اشفق **التعاطف** تانك فتحی و طانك ضمیله
شول ناقه در كه تولو دینه میل و شفقت ایلیه و تو یانك فتحی و واوك تشدیدیله شول دوه یاوروسیدر كه اولن دوه یاوروسینه چیقار و انجه صمان طولو دوه
اوستنه كوستر بر كه یاوروسی صانوب اكا میل ایلیه **الاستعطاف** همزه‌نك و تانك كسریله شفقت طلب اتمك یقال استعطفه علیه فعطف **التعطیف**
علی وزن التكریم اكمك یقال عطفت العیدان و عیدان اغاج یوداقلری دیرلر بو تكثیر ایچون اولور **المعطف** میمك ضمی و طانك فتحی و تشدیدیله اكلمش نسنه
بلا فتحی معطفة ودوه یاوروسینه یا قلیق ناقه در دیرلر یقال الناقة معطفة و قبتی قاتك كسری و یانك تشدیدیله قوزیك جمعیدر النعاج لا یكبر
نافلا و جانی ایله طوغور سیوناقه لر زیرا كاه اولور بر بلوك ناقه بر دوه یاوروسنده یا قریب جمیله اوكك واسطه‌سیله صغرلر **العطفة**
عینك فتحی و طانك ضمی و مدیله شول عرب بابه دیرلر كه قوللنمغه زیاده اكری ایدوب اكله نشان اتولر **العطفان** عطفان كسری و طانك سكونیله
بر نسنه‌نك ایكی جانبی و عطفا الرجل برجلك باشندن اوتوق یرینه وارنجه ایكی جانبیدر و بر نسنه‌دن عطفی دوندرمك كاه اولور اندن
اعراضدن كنایت اولنور یقال ثنی فلان عنی عطفه اذا اعرض عنك **المنعطف** میمك ضمی و طانك فتحیله دونك كلدوكی یر یقال منعطف
الوادی **العوف** عینك فتحی و فانك تشدیدیله پرهیز و اجتناب اتمك و عف پرهیز ایدیجی معناسنه ده كلور یقال الرجل عف **العفة** عینك كسریله
العفافة عینك فتحیله معناسی ایضا یقال عف عن الحرام یعف عفا و عفة و عفافة من الباب الثانی اذا كف **العفیف** عینك فتحی و فانك كسری
و مدیله كذلك پرهیز ایدیجی كمسنه **العفة** عینك فتحیله پرهیز ایدیجی عورت **العفیفة** عینك فتحی و فانك كسری و مدیله معناسی یقال امرأة عفة و عفیفة
الاعفاف همزه‌نك كسریله حرامدن بری قلمق یقال اعفه الله **الاستعفاف** همزه‌نك و تانك كسریله استغنا ایدوب سؤال اتمكه یقال استعف
عن المسئلة اذا عف **التعفف** فتحته و فانك ضمی و تشدیدیله تكلفله عفت كسب اتمك یقال تعفف الرجل اذا تكلف العفة **العفافة** عینك
ضمیله دوه ممه‌سنده قالان سود **العفة** كذلك عینك ضمیله معناسی **التعاف** تانك فتحیله صو تكرار صاغمق یقال تعاف باهل ناقتك ای احلبها
بعد الحلبة الاولی **العفاف** عینك كسری و فانك تشدیدیله زمان معناسنه در تقول اتیتهم علی عفان ذلك و عفانه ای علی اوانه
و كلمهری قوللرده علی حینه و اوانه معناسنه **العقف** عینك فتحی و قافك سكونیله اكمك معناسنه و عطف كبی **الانعقاف** همزه‌نك كسریله اكلمك
یقال عقفت الشیء فانعقف ای عطفته فانعطف **العقاف** عینك ضمیله بر مرض در كه قیونك ایاقلرینه عارض اولوب انلری اكلور
العقیف علی وزن الكریم اكلمش معناسنه **الاعقف** همزه‌نك و قافك فتحیله بر مرلو اشلین كمسنه یقال اعرابی اعقف ای جاف **العكف** عینك

علف

عنف

عوف

عيف

غدف

غرف

غضف

غطف

غفف

غلف

غيف

فوف

جكرده كمك ايچنده اولور حرما اعاجم انون بتر و فوف شی معناسنه دخی کلور یقال ما اغنی فلان عنی فوفا ای شیئا الفوفة فانک ضمی و ...
وبعضلر اینجه فوفه شول بوفعه قبوغه دیرلر که چکردک اوزرنده اولور المفوف میمک ضمی و فانک فتحی و تشدیدیله برد دیدکلری قماشدر که
اوزرنده اق خطلری اولور مفوف بوفعه برده دخی دیرلر چکردک اوزرنده اولان بوفعه قابوغی معناسندن ماخوذدر ...
برد مفوف ای رقیق الافواف همزه نک فتحیله فوفک جمعیدر یقال برد افواف بالاضافه که مقصود بردی رقیقه ... الهیف فانک فتحی و یانک سکونیله
دوزیوبکان ... معناسنه ... الایفاف همزه نک فتحی ایله جمعیدر ... الهیوف ...
الهیفاء فانک فتحی و یانک سکونیله ...
... فصل القاف القحف قافک کسری و حانک سکونیله دماغک اوزرنده ...

[illegible]

قيف
قحف
قذف
قرف
قشف
قصف
قضف
قطف
قوف
ققف

قباء هیئتنده اشلیوب نسا طائفه سی ایچینه بو دیکلری نسنه یه دخی دیرلر الاستقفاف همزه نک و تانک کسریله پیر اوله کمسنه نک بوزلوب بوزلمه سی
الاقفاف همزه نک کسریله طاوق یومرلمه کسلمک یقال اقفت الدجاجة اقفافا اذا انقطع بيضها و بو اصمعی روایتیدر و کسائی ایتدی اقفت تاوق ترکیده
برده جمع ایتمکدر القفقفة على وزن الزلزلة صغوقدن درمک تقول تقفقف الرجل قفقفة اذا ارتعد من البرد الاقلف همزه نک ... کمسنه
کمسنه القلف تحریکیله سنت سزلک القلفة قافک ضمی و لامک سکونیله شول دریدر که سنت حالنده انی کسرلر القلف قافک فتحی و لامک سکونیله سنت ایتمکدر تقول
قلفها الخاتن قلفا و عرب طائفه سی شویله زعم ایدرلر که بر اوغلان کیجه ای ایدینه اکین طوغسه سنتلو طوغار و قلف اغاجین قابوغین صویمغه دخی دیرلر یقال
قلفت الشجرة اذا نحیت عنها لحاءها و لحا حا ایله اغاجک قابوغنه دیرلر و قلف کوبکی و دوزمق بالجفن قالدرمغه دخی دیرلر تقول قلفت ...
اذا قشرت عنه طینه و قلفه کمینک تختهلرینی بربرینه لیف ایله دیکوب باشلمغه دخی دیرلر تقول قلفت السفینة اذا خرزت الواحها باللیف و جعلت
في خللها القار و قار قاف ایله زفته دیرلر القلفة تحریکیله سنت اولنامق یر قطعه کبی قطع اولنامیوب محل معناسنه القلیف قافک فتحی و لامک کسریله
شول ظرفه دیرلر که ایچنه خرما قورلر جلة التمر معناسنه الاقنف همزه نک و نونک فتحیله شول اته دیرلر که اکسه سی اق اوله و اقنف قولقلری کچرک اولوب
اوله کمسنه یه ده دیرلر القنفاء قافک فتحی و نونک سکونی و الفک مدیله قولقلری کچرک اولان عورت القنیف قافک فتحی و نونک کسری و مدیله
ناسدن بر جماعت قنیب کبی در وزنا و معنا ابو عمرو روایتیدر و ابن دریدن ایتدی عرب قنیف من اللیل دیرلر کیجه نک بر پاره سی معناسنه و بعضلر
قنیف من اللیل طائفة من اللیل معناسنه در ظاهر بودر و قنیف اول اثمدر و قنیف جوق یغموره بوللوده دخی دیرلر القنف تحریکیله قولقلرک
اولوب غلیظ اولمسی القناف قافک ضمیله بورنی بیوک اولان کمسنه القوف قافک ضمی و مدیله قولاغک یوقاری اعلاسی اذن معناسنه و کذلک
بیوک معناسنه ده القاف على وزن الحال کوزلک کوتری بوین معناسنه در یقال اخذ تر بقوف رقبته و بقاف قبته مثل صوف رقبته ای برقبته جمیعا
قاف على وزن الحال بر طاغک اسمیدر که کوتری یریوزنی احاطه اتمشدر القایف یانک کسریله شول کمسنه در که ایزلر ایزی جری برندن فنجقه
القافة على وزن الحالة جمعیدر تقول قفته اثره اذا اتبعته مثل قفوت اثره الاقتیاف همزه نک و تانک کسریله کذلک ایز تابع اولمق یقال اقتاف اثره
مثل قاف الاقوف همزه نک و واوک فتحیله زیاده ایز تابع اولان کمسنه یقال هو اقوف الناس

فصـل الكاف

الكتف کافک کسری و تانک سکونیله کذب کبی شول کوکه دیرلر که انسانک دوسنده اولور ات معناسنه و کتف اهنه بو یرینه دخی دیرلر
و کتفانه یوردکمی ... فرع کتنه یعنی کوپرکنه اوجلری قطقوق بو پرکیه دخی دیرلر تقول کتفت الجیل التکتف تحریکیله و تانک ضمی و تنوینیله ...
کتفی قالقرق یو پرکیه دیرلر یقال کتف الجیل اذا ادنعت فروع اکتافه فی المشي و کتف کذلک یالان اغاجک اکری یو پرنه بعلیاه ده دیرلر
بر کمسنه نک الی اوده بغلنا غه ده دیو لرکه کتاف دیدکلری ایپدر الکتاف کافک کسریله جمیل ایپ در الاکتف همزه نک و تانک فتحیله کوکسی اینالو اولان
کمسنه و اکتف شول اته دخی دیرلرکه کوکسی دمینده اولان کمرکلک ابله اسوزینده ازاق اولا الکتیف کافک فتحی و تانک کسری و مدیله شول التلو
دمور دیرکه قیوبه او دولرو کتیف قلب ده اولان حقده و کینه دخی دیرلر الکتفان کافک ضمی و تانک سکونیله شول چیکرکه در که سایر چکرکه کونورند
اوچر الکتفان کذلک کافک ضمی و تانک سکونیله اوچی بعضلر ایتدی کتفان شول چکرکه در که غوغادن صکره اولور انوک اولنه سرو و ددر بعضلر
کسری و قافک سکونیله اوتون صکره دیارده دیرلر یا ال مهملهنک فتحیله اوتون صکره غوغا دیرلر غین معجمه نک فتحی و قافک سکونیله اوتون صکره کتفان دیرلر
الکتف تحریکیله اقسقلیق در که طوارک کوکسنه عارض اولوب و جعون حالی اولور ابن السکیت روایتیدر اوده الاکتف شول دوه در که
ذکر اولنان مرضه مبتلا اوله الکتفاء کافک فتحی و تانک سکونی و الفک مدیله مونثیدر یقال جمل اکتف و ناقة کتفاء الکثفاء کاف مفتوحه
ثاء مثلثه ایله قالنلق غلظت معناسنه یقال کثف الشيء من الباب الخامس الکثیف کافک فتحی و ثاء مثلثه نک کسری و مدیله غلیظ اولان نسنه
التکاثف تانک فتحی و ثانک ضمیله کذلک غلیظ اولمق یقال تکاثف الشيء الکرف کافک فتحی و رانک سکونیله دیکه مرکب دیسی مرکبک بولن فحل ایوب باشین
یوقاری قالدروب دو دوغن دو یرمک یقال کرف الحمار اذا شم بول الاتان ثم رفع راسه و قبلت شفته الکرنافة کافک کسری و رانک سکونیله کلی
و بیلری در که خرما اغاجنک اوز دکینده قالور یو دوقده قالنه کرب دیرلر الکرنافة کذلک کافک کسری و رانک سکونیله واحدی الکرانیف کافک
فتحی و نونک کسری و مدیله کرنافک جمعی الکرسف کافک و سینک ضمیله پنبه قطن معناسنه و بونون ماخوذدر و دوانک قاسنه کرسف دیو پاره سی
مرکبی حفظ ایتکیچون قو قلری نسنه در که کرسف حریرندن اولسون کرک پنبهدن اولسون الکسف کافک کسری و سینک سکونیله بر نسنه نک یو پاره سی
اعطنی کسفة من ثوبک الکسف کافک کسری و سینک سکونیله جمعی الکسف کافک فتحی و سینک فتحیله کذلک پاره کرکسنه و بعضلر ایتدی کسف
کسری و سینک سکونیله واحددر کسفة واحد اولدوغی کبی اخفش ایتدی شول کمسنه که کسفا من السماء قرائت اتدی کافک کسری و سینک فتحیله جمع

الکسف کافک فتحی و سینک سکونیله دو ده یکسرلک تقول کسفت البعیر من الباب الثاني اذا قطعت عرقوبه و عرقوب عنیک و قافک ضمیله اوکجه
سکرینه دیرلر و کسف بر کسمکه دخی دیرلر یقال کسف الثوب اذا قطعه و کسف اکثر بو دلو اولمغه ده دیرلر و منه المثل اکسفا و امساکا یعنی ترش
روی ایله امساک بر یرده جمع اولوردی التکسیف على وزن التکریم زیاده کسمک تقطیع معناسنه الکسوف ضمیله ای دکون طوتلمق تقول کسفت الشمس
کسوفا من الباب الثاني و کذلک تقول کسف القمر الا ان الاجود فیه ان یقال خسف القمر و العامة تقول انکسفت الشمس کسوف بر کمسنه نک حالی
متغیر اولمغه ده دیرلر یقال کسف حال الرجل اذا ساء کاسف البال یی الحال معناسنه در و کاسف الوجه اکشی یوزلو معناسنه در ترش روی کبی الکرف
... کوزی بیره نک سکونیله بر نسنه یه اچیق الانکساف همزه نک و کافک کسریله التکشف تحریکیله و شینک ضمی و تنوینیله اچیلماق یقال کشفت الشيء من الباب
الثاني و انکشف و تکشف برق کوکک یوزین ضیا ایله طولدرمغه دخی دیرلر یقال تکشف البرق اذا ملأ السماء المکاشفة میمک ضمی و شینک فتحیله اظهار ایتمک
یقال کاشفه بالعداوة اذا بادأه بها التکاشف تانک فتحی و شینک ضمیله اچیق یقال لو تکاشفتم ما تدافنتم ای لو تکشف عیب بعضکم لبعض یعنی بر بریکوزک
عیبلرکوزی بیلسه کز اچلیسه کز الکشوف کافک فتحی و شینک ضمی و مدیله شول ناقه در که اول حامله ایکن ایکنجی دفعه ده حامله اولمش اوله الکشاف کافک کسریله ناقه دکری اولنان صفته
اولمغه یقال کشفت الناقة کشافا و اصمعی ایتدی اکر دکه ایکی ییل بربری ارد بنجه ناقه اوده اوده صالنسه کشاف و ناقه یه کشوف دیرلر دیدی الاکشاف
... کسریله ... کشوف اولمق یقال اکشف القوم اذا کشفت ابلهم الکشف تحریکیله الن نهایت بولدوغی یردن قللرک یوقری دونمک دیرلر و بعضی
... اولان قللرک باشی یوقری دونمسیدر و کسف اولان قسمنده قیرق بنوکی یرده اولان یوقری قلقلق در الاکشف همزه نک و شینک فتحیله ذکر اولنان
صفت اوده اولان کمسنه و اکشف شول کمسنه یه دخی دیرلرکه صیبی حادثه یرده قالقانی اولمیه الکشف تحریکیله ذکر اولنان قللرک بنوکری الکف کافک فتحی و
... الاکف همزه نک فتحی و کافک ضمیله جمعی و کف بزک اطرافی ایله کورسکره و کمکه دخی دیرلر تقول کففت الثوب اذا خطته و هي الخیاطة
... بعد الملو کف منع معناسنه ده کلور یقال کففت الرجل عن الشيء فکف اذا منعته فامتنع یتعدی و لا یتعدی و المصدر واحد و کفة و کفة کاف اکسنه
... و اخر ... فتح اوده ... مواجهه معناسنه در ... اصلنه ایکی امیه کفة و احوه ... کمی ... اوده ... و کف
... ای استقبله مواجهة الکفة کافک ضمیله شول نسنه در که کوکک یا صوف ... انکنک ... طولاسور ... اوده ...
... کفة الثوب و کفة الرمل کبی حاشیة الثوب معناسنه الکفاف کافک کسریله جمعی الکفة کافک کسریله ... اولان نسنه در که کفة المیزان و کفة
... یعنی ترازو کوزی و کری اولان اوجی شبکه کبی و کفة دیشی ... اولان ... دخی دیرلر الکفة کافک فتحیله ترازو کوزی
... کافک کسریله الکفف کافک کسری و فانک فتحیله جمعی و کفف کذلک شول ... الکفاف کافک کسریله بر نسنه نک ... اولان ... الکافة جمیع خلق یقال لقیتهم کافة ای کلهم و کافة شول ناقه یه دیو لرکه دیشلری زیاده یا شلو اوله
... الکهاف ... ذکر اولنان ... اولان دوه معناسنه الکفوف ... دوه یاشلو ... یقال
... الکفیف ... الباب الاول المکفوف میمک فتحی و فانک ضمی و مدیله شول جامه در که ... المکفوف کذلک میمک فتحی و کافک
... الکافیف ... فتحی و فانک کسری و مدیله جمعی یقال کف علی البناء ... و یقال کف بصره ایضا علی البناء
... من الفعل اللازم على روایة ابن الاعرابي الاکفاف کافک فتحیله بر نسنه نک ... کذلک ... اولاجق مقداری ...
... دوق در ... الحدیث اللهم اجعل رزق آل محمد کفافا الاستکفاف همزه نک و تانک کسریله بر نسنه یی ... مکسوره ... ایچون ... اوده
... قوسول ... قیوب کوزلکه ... تقول استکفف الشيء اذا استوضحته بان تضع یدک علی حاجبک کالذي یستظل من
الشمس ینظر الی الشيء هل تراه و استکفاف حلقة الاوداد و بو جرانکه ده دیرلر و استکفاف بر نسنه یی خلق اوده الوب کوزنکه دخی دیرلر فراد
... یقال استکف القوم حول الشيء اذا احاطوا به ینظرون الیه التکفف تانک فتحی و کافک ضمی و تشدیدیله کذلک ... اوده و بو جرانکه یقال استکفف
... و تکففه اذا مد کفه یسأل الناس الکفکفة على وزن الزلزلة منع ایتمک تقول کفکفت الرجل اذا کففته الکلف تحریکیله بر نسنه ده که ...
... عارض اولور و کلف شول ... کذلک یوزده اولور قرمزی ایله سیاه ... اکا بهق دیرلر و کلف بر نسنه یه حریص ... دیرلر
... کلفت بهذا الامر من الباب الرابع اذا اولعت به الکلفة کافک ضمی و لامک سکونیله اسمدر ذکر اولنان معناده ... و کلفة ...
... الاکلف همزه نک و لامک فتحیله شول کمسنه در که ذکر اولنان لونله ملون اوله یقال الکمیت الاکلف الذي کلفت حمرته ...
... شعر ... الاحتراق ماهو یعنی حقیقتنده ... و اصمعی ... دوه ... بو ... اولوب ...
... بو ... کلفت دیرلر و ادکک دوه یه کلف و ناقه یه کلفاء دیرلر التکلیف على وزن التکریم بر مشقتلو نسنه امر ایتمک یقال کلفه تکلیفا ای امره

قلف · قوف · کتف · کثف · کرف · کسف · الکف · کسف · کنف · کلف

باتشو علیه التكلف فتحتینله و لامك ضمی و تشدیدیله بوشقنلو اینه اشکمکله زحمت چکمک یقال تكلفت الشیء اذا تجشمته المتكلف میمك ضمی و لامك کسری
و تشدیدیله شول کمسنه در که کندی اهمی اولمیان ایشه مرتکب اوله التكلفة تانك فتحی و لامك کسریله زحمت ایله ایشلمک تقول تجملت الشیء تكلفة اذا لم تطقه الا تکلفا
پس تکلف تعلف وزنی اوزره اوله و الکنف کافك فتحی و نونك سکونیله برنسنه یی احاطه ایدوب صقلمق تقول کنفت الرجل اکنفه من الباب الاول اذا حطته و صنته
و حوط حاء مهمله نك فتحیله جمیع معناسنه در و کنف دوه اغلی یاپمغه دخی دیرلر یقال کنفت الابل اکنف من الباب الاول و اکنف من الباب الثانی و تقول کنفته عن الشیء
اذا عدلته الاکناف همزه نك کسریله یاردم اتمک تقول اکنفته اذا اعنته المکانفة میمك ضمی و نونك فتحیله معاونت معناسنه در الکنف فتحتینله جانب معناسنه در
و کنفا الطائر قوشك ایکی قنادی الکنف فتحتینله دوه نك ساکن اولدوغی جانب ناحیة الابل معناسنه الکنوف کافك فتحی و نونك ضمیله شول ناقه در که دوه
یاتدوغی یرك بر جانبنده یاتور قدوره کبی بوقدر که کنوف دوه لودن اوراغ یتمز قدوره و اوراغ یتدوغی کبی و قذور قافك فتحی و ذال معجمه نك ضمیله اجتنابه
اجتناب ایدن دیرلر الکنفاء کافك فتحی و نونك سکونی و الفك مدیله اردیق اولوب صغرینك کمکلری ظاهر اولان قیون یقال شاة کنفاء ای حدباء و حدباء
دال مهمله ایله ذکر اولنان معنایه در محتینله و نونك ضمی و تشدیدیله احاطه اتمک الاکتناف همزه نك و تانك کسریله معنا یقال تکنفوه و اکتنفوه
احاطوا به دوه اغلی یاپمغه دخی دیرلر یعقوب روایتی اوزره یقال اکتنف القوم اذا اتخذوا کنیفا لابلهم التکنیف علی وزن التکریم کذلک احاطه
یقال صلاء مکتنف ای احیط من جوانبه و صلاء صاد مهمله نك کسریله صغیرین بیت قدری اتشه دیرلر الکنف کافك کسری و نونك سکونیله شول قرابه
چوبان اولوب الاتی قویه و نونك تصغیریله کلمه حدیثه ده که کنیف ملئ علما بیورلشدر الکنیف کافك فتحی و نونك کسری و مدیله ستر ایدیجی بحظیره
و قلعه دخی کنیف دیرلر ستر ایدیجی اولدوغیچون و ادب خانه یه دخی کنیف دیدکلری بو جهتدندر و کنیف غاچدن اولان دوه اغلنه دخی دیرلر حظیرة الابل
معناسنه الکوفة کافك ضمی و مدیله قرمزی قوم دمله حمرا معناسنه و کوفة شهرنه دخی بو سبیدن کوفه دیرلر کوفان کافك فتحی و مدیله کذلک کوفه کبی
و کوفان حرزه و عسکره دخی دیرلر یقال ترکتهم فی کوفان ای فی امر مستدیر و کوفان زحمة و مشقت دکلش دوغمه دخی دیرلر التکویف علی وزن التکریم
کوفه یه کتمک تقول کوفت تکویفا ای صرت الی الکوفة التکوف فتحتینله و واوك ضمی و تشدیدیله ذکر ایدلدی یقال تکوف الرجل و القوم اذا انتسبوا الی
و تکوف اهل کوفه یه بکزمک قصد اتمک و انلره منتسب اولمغه دخی دیرلر الکاف علی وزن الحال حروف هجادن بر حرفك اسمیدر تذکیری و تأنیثی جائزدر
و سایر حروف هجا انکه کبیدر و کاف حروف معانیدن دخی اولور حرف جر اولور معنا تشبیه لالت ایتکله و کاف اولور معنی شیء اسم و اقع اولور
اوزده حرف جره داخل اولور و کاف اولور ضمیر خاطب اولور محل جرده و محل نصبده واقع اولور تقول غلامک و ضربک بفتح للمذکر و بکسر للمؤنث
اولور مجرد علامت خطاب اولور اعرابدن محلی اولمز کما فی ذاک و اولئک و رویدک لانها لیست باسماء هنا و انما هی للخطاب فتفتح للمذکر و تکسر
للمؤنث الکهف کافك فتحی و هانك سکونیله اوکبی برنسنه در که طاغده اولور الکهوف ضمتینله جمعی و کهف ملجیء
معناسنه دخی کلور یقال فلان کهف ای ملجأ کیف کافك فتحی و یانك سکونی و اخرینك فتحی اوزره مبنی بر اسم مبهم در نحیه معناسنه تحریک اولندوغی التقاء
ساکنین دن اوتری در و فتح اوزره مبنی اولوب کسر اوزره اولمدوغی یاده اوتری در که کیف حالدن استفهام ایچون اولور و کاه اولور تعجب
اولور کقوله تعالی کیف تکفرون بالله و تعجبک کیف کلمه سی ماضی اولماز و معنای شرط افاده ایدر جزاء احتیاج اولور تقول کیف ما تفعل افعل

فصل اللام * اللجف فتحتینله دره نك اوردن سره الوادی معناسنه بعضلر ایدی اللجف قیونك بر جانبنده قازلن چقور یرده التجییف علی وزن التکریم
قیونك اطرافنی قازمق تقول لجفت البئر اذا احفرت فی جوانبها اللجف فتحتینله و جیمك ضمی و تشدیدیله قیویه او برلوع اجمعی روایتی اوزره یقال لجفة
اذا انخسفت التلجیف میمك ضمی و جیمك کسری و تشدیدیله اوبرلوی قیو یقال بئر فلان متلجفة الالحاف همزه نك و حاء مهمله نك اول تانك کسریله
تقول التحفت بالثوب اللحاف لامك کسریله شول بیرکه اسمیدر که اوکله بورد نوردیلر اللحف لامك فتحی و حانك سکونیله برکمسنه نك اوزرینه بورقمق
بزله بورینک تقول لحفت الرجل الحفه لحفا من الباب الثالث اذا طرحت علیه اللحاف او غطیته بثوب الملاحفة میمك ضمی و حانك فتحیله معاونت معناسنه
تقول لاحفت الرجل ملاحفة اذا کانت لحفته الالحاف همزه نك کسریله ابرام معناسنه یقال الحف السائل اذا الح الملحف میمك ضمی و حانك کسریله
یقال لبس الملحف شول الونه بیبی مبرم اولان دوه آیاغنه اولمز الملحفة میمك کسری و حانك فتحیله جلباب معناسنه الملاحف میمك فتحی و حانك کسریله
معناسنه اللحاف لامك کسریله و حاء معجمه ایله بیاض برشکلو اولان طاشلره دیرلر و نیویق تانك حمی شوه و لوداوالشمه ابو بکر رضی الله عنه
عظیمکیدر چوار اولمسیله امر اتدکده ابتدک تحفله ابتیعتنا الرقاع و العسب و اللحاف و رقاع رقعه نك جمعیدر کاغد یاده سنده و عسب حرما داله
دیرلر عسیبك جمعیدر اللخف لامك فتحی و خانك سکونیله بوقفه اولان قیمه و ضغ کبی دردر دنانر و معنا ابو عمرو روایتی اوزره لطیف حرمه یه
دیرلر ابو عبید روایتی اوزره اللصف فتحتینله ضیاء کبی بر نسنه در که بنات ناقی کبری دیدکلری اوتك دبنده بتر و لصف کذلک بر جنس حرما بوته

ابو القود بو معنایه انکار ایدی لصاف لامك فتحی و فانك کسری اوزره مبنیله قطام کبی بنی تمیم منزللرندن بر مکانك اسمیدر و طائفه عربدن بعضی بونی معرب قیلور
اعراب قبول ایدن فاء بلکه ذکر اولندی اللطافة لامك فتحیله کوچک اولمق صغیر معناسنه یقال لطف الشیء یلطف لطافة من الباب الخامس اذا اصغر اللطیف کوچک
کلانه صغیر معناسنه اللطف لامك ضمی و طانك سکونیله علاوه دفق و ملایمت اوزره اولمق و لطف خدای تعالی کیدن توفیق و عصمت دیولر یعنی بوکمسنه یک
ایشنه ایشه کوروب خطادن صقلمغه دیرلر الالطاف همزه نك کسریله احسان معناسنه یقال الطفه بکذا اذا بره و الطاف اتمک دوه نك ذکرین دخی یده
دخی دیرلر و آنکله دخی دیرلر چونکی طریقی بولمسیله یقال الرجل اذا ادخل قضیبه فی الحیاء و ذلک اذا لم ینتد موضع الضراب اللطف فتحتینله اسمدر احسان معناسنه
اللطف کبی فتحتینله احسان او لنان نسنه یقال جاءتنا لطفة من فلان ای هدیة الملاطفة میمك ضمی و طانك فتحیله احسان ایدشمک مبادله معناسنه التلطف
فتحتینله و طانك ضمی و تشدیدیله بر امره رفق کوسترمک الاستلطاف همزه نك و تانك کسریله ارکک دوه دیشی دوه یه کندی جماع اتمکه قادر اولوب معینه محتاج
اولمق یقال استلطف البعیر اذا ادخله فیها بنفسه مثل استخلط غیره اللف لامك فتحی و فانك تشدیدیله دورمک تقول لففت الشیء الفه من الباب الاول
دله منع معناسنه ده کلور یقال لفه حقه اذا منعه و لف انتساب معناسنه دخی کلور یقال جاء و من لف لفهم ای من عد فیهم و تأشب الیهم و تأشب طوسمغه
دیرلر التلفیف علی وزن التکریم کذلک دورمک معناسنه در تشدید مبالغه ایچوندر التلفف فتحتینله و فانك ضمی و تشدیدیله بورنمک الالتفاف
همزه و تانك کسریله بعنا یقال تلفف فی ثوبه و التف بثوبه و التفاف اوت چوغلغنه دیرلر الملف میمك ضمی و فانك فتحی و تشدیدیله سوق تلفیف دیرلر
بوللفف فی البجاد و بجاد بانك کسریله الاجه کلیمه دیرلر اللفاف لامك کسریله ایاغه یا چوده غیری یره صاردقلری صارغیه دیرلر لولاق معناسنه اللفائف
لامك فتحی و بانك کسریله جمعی صاد قیلی معناسنه اللفیف لامك فتحی و فانك کسری و مدیله قبائل مختلفه دن جمع اولان قوم یقال جاء و البلفهم و لفیفهم
ای اخلاطهم و قال الله تعالی و جئنا بکم لفیفا ای مجتمعین مختلطین و لفیف شول طعامه دیرلر که ایکی جنسدن دخی زیاده دن قاتشمش اوله
ولفیف دوسته دخی دیرلر یقال فلان لفیف فلان ای صدیقه و لفیف علم عربیه ده بر بابدر که اول ایکی حرف علت بر کلمه ده جمع اولمقدر ذی و حی
کبی الالف همزه نك فتحیله شول انجلره در که بعضی بعضنه دولشمش اوله و منه قوله تعالی و جنات
الفافا اللف لامك کسریله الفافك مفردیدر مجتمع معناسنه من قولهم جئنا الفا ای مجتمعین فی موضع الالف فتحتینله شول ایاغه کشی در که احمق
اولوب کلامنده بطئ اولمغیچون سویلرکن دلی اغزنده طولدی سویلیه یقال رجل الف اذا کان عییا بطیء الکلام اذا تکلم ملأ لسانه فمه و الف کذلک
جماعتله دخی دیرلر اصحابنك الفی شول ایش ضمعه دیرلر که ملتف اولوب کثیر الاهل اوله اللفاء لامك فتحی و الفك مدیله شول نوعه دیرلر که اوت نکمی
نیوده اولوب طولی اوله اللفاوان صیغه تثنیه در معنا کمر بو دروف الالفاف همزه نك کسریله قوش باشنی قنادی التنه صوقمق یقال الف الطائر رأسه
تحت جناحه التلقیف تانك فتحی و فانك کسری و مدیله چوق اولان اوت بنات کثیر معناسنه یقال فی ارضهم فلان تلقیف من عشب ای
بات ملتف اللقف لامك فتحی و قافك سکونیله الصولوب برنسنه یی تیز چکمک تقول لقف التلقف فتحتینله و قافك ضمی و تشدیدیله معنا تقول تلقفت
تلقفا لقفا من الباب الرابع و تلقفته اذا تناولته بسرعة اللقف لامك فتحی و قافك کسریله حاذق اولان کمسنه یقال رجل ثقف لقف ای خفیف
حاذق و لقف دیبی اوبرلو حوضه دخی دیرلر اللقف فتحتینله دیوار دوشمک سقوط حائط معناسنه اللقف فتحتینله حوضك دیبی اوبرلمق و اوبرلو
اولمغه دخی دیرلر یقال لقف الحوض لقفا من الباب الرابع و تلقف اذا تهور من اسفله و اتسع و تهور اوبرلمغه دیرلر اللقیف لامك فتحی و قافك کسریله مدیله دیبی
اوبرلوب واسع اولان حوض و بعضلر حوض لقیف طلوع اولان حوضدر دیدیلر ملان معناسنه لکن اولکی معنا اولدر الالغاف همزه نك فتحیله قیونك
طاشلو یرینك اطرافی جوانب البئر معناسنه اللهف فتحتینله حزن و تحسر و تلهف یقال لهف یلهف لهفا اذا حزن و تحسر التلهف فتحتینله و هانك ضمی
و تشدیدیله معنا یقال تلهف علی الشیء اذا تحسر اللهیف لامك فتحی و هانك کسری و مدیله حسرتلی کمسنه یقال یا لهف
اللهفان لامك فتحی و هانك ضمیله شول مظلوم در که مدد طلب ایدر اللهیف لامك فتحی و هانك کسری و مدیله مضطر اولان کمسنه اللهفان کذلک
تحسرو اولان کمسه اللیف لامك کسری و مدیله حرما اغاجنك قابغی پوست درخت خرما معناسنه فصل النون * الناف
طعامدن بیکه بوزیید روایتی اوزره تقول نئفت من الطعام انأف نأفا من الباب الرابع اذا اکلت منه و ابو زید دن غیریلر صو ایچمکه دخی
کلور دیدیلر یقال نئفت من الشراب اذا ارتویت النتف نونك فتحی و تانك سکونیله یولمق یقال نتفت الشعر انتفه من الباب الثانی الانتاف همزه نك
کسریله یولنمق النتافة نونك فتحی و تاء مثلثه ایله کذلک قیل یولنمق یقال انتف الشعر و تنافه النتیف علی وزن التکریم کذلک قیل یولمق
الشعر للکثرة المنتاف میمك کسری و نونك سکونیله قیل یولجی الت منتاخ معناسنه نونك سکونیله و اخرینه خاء معجمه ایله النتافة نونك
ضمیله الکلی و قلیل النتفة نونك ضمی و تانك سکونیله بر مقدار یولنمش کرک عربیده النتف نونك ضمی و تانك فتحیله جمعی الا یولنمش نسنه

كنف · كوف · كهف · كيف · لجف · لحف · لخف · لصف · لطف · لعف · لغف · لهف · ناف

نجف

النجفة نونك ضمي وتانك فتحيله جمع وزننده اوزده شول كمنده دكه علم دن برنسنه اخذ ايده واصطلا ايله الجف فتحتينله شول يرده كه [illegible]

و ستطيل ومنقاد يغلب اوزده اولا وحربا والمبد النجف كذلك فتحتينله بمعنا النجاف نونك كسريله جمعي كراولنان يركه [illegible]

السكة دخي ديرلر السكنة البنا معناسنه اصمعي روايتي اوزده وصاحب صحاح نجاف باشنده دايله [illegible]

مبلنه ديرلر كه [illegible] اوزده دور وبخف [illegible] دخي ديرلر ونجاف [illegible]

[illegible] المجيف نونك فتحي وجيمك كسري ومتديله شول اوقدر كه تمرني يقطع ولا المجف [illegible]

ومنجفت السهم المنجوف ميمك فتحي وجيمك ضمي ومتديله [illegible] ومنجوف [illegible]

ومنجوف شول [illegible] الانجاف همزه نك وتانك كسريله [illegible]

[illegible]

نحف

ندف

نزف

نسف

نشف

[illegible]

نصف

[illegible]

نقف

نطف

[illegible]

نظف

[illegible]

نغف
نعف
نقف
نکف
نوف

وخانک کسری ومدیله پاک اولان نسنه النظیف علی وزن الکریم پاک اتمک تقول نظفته انا تنظیفا اذا نقیته النظف فتحتینله وخانک کمی ونسنه
پاک اولمده تکلف چکمک الاستنظاف همزه نک وتانک کسریله برنسنه یی جمله النمق تقول استنظف الخراج اذا اخذته کله ولا یقال نظفته النغف نونک فتحی
وغینک سکونیله فانک حرب برنوع اشوا اولوب دوه ایچک یردن نوفر اولوب مابینا دلن یردد ذکر اولان خاسرو دخی دیرلر وحیف دخی دیرلر که
حرفینه مهمله وآخرنده واو ایله وحیف خا معجمه ایله ویا مثنات ایله النغاف نونک کسریله ذکر اولنان برلر النغف نونک ضمی وغینک فتحی وتشدیدیله
ولفظ دوکز نغافه تاکیدا ذکر اولنور یقال نغاف نغف کما یقال نطاح نطح واعوام عوم نطاح نونک کسریله نطیحک جمعیدر بونیزله اولدش طولد
یاخود بر ترجل معناسنه واعوام عامک جمعیدر ییل معناسنه الانغاف همزه نک وتانک کسریله برنسنه یی برکمسنه یه ترک اتمک تقول انغفت الشی اذا
ترکته الی غیره المناغفه میمک ضمی وغینک فتحیله یولی ارقربلمق تقول ناغفت الطریق اذا عادضته النغفه فتحتینله شول دیری دکدور یا که اتمک اوزره
قاشنه تعلیق ایدرلر ابو عبید روایتی اوزره کاعذبه ودوابه دخی دیرلر النغفه فتحتینله وغینی معجمه نک سکونیله شول قورددکه دوه نک بورننده
اصمعی روایتی اوزره النغف کذلک فتحتینله وحمی برداینه قورد معناسنه وابو عبیده ایتدی نغف کذلک شول اق قورددر که چکرده کی صوده اصلنط
ظاهر اولور ونلردن ماعدا اولان قوردده نغف دیمزلر وفی الحدیث ان یاجوج ماجوج یسلط علیهم النغف فیاخذ فی رقابهم النغف علی وزن
العرعر برایله کوک ارا سنده اولان هواده وهر ایکی طاغک اره سنده اولان هوایه دخی نغف دیرلر النقف نونک فتحی وقافک سکونیله باشک دپه سن فاتمق
برجینله که دماغ کورنه المناقفه میمک ضمی وقافک فتحیله باشک دپه سن فاتمق النقاف نونک کسریله بمعناه یقال ناقفت الرجل مناقفه ونقافا وفلان
الیوم نقاف وعنه انقاف یعنی بوکون حجت وشوبه حزمایدن بر غیرعامر ونقف دانه حنظلی یادمغه دخی دیرلر تقول نقفت الحنظل اذا شققته عن الهبید
والهبید هانک فتحی وبا موحده نک کسریله ومدیله حنظل دانه سنه دیرلر قرعه دولکیه دیکله معروف نسنه دکه قبا قسنه شبیه دررد الانقاف همزه نک
کسریله انک جنه مغزی چقمک ویرمک دیرلر تقول انقفتک المخ ای اعطیتک العظم تستخرج المخ وانقاف چکرکه یمرده کی کومک دخی دیرلر تقول انهم لکثرو
کلجراد رعی وادیا فانقفه وادیا یعنی چکرکه بر وادیدن اوتلمق اخر وادیده یمرده لق اتمک الانتقاف همزه نک وتانک کسریله برنسنه یی چیقرمق تقول
انتقفته اذا استخرجته المنقاف میمک کسریله ونونک سکونیله قوش بورنی منقار طایر معناسنه ومنقاف قانوبی دیدکلری اق بوغوزه دخی دیرلر المنقوف
میمک فتحی وقافک ضمی ومدیله خفیف لاحق عینی ولوب قلیل اللحم اولان کمسنه در واخدعین شه طمردن منشعب ایکی طمردر النکف فتحتینله شول بزکره
بزلوردر که چکه نهایتنده بولدوغی برله قولاق یومشغنک بیننده اولور النکفه کذلک فتحتینله وحمی عینی صیغره معناسنه التنکیف علی وزن الکریم
دوه ده ذکر اولنان بز ظهور اتمک یقال نکفت الابل اذا ظهرت نکفتها المنکف میمک ضمی وکافک کسری وتشدیدیله برحیوان طود النکفتان فتحتینله
چکه اولان ایکی سوکره دنک کمکه النکاف نونک ضمی وکافک تخفیفیله برنسنه درکه دوه نک ایکی چکه سنه نهایت بولدوغی یره عارض اولور ابو الغوث
روایتی اوزره وابو الغوث ایتدی بو شول برضعف درکه دوه نک بوغازنه عارض اولوب فی الحال قتل ایلر المنکوف میمک فتحی وکافک ضمی ومدیله شول دوه در که
ذکر اولنان مرضه مبتلا اولا المنکوفه میمک فتحی وکافک ضمیله کذلک مؤنثی یقال بعیر منکوف وناقه منکوفه ذات نکیف نونک فتحی وکافک کسری ومدیله
بر موضعک اسمیدر یوم نکیف کذلک نونک فتحی وکافک کسریله بر حادثه نک اسمیدر که قریش بنی کنانه بینینده واقع اولشدر النکف نونک فتحی وکافک سکونیله
یغموری قطع اتمک یعنی یغمور دینوب منقطع اولمق تقول نکفت الغیث من الباب الاول وتقول هذا غیث لا ینکف ویراینا غیثا ما نکفه احد سار یوما
اوبومین ای ما قطعه ونکف صو چکلوب دکنمک دخی دیرلر یقال فلان بحر لا ینکف ای لا ینزح ونکف کوز یاشنی سلمک دخی دیرلر تقول نکفت الدمع
انکفه نکفا اذا نحیته عن خدک باصبعک ونکف برنسنه نک ایزینی ویا قدم نقشنی بولمغه دخی دیرلر تقول نکفت اثره نکفا من الباب الاول اذا وجدته
ظلعا من الارض لا یری اثره فاعترضته فی مکان سهل وظلع طا معجمه نک ولامک فتحیله صرب یر ونکف برنسنه ده امتناع اتمکه دخی دیرلر نکف ده لغتدر
فتحتینله ونکف برنسنه دن عدول اتمکه دخی دیرلر تقول نکفت عن الشی اذا عدلت مثل کنفت الانتکاف همزه نک وتانک کسریله کذلک عدول اتمکدر یقال
ضربه فما انتکف وضربه فما ایضا یعنی بو اوردی دونمکسزین بونی دخی اوردی وانتکاف یغموری قطع اتمکه دخی دیرلر یعنی یغمور دینوب منقطع اولمغه دیرلر
یقال انتکف الغیث وانتکاف ایچوب دکه دخی دیرلر انتکاف تکیا اولور دنا وصفا الاستنکاف همزه نک وکافک کسریله برنسنه نک ایزینی یا قدم نقشنی
صکره بولمق یقال استنکفه اذا علا ظلعا من الارض فوجدته فی مکان سهل وظلعک معناسی صرب یر دیدیکمز کلان مرور ذکری واستنکاف برنسنه دن یوز
امتناع اتمکه دخی دیرلر یقال نکف من هذا الامر واستنکف النکف فتحتینله کذلک امتناع معناسنه یقال نکفت من هذا الامر واستنکفت من هذا الامر ای
الترابیع اذا امتنعت النوف نونک فتحی وواوک سکونیله دوه اوکجی سنام معناسنه الانواف همزه نک فتحیله جمعی ونوف برنسنه اوزدمغه وبوک کلمکه دخی
دیرلر ابن درید روایتی اوزره یقال ناف الشی ینوف اذا طال وارتفع ینوف یانک فتحی ونونک ضمی ومدیله بر بحرک طاغک اسمیدر که طی قبیله سنه منسوبدر

نیف
وجف
وحف
وخف
ودف
وذف
ورف
وذف
وسف
وصف

یکم لم القیس شعرنده واقع اولشدر عبد مناف میمک فتحیله هاشمک وعبد شمسک باباسیدر ومناف بر صنمک اسمیدر المنافی میمک فتحی واخرنده یانک تشدیدیله
عبد منافه منسوب اولان کمسنه وقیاس عبدی دیمک ایدی لکن دفعا للالتباس قیاسدن عدول اولنمشدر النیف نونک فتحی ویانک سکونیله النیف نونک فتحی
ویانک کسری وتشدیدیله بالتخفیف وتشدید ایکیسی دخی لغتدر زیاده معناسنه ونونک اصلی واودر یقال عشره ونیف ومائه ونیف وهر نسنه که مرتبه عقوده
وعقد کا اوزدنه زیاده اولا اکا نیف دیرلر عقد ثانیه وارنجه التنییف علی وزن التکریم زیاده اولمق یقال نیف علی السبعین النیاف نونک کسریله
بوی وجانبه اوزون اولان یقال قصر نیاف وناقه نیاف وجمل نیاف اذا کان طویلا فی ارتفاع الانافه همزه نک کسریله برنسنه نک اوزرنه چیقوب مشرف اوله
ولمق یقال اناف علی الشی اذا اشرف واناف زاید اولمغه دخی دیرلر یقال انافت الدراهم علی المائه اذا زادت فصل الواو الوجیف واوک فتحی
وجیمک کسری ومدیله برنسنه دپرنوب مضطرب اولمق یقال وجف الشی اذا اضطرب ووجیف دوه نک وآتک بر جنس یوریشیدر الوجیف واوک فتحی وجیمک
سکونیله کذلک بر جنس یوریشیدر یقال وجف البعیر یجف وجفا ووجیفا من الباب الثانی الایجاف همزه نک کسری ومدیله آتی ودوه یی یوریتمک یقال
اوجفته انا ویقال اوجف فاعجف یعنی یوریتکله ذبون اتدی وایجاف قوللنمغه دخی دیرلر وقال الله تعالی فما اوجفتم من خیل ولا رکاب ای ما اعملتم
الوحف واوک فتحی وحانک سکونیله چوق اوت نبات کثیره معناسنه یقال عشب وحف ای کثیر حسن الوحف فتحتینله کذلک چوق اوته دیرلر الوحوف
الوحاف واوک فتحیله قل چوق اولمق یقال وحف شعره من الباب الخامس اذا کثر الوحفاء واوک فتحی وحانک سکونی والفک مدیله قره طشلو اولان یره
دیرلر نتکیم که اولیه الوحف واوک فتحی وحانک سکونیله سیاه قیا صخره سودا معناسنه الوحاف واوک کسریله جمعی سیاه قیالر معناسنه ووحف بر کمسنه
کندو یره اوردمغه دخی دیرلر ودوه ده دخی حال بویله در یقال وحف الرجل اذا ضرب بنفسه الارض وکذلک البعیر وحاف القهر واوک کسری وفانک فتحی
وحانک سکونیله بر موضعک اسمیدر که لبیدک شعرنده واقع اولشدر التوحیف علی وزن التکریم کذلک بر کمسنه کندو یره اورمق یقال وحف الرجل
توحیفا اذا ضرب بنفسه الارض وابو عمرو ایتدی توحیف عصا ایله اورمقدر الموحف میمک فتحی وحانک کسریله دوه یتاجق یرلر مبارک الابل معناسنه
الموحف میمک ضمی وحانک فتحی وتشدیدیله اورق دوه بعیر مهزول معناسنه واحف حانک کسریله بر موضعک اسمیدر الوخف واوک فتحی وخا معجمه نک
سکونیله خطمی دیدکلری معروف اوتی دوکوب لعابی چیقارمقدر تقول وخفت الخطمی اذا ضربته حتی تلزج الوخیفه واوک فتحی وخانک کسری ومدیله
خطمیده دوکوب بیجیلمش نسنه الموخف میمک ضمی وخانک کسریله احمق اولان کمسنه واحمق موخف دیدکلری کندی بهلاتیق قادشدر دوغنی اشعار
ایچوندر خطمی دوکن کمسنه خطمی قارشدردوغی کبی واحمق عجان دخی دیرلر که عجان خمیر یوغرچی دیمکدر کندی بهلاتی یوغردوغنی اشعار ایچون
وظهر عرعه نانده بکنه کما تیلری قبیلندندر الودف واوک فتحی ودالک سکونیله طملمق یقال ودف الانا من الباب الثانی اذا قطر الاستیداف
برنسنه طملمق استقطار معناسنه یقال استودفت الشحمه اذا استقطرتها فودفت الودفه واوک فتحی ودالک سکونیله باغچه دکه نباتاتندن یاشل اوله
روضه خضره معناسنه الودیفه واوک فتحی ودالک کسری ومدیله بمعناها یقال اصبحت الارض ودفه اذا اخضرت کلها واخضبت واخصبت خا معجمه
کلمه ایله برنوعی اوتلو اولمق اوصا عوسنه ودیفه من بقل ومن عشب دیرلر وضیفه من بقل ومن عشب دیرلر یعنی روضه تازه لنوب انواع نباتات
الطوتی وحلوا فی ودیفه منکره وفی عزیبه منکره دیرلر یعنی بو تعبیردن فهم اولنور که ودیفه مطلق روضه ده دخی عبارت اولا وضیفه
شول تازه باغچه دکه نباتاتنک لونی متغیر اولمش اوله وعزیبه عین وزای معجمه ایله اوت بتمز یر دیرلر التوذف فتحتینله وذال معجمه نک ضمی وتشدیدیله
یوردکن ادمی بر برینه قریب ایدوب اوموزلری تحریک اتمک یقال مر یتوذف اذا مر یقارب الخطو ویحرک منکبیه وفی الحدیث خرج الحجاج یتوذف فی
سبنیتین وسبنیته سین مهمله نک کسریله بر جنس ایاق قابیدر که اکثر عرب طائفه سی استعمال ایدر وابو عمرو ایتدی توذف صالنه یوریمکدر
تبختر معناسنه وابو عبید ایتدی توذف سرعت اتمکدر الوارف رانک کسریله واسع اولان کولکه سایه فراخ معناسنه فراء روایتی اوزره یقال ظل وارف
ای واسع ووارفه تازه اولوب زیاده یاشل اولان اوته دخی دیرلر یقال نبت وارف ای یرفّ من شده الخضره وورف رای مهمله وفا ایله تازه
دیمکدر الورف واوک فتحی ورای مهمله نک سکونیله واسع اولمق الوریف واوک فتحی ورانک کسری ومدیله بمعناه یقال ورف یرف ورفا ووریفا اذا
اتسع وورف وریف تازه لنوب طراوت بولمغه دخی دیرلر الوذیف واوک فتحی وذال معجمه نک کسری ومدیله سیرده سرعت اتمکدر ذفیف کبی در وذف وذفا ومعناه
یقال وذف اذا اسرع وقری قوله تعالی فاقبلوا الیه یذفون بالتخفیف التوسف فتحتینله وسینک ضمی وتشدیدیله برنسنه قاولیوب قابی صویلمق
ابن السکیت ایتدی بدن انسانه عارض اولان چبان وچیچک قورودوب قابی صویلسه توسف القرح دیرلر ودوه نک چیچکی اولکلمغه باشلادیغی توسف
جلده وتقشر جلده دیرلر چیچک بو معنا یه در الوصف واوک فتحی وصادک سکونیله برنسنه یی صفتلمق الصفه صادک کسریله بمعناه یقال
وصفت الشی وصفا وصفه والهاء عوض عن الواو ووصف بر کمسنه نک ذاتیله قائم اولان حالته دخی دیرلر علم کبی سواد کبی اما نحویون صفتدن

بو معناده دیرلر دیراصف انلر قسنده شول لفظه دکه بر نسنه یه نعت واقع اوله یا اسم فاعل اولمغله یا خود اسم مفعول اولمغله یا خود انلر بو معنا
اولماده نسنه اولمغله شبه ومثل کبی مثلا مررت باخ لک الظریف دیدکلرنده اخ موصوف والظریف صفتدر دیدیلر بو جهتده زموصوفدن عبارتدر
ظریف اخ کندی ولدی ایچون **التواصف** تانک فتحی وصادک ضمیله بر قاچ کمسنه بو نسنه یی بربرلرینه تعریف اتمک یقال تواصفوا الشیء **الاتصاف** همزه نک
وتانک کسریله وتشدیدیله بو نسنه بر حال ایله موصوف اولمق **بیع المواصفة** میمک ضمی وصادک فتحیله بر نسنه یی کورمدن وصف اتمکله صاتمق **الوصیف** واوک
فتحی وصادک کسری ومدیله خدمتکار کرک اوغلان اولسون کرک جاریه اولسون **الوصفاء** علی وزن النقباء جمعی خدمتکارلر معناسنه ووصیف
هنوز خدمته برابر خدمتکاره دیرلر یقال وصف فهو وصیف وثعلب انیثی ایله کاه اولور جاریه ایچون وصیفه بینة الوصافة دیرلر **الایصاف**
همزه نک کسری ومدیله خدمتکار اولمق **الوصافة** واوک فتحیله خدمتکار خدمت اتمک مرتبه سنه ایرشمک یقال وصف الغلام اذا بلغ الخدمة **الوصائف**
واوک فتحی ویانک کسریله وصیفه نک جمعی ثعلب روایتی اوزره **الاستیصاف** بر نسنه یی وصف اتمکی طلب اتمک تقول استوصفت الطبیب لدائی اذا
سألته ان تصف لک ما تتعالج به **الاوطف** واوک وطانک فتحیله شول کمسنه در که قاشی وکرپکی کور اولوب قیللری چوق اوله یقال رجل اوطف اذا کان
کثیر الشعر فی العینین والحاجبین واوطف وصفندن اولان دیرلکه دخی دیرلر **الوطفاء** واوک فتحی وطانک سکونی والفک مدیله شول بلوتدرکه یاغموری
چوق اوله وغندن المرأة صادقش اوله یقال سحابة وطفاء اذا کانت مسترخیة الجوانب لکثرة مائها **الوظیف** واوک فتحی وظاء معجمه نک کسری
ومدیله طوارک اینک یا غنک انجه یری **الاوظفة** همزه نک فتحی وظانک کسریله جمعی جمع ایچون یستحب من الفرس ان تعرض اوظفة رجلیه وتحدب اوظفة
یدیه حدب بو مری اولمغه دیرلر **الوظف** واوک فتحی وظانک سکونیله دوه نک یاغنی قصد قلمغه دیرلر تقول وظفت البعیر من الباب الثانی اذا اصبت
بتبع وتبعیت معناسنه ده کلور یقال من یظفهم ای یتبعهم **الوظیفة** واوک فتحی وظانک کسری ومدیله شول نسنه درکه هر کون تعیین اولنه کرک
کرک طعام کرک عرض دن اولسون **التوظیف** علی وزن التکریم وظیفه تعیین اتمک تقول وظفته توظیفا **الایغاف** همزه نک کسریله ومدیله
سیر ایله تیز سکرتمک سرعت عدو معناسنه **الوغف** واوک فتحی وغینک سکونیله بمعناه ووغف ضعف بصره دیرلر وشول نسنه یه دخی دیرلرکه
تکه نک قرنینه بغلرلر که صیچرمسون **الوقف** واوک فتحی وقافک سکونیله شول بلزکدرکه فیل کمکندن ایدوب قوللره طقرلر ووقف طوار اوچوریه
دخی دیرلر یقال وقفتها انا ووقف برملکی بیع شرادن الیقویوب منفعتنی فقرایه تعیین اتمکه دخی دیرلر تقول وقفت الدار للمساکین وقفا
واوقفتها بالالف لغة ردیة ولیس فی الکلام اوقفت الا حرف واحد وهو ان تقول اوقفت عن الامر الذی کنت فیه اذا اقلعت یعنی برکسنه بر ایشه
الیقومق معناسنه باب افعالدن استعمال اولنور علی ما یجی **التوقیف** علی وزن التکریم بلاوقف طاقمق تقول وقفت المرأة توقیفا اذا
جعلت فی یدیها الوقف وتوقیف اتمک انسدن وایاغنده بلزکیرلرینه بیاض اولمغه دخی دیرلر وتوقیف حجاج بوقفه طورمغه دخی دیرلر
شوع شریعنده نقل معناسنه در **الموقف** میمک ضمی وقافک فتحی وتشدیدیله شول اتدرکه الندنه وایاغنده بلزک یرلرنده بیاض اوله بو قردرلر
وناشاعة بیجاوز ایره **الوقوف** ضمیله طورمق یقال وقفت الدابة تقف وقوفا ویقال وقفتها انا یتعدی **الایقاف** همزه نک کسری ومدیله برکسنه یی
برایشدن الیقومق تقول اوقفت عن الامر الذی کنت فیه دیرسوز سویلیوب ساکت اولمغه دخی دیرلر ابو عمرو روایتی اوزره تقول کلمتهم ثم اوقفت ای
وهر نسنه که انیدن امساک اوزره اولاسن اوقفت دیرسن ابو عبید مصنف نام کتابنده ابو عمرو بن العلادن روایت ایدوب ایتدی اکر بر طور دکمسنه یه اوراده
ایدوب ما اوقفک هیهنا دیسک حسن اولور وابن السکیت نسا یبدن روایت ایدوب ایتدی ما وقفک هاهیهنا دیسی اوقفک هاهیهنا دیرلر سی
رفوقه محتاج ایدن نده معناسنه **الموقف** میمک فتحی وقافک کسریله شول یردکه انده طورلرسن هر بر معقول برادلودسه **الموقفان** میمک فتحی وقافک
کسریله ایکی دوش نهایته معناسنه وقفلار عضادن عورتک بودی والی معناسنه ده یقال للمرأة انها لحسنة الموقفین وهما الوجه والقدم علی روایة
یعقوب وبعضلر ایتدی عورتک موقفی کوزلری والری کبی براظهار لازم اولان اعضاسیدر **التواقف** تانک فتحی وقافک ضمیله ایکی عسکر بربرلرینه
طورشمق یقال تواقفا الفریقان فی القتال **الموافقة** میمک ضمی وقافک فتحیله بر معامله ده سوزی بریره قرارلشدرمق **الاستیقاف** همزه نک
کسریله وقوف طلب اتمک تقول استوقفته اذا سألته **الوقوف التوقف** فتحیله وقافک تشدیدیله بر نسنه یه منتظر اولوب اکلنمک **الوقیعة** دکر
فتحی وقافک کسری ومدیله شول بیابانکی سیددرکه انی آو ایلیری بر قیایه مضطر قیلرلر بر وجهیله که انکه قادر اولیوب صید اوله **واقف** قافک کسریله
انصاردن بر جماعتدرکه انلر بنی سالم بن مالک بن اوس در **الوکف** واوک فتحی وکافک سکونیله معوردن اوطملق **الوکیف** واوک فتحی وکافک کسریله
بمعناه **التوکاف** تانک فتحی وواوک سکونیله بمعناه کوزک یقال وکف وکفا ووکیفا وتوکافا من باب الثانی اذا قطر ووکف شول نطعه دخی دیرلر که طامیه
بو دیوناولان مقصد معناسنه در **الایکاف** همزه نک کسری ومدیله کوزک اوطمق ذکر اولنان معناده لغة در یقال اوکف البیت ای وکف مرکب

بالاده مذکور دخی دیرلر تقول اوکفت البغل واوکفته و بعض باء موحده وغین معجمه ایله قاتر استر معناسنه **التوکف** فتحیله وکافک ضمی وتشدیدیله
بر نسنه یی بکلمک توقع معناسنه یقال ما زالت اتوکفه حتی لقیته **الوکف** فتحیله گناه اثم معناسنه یقال وکف یوکف من الباب الرابع اذا اثم ووکف
عیب معناسنه ده کلور یقال لیس علیک فی هذا وکف منقصة وعیب **وکاف** واوک کسریله پالان کبی کره اوددلی ولکاف دخی دیرلر همزه نک کسریله
ولاف واوک کسریله الاف کبی الفت قلمق مؤالفت معناسنه وولاف بو جنس کر تکه دخی دیرلر یعنی براوغوردن قالدیرمغله **الولیف** واوک
فتحی ولامک کسری ومدیله بمعناه وولاف وولیف کوزلکه قوم براوغوردن تکرک دیو قومیه دیدیلر که بو کلن برقه دیرلر **الوهف** واوک فتحی وهانک
سکونیله اوت تازه لنوب برافلنمق **الوهیف** واوک فتحی وهانک کسری ومدیله بمعناه یقال وهف یهف وهفا ووهیفا اذا اورق واهتز شبل
ودنی وزنا ودیفا **الایهاف** همزه نک کسریله ومدیله بر نسنه قالقوب ترتفع اولمق ومنه قولهم ما یوهف له شیء الا اخذه ای ما یرتفع

فصل الهاء **الهتف** هانک فتحی وتانک سکونیله صوت معناسنه یقال هتف الحمامة یهتف هتفا من الباب الثانی **الهتاف** هانک
کسریله بمعناه یقال هتف به هتافا ای صاح به **الهتافة** هانک فتحی وتانک تشدیدیله شول یای دیدکه اوازی زیاده چقه **الهتفی** هانک فتحی وتانک
سکونی والفک قصریله بمعناها یقال قوس هتافة وهتفی ای ذات صوت **الهجف** هانک کسری وجیمک فتحی وفانک تشدیدیله اوزون اولوب ثقیل
اولان کرک دوه قوشی اولسون کرک انسان اولسون **الهدف** فتحیله هر مرتفع اولان نسنه کرک بنا کرک قوم یغیسی کرک طاغ واوق نشانه سنه دخی
هدف دیرلر که دیکری دقر مودی اولان نسنه یه هدف دیدکلری بوندن مأخوذدر **الاهداف** همزه نک کسریله دیده ذاتنه چیقمق یقال اهدف علی التل
ای اشرف وتل نه ویشانک فتحیله کوچک دپه یه دیرلر واهداف صغنماق معناسنه ده کلور یقال اهدف الیه اذا لجأ واهداف بر نسنه برکسنه یه
سعیدن اولمغه دخی دیرلر یقال اهدف لک الشیء اذا انتصب **المهدفة** میمک ضمی ودالک کسریله آتلی اولان عورت **الاستهداف** همزه نک ودالک
کسریله بر نسنه برکسنه یه منتصب اولمق **المستهدف** میمک ضمی ودالک کسریله ایللو اولان کوشه یقال رکن مستهدف ای عریض **الهدفة** هانک
کسری ودالک سکونیله بر قطعه کرک اولردن بو قطعه اولسون کرک خلایقدن بر قطعه خبط کبی وزنا ومعنا وخبط خاء معجمه وباء موحده وطاء
مهمله ایله **الهرف** هانک فتحی ورانک سکونیله بر نسنه ده مدحی وثناده اولوزمق ایشیدنلر که نسنه لری عجبه کتورمکیچون یقال لا تهرف قبل ان تعرف من
رهرف هر بابا اغاجی میوه سن تیزدن ویرمکه دخی دیرلر یقال هرفت النخل اذا عجلت اتاءها واتاء قادر مثناته فعال وزنی اوزره خرماسی
بولر **الاهراف** همزه نک کسریله برکسنه نک مالی زیاده اولمق یقال اهرف الرجل اذا نمی ماله **الهرشفة** هانک کسری ورانک سکونی وشینک فتحی وفانک
تنوینیله اردبه وزنی اوزره شول بر پاره بیز یا خود شول کلیم پارچه سیدرکه انو کله یردن یغمور صوین الوب بر قوغه صیقرلر وبونه صوئک
تلنه زمانده ایدیلر وابو عبید ایتدی بعضلر هرشفه زیاده قری اولان عورتدر دیدی **الهزف** هانک کسری وزاء معجمه نک فتحی وفانک تنوینیله
شول دوه قوشیدرکه مودی اولوب ثقیل اولماسون هجف کبی اولور وزنا ومعنا **الهف** هانک کسری وفانک تشدیدیله شول بوقه بلودر
درکه بغموری اولمیه وهف شول بال کومجنه دیرلرکه انک بالی اولمیه ابن السکیت روایتی اوزره وهف شول اکنه دخی دیرلرکه انوک بکلمسی تأخر اولنمله
دانه دوکلور وهف جرده اولان بالعقرة دخی دیرلر **الهفاف** هانک فتحی وفانک تشدیدیله وفتحیله براق اولان نسنه وخفیف اولنه دخی دیرلر
وهفاف سعدل اولان کولکه یه دخی دیرلر وشول کولکه یه دخی دیرلرکه رقیق وشفاف اوله قمیص شفاف معناسنه **الهفیف** هانک فتحی وفانک
کسری ومدیله براق وخفیف اولمق یقال هف هفیفا وهفیف سرعت سیره دخی دیرلر **الهفافة** هانک فتحی وفانک تشدیدیله معتدل اولان یل
ریح طیبه معناسنه **الهفهاف** هانک فتحی وفانک سکونیله کذلک شول کولکه یه دیرلرکه دقیق وشفاف اوله وشول ملکه دیرلرکه شفاف ولیقال
بنش هفهاف ای براق **المهفهفة** میمک ضمی وهانک فتحیله شول عورتدرکه قارنی ازه اوله **المهفة** میمک ضمی وفانک فتحی وتشدیدیله کذلک فادر
اوزه اولان عورتدر یعقوب روایتی اوزره **الیهفوف** یانک فتحی وهانک سکونی وفانک ضمی ومدیله یعقوب وزنی اوزره قورقاق اولمق
جبان معناسنه وبعضلر ایتدی جرئتی اولان کمسنه حویدا القلب معناسنه **الهلوف** هانک کسری ولامک فتحی وتشدیدیله وواوک سکونیله شول کمسنه درکه
ثقیل واهل جیما اولوب عظیم اللحیة اولا **الاهناف** همزه نک کسریله کولمکده دانه نوع قیزاو لا عجیبه اولان کمسنه نک کولمه سی کبی **المهانفة**
میمک ضمی ونونک فتحیله بمعناه **التهانف** تانک فتحی ونونک ضمیله بمعناه کذلک **الهوف** هانک فتحی وواوک سکونیله بلیدرکه ایسی اولا ریح حاره معناسنه
الهیف هانک فتحی ویانک سکونیله کذلک ریح حاره معناسنه واو یمن جانبندن کلور تکیاد بو کلری بلیدرکه حبش بلده بودر بینده حباد اوتوب
سیل بلده دنکه بحراسطلسدن کلور وفی الشرح هیف لا دیا بها ای لعادتها تجفف کل شیء ذبنبه یعنی هر نسنه نک صوین چکوب قورودر
التهیف فتحیله وهانک ضمی وتشدیدیله ذکر اولنان آب سیله داخل اولمق یقال تهیف الرجل من الهیف کما یقال تشاذمن الشتاء **الهیاف** علی

علی وزن الهاة شول ناقه دركه تیز صوسز اولوروبونك اصلی یائی در المهیاف میمك كسری وهانك سكونیله بمعناه الاهتیاف همزه نك وتانك كسریله

صوسزلق یقال اهتاف اذا عطش الهیفان هانك فتحی ویانك سكونیله صوسز عطشان معناسنه یقال رجل هیفان اذا كان عطشانا وهیفان

صوسز اولان رجلدر حتی اطلاق اولنور امیمی دوایی ادوده الاهافة همزه نك كسریله قومك طوارلری صوسز اولمق یقال اهاف القوم اذا عطشت ابلهم

الهیف فتحتینله قارنی وبوكری انجه اولمق الاهیف همزه نك ویانك فتحیله شول كمسنه دركه قارنی وبوكری انجه اوله الهیفاء هانك فتحی ویانك سكونیله

انك مؤنثیدر یقال رجل اهیف وامرأة هیفاء الهیف هانك كسری ومدیله جمعیدر یقال قوم هیف وهیفاء فرسه دخی دیرلر صفت واقع اولور

فرس هیفاء ای ضامرة

باب القاف من ترجمة الصحاح للجوهری

فصل الالف

الاباق همزه نك كسریله قولك قاچمسی یقال ابق العبد یابق من الباب الاول والثانی اذا هرب الآبق فتحتینله وبانك ضمی وتشدیدیله كولنك یقال تأبق اذا استتر بعض الابیات [illegible]

كندی نفسن حبس انكه دیرلر الآبق فتحتینله شول ایب دركه كندیردن اولور قنب معناسنه الاده فتحتینله اویقوسزلق یقول ارقت من الباب الرابع

اذا سهرت الارق همزه نك وتانك كسریله اویقوسزلق تقول اترقت علی وزن افتعلت الارق همزه نك وراءنك كسریله اویقوسز اولان كمسنه التاذیق [illegible]

[illegible] الارقان فتحتینله برقان معناسنه [illegible]

[illegible] المأروق میمك فتحی وراءنك ضمی ومدیله [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

دیولر هرشنه یه که انده سواد وبیاض اوله یقال تیس ابرق وعنز برقاء علی مامر وتیس دکل کچی وعنز دیشی کچی دیرلر البارق بانک کسریله بولوطدر [illegible]
اوله البارقة مؤنثیدر یقال سحاب بارق وسحابة بارقة وبارقة کذلک قلیجه دخی دیرلر وبارق یمنده برقبیله نک آدیدر که شعرای عربدن معقر بن حمار البارقی
اندندر معقر میمک ضمی وقافک فتحی وتشدیدیله در وبارق کوفه یه قریب بر موضعک دخی اسمیدر الاستبرق همزه نک کسری وسینک سکونی وتانک [illegible]
قالین اطلس دیباج غلیظ معناسنه وبعض نسخه ده یعمل بالذهب دخی واقع اولمشدر نته کم قاموسده دخی اشارت اولنمشدر بو تقدیرجه التونلو قالین [illegible]
اولور فارسیدن معربدر که ستبردن مأخوذدر قالین معناسنه الابیرق همزه نک ضمی وبانک فتحی ورانک کسریله استبرقک تصغیریدر البرازق بانک [illegible]
وزانک کسری ومدیله برفرقه نک جماعتی المبرنشق میمک ضمی ورانک فتحی وشینک کسریله سرور واولو کمسنه الابرنشاق همزه نک ورانک کسریله [illegible]
یقال ابرنشق الرجل وقال الاصمعی حدیث الرشید حدیث فابرنشق وبرنشاق اغاج چیچکلنمکه دخی دیرلر یقال ابرنشق الشجر اذا ازهر البزاق بانک ضمی وزانک
تخفیفیله غراب وزننده اغز یاری توکرک معناسنه البزق بانک فتحی وزانک سکونیله توکرمک بزق بزقا من الباب الاول البساق بانک ضمیله [illegible]
البسق بانک فتحی وسینک سکونیله توکرمک بزق گبیدر وزنا ومعنا یقال بسق بسقا من الباب الاول کذلک البسوق ضمتینله خرما اغاجی اوزون [illegible]
النخل من الباب الاول کذلک بسق فلان علی اصحابه قوله تعالی والنخل باسقات لها طلع نضید وبسوق برکمسه اقرانه غالب ولمعه دخی دیرلر یقال بسق [illegible]
علی اصحابه اذا علاهم الابساق همزه نک کسریله ناقه طوغرمزدن اول ممه سنه اغز کلمک یقال ابسقت الناقة اذا وقع فی ضرعها اللبأ قبل النتاج المبسق
میمک ضمی وسینک کسریله ممه سنه اغز کلمش ناقه المباسیق میمک فتحی وسینک کسری ومدیله جمعیدر اغز کلمش ناقه لر معناسنه البصاق بانک ضمی وصادک
تخفیفیله توکرک بزاق معناسنه که ذکر اولندی وزنا ومعنا البصق بانک فتحی وصادک سکونیله توکرمک یقال بصق بصقا من الباب الاول وبصاق [illegible]
اغاجنک بر جنسنه دیرلر بصاقة القمر بانک ضمیله [illegible] البطاقة بانک کسریله شول کاغد پاره سیدر که [illegible]
[illegible] بطاقة دیدکلری [illegible]
البطریق بانک ورانک کسری وطانک سکونیله روم طائفه سنک [illegible] معربدر البطارقة بانک فتحی ورانک کسریله جمعیدر [illegible]
البعاق بانک ضمیله [illegible] الانبعاق همزه نک وبانک کسریله [illegible] وانبعاق فی الکلام [illegible]
فی کلام [illegible] التبعق [illegible] النعق
علی وزن التکریم [illegible]
[illegible] البعقاة [illegible]
بانک فتحیله [illegible] البق بانک فتحیله [illegible]
[illegible] البعاق بانک فتحی [illegible]
کثیر الکلام اولان کمسنه البقاقة وزننده [illegible] البقاق [illegible]
[illegible] الابقاق همزه نک کسریله کثیر الکلام اولمق یقال ابق الرجل اذا اکثر کلامه وابقاق عورت چوق اولاد طوغرمق [illegible]
اذا کثر ولدها البقبقة علی وزن الزلزلة [illegible] البلعق علی وزن جعفر [illegible]
[illegible] البلق [illegible] الابلق [illegible]
[illegible] البلق بانک فتحی ولامک سکونیله [illegible] یقال فرس ابلق وفرس بلقاء والابلق [illegible]
[illegible]
[illegible] الابلقاق همزه نک ولامک کسریله [illegible] ابلیق بانک ضمی [illegible]
[illegible] البلیق بانک فتحی ولامک [illegible] الابلاق همزه نک کسریله [illegible] الابلاق [illegible]
[illegible] البلالیق بانک فتحی ولامک کسریله [illegible] البلوقة بانک فتحی ولامک ضمی [illegible]
[illegible] البلانق بانک فتحی [illegible] البنیقة بانک فتحی ونونک کسری [illegible] البنیقات
فتحی ونونک کسری [illegible] البنوق بانک [illegible]
بانک [illegible] البنادق بانک فتحی [illegible] بندقه لر معناسنه [illegible]
[illegible]

ایکی قبیله نک اسمیدر البوق بانک ضمی ومدیله بوری که اوفورمکله چاللور وبوق باطله دخی دیرلر نته کم حسان بن ثابتک حضرت عثمان رضی الله عنه حقنده اولان
مرثیه سنده واقع اولمشدر ما قتلوه علی ذنب الم به الا الذی نطقوا بوقا ولم یکن البوقة بانک ضمی ومدیله دفعه کلن یغمور منه قولهم اصابتهم بوقة منکرة ای
دفعة من مطر انبعج ضربة وانبعاج برنسنه یاد ملوبه دکلمکه دیرلر البائقة بانک کسریله بلا ودا هیه معناسنه البوائق بانک فتحی ویانک کسری ایله بوایقک [illegible]
دخی دیرلر وفی الحدیث لا یدخل الجنة من لا یأمن جاره بوائقه ونوقتاده دواهی اوزده ده [illegible]
دفعه [illegible] البوق بانک فتحی وواوک سکونیله آفت ایرشمک یقال باقتهم الداهیة بوقا اذا اصابتهم البؤوق بانک
فتحی وهمزه نک ضمی ومدیله [illegible] الانبیاق همزه نک وبانک کسریله آفت ایرشمک [illegible] یقال انباق علیهم الدهر اذا هجم علیهم بالداهیة
کما یخرج الصوت من البوق الباقة علی وزن الحاذة [illegible] البهق فتحتینله [illegible]
[illegible] فصل التاء التأق فتحتینله طولمق یقال تئق السقاء تأقا من الباب الرابع اذا امتلأ وتأق غضبله طولمغه دخی دیرلر یقال
تئق الرجل اذا امتلأ غضبا التئق تانک فتحی وهمزه نک کسریله غضبناک اولان کمسنه وفی امثال العرب انت تئق وانا مئق فکیف نتفق یعنی سن غضبناک
[illegible] الاتاق همزه نک کسری وتانک
[illegible] التأقة فتحتینله [illegible] التریاق تانک کسریله
[illegible] الترباقة تانک کسریله
[illegible] الترقوة تانک فتحی ورانک [illegible]
[illegible] الترقاة تانک فتحی [illegible]
التوق تانک فتحی وواوک سکونیله [illegible] التوقان فتحتینله [illegible] التواق تانک فتحی
[illegible] فصل الثاء الثادق [illegible]
[illegible] الثفروق [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] الجرموق [illegible]
[illegible] الجرامقة [illegible] الجرسق [illegible]
[illegible] جلق [illegible] الجوالق [illegible]
الجوالیق [illegible] الجوالقات [illegible]
[illegible] الجلاهق [illegible]
[illegible]
[illegible] جلنبلق [illegible]
[illegible] المنجنیق [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] المنجنیقات [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] الجوق [illegible]
[illegible] فصل الحاء الحبق حانک فتحی وبانک کسریله [illegible] الحبق [illegible]
[illegible] عذق ابن حبیق [illegible]

جمع **حدق**

نهى عن لونين من التمر الجعرور ولون الحبيق يعنى صدقه مالنده بو ايكيدن نهى اتدى **الحبيق** فتحتيله وكافك فتحى وتشديديله شول حزده قيون بكلرده كه [illegible]

زياده اولنمشدر **حدقة العين** فتحتيله كوزك قراسى سواد العين معناسنه **الحدق** فتحتيله **الحداق** حانك كسريله جمعى **التحديق** على وزن التكريم برنسنه يه زياده نظر [illegible]

وغيرى احاطه اتمكه دخى ديرلر **الاحداق** همزه نك كسريله بمعناه يقال حدقوا بالرجل واحدقوا به اذا احاطوا به **الحديقة** حانك فتحى ودالك كسريله [illegible]

باغچه دركه ايچنده اشجار اوله قال تعالى وحدائق غلبا وغلب اغچلرى بربرينه صارمش باغچه در وبعضلر ايتدى حديقة شول بستاندر كه [illegible]

ديوار اوله **الحندقوق** حانك ودالك فتحى وقافك ضمى ومدّ ايله بر نجه ديو كيارى اوت ديو سيت معناسنه نبطى معربدر ولا تقل الحندقوقا [illegible]

على وزن الدحرجة بزيادة اللام مثل الحنبوق يعنى دقت نظر ايله نظر اتمك معناسنه يقال حدلق الرجل اذا ادار حدقته فى النظر **الحدلوق** حانك ضمى [illegible]

ولامك كسريله هدهد كبى بويك ولادن كوز قراسى حدقه كبيره معناسنه وهو به قوى سوده ديرلر وعربلرك اكل الذئب من شاة الحدلوق ديدكلرى [illegible]

ابو عبيد شويله بيلمزم كه حدلوقدن مراد نه ايدوكن قتيبى عصودر وابو الحسن الجبلى ايتدى صدلوق كوزد عين معناسنه **الحذق** حانك كسرى وذال معجمه نك سكونيله

برنسنه ده مهارت تحصيل اتمك **الحذق** حانك فتحى وذالك سكونيله بمعناه كذلك **الحذاقة** حانك فتحيله بمعناه كذلك **الحذاق** حانك كسريله بمعناه ايضا يقال حذق الصبى

القرآن والعمل يحذق حذقا وحذقا وحذاقة وحذاقا من الباب الثانى اذا مهر فيه وحذق الرجل حذقا [illegible] لغتدر مصدرى [illegible]

اولمقاوزده علما وعلماكه **يوم الحذاقة** حانك كسريله اوغلانلر قرآن ختم اتدوكى كون **الحاذق** ذالك كسريله صنعتده استاد اولن كمسنه يقال فلان [illegible]

حاذق باذق بطريق الاتباع ذكر اولنور مستقل معناسى يوقدر وحاذق قاطع معناسنه ده كلور **الحذق** حانك فتحى وذالك سكونيله كسمك قطع [illegible]

حذقت الحبل احذقه حذقا من الباب الثانى اذا قطعته **الحذوق** ضمتيله اكشيمك يقال حذق الخل يحذق حذوقا من الباب الثانى ايضا اذا حمض [illegible]

الغزى اكشيمك معناسنه ده كلور يقال حذق فاه الخل اذا احرقه وحذق حاء مهمله وذال معجمه ايله الغزى اكشيمك **الحذيق** حانك فتحى وذالك كسرى [illegible]

معناسنه **الحذاق** حانك ضمى واخرينه يايك تشديديله فصيح للسان اولان كمسنه **الحذلقة** على وزن الدحرجة حذاقت دعوى ايدوب قادر اولمدوغنى [illegible]

حرق

زياده نسنه اظهار اتمك **التحذلق** فتحتيله ولامك ضمتيله بمعناه يقال تحذلق الرجل وحذلق اذا اظهر الحذق وادعى اكثر مما عنده **الحرق** فتحتيله [illegible]

يقال حرق انه وحرق كذلك دوكمكه دخى ديرلر يقال حرق شعره من الباب الرابع اذا انقطع ونسل ونسل قولنده سين مهمله ايله [illegible]

الحرق حانك فتحى ورانك كسريله قليل وقنادى دوكلمش قوش يقال هو حرق الشعر والجناح [illegible]

الاحراق همزه نك كسريله يقمق يقال احرقه بالنار **التحريق** على وزن التكريم بمعناه شدد للكثرة **المحرق** ميمك ضمى وراتك كسرى وتشديديله عمرو بن هند [illegible]

بنى تميمدن يوز كمسنه [illegible] اتشه يقدوغى ايچون محرق ديدلر وحرق حرث بن عمرو [illegible]

ملك شام ايدى [illegible] محرق ديولر [illegible]

التحرق فتحتيله ورانك ضمى وتشديديله [illegible] **الاحتراق** همزه نك وتانك كسريله بمعناه يقال تحرق الشىء بالنار واحترق **الحرقة** حانك ضمى [illegible]

[illegible] يقال حرقت الشىء حرقا اذا بردته وحككت بعضه ببعض وحرق [illegible]

يحرقه ويحرقه من الباب الاول والثانى اذا [illegible] ويقال فلان يحرق عليه الارم [illegible]

وقول على رضى الله عنه لنحرقنه اى لنبردنه **الحراق** حانك ضمى ورانك تخفيفيله زياده طوزلو اولان صو وحراق شول [illegible]

اتش [illegible] ولا يقال فرس حراق العدو اذا كان يحترق فى عدوه وحراقه شول قاوه ديركه چقمقدن اتش [illegible]

[illegible] استعمال ايدر **الحرقاء** حانك فتحى [illegible] **الحراقة** حانك فتحى [illegible]

[illegible] **الحراقة** حانك فتحى [illegible] **الحارقة** رانك كسريله [illegible]

[illegible] حديث على رضى الله عنه خير النساء الحارقة **الحارقتان** رانك كسريله [illegible]

[illegible] **المحروق** [illegible]

[illegible] **الحرقة** حانك ضمى [illegible] اسماء رجالدندر **الحرقتان** تيم سعد [illegible] قيس بن ثعلبة [illegible]

[illegible] طعام [illegible]

الحراق حانك فتحى ورانك كسريله جمع [illegible] ما لهم عيش الا الحراق **الحرقان** [illegible]

[illegible] **المرق** [illegible]

من الطير سواء **الحرزة** حانك كسرى [illegible] **الحادقة** [illegible] **الحرق** حانك فتحى [illegible]

حزق

كذلك حانك فتحى وزانك كسرى ومدّ ايله بمعناه كذلك **الحزق** ضمتيله وقافك تشديديله قصير العامة اولوب ادملو قريب ولان كمسنه **الحزق** ضمتيله وقافك

تشديديله كذلك بمعناه منه قولهم حزقة تزق عين بقه وتزق اوق معناسنه دوتر قى فى الدرجة دن يعنى ما حزقه بواهسته كلكه [illegible]

زوادوند بوقه سنكه بعوضه معناسنه **الحزق** حانك فتحى وزانك سكونيله باغلاق يقال حزقه بالحبل احزقه حزقا من الباب الثانى اذا شددته **المحزقة**

ميمك ضمى وزانك كسريله تحميل اولونان نعلق ولان كمسنه **الحازق** زانك كسريله اياغى قابى طار اولان كمسنه يقال لا راى لحاقن ولا لحازق وحاقن

زياده اتما كلن كمسنه در **الحازوق** على وزن فاعول [illegible] اسماء رجالدندر [illegible]

ديو تعبير ايتمشدر [illegible] **الحزرقة** على وزن الدحرجة طارلق ضيق معناسنه يقال حزرقه اذا احبسه وضيق عليه **المحزرق** ميمك ضمى

زانك فتحيله تضييق اولنمش كمسنه [illegible] نعمان بن منذر [illegible] مات وهو محزرق [illegible]

[illegible] وابو عمرو الشيبانى محزرق در [illegible] **الحق** حانك فتحى وقافك تشديديله

حقق

باطلك مقابلى اولان نسنه در **الحقوق** ضمتيله جمعى وحق غلبه اتمكه دخى ديرلر يقال حقه اذا غلبه ودعوى الحق وحق [illegible]

يقال حققت حقوده احق حقا اذا فعلت ما كان يحذره [illegible] تحقق حققت الرجل واحققته اذا اثبته [illegible]

[illegible] يقينا بلمكه دخى ديرلر يقال حق لك ان تفعل [illegible] اذا وجب **الحقة** حانك فتحى [illegible]

اى حق الخصومات وحقه حقيقت معناسنه ده كلور يقال لما عرف الحقة منه [illegible]

[illegible] حقا لانك ديرلر [illegible]

[illegible] **الحقة** حانك ضمى شول نسنه در [illegible]

الحق حانك كسريله [illegible] جمعى **الحقق** حانك ضمى وقافك فتحيله **الحقاق** حانك كسريله كذلك حقه نك جمعى ايدر **الحق** حانك كسريله شول دوه دركه اوچ ياشنى

تمام ايدوب دردنجى يه كيرمش [illegible] يقال جاءت الحق وانت الناقة على حقها الى الوقت الذى ضربت فيه عام اول

الحقة حانك كسريله شول [illegible]

وحقه مصدر [illegible] هو حق بين الحقة يعنى [illegible] **الحقاق** حانك كسريله جمعى وحقاق [illegible]

الحقق حانك كسرى وقافك فتحيله جمعى وبعض نسخه ده [illegible] **الحقق** [illegible]

[illegible] **الحقايق** حانك فتحى [illegible]

الحاق قافك تشديديله وسط معناسنه يقال سقط فلان على حاق رأسه اذا سقط على وسط رأسه ويقال ايضا جئته فى حاق الشتاء اى فى وسطه

الحاقة كذلك قافك تشديديله قيامت كونى [illegible]

[illegible] **المحاقة** ميمك ضمى وقافك تشديديله خصومت [illegible] يقال الحاقه اذا خاصمه وادعى كل واحد

منهما الحق واذا غلبه قيل حقه [illegible] **الحقاق** [illegible] يقال انه لنزق الحقاق اذا خاصم

[illegible] **التحاق** تانك فتحيله خصومت [illegible] **الاحتقاق** همزه نك وتانك كسريله [illegible]

يقال احتق فلان وفلان [illegible] يقال احتق الفرس اذا ضمر

[illegible]

[illegible] **المحقة** ميمك ضمى وقافك فتحيله [illegible]

[illegible] **المحقوقة** [illegible]

[illegible] **الاحقاق** همزه نك فتحى [illegible] **المحقوقون** ميمك فتحى وقافك ضميله [illegible] **الاحقاق** همزه نك كسريله ثابت قلمق [illegible]

اذا اثبته [illegible] احققت [illegible]

اوجب [illegible] **الاستحقاق** همزه نك وتانك كسريله [illegible] **التحقيق** [illegible]

[illegible] **التحقيق** على وزن التكريم تصديق اتمك **المحقق** ميمك ضمى وقافك فتحى وتشديديله محكم اولان نسنه يقال كلام

محقق اى رصين [illegible] **الحقيقة** حانك فتحى وقافك كسرى [illegible]

وحقيقت شول نسنه دركه [illegible]

[illegible]

حنق

حوق

حبق

خوق

خرق

كلور ابن منظومة لاحق حمزه نك وحانك فتحيله شول اندر كه دورلمزو لحق شول انده حي ديركركه ايغلوبن اللوي بصد وغيم بصه ايلروكرو بعه الحق

فتحيله مصدر اولنان معناده الحقحقة على وزن الولولة شول سيرده كه شد بوولمغله طول دائه ايله يعني زياده اوله وفي الحديث ان سطرها الشي

لما اجتهد في العبادة خير الامور اوسطها والحسن بين السيئتين و [illegible] الحقحقة بعضلر ايدر [illegible]

الحلقة حانك فتحي ولامك سكونيله [illegible]

[illegible]

حلق

حمق

خزق
خسق
خفق
خمق

توره یه دخی دیرلر که بستانی بوکسرلر انوکله برکسنه یه اورمغیچون دوره معناسنه الخزق خانک کسری و زانک کرمیله فتحیله جاهلیتده نمانده اولان شاعرلردن برکیمسه نک
المخزاق میمک کسری و خانک سکونیله کذلک نوده معناسنه عرب جلبیچ دنفره حدیثنده علی رضی الله عنه انه قال البرق مخاریق الملئکة و مخراق اهل حرب ولاه کسنه یه دیرلر یقال
مخراق الحرب ای صاحب حرب یخف فیها یعنی حربده چابک اولور المخزقة میمک وزانک فتحیله مخراق معناسنه در و لکن کلیه مولده در بوده کرلو لمان جوهر تنکه سوز
تبادر ایدوب پس صاحب حکمه بو مقامده مخرقة بالفتح سس صدکی و طرکی دوکی مخل کلام در الخزق فتحتیله دهشتدن و خوفدن یا خود حیادن یقال غرزم
من الباب الرابع و خرقا دنی اوزره اولمغه دخی دیرلر یقال الخرق یخرق خرقا حرقامنی الباب الکذکور الخرق ضمتیله اسم معنا زبوده در الخزقاء خانک فتحی ایله
و الکفه مدیله نادان دناهی اولان کسنه در المثل لا تعدم الخرقاء علة و معناه العلل کثیرة موجودة بحسبها الخرقاء فضلا عن الکیس یعنی عالم بار لحوه
ای نادان اولغه صورة حیزده کوستر بر غافل اولنمز فنته قالدی پس بو مثل اعتذاری استقباح محلنده استعمال اولنور و خرقا شول قیونه دخی دیرلرکه
قولاغنده مدود ولک اوله و خرقا بر عورتک اسمیدرکه ذو الرمه نام شاعرک صاحبه سیدرکه او بنی عامر بنی ربیعه قبیله سندندر و خرقا یاوز یلدیزه دخی دیرلر
ریح شدید معناسنه الخزیقة علی وزن الدحرجة یاره شق معناسنه یقال خزیقه الثوب اذا شققته و کاه اولور خنبر قنی دخی دیرلر پس بوجیز ابا حیوی
اولورچکک معناسنه و خزیقه کسمک معناسنه کلور یقال خرنقه الشی مثل خرذلته ای قطعته و خرنقه علی فاسد قلعه دخی دیرلر یقال حرنیق علم الی ذا المه
الخرباق خانک کسری و رانک سکونیله ضراط او رماق یقال جاء فلان فی خرباقه ای بضرطه و خرباق صحابه دن برکیمسه نک اسمیدرکه ذو الیدین دیرلر الخزیق
وزن جعفر اوزره فاولان بنات مانندی بر نوع عود در اغمی لسان الجمل کبی دراق اولور سیاه اولور المخرنبق میمک ضمی و خانک سکونی و بانک کسریله ساکت اولو
و فی المثل مخرنبق لینباع ای لینبث ای اصابه فرصة یعنی سکوت فرصته بر بلا ارشمکیچوندر الخرنق خانک و نونک کسری و رانک مابیننده سکونیله طاو شان اولو
ولدی معناسنه و خرنق بر شاعر عورتک اسمیدرکه او حرنیق بنت حقان اعثی نام شاعرک جماعتیندندر ابو عبیده روایتی اوزره الخرنقة خانک فتحی وزانک
سکونیله وزنک طعن معناسنه الخاذق ذالک کسریله کوندرمش سنان معناسنه یقال رمی اصحی منه حاذق و امضی کیکی معناسنه در و حاذق شول اوقه دیرلر که
نشانه ایرشمش اوله سهام مقرطس معناسنه الخرق خانک فتحی و زانک سکونیله اوق نشانه ایرشمک یقال خرق السهم یخرق من الباب الثانی و خزوق اولدی
دیرلر یقال خزقتهم بالنبل ای اصبتهم بها و نبل عرب اوقنه دیرلر و خزوق دوزمک معناسنه ده کلور طعن کبی الخاسق سینک کسریله حاذق معناسنه لغا
عامتر النفا الخفق خانک فتحی و فانک سکونیله یجی دیرنمک مضطرب اولمق الخفقان فتحتینله بو معنایه یقال خفقت الراية تخفق خفقا و خفقانا
الاول کا فانی و کذلک تقلبت الزاب یعنی قلبک ورایکا اضطرابنه دخی خفقان دیرلر و خفق یلدیرم دپرتمکه دخی دیرلر یقال خفق البرق خفقا
اواز و برمکه دخی خفقان دیرلر یقال خفقت الریح خفقانا و ماشاعرک شعرینده مشتبه الاعلام لماع الخفق فانک متحرکک اوله و ضرورتیچون
ایر غاغی کسنه نک باشن تحریک ایتمسه دخی دیرلر و فی الحدیث کانت رؤسهم تخفق خفقة او خفقتین و خفق بر اینلونسه الاپری اوریمغه دخی دیرلر
خفق الارض بنعله و کل شیء عریض و ضربه بر خفق تخفق یاوزده اورمغه دخی دیرلر یقال خفقه بالسیف یخفق و یخفق من الباب الاول والثانی
اذا ضربه ضربة خفیفة و خفق قوشک اوچمغه دخی دیرلر الاخفاق همزه نک کسریله قوش او چرکن قناد ده صالمق یقال اخفق الطایر اذا طار و اخفق اذا ارزق
و اخفاق برکسنه نک بلده تمغه دخی دیرلر یقال اخفق الرجل بشوبه اذا لمع به و اخفاق بلاد طولنمغه دخی دیرلر یقال اخفقت النجم اذا تولت للمغیب
و اخفاق غزایه کیدوب غنیمت الیماسه دخی دیرلر یقال اخفق الرجل اذا غزا ولم یغنم و اخفق الصیاد اذا رجع ولم یصد و اخفاق برکسنه مطلقا
ایجون توجه ایدوب بولیماسه دخی دیرلر یقال طلب حاجة فاخفق المخفقة میمک کسری و فانک فتحیله نوده کا اوکله ضرب اولنور دره معناسنه المخفق میمک
و خانک سکونی و فانک فتحیله اینلو قلیچ الخفوق ضمتینله بلاد طولمق یقال خفقت النجم خفوقا اذا غابت و خفوق کاه اولور وقت غروبه تخصیص اولنه
اولنور یقال دروت خفوق النجم ای وقت خفوق الثریا یجعل ظرفا و هو مصدر الخفاق خانک فتحی و فانک تشدیدیله ایاغنک صحالی ایلنلو اولان
کسنه یقال رجل خفاق القدم اذا کان صدر قدمه عریضا الخفاقة خانک فتحی و فانک تشدیدیله فرجی اولان عورت یقال امراة خفاقة
کانت جمیصه و حمیصه ضاد معجمه و صاد مهمله ایله قادنه اسمیدر اولان عورت الخافقان فانک کسریله مغرب ایله مشرق ابن السکیت تبعه زبوده خافقین
لیل و نهار دکرلو لسان اولنده متحرک مضطرب اولدوغیچون الخیفق علی وزن جعفر و تیسع ایکلاه صحرا یه دیرلر انوسراب یعنی صوت انه کورنن
مضطرب اولور یقال فرس خیفق ای سریع جدا و کوبک ظلیم طادیمه ایله ده کوشه دیرلر الخفیفق خانک و فانک فتحی تنونک سکونیله دخیلی
اوزره افت داهیه معناسنه و خفیفق خفیف اولوجر یه اولان عورته ده دیرلر سیبویه ابتکی نون زاید در خفق الریح دن ماخوذ اولمغله
الخموق خانک فتحی و قافک ضمی و تنونیله شول دیشی یرکب درکه فرجی زیاده ادقلغنده اوازویره الخمیق خانک فتحی و قافک کسری و مدیله
یقال خمق الفرج یعنی حیغاننی الجاب قنادنی و انکه ذکرینک غلانیغ اوازنه دخی دیرلر الخمقه علی وزن قالوتله کوکلک قرحک و غلافی ذکرک اوازی

خلق
خنق
خوق

الاحموق یعنی مضاعف وزنی اوزره جاع اولنه الاصعوق همزه نک کسری و خانک سکونیله مکرره نک دلیکی واسع ولمق یقال احقفت البکرة اذا اتسع خرقها الاحموق
همزه نک و قافک ضمیله الخفوق قدمه لغتدر و الخفوق یره اولان بادیه و دلیکه دیرلر و فی الحدیث فوقصت به ناقته فی اخافیق جرذان ای
فی شقوق فی الارض و وقص قاف و صاد مهمله ایله طوارصاحبنی دوشورمک و جرذان جیمک ضمی و رانک سکونیله باشقه اولوب الحقو قافک حق و انکاد
ایدوب بخمو قدر دینیل الاملس الخلق خانک ضمی و قافک تشدیدیله شول کولده دیرلرکه قوروب حکلمش اوله الخلق خانک فتحی و لامک سکونیله تقدیر
یعنی اولچمک یقال خلقت الادیم اذا قدرته قبل القطع یعنی دری کسمک ایچون اولچمک و حجاج ایتدی ما خلقت الا فریت و ما وعدت الا
وفیت و فری فانک و را مهمله ایله قطع معناسنه در و خلق کوزب کبی در وزنا و معنا الخلیقة خانک فتحی و لامک کسری و مدیله طبیعت معناسنه الخلائق
خانک فتحی و یانک کسریله جمعیدر طبایع معناسنه و خلیفه خلائق دخی دیرلر خلق قلمر معناسنه یقال هم خلیقة الله و هم خلق الله ایضا و هو فی الاصل مصدر
الخلقة خانک کسری و لامک سکونیله بر داش خطرت معناسنه و خلیقه شول بلوده دیرلرکه انده بغمور اثری اوله الخلیق خانک فتحی و لامک کسری و مدیله
بمعنا و خلیق لایق معناسنه ده کلور یقال فلان خلیق بکذا ای جدیر به یقال خلق ککرم من الباب الخامس کو مکه بو نعتده معناسنه اولان خلقدن
ماخوذ در لایق اولان نسنه انده تقدیر اولنوب اثرلری ظاهر اولدوغیچون المخلقة میمک و لامک فتحیله برنسنه جائی و جائز او لاجق محل یقال هذا
مخلقة لذلک ای مجدرة له المخلقة خانک فتحی و لامک کسریله شول بلوده که انده بغمور اثری اوله المخلقة میمک ضمی و لامک فتحی و تشدیدیله تامة الخلق
اولان جنینه یقال مضغة مخلقة اذا کانت فی تمام الخلقة المخلق میمک ضمی و لامک فتحی و تشدیدیله شول اوقه دیرلرکه اصلاح اولنوب ملایم قلنمش اوله
المخلوقة میمک فتحی و لامک ضمی و مدیله شول قصیده درکه اهلی اولمیه نسبت اولنه یقال هو ذو قصیدة مخلوقة ای نحلة الی غیر اهلها الخلق خانک
ضمی و لامک سکونیله خوی بحیث معناسنه الخلق خانک ضمی و لامک دخی ضمیله بمعنا الخالقة میمک ضمی و لامک فتحیله ملاطفت ایدوب دروننده اولمین خوی
اظهار ایتمک یقال خالص المؤمن و خالق الفاجر یعنی مؤمن ایله خلوص اوزره اولوب فاسق ایله مداراة ایدوب حسن خلق اوزره اول التخلق تفعل وزنی
تزدن بو بابده برکسنه خوینده اولمین نسنه یه خوی ایله نکلف ایتمک و تخلق خلوق دیو کلری طیب طیبلنمک دخی دیرلر الخلاق خانک فتحیله نصیب
معناسنه یقال لا خلاق له فی الآخرة الاخلق همزه نک و لامک فتحیله بکیت یاده جمع اولان نسنه الخلقاء خانک فتحی و لامک سکونیله و الکده مدیله
شول قیادر که کوکی و صیغی اولیه یقال صخرة خلقاء بینة الخلق ای لیس فیها وصم لا کسر و وصم صاد مهمله ایله شول یاره دیرلرکه ایرلوب دوشمیه
و خلقاء شول عورته دخی دیرلرکه فرجی بتنک اولوب جماعه قابل اولیه و من بوده یه خلقاء دیو کلری معنای سابقدن اوترودر یعنی کسو لوقی
بناء در الخلق فتحتینله اسکی بز یقال ملحفة خلق و ثوب خلق و ملحفة میمک کسریله چارشب و بونده مذکر و مؤنث برابر اولور اصلنده اخلاق مصدر اولوب
بناء الخلقان خانک ضمی و لامک سکونیله جمعی الخلیق خانک ضمی و لامک فتحی و یانک سکونیله اسکی معناسنه اولین خلقک
تصغیریدر یقال ملحفة خلیق بلا هاء لانها صفة و الهاء لا یلحق تصغیر الصفات کما قالوا نصیف فی تصغیر امرأة نصف و نصفا ووریت شلوعه
دیرلر الخلوقة ضمتینله اسکی اولمق یقال خلق الثوب خلوقة من الباب الخامس الاخلاق همزه نک کسریله بمعنا یقال اخلق الثوب و خلاق اسکیمکه دخی
دیرلر یقال اخلقت الثوب لازم و متعدی کلور و اخلاق اسکی کیدرمکه دخی دیرلر یقال اخلقته ثوبا اذا کسوته ثوبا خلقا الاخلاق همزه نک فتحیله جمع
دیرلر اسکی اولان بز یقال ثوب اخلاق اذا کانت الخلوقة فیه کله کما قالوا برمة اعشار و ارض سباسب و برمه بانک ضمیله جوملک و اعشار الکنه پاره پاره
معناسنه در و ارض سباسب دان صحرا در دیمک اولور الخلوق خانک فتحی و لامک ضمی و مدیله بر نوع طیب در الخلیق علی وزن التکریم خلوق دیو کلری طیب ایله طیب لنوب
قوقلمق یقال خلقته اذا طیبته بالخلوق الخلیقا خانک ضمی و لامک فتحی و الکده مدیله برونک النندن بکا اولان جانبی اعلاسی انف معناسنه کانسانک عرنینی
بر اوغین کبی الخلیقاء همزه نک کسری و رانک سکونیله الاخلیلاق همزه نک و لامک کسریله بلوت برابر اولوب وزولمق تعصه بلوت بغمور صالح اولمق معناسنه
یقال اخلولق السحاب برسمی برابر اولمغه دخی دیرلر یقال اخلولق الکرم اذا استوی بالارض الخنق خانک فتحی و نونک کسریله بوغمق مصدر در خنقه
یخنقه خنقا و خنقا من الباب الاول اوزره و صاحب صحاح جاب نانیه اشارت ایتمشدر سهود و التخنیق علی وزن التکریم بمعنا یقال خنقه الخناق خانک فتحی و نونک
تشدیدیله بوغیجی کسنه الخناق خانک کسریله بوغز بوغاجق ایپ یعنی رسن جنسی معناسنه الاختناق همزه نک و تانک کسریله بوغلمق الاخنا همزه نک و خانک کسریله
کونکه بوغلمق یقال انخنقت الشاة بنفسها المخنقة میمک ضمی و نونک کسریله کردن بوغاز قیون المخنق میمک ضمی و نونک فتحی و تشدیدیله بوغزده بوغیچی
یقال بلغ منه المخنق واخذت بمخنقه الخناق خانک ضمیله کذلک بوغز بوغجی یر یقال اخذ بخناقه المخنقة میمک کسری و نونک فتحیله بیون قصعه دیو کمر
نسنه کرنسا طاقلری بو نظرینه طقرلر بیوت ایچون کردن بند معناسنه الخانق نونک کسریله طار یولکه طاغده اولور و اهل یمن سوقاغه دخی دیرلر
الخنوق میمک ضمی و تانک و نونک فتحیله طاتو مضیق معناسنه الخوق خانک فتحی و واوک سکونیله حلقه کرک قیو حلقه سی کرک غیری اولسون الخوق فتحتینله مصدر

مفازة خوقاء، دبر خوقاء، ديدكلرى قويولرنون غلبه ماسى، و خوق كيجيكه ديرلر حرب معناسنه الخوقاء خانك فتحى و واوك سكونيله و الفك مديله واسعه
معناسنه يقال مفازة خوقاء و خوقاء كجيك ولان ناقيه دخى ديرلر الاخوق همزه نك و واوك فتحيله شول دوه دركه كجيكى اوله خوقانك مذكرى در
الخاقباق قافك و لامك كسرى و باخنك كسرى اوددن بشليده فرجك سسيدر كه جماع اولندقده ظهور ايدر و اسم بر نوع آلتدر و بضم الخاء
فصل الدال الدبق دالك كسرى و بانك سكونيله ابلدر اغاجى ير يابشقان نسنه دركه
كليسنك بناسنه كبى دوقوشوب طاوقلرى دخى اول آلت ايله توتارلر الدبوقاء دالك فتحى و بانك ضمى و مديله و الفك دخى مديله دكنك
اوكى توشورلر و غرائبك معنى نك كسرى و دالك مهمله ايله شولك توتعال ددكه بالغدن اولور الدبوقاء دالك فتحى و بانك ضمى و مديله و الفك دخى مديله غايت
انسان عذره سى معناسنه دابق بانك كسريله بر شهرك اسميدر و اغلب بودر كه مذكر و منصرف اوله زيرا اصلنده بر نهرك اسميدر حلب قربنده و كاه اوله ديو
قلوب لا ينصرف قلنور الدحق دالك فتحى و حانك سكونيله بر نسنه
نك خورده اوقاتى الدحيق دالك فتحى و حانك كسرى و مديله ايراق بوددكه شولكه قوغلش و خيرده يوى اوله
اعتباردن ساقط قلوب قاپوماق يقال دحقه الناس اى لا يبالى به و يقال دحقت الرحم اذا ادحت بالماء و لم تقبله و يقال فتح الله اما دحقت به
ولدته الادحاق همزه نك كسريله كويلك اعتباردن دوشوب قاپوماق يقال دحقه و يحقه و سحاق رحمتندن دور ايلمك الدحوق دالك فتحى و حانك ضمى و مديله
شول ناقه دركه طوغوردقدن صكره رحمى چقاده الاندحاق همزه نك و دالك كسريله ناقه نك رحمى طشره چقماق يقال اندحقت رحم الناقة اذا اندلقت
واندلاق بر نسنه خلافه معتاد طشره چقمق الدرقة فتحتينله شول قلقاندركه صاغريدن اولوب چشه و عصبه اولميه حجفه معناسنه الدرياق دالك كسريله
سكونيله تريانك لغتيدر و ترياق معروفدر الدردوق على وزن جعفر اطفال يقال ولدان دردق و كاه اولورده بونك خرده لرينه دخى دردق ديرلر دلمه
كتابك لغتيده ابيك ددوق و هر نسنه نك خرده سنه اطلاق اولنور الدرادق دال آولك فتحى و ثانينك كسريله جمعى در اصمعى روايتى اوزره دردق شرابله لحينه دخى
ديرلر و شول بلدقى اولنوركه بونوره معربدر اولمه الدرنفق ميمك ضمى و دالك سكونى و فانك كسريله سيرده سرعت ايدن كمسنه الادرنفاق همزه نك و رانك كسريله سيرده
اتك يقال ادرنفق مر معلا اى اسرع راشداً اراد علا لاب اوعين سهلسنده رشولاردده اولمق الدسق على وزن جعفر سرابك بياض ويلدزمسى وكاه حلوا
حوضه دخى دسوق ديرلر و دسيق سينه ديدكلرى بيوك طبقه دخى ديرلر ابو عبيده ايتدى دسوق معربدر لسان فارسيدن اكا تشتخوان ديرلر سفرده الكيه معنا
كسنه ديمك اولور الدوشق على وزن جعفر شول ناقه دركه غايت سريع اوله يقال ناقة دوشق اذا كانت سريعة جدا الدمشق دالك كسرى و ميمك فتحيله شهر
در اوده بمعنا يقال ناقة دمشق و حضجر بيوك شكه ديرلر قربة عظيمه معناسنه و دمشق قصبه شامك دخى علميدر علم بناء البرهون فهو مدعوق اذا كثر عليه
الدعق دالك فتحى و عينك سكونيله برسته بصوب تاثير اتمك يقال دعقت الدواب ذا اثرته فيه يعنى طريقده تاثير انسه و يقال دعقت الابل الحوض و دعقا اذا جعله
جتى ثلمته من جوانبه يعنى حوضه جكنوب اطرافندن كوكلو رخنه لر قلسه لر و دعق اوركتمك دخى ديرلر تنفير معناسنه يقال دعقته دعقا و لا يقال اذعق
اما ادعاق لفظى كه لبيدك شعرنده واقع اولمشدر اول كسر همزه ايله دكولور فتحيله درده عقك جمعيدر مصدر اسم توهم ايدوب افعال وزنى اوزره
جمع اتمك طريقيله الدعشوقة دالك و شينك ضميله عصفور وزنى اوزره طقوزلق بوجكه كبى بر بوجكدر الدعفق دالك و فانك فتحى و عين معجمه نك سكونيله
دير لكى كه سعت اوزره اولمق يقال عيش دعفق اى واسع و بو اصمعى روايتيدر اوزره دولبى الاعراب ايتدى عام عفق دخى ديرلر اوجوزلق يل معناسنه الدفق
دالك فتحى و فانك سكونيله دوكمك تعوليه دفقت الماء دفقا و دفقه فتدفق الماء اى اذا اصبته الدفق فانك كسريله دوكلمش صو مدفوق معناسنه نتكم ركيم
معناسنه زيرا بودفق الماءدن ماخوذدر بناء مجهول اوزره دفق الماء جائز اولمز و نحويون بناء معلوم اوزره و يقال دفق الله روحه اذا دعا عليه بالموت يعنى
ذكر اولنان كلام دعا عليه در التدفيق على وزن التكريم كذلك دوكمك معناسنه در يقال ايضا دفقه كفاه الذي اى صبنا و تشديده تكثير ايچون در
نونك فتحى و الفك قصريله احسان معناسنه در الاندفاق همزه نك و دالك كسريله دوكلمك انصباب معناسنه التدفق فتحتينله و فانك ضمى و تشديدى بر
دوكلمك نصب معناسنه الدفاق دالك ضميله شول سيله دركه كنارنده دكه طوله دوره يقال سيل دفاق اى يملاء الوادى الدفاق دالك كسريله شول ناقه در كه
سيرده سرعت اوزره اوله يقال ناقة دفاق اى متدفقة في الدفقى دالك كسرى و فانك فتح و قافك تشديديله جمجى وزنى اوزره سرعتله سير ايدن دوه
و جمعنه تعبيل كسنده يه ديرلر الدفقى دالك كسرى و فانك فتحى و قافك تشديديله و الفك قصريله كولكه سرعت معناسنه در يقال مشى فلان الدفقى اذا اسرع
همزه نك و فانك فتحيله سريع معناسنه يقال سير ادفق اى سريع و ابو عبيده ايتدى ادفق اقصا عنق در يعنى عنق طريقيله اولان سيرك نهايتيدر و
فتحتينله كونده سير و رواقى شولدر ديدكلردر كه ديشلرى طشره طوغرو الدفق فتحتينله همزه نك ديشلرى طشره طوغرو يقال بعير ادفق اذا كان بابيا
منصبته الى خارج الدفعة دالك ضمى و قافك سكونيله دفعه معناسنه يقال جاء القوم دفقة واحدة اذا جاءوا بمرة واحدة الدقيق دالك فتحى و قافك كسريله
انجه كه غليظك مقابليدر و دقيق اون دخى ديرلر طحين معناسنه الدقاق دالك ضميله بمعنا الدق دالك كسريله بمعناه و منه دخى الدق و دق كاه اولور اوده
بخلنده دخى استعمال اولنور اجزته جلا و دقه كما يقال اخذته قليله و كثيره يعنى قالتى و بخس اخذ ائدم كه مقصود اذن و مجموعيدر الدم ديمك اولور

الدقه دالك كسريله بو نسنه انجه اولمق يقال دق الشيء يدق دقة من الباب الثاني و ترجمه مختار صاحبى بابى اولاشارت انمشدر سهودر و دون سهوى
بودركه صاحب مختار دوكمك معناسنه اولان دقى بابى اولدن در بشلدى صاحب ترجمه دقت و لاندخى ايلدى انمشدر الادقاق همزه نك كسريله بر نسنه يى
انجه اتمك يقال ادقه غيره و ادقاق انجه نسنه و بر مكرده دخى ديرلر يقال انجه فما ادقني و ما اجلني يعنى نه انجه نسنه و يردى و نه خود قالين المدقيق على وزن
التكريم كذلك انجه اتمك و تدقيق بر نسنه يى يوشتمق دوكمك دخى ديرلر المداقة ميمك ضميله بر نسنه ده انجه حساب ايدوشمك دربرينه دقيق و معادصه
ايتمك الاستدقاق همزه نك و تانك كسريله بر نسنه انجلمك يقال استدق الشيء اذا صار دقيقا الدق دالك فتحيله بر نسنه يى دوكمك سحق معناسنه
الاندقاق همزه نك و دالك كسريله دوكلمك يقال دققت الشيء من الباب الاول فاندق الدقه دالك ضميله شول طراقه دركه نبلغ وسيوده الدوق دالك
فتح و قافك فتحيله جمعى الدوق ميمك كسرى و دالك فتحيله و المدقة كذلك شول نسنه دركه انجيره بر نسنه دوكرلر هاون معناسنه المدق ضمتينله بمعنا ايضا
و بو شول اسم آلتلر كه بر دركه مفعل وزنى اوزره كلمشدر ميمك و عينك ضميله المدق ميمك ضمى و دالك فتحى و يانك سكونيله تصغيرى المداق ميمك فتحيله
جمع الدقدقة دالك فتحيله طوادطرا غنديه حاصل اولان اواز قطقط كبى وزنده معنا الاندلاق همزه نك و دالك كسريله بر نسنه ابلو و اولمق تقدم
معناسنه و هر نسنه كه انك خروجى نادر اولا اول مقوله خروجه اندلاق ديرلر يقال اندلق اذا اخرج من غير سل يعنى قلج كندو جقسه انى صيرمغنده
كذلك اندلاق ديرلر نجى قلجك قنى يادلوب طشره جقسه و اندلاق بغرسق صيرلوب جقمغه دخى ديرلر يقال طعنه فاندلقت اقتابه بطنه اى جرحت و قتاده
فاندلق و نا بلطن سقمله معناسنه و دوسيل هجوم اتكده ديرلر يقال اندلق السيل على القوم اذا هجم و اتت دخى هجوم اتكه ديرلر يقال اندلقت الخيل الدلق
دالك فتحى و لامك سكونيله قلجى صيرمق يقال دلقته انا دلقا من الباب الاول الادلاق همزه نك كسريله بمعناه يقال ادلقت السيف من غمده الدالق لامك كسريله
الدلوق دالك فتحيله و لامك ضمى و مديله قندن جقمغه آسان اولان قلج يقال سيف دالق و دلوق اذا كان سهل الخروج و عماده بن زياده دالق ديرلر كوسى
غارتى چوق اولدوكندن اوترى و دلوق دفعه و ستده دخى ديرلر يقال غارة دلوق الدلق ضمتينله جمعى يقال الجبل دلق اذا كانت متدلقة تسربه لو
دلوق شول ناقه يه ديرلر كه زياده باشلو اولدوغندن ديشلرى اشمش اوله بر حيثيتله كه صوايچركن اغزندن دوكله الدلقاء دالك فتحى و لامك سكو
و الفك مديله بمعناها الدلقم دالك و قافك كسريله و آخرنده ميم زياده اتمك كذلك ذكر اولنان ناقه يه ديرلر و فعلا ايله دقعم كبى و درد ايله دردم كبى
و دقعاً طرقدن تراب معناسنه وردارد بيشى دوكلمش كسنه يه ديرلر و ابو زيد ايتدى ناقه يه بر ولديت مرتبه سندن صكره يعنى ضاحى و ديشى يارده قدن صكره
شارق ديرلر بعده عوزم بعده لطلاط بعده جرشى بعده دلقم ديرلر نجى اضى ديشلرى دوكلنجه زياده بشلو اولدوغندن اوترى الاندماق همزه نك
و رانك كسريله بر كسنه نك او وه ذاكرن داخل اولمق يقال اندمق عليهم بغتة اذا دخل بغير اذن الدموق ضمتينله بمعناه يقال دمق دموقا من الباب الاول
دموق و اندماق صيادايزبه سنه كرمكه دخى ديرلر يقال دمق الصياد في قترته و اندمق فيها الادماق همزه نك كسريله اكسزين داخل اتماق الدمق
دالك فتحى و ميمك سكونيله ديشلرى قاتمغه ديرلر يقال دمقت فاه اذا كسرت اسنانه الدمق فتحتينله قار دولو دخى ديرلر فارسيدن معربدر مه دن تعريب
اولنمشدر الدملق ميمك ضمى و دالك و لامك فتحيله دوز و ادلس صوق دار اولان نسنه كرك طاش اولسون كرك طوادطرنامى اولسون مدملك و مدملج كبى ذكر اولنى
معنايه الدانق نونك فتحيله الدانق نونك كسريله بر درهمك التى بولوكندن بر بولوكى سوكسى درهم معناسنه الدوانق كذلك دانقك معناسنده استعمالى اولنور
بچه ودانق ادق اولوب دو شكين اولنه دخى ديرلر المدنق ميمك ضمى و نونك كسرى و تشديديله بر نسنه يه تفتيش و تفحص اوزره اولان كمسنه حسن ابنيدى
لا تونفسوا فيدنق عليكم التدنيق على وزن التكريم بر نسنه يه نظرى دايم قلمغه ديرلر و تدنيق كون غروبه قريب اولمغه دخى ديرلر و كوز باتق اولمغه دخى ديرلر
غوور العين معناسنه الدوق دالك ضمى و مديله زياده حماقت الدائق بانك كسريله زياده احمق اولان كسنه يقال احمق بائق دائق الدوق دالك فتحى و واوك
سكونيله الدووق ضمتينله حبوس وزنى اوزره الدواقة دالك فتحيله حماقت يقال داق يدوق دوقا و دوقا و دواقة الادهاق همزه نك كسريله
كاسه طولدرمق يقال ادهقت الكاس اى املأتها و ادهاق صوبى زياده دوكمكه دخى ديرلر يقال ادهقت الماء اذا افرغته افراغا شديدا الدهاق
دالك كسريله طلو كاسه يقال كاس دهاق اى ممتلئة الدهق فتحتينله بر نوع عذابدركه كالساندن ايجيره سكنجه ديرلر الدهق دالك فتحى و هانك سكونيله
قالتى كسرمعناسنه تعول دهقت الشيء اذا كسرته و قطعته الدهوقة على وزن الزرافة بمعنا تعول دهمقة الدهمقة على وزن الدحرجة بمعنا ايضا
برنا و مك المليم اصطلاحنده دهمقه طعامك ملايم اولوب خوب اولمسى در و هر نسنه كه ملايم اولورسه انكا دهمقه ديرلر و منه حديث عمر رضى الله عنه لو شئت
لا دعوت بصلاء و لمخانق و كراكر و اسنمة و افلاذ لكنى رأيت الله عاب قوما فقال اذهبتم طيباتكم في حياتكم الدنيا و استمتعتم بها يعنى الطيبات و لبس حسنا استعمال التنعم اولور دى
لكن زياده دنيادن تضييق اخرته موجب در فصل الذال الذرق ذالك ضمى و رانك فتحيله قرمزى بر نجه ديدكلرى اوت حندقوقى معناسنه الاذراق
همزه نك كسريله ذكر اولنان اوتله بتورمك يقال اذرقت الارض اذا انبتت الذرق ذالك فتحى و رانك سكونيله قوش تفنيعى يقال ذرق يذرق من الباب الاول

ویزدق من الباب الثانی اذا ذرق وذذق دخی ذای معجم ایله قوش صاغنمغه دیرلر المذق میمک ضمی وذالک فتحی وقافک تشدیدیله شول سوده دیرکه اکا صو قاتلمش اوله
مذیق معناسنه الذعلوق ذالک ولامک ضمیله وعین مهمله نک سکونیله براوتدرکه کندنایه شبیه در الذلق فتحتینله اضطراب وحرکت معناسنه یقال ذلق یذلق من
الباب الرابع وذلق کسکین اولمغه دخی دیرلر یقال ذلق السنان اذا ذرب وذرابت ذال معجم وراء مهمله ایله حدت معناسنه الاذلاق همزه نک کسریله افعالدن
صالمق یقال اذلقته انا واذلاق کلر بولسنه صو دوکمک معناسنه دخی کلور تقول اذلقت الضب اذا صببت فی جحره الماء لیخرج وجحر جیمک ضمی وحاء مهمله نک
سکونیله یوا معناسنه در الذلق ذالک فتحی ولامک سکونیله بکره ده محور دوندکی یردر ومحور میمک کسری وحاء مهمله نک سکونیله بکره ده اولان اوقه دیرلرکه
بکره انکله اوزرنه دونر وذلق هر نسنه نک طرفنه ونهایتنه دخی دیرلر یقال ذلق اللسان ذلقا من الباب الخامس وذلق کسکین اولمق
دخی دیرلر یقال لسان ذلق طلق الذولق ذالک ولامک فتحیله کذلک طرف معناسنه در وذولق دیل اوجنه دخی دیرلر طرف لسان معناسنه الذلق ذالک
فتحی ولامک کسریله کسکین اولان نسنه وذلق کذلک سوزی کسکین وفصیح اولان کمسنه یه دیرلر یقال خطیب ذلق الذلقة ذالک فتحی ولامک کسریله مؤنثیدر
همزه نک ولامک فتحیله کذلک کسکین اولان نسنه الذلیق ذالک فتحی ولامک کسری ومدیله کسکین اولان دیل وذلیق کذلک کسکین اولان دل صاحبنه
یقال خطیب ذلیق الذلیقة ذالک فتحی ولامک کسری ومدیله مؤنثی الذلق ذالک ضمی ولامک سکونیله بمعناه الذلق کذلک ذالک ضمی ولامک تشدیدیله جمعیدر
یقال هو ذلق طلق وذلیق طلیق وذلق طلق فیها اربع لغات الحروف الذلق ذالک ضمی ولامک سکونیله شول حروفه دیرکه دیل اوجیله
صادر اولور الاذلق همزه نک ولامک فتحیله ذلقک واحدیدر حروف ذلق بو دخی بر حرف معناسنه وذکر اولنن حروف التیدر الذولقیة ذالک فتحی وواوک
سکونیله ولامک فتحی ویانک تشدیدیله ذکر اولنن حروفه اوجی درکه انلر راء ولام ونون در واوجی دخی شفهیدرکه انلر با وفا ومیم در [illegible]
حروف ذلق دیدیلر زیرا تکلمده حدت وظرافت دیلک طرفیله طوقنمقدن ناشی اولور وهذه الحروف [illegible]
[illegible] المذلق میمک ضمی ولامک فتحی وتشدیدیله هر اوجی کسکین اولان نسنه یه اطلاق اولنور الذوق ذالک فتحی وواوک سکونیله [illegible]
الذواق ذالک وواوک فتحیله بمعناه المذاق والمذاقة فتحتینله بمعناه ایضا یقال ذقت الشیء اذوقه ذوقا وذواقا ومذاقا ومذاقة [illegible]
نسنه یه دخی دیرلر یقال ما ذقت ذواقا ای شیئا وتجربه دخی دیرلر تقول ذقت ما عند فلان اذا جربته یعنی انک قصدنی اوکی بلمک [illegible]
کرشتن چکمکه دخی دیرلر تقول اذاقه الله وبال امره ووبال ثقلت معناسنه در التذوق فتحتینله وواوک ضمی وتشدیدیله [illegible] تقول تذوقته
شیئا اذا ذقته شیئا بعد شیء المستذاق میمک ضمی وتانک فتحیله مجرب ومعلوم اولان نسنه الذواق ذالک فتحی وواوک تشدیدیله [illegible]
معناسنه فصل الراء الربق رانک کسری وبانک سکونیله شول ایپدرکه انک جابجا حلقه لری وار در انکله قوزی واوغلق بغلرلر الربقة رانک کسری
وبانک سکونیله اول حلقه لرک بری وفی الحدیث خلع ربقة الاسلام من عنقه وخلع چیقرمغه دیرلر الربق رانک کسری وبانک فتحیله جمعیدر ذکر اولنن حلقه لرک
الارباق همزه نک فتحیله کذلک جمعیدر وفی الحدیث لکم العهد ما لم تاکلوا الرباق یعنی عهده کوزده اولن نسنه ضایع [illegible] الربق رانک فتحی وبانک سکونیله قوزی
واوغلاغک بوینی ذکر اولنن حلقه یه کچیرمک تقول ربقته اربقه من الباب الاول والثانی اذا جعلت راسه فی الربقة الارتباق همزه نک کسریله
قوزینک بوینی ذکر اولنن حلقه یه کچمک یقال ارتبق الظبی فی حبالته یعنی آهو دامه دوشدی الربیقة رانک فتحی وبانک کسری ومدیله شول قوزی درکه
حلقه یه بغلنمش اوله التربیق علی وزن التکریم قوزی بوینی بغلیوجق حلقه حاضرلمق منه قولهم ربق للضأن فربق دیمک ای هیّئ الارباق یعنی قیونک
باشکنا قوزیلمامی قریب در قوزیجغه باغ حاضرله [illegible] تربیق انتظار معناسنه در [illegible]
سببیله [illegible] الربیق [illegible] صیغه تصغیرله [illegible] داهیه معناسنه الرتق رانک فتحی وتانک سکونیله بر نسنه نک شقنی بتورمک
مقابلیدر تقول رتقت الفتق من الباب الاول الارتتاق همزه نک وتانک کسریله بر جراحت بتوب اوکلمک یقال رتقت الفتق فارتتق [illegible]
فتحتینله عورتک فرجی بتشک اولمق بر صفتدرکه جماعه قابل اولمیه الرتقاء رانک فتحی وتانک سکونیله ذکر اولنان صفتله اولان عورت [illegible]
رانک کسریله [illegible] الرتاق الرحیق رانک فتحی وحاء مهمله نک کسری ومدیله خمرک صافی [illegible]
کسری وزانک سکونیله شول نسنه درکه انکله انتفاع اولنور الارزاق همزه نک فتحیله جمعیدر [illegible]
[illegible] نتکیم باری تعالی [illegible] وما انزل الله من السماء من رزق فاحیا به الارض بعد موتها وفی السماء رزقکم وما توعدون
[illegible] التنزیل [illegible] معناسنه در الرزقة [illegible]
وزانک سکونیله بر مره [illegible] الرزقات فتحتینله جمعیدر [illegible] الارتزاق
وتانک کسریله [illegible] یقال ارتزق الجند اذا اخذوا ارزاقهم وباری تعالینک وتجعلون رزقکم انکم تکذبون [illegible]

تقدیر

تقدیر معناسنه [illegible] المرزوق میمک فتحی وزانک ضمی ومدیله بخشلو اولان کمسنه الرازقیة زانک کسری ویانک تشدیدیله کتان
بزی الرزدق رانک فتحی وزانک سکونیله رستاقک تعریبیدر [illegible] قریه معناسنه الرزداق [illegible]
[illegible] الرستاق رانک ضمی وسینک سکونیله [illegible]
الرسداق والرزداق دخی دیرلر [illegible] قریه معناسنه الرساتیق رانک فتحی وتانک کسری ومدیله [illegible] الرشق رانک فتحی وشینک
سکونیله اوق آتمق معناسنه تقول رشقته بالنبل ارشقه رشقا من الباب الاول اذا رمیته ونبل نونک فتحی وبانک سکونیله اوق معناسنه در الرشق رانک کسری
وشینک سکونیله [illegible] الارشاق همزه نک کسریله [illegible] یقال ارشقت الظبیة اذا
مدت عنقها الرشیق رانک فتحی وشینک کسری ومدیله قامتی خوب اولان کمسنه یقال انه لرشیق اذا کان حسن القد لطیفه الرشاقة رانک فتحیله قامتی خوب
اولمق یقال رشق رشاقة من الباب الخامس الرشانیق رانک فتحی ونونک کسری ومدیله سودان قبیله سندن بر جماعتدر الرفق رانک کسری وفانک سکونیله [illegible]
[illegible] یقال رفق به یرفق من الباب الاول الارفاق همزه نک کسریله [illegible] یقال رفقته وارفقته الترفق [illegible]
[illegible] ایضا یقال ترفقت به [illegible] الرفقة رانک ضمی وفانک سکونیله [illegible]
[illegible] الرفقة رانک کسریله [illegible] الرفاق رانک کسریله جمعیدر [illegible] المرافقة میمک ضمی وفانک فتحیله [illegible]
الترافق تانک فتحی [illegible] یقال رافقته وترافقنا فی السفر الرفیق رانک فتحی وفانک کسری ومدیله [illegible] الرفقاء رانک ضمی و
فانک فتحیله جمعیدر [illegible]
[illegible] الرفق رانک فتحی
وفانک سکونیله [illegible] التحلل عن ان تترع
ای تنقطع عن السرعة [illegible] الرفاق [illegible] المرفق میمک کسری وفانک
[illegible] المرفق میمک فتحی وفانک کسریله بمعناه وکذلک مرفق [illegible]
[illegible] من امرکم مرفقا [illegible]
میمک فتحی وفانک کسریله [illegible]
المرافق میمک فتحی وفانک کسریله [illegible] المرفقة میمک کسری وفانک فتحیله [illegible]
[illegible] التمرفق [illegible] یقال ارتفق اذا اتکأ علی مرفقه المرتفق میمک ضمی وفانک
[illegible] یقال بات فلان مرتفقا ای متکئا علی مرفق یدیه الرفق فتحتینله [illegible]
[illegible] الارفق همزه نک وفانک فتحیله [illegible]
[illegible] الرفقاء [illegible] الرافقة [illegible] الرق رانک کسری وقافک تشدیدیله [illegible]
[illegible]
الرق [illegible] الرقوق [illegible] جمعی
الرقة [illegible]
[illegible] الرقاق [illegible]
[illegible] الرقیق رانک فتحی وقافک کسری ومدیله [illegible]
[illegible] الرقة رانک کسریله [illegible] الارقاق
[illegible] الترقیق علی وزن التکریم [illegible]
[illegible]
[illegible] الرقراق [illegible] الترقق فتحتینله وقافک ضمی وتشدیدیله [illegible]

نعول لرقت له ازارق فلبک له الاسترقاق همزه نک و تانک کسریله بوقفه اولمق استعلاقک مقابلیدر یقال استرق الشیء واسترقاقه برکسنه یی مملوک
ایدنمک دیمکدر یقال استرق مملوکه اذا ارقه وهو نقیض اعتقه الترقرق علی وزن التزلزل ... یقال ترقرق الشیء اذا لمع الرقراق
اولان سرابک ... الرقرقة علی وزن الزلزلة ...

[illegible]

وسق

دوق

وهق

ذبق

دحق

ذوق

ذوق

ذرق الطائر يذرق ويذرق من الباب الاول والثاني اذا ذرق فهو بالدال والزاي المعجمتين لغة ونظر قيلور كبي كوزكه باقمق ظاهر اولمغه دخي ديرلر
زرقته بعيني اذا نفذت ونظر بها او زرق مزراق ديدكلري كوندله اتمغه دخي ديرلر وزرق ناقه پالاني كرو سورمك دخي ديرلر يقال زرقه
الرجل اذا اخرته الى وراء الانزراق همزه نك كسريله پالان كرو سورمك المزراق ميمك كسريله وزانك سكونيله قصه اولان كوندره در قصير معناسنه الزرنوق
زانك ونونك ضمي وراءنك ما بيننده سكونيله ايكي ميل دركه قيو اوزرنده بايوب اوزرنه بكره حبليچون ادوري انج قوللري اكراولميلر بنادن اولمق تحجره دوب
دعامتان ديرلر وادقري اولان انجه عجله ديرلر وقوغه ادل محليه اصلور الزرق علي وزن حيدر بر نوع حرده كمي الزرق زانك ضمي وراءنك فتحي ور
جنس طوغان دركه اوكله صيد اولنور فرانسكي اق اولان طغا الله بازا بيض معناسنه الزرادق زانك فتحي وراءنك كسري ومديله جمعيده طوغانلر
الازداق همزه نك فتحي وراءنك كسريله خواجه دن بوطايفه دركه نافع بن الازرق منسوبلر كه نافع ابن ضيفه جماعتنه بند الزرمانقه زانك ضمي ور
كسريله صوفدن برجنس جبه در وفي الحديث ان موسى يوم اتى فرعون ذرمانقه جبه صوف ابو عبيد ايتدي بن بونده عبرانيه ظن ايلدم وتيقن برجوبه
بعضلر ايتدي بو فارسيدن معرب بونك اصلي اشتربانه در دوه جي متاعي معناسنه الزعق زانك فتحي وعينك سكونيله جاغرمق يقال زعقه يزعقه
تخجيل مصدر در حالكه كرورده فرح اوزره اولوب صيحه قلماق معناسنه يقال يزعق من الباب الرابع الزعق زانك فتحي وعينك كسريله شول كمسنه دركه
سرورندن فرح اوزره اولوب جغرر الازعاق همزه نك كسريله جاغرمق الانزعاق همزه نك وزانك كسريله جاغرمق يقال ازعقه الخوف حتى زعق وانزعق
المزعوق ميمك وعينك ضمي ومديله قورخودن بجا غردن كمسنه يقال ازعقه فهو مزعوق على غير القياس كذا قال الاصمعي وقال الاموي يقال زعقته
مزعوق ومزعوق طوزلو اولان طعامه دخي ديرلر يقال طعام مزعوق اي كثير ملحه الزعاق زانك ضمي وعينك تخفيفيله طوزلو صو يقال ماء زعاق
الزعفوق زانك وفانك ضمي وعينك سكونيله بدخوي اولان كمسنه يه الخلق معناسنه الزق زانك كسري وقافك تشديديله تلوم سقا معناسنه الازقاق
همزه نك فتحيله جمع قلته الزقاق زانك ضمي وقافك تشديديله كوزك جمعي ذباب ايله ذوبان كبي ذبك جمعندن قورد معناسنه وزقاق زقاق دخي جمع
علي ياسج وحوادايله حيوان كبي حاء مهمله ايله ولد ناقه معناسنه التزقيق على وزن التكريم ديري باشدن جابندن صويوب چقارمق خلقك معناده
الزقاق زانك ضميله صوقاق سكه معناسنه تذكير وتأنيثي جائزدر داخشي ايتدي اهل حجاز طريق وصراطي وسبيلي وسوقي وزقاقي وكلاءي كاذ
ذكير تذكيريله صوقه تصريح وعبارت مؤنث قيلورلر وبنو تميم بونلري مذكر قيلورلر الازقة همزه نك فتحي وزانك كسريله جمعي صوقاقلر معناسنه جر
احورو كبي نته كم الاروردتيي الزق زانك فتحيله قوش بالاوكسنه اغزيله غدا ايدرمك يقال زقه يزقه من الباب الاول اذا فرخه بقيه الزقزقه على وزن
طبطبه اوينتمق وفيض الطفل معناسنه الزلق زانك فتحيله طايغجق يرد خص معناسنه وبو اصلنده ذلقه ترجل دن مصدر درد زلقت تزلق ذلقا من الباب الرابع
وزلق دوذيرم دخي ديرلركه انده بونا وليه منه قوله تعالى فتصبح صعيدا زلقا اي ارضا ملسا ليس بها شيء وزلق كذلك طو دكه غبرتلدن بدي الزلق زانك
ولامك سكونيله تراشمق يقال زلق راسه يزلقه زلقا من الباب الثالث اذا حلقه وترجمه محتار ده بابا اولاشادق اتمك كبي هودر الازلاق همزه نك كسريله
يقال ازلقه او ازلاق ناقه ولده اسقاط اتمكه دخي ديرلر يقال ازلقت الناقه اذا اسقطت وازلاق باش تراش اتمكه دخي ديرلر التزليق على وزن
كذلك باش تراش اتمك يقال ازلقه وزلقه تزليقا المزلق ميمك ولامك فتحيله طايغجق ير الزلاقه زانك فتحي ولامك تشديديله بمعناها المزلاق ميمك كسري
سكونيله شول بسته دركه اوكله قپو بكيدلور دوراجلو دمفتاح سزلاج كبي ده زيادة ومعنى ومزلاق شول اته ديركه ولدن جوق اسقاط ايليه الزلق
ولامك كسري ومديله اكري قرنندن دوشش ولد الزلق زانك فتحي ولامك كسريله شول كمسنه دركه جماعده تمزدن اول انزال ايده الزملق زانك ضمي وميمك فتحي ولامك
كسريله هو ديدكلري اوزره معناه الزمالق زانك ضمي ولامك كسريله معنا ايضا الزملق زانك ضمي وميمك فتحي وتشديديله معناه كذلك يقال رجل زمالق وزملق
اذا كان ينزل قبل ان يجامع الزمليق زانك ضمي ولامك فتحي وتشديديله ويانك سكونيله برجنس شغنا اولوركه نوعي بو ده وكاسات قارسيه سنه
الزناق زانك كسريله حرباغدر او پادشاهك النبدن بعيد لركه تركيبده اكاكلغره ديرلر وزانك مكسور اولمسي صاحب بهذبك تصريحيه وتضيحي اكه صحه
بناءدر اما قاموس ده زاء مضموم ولمغله اشارت ايتمشدر ايكيسي ده لغت اولمق احتمالي وادر وزناق نسالي بوينسنك زمنده ديو فصاحت صورت
نسنه يه دخي ديرلر الزنق زانك ضمي ونونك سكونيله اتك كلغره بغلماق يقال زنقت الفرس الزنق تخجيله كلغره بغلامجي بر الزنقة زانك فتحي ونونك
طار اولان صوقاق سكه ضيقه معناسنه المزنوق ميمك فتحي ونونك ضميله عامر بن الطفيلك اتنك اسميدر الزاووق على وزن الكافور ذيبق نك اسميدر
مدينه لغتنده اوزره ذيبق جيوه ديدكلريدر كه ذيبق آلتون ذيبق ايله اتشه وضع ايدر الاتش اوزره تجفيف ايدر كيدر
اوزرينه قالبتو ديو المزوق ميمك ضمي وزانك فتحي وواوك تشديديله ذكر اولنان معناده مأخوذ درم مزين اولان نسنه يه مزوق ديرلر كه اصلنده
بخيقه ذيبق بوغيره ده التزويق على وزن التكريم زينتلنمك يقال زوقته تزويقا اذا حسنته وقومته الزيق زانك كسري ...

بغاسنده بني حاطه ابدن يروذيق بن بطام قبيله شيبانك بركمسنه نك اسميدر المزيق فتحيله ويانك ضمي وتشديديله تزئين معناسنه ديرلر يقال زيقته
بالقاف وبالغين المعجمه اذا زينته واكحلت الزهوق ضميله لكمه ايلك جوق اولمق يقال زهق المخ يزهق من الباب الثالث اذا اكتنز فهو زاهق
وبو يعقوب روايتي دروزاهق شول طواده ديرلركه سمز اولوب ايلكلو اوله وزهوق دوه جقمغه ديرلر يقال زهقت نفسه تزهق زهوقا اذا
خرجت وفي الحديث ان النحر في الحلق واللبة واقروا الانفس حتى تزهق يعني دوه يي ايكي يوزدن ذبح ايدوب روحي چقنجه توقف ايلك وقال الله تعالى
وتزهق انفسهم وهم كافرون وزهوق مضمحل اولمغه دخي ديرلر قال الله تعالى وزهق الباطل اي اضمحل وزهوق جماعتدن ايلرودخي ديرلر يقال
زهقت الراحل تزهق زهوقا اذا اسبقت في تقدمت امام الجيل وزهوق اوق هدفدن تجاوز ايلمغه دخي ديرلر وابو عبيد مصنفنده ايتدي بو ذكر اولنلرك
فعلنده زهق بوقه هانك كسريله زهق در هانك فتحيله اكرچه بعض كمسنه زهق كبي لغت زهق ده فتحيله دمشيدر ديدي الزاهق هانك كسريله
شول ايلك دركه كمره جمع اولوب محكم اوله وزاهق ايلروكيدن كمسنه معناسنه ده كلور وعسكرده صوب ايلوچقنه دخي ديرلر الزهق زانك ضمي وحانك
فتحي وتشديديله جمعي ايلو چقنلر معناسنه المزهق ميمك ضمي وهانك كسريله قاتل معناسنه المزهق ميمك ضمي وهانك فتحيله مقتول معناسنه الازهاق همزه نك
كسريله وقتيله نون تجاوز اتمك دخي ديرلر يقال ازهق السهم صاحبه وازهاق كاسه يي طولدرمغه دخي ديرلر تقول ازهقت الاناء اذا ملأته
وازهاق طولدركي بوينكنون دمك دخي ديرلر يقال ازهقت الدابه السرج اذا قدمته والقته على عنقها وكاه اولور ذايله دخي استعمال اولنور
ازهافا ولمه دمكه دخي ديرلر قتل معناسنه المزهق ميمك ضمي وهانك كسريله سوعت ايديجي رايت فلانا مزهقا اذا كان مغذا اي اغذ اذ عنين ودال
معجمين ايله سوعت ايتكه ديرلر و مزهق اولور بجيه دخي ديرلر قاتل معناسنه المزهق هانك فتحيله مقتول معناسنه الازاهيق همزه نك فتحي وهانك كسري
ومديله سوعت ايلديسيرانكه يقال فرس ذات ازاهيق اذا كانت بجري سريع الزهق زانك فتحي وهانك كسريله جابك اولان يقال فلان زهق اي نزق الزهق
تحجيله الحق اولان ووذ دولان ير الزهوق زانك فتحي وهانك ضميله ومديله دبي دريك قيوبير بعيد القعر معناسنه وطاغده زيادة ابتش اولان
يول الانزهاق همزه نك وزانك كسريله طوتدادورمعتدن صيحرامق باخود فحركي صحره مق يقال انزهقت الدابه اذا اطرقت من الضرب والنعاد الزهلوق
زانك ولامك ضميله سمز اولان كمسنه ولام زياده ولمشدر الزهالق زانك فتحي ولامك كسريله شول بيان حمادلو دوركه زياده سمز كمسنه دن اولمشلري
روزاولا اصمعي روايتي اوزرده الزهوقه على وزن الزلوله شوتلكو كلك محرك شربو معناسنه فصل السين السبق سينك فتحي وبانك سكونيله
بكارسابقه فسبقه يسبقه يعني اوكه ياكشمه سبقت انهم يا بمحا لعبه دن اولور الاستباق همزه نك وتانك كسريله بادبجون سكردمك يقال استبقنا
في العدو اي تسابقنا واوق اتشمده ياكشمغه دخي ديرلر نته كم يا ذكرت انك ذهبنا نستبق ديدكي قولنده مراد تنتصل دن عبدر وانتضال اوق اتشمك
اثنا برلر السابقه بانك كسريله ايلرو كچمك يقال له سابقه في هذا الامر اذا سبق الناس اليه يعني سايرلردن مقدم اتشي اوله السبق تحجيله
معتبر نسنه دركه ياكشمده اهلي اولنلره ما بينلرنده وضع ايدرلر اوكوله سباق البادي سينك كسريله طوغانك بكي يا غمده اولان يا كركه قا
كركوتزي اينسندن السوق سينك ضمي وتانك ضمي وتشديديله وسينك تحجيله دخي لغتدر والتابع على حال بر انز في زيف ونبهرج معناسنه وهركه
بو سلوب ونبهرج ولاد اول مفتوح الاول در كلادده دركه نادره دركه المركبرى سبوح قدوس برى ذروح وبرى سوق در لكن ذروح دن ماعدا
مفتوح ومضموم اولور وذروح مضموم اولور مفتوح اولمز ذروح برقرمزي بوجكدركه نقطه لري واردر كوموننده السانق ميمك فتحي وتانك كسريله
شول كوزو كلور دركه پكلوي اوزرنده در المستقه ميمك فتحي وسينك سكونيله وتانك فتحيله واحسن ذكر اولنان كوزك معناسنه ابو عبيد ايتدي بونك اصلي لسان
فارسيده انشه در تعريب ولنمشدر السحق سينك فتحي وحانك سكونيله برنسنه يي بو شتمق يقال سحقت الشيء وسحق اكيبرده دخي ديرلر وسحق شكرده دخي
ودور يره بوتر اولان بلكه دخي ديرلر الانسحاق همزه نك وسينك كسريله بوشمه در يقال سحقته فانسحق المسحق سينك ضمي وحانك سكونيله دق اولنق
معناسنه در وسحق جا ايزدي ديرلر... بعيد يقال سحق الشيء من الباب الخامس وسحق اوزون اولان خرمااغاجنه دخي ديرلر سحق قد جمعيده
السحق سينك فتحي وحانك كسري ومديله دق اولان نسنه جيد معناسنه الاسحاق همزه نك كسريله اداق اتمك يقال اسحقه اي بعده ورا سكمك
معناسنده يقال اسحق الثوب اذا اخلق ويلي وبو يعقوب روايتي ده اسحاق دوه ياغي اشتمغه دخي ديرلر يقال اسحق جنس البعير اذا ارتفع دم لبنه
مثله ددر بكا ياغي ايلكم اولمغه ديرلر اشتمدن واسحاق محمد نك سوي كيدوب ممه كرحلو بقادن يا يشمغه دخي ديرلر واسحاق اسماء رجالدن در
اكربونكلا اسم اعجمي بر اولور سه معرفه ده لا ينصرف اولور اصلنده تغيير اولنوب كلام عربيه بزمعرفه واقع اولمه حيثون اوتري واكر اسحق الشيء
او يوب مصدر دن منقول اسم اولورسه بعيد السفر معناسنه بوجهين منصرف اولور زيرا كلام اصلنده اولمامش اولور السحوق سينك فتحي وحانك
ضميله اوزون اولان خرما اغاجي نخل طويل معناسنه وسحوق مركبا ودنده دخي ديرلر انكما ولسوق ديني ادلسوق يقال اتان سحوق وحمار سحوق

اذا كان طويلا السموق على وزن نحيبه اوزون معناسنه در السمحوق سينك وحانك ضمى وميمك سكونيله كذلك اوزون ... اغاجه ديرلر ...
سينك كسرى وميمك سكونيله بلنجق كنك اوزون بر بوقه دريدر واول دريه اينى بلشى يا ريغنه سماق ديدكلرى بوندن ماخوذدر سماحيق السماء
وحانك كسرى ومدّيله كوك يوزنده اولان يوفقه بلوتلر معناسنه در ديباج باغى اوزره اولن انجه دريلره دخى سماحيق ديرلر جوهرى ايدر بن ظن ايدرم
مبالغه زياده اولادر صاحب قاموس حرف قاف صولدن اعتبار ايتمشدر السودق على وزن جوهر والدال المهملة بلزك سوار معناسنه ... تونکرای اولان صاحب
تصريحنه بناءً در اكر نسخ صحيحه صحاحده وسائر لغاتده ذال معجمه ايله واقع اولمشدر وسودق كذلك بلبيان معناسنه در حتى طلاق اولنوركم طوغان جنسندن
السوذنيق سينك وذالك فتحى ونونك كسرى ومدّيله كذلك بلبان صقر معناسنه وكاه اولور صقر چقره دخى اطلاق اولنور السيذنوق سينك وذالك
ونونك ضمى ومدّيله كذلك معناسنه السوذانق سينك ضمى ومدّى ونونك كسريله بعينه ايضا السرق فتحتينله ساية كيجه ديدكلرى كيجه كه
اود يقرلرسا فاكاه اوزره در لفظنده معرب بديس مهمله ايله السرق فتحتينله اوغورلق يقال سرق منه مالا يسرق سرقا من الباب الثاني
اولور سرق مالا دخى ديرلر سرق منه مالا معناسنه ونم المثل سرق السارق فانتحر يعنى اصل مال صاحبى كندوه بوغلنوب صبر اتدى سارق جرى
وسرق كذلك اوغرلق معناسنه در وسوق حرير ده اولن قماشاره دخى ديرلر على ما يجى المرقة كذلكه سينك فتحى ورانك كسريله اسمدر اوغرلق معناسنه
السرق على وزن الكريم اوغرلوغه نسبت ايتمك يقال سرقه اذا نسبه الى السرق وقرئ ان ابنك سرق الاستراق همزه نك وتانك كسريله بر نسنه يى
اتكه ديرلر استرق السمع اى سرق مستخفيا من جوهرلان نسخ صحاحده بويله واقع اولمشدر لكن ظاهر بو ايديكه اى سمع مستخفيا در سنيلك المسارقة
ورانك فتحيله بر نسنه يه اوغورلين بقمغه ديرلر يقال هو يسارق النظر اليه اذا اهتبل غفلته لينظر اليه واهتبال فرصت دوشمكه ديرلر السرق
حرير دن اولان قماشلردر ابو عبيد ايتدى سرق اق حرير ده اولانه ديرلر سرق اوغورلق دخى ديرلر على ما ترى انعا السرقة فتحتينله وحلاى دخى
بره وجيد معناسنه تعريب ولنوب سرق ديمشدر امانه كم برحمل معناسنه اولنوب برق ديمشدر وبلمه قفعنان معناسنه تعريب اولنوب بلمق ديمشدر انا
همزه نك كسرى ورانك فتحى وسين ودانك سكونيله قالوا اولان اطلس سرق سينك ضمى ورانك فتحى وتشديديله سرقان ميمك وراك فتحيله بر نوع برد
اسميدر وبعض نسخه ده ترانك ضميله دخى روايت اولنمشدر سراقة ضم سينله صحابه دن بر كمسنه نك اسميدر كه اول سراقة بن جعشم در جيمك وشينك فتحيله
سينك ضمى ودالك كسريله سرابرده السرادقات وزن برنوز اوزره جمعى وهر اوكه بردن اولا سرادق ديرلر المسرادق ميمك ضمى وسينك ودالك فتحيله
برده لو اولان او يقال بيت مسردق السرمق على وزن جعفر سركين ديدكلرى اوت السفق سينك فتحى وفانك سكونيله قبويى اورتمك الاسفاق
همزه نك كسريله كذلك قبويى اورتمك الانسفاق همزه نك وسينك كسريله قپو ورتمك يقال سفقت الباب واسفقته اذا رددته فانسفق السفيق سينك فتحى
كسريله ومدّيله صيق طوقنمش اولان بز صفيق معناسنه وسفيق بى حيا اولوب يوزى برك اولانه كمسنه يه دخى ديرلر يقال رجل سفيق الوجه اى وقح السفاقة
سينك فتحيله بز صيق طوقنمق ويوزى برك اولوب بى حيا اولمق يقال سفق سفاقة من الباب الخامس السفلق سين وانك فتحى وثانيتك كسريله فلك بورو
اولان نوالر طرابق السيف معناسنه فارسيدن معربدر ابو عبيد ايتدى سفاسق قيلجك يوزنده اولان جوهر بيدر فرند سيف معناسنه السلق
دوز بر قاع صفصف معناسنه السلقان سينك ضمى ولامك سكونيله جمعى خلق كبى اكبى بز معناسنه السملق على وزن حيدر كذلك دوز معناسنه جمعى
السمالق سينك فتحى ولامك كسريله جمعى و ديرلر معناسنه السلق سينك فتحى ولامك سكونيله بر كمسنه يه اوزره برقمق يقال طعنه فسلقه اذا القاه على
وسلق جانزمق معناسنه ده كلور صلق وه لغت بر صادريله ايله وقافله وسلق دالله بركسيه اذا انكه دخى ديرلر شونت قول باللسان معناسنه قال الله تعالى
بالسنة حداد وابو عبيد ايتدى بالغوا فيكم بالكلام معناسنده در وسلق طغرجيغ نعلبلغه دخى ديرلر يقال سلقت المرأة اذا دهنته بامرأده ميمك فتحيله اد
ابلانه ديرلر وسلق برنسنه يا جوكه قويوب في الجلد قينا تمقده دخى ديرلر تقول سلقت البقل والبيض اذا اغليته بالنار اغلاءه حقيقته وسلق طوده
باغر بريوه قالن بيا صنه دخى ديرلر وسلق جوالك بر قولين اولوب بر قولبنه بكى برسكه دخى ديرلر السلقا سينك كسرى ولامك مدّيله كذلك دقه اوزره
يقال سلقيته سلقاء اذا القيته على ظهره اخر بنيا زياده قلبنا غلنه كم جعبيه جعباء ديلدى جعبقه دن ماخوذ ليطعنه صرعته معناسنه در
اوزره يا توروب جماع اتكه دخى ديرلر يقال سلقها وسلقاها اذا بسطها ثم جامعها الاستلقاء همزه نك وتانك كسريله بر كمسنه ارقه سى اوزره ياتمق
استلقى الرجل اذا نام على ظهره وهو فتعلى المسلاق ميمك كسرى وسينك سكونيله خطيب بليغ اولان كمسنه اودى بلبند اولوب كلامى فصيح اولمق حرسنده
سينك فتحى ولامك تشديديله بعينه السلق ميمك كسرى وسينك سكونى ولامك فتحيله بعينه ايضا مقصود منه يقال الخطيب مصقع مسلق وصفه
وصادله لغتدر السلاق سينك ضميله شوله سوجلو دكه ديلك دبنده چيقر بعضلر ايتدى ديشنك براسنده صو بيلمقدر السلوق سينك كسرى
قودر ده كه سباع قسمندن السلوقة سينك كذلك كسرى ولامك سكونيله من بنى وكاه اولور بوزنده اولان عورته سلوقه ديرلر وسلوق بادى ديدكلرى

بو اكا اولنور السليقة سينك فتحى ولامك كسرى ومدّيله دوه نك باشنه قولن برنون بان فيقلق اوزره در وسليقه طبيعت دخى ديرلر يقال فلان يتكلم بالسليقة
يطبعه لا عن تعلم يعنى كلمات صادره محض طبيعتدن ناشى اولدقده نحوى طبيعته منسوب اولور النسق فتحتينله ولامك ضمى وقانك بديلا بوبلا اوزره سجاق
يقال سنق الجبل اذا تسوره السلوق سينك فتحى ولامك كسرى ومدّيله شول نسنه در كه اغيدن ... سلوق سينك ولامك ضميله ومدّيله يمن ولايتنده
بر قريه نك اسميدر كه اوده نيم وكلاب نسبت اولنور دروع سلوقيه وكلاب سلوقيه ديرلر بعضلر ايتدى سلوق لان ديكلا معروف شهرك اسميدر كه
بو سلوقيه اكا نسبت اولنور السماق ضميله يوكسك ودوزن اولمق يقال سمق يسمق سموقا من الباب الاول اذا علا وطال السماق سينك ضمى وميمك
تشديديله معروف فندر السماق سينك ضمى وميمك تخفيفيله خالص بلان كه ايچنده كرچك نسنه اوله يقال كذب سماق اذا كان خالصا السمعان سينك
فتحى وميمك كسرى ومدّيله اوكوز بوينده رغنده اولان ايكى اغاجدر كه اوكوزك بوينن احاطه ايدر مثالثه السمق سينك فتحى وميمك سكونيله
وخوب قوللى اونقه كه اكا مرزنكوش ديرلر بعضلر مرزنكوش حكيم دكلدر معروف يخكيدر ديمش كذا في بعض نسخ الصحاح السنق فتحتينله
تخم اولمق يقال سنق الفصيل سنق من الباب الرابع وفصيل فاله وصاد مهمله ايله دوه يا وروسيدر الساق على وزن الحال ايا غك انجكى دوه سوغه
سينك ضمى ومدّيله اسوله اسود كبى نه كم عن قريب شاهد اولنور السيقان سينك كسرى ومدّيله كوزك جمعى انجكلر معناسنه الاسوق همزه نك وواوك
ضميله كوزك جمعى السوقاء سينك فتحى وواوك سكونى والفك مدّيله كذلك انجكلر معناسنه الاسوق همزه نك فتحى وواوك ضميله كذلك جمعى السوقا سينك فتحى
وواوك سكونى والفك مدّيله بالكوز حصوب ولان عورت الاسوق همزه نك وواوك فتحيله بالدرى اولان اداد واسوق بجلدرى اوزون اولان اره دخى
ديرلر طويل الساقين معناسنه وساق بربوى اوده نجيب معناسنه دخى كلور يقال ولد فلان ثلاثة بنين على ساق واحدة اى بعضهم على اثر بعض ليس
بينهم جارية وساق اغاجك اوزنه دخى ديرلر جمعى نجر معناسنه وساق حر قرنك اركككنه دخى ديرلر وساق شدت معناسنه دخى ديرلر منه قوله تعالى
يوم يكشف عن ساق اى عن شدة المساوقة ميمك ضمى وواوك فتحيله تتابع ومتابعت معناسنه در قولهم ساوقه اذا فاخره ايهما اشد ساقة الجيش
اخرينه اولان كلاى السوق سينك ضمى ومدّيله بازارجايشو معناسنه تذكير وتانيثى جايزدر سوق الحرب دعواش برينه ديرلر وسوق ساقك دخى جمعى
كلور انجكلر معناسنه اسود اسد كبى نه كم مرور اتدى وسوق سوقه دخى جمعى كلور نوكرلر النسوق فتحتينله وواوك ضمى وتشديديله الم صاتمق يقال
تسوق القوم اذا باعوا واشتروا السوقة سينك ضمى ومدّيله السلطان اولان اهل رعايا ونوكرلر معناسنه بو بنوه مذكر ومؤنث وواحد وجمع برابر
اولور السوق سينك فتحى وواوك سكونيله سوق ايتمك السياق سينك كسريله بمعنا يقال الساق الماشية يسوق سوقا وسياقا وسوق وكسينك وضمه
ايله دخى ديرلر تقول سقت الرجل اذا اصبت ساقه وسياق نزع دوحدن دخى ديرلر يقال رايت فلانا يسوق اى ينزع عند الموت السائق يا انك كسريله
سورجى السواق سينك فتحى وواوك تشديديله مبالغه ايله سورجى الاستياق همزه نك وتانك كسريله سوريمك الانسياق همزه نك وسينك كسريله سورلمك
يقال استاق فهاقا فانساقت السيقة سينك فتحى وياءنك كسرى وتشديديله شول طوار در كه انى عدو غارت ايدوب سورمش اوله وسيقه كبى وسيقه اورته
روايت اولنمشدر بلوط دكه انى يل سورمش اوله يغوش اوليه الاساقة همزه نك كسريله سوديرمكه يقال اسقتك ابلا اى اعطيتك ابلا تسوقها
السويق سينك فتحى وواوك كسرى ومدّيله قاووت ديدكلرى معروف نسنه كه ماكولاتدندر قسمندندر السهوق سينك وواوك فتحيله ونانك سكونيله
رجالدن اوزون اولان كمسنه يه دخى ديرلر قرآن اوزره فصل الشين الشبق فتحتينله شهوت غالب اولمق يقال
شبق يشبق من الباب الرابع الشبرقة على وزن الدحرجة بزيرتمق الشبراق شينك كسرى وبانك سكونيله بمعنا اقول شبرقة المثوب شبرقة وشبراقا
اذا مزقته وشبرقة قطع معناسنه ده كلور يقال شبرقه اللحم وشربقته اى قطعته الشبرق شينك وراك كسرى وبانك سكونيله جنس بكنه كه بادام
شبرق وبابسنه ضريع ديرلر كه بو اكلنه جوق اولور ... اولنور الشبادق شينك فتحى
كسريله شول بز دكه هر بوى اكيمش اولا معرب بدر ... الشدق شينك كسرى ودالك سكونيله اغزك
بوجانبى يقال فيح في شدقه اى في جانب فمه الاشداق همزه نك فتحيله جمعى اغزك جانبلرى معناسنه الشدق فتحتينله اغزك كوشه سى بوك اولمق الاشدق
همزه نك ودالك فتحيله اغزى كوشه سى بوك اولان كمسنه يقال الخطيب اشدق الشنعق ... اولان كمسنه دكه اغزنك كوشه سى سولرك ...
فصاحتله سويلك قصد ايده مدنا الشرق شينك فتحى ورانك سكونيله كون طوغاجق يرمشرق معناسنه وشرق كونشك كندويه دخى ديرلر يقال الطلع الشرق
وشرق كون طوغمقده دخى ديرلر الشروق بمعنا يقال شرقت الشمس شرقا وشروقا من الباب الاول اذا طلعت وشرق قيمق مكذلك لاغنى يا دمعه دخى ديرلر
يقال شرقت الشاة اشرقها شرقا اذا شققت اذنها الشرق فتحتينله فيره نكه بو اغرياولمق يقال شرقت الشاة شرقا من الباب الرابع وشرق لحم وبغض ده
ديرلر يقال الشرق بريقه اذا اغص يعنى كندو اغزى يا ديلنه بو غلمقه ... الصدوع الى شرق الموتى يعنى ...

عن الموت كنديي اغري بار بله بوغلو كمسنه نك جنابي متين اولور بعه الشادق ذاك كسريله ضيايي معناسنه يقال لا اتيك ما ذر شارق اي ما طلع نير و دورتا
معناسنه الشرقاه ميمك فتحي و رانك كسريله ياز كونلرينه و قيش كونلرينه كونش طوغدوغي مطلعه المشرق ميمك فتحي و رانك ضميله شو موضعه دركه
ايچون اوتوريلور المشرقه ميمك و رانك فتحيله بمعنا الشرقة شينك فتحي و رانك سكونيله بمعناها ايضا المشراق ميمك كسري و شينك سكونيله بمعناها
اولنان دوركه قيش كونلرنده كونش ايچون احتياد اولنان يردر معناسنه الشرق فتحتينله و رانك ضمي و تشديديله كوز قيزارمق و قان ايله دولمق
اذا جلت فيه الاشراق همزه نك كسريله ضيا اولمق يقال اشرقت اذا اضاءت و اشراق كونشك ضياسنه داخل اولمق معناسنه دخي كلور يقال اشرق الرجل اذا دخل
في شروق الشمس و اشراق بو نور زمانه اولمغه دخي ديرلر يقال اشرق وجهه اذا اضاء و تلألأ حسنا الشرق شينك فتحي و رانك كسريله شو ايله اكا
اصلا ماغي اولمق التشريق على وزن التكريم اتلري قورو تمق تقديد اللحم معناسنه ايام تشريق دخي ايام تشريق ديدكلري بوندن مأخوذ در
اوچ كوندركه اندن قربان بيرامنك اول كوننده صكره كلن كونلردر قربانلر اتلري اول كونلرده كونش قارشوسنه قورو تولور بعضلر
ديديلر كه جاهليت اشرق ثبير كيما نغير اول در و ثبير تاء مثلثه نك فتحي و بانك كسريله مكه ده بر طاغدر اسميدر
معناسنده در و يعقوب روايتنده در ابن الاعرابي ايتدي قربانلر شرق اولنمجه ذبح اولنمز و بعضي تشريق ايام نحر و تشريق ديدلر
كه كوندر دخي ديرلر يقال شتان بين مشرق و مغرب المشرق ميمك ضمي و رانك فتحي و تشديديله مصلى معناسنه در و مشرق مسجد خيف دخي ديرلر شرق
شينك فتحي و رانك كسري و مدو ايله بر حبك اسميدر الشفق فتحتينله كونش ضياسنك بقيه سي و حمرتي در ابتدا ليلدن يتسو ناماز وقتنه قريب اولنجه حاصل ايتدكي
شفق غروب شمسدن لقيح ولان حمرت در عشاء اخيره وقتنه دك و فرا ايتدي بعض عربدن اشتدم كه علي ثوب كانه شفق ديدي قرمزي كبي يعني كه
شفق بو نسنه بكي برمعنا دخي ديرلر و شفق شفقت دخي ديرلر الشفقة فتحتينله اسمدر رحمت معناسنه المشفق ميمك ضمي و فانك فتحي و تشديديله
بن منوم ديرلر يقال اعطاء شفقا اي مقلا الاشفاق همزه نك كسريله شفقت ايتمك تقول اشفقت منه عليه و اشفاق تحذر ايتمك معناسنه ده كلور تقول اشفق
منه حالا كه ذكر اولنان معنالره دلالت ايدر اشفاق كه بلا تعدي رحمت معناسندن عزيزه دلالت ايتمز شلا اشفقت ديرلر صونرت معناسنه اما ابن
ايتدي شفقت ديرلر بر معنا ايله و اهل لغت بونكا انكار ايدوب شفقت كلمه سي جايز كورمدلر المشفق ميمك ضمي و شينك سكوني و فانك كسريله شفقت
كمسنه الشفيق شينك فتحي و فانك كسري و مدو ايله بمعنا الشق شينك فتحي و قافك تشديديله يارق معناسنه الشقوق ضمتينله جمعيدر يارقلر معناسنه
اصلنده مصدردر ايلي نعل بيده و بر جل شقوق و لا تقل اشقاق و شق صبح معناسنده كلور و يارمق معناسنده كلور يقال شقق الشيء
و يقال شق فلان العصا اذا فارق الجماعة يعني بو كلام دركه جماعتدن مفارقت ايدن كمسنه حقنده استعمال اولنور و شق دوه نك
يقال شق ناب البعير اذا طلع و هو لغة في شقا و شق شقيلو معناسنه ده كلور يقال شق على الشيء يشق شقا من الباب الاول و شق مبتد بر جانبه
ديرلر يقال شق بصر الميت اذا نظر الى شيء لا يرتد اليه طرفه و لا تقل شق الميت بصره الانشقاق همزه نك و شينك كسريله يارلمق و انشقاق العصا
الشقاق شينك ضميله بر صيرده كه طولده يكلك عارض اولور و كاه اولور بمحكمه دخي سرايت ايدر يعقوب بو روايت ايتدي الشق و الشقة اكسه دخي
بر نسنه نك نصفي يقال اخذت شق الشاة و شقة الشاة و شق طاغك بر جانبنه دخي ديرلر و في الحديث ام زرع وجدني في اهل غنيمة بشق و ابو عبيد
شق بر موضعك اسميدر و شق بادية دخي ديرلر يقال هو اخي و شق نفسي و شق مشقت معناسنه ده كلور و منه قوله تعالى لم تكونوا بالغيه الا بشق الانفس و كاه
مفتوح قلنور ابو عبيده روايت ايتدي و شقة شول باديه دخي ديرلر كه بحذرده يا خود انجودن قوپر غضبناك و ولاه كمسنه ايچون احتد فطارت منه شقة
يعني زياده حدتندن كلور اندن بر باده قوپر هلاك اولجه ديرلر و شقة اراق اولان سفره دخي ديرلر يقال شقة شاقة اذا كانت ذات مشقة
شينك ضميله بر باده قماش و صاحب صحاح شقة اكي بتون اوطين قفتانك قيدر دي جوهرينك و صاحب قاموسك تصريحنه كوره بو نظرده
سفر بعيده دخي ديرلر يقال الشقة شاقة الشقيق شينك فتحي و قافك كسري و مد ايله بر باده نك اشبه و مقابله مثلا بو نسنه ايكي بولندي و نضيع اخوكي
اولور بو سبيله فلان شقيق فلان ديرلر قرنداشي معناسنه الشقيقة شينك فتحي و قافك كسري و مديله ايكي قوم دن اوكان ديه نك ده سنه اوكان
الشقائق شينك فتحي و ياتك كسريله جمعيدر شقائق النعمان كه لاله دير شكله معروف اولادر جكدر كه اكالا لا كوهي ديرلر واحده سي و جمعي برابر در و نعمان ا
اولمغه سببي بو در كه نعمان نام كمسنه بو يري قوروب شمده دكر اولنان جچكلري تكثير ايدي بنا على ذلك شقائق النعمان ديدلر و شقيقه شول اغري در كه
باشك بر ياركنه عارض اولور شقيقه نعمان بن المنذرك جوهر سنكه دخي اسميدر الاشق همزه نك و شينك فتحيله اوزون فات و كلان آت يقال فرس
الشقاء شينك فتحي و الفك مديله اشيق اوزون اولان بوندر معناسنه المشاقة ميمك ضمي و قافك تشديديله مخالفت و عداوت ايتمك الشقاق
بمعناها الاشقاق همزه نك و تانك كسريله بر نسنه نك يار دسنة الاحق و اشقاق كلام توم و خصومتده طوغرى سن ترك ايدوب صاغ جانبه و صول جانبه

شفق

شقق

بولدي ديرلر و بر حرفك بر حرفدن اشتقاقه حرفا ولي حرف ثانيدن اخذ اتمكدر الشقشق فتحتينله و قافك ضمي و تشديديله يار دلمق يقال شقشقت الحطب شقشق
على وزن الولولة ادكلا او تمك يقال شقشقة العلل شقشقة اذا هدر و العصفور شقشقة سوتيه يعني شقشقة ديرلر موتيره دخي استوا اولمغه
الشقشقة شينك كسريله شول نسنه در كه دوه كوكره دوكي زمانده اني قرموزي جكركبي اغزندن چيقارد دخي خطيبه ده شقشقة ديرلر انك كوكرجك ديه
الشقراق شينك و قافك كسري و رانك تشديديله و شينك كسري دخي لغتدر شول قوشدر كه اكا ببون بوده ديرلر بكلرى اولور كه سكينه معناسنده در
نشيب اولور الشرقراق شينك و رانك كسريله بمعناه لغت فيه على مثال سرطراط و سرطراط سينك بهمله ايله بالوده بير ديرلر
بالوده كه اصيل دخي ديرلر و اني شو متعوا ايدر ابو الشمق وزن مذكوردر ده شاعر در اولان مروان بن محمدك كنيتي در الشنق فتحتينله ازكا لك
شنق شينك و ميمك فتحيله او زون طويل معناسنه الشناق شينك كسريله ايكي فرضك ما بيني ديرلر صدقة الماق و في الحديث لا شناق
فضا بنده اكي فرضك ما بيني ديرلر و شنق باش اوذن اولمغه دخي ديرلر الشناق شينك كسريله اكي فرضك ما بيني حقنده صدقة الماق و في الحديث لا شناق
لا يؤخذ من الشنق حتى يتم و شنق ديت مرتبه سنده ادني اولان ارش جنايته دخي ديرلر يعني ديته محل ايدن عاقلة ديتي سوق اتدكده انوك با نجه باده
دخي اولدكا شنق ديرلر كو باكه اول ديت عظما نكه متعرعا شدده اولور الاشناق همزه نك فتحيله جمعي جراحت ارشلري معناسنه و شناق قربه اغزى
بغلد نكده ايپه دخي ديرلر الاشناق همزه نك كسريله قربه اغزين بغلماق تقول اشنقت القربة اذا شددتها بالشناق و اشناق دوه يه ده دونده اولان كمسنه
يولاريله دو نسكرمك ده ديرلر يقال اشنق بعيره اذا كفه بزمامه و هو راكبه و اشناق دوه كندي باشني يوقاري قالدرمقه ده ديرلر يقال اشنق البعير بنفسه
بوينو لا يتعدي الشنيق شينك فتحي و نونك كسري و مديله اوغلان كمسنه متبني معناسنه الشنق شينك فتحي و نونك سكونيله دوه يه اوزرنده اولان يولار
تسكر نمك تقول اشنقت البعير شنقا من الباب الاول اذا كففته بزمامه و انت راكبه الشناق شينك فتحيله اوزون كمسنه المشنق ميمك ضمي و نونك
فتحي و تشديديله باده لمشق اندكي ادويته اوده ده يقال لحم شنق اي مقطع و شناق ديديلر مأخوذ دوتسنه كم الان برود اتفاق و اسلوب ايتدي و شنق
شول جبر بادلر دينه ديرلر كه ديت باعيلة اشتدلر الشوق شينك فتحي و واوك سكونيله برنسنه يه جكمك يقال شاقني الشيء يشوقني الشائق بانك كسريله
كونده جكيتيلر المشوق ميمك فتحي و شينك ضميله بو نسنه يه جكن كمسنه الاشتياق همزه نك و تانك كسريله نفس بر نسنه يه چكمك باده قلماق يقال اشتاقه
و اشتاق اليه التشويق على وزن التكريم بر نسنه يه مشتاق قلمق العشوق فتحتينله و واوك ضمي و تشديديله بر نسنه يه اوده و منده اولمق تقول شوقتني فتشوقت
الشيق شينك المشاق ميمك ضمي و شينك سكونيله بر نسنه يه اوده و منده اولمق و كاه اولور صبرده اشعارحد الغنم حميه قلب ايدوب مفتوح قلنور الشيق
لك كسري و مديله طاغ جبل ابن الاعرابي روايت اوده بعضلر ايتدي طاغك زياده صرب يريدر الشاق شينك كسريله بر نسنه يه ايب بغلماق يقال اشتقت الطب
الو بوشنق نطق بو شياق بناطه كبي اولور و دنا و معنا و ضبطا مهمله ايله حا دراينده ديرلر و صاحب قاموس اشاتمي بو معناده مأخوذ در
شينك بر شيء اولده تقديم و التمش بعضنده تأخر و الشق غالبا شينك يانه اهيل و باخود اوده منقلب و اصلنده دو الشيهوق
تنفيع ولمق يقال شهق يشهق من الباب الثالث اذا ارتفع الشاهق هانك كسريله يوكسك اولان طاغ جبل مرتفع معناسنه و شاهق كاه اولور غضب سببيله
رقم الملاق اولنور يقال رجل ذو شاهق اذا كان شديد الغضب الشهيق شينك فتحي و هانك كسري و مديله حمارك صوتنك ابتداسي و زفير صوتنك اخري در
و شهيق حمار جايز بغرلمق معناسنده كلور يقال شهق من الباب الثالث و شهق شهقا من الباب الثاني بعضلر ايتدي شهيق نفسي عجرو دواتمك و زفير
اخراج اتمكدر الشهقة شينك فتحي و هانك سكونيله جايز سخ صيحه معناسنه يقال صحي فلان شهقة فمات الشهاق تانك فتحي و شينك سكونيله شو تلر جايز مق
شهيق معناسنه يقال تحمك شهاق فصل الصاد الصدق صادك كسريله و دالك سكونيله جزكرجك اولوب دانعه مطابق اولمق يقال صدق
في الحديث و يقال ايضا صدق الحديث يعني كاجزي كرچكسو بلدي و في المثل صدق في سن بكره يعني كرچك خبر ويردي بكرنك سنن خبر ويرن و بكر بانك
فتحي و كافك سكونيله تازه اولان دوه يه ديرلر يعني و قتاكه ذكر اولنان دوه فروخت صاحبي اني تكبير ايچون هدع ديدي و هدع بر كلامدر كه اوكك
دوه لره كرخره ده فرار اتدكده تسكين اولنور يقال صدقوهم القتال يعني انلره قتال حبرده كرچكسو يلدلر التصادق تانك فتحي و الك ضميله بر بريله كرچك
باوروسمق و تصديق ايتمك يقال تصادقا في الحديث و في المودة المصدق ميمك ضمي و دالك كسري و تشديديله شوله كمسنه دركه سنه خبركره تصديق ايدوب
كرچكن بوو مصدق قبول و كابن جمع ايدنه دخي ديرلر المتصدق ميمك ضمي و دالك كسريله و تشديديله صدقه ويرن كمسنه و متصدق صدقه الن كمسنه ده
ديرلر يقال العرب رجل يبيا الصدقة و لا يقال يتصدق و العامة تقول و قوله تعالى ان المتصدقين و المتصدقات بتشديد الصاد اصله
المتصدقين فقلبت التاء صادا و ادغمت في مثلها الصداقة صادك فتحيله دوستلق الصادقة ميمك ضميله دوستلق الصديق صادك فتحي و دالك كسري
و مديله دوست اولان كمسنه الصديقة مونثيدر الاصدقاء همزه نك فتحي و دالك كسري و الفك مديله جمعي و كاه اولور واحد و جمعه و مونثه صديق اطلاق اولنور
يقال هن صديق كما و قعت الاشهاد با عيني اعدا و هن صديق الصديق صادك ضمي و دالك و يانك كسري و تشديديله تصغير و اخلاص صدق قا معناسنه

شهق

صدق

يقال فلان صديقى اى اخص اصدقائى بس تصغير مدح ايچون اولور الصديق صادك كسرى ودالك تشديديله فسيق وزنى اوزره دايما تصديق اوزره اولان
كمسنه وقولنى فعلى ايله تصديق ايدن كمسنه المصدق صادك فتحى ودالك سكونيله بركاولان كونه ديرلر صلب معناسنه نعمتلر ايچون طوغرى كوزلر
ونظرنده استقامت اوزره اولمغه دخى ديرلر يقال رجل صدق اللقاء وصدق النظر الصدق صادك ضمى ودالك سكونيله جمعيدر يقال قوم صدق
وافراس فرده وجون جون وده داشقر اولان اتدر ديرلر وجون اق اولنه ديرلر المصداق ميمك كسرى وصادك سكونيله برنسنه يى تصديق ايدن شى
مصداق هذا اى ما يصدقه ذو المصداق ميمك فتحى وصادك سكونيله حمله سى درست اولان اته ديرلر اولان اته يقال انه لذو مصدق اى صادق الحملة
الجرى كانه ذو صدق فيما يعدك من ذلك الصدقة تحتيه ايله شول نسنه دركه انى فقرايه تصدق ايدرسن الصداق صادك فتحيله الصداق صادك كسريله
عورتك مهرى الصدقة صادك فتحى ودالك ضميله كذلك مهر معناسنه در ومنه قوله تعالى وآتوا النساء صدقاتهن نحلة ونحله نونك كسريله برنسنه يى عوضسز
احسان ايتمكه الصدقة صادك ضمى ودالك سكونيله بمعناها الاصداق همزه نك كسريله عورتك نكاحنده مهر تعيين ايتمك تقول اصدقت المرأة اذا سميت لها مهرا
الصندوق صادك ضمى ونونك سكونيله شول معروف ظرفدركه ايچنه متاع قورلر صادله دخى يعقوب روايتى اوزره اكرچه سينله دخى لغتدر ديشيله الجمع
داكك فتحى ودالك كسرى ومديله جمعى صنادق الى معناسنه الصاعقة عينك كسريله شول آتشدركه كوكدن دوشر عوشرين فرماندن يقال صعقتهم السماء
اذا القت عليهم الصاعقة وصاعقة حسين عذابه ظاهر اولان صوته دخى ديرلر صيحة العذاب معناسنه الصعق صادك فتحى وعينك سكونيله برآدمك ...
كمك التصعاق تانك فتحى وصادك سكونيله بمعناها يقال صعق الرجل صعقة وتصعاقا فهو صعق اى غشى عليه وموت معناسنه ده كلور قال الله تعالى
فصعق من فى السموات ومن فى الارض اى مات الاصعاق همزه نك كسريله برآدمك عقلنى كيدرمك يقال اصعقه غيره الصعق بركاوه يقال حمار صعق
اى شديد الصوت والصعق بركمسنه نك اسميدر بنو صعفوق صادك فتحى وعينك سكونيله وفانك ضمى ومديله يمامه يه تابع برجماعتك اسميدركه ...
اوتوكه لا ينصرف وفعلول وزنى اوزره كلام عربده يوقدر كلمه شد صعفوق دن غيرى وما خروب فضحها انكه خلافى معربدر قلبوندن ماجوده اسم ...
قيلوبلر نونين حذف ايتدكدن صكره حرف آخرين مفتوح قلدى عوام ناسدر الصعافقة صادك فتحى وفانك كسريله صمى ودواتى اوزده ...
بى سرمايه تجار قابحوه باداره حاضر اولوب تجارلر برنسنه اشترا ايتدكده انلر باذاده بله داخل اولور الصعفق صادك وقافك فتحى وحرفين بانكسه ...
صعافقة طائفه سنك واحدى كه لا ما مردود اتمش بعضلر ايتديكه واحدى صعفوق در وجمعى صعافقة وصعافيق در الصفق صادك وفانك سكونيله
ضربدركه آوازى اشيديلور التصفيق على وزن التكريم بمعناها يقال صفقته الريح من الباب ... وصفقة وتصفيق اله برى برينه اورمغه ...
وتصفيق شرابى برقابدن برقابه نجوبوانكه دخى ديرلر وتصفيق ... مرعاى اخره صالمغه دخى ديرلر وصفق عقد بيع ايچون اله ...
ديرلر تقول صفقت له بالبيع صفقا اذا ضربت بيدك على يده وصفق رده ومنعه دخى ديرلر يقال صفقته فانصفق وصفق صادك فتحى وفانك سكونيله
صمى حى لغتدر ... صفقت الجبل ناحيه جبل ديرلر وصفق كوزى قپامغه دخى ديرلر يقال الصفق عينيه اذا ... غمضها وتقول صفقت ...
وصفق عود ديكله معروف سازك قللرين ديرتمكه دخى ديرلر ... اشجار برى برينه اوروب تحريك ايتمكه ديرلر الاصطفاق همزه نك وطانك ...
متحرك اولمق يقال صفقت الريح العود اذا حركته فاصطفق ويقال الريح تصفق الاشجار فتصطفق اى تضطرب الصفقة صادك فتحى ...
ال اله المقلة اولنن عقد يقال ربحت صفقتك للشراء وصفقة رابحة وصفقة خاسرة التصافق تانك فتحى وفانك فتحيله حالت بيعده قول وقرار
عهد ومياه اوزره ال اله ايشماق ... ويقال تصافق القوم عند البيعة الاصفاق همزه نك كسرى ...
قپويى اورتمك يقال اصفقت الباب واصفاق اتفاقه دخى ديرلر يقال اصفقوا على كذا اى اجتمعوا واطبقوا عليه واصفاق الى برنسنه يه ...
يقال اصفقت يده بكذا اذا صادقته ووافقته واصفاق قويونه كوندن بركره صاغمغه دخى ديرلر يقال اصفقت الغنم اذا لم تحلبها فى اليوم الا مرة الصفاقة
فتحيله برنسنه محكم اولمق الصفيق صادك فتحى وفانك كسرى ومديله محكم اولان نسنه يقال ثوب صفيق اى شديد النسج ووجه صفيق اى ...
كنايه جلده اينجه الصفاق صادك كسريله الجلد الاسفل الذى تحت الجلد الذى عليه الشعر يعنى صفاق ... دريسنك التنده اولان يوفقه دريدر
شول صوده كه ... الصلق صادك فتحى ولامك ...
قاتى ... صوت شديد معناسنه اصيحه ... ليس منا من صلق او حلق يعنى صوت شديد ايله چاغرمق ...
برلرين ... وصلق عصايله ... الاصلاق ... همزه نك كسريله ... المصلقة
وطانك كسريله ... الصلقات ... الصلوق ...
وفرس ... الصلامه صادك فتحى ...

صعق

صفق

صلق

وبلغة انكلر بنو المصطلق ميمك ضمى ولامك كسريله خزاعه دن برجماعتك اسميدر الصهصلق صادلرك فتحى ولامك كسريله بركاولان اواز يقال صوت صهصلق
اى شديد وصهصلق شول قاريه دركه سيد الصوت اولا الصهصليق صادلرك كذلك فتحى ولامك كسرى ومديله بمعنا الصيق صادك كسرى ويانك
توز غبار معناسنه الصيق صادك كسرى ويانك تحتيله جمعى غبارلر معناسنه جيفا يله جيف كبى فصل الضاد الضيق ضادك فتحى ويانك سكونيله
طار اولمق وضيق ضيقك تخفيفى اولمغه طار اولجق معناسنه ده كلور مثيله ميت كبى وضيق ضيقه نك جمعيدر دخى كلور فقر وسوء حال معناسنه الضيق
ضادك كسرى ومديله كذلك مصدردر طار اولمق معناسنه يقال ضاق الشئ يضيق ضيقا وعربلرك صفت بر دعا وبو كلرى فى جيفة ضيق معناسنه
صاد دخى برمعناسنه وضاق بخل معناسنه ده كلور يقال ضاق الرجل اذا بخل الضيقة ضادك فتحى ويانك سكونيله كذلك طار اولمق ضيق معناسنه در
ويقال ضاق عنك الشئ يعنى سكا صغمدى ديمكدر ويقال لا يسعنى شئ ويضيق عنك يعنى سكا صغمش ديمكدر برنسنه بكا دخى صغمش ديمك الاضاقة
همزه نك كسريله مال ضايع اولمق يقال اضاق فلان اذا ذهب ماله التضييق على وزن التكريم طار قلمق يقال ضاقت عليك الموضع التضايق تانك فتحى
ويانك ضميله بر قاج كمسنه بربرينه وسعت ويرمك يقال تضايق القوم اذا لم يتسع امرهم خلق او مكان الضوق ضادك ضمى وواوك مدى ... الضيق
ضادك كسرى ومدى واللغة كذلك ... بونلرك اكيسى دخى اضيقك ... ساكن اولوب ماقبلى مكسور اولدوغيچون فصل الطاء
الطبق فتحيله شول معروف نسنه دركه ايچنه ميوه وسائر ماكولات قوبوب قوبولر وصاحب صحاح بو مقامده طبق قپايله تفسير ايدوب طبق تاء هر جيوه
دبندن الاطباق همزه نك فتحيله طبقلر معناسنه وطبق هر نسنه يه اطلاق اولنوركه برنسنه نك اوزرندن اولوب انى احاطه ايتمش اوله وطبق كيجه نك وكوندوزك
اكثرنه ديرلر يقال مضى طبق من الليل وطبق من النهار اذا مضى معظمه وطبق شول بوغنه كه ديرلر اوقده اولان اوكوزلرده كوكلريندن ايكى كمك ارسنده
اولور وبنت طبق قابلوبغايه ديرلر بوسببدن بلايه واقعه احدى بنات طبق ديرلر وحرى بوده كه عرب طايفه سى شويله زعم ايدرلر كه قبلونبغا لقتاده
طقوز يمورده يمورلديكه جمله سى قبلوبغا اولور وبرى دخى يمورديكه اول سياه ايلان اولور وطبق جماعت معناسنه ده كلور يقال اتانا طبق من الناس
وطبق من الجراد يعنى بنى آدمدن وچكركه دن برجماعت وطبق قيودن سوكك بعضى بعضدن آيردن طوغورمسى يقال ولدت الرجيلا وولدتها طبقا
ورجيلا رانك ضمى وجيمك فتحى والفك مديله كذلك بربرى اردنجه طوغورمق وطبق شول يغموره ديرلركه عام اوله وطبق حال معناسنه ده كلور ومنه
قوله تعالى لتركبن طبقا عن طبق اى حالا عن حال يوم القيامة وطبق الحلاغه دخى ديرلر يقال طبقت يده طبقا اى اكانت لا تنبسط طبقة فتحيله اياد
برقبيله نك بجندن برجماعتك اسميدر وعربلرك واقف شن طبقه ديدكلرى نقل ايدوب ابن السكيت ايتديكه شن برقبيله نك باباسى ديدركه اولى شن بن اقصى
...وطبق اياد قبيله سندن برجماعتدر كم مردواتى وشن قبيله سى شوبو قبيله اولوب كسنه انلره مقاومت ايدميجك طبقه جماع ايله ... كليه
مقاومت ايدر بلدكلرى بوافق شن طبقة وافقه فاعتنقه ديديلر واعتناق عين مهمله ايله برى برينك بوينينه صاريلمغه دركه الطبقة فتحتينله قيودن سوكك بعضى
بعضدن ايرلدقلرى ... يقال وله لهما الطباق طبقة الطبقات كذلك فتحتينله مراتب معناسنه در يقال طبقات الناس اى مراتبهم الطباق طانك كسريله بربرى
اوزره اولمق يقال السموات طباق اى بعضها فوق بعض وطباق يربوزنه عالى اولان نسنه يه ديرلر الطباق طانك ضمى وبانك تشديديله براغاجك اسميدر كه
... شرفه ... بر شربتى ويا قيصه زهرلره وحماله نافعدر الطباق طانك فتحى والفك اخرنده مديله شول ادمكه دوه دركه جماعدن عاجز اوله
وشول رجل دركه هر نسنه دن عجز اوزره اوله ولا التطبيق على وزن التكريم نماز ايچنده حالت ركوعده الترى ديلوبراوزره قومق وتطبيق قليجك بونيرن شوقريه
وجى ديرلر يقال طبق السيف اذا اصاب المفصل فابان العضو يعنى قليجك بوغاز دشوب عضوى ايوسه وبو معنادن بركسنه دعوتنه من فى حجت ايراد ايتكه
تطبيق ديرلر يقال الامر يطبق المفصل اذا اصاب الحجة وتطبيق الفرس آت سكرده كن ايكى الين دنبى ايدوب معا وضع ايتكه ديرلر ... التطبيق بلوت يغمورى ... جميع
... ديرلر المطبقة ميمك ضمى وبانك كسرى وتشديديله شول بلوتدركه يغمورى هر جانبه ايرشه يقال سحابة مطبقة المطابقة ميمك ضمى وبانك
فتحيله موافقت معناسنه در ومطابقت ايكى نسنه يى بربرينه تطبيق ايتكه دخى ديرلر يقال طابقت بين الشيئين اذا جعلتهما على حذو واحد والزقتهما
ابن السكيت ايتديكه مطابقت مرافقت معناسنه ده كلور يعنى ... موافقت ايلامق ... ديرلر وبو مطابقت ... دخى ديرلر ...
باللزق كالقرين ... دخى ديرلر التطابق تانك فتحى وبانك ضميله اتفاق ايتمك الاطباق همزه نك كسريله برنسنه يه ... اتفاق ايتمك يقال اطبق
على الامر اذا اصفقوا عليه والطباق برنسنه يى اورتمك ... يقال طبقت الشئ اذا غطيته وجعلته مطبقا التطبيق تحتيله وبانك ضمى وتشديديله ...
يقال الطبقت الشئ فتطبق هو ومنه قولهم لو تطبقت السماء على الارض ما فعلت كذا الحمى المطبقة ميمك ضمى وطانك سكونى وبانك كسريله كيجه وكوندوز دائم
... الحروف المطبقة ميمك ضمى وطانك سكونى وبانك فتحيله درت حرفدر برى صاد وبرى ضاد وبرى طا وبرى ظا در الطابق
بانك فتحيله ... الطريق طانك فتحى وراانك كسرى ومديله يول سبيل معناسنه تذكير وتانيثى جائزدر ... الطريق

صيق

ضيق

طبق

طرق

الاعظم والطريق العظمى وطريق طريقينك جمعى دخى كلور اوذون خرما اغاجى معناسنه على ما يجى الاطرقة همزه نك فتحى وراءنك كسريله جمعى بو الاطرقة بو
الطرق ضميله كذلك جمعى الطريقة طانك فتحى وراءنك كسرى ومد يله زياده واوزون خرما اغاجى وطريقه شول نسنه دركه بوكون يا خود فلان طوقز ابريشم
اله اولوب اوزونى اوكسعدار بجاو لور بركوشه دن بر كوشه يه واربجه اوق برلره وضع ايدرلر وطريقه قومك ايلر ومندوكونيه لرينه دخى ديرلر يقال هذا
رجل طريقة قومه وهولاء طريقة قومهم الطريق طانك فتحى وياءنك كسريله جمعى شويقلر معناسنه يقال هولاء طرايق قومهم للرجال الاشراف حكاها يعقوب
الزاد ومنه قوله تعالى كنا طرايق قددا اى كنا فرقا مختلفة اهواؤنا وطريقة بركسنه نك مذهبنه دخى ديرلر يقال ما زال فلان على طريقة واحدة اى حالة واحدة
الطرقة طانك فتحى وراءنك سكونيله بركره معناسنه يقال اختضبت المراة طرقة او طرقتين اى مرة او مرتين ويقال ايضا اتانى فلان فى اليوم طرقتين اى مرتين
وطرقه بركسنه نك اشنه دخى ديرلر الذين جمعه معناسنه يقال هذه النبل طرقة رجل واحد اى صنعة رجل واحد ونبل اوقك فتحى وباءنك سكونيله ولر
طايفه يه استعمال اولنديكى وقتلر الطرق طانك فتحى وراءنك سكونيله شول ياى كرشنه نه غنى دركه ايچنه طوخته لر ايدر بجاسنه يقال ايد المطرقة
وراءنك ضمى ومدى يله بمعناه ومنه قول ابراهيم النخعى الوضوء بالطرق احب الى من التيمم وطرق كذلك ادكاولان كمسه نك منيسى ماء الفحل معناسنه وطرق
صوى بجاسه ايتانكه دخى ديرلر يقال طرقت الابل الماء اذا بالت فيه وبعرت وطرق طاش حصاللنه فال احمد دخى ديرلر كاهنلكده بر نوعدر وطرق
بجاد اولانكمسه نيوكه عصاله اوديبوشتيله وبجاد دوكلب بصدق اصلاح ايدن كمسه ديرلر المطرقة ميمك كسرى وطانك سكونى وراءنك فتحيله بوكيوكه
الت ومطرقه دمورجى كوجنده دخى ديرلر الطرق طانك ضمى وكتنعيله طريعا ابدن كاهن اولان كمسنه لر الطوارق راءنك كسريله نساءدن كاهنه اولانلر الطرق
طانك ضمى وراءنك فتحيله شولى بولكرا ياخود خطاره دركه يا يدن اولور لسا ديج العوس معناسنه الطرق طانك ضمى وراءنك سكونيله واحدى وطرق اسلوبه وعاده
دخى ديرلر يقال باذال ذلك طرقتك اى دابك الطرق طانك كسرى وراءنك سكونيله قوت معناسنه منه قولهم مابه طرق اى قوة وطرقك اصلى شحم ويس شحم دالى
ايون طرقله وقوت كنايتدر ولكنى زيرا اكثر قوت شحمدن اولور الطرق فتحتيله صرداددن اولان نسنه لرعرقه وصغيره ورزدق وحباله صيادكبى كه دايك
اولمغله حلقه لوى اولان وادن ازى كبى صراوددى ادلا وعرقه عينك وراءنك فتحيله وقافلر حرما اغاجلرنك واننك صفى ودو بو تعبيردن فهم اولنور كه
قرحكدن بو مطلوبدر وطرق بالتحريك زشنه وعرقسى اى وحوض وجرانده دكى قنبوشدن خالى دكلدر الطرقة فتحتيله واحدى دگرا اولنان نسنه لره وضع
يقال جاءت الابل على طرقة واحدة وعلى خف واحد اى على اثر واحد وطرقه كذلك قرب فكر بوكبدسنه ديرلر الاطراق همزه نك فتحيله جمعى قربر بوكبدلردن
دبو قريه بوشبوب بوشه قده اولور وطرق صوكلنده وكى بر دخى ديرلر مشافيه ماء معناسنه وفرانيتى طراق دوه نك دزلرينه اولان ضعف دولر
وطرق قوشلرينكك بو برى اوزره اولسنه دخى ديرلر الاطراق همزه نك كسرى وطانك كسرى وتسويه بله انفعال وذنى اودده قوتى قناده پلكيكه يقال الاطراق
جناح الطاير اذا التف الاطراق همزه نك وراءنك فتحيله شول دوه دركه ديزلرينه ضعف اولا الطرقا طانك فتحى وراءنك سكونى والفك مديله مونث المطرقة
ميمك فتحى وراءنك ضمى ومد يله شول كمسه دركه سولكك اولور ضعيف ولا يقال رجل مطروق اذا كان فيه رخاوة وضعف الطريقة طانك كسرى وراءنك كسرى وشديد
ذكر اولنان معناده مصدر درسولكك اولور ضعيف ولهذا يقال ان تحت طريقته لعندوة اى ان فى لينه وانقياده احيانا بعض العسر عنادوه عينك كسرى ونونك سكونيله
عناددن اولور المطرق ميمك كسرى وطانك سكونيله برنسنه نك نظرى المطاديه ميمك فتحى وراءنك كسرى ومديله جمعى يقال جاءت الابل مطاريق اذا جاءت يتبع بعضها
الطروق ضميله كيجه ايله كلمك يقال اتانا فلان طروقا اذا جاء بليل ويقال طرق يطرق طروقا من الباب الاول وطروق ادكك دوه دشيسى وده نك نجى نه دودلر
طرق يطرق طروقا اذا نوعليها الطروقة طانك فتحى وراءنك ضمى ومديله شول ناقه دركه ادكك يا دوبعا ناقه الفحل التى بلغت ان يضربها الفحل الطرقة وانكه
وراءنك فتحيله همزه اوزره شول كسره دركه اقسام اهلنه كيجه اجر على الله ولم يودي الطارق راءنك كسريله كيجه ايله كلن كمسنه وطارق شول يلدزه ديرلركه
وقتده طوغر كاكوكب الصبح ديرلر الطارقة راءنك كسريله كشينك اقرباسيدر واولان جماعتيه نخذ وعشيره معناسنه الاطراق همزه نك كسريله سكونيله ويدن كلام
يقال اطرق الرجل اذا سكت فلم يتكلم واطراق يره باقمغه دخى ديرلر ومنه المثل اطرق كرا اطرق كرا ان النعام فى القرى وخصلم دخى شلرينه ديرلر
ديكله معروف اولان قوشدر يعنى دوه قوشى عظمتله صيد اولنمغله سنى حمى حالكى اندن كيلسوه قيل وبو مثل كمسنه كوده بر متكبر اولنه حقنده
اولسنور والطراق بركمسنه ده شيى طوده دستى شويده ديو ادكمه ديلك يقال اطرقه فحلك اى اعرتمه فحلك ليضرب فى ابلك واطراق دوه بو برى ادبه
ديرلر يقال اطرقت الابل اذا ذهب بعضها فى اثر بعض والطراق برنسنه يه ددى وسكر كيجوريكه دخى ديرلر يقال اطرقت بالجلد والعصب يعنى قلقانه دنكيتا
كبيعرتلك المطرق ميمك وراءنك فتحيله شول قلقانه دركه دوديكر تيلمش اولا المطرق ميمك ضمى وراءنك كسريله خلقته بر نوع عادى اولان كه الرق
وراءنك كسريله صيغة شتيه ادوه لرحاضرا ودده برشريك سيمى الاستطراق همزه نك وتانك كسريله ودليجون ادكك طلب ايدنك يقال استطرقه فحلا
منه ليضربه فى ابلك التطارق تانك وراءنك ضميله بر برى دوده ديه كتمك يقال تطارقت الابل اذا ذهب بعضها فى اثر بعض المطرقة ميمك فتحى وراءنك

تطبيق اولنوب بكسلش اولا وبر برى اوزرنه كيلمش نعلين لره دخى ديرلر الطراق طانك كسريله شول نعلين دركه تطبيق دنور
ققالمردركه بر برى اوزرنه
كيلمش ولا الطراق طانك كسريله بر برى اوزرنه اولان يلكه دخى ديرلر يقال ريش طراق اذا كان بعضه فوق بعض المطارق ميمك وراءنك فتحيله ايكى قفتانه
بر برى اوزرنه كيرمك يقال الرجل بين الثوبين اذا ظاهر بينهما اى لبس احدهما على الاخر ومطارقه ايكى نعلينى بر برينه تطبيق اتمكه دخى ديرلر يقال طارق بين النعلين
اذا خصف احدهما فوق الاخر وخصف حاء مهمله ايله بر بوغزاسه ايدوب ديكمكدر التطريق على وزن التكريم بو غرتلمق دبكله معروف قوشك يمرطه سى قريب
اولمقعى رواية اودده يقال طرقت اذا حان خروج بيضها وبو تعبيردن صاحب صراحك تطريق وقت كفايتده سنك خوابيضراده دكى مخالف اولدقنى
ظاهر اولور دبركفايده بيرده ماده معنا ديرلر وابو عبيد ايتدى تطريق طرفسمنده قطانك غيرينه استعمال اولنور يقال طرقت الناقة بولدها اذا
انشب ولم يسهل خروجه وكذلك طرقت المراة ونشوب اصيلمه ديرلر وتطريق بركسنه نك حقيقة انكاد اندكدن نصكره اقرار اتمكه دخى ديرلر يقال طرق فلان
بحق اذا كان قد جحده ثم اقر به بعد ذلك وتطريق دوه يه اوتلمقدن وعزيز نسنه دن منع اتمكه دخى ديرلر وتطريق يول اتمكه دخى ديرلر تقول طرقت
للابل اذا جعلت له طريقا الطسق طانك فتحى وسينك مهمله نك سكونيله بر خراجى كه سيودن معرب در عمر رضى الله عنه عثمان بن حنيفه اكى اسلامه كلمش كمسنه
حقنده نامه بازدقده ايتدى ارفع الجزية عن دهقانها وخذ الطسق من اراضيهما الطعنق فتحتيله بو نسنه يه ايتكمر باشلمق يقال طعنق بفعل كذا
يطعنق طعنقا من الباب الرابع الطقطقة على وزن الولولة طولادك طرباغى اواذى دقدقه كبى و ذنا ومعنا وكاه صبطقطق ديرلر كوياكه بو
لفظ طولادك يوريشى اوازدن حكايت قيلورلر وبو لفظ ماده فى دن نقل اولنديمز بوكه كتابدن غيرى يرده واقع اولماشدر الطلق منحطة
كوربوزلو اولمق خندره دولو معناسنه وطلق دوه صوارمعجونى اولان مبرمه دخى ديرلر نتكم كلوما انشاد اندكده طلقت طلقا وطلق اليدين
الى اجود معناسنه ده كلور يقال رجل طلق اليدين اى سمح والمراة طلقة اليدين وطلق اللسان فصيح الكلام معناسنه ده كلور يقال رجل طلق اللسان
وذلوق اللسان الطليق طانك فتحى ولامك كسرى ومد يله بمعنا يقال رجل طليق اللسان وذليق اللسان المطلق تحتيله بمعنا يقال رجل طلق اللسان وذلق اللسان
الطلق طانك ضمى ولامك فتحيله بمعنا كذلك وطلق باغدن اطلاق اولنان دوه يه دخى ديرلر نتكم تفصيلى كلور انشاء الله تعالى يقال رجل طلق ذلق
فلنه اديج لغات وطلق قيج طاوسكونى لامله شول كيجه وشول كونه ديرلركه انده صوغوق اولميه وبر موزيا تدن دخى برى اولميه يقال يوم طلق وليلة
طلق اذا لم يكن فيها قر ولا شىء يوذى وطلق كذلك بر دوانك اسميدركه انكله طلا اولنسه او دباغن منع ايدر وطلق كذلك اوغلان بوديسنه
دخى ديرلر يقال طلقت المراة تطلق طلقا على ما لم يسم فاعله الطليق طانك فتحى ولامك كسرى ومد يله كولر يوزلو اولان كمسنه خندره دو معناسنه
وطليق شول اسيره ديرلركه بندن اطلاق اولنه الطلاق طانك فتحيله كولر يوزلو اولمق يقال طلق طلاقة من الباب الخامس الطلق تحتيله ايمود
اوغلان بوديسى معناسنه وجع الولادة كبى وطلق دريدن اشلمغه بر نوع يوقاعيد ر وطلق انكه بركره سكرتسنه دخى ديرلر يقال عدا الفرس طلقا
او طلقين اى شوطا او شوطين وطلق كذلك دوه صويه بعيجون اولان بر ديرلر كيجه دخى اوكيجه كه اكى كيجه لك يولده اوله صبحده اولان سيره طلق
ديرلر جوبانلر اولان كمسنه دوه يا طلاق انكيبن كاه كيدر بر كاه دخى و نكلدوه بعيجون بسوركراولنان دوه لره ليله ثانيه دن اول الطلق ديرلر وليلة
ثانيده قوارده ديرلر الطلوق ضميله ذكر اولنان تعبيرك مصدريدر يقال طلقت طلوقا من الباب الاول الاطلاق همزه نك كسريله قومك دوه سى اوطلقه
ديرلر يقال اطلق القوم اذا طلقت ابلهم وكيسر صالح وبر مكه دخى ديرلر تقول اطلقت الاسير اى خليته واطلاق ناقه يه باغدن بو شتمك معنده دخى
ديرلر تقول اطلقت الناقة من عقالها وطلقت هى من الباب الاول ايضا واطلاق حرانكيجون الاجهه دخى ديرلر الطلق طانك ولامك ضميله شول دوه دركه
باغدن اطلاق اولنه يقال بعير طلق وناقة طلق اى بغير قيد الاطلاق همزه نك فتحيله جمعى باغدن اطلاق اولنمش دوه لر معناسنه يقال بعير طلق وناقة طلق
اى بغير قيد وطلق فصيح اللسان اولنه ده ديرلر نتكم مرور ايتدى وطلق قيد وبنددن خبسو اتمكه دخى ديرلر يقال احبس فلان فى السجن طلقا اى بغير قيد
والطلقات اياغنك سكلى اولمامقده دخى ديرلر يقال فرس طلق احدى القوائم اذا كانت احدى قوايمها لا تحجيل فيها الطلق طانك كسرى ولامك سكونيله حلال
معناسنه ديقال هو لك طلق وخارج معناسنه ده كلور يقال انت طلق من هذا الامر اى خارج منه الانطلاق همزه نك وطانك كسريله كتمك ذهاب معناسنه
تقول انطلق به على ما لم يسم فاعله كما يقال انقطع به المطليق ميمك ضمى وطانك فتحى وياءنك سكونيله منطلقك تصغيرى درد المطيليق ميمك ضمى وطانك فتحى ولامك
كسرى ومد يله كذلك منطلقك تصغيريدر نونه عوض يا ويرمكله تغيير ى اوددده النطيليق نونك ضمى وطانك فتحى وياءنك سكونيله ولامك كسرى ومد يله
منطلقك تصغيريدر ديرلر احرف اولكى ميم لازم كلمكله همزه ودلان غيا كلمه كيم نطلاق باقى قلور بالنون ددن غيى واقع اولمغين بو عوض واجب اوليور
اولمقدر يا خود كذلك ووده صكره يا واقع اولمقجه ساقط اولمزنتكم اغيلمه جمعنده ساقط اولورمانك تاف دبسه ديس بونكا اوددرما فيجى
قيلس على نظيره الاستطلاق همزه نك وطانك كسريله اسهال اولمق التطليق تانك ضمى وطانك فتحى ولامك كسرى ومد يله تصغيرى النطيلق تاء بجه بولده

طسع
طلفق
طلح

ققالمر

ابلاه صوتی نکسنه مک وجمعی ساکن اولمق طلق السليم على مالم يسم فانه اذا وجبت له نفسه ویکن وجه بعد العداوة وعواد عیین کامله کسریله البرشه مونی
وجمعی مشتد اولمق وتطلیق زوج ذوجه سن بوشمق دخی دیرلر یقال طلق الرجل امرأته تطلیقا **الطلاق** طانک فتحیله بوشنمق اولمق یقال طلقت تطلق
الاول **الطالق** لامک کسریله بوشنمش اولان عورت وطالق بوشنمش اولوب صالح اولان ناقه یه وقیونده دیرلر یقال ناقة طالق ونعجة طالق
طالق تولد دیمه یوردیلر که ... **الطالقة** کذلک لامک کسریله بعناه یقال المرأة طالق وطالقة
ضمیله **المطلاق** میمک کسری وطانک سکونیله چوق طلاق ویرجی کمسنه یقال رجل مطلاق ای کثیر الطلاق للنساء **الطلقة** طانک ضمی ولامک فتحیله بعناه یقال
همزه **التطلق** فتحیله ولامک ضمی وتشدیدیله لهو ولعوب کمسنه که دوب بر جانبه میل ایتمکه یقال انطلق الظبی ای تمر علی ما ینبغی **الاطلاق** همزه نک کسریله
وتشدیدیله نفس منشرح اولوب انجلامق یقال تطلق نفسه لهذا الامر ای لا تنشرح **الطليق** طانک فتحی وتانک فتحی ولامک کسری ومدیله الطلاق تک تصغیری
طانک طایه قلب اتکله طا ... متحرک اولدوغندن اوتوری ... تصغیری ... متحرک اولدوغندن اوتوری طایه قلب اتکله **الطوق**
فتحی وواوک سکونیله شول نسنه در که بوینه طقرلر کرک سوردن ولسون کرک غیری نسنه دن ولسون **الاطواق** همزه نک فتحیله جمعی وطوق طاقت ووسعت معناسنه دخی دیرلر
التطویق علی وزن التکریم طوق کیدرمک یقال طوقته اذا البسته الطوق وبر کمسنه یه بر نسنه یی تکلیف اتمکده دیرلر یقال طوقتک الشیء ای کلفتکه
طاقت وقدرت ویرمکه دخی دیرلر یقال طوقنی الله اداء حقک ای قوانی ورخصت ویرمکه دخی دیرلر یقال طوقت له نفسه اذا رخصت
التطوق فتحیله وواوک ضمی وتشدیدیله طوق کیمک یقال طوقته فتطوق ای البسته الطوق فلبس **المطوقة** میمک ضمی وواوک فتحی وتشدیدیله شول کوکرجین
بوینده بوینه بر نکه مخالف رنکدن طوق واردر **الاطاقة** همزه نک کسریله طاقت کتورمک یقال اطقت الشیء اطاقة **الطاق** علی وزن الحال کمر
معناسنه **الطاقات** علی وزن الحالات جمعیدر کمر معناسنه **الطیقان** علی وزن الاخوان کذلک جمعیدر فارسیدن معربدر وطاق دسته معناسنه ده یقال
وطاق ریحان وطاق بر جنس ثوبدر دخی دیرلر وبعضلر طاق اوقه یه الدقیری طیلسانه دخی دیرلر **الطاق** یانک کسریله طاعون طشره جیقمق
قبونک طشره جیقمق بر فرق کنک ایکی اغاجده سونه طشره جیقمق برینده دخی دیرلر وبالجمله اکر انجادودن وکر انجادودن بنانک سوریلو طشره جیقمق یره
طاق دیرلر فصل العین **العبق** محرکه بر نسنه یه طیب یا شمع یعنی قوقو یقال عبق به الطیب عبقا من الباب الرابع اذا الوق به **العباقیة** عینک فتحیله
ثمانیه وزنی اوزره بعناه یقال عبق عباقیة ایضا وعباقیة ولهذا برده دخی دیرلر افت معناسنه وعباقیه کذلک شول بادامه اتر دیرلر که یوزده باقی قالور
برشین عباقیة اذا بقی اثر جراحة ... **الاعتقاد** همزه نک ... بلا اولمق اعتقى الرجل اذا اصاد داهیة **العبنقاة** فتحیله ونونک سکونیله عقابه
کسکین طرنقلی اولمق یقال عقاب عبنقاة ای ذات مخالب حداد وعبنقانا عبنقاة نک مثنی جوب ایله حیندکه در **العبقیة** فتحیله
ودکه باغ نلومنده باقه قالور یقال ما فی النحی عبقة ای شیء من السمن **العتق** عینک کسری وتانک سکونیله کرم ولطافت یقال ما ابین العتق فی وجهه
ظاهره دکرم انکه جهنده وعتق حسن وجمال دخی دیرلر وعتق حریة دخی دیرلر **العتاق** عینک فتحیله **المعتاقة** کذلک عینک فتحیله حریت معناسنه در
عتق العبد یعتق عتقا وعتاقا وعتاقة من الباب الثانی ومولی العتاقة عتق سببیله اولان ولاء معتق وعتق دخی قالور ایکی
دیرلر یقال العتق فلان بعد استملاج یعنی اذا دقت ... بعد الغلظ ... عتق صلاح مال دخی دیرلر یقال اعتقت المال فعتق ای اصلحته
ابو عبید روایتی اوزره که مصنفده واقع ولسندرات ... قوی قلمغه دخی دیرلر یقال عتقت فرس فلان یعتق عتقا اذا سبقت فنجت
وعتاقت ... دخی دیرلر یقال عتق الشیء عتاقة اذا قدم وصار عتیقا عتق یعتق دخی بو معنایه در باب ولدن وبر کمسنه قدیم دن ریمانیه
اولمغه دخی دیرلر یقال العتقت علیه یمین یعتق من الباب الاول وعتقت ایضا من الباب الخامس اذا قدمت ووجبت کانه حفظها فلم تجب **العتیق**
عینک فتحی وتانک کسری ومدیله ازاد اولمش کمسنه یقال هو عتیق وفلان مولی عتیق یعنی ازاد اولان رجال ونساء **العتقاء** عینک ضمی وتانک فتحی
جمعی یقال هم ... عتقاء وعتیق ایکی ... دیرلر رجل عتیق دیرلر ایکی اولان کمسنه وعتیق بر نسنه نک کریمنه وخیارینه دخی دیرلر وعتیق
دخی دیرلر ... عتاق ... دیرلر نجابت معناسنه ... همزه نک وحامله تک فتحیله وبانک تشدیدیله بر قبیله بر مذهب
بر قبیله یه منسوب اولمغه ... وبیت عتیق کعبه یه دیرلر شرفها الله تعالی وعتیق ابو بکر صدیقک لقبیدر رضی الله عنه حسن وجمال صاحبی اولدیغیچون وبعضلر
ایتدیلر رسول اکرم صلی الله علیه وسلم انت عتیق من النار دیدیکیچون عتیق دیدیلر اسمی عبد الله بن عثمان در **العتیقة** عینک فتحی وتانک کسری ومدیله
جاریه یقال هی مولاة عتیقة یعنی ازادلو **العتائق** عینک فتحی ویانک کسریله جمعی یقال هن مولیات عتائق ... نساء عتائق وذلک اذا اعتقن
اسکی کرم دخی دیرلر یقال قنطرة عتیقة بالهاء وقنطرة جدید بلا هاء لان العتیقة بمعنی الفاعلة والجدید بمعنی المفعول لیفرق بین ما له الفعل
وبین ما الفعل واقع علیه **الاعتاق** همزه نک کسریله ازاد اتمک تقول اعتقته انا واعتاق مال اصلاح اتمکه دخی دیرلر تقول اعتقت المال اذا اصلحته وانما

طوق

عبق

عتق

بو نسنه یی عجله اوزره خلاص قلمغه دخی دیرلر یقال اعتقها صاحبها اذا اعجلها وانجاها **المعتاق** میمک کسری وعینک سکونیله طوادی سورد خلاص قیلان
کمسنه یقال فلان معتاق الوسیقة اذا طرد طریدة انجاها وسبق بها ولا تقل معتاق الوسیقة بالنون **العاتق** تانک کسریله ازاد اولان کمسنه یقال هو عاتق
وایکی نزیر دخی دیرلر وبعضلر ایتدیلر شول خمره دیرلر که کمسنه اجمامش اوله وعاتق ایکی اولوب قدیم اولمشه دخی دیرلر هو عاتق ای قدیم **العاتقة** تانک کسریله
شول بایره دکه ایکی قورشی اولماغه معناسنه **العتق** ضمتینله ایکی اولان نسنه لر یقال دنانیر عتق وعاتق تازه قیزه دخی دیرلر که اهلنک
کالی بولوب ده جنک ونزکونس بلماش اولور وعاتق شول قوش یاوروسنه دیرلر که ناهضه دن یوقری اوله وناهض صادیقه ایله شول قوش
یاوروسیدر که قناتلی بیکمکه چوق غلوری اوجمه بلمش اوله یقال الخذو فرخ قطاة عاتق وذلک اذا طار واستقل وعاتق اوموز ... روایتیجه دخی
دیرلر تذکیر وتانیثی جایزدر یقال رجل ایسل العاتق ای موضع الرداء منحنی **التعتیق** علی وزن التکریم ایکی قلماق یقال اعتقته انا تعتیقا
المعتقة میمک ضمی وتانک فتحی وتشدیدیله شول خمر درکه بر زمان حفظ اولنوب ایکیرلش اولا **العذق** عینک فتحی وذالک سکونیله خرما اغاجی که اوزرنده
میوه سی اولا وعذق خرما بوداغی کسمکه دخی دیرلر تقول عذقت النخلة اذا قطعت سعفها وعذق تیونک بوکر ... بوکلاد علامت ...
یقال عذق شاته یعذق عذقا من الباب الاول اذا ربط فی صوفه بخالف لونه وعذق برکمسنه یه سوکوب حقنده ... دخی دیرلر تقول عذقته
الرجل اذا رمیته بالقبیح ووسمته بر وعذق اذخر ... اونک ... ظاهر اولمقده یقال عذق الاذخر **الاعذاق** همزه نک کسریله معناسنه یقال اعذق
الاذخر اذا ظهرت ثمرته **العذق** عینک فتحی وذالک سکونیله ... اصلان علامت **العذق** عینک کسری وذالک سکونیله خرما سلقمی خوشه سی خرما معناسنه
التعذیق علی وزن التکریم خرما بوداغنی کسمک عذق معناسنه تشدید وتکثیر مبالغه ایچوندر **العرق** بر نسنه دن صزوب ... نسنه وعرق دیرلر که
معناسنه ده کلور یقال عرق الرجل من الباب الرابع وعرق دول معناسنه ده کلور منه قولهم ما اکثر عرق ابلک ای نتاجها وعرق صبر معناسنه ده کلور
کرکه اونمراسی ولسون کرکه طیبه جرابی اولسون وبر جماعة صف اولان نسنه یه عرق دیرلر وعرق خرما ... دخی دیرلر ... زنبیل
اولوردن اول کلاه ولوید ... دخی عرق دیرلر وبو مقامده ترجمه مختار صاحبنک عرق خرمادیر ... کمی ... ظاهر
اولوب کویا که سفینه یی تامیل سفینه توهم اتمشدر وعرق الحلال دیرلر شول نسنه یه که ... ودیلور وعرق القربة دیرلر شدت معناسنه
... عرق القربة ... عبادت اولنور ... اصلنه واقع اولمادم ... عرق ... صفتی ...
... ذل ... کولمک ... کلور ... وردالت ...
... عرق ... عرقا وعرقین ای طلقا او طلقتین **العرقة** ...
... **العرق** عینک فتحی وراءنک کسریله ...
... **العرقة** فتحیله ...
... **العرقات** فتحتینله جمعیدر ... **العروق**
... عرق القوم ... عروق ... عرقت ... من الباب الثانی اذا
... **العرق** عینک کسری وراءنک سکونیله ... احیا ارضا میتة فهی له ولیس لعرق ظالم حق وعرق
ظالم ... عرق ...
ذات عرق عینک ... **العرق** عینک فتحی وراءنک سکونیله ... **المعرق** میمک ورانک فتحیله
یقال عرقت العظم اعرقه عرقا ومعرقا من الباب الاول اذا اکلت ما علیه من اللحم وعرق کذلک ... **العراق** عینک ضمیله
جمعی ... ابن السکیت ... جمعیدر فعال وزنی اوزره ...
... وبری دخی ... جمعیدر ...
... عراق ...
... ابن السکیت ... **العروق** ...
فتح وعینک سکونی ... **المعرق** میمک ضمی ... معرق العظام
... **التعرق** فتحیله وراءنک ضمی وتشدیدیله ... **العراق** عینک کسریله
بو دمرو فیه جامع ... عراق ...

عذق

عرق

العرق ضمتين جمع قربة لر معنى صحراء اینی عراق طبابه در یعنی شول دیبید که دکیش اوده ده قید لر دیکشنک کوزلرین طوتسون دیو لر

عینک کسریله صیغه تثنیه اوده ده کوفه ایله بصره ده در العریق عینک فتحی و رانک کسری و مدیله ایو اصلده اولانه دینور الاعراق همزه نک کسریله عراقه کیرمک تقول اعرق

الرجل اذا صار الى العراق و اعراق صیغه مجهول اوده ده ایو اصلدن و منه ده دیرلر یقال المعرق الرجل اذا صار عرقا یعنی ایو اصلدن اولسه و بونده

استعمال و اعراق آغاجک کوک صالمقده دخی دیرلر یقال اعرق الشجر و النبات اذا امتدت عروقه فی الارض و اعراق شرابه فی الحلقه صوقمقده دیرلر المعرق

[illegible]

عرق

عسق

عشق

عفق

عقق

علق

دلم ولیوب هرباربغمی کلسه انی استشمام ایدوب اکا سوده ویرمیه وعلوق مطلقا لبن معناسنه دخی کلور یقال ما بالناقة علوق ای شیء
وعلوق دوه اوتلدیغی نسنه دخی دیرلر تقول رعین العلوق حتی لاطیبن الاحمر من السمن والخصب بعضلر علوق ولد معناسنه دخی دینلدی
دینی العلق عینک فتحی ولامک سکونیله اوتلامق یقال علقت الابل العضاه تعلق علقا من الباب الاول اذا تسنمتها وتناولتها بافواهها
ارواح الشهداء فی حواصل طیر خضر تعلق من ورق الجنة العلیقة عینک فتحی ولامک کسریله شول دوه در که انی صاحبی برقومه
رقاع ایچه ویروب اکا اوکلادقلری کبی تحمیل ایدرلر یقال علقت مع فلان علیقة وارسلت معه علیقة المعلاة میمک کسری وعینک سکونیله
کرکیلش اودم اولسون ودخی معلاق شول کمسنه در که شویله الخصم وله المعلاق کذلک میمک کسری عینک سکونیله شول نسنه در که انکله
میمک فتحی ولامک کسریله علاقه معناسنه ... المعلوق میمک کسری ولامک فتحیله واحدی
معالیق ... متعلق ...
... المعالیق میمک ضمی ولامک کسریله شول ناقه در که ...
... العلیق عینک فتحی ولامک کسریله ...
... المعلوق میمک فتحی ولامک ضمی ...
اولسون ... العلاقة عینک کسریله ... العلاقة عینک فتحیله
علاقة ...
... العلاقة ...
[illegible]

وزن الحيدر بر نوع تازه اولان عوسجه. الغيداق غينك فتحى ويانك سكونيله بمعنا يقال شاب غيدق وغيداق اذا كان ناعما وغيداق رجل كريم معناسنه دخى ديرلر

وكلرك ولدنه دخى ديرلر ... ابو ذويب ... اولنه جمل ديرلر ... غيداق ديرلر ...

... ابو ذويب ... الغياديق غينك فتحى ... كسرى ...

غرق

الغرق محركه غرق اولمق يقال غرق في الماء غرقا من الباب الرابع. الغرق غينك فتحى وراءنك كسريله غرق اولان كمسنه. الغارق كذلك ...

كمسنه. الاغراق همزه نك كسريله غرق اتمك يقال اغرقه واغراق يايى كريجى چكمكه دخى ديرلر يقال اغرق النازع في القوس اذا استوفى مدها. التغريق ...

الكريم كذلك غرق اتمك يقال غرقه غيره وتغريق قتل اتمكه دخى ديرلر ... بوغاز ... طوغان ...

... المغرق ... يقال الطعام مغروق بالفضة ...

[illegible]

فانک کسری و رانک سکونیله بر جماعت ناسه دینور جماعت الافراق همزه نک فتحیله فرقه نک جمعی الافاریق همزه نک فتحی و رانک کسری و مدیله افراقک جمعی ومنه افاریق العرب
والحدیث الزویق فانک فتحی و رانک کسریله و مدیله شول طایفه دینور که فرقه دن اکثر اوله الافراق همزه نک کسریله حسته ایلوک یوزلتمق بو عربی بر اعرابیه نیجه
افراق الموددوقعال الرحضا یعنی حسته افاقت بولسنک علامتی نوریدر که عرق دردیمو و رحضا را مهمله نک ضمی و حا مهمله نک فتحی و ضاد معجمه
معناسنه در المفرق میمک ضمی و فانک سکونی و رانک کسریله شول ناقه در که انک یاوروسی انده ممدلیا بولنش اوله الفریقه فانک فتحی و رانک کسری و مدیله شول
سودله پشرلر حلوبه اولان خاتونیه و یرمک ایچون وقیون سوریسنک فریقه سی و کودکه برایکی قیون سوریدن کچه و فرق بیر دوزیر
میمک ضمی و رانک کسری و تشدیدیله طربان دیدکلری جانوردر که انجق ظرباندن دوه سوریسی ایچنده بیللنمز سوریسی طاغلور
وظربان ظا معجمه نک و را مهمله نک کسریله بر جانوردر که برنده بیللنمز اولنوا اسکیرو انک رایحه قبیحه سی اندن زایل اولمز و صاحب کشاف ظربان
دیدکلری جانوردر لغت انشد الفرانق فانک ضمی و نونک کسریله شول کمسنه در که رسلان کلمسنی خبر و یرر بو فرانق فارسیده برواز انک لفظنک معرب
برونک لسان فارسیده پیکی دیمکدر و کاه اولور عسکرک او کجه کیدن دلیله فرانق دیرلر الافرنقه همزه نک و رانک کسری و نانک تشدیدیله برقاج
واسع شهرلرکه اندلس جانبنده در الفرزوق فتحیله ودال مهمله نک دخی فتحیله خمیر پاره سی الفرزدقه او زنی اوزره بر پاره خمیر معناسنه در
لسان فارسیده برازده دیرلر فرزدق فرزدقن دیدکلری بو نون ماخوذدر و فرزدق تک اسمی همام در الفرازق فانک ضمی و زانک کسریله جمعیدر
تحقیق بش حرفلی اولسه جمله سی حرف اصل اولسه جمع اولنوا و لسکه حروف اخیره حذف ایدرلر تصغیرده دخی بویله در و قیاس قاتی حذف اولنور
فرازدق ایدی لکن دالک مخرجی تا مخرجی اولوب و تا حرف زواید دن اولوب حذفه اولی و احری اولدیغی جهتدن دال حذف اولندی لکن
فرزدقک تصغیرنده دال حذفنه تعیین او لنمیوب الفریزد و الفریزق جایز اولدی و بو تقریردن صاحب تحفه نک الواحد فرزدقه والجمع فرازدق
دیدوکی مخالف اولدیغی ظاهر اولور و اکر چه بعضیلر سک جمعنده و تصغیرنده یا عوضی و یروب فرازیق و فریزیق دیرلر و اکر اسم بش حرفلو
بری زاید او لسه ذکر اولنان حرف زاید که حذفی اولور مدحرج و جحنفل کبی که تصغیرنده دحیرج و جحیفل دیرلر و جمعنده دحارج و جحافل
و جحنفل جیمک و حا نک فتحیله غلیظ الشفه معناسنه در الفسوق ضمتیله لاشره چیقمق خدای تعالی نک امرنده طشره چیقمق معناسنه کلور
و سینک کسریله معنا بنه یقال فسق الرجل یفسق و یفسق فسقا و فسوقا من الباب الاول والثانی اذا فجر و یقال الفسوق عن امر ربه ای خرج وهذا الکلام
عن الطعام ای عن اکله انتهی یعنی خدای تعالی نک امرندن چیقمق امر طاعتدن چیقمق معناسنه در فقهکم طعامدن تخمه اولمق طعامک اکلندن
اولمق معناسنه در و خرمانک رطبی قشوندن چیقمق معناسنده کلور یقال فسقت الرطبة اذا خرجت عن قشرها و بو احفش دواینده در الفاسق
سینک کسریله فاجر معناسنه یعنی طریق صلاحدن میل و خروج ایدن کمسنه احفش ایتدی ابن الاعرابی ایتدی بو کلام غریبدر دیرا فاسق لفظی عرب کلامنده
نظم و نثرده معلوم دکلدر اولور بعید در دیدی العسیق فانک کسری و تشدیدیله دایما فسق او زره اولان کمسنه فانک ضمی و واوک فتحی و سینک کسریله
صحابه دیدکلری جانوره معناسنه فسق فانک ضمی و سینک فتحیله بر کلمه در که حرف ندا ایله استعمال اولنور یا فسق دیرلر یا ایها الفاسق معناسنه
یا خبیث دیرلر یا ایها الخبیث معناسنه بو معرفه در بونی لیک که معرف باللام منقلوبدر یا فسق الخبیث دیرلر و جمعنک بو استعمالی لیلده نادر اوله رود
حرف ندا داخل اولدقده صکره دخی معرفه اولور نته کم یا رجل لفظنده تفصیل اولنمشدر فنا مثل فساق فانک فتحی و قافک کسری و بناء کسر اوزره در
تخلیه ده استعمال اولنور مونثه خطابده یقال یا فساق مثل قطام الفشق فتحیله و شینک معجمه ایله سروری ط معناسنه و ابو عمرو ایتدی
برنسنه به حرص ایله متحرک اولوب حریص و مقیر یقال فشق من الباب الرابع المفاشقه میمک ضمی و شینک فتحیله اکثره که کمک مبالغه معناسنه و معاجه
المفقفه بعنوده نا النوازل اکلب صوفانتوده کی ذمانده اوریمک العقاقه فانک فتحی و فانک تخفیفه دیا بیابانه سی بلنجی احمق معناسنه یقال رجل
اذا کان احمق هدره ذال مهمله ایله حره و زنی اوزره دیا بیهوده کوی اولان کمسنه العقعاق فانک فتحی و فانک سکونیله معناسنه العقعاق
ایضا معنا کوکه الانفقاق همزه نک و فانک کسریله یادیلوب بولنمق یقال انفقاق الشیء انفاق اذا انفرج الفلق فانک فتحی و لامک سکونیله
یقال فلقت الشیء فلقا من الباب الثانی اذا شققته و فلق اغز کوشه سنه دخی دیرلر یقال کلمنی من فلق فمه الفیلق علی وزن التکریم کذلک یارمق
الانفلاق همزه نک و فانک کسریله یارلمق التفلق فتحیتله و لامک ضمی و تشدیدیله کذلک یارلمق معناسنه یقال انفلقه فانفلق و تفلق الفلوق
شقوق معناسنه یقال رجل فلوق ای شقوق و یقال ایضا برعره فلیها فلوق و شقوق و حزمه قرحه بلیر دیرلر الفلق فتحیتله صبح معناسنه یقال
الصبح فالق الغدا ای خالقه و اما بادی تعالی نک قل اعوذ برب الفلق ده بوکی قولی بعضیلر ایتدی فلق صبح معناسنه در و بعضیلر ایتدی فلق جهنمه
و فلق شول بلحوریره دخی دیرلر کیا ایکی دیو نک اوله سی اوله الفلقان فانک ضمی و لامک سکونیله جمیع فلق دیدکلری ایکی لر معناسنه و فلق

بیدکیور نسنه دخی دیور که بغچه سی دیو نه فنجق بجوسک یاعنه اود مقطره السجان معناسنه و فلق سنه دخی دیرلر الفالق لامک کسریله یاریجی و یاره یجی
معناسنه در و فالق الحب یعنی دخی دیرلر یقولون کان ذلک بفالق کذا او کذا یریدون المکان المحذ بین الربو تین الفلاق فانک ضمیله پاره لنمق و لمجی
الفلق فانک کسریله معنا یقال اصاد البیض فلاقا و فلاق قا اذا اصاد افلاقا فانک کسری و لامک سکونیله افت و امر عجیب و فلان نسنه الافلاق همزه نک
کسریله امر عجیب کتورمک و افلاق بلا و افت کتورمک دخی دیرلر یقال اعلقت و افلقت ای جئت بعلق فلق علی ما یجیء الافتلاق همزه نک و تانک کسریله
بونا معا یقال افلق الرجل و افتلق اذا اتی بامر عجیب و یقال ترنفلیق فی عدوه ای یاتی بالامر العجیب من شدته المفلق میمک ضمی و لامک کسریله امر عجیب کتورمک
یقال شاعر مفلق اذا جاء بالفلق و فلوغ انج بوداغنه دخی دیو کوکه ایکی یاروب ایکی یای ایدرلر که هر یاره سنه فلق دیرلر الفلقه فانک کسری و لامک سکونیله
ونسنه نک یاره سی و خناق ایجنده اولان نسنه دخی یاره سنه دخی دیرلر یقال اعطنی فلقة الجفنة ای نصفها و صاحب صراح بو مقامده فلقه فتحه
دیدوکی مخالف اولدوغی صاحب قاموسک و غیریلک ضبطندن ظاهر اولور که انلر کسره اشارت اتمشلر الفلق فانک ضمی و لامک فتحیله بر لفظدر که داهیه
معناسنه و استولی ولمنه منه قولهم جاء بفلق فلوق ای بداهیة علو دخی عین مهمله نک ضمیله در و بونلرک ایکیسنده فتح اوزره بنا ایله استعمال اولنور
خلیقه فانک فتحی و لامک کسری و مدیله افت داهیه معناسنه والعرب تقول یا للفلیقه الفلیق فانک فتحی و لامک کسری و مدیله دوه نک بوینی اوکنده
اولان بقعه یرده واقع اولان چقوریر دده که مجرای طعام فتندو ده در الفلیق فانک ضمی و لامک فتحی و تشدیدیله و یانک سکونیله بر جنس خنا لوددکه
بکر دکندن یا دولوب ایرلیو دا المفلق میمک ضمی و لامک فتحی و تشدیدیله قوربولش شفتالودد و صاحب صراح ایتدی جکر دکی چقمه دیرلر دیدکی جوهریک تعبیرنده
ضاد جویدا الفیلق علی وزنده صیحه عسکر معناسنه در الفیالیق فانک فتحی و لامک کسریله جمیع عساکر معناسنه التفنق فتحیله و نونک ضمی و تشدیدیله
ناز و نعیم ایرد ده اولمق یقال تفنق الرجل اذا تنعم التفنیق علی وزن التکریم ناز و نعیم ایله بسلمک یقال غیره تفنیقا المفانقه میمک ضمی و نونک
کسریله مناه یقال فانق و افانق میمک ضمی و نونک کسریله بسبب تنعم اولان معیشت یقال عیش مفانق الفنق ضمتیله شول ناقه در که جوان و کوکلی
سمز اوله یقال ناقه فنق ای فتیه سمینه و نازه نعیم ده اولان عورته دخی دیرلر یقال امراة فنق ای منعمه الفنیق فانک فتحی و نونک کسری و مدیله شول
بکره دیرلر که مکرم اولوب ذیلو اینکه فنیق صفتی کلدر بلکه فحل مکرمیه لالتاید دن اسم لرد نده الفنق ضمتیله جمعیدر بو دید کتاب بلاده ذکر
اولنمش اوزره الافناق همزه نک فتحیله جمعیدر ابو دید بو روایت اوزره التفیهق فتحیله و یانک سکونی و هانک ضمیله کلامده کثرت و وسعت
ایلمک دیرلر فرا دواتیه او زره یقال فلان تفیهق فی کلامه اذا توسع فیه و تنطع و تنطوط و عیس مهمله ایله کلامده تعمق اوزره اولمق دیرلر
و زبان بونلرک اصلی فهق دندر امتلاء معناسنه کو یا کلامه اغزی طولدوغی کبی المتفیهق میمک ضمی و نونک سکونیله
هانک کسریله واسع معناسنه در ابو عمرو روایتی اوزره الفهوق فانک فتحی و هانک سکونیله و الفهق فتحیتله مصدرلردر زیاده طولمق معناسنه
یقال فهق الاناء یفهق فهقا و فهوقا اذا امتلأ حتی یتصبب و فهق بو نوعه فهقه دیدکلری کبی او بر معنیدر دیرلر تقول فهقت الرجل اذا انصبت
نیقه الافهاق همزه نک کسریله طولدرمق یقال افهقت السقاء اذا املأته الفاهقه هانک کسریله شول دوه در که عقبنه قان دوران اوله
فاهقه فانک فتحی و هانک سکونیله شول کمکدر که بوینه بتشوب یرده اولور که اول قمکه کلونک نهایتیه در فوق فانک فتحی و وا وک سکونیله بر نسنه نک
زیرینک مقابلیدر و بعض نسخه ده فوقک تفسیری فهوق اوزره تقدیم اولنمشدر نته کم مقتضای ترتیب بودر کو یا که فوق ذیلنده ذکر اولنماسی
بانکه بعضنده یای اصل اولمق استعمالی و او دد اکا بنا تاخیر اولنمشدر و کاه اولور ما فوق مادون معناسنده کلور ابن عبید ایتدی بادی تعالی نک
ان الله لا یستحیی ان یضرب مثلا ما بعوضة فما فوقها بیوردوغی قولنده ما فوقها مادونها معناسنه در نته کم فلان کمسنه صغیره در دیرلر و فوق
انکه دیرلر یعنی ذیلنده دخی اصغردر معناسنه و فرا ایتدی فما فوقها اعظم معناسنه در و بعوضه دن اعظم عنکبوت در و فوق شرف و علو معناسنه
یقال فاق الرجل اصحابه یفوقهم ای علاهم بالشرف و فوقی او تک کرزنی او فنا دخی دیرلر الانفیاق همزه نک و فانک کسریله او قک کرزی قالمق
یقال انفاق السهم فانفاق ای کسر ترفا نک التفویق علی وزن التکریم او قه کرز ایتمک تقول فوقته اذا جعلت له فوقا و تفویق ناقه نک و لونه
ایکی صاغم ارتسنده اولان سود کمرادا ایجیر مکه دخی دیرلر تقول فوقت الفصیل اذا سقیته اللبن فوقا فوقا التفوق فتحیتله و واوک ضمی
و تشدیدیله ذکر اولنان اوزره دوه یا وروسی سود ایچمک یقال تفوق الفصیل اذا شرب اللبن کوکک و منه حدیث ابی موسی انه تذاکرهو و معاذ
قراءة القرآن فقال ابو موسی اما انا فاتفوقه تفوق اللقوح ای لا اقراء جزئی بمرة و لکننی اقرأ منه شیئا بعد شیء فی آناء اللیل و النهار و تفوق
عبارتنده دیرلر الفواق فانک ضمیله کوکره یلیسی اولمق یقال فاق الرجل فواقا اذا شخصت الریح من صدره و فواق الجنوعه دخی دیرلر
حالتنده نزع عارض اولور و فواق ایکی صاغنک مابیننه دخی دیرلر و فتح فادخی لغتدر دیرا الحوادی اقالا صغرلر بعده و لدن صابور

سودن قوپوب ... ساعت ... صاغرلر يقال ما قام عنده الا فواقا اى ساعة قليلة ومنه الحديث العيادة قدر فواق ناقة

وفواق افاقه وراحه ... قوله تعالى ما لها من فواق اى من نظرة وافاقة **الفوفوق** ضمتين ايله ...

بنفسه فوقا اذا كانت نفسه على الخروج ... **الفوق** فانك فتحى وسكونيله ...

الافواق ... فيقك جمعى ... **الارفق** ...

... **الافوق** ... رجع فلان بافوق ناصل ...

... **الافاقة** ... فوقت السهم اذا وضعت فوقه فى الوتر لترمى به ...

... افاقت الناقة اذا اجتمع العيقة فى ضرعها ...

[illegible]

فصل القاف

[illegible]

فصل اللام

[illegible]

فصل الميم: الماقة فتحله انحصروكبى برنسنه دركه انسانه اغلمق عارض اولور كويا كه كوكسندن نفس ايله ايلر [illegible] المأق فتحله ذكر اولنان [illegible]
اولور يقال مئق الصبي يماق ماقا من الباب الرابع الامتئاق همزه نك وتانك كسريله كذلك ذكر اولنان حالت وغصه اولمق يقال امتأق اليه [illegible]
كسريله وميمك سكونيله اغلمق اثناسنده ذكر اولنان حالته داخل اولمق يقال امأق الرجل اذا دخل في المأقة وفي الحديث ما لم تضمروا الاماق يعني [illegible]
يلزمكم من الصدقة وبو تكلمدن مراد غدر ونقض عهد ديمكدر يعني ديرد وكلز صدقه صفا نيت وخلوص طريقيله ولد يجه المئق ميمك فتحي وهمزه نك كسريله [illegible]
وجادوده اغلمق كمسنه وفي المثل انت تئق وانا مئق فكيف نتفق يعني سن غضوب وبن ضعيف القلب بن حسن معاشرت نجه ميسر اوله المأق ميمك [illegible]
كوزك بورنه جانبنده كم قولاقدن طرفنه ديرلر — همزه نك ادلع فتحي وميمك سكوني وهمزه نك قابلنك متديله كذلك جمعي اباد له اماق كبي ماقي الارض [illegible]
سكوني وقافك كسري وبانك تخفيفيله كذلك موق العين معنا سنه در بس بو فعلي وزنى اوزره اولور مفعل وزنى اوزره دكلدر زيرا ميم نفس كلمه [illegible]
اولمشدر الحاق ايچون لكن الحاق انكه نظر اولمدلر زيرا فعلي لامي كسريله نادر در انكه مثلي بو قدر بس انى مفعله الحاق [illegible] اندر بو سببدن [illegible]
جمع اندلر ميمك فتحي وهمزه نك مدي وقافك كسريله مفعل وزنى اوزره ولمو توهم ايلدى ابن السكيت ايتدى ذواق لا ادري ولا نظيره مفعل وزنى [illegible]
الا ايكي كلمه وارد ديري ماقي العين وبري ماوي الابل فراء ايتدي بونلرك ايكيسي عنده درحالا كه كوزيكلرم بونلر امثالنده فتحله در [illegible]
وعنوده معتزي جوهري ايتدي بو كلام ظاهر بر ذكر اتو ميكمزاوده غلطه ذكر ايتدى ابو سعدي غلط اولمه وعندك وجهي بوده كه [illegible]
دكلدر شمكم لان بروده [illegible] وتاديلك وجهي مفعل وزني اوزره در ديكلري حكما دردن زيرا جمعي ماقي كلور ذاتا دكلدر [illegible] المحق ميمك فتحي [illegible]
قيلوب محو ايتمك يقال محقه يمحقه محقا من الباب الثالث اذا ابطله ومحاه ومحاق انى بالقعده خمي دير لر يقال المحقه الحر اذا احرقه ومحق بو [illegible]
دخى ديرلر يقال المحقه اي ذهب بركته والمحقه لغة فيه ردية التمحق فتحيله وحانك ضمي وتشديديله الامحاق همزه نك وتانك كسريله بونلرك ايكيسي [illegible]
المحاق ميمك تثليثيله ايك ضربنده اوچ كيجه در المحيق ميمك فتحي وحانك كسري ومديله شول ناطحه دركه بوخفيه اولوب كيكندن ولانى بو فعيل وزنى اوزره [illegible]
ولي در بدنك بو مفعول وزنى اوزره در ديدوكى بعيد در الماحق حانك كسريله زياده ايسي اولان كونه يقال يوم ماحق اى شديد الحر اى انه يمحق كل شئ [illegible]
يازاتي سدخى ديرلر يقال جانا ماحق الصيف اي شدة حره الامحاق همزه نك كسريله برنسنه محاق هلاكه هلاك اولمق دراوبو عمرو دواية اوزره [illegible]
وذالك كسري ومديله صو بله قاتشمش اولان سوده المزوق ميمك فتحي وذالك ضمي ومديله يقال مذقت اللبن من الباب الاول فهو مذيق ومموذوق وبونلر [illegible]
فلان يمذق الود ديو كلري بحقي تحقيقه خلوص اوزره اوليه اللذاق ميمك ضمي وذالك تشديديله بحقي خلوص اوزره اولميان المماذق ميمك ضمي وذالك كسريله [illegible]
فتحيله شوربا كه طعام قسمندندر المرقة ضمتيله شوربا كه طعام قسمندندر المرقة فتحيله كذلك اخص يعني بو معنا دشوربا معنا سنه در ومرق برانسه [illegible]
عارض اولور المرقة ميمك فتحي وراك سكونيله حولكه شوربايه حوق قوسمق الامراق همزه نك كسريله بو معناده يقال مرقت القدر مرقا وامرقتها اذا اكثرت مرقها [illegible]
بوتلاغيجو اصلاديلاده در بنك توي بو لغه دخي ديرلر تقول مرقت الاهاب اذا انتفت عن الجلد والمعطوف صوفه ومعطوف توين بويليجي نكرج باضو [illegible]
برلطي دخيد بولور وسرق كذلكا دستمك وساير اوقسمك تيغه وطمهي طريقيله ايرلمسنه بولور وبوام در المراقة ميمك ضمي وراك تخفيفيله بو لين توينه [illegible]
قلنمي در يوين حاكل اولوركاه دراو ايچون اولا وقده بولني اوقه دخي مرافة دير لر الامراه همزه نك كسريله دري نك توين بو لغه قريب اولمق يقال امرق الجلد [illegible]
ان ينتف المرق ميمك فتحي وراك كسريله وقسريله شول ايو كيجي كه كوكلي اولور كسنه در واو ادل سوقكوبون ابولمه التمريق على وزن التكريم [illegible]
يقال مرق تمريقا المروق ضمتيله حقيوه حروج معناسنه يقال مرق السهم من الرقبة مروقا اذا خرج من الجانب الاخر المارقة راك كسريله خود خارجي [illegible]
نامنه دو دنسنكم رسول اكرم صلى الله عليه وسلم سعيد بشير ديكو يمرقون من الدين كما يمرق السهم من الرمية المراق ميمك ضمي وراك تشديديله ماذنك جمع [illegible]
فتحيله وراك ضمي وتشديديله كوكلك حقي وفي المثل ديو لغوه يتمرق وبو مثلك اصلي بو دركه بو غراد صانه اول كه اوراكوكه ايشي انقادت حاطبو [illegible]
اولنجه درد بو العبوه يتمرق ديكش يعني بو لغد ديوك تا اوغلان ديكايه كلسون ديكش المزق ميمك فتحي وزانك سكونيله برتموه تعقله مزقت الثوب يمزقه [illegible]
ومزقه قوبتيرصا تمو دخي ديرلر العادين جات ممعنا سنه يقال مزق الطاير يمزق من الباب الاول والثاني اذا ذرق التمزيق على وزن التكريم بونلره [illegible]
التمزق فتحيله وزانك ضمي وتشديديله تمزيقه مطاوع يقال مزقت الثيء تمزيقا فتمزق الممزق ميمك ضمي وزانك فتحي وتشديديله فراد واقعي اوده بو [illegible]
دخى دوات اولنور ومنه قوله تعالى ومزقناهم كل ممزق المزق ميمك كسري وزانك فتحيله بزياده لونزونر المزق ميمك كسري وزانك سكونيله بزياده [illegible]
ميمك كسري وزانك تخفيفيله سريع اولان ناقه مراق كبي دو دنا منها مزيقياء ميمك ضمي وزانك فتحي ويانك سكونيله وقافك كسري والفك مديله [illegible]
لقبيدر بن مزيقيا ديو كلر سنه بلعث بو دركه هر كون ايكي خلعت كيررده واخشام اولدقده انلري پاره پاره كيرايكه كيمه كيمه دو بونو عزي كيمه كيدوب كيدن [illegible]
اولخلعتكي پاره كوره المشق ميمك فتحي وشينك سكونيله دوديمه ده واورمده ده وبيمه ده وياذمده سرعت ايتمك تقول مشق يمشق مشقا من الباب [illegible]

مشق معناسنه وشق برنسنه ي چكمكه دخي ديرلر اوزاسون ديو يقال مشقه ليمتد يعني قايش چكلوب ملايم اولسون ديو ومشق برى برتموه [illegible]
دخي ديرلر جوهري معناسنه المشاقة ميمك ضميله برنسنه يه طوررين دوشن نسنه دركه قلطريكين دوشن كركه كتان طرركين دوشن سوه الامتشاق همزه نك [illegible]
وتانك كسريله برنسنه يه قاپمق اضاپمق معنا سنه وبرنسنه يه كسوب المقه دخي ديرلر انقطاع معناسنه تقول امتشقت الشيء من يده اذا اختلسته وامتشقته اذا اقتطعته
المشق فتحيله بركمسنه نك اوبلغكلري برى برينه دكمك يقال مشق الرجل من الباب الرابع اذا اصاب احدى ربلتيه الاخرى وربلهتراه بهلو يا دمو صوفه ايلر اوبلغك
[illegible] دير لر الأشق همزه نك وشينك فتحيله اوبلغكلري بربرينه قريب اولان كمسنه المشقاء ميمك فتحي وشينك سكوني والفك مديله مؤنثي ذكر اولنان صفته
دورده اولان عورت معنا سنه المشوق ميمك كسري وشينك سكونيله اشبه ديو كلري قرموزي طراوه مغره معنا سنه الممشق ميمك ضمي وشينك فتحي وتشديديله
[illegible] بو با تمش نسنه يقال ثوب ممشق اي مصبوغ المشيق ميمك فتحي وشينك كسري ومديله شول الجليسه كه كيلمش اولا ومشيق شول اته دخي ديو كركه قلق اولا
[illegible] ميم ونك فتحي وشينك ضمي ومديله كذلك اوقلمشات يقال فرس مشيق ومشوق اي ضامر الممشوقة وزن مزبور اوزره شول قرده كه قلمي خوب اولا
[illegible] اي حسنة القوام قوام قافك فتحيله قامت معنا سنه در التمطق فتحيله وطانك ضمي وتشديديله برنسنه يه طاددكن دليله دماغ بينه
[illegible] المعوق ميمك فتحي وعينك سكونيله اوقلمق بعد معنا سنه عمق دن مقلوب در المعق فتحيله بمعناه بو لغت فيه كرهدر المعيق ميمك فتحي وعينك
كسري ومديله [illegible] بعيد معنا سنه الامعاق همزه نك فتحيله برينه اطرافنه ديرلر معقك جمعيدر اعماق معنا سنه الاماعق همزه نك فتحي وعينك كسريله الاماعيق
[illegible] فتحي وعينك كسري ومديله جمع جمع در المقع ميمك فتحي وقافك تشديديله اوكه حرمايي يا دمومده ديني حرمايي بلقيج انكه ايچون تقول مقعت
[illegible] اذا شققتها بالاباد وطلوع حرماتكه اولحقون بعشنه ديرلر وبا دخرما اغاجنه دكه حزما دبيده نفه اشيماغنه ديرلر الامتقاق همزه نك وتانك
كسريله [illegible] باد ديني اندنسنك ممه سنده اولان سودي جمله اتمكه ديو يقال امتق الفصيل ما في ضرع امه اذا شربه كله مثل امتكه التمقق فتحيله وقافك
[illegible] ايله شرابي شيئا بعد شيء ايچكه دمقوع — اوطمنه وقاب معنا دخي ديرلر يقال اصابه جرح في ممقه اذا لم يعرف وليله بالاه ولو ابن الكيف
[illegible] لاموق فتحيله شول اته ديركه اوذون اولا يقال فرس امق اي طويل المماق ميمك [illegible] ضمي وتانك كسريله شول كمسنه دركه بو غوزندن
[illegible] فعا قبل وزنى اوزره در وفاني تكرار دليا اعلا معاقع دنلمز نوبله المقمقة ميمك فتحي وقاف اولكي سكونيله بوغزدن سوبلك ابو عبيد دير [illegible]
[illegible] ممقمة ولغاعات ولغاع لا ملك ضمي وقافك تشديديله بوغزدن سويلك معنا سنه دكم قاموسده تصريح اولنمشدر الملق ميمك فتحي ولامك سكونيله
[illegible] وملق الثوب برى يو معنده دخي ديرلر وملق الفصيل دوه يا ودوديكا دسن امكه ديرلر ابن الاعرابي روايتي اوزره وملق اوزامغه دخي ديرلر
[illegible] الملق بالعصا اذا ضربه وملق سيرشوبين دخي ديرلر ملخ كبي در التملق فتحيله ولامك ضمي وتشديديله التملاق كسريله وتشديديله بركمسنه يه
[illegible] بلطف ايتمك يقال تملق وتملق تملقا وتملاقا اذا تودد اليه وتلطف له الملق فتحيله بحته ولطف شوبين ديرلر ابو يوسف ايتدى بو نك اصلي
[illegible] يقال ملق يملق ملقا من الباب الرابع وملق دو ديمي دخي ديرلر الملقة كورك تخفيفيله واحدي ملقه دو دقيا بردخي ديرلر صفاة ملساء معناسنه
الميلق ميمك فتحي ولامك فتحي ويانك سكونيله سريع اولان كمسنه الاملاق همزه نك ودميمك كسريله والاملاق همزه نك كسري وميمك كسري وتشديديله نوبه
[illegible] غايت تنكلو برنسنه زياده هي اولوب وانملاق الدين قوي توب قاجمقده دخي ديرلر يقال انملق مني اذا افلته الاملاق همزه نك كسري وميمك سكونيله
[illegible] افتقار معنا سنه قال الله تعالى ولا تقتلوا اولادكم خشية املاق الموق ميمك ضمي ومديله حماقت كه اصلا نسنه ادراك ايتمكه مرتبه سنده اولا الموقة
ميمك فتحيله الموق ضمتيله بمعناه يقال ماق يموق موقا وموقة وموق اياغه ايچادكه اوزدنه كيلور نسنه يه كه سيدن معربدر موزه دن تعريب اولنمشدر
[illegible] يانك كسريله صفت مزبور اوزره اولان كمسنه يقال احمق مائق الموقى ميمك فتحي والفك قصريله جمعيدر وتوكه ليكي مائقك جمعيدر ونوكل دخي
[illegible] ديرلر بو ذكر اولنان جوهرينك ظاهر كلامندن فهم اولنان در اما قياس بو دركه موتى اموقك جمعي اولا نتكم حمقى احمقك انوك انوكك جمعيدر
الموق ميمك فتحي وواوك سكونيله باذار داوجوزلق اوزره اولمق يقال ماق البيع يموق اذا رخص الامهاق همزه نك ونانك فتحيله زياده اق اولمق
[illegible] اق قرموزي برنكدن نسنه قادتمش اولا وبراق دخي اوليه كرج وكاكبكون نسنه لر كبي اولا المهق فتحيله صوده ولان بانشله المهقة [illegible]
[illegible] الهين بهقا التمهق فتحيله وهانك ضمي وتشديديله صوده ديكلمه ديكلمه ايچمك تقول تمهقت التراب اذا شربته ساعة بعد ساعة [illegible]
[illegible] سكونيه وسكوسودامين اوغلاق ديرسنده كولان نلوم در فصل النون: النبق نونك فتحي وبانك سكونيله يازمق كتابت [illegible]
[illegible] تخفيفيه دو نبق حروده نبكا سعروف اولان اغاجك يمشي در النبق نونك فتحي وبانك كسريله ذكر اولنان يمش كما قرانا النبقة كذلك نونك
[illegible] وبانك كسريله وكسره المبنقاة مجلدو نال مزبور مثلكام وكمان النبيق ميمك ضمي وبانك فتحي وبانك تشديديله برجر يردن حرما اغاجكي يقال
[illegible] اي مصطف على سطر واحد وهر نسنه كه دو زاولوب يرمنه تباك منبق ديرلر التنبيق على وزن التكريم باذمق تنبيق كبي ورنامق معنا سنه

نتق

نبق اذا كتب و تبنيق خفيف يلاكمك دخى ديرلر اضراج الريح معناسنه يقال بنبق بها اذا لجبق حبقا غير شديد الانباق همزه نك كسريله كوزلك يلاكمك [illegible]

الرجل الانبياق همزه نك و بانك كسريله سوز ايله بر كسنه يه تكا اوردن انتلاق يقال انباق علينا بالكلام اذا انبعث مثل انباقي بو مقامده جوهري كلمه يي [illegible]

بنبق والغي ذاتيق اعتبار ايتمشدر اخارده نون لفظ زياده كبي اكرچه مؤلف قاموس طابع بو فقره ده جوهري غلط ايتمشدر ديمشدر النتق نونك [illegible] وتانك [illegible]

ارغلماق وسكنكر يقال نتقه نتقا من الباب الاول و ابو عبيد ايتدي بارى تعالى و اذ نتقنا الجبل دكى قولنده نتق صرصمق معناسنه در و نتق [illegible]

كلور يقال نتق الرجل من ابنه يعني قوينه دن قوغيني جكدي ودده يوكس صالمق دخى ديرلر يقال نتق البعير حمله اذا نوغرغ وجذب عن [illegible]

حلوه لرده يكاد لوبرد نتق ديده صويمق دخى ديرلر سلخ جلد معناسنه تقول نتقت الجلد اذا سلخته الناتق تانك كسريله نتقت در كا و [illegible]

سلكه وناتق اولكي ذ جوق اولاد عورت وناتق سول ناقه يه ديركه تيز صاملا اوله يقال ناقة ناتق اذا اسرعت الحمل وناتق تيز طوتش چقمغه دخى ديرلر

يقال زند ناتق النتوق ضمتنيله عورت جوق اوغلان طوغرمق النزق فتحتيله خفت ودده اوكوخرن اولمق يقال نزق ينزق نزقا من الباب الرابع النزاق

نزق

نونك كسريله شول ناقه ده كه سريع اوله يقال ناقة نزاق اي سريعة جدا فهو كالمزاق وزنا ومعنا النزق نونك فتحي وزانك سكونيله النزوق ضمتيله اكمك [illegible]

ادكك ديشي اوددة شمه ديرلر يقال نزق الفرس ينزق نزقا ونزوقا من الباب الاول الانزاق همزه نك كسريله صاحبي ادكي ديشيله شديد التنزيق على وزن التفعيل

بعنا يقال انزقه صاحبه و نزقه تنزيقا العنق فتحتيله دزاولان ديش يقال تعزنق اذا كانت الاسنان مستوية ودوزديزلي بوجهله دخى ديرلر

نسق

حروسنق اي منظم و نسق بر دوزيده اولان كلامه دخى ديرلر النسق نونك فتحي وسينك سكونيله مصدردر كلامي نظم واحواوده سوق ايتمك معناسنه يقال

نسقت الكلام اذا عطفت بعضه على بعض يعني كلامي برر بربطا ايدوب نظام ويحواده قلمق التنسيق على وزن التكريم بمعنا فهو كالنظيم

نشق

وزنا ومعنا النشق نونك فتحي وشينك ضمي ومدايله شول دواده كه بوروندن چكلير الاستناق همزه نك كسريله ذكر اولنان دوايي استعمال ايتمك يعني

الانشقه انشاقا الاستنشاق همزه نك و تانك كسريله بروندن صوده يا غيري چكمك تقول استنشقت الماء وغيره اذا ادخلته في الانف واستنشق

تخيلمه دخى ديرلر تقول استنشقت الريح اذا شممتها و مريح رايحه معناسنه كلور النشق فتحتيله تخيلمق يقال نشقت منه ريحا طيبة من الباب الرابع اذا شممتها

تخيلمق معناسنه لغة در يقال نشق ريح مكروه منه النشق و دكاري مكروه دهن الشم معناسنه ونشق طوزاغه دوشمكه دخى ديرلر يقال النشق الظبي في الحبالة

اذا علق فيها يعني اهو طوزاغه دوشدي النشقة نونك ضمي وشينك سكونيله شول حلقه دركه او غلاغك بوينينه طقرلر النشق نونك فتحي وشينك كسريله شول

نطق

كمسنه دركه خلاصي مشكل اولان ايشه مباشرت قلمش اوله ولا المنطيق ميمك فتحي و طانك كسريله سوزدر كلام معناسنه النطق نونك ضمي و طانك سكونيله

سوز سويلمك يقال النطق نطقا الانطاق همزه نك كسريله سويلتمك يقال انطقه غيره المناطقة ميمك ضمي و طانك فتحيله سوز بلشمك الاستنطاق همزه نك و تانك كسريله

سويلتمك طلب ايتمك يقال استنطقه اذا كلمه المنطيق ميمك كسري و نونك سكوني وطانك كسري و مدايله بليغ اولان كمسنه الناطق طانك كسريله سويلجي و كانه اولوب

ناطقه حيوان ديرلر ومنه قولهم ما له صامت ولا ناطق يعني بوكلامده ناطقدن مراد حيوان وصامتدن مراد حيوانون ماعداسيدر النطاق نونك كسريله بر

نساطونه يعني بلنه بغليوب صالبويردكيه يوقري ديزندن اشغه اوزو باشقه بر پرده سي بودور انك برادجقوريه جكهريكي اولور وقري اولور

اولر النطق ضمتيله جمعي ذكر اولنان ازارلر معناسنه ذات النطاقين نونك كسريله صيغه تثنيه ايله اوذده اسماء بنت ابو بكرك لقبيدر وديرانطاقي

عادة خروج ايتدكه ايكي باره ايدوب بعضيله امه صرفايتمش كذاك ذات النطاق كذلك نونك كسريله بردينه نك اسميدر كه عربلره منسوبدر الانتطاق همزه نك

كسريله عورت نطاق كيمك يقال انتطقت المرأة اذا لبست النطاق و انتطاق ادقوشق وشمه دخى ديرلر يقال انتطق الرجل اذا لبس المنطق و انتطاق برشيئه

قوت بولمغه ديرلر وفي المثل من يطل ايره ينتطق به يعني شول كمسنه كه باباسنك ولكدي جوق اولا انلرله قوت بولور المنطق ميمك كسري و طانك فتحيله

انرسيلر بغلرلر المنطقة ميمك كسري و طانك فتحيله معروف قوشقدر كه اكا كرد بولر التنطيق على وزن التكريم كمر قوشمق النطق فتحتيله و طانك ضمي وفتحي

كمر قوشمق تقول نطقت الرجل فتنطق اذا شددته بانه وسط المنطق ميمك ضمي و طانك فتحي وتشديدايله كمر قوشنمش كمسنه ومنه قولهم جبل اشم منطق يعني

ارتفاعي شول حدده دركه اعلامنه جبيني و طناري كركمي قالور المنطق ميمك ضمي و طانك كسريله شول كمسنه دركه اتي بوكه اولمش اوله يقال جاء فلان منطقا

فرسه اذا جنبه ولم يركب الناطقة بو كركه اعضا قبيلهسندن خاصره معناسنه و بو مقامده صاحب صحاح ناطقه يه بيان ايله تعبير ايتمشدر صاحب [illegible]

نعق

جوهر بوده النعيق نونك فتحي وعينك كسري ومدايله جوبان اولان كمسنه نك قيونيه حيقرمسي النعاق نونك ضميله بمعنا النعقان فتحتيله

نعق الراعي بغنمه ينعق نعيقا ونعاقا و نعقانا من الباب الثالث اذا صاح بها وزجرها ابن الكيت بيتي قرغه اوتمق دخى ديرلر يقال نعق الغراب الناعق

نغق

عينك كسريله كوكب جوزاده ايكي كوكب اسميدر النغيق نونك فتحي وغينك كسري ومدايله قرغه جاغرمق يقال نغق الغراب ينغق نغيقا من الباب [illegible]

ونغيق شول ناقه يه ديركه احيانا جاغرمق و موت قصاف ودده اوليه يعني صاف اوله جاغرمق النغوق ضميله اولمك يقال نغقت الناقة تنغق

النفاق

نفق

النفاق نونك فتحيله رواج معناسنه يقال نفق البيع نفاقا اذا راج النفق نونك كسريله نافقك فعلي و نعاق نفقه نك جمعي دخى كلور دراهم معناسنه

يقال نفقت نفاق القوم من الباب الرابع اذا فنيت النفق فتحتيله ازق دوكنمك يقال نفق الزاد ينفق نفقا من الباب الرابع ايضا اذا نفد

ونعاد فانيله ودال مهمله ايله دوكنمك معناسنه در و نفوق بر السنده اولان اوه ديرلر كه انك اخرجابنه چيقرلر وله و في المثل ضل دريص نفقه

ودريص دال مهمله نك ضمي ويانك سكونيله فاره يا دبسي وكلاتنيه اولان نسنه النفق نونك فتحي و فانك كسريله شول آت دركه سكرتمسي تيز قطع ايليه

يقال فرس نفق الجري اذا كان سريع انقطاع الجري الانفاق همزه نك كسريله قوتنك بارداري دوكنمك اوده اولمق يقال انفق القوم اذا نفقت سوقهم

وانفاق افتقار معناسنه ده كلور يقال انفق الرجل اذا افتقر و ذهب ماله ومنه قوله تعالى اذا لا مسكتم خشية الانفاق و انفاق نفقه و بركه

دخى ديرلر تقول انفقت الدراهم اذا جعلته نفقة المنفاق ميمك كسري ونونك سكونيله كثير النفقه اولان كمسنه النافقاء فانك كسريله ولكنك مديله

يربوع طاوشانك ديدكلري فاره نك يواسنك بر يوده دركه انى كتم ايدوب غيري يواسيني اظهار ايدر بر حيثيتله كه انك سقفني بوخته قيلوب بر بوز ترفيرم

ايدر ديلكنكا ودده قاصعاءنام يواسندن كليه نافقاء ايله نافقانك سقفني دلوب طيش چقر النوافق نونك فتحي و فانك كسريله جمعي ذكر اولنان

بولر معناسنه النفقة نونك ضمي و فانك فتحيله همزه وزني اوذده كذلك نافقا معناسنه در التنفيق على وزن التكريم ذكر اولنان فاره نافقا

معناسنه النافقة تميمك ضمي و فانك فتحيله بمعنا يقال نفق اليربوع تنفيقا ونافق كذلك اذا اخذ في نافقائه ومنه اشتقاق المنافق في الدين

يعني منافقه منافق ديدكلري دينه صيلوجدره اوذده اولور و عيرينا دده النيفق نونك فتحي و بانك سكونيله كوكلك ايشنك اغزدسر ادبلك

موضع مشيج معناسنه و عامه نونه نكسور قلوب نيفق ديرلر الانتفاق همزه نك و تانك كسريله چيقمق خروج معناسنه المتنفق ميمك ضمي و فانك كسريله بر

نمق

بركسنه نك اسميدر و مالك بن المنتفق سيطام بن قيس قتل ايدن كمسنه ددر النقيق نونك و قافك كسريله ومدايله قورباغه و عقرب و تاوق مثلو

اولودرسه در يقال انق الضفدع و العقرب و الدجاجة نقوق نقيقا اذا صوتت و كاه اولود يسي اوازدي ديرلر صوت هر معناسنه النقاق

نونك فتحي و قافك تشديديله دبني نو ربغه ضفدع معناسنه النقنقة على وزن الزلزلة قور بغه اوازدبن مكيجي باب مضاعفة نقل اولنسه و تاوق

اوازدبر مكه دخى ديرلر يقال الدجاجة تنقنق للبيض و دوم تيكشنده دخى استعمال اولنور النقنوق نونك كسري وما بينده قافك سكونيله دوه

نونك ادكلي النقانق نون اولك فتحي وثانينك كسريله جمعي ادكك دوه قوشلري معناسنه النمق نونك فتحي و ميمك سكونيله يازمق كتابت معناسنه يقال نمق الكتاب

ينمقه من الباب الاول اذا كتب التنميق على وزن التكريم كتابله تزيين ايتمك يقال نمقه تنميقا اذا زينه بالكتابة النمرق نونك و رانك ضمي و ميمك سكونيله كوجك

نوق

يصدق وسادة صغيرة معناسنه النمرقة على وزن الزلزلة بمعناه النمرقة نونك و رانك كسريله ذكر اولنان معناده لغة در يعقوب روايتيدر اوذده وكاه اولور

دوه پالاني اوزره اورتدكلري لاجرم پالاد دخى نمرقه ديرلر ابو عبيد روايتيدر اوذده الناقة على وزن الحالة ديشي دوه و بو اصلنده نقص [illegible] العين

نعلة وزني اوذده نونك ضمي ومديله جمعي و ناقه نك مفتوح العين اولسنه دليل در بونه ايله بوده و خشبه ايله خشب كبي زيرا فعله وزني اوذده

اولوب ساكن العين اولنلرك جمعي فعل وزني اوذده كلمز ضميله الاونق همزه نك و نونك ضمي و واوك ما بينده كونيله واو اوزره ضميه ثقيل كوروب قلب كلا

انلرك جمعي قلتي بعضر جانبيدن يعقوب روايتيدر اوذده ما نون صكره واوي ياي قلب ايدوب الاونق ديرلر همزه نك فتحي و نونك ضميله ناقه معناسنه

الانيق همزه نك فتحي و نونك كسريله جمع جمعي بر نجه بلوك ناقه لر معناسنه الاياق نونك كسريله كذلك ناقه نك جمعي غمره ايله انما دكه بوقدر بدر ذكر ولنوباية قلب

اولنمشدر ما قبلي مكسور اولدوغندن اونوق و نياق نيفقه دخى جمعي كلور طاغك يوكسكيري معناسنه علي مايسج المنوق ميمك ضمي و واوك فتحي و تشديديله

شول ناقه دركه قالندش و ذبوه اولنش اوله يقال البعير منوق اي مذلل مروض منوفة النواق نونك فتحي و واوك تشديديله رجال الذي سنكره دركه تدبير

امورده واصلاح مصلحتده دواوله الاستيناق همزه نك و تانك كسريله ناقه اولمق و في المثل استنوق الجمل اذا صادنا قة و بو مثل شول كمسنه حقنده ضرب

اولنور كه بر خبر تقديرنده باخود برصفت توصيفنده ايكن خلط كلام ايدوب اخر نسنه يه انتقال ايدر و بو مثلك اصلي بو دركه طرفه بن العبد بعض ملوكك

مجلسنده ايكن سبب فخلدي بودوه وصفنده بر شعرانشاد ايلدكن كلامي بر ناقه نك وصفنده تحويل ايدنكي چينده طرفة قد استنوق الجمل ديدي

يعني ادككك دوه ناقه تحويل اولدي ديدي النيق نونك كسري ومديله طاغك يوكسك يري التنوق فتحتيله و واوك ضمي وتشديديله زينت ايتمك اكرسوزده

وكر غيري نسنه ده يقال تنوق في الامر اذا اتاقي و بعضهم لا يقول تنوق النيقة نونك كسريله اسمدر زينتلو اولمق معناسنه و في المثل خرقاء ذات نيقة

و بو مثل شول كمسنه حقنده ضرب اولنور كه بر نسنه يي بتمز ايكن اوزيني اتقن واوستاد قلوب بيلو دينجه الانتياق همزه نك و تانك كسريله بر نسنه يي تحرير ايتمك

نهق

ايلمك ابو عبيد ايتدي انتياق اسقا كبي در وزنا و معناوكس ايتدي انتياق تنيقدن ماخوذ در خوب و مستحسن اولمق معناسنه النهاق نونك ضميله

انكك اوازي ويرمك النهيق نونك فتحي وهانك كسري ومديله بمعنا يقال نهق ينهق نهاقا ونهيقا من الباب الثالث الناهقان النواهق هانك كسريله ذكر [illegible]

کلره اطلاق اولنور یعقوب روایتی اوزره ابو عبید ایدر که ناهق خلق حماردن اولدیغی خروج ایتدوکی یردر و اثره دخی ناهق ذکر اولنمشدر
و نواهق اوادن خروج ایتدکی موضعدر **فصل الواو** الوبق ضمیله هلاک اولمق یقال وبق یبق و بوق من الباب الثانی اذا هلک الوبق
فتحه و بانک کسریله هلاک اولمق و محل هلاک که دخی دیرلر مفعل وزنی اوزره موعد کبی که موعد دخی مفعلدر وعد یعددن و منه قوله تعالی وجعلنا
الوبوق فتحیله کوکک هلاک اولمق معناسنه لغتدر یقال وبق یبق و یبق من الباب الرابع و بو بنه لغت ثالثه دخی اولدیغی وبق یوبق
تحتیله باب سادسدن بوده ذکر اولنان جوهرینک و صاحب صحاحک تقریرندن فهم اولنان در اما صاحب قاموسک لغاتندن بوده نکا و حینئذ دخی مصدری
مکسور عینیله الایباق همزه نک کسری و مدیله هلاک قلماق یقال اوبقه غیره اذا اهلکه الثقة ثانک کسریله عده وزنی اوزره اعتماد قلماق تقول وثقت به
اثق ثقة من الباب السادس اذا ائتمنته المیثاق میمک کسری و مدیله عهد معناسنه در واوی یایه منقلب اولمشدر ما قبلی مکسور اولدیغیچون و جمعی مواثیق
میمک فتحی و ثانک کسری و مدیله جمعی اصل اوزره در المیاثق میمک کذلک فتحی و ثانک کسریله المیاثیق کذلک میمک فتحی و ثانک کسری و مدیله میثاقک جمعیدر
ظاهر لفظ اوزره المیاثق میمک فتحی و ثانک کسریله کذلک عهد و میثاق معناسنه المواثقة میمک ضمی و ثانک فتحیله معاهده معناسنه در و منه قوله تعالی
الذی واثقکم به الایثاق همزه نک کسری و مدیله بند ایلمک الوثاق واوک فتحی و کسریله بند معناسنه در یقال اوثقه فی الوثاق اذا شده و قال الله تعالی
فشدوا الوثاق الوثیق واوک فتحی و ثانک کسری و مدیله محکم اولان نسنه الوثاق واوک کسریله جمعیدر محکم اولان نسنه لر معناسنه و ثاق بند معناسنه
لغتدر ... الوثاقة واوک فتحی و ثانک تخفیفیله بر نسنه محکم اولمق یقال وثق وثاقة من الباب الخامس اذا صار وثیقا الوثیقة واوک فتحی
کسریله و مدیله محکم اولمق یقال اخذ بالوثیقة فی امره ای بالثقة و تمکنه و ثبقه دیدکلری دخی بو معنادن مأخوذدر التوثق تفعل وزنی
برکسنه نک امرینی استحکام اوزره تدارک ایتمک التوثیق علی وزن التکریم محکم قلماق و توثیق برکسنه یه ثقه در دیمک معناسنه دخی کلور یقال وثقت فلانا
اذا قلت انه ثقة الموثق میمک ضمی و ثانک فتحی و تشدیدیله محکم قلنان نسنه الموثقة کذلک میمک ضمی و ثانک فتحی و تشدیدیله اعضاسی محکم اولان ناقه یقال ناقة
موثقة الخلق ای محکمة الاستیثاق برکسنه دن وثیقه و تمسک الوب تقول استوثقت منه اذا اخذت منه الوثیقة الودق واوک فتحی و دالک سکونیله
یغمور معناسنه کلور یقال ودق المطر یدق ودقا من الباب الثانی اذا قطر و قریب اولمق معناسنه کلور تقول ودقت الیه اذا دنوت منه و منه
ودق العیر الی الماء ای دنا و عیر عینک فتحی و یانک سکونیله حماره دیرلر وحشی اولسون اهلی اولسون و بو مثل شول کمسنه ایچون ضرب اولنور که برنسنه یه
و تذلل کوستره زیاده حرصندن اوتری و ودق بر نسنه یه انس طوتمغه دخی دیرلر تقول ودقت به ودقا اذا استأنست به و ودق
ادکک استمکه دخی دیرلر یقال ودقت تدق ودقا الایداق همزه نک کسری و مدیله الاستیداق همزه نک و تانک کسریله بو ایکیسی دخی ادکک استمک
تقول اودقت الاتان و استودقت اذا ارادت الفحل المودق میمک فتحی و دالک کسریله اسم مکاندر بو صیغه قرب معناسنه ذات ودقین دالک فتحی
صیغه تثنیه اوزره داهیه معناسنه کویا که آفت ایکی جانبدن کلمشدر الودوق واوک فتحی و دالک ضمی و مدیله ادکک استینه یه وصفدر یقال اتان ودوق و
ودق الودیق بمعناه یقال اتان ودیق و فرس ودیق ایضا الودیقة واوک کسریله ذکر اولنان حیوان ایرککه حریص اولمق یقال لها ودقة ای حرص
الودیقة واوک فتحی و دالک کسری و مدیله غایت اسی حرارت معناسنه الوداق واوک کسریله موسم حرارتی معناسنه الورق واوک فتحی و رانک کسریله
درهم مضروب معناسنه الرقة رانک کسریله جمعی ضرب اولنمش اقچه لر معناسنه در ... و قولهم ان الرقین تغطی افن الافین
احمق اولسه کرحماقتنی ستر ایدر و افن همزه نک و فانک فتحیله ضعف عقل ... الورق و ورق دیرلر
برکی ورق در واوک فتحی و رانک کسریله ... و بری دخی ورق در واوک فتحی و رانک سکونیله و بری دخی ورق در واوک کسری و رانک سکونیله
و کبد کبی کلمه و کلم کبی ... بعضی رانک کسریله ... بعضی ... اوزره ... الوراق واوک فتحی و رانک تشدیدیله
شول کمسنه در که کاغدی اصلاح ایدوب یازه ... و وراق اقچه سی چوق اولان کیسه یه دخی دیرلر کثیر الدراهم معناسنه الورق فتحتیله اغاج یپراغی و کتاب یپراغی
الاوراق همزه نک فتحیله جمعیدر ... الورقة فتحتیله بر یپراق معناسنه ... ودق ... اولان قان ...
... سیاه ... ابو یوسف ...
... الورقة واوک فتحی و رانک کسریله چوق ...
... الوریقة واوک فتحی و رانک کسری و مدیله ... الوراق واوک فتحی و رانک تخفیفیله ...
واوک فتحی و رانک سکونیله اغاج یپراغی دیرمک تقول ورقت الشجر ورقا من الباب الثانی اذا اخذت ورقها الایراق همزه نک کسری و مدیله اغاج یپراق ...
یقال اورق الشجر اذا اخرج ورقه ... الشجر دخی دیرلر ...

دکرمانه ... و بلغه دخی دیرلر یقال ورق الصاید اذا لم یصد و غازی غنیمت بولمامقده دخی دیرلر یقال اورق الغازی اذا لم یغنم و طالب مرادینه واصل
اولمامقده دخی دیرلر یقال اورق الطالب اذا لم ینل التوریق علی وزن التکریم کذلک اغاج یپراق قلمق الوارقة رانک کسریله شول اغاجدرکه یپراغی چوق اوله
الورقة واوک فتحی و رانک سکونیله بایقوش کبی ابو عبیده دیدکه اولی بای اغاجدره و لاوه بو دخی یری دوکر ... الاورق همزه نک و رانک
فتحیله شول دوه در که انک لونی سواده مایل اولان بیاض اوله که بولونده اولان دوه نک اتی لطیف اولور ... الحمرة ...
... ذکر اولنان ... بو سببدن کوکله اورق دیدکلری لونی ذکر اولنان وجه اوزره اولدیغیدن و ابو زید ایتدی اورق شول دوه یه
دیرلر که لونی مایل اوله ... الورقة واوک ضمی و رانک سکونیله جمعی ذکر اولنان الوان معناسنه الورقاء واوک فتحی و رانک
سکونی و الفک مدیله کوکرجین و قورد ذئب معناسنه در بو ده دخی ورقا دیدکلری ذکر اولنان لون نسبتی ایچوندر ... الادیه همزه نک ضمی و رانک
و بانک سکونیله ... اصلنده ... تصغیر ... اولدوغی ...
... ام دبیق ... ابن ... دیدکلری ...
... الوداق واوک فتحی و دالک ...
... الوداقی واوک فتحی ... الوداقاوی واوک فتحی ...
... مودق ... الوسق
واوک فتحی و سینک سکونیله مصدر در برنسنه یی جمع ایدوب یوکلتمک معناسنه یقال وسق الشیء اذا جمعه و حمله و منه قوله تعالی واللیل و ما وسق ...
... و احاط ... و بو ... الوسق ...
وسق التمر ... دیرلر ... صاعا ... وسق ...
منه قولهم لا افعله ما وسقت عینی الماء ای حملته و وسق ناقه نک رحمی ... حامله ... یقال وسقت الناقة ...
... الواسق سینک کسریله حامله اولان ناقه الوساق واوک کسریله جمعیدر ... صاحب ...
... الوسیقة واوک فتحی و سینک کسری و مدیله ...
... الاتساق همزه نک کسری و تانک تشدیدیله انتظام معناسنه التوسیق علی وزن التکریم ...
... الاستیساق همزه نک و تانک کسریله ... یقال استوسقت الابل اذا اجتمعت الایساق همزه نک
کسری و مدیله ... وسقت البعیر اذا حملته ... یقال اوسقت النخلة اذا کثر حملها
المیساق میمک کسری و مدیله ... المیاسیق میمک فتحی و سینک کسری و مدیله جمعی ذکر اولنان ... الوشیق
واوک فتحی و شینک کسری و مدیله ... الوشیقة واوک فتحی و شینک کسری و مدیله ... کله ...
... ابو عبید ... و فی الحدیث ...
... الوشق واوک ... و شینک سکونیله ... الاتشاق همزه نک کسری
و تانک تشدیدیله ... الوشق ... شینک کسریله ... من الباب الثانی ...
... الوعیق واوک فتحی و عینک کسری و مدیله الوعاق واوک فتحی و ضمیله ...
... وعق ... یقال وعق الوعیق و عیقا و عاقا
الوعق واوک فتحی و عینک کسریله ... الوعقة ... الوعقة واوک کسریله الموافقة
... التوافق ... موافقت ...
... التوفیق علی وزن التکریم ... الاستیفاق همزه نک و تانک کسریله توفیق طلب
ایتمک ... الوفق واوک فتحی و فانک سکونیله ...
... موافقت ...
... الیه ... التوفاق تانک فتحی و فانک
سکونیله ... الیفاق ... المیفاق میمک کسری و مدیله ...

[illegible]

فصل الياء [illegible]

[illegible]

باب الكاف من ترجمة الصحاح الجوهري

فصل الالف

الاداك [illegible] الادكم [illegible] الادوك [illegible]

[illegible]

الاديكه [illegible]

[illegible]

فصل الباء [illegible]

[illegible]

يقال بركت البعير فبرك و بو قليل در كثير الاستعمال اولان انخته فاستناخ در المبرك ميمك ضمي وراك فتحيله دوه چوكجك ير يقال فلان ليس له مبرك
البرك بانك فتحي وراك سكونيله شول دوه لر دركه چوق اولوب چوكمش اوله لر جمعى بروك كلور و بوك كذلك كوكس و بر صعيده معناسنه البركة بانك كسرى و راك
سكونيله كوكس معناسنه در تانك دخولي فتحه بابى مكسور ايدرلر و بركه بو دلوجه ككه دخي ديرلر يقال ما احسن بركة هذه الناقة [illegible]
ركبده حلبه كبى و بركه حوضه دخي ديرلر البرك بانك كسرى وراك فتحيله جمعى بعضلر ايتدى حوضه بركه ديو كلرى انده صو قامت ايتدوكندندر الابتراك
هوزه نك وتانك كسريله كوكس يره قويوب يقال ابترك الرجل اذا القى بركه و ابترك بركمسنه يه نصوب كوكسيله لسنه المغه دخي ديرلر تقول ابتركت له
وجعلته تحت بركى و ابتراك سكرتمه ده سرعت ايتمكه ده ديرلر يقال ابترك اذا اسرع في العدو وجد البراكا بانك فتحي وآخرنده الفك مديله حالنه
ثابت قدم اولوب جد و جهد ايتمكه ديرلر و بو بنك اصلى بروكدن در ثبات معناسنه براكاء بانك فتحي وكافك كسريله اوزده دخي ثابت اولمق معناسنه در
براكاء بو كوه البركة فتحتيله تمام و زياده معناسنه در التبريك علي وزن التكريم بركمسنه يه دعا ايتمكه التبرك فتحتيله و رانك ضمي و تشديديله برنسنه ايله يمن
طلب ايتمكه ديرلر تقول تبركت به اذا تيمنت به البريك بانك فتحي وراك كسري ومديله طعام مطلوب اولنور يقال طعام بريك كانه مبارك المبارك ميمك
ورانك فتحيله بركت و يومن يقال بارك الله لك و فيك و عليك و باركك وقال الله تعالى ان بورك من في النار التبارك تانك فتحي ورانك فتحيله بمعنى
تبارك الله اى بارك مثل قاتل و تقاتل الا انه فاعل يتعدى و لا يتعدى البركة بانك ضمي ورانك سكونيله شول ايلاق قوشنه معنى ما دخي ديرلر البرك بانك
فتحيله ذكر اولنان قوش معناسنه البراكية بانك ضمي وكافك كسري و يانك تخفيفيله بر نوع بالق در البركان علي وزن الزعفران [illegible]
البروك بانك فتحي ورانك ضمي و مديله شول عورت دركه بالغ اولمش اوغلي وار ايكن تزوج ايليه البرك بانك كسري ورانك سكونيله ناحيه يمنده بر موضع [illegible]
نبرك تانك كسري و بانك سكونيله كذلك بر موضع اسميدر البتكي بانك فتحي و [illegible] سكونيله سرعت ايتمك يقال بتكت الناقة [illegible]
بري سير [illegible] دخي ديرلر تقول بتكت الثوب اذا خطته خياطة متباعدة و بتك كذب ايتمكه دخي ديرلر يقال هو يبتك الكذب اي يختلقه البتكة
وشينك تشديديله كذاب معناسنه در البكة بانك فتحي و كافك تشديديله ازدحام قيلمق و بكه بطن مكه نك دخي اسميدر [illegible]
ازدحام ودهاولوب [illegible] بعضلر ايتدى بكه ديولرجبابره نك بوينلرين انده دق اولنديغيچون [illegible]
البناك تانك فتحيله بر قاچ كمسنه بوبنه ازدحام قيلمق يقال تباك القوم اذا ازدحموا البك بانك فتحي وكافك كذلك تشديديله بركمسنه نك بوينين
اورمق تقول بككت عنقه اذا دققتها الابك همزه نك و بانك فتحيله بر موضع اسميدر و بو اصلنده بعلبك در تركيب اولنوب [illegible]
[illegible] ذكر اولنمشدر بابيراده البعلي بانك فتحي و [illegible] بانك تشديديله بعلبكه منسوب اولان كمسنه البكي بانك فتحي [illegible]
بعلبكه منسوب اولان كمسنه جزا [illegible] ذكر اولنمشدر البعكوكة بانك فتحي وكافك ضمي و مديله [illegible]
[illegible] البعلكة علي وزن جعفر شول ناقه دركه [illegible] بعلبك بالفتح لفظه [illegible] البلك
[illegible] اصل معناسنه معربدر كه لسان فارسيده بن اصل [illegible] يقال هو لا بن [illegible]
عربى الاصل ديمرو [illegible] التنبك [illegible] ايله اقامت معناسنه يقال [illegible]
[illegible] البناكة بانك فتحي و [illegible] ده حكايه در ابو عبيد روايتيدر البوك بانك فتحي [illegible]
[illegible] يقال باك الحمار الاتان يبوكها بوكا اذا نزا عليها و بوك [illegible] استعمال اولنور يقال [illegible]
بوكاه [illegible] و بوك [illegible] يقال باكت الناقة تبوك بوكا اذا سمنت و بوك [illegible]
غزوه تبوك تانك فتحي و بانك ضمي و مديله غزوات رسول الله صلى الله عليه و سلمدن بر معروف غزانك اسميدر [illegible] اكا غزاى تبوك [illegible]
وقتا كه اصحاب كرام [illegible] رضوان الله عليهم اجمعين بر جماعتي كوردي [illegible]
[illegible] تبوك كونى [illegible] غزاى تبوك ديولر تبوك بوكوندن [illegible]
[illegible] البائك بانك [illegible] البوائك بانك فتحي و [illegible] جمعى [illegible]
[illegible] فصل التاء التروك تانك فتحي وراك سكونيله برنسنه دن [illegible] تقول تركت الشي
المتاركة ميمك ضمي و [illegible] تراك تانك فتحي وكافك كسري [illegible]
[illegible] الاتراك همزه نك كسري [illegible] ترك [illegible]
[illegible] الترك تانك فتحي [illegible] التريكة تانك فتحي ورانك كسري و مديله ميراث [illegible]

بتك
بكك
بلك
بوك
تروك

[illegible] التركة تانك فتحي و رانك [illegible] قوم انى و تلحيب ترك اشنى و لا لر التركة تانك فتحي و [illegible]
سكونيله موي [illegible] اولان [illegible] الترك تانك فتحي و رانك سكونيله جمعى [illegible] الترك تانك ضمي و رانك سكونيله ناس [illegible]
اسميدر التكة تانك ضمي و كافك تشديديله [illegible] التكك تانك كسري و كافك فتحيله جمعى [illegible] التاك كافك تشديديله بر [illegible]
[illegible] يقال فلان احمق فاك تاك و فاك احمق اولوب سوليكه اولان كمسنه [illegible] استعمال ايدوب احمق تاك [illegible]
التكوك [illegible] احمق اولمق يقال ما كنت تاكا و لقد تككت من باب [illegible] و يقال ابيت الا ان تحمق [illegible] التك تانك فتحي و كافك
تشديديله [illegible] يقال تكه البيذ [illegible] التكتكة علي وزن الزلزلة [illegible]
[illegible] التمك تانك فتحي و ميمك سكونيله [illegible] التامك [illegible]
[illegible] التامك [illegible] فصل الحاء الحباك حانك كسريله [illegible]
معناسنه الحبك حانك فتحي و بانك كسري و مديله حبيكه نك جمعى [illegible] و السماء ذات الحبك [illegible]
[illegible] نجوم معناسنه [illegible]
[illegible]
[illegible] الحبك حانك فتحي و بانك سكونيله بزي خوب [illegible] يقال حبك الثوب يحبكه حبكا من الباب [illegible]
[illegible] الاحتباك همزه نك و بانك كسريله برنسنه يي خوب [illegible] و في الحديث ان عائشة رضي الله عنها كانت تحتبك تحت الدرع في الصلوة يعني [illegible]
[illegible] الحبوك [illegible] الحبيك [illegible]
[illegible] الحبكة فتحتيله [illegible]
[illegible] الحتاك [illegible]
[illegible] الحوتكي حانك [illegible] و تانك فتحي و [illegible]
[illegible] الحوائك حانك فتحي و تانك كسريله [illegible] الحبركي [illegible]
[illegible] الحبركاه [illegible] ابو عمر الجرمي [illegible]
[illegible] الحبرك حانك [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] الحركة [illegible] التحريك علي وزن التكريم [illegible] التحرك [illegible]
حرك تقول [illegible] الحراك حانك فتحيله حركت معناسنه در الحراك [illegible]
الحرك حانك فتحي و رانك كسريله ذكي [illegible] يقال غلام حرك اي خفيف ذكي الحارك [illegible]
[illegible] الحرك حانك فتحي و رانك سكونيله [illegible] الحركة [illegible]
[illegible]
[illegible] الحزاكيك حانك فتحي و كافك كسري و مديله [illegible] الاحتزاك [illegible]
[illegible] الحزك حانك فتحي و زانك سكونيله [illegible] حزكه بالحبل
[illegible] الحسك فتحتيله [illegible] نباتات [illegible] الحسكة [illegible]
[illegible] الحسكة حانك فتحي و [illegible]
[illegible] الحساك [illegible] الحسك فتحتيله [illegible]
[illegible] الحشك حانك فتحي و شينك سكونيله [illegible] الحشك [illegible]
[illegible]
[illegible] تقول حشكت الناقة اذا تركتها

تمك
حبك
حتك
حرك
حزك
حسك
حشك

ولم تجعلها حتى تجمع في ضرعها وقوم بربره جمع اولمغه دخى ديرلر يقال حشك القوم اذا اجتمعوا وبل ضعيف اولوب منحلف اسمكه دخى ديرلر حشكت السماء
بغمر بعيد مغده دخى ديرلر يقال حشكت السماء تحشك حشكا حانك فتحي وشينك كسريله مختلف اسن يالكر الحشوك حانك فتحي وشينك ضمى ومدتيله
ناقه دكه ممه سنده سوت بيك جمع اولمسى كبى دورتك وناقه معنى الحاشك شينك كسريله شول خرما اغاجيدركه يمشى چوق اوله ليعقوب روايتيدر
حانك كسريله شول اغاج دركه او غلاغلك غوز نفعلر اسن امرسن ديو وبو مقامده شماك دخى استعمال اولنمشدر تقديم شينيله بوسعيد نكلام نوح
حانك فتحي وشينك حفنه وغيبه كبى وزنده معنى كه حفنه حاء مهمله وفائله وغيبه عين معجمه وباء موحده ايله وزنده صكره ياوه شانله برجنس نغموره كى
نوع شرقى اولا الحشاك حانك فتحي وشينك تشديديله برنوع كميدر الحك حانك فتحي وكافك تشديديله قاشيمق تقول حككت الشئ احكه حكا
وحك قلبوه خلجان اتمكه ده ديرلر يقال ما حك في صدري منه شئ اى ما تخالج وحك قلب برنسنه ده منقبض اولمغه دخى ديرلر يقال الحكة في صدرك
اذا لم ينشرح له صدرك الاحتكاك همزه نك وتانك كسريله برنسنه ايله قاشنمق يقال احتك بالشئ اذا حك نفسه عليه التحكك فتحتيله وكافك ضمى وتشديديله
برنسنه نك شرينه دوزشمك يقال فلان يتحكك بى اى يتمرس ويتعرض لشره المحاكة ميمك ضمى وكافك فتحي وتشديديله برى برينه بيرادلو برلو
الحكة حانك كسريله اويوز وجرب معناسنه المحكة ميمك فتحي وكافك تشديديله دوش سوكى معناسنه الحكك فتحتيله شول طاشلره دركه اق اولوب ملايم ولكن يمشق
وكافلر ادغام وتفكيكى فعل ايله فعل فرق اولنمق ديو الحكيك حانك فتحي وكافك كسريله ومدتيله شول انا طرنغنه ديرلركه بوتميش اولا ونشو اولا
قشر بوغنده ديرلركه برواحشا اولمش اولا الحكاك حانك ضمي شول خرده واتدر كه برنسنه بوردا حت اولنور كبى دوكله الجذيل المحكك جوك
ميمك ضمي وكافك فتحي وتشديديله شول دكوركه دوه اغلنده دكرلر بحكدا ولان دوه كاسى اوينوب ديو حباب بن المنذرك قولى سقيفه
بنى ساعده كونندركه انا جذيلها المحكك وعذيقها المرجب ديمشدر بو معنايه در وسقيفه بنى ساعده مشاورت جمعيتى ايچون بنا اولنمش برده در بو اوده
مرجب كسر عيني مهمله وفتح جيمله شول خرما سلغمه ديرلركه طالنه فاقمسون ديو طيانق اودلمش اوله وتصغيرلر يعنى جذيل وعذيق تصغيرى
نفس ايچون اولا ياخود تعظيم ايچون اولا وبونلر مقصود قائلك كندى راى تدبيريله سايرلركه شفاى صدري اولدوقچه اشعار در الحلك
الحلوكة ضمتيله زياده سياه اولمق يقال حلك الشئ يحلك حلوكة اذا اشتد سواده كذلك الحلك فتحتيله وقرالغه سواد معناسنه يقال اسود مثل حلك
الغراب سواده واكثر مثل حلك الغراب ويقال احلك من الغراب الحالك لامك كسريله زياده سياه اولان نسنه ده استعمال اولنور يقال
حالك واسود حالك بمعنى الحلكوك فتحتيله وكافك ضمي ومدتيله زياده سياه اولان نسنه يقال شديد السواد معناسنه الحلكك حانك ضمي وكافك فتحيله
اوزره كرتن كلمه ده برنوع نعصا ايكى حلكه برنوع جانوردركه قومه طلوع ايدر اولنلر صوبه طلوع كبى وبو مقامده صاحب صحاح حلكه
اذ يونس ابله تفسير ايدوب خطا ايتمشدر كويا كه عباد جوهرى ضرب من العظاء ديدوكنده عين مهمله وظاء معجمه ايله اولان كلمه على العكس
عين معجمه وطاء مهمله ايله تصور ايتمشدر الحلكاء حانك فتحي ولامك سكونى والكاف مدتيله عنقا وزنى اوزره كوزلك كرتن كلمه در
بت كهله معناسنه الحمك كوزلك فتحتيله جمع بعضلر ايتدى حمك خرده قرنجه ده ديرلر وهر نسنه نك خرده سنه حمك ديرلر الحنك حانك فتحي ونونك سكونى
اتك اغزينك اب طاقي تقول حنكت الفرس احنكه حنكا من الباب الاول وحنكه من الباب الثاني اذا جعلت في فيه الرسن وحنك برنسنه يى فهم اتمكه
تقول حنكت الشئ اذا فهمته واحكمته وحنك خرمايى چاينوب مولود غزينه سوروب تحنيك ايتمك ديرلر تقول حنكت الصبي
الحنوك حانك فتحي ونونك ضمي ومدتيله ذكر اولنان ضبطى الاحتناك همزه نك وتانك كسريله بمعنا تقول احتنكت الفرس
جاركه بربود نوه اولان نباتاتى اكل اتمكه ده ديرلر يقال احتنك الجراد الارض اذا اكل ما عليها واكل على نبتها واحتناك هر نسنه نك اوزرنه غالب
دخى ديرلر قال الله تعالى حاكيا عن ابليس لاحتنكن ذريته قال الفراء يريد لاستولين عليهم واحتناك بركسنه قوى كمنا اولمغه دخى ديرلر يقال احتنكه
اذا استحكم المحنك حانك ضمي ونونك سكونى ايله ميمك كسريله محنك معناسنه وحنك كى محكم اولمقه ديرلركه دوه يالانمك قاشندر اولان حجر
صرايلر الحناك حانك كسرى ونونك تخفيفيله جمعى برمرابلر كبى ودرمتم حو مكه ديرلر وبو ابو عبيد روايتيدر الحنك فتحتيله قوتكه بوتون
يقال اسود مثل حنك الغراب وحنك انسانلرده وغيريلرده احنك السنه ده دخى ديرلر باغث ذقن معناسنه الحانك نونك كسريله زياده سياه معناسنه
يقال اسود حانك مثل حالك التحنيك طوغان كيمسه يه بركسنه يه امور تجربه قلمق الاحناك همزه نك كسريله بمعنا يقال احنكته السن واحنكته
التجارب والامور وتحنيك برنسنه يى چينيوب طفلك دماغنه سورمكدر تقول حنكت الصبي اذا مضغت تمرا ثم دلكته في حنكه المحنك
فتح تشديديله ذكر اولنان طفل وحنك شول كمسه ديرلركه امور تجربه قلمش اوله المحنك ميمك ضمي وحانك سكونيله ونونك فتحيله بمعنا
فنحيه ونونك ضمي وتشديديله دولسنبا حنكه السن الى فعل معناسنه الاحنك همزه نك ونونك فتحيله شول دوه دركه زياده اكول اولا

احنك الابل اشتوى من المسك وهو شانى لان الخلقه لا يقال فيهما افعل يعنى فعل تعجب افعل تفضيل وعيب وخلقه واحد دنندر الحوك حانك فتحي وواوك
سكونيله بوسنه يى طوقومق نسج معناسنه وخوك بادود بو كلرى اوته دخى ديرلركه طبيبلر رقتن معروفدر الحياكة حانك كسريله بمعنا يقال حاك
الثوب يحوكه حوكا وحياكة الحايك يانك كسريله برطوقيجى كمسنه جاذبه معناسنه الحاكة علي وزن الحاكه حايكك جمعى بابعل باغة كبى الحوكة فتحتيله كوزلك جمعى
اولدى الدتيقك كرمون دخى قلب اتمزلر واوك الفده نوع بنا عتر اولدوغى ايچون اصلنده ذاوليان برلرده قلبى ايله وغيرنده اما يانونك حلق
يانك اوزرنه اولا وغيريده قلب اقتضا ابيدر اما عيب وصيد كلهلرنده قلب اوليمز وعنكه وجهى تحلقده ذكر اولنمشدر الحوبك حانك فتحي وبانك كسريله
جيوينه الحيكان فتحتيله قطر العامه ولكنه بويرمسى يقال حاك يحيك حيكا اذا حرك منكبيه وفحج بين رجليه يعنى اموزلرين تحريك ايدوب ايكى بودين
الحيكان حانك فتحي وبانك سكونيله شول كلرده كه فرموده اولوب بانا قليچ اچادوق بو ديرلر الحيك حانك فتحي وبانك سكونيله قليچ تاثير ايدوب كسمك الاحاكة همزه نك
كسريله بمعنا يقال حاك فيه السيف واحاك وبعال ضربه فما احاك فيه السيف اذا لم يعمل وحيك قلبده كلام تاثير اتمكه دخى ديرلر يقال ما يحيك فيه الكلام اذا لم
يوثر فيه فصل الدال الادراك همزه نك كسريله ايرشمك لحوق معناسنه يقال عشت حتى ادركت زمانه وادراك برنسنه يى كوزله كورمكه دخى ديرلر تقول
ادركته ببصري اي رايته وادراك ميوه ايرشمكه دخى ديرلر يقال ادرك التمر اذا بلغ وبرنسنه نهايت بولمغه دخى ديرلر يقول ادرك الدقيق يعنى فني الاستدراك
همزه نك وتانك كسريله فيتناولان نسنه يى برنيه كتورمك التدارك تانك فتحي ورانك ضمييله بمعنا تقول استدركت ما فات وتداركته بمعنى وتدارك قومك اخرى
اولنه ايرشمكه دخى ديرلر يقال تداركوا القوم اذا تلاحقوا اي لحق اخرهم اولهم ومطلوبه لحوق معناسنه دخى كلور يقال تدارك الثريا اذا ادرك ثريا المطر
ثرى الارض يعنى يغمور ايلك برك نمنه واصل اولمق يعنى يغمور قطر نمنه تاثير اتمكه الادراك همزه نك كسريله وداك كسريله وتشديديله كوزلكه بو برلرى ايرشمك معناسنه در
قال الله تعالى حتى اذا اداركوا فيها جميعا وبونكه اصلى تداركوا ايدى تا دالده ادغام اولنوب قلب ابتدا ايچون همزه كتورلدى الدرك دالك فتحي وراك سكونيله وده
نيسل ايلك اصل اسمى برلرده كه سفرده مكسور اولدى ويرلر اصلي ساكن اولمغه ادراجون الدركة دالك فتحي وراك كسري ومدتيله طراپيه سود لى صيوده ويرلر
اولنان دوه ده ديرلر الدرك فتحتيله شول ايپ پاره سيدركه قويى ايپنك قوغه دن جانبنه اولان اوجنه تعلق ايدرلر قويو ايپى اصليقه چوروميش ديو ودرك
صحافه دخى ديرلر بو معناسنه تحريك وتسكين جايزدر ويقال ما لحقك من درك فعلى حلاوه ودرك جهنمك اخر طبقه سنده ديرلر الدرك دالك فتحي وراك سكونيله
جهنمك اشغه طبقه سى فتحتيله دخى لغتدر على ما ترو ودرك صحافه دخى ديرلر فتحتيله دخى لغتدر على ما مضى الدراك دالك كسريله بربرى درنجه متوالى جاعز معنى
يقال دراك لرجل صوته اذا تابعه ودراك بر كلبك دخى اسميدر ودعا عليه ده لاباركك الله ولاتارك ولاداك ديولر تبعيت عيسى بو معنايه در الدوك ميمك فتحي
الدوك كسريله عمرو بن الكيال بن مضرك لقبيدر ولقب مزبور حمرو كى بابا وصعوبت دوه ايرشيكيچون الدوك دالك فتحي وراك تشديديله كثيرالادراك اولان كمسه
دكاه ولو قال الافعال بنفعل ودون كلوب احس عمله كجعرسطرم داك ديو كلرى بالغتيرنا خود حساب اذوق اجاد الدعك على وزن جعفر ونعك
اوفى دقيق لحى دمعناسنه حاء مهمله نكه ضمي وراوك تشديديله والعك تصغيرله الدعنوك دالك ونونك ضمي وراك سكونيله باطلدن برنوع حيله المرفع
بحاكر داود كاله اولو بردوه دبيسه كماكت شاولمق الدعك دالك فتحي وعينك سكونيله اوقى دلكه دوروب وعنا تقول دعكت الاديم والخصم اذا لينته
التداعك تانك فتحي وعينك ضمييله ايكى كمسنه بربرينه وعنا ايدوب سمك حريده الدعك دالك فتحي وعينك كسريله وعنا دصاحب اولان كمسه الدعكة دالك
فتحي وعينك سكونيله دوه سوى سنده بوبلوك دره دعو معناسنه در الدك دالك فتحي وكافك تشديديله دوكمك دوه معناسنه تقول دككت الشئ
ادكه دكا من الباب الاول اذا ضربته وكسرته حتى سويته بالارض ومنه قوله تعالى فدكتا دكة واحدة واخفش ايتدى دبرك برك كمسنه دن عبارتدر الدكوك حشله
جمهور قال الله تعالى جعله دكا واصما الدك دكا مصدر اولدى برا وقتا كه جعله دبه كويا كه دكه ديمش اولور وقتا عقبينه دكا ديلدبه دكا مثابه سنده
اولور ياخود دكا دن مراد دادكه ديمكدر مصادف نحو وغيره ولعضلر قراآت ابو وبو جعله دكاء وبوكه جعلها دكاء اقعه برنده براجبل مندكوكه
دكا اكا صعقت اولمز ارض تعقيم برنوع لابد دردك قبوبه طبرغلاد ترتكه دخى ديرلر يقال دكلته الركبه اداد بالتراب الدكوك ميمك فتحي وكافك
ومدتيله شول كمسنه دركه حانكست امش اولا يقال دك الرجل على البناء المجهول هو مدكوك الندكوك على وزنا لنزلزل الخاعلده كيمرك بدرا ولمو تعال
بوكوكد لجبال اذا صادفت دكاءات الدكاوات دالك فتحي وكافك تشديديله شول اخرده دبرلوددكه بالجحودن اولاوادكى اولمش دوه لره دخى ديرلر الدكاء
دالك فتحي وكافك تشديديله والكاف مدتيله واحد كبيرك ديه معناسنه وشول نافه معناسنه كه او دكمى اوله الدكاء دالك ضمتيله دكا وان جمعى ولدوغى كبى حمراء نك
حمراء حمرا نك جمعى ولدوغى كبى دكك الجمع طاعه ديرلر ودك بيم نقيلى ادكوا رقه سى بقعه اولان اعلم في ديرلر دالك كسرى وكافك فتحيله جمعى
تحتبله واحد ذكر اولنان صفت ونده دات معناسنه المدك ميمك كسرى وداك فتحيله قوي اولوب يرى بصن كمسنه تقول رجل مدك اذا كان قويا شديد
الوطء للارض المدكة ميمك ودالك فتحيله شول جابه دركه اثر قوي اوله الدكدك دالك فتحي وكافك سكونيله شول قوم دركه برى متصل اولوب برقعلر مرتفع اولا

وحضانی خا معجمه وصاد مهمله ایله ادا لغه دیولر خلال معناسنه السکة سینک کسری وبا شدیدی ...

قارقاریه ده دیرلر که یول یول دکلشی اولور ومنه قولهم خیر المال مهرة مأمورة او سکة مأبورة ...

[illegible]

عروة الصعاليك عروة بن الورد که امیر در باعث تسمیه بو در که فقرایی بر دو اغلیه جمع ایدوب مال غنیمه ایله اندری ازقلندر [illegible] التصعلك تفعلل وزنیده
فقر معناسنه در وتصعلك دوه توین دوكمكه دخی دیرلر یقال تصعلك الابل اذا امرطت اوبارها الصك صادك فتحی وكافك تشدیدیله اورمق یقال صكه
اذا ضربه ومنه قوله تعالى فصكت وجهها وصك قپویه اورتمكه دخی دیرلر یقال صككت الباب اذا اطبقته وصك كتابه دخی دیرلر فارسیدن معربدر الصك صادك
فتحی وصادك ضمیله جمعی الصكاك صادك كسریله والصكوك ضمتینله جمعی كمابر معناسنه الاصك همزه نك وصادك فتحیله شول كمسنه در كه یوریركن دزلری برینه قریب
اولوب بكاهیپ بو در كی بر برینه طوقنه ونجون المصك میمك كسری وصادك فتحی وكافك تشدیدیله قوی اولان طوادیقال جمل مصك وحمار مصك ای قوی شدید
المصك میمك كسری وصادك فتحیله مثنی الصكة صادك فتحیله اویلایه سنك زیاده شدتیدر یقال لقیته صكة عمی بعضلر ایتدیكه عمی [illegible]
اسمیدر رجالدن بعضلر ایتدیكه اعمانك تصغیریدر ترخیم طریقیله الصكوك فتحتینله وكافك ضمی ومدیله العصكیك كذلك فتحتینله وكافك كسری ومدیله
شول كمسنه در كه غلیظ اولوب موذی اولا وبلنك اولان سوده دخی دیرلر یقال لبن صكوك وصكیك ای لزج ونسخ صحاحده صموك وصمیك واقع اولمشدر
كاتبدن ذیر كاف مكرر در الصمكیك صادك ومیمك فتحیله قوی اولان نسنه الاصمكاك همزه نك ومیمك كسریله سود زیاده قویلشمق یقال اصماك اللبن اذا
خثر حتی لحق صادكالجبن واصمكاك غضب كلمكه دخی دیرلر یقال اصماك الرجل اذا غضب وبو ابو ذیبدن روایتدر الصوك صادك فتحی وواوك سكونیله
كلمه سیله استعمال اولندقده اول شئ معناسی مراد اولور یقال لقیته اول صوك وبوك ای اول شئ الصیك صادك فتحی ویانك سكونیله طیب [illegible]
یقال صاك به الطیب یصیك صیكا اذا لصق به فصل الضاد الضبرك صادك كسریله وبانك سكونیله قریمو ده اولان نسنه یقال الرجل ضبرك وجمل
ضبرك ای ضخم الضبارك صادك فتحی وراءنك كسریله جمعی الضحك ضادك فتحی وحانك سكونیله الضحك ضادك كسری وحانك سكونیله الضحك ضادك فتحی وحانك كسریله
الضحك ضادك وحانك كسریله دورت لغتدر كولمك معناسنه یقال ضحك یضحك ضحكا وضحكا وضحكا وضحكا وكذلك ضحك ضادك فتحی وحانك سكونیله
ابتدا چیقن خرمایه شبیهدر كه بادلش اولور [illegible] دخی دیرلر یقال ضحك القراد اذا صوت الضحكة ضادك فتحی وحانك سكونیله بر مرة در
معناسنه یقال ضحكت ضحكة بر [illegible] التضاحك تانك فتحی وحانك ضمیله كولشمك الاستضحاك الفك وتانك كسریله بمعناه یقال تضاحك الرجل واستضحك
الاضحاك همزه نك كسریله كولدرمك یقال اضحكه الضحكة ضادك ضمی وحانك فتحیله همزه وزنیده كولمه سی چوق اولان كمسنه الضحكة ضادك ضمی وحانك
سكونیله شول كمسنه در كه خلق انی كولنج ایدرلر الاضحوكة همزه نك ضمی وضادك سكونیله كولمكه باعث اولان نسنه المضحاك میمك كسری وضادك سكونیله
كثیر الضحك اولان عورت یقال امرأة مضحاك ای كثیرة الضحك الضاحك حانك كسریله شول بلوت در كه عارض دكلری بلوت كبی [illegible]
ضاحكه بلسمی اولان بلوطدر كه برق اولور هر بار كه برق بلدر یه قد ضحك السحاب دیرلر الضاحك حانك كسریله شول دیشلره دیرلر كه انیاب ودیشلر
ارسنده اولور بونلر [illegible] الضحوك ضادك فتحی وحانك ضمی ومدیله شول طریق در كه واسع اوله الفرك
ضادك فتحی وراءنك كسری ومدیله [illegible] الضریك ضادك فتحی وراءنك كسریله جمعی اعمالر وفقیرلر معناسنه الضركاء ضادك ضمی
وراءنك فتحی ومدیله جمعی ذكر اولنان معنایه الضكضكة علی وزن الزلزلة بر نوع یوریش در كه انده سرعت وار در الضكضاك علی وزن الحلحال
اولان كمسنه الضكضاكة علی وزن الزلزلة [illegible] یقال رجل ضكضاك الاضمحكاك همزه نك ومیمك كسری [illegible]
اضماك الارض واضمحكت اذا اخرج نبتها [illegible] اضمحاك [illegible] دیرلر یقال اضماك النبت اذا ادری ولحضر
ضادك فتحی ونونك سكونیله [illegible] معناسنه الضناك ضادك فتحیله شول عورت در كه ای طولو اوله مكتنز اللحم معناسنه الضناك ضادك ضمیله
دیوكلری علت معروفه المضنوك میمك فتحی ونونك ضمی ومدیله زكام اولان كمسنه یقال رجل مضنوك ای مزكوم فصل العین العبكة عینك فتحیله
[illegible] حبكه كبی [illegible] یقال ما ذقت عبكة ولا لبكة كذلك فتحتینله [illegible]
[illegible] یقال ما فی النحی عبكة ای شئ من السمن [illegible]
[illegible] العتك عینك فتحی وتانك سكونیله العتوك ضمتینله [illegible]
اذا الزق [illegible] یقال عتك البول علی فخذ الناقة اذا یبس العاتك تانك كسریله [illegible] عاتكه اسماء نسادندر
النبی صلی الله علیه وسلم یوم حنین انا ابن العواتك من سلیم [illegible]
هلال [illegible]
وهب [illegible] عتیك عینك فتحی وتانك كسری ومدیله [illegible] العتكی [illegible]
اولنان جماعه منسوب اولان كمسنه العوك عینك فتحی وواونك سكونیله [illegible] تركه الشئ [illegible] عركه عركا من باب الاول [illegible]

[illegible] دخی دیرلر یقال عرك البعیر جنبه بمرفقه وعرك حاقه حربده قومه مزاحمه اتمكه دیرلر تقول عركت القوم فی الحرب عركا وعركة
[illegible] دخی دیرلر تقول عركت السنام اذا لمسته تنظر هو طرق ام لا [illegible]
المعرك میمك ضمی وراءنك فتحیله اوغرشمق قتال معناسنه در المعركة میمك ضمی وراءنك فتحیله اوغرشدیری موضع حرب معناسنه المعركة میمك وراءنك فتحیله والمعركة
[illegible] والمعركة میمك فتحی وراءنك ضمیله بونلر جمله موضع حرب معناسنه در الاعتراك همزه نك وتانك كسریله موضع حربده مزاحمه قلمق [illegible]
[illegible] المعترك وعراك [illegible] دخی دیرلر یقال اوردها العراك اذا اوردها جمیعا الماء [illegible]
[illegible] ادخل علیه الالف واللام كما قالوا مررت بهم الجماء الغفیر والحمد لله [illegible] الالف واللام المصادر [illegible] العریكة عینك فتحی
[illegible] بقیه معناسنه یقال هی عریكة السنام لبقیته وعریكة طبیعت معناسنه كلور یقال فلان لین العریكة اذا كان سلسا [illegible]
[illegible] ذلیل اولمق [illegible] استعمال اولنور یقال لانت عریكته اذا انكسرت نخوته ونخوة كبر وعظمت دیرلر العروك عینك فتحی وراءنك ضمی
ومدیله شول ناقه در كه [illegible] المعروك میمك فتحی وراءنك ضمی ومدیله
[illegible] ازدحام [illegible] یقال ماء معروك ای مزدحم علیه المعروك میمك فتحی وراءنك ضمی ومدیله شول یره دیرلر كه [illegible] مزاحمه
[illegible] العروك [illegible] عورتك حیض كورمكه یقال عركت المرأة تعرك عروكا [illegible] اذا حاضت العرك [illegible]
[illegible] العركی [illegible]
[illegible] العرك عینك فتحی وراءنك كسریله [illegible] صوت معناسنه وعرك زیاده [illegible]
[illegible] العركون عینك فتحی وراءنك كسریله جمعی [illegible] یقال قوم عرك [illegible] العرك عینك فتحی وراءنك سكونیله
[illegible] یقال لقیته عركة [illegible] ای مرة العركات فتحتینله جمعی مرات معناسنه العركوكة عینك وراءنك [illegible]
[illegible] العركوك علی وزن [illegible] الاعفك همزه نك وفانك فتحیله احمق معناسنه العفك [illegible] العك
عینك فتحی وكافك تشدیدیله [illegible]
[illegible] العكوك میمك فتحی [illegible]
العك عینك [illegible]
[illegible] العكاك [illegible]
[illegible] عك [illegible]
[illegible] العكی عینك فتحی [illegible]
العكیك عینك فتحی [illegible] العك [illegible]
[illegible] العكوك [illegible]
[illegible] العلك عینك كسری [illegible]
العلك عینك فتحی [illegible] العلك [illegible]
[illegible] العوك [illegible] العواك [illegible] الاعتلاك [illegible]
[illegible] العنوك [illegible] العنك [illegible] العانك [illegible]
[illegible]
الاعتناك همزه نك [illegible] العنك عینك كسری ونونك سكونیله [illegible]

من الليل دیرلر بعد طائفة من الليل معناسنه وعتمه قبو يه دخی دیرلر باب معناسنه **فصل الفاء** **الفاتك** تانك كسريله جرئ ولاه كسنه **الفتاك** دیکه
صنى وتانك تشديديله جمعى جریلر معناسنه **الفتك** فانك فتحى وتانك سكونيله بركسنه على الغفلة حضرلو ده كلكلى بنداید وب قتل ایتمكه دیو بنه وملمو
واده دخی فتك دينمه كم مروبر اتدى وبرى دخى الفتك ده ضم فا و سكون تا ايله و برى دخى الفتك ده كسر فا و سكون تا ايله در وده كبى وزعم وزعم
يقال فتك به يفتك ويفتك من الباب الاول والثانى وفى الحديث قيد الايمان الفتك لا يفتك مؤمن يعنى ايمان فسادى فتكى مانع در فدك خيبر
اسميدر خيبر ده ابو فديك فانك ضمى ودالك فتحيله تصغير وزنى اوزره بر رجلك اسميدر **الفرك** فانك فتحى وراك سكونيله برشنه يى اوه [illegible] تقول فركت الثوب
والسنبل يعنى افركه فركا من الباب الاول **الافراك** همزه نك كسريله توكيدنك باشى كالن بولوب كلمه صالح اولمق تقول افرك السنبل اذا صار فريكا وهو حين يصلح
ان يفرك فيوكل وبالجملة بتن يعنى اوداقلر ظهور ايتوكده نجم ديرلر بعده اعصف دیرلر بعده سنبل ديرلر بعده سنبل ديرلر بعده لحيب والبسر ديرلر بعده
استوى ديرلر بعده افرك بعده احصد ديرلر **الفرك** فانك كسرى وراك سكونيله بغض اتمك معناسنه در تقول منه فركت المرأة زوجها تفركه فركا من الباب الرابع
اذا ابغضته **الفروك** فانك فتحى وراك ضمى ومديله زوجنه بغض ايدن عورته **الفارك** رانك كسريله بمعنا تقول فركت المرأة فهى فروك وفارك وفرك زوجها
بغضا انكه دخی دیرلر بوكلم وجنبك غيريه استعمالى مسموع اولمامشدر **الفرك** ميمك ضمى وراك فتحى وتشديديله شول اركككه نسا طايفه سى اكا بغض ايدرلر
وامرالقيسك احضى شعرا ندر مفرك ايدى **الانفراك** همزه نك وفانك كسريله اوموزده شكك ولمق **الفرك** فتحتيله قولاغك دبندن صاتيلو لوب دوشك اولمق
فانك فتحى وراك سكونيله الفرك متويله دوشك اولان قولاغه **الفرك** فانك فتحى وراك كسريله بمعناها يقال اذن فركا وفركه ويعقوب روايتيدر **الفرك**
فانك ويانك كسريله وراك سكونيله برنوع شفتالو دركه حكيره كمدن ايرلمز **الفك** فانك فتحى وكافك تشديديله برنسنه يى قوپرتمق وهر ايكى نسنه كي برندن آچمق
اولوب برندن ايرمغه فكه ديرلر وفك چکه يه دخى ديرلر يقال مثل الرجل بين فكيه وفك صبيك اغزنده دوا ادوكك دخی ديرلر تقول فككت الصبى
حعلت الدوا فى فيه وفك بر اوكلى حكه يه دوشوى ديمك كخلینه دخی استعمال اولنور يقال للشيخ الكبير قد فك وفرج يعنى اشوغه حكيرى دوشوب
نوقرجكيسندن اراتوى بو حالت بر كيمسه نك غايت قرتيلغندن اولور **المفكوك** ضمتيله بمعنا يقال فك يفك فكا وفكوكا وفك ده رهنه خلاص ايتمكه دخی ديرلر
يقال فك الرهن اذا اخلصه وفك رقبه قولي ازاد ايتمكه دخی ديرلر يقال فك الرقبة اذا اعتقها **الانفكاك** همزه نك كسريله قولي ازاد اولمق وانفكاك برعضو
ايرلوب دوشمكه دخی ديرلر يقال سقط فلان فانفكت قدمه واصبعه اذا انفرجت وزالت **الافتكاك** همزه نك وتانك كسريله كوك رهنى خلاص ايتمك
فك الرهن وافتكه **التفكيك** على وزن التكريم ايكى نسنه يى بربرندن ايرمق فك معناسنه تكثيله مبالغه در **الفكاك** فانك فتحيله شول نسنه در كه انوكله رهنى خلاص ايدرلر
الفكاك فانك كسريله بمعنا لغة فيه حكاها الكسائى **ما انفك** زايل اولمق معناسنه در يقال ما انفك فلان قايما اى ما زال **الفكك** فتحتيله قدم برلوب دو
واصحى ابتديى فكك وفكك ايكسى بر ده زير اهمين فكك يفكك فككا ديرس يس فكك فكك ادغام ايله ضرورت شعرايجون واقع اولشدر ديمشلر وفكك ضعف دن
واسترخادن اولورى بر كمسه نك منكبى مفصلندن ايرلوب ولعله دخی ديرلر يقول ما كنت افكك ولقد فككت تفكك فككا من الباب الرابع **الافك** فككه
حماقت واسترخا در يقال ما كنت فاكا ولقد فككت تفكك فكة من الباب الرابع ايضا وفكه شول بلده كه دايم سكلنده تماكر آلكك خلقنده
اصمعى ابتدى اول بلده ذلوره صينا فضعة المغاك كبى ديو تسميه ايدرلر **الفاك** كافك تشديديله احمق معناسنه در يقال لفلان فاك وتاك تاكى فاك اتباعيدر
اتباع ايله مستعمل معناسنه در **التفكك** تفعل بناسيله وكافك ضمى وتشديديله صالح اولمق يقال فلان يتفكك اذا لم يكن بمتماسك من حمقه **الافكك** همزه نك
فتحيله شول كمسنه در كه منكبى مفصلندن ايرلمش اولا وضعف واسترخا ينده **الفلك** فانك فتحى ولامك سكونيله الغريشوكه الملك اكره دكلرى
اولور فلكه ديولر استنبادناوزده اولدو نحبون وصاحب صحاح وصاحب ترجمة المختار فلكه بى جقرق ايله تعبير ايتشلردر كت معنى
مخالف اولدوغى ضعيف دكلدر وفلكه بر قطعه ويا خود بر قطعه قومه ديرلر مدور اولوب اطرافندن اولندن مرتفع اولا **الفلك**
ولامك سكونيله جمعيدر افلاك معناسنه **التفليك** على وزن التكريم قوزى برسى اغزى شغلنمق يقال فلك تلك الجارية تفليكا **التفلك** فتحتيله وكمنك ضمى و
تشديديله بمعناه وتفلك جوبان قلان اغز شوع مثالنده برنسنه قلوب لعده دوه باود ديك ديلى اوزده فطام ايدر انى ويركن ديرلر
فانك ضمى ولامك سكونيله كمى سفينه معناسنه واحد وجمع معناسنه كلور ومذكر ومؤنث اولور وباى تعالى جل شانه فى الفلك المشحون
كلمنور والفلك تجرى قول لطيفده مؤنث كلمشدر وحتى اذا كنتم فى الفلك وجرين بهم قولنده ايسه جمع كلمشدر جوهرى ايدر كويا كه واحد اولدقده ضمير بر كيبا دجاع
قلنور وسفينه يه ارجاع اولنه مؤنث قلنور وسيبويه ايتدى جمع اولان فلك واحد اولان فلكك جمع تكسيريدر وبو جه طفل كبى واحده جمع
اولان اسمليدر دكلدر فعل ضم فا وسكون عين ايله فعل فتحتينك ايكيسى واحده مشتركدر عجم ايله عجم وعرب ايله عرب

فصل وذنه اوزره جمع اولنمى جايزدر واسد ايله اسد كبى پس فعلك فعل اوزره جمع اولنمى جايز اولمز **الفلك** فتحتيله كوكك دوران ايتدكى مدار نجوم معناسنه **الافلاك**
همزه نك فتحيله جمعيدر كوكلر معناسنه **الفلك** فانك ضمى ولامك سكونيله فلكك جمعى اولمسى جايزدر اسد ايله اسد كبى **الفلكون** فانك فتحى ولامك
فتحى يانك سكونيله فيلق وزنه اوزره شلا وتندكه انوب حصير ودلره سجريلر اولدر دخی ديرلر بريسى معناسنه **الفنوك** ضمتيله ثابت اولمق
يقال كم وابو عبيد روايتيدر يقال فنك فى هذا الامر يفنك من الباب الاول فنوكا اذا لج فيه وبر يرده اقامت اتمكه دخی ديرلر دواتى اوزره
يقال فنك بالمكان فنوكا اذا اقام به وفنوك متصل طعامى سوب انون برنسنه برمك اتمكه دخی ديرلر يقال فنك فى الطعام يفنك فنوكا اذا لم ياكل
الا شيئا اكله ولم يعف منه شيئا [illegible] طعامه كريه كورمكه ديرلر وبو معنا بر لغت دخى وادر كه اول فنك فى الطعام فنكا وديار
ايدر **الفنك** فتحتيله شول حيوانه دركه انون كوركى ايوبولور صاحب قاموس فنك كورك حيوان تركى واعرابى در ديمش وصاحب تحفه كساد كورك
ديمش بس بربرنه مخالف اولور ابو عبيد [illegible] ابو اعرابيه فلان كمنه ايو طوننده فنك كوركى قبلمش ديو ايلاى النقى الثريان يعنى فنك كلكر ايله
نقلر جمع اولندى والنقى الثريان كلامه طايفه عرب بعضو بعض زمينده اولان نمناك طپراغه و اصل اولدقده سوقال اتيدلر يس كلام
ابو اشتراكى بر وجهه تشبيه اولنور **الفنيك** فانك فتحى ونونك كسرى ومديله حكا ادوكى وطو دوق النيدر ولان فى الحجة ومسيرده بعضلر انى
ديدكلر همزه نك كسرى وفانك سكونى ونونك كسرى ومديله وكسنى فنيكك اصلى افنيك ولمسى انكار دخى وفى الحديث اذا توضأ فلا تنس الفنيكين يعنى
جانبى العنفقة عن يمين وشمال وهما المغفلة وعنفقه عيبى ميملا نك وفانك فتحيله اشغه طودوغ السنده اولان بر بلوك قللردر انكه ايكى جانبى قللردن خالى
اولمين غسل ده خلال اتمك اولور **فصل الكاف** **الكراكى** كافك ضمى وراك سكونى ويانك تشديديله جمعيدر طورنالر معناسنه **الكعك** كافك فتحى وعينك
سكونيله بكسمات سفرلرده كوتوردكلرى **فصل اللام** **اللبك** لامك فتحى وبانك سكونيله قريشدرمق خلط معناسنه يقال لبك الامر لبكا من الباب الاول
يقال لبكت السويق بالعسل اذا خلطته **اللبك** لامك فتحى وبانك كسريله قاريشق اولان نسنه يقال امر لبك اى مختلط **الالتباك** همزه نك وتانك كسريله قاريشمق اختلاط
معناسنه **اللبيك** لامك فتحى وبانك كسرى ومديله بر نسنه قاريشمش قيون يقال كبكوا بالشاة اى خلطوا بينه بس بكيلكه دكلانه ديو ايشنده **اللبكة** فتحتيله
تريد بارچه سى يقال ما ذقت عنده عبكة ولا لبكة وعبكة عينك مهملا وبا ايله موحده ايله تخيد سونك تحت اولان حبه در **اللحك** لامك فتحى وحانك سكونيله برشيئ
كرشمك بعضو بر شیئه **الملاحكة** ميمك ضمى وحانك فتحيله بمعناه يقال لوحك فقار ظهره اذا دخل بعضها في بعض **الملاحك** ميمك ضمى وحانك كسريله بو بركرشمش
نسنه يقال شى ملاحك اى متداخل **المتلاحك** ميمك ضمى وحانك كسريله شول ناقه دركه خلقنده استحكام اوله واوله **اللحك** لامك ضمى وحانك فتحيله كرتنكلره
مشابه اولور ابن السكيت ايتدى لحكه حشرات الارضدن بر جانوردر كه كرتنكله بشبه در كوكرنكلو برق اوردى يعنى اتيلر موبردى اوزن دكلدر
كرتنكله قوروغى كبى وانا قدرى حرده دكر اولور **اللك** لامك فتحى وكافك تشديديله اوروب صكيه يقال لكه من الباب الاول اذا ضربه ولك كه
نولك فعل مونى نسنه دكه اولوب كوجى وكچيك غيرى نكه دريس بوبيلر **اللك** لامك ضمى ايله شول سيا نسنه دركه چخيلر اول كلم جاغنك صابنه ناطیق بيتو
الالتكاك همزه نك وتانك كسريله خلايق اژدحام اتمك تقول التك القوم اذا ازدحموا **اللكيك** لامك فتحى وكافك كسرى ومديله اتى صوى وطوكلى اولان
[illegible] ولحم معناسنه كه اتله اتلمش ديمكدر اولور **اللكاك** لامك كسريله جمعى صف اتلى كمسنه در معناسنه **اللكالك** لام اولك فتحى ولام ثانينك كسريله فربه
بوده جمل لكاكه اى ضخم **اللكاك** لامك فتحيله طعام ذوتى قليل يقال ما ذقت لكاكا يقال ما ذقت لماحا ابو يوسف بن [illegible] ما تلكك عندنا بلكاك ديرلر
اتيچ عندنا بلماج معناسنه **اللكلك** فتحتيله وميمك ضمى وتشديديله تلكمك كه دده وزنا ومعنا ولمظ برنسنه اكل ايدن ديلله طودا غين يلامق
دیرلر وبلمك دوه جكسن اوبكا بويكادوه نن مكه دخی ديرلر يقال لاك البعير اذا لوى لحيه **اللوك** ولامك فتحى وواوك سكونيله برنسنه يى اغزده
دونه بكجينمكه ايجون تقول لكت الشئ فى فمى اذا علكته وات لجامى تحريك اتمكه دخی ديرلر يقال لاك الفرس اللجام ولوك خلقك برضفت
اتمكه دخی ديرلر يقال فلان يلوك اعراض الناس اذا يقع فيها **الالكى** همزه نك فتحى ولامك كسرى وكافك سكونيله لفظ دوكشعرا بونى رسالت
استعمال ايدرلر ودخى معناسنه پس الكنى الوكدن ماخوذ دركه الوك رسالت معناسنه در والوك ضمو وهمزه نك فتحيله دو وآكرا الكنى اليك ددن اولا تقال
قلبه ايدوب الاكه يليك الاكه ديلهكه بس بو معنا بو دن ايله الوكدن ماخوذ در لفظ بو دنيه دكلدر زيرا الوكه همزه فا الفعل در
ملكه نك قهرى مقلوبيدر ديلو يعنى همزه لام الفعل تاخير اولنوب لوكه اولوب بعده فعلا نقل اولنوب ملكه اولمشدر جوهرينك كلامندن زايل ايتيك
واكه افعالدن همزه نك قبيحيكه اوليه لاك جوهرى بسنده ثابت اولمدوغى بناء اولدر صاحب قاموسكه الكنى لاكه بيا نه ذكر اولنمش كركدر
لكه بسنده ذكر اولنمشدر جوهرينك توهمنه راجع اولوب دوكى وجه اوله حالا كه الكنى صورتا صيغه امر وعدكه بنا لكه ذكر اولنمشدر
فصل الميم **المسك** ميمك فتحى وسينك سكونيله شول نسنه دركه اغز سينتي اولاده عورت نساء اهل بنيه دور مسك بر نوع البغور ومسكه امنيه

زماوده دو ودماوده دتوده نده اولان میوه یه دیرلر بعضلر ایتدی منک ترنج معناسنه در اخفش روایتی اوزره وقری قوله تعالی متکا [illegible]
لهن متکا المتکاء میمک فتحی وتانک سکونیله والفک مدیله شول عورته دیرلر که سنتلنمش اوله المحک میمک فتحی وحانک سکونیله عناد ولجاج معناسنه یقال محک
یمحک من الباب الثالث المحک میمک فتحی وحانک کسریله شول کمسنه درکه معاند اوله المماحکه میمک ضمی وحانک کسریله بمعنا الملاحکه میم ایله [illegible]
معاند معناسنه در التماحک تانک فتحی وحانک ضمیله کذلک عناد ایتمک یقال تماحک الخصمان اذا تعاندا الامساک همزه نک کسریله حفظ ایتمک التمسک فتحنیله
ضم وتشدیدیله بمعنا الاستمساک همزه نک وتانک کسریله بمعنادر کذلک یقال امسکت فی الشیء وتمسکت به واستمسکت به کلّه بمعنی اعتصمت به [illegible]
اندم معناسنه والمساک بخیل معناسنه دخی کلور یقال فیه امساک ای بخل التمسک علی وزن التکریم کذلک برنسنه یی حفظ ایتمک یقال مسکت بالشیء [illegible]
ولا تمسکوا بعصم الکوافر وعصمدن مراد عقد ونکاحدر وانک متفرعاتی در وکوافر کافره نک جمعیدر ومقصود [illegible]
والمساک اولمغه دخی دیرلر تقول امسک عن الکلام اذا سکت التماسک تانک فتحی وسینک ضمیله [illegible] یقال ما تماسک ان قال ذلک ای ما تمالک
المسک میمک فتحی وسینک کسری ومدیله بخیل معناسنه در الممسک کذلک بخیل معناسنه المساک میمک فتحیله کذلک میمک فتحیله بخیل معناسنه در
فیه مساک ای بخل ومساک کذلک [illegible] المسکه میمک ضمی وسینک سکونیله بقیه معناسنه یقال فیه مسکه من خیر ای بقیة [illegible]
دیرلر [illegible] المسک میمک کسریله طیب معروف فارسیدر معربدر [illegible] المسکه [illegible]
میمک فتحی وسینک سکونیله [illegible] یقال ثوب ممسک ای مصبوغ بالمسک المسکه میمک فتحی وسینک سکونیله [illegible]
[illegible] المسک فتحتینله [illegible] المسک فتحتین [illegible]
[illegible] المسکه میمک ضمی وسینک فتحیله [illegible] بخیل معناسنه بعضلر ایتدی [illegible]
المسکه میمک ضمی وسینک فتحیله جمعی بخیللر معناسنه المعک میمک فتحی وعینک سکونیله [illegible] یقال معکه بدینه ای مطله [illegible]
[illegible] یقال معکت الادیم اذا دلکته المعک میمک فتحی وعینک کسریله [illegible] مطول معناسنه المماعک میمک ضمی وعینک کسریله
[illegible] معناسنه در التمعک [illegible] یقال تمعکت الدابة اذا تمرغت التمعیک علی وزن التکریم [illegible]
[illegible] المعکوکاء میمک فتحی وعینک سکونی وکافک ضمی والفک مدیله [illegible] یقال وقعوا فی معکوکاء ای فی شر المکّ میمک فتحی وکافک تشدیدیله
[illegible] یقال مککت الشیء اذا مصصته المکاک میمک فتحی وکافک تشدیدیله [illegible]
[illegible] المکک فتحتینله وکافک [illegible] یقال تمکک العظم اذا امتص مخه [illegible]
[illegible] یقال لا تمککوا علی غرمائکم ای لا تستقصوا [illegible] المکاکه میمک ضمی وکافک تخفیفیله
[illegible] الامتکاک همزه نک وتانک کسریله [illegible] یقال امتک الفصیل ما فی ضرع امه اذا شرب کله مکه بلده حرام
[illegible] المکوک میمک فتحی وکافک ضمی وتشدیدیله ومدیله [illegible]
[illegible] رطل [illegible] اوقیه [illegible] استار [illegible]
ونصف مثقال [illegible] مثقال بر درهم [illegible] دانق [illegible] قیراط [illegible]
[illegible] طسوج [illegible] حبه [illegible] المکاکیک میمک فتحی وکافک [illegible]
[illegible] الملک میمک کسری ولامک سکونیله برنسنه یه مالک اولمق یقال ملکت الشیء املکه ملکا [illegible]
میمک کسری [illegible] یقال ما له ملک [illegible] یقال ایضا لا یملک [illegible]
ایضا فاما ملاک واما هلاک [illegible] الملک میمک فتحی ولامک سکونیله [illegible] تقول ملکت العجین اذا شددت
عجنه [illegible]
[illegible] املکه [illegible] ملکیّ [illegible]
[illegible] یقال ملکت المرأة اذا تزوجتها [illegible] المملوک [illegible]
[illegible] التملیک علی وزن التکریم برنسنه یی برکمسنه یه ملک ایتمک تقول ملکته الشیء تملیکا اذا جعلته ملکا له [illegible]
[illegible] یقال املکنا القوم اذا [illegible] الملک میمک فتحی ولامک [illegible]
[illegible] الاملاک همزه نک کسریله [illegible] تقول املکت العجین لغة فی ملکته اذا اجدت عجنه

املاک تزویج معناسنه در کلور تقول املکت فلانا فلانة اذا زوجته ایاها وتقول لجنیانها املاکه ولا تقل ملاکه یعنی تزویجه املاک کلمه سیله تعبیر اولنور
[illegible] تزویج معناسنه ملاک کلمه سیله تعبیر اولنمز اگرچه قاموس [illegible] الملکوت فتحتینله وکافک ضمی ومدیله ملکدن ماخوذدر
[illegible] ماخوذ اولدوغی [illegible] معناسنه یقال له ملکوت العراق میمک فتحی ولامک سکونی وکافک ضمیله [illegible] اوزره ملک وعز
[illegible] نهایت بولدوغی یرده اولان [illegible] دخی دیرلر الملیک میمک فتحی ولامک کسری ومدیله مملکت صاحبی اولان کمسنه المالک
میمک فتحی ولامک کسریله بمعناه وملک دخی سکونیله [illegible] معنایه در [illegible]
[illegible] ملاکدر یا مالکدر ملکدن مخفف در الملوک ضمتینله ملکک جمعیدر ملکت صاحبی معناسنه الاملاک همزه نک فتحیله کذلک جمعی ملک
[illegible] غلام معناسنه الملک میمک ضمی ولامک سکونیله اسمدر مملکت صاحبی وتصرف صاحبی اولمق معناسنه المملکه میمک ولامک فتحیله
[illegible] ومملکت شول قوله دیرلر که اوزی اسیر اولوب بابا وانالری اسیر اولمیه فی الحدیث ان الاشعث بن قیس خاصم اهل نجران الی عمر
[illegible] وکان قد استعبدهم فی الجاهلیة فلما اسلموا ابوا علیه فقالوا یا امیر المؤمنین انا کنا عبید مملکة ولم نکن عبید قن [illegible]
اوزی وبابا واناسی اسیر اولوب مملکت اولدوقلری [illegible]
[illegible] التملک فتحتینله ولامک ضمی وتشدیدیله برنسنه یه جبرله مالک اولمق یقال تملکه اذا ملکه قهرا الملکه فتحتینله
[illegible] معناسنه یقال ما فی ملکه شیء ای ملک [illegible] یقال فلان حسن الملکة اذا کان
حسن الصنیع الی ممالیکه وفی الحدیث لا یدخل الجنة سیء الملکة الملاک میمک کسریله والملاک میمک فتحیله شول نسنه درکه [illegible]
[illegible] المملاک میمک فتحیله [illegible] یقال ماله ملاک ای تماسک المملکه میمک کسریله مالک اولمق [illegible]
مالک تانک فتحی ولامک ضمیله [illegible] منه قولهم [illegible] الملک فتحتینله فرشته الملائکه میمک
فتحی ولامک کسریله جمعیدر [illegible] ماخوذ [illegible] رسالت معناسنه [illegible]
[illegible] الملائک میمک فتحی ولامک کسریله کذلک جمعی فرشته لر معناسنه [illegible]
[illegible] المالکان صیغه تثنیه اوزره مالک بن زید ومالک بن حنظله در فصل النون النبک فتحتینله نبکه نک جمعیدر
[illegible] النباک نونک کسریله [illegible] النبک [illegible] النوابک نونک فتحی وبانک کسریله جمعی [illegible]
[illegible] معناسنه در النترک نونک کسری وتانک سکونیله [illegible] عرب طایفه سی [illegible]
النیزک نونک وزانک فتحی ویانک سکونیله قصه [illegible] صغیر [illegible] معرب [illegible] النیازک
نونک فتحی وزانک کسریله جمعی النزک نونک فتحی وزانک سکونیله [illegible] طعن معناسنه [illegible] النزاک نونک فتحی وزانک
[illegible] النسک نونک فتحی وسینک سکونیله [illegible] تقول نسکت الشیء اذا غسلته بالماء وطهرته
النسک میمک فتحی وسینک ضمی [illegible] النسک نونک ضمی وسینک سکونیله عبادت یقال نسک نسکا
[illegible] الناسک سینک کسریله عابد معناسنه در التنسک فتحتینله وسینک ضمی وتشدیدیله عبادت ایتمک یقال تنسک اذا تعبد الناسک نونک
[illegible] یقال نسک [illegible] النسیکه [illegible] ذبیحه معناسنه النسک فتحتینله جمعی [illegible]
[illegible] عبادت معناسنه [illegible] النسایک نونک فتحی ویانک کسریله کذلک جمعی [illegible]
[illegible] المنسک میمک فتحی وسینک کسریله والمنسک میمک وسینک فتحیله [illegible] ذبح [illegible] قوله تعالی لکل امة جعلنا
منسکا هم ناسکوه النوک نونک ضمی ومدیله حمق معناسنه در [illegible] کلور [illegible] الانوک همزه نک فتحیله [illegible]
[illegible] النوکی نونک فتحی والفک قصریله انوکک کذلک جمعی یقال القوم نوکی ای احموق المستنوک میمک ضمی [illegible]
الانواک همزه نک کسریله [illegible] احمق [illegible] النهک نونک
[illegible] برنسنه یی [illegible] یقال نهکت الثوب [illegible] نهک الطعام [illegible]
[illegible] نهکت من الطعام ایضا اذا بالغت فی اکله ویقال انهک من هذا الطعام ایضا [illegible]
[illegible] یقال نهکته الحمی اذا جهدته واضنته ونقصت لحمه [illegible]
[illegible] النهک فتحتینله مصدر [illegible]

النهكة نونك ضمی وهانك سكونیله كوكلك مصدریدر باب مزبوردن تقول نهك ینهك نهكا ونهكة المنهوك میمك فتحی وهانك ضمی وواو ایله
ضعیف اولان كمسنه یقال نهك علی البناء للمجهول فهو منهوك ونهیك وضعیف وضنی دال مهمله ونونك ضمی ایله ونونلر ضعیف ...
النهك نونك فتحی وهانك سكونیله ضعف مرض یقال بانت علیه نهكة المرض ای ضعفه ونقصه ونهكه عقوبته سلطان مبالغه ایتدی دخی دیرلر یقال انهكه السلطان
عقوبته نهكه نهكا ونهكة ای بالغ فی عقوبته وفی الحدیث انهكوا الاعقاب ولینهكها الماء ای بالغوا فی غسلها وتنظیفها فی الوضوء وكذلك یقال
علی الفعال انهكوا وجوه القوم یعنی جهدوهم ای ابلغوا جهدهم النهیك نونك فتحی وهانك كسری ومدیله بهادر اولان كمسنه یقال رجل نهیك ای شجاع
نهیك عدوه ای یبالغ فیه ونهیك برنجی ادی ... دخی دیرلر ... قلیجه ده دیرلر یقال اسم نهیك وسیف نهیك ای قاطع النهاكة نونك فتحیله بهادرلق
یقال نهك ینهك من الباب الخامس ای صار شجاعا الانتهاك همزه نك وتانك كسریله بر كمسنه نك حرمتن نقص ایتمك ... المتانك ...
جماع ایدیجی كمسنه النیك النیاك نونك فتحی ویانك تشدیدیله مبالغه ایله جماع ایدیجی ... وفی المثل من ینك العیر ینك نیاكا
وطی ایدن مبالغه جماع لردن اولور ... فصل الواو الودك

فحیلات باغی در الودیك والودیكة واوك فتحی ودالك كسری ومدیله ... یقال دیك ودیك ودجاجة ودیكة ای سمین الاودك
... الودكاء ... الودك واوك فتحی ودالك سكونیله ...
... الوردك ... التودك ...

... الوشك واوك فتحی وشینك سكونیله سرعت معناسنه در یقال وشك ذا خروجا ... الوشكان ... وشكان ذا ... الاوشك ...
... الوشیك ... المواشك ...
... الوعك واوك فتحی وعینك سكونیله ... الوعكة ... الوعوك ... الایعاك ...
... الوكوك ...

فصل الهاء

الهتك هانك فتحی وتانك سكونیله پرده یرتمق ...

هتك من كتاب الله ... وبو تعبیر ایله ... پرده برتمق ... پرده یرتلمق همزه نك ...
یقال هتكه فانهتك التهتك علی وزن التكرم پرده یرتلمق یقال هتك الاستار ... الهتكة هانك ضمی وتانك سكونیله اسم ...
الهادك هانك فتحی ودالك كسریله ... الاهداك همزه نك وهانك كسریله
... یقال اهكت المرأة ... الهك هانك فتحی ...
یقال هك ... الهلك هانك ضمی ... المهلكة ... التهلكة تانك فتحی ولامك ضمیله ...
... الهلك ... الاهلاك همزه نك ...
... الاستهلاك همزه نك وتانك كسریله ... المهلكة میمك فتحی ولامك ...
الهلك هانك فتحی ولامك سكونیله هلاك ...
... الهالك ... الهلكی هانك فتحی ولامك سكونیله ... جمیع الهلكی ...
الهلاك ... الهوالك هانك فتحی ... علی خلاف القیاس ...
... الهلوك ...
... التهالك تانك فتحی ولامك ضمیله ... یقال تهالك الرجل علی الفراش اذا سقط الاهتلاك همزه نك
وتانك كسریله ... یقال اهتلكت القطاة خوف البازی ای رمت بنفسها فی المهالك ...
... الهلك هانك فتحی ولامك ضمیله ... الهلكة ...
... الهلكة ... یقال هلك ...
الهالكی ... هالك بن عمرو بن اسد بن خزیمه ...
... تهلك ... یقال وقعوا فی تهلك ...
الانهماك همزه نك وهانك كسریله ... یقال انهمك الرجل فی الامر ای جد ولج النهوك ...
... وفی الحدیث یتهوكون انتم كما تهوكت الیهود والنصاری ...
... التهوك تانك فتحی وهانك سكونیله ...

باب اللام من كتاب ترجمة الصحاح للجوهری فصل الالف الابل

كسرتیله بركلرده ... لفظندن واحدی یوقدر ...
... جمعی آبال ... الابال همزه نك ...
... الابلان ... المابلة ...
... الابلی همزه نك كسری وبانك فتحی ویانك تشدیدیله ...
... الابل همزه نك ضمی وبانك فتحی وتشدیدیله ...
... المؤبلة ...
... الاوابل همزه نك فتحی وبانك كسریله ...
الابابیل همزه نك فتحی وبادتانیه نك كسری ... یقال جاءت ابلك اباییل ای فرقا ...
... الابیل ... الابیل همزه نك كسری وبانك فتحی ... الابول ...
... یقال ابلت الابل والوحش ...

ابا ایتمکه دخی دیرلر یقال ابل الرجل عن امراته اذا امتنع من غشیانها الابل همزه نک مدی و بانک کسریله رطب اوتدن اکتفا ایدن دوه الاباله [illegible]
تشدیدیله جمعیدر کافر له کفار کبی التابل فتحتین و بانک ضمی و تشدیدیله عورتدن جماع ایتمکدن اباله ایتمک وفی الحدیث لقد تابل آدم علی ابنه المقتول کذا وکذا عاما
لا یصیب حواء الاباله همزه نک فتحیله دوه مصلحتی تدارک ایتمکده حاذق اولمق یقال ابل الرجل ابالة مثل شکس شکاسة [illegible]
حاذقا بمصلحة الابل وسیاسته بحوی اولمقدر [illegible] الابل همزه نک فتحی و بانک کسریله مصلحت ابله حاذق اولان کسنه الابل
همزه نک مدی و بانک فتحیله اسم تفضیلدر ذکر اولنان معناده یقال فلان من آبل الناس ای اشدهم تأنقا فی رعیة الابل واعلمهم بها [illegible]
التأبیل علی وزن التکریم بر کمسنه ایدنوب دوه یی کندی نفسی ایچون صقلامق یقال ابل الرجل اذا اتخذ ابلا واقتناها المأبولة میمک فتحی و بانک ضمیله
شول دوه ده دیرلر که [illegible] اولا یقال ابلت الابل علی البناء للمجهول اذا اقتنیت الائتبال همزه نک و تانک کسریله دوه اوتوب [illegible]
مصالحنی کوزتمک ایچون یقال فلان لا یأتبل ای لا یثبت علی الابل اذا رکبها او کونه ذا [illegible] لا یقوم علیها فیما یصلحها او بو ذکر اولنان ابو عبیده روایتیدر الابلة
تخفیفیله کثرت اکلدن [illegible] حاصل [illegible] اولمق وفی الحدیث کل مال ادیت زکوته فقد ذهبت ابلته وبلته من الوبال فابدل [illegible]
اصله وبلة الاباله همزه نک کسری و بانک تشدیدیله بر باغ اوده وفی المثل ضغث علی اباله والضغث [illegible]
[illegible] ابیل [illegible]
[illegible]
وضماده ایکی باشی [illegible] الاباد همزه نک و بانک تخفیفیله ذکر اولنان معناده بعضلر [illegible] الابلة ضمتینله
بر بلدده خرما قطعه سی حملة التمر [illegible] و ابله کوفکی بر شهردر بصره یاننده الابیل الفک فتحی و بانک کسری و مدیله راهبلرک باشی الابیلین علی وزن
فریها راهبدر که رئیس رهبان نصارادر [illegible] حضرت عیسی یه صلوة الله علی نبینا و علیه الابیلین دیدکلری بو معناده در [illegible] الابلة فتحتین
[illegible] الاتل همزه نک فتحی و تانک سکونیله [illegible] الاتل
[illegible] الاتل [illegible]
بر نسنه [illegible] الوثیل میمک ضمی و ثانک فتحی و مدیله اصلی [illegible] الاثیل همزه نک فتحی و ثانک کسری و مدیله [illegible]
[illegible] التأثیل فتحتین و تانک ضمی و تشدیدیله بر نسنه یی اصل مال اتخاذ ایتمک وفی الحدیث فی وصی الیتیم انه یاکل من ماله غیر متأثل مالا [illegible]
[illegible] الاثال همزه نک فتحیله [illegible] الاثال همزه نک ضمیله [illegible]
[illegible] الاجل فتحتینله [illegible] الاجل همزه نک فتحی و جیمک سکونیله [illegible] یقال فعلت ذلک من اجلک [illegible]
[illegible] الاجل همزه نک کسری و جیمک سکونیله [illegible]
یقال اجل الرجل [illegible] الاجال جمعیدر [illegible] المتأجل فتحتینله و جیمک ضمیله [illegible]
یقال تأجلت البهائم [illegible] التأجیل علی وزن التکریم [illegible]
[illegible]
وتأجیل [illegible] الاستیجال همزه نک و تانک کسریله [illegible] یقال استأجلته فأجلنی الی مدة الاجل همزه نک کسری و جیمک فتحی [illegible]
[illegible]
[illegible] الاجل [illegible]
علی وزن [illegible] المآجل همزه نک فتحی و جیمک سکونیله [illegible]
یقال اجل علیهم شرا [illegible] المتأجل میمک و جیمک فتحیله [illegible]
[illegible] الاجاجیل علی وزن المساجد جمعیدر [illegible] الاجیل همزه [illegible]
فتحی و جیمک کسری و مدیله بمعنی یقال ماء اجیل ای مجتمع اجل فتحتین و لامک قصریله [illegible]
[illegible] اجل فتحتینله نعم کبی کلمه [illegible]
[illegible] الادل [illegible]
[illegible] الادل الفک فتحی [illegible]

[illegible] الرجل یأدل ادلا اذا لان من الباب الثانی ای صار [illegible] ادلا [illegible]
[illegible] المأدل میمک فتحی و دالک کسریله [illegible] التأدل فتحتینله و دالک ضمی و تشدیدیله [illegible]
[illegible] یقال تأدل [illegible] الادل همزه نک کسری و دالک سکونیله [illegible] الادد فتحتینله [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] الاسل فتحتینله [illegible]
[illegible] الاسد [illegible]
[illegible] الاسیل همزه نک فتحی و سینک کسری [illegible]
[illegible] یقال رجل اسیل الخد اذا کان لین الخد طویلا [illegible] الاسالة همزه نک
[illegible] من الباب الخامس الاسال همزه نک فتحی و مدیله [illegible]
[illegible] المأسل میمک و سینک فتحیله [illegible]
[illegible] الاصل همزه نک فتحی و صادک سکونیله [illegible] الاصول ضمتینله جمعیدر [illegible]
[illegible] الموصل میمک ضمی و صادک فتحی و تشدیدیله [illegible]
[illegible] الاستیصال همزه نک و تانک کسریله [illegible] یقال استأصله اذا قلعه من اصله الاصیل همزه نک فتحی و صادک کسری و مدیله
[illegible] یقال رجل اصیل الرای ای محکم الرای [illegible]
[illegible] الاصل ضمتینله جمعیدر [illegible] الاصال همزه نک فتحی و مدیله [illegible] الاصائل همزه نک فتحی
[illegible] الاصلان همزه نک ضمیله [illegible] الاصیلان همزه نک ضمی و صادک فتحی و یانک
[illegible] الاصیلال همزه نک ضمی و صادک فتحیله [illegible] الاصال
[illegible] الاصیلة همزه نک فتحی
[illegible]
[illegible] الایصال همزه نک کسری
[illegible] الموصل میمک ضمی [illegible]
[illegible] الاصل فتحتینله [illegible]
[illegible] الاصل فتحتینله [illegible] الاصطبل همزه نک کسری و صادک سکونیله
[illegible]
[illegible] اصطبل [illegible]
الاطل همزه نک [illegible] الاطل همزه نک کسری و طانک سکونیله [illegible] الآطال
[illegible] الاباطل همزه نک و طانک کسریله [illegible] الافول ضمتینله [illegible]
[illegible] الافال همزه نک کسریله [illegible] الافائل همزه نک
[illegible] الافیل همزه نک فتحی و فانک کسری و مدیله [illegible]
[illegible] الافیلة همزه نک فتحی و فانک کسری و مدیله [illegible] الاکل همزه نک فتحی و کافک سکونیله [illegible]
الطعام اکلا و ماکلا [illegible] الاکلة همزه نک فتحی و کافک سکونیله [illegible] الاکلة همزه نک
[illegible]
[illegible] الاکل همزه نک [illegible] یقال فلان ذو اکل اذا کان ذا حظ من الدنیا [illegible] الاکل
[illegible] یقال الاذن لذو اکل و اکلة اذا کان [illegible] الناس [illegible]

وكله كجيكه دخي ديرلر حكه معناسنه الاكال همزه نك مديله جوق كيجيكلر معناسنه يقال انى لاجد في جسدي اكالا من الاكال واكله بر نوع بكه دخي ديرلر جرب
در كبي يقال آذن حسن الاكلة الاكل ضمتينله خرما اغاجنك ويا اغاجك ميوه دهر نسنه كه مطلقا اكل اوله اكا اكل ديرلر ومنه قوله تعالى اكلها دائم
ويقال للبيت انقطع اكله واكل بيزك باجوده كلشنه اولان نسنه نك اجينه دخي اولان نسنه دخي ديرلر يقال ثوب ذو اكل اذا كثر الغزل وصفيقا
وقرطاس ذو اكل واكل عقله دخي ديرلر يقال رجل ذو اكل اذا كان ذا عقل ورأي وبو ابو نصر روايتيدر ذكر اصمعي نك معنادر الاكل فتحتينله اكله جمعيدر
كافرلر كفره يكه وعربلر كه هم اكلة رأس ديوكلري معناكه قته اشغا ايجي بند يعني انلر قليل در راس واحدنك اشباعنه كفايت ايدر التأكيل على وزن التكريم
برنسنه يه اكل اندك بو دعوا قلاق الايكال همزه نك كسرى ومديله بعضا تقول اكلني مالم اكل بالتشديد واكلني مالم اكل ايضا بالمد اي ادعيته علي وبو
بر كمسنه يه بر كسنه بر قادوده خي ديرلر تقول اكلتك فلانا اذا امكنته منه ومنه قول النعمان لا اكلنك ولا اكلك غيري اي ولا كلده ثانيه ايكالده دور
يعني نزين ضرنيش بردم ونه غيره من بيشه مكه فقدت وبردم وايكال بين النفس خلوع اجيندر نميله سعات اتك يعني قونجيلاتك وايكال
افعال بابندن اولور بيريك معناسنه اولور تقول اكلته ايكالا اذا اطعمته ومفاعله بابندن اولسه بيله يك معناسنه اولور تقول اكلته مؤاكلة اذا
اكلت معه وبس افعلت ايله فاعلت صورته واحده اولور ووآكلته ذنك جايز دكلدر وايكال النشر اوده بنر متغير دخي ديرلر تقول اكلت النار الحطب
اذا اطعمها اياه وايكال اغاج باغير نسنه حاكل ديو مكروه ديرلر تقول اكل النخل والزرع وكل شيء اذا اطعم الاكال همزه نك مديله قومك وتوكبير
ربع ورديو شبيه اولان نسنه في اولورلر المأكل ميمك وكافك فتحيله فرنج كسب معناسنه ومأكل كوزلك شول موضعدر كه اندن اكل ولنور المأكلة ميمك فتحي وكافك
ضميله بعضا لغة فيها تقول اتخذت فلانا مأكلة ومأكلة الميكل ميمك كسري ومديله شول خفيف نسنه دركه قوم انك اجينده ات باجوده عصيدة پشوررلر
مثلا الاكال همزه نك فتحي وكافك تخفيفيله طعام معناسنه در يقال ما ذقت اكالا اي طعاما الاكال همزه نك ضمي وكافك تخفيفيله كجيكه حكه معناسنه در
اصمعي روايتيدر الاكولة همزه نك فتحي وكافك ضمي ومديله شول قيون دركه يمك ايجون ابرلوب سمرلور ودكا قوجيع بدون كسره اخذا انكم رائعا
الاكيلة همزه نك فتحي وكافك كسري ومديله بني قيون ديرلر هي اكيلة السبع وبو كاها نابت داخل اولور ومفتك فيحرى اتميت على التسيدهر ذر فعيل يعني
مفعولده تذكير وتانيث برابر اولور كركو ده الاكيل همزه نك فتحي وكافك كسري ومديله شول كمسنه يه ديرلر كه سنكله بيله اكل ايدر واكيل اكل معناسنه دخي
كلور الاكال همزه نك فتحيله ناقه نك فرشنره وكلي توليكين وجمت جكك يقال اكلت الناقة اكل من الباب الرابع اذا اشعر ولدها في بطنها فحكها ذلك
يعني ولدكه شعري ناقه نك رحمين متأذي قالسه وكالة طعام معناسنه دخي كلور يقال لها ذاقت اكالا اي طعاما الاكلة همزه نك فتحي وكافك كسريله تولنه
توليكين وجمت جكن ناقه الاكال همزه نك ضميله ناقه نك ذكر اولنان وجعي يقال بها اكال والاكال كجيك معناسنه كلور حكه كبي اصمعي روايتيدر اكل فتحيه
دشوديادره بر بكون اشتمان يقال كلت اسنانه من الكبر اذا احتكت فذهبت وفي اسنانه اكال اي انها تويكله الايتكال همزه نك كسريله دينو انجه
التأكل تخفيفيله وكافك ضمي وتشديديله بعضا وايتكال الغضب دن بالمغه دخي ديرلر يقال يأتكل من الغضب اي يحترق ويتوهج وتاكل دخي زياده
اولور كسكين اولمغه ده ديرلر يقال الماكل السيف اذا توهج من الحدة التأكيل على وزن التكريم طولدكوي قولاينه اوتلام منه قولهم ظلما بالكل
وشربه على البناء للمجهول اي برعي كيف شاء وتأكيل طولدي حلقه بيرمكه دخي ديرلر يقال اكل فلان اكل ماله وشربه اي اطعم الكلي الآل همزه نك مديله
تشديديله حربه ديرلر يقال اذنوله من الباب الاول اذا طعنه بالحربة ويقال له ماله آل ولا غل على البناء للمجهول يعني اوكجي ياشدايدون بونسنه بو فندن
خرج ولمن ونخود قيد بنو ولنمع وآل لون صفا وبراق اولمغه دخي ديرلر يقال اللون يال اذا صفا وبرق وسرعت ايتك معناسنه در كلور يقال
يعني اسرع وال ابلكيك معناسنده كلور انين كبي يقال ال يئل اآلا شول حربه لورد كه انلرك وتره ديجيني وذ الالة همزه نك فتحيله واحده دخي
حربه معناسنه الالال همزه نك كسري ولامك تخفيفيله كذلك الة نك جمعي ذكر اولنان حربه لر معناسنه الاليل همزه نك فتحيله عرفانده بو طاغك ييما
يمك كسري وهمزه نك فتحي ولامك تشديديله سريع معناسنه در يقال فرس مئل اي سريع الاليل همزه نك فتحي ولامك كسري ومديله ايكلدي انين معناسنه يقال
البلا اي انين والبيل ايكلدي انكه دخي ديرلر يقال ال اليلا والبيل اصوادونه دخي ديرلر صريرالماء معناسنه الالال فتحيله ايكلدي انك معناسنده كل
شكمك صيغ متغير اولمغه دخي ديرلر يقال الل السقاء من الباب الرابع اذا تغيرت ريحه وهذا احد ما جاء باظهار التضعيف والال دبش قلمد
اولمغه ده ديرلر يقال اللت اسنانه اذا فسدت الال همزه نك كسريله خداي تعالى نك اسميدر جل شانه والعهد والقرابه دخي ديرلر التأليل على وزن
التكريم برنسنه نك اوجن كسكين ايتك تقول اللت الشئ تأليلا اذا حددت طرفه الامل فتحتينله رجا معناسنه يقال امل خيره يأمله املا وكذا
التأميل على وزن التكريم بمعنا الاملة همزه نك كسري وميمك سكونيله بر نوع رجا انكه منه قولهم ما اطول املته اي املهد بو جلسه كيجيدور در كبي
نوع اوله ده التأمل تفعيل وميمك ضمي وتشديديله برنسنه نك اصلني بلمك ايجون نظر قلماق الاميل همزه نك فتحي وميمك كسري ومديله شول قوم دكه ...

وبر معل ... اولمه ور موضعك دخي اسميدر التأويل على وزن التكريم برنسنه نك مآلني يعني ادجعيلا تفسير ايتمك تقول اولته تاويلا التأول فتحيله وواوك
تشديديله بمعناه يقال تأولته اذا افسرته ما يؤول اليه الآل همزه نك مديله بر كمسنه نك اهلي وعيالي والاتباع دخي ديرلر والشخص دخي ديرلر وال اول
بياده وصحرا زياده ده شول نسنه يه دخي ديرلر كه هر شيك شخصي مرتفع اولور كبي كوستره وبو سراب دكلدر زيرا سراب صحراده صو كبي كورينن نسنه در
وال اكا دخي جمع كلور علي تليجي الآلة همزه نك مديله برنسنه يه اشك وسيله اولان نسنه ادات معناسنه الآلات همزه نك ولامك مديله جمعي والة الكبر
والآلة دخي واحدي كلور كه الات شول الخيلار ديرلر كه حنيه اتوك اوزده قورارلور والة جنازه يه دخي ديرلر كه جيله تابوت معناسنه بونلري جوق
محكله شكلنده بر اداتشيه اكرجه جمع كرسي وسيله معناسنه او حالة قابليت واده واله حالت معناسنه ده كلور يقال هو بالة سوء والكه
جمع الة كلور بزينه كم برده دخي الايالة همزه نك كسريله حكومت سياست معناسنه در الاول همزه نك فتحي وواوك سكونيله والايال همزه نك كسريله بونلرك ايكيسي دخي
دونكلمك معناسنه در يقال ال الامير رعيته يؤولها اولا وايالا اي ساسها واحسن سياستها وفي كلام بعضهم قد الينا واعلينا على البناء للمجهول يعني
اصلاح انكه معناسنه ده كلور يقال ال ماله اذا اصلحه وساسه واول رجوع معناسنه ده كلور يقال طبخت الشراب فال الى قدر كذا وكذا اي رجع قطران
منالو فويه اولمغه ده ديرلر يقال ال القطران والعسل اذا خثر الايتيال همزه نك كسريله اصلاح وسياست معناسنه كلور الايل همزه نك مدي وياسك كسريله
قيه اولمه سود ليرجاير معناسنه الايل همزه نك فتحي وياسك فتحي وتشديديله جمعي قيه سودلر معناسنه قادحلرقيمكه وحايل ابلاحيك وخارج
ناقه وحاد بهمله ابل بش باشنده اولان امور وحايل حاء بهمله الحمل كبه اولمين ناقه وابل بيان كجيسنك ادكلك دخي ديرلر وبيان صغير بند دخي
دولغنه البعض كه اكالنساء فادسيده كوزن ديرلر الايل الاول همزه نك كسري وياسك فتحي وتشديديله كوزلك بيانيكي وبيانا صغيره معناسنه الأول
والفضلين ذكر اولنمدي انشاالله تعالى الاهل همزه نك فتحي وهانك سكونيله بركمسنه نك خاندانى وادوده ساكن اولنده اهل دار ديرلر وحرمي معناسنه ده كلور
يقال فلان اهل لكذا ولا تقل مستاهل والعامة تقوله وكسه ايسه اهلا بالرجل ديرلر انست به معناسنه وعربلرك مرحبا واهلا ديوكلري انيت
سعة وانتب اهلا فاستأنس ولا تستوحش معناسنه در الاهلة همزه نك فتحي وهانك سكونيله جمعي الاهالي همزه نك فتحي ولامك كسريله كذلك جمعي اخر نر على
خلاف القياس بازياده اولنمشدر ننگم سيالك جمعنده زياده اولنور ليالي ديشمر الاهال الفك مديله اهلك جمعي در بعض شعرده وارد اولور
اورده فرخل افراخ ونقله اوزماده كبي وفرخ خادمية ايله ياوري معناسنه در وذنده جنواق معناسنه دركشاف ديسوه اشتق ذنو ديولو الاهل همزه نك
وهانك كسريله اهلنوده حاو اولمين مكان يقال منزل اهل اي به اهله الاهالة همزه نك كسريله جرشو باغي وركه معناسنه المستاهل ميمك ضمي وهانك
سكونيله شول كمسنه دركه جرشو باغي الوديا صود جرشو باغي بير الاهول ضمتينله تزوج انمك تقول اهل فلان ياهل اهولا من الباب الاول والثاني
اذا تزوج التأهل تفعيل وهانك ضمي وتشديديله بمعناه وكسه ايسه الايهال همزه نك كسري ومديله اولنمريك تقول اهلك الله تعالى في الجنة ايهالا اي
ادخلكها وزوجكم فيها التأهيل على وزن التكريم بركمسنه يه اهل اهلك الله للخير تأهيلا ايل همزه نك فتحي وبانك سكونيله بر موضعك اسميدر ايل
قر همزه نك كسري ومديله اسماء الله دن بو اسميدر عبرانيدن ياخود سريانيدر وعربلرك جبرائيل وميكائيل ديوكلري كبيدر وبونلره مقامر تما شنا انك سكونيله اعنى الله معنادر
فصل الباء البأدل بانك ودال بهمله نك فتحي وما بينده همزه نك سكونيله شول اتدركه قولتقدا اوك ممه يه اره سنده در البأدلة بانك فتحي وهمزه نك
سكوني ودالك كسريله ذكر اولنان اتدر معناسنه بابل بابك ثانيك كسريله عراقده بر موضعك اسميدركه كاهيون وخمريت اولنده اخفش ديمشدر بابل لا ينصرف
لانه انثى وبو ديركه ديو ودونده بو ادكه هر اسم مؤنث كه اوج حرفدن زياده اوله اول معرفه اولدقده لا ينصرف اولور البتل بانك فتحي وتانك سكونيله
كوبلمرسي تقول بتلت الشئ ابتله بتلا من الباب الثاني اذا ابنته من غيره البتلة بانك فتحي وتانك سكونيله بر موج كذلك منه قولهم طلقها بتة البتول بانك
فتحي وتانك ضمي ومديله شول بكردركه رجالدن منقطع اوله وبعضلر ابتكا شول نسا ايدوسندر شول كمسنه دكه دنياده منقطع
اوله خداي تعالى نكه متوجه اوله وبتول شول خرما فدانه ديرلر كه خرما اغاجنك كوكندن توبيت شعر كوك بغليوب اندن مستغني اوله البتيلة بانك فتحي
وتانك كسري ومديله كذلك ذكر اولنان خرما فدانه ديرلر وبتيله عضوه دخي ديرلر كه ابتلا اوله اسنو كوكي ايلش اولمه التابل بانك فتحي وتانك كسريله جمع
البتل ميمك ضمي وتاء موحده نك سكوني وتانك كسريله شول خرما اغاجيدركه ذكر اولنان فدان انك كوكندن حاصل اوله بونيوب واحد جمعي بر اولور المبتلة ميمك
ضمي وتانك فتحي وتشديديله شول عورتدركه خلقتي تمام بر لو بونيوب اولويه اعضاسنك انلري جربري اوزده كلشي اوليه وبو كه رجل صفتلنمز التبتل تفعيلده
اشتكمي وتشديديله دنيادن منقطع اولوب حقه جانب متوجه اولمق التبتيل على وزن التكريم بمعناه ومنه قوله تعالى وتبتل اليه تبتيلا الانبتال همزه نك
وتانك كسريله منقطع اولمق المنبتل ميمك ضمي وتانك كسريله منقطع معناسنه در يقال انبتل فهو منبتل اي انقطع فهو منقطع وبو منبتل منتيجه ووو
وبجيل بانك فتحي وجيمك كسري ومديله وجاعتنه البجل فتحتينله وخرمي ياكه نشريديه بجيل جاعتنه منسوب اولان كمسنه لعضلا البجل

معدودندندر ابراهیم بن عبدالله البجلی اقرع بن حابس قاچوب واروقده که طایفهٔ عربکدر ککی ایدی یا اقرع انک ان یصرع اخوک تصرع واقرع یا معنیده بیتدر
بس جریرکه اقرعک اخی اولان احدی معدودندا ولور تصرعک اعرابی رفعله روایت اولنمشدر حالاکه حقی جر در دفعله اولمسی تقدیر جایه بنادر دنته کرمن نیعل
الحسنات یشکرها قولینده فامقدر در فا دت شکرها تقدیر بره یس فانک مابعدی مبتدا اولور بس سیبویه اینجی جریرک بو کلامی تقدیم جزء
کوبا تقدیر کلام انک تصرع ان یصرع اخوک دروامامن یفعل الحسنات کلامی منه فانک مقدر اولمسی متفق علیه در
بانکنفتیه یه ذکر اولنان جماعته منسوبا ولنور الاجل همزه نک و جیمک فتحیله شول طعامه اسیده که اتده ودوغده واصنافده اولان اکحل طرفی مشابه
واکحل ابره فان الذی کلمه در دالباجل جیمک کسریله تمجی چوق اولان کمنه یعقوب روایتی اوزره ونافه ده وجمله یعنی ادکه دوه دخی اسنور
اولنور البجال بانک فتحی وجیمک تخفیفیله قربوده معناسنه البجل بانک فتحی وجیمک کسری ومتدیله معنا ایعال ایخ بجال ابجیل ای جسیم و
بجا اولمقدر دیرلر سنه معناسنه الاجال همزه نک کسری و بانک سکونیله کفایت ایتمک یقال ابجلنی الشیء اذا الغاه التجیل علی وزن التکریم تعظیم
معناسنه در بجل فتحیله وآخرینده لامک سکونیله حسب معناسنه در بجلک اخرینده ساکن دراپدا بجلک دیرلر نته کم قطک دیرلر و بو قدر واذکه یکلی دیرلر
قطنی دیو کلری کبی یکلی وبجلی دیرلر اولوده جیمک فتحی وثانیده جیمک سکونیله بجدل بانک فتحی و دالک فتحی وحاء مهمله نک سکونیله رجال دره برکمسنه نک ادی
البخطلة بانک و ظاء معجمه نک فتحی و حاء مهمله نک سکونیله دخرصه دنلان اوزده فاره دیر بوع صحیح حیه که صحیح مع تقول بخطل الرجل بخطلة اذا اتقر
تقفزان الیربوع وتقفزان قافله وذی مجه ایله صحیح مع معناسنه در البخل بانک ضمی و خانک سکونیله والبخل فتحیله بو نلرکه کوتی برمعنا یه درکه
اول برکمسه نافع اولان نسنه یی امساک ایتمکدر البخیل خانک کسریله والبخل بانک فتحی وخانک کسریله بخلا متصف ولان کمنه یقال البخل الرجل
بکذا من الباب الاول الرابع فهو باخل وبخیل الاخال همزه نک کسریله برکمسنه یی بخیل بولمق تقول ابخلته اذا وجدته بخیلا التبخیل علی وزن التکریم بخیله
بخل نسبت قلمق تقول بخلته اذا نسبته الی البخل المبخلة میمک و خانک فتحیله بخل یخل و سبب بخل اولان نسنه یقال الولد مبخلة مجبنة یعنی ولد بخل و خوفک
منشایی در البخال بانک فتحی و خانک تشدیدیله زیاده بخیل اولان کمسنه البدیل بانک فتحی و دالک کسری ومدیله برنسنه نک قائم مقامی البدل فتحتینه
عن ضه وخلفی اولان نسنه البدل بانک کسری و دالک سکونیله بمعنا لغة فیه مثل شبه و شبه و مثل و مثیل و فکل و مکل و غیره و نکل شول رجل دیرکه
عرفی منعدد قیدینه مشابه سندر ولا وابو عبید مثل فعل و فعیل وزنی اوزره کلام عربده بو دوده کلدی دن غیری استماع ایتدم و بدل فتحتین
بر اغریدرکه الفره و ایاقله عارض اولور بدل ذکر اولنان مرضه مبتلا اولمغه دخی دیرلر یقال بدل یبدل بدلا من الباب الرابع الابدال همزه نک
کسریله برکمسنه یه بدل قلماغه دیرلر تقول ابدلت الشیء بغیره التبدیل علی وزن التکریم کذلک و نسنه یه بدل قلماغه دیرلر یقال بدلته الحرف اصناما و تبدیل
برنسنه یی تغییره دخی دیرلر برنسنه یی بدل قلمقدر الاستبدال همزه نک و تانک کسریله والتبدل تفعل وزنده یعنی تانک ضمی و تشدیدیله برنسنه یی برنسنه دن
بدلا المقع یقال استبدل الشیء بغیره وتبدله اذا اخذه مکانه المبادلة میمک ضمی و دالک فتحیله برنسنه یی بر کمسنه ایله برنسنه ده دکشمک التبادل تفاعل
وزنده کذلک دکشمک الابدال همزه نک فتحیله صلحادن برقوم دکه دنیا دن حالی اولمزلر انلردن بری وفات ایتدکده الله تعالی مکانه برین دخی
بدل قیلور البدیل بانک فتحی و دالک کسری ومدیله ابدالک واحدیدر ابن درید روایتی اوزره البذل بانک فتحی و ذال معجمه نک سکونیله عطا و لغتده برنسنه
ویرمک تقول بذلت الشیء ابذله بذلا اذا اعطیته و جود دن یعنی جومردلک طریقیله برنسنه ویرمک البذلة بانک کسری و ذالک سکونیله المبذل میمک کسری
و بانک سکونیله و ذالک فتحیله بولنلرکه اسکی حنولی لباسدرکه ایشدن ایشلنده کیم کیلور المباذل میمک فتحی و ذالک کسریله جمعیدر ایشه کیلان لباسلر معنا
یقال جاءنا فلان فی مباذله ای ثیاب بذلته الابتذال همزه نک و تانک کسریله برنسنه قوللنمق و کرک ثوبی و لسوی کرک غیریسی و لسون التبذل تفعل
وذالک ضمی و تشدیدیله برنسنه نک ترک ایتمک البراییل بانک ضمی و یانک کسریله خروسک و طوی دیکله معرب و اولان قوشک بوینده اسنادن
اوزده یعنی توی البرالة علی وزن الدحرجة خروسک بوینده اولان توی طاغیتمق جنک ایتدکده حینده تقول برالة الدیک براله اذا انفش برائله البراطیل
بانک و طانک کسری و رانک سکونیله اوزون طاش حجر طویل معناسنه البراطیل بانک فتحی و طانک کسری و متدیله جمعی اوزون طاشلر معناسنه البرطل بانک و
تفیده درقلنسوه مخصوصه معناسنه وکاه اولور لامک تشدیدیله دخی استعمال اولنور البرغیل بانک و غین معجمه نک کسریله شول شهرلره دیرکه دنیا برینده
اوله یعنی اوتلق صولو جیرلر ایله بالسویه برلرینده اولا ابنادلفا دسته کبی مثلا و بونلر برشهرکه البزول ضمتیله دوه اضیسی یا دوه تقال بزل البعیر
بزوله من الباب الاول اذا فطر نابه یعنی اضیسی یاردی دوه مذکر و مؤنثه اطلاق اولنور و بو طقوز یاشنده دیکلده و کاه اولور
سکز یاشنده دخی اولور البزل ضمتیله جمعی اضیسی یاردش دولر معناسنه بانک ضمی و زانک فتحی و تشدیدیله کذلک جمعی البزل بانک فتحی و زالک
کذلک جمعی و بازل دوه نکک شول اضیسیدر که اولا هنوز ظهور ایتش اوله و بو مقامده صاحب صحاح بازل دیو انکوده ک که بازل دیشی سهو در

بزمانده دوه دیشنه مخصوص صیرنده کم صاحب قاموس بازل وقت بزولده ظهور ایدن دیشه و بزوله دوه اضیسی یا معنا نه تفسیر ایدر البزل
بانک فتحی و زانک سکونیله شراب سوزمک صافی قلماق البازلة زانک کسریله شول باشی یا دیگی درکه قانی اقه یقال شجه بازلة اذا سال دمها التبزل تفعیله و
زانک ضمی و تشدیدیله یا یلمق یقال تبزل اذا تشقق الابتزال همزه نک و بانک کسریله کذلک یا دلمق همزه نک و بانک کسریله یقال ابتزل الطلع اذا انشق
وطلع شول نسنه دیرلرکه ابتدا خرما اغاجنده ظهور ایدر البازلة زانک کسریله شیء معناسنه استعمال اولنور یقال ما بقیت لهم بازلة کما یقال ما بقیت
لهم ثاغیة ولا راغیة ای واحدة و ثاغیة قیون و راغیة دوه در و بعضیلر دیدیلرکه ماعنده بازلة لیس عنده شیء من مال معناسنه
اولورکه تعنده بازلة ولم یعطهم بازلة دیرلر لم یعطهم شیئا معناسنه البزل بانک فتحی و زانک سکونیله شوة معناسنه یقال هو امو د و بزول ای ذو
شدة المبزل میمک کسری و بانک سکونیله و زانک فتحیله شول سوزکه انکله شراب سوزلر صاحب قیلور دلر البزلاء بانک فتحی و زانک سکونی و الفک مدیله
جوهاولان رای دیرلر یقال فلان نهاض ببزلاء اذا کان ممن یقوم بالامور العظام البسل بانک فتحی و سینک سکونیله حرام معناسنه
الابسال همزه نک کسریله حرام قلماق و تحریم معناسنه و ابسال برکمسنه یی مهلکه یه تسلیم ایتمکده دیرلر تقول ابسلته فلان اذا اسلمته لهلکة المبسل
میمک ضمی و سینک فتحیله مهلکه یه تسلیم و الیم کمسنه و منه قوله تعالی ان تبسل نفس بما کسبت قال ابو عبیدة ان تسلم البسلة بانک ضمی و سینک سکونیله
افسون ایدجی کمسنه یه ویرلن اجرت البسالة بانک فتحیله شجاعت معناسنه در الباسل سینک کسریله شجیع اولان کمسنه یقال البسل فهو باسل من الباب
الخامس ای بطل البسلی بانک و سینک ضمیله جمعیدر بهادرلر معناسنه باذل لر بزللری کبی الباسلة میمک ضمی و سینک فتحیله حربه حمله ایدر مصادر معناسنه
البسیل بانک فتحی و سینک کسریله نبیذ الوجه اولان کمسنه و بسیل نبیذک بقیه سیدرکه نبیذک ظرفنده اولوب یکیجه دن صباحه قالمشی اولان المستبل
میمک ضمی و سینک کسریله شول کمسنه درکه نفسنی موته یا خود ضربه مقرر قله الاستبسال همزه نک و تانک کسریله برکمسنه یا اولوم یک یا خود اوکلکه ایجون
نفسنی مهلکه یه القا ایتمک یقال استبسل فلان اذا استقبل وهو یرید ان یطرح نفسه فی الحرب و یرید ان یقتل او یقتل لا محالة البسملة علی وزن الدحرجة
بسم الله دیمک یقال بسمل الرجل اذا قال بسم الله و یقال اکثرت من البسملة ای من قول بسم الله البصل فتحتینه صوغان که معروف در البصلة فتحتینه دخی
الباطل طانک کسریله حقک مقابلی در الاباطیل همزه نک فتحی و طانک کسری و مدیله باطلک جمعیدر علی خلاف القیاس کویا که اباطیل جمع ایمشلردر البطل
بانک ضمی و طانک سکونیله باطل اولمق البطول ضمتیله البطلان بانک ضمی و طانک سکونیله کذلک باطل اولمق یقال بطل الشیء یبطل بطلا و بطولا و بطلانا
من الباب الاول و بطل هدر معناسنه ده دیرلرکه هدر ای ذهب من بطلا الابطال همزه نک کسریله باطل قلماق یقال ابطله غیره البطل فتحتینه بهادر اولان
کمسنه یعنی معناسنه البطلة فتحتینه بهادرلر و اولان عورت معناسنه البطولة ضمتیله بهادرلک البطالة بانک فتحیله کذلک بهادرلق یقال بطل الرجل
بطل بطولة و بطالة من الباب الخامس اذا صار شجاعا و بطالة ایشسز اولان کمسنه او زده قالمغه دخی دیرلر یقال بطل الاجیر بطالة من الباب الاول
اذا تعطل فهو البطال بانک فتحی و طانک تشدیدیله ایشسز اوزده قلان ایشسز البعل بانک فتحی و عینک سکونیله زوج البعولة ضمتینه جمعی ازواج
معناسنه و بعل زوجه دخی دیرلر البعلة بانک فتحی و عینک سکونیله زوجه بس عورت بعل و بعلة اطلاق قلنور زوج زوجه اطلاق اولندیغی کبی
و بعل زوج اولمغه دخی دیرلر یقال بعل الرجل من الباب الثالث اذا صار بعلا و بعل صاحب معناسنه ده کلور یقال من بعل هذه الناقة ای من صاحبها
و بعل شول خرما اغاجنه دخی دیرلرکه کوکی یوردن صوایچه انی صوارمق رزن و ابو عمرو ایدر بعل و عذی ایکیسی بر در که اول اغاجدرکه ایلک صواریلور در
اولنسون غیریه ماء سماییه صواریلور و بعل کوکی کوکمز صواریلمز در اکه صوار غیری رزن و ماء سماء ایله صوارلمیه سوزن وفی الحدیث ماشرب بعلا
العشر و بعل صنمک اسمیدرکه الیاس علیه السلام قومنک ایدی و بعل شول یرلرکه تعمیر ایله مزرعه یرکه کاصو ویل اسیله بعلبک برشهرک اسمیدر بو ایکی کلمه
قلنان اسم مرکبدر و اولان قول کبی دکه انی دیلرسک اسم اولی اعرابیله ثانیه مضاف قیلورسن و اکر دیلرسک اسم اولی فتحیله اوزده مبنی قیلوب اسم ثانیه
منع صرف قیلورسن و بعلبک الا ینصرف اعرابیله ده اصلی کبی و ایامنده البعال ماکسریله ازواج عوتیلا او ملاعبت در و فی الحدیث ایام اکل و شرب وبعال المباعلة میمک
ضمی و عینک فتحیله عورت ایله اوینمک یقال المرأة تباعل زوجها ای تلاعبه البعل فتحتینه متحیر اولمق یقال بعل الرجل من الباب الرابع اذا دهش البعل بانک فتحی
و عینک کسریله متحیر اولان عورت البغل بانک فتحی و غین معجمه نک سکونیله قاطر استر معناسنه البغال بانک کسریله جمعی قاطرلر معناسنه المبغولاء میمک فتحی و بانک
سکونی و غینک ضمی و الفک مدیله اسم جمعدر قاطرلر معناسنه البغال بانک فتحی و غینک تشدیدیله قاطر صاحبی التبغیل علی وزن التکریم دوه نک بر جنس
یوریشیدرکه عنق ایله هملجه بیننده در عنق اوزون اوزون یریکه دیرلر و هملجه یورغه دیرلر البقل بانک فتحی و قافک سکونیله تازه او ت البقلة
بانک فتحی و قافک سکونیله بر دانه او ت واحدی و بقلة یوم اوتنه دیرلر حرف معناسنه که بقلة الحمقاء دخی دیرلر المبقلة میمک و قافک فتحیله اوت چوق اولان یر
والمبقلة اینجه هر نسنه که بوده تیسیی یرا او کلیا بیشلنور ولا کابقل دیرلر البقول ضمتیله سادده اولان اوغلانک صقالی بلورمک یقال بقل وجه الغلام

بثعل بقولان مثل الباب الاول ولا تفعل بقل بالتشديد وابن السكيت ايتدي بقل ناب البعير ديو لر يعني دوه نك اضي ديشي بلودسه الابقال

شو اولان اوتلردن دمث ديو كلوري اوته بتيشور مك يقال ابقل الرمث اذا ظهر حضرة ودقة وابقال ابريوذنو اوت بتمك يقولون ابقلت الارض

اذا خرج بقلها كما قال الشاعر ولا ارض ابقل ابقالها جوهري ايتدي شاعر ابقلت ديمدي زيرا ارضنك تأنيثي غير حقيقي در

اولنور كه تأنيث غير حقيقيده ضمير مسند اولورسه مطابقت واجب ايدي حالا كه واجب در

الباقل فانك كسريله شول رمث در كه بتيشور اوله يقال ابقل فهو باقل ولا يقال مبقل كما قالوا اورس فهو وارس ولم يقولوا مورس

فهو من النوادر الابقال همزه نك وتانك كسريله اوتلمق تقول ابتقل الحمار اذا رعى البقل التبقل

ضم ... بمعناه تقول تبقل الحمار اذا رعى البقل الباقلا فانك كسريله

الباقلاة الف ممدوده ايله باقلا ... باقل فانك كسريله

ومنه المثل اعيى من باقل ...

[illegible]

دیرلرکه انک صوی داولیه و صل او صاد کسریله دعنک کوکسنه اوردقلری داغه دنیر البهل بانک ضمی و هانک فتحی و تشدیدیله جمعی الابهال همزه نک کسریله
ذکر اولنان علامتلر ایله علامتسز ترک اتمک و اهمال برکسنه یی استدوکی اوزره قومق معناسنه در دیرلر تقول ابهلته اذا ترکته و اذا دنتر البهله میمک ضمی
فتحیله بی علامت اولان ناقه الباهل بیمک فتحی و هانک کسریله جمعی الاستبهال همزه نک و تانک کسریله بی علامت قلوب بی ضبط اتمک و منه قیل بنی شیبان
استبهلتها السواحل لانهم کانوا نازلین بسط البحر لا یصل الیهم السلطان یفعلون ما شاءوا الباهل بیمک ضمی و هانک فتحیله لعنت ایدیشمک
الابتهال همزه نک و تانک کسریله تضرع اتمک و دعاده خالص قلمق معناسنه در منه قوله تعالى ثم نبتهل ای نخلص فی الدعاء البهلول بانک ضمی
و ما بیننده هانک سکونیله رجال لدن زیاده کلمی اولان کمسنه ضحاک معناسنه الابهل همزه نک و هانک ضمی و ما بیننده بانک سکونیله سرو اغاجی
معناسنه البهلل علی وزن جعفر باطل معناسنه در احمرانیته هو الضلال بن بهلل دیرلر لا ینصرف ... باطل معناسنه ...
ونقاو معناسنه البهصل بانک و صادک ضمی و هانک ما بیننده سکونیله ... ولان ... حمار بهصل ای غلیظ بهصلق علی وزن ...
قصیر القامه اوله بهدل بانک فتحی و دالک فتحی و ما بیننده هانک سکونیله ... عاصم ابن بهدله ...
اوعلی ... فصل التاء التبل تانک فتحی و بانک سکونیله عداوت یقال اصابه تبل ای عداوه التبول
جمعی ... الاتبال همزه نک کسریله عداوه اتمک یقال تبل تبلا من الباب الاول و اتبله اتبالا اذا اضاع ...
... ظاهر اتبله اتبالا ... و یقال ایضا تبلهم الدهر و اتبلهم اذا افناهم و تبل و اتبال الحب برکسنه یی ... قلمق ...
استقم و افسد التابل بانک کسریله التابل بانک فتحیله طعامه لذت ویرسون دیو خلط اولنان تحسنات التوابل تانک فتحی و بانک کسریله جمعی جوکی
حوایج طعام معناسنه المتول علی وزن المرجم جو ملکه طعامک ... تقول توبلت القدر و ابو عبیدک مصنفنده اولان ...
تبالة تانک فتحیله ... و فی المثل اهون من تبالة علی الحجاج ... عبد الملک ...
تبالیه ... التفل تانک فتحی و فانک سکونیله توکرمک ...
و ادد ... یقال تفل یتفل من الباب الاول و منه تفل ... التفل
و فانک کسریله ... یقال رجل تفل ای غیر متطیب ... التفال میمک کسری و فانک سکونیله ... اولان ...
الاتفال همزه نک کسریله رایحه متغیر قلمق یقال اتفله غیره التتفل تانک فتحی و فانک ضمی و ما بیننده تاء ثانیه نک سکونیله دیلکی یاوروسی ولد ثعلب
معناسنه التتفل تانک و فانک ضمی و ما بیننده تاء ثانیه نک سکونیله بمعناه لغة فیه و التاء فیهما زایده التل تانک فتحی و لامک تشدیدیله ...
التلال تانک کسریله جمعی ... دخی دیرلر یقال تله للجبین اذا صرعه کما تقول کبه لوجهه ... التال ...
التلتلة تانک فتحیله ... التلاول ... یقال رجل ضال تال وجاء ...
بالضلالة و التلالة و هو الضلال ابن التلال المتل میمک کسری و تانک فتحی ... بر عنی ...
... المتال ... التلتلة ...
تانک فتحی و لامک کسری ... التلتلة علی وزن ...
... دیرلر و تلتله ... التلاتل تا ... تانک فتحی و لامک تشدیدیله ... الاتمهلال همزه نک و میمک کسریله ...
روایت اوزره یقال اتمهل الشیء اتمهلالا اذا طال و بعضلر ... اعتدال معناسنه در ... حتی ...
... التولة تانک ضمی و واوک فتحیله التولة کذلک ...
تانک ضمی و واوک فتحیله جمعیدر ... یقال جاء بتولاته ... التولة تانک ضمی و واوک فتحیله و تولة
کسری و واوک فتحیله ... التولة تانک کسریله ...
لطف ... ابن الاعرابی روایتی اوزره یقال ان فلانا لذو تولات اذا کان ذا لطف ...
... فصل الثاء الثؤلول ثانک ضمی و لامک فتحیله و ما بیننده همزه نک سکونیله ...
... الثاییل ثانک فتحی و همزه نک ... جمعی ... البتل ...
و ما بیننده بانک سکونیله ... الثجل ثانک ضمی و جیمک سکونیله ...

الاثجل همزه نک و جیمک فتحیله قارنی بیوک اولان کمسنه الثجلاء ثانک فتحی و جیمک سکونیله الفک متوله موئنثی قارنی بیوک عورت معناسنه
... المثجل میمک ضمی و جیمک فتحی و تشدیدیله فرموده عظیم اولان نسنه الاثجلین همزه نک و جیمک و لامک فتحیله کلام ...
... کلام ... بناء صیغه تثنیه اوزره استعمال اولنمشدر منه قولهم طعن فلان فلانا الاثجلین ...
الثرملة ثانک و میمک فتحیله ... طعامی ... الثرملة ثانک و میمک ضمیله ...
... الثعل ثانک ضمی و عینک سکونیله ...
... الثعول ... الثعل فتحیله
... الاثعل همزه نک و عینک فتحیله ...
... الثعلاء ثانک فتحی و عینک سکونی و الفک مدیله ... الاثعال همزه نک کسریله مخالفت اتمک یقال اثعل
... ثعالة ثانک ضمی و عینک تخفیفیله ... علم جنس ... الثعلة میمک و عینک فتحیله
... ثعل ثانک ضمی و عینک فتحیله ...
... الثفل ثانک ضمی و فانک سکونیله ... المثافل میمک ضمی و فانک کسریله ...
... یاکلون الثفل یعنی ...
... الثفال ثانک فتحیله ... یقال جمل ثفال اذا کان بطیئا الثفال ثانک
...
ثفل ثانک کسری و ثانک سکونیله ... الاثفال همزه نک فتحیله جمعی ...
... قالوا اجساد بنی ادم الثقل ثانک کسری و قافک فتحیله ...
... الثقل فتحیله ... الثقلة فتحیله ...
... الثقل ثانک فتحی و قافک کسریله ...
... تقول ثقلت الشاة اذا وزنتها ...
... الثقال ثانک فتحی و قافک تخفیفیله ...
... التثقیل علی وزن التکریم ...
... الاثقال همزه نک کسریله ...
... المثقل میمک ضمی و قافک کسریله ...
... المثقال میمک کسری و ثانک سکونیله ... میمک فتحی و قافک کسری و متوله جمعی
مثاقل معناسنه و مثقال ... و بو ابو نصر روایتی
الثاقیل قافک کسریله ... الثاقل ثانک فتحی و قافک
کسریله ... الثکل ثانک ضمی و کافک سکونیله ... الثکل فتحیله بمعناه یقال ثکلته امه ثکلا
... الثاکل کافک کسریله ... الثکل ثانک فتحی و کافک سکونی ... بمعناه الثکول ثانک فتحی و کافک ضمی
... المثکلة میمک و کافک فتحیله ...
... الاثکال همزه نک کسریله ...
... الاثکال همزه نک کسریله ... الاثکول همزه نک و کافک
... الاثاکل همزه نک فتحی و کافک کسریله جمعی ... الثلة ثانک فتحی و لامک تشدیدیله
... الثلل ثانک کسری و لامک فتحیله جمعی ...
...
... ثلة ...

جمع اولنه عند فلان ثلة قيون قيون جيقادلين طراغة دخى ديرلر الأثلال همزه نك كسريله بكمنه نك قيونه سودليسى چوق اولمق يقال أثل الرجل اذا كثر
عنده الثلة والأثلال تعيين ديو دخى اصلاحه امر ايتمكه دخى ديرلر يقال أثللته اذا امرته باصلاح ما ثل منه المثل ميمك ضمى وثانك كسريله سوكلكنه دككنه
سود بيسى چوق اولا الثل ثانك فتحى ولامك تشديديله طوادر سمك يقال ثلت الدابة تثل من الباب الاول اذا راثت هر نسنه طرتقلو لانه اشسه
اولنور وثلة قيون طرتقلرى دوكمكه دخى ديرلر يقال ثللت التراب في البير وغيرها اذا اهلته واجى دوكمكه دخى ديرلر تقول ثللت لهم دارا وثلا ايضا
ونثل اوى دفعة يقمقه دخى ديرلر يوادك تمامى قاندى جمله سنى اينى ويروب يقماغله كه او يو تكه بناده صعوبت ولاده طريقه بوددكه ستفره
معنا ناذلا اولور ويقال ثل الله عرشهم اى هدم ملكهم و برقومك عرفى دولتى كتسه قد ثل عرشهم ديرلر بنا اجمهولا وده الثلل تحقيده هلاك كبى
تقول منه ثللت الرجل اثله ثلا وثللا من الباب الاول ايضا اذا اهلكته وصاحب صحاح بو مقام ده ثللت لامنى مستعمل كلور ديكمده وجوهرى
وصاحب قاموس وغيرى متعدى معنا سنده غير بر تعرض ايتمشلردر وجوهرينك ثلالى هلاك ايله تفسيرى دليل قطعى ولمز ديو كه ذكر اولنان تفسير
معناى تغير اولنا خوفه هلاك كه معناسنده او لانه كم مرور ايتمشدر التميد ثانك فتحى وميمك كسرى ومد يله قباده بان في فلان صو ياجوديه
بان فلان صو الثميل كذلك ثانك فتحى وميمك كسرى ومد يله جمع بان فلان صولر معناسنه وثميل طواردك قرننده يمنده وصو نيدن بانه فلان نسنه
ديرلر هر بقيه يه ثميلة ديرلر و يونس ابن ابى ما ثملت شرابه لشىء من طعام ديرلر و بونك معناسى شرابا تمزدن اول طعام يدم ديكدر بسو طعامدن اول
ايچلنه ثميلة ديرلر الثملة فحتيله كاسه ده بنيه وغيرينه باقى قالن نسنه و ثملة سوقوك بارده نسنه ديو كوركه دو بادو كلمه قطرات سوار ديرلر الثمة ميمك
كسرى وثانينك فتحيله كوكله قطران سورجك الت الثمة ثانك ضمى وميمك سكونيله كذلك كاسه ده وغيرينه قالان نسنه الثمال ثانك ضمى وميمك تخفيفيله
شول ذهره دكه تربيه اولاسم منقع معناسنه يعنى منقع تربه ديكدر نته كم باب عيني ده مرورداتمشدر وصاحب صحاحك سم منقع ذهر كسيسى بوايدن
مناسبى كلور دو ثمال سودكه قيمقلرينه دخى ديرلر ثماله نك جمعيدر على منصح المثمل ميمك اولكك ضمى وثانينك فتحى وتشديديله كذلك سم تربيه معناسنده
كوياكه ذهر كاسه ده تربيه اولنوب باقى وثابت قلمشدر ثانك ضمى وميمك تخفيفيله سودك قيماغى وثمال كاسه ده باقى قلان نسنه
ديرلر ثملة كبى وثماله ديدن برجماعتك دخى اسميدر الأثمال همزه نك كسريله سود قيماغى چوق اولمق يقال لا اثمل اللبن اذا كثرت ثمالته واثمال بر نسنه بى قلمغه
دخى ديرلر تقول اثملت الشىء اذا ابقيته التمثيل على وزن التكريم كذلك بر نسنه يى باقى قومق تقول ثملته اذا ابقيته الثمال ثانك كسريله بادم قيماغى
معناسنه يقال فلان ثمال قومه اى غياثهم يقومهم بامرهم المثمل ميمك فتحى وثانينك كسريله صغير برليها معناسنه الثمل فحتيله بر كمسه يه شراب كيفى
تاثير ايتمك يقال ثمل الرجل ثملا من الباب الرابع اذا اخذ فيه الشراب الثمل ثانك فتحى وميمك كسريله شرابك تاثيرى ايله سرخوش ولان كمسه ثول
ثانك فتحى وواوك سكونيله مالا ادينيك بر فرقه بى جماعت نحل معناسنه اصحابه ايدوب نحل انك لفظندن واحدى يوقدر الثول ثانك فتحى وواوك كسريله
شول جماعت كه سود مختلفه دن كلمش اولالر ولو كر و مالكى دخى مواضع مختلفه دن كلمش اولا الثؤل فحتيله واوك ضمى وتشديديله بر ادم
غلبه قيلمق يقال تثول عليه القوم اذا علوه بالشتم والضرب الثول فحتيله شول جنوندركه قيونه عارض اولورانى سودينه تابع اولوب منع البريدن
برده دوزه طورمز الثولاء ثانك فتحى وواوك سكونى والفك مديله ذكر اولنان معنادن صيغه تانيثيدر الأثول ضمتيله و واوك فحتيله صيغه تذكير دكه
يقال شاة ثولاء وتيس اثول الانثيال همزه نك وثانك كسريله دوكلمك يقال انثال عليه التراب اذا انصب وامثيال بر كمسه نك اوزرينه خلق دشمكه دخى
ديرلر يقال انثال عليه الناس من كل وجه اى انصبوا ثهلال هانك وثانك فتحى ايله بر طاغك على ددر ثهلل ثانك ولامك فحتى وهانك سكونيله باطل معناسنه
يقال هو الضلال ابن ثهلل ابن ثهلل بهلل كبى ددور ذنبه و معناده ولا ينصرف اولمه ده ابو عبيد اتباع بو اسما دنا طاد نقل الثيل ثانك كسريله
دوه ذكرينك غلافنه ديرلر بنيانا قوين برجنس اوتك اسميدر الاثيل همزه نك وثانك فتحيله ذكرينك غلافى بيوك اولان دوه

فصل الجيم

جبال جيمك وجيمك فتحى وبانيك سكونيله سباعون يا الوقوف دده يدكلرى جانودك اسميدر فعيل وزنى اوزده وبو الف لام سز معروفده
جبيال ووزن مزكوراوزده مونثيه يا الوقوف ديشى بى معناسنه جبل فحتيله كوكك ضبع معناسنه ددجبالدن تخفيف اولمه ددابو على الجوهرى
رواتى اوزده وجيلا يا الف قلب بغله نا بافظنه قلبه قوكلرى كيى دبراهيم همزه دكلو لغظندن طى اولنمش ايسه شنو باقى ددبرى
متبت بزيعتو دن معامله ايله معامله اولنور وهمزه نك وجودى نسخه ده حوادبا الف قلب اولنمشا كى اولور غنوندن اوتوى جبل فحتيله
الجبال جيمك كسريله جمعى طاغلر معناسنه الجبلان فحتيله ايكى طاغدن عبادتدر طى قبيله سنه منسوب كبرى اجا وبوكلمى دد الجبل جيمك فتحى و
سكونيله وتموه يقال اجبلنا اى خلقه الاجبال همزه نك كسريله توزه قزدكى برك يره برشمكه يقال اجبل القوم اذا حفروا فبلغوا المكان الصلب
واجبال طاغه توجه ايتمكه دخى ديرلر يقال اجبل القوم اذا صاروا الى الجبل وبو ابن السكيت روايتيدر جبلة جيمك وبانك فتحيله ملوكى غسانك بر

وغسان غنى مجموع نتيجه سين بهلة ايله برقومك اسميدر الجبلة جيمك كسرى و بانك سكونيله بر ولنسق خلقت معناسنه وفرزوده وملو معناسنه
يقال للرجل انه لذو جبلة اذا كان غليظا الجبل جيمك كسرى وبانك سكونيله كبر معناسنه ده يقال ما لها جبل اى كبير ويقال ايضا حى جبل بخفى
جيمك كسرى وجيمك سكونيله فرزوده ولان عورت يقال امرأة مجبال اذا كانت عظيمة الخلق الجبل جيمك فتحى وبانك كسريله غليظا ولوب خفاذونه
ولان كمسه الجبلة جيمك ضمى وبانك سكونيله اودكى سنام معناسنه الجبل جيمك ضمى وبانك سكونيله ناسدن برجماعت ديو ذنم برخلقت ولددو
بى ذكر اولنان دو بيرى دخى الجبل دد جيمك وبانك كسرى ولامك تشديديله و بيرى دخى الجبل ددضمتيله ولامك تشديديله وبادتحها حنم ضمتنه
ولقد اضل منكم جبلا كثيرا ديوكى قول شريف ذكر اولنان لغت اوزره قراءت اولنمشدر اول كه جبلادد ابو عمرو روايتى اوزره ددثالثه جبلادد
كسائى روايتى اوزره دور ثالث جبلا اعرج وعيسى بن عمرو روايتى اوزره رابع جبلا دد اهل مدينه روايتى اوزره دد الجبلة كسرتينله ولامك
تشديديله بادلى خلقت معناسنه دد ومنه قوله تعالى والجبلة الاولين وقرأها الحسن بالضم والتشديد الجبلاء كسرتينله والجبل تشديديله
جبر ايله معناسنه الجنبل جيمك وبانك ضمى ونونك ما بينده سكونيله اغجدن ولان قالن قدحه ديرلر الجثل جيمك فتحى وثانك سكونيله
چوق قل ديرلر يقال ناصية جثلة الجثل جيمك فتحى وثانك سكونيله كثرة شعر معنديلا ولمق وتقولون يستحب في الجثل الجثل الاقبال
في الكثرة والطول الجثولة ضمتيله ذكر اولنان معناده اسمدر الجثال جيمك فتحيله كوكه ذكر اولنان معناده اسمدر وجثلة قرنجيه دخى ديرلر
بو معناسنه وجثل شول اغاجه ديو كوركه بر نكى چوق اولوب جرثوده اوله يقال شجرة جثلة اذا كانت كثيرة الورق ضخمة الاجثئلال همزه نكه
نانك كسرى وهمزه ثانيه نك سكونيله قوش توبين قباد مق يقال اجثأل الطير اذا انتفش ريشه ويقال اجثأل الشتاء واجثأل القنبر وقنبر قا فكه وبانكه
تحتيله جكاول ديو كلرى قوشدر كه سن چيه شبيه دد واجثئلال غضبكلوب معاتبه حاضر اولمغه دخى ديرلر يقال اجثأل الرجل اذا الغضب
وتهيأ القتال واجثئلال اوت قبادب بولمغه قابل اولمغه دخى ديرلر يقال اجثال النبت اذا اهتز امكن لان يقبض عليه الجحل ميمك فتحى وجيمك
سكونيله كلوب بلمورن نسنه الجحال جيمك ضمى وحادمهمله نك تخفيفيله ذهر سم معناسنه واما جحال الغاء بجايد ابو سعيد لكا انكاد اتبعه
الجحل جيمك فتحى وحانك سكونيله ادى يكى يعسوب معناسنه وحكمه كه جماعتندن شول بويك حجركه دكه دوشر دكى برده فقنا دن دو شرز
بحل بيوك شكه دخى ديرلر سقا دو عظيم معناسنه وشول كرتين كليه دخى ديو كوركه اولنام حبينك دكلى ددوام حبس جاده مهمله نك ضمى وبانك
نحيله برجنس كرتين كلور بعضلر انه بحل جمعى ديو كلرى بو جكور غاشب بولرو جحل بركمسه يى يره اورمقه دخى ديرلر التجحيل على وزن
التكريم كذلك يره اورمق نسنه بر مبالغه اچون ددوكاه اولور بجلد دخى ديرلر ميم زايده ايلة المجحل على وزن جعفر شوكسنه دد كه مجتمع الاعضا
اولوب تنومند اولا الجحدل على وزن الدحرجة بر كمسه يى يره دو شرمك يقال جحدله اذا صرعه الجحفل جعفر وزنى اوزده عسكر جيشى معناسنه وعظيم
قدر معناسنه دخى كلور يقال رجل جحفل اذا كان ذا قدر و منزلة الجحفلة على وزن الدحرجة بر اوموق يقال جحفله اذا صرعه ورماه وكاه
اولور جحفله دخى ديرلر عين مهمله ايله و جحفله بونلر تفلو اولان طولدك طوداغنه دخى ديرلر انسانك طوداغنه شفه ديو كلرى كبى التجحفل على وزن
التدحرج جمع اولمق يقال تجحفل القوم اذا اجتمعوا الجحنفل فتحتيله سمند روزنى اوزده طوداغى قالن اولان كسه غليظ الشفه معناسنه نون
ابردو الجدل جيمك فتحى و دالك سكونيله عضو معناسنه الجدول ضمتيله جميع عضولر معناسنه الاجدل همزه نك و دالك فتحيله طو غن صقر معناسنه الجدل
جيمك كسرى و دالك فتحيله قصر كوشك معناسنه الجدالة جيمك فتحيله قرا قوروغيرى كه باشل اولوب بوده دد اولا وهنوز بركا دلماش اولا اهل نجد لغته
اوزده الجدال جيمك فتحيله واحدكه وصرا لربه دخى ديرلر دخى معناسنه التجديل على وزن التكريم برى برقى معناى مذكوردن ماخوذدد الاجدال
همزه نك وجيمك كسريله برع نك ايتمك يقال جدله فانجدل اى رماه بالارض فسقط الجادل ميمك ضمى و دالك فتحيله خصومت ايتمك الجدال جيمك كسريله
يقال جادله مجادلة وجدالا اذا خاصمه الجدل فحتيله اسمدر شدت خصومت معناسنه الجدل جيمك فتحى و دالك سكونيله بر زياده بوكك تقول جدلت
الحبل اجدله جدلا من الباب الاول اذا فتلته فتلا محكما المجدول ميمك فتحى و دالك ضمى و مد يله اعضاكى برى اوكرمخسوب اولان قيز معناى مذكوردن
ماخوذدد و مجدول محكم اولمق ذهرده دخى ديرلر المجدول كذلك ميمك فتحى و دالك ضمى و مد يله ضعيف دلى كسه كه ضعيف اغلفندن اولمايه
الجادل دالك كسريله قوى اولان او غلان وجادل شول دوه بادوده سنه دخى ديرلر كه انسيد برابر يكو قادر اولا و بو دانجدن اقوى اولانردكه
انجه بكيه طوغش دوه باودوسيدركه انسيد هنوز يورين كه باشيد الجدول ضمتيله وانه سنبلده بركا دلمق يقال جدل الحب سنبله من الباب
الاول اذا قوى الجديل جيمك فتحى و دالك كسرى و مد يله شول نوادركه تخيبا نودن اوردلمش اوله وكاه اولور وشاهد جديل ديرلر وشاع
دالك كسريله شول تخيبا نودن اوردلمش نسنه دركه نساء عرب سنه بنوكه طاقنور لر جديل جيمك فتحى و دالك كسرى و مد يله برادگه دوه نك

اسميدر كه نعمان بن منذرك دوه سي ايمش مزبورك ايكي نام دوه سي واردي بري جديل و بري دخي شرقم جديل جيمك فتحي و دالك كسري و ...
اسلوب و طريقه و شاكله معناسنه كل يعمل على جديلته اي طريقته وجديله قبيله معناسنه ده كلور وجديله دكي اولنان جاعنك ...
جديله بنت سبيع در كه بر قبيله سندن كه نسبت اولنمشلردر الجدلي فتحتينله ذكر اولنان جديله يه منسوب اولنان كمسنه يه نسبتدر ...
و نعيض دخي بر قبيله نك اتا باباسي ادبيدر الجدلاء جيمك فتحي و دالك سكوني و المكله ممدود ... الجندل جيمك و دالك ...
نونك سكونيله طاش حجاره معناسنه و بو معنادن كاه اولور رجل جندل تسميه اولنور . جيمك و دالك كسريله ...

الجدول جيمك و واوك فتحيله كوجك حرق يعني صغير معناسنه الجذل جيمك كسري و ذال معجمه نك سكونيله بوك اودون كوكي اصل حطب ...
همزه نك فتحيله جمعي اصول حطب معناسنه الجاذل ذالك كسريله ... الجذل جيمك كسري و ...
شول ... دكي ... ديو معناي جاذل ...
... تصغيري ... تعظيم ...
... الجزل فتحيله ...
... الجزلان ... الاجزال همزه نك كسريله ...
الاجتدال همزه نك و تانك كسريله ... الجرل فتحيله ... الجرول جيمك
فتحي ... الجراة جيمك فتحي و رانك كسريله ...
اولن الجرل ... الاجرال همزه نك فتحيله ...
... الجريال جيمك كسري و رانك سكونيله ...
و جريال ... الجرد ...
جيمك كسري ... الجزل جيمك فتحي و زانك سكونيله ...
... جزل الرأي اي عظيم الرأي ...
جزل الشيء ... الجزيل جيمك فتحي و زانك كسريله عظيم معناسنه در يقال عطاء جزيل و جزل اي عظيم الجزالة ...
... الاجزال همزه نك كسريله ...
... الجزلة جيمك كسري و زانك ...
... الجزالة ... الجزال فتحيله ...
... الاجزل همزه نك ... الجوزل جيمك و زانك فتحي و واوك سكونيله ...
... جوزل ...
... الجعل جيمك فتحي و عينك سكونيله ... الجعل جيمك ضمي و عينك فتحيله ...
... جعل ... وجعلوا الملائكة الذين
هم عباد الرحمن اناثا ... الجعلة جيمك فتحي و عينك سكونيله ...
... الجعالة جيمك كسريله ...
... الجعل جيمك ضمي و عينك فتحيله ... الجعلان جيمك كسريله ...
... جعلان ...
قاموس ... جعل الماء ...
... الجعل ...
... الجعلان الجعال جيمك كسريله ... الجعل ... الاجعال
كسريله ...
واجعال ... يقال اجعلت الكلمة اذا اراده الاستفاده ...

الجعل جيمك ضمي و جيمك سكوني و عينك كسريله ... طلب ايدن ديمكدر يقال اجعلت الكلبة فهي مجعل الاستجعال همزه نك و تانك كسريله ديشي كلب ...
... يقال استجعلت الكلبة اذا ارادة السفاد الاجتعال همزه نك و تانك كسريله ... جعل ... يقال اجتعل و جعل الجعل
... الاجفال همزه نك و جيمك كسريله ... الجفال
... ماقاتت الضائنة وخالا واجزجفالا ...
... الجفالة ... جفال ...
... بيوك ...
... الجفلى جيمك ... الجفل ...
... الجفلى ...
... الجفلى فتحتينله ... الاجفلى همزه نك و فانك فتحي ...
... دعوتهم الجفلى و الاجفلى اذا دعى ... اجفلى ...
الاجفل همزه نك و فانك ...
... الجفول ... الجافل فانك كسريله ... الاجفيل
...
الاجفال همزه نك كسريله ... يقال اجفلت الريح ... اجفلت الريح بالتراب
... الجحفل ... الجافلة فانك كسريله ... الاجفال
... الجل جيمك فتحي و لامك تشديديله ...
... الجلل ... جمعي اجلال ...
الاجتلال همزه نك و تانك كسريله ... الجلة ...
الجل جيمك ضمي و لامك تشديديله ... الجلال جيمك كسريله جمعي الاجلة همزه نك فتحي ... جيمك كسريله جلال ...
... الجلي
... الجلل ... الجلة جيمك كسريله ...
... الجل جيمك كسريله ...
... الجلة جيمك و جيمك فتحيله ...
... الجلال جيمك فتحيله عظمت معناسنه در فقولهم جلالة
... الجلالة جيمك فتحي و لامك تشديديله ...
... الجلالة ...
...
... الجلل جيمك ضمي و لامك تخفيفيله عظيم معناسنه در الجليل جيمك كسريله ...
... الجليل جيمك فتحي و لامك كسري ...
... الجليل ...
... الجلائل جيمك فتحي ... الجلجل جيمك ضمي ...
... الجلاجل جيمك ... الجلجلة ...
... الجلجل ...
... الجلجل ...

بريوكرمكه غرق زمين معناسنه وتجلجل بقاوب بوزلمق دخي ديرلر يقال تجلجلت قواعد البيت اذا تضعضعت وفي الحديث ان قارون خرج على قومه
يتبختر في حلة فامر الله الارض فاخذته فهو يتجلجل فيها الى يوم القيمة وحا جاء بهما انك ضمله فاخر اولان خلعة در الجلجل جيم اولك ضمي وكافي
كسريله اولدي صافي اولان زركب يقال حمار جلجال اي صافي الصوت الجلجل جيم اولك فتحي وثانينك كسريله بر موضعك اسميدر الجلجلان جيملرك ضميله
بانيده سكونيله كشنيز تخمي وابو الغوث ايتدي جلجلان سوسم تخمي در كه قاني لخته اولاهنوز حصاد اولنمادي وجلجلان يوركك بجيده اولديني
قان قطره سنه دخي ديرلر حبة القلب معناسنه يقال اصبت جلجلان قلبه يعني يوركنه اوردم الجلول ضمتيله قوم شهردن چيقوب كتمك يقال اجل القوم
عن البلد يجلون جلولا من الباب الاول اذا جلوا وخرجوا الى بلد اخر الجالة لامك تشديديله شول قومه دكه بر شهردن بر شهره چيقمش اوله يقال استعمل
على الجالة يعني شهردن چيقنلر اوزره عامل قلندي واستعمل على الجالة دخي ديرلر جزيه جمعنه وضع اولان كلمه در الجل جيمك فتحي ولامك تشديديله درو
نجاستين ديوشرمك يقال جل البعير يجل جلا من الباب الاول اذا التقط الاجلال همزه نك وتانك كسريله كذلك درو نجاستين ديوشرمك الجلال
جيمك فتحي وتخفيفيله عظيم القدر اولمق يقال جل فلان يجل جلالة من الباب الثاني اذا اعظم قدره الجليل جيمك فتحي ولامك كسريله عظيم
القدر اولان كمسنه الاجل فتحتيله زياده عظيم القدر اولان كمسنه وبعض شعرده فك ادغام ايله واقع اولوب اجلل دينمش ضرورت وزن كم كاديرلر
يا جل ما بعدت ديرلر يا قوم ما اجل ما بعدت معناسنه فعل تعجب اولمق اوزره الاجلال همزه نك كسريله تعظيم وتكريم ايتمك يقال اجلته اي في رتبته
چوق عطا قلمق معناسنه در يقال اتيت فلانا فما اجلني ولا احشاني اي ما اعطاني جليلة ولا حاشية ويقال ما اجلني ولا ادقني اي ما اعطاني
كثيرا ولا قليلا الجليلة جيمك فتحي ولامك كسريله بر قادن طوغرن دوه وحاشية جاء [illegible] ويقال ماله جليلة ولا
دقيقة ويقال ماله جليلة ولا دقيقة اي ماله ناقة ولا شاة التجليل على وزن التكريم بر نسنه تمام اولمق يقال جلل الشيء تجليلا اذا عم وتجليل
كيدرمكه دخي ديرلر تقول جللت الفرس اذا البسته الجل المجلل ميمك ضمي ولامك كسري وتشديديله شول بلوطدر كه يغموري [illegible] اوله التجلل
ولامك ضمي وتشديديله برنسنه نك اوزرنه علو ايتمك يقال تجلله اذا علاه وبرنسنه نك معظمي المق دخي ديرلر يقال تجللها اذا اخذ جلالها التجال
ولامك تشديديله [illegible] يقال فلان يتجال عن ذلك اي يترفع عنه جلولاء جيمك فتحي ولامك مديله ناحيه فارسده بر قريه نك اسميدر الجلولي
جيمك فتحي ولامك ضمي واخرنده يانك تشديديله جلولايه منسوب اولان نسنه على خلاف القياس مثل حروري في النسبة الى حروراء
فتحي ولامك مديله بر شهرك اسميدر الجمل فتحتيله دوه وقرا ابن عباس جمل نافه نك زوجي اولان دوه [illegible] الجمال جيمك كسريله جمعي
همزه نك فتحيله كذلك جمعي الجمالات كذلك جيمك كسريله جمع الجمع الجمائل جيمك فتحي وبانك كسريله كذلك جمعي در الجامل ميمك كسريله بر بلوك دوه
چوبانيله وصاحبيله اوله وصاحبلري ابلندن حامل شتربان والاذا اسبابانه [illegible] الجمالة جيمك كسريله شول دوه سوروسي
جمالدر كه اوزرنده [illegible] يقال هذه جمالة بني فلان وقرئ كانه جمالة صفر الاستجمال همزه نك وتانك كسريله دوه جمل اولمق
البعير صار جملا واستجمل جملا اذا اربع يعني دوه درت ديشي صاحبي اوله قوم جمل اولور وبويله [illegible] الجمال جيمك فتحي وميمك تشديديله
دوه صاحبي اولان كمسنه لر [illegible] جمال خالد وحماده كبي الجمال جيمك فتحي وميمك تخفيفيله كوزللك حسن معناسنه در تقول جمل الرجل
الجميل جيمك فتحي وميمك كسريله صاحب جمال اولان اد جميل [illegible] الجميل جيمك فتحي وميمك كسري ومديله كوزل صاحب جمال اولان
الجمال جيمك ضمي ولامك تشديديله زياده خوب اولان كمسنه الجمال جيمك ضمي ولامك تشديديله زياده خوب اولان كمسنه الجميل جيمك ضمي وميمك فتحي
بر جنس قوشك اسميدر صيغه تصغيرله اوزره وضع اولنمشدر الجملاني جيمك كسري وميمك سكونيله جميع ذكر اولنان قوشلر معناسنه كعندليب
ديورجمل فتحتيله مذحج دن بر قبيله نك باباسيدر كاول جمل بن سعد العشيرة در كه هند بن عمرو الجملي انلردندر لعن المومنين علي ايله [illegible]
جمل ميمك ضمي وجيمك سكونيله بر عورتك اسميدر الجملة جيمك ضمي وميمك سكونيله حسابك مجموعي الجمل جيمك ضمي وميمك فتحيله جميع جمله لر معناسنه الاجمال همزه نك كسريله
جمله يه دوندرمك تقول اجملت الحساب اذا رددته الى الجملة واجمال بر نسنه ايلك اتمك وبراتمك خوب ايتمك دخي ديرلر تقول اجملت الصنيعة عند فلان اذا احسنت
واجمل في صنعه اذا اجاد وكاه اولور اجمال ياغ اريتمك دخي ديرلر ابو عبيد روايت اوزره تقول اجملت الشحم وقوعمك دوشي چرب اولمغه دخي ديرلر
اذا كثرت جمالهم وبو كسه روايت در جمل جيمك فتحي وميمك سكونيله ياغ اريتمك تقول جملت الشحم اجمله جملا اذا اذبته الاجتمال همزه نكه وتانك كسريله
اريتمك تقول اجتملت الشحم اذا اذبته الجميل ميمك وكبر ضمي وثانينك فتحيله بركسنه ايله احسان معامله ايتمك التجمل جيمك ضمي وياتك تشديديله خرموده واولان كه
الجمالة على وزن الفرهود شول ناقه در كه اعضا قوي اوله ده ادكك شبيه اوله الجمل جيمك ضمي وميمك فتحي وتشديديله بر نوع حسابدر وجمل كمي ايشه
جمل سفينه معناسنه دخي اولور شول ايپدر كه بر قاچ ايپ كوز اوزرنده وابن عباس رضي الله عنه حتى يلج الجمل في سم الخياط قرائت ايدردي

على وزن التكريم برنسنه ايله تزيين ايدوب خوب ايتمك تقول جملته تجميلا اذا زينته التجمل فتحتيله وجيمك ضمي وتشديديله برنسنه تكلفله خوشلق طلمق طهرار ايتمك وتجمل جيل
ايتمك دخي ديرلر وجميلة ديتخوات ياغي شحم سلاب معناسنه قالت لزاة لا بنها تجملي وتعففي يعني شحم ياغني كل ايدوب عفاف ايله وعفافه عين ايله [illegible]
قانن سوزه وضع ذكلدكه بو كلام جمال صناع وعفت صناعي اول دكمكي حرا ايام ده الجول جيمك فتحي وواوك سكونيله جولان ايتمك برنسنه احنيادا ايتمك دخي
ديرلر تقول جب هذا من هذا اي اخترته منه الجولان فتحتيله معناسي يقال جال يجول جولا وجولانا وجولان المال ماك خرده سي ديرلر فراوعاتي اوزره
الاجيال همزه نك وتانك كسريله الانجيال همزه نك وجيمك كسريله كذلك جولان ايتمك واجتيال اختيار ايتمك دخي ديرلر تقول اجتلت منهم جولا اي اخترت
الجولان جيمك فتحي وواوك سكونيله شام شهرنده بر طاغك علي در الاجالة همزه نك كسريله دوراندرمك يقال فيال اجيل السهام يعني قما اوقلري دوندر
التجوال تانك فتحي وجيمك سكونيله طواف ايتمك تطوال كبي دور ونا ومعنا التجويل على وزن التكريم چوق جولان ايتمك تقول جولت في البلاد اذا طوفت التجاول
تانك فتحي وواوك ضميله جولان ايتمك يقال تجاولوا في الحرب اي جال بعضهم على بعض وكانت بينهم مجاولات المجول ميمك كسري وواوك فتحيله شول قميصه ديركه
جاريه لر كيه جولان ايدوب كاه اولور قلقانه دخي مجول ديرلر الجول جيمك ضمي ومديله قيونك ديوارى دو جول البئر معناسنه ابو عبيد ايتدي قيونك
اشاغدن اسفلنه واريجه هر جانبي در الجال على وزن الحال بعينه الاجوال همزه نك فتحي وجيمك سكونيله جمعي قيو ديواري معناسنه وجول عقل وادراكه
دخي ديرلر يقال ماله جول اي عقل وعزيمة تمنعه مثل جول البئر الجهل جيمك فتحي وهانك سكونيله علمك مقابلي در الجهالة جيمك فتحيله كذلك علمك مقابلي در يقال
جهل فلان جهلا وجهالة من الباب الرابع التجاهل تانك فتحي وهانك ضميله جاهللك اظهار ايتمك وبرنسنه يي بيلوركن تجاهل ايتمك تقول تجاهل اذا اري من نفسه
ذلك وليس به الاستجهال همزه نك وتانك كسريله بوكسنه يي استخفاف ايدوب جاهل عد ايتمك تقول استجهله اذا عده جاهلا واستخفه وفي المثل نزو
الفرار استجهل الفراد وفراد فانك ضمي وراء اينيله مبالغه بالان صغير نك ولكن دركه هنوز رسيده اولاوز دادكده بيشي اوزره صيچرر معني برنيجي
رسيده اولان صيچره ده غم كوروب اولمينده دخي صيچرمه قدره كانه يكي رسيده اولمك صيچرمه سي اولمينلرك استخفافنه وسي ادلور وبو بر مثلدركه بوكز
كمسنه نك صحبتي اولمه دن اجتناب لازم اولور مجالسه ده ضرب اولنور تاكه انك فعلي كبي فعل ايتمك لازم كلمك التجهيل على وزن التكريم بركسنه يي
جهالته نسبت ايتمك المجهلة ميمك وهانك فتحي وجيمك سكونيله بركسنه يي جهله حمل ايدن نسنه منه قولهم الولد مجهلة المجهل ميمك وهانك فتحيله شول بريه دركه
انده علامات طريق اوله نتقول ركبتها على مجهولها الجهلاء جيمك فتحي وهانك سكوني والفك مديله برلفظ در كه تاكيد ده استعمال اولنور نتقول كان
كان ذلك في الجاهلية الجهلاء و ديرلر جهلا جاهلية لفظنه تاكيدا يي بار زاولور ده شتي اولمنده ونص والموح هايج وليلة ليلاء ويوم
يوم ديدكلري كبي وتدقا دغو وهج فتحتيله حرده سنكود برلر الجيل جيمك كسري ومديله ناسدن بر طايفه در مثلا ترك بر جيل وارمن
جيل ديرلر جيلان جيمك فتحي وبانك سكونيله عبد القيس قبيله سنه بر جماعتدر وجيلان الحصي شول اوفق طاشلردر كه اني سيل ديوب
اليمكه دن وتن منزل ولد فصل الحاء الحبل حانك فتحي وبانك سكونيله ايپ معناسنه الحبال حانك كسريله جمعي ايپلر معناسنه الاحبل
همزه نك وبانك ضميله كذلك جمعي وحبل عاتق بوني اماده دخي ديرلر و امان قريب معناسنه در وحبل وصال دخي ديرلر بو سببدن اوزن قوم
حبل وبو لرده وصل ووطبل معناسنه وحبل العاتق يوكسك دامور ده وحبل الوريد برطمره ديوينده وحبل الذراع برطمر در قوله في
هو علي حبل ذراعك اي في القرب الحبلة حانك ضمي وبانك سكونيله بر دكنك اغاج يمشي در ونه حديث سعد لقد رايتنا مع رسول الله صلى الله عليه وسلم
وما لنا طعام الا الحبلة وورق السمر ويمر بوده براغاجك اسميدر الحابل بانك كسريله شول كلودركه ذكر اولنان حبلة يمشي اولنور وحبله
يوتني دخي ديرلر كه قسطاطينه سي طاقتني دغني كلر قلوده الحبل حانك كسري وبانك سكونيله افت وداهيه معناسنه الحبول ضمتيله جمعي ذكر اولنان
داهيه لر معناسنه الحبيل حانك فتحي وبانك كسري ومديله بر لفظدركه جبل براح ويلدكره اسمز اولور يقال اللواقفة محانه كالاسد
لا يبرح حبل براح الحبل فتحتيله قادن نيه اولان ولد حمل معناسنه يقال حبلت المراة من الباب الرابع الحبلى حانك ضمي وبانك سكوني والفك
قصريله بو كلي عورت معناسنه الحبالى حانك فتحي والفك قصريله جمعي بوكلو عورتلر معناسنه الحبالات حانك ولامك فتحيله كذلك جمعي وبونك جمعي
حبالات كلدي زيرا بونكه اون افعل بوقدر پس صرحي كلمسنه جمعنه حالغا وكلدي وبونك اصلي حبالي ايدي لامك كسريله ديرلر اهرجمع كوانكه
وبونه صريحي الف دوالفك غنيمه كلي حرفي مكسور اولور مساجد وجعافر كبي اندن صكره الف تانيث دن مقلوب اولاه بائي الف قلب
اولوب حبالي ديرلر لامك فتحيله تاكه الثني يعني فرق اولنسه كم صحاري ده مرود تمتيده وهم حبالي دخي حيلي كبي اولدركه حرف ده زير كه بالف
تانيث سياقط اولور كسي بين داخل اولوب حيجو بنه كم جراوده ساقط اولور الحبلي حانك فتحي وبانك سكوني وبانك تشديديله حبليه منسوب
اولان نسنه الحبلوي كذلك حانك ضمي ولامك فتحي وبانك تشديديله حبلايه منسوب اولان الحبلاوي حانك ضمي وبانك سكوني ونانك تشديديله كذلك

حبلايه منسوب اولان نسنه وابودبو هر طرفلي اولان حيوانه حبلى دينلر ديتا المحبل ميمك وبانك فتحيله زمان حمل يقال كان ذلك في محبل فلانة
في وقت حبل امه بر الحبل فتحتيله حملك باو ديسى نتاج النتاج وولد الجنين معناسنه وفي الحديث نهى عن حبل الحبلة وبعض نسخه ده عن بيع حبل الحبلة
اولمشدر ظاهر بودر كه نسخه اولده دخي مضاف مقدر در وحبل كذلك اصمه بر اغجنه دينلر تفصيل الكرم معناسنه الاحبال همزه نك كسريله حبلي قيلمق
القاح معناسنه يقال احبل اذا القح الحبلة حانك فتحي وبانك سكونيله كذلك اصمه بر اغجي بعض لغتده در الحبالة حانك كسريله طوزاق كه انواعي اولر الحابل
بانك كسريله بشلكه نسنه در كه طوزاق نصب ايدر وحابل آدشي معناسنه ده كلور وفي المثل اختلط الحابل بالنابل ونابل اوقجي در ... معناسنه المحبول
ميمك فتحي وبانك ضمي ومديله شول وحشيه در كه طوزاغه دوشمشدر الحابول حبل وزننده الكافر شول ايب در كه اونكله خرما اغاجنه چيقيلر الاحتبال
همزه نك وتانك كسريله طوزاقله آولمق المحبل ميمك ضمي وبانك فتحيله ... بلكه حرده باي معناسنه احبال حانك كسريله بر رجلك اسميدر طليحه
حويلك الاسدي اصحابندن الحبنل حانك وبانك فتحي ونونك مابينده سكونيله قصير القامه اولان رجل وكودك معناسنه ده كلور ...
رجلك دخي اسميدر الحنتال حانك ضمي ونونك سكونيله خلو در معناسنه يقال ما اجد منه حنتالا اي بدا وابو ذنوبه همزه ايله دولت قيلوب مالي ...
دينك بذ معناسنه الحثيل حانك كسري وثاء مثلثه نك سكونيله وياء مثناة نك فتحيله همزه وزني اوزره طاغده بتن اغاجلرده بر نوعدر ...
سمجه بلوط مجيد ديرلر وكاه اولور رجل قصيره دخي حثيل ديرلر الحثالة حانك ضميله اربه دن وبرنجدن وخرمادن وكلكن قابيدر وبالجمله قابق
اولان باك اولنان خرده واته حثاله ديرلر وحثالة الدهن ياغك ... دركه باك حثاله هر نسنه نك ... الاحثال ...
كسريله صبينك صولسي بوزلملق يقال احثلت الصبي اذا اساء غذاءه الحجل حانك فتحي وجيمك سكونيله اياق باغي قيد معناسنه وخلخال معناسنه ده كلور
وحانك كسريله دخي لغتدر بو معنالرده الاحجال الفك فتحيله جمعي يقال انها كذات احجال التحجيل علي وزن التكريم آتك دورت اياغي يا اوچ اياغي
وياخود ايكي اياغي اق اولمقدر كه بلككلرندن تجاوز ايدوب ديزلرينه واكر بجلرينه كجميه زيرا خلخال ايلري بونلردر يقال فرس محجل ...
قوايمه تحجيلا ... اكر اتك دورت اياغنده اولورسه محجل الاربع ديرلر واكر تحجيل ايكي اياقده اولسه محجل الرجلين ديرلر واكر بر اياقده اول
وبلككدن تجاوز قلمسه محجل الثلث ديرلر مطلوق يد او مطلوق رجل ديرلر يعني اوچ اياغي ... بر اياغي ياخود بر ال خالي ديرلر واكر بردخي
اولان ال وبر اياغي اق اولسه ممسك الايامن مطلوق الاياسر ياخود ممسك الاياسر مطلوق الايامن ديرلر واكر بر ال وبر اياغي اق اولورسه ...
اكا مشكول ديرلر وبو تقييددن فهم اولنور كه ايكي ال فقط ياخود بر ال فقط اق اولسه انه محجل ديمه يرلر وبر اياغي اق اولسه محجل ديرلر ...
جوهري اولكلام منع التحجيل باضونه قوائم الفرس اوفي ثلث منها اوفي رجليه ... رجل واحد اق اولان محجل ... اشعار ...
جوهري كلامنك وبابك اخرى بيننده بو نوع موافقت واردر الحجلان فتحاتيله اياغي باغلو كمي بوريمه كبي بوريمك يقال حجل الطائر حجلا
من الباب الاول والثاني وحجلان ... دخي ديرلر ... اوچ اياغي اوزره بوريمه كبي ياخود اوغلانك بر اياغي اوزره
بوريمه كبي الاحجال همزه نك كسريله دوه نك صول النده ... باغمق ... تقول احجلت البعير اذا اطلقت قيده من يده اليسرى
في اليمنى الحجلة فتحتيله كلك اوي الحجال حانك كسريله كلك اولري معناسنه جمعدر وكلين اوي شول اوه دركه قماشلرله وتختلرله وپردهلر ايله تزيين ...
وحجلة دخي ديرلر طيبوقوشنه شبيهه قوش معناسنه الحجل فتحتيله جمعي الحجلان حانك كسريله وجيمك سكونيله كذلك جمعدر الحجلى
الفنك قصريله كذلك جمعي ... كلكلر معناسنه وفعلي وزننده جمع كلدى الا ايكي كلمه ده ... جمعيدر ...
دخي حجلي حجلك جمعيدر وحجل ... دخي ديرلر صغار الابل معناسنه وحجلة فتحتيله واحدينه ديرلر الحجلاء حانك فتحي وجيمك سكونيله
ومديله شول قيونه دركه ... اوله وصاحب صحاح ... سهو در زيرا ... طرفنه ديرلر ...
واقع اولان اوطه لفظ ... معناسنه كلدر الحوجلة حانك وجيمك فتحي وواوك سكونيله شول كوچك شيشه در كه ...
التحجيل ... تقول حجلت عليه تحجيلا اذا اعاذ عليه تحجل تانك فتحي وحانك سكوني وجيمك ضميله بر اتك اسميدر كه لبيدك شعرنده واقع اولمشدر
الحدل حانك فتحي ودالك سكونيله بركيمه ظلم اتمكه ميل اتمكه يقال حدل عليه يحدل حدلا من الباب الثاني اذا مال عليه بالظلم وحدل ظلم ... دخي
ديرلر يقال رجل حدل غير عدل الاحدل همزه نك ودالك فتحيله شول كمسنه دركه ... اكري اوله براموزي ... بوكسك اوله ...
ايكي احدل شول كمسنه دركه انك اموزلري ... اوله الحدلاء حانك فتحي ودالك سكونيله ومديله شول ... دركه ...
... زياده چوق اوله الحدول حانك ضمي ودالك سكونيله ... ديرلر وفي الحديث ... تحدل فيه ... نسخه ده
تحدل فانه واقع اولمشدر وبعضده نونله تحنل واقع اولمشدر ظاهر بودر كه ... تحدل كلامه ... قال ...

تحدل

تحمل ووجه ثانيه نظر جوابه او اولوب تتمه حديثدن اولور وبو مقامده صاحب صحاح حزل ... برهن دينشدر ... الحزل
فتحتيله كوز قباغنده ... چيقمق كربكلري دوكلمك يقال حزلت عينه تحزل حزلا من الباب الرابع اذا سقط هدبها من قرحة تكون في
اشفارها وحزلة كذلك بر جنس ... ديو ... الحزال حانك فتحيله بر نسنه دركه سلم اغاجنك كوكندن چقار ...
... ايدرلر وابو عبيد ... حزال شول ... نسنه در كه سمر اغاجندن چقار انى اكل ايدرلر الحرجل حانك وجيمك ضمي ومابينده
رانك سكونيله طويل معناسنه در الحرجل علي وزن جعفر شول دانه دركه ... معناسنه الاحزئلال همزه نك وزاء معجمه نك كسريله ...
... ارتفاع معناسنه يقال احزألت الابل في السير اذا ارتفعت واحزأل الجبل اذا ارتفع فوق السراب الحزنبل حانك وزانك وبانك فتحيله ونونك مابينده
... سكونيله قصا اولوب ... اولان كمسنه الحسل حانك كسري وسينك سكونيله كلر باوديسى كه هنوز يمرده دن چقمش اوله ...
باولري معناسنه ابا الحسل كلر كنيه سيدر ذكر اولنان معنادن ماخوذ در ... لا اتيك سن الحسل ديو ... ابدا
معناسنه در زيرا حسلك ... اصلا دوشمز ... الحسيل حانك فتحي وسينك كسري ومديله اوكوز باوديسى ولد بقر معناسنه ...
لفظندن واحدي يوقدر الحسيلة حانك فتحي وسينك كذلك كسري ومديله ... اوده ... خرمانك ... قوتي
اوله ده ... ياخود صوبله اصلادوب ... قوري خرما ... لذت بولنور ديو يقال ... الحسيلة ...
... معناسنه الحسالة حانك ضميله ... حثاله كبي ... المحسول ميمك فتحي وسينك ضمي
ومديله رذالت اوزره اولان كمسنه يقال احسل به اذا احر حظه يعني نصيبي نقص اولنه التحسيل علي
وزن التكريم بركمسنه نقص ... يقال فلان يحسل نفسه اي يتقصر ... الحسكل حانك وكافك كسريله
هر نسنه نك صغير اولان ... صغير اولور ... وصاحب صحاح ... ولد معناسنه حسل
... سهو در ... جوهريدن معلوم اولور ... الحساكل حانك فتحي وكافك كسريله جمع
... معناسنه الحسكلة حانك وكافك كسريله وسينك سكونيله كذلك جمعي ... عبارت جوهريدن فهم اولنان بودر ولكن ...
جمع اولمق خلاف مشهور در ... التحصيل علي
وزن التكريم بر نسنه يي حاصل قلمق تقول حصلت الشيء تحصيلا وتحصيل الكلام ... الحاصل صادك كسريله المحصول ميمك فتحي وصادك
ضمي ومديله بر نسنه نك باقي قلانى الحصايل حانك فتحي وياتك كسريله باقي قالمش ... الحصيلة حانك فتحي وصادك كسري ومديله واحدي باقي قلان نسنه
معناسنه المحصل ميمك ضمي وصادك كسري ... ايدر الحصيل حانك فتحي وصادك كسري ومديله بر اوتك
اسميدر الحصل فتحتيله ذكر اولنان ... اكل اتمكله ... يقال حصل الفرس حصلا من الباب الرابع اذا اشتكى بطنه من اكل تراب هو النبت
وحصل خرما قوروغنه دخي ديرلر ... اول الحصل فتحتيله واحدي الاحصال همزه نك كسريله خرما اغاجي قوروغي
... يقال احصل النخل الحصالة حانك ضميله ... الحوصلة حانك
وصادك فتحي وواوك مابينده سكونيله قوش قورصغي وحوصل ... دخي ديرلر يقال ... اذا ملأ حوصلته ...
... الحظل حانك فتحي وظانك سكونيله تصرفندن وحركتندن منع اتمك يقال حظل عليه يحظل من الباب الاول ...
... دخي ديرلر حظل الشيء حظيلا من الباب الخامس اذا كف بعض مشيه الحظل حانك فتحي وظانك كسريله شول كمسنه در كه ...
... انفاق ... الحظلان حانك فتحي وظانك ... الحظلان حانك كسري وظانك سكونيله ... اوده
اولمق معناسنه الحظلان فتحتيله غضبناك اولان كمسنه نك يوريمسي الحنظل حانك وظانك فتحي ونونك سكونيله ... اكا ابوجهل قاوني دخي
ديرلر وصاحب صحاح حنظل ... مناسب كلدى الحظل فتحتيله دوه ... چوق يمك يقال حظل البعير من الباب الرابع
اذا اكثر من اكل الحنظل الحنظلة حانك وظانك فتحي ونونك سكونيله بني تميم قبيله سنك اكريدر وافضلي اولان قبيله در كه ... حنظلة الاكرمين ديرلر ...
ابناء حنظلة بن مالك بن عمرو بن تميم در الحفل حانك فتحي وفانك سكونيله قوم جمع اولمق وحفل يغمور ... ياغمقه دخي ديرلر يقال حفلت السماء
... وبو مقامده صاحب ترجمه ... غلط در ... مصادر
المحفل ... معناسنه ده كلور يقال احتفلت كذا اي باليت به يقال لا تحتفل به الاحتفال همزه نك
... كسريله كذلك جمع اولمق يقال احتفل القوم من الباب الثامن واحتفلوا اذا اجتمعوا وحفل جمع اولان جماعته دخي ديرلر ...

ای جمع و بو اصلنده مصدر ایکن احتفال برنسنه ایچون بحلا اولمغه دخی دیرلر و صاحب ترجمه المختار احتفالی برشیء کتمکله تفسیر ایتمشدر غلطدر
دره سیللا طولمغه دخی دیرلر یقال احتفل الوادی بالسیل اذا امتلأ الحفیل علی وزن الکریم تقریه کبی ورنا و تقریه دیرلر که قیون صاغمغه [illegible]
صاغمیه سنه سودی اولسون دیو ونهی النبی صلعم ای ترکه من التصریة والتحفیل المحفلة میمک ضمی و فانک فتحی و تشدیدیله ذکر اولنان قیون المحفل
و فانک فتحی و تشدیدیله کذلک احلوب بحلا ولمه و صاحب ترجمه بو معنی دخی غلط ایتمشدر ذکر اولنان مزده غلط ایتدوکی بکی المحفل میمک فتحی و فانک کسریله
اولاجیه یر المحفل الحافل فانک کسریله سوت قبه دکه سودیله طولو اولاییقال ضرع حافل ای لبنا و صویله طولو اولان دره یه دخی دیرلر [illegible]
اذا کثر سیلها و شعب شبنک کسریله طاغده اولان یوله دیرلر الحفالة حانک ضمیله برنسنه یی پاک ایدرکن دوکلن نسنه حثالة کبی دره و دنا و معنا یقال هو من
حفالتهم ای ممن لاخیر فیه و بو اصمعی روایتیدر و اصمعی ایتدی حفاله هر نسنه نک دوکنتیسیدر دیرلر الحفل حانک فتحی و فانک سکونیله بر نسنه ده جد
انکه یقال هو رجل ذو حفل اذا کان مبالغا فیما اخذ فیه و حفل کوتری معناسنه ده کلور یقال جاؤا بحفلتهم ای باجمعهم و حفل بر نسنه ده و کلام
مبالغه یه دخی دیرلر احفل الامر جعلته ذا حفل الحفلة حانک فتحی و فانک سکونیله [illegible] طاغده [illegible] قال [illegible] الاحقال
کسریله بمعناه یقال احقل الزرع و حقل کذلک [illegible] دیرلر الحقلة حانک فتحی و قافک سکونیله [illegible] قطعه [illegible] معناسنه و فی المثل لاتنبت البقلة
الا الحقلة اصمعی ایتدی حقله بر وجعدر که بطنده اولور و ابو عبیده ایتدی بر وجعدر [illegible] حاصل اولور یقال حقلة الفرس
حقلا من اکل التراب مثل وجع [illegible] الاحقال همزه نک کسریله ذکر اولنان مرضه معناسنه و قاموسده حقله نک بو وجه اوزره جمیع کلیه سندن تعریض
زیرا افعد و دنیده غالب [illegible] الحقلة حانک فتحی و قافک کسری و متلیله بر موضع اسمیدر الحاقلة میمک ضمی و قافک فتحیله سنبله ده اولان دانه
دنبا [illegible] بیع انکلده که بونده نهی اولنمشدر الحوقل حانک و قافک فتحیله الحیقال حانک کسری و متلیله بو کسته زیاده پیر اولمغه و [illegible]
قادر اولمعیه دخی حوقله سولنیک اولان ذکره دخی دیرلر جوهری ایتدی متاخرین دن بعض حوقله فی قائله ذعم ایدرمیسوک اولان ذکریایی دیو
ماخوذ دره دیمشدر لکن بو مسموع دکلدر دیدی و هم جوهری ایتدی ابوالغوث دن سؤال ایدوب حوقله دیو هم ایتدی حوقله زیاده پیر اولان کسنه یه
ذکری ده المحکل حانک ضمی و کافک سکونیله اولادی بش [illegible] نسنه فرجه کبی مثلا المحکلة حانک ضمی و کافک سکونیله کلام قارشیق اولمغه فهم اولنمیه
فی لسانه حکلة ای عجمة لا یبین الکلام الاحکال همزه نک کسریله خبر مشکل اولمغه یقال احکل الخبر اذا اشکل المحکل حانک و کافک فتحی و بانیده
نونک سکونیله قیصر [illegible] اولوب دنی العطیع اولان کسنه الحل حانک فتحی و لامک تشدیدیله دوکوم چوزمک تقول حللت العقدة احلها حلا یعنی
الا وکاء اذا فتحها و حل قو نمغه دخی دیرلر نزول معناسنه الحلول حاتک کذلک قونمغه و حلول قربانک شول یره صنعه ایرشمکه دخی دیرلرکه اندن انک
حلالی اولور یقال حل الهدی یحل حلولا اذا بلغ الموضع الذی یحل فیه نحره و حل العذاب یحل دیرلر باب ثانیدن و جب معناسنه و یحل دیرلر باب اولدن
نزل معناسنه و بو ایکی معنا اوزره قرأت اولنمشدر و قوله تعالی فیحل علیکم غضبی دوکی قول شریفی و اما او تحل قریبا من دارهم ده دکی جمیع
قرأت اولنمشدر نزل معناسنه و حلول بر حاله اولمغه دخی دیرلر تقول حل الدین یحل حلولا من الباب الثانی المحل میمک و حانک فتحیله معنا البعد
یقال حل بالمکان حلا و حلولا و حللا اذا نزل نزولا و محل نزول اولنان مکانه دخی دیرلر و حللت القوم و حللت بهم دخی دیرلر معنای واحد
و محل شول معنایه دخی دیرلر الحل حانک کسریله حلال که حرامک مقابلیدر یقال هو حل بل و بل دنی حلال دیرلر و حل احرامدن چیقمغه دخی دیرلر
رجل حل من الاحرام و یقال انت حرم و حل مکه شوقده حرمدن طشره اولان دخی دیرلر و حلال دیرلر یعنی دن استثنا ایتمک دیمکدر [illegible]
یاحالف و اذکر حلالا الحلال حانک کسریله قرنبایی دیرلر قوم که کثرت اوزره اولهلر یقال قوم حلال ای نزول و فیهم کثرة و حلال جمع قربانه حله ایرشمک
دخی دیرلر یقال حل الهدی و حل محل معناسنه دخی کلور یقال هو فی حلة صدق ای بمحل صدق الحلة حانک کسریله کوتلک قربونا ابو دخی قوم یقال
حلال لو حلالدن ده یالانک متاعنه دخی دیرلر الحلة میمک و حانک فتحیله قومک منزلی المحلال میمک کسری و حانک سکونیله شول مکانه دیرلرکه قوم انده نزولی
اکثر اولمیه لر المحل میمک فتحی و حانک کسریله شول اوصعیدکه انده قربانلر بوغازلنور مثل قوله تعالی حتی یبلغ الهدی محله و محل الدین
مدتی نهایت بولدوغی زمان الحلل حانک ضمی و لامک فتحیله بر دره لر یعنی الحلة حانک ضمی و لامک تشدیدیله ازار و ردادن عبارتدر حله به حله دیرلر ایکی ثوب
اولمینجه الحلیل حانک فتحی و لامک کسری و متلیله ذوج الحلیلة علی وزن المذکور ذوجه و حلیل و حلیله دیرلر زیرا هر حلول ایدرلر یقال هذا حلیل
وهی حلیلة لمن یحال فی دار واحد الاحلیل همزه نک کسری و حانک سکونیله لام اولکی کسری و متلیله سدک یوندن چیقدیغی یول معناسنه و ممه دن سود چیقدیغی
یره دخی دیرلر مخرج اللبن معناسنه المحلل حانک فتحیله حرامک مقابلیدر تقول حل لک الشیء یحل حلا و حلالا من الباب الثانی و حلال مرحلال اکر
حقیقتده دخی دیرلر تقول حل الحرام یحل حلالا و لامعنا ایکتا المذکور و عمرت عورتدن چیقمغه دخی دیرلر و کما اولور حل دیمک حقتدن فعل

حانک کسریله ما قبلنه تعلق اولنمش اولیا خود کسر صریح اولمیه تمام طریقیله اولامیل دوم اولمغه و عنکبوب بو اسلوب و وزنده استعمال ابلر که
سایرکلرده دخی لغتک بو منوال اوزره دسته وزندکی الاحلال همزه نک کسریله قونمغه معناسنه که ازالکیده احلال احلاله قلمغه دخی دیرلر تقول
احللت المرأة لزوجها و احلال المحرم احرامیندن چیقمغه دخی دیرلر حل معناسنه لغتدر و احلال احرمدن حل چیقمغه دخی دیرلر یا خود عربلر
ایکلان بیناده ن چیقمغه دخی دیرلر و احلال شهور حرام داخل اولمغه دخی دیرلر حرام اشهر حرمه داخل اولمغه دیمکدر حکمی و احلال لبن ک
سود ناز ل اولمغه دخی دیرلر طوغرمقسزدن و احلال کمی و نفسنه عقوبتی واجب قلمغه دخی دیرلر یقال احل بنفسه اذا استوجب العقوبة
المحلان میمک ضمی و حانک کسریله حوطلک و دکرمن معناسنه و ابو یوسف روایتی اوزره المحلات میمک ضمی و حانک کسریله حوطلک و دکرمن
و نوعو بحو و باله معناسنه یعنی هر کسنه که انک قتنده بو آلات جمع اوله هر قتنده حلول و نزول ایتسه ده اولور و الا برقچه قریب یرده
نزول ایتمک لازم اولور بو مناکنده ذکر اولنان او و بک بعضی ابتضاده ایدوب المحلل میمک ضمی و لام اولکی کسری و تشدیدیله ایکی ادکیل قوتی
کمه ایکی ادسنده کیرنده کسنه به دیرلر شول حسبتیله که اکر جرب و تعل آله و اکر یکیلو ایسه غرامت حکمیده انجیق المحلل و زن سنکو اوزره شول کسنه در که
ایکی طلاق بوش اولان عورتی تزوج ایدر ایکنجی زوج اوله تا اولکی کوجه حلال اولسون دیو بو النکاح المحلل میمک ضمی و لامک فتحی و تشدیدیله شول مکاندرکه
انی حلال ایتمک حوشلق چوق و اتیع اوله الاحتلال همزه نک و تانک کسریله بر محله نازل اولمغه یقال احتل انزل المحل فتحینده و لام اولکی فتحی و تشدیدیله
یمیندن استثنا قلمغه دیرلر یقال تحلل فی یمینه اذا استثنی الاستحلال همزه نک و تانک کسریله بر نسنه یی حلال عد ایتمک یقال استحل الشیء اذا عده حلالا
المحلة علی وزن المرکزه بر قومک بر نزول ایدوب قنودکی حلت القوم اذا نزلتهم عن من بیننهم یمحلة ثانیة سولدوب زجرانیک دخی دیرلر تقول
حلحلت الناقة اذا قلت لها حل و حلحلتک کی حل ناقه یه سور مدده استعمال اولنور و ناقه یه سوم حل دخی دیرلر حالت وصلیده شو نیله
الحمل علی وزن التلزل برکسنه مکاندن زایل اولمغه دیرلر یقال تحلحل عن مکانه اذا زال الحلان حانک ضمی و لامک تشدیدیله انده قرندن
ایلان اوغلاق نه کم یلعب بو حنیفة کلوبدر بناء اله تعالی التحلیل علی وزن الکریم حلیل لغتیدر المحلة تانک فتحی و حانک کسری و لامک تشدیدیله بمعنا
یقال حللت تحلیلا و تحلة کما تقول غرو و تعبیرا و تورة و بحرا برک تحلة القسم دیدکلری یمینده دیو دو ده متعادی دیکدی و بر تقول لون فعلة
علت القسم لم افعل الا بمقدار ما حللت به یمینی و لم ابالغ و منه الحدیث لا یموت لمومن ثلاثة من الاولاد فتمسه النار الا تحلة القسم یعنی بقدر الله
شرفه بقوله و ان منکم الا واردها کان علی ربک حتما مقضیا یعنی ضرورة بقدر حل حلال دوزخ قو اهرکی ایتنی جهنم [illegible]
انسی جهنمه اولادی اولان مومنک و ده دو و سعادتلو ده کلورلر یعنی یمین غرضی اولجقه اولور و بو ندن زیاده و اولمغی بو وجهله
قرب الوقتی لبی نسنه تحلیل دیرلر یقال ضرب تحلیلا المحل فتحنده و انکه کریمه لرینه مصغرا و تمعه و اکر صنوف دیرلر بر اول
بالطرق دیرلر فتحیله الاحل همزه نک و حانک فتحیله شول دوه در که انک قتحیله ایده ملایمت و استرخا اوله و بو هر حیون بو یمن بویده و الاقمه
نزوم دکلیده المحلوحل حا اولکی ضمی و حا ثانینک کسریله جمیع صاحب قرار اولان لولر معناسنه الحل حانک فتحی و میمک کسریله کوتورمک تعبیر
حملته الشیء علی ظهری احمله حملا من الباب الثانی و منه قوله تعالی حملت حملا حفیفا و حمل اسم معناسنه دخی کلور قادینه اولان یولده و لوغ بانسمع
اولان میوه معناسنه الحمل حانک کسری و میمک سکونیله ادقیه و باشه کتورلن نسنه و بو نمکرده اولان الکیت روایتیده الحامل میمک کسریله بو کلمه ده قیت
الحامل کوزک میمک کسریله معنا حاملة لامرأة حامل و حاملة اذا کانت حبلی شول کسنه که حامل دیمشلر بو صفت طایفه نسنا خصوص صفت اولوب
ثانیتده احتیاج اولمدیغی بناء دیمشلر و شول کسنه که حامله دیمشلر حملت اوزرینه بنا قلوب حملت فهی حاملة دیمشلر جمع ایدوب ثانیدن
اوزره برنسنه کتور اول وقت حامله دیرلر حامل دیر لر و بو جهته تانیث حرفه احتیاج اولمدیغیدر لازم اولور بو ذکر اولنان اهل کوفه
تولجه در و اما اهل بصره بو ذکر اولنان اصل معتبردر دکلدر دیرلر ذیولی ایله عرب رجل ایم و امرأة ایم دیرلر دوج تر معناسنه و رجل عانس
و امرأة عانس اشتراک وار دیکن و امرأة مصیبة و کلبة مجرة دیرلر طوغوردن عورت و اولاد طوغوردن کلب معناسنه اشتراک بو یوزدن یکن
بس اصل بصره ایتدی صواب بو درکه ایدیلر حامل و طالق و حائض بو قلر که اشیای اوصاف مذکر ده که بو نلر تانیث فعل شیءدر که
اوزرلر بو ایکی رجل معناسنه و روایت مبالغه ایله روایت قلیجی برجل معناسنه و حاجو و نکاح ابوعلی ر جل معناسنه اوصاف نوع ده که بو نلرده
ذکور معنالیدر و ابن دریدو ایتدی حمل بحرده ایکی لغت و امره دیرلر حانک فتحی و جوی حانک کسریله و حمل قومک جنسنه اقسام ایتکوده ار
نزلت حلت علی بنی فلان اذا اشتد عیشهم و اکثر قادانکوه و اولسون معادو کرمه صاحبه بو معنا که تعبیرندن دوری اولنیه که
سزا اولمغه حکمی هر ده کوکلکه تعبیر بر بودر و اتیع اولان اذا غوا دوش جنایات معناسنه ترجمه تسمیه و حمل برکسنه که دوز فنندن حقتی ترکد

دخی دیرلر نتکیم یقال حمل علی نفسه فی السیر اذا اجهدها فیه حملنا ذکر تردمکه دخی دیرلر تقول حملت ولاله الحمّل فتحتیله حاملک جمعیدر کوتریجیلر معناسنه
حملة العرش وحملة القرآن الحمل حانک فتحی ومیمک سکونیله هجوم کبی یقال حمل علیه فی الحرب الاحتمال همزه نک و تانک کسریله کوتورمک تقول
احتملت ولاله واحتمال کوچمک معناسنه ده کلور یقال احتملوا بمعنی ارتحلوا الحمل فتحتیله قوزی برج معناسنه
معناسنه در الحملان حانک ضمی ومیمک سکونیله حملک جمعی قوزیلر معناسنه الاحمال همزه نک کسریله
اکه دیرلر تقول احملت الحمل علی الحمل و احمال ناقه سود کتورمکه دخی دیرلر یقال احملت الناقة اذا انزلت لبنها من غیر حبل
دخی استعمال اولنور المحمل میمک ضمی و میم ثانینک کسریله ذکر اولنان وجه اوزره سود کتورن ناقه الاستحمال همزه نک و تانک کسریله برنسنه یکوترمک
طلب ایتمک تقول استحملته اذا سألته ان یحملک التحمیل علی وزن التفعیل برنسنه یکتورمکه تکلیف ایتمک یقال حملته الرسالة اذا کلفته حملها الحمالة
حانک فتحیله کفیل اولمق تقول حملت به حمالة اذا کفلت دخی دیرلر التحمل
تقول تحمل الحمالة اذا احملها و تحمل کوچمک معناسنه ده کلور تقول تحملوا اذا ارتحلوا التحامل تانک فتحی ومیمک ضمیله میل ایتمک یقال تحامل
علیه اذا مال و تحامل تقول تحاملت علی نفسی اذا تکلفت الشیء علی مشقة المتحامل میمک ضمی و میم ثانینک فتحیله
اسم مکان اولور و مصدر دخی اولور تقول فی المکان هذا متحاملنا وتقول فی المصدر ما فی فلان متحامل او تحامل المحمل میمک فتحی

والدکی مولودلک باشنده ... ولدکی ... والاجه وباشلری ...
... صویه دیرلر ... باشیله ... و بونده بر لغت دخی واردر که اول حانک کسری و واوک فتحی ...
الاحوله ... الحال ...
کیف لسان الاحالات جمعی الاحوال همزه نک فتحیله کذلک جمعی الحال علی ... حالک جمعی ... دخی دیرلر
... قال احدث من حال الحبر ... حال ... دخی دیرلر که انسانک
... التحول تفعل وزنیده و واوک ضمیله
... یقال التحول الرجل اذا احتمل الکارة علی ظهره ... دیرلر و تحول
... دخی دیرلر یقال تحول الرجل اذا احتمالس الحبل الحول حانک کسری و واوک فتحیله اسمدر استحاله معناسنه
لا یبغون عنها حولا الاحالة همزه نک کسریله ...

كانه قطعت اطرافه ومخبل بر شاعرك دخى اسميدر بنى سعددن الخبل خانك فتحى وبانك كسريله شول زمانه دركه خلقنك مالى ضايع قلوب صعاليك
ويوشل وله يقال دهر خبل اى يلتوى على اهله والتوا ايوب ملعنه ديرلر المخبل ميمك ضمى وبانك كسرى وتشديديله دهرك اسميدر الخبال خانك فتحيله
تخفيفيله زحمت ومشقت يقال فلان خبال على اهله اى عناء وخبال فساد معناسنه ده كلور وماثول خبالك حديث شريفده واقع اولمشدركه
بنى لمشدر من قفا مؤمنا بما ليس فيه وقفه الله فى ردغة الخبال حتى يجئ بالمخرج منه كه بو حديث شريفده خبالدن مراد اهل نارك صديد
ويشلردر وقفا قذف ديمكدر سوكك معناسنه وردغة تحريك ضويله بالجيم وحتى يجئ بالمخرج منه قوللندن مراد حتى عفو اولنونجه يه دك
جقنجه ديمك اولور وخبال كاه اولور بر فرسك اسمى دخى كلور الاخبال همزه نك كسريله بر طوارى سودى ايچون يا خود غزا ايچون عاريه ويرمك يقال
اخبلته ناقة اذا اعرته لينتفع بالبانها واوبارها او فرسا يغزو عليه پس اخبال اكماكيه اولور ورد نا وضا الختل خانك فتحى وتانك سكونيله الدامق
الخاتلة ميمك ضمى وتانك فتحيله كذلك الدامق يقال ختله من الباب الثانى وخاتله اذا خادعه التخاتل تانك فتحى وتانك ضميله الديشمك تخادع معناسنه
الخثل خانك فتحى وثانك سكونيله كوبك ايله كاسك ما بينده در الخثلة فتحيله بمعناها لغة فيها الخجل فتحيله اوتنوب غنودن متحير ومدهوش اولمق
يقال خجل خجلا من الباب الرابع الاخجال همزه نك كسريله خجل قلمق يقال اخجله غيره وخجل غنبيله صغيلمق برلر انكه دخى ديرلر وفى الحديث انكن اذا
خجلتن اى اشرتن وبطرتن واشر وبطر حون وكوددن اولمغه ديرلر الخجل خانك فتحى وجيمك كسريله اوتنج كمسنه يقال الرجل خجل وبه خجلة اى حياء
وخجل دنى جوقه يره ديرلر رحيتيكه اوت بر بودا دلشى اولا وفى حديث ابو هريرة رضه ان رجلا ضلت له ابنى فاخبر على واد خجل مغن معشب
نوجرانيفه فيه وابنو بانك تعقيبيله ناقه نك جمعيدر وكولك معنى اوتلو بر معناسنه دريميك ضمى وعينى منجمه نك كسرى وتونك تشديديله الخذل فتحيله
وطوبود فرموده ولمق الخذلان خانك فتحيله بمعناه الخذلاء خانك فتحى وذالك سكونيله والفك مديله شول اعوريه ديركه بلكه وطويغى فرموده اوله يقال امرأة
خذلاء اذا كانت بينة الخذل خانك ولامك كسريله وذالك ما بينده سكونى وميمك زياده سيله كذلك بلكه وطويغى فرموده اولمق عورته ديرلر الخذلان
خانك فتحى وذالك سكونيله عون ونصرتى ترك اتمك يقال خذله خذلانا من الباب الاول اذا ترك عونه ونصرته اصمعى ايتدى قجى اهو سورينى ايرلر خذلت
وخذلت وخذلت اولان جيوان وكتاب اوده اولمغه دخى ديرلر يقال خذلت الوحشية اذا قامت على ولدها ويقال هو مقلوب لانها هى المتروكة بعض
اينتدى خذلت ذكر اولنان كلام ده معنى اصلى اوزره دكلدر كلام مقلوب دركه ترك نصرت ولد جانبنه دكل انا جانبنه در دكلدر التخاذل تانك فتحى
وذالك ضميله بعضا يقال تخاذلت الوحشية وتخاذل ايو ضعيف اولمق معناسنه دخى كلور يقال تخاذلت رجلاه اى ضعفت وتخاذل بر برينك
نصرتنى ترك اتمكه دخى ديرلر يقال تخاذلوا اذا خذل بعضهم بعضا التخذيل على وزن التكريم بر كمسنه يى ترك نصرته حمل اتمك يقال خذل عنه اصحابه تخذيلا اذا
حملهم على خذلانه الخذلة خانك ضمى وذالك فتحيله همزه وزنى اوزره دايما ترك نصرت اوزره اولان كمسنه يقال رجل خذلة اى خاذل لا يزال يخذل الخزعل
الخزعل خانك وعين مهمله نك كسريله وما بينده زاى معجمه نك سكونيله جمعى اولان عورت اره ... الخردل على وزن جعفر حبوبات قسمندن معروف
اولان دانه در الخردلة وزن برنجيله اوزره واحدى وخردلت اللحم اذا قطعته صغارا ديرلر تقول خردلت اللحم اذا قطعته صغارا والدال لغة
الخزل خانك فتحى وزانك سكونيله قطع اتمك يقال خزله خزلا اذا قطعه والانخزال نونك كسريله انقطاع معناسنه يقال
انخزل الشئ اذا انقطع الاختزال همزه نك وتانك كسريله برنسنه دن بر پاره كسمك اختزال انقطاع معناسنه يقال اختزل عن القوم مثل اختزع
الخيزلى خانك فتحى وواوك سكونى والفك قصريله الخيزلى وزنى اوزره در بو جنس يوريش كه برنسنه غنقلو ويشانى او لاخيزرى كبى در
الخزعلة على وزن الدحرجة اخسق يوريمك يقال خزعل فى مشيته اذا عرج الخزعال خانك فتحى وزانك سكونيله اخسق خزرلو ايتدى اوزره فزاه كلام
عربده فعلال وزننده مضاعف العا مضاعفا اولمدن غيرى كلمه يوقدر كه اول خزعال در يقال بها خزعال اذا كان بها ظلع ونعب فيهم يا كولى زياده
كيبرده تنك معناسنه وسايربنلر كا مخالفت قلوب خمسهادلك دكو لدنلر اشارببعه قيادى اولان بلكه قيروده ديلك وابو مالك دخى قسطال
قلماكه قسطال غبار دير لرآما مضاعف دن فعلال وزنده جو قدر زلزال قلقال ايله وقلماق خزعيه موپشنده اسمعى الخزعبل خانك فتحى وزانك
كسريله وسنوبله باطل نسنه لره ديرلر رواه اوزره الخزعبلة وزن مزبور اوزره شول نسنه ده كه اكلمه بى كولدوردلر يقال هات بعض خزعبلاتك
الخسل ميمك فتحى وخانك سكونى وسينك ضمى ومتولله رذيل اولوب دنى اولان كمسنه خايله خايله لغتدر المخسول ميمك فتحى وسينك فتحى وتشديديله كذلك
اولان كمسنه الخسل خانك فتحى وسينك تشديديله رذيل اولوب منفعتيه برايمين كمسنه الخسالة خانك فتحى وسينك تشديديله كوتك ردى ضعيف دنى
كمسنه له يقال رجل خسل وخسالة اى ضعفاء الخشل خانك فتحى وشين معجمه نك سكونيله معقل ديو كلديكى داوونك قوريسى اكا خرماى هند دير لر
بعض لغتده خشل ذكر اولنان داودونك جكردكى در الخشل فتحيله بمعنا الخشلة خانك فتحى وشينك سكونيله واحده در معقل معناسنه دنيك

دبر بلوده وخشل يلز كلركه وحلى اولرك باشلرينه دخى تو برلر وبعضلر ايتدى خشل هرنسنه نك برا زنده ديرلر التخشل فتحيله وشينك ضمى وتشديديله
برر اولمق يقال تخشل الشئ الخنشيل زنجبيل وزنى اوزره كسكين اولان نسنه ماضى معناسنه يقال رجل خنشيل اذا كان ماضيا الخصل
خانك فتحى وصادك سكونيله شول نسنه ده كه اوق اتيشده انلر اوكول قوديلر يقال احرز فلان خصله واصاب خصله اذا غلب بعينى اوق اتمده غالب
اوكول السبق خصل اوق اتيشمه دخى ديرلر تقول منه خصلت القوم خصلا من الباب الثانى اذا فضلتهم الخصال خانك كسريله كذلك اوچ اتيشمه يقال
خصلت خصالا ايضا التخاصل تانك فتحى وصادك ضميله اوق اتيشمه اوكول قويمق يقال تخاصل القوم اذا تراهنوا فى الرمى الخصلة خانك فتحى
وصادك سكونيله بر طوتم صاچ الخصل خانك ضمى وصادك فتحيله اغاجك اطرافنده اولان يوداقلركه اشجره صاقمش اوله كرك دبلرنده اولسون اماكرسون
كرك باروده اولان اشه اولسون المخصل ميمك كسرى وصادك فتحيله كسكين قليج سيف قاطع معناسنه مفصل كبى دور ديرلر منها نايله وصادك انفسه
الاخصال همزه نك كسريله برنسنه يى باش ايله تقول اخضلت الشئ اذا ابللته الخضل خانك فتحى وضادك كسريله باشلو اولان نسنه يقال شئ خضل
اى رطب وخضل ناده دخى ديرلر الخضيلة خانك فتحى وضادك كسرى ومديله جاپرلو وجنلو اولان يرديرلر الاخضال همزه نك وضادك كسريله بر
باشلو اولمق يقال اخضل الشئ اخضلالا اذا ابتل الاخضيضال همزه نك كسرى وضادك كسرى ومديله اغاجك بوداقلرى ويپراقلرى جوق
اولمق يقال اخضالت الشجرة اخضيضالا اذا كثرت اغصانها واوراقها   خانك وطانك تحريكيله قولدق دخى كلور ولمق اذ فى خبر
معناسنه وخطل كلام فاسده دخى ديرلر كه مشوش ومضطرب اولا ذكر اولنان وجه اوزره كلمات اتكه دخى ديرلر يقال خطل فى كلامه من الباب الرابع
الاخطال همزه نك كسريله بعضا يقال اخطل فى كلامه اذا افحش الخطلاء خانك فتحى وطانك سكونيله والفك مديله قولاغى دوشك اولان حيوان الخطل خانك
ضمى وطانك سكونيله جمعى قولاغى دوشك حيوانلر معناسنه كرك قيون اولسون كرك كلب ولسون يقال شاة خطلاء اذا كان مسترخية الاذن وتلك خطلاء
ضمى ولامك تشديديله سوكى كله معناسنه واخطل نام كمسنه بو معنا دن اخطل تسميه اولنمشدر الخطل خانك فتحى وطانك كسريله شول كمسنه دركه تحريكيله ولمق
حركت قيلور يقال رمح خطل اى مضطرب وخطل سريع الاصابه اولان جورده دخى ديرلر يقال رجل جواد خطل اذا كان سريع الاعطاء الخطول
خانك وطانك فتحى ونونك ما بينده سكونيله پست ستوده معناسنه الخنطولة خانك وطانك فتحى وما بينده نونك سكونيله اوزون اولان دكرو ادن
بونيوزه دخى ديرلر الخنطولة كذلك خانك وطانك تحريكيله خناطيلك واحديدر الخناطيل خانك فتحى وطانك كسرى ومديله صغر سوريلرى قطعات
البقرة معناسنه ودوه سوريلرينه دخى ديرلر الخنبعل خانك وعين مهمله نك فتحى وبانك ما بينده سكونيله شول كوكلكدركه انوك ايكلوى يوقدر
يقال قميص خنبعل اى لا كم له دن نونك تثنيه ده كه مشبه اصافت ايليجى دير الامر زايدر ودو بو مثالده حرف زايد عتبار او لمنزنته كم لا عند
لكن ديرلر لا عليو يكتلر لاكن نونك حذفى جايزده كلدر لا الا ايله سايرحروف جاره ايله حذف اولنمز سايرى معنا اضافتنى افاده ايتدوكى
الخنبعلة على وزن الدحرجة بكز كوملك كيدرمك التخنبعل على وزن التدحرج بكز كوملك كيمك يقال خنبعلة فتخنبعل اذا البسه الخنبعل فلبس
الخل خانك فتحى ولامك تشديديله سركه مطعومات قبيلندندر يقال ما فلان بخل ولا خمر اى لا خير فيه ولا شر كوى قال ابو عبيد وخل قومده
اولان يوله دخى ديرلر طريق نافذ الرمل معناسنه تذكيرى وتانيثى جايزدر يقال حبة خل كما يقال افعى صرمة وصرمة صما در اوله ما لم تكن تعمله دول
وخل رجل خفيفه دخى ديرلر كه خفيف الجسم ولا وخل كرهسه اولان نوبه دخى ديرلر قلت لحم معناسنه كسب فى درايته اوزره الخلول خانك ضميله بمعنا يقال
خل لحمه يخل خلا وخلولا من الباب الاول اذا قل وغيض وخل وعاينة تخصيص اتمكده ديرلر يقال عم فلان فى دعائه وخل اى خص وخل ودوه
دوه باو دسنك دلوب باد منعده دخى ديرلر اوز سن اتمه سن ديو تقول خلالت لسان الفصيل اخله اذا اشقعت انبد بر تصنيع ولا يدغم على الغنى
وخل بردو يه حلاله اصلاحى انكه دخى ديرلر وفقير اولمغه دخى ديرلر يقال اخل الرجل اذا افتقر وذهب ماله الخلة خانك فتحيله حيوة خصلت
وحاجت وفقره دخى ديرلر وخلة ابن مخاض وبنت مخاض دخى ديرلر اصمعى روايتى اوزره كه ابن مخاض برياشنى اولان دوه يا دور
يقال اتاهم بقرص كانه فرسن خلة وبرس خانك وسينك كسريله دوه يادنه ديرلر وخلة كوبكه دخى ديرلر رخنه معناسنه يقال للميت اللهم اسدد خلته
اى الثلمة التى ترك وتلمنا دنسن نكه خصيله كه بيك معناسنه ده وخلة اكنك شرابه دخى ديرلر خمر خامضه معناسنه الخلة خانك جميله شوراولتينى بره
بيت اوت يقال الخلة خبز الابل والحمض فاكهتها ويقال لحمها وحلة دوسته دخى ديرلر خليل معناسنه كه انوح مذكر له مونث بر ابر اولور ذبرا
خلة اصلنده مصدردر ايندى الخلال خانك كسريله كذلك مصدر بو دوستلق معناسنه يقال خليل بين الخلة والخلولة الخلول خانك كسريله جمع دكشيه خشاب
تواعد ملاق جمعى الخلى خانك ضمى ويانك تشديديله شول دوه دركه شوراولتين اوتى اوتليه يقال بعير خلى وابل خلية المخلة ميمك وخانك فتحيله شوره
اولتين اوت صوت ادلنين بر يقال ارض مخلة اذا كانت كثيرة الخلة ليس بها حمض الخلة خانك كسريله شول علاقه ديرلركه التون ايله يا غيره صيغيه ايله

خبل
خجل
خذل
خزل
خسل
خشل
خصل
خضل
خطل
خعل
خلل

منقش اولان قلج قنلرینك ایچنه قورلر حفظ ایتسون دیو وخلّه كذلك شول قاشیلدر كه یایك باشنی انكله حفظ ایدرلر وخلّه كذلك شول
طعام دیرلر كه دیش اراسنده قالور وخلّه دوسته دخی دیرلر صدیق معناسنه الخلل فتحتله ایكی نسنه بیننده اولان اراغه دیرلر الخلال خانك كسریله
جمع اولنور معناسنه جبل ایله جبال كبی وقرئ بهما قوله تعالی فتری الودق یخرج من خلاله وخلاله بونلر ایله مراد شول بلوتده اولان ارالقلردر
انلردن یغمور خروج ایدر وخلل برنسنه ده اولان فساده دخی دیرلر وخلل شول ایغ پارچه‌سنه دخی دیرلر كه اتی كلدیسی ایدیلر وخلال شول
ایغ پارچه‌لرینه دیرلر كه اتوكله پاره لنمش بزاو دیلغوبنه اصلاشیح قلنور الاخلال همزه‌نك فتحی وخانك كسریله جمع خلاللر معناسنه وفی الحدیث اذا خلال
تابعوه خلال دوستلقنه دخی دیرلر مصادقت معناسنه الخلال خانك فتحیله خرما قورینه دیركه ابتدا ظهور ایده قرپسا اولا الخلیل خانك فتحی
ولامك كسریله متوبله دوست صدیق معناسنه الخلیل تونتی وحنیل شول فقیره دخی دیرلر كه مختل الحال اوله الخلّة خانك ضمیله الخلل خانك ضمی ولامك
فتحیله الخلل خانك كسری ولامك فتحیله شول نسنه دركه دیش اراسندن چیقر خلال الاسنان دینلر دیو دكر یقال فلان یاكل خلاله وخلاله ای ما یخرج من اسنانه
اذا اغلل وبو برشیلدر كه طاعون عرب بیننده استعمال اولنور الخلالة خانك ضمیله كذلك الخلّة خانك فتحیله الخلّة خانك كسریله دوستلق صداقت مودت
معناسنه المخلول میمك فتحی ولامك ضمی ومتوبله شول دوه یاورسیدر كه انسی لمقرسی دیو دیلینی پاره‌لیه‌لر [illegible] وفی الحدیث
اتاه بفصیل مخلول ای مهزول ومخلول مهزول معناسنه اولدوغنك وجهی ما تقدم دربعنی هذا الشیء لسان تسبب والمتقد الاختلال همزه‌نك كسریله
فقیر قلمق یقال ما اخلك الی هذا ای ما احوجك واخلال دوه [illegible] سودا ولیبن لذیذ ولان اوته اوتلمغه دخی دیرلر تقول له تخللت الابل اذا رعتها
فی الخلة واخلال خرما اغاجی یمشسز [illegible] دخی دیرلر یقال اخلت النخلة اذا اسائت الحمل وبو ابو عبیده روایتیدر جوهری ایدر بن ظن ایدرم كه
بو خلالدن ماخوذ در وخلال خرما قوروغنه دیرلر [illegible] كم ابلح الخلة ورطب النخلة دیرلر خرما اغاجی قوروغ اتوی ورطب اتوی معناسنه
وخلال خرما قوروغنه دیرلر واخلال بركمسنه نك بودن [illegible] دخی دیرلر یقال اخل الرجل بمركزه اذا تركه من صنعه وعایدی تخصیص انكودیرلر
یقال تم ولاما فی دعائه وخل اذا حضن وخل سركه طوتمك دخی دیرلر [illegible] خلا للمعفد دخی دیرلر یعنی [illegible] خال الكم
دیرلر الاختلال همزه‌نك وتانك كسریله محتاج اولمق یقال اختل الی الشیء اذا احتاج الیه ومنه قول ابن مسعود علیكم بالعلم فان احدكم
لا یدری متی یختل الیه ای متی یحتاج الناس الیه بما عنده واختلال [illegible] دخی دیرلر یقال اختل جسمه اذا هزل [illegible] دخی
دیرلر یقال اختل بسهم انا التخلل [illegible] بعد الاكل خلال ایله دیشی ادلمه [illegible] تمام ولمغه دخی دیرلر یقال تخلل الشیء اذا
نفذ وتخلل یغمور مخصوص [illegible] یاغوب عموم اوزده یا عموم دخی دیرلر یقال اذا دخلت بین خلالهم وخلالهم وتخلل [illegible] دخی دیرلر
تقول تخللت اذا فعلت التخلیل الخلخال خانك فتحیله شول زینت دركه [illegible] الخلاخیل خاء اولك فتحی وثانیك كسری
ومتوبله جمع الخلخل علی وزن العزعر ذكر اولان معناده [illegible] مقصوددر الخمل خانك فتحی ومیمك سكونیله [illegible]
[illegible] الخمیل خانك فتحی ومیمك كسری ومتوبله [illegible]
[illegible] الخال خانك [illegible]
[illegible] الخامل میمك كسریله شول ساقط كمسنه دركه انك
شرفیله اشتهاری اولمیه الخمول [illegible] الاخمال همزه‌نك كسریله [illegible]
ساقط قلمق تقول اخملته انا الخابل [illegible] حفظ [illegible] رعایت ایدنه دخی دیرلر یقال هو
خال مال ای حسن القیام علیه الخول خانك فتحی وواوك سكونیله حفظ انك یقال فلان خول علی اهله ای یرعی علیهم [illegible]
دخی دیرلر تقول خلت المال اخوله اذا احسنت القیام علیه الخال علی الحال [illegible] یقال هو خال مال الخولی
خانك فتحی وواوك سكونی وآخرنده یانك تشدیدیله بمعناه یقال هو خولی مال ای حسن القیام علیه وخال لیاقت معناسنه ده كلور یقال تخال
فیه فلان خالا لا من الخیر ای اخلت وتوسمت [illegible] برنسنه ده فراست ایلمكه دخی دیرلر [illegible] دخی دیرلر [illegible] وخال
سنجاغه دخی دیرلر لوا معناسنه [illegible] دخی دیرلر الخالة [illegible] دیرلر وخال خالك
دخی جمع كلور [illegible] الخولة [illegible] یقال هو خال بین الخولة [illegible]
فلان الخولة الاستخالة همزه‌نك وتانك كسریله [illegible] الاستخوال همزه‌نك وتانك كسریله [illegible] یقال استخل
خالا غیر خالك واستخول خالا غیر خالك ای اتخذ [illegible] والاستخیال [illegible]

خول

خول

منقبع اولوب اصلتی كبر وصاحبنه رد ایتمكدر وذره التحویل علی وزن التكریم بركمسنه‌یه برنسنه‌یی تملیك ایتمك تقول خولته الشیء اذا املكته ایاه
التخوّل [illegible] تعهد معناسنه وفی الحدیث كان النبی صلی الله علیه وسلم یتخولنا بالموعظة مخافة السآمة علینا
[illegible] واصمعی بو حدیث شریفی یتخوننا دیو روایت قیلوردی [illegible] تعهد معناسنه [illegible]
[illegible] تخولت فی بنی فلان خالا من الخیر ای اخلت وتوسمت [illegible]
[illegible] خول [illegible]
[illegible] خول خانك فتحی وواوك سكون [illegible]
[illegible] احول اخول [illegible]
[illegible]
[illegible] الخیال [illegible] والخیالة [illegible]
[illegible] الخیل
[illegible] الخیول [illegible] قوله تعالی والخیل والبغال والحمیر لتركبوها [illegible]
[illegible] الخیالة [illegible] الخال [illegible]
[illegible] الخیلاء [illegible] الاخیل [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] الاخیل [illegible]
[illegible] المخیل [illegible] المخیول [illegible]
[illegible] المخیل [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] الخیل [illegible]
[illegible] الخیلاء [illegible]
الخیل [illegible] الاخیال [illegible]
[illegible] الاخایل [illegible] الاخال [illegible]
[illegible] الخایل [illegible]
[illegible] الاخیال [illegible] المخایلة [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] المخیلة [illegible]
[illegible] المخیل [illegible]

فلان تخيل المخيرات تخليوسه التخيل فتحتيله و يانك ضمى و تشديديله كوكك بلوتلنوب يغموره حاضر لنمه يقال تخيلت السماء اذا تغيمت و تهيأت للمطر و تخيل
بركسنه ده خير كليب اخيار انكمه دخى ديرلر يقال تخيلت على الرجل اذا اخترته و تفرست فيه الخير و تخيل بركسنه يه برنسنه تشبه و المغه دخى
ديرلر يقال تخيل له انه كذا و تخيل برنسنه يى فكر ايتمه دخى ديرلر تقول تخيلته فتخيل لى كما يقال تصورته فتصور و تبينته فتبين و حققته فتحقق
التخايل تانك فتحى و يانك ضميله كذلك برنسنه تشبه اولمق يقال تخايل له انه كذا اى تشبه المخيلة سبك ضمى و يانك كسريله شول يبره دكم انكا اوت كالون بوليوب
بجكلمش اوله يقال وجد ارضا مخيلة و مخايلة اذا بلغ نبتها و خرج زهرها الخيل خانك كسرى و متديله ظن ايتمك تقول اخيل خيلة و خيلولة اى ظننت
و فى المثل من يسمع يخل بو مثل باب ظننت ده در مبتدا و خبر اوزره داخل اولور اكر ابتدا اولنور ايسه بونلر اعمال اولنوب مفعولين
منصوب اولور و اكر بونلر معمولين بينينه توسط اولنور يا خود مفعولينده تأخر اولنسه اعمالده الغا بينده مخير اولورسن و بونك مستقبلنده
اخال ديرسن همزه نك كسريله افصح بودر و بنو اسد اخال ده برهمزه نك فتحيله قياس اوزره التخييل على وزن التكريم دوه يا ده بياباننده انسان شكلنده برنسنه
بيدا قلمقدر قورقتمق ايچون [illegible] بر قبيله ناقه يه تخييل ديرلر يعنى اوزره قربى و ولدها خيلا ليفزع عنه الذئب فلا يقربه و تخييل برنسنه
خياله وهم القانكمه دخى ديرلر يقال تخيل عليه انه كذا ام لم يسم فاعله من التخيل و الوهم و تخييل بركسنه يه تهمت اسناد ايتكمه دخى ديرلر بودير
اوزره يقال خيلت على الرجل اذا وجهت التهمة اليه و تخييل كوك كورليوب [illegible] بلوتلر يغموره حاضر اولمغه دخى ديرلر يقال خيلت السماء
اذا رعدت و برقت و تهيأت للمطر و [illegible] بغيره تخيل دخى ذايل اولور بنو الاخيل همزه نك و يانك فتحيله بنى عقيل قبيله سندن بر جماعتك اسميدر كه
ليلى الاخيلية نام عورتك جماعتيدر و اخيل همين بركسنه نك اسميدر و بعض اشعارده بنى الاخايل ديو صيغه جمعيله دخى وارد اولمشدر كه
اخيل بن معوية العقيلى اسمنى قبيله ده اولنلره تغليبا ايراددر

فصل الدال

الدأل دالك فتحى و همزه نك سكونيله الدألان معناسنه
[illegible] الدالان فتحتيله [illegible]
[illegible] الدؤول دالك [illegible] عصفور وزننده [illegible]
الدأليل [illegible] جمعى [illegible] الدئل دالك كسرى
و يانك كسريله [illegible] احمد بن يحيى ابن فعل وزننده [illegible] هذا الاسم
[illegible] ابو الاسود الدئلى [illegible]
[illegible] ابو الاسود الدؤلى [illegible]
[illegible] الدبل دالك فتحى و بانك سكونيله [illegible] الدبول [illegible]
[illegible] الدبلة دالك ضمى و بانك سكونيله [illegible]
التدبيل على وزن التكريم [illegible] الدبيل دالك فتحى و بانك كسريله [illegible]
الدبل دالك كسرى و بانك سكونيله [illegible] الدبيلة دالك ضمى و بانك فتحى [illegible]
[illegible] الدوبل دالك فتحى و واوك سكونى [illegible]
[illegible] الدجال دالك فتحى و جيمك تشديديله [illegible]
[illegible] الدجالة [illegible] دجلة دالك كسرى و جيمك سكونيله [illegible]
[illegible] المدجل [illegible]
[illegible] الدحل دالك فتحى و حانك سكونيله [illegible] الدحول [illegible] جمع الدحال دالك كسرى

[illegible] الادحال [illegible] جمعى الدحلان [illegible] دخلت فيه ادحل
من الباب الثالث اذا دخلت فى الدحل [illegible] دحلت البئر [illegible]
[illegible] فادخل المبولة [illegible] الكسر [illegible]
[illegible] ابو عبيد [illegible] داخل [illegible] الدحول
[illegible] الداحول على وزن [illegible]
[illegible] دخل [illegible]
[illegible] الدخول دالك و خانك ضميله [illegible] دخل دخولا [illegible]
[illegible] دخل الى البيت [illegible]
[illegible] حلف و قدام و يمين و شمال و فوق تحت [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ادخال همزه نك كسرى [illegible]
[illegible] الاندخال همزه نك و دالك كسريله [illegible] التدخل
[illegible] التداخل تانك فتحى و خانك ضميله [illegible]
[illegible] الدخل دالك فتحى و خانك سكونيله [illegible]
[illegible] الدخل [illegible]
[illegible]
[illegible] المدخل ميمك و خانك فتحيله [illegible]
[illegible] المدخل ميمك ضمى و خانك فتحيله [illegible]
[illegible] الدخلة [illegible]
[illegible] الدخلة دالك ضمى و خانك سكونيله [illegible] الدخيل دالك فتحى و خانك كسرى
[illegible] الدخلل دالك [illegible] الدخل دالك ضمى و خانك
[illegible]
[illegible] الدخاخيل دالك فتحى [illegible] جمعى الدخال دالك كسرى [illegible]
[illegible] المدخول ميمك فتحى [illegible]
[illegible]
[illegible] الدوخل [illegible]
[illegible] الدخول
[illegible] الدذل [illegible] الدذل دالك [illegible]
[illegible]
[illegible] الدعبل [illegible]
[illegible] الدغل [illegible]
[illegible] الادغال همزه نك كسرى [illegible]
[illegible] الدغاول دالك فتحى [illegible] الدغفل [illegible]

و فانك فتحی و ینك سکونیله فیل بادیسی و بر رجلك دخی اسمیدر بنی شیبانیدن و دغفل واسع اولادره دکیده دیرلر یقال دغفل ای دوسع
و بو اصح روایتدر و اوجوزلق اولان یلده دیرلر ابن اعرابی روایتی اوزره الدفلی دالك کسری و فانك سکونی و الفك قصریله و صاحب تهذیب
اغو اغاجی دیمکله معروف اغاجدر دیمش و بو واحد اولور و جمع اولور و منونا اولور و غیر منون اولور شول کسه کم فعلی کلینسه حرینه اولیه
الخ الحاق ایچوندر فلمیه ترکیبی حالده دخی منون قلمنه الدقل فتحتینله مثلی جوق خرما اغاجی تحصا معناسنه صاد مهمله ایله الدقلة کذلك
واحده بو خرما اغاجی معناسنه و دقل کمی دیرکنه دخی دیرلر تیر کشتی معناسنه و کمی دیرکنه دقل دیدکلری ذکر اولنان معناده ماخوذدر جهه خرما
اغاجنه دقل دیدکلرینه بناءدر و دقل بر نوع خرمایه دخی دیرلر ادا تمر معناسنه الادقال همزه نك کسریله خرما اغاجی بیسی برزو یرمك یقال ادقل النخل
الدوقلة دالك و قافك فتحی و واوك سکونیله ابلیه بر کسنه طعامنی ماکولاتندن برنسنه یه تخصیص قلمق یقال دوقل فلان اذا اختص بشیء من ماکول
التدکل فتحتینله و کافك ضمی و تشدیدیله نازلنمق یقال تدکل ای تدلل الدکلة فتحتینله صوبی مالحی طین رقیق معناسنه و دکلة کذلك سطحه
الطاعت اتمیی قوم دیرلر یقال هم دکلة ای یترفعون علی السلطان الدلیل دالك فتحی و لامك کسری و مدیله شول نسنه در کا انوکله برنسنه یه
و دلیل قولنه غونه دخی دیرلر الدلالة دالك فتحی و کسریله و فتح افصحدر یول کوسترمك الدلولة ضمتینله کذلك قولاغو دلو ماید و بو یول کوسترمکه
الدلیلی دالك کسری و لامك فتحی و تشدیدیله و اخرینده الف مقصوره ایله دلالتك و جوهری دلیلایه دلیل ایله تفسیر اتمیشدر لوبو
احتمالی اولوجه قاموسه مراجعت ولنمقده دخی شهوده مراجعت ولنمش بولنمیه حفظ صاحك ضمنشده جوهری بابنده معنای مصدریه
تفسیر اتمیشدر الدل دالك فتحی و لامك تشدیدیله نازلنمق یقال دلت المرأة تدل من باب ... و دل هدی معناسنه قریب در که بو ناله کسیه کوزی ...
دلالتنا ایده و فی الحدیث کان اصحاب عبد الله یرحلون الی عمر فینظرون الی سمته و هدیه و دله فیتشبهون به التدلل فتحتینله و لامك ضمی و تشدیدیله
نازلنمق الدلال دالك فتحی و لام اولنك تخفیفیله کذلك نازلنمق الادلال همزه نك کسریله کذلك نازلنمق یقال ادل فاملی و املال ملال دیرکه
دیرلر و ادلال حالت حربده اقرانی اوزره حمله اتمکه دخی دیرلر یقال فلان یدل علی اقرانه فی الحرب کالبازی یدل علی صیده و ادلال اعتماد اتمکه دخی
دیرلر تقول هو یدل بفلان ای یثق به الدالة لامك تشدیدیله اسمدر ناز معناسنه در التدلدل فتحتینله و دال ثانینك ضمیله برنسنه قوغه سنده
اصلوب ایکی طرفه حرکت اتمك الدلدال دال اولك فتحی و لامك سکونیله برنسنه حرکت و اضطراب اتمك الدلدل دالك ضمی و لام اولك سکونیله بیوك کرپی
قنفذ عظیم معناسنه و رسول اکرم صلی الله علیه و سلم قاطرینه دلدل دیدکلری غالبا قرب و تکلو اولوب کرپیه بکزه اولدوغنه بناءدر و یاخود حرکت
معناسندن ماخوذدر الدمال دالك فتحیله خرمانك سرچینی معناسنه و دمال چوریمش خرمایه دخی دیرلر الدمل دالك فتحی و میمك سکونیله سرچین صاچمق یقال
دملت الارض اذا اسرقنها و قومك دلیسی اصلاح اتمکه دخی دیرلر تقول دملت بین القوم اذا اصلحت المداملة میمك ضمی و میم ثانینك فتحیله مدارات اتمك
یقال دامل القوم ای داراهم علی ما فیهم یعنی قومله مدارات ایدوب عداوتلرین اظهاره مجال قومیه الاندمال همزه نك و دالك کسریله یاره اوکولمك یقال
اندمل الجرح اذا تماثل الدمل دالك ضمی و میمك فتحی و تشدیدیله چیبان الدمامیل دالك فتحی و میمك کسری و مدیله جمعی چبانلر معناسنه و کاه اولور دملك میمی
تخفیف ایدوب بحره وزنی اوزره استعمال ایدرلر الدولة دالك فتحی و واوك سکونیله حربده بر جماعت بر جماعت اوزره ظفر بولمق یقال کانت لنا علیهم
الدولة الدول دالك کسری و واوك فتحیله جمعی الدولات دالك ضمی و مدیله مال معناسنه و بایلا اکا اولور یقال صار الفیء دولة بینهم ای یتداولونه
و مرة لهذا الدول دالك ضمی و مدیله جمعی دالك ضمی و واوك فتحیله کذلك جمعی و ابو عبید دیمش دولت دالك ضمیله بعینه برنسنه نك اسمیدر که الدهر
اولنه و بر تداول اولنور الدول دالك فتحی و واوك سکونیله فعل در ملکدن منادر بعضلر دیمش دولت ده دولت لغتدر در معنای
اوزره در محمد بن سلام جمحی یونس نحویدن سؤال ایدوب باری تعالی نك کی لا یکون دولة بین الاغنیاء منکم قولنك معناسی ندر دیو کده جواب ویروب
قال ابو عمرو بن العلاء الدولة بالضم فی المال و الدولة بالفتح فی الحرب قال عیسی بن عمر کلتاهما یکونان فی المال و الحرب سواء و ما انا ادری
بایهما جاءت الاداله همزه نك کسریله انتقام اله ظفر ویرمك تقول ادال لنا الله من عدونا و اداله غلبه معناسنده ده کلور یقال اللهم ادلنی علی فلان
و انصرنی علیه و یقال دالت الایام ای دارت المداولة میمك ضمی و واوك فتحیله دور اتدرمك تقول بداول الایام بین الناس التداول فتحتینله و واوك
ضمیله برنسنه یی الدن اله اولشدرمق تقول تداولته الایدی ای اخذته هذه مرة و هذه مرة الدوالیك دالك و لامك فتحی و یانك سکونیله بر نوع
تداولا بعد تداول معناسنه در برنسنه اسکیمك و یپرامق معناسنه دخی استعمال اولنور یقال دال الثوب یدول اذا بلی و یقال جعل وده یدول
ای یبلی الاندیال همزه نك و دالك کسریله قارین [illegible] یقال اندال بطنه اذا استرخی و اندیال قومك بر مکاندن بر مکانه انتقال اتمکه دخی دیرلر
یقال اندال القوم اذا تحولوا من مکان الی مکان الدول دالك ضمی و مدیله حنیفه قبیله سندن بر کسنه نك اسمیدر که دولی انلره نسبت اولنور الدیل

دالك کسری و مدیله عبد القیس قبیله سندن بر کسنه نك اسمیدر که اهل عمان انك جماعتیدر و عمان میمك تخفیفیله بر شهرك اسمیدر و اما دئل همزه
همزه نك کسریله کنانه دن بر قبیله نك اسمیدر که بو بنیاده قدم ذکر اولنمشدر که ابو الاسود الدئلی انلره نسبت اولنور حالت نسبتده همزه مفتوح قلنور
توالی کسراتدن احتراز اولنمغیچون بو جمله ابن السکیت روایتیدر الدویل دالك فتحی و واوك کسری و مدیله شول اوتدر که [illegible] اوزره بر ییل کچمش اوله
بس و دبل قبیله سی اوزره مبنی مفعول اوزره الدؤلة دالك ضمی و واوك فتحیله همزه وزنی اوزره ابن اوی معناسنه بو تولده لغت اولور
یقال جاء بدؤلة ای بداهیة

فصل الذال

الذألان ... اهسته یوریمك مشی خفیف معناسنه یقال ذألت الناقة تذأل ذألا ...
الذؤالة ذالك ضمیله قوردك اسمیدر معرفه در و لا ینصرف در یقال خشی ذؤالة بالحبالة یعنی قوردی طوزاغله قورخوتدی الذئلان ذالك و همزه نك فتحی
و لامك کسری و مدیله ذالانك جمعیدر قورد یوریشی معناسنه و بو جمعك لامك کسریله اولمسی نادر در زیرا قیاس بو ایدیکه ذئلان ... الذبال ذالك
تشدیدیله جمعی فتیله لر معناسنه الذبل ذالك فتحی و بانك سکونیله اوتلر قورومق الذبول ضمتینله بو معنایه یقال ذبل البقل یذبل ذبلا و ذبولا اذا ذوی
ازاروی و ذبلا دخی دیرلر [illegible] اولور یقال ذبل الفرس اذا ضمر و ذبل ... دخی دیرلر
کردیل کوکرشمه و اندن بدرکلر ... الاذبال همزه نك کسریله ... یقال ادبله الحر یذبل یانك فتحی و ذالك
سکونی و بانك ضمیله بر طاغك علمیدر الذحل ذالك فتحی و حانك سکونیله حقد و عداوت یقال طلب بذحله ای بثاره الذحول ضمتینله جمعی الذحال ذالك ضمی
و لامك تشدیدیله ذلیل اولمق و الذلة ذالك کسریله و المذلة میمك و ذالك فتحیله بو معنایه الذلیل ذالك فتحی و لامك کسری و مدیله ذلیلك جمعی الاذلة همزه نك
فتحی و ذالك کسریله کذلك ذلیلك جمعیدر الذل ذالك کسری و لامك تشدیدیله رام و ملایم اولمق که سرکشلك و بوحشلق اولمانك مقابلیدر و منه قولهم بعض الذل
ابقی للاهل و المال الذلول ذالك فتحی و لامك ضمی و مدیله رام اولان طوار یقال دابة ذلول ای بینة الذل الذلل ضمتینله ذلولك جمعی عیر المذلة
میمك فتحی و بانك سکونیله قادن معناسنه در یابانی اوردکی ایچون عیر المذلة دیرلر و عیر عیرك مهمله نك فتحیله اصلنده حمار معناسنه در الذلاذل
ذال اولك فتحی و ذال ثانینك کسریله کوکلك اتکندن یره قریب اولان بیرلر الذلذل ذالك ضمی و لام اولك سکونیله ذلاذلك واحدی قم ایله قماقم
کبی و قمقم قمع دیدکلری نسنه در که بحث کلامده نتیره لر الذلذل ذال اولك و لامك دخی فتحی و ذال ثانینك کسریله کذلك کوکلك اتکندن یره قریب
بیرلر ذلاذله مقصوردر الاذلال همزه نك کسریله ذلیل اولمق التذلیل علی وزن التکریم بعنای الاستذلال همزه نك و تانك کسریله بعنای
تقول اذله و ذلله و استذله و باری تعالی نك و ذللت قطوفها تذلیلا دیکی قولی شریف سویت عناقیدها و دلیت معناسنه در یعنی سلمزی
محمودا صلتوب اسان قلندی و اذلال بر کسنه نك اصحابی ذلیل اولمغه دخی دیرلر یقال اذل الرجل اذا صار اصحابه اذلاء التذلل فتحتینله و لامك ضمی
تشدیدیله خشوع و سکونت اتمك یقال تذلل له اذا خضع الاذلال همزه نك فتحیله وجه حال معناسنه و یقال جاءوا علی اذلالهم ای علی وجوههم
و نقال دعه علی اذلاله ای علی حاله و یقال امور الله جاریة علی اذلالها ای علی مجاریها و طرقها الذمل ذالك فتحی و میمك کسری و مدیله دوه یوروشی
بر نوعیدر ابو عبید اصمعی نجی نجیدر عنق مرتبه سندن فوق اولیه تجاوز اتسه کا زمیل دیرلر و زمیل زمیل مرتبه سندن فوق جمیل بر جمل ذمیل
دیرلر و ذمیل ذمیله ایدیجا و زاتنه رسیم دیرلر یقال ذمل یذمل ذمیلا و ذملانا اذا سار سیرا لینا و لا یذمل بعیر یوما و لیلة الا مهریة او برید
بر ذمل [illegible] قبیله سنه منسوبدر الذهل ذالك فتحی و هانك سکونیله برنسنه دن غفلت اولنمق تقول ذهلت عن الشیء اذا ذهلت عنه لنسیان له
او شغلت عنه و بو بابده بر لغت دخی واردر که اولده ذهلت ذهولا در باب رابعدن الذهل ذالك ضمی و هانك سکونیله بکر قبیله سی
بر جماعتك اباسیدر و ذهل ایکیدر بری ذهل بن شیبان و بری ذهل بن ثعلبه در و ذهل کجه نك بر ساعتنه دخی دیرلر لحیانی روایتی اوزره
یقال جاء بعد ذهل من اللیل ای بعد هدء منه الذیل ذالك فتحی و بانك سکونیله اتکدن اتکه دامن معناسنه الاذیال همزه نك فتحی ایله اتکلر معناسنه الذیول ضمتینله
کذلك جمعی و ذیل الریح روزکارك برپورسندن اسینی و ذیل صاحب الثوب اتکی بر سور یوریمک دخی دیرلر یقال ذالت المرأة تذیل اذا جرت
ذیلها علی الارض و تبخترت و اذیال خلقك اواخرنه دخی دیرلر حتی قولهم جاء اذیال من الناس ای اواخر منهم قلیل المذیل میمك ضمی و بانك فتحی و تشدیدیله
اوزون اتکلو اولان لباس یقال لفلان مذیل ای طویل الذیل و مالا میمك ضمی و الفك مدیله جایشه دیرلر الاذالة همزه نك کسریله بنهایی عن زینه
صاقیوب بر یمك یقال اذال المرأة قناعها اذا ارسلته اهانة دخی دیرلر زیاده قولسنی معناسنه و فی الحدیث نهی عن اذالة الخیل و هی امتهانها بالعمل
و الحمل علیها و استهان ضعیفا اتکه دیرلر المذالة میمك ضمیله خورت یورلمش جاریه و فی المثل اضل من المذالة یعنی شول عرا دوشنه مکثر زیاده دوکر
کا خورت بور بلور اولوا اصا کیماسنی اکتسکاتر الذائل یانك کسریله قوبرو دخی اوزون اولان ات یقال فرس ذائل ای طویل الذنب الذائلة یانك
کسریله ذیل الذیال ذالك فتحی و یانك تشدیدیله کذلك قوبروغی اوزون اولان ات یقال فرس ذیال ای طویل الذنب بو ذکر اولنان اتلر کسنه دمیعدر

قوبروغی اولسه دروا ما اکرات حصه بوبلوا ولمغین قوبروغی اوزون اولسه ذبال الذنب دیرلر ذنبک ذکر بلکه و ذبال اتکی اوزون ذهه دیرلر

الذیل الذابل جوز و حیقرا ولمه ذیل ذابل ای هوان وخزی فصـل الراء مع اللام الرال رانک فتحی و همزه نک سکونیله دوه قوشی یاوروسنه

کذلک رانک فتحی و همزه نک سکونیله علی دزن الجبال دوه قوشی یاوروکی معناسنه دره دبال برقاج بلده ذکر لرده دیرلر

معناسنه الرئال رانک کسری و همزه نک سکونیله کذلک جمعی الرئلان همزه نک کسریله بر روضه نک اسمیدر الاسترال همزه نک و تانک کسریله دوه قوشی یاوروسی

بویمک یقال استرأل الرئلان اذا کبرت و استرأل اوقاوزامق دیرلر که دوه قوشی یاوروسنک بویننه تشبیها اولور یقال استرأل النبات

اذا طال المرائل میمک ضمی و بانک کسریله سریع معناسنه در یقال مر فلان مرائلا اذا اسرع الربل رانک فتحی و بانک سکونیله شول اغجلره دیرکه صیوق دوشنده

[illegible]

اق اوده آماده جستن هيچ ارقه سي او اولوب سايرجا بيا او لا مند بو ذكر اولنان ابي الغوث روايتيدر الرجالة رانك كسريله شول ...
... ديو ابدير لر انك اغاجي بو قدر بو مقوله اكري ... زياده ... استعمال ايدرلر الرجايل رانك فتحي وياءنك كسريله جمعي ذكر اولنان ...
في المثل استقدمت رحالتك يعني ... مقدم اولدي ... صاحبنه شول شكله تعجيل ايدن كمسه يه سويلرلر المرجلة ميمك ...
... المرجل ميمك فتحي وجيمك كسريله جمعي ... بو معناده يقال بيني وبينه كذا مرحلة او مرحلتان الرحل رانك فتحي ...
... الرخال رانك كسريله جمعي ذكر اولنان ... الرذل رانك فتحي وذالك سكونيله ...
... الرذال رانك ضميله والرذول ... يقال رذل فلان ... الرذال رانك ضمي ...
... الرذول ... الارذال همزه نك فتحيله ... الرذلاء رانك ضمي ...
... الارذال همزه نك كسريله ... المرذول ميمك فتحي ...
... الرسل رانك فتحي وسينك سكونيله ...

[illegible]

رجل
رذل
رسل
رطل
رعل

[illegible]

رغل
رفل
رقل
ركل
رمل

ایا قدر بزه اولور کند ولونه خالف لونه الادمل همزه نك و میمك فتحیله شول قیونه دیرلر که ایاقلری سیاه اوله الرملاء رانك فتحی و میمك سكونیله و الفك مدیله
ذکر اولنان قیونك مؤنثی و ادملة شول اداده دیرلر که عورتی اولیه الادملة همزه نك و میمك فتحیله شول عورته دیرلر که ارى اولیه الادامل همزه نك فتحی و میمك كسریله
مسکین اولنلره دیرلر رجالدن و نسادن ابن السکیت روایتی اوزره من بولره ارامل دیرلر اگر ایچلرنده نسا یوغیسه دخی ابن الکلبی یقال ارملة من
بر جماعته دخی الطلاق اولنور یقال جاءت ارملة من نساء و رجال محتاجین و فربود رجال محتاجینه که ضعفا اوله ارملة دیرلر
اگرچه انلرك ایچنده نسا اولمیه دخی ... یقال عام ارمل اذا کان قلیل المطر و ... کذلك
اذا اولان سنه یه دیرلر یقال سنة رملاء و بو ابن السکیت روایتی اوزره در الادمال همزه نك کسریله عورتکی ادى و مکث یقال ارملت المرأة
اذا ماتت عنها زوجها و ادمال حصیر طوقومقه دخی دیرلر تقول ارملت الحصیر اذا نسجته و ادمال التخنك و ترا غنه یا ... یاخود بولودن
برنسنه ... دخی دیرلر نه کم بعض کسیه ... اوده دنك یقال الادمل ... اذا ارمل شریطا و غیره مجعله ... شریط ...
بوکلو ... دیولنه کم الافرود ... و ادمال قومك زادی دوکنمکه دخی دیرلر یقال ارمل القوم اذا نفذ زادهم الترمیل علی وزن التکریم
قانه بولشدرمق الادمال همزه نك کسریله بولشدرمق الترمل تفعل وزننده ... یقال رمله بالدم فترمل و ارمل اذا تلطخ الادمعلال
همزه نك و میمك کسری و حانك ... نك سکونیله صیغنك ... صلیا ... و کوزدن یاش ... دخی دیرلر یقال ارمعل الدمع
ادمعلالا اذا سال ... یقال ارمعل الدم اذا تتابع قطراته ... و ادمعلال ... دخی دیرلر یقال ارمعل
الشیء اذا سال ... اذا ... یقال ارمعل الرجل اذا ... المرمعل میمك ضمی و عینك کسریله ... دخی
اولنور دخی ... الترویل علی وزن التکریم ... یقال دول الخبزة بالسمن ...
اذا ... ترویل العرس ... یقال دول العرس اذا ادلی ... ترویل ...
یقال العرس ... الروال رانك ضمیله فعال وزننده ...
و معناسی ... الراوول علی وزن الکافور ... لغتدر ...
همزه ایله ... الطلاق اولنور ... بو معنایه ...
ابن السکیت ... الرهل فتحتیله ... بو معنایه در الرهل فتحتیله ...
بو ... یقال رهل لحمه من الباب الرابع الرهل رانك فتحی و هانك کسریله صفتدر ... فرس رهل الصدر الترهیل علی وزن
التکریم ... صاحبی مضطرب ... الرهیلة علی وزن ... الترهل علی وزن ...
یقال جاء فلان برهیل **فصل الزاء** الزبل زانك کسری و بانك سکونیله ... المزبلة میمك و بانك فتحیله ...
الزبل زانك فتحی و بانك سکونیله ... یقال ... الارض من الباب الاول اذا سمدتها للزراعة ...
دیرلر الزابل ... و الزامل بانك فتحیله ... الزبیل زانك فتحی و بانك کسری و مدیله زنبیل ...
... الزبیل زانك کسری و بانك کسری ... بانك تشدیدیله ...
فانك فعلیل ... زنبیل ... الکلام ...
بالفتح لکن فعلیل ...
حال ... الزبال زانك فتحی و بانك تخفیفیله ...
الامار ... الزبال زانك کسریله ...
و بو معناسی ... الزجلة زانك ضمی و جیمك سکونیله ... الزجل زانك فتحی و جیمك ...
... الزجل زانك فتحی و جیمك سکونیله ... یقال زجل به زجلا من الباب الاول اذا دمی به ... و زجل ...
... المزجل میمك کسری و جیمك فتحیله ... الزاجل جیمك کسریله ...
... الزواجل ... الزاجل جیمك فتحیله ...
کاه قلمی ... الزجل فتحتیله ... الزجل زانك فتحی و جیمك کسریله صوت صاحبی اولان نسنه یقال سحاب زجل ای ذو رعد الزجیل
فتحی و بانك کسری و ... معروف ... الزنجبیل ... الزحیل زانك و جیمك کسری و یاسنده همزه نك ... رحل

ضعفا البدن معناسنه اولان زنجبیل دردینی نو ... ابو عبیده ... محفوظ اولان ... روایت ... الزحول زانك و حانك ضمیله
برکسنه مکانندن ایراقلنمه یقال زحل عن مکانه زحولا من الباب الثالث التزحل تفعل وزننده ... بر مکاندن ایراق اولمق
یقال تزحل اذا تنحی و تباعد و الزحل زانك فتحی و حانك سکونیله ایراق اولان کسنه الزحلیل زانك و لامك کسریله ... یقال زحل فهو زحل و زحلیل
الزحل ... مکان و کاه اولور ... دخی ... زحل ... الزحل زانك فتحی و حانك
... اسمیدر ... الزحل فتحتیله ... الزعل زانك فتحی و عینك کسریله ...
یقال زعل زعلا من الباب الرابع فهو زعل و زعل ... یقال الکلب زعل ای ...
... الازعال همزه نك کسریله ... یقال ازعله غیره و ازعلته ... همزه نك فتحی ...
... الزعیل علی وزن ... و زعبل ... یقال هلبلة الزعبل ...
... الزعلة ... زانك ضمی و عینك سکونیله ...
... الازغال همزه نك کسریله ... یقال ازغلت الناقة ... بولها ... و زغال ...
... یقال ازغلت الطعنة بالدم مثل ازغت ... یقال ازغل الطائر فرخه
... و ازغال ... یقال ازغل ... الزغلول زانك و لامك ضمی و
... الازغل همزه نك و لامك فتحیله ... یقال ... الازغل
... یقال ... الازقلی همزه نك و فانك ...
... الزونکل زانك فتحیله ... الزلیل
... یقال زللت یا فلان تزل زلیلا اذا زل فی طین او منطق
الزلل فتحتیله ... الزلة زانك فتحیله ... الزلیلی زانك کسری
... الزل زانك ضمی و لامك تشدیدیله ... یقال ... ذلی و جلوف
... الزلل فتحتیله ... الزولول
... یقال ... الزال لامك تخفیفیله ... یقال درهم زال
الزلزلة زانك فتحی ... الزلزال زانك کسری و لامك سکونیله ... التزلزل تفعل وزننده و زال ...
... یقال زلزل ... الزلزال زانك فتحیله ... الزلازل زانك فتحی و بانك
... الزلزل ... الزلة ...
... الازل ... الزلال زانك فتحی ولامك ... و الفك مدیله
... اذا اولان ... و جمع ازل ...
... من الذئب الازل ... الزلال زانك ضمی
... الازلال همزه نك کسریله ... یقال ازللت الیه نعمة اذا اسدیتها و فی الحدیث من ازلت الیه
... ازلال ... یقال ازللت الیه ... الزلة زانك کسری و لامك ...
... الزلال زانك فتحی و لامك ... الازمل همزه نك و میمك فتحیله ...
... یقال ... اذا ... اسقاط ... و ازمل
... یقال اخذته الشیء بازمله ... الازمولة همزه نك و میمك ضمیله ...
... الازمول همزه نك و میمك ... یقال هو ازمول ...
... اختلاف ... ازمول و ازمولة ...
الازمولة همزه نك و میمك ... الزمیل زانك ضمی و میمك فتحی و ...
... الزمیلة زانك کسری و میمك فتحی و تشدیدیله ... صعیف اولان ... الزامل میمك کسریله شول ...
... الزاملة میمك ... رفیق ...

التزميل على وزن التكريم برنسنه يه ثوبنه دورمك يقال زمله بثوبه اذا لفه التزمل فتحتيله وميمك ضمى وتشديديله بركسنه لباسنه بورنمك يقال تزمل بثيابه اذا تدثر
وتدثر بورنمك ديرلر الازدمال همزه نك و داك كسريله برنسنه يى كوتورمك يقال ازدمله اذا احتمله الزميل زانك فتحى وميمك كسرى ومديله [illegible]
اردنه يتيشمكه رديف معناسنه الزول زانك فتحى و واوك سكونيله عجب معناسنه الازوال همزه نك فتحيله جمعى و زول ظريف اولان رجل صفتنده [illegible]
روايت اوزره زول شول كمسنه دركه انك ظرافتندن تعجب اولنه الزولة زانك فتحى و واوك سكونيله شول ظرافتندن تعجب اولنان عورته [illegible]
دركه اولان عورته ديرلر الزوال زانك فتحى و واوك فتحيله شول كمسنه دركه [illegible] چوق حركت ايده وقطع ايتدوكى مسافه [illegible]
كربله هر نسنه كه تحرك ايده الازديال همزه نك و داك كسريله ذيل قلمان [illegible] الزواول [illegible]
فتحيله برنسنه يى [illegible] معالجه ايتكدر التزاول تحتيله و واوك ضميله علاج ايتمك يقال تزاولوا اذا تعالجوا الزوال زانك فتحيله برنسنه مكاندن
ايرلمق يقال زال الشئ عن مكانه يزول زوالا ويقال زاله وازاله وزوله بمعنى [illegible] استعمال ايدرلر الازائم [illegible]
برنسنه يى مكاندن [illegible] التزويل على وزن التكريم بمعناه الانزيال همزه نك و داك كسريله [illegible] فلا نزال [illegible]
فلان يفعل كذا [illegible] الزهلول زانك ولامك ضمى وهانك ما بينده سكونيله صبرى [illegible]
برطاغك [illegible] الزيل زانك فتحى ويانك سكونيله برنسنه يى مكاننده [illegible] يقال زلت الشئ من مكانه [illegible]
[illegible] ذلة التى [illegible] فرقته ويقال [illegible]
الزويل زانك فتحى و واوك كسرى ومديله [illegible] التزييل على وزن التكريم [illegible]
فتحيله وبانك ضمى [illegible] يقال فرقته فتفرق ومنه قوله تعالى فزيلنا بينهم [illegible]
تزييلا [illegible] المزايلة ميمك ضمى وبانك فتحيله [illegible] مفارقت معناسنه الزيال [illegible]
بمعناه يقال زايله مزايلة وزيالا اذا فارقه التزايل تانك فتحى ويانك ضميله [illegible] الزيل فتحيله [illegible]
[illegible] فصل السين السؤل سينك ضمى وهمزه نك سكونيله سؤل [illegible]
[illegible] السؤل سينك ضمى وهمزه نك فتحى و تخفيفيله برنسنه يه [illegible] المسئلة [illegible]
وهمزه نك فتحى وسينك سكونيله [illegible] يقال سألته الشئ [illegible]
[illegible]
[illegible] السؤال سينك ضمى وهمزه نك فتحيله [illegible]
[illegible] الاسئال همزه نك كسريله [illegible]
[illegible] السبل [illegible]
[illegible] الاسبال همزه نك كسرى وسينك سكونيله [illegible] يقال اسبل الزرع اذا اخرج سنبله [illegible]
[illegible] يقال اسبل المطر والدمع اذا هطل [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] السبيل سينك فتحى وبانك كسرى ومديله يول طريق [illegible]
[illegible]
ووصلة التسبيل على وزن التكريم برنسنه يى سبيل ايتمك [illegible]
[illegible] الاسبال همزه نك فتحيله [illegible]
[illegible] السبلة سينك كسرى [illegible] السنبل سينك وبانك ضمى و ما بينده نونك سكونيله [illegible]
[illegible] السنابل سينك فتحى وبانك كسرى جمعى [illegible] السنبلة على وزن [illegible]
يقال سنبل الزرع اذا اخرج سنبله السلسبيل سينك فتحى وبانك كسرى ومديله [illegible]
[illegible]
[illegible] السجيل سينك كسرى وبانك فتحى وحانك سكونيله [illegible]

[illegible] السجل سينك كسرى و تانك فتحى وحاء مهمله نك سكونيله [illegible] السجل
سينك كسرى وبانك ولامك فتحيله كذلك [illegible] ابن السكيت روايتى اوزره السجلة على وزن [illegible]
[illegible] الاسجال همزه نك و بانك كسريله [illegible]
[illegible]
[illegible]
السجل سينك وبانك ولامك فتحيله باطل معناسنه [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] السجل سينك فتحى وجيمك سكونيله [illegible]
[illegible] السجال سينك كسريله جمعى [illegible]
[illegible] الاسجال همزه نك كسريله [illegible] السجيل سينك فتحى وجيمك كسرى ومديله [illegible]
[illegible] السجلاء سينك فتحى وجيمك سكونى [illegible] السجل سينك و جيمك كسرى ولامك تشديديله
[illegible] التسجيل على وزن التكريم [illegible] السجيل سينك كسرى وجيمك كسرى و تشديديله [illegible]
[illegible]
[illegible] المساجلة ميمك ضمى وجيمك فتحيله [illegible]
[illegible]
[illegible] التساجل تانك فتحى وجيمك ضميله [illegible] المسجل ميمك ضمى وجيمك فتحيله [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] الاسجال همزه نك كسريله [illegible]
[illegible] السحل سينك وحانك فتحى [illegible] السحل سينك فتحى وحانك سكونيله [illegible]
[illegible] السحيل [illegible] السحل [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] السحيل سينك [illegible]
[illegible] السحولية سينك فتحى وحانك ضمى ويانك تشديديله [illegible]
[illegible] السحل سينك ضمى وحانك فتحيله [illegible]
[illegible] المسحل ميمك كسرى وحانك فتحيله [illegible]
[illegible] المسحلان ميمك كسرى وحانك فتحيله [illegible]
[illegible] السحيل سينك فتحى وحانك كسرى ومديله [illegible]
[illegible]
[illegible]

بوکوجه بریره کتوردوب براب ایده لر و سحیل بر کیک بنسنه دورایدن اولادده فی دیرلر یقال سحل الحمار سحیلا من الضرب الانحال

کسریله سوزده جریان انکه تقول انسحل الخطیب بالکلام اذا جری به السحال سینک ضمیله حمارک سینه سنه دیدوکی اواز السحاک سینک کسری

وکوشدن دوکلن فتنه براده کبی براده بر نسنه یه اکه کوکن اکه ده رندشه دیرلر الساحل حانک کسریله دریا کناری و شاطی البحر معناسنه ابن درید

ساحل مفعول معناسنه بر حقیقتده مسحول معناسنه در بحرانی سحل ایدوکیچون یعنی صو بیودیکیچون المساحل میمک فتحی وحانک کسریله خلیج ساحل

جمعیه دیرلر یقال ساحل القوم اذا اخذوا علی الساحل الاسحل همزه نک وحانک کسریله بر جنس اغاجک اسمیدر السحیل علی وزن جعفر

دره وادی فراخ معناسنه و نسبه ده اولان کلمه و قریه نه دخی دیرلر بو فعلل وزنی اوزره اولدوغی سحل معنی دره نکه

[illegible]

سملت الحوض اذا نقيته من الحماة والطين و حماة حاء مهمله ايله قتره يا لجفه ديرلر الاسمال همزه نك كسريله كذلك اصلاح ايتمك معناسنه ايضا سمل بينهم
اذا اصلح بين قبيلتان بر اسكمك ديرلر يقال اسمل الثوب اذا اخلق السامل ميمك كسريله اصلاح معناسنه سعى ايدن كمسه السمول ضميله بر اسكمك
الثوب سمولا اذا اخلق السويل سينك و ميمك فتحيله كونجاق الاسمال سينك و ميمك كسريله اوقلمق يقال اسمال سمال اذا ضرب
سمول فتحيله و واوك سكونى و همزه نك فتحيله بلا مد رجال دره سموئل بن عاديا اسميدر يهودى ... السهل سينك فتحى و هانك سكونيله
بر طاغك مقابلى در كه دوز يرديمكدر يقال ارض سهله السهلى سينك ضمى و هانك سكونى و يانك تشديديله سهله منسوب اولان
ذيرا ... و سهل الخلق خلقى لطيف اولان كمسه الاسهال همزه نك كسرى و سينك سكونيله دوز يره داخل اولمق يقال اسهل
اذا صار و الى السهل السهلة سينك كسرى و هانك سكونيله شول قوم دركه قيه حرده اولميه ريل عز دقاق معناسنه السهل سينك فتحى و هانك كسريله
ادمنهدكه قومى قيه حرده اولميه يقال نهر سهل اذا ... السهولة ضميله خرد ونتك مقابلى دكه و خرد ونت بر يرحرب ولمعه ديرلر يقال سهل
منه الاسهال همزه نك كسريله دوا طبيعتى نرم ايتمك ... اسهل الدواء الطبيعة التسهيل على وزن التكريم اساه قلمق تيسير معناسنه
تانك فتحى و هانك ضميله ... الاستسهال همزه نك و تانك كسريله بر نسنه يى سهل عد ايتمك يقال استسهل الشئ
عدّه سهلا سهيل سينك ضمى و هانك فتحى و يانك سكونيله بر يلدز اسميدر كه معروفدر التسويل على وزن التكريم
لنفسه امرا اى زينته له السول فتحتين ... الاسول همزه نك و واوك فتحيله ...
اولان كمسه السولاء سينك فتحى و واوك سكونيله ... السول سينك ضمى و مديله ... صفتله موصوف اولان كمسه
السيل سينك فتحى و يانك سكونيله شول صو دركه جريانى طغيان اوزره اوله و سيل صونك و غيرى نسنه نك اقمسنه دخى ديرلر جريان معناسنه
فتحتين ... يقال سال الماء سيلا و سيلانا الاسالة همزه نك كسريله اقتمق المسيل على وزن التكريم
غيره ... ايضا المسيل ميمك فتحى و سينك كسرى ... المسايل ميمك فتحى و يانك كسريله جمعى
معناسنه المسل فتحتين الاسلة همزه نك فتحى و سينك كسريله ... المسلان ميمك ضمى و سينك كسريله ... جمعلرى ... مفعول
... المسل فتحتين كوتو
... السايل ... يقال سالت الغرة اذا استطالت
فان وقف ... السايل تانك فتحى
و يانك ضميله ... السيلان سينك كسرى و ... صاپه ... ابو عبيد ...
اوده اشتدم ... المسلان ميمك ضميله ... المسال ميمك ضميله
ارمك ايكى جانبنه دخى ديرلر السيال سينك فتحيله بر جنس اغاجدر كه ... عضاه ... عضاه
عظيمه ... اولور فصل الشين الشبل شينك كسريله ارسلان ياوروسيدر الاشبل همزه نك فتحى و بانك ضميله جمعى
معناسنه المشبل ميمك ضمى و بانك كسريله شول ارسلان ... ابو ذويب ... اوده ...
... الاشبال همزه نك كسريله عورت ارندن صكره اولادينك ... صبر ايدوب ترزوج ايتمامك
يقال اشبلت المراة بعد بعلها اذا اجرت على اولادها فلم تتزوج ... الشبول ضميله بر ...
... الشثل شينك فتحى و ثانك سكونيله ...
... الشحل ... شرحبيل شينك فتحى و حانك كسريله
... سيبويه ... تصغيره ...
تنكيره ... تصغير ... العظام ...
منصرف اولمز لفظ عجمى اولدوغيچون ... الشعل
شينك ضمى و عينك سكونيله اتش يالكى لهيب معناسنه ... الشعل شينك فتحى و عينك
فتحيله جمع ... الشعيل شينك فتحى و عينك كسريله ... المشعل ضميله جمع ... المشعل ميمك كسرى و عينك
ميمك و عينك فتحيله شول نسنه دركه انكله اوزرينه اتش يا قرلر المشاعل ميمك فتحى و عينك كسريله جمعى مشعللر معناسنه المشعل ميمك كسرى و عينك

شول نسنه دركه اهل باديه ... قطع كبى ... دوقو ... قلدو ... ديركر
نسنه يى ... اهل باديه ... الشاعل عينك كسريله ذو اشعال معناسنه ...
و بونك فعلى ... الاشعال همزه نك كسريله اتش ... يقال اشعل النار في الحطب اى اضرمها و اشعال الغارة عسكرى ... دخى
ديرلر يقال اشعلت الغارة اذا تفرقت و اشعال دوه ... اشعل ابله بالقطران اى طلاه بها ...
... متفرقا ... دخى ديرلر يقال الجراد ... اذا انتشر ... يقال الجاء ... المشعل ... الشعل ميمك
ضمى و عينك فتحيله ... فلان كالحريق المشتعل الاشتعال همزه نك و تانك كسريله ... يقال اشتعلت النار
اذا اضطرمت و اشتعال صاچ ... يقال اشتعل رأسه شيبا الشعل فتحيله قويرق بياضى ...
... الاشعال ... و عينك ... الشعلاء شينك
فتحى و عينك سكونيله ... الاشعال همزه نك و عينك كسريله قويروق ... يقال اشعل ... اذا كان في ذنبه بياض ...
... شعل شينك فتحى و عينك سكونيله ... الشعايل شينك
... الشغل ... شغل ...
... و ضم ... اولور ...
و شغل ايتمك ... الاشغال همزه نك فتحيله جمعى ... و شغل شينك فتحى و غينك سكونيله مشغول قلمق معناسنه
... يقال شغلت فلانا ... شاغل ... مشغول ...
شغل ... شغل ... شاغل ... الشاغل غينك كسريله
شغله ... شاغل ... مثل ليل لائل ... شغل
... الاشتغال همزه نك و تانك كسريله ... ما اشغل همزه نك و غينك فتحيله فعل
... الشكل شينك فتحى و كافك سكونيله مثل معناسنه ... شكل
... شكل ... اشكال ...
... الشكل ... الاشكال ... شكلت الكتاب ...
... الاشكال ... الاشكل همزه نك و كافك فتحيله ... اشكل ...
... الشكلة شينك فتحى و كافك ...
... اشكل ...
... الشكل شينك كسرى و كافك سكونيله ... الاشكل همزه نك و كافك فتحيله حاجت معناسنه ... يقال
ارحاجة الشكل شينك ضمى و كافك سكونيله ...
... الشاكل كافك كسريله ... قوله تعالى كل يعمل على شاكلته ... كافك كسريله
... الشكال شينك كسريله ... الشكل ...
... اشكال ...
... اشكال ...
... الشكيل ميمك ... فتحى و كافك ...
... النبى صلى الله عليه و سلم ...
الاشكال همزه نك كسريله ... اشكل الامر اذا التبس ...
... اشكال الكتاب ... اعراب ايله تقييد ايتمك ...

سماع واقع اولمقدن وبوندن مقصود مصاحبك كمال محبتنى اشعاد اولور الشكل فتحتيله وكافك ضمى وتشديديله اوزم الاجادولمو بندلانتشر
اذا اينع بعضه وينع باوشنا فلدى بين برله ايله مسوم اولمقه دبولر الشكاد شينك فتحى وكافك فتحيله بوخفت معناسنه در الشكل كافك فتحى وكافك
ضميله بمعناها الشكل فتحتيله قيونك بوكرى اولمو وكوذى قرمزى اولمو شكل عرب طائفه سندن برجماعتك اسميدر الشل شينك فتحى ولامك
تشديديله دوه يى سوروب تعولدشللت الابل اشلها اشتق من الباب الاول اذا طردتها وترفلاه بشلهم بالسيف اى يكبابحم ويطردهم وكسب
برسنه نكاد دبه كمك دبولر قشل دد ذى اولان كسنه ابلكه دخى ديرلر تعول شللت الثوب اذا خطته خياطة خفيفة الشل فتحتيله
معناسنه وشلل شولد يعو ايرش لكيد دخى ديرلركه بومعلكمه يعال ما هذا الشلل فى يك وشلل كذلك فولو اولمقه دخى ديرلر يعال شل يده
تشل من الباب الرابع ويقال فى الدعاء لا تشل ولا تكلل من الكلال ويقال شللت يا رجل من الباب الدكود اى صرت اشل ويحتمل ركسه
وباجوه دبوكوسنوا ولاشلا وولاعمى ديرلر ولاشلت عشرك ديرلركه مقصود اولاد بو معنى در الاشل همزه نك
اولان كسنه الشدة شينك فتحى ولامك تشديديله ولامك دخى تشديديله مونثى الشلشل على وزن الولولة صوسپ طاتلمق تعول
اذا قطرته فهو متشلشل ويقال للصبى شلشل بوله الشلشل شينك فتحى ولامك سكونيله طمو والشلشال كذلك شينك فتحى ولامك

[...]

الشوابل شينك فتحى وواوك فتحيله بوجح ابلر نك قتله دو الشولات شينك فتحى وواوك كسرى ايلو بيع الشوابل شينك فتحى
ومنديل كذلك جمع الشهلة شينك فتحى وهانك سكونيله كوز قرهى كوك مايل اولمقدن الشهل شينك فتحى وهانك سكونيله اولنكه متوابطوله كوزلره
ذكر اولنان صفتاود ده اولدر شهلاء بحاجته دخى ديرلر الشهل فتحتيله كوز ذكر اولنان صفت اود ده اولمو الاشهل همزه نك فتحيله
تحليله شوكه كسنه دكه كوزنك قراسى كوك مايل اوله الشهلة شينك فتحى وهانك سكونيله سوز اوده دنيا شويحرتمه دكه عاقل اوله و يوعوزه
مخصوص اسمدر وبو تحلل ادصقلند شهل شينك فتحى وهانك سكونيله رجلدن بركسنه نك اسميدر اوله شهل بن شيبان كه قند دنيك
الشاهل شينك كسرى وهانك فتحيله سوكشمك وبر برنه جواب ويرمك معناسنه وصاحب صراح بو مقامده شاهل شكركمى باهم
جواب كردايندن ديمشدر بين معجمه ايله مناسب اولمه دمى مخفد كلمه فصل الصاد الصل فتحتيله اول بوغمق معنى جنه معناسنه

يقال صحل الرجل يصحل من الباب الرابع اذا صار ابح الصحل صادك فتحى و حانك كسريله اودبی بوغلو كمسه يقال رجل صحل الصوت الاصحل حانك [illegible]
فتحيله بمعنا الصندل صادك و دالك فتحى و ما بينده نونك سكونيله باشى بيوك دوه وصندل نوعى اغاجه ديركه [illegible]
الصندلانى صادك و دالك فتحى و ما بينده نونك سكونى و اخرنده يانك [illegible] صيدلانى [illegible]
[illegible] الصعل صادك فتحى و عينك [illegible] سكونيله باشى كوچك اولان دوه [illegible] يقال رجل صعل
و امراة صعلة و صعلة [illegible] اغاجنه ديرلر [illegible]
صعلاء [illegible] الصعبل [illegible] الصعفص صادلرك كسرى و فانك سكونيله [illegible] الصقل صادك فتحى
و قافك سكونيله [illegible] معناسنه الصقد صادك ضمى و قافك سكونيله كذلك [illegible] معناسنه [illegible]
[illegible] يقال [illegible] صقل [illegible] الصقل طويل الصقلين الصقل صادك فتحى و قافك سكونيله الصقال صادك كسريله
[illegible] يقال صقل السيف و صقله ايضا صقلا و صقالا [illegible] اذا جلاه الصاقل قافك كسريله [illegible]
[illegible]

[illegible] اذا اشتد [illegible] يقال احمال النبات اذا التف الصملة ميم و لامك ضمى و صادك سكونى
[illegible] الصول صادك فتحى و واوك سكونيله [illegible] الصولة صادك
[illegible] يقال صال عليه اذا استطال و صال عليه [illegible] صولا و صولة يقال [illegible]
[illegible] يقال صال البعير اذا حمل على العادته [illegible] يقال صبل لهم كذا اذا ابتسم [illegible]
[illegible] المصاولة ميمك ضمى و واوك فتحيله [illegible] الصيال صادك كسريله
[illegible] الصيال [illegible] التصاول ايضا [illegible] يقال الجملان يتصاولان اذا [illegible]
الصالة صادك فتحى و همزه [illegible] يقال صؤل البعير بالهمز يصؤل صالة [illegible]
الصوول صادك فتحى و همزه [illegible] المصول ميمك كسرى [illegible]
[illegible] الصيل صادك كسرى [illegible]
[illegible]

تبعت طريقنه ذكر اولنمه لوغ لرده الاضلال همزه نك كسريله مصدردر اضاع قلمق يقال اضله اي اضاعه واهلكه واضلال دفن معناسنه ده كلور يقال اضل
الميت اذا دفن ابن السكيت ايتدى اضللت بعيرى ديرلر قجن بعيرى سندن كيدوب غايب اولورسه وضللت المسجد والدار ديرلر قجن انلرك موضعين بلمسه
وينه بوجا اوزره در هر نسنه كه مقيم اوله وكا هدايت بولمسك وفي الحديث لعلى اضل الله اي اضل عنه اي اخفى عليه وحديث شريفك مساقى اوده ذكر
عصاة جانبندن بعض كسنه وصيت ايدوب قجن بن وفات ايدرسم بنى آتشه ياقوب كولم يله ويرك جايزكه بولسون اوزره خفى اولم غايب
جهة التنوخي اضلال طريقه دينور حتى معنى ده ديرلر يقال تقول اضلالا اذ فصل التضال بيمك ضمى وتانك فتحيله ازمغه داغى لا تكنه نوزه
نهدى الضال ولا نهدى المتضال التضليل على وزن التكميل ضلالته نسبت قلمق تضلل تانك وضادك ضمى ولامك كسرى وتشديديله
لا ينصرف ولمنع بلا تنوين اولمغه باطل معناسنه در يقال وقع في وادى تضلل معناه الباطل مثل تخيب ... كه بونلرك جمله سى لا ينصرف در
ضل بتضلل ضادك اولى ضمى ولامك تشديديله وتانك فتحى وضادك سكونيله باطل معناسنه در المضلل ميمك ضمى ولامك فتحى ...
بنى اسد ... الضهل ضادك فتحى وهانك سكونيله معانده ومقابله رجوع ايتمك يقال ضهل اليه من الباب فلان اذا رجع
المعانده والمقابله وضهل بو نسنه آز آز دفع ايتمك دخى ديرلر يقال ضهل اذا دفع اليه قليلا وشراب اذا اولوب دفيق اولمغه دخى ديرلر يقال ضهل
اذا قل ودق وخبر اولمغه دخى ديرلر يقال هل ضهل اليكم خبر اى وقع وضهل اذ صويه دخى ديرلر ما قليل معناسنه صحرا ... اولور
الضهلة ضادك فتحى وهانك سكونيله از مال يقال اعطيته ضهلة من مال اى نزرا ونزد نوزله ... شى حقير ديرلر اعطيته عطية ضهلة اى
نزرة الضهول ضادك فتحى وهانك ضمى ومديله صوى از اولان قويه يقال بئر ضهول اذا كان تخرج ماءها قليلا وسودى اذا اولاد ... دخى ديرلر
يقال شاة ضهول اى قليل اللبن ويقال ضهلت الشاة من الباب الثالث اذا اقلت لبنها الضاهل هانك كسريله صوى از اولان قويه يقال جمع ضاهل
اذا كانت قليلة الماء وجمعه فتح جيمله وتشديد ميمله قيو ... صوى قرادايون يرى الاضهال همزه نك كسريله حرما اغاجنك اوذنم اولان ميوه
يقال اضهلت النخلة اذا ارطبت وكاه اولور اضهل البسر دخى ديرلر ... ولاجى ... الضال ... حال ... اود
انجاجى ... الاضبال همزه نك كسريله ... الاضالة همزه نك كسريله عجميل يقال لا اضيلت الارض واضاله
فيها الضال ... اغلبت المراة واغالت يعنى عورت ... سوده ... معناسنه ... اعلال اوزره
انده كلرى ... جوهرى ... اضيلت تعبير ...
بوده ... فصل الطاء الطبل طانك فتحى وبانك سكونيله شول معروف نسنه در كه
جلرلر عاده ... طبل ديرلر وطبل دراهم اوزرنه ... طبلة دراهم ديرلر ...
كرك ... وطبل خلق معناسنه ده كلور يقال ما ادرى اى الطبل هو اى اى الخلق هو الطوبالة
ضمى ومد ... قبون ... الطحل طانك ضمى وحانك سكونيله ...
الاطحل همزه نك وحانك فتحيله ذكر اولنان لونده ملون اولان كسنه يقال رماد اطحل وشراب اطحل اذا لم يكن صافيا ويقال قرن احمر اطحل
للذى يعلوه حمرة قليل صفرة يعنى اتمكو كلكه نوع صفرت قارشمه الاطحل همزه نك وحانك فتحيله مكه مشرفه ده بر طاغك علمى در ...
اكا نسبت واضافت اولنور ... الطحل ديرلر ... طانك كسرى وحانك ... طلاقه ديوكلرى
نسنه ... يقال الفرس لا طحال ... البصر ... ديرلر ...
الطحل طانك فتحى وحانك سكونيله طلاغ ... يقال طحلته اذا اصبت طحاله المطحول ميمك فتحى وحانك ضميله طلاغى ... الطحل فتحتيه
كسنه نك طلاغى اغريمق يقال طحل يطحل طحلا ... الماء اذا فسد وتغير ...
وطحلاه دخى ديرلر ... الطربال طانك كسرى ... قطعه ... اولان
وشول عظيم ... طاغده ... الطرابيل طانك فتحى ... صومعه ... يقال الطربال
صومعها الطرملة ... الطرجهالة طانك
وبانك سكونيله ... معرب ... ديرلر ... الطسل ... اوزره
يقال ماء طسل ... الطسل
فتحيله ... الطفل طانك كسرى وفانك سكونيله ... اولوغ ...

الاولاد ولمند الاطفال همزه نك فتحيله جمعى ولطفل كاه اولور جمع معناسنه ده كلور رجب كبى كه واحد وجمع اطلاق اولنور قال الله تعالى او الطفل
الذين لم يظهروا على عورات النساء الاطفال همزه نك كسريله ... طفل ... يقال اطفلت المراة المطفل ميمك ضمى وفانك كسريله ... اهو در كه
... اطفال ... وحشى ... يوله در المطافل ميمك فتحى وفانك كسريله جمعى المطافيل ميمك فتحى
وفانك كسريله ومديله كذلك جمعى ... اهولر معناسنه الطفل طانك كسرى وفانك سكونيله تازه وتر اولمق يقال جارية طفلة اى ناعمة ويقال
بنان طفل وبنان ... ديرلر جمع ... اولنان ... واحد ... الاطفال ... جانبنه اولور ...
... التطفيل على وزن التكميل ... غروبه ميل ايتمك يقال اهذا وقت تطفيل الشمس اى ميلها للغروب وتطفيل ...
... يقال طفل الليل اذا اقبل ظلامه وتطفيل ...
تطفيلا اذا دفعت بها ... حتى ... الطفل فتحتيله ...
يقال ابن طفلا ... طفيلى ... الطفيلى طانك ضمى وفانك فتحى ...
... ضيافته بلا دعوت داخل اولمق ... طفيل ...
... طفيل الاعراس وطفيل العرايس ...
... ضيافت ...
على شى ... طفيل ...
... التطفل ... ضيافته ... يقال تطفل
اذا فعل ... الطل طانك فتحيله ضعيف اولان ... الطلال طانك كسريله جمعى ذكر اولنان ...
دخى ديرلر يقال طلت الارض على البناء للمجهول وطلها الندى ...
ديرلر يقال ... ولا يقال ... على البناء للمعلوم وابو عبيده والكسائى ... لغات
طل دمه ... المطلول ميمك فتحى ولامك ضمى ومديله ... الطلة طانك ولامك ... يقال ...
... ولا ... ديرلر ... الطل ... الاطلال همزه نك فتحيله جمعى
الطلول ... كذلك جمعى ... معناسنه ...
الطلالة طانك فتحيله ... معناسنه ... الطل طانك ضمى ولامك تشديديله ...
... المطلول ميمك فتحى ...
... الاطلال همزه نك كسريله ...
... الطل ميمك ضمى وطانك كسريله ...
... جوهرى وقاموس ...
... التطاول تانك فتحى ولامك ...
... الطمل طانك فتحى وميمك سكونيله ...
... الاطمل همزه نك كسريله ...
... الطمل ...
طانك كسرى وميمك سكونيله ... المطمل ...
الطمل طانك فتحى وميمك سكونيله ...
... الطول طانك ضمى ...
...
...
بالرضا ... معناسنه ...

طانك فتحيله منت معناسنه. الطول طانك كسرى و واوك فتحيله عمر معناسنه. الطيل طانك كسرى و يانك فتحيله كذلك عمر معناسنه يقال اطال الله طولك وطيلك [illegible]
وبعضلر غينك سكونيله ده ديديلر اى مدة غيبتك. الطيل طانك كسرى و مديله. الطول طانك ضمى و مديله. الطوال طانك ضمى و واوك فتحيله. الطول طانك فتحيله [illegible]
جمعيدر معنايه در ابن السكيت روايتي اوزره يقال طال طيلك وطولك وطولك اما طول لفظي [illegible] عبارة اولور [illegible] طانك كسرى و واوك فتحيله
كلور تقول ادع للفرس بين طولك يعني رهاده فرسك ايپني اوزات. الطويلة طانك فتحى و واوك كسرى و مديله كذلك [illegible] اولان ايپ معناسنه در
التطويل على وزن التكريم اكثر رهاده طويله سن اوزاتمق يقال طول لفرسك اى ارخ طويلته في المرعى وتطويل برنسنه ده مهلت ويرمك يقال طول له
تطويلا اذا امهله. الطوال طانك ضمى و واوك تخفيفيله اوزون طويل معناسنه يقال طويل وطوال. الطوال طانك ضمى و واوك تشديديله [illegible]
اولان نسنه. الطوال طانك كسريله اوزون اولان نسنه لر طويلك جمعى. الطوال طانك فتحيله طول معناسنه در يقال لا اكلمه طوال الدهر وطول الدهر [illegible]
طانك كسريله كذلك طويلك جمعيدر يقال فلان في طوال و طوال. الاطول همزه نك و واوك فتحيله اوزون اولان نسنه و اطول اوست طوداغي اوزون اولان
دوه يه دخى ديرلر. الاطاول همزه نك فتحى و واوك كسريله جمعى اوزون اولان نسنه لر معناسنه. الطولى طانك ضمى و مقصور الفك قصريله اطولك مؤنثى
الطول طانك ضمى و واوك فتحيله طولى نك جمعى كبرى ايله كبر كبى. الطويل طانك فتحى و واوك كسرى ايله [illegible]
عروضده بر بحرك اسميدر [illegible]. الطائل يانك كسريله فايده معناسنه در يقال لم يحل منه بطائل يعني اندن بر فايده استفاده ايتمدى
ولم يحل سكون حاء مهمله ايله وفتح لام ايله [illegible] معناسنه در بو كلام استعمال اولنمز الا ضرورتده نفيده. الطائلة يانك كسريله عداوت
معناسنه در يقال بينهم طائلة اى عداوة وترة و ترة طانك كسريله كينه ديرلر. الطول طانك فتحى و واوك سكونيله منت ايتمك يقال طال عليه
التطول تفعل وزنيده و واوك ضمى و تشديديله بو معنايه يقال تطول عليه اذا امتن عليه. المطاولة ميمك ضمى و واوك فتحيله برنسنه ده اوزادوب [illegible]
تقول طاولته في الامر اذا ماطلته. الاطالة همزه نك كسريله اوزاتمق. الاطوال همزه نك كسرى و طانك سكونيله بو معنايه يقال اطلت [illegible]
يعني [illegible] استعمال اولنور طالة عورت اوزون اوغلان طوغورمغه دخى ديرلر يقال اطالت المرأة اذا ولدت طوالا
وفي الحديث شأن العصرة قد طيل. الاستطالة همزه نك و تانك كسريله تكبر ايتمك [illegible]. التطاول تانك فتحى و واوك ضميله بو معنايه
استطال عليه اذا تطاول واستطالت خصومة قتيل [illegible] زياده قتل ايتمكه دخى ديرلر يقال استطالوا عليهم اذا قتلوا منهم اكثر مما كانوا
قتلوا وكذا استطال الحائط معناسنه ده استعمال اولنور و تطاول تطالل معناسنه ده استعمال اولنور كه [illegible]
اولمغيچون بوينني اوزاتوب بقمغه ديرلر. الطول طانك ضمى و واوك فتحى و تشديديله بر جنس قوشك اسميدر و بعضلر صو قوشلرندن [illegible]
ايتديلر اوزون قويروغي سياه قوشك اسميدر. الطيلة طانك فتحى و يانك كسرى و تشديديله [illegible]
[illegible] اسميدر. الطهلة طانك و لامك كسرى و هانك سكونيله بلوت و بلوت اثرى ديمكدر يقال ما في السماء طهلة اى شئ
من غيم [illegible]
و غرفة [illegible] ديرلر. الطهمل طانك و ميمك فتحى وهانك سكونيله [illegible] قبيح اولان جسيم قبيح الخلق معناسنه. الطهملة على وزن المرزوق [illegible]
[illegible] اولان عورت معناسنه.

فصل الظاء

الظل ظانك كسرى و لامك تشديديله كولكه معناسنه. الظلال ظانك كسريله [illegible]
و ظلال كذلك شول بلوده ديرلر كه [illegible] ديرلر كه سايه صالور و ظل الليل كيجه قراكولغنه دخى ديرلر يقال اتانا في ظل الليل [illegible]
ظل ديمكله استعاره اولنور [illegible] شعاع [illegible] ظلمت ديرلر [illegible]
ترك الظل ظلة [illegible]. الظل الظليل [illegible]
ظانك كسريله [illegible] و فتحيله و لامك كسريله [illegible] ومكان ظليل دخى بو معنايه در [illegible]
يقال فلان يعيش في ظل فلان اى في كنفه. الظلة ظانك ضميله صفة [illegible] و قري [illegible] ظلل على الاد [illegible]
دخى ديرلر كه ابتدا كولكه [illegible] عذاب يوم الظلة [illegible]. المظلة
كسرى و ظانك فتحيله [illegible] بيوك اوبه [illegible]. المظلل ميمك ضمى و لامك فتحى و تشديديله [illegible]
و صح [illegible] وفي المثل [illegible]
[illegible]. الاظل [illegible]. الاظلال همزه نك كسريله سايه [illegible] يقال اظل [illegible]
ويقال اظلتني الشجرة [illegible]

شونده بو معنا قريب برابر اولمغ اوزره. الاستظلال همزه نك و تانك كسريله برنسنه ايله كولكه لنمك يقال استظل بالشجرة اذا استذرى بها واستند
[illegible] برنسنه ايله كولكه لنماقدر. الظلول ضميله [illegible] ظللت اعمل كذا [illegible]
[illegible] بالنهار دون الليل ومنه قوله تعالى فظلتم تفكهون و ظلتم [illegible]

فصل العين

العبل عينك فتحى و بانك سكونيله قربه معناسنه يقال رجل عبل الذراعين اى ضخمهما و فرس عبل الشوى
[illegible] القوائم و عبل [illegible] ديرلر يقال عبلت الجبل عبلا اذا قتلته و عبل اغاج [illegible] ديرلر يقال عبلت الشجرة عبلا اذا حتت
ورقها [illegible] عبلت السهم اذا جعلت فيه معبلة و معبلة [illegible]
[illegible]. العبالة عينك فتحى و بانك تخفيفيله قربه اولمق يقال عبل عبالة [illegible]. العبلة عينك فتحى و بانك سكونيله قربه اولان عورت
[illegible] امرأة عبلة اى تامة الخلق. العبال عينك كسريله كذلك جمعى [illegible]. عبلة عينك فتحى و بانك سكونيله بر جاريه نك اسميدر و امية الصغرى [illegible]
اسميدر كه [illegible]. العبلات عينك فتحيله جماعت [illegible]. العبلي عينك فتحى و اخرنده يانك تشديديله [illegible]
[illegible] واحده [illegible]. العبل عينك و بانك فتحيله [illegible]
[illegible]. الاعبال همزه نك كسريله [illegible]
[illegible] يقال اعبل [illegible]
[illegible]
[illegible]. العبلاء عينك و بانك فتحيله [illegible]
العبلاء عينك فتحى و بانك سكونيله [illegible]. العبال عينك كسريله جمعى [illegible]
[illegible]. المعبل ميمك كسرى و بانك فتحيله [illegible]. العبال عينك فتحى و بانك تخفيفيله [illegible]
[illegible]. العبالة عينك فتحى و بانك تخفيفيله [illegible]. العنبل [illegible]
[illegible]. العبهل [illegible]
العابل عينك ضمى و بانك كسريله جمع العبهل [illegible] يقال عبهل الابل اذا اهملها [illegible]
المعبل ميمك ضمى و عينك و هانك فتحيله [illegible]. العباهل عينك فتحى و هانك كسريله [illegible]
[illegible]. العتيد [illegible]
[illegible]
[illegible]. العتيل عينك فتحى و تانك كسرى و مديله [illegible]
[illegible]. العتلة عينك فتحى و تانك سكونيله [illegible] تقول عتلت الرجل اعتله و اعتله [illegible]
العتل عينك كسرى و تانك فتحيله [illegible]. العتل [illegible]
[illegible]
العتل عينك فتحى و تانك [illegible]. التعتل تانك و عينك فتحى و تانك ضمى و تشديديله [illegible]
[illegible]. العثول عينك كسرى و واوك فتحى و لامك تشديديله [illegible]. العثول [illegible]
[illegible]. ام عثيل عينك كسرى و تانك سكونيله و بانك فتحيله [illegible]
[illegible]. العثجل [illegible]. العثكول عينك [illegible]
[illegible]. التعثكل [illegible]
[illegible]. العثكل [illegible]
[illegible]. العجل عينك كسرى و جيمك سكونيله [illegible]. العجول [illegible]
[illegible]. العجل عينك كسرى و جيمك فتحيله جمع [illegible]

منجلقدر دیرلر که انوکله قیودن صو چکرلر عجلنک جمعیدر علی ماسبق و العجال عینک کسریله کذلک جمعیدر زهمه ایله زهام و ذهبه ایله ذهاب کبی

و عجله جنسی اوتره دخی دیرلر بت مخصوص معناسنه العجل میمک ضمی و عینک سکونی و جیمک کسریله بوزاغی اینکنه یقال بقرة معجل ای ذات عجل عجل عینک کسری

ربیعه دن و قبیلهنک اسمیدر که آنلرک باباری عجل بن لجیم در العجلة فتحتینله عربه که اوز صوغریکر العجل فتحتینله جمعی عربه لر معناسنه الاعجال

فتحتینله کذلک جمعی و عجله شول مخیفه دخی دیرلر که انوکله قیودن صو چکرلر

و عجله سرعت معناسنه دخی کلور که بطئک مقابلیدر و عجله سبقت اتمکه دخی دیرلر منه قوله تعالی اعجلتم امر ربکم

ای استبقتم العجل فتحتینله کذلک ... معناسنه در یقال عجل عجلا من الباب الرابع العجل عینک فتحی و جیمک کسریله عجله صاحبی اولان کسنه العجل عینک فتحی و جیمک

بمعناه العجل عینک فتحی و جیمک ضمی ... بمعناه کذلک العجلان عینک فتحی و جیمک سکونیله بمعناه

و جیمک سکونی و الفک قصریله مونث یقال امرأة عجلی مثل رجلی و رجلی پیاده اولان عورت دیرلر العجالی عینک فتحی و الفک قصریله جمعی رجالی کبی العجال عینک کسریله

کذلک جمعیدر کم رجال دیرلر رجلی نک جمعنده العاجل جیمک کسریله العاجلة کذلک جیمک کسریله آجل و آجله نک مقابلیدر

[illegible]

يقال عسلتهم يعسلهم اى زودتهم العسل **العاسل** سينك كسريله قواندن بال چيقارن كمسنه **العاسل** سينك كوتك كسريله بال ويريجى قوان يقال خلية عاسل **العسـ**
عينك فتحى وسينك تشديديله بال ويرن ادى جمعى **العسل** نحيه وآخرنده يانك تشديديله يهودده علامتى يقال لعن الله اليهود اى علامتهم **العسد** عينك
ضمى وسينك فتحى و يانك كونبد جاعده اولان لذيذ كه عسله تشبيه اولنمشدر وها ايله تصغير اولنمشدر زيرا عسله غالب اولان تانيثدر وبعضلر
عندنده مراد اولنمز نجيه بنا مونث اولمشدر زيرا كه مقصود قطعه عسل معناسيدر كرتا وحدتدن حاصل اولور نته كه ذهب قطعه ذهب معناسنه
العسيل عينك فتحى وسينك كسرى ومدّيله عطارلرك شول سپورگه سيدركه انونكله عطرى سپورور بربر جمعى اعسله وعسيل قبيلك ذكرنده فى ديولكم
قضيب العسل معناسنه **الاستعسال** همزه نك وتانك كسريله بال طلب اتمك يقال جاؤا يستعسلون اى يطلبون العسل **العاسل** سينك كسريله شول قوشى
بيجى اولا **العسل** عينك ضمى وسينك فتحى وتشديديله جمعى **العواسل** عينك فتحى وسينك كسريله كوتك جمعى سيلجى قوشلر معناسنه **العسال** عينك فتحى وسينك
تشديديله شول كونه كه تره يجى در **العسل** عينك فتحى وسينك كسريله شول كمسنه دركه الى تيز اولوب اوقمده محكم اولا **العفسل** عينك فتحى
سكونيله سريع اولان ناقه يس تو عسل ده نون زايده اولور **العسقل** على وزن الدحرجة عسقل ديو كلرى منتشر يرده موج اورر
العساقيل عينك فتحى وقافك كسرى ومديله برجنس منترلردر **العسقول** عينك وقافك ضمياوهد ذكر اولنان منترلرك برى معناسنه
بياض اولوب بيوك اولان منتردر **عسقلان** عينك وقافك فتحيله برشهرك اسميدر كاعروس شام دخى ديرلر **العصل**
شول بغرسقدركه معده ده طعام اكا وارور **الاعصال** همزه نك فتحيله جمعى ذكر اولان بغرسق معناسنه وعصل قوري اغاچ
بولمسيدر حيثيتكه اشده قلعزاولان يرى كوبرنو عصل عصله نك دخى جمعيدر وعصله شول اغاجدركه دوه انى اكل ايدنجه
اولور وعصل دنيشك زياده اكرى ديكلكنه دخى ديرلر **الاعصال** همزه نك وصادك فتحيله زياده اكرى اولان دينش يقال ناب اعصل بين
معوج شديد واعصل بجاغى اكرى اوله ديرلر يقال رجل اعصل اى معوج الساق **العصل** عينك فتحى وصادك كسريله اكرى اولان ايچ
شجرة عصل عوجا **العصل** عينك ضمى وصادك سكونيله اعصلك جمعى اكرلر معناسنه يقال اسهم عصل عوج **المعصل** ميمك ضمى وصادك كسرى
تشديديله شول اوقدركه اتلدقده جاوب ياباره كيده **العنصل** عينك وصادك ضمى وما بينده نونك سكونيله يابان صوغانى دينلن بردر
وصادك فتحى دخى لغتدر **العنصلاء** عينك وصادك ضمى ونونك سكونيله والفك مدى وصادك فتحى دخى لغت اولمغله ذكر اولنان معنايه
العناصل عينك فتحى وصادك كسريله جمعى يابان صوغانلرى معناسنه وبو اوله دركه اطبا اكا اسقال ديرلر بونك سركه سي ايله
اوكسوركه نافع اولور اسراقيون لغتيدر وطريق العنصل بركه دخى اسميدر وفى بر كمسنه نك بولدن انحرافى طريق العنصل دير
وطريق عنصل عباره دن بصره ده بركيدانك اسميدر **العضلة** عينك ضمى وضادك سكونيله لحم دهيد معناسنه **العضلة** عينك
فتحيله جمعى اتلر معناسنه يقال ان لعضاد من العضل اى داهية من الدواهى وعضل برنوع فاره دخى ديرلر جرد معناسنه **العضلة**
عينك كسرى وضادك سكونيله جمعى جردان اولور دونده معناسنه **العضل** فتحتيله بالدرده اولان بالق اتلرى **العضد** فتحيله وآخرى
بالق اتلرى كم بدنده بركرده واقع اولور اكا عضل ديرلر يقال عضل الرجل من الباب الرابع اذا كان كثير العضلات **العضل** عينك فتحى و
كسريله عضلده يعنى بالق اتى چوق اولان كمسنه **عضل** فتحتيله برقبيله نك اسميدركه اول عضل بن الهون بن خزيمه در **العضال** عينك ضمى وضادك
تخفيفيله امر مشكل يقال داء عضال ولد عضال اى شديد اعيى الاطباء **الاعضال** همزه نك كسريله عاجز قلمق يقال اعضلنى فلان اى اعيانى
امره واعضال برامر مشكل اولمغه دخى ديرلر يقال اعضل الامر اذا اشتد واستغلق الامر **المعضل** ميمك ضمى وعينك سكونى وضادك كسريله
مشكل اولان نسنه يقال امر معضل اى لايهتدى لوجهه **المعضلات** ميمك ضمى وضادك كسريله جمعى شدايد معناسنه **العضل** عينك فتحى و
سكونيله بركمسنه اقربلرندن دول خاتونى اوره واره دن منع اتمك يقال عضل الرجل ايمه يعضل ويعضل من الباب الاول والثانى اذا منعها
من التزويج **التعضيل** على وزن التكريم بركمسنه يه بر خصوصده تضييق اتمك تقول عضلت عليه تعضيلا اذا ضيقت عليه فى امره وحلت
وبينه وبين ماير يد وتعضيل قيون طوغورمده اضطراب چكمكه دخى ديرلر يقال عضلت الشاة تعضيلا اذا نشب الولد فلم يسهل خروجه
دخى استعمال اولنور وتعضيل بر خلقله طولمغه دخى ديرلر يقال عضلت الارض باهلها اذا غصت اى امتلأت **المعضل** ميمك ضمى و
كسرى وتشديديله شول قيونه كه طوغورمسى صعب اوله يقال شاة معضل ومعضل ايضا بلا هاء **المعاضيل** ميمك فتحى وضادك كسرى
ومديله جمعى طوغورمسى صعب قيونلر معناسنه يقال غنم معاضيل **المعضد** ميمك ضمى وهمزه نك كسريله ولامك تشديديله بوده قلمق چوق اغاج
منه قولهم اعضالت الشجرة اعضيلالا والتفت **العطل** فتحتيله شخص معناسنه دد بوغاز معناسنه دد طللت كبى وطلل اثر دادن شخصى

ته بو ديرلر يقال ما احسن عطلها اذا التحسن شطاطه وتمامه وشطاطه طول واعتدال قامته ديرلر وعطل خرماسلقمنك چوبى وعطل عورتك بوينى
نه دوه دن خالى اولمغه دخى ديرلر يقال عطلت المرأة اذا خلا جيدها من القلائد وكاه اولور برنسنه دن خالى اولمغه دخى ديرلر اكرچه اصلى زينتدن
خالى اولمقدر يقال عطل الرجل من المال والادب **العطل** ضمتيله بوينى اوايشدن خالى اولان عورت **العاطل** طانك كسريله بمعناه **المعطال** ميمك كسرى
وعينك سكونيله بمعناه كذلك وعطل مالدن و يا ادبدن خالى اولان كمسنه دخى ديرلر يقال هو عطل من الادب وعطل كرسى كه بايه دخى ديرلر يقال قوس
عطل اذا لم يكن عليها وتر **الاعطال** همزه نك فتحيله شول دوه لردركه بوينلرنده ايپلرى اولميه واعطال سلاحسز اولان كمسنه لره ديرلر **العطلة**
عينك فتحى وطانك كسريله خوب اولان ناقه **العطلات** عينك فتحى وطانك كذلك كسريله جمعى خوب ناقه لر معناسنه يقال ناقة عطلة ونوق عطلات ذات
جسام **التعطل** فتحتيله وطانك ضمى وتشديديله بركمسنه عملدن خالى اولمق يقال تعطل الرجل اذا بقى لا عمل له **العطلة** عينك ضمى وطانك سكونيله
اسميدر تعطل اولمق معناسنه **التعطيل** على وزن التكريم بركمسنه يى خالى قلمق تفريغ معناسنه وفى الحديث عن عائشة رضى الله عنها فى امرأة توفيت
فقالت عطلوها اى انزعوا حليها **المعطلة** ميمك ضمى وطانك فتحى وتشديديله اهلندن خالى اولان قيو وسعطله جوبا نندن خالى اولان دوه يه دخى
ديرلر يقال ابل معطلة لا راعى لها **المعطل** ميمك ضمى وطانك فتحى وتشديديله ارض موات كلوب بحليه **عطالة** عينك فتحى وطانك تخفيفيله بنى تميمده
اولان طاغلردن برطاغك اسميدر **العيطل** عينك وطانك فتحى ويانك ما بينده سكونيله بوينى اوزون اولان عورت و ناقه لركه وانكرك دخى بوينى اوزون
اولانه اطلاق اولنور **العطبول** عينك ويانك ضمى وطانك ما بينده سكونيله انسانده يشندن شول كمسنه دركه خوب اولوب بعضا كمال اوزره اولا
العطابيل عينك فتحى ويانك كسرى ومديله جمعى ذكر اولنان صفت اوزره اولان عورتلر معناسنه **العطابل** عينك فتحى وبانك كسريله جمعى ذكر اولنان
صفت اوزره اولان عورتلر كذلك **المعاظلة** ميمك ضمى وظانك تخفيفيله كلاب جماع ايدركن بربرينه چاتشوب بغلنماق **العظال** عينك كسريله بمعناه **التعاظل**
تانك فتحى وظانك ضميله بمعناه كذلك يقال تعاظلت الكلاب معاظلة وعظالا وتعاظلت اذا لزم بعضها بعضا فى السفاد وكذلك الجراد وكلاب
وسباع جارحه بو مقامده معاظله اكلك ايتلرده نك اددنده دوشنوب تعاظلوا ابو بحر جوهرينك وما ينشب ديو كنونده ذهول اتمشدر
وعظال قوافيده تضمينده وبلى وتضمين بودركه متاخر اولان قافيه نك فهمى متقدم اولان قافيه ده مربوط ومتعلق اولا يقال فلان يعاظل
بين القوافى **العاظل** ظانك كسريله جاعده بربرينه بغلنان حكركه **العظلى** عينك فتحى وظانك سكونى والفك قصريله شى معنى يقال جراد عاظل وعظلى
يوم العظالى عينك ضمى والفك قصريله جنابده عرب طاغه خصوص بركونك اسميدر يوم العظالى اسميله تسميه اولنمسى زيرا اهاليو بانمه
غالب تزاحمدن بربرى اوزرينه وبعضلر اتبع اكيمسى دخى بر طوته بنوب كيدن تسميه اولنمشدر **التعظل** فتحتيله ولامك ضمى وتشديديله
نوم بر برينه جمع اولمق يقال تعظل القوم على فلان اذا اجتمعوا عليه **العفل** عينك فتحى وفانك سكونيله قيونك ايكى اياغى اراسندن اولقلغن وسمزلكى
بلمك ايچون باشلن يردر **العفل** فتحتيله **العفل** كذلك فتحتيله برشيدركه بعض نسالرده سنك فرجنده وناقه نك دخى فرجنده اوله
بعض كمسنه نك خايه سنده اولان شيدركه اكا ادره ديرلر **العفلاء** عينك فتحى وفانك سكونى والفك مديله ذكر اولنان صفت اوزره
اولان عورت **العفشليل** على وزن الزنجبيل شول برجلدركه اهل جفا اولوب ثقيل اولا وعفشليل شول قادين دركه دخى ديركه اتى صولو لمش اولا
ستر خرقة اللحم معناسنه وجرمى ابتر عفشليل غليظ اولان كليه دخى ديرلر **العقل** عينك فتحى وقافك سكونيله انسانده قايم بر نسنه دركه انسان انى
نسنه لردن جدا ايدوب بهى ايلر وعقل مصدر دخى كلور وفنسنه يى ادراك اتمك معناسنه **المعقول** ميمك فتحى وعينك سكونى وقافك ضميله كذلك مصدر
يقال عقل يعقل عقلا ومعقولا الى لغة سيبويه معقولى مصدر اولمنه انكار ايدوب مصدر معناسنه كلن معقولى تاويل ايدوب انتقادر نسنه
نعقل اولنور قدم كويا كه انكچون حبس اولنور سيبويه اينكلو بونكله منعقل ووزنى اوزره اولان مصدر دخى استغنا حاصل اولور نيجه
زهندن حاصل اولان براعتبار ايله محسوس اولور عن كه و براعتبار ايله محل حبس اولور وعقل بو نسنه يه قبض نكه دخى ديرلر منه ما قيل بكر اهل
نتهير الصدوقه حتى يعقلها الساعى وعقله وابركمسنه نك اجرتدن امساك اتمكه دخى ديرلر يقال عقل الدواء بطنه اى امسكه وعقل عوت
حاضر طرحنه يقال عقلت المرأة شعرها اى مشطت وانا عربلرك ما اعقله عنك شيئا ديوكى دع عنك الشك معناسنه بو بركلمه دركه سيبوية
بونى باب الابتداء بصرده ما بنى على الابتداء ديوكى يرده ذكر ايتمشدر كه حاصل معناسى ما اعلم شيئا مما تقول فدع عنك الشك ديمك اولور
وبونكله استدلال اولنمزكه كلام عربده اقتصار ايچون اضمار صحيح اولور عنده كه عربلرك خبر عنكه ديكلمزلرنى واقع اولمشدر بكرهادنا
ايجون بو ذبيح واصمعى بو اوابو مالك واخفش جميعا بو حرفك اصلى سؤال اتدم بونك حقيقه سنى بلمز ديو جواب ويردلر واخفش ايتدى
خلق اولنانه بوفه سؤال ايدرم ويش لكن بو كلمه جوهرى سهو اتمشدر ما اعقله ذكر ايدوب ما اعقله دعنه يى ايله مقابله ديشلر اما

اما سبب بریکه بابده کلا ابتدا دیدکلری مراد ابتدای مصطلح ایسه جوهر بنکه دیدیکی اقرب اولور اعقل اعلم معقلة اولوب دواخل بندر اولییه
اولمغله وعقل دیه دخی دیرلر اصمعی ایتدی دیه عقل دیدکلرینک وجهی بودرکه دیت ویرلن دوه‌لر ولی مقتولک اوی اوکنه بغلنورایدی اندن حکم [illegible]
استعمالی شایع اولوب هر دیت ویرلن نسنه‌یه عقل دیدیلر کرک دراهم کرک دنانیر اولسون وعقل قربوزی نحو او دستنه دخی دیرلر وعقل مقتولک
دیتنی ویرمکه دخی دیرلر تقول عقلت القتیل اذا اعطیت دیته وعقل دیت ایچون ترک اتمکه دخی دیرلر تقول عقلت له دم فلان اذا ترکت القود للدیة
وعقل برکمسنه‌دن بدل اولوب کالادم اولان دیتی ادا اتمکه دخی دیرلر پس ذکر اولنان ایله عقلته وعقلت عنه وعقلت له ما بینده اولان فرق معلوم
اولور وفی الحدیث لا تعقل العاقلة عمدا ولا عبدا ابو حنیفه رضه ایتدی بو حدیثک معناسی عبد حر اوزره جنایت اتمکدر وابن ابی لیلی ایتدی حر عبد اوزره
جنایت اتمکدر اصمعی ابن ابی لیلانک قولنی صواب کوردی ایتدی اکر مراد ابو حنیفه دیدکی اولیدی ولا یعقل عبدا حدیث لا تعقل العاقلة عن عبد دیو
لا یعقل عبدا دیو وارد اولوردی واصمعی ایتدی بن ابو یوسف قاضی ایله [illegible] رشید ده مکالمه ایتدم عقلته ایله عقلت عنه معناسی فرقنی [illegible]
اکلدم دیدی وعقل دوه‌نک دیزینی ایکی قاتلایوب وظیفی ذراعی اوده‌ترپوب بغلامغه دخی دیرلر تقول عقلت البعیر عقلا [illegible] العقال عینک
کسری وقافک تخفیفیله شول ایپدرکه انکله دوه‌نک دیزی بغلنور وعقال بر ییللق زکات اولان صدقه‌یه دخی دیرلر یقال اخذ منه عقالا ای
صدقة سنته العقل ضمتینله جمعیدر [illegible] معناسنه العاقل قافک کسریله اهل عقل اولان کمسنه وعاقل بیابان کچیسنه دخی دیرلر بو جهتله
علی ما بین انسان اری کچی وعاقل [illegible] العقول عینک فتحی وقافک ضمیله وسوزیله عاقل اولان کمسنه وشول دوایه دیرلر که [illegible]
ابدو [illegible] العقلة عینک ضمی وقافک سکونیله باغ بند معناسنه یقال العلاف عقلة معقل بها [illegible]
اولان بند حلقه بونکیدر ومعقد [illegible] اولان بندره دخی دیرلر یقال [illegible] وقد عقلت [illegible]
المعاقل میمک فتحی وقافک کسریله ملجأ پناه معناسنه وکاه اولور معقل ایله بعض رجال تسمیه اولنور ومعقل بن یسار صحابه‌دن برکمسنه‌دن
اولان [illegible] المعاقل میمک فتحی وقافک
ضمیله [illegible] معقله دیو [illegible] امساک اتدکی [illegible] ومعقله دیه دخی دیرلر
لنا عند فلان ضمد من معقلة ای بقیة من دیة کانت علیه ومعقلة [illegible] دخی دیرلر یقال صار دم فلان معقلة ای [illegible]
[illegible] المعاقل میمک فتحی وقافک کسریله جمعی ذکر اولنان [illegible] معناسنه ومنه قیل اکلنی علی معاقلهم الاولی ای
کانوا [illegible] فی الجاهلیة یتعاقلون فی الاسلام العقال عینک ضمی وقافک [illegible]
ذو عقال عینک ضمی وقافک تشدیدیله [illegible] العاقل [illegible] العواقل
عینک فتحی وقافک کسریله [illegible] عقیل عینک ضمی وقافک فتحیله صیغهٔ تصغیر [illegible]
اسمیدر عقیل عینک فتحی وقافک کسریله [illegible] العقیلة عینک فتحی وقافک کسری [illegible]
[illegible] العقول [illegible] عقیلة [illegible]
دخی دیرلر یقال عقل الظل یعقل عقولا [illegible]
الظهیرة العاقلة قافک کسریله برکمسنه‌نک عصبه‌سیدر که قتل خطا ایله دیت لازم اولدقده دیتنی حکم ایدرلر واهل عراق ایتدی عاقله اهل دیواندر
وعاقله [illegible] العاقلة میمک ضمی وقافک فتحیله [illegible]
الی ثلث دیتها [illegible] المرأة علی النصف من دیة الرجل یعنی دیت [illegible]
[illegible] لازم اولان دیت [illegible]
دیرلر یقال عاقله [illegible] الاعقل همزه‌نک وقافک فتحیله [illegible]
[illegible] العقلاء عینک فتحی وقافک سکونیله [illegible] ناقة عقلاء [illegible] العقل العقل
اولان [illegible]
الاعقل همزه‌نک کسریله [illegible] یقال اعقل [illegible]
دیرلر التعقیل علی وزن التکریم [illegible] الاعتقال همزه‌نک وتانک کسریله
[illegible]

واعتقال کوندرمک [illegible] اعتقل رمحه اذا وضعه بین ساقه ورکابه واعتقال برکمسنه حبس ولمنع دخی دیرلر یقال اعتقل
الرجل علی البناء المجهول اذا حبس واعتقال کلامدن قالمق اولمغله دخی دیرلر یقال اعتقل لسانه اذا لم یقدر علی الکلام واعتقال ایاغی بربرینه طولاشدرمغه
دخی [illegible] دیرلر یقال [illegible] فاعتقله الشغر [illegible]
التعقل تفعل وزننده [illegible] یقال تعقل اذا تکلف العقل کما یقال تحلم وتکیس التعاقل تانک فتحی وقافک ضمیله
برکمسنه کندیسی عاقل اولدوغنی کوسترمک حالا که عاقل اولمیه العقنقل [illegible] کبیر ضب [illegible]
[illegible] دیرلر العصولة عینک فتحی [illegible] العصول [illegible]
[illegible] العکل عینک فتحی وکافک سکونیله [illegible] تقول عکلت المتاع اعکله [illegible] اذا انضد بعضه
علی بعض [illegible] العکل [illegible] یقال عکل [illegible]
[illegible] یقال عکله اذا صرعه [illegible] دخی دیرلر [illegible]
عکله اذا ساقه وابو عمرو ایتدی عکل دوه‌نک دیزینی بغلامغه دخی دیرلر تقول عکلت البعیر عکلا [illegible]
[illegible] یقال عکل فلان اذا مات وفرا ایتدی عکل خبر [illegible]
یقال عکل علی الخبر اذا اشکل الاعکال همزه‌نک وتانک کسریله [illegible] یقال اعکل علی الخبر مثل عکل واعکال [illegible]
[illegible] یقال اعکلت الشهر [illegible] العکال عینک کسریله شول ایپدرکه انکله دوه‌نک دیزی بغلنور [illegible]
ومعنا العکل فتحتینله [illegible] یقال العکال [illegible] عکل
عینک فتحی وکافک سکونیله برقبیله‌نک [illegible] اسمیدر العوکل [illegible]
[illegible] العوکلة [illegible] العل عینک فتحی ولامک تشدیدیله [illegible] اولان کمسنه
[illegible] بنو العلات عینک فتحی ولامک تشدیدیله [illegible]
اولاده دیرلر [illegible] الذین تزوجها علی اولی قد کانت قبلها ناهل ثم علّ من هذه [illegible]
[illegible] ذکر اولنان [illegible]
[illegible] ایکنجی مرتبه‌ده [illegible] العلل
[illegible] ایکنجی مرتبه [illegible] یقال علل بعد نهل [illegible] الاعلال
[illegible] یقال علّ القوم [illegible]
[illegible] معناسنه [illegible]
[illegible] العل عینک فتحی ولامک تشدیدیله [illegible]
یقال علی الضار [illegible] العالة [illegible]
[illegible] العلة عینک کسریله مرض [illegible]
[illegible] العلالة [illegible] جمعی [illegible]
[illegible] العلیل عینک فتحی ولامک کسریله [illegible] الاعتلال [illegible] یقال اعتل علیه بعلة [illegible]
اذا اعتاقه عن امره [illegible] التعلیل علی وزن
التکریم [illegible]
[illegible] التعلة تانک فتحی وعینک کسریله [illegible] یقال فلان یعلل نفسه
بتعلة التعلل تحتیه [illegible] المعلول میمک فتحی [illegible]
[illegible] المعلل میمک ضمی [illegible]
[illegible]
العلاة عینک [illegible]

وکلمه سکرنفسنده باقی قالانه دخی دیرلر هر نسنه نک باقی قلانه علالة دیرلر التعالل تانک فتحی ولام اولک ضمیله ناقه نک یدی کرکی
تقوله تعاللت الناقة اذا استخرجت ما عندها السیر العلیقة عینک ولامک کسری ویانک تشدیدیله جاده اوغرفه معناسنه العلالی عینک فتحی ولامک
کسریله جمعی وبو کلمه باب معتلده دخی ذکر اولنمشدر عل عینک فتحی ولامک تشدیدی وفتحیله اوده بیلید ولعل فتحتینه ولام آخرک تشدیدیله وفتحیله اوده
بیلید بونلرک ایکیسی برمعنایه در که اوله معناسی ترجیدر نته کم کلور انشاء الله تعالی لعلک تفعل وعلی افعل ولعلی افعل وکاه اولور غلی وفعلی
دخی دیرلر بعضلر ابتدعی لعل کلمه سنک اصلی اعل ایدی لام تأکید ایچون زیاده اولنمشدر و بونک معناسی جرمرادا اولنان نسنه یه اومق یاخود قرب حلو
اولان نسنه یه اومقدر و بونده نوع طمع واردر و بو ان وان ولیت وکان ولکن کبی حرفدر و بونلر فعل عملی کبی عمل ایدرلر بونلر فعله مشابه اولدقلری
ایچون اسملرین نصب ایدوب خبرلرین رفع ایدرلر افعال ناقصه ولان کان واخواتی اسملرین رفع ایدوب خبرلرین نصب ایدرلر کبی وبعضا
لعل کلمه سنک مابعدنی جر ایدرلر لعل زید قایم کبی ولعل زید قیام دیدلر وبو استعمال ابوزید بنی عقیل قبیله سنه استماع ایتمشدر العلعل
ضمیله لام اولک سکونیله کوکسی زیاده شنوده قادن اوزرنده دلشان اولان کمکه رجاء معناسنه وعلعل طوبغا دیو کلمه یی قورشک اکنه دخی دیرلر
وعلعل برچکلک آلته دخی دیرلر ذکر معناسنه الیعالیل یانک فتحی ولامک کسری ومدیله سولی بلوطلر دکه بر بری اردنجه اولان ویعالیل اصو ذیرلر
اولان قبرجقلره دخی دیرلر العمل فتحتینه ایشلمک معناسنه تعمل عملا من الرابع الاعمل همزه نک کسریله ایشلتمک الاستعمال همزه نک وتانک کسریله
بعنا تعمل غیره واستعمله بعنی واستعمال ایش طلب ایتمکه دخی دیرلر تعالی استعمله اذا طلب الیه العمل الاعتمال همزه نک وتانک کسریله ایشه مشغول
اولمق تعال اعتمل فلان اذا اضطرب فی العمل عمل فتحتینه برچلک اسمیدر العمل عینک فتحی ومیمک کسریله ایش معتاد اولان کمسنه العول عینک
ومیمک ضمی ومدیله بمعنا البعد یانک ومیمک فتحی وما بیننده عینک سکونیله ایشلکن اولان ناقه اقدامی خوب وعملیه متحمل اولان المعمل میم وکسی
کسری وعینک ما بیننده سکونیله ایشلک ولان تول تعالی الطریق بمحمل ای طیب مسلوک العامل میمک کسریله کوندرمک التی یانی عاملة کذلک میمک کسری
بمنزله بوجماعتک اسمیدر که اندر سیاع اوغلارید دو اما انساب مصر بودلر قاسط اوغلاریدر و بعضلری العمل فتحتینه ومیمک ضمی وتشدیدیله ترکیبی
اجرت تحصیل ایچون ترک ایتمک بقال تعمل فلان لکذا اذا تعنی وصاحب صراح بومقامده تعمل کادی کرفت ازخود دیشمد منبسلم کلیرنته کم قاموسده
منظر قلنه ضبطا اولنور التعمیل علی وزن التکریم برکمسنه یی برایشه اوزره دلیل قلاقه تقول عملت فلانا علی البصرة اذا جعلته عاملا علیها
عینک ومیمک تخفیفیله عامل اجرت تقریبی اولنان وظیفه العمیل فتحتیله وبانک سکونیله وتانک فتحیله قوبرو عجی سودن حیوان وخلیل
عشیل شول بطنیه کنده دکه اتکلی سورنیک بر بیر یورمشول ایشی تفاریع اولشتکسه کبی که اکمکن بلند صوچقه احتیاج دلیه وتحصیل ارسلو
دخی دیرلر العنبل وزنیه اوزره فرسوده اولان ناقه در ابوزید روایتی اوزره کتاب بلاده ذکر اتمشدر العنول علی وزن جعفر اوزره ونیل
نسخه در ابوعمرو روایتی اوزره ابوزید نک باشی یوک ولانقد قندیل کبی العنادل عینک فتحی ونانک کسریله قندیلک جمعی دو بلبللر سیننده
حرف اولنمشدر زیرا هر اسم دورتحرفدن تجاوز ایتدکده رباعیه رد اولندقده صکره جمع وتصغیر اولنور اکرحرف رابع حرف مددر حرف ثلاثه
اولورسه رباعیه رد اولنماددن بنا اولنور العولة عینک فتحی وواوک سکونیله اغلامق ویا ذی قالدی مغلق اغلامق العول وزنیله اوزره
العویل عینک فتحی وواوک کسری ومدیله بعنا کورلک وکمک برکسنه عیالنه نفقه وبرمکه دخی دیرلر العیالة عینک کسریله کذلک نفقه وبرمک تعالی
عالهم یعولهم عولا وعیالة ای قاتهم وانفق علیهم وتقول عالته شهدة اذا کفیته معاشه وعول میل معناسنه دخی کلور تعالی عال المیزان العول
یانک کسریله مایل معناسنه ده منه قوله تعالی ذلک ادنی الا تعولوا قال مجاهد لا تمیلوا ولا تجوروا یقال عال فی الحکم ای جار وعال وعول غلبه
کلور تعال عالنی الشیء یعولنی ای غلبنی وثقل علی وعول برنسنه بوبب شدید اولمغه دخی دیرلر تعال عال الامر اذا اشتد وتفاقم وتعال العیل صبره
ای غلبه قولهم عیل ما هو عائله یعنی غلبه دن خالی اولمسون بو مثل ضرب اولنور برکمانه تعجب اولنان کمسنه حقنده دعا طریقیله اوزره وعول
عولنه دخی دیرلر تعال عالت الفریضة اذا ارتفعت وهی ان تزید سهامها فیدخل النقصان علی الفرایض وابوعبید ایتدی بن شو یعنی ابدیرم که
بو مسلوده ماخوذ اولان وجهی بودر که فریضه نک عول اولمسی اهل فریضه ده میل ایدوب حصه لرین نقص ایدر وعالت الفرایض
دیرلر شعرده ولازم کلور الاعالة همزه نک کسریله کذلک فرایضی عول اتمک تعول اعال الفرایض وعول وینی معناسنه کلور ویب ویل دیمک کبی اولور
تعال عولک وعول دعیل وعول لزید ای ویلک وویل لزید وقد ذکر فی تقبب ردیب الاعوال همزه نک کسریله کذلک دفیع صوتیله اغلمق وقع فی الحدیث
علیه یعذب بعض اوزرنده دفیع صوتیله اغلشمه متیه عذاب اولنور وعول باکی اوآذومکه دخی دیرلر تعال اعولت القوس اذا صوتت دخی
حریصاولمغه دخی دیرلر تعال اعول الرجل اذا حرص التعویل علی وزن التکریم ناله ایتمک ابوزید روایتی اوزره تقول اعولت علیه اذا التجبیء

وحمله غلبه ودار نا زایکه دیرلر یعنی لکا ماز بوکه تحمیل الدم وتعال عول علی باشدت یعنی برکا هرنه دیلر سک وتحمیل علیه بنا فلما غره دخی دیرلر
وما انکه تفرسیکه کلور اتنه تعال المعول میمک ضمی وواوک فتحی وتشدیدیله اعتماد اولنجی یر تعال ماله فی القوم من معول العول عینک کسری
ووا وک فتحیله اسمدر اعتماد معناسنه العالة لامک تخفیفیله قبا اوزرنده اولان سایبان شالنرده شول یره دکه انوکله بغوردن احتراز اولنور
عوال عینک ضمی وواوک تخفیفیله برجماعتدر بنی عبد الله بن غطفانده المعول میمک کسریله شول عظیم کلنکه دکه انوکله قیا دلرلر المعاول میمک فتحی
وواوک کسریله جمعی کولنک معناسنه ومعاول برقبیله نک اسمیدر دخی کلور العیهل علی وزن حیدر سریع اولان ناقه در ابو حاتم ایتدی بو اسم ناقه یه
مخصوصدر جمله عیهل ایدی غیر العیهلة علی وزن المزبور وکاه اولور عیهل دخی دیرلر تکثیر تشدیدیله ضرورت شعر ایچون العیهل عینک وهانک فتحیله ولامک تشدیدیله
بیکار اولوب بر یرده قرار ایتمیین عورته دیرلر تعال امرأة عیهل وعیهلة وعیهل قاتیله دخی دیرلر تعال ریح عیهل ای شدید العاهل هانک کسریله اعظم خلیفه
ابو عبیده ایتدی ادعی اولمین عورته دخی عاهل دیرلر العیل عینک فتحی ویانک سکونیله زیاده اصل اولدوغی بیان اولنور اوجانبه میل ایدرک بویرلک
تعال عال الفرس یعیل عیلا اذا انکفا فی مشیته وتمایل ورجل صال صائل بودخی انده دخی استعمال اولنور وعیل اوشنی برجانبدن طلب ایتمک کزکده ریان بلکه
دخی دیرلر العیلان فتحتینه تقول علت الضالة ای عیلا وعیلانا واحرین بر عیل بوکمسنه به عاجز قلمانه دخی دیرلر تعال عائل التیء یعیلنی عیلا اذا
عجز المعیل میمک فتحی وعینک کسریله مصدردر که کزلک عاجز قلمق معناسنه التعیل علی وزن التکریم برکمسنه نی بوتیه حالی وبرمک عیلان عینک فتحی ویانک
سکونیله قیس عیلان نام کمسنه نک اسمیدر که اول کیس بن مضر بن نزار ده وکلام عربده مزبور ده نا عرب عیلان ایله قسمی کمسنه بوقدر سوسی عیلان مزبور رکیله اشتیک اسمیدر
العیلان عینک فتحی ویانک سکونیله صیاعده مذکر اولان دیولر مالی قورجه کارکلی معناسنه العید عینک فتحی ویانک سکونیله العالة علی وزن الحالة کذلک فقر
معناسنده المعیل میمک کسریله کذلک فقیر اولمق تعال عال یعیل عیلة وعیولا اذا افتقر قال الله تعالی وان خفتم عیلة العایل یانک کسریله فقیر اولان کمسنه
وازمسنی برجانبدن طلب ایتمک کرکدر انی بلمیین کمسنه العید عینک فتحی ویانک سکونیله جمعیه تعال قوم عیلا الفقراء العیلی العیال عینک کسریله شول کمسنه لره دیرلرکه
انلری بسلیوب نفقه لرین ویرلر العیل عینک فتحی ویانک کسری وتشدیدیله وجمعی العیایل عینک فتحی ویانک کسریله جمع جنید وجیاید کبی الاعالة همزه نک کسریله
برکمسنه کثیر العیال اولمق تعال اعال الرجل اذا کثر عیاله واخفش ایتدی اعال صار ذا عیال معناسنه ده واعاله حرص اولمغه دخی دیرلر تعال اعال الرجل
لعاله اذا حرص المعیل میمک ضمی وعینک کسریله کثیر العیال اولان رجل المعیلة وزنی مزبور اوزره کثیر العیال اولان عورت
فصل الغین
الاغرل همزه نک فتحی وعینک سکونی ورانک فتحیله وسعتله اولان دیرلر تعال عیش اغرل ای واسع واغرل سنت اولان کمسنه یه دیرلر بعال
غلام اغرل ای اقلف الغرلة غینک ضمی وراینک سکونیله شول دری در که سنت ایتدکده انی کسوب کیدرلر بو مقامده صاحب صراحک انی ذکرلی خشکی
غلام ابله تعبیر ایدرلر دخی مناسب کلدر زیرا اوچ حرلک غرله ده فلقه ایله تفسیر ایتمشدر وفلقه ذکر اولنان دری در معناسی
مصدر قاده ایدر قلفه ده تخفیله الغرلی غینک فتحی ورانک کسریله بر اوله نکه شول خاوده اولاده برصلعلی دوزه اوله الغریل غینک کسری
ورانک فتحیله وغرین وزنی مزبور اوزره حوضده وکولده یانچ قلان صوده که اچنده الیتد بالنحو وسایر بوجه حکم قالور وقاروره که دبیه
قلاده جوکنده دخی دیرلر بودکر اولنان ابوعمرو روایتیدر واصمعی دخی غربل شول بو قنه قوری بالچقدر که یرلوزنده سیل صو بیکلدوکی جکم کبی
تکوه قیلان اولورابو زید کتابیمده شول غربل سیلان قلاده بالحمه دیرکه بو طیخر سوند کرکی رطوبلی ایل ذا الطوفان الغزبال غینک کسری ورانک سکونیله اولور
غربال ... واتوکه طراق وطراغیه ویشنده الرا الغزبلة علی وزن الرقصة اودن المتکر الحلاق اولنور تعال غزبلة الدقیق وغیره دغزبله کسک
دخی دیرلر تعال غربلة اذا قطعه المغزل میمک ضمی وبانک فتحیله منخول اولوب منتخب اولان کمسنه الغزملة علی وزن الرقصة ابدیرده بیدیرلر دکو
ناسه ولمع تعال غزملة المیضعة اقامه ربع الغرمول عینک ضمی وبانک فتحی وما بیننده رانک سکونیله کرقصیب معناسنه الغزال عینک فتحیله شول
اهو یاوروسیدر که حرکت ایدوب کزمکه باشلمش اولا الغزلة عینک کسری ورانک سکونیله جمعی اهو یاوروی معناسنه الغزلان عینک کسری ورانک
سکونیله کذلک جمعی غلقه ایله غلمان کبی غلاد جمعی الاغزال همزه نک کسریله اهو یاوردی وطوغرمق تعال اغزلة الظبیة واغزال ایمکه دو بودور تکه
دخی دیرلر تعال اغزلت المرأة المغزل اذا ادارت المغزل المغازلة میمک ضمی وزانک فتحیله نسا المانعه دن برکسنه عاشقانه مصاحبت ایتمک
تقول تغزل بها وغازلها وغازلته الغزل فتحتینه اسمدر ذکر اولنان مصاحبت معناسنده وغزل اهوادن کلب اهویه طلب ایتمک فتور اوزره اولمق
دخی دیرلر هیئتکه اوده کمن اپرشوب یاتشمعه چکلفه اهو انکا اوزنده خوف ایدوب طلبنده فارغ اوله وغزل مصدردر دخی کلور ذکر اولنان
مصاحبت صاحبی ولمع مخلفسنه تعال غزل العزالا من الباب الرابع الغزل عینک فتحی ورانک کسریله ذکر اولنان مصاحبت صاحبی اولان کمسنه الاغزل
همزه نک ورانک فتحیله بمعنا تعال فی المثل هو اغزل من امرء القیس التغزل فتحتینه ورانک ضمی وتشدیدیله ذکر اولنان مصاحبت اوزره طبعی بالتکلف

غسل

الكوردنك التعاذل تانك فتحى و ذالك ضميله ايطلانه سى عاشقانه مصاحبت قلماى يقال تغاذلوا الغزالة غينك فتحيله كنج و تشيلوا اول ضحى معناسنه يقال جاء فلان في
غزالة الضحى وبعضلار بعد غزالة كونشك ذاتنه عبارتدر المغزل غينك فتحى و زانك سكونيله ايكرمك الاغتزال جيم نكه و تانك كسريله ايكرمك يقال
غزلت المراة القطن تغزل غزلا من الباب الثاني واغتزلته بعينه ايكرلمش ايلمكه دخى ديرلر مغزل معناسنه المغزل ميمك ضمى و كسرى و زانك فتحيله ايكه كه
وفرآتيده اصل ميم مضموم ولمقدر اغزلدن ماخوذ دلوب واغزل ادبره فتل معناسنه اولديغيجون الغسل غينك فتحى و سينك سكونيله يوماق يقال غسله
غسلا من الباب الثاني الغسل غينك ضمى و سينك سكونيله اسمدر يونمق معناسنه و سينك ضمى دخى لغتدر الغسل غينك كسرى و سينك شول نسنه دركه انكله
باش يودلر كرك خطمى اولسون كرك غيرى اولسون الغسلين غينك كسرى و سينك سكونى و لامك كسريله جهنم اهلنك اتلرندن آقان صادر صو و غيرى كبى كه
اهل جهنمك اثريدر انوكله بو نوع غايت كثرتندن ابس كلمه در كوده ياو نون زياده و لمشدر غرين كبى كه غرين بوزكركه اسميدر الغسل غينك كسرى و سينك
سكونيله باش يومغه طيب ديرلركه برشيدن ايله وغيرى ايله تركيب ولنور يقال الغسلة مرطاة وهى آس يطرى با قاوية الطيب واس جيم نكه و تانك كسريله
وافاويه طيبه قاتلمق اجزا در غسله ده غينك فتحى جايز دكلدر الاغتسال جيم نكه و تانك كسريله يونمق يقال اغتسلت بالماء الغسول غينك فتحى و
ضميله شول صو دركه انوكله اغتسال اولنور المغتسل ميمك ضمى و سينك فتحيله يعنى قال الله تعالى هذا مغتسل بارد وشراب مغتسل كذلك محل اغتسال دخى ديرلر
المغسل ميمك و سينك فتحيله و سينك كسرى دخى لغتدر ميتلر غسل اولنه جق يره المغاسل ميمك فتحى و سينك كسريله جمعى ذكر اولنان يرلر الغسالة غينك ضمى و سينك
تخفيفيله شول صو دركه انوكله برنسنه يونمش اوله و نسنه و حنظلة بن الراهب غسيل الملائكة ديرلر احد
غزاسنده شهيد اولوقده انى ملكلر يودقلريجون المغسول ميمك فتحى و سينك ضمى و مديله معناسنه يقال ملحفة غسيل و ثياب غسيلة و ربما قالوا غسيلة يذهب بها مذهب
نحو النطيحة يعنى غلبه اسميله داخل اولان صفات مجراسنه جارى قلنمشدر اكرچه فعيل بمعنى مفعول ده تذكير و تانيث برابر اولمق كركدر وحلقه ميمك كسريله
معناسنه در الغسل على وزن المهوم شول ادكه دركه جوق جماع ايدر و حامله قلمز يقال فحل غسلة الاغضلال الفك وصادك كسريله اغاجك يوكلرى
جوق اولمق اغضلال معناسنه الغيطل على وزن حيدر شول اغاچلر دركه زياده كثرتندن بربرنه صارلمش اوله الغيطلة و زنى غرنوز اود زره
و صفاتى ذكر اولنان اشجار دن بربرى معناسنه وغيطلة شول اهوده و شول اينكه ديرلركه سود لو اوله الغياطل غينك فتحى و طانك كسريله جمعيدر سود لو اوله
معناسنه و غيطلة خلقك حالت كثرتده اولان صوتنه و غوغاى غلبه سنه دخى ديرلر و غيطلة كيجه نك زياده قرا كو اولمسنه دخى ديرلر الغفل غينك
فتحى و فانك سكونيله برنسنه دن غافل اولمق الغفول ضمتيله بمعناه يقال غفل عن الشيء يغفل غفلة و غفولا من الباب الاول الاغفال همزه نكه كسريله اغفال
قلمق يقال اغفلت عنه غيره و اغفال برنسنه يه اكاطو دركن ترك اتمكه دخى ديرلر تقول اغفلت الشيء اذا تركته على ذكر منك و اغفال طواده طاغ اودن بروغ
علامت قلمامغه دخى ديرلر تقول اغفلتها اذا لم تسمها التغافل تانك فتحى و فانك ضميله غفلت اظهار اتمك غافل كورنمك التغفل تفعيل وزننده
ضمى و قد يوبمعنا تقول تغافلت عنه و تغفلته اذا اهتبلت غفلته و اهتبال حيله اتمكه ديرلر الاغفال همزه نكه فتحيله خالى و خراب اولان برلره
مرة معناسنه الغفل غينك ضمى و فانك سكونيله شول يردركه انكله علامت و اثر عمارت اولمیه يقال ارض غفل لا علم بها ولا اثر عمارة كسائ ابل غفل
يه ديرلركه اكا نيشان بصمه و غفل شول طوارده دخى ديرلركه انكله علامت اولميه و غفل اسى تجربه اتميين كمسنه يه ده ديرلر المغفل ميمك و فانك فتحيله
تجميع بينن قلمك ايكى جانبه وحديث شريفده واقع اولان مغفله بودر و صاحب قاموس مغفله ذكر اولنان قللر در ديمشدر غنفقه معناسنه و لكن
حيني غسل محل غفلت اولمغه مناسب اولان قللرك ايكي جانبيدر ديمشدر جوهرى اختيار اتمشدر الغلة غينك فتحى و لامك تشديديله برنسنه نك محصولى
الغلات غينك فتحيله جمعى محصوللر معناسنه الغلل شول صو دركه اغاجلر اراسنده اولور الاغلال فتحه همزه ايله جمعى و غلائل علاك جمعى دخى كلور
لودلنى دمولر معناسنه ابو عمرو انشد غلال شول صو دركه انكجريلنا اولمیوب يريودونه كاه باتوب كاه ظاهر اولا و غلال شول سودركه دخى ديرلركه
برنسنه سود ولر مضافا معناسنه ميمك كسريله الغلغلة على وزن الزلزلة تر عشه سى ديرلر المغلغل ميمك ضمى و غينك فتحيله برشهردن برشهره
رسالت الغال لومك تشديديله شول چقور يردركه انده اغاجلر وسلم و طلح ديدكلرى آغاچلر اوله مقوله يرلرده بتر يقال غال من حلم كما يقال
من سدر و قصيعة من غضا الشيخ جوهرى بوبلد اقيل ولمشدر و بوكلامدن فهم اولنان بو دركه عيص اغاچ بيته دكه بو دن عبادتر او الاكثر جوهر
باب صاده عيص شجر كثير ملتف والمنبت معيص صعيص بمثيدر و قصيمه فتح قاف و كسر صاد ايله سدر بتور دكه يره دولو و غال كلمه نك برلونك اسميدر الغلان
غينك ضمى و لامك تشديديله برجمعى ذكر اولنان اودلر معناسنه الغلان غينك فتحى و لامك كتقبلكده تشديديله زياده صوسز اولان دره يقال البعير غلان لها
كاه شديد العطش ظمآن معناسنه المغتل ميمك ضمى و تانك فتحيله عبناه الغلول غينك فتحى و قافك ضمى و مديله شول طعام دركه جنيزده جوف
داخل اولور يقال نعم غلول الشيخ هذا يعنى دعا يبرر طعامى در بو الغل غينك كسرى و لامك تشديديله شول كو كلده دركه قصه اولور غضا الله

غطل

غفل

غلل

شیخ

ودره اللّه كبرلر الغلّ غينك كسريله بونسنه نك ايچره اولان برنسنه غش معناسنه وقلبده اولان كينه دخى ديرلر يقال غل صدره يغل غلا من الباب
الثاني اذا كان ذا غش و ضغن و حقد الغل غينك ضمى و لامك تشديديله بوينه ادوقلره دمور جيبلر علاوكلو دنه كم برودن اتمكه يقال ائه دفته غل من حديد
وبر قيل اي نفلته مراد لحظوع غل قمل و قمل قافك فتحى و ميمك كسريله بيلره معناسنه دركه قلمه كه بل معناسنه در و بونك اصلى بودركه غل اصلنده ديدن اولوردى
و اول ديكر قللرى اولمغين بت اوشروه الغل غينك فتحيله او ديوزده مود او رجوع يقال علا يدي الى عنقه و يقال غل على البنا المجرى فهو مغلول الغليل
غينك فتحى و لامك كسريله و مديله كبى معناسنه در غل كبى و غليل شول حكرده ديرلركه يونجه ايله قاريشق دبلوب ناقه يه ويررلر و غلل اقل فقلته دخى ديرلر يقال
غله فانغل اي دخله فدخل قال بعض العرب نهاما يغل يعنى فرج جيبونه صالدقلرنده قوجك بعضى قوين قويرونى قالدرمغين ادخال ايدرو جون
معناسنه ده كلور يقال غل اذا دخل فهو متعدى ولا يتعدى و يقال غل فلان المغاور اذا خلها و توسطها الغلول ضمتيله خيانت اتمك يقال غل من المغنم غلولا
واشجار جينده صو اقمغه ده ديرلر يقال غل الماء بين الاشجار اذا جرى فيها يغل من الباب الاول و هيچ جيغه ده الكن التغلغل على وزن التزلزل الاغاجه صوغ يورلر
يقال تغلغل الماء في الشجر اذا تخللها و ابن السكيت ايتدى مغنم جايزدن غل غلول ادن غيرى ايشتمدم و آيت بادي تعالى كه قرآن عظيمده ماكان لنبي ان يغل
و يغل قراءت اولنه ن ولوره بنا معلوم ثابتدر بنا مجهولى اوده بس يغل كلمه سنك معنايجون دمكه اولور و يغل كلمه سنك معناسى دخى ايكى وجه محتملدر
اول وجه اوركه برين جنسك غنيمتى حالنده خاين اولمقدر و بريى دخى نبي خيانته نسبت اولنمق ردا اولمقدر ابو عبيد ايتدى غلول غنيمتده اولان خيانته
مخصوص دكلدر بلكه مطلق خيانت وحقد معناسنه ملزوم ديكا دونلر غرضى اولوركه معناى خيانت مطلق قصد اولنسه اغل يغل ديرلر و اكر حقد معنا
يعنى كين معناسى قصد اولنسه غل يغل ديرلر بائيت اما غلولرن او لرقوم غل يغل ديرلر باب ضلده و يقال غل البعير ايضا اذا لم يقض ريه يعنى تمام
صو يه قانمسه الاغلال همزه نكه كسريله خيانت اتمك نته كم مرو واندى يقال اغل الرجل اذا خان و في الحديث لا اغلال و لا اسلال اى لا خيانة و لا سرقة
وقيل لا رشوة و شريح رضي الله عنه ايتدى ليس على المستعير غير المغل ضمان يعنى عاريت الانه كمسنه خيانت وعدا اتمدكجه ضمان لازم اولمز و يرشنك ميمك كسريله
ثلث لا يغل عليهن قلب مؤمن دوكى قول شريفده شول كمسنه حكم يغل و ابت قلدى يائك فتحيله اى حقد معناسنه حمل اتدى و اغلال برغله و بركده دخى
ديرلر يقال اغلت الضياع اذا اعطت ذات غلة و اغلال الغلة ايرشمكه دخى ديرلر يقال اغل القوم اذا بلغت غلتهم و اغلال بركمسنه عياله غله كتورمكه دخى ديرلر
يقال فلان يغل على عياله اي ياتيهم بالغلة و اغلال قصابلردن بعضى صويركن درى ده ات قومغه دخى ديرلر يقال اغل الجاذر في الاهاب اذا سلخ فترك شيئا
من اللحم ملتزقا بالاهاب و اغلال ذوده غال ديدكلرى اوده بتور مكه دخى ديرلر يقال اغل الوادى اذا انبت الغلان و غلان غالك جمعيدر نته كم ذكر اولنمشدر
و اغلال برنسنه ير وقت فطاليه بقمغه دخى ديرلر يقال اغل الرجل بصره اذا شدد النظر الاستغلال همزه نكه و تانك كسريله غله تحصيل اتمك يقال استغل عبده
اذا كلفه ان يغل عليه و استغلال است غلالك غلتيسن المغد دخى ديرلر التغلل تخمسيله ولام اولكك ضمى و تشديديله غاليه ادخال اتمك ابو نصر ايتدى اصمعيه
سؤال ايردم تغلفت من الغالية جايز اولورمى ديرم ايتدى اكرلحيه يا خود شارب كه غاليه ادخال اتمك دلرسك جايزدر اولور ديدى التغلل على وزن
التكريم بمعناه يقال غلفت بالحيته تشديد المكثرة الغمل غينك فتحى و ميمك سكونيله دري دوره بيورم دفن اتمك تا كه يونى قوبوب الياسان اوله
و اكر برساعت اول دريده غفلت اولنسه فاسد اولور و خرما ده دخى خال بو يله در بچنى خرما اولسون ديو بير كوسترلر و غمل برنو صغكه دخى
اسميدر الغميل غينك فتحى و ميمك كسرى و مديله ذكر اولنان ه دري يقال هو غميل و غمين المغمول ميم ولكك فتحى و غانك ضمى و مديله شول كمسنه دركه اوزنه بر
و كيمه لر او دنزلرمن ترلسون ديو كيله باته دخى مغلو ديرلر قيجى بعض بعضينه او رتوب جمع اولمق الغمول غينك ضمى و ميمك سكونى و لامك ضمى و مديله شول
دره دركه اغاجلو اولا و وافر اوت ببتوب بربرينه صارلمش اوله و كذلك هر كثير و مجتمع اولان نسنه در كرك اغاج قسمي اولسون كرك ساير قسمي اولسون
كرك ظلمت قسمى اولسون ميمله اوكى بو قافيه غملول ديرلر الغول غينك فتحى و واوك سكونيله برنسنه يى الكوديب الدق الاغتيال همزه نكه و تانك كسريله يقال غاله
الشيء و اغتاله اذا اخذه من حيث لم يدر مجهول اولا نيخ جوهريه بويله اقتصار ايتمشدر لكن جوابه ياحضرايلر يا خود شبيله الكنفا در روشنى فاعل ادخو
اخذ اولمسى مشهور دن تهنب در كلور و غول چوق طريقده دخى ديرلر ترابه كثير معناسنه و غول بر نو صفكه دخى اسمى كلور و غول مغاره بعيد يره دخى ديرلر
كنزوده سيراير ثم اكثر يا قضايع قلعه و نجوت و غول بكثر عرصنده دخى ديرلر قال الله تعالى لا فيها غول ولا هم عنها ينزفون اى ليس فيها غائلة الصداع
ولا نيكوة لانه قال فه مو ضبع اخر لا يصد عون عنها و ابو عبيده ايتدى غول عقلى ذايل قلمقدر الغول غينك ضمى و مديله بيان ادميسى كه انده خلا دخى
بولونور الاغوال همزه نكه فتحيله جمعى الغيلان غينك كسريله و مديله كذلك جمعى بيان ادمكر معناسنه و بالجمله هر نسنه كه انسانه ضايع قلوب هلاك قيلا اكا غول ديرلر
يقال الغضب غول الحلم لانه يغتاله و يذهب به الاغوال همزه نكه و واوك فتحيله زياده دريك اولان نسنه يقال ارض اغيل
يقال اغالة غول اذا وقع فيه يهلكه و يقال الغضب غول الحلم يقال الغضب يغتال المشى اي لا يتبين فيها المشى
غمل الغور من الغضب الاغتيال همزه نكه و تانك كسريله برنسنه يى ... ديرلر يقال هذه ارض تغتال المشى اى لا يتبين فيها المشى من بعدها

غلّ

غول

ودخی تهادر برنسنه یی زایل قیلماغه دخی دیرلر کما قیل فی وصف صوت لا یغتاله الشبع ای لا یذهب بقوة الشبع واغتیال حیله ایله قتل اتمکه دخی دیرلر یقال [illegible]
غیلة واصله من الواو التغول تفعل وزنده [illegible] ومتغیر اولمق یقال تغولت المرأة اذا تلونت المغاولة [illegible]
[illegible] الغول [illegible]
[illegible] الغولان [illegible] الغیل [illegible]
[illegible] الغیل [illegible]
اولا التغیل [illegible] الغیل [illegible]
[illegible] الاغتیال [illegible] الغیلة [illegible]
[illegible] الغیلة [illegible]
[illegible] الاغالة [illegible]

[illegible]

وضادك فتحیله فضیلت حکسنه یقال فاضلته ففضلته اذا غلبته بالفضل یعنی باب مغالبه‌دن بو وجه اوزره استعمال اولنور الفضل فانك فتحی وضادك سکونیله
برنسنه‌دن باقی قالان نسنه‌یه الفضالة فانك ضمیله کذلك باقی قلان نسنه یقال افضل منه شیء یعنی فضل من الباب الاول و بو معنی برلغت وارد در که فضل یفضل
نصر بابندن ابو عبیده ابن السکیت روایت ایتدی و برلغت دخی وارد در که بو ایکی لغتدن مرکبدر که او فضل یفضل درماضی ده کسر عینله و مضارعی
ضم عینله و بو شاذدر بونك نظیری یوقدر بو قدر سیبویه ایتدی فضل بزم اصحابمز قتنده همان ایکی لغت اوزره کلور سیبویه ایتدی نعم ینعم ومتّ تموت
وکدت تکاد دخی بویله در نسخ جوهریده بویله در و متّ تمات اولسه دخی بابندن بعد کلمشدر و لنور بابا ولده کلدی کلوری کبی المطحل
وطانك فتحی و حانك سکونیله انسان خلقی او لنمزدن اول دمان جریدر ابو عبیده فطحل کمعنی سؤال اتدم ایتدی اعراب قتنده فطحل شول دمانه
سالفه عبارتدر که انده طاشلر یاش ایدی فطحل علی وزن جعفر بر رجلك اسمیدر الفعل فانك فتحی وعینك سکونیله مصدر در فعل یفعل دن
معناسنه و قراء بعضهم واوحینا الیهم فعل الخیرات الفعل فانك کسریله اسم اولور ایش معناسنه الفعال فانك کسریله جمعیدر قدح واقداح کبی
بالکز اوقه دیرلر الفعلة فانك فتحی و عینك سکونیله بر ایش اشلمک معناسنه یقال کانت منه فعلة حسنة او قبیحة الافتعال همزه نك و فانك کسریله برنسنه‌یی یو
قلوب یالان اوزره افتعل علیه کذبا و زورا دیرلر اختلق معناسنه الانفعال همزه نك و فانك کسریله برنسنه فعل قبول اتمك یقال فعلته فانفعل
کسر ته فانکسر الافکل همزه نك و کافك فتحیله ... بو وزنده فعل بناسی اولمز یقال اخذه افکل اذا ارتعد من برد او خوف و بو حالت ...
اولور و اکر بر نکره برجلك اسمی اولسه لا ینصرف اولور وزن فعله و تعریف دن اوتری الفلّ فانك فتحی و لامك تشدیدیله قلچك یوزنده اولان کدك
الفلول جمعیدر قلچ یوزنده اولان کدك معناسنه و فلول بنهزم اولان عسکره دخی دیرلر الافلّ فتحتیله شول قلچه دیرکه یوزنده کدکلر اوله المفلّ
میمك ضمی و لام اولك فتحی و تشدیدیله کلمش نسنه یقال فضّ مفلّل اذا اصابته الحجارة فکسرته و فضّی فانك فتحی و ضادك ... کسری و یانك تشدیدیله
... التفلیل فتحتیله و لام اولك ضمی و تشدیدیله براغک یوزی کدلمك یقال تفلّلت مضاربه ای تکسرت الفلّ فانك فتحی و لامك تشدیدیله ضمی عسکر
یقال جاء فلّ القوم ای منهزموهم یستوی فیه الواحد والجمیع یقال رجل فلّ و قوم فلّ الفلال فانك کسریله فلك جمعی کلور و فلول کلدکی کبی ضمیله عسکر معناسنه
... و فلّ عسکری صنعه دخی دیرلر یقال فللت الجیش من الباب الاول اذا هزمته الانفلال همزه نك و فانك ... صحیح یقال فلّه فانفلّ
اذا کسره فانکسر یقال من فلّ ذلّ و من امر فلّ یعنی قلیل اولان ذلیل اولور و کثیر اولان قوی اولور کیعه کی کسر ایدر الفلّ فانك کسریله شول یردر که اکا یغمور
یغمیوب انوع نبات ... الافلال همزه نك کسریله ذکر اولنان یره داخل اولمق یقال افللنا ای صرنا فی فلّ من الارض و افلال برکه مضایعه ذات
کتمکه دخی دیرلر یقال افلّ الرجل اذا ذهب ماله الفلیل فانك فتحی و لامك کسری و تشدیدیله شول صاچ در که مجمع اوله الفلیلة فانك فتحی و لامك کسری و تشدیدیله
بعضا و فلیل دوه اوینده دخی دیرلر چکی که اسمی ... الفلفل فانك ... المفلفل ... فانك فتحیله شول شرابدر که
فلفل کبی دلی یاقه التفلفل ... الضرع اذا اسودّ حلمتها ... و بو ... ایکی ایلره دده طوره
باشلر بو دیرلر ... یا فل فانك ضمی و لامك ضم او زره ... و تخفیفیله یا فلان معناسنه در بعض حروفی حذف اولنمشدر و بو
ترخیم دکلدر اکر ترخیم اولیدی یا فلا دیرلردی ... اجرا ... ترخیم طریقیله خذف جائز اولمز ... شرطی یوقدر و غیر بنائی کلدکی کبی ...
اوزره زائده اولمسیدرکه اولور ... اولنور ... فهلل جعفر وزنده بر کلمه در که باطل معناسنه
استعمال اولنور ... یقال هو ضلال ابن فهلل ... لا ینصرف ... الفیل فانك کسری و یانك سکونیله معروف حیواندر
الافیال همزه نك فتحیله جمعی الفیول ضمتین ایله کذلك جمعی الفیلة فانك کسری و یانك فتحیله کذلك جمعی ابن السکیت ایتدی افیال دیمك جائزدر ... سیبویه ایتدی فیلك
اصلی فیل اولمق جائزدر ... ایتدی سیبویه ... قولی ...
... صدر و فیل الرای ضعیف الرای معناسنه ده کلور الفیال فانك فتحی و یانك تشدیدیله فیل صاحبی اولان کمسنه الفال علی وزن ... ضعیف
اولان کمسنه ... الفیول ضمتینله ... یقال فال الرای یفیل فیولة من الباب الثانی الفیل علی وزن الکریم رای ضعیف
... یقال الفیل ... اذا ضعفه الفائل فانك فتحی و یانك کسری ... ضعیف الرای اولان کمسنه یقال رجل فیل الرای ای ضعیف الرای الفائل
یانك کسریله شول ... اوزره ...
... کم جایده ... دیرلر ... العول فانك ضمی ...
... فصل القاف ✽ قبل قانك فتحی و بانك سکونیله ایلرو که کرونك مقابلیدر القبل قانك ضمی و بانك سکونیله اوکده ...
و قبل ... دخی دیرلر یقال ... من قبل و من دبر و بانك ضمیله دخی لغتدر ...

فطحل
فعل
فسکل
فلل
فیل
قبل

و قبل طاغ دبه دخی دیرلر یقال انزل بقبل هذا الجبل ای بسفحه و سفح سیبی و جانبه یعنی ... طاغ دبه دیرلر و قبل بر ... اولنده دخی دیرلر یقال اذن قبل
... اقصد قصدك واتوجه نحوك القبل قافك ضمی و بانك سکونیله ... یقال ... القبلة قافك کسری و بانك سکونیله ... توجه ...
جانب ... معناسنه ده کلور یقال ماله قبلة ولا دبرة اذا لم یهتد لجهة امره و یقال ما لکلامه قبلة ای جهة و من این قبلتك ای من این جهتك القبالة
قافك ضمی و بانك تخفیفیله مقابل معناسنه در یقال علان جلس قبالته ای تجاهه ... طرفی ... استعمال اولنور القبال قافك کسریله ...
... شول ... فانیه ... دیرلر ... اولان ... المقابلة میمك ضمی و بانك فتحیله ... ذکر اولنان ...
انکه الاقبال همزه نك کسریله بمعناه تقول قابلت النعل و اقبلتها اذا جعلت لها قبالین واقبال کورد ... دیرلر
اقبلت العین ... اقبال برنسنه‌یه توجه ایتمك ... مقابلی در یقال اقبل علیه بوجهه و اقبال برنسنه‌یی ... دیرلر یقال
اقبلته الشیء اذا جعلته علی قبالته و یقال اقبلت الرماح نحو القوم و اقبلت الابل افواه الوادی و اقبال برنسنه‌یی باشلمق ... دیرلر یقال
اقبل امره اذا استأنفه القوابل قافك فتحی و بانك کسریله ... معناسنه در تقول اخذته الامر بقوابله ای باوائله ... القابلة بانك کسریله کلیجه
المقبل میمك ضمی و بانك کسریله بمعناها یقال قبل و اقبل بمعنی یقال العام قابل ای مقبل و یقال فتح الله علیه ما قبل و ما دبر ...
... التقبل فتحیله و بانك ضمی و تشدیدیله ...
... القبول قافك فتحی و بانك ضمی و مدیله ... تقول قبلت الشیء و قبلته قبولا من الباب الرابع و قبول مصدر شاذدر ...
... یقال علی فلان قبول اذا قبلته
النفس ... قبول صبا یلینه دخی دیرلر ... معروف اولان یلدر ... و قبول قیود ...
... القبول ضمتینله مصدر در ... صبا یلی اسمك معناسنه یقال قبلت الریح تقبل قبولا من الباب الاول
... مصدر ... اولور القبل فتحتیله ... یقال ... القبیل ... و قبل ... معناسنه ده کلور
... یقال ... الهلال قبلا اذا لم یکن ...
و قبل کوزك ... جانبنه اقبال ... من الباب الرابع و قبل ...
... یقال تکلم فلان قبلا فاجاد ...
... قبل ... شعر ... و قبلة ...
... اقبیله ... و قبل ... مقابله معناسنه ده کلور
یقال ذاتیه قبلا و قبلا ای مقابلة و عیانا الاقبال همزه نك ... القبلاء قافك فتحی و بانك سکونیله
... القبل قافك کسری و بانك فتحیله مقابله معناسنه قال الله تعالی او یأتیهم العذاب قبلا ای عیانا
و قبل ... دخی کلور ... یقال لا ... قبل لی به ... القبالة قافك کسریله
... ولادت ... یقال قبلت القابلة المرأة تقبلها قبالة من الباب الرابع اذا قبلت الولد تلقته عند الولادة و بعض النسخ ای
تلقته عند الولادة ... من باب التفعل بدل تلقته عند الولادة ... و قبال کقیل ...
یقبل قبالة من الباب الاول ... القابلة ... القبیل قافك فتحی و بانك کسری ...
... و قبیل کفیل دخی دیرلر ...
... قبیلا ...
... القبیل ... جمیع ... جماعت ... قال الله تعالی و حشرنا علیهم کل شیء قبلا ... قبیلا قبیلا
... القبیلة قافك فتحی و بانك کسری و مدیله ...
... المقبل ...
... المقابل ...
و مقابل شوله ... المقابل میمك
... و بانك فتحیله ... مقابل ... کریم النسب ... الاقبال همزه نك و بانك کسریله ... یقال رجل مقبل ...

قتل

اذا لم يبن فيه اثر كبر واقبال الخطبة في بديه اوقعه دخي ديرلر اولنده اضداددن اولمغله الاستقبال همزه نك وتانك كسريله برنسنه يه بويلمك كه استقبال كبي
مغالطه در القتل قافك فتحي وتانك سكونيله اولدرمك التقتال تانك فتحي و قافك سكونيله بمعناه وقتل برنسنه يي زياده بيلمكه دخي ديرلر يقال قتلت الشيء خبرا
قال الله تعالى وما قتلوه يقينا اي لم يحيطوا به علما وقتل شرابي صو قتمغه دخي ديرلر تقول قتلت الشراب اذا مزجته بالماء القتلة قافك كسري وتانك سكونيله نوع
اولدرمك يقال قتل قتلة سوء المقاتل ميمك فتحي وتانك كسريله قتل اولنجق يرلر يعني بدنده شول موضعلر كه برينه ضرب اصابت ايتسه اولدرر
ميمك وتانك فتحيله واحدي يقال مقتل الرجل بين فكيه يعني كشينك هلاكي ايكي چكه سي ارهسنده در ضبط ايتمه دلدر المقاتلة ميمك ضمي وتانك فتحيله
القتال قافك كسريله بمعناها القيتال قافك كسري ومديله بمعناه كذلك يقال قاتله قتالا وقيتالا المقاتل ميمك ضمي وتانك كسريله اولكمسه در ايشلري وارسه وكذلك
صالح اولمالر القتل قافك كسري وتانك سكونيله عدو معناسنه در وقتل برنسنه نك مثلنه دخي ديرلر يقال هما قتلان اي مثلان الاقتتال همزه نك كسريله بركيمسه
قتله عرض ايتمك تقول اقتلت فلانا اذا عرضته للقتل التقتيل على وزن التكريم اولدرمكده مبالغه وكثرت اوزره اولمق يقال قتلوا تقتيلا المقتل
ميمك ضمي وتانك فتحي وتشديديله تجربه اولنمش كمسنه يقال رجل مقتل اي مجرب ومقتل شول قلبه دخي ديرلركه عشق انى ذليل ايتمش اوله يقال قلب مقتل
اي مذلل قتله العشق الاستقتال همزه نك وتانك كسريله قتلدن باك ايتمامك اوليمق يقال استقتل اذا استمات يعني موته طالب اوليجق القتيل قافك فتحي وتانك
كسري ومديله قتل اولنمش كمسنه يقال رجل قتيل اي مقتول وامرأة قتيل القتلى قافك فتحي وتانك سكوني والفك قصريله جمعيدر يقال رجال قتلى ونسوة قتلى
قتيل صيغه سي ايله مرأه ذكر اتمز البسكه تا ايله قرين ايدوب هذه قتيلة بني فلان ديرسن وكذلك بر نعت بقتيلة ديرسن زيرا في سلك اسمه سالك اولور
القتول قافك فتحي وتانك ضمي ومديله اولدريجي قاتل معناسنه يقال امرأة قتول اي قاتلة القتال قافك فتحي وتانك تخفيفيله نفس وباقي جسد ديرلر
ناقة ذات قتال اذا كانت وثيجة يعني جثه دار اولسه بوجهتدن قتله ديرلر انك جسدنه اوده معناسنه صدره وزرآسه وقتاده ديرلر كوكسنه ديشلو بر
اورده معناسنه الاقتتال همزه نك وتانك كسريله اولدرشمك وبركمسنه يي جن اولدرمك وعشق اولدرمك دخي ديرلر واقتتلوا دن تا ادغام اولنمديغي
غير لازم اولدوغي نحوده وبعض كمسنه لر ادغام ايدوب فا في سنه وسيصاد عندي قتلوا انتقتلون ديرلر تانك حركتين قافه نقل ايدوب همزه يي
حذف اتمكله زيرا همزه قافك سكوننده اوتري كلمشيدي بونك تضعيف حسنك الا من خطف الخطفه قرائتي اوزره تشديدده وبعضلر قافي بكسرينه
مكسور قيلدلر اجتماع ساكنين دخا وبريسي اسم فاعل دخي اولدي مقتل كلور ديمك ميمك ضمي وقافك كسريله و تانك ده مقتل كلور ديمك ضمي و قافك كسريله
مكه مقتل ديرلر ميمك ضمي وتانك دخي ضميله ضمي حمزه يه تابع قيلوب وسيبويه ايتدي بن خليل دن وهرون دن اشتدم كه بر جماعت مرتدفين ديرلر
معناسنه بركمسنه ان قتل ايله اولدرلسه قتل الرجل ديرلر واكر انى عشق ياجن اولدرسه اقتتل ديرلر قتل ديرلر فراء نك كسائي دن نقل ايتدوكي دور لسانه
التقتل تفعيل وزننده تانك ضمي وتشديديله برنسنه يه طرلطف ايله حيله ايتمك يقال تقتل الرجل لحاجته اذا تأتى لها وتقتل عودتنا ذلل بودنكه دخي ديرلر
يقال تقتلت المرأة في مشيتها اذا انقلبت في تثنت وتكسر التقاتل تاء اولك وتا ثانينك ضميله اولدرشمك اقتتال معناسنه تقاتل القوم اي اقتتلوا

قثل
قحل

القثول قافك كسري وتا مثلثه نك سكوني واوك فتحي ولامك تشديديله عاجز اولوب صليغ اولان كمسنه عشول كبي در دركه دخي معنا القحول قحيلك قول بك
يقال قحل الشيخ يقحل قحولا من الباب الثالث القاحل حانك كسريله يابس ولاه نسنه المنقحل ميمك ضمي وحانك تشديديله شول رجل در كه يابس الجلد اوله كبي حله
اولا التقحل تفعيل ككذلك يابس الجلد و كوي الحال اولمق يقال تقحل الشيء تقحلا من الباب الرابع وتقحل الشيخ زياده حسني اولوب ديسي كرك اولدرنه تون
دخي ديرلر القحل قافك فتحي وحانك سكونيله ذكر اولنان شيخ القحل اي مسن جدا الانقحال قافك فتحي وحانك كسريله در ليسي بابس كمسنه الاقحال همزه نك كسريله
يابس قيلمق تقول اقحلت الشيء اذا ايبسته القحال قافك ضمي وحانك تخفيفيله شول مرضدركه قيون سوديكي واقع اولدقده ديلرين قوريدر القدال

قدل

قافك فتحي دالك تخفيفيله باشك كيكسي كه اوبان باشلغ طوردوغي يردر انسنك اردينه بعضلر ايتدي قدال اكه ده اولان سوكي كمكدر يمينا
ويسارا ايكي جانبنده اولان بولوددر الاقدله همزه نك فتحي ودالك كسريله جمعي القذال مثبلا كذلك جمع القذل قافك فتحي وذالك سكونيله اكه بلادن
تقول قذلته اذا ضربت قذاله وبعضلر ايتدي قذل ايله وجوده ديرلر القذعل قافك كسري وذالك فتحيله سجلو و ذنا اوزده قول اي اذكوضيق اوله كمسنه
وسجل سيني وحادي هملتين فرسوده معناسنه در الاقذعلال همزه نك وذالك كسري وعينك سكونيله برنسنه مشكل اولمق يقال اقذعل اذا عسر القذعلة
قافك ضمي وذالك فتحي وميمك كسريله بر شيء معناسنه يقال ما عنده قذعل قصر الطعام اولان عود دقه كه خشبه اولا القذيعم قافك ضمي وذالك فتحي وعينك
كسريله قذعملك تصغيريدر بعضلر ايتدي قذعل وقذعلة فرسوده اولاه دن معناسنه القذحيل قافك وذالك فتحي وحانك كسري ومديله فرسوده
اولان ناقه يا خود عزيمتجوب حمل ايدر بن ظن ايدرم كه بو معرب اولوب لسان فارسيده كند بيل دن تعريب اولنمش اوله كوما كه فارسيه قد بيل تشبيه اوله

قرل

اولنمور قرزل قافك وزانك ضمي وبانيده دال مهمله نك سكونيله براتك اسميدر كه اهل طفيل بن مالكك ايدي وقرزل بشم ولان كمسنه دخي ديرلر الزرنال

قرزل

قافك كسري ورانك سكونيله سيدكر اينه مسوق قوللر القرطال وزنده قرنبو اوزره جمعي القرعيلاته قافك وزانك فتحي وعينك سكونيله برقر بابو كوجوك جانور در
وبونك اصلي قرعبلا وحادج حرفي زياده اولنمشدر زيرا اسم بش حرفلو اولور زياده اولمز القرعبة قافك ضمي ورانك فتحي وعينك كسريله قرعبلانة كلمه سنك
تصغيريدر القراقل قافك واوك فتحي وثانينك كسريله ساطايه سي كبير وكيكو كلكا القرقل على وزن جعفر واحدي و بو اولر كه خاته ايه قرقره ديرلر القرمل
على وزن جعفر ابصار ضعيف اغاجدركه انكچون ديكنه بو قدر ورح المثل ذليل عاذ بقرملة يعني شول ذليل دركه قرمل اغاجنه پناه ايدنمشدر القرامل
قافك وميمك كسري ورانك ما بينده سكونيله ابريك دوه يا ديسي القرامل قافك فتحي وميمك كسريله ايكي اوركجي اولان دوه لر ذوات السنامين معناسنه

قزل

وقرامل عورتلر صاچينه نعله قدري صاچ باغي القزل قافك وزانك فتحيله فاحش اولان اقسقلق يقال قزل يقزل من الباب الرابع الاقزل همزه نك وزانك
تحتلو زياده اقسق اولان كمسنه القزلاه قافك فتحيله اقسق بويونك عرجانه كي يقال قزل قزلانا من الثاني اذا اشتد مشيته العرجان وعرجان عيبك
ضمي وراسك سكونيله اعرجك جمعيدر القسطل على وزن جعفر اوده القصطل كذلك وزن مزبور اوزره توز غبار معناسنه بيغله وصادله القبطر

قصل

القسطال قافك فتحي وسينك سكونيله ذكر اولنان غبار معناسنه لغتدر كويا كه فسطال فعلال وزني ممدود ديدي بو بنك جركه فعلال وزني فانكه
مصاعفدن غيري قليل در القسطلانية قافك فتحي وسينك سكونيله ويانك تشديديله قوس قزح ديدكلري نسنه الكم ضمها معناسنه در شفوع
وبو سيزه دخي ديرلر القصل قافك فتحي وصادك سكونيله كسمك قطع معناسنه المقصل ميمك كسري وقافك سكونيله كسجي قليج سيف قطاع معناسنه
القصال قافك فتحي وصادك تشديديله بمعناه القصيل تاذه ايوشن اوديه كه اوكلا طوادي كوكله در لر وقصيله قصيل ديدكلري معنا قطيع ودن
نامزد ديدر حصاد وقشنده اول قطيع اولدوغي نحودن القصل قافك فتحي وصادك سكونيله طوارده قصيل ويرمك تقول قصلت الدابة من الباب الثاني
اذا علفتها القصيل القصل قافك كسري وصادك سكونيله ضعيف دلو بدني الطبيع اولان كمسنه القصال قافك ضمي وصادك تخفيفيله شول كسيم
خرمن برنسنه بغدايدن اودنو ليوب الدقدن صكره باقي قلان تكرار الغلبوب حكمه بر لر القصل تخفيفيله تركه ايجنده زوان كبي برنسنه دوده زوان
شول سياح دانه دركه اجنبي اولور دو بعضلر ايتدي قصل كسيكده بولكري نسنه دركه تركه قسمندن قلان باده لور در القصملة على وزن الدحرجة كسمك

قطل

قطع معناسنه يقال قصلة اذا قطعه المقصمل ميم ولامك ضمي وقافك فتحي وميمك كسريله شول صوبلانده كه عصا محكم اوله القصعل قافك وعينك
ضمي وما بينده صادك سكونيله لئيم اولوب دني الطبع اولان كمسنه قرذل كبي دود وزناً معنا القطل قافك فتحي وطانك سكونيله كسمك قطع معناسنه
يقال قطله بين الجلد اذا قطعه المقطل ميمك فتحي وطانك ضمي ومديله كسيلمش نسنه مقطوع معناسنه القطيل قافك فتحي وطانك كسري ومديله بمعناه يقال انخذ قطيلا اذا
قطعت من اصلها فسقطت القطال مختصره مقطوع معناسنه دور يقال جذع قطع اذا كان مقطوعا المقطلة ميمك كسري وطانك فتحيله شول دميردر كه انكله قطع
اولنور المقاطل ميمك ضمي وطانك كسريله جمعي كسيكدر مولده معناسنه القطيلة قافك فتحي وطانك كسري ومديله كليم دن وثوبدن بر قطعه دركه صونكر مشابهه سنده
برنسنه دن صوالنور القاطول على وزن الكافور وجلاوذ دن نوع بر موضعك اسميدر قطربل قافك وراانك ضمي وبانك دخي ضمي وتشديديله عراقده بر موضعك

قعل

اسميدر القعال قافك ضمي وعينك تخفيفيله اوزم چچكي او زم چچكي نو رلغنه معناسنه الاقعال همزه نك كسريله اوزم چچك اچلق طاغلمق يقال اقعل الكرم اذا انشق نعاله
ونتشاثر القاعلة عينك كسريله او روندن طاغ جبل طويل معناسنه القوقل قافك فتحي وعينك كسريله ابدجميعي اوزن طاغلر معناسنه القعولة على وزن الدحرجة بركت
يوررکن برايا عيله اول برايا غي اوزده طبراق صاچمق ايا قلريك بودني بو برطرفه قريب دلوب اوكه لوپ طشره ولمغله يقال القعول الرجل اذا امشي مشيه
من يحثي التراب باحدا قدميه على الاخرى لتقبل قدميها القعثلة على وزن الدحرجة بر يوريكدر كه قعوله بوديكسته شبيه در ومنه كم اللافي مرور دايم المعثل

قفل

ميمك ضمي و قافك سكوني وعينك وثانك فتحي ثمريله ولا ثمك تشديديله شول اوقدركه ابو بو نيلمش اولا القفعل قافك ضمي وفانك سكونيله كليده دكه معروف در
القفل قافك فتحي وفانك سكونيله قورمش اغاج القفيل قافك فتحي وفانك كسري ومديله كذلك قورمش اغاج وقفيل بر جنس او تكرده دخي اسميدر القفلة قافك
فتحي وفانك سكونيله شول اقچه دركه وزني تمام او له يقال درهم قفلة اي وازن القفول مختصر سفردن دونمك يقال قفل يقفل من الباب الاول وقفول القوم
دخي ديرلر يقال قفل يقفل من الباب الثاني القافلة قافك كسريله شول جماعتدركه سفردن دونمش اولا الرجوع هرچند بو تعبير غريب در لكن اولمش در كه جماعت بر يوده قافلة
القول اولنمه سفره ودوق اندوكو حالاكه بو شهور در وصاحب قاموس كي اطلاقنه مخالفدر دليسي اولي بو دركه قافليه قافله ديدكلري تفال المحمول اولرد
جوهرينك رجوع منها السفر قيدي اتفاقي اولا القوافل قافك فتحي وفانك كسريله جمعي قافله لر معناسنه و قوافل اتي ده قوري اولان طواره دخي ديرلر
منه ام معناسنه الاقفال همزه نك كسريله قوري يقال اقفلت اذا ايبسه واقفال الكره ده دونمه دخي ديرلر تقول اقفلت الجند من مبعثهم واقفال قپويه
كليد بكله دخي ديرلر التقفيل على وزن التكريم كذلك قپويه كليد بكله يقال اقفل الباب وقفل الابواب مثل اغلق وغلق يعني تشديد تكثير ايچون اولور
المقفل اليدين ميمك ضمي و قافك سكوني وفانك فتحيله بخيل اولان كمسنه القيفال قافك كسري ومديله الوم بر طمرك اسميدر كه انى فاد اوردر معرب در

الاقفعلال همزه نك و فانك كسريله ال ديو شورلوب بوزلمك اقفعلت يده اقفعلالا اذا انقبضت وتشنجت التفشيل على وزن الزنجبيل كچه كزلكم
اشی قوترلر مغرفه معناسنه فارسيده چمچه ديرلر القواقل قافك اولكی فتحی و ثانيك كسريله حرف جدن بر قوم در القوملة على وزن الدحرجة طاغه چيقان قطار
نزبوده بر قوافل و بركارينه باعث بود دكرجی بركمسنه بره طلبله برو مدينه منوره يه وارسه قوقل ثم قدامنج ديرلريش يعنی بوطاغه چيق كه تا ايتی ذكرمين
القليل قافك فتحی و لامك كسريله و مديله از اولان نسنه يقال شئ قليل القلل ضمتينله جمعی سرير لر سرير كبی القليلون قافك فتحی و لامك كسری و مديله كه جمع
يقال قوم قليلون وقليل جمعه دخی اطلاق اولنور قال الله تعالی واذكروا اذ انتم قليل و عربلرك لم يترك قليلا ولا كثيرا ديرلر ابو عبيده ايتدی عربك عادتدر
اذا ولا ابشرته لم القرآن والعمران ديرلر و ربيعه و مضر و سليم و عامر ديرلر القلة قافك كسری و لامك تشديديله از اولمق يقال قل الشئ يقل قلة من باب
الثاني وقلت الكسلك معناسنده كلور القل قافك كسری و لامك تشديديله كه از اكسكلك معناسنه پس قلتله قرده ثنله ذلك اولور يقال الحمد لله على القل
الكثر و ماله قل و لا كثر و في الحديث الربوا و ان كثر فهو الى قل و قل مجروده معناسنده استعمال اولنور يقال هو قل بن قل اذا كان لا يعرف هو و لا ابوه
الاقلال همزه نك كسريله بر نسنه يی از ايتمك التقليل على وزن التكريم بمعناه يقال اقله غيره و قلله و تقليل بر نسنه يی از كوسترمك دخی ديرلر يقال قلله في عينه اذا
اراه قليلا و اقلال احتياج معناسنده كلور يقال اقل اذا افتقر و اقلال بر نسنه يه قدرت يتشورمك دخی ديرلر يقال اقل الجرة اذا اطاق حملها
القلة قافك ضمی و لامك تشديديله طاغك اعلاسی و هر نسنه نك اعلاسنه قله ديرلر حتی آت باشنه دخی قله ديرلر يقال قلة الطفل اي رأسه القلل قافك ضمی و لامك فتحيله جمعی
و قلة عرب طايفه سنك جره و كبير مثالنده بر ظرفك اسميدر كه ماء اولور ذكر اولنان ظرف معناسنه جمعی دخی كلور القلال قافك كسريله كذلك ذكر اولنان قوه
معناسنه اولان قلة نك جمعيدر يقال قلال هجر شبه بالحباب ديرلر يعنی هجر نام شهرك دستی لری كوبلرده شبيه در القل قافك كسريله دترمك كبی بر حالتدر يقال اخذه
قل من الغضب الاستقلال همزه نك و تانك كسريله بر نسنه يی از عد ايتمك يقال استقله اذا عده قليلا و استقلال ارتفاع دخی ديرلر يقال استقل القوم
اذا مضوا و تحملوا القلال قافك ضمی و لامك تخفيفيله قليل معناسنه در القلقل قافلرك ضمی و ما بينده لامك سكونيله چابك و سبك اولان كمسنه يقال رجل
قلقل اي خفيف و قلقل چابك اولان اته دخی ديرلر يقال فرس قلقل اي سريع القلقلاني قافلرك ضمی و ما بينده لامك سكونی و اخرنده يانك تشديديله
اوكيكه ديركلری قوش شبيه بر قوشدر القلقلان كذلك قافلرك و لام اولك سكونيله بر جنسی اوتدر القلقل قافلرك كسريله و ما بينده لامك سكونيله بر جنس
اوتدر كه اتوك سياه تخمی اولور وفي المثل ثمرته حبة القلقل و عامه حب القلقل ديرلر فاء مضمومه ايله اصمعی عامه نك بو كلامی تصحيف در ديو انكار
قاف ايله وار ايدر جميع دانه لردن محكم اولور و مخاذ سيمك كسريله و حاء مهمله و ذال معجمه ايله هاون دستيه سی در القلقلة على وزن الزلزلة اواز ويركه
كر صوتی حكايت اولور يقال قلقل اذا صوت و قلقله بر نسنه يی ارغلمه دخی ديرلر قافك كسری و لامك سكونيله كذلك ارغلماق التقلقل فتحتين
و قاف ثانينك ضميله ارغلنمق يقال قلقل قلقلة و قلقالا فتقلقل اي حركه فتحرك و اضطرب پس قلقال قافك اولنك فتحی مكسور قلقله مصدر اولور
مفتوح قلقلك اسم اولور زلزال الزلزال كبی القمل قافك فتحی و ميمك سكونيله بت كه بره معناسنه وزن مذكورده واحدی بركه ايله معناسنه القمل
فتحتينله بيله اولمق يقال قمل رأسه قملا من الباب الرابع و قادن بيوك اولمغه دخی ديرلر يقال قمل بطنه اذا عظم و كاه اولور قوم و قبيله چوق اولمغه
دخی ديرلر يقال قملت بطونكم يعنی كثرت قبايلكم القمل فتحتينله و لامك تشديديله بر صاحب معناسنه القمل قافك ضمی و ميمك فتحی و تشديديله شول بوجكدر كه
كذ جنسدندر كه كندونك حركی در اكثريا درو دقلر قدن دوه يه او شر و قمل حملة الزرع حكده جميع كلور على يكيی اعيت فالكات قنه اتراكی
و ميمك فتحی و تشديديله بر بوجكدر كه چكركه كبی اوچر بيوك كنه اندامندر اولور همزه نك كسريله غرنج ديدكلری دكمك ليرا على ابتداء باد لوه طور حقيقه
ديرلر كو ياكه قملله تشبيهاً اولور القنبل فتحتينله و با ساكنه در نحو ثانيه دخی فتحيله بوديمسی جركين اولان كمسنه قبيح المنظر معناسنه القنبل قافك و بانك
فتحی و نونك سكونيله اتلو كه دبولر او تو ذدن قرقه وارنجه اتلو مثالو نكه بلوكه دخی ديرلر القنابل قافك فتحی و بانك كسريله جميع ذكر اولنان اتلو بلوكلری
معناسنه و قنبلة اتقدن بر بلوكه دخی ديرلر القندل على وزن جعفر باشی بيوك اولان كمسنه عظيم الرأس معناسنه عندلك كبی در وزنا و معناً ابو عمرو
قندل عظيم الرأس معناسنه اولمدن ابو زيد له متفق در لكن عنده طويل معناسنه در ديمشدر القنديل قافك و دالك فتحی و نونك سكونيله معروف الت در كه
چراغ قبيلنه ندر ديس فعليل اوزره در يعنی نون حرف اصلی در القنفل على وزن جعفر بيوك كيله مكيال ضخم معناسنه و كسری نلم بادشاهكه بر باجی
وار ايدی قنفل ايدی القول قافك فتحی و واوك سكونيله سويلمك تكلم معناسنه القولة وزن مذكور اوزره بمعناه المقال ميمك فتحيله بمعناه كذلك يقال
قال يقول قولا و قولة و مقالا القيل قافك كسری و مديله اولور و حال وزنی اوزره ثانيده كلام معناسنه يقال كثر القيل والقال و في الحديث نهی
عن قيل و قال و قرئ عيسی ابن مريم قال الحق الذي فيه يمترون و قال شول اغاجه دخی ديرلر كه اوكلاه اغلاغجار بر قولش مقداری بر اغاج
پاره سی اولور با ويرلر و اولكوچك اغاجه لسان عربده قله ديرلر قافك ضمی و لامك تخفيفيله و تركيده چلك ديرلر القالة على وزن الآلة بمعنی القال

ايضا

قلل

قمل

قنبل

قول

ايضا يقال كثرت قالة الناس وقلت كلمه نك اصلی قولت ايدی فتحتينله و واوك ضمی ايله اولمق محتمل دكلدر زيرا قلت متعدی در القولة قافك فتحی و همزه نك
و مدينك سكونيله اولان كمسنه يقال رجل قول القوول ضمتينله جمعيدر يقال قوم قول مثل صبور و صبر و اكثر لرسكه همزه يه ساكن قيلور لر المقول ميمك كسری و
سكونيله واوك فتحيله بمعناه القولة قافك ضمی و واوك فتحيله همزه وزنی اوزره بمعناه ايضا المقول قافك فتحی و واوك تشديديله بمعناه ايضا المقوال
نانك كسری و قافك سكونيله بمعناه ايضا يقال رجل مقوال و مقول و قوال و تقوالة على رواية الكسائی اي لسن كثير القول المقول ميمك كسری و قافك سكونی
و واوك فتحيله دل لسان معناسنه و مقول ملك نافذ القول معناسنه ده كلور جمعيرلغت او وزده المقاول ميمك فتحی و واوك كسريله جمعی القيل قافك فتحی و يانك سكونيله
حمير بكلرنده ملك اعظمك التنده باشنده اولان بكدر القيل قافك فتحی و كذلك يانك سكونيله سويلمك و بونك اصلی قيل ايدی يانك تشديديله كوياكه اول نافذ القول
اولور و جمعی قيول و مثل و الاقوال والاقيال همزه لرك فتحيله جمعی و شول كمسنه كه اقيال وزنی اوزره جمع ايتمشدر واحدی مشدد قلنمشدر زيرا اشو دخی
جمعی و اوظاهر اولمق لازم اولور القوول قافك ضمی و واوك فتحی و تشديديله قائلك جمعی سويليجی معناسنه راكع ايله ركع كبی التقويل على وزن التكريم
بر كمسنه اوزرينه دمديكی نسنه يی ديدی ديو دعوا ايتمك الاقوال همزه نك كسريله بمعناه يقال قولتني مالم اقل و اقولتني اي ادعيت علی التقول فتحتينله و واوك
تشديديله بر كمسنه بر افترا ايدوب حقنده بلامه سويلمك يقال تقول عليه اذا كذب عليه الاقتيال همزه نك و تانك كسريله بر كمسنه نك او وزنده حكم ايتمك يقال
اقتال عليه اذا حكم المقاولة ميمك ضمی و واوك فتحيله بركمسنه ايله برحضوصده قول ايدشمك يقال قاولته في امره التقاول تانك فتحی و واوك ضميله بركمسنه ايله سويلشمك
مصاحبت ايتمك يقال تقاولنا اي تفاوضنا و عرب طايفه سی تقول كلمه سنی استفهام ده ظن كبی معناسنه اجرا ايدر لر عامله يعنی تظن كبی مقول ايله
مفعولينه منصوب قيلور لر و بنو سليم قبيله سی قلت كلمه سنك تصرفاتنی استفهامك غيرنده دخی ظن معناسنه اجرا ايدوب مفعولينه نصب ايدر لر
انلرك لغتی او وزده قولنه حكره فتح همزه ايله ان كلمه سنك استعمالی جايز اولور القهبل فتحتينله و هانك ضمی و تشديديله بر كمسنه فقير الحال شكالنده
اولوب حالی بيلنمك دوايت ادوده و لا احتياج اولان شكايته دخی فقهبله ديرلر المقهبل ميمك ضمی و هانك كسری و تشديديله بابس الجلد اولوب
شيخ الحال اولان كمسنه يه متغير كبی دوده زنا دمعنا القرهل قافك فتحی و هانك سكونيله كفران نعمه اولمق قرهل بقرهل قرهلة من الباب الثاني اذا اتی
فيه الاقهال همزه نك كسريله بركمسنه يه تهمت و لميان فسنه يه جهد و سعی ايتكله نفسی مكدر و ملوث قلمق يقال اقهل الرجل اذا تكلف ما لا يعنيه و دنس نفسه
الانقهال همزه نك و قافك كسريله ضعيف و ساقط اولمق يقال انقهل اذا ضعف و سقط القايلة يانك كسريله اوبله دقت يقال اتانا عند القايلة و كاه
اولور قايله قيلوله معناسنه اولور القيلولة قافك فتحی و يانك سكونی و لامك ضمی و مديله اوبله وقتنده ادويومق المقيل ميمك فتحی و قافك كسری و مديله بمعناه
ايضا يقول قال يقيل قيلولة و قيلا و هو شاذ يعنی مصدر ميمی بابنده كسر عينله كلمك شاذدر القيل قافك فتحی و يانك سكونيله قايلك جمعی قيلولة ايدن
كمسنه لر معناسنه صاحب و صحب كبی القايل يانك كسريله و احدی بر قيلوله ايدن كمسنه معناسنه و قيل قيلوله ايدنجی معناسنه ده كلور و قيل نصف نهارده اولان شرب
دخی ديرلر يقال هو شرب القيل اذا كان مرهافا و قيل الخمر نجاح اوله شرب نصف النهار و مرهاف ميمك كسريله صوسز عطشان معناسنه و حمر بوكر معناسنه در
التقييل على وزن التكريم نصف نهارده ايچك يقال قيلته فتقيل اي سقاه نصف النهار فشرب التقتيل قيل قافك فتحی و يانك سكونيله اوسكه جحرز كه
والكه دير قيلة قيتل قافك ضمی و يانك فتحی و تشديديله كذلك جميع ما اكل و قائلته يعنی قيلوله نومندن نعجب تاخير اولندوه دكتی و ما اقيله فرغنه تكم تركيب ايدر
ودعشه بر لا لعلة الاقالة همزه نك كسريله بازاردن بوز دشمكدر يقال اقلته البيع اقالة و كاه اولور قلته البيع دخی ديرلر قافك كسريله دبو لوب قليته
الاستقالة همزه نك و تانك كسريله اقاله طلب ايتمك تقول استقلته البيع فاقالنيه اياه التقييل فتحتينله و يانك ضمی و تشديديله بركمسنه يه بكزمك يقال تقيل
فلا نا اباه اذا اشبه قيال قافك كسری و يانك تخفيفيله بر قبيله بر توجه بر بوجه طاغك اسميدر فصل الكاف الكوءال قافك فتحيله و همزه نك سكونی و لام اولك
تخفيفيله قصير اولان قسه الاكوئلال بركمسنه قصير اولمق يقال اكوءال الرجل فهو مكوئل الكبل كافك فتحی و بانك سكونيله فرمودن بوقاغو و كبل ذكر اولنان بوقاغو
لو دمغه دخی ديرلر التكبيل على وزن التكريم بمعنا تقول كبلت الاسير كبله اذا قيدته به و كبل قرغه كها ونده بوكلنه دكر دخی ديرلر كبنون اموال اولمهره
تونكا ارتسبل انكله و كبل تاخير و حبس ايتمكه دخی ديرلر يقال كبلكه دينك المكبول ميمك فتحی و بانك ضمی و مديله بوقيلنمش كمسنه الكبل ميمك ضمی و بانك فتحی
و تشديديله بمعناه الكبل فتحتينله جمعی اولان كور كی يقال فرو كبل اي قصير الكابلة ميمك ضمی و بانك تخفيفيله حبس و تاخير ايتمك و مكابله حبو دكون صاحبی او كون
اشتراسندن تاخير ايدوب صاتلر قدر قدره شفعه دعوا سن ايتمكه در بوكريده و حديث عثماني و هذا اذا وقعت الدار فلا يحبس احدهم من حقه يو الشرب كوبا كه
فعالمكه ادبر شفعه ثابت بو غيره ديده الكتلة كافك ضمی و تانك سكونيله خمير دن و غير يدن جمع اولمنش پاره الكتل ميمك كسری و تانك فتحيله زنبيله شبيه
بر نسنه در كه اچنده اوزم صاغ صغر المكتل ميمك ضمی و تانك فتحی و تشديديله قصير اولان كمسنه الكتد كافك فتحی و تانك كسری و مديله طين الغسل شول قيرجه
تعبيره كه الا اربسته الكتل فتحتينله و ماده ثانيك ضمی و تشديديله بر جنس بويكيدر الكتال كافك فتحی و نونك سكونيله قصه و الاشه قصير معناسنه در

قهل

كال

كبل

كتل

الکنال کاف فتحی و نانک تخفیفیله برمزدر که دیرلر سوء عیش معناسنه ابن درید ابتت التوعلی کتابده دیرلر تنغله معناسنه الکوثل بالثاء المثلثة علی ... بورنا صیده کیمی کرکی
مؤخر السفینة معناسنه الکوثل علی وزن الزبور و قند بدل اللام لغة فیه کحل کاف فتحی و حانک سکونیله قتلق و قیلسنه یه معناسنه و بو معرفه دریو کا الوزدیر
داخل اولمز بناء علی ذلک کاه اولور مصرف اولوردی کاه اولمز و کحل قتلق ایرشمکه دخی دیرلر یقال کحلتهم السنون اذا اصابتهم و السنین تبنیة کحل کوکه دخی دیرلر
اسمی معناسنه یقال صرحت کحل اذا لم یکن فی السماء غیم و کحل بر معروف صنوک دخی اسمیدر و منه قالوا انهم باتت عراد بکحل اذا اقتل القاتل بمقتوله و دیوانه
کحل ایکی صنوف ایش بربیرسی بربیرن قتل ایتش و اول بربرن دخی قتل ایتدکلرینه باتت عراد دیشلر و بو قصاص الولنعه دخی و کحل کوزه سوره چکیکن دخی دیرلر
یعنی التکحل فتحیله و حانک ضمی و تشدیدیله کذلک سوده چکمک الاکتحال همزه نک و تانک کسریله بمعناه یقال تکحلت و اکتحلت بمعنی الکحل کاف فتحی و حانک سکونیله
سورمه که کوزه چکرلر و کحل مال کثیر دخی دیرلر ابو عبیده دوات اوزره یقال للغلاة کحل ای مال کثیر الاکحل همزه نک و حانک فتحیله
انده قان اولور و عرق الاکحل دیکله جایزدر و الکحل شول کیمسه دکه کوزی قپاغنده سوره برکبی قره سیاه اوله سورمه چکمش کبی الکحیل کافک
و حانک کسریله سوده چکلش نوعیله یعنی کحیل الکحلاء کافک فتحی و حانک سکونی و الفک مدیله سوده چکمش عورته یقال امرأة کحلاء المکحل میمک کسری
و حانک فتحیله میل که انوکله سوده چکرلر المکحال میمک کسری و کافک سکونیله بمعناه المکحلة و وزن مزبور اوزره انکا قوللنورلر المکحلة میمک ضمی
سورمه دانکه ایچنه سوده قورلر و بو ضم میله کلمش اسم التکرک برسیدر التکحل فتحیله و حانک ضمیله سورمه دان ... الکحیل کافک ضمی و حانک فتحی و یانک سکونیله
صیغه تصغیر اوزره دوع یعنی ... سورلر نعظ یاغی اصمعی روایتی اوزره الکرملة علی وزن الدحرجة ابی مست اولمق یقال جاء یتکرمل
یعنی الکرمل بلای کا دیشینه طین و کرمله بمعنا قلیوردلمغه دخی دیرلر تقول کرملة الحنطة اذا اهتز بها مثل غربلتها الکربال کافک کسری و رانک سکونیله حلاج
منذفی معناسنه و صاحب صحاح بو مقام ده منذف حبوب بادده ایله تعبیر ایتشدر و بادفاده کان حلاج ایله تعبیر اتمشدر کربلاء کافک فتحی و رانک سکونی
و یانک فتحی و الفک مدیله بر یردر که امیر المؤمنین حسین بن علی رضی الله عنهما شرینی انده در الکسل فتحتیله اغرلیق یقال کسل بالکسر من الباب الرابع الکسلان کافک فتحی
و سینک سکونیله اغر اولانه دینور الکسالی کافک ضمی و الفک قصریله جمعیدر یقال قوم کسالی و اکرا استرسک لامک مکسوریله کسالی ... دیرلر مرد ... الکسل
میمک کسری و کافک سکونیله شول خفور در که اولوردی عم بردن ابر یقال امرأة مکسال اذا لم تبرح عن مجلسها و هو مدح لها مثل نؤوم الضحی یعنی نوم قبی
قیام ایله دلالت ایدر و کچون زمدح مشعرا اولر و عمده نکه الاکسال همزه نک کسریله برکمسنه اهلی ایله جماع ایدرن انزال ایتمکه یقال اکسل الرجل فی الجماع اذا خالطها
و لم ینزل و بوده ... تکا دکلنمه دخی استعمال اولنور الکفل کاف کسری و فانک سکونیله ضعف معناسنه در ضاد کسریله قال الله تعالی یؤتکم کفلین من رحمته
و نصیب و حصه معناسنه دخی ... ذو الکفل انبیاء دن بر نبی اسمیدر صلوات الله علیه و بو کفالتدن ماخوذدر و کفلات ... و قسمدن ثابت ...
دخی دیرلر و کفل الکفال اولنان ... دیرلر و اکتفال ... برنسنه احراس ... نکاوردگینه ... دیر ... منه حدیث ابراهیم لا تشرب ثلمة الاناء فانها کفل الشیطان یعنی کوزه نک کرکنه ... اول شیطانک مکانی در الکفل کافک فتحی و فانک کسری و ...
برنسنه عهده سنه الانکه ضامن معناسنه یقال کفلت بر کفالة و کفل عنه بالمال لغریمه الکبال الاول الکفل کافک فتحی و فانک سکونیله ... دیرلر
تقول کفلت کفلا اذا واصلت الصوم و کفلک کفیل ... دیرلر الکفول ضمتیله بمعناه تقول الکفت المال ای ضمنته ایاه فکفل هو به و بو مقام ده
صاحب ترجمه ... التکفیل علی وزن التکریم کذلک کفیل قلمق التکفل فتحتیله و فانک ضمی و تشدیدیله کذلک کفیل
اولمق معناسنه یقال تکفل بدینه تکفلا اذا الکفل بنفسه التکافل فانک کسریله ... و منه قوله تعالی و کفلها زکریا
و اخفش و کفلها دخی قراءت اولنمشدر التکفل فانک کسریله ... الکفل فتحتیله صاحب معناسنه در ...
الاکتفال همزه نک و تانک کسریله برنسنه ... یقال اکتفلت بکذا اذا ولیته کفلک الکفیلة کافک و فانک فتحی و نونک سکونی ...
... عظیم معناسنه الکل کافک فتحی و لامک تشدیدیله عیاله و ثقله دیرلر قال الله تعالی و هو کل علی مولاه الکلول ضمتیله ...
دیرلر الکلالة کافک فتحی و لامک تخفیفیله بو معنادن ماخوذدر یعنی ولد معناسنه ماخوذدر یقال کل الرجل یکل کلالة من الباب الثانی
طایفه لم یترک کلالة دیوانه حادجده ... بلکه قریبدر و ... ابن الاعرابی ایتدی کلالة
دیرلر ... حکایت اولنمشدر که ... کلالة ... النسب ماخوذدر
و القرابة ایکی جانبی احاطه ایتدی یعنی ... کلالة ... و هو ابن عم الکلالة و ابن عم کلالة ...
فحج ... بنسبی اولاتنی ... عشیرتندن بر نسبی اوله و کلالة ... دیرلر الکلال کافک فتحی و لامک تخفیفیله کذلک بو دخی معناسنه
تقول کللته ... الکلالة و کلالا ... اذا اعییت و بعیر ده ... قلیج ده ... و کند ...

کالسیف والربع والطرف یعنی قلیج حدتدن برینک ... اکلک ... و نظر ... دخی دیرلر کلاء البحر کافک فتحی و لامک تشدیدی و الفک مدیله بر ...
اسمیدر و خلاف بوسی ... فعلا و ذی اوزره اعتبار ایدوب لابصرف قلمشلر ... بر موضعه دکه رو ... دکار سایر یرده ...
علی الزمه انکه ... دکلدر الکل کافک کسریله شول ... برد ... ولان یرده ... فلوب اوکله ... صقنور الکل کافک ضمی و لامک تشدیدیله
... لفظی ... معنا جمیع در ... کل حضر و کل حضر و ادیکر جایزدر که ... لفظه ... و کل ... بعض ... معرفه لردر
کلام عربده معرفه باللام کلمشدر ... معرفه اعتبار اولنمسی جایزدر ... اضافته متضمن لردر ... مضاف اولسون نظر ... اولمسون لر
الاکلیل همزه نک کسری و کافک سکونی و لامک کسری و مدیله عصابه ... تاجه اکلیل دیرلر
و اکلیل ... ایدرلر ... و الاکلیل شول بلوده دخی دیرلر ... اوزده ...
... و اکلیل الملک ... الکلکل علی وزن ... سینه معناسنه الکلکال کافک فتحی و لامک سکونیله
بمعناه ... کاه اولور ... و الکلکل کافک ... قصیر ... غلیظ و شدید
اولانه ... الکلاکل کاف اولک ضمی و کاف ثانینک کسریله بمعناه الاکلال همزه نک کسریله ... یقال اکل الرجل بعیره ای اعیاه
و الکلال ... دیرلر یقال اکل الرجل اذا اکل بعیره المکل میمک ضمی و کافک کسری و لامک تشدیدیله اقربا صاحبی اولوب
... و هم علی عیاله المکلل میمک ضمی و لامک فتحی و تشدیدیله ...
اولا و بعضا ... التکلیل علی وزن التکریم ... یقال کلله اذا البسه
الاکلیل ... المکللة میمک ضمی و لامک فتحی و تشدیدیله ...
... یقال روضة مکللة اذا حفت بالنور المکلل میمک ضمی و لامک کسری و تشدیدیله ...
حمل فکلل یعنی حمله ایتدی و حمله سنده توقف و تانی ایتدی ... الانکلال
همزه نک ... یقال انکل الرجل انکلالا اذا تبسم ...
... دیرلر الکمال کافک فتحی و میمک تخفیفیله
تمام معناسنه ... التکامل
... الکامل میمک کسریله کمال ایله متصف ...
... الاکمال همزه نک کسریله برنسنه یه کمال ... الکمل ...
... یقال رجل و قوم کملة ...
کله کامل ... التکمیل ... الاستکمال همزه نک و تانک کسریله ...
... الکملول کافک و لامک ضمی ...
... الکهل کافک فتحی و هانک سکونیله ...
... الکاهل هانک کسریله ... الکهلة کافک فتحی و هانک سکونیله مؤنثی یقال رجل کهل و امرأة کهلة
... کاهل ...
... الاکتهال همزه نک و تانک کسریله ... یقال اکتهل الرجل اذا صار کهلا ...
... کنهبل کافک ...
الکنهبل ... الکولاة ... الکول ...
... یقال تکول القوم علی فلان اذا تجمعوا علیه الکیل کافک فتحی و یانک سکونیله ...
... المکال ... المکیل میمک فتحی ... تقول کلت الطعام کیلا و مکالا و مکیلا ...
... اوزره ...
و کیل الطعام ... دیرلر ... کافک کسری ...

واصطود الصيد واستوى ماله ديرلر واستياق سوروب الوب كتمكه ديرلر بو كلرده يا واودن منقلبدر زيرا يا ساكنه حرف مضموم بعدنده واقع
اولمز وكيل جمعا فتحتين و حقيقتده حتى ديرلر يقال كال الزند يكيل اذا لم يخرج ناراً المكيل ميمك فتحى وكافك كسرى ومد ايله اولچلمش نسنه المكيول ميمك فتحى و يانك ضمى
ومد ايله بمعناه بونلرك الكيبرة جانوردر مختلط مخبوط كبى الكيلة كافك كسرى و مد ايله اسمدر اولچك معناسنه يقال انه لحسن الكيلة مثل الجلسة والركبة
وفى المثل احشفا وسوء كيلة يعنى بر آز خرما ايله برنه اولچى جمع اولمق دايم انصافدن زياده خروج اولدوغى اولور كلنه وجه ديرلر [illegible]
قال انه تكيل واذا كالوهم او وزنوهم الاكتيال همزه نك و تانك كسريله اولچوب المق يقال كال المعطى واكتال الآخذ المكايلة ميمك ضمى و يانك فتحيله
التكايل تانك فتحى و يانك ضميله بمعنا تقول كايلته وتكايلنا اذا كال لك وكلت له و قولهم لا تكايل بالدم يعنى قاتلدن غيرى قتل جائز دكلدر زيرا قصاصده
مساوات معتبر دكلدر يعنى اكر قاتل فضلده مقتوله برابر اولمسه قاتلك قتلندن تجاوز اولنمز المكايل ميمك ضمى و يانك كسريله بلا همزه ذكر اولنان طريقله
اولچجى الكيكول كافك فتحى و يانك ضمى [illegible] صفلك مؤخرى وفى الحديث ان رجلا اتى رسول الله صلى الله عليه وسلم وهو يقاتل العدو فسأله سيفا يقاتل
به فقال فلعلك ان اعطيتك ان تقوم فى الكيكول فقال لا فاعطاه سيفا فجعل يقاتل به وهو يرتجز ويقول انى امرؤ عاهدنى خليلى ان لا اقوم الدهر فى الكيول
اضرب بسيف الله والرسول [illegible] كثرت حركاته [illegible] التكلى فتحتيله ولامك كسرى و تشديديله [illegible]
طورمق يقال تكلى الرجل اى قام فى الكيكول [illegible] اصلى تكيل ايدى يا بلا لام قلب [illegible] **فصل اللام** * لعل فتحتيله و آخرينه لام
و تشديدله كلمه شكدر و بونك اصلى عل ايدى اوله اولان لام زائدهدر يقال لعلى افعل ولعلنى افعل يعنى الليل لامك فتحى و يانك سكونيله
معناسنه لفظى مفرد و معنا جمعدر [illegible] قوم [illegible] معروف [illegible]
كلمسدر [illegible] الليلة [illegible] الليالى لامك
فتحى [illegible] على خلاف القياس [illegible] اهل واهالى [illegible] ليلاة [illegible]
[illegible] ليلاة [illegible] الليل همزه نك و يانك فتحيله [illegible] ذكر اولنور
ايچون يقال ليل اليل اى شديد الظلمة الليلاء لامك فتحى و يانك سكونيله [illegible] تاكيد ايچون ذكر اولنور لفظدر يقال ليلة ليلاء الايل
يانك كسريله كذلك تاكيد ايچون ذكر اولنور يقال ليل ايل [illegible] الليايل ميمك فتحى و يانك فتحيله [illegible] يقال عامله ملايلة كما تقول مياومة
من اليوم ليلى لاملرك فتحى [illegible] **فصل الميم** * المثل ميمك كسرى و ثانك سكونيله [illegible] يقال هذا مثله و
كما يقال شبهه و شبهه المثيل ميمك ضمى و ثانك فتحيله [illegible] الامثال همزه نك [illegible] امثالك [illegible]
اولان تصغيرلرنه [illegible] المثل فتحتيله معروف اولان [illegible]
برنسنه نك صفتنه دخى ديرلر المثال ميمك كسريله [illegible] المثل ضمتينله جمعى [illegible]
ومثال معروفدر الامثلة همزه نك فتحى و ثانك كسريله جمعى التمثيل [illegible] يقال مثلت له كذا تمثيلا اذا صورت له مثاله
بالكتابة وغيرها التمثال تانك كسرى و ميمك سكونيله صورت التماثيل تانك فتحى و ثانك كسرى و مد ايله جمعى صورتلر معناسنه المثول ضمتينله [illegible]
اياغ اوزره طورمق يقال مثل بين يديه مثولا اذا انتصب قائما و مثول [illegible] دخى ديرلر يقال امثل اذا لطأ بالارض وهو من الاضداد
الماثل تانك كسريله چراغ [illegible] المثل ميمك فتحى و ثانك سكونيله [illegible] عذاب [illegible]
يقال مثل به يمثل مثلا من الباب الاول اذا نكل به المثلة ميمك ضمى و ثانك سكونيله [illegible] عذاب [illegible]
اولنور و يقال مثل بالقتيل اذا جدعه [illegible] المثلة ميمك فتحى و ثانك ضميله عقوبت [illegible] المثلات ميمك فتحى و ثانك ضميله
جمعى عقوبتلر معناسنه الامثال همزه نك كسريله عقوبت و عبرت [illegible] يقال امثله اذا جعله و امثال السلطان فلانا [illegible] ديرلر يقال امثل السلطان
فلانا اذا اقتله قودا و يقال للحاكم امثلنى و اقصنى واقدنى الامثل همزه نك و ثانك فتحيله خيره قريب [illegible] يقال فلان امثل بنى فلان اى ادناهم
للخير و امثل [illegible] دخى ديرلر يقال هو اليوم امثل الاماثل همزه نك فتحى و ثانك كسريله جمعى يقال هؤلاء اماثل القوم اى خيارهم المثالى
ميمك فتحى و ثانك تخفيفيله فاضل [illegible] يقال امثل الرجلين [illegible] المثلى ميمك ضمى و ثانك سكونيله [illegible]
امثلك مؤنثى [illegible] التماثل تانك و ثانك [illegible]
اى اقبل التمثل فتحتيله و ثانك ضمى و تشديديله [illegible] يقال تمثل بهذا البيت و بمثل هذا البيت يعنى الامتثال
همزه نك و تانك كسريله [illegible] اطاعت [illegible] يقال امتثل امره اى احتذاه واحتذى [illegible] معناسنه در حاء مهمله و ذال معجمه ايله المجل ميمك فتحى

سكونيله ايشلكدن ال [illegible] يقال مجلت يده مجلا من الباب الاول اذا نفطت من العمل المجل فتحتيله بمعناه يقال مجلت يده مجلا من الباب الرابع
[illegible] ديرلر يقال جاءت الابل كان نمادها المجل اى ممتلئة الامجال همزه نك كسريله [illegible] يقال امجل العمل يده المحل ميمك فتحى
و حانك سكونيله قتلق [illegible] المحول ضمتينله جمعى يقال ارض محل وارض محول كما قالوا بلد سباسب [illegible]
بالواحد الجمع [illegible] المحل [illegible] يقال محل به اذا سعى به الى السلطان الماحل حانك كسريله قتلق
اولان يره [illegible] يقال بلد ماحل و زمان ماحل و ماحل [illegible] المحول ميمك فتحى و حانك ضمى
[illegible] الامحال همزه نك كسريله [illegible] ابن السكيت [illegible]
[illegible] يقال امحل القوم اذا اجدبوا المماحلة ميمك ضميله و حانك كسريله
[illegible] التمحل فتحتيله [illegible] يقال تمحل اذا احتال التمحل ميمك ضمى و حانك كسرى [illegible] الماحل ميمك ضمى
و حانك كسريله [illegible] يقال رجل مماحل اذا كان طويلا [illegible] ماحل [illegible]
الحديث [illegible] المحال ميمك فتحيله والمحالة كذلك ميمك فتحيله [illegible]
[illegible] الممحل ميمك ضمى و حانك فتحى و تشديديله [illegible] المدل
ميمك كسرى [illegible] التمدل فتحتيله و دالك ضمى و تشديديله منديل [illegible]
[illegible] يقال تمدل بالمنديل و هو لغة فى تندل المذل ميمك كسرى و ذالك سكونيله [illegible] المذل ميمك فتحى و
ذالك كسريله [illegible] المذل ميمك
فتحى و ذالك سكونيله [illegible] تقول مذلت [illegible] مذلا من الباب الاول اذا قلقت و ضجرت [illegible] المذل
فتحتيله [illegible] مذلت [illegible] و ابو عمرو دخى ديرلر تقول مذلت و مذلا اذا حدرت [illegible] دخى ديرلر
الامذال همزه نك كسريله [illegible] المذيل ميمك فتحى و ذالك كسرى و مد ايله [illegible] ضعيف
المرجل ميم و ذالك ضمى و جيمك كسريله جمعى سيبويه [illegible] مراجل [illegible] ثياب [illegible]
[illegible] المرطلة [illegible] يقال مرطله بالطين و غيره اذا لطخه المسل فتحتيله [illegible] مسيل الماء
المسل ميمك فتحى و صادك سكونيله [illegible] طعام [illegible] مصل الاقط [illegible] ديرلر
[illegible] مصل الجرح اذا سال منه شئ يسير [illegible]
[illegible] المصال ميمك ضمى و صادك تخفيفيله [illegible]
الامصل صادك كسريله [illegible] يقال اعطاه ماصلا اى قليلا [illegible] الامصال همزه نك كسريله [illegible]
[illegible] يقال امصل ماله اذا افسده وصرفه فيما لا خير فيه و امصال [illegible] يقال امصلت المرأة
اذا القت ولدها وهى مضغة و امصال [illegible] الممصل ميم [illegible] ثانينك سكونى و صادك كسرى
[illegible] الممصال ميم [illegible] بمعناه يقال شاة
ممصل و ممصال اذا زال لبنها قبل ان يحقن المطل ميمك فتحى و طانك سكونيله [illegible] تقول مطلت الحديدة امطلها مطلا من الباب
الاول اذا ضربتها و مددتها لتطول و منه المطل بالدين يعنى مديون [illegible] الماطلة [illegible]
[illegible] يقال مطله و ماطله بحقه والمماطلة فى المكافحة يعنى مماطلة [illegible]
مماطله [illegible] المطول ميم [illegible] المعل ميمك فتحى و عينك سكونيله [illegible] تقول معلت
[illegible] اذا اختلسته و معل [illegible] يقال معلنى عن حاجتى اى اعجلنى
الامعال همزه نك كسريله بمعناه يقال امعلنى عن حاجتى كذلك و [illegible] تقول امعلت الحمار و غيره اذا اسلقته
[illegible] ديرلر يقال امعلت [illegible]
[illegible] لا تمعلوا [illegible] اى لا تقطعوا بعضها من بعض [illegible]
[illegible] المعول ميمك فتحى و عينك ضمى و مد ايله [illegible] المغل ميمك فتحى و غين معجمه نك فتحيله [illegible]

بلا بكين قادنلر اغز معقد . المغل میمک فتحی و غینک سکونیله ایلا ذکر اولنان اغزی یعنی یقال بر مغله شدید و مغله صاحبی اولان طوارده کوبکیه التهاب اوج بر ده [illegible]
علاج اولنور و مغله شول قیونه دیرلر که بر ییلده ایکی کره قوزولیه . الامغال همزه نک کسریله قویونک طواری ذکر اولنان مرضه مبتلا اولمق یعنی
امغل القوم اذا فعلت ابلهم و امغال قیونک ذکر اولنان حالت اوزره اولمق یقال امغلت غنم فلان فاذا کانت ملکه حالها یعنی بر ییلده ایکی کره قوزولیه
و امغال برکمسنه یی سلطانه غمز اتمک یقال امغل بفلان عند السلطان ای وشی به . المغال میمک کسریله جمع ذکر اولنان قیونلر معناسنه یقال شاء غنم مغال
المغل میمک و لامک ضمی و ثانینک سکونی و غینک کسریله ابو عمرو روایتی اوزره شول عوده دیرلر که اوغلاغی [illegible] دن کسیه ده حامله قلوب هر ییلده طوغوره . المغل
فتحی و غینک سکونیله برکمسنه یی برکمسنه یه طولشدرمق اوزره یقال مغل فلان بفلان عند فلان یمغل مغلا من الباب الثالث اذا وشی به . المغالة میمک فتحیله
صفت [illegible] اوزره اولمق یقال انه لصاحب مغالة . المقل میمک ضمی و قافک سکونیله دوم دیمکله معروف اغاجک یمیشیدر که ادویه قبیلندندر بعضلر
دوم خرماسی [illegible] دیمش . المقلة میمک ضمی و قافک سکونیله شول کوزده اولان یاغه دیرلر که کوزک اقیله قراسنی جمع ایلر و اما ابن مسعود رضی
حدیثنده واقع اولان مقله که موضع سجده دن مسح حصا [illegible] حقنده یسور [illegible] مرة و ترکها خیر من مائة ناقة لمقلة ای مائة ناقة یختارها الرجل
علی عینیه فی نظره کما یرید یعنی کوزدکوزنده نه خیرلو اولسه اول ناقه لر . المقل میمک فتحی و قافک سکونیله نظر اتمک ابو عبیده روایتی اوزره یقال ما مقلت
عینی مثله الیوم و مقلته نظرت الیه بمقلة یعنی معناسنه در ابو عمرو روایتی اوزره و مقل طالدرمق معناسنه ده کلور و فی الحدیث اذا وقع الذباب
فی الطعام فامقلوه فان فی احد جناحیه سما و فی الاخر الشفاء وانه یقدم السم و یؤخر الشفاء . المقلة میمک فتحی و قافک سکونیله [illegible]
صو [illegible] اول طاشی بر کاسه قیوب صویی اول طاشی اورته جک مقداری [illegible] که صویی جماعتک بعضنه زیاده و بعضنه
ناقص ویرلمیه [illegible] . التماقل تانک فتحی و قافک ضمیله ایکی کمسنه بر برینی صوده باتورمق یقال للرجلین هما یتماقلان اذا تغاطا
فی الماء . الکول [illegible] قیونک صوبی ازاولوب وسطنده قلیلا جمع اولمق یقال مکلت البئر من الباب الاول اذا قل ماؤها و اجتمع فی وسطها . المکل
میمک فتحی و کافک سکونی و میمک ضمیله دخی لغتدر [illegible] صوبی [illegible] اذا جمع [illegible] زمانده [illegible]
[illegible] . المکول میمک فتحی و کافک [illegible]
و [illegible] صوبی ازاولان قیوبه . المکل جمع [illegible] کذا فی القاموس . الملل فتحتینله برنسنه دن [illegible] . الملة میمک فتحی و
تشدیدیله [illegible] . الملالة میمک فتحیله بمعناها ایضا تقول مللت الشیء [illegible] من الباب الرابع و مللت منه ایضا ملالا و ملة و ملالة اذا
سئمته . الاستملال همزه نک و تانک کسریله [illegible] یقال [illegible] الثوب [illegible] من الاول اذا خاطه الخیاطة
الاولی قبل الکف [illegible]
مللت الشیء [illegible] الخبز ملا [illegible] یقال مل فلان یمل [illegible] . الملول میمک فتحی و لامک ضمی و تشدیدیله معناه ذو ملة
بمعنی ایضا یقال رجل مل و ملول و ذو ملة . الملولة میمک فتحی و لامک ضمی و تشدیدیله مؤنثی یقال امرأة ملولة . الاملال همزه نک کسریله [illegible] یقال
امل علیه اذا اسأمه [illegible] و املال کتابت اتمک معناسنه ده کلور املا کبی یقال امللت علیه الکتاب . الامتلال
همزه نک و تانک کسریله [illegible] کذلک [illegible] تقول امتللتها اذا عملتها فی الملة . الملیل میمک فتحی و لامک کسریله [illegible]
فتحی و لامک ضمی و تشدیدیله بمعناه یقال اطعمنا خبزه ملیلا و لا تقل اطعمنا ملة . الملة میمک فتحیله [illegible] و ابو عبیده [illegible]
[illegible] . الملیلة میمک فتحی و لامک کسری [illegible] حرارتدر [illegible]
میمک ضمی [illegible] بمعناها یقال به ملیلة و ملال ایضا . التململ علی وزن التزلزل [illegible] حرکت [illegible] . الململ
فتحتینله [illegible] و تشدیدیله بمعناه یقال هو یتململ علی فراشه و یتململ اذا لم یستقر من الوجع کانه علی مل [illegible]
[illegible] . الملة میمک کسریله دین و شریعت [illegible] . الممول میمک ضمی
و ثانینک [illegible] . المال [illegible] معروفدر . المویل میمک ضمی و واوک فتحیله تصغیری و عامه مویل دیرلر یانک کسری و تشدیدیله
[illegible] . المول میمک فتحی و واوک سکونیله برکمسنه مال صاحبی اولمق . المؤول [illegible]
یقال مال الرجل یمول و یمال مولا و مؤولا [illegible] . التمول تانک فتحی و واوک ضمی و تشدیدیله [illegible]
اولمق . التمول علی وزن التکریم مال صاحبی قلمق [illegible] . المول میمک فتحی [illegible] . المولة [illegible]
[illegible]

فتحتینله برنسنه یی اهسته طوتمق . الامهال همزه نک کسریله مهلت ویرمک . التمهیل علی وزن التکریم بمعناه ایضا یقال امهله و مهله تمهیلا اذا انظره . المهلة
میمک ضمی و هانک سکونیله اسمدر مهلت معناسنه . الاستمهال همزه نک و تانک کسریله مهلت طلب اتمک استنظار معناسنه . التمهل فتحتینله و هانک ضمی و تشدیدیله
برنسنه ده تاخیر اونده اولمق یقال تمهل فی امره اذا اتأد . الاتمهلال همزه نک و میمک کسریله طوغری طورمق یقال اتمهل اتمهلالا اذا اعتدل و انتصب . الاتمهلال
[illegible] دخی دیرلر مهلا میمک فتحی و هانک سکونی و اخرینه منصوب ایله برکلمه در که امهل معناسنه در لا التا بدر مذکر و مونث و واحد و تثنیه
و جمع اطلاق اولنور [illegible] لفظ واحد در و منه قولهم مهلا یا رجل فاذا قیل لک مهلا فتقول لا مهل والله و لا تقول لا مهلا [illegible]
[illegible] ذکر اولنان جوهری کلامی [illegible] ظاهر بودر که مهلا سایر مصادر [illegible] الافعال کبیدر [illegible]
[illegible] . المهل میمک ضمی و هانک سکونیله [illegible] ابو عمرو [illegible] مهل جراحتدن اقن [illegible]
و صاد صوینه دخی دیرلر [illegible] فی الحدیث [illegible] فانما هی للمهل و التراب . المیل میمک فتحی و یانک سکونیله برنسنه یه توجه اتمک
[illegible] . الممال [illegible] . الممیل میمک فتحی و یانک کسری و تشدیدیله بمعناه یقال مال الشیء یمیل میلا و میلانا و ممالا و ممیلا [illegible]
[illegible] . الامالة همزه نک کسریله [illegible]
[illegible] . فمال المیل [illegible] . الایل همزه نک [illegible]
[illegible] . المیلاء میمک فتحی و یانک سکونیله [illegible]
[illegible] . التمایل تانک فتحی و یانک ضمیله [illegible]
[illegible] . الاستمالة همزه نک و تانک کسریله [illegible] . التمییل علی وزن التکریم
[illegible] . المیل میمک کسری [illegible] بر میل [illegible]
[illegible]

فصل النون

النال [illegible] . النوال [illegible] نونک فتحی [illegible]
[illegible] . النبل نونک فتحی و بانک سکونیله [illegible] ذلک . النبل نونک فتحی و بانک سکونیله [illegible]
[illegible] . النبال نونک کسریله جمع ذکر اولنان [illegible]
الانبال همزه نک کسریله [illegible] . النبال نونک [illegible]
[illegible] . النابل بانک کسریله [illegible] . الانتبال [illegible]
[illegible] . النبالة نونک کسریله [illegible]
همزه نک و تانک کسریله [illegible] ما انتبل نبله الا باخره ای ما انتبه له [illegible]
[illegible] . النبل نونک ضمی و بانک سکونیله [illegible]
[illegible] . النبالة نونک فتحی [illegible] . النبیل نونک فتحی و بانک کسریله [illegible]
[illegible] . النبل فتحتینله جمع [illegible]
[illegible]
[illegible] . النبل [illegible]
[illegible] فی الحدیث [illegible]
[illegible] . المنابلة میمک ضمی و بانک فتحیله [illegible]
[illegible]
[illegible] . التنبیل علی وزن التکریم [illegible]
[illegible] . الاستنبال همزه نک و تانک کسریله [illegible]
[illegible] اعطینا [illegible] طعام [illegible]

بطعامی اذا ماولت شیئا بعد شیء المنبل میمک ضمی و بانک کسری و تشدیدیله اوق کوترن کمسنه تقول لهذا رجل منبل نبلة النبل فتحتیله و بانک فتحی

فضل ایچون تکلف ایلمک و تنبل برنسنه نک اینجه سنی اعتنی اخذ انک دخی دیرلر یقال تنبل ای اخذ الانبل فالانبل و تنبل ده

تعال تنبل البعیر اذا مات و ابن الاعرابی ایتدی تنبل بعیر کبی عزینه دخی استعمال اولنور النبیل نونک فتحی و بانک کسری و مدیله جسیم معناسنه

تانک کسری و نونک سکونیله قصه و قصیر معناسنه الاستنبال همزه نک و تانک کسریله برکسنه صغره سایر اصحابنه تقدم ایتمک یقال استنبل

واستنبال برنسنه یه حاضر لنمغه دخی دیرلر یقال استنبل الامراذا استعدله النتل نونک فتحی و تانک سکونیله برنسنه یی ایلرو چکمک

نتل

نثل

نجل

نحل

نخل

نزل

نول

نزل

النزيل نونك فتحى و زانك كسرى ومديله قونق ضيف معناسنه. النسل نونك فتحى و سينك سكونيله ولد معناسنه و نسل مصدر معناسنه دخى كلور ديرلر
نسلت الناقة بولد كثير تنسل من الباب الاول دوه قوشى يلكين برقمق و قوشك يلكى دوشمكه دخى ديرلر يقال نسل الطير ريشه [illegible]
ونسل ريش الطائر ينسل ولا يتعدى ونسل بركنده كيا سيبسه دوشمكه دخى ديرلر يقال نسل الثوب عن الرجل سقط ونسل [illegible]
يقال نسل في العدو ينسل نسلا اذا اسرع قال الله تعالى الى ربهم ينسلون. المنسلان فتحتيله كذلك سرعت انكه. التناسل تانك فتحى و سينك ضمى بعضى
بعضندن طوغمق يقال تناسلوا اذا ولد بعضهم من بعض. النسولة نونك فتحى و سينك ضمى ومديله شول طوار دركه نسل اچون اليقونيلور. النسل
شول سود دركه ممه دن كندو چقه صغمقسزن. النسيل نونك فتحى و سينك كسرى ومديله شول بال دركه [illegible] كندو چقه صغمقسزن. النسال
نونك ضمى و سينك تخفيفيله قوشدن دوشن يلك و دوه دن دوشن تويه دخى ديرلر [illegible]. الانسال همزه نك كسريله
قوش يلكن برقمق و قوشك يلكى دوشمكه يقال انسل الطير ريشه وانسل ريش الطائر يتعدى ولا يتعدى. الناسلة سينك كسريله [illegible]
[illegible]. النشيل نونك فتحى و شينك كسرى ومديله شول اتدركه [illegible]. النشل نونك فتحى و شينك سكونيله [illegible] چوملكدن چقرمق. الانتشال
تانك كسريله بمعناه تقول نشلت اللحم من القدر انشله من الباب الاول وانتشلته اذا انتزعته منها. المنشل ميمك كسرى و شينك فتحيله [illegible]
[illegible] چوملكدن ات چقاررلر. المنشال ميمك كسريله كذلك بمعناه. المنشلة ميمك و شينك فتحيله [illegible]
[illegible]. النصل نونك فتحى و صادك سكونيله [illegible]
اولسون. النصال نونك كسريله جمع النصل. النصول ضمتيله كذلك جمع [illegible]. المنصل ميمك و صادك [illegible] سيف معناسنه. المنصل ميمك و صادك فتحيله
النصول ضمتيله [illegible] يقال نصل الحافر اذا خرج من موضعه [illegible]
ينصل نصولا اذا خرج منه النصل ومنه قولهم رماه بافوق ناصل [illegible]
[illegible] اضداددن اولور كذا قال الجوهري [illegible]. التنصيل على وزن التكريم [illegible]
تقول نصلت السهم تنصيلا اذا نزعت نصله [illegible]
[illegible]. الانصال همزه نك كسريله [illegible]
الرمح اذا نزعت نصله. منصل الاسنة ميمك و نونك سكونى و صادك كسريله رجب ايلنه ديرلر [illegible]
اولور منصل الاسنة ديرلر. منصل الال كذلك رجب [illegible]. المنصيل نونك فتحى و صادك
كسرى ومديله [illegible]. التنصل [illegible] و صادك ضمى [illegible]
تنصل فلان من ذنبه اذا تبرأ وتنصل استخراج معناسنه دخى كلور. الاستنصال همزه نك و تانك كسريله كذلك استخراج معناسنه در يقال استنصلته
واستنصلته اذا استخرجته واستنصال اسقاط معناسنه دخى كلور يقال استنصل الرهج السفا اذا اسقطه [illegible]
[illegible]
استنصال الهيف السفا [illegible]
ديدكى. المناضلة ميمك ضمى و ضادك [illegible] يقال ناضله اذا راماه [illegible]
ديرلر يقال فلان يناضل عن فلان اذا تكلم عنه بعذره ودفع. النضل نونك فتحى و ضادك سكونيله [illegible]
[illegible]. الانتضال همزه نك و تانك كسريله [illegible]. التناضل تانك فتحى و ضادك [illegible]
العرب وتناضلوا اذا دعوا للسبق ومنه قيل انتضلوا بالكلام وبالاشعار [illegible]
[illegible] وانتضال [illegible] تقول انتضلت رجلا من القوم وانتضلت سهما من الكنانة اذا اخترته [illegible]
ديرلر. نضلة نونك فتحى و ضادك سكونيله بر رجلك اسميدر وهاشم بن عبد مناف [illegible]. الناطل طانك كسريله [illegible]
اسميدركه انوكله خمر [illegible]. النياطل نونك فتحى و طانك كسريله جمع النيطل على وزن حيدر [illegible]
النطول نونك فتحى و طانك ضمى ومديله [illegible] يقال نطلت رأس العليل بالنطول [illegible]
المطبوخ بالادوية [illegible]. النعل نونك فتحى و عينك سكونيله [illegible]
حاء مهمله نك كسريله نعل مؤنث سماعيدر. النعيل نونك ضمى و عينك فتحيله تصغيرى [illegible]

ونعل

ونعل [illegible] النعل فتحتينله [illegible]
نعل ينعل [illegible] من الباب الرابع. الانتعال همزه نك و تانك كسريله كذلك [illegible] تقول انتعلت اذا احتذيت. الناعل عينك كسريله نعل كيين كسنه. الناعلة كذلك
كسريله [illegible] ومنه المثل اطري فانك ناعلة [illegible]. الانعال
همزه نك كسريله [illegible]
[illegible]
[illegible]. المنعلة ميمك [illegible]. النعثل على وزن جعفر
[illegible] نعثل [illegible] عثمان [illegible]
[illegible]. النغلة [illegible]. النغل نونك فتحى و غينك [illegible]
[illegible] نغل الاديم من الباب الرابع اذا فسد [illegible]
[illegible]
النغل نونك فتحى و غينك كسريله فاسد [illegible]. النفل نونك فتحى و فانك [illegible]
[illegible]. النافلة فانك كسريله بمعناه ومنه نافلة الصلاة ونافلة ولد ولد [illegible]. الانتفال همزه نك و تانك كسريله
[illegible] يقال انتفل من الشيء اذا انتفى منه وتنصل [illegible]
[illegible]. النفل فتحتينله غنيمت مالى. الانفال همزه نك فتحيله
غنيمت مالى معناسنه [illegible]. التنفيل على وزن التكريم [illegible] تقول نفلته تنفيلا اذا اعطيته
نفلا. النفل [illegible]. النفل نونك ضمى [illegible]
[illegible]. النوفل على وزن جوهر [illegible]
[illegible]. النوفلة [illegible]. النقل نونك فتحى و قافك سكونيله [illegible]
[illegible]. النقل نونك كسرى و قافك سكونيله [illegible]. النقال
نونك كسريله جمع [illegible]. المنقل ميمك و قافك فتحى و نونك سكونيله [illegible]
[illegible] الا امرأة قد جئت من البعولة [illegible]
[illegible]. المنقل [illegible]
[illegible]. النقل نونك ضمى و قافك سكونيله [illegible]. النقلة [illegible]
[illegible]. النقل فتحتين [illegible]
[illegible]
[illegible]. النقل
[illegible]
المناقلة ميمك ضمى و قافك فتحيله [illegible]
[illegible]. النقيل نونك فتحى و قافك كسرى ومديله [illegible]
[illegible]. النقيلة نونك فتحى و قافك كسرى ومديله كذلك [illegible]
[illegible]. النقايل نونك فتحى و يانك كسريله جمع [illegible]
[illegible]. الانتقال همزه نك و تانك كسريله [illegible]. التنقيل على وزن التكريم [illegible]. المنقد ميمك
[illegible]. النقل فتحتين [illegible]. النقال نونك كسريله [illegible]
[illegible]. المنقل ميمك كسرى و قافك [illegible]

و فانك فتحيله زياده خوب حركت ايدن ات الناقلة قافك كوبله خلايقدن شول جماعتدركه كوچ اهلى اولا لر مقيم اولميلر الانقلاء همزه نك و قافك كسريله

متوبله ملايت شامدن جنس جرمانك اسميدر النقلة نونك و ثانى مثلثه نك فتحى و ما بينده قافك سكونيله [illegible]

صاودر النكل نونك كسرى و كافك سكونيله [illegible] و نكل كذلكدر [illegible] لجام معناسنه [illegible]

[illegible] النكل [illegible] التنكيل [illegible]

[illegible] المنكل [illegible]

[illegible] النكول [illegible]

[illegible] الناكل [illegible]

[illegible]

الوجل واوك فتحى وجيمك كسريله خوفناك اولان عورته وجلك مؤنثى وجلاء در نته كجاير دكلدر الوجل واوك وجيمك فتحيله صوى يالجقدر طيبه دينور
الموجل ميمك وجيمك فتحيله مصدر در يالجق اولمق معناسنه وكسرله اسم مكاندر واسم در الايجال همزه نك كسرى وجيم ايله تبديله بالجمعه [illegible]
اى غلبه فيه باب مغالبه دن كلدكدن صكره ثلاثى دن وجم تشديد كلور الوذيلة واوك فتحى وذال معجمه نك كسريله ومتبديله اينه مرآت معناسنه در وهبل [illegible]
نزبون دنور نغتنرده ذكر اولنان معناده ديشدر وابو عبيد ايتدى وذيله كوموش پارچه سى معناسنه در الوذال واوك فتحى ويانك كسريله جميع كوموش پاره لر
ياخود اينه لر معناسنه الوذالة واوك كسريله قصابك لا على طريق التعيين كركجات در التوذل فتحيله [illegible] ذكر اولنان وجهله
كسمك يقال توذلوا منه اذا قطعوا الوذلان واوك فتحى ورانك [illegible] فتحيله برجانوردر [illegible] واوك كسرى ورانك سكونيله جميع
الاوردال همزه نك فتحيله جمع الوسيل واوك فتحى وسينك كسرى ومتبديله شول نسنه در كه انوكله غيره تقرب حاصل قيلينور الوسائل واوك فتحى ويانك كسريله
كذلك جمعى التوسيل على وزن التكريم وسيله قلماق التوسل فتحيله وسينك ضمى وتشديديله معناسى يقال وسل فلان الى ربه وسيلة وتوسل اليه اذا تقرب
اليه بعمل وتوسل سرقه معناسنه ده كلور يقال اخذ فلان ابل توسلا اى سرقة الواسل سينك كسريله [illegible] راغب اولان [illegible] يقال كل ذى [illegible]
وسل اى راجع موبسل ميمك ضمى [illegible] واوك فتحى وسينك كسريله [illegible] قبيله سنه منسوب [illegible] الوشل واوك وشينك معجمه نك [illegible]
معناسنه الاوشال همزه نك فتحيله جميع اوشال [illegible] يقال جاء القوم اوشالا [illegible]
وفي المثل وهل بالرمل اوشال الوشلان فتحيله صو طملق يقال وشل الماء [illegible] اذا قطر التوشال شينك كسريله [illegible]
جبل وشل [illegible] يقطر منه الماء [illegible] ناقص [illegible] الوشول [illegible]
ديرلر الوشول واوك فتحى وشينك ضمى ومتبديله ناقة [illegible] ولا يقال ناقة وشول اى كثير اللبن [illegible]
ولكن [illegible] كثرت لبنه ولا [illegible] اصل [illegible] مخالف [illegible]
واوك فتحى وصادك سكونيله [illegible] الصلة صادك كسريله بعنا [illegible] وصلت الشئ وصلا وصلة ووصل [illegible]
هجر اولنمق معناسنه كلدوكه [illegible] ووصل [illegible] ديرلر الوصل واوك ضمى وصادك سكونيله [illegible]
اولنمق [illegible] الوصل واوك ضمى وصادك فتحيله جمع الوصول [illegible] وصل اليه وصولا [illegible] اذا بلغ ووصل [illegible]
نسبتنى سنده كلور [illegible] جاهليت [illegible] فلان [illegible] قال الله تعالى الذين يصلون الى قوم [illegible]
الايصال همزه نك كسرى ومتبديله [illegible] يقال اوصل غيره الوصيل واوك فتحى وصادك كسرى ومتبديله [illegible]
[illegible]
وصلتلها [illegible]
ووصيلة [illegible] ديرلر [illegible]
الواصل صادك كسريله [illegible] المتواصلة ميمك ضمى وصادك كسريله [illegible] وفى الحديث لعن الله الواصلة
والمستوصلة التوصل فتحيله وصادك ضمى وتشديديله [illegible] يقال توصل اليه اى تلطف [illegible]
اليه التواصل تانك فتحى وصادك ضميله [illegible] تقاطع معناسنه در التوصيل على وزن التكريم [illegible]
يقال وصلته توصيلا اذا اكثرت منه الوصل الموصل ميمك ضمى وصادك فتحيله [illegible] الوصال واوك كسريله بمعناه تقول واصله مواصلة ووصالا
المواصلة فى الصوم وغيره الموصل ميمك فتحى وصادك كسريله [illegible] موصل [illegible]
ومن موصل [illegible] اسميدر الموصلان ميمك فتحى وصادك كسريله [illegible] موصل [illegible] واصل صادك كسريله
[illegible] الاواصل همزه نك فتحى وصادك كسريله جميع [illegible] اجتماع [illegible] الوعل واوك
فتحى وعينك كسريله [illegible] الوعول [illegible] جمعى الاوعال همزه نك فتحيله [illegible] وفى المثل [illegible] الوعول
[illegible] ام الوعل همزه نك فتحيله [illegible] الوعل واوك فتحى وعينك سكونيله [illegible]
[illegible] وعل [illegible]
[illegible] الوغل [illegible]
[illegible] الوغل واوك فتحى [illegible] وتوارى فيه

كمك بر جماعتك [illegible] دعوت [illegible] الواغل غينك كسريله [illegible] اولان كمسنه [illegible] وغل
طعام [illegible] طعام [illegible] وابو عمرو ايتدى وغل
[illegible] واغل [illegible] وغل فى الطبع [illegible] وغل بر معناسنه در [illegible]
وغل اى [illegible] الوغل واوك فتحى وغينك كسريله [illegible] الايغال همزه نك كسرى [illegible]
[illegible] التوغل فتحيله وغينك ضمى وتشديديله [illegible] يقال توغل فى الارض اذا سار فيها فابعد الوقل واوك فتحى وقافك
[illegible] التوقل فتحيله وقافك ضمى وتشديديله [illegible] يقال توقلت فى الجبل اذا علوته الوقل واوك
فتحى وقافك كسريله [illegible] يقال وعل وقل وقافك ضمى [illegible] الوقول [illegible]
[illegible] التوقل فتحيله وقافك ضمى وتشديديله بمعناه [illegible] الاوقال همزه نك فتحى [illegible]
[illegible] الوقل واوك فتحى وقافك كسريله [illegible]
[illegible] الوكل فتحيله [illegible]
الوكل واوك ضمى وكافك فتحيله [illegible] التكلة تانك ضمى وكافك فتحيله بمعناه [illegible] يقال فلان وكلة [illegible]
على الوكلة ميمك ضمى وكافك فتحيله [illegible] الوكل كافك كسريله [illegible]
[illegible] الوكال واوك فتحى وكسريله [illegible] الوكيل واوك فتحى وكافك كسرى ومتبديله
[illegible] التوكيل على وزن التكريم [illegible] الوكيل واوك فتحى وكسريله
[illegible] التوكل فتحيله وكافك ضمى وتشديديله [illegible] اعتماد [illegible] الاتكال تانك فتحى وكافك سكونيله [illegible]
همزه نك وتانك كسريله وتشديديله [illegible] اعتماد [illegible] اتكلت على فلان فى امرى اذا اعتمدته [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] التكيل تانك ضمى وكافك فتحى وياءنك سكونيله [illegible] تصغير [illegible]
[illegible]
[illegible] الوكل واوك فتحى وكافك سكونيله [illegible] الوكول [illegible] واكل [illegible]
الوكلة ميمك ضمى وكافك فتحيله [illegible] الولولة [illegible]
[illegible] الوهل واوك فتحى وهانك سكونيله [illegible]
[illegible] الوهل فتحيله [illegible] يقال وهل يوهل وهلا [illegible]
[illegible] الوهل واوك فتحى وهانك كسريله [illegible]
[illegible] الوهل واوك فتحى وهانك سكونيله [illegible]
[illegible] ويل واوك فتحى وياءنك سكونيله [illegible] كلمة [illegible] عذاب [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
فصل الهاء الهبل فتحيله مصدر در [illegible] الاهبال همزه نك
[illegible] الهبل [illegible] المهبل ميمك فتحى وبانك كسريله
[illegible] الهبالة [illegible]
[illegible] الهبيل [illegible] الهبيل على وزن التكريم

بركسنه زياده چوق كوزلر باحموق يقال اهبلت الابل اذا كثر عليه ذكب بعضه على بعض الاهبال همزه نك كسريله مصدر المهبل ميمك ضمي وبانك فتحي ونونك
زياده اتلي اولان كسنه الاهبال همزه نك وتانك كسريله برنسنه يي غنيمت بيلمك قال يقال اهتبلت غفلته اي احتلت واغتنمت الهبالة هانك فتحي
وبانك تنويريله شول صيادده كه صيده حيله ايله المكتور الهبل هانك فتحي وبانك كسريله شول قورددر كه اهل حيله اوله يقال ذئب هبيل اي محتال الهبال
ضمي وبانك تخفيفيله برنكر اسميدر كه زمان جاهليتده كعبه مشرفه ده ايدي الهنبلة هانك وبانك فتحي وما بينده نونك سكونيله اياقلري قورودوكي اقسق يوريش
التهبال تانك فتحي وهانك سكونيله ...

[illegible]

اوزرنه دقف ایتسك حی هلا دیرسن الفحرکت اخری بیان ایچون کلور کتابه حسابیه قولنور هاکلمه‌سی کبی زیرا الفخرج هادلندر وفی الحدیث اذا ذکر
الصالحون فحی هلا بعمر معناسی علیك بعمر وادع عمر لانه من اهل العصمة بو بحور زمخی هلا بالتنوین یجعل نکرة واما فحی هلا فانما یجوز فیه الوقف
فرق لغه دیرو [illegible] حی کلمه‌سی ذکر ایدرلر من ذلك قولهم فی الاذان حی علی الصلوة وحی علی الفلاح که بو صلوة وفلاحه دعوة اولنور [illegible]
نقل ایدوب [illegible] بعضی حی علی الصلوة دیرلر صلوة [illegible] حی هل کلمه‌سی ایله فعلی صل [illegible]
معناسی ایتوا الصلوة واقربوا من الصلوة وهلموا الی الصلوة دیمکدر ولور الحیعلة علی وزن الدحرجة موذن حی علی الصلوة دیمک [illegible]
هیعلة المؤذن کما یقال حوقل وبعثم که حوقل لا حول ولا قوة الا بالله دیمکدر وبعثم [illegible] ایله عبد الشمس قبیله‌سندن [illegible]
اولور حی هل کلمه‌سنه کاف الحاق اولنور حیهلك دیرلر [illegible] دیرلر وبو کاف [illegible] اعرابی [illegible]
عبیده [illegible] ابو مهدیة الاعرابی [illegible]
بحی [illegible] یعنی هلم وتعال دیمکدر وبعض اشعارده که هیعاء وحیعله واقع اولمشدر [illegible]
معناسی [illegible] الهمل هانك فتحی ومیمك سکونیله [illegible] الهمدان [illegible]
اذا فاضت الانهمال [illegible] الهمل [illegible]
[illegible] واحد المثل اختلط المرعی بالهمل [illegible]
الهاملة [illegible] الهمال هانك ضمی ومیمك تشدیدیله [illegible] الهوامل هانك فتحی ومیمك کسریله
کذلك بمعنا یقال ابل همل وهاملة وهمال وهوامل [illegible] ترکتها هملا ای سدی اذا ارسلتها ترعی لیلا ونهارا بلا راع
وهمل [illegible] الاهمال همزه‌نك کسریله برکسنه‌نك [illegible]
المهمل میمك ضمی وثانینك فتحیله ترك اولنمش کلام [illegible] المهیل میمك فتحی وهانك کسری [illegible]
مهیل ای یخاف فیه المهال [illegible] الاهتبال همزه‌نك وتانك کسریله [illegible] فاهتبال ای فرصة [illegible] التهویل
علی وزن التکریم [illegible] ای [illegible] المرأة اذا تزینت بحلیها [illegible]
دخی [illegible] زیرا زمان جاهلیتده [illegible]
[illegible] الهولة هانك ضمی [illegible] التهاویل [illegible]
[illegible] التهویل [illegible]
[illegible] الهالة [illegible]
الهالة ای [illegible] الهوجل هانك فتحی وواوك سکونی ولامك [illegible] رجل ضعیف
وبعض نسخه‌ده [illegible] الهیل هانك فتحی ویانك سکونیله [illegible]
[illegible] اهیل الدقیق فی الجراب [illegible] من غیر کیل [illegible] کیف ما [illegible]
[illegible] الانهیال همزه‌نك وهانك کسریله [illegible] فی المثل [illegible]
[illegible] الترتیل [illegible] الاهالة [illegible]
[illegible] المهال [illegible] المهیل [illegible] الهیل [illegible]
[illegible] فصل الیاء * الیلل [illegible]
الایل [illegible] الیلاء یانك فتحی ولامك [illegible]
اولان [illegible] باب المیم من کتاب ترجمة الصحاح الجوهری * فصل الالف * الاوم همزه‌نك وتانك ضمی [illegible]
[illegible] المأتم [illegible]
[illegible] الماتم میمك فتحی وهمزه‌نك سکونی وتانك کسریله [illegible]
وعامه [illegible] ماتم مصیبت [illegible] فی ماتم [illegible] الاثم همزه‌نك فتحی وتانك سکونیله [illegible]
اسمیدر الاثم همزه‌نك کسری وثاء مثلثه‌نك سکونیله کناه [illegible]

شرب الاثم اذا شرب الخمر المأثم میمك وثانك فتحیله کذلك کناه [illegible] یقال اثم الرجل یأثم اثما [illegible] اذا وقع فی الاثم الاثم همزه‌نك فتحی وثانك
کسریله کناهکار [illegible] الاثیم همزه‌نك فتحی وثانك کسری [illegible] الاثوم همزه‌نك فتحی وثانك ضمی [illegible] الاثم همزه‌نك فتحی وثانك سکونیله
برکسنه‌یی [illegible] کناهکار [illegible] المأثوم میمك فتحی وثانك ضمی [illegible]
[illegible] الاثام همزه‌نك کسری [illegible] الاثیم علی وزن الکریم برکسنه‌یی [illegible]
[illegible] التأثم تانك فتحی وثانك ضمی وتشدیدیله [illegible] الاثام همزه‌نك فتحی [illegible]
جزای [illegible] الاجمة همزه‌نك [illegible] الاجمات [illegible] الاجمة
[illegible] الاجام [illegible] الاجم [illegible] الاجام همزه‌نك کسریله [illegible] الاجم [illegible]
[illegible] مثلا اجمه‌نك جمعی اجام [illegible]
[illegible] التأجم [illegible]
[illegible] الاجیم
[illegible] الاجم
[illegible] الطعام [illegible] الاجم [illegible]
[illegible] الادم [illegible] الادیم همزه‌نك فتحی [illegible]
[illegible]
[illegible] الادمة [illegible]
[illegible] المؤدم [illegible]
البشرة الادمة همزه‌نك ضمی [illegible]
[illegible] الادم همزه‌نك فتحی [illegible]
[illegible] الادمان همزه‌نك ضمی [illegible] ادم [illegible]
[illegible] الادام [illegible]
[illegible]
روایت [illegible] الادم همزه‌نك فتحی [illegible]
اولور الادمان همزه‌نك فتحی [illegible]
[illegible] الادمان [illegible]
الادام همزه‌نك کسریله [illegible] الادم همزه‌نك فتحی [illegible]
[illegible] الادم [illegible]
[illegible] الاوادم همزه‌نك [illegible]
[illegible] الادم همزه‌نك [illegible]
[illegible] الادوم [illegible]
[illegible]
[illegible] الادوم [illegible]
[illegible] الادیم همزه‌نك فتحی [illegible] الادم همزه‌نك فتحی [illegible]
[illegible] الادم همزه‌نك فتحی [illegible]

ادم

بابنده اشارت اتمشدر سود دخی اتمك معناسنه كلور يقال ادمه اذا اكله ومنه قولهم ادمة السنة بامي لما اى كلشكل شئ وايب عكم [illegible]
دخی ديرلر فعولنا ادمت الحبل ادمه ادما اذا فتلته فتلا شديدا **الادمة** همزه نك ضمی و رانك كسری و قانك تشديديله [illegible] هر سنه بر اصلندن قطع بر
سنه مسنا اصل معناسنه **الادم** همزه نك ضمی و رانك فتحی و تشديديله اضه دیشنك كوبا كه ادمك جميع بر الفكه متاخر اتمك كويا يقال فلان يحرق عليك
الادم اذا تغيظ فحك اضراسه بعضه ببعض و حرق حادو را دمهمله ديشكرينی بربرينه سورمك [illegible] و بعضه مجاد ديرلر [illegible] معناسنه **الادوم**
ميمه فتحی و همزه نك سكونی و رانك ضمی و مديله شول حاديه ديركه اعصا قوی اولوب بيرلو بيرنده اوله يقال حادية مادور قه اذا كانت حسنة الادم
الخلق **الازمة** همزه نك و زای معجمه نك سكونيله قحط و غلا يقال اصابتهم سنة ازمتهم ازما من ابنا لنا فتح اى استاصلتهم و استيصال بر نسنه يی كوكندن
كسمك ديرلر و يقال ازم علينا الدهر يازم ازما اذا اشتد وقل خيره و ازم بر كمسنه معادن اولوب ايطا مغه دخی ديرلر يقال ازم الرجل بصاحبه
اذا لزمه رواية عن ابی زيد و ازم ييرمغه دخی ديرلر يقال ازم اذا عضه و امساك اتمكده ديرلر و فی الحديث ان عمر سال الحارث بن كلدة ما الدواء
فقال الازم يعنی الحمية و حمية جانی مهمله نك كسريله پرهيز معناسنه در و حارث عرب طائفه سنك طبيبی ايدی و ازم اييی محكم بوكمكه دخی ديرلر **الازم** همزه نك كسری
و زانك كسريله شول كسنه در كه دوقنی بور نی ضم ايوب يعنی پرهيز اوده اوله **المازم** فتحيله و زانك ضمی و تشديديله اوده طول مدتی
انمك يقال ازم القوم دارهم اذا طالوا الاقامة بها **المازم** ميمك فتحی و زانك كسريله طار يول كه ايكی دوونا و معنی و مازم هر ايكی طاغك اره سنده
اولان طار يوله دخی ديرلر و موضع حرب ده ديرلر و بو بيت ده شعرايله عرفه بيننده اولان موضعه ماذمين ديرلر اسمعی ايتدی مازم مزدلفه ايله
عرفه بيننده بر طار يرك اسميدر و فی الحديث بين المازمين و بابنده فاده جوهری فارتعرفه ديو كلی كلام مولد در عربی بحث دكلدر ديمشدر

اسم

همزه نك ضمی و سينك تخفيفيله ادسلانك اسميدر معرفه در و تعول هذا اسامة عاديا و غادی جری معناسنه در و اسام بر جكر دخی اسمه
و اما اسم كلمه سی معتل اللام بحثنده كلور ذا دته غه ذيرا و لنمه اولان همزه زايده در

اضم

اضم فتحتين غضب معناسنه در **الاضمات** فتحاتله جمعی اضم
غضبه كلر معناسنه ده كلور يقال اضم عليه بالضم اضما من الباب الرابع

اطم

همزه نك كسری و ضادك فتحيله بر طاغك اسميدر **الاطم** ضمتيله ادره نكه
ضمه و سكونه جائزدر اهل مدينه نك حصار دكی معناسنه **الاطام** همزه نك مديله جمعی و اطم الاضبط يمنده بر حصاردر كه ادبيه بر كون الاضبط بن قريع
بنا اتمشدر اهل صنعا عادت اتديكی حينده **الاطمة** فتحتيله اطمك و احدی **الاطام** همزه نك كسری و طانك تخفيفيله بر ضدر كه اول ايجرده اولان فضله
حبس اولنمق در **الانتطام** همزه نك و طانك كسريله ذكر اولنان مرضه مبتلا اولمق يقال اوتطم على الرجل على البناء للمجهول **الماطوم** ميمك فتحی و طانك
و مديله ذكر اولنان مرضه مبتلا اولان طو ادن يقال بعير ماطوم و يقال اطم على البناء للمجهول و ذلك اذا لم يسطل من داره يكون به **الاطمة** همزه نك فتحی
كسری و مديله انتش يا كلمه رجوع ير موقد نار معناسنه **الاطوم** همزه نك فتحی و طانك ضمی و مديله دريا قبلوبغه سی كبخاه ديرلر معناسنه **التاطم**
فتحتيله و طانك ضمی و تشديديله غضب شديد اولمق يقال فلان يتاطم على فلان اى يتناجم و تاجم اتش غضبيله كلمغه ديرلر اصمعی ايتدی
تاطم سيل قالقوب موج دريا كبی بوكسلوب بعضی باده ليمغه دخی ديرلر ديمك يقال تاطم السيل اذا ارتفعت فی وجهه كالامواج ثم يكسر بعضها

اكم

على بعض **الاكمة** فتحتيله كبيرك ديركده صغير معناسنه **الاكمات** فتحتيله جمعی **الاكم** كذلك فتحتيله جمعی **الاكام** همزه نك كسريله اكمك جمعی جبل ايله جبال
كبی **الاكم** ضمتيله اكامك جمعی كتابك كتب كبی **الاكام** همزه نك مديله ضمتيله اولان اكمك جمعی عنق اعناق كبی نته كم ثمرك جمعنده ذكر اولنمشدر
المأكمة ميمك فتحی و كافك كسريله عورت نك اوجه سی كه صغرسنك بو قروسيدر **المأكم** على وزن المساجد جمعی اوجه لر معناسنه **الالم** فتحتيله

الم

وجع معناسنه يقال الم يالم الما من الباب الرابع و بر بكرك لمست بطنك ديو كلری تاءِ خطابله و تج ميمله رشوة ا[illegible] ديو كلری كبی ددكو الم بطنك
در شرك معناسنه در **التالم** فتحتيله و لامك ضمی و تشديديله جميع حال فعلدن عديرلر **الايلام** همزه نك كسری و مديله اغرتمق ايجاع معناسنه **الاليم** همزه نك
همزه نك فتحی و لامك كسری و مديله اغرتجی يعنی موجع معناسنه سميع مسمع معناسنه اولدوغی كبی **الام** همزه نك ضمی و ميمك تشديديله اصل معناسنه و دوام الكرى
مكه مشرفه نك شريفها الله تعالى الی يوم القيامة اسميدر و ام و الوه به دخی ديرلر و يقال لا ام لك و هو ذم و ربما يوضع موضع المدح **الامات** همزه نك
ضمی و ميمك تشديديله جمعی **الامهات** همزه نك و هانك فتحی و تشديديله كذلك جمعی امك اصلی امهة اولدوغنه بنا و بعضلر ايتدی امهات اناسی
و ام شول علمه دخی ديرلر كه عسكرك تابع اولدوغی بيراغی معناسنه و ام المتابيع بعيدا اولان بر تيرلو طلاوه اولنمور و ام مثوی مرتبكده اولان
صاحبه يه ديرلر و ام البيض دوه قوشنه ديرلر و ام القوم رئيس قوم ديرلر **ام النجوم** كهكشان ديرلر و ام الدماغ شول دريه ديرلر كه دماغی
اولجمع ايدر و كا ام مثوی دخی ديرلر و باری تعالی نك جن شانه و عم نواله هو ام الكتاب ديو كنديه ام اطلاق بيورمشدر حكايتا و لنه دو عنه [illegible]
نته كم بر كسنه نك سوبلسينه معنك ديرلر و كره يوليله دير بارتعالی حضرتلرينك و اجعلنا للمتقين اماما قول شريفنك كه اولدوغی مقدار

الامونة همزه نك ضمی و ميمك ضمی و مديله اولمق يقال ما كنت اماه لقد امت امومة من الباب الاول يو ذكر اولنان صاحب
علم يعنی يو شاكله ديرلر **الامونة** همزه نك ضمی و ميمك ضمی و مديله اذا اولمق يقال ما كنت اماه لقد امت امومة من الباب الاول يو ذكر اولنان صاحب علم معاشی دركه
و مناخنا ذكر اشيانی در اما صاحب قاموس ماضيده كسر عينله تصريح اتمشدر **الاميمة** همزه نك ضمی و ميمك فتحی و يانك سكونيله تصغيرا اميمة وزننده
بر عورت اسميدر **امت** همزه نك ضمی و ميمك تشديديله و تانك كسريله و ده سبيل ای معناسنه يقال يا امت لا تفعلی و يا ابت فعل علامة مانيشیٔ يا يی فتحا ايله
بدل اولنمشدر و قف ده ها ايله وقف ايدرلر **الامة** همزه نك ضمی و ميمك تشديديله جماعت معناسنه اخفش ايتدی بو بر لفظ ده كه صورتا مفرد و معنی
جمعدر و جوانده هر جنسه ديرلر و فی الحديث لولا ان الكلاب امة من الامم لامرت بقتلها و امة قامة دخی ديرلر كما قيل حسان الوجوه طوال الامم
و امت دينده اولان طريقه دخی ديرلر يقال فلان لا امة له اى لا دين له و لا نحلة له و دخی مذهب و ملت معناسنه در و باری تعالی نك كنتم خير امة
قول شريفنده اخفش ايتدی امتدن مراد اهل امتدر كنتم خير اهل دين معناسنه و امت حين معناسنه ده كلور قال الله تعالى و ادكر بعد امة و قال
سبحانه و تعالى و لئن اخرنا عنهم العذاب الى امة معدودة **الامة** همزه نك كسريله نعمت معناسنه در و امة كذلك امة معناسنه لغتدر ضمه همزه ايله امة
دين معناسنه و بلية عند زيد ولوك و لامك فتحی و ميمك كسری و اخرينه ضمه ايله بر لفظ ده كه و يل لامه معناسنه در و بعض حروفی حذفا و لتنه كلامده
كثرت استعمالی اولدوغنه بنا بعض اشعار ده كه عند ام و اقبح و لمنه عينك و دالك كسريله و ميمك تشديديله اصلی عند ام زيد ده اولنانك
الفلنده ساقط اولنمشدر كمی دخی يا حذف اولنمشدر اجتماع ساكنين دن اولوتری **الام** همزه نك فتحی و ميمك تشديديله قصد اتمك يقال امه من الباب الاول
اذا قصده **المأموم** علی وزن الكريم بمعنی **المأم** فتحيله و ميمك ضمی و تشديديله بمعنی ايضا و تام بر عورتی ام اتخاذ اتمكه دخی ديرلر يقال
تامت اذا اتخذت اما و ام باشه ام و ماغه اورمق دخی ديرلر يقال امه بالعصا يعنی ام دماغه دكی يادسه و ام و ماغ دماغك جميع ايدن يوقاريدر
الاميم همزه نك فتحی و ميمك كسری و مديله شول كسنه در كه ام دماغنه ضرب كلمكين هذيان سويلر **المأموم** ميم اولك فتحی و ثانينك ضمی و مديله بمعناه
شول جلد ديرلركه انوكله باشی يا ديلور **الامام** همزه نك فتحی و يانك كسريله جمعی ذكر اولنان طاشلر معناسنه و ماموم شول دوه يه ديرلركه ادرنجك
داظلی يرغبولوب فاسد اولنمش اوله **الامامة** همزه نك كسريله نماز ده خلقه مقتدا اولمق **الايتمام** همزه نك و تانك كسريله اقتدا اتمك يقال ايتم به اذا اقتدى به
الامام همزه نك كسريله شول كسنه در كه بنا اولونمش بنا اكا او ذمته ترتيب و تسويه قلنور بنا ايچون استعمال اولنان ايپه خيط البنا معناسنه و امام
بر كسنه بر جانبنه دخی ديرلر و يولك هر جانبنه ده ديرلر ناحية الارض و ناحية الطريق معناسنه قال الله تعالى و انهما لبامام مبين و امام كتاب معناسنه
كلور قال الله تعالى و كل شیء احصيناه فی امام مبين و امام شول كسنه يه دخی ديرلركه اكا اقتدا ايدرلر **الائمة** همزه نك فتحی و يانك كسريله جمعی اصلنده
ائمة ايدی همزه تقيله ساكنه ايله ايمه ده و بعد الادغام همزه مكسوره ما قبلی مفتوح اولمغين يا يه قلب اولنمشدر اجتماع همزتين لازم كلدن دو
و بو حقنده دو ايتی در قراء ايم قوله تعالى فقاتلوا ائمة الكفر **الائمة** همزه اولينك فتحی و ثانينك كسريله كذلك امامك جمعيدر اجتماع همزتين كر بر كود
قتنده **الاوية** همزه نك ضمی و واوك فتحی و ميمك تشديديله تصغيری در همزه نقلی ما قبلی مضموم واو قلب اولنمشدر **الايمة** همزه نك ضمی و يا و اوك تشديد
كذلك تصغيری در جاذنی قولی اوده و واوه قلب اتمكدن **امام** همزه نك فتحيله ظرف در اوك معناسنه نقول كنت امامه ای قدامه **امامه** همزه نك
و ميمك تخفيفيله بر عورتك اسميدر **الام** فتحتيله قريبله بعيد كبی ما بين و قريب معناسنه ده كلور و شيی يسيره دخی ديرلر يقال لطالت لا اميا و لو
ظلما اميا و يقال اخذت ذلك من امم ای من قريب و امم مقابل معناسنه ده كلور تقول داری امم داره ای مقابلتها **الموام** ميم اولك فتحی و ثانينك تشديديله مقارب
معناسنه در كه امم دن ماخوذ در قريب معناسنه يقال هذا امر موام على وزن مضار ای مقارب **ام** همزه نك فتحی و ميمك سكونيله معنا استفهام در حرف
عطف در و ام ايكی محلده واقع در الف استفهام معادلی ذكر اولنمده ذكر اولنسه ای معنا حال اولور و نقول ازيد عندك ام عمرو و المعنی ايهما
فيهما و بر محلی دخی ما قبلندن منقطعه ذكر اولنمده در كه خبر طريقيله اولسون كرك استفهام طريقيله اولسون خبرده انها لابل ام شاة فی دی
اولور فيرسن كه تحقيق بو جسمه نظر قيلوب ان دوه توهم ايدرسن بعده ظنك قيون اولدی غالب و المعنی اوليكی كلامدن دونوب ام شاة در سن بيلوم بو قيوندر
علامه اشراب ايچون اولوب بل معناسنه اولور و لكن بل كه سوده حكم ايدر اولاه يقينی اولوب ام كلمه سيدن منكر ظنی اولور و استفهام ده هل زيد منطلق
ام عمرو يا خود سن بن زيدك انطلاقندن سوال ايتمه دن اول ابو ديو عمرو كه انطلاقندن سوال ايدرسن بو سلام ام كلمه سيله ظن و استفهام و اضراب معانی
اولور و باری تعالى نك لا ريب فيه من رب العالمين ام يقولون افتريه قول شريفنده استفهام ده كلمه لم يقولون شك بناده كلامدر بلكه كون
مسند لرين تنبيه ايچون تعدل كه ما بعده تن بل هو الحق من ربك بيورلشيدر كويا كه ديو كلری قول باطلدن تنبيه اولونه نته كم بركسيه الخير ايكا ام الشر ديو
انوك الخبر قصر و تجحمقی بيلوب بون سوال ايدرسن انوك فعلنی تقبيح ده ادترى بيلسن استفهام انكار ايچونه اولور بو ع ور زنتشرا اولوره جوهری نك اصلنده
استفهام دكلدر و كتيندن مراد حالا حقيقت استفهام مراد دكلدر ديك اولور و كاه اولور كه هل كلمه سی ادرنده اخل اولور نقول له ام هل عندك عمرو و كلم

همزه استفهام اوزره داخل اولمز لا تقول اعندك زيد ام عندك عمرو لان اصل ما وضع للاستفهام حرفان احدهما الالف فلا يقع الا في اول الكلام

والثاني ام فلا تقع الا في وسط الكلام وهل انما اقيم مقام الالف في الاستفهام فقط فلذلك لم تقع في كل مواقع الاصل يعني افاده استفهامده

بغم

فصيح اولميه البغوم بانك فتحى وغينك ضمى ومديله جاغرن آهو يقال ظبي بغوم البغوم ضمتيله آهو جاغرمق يقال بغمت الظبية تبغم بغاما
البغم بانك فتحى وغينك سكونيله برنسنه يى اشكاره سويلمك يقال بغمت الرجل اذا لم تفصح له عن معنى ما تحدثه به المباغمه ميمك ضمى وغينك فتحيله
ملاغمه ايله سويلشمك

بقم

البقم بانك فتحى وقافك فتحى وتشديديله قرمزى بوياكه معروفدر عندم معناسنه جوهرى ايدر بن ابو على فارسيدن ايشتدم
عربى ميدر ديو سؤال ايتدكمده ايتدى معربدر زيرا كلام عربده فعل وزننده اوده همين بش اسم واردر ذكر اول خضم بن عمرو بن تميم
وبقم دركه صبغ معروفدر كه اسمدر ودئلم دركه شام شهرينده بر موضعك اسمدر كه بونلر لفظ اعجمى لردر وبذر دركه عرب چوللرينك برينك
اسمدر وعثر دركه بر موضعك اسمدر وختلع دركه بونلر فعلا تسميه اولنلر يعنى تابنا ولديكه فعل لسان عربيده اصل اسماده كل ايكن
فعله مخصوصدر وزنده در پس بونلرله رجل تسميه اولنسه لا ينصرف اولور تعريف ووزن فعلدن اوترى وقتى نكره قلنسه منصرف اولور

بكم

الابكم همزه نك وكافك فتحيله دلسز اولانه كمه اخرس معناسنه البكيم بانك فتحى وكافك كسرى ومديله بمعناه

بلم

الابلام همزه نك كسريله بر ناقه نك حياسنه
ارككه زياده طلب ايتدوكندن اوترى يقال ابلمت الناقة اذا ورم حياؤها من شدة الضبعة وضبعه ضاد معجمه وعين مهمله ايله دشى ارككى
طلب ايتمك التبليم على وزن التكريم برنسنه يى بروجه قبيح كوسترمك يقال لا تبلم عليه امره اى لا تقبح امره الابلمة همزه نك ولامك ضميله خرمايه
بيرغى در وصاحب قاموس ذكر اولنان نماجك قابى در ديشدر قاموسه وساير كتبه مخالفدر وبونده اوچ لغت واردر همزه نك ضمى وفتحى وكسرى
مع صاحبلرى حركات ثلثه همزه ايله لامى معا اعتبار ايتمشدر لكن قاموسك عبارتندن فهم اولنان بودركه ابلم لفظنده حركات ثلث همزه ده
اولا وابلم لفظنده ولامده معا اولاو عبارت قاموس بودر والابلم خوص المقل ويثلث اولكا الابلمة مثلثة الهمزة واللام الابلمة وزنده
اوده واحدى ذكر اولنان بر ابكه برى معناسنه البلم على وزن حيدر اى دمورى كه دولكرلر اغاچ ايله ... كلسندن لفظدر البلدم
على وزن الدرهم بالغين معجمه برنسنه دن قورقوب ساكت اولمق يقال بلغم الرجل اذا ضعف وسكت البلذم على وزن جعفر اتك حلقومى
اولان يره دلالت ... اويله ... واصح كتاب ... ذكر اولنان لفظه ابى سعيدك ... قراءه
البلعم على وزن غضنفر شول رجل ثقيل دركه عصا حركت ايدر البلعوم بانك وعينك ضمى ولامك سكونيله بوغزده طعام ... اولان
بوركه اكا مرى ديرلر ميمك كسريله البلعوم بانك فتحى وعينك ضمى ومديله بمعناه البلعمة على وزن الدحرجة برنسنه يى يوتمق ابتلاع معناسنه
البلعم على وزن جعفر چوق اكل ايدوب زياده يوتجى اولانه كثير الاكل وشديد البلع معناسنه اخرينده ميم زايده در البلغم بالغين
المعجمه على وزن جعفر ايضا طبايع اربعه دن بريدر كه انلرك باقيسى صفرا ودم وسودادر البم بانك فتحى وميمك تشديديله عود دينلن سازك
قالين اولان كريشه در

بوم

البوم بانك ضمى ومعلوم بايقوش كه اكثريا كيجه ايلر اوچر البومه وزنده اوده ذكر اولنان بايقوشه مذكر ومؤنث
اولنور مكرمه كبى ... باخود ضياء دينلكه مذكره مخصوص اولور

بهم

البهام بانك كسريله بهمك جمعيدر البهم بانك فتحى وهانك سكونيله بهمه نك جمعى بهمه
فتحى وهانك سكونيله قوزى در قوزى يه مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور وكاه كچى اوغلاغنه ديرلر وقتى قوزيلر واوغلاقلر جمع اولسه بهم
وبهام دخى ديرلر وكاهده اولور بهام اولادقه دخى اطلاق اولنور نته كم بعض اشعارده واقع اولمشدر التبهيم على وزن التكريم قوزيلر اوتلاتمق
ايرمق يقال بهم ... البهم بانك ضمى وهانك سكونيله شول ... كلدوكى ... بلنميه ...
وصولته اولور ... البهم بانك ضمى وهانك فتحيله جمعى ذكر اولنان ابتر ... وبهمه عسكره دخى ديرلر ومنه قولهم فلان فارس بهمة
غاية وعاية بوكه ديرلر ... المبهم ميمك ضمى وهانك فتحيله شول نسنه دركه طريقى بلنميه يقال امر مبهم ... قيتنده سماء اشاد ...
كبى ذلك واديشك كبى وابهام ... ديو ... الاستبهام همزه نك ...
نامعلوم اولمق يقال استبهم عليه الكلام اذا استغلق التبهم ... وهانك ضمى وتشديديله بمعناه يقال تبهم عليه الكلام اذا ارتج
... البهيم بانك ضمى وهانك سكونيله اسبابدن ... ايكى صفاته ... اى ليس معهم شىء
وقيل اصحاب ... ليس معهم شىء من الامراض الابهام همزه نك كسريله ... الاباهيم همزه نك ...
برمقلر معناسنه البهيمه بانك فتحى وهانك كسرى ومديله ... البهيم بانك فتحى وهانك كسرى ...
لونه اخر لون قاريشمش اولميه يقال هذا فرس بهيم وهذه فرس بهيمة اى مصمتة وهو الذى لا يختلط لونه شىء سوى لونه البهم ضمتيله جمعيدر
... البهمى بانك ضميله ...
... منصرف اولمز وفعلى وزننده الف تانيثه ...

اثم

فصل التاء الاتام همزه نك كسريله برقرنده ايكى طوغورمق

اتأمت المرأة اذا وضعت الاثنين فى بطن المتئم ميمك ضمى وتانك سكونيله وهمزه نك كسريله برقرنده ايكى طوغوردن عورت المتآم على وزن
عورتدركه برقرنده ايكى طوغورمق عادتى اوله التوأمان تانك فتحى وواوك سكونى وهمزه نك فتحيله ايكيز اولان ولد يقال هذا توأم هذا على فوعل
وهذه التوأمه تانك فتحى وهمزه نك كسريله جمعى ايكيزلر معناسنه قنده قالم كبى ... التؤام تانك ضمى وهمزه نك تخفيفيله ...
كبى ايكيدن ... معناسنه وتوأم كذلك شول قصبه عماده ديرلركه ... جانبنده ... التوأمون تانك ...
تخفيفيله ... جمعى اولور ...
وقيل ...
... المتائم ميمك ضمى ...
المتآم ميمك كسرى وتانك سكونيله وهمزه نك ... المتآمة على وزن المفاعلة ...
... الاتام ... الاتخم همزه نك ...

تخم

التخم تانك فتحى وخانك سكونيله ... يقال فلان على ...
تخم ... التخوم ضمتيله جمعيدر ...
... التخمة تانك ضمى وخانك فتحيله امتلا اولمق معناسنه ...
... التلام تانك فتحى ولامك تخفيفيله ...

تمم

... التمام تانك فتحيله ... الاتمام همزه نك كسريله برنسنه يى تمام ايتمك ... التميم
... الاستتمام همزه نك ... بمعناه ايضا يقال تممه واستتمه بمعنى واتم ... التمم
... التمام تانك كسريله ولد تمام ...
...
... تمة ...
... تيم ...

تهم

التهامى ... تهام ...
... التهايون ... التهمة ...
... الاتهام همزه نك كسرى ... المتهام ...
... التهمة ... تيم الله تانك فتحى
...
... المتيم ميمك ضمى ... التيم تانك فتحى وياك سكونيله ...

وتيم قريشدن بر جماعتدر كه ابو بكر صديق رضي الله عنه اولردندر و تيم بن مرة دخي اعلا كوكنه كيدر و تيم بن غالب دخي قريشدن بر كمسنه نك اسميدر و تيم
بن قيس و تيم بن شيبان بكر قبيله سندن بر كمسنه نك اسميدر و تيم بن ضبه و تيم اللات كذلك ضبه قبيله سندن بر كمسنه نك اسميدر و تيم اللات كذلك خزرج
قبيله سندن و تيم بن ضبه كه انصاردندر كه اول تيم بن اللات بن ثعلبه در كه اسمي نجار در و بنو تيم بن ثعلبه طي قبيله سندندر التيمة تانك كسريله
شول قيوندر كه انى صاحبي منزلنده صاغرو نلاغه كوندر و في الحديث التيمة لاهلها الاتام همزه نك كسري و تانك كسري و تشديديله بر كمسنه دخي
صاقلدوغي قيونى بوغزلامق اتام الجمل تيم من انفعل التيماء تانك فتحي و يانك سكوني و الفك مديله بر بريه فلاة معناسنه تيماء و زنده مزبور دادر بر موضعك
اسميدر فصل الثاء الثم تانك فتحي و تانك سكونيله سختيانك ديكش يرلرن املك يقال ثمت الحادزة خرزها اذا افسدته الاثم همزه نك
نجوم منتصل بغما و يقال انجم المطر اذا كثر و دام و يقال انجم السماء ثم انجمت و انجام بتوا حيا قدر الثرم فتحتينله اوك ديشي دوشمك نعول منه ثرم
الرجل من الباب الرابع الاثرم همزه نك و رانك فتحيله شول كمسنه در كه اوك ديشي دوشمش اوله الاثرام همزه نك كسريله اوك ديشي دوشورمك يقال اثرمه اذا جعله
الثرم تانك و تانك ضمي و رانك سكونيله كاسه ده باقي قالان نسنه كركه طعام اولسون كركه سائر اتمك قاتغي اولسون الثغم تانك فتحي و غينك سكونيله
[illegible]

يقال هذا من الجرام وحرام جيمك كسريله جريمك دخی جمعی کلور کریم ایله کرام کبی یقال جلة جرام ای عظام الاجرام وجل جیمک کسری وتشدیدیله بودخی
دیرلر الجرم جیمک کسری ورانک سکونیله جسد معناسنه در و لون معناسنه ده کلور و جرم صوت دخی دیرلر ابن السکیت وغیریله روایتی اوزره بو
اتی عامه فلان صافی الجرم دینکه جهیر الصوت وصافی الصوت وصافی الحلق معناسنه لکن بو خطادر دیدی الجرمة جیمک کسری ورانک سکونیله جرم
کسن طایفه الجرامة جیمک ضمی ورانک تخفیفیله خرما کسلدکده اغاجدن دوشن خرما الجریم جیمک فتحی ورانک کسری ومدیله اغاجدن کسلن خرما و جریم
معناسنه ده کلور ابو عمرو روایتی اوزره الجرام جیمک فتحی ورانک تخفیفیله کذلک چکردک معناسنه در مزبورک روایتی اوزره ومزبور لیث قولنجه
جریله جرام قوری خرمایه دخی اطلاق اولنور نتکم ابن السکیت باب فعیل وفعالده ذکر ایتمشدر شحیح ایله شحاح کبی بخیل معناسنه کریم ایله کرام کبی
وعظیم عظام کبی ولوکنت مز معناسنه وبجیل بجال کبی جسیم معناسنه وصحیح الادیم ایله صحاح الادیم کبی بی جراحت معناسنه المجرم میمک ضمی و رانک
فتحی و تشدیدیله تام اولان ییل المجرمة وزن مزبور اوزره مونثی یقال حول مجرم وسنة مجرمة ای تامة التجرم فتحتینله و رانک ضمی و تشدیدیله بو دخی
نقصان تجرمت السنون ای انقضت و تجرم اللیل اذا ذهب و تجرم بر کسنه نک اوزرینه اثم و کناه اسناد ایتمکه دیرلر یقال تجرم علی فلان ای ادعی
ذنبا لم افعله لاجرم فتحتینله و اخرنک فتحی اوزره مبنیدر فرا ایتدی بو کلمه نک اصلنده لابد لا محالة معناسنه در صکره استعمالده کثرت اولدیغیچون قسم
وحقا منزله سنه نازل اولدی بو اجلدن جوابنه لام داخل اولور نتکم جواب قسمه لام داخل اولور الجرثوم جیمک و ثانک ضمیله اصل معناسنه جرثوم
النمل قریة بیوتی الجرثم فتحتینله و ثانک ضمیله جمع اولنور الاجرنثام همزه نک و رانک کسریله عجمدن بر قومدرکه جزیره ده ساکن اولورلر یقال الجراثیم
نبط الشام ونبط فتحتینله بر قومدر بو مرکب دیرلر التجرجم علی وزن التدحرج وحشی تیاغنده دیوشرلوب ساکن اولمغه یقال التجرجم الوحش
وجاره اذا انقبض وسکن الجرضمة علی وزن الدحرجة بر کسنه لقمه طعام اوزره قورقوب کسنه کللا دیو جروبه کبی در وزنا ومعنا وجرضمه
سوزی چوق غلتمغه دخی دیرلر یقال جرضم اذا اکثر الکلام الجرجام جیمک کسری و رانک سکونیله بر علتدرکه غلیظ عند الرده حاصل اولور برسام اثر
اثرلری اولور برسام کبی در وزنا ومعنا الجرثمة علی وزن الدحرجة بر کسنه خسته لکدن افاقت بولمق یقال جرثم الرجل اذا اندمل بعد المرض
وهو مثل جبجب وزنا ومعنا و بر نسنه یه حدت نظر ایله نظر ایتمکه دخی دیرلر برشم کبی یقال جرشم الرجل اذا احد النظر الجرهم جیمک وضایعک ضمیله
چوق یاین کمسنه اکول معناسنه الجراضم جیمک ضمی وصادک کسریله بمعناه الجرهم جیمک وهانک ضمیله یمن ولایتنده بر قبیله نک اسمیدرکه انلر اسمعیل
صلوات علی نبینا وعلیه اصهارندندر یعنی اهل بیتندندر الجراهم جیمک ضمی وهانک کسریله فرسوده اولان دوه یقال جمل جراهم وناقة جراهمة الجزم

جزم

جیمک فتحی و زانک سکونیله کسمک قطع معناسنه ونحاتک جزم دیدکلری بوندندرکه جزم اعرابی سکون کبیدر بناده جزم الحرف فانجزم وجزم قربه
طولدرمغه دخی دیرلر یقال جزمت القربة اذا ملأتها وجزم خرمایی تقدیر وتخمین ایتمکه دخی دیرلر جرم کبی راء مهمله ایله یقال جزمت النخل وجرزت
اذا خرصته وحزرته وعرب طایفه سی بزم شمدی اولان خطمزه جزم دیرلر حمیر طایفه سنک خطندن مقطوع وماخوذ اولدیغیچون وقلم الجزم شول
قلمه دیرلرکه انک ایله حرفک قطعی اولمامش اولا وجزم شول نسنه یه دخی دیرلرکه ناقه نک فرجنه ادخال ایدوب برآخر دوه یاوروسنه
تا که انی کندو اولادی صانه الجزمة جیمک فتحی و زانک سکونیله بر کره ده یکدن اکل ایتمک معناسنه التجزیم علی وزن التکریم قربه یی طولدرمق
اولمغه دخی دیرلر یقال جزم القوم ای عجزوا الجزمة جیمک کسری و زانک سکونیله دوه سوروسندن بر قطعه یه دیرلر نه سوروسندن بر فرقه

جسم

جیمک کسری و سینک سکونیله جسد الجسمان جیمک فتحی و سینک سکونیله جسد معناسنه جثمان کبی در وزنا ومعنا وجمعی اجسام وجسوم وجسمان
وجثمان شخص معناسنه در و مزبور دیشی جسمانا جسم انسانک جمعی دخی کلور ذئب ایله ذیاب کبی نوع تردد معناسنه یقال له الجسمان ای الجسم کبیرا
الجسم جیمک فتحی و سینک کسری و مدیله فرسوده اولان کمسنه یقال جسم الشیء جسامة ای عظم الجسام جیمک کسریله جمعی الجسام جیمک ضمی و
تخفیفیله بمعناه یقال جسم فهو جسیم وجسام التجسم فتحتینله و سینک ضمی و تشدیدیله بر کسنه یی اختیار ایتمکه یقال تجسمت فلانا من بین القوم
ای اخترته کویا که انک جسمنی قصد ایتمش اولورسن نتکم قاسیه دیرسن انک علامتنی و شخصنی قصد ایدوم دیمک اولور و تجسم بر شیء طلب
ایتمکه دخی دیرلر تقول تجسمت الارض اذا اخذت نحوها تریدها و تجسم جسیم اولمغه دخی دیرلر و بر نسنه نک اعظمنه مباشرت ایتمکه دخی دیرلر
ابن السکیت روایتی اوزره تقول تجسمت الامر اذا رکبت اجسمه وجسیمه ای معظمه و تجسم بر کسنک قومنه و لوکسک طاغنه چقمغه دخی دیرلر بو معناده دخی
اوزره تقول تجسمت الرمل والجبل اذا رکبت اعظمه الاجسم همزه نک و سینک فتحیله فرسوده اولان نسنه جام سینک کسریله بر قبیله نک اسمیدر

جشم

تخفیفیله بر نسنه ده حمله تحصیل ایتمکه التجشم فتحتینله و شینک ضمی و تشدیدیله بمعناه تقول تجشمت الامر تجشما من الباب الرابع وجشمته اذا تکلفته
علی مشقة التجشیم علی وزن التکریم بر نسنه یی بر کسنه یه کوچله تحصیل ایتدرمک الاجشام همزه نک کسریله بمعناه تقول جشمته الامر تجشیما واجشمته

الجشم

الجشم جیمک ضمی و شینک فتحیله دوه نک کوکسی صدر البعیر معناسنه جشم وزن مزبور اوزره انصاردن بر جماعتک اسمیدرکه انلرک بابالری جشم بن
خزرج در وجشم بنی ثقیفده بر رجلک اسمیدرکه ابو جشم ثقیف در وجشم تغلب قبیله سندن بر قومک دخی اسمیدر انلره اراقم دیرلر وجشم
هوازندن دخی بر رجلک اسمیدرکه جشم بن معاویة بن بکر بن هوازندر الجعم جیمک و عین مهمله نک فتحیله طمع یقال جعم یجعم جعما من الباب الرابع

جعم

وجعم زیاده اشتها اوزره اولوب اتی زیاده اکل ایتمکه دخی دیرلر یقال جعم اذا قرم الی اللحم وهو فی ذلک اکول وجعم دوه سوروسی اوت ودیکن
بولنمیوب عظام و وحشی کلابه میل ایتمکه دخی دیرلر وجعم طعامه اشتها اولمغه دخی دیرلر یقال جعم الرجل اذا لم یشته الطعام الجعماء جیمک فتحی و
عینک سکونی والفک مدیله پیر اولان ناقه لر و منکر یعنی یوزی اجعم دیرلر الجعشم جیمک و شینک ضمیله قصیر القامه اولوب زیاده غلیظ اولان کمسنه
وزرا ایتدی شینک فتحی افصح در الجلم جیمک فتحی و لامک سکونیله کسمک قطع معناسنه تقول جلمت الشیء جلما من الباب الثانی اذا قطعته وجلم کاه اوزره

جلم

اولان اتی صویوب المغه دخی دیرلر یقال جلمت الجزور واجلمها جلما اذا اخذت ما علی عظامها من اللحم الجلمة جیمک فتحی و لامک سکونیله کوتری جمیع معناسنه
تقول اخذت الشیء بجلمته اذا اخذته اجمع الجلمة کوتری ات که طغار کوده سنی واردر تقول هذه جلمة الجزور ای لحمها اجمع وجلمه قیونک کوده سنه
دخی دیرلر ایچی جغوب ایاقلری کسلدکدن صکره الجلم محرکه کذلک جمعی که اول کله قیون اتی قطع ولنور الجلمان فتحتینله ایکی بچاغی کز قنده اولور
الجلام جیمک کسریله اوغلاق جدا معناسنه الاجلنظام همزه نک و لامک کسریله جمع اولمق یقال اجلنظم القوم اجلنظاما اذا اجتمعوا وبعضلر
اجلنظام بو کلمه نک استکبار معناسنه در الجلهمة جیمک وهانک ضمی وما بینده لامک سکونیله دره نک کناری وفی حدیث ابی سفیان ما کدت تاذن حتی تاذن
لحجارة الجلهمتین ابو عبید ایتدی اشبو حدیث شریفده جلهمتین مراد دره نک ایکی جانبی در اما معروف اولان جلهمتان در جیمک وهانک فتحیله و
مزبور ابو عبید بو ضمیله بو حدیثده غیری برده ایشتمدم ولکن بی اصل کلمه در دیدی الجلهمة جیمک وهانک کذلک ضمیله بر رجلک اسمیدر الجم جیمک

جم

فتحی و میمک تشدیدیله کثیر معناسنه قال الله تعالی ویحبون المال حبا جما ویقال جم المال وغیره من الباب الاول والثانی اذا کثر وجم قیویه جمیع اولن
صویه ده دیرلر وجم کیله نک اوزرینه باش یعنی ده دخی دیرلر تقول جممت المکیال اذا ملأته فوق الطفاف وجم ات دیکلنمکه دخی دیرلر یقال جم
الفرس جاما من الباب الاول والثانی اذا ذهب اعیاؤه وکذا اذا ترک الضراب جم جیمک فتحی و میمک تشدیدیله سلفدن عجم پادشاهلردن بر ملکک اسمیدر
الجمة جیمک فتحی و میمک تشدیدیله شول مکاندرکه انده قیونک صوی جمع اولور الجمام جیمک کسریله جمعی صو جمع اولاجق یرلر معناسنه الجموم جیمک فتحی
و میمک ضمیله شول قیودرکه صویی چوق اوله وجموم بر کسنه نک کلمسی قریب اولمغه دخی دیرلر یقال جم قدوم فلان جموما اذا دنا وحان الجمة
جیمک ضمیله جماعت عظیمه و جیمک فتحی دخی لغتدر وجمه صاچ جیمک باشی صاچی که قولاقلردن اشاغا اینه و بو وفره دن اکثردر و وفره دن
قولاغه اینن قدر اولمیوب اوموزه دکین دردر بو مقامده صاحب صحاح جمه انبوه صاچ سر دیدوکی تعبیر خطادر دیدی الجمانی
جیمک ضمی و میمک و یانک تشدیدیله شول کمسنه درکه باشنده ایری صاچی اوله وزنا ولا طویل الجمة معناسنه ونون علی خلاف القیاس زیاده در
ذکر جوایله بر کسنه قیمه اولنوب کانسبت اولنمشدر الجمام جیمک ضمی و کسری و میمک تخفیفیله شول نسنه درکه کیله طولدقدن صکره اوزرینه
بناء بر کیله باشی معناسنه وجمام جیمک کسریله بر نسنه نک صویله طلوسنه دیرلر و جیمک ضمیله اوننک طلوسنه دیرلر یقال اعطنی جمام القدح
وجمام المکوک دخی فیها بالضم ولا یقال الجمام الا فی الدقیق واشباهه یقال اعطنی جمام المکوک اذا اخط ما یحده فاعطاه الجم فتحتینله بمعناه
الاجمام همزه نک کسریله باش یعنی دیرلر تقول اجممت المکیال اذا بلغ الکیل جمامه الجمان جیمک فتحی و میمک تشدیدیله باشنده اولان کیل الجمام
جیمک فتحی و میمک تخفیفیله ات دکلنوب راحت قلمق یقال جم الفرس جماما اذا ذهب اعیاؤه وکذا اذا ترک الضراب الاجمام همزه نک کسریله بمعناه
یقال اجم الفرس علی البناء للمترک اذا ترک ان یرکب یقال اجم نفسک یوما او یومین واجام الزاد فاذا هان الاجم فتحتینله شول بنادرکه کنکره سی
اولمیه یقال بنیان اجم ای لاشرف له الجماء جیمک فتحی و میمک تشدیدیله والفک مدیله مونثیدر وجماء شول عصادر که بوغمی سوکری اولمیه
یقال امراة جماء المرافقة واجم شول رجله دخی دیرلرکه انک اوکنده سلاحی اولمیه الجماء جیمک فتحی و میمک تشدیدیله والفک مدیله جماعت فارسی مزبور
نتکم بابینده مرور ایتمشدر وجماء شول قیونه دیرلرکه بوینوزی اولمیه یقال شاة جماء ای لا قرن لها الاستجمام همزه نک و تانک کسریله واکثر قویو
دکلنمک یقال استجم الفرس والبیر اذا جم و یقال انی لاستجم قلبی بشیء من اللهو لاقوی به علی الحق الجمجمة علی وزن الزلزلة کلامی اشکار
سویلمک التجمجم علی وزن التزلزل بمعناه یقال جمجم الرجل وتجمجم اذا لم یبین کلامه الجمجمة جیمک ضمی و میم اولک قحف که دماغی مشتمل در
وجمجمه اغاجدن قدحه دیرلر وجمجمه شول قبیلهیه دخی دیرلرکه شو دیرده فادلنمش اوله دیرالجماجم جیم اولک فتحی و ثانینک کسریله بر موضع اسمیدر ابو عبیده
مزبور در دیرالجماجم دیرلر انده وقعه حاصل اولمشدر و کشته سی چوق اولمشدر جماجم العرب وزن مزبور اوزره شول قبیلهلردرکه بر کمسنه یه نسبتی

الدره نبت وليس جميع بطون تجيع اتو كلر بجون كلب بن وبرة قبيله سي كه كرجي بكليه دلنه بسطو يدن نبط اخر نسنده استغنا كلمه در الجهم جيمك فتحي
وميمك كسريه وتشديديله شول اوتزكه برمسندن اوندن اوله وهو ذكا لنى بوليه الجهم جيمك فتحي وهانك سكونيله دوركى اولان يوز يقال رجل جهم الوجه
اي كالح الوجه وجهم بر كمسنه نك يوزينه دوركي قلماغه دخي ديرلر التجهم تفعل وزننده وهانك ضمي وتشديديله كذلك يوزينه دوركي اتمك تقول تجهمته
كلحت في وجهه الجهومة فعوله وزننده يوز دوركى اولمق يقال جهم جهومة من الكلحى اذا صار باسر الوجه الجهوم جيمك فتحي وهانك ضمي وتشديديله عاجز اولان
يقال رجل جهوم اي عاجز لا يقدر على شيء الجهمة جيمك ضمي وهانك سكونيله اواخر ابتداسي قرانو وايدي اوذن الجهام جيمك فتحي وهانك تخفيفيله
بلوت كه انوك بعض [illegible] اولميه جهيم على وزن جهيم بر موضعك اسميدر الجهضم على وزن جعفر باشي بيوك او كوز يوزي دكرمي اولان كمسنه وجهضم
ارسلانه دخي ديرلر التجهضم تفعلل وهانك سكوني وضاد معجمه نك ضميله متكبر اولمق تعظم تغطرس كبي وزنا ومعنا جهنم جيمك فتحي وهانك
فتحي وتشديديله شول آتشك اسميدر كه خدا تعالى اخرتده انو كله قوللرينه عذاب ايدر واول خماسيه الحاقدر اولمغ حرف ثالثي مزيد عليه
ولا ينصرف لنه تعريف وتانيثدر اوتوكو بعضلر جهنم فارسيه معربدر ديدي جهنام كسريله ونونك تشديديله درين اولان قويه دير بونده الجهنم
معناسنه بونسي وايغاد ودده وجهنام عمرو بن قطن [illegible] لقبيدر وبعضلر جهنام اغانك [illegible] بعد سكا اسميدر [illegible]
ديركه بر كمسنه نكا [illegible] ديدي هرقنغى [illegible] فصل الحاء الحتم حانك فتحي وتانك سكونيله بر نسنه يه حكم قيلمق وحتم حكم دخي ديرلر
قضا معناسنه الحتوم ضميله جميع وحتم بر نسنه يي واجب قلماغه دخي ديرلر تقول حتمت على الشيء اذا اوجبت الحاتم تانك كسريله قاضى [illegible]
وحاتم قره قرغويه دخي ديرلر ومن جوده حاتم ديدلر طائيه عرب قبيله سي اوذده فراقد حكم [illegible] حاتم الطائي تانك كسريله
سخاده انوكله مثل ضرب اولمشدر واول حاتم بن سعد بن الحشرج دروبو اسم منصرفدر وبعض اشعارده كه لا ينصرف شكلنده بلا تنوين
واقع اولمشدر ضرورت شعريه [illegible] اجتماع ساكنين دن او توري تنوينيه كسره ويرمك ممكن [illegible] تنوينى حذف ايتمشدر الحتامة حانك ضمي وتانك تخفيفيله
خون طعام اوزره دوكلن [illegible] الحثم [illegible] وثانك ضمي [illegible]
[illegible] المحثم ميمك ضمي وثانك فتحي [illegible] طعام دن دوكلن نسنه وهو غص [illegible]
الحثم حانك فتحي وثانك سكونيله [illegible] يقال حثم له حثما [illegible] اذا اعطاه وحثم بر نسنه يه دخي ديرلر [illegible]
حثمت الشيء اذا دلكته الحثمة حانك فتحي وثانك سكونيله قرمزي [illegible] اولان [illegible]
الحثمة حانك كسري [illegible] سكونيله [illegible] وتزنده [illegible] اوذ [illegible]
الحجم حانك فتحي وجيمك سكونيله بر نسنه نك يومرو [illegible] حجم الشيء حجره واقع اولمشدر
[illegible] لكن صاحب [illegible] حجم اي تنوع وحجم حجامك [illegible] يقال حجم يحجم من الباب الاول وحجم
[illegible] ديرلر يقال ما حجم الصبي [illegible] وحجم [illegible] حجام [illegible]
[illegible] يقال حجمته اذا جعلت على فمه [illegible] كعمته [illegible]
[illegible] المحجوم ميمك فتحي وجيمك سكوني [illegible] حجامة [illegible] وحجام [illegible]
كالجمل المحجوم الحجامة حانك فتحي [illegible] حجامت [illegible] المحجم ميمك كسري وجيمك فتحيله حجامتك [illegible] المحجمة [illegible]
كذلك حجامت [illegible] الاحتجام همزه نك وتانك كسريله حجامت [illegible] احتجمت من الدم الحجام حانك فتحي وجيمك تشديديله حجامت [illegible]
[illegible] حجام ساباط [illegible] مثل [illegible] ساباط نام موضعك حجامى [illegible]
[illegible] حجامت [illegible] الحجرمة [illegible]
[illegible] الحوجم [illegible] الاحذام همزه نك [illegible]
كسريله [illegible] يقال احذم [illegible] اذا [illegible] ويقال احذم [illegible] غيظا [illegible]
[illegible] يقال احذمت [illegible] اشتدت حمرته [illegible] المحذم ميمك ضمي [illegible]
[illegible] الحذمة فتحيله [illegible] الحذمة حانك [illegible]
[illegible] الحذم حانك فتحي وذال معجمه نك سكونيله كسمك قطع معناسنه تقول حذمت الشيء اذا قطعته وحذم [illegible]
[illegible] حذم ديرلر يقال حذم [illegible] قال عمر رضي الله عنه اذا اذنت فترسل واذا اقمت فاحذم حذم [illegible]

ذا الكسر [illegible] سيف حذوم الحذمة حانك ضمي [illegible] حذيم حانك فتحي وذالك كسريه [illegible]
بر كمسنه نك اسميدر [illegible] حذيم بن يربوع بن غيظ بن مره در الحذلم حانك فتحي وميمك كسريله [illegible] حذلم على وزن جعفر
بر [illegible] اسميدر وتميم بن حذلم [illegible] الحذلمة [illegible] الدحرجة [illegible]
بر النبي [illegible] الحرم حانك ضمي ورانك سكونيله احرام [illegible] كنت اطيبه لحله وحرمه اي عند احرامه [illegible]
الحرمة حانك ضمي ورانك سكونيله بر نسنه يه [illegible] حلال [illegible] حرمت [illegible] لا يحل انتهاكه [illegible]
يقال حرم الشيء حرمة [illegible] الحرم حانك ضمي ورانك [illegible] حرمت الصلاة على الحائض [illegible] وحرمه بر كمسنه نك اهل
وعيالنه دخي ديرلر الحرم حانك ضمي ورانك فتحيله اهل بيت [illegible] المحرمة ميمك فتحي ورانك فتحي وضميله كذلك [illegible] حلال اولمين نسنه
الحرام حانك فتحي ورانك تخفيفيله احرام كيين كمسنه يقال رجل حرام اي محرم الحرم [illegible] جميع [illegible]
[illegible] وحرم شول درت ايدر كه [illegible] اول ذي القعده ذي الحجه ومحرم ورجب در [illegible]
وواحد [illegible] وبربرينه [illegible] ذكرا [illegible]
الا [illegible] جماعتلري [illegible] حلال [illegible]
[illegible] حرمنا عليكم القتال في هذه الشهور الا دماء المحلين [illegible] حلال [illegible]
[illegible] الحرام حانك فتحيله حلالك ضديدر الحرم حانك كسري [illegible] وقريه [illegible] وحرم على قرية اهلكناها
[illegible] الحرمة حانك كسري ورانك [illegible] جماعت [illegible] الذين يبعث [illegible]
تبعث عليهم الحرمة [illegible] يغني حرمه [illegible] جماعت [illegible] الحرمى [illegible]
كسري ورانك [illegible] وذن مزبور [illegible] الحرمية وذن مزبور اوذده [illegible]
ديرلر حرم الله [illegible] مكه مشرفه الحرمان [illegible] مكه مشرفه ومدينه منوره [illegible]
[illegible] اولان شهوت [illegible]
[illegible] الاستحرام همزه نك وتانك كسريله [illegible]
يقال استحرمت الشاة وكل انثى من ذوات الظلف خاصة اذا اشتهت الفحل [illegible] استحرمت الكلبة [illegible]
الحرم حانك كسريله جميع الحرامى حانك فتحي [illegible] عادم الليل ميمك فتحي
[illegible] الحرمات ميمك فتحي [illegible]
[illegible] المحرمة ميمك فتحي [illegible]
[illegible] المحرم ميمك ضمي [illegible]
[illegible] التحريم على وزن التكريم حرام [illegible]
[illegible] الحريم حانك فتحي [illegible]
[illegible] حريم [illegible]
[illegible] الحرية حانك فتحي [illegible]
[illegible] الحروم حانك فتحي [illegible] الحرمان حانك كسري [illegible] يقال الحرم [illegible]
[illegible] الاحرام [illegible] احرام [illegible]
[illegible] احرم الرجل اذا دخل في حرمة [illegible] احرم الرجل اذا دخل
في الشهر الحرام [illegible] حلال [illegible]
صيد حرام [illegible] المحروم ميمك فتحي [illegible]
[illegible] ابن عباس [illegible] محروم [illegible] الحيزمة [illegible]
[illegible] الحيزوم على وزن حيزوم [illegible] الاحزنجام همزه نك [illegible] احزنجم القوم اذا ازدحموا

المرجم میمك ضمی وجیمك كسریله چوقلمه نسنه عوده دكیز معناسنه الحرجمة علی وزن الدحرجة دوه لری كیرو توسكره بر بر اوزرینه جمع اتمك تقول حرجمت الابل
فاحرنجمت اذا رددتها فاردتم بعضها علی بعض الحزم حانك فتحی وزانك سكونیله بر نسنه یی بغلامق تقول حزمت الشیء احزمه حزما [illegible]
اذا شددته وحزم حزمندن مرتفع اولان یره دخی دیرلر وحزم بكك دبركا ولان یردد وحزم بر كمسنه كندی احوالن ضبط وتدارك اتمكه دیرلر
الحزامة حانك فتحیله بر كمسنه احوالنده رشد اوزره اولمق یقال حزم الرجل حزامة من باب كرم الحازم زانك كسریله رشد اوزره اولان كمسنه الحزیم
حانك فتحی وزانك كسریله بمعناه الاحتزام حزم تكده تانك كسریله بر كمسنه بلنه قوشاق بغلامق التحزم تفعل وزنده وزانك ضمی وتشدیدیله بمعناه یقال تحزم
وتحزم بمعنی اتزر وذلك اذا شد وسطه بحبل الحزمة حانك ضمی وزانك سكونیله بر باغ اوددن یا خود غیری نسنه وحزمه بر انك دخی اسمیدر الحزام
حانك كسریله قولون كه انكله بلنه بغلارلر ومنه قولهم جاوز الحزام الطبیین وطبیه ممه دن كنایه در معناسنه وتقول حزمت الدابة اذا شددت وسطها
وحزام اوغلان بغرده غنه ده دخی دیرلر كه بشكن اولور [illegible] بغلارلر المحزم میمك فتحی وزانك كسریله قولانی بغلیاجق یر محل حزام معناسنه الحزم
فتحتین كوكسده ولانی طوتغلق عضو كبی دد وزنا ومعنا یقال منه حزم یحزم حزما من باب الرابع وحزم اتمك [illegible] قتبا اولمكه
[illegible] انك یانكی بر بر نسنه منضم اولمقدر یعنی بالو قرنلی اولمقدر كه اهلی اولمیدر [illegible] اولوب عیبیدر الحیزوم
حانك فتحی وزانك كسری ومدیله انكی كسنه دركه باهلك دینلیسنده انلر حزیمه و زبینه در وكاه اولور ذبیحتاك دیرلر الحیزوم حانك فتحی ویانك
سكونی وزانك ضمی ومدیله كوكس اوددن توسی وقولان ایو شدی كی یر الحزیم حانك فتحی وزانك كسریله بمعناه یقال لشده لهذا الامر حزیمه حیزوم حانك
فتحی ویانك سكونیله وزانك ضمی ومدیله ملائكه جنسنك آتنك اسمیدر وقاموسده جبرائیل علیه السلام آتنك اسمیدر دیمش الحسم حانك فتحی وسینك سكونیله
كسمك قطع معناسنه وحسم طمار كلمفیب قانی كسمكه دخی دیرلر وفی الحدیث انه اتی بسارق فقال اقطعوه ثم احسموه ای اقطعوه
لینقطع الدم وفی الحدیث علیكم بالصوم فانه محسمة للعرق ومذهبة للاشر واشر كوكلده اولان فرح اولمقه دیرلر الانحسام حنكه
وحانك كسریله كسلمك انقطاع معناسنه الحسوم سینك ضمی ومدیله عدد لرلی [illegible] اولان صیبی الحسوم حمیتله متتابع اولان كونلر
وثمانیة ایام حسوما قولنده بری متتابعه معناسنه دد و بعضلر دد انتهی حسوم شوم معناسنه در یقال للیالی الحسوم لانها تحسم
عن اهلها الحسام حانك ضمی وسینك تخفیفیله كسكین قلیج سیف قاطع معناسنه وحسام السیف قلیجك كسكین اولان یوزی حسم
حسمی حانك كسری وسینك سكونی والفك قصریله بادیه ده بر یرك اسمیدر كه اول یرده ایكی طاغ اولور
وفی حدیث ابی هریرة یخرجكم الروم منها كفرا الی سنبك من الارض قیل وما ذلك السنبك قال حسمی جذام وكمرز كاف فتحی وفانك سكونیله
وسنبك سینك ضمیله وبانك ضمیله طوارك طرناغی دركه بو معامده بر كیروف عبارتدر بجاذ او جذام بر قبیله نك اسمیدر كه ذكر اولنان طاغلرده
ساكن اولورلر الحشمة حانك كسری وشینك سكونیله اوتانمق وغضبه كلمك واصمعی ایتدی حشمة همان غضبه كلمكدر واوتانمق معناسنه ذكر
عربون بعضلر ذلك لما یحشم بنی فلان دیرلر كه ای یغضبهم وابو زید ایتدی حشمت الرجل واحشمته دیرلر بر معنایه كه بو ایكی معناسی مقابلكه
اوتانمق كمسنه ایذا ایدوب غضبه كتورمك دیكدر وابن الاعرابی ایتدی حشمه بر انجل قلدیم دیمكدر واحشمه غضبه كتوردم دیمكدر دیدی الاحتشام
همزه نكده وتانك كسریله بر كمسنه دن حیا اتمك وانك غضبندن امین اولمیوب خوف اتمك تقول احتشمه واحتشمت منه بمعنی الحشم
كسر ومدیله شول كمسنه دركه انلرده اوتنو دو قوق طولر المحتشم میمك ضمی وشینك فتحیله بمعناه حشم فتحتیله بر كمسنه نك خدمتچی وتوابعی دیرلر كه اوله
اوتری غضبه كلور اولانلر ونصر ایتدی حشمت الدواب دیرلر صحت معناسنه یعنی قچی طما دسر یوب براسه وتعضی نسخه ده طلحت بدلنه صایحنه واقع اولدی
حتی صاحر ایله حشمت كلیسن صایح ایله تعبیر اتمش لكن اصح واكثر دوزراق موسیده حشم الدابة فی اول الربیع اصابت منه شبعا فسمنت
الحصم حانك فتحی وصادك سكونیله بللنمك خروج ریح معناسنه یقال حصم بها اذا حبق الاحصام همزه نكده وحانك كسریله شول اتحیدر كه منكسر اولان
الحصم القوم اذا انكسر الحصرم حانك ودانك كسری وصادك فتحیله بر نسنه ده بخیل اولور ولان كمسنه الحصرم میمك ضمی ورانك فتحیله بمعناه
رجل حصرم ومحصرم ای بخیل وحصرم او زمك ابتداسنده دخی دیرلر غوره معناسنه الحضرمة علی وزن الدحرجة یایكه كرپیش بركه انك تقول حصرم قوسه
اذا شد توتیرها الحضرمة علی وزن الدحرجة یایكه كرپیش بركه انك تقول حصرم قوسه الحضرمة علی وزن الدحرجة ایضا بر كمسنه كلامنده لحن ایده
اعرابه مخالف قلمق ابو عبید روایتی اوزره یقال حضرم الرجل حضرمة اذا لحن وخالف الاعراب فی كلامه الحضرم حانك ودالك كسریله عطانی
اولان كمسنه وحر كمیز اولان نسنه یه حضرم دیرلر جوهری ایدر بو تصحیف دد صواب حضرم دد خا معجمه ایله الحطم حانك فتحی وطانك سكونیله
یقال حطمه حطما من باب ضرب اذا كسره الانحطام همزه نكده وحانك كسریله قانمق انكسار معناسنه الحطم فتحتیله وطانك ضمی وتشدیدیله بمعنی الحطم

علی وزن الكریم قاتمق نسنه معناسنه الحطمة حانك فتحی وطانك سكونیله قتلق یلی یقال اصابتهم حطمة ای سنة وجدوب وحطمة السیل سیلك قوتی
كبی حطمة السیل كبی دد وزنا ومعنا الحاطم حانك فتحی وطانك كسریله كندی نفسندن فانی نسنه سنكسر فی نفسه معناسنه یقال للفرس اذا تهدم
لطول عمره حطم الحطم فتحتینله طوار دیشلو اولمق یقال حطمت الدابة من باب الرابع اذا اسنت الحطم حانك فتحی وطانك سكونیله دیشلو اولمغه
دیون اولمق الحطمة حانك ضمی وطانك فتحیله اسماء نار دن دوزخ اتانك كنیدر و یا اتانی اولمان نسنه یی كسرایدوب ضایع ایدر حطم كبیر الاكل اولان
كمسنه یه ده دیرلر یقال رجل حطمة اذا كان كثیر الاكل وحطم حیوانه شفقتسز اولان كمسیه ده دیرلر شویله كم حیواناتی ذجر ایدوب بر بربه
قانغدلمكر قیلر وفی المثل الرعاة الحطمة وبر اعاد انك كریله راعینك جمعیدر جوبان معناسنه وحطمة اللاذن یوزه وابجار اولان دوه
سیوبیه بونلره حطمة دیرلر هر نیه اوعزیر لرسنكر قیلدقلری اوتری الحطیم حانك فتحی وطانك كسری ومدیله ردیوادد دركه كعبه نك شرفی آنكه
هوب جانبنده واقع اولمشدر یوكسك دیوار دركه قال ابن عباس رضه الحطیم الجدر یعنی جدار معهود دركه كعبه مشرفه نك دیوارندن بنده
الحطام حانك ضمی وطانك تخفیفیله بربابس نسنه دن سنكر اولان نسنه لعضلقی كوی ادم خرده وریشه كیاه دیرلر خشك معناسنه الحكم حانك
فتحی وكافك سكونیله طرجنسندن بر نوع عدد بعضلر كو كرجین دو ددیمشلر حاكم معناسنه الحكم حانك ضمی وكافك سكونیله مصدر دد حكم منه یحكم قوله در
باب اولاد ده نجی قاضیلق ایدوب فیصل خصومت اتمه یقال حكم له لنا استفعی وحكم علیه اذا قضی به حكم علم وحكمة دخی دیرلر الحكیم حانك فتحی
وكافك كسری ومدیله عالم وصاحب حكمت معناسنه وحكیم امور عی محكم قلنه دخی دیرلر یقال حكیم من اكب الخاس اذا صادجیبا الاحكام همزه نكده كسریله بر نسنه
محكم قلمق واحكام لجامك طرف دركه انكله انكله كچور مكه دخی دیرلر تقول حكمت الدابة اذا جعلت حكمة اللجام فی حنكها واحكام منع اتمكه دخی دیرلر
یقال احكمت السفیه اذا اخذت علی یدیه الاستحكام همزه نكده وتانك كسریله بر نسنه محكم اولمق تقول احكمت الامر فاستحكم ای صار محكما الحكم فتحتیله حاكم
معناسنه دد وفی المثل فی بیته یوتی الحكم ویوتی ابنا دیمه اعطا معناسنه وحكم كوزلكه نمیدن بر قبیله باباسی ادیدر الحكمة نحتیله فرنك الكلی دفنانه
معناسنه وحكمة اللجام اوریانك كمنیك جكه یه احاطه قلن یری الحكم حانك فتحی وكافك سكونیله لجامه انكه كچور مكه تقول حكمت الدابة حكما من باب الاول اذا
جعلت الحكمة فیها وعرب طایفه سی حكمه یه درمون وسجد ایدیلر فرودار كراری شجاعت او لوب ذخت اولمه وعیجون وحكم سفیه اولان كمسنه یی منع
اتمكه دخی دیرلر تقول حكمت السفیه اذا اخذت علی یدیه التحكیم علی وزن التكریم بر كمسنه یی ویلدیكی نسنه دن منع اتمك تقول حكمت الرجل تحكیما اذا منعته
مما اراد ویحكیم بر كمسنه یی كندی مالكی حكم قلمغه دخی دیرلر تقول حكمته فی مالی اذا جعلت الیه الحكم فیما تحكم علیكم ذلك الاحتكام همزه نكده كسریله حكم ایه
وحاكمه طوزب شهور التحاكم تانك فتحی وكافك ضمیله كوزلكه حاكمه طورشمق یقال احتكموا الی الحاكم وتحاكموا بمعنی المحاكمة میمك ضمی وكافك فتحیله حكم اوكنه
خصومت ایتمك محكم الیمامة میمك ضمی وكافك فتحی وتشدیدیله بر رجلدر كه انی خالد بن ولید سپاهی كوز تنده قتل ایتدی المحكمة میمك ضمی وكافك كسری
وتشدیدیله خوارجك اسمیدر واندن محكمه دیو كلریه حكمیك امرینه انكار ایدوب لا حكم الا لله دیدوكلری قول آندیر وحكمین دن مراد ناهر بوددر كه ابو موسی
الاشعری وعمرو بن العاص ددر المحكم میمك ضمی وكافك فتحی وتشدیدیله شول بر محبوب دركه حكیمه نسبت اولنور زینه كم بعض شعرده واقع اولمشدر
و[illegible] كسنه لر كه حدیث شریفده ان الجنة للمحكمین بیوریلمشدر انلر اصحاب اخدود دركه شول قوم ددكه كفر جه نبول انكله قتل بینی اختیار اولنمشدر
اسلام اوزره ثابت اولوب قتل اولنمغی اختیار اتدیلر الحلم حانك ضمی ولامك سكونیله دوشه كه اویخوده واده كمسنه كوردد تقول منه حلم الرجل
من الباب الاول وتقول حلمت بكذا وحلمته ایضا الاحتلام همزه نكده وتانك كسریله دوشده كورمك تقول احتلم الرجل اذا رای فی منامه شیئا الحلم حانك
كسری ولامك سكونیله اناة معناسنه تقول منه حلم الرجل اذا صار حلیما التحلم تفعل وزنده ولامك ضمی وتشدیدیله كوجله حلیم كبی نقول بحلم ما
تكلف الحلم وتحلم اوغلان یا خود سمره باتی دریسنده طولغه دخی دیرلر تقول تحلم الصبی والضب اذا سمن واكتنز التحالم تانك فتحی ولامك
تشدیده علم اظهار اتمك حتی تانسه حیلمه كرایوبدد كل ایكی مثال تحالم اذا اظهر من نفسه ذلك الحلم ولیس به الحلم فتحتینله دری دباغت اولنور كن
یبوب ولیف فاسد اولمق الحلمة تحتینله ممه باشی ذاس لمه معناسنه الحلمتان كذلك فتحتینله ایكی ممه باشی وحلمه بانا ندن برادنك جمعی اسمیدر واصمعی ایتدی
ذكر اولنان اوتره حلمه دیرلر وحلمه بیوك كنه یه دخی دیرلر كه عمل ویدكاری كه ذدن ایده اولور دبری كالكیه الحلم تحتینله جمعی یوك كرازمعناسنه
وحلم كنیك بشدقوره كه قیونك طاهر ده اولان در بنده وبالخاصه اولان در بنده دوشراصمعی روایتی اوزره وتحنی دری دباغت اولنسه اول
حل ورقیق اولور تقول منه تحلمت الجلد وحلم الادیم وتحنی دریده بو فقه بولر او لمقدد كه وعیب عتا اولور الحلم حانك فتحی ولامك كسری ومدیله
سمز اولان دوه یقال حلیم بعیرها كان سمینا حلیماه حانك ضمی ولامك فتحی ویانك سكونیله برموضعك اسمیدر كه اول یعلی قلجین اولان
ویرلر ددر محلم میمك ضمی ولامك كسری وتشدیدیله بر نهرك اسمیدر كه عیاض هجردن واددر اولورد محلم كنكیه بر جلك اسمیدر التحلیم علی وزن التكریم بر كمسنه یی

حمم

براشمق تقول حلمت الرجل اذا جعلته حليما **الحلام** حانك فتحی و لامک تشدیدیله شول اوغلقدر که انسی قرننده هنوز الشمش اوله
ابنای حلام و حلان مجلدوننده قیونک کوچکنه دیرلر صغار غنم معناسنه **الحالوم** علی وزن لکافور شول سوده دکه زیاده
تازه پنیر کبی اولور حالا کرکینه پنیر ایدرلر **الحلقوم** حانک و قافک ضمیله بوغز حلقی معناسنه **الحلقمة** علی وزن دحرجه
تقول حلقمه اذا قطع حلقه **الحم** حانک فتحی و میمک تشدیدیله قارورده کی یوغیه ادیکون صکره باقی قالان **الحمة** حانک ضمیله
ادینه باغنه دخی دیرلر و حم قوی و غیا ایتمکه دخی دیرلر تقول حممت الالیة اذا اذبتها و حمه شول قاینر صکا دکه دخی دیرلر
طلب ایدیلورونه الحدیث العالم کالحمة و حم قصد معناسنه ده کلور تقول حممت حمک ای قصدک و حم تعجیل معناسنه ده کلور
تقول حممت ادیحلا اذا عجلته و حم صو اسیتمغه دخی دیرلر تقول حممت الماء اذا سخنته و کلا من الباب الاول و فتدیر معناسنه ده کلور یقال حم علی
البناء للمجهول بمعنی قدر و اتش فرمغه دخی دیرلر تقول حمت الجمرة تحم من الباب الرابع اذا اصار حمه و کومر دخی دیرلر و صو اسیتمغه دخی دیرلر
حم الماء اذا صار حارا و حم علی البناء للمجهول محموم اولمق معناسنه ده کلور تقول حم الرجل اذا صار محموما و حم هم معناسنه ده کلور یقال ماله هم
هم غیرک ای ماله هم غیرک و کاه ولدر سیندر و حانک ضمیله حما استعمال اولنور و حم حانک فتحی و ضمی ایله بو معناسنه ده کلور یقال ماله منه بد
الاحمام همزه نک کسریله تقدیر معناسنه یقال احم الشیء علی البناء للمجهول اذا قدر و بر نسنه زمانی اولمغه دخی دیرلر یقال احم امره اذا حضر و احمام اولندیکی
دیرلر تقول احم حرمه حینا اذا دنا و اصمعی ایتدی قرب معناسنه اولور احم حینه و حاله اولان تقدیر معناسنه در و کسائی ایتدی اجرم و احم حینه
و حاله حان وقت معناسنه کلور و احمام محموم قلمغه دخی دیرلر یقال احم الله فهو محموم و هو من الشواذ و احمام بر نسنه اولمغه ده کلور یقال احمت
الارض اذا صارت ذات حمی و احمام آب صو ایله یومغه دخی دیرلر تقول احممت فلانا اذا غسلته بالحمیم و احمام صو اسیتمغه دخی دیرلر یقال احموا لنا من الماء ای
اسخنوا و احمام بر نسنه یی سیاه ایتمکه دخی دیرلر یقال احمه ای جعله احم **المحموم** میم اولک فتحی و ثانینک ضمیله استمه طوتن کمسنه و محموم مثقد ذاته
نسنه یه ده دیرلر حم و احم فهو محموم ای مثقد **الحمیم** حانک فتحی و میمک کسریله اسی صو **الحمیمة** وزننده بو اوزره معنادر و حمیم شول یغموره دخی دیرلر که
شدت حرده یغمور حمیم دره دخی دیرلر عرق معناسنه و حمیم شول تیغی خصمکه دخی دیرلر که انک امرینه اهتمام اولنه اولور و حمیم کوز
آب سنه دخی دیرلر و حمیم مالک قیمتلوسنه دخی دیرلر **الحمام** حانک فتحی و کسریله لمال معناسنه یقال اخذ الصدق و حمایم الابل ای کرایمها **الحم**
میمک کسری و حانک فتحیله کوچک کوکم که انوکله صو اسیدرلر **الاستحمام** همزه نک و تانک کسریله اسی صو ایله یونمق تقول استحمت بر اذا اغتسلت به
یعنی استحمام و ذلک دخی دیرلر یقال استحم اذا عرق **التحمیم** علی وزن التکریم عوریته طلاق فدن صکره متعه ویرمکه دیرلر یقال حمم امرأته
متعها بشیء بعد الطلاق و تحمیم کوکک ماوردینک بلکی جمنا تمه تنبلوب فترمغه دخی دیرلر و باشک تراشی کلوب قرار منه دخی دیرلر
یقال حمم رأسه اذا اسود بعد الحلق و تحمیم بر کمسنه نک یوزینی کومر له قره ایتمغه دخی دیرلر تقول حممت الرجل اذا سخمت وجهه بالفحم **الحمم** حانک کسری
اولکه سکونیله زیاده سیاه اولوب نسنه **الاحم** همزه نک و حانک فتحیله زیاده سیاه اولان نسنه یقال رجل احم ای بین الحمم و یقال کمیت احم ای
لحمه یعنی شول طورغه که الکره و ابلقی و بالیمی و قویروغی سیاه اولوب اصمعی ایتدی طوریات ایکیدر دلو در بری کمیت و بری کمیت احم و المدمی
در بیدی زیاده بوک اولور طورغی زیاده بوک اولان کمیت احم در دیدی **الحم** حانک ضمی و میمک تشدیدیله جمیع سیاه اولان نسنه لرک حانک فتحی
جمعی کلور انسانک دبری معناسنه که عن قریب کلور واننک **الحم** حانک ضمی و میمک فتحیله کول و کومرده ننه که انسون دلور حم وزنده
اوزره و الحمیم انتشار اولان نسنه لرک بری معناسنه **التحمیم** علی وزن الزلزله تدیم طلب ایتدوکی اوزجقادی **التحمحم** علی وزن التزلزل بمعناه
یقال حمم الفرس و تحمحم اذا تصوت عند طلب العلف **الحمحوم** بانک فتحی و میمک ضمی و حندیلا انعان بن منذرک اتک اسمیدر و حموم توننه دخی دیرلر
الحماء حانک فتحی و الفک سکونیله انسانک دبری **الاحتمام** همزه نک و تانک کسریله اهتمام معناسنه در تقول احتممت اذا اهتممت **الحمامة** میمک خفیفیله
و تشدیدیله تاینامطالبه ایتمک نوعی درای اوزده تقول حاممته اذا طالبته **الحمام** حانک کسریله موت تقدیر اتک قال فی القاموس الحمام
قضاء الموت و قدره بو مقامده صاحب ترجمه نک حمامی موت ایله تعبیری مخالف اولوب ظاهر اولور **الحام** حانک ضمیله قرب معناسنه
و حمة الحر برکات مصطلح الحر معناسنه و حمة الوادی فرقده تعبیر اولنان نسنه اصمعی ایتدی بجنت بناد یکم حمة الفراق دیرلر تقدیره
معناسنه و اما حمة العقرب حانک ضمی و میمک تخفیفیله عقرب معناسنه حافرف علم عن صنعربان معناسی کلور انرنک **الحمام** حانک فتحی
و میمک تخفیفیله مطلقا بونلره طوق اولان قوش کرکک اوکیما اولسون کرکک قومری اولسون کرکک نوعی تکوه اولسون اسفردده معنا کرک
بیانه کوکرجن اولسون بونلر بکوزنر وا دیه و حمام مذکر و مؤنثه اطلاق اولنور و واحد اولان نها و حمه تاجی بند دکلدر وکاه اولنور

رفحام دیرلر و عامه فتنده مشهور اولان بودرکه حمام حمان ده واجنه مخصوص اوله و دواجی اولرده سایز ناقوس اولنه دیرلر و بعض
استادده الحمام محتنم الحمی و اقع اولمشدر حانک فتحی و میمک کسریله میم اخیره حذف اولنوب الف یایه قلب و لیمغله و بعض استادده الف ممدوده دیمی
حذف اندکلری کبی الف حذف اولنوب قدح یمان جمع اولور تضعیف لازم ولمغین میم اخری یایه قلب اولنور تنظیت کلمه سنده نون یایه قلب
اولندوغی کبی **الحامان** حانک فتحی و میمک تخفیفیله جمعی **الحمام** حانک فتحی و یانک کسریله کذلک جمعی و اما یام یانک ضمی و میمک تخفیفیله صحرا قوشلرینه
دیرلر اسمیدر اصمعی روایة اوزده و کسائی ایتدی حمام بری اولانه و یمام بیوت الوف اولنه دیرلر دیدی **الحمام** حانک ضمی و میمک تخفیفیله
صنعتی حمای ابل معناسنه **الحمة** میمک ضمی و حانک فتحیله استعمال اولنور یقال ادهن بحمة ای ذات حمی و حانک کسریله دخی لغتدر میمک و حانک فتحی
لغت اولدوغی کبی **الحامة** میمک تشدیدیله خاصه معناسنه در یقال کیف الحامة و العامة و حامة اقربا یه دخی دیرلر یقال هؤلاء حامة الرجل
ای اقرباء و بر نسنه نک اعلاسنه و مختارنه دخی دیرلر یقال ابل حامة اذا کانت خیارا **الاحم** همزه نک و حانک ضمیله قرآنده اولان معهود سوره لره
قال ابن مسعود رضی الله عنه ال حم دیباج القرآن و فی آیتی ابن مسعودک بو کلامی ال فلان و ال فلانه دیو کلری کبی دوکو یا که حم سوره لرکلوکوتری
حم کلمه سنه نسبت قلمشدر **حمان** حانک فتحی و میمک کسری و مدیله حم لفظنک جمعی اولور عامه کلامنده در عربنی الاصل دکلدر و ابو عبیده
حوامیم قرآن عظیم ده بر قاچ سوره در علی خلاف القیاس دا دیلی بوددکه ذوات حم دیمک جمعی اولنه **الحم** حانک فتحی و میمک تشدیدیله بر جلک
الحنم حانک و تانک فتحی و نونک ما بینده سکونیله باقلای دستی جره و حضر معناسنه **الحنام** حانک فتحی و تانک کسریله قرمزی بولوتلر در زیرا سواده غز طاینه
حضرتنا طلوعی ایدرلر **الحنذبان** حانک و ذال معجمه نک کسریله جماعت معناسنه در و بعضلر ایتدی طایفه معناسنه در جماعت افراد مجتمعه و طایفه بر نسنه دن
بر قطعه یه دیرلر **الحوم** حانک فتحی و واوک سکونیله بر نسنه نک اطرافنه طولاشمغه **الحیم** تحتیه بعنا یقال حام الطایر و غیره حول الشیء یحوم حوما
اذا دار **الحوم** حانک فتحی و واوک سکونیله دوه سورسنه دیرلر بر کمی قطعه **الحومة** حانک فتحی و واوک سکونیله کذلک بر نسنه نک معظمی حومة القتال فتاله
عظیمی و بیوک یه دصوبه و قومه و غیره نسنه یه اضافت اولنور یعنی حومة الماء و حومة الرمل دیرلر **الحومان** حانک فتحی و واوک سکونیله بر نوع
امیدر و حومان حومانه نک دخی جمعی کلور **الحومانة** حانک فتحی و واوک سکونیله شول یردرکه بیوک اوله منقاد اوله یعنی صرب اوله کذا فی نعض

ختم

النسخ الصحیح **الحام** علی وزن غلام حضرت نوحک ادم و غیرلرینه بری دده کسیا طایفه نسنه کلر بابالریدر یقال غلام حامی **فصل الخاء**
الختم خانک فتحی و تانک سکونیله بر نسنه یه مهر لکمکه و بر نسنه یه اخر اتمکه دخی دیرلر تقول ختمت الشیء و یقال ختم آد حمد حمت القرآن ای بلغت
آخره و جادار تغییر بوده خطی بلاو اسقاط استعمال اولنور ختمه اخره ایرشمکده و علیه کل سکی استعمال اولنور مهرلمق و مغلق تفیر
الختم میمک فتحی و تانک ضمی و متدیله مهرلنمش و تمام اولمش نسنه **المختم** میمک ضمی و تانک فتحی و تشدیدیله مبالغه ایله ختم اولنمش نسنه **الاختتام**
همزه نک و تانک کسریله بر نسنه یی اخر اتمکه افتتاحک مقابلیدر تقول اختتمت الشیء و هو نقیض افتتحته **الخاتم** تانک فتحی و کسریله بوزک که زینت
ایچون پرمغه طقارلر **الخیتام** حانک فتحی و یانک سکونیله بمعناه **الخاتام** علی وزن ساباط بمعنا کذلک **الخاتیم** حانک فتحی و تانک کسری و مدیله
جمعی بوزکلر معناسنه **التختیم** تفعیل وزننده تانک ضمی و تشدیدیله بوزک طاقنمق تقول تختمت اذا لبسته **الخاتمة** تانک و کسری ایله بر نسنه نک اخری **الخاتم**
تانک کسریله بمعناها یقال محمد صلی الله علیه و سلم خاتم الانبیاء علیه السلام **الختام** خانک کسریله شول نسنه دکه بر نسنه یی انوکله مهرلرلر و ختام
معناسنه ده کلور یقال بالختمة نسخ ختامه مسک ای اخره لان اخر ما یجدونه رایحة المسک **الختم** تحتیه بهیر لو بالحجر بعد اکلها طبنة تختوم مثل نقص
یقبض یعنی مقبوض و نقص و قبض یعنی منقوص نوندقا یله اکنجه در و که نسنه براق اولسون و بیوم اولسون **الختم** خانک و تانک ضمیله تختید بر کون
اولور یقال الختم المعول من الباب الرابع اذا صار مفرطی تیعنه کو لنکا اولی حی نکاح بنیفی ولد **المختمة** میمک ضمی و تانک فتحی و تشدیدیله بیقی اولان
یقال نعل مختمة ای عرقض **ختمة** حانک و تانک فتحی و یانک ما بینده سکونیله بر جلک اسمیدر **الخادم** حانک ضمی و تانک کسریله شولکمسنه دکه بر نسنه دن

خدم

بر نوع الحوت نه منظیر معناسنه و خشادم بر ریحکه دخی اسمیدر و عرو بن الخشادم المجلی معروفدر **خثعم** علی وزن جعفر بر قبیله نک بابالریدرکه اولری
خثعم بن انمار در بو قبیله نک ایسی معروفدر صکره و دیشی **الخثومة** خانک کسری و واوک سکونیله بر کمسنه بر قوللی ایتمک یقال خثومه بحنی مرخوصه
من الباب الاول **الخادم** دالک کسریله خدمتکار کرک غلام اولسون کرک جاریه اولسون **الخدم** تحتیه جمعی خدمتکار معناسنه **الاخدام** همزه نک کسریله
بر کمسنه یه خدمتکار ویرمک یقال اخدمه اذا اعطاه خادما **الخدمة** تحتیه ده بیلکیده اولان قایش درکه اکاوده ایاق دیو کلری حادی بیاز لر
و بوسبینه خلخال ده دخی خدمه دیرلر زیرا کاه اولور خلخالی قایشه ایدوب اوزره دوزنمک ایچون و کومش تزیین ایدرلر **الخدام** خانک کسریله جمعی
اولور خلخال معناسنه و کاه اولور قوینک خلخه سنه دخی خدمه دیرلر و فی الحدیث نقض خدمتکم ای فرق جمعکم **الخدم** میمک ضمی و دالک فتحی و تشدیدیله

ایتده اوکلان خلخاله دیو الخدمة وزننده مزبور اولدوغی اوزره بمعنا الخدیم علی وزن الکریم اتک ایاغنه اولدوغی بیاضلغه دیرلر که حجکل تعبیر اولنور و مرسوب یکلر و ارزو
مستدیر اولاطریق اوزدن دایره کبی اولان قلادن خوف قرمزی و اکثر ایاغنه اولدوغی اکا ارجل دیرلر المخدم میمک ضمی و دالک فتحی و تشدیدیله ذکر
اولنان صنفت اوزره اولان ات الاخدم بمعناه یقال فرس مخدم و مخدم شول کمسنه یه دخی دیرلر که انک خدمی خشکی چوق اوله یقال اخدم
قوم مخدمون اذا کثر لهم الخدم والحشم الخدوم میمک فتحی و دالک ضمی و مد ایله شول کمسنه دیرکه انک طایفه جندی تابعی اولوب تابعه شول جنده دیرلر که
برکمسنه یه تابع اوکوهر قنده کیده سه انوکله بیله کیدر اوله مجلا کبی شول قیونه که انوک اکارزی و ایتکی [illegible] و دو زنا و معنا الخذم خانک
فتحی و ذال معجمه نک سکونیله کسمک قطع معناسنه یقال خذمه خذما من الباب الثانی التخذیم علی وزن التکریم باده باده ایدوب کسمک تقطیع معناسنه الخذم
میمک کسری و فانک سکوننده اکنک فتحیله کسیجی تیغ الخذم خانک فتحی و ذالک کسریله شول اتده که تیز و چابک اوله یقال فرس خذم ای سریع و خذم شول
کمسنه یه دخی دیرلر که جومرد اوکوسریع العطا اوله یقال رجل خذم ای سمح عند العطاء الخذماء خانک فتحی و ذالک سکونیله و الفک مدیله شول کچی یه که
قولاغی اوکوسکلو ولکن ایرلمیه الخذم تحتیله سیره سرعتا نکه دیرلر الخذوم خانک فتحی و ذالک ضمی و مدیله شول دوه که شیوه کسریع اوله که
ظلیم خذوم ای ظلیم ظلام معیه ایله دوه قوشنک ادککنه دیرلر الخذم خانک کسریله شمر ای غربون برر جلک اسمیدر الخزم خانک و رانک سکونیله طاغ برونه
انف جبل معناسنه و خرم تحتیانه دیکش شی کمک تعول حزمت الخرز اخرمه من الباب الثانی اذا اثاقبته و ثاقبه دیکش سوکوب کمیدوکمکی خرم
اکسمکه دخی دیرلر نقص معناسنه و خرم عدول انکه دخی دیرلر یقال ما خرم الدلیل عن الطریق ای ماعدل الاخرم خانک و رانک فتحیله شول کمسنه دکه
بورنک دیرکی کسلمش اوله شویله که جدیع مرتبه سنه وارمیش اوله جدیع بورنی هب کسکدر و اخرم قولاغی دکلو اولانه دخی دیرلر اکر بیرلیشی کبریه
اخرم دیرلر بو ذکر اولنان نسخ صحاح موضعی ده درابو سهیله ایله اخرم و افنح اولدوغنه بنا دکلو سوی تحریر بوینه کوستررکه قولاغی دلکوکیه
را مهمله ایله احرم دیرلو و اکر بوطه اخرم دیرلر تحتیله و اخرم الکتف کورککبوکنک اوزره سنی اولان بوچکنک طرفنه دیرلر الخرمة تحتیله فوانه
دلنبر الخروم میمک فتحی و رانک کسریله طاغک بودنی نهایت بولدوغی یر المخارم میمک فتحی و رانک کسریله جمعی بولکه ایر لدوغی یرلر و مخادم صوقنیدری
یرلره دخی دیرلر یقال لیعنی ذات مخادم ای مخارج مخرمه میمک و رانک فتحیله بر رجلک اسمیدر الاخترام همزه نک و تانک کسریله اصلندن کسمک التخرم تحتیز
و رانک ضم و تشدیدیله بمعناه یقال احترمهم الدهر و تخرمهم ای اقتطعهم و استأصلهم و تخرم برکمسنه نک غضبی سکن اولمق معلمنه دخی استعمال
اولنور یقال تخرم زید فلان اذا سکن غضبه و زید فتحیله کوپک دکمک معناسنه و تخرم حرقیه طایفه سنک دیننه تابع اولمغه دخی جوله که المزکا
تناسخ و اباحیدر الخرمان خانک ضمی و رانک سکونیله بلاده کوب معناسنه بوذکر اولنان صاحب قاموسک بیرا اهل لغتک تصحیحی و اشارتی اوزره در
بس صاحب مزاحکه بالضم و التشدید الواو دیو دکی مخالفی اولوب الخرودم خانک و رانک فتحیله شول قیاد که انکیا دقیق و ادد الخرزمة خانک
المزبور انساکک یوشی برمارتبه الانف معناسنه المخرنثم میمک ضمی و شینک کسریله متکبر اولان کمسنه و مخرنثم کذلک ادقلوب متغیر اللون اولنه دخی
ابو عمرو روایتی اوزره در المخرطوم خانک و طانک فتحی و رانک سکونیله برون انف معناسنه الخراطیم خانک فتحی و طانک کسری و مدیله جمعیدر خراطیم اکر
اولولرینه دخی دیرلر سادة القوم معناسنه و خرطوم حزم دخی دیرلر المخرنطم میمک ضمی و طانک کسریله غضبناک و متکبر اولوب باشنی یوقری طوتمقده
دیرلر الخرم تحتیله شول اغجه دکه انک قابندن ایپ بوکرلر الخرزم کذلک تحتیله و حلیمی ذکر اولنان اغجه دن بری معناسنه و مدینه دسنور و دن بوداو
و اردوکه اکا سوق الخزامیین دیرلر الاخزم همزه نک و زانک فتحیله اوکنه ایلان الخزامة بر رجلک دخی اسمیدر الخزم خانک کسریله قلان بر خلق دکه دکی
بوربنه کچیروب اکا یولر نغدیر المخزوم میمک فتحی و زانک ضمی و مدیله شول دوه دیرلر که برنننه یا الخلامه دلنمش و طبیعی قسمی جمعه مخزوم دو بروتلی دکی
اولنوبرزن اوتریب و کذلک یقال نعام مخزوم و نعام دوه قوشنه دیرلر الخزم خانک فتحی و زانک سکونیله دیزمک نظم معناسنه تعول خزمت الجراد فی العود
اذا انظمه بیعنی چکرکه ی شیشه دیزمک المخازمة میمک ضمی و زانک فتحیله ایکی کمسنه بربرینه مخالف طریقه اخذ ایدوب برمکاندن بولشمایغون الخزومة
فتح و زانک ضمی و مدیله اینک بغرس معناسنه مخرمیل الخمی اوزره در الخزامی خانک ضمی و اخرنده الفکک قصریله خیری دیدکلری چیچک یا انیسی دردخیری بر
اطبا قتنده معروف قندراتی و قرمزی اولور و صاری اولور مخزوم بر قبیله نک باباسیدر قریشدن که اول مخزوم بن یقظة دکه جد اعلاسیدر و بومرع
غالب در ابو خازم زانک کسریله بر شاعرک باباسی اسمیدر بنی اسددن که اول بشر بن ابی خازم در الخیشوم خانک فتحی و شینک ضمیله بورنک ایچ یوزی که
نهایت بولدوغی یوده در الخشم خانک فتحی و شینک سکونیله بر کمسنه نک بورنی قانمق تعول خشمه خشما اذا اکثر خیشومه الخیاشم خانک فتحی و شینک کسری
و مدیله خیشومک جمعیدر و خیاشیم الجبال الانوف الغلیظ الخشم تحتیله شول برضدر که بورونده عارض اولور الاخشم همزه نک و شینک فتحیله
ذکر اولنان برضه مبتلا اولان کمسنه یقال رجل اخشم اذا کان بینی الخشم المخشم میمک ضمی و شینک فتحی و تشدیدیله زیاده سرخوش اولان کمسنه الخشم علی

وزن الکریم اتک رایحه سی متغیر اولمق یقال خشم اللحم اذا اتغیر بو ذکر اولنان نسخ چوق یرده بولنان ضبط و مصادره وارد اولان نقله
مباعده در و قاموس نسخ ثلاثه اولوب بابی رابعدن کلمسنه دخی اشارت واقع اولمشدر الخشوم علی وزن جعفر اوغلان دیبی که مشهور اوده سایر مال
اربابنده خلط اولوب احمی ابتاع خشم و جمعیدر که لغظمند ی احادی یوقدر و کاه اوله خانه ذنبوره دخی خشوم دیرلر و خشوم شول
دخی دیرلر اندن کرچ بولور الخشادم خانک ضمی و رانک کسریله اذا الاصوات معناسنه خشرم علی وزن جعفر ایضا بوبرجلک اسمیدر الخصم خانک فتحی
و صادک سکونیله معروف در بو لفظ جمع و مونث بر ابردر و اصلنده مصدر اولدوغندن اولوب و عرب طایفه سنده بعض خصمیه تثنیه و جمع قیلوبلر
الخصمان خانک فتحی و صادک سکونیله تثنیه سی الخصوم صحیحه جمعی الخصم خانک فتحی و صادک کسریله و مدیله کوکلک خصم معناسنه در الخصام خانک فتحی
و صادک تخفیفی و الفنه نتیجه خصیمک جمعی المخاصم میمک ضمی و صادک تحتیله خصومت ایدنمک الخصام خانک کسریله بمعنا هالذی المخاصمة مخاصمة خصاما
الخصومة تحتیله اسمیدر و با مفاعله دن خاصمت فلانا خصمة اخصمه دیولر کسرله اخصمه دیولر خصمنی بوشتاو اولدوغ قراده همزه تا خذم وهم
یخصمون و شاد اولده وغنک وجهی جوده که فاعلة فنعلة با بنده مضادعی ضمه دده اولنور بعنی بابی اولده دد اولنور یعنی فتحی انده حرف حلقی ده
بر حرف اولسابابی ثالثه اولور وهر بابیده حال بوبله در فتحی اول بابی صحیح دن اولسه تعول عالمة فعلمة اعلمه بالضم و فاخرته فخرته افخره بالفتح
و اما فتحی با معتل اوله اولسه جبذ و بعده و برمیت و خشیت و سعیت کبی یوقرک جمیعنده کره دد اولنور بحکه که اجود فی قیاس ماقصر و اوله
که بودم مضموم اولور و تعول ما انه فر صون ارضوه و خاو فنی فخفته اخوفه اما بو هریره ده جاری اولمز مثلا ما ذعنه فترعنه دیولی ذرا غلبة
لفظی ابلا استغنا حاصل اولمشدر اما شول که قران عظیم ده یخصمون قراءه تمشه اکره سی یخصمون دو تالیه صاده قلب بعده ادغام ایتدوکنده
حرکتی خابده نقل اتنشد و بعض لحرکتی نقل اتیوب خایی مکسور ایتشلرد اجتماع ساکنین دن نوتری ذیوا ساکنی تحریک ولنکسر له عرنیک اولنور
ابو عمرو حرکتی احلاعسی بعد یعنی حرکت غیر مثیره ایله قراءه ایلر جمیع بین الساکنین لحن اولدوغیچون الخصم خانک فتحی و صادک کسریله شره نقیض
اولان کمسنه الخصم خانک ضمی و صادک سکونیله لونک برجانبی عدل معناسنه و بونک بو کوشه سنه دخی دیرلر زبا الجوالق نسنه نک جانبه دیرلر یقال القاء
ازاوقع ذاوانه الوعا الاخصام همزه نک فتحیله کوزنک اطرافی که کوزنک کوشه لری و کریک دیبی دیکه اولور الاختصام همزه نک و تانک کسریله
خصومت ایدشمک التخاصم تانک فتحی و صادک ضمیله بقال اختصم القوم و تخاصموا بمعنی و یقال السیف یختصم جفنه اذا اکله من حدته حضن
جیبدو فایلد فلیج قننده دیرلر الخضم خانک فتحی و ضادک سکونیله اغنی ایله یمک اصمعی روایتی اوزره نعول خضمت الشئ اخضمه خضما
من الباب الرابع الخضمة تحتیله و میمک تشدیدیله قولک قالی یری مستغلظ الزراع معناسنه و بعضلر بیلک خضم هر نسنه نک اورتسنه دیرلر الخضم
خانک کسری و ضادک فتحی و میمک تشدیدیله جعف و زنی اوزره انحابی چوق اولان کمسنه کثیر العطایا معناسنه و جعف اهل حجا اولوقبیل اولان
کمسنه در خضم جمع کبیره دخی دیرلر و خضم ابی و جرج روایتی اوزره دخی دیرلر الخضمة خانک فتحی و ضادک کسری و متوسلی
لعدد یه درک صوید بیشود برلو نایلدیم اولنجه خضم خانک فتحی و ضادک فتحی و تشدیدیله بقم وزنی اوزره عنبر بن تمیمک اسمیدر و قبیله ده
مستعمل الا دلنعرف و شو بدعم اولنجه مزبور لره خضم دیدکلرنه کثرت اکل ایدر و مفرد مستعمل بونده اولوری در زبرا خضم صیغه سی ابنیه افعالدن
ابنیه اسمادن دکلدر و حضم بر صوبکه دخی اسمیدر دیو شاه ده نه کم بعض تعلیقده ذکر اولنمشدر بعضا اصول اسماده صیغه افعل بولنمشده واقع
اولان علی و حمه [illegible] و بشمش المخضرم میمک ضمی و خانک فتحیله شول الا نهرکه مجهول الحال اولدیعنی ارکک طوار ایمیدوکی معلوم دکل اوله
ابنه بلیغیه و مخضرم کمکه شول شاعره دیرلر که زمان جاهلیتده و زمان اسلامده برشمش اولا الربیعه کبی مثلا و مخضرم الرجل شول کمسنه ده که برکمسنه
اغاده غول ایدنمش اوله المخضرمة وزن مزبور اوزره شول ناقه یه دیرلر که قولاغنک برطرفی کسلمش اوله و مخضرمه شول شعیرتره دخی دیرلر که گوشت اولمش
اوله الخضرم خانک و رانک کسریله و ضادک سکونیله عطایی چوق اولان کمسنه برجمع تشبیه و لتحقیق کر اول کثیر الماء اولان عمره دکلور ابحعی برجمع کثیر
ماء اوتری خضرم دیو کلرینه اتکاد ابتغوه ونسنه کثیر اولوب و اولا اکا خضرم دیرلر الخضادم خانک فتحی و رانک کسریله جمعی جمعی کثیر ده کلیح
اولان نسنه لر معناسنه المخضرم خانک فتحی و رانک کسریله شام شریفده بر قوم دد دکه بو نوشک عجم طایفه سندن بر قوم ایمش اسلام دن جعفوب
بلاد عربه ظاغلوب اندن شول کسنه لر بصره ده اقامت ایدرلر ابنلره اساوره دیرلر و شول کمسنه لر کوفه ده اقامت ایدرلر انلره احامره دیرلر و شول
کسنه لرکه شامده اقامت ایدرلر انلره خضادمه دیرلر و شول کمسنه لرکه جزیره ده اقامت ایدرلر انلره جراسمه دیرلر و بعضلر ایدی جزیره ده
ساکن اولنلره جراجمه دیرلر الخضیم خانک ضمی و ضادک فتحی و یانک کسریله غلیظ وزنی اوزره کلر یاد و دیبیدر ولد حبیب معناسنه و غلیظ در مرتبه
دیکدر و احمر اولدوغنیک اول مرتبه سی حسل ایکنجی مرتبه سی سطیح اوچنجی مرتبه سی حضرم و کمالی بولدوقده حبش دیرلر و غیر لو اولدوغی قرتبه ذکر

نته كم ابو زيد ذكر اتشد الخطم خانك فتحى وطانك سكونيله هر قوشك بورنى منقارى معناسنه و هر طوارك بورنى و بورنك اوجنه و انفنه [illegible] ديرلر الخاطم ميمك فتحى وطانك كسريله بو برنلر اولوف معناسنه المخطم ميمك فتحى وطانك كسريله واحدى بر و ذانه معناسنه الاخطم همزه نك وطانك فتحيله بورنى او زون طويل الانف معناسنه الخطام خانك كسرى وطانك تخفيفيله يولار زمام معناسنه الخطم خانك فتحى وطانك سكونيله دوه يه يولار اورمق تقول خطمت البعير من الباب الثانى اذا زممته المخطومة ميمك فتحى وطانك ضمى و مديله يولار دلنمش ناقه المخطم ميمك وطانك فتحى و تشديديله [illegible] قنده و غيريده كه اوزدنيه خطل و يولار اوله قيس بن الخطيم خانك فتحى وطانك كسريله متوليدر شاعرك اسميدر خطم الانصار خانك فتحى وطانك سكونيله عبد الله بن مالك بن اوس دغوقمديدر الخطم خانك ضمى وطانك سكونيله طاغ بورنى و بو مقامده صاحب صحاح خطم الجبل [illegible] مخالفدر زيرا انى جوهرى دهر جبل ايله تفسير ايلمشدر و دهر جبل طاغ بورننه ديرلر الخطمى خانك كسرى وطانك سكونى و يانك تشديديله نباتاتدندر بر نسنه دركه انكله باش يودرلر الخلم خانك كسرى و لامك سكونيله دوست صديق معناسنه و خلق ايچيله كناس الظبى ديديكى اهو [illegible] المخالمه ميمك ضمى و لامك فتحيله دوستلق ايتمك مصادقه معناسنه الاخلام همزه نك فتحيله اصحاب معناسنه الخلجم خانك و جيمك فتحى و لامك سكونيله اوزون طويل معناسنه الخام ميمك تشديديله بدرايحه اولان ييش ات لحم منتن معناسنه المخم ميمك ضمى و خانك كسريله بمعناه يقال لحم خام ومخم اذا كان منتنا الخم [illegible] بدرايحه اولمق بوزلمق [illegible] يقال خم اللحم يخم من الباب الثانى اذا انتن وهو شواء او طبيخ وفى المثل هو السمين لا يخم [illegible] حسن خلقتده [illegible] بو مثل بر كمسنه نك مدح و ثناسى مقامنده ضرب اولنور الاخمام همزه نك كسريله كذلك رايحه تغير ايلمك الخم خانك فتحيله قويى پاك ايتمك يقال خم البئر يخمها من الباب الاول اذا كسحها ونقاها [illegible] ديرلر الاختمام همزه نك وتانك كسريله كذلك قويى پاك ايتمك المخموم ميمك فتحى [illegible] ضمى و مديله پاك اولان نسنه يقال قلب مخموم اذا كان خاليا من الغل والحسد نته كم بعض حديث شريفده واقع اولمشدر الخمامة خانك ضمى و ميمك تخفيفيله سوپرنتى قمامه معناسنه [illegible] دخى ديرلر الخمان خانك ضمى و ميمك تشديديله ناكس و دنى طبيعه اولان كمسنه معناسنه الخمان خانك فتحى و ميمك تشديديله بمعناه يقال ذلك رجل من خمان الناس وخمان الناس بضم الخاء وفتحها اى من رذالهم [illegible] الخمخمة على وزن الزلزلة [illegible] تكلمده سويليوب سوزى اكلشلمامقدر [illegible] الخمخم خانك كسرى و ميمك سكونيله بر جنس اوتدر [illegible] غديرخم خانك ضمى و ميمك تشديديله بر موضعك اسميدر كه مكه مشرفه ايله مدينه منوره [illegible] جحفه ديمكله معروف يرده در الخمخام خانك فتحى و ميمك سكونيله بر رجلك اسميدر الخامة على وزن الحالة ياشى و تازه اولان اوت و اكين مثل المؤمن مثل الخامة من الزرع تميلها الريح مرة هكذا و مرة هكذا الخيمة خانك فتحى و يانك سكونيله شول اوده كه عرب طايفه سى انى اغاجلردن قورار [illegible] الخيمات فتحتينله جمعى الخيم خانك كسرى و يانك فتحيله كذلك جمعى [illegible] الخيم خانك فتحى و يانك سكونيله خيم كبيدر الخيام خانك كسريله جمعى خيمه لر معناسنه [illegible] التخييم على وزن التكريم بر نسنه يى خيمه كبى قيلمق و تخييم بر يرده خيمه قورمغه دخى ديرلر يقال خيم خيمة اذا جعلها كالخيمة و خيم بالمكان اذا اقام التخيم [illegible] خيم بالمكان كذا اذا ضرب خيمته به خيم خانك كسرى و يانك فتحيله بر طاغك علميدر الخيمومة خانك فتحى و يانك سكونى و ميمك ضمى و مديله قورقمق يقال خام يخيم جبنا [illegible] الخيم خانك فتحى و يانك سكونيله اياق قالدرمق تقول خمت رجلى خيما اذا رفعتها

فصل الدال

التدوم [illegible] و ميمك ضمى و تشديديله صو بر نسنه نك او زرينه [illegible] يقال تدوام الماء الشىء اذا غمره [illegible] دوه ناقه نك او زرينه [illegible] دخى ديرلر يقال [illegible] الفحل اذا اعتلاها التدوام تانك فتحى و النك ضمى و همزه نك ضميله مزاحمه قلمق يقال تدأمه الامر اذا تكاثر عليه و تزاحم الدأماء دالك فتحى والفك مديله دكز بحر معناسنه الدأم دالك فتحى و همزه نك سكونيله بر نسنه يى دفع ايتمك تقول دأمت الحائط اذا دفعته مثل دعمته الدحم دالك فتحى و حاء مهمله نك سكونيله بر نسنه يى محكم ايتمه [illegible] و دفع شديد معناسنه دحمان دالك فتحى و حانك سكونيله بر رجلك اسميدر دحيم دالك ضمى و حانك فتحى و يانك سكونيله بر رجلدر [illegible] دفعدن ماخوذدر الدحسمان دالك و سينك ضمى و ما بينده حاء مهمله نك سكونيله جسيم [illegible] معناسنه دخشم على وزن جعفر بر رجلك اسميدر الدرم دالك كسرى و رانك فتحيله طوشان ياخود [illegible] فتحيله بمعناه يقال درمت الارنب وغيرها تدرم درما و درمانا من الباب الثانى [illegible] دارم رانك كسريله بر كمسنه نك لقبيدر كه اول دارم بن حنظله در [illegible] بر خصوص [illegible]

يدوم

يدرم تحتها من ثقلها [illegible] الددم فتحتينله طوبوغى [illegible] اولا يقال ودم من الباب الرابع الادرم همزه نك و رانك فتحيله ذكر اولنان صفتله متصف اولان طوبوق يقال كعب ادرم و ادرم شول كمسنه يه دخى ديرلر كه ديشلرى اشنمش كتمش اوله [illegible] اياغنده اولان [illegible] قاموس و صراح و ساير كتب لغتده تحريك اولنمشدر الدرماء دالك فتحى و رانك سكونى و الفك مديله [illegible] صحاح و قاموس [illegible] والمرأة درماء [illegible] الدرم دالك فتحى و رانك سكونيله جمعى يقال [illegible] الدرم فتحتينله بر كمسنه نك ديشلرى اشنوب [illegible] يقال درمت اسنان الرجل من الباب الرابع اذا تحاتت بنو الادرم همزه نك و رانك فتحيله بر قبيله اسميدر الادرم همزه نك [illegible] يقال ادرمت الابل للاجذاع اذا ذهبت رواضعها و طلع غيرها الدردم [illegible] الدرامة دالك فتحى و رانك تشديديله شول عورتدر كه قصيرة القامة اوله الادرم [illegible] بنى شيبانده بر رجلك اسميدر [illegible] الدرخمين دالك فتحى و رانك فتحى و ميمك كسرى [illegible] الدرهام دالك كسرى و رانك سكونيله درهم معناسنه كذلك لغتدر الدراهم دالك فتحى وهانك كسريله درهم جمعى الدراهيم دالك فتحى وهانك كسرى و مديله [illegible] الادرهام همزه نك و رانك كسرى [illegible] يقال ادرهم ادرهاما اذا اسقط من الكبر المدرهم [illegible] الدسم فتحتينله ياغ و چريش معناسنه تقول منه دسم الشىء من الباب الرابع الدسيم على وزن الكريم [illegible] الدسم دالك فتحى و سينك سكونيله [illegible] الدسيمة [illegible] الدسم دالك ضمى و سينك سكونيله كيرلو اولان بز يقال ثياب دسم اى وسخة الدسام دالك كسريله شول نسنه دركه [illegible] سداد [illegible] الديسم دالك و سينك فتحى و يانك سكونيله [illegible] ابو الغوث [illegible] الديسمة دالك و سينك فتحى و يانك سكونيله [illegible] الدسوم [illegible] الدعم دالك فتحى و عين مهمله نك سكونيله [illegible] تقول دعمت الشىء دعما من الباب الثالث اذا جعلت [illegible] يقال لا دعم بفلان اذا لم يكن به قوة ولا سمن الدعامة دالك كسريله [illegible] الدعامتان دالك كسريله [illegible] الادعام همزه نك كسرى [illegible] دعمى دالك ضمى و عينك سكونى و يانك تشديديله بر قبيله در [illegible] الدغم دالك فتحى و غين معجمه نك سكونيله [illegible] تقول دغم الحر من الباب الثالث و دغمهم ايضا من الباب الرابع اذا غشيهم [illegible] الادغام [illegible] الادغم همزه نك و غينك فتحيله [illegible] الدغماء دالك فتحى و غينك سكونى و الفك مديله [illegible] وفى المثل الذئب ادغم [illegible]

انوك اغزينك اطرافى سياه دركاه اولور دفود داغزينك اطرافى سياه اولمغين قان ايجكله لكنت اولسون حالاكه انوك قانى اجدرقان ايجكه قوز
قالكا و بو مثل شول كمسه حقنده ضرب اولنور كه بر مرتبه بر اصل اولمقه قريب اكا دنجيك اميد ايدرلر بو مثله صاحب قاموس و صاحب كتور مشلردر
الدغمان دالك ضمى وغينك سكونيله رجالده سياه اولان كمسه الادغام همزه نك كسريله اتى اوبانى اوده سى تعبير ايدر ادغمت الفرس اللجام اذا ادخلته فى فيه و ادغام
بر حرفى حرف آخره ادراج ايتمكه ده ديرلر الادغام همزه نك كسرى و تشديدله افتعال ادغام ذكر اولنان معنايه در تقول ادغمت الحرف و ادغمته الدغم
دالك فتحى و فانك سكونيله [illegible] الادلم [illegible]

[illegible]

وذلك سكونيله امان ويرمك يقال اذمه اذا اجاره واذمام برنسنه يى مذموم بولمغه دخى ديرلر يقال اذمه اذا وجده مذموما وتعوذ ابنه
كذا فاذممته اذا وجدته مذموما واذمام برنسنه يه تكاسل اتمكه دخى ديرلر يقال اذم به اذا تهاون واذمام ذم اولنجق ايش ايشلمك يقال اذم
اذا اتى بما يذم عليه وطوديو لمغه دخى ديرلر يقال اذم به بعيره واذمت ركاب القوم اذا اعيت وتاخرت عن جماعة الابل ولم يلحق بها وركابه
كسيلوب كوترن دوه يه ديرلر **المذمام** ميمك فتحى وذالك كسريله بركسنه نك رقت اتمك وترك حرمتنه عادت اتمك يقال اذهب مذمتهم بشىء اى
اعطهم شيئا فان لهم ذماما اى حرمة وفى الحديث ما يذهب عنى مذمة الرضاع فقال الغرة عبدا وامة ومذمة رضاع علقه مقصود ذمام
مرضعه مقابلنده ... بو حديث شريفك تفسيرنده ايتديلر كه طايفه عرب اوغلنى ممه دن كسدكده اجرتندن زياده دايه يه برنسنه ويرمكى مستحب كوردلر
كوياكه دايه يه ويرلمكه كندو حقى ادا اولمغه تمام اداسى اولدى بو سؤال اولنمشدر ومذمه ذالك فتحى وكسريله استعمال اولنه ذال مفتوحه قلسوز غريب
جايزدر كلدر يقال البخل مذمة اى مما يذم عليه وهو خلاف المحمدة هن نك وتانك كسريله ذم اولنجق ايش ايشلمك يقال استذم الرجل
اذا اتى بما يذم عليه **التذمم** تفعل وزننده برنسنه دن استنكاف اتمك يقال لو لم اترك الكذب تاثما لتركته تذمما يعنى اكر كذبدن كناه
اولدوغيچون اجتناب ايتمسه دم **المذمم** ميمك ضمى وثانيك فتحى وتشديديله زياده مذموم اولان كمسنه يقال رجل مذمم اى مذموم جدا **المذم**
ميمك ضمى وذالك كسريله شول كمسنه دركه انك حركته وجنبشى يوقدر يقال رجل مذم لا حراك به ومذم عيب معناسنه ده كلور يقال شىء مذم اى معيب
الذام ذالك فتحى وياءنك سكونيله عيب الذام على وزن الحال بمعناه تقول منه ذامه اذيمه ذيما وذاما وذامته ذممته كلاهما يعنى وفى المثل لا تعدم الحسناء
ذاما يعنى خوب اولان عيبسز اولماز عن الاخفش فهو مذيم على النقص ومذيوم على التمام ومذؤوم اذا هجى ومذموم من المضاعف **فصل الراء**
الرئم رانك كسرى وهمزه نك سكونيله ناقه ولدينه محبت ايدوب اوزرينه حنين اتمك يقال رئمت الناقة ولدها رئماما اذا احبت وعطفت عليه ورئمان
اوكوك لطايفه دخى ديرلر يقال رئم الجرح رئما اذا صلح للبرء الرابع اذا التام **الرئام** رانك فتحى وهمزه نك سكونيله ناقه نك ولدينه وشول دريه
طولدروب ولدينه كلنديه قويوب ناقه نك اوكنه قويه لر كه ولدى صانوب سوتى حكيلسون ديو ايدرلر **الرؤوم** رانك فتحى وهمزه نك ضمى ومديله شول ناقه در
ولدينه يا خود ذكر اولنان درينه محبت ادوب اولا ورؤوم شول قيونه ديرلر كه يانندن كچن كمسنه نك كيابنى ... **الرئمة** بمعناه **الارآم** همزه نك
كسرى ورانك سكونيله افعال وزننده ناقه يى دام اوزره دام اتمك يقال ارامنا الناقة اى عطفناها على الرأم وارآم بركسنه يى نسنه ... ايتدروب
اوكلتمكه دخى ديرلر يقال ارامته اذا داومته حتى ... **الارآم** همزه نك ... وثانيك ... شول ... اهو ...
الرتم رانك كسرى وهمزه نك سكونيله ... ذكر اولنان اهو ... **الرتمة** رانك ...
وهمزه نك سكونيله ... ديوكلردر ... برنسنه ... **الرتيمة** رانك فتحى وتانك كسرى ...
شول ايلكدر كه ... برحاجتى اوتمسون ديو **الرتمة** فتحتينيله بمعناها **الرتائم** رانك فتحى ... **الرتيمة** نك جمعى ...
مقابلنده ... **الرتم** فتحتينيله ذكر اولنان ... ورتم شول ... دخى ديرلركه عرب طايفه سى سفره كيدكده ...
... بولمغه ... اهل ... **الرتم** رانك فتحى وتانك سكونيله ...
فاتمه تقول رتمت الشىء ... اذا كسرته ويقال رتم انفه بالدم ... رتمه مرتوم ... ديكر ...
سوز سويلمكه دخى ديرلر يقال ما رتم فلان بكلمة اى ما تكلم بها **الرثم** رانك فتحى وثانك سكونيله ... قانتمق ...
... ورثم برونده سكا ... دخى ديرلر يقال رثمت المرأة انفها بالطيب اى طلته ... قانيمقدن ... خود ...
برونه سورلين مسك بوده ... **الرثم** فتحتينيله ... طوداغ ... **الارثم** همزه نك وثانك كسريله ... طوداغى ...
ادثم الفرس ارثماما اذا صار ارثم **الارثام** ... سكونيله ... **المرثوم** ميمك فتحى وثانك ضمى ومديله ...
طاشله ... اولمق ... **الرجم** رانك فتحى وجيمك سكونيله قتل معناسنه در ...
... بالحجارة ... يقال رجمه رجما ... دخى ديرلر قال الله تعالى رجما بالغيب اى ...
... **الرجم** ... وجيمك فتحى وتشديديله ... حقيقة ... **الرجيم** رانك فتحى وجيمك كسريله
... **المرجوم** ميمك فتحى وجيمك ضمى ومديله بمعناه **المرجم** ... وجيمك سكونيله ... طاشلر ...
رجم ... **الرجام** ... جمعيدر ... قبرلر ... ورجمه ...
الرجم رانك ضمى وجيمك فتحيله جمعى **الرجام** رانك كسريله كذلك جمعى ذكر اولنان طاشلر ...

رحم فلاك يعنى قبر ... اوزرنه ... قلوب ... تا كم بلوره ... اولسون ... ضحاك ... ادسون قبرى ... بيلنمسون ...
... بلوربر انكه ديولر ومحدثون بو حديث شريفده لا ترجموا قبرى روايت قلوبلر تانك فتحى وجيمك تخفيفيله لكن صحيح بودر كه رجيم مشدد اولور جام
... شول طاشدر كه ... **الرجم** فتحتينيله قبر معناسنه در **المرجم** ميمك كسرى ورانك سكونيله وجيمك فتحيله ...
... **التراجم** تانك فتحى ...
وجيمك ضميله طاش اتمقدر يقال تراجموا بالحجارة اذا ترامو بها **المراجمة** ميمك ضمى وجيمك فتحيله كذلك ... يقال راجم فلان عن قومه اذا ناضل
عنهم **رجام** رانك كسريله بر موضعك اسميدر **الرجامان** كذلك ... **الترجمة** ...
بكلامى لغة اخرى تفسير ايتمك **الترجمان** تانك وجيمك فتحيله ... **التراجم** تانك فتحى وجيمك كسريله
جمعى ترجمه قلمق ... ترجمانه ... صاد وحاء مهمله ... ترجمان دخى جايزدر تانك فتحى
وجيمك ضميله وتانك دخى ضميله ... جايز ...
الرحم رانك فتحى وحانك سكونيله رقت وشفقت **الرحمة** ميمك وحانك فتحيله بمعناها يقال رحمة من الله **الرحم** فتحتينيله وحانك ضمى
وفتحيله مرحمت ايلمك تقول رحمت عليه **التراحم** تانك فتحى وحانك ضميله بربرينه مرحمت قلمق يقال تراحم القوم اذا رحم بعضهم بعضا
الرحموت فتحتينيله وميمك ضمى ومديله مرحمت يقال رهبوت خير من رحموت اى لان ترهب خير من ان ترحم ... تخويف ... مرحمت ...
انفع در **المرحوم** ميمك فتحى وحانك ضمى ومديله رحم اولنان كمسنه يقال رجل مرحوم **المرحم** ميمك ضمى وحانك فتحى وتشديديله ذكر اولنان معنايه ...
مبالغه ايچوندر ومرحوم شول ناقه يه ديولركه رحمى ... **الرحام** رانك ... ناقه نك رحمى ... **الرحم** فتحتينيله بمعناها
يقال رحمت رحامة ... **الرحم** رانك فتحى وحانك كسريله ... اولان اوغلان ...
... **الرحمن** رانك فتحى وحانك سكونيله رحمت ابدى **الرحيم** رانك فتحى وحانك كسرى ...
... رحمتدن مشتق ... اسمى ... اسميدر ... اشتقاق
... على وجه التوكيد ذكر اولنمق جايزدر ... يقال جاد مجد ...
... جايزدر ... قال ادعو الله او ادعو الرحمن ...
... **الرحم** رانك فتحى وحانك
سكونيله رحمت معناسنه در قال الله تعالى واقرب رحما ... **ام رحم** رانك فتحى وحانك
مكه شرفه نك اسميدر ... **الرحمة** فتحتينيله شول قوشدر كه ... **الرحم**
... **الرخم** ...
... **الرخمة** رانك فتحى وخانك سكونيله رحمت معناسنه در ...
الرخام رانك فتحى وخانك سكونيله ... **المخرمة** ...
... **الارخم** ...
... **الرخيم** رانك فتحى وخانك كسريله ... كلام رخيم ...
الرخامة رانك فتحيله ... **الترخيم** ...
... **الاخرام** ...
... **المرخمة** ميمك ضمى ورانك سكونيله وخانك كسريله ... **الرخم**
... **ترخم** ...
... جنس ...
... **الرخلم** رانك فتحى ...
...
... **رخلم** ...

ردم

رانك ضميله بو صوضعك اسميدر الرخامى رانك ضمى واخرنده الفك قصريله بر اغاجك اسميدر كه برينه ده ضال ديدكلرى اغاجك جانسيدر الردم رانك فتحى و دالك
سكونيله بركو و كدنرلمك نقول ردمت الثلمة اردمها من الباب الثانى اذا سددتها و ردم اسم دخى كلور سد معناسنه الردام رانك ضمى و دالك تخفيفيله
بالنك خروج ريح معناسنه ردم يردم ردوما الرديم رانك فتحى و دالك كسريله [illegible]
معناسنه در التردم [illegible] المردم
ميمك ضمى و دالك فتحى و تشديديله [illegible] الارداد همزه نك كسريله [illegible] يقال اردمت الحمى اذا دامت المردم [illegible]
و دالك كسريله [illegible] الردم [illegible]

رذم

سكونيله [illegible] الرذم [illegible]
[illegible] الرذم [illegible] الاذلام [illegible]
[illegible] الرزام [illegible]

[illegible]

رسم

[illegible]

رشم

[illegible]

رضم

[illegible]

رطم

[illegible]

رغم

[illegible]

رقم

[illegible]

ركم

[illegible]

وتراكم اذا اجتمع المركمة رانك ضمی وكافك سكونيله بربرينه جمع اولان بالچی المركام رانك ضمی وكافك تخفيفيله شول قوم دكه بربرينه جمع اولدیلر متراكم منه
وبلوط يشيرولاذ دخی اطلاق اولنور مرتكم الطريق ميمك ضمی وكافك فتحيله يولك اورته سی جادة الطريق معناسنه الرم رانك فتحی وميمك تشديديله بر نسنه يی
اصلاح ايتمك المرمة فتحه سيله وميم حركه تشديديله اصلاح ايتمك تقول رمت الشیء ارمه رما ومرمة من كتاب الاول والثانی اذا اصلحته وبركمسنه نك حالنی رتق
ايتمكه دخی ديرلر يقال قد رم شأنه ورترم ايكی معناسنده كلور رم الكبش يقال رمة اذا اكله وفی الحديث البقر ترم من كل شجر ای تاكل وفی حديث عروة
بن الزبير كنا اهل ثمة ورمة حتی استوی علی عممه ابو عبيد ايتدی اهل حديث اولمثلو ثمی ورمی ضمله روايت قلمشلردر لكن وجه ثمو ورمو دفتحه دركه
ثم اصلاح ايتمكه ورم كل ايتمكه ديرلر دعم ضمتيله احد معناسنه دربعضی حتی بيو بر جبسی كمالن لوكتاب ورمتطی دطوداغنه ديرلر علی ياسجی اشاره
الاسترمام همزه نك وتانك كسريله رمت ذمانی قربيدلو يقال استرم الحائط اذا حان لان يرم وذلك اذا بعد عهده بالتطيين يعنی دیوارك
بالجملتمانی قربيا اولسه المرمة ميمك كسری ورانك فتحيله صغر طوداغی شفة البقر معناسنه وهرجنبال الطريقوا ولنلركه طوداغنه اطلاق اولنور
زيرا انلر طوداقلريله اكل ايدرلر ومرمة ميمك فتحيله دخی ذكر اولنان معنی ده لغتدر الارتمام همزه نك وتانك كسريله نسنه برنسنه يی يوزندن
الرم رانك فتحی وميمك تشديديله برنسنه يرمق انك تقول رمت الشیء ارمه رما وخلق بو معناسنده كلور يقال ماله ثم ورم ای غلو بونك
اولكی مضموم ولمی دخی جايز در وشی معناسنده كلور يقال حم ولا دم ای ليس له شیء وابن السكيت ايتدی ماله ثم ولا رم ويجا يلك ثما ولا ده اولا
ورملمه مراد ومرمتا ولناجی قتنده در الرمة رانك ضمی وميمك تشديديله جوريك ايب ده كش معناسنه الرمام رانك كسريله كذلك جمعی ورمام حرف
كمكلره دخی ديرلر علی ماسبی ذات الرمة وذو الرمة نام شاعرد و الرمة ديوكلری بعض شعرنده رمة لفظنی ذكر اتوكيندن اوتری ورددر
حبله معناسنده كلور يقال دفع اليه الشیء برمته ای بجملته واصلانی رجله دفع الرجل ببعيراحبلی فی عنقه فقيل ذلك لكل من دفع شيئا بجملته
الرمة رانك كسری وميمك تشديديله جوريش كمكلر عظام بالية معناسنه الرمم رانك كسری وميمك فتحيله جمعی جوريك كمكلر معناسنه الرثة رانك
كسری وميمك تشديديله كمك جوريمك يقال رم العظم يرم من الباب الثانی اذا بلی الرميم رانك فتحی وميمك كسری ومديله جوريش نسنه وبابی نصر...
من يحيی العظام وهی رميم سوزنده فعيل وفعول كاه اولور كه انلرك تذكيری وتأنيثی وجمعی برابر اولور رسول وعدو وصديق كبی الرم رانك ضمی
وميمك تشديديله مالك جوغی اولور يقال جاء بالطم والرم اذا جاء بالمال الكثير وطم طاء مهمله ايله شیء كثير ده وبحری تكك ايجنده اولان ايكه
ديرلر الارمام همزه نك كسريله كمكك ايلكلنمك يقال ارم العظم اذا جری فيه الرم ويقال للشاة المهزولة ما يرم منها مضرب ای اذا كسر عظم من عظامها
لم يصب فيه مخ وادماكرة دخی ديرلر يقال ارم القوم اذا سكتوا المرم ميمك ضمی ورانك كسريله شول ناقه دركه فی الجملة ايلكی اوله ابو زيد روايتی اوزره
يقال ناقة مرم ای بها شیء من نقی ونقی نونك كسری وقافك سكونيله ايلك معز معناسنه الرمام رانك فتحی وميمك تشديديله فالكك مديله شول بوز
ايلكی اولا يقال نعجة رماء بضاد الترمرم علی وزن التزلزل تكلم ايتمك ايچون اغزی دبرتمك يقال ترمرم اذا حرك فاه للكلام الرمرام رانك فتحی
سكونيله برنوع اغاجدر دبيع فصلنده اولان او تدخی ديرلر ارمام همزه نك فتحيله بو صحك اسميدر برمرم يانك ورانك فتحی وميمك
ميمك سكونيله برطاغك عليدر كاه اولوركه بلملم دخی ديرلر الرنم فتحتيله او ذو بر صحك صوت معناسنه يقال رنم من الباب الرابع الترنم تفعل
ونونك ضمی وتشديديله بركمسنه اوازنی خفيف سنعه دوندرمكله جغرمق يقال ترنم اذا رجع صوته الترنيم علی وزن التكريم بعينه ترنم
نوسن ذكر اولنان وجه اوزره اوقمكه دخی ديرلر يقال ترنم الطائر فی هديره وبای كرشنی اوازنه دخی ديرلر جكلوك صالنوبرلدوكی ...
الترنموت تانك ونونك فتحی وميمك ضمی ومديله كوكلك اونی خنجره ده دوندرمكله اخراج ايتمكه وزياده اولنشيده تكلوتوه زياده اولندی
الروم رانك فتحی ودواوك سكونيله طلب ايتمك تقول رمت الشیء ارومه روما اذا طلبته وروم الحركة كه سيبويه ذكر ايتمشدر كلمه نك اول شول كه حركه
نوع غنيفيله حاصل اولوربو اتمام دن اكثر در زيرا حركت اصلنی تبع استماع اولنور هر بر ذكلو مختلس ايدرده صحيح خفيا ايدرده بيتن يتن ادو
همزه نك حركته يه وبا نك تعالی جل شانه شهر رمضان ديدكی قوله كه اخفا ايله قراءة ايدن كمسنه قتنده كه بونفسی يوصيل انك حركته مختلس اولوب
ساكن قلنمای جايز دكلدر زيرا دائدن اول هاساكن ده دیسن ساكنين حالت وصلده جمع اوليجه لادم اولور ايلدی اول حروف لين اولمغز
ويوحود كلام عرب ده واقع اولماشده وكذا بو نجلسيده انا نحن نزلنا الذكر قوله وانی لا يهدی قوله ويخصمون قوله ده يو نظام بكوزهده دكه
وادبيه وقرانك شهر رمضانقولنده وبونك اشالنده ادغام اولنمه ده بونك معتبر دكلدر زيرا اعاغی فيده غفلته واقع اولوب بو شول
كمسنه كه اختلاس حركت جايز اولمين يرده ساكنين بيننی جمع ايتمه قراءة همزه كی باری تعالی نك فما استطاعوا ديدكی قولنده زيرا سبحانه
تك وجهامن الوجوه تحريكی جايز دكلدر الترويم علی وزن التكريم بركمسنه يی برنسنه يی طالب قلمق ابن الاعرابی روايتی اوزره تقول روث

فلان

فلانا اوده رمت بفلان اذا اجعلته يطلب الشیء المرام ميمك فتحيله مطلب رامة علی وزن الحالة رمو صحك اسميدر بربده وفی المثل تسالنی براستين
عن اهل رامة ... ذكر اولنان موضع اشتاده ده اكر صيغه تثنيه اوزره ايراد اولنمشدر شلغم معناسنده در الرامی ميمك كسری ويانك تشديديله رامهده منسوب
اولان نسنه موجود اولان جوهر نسخه لرنده علی عز العباس دده ديمشدر لكن بونك علی عز العباس اولدوغنك وجهی ظاهر دكلدر زيرا عادتده مستند
خانی وعانيه ديدكلری شايعدر وكوكلك رام هر نام شاعرك نسبتنده رامی ديرلر وكه ديدكلری هر موتی ديرسن الرام علی وزن الحال بر جنس
الجيد ذومان رانك ضمی ومديله برجنك اسميدر الروم كوكلر رانك ضمی ومديله برطايفه دركه انلر روم بن عيصو بن اسحاق اولا ديدر يقال رومی
وروم مثل زنجی وزنج ليس بواحد له جمع بيننده فرق باء نسبت ده ايله در نته كم تمرله تمرة بيننده فرق ها ايله در الرهمة رانك كسری وهانك سكونيله
شول ضعيف يغموردر كه متصل ياغار الرهم رانك كسری وهانك فتحيله جمعی ضعيف يغمورلر معناسنه الرهام رانك كسريله جمعی وابوزيد
ايتدی رهمة ديدكلری علی الدوام بحق يغموردر جيسننده لكن رهم ديده دنی قوی شديد وذهابی اسرع اولاسنه الارهام همزه نك
كسريله ذكر اولنان ضعيف يغمورك يغمسی يقال ارهمت السحاب اذا اتت بالرهام الارهم همزه نك وهانك فتحيله اولنوا ولان بريقال
ارض بلاده ونكا فخذه ای احفيها رهم رانك ضمی وهانك سكونيله برعورتك اسميدر المرهم ميمك وهانك فتحيله جراحت اوزره وضع
اولنان يغوا معربدر الريم رانك فتحی ويانك سكونيله برنسنه دن ليوميوب دراغ اولمق يقال رامه يريمه ريما اذا ابرحه يقال لا ترمه ای لا تبرحه
ويقال ريت فلانا ورمت من عنده فلان ابرحت من مقارنته وافراقته وريم شول كه ديمكدركه دوه يه يوغز ليوب اولدقدن صكره
باقی قالور ديم قبره دخی ديرلر ابن الاعرابی روايتی اوزره مزاد معناسنه وريم درجه دخی ديرلر اهل يمن لغتنده ابو عمرو روايتی اوزره
ديم زياده دخی فضله يه دخی ديرلر يقال لهذا علی هذا ديم ای فضل وريم كوندوزدن اوزون ساعته دخی ديرلر يقال قد بقی ريم من النهار
وهی الساعة الطويلة ويقال ريم الرجل اذا قطع بعضه بعضا قطع اولنسه الترييم علی وزن التكريم بريرده مقيم اولمق يقال ريم
فلان بالمكان ترييما اذا اقام به وترييم بلكی بوقرار اولوب متصل يغمورليغمدی ديرلر يقال ريمت السحاب فاغضنت اذا دامت فلم
تقلع واغضان غين وضاد معجمتيله يغمور دايم اولمقه ديرلر تريم تانك كسری ويانك فتحی وما بيننده رانك سكونيله بر موضعك اسميدر
بريم ميمك ويانك فتحی ورانك سكونيله دام يوبيم ده معقل مينكك اوزره اولور جوجر يك كلامنده فرنها ولنان بودركه مريم اراغ ادلی
دعرلت انك معناسنده اوله وقاموسده مريم اكا ديوكركه رجالك سويلشمكی سوو ولكن نحويلر انيه دمشو وتعليه ده مريم لغت عبری

فصل الزاء

الزامة زانك فتحی وهمزه نك سكونيله قانه جايز بوق منی
خادمه وحابوه معناسنه درويش واسح دخی بودر وبشلردر
شربو معناسنه وزامه زيادهه ملك ابدوب بشربانك دخی ديرلر ويقال ذئم بهر من الباب الرابع اذا اصاح بر ديقی اكا جيقوب ويقال ذئم
علی البناء للمجهول اذا ذعر يعنی قورخولسه وزامه بر سوزرسو بلمكه دخی ديرلر كه اوك حفيفی درونا حق ميدركيفيت حالنه بلمه سن يقال ذئم
له فلان ذامة من الباب الثالث ای طرح فی كلمة لا ادری احق هی ام باطل ومطلقا بركلمه معناسنده كلور يقال ما يعصيه ذامة ای كلمة ويقال
زام وزامات الازام همزه نك كسريله اكراه ايتمك تقول ازامته علی الامر اذا اكرهته مثل اذامته بالذال المعجمة الزوأم زانك ضمی وهمزه نك فتحی ومديله بسرعة
اولان اولوم يقال موت زوام ای وحی ووحی جيمله اصلنده بركمسنه نك بوينی اورمقله اولوربكه ديرلر الزجمة زانك فتحی وجيمك سكونيله
حس وبربنك معناسنه قريب برمعنادر يقال ما تكلم بزجمة ای ببنبسه ونبسه نونك فتحی وبانك سكونيله وسين مهمله ايله تكلم معناسنه در ويقال
سكت فما زجم بحرف ای ما نبس وزجم شی معناسنه دخی كلور يقال ما يعصبه زجمة ای شيئا الزحوم زانك فتحی وجيمك ضمی ومديله شول يای
كه ديشی يوك اوليه الزحمة زانك فتحی وحاء مهمله نك سكونيله ازدحام قلمقده يعنی خلق غلبه ايدوب بربرين صقماق الزحام زانك كسريله معناها
يقال زحمته من الباب الثالث وزاحمته الازدحام همزه نك ودالك كسريله خلق بربرين صقمق بغلبه ايتمك يقال ازدحم القوم علی كذا وتزاحموا
عليه الزوم فتحتيله افاده كسكك انقطاع بول معناسنه وهر نسنه كه منقطع اوله انه دخی استعمال اولنور وبخاست منقطع اولمغه
دخی ديرلر يقال زدم الكلب اذا زدم دوبطنه فی جاعرتيه يعنی نجاستی دبونده منقطع اوله يقال زدمت بهامر اذا ولدت وبوا بو عبيد
روايتی در الازدام همزه نك كسری وزانك سكونيله بركمسنه يه بولنی كوسترمك يقال ازدمه غيره وفی الحديث لا تزرموا ابنی لا تقطعوا عليه بوله
الزوم زانك فتحی ورانك كسريله خلقته اولمق وبخيلك دخی زدم ديرلر الترزيم علی وزن التكريم بركمسنه يی بخيل ايتمك يقال زرمه غيره
الازرنم سيم اولك ضمی وهمزه نك كسری وميم اخرك تشديديله منقبض اولمق يقال ازرأم ازرئماما الازدلم همزه نك ودالك كسری ايله
بوينی ايلشدرمك معناسنه وبو مقامده صحاح نسخه لری تشوشدرنكا دكلدر زيرا ازدلم تصرفاتی مستندده باز مندرج جملا لا كراو ازدلم

ذلم

زجم

زحم

زدم

ذ زموش انشغالك تاسى دال قلب و للشغد الزودمه على وزن الدحرجه بر دجه بر موضع ابتلاع معناسنه ودردمه بركسنه يه بوغزلوشق
دخى ديرلر يقال ذردمه اذا عض حلقه الزغم زانك فتحى وضمى وكسرى وعينك سكونيله سويلك قولك معناسنه يقال زعم فلان اى قال وزعم كزيلى
معناسنه ده كلور الزعامة زانك فتحيله كفلك كفيل اولمق تقول زعمت به ازعم زعما وزعامة من الباب الاول اذا كفلت به وزعامة اولوليق دخى ايرلر
سيادت معناسنه وزعامت سلاح معناسنه ده كلور يقال الزعامة للغلام اى السلاح لانهم اذا اقتسموا الميراث رفعوا السلاح الى الابن دون البنت
الزعيم زانك فتحى وعينك كسرى و مديله كفيل معناسنه در ومنه الحديث الزعيم غارم وزعيم اولو معناسنه ده كلور يقال زعيم القوم اى سيدهم الزغم بحنيله
طمع يقال زعم يزعم زعما من الباب الاول اذا طمع الازعام همزه نك كسريله طمعه براقمق يقال ازعمته انا المزعم ميمك وعينك فتحيله محل طمع معناسنه در
اعتماد اولنمين نسنه يه دخى ديرلر يعنى شول نسنه يه ديرلركه اكا اعتماد اولنميه نيته كه حقنده بعضى بيه ديرلر و بعضى بوديرلر سويلر المزاعم
فتحى و عينك كسريله جمعى يقال هو قول فلان مزاعم المزعوم فتحيله وعينك ضمى و مديله شول ناقه ديرلركه يا حود شول قيون كه بلكه الله بوكلنمش اولدى
سمزميدر ديك بيلنميه النزغم فتحيله وعينك ضمى و تشديديله غضب جهتندن سويلمك و تزغم دخى بايده و ديسكه اسمتن حنين ايدوب
حنينى خفيفيله الزقوم زانك فتحى وقافك تشديديله عرب طعامدر بونى بر طعامك اسميدر ذكرا ولطرها الله فيما قرن او لور الزقم زانك فتحى

دخی بلنمش اولور دیر که کاتب تغییر ایتمش اوله یقال ارض مسجومة ای ممطورة الاسجام همزه نک کسریله یغمور متصل یغماغه انسجام کبی وزنا ومعنا [illegible]
السماء اذا اصبت وصبا قاموس انسجامی متعدی معناسنده ایراد ایدوب اسجمت السماء اذا اصبت ماءها دیمشدر اکرچه انسجامی معنای لازم ایله تفسیر ایدوب
جوهریه مخالفت اتمشدر الاسجم همزه نک وجیمک فتحیله شول دوه دیرکه چاغرمیه السجم سینک ضمی وجیمک سکونیله قره لو سود معناسنده در وکاه اولور
السجم ایله بو سوندر مراد اولور وقربه معناسنده در وکاه اولور بلوط مراد اولور سحاب معناسنده در وکاه اولور وقمه باکره مراد اولور حلمة الثدی معناسنده در وکاه اولور
شرابه تکلوی مراد اولور ذوق الخمر معناسنده در نتکم بعض اشعارده وارد اولمشدر که بونلر جلاسی ده شعرمنده لوردر السحم فتحتینله براغاجک اسمیدر السحم سینک
فتحی وحانک سکونیله براغاجک اسمیدر درکوکک اسحمان همزه نک وحانک کسریله بر صحابینک اسمیدر السخم سینک ضمی وخانک سکونیله قره لو [illegible]
الاسخم همزه نک وخانک فتحیله قره رنکلو اولان نسنه اسود معناسنده السخام سینک ضمی وخانک تخفیفیله چولمک قراسی سواد القدر معناسنده
وسخام ملایم اولانه دخی دیرلر یقال هذا ثوب سخام المس اذا کان لین المس خز کبی وقز کبی ویقال ریش سخام ای لین المس ولیس هو من السواد
ومنه قیل للخمر سخام وسخامیة اذا کانت لینة سلسة التسخیم علی وزن التکریم بر نسنه یی قره قلمق یقال سخم وجهه ای سوده السخیمة سینک فتحی وخانک کسریله
ومتوبله نفرت اولان کینه دیرلر السدم فتحتینله ندم وحزن دیمکدر یقال سدم الرجل من باب الرابع اذا ندم ویقال ماله سدم ولا سدم الا ذاک ای لیس
هم ولا ندم غیر ذلک الامر السادم دالک کسریله نادم اولان کمسنه یقال رجل نادم سادم السدمان سینک فتحی ودالک سکونیله کذلک نادم معناسنده در یقال رجل
ندمان سدمان وبعضلر اتباعدر سادم وسدمان صورتنی زبور دیش ده نادم وندمانه اتباع طریقیله ذکر اولنمشدر السدم ضمتینله وسینک ضمی ودالک
سکونیله عسرلر کبی طولشمش قویو چاه اثاسته معناسنده السدم سینک فتحی ودالک کسریله شول کمسنه در که دیشیله جمیع اولنه حریص اوله وغضب
کلمش کمسنه معناسنده در یقال رجل سدم ای مغتاظ المسدم میمک ضمی ودالک فتحی وتشدیدیله شول کیرک دوه درکه اغزینه [illegible] یقال فحل مسدم
علی فمه الکعام وقیده قائله دنلده حیوان اولان آغیزلق ده دیرلر وکعام کافک کسریله دوه نک اغزینی بغلدقلری نسنه در السدوم سینک فتحی
ضمی وتنوبله لوط قومنک قریه سنک اسمیدر که قاضی سدوم دیکله معروف کمسنه اولدر دینلمشدر السرم سینک ضمی ورانک سکونیله طوغری بغرسق
بغرسنک اوجی کرانده [illegible] السریم علی وزن جعفر [illegible] طویل معناسنده
الشاسم علی وزن جعفر [illegible] السرطم علی وزن المربوع وزن طویل معناسنده الاسطمة همزه نک وطانک ضمی ومیمک تشدیدیله [illegible]
وسطی یقال فلان فی اسطمة قومه ای وسطهم وشرفهم واسطمة الحسب [illegible] الاسام کذلک ذکر اولنان
معنایه در الاسطم همزه نک فتحی وطانک کسریله [illegible] مجمع ماء البحر معناسنده السطم
سینک کسریله قلیچک کسکین یری حد السیف معناسنده وفی الحدیث [illegible] السعم سینک فتحی وعینک سکونیله [illegible]
یقال سعم یسعم [illegible] السعوم سینک فتحی وعینک ضمی [illegible] السغم
وغینک [illegible] البغم
سینک فتحی وقافک [illegible] السقم سینک ضمی وقافک سکونیله خسته لک مرض معناسنده السقم فتحتینله بمعناه [illegible]
حزن ایله حزن کبی یقال سقم یسقم سقما من باب الرابع وسقام [illegible] السقیم سینک فتحی وقافک کسریله
مریض اولان کمسنه الاسقام همزه نک کسریله برکمسنه یی خسته قلمق [illegible] المسقام میمک کسری [illegible] چوق خسته اولان کمسنه
السقم معناسنده السلم سینک فتحی ولامک سکونیله [illegible]
انکه دخی [illegible] الملوم میمک فتحی ولامک ضمیله [illegible]
سلمی سینک فتحی ولامک سکونیله [illegible]
اسمیدر سلمان سینک ولامک فتحیله [illegible] سلمة بن قشیر [illegible]
کلاب [illegible] سلیم سینک ضمی ولامک فتحی [illegible]
عیلان [illegible] سلیمان بن داود [illegible] علیه السلام [illegible]
ونسیج سلیم [illegible] ابو سلمی سینک ضمی ولامک [illegible]
قصرله شاعر اولان زهیر بن ابی سلمی [illegible]
قبیله سندندر سلمان سینک فتحی ولامک سکونیله [illegible] سالم [illegible]

اولان دره دیرلر وعبد الملک بو معناده دیمشدرکه حجاجه جواب نامه یازدوغی حینده کانت سالم دیمشدر ای انت عندی کسالم السلم فتحتینله سلف [illegible]
بیعی بر نسنه نک بهاسنی مقدم ویرمکدر سلم استسلام معناسنده ده کلور واستسلام بر نسنه یه بوین صونوب اطاعت ایتمکدر [illegible]
سلم بر نوع [illegible] اغاجک دخی اسمیدر السلمة کذلک فتحتینله واحدیدر دار سلم اغاجی معناسنده وسلم [illegible] دیرلر وقریه [illegible]
[illegible] کمسنه یه دخی دیرلر سلامه تفائل قلمالغیه وبعض نسخه ده سلام [illegible] سلم کذلک فتحتینله بر حجرک اسمیدر سلم سینک [illegible]
ولامک کسریله کذلک بر حجرک اسمیدر وبنو سلم انصاردن بر جماعتک اسمیدر [illegible] بونلردن غیری بنو سلم یوقدر [illegible]
قابل اولان طاشه دخی دیرلر السلام سینک کسریله ذکر اولنان طاش معناسنده [illegible] والسلیم [illegible]
[illegible] لغت مزبورده [illegible] استعمال اولنور [illegible] الف لام دخی استعمال اولنه [illegible]
جمع اولنور السلم سینک ضمی ولامک فتحی وتشدیدیله [illegible] اولان [illegible] دخی سلم دیرلر [illegible]
[illegible] سلام سینک فتحی ولامک تشدیدیله اسماء رجالدندر وکاه اولور سلام حضرت سلیمان بن داود مراد اولور علی نبینا وعلیهما
[illegible] خطیئه نام شاعرک شعرنده واقع اولمشدر [illegible] من صنع سلام ای من صنع سلیمان [illegible] سلام [illegible]
سینک فتحی ولامک [illegible] السلم سینک کسری [illegible] اطاعت وانقیاد [illegible] ادخلوا فی السلم کافة [illegible]
معناسنه راجع [illegible] صلح [illegible] السلام سینک فتحی ولامک تخفیفیله صاغلق [illegible] سلامت [illegible]
[illegible] الطاعة [illegible] سلام حق تعالینک اسماء شریفه سندندر [illegible] سلام براغاجک دخی اسمیدر [illegible]
[illegible] سالم اولمغه دخی دیرلر السلامان سینک فتحی ولامک تخفیفیله براغاجک اسمیدر السلامیان [illegible]
[illegible] تخفیفیله [illegible] عظام الاصابع معناسنده السلامی سینک ضمی [illegible] ابو عبیده [illegible]
[illegible]
[illegible] السلیم
[illegible]
[illegible] ذی سلم [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] السلامة سینک فتحی ولامک تخفیفیله [illegible]
[illegible] التسلیم علی وزن التکریم [illegible]
[illegible] التسلم [illegible]
الاسلام همزه نک کسریله [illegible] اسلم الرجل فی الطعام اذا اسلف فیه [illegible]
[illegible] اسلم الرجل اذا دخل فی السلم [illegible] الاستسلام [illegible]
[illegible] المسالمة میمک ضمی ولامک فتحیله [illegible] الاستلام
[illegible]
[illegible]
[illegible] الاسلیم همزه نک [illegible]
[illegible] الاستسلام [illegible] السلم [illegible]
[illegible] السلام [illegible] السلم
[illegible] السلم علی وزن جعفر [illegible]

سینک فتحی و جیمک کسریله شول اوقلره دیرلر که تیرنی اوله سهام طویل النصال معناسنه و سلجم اوزون دوه یه دخی دیرلر السلاجم سینک ضمی و جیمک کسریله
اوزون دوه یه دیرلر یقال جمل سلجم و سلاجم و سلاجمک جمعی ضم سینله سلاجم فتح سینله سلهم سینک کسری و لامک سکونیله بر جلکه اسمیدر المسلهم میمک ضمی و
کسری و میم ثانینک کسری و تشدیدیله لونی متغیر اولان نسنه ابو عبید روایتی اوزره یقال اسلهم لونه اسلهماما السم سینک فتحی و میمک تشدیدیله
دلک ثقب معناسنه و منه سم الخیاط ایکنه نک دلوکی معناسنه و سم اغز بورون و قولاق دلوکنه دخی دیرلر و سم زهر دخی دیرلر سینک فتحی
و سم هم معناسنه ده کلور یقال ما سمک و لا غمک ای همک و کاه اولور که سم مضموم ایدیلور و سم زهر ایچیرمکه دخی دیرلر یقال سمه ای سقاه السم
الطعام ای جعل فیه السم و سم قصد معناسنه ده کلور یقال سمت سمک ای قصدت قصدک و اصلاح ایتمک معناسنه ده کلور یقال سمت بینهم
ای اصلحت و سم شیشه نک اغزینی طوتمغه دخی دیرلر یقال سمت القارورة و نحوها اذا سددتها و سم نعمت خاصه لویلمغه دخی دیرلر یقال سمت النعم
السامة میمک تشدیدیله خاصه معناسنه در و ذهب لوجا قوره دخی دیرلر و سم بر نسنه نک غورینه نظر ایتمکه دخی دیرلر یقال فلان یسم ذلک الامر
من اکبابه الاول ای یسبره و ینظر ما غوره سموم الانسان ضمتیله انسانک اغزی و بورنی و قولاقی دلوکلری سمام الانسان سینک کسری و میمک تخفیفیله
بمعناها و سموم و سمام سمک دخی جمعی کلور زهر معناسنه السم سینک ضمی و میمک تشدیدیله واحدی و فتح سینله دخی واحدی اولور کبی و سینک
ضمیله قاتر بوججغی دیدکلری اوق بوججک که دریادن جیقر و بحر دریا ده جیقمز سم دیرلر المسام میم اولک فتحی و ثانینک تشدیدیله کلور و مسام جسم
بونده اولان منفذلر معناسنه در السمان سینک فتحیله اتکه بوزنی ایچنده ایکی طرف در سام ابرص میمک تشدیدی و همزه نک و رانک فتحیله بوک کلری
اهل المسمة میمک و سینک فتحیله خاصه و اقربا معناسنه در و خاصه اقربا اولیننه اهل المنجاة دیرلر السموم سینک فتحی و میمک ضمی و مدیله معروفدر
اسی یلدر که بر تیرده اسرینث استعمال اولنور السمائم سینک فتحی و یانک کسریله سموم سمک جمعیدر ذکر اولنان یلدر معناسنه ابو عبید ایتدی سموم کوندز
اسی اسی یلدر و کاه اولور کیجه ده اسنه دخی دیرلر و صرورکیجه ده اسنر و کاه اولور کوندوزده اسنه دخی دیرلر المسموم میمک فتحی و سینک سکونی
اخیرک ضمی و مدیله ذکر اولنان یل اسدوکی کون یقال یوم سموم و سم یومنا هذا السمام سینک فتحی و میمک تخفیفیله بر جنس قوشه دیرلر ده که
اولان نافه یه دخی دیرلر السامة وزننده بود اوزره و احدی ذکر اولنان قوشک بر معناسنه ابو زید روایتی اوزره السمم علی وزن العرضة
ثعلب معناسنه و سمسم کوکک بریوک ادیدر السمسام سینک فتحی و میمک سکونیله جابک اولان ادم یقال رجل سمسام ای خفیف سریع الکسمان سینک
ضمی و مابینده میم و لک سکونیله بعناه السمسم سینلرک کسریله سیر دخی یاغنک دانه سی صو سم معناسنه السمسمة وزننده بود اوزره قزل قرینجه
حمره معناسنه السماسم سینک اولک فتحی و ثانینک کسریله جمعی السنام سینک فتحی و نونک تخفیفیله دوه نک ارقه سنده اولان یرتفع
الاسنمة همزه نک فتحی و نونک کسریله جمعیدر و دکیجلر معناسنه و سنام الارض یر یوکسک اوتره سی وسط الارض معناسنه اسنمة همزه نک فتحی و نونک ضمی
بر معروف دیرنک ادیدر طغیر نام موضع قربنده السنم سینک فتحی و نونک کسریله و دکیجی بیوک اولان دوه یقال بعیر سنم اذا کان عظیم السنام
بو زمنم افق حبوده دخی دیرلر یقال ماء سنم علی وجه الارض دیو ترتفع معناسنه دخی کلور یقال نبت سنم ای مرتفع و هو کلما خرجت سمة الی فتح
اوتک اوجنده سنبله شبا لغنه اولان نسنه یه دیرلر الاسنام همزه نک کسریله مرتفع اولمق یقال اسنم الدخان اذا ارتفع التسنم تانک
فتحی و نونک ضمی و تشدیدیله یوکسک اولمق علو معناسنه یقال تسنمه اذا علاه تسنیم علی وزن التکریم جنتده بر اقاجک ادیدر قالوا بلکه ادیدر
سی تسنیم مزبوره تسنیم دیولر جنت چاده قلای و قصر کری اوزنده اقدو عنوه ادتوی و تسنیم القبر قبرک اوزنده سنام شیاللغوبوک
ایدوب دوز ایتمک السومة سینک ضمی و مدیله شول علامتدر که قیونه قیلودلر و حربده قلشی علامت دخی دیرلر یقال منه تسوم و منه النجوم
تسومو فان الملائکة قد تسومت التسویم علی وزن التکریم بر کمسنه یه مالی او ذر بنه حاکم قلمق یقال سومت فلانا فی مالی اذا حکمته فی مالک
دیو ابو عبیده روایت در و تسویم بر کمسنه یی ایلیه و کیسنه ایله ترک ایتمک یقال سوت الرجل اذا خلیته و سومه ای و ما یرید و تسویم بر قوم
اتکه دخی دیرلر یقال سومت علی القوم اذا اغرت علیهم و عثت فیهم و عث عینی مهمله و ثا مثلثه ایله فاسد قلمق در المسومة میمک ضمی
و واوک فتحی و تشدیدیله کود لو اتلر و منه قوله تعالی الخیل المسومة و مسومة علامتلو معناسنه ده کلور کقوله تعالی مسومین و اختلف فی ...
در سلین معناسنه اولورمن قولک سومم فیها الجبل ای ارسلها السائمة همزه نک کسریله بیانده اوتلین طوار ذکر اولنان معنادن ...
السام علی وزن الجال الموت طمر لری که معدنده اولور عروق الذهب معناسنه السامة علی وزن الحالة و حقارتبو دلردن و طمر سنده ...
سوته دخی دیرلر سام نوح پیغمبر علیه السلام اوغللرندن بریدر که ادیدر عرب طائفه سنک باباسی اولور السوام سینک فتحی و واوک تخفیفیله
یوبین طوار السایم یانک کسریله بعناه السوایم سینک فتحی و یانک کسریله سایمک و سائمه نک جمعی اولور ده یوبین طوارلر معناسنه السوم سینک ...

واوک سکونیله طوار اوتلقده ایکمک یقال سامت الماشیة تسوم سوما اذا رعت فهی سائمة و سوم بر متاعه بها تعیین ایلمک و سوم بر کمسنه
مذلت ایچیرو بچوره قلمغه دخی دیرلر یقال سمته خسفا ای اولیته ایاه و اورده علیه و خسف خا معجمه نک فتحی و سینک مهمله نک سکونیله مذلت در
و سوم مرور معناسنه ده کلور یقال سام فلان اذا مر و سوم الریاح مر ربا بعضه یلک اقرامسو بیرو مرور ایتمک الاسامة همزه نک کسریله طوار اوتلقده
اوتلمق استیمها ان اذا اخرجتها قال الله تعالی فیه تسیمون السوام سینک کسریله بها سوبلشمک یقال ساوم مساومة و سواما الاستیام همزه نک کسریله بر
بها صنع ایتمک یقال استام علی الشاوم تانک فتحی و واوک ضمیله بها سوبلشمک یقال تساوما السیمة سینک کسری و مدیله بر نوع بها تعیین
ایتمک یقول سمک بعید کسیمة حسنة و انه تغالی السیمة و غالی بها و یکون السیما سینک کسری و مدیله و الفک قصریله و ده علامت معناسنه قال
سیماهم فی وجوههم من اثر السجود السیما و السیماء سینک کسری و مدیله و الفک الکسنه دخی مدیله که علامت معناسنه در السهم سینک فتحی
و هانک سکونیله اوق السهام سینک کسریله جمعی او فلر معناسنه و سهم نصیبه ده دیرلر السهمان سینک ضمی و هانک سکونیله جمعی نصیب معناسنه
و سهم البیت اوک ایچنده اولدری قوده قلری اوق اغاجی که سایر اغاجلری انکله اوزنه ترتیب ایتدیلر و اکا دکره دخی دیرلر فارسیده تره و تیر خانه دیرلر
و بو تقدیردن صاحب صحاح که سهم البیت کرو اکرده خانه دیدکی سهو اولدیغی ظاهر اولور زیرا جوهری بو مقامده سهم البیت جایز الجذع
و بابدن ده الجایز الجذع الذی یقال له بالفارسیة تیر و سهم البیت عنده السهم میمک ضمی و هانک فتحی و تشدیدیله بر قسمدن شول حماسونده
اوزون اوزون خطلری اوله السرهمه سینک ضمی و هانک سکونیله قرابت معناسنه در و سهمه نصیبه دخی دیرلر السهام سینک فتحی و هانک تخفیفیله
سموم اسیسی و حرالسموم معناسنه یقال سهم الرجل علی البناء للمجهول اذا اصابه السموم السهام سینک ضمی و هانک تخفیفیله اوقلیوب متغیر اولمق و
سهام بر مرض در که دوه یه عارض اولور یقال بعیر مسهوم السهوم میمک فتحی و هانک ضمی و مدیله مرض مزبوره مبتلا اولان دوه المسهمة میمک
ضمی و هانک فتحی و تشدیدیله مرض مزبوره مبتلا اولان دوه لر یقال البعیر سهوم و ابل مسهمة السهوم ضمتیله مصدردر اوقلیوب متغیر
اولمق معناسنه یقال کلاهم و جه یسهم سهوما من الباب الاول و الخامس المصدر فیها او اطو لساهم هانک کسریله اوق اولان نادر المساهم میمک ضمی
و هانک فتحیله قرعه صالشمق مقارعه معناسنه و یقال من باب المغالبة ساهمه فسهمه اسهمه بینهم ای اقرع الاستهام همزه نک و تانک کسریله قرعه
صالشمق یقال استهموا اذا اقترعوا التساهم تانک فتحی و هانک ضمیله کذلک بربریله قرعه صالشمق یقال فساهم ای اقارعوا سهم سینک فتحی
و هانک سکونیله بر قبیله نک اسمیدر الاسلهام همزه نک و لامک کسریله بر نسنه نک دایچه سی متغیر اولمق یقال اسلهم الشیء اسلهماما اذا تغیر
و سلهم معتبر قبیله سندن بر جماعتک اسمیدر موجود اولان صحاح نسخه لرینده بو وجه اوزره واقع اولمشدر لکن خفی دکلدر که بو ماده یه
سلهم سم تغیر بزه مقدم بر وجه ذکر اولنمشدر لام اصلی اولوب زاید اولمق اعتبار ایله احتمال ایله مکرر اذکر اولنمشدر نسنه اولور دیکی
زاید اولور لو عما اعتبار و اخرلری معنا ذی یا ولمق کرک ایدی بلکه منفرعات ... ذیلنده سوا دله یاز لمق کرک ایدی

فصل الشین المعجمة

الشأم شینک فتحی و همزه نک سکونیله برنجه شهرک اسمیدر مجموعنه ولایت شام دیرلر ... و تا نیثی جایزدر و شام مصدر دخی کلور نامبارک اولمق معناسنه
یقال شأم فلان علی قومه یشأمهم فهو شائم اذا جر علیهم الشوم یعنی انلره نامبارک الکسراتی و یقال شئم علیهم فهو مشؤوم اذا صار
شوما علیهم قوم شائم الشامی اخرینه کلدیکی تشدیدیله شام شریفه منسوب اولان نسنه الشامل شینک فتحی و همزه نک مدیله فعال وزننده اوزره
کذلکدر شام سکون الهمز و ماجاء فی حرز جزیرة الشعر تحمولا علی انه اقتصر من النسبة ... سیبویه روایتی اوزره و لا یقال شام بسکون العین
علی ذکر البلد الشامی شینک فتحی و همزه نک سکونی و یانک تشدیدیله مؤنثی الشامیة شینک فتحی و همزه نک سکونی و یانک تشدیدیله مؤنثی الشامیة
فتحی و همزه نک کسری و یانک تخفیفیله بمعناه و صاحب صحاح امراة شامیة بالتخفیف دیمشدر ولکن جوهرینک قاعده سی نسبه نک یانی یقال ...
یمانیة و یمانون مثل ثمانیة و ثمانون و امراة یمانیة ایضا دیو بو کلامی تخفیف قیاس اولان مسموع تخصیص ایلمکدن اشعار ایدر
ذکر اولنردن اوزره المشأمة میمک و همزه نک فتحی و شینک سکونیله میسره معناسنه در که میمنه نک مقابلی در کرمص لیجانب دیکدر الشأمة
شینک فتحی و همزه نک سکونیله بعناه یقال قعد فلان شأمة المشأمة میمک ضمی و الفک مدیله و همزه نک فتحیله صول جانبه اوبورمق یقال یا فلان
شائم بامحابک ای خذبهم شامة ای ذات الشمال و یقال نظرت یمنة و شأمة یعنی صاغه و صوله نظر ایلدم الشوم شینک ضمی و همزه نک سکونیله
نا مبارکلک که میمنک نقیضیدر المشؤوم میمک فتحی و شینک سکونی و همزه نک ضمی و مدیله نا مبارک اولان کمسنه
الاشائم همزه نک فتحی و یانک کسریله اشأمک جمعی شوم معناسنه و صول ال معناسنه دخی کلور و یسل شائم ایامنک نقیضی اولور که ایامن ایمنک جمعیدر
مبارک معناسنه و صاغ ال معناسنه دخی کلور ما اشأم فعل تعجب درحال معناسنه شوم اولکی دیکدر یقال ما اشأم فلانا و العامة تقول ما ایشمه

التشائم فتحیله وهمزه نک ضمیله ... شوم عد ایتمک یعنی تشاموٴ ... شامه نسبت ایتمکه دخی دیرلر ... الاشام ...

لی الشام مثل نفیس و نکوص اشام همزه‌نک فتحی وهمزه ثانیه‌نک فتحیله افعل وزننده ... مصدر معناسنه کلور ... شوم ...

... الاشائم همزه‌نک کسریله افعال وزننده ... شام ... الشام الرجل اذا اتی الی الشام الشیم فتحتینله ...

... الشبم ... الشبام ... الشتم ... الشحم ... الشخم ... الشدم ... الشرم ... الشظم ... الشغم ... الشکم ...

[illegible]

الشکیم ... الشلم ... الشمم ... الشیم ...

[illegible]

لاشی اولان اکی بونه دیرلر لیس معناسنه مراد ایلایین لرینه بوکن بعید اولور **الصادم** صادک کسریله کیجی قلیچ و صادم پیاده اولان کسنه یه دخی دیرلر یقال
رجل صادم ای جلد شجاع **الصرامة** صادک فتحیله شجاعت یکیتلک دور زنا و معنا یقال صرم صرامة **الصرم** فراکوکچه لبل نظم معناسنه و صریم صبحه دخی دیرلر
بیل اصیه ادن اولور و صریم کسلن نسنه یه دخی دیرلر مقطوع معناسنه قال الله تعالی فاصبحت کالصریم ای احترقت و اسودت **الصریمة** صادک فتحی
و رانک کسری و مدیله عزیمت معناسنه در یعنی بر نسنه یه مراد ایدوب توجه اتمک معناسنه در و صریمه بر بیوک توده ایرلی باده یه دخی دیرلر یقال انقی
صریمة و صریمه بر بلوک نسنه یه دخی دیرلر یقال الصریمة من غضا و من سلم و غضا و سلم ایکی جنس اغاجدر و صریمه شول یره دخی دیرلر که ایکی
الصیرم علی وزن حیدر بر کیجه ده بر کره یمک یقال فلان یاکل الصیرم ای یاکل فی اللیل و النهار مرة و صاحب صحاح بو مقامده صیرم و صیرمه
الصکم صادک فتحی و کافک سکونیله اوردمق و تیمک تقول صکمه اذا ضربته و دفعته **الصکمة** تنیانشدر و جید کون بر کیجه ده بر کره اکل اتمکدر
صادک فتحی و کافک سکونیله حکم ایتمک و یرمک صدمه و شدت معناسنه **الصواکم** صادک فتحی و کافک کسریله شوابد دهر معناسنه یقال حکمة صواکم الدهر
و یقال الفرس یصکم اذا عض لجامه و مدراسه یعنی اوبانی ابچروب باشن او زتسه **الاصلم** همزه نک و لامک فتحیله قولقلری دیبندن کسلمش کسنه یقال رجل
اصلم اذا کان مصلم الاذنین کانه مستاصل الاذنین خلقة **الصلامة** صادک کسریله ناسدن بر جماعت **الصلامة** صادک کذلک کسریله اصلمه دیمک
استیصال معناسنه **الاصلخمام** همزه نک و لامک کسریله اباغ اوزره طورمق یقال اصلخم اصلخماما اذا انتصب قائما **المصلخم** میمک ضمی و حانک کسری و اخرینه
میم تشدیدیله اباغ اوزره طوران کمسنه ثابت معناسنه **المصلخم** صادک و لامک و دالک بهله نک فتحی و خانک مجمه نک سکونیله برکی اولان دوه ارکلرینه
معناسنه و اخرینه اولان میم زایده در **الصلدم** صادک و دالک کسریله برک اولان ات یقال فرس صلدم ای صلب شدید و ذنن مزبور اوزره دخی
الصلدمة صادک فتحی و دالک کسریله برک اولان باش یقال راس صلادم ای صلب **الصلادم** صادک فتحی و دالک کسریله برک اولان نسنه معناسنه **الصل**
علاوه فی الدرجة ای دشمن در بر نسنه طوقنمان و بعضلر صلقم اخرینده اولان میم زایده در دیدیلر **الصلام** صادک کسریله شدت اعز بر کنده کلرکم
الصم صادک فتحی و میمک تشدیدیله شیشه دبرکی اتک تقول صممت القارورة من الباب لا اول اذا شددتها و صم عصا ایله اوردمغه دخی دیرلر یقال
صم بالعصا اذا ضربه بها و طاشله اوردمغه دخی دیرلر یقال صمه بحجر اذا ضربه بر و صم هلاک اولمق معناسنه ده کلور یقال صم صدام ای هلک و بو کلام
بر داعا محلنده ذکر اولنور ذیرا بر کمسنه هلاک اولدقده اواز ی چیقمز اولور اوازنک صداسی ایشدلمکدن قالدی و عربلر کرحمت حصاة بدم دیوک
فان ذبابه چوق اقمقدن کنایت در یعنی شول قدر قان اقدیکه بر طاشی براغسه لر دی یره دوشمیوب قان اوزره دوشدی کنده و بو
معنادن تکلملری العتیبس صمی ابنة الجبل دیو کی قوللری و بعضلر ابنة الجبل دن مراد صدادر دیدی **الاصمام** همزه نک کسریله شیشه نک اغزین بغلامق مفاد
اصممت القارورة ای جعلت لها صماما و صمام شیشه قپاغنه دخی دیرلر **الصم** نک تخفیفیله صاغر اولمق **الاصم** نک تخفیفیله صاغر اولان
کسنه و اصم برکی و صمو طاشه دخی دیرلر و زمان جاهلیتده رجب آیه شهر الله الاصم دیرلر ذیرا رجب آینده اسلحه ... اصم دیوکلرن اشهر حرمدن اولوب
اثره اوازه و قتال هنکامه و جنک جرالداولمیوب و زمزمه صیاح و قعقعه سلاح اشدلمدکی ایچون دیدیلر **صمام** صادک فتحی و میمک تخفیفیله
و اخرینک کسریله اوزره بشیله قطام کبی افت و داهیه معناسنه در یقال صم صمام ای زیدی و یقال صمی ابنة الجبل و ابنة الجبل بلایه و دخی دیرلر بعضلر
فتنه و حصانه دخی اطلاق اولنور دینه کم الاه برود الحی صمام بو کلمه د که ابن سیم تکلمنده ذکر اولنور و فی الصماء موافقه الکوثی معناسنه
صادک فتحی و میمک تشدیدیله و الفک مدیله افت و داهیه معناسنه و صماء شدیده معناسنه ده کلور یقال فتنة صماء ای شدیدة و اشتمال الصماء جمع بدنه
اثوابی اورتوک کبی اورتک و اعرابده احرامی صاغ جانبندن صول الیه الیوزدن معا ستر ایدوب ... اوردنه الوب صول جانبنه اتوب صول الیه اوزندن
وصول لوونده ستر ایدر ابو عبیده بیاننکه اشتمال الصماء فقها به کی اوزره بو بزی اودنده در حیثیتله که اکتفی اقدن ادوق ثوب اولمیوب اکا
بر جانبدن قالدروب منکب اخرینه اوزره وضع ایدوب شویله که انلرن فرجی ظاهر اولور یعنی تمام ستر ایدمیه دیمکدر اشتمل فلان الصماء دیرلر کویا که اشتمل
فلان الشملة التی تعرف بهذا الاسم یکه معناسن دیلرلر ذیرا بو اشتمالده بر نوع دور یعنی برادوننده بر بو عند **الصمم** صادک کسری و میمک تشدیدیله
ارسلان اسملرندندر و داهیه یه دخی صم دیرلر افت و بلا معناسنه **الصمة** صادک کسریله بهادر اولان ادر رجل شجاع معناسنه و صمه ارکک یلانه دخی دیرلر
الصم صادک کسری و میمک تشدیدیله خلیج یعنی و دیدبن الصمة بو معناده ماخوذ اولنمشدر **الصمتان** صادک کسری و میمک تشدیدیله او دیدایلر عمله
عباد ند **الصمیم** صادک فتحی و میمک کسری و مدیله بر نسنه نک خالصنه یقال هو فی صمیم قومه و صمیم بر نسنه نک اشهرینه دخی دیرلر صمیم الحر و صمیم البرد لا شدید
و صمیم شول کسنه ... **الصماعان**? صادک فتحی و میمک تشدیدیله برک یر ادر غلیظ معناسنه
و صمان دمل عالج جانبنده بر برک دخی اسمیدر **الصمصام** صادک فتحی و میمک سکونیله شول کسکین قلیج در که برنسنه یه اوردقده بو دن دونمز **الصمصام**

شودطر اقدر کبیرد فاقازیلور **الاشبان** همزه نک و بانک فتحیله ایکی بوک ادیه **صدبن اثیم** کذلک همزه نک و بانک فتحیله تابعین دن برکسنه نک ادیدر **فصل الصاد**
الصتم صادک فتحی و تانک سکونیله درتوده معناسنه در یقال جمل صتم ای غلیظ و رجل صتم کذلک و صتم محکم معناسنه ده کلور یقال شیء صتم ای محکم تام
الصتم صادک ضمی و تانک سکونیله جمعی و حروف صتم حروف ذلک ماعدا سنه دخی دیرلر و حروف ذلق الی دراق لا میم و نون و میم حرفلردر **الصتم** نک فتحی
کذلک درتوده معناسنه در ابن السکیت روایتی اوزره یقال عبد صتم و جمل صتم **الصتمة** کذلک تخفیفیله مؤنثی یقال ناقة صتمة و ثعلب تحریکیله انکار
ایدوب تسکینی ترجیح ایدوب صاحبکی دیمش و صتم سکون عینله تام معناسنه در فرا روایتی اوزره یقال الف صتم و مال صتم ای تام یقال اسوالیم
ایضا **التصتیم** علی وزن التکریم بر نسنه یی تام ایتمک تکمیل معناسنه یقال الف مصتم ای مکمل **الاصحم** همزه نک و حانک فتحیله شول قرمزکه صره یه مایل
همزه نک و حانک فتحیله بر جبلک اسمیدر **الصحماء** صادک فتحی و حانک سکونی و الفک مدیله تونلو اولان شهر کثیر الغبار معناسنه و صحماء بر اوتک
دخی اسمیدر **الاصحیمام** همزه نک کسری و حانک کسری و میمک مدیله اوت صاری صحامه یقال اصحامت البقلة اذا اصفارت **الاصطلام** همزه نک و طانک
کسریله اباغ اوزره طورمق تقول اصطخمت **المصطخم** میمک ضمی و حانک کسریله اباغ اوزره طوردن کمسنه تقول انا مصطخم اذا انتصب قائما جزم
نسخه لرنده اصطخمت فانا مصطخم اذا انتصب قائما واقع اولمشدر ظاهر بو در که اول تانیدن مقلوب در و بعض نسخه لرده المصطخم و افتعال
میم اخرک تشدیدیله بو دخی صحیح در کلمه ذیرا افتعال بابنه ده افعلال بابنه ده کلور **الصدم** صادک کسری و دالک سکونیله برکسنه یه جیوه ایرتمک
تقول صدمه صدما من باب ضرب اذا ضربه بجسده و فی الحدیث الصبر عند الصدمة الاولی یعنی هر مصیبتک نهایتی صبردر لکن نجم و ثوابه
ابتدا سنده در اولان صبر در و بوجهر بو حدیث شریفده صدمتان تعبیرنده حکمه ده کتور مشدر منابعی لان متقدم کثیر بکلیه **المصادمة** معه
ضمی ده اانک تحقیقیله بری برینه چاروتمق
تانک فتحی و دالک ضمیله طوقشمق **الاصطدام** همزه نک و طانک کسریله بو معناده یقال صادمه فتصادما
و اصطدما **الصدمتان** صادک فتحی و دالک کسریله انک ایکی جانبی و طرفی بشارتی معناسنه **الصدام** صادک کسریله بر مرض در که طوارلرک باشنده
اولور و عامه صداع معنوم قلورلر قیاس دخی بو در **الصرم** صادک فتحی و رانک سکونیله کسمک قطع معناسنه تقول صرمت الشیء صرما من الباب
اذا قطعته و صرم کسنه نک کلامنی قطع اتمکه دخی دیرلر تقول صرمت الرجل اذا قطعت کلامه و صرم خرما اغاجنک یمشن قطع اتمکه دخی
یقال صرم النخل اذا جزه و جذه و ال معجم نک تشدیدیله خرما کسمکه دیرلر و صرم دری معناسنه دخی کلور جلد کبی فارسیده چرم دیرلر
الصرم صادک ضمی و رانک سکونیله اسم در کسلمک معناسنه **الاصرام** همزه نک کسریله خرما کسمک زمانه قریب اولمق یقال اصرم النخل اذا حان لها ان یصرم
اصرام فقیر اولمقه دخی دیرلر یقال اصرم الرجل اذا افتقر **الاصادم** همزه نک و صادک کسریله کسیلمک انقطاع معناسنه **التصادم** تانک فتحی و رانک ضمیله
تقاطع معناسنه **التصریم** علی وزن التکریم تقطیع معناسنه و تصریم الحبال ایپلری کسوب پاره پاره قیلمقه تشدید تکثیر اچوندر و حبالی جمع صیغه سی
کتوردی که هر باری کسلدکده حبل تعدد اولور دیو دمیقدر و صاحب صحاح بو بکته دن غفلت ایدوب حبالی جمع ایله حبال صادک فتحی و نفسک فتحه
پاره پاره کردن کوده دیدی
تحتنده و رانک ضمی و تشدیدیله تقطیع معناسنه در **المصرمة** میمک ضمی و رانک فتحی و تشدیدیله شول ناقه در که
انک ممه لرینه کسرلر سوتی چیقماغله ناقه یه قوت کلسون دیو و بو ابو عمرو روایتی در مصرمة الاطبا کاه اولور ممه برنسنه عارض اولوب دکونه
اولور بر جیبنلکه اصلا سوت کلمز اولور دخی طار بهله نک فتحی و بانک سکونیله دوه نک اسمیدر **الصرم** صادک کسری و رانک سکونیله خالص بجمعه
اولور در **الاصرام** جمعی همزه نک فتحیله بیوت مجتمعه من الناس معناسنه **الاصیادم** همزه نک فتحی و رانک کسری ایله کذلک جمع **الصرمة** صادک کسری
بر قطعه دوه سوریسیدر اوتوز عدد مقداری اولور بر پاره بولوت **الصرمة** صادک کسری و رانک فتحیله جمعی دوه سوریلری معناسنه **الاصرمان** همزه نک
و رانک فتحیله قوزغون و قرغه ذئب و غراب معناسنه ابن السکیت ایتدی ... دیر ایلر که اصرمان دیبلر خلایقده منقطع اولورلر بز اوتری **الصرام** صادک فتحی
سکونی و الفک مدیله شول بر ذبر که انده صو اولیه **الصرام** صادک کسریله خرما کسمی **الصرام** صادک فتحیله بعناه و بو تعبیر دن صاحب صحاحک صرام و نحره
و الکریز ... بزه ده ... بری ... کره غلط اولدیغی ظاهر اولور ذیرا جوهری باب دالده اجتناب نحل جاد آه الی ثمنه و هذا زمن الجداد و الجداد و مثله
الصرام و الصرام و القطاف و القطاف دیمشدر و قطاف اوزوم کسمه دیرلر جداد خرما کسمه دیرلر کلیرکپ بسیلاوم اولور که صرام دخی خرما کسمی در **الصرم**
صادک ضمیله شول سوروندن قلان ثمنه در که نقضیر دن پایع قالوب عند الاحتیاج صاغیلور و تعذیر مایی تجزیه ایلک تقعیه تبیدکون انسوی معفیه و بو طار
ضعیف ولور غنه بناء و احتیجی اتری حرام اسماء حریرة و اسماء واحده ... و بلا اسماء زیرد **المصرم** میمک کسری و رانک فتحیله ایکی ابلیکی
اکری دموی کراتو کیله ایکی تراش ایدر منجل المغازل معناسنه در بو مقامده صاحب صحاح مصری ... ایتدی صحیح و کلام فرنجی اولور
جوهر نیک المصرم منجل المغازل دیدیکی دلالت ایدر ذیرا مغازلی مغزلک جمیع در و مغزل ایک اشلین کمسنه در و فارسیده جرد تن قالبیده

صادك فتحى و ميمك سكونيله بمعناسى و صمصام عمرو بن معدى كربك قليجيدر دخى اسميدر التصميم على وزن التكريم سرده يا يغرى نسنه ده محكم اولوب اوزره
اولمغه ديرلر يقال صمم فى السير وغيره اذا مضى و تصميم برنسنه يه اقتضا و شدت ايدرك چيكمكه ده ديرلر يقال صمم اى عض و نيب ثم لم يرسل
ما عض و تصميم قليج كموكه ايريشوب كمكى دخى كسمكه ديرلر يقال صمم السيف اذا مضى فى العظم و قطعه و تجزاك يرنه دلت كلوب قطع المربة [illegible]
ديرلر الاصمام همزه نك كسريله برنسنه يى صاغر اتمكه يقال اصمه الله فصم و اصمام صاغر اولمغه دخى ديرلر يقال اصم عن السؤال و اصمام بر كمسنه يى صاغر
بولمغه دخى ديرلر تقول اصممته اذا وجدته اصم التصامم تانك فتحى و ميمك تشديديله صاغر دكولكن صاغرلق اظهار اتمكه يقال تصامم اذا ارى
من نفسه انه اصم و ليس به الصنم نحنلر كه كافرلر طبيعتلر شمن شونك معربيدر و شمن دخى معناسنه در ديديكه جوهرينك عباراتي بودر لكن
لغات فارسيه ده شمن بتخانه كافرلره ديمشلردر حتى بو بيتده استشهاد اولنمشدر بيت بت پرستى كرفته ايم همه • اين جهان چون بتست ما شمنيم •
ملكر لفظ مشترك اوله دخى ظاهر اوله الصهم صادك كسرى وهانك سكونيله چيرده و قرده خالص اولان نسنه يه صهم كه جمعى اصهام در
هابنم فتحه ده زاين صدد و صهام مدحورى اولان دوه يه ديرلر و صهيم شول كمسنه يه دخى ديرلر كه مراد ايتديكى نسنه دن اخر جانبه ميل ايتمز الصوم
فتحى و واوك سكونيله ايچمكدن و طعامدن و جماعدن امساكه دخى صوم ديرلر الصيام صادك كسريله بمعناه يقال صام الرجل يصوم
صوما و صياما الصوم صادك ضمى و واوك فتحى و تشديديله صائمك جمعى الصيم صادك كسرى و يانك فتحى و تشديديله كذلك جمعى يقال قوم صوم و صيم
و صوم كونه اورته اولمغه دخى ديرلر يقال صام النهار صوما اذا قام قائم الظهيره و صوم بر ساكن اولمغه دخى ديرلر دكوزه ديو معناسنه و صوم
آت يم يمكه دخى ديرلر يقال صام الفرس صوما اذا قام على غير اعتلاف و صوم سكوت معناسنه دخى كلور منه قوله تعالى انى نذرت للرحمن صوما قال ابو عبيد
صياما صوم ده قوش تخته و كافر كنيسه سى و برجنس اغاجه دخى ديرلر هذيل لغتيدر اوزره الصومان صادك فتحى و واوك سكونيله صيام معناسنه
المصام ميمك فتحيله آتك طورديغى يرموقف فرس معناسنه المصامة كذلك فتحيله بمعناه الصامية يانك كسريله شول بكره دركه دونيه يقال البكرة ذو خرق
الصامية يعنى التى لا تدور و قيل التى لا تقوت الطعام الصام كذلك يانك كسريله طعامدن كلا دن و سيرودن نفس منع ايدن كمسنه ابو عبيده ذكر
اوزره **فصل الضاد** الضبادم ضادك فتحى و رانك كسريله شول ارسلاندركه شديد الخلق در يعنى اعضاسى قوى در الضبم على وزن
اسم معناسنه در ضيغم كبى وزنا و معنا و ضبم شويله دركه ضبيمك يانك عينى يعنى مجرده تبديل اولنشدر و اصحاب اشتقاقده بعض كمسنه ضبم در ديدى
باء موحده ايله ضبمدن مشتق اولمق اوزره قبض معناسنه احد زبره اولان ميم زايده اولمغله الضجم فتحتيله اكرىلك عوج معناسنه و ضجم در ديدى
اكرى اولمق و اغزك برى اكرى اولمغه دخى ديرلر التضاجم تانك فتحى و جيمك ضميله اختلاف يقال تضاجم الامر بينهم اذا اختلف الاضجم همزه نك
فتحيله بوينى اكرى اولان كمسنه التضاجم ميمك فتحى و جيمك كسريله اغزى اكرى اولان ضبيعة بن اضجم ضادك ضمى و بانك تخفيفيله صيغه تصغير اوزره
و اضجم همزه نك و جيمك فتحيله عرب طايفه سندن برقومك اسميدر الضخم ضادك فتحى و خانك سكونيله هر نسنه نك قرمو ده سى الضخم و زن بوداوزره توتنار
الضخمات ضادك فتحى و خانك سكونيله جمعى قرمو ده نسنه لر معناسنه خا ساكن اولدوغى صفت اولدوغى بناء در زيرا تحريك عينى اسم اولديغى وقتنا
اولور حفنات و ثمرات كبى الضخام ضادك كسريله كذلك ضخمك جمعيدر يقال قوم ضخام الضخامة ضادك فتحيله قرمو ده اولمق معناسنه الضخم ضادك كسريله
و خانك فتحيله بمعناه تقول ضخم ضخامة و ضخما مثل لب بالخاس مثل عوج الضخام ضادك ضميله كذلك ضخمه صفتيدر قرمو ده اوبى معناسنه الاضخم
و خانك فتحيله زياده قرمو ده اولان نسنه يقال هذا اضخم منه و كاه اولور اخره شعرده مشدد قيلورلر حالت وقفده زيرا طايفه عرب بعض
تخنيا قبلى متحرك اولان حرف اوزره وقف ايلسه نشد قيلورلر و يقولون هذا نجد و عامر جعفرا الاضخمة همزه نك و خانك فتحيله شول نسنه
عورت اى صغر سن بقد صغر لوكوز بكيجى د غلظ مع المراة معناسنه الضرام ضادك كسريله آتشك شعله لنمه سيدر حلفا ايله يا كا نبيه نسنه المرجلة
حاء مهمله ايله شول اوقه ديرلركه انوكله حصير اوردلر و ضرام شول حرده او دونه دخى ديرلركه انوكله آتش طوتشدرور الضرمة فتحتيله جزه بر اوجنى
اوجنى آتش اولور يا خود شول يا دشى ديدكلرى اوتدركه اوجنه آتش اولور و نابح حزمه كاه اولور احمر معناسندن كنايت اولور يقال ما بها
نابح ضرمة اى احد الضرم فتحتيله جيعه و ضرم حرارت غالب اولمغه دخى ديرلر يقال ضرم الرجل اذا اشتد حرارته و بر كمسنه نك اجلغى محكم اولمغه دخى ديرلر
يقال ضرم الرجل اذا اشتد جوعه و آتش يالكلنمغه دخى ديرلر يقال ضرمت النار اذا التهبت و الكلمن الباب الرابع الضريم ضادك فتحى و رانك كسرى و مديله
يانمش حريق معناسنه التضرم و رانك ضمى و تشديديله آتش يالكلنماق الاضطرام همزه نك و طانك كسريله آتش يالكلنماق و تضرم غضبدن يالكمك دخى ديرلر
يقال تضرم عليه اذا تغضب الاضرام همزه نك كسريله آتشى يالكلنمدرمق التضريم على وزن التكريم بمعناه يقال اضرمتها شدد للمبالغة الضرم ضادك فتحى
و رانك كسريله شول آتدركه زياده بورك سكرده يقال فرس ضرم اذا كان شديد العدو و ضرم آج اولان كمسنه يه ديرلر جايع معناسنه و ضرم طوشنجانك

معرود

معروف نوشته بوردسنه دخى ديرلر فرخ العقاب معناسنه الضرزم على وزن الدحرج زياده ايصرجى اوزره مصرا ولمغه الضرزم ضادك و زانك
كسريله زياده ايصرجى ايلانه يقال افعى ضرزم اى شديدة العض و ابن السكيت ايتدى ضرزم شول ناقه يه دخى ديرلركه سودى از اوله قليلة اللبن معناسنه
ضرزميه وزنا و معنا بلكه اندن مقلوب اولور دنه كم مرو و اتيج و ابن السكيت ايتدى ضرزم عربلرك رجل ضرزمة ديدكلرى قولك بعضنه ماخوذدر ضادك
و رانك كسرى و اخرينه زانك تشديديله بخيل معناسنه اخرينه اولان ميم زايده اولمشدر و بعضلر ايتدى ضرزناقه ده قوته ديرلر كرمشته اولان
و لكن ايكى سى الجرة بكتلكه اثر يا فه قالمش اولا الضرغامة ضادك كسرى و رانك سكونيله ارسلان اسد معناسنه الضرغم على وزن الدحرجة يهادر
يريه ارسلانه كبى حمله قيلانه يقال ضرغم الابطال بعضها بعضا فى الحرب اذا فعل فعله الضغم ضادك فتحى و غينك سكونيله ايصرمق تقول ضغمته
اذا عضضته الضغامة ضادك ضميله شول نسنه دركه انى ايصرروب بوقش اوله ابن دريد روايتى اوزره الضيغم على وزن جبر ارسلانه بصرجى
معناسنه در يا زايه دد ابو عبيده روايتى اوزره و ضيغم ارسلانه دخى ديرلر الضم ضادك فتحى و ميمك تشديديله برنسنه يى برنسنه يه قوشمق الانضمام
همزه نك و ضادك كسريله برنسنه يى برنسنه يه قوشمق تقول ضممت الشئ الى الشئ فانضم اليه المضامة ميم اولك ضمى و تانك تشديديله ايكى نسنه برينه قوشلمق
اولمق التضام تانك فتحى و ميمك تشديديله برقاچ كمسنه بر برينه منضم اولمق يقال تضام القوم اذا انضم بعضها الى بعض الاضطمام همزه نك و
كسريله برنسنه يى قبلمق اشتمال معناسنه يقال اضطم على الضلوع اذا اشتملت الاضامة همزه نك كسرى و ضادك سكونيله برقاچ اوراق برنسنه جمع ايكن
اضباره معناسنه عامه تحريف ضبرو ديرلر الاضاميم همزه نك فتحى و ميمك كسرى و مديله جمعى ضبره لر معناسنه يقال جاء فلان باضامة من كتب و اضمامة من
دخى ديرلر اوات ضباق الاضاميم ديرلر جماعتلر كبى معناسنه الضمام ضادك كسريله شول نسنه دركه انوكله برنسنه يه ضم اولنور الضمام ضادك
فتحى و نانك كسريله شول ارسلاندركه هر نسنه يى بر برينه ضم ايدر الضمضم على وزن الهدهد بمعناه و ضمضم خشمناك اولان كمسنه يه دخى ديرلر يقال
رجل ضمضم اى غضبان و ضمضم بر رجلك اسميدر الضيم ضادك فتحى و يانك سكونيله ظلم اتك معناسنه و يقال ضامه يضيمه الاستضامة همزه نك و تانك كسريله
بمعناه يقال استضامه اذا ظلمه المضيم ميمك فتحى و ضادك كسرى و مديله ظلم اولنمش كمسنه المستضام همزه نك ضمى و تانك فتحيله بمعناه يقال رجل مضيم و مستضام
اى مظلوم و يقال ضمت اى ظلمت على البناء للمجهول و فيه ثلاث لغات ضيم الرجل كما قلنا فى بيع الضيم ضادك كسرى و مديله طاغك برجانبى ناحية الجبل معناسنه
و جمعى اضيام در و بعض لغت قراكو اولمسى و طخم جماعت معناسنه ده كلور يقال
فصل الطاء الطخم طانك فتحى و خاء معجمه نك سكونيله دفعة كلن بيوك سيل و طخمة الليل كيجه نك دفعة قرانكو اولمسى و طخم جماعت معناسنه ده كلور يقال
انا طخم من الناس اى جماعة الطخم طانك ضمى و صانك فتحيله همزه و ذى اوزره زياده جنكاور كمسنه يقال رجل طخمة اى شديد العراك الطحمار طانك فتحى و حانك
سكونيله جسيل و بندر الطحرمة على وزن الدحرجة طولدرمق يقال طحرم السقاء و طحرمه بمعنى اذا ملاء و طحرمه يابه كريش طلب قمه دخى ديرلر تقول طحرم
الفرس اذا وثبها الطخم طانك فتحى و خاء معجمه نك سكونيله برون او زرنده اولان قرار الاطخم همزه نك و خانك فتحى ايله شول طاوره دركه برون او زننده
سيفته وزره اولا يقال الكبش الطخم و فرس الطخم و بوده كرا و لنان ادغم ده لغتدركه ادغم دخى بوزره اولور كسياه اولانه ديرلر الطرم طانك كسرى و رانك
سكونيله قيا و زبد معناسنه و طرم كذلك بعض لغتده باله ديرلر عسل معناسنه الطرم طانك فتحى و رانك كسرى و مديله قالين بولوت بى كثيف معناسنه
الطارمة طانك ضمى و رانك تخفيفيله دينلر اوزره اولان باشلاق الاطرام همزه نك كسريله دشلر بالك اولمق يقال اطرمت اسنانه الطارمة رانك
كسريله اغاجدن اولان او قاقه معربيدر الاطرخمام همزه نك و رانك كسريله بوزن لو قاوه الدر دوب تكبر اتمكه يقال اطرخم اطرخماما اذا شمخ بانفه و تعظم
المطرخم ميمك ضمى و خانك كسرى و اخرنده ميمك تشديديله شول يكت دركه خوب اولوب خلقت اعضاسى تمام اوله الطرهمة على وزن الدحرجة بركمسنه كوزل
اوكنز نجاق يقال اطرهم الرجل اذا اطرهم الرجل اطرهماما المطرهم ميمك ضمى و هانك
كسرى و ميمك تشديديله معتدل اولان يكت الاطرهمام همزه نك و رانك كسريله معتدل يكت قوملغه يقال اطرهم الرجل اطرهماما و مثل طلسم طسم طانك فتحى و سينك سكونيله عاد دن برقبيله در ملك اسمى مشترط و مثله ود الطسوم خفيف بول بوز توز
طسم طانك فتحى و سينك سكونيله عاد دن برقبيله ملك اسمى [illegible] الطواسيم طانك فتحى و سينك كسرى و مديله طسم سوره لرى دركه قرآن عظيم ده
مرلو طسم يقال الطسم الطريق مثل طمس على القلب و هو من الاول و اشفاق الطواسيم طانك فتحى و سينك كسرى و مديله طسم سوره لرى ذوات
و ادوات على خلاف القياس جمع اولنمشدر و طواسين دخى بويله در على ما قيل و بالطواسيم التى قد ثلثت و بالحواميم التى قد سبعت و صواب ذوات
برسوره نك مضافاتى كلمه جمع اولنور مثل ذوات طسم و ذوات حم ديمكدر العطام طانك فتحيله هر اكل اولنان نسنه دكاه اولور طعام تعبير ايله
غنيمه اولنور بر معناسنه و فى الحديث ابى سعيد كنا نخرج صدقة الفطر على عهد رسول الله صلى الله عليه وسلم صاعا من الطعام او صاعا من شعير
الطعم طانك فتحى و عينك سكونيله شول نسنه دكه ذوقله معلوم اولور ديمكدر طعمه ايلسون يقال طعمه مر و طعام اشيها او لغو لذت دخى ديرلر يقال
ليس له طعم و ما بفلان طعم اذا كان تمادغش ارق او لوبه جه لذتة اولنه ديرلر الطعم طانك ضمى و عينك سكونيله طعام در و مصدر دخى
كلور طا عنوه معناسنه يقال طعم يطعم طعاما من الباب الرابع و طعم اكل معناسنه ده كلور و يقال لفلان قل طعم اى اكله الطعام عينك كسريله طعام اكل ايدجى

صوم
ضبم
ضجم
ضخم
ضرم

ضغم
ضم
طخم
طرم
طسم
طعم

باخود طابجی مثل غنم یطعم وهو غانم نته کم باری تعالی فاذا طعمتم فانتشروا ابیا مرشرر فاذا اکلتم معناسنه وکذلک من لم یطعمه فانه منی بیورلمشدر
لم یذقه معناسنه الطعمة طانک ضمی وعینک سکونیله اکل اولنه جق محل ما کله معناسنه جعلت هذه الضیعة طعمة لفلان وطعم جربه کبی بونده دخی بیورلور
عفیف الطعمة وخبیث الطعمة اذا ردی الکسب الطعمة طانک کسری وعینک سکونیله بر نوع اکل ایتمکه دینور یقال فلان حسن الطعمة والشربة الاستطعام
وتانک کسریله طعام طلب ایتمکه دینور یقال استطعمه اذا سأله ان یطعمه وفی الحدیث اذا استطعمکم الامام فاطعموه یعنی صلوة ایچنده امام حصر اولوب
ایتسه سزانی فتح ایدکز الاطعام همزه نک کسریله یدرمک تقول اطعمته الطعام واطعام خرما اغاجی یمیشه ایرشمکه دخی دیورلر یقال اطعمت النخلة اذا
ادرک ثمرها الاطعام همزه نک کسری وطانک تشدیدیله خرما قوروغی لذت بولمقه یقال اطعمت البسرة اذا صار لها طعم واخذت الطعم بو صیغه
افتعال اولور واطلب کبی طلبدن واطرد کبی طرددن الطعوم طانک فتحی وعینک ضمی ومدیله یمکه یرار طوارده دینور وسمز اوله الطعیم طانک فتحی
کسری ومدیله بمعناه یقال جزور طعوم وطعیم اذا کانت الغثة والسمینة وجزور جیکه وذلی مبحجه نک ضمی ومدیله بوغز لمش دن المستطعم میمک ضمی
وعینک فتحیله آتک طوداقلری جانقلر ومرسن معناسنه اصمعی تحقیق ... الفرس ان یدق مستطعم یعنی طوداقلری بونقه اولمق مستحب اولور
یدوع دالله ودایلو واقع اولمشدر ولکن ذاتنده المطعم میمک کسری وعینک فتحیله زیاده یجی اولان کمسنه مرزوق معناسنه المطعم میمک ضمی
سکونی وعینک فتحیله بخلو اولان کمسنه مرزوق معناسنه المطعمة میمک ضمی وطانک سکونیله وعینک کسریله یای قوس معناسنه وبایه مطعوه [illegible]
صید طعام اتدوکیجون [illegible] المطعام میمک کسری طانک سکونیله اطعامی وضیافتی چوق اولان کمسنه المتطعم میمک ضمی
ضمی وتشدیدیله بر نسنه یه طاتمق ومنه قولهم تطعم تطعم یعنی طعامدن اولا طادوب چاشنیسنی کوردکده اشتها بولور المطعمان
وطانک سکونی وعینک کسریله قوشک ایاقلرنده ایلرو طوران بر پرمغی الطعام طانک فتحی وعینک تخفیفیله شول کمسنه دیرلرکه ذی اولوب
طوقلغندن متابعه واحد وجمع یونده برابر اولور وطعام کذلک قوشلرک اچنده دیرل الطعامة وزنده مذبور اوزره طعامک
بری معناسنه مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور بنعام ابل نعام کبی در [illegible] وبو لفظده فعل تکلم اولنمز وبوندن بر نسنه مشتق اولمز
معلوم دکلدر الطلح حانک ضمی ولامک سکونیله [illegible] دیرلر اکرچه حقیقتده [illegible]
دیرلر [illegible] وفی الحدیث انه صلی الله علیه وسلم مر برجل معالج طلحا لاصحابه فی السفر فقد عرق فقال لا یصیبه حر جهنم الاطحمام
همزه نک ولامک کسریله بو ترکیب [illegible] الطرخمام کبی در وزنا ومعنا یقال اطلخم الرجل اذا شمخ بانفه وتکبر واطلخم کیجه
قرانکو اولمقه دخی دیورلر یقال اطلخم اللیل اذا تحنک طلخام طانک کسری ولامک سکونیله بر موضعک اسمیدر الطلخام وزنده
دنیله دیکدر الطلخم طانک وحانک ضمی ولامک سکونیله [illegible] معنیت اولان صو معناسنه یقال جاء السیل فطلم [illegible]
الاول ای دفنها وسویها [illegible] ورکیه [illegible] طم قیلی قرینه دخی دیرلر یقال طم شعره اذا جزه الطامة [illegible]
جوق وغالب اولان فتنه یقال بوق کل طامة طامة [illegible] الطموم [illegible]
یقال طم شعره طموما اذا عقصه المطموم میمک فتحی وطانک سکونی [illegible] صاحب یقال شعر مطموم الاطمام
کسریله قیلی قرینک زمانی قرب اولمق یقال اطم شعره اذا حان له ان یطم ای یجزه الاستطمام همزه نک وطانک کسریله بمعناه التطمیم علی وزن التکریم
قوش یوواسنه قونمق یقال طمم الطائر تطمیما اذا وقع غصن الطمیم [illegible] یقال مر یطم طمیما [illegible]
وعدوا سریعا الطمطم طانک کسری [illegible] الطمطمانی
ضمی ومیمک سکونی ویانک تشدیدیله بمعناه الطهم طانک کسری ومیمک تشدیدیله [illegible] وبو سببدن مال کثیره دخی اطلاق اولنور یقال جاء بالطهم
والرم ای بالمال الکثیر [illegible] المطهم میمک ضمی وهانک فتحی وتشدیدیله هر نسنه دن تمام اولوب جامع الجمال اولان
[illegible] دخی دیورلر ومنه الحدیث فی وصف النبی علیه السلام لم یکن بالمطهم ولا بالمکلثم ای لم یکن بالمدود الوجه ولا بالمدحرج [illegible]
الوجه [illegible] اولان یوزه [illegible] وبو رنده [illegible] یقال رجل [illegible]
المتطهم [illegible] وهانک ضمی وتشدیدیله [illegible] تقول تطهمت الطعام اذا کرهته الطهم طانک فتحی وهانک سکونیله [illegible]
استکراه [illegible] ما ادری ای الطهم هو طهمان طانک فتحی وهانک سکونیله بر کمسنه اسمیدر الطیم طانک فتحی ویانک سکونیله [illegible]
[illegible] فصل الظاء الظادم ظانک فتحی وهمزه نک سکونیله [illegible]
[illegible] الظلم ظانک فتحی ولامک سکونیله بر کمسنه یه تعدی اتمک وبونک اصلی بر نسنه یی محلنده وضع اتمیوب غیری یره وضع اتمکدر [illegible]

ولم یظلم منه شیئا ویقال اشبه اباه فما ظلم وفی المثل من استرعی الذئب فقد ظلم یعنی قورده قیونی کودمکی طلب ایدن ظلم ایدر ذکر اولنان جوهری
روایتیدر قاموسده مصدر حقیقی فتح ظا ایله دیمشدر الظلامة ظانک ضمی ولامک
بمعناها وظلیمه بوغورده اولمدینی ایچیلی سوده دخی دیرلر
الظلمة میم اوکنک ضمی ولامک کسریله بمعناها ایضا التظلم تفعلدن ولامک ضمی وتشدیدیله بر کمسنه یه ظلم اتمک یقال تظلمنی فلان ای ظلمنی مالی وتظلم بر
کمسنه نک ظلمندن شکایت اتمکه دخی دیورلر یقال تظلم علی ابنائه للمجرمین اذا اشتکی ظلمه التظالم تانک فتحی ولامک ضمیله بوغز ظلم ایدرک یقال تظالم القوم
المظلم علی وزن التکریم بر کمسنه یه ظلم نسبت اتمک تقول ظلمت فلانا تظلیما الی الظلم الانظلام همزه نک وظانک کسریله ظلم تحمل اتمک یقال انظلم اذا احتمل الظلم
الاظلام همزه نک وظانک کسریله بیوون صوفیمق وبو افتعالدن طایی تایه قلب ومشدد ومنه اوچ لغت وارددیو ذکر اولنان دیری دخی
لی وطاء مهمله ایله ادغام ایدوب اطلام دیمکدر که اکثر لغات ددوبو دخی حرف زایده دا ادغام اتمکله کوردکده طایی ظاء معجمه قلب ایدوب
طای ظاء ده ادغام اتمکدر اصطجج کلمه سنده لغت ایکی ددبرینه ذکر اولنان وبری اصحح دده نته کم بوردده الظلیم ظانک کسری وتشدیدیله ظلمی چوق اولان
کمسنه کثیر الظلم معناسنه الظلمة ظانک ضمی ولامک سکونیله قرنکولق که نورک مقابلیدر الظلمة ضمتینله ذکر اولنان معناده لغتدر الظلم ظانک ضمی ولامک
فتحیله قرنکولقلر معناسنه الظلاق ضمتینله کونک جمیع الاظلام همزه نک کسریله قرنکولق ایلمک یقال اظلم اللیل یا اظلم همزه نک ولامک فتحیله فعل تعجب
ما اضوءکبی علی خلاف القیاس الظلام ظانک فتحی ولامک تخفیفیله اول لیل معناسنه وظلام مصدر دخی کلور ذهاب نور معناسنه یقال ظلم شوالیل
یعنی اظلم الظلماء ظانک فتحی ولامک سکونی والفک مدیله ظلمت معناسنه وکاه اولور صفت معناسنه دخی کلور لیلة ظلماء دیرلر ظلمة معناسنه ظلم تحتیله بر
لفظدرکه هر نسنه دن اول معناسنه استعمال اولنور یقال لقیته ادنی ظلم ای اول کل شیء واول اجمع بو نک معنا اولی الظلم القرب دیرکه هر نسنه نک تعیینی اولی
نسنه نک تعیین لفظ اول دیکدر ظلم تحتیله شخص معناسنه اولمق اوزده وخلیل اپتدی اول ذی ظلم دیکدر یعنی هر زیاده نسنه یه یقین لفظندر
شدابون نسنه دن اول دیکدر وبوندن فعل مشتق دکلدر الظلم ظانک ضمی ولامک فتحیله شول اوچ کیجه در که دم کیجه لرینک عقبنده اولور ودم
کیجه لری شول اوچ کیجه در که ایام بیض کیجه لرینک عقبنده اولور وایام بیض کیجه لری اون اوچنجی اون دردنجی اون بشنجی کیجه در وقیاس
سکون لامله کلمکدر ایکی زبرا ظلمانک جمیعدر حمرا ایله حمر کبی المظلوم میمک فتحی ولامک ضمی ومدیله شول سوده دیرکه بوغورتی اولمزدن اچیله الظلیم ظانک فتحی و
کسریله ومدیله بمعناه وظلیم دکنده موتشنه دخی دیرلر الظلم ظانک فتحی ولامک سکونیله بلوفک سوده بوغورت اولمزدن اچیلمک یقال ظلم وطلب له اذا
سقی منه قبل ان یروب ویخرج زبده وظلم دوه یی بلا مرض بوغزلمقه دخی دیرلر تقول ظلمت البعیر اذا نحرته من غیر داء ودوه نک صوی اول ایرشمدن دکره برده
دخی دیرلر یقال ظلم الواد اذا بلغ الماء منه موضعا لم یکن بلغه قبل ذلک وظلم دیشک قیبلنسنه وجوهرینه دخی دیرلر بو حیثیتکه زیاده واق اولور
سوده مایل اوله قلیجک جوهری کبی الظلوم ضمتینله جمعی دیشمه اولان جوهر لری معناسنه الظلومة میمک فتحی ولامک ضمی ومدیله شول قادنلی یودرکه
مقدما قادنلش اوله فصل العین العیام عینک فتحیله عاجز اولوب یرندن قبلاولان کمسنه وصاحب صراح عیامی سفتدان صعب بلا لغنیه بر
عام مابو کیجی دیمشدر العتمة فتحتینله یتسو نمازی وقتی دده خلیل یتسو عتمه کیجه نک قرنگسنه دخی دیرلر ظلام اللیل معناسنه وعتمه شول سوده دخی دیرلر
انطلدمه سنه صاغلن عشنده کتود ویقال حلبنا عتمة العتم عینک فتحی وتانک سکونیله کیجه قرانکو اولمق وعتم اکلمکه دخی دیورلر یقال عتم قراه ای
ابطأ العتوم شول ناقه دکه سودی بر مقدار اقرانکو لوخ اولدقده صاغلور العاتم تانک کسریله کچ کلن کمسنه یقال جاء ناضعیف عاتم ای بطیء ممس
ویقال قری عاتم ای بطیء کذلک التعتیم علی وزن التکریم کذلک اکلمک یقال اعتم قراه تعتیما اذا ابطأه ویقال لما عتم ای ما فعل کذا ای
لبث وما ابطأ ویقال ضرب فما عتم ای فما احتبس فی ضربه وعامه ضرب فما غب دیرلر تخفیفیله وبابلر تعتیم بر نسنه دن امتناع اتمکه دخی دیورلر
وتعتیم یقیسو وقتنه یاخود کیجه قرانکوسنه سیر اتمکه دخی دیورلر یقال اعتمنا تعتیما ای سرنا فی ذلک الوقت وتعتیم فدانک بتمکه دخی دیورلر
یقال اعرست الوتد فما عتم ای ما ابطأ ووردی دال مهمله ایله احر ما فداننه دیرلر الاعتام همزه نک کسریله کیجه قرانکوسنه داخل اولمق تقول
عتمت من العتمة کما تقول اصبحنا من الصبح العتم عینک ضمی وتانک سکونیله یبان زیتونی اغاجی العتم عینک فتحی وثاء مثلثه نک سکونیله قانون کوکی
اکرکه صادیمق یقال عتم العظم المکسور اذا انجبر علی استواء وعتمه انا تعتیما ولا یتعدی وعتم عورت مزادہ یه یعنی طلوچخمی سیرکه دکه دخی
یقال عتمت المرأة المزادة اذا اخرزتها غیر محکم الاعتام همزه نک وتانک کسریله دکیش یرلرندن دکمکه عونه المثل ان لا اکن صنعا فانی اعتم یعنی اکر استاده
کلسم ده اولمزسم قندانشکرم والاعتام استعانه دخی دیرلر یقال خذ هذا واعتم به ای استعن العثمة عینک وثانک فتحیله شرپیوا اولان ناقه
ابو عمرو روایتی اوزره العثم عینک وثانک کذلک فتحیله عثمثمه مذکری سوزیه اولان [illegible] دوه معناسنه وعثمثم ارسلانه دخی دیرلر
ابو عمرو دمریون عثمثم دیو لیم برکی نصدده غنده دوتری العثوم عینک فتحی وثانک سکونیله [illegible] معناسنه وعثوم دیشی فیله دخی دیرلر

غنوی روایتی اوزره وبا للو فودده خ غیثوم دیرلر ابو عبید روایتی اوزره العتام عینک فتحی و یانک سکونیله براغاجک اسمیدر عثمان
عینک ضمی و ثانک سکونیله امیر المؤمنین عثمان رضی الله عنه وعن جمیع الصحابه حضرتلرینک اسم شریفیدر وطوی دیکله معروف قوشک یاوروسنه دخی دیرلر
فرخ الحباری معناسنه العجم فتحتینله جمع اصولدن بر نسنه که عجم ایرمغه دخی دیرلر یقال عجمت العود عجما من الباب الاول اذا عضضته لتعلم صلابته من خوره
خور خاء معجمه و واو ساکنه ایله ضعفه دیرلر و عجم تجربه معناسنه دخی کلور یقال ما عجمتک عینی منذ کذا ای ما اخذتک [illegible]
یقال رأیت فلانا فما عجمته عینی تجربه کا نه تعرفه و صغیر بوی بوغزده امتحان ایتمکه دخی دیرلر یقال لا الوذ بعجم [illegible] اذا فر بالشیء [illegible] و عجم [illegible]
تحریک ایتمکه دخی دیرلر و عجم سیاهلت نقطه قومغه دخی دیرلر تقول عجمت التاء اذا وضعت علیها النقطتین العجم فتحتینله خرما چکردکی نوی معناسنه و
هر نسنه که ماکول اولان نسنه نک ایچنده اوله اکا عجم دیرلر اوزم چکردکی کبی مثلا العجم فتحتینله [illegible] بر چکردکی معناسنه [illegible]
لیس لهذا الزمان عجم قال بعضهم و العامة تقول عجم بالتسکین و عجم عرب و لمیته دخی دیرلر و عجم چکردک کون [illegible] خرما اغاجنه دخی دیرلر العجماء
فتحتینله برکه اولان قیال صخور صلابه معناسنه العجمی فتحتینله و اخرنده یانک تشدیدیله عجمک واحدیدر روم ایله رومی کبی العجم عینک ضمی و جیمک سکونیله
عجم معناسنه در نته کیم عرب عرب معناسنه در العجمة وزن مزبور اوزره کلام واضح اولمامق تقول فی لسانه عجمة و عجمة الرمل قومک اخرنه دیرلر
العجم عینک ضمی و جیمک فتحی و تشدیدیله شول [illegible] اولان او تلقه دن کفایت این عجمة العضا [illegible]
ماخوذ در ذکر اولنان اشجارک [illegible] معناسنه العجماء عینک فتحی و جیمک سکونیله حیوان بهیمه معناسنه و فی الحدیث جرح العجماء جبار
جیمک ضمی و بانک تخفیفیله هدر معناسنه در و حیوانه عجمه دیرلر نطقه قادر اولمدوغیچون و عجماء اعجمک مؤنثیدر دخی کلور و [illegible] الکلام اولیان
عبدت معناسنه و صلاة النهار عجماء دیو کلدی صلاة نهارده جهر ایله قراءة بولنمادوغیچون ندن الاعجم همزه نک و جیمک فتحیله هر نطقه دن کلمه
قادر اولمیه اطلاق اولنور المستعجم میمک ضمی و جیمک کسریله بمعناه و اعجم کذلک و افصح سوز بلمیه نه دخی دیرلر عرب طائفه سندن اولورسه دخی ومنه
زیاد الاعجم الشاعر و اعجم کذلک لسانده عجمه اثری اولانه دیرلر هر نه دکلو عجمی تکلمنده فصیح دخی اولورسه الاعجمان همزه نک و جیمک فتحیله
الاعجمون کذلک مزبورلرک جمعیدر الاعاجم همزه نک فتحی و جیمک کسریله کذلک جمعیدر قال الله تعالی ولو نزلناه علی بعض الاعجمین الاعجمی همزه نک و جیمک فتحیله
و یانک تشدیدیله اعجمه منسوب اولان نسنه یقال لسان اعجمی و قلب اعجمی و لا تقل رجل اعجمی یعنی رجل اعجمی جائز دکلدر [illegible]
مکرر که اعجم و اعجمی بر معنایه اولا [illegible] و قعس ایله اقعس کبی [illegible] دیرلر و بو ذکر اولنان [illegible]
کلامنه و افصح اولور [illegible] و عجم شول [illegible] دیرلر [illegible] العواجم عینک فتحی و جیمک کسریله دیشلر
المعجم میمک و جیمک فتحیله نفس معناسنه یقال رجل صلب المعجم اذا کان عزیز النفس المعجمة وزن مزبور اوزره [illegible] معناسنه ده کلور یقال ناقة ذات
معجم ای ذات سمن و [illegible] الاعجام همزه نک کسریله نقطه قومق تقول اعجمت الحرف التعجیم علی وزن [illegible] ولا یقال عجمت ومنه حروف المعجم
حروف المقطعة التی اکثرها بالنقط من بین سایر الامم و معناه حروف الخط المعجم کما تقول مسجد الجامع و صلاة الاولی ای مسجد الیوم الجامع
و صلاة الساعة الاولی و بعضا حروف المعجم حروف الاعجام معناسنه در دیکه مخرج اخراج معناسنه و مدخل ادخال معناسنه اولدوغی کبی اعجام
شانده اولان حروف دیک اولور و اعجام کتابی مبهم قلمق یعنی [illegible] فصیح ایتمکه دخی دیرلر تقول اعجمت الکتاب علی خلاف قولک اعربته المعجم میمک ضمی و جیمک فتحیله
کلیدلو قپو یقال باب معجم ای مقفل الاستعجام همزه نک و تانک کسریله مبهم و مغلق اولمق یقال استعجم الکلام اذا استبهم العجمجمة عینک و جیمک فتحیله
اولان ناقه [illegible] وزنا و معنا ابو عمرو روایتی اوزره العجرم عینک و رانک کسری و جیمک مابینده سکونیله قصیر القامه اولوب شدید الجسم اولان
کمسنه العجادم عینک ضمی و دالک کسریله شدید اولان کمسنه [illegible] العجرمة عینک و رانک کسریله بر جنس اغاجک اسمیدر
العجرمة علی وزن الدحرجة سرعت معناسنه العدم فتحتینله بر نسنه نک یوقلغی تقول عدمت الشیء اعدمه عدما من الباب الرابع یعنی فقدته
خلاف القیاس لان القیاس فی المصدر المتعدی سکون العین و عدم فقر معناسنه ده کلور العدم عینک ضمی و دالک سکونیله کذلک فقر معناسنه در
فتحی اولنی مضموم قلمسی عین الفعلی ساکن قیلورسین مفتوح قلدیغک وقتین متحرک قیلورسن جهد ایله جهد و صلب ایله صلب و رشد ایله رشد
و حزن ایله حزن کبی و بر نسنه یه قادر اولماماق [illegible] دخی دیرلر یقال ما یعدمنی هذا الامر ای یعدونی ای یتجاوزنی الاعدام همزه نک کسریله بوده
یقال اعدم الله اعداما افتقار معناسنه ده کلور یقال اعدم الرجل اذا افتقر المعدم میمک ضمی و دالک کسریله فقیر اولان کمسنه العدیم عینک فتحی و دالک
کسریله فقیر اولان کمسنه العدام عینک فتحیله رطبده بر نوعدر که مدینه ده [illegible] العدامة عینک ضمی و دالک
تخفیفیله بر موضعک اسمیدر بنی جشم قبیله سنه منسوبدر العذم عینک فتحی و ذال معجمه نک سکونیله بر نسنه یه جفا ایله ایصرمق و اکل ایتمک و عذم برکمسنه یی

دلیوب

دلیوب لوم ایتمکه دخی دیرلر و عذم دفع معناسنه دخی کلور یقال عذمه عن نفسه من الباب الثانی ای دفعه العذمة عینک فتحی و ذالک کسریله [illegible]
اسمدر لوم معناسنه در العذائم عینک فتحی و یانک کسریله جمعیدر العذوم عینک فتحی و ذالک کسریله جفا ایله ایصیرانه یقال فرس عذوم الذی یعذم باسنانه
ای یکدم العرم عینک فتحی و رانک کسریله شول یوکسک طپراقدر که صویی بغلامق ایچون ایدرلر [illegible]
عرم در و عرم بدخوا و لینه دخی دیرلر عارم معناسنه [illegible] العرم عینک فتحی و رانک سکونیله کمک کمورمک تقول عرمت العظم
اعرمه من الباب الاول و الثانی اذا تعرقته و عرق کمکدن اتی المغه دخی دیرلر و عرم [illegible] اغاجی [illegible] دخی دیرلر یقال عرمت الابل الشجر
نالت منه التعرم فتحتینله و رانک ضمی و تشدیدیله [illegible] تقول تعرمت اذا تعرقت العرام عینک ضمی و رانک فتحی و تخفیفیله
شول کمکدر که اندن ایرلمش اوله عراق کبی در وزنا و معنا و عرام بدخوا [illegible] دخی دیرلر العارم رانک کسریله بدخوا اولان کمسنه یقال صبی عارم
الفرس و شول اغاجدر که [illegible] العرامة عینک فتحیله بدخوا [illegible] یقال عرم یعرم عرامة من الباب الاول و الثانی الاعرم همزه نک و رانک
فتحیله شول نسنه در که انده سواد و بیاض اوله و الاعرم شول صوده دیرلر که قیون ایله کچی قاریشیق اوله یقال قطیع اعرم اذا کان ضانا و معزی العرم
عینک ضمی و رانک سکونیله اعرمک جمعیدر یقال بیض القطا عرم و قطا [illegible] دیمکله معروفدر [illegible] العرماء مؤنثیدر یقال حیة عرماء ای فیها
سواد و بیاض العرمة عینک ضمی و رانک سکونیله قیون طوداغنده اولان بیاضدر العرمة فتحتینله [illegible] جمع اولدوغی یر مجتمع الرمل معناسنه در
کذلک شول خرمنه دیرلر که دوکولوب [illegible] صاورلمیچون جمع اولنه العربة عینک ضمی و رانک فتحی و بانک سکونیله بنی [illegible] منسوب قومدر
[illegible] معناسنه العرمرم عینک و رالرک فتحیله چوق عسکر جیش کثیر معناسنه عرام الجیش عینک ضمی و رانک تخفیفیله عسکرک کثرتیدر
العرنة علی وزن الدحرجة بورنک ایلروسی و مقدم الانف معناسنه یقال کان ذلک علی رغم عرنته ای رغم انفه [illegible]
و عرنه کبی در وزنا و معنا [illegible] العرزام عینک کسری
و زانک سکونیله شول [illegible] العرزم عینک و زانک کسریله [illegible] الاعرنزام همزه نک و زانک کسریله
[illegible] اولمق العزاهم عینک ضمی و هانک کسریله فربه اولان ناقه جراهم کبی در وزنا و معنی یقال ناقة عزاهمة ای ضخمة العزم عینک فتحی و زانک
سکونیله بر نسنه یی اشلمکه تمام توجه ایتمک العزم عینک ضمی و زانک سکونیله بمعناه العزامة عینک فتحی و زانک کسریله و مده بمعناه کذلک تقول عزمت
علی کذا عزما و عزما و عزمة و عزیما اذا اردت فعله و قطعت علیه قال الله تعالی ولم نجد له عزما ای عزیمة امر و عزم اندیشه دخی دیرلر یقال عزمت
علیک بمعنی اقسمت علیک الاعتزام همزه نک و تانک کسریله کذلک [illegible] یقال اعتزمت علی کذا بمعنی عزمت و اعتزام [illegible]
اولمغه دخی دیرلر العزائم عینک فتحی و یانک کسریله افسونلر رقا معناسنه العزوم علی وزن [illegible] شول ناقه در که [illegible]
قالمش اوله اصمعی روایتی اوزره و عزوم [illegible] دیو [illegible] العسم فتحتینله بر مرضدر که ال و ایاقده اولور [illegible]
مفصلی [illegible] الاعسم همزه نک و سینک فتحیله ذکر اولنان مرضه [illegible] اولان کمسنه العسماء عینک فتحی و سینک سکونیله
مؤنثیدر یقال رجل اعسم و امرأة عسماء العسم عینک فتحی و سینک سکونیله طمع ایتمک یقال هذا الامر لا یعسم فیه ای لا یطمع فی مغالبته المعسم
میمک فتحی و سینک کسریله محل طمع یقال ما لک قبل فلان معسم ای مطمع العسوم ضمتینله و العسم عینک فتحی و سینک سکونیله بر قومک ایچنده داخل اولمق یقال اعسم
الرجل بنفسه وسط القوم من الباب الثانی اذا اقتحم حتی خالطهم [illegible] فی حرب [illegible]
کسب ایتمکه دخی دیرلر یقال فلان یعسم ای یکتسب لاهله و یعمل بنفسه فی الارض الاعسام همزه نک کسریله [illegible] الاعشام همزه نک
و ثانک کسریله قیون [illegible] العشمة عینک و شین معجمه نک فتحیله زیاده [illegible] اولان
کمسنه عشبة کبی در لفظا و معنی یقال شیخ عشمة و عجوز عشمة ای [illegible] العشم فتحتینله [illegible]
غاشم عاشم نام [illegible] العبثوم عینک فتحی و بانک سکونی و ثانک ضمی و [illegible]
اوزومی العبثمة وزن مزبور اوزره ذکر اولنان اوتک بر دانه سی العصم عینک فتحی و صادک کسری و میمیله هر نسنه نک بقیه سی و اثری دیرلر
کرک قطران اثری اولسون کرک خنا اثری اولسون کرک غیری اولسون العصم عینک و صادک سکونیله بمعناه اصمعی ایتدی [illegible]
[illegible] تقول اعطینی عصم حنائک ای ما سلت منه [illegible] دیرلر العصم عینک
و صادک سکونیله منع ایتمک یقال عصم الطعام ای منعه من الجوع و عصم حفظ معناسنه ده کلور تقول عصمت من الباب الثانی اذا حفظته
و عصمة بیوق باغنه دخی دیرلر قلاده معناسنه الاعصام همزه نک فتحیله جمعیدر قلاده لر معناسنه العاصم صادک کسریله حفظ ایدیجی و [illegible]

معصوم معناسنه دخی کلور قال الله تعالی لا عاصم الیوم من امر الله فانه قیل یجوز ان یراد لا معصوم ای لا ذا عصمة فیکون فاعلا بمعنی مفعول
صادک کسریله دیو کلوک طعامک کیتیه دیسوب معناسنه و ابکا ابو عاصم دیو کلوری جوعی منع ایتدوکیچون بنده سنه کم ذکر اولندی العصوم عینک
و تانک سکونی و صادک ضمی و تنویله جوق یپی کمسنه اکول معناسنه الانعصام همزه نک و عینک کسریله صقلنمق و نتقول عصمة فانعصم الاعتصام
همزه نک و تانک کسریله ممنوع اولمق نتقول اعتصمت بالله اذا امتنعت بلطفه من المعصیة و اعتصام برنسنه یه یاپشوب اوزرینه محکم اولمغه دیرلر
الاستعصام همزه نک و تانک کسریله بو معناده یقال اعتصم به و استعصم یعنی العصم عینک فتحی و صادک سکونیله کتبک تنک تقول اعصم بعصم عصمانی اذا اکتب
المعصم میمک کسری و صادک فتحیله قولده اولان بلزک یری موضع سوار معناسنه الغراب الاعصم همزه نک و صادک فتحیله شول قرغه دیرکه اوزری
قنادی و ایاقلری اولیه زیرا قوش جنسنک قنادی ال مثابه سنده در بعضلر ایتدی بو برکلامدر که عزیز الوجود اولنده استعمال اولنور لا یکون الا نادر
و بعضا لعنوق دیرلر انکلانه و عصوق حامله اولان اته دیرلر و بعض الادونه کرکس بو مرده سنه دیرلر و اصمعی ایتدی اعصم شول اهو یه دیرلر که
ایاقلرینک بری یا ایکیسی بیاض اوله و عوام العصم العصام عینک فتحی و صادک سکونی والکه ایاقلرینه بیاض اولمغه دیرلر ابو عبید ایتدی اعصم بر النده بیاض اولمغه دیرلر
یقال عنز عصماء النده بیاض اولان کچی معناسنه العصم عینک ضمی و صادک سکونیله جمعی النده بیاض اولان کچیلر معناسنه و قتی اکثر النده
بیاض اولسه اکا اعصم الیمنی یا خود اعصم الیسری دیرلر و اکر بیاض ایکی النده اولسه اکا اعصم الیدین دیرلر و قچی انکا ایکی النده اولدقده
ماعدا بوزنده دخی بیاض اولسه اکا تجیل دیرلر اعصم دیمزلر و قچی بر الده اوله و غیرنده بوزنده بیاض اولسه اکا اعصم دیرلر تجیل
دیمزلر که برالک بیاضنه سعادن اولان بیاض وجادتده اعصیت ذیل قلنر العصام عینک کسریله شول ایپه دیرکه انکله قربه یی قولده تعلیق
ایدرلر و شول قابه دخی دیرلر که قربه بغلانور انکله کوتردلر و اعرابک ما و دادک باعصام دیدکلری قولبه بنده عصام نعمان بن منذرک بیشیکجی
اسمیدر و فی المثل کن عصیاما و لا تکن عظامیا و بو مثل نابغه نک شعرندن ماخوذدر و نفس عصام سودت عصاما و علمته الکر و الاقداما
یعنی عصام منسوب اوله عظمة و تکبره منسوب اولمه دیمکدر معنای شعرده عصامک کبری عظمتی فرقیهم اوله الاعصام همزه نک کسریله قربه یه
باغ اتمک یا خود قربه بر قولب تاکمک تقول اعصمت القربة اذا جعلت له عصاما و اعصام سمره یا خود ذکره باغ اتمکه دخی دیرلر و دوشمامک ایچون
اعصمت فلانا اذا هیأت له فی الرجل و السرج ما یعتصم به لئلا یسقط اذا اتی و تمسک نتیجه منه ان یصرعه و اخلته اعصار
صاحبنه یلدرمت قلاغه دخی دیرلر یقال اعصم الرجل بصاحبه اذا لزمه العواصم عینک فتحی و صادک کسریله بر شهرلرک اسمیدرکه انطاکیه
انطاکیه دو بعنی کوزنده العصم عینک فتحی و ضادک ضمیله دوکلی و ضادک سکونیله شول دیه اغاجه دیرکه انکله تاشیر حبابه دوستی قیلر
انجه دخی دیرلر که او جنده بو مقلری و اردر انوکله بغدای باک ایتمکه دخی صاو دلر و عصم بای قبضنه سنده دخی دیرلر و عصم دنه
قوبروغی دنبه دخی دیرلر که قوبروق سنکی دکی برده و صاحب قبضه یه قبضه معناسنه اولنور فرق ایتمکده حالا کرمی
قاموسک غیرنده کلامندن فهم اولنان اکثرنده دکی عینی مفتوح اولمقدر الاعضة همزه نک فتحی و ضادک کسریله جمعی العظم عینک کسریله
تجیل اولنور یقال عظم الشیء عظما مثل کبر انتفاش بالعظیم عینک فتحی و ظانک کسری و تنویله عظیمله متصف اولان کمسنه العظام عینک ضمی و ظانک
تخفیفیله معنا العظم عینک ضمی و ظانک سکونیله بر نسنه اکثری و معظمی عظم عینک ضمی و ظانک سکونیله بر کلمه درکه تعجب معناسنه استعمال اولنور
یقال عظم البطن بطنک یعنی عظم یس بخفف و منقول اولور یعنی ظانک ضمه سی تخفیف ایدوب حرکتنی ما قبلنه ویردلر و بو مدح معناسنه
و یا خود ذم مقامنده استعمال اولنور و هرنسنه که نعم طریقنده اولمق صحیح و لمثله انکه تخفیف و سطنک حرکتنی ما قبلنه نقلی صحیح و شول که
و بئس طریقنده اولمسی صحیح و کلده اوزره نقل مز بو دخی صحیح و کلده هر فرد کلمه تخفیف جایز اولور دیه یعنی حسن الوجه و حسنک بوجه
وحسن الوجه و حسنک دیوس بسکون السین و حسن الوجه یدیرس بضم الحاء و سکون السین و قد حسن و حسنک دیو سین بضم الحاء
و سکون السین دیرا نعم کلمه سی قد ایلا استعمال اولنمق جایز اولمز اما قد حسن و حسنک دیرس بفتح الحاء و سکون السین تخفیف بلا نقله
اولنور و غنون او تری و سایرکر دخی بونکا او زده قیاس ایله الاعظام همزه نک کسریله بر نسنه یی تعظیم ایتمک التعظیم علی وزن التکریم بمعنا
اعظم الامر و عظمه اذا فخمه الاستعظام همزه نک و تانک کسریله بر نسنه یی عظیم عد ایتمک یقال استعظمه اذا اعده عظیما و استعظام تکبره دخی دیرلر
التعظم تانک فتحی و ظانک ضمی و تشدیدیله تکبر معناسنه درکه العظم عینک ضمی و ظانک سکونیله اسم در تکبر معناسنه التعاظم تانک فتحی و ظانک
ضمیله بر نسنه او کوز دنمک نتقول تعاظم امرکذا و نتقول اصابنا مطر لا یتعاظمه شیء ای لا یعظم عنده شیء العظیم عینک فتحی و ظانک کسریله
نازل اولشدیدکه کسر ایدوب دهر دن یری دو المعظم میمک ضمی و عینک سکونیله بمعناه الاعظامة همزه نک کسری و عینک سکونیله بیقدو دیکه ...

عصم
عظم

العظامة عینک ضمی و ظانک تشدیدیله بمعنا هاکه کم العظم فتحنده او لوق کریا
... الحالة سی او دلوینه نعبلر صغر لو کوز نمک ایچون العظم عینک فتحی و ظانک سکونیله کک استخوان معناسنه العظام عینک
... بلنده و عظم الذراع قولک قالین یری مستغلظ الذراع معناسنه العظلم عینک و لامک کسری و ظانک ماینده سکون ایله جوید
... ایجی کمکل معناسنه و عظم الرجل دو یا لانک اغاجی که الات اسبابدر او لا العظلم عینک و لامک کسری و ظانک ماینده سکونیله
... دی و دکرا انوکله بو باد لر و لسنا فاسیوم الکانیل دیرلر و بعضلر ایتدی او سه دیو کلری نسنه دو که عوم نبلر قالنه حکر و عظم قراکوکچه یه دخی
اولان او لنور علی سبیل التشبیه العقم عینک فتحی و قافک سکونیله بوجنس الاجم العقم کوز لک عینک فتحی و قافک سکونیله بمعنا العقر عینک کسری و قافک
... کسریله بمعنا هاکه کم و عقم مصدر دخی کلور عقمت کوز غورمیو معناسنه الاعقام همزه نک کسریله عظیم قلمق یقال اعقم الله رحمها نعمت علی ما کم
... الماتم نقیل اولور و بر عصوقو نغه دخی دیرلر یقال عقمت مفاصل یدیه بروجید علی البناء للمجهول اذا یبست فی الحدوث بقیم اصلاح لشرکین
العقام عینک فتحی و قافک تخفیفیله و لوکسته سین کسنه عقیم معناسنه و حرب عقیمده دخی دیرلر و بدخوا اولان کسنه یه دخی دیرلر سی الخلق
... و عقام کوز کمسه شولدر ضده بر کرکه حقنه قابل اولمیه و قیس عین مضموم و المعتدل لکن سمیع اولان فتح در المعاقم میمک فتحی و قافک کسریله
... اوکلان مفصلر دو المعقم میمک فتحی و قافک کسریله و اصح بقال للوسیع عند الحافر معقم ارکه معقم و للعرقوب معقم و معقم حمان جونده
اولان عقده یه دخی دیرلر بعوی معناسنه العقم عینک ضمی و قافک سکونیله رحم مفسد اولوب طعوبه نمغه دیرلر و عقم طوغمو ماین عق بابرلر دخی
دیرلر العقی عینک ضمی و قافک سکونی و اخرینه یانک تشدیدیله مغلق اولان سوز یقال کلام عقمی ای غامض المعقیم سوز کسنه ده که اکا و کله
... ولد عقیم ای لا یولد له و الملک عقیم لان الرجل قد یقتل ابنه اذا خافه علی الملک و ریح عقیم شول یله دیرلر که اشجاره تاثیر و لقاح بلمولید
... یوم عقیم دیو قیامته دیرلر اندن صکره اخر کون کلمدوکیچون الاعتقام همزه نک و تانک کسریله قویو قازدوقده صوبه قریب و لذت دن یرکی
... قادمقه دخی دیرلر صوبک طعمی بلمک ایچون تاکه طعمی نیو اوله دیه یا فنیه دخی قادلوب کوتیع اولا التعقم فتحنده و قافک ضمی و تشدیدیله
... تورقادمق یقال تعقم اذا احتفر المعاقم میمک ضمی و قافک فتحیله خصومت ایتمک تقول عاقمت فلانا اذا خاصمته العکم عینک کسری و کافک
... مکنیله بو نکک بر جانبی عدول معناسنه العکماد و دن مزبود او وزده تثنیه سی بوکتا بلری معناسنه و عکم شول کلیمه بر کرکه نساطانیه یه اکا ذخیره
العکم عینک فتحی و کافک سکونیله متاع بغلامق تقول عکمت المتاع اذا شددته و عکم دوه یه یوک یوکلتمکه دخی دیرلر تقول عکمت البعیر اذا شددته
... العکم و عکم یوک تاینه دیو لرنه کم الان مرود و انکی و عکم برکسنه ذیاده دن منع اولمغه دخی دیرلر یقال الحکم عنا فلانا عکما اذا صرفت
... عنا و عکم انتظار دخی دیرلر یقال لم یعکم فلان ای لم ینتظر العکام عینک کسریله شول ایپدرکه انوکله یوک بغلرلر التعکم علی
وزن التکریم بر کمسنه ایچون یوک یوکلتمک تقول عکمت الرجل العاکم اذا عکمه له اسنن فوالک حلبة الناقة ای حلبتها الی و تعکیم دوه یه زیاده سبزه
دخی دیرلر تقول عکمت الابل تعکیما اذا سمنت و حلبت تجاعیه شیم المعکم میمک ضمی و کافک کسری و تشدیدیله ای صف رجل معکم ای یکثر اللحم
فرخ و اکثر بیلر یوک یوکلتمکه معاونت ایتمک تقول اعکمته اذا اعنته علی العکم العکرمة عینک کسری و کافک سکونیله دیشی کوکرجین کبوتر ماده
معناسنه و عکرمه بر قبیله دکه باباسی دیو دکه اول عکرمه بن حفصه بن قیس عیلان دور و کاه اولور عکرمه دخی دیرلر لام فرقده سنه بوجودن
... معناسنه و علم بر نسنه یه عالم اولمق و علم سنیحانه دخی دیرلر رایت معناسنه و علم بر کسنه نک
العلم فتحنده علامت و علم طاغه دخی دیرلر جبل معناسنه و علم قیصناه قلا قدری نشان دخی دیرلر و علم فتحنده العلماء عینک فتحی
اورت طوداغی یاروق اولمسه الاعلم همزه نک و لامک فتحیله یو قاروغی طوداغی یاروق اولان کمسنه کم الان مرود و انکی
و لامک سکونیله و لامک تنویله مونثی اوست طوداغی یاروق اولان عورت معناسنه العلم عینک کسری و لامک سکونیله بیلمک نتقول علمت الشیء اعلمه علما
الابع ایضا اذا عرفته و باب مغالبه ده عالمت الرجل فعلمته اعلمه دیرس ضمله اکا علم غلبه قیلدم العلم عینک فتحی و لامک سکونیله طوداق یارمق تقول
علمت شفته اعلم علما من الباب الثانی مثل کسرت اکسره اذا شققته العلامة عینک فتحی و لامک تشدیدیله زیاده عالم اولان کمسنه یقال رجل علامة
ای عالم جدا و الهاء للمبالغة کانهم یریدون به داهیة یعنی علمده افت دو دکا دو معناسنه دیرلر الاستعلام همزه نک و تانک کسریله بر نسنه نک بیلمک
طلب ایتمک الاعلام همزه نک کسریله بلدرمک یقال استعلمنی الخبر فاعلمته ایاه و اعلام علامت قلمقه دخی دیرلر یقال اعلم القصار الثوب و اعلام سبا بلمک
کزه و نشنه یه بادو علامته دخی دیرلر یقال اعلم الفارس اذا جعل لنفسه علامة الشجعان فهو معلم المعلم میمک ضمی و لامک کسریله علامت قلو کمسنه
المعلم میمک ضمی و لامک فتحیله علامت قلنمش التعلیم علی وزن التکریم اوکرتمک التعلم فتحنده و لامک ضمی و تشدیدیله اوکرنمک التعلم فتحنده و لامک
ضمی و تشدیدیله اوکرنمک تقول علمته الشیء فتعلم و لیس التشدید للتکثیر و کاه اولور تعلم دیرلر اعلم یرینه و ابن السکیت ایتدی تعلمت ان فلانا خارج دیرلر
بمعنا علمت و فی بو یتیکنان زید اخارج دیرلر قد علمت دیرس و قچی تعلم ان زیدا خارج دیرلر تعلم دیرس التعالم تانک فتحی و لامک کسریله

عقم
عکم
علم

بيلك معناسنه يقال تعالمه الجميع اي علموه الايام المعلومات ميمك فتحى ولامك ضمى ومديله ذى الحجه نك عشر اولى در علماء عينك فتحى ولامك سكونيله
مدليه وهمزه نك كسريله بركلمه در كه على الماء لفظندن تخفيف اولنمشدر علاك لاملا الف لامك
حذفيله يقال علماء بنو فلان يريدون على الماء
ميمك فتحى ولامك فتحيله شول اثردر كه انوكله يول بولنور العلام عينك ضمى ولامك تشديديله خنا اغاجنه نسا طايفه سى التون بغلور العيلم عينك فتحى
وما بينده يايك سكونيله شول بئيردر كه صوى چوق اوله وعيلم تازه وتر اولان كمسنه يه دخى ديرلر العوالم عينك فتحى وياك سكونيله بالم
قوبروك اركك كفتار ديرلر معناسنه العالم لامك فتحيله خلق معناسنه العوالم عينك فتحى ولامك كسريله جمعى العالمون لامك فتحيله كذلك جميع
معناسنه العلجوم عينك وجيمك ضميله اركك قورباغه وعلجوم صو صوبه دخى ديرلر ماديسنه معناسنه وعلجوم كيجه قرانكوسنه دخى ديرلر
بركت اولان دوه يه دخى ديرلر العلاجيم عينك فتحى وجيمك كسرى ومديله جمعيدر كلاب ايتدى علاجم دوه نك بركت اولانلرينه ودرغنا اولنلرينه ديرلر
العلهم علهم وزننده جعفر براجى اغاجك اسميدر بعض الاثيرده ابو جهل قاو ننه وهراجى نسنه يه علم ديرلر ديدى علوق وزننده زبير داود
برسلسك اسميدر كه اول علقمه بن عبده دركه فحل ديرلر وبر علقمه دخى واردر كه اكا خصى ديرلر و بونلر ايكيسى دخى ربيعة الجوع قبيله سندندر
علقمة بن علاثه اول بنى جعفر قبيله سندندر العلكوم عينك وكافك ضميله بركت اولان دوه يه ديرلر مذكر ومؤنثده برابردر
العلاكم عينك فتحى وكافك كسريله بيوك دوه لر ايل عظام معناسنه العنم عينك فتحيله بابا قرنداشلرى معناسنه الاعمام عينك ضمى وميمك مديله
جمعيدر يقال ما كنت عما ولقد عممت عمومة وبينى وبين فلان كما يقال ابوة وخؤولة
عم ولا تقل هو ابنا خال وتقول هما ابنا خالة ولا تقل هما ابنا عمة لانه يقال لم لا يجوز ان تزوج اخت زيد عمرا واخت عمرو زيدا ويكون اخته
عمة للولد الحاصل من زيد واخت عمرو والولد الحاصل من عمرو واخت زيد وينتج ان يقال هما ابنا عمة لانا نقول الكلام في منع كون
اخوة المضاف اليه لا مطلقا فانه يجوز ان يكون الشخصان ابنى عم والعمان اخوة ولا يجوز ان يكونا ابنى الخال والخالان اخوان للزوم تزوج
اخته فتامل يا ابن عم عينك فتحى وميمك كسرى وتشديديله اصلى يا ابن عمى ايدى ياء متكلم اكتفاء بالكسر حذف اولنمشدر عم عينك فتحى وميمك
اصلنده عما ايدى بر شيدن معناسنه يعنى عن ما كبيدر شول ديمكى قول شرنفنده واقع اولمشدر كلمه استفهاميه مده تخفيفا الوجه
اولنمشدر العمم عينك فتحى وميمك فتحى وتشديديله اصلنده عمائى العمم ميم اولك ضمى وعينك فتحيله كثير الاعمام ولان كمسنه يقال رجل معم
تحوك اذا كان كثير الاعمام وكريمهم وكذا عينى واوى كسرى دخى قولونور الاستعمام همزه نك وتانك كسريله بركمسنه يه عم ايدينمك تقول تستعمه اذا اتخذه عما
ونيده فتحه بر النعم فتحيله وميم اولك ضمى وتشديديله بركمسنه يه يا عم ديو چاغرمق وبوابو زيد روايتيدر العامه عينك كسريله دولبند كه باش
العمايم عينك فتحى ويانك كسريله جمعيدر دولبند لر معناسنه التعميم على وزن التكريم بركمسنه يه دولبند كيدرمك تقول عممته اذا البسته العمامة
بركمسنه يه اولمغه دخى ديرلر يقال عمم الرجل على البناء للمجهول اذا سود لان العمائم تيجان العرب كما قيل في العجم توج وتعمم سودكو بكلمك دخى ديرلر
يقال عمم اللبن اذا ارغى كان رغوته شبهت بالعمامة وبو مقامده صاحب صحاح نعتيم رغوه بر سرا ووددن سيرده يوكسهلو اولوردى طاهردر
ذيرا رغوه كفه ووددن وكلاهما العمم عينك كسرى وميمك تشديديله بركونه دولبند اولموق يقال فلان حسن العمة اي حسن الاعتمام الاعتمام
همزه نك وتانك كسريله دولبند صارنمق العمم فتحتيله وميمك وتشديديله بمعناه يقال اعتم بالعمامة وتعمم بها بمعنى واعتمام اوت اوزادوب بلكه
بولمغه دخى ديرلر تقول اعتم البيت اذا اكتهل وحواله اولان كمسنه لوبكجوب دامغه دخى ديرلر يقال اعم اثبت به اذا الهال العيم عينك فتحى
كسرى ومديله تمام اولان نسنه يقال شئ عميم اي تام العمم ضميله جميع تمام اولان نسنه لر معناسنه سرير ايله سرر ورغيف ايله رغف كبى وعم بركمسنه يه
تمدى وعصانى تمام ولمغه دخى ديرلر يقال استوى فلان على عمره يريدون به تمام جسمه وشبابه وماله وفي حديث عروة بن الزبير حين ذكر احيحة بن الجلاح
وقول احواله كنا اهل ثمه ورمه حتى استوى على عمه وقد يشد اليم للازدواج يعنى عمى كلمه سنك ميمى ادغام اولنوب مشدد قلنمشدر مناسبت اجون
ثم ورم مرمتو اصلاح معناسنه در يعنى فرزدوى بسوب حاصل قلماق وعميم بهم بو كلرى اوتك دخى قور كسنه ديرلر وعميم صميم معناسنه در كه
خالص ويك اولور يقال هو من عميمهم اي من صميمهم العميمة عينك فتحى وميمك كسرى ومديله اوزون خرما اغاجى العم عينك فتحى وميمك تشديديله جمع
اوزون خرما اغاجلرى معناسنه يقال نخل عم اذا كان طوالا وعميم شول عورته ديرلر كه قدى تمام وخلقتى كامل اوله يقال امرأة عميمة تامة القوام
والخلق العمم فتحتيله تمام اولاد جسم يقال اعم اي تام العامة ميمك تشديديله خاصه مقابلى در العموم ضميله شامل اولمق يقال عم الشئ يعم
عموما شمل الجماعة الاول اذا شمل الجماعة ويقال عمهم بالعطية العمية عينك فتحى وميمك كسرى وياك تشديديله عصبيت كبى بيوكلك كبر معناسنه
اولكه فتحى وثانيك كسريله منفرد اولان جماعتدر معنم ميمك ضمى وثانيك فتحيله بر صلك اسميدر المعتمم ميم اولك ضمى وثانيك فتحى وتشديديله شول

في الغدير ولمنك ابتداسى سابر بوننده نظراق اولا وذن نزبود اوذده شول قيوبه دركه انكده يه سنده بيقار اولا العيم فتحتيله واخرينه
تشديديله منسوب اولان كسنه كو باكو عايه نسبت اولنمشدر وبو خليل روايتيدر المعيم فتحتيله براغاجدر كه بوداقلكى ملايم اولور جاريه لرك
وعفلنه الكانشبيه اولنمشدر وبعضلر عم بو نور دجفر كى اسميدر ديدى حجر كه بر شاعرك يخضب قصيده سنده عنم على الغصان لم يقعد ديدكى
زلى انجاد ايتمشدر اولوعنه شاهددر ديدى المعم ميمك ضمى وثانيك فتحى وتشديديله بو يا يلى اولان نسنه يقال بنان معنم اي مخضب العوم
عينك فتحى وواوك سكونيله صوده يوزمك سباحت معناسنه يقال العوم لا ينسى وده سيرينه وكمى سيرينه دخى عوم ديرلر العومة عينك ضمى ومديله
بوقور دجفر دركه صوده يوزر بوزكنه كبى مدور دوه صغيرغيه اولور العوم عينك ضمى وواوك فتحيله جمعى ذكر اولنان قورنجغزلر معناسنه العام
يلوزن الحال سيل معناسنه العوم عينك ضمى واوك فتحى وتشديديله جمعى يقال سنون عوم وهو توكيد للاول كما تقول شغل شاغل وعوم
كوياكه عامك جمعيدر لكن عام مستقلا ذكر اولنمز ديرا بو امر دكلدر بلكه جمعى تاكيد ايچوندر وعام بريره جميع اولنمز اليني تقطيرى
معناسنه دخى كلور عامه نك جميعى اولمغله ذده على يا بسيى اثابت العاي ميمك كسريله وياك تشديديله يلدشلن معناسنه در يقال بت
عاي اي يابس اتى عليه عام عائم يانك كسريله بو صمك اسميدر كه عرب طايفه سى اكا طورلردى المعادم ميمك ضمى وواوك فتحيله خرما اغاجى بر سيل
بش ديوره بر سيل ديويمك ومعاومه اجرا اولان كسنه بلالئشك معناسنده كلور ننه كمش هرابله اشمكه ديرلر وبعضلر ايتدى منهى اولان
معاومه بر بيلك كيبين ايكى بيله اوچ بيله سبيع امكدر ذات العوم عينك ضمى وواوك فتحى وياك سكونيله بيلدرده ديك تحلنه استعمال اسنز كم
قولهم لقيته ذات العوايم وذلك اذا لقيته بين الاعوام كما يقال لقيته ذات الزمين وذات مرة العوام عينك فتحى وواوك تشديديله بر
اسميدر وعوام كذلك شول اتدر كه صوده يوزد كبى سكردر يعنى سكرتمه سى جهى اداو لا التعويم على وزن التكريم بخلنى اكى قبضه قبضه
ايدوب فتوم وكمكه بو بيره جميع اولمسدر كه العامة دخى ديرلر العامة على وزن الحالة جميع اولان حصاد قبضه كرى معناسنه وعامه
كذلك طوفه دخى ديرلر وطواف طانك فتحى وواوك سكونيله شول تولوملر در كه اولو صوده اوقوبه بر بر بنه بغلنوب اوزرلرينه بنرلر
وكا اولورلر اودنه يوكيه دخى بوكلدر وكاداولور دبو مقوله يجا غاجولرى دخى ايدرلر كه تلوموند اولانه كلك واغاجلرى اولانه صاله ديرلر دبو
تغيير دن صاحب صحاحه عامه شول نسنه در كه صوده يوزن كسنه انى كو كسنه بغلنوب انوكله صودن بچديو كى كلامك بخالفى اولدوغى ظاهر
اولور وعامه دولبند ليشنه دخى ديرلر كو دعامه معناسنه العيهم عينك وهانك فتحى وياك سكونيله شول ناقه يه ديرلر كه سريع اوله
وعيهم بركت اولانه دخى ديرلر شديد معناسنه العيهات عينك وهانك فتحى وياك ما بينده سكونيله شول كسنه دركه كيجه ايله بودباميوب بيلدا وددر بنه
اوبويه على وزن جعفر برصمك اسميدر العيمة عينك فتحى وواوك سكونيله سوده اشتها اولمغه سنهوة اللبن معناسنه يقال عام
بعيم وعيام عيمة من الباب الثانى والرابع العيمان عينك فتحى وياك سكونيله سوده اشتهاى اولان كسنه العيمى عينك فتحى وياك سكونيله وكافك قصريله
مؤنثى وعيادن مالكنك اعلاسى كيدن كسنه يقال رجل هيمان ايام اذا ذهب ابله وماتت امرأته الاعامة همزه نك كسريله سوده محتاج ايتمك يقال
اعامه اذا تركه بغير لبن وابنا الكميت ابيته فى بركسنه نك سوده اشتهاسى اولسنه اشتهى فلان اللبن ديرلر فجن اشتهاسى افراط اولسه عام
الى اللبن ديرلر قوم دخى بويله در انه اشتها معناسنه ووهم دخى بويله در عوت حامله اولوب برنسنه ارزو ايتمك معناسنه العيمة عينك كسرى
وتديله مالك اعلاسى الاعتيام همزه نك وتانك كسريله مالك اعلاسى الماق يقال اعتام الرجل اذا اخذ العيمة فصل الغين العتم عينك فتحى
وتانك سكونيله برنسنه زياده اكلى اولمغه ديرلر بروايه ده كه نغمى هلاك ايتكه رتبه سنه وارمق شيئه زياده اولمق الاحوذ ابرجده اولان شعر
بلدى بطلوع الثريا كه حيننده العتمة عينك ضمى وتانك سكونيله عجمه معناسنه در الاغتم همزه نك وتانك فتحيله اصلا فصاحتله سويليمين كسنه الغتم
عينك ضمى وتانك سكونيله جميع يه فصاحت اولان كسنه لر معناسنه الغتمي عينك ضمى وتانك سكونيله واخرينه يانك تشديديله عجمه منسوب اولان كسنه
الاغتم همزه نك وثانك فتحيله شول قيلدر كه باغى سوا ونه غالب وله الغتمة غينك ضمى وثانك سكونيله كوللر بكنده اولوب بوذ اولمه
ودرقه كبى درو دنا وسعت الغنم غينك فتحى وثانك سكونيله بركسنه يه دفعة مال الغيسق وبرمك تقول غثمت له غثما من الباب الثالث اذا دفعت له دفعة
من المال جيدة الغثيمة غينك فتحى وثانك كسرى ومديله شول طعام در كه ترتيب ولسوب ابجه جكل كه قورلر الغذم غينك فتحى ودالك تشديديله
بركسنه يه دفعة مال قيسى ورمك غذم كبى دوو دنا ومعنا تقول غذمت له من المال غذما من الباب الثانى مثل غثمت وغذم جبايلدر شديد الاكل
دخى ديرلر يقال غذم من الباب الرابع الغذوم غينك ودالك فتحيله جزاف معناسنه دوستان بكيمه نوزن كيلا عزم ناى بيعى جلاف الغذم
فتحيله وداك ضمى وتشديديله حوق اكل ايتك يقال هو متغذم كل شئ اذا كان كثير الاكل الاغتذام همزه نك وتانك كسريله دوغياورق ابنته

سورن هب اتمك يقال اغتذم الفصيل ما في ضرع امه اذا شرب جميع ما فيه الغذام غينك ضميله بر بادە سودن الغذم فتحتيله بر جنس اوت ...

فتحى وذالك كسرى ومتويلسود بردكه غذم ديدكلرى اوت بتورر الغذومة علي وزن الدحرجة بر نسنه يى جزافا صاتمق ...

اذا بعه جزافا الغذام غينك ضمى ودالك كسريله كيف ما اتفق اولان كيله يقال كيل غذام اى جزاف وابو عبيده ...

معناسنه غذاكبى الغرام غينك وراء مهمله نك تخفيفيله دايم اولان نسنه يه ديرلر وعذابه دخى ديرلر قال الله تعالى ان عذابها كان غراما ...

اى هلاكا ولزاما ... الاغرام همزه نك كسريله حريص قلمق يقال اغرم بالشئ اى اولع به ...

مديون اولمق ... التغريم علي وزن التكريم بمعناه المغرم ميمك ضمى ...

بالحب للنساء ... الغريم غينك فتحى ...

... الغرامة غينك فتحى ورانك تخفيفيله ...

[illegible]

غسم
غلم
غم
نغم
ندم

ویقال ضبع مقدم ایضا ای هائج · شبع الفدام فانک کسریله شول نسنه در که ابریق اغزینه طوتارلر تا که اوکا ابریقده اولان نسنه سوزله
الفدام فانک فتحی و دالک تشدیدیله بمعناه و فدام کذلک شول بر پاره بز در که مجوسیلر اغزلرین بغلرلر · التفدیم علی وزن التکریم بز ایله
کاسه نک اغزین بغلمق فقه ایچنده اولان صافی قالمق ایچون تقول فدمت الانیة تفدیما · المفدمات میمک ضمی و دالک فتحی و تشدیدیله اغزی
ذکر اولنان طریق اوزره بغلو اولان ابریقلر و کوپلر · الفدامة فانک فتحی و دالک سکونیله بر نسنه نک اغزین ذکر اولنان نسنه ایله اورتمکدر
فدمت علی فیه اذا غطیته · الفدمة فانک فتحیله عاجز و ثقیل اولمق · الافصام همزه نک کسریله [illegible] یقال اذا افصم
اذا اقلع و افصام حمی منقطع اولمغه دخی دیرلر یقال افصمت عنه الحمی · الفطام فانک کسریله اوغلانی ممه دن کسمک یقال فطمت الام ولدها
فانک فتحی و طانک کسری و تشدیدیله ممه دن کسلمش اوغلان · الفطم فطیمک جمعی سریر و سرر کبی · الفطم فانک فتحی و طانک سکونیله بر کمسنه یی عادتندن کسمک
تقول فطمت الرجل عن عادته و ابو نصر ایتدی فطم قطع معناسنه کلور تقول فطمت الحبل اذا قطعته · الفاطم فانک کسریله شول ناقه در که
اوغلانی ارضاعدن کسله · الفعم فانک فتحی و عینک سکونیله طولو اولان نسنه یقال ساعد فعم ای ممتلئ طولو اولان بلک معناسنه · الفعامة فانک فتحی
و عینک تخفیفیله طولولق · الفعومة ضمتینله بمعناها · الافعام همزه نک کسریله طولدرمق تقول افعمت الاناء اذا ملأته و تقول افعم البیت
بریح العود عود اغاجی رایحه سیله طولدرمق معناسنه و افعام بر کمسنه یی غضبله طولدرمغه دخی دیرلر تقول افعمت الرجل اذا ملأته
غضبا · الفغمة فانک فتحی و غینک سکونیله رایحه معناسنه در تقول وجدت فغمة الطیب ای رائحته · الفغم فانک ضمی و غینک سکونیله رایحه بورنه
طولمق تقول فغمنی الطیب فغما و او پکه دخی دیرلر یقال فغمه اذا قبله · المفاغمة میمک ضمی و غینک فتحیله کذلک او پکدر · الفغوم [illegible]
تخته و غینک ضمی و تشدیدیله بمعناه یقال فغم الورد [illegible] و تفغم اذا انفتح · الفغم فتحتینله حریص اولمق یقال فغم بکذا اذا اولع به
الفغم فانک فتحی و غینک کسریله حریص اولان کمسنه یقال کلب فغم علی الصید ای حریص · الفقم فانک ضمی و قافک سکونیله چکه لحی معناسنه و [illegible]
[illegible] ما بین اللحیین · الفقم فتحتینله [illegible] اولمق [illegible] دیرلر و فقم بر نسنه طولمغه
دیرلر امتلا معناسنه ابن درید روایتی اوزره یقال اصاب من الماء حتی فقم · الافقم همزه نک و فانک فتحیله شول کمسنه در که [illegible]
اورت دیشلری [illegible] اولا و افقم [illegible] دخی دیرلر · التفاقم تانک فتحی و فانک ضمیله بر نسنه اولو اولمق یقال تفاقم الامر اذا عظم
المفاقمة میمک ضمی و فانک فتحیله [illegible] · فقیم فانک ضمی و قافک فتحی و یانک سکونیله کنانه دن بر جماعتک اسمیدر · الفقمی فانک ضمی و قافک فتحی و یانک
تشدیدیله بو جماعته منسوب اولان کمسنه یقال فقمی مثل هذلی و هم نساة الشهور یعنی اشهر حرمی تاخیر ایدرلردی [illegible]
[illegible] · الفلقم علی وزن [illegible] اولان کمسنه ابو عبیده روایتی اوزره و فیلم واسع معناسنه [illegible]
فیلم ای واسعة و فیلم [illegible] دخی دیرلر [illegible] · الفیلمانی فانک و لامک فتحی و یانک ما بینده سکونی و اخرنده یانک تشدیدیله
عظیم و فربه اولان کمسنه و فی فکر الرجال رایت فیلمانیا · الفلقم علی وزن جعفر واسع اولان نسنه · الفم فانک فتحی و میمک تخفیفیله اغز
دهن معناسنه و فم اصلنده فوه ایمش اندن ها حذف اولندی [illegible] اعراب [illegible] اولمغین واو دن عوض میم کتوردیلر [illegible]
[illegible] اصلنه رد ایدوب الفوهان دیرسن فانک ضمی و واوک فتحی و هانک سکونیله و جمعنده الافواه دیرسن همزه نک فتحیله [illegible]
واو دن [illegible] یقال هذا فم و رایت فما و مررت بفم و بعضلر [illegible] و بعضلر [illegible] اعراب [illegible]
فانک و میمک [illegible] و رایت فما دیرلر فانک و میمک فتحیله و مررت بفم دیرلر فانک و میمک کسریله و اما میمی مشدد [illegible] شعرده جایزدر
فانک فتحی و اخرنده میمک تشدیدیله کذلک [illegible] منسوب اولان نسنه ده ذکر اولنان وجه دخی جایزدر [illegible]
[illegible] تثنیه سنده فموان [illegible] حرف اخره [illegible] واو دن [illegible] میم هادن عوض [illegible]
عوض [illegible] الفموی تثنیه سی [illegible] شاعرک شعرنده هما نفثا فی فی من فمویهما واقع اولمشدر [illegible]
[illegible] زیرا [illegible] ایکی [illegible] اصل [illegible] صیغه [illegible]
[illegible] واقع اولمشدر [illegible] صیغه جمع [illegible]
اصلی [illegible] صیغه جمع [illegible] · الفوم فانک ضمی [illegible]
ثوم [illegible] قراءتنده و ثومها واقع اولمشدر [illegible]
[illegible] · الفامی [illegible] صادق [illegible]

تعبیر اولنمشدر زیرا طایفه عرب [illegible] تعبیر ایدرلر [illegible] و دهر دیرلر · التفخیم علی وزن التکریم [illegible]
[illegible] · الفیوم فانک فتحی و یانک ضمی و تشدیدیله مصر نواحیسنده بر یر در که مروان بن محمد که
ملوک بنی امیه نک اخریدر انده قتل اولنمشدر · الفهم فانک فتحی و هانک سکونیله بلمک · الفهامیة فانک فتحی و یانک تخفیفیله بمعناه تقول فهمت الشیء فهما
و فهامیة من الباب الرابع اذا علمته · الفهم فانک فتحی و هانک کسریله بر نسنه یی بلیجی کمسنه یقال فلان فهم ای ذو علم · الاستفهام همزه نک و تانک کسریله
بر نسنه یی بلمک طلب ایتمک · الافهام همزه نک کسریله بلدرمک تقول استفهمنی الشیء فافهمته · [illegible] علی وزن التکریم کذلک بلدرمک یقال فهمته
تفهیما · التفهم تانک و هانک ضمی و تشدیدیله بر نسنه یی شیئا فشیئا بلمک یقال تفهم الکلام اذا فهمه شیئا بعد شیء · فهم فانک فتحی و هانک
سکونیله بر قبیله نک اسمیدر · فصل القاف · القتام قافک فتحی و تانک تخفیفیله توز غبار معناسنه · القتمة قافک فتحی و تانک سکونیله شول لون که
انده بوزلق و قرمزیلق اوله · الاقتم همزه نک و تانک فتحیله ذکر اولنان لون ایله اولمق یقال اقتم اقتاما · القاتم تانک کسریله ذکر اولنان لون ایله
اولان نسنه و قاتم صاف سیاهه دخی دیرلر نتکم قاموسده اشارت اولنمشدر یقال اسود قاتم و قاتن بالنون ابن السکیت روایتی اوزره
نتکم قتن بابنده ذکر اولنمشدر و قاتم توزلی یره دخی دیرلر یقال مکان قاتم الاعماق ای مغبر النواحی · القثم قافک فتحی و ثانک
سکونیله بر کمسنه یه دفعه مال ویرمک یقال قثم له من المال اذا اعطاه دفعة من المال جیدة مثل قذم و غثم و غذم · قثم قافک ضمی
و ثانک فتحیله بر رجل اسمیدر قاثم دن معدول و برجی دیمک اولور دیو یقال للرجل اذا کان کثیر العطاء مائح قثم و جمیع [illegible] رجل قثم
و قذم دیرلر زیاده و برجی معناسنه معطا کبی ابو عمر ایتدی [illegible] جامع اولان · القثوم قافک فتحی و ثانک ضمی و تشدیدیله کذلک خیری جامع اولان
و شروده دخی قثم و اقتثم دیرلر [illegible] قثام [illegible]
[illegible] قثام [illegible] باعث ملوث اولوب نجاسته [illegible]
دیرلر [illegible] · القاثم تانک کسریله [illegible] · القحم قافک فتحی و حانک سکونیله زیاده پیر اولان کمسنه یقال شیخ قحم
ای هم مثل قحر وزنا و معنی · القحوم ضمتینله بر کمسنه بر ایشه بلا فکر کندیسنی [illegible] یقال قحم فی الامر قحوما ای رمی بنفسه
فیه من غیر رویة · القحمة قافک ضمی و حانک سکونیله هلاک معناسنه و [illegible] معناسنه ده کلور یقال اصابت الاعراب القحمة اذا اصابهم قحط
فدخلوا بلاد الریف [illegible] · القحم قافک ضمی و حانک فتحیله [illegible] دیرلر و منه یقال قحم الطریق مصاعبه
و منه یقال للخصومة قحم ای انها تقحم بصاحبها علی ما لا یریده · الاقحام همزه نک کسریله [illegible] یقال اقحم اهل البادیة [illegible]
اذا اجدبوا فدخلوا الریف [illegible] یقال اقحم فرسه النهر فانقحم و اقتحم
ایضا اذا ادخله [illegible] · التقحیم علی وزن التکریم [illegible] یقال قحم الفرس فارسه تقحیما علی وجهه اذا
[illegible] ادماه [illegible]
الکه دخی دیرلر · الاقتحام همزه نک و تانک کسریله [illegible] داخل اولمق [illegible]
اذا ازدرته [illegible]
[illegible] · المقحم [illegible]
[illegible]
[illegible]
اولور · القدوم ضمتینله سفردن کلمک · المقدم میمک و دالک فتحیله بمعناه یقال قدم من سفره قدوما [illegible]
[illegible] · القدم قافک فتحی و دالک سکونیله متقدم اولمق معناسنه یقال قدم یقدم [illegible] قال الله تعالی یقدم
قومه یوم القیامة فاوردهم النار · القدیم قافک کسری و دالک فتحیله بر نسنه قدیم اولمق یقال قدم الشیء بالضم قدما فهو قدیم و قدم [illegible]
[illegible] · التقادم تانک فتحی و دالک ضمیله بمعناه · الاقدام همزه نک کسریله بر نسنه نک حصولنه تمام مقید اولمق یقال اقدم علی الامر اقداما و اقدام
شجاعت دخی دیرلر و اقدام بر نسنه یی متقدم قلمغه دخی دیرلر [illegible] · اقدم همزه نک فتحی و دالک کسری [illegible]
[illegible] · التقدیم علی وزن التکریم بر نسنه یی متقدم [illegible]
[illegible] یقال قدمته اذا جعلته متقدما [illegible] یقال تقدم بین یدیه اذا تقدم قال الله تعالی لا تقدموا بین یدی الله [illegible]
علی وزن التکریم بر نسنه یی متقدم قلمق یقال قدمته اذا جعلته متقدما · القدم قافک کسری و دالک سکونیله [illegible]

خصوصا تقدم معناسنه در يقال مضى قدما اذا تقدم ولم ينثن يعنى ايلرو كيدوب واول جانبه بو جانبه اكلمدى القدم فتحتين ايله
رجل معناسنه بعضلر اياغك التى در وبعضلر ايلروسيدر ديديلر الاقدام همزه نك فتحى ايله اياقلر معناسنه و بونده اعتبار دنوكرچه
سنركم اوزن قدمى اراده دكلدر دلالت ايدرسن نسخ جوهريده القدم واحد الاقدام واقع اولوب واحدة الاقدام ولدورمكلر
اكرچه صاحب قاموس واحدة الاقدام كركدر ديو جوهرى تخطئه اتمشدر و قدم سابقه اولان اثره دخى ديرلر يقال لفلان قدم صدق
اى اثر حسنة واخفش ايتدى قدم تقديم معناسنه در كويا كه اول كمسنه خيرى تقديم اتمشدر القدمة قافك ضمى ودالك سكونيله كذلك سبقت
معناسنه در القدمية قافك فتحى ودالك سكونى ويانك تشديديله تقدم معناسنه در يقال مشى فلان القدمية اى تقدم القدم قافك فتحى ودالك
كسريله ايلرو اولان نسنه يقال قدم اى متقدم المقدم ميمك كسرى وقافك سكونيله عدوا ونسنه يه ايلرو اولان كمسنه المقدامة وزننده
اوزده بمعناه المقاديم ميمك فتحى ومالك كسرى ومديله ايلرو اولان عضلر معناسنه يقال ضرب فركب مقاديمه اذا وقع على وجهه الاستقدام
همزه نك وتانك كسريله تقدم معناسنه يقال استقدم وتقدم بمعنى كما يقال استجاب واجاب وفى المثل استقدمت رحالتك يعنى ... سبوها
كان غيره احق به يعنى اولات [illegible] المقدم ميمك ضمى ودالك فتحيله اقدام معناسنه در يقال هو جرئ المقدم
اى جرئ عند الاقدام مقدم العين ميمك ضمى وقافك سكونى ودالك كسريله كوزك بورون جانبنه اولان كوشه سى در المقدمة ميمك ضمى وقافك
سكونى ودالك كسريله [illegible] يقال شطتها المقدمة غالبا طرعى ادرندن [illegible] اولان طرموق در القوادم قافك
[illegible] القادمة والكسريله وجمعى القدامى قافك ضمى ودالك [illegible]
واحدى مقدم اولان قنادلكلر [illegible] معناسنه القادم دالك كسريله انسانك باشى يقال قدم الانسان والمراد راسه القوادم قافك
كسريله جمعى و واحدكا استعمال نادردر القيدوم قافك فتحى ويانك سكونى ودالك ضمى ومديله طاغك بورنى وهر نسنه نك صدرى
المقدم ميمك ضمى ودالك فتحى وتشديديله برنسنه نك ايلروسى كه موخرك مقابلى در يقال ضرب مقدم وجهه المقدمة ميمك ضمى ودالك كسرى
برنسنه نك ايلروسى كه موخرك مقابليدر المقدمة ميمك ضمى ودالك كسرى وتشديديله عسكرك ايلرو كيدن بلوكى المقدمة تانك ودالك
ويانك تشديديله اولر [illegible] يقال مضى العقوم القدمية اذا تقدموا وقال سيبويه الناذ اتبع يقدم يانك فتحى ودالك ضميله
اول يقدم بن عنزه بن اسد بن ربيعه بن نزاردر قدام قافك ضمى ودالك فتحى وثانيك كسريله قدامك تصغيريدر
بونلرك ايكيسى دخى شاذدر زيرا رباعينك تصغيرنده تا الحاق اولنمز القادمتان دالك كسريله فاقك ايلرو اولان ممه سى
كويك جانبنه قريبدر القادمان كذلك دالك كسريله بمعناها وقادمتان بالان قاشلرينه دخى ديرلر وبونلرك لغت دخى واردر
بر مقدم ومقدمه در ميمك ضمى ودالك تخفيفيله وكسريله دخى مقدم ومقدمه در ميمك ضمى ودالك فتحه ده نك وتشديديله وفتحيله
وقادم وقادمه در واخرة الرحل بولغتلرك بعضيسى ده العقدوم قافك فتحى ودالك ضمى ومديله كه در ذكر اولندى بونلرك
ابتها ولا نقل قدوم بالتشديد القدم ضمتيله جمعى كسريله معناسنه القدام قافك فتحى ويانك كسريله كذلك قدمك جمعى قلص ايله
جمع ولا ناقه لرده ديرلر وقدوم سرعته قصبه دخى اسميدركه شام شرينده قريب در القدوم قافك كسرى وذال معجمه نك فتحى
مجتمع كيى بركا اولان نسنه نك شدته معناسنه وجهه ثقيل اولان كمسنه يه ديرلر وقدم سريع معناسنه ده كلور الانقذام همزه نك وقافك كسريله
سرعت اتمك تقول انقذم بمعنى اسرع ويقال قذمت لرسول المال شل فخمسة يعنى مال نقسيم ديو معناسنه در القذم قافك ضمى وذالك فتحيله
العطا اولان كمسنه يقال رجل قذم مثل قثم القذم قافك كسرى وذالك فتحى وميمك تشديديله كثير العطا اولان كمسنه حضم كيى در وزنانده
يقال رجل قذم اذا كان سيدا يعطى الكثير ويأخذ الكثير المقرم ميمك فتحى وراك فتحيله سولاد وركه معنودر وعكسى اولوب اوزدنه بوكى
اوريليوب قونقلنله بكيجده وداينى حفظ اولنوب طوره القرم همزه نك كسريله ده دوداينى حفظ اولميغ نقل اولنمه ده
القرم قافك ضمى وراكك سكونيله كذلك دوداينى حفظ اولنوب قول لالاعليان ده وقوسيدن خنقكا اولوب اولوب معنودر وعكسى
كمسيه قرم ومقرم ديرلر ذكر اولندى بر تشبيها واما حديث شريفده كه كالبعير الاقرم واقع اولمشدر اول لغتجه بودر وقرم
اوخلاف ابتدا اكلنمه ضعف او دره كل اتمكدر خصوصا كذلك جميع اكل ضعيف اتمك ابتدا اكلنمه يقال قرم الصبى والبهم قرما وقروما
اذا اكل ضعيفا و اول مايأكل التقرم تانك وقافك فتحى وراكك ضمى وتشديديله بمعناه القرمة قافك فتحى وراكك سكونيله دوه نك بورنيده
برياده دنكسوبا بوجما قدر علامتدر ايجون قرمت البعير من الباب الثانى القرامة قافك ضميله بمعناه وقرامة تعويده با الشوب فالى ..

فى ديرلر و قرامه جسده اولان عيبه دخى ديرلر يقال ما فى حسب فلان قرامة اى عيب المقروم ميمك فتحى وراك ضمى ومديله ذكر اولنان علامتله
موصوف اولان دوه القوم فتحتينله اقرامه اشتها اولمق تعويد قرمت الى اللحم من الباب الرابع اذا اشتهيته الغرام قافك كسريله شول برده دركه
انه الاحيه لر ونقش داولور المقرم ميمك كسرى وراك فتحيله بمعناه المقرام ميمك كسرى وراك فتحيله بمعناه الاستقرام همزه نك وتانك كسريله
دوه دول اجون اولقدر راموز يقال استقرم بكر فلان قبل اناه اى حصار قرما ذكر ايتدكلرى دوه يه ديرلر و اياك همزه يله دوقت معناسنه در
القرزمان قافك ضمى وراك سكونى وزانك ضمى والف اخرك قصريله شول دوه دركه اكركرا و بادى برلسان دوى نى تعريب دلنمشه القرزمانى قافك ودالك
كسريله ضمى و يانك تشديديله بنبلو فعنا تدوكه انى حالت سحريه كيرلو فا دسعرته بدلسان دوى ده باجوى لسان بقطيه كيرديرلركه فتحى
وراك سكونيله القرمدية قافك كسرى ومالك فتحى وراك سكونيله طاغلا قرادو ايت اوذده يقال ذهبوا شعاليل بقرذحة اى تفرقوا وتخالل
القرشوم قافك فتحى وشينك ضمى ومديله شول كنه قراد عظيم معناسنه در القرظم قافك وظانك كسريله
شبر تنجره وعين مهمله ايله استفرق معناسنه در
وراك سكونيله عصفر تخمى حب العصفر معناسنه در القرطم قافك وطانك ضمى وراك سكونيله بمعناه المقرطم ميمك ضمى وقافك فتحيله شول حبه دركه
انى سوداوردوه و غيندن او وتوى بو بمد لسان فارسيده اكاشيوزده ديرلر القرقم على وزن الجرجم حصينك غراسن برمزدر بركه تقوب
ونبت البصيفه ذا اساءة غذاه القرقم فتحتينله ذالك ودناءة وقرنم خلقك الجعلر سنه واولادله دخى ديرلر مذكر ومونثى واحد در
ولنعده اصلنده مصدر اولوب غذاى اوترى و قرنم حاك برمزنه دخى ديرلر القرقمة فتحتينله كذلك الجيء اولان قيونه يقال لشاة قرنة القرزام
قافك كسريله الجيء ودنى طبع ولان كمسنه لرايام كيى دروذ فا ومعنا القرزوم قافك وزانك ضمى و بانده قرانك سكونيله شعبل اوزرنده
سختيان كسر كارى مدور تخته باخود سدقوه كوتوك لوح الاسكاف معناسنه كه كاه اولور دوه كوكسنه دوه طبانى كيى نسنه
كاتشبيه اولنور و بوقا فك اولمق ابن دريد روايتيدر اما فا ايله اولمق اصوبدر القسم قافك فتحى وسينك سكونيله بولنك تعول قسمت الشى
من الباب الثانى وقسم بعد بو معناسنه ده كلور قال يعقوب هو يقسم امره قسما اى يقدره وينظر فيه الانقسام همزه نك وقافك كسريله بولنمك
يقال قسمت الشى فانقسم المقسم ميمك فتحى وسينك كسريله محل قسمت اولان نسنه مقسم ميمك كسرى وسينك فتحيله بر جبك اسميدر القسم قافك كسرى
وسينك سكونيله حصه ونصيب اولان نسنه شل طحنت طحنا وطحن الدقيق يعنى قسمه فتح قافله مصدر در وكسر قافله اسمدر ولدروه
طحن كيى دوه مصدر تميز واسميده الاقسام همزه نك كسريله ايجيكتعول اقسمت اذا حلفت و بونك اصلى قسامت سنه در وقسامت بر طائفه
نقل بولندقده محله خلقنه يمينى نقسيم اتيردر و بو ذكر اولنان ظاهر حالة بناءً دردر اما عبارت صحو هريه كه موافق اسلوبيدر زيرا
انيمه بروا صله من القسامة على الاولياء فى الدم نكركه نقسيم تحلف معناسنه در ياضوبا ولياء اهل محله دن عبارتدر دنيلا كيسى دخى
بعيد او لوبوغ خفى دكلدر و برخصيمذكرا نعو نكرو دو غرى صاحبك كلامى موبدا اولور القسم فتحتينله يمين معناسنه در المقسم ميمك ضمى وسينك
فتحيله ذكر اولنان معنايه در مصدر مخرج كيى مقسم موضع قسمه دخى ديرلر القسمة قافك فتحى وسينك كسريله يوز وجه معناسنه وانك الدارج
ابتداعتبيكا فا ايله بو ذنكاره برى دره ما بين الانف والوجه بين معناسنه كسرى وفتحى جايزدر القسام قافك فتحى وسينك تخفيفيله
كوزلك معناسنه القسيم قافك فتحى وسينك كسرى ومديله كوزل اولان يوز المقسم ميمك ضمى وسينك فتحى وتشديديله بمعناه يقال فلان قسيم الوجه
ومقسم الوجه ومقسم مطلقا حسن معناسنه ده كلور يقال شى مقسم اى حسن وقيلسه اثر قديما براهيم صلوات الله عليه بنياده عليه وديه
عن الاثر المقسم القسمة قافك فتحى وسينك كسرى وميمك كذلك اندوحسن معناسنه بعضلر كوزل بوزلو عورت معناسنه دديديلر المقاسم
ميمك ضمى وسينك ايله اوزايجيك يقال قاسمه اذا حلف له و بولسميك معناسنه ده كلور النقاسم تانك فتحى وسينك ضميله كذلك بو لشمك الاقتسام
تانك كسريله كذلك بولشمك يقال قاسم المال وتقاسموه واقتسموه بينهم بمعنى القسمة قافك كسرى وسينك سكونيله اسمدر بولشمك معناسنه
وقسمت كرچه مونث دركن بادى نعالى نك فاد ذقوه منه ديديكى قول شريفنده مذكر ضميرى ارجاع اولنماسين واذا حضر القسمة قول
شريفنده ضكر ميراث معناسنه باخود مال معناسنه براوله وغيه بناء در بو ذكر اولنان جوهريه نك توجيهيدر ومتانه مصدر اولمغين
مصدر فعل معناسنه در بعضى ان تقسم معناسنه در ما حو دير او معناسنه اقتسامدر ديمكدر وجه دن خارج دكلدر القسم فتحتينله
نمر وتشديديله اوده نمام وعجماى يقال تقسمهم الدهر فتقسموا اى فرقهم متفرقوا الاستقسام همزه نك وتانك كسريله اوق بر نفيه
بولشمك طلب اتمك يقال استقسم اى طلب القسم بالازلام والازلام اوقلر فحتيله اوقلر سهام كيى القسامى قافك ضمى وسينك تخفيفيله شول
كسنه دركه بيرزلرى ابتداء وديبلر ده ماكه شى الكاوده بنه مقتراوليه القسم قافك فتحى وسينك سكونيله اكل معناسنه وقسم

اوبنو ملكه دخى ديرلر قشمت الطعام قشما اذا نقيت اكوكى منه وقشم خرما پراغى طوقومق ايچون يارمغه دخى ديرلر تقول قشمت الخوص قشما
اذا شققته اقتشت اى انتخبت المقشم ميمك فتحى وقافك سكونى وشينك فتحيله محل اكل معناسنه يقال ما اصاب الابل منه مقشما اى لم يصب اثر عامه القشم
كسرى وشينك سكونيله جسم معناسنه يقال ادى جسمكم مختلا قد ذهب قشمه اى لحمه وشحمه القشم فتحتيله شول اوق لقبيدر كه ابريشمزدن اولا اولسنه
لونيا اولدوغنه بناء القشام قافك ضمى وشينك تخفيفيله خرما اغاجنه افت ايرشوب ميوهسى قوروق اولمزدن اول دوكلمك وقشام سفره ازودى
طعامدن باقى قالان منفعتسز اشيايه دينلور دخى ديرلر القشامة قافك ضميله كذلك سفره دن باقى قلان منفعتسز نسنه لر القشاقه قافك فتحى
شينك تخفيفيله بر رنك اسميدر القثعم قافك وعينك فتحى وثانك سكونيله ياشلو اولان كمسنه رجالدن وكركرت دخى ديرلر ياشلو اولدوغى ايچون
معناسنه ولفت معناسنه دخى كلور القثعمان قافك وعينك ضمى وثانك سكونيله ثعلبان وعقربان عنيك ودرلكى منبيلر كذلك اكلك عقربيدر القصم
قافك فتحى وصادك سكونيله برنسنه يى قادوب يارمق الانقصام همزه نك وقافك كسريله قادوب يارمق القصم تحريكله وصادك ضمى وتشديديله كه
قانوب ايولمق تقول قصمت الشىء من الحد الثانى فانقصم وتقصم الاقصم همزه نك وصادك فتحيله ديشى قانق كمسنه يقال رجل اقصم الثنية
منكرها من المنصف القصماء قافك فتحى وصادك سكونى والفك مديله مؤنثى ويقال جاءتكم القصماء تذهب بالاقصم تأنيث الثنية يعنى قوم
تانيثى ثنيه نك مؤنث اولمسى بناءً دردر وثنيه اوك ديشه ديرلر وابن دريد ايتدى قصماء طرنجى بوينوزى قانق كچى در ديدكم عضباء ايچ بوينوزى قانق
ايچ بوينوزى يجردده ملايم اولان بوينوزدر القصمة قافك كسرى وصادك سكونيله شول پاره دركه قانق نسنه دن ايريلور وفى الحديث استغفروا
ولو عن قصمة السواك القصمة قافك فتحى وصادك سكونيله نردبان اياغى مرقاة الدرجة معناسنه قصمة كبى الاقصم الفك وصادك فتحيله
نسنه يقال رجل اقصم اى سريع الانكسار القصم قافك ضمى وصادك فتحيله قثم وزننده اوده شول نسنه دركه هر نه طوتسه يارهلر القصيم
قافك فتحى وصادك كسرى ومديله شول قوم دركه ديكنلو اغاج بتورر القصيم قافك فتحى وصادك كسرى ومديله جمعى القضم قافك فتحى وضاد
معجمه نك سكونيله ديش اطرافيله يمكدر يقال قضمت الدابة شعيرها من الباب الرابع تقضمه قضما وعربلرك سبلغ الخضم بالقضم ديدكلرى الشبعة
قد تبلغ بالاكل باطراف الفم معناسنه در يعنى مقصد بعيده بر تانى وتحمل ايله ايرشيلور القضام قافك فتحيله ماكولات قسمندن اولان نسنه
تقول ما ذقت قضاما اى شيئا المقضمة ميمك وضادك فتحيله موضع قضم اصمعى ايتدى ابن ابى طرفه شويله روايت ايتدى كه براعرابى مكه ده مشرفده ديكه
ان هذه بلاد مقضم وليست ببلاد مخضم يعنى مخضم اغزك جمله سيله يمكدر وقضم اطراف اسنان ايله يمكدر ومقصودى مكه مشرفده ذخيره
از اولدوغى يا اهل مكه اهلى ضعيف اولدوغى اشعار ايدر القضم فتحيله شول اوق دركه اوزدنيه يارى يازدلر وقضم قافك فتحى دخى
كسر معناسنه القضيم قافك فتحى وضادك كسرى ومديله واحده ذكر اولان دريلرك برى معناسنه وقضيمه اديمه دخى ديرلر شعير الدواب
معناسنه الاقضام همزه نك كسريله طواره ارپه ويرمك تقول اقضمتها اذا علفتها القضم قافك فتحى وضادك كسريله شول قلبجه ديرلر كه اسكى و
حالمش يرلرى فاتكرى اوله القطم قافك فتحى وطانك سكونيله برنسنه يى اصرمق وطاتمق القطم تحريكله جماعه اشتهاسى وات يكى اوزوب
يقال قطم الفحل من الباب الرابع اذا هاج واراد الضراب وقطم الصقر الى اللحم اذا اشتهاه القطامى قافك ضمى وفتحيله
تغلب قبيله سندن برشاعرك لقبيدر ادى عمير بن شييم در وقطامى طوغنه دخى ديرلر صقر معناسنه قافك ضمى وفتحى جايزدر المقطم ميمك ضمى
طانك فتحى وقافك تشديديله مصرده بر طاغك علميدر قطام قافك فتحى وميمك كسريله اوزده بناسيله اهل حجاز قتنده بر عورتك اسميدر واما اهل نجد
لاينصرف اجراسنه اجل ايدرلر نتكيم باب شين ده وحاش تعبيرنده ذكر اولنشدر الاقحام همزه نك كسريله بر كمسنه يى برمرضه ايوشدرمق
يقال اقحم الرجل على البناء للمجهول اذا اصابه داء فعند ذلك صوقوب تتل ايكه دخى ديرلر يقال اقحمه الحمة القم فتحتيله بو دنيم اوكار كه
يقال نعم الله قلمه اى نسيل التقليم قافك فتحى ولامك سكونيله طرناق كسمك تقول قلمت ظفرى التقليم على وزن التكليم كذلك طرناق كسمك يقال قلم
اظفاره شدد للكثرة القلامة قافك ضمى ولامك تخفيفيله طرناق كسودكن دوشن پاره لرى مقلوم الظفر ميمك فتحى ولامك ضمى وتايد طرناق
دخى جنيله ضعيف وبيچاره معناسنه وكليل الظفر دخى ديرلر القلم تحريكله شول نسنه دركه انوكله يازى يازدلر وقلم قما داو دخى بونه
شول بيچاغه دخى ديرلر كه انوكله قيونى باخود بچى اته قطع اولنور الاقليم همزه نك كسرى ومديله شول ولايت كه اقاليم سبعه دن برى الاقلم
همزه نك فتحى ولامك كسريله قمو الى اقليمك جمعى القلام قافك ضمى ولامك تشديديله قاقله ديدكلرى اوتدر كه مشور اولان بو لورده بتر المقلم
ولامك فتحيله دوه ذكرينك غلافى در المقلم ميمك كسرى ولامك فتحيله قلمدان مقالم الرمح ميمك فتحى ولامك كسريله كونوك بوغملرى كه
ظاهردر ابوقلمون قافك ولامك فتحى وميمك ضمى ومديله رومى قماشلردن برجنس قماشدر كه نظر اولنديقجه درلو درلو رنكه كوزنور

قصم

قضم

القلحم قافك كسرى ولامك سكونى وحانك فتحى وميمك تشديديله مسن اولان كمسنه نتكيم باب حاده ذكر اولنمشدر ميم زايد اولدوغنه بناء
القلذم قافك ولامك وذال معجمه نك فتحيله شول قيودركه صويى چوق اوله القلهذم وزن زبرد اوزره شول بحردركه صويى چوق اوله
وقلهذم خنفشا اولنور دخى ديرلر اكرچه ترتيب حروف هجا فلقذمك قلهذمدن تأخرينى اقتضا ايدر لكن يا زايد لو يا جيم اصلى اولمغين قلهذم
تقديم اولنمشدر القمة قافك كسرى وميمك تشديديله بوى قامت معناسنه يقال القى عليه قمته اى بدنه وفلان حسن القمة والقامة والقومية وقمة باش
بو قر و سنه دخى ديرلر وهر نسنه نك بوقرسنه اطلاق اولنور القمة قافك ضميله القمامة كذلك قافك ضميله جاروب سپرندى معناسنه المقمة ميمك كسرى
وقافك فتحيله صغرك وهر حيوانك طرنقلو حيوانك طوداغى وميمك فتحى دخى جايزدر القم قافك فتحى وميمك تشديديله طوار اوت اديلماق الاقتمام
همزه نك وتانك كسريله بمعناه يقال قمت الشاة من الارض واقتمت اذا اكلت وبو مقمه دن ماخوذ در طوار طوداغى معناسنه نتكيم الان ذكر اولندى
واقتمام سفره اوزرنده اولنى جمله يكه دخى ديرلر طوار اوتلا منعدى استعاره اولنمشدر يقال اقتم الرجل على الخوان وقمه اذا اكل كله
وقم او سپورمكه دخى ديرلر تقول قممت البيت اذا كنسته المقم ميمك كسرى وقافك فتحيله اكول اولان كمسنه يقال رجل مقم المقمة ميم اولك كذلك
سپوركه معناسنه القمامة قافك ضمى وميمك تخفيفيله سپورنتى كناسه معناسنه القمام قافك ضمى وميمك تخفيفيله جمعى سپورنتيلر معناسنه
القميم قافك ضمى وميمك كسرى ومديله قورى اوت بعض اليبس البقل معناسنه الاقمام همزه نك كسريله اركك دوه جمله ناقه لرله جماعت ايتمك يقال اقم الفحل
الابل اذا ضربها كلها قمت يعنى جمله سى ضراب ايله طوتيه فتحتيله وقافك ضمى وتشديديله اركك طوار دشيسينك اوزرينه چيقمق يقال تقم الفرس
على الحجر فتقممها يعنى ايغر قسراقك اوزرينه چيقدى وتقمم سپورنتى اومق دخى ديرلر يقال تقمم اذا تتبع القمام فى الكناسات نسخ صحاحده
بو در لكن اذا تتبع القمام كنايه ايدوب غالبا فى الكناسات قيدى قمام لفظى مشترك اولوب قماملة جماعت معنا مراد اولماده عن تصريح ايچون
كتورلمشدر القمقمة على وزن الزلزلة برنسنه يى جمع ايدوب قبض ايتمك يقال قمقم الله عصبه اى جمعه وقبضه القمقمة قافك ضمى وميم اولك
سكونيله شول الت دركه ايچنه كلاب واكا شبيه نسنه قورلر اصمعى ايتدى بو لفظ رومى در القمقم قافك ضمى وما بينده ميمك سكونيله قمقمه نك جمعيه
دكاه ولمه جيره ده عبارت اولور يقال عنى هذا اصادر معنى الخبر وبو مثل بو خصوصده خبردار اولان كمسنه ايچون ضرب اولنور
عربلرك علي داد الحديث ديدكلرى قوقلرى كوياكه خبر كاسيه تشبيه اولنمشدر خلق جويه اولنمشدر دوغى صحتنده القماقم قاف اولك فتحى وثانيك
كسريله كذلك جمعى القماقم قاف اولك ضمى وثانيك كسريله هر خصوصدن خبردار اولان ادلى معناسنه يقال السيد قماقم للكثرة خيره القمقام قافك فتحى
وميمك سكونيله بحر معناسنه در وقمقام عظيم ايشه دخى ديرلر يقال وقع فى قمقام من الامر وقمقام مطلقا اولويه دخى ديرلر سيد معناسنه وعدد كثير
دخى ديرلر وقمقام كوچك كنه لره دخى ديرلر وبرجنس بته دخى ديرلر كه قلالرك ديبلرينه يا پيشور واحدى قمقامه در وبو مقامده جوهرى قمقام
صغار القردان ايله تفسير ايتمكين صاحب صراح وترجمه مختار صاحبى قردانى قردك جمعى ظن ايدوكيچون اوفاق ميمونلر ايله تفسير ايدوب
غلط ايتمشلردر حالا كه قردان قردك جمعيدر كه كنه معناسنه در القمنة قافك ونونك فتحيله رنك ورايحه ياغلرك رايحه سى القنمة
قافك فتحى ونونك كسريله برلرزه رايحه ايله متصف اولان نسنه يقال يدى من الزيت قنمة وقنمه بكر رايحه سى اد منعدم فاسد اولمغه
يقال قنم سقاؤه قنما من الباب الرابع اذا تغير وقنمت فاسد اولمغه ديرلر وقنم الجوز فهو قانم اى فاسد الاقانيم همزه نك فتحى
ونونك كسرى ومديله اصول معناسنه الاقنوم همزه نك ونونك ضميله اقانيمك واحديدر اصل واحد معناسنه جوهرى ايتدى ظن ايدرم كه بو لفظ رومى در
القوم قافك فتحى وواوك سكونيله رجاله مخصوص جماعه در فسايه شامل دكلدر … كنوى لغتلرنده … بو تقديرده اولور … اهل اولور
تبراهر بريك قومى … دكلدر رجال وفسانك مجموعيدر الاقوام همزه نك فتحيله جمعى الاقاوم همزه نك فتحى وواوك كسريله جمعك جمعيدر وقوم
لفظى مذكر ومؤنث اولور زيرا شول اسماء جموع كه انك واحدى اولميه بنى ادم ايچون اوله تذكيرى وتانيثى جايزدر رهط ونفر
وقوم كبى مثلا قال الله تعالى وكذب به قومك وقال وكذبت قوم نوح واكر مذكر … تصغير ايتسك اكا هاء الحاق ايدوب قويم ورهيط
ونفير ديرسك وعلامت تانيث هم فعل ده الحاق ايدرسن واكر اسم جمع بنى ادمك غيرى ايچون اولورسه اول وقت تصغير ده هاء الحاق ايدرسن
ابل وغنم كبى زيرا تانيث بو مقوله لره لازمدر واما جمع تكسيرده رجال ومساجد كبى مثلا تذكير اعتبار اولنديقده جمع مراد اولور وتانيث
اعتبار اولنديقده جماعت مراد اولور القيام قافك كسريله طورمق يقال قام الرجل قياما وقيام بر ايشك اوزرينه قايم اولان كمسنه يه دخى ديرلر
يقال لفلان قيام اهل بيته اى الذى يقيم شانهم ومنه قوله تعالى ولا تؤتوا السفهاء اموالكم التى جعل الله لكم قياما القومة قافك فتحى وواوك
سكونيله بر مرتبه در بركره طورمق معناسنه وبر نسنه يه مباشرت ايتمكه دخى ديرلر يقال قام بامر كذا وصو طوتمغه يقال قام الماء اى جمد

زبونلغندن طورمغه دخی دیولر تعالى قامت الدابة اذا وقفت من الكلال وباذركسادا اوزره اولمغه دخی دیرلر یقال قامت السوق اذا كسدت
كلها وقفت وفرابیع قامت السوق نفقت معناسنه دخی یعنی رواج بولمق معناسنه در المقاومة میمك ضمی وواوك فتحیله كوروش طورشه
وخیریه باشه بلشق طورشمق یقال قاومه فی المصارعة وغیرها التقاوم تانك فتحی وواوك ضمیله كوكلجه بربریله طورشمق یقال تقاوموا فی الحرب
بعضهم ببعض الاقامة همزه نك كسریله بربرده طورمق یقال اقام بالمكان اقامة والهاء عوض من عین الفعل لان اصله اقوام واقامه بركسنه یی
بونده قالدرمغه دخی دیولر یقال اقام من موضعه واقامت بو فنده دایم قلمغه دخی دیرلر یقال اقام الشی اذا ادامه من قوله تعالى ويقيمون الصلوة
المقامة میمك ضمیله اقامت معناسنه در المقامة میمك فتحیله مجلس معناسنه در وجماعت مجلس معناسنه در المقام میمك فتحیله والمقام میمك ضمیله كاه اولور

على وزن الدحرجة قصير اولان كمسنه نيك سكرتمسي وكرده مه كرديكي روايت اوزده مرتكبك برجانبي اوزره كرتمسنه ديرلر يقال كردم الحمار او كردم
على جنب واحد نسخ جوهريده بويله واقع اولمشدر لكن مقتضاي ترتيب حروف هجا بودركه كردم كرزم اوزره مقدم اوله الكركم كافلرك فتحي وراء نك
سكوني ايله زعفران الكركة وزننده بر دوا اوزره وحبي زعفراندن بر قطعه معناسنه ودواء كركم ديدكلري دخي بوندندر ياخود الكرزم كافلك
سكوني ايله بر نسنه نك ايچو ... دن بجنه اولان حماد معتمد يقال كرزم شيا بعدم فيه اذا كسره واستخرج ما فيه لياكله يقال البعير يكرزم
الجرجة وغير حماد معناسنه ودحجة فتحيله قرعه وكلكه ديرلر ... جنده الكرزم فتحتيله اتطوداني فالن اولوب قصد ولمعنده
وذلك فتحيله صفت مزبور اوزره اولان ات يقال فرس كرزم اذا كان بين الكرزم وكرزم كذلك بو دون قصد ولمعنده وال ...
... وذلك سكوني والكك ... يقال انف اكرزم الكروم كافك فتحي وذالك ضمي ومتديله ... ناقه دركه زياده بركلكنده
... الكسم كافك فتحي وسين ... الكيوم كافك فتحي ويابك سكوني ... ومتديله ...
... اوزده اوله الاكاسم ... الاكاسم ...

[illegible]

وهمزه‌نك فتحیله مؤذ صیغه‌سی اوزره نعز كبی كذلك جمیع ملئ خلاف القیاس كو یا كه لؤمه كلمه‌سنك جمعیدر و نعز نونك ضمی و عینك سكونیله
سوجه مثالنده برجنس قوشدركه ولائم اوقه ایو یلك وضع اتمكه دخی دیرلر تقول لأمت السهم لأما و لأیم شول اوقه دیرلركه اوقه اوزرینه
لوائم یلكی اوله لوائم تعبیری كلور [illegible] ولائم یاره‌یی بغلیوب اوكولتمكه دخی دیرلر تقول لأمت الجرح والصدع اذا شددته فالتأم ولأم
مقابله‌سنده كلور یقال شیء لائم ای ملتئم مجتمع استلام همزه‌نك و تانك كسریله ذره كیمك یقال استلام الرجل اذا لبس اللأمة الملأم میمك ضمی
فتحی و تشدیدیله ذره كیمش كمسه لأم لامك فتحی و همزه‌نك سكونیله برنجك اسمیدر اللؤام لامك ضمی و همزه‌نك فتحی و تخفیفیله شول قنات یلكی دركه توز
قنادین دیو سؤیلنور [illegible] اولدن [illegible] معبوله اولان دخی بودر زیرا بو صوع اولوب محكم اولور [illegible]
اولمز الملاءمة میمك ضمی و اللك مدیله جمع ایدوب اصلاح اتمك تقول لاءمت بين القوم اذا اصلحت وجمعت واذا اتفق الشيئان فقد التأما وتقول
هذا طعام لا يلائمني فاما هذا من اللوم اللأمة لامك ضمی و میمك تخفیفیله برنسنه‌نك مثلی و منلیسی یقال [illegible] ای شكله و مثله
ولمه‌نك اخرنده ها وسطنده حذف اولنان همزه‌نك عوضیدر اللئيم لامك كسری و همزه‌نك سكونیله صلح و خلوص بیننده اولان اتفاقه دیرلر یقال
تبين لئم الوصل اذا ظهر علامة الوفاق وقد يلتين همزة كما يلين في اللئام جمع لئيم اللتم لامك فتحی و تانك سكونیله برنسنه‌نك كوكسنه دورتمك [illegible]
وزنا و معنا ذكر اولنان جوهرینك عبارتنده فهم اولنان [illegible] لكن جوهری باب تاءده كلمه‌سی ذكر اولنان معناده [illegible]
بو ذكر لغت تاء مشدده ایله لتبه‌دن تصحیف اولنمشدر دینلدی [illegible] اللثم لامك فتحی و ثاء مثلثه‌نك سكونیله دوه ایاغیله
طاشی قاقمه تقول لثم البعير الحجارة يلثمها من الباب الثاني اذا كسرها ولثم اوپمكه دخی دیرلر قبله معناسنه تقول لثمت فاها من الاول
اذا قبلتها [illegible] الملثم میمك كسری و لامك سكونی و ثانك فتحیله طاش قیرجی یقال خف ملثم [illegible]
دوه‌نك ایاغی [illegible] دیرلر یقال لثمت الحجارة خف البعير اذا اصابته وادمته [illegible] الملثوم میمك فتحی
ضمی مدیله مجروح اولان ایاق یقال خف ملثوم [illegible] اللثام [illegible] اللثم لامك ضمی و ثانك سكونیله جمع ذكر
اولنان [illegible] اللثام لامك كسریله [illegible] اللثم لامك فتحی و ثانك
سكونیله [illegible] تقول لثمت المرأة تلثم من الباب [illegible] الالتثام همزه‌نك و تانك كسریله بعناه التلثم تخفیفله و ثانك ضمی و تشدیدیله
بعناه ایضا تقول التثمت وتلثمت اذا شددت اللثام ولثام [illegible] اللثمة لامك كسری و ثانك سكونیله
[illegible] یقال هو حسن اللثمة اللجم لامك كسریله اوبان لجام معناسنه و لجام كذلك [illegible] بغلمه [illegible] الملجم
میمك ضمی و تشدیدیله لجام بغلمش [illegible] شیء [illegible]
[illegible]
[illegible] جاد فلان و قد لفظ لجام [illegible]
[illegible]
خلاص بولور [illegible] ملجم میمك ضمی و جیمك فتحی و تخفیفیله برجنس [illegible] اللحم لامك و حانك سكونیله ات كوشت معناسنه اللحم لامك فتحی و حانك
سكونیله كذلكدر [illegible] اللحام لامك كسریله جمع اللحمان لامك ضمی و حانك سكونیله كذلك جمعیدر اللحوم ضمیله كذلك جمعیدر [illegible]
صویوب یمكه دخی دیرلر تقول لحمت العظم الحمه من الباب الاول اذا عرقته اللحمة لامك ضمی و حانك سكونیله قرابت معناسنه [illegible]
دخی دیرلر لامك ضمی و فتحی جائزدر الملحمة میمك و حانك فتحی و لامك سكونیله برفتنه‌ده عظیم محاربه اولمق الاستلحام همزه‌نك و تانك كسریله
[illegible] استلحم الرجل على البناء [illegible] اذا استوحش [illegible] الملاحم
میمك كسری و حانك كسریله [illegible]
اللحم میمك ضمی و حانك فتحیله برجنس [illegible] تقول لحمت القوم [illegible]
[illegible] اللاحم [illegible] اللحام [illegible]
[illegible] الالحام همزه‌نك كسریله [illegible] یقال الحم الدابة
اذا [illegible] والحام [illegible]
[illegible] والحام [illegible]
[illegible] والحام [illegible] یقال الحم الرجل اذا كثر [illegible] والحام [illegible]

يقال الحم الزرع اذا صار فيه حب والحام [illegible] الالتحام همزه‌نك و تانك كسریله [illegible] تقول التحمت الحرب [illegible]
والالتحام یاره بیتمكه دخی دیرلر یقال التحم الجرح للبرء لخم لامك فتحی و خانك سكونیله [illegible] عرب زمان جاهلیه‌ده [illegible]
[illegible] عمرو بن [illegible] اللخم لامك ضمی و خانك سكونیله دریا بالغی [illegible] اللدم لامك
فتحی و دالك سكونیله اصمعی روایتی اوزره شول [illegible] وفي الحديث [illegible]
[illegible] اللدم [illegible]
لدم [illegible] یقال لدمه لدما من الباب الثالث ولدم [illegible]
[illegible] یقال لدمت [illegible] ولدم [illegible] تقول لدمت الثوب
لدما اذا رقعته اللدام دالك كسریله [illegible] التلدم [illegible] الالتدام همزه‌نك و تانك كسریله اضطراب
والالتدام [illegible] اللديم لامك فتحی و دالك كسری و مدیله [illegible]
ولدیم [illegible] یقال ثوب لدیم اذا رقع [illegible] الملدم میمك ضمی و دالك فتحی و تشدیدیله [illegible] اللدیم على وزن
[illegible] یقال لدمت الثوب اذا رقعته اللدام لامك كسریله [illegible]
[illegible]
[illegible] مثل اللدام مثل الوقاع [illegible]
[illegible]
التلدم تخفیفله و دالك ضمی و تشدیدیله [illegible] یقال تلدم الثوب اذا اخلق [illegible]
[illegible] یقال تلدم الرجل ثوبه ای رقعه [illegible] الالدام همزه‌نك كسریله [illegible]
ام ملدم میمك كسری و لامك سكونی و دالك فتحیله [illegible] الملدم میمك كسری و لامك سكونیله [illegible]
اولور و ملدم [illegible] الملدام میمك كسری و لامك سكونیله [illegible] اللدم تخفیفله [illegible]
[illegible]
[illegible] اللذم لامك فتحی و ذال معجمه‌نك سكونیله [illegible]
[illegible] تقول لذمت المكان لذما من الباب الرابع اذا لزمته [illegible]
[illegible] الالذام همزه‌نك كسریله [illegible] یقال الذم به [illegible]
[illegible] اللذوم [illegible] الملذم میمك ضمی و ذالك فتحیله [illegible]
[illegible] الملاذمة میمك ضمی و ذالك فتحیله [illegible] اللذام لامك كسریله ملازم
[illegible] لاذم [illegible] الالتذام همزه‌نك و تانك كسریله لاذم [illegible]
[illegible] تقول الزمته الشيء فالتزمه [illegible]
[illegible] لزام لامك فتحی و میمك كسریله [illegible] لازم معناسنده [illegible]
[illegible] الملزام میمك كسری و لامك سكونیله [illegible]
اولور اللطم لامك فتحی و طانك سكونیله [illegible] وفي المثل [illegible]
[illegible] اللطيم لامك فتحی و طانك كسری و مدیله [illegible]
[illegible] لطيم [illegible]
[illegible]
[illegible] الملطم میمك ضمی و طانك فتحی و تشدیدیله [illegible]
[illegible] اللطمة لامك فتحی و طانك كسری و مدیله [illegible]
[illegible] الملاطمة میمك ضمی و طانك فتحیله [illegible] التلاطم تانك فتحی و طانك ضمیله [illegible]

يقال لاطه فلاطها **الالتطام** همزه نك وكافك كسريله دريا موجلرينك بربرينه طوقنمسى يقال التطمت الامواج اذا ضرب بعضها بعضا **التلعثم** تخيلك
وثانك ضميله بر كمسنه بر ايشده تأنى قلوب اكلنمك يقال تلعثم الرجل فى الامر اذا نكث فيه وتأنى وخليل ايتدى تلعثم برنسنه دن ابوكلدوكدر
اللعام لامك ضمى وعين مهمله نك تخفيفيله دوه نك اغزندن اولان كوبوك زبد البعير معناسنه **الملاعم** ميمك ضمى وعينك كسريله اغزك اطرافنه دينور
بر وادينك و بر لعام بعيرون منفعل صيغه سى اولمق احتمالى واردر ولعام بعيرك تعبيرى الان مرويات **التدغم** تخيله وعينك فتحيله
برنسنه يى اغزاطرافنه سوروب تقول تلغمت بالطيب اذا جعلته فى الملاغم وتلغم برنسنه يى تذكر معناسنه ده استعمال اولنور قال ابو زيد
تلغمت الاعرابية اليه فيقال تلغمى بيوم السبت دكروه وتلغمك تذكر معناسنه كلمسى حينئذ ملاغم يعنى اغز اطرافنى تحريكدن اولوركه
اللغم لامك فتحى وغينك سكونيله مصاحبك اولاه كمسنه يه يقين ايلمدوكى نسنه يه خبر ويرمك دركه ... دو لقم او دن لغمال فوله
الثالث اذا اخبرت صاحبك بشئ لا يستيقنه **اللغام** لامك كسريله وفا يلمق نعابك بودوون اوده اولانى واصمعى ايتدى تحقيق نعاب اغزاوزره
اوله كالعام ولثام ديرلر فايدلو بربرينه تبديل اتكله وفاتى تونى ديو كلرى بجه نجى ونى اوده باز نعيرى معناسنه **اللم** لامك فتحى ونونك
سكونيله عورت اغز ثيماده لتونعيمده يقال لغمت المراة فاها بلغام مها من ابن ابن لتحت لغمت لغمته **التلغم** تخيله وفانك ضمى وتشديديله وكركنيده
لحن تسمية **الالتغام** همزه نك وثانك كسريله ايضا يقال لغمت وتلغمت اذا شددت اللغام وابو زيد ايتدى تلغمت تلغما ديرسن تحقيق ده لبنه كى اغرنده
اورندوق الوب نقابدن كبحادرسنك بوددون اوجنداى شمده واكرى زنكيجى او درتره باحنو دليضتى اوده اولوقت تلغمت ديرسن زيرا كه اول
بوجبين لغام دلمز قياب اولودد ديكى ونو تميم بو معناده تلتمت تلثما ديرلر **اللقم** لامك فتحى وقافك سكونيله يولك يا غزيندكه اغزندن اولور
تقول لقمت الطريق وغيره القوس الباب الاول اذا سددت فمه ولقم لقما يولى تعنه دنى ديولر تقول لقمت اللقمة اذا ابتلعتها **التلقم** تخيله وقافك
وتشديديله لقمة تمريح وتأمليله يولقمة **التلقيم** على وزن التكريم لقمة بويتدرمك تقول لقمتها **الالقام** همزه نك كسريله كذلك بويتدرمك تقول
جعلها طريقه الاستعاده **اللقامة** تانك كسرى ولاميك سكونيله لقمه يه صوق بودنكه كمنه **لقمان** لامك ضمى وقافك سكونيله بركمسنك صاحب اوانده
كمسنه نك اسميدركه شعرانه عاده نبت قلوب لقمان بن عاد در ديرلر **اللكم** لامك فتحى وكافك سكونيله بركمسنه يى يومروق ايله دن تقول لكمته اكه
لكما من الباب الاول اذا ضربته بجمع كفك **الملكمة** ميمك ضمى وكافك فتحى وتشديديله شول كلجه دركه يومروغيله يايلمش اوله **اللكام** لامك ضمى وكافك
شام زيفين برطاعك عليدر **ملكوم** ميمك فتحى وكافك ضمى وتديله بكمر دشترنده ده برصويك اسميدر **اللم** لامك فتحى وميمك تشديديله برنسنه يى
ابدوا اصلاح اتكد يقال لم الله شعثه اى اصلح وجمع ما تفرق من اموره ومنه قيل لهم ان داركم لمومة اى تلم الناس وتجمعهم ولم برنسنه يى جمع
المك دخى ديرلر ومنه قوله تعالى وتأكلون التراث اكلا لما اى نصيبه ونصيب صاحبه قال ابو عبيدة يقال لممته جمعه حتى اتيت على اخره **الالمام**
كسريله برينجى قونمه نزول معناسنه يقال الم به اى نزل ولمام قريبا ولمم دخى ديرلر ومنه الحديث وان مما ينبت الربيع ما يقتل حبطا او يلم اى يقرب
من ذلك وحبط حاء مهمله نك وبانك فتحيله بر مرضدركه طوارك قارنى شيشر ودر واللمام ذنب صغير ايشلمكه دخى ديرلر وبعضلر ايتدى الالمام
قريب والمعقود باه اشمك سزن **اللمم** ميمك ضمى ولامك كسريله شول افعال دركه بلوغه قريب اوله **الملم** تحتيله وبانك قريبا ولاد دخى وملكوكه
جنونندن بر حالتدر **الملموم** ميم اولك فتحى وثانيك ضمى وتديله شول كمسنه دركه ان حالتى جنون اوله **اللم** لامك تحتيله شى قليل وبرنسنه يه اك دكمكه
اصابه فلانا من الجن لمة يعنى له ثرا منهم ولحادثه دهر ودشتمه دوركه معناسنه ده كلور **الملمة** ميم اولك ضمى وثانيك كسريله شدايد دهر
نازله اولاندن **العين اللامة** ميمك تشديديله شول كوزدركه اكا نظر ايتدكن برمرض ابوشه يقال اعيذه من كل هامة ولامة ووهاملة
واحده دن حشرات اوجره معناسنه **اللم** لامك كسريله بلوغ اولان ابنى صاحيدكه قولغه اولاد كوبر نوندن تجاوز ده قوى موز لرينه
الاكاجه ميرلر جيكه ضميله **اللمم** لامك كسرى وميمك فتحيله جمع اوموده ابن صاحبه معناسنه **اللمام** كذلك لامك كسريله جمع ولمام ايضا بمعناه ده كلور
يقال الغلاف يرو وزنا لماما اى فى الاحايين **ملمة الفيل** ميم اولك ضمى ولامك فتحيله فيلك خرطومى وملمه مجتمعه معناسنه ده كلور ودكرى اولدن
يرك اولان نسنه معناسنه ده كلور يقال كتيبة ملمة اى مجتمعة مضموم بعضها الى بعض وصخرة ململة اى مستديرة صلبة **الململمة** ميم اولك فتحى وثانيك
ضمى وتديله كذلك مجتمع معناسنه دروددر كرباو لوب يرك اولان نسنه معناسنه دخى كلور ويقال كتيبة ململمة اى مجتمعة وصخرة اى مستديرة صلبة
يلملم ياك ولامك تحتيله برموضعك اسميدركه اولاهل يمنك ميقاتيدر **الملم** همزه نك ولامك تحتيله بمعناه لغة فيه **اللم** لامك فتحى وميمك تشديديله
بلا تنوين لما معناسنه در قرآنده وان كل لما جميع لدينا محضرون ... وان كلا لما ليوفينهم ديوكى قول شريفده وابن عامر بعض
قراءتى اولنمش اوده دوقتا كه لماده ميمك تحتيله اوليه برحرف اولنتاسون دخى لما قراءت تجيحاه جميعا معناسنه وبعضلرى الا معناسنه

ورمشر لكن لغيره لماتكه الا معناسنه كليسى معروفدر دكولدر **لم** لامك فتحى وميمك سكونيله حرف نفى در زمان ماضيده اولمق اوزره نفى لم يفعل
دكه الفعل الذى زمان ماضيده صادر اولمادى ديمكدر بو حروف جازمه دندر وحروف جازمه **لم** و **لما** و **الم** شرطيه و **الا** ناهيه
ارتباب دكسبوبر... كلم لم يفعل معناسى نفى ايجون در زمان ماضيده ايشلمك معناسنه **ولن** سيفعل معناسى نفى ايجوندر زمان مستقبلده
اصلا اشلمز معناسنه **ولا** يفعل ما يأتى معناسى نفى ايجوندر زمان مستقبلده اشلمز معناسنه **وما** يفعل الان معناسى نفى ايجوندر زمان حالده
اشلمز معناسنه قد يفعل معناسى نفى ايجوندر زمان ماضيده البته ايشلدى معناسنه بر كمسنه قد فعل فلان ديسكه اولوقت انكه جوابنده لما يفعل دير
ولما كه اصلى لم در اوزرنه ها داخل اولمشدر وكاه لم الم مخلنده استعمال اولنور تقول ايتنك ولما اصل اليك اى ولم اصل اليكدر وكاه اولور
لما كه معناى لم معناسندن متغير اولور وه واقع اولا يجون واولميا يجوندر سبب وجوابه واقع اولور تقول خرجته لما ذهب ولما لم تذهب وفعل الله
صكره مرفوع اولور علاوه منقطع اولمق جايزدر مدخول لما حذف اولنمغله تقول قاربت المكان ولما تريد ولما ادخل على تقدير ولما اكن
ولما كه ادخل ولمن صكره انقطاع جايز دكلدر **لم** لامك كسرى وميمك فتحيله اوزره بنيلمش برحرفدركه اونكله برنسنه استفهام اولنور قالوا لم
ولم بالكسر تستفهم به تقول لم ذهبت ولكان قد دخل عليها لم يحذف منه الالف كذا فى اكثر نسخ الجوهرى ولا يخفى غلطه وفى بعض النسخ والاصل
لما الجر دخل عليه ما وحذف منه الالف وهو الصواب ولكن فى وجه النسخة ان الضمير عليه راجع الى الحرف الكسرة المفهوم من قوله بالكسر وكلة
تعرد خولها على الحرف الجر وتغيير حذف الالف بعده كما قال الله تعالى عفا الله عنك لم اذنت لهم ولم اوزرنده ها دخى ادخال ايدوب لمه ديكلى
جايزدر **اللوم** لامك فتحى وواوك سكونيله كذلك قنيح عذل معناسنه تقول لامه على كذا لوما ولومة **الملوم** ميمك فتحى ولامك ضمى وتديله فنا نسنه كسنه
الملوم على وزن التكريم كذلك قناسه يقال لومته شدد للمبالغة **اللوم** لامك ضمى وواوك فتحى وتشديديله لايمك جمعى دركه عادل كى **الملاوم**
همزه نك كسريله ملامت معناسنه در **اللويم** لامك ضمى وفتحى وياك سكونيله قنيح معناسنه **اللوايم** لامك فتحى ويانك كسريله ملامه نك جمعى **الملاوم** ميمك فتحى وواوك كسريله
كذلك جمع **الملامة** على وزن الملامة شول نسنه دركه انكلا اوذرينه لوم اولنور **الالامة** همزه نك كسريله لوم اولوجب ايشلمك يقال الام الرجل اذا اتى
بما يلام عليه وابو عمرو ايتدى الملام دير لزمه معناسنه **المليم** ميمك ضمى ولامك كسرى وتديله صفت بولور اوده منصف اولان كمسنه يقال لام فلان غير
مليم يعنى كنا انشليدى فناوى وفى المثل رب لايم مليم يعنى تعيب ايدن كمسنه نك جوغى عيبلودر **الاستلام** همزه نك وتانك كسريله ملامة لايق اولمق
رسوالرى طلب اتمك يقال استلام الرجل الى الناس اى استذم **اللاومة** ميمك ضمى وواوك تحتيله ايكى كمسنه بربرينى قنامق **التلاوم** تانك فتحى وواوك
تحتيله بركمسنه بربرين قنامق يقال تلاوموا اذا لام بعضهم بعضا **اللوم** لامك ضمى وتديله شول كمسنه دركه خلقى اكه قنر **اللومة** لامك ضمى وجرع
تحتيله شول كمسنه دركه خلق انى قنر هزاة ابليهمزه كبى **التلوم** تحتيله وواوك ضمى وتديله برنسنه ده كلوب منتظر اولمق **لام الانسان** على وزن الجلد
انسانك شخصى احوفقد مهموز دكلدر **اللام** حروف زياده دنكه ايكى نوع اوزره در برى متحرك وبرى ساكن در اما متحرك اولان لام اوج در
برى لام امر وبرى لام تاكيد وبرى لام اضافه در **اما** لام امر ليقم زيد كبى دركه برنكله غايب امر ايدرلر وكاه اولور بونكله مخاطبه امر ايدرلر وقرىء فبذلك
فلتفرحوا بالتاء وكاه اولور شعرده لام امر حذف ايدر وبطريق الاضمار عمل باقى قالور **واما** لام تاكيد
بر نوع اوزره در بر لام ابتدادركه لزيد افضل من عمرو وبرى در ان مشدده نك ومخففه نك جوابنه داخل اولان لام دركه ان زيدا لقائم كبى
ان الرحمن وكقوله ان كانت لكبيرة وبرى دخى لو ولولانك جوابنه داخل لام دركقوله تعالى لولا انتم لكنا مؤمنين وقوله تعالى لو تزيلوا لعذبنا الذين كفروا
وبرى دخى نون تاكيد لاحق اولمش مضارعه داخل اولان لام دركقوله تعالى ليسجنن وليكونن من الصاغرين وبرى داخى جواب قسم اولان لامدر
تاكيد لامدن ... جميعى جواب قسم ولمن صالح لها ولو لدكقوله تعالى وان منكم لمن ليبطئن بو لام اولمى تاكيد ايجون وثانيه جواب قسم ايجون ... اولور حرفلرى
بر جمله ده كه اخرنده حلول ... اولمق مقسم عليه ده وثانيه اولا ابله ملفوظ اوله ولسوقيه ديو وبو ايكى جمله مابينى ... ربط ايدر ... اول حرفلر
نحو يون جواب قسم ايله تسميه ايدرلر واول حرفلر كه برى ان مكسوره مشدده در وبرى قسم لامى بينه داخل اولان لامدر بونلرك ايكيسى دخى
بر معناده در كقوله وانه ان زيدا خبرنكده وانه ليقومن زيد بحق لام قسم فعل معنادن داخل فعلده اخرنه
يا نون مشدده يا نون مخففه ادخال ايدرلر معناى استقبال تاكيد ايدوب معناى حاله اخراج ايتمكيجون وبرى دخى نكسوره اولان ان دركه ... فعلدر
ولاء وبولرك ايكيسى دخى بو معناده دركقوله واقه ما فعلت وواقه ان فعلت بمعناها وبرى دخى لا دركقوله لا افعل
فعلوم منفصل اولمز الا بو حروف حمسه ايله دكاه اولور بونلرك لفظندن حذف اولنوب كلام مقتعد اولور **اما** لام اضافه بكر نوع
اوزره در برى ملك دركقوله المال لزيد وبرى دخى اختصاص دركقولك الباخ لزيد وبرى دخى **لام** استغاثه دركقولك يا لله وكه تعدو كلام يا قوم

ادعوكم در لامی بو معنیده اولانلر مفتوح قلوبلر مستغاث ایله مستغاث له بینین فرق ایچون یا للرجال لیوم الاربعاء کبی و اکر مستغاث برادر
لام اخری عطفا ایسه مکسوره اولان لامی مکسوره ایدرسن یا للناس مندفع اولدی عجبوا وبری دخی لام تعجب درکه مفتوح درکتور کبی یا للعجب و
احضر فهذا اوانك   وبری دخی لام علت درکه کی معناسنه درکمنه تعالی لیکونوا شهداء علی الناس وضربته لیتأدب ای لکی یتأدب و لاجل
وبری دخی لام عاقبت درکمنه فللموت تلدوا والوالدات نخالها یعنی والده لر قودیکی موتا ایچون سبیله لر یعنی بلنك عاقبتی موت در
جحود دا اولنه و اولسنه صکره و بو جحان نفیدن صکره واقع اولور کما قال الله تعالی وما کان الله لیعذبهم وانت فیهم ای لان یعذبهم
دخی لام تاریخ درکتبت لثلاث خلون ای بعد ثلث و اما ساکن اولان لاملر ایکی نوع اوذره در بری لام تعریف در الرجل و لام تعریف ساکن
اوزرنه همزه وصل داخل اولدی اوکله ابتدا صحیح اولسون دیو حتی لام ماقبلنه متصل اولسه همزه ساقط اولور وبری دخی لام امر در
ابتدا اولنسه مکسوره اولور و اکر انك اوزرینه حروف عطفدن بر حرف ادخال اولنسه انده کسره و تسکین جایز اولور کمنه تعالی ولیحکم
لهم لامك فتحی و هانك سکونیله بوغور ابتلاع معناسنه یقال لهم من الکلاء الرابع اذا ابتلعه اللهموم لامك و میمك ضمیله شول ناقه درکه سودی چوق
زیاده سخی اولنه دخی دیرلر و بو رکانه دخی لهوم دیرلر اللهامیم لامك فتحی و میمك کسریله جمع جوامرد لر معناسنه اللهام لامك کسری
تخفیفیله چوق عسکر و بابه اللهو هر نیه راست کلورسه یوتوب دیرلر اللهیم لامك ضمی و هانك فتحی و یانك سکونیله افت و داهیه معناسنه اللهیم
بمعناه اللهم لامك کسری و هانك فتحی و میمك تشدیدیله جحف و دنز او ذره شول اتدر که زیاده یورك اولا کو ماکه اولدیکی بوددر و جحف تعبیراتها
کمسه دیولرده اللهم بویوك و فرسوده اولان کمسه ده دیرلر ولهم کثیر الطعام اولان کمسه ده دیرلر جصم کبی دردرنا و معنا لام هانك
فتحی اوزره تبلیله و تشدیدیله اصلنده اللهم یا الله معناسنه اخرینه اولان میم مشدده حرف او لندن حرف نداد دن عوض در ملهم لامك
و هانك فتحیله بر موضع اسمیدر که انده خرما اغاجلری چوقدر یوم ملهم و دنیز اوذره بنی تمیم ایله حنیفه ارا سنده واقع بر حربك اسمیدر
همزه نك کسریله برنسنه یی قلبه القا ایتمك و قلبه لقا اولنان نسنه یه دخی دیرلر یقال الهمه الله الاستلهام همزه نك و تانك کسریله الهام طلب ایتمك
استلهمت الله الصبر التهام هرنك و تانك کسریله دوه یا ودکمه ده اولان سوتی چکمك تقول التهم الفصیل اذا استوفاه اللهیم علی وزن عثیم
شول واسع یوله دیرلر که جکنادن اولور یقال طریق لهجم ای واسع منقاد لهجم بویوك کاسه یه دخی دیرلر قدح عظیم معناسنه اللهجم علی وزن القحم
برنسنه یه حریص اولمق چوق یمك ایدر بحتمله درکه بوندن میم زایده اولور باصلی لهج اولور حریص معناسنه اوله المهدمة علی وزن الحرجة کسمك
معناسنه یقال لهدمه اذا قطعه اللهادمة لامك فتحی و دالك کسریله او غرلیق لصوص معناسنه ابن عمرو روایتی اوذره اللهدم علی وزن جعفر کسکین
ترنی الهذمة علی وزن الدحرجة بر کمسه یی قیرمق یقال لهذم الشیء ضرب اذا خالطها الهذمان لامك و ذالك کسریله شول ایکی سیوری
التنك جکه نیات بو ایکی یرده اولور و بعض فعلولر دیبنده اولان ایکی یومری اتدرده دیدیلر الهزمة لامك و ذانك کسریله و احدی ذکر اولنان تکیه
بر معناسنه اللهازم لامك فتحی و زانك کسریله جمیع و لهازم تیم اللات بن ثعلبه بن عکابه بن سلسله سنه دیولر اما لهازم بنی عجل خلقا سندندر فصل المیم
الموم میمك ضمی و تبدیله شیع معناسنه دور بوم برسام علتنه دخی دیرلر و برسام بر مرضدر که غایت غلیظ دن کامل اولور سرسام ایادکی کبی ذات
المرم میم و لکه فتحی و یا نونك ضمی و تبدیله ذکر اولنان علته مبتلا اولان کسه یقال مبم الرجل فهو مموم مأمر هالت و دنز اوذره برامر درکه انواع
الایاد نیك لقبی انده ماخوذدر و میم حرف هجادن بر حرفك اسمیدر مهیم میمك و یانك فتحی و هانك ما بینده سکون ایله کلمه استفهامیه در درعلك
و بنده و شانك معناسنه و صاحب صحاح افرنکسونیله تنصیص اتنه فصل النون النامة نونك فتحی و همزه نك سکونیله اواز صوت معناسنه
یقال اسکت الله نامته ای نغمته و صوته و بعضلر نامه دخی دیرلر میمك تشدیدیله بس بو تقدیرجه مضاعفده اولور النیم نونك فتحی و همزه نك
و مدیله شول اواز درکه انین ضعیف و ارددا اینین کبی یقال نأم ینئم من الکلاء الثانی نئوم یائی اواز و یرمکه دخی دیرلر یقال نامت العوس ثمالا ودیل
کوردسنه دخی دیرلر سمعت نئیم الاسد معناسنه النجوم ضمتیله ظهور معناسنه در یقال نجم الشیء ینجم بالضم نجوما اذا ظهر و طلع یقال نجم السن
والنبت و نجم الخارجی و خارجی شول کسه درکه اولولره کوسنرده اصلنه اولنوب بوعکسن و یقال نجمت بنا جمیع صنع کذا ای نعت و نبوغ
غیرین معجم الظهور معناسنه در المنجم میمك و جیمك فتحیله معدن معناسنه در یقال فلان منجم الباطل و الضلالة ای معدنه المنجم میمك کسری و جیمك
شول اوقری دمور درکه ترازو نك دیلی انده درعمود میزان معناسنه النجم نونك فتحی و جیمك سکونیله تقیبنه اولنان وقت و نجم ساغی اولیان اوت
دخی دیرلر بعضیکالدی اولیوب یره دوشوب اوته دیرلر قبان تکیکی یکه شلا قال الله تعالی والنجم والشجر یسجدان و نجم یلدوزه دخی دیرلر کوکب معناسنه
و نجم لام تعریفیله ثریا یلدوزی دیو ذکر او نکره دیلمه معرفه در و نجم ذکر اولنان یلدوزک علم در زید کبی و عمرو کبی حتی طلع النجم دینه لوثریا یی دیرلر

نجم
ندم
نسم
نشم
نظم
نعم

وفی الغلاء اخراج انسه لر نکره اولور و نجم اصل معناسنه ده کلور یقال لیس لهذا الحدیث نجم ای اصل النجم منیك ضمی و جیمك کربی و تشدیدیله
شول کمسه درکه تعیین وقت ایلیه منجم منجم دیو کلهری بو سبیدندر التنجیم علی وزن التکریم تعیین وقت ایتمك و اوقاتنده مبیدنه اداء مال ایتمك
یقال نجمت المال اذا اداه نجوما الانجام همزه نك کسریله کوك یوزی اچلمق یقال انجمت ایا مانثر انجم البرد و انجم المطر اذا اقلع النجم نونك فتحی
و حانك کسری و تشدیدیله تنحنح ایتمك یقال نجم الرجل ینجم من الباب الثانی اذا تنحنح النحام نونك ضمی و حانك تشدیدیله تنحنح ایتمك یقال نجم الرجل نجم
من الباب الثانی اذا تنحنح النحام نونك فتحی و حانك تشدیدیله تنحنح ایدن کمسه و نحام کوزکك او ردکه بیکلسنده اولان قرموزی قوشدرکه اکا
انقد دیرلر و لسان فارسیده سرخ اوك دیرلر و نحام کوزکك بر اتمه دخی اسمیدر و اول الملك بن الملك السعید نك اتیدر در اصمعی کتاب الفرسده
ذکر ایتمشدر   النخامة نونك ضمی و خانك تخفیفیله اغزدن ادهن ... و صاحب صحاح ... ایلد قیئد النخم نونك فتحیله
پشیمان اولمق و فی الحدیث الندم توبه الندامة نونك فتحیله بمعناه یقال ندم علی ما فعل ندما و ندامة من الباب الرابع التندم نونك فتحیله و دالك ضمی
تشدیدیله بمعناه یقال تندم الاندام همزه نك کسریله پشیمان قلمق یقال اندمه الله فندم الندمان نونك فتحی و دالك سکونیله پشیمان اولان کمسه نادم
معناسنه و ندمان همنشین و مصاحب دخی دیرلر یقال نادمنی فلان علی الشراب فهو ندمانی المنادمة میمك و دالك فتحیله پشیمان اولمق یقال البیعین ...
المنادمة میمك ضمی و دالك فتحیله بر کمسه ایله هم قدح اولمق ... الندیم نونك فتحی و دالك کسری و مدیله هم قدح اولان کمسه یقال نادمنی علی الشراب و ندیم
ندیمی الندام نونك کسریله ندیمك جمعی الندمی نونك فتحی و الفك قصریله ندمانك جمعی هم قدح معناسنه الندمانه نونك فتحی و دالك سکونیله ندیم ... نجه
الندامی کذلك نونك فتحی و اخرنده الفك قصریله جمعی یقال امرأة ندمانة و نسوة ندامی و بعضلر ایتدیلر مناده مه ندامه دن مقلوبدر شراب ...
مداوم اولمق معناسنه ... کمسنه ندیمی ایله شراب ادمان ایدر و کلام عربده قلب چوقدر واقع اولور دنش کبی قوس ... مقلوبدر و جذب ایله
جبذ کبی و ما اطیبه ایله ما ایطبه کبی و حزن اللحم ... وحزن ... بدرایحه بغلیانه دیرلر النسم نونك فتحی
و سینك کسریله حوض و ملایم روزکاره دیرلر ... ملایم اسمکه دیرلر النسمان فتحتله کذلك ... ملایم اسمکه ... نسم الریح
نسیما و نسمانا من الباب الثالث النسم فتحتین ... قاتلمزدن اول و من الحدیث بعثت فی نسم الساعة ای حین ابتدائه
واقبالها و الهاء و ساعتدن مراد قیامت کونیدر و نسیم کوزلك ... النسمة فتحتله نفس و نفس ادده ...
نکنوا الغیار فمنه تکون النسمة یعنی توزدن اجتناب ایدوك که نسمه ... توزدن عارض اولور و نسمه انسان دخی دیرلر التنسم فتحتیله
نسیم ... معناسنه و تنسم برنسنه نك اثرنی ... دیرلر و منه الحدیث لما تنسموا روح الحیوة وجدوه ... و بعض نسخ ...
ریح الجنوب دخی واقع اولمشدر بو معناسنه روح و نسیم ایله ... معناسنه اولور ... المناسمة میمك ضمی و سینك فتحیله ... مشامه معناسنه یقال
نامه اذا شامه المنسم میمك فتحی و سینك کسریله دوه طبانی حفظ البعیر معناسنه و ... ایتدی منسم فعلمدن مشتق در یقال نسم ... نسما و ابانه
بر نعجه معناسنه و اصمعی ایتدی منسم فعلمدن مشتق در یقال نسم ... اباغنی یوب بعجاوه معناسنه و احمد ایتدی منسم ... التنشم علی وزن
دخی استعمال اولنور ... وجه معناسنه ده کلور یقال من این منسمك ای من این توجهك
الکرمات متغیر اولوب برانر ... یقال نشم العوم فی الامر اذا اخذوا فیه و لایکون
الا فی الشر و منه قولهم نشم الناس فی عثمان رضی الله عنه النشم نونك فتحی و شینك کسریله بر ... یقال ... التنشم
نحتیر شول اغاجه ... اسیود که انده یای ... و نشم کذلك ... نشم برنسنه ده اق و سیاه نقطه لر اولمق ... اسمیده
الرابع النشم نونك فتحی و شینك کسریله شول اصفر درکه اق و سیاه نقطه لری اوله منشم میمك فتحی و شینك کسریله مکه ده بر عطار عورتك اسمیدر
قحطان و جرهم قبیله سی قتال ایتدکلرنده بونك طیبی ... استعمال ایتدیلر ... جونك اولود
کلامنده الشلم بر نعطر منشم کلامنه شل اولمشدر و بعضلر ... دیدی النظم نونك فتحی و ظانك سکونیله انجو ابلکه دیرمك
نظمت اللولو اذا جمعتها فی السلك التنظیم علی وزن التکریم بمعناه و نظم شعر دخی نظم لولودن ماخوذدر تقول نظمت الشعر نظما و نظمته تنظیما
و نظم انجو دیرسنه دخی دیرلر یقال نظم من لولو و هو فی الاصل مصدر و نظم جکه سور سنه دخی دیرلر یقال لجاء نا من جراد و هو الکبر ...
اوج طیدروذه دخی دیرلر النظام نونك کسریله شول ایپلکدر که انکا انجو دیزولر الانتظام همزه نك و تانك کسریله دیزلمك اتساق معناسنه و دیزلمك معناسنه
کلور یقال الطعن فانتظم ای اختلد و اختلاف خاء ... ایله برنسنه یه ... دیرلر النظامان نونك کسریله کلرکك قادنه ایکی یومری یجانی
ایکی اوذون یاغندر الانظام همزه نك کسری و نونك سکونیله تاوغك تادننه یمرده اولمق یقال انظمت الدجاجة اذا صادف فی بطنها بیض النیوء ...

نام
نجم

وعینک سکونیله ال ید معناسنه و منت و انعام اولنمش نسنه و بخشش معناسنه النعمی نونک ضمی و عینک سکونی و الفک قصریله کذلک نعمت معناسنه در

نونی مفتوح قلسک الفی ممدود قیلورسن النعماء نونک فتحی و عینک سکونی و الفک مدیله بمعناها النعیم نونک فتحی و عینک کسری و مدیله بمعناه

مال معناسنه دخی کلور یقال فلان واسع النعمة ای واسع المال النعمت نونک کسری و عینک سکونیله ضد بؤس معناسنه و منه قولهم ان فعلت ذلک فبها ونعمت

یعنی بوده وبعم الخصلة ونعمت اخرینه اولان تا حالت و قعده ثابت در نعم و بئس فعل ماضی لردر لکن افعال تصرفیه کبی تصرف اولنمزلر

بونلر ماضی لردر حال معناسنه استعمال اولنشلردر پس نعم مدح ایچون و بئس ذم ایچوندر و بونلرده درت لغت وارددر بری نعم در نونک فتحی

کسریله و بری دخی نعم در نونک و عینک کسریله کسره یه کسره تابع قلنمغله و بری دخی نعم در نونک کسری و عینک سکونیله و بری دخی نعم در نونک

فتحی و عینک سکونیله تقول نعم الرجل زید و نعم المرأة هند و ان شئت تقول نعمت المرأة هند پس رجل فاعلدر و زید مرفوعدر ایکی جهتدن بری

مبتدا اولوب خبری مقدم اولمق اوزره و بری دخی مبتدای محذوف خبری اولمق اوزره کویا که نعم الرجل دنیلدکده مخاطب من هو دیمکله

جوابنده هو زید دینور هو لفظی حذف اولنمش اوزره نته کم عرب طائفه سنک عادتیدر مبتدای حذف یا خود عزی حذف ایدرلر نعم بر

دنیلسه نعم کلمه سنده معرف باللام اولان رجلی مضمر قلوب انی رجلا قولی ایله تفسیر ایدرسن زیرا نعم و بئس کلمه سنک فاعلی یا الف لام ایله معرف

کلمه در یا خود الف لام ایله معرف اولان مضاف اولان کلمه در لکن الف لامدن مراد تعریف جنس در تعریف عهد دکلدر یا خود مزبور ذکر فاعلی

ضمیر مبهم در که انی نکره منصوبه تفسیر ایدوب نعم کلمه سنک تحتنده مستتر اولان ضمیر مبهم اولدیغی حقیقتده فاعل نعم رجلا زید دیدکده

اولور و بالجمله نعم و بئس کلمه لرینه فاعل نکره اولمق کرک یا خود صفت یا خود معنی فاعلدن نوعی جزء اولمق و عندی اولر زیرا نعم الرجل زید

زید رجل جید مثابه سنده در و بو مقامده عبارت صحاح نوع اغلاق اولوب نسخ صحاح تصرف ایتمش اولدقلری اختلاف اوزره ذکر اولنمشدر

مختار الصحاح و صاحب صراح حل ایتمش متوجه اولمشلردر و نعم و بئس کلمه لری بین العلماء عرفی معرفه که انده نوع ابهام اولمیه و نکره اولمیه

ضمیر متصل اولمز مثلا نعم زید دینمزلر و الزید دن نعموا دیمزلر النعما نونک کسری و عینک و میمک کسری و کلمه سکونی ساکنین بیننده جمع ایتکله اوزره کلور

نعما یعظکم به و اکر دیلرسک نونی مفتوح قیلورسن عینی مکسور قلندیغی صکره و قمیص دخلت عنده نعما ایکتیمه بما ایچو نعم صلة

ما غیر النعم نونک ضمی و عینک سکونیله وسعت و رفاهیت که بؤسک مقابلیدر یقال یوم نعم و یوم بؤس الانعم همزه نک و عینک ضمیله جمعیدر

بؤسک جمعی ابؤس کلدیکی کبی النعومة ضمتینله بر نسنه تر و ملایم اولمق یقال نعم الشیء نعومة من الباب الخامس و نعم ینعم دخی کلور و باب رابعده

حذر یحذر کبی و بونده لغت ثالثه دخی وارددر که مزبور لرده مرکبدر اول نعم ینعم در ماضیده عینک کسری مضارعده ضمیله و لغت رابعه دخی

وارددر که اول نعم ینعم عینک کسریله ایکیسنده دخی و بو لغت شاذدر الناعم تخفیفله و عینک ضمی و تشدیدیله ناز و نعمتله بیوتمک النعم نونک فتحی و عینک

سکونیله بمعناه التنعیم علی وزن التکریم بر کمسنه یی ناز و نعمتله قلماق المناعمة میمک ضمی و عینک فتحیله بمعناه یقال نعمه الله و ناعمه فتنعم و مناعمة

و نعمتله پرورش بولان عورته دخی دیرلر و تنعم بر یرکه هواسی موافق اولمغه دخی دیرلر یقال اتیت ارض فلان فتنعمتنی اذا وافقته التنوعم

تنوعم و عینک فتحی و تشدیدیله کذلک ناز و نعمتله پرورش بولان عورت المنعام میمک کسری و نونک سکونیله زیاده انعام ایدیجی کمسنه مفضال معناسنه

الانعام همزه نک کسریله نعمت ویرمک تقول انعم الله علیک ای جعلک ذا نعمة و انعم الله صباحک ای جعله ذا نعومة و رفاهیة و انعام نعم دیمکه دخی

دیرلر یقال انعم له ای قال له نعم و زیاده قلماغه دخی دیرلر یقال فعل کذا و انعم ای زاد و کوزل ایدن قلماغه دخی دیرلر یقال انعم الله بک عینا

ای اقر الله عینک بمن تحبه النعم نونک ضمی و عینک سکونیله کذلک کوزل ایدن قلماغه دیرلر یقال فعل کذا و انعم ای زاد و کوزل ایدن قال الله دخی دیرلر

یقال انعم الله بک عینا من ابیاب الرابع مثل علم علیه دنزه نوهة و علته مجاحد حریص و لحنه و نزهة المدن بری و لحنه دیرلر یقال نعم کیسا

خی کوزل ایدن انتم و یقال نعمة عین و نعم عین یعنی افعل ذلک کرامة لک و انعاما لعینک الانعام همزه نک فتحیله اولان قیون بو بو

النعم تحتیه واحدی اونلار قلمه یوردن طوار دیرک جمعیدر و نوع اسکی اطلاق اکثریا دوه یه ده در فرابیه نعم مذکر در موث استعمال

اولنمز یقال هذا نعم وارد النعمان نونک ضمی و عینک سکونیله جمعی حمل ابله جملان کبی قونلر نعمان و انعام کاه مذکر و کاه موث

قال الله تعالی نسقیکم مما فی بطونه و ذکر اولنمشدر جوهری کلامیدر لکن انعام نعمک جمعی اولور و بعضی تعبیره علی کل حال موث اولور

جمع ضمیر ارجاع اولنان صیغه اولور تأویلا لازم اولور الاناعیم همزه نک فتحی و عینک کسری و مدیله جملتنک جمعیدر و بو کلمه تعبیرده

یا لخصوص انواع مختلفه مراد اولور نعم نونک فتحیله بر نسنه یی و عده ایتمک و بر کمسنه یی تصدیق ایتمک و استفهامده جواب و بو معناده کلور

اولور نعم بلی سن هو منک مناقضی اولور نعم تصدیق ایچوندر و بلی تکذیب ایچوندر او لمغله مثلا بر کمسنه نیم سنک قتکده مانم وارد در دیسه

نعم اولور و بلی دیرسک تکذیب اولور نعم نونک فتحی و عینک کسریله نعم لغتیدر کنانه قبیله سی لغتیدر و وزن النعام نونک فتحی و عینک تخفیفیله دوه

قوشی شتر مرغ معناسنه النعامة وزن مزبور اوزره واحدیدر مذکر و مؤنثه جایزدر حمام ایله حمامه و جراد ایله جراده کبی یقال شالت نعامتهم

اذا ارتحلوا عن منهلهم و تفرقوا صاوا ایدر ایچیک بر معناسنه و نعام بر آتک دخی اسمیدر و نعام عین و نعامة عین قرة العین معناسنه در کلور

یقال نعام عین و نعامة عین و جواب شخص یعنی افعل ذلک کرامة لک و انعاما لعینک و صاحب مرتقب بونی بو سرق چشم معناسیله تفسیر ایتمشدر

مراده مخالفدر و بونک دخی ظاهردر زیرا علی الرأس والعین سوزینک فرقی ظاهردر و نعامه شول اغاجه دیرلر که قیونک ایکی جانبینه اولور

ملازم اوزرنده اوکسه قید لر ابن النعام نونک فتحیله بر آتک اسمیدر فرس معناسنه و فرامصنف اولوکتابده ابن النعامه ایتمشدر

بر آتک اسمیدر عربلردن بو وجه اوزره استماع اولنمشدر دیمشدر و ابو عبیده ابن النعامه شترک اسمیدر و بو جرز تعبیر دانالوه

و اورغولق معناسنه مراد در کولانه نه کم داخلی کلام منده مرض مقصود دکلدر و جاؤا علی بکرة ابیهم کلامی منه حقیقة بکره معقوددر کله

و نعامه باقیه اننه دخی دیرلر و نعام نعامه بر بیره علامت طریقیچون دیکلن نشانه دخی دیرلر نعام نونک فتحی و عینک کذلک تخفیفیله

بر موضعک اسمیدر النعایم نونک فتحی و یانک کسریله منازل قمردن بر منزلک اسمیدر اولن سکز یلدزدر معوج اولان سرلر اقامه شبیه در

و دردی طشره متوجه در و دوردی ایچرو متوجه در نعام نونک فتحی و عینک تخفیفیله برسن نام کمسنه نک لقبیدر النعمی نونک ضمی و عینک

سکونی و الفک قصریله قرة العین معناسنه در یقال فی مقابلة امر نعمی عین یعنی افعل ذلک کرامة و انعاما لعینک النعامی نونک ضمی و الفک

قصریله جنوب یلی در و بو جمیع یللرک الطیبی اولدیغیچون نعامی دیرلر و نعامک دخی دیرلر قصادک معناسنه نباتات من بو در دیمک اولور

نعمان بن المنذر نونک ضمی و عینک سکونیله عرب طائفه سنک ملکیدر که شقایقه نسبت اولنور انی صیانت ایدوب قورودر دیو نعمانه

ایتمش عرب طائفه سنک ملکی حیره ده نعمان دیرلر زیرا نعمان منذر انلرک آخریدر و حیره حاء مهمله نک کسریله کوفه قربنده بر شهرک اسمیدر

و نعمان طایفه بو لنور بر ودینک اسمیدر که بر جانبه عرفات طاغنه چقر و انکا نعمان الاراک دخی دیرلر عم عینک [illegible]

کلمه دعا و تحیت در و منه قولهم عم صباحا کویا که نعم ینعم دن ماخوذدر یا بابا دسریدن کلیه کل اکل یا کل دن ماخوذ اولدیغی کبی استعمال [illegible]

انکله التنعیم علی وزن التکریم بر موضعک اسمیدر مکه شرفه طرفنده در النیم همزه نک ضمی و نونک فتحی و یانک سکونیله کذلک بر موضعک اسمیدر

نغم نونک ضمی و عینک سکونیله بر عورتک اسمیدر النغم نونک فتحی و غینک معجمه نک سکونیله کلام خفی تقول منه نغم ینغم من الباب الثالث و نغم من الباب

الثالث نغما و نغم تکلم معناسنه ده کلور یقال سکت فلان فما نغم بحرف النغمة فتحتینله و غینک ضمی و تشدیدیله تکلم معناسنه در و یقال ما سکت فلان

تنغم بحرف النغمة نونک فتحی و غینک سکونیله صوت معناسنه در یقال فلان حسن النغمة اذا کان حسن الصوت فی القراءة النغم نونک فتحی

و قافک سکونیله بر کمسنه یه عتاب ایتمک یقال نقمت علی الرجل انقم نقما من الباب الثانی اذا عتبت علیه و یقال ما نقمت منه الا الاحسان ای ما رأیت منه العتاب

غیر الاحسان و کراهت ایتمک نقمت کسر قافله لغتدر و بر نسنه یی کریه کورمک دخی دیرلر تقول نقمت الامر ایضا بالفتح و نقمته بالکسر اذا کرهته

الانتقام همزه نک کسریله عتاب ایتمک یقال انتقم الله منه ای عاقبه النقمة نونک فتحی و قافک کسریله مشهور عتاب معناسنه النقمان نونک فتحی و قافک

کسریله کذلک جمعی کلمه نک جمعی کلمات دکلم کلدیکی کبی و اکر دیلرسک قافی ساکن قلوب حرکتنی نونه نقل ایتکله نقمه دیرسن النقمة نونک کسری و قافک

سکونیله بمعناها علی ما رأینا النقم نونک کسری و قافک فتحیله جمعی عتاب معناسنه نقمک جمعی نقم کلدیکی کبی النقیمه نونک فتحی و قافک کسری

و مدیله نفس معناسنه یقال فلان میمون النقیمة ای مبارک النفس و بو نقیبه دن ابدال اولنمه دینمه کم مرور ایتدی ناقم قافک کسریله عام

لغیدر النم نونک فتحی و میمک تشدیدیله قوغوجیلق ایتمک یقال نم الحدیث ینمه و ینمه من الباب الاول و الثانی اذا اقته و قت قافله و تا دشنامله

نمام لق ایتمک دیرلر و تنمام ده دخی دیرلر النمام نونک فتحی و میمک تشدیدیله کذلک نمام معناسنه در و نمام کوزلکبر او تدرکه رایحه سی خوبدر

لسان فارسیده آکا سیسنبر دیرلر غالبا دیاردیعنی مکه نمام دیو کلدی او تدر ریاحین جنسندن در النمیمة نونک فتحی و میمک کسری

و مدیله اسمدر قوغوجیلق معناسنه و نفس و حرکت معناسنه ده کلور منه قولهم اسکن الله نامته ای ما ینم علیه من حرکته و کاه اولور همزه ایله

استعمال اولنور نمیمه دن شئ اعتبار اولنمه صوت معناسنه النمنمة علی وزن الزلزلة بر نسنه یه تزیین ایدوب مالدلمق یقال نمنم الشیء

نمنمة ای رقشه و زخرفه المنمنم الاجا اولان بر یقال ثوب منمنم ای موشی النمنمة نونک کسری و میمک ما بیننده سکونیله شول بیاضه دیرلر که ناردن

او لنلرک طرنا غنده اولور النمی نونک کسری و میمک و یانک تشدیدیله لسان دم اوزده منقوش فلس معناسنه و نونک ضمی دخی لغتدر النمیه

و زنک مزبور اوزره واحدی و ابو عبید دیمشدر که نمی شول درهمه در که انده قورشون یا خود دخیلی وارددر و نمی کاه اولور اصل معناسنه کلور دیناد

نعم

نقم

نمم

ما بها احد النوم نونك فتحى و واوك سكونيله اويقو و اويخلمق يقال نام ينام نياما من الباب الرابع وما ذكر دا اوزره اولمغه دخى ديرلر يقولون نامت
السوق اذا كسدت النائم يانك كسريله اويخويه وارن كمسنه و نايم محل نومنه دخى اطلاق اولنور يقال ليل نايم اى ينام فيه كقولهم يوم عاصف
وهم ناصب هو فاعل بمعنى مفعول فيه النيام نونك كسريله جمعى النايمة كذلك يانك كسريله مؤنثى النوم نونك ضمى و واوك فتحى و تشديديله نايمك
جمعى اصل اوزرينه النيم نونك ضمى و يانك فتحى و تشديديله كذلك نايمه نك جمعى لفظى اوزرينه جوهرينك بو تقريرينه فيهما ولهذا بوذكر نوم
ونيم مؤنثه مخصوص اولور لكن مخصوص دكلدر شدكم قائمك جمعنده قوم وقيم وصايمك جمعنده صوم وصيم ديرلر و ترك كر قاموس [illegible]
جمعنده نوم ديمكله اشارت اولنمشدر نمت نونك كسرى و ميمك سكونيله نفس متكلمدر بونك اصلى نومت ايدى و واوك كسريله وقفاكه و اونكه
اولمغله اجتماع ساكنيندن اوترى حذف اولنوب كسره ما قبلنه ويرلدى دبونك جمعى مضموم اولمق اوزره ايدى و او محذوفه دلالت ايچون
قلت كلمه سنده قاف مضموم قلندى وعكسى لكن نمت ده مكسور قلندى مضموم ايله مكسور بيننده فرق ايچون يعنى قلت مثللو ايلمنت مثلى اولمغه [illegible]
اشعار ايچون وصحاح نسخه لرينك اكثرنده الفرق بين المضموم والمفتوح واقع اولمشدر وجهى ظاهر دكلدر مضموم ايله مفتوح دن مقصود
مستقبل اولمسنك بعدى ضمى دكلدر واكر عبارت للفرق بين المفتوح والمكسور ايله اظهر اولوردى واما نلت كلمه سنده كا مكسور اولمسى يا
ساقطه دلالت ايچوندر واما مذهب كسائى اوزره فيلس ستمر در زيراكه لى قال كلمه سنده اصلى قول دردر واوك ضميله و كال كلمه سنده
كيل در يانك كسريله پس جوهرينك بو كلامنده لازم كلوركه كسائى نمت ده ضم نونله نم نونك فتحى و ميمك سكونى اوزره بنا ايله امر حاضردر
و نونك فتحى مستقبلنده مفتوح اولدوغنه بناءدر زيرا الفه قلب اولنان واو اجتماع ساكنيندن اوترى ساقط اولمشدر يا نومان نونك فتحى
و واوك سكونيله باجيون اويان كمسنه ديمكدر كثير النوم معناسنه رجل نومان ديرلر بونلر ندايه مخصوص دكلدر الانامة همزه نك كسريله
التنويم على وزن التكريم بمعناه يقال انمته ونومته اذا جعلته نايما النوام نونك ضمى و واوك تخفيفيله اويو معنى بتلان ديمك اخذه نوام اذا
جعل النوم معتريا التناوم تانك فتحى و واوك ضميله او يومش كبى كوسترمك و بيزكن يقال تناوم اى ارى من نفسه انه نايم وليس به النوم
ميمك ضمى و واوك تخفيفيله بر كمسنه ايله اويخوده يارشمق تقول ناومته فنمته نومه وتت الرجل بضم النون اذا غلبته بالنوم الاستنامة
و تانك كسريله ارام بولمق يقال استنام اليه اذا سكن اليه واطمأن النومة نونك ضمى و همزه نك سكونيله شول كمسنه دركه اعتماده صالح اولميه
نونك ضمى و واوك تخفيفيله كثير النوم اولان كمسنه النيمة نونك كسرى و ميم ايله برجنس اويومقدر يقال انه لحسن النيمة المنامة ميمك فتحيله قطيفه يه
اوروفن بجعلو كليم كوانه اورتمه ايلرو منامه دكاذه دخى ديرلر و بو مقام ده صاحب صراح منامه جاى خواب و بستر ديمشدر و صاحب
كليم كوشب يوشنود ديمشدر جوهرينك قطيفه ايله تفسيرينه وارداتيقدر شعره قول ثانى اوفقدر النهم نونك فتحى و هانك سكونيله
كماهت اولمق المنهوم ميمك فتحى و هانك ضمى و مديله حريص اولان كمسنه قال نهم بكذا فهو منهوم اى مولع به وفى الحديث منهومان لا يشبعان
منهوم بالمال ومنهوم بالعلم النهيم نونك فتحى و هانك كسرى و مديله شول نعش و زجر معناسنه در جماد ايله يقال نهم نهيما من الباب الثانى
وهو لغة فى نحم نحيم على ما مر و نهم ارسلان اوازنه و فيل اوازنه دخى ديرلر نئيم كبى النهم فتحتينله طعامه زياده اشتها اولمق يقال نهم نهما
من الباب الرابع النهم نونك فتحى و هانك سكونيله دوه يه زياده يورديسون ديو صيغروب سورمك تقول نهمت الابل انهمها نهما من الباب الثالث
ومحت بها التحوير منبعها و نهم اوغو طاشله و طاشه شبيه اولان نسنه تعبير دخى ديرلر زيرا دوه يه سورن كمسنه اكثريا اول منوال اوزره
خالى اولمز و نهم فيل حاج معنه دخى ديرلر يقال نهم الفيل نهيما نهاما المنهام ميمك كسرى و نونك سكونيله شول دوه دركه سورمكه مطيع اوله
نونك فتحى و هانك تخفيفى و يانك تشديديله دوه سورجى صوت معناسنه النهام نونك فتحى و هانك تخفيفيله برجنس قوشدر بعض لغتلو ده بنشيد
ديمشلر النيم نونك كسرى و مديله شول يولغو دكه [illegible] ميم بيل اسميدن حاصل اولور و نيم كونهنه اولان كودكه دخى ديرلر [illegible]
و نيم كرسى كر بعض نسخه ده واقع اولمشدر بر اغاجك اسميدر فصل الواو الوأمة ميمك ضمى و الفك مديله و همزه نك فتحيله مخود
الوئام واوك كسريله همزه نك فتحى و مديله بمعناها يقال وائمته موائمة و وئاما اذا فعلت كما تفعل لولا الوئام لهلك اللئام يعنى علامك
وعشيرتنه برابر اولمق فعيلى اولمه هلاكه واقع اولوردى ولولا الوئام لهلك الانام يعنى دنى اولنلر كرامه تقليد ايتمكله مبادرت ايتمه
اولمسه هلاكه اولوردى يعنى انلرك افعال حسنه اخلاقندن صادر اوليه كلوب اهل كرم اولنلره تشبها الوثم واوك فتحى و ثانك
سكونيله بر نسنه يى دوكمك و قاقمق و دوكمك معناسنه در و ثم سكرتمه دخى ديرلر يقال وثم يثم من الباب الثانى اذا عدا الميثم ميمك كسريله
بركنه نسنك يقال اخف ميثم اى شديد الوطء يثم الارض يوطئها الوثيمة واوك فتحى و ثانك كسرى و مديله اوتيو و بغداى كبى برجمع اولنمش

بناء لها يعنى ذكر اولنان اوتلر و بغداى جماعتى جمع ايله و وثيمه قيلدار دخى ديرلر صخره معناسنه ومنه قولهم لا والذى اخرج النار
من الوثيمة اى من الصخرة الوثيم واوك فتحى و ثانك كسرى و مديله اتى صيق اولان كمسنه مكتنز اللحم معناسنه الوثامة واوك فتحى و ثانك تخفيفيله
ضمنا ولوب اتى صيق اولوب مجتمع اولمق يقال وجم من الامر وجوما من الباب الثانى اذا اشتد حزنه حتى امسك عن الكلام الواجم جيمك كسريله
صفت مزبور اوزره اولان كمسنه يقال ما لى اراك واجما يعنى نوله سنى غصه دن سكتكو دوردم ويقال لم اجم عنه اى لم اسكت عنه فزعا او خوفا
الوجيم واوك فتحى و جيمك كسرى و مديله زياده ايسى اولان كون يقال يوم وجيم اى شديد الحر بو حاء مهمله ايله لغتدر الوجمة واوك فتحى و جيمك سكونيله
عادا نجوا صفت مشبهه معناسنه و وجمه بو كون بر كيجه ده بر كره يمكه دخى ديرلر وجبه كبى ده ذنا و معنى و صاحب صراح بو مقام ده وجمه بردوى ده اقسادن
نجوردن ديمشدر غلط ده منه كم بونك مثلى صيرم تفسيرينده مرور ايتمشدر غرابت بونده در صاحب صراح وجبه بابنده بر كون بر كيجه بر كره يمك
تفسير ايتمشكن و جوهرى بو مقام ده الوجمة مثل الوجبة ديمشكن وجبه يى بردوى افساد بخور ديمكله تفسير ايتمشدر الوجمة فتحتينله علامت
ديو بنالر دكه صحرالرده انلر ايله جهت و جانب بيلنور الاوجام همزه نك فتحى و واوك سكونيله جمعى علامت طريق معناسنه الوحم واوك فتحى و حاء
مهمله نك سكونيله قصد معناسنه تقول وحمت وحمه اى قصده الوحام واوك كسريله [illegible] يقال وحمت من الباب الرابع
الوحام واوك فتحى و حانك تخفيفيله يوكلو عورتنك برنسنه يه اشتهاسى كه اندن اشيريو يكله تعبير اولنور الوحام واوك كسريله بمعناه و وحام يوكلو
عورت اشتهاسنه غيرى يرده استعمال اولنور الوحم فتحتينله يوكلو عورتك برنسنه يه اشتهاسى انك يقال وحمت توحم وحما من الباب الرابع الوحمى واوك فتحى
و حانك سكونى و الفك قصريله برنسنه يه اشتهاسى اولان يوكلو عورتدر يقال امرأة وحمى الوحامى واوك ضمى و الفك قصريله وحمانك جمعى يقال النسوة وحامى
وحم ولا حبلى يعنى آش بروجهله كه دوكلو كلدى التوحيم على وزن التكريم اشى برنى عورته ديلدكى نسنه يى تدارك ايتمك تقول وحمتها توحيما اى اطعمتها
ما تشتهيه ويقال ايضا وحمنا لها توحيما اى ذبحنا يعنى ديلدكى بوغزلدق الوخامة واوك فتحى و خاء معجمه نك تخفيفيله ثقلت الوخومة
ضمتيله بمعناها الوخم واوك فتحى و خانك كسريله ثقيل اولان نسنه الوخم واوك فتحى و خانك سكونيله بمعناه الوخيم واوك فتحى و خانك كسرى و مديله
بمعنى ايضا الوخام واوك كسريله وخيمك جمعى الاوخام فتحتينله كذلك جمعى [illegible]
غالب ولم نغلبه و وخيم [illegible] يقال شىء وخيم و وخم اى وبى الوخمة واوك فتحى و خانك كسريله هوايى موافق
اولمين [illegible] الوخيمة واوك فتحى و خانك كسريله بمعناها يقال بلدة وخمة و وخيمة اذا لم توافق سكنها الاستيخام همزه نك و تانك كسريله
[illegible] التوخم فتحتينله و خانك ضمى و تشديديله بمعناها يقال استوخمت البلدة واستوخمت
الطعام و توخمته اذا استوبلته [illegible] التخمة تانك ضمى و خانك فتحيله امتلا اولمق اصلى وخمه
[illegible] التخمات وزن مزبور اوزره [illegible]
جمعى التخم كذلك وزن مزبور اوزره جمعى يقال تخم الرجل من الباب الرابع اذا اتخم الاتخام همزه نك كسرى و تانك كسرى و تشديديله امتلا اولمق
[illegible] من الطعام و عن الطعام الاتخام همزه نك كسرى و تانك سكونيله افعال وزنى اوزره [illegible] يقال اتخم الطعام
[illegible] المتخم [illegible] غذا يعنى طعام يقال طعام متخم [illegible]
[illegible] الوذمة [illegible]
[illegible] الوذم [illegible]
[illegible] التوذيم على وزن التكريم [illegible]
[illegible] الوذام واوك كسريله
[illegible] الوذمة [illegible]
[illegible]
[illegible] الايذام همزه نك كسرى [illegible]
[illegible] الوذية [illegible]
[illegible] الورم [illegible] الاورام [illegible]
[illegible] التوريم [illegible]

شودیمك تعفن ومتمه نوديا وتكبير مثلثه ده كلمه نيالد ورم فلان بانغه نوديا اذا اسمكج بانغه وتجبر الابرام فتحيله كرد
نا قه نك مدت شيشمك يقال ادرمت الناقة اذا ادرم ضرعها الوزمة واوك فتحى وذاء معجمه نك سكونيله بركيجه ده بركره ييك يرمه وجبه
صراغ بو مقام ده دخى بوديار فتادن ايله تعبير اتمشلر الوذيم واوك فتحى وذالك كسريله ومديله شول اقدركه قربوزلرا بوسعيد
كلابيدن استماع اتدم كورديا اولدكه كلرقشينى بشوبروب قربيه دلو بعيره دكوبا كلايدلرو حكركرده وذيمه نك دخى حالى بو در
وذيم اتده صوح اولان كمسه يقال رجل وذيم اذا كان متكنز اللحم ووذيم بريره ديو شودلن تا ذه او نه دخى ديرلر ابوسعيد رديه
ومبصلا ابتاع يكي ظهور ايدن خرما جكي ده كه خرمادن اشلاق وايجون شوا ولسنه بعده خرما براغيلد يعلمنه الوذيمة واوك فتحى
ومديله واحده سيه المتوذم ميمك ضمى وذالك كسريله وتشديديله اياغى بوك بقصا كمسنه يقال رجل متوذم اي شديد الوطء الوسم واوك فتحى
سكونيله نشان وداغ السمة سينك كسريله بمعناها تقول وسمه وسما وسمة اذا اثرت فيه بسمة وكي والهاء عوض من الواو الوسمة واوك فتحى
كسريله شول فندركه قساطانوره اني دستيق يجيا استعمال ايدرلر واوك ضميله توسمه ديمك صحيح دكلدر التوسم فتحتيله وسينك ضمى وتشديديله
باقمقدر تقول في الامر منه توسم الوسمي واوك فتحى وسينك سكونيله وآخرينده يايله [illegible] اولى باران دهكه [illegible]
بوبار الموسمة ميمك فتحى وسينك ضمى ومديله باران ده بتمك اوتى طلب ايتمك يقال توسم الرجل اذا طلب كلاء الوسمي الموسم ميمك فتحى وسينك كسريله
وقته ديركه حجاج انده جمع اولور دوسم ديو كلو علامت جمعيته اولدوغنه بناء در التوسيم على وزن التكريم بر خلقه ذكر اولنان وقته
اولمغه يقال وسم الناس توسيما اذا شهدوا الموسم كما يقال في العيد عيدوا الميسم ميمك كسريله وسينك فتحيله داغ اعنى داغ دميرو بو يانك اصلی
الياسم ميمك فتحى وسينك كسريله جمع والمواسم كذلك ميمك فتحى وسينك كسريله جمع يعني ديلر يك جمعنده مياسم ديرلر لفظا اوذيه ديلرنك مواسم
ديرلر اصلا اوذيه ميسم جمال حسن يوليرنقال امرأة ذات ميسم اذا كان عليها اثر الجمال الوسيم واوك فتحى وسينك كسريله ومديله كوزل يوزلو
وكوزل سيما اولان كمسه خوب روى وخوب قامت معناسنه الوسام واوك كسريله جمعيدر يقال قوم وسام ووسام جمع مؤنث دخى اولور يقال
امرأة وسيمة ونسوة وسام طريقه ايله ظرافت وصبحايله مباينكي الوسامة واوك فتحى وسينك تخفيفيله كوزل يوزلو اولمغه الوسام واوك فتحى
كذلك تخفيفيله بمعناها يقال وسم الرجل وسامة ووساما من الباب الخامس شول جمالا الموسوم ميمك فتحى وسينك ضمى ومديله علامتلو
كمسه يقال فلان موسوم بالخير المتوسم فتحتيله وسينك ضمى وتشديديله بركمسه نك علامتنه فراستله باقمق تقول توسمت فيه الخير اي تفرست الموسم
ضمى وسينك فتحيله بابي مغالبه دن حسنده غلبه ايتمك يقال واسمته فلانا فوسمته اذا غلبته بالحسن الاتسام همزه نك وتانك كسريله وتشديديله
بركمسه بلسون ديو علامت قوللنمق يقال اتسم الرجل اذا جعل لنفسه سمة يعرف بها واصل التاء واو الوشم واوك فتحى وشينك سكونيله
بدننده بر عضوى اكنه ايله دوباو ذيده جويش وصبغ اتمكه علامت اولسون ديو يقال وشم يده وشما اذا غرزها بابرة ثم ذر عليها النوور
وهو النيلج يعنى نور دوجويت معناسنه ده دوحاصل اولان علامته دخى وشم ديرلر الوشام واوك كسريله ذكراولنان علامتلر معناسنه در وشم
[illegible] عزل وفدرا بنى ربيعة ومضر [illegible] قبيله [illegible] الاستيشام همزه نك
وتانك كسريله ومديله ذكراولنان علامتى طلب ايتمك ومنه الحديث لعن الله الواشمة والمستوشمة الوشمة واوك فتحى وشينك سكونيله كلمه معناسنه در يقال
ما اعطيته وشمة اي كلمة [illegible] يقال ما اصابتنا العام اي قطرة مطر الوشمة واوك فتحى وشينك كسريله ومديله [illegible]
يقال بينهما وشيمة الايشام همزه نك كسريله [illegible] ظاهر اولمق يقال اوشمت الارض اذا ظهر نباتها وايشام برقك ابتدا [illegible]
وايشام برنسنه يه نظر قيلمق [illegible] يقال اوشمت اذا نظرت فيه الوصم واوك فتحى وصادك سكونيله [illegible] صدع معناسنه [illegible]
يارده كتر ايرليه يقال به وصم القناة ووصم برنسنه يي سرعتله صادمق دخى ديرلر يقال وصمت الشيء من الباب الثاني اذا [illegible]
عيب وعاده دخى ديرلر يقال ما في فلان وصمة التوصيم على وزن التكريم جسده ابكسان وفتره وكسل عارض اولمغه وتوصيم حمى [illegible]
ديرلر الوضم فتحتيله وضاد معجمه ايله هر نسنه دكه اتى جنسنه [illegible] اولسون ديو برده [illegible] اغاج قسندن اولسون كرك
بوريا قسندن اولسون الوضم واوك فتحى وضادك سكونيله ذكراولنان نسنه يه [illegible] تقول وضمت اللحم [illegible]
اذا وضعته على الوضم الايضام همزه نك [illegible] تقول اوضمت [illegible] اذا جعلت له وضما [illegible]
اللحم واوضمت ديرلر الوضمة واوك فتحى وضادك سكونيله برنسنه قريب اولان جماعت منه قولهم لهم وضمة واحدة اي جماعة متقاربة [illegible]
اشياء وضمة ووضيمه جماعتدن [illegible] الوضيمة واوك فتحى وضادك كسريله ومديله [illegible]

وسم — وشم — وصم — وضم

وتمه ده زنا ومعنا [illegible] ووضم ما تقدم طبخ اولنان طعام دروضيمه شول [illegible] اولان جماعته ديرلر [illegible]
يقال وضم بنو فلان اذا دخلوا عليهم الاستيضام همزه نك وتانك كسريله بركمسه يه ظلم ايتمك تقول استوضمت الرجل اذا ظلمته التوضيم
تفعيل وضادك ضمى وتشديديله عورت جماع ايتمك تقول توضم الرجل المرأة اذا وقع عليها الوغم واوك فتحى وغينك سكونيله [illegible]
حال اولمادن [illegible] تقول وغمت بالخبر اغم وغما من الباب الثاني اذا اخبرته [illegible]
وغم كينه دخى ديرلر الوغم فتحتيله كين [illegible] يقال وغم عليه من الباب الرابع اذا احقد التوغم تفعل وغينك ضمى وتشديديله خشم [illegible]
اذا اغتاظ الاوغام همزه نك كسريله [illegible] الوقم واوك فتحى وقافك سكونيله رد ايتمك [illegible] يقال وقمه من الباب [illegible]
اذا رده وابوعبيد [illegible] وقم قهر ايتمك ديرلر ووقم [illegible] عنفله [illegible] ووقم بركمسه يي حاجتندن عنفله [illegible]
ديرلر يقال وقم الرجل عن حاجته اذا رده ردا قبيحا [illegible] ووقم بركمسه نك عرضى [illegible] ذليل ايتمكه دخى ديرلر يقال وقم الله العدو
اذا اذله ووقم [illegible] يقال وقمت الارض اي وطئت واكل نباتها [illegible] كذلك الموقوم [illegible]
موقوم دخى [illegible] الموقوم ميمك فتحى [illegible] زياده اولان كمسنه
شديد الحزن معناسنه التوقم [illegible] تقول توقمت الصيد اذا قتلته [illegible] كلاء من حفظ
[illegible] يقال فلان [illegible] الواقم [illegible]
[illegible] حرة واقم [illegible] الموكوم [illegible]
[illegible] الوكم واوك فتحى [illegible]
[illegible] الوليمة واوك فتحى ولامك كسريله ومديله تزوج
[illegible] طعام در الايلام همزه نك كسريله [illegible] تقول اولمت اي جمعت طعام الوليمة [illegible]
[illegible] الونيم واوك فتحى ونونك كسريله [illegible] الذباب [illegible]
[illegible] الوهم واوك فتحى وهانك سكونيله [illegible] الوهم فتحتيله [illegible]
[illegible] الوهمة [illegible]
[illegible] التوهم [illegible]
[illegible] الايهام همزه نك كسريله [illegible]
[illegible] التوهيم على وزن التكريم [illegible]
[illegible] الاتهام همزه نك وتانك كسريله [illegible]
[illegible] التهمة [illegible]
[illegible] الاتهام [illegible]
[illegible]
[illegible] فصل الهاء الهتم هانك فتحى وتانك سكونيله [illegible]
[illegible] التهتم [illegible]
[illegible] الاهتم همزه نك وتانك [illegible]
[illegible] الهتامة [illegible]
[illegible] الهثم [illegible]
[illegible]
[illegible] الهجم [illegible]
[illegible] الهجم هانك فتحى [illegible] اذا حلبت كل ما في ضرعها [illegible]

وغم — وقم — وكم — ولم — ونم — وهم — هتم — هثم — هجم

قندهده دخی دیرلر کاسه بزرک معناسنه الهجم هانک فتحی و جیمک ضمی و متدیله شول بلید که اوغا دوغی اوکلا یعقوب خراب ایتمز تمام دیوکر
ضعیف اونی قلیع ایتمز الانهجام همزه نک و هانک کسریله کوز یاشی دوکلک یقال انهجمت عینه اذا دمعت الهجمه هانک فتحی و جیمک سکونیله یوز
دن سکسنه دک اولان دوه فرقه عدد اوله الی ما بلغ دهینه صیغه تصغیرله تصغیرا ودنی بو زعوده در فقط وهجمة الشتاء شدته
وهجمة الصیف شدة حره دیولر ذکر اولنان ابو عبید روایتی اوزره در الهجیمه هانک فتحی و جیمک کسریله و متدیله شول سود در که بکیب قوزوب
بوشش اولمیوب ایچلور ابو یوسف ایتدی ابن الاعرابی کلامی اشتدم که دیدی الهجیمه شول سود در که هنوز ادیوب تمام قویب اولمیه لکن
قوی اولمغه بشلیه الهجمانه هانک فتحی و بانک سکونی و جیمک ضمیله بوک ایچی مردادید بزرک معناسنه هجمانه وزن مزبور اوزره بر عورت
عنبر بن عمرو بن تمیم قزی در الهدم هانک فتحی و دالک سکونیله یقمق و هدم معناسنه ده کلور علی ما یجی الانهدام همزه نک و هانک کسریله
یقلمق التهدم تفعل وزنده و دالک ضمی و تشدیدیله بعضا هتولو صوت لشیئ هو مما یسمع له انهدم وتهدم غضبا فرط اولمق دخی دیرلر
یقال تهدم علیه من الغضب اذا اشتد غضبه التهدیم علی وزن التکریم کذلکدر یقال هدمو ابیوتهم للکثرة الهدم هانک کسری و دالک سکونیله
اسکی بو کجه پاره اولمش اسکی ثوب بالی معناسنه الاهدام همزه نک فتحیله جمعیدر چوق یپرتلر معناسنه الهدم فتحتینله شول طاش دکر قیونک بر جانبی
بتلوب ایکی دوشمسی و هدم هدر معناسنه ده کلور یقال دماؤهم بینهم هدم ای هدر وهدم دخی دیرلر دالک سکونیله یعنی اهرک قاتلی
ایچون دیت لازم دکلدر الهدمه هانک فتحی و دالک سکونیله یغمورک دفعه سنه کلیر الهدمه هانک فتحی و دالک کسریله شول ناقه دیرلر که
محکم اوله فرا ایلیق هدمه شول ناقه در که شهوتی اشتداد ایتدکده چوکه یقال هدمت الناقة الرابع المهدم میمک و هانک و دالک فتحیله شول
نسنه در که منقلدر یعنی اصلاح اولنور و بو معرب در لساننا فارسی اوزره در انداموده مستعمل در که اصلی اندامی دنیدر الهدوم هانک فتحی و زاک
بچه نک سکونیله کسیک قطیع معناسنه وسرعة الاکل ایمکده دخی دیرلر الهذام هانک ضمی و ذالک تخفیفیله کسیجی قلیج المهذم میمک کسری و ذالک فتحیله
قلیج چوق کسیجی دوزه نام معنا الهیذام هانک فتحی و یانک سکونیله بهادر شجاع معناسنه الهذدم هانک و دالک فتحی و مابینده ذال معجمه نک سکونیله
وحرص وذنی اوزره قرابنوب سرعت اتمک یقال هذدم و دده ای هدره یعنی دده نی سرعتله اوقیدی وکلامده دخی حال بویله در الهرم
هانک فتحی و رانک سکونیله شول اوکلادر که دنیر جنس دشتی الهرمه وزن مزبور اوزره ذکر اولنان اوتک واحدی در یقال هو اذل من هرمة الهادام
رانک کسریله زبونی اوزره اوتلینی دوه الهوادم هانک فتحی و رانک کسریله جمعی ابن هرمه هانک فتحی و رانک سکونیله بر شاعرک اسمیدر الهرم فتحتینله
یاشی زیاده اولوب پیر اولمق یقال هرم الرجل من الباب الرابع الاهرام همزه نک کسریله پیر اتمک یقال اهرمه الله الهرم هانک فتحی و رانک کسریله
پیر اولان کمسنه و هرم نفس وعقل معناسنه ده کلور یقال انه لا ترمی علام تیز اذهرمک لا تدری بم یرام هرمک یعنی نفسک و عقلک
حرامی اولوری عن بلونسن و نیزا هرم ایلدر بناء مجهول اوزره و علام رامی علی ما ومابعینه ماء استفهامیک الفی حذف اولنمشدر
الهرمی هانک فتحی و رانک سکونی و الفک قصریله جمعی یقال رجل هرم و قوم هرمی هرم هانک فتحی و رانک کسریله بر کمسنه نک اسمیدر که اولاد
سنانی مدح ایدن زهیر نام شاعرک ممدوحی در واما هرم بن قطبه که بنی فزاره دن اولان بر کمسنه در که عامر بن علقمه ایله اکاالیجی اتمشدر
هانک ضمی و رانک سکونیله عقل جزو معناسنه یقال ماله هرمان الهرماد تانک فتحی و رانک ضمیله بر کمسنه در که اظهار اتمکه یره کو بکی الهرمان تخفیف
مصروه بوناک سمی در که اندری ادریس نبی علیه السلام بنا اتمشدر طوفاندن علوم حفظ اتمک ایچون دیدیلر پس بو تقریر در
مفرد اولمیه و تثنیه اولمیه جایز اولمیوب اولنور که اعراب بالحرکه و کاه اعراب بالحروف ایله استعمال اولنور بوکا بنا کذ تثنیه ده اعراب
لغت اولور عند نیاه کو لور نته کم بعض علما دن بویله نقل اولنمشدر و معرف باللام اولمیه و صفا علم اولمسی استشعار ایدر الهرمزیه
و رانک تخفیفیله بر اولمق یقال ترک الغلام هرهرة و عثاعینک تحفیله کیجه طعامی در الهرثمه هانک و ثانک فتحی و رانک سکونیله ارسلان شیر
معناسنه و بو جهتدن رجالدن بعضنه هرثمه تسمیه اولنمشدر الهرزم هانک کسری و شینک فتحی و میمک تشدیدیله یوشق اولان طاش جزو
معناسنه و ابو زید ایتدی هرشم قاوغه ملایم اولان یشق طاش در الهرشمه وزن مزبور اوزره سوکی صوچی صو خرادی ایو در
هانک فتحی و زانک سکونیله کوکس نباتی بو لو دخی بوغه اولان جیقمه یر در والماده جقفوردی اولان یودر اللاصقه دخی جینده وهرم
دیکشکه یاره قطعه الضریح معناسنه و ضریح شول و کنده کر یرجه یابیلور ساخ اولمز کوی طرفنه که دیکمکدری اولمیه التهزم تحتیله و زانک
ضمی و تشدیدی ایله فاقعه تکسیر معناسنه یقال تهزم السقاء اذا یبس و تکسر و تهزم کوکک کورلیکده دخی دیولر یقال تهزم الرعد تهزما الهزیمه
فتحی و زانک سکونیله عسکر صیمق الهزیمه هانک فتحی و زانک کسری و متدیله معناسنه الانهزام همزه نک و هانک کسریله عسکر صینق یعنی هزیمت الجیش هزیما

وهزیمه من الباب الثانی شیکی فانهزموا وهزیمه دیه یاقی اولان فیوبده دیولر بر کبه معناسنه الاهتزام همزه نک و تانک کسریله سکرتمه سنک اوادی
واهتزام قربون بوغازلمغه دخی دیولر تقول اهتزمت الشاة اذا ذبحتها الهزیم هانک فتحی و زانک کسری و متدیله کوکک کورلمک صوتی رعدی معناسی
یقال هزیم الرعد لصوته الهزم هانک فتحی و زانک کسریله شول یغمور در که متصل یاغوب ذالوه و یرمیه یقال غیث هزم ای منبعق لا یستمسک
و منبعق عینین مهمله ایله یغمور شول بلا نازل اولمق الهشیم هانک و شینک فتحیه سکونیله بر یابس نسنه فاتمق یقال هشم الثرید و منه سمی هاشم بن
عبد مناف یعنی قومنه ثرید قاتدوغیچون هاشم دیولر ادی عمرو در الهشیم هانک فتحی و شینک کسری و متدیله شول اوتدر که قوریوب پاره لنه شول
حوبه که علاج ده که اوده غی اناء استعدکی که دیو شوره وهشیم ضعیف البدن اولان کمسنه ده دیرلر یقال رجل هشیم اذا کان منعظ البدن
هشیم الکرم هانک فتحی و شینک کسری و متدیله سخی اولان کمسنه منه قولهم ما فلان اهشمه کرم ای کان جوادا لعرفیل الله خذ و التهشم تحتیله و شینک
ضمی و تشدیدیله شفقت اتمک یقال تهشم علیه فلان اذا انعطف الاهتشام همزه نک و تانک کسریله هده اولان سودی جمله صاغمق یقال اهتشم
ما فی الضرع الناقة اذا احتلب الهصم هانک فتحی و صادک سکونیله قاقمه کسر معناسنه الهصیم علی وزن حیدر ارسلان اسد معناسنه و هیصم
رجالدن قوی اولان کمسنه دیولر الهصم هانک فتحی و صادک سکونیله قاقمه کسر معناسنه الاهتصام همزه نک و تانک کسریله بعنا یقال اهتصم
حقه و اهتصمه اذا ظلمه و کسر علیه حقه و هضم توکه دخی دیولر تقول هضمت لک من حقی طائفه اذا ترکته و هضم بر نوع بخوره دخی دیولر التهضم
تحتیله و ضادک ضمی و تشدیدیله ظلم اتمک تقول تهضمه اذا ظلمه و تهضمت ظلمة الطاعة ایدوب ذو ناده کوسترمکده دخی دیولر تقول تهضمت تهضما اذا
انقذت لهم و قفا مرت الهضیم هانک فتحی و ضادک کسری و متدیله مظلوم معناسنه المهتضم میمک ضمی و ضادک فتحیله معناه و هضیم خرما ثکیه شول
اجلماده جکنه دخی دیولر که هنوز قابنه ایچنده اولموب بوده هضیم دیولر بر تری ایجنده کرده کمده اوتری وهضیم شول عورت دخی دیولر که بوکوکرر
خوب اوله لطیفه الکشحین معناسنه الهضم میمک ضمی و ضادک فتحی و تشدیدیله شول بوکی دکه تازه و تر اولوب غندن سکنلدیکه بعضی بعضی
منضم اولا یقال للشیئ مهضم و من مادتا به ومستعاد و انلرک امثالنه دیولر تجی ترکیب اولنوب اجزاسی بر برنه منضم اولمه الهضیمه هانک فتحی و ضادک
کسری و متدیله قوم بر خصوصده ظلم اتمک الاهضام همزه نک کسریله دوه نک قوملن دبشلری دوشوب عیری دیشلری ظاهر اولمه دیولر ابو زید دیدی
او زره یقال اهضمت الابل للاجذاع وللاسداد جمیعا اذا ذهبت رواضعها مطلع غیرها و اجذع جیمک ذال معجمه ایله دوه بشی یاشنه کرمکه دیرلر
قبوغنده دخی حال بویله در الهاضوم علی وزن الکافور حوارش دیدکلری نسنه در که طعامی هضم ایلر الانهضام همزه نک و هانک کسریله طعام
اولمق یقال انهضم الطعام سریع الانهضام و بطیئ الانهضام الهضم هانک کسری و ضادک سکونیله الجاوی ادخی مطمئن معناسنه الاهضام
تحتیله الجی بولر الهضوم کذلک جمیع منه قولهم فی التحذیر من الامر الحادث الملیل فاهضام الوادی یعنی کیجه دن دوه قورقو ستدن حذر
جائز دکه وهو ده یاخود دهابو ذن ضرر ابوب شیه الهضم تحتیله طرادک باقی بر بر نه قریب اولمق انضمام الجنبین معناسنه و بو ایتوب
دیوزذکر اولنان ابن السکیت روایتی در دیمشدر که اهضم اولان ات یعنی قادیلی اولمیان ات اصلاح اولنمه شکر تیز اصلی بشری اوکلی
مبدا مسنون اهضم اولان ات بجک احتیاج یوقدر دیوا انک سکرمه سی قادنی دبو یغمی ایله ده دیو نقل الهضاد هانک فتحی و ضادک سکونی و الفک قصریله
موغ قادری از اولان دیشی ات معناسنه و اهضم کوزلک قادنسز اولان رجل دخی اطلاق اولنور که بو رجلده جرت صحیح در الهضم هانک
و ضادک سکونیله بر نوع بخور دد الاهضام همزه نک فتحیله جمیع نجم و طبل معناسنه الهقم هانک فتحی و قافک کسریله شول کمسنه دیرلر که زیاده آج اوله
شو بو الجوع معناسنه الهقم تحتیله زیاده آج اولمق یقال اهقم هقما من الباب الرابع الهقم هانک کسری و قافک فتحی و میمک تشدیدیله کثیر الاکل اولان
کسنه و هقم دریایه دخی دیولر الهیقم علی وزن حیدر شول ادکدن قونچه دکا اوده ذنا اولا و بعضلر بو هیقم ده میم زایده در دیمشلر
وهیقم انکده دهی تقوسر دیولر صاحب اراده بو مقام شترمرغ دواذ والمیم زایده دیمشد قصور حرف دکلدر زیرا میم زایده اولمسی اصلی هیق
اولدوغی تقدیرجه در مطلوب دکلدر و هیقم دریا موجنک اوازن حکایه در دخی استعمال اولنمشدر و هیقم بوتمه نک صونه حکایه در و اشتعال
اولنمشدر التهقیم تحتیله و قافک ضمی و تشدیدیله ایری لقمه بوتمق یقال فلان تهقم الطعام اذا ابتلعه لقما عظاما التهکم تحتیله و کافک ضمی و تشدیدیله
تو یدیعلمق یقال تهکمت البئر اذا تهدمت و تهکم زیاده غضبه کمکده دیولر یقال تهکم علیه و تهکم تغنیه دخی دیولر یقال تهکم اذا تغنی التهکم
علی وزن التکریم تغنی قال رؤیة تقول هکمت عرنه تهکما اذا اغیته یعنی اوده بر کمسنه یه المهکم میمک ضمی و کافک کسری و تشدیدیله تکبر معناسنه
هلم هانک فتحی و لامک ضمی و میمک تشدیدی و فتحی اوده بجلیله کل دیکمه تعال معناسنه خلیل ایتدی بونک اصلی لم ایدی لم الله شعثه قولندن ماخوذ
اولوب جمیع معناسنه کویا که معنی لم نفسک الینا دیکمه اقرب معناسنه و ها تنبیه ایچوندر الفی حذف اولنمشدر کثرت استعمالدن ذکرده الهلم

ایکسی کلمه واحده قلنوب واحدی وتثنیه سی وجمعی وتأنیثی برابر قلنمق اهل حجاز لغتیدر اوزره قال الله تعالى والقائلین لاخوانهم هلم الینا
وبعض اهلی انی مفرد قلنوب تثنیه سنده هلما وجمعنده هلموا ومؤنثنده هلمی دیرلر لکن افصح اهل حجاز لغتیدر [illegible]
صله لنور وبهم [illegible] وهلم لکما دیرلر [illegible] دیرلر وهیت لک هلم معناسنه در وبحی [illegible] اوزرینه نون تثقیله داخل قلنسه هلن یا رجل
دیرسن ومؤنث ایچون هلمن دیرسن میمک کسری ایله وتثنیه سنده هلمان دیرسن گرک تثنیه مذکر اولسون گرک مؤنث اولسون وجمع مذکرینده هلمن
یا رجال دیرسن میمک ضمیله وجمع مؤنثنده هلممنان یا نسوة دیرسن وبحی سکا هلم الی کذا وکذا دیسه لام اهلم دیرسن الخ وهلم مفتوحه
قلما علمه کوتا که الف ما الم دیوب حالی [illegible] اوزره ترک اتمش اولورسن وبحی هلم کذا وکذا دیسه لا اهلم دیرسن لا اعطیک معناسنه [illegible]
بو کلام مندن فهم اولنور که هلم کلمه سی قریبا ولمو معناسنه اولنور ودخی اعطا معناسنه دخی استعمال اولنور پس مناسب اولان بو ایدیکه مؤلف
اول کلامنده اشارت اولنیدی نکه که لا اعطیک کلمه سی مقصود دلا اعطی المولبند لا اقرب معناسنه دیمک **الهیلان** هانک [illegible]
ما بینده سکون ایله بر کلمه در که مال کثیر دیمکدر [illegible] استعمال اولنور یقال جاء بالهیل والهیلمان اذا جاء بالمال الکثیر [illegible]
هیلا منه **الهلقم** هانک کسری ولامک سکونی ایله [illegible] نسنه **الهلقم** هانک کسری ولامک سکونی ایله بر رجلک اسمیدر **الهم** هانک
ومیمک تشدیدیله غصه **الهموم** ضمتیله جمعی غصه لر معناسنه وهم اذابه معناسنه ده کلور تقول همني المرض اذا اذابني [illegible]
بالشيء اهم همافی [illegible] اذا اردته **الاهمام** همزه نک کسری ایله غصه واضطراب ویرمک تقول اهمني الامر اذا اقلقک وحزنک ویقال
ما اهمک **المهم** میمک ضمی وهانک کسری ایله زیاده احتیاج اولان نسنه **الانهمام** همزه نک وهانک کسریله [illegible] یقال انهم الشحم والبرد اذا ذاب
[illegible] دیرلر **الاهتمام** همزه نک وتانک کسریله غصه لنمق اغتمام معناسنه یقال اهتم له بامره **الهاموم** علی وزن [illegible]
[illegible] مناسب کلدر **الهمة** هانک کسریله [illegible]
برنسنه یه قصد وتوجه یقال فلان بعید الهمة **الهمم** هانک کسری ومیمک فتحیله جمعی همت معناسنه **الهمة** هانک فتحیله [illegible]
[illegible] **المهم** [illegible] **همام** هانک فتحی ومیمک کسری اوزره [illegible] یقال لا همام [illegible]
[illegible] **الهمیم** هانک فتحی ومیمک کسری ومد ایله [illegible]
[illegible] **الهمم** هانک کسری ومیمک [illegible] **الهمام** هانک ضمی ومیمک تخفیفیله
[illegible] **الهموم** هانک فتحی ومیمک ضمی ومد ایله [illegible] **الهمهام** هانک فتحی ومیمک سکونی
کسر اوزره [illegible] اوله اعتبار [illegible] مصححه ده واقع اولان ضبط [illegible] کتب موجوده ده کسر
بناسنه تصریح بولنماشدر **الهامة** میمک تشدیدیله حشرات ارضدن مخوف [illegible] **الهمیمة** هانک [illegible] ومیمک کسری [illegible]
[illegible] **الهمهمة** علی وزن الزلزلة [illegible] ابن السکیت [illegible] اوزره **الهرهم** هانک کسری
وهانک کسری [illegible] صوت [illegible] **التهمیم** علی وزن التکریم [illegible]
[illegible] **التهمم** [illegible] برکسنه یی ادلمق [illegible]
الهیمة هانک [illegible] **الهمة** هانک کسری [illegible] اوزره [illegible]
[illegible] **التهویم** علی وزن التکریم برکسنه [illegible] یقال هوم الرجل اذا هز راسه من النعاس
وهز [illegible] دیرلر **التهوم** تخفیفله [illegible] یقال تهوما [illegible]
راسه من النعاس [illegible] لکن ظاهر تهوما [illegible]
الهامة علی وزن [illegible] **الهام** علی وزن [illegible] جمعی وهام [illegible]
[illegible]
[illegible] قرنداش [illegible]
[illegible] **الهیم** هانک فتحی ویانک سکونیله برکسنه [illegible] **الهیمان** تخفیفله یقال هام [illegible]
یهیم هیما وهیمانا اذا ذهب من العشق او غیره **المستهام** [illegible] یقال قلب مستهام [illegible] **الهیام** هانک
ضمی ویانک تخفیفیله زیاده صوسزلق [illegible] یقال هام هیاما وهیام جنون کبی برحالتدر که عشقده حاصل اولور

وهیام دوه یه عارض اولور برمرضدر که سرعاده [illegible] اوتلماز **الهیام** هانک فتحی ویانک سکونی والفک مدیله ناقه دکه ذکر اولنان مرضه
مبتلا اوله **الهیام** هانک فتحی ویانک تخفیفیله [illegible] زیاده ملایم اوله [illegible] **الهیم** ضمتیله [illegible]
[illegible] **الهیام** هانک کسریله جمعی **الهیم** هانک فتحی ویانک سکونیله
[illegible] عطشان وعطاش وعطش کبی واصمعی [illegible] برکسنه صوسز اولسه هیمان دیرلر واکر صوسزلق مرضندن اولسه [illegible]
[illegible] **الهیم** هانک کسری [illegible] یقال قوم هیم ای عطاش قال الله تعالى فشاربون شرب الهیم ای کالابل العطاش [illegible]
[illegible] **التریهیم** [illegible]
[illegible] معناسنه **هیام** هانک ضمی ویانک فتحی والفک مدیله [illegible]
فصل الیاء **الیتیم** یانک فتحی وتانک کسری ومد ایله [illegible] یتیم دیرلر [illegible]
الایتام همزه نک فتحیله جمعی [illegible] **الیتامی** یانک فتحی [illegible] جمعی **الیتم** یانک ضمی وتانک سکونیله **الیتم** یانک فتحی
[illegible] یقال یتم الصبی یتما ویتما [illegible]
[illegible] **المؤتم** میمک ضمی ومد ایله [illegible] **التیتیم** [illegible]
[illegible] **الیتم** [illegible] **الیتیم** [illegible]
[illegible]
[illegible] **الیتم** [illegible]
التیمم علی وزن التکریم قصد اتمک یقال تیممه ای قصدته [illegible]
[illegible] **التیمم** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **الیمام** یانک فتحی [illegible]
[illegible]
تخفیفیله [illegible] **الیمامة** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **الیمومی** [illegible]
[illegible] **الیمامی** یاء [illegible] **الیم** یانک فتحی ومیمک تشدیدیله دریا [illegible] **الیمة** [illegible]
[illegible] یقال یم الرجل فهو میموم اذا طرح فی الیم **الیمیم** [illegible]
الیوم یانک فتحی [illegible] **الایام** همزه نک فتحی ویانک تشدیدیله جمعی [illegible]
[illegible] اول الایام [illegible]
[illegible] **الایوام** همزه نک [illegible]
[illegible] **المیاومة** میمک ضمی [illegible] کما تقول مشاهرة [illegible]
[illegible] الیوم [illegible]
[illegible]
[illegible] **الایهام** [illegible]
[illegible] نوح علیه السلام [illegible] **یام** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **الابهم** [illegible]
[illegible] باب النون من کتاب ترجمة الصحاح للجوهری
فصل الالف **الابن** همزه نک [illegible]

سكونيله اغاج بودانغنه اولان دوكمه دحقدة العود معناسنه الابن همزه نك ضمى وبانك فتحيله جمعى وابن عدا وتكره دخى ديرلر
اى عداوة التأبين على وزن التكريم بركمسنه يى يورلنز ايله ياد اتمك نته كم رسول الله صلى الله عليه وسلم مجلس شريفلرينك وصفنده لا يؤبن فيه الحرم
بيورلمشدر يعنى انده حرمات خلايق قبحله ذكر اولنماز وابو ذيب ايتدى تأبين برنسنه يى كوزتمكه ديرلر تقول ابنت الشىء اذا رقبته واحمع تأبين بر
نسنه نك ايزنه سورمكه دخى ديرلر وتأبين بركمسنه اولدكدن صكره آنك صفات جميله سنى اكوب اغلمغه دخى ديرلر الاباد همزه نك كسرى وبانك تشديديله
بونسنه نك وقتى يقال كل الفاكهة فى ابانها اى فى وقتها ابانان همزه نك فتحى وبانك تخفيفيله ايكى طاغدر بونلره ابانان ديو كليسى تغليباً
قراءت كبى زيرا بونلردن برى اباندر وبرى متالع در مسمكه حمى ولامك كسريله وهذا ابانان مسين ديرسن يعنى حالتنده منسوب قلماغله لغت
منعوت معرفه اولدوغندن اوتورى زيرا مكاندن زايل اولمين شىء واحد حكمنده اولور عجبون اما جيوان قسمى بونك خلافيدر مثلا هذا زيد و
حسان دييمك يعنى مرفوع قيلمق كبى نكره نكره يه صفت اولدوغندن اوتورى الاتان همزه نك فتحى وتانك تخفيفيله دينى مركب حماره معناسنه
واتانه دينمز الاتن همزه نك فتحى ومدیله وتانك ضميله جمعى عناق ابله العنوق كبى عناق عنيك فتحيله وغلى معناسنه الاتن حمتيله كذلك جمعيدر
دخى جايزدر وتانك سكونيله واتان قيو باشنده صو جكمك كسنه نك طوردوغى يره دخى ديرلر وقويى اغزينه طولان قيايه دخى ديرلر
قيايه دخى ديرلركه قرو ده اولوب بركه ومدود اوله واكر ذكر اولنان قيا دبى باقن صوده اولورسه اكا اتان الضحل ديرلركاه ولوراكا
ناقه تشبيه اولنور تركه اولدوغنه بناء المأتوماء ميمك فتحى وهمزه نك سكونى والكه مدیله كوزلك دينى مركبلر اتن معناسنه معبودا ايكى
عيركه جمعى در مركب معناسنه الاستان همزه نك وتانك كسريله فنسيه ايجون مركب صاتونه المعى واستتان دينى مركب اولمق معناسنه ده كلور
منه قولهم كان حمارا فاستأتن اى صار اتانا ناد بومثل شول كمسنه حقنده ضرب اولنور كه شريف ايكن حقير اوله الاتنان فتحيله بودنكه
آدمى بوبرينه قريب ادملر يقال اتن الرجل اتنانا من الباب الثانى وهو لغة فى اتل اتلانا الاتن همزه نك فتحى وتانك سكونيله برورده مانند
انكه الاتونة ضميله كذلك اقامت اتمك يقال اتن بالمكان اتنا واتونا اذا اقام به الاتون همزه نك فتحى وتانك ضمى وتشديديله شول معهود اتشدر
يا قدقلرى حقيقده ذكرا ابتجيله انده انكه بشوردكرج جيلر كرج بقرلو عامه بونى تخفيف ايدرلر الاتاتين همزه نك وتانك كسريله بونك جمعى
ذكر اولنان جمعيدر معناسنه وبعضلر ايتدى بو مولددر عربى خالص دكلدر وبو مقامده صاحب صحاح اوتون اتشدان اهميتله نقيب اتون
مناسب كلدى الاجن همزه نك فتحى وجيمك كسريله شول صو دركه لذتى ورنكى متغير اوله الاجن فتحيله صو متغير اولمق يقال اجن الماء يأجن
من الباب الرابع الاجن همزه نك فتحى وجيمك كسريله بعينه الاجانة همزه نك وجيمك تشديديله كرساوه ديو كلرى بيوك كاسه كه تكنه شبيه در الاجانة
على وزن المصابيح جمعى كرسانك معناسنه الاجنة همزه نك فتحى وجيمك سكونيله وجيم ده لغتدر وجنه بكاغه ديرلر رخساره معناسنه الوجنة
فتحيله جمعى بكا قار معناسنه الاجن همزه نك فتحى وجيمك سكونيله قصار بودوككه يقال اجن القصار الثوب اذا دقه الاحنة همزه نك كسرى
وحانك سكونيله كين حقد معناسنه يقال فى صدره على احنة اى حقد ولا تقل حنة وتقال احنت عليه المواحنة ميمك ضمى وحانك فتحيله عداوت
ايدشمك معاداة معناسنه الاذن همزه نك كسرى وذالك سكونيله برنسنه يه دستور ديرمك يقال اذن له فى الشىء اذنا ايذن همزه نك كسرى و يانك
وذالك فتحيله امر حاضردر طلب اذن معناسنه يقال ايذن لى على الامير وكاه اولور كه بونده دخى ديرلر نته كم بعض شعرده واقع اولمشدر ديوكه
اصطلاح الشاذن ايدى وشعرده لامك حذفى جايز اولدوغنه بناء ان تعلم دينلر لغتى اوزره تانك كسريله ايتونه ده دينلمشدر نته كم تعلم
قراءة اولنمشدر تانك كسريله وكاه اولور اذن علم معناسنه دخى كلور قال الله تعالى فأذنوا بحرب من الله ورسوله الاذن فتحيله استمك معناسنه يقال
اذن له اذنا اذا استمع ومنه الحديث ما اذن الله لشىء كاذنه لنبى يتغنى بالقرآن وبعض نسخه ده كاذنه لمن يتغنى بالقرآن دخى واقع اولمشدر الايذان
همزه نك كسرى ومدیله اعلام معناسنه در تقول اذنتك بالشىء اعلمتك به الاذان همزه نك فتحى وذالك تخفيفيله معروفدر وجوهرينك بو مقامده اذان
اذا ما ديوكى الاذان والاذين والتاذين من النداء الى الصلوة ديمشدر الاذين همزه نك فتحى وذالك كسرى ومديله اعلام معناسنه واذين كفيل دخى دور
واذين شول مكانه ديرلركه اكا هر جانبدن اذان اوقونه ابرشه الميذنة ميمك كسرى ومدى وذالك فتحيله مناره معناسنه الاذن همزه نك ضمى وذالك
سكونيله يا ضمله قولاق كوش معناسنه الاذينة همزه نك ضمى وذالك فتحى وبانك سكونيله تصغيردر تانيثده كلمشدر وجى بونكله بررجل
تسميه قلنمشدر صكره تصغير اولنسه اذين ديلمه تانيث اولنمز مذكر بخلاف اولنمغله مؤنث كلمه ايله اولدوغندن اوتورى واما عربلر اسم علم ده
اذينة ديوكلرى مصغر اولدوغندن صكره تسميه اولنماغين دد الاذان همزه نك مديله اذنك جمعيدر الاذن همزه نك فتحى وذالك سكونيله قولاق
تقول اذنته اذا ضربت اذنه الاذانى همزه نك ضمى وذالك تخفيفى ويانك تشديديله قولاغى بيوك اولان كمسنه الاداة همزه نك فتحى وذالك سكونيله والكه

ولعكى بيوك اولان ديشى قيون يقال نعجة اذناء الاذان همزه نك ضمى وذالك فتحيله قولاغى بيوك اولان اركك قيون يقال كبش اذن الاذن اكثر معنى
وذالك كسريله قيجه ديرلر حاجب معناسنه اذن ويردوكمسنه اوتورى التاذين على وزن التكريم برنسنه يى قولاقده تعقل لاذنته لسفل وغيرها تاذينا
اذا حبست لها اذنا وتاذين اوغلانك قولاغينى بورمغه دخى ديرلر تقول اذنت الصبى اذا عركت اذنه وبركمسنه مهلك ايدوب برنسنه يه او خطره ديرلر التأذن
فتحيله وذالك ضميله وتشديديله اعلام بلدرمك معناسنه يقال اذن وتأذن يعنى كما يقال ايقن وتيقن يعنى ويقال تأذن الامير فى الناس
اى نادى فيهم بالوعيد وتأديب وتهديد اولمق يعنى امرى ظهورى ما تنبيه واعلام ايله ومنه قوله تعالى واذ تأذن ربك اى اعلم اذن همزه نك كسرى وذالك فتحى
واخرى نون ساكنه سكونيله بركلمه دركه برنسنه نك جزاسنده وجوابنده ذكر اولنور اكر كلمه دن بوده فعل مستقبل اوزرينه متقدم قيلنور سه فعلى نصب ايدر
لكن منصوب قيلمق ونصب قيلماق فنده جايزدر كلور ونحو بركمسنه اذ دكالملارد دينه اذن اكرمك ديرسن واكر اذن كلمه سى فعل دن تأخيرايدرسك
علالرن القاليه و اكرمك اذن ديرسن و فعله و اكر اذن دن صكره كلن فعل حال اجون اولورسه اذن عمل قلماز زيرا حالده عوامل ناصبه عمل قلمز نوكه
اذن اوزره وقضا يبدرسك اذا دين يعنى اظنك ذيراد بونكركبى حالته وقنده و اكر اذن متوسط قلوب مابعدنده كلن فعل ما قبلنه معتمد قيلنورسه
علالرن القاليه بريسكمون نكاندن اذا اكرمك ديرسن زيرا عوامل فعلده اسماده شابه در وبعض باب ظننده ده نته كم حالى توسط درو اكرا نوكا اذذدا
حرف عطف داخل قيلنورسه واو كبى وفاكبى يحترا ولورسه ديدرسك اقال اليه رسن ديدرسك اعمال ايدرسن الاذن فتحيله دده نشاط اوزده اولمق يقال
اذن البعير يأذن اذنا من الباب الرابع اذا اسرع من حاله الاذن همزه نك فتحى وذالك كسريله نشاط اوزره اولان دوه و بوفرداته الاذان
همزه نك فتحى وذالك تخفيفيله ايجيرن اولان تابوق و دوادان وحشى بيدوغى بن ديرلر الميراة ميمك كسرى وهمزه نك سكونيله كوزلك وحشى نباتى الماذى
ميمك فتحى وهمزه نك فتحى وذالك وراء مكسوره دخى كسريله وتشديديله جمعى وحشى نباتلر معناسنه الادفه همزه نك ضمى وراء نك سكونيله كرتى كله نباعى اولان اغاج بودر
وبعض اوكا اوزده كرتى كله قايم اولسه الاددون همزه نك ضمى عصعصدر ونوازده تأكيد ايجون سلغده ديودكلرى برقاح اقجه كه اكا عوام
ديرلر الادمان همزه نك ضمى وراء نك سكونيله كوكلك تأكيد ايجون سلغده ديرلر وقاح اقجه وبو لغت شعر بودر عربانده و عامه بوكا دونه ديرلر
وبو مقامده صاحب صحاح ارباب لغتده عرب بالمعنى كوزده مشهور اولدوغى خفيه دكلدر الاسن همزه نك فتحى وسينك كسريله طعمى ورنكى متغير اولمش
اولان صويه ديرلر الاسون فتحيله صو دكر اولنان صفت اوزره اولمق يقال اسن الماء يأسن اسونا من الباب الاول ويأسن من الباب الثانى الاسن
فتحيله بعينه الاسون فتحيله صو ذكر اولنان صفت اوزره اولمق يقال اسن الماء تأسن اسونا من الباب الاول ويأسن من الباب الثانى
الاسن فتحيله بعينه يقال اسن الماء وباسن من الباب الرابع واسونه بركمسنه قيويه كيردكده قيونك برامزه دابجه اكا تأثير ايدوب لا يعقل
باخود باشى جكونمكه ديرلر يقال اسن الرجل اذا دخل البئر فاصابته ريح البئر او غيرذلك فغشى عليه او دوار التأسن فتحيله دخى بو
حزن وتشديديله صو متغير اولمق يقال تأسن الماء اذا تغير وتأسن رخصوصدن تعلل ايدوب كاهلكه دخى ديرلر بو ذيب دوايتى اوزره
يقال تأسن على تأسنا اذا اعتل وابطأ وابو عمرو روايتى تأسن الرجل اباه ديرلر بعنى اوكا اخلاقنى طوتسه الاسن ضميله خلق كبى دد
وزنا ومعنا الاسان همزه نك ضميله جمعى اخلاق معناسنه يقال هو على اسن من ابيه اى على شمائل من ابيه واسن كذلك اوسانك دخى جمعيدر
واسان دولانك وبيك قاتلرينه ديرلر طاقات الحبل معناسنه واسن كذلك نقيبه نجح ديرلر يقال سمنت ناقة على اسن اى على لحم
قديم يعنى ايكى ياغ اوزره ياغ بعلنه وجونكرى بو مقامده تأسن كرس اعتل معناسنه كلدوكن ذكر اولمقد نظر اولنه المأفون ميمك فتحى
وفانك ضمى ومديله شول كمسنه در كه عقلى وفكرى ضعيف اوله ولجوز المأفون جوزك قوزه ديرلر الافن فتحيله تركنه نك فكرى ضعيف اولمغه
يقال افن الرجل من الباب الرابع ويقال ايضا افن على البناء للمجهول فهو مأفون وافين ناقه نك سودى ازاولمغه دخى ديرلر يقال افنت الناقة اذا
قل لبنها الافنة همزه نك فتحى وفانك كسريله سودى از اولان ناقه الافين همزه نك فتحى وفانك كسرى ومديله فكرى ضعيف اولان كمسنه ومنه المثل اين الافين
بنطق الافن همزه نك فتحى وفانك سكونيله صيغ وجيبترا ايده ديرلر يعنى ذنب صيغ وعثانه دبولر الافنه همزه نك فتحى وفانك سكونيله سودى
فاسو قليله بقال افنه افنا فهو مأفون وافن اكسمكه دخى ديرلر نقص معناسنه وافن دوه باو دييانر سنك برسنده اولان سودى
جمله ايكو دخى ديرلر وافن سودى بلا يقين وقت صاغمغه دخى ديرلر التأفن ميمك ضمى وفانك كسرى وتشديديله اكسمكه ديرلر منتقص
ذلك اى جبير ذلك الافنة همزه نك كسرى وفانك سكونيله وقت حيين معناسنه ابو عمرو روايتى اوزره يقال جاء على افان الامانة همزه نك فتحى وميمك
وقانك سكونيله شول اوزدكه طاشوره اوله الاقن ضميله جمعى ذكر اولنان بعينه ذكر اولنان معناسنه دكبه ايله دكبيكه ديرلر يقال امنت من الباب الرابع فانا امن
تخفيفيله امين اولمق الامان همزه نك فتحيله كذلك امين اولمق الامن همزه نك فتحى وميمك كسريله امين كمسنه

الإيان همزه نك كسری و مدیله وکسنه یا امن و امان اوزره قلمق تقول امنت غیری من الامن والامان وایاه تصدیق دخی دیرلر المؤمن یم ذکرم
ونانینک کسریله تصدیق ایلر منصف اولان مؤمن مؤمن قلبجیه دخی دیولر و باری تعالیه مؤمن دیدکلری خلقی انک ظلمندن امین ایلدوکی
بناءً در واسن اصلنده امن ایدی همزه ثانیه ایله همزه ثانیه تلیین اولندی علی ما یجیء من الاصل فی هذا الباب المهیمن میمک ضمی وهانک کسری
ومیمک کسریله کذلک امین قلبی معناسنه در و بونک اصلی مأمن ایدی همزه ثانیه قلب اولنمغله تلیین اولندی تلیین اولنوب قد تقلب همزه اولی هایه
اولنوب مهیمن دیدیلر الامن همزه نك فتحی ومیمک سکونیله امین اولمق کی خوفک مقابلیدر وامن بر کمسنه یه امانت دخی دیرلر یقال امنه
من الباب الرابع وقرئ قوله تعالی لا تامنا علی یوسف بین الادغام والاظهار وقال الاخفش والادغام احسن الامنة فتحتیله کذلک
ومنه قوله تعالی امنة نعاسا و نعاس یونک حمیتیدر و بخویه دیولر و امنة کذلک شول کمسنه دیرلر که هر کسه اعتماد قیله الامنة همزه نك ضمی ومیمک فتحیله کذلک
اعتماد قیلن کمسنه الایمان همزه نك و تانك کسریله کذلک بر کمسنه یه بر نسنه اینانمق تقول ائتمنه علی کذا و تقول اوتمن فلان علی مالم یسم فاعله
کلمه ده ابتدا قلسک همزه ثانیه واوه قلب ایدرسن اگر ما قبلی مضموم اولورسه و یایه قلب ایدرسن اگر ما قبلی مکسور اولورسه نحو ایتمنه
ایدرسن ما قبلی مفتوح اولورسه نحو امن الاستئمان همزه نك و تانك کسریله بر کمسنه نك امانته داخل اولمق یقال استأمن الیه اذا دخل فی امانه
همزه نك فتحی ومیمک کسری ومدیله امین اوزره اولیجی قال الله تعالی وهذا البلد الامین قال الاخفش یرید الآمن یعنی اخفش امین و حافظ
معنی کذلک داخل اولانی حفظ ایدر ضایع ترامین امانته ضایع اتمدیکی نته کم اصلی دخی بودر و بعضیلر امین مؤمن معناسنه در دیدیلر
وغوایلده محفوظ معناسنه در دیولر الامانة همزه نك ضمی ومیمک تشدیدیله امین معناسنه الامون همزه نك فتحی ومیمک ضمی ومدیله شول ناقه در که
اعضاسی استحکام اوزره اولوب ضعیف ولمامسندن صاحبی امین اوزره اوله الامین همزه نك مدی و قصریله بر لفظ در کر عادة سنه
ومیمی مشدد قیلمق خطادر و بعضیلر امینک معناسی کذلک فلیکن دیمکدر و بونک آخری فتحی اوزره مبنیدر این و کیف کبی در اجتماع ساکنین
لو تری التأمین علی و ذی الکرم امین دیمکدر یقال امن فلان تأمینا ای قال امین الانی همزه نك فتحی و نونك کسری و مدیله ایکل کافیلا
من الوجع یائی اینما من الناب الثانی الأنان همزه نك ضمی و نونك تخفیفیله ایضا الثانان تانك فتحی وهمزه نك سکونیله ایضا الانة فتحتیله
مثلی و نونك تشدیدیله فیون معناسنه در فیون اوزره ابکلمک قسمها یقال ماله حانه ولا انه ای ناقة ولا شاة ان همزه نك فتحی و نونك تشدیدیله
فعل ماضی در کان معناسنه یقال لا افعله ما ان فی السماء نجم ای ما کان فی السماء نجم وهی لغة فی عنی ویقال ایضا ما ان فی الفرات قطرة
ای ما کانت فی الفرات قطرة ولا افعله ما ان السماء سماء ان وان همزه نك کسری و نونك تشدیدیله شول حرفلردر که اسمی نصب و خبری
دفع ایدرلر ان مکسوره اولان ایله خبر تاکید اولنور و مفتوحه اولنده ما بعدی تاویل مصدرده اولور یعنی هر برنده کلوافاد ماکیه انده شریکلیدر
ان مکسوره نك ابتدا و خبر بر حرف تاکید داخل اولنمغله و مفتوحه نك ابتداء ما بعدی تاویل مصدرده اولمغله در و کاه اولور تخفیف اولنور
و تخفیف اولنسه لر عملدن معزول اولورلر و کاه اولورلر اوزره کاف تشبیه زیاده قلنوب کأن شول دیرسن و کاه اولور تخفیف اولنوب
و بو حالده عمل قیلماز لغت فصیح اوزره وان مخففه ناصبه حرفی اولنوب عمل ایتدوکی ما بعدی منصوب قلمق و بعضیلر مرفوع قلمقدر
قال الله تعالی ان الشیطان لکم عدو فاتخذوه عدوا و حوهری بو مقامده بیت سلحوا لها احتاجون خلف اولور دخی جمع کلدر
اولنسون و اگر رسم ادیبده در بکر وان قد یکون مع الفعل المستقبل قوله تعالی ان ادع لکن اعمال اهل السابقه معلوم
بر معنا مدد و کانی و لکنی و لکنه دخی بو لفظ دود یا جو هری یو جرد فک استعمال جون اوله تضعیف ثقیل کوردکلر یچون یا به تقلب اولان اخری
حذف اتملر در و لعلی و لعلنی ده دخی حذف اولنمشدر زیرا لام نونه قریب و لمغین یه حرف تصغیف کمی اولمشدر و انمّا ان مکسوره اوزره
ما زیاده اولنمشدر تعلیل یعنی حصر افاده ایدر کقوله تعالی انما الصدقات للفقراء والمساکین زیرا انما حکم مذکوری یچون اثبات و ماعداسندن
نفی افاده ایدر وان کان همزه نك مفتوح و نونك ساکنه ایله کاه اولور فعل مستقبل ایله معنای مصدر افاده ایدر و نصب عملی ایدر تقول ازید
تقوم والمعنی ارید قیامک و اگر ان فعل ماضی اوزره داخل اولسه ماضی یه دوقوع نو اولور مصدر معناسنی قیلور لکن عمل قیلماز تقول اعجبنی
الذی مضی وان کاه اولور مشدده دن تخفیف اولنمشدر پس ما بعدی عمل قیلماز یعنی ظاهر اولسا مع وجود لورده ذکر مضمر شأن مقدر
عامل اولور دیمشلر امیدم بو تقریر ایله جوهرینک بو مقامده اولان کلامی اولیجشوه وان حقیقتا فان شئت علمت وان شئت لم تعلم
کلامنک معنوی دخی ظاهر اولور و تقول بلغنی ان زید خارج و اما ان مکسوره حرف جزادر تالی اتیانی بره دور آنوک و قوع شرطیدر
تقول ان تاتنی آتک وان جئتنی اکرمک و کاه اولور ما نافیه معناسنه دخی کلور کقوله تعالی ان الکافرون الا فی غرور و کاه اولور ما الی ایلی

دخی جمع ایدرلر تاکید ایچون ما ان دینلکی ما دلینا معناسنه نحو جوهرینک بو کلامندن فهم اولنور که بو حوزه ماده صکره ان زائده اولمغدر
صورة اولا حالا که غیری دکلدر نته کم عن قریب ذکر اولنور انشاء الله تعالی و کاه اولور جواب قسم دخی واقع اولور تقول والله فعلت وان
کاه اولور یکی وجه اولا حضتا داخر کلامندن انه قد کان معناسنه واقع اولور دنته کم بعض اشعارده واقع اولمشدر و بعیلان شعیب قد علاکوی
کرت تقلب ای قد کان کما یقول ابو عبیدة لیس بو کلام عربده اختصار قبیلنه سنه ضرب له اکتفا اولنمشدر معنای معلوم اولدوغنه بناء
و اما اخفش انه نعم معناسنه در دیدیکی تاویل مذکوره بناء در بو کلده انه نعم معناسنه مخضوع اوله لکن اخفش اشباع اخری بر اولان ها
ها وقف در وان کلیسی که مفتوحه مشدده در کاه اولور لعل معناسنه اولور کقوله تعالی وما یشعرکم انها جاءت لا یؤمنون و فی قراءة
وان معنی صحیحه که کاه اولور ای معناسنه کامیر کقوله تعالی و انطلق الملأ منهم ان امشوا و کاه اولور ان لمانه صلة اولور کقوله تعالی و لما
ان جاء البشیر و کاه اولور زایده اولور کقوله تعالی و ما لهم ان لا یعذبهم الله یریدو ما لهم لا یعذبهم الله جوهرینک بو کلامندن فهم اولنور که
ماده صکره ان زایده اولمحالکه اول دخی زایده در نته کم مغنی اللبیب ده تصریح اولنمشدر کاه ان مکسوره خفیفه ماده صکره زایده
اولور کقولک ما ان یقوم زید کاه اولور ان مشدده مخفف اولور و بونک خبرینه لام داخل اولملک لازم اولور حرف اولنان تفریق ایچون
عوض اولسون دیو کقوله تعالی ان کل لما علیها حافظ و کقولک ان زید لاخوک وان نافیه ایله ملتبس اولمسون دیو و انا مخففه اسم در متکلم ضمیره
کنایه در فتح اوزره مبنیدر اوکار فعلی متعین قلاه لن دن فرق اولنمغ فتحی اوزره بنا اولنان الف حالت وقفده اولان حرکه بیان ایچون
مادر جوهری بو لفظ واقع اولمشدر والالف الاخیرة انما هی لبیان الحرکة فی الوقف و اگر حالت وقفده بیلنسه اظهار اولور دیو واگر انا کلمه
کلامک اورتاسنده واقع اولورسه الف ساقط اولور مکر که رده اوله و کاه اولور دانا یه ماء خطاب ملحق اولوب شی واحد کبی قلنور
اضافت قصد اولنمغزه تقول انت و تکسر للمؤنث و انتم للجمع المذکر و انتن المؤنث و کاه اولور بونلرک اوزرینه کاف تشبیه داخل اولور کانا
و انا کانت نته کم بعض عرب دن بو یله حکایت اولنمشدر که کاف تشبیه مضمر متصل اولدوغی کبی تقول انت کزید و لا تقول انت کی لکن خبر منفصل نظیر
منزله سنده اولور دیمش ایه انت کانا حسن اولور ضمیر متصل مغایر اولور الاون همزه نك فتحی وواوک سکونیله دفاهب وجمعه و کو یه و ذوق اوزره
اولور تقول منه اننت اادون و فا من الباب الخامس و اون هکبه تکبر کوکه دخی دیولر تقول حزعلی رفا ادونین و هما کالعدلین الانی همزه و
اولنیک فتحی و مایه نك کسریله اهل حضر و اهل کی بی اولان کمسنه یقال رجل انی ای ترفه و ادع و دواع عیش یهمله ایله ساکن معناسنه در و اون
اهتدیو ریکر دخی دیرلر و بو هودن ابتدال اولنمشدر ان همزه نك ضمی و نونك سکونیله رحاحزه و نفسکه تعب و یرمه تعول ان علی نفسک
لوفی ای السیر و اتدع الاوین همزه نك فتحی و یانك کسریله جمیعه وحضر اوزره اولان کیجه لر معناسنه یقال بینا و بینی ملة لیال او اونی ای دولة
الایان همزه نك فتحی و یانك کسریله کذلک جمیعه در و او عانه معناسنه یقال العشر لیال ایانات ای ذات سهولة و دفاهیة التادون مرکب زاده
زیاده ویوب ایچو کیدون قارننک ایکی جانبی قاپروب هکبه کبی اولمغ و بو اوندن ماخوذ در هکبه معناسنه یقال لاون الحمار اذا اکل و شرب فامتلأ
بطنه و اشتدت خاصرتاه فصار مثل الادون الاوان همزه نك فتحی وواوک تخفیفیله وقت حین معناسنه الاونة همزه نك فتحی و ضمی و واوک کسریله
جمع احیان معناسنه زماندن ازمنه کبی و اونه مرارا معناسنه دخی کلور یقال فلان یصنع ذلک الامر اونة ای یصنعه مرارا و یدعه مرارا الاوان
همزه نك کسریله بیوک صفه ازجی معناسنه همزه نك وزای بیونک تخفیفیله جمع الایوان همزه نك کسری و مدیله کذلک بیوک صفه و منه ایوان کسری الاون همزه نك
کسری و مدیله کذلک انک جمعی صوان ایلدیکی الایوانات همزه نك کسری و مدیله ایوانک جمعی الاواوین همزه نك فتحی وواوک کسری و مدیله جمع بیوک
صوان معناسنه دیوان ایلدوکی کبی زیرا بونک اصلی اوان ایدی احد الواوین یایه قلب اولنمشدر الاهان همزه نك کسریله خرما سالقیمی جمعی
معناسنه الاین همزه نك فتحی و یانك سکونیله یورغنلق اعیا معناسنه ابو زید ایتدی بونون فعلی بنا اولنمز و بو حفص صوت اخلاق اولنمغ و ابن ایلک
معناسنه در کاه حینه کبی و ابتهج کی و این حین معناسنده کلور یقال آن ذلک وان تفعل کذا ای آن ای حان و بو الی لک کبی در مقلوبدر
اوزره در بو ذکر اولنان ابو زیدک دواتی اوزره در این همزه نك فتحی و یانك سکونیله و نونك فتحی اوزره بنالیدر مکاندن سؤال ایچون قیجی ای زید
دینک زید مکانندن سؤال اولور ایان همزه نك فتحی و یانك تشدیدیله زماندن سؤال ایچون در ای حین معناسنه متی کبی قال الله تعالی ایان مرسیها ایان
همزه نك کسری و یانك کذلک تشدیدیله ذکر اولنان معنا سلیم قبیله سی لغتیدر و بو قرأ السلمی ایان یبعثون الآن همزه ایله لامک فتحی و لامک
سکونی و همزه ثانیه نك فتحی و مدیله بر وقت ایچون اسم در که سن اول وقتده حاضرسن و الآن ظرف غیر متمکن در معرفه واقع اولمشدر و بو که
الف لام تعریفیدن اوتری داخل اولمشدر دکلدر زیرا اول وقت حاضر ایچون موضوعدر و وقت حاضر شارک بشنه یوقدر تاکه الف لامله تعیینه اولنه

وكاه اولمدلاني نعتوي فلوب همزه كوحذف ايديلر يقال لان على وزن باع بمعنى الان كذا قال الجوهري وفيه تامل فانه مقتضى ان لا يكون
اللام كما في اليوم وان لا يكون كلان موصوفا بالظرف من الزمان مطلقا مع انهم يقولون آنا فآنا الا ان يقال كلامه بالنظر الى الان الموضوع
الحاضر لا في الان المطلق وثبت استقلاله في الوضع **فصل الباء** البثنة باكك فتحي وثانك وثلثه نك سكونيله ملايم [illegible]

بثن

باكك ضمي وثانك فتحيله صيغه تصغير اوزره بر عورتك اسميدر البثنة تحريكله وباكك تشديديله بر بغداي در كه شام ديارنده [illegible]
خالد فلما القى الشام بوانيه وصار بثنية وعسلا عزلني وبستعمل غيري و بوابن شول بيابلرد ديرلركه كريلري قيصه اولمغين [illegible]
معباع لاو مقصود شامك قنلقدري كيدب وحنت اوزره اولمش بيانند وابو الغوث بثنيه ديرلر جليلك مقابلي [illegible]
بثنيه معناسنه اولور بعضي ادعي ليثه دن قلانين البجن باكك فتحي وجاء مهمله نك سكونيله بر عورتك اسميدر كه اكا وحشي فرنيز اولان [illegible]

بجن

نسبت اولنمشدر بوده ذكر اولنان انجبل حفيفي حسن نباتي ديمك اولور نباته بجنه ديرلر البجوفة باكك وواوك فتحي وحانك ما بينده سكون [illegible]
شول قريه دركه قادني بيوك اولا البدن تحريكله انسانك جسمي قال آندكة فاليوم ننجيك ببدنك قالوا الجسد كه لا روح فيه قال الاخفش
قول من قال ببدنك فليس بشيء وودع زره معناسنه دخي كلمشدر بوذكر اولنان جوهري كلامنده در و بعض تفاسيرده بجوابه العالم [illegible]
سبودندك معناسنه لكن قرآن عظيمده ساير مواضعده واقع اولان نخي جملة نجات نجاته در و بدن مسن معناسنه ده كلور يقال بدن الرجل

بدن

اي اسن و دعل بدن شل و دعل عايش مهمله ايله بيان كجسه در و بدن قيصه زره دخي ديرلر البدنة تحريكله شول ناقه يا خود شول بكه [illegible]
بوغزلورلر و بر بوده بدنه ديديكلري زياده سمزلكندن اوتوري در البدن ضمتيله جمعي و بدن كذلك طولو و سمز بك واتي ضو اولمغه دخي ديرلر
دخي جايزده والكك سكونيله عنا عرك تقول منه بدن الرجل يبدن بدنا اذا ضخم البدانة باكك فتحي ودالك تخفيفيله كذلك طولو و سمز بك
اولمق تقول بدن يبدن من الحياض البادن دالك كسريله سمز اولان طوار و بادن مونثه دخي اطلاق اولنور يقال امراة بادن البدن باكك
فتحي ودالك كسري ومديله بمعناه التبدن على وزن التكرم مسن اولمق يقال بدن اذا اسن وفي الحديث اني قد بدنت فلا تبادروني [illegible]
البرن فتحتيله وباكك تشديديله برجنس خرمادر وكاه اولور بعضي لغت اوزره برنج ديرلر باء جيم قلب ايتكله البرنية فتحتيله شول قابدر كه [illegible]
اولور البرق باكك فتحي وراءنك سكوني وقافك كسري ومديله بر موضعك اسميدر كه دمل ييرين ديرلر البراثن باكك فتحي وثاء مثلثه نك كسريله
جبنك سباع مقوله سنك بخيه كه انسانك بر معنيي مشابه سنيدر البرثن باكك وثانك ضمي وراءنك ما بينده سكونيله واحدي [illegible]
بر جماعتك دخي اسميدر البرذون باكك كسري وذال معجمه نك فتحيله وزن بو در مونثي بكاي في روايته اوده البرذين باكك وزاي معجمه نك كسري
ما بينده سكونيله شول مشربه دركه آو اظرفه ابون حرماق بندن اتخاذ ايدرلر البرهاة باكك ضمي وراءنك سكونيله حجت يقال برهن عليه اذا [illegible]
البربون باكك وبانك ضمي وزاء معجمه نك ما بينده سكونيله اطلس سندس معناسنه لبسن تحريكله بر لفظدر كه تبعيتله ذكر اولنور يقال حسن بسن

بسن

باكك فتحي وبانك سكونيله نواحي شامده بر موضعك اسميدر البطن باكك فتحي وطانك سكونيله قادنكه ارقا دقه نك مقابليدر وبطن مذكر در [illegible]
عبيدون بطنك تانيثي لغت اولمش نقل ايتدي وبطن قبيله دن اذا اولان جماعته دخي ديرلر و بطن بركسنه نك قادنه اورمغه دخي ديرلر تقول منه
اذا ضربت بطنه وبطنت له دخي ديرلر بعضي لغت اوزره شكرته و شكرت له ديدكلري كبي و بطن دره ده ايچه كيرمكه دخي ديرلر تقول بطنت الوادي اذا
دخلته و بر نسنه نك باطنين بلمكه دخي ديرلر تقول بطنت هذا الامر اذا عرفت باطنه و تقول بطنت بفلان اذا كنت من خواصه و تقول بطن
مالم يسم فاعله اذا اشتكى بطنه و بلمك اوزده اولان جانبنه دخي ديرلر قوش قناديني دوشوردكده ايچروده قالور البطنان باكك ضمي [illegible]
جمع بلمك اوزدن جانبلر معناسنه عبيد ابو عبيده كه و بطنان كوزلكه جمعيدر بر معناسنه تولان و بطنك جمعي كلور و بطنان الجنة جنتك [illegible]
البطن فتحتيله بركسنه نك قادني بيوك اولمق يقال البطن يبطن من الباب الرابع اذا عظم بطنه من الشبع البطان باكك كسريله دوه [illegible]
قولاني دركه دوه نك قادني التنه باغلنور يقال التقت حلقتا البطان للامر اذا اشتد و بو بر حكمه تصويري مشابه سنيدر [illegible]
دوه بالانك كوچكنه ديرلر الابطان همزه نك كسريله دوه يالانه قولاني باغلمق تقول ابطنت البعير ابطانا اذا شددت بطانه و ابطان
حوصله كوزنه قلاو معناسنه ده كلور تقول ابطنه الرجل اذا جعلته من خواصك و ابطان بر نسنه يي بطانه قلاو معناسنه ده كلور تقول
السيف كشحي يعني قليجي باشالدم الابطن همزه نك وطانك فتحيله شول طمر دركه ايكي قولنك داي بوتمي اولور الابطنان همزه نك وطانك فتحيله
طمر دركه اتوكك ايكي قولتمي اولور البطانة باكك كسريله استر يعني قفتانك يوزنك مقابليدر و بطانة الرجل بركسنه نك خاص ادمي
وليجه معناسنه التبطين على وزن التكريم بر نسنه يه استر قلاو تقول بطنت الثوب تبطينا اذا جعلت له بطانة الاستبطان همزه نك وتانك كسريله

بر نسنه يي كوكلو طوتمق وكوكلو طوتمس طلب ايتمك تقول استبطنت الشيء التبطن تحتيله وطانك ضمي وتشديديله عورتي بركسنه جماع ايچون [illegible]
تقول تبطنت الجارية وتبطن مرعانك ايچنه طولشمغه دخي ديرلر فتقول تبطنت الكلاء اذا جلت فيه الاستبطان همزه نك وطانك كسريله دوه نك
تقول استبطنت الناقة عشرة ابطن اي نتجها عشر مرات يعني اون دفعه دوغرمغه البطنة باكك كسري وطانك سكونيله طعامدن قادن زياده بر اولمق يقال
البطنة من خمصة تتبعها يعني تخمه اولمغه عقبنجه كللي اجلقده نجزلو نسنه يوقدر البطن باكك فتحي وطانك كسريله شول كمسنه دركه قادنين غيري نسنه
فكري اولميه المبطون ميمك فتحي وطانك ضمي ومديله شول كمسنه دركه قادن اغريسنه اوغرايه المبطان ميمك كسري وبانك سكونيله كثرت اكلدن قادني بيوك
اولمدن خالي اولميان كمسنه المبطن ميمك ضمي وطانك فتحي وتشديديله شول كمسنه دركه قادن اغريسنه اوغرايه المبطان ميمك كسري وبانك سكونيله كثرت اكلدن
قادني بيوك اولمدن خالي اولميان كمسنه المبطن ميمك ضمي وطانك فتحي وتشديديله شول كمسنه دركه قادني اوفق اوله المبطنة ميمك ضمي وطانك فتحي وتشديديله
مونثي قادني اوفق اولان عورت معناسنه البطين باكك فتحي وطانك كسري ومديله عظيم البطن اولان كمسنه وبطين اوغلان فتنه يه دخي ديرلر يقال
شاو بطين اي [illegible] اولان حدود وغايت معناسنه البطين باكك ضمي وطانك فتحي وبانك سكونيله اوج كيچك يلدزدر كه منازل قمردن بريدر [illegible]
كه تثليث برابردر والبطن حمل ديرلر و صيغه تصغير اوزره وارد اولمشدر حمل نجم كنيته و قوزي شكلنده سرطان ايكي بوينوزي [illegible]
ودبطين قادني بيوك مشابه سنيدر ودوتر ياقوتي بر دخي مشابه سنيدر البلسن باكك ولامك ضمي وبانك ما بينده لامك سكونيله دانه دركه مرجمك يه دوكه
لكن مرجمك كلدن البلهنية باكك ضمي ولامك فتحي ونونك كسري وبانك فتحي وتخفيفيله وحيه در فواكه ديرلر يقال الهوى فلان بلهنية من العيش اي سعة
وبلهنية حاليه بلهي و اخري الف زياده قلما عله لكن الف يا يه منقلب اولمشدر ماقبلي مكسور اولدوغندن الابنان همزه نك كسريله بر يرده
اكنك يقال ابن بالمكان اذا اقام به البنة باكك فتحي ونونك تشديديله رايحه معناسنه دركه خوب كرك كريه اولسون المبن ميمك ضمي وبانك كسريله
اولان يقال لكناس مبن اي ذو رائحة لبعر الظباء وبعر الظباء اهو جاسنه ديرلر البنان باكك فتحي ونونك تخفيفيله برمق اوجلري اطراف اصابع
معناسنه البنانة وزن بو داوده واحدي برمق اوجي معناسنه البنانات باكك تحتيه جمع قلتي وكاه اولور عمو و كثري قبلي ايچون استعاره قلنور
حسن بنان ديرلر حالاكه مراد حسن من البنان ديمكدر و بنان مخضب دخي ديرلر زيرا هر جمع كه اوكي بيننه ايله واحدي بيننده فرق اوله
ابنه لرلوكي واحد اعتبار اولنمسي ومذكر اعتبار اولنمسي جايزدر بنانة باكك ضميله بر عورتك اسميدر كه اول سعد بن لوي بن غالب [illegible]
حلالي اكا نسبت اولنور كه انلر ثابت البنانه جماعتيدر بوانة باكك ضميله بر موضعك اسميدر وكاه اولور هاي حذف ايدوب بوان دخي ديرلر البون
باكك فتحي وواوك تشديديله بلاد فارسده بر موضعك اسميدر شعب بوان ديرلر البوان باكك كسريله خيمه ديركلرندن بر ديركك اسميدر
ومونثي جمع ذكر اولنان ديركلر معناسنه البان على وزن الحال بر اغاجك اسميدر البانة على وزن الحالة واحدي ذكر اولنان اغاجك بر [illegible]
دهن البان البهرمانة باكك فتحي وهانك سكونيله شول عورت دركه نفسي خوب لطيف اوله البهان باكك فتحي ونونك كسريله اوده بر عورتك اسميدر
قطام كبي البهكنة باكك وكافك فتحي وهانك ما بينده سكونيله تازه وتر اولان عورت يقال جارية بهكنة اي ذات شباب بهكن اي غض وكاه اولور بهكل دخي ديرلر
لامله البين باكك فتحي وبانك سكونيله ايرلق وفراق معناسنه البينونة باكك فتحي ونونك ضمي وتشديديله بمعناه تقول منه بان يبين بينا وبينونة و بين وصل
معناسنه دخي اطلاق اولنور اضداددن وقرئ لقد تقطع بينكم بالرفع والنصب فالرفع على الفعل والنصب على الحذف اوزره در [illegible]
بينكم و بين فصل ومرتبه دخي ديرلر عكسي بابينه البون باكك فتحي وواوك سكونيله فضل ومرتبه معناسنه در يقال بينهما بون بعيد وبين بعيد
والتاني دونهما بون بعيد وبين بعيد والواو افصح وبونك معناسي [illegible]
ذكر اولندي [illegible] البيان باكك فتحيله فصاحت معناسنه در وفي الحديث ان من البيان لسحرا
شول نسنه يه دخي ديرلركه انونكله بر نسنه مبين اولور كرك دلالت طريقيله اولسون كرك غيري اولسون وبيان بر نسنه ظاهر اولمغه دخي ديرلر يقال بان
الشيء بيانا اذا اتضح الابين همزه نك وبانك فتحيله افصح معناسنه در يقال فلان ابين من فلان اي افصح منه واوضح كلاما ابين كذلك
[illegible] اسميدر كه عدن اكا نسبت اولنور عدن ابين ديرلر البين باكك فتحي وبانك كسري وتشديديله ظاهر اولان نسنه يقال بان
هو بين الابيناء همزه نك فتحي وبانك كسري ومديله جمعي الابانة همزه نك كسريله بر نسنه ظاهر اولمق [illegible]
يقال [illegible] وفصل المبين ميمك ضمي وبانك كسري ومديله ظاهر اولان نسنه [illegible]
مبين ميمك ضمي وبانك كسري ومديله بر صويك اسميدر يقال ابان الشيء فهو مبين الاستبانة همزه نك وتانك كسريله
بر نسنه ظاهر اولمق وعلى وجه النظر بلمك معناسنه ده كلور يقال استبان الشيء اذا ظهر واستبنته انا اذا عرفته التبيين تحتيله وبانك ضمي وتشديديله

برنه ظاهر اولمق و ظاهر قلمق معنالرینه در کلور یقال تبین الشیء اذا تبینته اذا اظهرته و یتعدی هذه الثلاثة و لا یتعدی التبیین تفعیلدن
الکریم برنه یی واضح قلمق معناسنه در کلور و فی المثل قد تبین الصبح لذی عینین ای تبین و جوهرینک بو کلامندن فهم اولنورکه تبیین
دخی لازم و متعدی کلهحالاکه بونلردن اقدم لازم و هم متعدی کلور افعال و تفعل و استفعال بخصوص اتمشدر التبیان تانک کسری و بانک کسر و تشدیدیله
مصدردر و اشیاده قلمق معناسنه شاذدر زیرا مصادر تانک فتحیله کلور تفعال وزنی اوزره تذکار و تکرار و توکان کبی کسر ده ایکی کلمه
انک بری تبیان و بری تلقاددر و توکان یقعوردن اوطلحه دیولر المباینة مباینه ضمی و بانک فتحیله ایرلق مفارقت معناسنه التباین تانک فتحی و بانک ضمیله
ایرلشمق یقال تباین القوم اذا تهاجروا البائن بانک کسریله شول کشی یه دیرلرکه سود صاغر و غیرطی اوک صاغلدن کلوب و مصلیه بیکی کرمی
فتحی و تشدیدیله صاغدن کلور دیرلر البائنة کذلک بانک کسریله شول طلاقه دیرلرکه انده مراجعت صحیح اولمیوب نکاحه محتاج اوله یقال تطلیقة بائنة
بو بائنه فاعله اولمق مفعوله معناسنه و جوهرینک بو کلامندن تامل وارددر زیرا بائنه تطلیقه نک صفتی اولیجق مفعوله معناسنه حملک وجهی
ظاهر اولمز زیرا کلمه طلاق ... وجهی بر بونلر ایرجی و بائنه شول یاره دخی دیولرکه کریشی چوق اولوب و اوقی ماکرینه زیاده قریب اوله
یا یه دکملوا ولانه بائنه دیرلر بائن متوجه دن صکره بونک یااوزینه قیعدیمی ایله بولر که کبی ایکیسی دخی یاین عیب عد اولنور و بائنه شول قیوه دخی
دیرلرکه ویبه اداوه اولوب واسع اوله البیون بانک فتحی و یانک ضمی و متویله معناه ذکر اولنان قیوه بیوت و بئایه بولر دیرلر قیوده ... صالنی
بونده برچ قیونک دیوارندن اراوه اولور کوچنده او نینی غراب البین بانک فتحی و یانک سکونیله شول قرغه در که الاجادله ابقع معناسنه ابولی
ابقع غراب البین شول قرغه در که بوینی و اتکلری قرموزی اولا اماسیاه قرغه یه حاتم دیرلر بطریق التطیر فراقه حکم اتدکلری جهتدن در غراب البین وزده
بین بانک فتحی و یانک سکونی و نونک فتحی اوزره بینلیه بر قاج نسنه نک اوره سی وسط معناسنه سکون ... جلست وسط القوم بینهم
و کرانی اسملک اوزره استعمال اتسک معرب قیلورسن تقول قعطع بینکم برفع النون بعیدات بین بانک ضمی و عینک فتحی و یانک سکونیله کلمه بین یعنی
مضاف الیه اولمق اوزره احیانا معناسنه قریب استعمال اولنور تقول لقیته بعیدات بین اذا لقیته بعد حین ثم امسکت عنه اتیته بین بین بانک
فتحی و یانک سکونی و نونک فتحی اوزره بینلیه اوبله نسنه مابینی یقال هذا الشیء بین بین ای بین الجید و الردی پس بو ایکی کلمه در که
مثابه و قلنوب اخرلری مبنی قلنمشدر و همزه بین بین شول همزه در که تخفیفا تسهیل اتمشلر یعنی همزه حرکتنه موافق اولان حرف علتک بینینده تلفظ
مثلا اکر همزه مفتوحه اولسه همزه ایله الف بیننده قلنوب سال کبی و اکر همزه مکسوره اولسه همزه ایله یا بیننده قلنور سیم کبی و اکر مضموم اولسه
همزه ایله واو بیننده قلنور لوم کبی و همزه بین بین ابتدا ده واقع اولمز ابدا ساکن کبی ضعیف اولدیغندن اوتری لکن بو همزه کلوب کیه
قریب اولور همزه صریحه مرتبه سنده اصل اولمامشدر متحرک اعتبار اولنور و همزه بین بین دیدکلری صعفندن اوتری در یاخود کم بین بین ضعیف
معناسنه استعمال اولنور بینا بانک فتحی و یانک سکونی والفک قصریله که اخرینه منتولد اولمق فتحه نک اشباع اتمکلکدر بینما بانک فتحی و نونک فتحی و میمله
بانک سکونیله کذلک بینا معناسنه در میم زایده در تقول بینا نحن نرقبه اتانا ای بین اوقات و قیتنا اتیانه پس اوقات حذف اولنوب دفالک
مضاف الیه سی اولان جمله بین کلمه سنه ولی اتمشدر و اسال القرتیه کبی سنده مضاف حذف اولنور و غیر کبی و ظروف زمانک جمله لره اضافه سی
شایع در دیمکدر کمانک انینک اوسن الحجاج امیر و اصمعی بینما کلمه سنک مابعدی مجرور اولیه فحوی بین معناسنه اولوب ما ضمیمه بین و صحیح اولنماسی صحیح اولمیه
و اصمعی غریبی بیننا و بینما کلمه لرینک صکره کلمه کلی ترک رجوع قیلالر مبتدا و خبر اولمیه اوزره البین بانک کسری و تنویله پاره یرکه کوز ایری منتهی
اوله البین معناسنه جمیع و بین ناحیه معناسنه در کلور ابو عمرو دخی ایراد اوزره در فصل التاء التبن تانک کسری و بانک سکونیله صمان که معروفدر
التبنة تانک کسری و بانک کسری و سکونیله صمان و تبن بو کی کاسه یه دخی دیولر قدح کبیر معناسنه که ایکی اینده تبن شول بوک کاسه دکه بکریادمه
کفایت قیله انون اشغه اولنه صحان دیولرکه انون اکا قرب اولنور نفوس کثیره یه کفایت اتمده انون اشغه اولنه عمر دیولر عیسی مهمله ایله غیر
مهمله ایله کاوج ده اولنه دم کفایت قیله انون انون اشغه اولنه قدح دیولرکه ایکی کمسه یه کفایت قیله انون اشغه و لانه قعب دیولر قاعده و عینیله
انون اشغه اولنه غمر دیولر عیسی معجمه نک ضمی و میمک فتحیله التبن تانک فتحی و بانک سکونیله صمان و یر یمک قنقول تبنت الدواب اتبنها تبنا من الباب الثانی
علفتها التبن التبانة تانک فتحی و بانک تخفیفیله عقل و ادراک فطنت معناسنه التبن تحتیله اهل ادراک اولمق یقال تبن الرجل یتبن تبنا من الباب
الرابع التبن تانک فتحی و بانک کسریله اهل ادراک اولمق فطن معناسنه التبنین ... در کبر ... دخی ... زیاده فکر ایدوب دقت نظر اوزره اوله
یقال تبن تبنا اذا ادق النظر فی صرح کلام من جبلته قال کما تقول فی الحال المنقبه عنها و حتی انه ینفق علیها من جمیع المال حتی
الاحجته او قسم النظر سلبتم عزذلک التبان تانک فتحی و بانک تشدیدیله صمان صتان کمسه که فروشی معناسنه و اکر تبان دفعان ده دخی اوزره اوله

سندن هلاک کمسنه لا یعرفا ولمق البنان تانک فتحی و بانک تشدیدیله شول تبان دکه کبیر بر قادش مقداری اوزون اولمق جهیز عورتی ستیره
ستر ایدر دخی و در عمادانه صلی تبان فقال انی مشوه و فی عی ناته شلته ایله مشابه سنی عتب اولنه دیرلر یعنی صو یولنوز دخی اولمه دیرلر الاتقان
تانک کسری و تانک سکونیله برنسنه یی محکم قلمق الاتقن تانک کسری و قافک سکونیله استاد اولمق کمسنه حاذق معناسنه یقال رجل تقن ای کامل
تقن صنعته کذلک تانک کسری و قافک سکونیله برکسنه نک اسمیدرکه ابی واوی اتا غله معروف اولوب انگ اوق مثل ضرب اولنوب
ارمی من ابن تقن دیرلر بو مقام ده جوهرینک کلامی قابلی دن خالی دکلدر زیرا زیاده ابو اوق اتمکه نک اوغلی اوله بر تقن اولمز دیرک
مثاله مردود اتمشدر و تقن طبیعت دخی دیرلر یقال الفصاحة من تقنه ای من دسوره و طبعه التلثة تانک ضمیله و نونک تشدیدیله و تانک فتحیله دخی لعنت در
حاجب معناسنه یقال فلان ثلثة و ثلثه اکلمه معناسنه در کلور ابن السکیت روایت اتمشدر یقال فیهم ثلثة ای لکنة تلان تانک فتحی و لامک تخفیفی
و نونک کذلک فتحیله الان معناسنه در اصمعی روایت اتمشدر و ابو عبید ایتدی تلان کلمه سنک اصلی الان در تخفیفا و لتی لا ندنه اوقنه
تا زیاده دلنمشدر تحین کلمه سنده تا زیاده دلنمشدر که حین معناسنه التن تانک کسری و نونک تشدیدیله برنسنه نک همتاسی حشی معناسنه یقال فلان
تن فلان و هما تنان سن و یاشی بر اولمق و عقل و ضعف اوشره او مرده الاتنان همزه نک کسری و تانک سکونیله مرض اوغلانی ضعیف ایدر یکه یقال
اتن المرض الصبی اذا اقبضه فهو لا یشب التنین تانک کسری و نونک کسری و تشدیدیله بر جنس اژدهادر و سمای کوک ده بر یرک اسمیدر و بعضیلر
کوکبی اولان بیاض خفی دیرلر ... اوزره در واقع اولمشدر دیمشلر التنین تانک کسری و متویله ابحر که میوه صمیدر التینة بلده دن مربور ده رابع
بر ابحره معناسنه و بانک تقدم التین و الزیتون و طور سینین قولی ابن عباس رضی الله عنهما تبیندن و زیتوندن مراد معروف اولان انجیر و زیتوندر
و بعضیلر تبینی و زیتون بلده اوکی طاغ عن جبلان معناسنه فصل الثاء الثبن تانک فتحی و بانک سکونیله بترک اوجنی بوکوب دکک
البنان تانک کسریله معناه تقول ثبنت الثوب اثبنه ثبنا و ثبانا من الباب الثانی اذا ثنیت طرفه و خطته و ثبان کوک اکلکدن اولان طرف
دخی دیرلر قچین کوک اکلکه بونده قوننه الثبنة تحتیله و یانک ضمی و تشدیدیله بونسنه یی کوک اکلکه المال تقول تثبنت الشیء اذا جعلته فی ثبانی
بیو بکو کذلک لتعقت ... حجره سرا ... کوک ایک تکند ... بونسنه قوننه الثبن تحتیله تدبر ... یقال ثبن الوسن ...
الرابع ثبن کبی دوشمه که تثبت ... الثخانة تانک فتحی و خانک تحتیله
تخفیفیله قالین اولمق و بر کره اولمق یقال ثخن الشیء اذا غلظ و صلب الثخین تانک فتحی و خانک کسریله و متویله قالین اولان نسنه و ثخین رسلاح اولان
کمسنه یه دیرلر یقال رجل ثخین السلاح ای شاکی السلاح الاثخان همزه نک کسریله بر کمسنه یی دکون اتمک یقال اثخنه الجراح اذا اوهنته و الثخان بو زمین
جوقی اتمک غالبا قیلماغه دخی دیرلر الاثخان همزه نک و ثانک کسریله و تشدیدیله جوق اولمق و غالب اولمق اعطی اثخان الجراح و غارت و التخنة الثدن تحتیله
انکدن سی متغیر اولماق یقال ثدن اللحم من الباب الرابع تغیر رایحته الثدن ثانک فتحی و دالک سکونیله حرفی اولان کسنه کثیر اللحم معناسنه ثدن
الرجل ... اولان کمسنه دخی دیرلر ناقص الید معناسنه و حدوث ذی الثدیة ... الید قوله معناه مجمع البدای ناقص الید
... ذکر اولنان معنایه کلمه سی ثنوه ده ثدن ماخوذ اولمق ... دو نه ده ... بر ید ال ... برین جمیع اولور ... اصل
تشبیها ... دیو وجه اتمشلر ... ذکر اولنان ... اوزره در اولی ... الثفنة
ثانک فتحی و فانک کسریله دوه نک کوکسنه شول برکه یره دکه جوکو کیده اوکی اوزدینه جوکوب دیرلر تن ... سایر عضونده اولان ترکیبی
ثانک فتحی و فانک کسریله جمعی ذکر اولنان برکه برلر ... در ذی الثفنات و دن ... مراد ... او زره ده ... الراشی نام کمسنه نک لقبی در ... جوق
دن بوده ذی الثفنات دیولر ... الثافن ... ثانک فتحی و فانک فتحیله بر کمسنه ایله یوده ... دوق
یقال ثافنته ... اذا جالست ... بعض ... اشتقاق ذکر اولنان معنادر ... تثفن ... ترکیب ... الصادی
الثفن ... تحتیله حقیقی ... علی ... و زیاده ... الثفن فتحیله ...
... الثفن ثانک فتحی و فانک سکونیله ... دیو ... و غیری ...
... اذا ... الثفن ... الثکنة ثانک ضمی و کافک سکونیله ... کوکر
الاثکان همزه نک کسریله ... الثکن ثانک ضمی و کافک فتحیله ... جمعی ... و
... الثکن فتحیله ... النامخة ثانک فتحی و نونک کسریله ...

وبو اصلنده ثمنه منسوب بر ذيرا ثنى ثانك ضميله شول جزء دركه بيلك عرك يكرا اولور بس حرفادن مفتوح فلله ذيرا نسبتده كاه اولور [illegible]
ثمنه دهرى وسهلى ديرلر اولكه ضميله مفتوح الاول اولان دهر كبى و سهلى كبى نسبتده بري حذف اولنوب بدلنه الف ويرلر ثمنكه بعينه نسبته
ديوب وجه من بو داوده قلمشلردر ثمانكه ياسى اضافت حالنده ثابت اولور قاضى نك ياسى ثابت اولدوغى كبى نقود ثمانى نسوة و ثمانى مائة ثمنكم
عبوا آنه ديولر وجر و رفع حالنده حذف اولنور تنوين ظاهر دنلر و نصب حالنده ثابت اولور منصرف اولور ذيرا جمع دكلدر ياكه جوار
وسرار مجراسنه كادى اولوب حالت نصبده لا ينصرف اكلا وجوار جارية كلمه سنك جمعيد [illegible] معنانده وسوار سارية كلمه سنك جمعى دركيجه يو
بولوت معنانده و بعض استعاده ثمانى حالت نصبده لا ينصرف واقع اولمسى صيغه جمع توهم اولنماغه مبنادر دو عربلرك [illegible]
ديدكلرينك حقيقتى ثمانية ذيك ايدكي ذيرا الطول ذراعا او الحلو باد شوه معنانده وذراع مؤنث در و عرض شبرا اوچلو قاريش معنانده [illegible]
مذكر و مؤنث كلدوكى اشباه صريح ذكر اولنماد و غيمه بنادر دو بو عربلرك من الشهر خاديد كلرى كيجه در حالكه مسيح ايام دراولمسى [illegible]
اولمز وايام يومنك جمعيد دو يوم مذكر دراكر ايام ذكر اولنسه تانيث ديمك لازم اولوردى رعايت تذكر ايچون ثمانية وذى [illegible]
اسميدر **الثمنية** ثانك ضمى وميمك فتحى ونونك كسريله ثمانية كلمه سنك تصغيريدر الفكه حذف قبله واكى ديلرسك ياسى حذف ايدوب ثمينة [illegible]
ايدوب ياسى تصغير ياسنه ادغام ايتمك وجائز دركه اكسنه اخر كه ما قبلنه ياء ساكنه عوض ويروب [illegible] ديو كلرى كبى **ثمان عشر**
استعاده كه ثمان واقع اولور حالاكه حقيقتى ثمانى عشر ديمك ايدى يا بله ياسى حذف اولنور و بعضى طول الابد لغتيدر اوده دركه حقيقى طول الابد [illegible]
الثمن ثانك فتحى و ميمك سكونيله بر مالك سكزده برين الماق معناسنه يقال ثمنت القوم اثمنهم من الباب الاول اذا اخذت ثمن اموالهم و رقومك سكزنجى اولمق
ديرلر تقول ثمنت القوم اثمنهم من الباب الثاني اذا كنت ثامنهم **الاثمان** همزه نك كسريله قوم سكز عدد اولمغه ديولر يقال اثمن القوم اذا صاروا ثمانية [illegible]
برقومك دوه سى سكز كونده بر صو ايچمكه دخى ديرلر يقال اثمن الرجل اذا وردت ابله ثمنا وهو ظمء من اظمائها و ظمء صوصامغه دخى ديرلر [illegible]
واثمان بر متاعه بها ويرمكه دخى ديرلر يقال اثمن الرجل متاعه واثمن له **الثمانين** ثانك فتحى و نونك كسرى و [illegible] معنانده در
احمق من صاحب ضان ثمانين ديو كلرى قول آلرينك اصلى بودركه بر اعرابى كسرى نام پادشاهه [illegible]
حيى ده سكسن قيون مراد ايتدوكى ضرب مثل اولنوب احمق من صاحب ضان ثمانين ديدلر **الثمن** فتحتيله صاتلان نسنه نك بهاسى **الثمين** ثانك فتحى
كسرى و ميمك سكونيله سكز جزء دن بر جزء ثمن معنانده وثمين ياسى مالى اولان دخى ديولر يقال شئ ثمين اذا ارتفع ثمنه **الثمي** [illegible]
و [illegible] شول نسنه دركه اكر سكز كوشه قلمش اولا **الثمنة** [illegible] و ثانك سكونيله توبره كه ايچنه اسباب واذوق قورلر **الثمه** ثانك فتحى [illegible]
انك [illegible] اولان قلار دركه [illegible] **الثن** ثانك [illegible]
جمعى ذكر اولنان فلار معنانده [illegible] **الثن** ثانك كسرى و نونك تشديديله شول قورى [illegible]
كرشنون **فصل الجيم** **الجبن** جيمك ضمى و بانك سكونيله بينير ماكولات [illegible] **الجبنة** جيمك ضمى و بانك سكون [illegible]
بينير معنانده وجبن قورقمق معنانده ده كلور و بو اكسيو جيمك و بانك ضميله دخى كلور و بعضى جبن و جبنه دخى دير [illegible]
اكى معنى ده دخى **الجبان** جيمك فتحى و بانك تخفيفيله قورقق [illegible] يقال جبن الرجل من الباب الاول و [illegible] **الجبين** جيمك فتحى و بانك كسرى
و [illegible] بعناه يقال الجبين من الباب الخامس و هو جبين و جبين الكتاب [illegible] و جبان مؤنث دخى ديرلر يقال امرأة جبان
حصان ورزان وحصان [illegible] **الاجبان** همزه نك كسريله بركمسنه يي قورقق بولمق [illegible]
وجعله جبانا **الجبن** [illegible] الكريم بر كمسنه يي قورقمقله نسبت [illegible] **المجبنة** ميمك و بانك فتحيله [illegible]
يقال الولد مجبنة مبخلة لانه يحب البقاء والمال لاجله **الجبان** جيمك فتحى و بانك تشديديله صحرا **الجبانة** [illegible] ذكر اولنان معنانده در
[illegible] غليظ اولمق يقال [illegible] **الحجن** [illegible]
[illegible] **الحجن** [illegible] **الاحجان** [illegible]
[illegible] **المحجن** [illegible] **جيجون** [illegible]
[illegible] **جيجان** جيمك فتحى و يانك سكونيله شام [illegible]
[illegible] **الجردن** [illegible]
[illegible] **الجادن** [illegible]

دو اسما

دو اسما اولنور وجادن ايلاان بو [illegible] وجادن ساكن بولور دخى ديرلر [illegible] **الجرن** فتحتيله
[illegible] ابى عمرو روايتى اوده وبعضا [illegible] **الجرن** جيمك ضمى [illegible] **الجرن**
جيمك فتحى [illegible] بمعناه **الجران** جيمك كسرى [illegible] تخفيفيله [illegible]
وصاحب ترجمه [illegible] بالكسر والتشديد قاموسده [illegible] **الجرن** [illegible] **جران العود**
جيمك كسرى [illegible] قبيله سندن [illegible] شاعرك لقبيدر [illegible]
[illegible] **الجريان** جيمك كسرى [illegible] **جيرون** جيمك فتحى [illegible]
[illegible] **الجوشن** [illegible] و جوشن [illegible]
[illegible] وجوشن الليل وسط ليلة دخى ديرلر [illegible] يقال مضى جوشن من الليل اى صدر منه **الجعشن** جيمك [illegible]
[illegible] **الجعشن** [illegible]
[illegible] جفن [illegible]
الجفن جيمك فتحى و فانك سكونيله كوز قپاغى و جفن [illegible] دخى ديرلر و جفن [illegible] و جفن باغ [illegible]
[illegible] **الجفنة** [illegible] **الجفان** [illegible] جيمك كسريله جمعى **الجفنات** [illegible]
[illegible] **جفنه** جيمك
[illegible] **جفينة** جيمك ضمى و فانك فتحى [illegible]
[illegible] جفينه [illegible] جفينه [illegible]
[illegible] ابن هشام الكلبى [illegible]
[illegible]
[illegible] ابن الكلبى
[illegible] **الجانة** [illegible] **الجان** جيمك [illegible]
[illegible] **الجنون** [illegible] يقال جن الرجل [illegible] من الباب الاول [illegible]
جن الليل وجنون [illegible] يقال جن الرجل جنونا على البناء للمجهول [illegible]
[illegible] على البناء للمجهول [illegible]
[illegible] على البناء للمجهول ايضا **الاجناد** [illegible]
[illegible] **ماجن** [illegible]
[illegible]
[illegible] **الجن** جيمك كسرى [illegible] **الجن** جيمك كسرى [illegible]
[illegible]
[illegible] **الجن** [illegible]
[illegible] **الاجنان** [illegible] **الاجنة** [illegible]
[illegible] **الجنين** جيمك فتحى و نونك كسريله [illegible]
[illegible] **الجنة** جيمك [illegible]
[illegible] **الجنى** جيمك [illegible]
[illegible] **الاستجنان** [illegible] **المجن** [illegible]
المجان [illegible] **الجنة** جيمك [illegible] **الجنان** جيمك كسريله [illegible] **الجنات** [illegible]

Margin notes: جبن · جحن · جرن · جن

حرما اغا جلربنه جنه ديرلر الجنة جيمك فتحيله قلبه لي معناسنه وجنان اودتيه دخي ديرلر يقال ما على جنان الا ما ترى يعني كوردكلرڭ غيري

لباسم يوقدر وجنان الليل كيجه نڭ قرڭلغنه دخي ديرلر وجنان خلق دن بر جماعته دخي ديرلر الجنة جيمك كسريله جن معناسنه در منه قوله تعالى من الجنة

والناس وجنونه ديوانه اولمغه دخي ديرلر جنون معناسنه وجنت اسم دخي كلور ديوانه لك معناسنه اسم ومصدر صورتنده واقع اولدوغنه ...

ام به جنة الجنن فتحيله قبر مزار معناسنه الجنن جيمك ونونڭ ضميله ديوانه اولمق جنون معناسنه واوي حذف اولنمشدر الجان نونڭ تشديديله ...

[illegible]

بجن الشيء اذا جعله الاستحسان همزه نك و تانك كسريله بر نسنه يي خوب عد ايتمك يقال هو يستحسنه اي يعده حسنا المحسنة فتحيله اويله كه كرسنه نكه
الحسن حانك ضمى و سينك سكونيله ذكر قبحك ضديدر اويله كه كورسى كمك قابليدر سينك ضمى و فتحى و هانك فتحى و مؤنثيله شيولو معناسنه الحاسن
ضمى و سينك تشديديله بر كلمه دركه حسن مقتضى سنن احسن و ابلغدر الحسانة حانك ضمى و سينك تشديديله حسن بنيه المحاسنة ميمك ضمى و سينك فتحيله
واويله ايكله فخر ايتمك تقول انا احاسن بك الناس المحسنة ميمك و سينك فتحيله بر نسنه يه ارتنسه يقال هذا طعام محسنة للجسم اي نافعة له حسان حانك
تشديديله بر رجلك اسميدر و اكر انى حسن دن فعال وزننده اوله قيلسك منصرف ايدرسن و اكر حسن دن فعلان وزننده اوله قيلرسك
حايله قتل معناسنه در يا خود كسر حاليله در اكا منعى سنده اولان حسدن فعلان قيلورسن لا ينصرف ايدرسن الحسين حانك ضمى و سينك فتحيله
وزننده در حسنانك تصغيريدر الحسينا حانك ضمى و سينك فتحيله فعلان وزننده اولوب اولاده حسانك تصغيريدر الحسن والحسين
اولين فتحى و ثانينك ضمى و سينك فتحيله امير المؤمنين علي نك رضا اوغللرى بودر و حسن حسين طى قبيله سنده ايكى جبلك اديدر و حسن حسينه
منسوب بر قوم ايكى ... مخصوص ... كه ابو الزهراء انده قتل اولنمشدر و انك قاتلى عاصم بن حليف در و مبرد ايتديكى ذكر اولنان قوملر ايكى
قومدر كه انده نوع استطالت وار در يعنى ... الحسنان فتحيله ذكر اولنان قوملر معنى سنده در على طريق التغليب تثنيه
الحشنة حانك كسرى و شينك سكونيله كين معناسنه الحشن تحريكله قربه برلرنده ... اولان نسنه ...
من الباب الرابع اذا نتن باد حشن فيه يتعهد بالغسل وحشن ... بر نسنه يى جمع ايتمكه ديرلر الحصن حانك كسرى و صادك سكونيله حصار
الحصون جمعيدر حصاد لر معناسنه الحصين حانك فتحى و صادك كسريله محكم حصار يقال حصن حصين اي بين الحصانة التحصين
حصار يا پمق تقول حصنت القرية اذا بنيت حولها التحصن تحصيله و صادك ضمى و تشديديله حصاره صغنمق يقال تحصن العدو الاحصان
همزه نك كسرى و حانك سكونيله بركسنه اولنمك تزوج معناسنه يقال احصن الرجل اذا تزوج و قرىء فاذا احصن على ما لم يسم فاعله و احصنا
دخى ديرلر يقال احصنت المرأة اذا عفت و احصنا زوج ... احصنها زوجها المحصن ميمك ضمى و حانك سكونى
و صادك فتحيله تزوج فيلان رجل و افعل فهو مفعل وزننده ... المحصنة ميمك ضمى و صادك فتحيله ... ذو ...
و ثعلب ... كه متزوج ... اوله المحصنة ... صاديله ... صادك فتحيله ... الحصن
ضمى و صادك سكونيله ... الحصان حانك فتحيله ايضا الحصان حانك كسريله ... تحصين و تحصن ...
صيانت ... الاحصان ... حصناء ... حصنان حانك كسرى و صادك
سكونيله بر شهرك اسميدر ... و حصنينك نسبنده حصنى ...
حايله ... حصنى ... ابن ... شبيه ...
ابو الحصين حانك ضمى و صادك فتحى و يانك سكونيله ثعلبك كنيه سيدر و عرب طائفه سى اولاده منز حصل و حصين قبيلهلرى ... الحضن
كسرى و ضادك سكونيله قولتقك التى دن بوكره ... ما بين الابط و الكشح معناسنه و حضن يا لو قوركه ابنه ديرلر ... الحضنان
المحضان حانك كسرى و ضادك ... الاحتضان همزه نك ... بر نسنه نك جانبى و نواحيسى المحتضن ميمك ضمى و تانك و ضادك
فتحيله كذلك ... الحضن ... ابو حفظ ...
عمر و ... طائفه سى ... حضن نام طاغ ... و لايت نجد ... اول او لور ... حضن
كمكده ... حضن الطيور ... الحضن حانك فتحى و ضادك سكونيله قوش ... يقال المحة لعنا حضن الطير
من الباب الاول اذا ضمه الى نفسه ... حضن ... ابو ... حضن منع ...
عن حاجته احضنه ... الحضانة حانك كسريله ... يقال حضنت المرأة ولدها من الباب الاول ايضا اذا ...
الحاضنة ... الحضانة حانك و ضادك ... ديرلر ...
عنه ... الاحتضان همزه نك و تانك كسريله منع ايتمك تقول احتضنه ...
و احتضنا ... يقال احتضنت الشيء اذا جعلته في حضنك الحضون حانك فتحى و ضادك ضمى ...
او دونادر الحضان حانك كسريله صفت ... شاة حضون اذا كانت بينة الحضان الاحضان همزه نك كسريله بر كسنه يه ...
تقول احضنت الرجل اذا ادنيته ... الحفن حانك فتحى و فانك سكونيله ايكى اوج طولو ... ملء الكفين معناسنه و منه انا حفنة من حفنات ربنا

دن معناتك ملكه ... حفنة بنت ... و شىء حقير ... و حفنة شىء قليل معناسنه در كلور تقول حفنت لفلان حفنة اي اعطيته قليلا الحفن حانك
فتحى و فانك سكونيله بر نسنه يي ايكى او وچ ايله ... تقول حفنت الشيء من الباب الثاني اذا جرفته بكلتا يديك ولا يكون الا من الشيء اليابس كالدقيق و نحوه
الاحتفان همزه نك و تانك كسريله بر نسنه يي ... المرح ... تقول احتفنت الشيء ... اذا اقتلعته من الاصل
... الحفنة حانك فتحى و فانك سكونيله ... الحفن حانك ضمى و فانك فتحيله ... الحفان حانك فتحى
و فانك تشديديله ... اصل اشتقاقى ... اولان ...
حفان ديرلر الحفانة حانك فتحى و فانك تشديديله ... الحقن حانك فتحى و قافك سكونيله ...
... يقال حقنت دمه اذا منعته ان يسفك و حقن ...
... حقنتا البول ديرلر احقنت ديرلر ... الحقين حانك فتحى و قافك كسريله ... عند اسفر و خبز الطعام
... المحقن ميمك كسريله و قافك فتحى ايله ... الحاقن قافك كسريله ... الحاقنة
... الحاقنان قافك كسريله ... ايكى جانبده اولان ...
... و منه المثل لالحقن حين ... الحاقنة ... ذاقنة ...
و منه قول عائشة رضي الله عنها توفي رسول الله صلى الله عليه وسلم بين سحري و نحري و بين حاقنتي و ذاقنتي ...
ما بين اللحيين ...
... الحقنة حانك ضمى و قافك سكونيله ...
... الاحتقان همزه نك
و تانك كسريله حقنه ايتمك يقال احتقنت الرجل ... المحقان ميمك كسرى و حانك سكونيله ...
الحلاون حانك ... ولا ...
... حلامه ...
... حلان و حلام ... حلام ...
... حلان ...
... حلان ...
... اللهم ...
... الحلذون
... الحلقة ...
... الحالقن ...
حمنة حانك فتحى و ميمك سكونيله ... الحمانة حانك فتحى ... الحمنان
... حمنانة ...
الحنان حانك فتحى و نونك ... الحانة ... حنين ...
... الحنان حانك فتحى و نونك تخفيفيله رحمت معناسنه ... تقول
... الحنان ... ابو الحنان ...
... الحنانة ... الحانة حانك فتحى و نونك تخفيفيله
... التحنن ... الحنة حانك فتحى و نونك تشديديله بر كسنه نك زوجه سى امرأة الرجل معناسنه و حنة البعير ... الحانة نونك

نونك تشديديله اواز و برجي و منه قولهم ماله حانة ولا آنة اي ناقة ولا شاة وآنه انين ايدن قيونه ديرلر **الحن** ميمك فتح و حانك كسريله ...

دن جن جانن معناسنه **الحن** حانك فتحي و نونك تشديديله منع اتمك ...

ما بعرجعتي يعني شركي منون منع ايلر **الحنون** حانك فتحي و نونك ضمي و متديله ... **حنين** حانك ضمي و نونك فتحي ...

سكونيله ... اسميدر مذكر و تانيثي جايزدر ... موضع مراد اولور سه مؤنث اولور لاينصرف اولور و حنين ...

و ... ابن السكيت ... حنين ... عبد المطلب ...

عبد مناف ... عبد المطلب ...

... ابن السكيت ...

حنين ...

[illegible]

[illegible]

اولان لونه دخی دیرلر الادجن همزه‌نك وجیمك تخفیفیله لون زیوادده اولان دوه الدجناء دالك فتحی وجیمك سكونیله اولكه مذیله مؤنثیدر یقال بعیر ادجن وناقة دجناء
الدجنة ضمتین ونونك تشدیدیله بمعناه یقال یوم دجن ویوم دجنة ویوم دجنة بالوصف والاضافة ولیلة دجن حال بویله اولوب جمعی دجن اوزره
واضافت اوزره الدجنة جیمك كسریله شول بلوطدر كه یغمور یغدرده دوكوب یوزینی قپلیوب اوله دیمه كبی و دجن مطر كثیره دیرلر المدجنة میمك ضمی وجیمك كسریله
بمعناها الادجان همزه‌نك كسریله كوك یوزینك یغموری دائم اولمغه یقال ادجنت السماء اذا دام مطرها و ادجان بر یرده مقیم اولمغه دخی دیرلر یقال ادجن بالمكان
اذا اقام به الدجون جیمك كسریله شول قیونلردر كه اولره الفت بغلمش اوله یقال دجن اذا الفت البیوت واستأنست وعرب لغتلرینده شوندن بعضی داجنه
ایوه داجنه دیرلر و قیونه عزیزه دخی حال بویله‌در المداجنة میمك ضمی وجیمك فتحیله صورتا دوستلق اظهار اتمك مداهنه معناسنه ابودجانة دالك ضمی وجیمك
تخفیفیله سماك بن خرشة الانصارینك كنیتیدر الدحن دالك فتحی وحاء مهمله‌نك كسریله احمق و اهدف لغتلرین كمسنه و قصیر العمامه اولوب قرنی
جثمش كیسه‌یه دخی دیرلر الدحونة دالك كسری وحانك سكونیله وواوك فتحی ونونك تشدیدیله بمعناه الدحن فتحتین ذكر اولنان صفت اوزره اولمغه یقال دحن
یدحن وضامن الباب الرابع الدخان دالك ضمی وخاء معجمه‌نك تخفیفیله اتش توتونیدر كه معروفدر الدواخن دالك فتحی وخانك كسریله جمعیدر
وعوثن دیرلر على غیر القیاس وعثان دخی عیس مهمله و ثاء مثلثه ایله دخان معناسنه ابنادخان ایكی قبیله‌در كه انلرك بری غنی و بری باهله‌در
الدخن فتحتین كذلك دخان معناسنه‌در و منه قولهم هدنة على دخن یعنی بر سكوندر كه علی اوزره در مصالحه مضافات اوزره در كه ...
لونه بوز اولوب قرمزه مایل اولمغه دخی دیرلر و دخن اتش فاسد اولمغنی توتمكه دخی دیرلر یقال دخنت النار من الباب الرابع اذا القیت علیها حطبا فثار
خشی یهیج لذلك دخان وطعامی توتون چالمغه دخی دیرلر یقال دخن الطبیخ اذا تدخنت القدر الدخن دالك فتحی وخانك كسریله فاسد اولان نسنه‌یه یقال
دخن الخلق ای سیء الخلق الدخن دالك فتحی وخانك سكونیله اتش توتونك تمعوقدر دخنت النار تدخن وتدخن من الباب الاول والثانی اذا ارتفع دخانها
الادخان همزه‌نك كسری ودالك كسری و تنه بوبلك كلك اتش توتونك یقال ادخنت النار وهو افتعال من الدخان الدخن دالك ضمی وخانك سكونیله طارینك
حبوبات قسمندندر كه دخی معناسنه الدخنة دالك كذلك ضمی وخانك سكونیله شول نسنه‌در كه اتشه صاجلمغله انی او لوده توتسی ایدنیورلر در دخن
كذلك لون قسمندندر بوز اولوب قرمزه مایل اولمغه الادخن همزه‌نك ودالك فتحیله ذكر اولنان لون ایله ملون اولان نسنه الدخناء دالك فتحی والمد كبش
مؤنثیدر یقال كبش ادخن وشاة دخناء الدخنانة دالك فتحی وخانك سكونیله قرلنكوج یوساده لولانا كبی الددن فتحتین لهو ولعب الددان فتح داله
منفعت‌سز ایشی بولیین كمسنه و ددان كسن قلیچه دخی دیرلر بر كمسنه‌نك فاسد و جهته حسب و صددن اولوب بلاغ فاصله اكبی دخی تحرك اولمغه كلام غریبدر بو ایكی كلامدن
غیری بولنما مشهور الدیدون على وزن ددن جیمدر عادت و دیرلرایین معناسنه الدیدان دالك اول كك فتحی ویانك سكونیله بمعناه الدیدبون دالك فتحی ویانك و یاء الاخیره
سكونیه و یانك ضمی ودالك تعدیلیه لهو معناسنه‌در و دیدیون لفظنك مجلی باب یاده موحش ایدانه‌كم صاحب قاموس اشارت اتمشدر لكن بعضی نسخه احص نشخ ده ووقع
مرادجه ده دیدبون واقع اولمش بلا یاء بو تقدیر صراحه اندنك وجهی ظاهر اولوب صاحب قاموسه خطی ساقط اولمغه الددن فتحتیله كر كرمه معناسنه
ودن كر اولمق معناسنه‌ده كلور یقال ددن التوب من الباب الرابع الددن دالك فتحی ودالك كسریله كراولان نسنه الادان همزه‌نك كسریله بونه‌نك
كرا‌مك تعول ادانه صاحبه الدادین راءنك كسری وشینك سكونیله عدم انصرافده اوزره بحرینده بر قصبه‌ده كه منسوباتنده كه مسك كانبت اولمقدر یقال
مسك دارین الداری راءنك كسری ویانك تشدیدیله دارینه منسوب اولان نسنه الدرین دالك فتحی وراءنك كسری وسكونیله عادته اولان چوریمش اوت كه طورار
اوكلكه منتفع اولمارم درین و دخی یوقلوده تملو یللری ولان نباتات تبوب بیین دردنا دالك ضمی وراءنك سكونیله الكنك قصیریله بر محصوص صنف
الدرنی دالك ضمی وراءنك سكونیله ویانك تشدیدیله مذكوره درنایه منسوب اولان كمسنه‌در الدرنیة دالك ضمی وراءنك سكونیله ویانك تشدیدیله مؤنثیدر یقال رجل
درنی وامرأة درنیة الدرانیة دالك فتحی ونونك كسریله قیو چیدیر ایوب معناسنه كه دری قوری بایوب اصطلاح اولنمشدر الدرخمین دالك ضمی وراءنك
فتحی وخاء معجمه‌نك سكونیله ومیمك كسری وتعدیلیه سر حبیل دن اوزره افت وبلادره اهنه معناسنه الدفن دالك فتحی وفانك سكونیله كومك قبره قوبمق قوله دفنت الشی
من الباب الثانی المدفون میمك فتحی وفانك ضمی وسونیله كومولمش نسنه الدفین دالك فتحی وفانك كسری وسونیله بمعناه و دفین معلوم دلیلان ... دخی دیرلر یقال رجل
دفین ای لا یعلم به و دكینه و دفین اذا اندفن بعضها الدفان دالك كسریله دفین معناسنه‌در الدفن ضمتین جمعی دكینه دفان و دكابا دفن ود یقال
باقی اولان قیو به دیرلر الادفان همزه‌نك و دالك كسریله بمعناه یقال ادفن الشی و اندفن وادفان قول افندیسندن قچمق معناسنه‌در دكلدر و ابوعبید
ایلی ادفان مولاسنه بر ایكی كون كورنمكدر الدفون دالك فتحی وفانك ضمی وتعدیلیه كذلك مولاسندن قچان قول یقال عبد دفون و ابوعبید بیتنده دفون دفون
قولدر كه مولاسندن غایب اولوقده شهردن چقوب كیمیه و دفون شول ناقه‌یه دخی دیرلر كه عادتی دوه سورینك اورتسنده اولمق اوله الدفنی دالك
فتحی وفانك ضمیله بر بری ... سترن حصلای یقال لو تكاشفتم ما تدافنتم یعنی اگر بعضكوز ذكر اسرار غایبه‌سی بعضكوزه كشف اولنسه كیمسه بال اینز

الدفنة فانك كسریله زیاده پیلاو اولمغه و غنمده قیشلی ایشنی صعر یقال البقرم دافنة الجزم وجذوم جیمك كسری و ذال معجمه‌نك سكونیله بر قیشیك اصلی
دیرلر و دفن بیلرینه دخی جزم دیكلری بونوشدر المدفان میمك كسری ودالك سكونیله مشك ... اولوب اوله استعابله الدفنی فتحتین ولمرینه
یانكنك تشدیدیله بر نوع بزدر كه او ذوبه خطوطی اودر الدكنة دالك فتحی وكافك سكونیله شول لوندر كه سیاه مایل اولا الدكن فتحتیله بزر ذكر اولنان
لون اوزره اولمغه یقال دكن الثوب یدكن دكنا من الباب الرابع الادكن همزه‌نك وكافك فتحیله ذكر اولنان لون ایله ملون اولان نسنه الدكان دالك
وكافك تشدیدیله معروفدر الدكاكین دالك فتحی وكاف ثانیه‌نك كسری وتعدیلیه جمعیدر دكان معناسنه حوانیت كبی كاسترن معرفیدر الدمن دالك كسری
ومیمك سكونیله قیون قیغی یعنی بعرشاة معناسنه و دمن بر نسنه‌نك اوزرینه قیم اولان كمسنه‌یه دخی دیرلر یقال فلان دمن مال كما یقال اذا مال
الدمنة دالك كسری ومیمك سكونیله كبی معناسنه الدمن دالك كسری ومیمك فتحیله جمعی وخلوددن یا حلالانی انزلرم دخی دیرلر التدمین على دن
الكهم انزاهلكك ایكم كم متولد دمن العوم الدردم من الغنم الدرددم من الماء وفیون صودره انزر فلافغا ستنی الماء انكه المندمن میمك
ضمی ومیم ثانیه‌نك كسری و تشدیدیله ذكر اولنان انزلرله منانر اولن نسنه یقال الماء مندمن اذا سقطت فیه ابعاد الابل والغنم الدمن فتحتین
بر كمسنه‌یه كینی بغلیان یقال دمنه على فلان من الباب الرابع الادمن دالك فتحی ومیمك سكونیله بوزس حاجی تعول دمنت الارض شیلو ملتها
الادمان همزه‌نك كسری ودالك سكونیله بر نسنه‌یه مداومت اتمك یقال فلان یدمن كذا ای یدیمه الدمن بر نسنه‌یه مداومت ایدن كمسنه یقال
رجل یدمن من خمر ای مداوم شربها الدمان دالك فتحی ومیمك تخفیفیله خرمانك چوریوب قرارماسی دمون دالك فتحی ومیمك ضمی وتعدیلیه بر صنعت
الادن فتحتین ونونك ضمی وتشدیدیله شول انیه‌در كه الكر قصیر اوله و اودن الجاء اولان او دخی دیرلریقال بیت ادن ای منقاطس الدنن فتحتین
الكر قصر اولمق اصبع ابیض ودون ایاقلو اولان حیوانك عیبی قبیحیسندن الكر قصر اولوب كوكسی یره یقین اولمغه الدن دالك فتحی ونونك
تشدیدیله بركوپ جمع معناسنه الدنان دالك كسریله جمعی كوپ معناسنه الدندنة على وزن زلزله بر كمسنه‌نك اوازنی اشیدوب دیدو كرفهم اتمكلو ...
حیلهانندن الدنون دالك كسری ونونك ثانیه سكونیله شول او تودر كه قیروب قورتدرش اولا ایكی اولور غیرندن دخی دون دالك فتحی ومیمك
الحی معناسنه دون كلیسی تعییض دركه غایت مرتبه‌دن بر ده كاولوب بیس طرفه اولور و دون قریب معناسنه اقاده ایچون استعمال اولنور یقال هذا
دون ذلك ای اقرب منه الدون و دون نزول اوزره اسمی حقیر و بیر معناسنه بونده فعل جنسی واولور و بعضا اشتقاق جایزدر و دان یدون
دونا الدنیة دونیك دالك ضمی وسینی ونونك فتحی اوزره مجید و اخرینده كاف خطابله بر نسنه یله اغرا ایچون استعمال اولنور كم تیم مجاهد افرینا
صالحا دیدكده یعنی حجاج صالح نام كسنه‌یی صلب ایتدكده دفن انكه احاذ استیجیك حجاج احاذ و تیزو و تكوه دیدی الدیوان دالك كسری ویانك
اسامی عسكری یازدقلری جبع اولنان اوراق دفتر معناسنه و دو یانك اصلی دوان ایدی احدها تخفیفا اولنوب قلب اولنوب دیوان اولدی واو یادن
قلب اولنوب دلیلی دو یانك جمعی دواوین كلمه سیدر اگر یا اصلی اولیدی دیاوین كلور ایدی الدواوین دالك فتحی وواو ثانیه‌نك كسری وتعدیلیه دیوانك
جمعیدر كه الان برو ... دفترلر معناسنه التدوین على وزن التكثیر دفترلری بریره جمع اتمك دونت الدواوین و بو یقرر مردن صاحب ...
الدیوان جای نشستن وی سرای دیدكی مخاله اوكوده ظاهرا اولور الدهن دالك ضمی وهانك سكونیله یاغ دهن معناسنه الدهان دالك
كسریله جمعی یاغلر معناسنه و دهان قرموزی شختیانه دخی دیرلر و منه قوله تعالی فكانت وردة كالدهان ای حمراء من قولهم فرس
ورد و والانثی وردة و دهان كذلك ضعیف یغمور دخی دیرلر كه واحدی دهن دور دالك ضمی وهانك سكونیله دابو دینده ایتیح یغمور و دهن الارض
دیرلر و دهن بو نبت المجد نماك اتیه یقال دهنها ولی و دهن مدهونة ودلی دو دكك فتحی ویانك تشدیدیله یغمور دیرلر دهن دالك فتحی وهانك سكونیله
بیندن بر قبیله‌نك ادیدر كه عادی ادهی نام كسنه كاتبیدر و لسنه الدهن دالك فتحی وهانك سكونیله بر نسنه‌یه یغلایه تعول دهنت بالدهن
ادهنه دهنا من الباب الاول و دهن عصا ایله اورمغه دخی دیرلر تعول دهنته بالعصا اذا ضربته بها التدهن فتحتینده وهانك ضمی وتشدیدیله
یاغلنمق تعول دهنته فتدهن هو الادهان همزه‌نك كسری ودالك كسری وتشدیدیله افتعال الدباغ سوزینك معناسنه یقال ادهن اذا تطلی بالدهن
الدهن میمك ضمی وهانك فتحی وتشدیدیله اوزرنده اثر یغی اولان كسنه یقال قوم مدهون ای علیهم اثار النعم المدهن میمك وهانك ضمیله لاغیر
كسر میم وفتح ها ایله دكل یاغ خودنی میم ایله دكل یاغ حفظ ایدوجك شیشه و ضم میمك كلنی اسم الكهك بری بودر الدهن میمك فتحی ودالك كسریله باغ سیلی
معناسنه و موهن طاغ ده شول چقوردر كه انده یغمور صوبی جمع اولور منه حدیث الزهری نشف الدهن دیه‌ل الجهنی جمعی وتاء مثلثه‌نك كسریله
رجیش و تكیكو كه و المداهن میمك ضمی وهانك فتحیله قلبده اولمیان نسنه‌یی اظهار ایدوب یوزه كولمك الادهان همزه‌نك كسریله بمعناه قال ادهن كما وذا
لو تدهن فیدهنون یعنی شیئا ما هنه ستره معناسنه‌در و ادهان برنسنه‌دن غش وحیله قلادة معناسنه‌در الدهین دالك فتحی وهانك كسری وتعدیلیه

سوّدی ناقه در که سودی از اوله قليل اللبن معناسنه يقال ناقة دهين اى قليلة اللبن الدهانة دالك فتحى وهانك تخفيفيله ناقه نك سودى از اولمق بابنده
دهنت الناقة دهانة من الباب الخامس و بوذيده دوايته در الدهنا دالك فتحى وهانك سكونى والفك مديله بنى تميم ديارنده بر يرك اسميدر
عجاج نام شاعرك ذوجه سيدر و عجاج بر بو حقنده عيبى بولنماغله حقنده بعض اشعار دخى ديمشدر صحاحده ذكر اولنمشدر الدهقان دالك كسريله وهانك
سكونيله كوى سپاهيسى اولان كمسنه ده خانه دن معربدر اكر اخرنده اولان نون حرف اصلى اعتبار اولنسه تدهقن الرجل ديرلر وله دهقنة يوريش
كذا ديرلر انى منصرف قيلورسن زيرا بو تقديرجه فعلال وزنى اوزره اولور و اكر دهن دن مشتق قلنسه لا ينصرف قيلورسن زيرا بو دفعه فعلان وزنى
اوزره اولوب الف و نون زياده اولور و دهق فا تعمدى كسر معناسنه الدهده دالك ضمى وهانك سكونى و نونك تشديديله باطل معناسنه در كاه اولور
دهدن ديرلر ابلو فى المثل دهدرين سعد القين كركذا يحققن ضرب والحق و نونك اصلى باب تعريفنده مرور اتمشدر كه سعد القين بر
عجم دمورجيسى در كه قريه ده اشتركن ايشى كساد اوددوغنه ده ييدوردير يعنى كريلودع ديريش يته كمزيش بر بودكه بو كلامى تعريبا اولنوب
كذبه مثل قلنمش الدين دالك فتحى و يانك سكونيله بورج الديون جمعيدر تقول دنت الرجل اذا اقرضته الدين ميمك فتحى و دالك كسريله و مديله بورج
كمسنه المديون ميمك فتحى و دالك سكونى و يانك ضميله بمعناه و دين استقراض معناسنه ده كلور يقال دان فلان يدين دينا اذا استقرض و صار عليه
دين فهو داين و مديون كثيرا الدين معناسنه ده كلور يقال رجل مديون اذا كثر ما عليه من الدين المديان ميمك كسرى و دالك سكونيله دينه جوق كيرن
استقراض عادت ايدنكله الادان همزه نك كسريله برنسه يى بورج ويروب بركمسنه اوزرنده دين قلمق يقال ادان فلان اذا باع الى اجل فصار
عليهم دين تقول منه ادنت عشرة دراهم بتشديد النون الادان همزه نك كسرى و دالك كسرى و تشديديله و يانك تخفيفيله بورج المق استقراض معناسنه
وهو افتعال من الدين و فى الحديث دان معرضا و معرض شول كمسنه در كه خلقه اعتراض ايدوب ممكن اولان يردن دين الور التداين تانك فتحى و يانك
ضميله برقاج كمسنه بو برينه بورج اسباب صاتمق يقال تداينوا اذا تبايعوا بالدين الاستدانة همزه نك و تانك كسريله دين ايكى طلب اتمك استقراض معناسنه
المداينة ميمك ضمى و يانك فتحيله بركمسنه يه بو برجل برنسنه صاتوب الوب بورجلو برنسنه المق تقول داينت فلانا اذا عاملته فاعطيت دينا واخذت بدين
تقول داين فلانا و تداينا كما تقول قاتلته و تقاتلنا الدينة دالك فتحى و يانك سكونيله بورجه ديرمك تقول بعته بدينة اى بتأخير الدين دالك كسريله بورج
عادت و شان و دين جزا يعنى مكافات دخى ديرلر يقال دانه دينا اذا جازاه و يقال كما تدين تدان اى كما تجازى تجازى بفعلك و بحسب ما عملت و قوله
تعالى انا لمدينون ديدكى مجزيون و محاسبون معناسنه در و دين ذليل قلماغه دخى ديرلر و ذليل و مطاعه دخى ديرلر متعدى و لازم كلور يقال دانه
اذا اذله و استعبده و يقال دنته و فى الحديث الكيس من دان نفسه و عمل لما بعد الموت و دين جمع معناسنه دخى كلور يقال قوم دين اى دائنون كما يقال
و دين مالك اولمق معناسنه ده كلور تقول دنته اذا ملكته و شهر مدينه ديدكلرى بابنت بودر و دين طاعت دخى ديرلر يقال دان له اى اطاعه و دين
معروف بو نندن ماخوذ در الاديان همزه نك فتحيله جمع المدين ميمك فتحى و دالك كسرى و مديله قول عبد معناسنه المدينة ميمك فتحى و دالك كسرى و مديله جاريه
امه معناسنه كويا كه اى بلا ضرورت ذليل قلمشدر و مدينه شهر معناسنه ده كلور بتقرير الاتى ذكر ودرلر الديان دالك فتحى و يانك تشديديله بارى تعالى نك صفتندن
محاسبه معناسندن ماخوذ در الديانة دالك كسريله امور دينيه رعايت اوزره اولمق الدى دالك فتحى و يانك كسرى و تشديديله اهل ديانت اولان كمسنه
المدين ميمك ضمى و يانك كسرى و تشديديله بمعناه التديين على دين الكرم بركمسنه يى دينه امرلمق تقول دينت الرجل تدبينا اذا وكلته الى دينه
يعنى دينه اعتماد اتسك فصل الذال الذون الذون ذالك و نونك ضمى و همزه نك مابينده سكونيله بر جنس و تدوينا شاقسنون الذانين ذالك ضمى و همزه نك
مثنى و نونك كسرى و مديله جمعى ذكر اولنان او بل معناسنه التدانن تانك فتحى و نون اولك ضميله تدحرج وذنى اوزره ذكر اولنان اوت يو شوريدن
خرج الكانس بنذانون اى باخذون الذانين الاذعان همزه نك كسريله خضوع اتك و برنسنه يه منولت اظهار اتمك اذعن له اذا خضع و ذل الذقن
انكك كه ايكى چكه نك قاوشدوغى يردر و فى المثل شغل استعان بذقنه بو بر مثلدر كه بو شكله بر رجل ضعيف كمسنه و مثلا بو رجل ضعيف استعانت اتسه
ضعيف او لنوب و نونك اصلى شول در كه او ذو دينه حل ثقيله اور اولوب يرندن قيامه قادر اولميوب الكين يره طيا مغله قيام اتكه اقدر و ذقن قوته
كنارى دكتوم اكرى كلك تقول ذقنت الدلو اذا احرفتها نحا جة شقتها مائلة الذقن ذالك فتحى و قافك سكونيله اورمق تقول ذقنه من الباب الاول اذا
ذقنت ذقنه الذاقنة قافك كسريله بوغازك بيمانشند اولان بوكسك يردر و فى الحديث لم الحقن حاقنتك بو ذاقنتك و حاقنه بوينك بنى اولاه جنوب
يرددوا بوذيبك دو اقن اسفل بطون دوكيلرو صاحب صحاحك كلام بزنود حضرلماده حتى نفسيرمن شلعدى بو كتوه مشعد و بو مقام ده جنى
اولمنشاده النشعر فعليك بالتوقيق الذقون ذالك فتحى و قافك ضمى و مديله شول ناقه در كه ايلكى بو دركمى صاليقى طوتريقال ناقة ذقون اى ترخى ذقنها
فى السير و ذقون شول قوغه به بوكر كنارى اكرى ديكلمش اوله تقول دلو ذقون الذنين ذالك فتحى و نونك كسرى و مديله بوندن اقتى سومك الذنان ذالك ضمى بو

بمعناه و ذنين سومك انفعه و دخى ديرلر يقال ذن يذن ذنينا من الباب الثانى اذا سال الذنن تحتيله صفت مذكوراو اوزره اولمق تقول ذننت يا رجل
تذن ذننا من الباب الرابع الاذن فتحيله و نونك تشديديله بو برنندن سومكى اقى ودنا شول عمر يد دخى ديرلر كه حيطى منقطع اولمية الذنانة ذالك ضمى و نونك
تخفيفيله شول شنه در كه برهلاك اولمق نشندن باتى قالوب اوله تدو عليه هلاكه بو ذطوقمش اوله ان فلانا ليذن اذا كان ضعيفا الكاهر بالا و ضعفا
الذائن ميمك ضمى و نونك تشديديله بر كمسنه يى او لموه برقسنه يى اذن سوال اتمك ابجوه يقال فلان يذان فلان على حاجة يطلبها منه الذنون ذالك كسرى
و ما بينده نونك سكونيله كوكلك اتكنك يرى قرب اولان جانبنده كه ذلذلكه در و ذنا و معنا ذان على و ذنا لحال ابن السكيت ايتم الذكم والذيم والذان
والذاب بو نلرك جملسنده معنا بر در ديرايدى يعنى جمله سى عيب معناسنه دير ايدى الذهن ذالك كسرى وهانك سكونيله فهم و فطنت و حفظ معناسنه الذهن
تحتيله بمعناه و ذهن قوته دخى ديرلر فصل الرا الرثن رانك فتحى و تانك سكونيله خيره شحم فاسد شدر من المرثنة ميمك ضمى و تانك فتحى و نونك تشديديله
تخلط اولنمش اتكنا ن دوغنين معناسنه الرثان رانك كسريله و ثا مثلثه نك تخفيفيله بر برى ادنجه طمالين بغمور قطره لردكه مابين كاهى كوه
فصل ايليه الرثين على وزن الكهم ذكر اولنان وجه اوزره يغمور يغدرمق يقال ارض مرثنة ترثينا الارثعنان همزه نك كسرى و ثاء مثلثه نك كسريله
برنسنه صاتق اولمق استرخا معناسنه الرجون تحتيله بوبر ده اقامت اتمك يقال رجن بالمكان يرجن رجونا من الباب الاول اذا اقام به و رجون طوار
بر برده كنون جسلو بوجه رعايه دالمغه دخى ديرلر يقال رجنت فغنها رجونا و هى شاة داجن الراجن جيمك كسريله برنسنه يه الفت باغليين جيلر
راجن كبيدر و ذنا و معنا و فى الاساس رجنت الابل ديرلر بابنده اولان رجنت دخى ديرلر باب رابعدن و رجنتها انا دخى ديرلر متعدى و لازم كلور رجن
مرعايه صالمين علغه يبسلكيدن حبس اتمك معناسنه الراجنة جيمك كسريله ذكر اولنان صفت اوزره اولندر الادجان همزه نك كسريله كذلك و كرادن
وجه اوزره دوه يى حبس اتمك الرجن رانك فتحى و جيمك سكونيله بركمسنه طوادن مرعايه صالميوب اوده حبس يدوب علفسز نقصان اوزره دير مكين ادقلمات
الادجان همزه نك و تانك كسريله برنسنه قاريشوب مشكل اولمق يقال ادجن على القوم امرهم اذا اختلط و ادجان فيهم حال و لميوب ناسر و ملعوه دخى ديرلر
يقال ادجن الزبد اذا طبخ و لم يصفو فسد الارجحان همزه نك و جيمك كسريله بركلو بسيل اتمك و فى المثل ادجحن شاصيا فادفع يو بالعى يعنى
بر كمسنه دوشوب بايقلميه بو فرو قالدرمه يعنى مونث كوستروب تواضع قلسه انه بر الوك جكه بو مقامده جو كلكي شاصيا كلمسى دافعا دجيلميد
تعبير اتمشدر حالاكه بابالنده شصا تعبيرنده خصوصى نحوص جرده تعبير ايدوب عقيبجه مثلا بو ديبه او اتمشد يس بو طرزده منصب و لاه شاصيا
كلمسى مثل بو دده شاخصا بصيرت ايله تعبير اولنمه در يعنى بركمسنه يى دنوب و متحير كورسنك اندن الوك جكه معناسنه و ادجحنا تحركه دخى ديرلر يقال ارجحن
الشئ اذا اهتز و خلبيل اتبعه ادجحنان بو نسنه بر دفعه دو شمكه دخى ديرلر المرجحن ميمك ضمى و حانك كسرى و نونك تشديديله ثقيل اولمق يقال ادجحن مرجحن
و دخى مرجحن اى ثقيلة الردن رانك ضمى و دال مهمله نك سكونيله كوملك يكنك دبى اهلكم معناسنه الاردان همزه نك كسريله كوملك يكنك دبى قلمق لا ردين
على وزن التكريم بمعناه تقول اردنت القميص و ردنته ترديدنا اذا جعلت له ردنا و اردان استيدام اولمغه دخى ديرلر يقال اردنت الحمى مثل اوردمت
المردن ميمك ضمى و دالك كسريله قرغو و لمغه نسنه مطلم معناسنه الردن تحتيله در بو شوف نسج اولمق معناسنه فرادواتى اوزره يقال ردن تجليده بردن ردنا
من الباب الرابع اذا انقبض و تشنج و برو نا حز ديدكلرى ملايم قماشه دخى ديرلر و بعضلر ردن خز طودقلرى ايلكه ديمش و بو سبب ندن يكه ايلك
اكردكلرى ايكمره ديرلر مغزل معناسنه و بعضلر دده و له طوغدقده بو زنده بيله طوغان ددين ديش تقول الوب منا معروف الردن و موضع
ميمك كسرى و راء مهمله ددن ك معناسنه الردن رانك فتحى و دالك سكونيله اسباب برى حاصل اولان ادوادن دخى ديرلر الاردن همزه نك و دالك ضمى و نونك تشديديله بر قاق
نواحى معناسنه بو نندن فصل شتوى اولمغه اشيا ملامشدر و اددن بو شهرك اسميدر و بو شهرك دخى اسميدر دولت شامده زمانتنزه او ادن قرمزدين
جزدن بو نوعه دخى ديرلر ردينة رانك ضمى و دالك فتحى و يانك سكونيله سمهرى نام كمسنه نك زوجه سنك اسميدر الردنى رانك ضمى و دالك فتحى و يانك سكونى
و يانك تشديديله شول كوندر كه ذكر اولنان عورته منسوبدر كه بو دده زوجه سيله خط هجر نام موضعده كونده اصلاح ايدرلر و بو كلام بعضلرى
و حطيه رده ودماح لدن و خطية ردن صبى اولان كوندر لعاجى قناة صلبة معناسنه و لدن ضم لام ملايم معناسنه در الرادن دالك كسريله ذعفران
اور قسمنه لا الرادنى دالك كسرى و يانك تشديديله شول نسنه در كه انوك لونك حمرتنه صفرت قادنه يقال بعير رادنى الرادنة و ذن بو اوزره ده بو نوع
يقال ناقة رادنية اذا خالطت حمرتها صفرة كالورس و ورس زعفران شبيه بر بو يه در الاددن همزه نك و دالك كسرى تحتيله قرموزى اولان خزدن بر نوع
و خز بر جنس قماشه ديرل الرذن رانك فتحى و ذالك سكونيله شول يوكسك يردر كه انوك بعض جغورى اولمغين صوى حفظ ايدر الرذان رانك كسريله جمعى
الرذون ضميله كذلك جمعيدر نخله فرخ دفرح كبي و فرح فاله قوش يا اوده ابو عبيد ابتباع رذان صوابركلى برليدر فرا فع الماء معناسنه
الرذنة رانك كسرى و ذالك سكونيله و لكن الرذانة رانك تحتيله وقار معناسنه يقال رذن ذا نة من الباب الخامس الرذين رانك فتحى و ذالك كسرى و مديله

اهل وفا واولان کمسنه وقوم معناسنه و رزین اغر معناسنه دخی کلور یقال شیء رزین ای ثقیل الرزان زانک فتحیله اهل وقار اولان عورته یقال امرأة رزان
والمرأة رزان اذا کانت رزینة فی مجلسها الرزن رانک فتحی و زانک سکونیله برنسنه نک اغرلغنی بلمک ایچون قالدرمغه تقول رزنت الشیء اذا رفعته لتنظر
ما ثقله من خفته الارزن همزه نک و زانک فتحیله شول برک اغجدر که اندن عصالر ایدرلر الرزنة رانک و زانک فتحی و مابعده وارکه
رسن سکونیله بنجره کوه معناسنه معربیدر الرسن فتحتین ایپ وحبل معناسنه الرسن رانک فتحی و سینک سکونیله ایپ بغلامق تقول رسنت الفرس من باب الاول المرسن
میمک فتحی و سینک ضمی و مدیله ایپ ایله بغلانمش اته یقال فرس مرسون الارسان همزه نک کسریله ایپ بغلامق تقول ارسنته اذا شددت له رسنا المرسن میمک فتحی و سینک
رشن کسریله اتک بوینده ایپ طوردغی یر و بونک استعمالی شایع اولوب انسانک بورننه دخی اطلاق اولنور یقال فعلت ذلک علی رغم مرسنه الراشن شینک کسریله
کمسنه در که ضیافته دعوت اولنمدین کلور و بوکا طفیلی دخی دیرلر و شول کمسنه که طعامک وقتی کوزه دوب خلوه طعام یوکن اوده کلور اکا داخل
دیرلر الرشن رانک فتحی و شینک سکونیله برکسنه ذکر اولنان وجه اوزره ضیافته حاضر اولمق و کلبک باشنی قابه صوقمغه دخی دیرلر المرشون ضمتینله بمعناه یقال
رشن الرجل اذا تطفل و دخل بغیر اذن و رشن الکلب فی الاناء رشنا و رشونا من باب الاول اذا ادخل راسه فیه الروشن علی وزن جیدر پنجره کوه معناسنه
رصن الرصن رانک فتحی و صاد مهمله نک سکونیله برنسنه یی کماله ایرشدرمک و محکم قیلمق تقول رصنت الشیء ارصنه رصنا من باب الاول اذا اکملته و رصین سوککه دخی دیرلر
رصنه بلسانه رصنا اذا شتمه الارصان همزه نک کسریله برنسنه یی محکم قیلمق تقول ارصنته اذا احکمته الرصین رانک فتحی و صادک کسریله و مدیله محکم و ثابت
نسنه و رصین برکسنه نک حاجتنی بتورمکه ساعی اولان کمسنه یه دیرلر یقال فلان رصین بحاجتک ای حفی بها و ضم حاء مهمله ایله فایله نهایت رتبه ده سعی
دیرلر و رصین الجوف ایچروسنده وجع اولانه دیرلر الرصانة رانک فتحیله برنسنه ثابت و محکم اولمق یقال رصن رصانة من باب الخامس الرصین رانک ضمی
و صادک کسری و مدیله اتک دیزنده اولان سکرک اطرافی الترصین علی وزن التکریم برنسنه یی علم ده غالب اولمق یقال رصنت الشیء معرفة اذا اغلبته
رطن الرطانة رانک فتحیله و الرطانة رانک کسریله لسان اعجمی ایله تکلم ایتمک تقول رطنت له رطانة الراطنة میمک ضمی و طانک فتحیله بمعناها تقول راطنته اذا کلمته بها
وفرا اینبع فتحی دره برینه بونک کبی نسخه لرده مستعمل اولوب صاحب قاموس ایله اولسه بکا رطانه دیرلر الرطون رانک فتحی و طانک ضمی و مدیله ذکر اولنان دره دیرلر
رعن فتحتین و طانک ضمیله قوم بربر ایله لسان اعجمی ایله سویلشمک یقال تراطن القوم فیما بینهم الرعن فتحتینله صالق اولمق و استرخاء معناسنه الرعونة ضمتینله بمعناه
یقال رعن رعونة و رعنا من باب الخامس الارعن همزه نک و عینک فتحیله صالق اولان رجل الرعناء رانک فتحی و عینک سکونی و الفک مدیله مؤنثی صالق اولان
عورت معناسنه یقال رجل ارعن و امرأة رعناء ای بینا الرعونة و ارعن عسکره دخی دیرلر و بو رعن دن ماخوذدر که انف جبل معناسنه علی ما ...
لدر و بصره یه رعناء دیو کلور دخی قیلیبهادر بوایچ دیو روایت در و بعضلر ایتدی عسکره ارعن دیو کلدی غایت کثرتندن مضطرب اولوب
اوتری درما ارعنه همزه نک و عینک فتحی و آخرنده ضمیر منصوبیله فعل تعجب در معنا ما احمقه در بو در الرعن رانک فتحی و عینک سکونیله کونش برکسنه یی صالق قیلمق
یقال رعنته الشمس اذا المت دماغه فاسترخی و رعن طامک ایلرو کسنسه اولان بودنه دخی دیرلر المرعون ضمتینله جمعی الرعان رانک کسریله کونک جمعی طاغ بورنی
معناسنه المرعون میمک فتحی و عینک ضمی و مدیله کونه اتشی سندن صالق اولان کمسنه یقال رجل مرعون ای مسترخی ذو رعین رانک و عینک ضمی ایله حمیر دن بو کمسنه
اسمیدر ذو رعین برحصارک اسمیدر که ملک بو درک صنعتنده ایچ ذو رعین حارث بن عمرو بن حمیر بن سبا نک و کتاخ دو ذو یعلام ال ذو رعین دیرلر
رغن الرغن رانک ضمی و غینی معجمه نک سکونیله برسوزی دکلمکله قوللق طوتمق و رغن برنسنه یه میل ایتمکه دخی دیرلر یقال رغن الی الصلح رغنا من الباب الثالث اذا
رفن دکن الیه الارغان همزه نک کسریله بمعناه و ارغان برکمسنه یه برخصوص ایچون طمع ویرمکه دخی دیرلر الرفن رانک کسری و فانک فتحی و نونک تشدیدیله قیروغی
اولان نسنه طویل الذنب معناسنه یقال فرس رفن و بونک اصلی رفل در لام مشدده ایله لام نونه تحویل اولنمشدر الارفنان همزه نک و فانک کسریله برکمسنه قیزوب
صکره ساکن اولمق یقال ارفان الرجل ارفینانا علی وزن اطمأن اذا نفر ثم سکن و غضب کنا اولمغه دخی دیرلر یقال ارفان فلان غضبا الرفهنیة رانک فتحی
و فانک فتحی و هانک سکونی و نونک کسری و یانک فتحی و تخفیفیله معیشتی بول و کنش اوزره اولمق یقال هو فی رفهنیة من العیش ای سعة و رفاهیة و رفهنیة
رقن خانیه ملحق در اخرینده الف زیاده در قلبا علی استقلال کلماتی ما قبلیله کسره نونی اولوب دیو در الرقون رانک فتحی و قافک ضمی و مدیله حناکه قسما طایفة اللوبیه نام اولور
الرقان رانک کسریله بمعناه الترقین تفعیل و قافک ضمی و تشدیدیله حنا یاقنمق یقال ترقنت المرأة اذا اختضبت الارقان بمعناه یقال ارقن الرجل
الترقین علی وزن التکریم بمعناه و ترقین حساب دفترینی بربری اوزره روایت در که انده حساب واقع اولمسون دیو بیاض قومغه صنعتی در
رکن اولان اسامی رسید انکه کیب شکلا الرکون ضمتینله برنسنه یه میل ایتمک یقال رکن الیه یرکن من الباب الاول اذا مال الیه و رکن قال الله تعالی و لا ترکنوا الی الذین
ظلموا ابو زید اوزکون الیه دخی روایت قلنمش باب رابعدن و بو ایکی روایت اوزره مصدری رکن کلور و اما ابو عمرو که رکن یرکن روایت خلط باب ...
اوزره مقید ما ذکرا اولنان ایکی لغتک تداخلندن حاصل اولمه در لغت مستعمله کلور الرکن رانک ضمی و کافک سکونیله برنسنه نک قوتی و اولان طرفی یقال هو

یاوی الی رکن شدید ای عز و منعة و منعه فتحتینله خیل و حشم معناسنه در المرکن رانک فتحی و کافک کسری و مدیله عاقل و فکری اولان طاغ یقال جبل رکین
ای له ارکان عالیة المرکن میمک ضمی و کافک تشدیدیله شول معمور که زیاده بیوک اوله کویا که انک رکنلری وار در یقال ناقة مرکنة الضرع المرکن میمک کسری
و کافک فتحیله شول لکن در که انک ایچنده کیماسه یودلر و بو اصح روایتدر الرکین رانک فتحی و کافک کسری و مدیله اهل وقار اولان کمسنه یقال رجل ای و قور
الرکانة رانک فتحی و کافک تخفیفیله وقار معناسنه یقال رکن رکانة من الباب الخامس رکانة رانک ضمی و کافک تخفیفیله بر رجلک اسمیدر اهل مکه دن در و
رمن اولکمسنه در که وجه سنه البتة ایله طلاق ویردکده رسول اکرم صلی الله علیه و سلم طلاق ثلاثه یه نیت ایتدکمی یمین ویرمش ایدی الرمان رانک ضمی و میمک
تشدیدیله ناره دیکدی کیموه در نسبت ده رمانی دیرلر الرمانة رانک ضمی و میمک تشدیدیله کوکک وجه معلوم ایله اشارت اولمشدر بعضلر انده رمانی دیو رسالهده کرکه نسبیه
ولش حالنده منعول اوده و او لور دیدیلر اینبع مصروفا اولوقده ولا ینصرف اولور زیرا برنسنه نک اصلی معلوم اولمینجه حمل اولنمز و اکثر الف و نون زیاده
ولمقدر دیبیه و اخفش اینبع رمانک نونی اصلیدر فراص و حاص کبی و فعال وزنی اکثر در فلان وزننده و فراص قافله و صاد مهمله ایله یا بوغ دیو کلور
اونمک در که طعم بیچیش و چکی قره موز در ... رمانه رانک فتحی و میمک تشدیدیله بطن قبیله دن منسوب بر طاغک علمی دارمینه همزه نک و میمک و نونک
روم جانبنده بر قصبه نک اسمیدر و یاقوت اخرک تشدیدینه دخی صاحب قاموس جایز کورمشدر الارمنی همزه نک و میمک فتحیله ذکر اولنان قصبه یه منسوب اولان
رنن کمسنه الرنة رانک فتحی و نونک تشدیدیله آواز الرنین رانک فتحی و نونک کسری و مدیله آواز وییرمک خصوصیت معناسنه الارنان همزه نک کسریله بمعناه یقال
رنت المرأة ترن رنینا من الباب الثانی و ارنت اذا صاحت و ابو زبیر طائفه کلامنده شجرا و مغنیة والطیار مرنة و اقع اولمشدر شمرا یتک کتجمله اغاجی
چوق بردر و الف ایله او ارمکه دخی دیرلر یقال ارنت القوس اذا صوتت المرنة میمک ضمی و رانک کسری و نونک تشدیدیله اواز ویرجی یای المرنان میمک
کسری و رانک سکونیله بمعناها الترنین علی وزن التکریم بابک اوازه صداسی تقول رنت القوس ترنینا الترنن تفعل وزنینده دکبات کوزلمزه اوتو
رهن الارونان همزه نک و واوک فتحیله اواز صوت معناسنه الارونانة وزن دن بو اوزره شدید اولان کیجه یقال لیلة ارونانة ای شدیدة صعبة الرهن
رانک فتحی و هانک سکونیله طوطی که معروف در الرهان رانک کسریله جمعی رهن معناسنه الرهن ضمتینله جمعی کنکه ابو عمرو بن العلاء روایتی اوزره و اخفش
اینبع رهنک جمعی رهن کلمک قبیح در نعل فعل وزننده جمع اولنمز الا قلیلا شاذا نته کم سقف و سقف دینلر در و اخفش اینبع رهن ضمتینله محتمله در
رهانک جمعی اوله او رهنک جمعی در فراشک فرش کبی و رهن برنسنه یی دهن قوی مغتذ دخی دیرلر الارهان همزه نک کسریله بمعناه تقول ارهنته الشیء و عند فلان
ارهنه و رهنته الشیء من الباب الثالث و ارهنته الشیء و اجمع ارهنه الشیء استعمالی جایز کورمیوب رهنته کرکور دیشلر و رهن برنسنه دایم و ثابت اولمغه
دخی دیرلر یقال رهن الشیء اذا دام و ثبت و ارهان برنسنه یی بهالو قیلمغه دخی دیرلر تقول ارهنت الشیء اذا اغالیت بها و ابو زید روایتی در و ابن السکیت
ارهان برنسنه یی سلف ویرمکه دخی دیرلر تقول ارهنت بمعنی اسلفت و ارهان برنسنه یی اوکوله قومغه دخی دیرلر تقول ارهنت بولکت ارهان ای اخطرته
بر خطر یعنی ولگ اوکوله قودم و بو معنی ده جمع صالح اولور و ارهان برنسنه یی دایم قیلمغه دخی دیرلر تقول ارهنت لهم الطعام و الشراب اذا ادمته لهم
الراهن هانک کسریله رهن دیویجی کمسنه و راهن ثابت معناسنه دخی کلور و مراهن ادامه اولان نسنه اوادی اولان دوامه دخی دیرلر و راهن دایم اولان
نسنه ده دیرلر یقال طعام راهن ای دائم المرتهن میمک ضمی و هانک کسریله رهن الیجی کمسنه المرهون میمک فتحی و هانک ضمی و مدیله رهن و یریلن نسنه الرهن
رین رانک فتحی و هانک کسریله بمعناه الرهینة وزن دن بو اوزره مؤنثی المراهنة میمک ضمی و هانک فتحیله برنسنه ده او جاشو باوکول قومق تقول راهنته
فلانا علی کذا مراهنة اذا خاطرته الرهدن علی وزن جعفر بکا مشتر ده در جنس کوچک قوشدر سرچه مثالنده الرهاده رانک فتحی و کافک کسریله
جمعی رهادن قیا قوشی در مو کلری یا بانی قرلجه بکزر بر قوشدر دخی دیرلر الاهون ینک زیکی دخی قریجه و در و فیه قوشندن جثه ده دخی بو جکدر الرین
رانک فتحی و یانک سکونیله کیر و پاس اولمق الرین ضمتینله بمعناه یقال ران علی قلبه و دینه رینا و رونا من الباب الثانی اذا غلب و ابو عبید ترابی رانت
کلا بل ران علی قلوبهم ما کانوا یکسبون قولی شریفنده وران غلب معناسنه در و حسن اینبع هو الذنب علی الذنب حتی یسود القلب یعنی کناه قات قات اولمغله
قلب قرارمقدر و ابو عبید عمر رضی الله عنه فقد ران به کور ران قلبیکه در که حدیثی عمر رضی انه خطب فقال الا ان الاسیفع اسیفع جهینة قد رضی من دینه و امانته
بان یقال سبق الحاج فادان معرضا فاصبح قد رین به یعنی جهینه قبیله سندن اسیفع نام کمسنه حجاجدن مسبقت ایتمکله خلق دن استدانه و استرقاق
انکر دینتی و امانتی نبیل ایو اولوب ورطه هلاکه دوشمش در بو دینه ایتدکه رین بالرجل دیرلر ایچی بحقنامه قادر اولمدوغی برم دکوشمه و یقال ران الیکامه
فی المرین و ران الخمر اذا غلبت و نحو هم نونلر دیچی یه دولی و قسانی اوله ایتبادین به دیرلر ایچی بحمرا اولوب منقطع اولسون و رانت بهم الدنیا
زان دیرلر و شیخی کو کلو یو لنوب غشیان اوزره اولمق الارانه همزه نک کسریله قیمه کلوتد هلاک اولمق یقال ارانوا القوم اذا هلکت مواشیهم المرینون میمک
ضمی و رانک سکونی و مدیله طولو هلاکی اولان قوم فصل الزاء الزبن زانک کسری و همزه نک سکونی و آخرنده یانک تشدیدیله الفک قصر القامه اوله کبی

یقال کلب دئنی ولا تقدضینی الزؤان زانک ضمی و همزه نک مدیله بر نوع حب در که آدسنه دارو لان سیاه دانه لرکه بغدای اچنده اولور الزبن زانک فتحی و بانک سکونیله دفع
اتمک و زبن دوه آیاقلرینه اولان برک یرلرله اورمغه دخی دیرلر یقال زبنت الناقة اذا ضربت بثفناتها رجلها عند الحلب والزبن بالثفنات والرکض
بالرجل والخبط بالید یعنی زبن هر عضو ایله ضربده استعمال اولنور خاصة الزبون زانک فتحی و بانک ضمی و مدیله شول ناقه در که کندو حلبنه
تکسنه یا دو دو ایتمه دیرد و حرب زبون شول اوغرشه دیرلر که خلقی توسکرده دفع ایلر واحمق و نادان معناسنه اولور و زبون کلام مولد در اهل بادیه
کلامندن دکلدر الزبانیة زانک فتحی و بانک تخفیفیله محتسب داکا معین اولور کمسنه لره عرب طایفه سی مربوطلره زبانیه دیرلر بو سببدن بعض ملائکه یه
زبانیه دیرلر اهل ناری ناره دفع اتدکلرندن اوتوری اخفش ایتدی بعضلر زبانیه نک واحدی زبانی در دیدی و الکسائی [illegible] و بعضلر زبنی
زابن در دیدی و بعضلر زبنیه در دیدی زانک و نونک کسریله و بانک مابینده سکونی و یانک فتحی و تخفیفیله عفریة [illegible] دیرلر
عرب طایفه سی زبانیه نک مفردینی بلمزلر و بونک مفردی معلوم اولمیان جمله دن قیلیلر ابابیل و عبادید کبی ناسک جماعات متفرقه سنه دیرلر الزبونة
زانک فتحی و بانک ضمی و تشدیدیله [illegible] تکبر معناسنه یقال رجل فیه زبونة ای کبر و زبونة منعه دخی دیرلر یقال رجل ذو زبونة ای مانع جانبه [illegible]
ادرندن کلمه مانع اولور الزبانیان زانک ضمی و بانک تخفیفیله عقربک ایکی بوینوزی یقال زبانیا العقرب لقرنیها و زبانیان ایکی پارلاق یلدزده دیرلر
[illegible] مشابه سنده در که قمرک منازلندن اولور زبان زانک فتحی و بانک تشدیدیله بر رجلک اسمیدر المزابنة میمک ضمی و بانک فتحیله [illegible]
[illegible] خرمایی [illegible] بیع [illegible] جائز [illegible]
اغاجدن [illegible] عادیه [illegible] اشترا ایلر الزبنة
زانک فتحی و بانک کسری [illegible] حزیمه [illegible] زبنیه نام کمسنه لرک اسمیدر
الزحن زانک فتحی و حاء مهمله نک سکونیله [illegible] یقال زحن یزحن زحنا [illegible] التزحن تفعل وزننده
یقال تزحن الشیء اذا ابطأ و تزحن [illegible] یقال تزحن علی الشیء اذا فعله مع کراهة الزرجون فتحتینله
[illegible] الترک ذکر [illegible] و بعضلر زرجون [illegible]
[illegible] صبغ احمر معناسنه الزرفین زانک فتحی و فانک کسری و مدیله [illegible] الزفنة [illegible]
[illegible] حلقه [illegible] یقال زفن [illegible] صادمهمله و غین معجمه ایله [illegible] الزفن زانک فتحی و فانک سکونیله
رقص معناسنه در یقال زفن یزفن [illegible] الزفین زانک فتحی و فانک کسری و مدیله [illegible] الزوفین زانک فتحی و فانک [illegible]
[illegible] بو کلمه [illegible] الازفان همزه نک کسریله [illegible] بو کلمه ده معاونت [illegible]
اذا اعنته علی الحمل الزکن فتحتینله [illegible] یقال زکنه زکنا اذا علمه و زکن [illegible] ذکر [illegible] زکنه صالحا ای ظننته
ولا یقال رجل زکن و زکنه [illegible] معنا [illegible] ازکنه اعلمه [illegible] استعمال اولنور
اولور یقال ازکنته شیئا بمعنی اعلمته ایاه و افهمته [illegible] ذکر و بو مقام ده [illegible] ضبط و اضح اولمشدر و لا یقال اذکنه [illegible]
التزکین علی وزن التکریم [illegible] تخلیط معناسنه در اصمعی روایتی اوزره یقال زکن علیه و زکم اذا شبه علیهم و لبس الازکن همزه نک و کافک فتحیله زیاده
اهل فراست اولان کمسنه یقال هو ازکن من ایاس وهو ایاس بن معاویة المزنی الاذکان همزه نک کسریله [illegible] الزمن فتحتینله
قلیل و کثیره اطلاق [illegible] الزمان زانک فتحیله بمعناه الازمان همزه نک فتحیله جمعی و قلت معناسنه الازمنة همزه نک فتحی و میمک کسریله کذلک جمعی الازمن همزه نک فتحی
و میمک ضمیله کذلک جمعی ذات الزمین زانک ضمی و میمک فتحی و یانک سکونیله بر لفظ در که تراخی وقت [illegible] استعمال اولنور تقول لقیته ذات الزمین یعنی
وقت تراخی ده ملاقات اولدم [illegible] لقیته ذات العویم [illegible] ملاقات اولدم معناسنه الزمانة میمک [illegible] تخفیفیله [illegible]
[illegible] روایتی اوزره تقول عاملته مزامنة [illegible] الزمانة [illegible]
مانع اولور الزمن زانک فتحی و میمک کسریله [illegible] مبتلا اولان کمسنه یقال رجل زمن [illegible] الزمان زانک کسریله [illegible]
بر قبیله [illegible] ابا اسمیدر [illegible] الازمان همزه نک کسریله [illegible]
[illegible] الزنة [illegible]
[illegible] ازنة زانک فتحی و نونک تشدیدیله [illegible] الزن [illegible]
[illegible] الزون زانک کسری و واوک فتحی و نونک تشدیدیله [illegible]

بقال رجل ذو زون الزونة زانک کسری و نونک تشدیدیله [illegible] الزوزی فتحتینله [illegible]
[illegible] اولان کمسنه الزدان زانک کسریله [illegible] اولان [illegible] الزوان زانک [illegible]
[illegible] الزینة زانک کسری و مدیله [illegible] یوم الزینة [illegible] الزین زانک
فتحی و یانک سکونیله [illegible] یقال زانه یزینه [illegible] الحلاق اولنور [illegible]
[illegible] التزیین علی وزن التکریم بمعناه المزین میمک ضمی و یانک فتحی و تشدیدیله [illegible] یقال رجل مزین
[illegible] المزین میمک ضمی و یانک کسری و تشدیدیله [illegible] التزین تفعل وزننده [illegible]
الازدیان همزه نک و زانک کسریله بمعناه یقال تزین الرجل و ازدان و ازدیان افتعال [illegible]
[illegible] ازدیان [illegible] المزدان میمک ضمی و زانک سکونیله [illegible] المزان میمک ضمی و زانک تشدیدیله
[illegible] المزین میمک ضمی و یانک کسری و تشدیدیله [illegible] المزیبن میمک [illegible]
زانک کسری و تشدیدیله [illegible] تصغیر [illegible] المزاین والمزاین [illegible]
وبابله المزاین میمک فتحی و یانک کسریله [illegible] المزاین میمک فتحی و یانک کسری و مدیله [illegible]
[illegible] الادیان همزه نک کسری و یانک تخفیفیله [illegible]
[illegible] فصل السین الاستن همزه نک و تانک فتحی [illegible]
[illegible] الاستنة همزه نک و تانک فتحیله [illegible] السجن سینک کسری و جیمک سکونیله حبس معناسنه
السجن سینک فتحی و جیمک کذلک سکونیله مصدر در [illegible] یقال سجنه یسجنه [illegible] السجین سینک کسری و جیمک تشدیدیله
[illegible] یقال ضرب سجین ای شدید [illegible]
[illegible] السحنة سینک و حاء مهمله نک فتحیله [illegible]
[illegible] السحناء سینک فتحی و حانک سکونی [illegible] السحناء [illegible]
[illegible] ابن کیسان [illegible]
[illegible] المساحنة [illegible] التسحن [illegible]
[illegible] المسحن میمک ضمی [illegible]
[illegible] السحن سینک فتحی و حانک [illegible] المسحنة میمک [illegible]
[illegible] السحنة [illegible] السخن [illegible] الاسخان
[illegible] التسخین علی وزن التکریم [illegible]
[illegible] المسخن [illegible]
[illegible] المسخن [illegible] السخاخین سینک فتحی و حانک کسری
[illegible] الساخن [illegible]
[illegible] المسخنة [illegible] السخن
[illegible] السخان [illegible] السخنة [illegible]
[illegible] السخنة [illegible]
[illegible] السخون [illegible] السخینة سینک فتحی و خانک کسری
[illegible]
[illegible] السخین [illegible]
[illegible] التساخین تانک فتحی و خانک کسری و مدیله [illegible]

زحن
زرن
زفن
زکن
زمن
سان
سجن
سحن
سخن

سدن

والناحين وضاو زعامه لر معناسنه در وف احين برجمع در كه كسرى لفظندن واحدى يوقدر تغاشيه كبى متفرق اولر معناسنه السادن
ذالك كسريله كعبهٔ مشرفه يه شرفها الله تعالى خذمت ايدن كمسنه وبتخانه يه خذمت ايدن كمسنه يه دخى ديرلر السدنة تحتيله جمعى ذكر اولنان خذمتكار
معناسنه السدن سينك فتحى ودالك سكونيله والسدانة سينك كسريله كعبهٔ مشرفه يا خود اصنامه خذمت اتمك تقول سدن يسدن سدنا وسدانة من باب
الاول وسدانت وخذمت لوا يعني بيت شريفه وانوه اولان علمي ضبط زمان جاهليتده بني عبد الداره ايدي رسول اكرم صلى الله عليه وسلم بنه انلرك اوزره
مقرر قيلدي زمان اسلامده وسدن بر كمسنه لباسن اشغه صاليوير مكه دخى ديرلر يقال سدن الرجل ثوبه وسدل الستر اذا ارسله الاسدان همزه نك
فتحيله بحمده ديا اشغه صادقين مخزا اودتسك اوجكدر وبو اسدال ده لغتدر السرجين سينك كسري وراتك سكوني وجيمك كسريله ويايله طوار زبلي

سرجن

معناسنه فاكسيدن معربدر وسينك مكسوره اولديغنه دليلدر كه كلام عربده فعليل يوقدر فتح فايلدر كه اولوكسر قيني دخى ديرلر قلة
الاسطوانة همزه نك وطانك ضميله ديرك ستون معناسنه واسطوانك نوني اصليه در بوا فعواله وزني اوزره در فعلوان يا ديرجكه ديرلر
ونونك نوني اصليه اولديغنه دليل جمعنده اساطين وسم يكاننى سطنه ديوكلري در اخفش بونك اصلي فعلوان در ديدي وبو كلام ذاوزبو
اولور ما بعده اولان ايكي حرف زايده وملحق ايجاب ايدركه انلرا لفقلوندر ونونك فعيل كلام عربده بولنمز الاساطين همزه نك فتحى وطانك كسري
ومديله جمعى ديركلر معناسنه بيلماترانقا المسطنة ميمك وطانك فتحيله ديركه اولان بر علمى ماترانقا الاسطوانة همزه نك وطانك ضميله بوكسك دلمدر
يقال جمل اسطوانة اى مرتفع السعن سينك ضمى وعينك سكونيله شوله قربه دركه اوده كسنن كبي ايچنه خرما نبيذن اصلتدرلردكاه قونغه دروب

سعن

انكله صو چكرلر وكاه اولور انوك ايچنه شوربت اكردر كي ليلكنه وبنه بسنه قود السعنة سينك كسري وعينك فتحيله جمعى ذكر اولنان الدر معناسنه غضب بله
عفته كبي بورفتل معناسنه السعنة سينك فتحى وعينك سكونيله شي حقيردن عبارتدر ومنه قولهم ماله سعنة ولا معنة ليس له شيء معناسنه ومعن
دخى ميمك فتحيله شي حقيره ديرلر السفن فتحتيله اغاج يونجو الت المسفن ميمك كسري وفانك سكونيله بعناه وسفن تسارح دير يونن شويله

سفن

اولان دريه ديرلركه انى قليج قبضه سنه كچيررلر السفن سينك فتحى وفانك سكونيله بر نسنه نك قابين صويمق يقال سفنه الشيء سفنا من الباب الثاني اذا
قشرته وسفن يل طپراغي يرپوزندن صويمغه دخى ديرلر يقال سفنت الريح التراب عن وجه الارض السافنة سينك كسريله ذكر اولنان وجه ددر ايل
السوافن سينك فتحى وفانك كسريله جمعى ذكر اولنان يللر معناسنه السفينة سينك فتحى وفانك كسري ومديله كمى كشتى معناسنه السفين وزن زبوردر
جمعي وابن دريد ايتدي سفينه فعيله دركه فاعله معناسنه كوياكه سفينه صويك يوزنن صويرر السفان سينك فتحى وفانك تشديديله كمى صاحبى اولان كمسنه
سفانة سينك فتحى ونشديديله حاتم طى قزينك ادىدر وكاه اولور حاتمى قز بوده ايله كنيت ايدوب ابو سفانه ديرلر السكوة ضمتيله اسم اولمق بعد

سكن

سكن الشيء سكونا دكو ناوده اولمغه دخى ديرلر الاسكان همزه نك كسريله اوده ساكن قلمغه ديرلر تقول اسكنت في الدار واسكنتها غيري السكن سينك فتحى
وكافك سكونيله و الكنه فتحيله اسم اولور دسكاندن نته كم ثمود اعتبار ايدوب السكن على وزن الكرم ساكن قيلاوح يقال اسكنه غيره سكنيا الكنية سينك
وكافك كسري ومديله بر نسنه ادلم ويرمكه وفاداده دلمق السكان سينك ضمى وكافك تشديديله ساكن اولان كمسنه لر يقال هم سكان فلان وسكان
كمى يكنجنه دخى ديرلر آدينا سفينه معناسنه مسكن ميمك فتحى وكافك كسريله كوفه طپراغنده بر موضعك اسميدر المكن وزن زبور اوزره منزل دينه ديرلر
واهل بجاد مسكن ديرلر كافك تحتيله السكن سينك فتحى وكافك سكونيله اوده ساكن اولان كمسنه لر وفي الحديث حتى ان الرمانة لتشبع السكن السكن تحتيله
اتش نار معناسنه وسكن شول نسنه يه ديرلركه انكا صنغنوب انوكله ارام ايدرلر اوكبي واهل وعيال كبي وفلان ابو السكن ديرلر بزبولردن منفك اولمز
معناسنه وصحيح بومنوكافه ساكن قيلور سكين سينك ضمى وكافك فتحى ويانك سكونيله صيغه تصغيرده در عربده طايفه سنون بر جماعتك اسميدر المسكين ميمك كسري
وكافك كسريله فقيرك اسميدر وكاه اولور ذلت وضعف معناسنه اولور التسكن تحتيله دكافك ضمى وتشديديله فقير دليل اولمق تحتيله دكافك كسريله
كما قال تدرع وتمدرع من المدرعة والمنديل مندعه ترك وتندب ل طاينه سنك ماسنه او دتمكلريه ثم ديولر وبو منوال اوزره كلمى فعلا لر شاذدر
ذيرا بونلر تفعيل وزناوده در حالانكه قياس تفعل وزن اوزره ده كما ايتدي فسكن و تدرع و تمندل و تشيخ و تحلم ديولر ويونسى دوايته اوزره
مسكين اولدركه انوك حالي فقيرك حالندن يتلو اولديغنه دليلدر كه بر بو زعرابيه افقير انت دبوكن لا والله بل مسكين ديش وفي الحديث ليس المسكين الذي
ترده اللقمة واللقمتان وانما المسكين الذي لا يسئل ولا يفطن فيعطى يعني مسكين اولدركه انوك كيفيت حالي بلنمه تاكه انكا بونسنه اعطا اولنه المسكنة
ميمك وكافك كسريله مؤنثدر مسكينك يقال امراة مسكينة ومسكين واما تشبيه بالمهاة معنيله مفعال الشيء فيه لذكر والمؤنث تشبيها بالعقار المساكين
ميمك فتحى وكافك كسري ومديله جمعى المسكينون كذلك ميمك وكافك كسريله جمعيدر مسكينك مسكينون وجهى اوده جمع اولنمازه مسكينات نقل ايدر يعني
مؤنث مسكينه كلمكله جمع مؤنث مسكينات كلان جمع مذكري مسكينون وجهى اوده كلمنمز باعث اولنشدر السكة سينك فتحى وكافك كسريله بانك

سون اوده فراده ورك بوردر الكنات سينك فتحى وكافك كذلك كسريله جمعى وكنات ساكن معناسنه دخى كلور وفي الحديث اسقروا على سكناتكم
فقد انقطعت الهجرة اى على مواضعكم وفي ما كنتم وسكنات استقامت معناسنه ده كلور يقال الناس على سكناتهم اى على استقامتهم وبو قرار داه
اوزره در السكين سينك كسري وكافك كسري وتشديديله بچاق در كاه در معناسنه تذكير وتانيث جايزدر اما تذكيري غالبدر السكوه سينك فتحى
وكافك ضمى ومديله عنيزه ده بر قبيله نك اسميدر سكينة سينك فتحى وكافك فتحى ويانك سكونيله حسين بن على نك رضه قزينك اسميدر والطرة السكينية معروفتدر لها

سمن

وطرة الندره اولان صاحبه وانه تنسيحون شاانده تعلد قلكما جنبرده ديرلر السمن سينك فتحى وميمك سكونيله صغر ياغي وكاه اولور كي باغنه دخى اطلاق
اولنور السمان سينك ضمى وميمك سكونيله جمع عبد لعبدان كبي وظهر لظهران كبي وظهران اوده معناسنه وسمن طعامه ياغ قومغه دخى ديرلر تقول
سمنت لهم الطعام اسمنه سمنا من الباب الاول اذا لتته بالسمن السمان سينك فتحى وميمك تشديديله ياغ صاتجى معناسنه اولورده سفرفا اولور
واكرسمن دن فعلون ديرسه زهرياك معناسنه معرفه اولدقده لا ينصرف اولور التسمين على وزن التكريم باغ زاد قيلماق تقول سمنت القوم تسمينا
اذا زودتهم السمن وتسمين اهل طايف در واهل يمن لغتي اوزره صوصيتغه ديرلر نته كم حجاج بسقش بالوه كتير ركلري طباخه سمنها ديدي بروها عنا
وتسمين سمر نكه دخى ديرلر وفي المثل سمن كلبك ياكلك السمين سينك فتحى وميمك كسري ومديله سمز اولان كمسنه كه آرغنك مقابليدر السمن سينك كسري وميمك
تحتيله سمز نك يقال سمن يسمن سمانا من الباب الرابع وصاحب مختاردكاشادت ايدوكى صاحب قاموس تصحيح غالي اولوب دكر اولدي ضم ذكر اولنديكي اوزره در التسمن
تحتيله وميمك ضمى وتشديديله معناه السمنة سينك ضمى وميمك سكونيله شوله داوه دركه انوكله نساطايفه سي سمز دلر الاسمان همزه نك كسريله بر نسنه يه مالك اولمق
تقول اسمن الرجل اذا اعطاه شيئا سمينا الاستسمان همزه نك وتانك كسريله بر نسنه يي سمز عد انكك يقال استسمن اذا عده سمينا واستسمانا باغ طلب انكمه دخى
ديرلر يقال جاؤا يستسمنون اى يطلبون ان يوهب لهم السمن السمانى سينك فتحى وميمك تخفيفي والكك قصر يله بلدرجين قوشنك اسميدر واحد تقول سماناة بيشره الميم
السماناة وزن زبور اوزره واصح ذكر اولنان قوشلر كوتر معناسنه السمانيات سينك ضمى ونونك تحتيله جمعى ذكر اولنان قوشلر معناسنه السمنة سينك

سنن

وميمك فتحي ونونك كسري وبانك تشديديله بو نه طباني كافرلردن بر فرقه كه تناسخ قايلدر اولوب جنبرده علم حاصل اولمغه انكار ايدنلردر السن تحتيله طرته
معناسنده وجه معناسنه دخى كلور يقال امض على سننك اى وجهك ويقال تنح عن سنن الجبل اى وجهه ويقال جاء من الخيل سنن لا يرد وجهه
اى ذوسنن السنة سينك ضمى ونونك تشديديله معناه السنن سينك ضمى ونونك تحتيله معناه ايضا ففيه ثلث لغات وسنن سنينك دخى جمعي كلور السنائن
سينك فتحى ويانك كسريله طريقة واحد معناسنه كلور يقال جاءت الريح على سنائن اذا جاءت على طريقة واحدة لا تختلف سنه سيرك دخى ديرلر السن
سينك فتحى ونونك تشديديله بر نسنه يي كركي كبي كوده ب كوزتمك يقال سن الرجل ابله اذا احسن رعيتها والقيام عليها حتى كانه صقلها يعني كويا كه انى صيقل ايتدي
سنن واصلادده قلتمش دوسن طپراغي براوزدنه سهولتلدو كمكه دخى ديرلر ووصله كه بر بره تقالو بسنا قدبه اولدسن وزهي كبيد دكمه دخى ديرلر
يقال سن عليه الدرع ليسنها سنا اذا صبها عليه وصوب يوزنه دفعه وير مكه دخى ديرلر تقول سننت الماء على وجهي اذا ارسلته ارسالا من غير تفريق
فاذا فرقته في الصب قلت بالشين المعجمة وسنن ناقه يه قتي سورمكه دخى ديرلر تقول سننت الناقة اذا احسنت سيرها وسن تصوير معناسنه دخى كلور تقول
سننته سنا من الباب الاول اذا صورته وسن بچاغي بلمكه دخى ديرلر تقول سننت السكين اذا احددته المسن ميمك كسريله وسينك فتحيله بلكي طاشي
اوكله بچي بيلرلر المسنون ميمك فتحى ونونك ضمى ومديله بيرايجي اولوب متغير اولمش نسنه ومنه قوله تعالى من حما مسنون وحماده بهمله ايله بالجو ديرلر سنيه قورمي
معناسنه دخى كلور وسنون هم اوكوصيرتي اولان نسنه يه دخى ديرلر وسنون الوجه شول لكيه ديرلركه يوزنده وبو ديسه في الجملة اوزونلق اوله
بوركه فتحي معدودا اولمه الاسنان همزه نك وتانك كسريله سوقه ياشلو اولمق يقال اسن الرجل اذا كبر وسنه مصارقافل وحماده بهمله ايله ايكي الوي
قالدروب معا قو سعدا اوبنا مغه ديرلر وفي المثل استنت الفصال حتى القرعى قصال وه يا ورولريه ديرلر وقرعا قافك فتحيله كچيكه اوتوب نيعيه
اولنر ديرلر واستنان سوكى استعمال انكه دخى ديرلر يقال استن الرجل اذا استاك المسانة ميمك ضمى ونونك تشديديله اركك دوه ديشي دوه ينك
تومن حوكر وبه ضبط شمعا اچون السانة سينك كسريله بعناه تقول الفحل سناناه الناقة سنانة وسنانا اذا امر دها حتى تنزح لها بسعدها
وسنان بلكه طاشنه دخى ديرلر وسنان كونده معناسنه دخى ديرلو الاسنة همزه نك فتحى وسينك كسري ونونك تشديديله جمعى كونده معناسنه ده لر معناده در يعني
انك جمعا قنان كلور وكه كبي واقنانك جمعى اقنه كلور وكه كبي وفي الحديث اذا سافرتم في الخصب فاعطوا الركب اسنتها ودريه تفسيده ده در
اثناى سفرده مرعاده منع ايتمك السنون سينك فتحى ونونك ضمى ومديله طاشى بلندر عبوقته دده وكلسنه دالسنون سينك فتحى ونونك ضمى
شوله نسنه دركه انى سوك كبي استعمال ايدرلر السن سينك كسري ونونك تشديديله ديش يعني دندان معناسنه الاسنان همزه نك تحتيله جمعى ديشلر معناسنه
السنينة سينك ضمى ونونك فتحي ويانك سكونيله تصغير بيدرسن جكو معناسنه وتانك كلمه سن مؤنث سماعي اولديغنه بناه دو عربلرك لا ابنكيل

سن الحلم ديديكلري لا اتنك ابتدا مغي سنه ده وحل حاء مهمله نك كسريله كلها ياو دكسنه ديركه هنوز يرده دن چيقمش اوله وحسكك اصلادينه دونكه
بويله ديو كمه وسن القلم تلكك بونلو برنه ديو لر يقال اطل سن قلمك كو تمنها وحرف قطعك وايمنها يعني قلمي اوزون كسب انلكسه وقطع اتدكده
قطع ايله صانع جانبنه مايل قطع ايله وسن عمر معناسنه دخي ديولر المسان ميمك فتحي ونونك تشديديله يشلو اولان دوه لره افنك مقابلي دروفتحى
جمعيدرفائله وبا يه شده ايله نكت اولن دوه لر معناسنه السنة سينك كسري ونونك تشديد يله صرباقك برديشي وسنه شول جنبادمو ير دخى
ديركه اونكله جفت سورلر وبو مقام ده صاحب صراح سنه يه مرودم ذو نابله تفسير ايدوب بزم ايرادانده وكز معنيه ترك ايتمش برجاك كم
جوهري السنة السكة وهي الحديث التي تشابها الارض ديدكدن غيري بر نوع كره اتودكي معنيه سايركتبده تعرض بولنماشدر الاسنان
همزه نك كسريله بر كمسنه نك اولوب عمري زياده اولمق يقال اسن الرجل اذا كبر واسنان ناقه نك سكز ياشنه ديشى بتمسنه دخى ديرلر يقال اسنت الرجل سن البقرة
اذا نبت وذلك في السنة الثانية واسنان ذكر اولنان ديشي بتمسنه دخي ديرلر يقال اسنتها الله تعالى اي انبتها المسان سينك اوتك فتحي وثانيه كسريله
توپ جرخنك دگري طوراغ اوفك باشدر وادقده اولان بهره كمكلر نك باشرنه دخى ديرلر المسنسن نيك كسري ونونك كسكين بلدني اولى المسانن
سنينك فتحي ويانك كسريله جمعي السن سينك كسري ونونيله حروف معجم دندر يعني معناسي موضوعه دال اولمايان حرفلردندر وكاه اولور حرف زياده دن
اولمعيين بعض كلمه اوزرينه زياده اولنور وكاه اولور معناسي استقباله دلالت قلوب فعل مضارعي زمان مستقبله خالص قيلور دنقول سيفعل
وخليل ابتيه سين لن كلمسنه جواب اولور ديعني لن نفي ايچون افاده اتدوكي كبي سين وقوعه لا محاله افاده ايدر وابوزيد ايتدي طايفه عرب بعضا
سيني يايه تبديل ايدوب كاسي ديوديكلنده الناة ديولر السينة سينك كسري ومديله شعبه معناسنه در ابو سعيد روايتي اوزره منه قولهم فلان لا يحسن
سينه يريد شعبة من شعبة وهو ذو ثلاث شعب يعني مراد انسانده قايم اولان حالتلردو ولا وجه در قوت داهمه كه دماغ ده حلولي اتمشدر
ويري قوت غضبيه كه قلبنك صاغ نده حلول اتمشدر وبري قوة شهوت كه صول يانده حلول اتمشدر بنه كم ذي ثلث شعب تعبيرنده اشارت اولنمشدر يس
بادي تيه نك سين ديدوكي لم وحم ديدوكي دبو دگي درکه اوايل سورده واقع ولمشدركه بعضلر ذکر اولنان حرفلر مابعدندن كلني سور دکي اسمى بو
ديمشلردر وعكرمه يس يا انسان معناسنه در ديمشدر زيرا مابعدنده كلن انك لمن المرسلين بيورلمشدر طورسينا كه الكه ضمي ومدليه وسينك كسري
ومديله واكثر دخي مقصوره ايله برطاغك اسميدر شام ترينده وسينا برا غاجك اسميدركه اكا طور اضافت اولنمشدر طورسينين سينك ونونك كسريله
ومن برله يعني السينه سينك ونونك كسري لريله ومد يله واجمع اخفش درايتي اوزره طور سينا سينك فتحيله وطور سينا سينك كسريله قراءت اولنمشدر
لكن فتح سين احسن دركه علم نحو حسبيله ذيرا فعلاء وزني اوزره بنا اولنمشدر اولوبسه كسر قبيح دو ذيرا فعلاء اوزره كلمه فاتك كسريله و الفك مديله
شول قاعدة عربيه ده كلدركه انجق ترك حرف جايز اوله مكر كه اعجمي اولوب غير بنا تركيب حرف اولنمش اوله بو علي ايتدي ترك جايز اولمكركه اولوبده
بقعه ويو مؤنث اوله وغير بنا دروابو عمرو بن العلا كثرا اختيار ايدوب سينيك اعتبار ايدرديني يعني سينين لغتنده ن سينك كسريله قرائتي دوكي
وقراءتده اكثر اولان بودركه تفي اختيار اتمشدركه قاعده نحو اوتفيا ولن بودر فصل الشين المعجمه الشان شينك فتحي وهمزه نك سكوني بلام
وشان ياشي كمكنك جايتيه كه كوزياشي انون نازل اولور الشؤون حمشيله جمعي الشانان ونون زبو اوده تثنيه سي وشانان ايكي طمر دخى
باشده وغايده ليوب بعص كوزلره اينر وشان مصدرده دخي كلور اشمك معناسنه تقول اشان شانك اي اعمل ماتحسنه وقصد معناسنه ده كلور تقول
شانه شانه اي قصده وقابرجو معناسنده كلور تقول ما شانت شانه اي لم اكترث واكتراث ثاء مثلثه ايله صكره تاء مثلثه ايله قايرمق معناسنه در
الاشان همزه نك كسريله قايمق معناسنه يقال لاشان لهم لا فرة لهم الشثن تخفيله مصدردر ال ايريه او كوغليظ اولمق يقال شثنت كفه
من الباب الرابع اذا خشنت وغلظت الشثن شينك فتحي وثاء مثلثه سكونيله غليظ وخشن اولمغه يقال رجل شثن الاصابع وكذلك العضو
ودوه نك طوداغي دكن يه دن غليظ اولمغه دخي ديولر يقال شثنت مشافر الابل من اكل الشوك اذا غلظت وشوكتيني يجيرمك تخفيله ويكن معناسنه در
الشجن تخفيله حاجت هر قنده اولورسه الشجون ضمتيله جمعي حاجت معناسنه شجون دره ده اولان يوللر معناسنه ده كلور يقال شجون الاودية وزدكو
شول حوشيه يوكركم بربرينه كيرش اوله وشجن غصه حتي كه دخي ديولر يقال شجن يشجن من الباب الرابع وغصه يه دخي ديولر الاشجان همزه نك
الشجن شينك فتحي وجيمك سكونيله غصه ويرمك يقال شجنه اذا احزنه وشجن بركمسنه يه حاجتدن منع اتمكه دخي ديولر تقول شجنتني الحاجة تشجنني
اذا حبستك وشجن دره ده اولن يوله دخي ديولر طريق لو ده معناسنه الشاجن شينك فتحي وجيمك كسريله غصه جكي الشاجنة جيمك كسريله نون ده
جوق دره يه دخي ديولر الشواجن شينك فتحي وجيمك كسريله جمعي اغيري جوقي دره لر معناسنه الاشجان همزه نك كسريله غصه ديرمك يقال اشجنه غمه
الشجنة شينك كسري وجيمك سكونيله شول اغاج طر ليدوكه بر بر يه كيرش اوله وشجنه رحم شبيله دخي لغتدر وشجنه رحم علاقه سنه دخي ديولر يقال بيني وبينه شجنة رحم

بالكسر والضم ايضا اي قرابة مشتبكة وفي الحديث الرحم شجنة من الله اي الرحم شعبة من الرحمن يعني انها قرابة من الله مشتبكة كاشتباك العروق الشحنة شينك
كسري وحيمك سكونيله بر رجالك اسميدركه اولك نجحه مغلاد دبن كوت دركه جد اعلاي تميم در الشحن شينك فتحي وحاء مهمله نك سكونيله طولدرمق تقول شحنت السفينة
اي ملاتها قال الله تعالى في الفلك المشحون وتقول شحنت البلد بالخيل اذا ملأته الشحنة شينك كسريله وحانك سكونيله بر طولدرات يقال بالبلد شحنة من الخيل اي رابطة
ورابط يعني اولان ايلردن برجماعة ديولر وشحنه عداوته دخي ديولر الشحن شينك فتحي وحانك سكونيله برشنه يه سودي الوب كتمكه ديولر يقال انه يشحنهم اي يشحنا
اي يطردهم ويكرههم الشحنا شينك فتحي وحانك سكوني والفك مديله عداوت الشاحن حانك كسريله عداوت قويي اولان كمسنه يقال عدو شاحن الاشحان
همزه نك كسريله اغلمغه حاضر اولمغه ديولر يقال اشحن الصبي للبكاء اذا تهيا الشدون ضمتيله اهو بالاو دكي قويي اولوب بوينوز دكي بلو دبك لر يقال شدن الظبي
اولمق يقال شدن الغزال شدونا من الباب الاول وكاه اولور قوتلنمسنه ديولر الاشدان همزه نك كسريله اهو نك بالاو دكي قويي اولمق يقال اشدنت الظبية
اذا قوي ولدها المشدن ميمك فتحي وشينك سكوني ودالك كسريله شول اهوديكه بالاودكي قويي اوله يقال ظبية اذا شدن ولدها المشادن ميمك فتحي ودالك
كسريله كذا قوي اولان اهولر معناسنه الشادن ميمك فتحي ودالك كسريله ومديله معنا ها مطافلة مطافل كبي ومطافل كنده ايله بالاودكي بيله اولان اهوكه
زيب لساج اولي يعني بقيه طوغرمش اوله الشدينات تخفيله وياينك تشديديله يمن ده بر موضعه منسوب اولن دوه لر الشزن شينك وزانك فتحيله
تخفيله بربرك اولمق وشزن يوده لوب عاجز اولمغه دخي ديولر الشزن ضمتيله ناحيه جانب معناسنه يقال ما بال على اي شزنيه وقع على اي جانبيه
الشزن تخفيله وزانك ضمي وتشديديلة الشزن شينك فتحي وزانك سكونيله اوشك كه اوغلنجقلر اونكله اويزر وصاحب قاموس حضفيله دكرتمس دخي جايز
كوريدي الاشطن همزه نك تخفيله جمعي ايپلر معناسنه دير اعرابي اتنه مدح ايدوب يوديدي اياغي طرغنر ديمك بحلندره كانه شيطان اشطان ديشو
الشطن شينك فتحي وطانك سكونيله ايپله بغلمق تقول شطنته اشطنه اذا شددته بالشطن وشطن بعد ومخالفة دخي ديولر يقال شطنته اشطنه
من الباب الاول اذا بعد الشطون ضمتيله بعيد اولمق يقال شطن عنه اذا بعد الاشطان همزه نك كسريله بعيد قلمق يقال اشطنه اذا ابعده الشطون
شينك فتحي وطانك ضمي ومديله شول قيويه ديولركه درين اوله يقال بئر شطون اي بعيدة القعر ونوى شطون اي بعيدة ونوى نونك فتحيله سفر
قصدينه ديكجى جانبه ديولر الشيطان شينك فتحي ويانك سكونيله معروف فندر هركمه كه حودن تجاوز ايدوب مرتد اوله شيطان ديولر كه جن اولسون
كرك انس اولسون كرك حيوان اولسون وعرب طايفه سي ايلان شيطان ديولر وباري تعالى نك كانه رؤس الشيطان ديدوكي قول شريفنده قرائتنده عرب
جهتندن اوج وجه وارد دربري بودركه انك طلعي روس شياطينه تشبيه اولنمشدر شيطان تنجله موصوف اولوب قبحلري وطلع نخله ده ميوه دخي ديولر
بكنجي بودركه عرب طايفه سي ايلان شيطان ديولر بس طلعي شول ايلانك باشنه تشبيه اولنودكه حرص اسكي مثالنده ايكي واده بو معقولده اولان ايلان ذيادة
نجله موصوف اولور اوچنجي بودركه شول قبيح اوت تشبيه اولنوركه اكا روس الشياطين ديولر وشيطانك نوني اصلي ده وبعضلر زايده در ديو
اكرانه قيعال وزني اوزره قيلو ريكر تشيطن الرجل ده ميكلر قولدلرندن ماخوذ اولمغله منصرف اولور تشيطن تمرد معناسنه در واكر شيط
اكرا فعلان وزني اوزره قيلوب هلاك اولمق معناسنه لا ينصرف اولور زيرا بو تقديرجه فعلان وزني اوزره اولور يقال الشيطان شعر
ديركر قولدلرندن قيلوريكر هلاك اولمق معناسنه در لا ينصرف اولور زيرا بو تقديرجه فعلان وزني اوزره اولور الشعن شينك فتحي
اشعنانا المشعان ميمك ضمي وشينك سكوني ونونك تشديديله شول كمسنه دركه صاچي اديروش وتوزلنمش اوله اشعنت معناسنه
وفاتك سكونيله عاقل ودانا اولان كمسنه الشغون ضمتيله بوكمسنه يه لوذ قوبو وغيظ نظر اتمكه تقول شغنه اشغنه شغنا من الباب الاول وتكلم كه اذا نظر
اليه بموخر عينيك الشافن فانك كسريله كوز قويرو غيله نظر ايدن كمسنه الشفون شينك فتحي وفانك ضمي ومديله بعنا وغير تلو معناسنه دخي كلور غيور كبي
وابن السكيت ايتدي شغفت اليه وشغفت اليه اونك تاخير وتقديمه بيلدبر معني ويرودكه اول بركمسنه يه اعتراض نظريله نظر اتمكدر وابو عبيد ايتدي انك
برنسنه يه كوزدن قالدبوب تعجب نظريله وكراهت نظريله نظر قلمه در الشفن شينك فتحي وفانك سكونيله برلغنطه دركه قليله نعجبك استعمال اولنور ابو عبيد
روايتي اوزره يقال فليك شفن شول ونخ ودعي يعني شي وبخ ودع بيدكلار كبي وعرب دخي قايبع قليل عطاء وشفن عطاي اذا قليله دخي ديولر
يقال شفنت العطية شفنا اذا قللتها الاشفان همزه نك كسريله كذلك عطاي اوقلمق يقال اشفنتها الشفونة ضمتيله برنسنه قليل اوله
يقال قلت عطيته وشفنت من الباب الاول وشفنت من الباب الخامس الشن شينك فتحي ونونك تشديديله صو صاچمق يقال شن الماء على التراب اذا
فرقه عليه الاشنان همزه نك كسريله بمعناه ومنه قيل شن عليهم الغارة واشن اذا فرقها عليهم من كل وجه الشنين شينك فتحي ونونك كسريله
ويريله صو بيك طملماسي قطر القطر الماء معناسنه الشنان شينك فتحي ونونك تخفيفيله شغرق اولان صو معناسنه الشنانة شينك ضمي ونونك تخفيفيله
قربه دن ياخود اغاجدن طملايان صو الشن شينك فتحي ونونك تشديديله شول قربه كركهنه اولمغين صيوي طلبه الشنة ونون مزبود اوده ذكر اولنان معنا
كوناكه شنه كهنه اولان قربه نك كچنسه ويولر بو جوهري كلامي ودر لكن مقتضاي قياس بوايدي كه باو وحدت ايچون اوله الشنان شينك كسريله جمعي كهنه قربه لر

وفي المثل لا يقعقع لي بالشنان يعني قوردادي بنم ایچون سلاح آوازی دیو یعنی تخوف الشنان شینک فتحی و نونک تخفیفیله بغض و عداوة شنآن معناسنه
لغتدر همزه‌نک متدیله الشنن تحفیفله و نونک ضمی و تشدیدیله قربه اسکیسی التشانن تانک فتحی و نونک تشدیدیله بعمناه یقال تشنن الجلد
اذا اخلق وتشنن انسانک دریسی بیر اولدقده دخی ذمانوم قوریوب تشنج معناسنه و ابو عمرو ابن الاعرابی تشان الجلد دیولر قجی دری قوریوب بوزشوب
اسکیمکدر شن شینک فتحی و نونک تشدیدیله بر قبیله‌نک باباسی ادیدر عبد القیس ده کی اولشن بن افصی بن عبد القیس دکه جو اعلاکی نزاددر
اتلردر و في المثل وافق شن طبقه وطبق فتحتینله بر قبیله‌نک اسمیدر و مثلک اصلی بودرکه شن قبیله‌سی غایت شدید قبیله اولمغین کا کمسه مقاوم
اولمزدی طبق قبیله‌سی انلره مقاومت ایدوب انتقام الدقلرنده وافق شن طبقه دیدیلر الشنوه شینک فتحی و نونک ضمی و متدیله شول دن درکه
ارق ونژاد ... اوله ... الشنشنة شینلرک کسری و ماینده نونک سکونیله خلق و طبیعت معناسنه در
الاستشنان همزه‌نک و تانک کسریله ادقلماق خلیل ... روایتی اوزره یقال استشن الرجل اذا هزل الشین شینک فتحی و یانک سکونیله زینک خلافی
برنسنه‌یی قبیح اتمک معناسنه در یقال شانه یشینه ... اذا جعله قبیحا المشاین میمک فتحی و یانک کسریله معایب و قبایح معناسنه الشین شینک
و متدیله بر حرفک اسمیدر حروف هجادن فصل الصاد الصبن صادک فتحی و بانک سکونیله منع کف معناسنه یقال صبن عنا الهدیة
او ما کان من معروف یصبن صبنا من باب ... اذا کففته و صبن قمار اوینایان کمسنا لده کیتی اصلاح ایدوب اتمه قصد اتدکن ...
ولا تصبن دیولر ... الصابون علی وزن الکافور معروف ...
صابوندر دیولر الصحن صادک فتحی و حاء مهمله‌نک سکونیله برقیک مابینی اصلاح و اتمک تقول بحثت بین القوم حتی صلحت ...
تقول صحنته صحنا اذا ضربته ... و صحن الدار ... وسط الدار معناسنه و صحن ...
برنسنه ویرمکدر دخی دیولر تقول صحنته صحنا اذا اعطیته شیئا ...
... ...
... ...
وهذا زوج الصحن صادک فتحی و حانک ضمی و متدیله ... روایتی در الصحناء صادک کسری
و حانک سکونی ... الصحنان صادک کسری و حانک سکونیله ...
معناسنه الصیدلة صادک و دالک فتحی و مابینده یانک سکونیله و اخرنده اولان تانک تشدیدیله جرجی ...
لغتدر و صیدن ...
صاحبلکه دخی دیرلر پادشاه معناسنه الصعون صادک کسری و عین مهمله‌نک سکونی و واوک فتحی و نونک تشدیدیله ...
الصفن تخفیفله ... دیسی الاصفان همزه‌نک فتحیله جمعی الصفن صادک ضمی و فانک سکونیله سفره مثالنده بوردر که
جوبان اولان کمسه‌لر ... التصافن تانک فتحی و فانک ضمیله ...
تصافن القوم الماء اقتسموه بالحصص و ذلک انما یکون بالمقلة و مقله میمک فتحی و قافک سکونیله شول طاشه دیرلرکه صوقابه اچنه قویوب ...
اول طاشی اورتنجه مقداری ویرلر تا که بعضنه زیاده و بعضنه ناقص ویرلمیه الصافن فانک کسریله شول اته دیرلر ...
... الصافن ...
صفوفا اذا ...
معناسنه الصفونه صادک فتحی و فانک ضمی و متدیله ... یقال صفن الفرس یصفن صفونا ...
الصفن ... صفین صادک کسری و فانک تشدیدیله ...
بولنه‌ ...
برنسنه‌ ... الصنان صادک ضمی و نونک تخفیفیله قولتق ... الاصنان همزه‌نک کسریله بر کمسنه‌نک قولتوغی ...
رایحه بغلاق الاصنان همزه‌نک کسریله بر کمسنه‌نک قولتوغی ... یقال اصن الرجل اذا صار له صنان و اصنان بر کمسنه‌نک ...
تکبر قیلماغه دخی دیولر یقال اصن الرجل اذا شمخ بانفه تکبرا ...
قتله المصن میمک ضمی و صادک کسری و نونک تشدیدیله غضبدن ... یقال فلان مصن ای ممتلئ غضبا الصون

برونسنه‌یی صاقنماق الصیانة صادک کسریله بمعناه تقول صنت الشیء صونا و صیانة من باب الاول و صون ات اوچ ایاغی اوزره طوروب بر ایاغی
قلدرماغه و جبل بصمغه دخی دیولر یقال صان الفرس اذا قام علی طرف حافره من حفی او وجی و حفی و جی ...
رضی ... المصوون میمک فتحی و صادک ضمی و متدیله ...
ولا تعل مصان یقال ثوب مصون علی النقص و ثوب مصوون علی التمام یعنی اعلال و عدم اعلال جایزدر ... الصوان
صادک کسریله لباس حفظ ایدجک موضع ... الصوانه صادک ضمی و واوک تخفیفیله ایضا الصیانة
صادک کسریله بمعنا کذلک تقول جعلت الثوب فی صوانه و صوانه و صیانه الصوان صادک فتحی و واوک تشدیدیله ... دیولر الصوانة
... الصین صادک کسریله ... بر شهرک اسمیدر الصینة صادک فتحی ...
... فصل الضاد الضائن ضادک فتحی و یانک کسریله معزک مقابلیدر
یعنی قیون ... الضأن ضادک فتحی و همزه‌نک سکونیله ضائنک جمعیدر ماعزک جمعی معز کلدوکی ...
الضان تخفیفله ... الضبن ضادک فتحی و همزه‌نک کسری ...
... الضائنة ... الضوانی ضادک فتحی و یانک کسریله جمعیدر الاضان همزه‌نک کسری و ضادک سکونیله بر کمسنه‌نک قیونی ...
یقال اضان الرجل اذا کثر ضانه الضبن ضادک و بانک سکونیله قولتق ... یقال ... الحضن ...
...
... الاضبان همزه‌نک کسریله برنسنه‌یی قولتوغه الماق الاضطبان همزه‌نک و طانک کسریله بمعنا
اصبنه و اضبنه اذا جعلته فی ضبنک الضبنة ضادک کسری و بانک سکونیله بر کمسنه‌نک عیالی الضبنة ضادک فتحی و بانک کسریله بمعناها یقال الضبنة
و ضبنة ای عیاله الضبن ضادک فتحی و بانک کسریله ... المضبون میمک فتحی و بانک ضمی و متدیله ...
...
... الضجن ...
... الضرد ...
...
اسمید ... الضغینة ضادک فتحی و غینک کسری و متدیله بمعناه و ضغن میل معناسنه ده کلور یقال ضغنی الی فلان ای میلی الیه الضغن
... یقال ضغن علیه ضغنا من الباب الرابع و ضغن میل معناسنه ده کلور ...
و مال التضاغن تانک فتحی و غینک ضمیله ... الاضطغان همزه‌نک و طانک کسریله بمعنا یقال تضاغن القوم و اضطغنوا اذا انطووا
علی الاحقاد و اضطغان برنسنه‌یی قولتوغه الماغه دیولر یقال اضطغنت الشیء اذا اخذته تحت حضنک الضاغن ...
... ذات ضغن ضادک کسری و غینک سکونیله ...
... الضغن ضادک فتحی ...
... الضفن ضادک فتحی و فانک سکونیله ...
...
یقال ضفن علی ناقته اذا حمل علیها ...
...
تقول ضفنت ... الاضطفان همزه‌نک و طانک کسریله ...
... الضفن ضادک کسری و فانک فتحی و نونک تشدیدیله ... الضفن ...
... الضمان ضادک فتحی ...
... الضامن ... الضمین ضادک فتحی و میمک کسریله ...
بمعناه التضمین ...

بر طرفه فوق معنا دخی دیرلر المضمن میمک ضمی و ثانینک فتحی و تشدیدیله شعرده صفت واقع اولسه شول شعره دیرلر که اکا بر بیت تضمین اولنه و اکر بر زمینه
واقع اولسه شول بنیه دیرلر که معنیسی تمام اولمیه الا بعدینده کلن بیتله التضمن تانک فتحی و میمک ضمی و تشدیدیله بر نسنه یه مشتمل اولمق تقول تضمنه ما تضمن
کتابک ای ما اشتمل علیه وکان فی ضمنه الضمن ضادک کسری و میمک سکونیله بر نسنه نک داخلی تقول انفذته فی ضمن کتابی ای بخاطبه الضمنة ضادک ضمی و میمک سکونیله
مرض معناسنه در کقولک کانت ضمنة فلان اربعة اشهر ای مرضه الضمن ضادک فتحی و میمک کسریله ایلدشوب کمسنه دکه اوزک جسدنده بر علتی اولمق
باکره جهتندن ... ضعیفدن و کوترم معناسنه دخی کلور و فی الحدیث من اکتتب ضمنا ای من کتب نفسه فی دیوان الزمنی یعنی کندی یه دیوان ... دفترنه
یازدیروب تا که ... معاف اولوب الضمن تحتیله اسم در ذکر اولنان معنادن یعنی بوزنه علتلو اولمق معناسنه و ضمن مصدر دخی کلور کوترم اولمق معناسنه
تقول ضمن الرجل ضمانا من الباب الرابع الضمانة ضادک فتحی و میمک تخفیفیله کوترم اولمق زمانت کبی دردو ناو معنا الضمنی ضادک فتحی و میمک سکونیله
قصر ایله ضمنک جمعیدر زمنی زمنک جمعی اولدیغی کبی الضامنة میمک کسریله شول خرما اغاجیدر که شهرلرده و یا خود کویلرده تمتع اوله و فی الحدیث
انه صلی الله علیه وسلم کتب لحارثة بن قطن و من بدومة الجندل من کلب ان لنا الضاحیة من البعل و لکم الضامنة من النخل ضاحیه شول خرما اغاجیدر که
بیابانده بعد و بعل شول خرما اغاجیدر که صو ایلیه و دومة الجندل دالک ضمیله بر حصار اسمیدر المضامین میمک فتحی و ثانینک کسری و مدیله بابانک صلبنده
اولاده دینیلور و نهی عن بیع المضامین والملاقیح و ملاقیح میمک فتحیله انا رحمنده اولان ولدلردر الضن ضادک کسری و نونک تشدیدیله بخیل اولمق الضنانة
ضادک فتحی و نونک تخفیفیله بمعناه تقول ضننت بالشیء اضن به ضنانة من الباب الرابع او الخامس و فی الرابع ضننت اضن دخی لغتدر بابنده
الضنین ضادک فتحی و نونک کسری و مدیله بخیل معناسنه الضن ضادک کسری و نونک تشدیدیله برکمسنه نک مختص اولان نسنه یه دیرلر تقول فلان ضنی من بین اخوتی
ای مختص بی من بینهم و فی الحدیث ان لله تعالی ضنائن من خلقه یحییهم فی عافیة و یمیتهم فی عافیة یعنی خدای تعالینک بعض خلقی واردر که رحمتیله مختص ایدوب
حیاتنده و مماتنده المضنة میمک فتحی و ضادک کسریله محل بخل اولان نسنه المضنة فتحتیله بمعناه یقال هذا علق مضنة و مضنة ای نفیس ...
و علق عین مهمله نک کسری و لامک سکونیله بر نسنه نک خوبنه دیرلر ضنة ضادک کسری و نونک تشدیدیله بر قبیله نک اسمیدر المضنون میمک فتحی و نونک ...
و مدیله غالیه که طیب ... الضیون ضادک و واوک فتحی و ما بینده یانک سکونیله ازکک پیسی سنور مذکر معناسنه الضیاون ضادک فتحی و واوک کسری
جمعیدر جمعنده واو اعلال اولنمیه دینرا بو بر اسم موضوعدر که ... فعل جاری اولنماسه تا که موجب اعلال اوله ... دخی حال بودر
ضیون اسم رجلدر پس بونلر حیوة و حیوان کبی شاذدر ... الضیین ضادک ضمی و یانک فتحی و ثانینک سکونیله ضیونک تصغیری
سیبویه روایتی اوزره ... ضیون ... لان ... سیبویه تصغیری وزن زبور اوزره ... اعلال ... اسیدر اعلال اولنه
تصغیرنده اکرچه جمعنده ... دیرلر شول کمسنه که مزبورک تصغیرنده اسیود دیدی ضیونک دخی تصغیرنده ضییون دیمک محتملدر فصل الطاء
الطبن فتحتیله بر نسنه یی ادراک ایتمک فطنت معناسنه یقال طبن له من الباب الرابع الطبانة طانک فتحی و بانک تخفیفیله بمعناه الطبانیة طانک فتحی و نونک کسری
و یانک تخفیفیله بمعناه ایضا الطبونة ضمتیله بمعناه کذلک یقال طبن له یطبن طبانة و طبونة من الباب الخامس الطبن طانک فتحی و بانک سکونیله اتشی
سونمسون دیو کومک تقول طبنت النار اذا دفنتها لئلا تطفأ و طبن مجهولا للحال ... دخی استعمال اولنور یقال ما ادری ای الطبن هو
ای الناس هو الطابون بوده اکا ... المطابنة میمک ضمی و بانک فتحیله چقور کومک تقول طابن هذه الحفیرة و طامنها المطبن
میمک ضمی و همزه نک کسری و نونک تشدیدیله ساکن اولان نسنه در مطمئن کبی دو معنا الاطبئنان همزه نک و بانک کسریله ساکن اولمق اطمئنانه کبی
اطبان مثل اطمأن الطبنة طانک ضمی و بانک سکونیله بر اویوندر که ... و ترکیده ... دیرلر ...
اوینرلر الطبن طانک ضمی و بانک فتحیله جمعی ذکر اولنان اویونلر معناسنه ... الطیجن ...
تاوه که اوزرنده بر نسنه پشوررلر الطاجن جیمک کسریله و فتحیله بمعناه ... معربدر زیرا اصل کلام عربده طا ایله جیم
اولمز الطحن طانک فتحی و حاء مهمله نک سکونیله او غتمک تقول طحنت بالرحی طحنا و طحنه البر من الباب الثالث ...
یقال طحنت الافعی اذا ترحت و استدارت المطحنة میمک کسریله ذکر اولنان ... الطحن طانک کسری و حانک سکونیله اون ... الطاحنة
علی وزن ... ذکر ... الطواحن طانک فتحی و حانک کسریله ... الطحانة طانک فتحی و حانک
جوق اولان ... الطحون ...
و حانک فتحیله بر جانوردر الطحان طانک فتحی و حانک تشدیدیله ...
معناسنه لا ینصرف ... الطعن طانک فتحی و عینک سکونیله ... یقال طعنه بالرمح من الباب الثالث و طعن ...

ضنن

طبن

طجن

طعن

طعن فی السن یطعن طعنا من الباب الثالث و طعن خیله بر یابنه داخل اولمغه دخی دیرلر یقال طعن فی السن یطعن طعنا من الباب الاول و طعن
بر نسنه یه سوز اتمغه دخی دیرلر الطعنان طانک فتحی و عینک دخی فتحیله کذلک سوز اتمق یقال طعن فیه بالقول یطعن طعنا و طعنانا من الباب
الاول ایضا و فرا بو معنالرک جمیعسنده مضارع عینک فتحی جایزدر ... المطعان میمک کسری و طانک سکونیله
طعنی چوق ایدیجی کمسنه المطاعین میمک کسری و طانک ... فتحی و عینک کسری و مدیله ... الاطعان همزه نک کسری و طانک کسری و تشدیدیله
بمعناه یقال تطاعنوا فی الحرب و اطعنوا علی وزن افتعلوا الطعان طانک فتحی و تشدیدیله زیاده طعن ایدیجی کمسنه و فی الحدیث لا یکون
المؤمن طعانا یعنی مؤمن اولان خلایقه عرضنه صاقنور و طعن اتمز الطاعون علی وزن الکاهل وبا مرضیدر ... الموت من الوباء
معناسنه الطواعین طانک فتحی و عینک کسری و مدیله جمعی الاطمئنان همزه نک و میمک کسریله ساکن اولمق الطمانینة طانک و نونک کسری و مدیله
بمعناه یقال اطمأن الرجل اطمئنانا و طمانینة المطمئن میمک ضمی و همزه نک کسریله بر نسنه یه ... ساکن اولمق یقال هو مطمئن
الی کذا المطماون الیه میمک ضمی و همزه نک فتحیله ... و اطمأن دخی بو معنایه کلور ... الطمیان طانک فتحی و میمک
فتحی و همزه نک کسریله مطمئن کلمه سنک تصغیریدر ... و آخرنده نونک ... صحاحده همزه ...
... الطمینة طانک ضمی و میمک فتحی و نونک کسریله طمانینه نک تصغیریدر ...
... الطمینة علی وزن ... الطامنة ... ذکر اولنان معنایه ...
و طامنه سکون معناسنه دخی کلور یقال طامنت منه اذا سکنت الطنین طانک فتحی و نون اولک کسری و مدیله سنک و ... الذباب ...
و طنت ... و قاز اواز ... دخی دیرلر یقال للبطنة تطن اذا صوتت و طنت ... ابنا ... وطنات معناسنه ده کلور
... اوزره الاطنان همزه نک کسریله ... تقول اطننت الطنت فطننت و اطنان قطع ...
یقال ضربه فاطن ... ای قطعها ... الطن طانک ضمی و نونک تشدیدیله ... حزمة القصب ...
الطنة طانک ضمی و نونک تشدیدیله ... بر دسته قامش معناسنه الطین طانک کسری و مدیله بالچیق که معروفدر الطینة وزن زبور اوزره
... بر پاره بالچیق معناسنه و طینة خلقته و جبلته دخی دیرلر یقال فلان من الطینة الاولی ای علی الخلقة القدیمة ...
بودر و بعض نسخه ده من الطینة الاول واقع اولمشدر ... موافق اولان بودر ... توفیق محال ...
... یقال طان فلان کتابه ای ختمه بالطین و خلق ... معناسنه ده کلور
... المطین طانک فتحی و یانک سکونیله بر نسنه یی ... یقال طینة ... الطیع ...
... التطیین علی وزن التکریم بر نسنه یی بالچیقله ... الطانة ...
... المطین میمک فتحی و طانک کسری و مدیله ...
چوق اولان نسنه یقال یوم طان ... فلسطین فانک کسری و لامک فتحی ... فصل الظاء الظعن ...
... فصل الظاء الظعن طانک فتحی و عین مهمله نک سکونیله ... یقال ظعن ظعنا من الباب الثالث ... الظعن
تحتیله ... یقال ظعن ظعنا من الباب الثالث ایضا و قرئ بهما قوله تعالی یوم ظعنکم الاظعان همزه نک کسریله ... یقال اظعنه اذا سیره الظعینة
طانک فتحی و عینک کسری و مدیله ... الظعائن ...
... الظعن طانک ضمی و عینک سکونیله جمعی ... الظعن ...
جمعی الاظعان همزه نک فتحیله ... و ابو زید ... یقال هذا بعیر تظعنه المرأة
... الاظعان همزه نک کسری و ظانک کسری و تشدیدیله ... الظعون ...
... الظعون طانک فتحی و عینک ضمی و مدیله ... الظعان ...
... الظن طانک فتحی و نونک تشدیدیله ... الظنین
... الظنة ظانک کسری و نونک تشدیدیله تهمت ... الظنین
ظانک فتحی و نونک کسری و مدیله متهم اولان کمسنه ...
الاظنان همزه نک کسری و ظانک کسری و تشدیدیله ... بمعناه یقال اظنه و اظنه اذا اتهمه

طمن

طنن

طعن

طعن

ونه حديث ابن سيرين لم يكن علي ينطي في قتل عثمان رضه وهو يفتعل من النطي فادغم. النطي فتحتيله ونونك كسري وتشديديله
بو معناده ظن قوللنلمادر بو نونك اصلي نطين ايدي نونك تكريري يايه قلب اولنوب نطي اولدي. المظنة ميمك فتحي وظانك كسريله شول موضعدركه
بو نسنه نك انده اولمسي ظن اولنه. المظان ميمك فتحي ونونك تشديديله جمعيدر يقال موضع مظنة لفلان اي معلمه. الدين الظنون دالك فتحي وبانك
سكوني وظانك فتحي ونونك ضمهيله شول بورجدركه الاجق كمسنه نك حالي معلوم اولميه اداي دين ايدرمي ياترمي بلنميه بركمان اولان كمسنه يه دخي
ديرلر ايا سوء ظن اوزره اولان وظنون شول قيويه دخي ديركه صويي وارميدر يوقميدر بلنميه وبعضلر ايتديكه ظنون صويي آز اولان قيويه

فصل العين

العبن فتحتيله ونونك تشديديله قربوز اولن نسنه كركس معناسنه وجمل عبن قربوز اولان دوه معناسنه. العبنى فتحتيله ونونك تشديديله والفك قصريله ذكر اولنان معناده دركه فعلي وزننده در ياديده الحاقيه در وقف اولنديغي وصل اولنسه منون قلنور. العبناة فتحتيله ونونك تشديديله مؤنثيدر. العبنيات ذكر مربور اوزره والفي يايه قلب الحاقيله جمعيدر قربوز كركسلر معناسنه. العثان عينك ضمي ونا مثلثه نك تخفيفيله توتون كه دخان كبي دونه معناسنه. العواثن عينك فتحي ونا مثلثه نك كسريله جمعيدر دواخن دخانك جمعي اولديغي كبي كلام عربده بونلردن غيري نظيري يوقدر. العثون ضمتيله اوزكي توتونمك يقال عثنت النار تعثن عثونا من الباب الاول. التعثين الكريم برنسنه يي توتونلمك تقول عثنت ثوبي بالبخور تعثينا. العثنون عينك ونونك ضمي وما بينده ثانك سكونيله شول قللر دركه جكه التنده اوله. العثانين عينك فتحي ونونك كسريله ومديله جمعيدر يقال بعير ذو عثانين كما قالوا المرفوع الراس عثاري وعثنون المطر يغمورك اولي وعثنون الريح كذلك اولي ابو زيد ايتدي عثانين شول يغموره ديركه بلوطدن يره اينه اوله سبل كبي كه سبل فتحتيله بركه كوكدن يره اينن اولان يغموره ديرلر وعثانينك واحدي عثنوندر ديدي كه مرور ايتدي. العجين عينك فتحي وجيمك كسريله ومديله خمير معروف در. العجن عينك فتحي وجيمك سكونيله خمير يوغورمق. الاعتجان همزه نك وتانك كسريله بعناه يقال عجنت المراة تعجن عجنا من الباب الثالث واعتجنت اذا اتخذت عجينا وعجين بايه الكون بره اوه معروفدر ديرلر يقال عجنت الناقة ايضا اذا ضربت الارض بيديها في سيرها وهي عاجن وعجن بر اولان كمنه اياغ اوزره قالقدقده الكون بر طيانوب يقال عجن الرجل اذا انهض معتمدا على الارض من الكبر. العجن فتحتيله يقال عجنت الناقة عجنا من الباب الرابع اذا وعجن كذلك شول دوه ديرلركه ناقه نك فرجيله دبري اراسنده عارض اولور وكاه اولور فرجيله دبري بر اوله. العجنة عينك فتحي وجيمك كسريله سمين ناقه. العجناء عينك فتحي وجيمك سكوني والفك مديله بعناه يقال هي ناقة عجنة وعجناء شول ناقه يه دخي ديرلركه فرجيله دبري اراسنده عجن مرضي عارض اوله دو يجي الان مرور اتدي. العجين عينك فتحي وجيمك كسريله سمز اولان دوه يقال بعير عجين يكثر ومكثر اتي صو اولان دوه. العجان عينك كسريله حايه ايله دبر حلقه سنك مابيني. العجان عينك فتحي وجيمك تشديديله احمق معناسنه. دخي العلجن عينك فتحي وجيمك ولامك مابينده سكونيله احمق اولان عورت لام زايده در. العجاهن عينك ضمي وهانك كسريله خدمتكار واشجي طباخ معناسنه. العجاهنة عينك ضمي وهانك كسريله جمعي اشجيلر معناسنه. العجاهنة عينك ضمي وهانك كذلك كسريله مونثي. التعجهن فتحتيله وهانك ضميله خدمت وملازمت ايتمك.

العدن عينك فتحي ودالك سكونيله بر يرده وطن طوتمق تقول عدنت البلد اذا توطنته بو معنادن دوه برين اوكربوب اندن ايرلمامغه دخي ديرلر يقال عدنت الابل بمكان كذا اذا لزمته فلم تبرح وجنات عدن ديدكلري بو معنادن ماخوذدر اي جنات اقامة. المعدن ميمك فتحي ودالك كسريله شول يره دركه اندن التون وكومش وساير نسنه لر اخراج ايدرلر بونلره معدن ديدكلري خلق يازده قيشده انده مقيم اولدقلري ايچوندر وعدن توطن معناسنه وهر نسنه نك موضعنه معدن ديرلر. العادن شول ناقه دركه مرعاسنده مقيم اوله. العدن فتحتيله بر شهر اسميدر. عدان دريا كناري ساحل بحر معناسنه. العيدان عينك فتحي ويانك سكونيله اوزون واخرما اغاجلري طوال معناسنه كه بابده ذكر اولنمشدر. عدنان عينك فتحي ودالك سكونيله معدك باباسيدر ومعد بر كمسنه نك اسميدركه عرب طايفه سي جمله اونك اولادي ديرلر. العدينة عينك فتحي ودالك كسري ومديله شول دري پاره سنه ديرلر. العداين عينك فتحي ويانك كسريله جمعي ذكر اولنان دري پاره لري معناسنه. المعدن ميمك ضمي ودالك فتحي وتشديديله جماعت متفرقه.

العرين عينك كسري ورانك سكوني ونونك كسري وتشديديله. العرانين عينك فتحي ونونك كسريله ومديله قومك اولولري سادة القوم معناسنه وعرنين الانف بورنك ايكي قاشي بولشوغي يركه آلتيده اولان جانبي دركه قرت شم اندن در. شم العرانين بو دخي بورني يوكسك اولان كمسنه لر كه اولولر ديمكدر يقال هم شم العرانين. العرانية عينك ضمي ورانك تخفيفيله صويك موجدن يوقاريده قالقان. العران عينك كسريله شول ايپ دركه دوه نك بوروننه تكيدن والعران البكرة شول اغاجدركه بكرك ايكي باشنه اولان. وعران سماده دخي ديرلر وبعدادده دخي ديرلر. العرن عينك فتحي ورانك سكونيله ذكر اولنان اغاجه بورني ديكمك تقول عرنت البكر.

من الباب الاول. المعرن ميمك ضمي ورانك فتحي وتشديديله شول كونه دركه دموكي اكا نحلمش اوله. العارنة رانك كسريله ارواغ اولن.
عارنة اي بعيدة. العرن فتحتيله شول مرضدركه طوارك ايلكندن بوقرداده جانبندن واقع اولور جراحتدر ويا دقلر اولور يقال عرن
من الباب الرابع وعرن دخي دركه بو بيننه عارض اولور بر مرضدركه اغاج قاشيمه دن حاصل اولور وكاه اولور اغاجك دبنه چكوب متصل اولاغاجم
عرينة عينك ضمي ورانك فتحي ويانك سكونيله بر قبيله نك اسميدركه انلردن برجماعت مرتد اولمغين رسول اكرم صلى الله عليه وسلم مرتد اولنلر
العرين عينك فتحي ورانك كسريله ومديله ارسلان ياتاغي ماوي الاسد معناسنه. العرينة عينك فتحي ورانك كسريله ومديله بعناه يقال ليث عرينة
غابه وغابه غيضه معنا ايله بوكه ديولر مثل معناسنه وعرين اصل معناجماعت شجردر وبعضلر ايتديكه عرين اته ديولر لحم معناسنه.
العرنة عينك كسري ورانك سكونيله شول كوكدركه. عرنه عينك ضمي ورانك فتحي ويانك سكونيله برجملنك اسميدر.
وبو مقامده صاحب صحاح عرنه افناده مادي طاقتي ديمكله غلط ايدي وعرنه طرح اغاجندن دخي ديرلر.
بعضلر اولوسماق اغاجيدر ديمش. عرنان عينك كسري ورانك سكونيله جنابتنام موضعدر وادي القرى قرينده بر طاغك علي.
برموضعك اسميدر وعرنان بومعروف قريه دركه عرنه ايله دباغت اولنور وعرنه سماق اغاجيدر.
العرنة عينك ضمي ورانك سكونيله عرنين ديكله معروف. العربون عينك فتحي وبانك فتحي ومديله بعناه. العربان
عينك وبانك ضمي ورانك مابينده سكونيله عامه اكا بون ديولر. عرن الابل قبيله ذكر اولنديغي ايصا بو ذكر اولنان معناده. العرتن على وزن جعفر بر اوتدركه انوكله دباغت اولنور. عرتنيان عينك ضمي ورانك فتحي وتانك ضمي ونونك كسريله. العرقن ميمك ضمي وعينك وتانك تشديديله. العرجون عينك وجيمك ضمي وما بينده رانك سكونيله خرمانك عرجوني. العراهن عينك ضمي وهانك كسريله. العرجنة على وزن العرجنة ذكر اولنان عرجونه.

العشن فتحتيله طواديوي علف هضم اولوب سمز اولمق يقال عشنت الابل عشنا من الباب الرابع اذا سمنت. العشن فتحتيله اعصم اولان صيان. العشن عينك فتحي وشينك كسريله. التعشين تفعيل وزنده. الاعشان همزه نك وتانك كسريله. العشانة عينك ضمي وشينك تخفيفيله. العشوزن عينك فتحي وشينك فتحي وواوك سكوني وزانك فتحيله. ابو عشانة.

العطن عينك فتحي وطانك سكونيله بركه اولوب قرمزه اولنمق. اعطنت الجلد اعطنه من الباب الثالث اذا اخرته. العطن فتحتيله. الاعطان همزه نك وتانك كسريله. يقال عطن الابل عطنا من الباب الرابع اذا. العطن عينك فتحي وطانك كسريله. المعاطن ميمك فتحي وطانك كسريله. يقال فلان واسع العطن والبلد اذا كان واسع الذراع. الانعطان همزه نك وعينك كسريله. المعطن ميمك فتحي وطانك كسريله. العطون فتحتيله دوه صويه قانوب چوكمك يقال عطنت الابل من الباب الاول والثاني.

العاطنة لامك كسريله جمعى ذكر اولنان دوه لر معناسنه الاعطان همزه نك كسريله دوه يى عطنده چوكرتمك تقول اعطنتها انا واعطان قومك دوه لرى
عطنه چوقمق معناسنه دخى كلور يقال اعطن القوم اذا عطنت ابلهم واعطان دوه يى صو ايچديروب كچى نسود و عطننه ايلتوب و صو ايچمه ينتظر ايلمك
دخى ديرلر يقال اعطن الرجل بعيره وذلك اذا لم يشرب فرده الى العطن ينتظر به العفونة ضمتيله چورومك عفن فتحتيله يقال عفن الحبل
عفنا وعفونة من الباب الرابع اذا بلى من الماء العفن عينك فتحى وفانك كسريله ايله چوروين نسنه العكنة عينك ضمى وكافك سكونيله
[illegible] العكن فتحتيله [illegible] العكنان فتحاتيله
[illegible] العلانية عينك فتحى [illegible]
تخفيفيله آشكاره اولمق يقال علن الامر يعلن علونا من الباب الاول العلن فتحتيله عيننا يقال علن الامر يعلن من الباب الرابع وبوبابدن
روايتى در الاعلان همزه نك كسريله آشكاره قيلمق تقول اعلنته اذا اظهرته العلان عينك كسريله [illegible] آشكاره [illegible] المعالنة
ولامك فتحيله بمعناه العلنة عينك ضمى [illegible] علوان الكتاب عينك فتحى ولامك سكونيله [illegible]
عنوان الكتاب معناسنه علونة [illegible] العلجن [illegible]
[illegible] عمان [illegible] الاعمان [illegible] العنن [illegible] العنين [illegible] التعنين [illegible] العنة [illegible]

[illegible]

عفن
عكن
علن
عمن
عنن
عون
عهن
عين

برنسنه‌نك جزلوسنه دیرلر و عین الشیء برنسنه‌نك نفسنه دخی دیرلر یقال هو هو عینا وهو هو بعینه ویقال لا اخذ الا درهمی بعینه وفی المثل [illegible]
عینه قراده یعنی [illegible] عینه نظر [illegible] مشابهه‌سنی [illegible] کورمکدر و بعد عین بعد معاینه معناسنه کلور [illegible]
لا اطلب اثرا بعد عین ای بعد معاینة و عین احد معناسنه‌در کلور یقال ما بها عین ای احد و عین ناسدن بر جماعت معناسنه‌در کلور یقال بلد قلیل
العین ای قلیل الناس و عین قبله عراقك صاغ جانبنه دخی دیرلر یقال نشأت السحابة من قبل العین ای من جانب الیمین و عین علی الدوام [illegible]
دخی دیرلر و اول عین ابتدا معناسنه دخی کلور یقال لقیته اول عین ای اول شیء [illegible] قبل کل شیء معناسنه‌در [illegible]
تامل اولنه و اسود العین بر طاغك علمیدر و رأس عین بر شهرك اسمیدر و ترازونك بر جانبنه مایل اولسنه دخی عین دیرلر یقال فی المیزان عین
اذا لم یکن سویا و اما ترازو کفه‌سنه عین اطلاقی اولنمز [illegible] مهذب الاسماده تصریح اولنمشدر و بین الناس مشهوردر [illegible]
[illegible] و قاموسده مصحح اولان عدم استوا معناسیدر فقط و عین هیئت و منظره دخی دیرلر کما قال الحجاج للحسن لعینك اکبر من امدك
یعنی منظرك اکبر [illegible] و عین حروف مقطعه‌دن بر نسنه دخی دیرلر و عبد عین شول کیمسه دیرلر که نظر [illegible] عبودیت اظهار ایده و غایب
اولدقده [illegible] یقال هو عبد عین ای هو کالعبد مادمت تراه فاذا غبت فلا فانت علی عینی [illegible]
قال الله تعالی ولتصنع علی عینی و عین [illegible] دایره دخی دیرلر [illegible] یقال بالجلد عین و هی دوائر دقیقة [illegible]
عیب فیه التعیین تفعیل وزننده ذکر اولنان دایره‌لی اولمق تعین الجلد و تعیین [illegible] دخی دیرلر [illegible]
علی الشیء اذا [illegible] بعینه العین عینك فتحی و یانك کسری و تشدیدیله [illegible] یقال لسقاء متعین اذا کان فیه دوائر المعین میمك فتحی [illegible]
[illegible] المعیون میمك فتحی و یانك ضمی [illegible] یقال ماء معین و معیون و معین و عیون [illegible]
یقال عنت الرجل فهو معین علی النقص و معیون علی التمام العینان [illegible] یقال [illegible] الدمع والماء عینانا اذا سال العاین یانك کسریله
[illegible] اولان صو سایل معناسنه و عاین [illegible] دخی دیرلر تقول عنت الرجل اذا اصبته بعینك و عاین احد معناسنه دخی کلور یقال
ما بها عاین ای احد التعیین [illegible] برقاچ نسنه‌نك ایچنده برین تخصیص ایتمك و تعیین قربه‌نك ایچنه صو دوکمکه دخی دیرلر [illegible]
[illegible] تقول عینت القربة اذا صببت فیها ماء [illegible] و تعیین [illegible] دخی دیرلر تقول عینت فلانا اذا [illegible]
[illegible] ابناء عیان عینك کسری و تحتیه ایکی خط [illegible]
[illegible] ابناء عیان دیرلر و قاموسده [illegible] ابناء عیان ایکی خط [illegible]
[illegible] العین عینك کسری و [illegible] جمعی ذکر اولنان [illegible]
[illegible] و عین عینك [illegible] جمعی کلور کوزی بیوك [illegible]
[illegible] عین دیرلر العاینة یانك کسریله ظاهر اولان شیء تقول لقیته اول عاینة [illegible] ای قبل کل شیء و عاینة مال و منال دخی دیرلر
یقال العاینة بنی فلان لاموالهم و رعیانهم و رعیان رانك ضمیله چوبانلر معناسنه‌در العین [illegible] جماعت یقال جاء فلان فی عین [illegible]
الاعین همزه‌نك و یانك فتحیله کوزی واسع اولان کیمسه یقال اعین اذا کان واسع العین و اعین [illegible] دخی دیرلر العیناء عینك فتحی
و یانك سکونیله و الفك مدیله مؤنثی العینة عینك کسری [illegible] و عینه [illegible] دیرلر یقال هذا ثوب عینة اذا کان [illegible]
[illegible] الاعتیان همزه‌نك و تانك کسریله [illegible] یقال اعتان الرجل اذا اشتری بنسیئة و اعتیان [illegible]
دخی دیرلر یقال اعتان الشیء اذا اخذ عینه و خیاره و اعتیان بر جماعته کوزجی و قراول اولمغه دیرلر یقال اعتان لنا فلان اذا صار ربیئة
[illegible] دیرلر و اعتیان [illegible] دخی دیرلر یقال اذهب فاعتن لنا منزلا [illegible]
[illegible] العیانة عینك کسریله [illegible] یقال عان علینا فلان یعین عیانة اذا صار لهم [illegible]
فصل الغین ۞ الغبن غینك فتحی و بانك سکونیله [illegible] تقول غبنته فی البیع [illegible]
و غبن [illegible] دخی دیرلر [illegible] تقول غبنت الثوب والطعام الغبن تحتیله [illegible]
[illegible]
[illegible] الغبانة غینك فتحی و بانك تخفیفیله [illegible] الغبینة غینك فتحی و بانك کسریله [illegible]
[illegible] التغابن تانك فتحی و بانك ضمیله [illegible] بعض بعضنه غبن ایتمك بو سببدن قیامت کوننه یوم التغابن دیرلر زیرا اهل جنت [illegible]

[illegible] المغابن میمك فتحی و بانك کسریله [illegible]
[illegible] موجود [illegible] قولتق و قولتغه شبیه اولان یرلر که الاغدیدان همزه‌نك [illegible] قیل [illegible] کمالی بولمق یقال اغدودن
الشعر اذا طال و تم و اغدیدان [illegible] زیاده [illegible] دخی دیرلر [illegible] سیاهه مایل اوله یقال اغدودن النبت اذا اخضر
حتی یضرب الی السواد من شدة ریه المغدانی میمك ضمی و دالك تخفیفی و یانك تشدیدیله تازه اولان [illegible] یقال شاب مغدانی [illegible]
غین و صاد معجمتین ایله تازه و تر اولان نسنه الغدن فتحتین [illegible] غدان غینك ضمی و دالك تخفیفیله [illegible]
الغرن غینك کسری و یانك فتحی [illegible]
[illegible] الغسن غینك ضمی [illegible] صاچ [illegible]
[illegible] الغسنة غینك ضمی [illegible] صاچ معناسنه الغسان کذلك [illegible]
[illegible] الغیسان غینك فتحی و یانك سکونیله [illegible]
[illegible] غسان غینك فتحی و سینك تشدیدیله بر صو [illegible] اسمیدر [illegible]
[illegible] و بنو جفنه [illegible] الغصن غینك [illegible]
و صادك سکونیله اغاج بوداغی الاغصان همزه‌نك فتحیله جمعی [illegible] الغصون [illegible] جمعی الغصنة [illegible]
جمعی [illegible] الغصن غینك فتحی و صادك سکونیله قطع معناسنه تقول غصنته اذا قطعته ابو الغصن غینك ضمی و صادك [illegible]
[illegible] الغضن غینك فتحی و ضاد معجمه‌نك سکونیله حبس ایتمك تقول غضنت الرجل اذا حبسته و یقال ما غضنك عنا [illegible]
الاغضان همزه‌نك کسریله [illegible] دایم اولمق یقال اغضنت السماء اذا دام مطرها و غضن [illegible] دخی دیرلر
الغضن [illegible] الغضون [illegible] جمعی [illegible] و غضان العین [illegible] التغضین [illegible]
[illegible] یقال غضنه فتغضن [illegible] المغاضنة
[illegible] الغضنة [illegible]
[illegible]
الغمن غینك فتحی و میمك سکونیله [illegible] تقول غمنت الجلد اغمنه من الباب الاول اذا غممته [illegible] الغمین غینك
[illegible]
الغنة غینك ضمی و نونك تشدیدیله کوکوزدن [illegible] صوته دیرلر الاغن همزه‌نك [illegible]
[illegible] دخی دیرلر یقال واد اغن اذا کان کثیر العشب [illegible]
[illegible] الغناء غینك فتحی و نونك [illegible]
[illegible] الاغنان [illegible]
[illegible] المغن میمك ضمی و غینك کسریله [illegible]
[illegible] الغین غینك فتحی و یانك سکونیله بلوت [illegible]
[illegible] و غین حروف مقطعه‌دن
[illegible] الاغانة [illegible] یقال اغان الغین السماء اذا [illegible]
[illegible] الغینة غینك کسری [illegible]
[illegible] الغیناء [illegible]
[illegible] الاغیان [illegible] الغینة [illegible]
[illegible]
فصل الفاء ۞ الفتنة فانك کسری و تانك سکونیله [illegible]
[illegible] المفتون میمك فتحی [illegible] ان الذین فتنوا المؤمنین والمؤمنات [illegible]

پس بو مصدر اولور مفعول صیغه‌سی اوزره معقول و مجلود گبی قال الله تعالی بأیکم المفتون بعضلر تبیان بأیکم قولنده باء زائده در وکوفی باء زائده
زائده اولور دیدیکی اکیم مبتدا مفتون خبری در مفتون مفعول اولمق اوزره و مازنی ایتدی مفتون مبتدا ما قبلی خبری در و با الصاقیه در
اولور مفتون مصدر اولمق اوزره کقولهم لیس له معقول وعلیه ایمانهم نوکلک وأما آخرلر الاولی ان الظرف الفتان فانک ضمی و تانک تشدیدیله
فتنه‌جی صانعی معناسنه و فتان شیطان معناسنه دخی کلور وفی الحدیث المؤمن اخو المؤمن یسعهما الماء والشجر ویتعاونان علی الفتان فانک فتحی و تخفیفیله
اولور دوایه خطر فتان مفرد اولور و ضمه اوله نقطه فتان مفرد اولور و ضمه اوله نقطه اولور دینیلر شیاطینه فی الفتنة بوی بر بیره یادرم اولور
الفتن فانک فتحی و تانک سکونیله تجمع احراق معناسنه خلیل روایتی اوزره قال الله تعالی یوم هم علی النار یفتنون وعادة فتح جوهری بودر
متصل یاقلمسه ظاهر بودکه منفصل گرکدر و فتن عشق ایدی کند و به عاشق قلمق دخی دیرلر یقال فتنة المرأة اذا ولهته الافتان همزه‌نک
کسریله بمعناه واصمعی افتانک عاشق قلمق معناسنه کلدیکن انکار ایتدی و افتان اضلال معناسنه ده کلور علی ما یجی و فتن افتنه ابو شمر بکره دخی یرایلاد
فتن فهو مفتون علی البناء للمجهول اذا اصابته فتنة فذهب ماله او عقله و ضامن معناسنه ده کلور المفتون ضمیله کذلک ضامن معناسنه قال الراجز
وفتناک فتونا وفتونا افتنان معناسنه ده کلور یتعدی ولا یتعدی الفاتن فانک کسریله افته اوغرامش کمسنه یقال قلب فاتن ای فتن وفاتن طریده
حصنون اوزره حره به دخی دیرلر مضل معناسنه فی آیتی اهل حجاز ما انتم علیه بفاتنین دیرلر و اهل نجد بمفتنین دیرلر افتنت در اهدایدر اصلات
الفتین فانک فتحی و تانک کسریله و متر یایلمش اولمش قنبه یقال درع فتین ای خضة محرقة و فتین قوم طائفه اولان بر دخی دیرلر طاشلق یابنی
کبی اولور غیر اوتی و بو مقامده صاحب قاموس فتین ایضا حرة یعنی سیوری دیدیکی غلط اولدوغی ظاهر اولور که باکم حره یه حاء مهمله ایله حره
صاحبی جمیله حصولی جوهری بک کان مجاز با محرقة دیدیکی قرینه واضحه در الافتان همزه‌نک و تانک کسریله بر کمسنه یه فتنه ارشمک یقال افتن الرجل
اذا اصابته فتنة التفتین علی وزن التکریم بر کمسنه یی فتنه و بلایه اوغراتمق یقال فتنه تفتینا المفتن میمک ضمی و تانک فتحی و تشدیدیله فتنه یه
اوغرامش کمسنه مفتون معناسنه الفتان فانک کسریله شول ایکی دیدکم پاره اوزنده اولور لر عشار رجل معناسنه و بو مقامده صاحب ایضاحی بالکسر
خلاف اوبوست که دربای کسنه دیدیکی غلط اولدوغی ظاهر اولور که باکم حاء مهمله ایله اولان رحل کذلک جمیله تقییم اتمشدر الفتین علی ذیرجه
منزله بوکلری اوت که طیب لیس فتنه معروف فدر فدن فتحتین قصر سرای معناسنه الفدان فانک فتحی و دالک تشدیدیله حیثیت آلتی که جمیعیله قوم موم
بر فدان فعال وزنی اوزره اولور الفدادین فانک فتحی و دالک تخفیفی و ثانینک کسری و مدیله الفرن فانک فتحی و رانک سکونیله اتمک پشورد کلری بوکو
معروف فندر الفرنی فانک ضمی و رانک سکونیله و یانک تشدیدیله شول قالون اتمکدر که فرونده پشر الفرنة و زن زبور اوزره مؤنثی در فی کلام العرب هی
کالغرنیة الحمراء فرتنی فانک و تانک فتحی و رانک سکونی و لفک قصریله بر عورتک اسمیدر و عرب طیبونه فرواله فرتنی دیرلر و فرتنی که کوب بر قحبه
پرده ده کرابن حازم زهیر بن دوب لعد وفی انه حاضرة قلتیسکه ذهیر بن بو دیمی هزار پرده دیو لقب و ضع اتمشدر الفرجون فانک
کسری و رانک سکونی و جیمک فتحیله قشو دیدکلری دمیر که انوکلات فاشیله الفرجنة علی وزن الدحرجة قاشیمق تقول فرجنت الدابة اذا
حسنتها و حسن ها و سین مهمله اولمق ادو قسن کلشقه دیرلر الفرسن فانک کسری و رانک ما بینده سکونیله دوه نک ایاغی که آتک طرنغی
مثابه سنده در و کاه اولوردیون ایاغی ایچون استعاره اولنور روایت ابن السکیت ایتدی فرسن ده نون زائده در دیرا پرسن ماخوذ در فاقعه
مفعلون نته کم مرور اتمشدر فرعون فانک کسری و عینک فتحی و واوک سکونیله ولید بن مصعب نام کمسنه‌نک لقبیدر که ملک مصر اولمشدر هر متمرد
اولکو ضلالته اوزره اولانه فرعون دیرلر الفطنة فانک کسری و طاء مهمله‌نک سکونیله فهم معناسنه در الفطانة فانک فتحی و طانک تخفیفیله
بمعناه ایضا تقول فطنت للشیء فطنة و فطانة و فطانیة من الباب الاول و فطنت من الباب الرابع المفاطنة میمک ضمی و طانک فتحیله فهم ایله
التفکن فتحتیله وکافک ضمی و تشدیدیله فرحلنمق اولان نسنه یه نادم اولمق الفن فانک فتحی و نونک تشدیدیله نوع معناسنه در الفنون ضمتیله جمعی انواع
معناسنه و فن سوزه دخی دیرلر تقول فنت الابل اذا طردتها الافانین همزه‌نک فتحی و نونک کسری و مدیله اسالیب معناسنه در و اسالیب جمیع
کلماته دیرلر و افانین اغاج بوداقلری معناسنه ده کلور افنانک جمعی در علی ما یجی و المتفنن میمک ضمی و نونک کسری و تشدیدیله ذو فنون
معناسنه در الافتنان همزه‌نک و تانک کسریله بر کمسنه حدیثنده یا خطبه سنده اجناس کلام و طرق مختلفه ایراد اتمک یقال افتن الرجل فی حدیثه
او فی خطبته اذا جاء بالافانین و هو مثل الاشتقاق و اشتقاق صاغه و صولنه کلامی سوق اتمکدر الفنن فتحتیله اغاج بوداغی الافنان همزه‌نک
فتحیله اغاج بوداقلری معناسنه الفناء فانک فتحی و نونک تشدیدی و الفک مدیله شول اغاج که منعقد بوداقلری اوله الفنو فانک فتحی و نونک سکونی
مدیله بمعناها علی غیر القیاس التفنین علی وزن التکریم بر نسنه یی قاتمه قرمه تخلیط معناسنه یقال ثوب فیه تفنین اذا کان فیه طرایق لیس من جنسه

المفن میمک کسری و فانک فتحیله شول کمسنه در که انواع عجایب نسنه‌لر صادر اوله یقال رجل مفن ای یأتی بالعجایب المفنة میمک کسری و فانک کوکلی فتحیله
مؤنثی یقال امرأة مفنة الفنا فانک فتحی و نونک تشدیدیله حمار وحشی که سکره دکی انواع نحیلکه اوزره سکرده فلان فانک ضمی و لامک تخفیفیله شخص
اولان کمسنه‌نک اسمندن کنایت در غالب بودر که اسم خاصدن عبارت اوله یا فل فانک ضمی و لامک ضمی اوزره مبنیدر بو ایه مخصوص اخرینه و لامک
و نونک ضمی علی وجه الترخیم دکلدر و اگر وجه الترخیم دکیلسه یا فلا دیرلر کی الغد و ندامک عرینده دخی کلمشدر ضرورت شعردن اوتری و فلان
انانک غیرندن کنایت اولنمز قیم الغلام استعمال اولنمز عامه نسخ صحاح‌ده واقع اولان ترتیب بودر لکن مقتضای ترتیب حروف تهجی بو ایدیکه
فلن فنن دن مقدم اوله الفیلکون فانک و لامک فتحی و یانک ما بینده سکونیله حصیر اوتی که اکا بوری دخی دیرلر و بونک وزنی فیعلول در الفینات
فانک فتحی و یانک سکونیله ساعت معناسنه در الفینة فانک فتحی و یانک سکونیله ساعت معناسنه در الفینة فانک فتحی و یانک سکونیله و کذلک ساعت معناسنه فی کلام
یقال لقیته الفینة بعد الفینة ای الحین بعد الحین و اگر در لسکالف لام حذف ایدوب لقیته فینة دیرسن نته کم عربلر که لقیته ندری و فی ندری
دیرلر و ندری کوندر ادسندن دیکدر بین الایام معناسنه الفینان فانک فتحی و یانک سکونیله صاحب خوب اوزون اولان کمسنه یقال رجل
اذا کان حسن الشعر طویله و هو فعلان فصل القاف القبون ضمتیله کتمک تقول قبن فی الارض قبونا اسم الکتاب اذا ذهب حاد
قبان قافک فتحی و بانک تشدیدیله شول ایاقلی چوپدن بودکه لسان فارسیدن غریشی دیرلر بس بعضلر بو فعال وزنی اوزره در دیدیلر لکن
وجه فعلان وزنی اوزره اولمقدر نته کم بابنده مرور اتمشدر العبان قافک فتحی و بانک تشدیدیله اروقطاس معناسنه معرب در و قبان ایسی
معناسنه ده کلور یقال فلان قبان علی فلان ای امین علیه الاقبان همزه‌نک و تانک کسریله دیوشرلک انقباض معناسنه یقال اقبان اذا انقبض
شل الکباب العتانه قافک فتحی و تانک تخفیفیله طعامی ازیک یقال قتن الرجل یقتن قتانة من الباب الخامس اذا صار قلیل الطعام القتین
قافک فتحی و تانک کسریله و مدیله مؤنثی التحرنة علی وزن الدحرجة بر کمسنه یا بره دوشرمک یقال ضربه فتحرنه اذا صرعه التحرن تفعل وزنیله
کذلک دوشمک ابن الاعرابی روایتی اوزره یقال ضربه حتی تحرن ای حتی وقع و نظر ایتدی تحرنه بویک عصایه دیرلر القرن قافک فتحی و رانک سکونیله
بوینوز و غیرک بوینوزی و قرن بر بلوک صاحب دخی دیرلر و بو نوع ابو سعید انک روم حقنده ذات القرون دیدیکی اصمعی ایتدی قرونند مراد
صاچ بلوکلری در دیرا طایفه روم صاچلرین اوزاد و لر ضلع ایچنده اوکله بیلیلرمز و بو جهتدن للرجل قرنان دیرلر صغیرتان معناسنه
کدا ایکی بلوک صاچ دیمک اولور ذو القرنین قافک و نونک فتحی و رانک سکونیله اسکندر رومینک لقبیدر و منذر بن ماء السماء یه ذو القرنین دیرلر
بانسنک ایکی جانبنده اورولمش صاچلری اولدوغیچون و قرن کوچک جانبنه دخی دیرلر صغیر معناسنه و قرن بر کرده دیکله دخی دیرلر اصلی القرن
معناسنه یقال اصلبنا القرن قرنا و قرنین ای عرقنا و قرن سکسن ییله دخی دیرلر و بعضلر ایتدی اوتوز ییله دیرلر و قرن یلسم برابر اولنی
دخی دیرلر تقول هو علی قرنه ای علی سنه و قرن بو زمان اهلی دخی دیرلر و قرن نسل طایفه‌سندن بعضلر قرنه جنده اولان شینه دخی دیرلر که
دیا اولان کمسنه‌نک دیر لکی کبی در و اصمعی ایتدی شرعه بر قاج کمسنه بر جاریه‌نک قرنی خصوصنده رافعه اولدقلرینی ایتدی اگر قرنها ادو ده وجه
صنده یره نیتشی شرعیت در و اگر تیخو سه عیب کلاه قرین حقه قبه سنکه دخی دیرلر و قرن ماشنک بر جانبنه دخی دیرلر بعضلر ایتدی ذو القرنین
ذو القرنین دیدکلری نیه باعث بودر که قوم سنه حق تعالی دعوت ایتدکده باشنک ایکی جانبنه ضرب اتمشلردر و قرنان شول ایله دکه قبونکه ایکی
جانبنه بیاضی اوزره در و قرن اغاج قومرلوناکه اول اغاجک اصلی در و قرن الشمس کونشک طلوع ایدرکن ابتدا ظهور ایدن یری در و قرن ایکی
دوه یی برابیره جمع اتمکه دخی دیرلر تقول قرنت البعیر قرنها قرنا من الباب الاول اذا جمعتهما فی حبل واحد و قرن بو نسنه یی بر نسنه یه وصل اتمکه
دخی دیرلر تقول قرنت الشیء اذا وصلته و قرنه اقدکا یاقلرینی بضم غی بره ادا یا قلرین حمله دخی دیرلر و الکل من الباب الاول القرن تحتیو
اوق قبورنه دیرلر اصمعی ایتدی قرن شول قبوره دکه دیبدن دیکرلر و اوقلری بیلکله بینه ایو اوقلر یا بو برجانبیدر دیکرلر بعضلر اوله یا دو قوری
دیکرلر و قرن کذلک تعلیق واوقه دخی دیرلر و قرن شول ایپه دخی دیرلر که انوکله ایکی دوه یی بر برده جمع ایدرلر روایت ابی الکیت ایتدی قرن شول ایپدر که
آخره ده یه معروف اولور برابیره تعلیلا و قرن بو سوز صحت ده دخی ایمیدر که اول بوک میقاتی در واوایس القرنی بو اوبنا القرن دیو کلرینه باعث
اولور در ان قرنه مصدر ده کلور معروف الحاجبین دن حاجبی قاشلر اولمق معناسنه القرن قافک کسری و رانک سکونیله شجاعتده مثلک اولان
القرن قافک فتحی و رانک سکونیله هر نسنه دکه بر نسنه ده بسود کوچ حمله اولا یقال قرنة الجبل و قرنة النصل و قرنة الرحم لاحد شعبیه القرن
علی وزن التکریم اسیرکرابه ذیرمک تقول قرنت الاسارى فی الحبال شدد للکثرة قال الله تعالی مقرنین فی الاصفاد القران قافک کسریله حملا عمره نکه
ما بینن جمع اتمک تقول قرن بین الحج و العمرة قرانا و قران شول ایپه دخی دیرلر که و قران اوقلره دخی دیرلر که برکمسنه‌نک ایکی اولا دخی

اوله انشعده بیکه اوج بر برینه قریب تعنه دخی دیرلر یقال للقوم اذا تناضلوا اذکروا القران ای الواوبینی سهمین سهمین یعنی هر بر
اوقدا ده کسن اوله دیدکی الاقران همزه نک کسریله کوندکی اوجین قالدرمق [illegible] اولان کمسه یه دیو اقران [illegible] دیرلر
دخی دیرلر الاستقران همزه نک و تانک کسریله بمعناه یقال اقرن الدم فی العرق واستقرن اذا کثر واقرن بر نسنه یه طاقت کتورمک دخی دیرلر یقال
اقرن له وقوی علیه قال الله تعالی وما کنا له مقرنین المقرن میمک ضمی ورانک کسریله شول کمسه یه دیرلر که [illegible] غلبه قیله
ظهر [illegible] ابن السکیت روایتی اوزره القرین قافک و رانک کسری و مد ایله [illegible]
وزن [illegible] ابو بکر [illegible] طلحه [illegible] عثمان بن عبد الله [illegible] جمع [illegible] قرینین دیرلر
وقرین نفس دخی دیرلر [illegible] القرینة قافک فتحی و رانک کسری و مد ایله زوجه معناسنه [illegible] قرینة [illegible] یعنی زوجه سی
[illegible] طاقتی [illegible] القرائن قافک فتحی و یانک کسریله جمعی و قرائن شول [illegible] دیرلر که بو برینه
قرشو اوله و قرینه نفس معناسنه ده کلور القرون قافک فتحی و رانک ضمی و مد ایله کذلک نفس معناسنه در القرونة قافک فتحی و رانک ضمی و مد ایله کذلک نفس
معناسنه یقال اسمحت قرینه و قرینته و قرونته ای ذلت نفسه وتابعته علی الامر و قرون شول ناقه یه دخی دیرلر که [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] قارون علی وزن الکافور [illegible] القارون
علی وزن [illegible] القرنوة قافک فتحی و رانک سکونیله [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] القرنوی قافک فتحی و نونک فتحی و رانک سکونیله [illegible]
[illegible] القرنبی [illegible]
الاقتنان [illegible] القانیة قافک ضمی [illegible]
[illegible] القطن
[illegible] القاطن [illegible] القطان
[illegible] القاطنة [illegible] القطین [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] القطینة قافک فتحی و طانک کسری و مد ایله [illegible]
[illegible] القطان قافک کسری [illegible] القطن [illegible]
[illegible] قطن [illegible] القطنة
قافک کسری و طانک سکونیله [illegible] القطنة قافک فتحی و طانک کسریله
[illegible] قطنه قافک ضمی و طانک سکونیله [illegible]
[illegible] القطن قافک فتحی و طانک سکونیله
[illegible] القطنة [illegible] القطینة قافک کسری و طانک
[illegible] القطانة [illegible] الیقطین [illegible]
[illegible] المقطنة [illegible]
[illegible] التقطین [illegible]
[illegible] قعین قافک ضمی و عینک فتحی و یانک سکونیله [illegible] القعبون قافک فتحی و یانک

[illegible] القفن قافک فتحی و فانک [illegible]
[illegible] القفینة قافک فتحی و فانک کسری و مد ایله [illegible]
[illegible]
[illegible] القفینة [illegible]
[illegible] قفن [illegible]
[illegible]
[illegible] القمن [illegible]
[illegible] القمین قافک فتحی و میمک کسری [illegible] المقمنة [illegible]
[illegible] القمن [illegible]
[illegible] القن قافک کسری و نونک تشدیدیله [illegible]
[illegible] الاقنان [illegible] الاقنة [illegible] القنن قافک ضمی و نونک
[illegible]
[illegible] القنان قافک ضمی و نونک [illegible]
[illegible] القنة [illegible] القنن قافک کسری و نونک فتحیله جمعی [illegible]
[illegible] القنة قافک ضمی [illegible]
[illegible] القنن قافک ضمی و نونک [illegible] القنان قافک ضمی و نونک تشدیدیله
القنان قافک کسری و نونک تخفیفیله [illegible] القناة قافک فتحی و نونک تخفیفیله
کذلک جمعی الاقتنان [illegible]
[illegible]
[illegible] القنقن قافلرک کسری [illegible] القنقن
[illegible] القانق [illegible]
[illegible]
[illegible] القانون علی وزن الکافور [illegible]
[illegible] القوانین قافک فتحی [illegible]
[illegible] القیون [illegible]
القین قافک فتحی و یانک سکونیله [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] بلقین [illegible]
بنو القین [illegible] القین قافک
[illegible] القینان [illegible]
[illegible]
[illegible] الاقتیان [illegible]
[illegible] المقینة [illegible]
التقیین علی وزن التکریم [illegible]
[illegible] التقین [illegible]
[illegible]
[illegible] القینة قافک فتحی و یانک سکونیله [illegible]
[illegible]
القیان قافک کسریله جمعی [illegible]

وناسوده قینده معینه مخصوص طون اتشلردر دایله دکلدر دیمیدر **فصل الكاف** ❊ **الكبن** كافك فتحی وبانك موحده نك سكونیله شول دریدر که قویون
طوداغنه توکوب برواذابن ارلر تقول منه كبنت اله لو اكبنه من باب الثانی اذا كففت حول شفتها وكف بونسنه نك پرواسنی دکمکه دیرلر وكبن
انکه دخی دیرلر تقول كبنت على الشیء اذا عدلت وكبن بونسنه یی غایب قیلمغه دخی دیرلر پس كبن خبء کبی اولور وزنا ومعنا ذی حبن حاد عنه
بونسنه نك کنارینی دکمکه وبونسنه یی غایب قیلمغه دیرلر وكبن یره یاپشمغه دخی دیرلر یقال كبن الظبی اذا لطی بالارض ای لصق وظلمدن دونمکه
ادکمکه دیرلر **الكبن** تحتبنه سکرمك یقال كبن فلان من باب الرابع اذا [illegible] **الكبنة** ضمتینله ونونك تشدیدیله بخیل وکوزی منقبض اولان کمسه **الاكبنان**
همزه نك وبانك کسریله منقبض اولمق یقال اكبان الشیء اذا انقبض **المكبون** میمك فتحی وبانك ضمی وتشدیدیله [illegible] برکاد اولوب غلیظ اولان کمسه
یقال رجل مكبون الاصابع کما یقال شثن الاصابع [illegible] ایلاه برکاد لو غلیظ اولان کمسه ومكبون كبان [illegible] عارض اوله
دوه یه دخی دیرلر **الكبان** كافك ضمی وبانك تخفیفیله بر مرضدر که دوه یه عارض اولور یقال بعیر مكبون **الكتان** كافك فتحی وتانك تشدیدیله معروف
نسنه درکه اتوك ایلکندن بز طوقنور [illegible] **الكتن** فتحتینله کیر وکیج معناسنه [illegible]
ودوه نك طوداغی اوتی یه ده کوکرمکه دخی دیرلر یقال كتنت الجحافل [illegible] **الكتن** كافك
وتانك کسریله شول [illegible] یقال سقاء كتن اذا تلزج [illegible]
[illegible] **الكدن** كافك کسری ودالك سکونیله شول [illegible] **الكودن** كافك ضمی ودالك [illegible]
جمع وكون [illegible] **الكدنة** كافك کسری ودالك سکونیله [illegible] **الكدنة** وزن
مزبور اوزره [illegible] **الكودن** كافك ودالك فتحی وواوك مابینده [illegible] اولان یادکر [illegible]
اولان کمسه [illegible] **الكدانة** [illegible] **الكبدون** كافك کسری ودالك فتحی وواوك سکونیله [illegible]
خرده [illegible] **الكران** كافك کسریله عوده [illegible]
دیرلر [illegible]
کما یجیء [illegible] **الكرون** كافك [illegible] کوتك دیرلر [illegible]
رانك سکونیله [illegible] **الكوذن** كافك [illegible]
الكفن فتحتینله معروفدر **التكفین** میتی کفنله صارمق تقول كفنت المیت تكفینا **الكفن** كافك فتحی وفانك سکونیله [illegible]
یقال كفن یكفن من باب الاول **الكفنة** كافك ضمی وفانك سکونیله [illegible] **الكمون** [illegible]
الكمین كافك فتحی ومیمك کسری [illegible] **الكمونة** كافك فتحی ومیمك ضمی [illegible]
کزلیه [illegible] **الكمن** [illegible] مكتمن فی القلب ای مختف
الكمون كافك فتحی ومیمك ضمی وتشدیدیله معروف اولان تخمدر [illegible] **الكن** كافك کسری ونونك تشدیدیله پرده معناسنه
الاكنان همزه نك فتحیله جمعیدر قال الله تعالى وجعل لكم من الجبال اكنانا **الاكنة** همزه نك فتحی وكافك کسریله پرده لر معناسنه قال الله تعالى وجعلنا على قلوبهم اكنة
الكنان كافك کسریله اكنه نك [illegible] پرده معناسنه **الكن** كافك فتحی ونونك تشدیدیله بونسنه یی صاقلوب [illegible] تقول كننت الشیء من باب الاول اذا سترته
وصنته من الشمس **الاكنان** همزه نك کسریله بونسنه یی نفسده کزلمك تقول اكننت فی نفسی ای اسررته [illegible]
اولسون [illegible] كننت العلم واكننته فهو مكنون ومكن وكننت الجاریة واكننتها فهی مكنونة ومكنة **الكنة** [illegible]
[illegible] **الكنات** كافك ضمیله [illegible] **بنوكنة** [illegible]
برقومك اسمیدر **الكنة** كافك فتحیله [illegible] **الكنائن** [illegible]
كنائن [illegible]
الكنانة كافك فتحی ونونك [illegible] **كنانة** [illegible]
مضر [illegible] **الاكتنان** [illegible]
الاستكنان [illegible] **الكانون** على وزن
الكانون [illegible] **الكانون** [illegible] **كانون الاول** على وزن المزبور وكانون الثانی

على وزن

على وزن المزبور ایضا [illegible] **الكون** كافك فتحی وواوك سكونیله اولمق وكون [illegible]
[illegible] **الاكوان** همزه نك فتحیله جمعیدر **كان** كافك فتحی ونونك [illegible]
وكون حادث معناسنه دخی کلور [illegible]
[illegible]
كان الامر وانا اعرفه منذ كان ای منذ خلق [illegible] قال الله تعالى وكان الله غفورا رحیما
[illegible]
فی الاصل [illegible] **الكینونة** كافك فتحی ویانك سكونی ونونك ضمیله [illegible]
من ذوات الیاء ولم یجیء من الواو [illegible]
[illegible] **لم یكن**
[illegible]
[illegible]
[illegible] **التكوین** [illegible]
[illegible] **لایكون** [illegible]
[illegible] **التكوه** [illegible] **الكنانة** [illegible]
[illegible] **الاكتبان** [illegible] **الكیاة** [illegible]
[illegible] **الاستكانة** [illegible] **المكانة** [illegible]
[illegible] **المكان** [illegible] **التمكن** [illegible]
[illegible]
[illegible] **الكاهن** [illegible]
[illegible] **الكهنة** [illegible] **الكهانة** [illegible]
[illegible] **الكهان** [illegible] **الكهانة** [illegible]
[illegible]
[illegible] **الكاهنان** [illegible] **الكبن** [illegible]
[illegible] **الكین** [illegible]
[illegible] **الكیون** [illegible]
[illegible]
[illegible] **كائن** [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] **الالباء** [illegible]
فصل اللام ❊ **اللبن** فتحتینله [illegible]
[illegible]
اللبنة [illegible] **اللبون** [illegible]
[illegible] **اللبن** [illegible]
[illegible] **اللبن** [illegible]
[illegible] **ابن اللبون**
[illegible]
[illegible] **بنت اللبون** [illegible]
[illegible]
[illegible]
دیرلر **اللبن** [illegible]

یقال لبنه بالعصا یلبنه لبنا من الکنی اذا ضربه بها و لبنه ثلث لبنات ای ضربات و لبنه بصخرة دخی دیرلر تحت طاشه اوردسه الابن بالمد کسر
کمه تقول لبنته فانا لابن اذا سقیته و تقول بنی تلبنی جرانا جرانا ای تسقیهم اللبن و لابن سود صاحبی اولان کمسه یه دیرلر یقال رجل
لابن ای ذو لبن کعنوک تامر ای ذو تمر الالبان همزه نک کسریله ترمک سودی چوق اولمق یقال البن القوم اذا کثر عندهم اللبن و لبان ناقه نک سودی
کلکه دخی دیرلر یقال البنت الناقة اذا نزل لبنها فی ضرعها الملبن میمک ضمی و بانک کسریله شول ناقه دکه ممه سنه سودی کلمش اوله یقال البنت الناقة فهی
ملبن الملبین لامک فتحی و بانک کسریله سود ایله بسلنمش ات ذی بالملبین تشل علیه من العلف فهو ملبون شول کمسنه دخی دیرلر که انی سود او دن [illegible]
اولر یقال قوم ملبونون اذا ظهر منهم سفه یصیبهم من الکلا الاول ما یصیب اصحاب اللبن الملبنة میمک و بانک فتحیله شول اوته دکه انی او للا [illegible]
سود چوق اولور الاستلبان همزه نک و تانک کسریله سود طلب اتمک یقال جاء فلان یستلبن ای یطلب لبنا لعیاله او لضیفانه اللبنة لامک فتحی و بانک
کسریله کرپیج کبی اوکلچه یا بو بایرلر اللبن لامک فتحی و بانک کسریله جمعی کلم ایله کلم کبی اللبنة لامک کسری و بانک سکونیله کذلک کرپیج کبی اوکلچه یا بو بایرلر اللبن
لامک کسری و بانک سکونیله کذلک کرپیج کبی اوکلچه یا بو بایرلر و رایت مزبورده اوزده لبنه ایله لبن کبی و ترجمه اختار صاحب لبنه [illegible]
التلبین علی وزن التکریم کرپیج قالبی و ملبن سود قاینه دخی دیرلر تحلیب معناسنه التلبن تفعل وزنی و بانک ضمی و تشدیدیله بر یرده اکلنمک تمکث معناسنه
الملبن میمک ضمی و بانک فتحی و تشدیدیله فلاتج دیدکلری نسنه که فلاتج فانک و تانک فتحیله بعض نسخه ده لغت نبا بو اوزره قرائت دیرلر
دیشمه که [illegible] دیمک اولور چونکه ابن [illegible] ایدم کبو بو [illegible] اولا اللبان لامک کسریله امک رضاعه کبی دو دو ناو معنا یقال هو اخوه بلبان
ابن الکیت [illegible] هو اخوه بلبان امه دیرلر ذیرا اللبن ایجلن سود دیرلر اللبان لامک فتحی و بانک تخفیفیله کوکنده بتن طوده نجی بیر اللبان لامک ضمی
و بانک تخفیفیله کوکنک دیدکلری نسنه که [illegible] سوند کوند معناسنه و لبانه حاجته دخی دیرلر لبان لامک ضمیله بو طاغک ادی در اللبنی لامک فتحی
و بانک سکونی و النک قصریله براغ در که اقوک عسل کبی لذیذ سودی اولور و کاه اولور دانوکلچه ابو ترسونرلر ملبن بانک و یانک فتحیله بر طاغک اسمیدر
التلبن تفعیله و جیمک ضمی و تشدیدیله بر نسنه یه یلمشمک اولمق تلزج معناسنه و تلجی بر کمسنه بو ثوب چاکه اولمقه دخی دیرلر و تلجی اعاجونده کلی
براقلری جمعیله بدوب و دوکوب چکرکه ایله قاوشدروب دوه یه یدورمک یقال تلجی القوم اذا اخذوا الورق و دقوه و خلطوه بالنوی للابل اللجین
علی وزن التکریم خطمی دیدکلری معروف نسنه نک صوی قوی اولسون دیو دوکک تقول لجنت الخطمی یعنی تلجینا اذا ضربته لینتجن اللجن لامک
و جیمک کسری و متدیله اغاجک بیراغی دوشسون دیو صوه تقع دوشن براقلردر اللجن لامک فتحی و جیمک ضمی و متدیله سیرده تقیل اولان دوه اللجن
ضمتیله سیرده تقیل اولمق لجنت الناقة تلجن لجونا من الکلال ای اذا کانت تقیلة فی السیر اللجین لامک ضمی و جیمک فتحی و یانک سکونیله کموش فضه معناسنه
ضیغه تصغیر اوزره وارد اولمشدر زبرجد و کمیت کبی اللحن لامک فتحی و حانک سکونیله اعرابده خطا قلمق و لحن حسن صوتیله اوازه
قلماغه دخی دیرلر یقال لحن فی قراءته تحزا لعبا لحنا ای اذا طرب فیها و غرد و تعرض بنغمة قلماغه دیرلر اللحون ضمتیله جمعی الالحان همزه نک فتحیله کذلک جمع
و فی الحدیث اقرؤا القران بلحون العرب الالحن همزه نک و فانک فتحیله حسن صوتیله قرائت ایدن کمسنه یقال هو الحن الناس اذا کان احسنهم قراءة و غناء
و لحن بر نسنه یه نیت ایدوب کلام میل اتمک و لحن کلامده خطا اتمکه دخی دیرلر یقال لحن فی کلامه اذا اخطاء و لحن بر کمسنه یه بر سوز سویلیکه دیکر اولان
تهم ایدوب و غیریلری فهم اتمیه تقول لحنت له لحنا لحنا ای ایضا الحن لحنا اذا اقلت له قولا یفهمه عنک و یخفی علی غیره و لحنه هو عنی دیو بیت باید رابعه
فحوی اول سوز سندن فهم ایدی لحن فحوی ای کلامه دخی دیرلر قال الله تعالی و لتعرفنهم فی لحن القول ای فحواه و معناه اللحان لامک فتحی و حانک تشدیدیله
اعرابده خطا قلیجی کمسنه اللحانة وزن مزبور اوزره مبالغه ایله اخطا قلیجی کمسنه اللحین علی وزن السکین خطایه نسبت اتمک تخطیه معناسنه اللحن لامک
و حانک فتحیله فهم و اوزدکی اتمک یقال لحن لحنا من الباب الرابع و فی الحدیث لعل احدکم الحن بحجته ای افطن لها الالحان همزه نک کسریله بر کزلو سوزی
اکلتماق تقول الحنته ایاه الملاحنة میمک ضمی و حانک فتحیله کذلک اکلتمک تقول لاحنت الناس اذا فاطنتهم اللخن لامک و خانک فتحیله بر نسنه نک تحمل
رایحه بغلاق یقال لخن السقاء من الباب الرابع اذا انتن اللخناء لامک فتحی و خانک سکونیله لخن کبی نتن اولان عورت و منه قولهم یا ابن اللخناء
و بعضلر اینی لخنا شول عورته دیرکه سنتلنوب اولا الالخن همزه نک و خانک فتحیله سنتلنو و لخین دجل اللدن لامک فتحی و دالک سکونیله ملایم اولان کوندر
یقال رمح لدن اللدن لامک ضمی و دالک سکونیله جمعی یقال رماح لدن التلدن تفعیله و دالک ضمی و تشدیدیله بر یرده اکلنمک تمکث معناسنه یقال تلدن فلان
اذا تلکأ علیه و تلکو اکلنمکه دیرلر لدن لامک فتحی و دالک ضمی و نونک سکونی اوزره مبنیدر شول یره دکه اول غایت نهایت در و بو ظرف غیر متمکن
عند شابه سنده و بوکا حرف جار دخی من داخل اولور قال الله تعالی من لدنا و سفاق دخی کلیر ما بعدی جر اتمکله و بو نوع لغت
وارد در که لدن در علی ما تر و بری لدن در لامک فتحی و الفک قصریله و بری لدن در لامک فتحی و دالک ضمیله و کاه اولور لدن کلسن عامل قلورلر و لکن علی

مذکر اولسن منصوب قلماغه مخصوص صیدا اللزن لامک فتحی و زانک سکونیله شدت و مضایقه اللزن لامک فتحی و زانک سکونیله مضایقه اوزده اولوب نکه اولن
یقال عیش لزن ای ضیق اللزن فتحتیله خلقی قوی اوزده صیقلک ایچون جمع اولماق برحیثیتکه مزاحم اولوب صیغشمیه لر و هر خصوصده اولان
مزاحمه یا خلافه اولنور اللسان لامک کسریله شول عضودرکه متکلم انونکله اولوردکاه اولور کلامدن عبارت اولور و بو اعتبار ایله مؤنث اولور شول کلمه که
انی مذکر تلقی جمعنده السنة دیو احاد اوزرکبی و شول کسنه که مؤنث قلدی ثلث السن دیوب ذراع اوزره اذرع کبی ذیرا فعال اوزنی او زره اولنلر افعل
وزنی اوزده جمع اولنمق قیاسدر کرک مذکر کرک مؤنث اولسون و لسن شول کلمه یه دخی دیرلرکه برجماعتک جانبندن متکلم اولوب لسان اوزده دیلد فی
یقال لسان المیزان اللسن فتحتیله فصاحت معناسنه در یقال لسن لسانا من الباب الرابع اللسن لامک فتحی و سینک کسریله فصاحتلو کمسنه الالسن همزه نک
و سینک فتحی و اللسن لامک ضمی و سینک سکونیله جمعی اللسون لامک فتحی و سینک ضمی و متدیله یلانجی اولان کمسنه کذاب معناسنه اللسن لامک کسری و سینک سکونیله لغت معناسنه
یقال لکل قوم لسن ای لغة یتکلمون بها الملسن میمک ضمی و سینک فتحی و تشدیدیله شول نعلین در که انونک طوبی اولوب لطافت اوزره اولنسون اوجی
و ملسن اذا عملوا اولان ایاغه دخی دیرلر یقال امراة ملسنة القدمین اللعن لامک فتحی و عینک سکونیله حیرودن اراغ اتمک اللعنة لامک فتحی و عینک سکونیله اسم
معناسنه در بو وزن اللعان لامک کسریله جمعی اللعنات فتحتیله کذلک جمعی اللعین لامک فتحی و عینک کسری و متدیله لعنت اولنمش کمسنه و لعین عورته دخی صفة
اولور الملعون میمک فتحی و عینک ضمی و متدیله بمعناه [illegible] اولنور یعنی برشکلدن برشکله تبدیل اولنمه دخی دیرلر الرجل اللعین لامک فتحی و عینک کسری و متدیله
شول نسنه دکه اکینلر اوزره آسسنلر ان تکلمنده و بکرلر تاکه وحوش انی کوروب اورکوب کلمیه الملاعنة میمک ضمی و عینک فتحیله اللجنة [illegible]
لعن ایتمک مباهله معناسنه اللعان لامک کسریله بمعناه الملعنة میمک و عینک فتحیله یولک اشکک یری قارعة الطریق معناسنه و خلقک قونوب یرلرینه
دخی یلعن دیرلر و فی الحدیث اتقوا الملاعن یعنی قونوب یرلرین افنان زمانه ده نجاستدن صاقنک تاکه اول منزله نزول ایدنلر مشادی اوله اللعنة
لامک ضمی و عینک فتحیله شول کمسنه دکه خلقه لعن اتمسی چوق اوله اللعنة لامک ضمی و عینک سکونیله شول کمسنه دکه اکا خلق لعنت ایده اللغون لامک
ضمی و غینک فتحیله شول کمسنه دکه خلقه لعن اتمسی [illegible] اللغانین لامک فتحی و نونک کسری و متدیله جمعی
و نونک ضمی و غینک سکونیله بون نهایت بولدوغی یرلرجه ماانسنده اولان ادنو لغت ووده لغتدر اللغن لامک فتحی و فانک سکونیله [illegible]
لغنک تحتیله و نونک ضمی و تشدیدیله بر لفظه دکه لعلک معناسنه در و بعض بنی تمیم قتنده و لعلک کلمه سی اجادر اللقن لامک فتحی و قانک سکونیله سرعت فهم
ادراک اتمک فهم اتمک معناسنه اللقانیة لامک فتحی و نونک کسری و یانک تخفیفیله کذلک فهم معناسنه در تقول لقنت الکلام من الباب الرابع اذا فهمته
التلقن تفعیله و قافک ضمی و تشدیدیله برنسنه نی تلقین طریقیله فهم اتمک تقول تلقنت الکلام اذا اخذته لقانة التلقین علی وزن التکریم
فهم اتدرمک اللقن لامک فتحی و قافک کسریله تیز فهم اولن کمسنه یقال غلام لقن ای سریع الفهم اللقانة لامک فتحی و قافک تخفیفیله اسم در فهم سریع اولمق
معناسنه اللکنة لامک ضمی و کافک سکونیله کلام مفهم اولنماسی و کلامی اداده عجز اولمق الالکن همزه نک و کافک فتحیله تکلمده نقصانی اولان کمسنه یقال
الکن اذا کان ظاهر اللکنة لکن لامک فتحی و ضمی و کافک کسری و نونک تخفیفی و تشدیدیله حروف عاطفه دن استدراک ایچون بعضی نفی دن صکره کلور
لکن نونی مشدده ایچون اولان ان عملی کبی عمل ایدوب اسمی نصب و خبرینی رفع ایدر و نفی ایله ایجابدن صکره بونونکله استدراک صحیح در تقول
ما جاءنی زید لکن عمرا قد جاء و ما تکلم زید لکن عمرا قد تکلم و مخففه اولنی عملا تلزا سماید و افعال داخل اولور و عندن او تورکی ایجابدن صکره
دخی واقع اولمی جائز اولور و دخی ما بعدنده کلام مبتدا اول تقول جاءنی القوم لکن عمرو لم یجی فاتع و لا یجوز ان تقول لکن عمرو فتک
حتی یجی بجملة تامة و بو مقام ده نسخ صحیحه و تقع ایضا بعد النفی اذا ابتدات بما بعدها تقول جاء فی القوم لکن عمرو لم یجی و واقع اولسته کلم
بعد النفی بولن بعد الایجاب دلمة یه سیاقه و سیاق قرینه سیله و اکر اسم مفرد اسم مفرد اوزده معطوف قلسک لکن واقع اولنی جائز اوز
اما نفی دن صکره ثانیه اسم اولکه عراب کبی اعراب لازم اولور تقول ما رایت زیدا لکن عمروا و ما جاءنی زید لکن عمرو و بعض نحویون ایتدیلر لکن کلمه
اصلی ان ایدی لامدر کاف زیاده اولنمشدر و بوکا دلیل عرب کخبرینه لام داخل قلماسی در تنتکم د لکننی من حبها الکمید قولنده داخل اولمشدر فراد
اوزده و کمیه عجزدن معنادر دق اما باری تعالی نک لکنا هو الله ربی دیوکی قولنده اصلی لکن انا در همزه حذف اولنوب نوننرک اجتماعندن تشدید کلمشدر
لن لامک فتحی نونک سکونیله نفی استقبال ایچون در ما بعدنی نون کلن مستقبلی منصوب ایدر اللون لامک فتحی و واوک سکونیله هیئات معناسنه در و سواد و حمره
کبی و لون نوعه دخی دیرلر و لون بوجنس خرما اغاجنه دخی دیرلر دقل معناسنه اللینة لامک کسری و سکونیله واحده سیدر که اول لون خرما اغاجلرینک بری که
اجنفش روایتی اوزده واوک ما قبلی مکسور اولمغله یایه منقلب اولمشدر قوله تعالی ما قطعتم من لینة او ترکتموها و بونک خرماسی سمین العجوه بیورلر
الالوان لامک کسریله لینک جمعی در که اولنان خرما اغاجلری معناسنه ذنب ایله نیابکی التلوین علی وزن التکریم بر نسنه یه بویه یه بوزنکه بو هیئتده داخل
قلماق التلون تفعیله و واوک ضمی و تشدیدیله بر هیئت اوزره ثبات او لمقه دخی بر حلدن بر حاله تلون
[illegible] تلون برخلقده اولمیوب تقول لونته فتلون ای تلون

وتلوين خرما اولماغه باشليوب ايچنه رنك اثرى ظهور ايتمكه دخى ديرلر تقول لون البسر تلوينا اذا بدا فيه اثر النضج ونضج معناسنه بر نسنه كمالنى بولوب
اولمغه ديرلر اللهنة لامك ضمى وهانك سكونيله طعام پيشنجه يه دك ماحضر طعامدن اول اكل اولنان نسنه سلفه معناسنه التلهين على وزن التكريم
بر كمسنه يه ماحضر طعام ويرمك التلهن تفعلدن وهانك ضمى وتشديديله ذكر اولنان ماحضر طعامى اكل ايتمك تقول لهنته تلهينا فتلهن اذا سلفته الالهان
همزه نك كسريله بر كمسنه سفردن كلدكده هديه كوندرمك تقول الهنته اذا اهديت له شيئا عند قدومه من سفره لهنك لامك فتحى وهانك كسرى ونونك تشديدى
وفتحيله وكافك دخى فتحيله بر كلمه در كه تاكيد ايچون استعمال اولنور وبونك اصلى لانك در همزه يه ها تبديل اولنمشدر كه اياك كلمه سنده هياك ديرلر ولام
ابتدا ان كلمه سنك جميعى جايز اولور ايكيسى دخى تاكيد افاده ايدر كه زيرا انك كلمه سنك همزه سى هايه تبديل اولندقده ان لفظى زايل اولور بو كلمه اخرى كبى اولنمشدر
وابو عبيد بيت ... دن روايت اولنان اوزره لهنك لله انك معنى سنه در لام اولى الله دن حذف اولنوب انكدن دخى همزه حذف اولنمشدر ديديلر
اولا صحدر اللين لامك كسرى وتحتيه ملايمت خشونتك مقابلى در يقال لان الشيء يلين لينا اللين لامك كسرى وتحتيه ملايم اولان نسنه اللين لامك فتحى
وياتك سكونيله كذلك ملايم اولان نسنه مشدددن تخفيف اولنمشدر الاليناء همزه نك فتحى وياتك كسرى واكمك مديله تشديديله ملايم اولان لينك جمعى در ديديلر
افعلاء وزنى اوزره جمعى اولنان فعيل در فصلده كلدى الليون لامك فتحى ونونك ضمى وتحتيه كذلك جمعى الليان لامك فتحى وياتك تخفيفيله مصدر در
تقول هو فى ليان من العيش اى فى نعيم وخفض وخفض معناسنه سهولت در راحت اولان معيشت ديولر التليين على وزن التمكين بر نسنه يى ملايم
قلمق يقال لينت الشيء والنه اذا صيرته لينا ويقال ايضا الينه على النقصان لتمام مثل اطلته وطولته وبو مقامده جوهرينك عباره سنده مشابهه
تكرار اولندوغيچون اعدم بكر بن طلا ... الليان لامك كسريله كذلك ملايمت الملاينة ميمك ضمى وياتك فتحيله بمعناه تقول لاينته ملاينة الاستلانة
همزه نك وتانك كسريله بر نسنه يى ملايم عد ايتمك التلين فتحيله وياتك ضمى وتشديديله بر كمسنه يه ملايم قلنوب تلين ايتمك فصل الميم المؤنة
وهمزه نك ضمى وتشديديله فعولت وزنى اوزره همزه ايله وهمزه سز جايزدر وفرا ايتدى بو مفعله وزنى اوزره ميمك فتحى وعينك ضميله اينده وابن ثعلبه
وبعضلر مفعلة وزنى اوزره اوندن دن هكبه معناسنه بر كمسنه نك مؤنتى اثقال اولدوغيچون هكبه ثقيل اولدوغى كبى وخليل ايتدى
اكر مؤنه مفعله اولسه مئينه ديرلردى معيشت يه كلدى كبى واحفش مفعله اولمسى جايز كوردى هر نه دكلو معيشت كبى قلنماشيسه ده المان
ميمك فتحى وهمزه نك سكونيله بر كمسنه نك ذخيره سى چكمك تقول مان القوم امانهم مانا من الباب الثالث اذا احتملت مؤنتهم وشول كمسنه كه همزه يه ترك ايدرلر اول
متهم لونهم ديو بابه ولون ومان رخصت چكمك كبى بو معنده دخى ديولر تقول اتانى فلان وما مانت مانه اى لم اكترث له وكما اهتممت اى تهيات له يوم
قبيله سنون باعوبه مانه كلامنك تعريبى ايتدى اى ما علمت بذلك وهو بابه بعضى بن ابى بليدم ديرحالكه بيلمدم التمنة تانك فتحى وميمك سكونى وهمزه نك كسرى
بلدر بربكا اعلام معناسنه تقول مانت فلانا تمنئة اى اعلمته المئنة ميمك فتحى وهمزه نك كسرى ونونك تشديديله علامت ونه حديث ابن مسعود رضى الله عنه ان
طول الصلوة وقصر الخطبة مئنة من فقه الرجل اصمعى ايتدى شعبه يه بو حديث شريفده مئنه نك معناسنى سوال ايتدى بن ايتدم علامت معناسنه
ولابى معناسنه در يعنى فقه رجلا لايق اولان طول صلوة وقصر خطبه در جوهرى ايتدى بو كلمه حديث شريفده وشعرده بو وجه اوزره روايت اولنوب
لكن بنم فتحيله صوت مئنة ديكى معينه كبى فعيله وزنى اوزره ومعينه معينك مؤنثى در مادهده كه معناسنه زيرا ميمى اصليه در مكر كه ميم اصليه اولميوب اشتقاق
فى هذا الباب اولميه يعنى كه مئنه مفعله اوله اول زمان مكسوره شرده دن مشتق اولمغله نه كم هو مساه ستن كذا ديولر تحيده ومظنه معناسنه كه تستى
اشتقوا در وابو زيد ابوماده در ايدى تا مشتانه الخلق وتحيده معناسنه بس بو مفعلا ولورا تحويه نده دن الموانة ميمك ضمى وهمزه نك تشديديله
نسنه يى فكر ايتمك اصمعى روايتى اوزره تقول ماانت فى هذا الامر على وزن فاعلت اذا اروات المان ميمك فتحى وهمزه نك سكونيله شان معناسنه در تقول ما مانك
مانك واشان شانك اى اعمل ما تحسنه ومان يوكر معناسنه دخى كلور حاصم معناسنه المانة وزن مرء بو اوزره كذلك يوكر معناسنه والمانات ميمك فتحى و
همزه نك سكونيله جمعى الموؤن ميمك وهمزه نك ضمى وتشديديله كذلك جمعى بوده ايلو بودركه على غير القياس ومان كوبك ايله كاشق ارسنده اولان يرده دخى ديرلر وماه
بونين ذكر اولنان موضعه دخى ديولر تقول مانه الرجل امانه مانا من الباب الثالث اذا اصبت مانته وبو ابو زيد روايتى ومان كوزلكمسنك اغاجيه ديولركه
او جنده دموكدرددر جمعى ابو كلاجفت سوزلر ابو عمرو وابن الاعرابى روايتى المتن ميمك فتحى وتانك سكونيله شول يوكسك يرلدر كه بيك اولاويوكسك اولمغه
النظر لقه براو برمعنده دخى ديولر تقول متنت الرجل متنا من الباب الاول اذا ضربت متنه ومتن السهم اوقك بيلكندن اشمه سنه دك اولان سنه ودخى متن
بيك اولان رجله دخى ديرلر يقال متن من الرجال اى صلب ومتن بوكوزت تمام سبر اتكوده ديولر متن بر متنا اذا اصابه بوماجمع ومتن قوجيك خادمسى
يارده بيرده سن وطمورلرين حيقار معده دخى ديولر تقول متنت الكبش اذا شققت صفنه واستخرجت بيضته بعروقها وصفن صاد مهمله نك وفانك فتحيله
خايه در دينه ديولر المتان ميمك كسريله جمعى بيك بير لر معناسنه المتانة ميمك فتحيله بيك اولمق تقول متن الشيء متانة من الباب الخامس التمتين على وزن التكريم

باده بيكرصادمق وقربه دخى ابله اصلاح ايتمك المثانة ميمك فتحى وثاء مثلثه نك تخفيفيله قاووق كه بول طورودغى يودر المثن ميمك فتحى وثاء مثلثه نك
سكونيله بر كمسنه نك قاووغنه اورمق تقول مثنته مثنا من الباب الاول اذا اصبت مثانته الممثون ميمك فتحى وثانك ضمى وتحتيله قاووغنه اورولمش كمسنه وممثون
مثانه سنده اغرى بيلمى اولان كمسنه يه دخى ديرلر وحديث عمار رضى الله عنه صلى فى تبان فقال انى ممثون وتبان قصه لو اولان كوكلك اشمه سيدر المثن فتحيله
بر كمسنه بولن طوتاممق يقال مثن الرجل من الباب الرابع اذا كان لا يستمسك بوله ومثن مثانه سنى اغريلى اولان كمسنه يه دخى ديرلر الامثن همزه نك وثانك
فتحيله اسمه ابلدر كبى ايشى قاپوممق المجانة ميمك فتحيله بمعناه يقال مجن يمجن مجونا ومجانة من الباب الاول الماجن ميمك فتحى وجيمك تشديديله جمعى برده
ولى كمسنه لره معناسنه المجان ميمك فتحى وجيمك تشديديله بلا بدل اولان نسنه منه قولهم اخذه مجانا اى بلا بدل وبو فعال وزنى اوزره در فعلان
وزنى اوزره دكلدر بو دليل ايله منصرف اولدوغى الماجن ميمك ضمى وجيمك كسريله شول ناقه در كه انوكى اوزرينه ادلكلى رجوع ايتمه وغندن وزره
حاله اولمز المجن ميمك ضمى وجيمك فتحى وتشديديله اولدى يول المنجنون ميمك وجيمك فتحى ونونك تانينك ضمى وتحتيله شول دولابدر كه انوكله
صو چكرلر ابن السكيت ايتدى منجنون قيواوزدن ادقودى قونان اغجودركه انوكى اوزرنه صو چكيلور ومنجنون مؤنثدر فعللون وزنى اوزره در
ميمى نفس كلمه دندر نه كم منجنيق ده ذكر اولنمشدر باب قاف وفصل جيمده زيرا بو مناجين اوزره جمع اولنور المنجنين ميمك فتحى ونونك كسرى
ومنجنونه معناسنه لغتدر المحن ميمك فتحى وحاء مهمله نك سكونيله قيونك طراغى وبالجمله حيوانلرى وخى صنا معنده دخى ديولر الامتحان
همزه نك وتانك كسريله بمعنا تقول محنته وامتحنته اذا اختبرته ومحن اوده صو دخى ديولر يقال محنه عشرين سوطا اذا ضربه ومحن بر نسنه وبر كمسه
دخى ديرلر تقول اتيت فلانا فما محننى شيئا اى ما اعطاه المحنة ميمك كسرى وحانك سكونيله شول بلادر كه انسان انوكله امتحان اولنور اسم در مفاعلاره
المحن ميمك كسرى وحانك فتحيله جمعى محنت لر معناسنه المحن ميمك فتحى وحاء مهمله نك سكونيله اوزون اولان رجل ومحن اغلمغه دخى ديرلر ومحن قيووق
صو چكمكه دخى ديرلر اوجاه كبى دن ابن معناسنه المدون ضمتينله بر يرده اقامت ايتمك يقال مدن بالمكان من الباب الاول اذا اقام المدينة ميمك
فتحى ودالك كسرى وتحتيله شهر بلده معناسنه ذكر اولنان اقامت معناسندن اولور مدينه مدن دن ماخوذدر بس بو فعيلة وزنى اوزره در اوليوبعضلر
ايتدى مدينه مفعله وزنى اوزره در دنت لفظندن ملكت معناسنه المداين ميمك فتحى وياتك كسريله جمعى شهرلر معناسنه جوهرى ايتدى ابو على فسوى
مداينك همزه سندن سوال ايتدم ايتدى بونى ياى كبى قول وار در دى شول كمسنه كه بونى مدن بالمكاندن فعيله وزنى اوزره در ديدى همزه ايله تلفظ ايدر
معاينه ده تلفظ ايدر كبى ديدى المدن ضمتينله كذلك جمعى شهرلر معناسنه ودالك سكونيله دخى جايزدر المدنى على وزن الكرم بر يرده شهر بناء
ايتمك يقال ملان مدن المداين كما يقال مصر الامصار المديني ميمك فتحى ودالك كسرى وتحتيله مدينه منوره يه منسوب اولان كمسنه المدايني ميمك فتحى
وياتك كسريله اجزى اولان ياتك تشديديله مداين كسرى يه منسوب اولان نسنه بو نسبتلر بو وجه اوزره مختلف كلديلر ايچون مدين
ميمك فتحى وياتك فتحيله قريه در شعيب صلوات على نبينا وعليه السلام ودالك فتحى ودالك سكونيله مدين شعيبه منسوب اولان نسنه المرانة
ضمتيله بر نسنه ملايم اولمق يقال مرن الشيء يمرن مرونا من الباب الاول اذا لان مثل جرن جرونا وجرونه دخى جميله ومراء مهمله ايله ملايمت معنده در
ومرونه بر نسنه يه معتاد اولوب انوكله اوزرينه عادت اولمغه دخى ديرلر المرانة ميمك فتحيله كذلك معتاد اولمق يقال مرن على الشيء يمرن مرونا ومرانة
اذا تعوده واستمر عليه ومرون العادت ناسور تعليموب تحت اولمغه دخى ديرلر يقال مرن وجه فلان على هذا الامر اذا صلبت ومرانطارم المرن
دخى ديولر المرن ميمك ضمى وراتك فتحى وتشديديله بو ذى يوك اولان كمسنه يقال انه لممرن الوجه اى صلب الوجه المرن ميمك فتحى وراتك كسريله لمجمال
يقال ما زال ذلك مرنه اى حاله ويقال للقوم هم على مرن واحد اذا استوت اخلاقهم المرن ميمك فتحى وراتك سكونيله كودك بوسنين معناسنه ومرن دده
اباغى التى نعليه دخى ديرلر يقال بعيره يمرنه مرنا من الباب الاول اذا دهن اسفل قوائمه من حفى وحفا دوه نك اباغى طاشرغنه ديرلر المرانان الذراع
همزه نك فتحى وميمك سكونيله قولده بركسرك اسيدر مرانه ميمك فتحى وراتك تخفيفيله برموضعك اسميدر ومرانه بر ناقه نك دخى اسميدر ذكر اولنان نيك
ناقه سيدر المرين على وزن التكريم بر نسنه يى ملايم قلمق تليين معناسنه المادة راتك كسريله بوديك ملايم اولان برى قصب نفسدن فضلدر
وكونديرك ملايم اولانه دخى مادن ديولر المماده ميمك ضمى ودالك كسريله شول ناقه در كه اكر انكحوصه وار ده ونسون حامله قالمه ماجنى
ونفاق معنا يقال مادنت الناقة اذا ضربت فلم تلقح المراة ميمك ضمى وراتك تشديديله كونلدن بريه معناسنه المرانة وزن مزبوره اوزره مرانحه
مران كوزلكه ميمك فتحى وراتك تشديديله بر بركك اسميدركه بصره جانبنه مكه مشرفه دن ايكى قوناق يرده در كه بنضرك قبرى اندهدر المزنة ميمك ضمى وزانك سكونيله
سكونيله لوق بلوت سحابه بيضا معناسنه ابو زيد روايتى اوزره دمزنة بيضا دخى ديولر المزن ميمك ضمى وزانك سكونيله جمعى بولتلر معناسنه حب المزن
جانك فتحى وزانك سكونيله طولو كوكدن ياغز بوده معناسنه المازن زانك كسريله قادنيه يورده بعض النمل معناسنه مازن كذلك زانك كسريله قبيله كه

مشن

معن

مکن

بابا ادیدر تمیم دن و بنی صعصعه دن و بنی شیباندن بر کمسنه نک اسمیدر ابن مزنة میمک ضمی و زانک سکونیله هلال ماه نو معناسنه المزون محرکه
عمان دیکله معروف شهرک اسمیدر مزینة میمک ضمی و زانک فتحی و یانک سکونیله مضردن بر قبیله نک باباسنک اسمیدر که اول مزینة ادّ بن طابخة بن
الیاس بن مضردر المزنی میمک ضمی و زانک فتحی و تشدیدیله ذکر اولنان قبیله یه منسوب اولان نسنه المشن میمک فتحی و شینک سکونیله قامچی ایله اورمقدر
یقال مشنه مشنا من الاول و مشن قلیج ایله اوروب دریسی صیرمغه دخی دیرلر یقال مشنه بالسیف اذا ضربه فقشر الجلد و مشن جزوی نسنه یی الدی بکم
دخی دیرلر تقول امتشن منه ما شئت ای خذ و حوت الامتشان همزه نک و تانک کسریله بر نسنه یی کسوب الماق و بر نسنه یی قاپوب اختلاس معناسنه یقال
امتشنت الشیء اذا اقتطعته و اختلسته و امتشان بر نسنه یی صیرمغه دخی دیرلر یقال امتشنت الشیء اذا استلبته المشنة میمک فتحی و شینک کسریله
بو نوع اولان صیرتیق بو خشن نسنه سودنمه دن حاصل اولور دکرکه قاتی جقیق دیرلر کرک جمعیدر و ابن السکیت کلابی دن روایت قلوب تمشنی مرتبه غرارة
فاصابتنی مشنة دیرلر اصابنی اثر من الجراحة معناسنه و غرارة عامه فک جراردیه کری قبلدن اودلی چوالدر التمشین علی وزن التکریم ناقه
سودن کراهتله ویرمک یقال مشنت الناقة تمشینا اذا درت کارهة المشان میمک ضمی و شینک تخفیفیله بر جنس خرما و فی المثل بعلة الورشان
تاکل رطب المشان بالتوصیف بلا اضافه و ورشان فتحتیله بر جنس قمریه دیرلر یعنی قمری بهانه سیله خرمایه تناول ایدرسن المعن میمک فتحی و عینک
سکونیله شی حقیر و یسیر و معن کذلک طایفه عربدن بر کمسنه نک اسمیدر که اول معن بن زائده در که جدل اعلاء عمرو شیبانیدر و منه قولهم حدث
عن معن و لا حرج یعنی هر نه خبر سویلرسک معندن سویله که اول خبری لطف کرمی مؤدی در حرج مؤدی دکلدر المعن میمک کسری و عینک فتحی
و نونک تشدیدیله فضولی اولان کمسنه یقال فلان رجل معن فی حاجته ای فضولی مبرم المعنة میمک فتحی و عینک سکونیله شی حقیر معناسنه در یقال ماله
سعنة و لا معنة و سعنه نک اصلی اوده بسیر کسنکی قربه در که شیء حقیردن عبارتدر الماعون علی وزن الکافور بر اسمدر که منافع بیتدن جامع
اوده استعمال اولنان الات و اسبابه دیرلر چومک و بالته کبی و بونلره شبیه نسنه لر و صویه دخی ماعون دیرلر و ماعون طاعت و انقیاده دخی
دیرلر منه ما حکی الاخفش عن اعرابی فصیح انه قال لو قد نزلنا لصنعت بناقتک صنیعا تعطیک الماعون ای تنقاد لک و تطیعک و باری تعالینک و یمنعون الماعون
دیو دکی قولنده ابو عبیده ماعون زمان جاهلیتده هر منفعت و عطیه یه اطلاق اولنور ایدی و زمان اسلامده ماعون طاعت و زکوة و بونه
دینی و ناسک بعض کمسنه ایتدی ماعون اصلده معونت ایدی تا حذف اولنوب تنوینی عوض الف دیو الامعان همزه نک کسریله سیرده اوزاق
کتمک یقال امعن الفرس اذا تباعد فی عدوه و امعان بر کمسنه نک حقنی الوب کتمکه دخی دیرلر یقال امعن فلان بحقی اذا ذهب و امعان بر
طویقه دخی دیرلر یقال امعنت الارض اذا رویت المعین میمک فتحی و عینک کسریله و متولیه جاری اولان صو یقال ماء معین ای جار و بعضلر
ایتدی معین مفعولدر عیناً مأخوذدر صو کوزله کورولدیکی ایچون معین دیرلر المعون میم و کافک فتحی و عینک ضمی و متولیسیله مرعی دکلدر
یقال کلاء معون حسن بقلة الماء الممعان میمک ضمی و عینک سکونیله درده صو قنودی یر المعان میمک فتحی و عینک تخفیفیله منزل و فی
و معان کذلک میمک تخفیفیله شام تبغیده بر یرک اسمیدر التمکین علی وزن التکریم قادر قلمق الامکان همزه نک کسریله بعناه یقال امکنه
و امکنه منه و امکان کلر قادر نوبه مرده بری جمیع انکر دخی دیرلر یقال امکنت الضبة اذا جمعت بیضها فی بطنها الاستمکان همزه نک و تانک کسریله
بر نسنه یه قادر اولمق التمکن تفعّل وزنی کافک ضمی و تشدیدیله بعناه یقال استمکن الرجل من الشیء و تمکن منه اذا قدر علیه و امکان بر نسنه ممکن اولمق
دخی دیرلر یقال فلان لا یمکنه النهوض ای لا یقدر علیه و نهوض ضمتینله قیام معناسنه در ما امکنه همزه نک و کافک و نونک فتحیله فعل تعجب در تعجب نوعی
بوکا معناسنه منه قولهم ما امکنه عند الامیر و بو شاذدر رباعیدن فعل تعجب کلمز دیکچون المکن میمک فتحی و کافک سکونیله کلر بورده بیض الضب معناسنه
و مکن الضباب عرب طایفه سنک بر جنس طعامی در که عجم طایفه سی اندن حظ ایتمز المکنة میمک فتحی و کافک کسریله قوش آشیانی معناسنه المکن وزنی بر نوع
جمعیدر معناسنه المکنات وزنی بر نوع اوده جمعی و فی الحدیث اقروا الطیر علی مکناتها بضم الکاف ایضا و اعراب طایفه سی ابو زیاد الکلابی و غیری
ایتدی بز مکنات قوش یوه سی معناسنه بیلورز دیو و ابو عبیده و مکنات مکنات معناسنه استعمال جایزدر قوش یواسی کلری یوارسنه تشبیها
و بر بر حال که شاذ ده طولاغنه دیرلر و اظفار ارسلان طرنقلرینه اطلاق اولنور حالا که ارسلان طرنقلرینه مخالب دیرلر و ابو عبیده نک قولی
مراد علی امکنتها دیمک اولور یعنی طیوری مواضعی اوزره مقرر قیلک که حق تعالی اندرم ای تعیین اتسون ... منع اتمک زیرا انلر لا تضر
و لا ینفع ... مکنات استعمالات احوال معناسنه بو حرکیلر یقال الناس علی مکناتهم ای علی استقامتهم
فی الاحوال المکون میمک فتحی و کافک ضمی و متولیسیله ... جمیع انشد المکن میم و کافک ضمی و کافک کسریله بعناه یقال امکنت الضبة
فهی مکون و قال ابو زید امکنت الضبة فهی ممکن علی ما هو القیاس و جراده ده دخی استعمال اولنور یقال امکنت الجرادة فهی مکون المکان میمک فتحی و کافک

منن

سکونیله بر جنس اوتک اسمیدر و هند بن مکنات ... صحاحک تصریحنه خلاف اولیه المتمکن میم و کافک ضمی و کافک کسری و تشدیدیله
اهل نحو قتنده منصرف معناسنه در عمرو ابراهیم کبی و اسم فجین معرب اولوب غیر منصرف دخی اولور اکا متمکن امکن دیرلر زید و عمرو کبی و غیر متمکن
مبنی معناسنه در کیف و این کبی و اهل نحو قتنده ظرف متمکن او دیدیلر که کاه ظرف اولور کاه اسم اولور دیمکدر کقولک جلست خلفک فتنصب و مجلسی
خلفک فترفع فی کل موضع یصح ان یکون ظرفا و ظرف غیر متمکن شول ظرفه دیرلر که ظرفیته صالح اولان یرده مرفوع استعمال اولنمیه کقولک لقیته
صباحا و موعدک صباحا فتنصب فیهما و لا یجوز الرفع اذا اردت صباح یوم بعینه و عرب طایفه سنک بو وجه اوزره استعمالنکه علت موجبی
سماع در غیری نسنه دکلدر و بو ذکر اولنان حالت دخی بر نیچه اسمده موجوددر که انلر صباح و ذو صباح و مساء و عشیة و عشاء و ضحی و سحر
و بکر و بکرة و عتمة و ذوات مرة و ذات یوم و لیل و نهار و بعیدات بین اسملریدر و بو حالت که نصب متعین اولمق حالتیدر یوم بعینه مراد
اولندقده در اما بونلر فجین نکره اولسه لر یا خود اوزدلرینه الف لام داخل اولسه اول وقت رفعله نصب ایله جر ایله تکلم اولنور
بو ذکر اولنان معنالره ... المنة میمک ضمیله قوت ... ضعف المنة المن میمک فتحی و نونک تشدیدیله ضعیف قلمق تقول منه السیر
من الباب الاول اذا اضعفه و اعیاه و ... منت الناقة اذا حسرتها ... معناسنه در
و من قطع دخی دیرلر که ایکی رطلدر ... المنا میمک فتحی و اخرنده الف قصریله بمعنا الامنا همزه نک تخفیفیله جمعیدر
معناسنه الامناء همزه نک فتحی و الفک مد ایله منانک جمعیدر ... دخی دیرلر که اول کوکدن بر فلزادر
یقال ... الکماة من المن ... غالبا من میمک فتحی
و نونک سکونیله اوزده ... بر اسمدر که هر خطابده صالح اولان کمسنه اطلاق اولنور و بو اسم مبهم غیر متمکندر ... موصولدر و لفظا
مفرد و معنی جمعدر دخی اطلاق اولنور کقوله تعالی و من الشیاطین من یغوصون له و من ایچون درت موضع وارددر که استفهام و شرط
... موصوف اولمقدر ... مررت بمن محسن ای
بانسان محسن و کاه اولور من ایله علم و کنیتدن ... حکایت اولنور اهل حجاز لغتنده مثلا رایت زیدا دیسه من زیدا دیرسن و فی
مررت برجل دیسه لر منا دیرسن ... و فی جاءنی رجلان دیسه لر منان دیرسن و فی مررت برجلین دیسه لر منین دیرسن
و نونک ایکیسنی دخی ساکن اولور جمعده دخی حال بوبله در یعنی ... جاءنی رجال دیسه لر منون دیرسن و منین دیرسن
و جر ده من ایله بو ذکر اولنان ... حکایت اولنمز ... رفع و نصب و جر جایز دکلدر
حرف عطف ... مرفوع ... مثلا فی زید و من زید دیرسن و اکر من او ذره ... وصف
... حذف ایدرسن مثلا من یا هذا دیرسن و اکر ... حالت وصلده زیاده ... مثلا
منون ... و منه و منتان و منات دیرسن ... جمیعی سکونیله ... وصل
یا هذا دیرسن تنوینله و منات دیرسن و فی رایت رجلا و حمارا دیسه لر من و ایا دیرسن ... حذف ... وصل اتدوکلرندن
و فی مررت بحمار و رجل دیسه لر ای و منا دیرسن وقف اتدوکلرندن ... اهل حجاز ... ذکر اولنان
حکایه ... جایز ... من کلمه سنک ما بعدنده کلن معرفه یه مرفوع ... علم اولسون
وجوه ... عاده ناس فی زماننا اهل حجاز لغتنده ... من کلمه سی ... اسم متمکن ...
اوزره من میمک کسری و نونک سکونیله حرف جردر ابتدای غایت ایچوندر کقولک خرجت من بغداد الی الکوفة و کاه اولور من کلمه سی تبعیض ایچون
اولور ... اخذت من الدراهم ... من رجل ... من ... اسم ...
کقولک هذا الدرهم من الدراهم و کاه اولور ... تبیین ایچون اولور کقولک ... من ... اسم ...
دیاری ... و نزل من السماء من جبال فیها من برد ... ابتدا غایت ایچوندر ... تبعیض
تبیین ایچون ... و کاه اولور من تاکید لغو ایچون اولور کقولک ما جاءنی من احد و ویحه من رجل ... من ایله تاکید اولنمشدر
فاجتنبوا الرجس من الاوثان ... الرجس ... الاوثان ... جنس
سوره ... من ... اولان من ... مشهور ...
حافین من حول العرش ... من تاکید ایچون ... زیرا ... تاکید ایچون اولور
کبی و کاه اولور ... من سنة ... اسس علی التقوی من اول یوم ... من کلمه سی بو معنی ده دخی اولور

علی نفسه اولور کقوله تعالی ونصرناه من القوم ای علی القوم وعربلر کرحالته قسمه من ربی ما فعلت دیدکلری قولنده من حروف جردن تسم
موضعنه وضع اولنمشدر زیرا حروف جارّه نك بعضی بعضینك مقامنه قایم اولور رجحی معناده لتباس وعلّه وکاه اولور کلمه من دن نونی حذف ایدرلر العالم
مقامده اولدیغی اجتماع ساکنین دن اوتری ملکذب دیرلر من الکذب دیمك محلنده نته کیم بعض اشعارده واقع اولمشدر المون میمك فتحی و واوك سکونیله
وکسنه نك خرجی ومؤنتی چکمك تقول مانه یمونه مونا اذا احتمل مؤنته وقام بکفایته الممون میمك وکاف فتحی وثانینك ضمی ومشددیله مؤنته چکلن کسنه
ابن السکیت روایتی اوزره المهنة میمك فتحی وهانك سکونیله خدمت معناسنه در ابو زید ایکی وکسائی ایکی میمك کسریله روایت قلدیلر اصمعی انکار ایتدی
یقال مهن القوم یمهنهم مهنة من الباب الثالث اذا خدمهم ومهنها فاذا [illegible] صودن دوندکده صاغمغه دخی دیرلر تقول مهنت الابل مهنة اذا حلبتها عند الصدر
وصدر فتحیله دوه صودن انکه دیرلر الماهن هانك کسریله خدمت ایدن کسنه الامتهان همزه نك وتانك کسریله برنسنه یی مبتذل قلمق تقول امتهنت
الشیء اذا ابتذلته وامتهان برنسنه یی ضعیف قلمغه دخی دیرلر تقول امهنته اذا اضعفته المین میمك فتحی ویانك سکونیله یالان کذب معناسنه المیون
ضمتیله جمعی [illegible] معناسنه یقال اکثر الظنون میون یقال مادیمین اذا کذب المائن یانك کسریله کاذب معناسنه المیون میمك فتحی ویانك ضمی ومدّیله
کاذب معناسنه یقال مان فهو مائن ومیون المماین میمك ضمی ویانك کسریله کذلك کاذب اولان کسنه یقال اوده فلان تماین **فصل النون**
النتن نونك فتحی وتانك سکونیله برایحه کریهه معناسنه الانتان همزه نك کسریله بمعناه یقال نتن الشیء من الباب الخامس وانتن بمعنی المنتن میمك
وتانك کسریله بدرایحه اولان نسنه المنتن میمك وتانك کسریله بمعناه میمك ضمی وتانك کسرینه تابع قلنه رق منتن اولمشدر زیرا مفعل وزنی اوزره
میمك وعینك کسریله ابنیه عربیده دکولدر النتنین علی وزن التکریم برنسنه یی بدرایحه اولان نسنه لر معناسنه یقال قوم متنانین ما انتنه همزه نك
ونونك فتحیله فعل تعجب در تعجب بدرایحه اولسی معناسنه نحن نونك فتحی وحانك سکونی ونون ثانینك ضمی اوزره مبنیدر بیز معناسنه انا کلمه سنك جمعی
من غیر لفظها واخری ضمه ایله تحریك اولنمسی التقاء ساکنین دن اوتری وضمه اختیار اولنمسی ضمه واوك بعضی اولوب واو علامت جمع اولوب نحن
جمع دن کنایت اولدیغیچون النون نونك ضمی ومدّیله بالوق حوت معناسنه الانوان همزه نك فتحیله جمعی بالقلر معناسنه النینان نونك کسریله
کذلك جمعی ونون قلیجك کسکین یرنه دخی دیرلر شفرة السیف معناسنه ونون عرب طایفه سندن بعضنك قلیجنك اسمیدر ذو النون نونك کذلك ضمیله
یونس پیغمبرك صلوات الله علی نبینا وعلیه لقبیدر ودوه جهتی وزنی اوزره یونس پیغمبرك بابا [illegible] اوبرو ونون حروف هجیه دن برحرفدر یعنی
دلالت ایدن حروفدر وبو حروف زیاده دن دخی اولور وکاه تأکید ایچون فعل مستقبلك اخرینه دخی الحاق اولنور لام قسمدن صکره
کقولك والله لاضربن زیدا وامرك دخی اخرینه دخی داخل اولور تقول اضرب زیدا ولا تضربن زیدا واستفهامدن صکره دخی داخل اولور تقول
هل تضربن زیدا وشرطدن صکره دخی داخل اولور تقول اما تضربن زیدا اضربه فتحه ایله ان اوزرینه زیاده قلنمش فعل شرط اوزرینه دخی نون تأکید
زیاده قیلنور قال الله تعالی فاما تثقفنهم فی الحرب فشرد بهم من خلفهم وتثنیه سنده لتضربان زیدا یا رجلان دیرسن وجمعنده یا رجال لتضربن
زیدا دیرسن وجمعنده یا رجال اضربن زیدا دیرسن بانك ضمیله ویا امرأة اضربن زیدا دیرسن بانك کسریله ویا نسوة اضربنان دیرسن وبونك اصلی اضربن
ایدی اوچ نون بیر یره کلمکله بینهما الف فصل ایتدکدن صکره تثنیه تشبیها نونی مکسوره قلدیلر وکاه نون تأکید خفیفه دخی اولور ونون مشدده
اولدیغی کبی لکن خفیفه یه ساکن مقادن اولنمسی ساقط اولور وانوك اوزرینه وقف ایتسه ماقبلی مفتوح اولدقده الفه قلب اولنور وکاه اولور
حالت وصلده حذف اولنور ومخففه هم مشدده داخل اولور مؤنث دخی یا نسوة اضربنان زیدا دیرلر بو ایکی موضعده [illegible] صالح اولور
نون تثنیه یه ملتبس اولمسون دیو وقف حالنده وبو موضعلرده یونس خفیفه نکره دخولی جایز کوردیلر لکن قول اولی اجوددر التنوین
علی وزن التکریم اسمی منون قلمق تقول نونت الاسم تنوینا وتنوین اسمك اخرینه مخصوص اولان نون ساکنه دخی دیرلر لفظده ظاهر اولور
کتابتده ظاهر اولمز **فصل الواو** الوتین واوك فتحی وتانك کسری ومدیله یورکه برطمردر که منقطع اولدقده صاحبی هلاك اولور الوتن
واوك فتحی وتانك سکونیله یورك طمری برادر منع تقول وتنته من الباب الثانی اذا اصبت وتینه الواتن تانك کسریله مکانده ثابت ودایم اولمق تنه الوتن
ضمتیله دایم اولمق التنة تانك کسریله بمعناه یقال وتن الماء وغیره وتونا وتنه من الباب الثانی ایضا ای دایم لم ینقطع الواتن تانك کسریله شول کوزدن
صو درکه دایم اولمیه معین ودایم معناسنه المواتنة میمك ضمی وتانك فتحیله برنسنه یه ملازمت ایدوب انده ازیلمق الوثن واوك فتحی وثانك مثلثه نك فتحیله
صنم بت معناسنه الوثن واوك ضمی وثانك سکونیله جمعی بتلر معناسنه الاوثان همزه نك فتحیله کذلك جمعی اسرداساسی کبی جمعنه الاستیثان
همزه نك وتانك کسریله برنسنه یی چوغالتمق یقال استوثن الرجل من المال اذا استکثر منه وبو استوثیج کبی اولور ثابت مثلثه الدی حیله واستوثن
کبی اولوب ثاء مثلثه دره مهمله ایله که بو نوعده دخی برنسنه یی چوغالتمق دیمکدر الواثن تانك کسریله ثابت ودایم اولان نسنه واتن کبی هم دلغتدر معنی الوجن

وآوك فتحی وجیمك کسری ومدیله بزك اولان یر دیمکدر انجیل یوکسك اوله وصربا اولیه وآوك فتحی وجیمك سکونیله وآوكك فتحیله سول ناقه دیمکه بزك اوله
ذکر اولنان بر تشبیها اولنمشدر صلابت جهتندن وبعض نسخه لرده وجناء شول ناقه دیمکه وجینی عظیم اوله الوجنة وآوك فتحی وجیمك سکونیله یوزده اولان
یوکسك یر دیمکه یکاك معناسنه در بونده درت لغت وارددر وجنه در ذکر اولنان اوزره وبرده وجنه در واوك کسریله وبرده وجنه در واوك ضمیله
وبرده اجنه در همزه نك ضمی وجیمك سکونیله الموجن میمك ضمی وجیمك فتحی وتشدیدیله یکاکلری یوکسك اولان کسنه عظیم الوجنات معناسنه الوجن واوك
فتحی وجیمك سکونیله دوکمك دقمق معناسنه یقال وجن القصار الثوب یجنه وجنا من الباب الثانی اذا دقه المیجنة میمك کسری وجیمك فتحیله شول الت دکه
انکله بز دوکرلر الموجن میمك فتحی وجیمك کسریله جمعی ذکر اولنان الته معناسنه التوجین علی وزن التکریم کذلك دقمق معناسنه ویقال ما ادری ای من
وجن الجلد هو ای ای الناس هو بر کلام دکه تحقیر مقامنده استعمال اولنور توجین جلد اثمار ادق حقیره دن اولمغله الوجین واوك فتحی وجیمك کسری
ومدیله دره نك کناره سی کنار دیواره معناسنه الودن واوك فتحی ودالك سکونیله برنسنه یی یاشلتمق الودان واوك فتحی ودالك تخفیفیله بمعناه تقول ودنت
ودنا وودانا من الباب الثانی اذا بللته وودن کوبکلی اول کسنه احوال کره کبی تعادل انکه دخی دیرلر یقال اخذنا فی وداه ای فی حسن القیام علی العروس
وودن عورت ضعیف اوغلن طوغرمغه دخی دیرلر الایدان همزه نك کسری ومدیله کوکلی عورت ضعیف اوغلان طوغورمق یقال ودنت المرأة وودت
اذا ولدت ولدا ضاویا وضاوی ضاد معجمه ایله ضعیف دیرلر المودون واوك فتحی ودالك ضمی ومدیله اصلنمش نسنه منقوع معناسنه الودین واوك فتحی ودالك
کسری ومدیله بمعناه وبرقوم بنت الحسن نام عورتك برطاشی کتوردی بر مقلین کبی دیر دیدکلریله ودیه دیدکی یعنی بزاصلاتك بن کسرین دیدی طاش حود
اصلنمسی قابل میکدر دو مو ودن نامه دن ضعیف طوغان اوغلن الاتداه همزه نك وتانك کسریله وتشدیدیله الاصطیاد والابصتاد معناسنه ده کلور یقال
اتدن اذا ابتل واتدنه ایضا اذا بله فهو متعد ولازم المیزان میمك کسریله ومتعدیله ترازو که معروفدر اصلی موزان ایدی واوك ماقبلی مکسور اولدیغی
یایه منقلب اولدی ومیزان النهار دکون استوا ایدوب دخی دیرلر یقال تام میزان النهار اذا انتصف الوزن واوك فتحی وزانك سکونیله طارتمق الزنة
زانك کسری ونونك تخفیفیله بمعناه تقول وزنت الشیء وزنا وزنة من الباب الثانی وزن برکمسنه یه برنسنه طارتمغه دخی دیرلر تقول وزنت فلانا
وزنت لفلان قال الله تعالی واذا کالوهم او وزنوهم یخسرون ووزن برنسنه برنسنه یه برابر اولمغه دخی دیرلر یقال هذا یزن درهما ووزن بر یلدزك
اسمیدر که حضار دیمکله معروفدر بلد ایله طوغرمق عربلرك حضار الوزن محلفان دیوکلریله که حجر ای بو دکه ذکر اولنان بلدولدرندن سعد حوالی
کوردن کمسنه سهیل ظن ایدوب سهیلدر دیو یمین ایلر ووزن ناحیه معناسنه ده کلور یقال قوم هو وزن الجبل ای ناحیته ووزنه مقابل [illegible]
کلور یقال هو وزنة الجبل ای حذاءه وسیبویه بونلر یعنی وزن الجبل ووزنة الجبل ظرفیت اوزره منصوبلردر الوزان زانك کسریله برابر اولان درهم
یقال هذا درهم وازن ای لا زیادة فیه ولا نقصان الموازنة میمك ضمی وزانك فتحیله برنسنه یی برنسنه یه وزنده برابر قلمق الوزان واوك کسریله بمعنی
وازنت بین الشیئین موازنة ووزانا وبرنسنه برنسنه یه برابر اولمغه یا خود انك مقابلی اولمغه دخی دیرلر یقال هذا یوازن هذا اذا کان علی
زنته وکان محاذیه الاتزان همزه نك کسری وتانك کسریله وتشدیدیله برنسنه یی طارتوب المق یقال وزن المعطی واتزن الاخذ کما یقال نقد المعطی
وانتقد الاخذ یعنی اقچه یی ویرن انتخاب ایدوب دیرکه دالی انتخاب ایدوب الور اتزان باب افتعالدندر واونك غلبه دکی دو اوغالم ولنمشدر
الوزین واوك فتحی وزانك کسری ومدیله شول حنظل دیکه اوکونش اوله وحنظل فرعنده وکلکی بوکلری نسنه دکه الطباقشی معروفدر ووزن
اهل وقار اولان کمسنه دخی دیرلر اوزین معناسنه موزن میمك فتحی وزانك فتحیله بر موضعك اسمیدر شاذدر موحد کبی وموهب کبی در الوسن نحتفیه
ابرغنما معناسنه السنة سینك کسریله کذلك ابرغنماق یقال وسن الرجل من الباب الرابع وعربلرك وسن یا رجل لیلتك دیدکلری قولنده
همزه ودمدن وسن مفتعلدر وتقول ما لذهم ولا وسن الا ذکر یعنی فضیحه واستراحت مقصود اولان نسنه یه مصروف ومزاید در بو ده
اولمغه دخی دیرلر یقال وسن الرجل من الباب الرابع ایضا اذا غشی من نتن البئر مثل اسن الوسنان واوك فتحی وسینك سکونیله ابرغنمش کمسنه یقال وسن
الرجل فهو وسنان الاستیثان همزه نك کسری وتانك کسری ومدیله کذلك ابرغنماق یقال وسن الرجل واستوسن بمعنی الایسان بر کمسنه یی یوقیه
ابرماق یقال اوسنه الیسر الموسنة میمك ضمی وسینك کسریله شول قوی دکه دایم یکرمی کمسنه یه اوده یقال وکیة موسنة ووکیة دالك فتحی ویانك
تشدیدیله دیبی باقی اولان قیوی التوسن تفعیل وسینك ضمی وتشدیدیله بر کمسنه نك اوزرینه اویدکن کلمك یقال توسنها اذا اتاها وهی نائمة
بونده مقصود ارکك دیشی اوپدکن کلدکی دیمکدر المیسان میمك کسریله ومدیله اهل وقار اولان کمسنه یقال امرأة میسان [illegible]
من دراتهن یعنی کویا کسلی وقار دخی اویخوده اولمشدر میسان میمك فتحی ویانك سکونیله بر موضعك اسمیدر الوضین واوك فتحی وضادك
کسری ومدیله تعویذ ودهجکه کلمکه قولنی [illegible] دیمکله شول اولان دکه بو مثابه اوکه اچون اولان حزام مثابه سنده

وطن

وضين قايشدن اوریلمش بقجه قوللانلر که زیاده استحکام ایچون برقاچ قاتدن اوریلور الموضن ضمتیله جمیعی ذکر اولنان قوللر معناسنه در وبو
ایتاد وضین بولر موضن بولر وضین اولدی ضمیرنده فعیل دیرلر مفعول معناسنه الوضینه واوک فتحی وضادک کسریله ذکر اولنان قوللر ادر برکی تقول وضن
النسع اضنه وضنا اذا نسجته ونسج تونکرلر قوللانر دیرلر الموضونه میمک فتحی وضادک ضمی ومدیله ذره در که شول حلقه لری برینه زیاده
کرشمه سندن طوقونمش کبی اولور و موضونه جواهر ایله طوقنمش نسنه یه دخی دیرلر منه قوله تعالی علی سرر موضونة ومجاهر بوآیت کریمه تفسیرنده
ای مرموله بالذهب والجوهر دیمشدر مرمول اوریلمش معناسنه در الوطن فتحتینله انسانک اولدوغی یر دردو ره نام شاعرک تشبیهلرنده وطن مخفف
ایدوب وطن ساکن قلمشدر الاوطان همزه نک فتحیله وطن معناسنه در واوطان الغنم قیونک یتاغی اولان یرلر الایطان همزه نک کسری ومدیله بر یری
اقامتگاه ایتمکدر تقول اوطنت الارض ووطنتها توطینا واستوطنتها اذا اتخذتها وطنا الاتطان همزه نک کسری و تانک کسری و تشدیدیله معناده در
و بو باب افتعالدندر قلب وادغامله اتطان اولمشدر و توطین النفس نفسی بر نسنه یه یاقشدرمق المیطان میمک کسری ومدیله بر نسنه یه تکیه ایدوب
شول یره دیرلر که بوکرک آتلری قوشمغه اوراده تعیین ایدرلر اول مبدأ کبی اوله دو میشه و میدان میمک کسریله ومدیله مبدأ آنکه آخرنده دیرلر الموطن میمک
فتحی وطانک کسریله جنک یری قال الله تعالی لقد نصرکم الله فی مواطن کثیرة الموطن میمک فتحی وطانک کسریله واحد جنک یری معناسنه الوعنة واوک فتحی وعینک سکونیله
برکی بیاض صلبه معناسنه التوعن تفعل وزنینده عینک ضمی و تشدیدیله دوه سمرمک یقال توعنت الناقة اذا سمنت غایة السمن الوکن واوک فتحی وکافک سکونیله قوشی
یوه سی که کرک طاغده اولسون کرک دیوارده اولسون عش معناسنه ووشی عینک نک ضمی مشبکه تشدیدیله شول یه اوردکه قوش آنی چوب و بوش مکلا یاپر الوکون
میمک فتحی وکافک کسریله وکن معناسنه وبعضیلر وکن شول قوش یواسیدر که چوب دیوشوده کر اولا و وکر داشول قوش یواسیدر که جو یده بولوشر کلا اولور
ووکن قوش یرده بیض قمقده اولدی دیرلر یقال وکن الطائر بیضه یکنه وکنا من باب اذا حضنه الوکنه واوک ضمی وکافک سکونیله دیوار دلکنده اولان
هر قنغی قوش یواسی اولسون الکنه همزه نک فتحی وکافک سکونیله معناسیله الوکنات واوک ضمی وکافک سکونیله جمیعی قوش اونلری معناسنه الوکنات واوک ضمی وکافک
ضمیله کذلک جمیع معنالرده لغتدر الوکنات واوک ضمی وکافک فتحیله کذلک جمیع بر دو ده لغتدر الوکن واوک ضمی وکافک فتحیله کذلک جمیعنده کم وبرکل
وکنه جمعیدر الوهن واوک فتحی وهانک سکونیله ضعیف اولمق معناسنه در وضعیف نسنه به دخی دیرلر یقال وهن الانسان ووهن غیره یتعدی
ولا یتعدی ووهن جوف دوه یه دخی دیرلر الکن معناسنه ووهن کیجه نک نصفنه دخی دیرلر الموهن میمک فتحی وهانک کسریله کذلک نصف لیل
واصیل کبی که کیجه نک کیرنده دیرلر الوهن فتحتینله کذلک ضعیف ولمق یقال وهن وهنا اذا ضعف الایهان همزه نک کسری ومدیله ضعیف ایلمک
کیجه نک نصفنه واخود آخرنه داخل اولمغه دخی دیرلر تقول اوهنا ای صرنا فی تلک الساعة التوهین علی وزن التکریم بیان تقول اوهنه ووهنه توهینا الواهنة هانک کسریله قصا ایکی قبرغه معناسنه که اقصر الاضلاع دیرلر الوهنات واوک فتحی وهانک سکونیله شول عورتدر که شفعت نفسنده فتوری اولا

فصل الهاء الترهان هتن

تانک فتحی وهانک سکونیله دیمه دیو کلرکه یغمور برون برتوغر و دیمه شول یغمور در که اقلی یا اوچ کون و اکثری ضد دلیله ونعرابی تهتان شول یغموره دکه برساعت یاغه برمقدار دکر کده صکره ینه یاغه وتهتان یغمور طملمغه دخی دیرلر الهتن هانک فتحی
وتانک سکونیله کذلک یغمور طملمق الهتون ضمتینله بعناه الهاتن تانک کسریله ظلیل دخی یقال سحاب هاتن الهتن هانک ضمی وتانک فتحی و تشدید ویله جمیع
یقال سحائب هتن شول آکیع وکیع الهتون هانک فتحی وتانک ضمی ومدیله بمعناه یقال سحاب هتون الهتن ضمتینله جمیعی هجن هو دلیه دیکه الهجان هانک کسریله
دوه در که اق اولور بونده مذکر و مؤنث و جمیع و افراد برابر اولور یقال بعیر هجان و ناقة هجان الهجاین هانک فتحی ویانک کسریله هجانک جمعی بعضی
اوزره و هجان شول یرده دخی دیرلر که طراغی صوب و دلوب نباتاتندن خالی اوله یقال ارض هجان ای طیبة التربة خالیة من النبات و هجان
نسخه لرنده بو مقامده اضلالده دور در بعضنده تادرستات مختلفه ایله واقع اولمشدر جمیع معناسنه و هجان کریم اولان عورته
یقال امرأة هجان ای کریمة و اصیح ایل المومنین علی کرم الله وجهه هذا جنای و هجانه فیه وکل جان یده الی فیه دیدوکی قولنده هجان خیار معناسنه در
جنی التمردن ماخوذدر ... هجان اولوب ... هجین هجنه ... طاهر اولدیقدن و هجنت اله
جانبندن اولوب هجین بابا جنس اولوب انا جنس اولمیه وهجین اولور الهاجن جیمک کسریله شول قیزدر که قبل البلوغ تزوج اولنوب کوک ... کوک
وسایر ... یعنی صغیر ... الهاجن عن الولد ای صغرت وجنت الهاجن عن الوقد و دفعدی نمه ... کسرید و فانک سکونیله بوکی
قدحه ... دوه ... اولور ... جنت العلیا عن الهاجن ... اولاد ...
دیرلر ... هاجن شول بنتیدر ... التهجین علی وزن التکریم بر نسنه ی قبیح
قلمقه یعنی ... هجنه اذا جعله هجینا و تهجین برنسنه ی قبیح کورمکه دخی دیرلر الاهتجان همزه نک وتانک کسریله ...

هون

ابدا یمین دیر... الهوون ضمتیله ساکن اولمق یقال هدن یهدن هدونا اذا سکن وهدنه دخی دیرلر ساکن قلمق
معناسنه ... المهادنه میمک ضمی و دالک فتحیله مصالحه قیلمق یقال هادنه اذا صالحه الهدنه هانک ضمی و دالک سکونیله سکون
معناسنه و مصالحه ... و منه قولهم هدنة علی دخن ای صلح علی غل ... التهادن تانک فتحی و دالک ضمیله
اصطلح اولمق ... یقال تهادنت الامور اذا استقامت الهدان هانک کسریله احمق و ثقیل معناسنه الهدون هانک ضمی و دالک فتحی و ...
جمیع ... التهدین علی وزن التکریم ... تهدین ...
هزن

هوازن هانک فتحی و زانک کسریله ... بر قبیله ... الهیلون ...
... الهرین ... هانک فتحی ... میم ... کسریله ...
...
... اجتماع ...
هتن
... الهنبی هانک فتحی و نونک کسری ...
...
... الهناة هانک ضمی و نونک تخفیفیله ... یقال ما بالبعیر هنانة ای طرق ...
... الاهنان همزه نک کسریله ... تقول اهنه ...
الهیون ... الهنه هانک کسری و نونک تخفیفیله ... الهزن
هانک فتحی ... یقال فلان یمشی علی الارض هونا و هون ... یقال هان علیه الشی
اذا خف ... علی وزن التکریم ... یقال هونه ... الهین هانک فتحی و یانک کسری و تشدیدیله
... الاهوناء همزه نک فتحی و واوک کسری و الفک مدیله جمعی
هون
اولان ... الهین هانک فتحی و یانک سکونیله ... الاهوناء ...
اولان ... الهینون هانک فتحی و یانک سکونیله ... یقال قوم هینون لینون الهون
هانک ضمی ... المهانه میمک فتحیله ... یقال اهانه اذا استخف به ...
... الاستهانه همزه نک ... التهاون تانک فتحی و واوک ... یقال استهان و تهاون
براذا استخف هون هانک فتحی و واوک سکونیله ... هون هانک ضمی ...
هون بن خزیمه ... الهونه هانک کسری ... یقال اتی علی هینته ...
... اهون همزه نک ... دیرلر اهون ...
التهاون واوک فتحیله ...
...
... فصل الیاء البین یانک فتحی و تانک سکونیله ...
یبن
... الیرون یانک فتحی ...
... ذو یزن یانک ... الیزانی یانک فتحی ...
... الازنی همزه نک ... الیمن ...
یفن
الازن همزه نک ... الیفن یانک ...
الیقین یانک فتحی و قافک کسری ... اعتقاد ...
یقن
... الیقن ... الایقان همزه نک کسری ... الاستیقان همزه نک ...
... الیقن فتحتینله ...
... الیقن ...
... الموقن میمک ضمی ... المیقن میمک کسری ...
... الیمن ... الیمنی ...

ويائك آخرينه تشديد ايله ذكر اولنان شهرلره منسوب اولان نسنه اليماني يائك ابتداسي فتحي وآخرينه ياء نسبت تخفيف ولنوب الف عوض ديو تشديد ياي مشترده جميع اولمز وسيبويه يانينده عرب طائفه سندن بعضي يماني تشديد ايله ديرلر وكذلك اليمانية يائك فتحي وثانيسنك تخفيفيله كذلك يمنه منسوب اولان كمسنه لر اليمانون يائك فتحي ونونك ضمي ومديله معناسي يقال القوم يمانية ويمانون مثل ثمان وثمانون ويقال امرأة يمانية ايضا الايمان همزه نك كسري ومديله يمينه كلمك التيمين على وزن التكريم معناسنه الميامنة ميم اولك ضمي وثانيسنك فتحيله معناسي كذلك يقال ايمن الرجل ويمن ويامن اذا اتى اليمن وكذا اذا اخذ في سيره يمينا يعني صاغ جانبنه سير ايلمكه دخي ديرلر يقال ياامن يااصحابك اي خذ بهم يمنة ولا تقل تيامن بهم والعامة تقوله التيمن تانك وميمك فتحي ويا تحتانيه نك جزمه سكوني وآخرنده اولان يائك تشديديله يمين ولايتنه نظرا في افق اليمن منسوب اليمن يائك ضمي وميمك سكونيله بركت معناسنه يقال يمن فلان على قومه من الباب الحادي اذا صار مباركا عليهم ويقال لهم يمنهم بالفتح ايضا الميمون ميمك فتحي وثانيسنك ضمي ومديله مبارك واولان كمسنه من يمن بالضم فهو ميمون اليامن ميمك كسريله كذلك مبارك اولان كمسنه من يمن بالفتح فهو يامن ويمن في افعال بكوره نسل شيم ... التيمن فتحيله وميمك ضمي وتشديديله برنسنه ايله مبارك لك طلب اتمكه دد الايامن همزه نك فتحي وميمك كسريله مبارك اولان نسنه

[illegible]

باب الهاء من كتاب ترجمة الصحاح الجوهري ❊ فصل الالف ❊ الابه همزه نك فتحي وبانك سكونيله برنسنه يه اوتمك ... اوتوخاطره كتيرمك معناسنه يقال ابهت لا ابه لها ... ما ابهت له ... همزه نك وبانك فتحي وتشديديله اولوعظمت معناسنه التابه فتحيله وبانك ضمي وتشديديله كسره بو كلمه تكبر معناسنه الابه تخفيف وهانك تشديديله ... ديعون كولان كمسنه ... فصل بابا ... لكن جوهري تسهيلا للطالبين مناسبت ... ذكر اتمكه عادت ... اعاده ... بو معنايه تابيد ... صاحب قاموس بو منقولي ... التاه فتحيله وتاء ثانينك ضمي وتشديديله ... الافه همزه نك فتحي وقافك سكونيله طاعت معناسنه ... الالاه همزه نك كسريله عبادت ... يقال اله الاهة ... ايضا ... الله فتحيله ...

[illegible]

من كذا وكاه اولور تاه اخلا اولوب اوتاه ديرلر كاه اولور تواولور وكاه اولمز التاويه على وزن الكيه اين ديمك التاوه فتحتلر و واوك ضمنيه
بمعناه يقال اوه الرجل تاويها وتاوه تاوها اذا قال اوه الاهه همزه نك مديله حالت ونفس اوزده اسم در اه اتمك معناسنه يقال تاوه اهة الرجل
الحزين الاهه همزه نك فتحی وهانك تشديديله بمعناها منه قولهم في الدعاء على الانسان اهة لك واوقه بالباء دبعدلو اولمشرده واو اكبا لو اولمشدر
مع حذف الهاء ايه همزه نك كسری وسكونی وهانك كسريله اوزده بر كلمه در اكر تكلم ده واكر عملده زياده نسنه طلب اتمك خصوصنده اسم فعلدر
معناسنه تقول للرجل اذا استزدته من حديث او عمل ايه ابن السكيت ديدی اكر ايه كلمه سنك وقف ايدوب وصل اتمك منون قلوب ايه حدثنا ديرلر
شعرده كه حالت وصلده غير منون واقع اولمشدر ابن السكيت فتحی ايه يا رجل ديك اكا كلام سويلديكی حديث
معهودی زياده قيل ديو ارتمش اولوردی واكر ديك تنوينكو ياكم برسوزده شروع قلدیغی اولوردی هان حدثنا معناسنه در تنوين تنكير افاده
ايلر وفتحيه كسره سو طرين ساكن قلوب كلامدن منع اتمك ديلسه ايها عنا ديرسن وفتحی برنسنه نك ادا اولمسی بلدرمك ايله ايها ديرسن همزه نك
فتحيه هيهات معناسنه التايه على وزن الكيه دعوت يودبر جاغرمق تقول ايهت بالجمال اي صحت بها ودعوتها وجمال صيحه كسريله جملك جمعيدر ايهان
همزه نك فتحی ويانك سكونيله بعيد وكلی معناسنه در بعض لغت اوزده تعقل ايها نه بعض هيهات اياة كذلك الفك فتحی ويانك سكونی ونونك كسريله
تخفيف صيغه سی اوزره هيهات معناسنه در فصل الباء البراهه بانك ضمی وراك تخفيفيله انكار بر ابتدا سكرتيب در البده بانك فتحی وباضو ضمی
وراك سكونيله برنسنه اكسزن اولمق يقال باده اذا فاجأه والبداهه بانك فتحی وضمی وراك تخفيفيله برنسنه اكسزن اولمق معناسنه در بمعنی البديهه
بانك فتحی وراك كسری وتشديديله بمعناه التباده تانك فتحی وراك ضمی ايله الغمر برنسنه اشمك يقال هيا تبادها ما شعر المبره ميمك كسری وبانك سكونيله زياده
بديهه كوی اولان كمسنه البرهه بانك ضمی وراك سكونيله زمان مدت طويله معناسنه البرهه بانك فتحی وراك سكونيله بمعناها كذلك يقال انت على برهه
من الدهر وبرهه اي مدة طويلة من الزمان ابرهه همزه نك وراك فتحی وبانك سكونيله ملوك يمنده بر ملكك اسميدر كه اول ابرهه بن الحرث در كه ذو المنار
ديولر و بری دخی ابرهه بن الصباح در كه بو دخی ملوك يمندندر كه صاحب الفيل در و بعض نسخه ده بو دخی ابرهه الاشرم الحبشی در كه صاحب الفيل در ديش
حتی صاحب ... برتابع اولوب ابرهه قوج در ديمشدر لكن كتب تفسيره موافق اولان بو در كه صاحب فيل ابرهه بن الصباح اوله وقاموسده دخی فی
اولان بو در كه ابرهه ايكی اولادی ابرهه بن الحرث وبری دخی ابرهه بن الصباح اوله البرهرهه بانك وراك فتحی ايله شول عورتدر كه رطوبت ...
لحمی غالب اولوب غندوبت بدنی حركت قلرسه بو فعللت وزنی اوزده اولوب بونده عينی ولام مكرر اولمش اولور برهوته بانك وراك فتحی وهانك ضمی ايله
رهبوت وزنی اوزده حضرموت نام يرده بر قيونك اسميدر كه ارواح كفار انده در ديرلر اصمعی روايتی اوزده و وهبوت خالی معناسنده در
اخرين زايد در وبرهوت دخی روايت اولنمشدر بانك ضمی وراك سكونيله سبروته وزنی اوزده وفي الحديث خير بئر في الارض زمزم وشر بئر في
الارض برهوت وسبروته سين مهمله ايله صحرا وتشريب ديرلر اخرينده اولان تا اصلی در البله فتحتله قلبی سالم اولمق البلاهه بانك فتحی ولامك تخفيفيله
بمعنا التبله فتحتله ولامك ضمی وتشديديله بمعناه يقال بله من الباب الرابع وتبله الابله همزه نك ولامك فتحيله شول كمسنه در كه قلبی صافی اوله البلهاء بالمد
ولامك سكونيله والفك مديله شول عورتدر كه ذكر اولنان صفت اوزده اولا وفي الحديث اكثر اهل الجنة البله يعنی اكثر اهل جنت دنيا حقنده ابله اولنلردر
دنيايه اهتمام لری اولميوب غبی لرندر كه اخرت خصوصنده عقلا واذكيا ايسه لردخی ويقال شباب ابله يعنی يكتلك عالمنده نوع غرا ده اوله وغبی
يكتلكی كاه بلاغت وجنون صفتلرنده الاسباب مناسبی اولوب غبی يز ويقال عيش ابله اذا كان قليل الغموم التباله تانك فتحی ولامك ضميله صورتا بلهه
اظهار اتمك باطنده بلاهت يوغكن البلهنيه بانك ضمی ولامك فتحی ونونك كسری ويانك تخفيفيله معيشتده وسعت اولمق يقال هو بلهنية من العيش
اي سعة يس بونده الف يا قلب اولمشدر ما قبلی مكسور اولدغيچون ونون زايده در ... بله بانك فتحی ولامك سكونی و
هانك فتحی اوزده بنيلدر كيف كبی بركلمه در كه دع معناسنه وحسب اينچی بلد كاه اولور مصدر ... استعمال اولنور وكاه اولور سوی معناسنده
استعمال اولنور وفي الحديث اعددت لعبادی الصالحين ما لا عين رأت ولا اذن سمعت ولا خطر على قلب بشر ما اطلعتم عليه وبعض نسخه ده بله
ما اطلعتم عليه دخی واقع اولمشدر باب افتعالدن ... معلوم اولنلردن غيری نسنه ديرلر ...
البوه بانك ضمی ... البوهه بانك ...
رجل احمق ... صوفه من بوهة ...
... الباه على وزن الجاه جماع معناسنه در ...
تخفيف ... البهبهی بانك فتحی وهانك ...

البهباه بانك فتحی وهانك ... اوكنك سكونيله ... كوكر يوب جاغرمق ... كبی در فصل التاء الترهات تانك ضمی وراك فتحی
وتشديديله شول ... يولكرد ... منشعب اولور الترهه تانك ضمی وراك فتحی وتشديديله واحدی ذكر اولنان يولكرك بری معناسنه
اندنصكره باطل معناسنه استعاره اولنوب الترهات البسابس والترهات الصحاصح ديرلر كه بونلر كلمات باطله دن عبارت اولنور ... وكاه اولور
اضافت طريقيله دخی استعمال اولنور الترة تانك ضمی وراك فتحی وتشديديله كذلك باطل معناسنه در ... بعض كمسنه نك استعمالنده التراديه
تانك فتحی وراك كسری ... جمعی ذكر اولنان استعمال اوزده در التفه تانك كسريله ... حقير معناسنه ... يقال تفه من الباب الرابع وفي الحديث في
ذكر القرآن لا يتفه ولا يتشان يعنی قرآن عظيم ... التمه ... طعام فاسد اولمق
يقال تمه الطعام من الباب الرابع اذا فسد التماهه هانك فتحی ... يقال تمه اللحم تماهة من الباب الرابع ...
رايحه سی متغير اولمغه دخی ديرلر يقال تمه اللبن اذا تغيرت رايحته ... المتماه
ميمك كسری وتانك سكونيله ... الزهزهه على وزن الزلزلة ... التيهاء
اوكنك فتحی ... متكبر اولمق يقال تاه يتيه تيها اذا تكبر ... التيهان ... يقال انه لتيهان
الارض ... فاذا ذهب متحيرا ...
الاتياه همزه نك فتحيله جمعی ... الاتاويه همزه نك فتحی وواوك كسری ... التيهاء تانك فتحی ويانك سكونی والفك مديله ...
يقال ارض تيهاء التتيهه على وزن التكليم حيران ... ما اتيهه ...
نعل تعجب ... الاتيه همزه نك ويانك فتحی ايله ... المتيهه ميمك فتحی
وتانك كسری ... فصل الجيم الجبهه جيمك فتحی وبانك سكونيله انسانك ...
... الاجبه ... الجبهاء جيمك فتحی وبانك سكونيله ...
... الجبهاء الاشجعی جيمك ضمی وبانك سكونيله بر كمسنه نك اسميدر ...
... الجبهه ...
... الجبه جيمك فتحی وبانك سكونيله ... تقول جبهته اذا صككت جبهته ...
...
اراة الاستقبال الجبهه جيمك فتحی وبانك كسری ...
...
وبو مقامده ... الجراهيه جيمك فتحی وهانك كسری ويانك تخفيفيله ...
تقول سمعت جراهية القوم اي جلبتهم وكلامهم علانية دون ... الجلهه جيمك فتحی ولامك سكونيله ... الجلهتان الوادی
... الجلاه جيمك كسريله جمع ... الجله جيمك فتحی ولامك سكونيله ...
... عن المكان ... الجلهه جيمك فتحی ولامك كسری ...
الجله ...
كبی ... الاجله همزه نك ولامك فتحی ...
... الجزهی جيمك ضمی ونونك فتحی ... التوجه على وزن ...
الجاه على وزن المال قدر ومنزلت يقال فلان ذو جاه اذا كان له قدر الايجاه همزه نك كسری ...
الكريم بمعناه يقال اوجهته انا وجهته اذا جعلته وجيها ... جاه هانك ...
...
معنا ... الجوه جيمك فتحی ... الجهجه

على وزن الزلزلة آبرتجاتوردره حيقرمق منع ولسن تعلق جهجبه بالسبع اذا صاح به كبكه الجهجه على وزن التزلزل برنسنه دن الجكوب فراغت ابتمك
تعولنجهجه عنا اذا نحيته فصل الدال الدده دالك فتحي ورانك سكونيله برنسنه دفع ايتمك تعولـ ددهته عن القوم اذا دفعته عنهم مثر وراند وهو
مبودل منه نحو هراق الماء واراقه المدده ميمك كسري ودالك تخفيفيله قوبك دماغي اولوب انلره متعلق اولان كلماته سويلين كسنه المداره ميمك فتحي ودالك كسريله
جمع دماغي قوم معناسنه الدله دالك فتحي ولامك سكونيله ضايع كبوت نسنه هود معناسنه يقال ذهب دمه دلها اذا اهدر الدلهه على وزن الكرهة عشق
وهادن عقل زايل اولمق يقال دلهه الحب اذا حيره وادهشه الدله فتحتينله عقل كيدوب متحير اولمق يقال دله يدله من الباب الرابع الدلوه دالك فتحي
ولامك ضمي وتشديديله شول ناقه دركه يولداشنه وولدينه حنين ايتمه الدله فتحتينله والدلوه فتحتينله ناقه يولداشنه وولدينه حنين ايتمك يقال دلهت الناقه
عن الزها وعن ولدها تدله دلوها من الباب الرابع الدهدهه على وزن الزلزله برنسنه يي يولمق الدهده على وزن التزلزل يولنمق يقال
دهدهت الحجر فتدهده اذا دحرجته فتدحرج وكاه ولوهاي بايه قلب ايدوب تدهدي بالحجر وغيره تدهديا ودهديته اديه دهداه ودهداء
ديرلر فتحي يولـ السير الدهدهان دالك فتحي وهانك مابعده سكونيله حوفه دوه لر ايل كثير معناسنه الدهداه دالك فتحي وهانك سكونيله دوه نك خرده
وكاه اولور ناس معناسنه ده كلور يقال ما ادري اي الدهداه هو اي الناس وكسي تي كلمه بورده يي الكنه تديلدو ليت وقلبدي الاده فلاده جمع نكك
كسري ولامك تشديديله وهانك تنويـنيله وتانيه وهي فانك فتحيله بركلمه دكه برحصص اولان اوللرـ بونلرن صكره هر كز الولاوند بكلحلتين استلي
اولنمز اصمعي روايت اوردده لكن بر نو دايعى بن بونكا اصلني نه ايدوكني بلمزم شو بيلدم ظن ايدرم كه بو فادينك منقول اوله كوياكه ان لم تصيره الان فلا تصير
ابدا ديش ولوس بيعني بو فصيح الان قوز سك ابدا قلزسن وحفي دكلدركه اكراين زمان ندهي هركز ندهي معناسيله اكراين دمان بكيج هر كوز بكيج معناسنه
فريب داده ومقابيه داده وغيرح صحاح بو مقام ده تخلفده دحي افاضلدن ان لم تصربه عبادتي فرتبدن ظن ايدوب حريلده بتنده مثابت
ايتقدر دنو انكار ايتشد فصل الواو الوهد واونك فتحي ودالك سكونيله جمجي ذكر اولنان جقور لر معناسنه الوداه رانك كسريله كذلك جمعي يقال
ترب الماء من الردهه ولا تقل لساده وساه هارصه به دعوت اچون موضع كل دره وخليل ابتيجه دهن شولـ كجركه دده كه كثرالجاده ادره ده
الحوش انه صلى الله عليه وسلم ذكر المقتول بنهرواه فقال شيطان الردهه ونهرواه بو شهر كا ديد الرفه رانك فتحي وفانك سكونيله ده هر كون نوتت
اولنه صويه وادمي الرفوه ضمتينله بعناها يقال رفهه الابل ترفه رفها وروفوها من الباب الثالث الرفه رانك كسري وفانك سكونيله ده حميدر معنا
مذكوردن الارفاه همزه نك كسريله دوه يي ذكر اولنان وجه اوزره صويه صالمق بمك تعول ارفهتها انا وارفاه هر كون ياغلنوب صاحي وصباح
طراملق ديرلر وبونده نهي اولنمشدر الرافه فانك كسريله اهل كيفن وهل حضر اولان كمسنه يقال رجل رافه اي وادع ودع عيشي مهمله ايله حضر معاح
ديرلر الرفاهيه رانك فتحي وهانك تخفيفيله وجه معاش وسعت وذره ولمق الرفهنيه رانك فتحي وهانك كوبله ومايك تخفيفيله بعناها كذلك تعول
هو في رفاهه من العيش اي سعه ورفاهيه ورفهنيه حمايسه الحاء اولنمه الف زياده ايدلي لكن الف يايه قلب اولنمشدر ياليه مكسوره اولدغي
اوزره الوافهه فانك كسريله اثناي سفرده آهسته يوردن كيجه دولي الوداقه رانك فتحي وفانك كسريله جمجي يقال بينه وبينك ليله داقه وثلاث ليال روافه
اذا كان يساد فيهن سيرا لينا الرفعيه على وزن الكريم غرته سهل وبرمك يقال دفه عن غريمك ترفيها اي نفس عنه الرفه رانك ضمي وفانك فتحيله قره
قولوه ديدكلري برنجي جانور دبيا كوش معناسنه يعني فلان كمسنه نك فلاني كسنه دن استغناسي زياده در قرم قولغك صمانون اولان استغناسندن
زيرا قرم قولوه صمان بمز يعني دخي سومز البرنه فتحتينله وياثك صمي وتشديديله اول جانبه بو جانبه كيدوب كلمك يقال تربه السراب اذا تربع وذبع
ذاوعي كه ابتدا اول جانبه بو جانبه يلدرمعه ديرلر المرنه ميمك ضمي وياثك فتحي وتشديديله كيمه اولنان وجه اوزره اولان سرابه ديرلر
فصل السين السبه فتحتينله عقل زياده سراولمقدن زايل اولمق المسبوه ميمك فتحي وباثك ضمي وتشديديله عقلي برلكون زايل اولمش كسه
المسبه ميمك ضمي وباثك فتحي وتشديديله بمعناه الاسته همزه نك كسري وسينك سكونيله قوي بوقيه عجز معناسنه واست حلقه دبره دخي ديرلر وبونك اصلي سته در
فتحتينله واصلي سته اولدوغنك دليلي بو در كه جمعي استاه كلور افعال وزني اوزره جملا ايله اجالكبي وجه غلط قنعلكبي اولمق احتمالي بو تقدير ذيرا حرف
اولنان لام الفعل كوتردويعني الفعل حذوف انكسته وبرنسنه فتحيله اكرجذع وقنعلكبي اولكسريله ياخود ضمله اولوري بو دكلدر
حوهري كه فقيرنده خفي دكلدركه افعال وزني اوزره اولماسي وسكونك تحركي وفلس مثبت اولور لكن وسطي دخي منقوض اولدوغي ثابت اولور
زيرا جايزدركه تحذيله افاذكبي اولا فانك فتحي وخانك كسريله بعض سعاده ده كه است جمل واقع اولمشدر مجاز در درا وعجزجمل مد ديوكلام عرب ايت جمل
يوقدر وعربلر كه باب فلان ديوكلمي سو كمكده دشتم معناسنه واست مطلقا اخر معناسنه ده كلور يقال ما زال فلان على است الدهر ابدا لحجونيا اي ابدا
لقد عرف الجنون وعلي است الدهر دخي ديرلر السه فتحتينله كوتك است معناسنه ورنحو الحديث العيني وكالى السعيني العنكبوت فعلبه كما لان ورد
وبروي وكاء السه بحذف لام الفعل وكاه واوك كسريله قربه اغزني بغلايه قلري نسنه يه ديرلر الاسته همزه نك وتانك فتحيله
قويروغي بيوك اولان كمسنه يقال رجل استه اذا كان كبير العجز السته سينك وهانك ضمي ومابعده نانك سكونيله كذلك قويروغي
بيوك اولان كمسنه الستاهي سينك ضمي وتانك تخفيفيله وياتك تشديديله بمعناه كذلك الستهار سينك فتحي وتانك سكوني والفك
مؤنثي قويروغي بيوك اولان عورت معناسنه وابن السكيت ايتدي رجل استه وستاهي ديرلر عظيم الاست معناسنه وامراه ستهاء وستهم ديرلر
ميم زايده اولمق اوزره السته سينك فتحي وتانك سكونيله بركمسنه نك قويروغنه اورمق تعولـ ستهت الرجل ستها من الباب الثالث اذا
ضربته على استه الستهي تحتينيه واخرنده يانك تشديديله كذلك استه منسوب اولان كسنه اكرجه اووزده ابقا اولنوب اصلا رجاع اولنمز ايديه
السته سينك فتحي وتانك كسريله كذلك استه منسوب اولان كمسنه نه كه حرج ديدكلري حروف مهمله ايله فرج معناسنه منسوب اولان معناسنه السفه
فتحتينله سفاهت كه اهل عقل اولمه نك مقابلي در وسفاهتك اصل معناسي بركمسنه خفيف وتحرك اولمقدر وعربلر كه سفه نفسه وقبن رايه
وبطر عيشته واسم بطنه ووفق امره ودشر امره ديدكلري قوللر نيك اصلي سفهت نفس زيد ودشر امره ايتا وقتاكه فعل تحويل اولنوب
رجل صفت قلنديه مابعدي منصوب اولدي فعل اولكا اوزدينه واقع اولدوغندن اوتوري بو تقديره سفه نفسه تفاخر دكلدر علي التمكن
تشديديله وبو بحر توين وكسائي قوللريدر وبونلر قتنده هذا المنصوبك تقديمي جايزدر وفرا ايتدي وقتاكه فعل نفس صاحبنه تحويل
اولنه مابعدي مفسر جري سنه جاري اولدي تاكه سفاهت ابتدا ولوغنه دلالت قيله وبونكحكمي سفه زيد نفسا ويمكه ابتدي زيد نفسا بكره او دخي
تمييز اولنمز لكن بو اضافتي اووزده ترك اولنوب نكره كبي منصوب ترك اولندي تشبيها وفرا قتنده بونك تقديمي جايز دكلدر زيرا مفسر تقديم
اولنمز وبونكه عثلي ودعر بلركه ضقت به ذرعا وطبت نفسا ديدكلري كه معني ضاق ذرعي وطابت نفسي بر ديدكلر السفاه سينك فتحيله
بعناه السفاهه على وزن المرارة بمعناه ايضا تعول سفه فلان سفاها وسفاهه من الباب الخامس وسفه سفها من الباب الرابع وبونكي
ايكيسي لغتدر سفيه اولدي معناسنه لكن مابعدي منصوب قلوب سفه نفسه وسفه رأيه ديدكلر كسوردن غيريسي جايز دكلدر زيرا فعلك ضم عينيله
متعديه اولمز وسفهت الشراب ديرلر باب رابعدن فتحي شرابي چوق ايچوب قالمدي واسفهك ده دخي ديرلر يعني چوق ايچمك كثرت شرب معناسنه كلور
معناسنه السفه فتحتينله وفانك ضمي وتشديديله برنسنه يي مايل قلمق تعول تسفهت الريح الشجر اذا مالت به وتسفه بركمسنه يي الداوب مالني
المغه دخي ديرلر تعول تسفهت فلانا عن ماله اذا خدعته عنه وتسفه بركمسنه يه سفيهلكني اشتد ومكرم دخي ديرلر تعول تسفهت عليه اي اسمعت
الشفه على وزن الكريم بركمسنه يي سفاهته نسبت ايتمك ونعول سفهته تسفيها اذا نسبته الى السفه المسافهه ميمك ضمي وفانك تخفيفيله كذلك
نسبت ايتمك يقال لا سفيه لم يجد مسافها ومسافهه كوبه با حود طلوبي باشنه قويوب كاه كاه ايچمكه دخي ديرلر تعولـ سافهت الدن اوالوطب اذا
قاعدته فشربت منه بعد ساعه السمه سمتينله ادم سكرتي سنرمه بو دلق بلامره يقال سمه الفرس يسمه سمها من الباب الثالث اذا جرى جريا لا يعرف
الاعياء وبركمسنه مدهوش ومتحير اولمغه دخي ديرلر يقال سمه فلان اذا دهش جريا لا يعرف الاعياء السامه سينك كسريله سكرته دن يورلمنيات
السمه سينك ضمي وميمك فتحي وتشديديله جمعي ذكر اولنان انلر معناسنه وسامه مدهوش ومتحير اولان كمسنه يه دخي ديرلر السمهي سينك ضمي وميمك فتحي
وتشديديله والفك قصريله بركمسنه ملدنكويره كتمك ابو عمرو دوايتي اوزده يقال جرى فلان السمهي اذا جرى الى غير امر يعرفه وكاهي كونده وبالطوفه
دخي ديركر وكاهي دوه هر جانبه طاغلمغه دخي ديرلر ذهب ابله سمهى اذا تفرقت في كل وجه وكاهي برلرك كوك اراسنه اولان هوايه دخي ديرلر
السمهي سينك ضمي وميمك فتحي وتشديديله وياتك سكونيله والفك قصريله كذب وباطل معناسنه السمه فتحتينله بيل الكل معناسنه وبونده برحرف ناقص
وتعصانسنده ايكي وجه وارد در بري بو در كه ناقص اولان واو اوله بو دخي بو در كه ها اوله اولكي اصلي سنهه اوله جمعيكي زيرا سنهت ابحذ
وتسنهت ديرلر اكنجي اسكيبوب كوكا اوزرينه بللر كچدي ونخلت سنهاء ديرلر اكنجي بر يبل يميش ويرمسه وبر يبل ويرمسه وبعضلر ايتديكي سنهاء اولان
خرما دركه آني قتلوب يلي ضعيف ايتمش اوله وسنه قتلدوغي دخي ديرلر ابو عبيد روايتي اوزده يقال بني فلان سنه اذا كانت مجدبه الفسي تحتيله
ونونك كسري وتشديديله بركمسنه نك يا نحو بر يبل اكلمك الفسه تحتيله ونونك كسري وتشديديله بركمسنه نك يانحو بر يبل اكلمك السنه تحتيله
ونونك ضمي وتشديديله بمعناه تعول تسنت عنه وتسنهت عنه بر نسنه كو قلنوب فاسد اولمغه دخي ديرلر تكرم معناسنه دخي ديرلر
وجمله كركي اكلنا اولنوب كركي عزيمه سنه اولنه المسنه ميمك ضمي ونونك فتحي وتشديديله كوف طوتن نسنه يقال خبز مسنه المسانهه ميمك ضميله
بر نسنه يي بيل ايله پاره ايتمك المسانهه ميمك ضمي ونونك فتحيله بمعناه تعول استاجرته مسانهه ومسانهه يعني بيل ايله اجاره ايلدم
السنيه سينك ضمي ونونك فتحيله وياتك تشديديله سنه نك تصغيري السنيهه سينك ضمي ونونك فتحي وياتك سكونيله كذلك سنه نك تصغيري در

ده
دله
دهه
رده
رفه
سبه
سته
سفه
سه

السنون سینک کسری و نونک ضمی و متدیله سنةنک جمعی یللر معناسنه نتکیم سنیّ واو ایله و نون ایله جمع اتسه لر سینی مکسور ایدرلر و بعضلر نونی
دخی دیرلر حنبلی و اما شول کمسنه که سنین و سنین دیوب نونی مرفوع ایدر انوک تقدیرنده ایکی قول وار دیو بو جرکه فعلین و
غسلین گبی اجری حرف حرف ... [illegible] لکن بو جمع نوادر قبیلندندر و صیغه جمع ضود نوادر دندر اولیجق
واقع اولور علی گبی مثلا عرد نک جمعنده و بو اخفش و الیته درد کبی قول بودرکه سنین فعیل وزنی اوله و سینی مکسور اولور
مابعدی مکسوراولور و غیرنده ... اولوب ... کلوب کلیب ایله عبید گبی کلیب و عبد جمعنده بوقدر دیو
بو قولک صاحبی سینک کسرنی اولان نونی سنده ن محذوف اولان واو دن بدل و مائه ده اولان یاءدن بدل قلور و اما باری تعالینک
ثلثمائة سنین قولنده اخفش ایدر سنین ثلثدن و مائه ده اولان یادن بدلدر تقدیر کلام لبثوا ثلثمائة من السنین دیکدر و جم
مز بودرایدی اکر سنون مائه یه تفسیر اولیدی مجرور اولوردی و اکر ثلثه یه تفسیر اولوردی منصوب اولوردی لکن ثلثه یه تفسیر اولسه
متعین اولمیه عبارت اولور مطلوب اولمزعلی ما تخفی

فصل الشین **الشبه** شینک کسری و بانک سکونیله بکزمک مشابهت معناسنه **الشبه**
تحریکیله بمعنا لغة فیه و شبه و شبیه معناسنه ده کلور یقال هذا شبهه و یقال بینهما شبه بالتحریک **المشابه** میمک فتحی بانک کسریله جمعی خلاف قیاس
کما قالوا فی جمع الحسن نقیض القبیح و مذاکیر جمع ذکر لانه الرجل و شبهه تحتنده باخود شینک کسری و بانک سکونیله التباس **المشتبهات** میمک ضمی
و بانک کسریله مشکل اولان نسنه لر **المتشابهات** میمک ضمی و بانک کسریله بربرینه بکزین نسنه لر متماثلات معناسنه **التشبیه** تفعیل وزنی و بانک
تشدیدیله بکزتمک یقال شبهه فلانا بکذا **التشبیه** وزنی و ذا لکهم بو نسنه یی اخر نسنه یه بکزتمک تمثیل معناسنه **الاشباه** همزه نک کسریله برنسنه
بکزمک **المشابهة** میمک ضمی و بانک فتحیله کذلک بکزمک یقال شبهت فلانا و شابهت **الاشتباه** همزه نک و تانک کسریله بر نسنه ملتبس اولمق یقال
اشتبه علی الشیء **الشبهان** تحتنده و قاموسده تحتنده اولسه دخی اشارات انشر و موجود اولان صحاح نسخه لرنده شینک فتحی و بانک
ضبط اولنمشدر حتی بعضنده قال ابو عبیدة الشبهان بضم الباء و اقیع اولمشدر علی کل الوجوه که شبهان دکنلو اغاجلره ... اغاج در و بعضلر
ایتدیلر شبهان تمام دیو کلدی بر اوتدر که یاپراقی ... **الشده** شینک ضمی و دالک سکونیله اسم حیرت معناسنه **الشده** تحتنده کذلک
حیرت معناسنه ... اما بخل گبی و اوزیو ایتدی شده الرجل دیو کلدی شغل معناسنه ذره دکلدر و بیتی **المشدوه** میمک فتحی و دالک ضمی و متدیله
متحیر اولان کمسنه یقال شده الرجل فهو مشدوه **الشره** شینک فتحی و رانک کسریله حریص غالب اولان کمسنه **الشره** فتحتیله حرص غالب
یقال شره الرجل شرها من الباب الرابع **الشغه** تحتنده طودق و بونک اصلی شفهة ایدی زیرا تصغیری **الشفیهة** و جمعی **الشفاه** کلور جای
و کرشفه و شفه کاه اولوردی سؤالدن عبارت اولور یقال فلان خفیف الشفة ای قلیل السؤال للناس و شفه دکر جمیله دخی دیرلر یقال له فی الناس شفة
ای ثناء حسن و بنت الشفة کلمه یه دخی دیرلر یقال ما کلمته بنت شفة ای کلمة **الشفی** شینک فتحی و فانک تخفیفی و یانک تشدیدیله شفه یه منسوب اولان
نسنه اکر شفه یه ظاهر اوزره نسبت فکور ایدرک دخی دیوب دغری گبی ایر تبه منسوب اولان معنایه **الشفهی** تحتنده و بانک کذلک تشدیدیله شفه یه
منسوب اولان نسنه اکر شفه نک اصلی اوزره نسبت فکور ایدرک جاعت شولدر که شفه دن ناقص اولان حرف واو اولور جمعنده دیر اشفواه
دیولر و رجل اشفی دیرلر فحش طودقلی بر بونه قالون مراد دیکه ادری یوقاد و اولک دیشی اوزرندن اولانه دیرلر ... ادر دیکه
اوک دیشی اوزرندن اولانه شفه یه اکر بامنصرف اولمه و غنه بناء اولوردی اذ ذکر اولنان معنایه اولور و غنه بناء اولمزیته کم ایله نوحم
اولنان وجوهی ایله جماعت بودر و یکه کلمه نک صحتنه دلیل بو وقت **الشفاهی** شینک ضمی و بانک تشدیدیله شول کمسنه در که طودقلری بیوک اوله
الشفه شینک ضمی و فانک کسریله شفاه دیرلر یقال شفهنی عن هذا من الباب الثالث ای شغلنی و عربلرک حتی شفه علیک المرتعی و الماد دیوب
تشغله عنک معناسنه در یعنی واقع اولان اوتلاق و صو بین بن وفا ایدر انی فضله و زیاده بو قدر شغال ایلر بر کمسنه نک فسنیده
اولان حاجتی جلا المغدو دخی دیولر تعول شفهنی فلان اذا الح علیک فی المسئلة حتی انفذ ما عندک **المشفوه** میمک فتحی و فانک ضمی و متدیله
کمسنه درکه خلقک انوی طلبی جوق واقع اولمیه حیثیتله کم انوک قاتنده اولان حاجت در و که شمود در مصفوق گبی و مکش دیکه گبی کم بو ناره دخی
ذکر اولنان معنایه در و مشغوه شول صو در دخی دیرلرکه اوزرینه خلوق کرت اولوب اولان **المشافهة** میمک ضمی و فانک فتحیله بر کمسنه ایله اغزدن اغزه
ویروب سویلشمک **الحروف الشفهیة** تحتنده و یانک تشدیدیله با و فا و میم در و تعول لشفویة **المشاکهة** میمک فتحی و کافک فتحیله بکزمک و که
مشابهت معناسنه **الشکاه** شینک کسریله بمعناه یقال انه کمشاکهه و شکاهها اذا شابهه و قاربه و فی المثل کما شاکه بعضا یعنی ایافلا
مدحی بکزدی ایله قیلنه کم مثل اخر و دون ذلک یقوله المجاد دیر لر شکل اصلی بودر که بر کمسنه بر کسه باد اوده ... حیلن بیع ده بشری

نوعنب اجون بونک ایله ... شکار صید اولنمز و زیاده بو کرکوده بیر کمه مشتری بدون ذا ینفق الحمار دیش یعنی بو مباکور جو
بازاره ... **الاشواه** همزه نک کسریله بونسنه مشکل اولمق ابو عمرو العلاء روایتی اوزره یقال اشکل الامر اذا اشکل **الشوه**
شینک فتحی و واوک سکونیله بو نسنه قبیح اولمق یقال شاهت الوجوه تشوه شوها اذا قبحت **التشویه** علی وزن التکریم قبیح قلمق یقال
و تشویه کورد کوزمک دخی دیولر ابن السکیت روایتی اوزره یقال لا تشوه علی ای لا تقل ما احسنک فتصیبنی بعین و تشویه تغییر
وضعه انکره دخی دیولر یقال تشوه له اذا تنکر و تغول و تنکر دالم مهمله ایله و تغول غین معجمه ایله بر حالدن بر حاله و تمکره دیرلر **المشوه**
میمک ضمی و واوک فتحی و تشدیدیله قبیح قلنش نسنه **الشوهاء** شینک فتحی و واوک سکونیله اتمک خمود اولان صفحه لرنده نره که اوله
طودقلری و یکزی واسع اولمقتدر و ادرکدا ولان ات اشوه دیرلر **الاشوه** همزه نک و واوک فتحیله تیز کوزلی دکن کمسنه یقال
رجل شوه اذا کان سریع الاصابة بالعین **الشایه** یانک کسریله تیز نظر اولان کمسنه یقال رجل شایه البصر ای حدید البصر
الشاة علی وزن الذاة قیون کوسفند معناسنه بو نوعده مذکر و مؤنث برابردر یقال فلان کثیر الشاة و البعیر و هذه معنی الجمع
لان الالف و اللام للجنس و شاة نک اصلی مشاهة ایدی زیرا تصغیری شویهه کلور و جمعی الشیاه کلور شینک کسری و اخرینده ها ایله اولسه
هذه شاة کثیرة دیرلر **الشاء** علی وزن الحال و اخرینده الف ممدوده ایله کذلک شاة نک جمعیدر اصلنده شاه ایدی ... اولور **الشوی**
شینک فتحی و واوک تشدیدیله شاة نک جمعی کلب نک کلیب گبی و عبد نک عبید گبی و شاه وحشی اولان صغره دخی دیرلر **الشوی** تحتنده
و واوک ضمی و تشدیدیله ذکر اولنان صغره ادلمق تعول تشوه شاة ای اصطدتها **الشاهه** میمک تحتنده قیونی جوق اولنی برابی
روایتی اوزره یقال ارض شاهیة اذا کانت کثیرة الابل **الشاوی** اخرینده یانک تشدیدیله شاة که منسوب اولان کمسنه و اکر بو کلمه
بر کمسنه یه تسمیه اولنسه شائی دیرلر و اکر دیلرسکه شاوی دیرسن نتکیم عطاوی دیرسن **الشاهی** کذلک اخرینده یانک تشدیدیله شاة یه منسوب اولانه

فصل الصاد **صه** صادک فتحی و هانک سکونیله بر اسمدر که او کلمه فعل تسمیه اولنمشدر که او الا سکت دراز ... صبوقده اوده
بس برکمسنه یه اسکات ایتمکی دیلسک صه دیرسن و تجزیه ده قف اتیوب بر کلمه یه و لاشو درکه صه دیرسن تنوینله و بهر ... کتابی ایتدی یا رجل دیبک
تنوینله مرادک نکره بعلی تنکیر ما بین فرق اولور زیرا تنوین تنکیر افاده ایدر **فصل العین** **المعتوه** میمک فتحی و تانک ضمی و متدیله
عقلی ناقص اولان کمسنه یقال عته فهو معتوه **العته** تحتنده و تانک تشدیدیله و ضمتیله کم عقل اولمق بخشش معناسنه **المعته** عینک فتحی
و تانک سکونیله معتوه اولمق ابو عبید بونی فعلی کلیبی مصدرلرادسنده ذکر ایلمشدر **العتاهه** عینک فتحی و تاخود ضمی و یانک تشدیدیله
احمق معناسنه **ابو العتاهیه** کذلک عینک فتحی و یانک تخفیفی ایله بر کمسنه نک کنیتیدر و قاموسده لقب در کنیت دکلدر دیمش لکن ابا
معنادر اولوب حیثیتدن کنیت و لشا اولور دهرده دکلو ... لا انه حیثیتدن لقبی اولور دخی اولور **العجرهی** عینک ضمی و یانک تشدیدیله
و تخفیفیله کذلک کبر و عظمت فرا روایتی اوزره یقال فیه عجرهیة و عجرهانیة ای کبر و عظمة و بعضلر ایتدی عجرهی جاهل و حماقت دیولر **العیده**
علی وزن صیدم **والعیداء** عینک فتحی و یانک سکونیله بونلر بد خو اولان نسنه دکرک و یا اولسون کرک عزیزی اولسون و عیوب بد خو لو
دخی دیولر **العبدهیة** عینک و دالک فتحی و یانک تشدیدیله کذلک بد خولق دیولر یقال فی فلان عبیه و عبدهیة فهو عبیده و عیدا **العزهاه**
عینک کسری و زانک سکونی و الفک قصریله شول کمسنه درکه لعب و لهودن متنفر اولیوب نکنزدن ایراق ایلیه **العزهاة** عینک کسری
و زانک سکونی و الفک ممدوده معناها **العزهی** عینک کسری و زانک سکونی و الفک قصریله و تکرمه اولو ... تنوینله **العزاهی** عینک فتحی و هانک
کسری و متدیله جمعی سعالی گبی غول معناسنه **العزهون** عینک کسری و زانک سکونی و هانک ضمی و متدیله کذلک جمعی
و زانک سکونی و هانک ضمی و متدیله کذلک جمعی عینک کسریله شول بوک اغاجدرکه اوتک دیکنی اولوب و بایکی نوع در بری خالص دری
غیر خالصدر و خالص عزف و طلح و سلم و سدر و سیال و ینبوت و قتاد اعظم و کنهبل و عرب و عوسج در و غیر خالص شوحط و نبع
و سریان و شراو نشم و نبع و تالب و مفد کوده عضاه العیاس بو کیبی اغاجلرکه دیرکه اولور اکر بایکی بونلردن اشد کلمه
بنات و دیکنلو اغاجکه حرزه دلرینه عض دیولر باب ضاده دخی ذکر اولنمشدر ... دیکنلو اولان نسنه کرک عض و عضاه اولمیه اوله
نبات اتمد ... کاعی و حلاوی و حاذ و کب و وجع دیکنلو معروف اولان نسنه لر دور بونلرک هر بریسنک تعضیه ... مرور الکس الکعا
اوکس و عضاه کاه اولور قولدن دخی عبادت اولور منه قولهم فلان ینبجت عیر عضاهها اذا انتحل شعر غیره یعنی غیرک شعرین کندونه نسبت
العضاهة عینک کسریله واحدی دیکنلو اغاجلردن بری معناسنه **العضهة** عینک کسری و ضادک سکونیله کذلک واحدی **العضه** عینک کسری و ضادک

وعضيفه كذلك وحذف هاء اصليه، حذف اتكلشفه ده حذف اولندوغى كبى وبونك نقصى اولنان حرفى هادر نته كم ذكر اولندى
زيرا بونك جمعنده هاء محذوفه رد اولنور وتصغيرنده عضيهه ديرلر ونسبتنده بعير عضهى ديرلر عضاه اوتلادوغى بعيره وبعير عضاهى
وابل عضاهيه ديرلر وبعضيلر نقصى اولنان حرف واو در ديديلر زيرا بونك جمعنده عضوات ديديكلرينه بناءً عينك فتحيله على غير القياس العضه
فتحتيله دوه ديكنلو اغاجى اوتلامق معناسنه تقول عضهت الابل تعضه عضها من الباب الرابع اذا رعت العضاه العاضه ضادك كسريله ذكر اولنان
اغاجى اوتليان دوه العضه عينك فتحى وضادك كسريله معناه يقال بعير عاضه وعضه وناقه عضه ايضا وعاضه ساحره دخى ديرلر على ماسيجئ
وعاضه وعاضهه شول افعى يه دخى ديرلركه اورده فى ساعته قتل ايليه الاعضاه همزه نك كسريله قومك دوه سى عضاه اوتلامق يقال اعضه
القوم اذا رعت ابلهم العضاه واعضاه بهتان اتمك دخى ديرلر تقول اعضهت اى جئت بالبهتان المعضهه ميمك ضمى وضادك ديكنلو اغاج
جوق اولان يره ديرلر يقال ارض معضهه اذا كانت كثيرة العضاه العضيهه عينك فتحى وضادك كسرى ومديله بهتان اتمك معناسنه تقول للعضيهه
بكسر اللام وهى استغاثة العضه عينك فتحى وضادك سكونيله بر كمسنه يه بهتان اتمك تقول عضه عضها اذا رماه بالبهتان وكسائى …
العضه عينك كسرى وضادك فتحيله كذب وبهتان معناسنه در العضوه عينك كسرى وضادك ضمى ومديله جمعى كوبلر معناسنه عزم ابله عزوه …
ياپيلان اولان فرقه لر معناسنه قال الله تعالى الذين جعلوا القرآن عضين وبعضيلر ايتديلر بونك نقصى واو در عضونه دن ماخوذ در فرقه
معناسنه زيرا مشركين اول قرآن عظيم حقنده تعريفا بعضى دلو دلو سويلديلر كاه كذب وكاه سحر دوكاه كهانت در دوكاه شعر در
ديديلر وبعضيلر ايتديلر بونك نقصى هادر اصلى عضهه در زيرا عضه وعضين لغت قريشده سحر معناسنه در وسحربازه ساحره عضه ديرلر
العله عينك فتحى ولامك كسريله متحير اولان كمسنه العلهان عينك فتحى ولامك كسريله متحير اولان كمسنه … عينك فتحى ولامك سكونيله زياده اچ اولان
كمسنه العلهى عينك فتحى ولامك سكونيله والفك قصريله مؤنثيدر يقال رجل علهان وامرأة علهى مثل غرثان وغرثى اذا كان شديد الجوع يقال
عله يعله من الباب الرابع ايضا وعلهى شول ناقه ديرلركه لجام كودكى نشاطدن كله وعلهان اركك … قوشنه دخى ديرلر العاله لامك كسريله
ده قوشى العلهاء عينك فتحى ولامك سكونى والفك مديله ايكى بزدن كه اوركسنه ده يوكه اوتوب قبه شكلنده …
حوت در وبونه كه تخصيصله عمى وانقدام در العمه تحتيله ترددو تحيير در يقال عمه عمها من الباب الرابع العمه عينك فتحى وميمك كسريله متحير
ومتردد اولان كمسنه العامه ميمك كسريله معناه العمه عينك ضمى وميمك فتحى وتشديديله عامه نك جمعى العمهاء عينك فتحى وميمك سكونى والفك مديله
شول يوردكه انده طاغلر وعلامتلر اولميه العمهى عينك ضمى وميمك فتحى وتشديديله والفك قصريله نابديد اولوب كتمك يقال ذهبت ابله العمهى اذا
لم يدر اين ذهبت العمهى عينك ضمى وميمك فتحى وتشديدى وبانك سكونى والفك قصريله بمعناها العاهه على وزن الحاله آفت معناسنه يقال
عيه الزرع على البناء المجهول مثل ايفا المعبوهه ميمك فتحى وبانك ضمى ومديله آفت ايرشمش يره يقال ارض معبوهه الاعاهه همزه نك كسريله
طوارنه آفت ايرشمك يقال اعاه القوم اذا اصابت ماشيتهم العاهه وايمه ايتديلر اعوه القوم دخى ديرلر التعويه على وزن التكريم كيجه نك آخرنده
قونمق تعريس معناسنه وتعويه بر مكاندن محتبس اولمقه دخى ديرلر يقال عوه فى مكان كذا اذا احتبس

فصل الفاء

الفاره فانك كسريله برنسنه ده حاذق اولان كمسنه يقال فره يفره من الباب الخامس وفانك كسريله حاذق معناسنه در وبو ماده ده حامض كبى در يعنى ماده
زيرا قياس بوده كه باب خامسدن قريبه وحمضى كله صغر فهو صغير وملح فهو مليح كبى وبادكيره ايچون وقاتر ايچون وحمار ايچون فاره ديرلر بو كى
معناسنه الفروهه ضمتيله بو دكنلك الفراهه فانك فتحى وراءنك تخفيفيله معناها الفراهيه على وزن الكراهيه معناها ايضا الفره
فانك ورانك سكونيله فارهك جمعى صاحب ايله صحب كبى الفره فانك ضمى وراءنك سكونيله كذلك جمعى بازل ايله بزل كبى جوان اولان دوه معناسنه
وحائل ايله حول كبى حامله اولميان طوار معناسنه واما آت ايچون فاره ديمزلر بلكه جواد ديرلر واصمعى عدى بن زيدك آته فاره ديو ديدوكى بعض
شعرنده تخطئه ايدوب آت احوالنى بلمزيشى ديدى لكن اصمعى نك بو كلامى كندو ات فننده مهارتى اولدوغى استبعادا اولوب والا فصيحلرك …
وجوه استعمالاتنه بلكه ده واد احوالنه كرك مليشى كرك بلمشى الافراه همزه نك كسريله ناقه نك بوده دكى اولادلرينى سوق يقال افرهت الناقه اذا كانت
تنتج الفره وفره ضم فايله فاره جمعى ده كماتر المفره ميمك ضمى وراءنك كسريله ذكر اولنان ناقه المفره وزنده … بمعناها الفره فتحتيله
كوزنه اولمق يقال فره من الباب الرابع اذا بطر واشر ومنه قوله تعالى وتنحتون من الجبال بيوتا فرهين شول كمسنه كه ذكر اولنان اوزده قرائت اتدى …
ديكلمش وشول كمسنه كه فارهين قرائت اتدى فرهين ضم دايلشمش حذاقت معناسنه ديكدر الفقه فانك كسرى وقافك سكونيله انكلامق فهم
معناسنه برا عرابى عيسى بن عمرويه شهدت عليك بالفقه ديدى بالفهم معناسنه تقول منه فقه الرجل من الباب الرابع وتقول ايضا فلان لا يفقه

ولا ينقه

ولا ينقه وفقه دخى فهم معناسنه در الافقاه همزه نك كسريله برنسنه يى بلدرمك تقول افقهتك الشىء بو ذكر اولنان فقه كه معناسى اصليسيدر بعده فقه
علم شرع بعده مخصوص اولدى الفقيه فانك فتحى وقافك كسرى ومديله علم شرعده عالم اولان كمسنه الفقاهه فانك فتحى وقافك تخفيفيله ذكر اولنان
علمه عالم اولان كمسنه الفقاهه فانك فتحى وقافك تخفيفيله ذكر اولنان علمه عالم اولمق تقول فقه فقاهه من الباب الخامس التفقيه على وزن التكريم
علم فقهى بلدرمك التفقه تحتيله وقافك ضمى وتشديديله ذكر اولنان علمه عالم اولمق تقول فقه يتفقه اذا تعاطى ذلك المفاقهه ميمك
وقافك فتحيله علم فقه ده مباحثه اتمك فاقهته اذا باحثته فى العلم الفاكهه كافك كسريله يمش ميوه معناسنه الفواكه فانك فتحى وكافك كسريله جمعى
انواع ميوه معناسنه وجوهرينك واجناس الفواكه ديدوكندن تبادر ايدن بودركه افراد اعتباريله جنس واحده فواكه ديمزلر اكرچه ارباب لغتدن
جوق كمسنه فواكه مطلقا فاكهه نك جمعيدر ديمشلر وفاكهه بن المغيره المخزومى فى خالد بن وليدك عمى در الفاكهانى كافك كسرى وبانك تشديديله
ميوه صاتان كمسنه الفكاهه فانك ضمى وكافك تخفيفيله لطيفه اتمك مزاح اولمق معناسنه تقول فكه الرجل من الباب الرابع اذا كان طيب
النفس مزاحا الفكه فانك فتحى وكافك كسريله لطيفه جى اولان كمسنه كوده اولان كمسنه يه دخى ديرلر حريص معناسنه وقرئ قوله تعالى ونعمه كانوا
فيها فكهين اى اشرين وقرئ فاكهين اى ناعمين المفاكهه ميمك ضمى وكافك فتحيله لطيفه قلمق ممازحه معناسنه يقال لا تفاكه امة ولا تبل على
اكمه وكه ديرمدر ديرلر يعنى امه ايله لطيفه قلمق بوقوشه تبول اتمك كبى در ضررا يو اولور ده التفكه تحتيله وكافك ضمى وتشديديله تعجب وبعضيلر
… اولمق معناسنه در ديدى قال الله تعالى فظلتم تفكهون اى تندمون وتفكه برنسنه ايله فائق اوله تفكه دخى ديرلر تقول تفكهت
بالشىء اذا تمتعت به الافكاه همزه نك كسريله ناقه نك تازه اوت اوتليا غله سوت كلك وضع حملدن اول اوديو در يقال …
افكهت الناقه اذا درت عند الاكل الربيع قبل ان تضع المفكهه ميمك ضمى وفانك سكونى وكافك كسريله ذكر اولنان ناقه الافواه همزه نك فتحيله شول
نسنه لر دركه طيبه قتر لر طيبك رايحه سى خوب اتمكيچون نته كم توابل شول نسنه لردر كه طعامه لذت خوب ايتمش ديو النوه فانك ضمى ومديله …
اجزاى طيب … معناسنه همزه نك فتحى وواوك كسرى ومديله افوهه كجمع اجزاى طيبه معناسنه فوه اولا افعال وزنى اوزده جمع الجموع
شو افواه اسواق كبى بعده افاعيل وزنى اوزده جمع اولنمشدر الفوه فانك فتحى وواوك سكونيله آغز معناسنه زيرا جمعى الافواه
كلور همزه نك فتحيله اغزلر معناسنه وافواه فوههك جمعى دخى كلور على غير القياس … فانك وواوك فتحى وتشديديله اغزلى ويوك اغزلى
معناسنه على ما سيجئ وفوه سويلك معناسنه دخى كلور يقال فاه بالكلام يفوه اذا لفظ به كه سويده اغزا جمعى معناسنه ده كلور يقال فاه
بالكلام يفوه اذا لفظ به ويقال ما فهت بكلمه اى ما فتحت فمى بها فم كلمه سنك اصلى اولان فوه دن وقتا كه ضمير غايبه اضافت وقتنده ايكى هانك
اجتماعن كره كوردلرسه انلرده هاى حذف ايدوب هذا فوه … ديولر ورايت فاه ومررت بفيه ديدولر … فانك حركتى مابعدنه
تابع اولمق وقتى نحو كه مضاف قلنسه هذا فوه ديو بو رفع ونصب وجر برابر در واو ميانه قلب ولنوب ادغام اولنور وكونك حالت
رفعده واو وحالت نصبده الف … استعمالى اكثر حالات اضافتده اولور وكاه اولور بلا اضافت دخى اولور لكن قليل در واما عربلرك كلمه
فاه الى فى ديدوكلرى مشافهتا معناسنه در وخبر دكلدر كه حال اولان مجموع كلام در يالكوز فاه دكلدر كه حتى كه منصوب اوله تنوينيله حمل قلماتا
حرف ايدوب هادن بدل ميم كتوردوب هذا فم وفمان وفموان ديولر وبونن معلوم اولوركه ميمك عوضيتى هادن واودن دكلدر زيرا اودن
عوض اولسه … واوك بو يرده جمعى جايز اولمزدى وابو زيد ايتدى عربلرك فاها لفيك ديدوكلرى قولهم معناسى الخيبة لك ديكدر
وخيبه خانك ضمى ايله نوميد لك معناسنه در وابو عبيد ايتدى بونك اصلى جعل الله بفيك الارض ديكدر نته كم بفيك الحجر وبفيك الاثلب ديولر واثلب
ثانك … ايله اوفانك … طشلو اولان طپراغه در وبو فاها خبردن دعاجمع اولور على طريق الاستعاده ارضه فم اثبات اولنغله …
اثبات اولنور وعربك الفوه فتحتيله اغزى بيوك اولمق معناسنه الفم معناسنه يقال فوه يفوه من الباب الرابع وبعضيلر فوه بوقه اوكى … الفوهاء …
اوزون اولوب طشره جمعنده ديديلر الافوه همزه نك وواوك فتحيله اغزى بيوك اولان كمسنه والافوه الاودى بر شاعرك اسميدر …
فتح وواوك سكونيله والفك مديله مؤنثيدر اغزى بيوك اولان عوده معناسنه وفوهاء شول بكره اغاجنه ديولركه ديشلرى اوزون اوله …
مراد شول چوبلو دركه ايب اوكرا … بودر الفوهه فانك ضمى وواوك فتحى وتشديديله يول اغزى ودره اغزى يقال اقعد على فوه الطريق
والجمع افواه على غير القياس على ماتقرر وفوهه كاه اولور كلامه دخى اطلاق اولنور يقال انه لذو فوهه اى شديد الكلام …
… معناسنه التفويه على وزن التكلم برنسنه نك اغزنه بيوك قلمق يقال فوه اى جعله افوه التفوه واوك فتحى وتشديديله كثير
الكلام اولان كمسنه منطيق معناسنه الاستفاه همزه نك وتانك كسريله بر كمسنه طعامى اديركن جوق يراولمق يقال استفاه الرجل اذا اشتد …

بعد قلة الغيبة فانك فتحى و يانك كسرى و تشديديله زياده اكل ايدوجى كمسنه و نونك اصلى فيوع اياء ادغام ايليه فيله و كلماى و فيه كيرنا الكلام الاكى كمسنه يه دخى ديولر منطيق معناسنه كرميله الغيبهة وزن مزبور اوزره مونثى الغرهة فانك فتحى و هانك تشديديله عاجز اولمق معناسنه

الغراهة فانك فتحى و هانك تخفيفيله معناها الفه فانك فتحى و هانك تشديديله عاجز اولان كمسنه الغرهة وزن مزبور اوزره مونثى دخى فهه

طايفه دخى ديولر ذل معناسنه و حميله دخى ديولر و فى الحديث ما سمعت منك فهة فى الاسلام قال ابو عبيد يعنى السقطة والجهلة ونحوها الفهه

تخفيفيله عاجز اولمق يقال فهت يا رجل فهها مثال البيع اى عيبت الفهيه فانك فتحى و هانك كسرى و مديله كذلك عاجز معناسنه يقال سفيه فهيه

على وزن السكيت عاجز قلماق يقال فهه امره اى جعله فهها الافهاه همزه نك كسريله اونتدرمق يقال خرجت لحاجة فافهنى عنها فلان حتى فهت

اى انسيتها

فصل القاف

القه قافك ضمى و ميمك فتحى و تشديديله شول دوه كه كرددكه باشلرين يوقرو طوتب صو ايجمزلر و قمح كيبدو

و معنى القامه ميمك كسريله واحدى باشن يوقرو طوتن دوه معناسنه القاه على وزن الحال الطاعت آمونيك بنى اسد ون دواتى اوزره در

القاهة على وزن الحالة حكم و غلبه و يقال للمالك على قاه اى سلطان الايقاه همزه نك كسريله و مديله مطيع ولمق الاستيقاه همزه نك كسرى

و تانك كسرى و مديله بمعناه يقال ايقه الرجل و استيقه اذا اطاع يس مقلوب اولوردى اقاق اوزرينه يا تقديم او لنمش اولور حالا كه قاف مقدم

و ايقاه فهم اتمك دخى ديولر يقال ايقه اذا فهم و يقال ايقه لهذا اى افهم القرهقهة على وزن الزلزلة شو تلكو لكه دكه مصر و قدر و كا

قرهقه ديولركه لركن ديو كلمه يجون القه قافك و هانك تشديديله كوكلك يقال قرهقهة يعنى و كاه اولور مصرى تخفف دخى

دخى قلو دلر ضرورة حينئذه تنه كم بعض شعرده وارد اولمشدر قرهقه سيرشو بدايه سير اتكه دخى ديولر قرهقه دن مقلوبدر القوهه

قافك ضمى و مديله شول سود دكه لذتى متغير اوله لكن انه فى الجملة تازه سود حلاوتى باقى قالمش اوله العوهى قافك ضمى و مديله آن

زلوده مرفوع يزدر و بو مقامده صاحب صحاح قوهى نوعى اذكياه سغيد ديمش غلط در و بوندن ماعدا جوهرى قوهى قرهه زيلنده ايراد

اتمشدر حالا كه قوهى زيلنده ايراد اولنمق كركدى بوشبهه لايقه اولدوقى صكره قاموسه مراجعت ولنه قوهى ذكر اولنان منوال اوزره

بولنمشدر

فصل الكاف

الكده كافك فتحى و دالك سكونيله طرماقلمق الكدوه ضمتيله بمعناه يقال كده يكده من الباب الثالث فيولوب قرنمق

يكدح يقال اصابه شى فكده وجهه و بدكوه و كدوه و يقال كوه الحجر اذا صكه و اثر فيه اثر شديدا و كوهك كرصوه لغت اولمنسنده كوكده

جميع ولالت اندوكه معنا لره كوه دخى دلالت اتمك لازم كلمز بنا على ذلك كده كسب و سعى معناسنه كلمسنه جوهرى و قاموس تعرض اتمامش

اكرچه ترجمه اعتبار صاحبى لازم گلور دليل ايدوب كده كسب و سعى ايله تعبير اتمشدر الكراهة كافك فتحى و رانك تخفيفيله برنسنه يى قبيح كورمك الكراهه

كافك فتحى و رانك تخفيفيله بمعناها يقال كرهت الشى اكرهه كراهة و كراهية من الباب الرابع الكرهة كافك فتحى و رانك كسرى و مديله قبيح كوريلن نسنه

الكروهة ميمك فتحى و رانك ضمى و مديله بمعناه الكريهة كافك فتحى و رانك كسرى و مديله حربده كلان شدت ذو الكريهة وزن مزبور اوزره شول قلج

دركه اوردوغى نسنه يى شوبه قطع ايليه الكره كافك فتحى و رانك سكونيله برنسنه يى اكراه اتمك و بو دخى ابو عبيد روايتيدر يقال فلانه اقامنى على كره اذا

اكرهك عليه و كسائى ده ابو عبيده روايت قلوب ايتمز بوكرهه كرهه بينى فرقه منسوب احدهما آخره لغتدر ديوايتى و كره بانى بوكه اولان

دوه يه دخى ديولر حمل شو بدالمكسى معناسنه الاكراه همزه نك كسريله بركمسنه يه جبر ايو نسنه يى اشلتمك تعول اكرهته على كذا اذا حملته عليه كرها التكرم

على وزن التكريم برنسنه يى بركمسنه يه سوه دكمك تعول كرهت اليه الشى تكريها و بو نقيض حببت اليه الاكمه همزه نك و ميمك فتحيله شول كمسنه دركه

اننسنده اعمى طوغمش اوله و لودر لسعادة عارض ولان عماده دخى استعمال اولنور الاكمه فتحتيله ذكر اولنان وجه اوزره اعمى اولمق يقال

كمه كمها من الباب الرابع الكامه ميمك كسريله شول كمسنه دركه باشى الومكيه وقنده كيده جكن بيليه لر الكمه فتحتين و ميمك ضمى و تشديديله ذكر اولنان

طريق اوزره كتمك يقال خرج يتكمه فى الارض اذا لم يدر اين يتوجه الكنه كافك ضمى و نونك سكونيله بر نسنه نك نهايتى تعول اعرفه

كنه المعرفة و برنسنه نك وقتنه دخى كنه ديولر و بونوع فعل مشتق اولمز و عربلرك لا يكتنهه الوصف ديدكلرى لا يبلغ كنهه معناسنه عربى فاسد

دكلدر و كلام مولددر الكهكهة على وزن الزلزلة ارسلان اوازى و ركه يقال كهكهة الاسد فى زئيره كاه حكايت صوته و ذبير ارسلانك

سينه سنده متردد اولان صوتيدر الكهاكه كافك فتحى و هانك سكونيله برنسنه دن هيبت اولان كمسنه كافك فتحى و هانك تشديديله

بركمسنه نفسنى شو بله اخراج اتمك يقال كه السكران اذا استنكه فكه فى وجهه يعنى سرخوشك اغزى رايحه سى بلنمك مقصود اولدقده نفس

حكم اخراج اتمك

فصل اللام

اللهله على وزن الفلفل شول واسع صحرا دركه انده سراب كورنده حاصلى اوليه اللهالة لام اولنك

و تانيسنك كسريله جميع اللهله على وزن العرعر شول يوزدكه بر ازطوقونمش اوله و دى النسيج معناسنه و كلامده و شعرده دخى صال بويله دد

اللهلهة على وزن الزلزلة حلاوه بوزى برازطوقونمق يقال لهلهة النساج الثوب اذا هلهله مقلوب منه الليه لامك فتحى و يانك سكونيله

برنسنه ايلاوه نمك لسته معناسنه و سيبويه لفظة اللهك لاه اولمسى جايز كوردى اوزرينه الف لام داخل اولنور التباس لى الحى

جرايى علم حاوى اولمغله بوقدر واكه سا يراعلام نخالفا لفا ولمش اصليده صفت و لمغله و عربلرك يا الله ديدكلرى قوللرى همزه نك

قطعيله الاحرف با اوزرينه وقف نيت اتكلمدر وهو لاسم تعظيم قصد اندكلرينه اولور و اما عربلرك لاهم واللهم ديدكلرى قوللرنده

ميم حرف ندا دن بدلدر و كاه اولور ضرورت شعرده بونده جمع اولورلر زيرا شعر اونسنه يى وقت ضرورتده اصلنه رد ايدكشلر

لاهوت على وزن الكافه اكر كلمه مزبوره نك كلام عربده اولدوغى ثابت اولورسه اشتقاقى لاه دن اولور و وزنى فعلوت اولور

غبوت و رحموت كبى و مقلوب ولمز طاغوت مقلوب اولدوغى كه طاغوت طغى دن مقلوبدر يا تقديم اولنمغله اللات على وزن الولاه

طايفه نام ولايتده پرستمك ايدوكلرى ثقيف قبيله سنك بتلريدر بعض عرب بونك آخرنى تا اوزرينه وقف ايدر و بعضيلرها اوزرينه وقف ايدر

اخفش ايتدى بعض عربى استماع اتدم كه افرئيتم اللات والعزى ديرايدى يعنى عوم و قصحالر وقتده ايراد ايدرلر و بعضيلر اللاه ديرلر

حالت وقفنده دخى و بعضيلر اللات فاعلم ديرلر يعنى موضع وقفده منكر ايدرلر امروكلمه سنده مكسور ايدكلرى كبى و بوندن احسن اولور

زيرا الف بونون ساقط اولمز هرنه دكلو زايد اولمش يسه دخى اخفش ايتدى اكثر بونده كه اللات والعزى ده وقف ولينلرها اوزرينه وقف

اولمز زيرا بو اصلنده هاايدى حالت وصلده تا اولمشيدى و بو كان من الامركيت و كيت كبى اولور وهيهات كبى اولور كسايينك كمسنه لغتى

اوزره بو قدر وكه هيهات جماعتدن بو هيهات جايز اولور واللات عبادتده اولمق جايز اولمز زيرا انا جماعت جايز اولمز الا العاد والمرده دخى

تاكيد ايله اعتبار ايدر بيك كلمه يز حرف اوزره باقى قلماغه لازم اولور

فصل الميم

التموه فتحتيله و دالك ضمى و تشديديله اوكمك

تموخ معناسنه الماده اوكوجى مادح معناسنه المره ميمك ضمى و دالك فتحى و تشديديله جميع المره فتحتيله كوز فاسد اولمق اكحال معالجه اولنمغه

ترك اولنمغله المرهاء ميمك فتحى و هانك سكونى و الفك مديله فاسد اولان كوز و مرهاء كوزى فاسد اولان عورته دخى ديولر الامره الكك

ورانك فتحيله كوزى فاسد اولان رجل الرهة ميمك ضمى و رانك فتحيله شول بياض دركه اكاغيرى زنك قاتشمه ابو عبيد روايتى اوزره سرمه چكلمين

كوزه مرهاء ديدكلرى بو معنادن ماخوذ در ديدى المقه فتحتيله شول بياض دركه كوكه مايل اوله المقهاء ميمك فتحى و قافك سكونيله و الفك مديله

ذكر اولنان لونى اولان عورت ابو عمرو ايتدى مقهاء شول عورتدركه آنك بياضى قبيح اولوب كرج بياضى كبى اوله الامقه همزه نك و قافك

فتحيله ذكر اولنان اوزره اولان فرس يقال لسراب امقه و بعضلر ايتدى مقه دخى مرهه كبى در وزنا و معنا المهاه ميمك فتحيله حسن و طراوت اوزره

اولمق و بونكها هى حالت وصلده تا اولمز و شول وقتده كوركه بوها انلر نزدنده صغير اوله كه بوتقديرجه مثل اللام اولوب

آخرنده اولان تا وصوتا بحون اولور المهه فتحتيله سهل و يسير اولان نسنه فراء روايتى اوزره يقال فى المثل كل شى مهه ما خلا النسا

وذكرهن يعنى ادم اولان هرنسنه يه تحمل ايدر الا حرمته متعلق اولان كلماته تحمل ايدمز و بعضلر مهاه دخى ديولر يعنى هرنسنه حسن در

الا حرم ذكرى مثلده لسا استغناء طريقيله منصوبدر و مهه ده اولان تصغير اظهار اتمز فعل ايله بيننى فرق ده اوتى المهه ميمك فتحى

وهانك ما بعده سكونيله ابراق اولان بويه مفازه يه بعيده معناسنه المهامة ميمك فتحى و ثانينك كسريله جمع ذكر اولنان بويه لر معناسنه مه ميمك

فتحى و هانك سكونيله اوزره مبنيدر اسم در كه انوكه فعل تسليه لمخمه معناسى اكففت در زيرا كم لفظى زجر اوزرينه دخى انونده صل اولور

حالتده منون قلنور مه مه ديرسن المهمهة على وزن الزلزلة زجر اتمك تقول مهمهت به اذا زجرته الماء على وزن الحالة قرابه معناسنه اخر نعم

اولان همزه ها دن مبدلدر اصلى موه در فتحتيله زيرا جمع قلنسه الامواه ديرلر همزه نك فتحيله و جمع كثرتنده المياه ديرلر ميمك كسريله شول

جمل و جمال و بوندن ذانل اولان ها در زيرا تصغيرنده المويه ديرلر ميمك و واوك فتحيله بو ذكر اولنان جوهرنك تقريريدر لكن خفى دكلدركه

اكر خاما كه ذانل اوله سنده مراد ساقط اولمق ايسه بو كلام مخالف اولور زيرا اول كلاممده ها همزه يه تبديل اولنمشدر و مغيره و اكر صورة

زايل اولوب حرف آخره مبدل اولمق ايسه ماكه تصغيرنده مويه كلمسى تصغيرانك ضمنده درج اولنوب ما الكما اصلى موه در زيرا جمع امواه تصغير

مويه در ديمك كركدى المالة على وزن الحالة موننثى جوهرنك عبارتى بو وجه اوزره واقع اولمشدر و اكر الماة واحده در ديسه جوب

ساير ادغى اولور دى و يقال رجل ماه اى كثير المال ماء الثعلب احمق معناسنه استعمال اولنور يقال رجل ماء القلب اى بليد لا يتبيل قلبه

الاستعاش بالاسماء المذهبة ماء الثعلب يمن ملوكندن بر ملكك لقبيدر و اكرما سماء ديدكلرى تو من قبيله بو شكوه الكرك تونس جكه دكندى

اوتره ايدى كو يا كه ماء سماء خلفا اوكوددى و ماء سماء دخى بو معنا يه لقبيدر دوكر حسن دار اولوب جوده ماء سماء ديكر دور اولمسندن ارام

والده سودی واوغلی اولادینه بنو ماء السماء دیرلر که اهل ملوک عراقدر الموه میمک فتحی و واوک سکونیله قیونک صویی چوقلغی ظاهر اولمق معناسنه
الموه میمک ضمی و همزه نک ضمی و تنوینیله بمعناه یقال ماهت الرکیة تموه من الباب الاول وتمیه من الباب الثالث وتماه من الباب الرابع اذا ظهر ماؤها و
کثر وکذلک السفینة اذا دخل فیها الماء وجوهری بو تقریرده لجوف واوی بابنده ثانیدن تکلمک فهمی ولغزشنه کم اول کتابده دخی بو تکلمی
مرور ایتمشدر کتاب مصادرده دخی ذکر اولنان معنایه اشارت ایتمشدر لکن بابنده المیه کالموه دیو بیان ایتمکله اشارت ایتمشدر
وصوبیچمکده دخی دیرلر تقول مهت الرجل بکسر المیم من الباب الرابع ومهته بمهته من الباب الاول اذا سقیته الماء الماهة علی وزن الحالة
صویی چوقه معناسنه المیهة میمک فتحی ویانک کسری و تشدیدیله بمعناه یقال بئر ماهة ومیهة اذا کانت کثیرة الماء الاماهة همزه نک کسریله قوما
قازدقده صویه داخل اولمق یقال اماه الحافر اذا انبط الماء واماهه یوصولوا معناده دخی دیرلر یقال اماه الارض اذا ظهر فیها النز و نز
نونیله و زای معجمه ایله بر کیچه او کلمه صیدر واماهه صوو ادمغه دخی دیرلر تقول امهت الرجل والسکین اذا سقیتهما واماهه دوات صوو معنا
دخی دیرلر مرکبک غلظتنی ازاله قلمقیچون تقول امهت الدوات اذا صببت فیها واماهت ذکر دیشنه رحمنه منینی لقا ایکو دخی دیرلر یقال
اماه الفحل اذا القی ماءه فی رحم الانثی التمویه علی وزن التکریم بر نسنه یی التون صویه یاخود کومش صویه ایله طلاء قلمقدر دخی دیرلر تقول
موهت الشیء اذا طلیته بفضة او ذهب وتحته ذلک نحاس او حدید و توبه تلبیسه دخی دیرلر معنا مذکوردن ماخوذدر الماویة واوک کسریله و یانک
تشدیدیله عورت مراة معناسنه کویا که مرآة ماده جله منسوبدر ماویه واوک کسری و درکه کونک تشدیدیله بر عورتک اسمیدر مویه میمک ضمی و واوک
فتحی و یانک تشدیدیله تصغیر ماه علی وزن الحال بر موضعک اسمیدر تذکیری و تأنیثی جایزدر الماء همزه نک و یانک تشدیدیله صو
نسنه یعنی و بیلدکمز ایله دیرلر و استعمال ایدرلر عطاوی دیکمه نک قولیدر وزده فصل النون النبه نونک فتحی [ابدال؟]
اولان نسنه النبه نونک فتحی و بانک کسریله بمعناه و بعضیلر بر شودرکه نسنه ده علی المعلم و لهذا نبه کوزلک تخفیفیله او نتدره
تذکرانکه دخی دیرلر بو نیده دولتی اوزده تقول نبهت للامر انبه نبها من الباب الرابع اذا فطنته ثم انتبهت له النباهة نونک فتحی و بانک
تخفیفیله شرف و اشتهار دیدیک نبه الرجل نباهة من الباب الخامس اذا شرف و اشتهر النبیه نونک فتحی و بانک کسری و مدیله شرف و اشتهار
اولان کمسنه النابه بانک کسریله بمعناه و نابه خاملک خلافی اولور التنبیه علی وزن التکریم بر کمسنه یی خوابدن قالدرمق و اشتهار
و تنبیه بر نسنه یه واقف ایتمکه دخی دیرلر التنبه نونک فتحی و بانک ضمی و تشدیدیله بر نسنه یه واقف اولمق تقول تنبهت علی الشیء فتنبه علی التنبه
میمک و بانک تخفیفیله و بانیده نونک سکونیله خامل اشتهار اولان نسنه یقال الشیعوا بالکنی فانها منبهة یعنی کنیت شایع و ملغله شهرت اولور
الانتباه همزه نک کسریله اویانمق یقال انتبه فانتبهته و انتباه بر کمسنه نک حاجتنی اونتمغه دخی دیرلر تقول انتبهت حاجة
فلان اذا انسیتها المنبهة میمک ضمی و نونک سکونی و بانک فتحیله او نودلمش حاجت فلان اذا انسیتها النبهان نونک فتحی و بانک سکونیله طی قبیله سنده
بر جماعتک باباسیدر که اولدر نبهان بن عمرو النجه نونک فتحی و جیمک سکونیله زجر و منع دیرلر الانجاه همزه نک و نانک کسریله بمعناه
التنجه تخفیفیله و جیمک ضمی و تنوینیله بمعناه کویا تقول نجهت الرجل وانجهته وتنجهته اذا رددته النافه جیمک کسریله بر کمسنه نک
کلدیکی اولدغی کبی کیرو کونده النده نونک فتحی و دالک سکونیله زجر و منع ایتمک تقول ندهت البعیر من الباب الثالث اذا زجرته عن الحوض
اوتیر و ندهه دوه یی جمع ایتمک دخی دیرلر و زمان جاهلیتده بر کمسنه دوه سنه طلاق دیر ایدی او لسه اذهبی فلا انده سربک دیرلر
و سوروب دوه ایمهمالنه کودولر بالدو دولر یعنی دوه لرو کی منع ایتمزدی فیه کیدر سه کتسون النوهه نونک فتحی و دالک سکونیله مال
چوق اولمغه کرک اولان مال صامت اولسون کرک ماشیه اولسون النده نونک ضمی و دالک سکونیله بمعناها النزهة نونک ضمی و زای
سکونیله یراغ اولان نسنه یقال مکان نزه ای بعید النزه تخفیفیله مصدر دراغ اولمق معناسنه یقال نزهت الارض من الباب الرابع
اذا بعدت التنزه تخفیفیله و زانک ضمی و تنوینیله بر نسنه دن یراغ اولمق یقال خرجنا نتنزه الی الریاض ای نتباعد عن المیاه
بالدخول فیها و ابن السکیت ایتدی خلقک بو کلامده یکی خطا ایدرلر ضیاعه و بر بیلدکلرینی ایتدکلری خرجنا نتنزه دیو کلری کرپونی مراع سیراغنه چقمق
دیرلر و لکن مقصود قوم عم والمدن الفیاغ اولمق نظر اولوندر کم الان مروجی دیدیی یقال نزهه عن الاقذار یعنی نجاسته
بر هیز ایتدی التنزیه علی وزن التکریم بر کمسنه یی بر نسنه دن یراغ ایتمک یقال فلان یتنزه نفسه عن الاقذار ای یباعدها عنها
النزاهة نونک فتحی و زانک تخفیفیله بر نسنه دن یراغ اولمق نزه الفلات نونک ضمی و زانک سکونیله صحرا اولوب صو و
جانبی النوع نونک فتحی و زانک سکونیله طواری ذکر و حلو اولاندر اوراغ اتمک یقال سفت ابلهم ثم نزهتها نزها ای باعدتها عن الماء

النزیه نونک فتحی و زانک کسری و مدیله لوم ایجاب ایدن نسنه لردن اراغ اولن کمسنه یقال فلان نزیه کریم اذا کان بعیدا من اللوم ویقال
نزیه الخلق و نزیه خلاء یعنی بعید اولان مکانه دخی دیرلر یقال مکان نزیه ای خلاء بعید عن الناس لیس فیه احد النغه تخفیفیله عاجز
اولمق یقال نفهت نفها من الباب الرابع اذا اعیت وکلت النافه فانک کسریله عاجز اولان طواره کرکه دوه کرک غیری اولسون النفه نونک
ضمی و فانک فتحی و تشدیدیله جمعی الانفاه همزه نک کسریله عاجز قلمق المنفه علی وزن التکریم بمعناه یقال انفه فلان ابله اذا نفهها اذا
کلّها و اعیاها المنفه میمک ضمی و فانک فتحی و تشدیدیله عاجز قلمش طوار المنفهة وزن مزبور او زده موحدی یقال جمل منفه وناقة منفهة
المنفوه میمک فتحی و فانک ضمی و مدیله قورقق اولوب ضعیف القلب اولان کمسنه جبان معناسنه النقه تخفیفیله خسته مرضدن هنوز قالقوب
بولمق یقال نقه فلان من مرضه نقها من الباب الرابع النقوه خمسه بمعناه یقال نقه نقوها من الباب الثالث مثل کلح کلوحا وکلح کلحا
مرضدن ایلاکیمش بولنوا و نامقه دیرلر الناقه قافک کسریله شول کمسنه در که خسته لکدن افاقت بوله و هنوز علتنک عقبنده اوله النقه
نونک ضمی و قافک فتحی و تشدیدیله جمعی وجه مزبور اوزده افاقت بولن کمسنه لر معناسنه الانقاه همزه نک کسریله خسته یه افاقت دیمک
یقال انقهه الله تعالی و انقاه بو نسنه یه فی لغة طوتمق دخی دیرلر یقال انقه له سمعک ای ادعه و ادعا داوعین مهمله ایله اصغا معناسنه در
النقه تخفیفیله ایمک فهم ایتمک معناسنه یقال نقهت الکلام نقها من الباب الرابع النقه نونک فتحی و قافک سکونیله بمعناه یقال نقهه من باب
الثالث ویقال فلان لا ینقه ولا ینقه ای لا یفهم الاستنقاه همزه نک و تانک کسریله اصغا دیمک استفهام معناسنه النکهة نونک فتحی و کافک
سکونیله اغز رایحه سی ریح الفم معناسنه النکه نونک فتحی و کافک سکونیله دخی او استشمام معناسنه یقال نکهته من الباب الرابع اذا شممته
و نکهت بالنفس دیو نکه دخی دیرلر اغزی معلوم اولسون دیو الاستنکاه همزه نک کسری و تانک کسریله اغزی قوقوسنی بیلمک طلب ایتمک
تقول استنکهت الرجل فنکه وجهی ینکهه من الباب الثانی و نکه من الباب الثالث ایضا نکهها اذا امره ان ینکه لتعلم اشارب هو ام
غیر شارب نکه النکه نونک ضمی و کافک فتحی و تشدیدیله شول دوه لر در که ضعف اوله و او اوکوچی او اوله و بو تمیم لغتیدر و نفع صنعت
اولان دوه لره دیرلر قابلته کم الان مرودتی و یقال نکه الرجل علی البناء للمجهول اذا تغیرت نکهته من التخمة بر کسنه یه دعا بعنلوع
هنئت ولا تنکه دیرلر جزه ایو ایشن حزر کودمیسن تخلیده النهنهة علی وزن الزلزلة زجر و منع ایتمک التنهنه علی وزن التزلزل
ممنوع اولمق تقول نهنهت الرجل علی الشیء فتنهنه اذا کففته و زجرته فکف و نهنه فرد و ساجد یعنی جانوره منع ایکیچی جیفرمه
معناسنه ده کلور تقول نهنهت للسبع اذا صحت به لتکفه و نهنهة نک اصلی نهنهه یدی اوج ها ایله ها وسطانی نونه تبدیل اتدیلر فعلل ال
فعل بینی فرقدن او تو یر یاو حروف بینی دن اختیار اولنمیدی کلاده نون اولو غیره او تودی و بو نک امثالی نوه حال بو بلاد علی
مات النهنهة علی وزن العربی شول بر دوه سارک طوتمتی و له ایلاهیلجه وزنا و معنا النوه نونک فتحی و واوک سکونیله بر کمسنه نک
نوکسکی اولمسی یقال ناه الشیء ینوه اذا ارتفع النایه یانک کسریله یوکسک اولان کمسنه التنویه علی وزن التکریم یوکسک قالدرمق تقول نوهت
تنویها اذا رفعته و تنویه بر کمسنه یی تعظیم ایلمکه دخی دیرلر تقول نوهت باسمه اذا رفعت ذکره و نوه نفسی قوتلی اولمق دخی دیرلر
تقول ناهت نفسه ای قویت واوت او زمعده دیرلر تقول ناهت النباة اذا ارتفع فصل الواو الوبه واوک فتحی و بانک سکونیله
بر نسنه یی قبا دتمق یقال فلان لا یوبه به ولا یوبه له ای لا یبالی به و بانک سکونیله ده کلور و ابن السکیت روایتی اوزده تقول ما وبهت له
من الباب الثانی و ما وبهت من الباب الرابع ای ما فطنت له یتبه تانک کسری و مدی و بانک تخفیفی فعل مضارع در تجلی بنالک لغتی
اوزده و تیجل و جلد حرف معناسنه تیبه قابر و بر دیمک اولور بنا معناسنه الوجه واوک فتحی و جیمک سکونیله یوز که معروف در
الوجوه جمعیدر جمع الاجوه کذلک جمعیدر جمع قلتدر کم قرائت الوجوه ده دخی الاجوه حکایت اتمشدر و مع استیحاد ایلدرلر او تبعیت معناسنه
و ابن السکیت ایتدی بو معتقد همزه واودن مبدل اولمه جوق واقع اولور قچی واو معنی اولسه وجه جهت دخی دیرلر جهت کمادیه دوخد
عوض اولمقدر وجه نفس معناسنه دخی کلور تقول هذا وجه الرای نفسه و وجوه البلد شهرک اکابرینه دخی دیرلر اشراف بلد معناسنه
الوجهة واوک کسری و جیمک سکونیله اسمدر توجه معناسنه الوجهة واوک و جیمک سکونیله کونلک اسمدر معنا مزبوردن و بو مقوله
اولدکی اسماده تا الا جمیع اولور و اکرچه مصادرده جمیع اولور مثلا عدة و عدة و بزل و اسماء ده واقع او لیجاق ولدة دیرلر و ولده
ولدک جمعیدر الموجهه میمک ضمی و جیمک فتحیله مقابله معناسنه در الوجاه واوک کسریله بر نسنه نک قرشوسی الوجاه جمعی بمعناه یقال قعد
وجاهک و وجاهک ای قبالتک الاتجاه همزه نک کسری و تانک دخی کسری و تشدیدیله بر نسنه یه متوجه اولمق یقال اتجه له رأی ای عرض و اصله

انفعل وزنی اوزره ایدی واوک ما قبلی مکسور اولدوغندن اوتوری یایه دونوب دیا تابرده نونه ادغام اولنمشدر بو تکلده وزنینه بنا اولنمشدر

النجاه قولی قافک فتحیله مقابل معناسنه در النجاه قولی تانک ضمیله کذلک مقابل معناسنه در وتجهت الیک اتجه دخی بو تکلده وزنینه بنا اولنمشدر

یا معنا لندن توجه نوم معناسنه زیرا اصلی قا بونلرده واو ایدی التوجه علی وزن التکرم برنسنه یه برجانبه متوجه قلمق تقول وجهت فی حاجة

ووجهه وجهای کیک وتوجیه شولدر حرفه دخی دیرلر که الف قا سبیدر قافیه بنیه اوله قافیه دن مراد حرف اجرا اولدوغی تقدیرجه حامل ولعل

لغظلرینه اولان صاد کبی مثلا وبوکا توجیه قوله وتبول وتعرنی جایزدر اولدوغندن اوتوری حروف وردی مقید اولمیه الف تاسیس اولنمیه

نتکم امرء القیسک شعرینه افرو صبر وقرلنغلکلری قافیه ده وشمشدر بوذکر اولنان ابوعبید قولیدر اما غیریلر توجیه ذکر اولنان حرکتک

اسمی ورری مقید اولدوقده آما حرفک کندوسنه دخیل دیرلر دیمشدر التوجه فتحیله وجمک ضمی وتشدیدیله بونسنه برلو ذلوغه تقول توجهت الیه

وتوجه برکیمسنه زیاده برا اولغه دخی دیرلر یقال توجه الشیخ اذا ولی وکبر وتوجه افنا لذا و تو دمغه دخی دیرلر ومنه المثل احمق ما یتوجه

یعنی افنا لذا او تو نلرک احمقی دکه توجه بلا واحده اوزره اولوبانی اختلاف اولمیه الجاه نوک فتحیله قدر وجاه صاحبی اولمق الوجه

واوک فتحی وجیمک کسری ومدیله وجاهلو اولان کمنه وجه بو بخصه دخی دیرلر مرهه معناسنه وجیه شولدر اوغلاندخی دیرکه طوغرکی ارجحنده

ابتدا القری جفانی یعنی دیرلر و وجه برآنکه دخی اسیدر اصمعی روایتی اوزره تقول وجه الرجل من الناس بالجانس اذا صار وجها ذا قدر ومنزلة

الایجاه همزه نک کسریله ومدیله وجیه قلمق یقال اوجهه ای صیره وجیها الاستیداه همزه نک کسری وتانک کسری ومدیله دوه نک بربره

جمع اولوب سوروسی یقال استودهت الابل واستیدهت اذا اجتمعت وانساقت واستیداه خصم مغلوب ومطیع اولمغه دخی دیرلر یقال استوده

الخصم واستیده اذا انقاد وغلب الوده فتحیله حماقت وبعضیلر طرد وحشونت دردیلر یقال اوده توده من الباب الرابع الاوده

همزه نک ودالک فتحیله احمق اولان کمنه الوهاء واوک فتحی والفک مدیله مونث یقال اوده رجل وامرأة ودهاء ودهاء شویله دیرکه اوزک

اسمه سنده رعشه وشدت اوله الواقه قافک کسریله کسره دن کلیه ده قیم اولان کمنه اهل جزیره لغتیدر اوزره وفی الحدیث لا یغیروا عن

وقرهیه ولاقس عن قسیسه ولا اسقف عن السقفیة وقسیس علم ودین ده مقتدا اولنان کمنه دیرلر نسخ صحاحده عن وقرهیة فی الغنو

واقع اولمشدر الرجل طاهر سری عن واقنه اوبلسن اشعار ابعد الوقه فتحیله طاعت قاه دن مقلوبدر که قاه دخی طاعت معناسنه اولدوغی

مرور اشتدر الایقاه همزه نک کسریله ومدیله بمعناه الاستیقاه همزه نک کسری وتانک کسری ومدیله بمعناه کذلک الوله فتحیله حزن وجدن

عقل کیدوب متحیر اولمق الولهان فتحیله بمعناه التوله فتحیله ولامک ضمی وتشدیدیله بمعنا کذلک الاتاله همزه نک کسری وتانک کسری ونونیه

بمعناه کذلک یقال وله یوله ولها وولهانا من الباب الرابع وتوله واتله واصله اتتعل وادغم الواله لامک کسریله متحیر اولان کمنه مونثی

اولنورالواله لامک کسریله مونثی یقال رجل واله وامرأة واله ووالهه والمثول ناقه به دخی دیرلرکه ولدی اوزرینه وجدی غایت ایدنلر دیو

بابه دوغمش بر قبلی شهید اولدوغندن اوتوری التولیه علی وزن التکریم عورتیله اوغلانک ما بینی تفریق ایتمک وفی الحدیث لا توله والده بولدها

ای لا تجعل والها وذلک فی السبایا یعنی اسیر قلنلر فلری زمانده المولیه میمک ضمی ومدیله ولامک فتحیله اورمجک عنکبوت معناسنه المیله میمک کسریله

ولامک فتحیله متحیر قیلیجی بلاء عنایت قلنمشدر بعض اشعارده واها واوک فتحی وتنوی وهانک تنوینیله برکلمه در که برنسنه یه تعجب ایتدوکده اشتکا

اولنور یقال واها لها ما الطیب ویها واوک فتحی ویانک سکونیله وهانک نصبی وتنوینیله برکلمه در که تحریک اغراده استعمال اولنور کمتول ویها بافلان

وهو تحریض کما یقال دونکیا فلان ویه واوک فتحی ویانک سکونیله کذلک برکلمه در که کذلک سنام حشرده استعمال اولنور سیبویه سینک کسریله

ویانک وواوک فتحی وهانک کسریله بو و بونک امثالی کلمات اصلنده ترکیب وکلمتی اسم واحد قلنمشدر اخرینی کسرا وزره مبنی قلنوب عاده کبی اسم

شبیه اولدوغندن اوتوری وبو جهت عشر مه معاپر اوله زیرا خمسة عشرک اخری صوت اولمغله بنا اوزره ابقا اولنمشدر وحالت تنکیرده

سیبویه منون قلنوب وشول کمنه که هذا سیبویه ورایت سیبویه دیوب لا ینصرف اعراب کبی معرب قلاری اولدی تثنیه وجمع قلوب السیبویهان

والسیبویهون دیدی اما شول کمسنه که انی معرب قلاری تثنیه سنه ذواسیبویه وکلاهما سیبویه وجمعنه ذوو سیبویه وکلهم سیبویه دیدی

وهوهة علی وزن الزلزلة ارسلانه اکرمک یقال وهوه الاسد ای زئیر وزئیر ارسلانک نیه سینه ترددایدوب اواز ایدر ووهوه حاد

وحشینک اوکلی جانوری دخی دیرلر یقال وهو الحاد حول عانته اشفاقا علیها وعانه حماد وحشینه سوروسینه واشفاق خوف دیمکدر والوهوه

واوک فتحی وهانک سکونیله اکرمین ارسلانه فصل الهاء الهوهة هاء اوک ضمی ومدیله قور خو اولان کمنه جبان معناسنه یقال رجل

هوهة اذا کان ضعیف الفواد هیهات هانک فتحی ویانک سکونی واخرینک فتحی اوزره ناسید برکلمه درکه تبعید ایچوندر یعنی بعید معناسنه اسم فعلدر

واخرینه اولان تانک اصلی هادر وبرجماعت هیهات کلمه سنک اخرینی هرحالده مکسور قلدلر تثنیه نونه مشابه سنه ایهات همزه نک کسریله ایله

وزن مزبور اوزره ذکر اولنان معنایه وراولمسنه اوکلان همزه هادن قلب اولنمه دونشدرکه هراق وعراق دیدیلر دکلک معناسنه وکسائی

اینیه شول کمسنه که بایی مکسور قلدی اولدی حالت وقفده ها اوزرینه وقف ایدوب هیهات دیدی اخفش ایتدی هیهات کلمه سی جماعت ایچون

اولمه جایزدر دیمسی اخرینه تاء جمع ایچون تاء تانیث اولور وبر اعتبار اللاة والعزی کلمه سنده جایزدر کلو ذیرالات مثلا ورکبت شملا وکلرکر

تاء جماعت اولمز ولا الف زیاده قلنوب واکر اللات اوله اولان الف تاکبی ذا بو اعتبار ایلمز سک اسم حرف واحد اوزره قلنوب لازم اولور فصل الیاء

یاه یاه یانک فتحی وتشدیدی واخرینه هانک سکونی اوزره بناسیله برکلمه درکه چوبان اولان کمسنه او قدر جاغردوقده استعمال ایدر تقول یاه یاه

یعنی اقبل الترهیه علی وزن الزلزلة یاه یاه دیو جاغرمق تقول یهیهت بالابل اذا قلت لها یاه یاه باب الواو والیاء من کتاب

ترجمة الصحاح للجوهری شویله معلوم اوله که مولف کتاب صحاح علیه الرحمة الملک الفتاح شویله بیورمشدرکه بو کتابه مستطاب

واقع اولان الف یا واو دن منقلب اولدیغی مثلا یاخود منقلب در لکه وبو بابده واقع اولان همزه کذلک یا یا دن یاخود واودن

منقلبدر قضا کبی که قضیت دن ودوغزا کبی که غزا وایدی زیرا بوغزوت دن منقلب در وهر واقع اولان یرده حرف

واوک وحرف یانک اصلنه اشارت اولنور انشاء الله تعالی فصل الالف الاباء اوللنده اولان همزه نک فتحی واخرینه اولان الفک

مدیله قامش قصبه معناسنه وبعضیلر بنا تا اندن قوره دیدکلری اوتدر قامشلو نیستانه دیرلر خاصة وبو بابده جوهری صدر کتابده باب

همزه ده دخی ابا ذکر ایتمشدرکه بو یاکه مهموز اولمیه وناقص اولمیه محتمل اولوب احد جانبینی ترجیح دلیل بولمادوغنه بنا در الاباء همزه نک کسری

والفک مدیله برنسنه دن امتناع ایتمک یقال ابا فلان یابی ابا وهو من الباب الثالث مع خلوه من حروف الحلق وشذوذه وزمان جاهلیده

عربلرک سلوک سلام ویرولریدوعا ایتمکه مخصوص ابیت اللعن دیدکلری فوله نک تفسیرینده ابن السکیت ایتدی بو قوله معنی لعنی ایجاب ایده

افعالدن ایتمک اولدیکی دیکودر الابی همزه نک فتحی وبانک کسری ومدیله امتناع ایدیجی کمسنه الابی همزه نک فتحی وبانک کسریله وبانک تشدیدیله بمعناه

الابیان فتحیله بمعناه ایضا یقال ابی فهو اب وابی وابیان الثابی فتحیله وبانک کسری وتشدیدیله امتناع ایتمک تقول تابی علیه اذا

امتنع واباکره یه کوه دخی دیرلر یقال فلان الباء اذا کرهته وابتنا الماء اذا کرهته الماء ولد الابواء همزه نک فتحی وبانک سکونی والفک مدیله

شول کجی دکه بیان کجی سنک بولن قوزولی ابلادختنه ولا یقال عنز ابواء الاباء همزه نک فتحی وشدی والفک قصریله علی وزن الاقوی ستودکه

کجی دکه ذکر اولنان صفت بر بوده اولا یقال تیس اباء وتیس تانک فتحی وبانک سکونیله کجی دکه دیرلر الاباء همزه اولکینک فتحی وبانک

تخفیفیله طعامدن استکراه ایتمک یقال اخذه اباء اذا جعل یابی الطعام الاب همزه نک فتحی وبانک تخفیفیله بابا اولد معناسنه اصلی ابو

تحتیلدر جمعی الاباء کلور همزه نک فتحی واخرینه الفک مدیله قفا ابله اقفا کبی وحا ابله ارحا کبی وبونون حذف اولنان واو دوز

تثنیه سنده الابان دیرلر نقص اوزرینه وحالت اضافتده ابیک دیرلر بانک فتحیله وابوان بابا ایله انا به دخی دیرلر الابون همزه نک فتحی وبانک ضمی

کویلک جمعی اخون وحمون وهنون دخی بو بله دوه جم عورت جانبندن اولان خصم وهن ذکری قبیح اولان عبارتدن ذکر اولنور ودبو

سبیون دکه باری تعالی الله ابیک ابراهیم واسماعیل واسحق قولنده ابیک اباء مراد ایکه جمعیدر اصلنده ابینک اضافتله نون دوشمشدر

دیشلر ده الابوة ضمتیله وواوک تشدیدیله بابا اولمق یقال ماکنت ابا ولقد ابوت ابوة وبابالق نسبتنه دخی دیرلر یقال بینی وبین

فلان ابوة وابوة جمع دخی کلور عمومة وخوولة کبی عقلر وخاللر معناسنه الابو همزه نک فتحی وبانک سکونیله بمکه بربیه معناسنه یقال

ابی تا بوه ای تغدوه الابوی فتحیله وبانک تشدیدیله بابایه منسوب اولان نسنه یا ابت فتحیله وتانک کسر اوزرینه بناسیله برلفظدرکه

بابا معناسنه دو تا یای متکلمدن عوض اولمغله ام کلمه سنده یا امه دیدکلری کبی و بو کلمه اوزرینه وقف ایتدکلرنده یا ابه دیدکلری

الاقرآن عظیم ده تا اوزرینه وقف اولدوغی تاصودتنده کتابت اولمغدندن اوتوری وبعض عرب ها ایله قرائت ایتمشدر دخی تا ایله وقف

ایدوب بالجملة دیولر وذکر اولنان تا حالت وصلده ایده ساقط اولوب یا ام دن ساقط اولمیوب با ام قبیله دیدکلری کبی وحیرتی بو ودکه

ابوقیاسکه حرفین اوزرنه اولدیکی کویا که تانک تعویضی کلمه برخلل ایرشوب جبر النقصان تا لازم قلمغه بعد الحذف عوض ایچون

زیاده اولنمشدر یا ابات همزه نک فتحی واخرینه تانک دخی فتحی اوزره بناسیله برلفظدرکه اصلنده یا اباه در تا اوزرینه تقدیم اولنمشدر

ذکر بعض اشعارده واقع اولمشدر وابا یا ها کلمه واو دن مکسور بانک کسری وهمزه نک فتحیله برکلمه درکه حالت ندبه ده استعمال اولنور

اصلی بابی در یا الف قلب اولنمشدر با بالجانت دخی ذکر اولنان منزل اوزرینه دور فرا ابتذال بونک امثالی کلمتین کلمه واحده کبی قلنمشدر

کثرت استعمالدن اوتوری **یا ابت** تانک فتحیله وکسریله اولان یا ابت ده لغتدر شویله که یا ی مفتوح قلبیله ندبه مراد ایدوب حرف ندبه‌یی
حذف ایتدیکی اصلنده یا ابتا ایدی **لا ابک** همزه‌نک فتحی و بانک دخی فتح اوزره تخفیفیله بر کلمه‌در که مقام مدحده استعمال اولنور ودنیاده کیمسه‌یه
والده محتاج اولمق جهتیله مدحدر لدوغنه بنا **لا اباک** دخی دیرلر مدح ایچوندر وسلوب ایله اوزره لا اباک دخی دیرلر که مخففیدر الام
نامی حکمنده **الایباء** همزه‌نک کسریله وممدود انقطاع معناسنه‌در ابن السکیت روایتی اوزره یقال فلان بحر لا یوبی وکلاء لا یوبی ای
لا ینقطع عن کثرته وکلاء جبل وزنی اوزره اوتلق معناسنه‌در **الابواد** همزه‌نک فتحی وبانک سکونی والفک متدیله بر موضعک اسمیدر **الایتاد**
همزه‌نک کسری وتانک سکونیله کلمک مجیء معناسنه **الاتی** همزه‌نک فتحی وتانک سکونیله بمعناه تقول اتیته اتیا واتیانا واتیانة وفقه دخی لغتدر واوله
المأتی میمک فتحی وهمزه‌نک سکونی وآخرنده یانک تشدیدیله صیغه مفعولدر فاعل معناسنه قال الله تعالی انه کان وعده مأتیا ای آتیا کما قال حجابا
مستورا ای ساترا وصیغه مفعول اوزره کلمسی مبالغه ایچوندر کویا که حذای تعالی نک کلمه جکی امرینه استقبال ایتش وکورش کبی
مشدد اولمسی واو مفعولک ماقبلنک کسریله اوتوری یا ایه منقلبا اولوب ادغام اولندوغندندر اوتوری یعنی ساکن حاجز حصین اولدیغندن
آخرده اولان یا واوک ماقبلنک کسری اقتضا ایتمکله واو یا یه منقلب ولمشدر **الایتاء** میمک فتحی وهمزه‌نک سکونیله کلمه جک یرنک معناسنه
تقول اتیت الامر من مأتاه ای مأتاه یعنی من وجهه الذی یؤتی منه کما تقول ما احسن مأتاه هذا الکلام ای معناه **یأت** یانک فتحی وهمزه‌نک
سکونی وتانک کسریله فعل مضارعدر آخرنده یا حذف اولنشدر وقرئ به قوله تعالی یوم یأت کما قالوا لا ادر وهی لغة هذیل وکاه اولور
حالت جزمده یا اثبات اولنور کما قال الشاعر الم یأتیک والانباء تنمی وما ذنبی ایتی شعره بومیک ونغوزوک دیک جایز اولور یانک ودوکو
زنعبیله وغاضی ویمکن جایز اولور یانک تنوینیله بونک حرف صحیح مجراسنه جاری قلمغله اسماده وافعالده اصل اولدوغنه بنا **المؤاتاة**
میمک ضمی وتانک فتحی ومدیله موافقت ومطاوعت تقول اتیته علی الامر مؤاتاة اذا وافقته وطاوعته والعامة تقول واتیته بالواو **الایتاء**
همزه‌نک کسری ومدیله ویرمک اعطا معناسنه یقول اتیته ایتاء اذا اعطیته وایتاء کتوریمک معناسنه دخی کلور ومنه قوله تعالی اتنا غدونا ای ائتنا به
الاتاوه همزه‌نک کسریله خراج وباج وتاوه خراج ویرمک معناسنه **الاتو** همزه‌نک فتحی وتانک سکونیله کذلک خراج ویرمک تقول اتوته اتوا واتوة اتوا
واتاوة والاتو طلوع ایچون اولان سود حیلقمنک بوزنه یاغ کلدیکی کلن یا غنه دخی دیرلر یقال جاد اتوه اذا اخلص وخاء الزبد واوتجنت دخی
دیرلر عطا معناسنه والاتو ناقه‌نک سیر حالنده ال المسنه دخی دیرلر یقال ما احسن اتو یدی هذه الناقة ایضا ای رجیع یدیها فی السیر وجه
یدین ناقه یوردکن الدین کیرو دوندرسیدکه سرعتله یوریکوفه عبارتدر **التأتی** فتحنده وتانک ثانینک کسری وتشدیدیله بر نسنه حاضر
اولمق یقال تأتی له الشیء اذا تهیأ وتأتی برنسنه‌یه یولنده کلکه دخی دیرلر یقال تأتی له ای ترفق واتاه من وجهه وتأتی برکسنه‌نک
احساننه امید ایتمکه دخی دیرلر یقال جاء فلان یتأتی ای یتعرض لمعروفک **التأتیة** تاء اولک فتحی وثانینک کسری ویانک تشدیدیله همزه‌نک
برنسنه‌یه اصلاح ایدوب آسان قلمقدر **التأتی** تانک فتحی وهمزه‌نک سکونیله وآخرنده یانک تشدیدیله کوکلک برنسنه‌یه اصلاح ایدوب آسان قلمقدر
تقول للماء تأتیته وتأتیا اذا سهلت سبیله لیخرج الی موضعه صحاحده وقاموسده واقع اولان بوددر ولکن باب تفعیلدن تأتیه
تفعیل وزنی اوزره مصدر تأتی دکلدر تأتی کلمسنک تاءدر اولدوغنه ذکر اولنان کتابلرده تعرض اولنمامش قال الشیخ الرضی
اما اذا کان لام الکلمة حرف العلة فانه علی تفعلة لا غیر وذلک لحذف الیاء الاولی وابدال الهاء منها لاستثقال الیاء المشددة وقد
جاء بالتشدید کما فی قوله فهی تنزی دلوها تنزیا **الاتی** همزه‌نک فتحی وآخرنده یانک تشدیدیله سودا حرقوه که برکسنه‌نک قادوب تارله‌سنه کتوردی
بسر بوفعیل وزنی اوزره اولور واتی غریب معناسنه دخی کلور **الاتاوی** همزه‌نک فتحی وواوک کسری ویانک تشدیدیله کذلک غریب معناسنه‌در که
الاتاویات همزه‌نک فتحی وواوک کسری وتشدیدیله کذلک جمع غرایب معناسنه یقال نسوة اتاویات **الاستیتاء** همزه‌نک کسری وتانک کسری ومدیله
ناقه ارکک طلب ایتمک یقال استأتت الناقة واستیتاء اذا ضبعت وارادت الفحل **الاتاء** همزه‌نک کسریله کتاب وزنی اوزره خرما اغاجلرینک وغلاتک
نعوداتیه النخلة تا قوامار **المیتاء** میمک کسری وتمه وآلفک دخی مدیله اوکل یادیشنی اولرک سکرینی نهایت بولدوغی بر میدان معناسنه
ومیتاء معمور اولان یوده دخی دیرلر وبرنجه یول‌لر جمع اولدوغی یره دخی دیرلر میتاء ومیداء کبی ومیتاء او سلوب وسمته دخی دیرلر یقال بنی القوم
بیوتهم علی میتاء واحد ای اسلوب واحد ومیتاء مقابله معناسنه ده کلور یقال داری بمیتاء دار فلان ای تلقاء داره وحاذیتها **الاتادة**
همزه‌نک کسری وتاء مثلثه ایله غادلمک کمک **الاثابة** بمعناه یقال اثابه یأثوه ویأثیه اثاوة واثایة ای اشاره **الاخ** همزه‌نک فتحی وخانک تخفیفیله
قرنداش اصلی اخو ونحتیننده زیر جمعی الاخاء ودرآنده‌در همزه‌نک فتحی وآخرنده دخی الفک متدیله اباء کبی وبوندن حذف اولنان واوده ایرا

تثنیه‌سنده الاخون دیرسن وبعض عرب الاخان دخی دیرلر همزه‌نک فتحیله تثنیه‌سنده نقص اوزره **الاخوان** همزه‌نک کسری وخانک سکونیله
که جمعی قرنداشلر معناسنه حرب ایله حربان کبی وحرف خاء معجمه وواو مهمله ایله طوی دیدیکلری قوشلر **الاخوة** همزه‌نک کسری وخانک سکونیله
که جمعی قرنداشلر معناسنه **الاخوة** همزه‌نک ضمی وخانک سکونیله بمعناها وهی روایة الفراء وکاه اولور بونلر ... اولنوب ایکی کسنه‌یه
دخی اطلاق اولنور کقوله تعالی وان کان له اخوة ویو ایه کریمه‌ده ما فوق واحد مراد اولندی بو انا فعلنا ونحن صنعنا دیدکلری کبی اولور
وبو کلامی تکلم ایدن ایکی کمسه اولدوقلری حالده واکر بونده که اخوان اصدقاده واخوة ولادتده اولنور وکاه اولور اخ واحد ونونیله جمع
اولنوب الاخون دیرلر همزه‌نک فتحی وخانک ضمی ومدیله واخو وابو دیرلر الا اضافتده تقول هذا اخوک وابوک ومررت باخیک وابیک ورأیت
اخاک واباک وکذلک حموک وهنوک وفوک وذو مال دیو بونلر التی اسمدرکه مفرد ومضاف استعمال اولندقده اعرابی واو ایله ویا ایله والف ایله
اولور زیرا بونلرده واو هر بریده کلور نفس کلمه‌دن ایسه واوده رفع اوزره دلالت واو دور ویاده والفده دخی جر ونصبه اوزره دلالت واو دور
وتقول لا اخاک بفلان ای لیس لک بأخ **الاخوة** ضمتیله وواوک فتحی وتشدیدیله قرنداشلق اولمق وقرنداشلق معناسنه‌ده کلور یقال ما کنت
اخا ولقد اخوت تأخو اخوة وهذه اخت بینة الاخوة **الاخوة** همزه‌نک ضمی وخانک سکونیله اخک مؤنثی اولنور اولان همزه‌یه مضموم قلنلر
زایل اولان واو اولدوغنه دلیل اولسون دیو وبو خصوص اختده اولان تاء وقعوده وصله ثابت اولمغین اسم ثلاثی کبی اولندی وتلاثی ده
حروف وزنی شاید در فانک ضمیله **الاخوی** فتحتینله وآخرنده یانک تشدیدیله اخه منسوب اولان کمسه واخته منسوب اولانه دخی اخوی
دیرلر زیرا اخت واخوات وزنی اوزره جمع اولمز ده بو وقتی اخته نسبت اولندقده اختی دیرایدی لکن بو قیاس کلدی **المؤاخاة** میمک ضمیله
قرنداشلق وه **الاخاء** همزه‌نک کسری وآخرنده الفک مدیله وخانک کسری ومدیله ایکی کمسنه بربریله قرنداشلق **التأخی** تخفیفله وخانک کسریله
برکسنه‌یه قرنداش ایدنمک تقول تأخیت اخا ای اتخذت اخا وتأخی طلب وتحری ایتمکه دخی دیرلر تقول تأخیت الشیء اذا تحریته **الاخیة** همزه‌نک
فتحی وخانک کسری ویانک تشدیدیله شوله ایبدرکه ایکی اوجی یا اغاچ پارچه‌سی یا حوده طاشی یاده بغلیوب یره کومرلر تا که طغره قلاف
بیجقلرنده کی اوله اکا طوار بغلیلر وبو ابن السکیت روایتیدر **الاواخی** همزه‌نک فتحی وخانک کسری ویانک تشدیدیله جمعی ذکر اولنان ایلر
واخیه حرمت وذمت معناسنه دخی کلور یقال لفلان اواخی واسباب ترعی **التأخی** تانک فتحی وخانک کسری ویانک تخفیفیله طوار ایچون
اولنان ایپ بغلیلر یقال اخیة تاخیة **الاداة** همزه‌نک فتحی ودالک تخفیفیله بر نسنه‌ده استعمال اولنان آلت **الادوات** فتحاتله جمعیدر
معناسنه **الایداء** همزه‌نک کسری ومدیله برکسنه‌یه معاونت قلوب برابرینه قوی قلمک یقال اداه علی کذا یودیه ایداء ای قواه علیه واعانه وغلبه
من بونده علی فلان ای من یعینی علیه وایداء قوی اولمق معناسنده کلور یقال آدی الرجل اذا قوی من الاداة یعنی اداة دن ماخوذدر اولور
وایداء سفره حاضر اولمقه دخی دیرلر تقول آدیت للسفر فانا مؤد اذا کنت متهیئا له علی روایة یعقوب **المؤدی** میمک ضمی وهمزه‌نک سکونی ویانک
کسری ومدیله قوی اولوب بر سلاح اولان کمسه و تمام وکه میمک ضمی ومدیله اهل اولوب ودالک کسریله هالک معناسنه‌در اوده ونده هالک
کسری ومدیله قوی اولوب بر سلاح اولان کمسه ... **الاستیداء** همزه‌نک کسری وتانک کسری ومدیله کوکلک معاونت طلب
معناسنه واهل حجاز ادیته دیرلر فعلته وزنی اوزره یعنی اکا اعانت قیلدم **الاستیداء** برکسنه‌دن حقنی
الدی اهل حجاز لغتی اوزره یقولون استأدیته بمعنی استعدیته فاعدانی علیه واستعدا مردم طلب ایتمکه دخی دیرلر واستیداء برکسنه‌دن حقنی
طلب ایله مال حقنی دخی دیرلر یقال استأداه مالا اذا اصادره واستخرج منه المال **التأدی** فتحتینله ودالک کسری وتشدیدیله اراغه یوتک ینه
تادی اذا اخذ للدهر اداته یعنی زمانه کوره یراغنی تدارک ایتدی وتادی الیه الخبر اذا انتهی **الادی** همزه‌نک فتحی ودالک کسری ویانک تشدیدیله بر
تشدیدیله لازم اولان الت واسباب یقال اخذت کذا کذا اهبته ای اهبته واهبة ضم همزه ویاء موحدیله یراغه دیرلر وادی حاضر اولمغه دخی دیرلر
یقال هو علی ادی الصلوة ای تهیؤ وادی واسع معناسنه‌ده کلور لحیانی روایتی اوزره یقال ثوب ادی اذا کان واسعا **الیدی** یادکی
فتحی وتانک تشدیدیله کوزلک واسع معناسنه **الادیة** همزه‌نک فتحی ودالک کسری ویانک تشدیدیله اوقلیل معناسنه‌در اصمعی روایتی اوزره یقال غنم
ادیة علی فعیلة ای قلیلة **الادو** همزه‌نک فتحی ودالک سکونیله الاصمعی **الادی** دنی بر بوداور ونده بمعناه تقول ادوت ادوا وادیته اذا ختلته
وختل خدعه وتاء مثلثه ایله اوغرلمقه وجوره دخی دیرلر یقال ادی اللبن یادی ادیا اذا خثر لیروب یعنی فلیظ
اولسه بو غوریت اولمغه ایچون وبعض نسخه‌ده بمعنی ضم همزه‌یه وتشدیدیله دخی تعرض اولنمشدر **الادی** فتحتینله ویانک سکونیله بر معناسنه‌در
حجار روایتی اوزره یقال قطع ادیه **التأدیة** علی وزن التعزیة برنسنه‌یه اوتومک یقال ادی دینه تأدیة اذا قضاه **الاداء** همزه‌نک
وآلفک مدیله اسم دراوزره مکه معناسنه **الادی** همزه‌نک فتحی وتمه وآخرنده الفک قصریله زاده اذا قلبی کمسنه یقال هذا ادی للامانة منک **الاداوة**

همزه‌نك كسريله مطهره ديدكلري صو قويه‌جق ظرفه كه عامه تعريف ايدوب مطهره ديرلر الاداوى همزه‌نك فتحى و آخرنده الفك قصريله مطهره يا و ذي اداوه
جمعى ذكر اولنان ظرفلر معناسنه و قياس بونك اداى ديمك ايدي رساله‌ده رسائل ديدكلري كبى لكن بوندن اجتناب ايدوب مطايا ده و خطايا ده
اعلال اختيار ايتديلر يعنى فعائل فعالى قلدلر يايي واوه دوندروب كلمه اصلنده واو اولدوغنى اشعار ايچون پس اداوى كلمسنده واقع اولان دلولا
اولان الف زائده‌دن بدل اولور آخرنده اولان الف واودن بدل اولور پس واو اداوى لفظنده لازم قلدلر مطايا ده يا لازم قلدقلري كبى
جوهرينك بو تقريرنده ظاهر اولان بودركه اداوى لفظنده حروف بنيه‌ده قلب مكان اولميه لكن اول كلامندن فعائل فعالى اولشديدر ديدوكنه
تبادر ايدن قلب مكان اولمقدر الاذى همزه‌نك فتحى و الفك قصريله بر كمسنه‌يه مكروه شيء ايصال ايتمك الاذاة همزه‌نك فتحى و ذالك تخفيفيله معناده
همزه‌نك فتحى و ذالك كسري و يانك تشديديله معناده كذلك يقال اذاه يوذيه اذى و اذاة و اذية و جوهرينك بو تقريرندن ظاهر اولان
بودركه اذانك فعلى باب افعالدن اولور مصادر ثلاثه مصدر مزيد اسملرندن اولاجق قاموسده لا تقل ايذاء ديمشدر لكن صاحب مصادر
بو معنيده غفلت ايدوب الايذاء اذى دن كسي وا ديمشدر التأذى تفعلدن و ذالك كسرى و يانك تشديديله دخى بو معناده و لازمدر الاواذى همزه‌نك

اذى

فتحى و يانك تشديديله جمع امواج معناسنه الاذى همزه‌نك فتحى و ذالك كسرى و تخفيفيله شول ده‌وه‌دركه بر يرده طورميه دائما طوره‌سى خلقى
اولوب لرحيچ اولميه يقال بعير اذ على فعل و ناقة اذية اذا كان لا يقر في مكان من غير وجع لكن على خلقته على رواية ابو عبيد الاذى همزه‌نك
فتحى و رانك سكونيله بلوندن نغور كه دكلى انصباب سكر معناسنه وادى بالمد دخى ديرلر و اديك باللا ياغمنده ده ديرلر يقال ادة الخدة تاذي
اديا اذا علنا العسل و ادى حوملك ايچنده اولان طعامك دبى يانوب ياپشماسنده ده ديرلر شيوط معناسنه و ادى طو ادو بر ده الف
بعليوف بو لحنوده علف سوب بر يره منضم اولمقدر دخى ديرلر تقول ادا الدابة ما تذكى الدابة اذا انضمت اليها والفت معها علفها
و احد الايواء همزه‌نك كسرى و مديله طوادوين ضم قلمق تقول اديتها انا الاذى همزه‌نك ورانك تخفيفيله كبي طوتمق يقال ادى صدره
اذا وغرو وغرعيني معجو و داء مهمله ايله كبي طوتمقدر التادى فتحتيله و رانك كسرى و تشديديله بر مكانده اقامت ايتمك تقول تاديت بالمكان
اذا اقمت به و ابو زيد التادى تحرى معناسنه كلور الاذى همزه‌نك فتحى و منصوبى و آخرنده يانك تشديديله آتك علفنى قوياجق يرا بو زيد
ايدر بوعومك غير موضعنه وضع ايتدكلري كلمه‌لردندر زيرا اادى محبس و اب اولان محلك اسميدركه اولور احوردده طوادغيله
ايبه دخى ديرلر و ادى اصلنده فاعول وزنى اوزره‌در الاوادى فتحتيله و يانك تشديديله جمعى و يانك تخفيفيده جائزدر التأديه
على وزن التزكية طوادى بوينه ضم ايتمك تقول اديت الدابة تادية و تاديه الشيء بالحلف دمعه دخى ديرلر تقول اديت الماد تاديتها
ركبتها و يقال اذنارك الاذه همزه‌نك كسرى و رانك تخفيفيله آتش يرى موضع النار معناسنه اصلى ادى ايدي همزه‌نك كسرى و رانك كبي
ها بادن عوضدر الادوه همزه‌نك كسرى و رانك ضمى و مديله جمعى مواضع النار معناسنه عرق نكره‌در و غرق داى مهمله ووا قمقم اوجا

ازا

جاعنان معناسنه‌در ذي ادوان همزه‌نك فتحى و رانك سكونيله بر قيونك اسميدر حياه مخصوص معناسنه الازاء همزه‌نك كسرى و الفك مديله
حوضك صو دوكلن يرى مصب الماء معناسنه و ابو زيد ايتدى ازاء شول قياده دركه حوضك صويى بو شلدقده دنبه قويلر صوده وكلن يرى
صيانتدن اوتورى و ازاء حوضكا اوزرنده قيم اولان كمسنه‌يه دخى ديرلر و هر شينك اوزرينه قيم اولانه دخى ديرلر يقال هو ازاء
هذا الامر و ازاء مال اي قيم عليه و ازاء مقابل معناسنه ده كلور يقال هو بازائه اي بحذائه الموازاة ميمك ضمى و همزه‌نك فتحى و مديله
اولمق محاذات كبي ده وزنا و معنا يقال آزيته اذا حاذيته و لا تقل وازيته المآزيه على وزن التربيه حوضه ذكر اولنان طاشى وضع ايتمك
المتوذى على وزن الكريم بمعناها يقال آذيت الحوض تازية و توزيئا الايزاء همزه‌نك كسرى و مديله كذلك حوضه ذكر اولنان طاشى وضع ايتمك
تقول آذيته ايزاء اذا جعلت له ازاء الازية همزه‌نك فتحى و ذالك كسرى و يانك فتحى و تخفيفيله شول ناقه‌دركه ازاء حوضك جانبندن ايچه
عقرم شول ناقه‌يه ديرلركه حوضك اشغه سندن يعنى برون ايچه الاذى همزه‌نك فتحى و ذالك سكونيله بودر شامه تقبض معناسنه الاذى همزه‌نك فتحى
و ذالك كسرى و يانك تشديديله معناده و بو اصمعى روايتيدر الايزاء همزه‌نك كسرى و مديله بر كمسنه ايشنى بر ايشكه ابو زيد روايتى اوزره تقول
اذيت على صنيع فلان ايزاء اذا اضعفت عليه يعنى آنك ايشى اوزرينه بر اولقدر دخى زياده قلمقدر التأسيه على وزن التزكية بر كمسنه‌يه صبر

اسى

ارشاد ايتمكدر تقول اسيته تاسية اذا عزيته تعزية المواساة ميمك ضمى بر كمسنه‌يه بر خصوصده يولداشلق ايدوب كندو كبي ايتمك يقال اسيته
بالمال مواساة اذا جعلته اسوتك فيه و مواساة فيه ضعيف يعنى همزه بدلندن واوله استعمال لغت ضعيفه‌در الاسو همزه‌نك كسرى و سينك كسريله
شول كمسنه‌دركه سكا دخى و غمكا اولا الاسوة همزه‌نك ضمى و سينك سكونيله معناها لكم فيه اسوة مقتدا اولان كمسنه‌يه دخى ديرلر يقال فلان

اسوة والاسوة اى قدوة و قدوة قافك كسريله پيشوا اولان كمسنه الاسى همزه‌نك فتحى و الفك قصريله اسوه‌نك جمعى اكسارلر معناسنه بعده آيام
عزمه صبر ايتمكه دخى ديرلر و اسى مرفوعنه بر حزن و اوليمه دخى ديرلر تقول اسى على مصيبة يأسى اسا من الباب الرابع اذا حزن و يقال اسيت لفلان
اذا حزنت له و اسا بو قسنده دوا معلوب علاج ايتمكه دخى ديرلر و اسا حزنه دخى ديرلر الاسا همزه‌نك فتحى و الفك مديله مرضك كندو سنه ديرلر الاساء
همزه‌نك كسرى و الفك مديله اسينك جمعيدر طبيبلر معناسنه تاعيرا عبك جمعى اولدوغى كبي الاسو فتحى همزه‌نك و سينك سكونيله ياره‌يه تيمار ايتمك ايو
ايچين كمسنه‌نك آره‌سن اصلاح ايتمك تقول اسوت الجرح اسوه اسوا اذا داويته يقال اسوت بينهم اذا اصلحت الماسو ميمك فتحى و سينك ضمى و واوك
تشديديله تيمار اولنان ياره الاسى همزه‌نك فتحى و سينك كسرى و يانك تشديديله معناده فعيل بمعنى المفعول و يقال هذا امر لا يوسى كلمه و كلمه
كا نكه يخلله جراحت معناسنه الاسيه همزه‌نك فتحى و سينك كسريله ستنجى اولان عورت اهل باديه مزبوره آسيه ديرلر كمادية باره‌يه تيمار
ايده كيچن و آسيه ديركه دخى ديرلر ستون معناسنه الاواسى همزه‌نك فتحى و سينك تخفيفيله اسينك جمعى طبيبلر معناسنه و اسى ايله ده ماده كبي در
الائتساء همزه‌نك كسرى و مديله بر كمسنه‌يه رفيق و ركن اولا اقتدا ايتمك يقال ائتسى به اذا اقتدى به و يقال لا تأتس بمن ليس لك باسوة يعنى اقتدا ايله
شو كمسنه‌يه كه سكا مقتدا اولمز التأسى فتحتيله و سينك كسرى و تشديديله بر كمسنه‌يه تسليه واقع اولان بلايه صبر ايتمك يقال تأسى به اذا تعزى و تاسى بر قاج

اشى

كمسنه بر برينه غمكسار اولمقده دخى ديرلر الاشاء همزه‌نك فتحى و شين معجمه‌نك صكره الفك مديله خرده اولان خرما اغاجلري صغار النخل معناسنه الاشاءة
همزه‌نك كذلك فتحى و يانك تشديديله اشانك تصغيريدر و بو دلالت ايدركه اشانك همزه‌سى يادن منقلب و اكر همزه اصليه اوزره اوله تصغيرنده
انى ديرلردى همزه ايله و انخ جماعه‌ده بر دده‌نك اسميدركه انده خرما اغاجلرى واردر الائتشاء همزه‌نك و تانك كسريله كمك فاندن صكره اوكولي
يقال ائتشى العظم اذا برأ من كسر كان به جوهري ابيرا ابو سعيد مصنف دلو كتابنده بكا بو بيتي تعليم ايتدى و ابن السكيت ايتدى بو اصمعى قوليدر
ابو عمرو و سائرلر ائتشى العظم روايت قلدلر بونلر الاصية همزه‌نك ضمى و صادك كسريله بر طعامدركه خرمادن ايدرلر حساء ديدكلري معروف

اضى

طعام كبي الاضاة همزه‌نك فتحى و ضاد معجمه‌دن صكره الفك قصريله كولك كه مجتمع الماء در غدير معناسنه الاضى همزه‌نك فتحى و ضاد معجمه‌دن صكره الفك
قصريله جمعى قنا اقنيه كبي كسكلر يعنى كادبرلر معناسنه الاضاء همزه‌نك فتحى و الفك مديله كذلك جمعى اكام ايله آكم كبي خرده اولان دبه‌لر معناسنه

الو

الالو همزه‌نك فتحى و لامك سكونيله بر خصوصده تقصير ايتمك تقول الا يالو الوا اذا قصر يقال فلان لا يالوك نصحا يعنى نصيحتده دريغ ايتمز و الوا درد
اولمقده دخى ديرلر يقال الاه يالوه الوا اذا استطاعه الالى همزه‌نك فتحى و منى و لامك كسرى ايله تقصير ايدن كمسنه الالية همزه‌نك فتحى و يانك
تخفيفيله ثنيه‌سى الاوالى همزه‌نك فتحى و لامك كسرى و مديله جمعى تقصير ايدجيلر معناسنه و في المثل الا حظية فلا الية يعنى اكر سنك رغبت و محبتكه
نقصان اولدسه سن حمايتكده تقصير ايلمه كه فضل خاده خطا تعبيرنه ايتدكلو دوكسائى تعبيرنده بعض عربدن اقبل يضربه لا بالك كلا من نقل
ايدوب معصوم كيا يالوه يكدر و او حذف اولنمشدر لا ادر كلمسنده يا حذف اولنديغي كبي التأليه على وزن التزكية تقصير ايتمك و بر نسنه‌ده كاهلك
يقال تاله يوليه اذا قصر و ابطا الايتلاء همزه‌نك و تانك كسريله قادر اولمق منه قولهم لا دريت و لا ائتليت يعنى نه بيلدك و نه قادر اولدك
زيرا ايتلاء افتعال وزنى اوزره‌دره ما لوت قولندنكه ما استطعت معناسنه‌در و بعضلر لا دريت و لا اتليت دخى ديرلر كلامك آخرينده مناسبت
تلماغيچون اتباع طريقيله كذا في بعض النسخ و بعضلر لا اهديت و لا اتليت دخى ديرلركه كم فضل تاده تلاوه تفسيرنده كلور الالاء انك
انونلو دور شبعت معناسنه ومشهور و تقديم ده دخى و روايتدر اوليوب عبري معنايه حمل اولنمق لازم اولور كه كم خفى دكلدر الالاء
اوننده و آخرنده مديله نعمت الالاء همزه‌نك فتحى و الفك قصريله و احسانى نعمت معناسنه و كاه اولور همزه مكسور قلنوب يا ايله يازيلور معنا ايله معنا
بورسلق معناسنه الايلاء همزه‌نك كسرى و مديله اند ايچمك الائتلاء فتحتيله و لامك كسرى و تشديديله معناده الايتلاء همزه‌نك و تانك كسريله معناده كذلك
يقال آلى يولى ايلاء اذا احلف و تالى و ائتلى مثله و ائتلى تقصير دخى ديرلر يقال ائتلى في هذا الامر اذا قصر الالية همزه‌نك فتحى و لامك كسرى و يانك
تشديديله فعيل وزنى اوزره‌در يمين معناسنه‌در الالايا همزه‌نك فتحى و آخرنده الفك قصريله جمعيدر يمينلر معناسنه الالوة همزه‌نك ولامك سكونيله
كذلك يمين معناسنه الالوة همزه‌نك فتحى و لامك ضمى و واوك تشديديله عود اغاجى معروف اغاجدركه اوكله بخور ايدرلر الالوة ضمتيله و واوك تشديديله
بمعناها الالوة فيها و اصمعى بو فاده سى معرب در ديمشدر المئلاة ميمك كسرى و همزه‌نك سكونيله ايله شول كهنه بز پاره‌سيدركه نساء طايفه‌سى الى ميت اوزرينه
صاغقو صائحوا اغلدقده قرنچق طوتنور الالى ميمك فتحى و همزه‌نك فتحى و مديله و لامك كسريله جمعى ذكر اولنان بز پاره‌لري معناسنه الالاء همزه‌نك فتحى
و آخرنده الفك مديله شول اغاجدركه كوزنى صو جاولو و طولو مي اولور الالية همزه‌نك فتحى و لامك سكونيله قويونك قويروغى و لا تقل الية بكسر الهمزة
و لا لية بلا همزة و الية اصل طرنا غنك موخرنده دخى ديرلر باشبرمغك بننده دنكه كم غرم شوللا ديوركه مرجه برماغك بنده ذكر اولنان انك

مقابلیسیدر الالبان همزه نك فتحی و بانك سكونیله تثنیه‌دیر و تثنیه‌سنده علی خلاف القیاس تا الحاق اولنور الالاء همزه نك فتحی و لامك تشدیدیله
والفك مدیله شول كسنه‌در كه قیون صتا الالی همزه نك فتحی و ضمی و آخرنده الفك قصریله افعل وزنی اوزره قویروغی بیوك اولان قیون الیا
همزه نك فتحی و لامك سكونی و الفك مدیله مؤنثیدر والی صغریسی بیوك رجله دخی دیرلر یقال رجل الی ای عظیم الالیة و مؤنثنده عجزاء دیرلر تقول امرأة
عجزاء ولا تقل الیاء و بعضهم یقول الالی همزه نك ضمی و لامك فتحیله كذلك قویروغی بیوك اولان قیون الالیان همزه نك و لامك سكونیله الالیان نعال كبش
الیان الالیانات كذلك فتحیله جمعی نعال كبش الیانات الالة فتحیله قرداش كه حرزه نك مقابلیدر یقال اذا السنور تاموا اماه الام همزه نك

اما

مدیله كذلك الامهان همزه نك كسری و میمك سكونیله كذلك جمعی اخك جمعی اخوان كلدوكی كبی و امر كلمه‌سنك اصلی اموة در زیرا امه نك جمعی ام كلمشدر و لم
افعل وزنی اوزره درانبوه كبی ناقه نك جمعیدر و فعلنده فتح قاف كه كون غیله افعل وزنی اوزره جمع اولنور الاموة ضمیله و ركه تشدیدیله
جاریه اولمه تقول ما كنت امة ولقد اموت امومة الاموی فتحیله و آخرنده یانك تشدیدیله تصغیریدر و امیه كذلك قریشدن بر قبیله نك اسمیدر
الاموی همزه نك ضمی و میمك فتحی و یانك تشدیدیله ذكر اولنان قبیله یه منسوب اولان نسنه كاه اولور همزه یه مفتوح دخی قیلورلر الامبی همزه نك ضمی
و میمك فتحی و یانك تشدیدیله كاه اولور ذكر اولنان قبیله یه منسوب اولان نسنه یه اطلاق اولنور و دخی یانك بینی جمع ایتك اوزره و امیه
اصلنده بر رجلك اسمیدر كه ذكر اولنان قبیله نك باباسیدر و امیه ایكی در بری اكبر و بری اصغردر بونلر عبد الشمس بن عبد منافك اوغللریدر
الاستماء همزه نك و تانك كسریله جاریه ایدنمك یقال استام منها امة ای اتخذها التامی فتحیله و میمك كسری و تشدیدیله كنیزك
جاریه طوتمق تقول تامیت امة اذا اتخذها اما همزه نك كسری و میمك تشدیدیله والفك قصریله حروف عطفدندر و متابعه‌سنده جمیع احكامده
الا بر حكمده كه اول حكم بودر كه كاه اوله بو نسنه بر یقینله ابتدا قیلنور و شكی بعده لاحق اولور اما اماده ابتدای امردن كلام شكله شروع
اولنور بناء علی ذلك اماده نك مكرر كلمه‌سی لازم اولور تقول جاءنی اما زید و اما عمرو و كاه اولور اما حرف شرط اما زایده دن مركب اولور
بو حینده نكره كلمه‌سی لازم اولمز تقول اما تا تیتی اكرمك قال الله تعالی فاما ترین من البشر احدا اما همزه نك فتحی و میمك تشدیدیله و الفك
قصریله بر كلمه در كه افتتاح كلام ایچون موضوعدر و بونك جوابنده فادن لابددر تقول اما عبد الله فقایم و بونك جوابنده فا یه احتیاج
اولنور و غنك جزا بودر كه بونك مفهومی مهما یكن من شیء فعبد الله قایم دیمش اولور دیو ایما همزه نك فتحی و میمك
سكونیله كه همزه ایله اولان اما معناسنه در احد میمی یایه تبدیل ایتكله و كاه اولور همزه یه مكسور قیلوب ایما دیرلر ایما اما همزه نك فتحی و میمك تخفیفیله
بر كلمه در كه مابعدینه اولان كلامی تحقیق ایچون اولور تقول اما ان زیدا عاقل علی الحقیقة لا علی المجاز تقول اما والله قد ضرب زید عمرا

انا

الانی همزه نك كسری و نونك تخفیفی والفك قصریله بر نسنه‌نك وقتنه ایرشمك تقول انا و آنی یانی اذا حان و انی بو نسنه ایرشمك دخی دیرلر تقول انی الشی
اذا ادرك قال الله تعالی غیر ناظرین اناه و بو نسنه نك حرارتی كمالده اولمغه دخی دیرلر یقال انی الحمیم اذا انتهی حره منه قوله تعالی من حمیم ان الایناء
همزه نك كسری و مدیله بر نسنه‌یی تاخیر ایدوب كلمكه دیرلر الاناء همزه نك فتحی و نونك تخفیفیله اسمدر حبس و تاخیر معناسنه الاناء اولنور
همزه نك فتحی و مدیله و آخرنده الفك دخی مدیله ساعات معناسنه در تقول آناء اللیل لساعاته اخفش ایتدی اناكلمه‌سنك مفردی انی در مثلا معی كبی بو
معناده و بعض‌لر دیدی كه بونك واحدی انا در اوزره دیدی یقال مضی اینان من اللیل و انوان و ابن عبیدك ایتدی بونك واحدی انی در
و جمعی اناء در آنی ایله افعالكی و نی نونله و حاء مهمله ایله تلوم معناسنه در التانی فتحیله و نونك كسری و تشدیدیله بر نسنه‌ده رفق و ملایمت
اوزره اولوب حصولنه منتظر اولمق الاستنا همزه نك و تانك كسریله بر نسنه یه منتظر اولمق تقول استانی به اذا انتظر به و یقال استونی
بر هولاء یعنی بر سبیلكا انتظار ایتدكلری الاناة همزه نك فتحی و نونك تخفیفیله قناة وزنی اوزره اسمدر انتظار معناسنه و قناة كادیدر
معناسنه در تقول تانیتك حتی لا اناء لی و اناة نسا طابه نسندن شول كسنه یه دخی دیرلر كه ایاغ اوزره قیام ایدركن فتور و تانی ایله قیام
ایلیه كه سیبویه ایتدی اناتك اصلی و ناة ایدی احد ایله وحد كبی و دوتی دن ماخوذ اولمغله ضعف معناسنه الانی همزه نك فتحی و میمك و نونك
كسری و مدیله حلم صاحبی اولان كسنه یقال رجل ان اذا كان كثیر الاناة و الحلم الاناء همزه نك كسری والفك مدیله كاسه و اكا شبیه اولان نسنه كه
اكل و شرب ده استعمال اولنور الانیة همزه نك ضمی و نونك كسریله جمعی كاسه‌لر معناسنه الاوانی همزه نك و واوك فتحی و نونك كسری و مدیله آنیه‌نك

اوی

جمعی سقالر اسقیه و اسقی كبی الماوی میمك و واوك فتحی والفك قصریله هر مكان كه كیجه‌ده و كوندوزده اكا رجوع اولنور الاوی همزه نك
ضمی و واوك كسری و یانك تشدیدیله مفعول وزنی اوزره مصدردر بر كسنه منزلنه رجوع ایتمك معناسنه الاواء همزه نك كسری والفك مدیله
بعناه یقال اوی فلان الی منزله یاوی اویا و اواء و منه قوله تعالی ساوی الی جبل یعصمنی من الماء الایواء همزه نك كسری و مدی والفك مدیله

بر كسنه‌یی منزله قوندرمق تقول اویته انا ایواء و اویته ایضا اذا انزلته بك فعیله فعلت و افعلت بمعنی الماوی میمك فتحی و واوك كسری و مدیله
دوه ساكن اولدوغی خاصه و بو شاذدر نته كیم باب فاقده ماق العین كبی غیر بن مرددر اتمشدر كه كلام عربده معتل اللام مفعل وزنی
اوزره كسر عینله هیچ ایكی كلمه كلمشدر بری ماق العین و بری ماوی الابل در و بعضیلر الماوی فتحیله و واوك كسری و تشدیدیله بر جمعی
یقال تاوت الطیر تاویا اذا تجمعت الاوی همزه نك ضمی و واوك كسری و مدیله و صوتی باكی ایله بكی كبی المناویة میمك ضمی و واوك كسری و تشدیدیله
كذلك جمعینه تجمع اولان قوشلر معناسنه الاویة همزه نك فتحی و واوك سكونیله بر كسنه‌یه مرثیه سویلیوب رقت ایتمك الایة همزه نك كسری و یانك
تشدیدیله بمعناها و او یا میم قلب اولنوب ادغام اولنمشدر ما قبلی مكسور اولدوغندن اوتوری الماویة میمك فتحی و واوك كسری و یانك تخفیفیله
بمعناها كذلك الماواة میمك فتحی و همزه نك سكونیله بمعناها ایضا تقول اویت لفلان فانا اوی له اویة و ایة و ماویة و ماواة ای رثیت له
و ادی ابن اوی چقال دیدكلری جانوردر كه لسان فارسیده شغال دیرلر بنات اوی بانك فتحیله و اوی لا ینصرف اولمق اوزره فعلی
وزنی اوزره اولوب معرفه اولدوغندن اوتوری او همزه نك فتحی و واوك سكونیله بر حرفدر كه خبره داخل اولدقده شك و ابهام افاده ایدر
و امر و نهیه داخل اولسه تخییر و اباحت افاده ایدر اماشك افاده ایتمسی رایت زیدا او عمرا دیدوكك قوللك كبیدر و ابهام افاده ایتمسی باری تعالینك
و انا او ایاكم لعلی هدی او فی ضلال مبین دیدوكی كبیدر و تخییر كل السمك او اشرب دیدوكك قوللك كبیدر و اباحه ایله جمع ایله تخصیص و اباحت
جالس الحسن او ابن سیرین دیدوكك قوللك كبیدر و كاه اولور واو ایله ان معناسنه اولور لاضربنه او یتوب دیدوكك قوللك كبی بر بیوردن معناسنه
و كاه اولور بل معناسنه اولور كلام مك مجازده توسیع اولدقده نته كیم باری تعالینك و ارسلناه الی مائة الف او یزیدون قولنده بیوردن معناسنه
و بعضیلر بونك معناسی الی مائة الف عند الناس او یزیدون عند الناس دیمكدر باری تعالینك اندن منزه اولدوغنه دینلدی و بعض دخی
و كاه اولور تبیین نوع ایچون كلور ما اكلت الا تمرا او زبیبا كبی واو معناسنه دخی اولور كقوله تعالی ان تاكلوا من بیوتكم او بیوت ابائكم
و لا معناسنه دخی كلور كقوله تعالی و لا تطع منهم اثما او كفورا و ان جزائیه معناسنه دخی كلور لاضربنه عشت او مت كبی و الا معناسنه ده اولور
كقوله تعالی و قالوا كونوا هودا او نصاری زیرا معنا قال بعضهم كونوا هودا و قال بعضهم كونوا نصاری در زیرا یهودیت و نصرانیت اوزره
تخییر ایچون جمله‌ده كلور حتی معناسنه ده كلور كل او تشبع كبی زیرا معناسی تشبع دیمك اوزره در تا بو مقامه كلنجه نسخ وجه اوزره واقع
اولمشدر لكن بو ذكر اولنان معانینك بعضی محل كلامه اولوب غیری خفی دكلدر اا حروف هجاده بر حرفدر كه نداء ایچون جایزدر قبیح نداء
اتمك صوتی فلكوسی و حروف هجی اكه باقیسنده دخی حال بویله دیدیلر یعنی مد و قصر جایزدر والف قریبه ندا اولنور دیمیله اولمز مثلا
ازید اقبل دیرسین الف مقصوره ایله والف حرف مد دن و حروف لین دندر پس حرف لین اولدقده الف دیرلر و متحرك اولدقده الف
دیرلر و كاه اولور همزه یه دخی الف اطلاق اولنور مجازا و بونلرك كیمسی دخی حروف زیاده دندر و كاه اولور الف افعالده ضمیر اثنین اولور
همزه نك فتحی و ضمی و یانك تخفیفیله علامت و بونك اصلی
فعلان و یفعلان كبی و اسماده علامت تثنیه اولور زیدان و رجلان كبی
اویة در تخفیفیله سیبویه ایتدی اینده حذف اولنان عین الفعل واودر زیرا عین الفعلی یا اولان یعنی و لامی یا او لندوغی اكثردر مثلا شویت شوایی
جیت شیاتلوم اكثردر و بو كان نسبت اولنقده اوری دیرسین بو فعل یا شیرین فاعله وزنی اوزره لام الفعلی حذف اولنمشدر اكر تمام كلمه
ایتسه او لوردی لكن تخفیفا اولنمشدر و بعضیلر الای همزه نك مدیله جمع علامت معناسنه الایا همزه نك فتحی و ضمی و آخرنده الف ممدوده ایله كوكك جمعی
الایات كذلك همزه نك مدیله جمعی و ایت بر كسنه نك شخصنه دخی دیرلر تقول رایت ایة الرجل ای شخصه و ایة جماعت معناسنه ده كلور تقول خرج القوم
بایتهم ای بجماعتهم لم یدعوا وراءهم شیئا و ایة كتاب اللهدن اولان جماعت حروفه دخی اطلاق اولنور التاوی تانك فتحی و همزه نك تشدیدیله تفاعل وزنی
اوزره بر كسنه نك شخصنی قصد ایتمك معناسنه كوره دن ماخوذدر التایی فتحیله و یای اولك كسری و تشدیدیله بمعناه تقول تاییته ای تعمدت ایة
تفعلته اذا قصدته ایته و تعمدته ای همزه نك فتحی و یانك تشدیدیله بر اسم معربدر كه او كلمه استفهام اولور و معناده مجاز اوتدم دخی استعمال اولنور
ذوی عقل اولنه و اولمینه اطلاق اولنور تقول ایهم اخوك و ایهم یكرمنی اكرمه و بو معرفه اولمغه اضافتدن اوتوری و كاه اولور اظافتدن لفظی
ای نك اولوب معناده ملحوظ اولور و كاه اولور ای الذی معناسنه اولور صله یه محتاج اولور تقول ایهم فی الدار اخوك و كاه اولور ای نعت
دخی واقع اولور تقول مررت برجل ای رجل رایا رجل و بامرء اة و بامرأتین ایا امرأتین و هذه امرأة ایة امرأة و هذه امرأتان ایتا امرأتین
و بونلرده تا ذایعدر و معرفه ده هذا زید ایا رجل دیوب اكا كلیس حالت اوزره منصوب قیلورسین و هذه امة الله ایما جاریة دیرسین

دیرسین

و ای امراة جاءتك ای امراة جاءك دیرسین فعلك تانیثی و تذكیری ایله یعنی ای كلمسنه تا كلدوكی حینده و جرمین جایزدر و ایة امراة جاءتك

يعني اى كلمه سى تا ايلا اولدقده تذكير جايزدر دكلدر مررت بجارية اى جارية وجيتنك بلاذت اى ملاذت واية ملاذة ديرسن لوطلرك جمعك جايزدر
قال الله تعالى وما تدرى نفس باى ارض تموت وملاذت ملحوظه ديرومى ويرلرجايشب مسئلمه وكاه اولور دكلمه اى ايلر تعجب اولنور ومعنى للبعيد ومعنى
تعجب كسفور لشدرغالبا مضافا نعت ده مندرج اعتبار اولدوغنه بناء دركفوتك زيد رجل اى رجل وفرأ ايتدى اى كلمه سنده ما بعدى عامل اولمواز ديو
اولركمولك تعالى لنعلم اى الحزبين احصى لما لبثوا فرضه وقال الله تعالى وسيعلم الذين ظلموا اى منقلب ينقلبون فنصبه بما بعده دكسانى ايتدى
لا اضربن ايهم فى الدار جايزدر وضربت ايهم فى الدار جايزدكلدر پس كسايى فعل واقع ايله فعل منتظرى فرق ايتمشدر وتجى معرف باللام
اولان كلمه به حرف ندا دخول قلمق ايچون كلمه حرف ندا بينه ايها لفظن داخل قيلورسن تقول يا ايها الرجل ويا ايها المراة پس اى اسم مبهم مفرد معرف
در كه ضم اوزره مبنيدر وها حرف تنبيه دركه كلمه اى مضافه اولدوغى اسمدن عوضدر والرجل مرفوعدر زيرا اى كلمه سنك صفتيدر وكاه اولور
اى ايله نكره لر حكايت اولنور كرك عاقل كرك غير عاقل اولسون واى كلمه سيله استفهام اولنور نكره دن استفهام اولنه اى ذكر اولنان نكره
اعرابى كبى معرب قلورسن مثلا قجن سكا قريب رجل ديلر اى يا فتى ديوب حالت وصلده معرب قلوب حالت وقفده عوابنه اشارتدن قيلورسن واكر
رايت رجلا ديلر ايا فتى ديوب حالت وصلده معرب دشنوين قلورسن وحالت وقفده الفا اوزره وقف ايدرسن وقجن مررت برجل ديلر
ايى فتى ديوب وباالجمله رفع ونصب وجرده مخاطبك كلامين حكايت قلورسن كرك حالت وصلده كرك حالت وقفده وتثنيه ده وجمعده وكذا
من ده ذكر اولنان كبى قلورسن مثلا قجن جاءنى رجال ديلر ايون ديرسن نونك سكونيله وايين ديرسن نصبده وجرده وايه ديرسن مؤنثده
واكر وصل ايدرسك اية يا فتى وايات ديوب مونث قيلورسن واكر بونك كبى استفهامه معرفه دن صكره واقع اولور ايسه اى كلمه سى مرفوع قلورسن
على كل حال حكايه ما قبلنه تابع قلمزسن وكاه اولور اى كلمه سنك اوزرينه حرف كاف ادخال اولنمغله تكثير عدد ونقل اولنور دكم جزئى
وتنوين نون شكلنده يازلور وبونده ايكى لغت واردر برى كاين دكاعن وزنى اوزره وبرى دخى كاين كعين وزنى اوزره تقول
كاين رجلا لقيت نصبا بعد كاين على التمييز وتقول ايضا كاين من رجل لقيت وكاين دن صكره من ادخال اتمك بصيرده اكثردر واحسن
واستفهام ايچون دخى استعمال اولنور كاين تبيع هذا الثوب ديو بركم تبيع معناسنه ايا همزه نك فتحى وكافك قصريله حروف ندادندر انوكله
قريب وبعيده ندا اولنور تقول ايا زيد اقبل اى همزه نك فتحى ويانك سكونيله كى وزنى اوزره برحرفدركه انوكله قريبه ندا اولنور بعيد
اولنمز تقول اى زيد اقبل اى كونكله برحرفدر كه تفسيرده مقدم ذكر اولنور تقول اى كذا يعنى وبو كنايه تم اى همزه نك كسرى وياءنك
بوكلمه دركه قسمدن مقدم ذكر اولنور بلى معناسنه تقول اى وربى واى والله

فصـل البـاء

البا همزه ايله ويانك فتحى وهمزه نك سكونيله اولور نحوه كبر وفخر معناسنه تقول باو ه على القوم ابانى باو البتا بانك فتحى والفك مدیله وزبر ادضم سهيله معناسنه وتعضل برمعنى بركه
اسميدر دنج سلم ولا يتعد نوبى البجاويات بانك فتحى وواوك كسريله وبانك تشديد يله ذكر اولنان قبيله يه منسوب اولان ناقه لر البخ
بانك فتحى وخاء معجمه نك سكونيله شول تازه خرما دركه ايران دايره اكلا رطب اتدى معناسنه البخ وزن نزود اوزره دخى ذكر اولنان خرما
معناسنه البدو حمسيلة واوك تشديديله برنسنه ظاهر اولمق تقول هذا الامر بيدو بدوا من الباب لاول مثل قعد قعودا اذا ظهر الابداء
همزه نك كسريله والفك مديله اظهار معناسنه در تقول ابديته اذا اظهرته ابداء سوء صوردن نجاوزسوبليوب ظلم اتمكه دخى ديرلر تقول ابديت فى منطقك
اى جرت مثل اعتديت البدوان تحتنيله كلامده حدودن نجاوز ايدوب ظلم اتمك معناسنه دردر ماخوذدر يقال السلطان ذو عدوان وذو بدوان
البادى دالك كسريله ومديله ظاهر معناسنه وقرئ قوله تعالى الا الذين هم اراذلنا بادى الراى همزه سز كمسنه كوز بوته ايله قرائت اولنمش ايليدب
اول راى معناسنه فقلك البدو بانك فتحى ودالك سكونيله قوم صحرالرده چقماق تقول بدا القوم بدوا مثل قتل قتلا اذا خرجوا الى باديتهم وبدو
صحرايه دخى ديرلر بادية معناسنه البدوى تحتنيله صحرايه منسوب اولان نسنه وبو مقامده نسخ صحاحده والنسبة اليهم وقع اولمشدر والنسبة اليه
عطفده ونفى الحديث من بدا جفا اى من نزل البادية صار فيه جفاء الاعراب البدا بانك فتحى والفك مديله بركمسنه نك برخصوص صدور ديدوكى
يقال بدا له فى الامر بداء اذا نشاء له فيه راى البداوة تحتنيله جمع اى خلافه معناسنه تقول هو ذو بدوات البداوة بانك فتحى وكسريله صحراده
اقامت اتمكدركه حضارتك مقابلى در حضرده اقامت معناسنه وثعلب ديدىكه بداوة فتح ايله اولوب بدوندن غيرى كمسنه دن استماع اتمدم البداوى بانك فتحيله
ذكر اولنان اقامته منسوب اولان نسنه البدا ميمك فتحى وبانك سكونيله والفك قصريله حضر خلافى قريه ولان يردر المباداة ميمك ضميله بربرينه اشكاره
قلمق تقول باديه فلان بالعداوة اذا جاهر بها التبادى تانك فتحى ودالك كسرى ومديله برقاچ كمسنه بربرينه عداوت اظهار اتمك تقول تبادوا بالعداوة
اذا جاهروا بها وتبادى اهل بادية يه مشابه اولمغه دخى ديرلر يقال تبادى الرجل اذا تشبه باهل البادية التبدى تحتنيله دالك كسريله ونيد بدل

بر دره نك اسميدر نام وادى دمك معناسنه بادى بدى دالك اولده وثانيده كسرى وتنوينيله برنسنه نك ابتداسى معناسنه استعمال اولنور بادى بدى
كوزلكه دال اولده كسرى ويانك اخرده كسرى وتشديديله كوزلك برشى نك ابتداسى تقول فعله اوّل بادى بدى اى اولاً وبرنك همزه ايله كثرة استعمالدن
همزه تخفيف ولنمشدر وكاه اولور بادى بدى افت ودواهيه معناسنه دخى استعمال اولنور پس بادى بدى ايكى كلمه دركه بركلمه قلنمشدر معربدر وقيل
قلانكبى كه اول برجلك اسميدر وثانى برموضعك اسميدر واهل حجاز بوندا ديولر بابدر احمون بدا انا معناسنه البداء بانك فتحى والفك مديله كلام فحش
سويلمك الابداء همزه نك كسريله بو معناده تقول بذوت على القوم وابذيت على القوم اذا تكلمت عليهم بالفحش البذى بانك فتحى ويانك تشديديله فحش سويليين
كمسنه يقال فلان بذى اللسان البذية بانك فتحى ويانك كوزلك تشديديله مؤنثه يقال المراة بذية البذا بانك فتحى والفك مديله فحش كوى اولمق
بذو الرجل يبذو بذاء من الجملة الخامس اذا اصابوى الف ون واصله بذاءة فحذف الهاء لان مصادر المضموم اناهى بالهاء فخطيئة
صلب صلابة وقد يحذف مثل جمل جمالا البذو بانك فتحى ودالك سكونيله برامك اسميدر كه ايسو جمنو بدر البرى بانك فتحى والفك قصريله طراه
تراب معناسنه البرية بانك فتحى ويانك تشديديله خلق معناسنه در وبونك اصلى همزه در البرايا بانك فتحى واخرنده الفك قصريله جمعى البريات
بانك فتحى ويانك تشديديله كوزلك جمعى وفرا ايتدى اكر برنيه برى دن قلنك تراب معناسنه اصلى غير مهموز اولور البرو بانك فتحى وراك سكونيله
يرتمق خلق معناسنه تقول براه الله يبروه بروا پس بوذكر اولنان معنادن ماخوذ اولور المباداة ميمك ضميله بركمسنه نك اشعوركى كبى اشيب
انوكله معارضه اتمك يقال فلان يبارى الريح سخاء ودوركاء سخا ايله متصف نيجه بفعدده دعتجول التبادى بركمسنه ايله برخصوص معارضه
ايتمك الابتراء همزه نك وتانك كسريله انفعال اوزره اعتراض اتمك تقول ابتريت له اذا اعترضت له التبرى تحتنيله ورانك كسرى وتشديديله بو
تعرض اتمك تقول تبريت لمعروفه تبريا اذا تعرضت له البراية بانك ضمى ورانك تخفيفيله يونقه كه اغاجى يونتقده دوكلور وبرايه دوه
دخى ديرلر قچن ات وياغ يونوب اولو بيراده ده باقى اولسين برايه حقيقتده شيمه دمك اسمى اولور البرا بانك ضميله كوزلك يونقه معناسنه در
المبراة ميمك كسرى وبانك سكونيله اكه ديوكلرى آلت كه قيمجى ده ميرجى انوكله برنسنه يونرلر كه البرى بانك فتحى وراك سكونيله يونمق تراش
معناسنه تقول بريت القلم بريا وبرى كلمه سى دنون ايدوبنده قلتها دخى ديرلر تقول بريت البعير اذا حسرته واذا ذهب لحمه وحسر هاكوبرين
بيهلشيدن عاجز قلمق البرة بانك ضمى ورانك تخفيفيله شول بقرحلقه دركه دوه نك بورنه اوزرنده طرفلرو اصمع ايچون شول حلقه در بورنك
برجانبنه طرفلر واصمع اپيجون كاه اولور دمير قلقون دخى اتيدلر قلى بوكوب دوه نك بورننه كجورمكلو كاه خزامه دخى ديرلر خاورا بعضيله
وابو على ايتدى برة نك اصلى بروه در زيرا جمعى البرى كلور بانك ضمى والفك قصريله قريه قريى كبى نسخ جوهريده وافع اولان اوزره لكن تمثيل
عروه ايله عرى كبى دن اولمد وانسب دكور دى وعروه بونشه نك قولنه ديرلر وهرحلقه يه عروه ديرلر كرك بلوك حلقه سى كرك غيرى خلاف حلقه سى اولسون
الابراء همزه نك كسرى وبانك سكونيله والفك مديله دوه نك بورنه ذكر اولنان حلقه يى كجورمك تقول برشت الناقة وعرتها وجرتها وزممتها و
خطمتها وابرتها وبوجمله نك اجتمع ابرت كلمه سى همزه ايله ديرسن وزمتها جيم ايله دوه يه بولاداودمير دن خطم خاء معجمه وظاء مهمله ايله كوزلك
بولاداودمير وماعلى دوه نك بورننه برنسنه كچورمكدر پس بو مقامده زممتها وخطمتها ذكر اولنموب ماعدا ايله اكتفا اولنمادن ابرتها ذكر اولندى
المبراة ميمك ضمى وبانك سكونيله شول ناقه دركه بورننه ذكر اولنان حلقه كچش اولا البزو بانك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله بركيمنه غلبه قلمق
انك يقال بزا عليه يبزو بزوا وبزو برنسنه نك براوبنه ديرلر يقال اخذت منه بزوكذا اى عولدونحو البازى زالك كسريله ومديله طوغانكه
انوكله اولنور البزاة بانك ضمى وزالك تخفيفيله جمع طوغانلر معناسنه البزوان تحتنيله مجرومى وتبه معناسنه وبزوان بانك فتحى وزالك
سكونيله برجلك اسميدر البزاء بانك فتحى وزالك تخفيفى والفك مديله كمسنه نك كوكسى طشره جقوب اوقه سى ايجرو كركك الابزى همزه نك فتحى
والفك قصريله ذكر اولنان صفت اوزره اولان كمسنه البزواء بانك فتحى وزالك سكونيله والفك مديله مؤنثه ذكر اولنان صفت اوزره اولان عورت
معناسنه الابزاء همزه نك كسرى وبانك سكونيله والفك مديله بركمسنه صاحبندن بوقادوقالدرمق يقال ابزى الرجل ببزى ابزاء اذا دفع عجزه
وابزاء قهر وغلبه اتمكه دخى ديرلر يقال ابزى فلان بفلان اذا غلبه وقهره المبزى ميمك ضمى وبانك سكونيله قوى وغالب اولان كمسنه يقال هو مبز
بهذا الامر اى قوى عليه ضابط له التبازى تانك فتحى وزالك كسرى ومديله كذلك صاغريسنى بوقادوقالدرمق يقال تبازى الرجل البازية
طانك كسريله برجنس كاسه دركه اكا ناجود دخى ديرلر شراب قودقلرى بيوك كاسه معناسنه البطو بانك فتحى وطانك سكونيله بركمسنه نك بونشنه
تاخير وتجميع اولمق يقال البطه لحمه ببطو من الباب الاول اذا كثر لحمه البطه بانك فتحى والفك قصريله مكنتز وتجميع اولان ات يقال لحم خطب
نبطاء اصله فعل البعى بانك فتحى وعينك سكونيله جرم وجنايت معناسنه البغى بانك فتحى وغين معجمه نك سكونيله ظلم وتعدى معناسنه وبغى سوكشلك

با
بتا
بجا
بخا
بدا

بيدا
ناء

بودمكز

انکودخی دیرلر یقال بغی الرجل اذا استطال وبغی بغیو رشته‌له معناسنه دخی دیرلر یقال بغت السماء اذا اشتد مطرها وابو عبیده روایتنده
وبغی باده اذوب شمکه دخی دیرلر یقال بغی الجرح اذا ورم وترامی الی فساد وبغی ده سیلابلمغه دخی دیرلر یقال بغی الوادی اذا طم
وهر نسنه ده حدده تجاوز ایلمک افراد اوزده اولمغه دیرلر و باده جریکه تمام جیقمادن اوکولمغه دخی دیرلر یقال بری جرحه علی بغی وهو ان
یبرأ وفیه شیء من نغل ونغل نونک وغینک فتحیله فساده دیرلر وبغی بغیو دخی دیرلر تقول رمقتها بغی السهو خلفنا ای معظم مطرها
وبغی اتکشطا دتنه وسوردنده دخی دیرلر ولا یقال فرس باغ علی روایة الخلیل وبغی بر نسنه یی طلب اتمکه دخی دیرلر تقول بغیتک الشیء ای طلبته
لک وتقول ایضا بغیتک الشیء یعنی جعلتک طالبا له البغیة بانک کسری وغینک سکونیله حاجت البغیة بانک فتحی وغینک سکونیله معناها الغوت بها
بر بغیه جلیه طلب اتدوکک حالده وبغیه ضم بابله حاجتدر اصمعی دوایتی اوزره یعنی بغیه کسر بابله بر نوع حالت طلب اتمکه مثلا عبیره و اکتوی
حالینه بکزر وبغیه ضم بابله مطلوب اولان نسنه دیرکه اولعبه دد البغاء بانک ضمی والفک مدیله طلب اتمک البغایة بانک کوه کمی ضمیله معناسنه یقال بغی
ضالته وکذلک کل طلبة وطلبه کسر لامیله مطلوب معناسنه دد نرکه متروک معناسنه اولدوغی کبی البغا بانک کسری والفک مدیله زنا اتمک یقال بغت المرأة
بغاء اذا زنت البغی بانک فتحی ویانک تشدیدیله زنا ایدن عورت یقال جعت المرأة فرهی بغی البغایا بانک فتحی والفک قصریله جمعی قال الازهری
انک بغیا فهو مثل قولهم ملحفة جدید علی روایة اخفش یعنی فعیل بمعنی مفعول معناسنه اولمغین تأنیث وتذکیری برابراولور وفروایش اولنه
دخی بغی دیرو انک فتح جمعی بغایا کلور وبو لفظ اندوشه مقصود اولمز اکرچه ابتدا بونکله تسمیه اولنمیشدر فجوره لزیند بغاء ایش خبی یقال قامت
علی دوسهم البغایا وبغایا باشد بلوکه دخی دیرلر که عسکردن اول کیدر المبغا میمک فتحی ویانک سکونیله طلب ایدیجک محل یقال بغیته لحال من مبغاه
کما تقول اتیت الارض من مأتاه والمقصد والمأتى والمبغی الانبغاء همزه نک وبانک کسریله مطلوب اولمق معناسنه افتعال مطاوعه بنیدر یقال بغیته
فانبغی کما یقال کسرته فانکسر ومنه قولهم ینبغی لک ان تفعل کذا الابتغا همزه نک وتانک کسریله بر نسنه یی طلب اتمک التبغی تفعلده عینک کسری
وتشدیدیله بمعناه یقول ابغیته التباغی تانک فتحی وغینک کسری وهنوزیله خلوص کنک ایدوب بر برینه اوزرینه زیاده لک طلب اتمک یقال تباغوا
اذا بغی بعضهم علی بعض البقاء بانک فتحی والفک مدیله بر نسنه نک زمان وجودی ممتد اولمق یقال بقی الشیء یبقی من الباب الرابع وطی بلغه سی
بقا وبقت دیرلر یعنی وبقیت یرینه وبونکا امثاله نده ولا معتل اللام ده دخی حال بویله در وموت مدیله اسمیه اولمغه دخی دیرلر
یقال بقی الرجل زمانا طویلا اذا عاش الباقیة قافک کسریله مصدر ده دربقا معناسنه قال الله تبارک وتعالی وهل تری لهم من باقیة
ای بقاء الابقاء همزه نک کسریله بر کمسنه یه رحمت ایتمک تقول ابقیت علی فلان اذا ادعیت علیه ورحمته یعنی اکا رحمت اوکنمیل قلسک ویقال لا ابقی الله
علیک ان ابقیت علی شیخ جوهری عبارتی بو وجه اوزره در وغالبا بو متکلم حریص اولدوغی نسنه دن منع اولنوب نصیحت اولدوغی محلده سویلنور
البقیا بانک ضمی وقافک سکونی والفک قصریله اسمدر رحمت وشفقت معناسنه البقوی بانک فتحی وقافک سکونی والفک قصریله معناها البقی
بانک فتحی وقافک سکونیله بر نسنه یه منتظر اولمق تقول بقیته اذا نظرته وترقبته وفی الحدیث بقینا رسول الله ای انتظرناه التبقیة علی
وزن التزکیة بر نسنه یی باقی قلمقدر الابقا همزه نک کسریله بمعناه التبقی تفعلده وقافک کسری وتشدیدیله بمعناها تقول کبقیته تبقیته وابقیته
وتبقیته الاستبقا همزه نک وتانک کسری وبانک سکونیله بر نسنه نک بو معنادن البقو من تقول استبقیت من الشیء اذا ترکت بعضه واستبقا
بر نسنه دن شرم وحیا اتمکه دخی دیرلر یقال استبقاه اذا استحیاه البکاء بانک ضمی والفک مدیله وقصریله بخی اغلمق ابلیک شول صوت
مراد اولور که حالت بکاده واقع اولور ودخی قصر ایلیک کوزیاشی دوکلمسی مراد اولور تقول بکیت الرجل وبکیت علیه یعنی التبکیة علی وزن
کذلک اغلامق تقول بکیت الرجل وبکیته اذا ابکیت علیه وبر اصمعی روایتی دد واو زید ایسه دخی مثلی روایت قلدی الابکاء همزه نک کسری
والفک مدیله بر کمسنه یی اغلتمق تقول ابکیته اذا صنعت به ما یبکیه المباکاة میمک ضمیله اغلاده مباحثه اتمک تقول باکیته فبکیته ای کنت
ابکا منه یعنی بکاده اکا غالب کلدم الاستبکاء همزه نک وتانک کسریله کذلک اغلامق ابکا معناسنه تقول استبکیته وابکیته یعنی تبکی تانک
فتحی وکافک کسری ومدیله کوجه اغلامق یقال تباکی اذا تکلف البکاء البکی بانک فتحی ویانک تشدیدیله اغلامق جوق اولان کمسنه فعیل وزننه
اوزره البکی حمتسیله ویانک تشدیدیله باکینک جمعی در فعول وزنی اوزره شول جالس وجلوس وراقد ورقود واو یابه قلب ولنمیلادغام
اولنمشدر البلو بانک کسری ولامک سکونیله سفرده ضعیف اولان طوار البلی بانک کسری ولامک سکونیله بمعناه یقال ناقة بلو سفر ای قد
ابلاها السفر الابلا همزه نک فتحی والفک مدیله جمعی البلوع کذلک بانک کسری ولامک سکونیله شونی مشقت البلیة بانک کوچک کسری ولامک
سکونیله بمعناها البلوی بانک فتحی ولامک سکونی والفک قصریله بمعناها البلا بانک فتحی والفک مدیله بمعناها کذلک وبلا جزیره دخی دیرلر کرک

جزوه کرک شرده یقال بلاء الله بلاء حسنا وبلا بر اسکه دخی دیرلر علی ما یجیء البلایا بانک فتحی والفک قصریله ذکر اولنان کمسنه جمعی وبلا
یا اصلنده فعایل وزنی اوزره فعائل وزننه ایلدلشدر نته کیم داود ایلا اداوی کلمه لرینده ذکر اولنمشدر البلیة بانک فتحی ولامک کسری ویانک
تشدیدیله شول ناقه دد که زمان جاهلیده صاحبنک قبری یاننده صاحبنک بغلیوب بن دصویبن ویوزر کوده تا اولنجه ویا خود بر جقوره
قادوب انک ایچنه قویرلردی تا اولنجه وشویله زعم ایدرلردیکه قیامت کونی بلیه سی اولمیان کمسنه حشره پیاده کله الابلاء همزه نک کسریله ذکر
اولنان ناقه یی بلیه قلمقدر التبلیة علی وزن التزکیة بمعناه تقول ابلیت الناقة وبلیتها اذا جعلتها علی الوجه المذکور والابلا تجربه یه دخی
دیرلر کرک جزوه کرک شرده یقال ابلاه الله ابلاء حسنا وابلا بر اسکه دخی دیرلر یقال ابلیت الثوب ویقال للمجد وتخلف الله یعنی بیکی
لباس کینه خیر ایله اسکت حق تعالی نعم لبدلسی بر قلسون دیرلر وابلا احسان انکه دخی دیرلر یقول ابلیته معروفا وابلا بر کمسنه یه اند
ایجمکله مستحق قلماغه دخی دیرلر تقول ابلیت فلانا اذا احلفت بها انفسه المبلیات میمک ضمی ولامک کسری ویانک تشدیدیله شول ناقه لر در که
منیک قبری اوزرنده اولان راحله سنک اطرافنی احاطه ایدوب نوحه ودخی جلودلر بلی بانک فتحی ویانک تشدیدیله فعیل وزنی اوزره قضاعه دن
بر قبیله نک اسمیدر البلوی فتحتیله ویانک تشدیدیله ذکر اولنان قبیله یه منسوب اولنان کمسنه البلو بانک فتحی ولامک سکونیله بر نسنه یی صنامق
تجربه معناسنه تقول بلوته اذا جربته واختبرته الابتلاء همزه نک وتانک کسریله کذلک صنامق یقال ابتلاء اذا اختبرته التبالی تانک فتحی ولامک
کسری ومدیله کذلک صنامق اختبار معناسنه قایرمق منه قولهم لا اباليه ای لا اکترث له وفی لم ابال دیدیلر
همزه نک ضمی وبانک فتحی ولامک سکونیله اخرنده الف ثبات احتیاط حذف اولنمیه ما قبلی ساکن قلنمغله لا ادر کبی اولور کثرت استعمالدن ناشی
اخرنده الف حذف اولنمشدر و بو صوفیه مصدر دیو دخی ایدوب ما ابالیه بالة دخی دیرلر که اصلنده بالیة ایدی عافاه عافیة کبی بو کلمه بابت
احوف قبیلندندر که لر طاعة وطاقة وجابیة کبی وجابة جابة جواب معناسنه در وعرب لفاینه سویلنوب بعضا کمسنه لامک کسریله لم ابله دیوب الف حذف
اتدکدن غیری تصرفات انمزلر غلیظ کلمسنده الف حذف اولندوغی کبی وغلط نیوده معناسنه البلی بانک کسری والفک قصریله بر اسکمک یقال بلی
الثوب بیلی من الباب الرابع واکر ما قبلی مفتوح قالنک الفی ممدود ده فیکسر علی مار بلاء بانک فتحی وهمزه نک کسری اوزده بیلیه قطام وزننه
اوزده بلا ومحنه معناسنه یقال نزلت بلاء علی الکفار حرکه بعضی عربدن روایتی اوزده بلی بانک فتحی والفک قصریله تحقیق ایجون سکا
التفا اولنان کلامی ایجاب ایتکله ذیوبلی کلمه سنک معناسی نفی در وبلی حرف در لا کلمه سنک نقیضی اولور غندن ادوات کوسیبویه بو معناسی تقریر
ایجون لیس بلی ونعم اسمی دیشمر البنی بانک فتحی ونونک سکونیله بنیانه نون یا یوبا بنی معناسنه البناء بانک کسری والفک مدیله کذلک یاپوبا بنی
یقال بنی فلان بنیا وبنا بر کمسنه نک اهلی اوزدینه داخل اولمغه دخی دیرلر تقول بنی علی اهله بنا من الباب الثانی فیهما اذا زفها والعامة
تقول بنی باهله وهو خطا وبونک اصلی بودر که اهلنه داخل اولان کمسنه دخولی کیجه سنده بر قبه ضرب ایدرجسنک بی مثلا کما بنا داهلها
داخل اولان کمسنه بعانی دیرلر التبنیة علی وزن التزکیة کذلک بنا قلمقدر تقول بنی فلان قصورا شدد للکثرة الابتناء همزه نک وتانک
کسریله کذلک بنا قلمقدر تقول ابتنی دارا وبنی بمعنی البنیان بانک ضمی ونونک سکونیله دیوار حائط معناسنه البانیة شول یایه دیرلر که کریشی کوده
قریب ولا یقال قوس بانیة اذا بنت علی وترها ای لصقت به حتی کاد منقطع یعنی یای کریشی غالب ولد غندن کریشی اوزانوب یایه یقیق
اولمسنه باعث اولمسه حیثیتله که قریبا مرتبه سنده اولا البنیة بانک فتحی ونونک کسری ویانک تشدیدیله فعیله وزنی اوزره کعبة مشرفه نک
اسمیدر یقال لا ورب هذه البنیة ما کان کذا وکذا البنی بانک ضمی والفک قصریله جمعی بانک کسری ونونک معناسنه البنی بانک کسری والفک قصریله
بمعناها البنیة بانک ضمی ونونک سکونیله بنا ایتمک واحدی ضم بابله البنیة بانک کسری ونونک سکونیله بنا ایلمک واحدی کسر بابله دخی بر بابله اولور
بنیانده بو جزیر ایلجوری کبی اولور جبهک کسریله خراج معناسنه وبو مقام ده صاحب صحاح بناء وبنیه بالضم والکسر اقره بیتیله بنیه انتقود
سهو دنته کیم سهو اولدوغی صحاحک مو لولندن وقاموسک منطوقندن فهم اولنور وبنیه کسر بابله وسکونی نونله بر املش معناسنده در کاود
یقال فلان صحیح البنیة ای الفطرة المبناة میمک کسری ونانک سکونیله نطعکه اول ختبان دن اولان مقعد ده در وبعضلر مبناة هکیه دردیدی
الابنا همزه نک کسری وبانک سکونیله بر کمسنه یه اوبابچی قلمق یقال ابنیت فلانا اذا جعلته یبتی بیتا وفی المثل الخرف یبنی ولا یبنی یعنی اوک
خراب اولمسنه باعث اولور بنا سنه باعث اولمز دیرلر عرب لی بو مثلی سنک بیتی طراف واجیبه در ورطا فیشینه دن دخی اوکی اولان اولور
بس بیلکی اولوی قیلمدن اولمز وبکی ذکر اولنان اوکرکه اوزده جقوب یاده لر که بنا تاخرابنه باعث اولور بخلفنا اولمز دیرلر الابن همزه نک
کسری وبانک سکونیله اوغل اصلی بنو در بونده ذابل اولان واده واو بودن واحقی دن ذابل اولان واو ایدی ویونک حذف اولنان حرفی

بلی

بنا

بنی

اخی کبی واو ایله فرنجه مونثی بنت کلمه سیدر که اخت کلمه سی کبی زیرا بو مونثه تا بو مونثه داخل اولمز الا انوک مذکری لابد نحو وغالوا دو
بو معنایه اخوات وهنوات دلالت ایدر وای ذ ایدنلر نقل وابنک وزنی فعل در فتحتیله دخی بونک جمعی ابنا کلور جملا اجماله کبی وبو
وزنی فعل فعل اوزره دکلدر فانک کسریله وضمیله جذع علی فلغل کبی هر بره کلور بونلرک دخی جمعی افعال وزنی اوزره کلورکه ده زیرا ابنک
واو لونلر جمعنده بنون دیرسن بانک فتحیله وابنک اصلی فعل وزنی اوزره دخی دکلدر فتح فا وسکون عینله زیرا انوک جمعی فعل کلور کلبلر
اکلب کبی یاخود نحوک کلور دلیله فلس کبی وقرا بعضهم بن هذا بن ابناوة الشعب روایة قلمشدر که مقصود کلب قبیله سنون جماعتدر
پس بو دخی بحرف الواو اولدوغنه دلیلدر وهذا ابن بین البنوة دیرلرکه دخی بحر ذی اولادر واو اولمسنه دلیل اولور البنی بانک ضمی
ونونک فتحی ویانک تشدیدیله تصغیردر وقرا ابنی یا بنی ویا بنی یای تشدیده نک کسریله وفتحیله نعتلر ویابت ویابت کبی ابناء همزه نک فتحی بانک
فتحی ویانک سکونیله ابنانک تصغیریدر واکر دیلرسک ابنون دیرسن مکبرینک لفظنه مغایردر کویا که بونک واحدی ابن در الف قطعله ابنی بو
تصغیر اولنمشدن صکره جمع اولور ابینون دیمشدر البنوی فتحتیله ویانک تشدیدیله ابنه منسوب ولادر وبعضیلر الابنی دیرلر همزه نک کسریله
ویانک تشدیدیله ابنک نسبتنده وکذلک بنوی دیرلر ابنای فارسک تصغیرینه یعنی اسم مرکبده واوله نسبت ابناوی دیرسن وجمعی بنت دنبنیات
طریقیله نسبت اولسنه که ابنک بنوی دیرسن زیرا الف وصل واو دن عوض در پس الف کلمه دکی برده واو کله سی لازم اولور لکن بو نسبی بوده
تصغیرینه بنیه دیرلر بنی و عبک دایت بنات دیدکلری نحو فایله بنانک کلسی نسبت کلمه دن اولان ماجراسنه اجرا ایتمک ایله در و بنیات الطریق
شول خرده یوللردر که جاده اولان طریق اعظمدن منشعب اولوروانلره تزهات دخی دیرلر الابناوی همزه نک فتحیله ابنا اسعد منسوب
اولنلرنه ونونک نسبتنده بنوی دیدیلر ابناء فارسه دیدکلری کبی زیرا ابنای سعد بر جماعتدر یاخود بر قبیله نک اسمیدر مدلن اسم بلده
اولدوغی کبی اعتبار دیله البناة بانک فتحیله شول صورده شکلدر که قیز چوجقلری انوکله اوینادیلر ونه عائشه رضی الله عنها کنت العب مع الجواری
بالبنات وبنات خرده طاشلره دخی دیرلر دوبه پیر رجال لونه برکسنه ذکر اولندقده ابینک کان احمد بنات ماجرادر کویا که مزبور رسوخ پندر
واقع اولان طاشلردن بری در دیمشدر بوبنک سکونی وقرادی جهتندن وبنات بنتک جمعی دخی کلور وبنتک غیر طریقیله جمعی کلمز البنت
بانک کسریله ونونک سکونیله قیز دختر معناسنه الابنة همزه نک کسریله وبانک سکونیله بعضا تقول هذه ابنة فلان وبنت فلان بتاء نا بنته فی الوقف
والوصل ولا تقلها ابنة لان الالف انما اجتلبت لسکون الباء فاذا حرکت سقطت الابنم همزه نک کسریله وبانک سکونیله اوغل ابن معناسنه
اخرنده میم زایدهدر بوکلمه ایکی سکاندن معربدر تقول هذا ابنم نونک ومیمک رفعیله ومررت بابنم نونک ومیمک جریله ورایت ابنما نونک
ومیمک نصبیله اما اولنده اولان الف مکسوردر علی کل حال التبنی تفعل وزنده نونک کسریله وتشدیدیله برکسنه یی اوغل ایدنمک تقول تبنیته
اذا ادعیت ابنه البو بانک فتحی وواوک تشدیدیله شول بوزاغو دریسیدر که ایچنی برنسنه ایله طولدوروب انه سنه اکا دلم ایدوبلر تا قیچی دکلی ونائ
انسنه بوالاتانی همزه نک ضمی وفانک کسریله ومدیله کول خاکستر معناسنه واسا فی ساج ایاقلر معناسنه در کویا که کونی ذکر اولندی دفعه بلا سباح
ایاغی انوک والده سنه دام مجاوره وشره معاد سنه البهاة بانک فتحی وواوک سکونیله صحرا کنه اسمیدر مفازه معناسنه بوماه کبی در وزنا

[بها]

ومعنی ابن السراج ابتی بونک اصلی بومرة ایدی فعللة وزنی اوزره وبوبات بربوضع معینه نک دخی اسمیدر البهاء بانک فتحی والفک مدیله
حسن معناسنه در تقول بهی الرجل من الباب الرابع وبهو من الباب الخامس البهی بانک فتحی ویانک تشدیدیله حسن دار اولان نسنه وبهی البیت
دخی دیولر خراب ومعطل اولدی معناسنه الابهاء همزه نک کسریله والفک مدیله اوی خالی وخراب قلمق تقول ابهاه غیره وبها کاسه بی توشیلشمه دخی
دیولر تقول بهیت الانا اذا فرغته بوا دوعبیده روایتیدر وغیری المغزی ولا بهی دیدکلری فولیه یف وجهی بو درکه مغزی میمک کسری والک
قصریله کچی معناسنه در یعنی کچی جنسلری اوزره چیقوب بانی باره لرلر حالا که کچی نک قلمدن جیمدن اولمز زیرا هر بریک جینه لری قیونک کندن دده
یوکسندر اولور وحدیث شریفده واقعدر اولمشدر رسول اکرم صلی الله علیه وسلم مکه مشرفه یی فتح اتدوکنده برکسنه ابه ابو جهل فقد وضع
الحرب اوزارها دیدوکی استماع ایتدوکده لا تزالون تقاتلون الکفار حتی یقاتل اخرکم الدجال دیدی وابو جهل اتلری غزادن معطل قیلمق
دیمکدر الباهی هانک کسریله ومدیله کاکد معناسنه بیان البیت باهی ای خالی الاشیاء فیه اوانشوده بها لفظیکه صرف ده صاحبی کبیه ما نوس اولان نادیه
معناسنه درکه ولی ما فیه دن کوله دیا به همزه ونصب الرهو بانک فتحی وهانک سکونیله شول اوده که سایر اولرده مقدم اوله یعنی اکرکی اولوب
اوله المباهاة میمک ضمیله مفاخره معناسنده در البتاهی تانک فتحی وهانک کسریله ومدیله تفاخر معناسنه در یقال بتاهوا ای تفاخروا
الباء حروف هجادن بر حرفدر و بای مکسور حروف جاره دندر فعلی مفعوله ایصال ایچوندر تقول مررت بزید واستعانت ایچون

دخی اولور تقول کتبت بالقلم وکاه اولور زایده دخی اولور کقوله تعالی وکفی بالله شهیدا وکقولک حسبک بزید ولیس زید بقائم وکاه اولور قسم
ایچون دخی کلور دو قسمده اصل باده دیو بااصل اولدوغنه دلیل بودر که مظهره ومضمره داخل اولور تقول بالله لتقومن کاذکرنا وتقول
بک لا افعلن بیتا بانک فتحی ویانک تشدیدیله باب تفعیلدن فعل ماضیدر ماک قلبی معناسنه پس عمر بک حیاک الله وبیاک قولنده
اعتبوک یا نجه معناسنه در یعنی خدای تعالی سنی ملکله بو بود معتمد قلسون وحیاک دخی ملکک معناسنه در وابن الاعرابی بیاک
جاءک معناسنه در دیدی یعنی ملک عظیمه داخل قلسون وخلف احمر ایتدی بیاک لفظینک معناسی بواکا منزل ایدی یکیدر سنی بر منزله قونه
نازل قلسون معناسنه در وقتاکه بیاک حیاک کلمه سیله معا ذکر اولنه هم حی ترک اولنوب واو یاء قلب اولنمشدر دیدی سلم بن عاصم ایتدی
خلقک قولی قرابه حکایت ایتدکده استحسان ایدوب ما احسن ما قال دیدی وفی الحدیث ان ادم علیه الصلوة والسلام لما قتل ابنه
مکث مائة سنة لا یضحک ثم قیل له حیاک الله وبیاک قال وما بیاک قیل اضحکک وابو عبید ایتدی بعضیلر بیاک لفظینک معناسی
ذکر اولنان حدیث شریفده واقع اولان تفسیر اوزره اتباعدر زیرا اتباع واو عاطفه ایله کلمز وبو واوله کلمشدر دیدی وکذلک بو
ایتدی حضرت عباسک زمزم حقنده انی لا احلها لمغتسل وهی لشارب حل وبل دیدوکی بل کلمه سی اتباع دکلدر شفا معناسنه
هی بی هانک ویانک لفظ اولرده وثانیهده فتحی ویاک تشدیدیله بو لفظ ذکر نکره در اول دیک بحلنده استعمال اولنور نقال ما ادری
ای هی بی هو ای ای کلمس هیان بیان هانک فتحی ویانک تشدیدیله اولرده ویانک فتحی وتشدیدیله تابیده بو لفظ دخی ذکر اولدی وکذلک
معروف اولمیان کمسنه ده استعمال اولنور نقال هو هیان بن بیان اذا لم یعرف هو ولا ابوه فصل التاء التیخ تانک فتحی وغین

[تغا]

معجمه دن صکره الفک قصریله کوکلی ستر اتمک لسنوب بسترق در اولنامور نقال تفت الجارقة اذا استرت صحکها فعالها کوا فی بعض النسخ النقی
تانک فتحی وقافک سکونیله بونسنه دن حوف اتمک تقول تقیت ای اتقیته اذا اخافه والتاء مبدله من الواو وکذا فی بعض النسخ ایضا التلو تانک کسری واو

[تلی]

سکونیله شول فیوبودکه صغیر ایدن اول طوغنده وصغیریه کوزا پامنده بیتی بنا تانه دیرلر التلاو تانک فتحی والفک مدیله ذمت معناسنه در التلیة
تانک فتحی ولامک تشدیدیله دنبدن باتی قلان نسنه التلاوة تانک ضمیله بعنا ها تقال تلیت لی من حقی تلیة وتلاوة ای بقیت بقیة منه وبو
ابن السکیت روایتیدر وده در التلاوة تانک کسریله اوقومق تقول تلوت القران تلاوة التلو تانک فتحی ولامک سکونیله تابع ولاحق تقول
تلوت الرجل اتلوه تلوا اذا اتبعته و برکسنه یی بولدا شلغی ترک ایدوب اکا یادوم ایتمکه دخی دیولر تقول تلوته اذا خذلته وتلوته ابو عبید
روایتیدر الاتلاء همزه نک کسریله برکسنه یی تابع قلمق تقول ماذلت اتلوه حتی اتلیته ای تقدمته وصار خلفی یعنی اکا تابع ایتدیکم انوک سبقت
اولدم واتلاه نافه یی ولدی تابع اولمغه دخی دیرلر یقال اتلت الناقة اذا تلاها ومنه قولهم لا ادرت ولا اتلیت یعنی بودعا ایدنلرده بری
لا اتلیت یولی نافه که ولدی تابع اولمیه معناسنه وبو یونس روایتیدر لکن اتلاء بو تقدیره نافه نک صفتی اولمز وبو بحث متعلق فصل همزه دده الو
تفسیرنده بعض کلمات مرور ایتمشدر واتلاء ایضا ولد صاحبی قلمغه دخی دیرلر نقال اتلاه ایه الحقا لا ای اتبعه ولادا وابنا بر نقدی حق
البقر معدر دخی دیرلر تقول اتلیت حقی عنده اذا ابقیت منه بقیة واتلاه مطلقا سبقت معناسنه ده کلور تقول اتلیته اذا سبقته وحواله قلمق
معناسنه ده کلور تقول اتلیته اذا احلته واتلاء برکسنه یه بعض نسنه عهد ایدوب ذمت دیرمکه دخی دیرلر تقول اتلیته ذمة ای اعطیته ایاها
المتالی میمک ضمی ولامک مکسوریله ومدیله شول کسنه در که سازنده برتابع اولادن صوت ایدوب نعمه سن انوک نغمه سنه اویدره معناله التلیة
علی وزن الترعیة برکسنه دن بقیه دوه واخذ معی قالمق تلی الرجل بالتشدید اذا کان باخر الرمق التلی فتحتیله ولامک کسری
برکسنه حقی طلب وتتبع ایدوب قبض اتمک تلیت حقی اذا تتبعته حتی اذا استوفیته التتالی تانک فتحی ولامک کسریله ومدیله بر برینه دخی

[توی]

اولان نسنه یقال جاءت الخیل تتالیا ای متتابعة التو تانک فتحی وواوک تشدیدیله تک فرد وتر معناسنه وفی الحدیث الطواف تو والاستجمار
والاستنجا طاشله استنجا اتمکدر دیولر ویقال وجه فلان من جیلة الف تو یعنی یالکز واحد ویقال جاء الرجل توا اذا جاء وحده التوی تانک
فتحی والفک قصریله مال هلاک اولمق یقال توی المال بتوی توی من الباب الرابع الاتواء همزه نک کسریله والفک مدیله مالی هلاک ایتمک تقول اتواه

[ثای]

غیره التوی تانک فتحی وواوک کسریله ومدیله هلاک اولان مال یقال هذا مال توی ای هالک فصل الثاء الثأی ثانک فتحی وهمزه نک
سکونیله قربه نک دلنده دری سوکلمک یقال ثأی الخرز ثأیا من الباب الثالث اذا الخرم وخرز خاء معجمه وراء مهمله وزای معجمه ایله قربه
دیکشنه دیرلر الاثاء همزه نک کسریله وثانک سکونیله والفک مدیله قربه نک دیکش سوکلمک دیرلر واثاء برکسنه یه یاره لمغه دخی دیرلر تقول
اثأیت القوم اذا جرحت فیهم الثأی ثانک فتحی وهمزه نک تشدیدیله والفک قصریله سوکلمک مرمت ایدن کسنه التثبیة علی وزن التربیة برنسنه

ندی

اوذرینه دایم اولمق اصمعی روایتیدر اوذره تقول ثبت علی الشیء تثبیة اذا دام علیه و ابو عمرو روایتنجه تثبیه برکمسنه حال حیاتنده ایکن ثنا ایتمکدر
الثبة ثانک ضمی و بانک فتحی و تخفیفیله جماعت معناسنه در و بونلرک اصلی ثبی در الثبات جمعی جماعتلر معناسنه الثبون ضمتیله کذلک جمعی
الثبون ثانک کسری و بانک ضمیله کذلک جمعی الاثابی همزه نک فتحی و آخرینده یانک تشدیدیله کذلک جمعی و ثبه کذلک حوضک اورته یرینه دیرلرکه
انک ده جمعی ثبی در بونده اولان ها واودن محذوف اولان عوضدر و یولسنه اول کلمه نک عین الفعلی در الثدی ثانک فتحی و دالک سکونیله ممه
بستان معناسنه مذکر در و تانیثی جایزدر و عورته ممه سنه و ار مه سنه اطلاق اولنور الاثدی همزه نک فتحی و ثانک سکونی و دالک کسری و یانک
تشدیدیله جمعی ممه لر معناسنه الثدی ثانک فتحی و دالک کسری و یانک تشدیدیله کذلک جمعی فعول وزنی اوزره الثدی ثانک و دالک کسریله جمعی
ثانک حرکتی مابعدینه تابع قلماغله الثدیا ثانک فتحی و دالک سکونی و الفک مدیله ممه سی بیوک اولان عورته عظیمة الثدیین معناسنه و لا یقال رجل
اثدی الثداء ثانک ضمی و دالک تشدیدیله سماء وزنی اوزره بر جنس اوتدر و سکاده فی بر جنس قوشک اسمیدر ذو الثدیة ثانک ضمی و دالک
فتحی و یانک تشدیدیله بر کمسنه نک لقبیدر که اسمی نرمله در شول کمسنه که ثدی منکرده دیمشدر انک قتلنی خوارج وخولمه تاویله درزیرا ایلی
کمسنه نک الی قصه اولمغین ممه یه تشبیه اولنوب ذو الثدیه دنشدر و بو معنایه دلالت ایچون بو ده ذو الیدیه دخی دیدکلری یاء تصغیر تحتانیله
الثندوة ثانک فتحی و نونک سکونی و دالک ضمیله همزه ترقوه و عرقوه وزنی اوزره ممه نک دیبی در اما فتحی ثانی مضموم قلمغله واو بدله
همزه کتورلرسن و ابوعبیده ایتدی رؤبه ثندوه یی و سیه یی همزه ایله استعمال ایدردی حالاکه عرب طایفه سی زبونلردن بونلری همزه ایله استعمال
اتمزلر سیة یای قولاغنه دیولر که کوشه کمان معناسنه در و ترقوه بیون ایله کوکس ارسنده اولان کمک در و عرقوه قوغا اغزنده اولان قورت اولان
اغج در الثری ثانک فتحی و الفک قصریله نمناک اولان طپراق الثریان فتحتیله تثنیه سیدر یقال التقی الثریان و ثریان مفعول بعینه نمناک اولان
طپراقدر یعنی یغمور قعر زمینه تا نبرادیوب نمناک اولان طپراغه ایرشمکه و عرب طایفه سی شهر ثری و شهر تری و شهر مری دیدلر یعنی برای
یاغوب یر نمناک اولور و برای نباتات ظهور ایدوب اکا درت نیجه واقع اولور و برای نباتاتدن ادیوب مرعی اولمغله صالح اولور و ثری ترد
اولمغه دخی دیولر یقال ثری بذلک یثری به من الثری الرابع اذا فرح و سر و بو اصمعی روایتیدر و ثری چوق اولمق معناسنه در کلور یقال
ثری القوم یثرون مثال لباب اذا کثروا و نموا مال زیاده اولمق معناسنه ده کلور یقال ثری المال یثروا اذا کثر و ثری کثیر معناسنه ده
ابو عمرو روایتی اوزره یقال ثرونا القوم ای کثرناهم و قوم اوزرینه زیاده اولمق دخی دیولر یقال ثرونا القوم ای کنا اکثر منهم الثریاء ثانک فتحی
و رانک سکونی و الفک مدیله شول یره دیرکه نمناک اوله الثراء ثانک فتحی و الفک مدیله کثرت مال یقال انه لذو ثراء ای لذو عدد و کثرة مال الثری ثانک
فتحی و رانک کسری و یانک تشدیدیله مال کثیر معناسنه الثروان ثانک فتحی و رانک سکونیله کثیر المال اولان کمسنه الثروی ثانک فتحی و رانک سکونی
و الفک قصریله مونثیدر کثیر المال اولان عورت معناسنه یقال رجل ثروان و امرأة ثروی الثریا ثانک ضمی و رانک فتحی و یانک تشدیدیله الفک
قصریله تصغیریدر و ثریا اولکره یلدزکه معروف اولان یلدزده دخی دیرلر پروین معناسنه ثریا و ذن زبور اوزره بر عورتک اسمیدر اصبه
صغرادنده که اکا عمر ابن ابی ربیعه تعلق ایدوب بعضا اشعارنده ذکر ایتمشدر الثرو ثانک فتحی و رانک سکونیله برنسنه نک صایسی چوق اولمق
کثرت عدد معناسنه الثروة ثانک فتحی و رانک سکونیله بمعناه یقال انه لذو ثروة ای ذو عدد و کثرة مال المثراة میمک فتحی و ثانک سکونیله مالی چوق
اولماغه سبب یقال هو مثراة للمال ای مکثرة الثری ثانک فتحی و رانک کسری و مدیله غنی اولان کمسنه یقال ثریت بفلان فانا ثری به ای غنی
عن الکائن الاثری همزه نک کسری و الفک مدیله برکمسنه نک مالی چوق اولمق یقال اثری الرجل اذا کثرت امواله و اثرا برکمسنه نک طپراغی چوق اولمق
یقال اثری الارض اذا کثر ثراها و اثرا طپراغی نمناک اولمغه دخی دیولر یقال اثری المطر اذا بل الثری المثری میمک ضمی و رانک کسری و مدیله شول
رحمه دیرکه منقطع اولمیه منه قولهم ما بینی و بینک مثری ای انه لم ینقطع و هو مثل کان قال لم ییبس الثری بینی و بینک کما قال صلی الله علیه
و سلم بلوا ارحامکم و لو بالسلام التثریة علی وزن التربیة برنسنه یی صو صاچوب نمناک ایتمک تقول ثریت الموضع تثریة اذا رششته و ثریت
السویق ایضا اذا بللته ابو ثروان ثانک فتحی و رانک سکونیله سیر ایدیلرندن برکمسنه نک اسمیدر الثغاء ثانک ضمی و غین معجمه دن صکره
الفک مدیله قیون دکی و انلر بیسنک اوازی یقال ثغت تثغو ثغاء اذا صاحت الثاغیة غینک کسریله قیون یقال ماله ثاغیة و لا راغیة
یعنی نه قیونی و نه دوه سی وار در و کاه اولور مانه الراه ثاغ و لا راغ دیولر و مالیاتوا احد معناسنه الاثفیة همزه نک و فانک ضمیله و
تشدیدیله صاج ایاغی که اوچدن چوملک وضع ایدرلر و بونک اصلی افعولة وزنی اوزره در الاثافی همزه نک فتحی و فانک کسری و یانک
تشدیدیله جمعی و اکر دلرسک تخفیفا بوده اثاف دیرسن و اثفیه کاه اولور جماعت معناسنه دخی کلور منه قولهم بقیت فی بنی فلان اثفیة

ثغی

ثغا

ثفا

خشنا ای بقی منهم عدد کثیر و خشاخاء و شین معجمه ایله سلاحی چوق اولان عسکر المثفاة میمک ضمی و فانک تشدیدیله شول عورتدرکه
زوجی کندودن غیری ایکی عورتی دخی اوله چوملک صاج ایاغنه تشبیها اولور مثفات کذلک شول داغ دیرکه صاج ایاغی شکلنده
المثفیة میمک فتحی و فانک کسری و تشدیدیله شول عورتدرکه اوچ ادی وفات ایتمش اوله المثفی میمک ضمی و فانک کسری و تشدیدیله
اوچ عورتی وفات ایدن ادم التثفیة علی وزن التربیة چوملکی صاج ایاغ اوزرینه وضع ایتمک تقول ثفیت القدر اذا وضعتها علی
الاثافی الثناة ثانک کسری و نونک تخفیفیله شول ایپدرکه قیلدن یا خود یوکدن بوکلمش اوله الثناء ثانک کسری و الفک مدیله ثنایک دخی
و دوه دیزی باغی معناسنه و کلا شبیه و لا ثنیه معناسنه که ایکی قات ایدوب اوزره قاتنه ثنا دیرلر مفرد اولدوغی اعتبار ایله مفرد
استعمال اولنمغه تعدیه بو وجه و بو مضادن غفلت ایدوب صاحب صراح ثنا بالمد شکال اشتر دیمشدر و صاحب ترجمه مختار دخی اکا
تابع اولوب ثنایا بالکسر ثم المد عقال البعیر یعنی دوه بغلیاجق ایپ دیمشدر مطلقا حالبوکه ذکر اولنان معناده ثنانک مفردا استعمالی
یوقدر الثنایان یانک کسری و نونک سکونی و یاء ایله که تخفیف تثنیه سیدر تقول عقلت البعیر بثنایین اذا عقلت یدیه جمیعا بحبل و طرفی
حبل و بونک یاء اولمغی همزه قلمولر زیرا ثنایین بر لفظدرکه مفردی استعمال اولنمز یعنی ثنا دنمز دیر یانی معناسنه بس یانک اصل اوذرینه
ابقاسی اولنمشدر نه دیرده ابقا اولندوغی کبی و نه دین یانک کسریله طورلر دوغنر دیرلر کرک بوقادر باشنده کرک اشغی باشنده اوزری
و اکر ثنا مفردا استعمال اولنمش اولسه تثنیه سنده همزه کتوروب ثناآن دیرلردی کساآن و رداآن دیدکلری کبی و بونک اصلی یاء در
دیدوکی ثنیت فعلندن ماخوذ اولدوغندن اوتوری در الثنی ثانک کسری و نونک سکونیله برنسنه نک اوز قاتی معناسنه الاثناء همزه نک
فتحی و الفک مدیله جمعی یقال انفاذ الشیء التضاعیف تقول انفذته کذا فی ثنی کتابی ای فی طیه و انفاذ و فاتک و ذا منج ایله برنسنه اتصال
انک دیرلر وثنی دره نک و طاغک اکلمن یری منعطف الوادی معناسنه و ثنا ایکی قاتنه دخی دیرلر وثنی شول ناقه یه دخی دیرلر که ایکی قاتدن
طوغورمش اوله و ثنی الناقه دیرلر ناقه نک ایکنجی قرنینه طوغوردوغی ولدی مراد اولور و عورتده دخی حالبو ایله در ولا یقال ثلث
ولا فوق ذلک و صاحب صراح جوهری تبعا الثنی من النوق التی وضعت بطنین و ثنیها ولدها و کذلک المراة دیدوکی کلامی فهم
اتمیوب ثنی ناقه و ذنی که بکه شکمدر زاییده دیدوکی اوزره هزاد دیدوکی غلط المثنی بر اجوهری بطنین دیو ایکی بر قرنینه
ایکی ولد طوغاوه معناسینه احتمال لدو و هم ثنی و لدونا به اطلاق اولنمز مطلوح دکلدر زیرا قاموس اذا ولدت ناقه ثم ثانیه
زه ثنی و ولدها ذلک ثنیها دیمشدر الثنی ثانک کسری و الفک قصریله شول نسنه دکه ایکی دفعه قیلنه و فی الحدیث لا ثنی فی الصدقة
ای لا یوخذ فی السنة مرتین و ثنا بوقومک اولوسنک مادونیه دخی دیولر ثنیان معناسنه الثنیا ثانک ضمی و نونک سکونی و الفک قصریله
اسم در استثنادن الثنوی ثانک فتحی و نونک سکونی و الفک کذلک قصریله بمعناه اسم منه ایضا مثنی مثنی میمک فتحی و ثانک سکونی
والفک قصریله اکثر معناسنه در یقال جاؤا مثنی مثنی ای اثنین اثنین ثناء ثانک ضمی و الفک مدیله کذلک اکثر معناسنه و ثنا ایله ثنا
کلیلری لا ینصرف در نقته که باب ثاده ثلاث تفسیرنده ذکر اولنمشدر مثنی الایادی میمک فتحی و ثانک سکونی ایله و نونک فتحی
و دالک کسری و مدیله شول حصه لرکه قمار اوینیاچون ذبح اولنان دوه دن فضله کالدیکده کرم کاه اولور کسنی اولان کمسنه لره صنون
الوب اربابلره اعطا ایدرلر ابو عمرو روایتی مثنی الایادی حصه یی مکررا اطعام ایدر المثناة میمک فتحی و ثانک سکونیله شول سفره که لسان فارسی
اکا دیدیلر و فی الحدیث اشراط الساعة ان توضع الاخیار و ترفع الاشرار و ان تقرأ المثناة علی رؤس الناس لا تغیر قیل و هی
شوینوره مثناة مراد دوبیتی دیدکلری شعردر و ابو عبیده ایتدی بو حدیث شریفک تاویلنده ذکر اولنان معناده
بیان اولنمشدر کرک اولسه الثنی ثانک فتحی و نونک سکونیله برنسنه یی اکمک عطف معناسنه تقول ثنیت الشیء ثنیا اذا عطفته و ثنی منع معناسنه
کلور و برکمسنه یی حاجتندن اخرینه تحویل اتمکه دخی دیرلر تقول ثنیته اذا صرفته عن حاجته و برکمسنه یه ایکنجی اولمغه دخی دیولر تقول
ثنیته اذا صرت له ثانیا التثنیة علی وزن التربیة برنسنه یی ایکی قیلمق تقول ثنیته تثنیة اذا جعلته اثنین المثنیان ثانک ضمی و نونک
سکونیله شول کمسنه دکه برقومک اولوسی اولان کمسنه دن انک مرتبه سی ادنا اوله و ثنیان ثنی نک جمعی دخی کلور و ثنا نک تفسیری بونک
عقبنده کلور الثنیة ثانک کسری و نونک سکونیله جمعی و ثنیه برقومک جمعیدر دخی دیولر یقال فلان ثنیة اهل بیته اذا کان
ادونهم الثنی ثانک ضمی و الفک قصریله کذلک برقومک اولوسندن مادونی اولان کمسنه ثنیان معناسنه الثنیة ثانک فتحی و یانک تشدیدیله
ایکی او کره دیش لرکه اشغیدن کرک یوقاریدن اولسون و ثنیه ثنی نک مؤنثیدر دخی دیولر و ثنی نک تفسیری بونک عقبنده کلور انتهی

الثنايا ثانك فتحى والفك قصريله جمعى اوك دیشلری معناسنه وثنيه بو قوزه اولاده بوله دخی دیرلر طریق عقبه معناسنه وطلوع الثنايا الرکوب
دوه لو منه واصل اولمق کنایه دخی دیرلر طلاع انجد دیدکلری کبی المثناة ثانك فتحی ویانك تشدیدیله جمع ذکر اولنان یولر معناسنه وبوکه
عقبده ذکر اولنا جیع طولر معناسنه دخی کلور جمع مؤنث مراد اولدقده الثنی ثانك فتحی ویانك تشدیدیله شول طواره دیرلر که دیشلرین
براغه بو حیوانات طرفنده ایله بتون طرنقلوده اوچنجی یلده اولور دوه ده التنجی یلده اولور الاثنان همزه نك کسری وثانك سکونیله ایکی عدد الاثناه
همزه نك کسری وثانك سکونیله مؤنثی الثنیات ثانك کسری ونونك سکونیله کذلك مؤنثی اثنتان لغتندر اکثر استاطیل دیبا الف ثانك سکونندن اوتری
کلشدر وقتا که ثا تحرك ایلدی الف ساقط اولدی وبو مقامده جوهری کلامی نوع تکرار اولدیغی ظاهر وظاهر اگر بونك مفردی کلمك جائز
اولیدی اثنا واثنت دینوردی ابنا ابنت کبی واثنانك الفی الف وصلدر لکن اولدر ضرورتدن قطع ایدرلر نته کم بعض اشعارده واقع اولمشدر
یوم الاثنین همزه نك کذلك کسری وثانك سکونی ونونك فتحیله دوشنبه کونی وبو تثنیه وجمع اولنمز زیرا هوذاته کندوسی مثنی در اگر جمع
اتمك دیلسك اثانین دیرسن وعربلر هذا ثانی اثنین دیدکلری احد الاثنین معناسنه وثالث ثلثة ده دخی حال بویله در یعنی اضافه قرینه
عشره یه وارنجه واگر عدد اول عدد ثانیه مخالف اولسه مخیر اولورسن دیلرسك مضاف قیلورسن دیلرسك منون قیلورسن یعنی هذا ثانی واحد
وهذا ثان واحدا دیرسن هذا ثانی واحد معناسنه وثالث اثنین ده دخی بویله در یعنی ثلث معناسنه در نته کم بابنده مرور ایتمشدر
نحو اوذه مبنی در احد عشردن تسعة عشره یه وارنجه حالت رفعده وحالت نصبده وحالت جرده الا اثنی عشر که مربوط ایکی حرفی در
معرب قیلورسن واگر اثنین ایله برکمسنه تسمیه اولنسه یاخود اثنی عشر ایله تسمیه اولنسه ثنوی ثنوی دکمك نك قولی اوذره که ابنك نسبتنده
بنوی دیرسن واثنی دیرسن سوکتمک نك قولی اوذره که ابنك نسبتنده ابنی دیر وبعض اشعارده که ثنتان دیرسن ثمنین مضاف قلوب ثنتا
حنظل دینلور واعداده تشبیهاً مقصود من حنظل دیه در اگرچه قیاسی ثنتا درلهم واثنتا اثنوی دیك ایکی بکنده درهم وادبعة دراهم
دیدکلری کبی لکن درهمان واثنان لفظیله اکتفا ایدوب اثنان لفظنی ایراد ایتمدیلر الاثنا همزه نك وثانك کسریله اکلك میل معناسنه بعال
انثنی اذا انعطف الاثنیا همزه نك کسری وثانك کسری ومدیله بمعناه یقال انثوی علی وذم افتعل الاثنا همزه نك کسری والفك مدیله بر کمسنه یی
مدح ایدوب دعا اتمك یقال اثنی علیه خیرا واثنا اوك دیشی برقیمه دخی دیرلر لغای ثنیه معناسنه الثنا ثانك فتحی والفك مدیله احمد ومدح اتمك
معناسنه الثنی نخیله ونونك کسری وتشدیدیله بودکی اوله جانبه بو جانبه اکلك یقال تثنتا فی مشیه المثانی میمك فتحی ونونك کسری ومدیله
قرآن عظیم دنکه بوذه یتقدم اقل اولامز دیولر فاتحة الکتابه دخی مثانی دیرلر هر رکعتده مکرر اولدیغیچون عبادی جوهریدن بوسه
واقع اولمشدر ظاهر بودرکه رکعتده مراد شفع صلوة در وقرآن عظیمك جمله سنه دخی مثانی دیرلر آیت رحمة آیت عذابه معادن اولدیغیچون
الثوا ثانك فتحی واخرینده الفك مدیله بر یرده مقیم ولمق یقال ثوی بالمکان یثوی ثواء ومنه ابا ابا لثانی اذا اقام مثل مضی یمضی مضاء
الثوی ثانك ضمی وواوك کسری ویانك تشدیدیله بمعناه یقال ثوی یثوی ثویا مثل مضی یمضی مضیا ویقال ثوبت البصرة وثوبت بالبصرة
الاثواء همزه نك کسری والفك مدیله کذلك بر یرده مقیم ولمق تقول اثویت بالمکان لغت فی ثویت واثواء برکمسنه یی مقیم قلماغه دخی دیرلر
تقول اثویت غیری یتعدی ولا یتعدی علی وزن التربیة کذلك غیری مقیم قلماغه تقول ثویت غیری تثویة الثوی ثانك فتحی وواوك
تشدیدیله مهمان اولان کمسنه ضیف معناسنه ابو المثوی میمك فتحی والفك قصریله منزل صاحبی اولان رجل ام المثوی وذن مز بو اوذره
رحبك منزلن ضبط ایدن زوجه یه الثویه ثانك فتحی ویانك تشدیدیله قیون مکانی اولان یرمادی الغنم معناسنه الثایة علی وزن الغالة
بلا همز کذلك ما وای غنم در بو ابو زید روایتی اوذره وابو زید ثایه شول طاشلره دخی دیرلر که انی چوبان کیرودوندکده منزلن بولسون
دیو دیکرلر وابن السکیت ایتدی ثایه دوه مکانه دخی دیرلر یقال هوذه ثایة الغنم وثایة الابل ای ماواها وهو عازبة اوما واها حول البیوت
یعنی کرکه قیونی کرکه اوالغ اولسون وثویه بر موضعك اسمیدر فصل الجیم الجای جیمك فتحی وهمزه نك سکونیله ایمرماق یعنی صاقیمق
وجای اغوبادن اغزده حبس اتمکه دخی دیرلر یقال دستاه ولا یجای شیئا ای یمسکه الجوة جیمك ضمی وهمزه بر جنس لون دکاولسیاهلی
اولان قرمزیلوق در یقال جی ء الفرس الاجای همزه نك فتحی وجیمك سکونی والفك قصریله ذکر اولنان لونده اولان ات الجاواء جیمك فتحی
وهمزه نك سکونی والفك مدیله مؤنثی وشول عسکره دکه دموره غرقه اوله ودموره غرق اولمغله ذکر اولنان لونده اولدیغیچون جاواء دیلر
یقال کتیبة جاواء الجاوة جیمك کسری والفك مدیله ایچی جوملك وضع اتدکلری ظرف یاخود شول نسنه دکه اوذرینه چوملك قورلر کرك
دیبودن کرك حزمادن اغنون اولان حصیر اولسون بو جعاوه کبی اولور ووزنا ومعنی الجباء جیمك کسری والفك مدیله جمعی جراحلر جراح
جرحه كار اولنان اصمعی قول لبیدده وابو عمرو بیتی جبا ابله وجوابا ابله کذلك چوملك وضع اولنان ظرف مراد دو دحا ووم ابله مراد اولدوغی
کبی واحد فی روایتده ابو عمرو کبی در الجهاء جیمك کسری والفك مدیله چوملك قرابی وفی حدیث علی رضه لان اطلی بحواء قدر احب الی من
اطلی بالزعفران والطلا طانك کسری وتشدیدیله بابت فتحاله وی برنسنه سورمکه درامتا شول بو بادره سبد دکه انوکله چوملکی ساج اباه
اشاعه ایدودولرا کاجعاد دیرلر جیمك کسری وعین مهمله ایله الجبا فتحیله والفك قصریله قیونك اطرافنده اولان طراق کراداقده
کورنور الجبای جیمك فتحی ویانك سکونی والفك قصریله فعلی وزنی اوذره وحمی کبی شول عورت کورمکرکه قالقمش اولا معنایی ندکوده
ماخوذ دروجمی جاد مهمله ایله اشبرت حامله عورت الجبا جیمك کسری والفك قصریله حوضده دوه ایچون اولان صو الجهوة
جیمك کسری ویانك سکونیله بمعناها الجباوة کذلك جیمك کسریله بمعناها ایضا الجبی جیمك فتحی ویانك سکونیله حوضده صویی جمع اتمك
الجبی جیمك کذلك فتحی ویانك سکونیله بمعناه تقول جبیت الماء فی الحوض وجبوته اذا جمعته وبو کسائی دوایتی اوذره در الجابیة
بانك کسریله شول حوض صد دکه انده صو جمع اولنه الجوابی جیمك فتحی وبانك کسری ومدیله جمعی ومنه قوله تعالی وجفان کالجوابی وجابیه
بر شهرك اسمیدر شام شهرنده الجبایة جیمك کسریله خراج جمع اتمك الجباوه کذلك جیمك کسریله بمعناها تقول جبیت الخراج جبایة من الکل
الثانی وجبیته جباوة من الکل الاول اذا جمعته ولا یهمز واصله الهمز الاجباء همزه نك کسریله اکینی صلاحی ظاهر اولمدن صاتمك نهی
الجنس من اجبی فقد اربی واصله الهمز واد بادبایه وحرامدر نکد ولمتقد التجبیة علی وزن التربیة انسان رکوع ایدن کمسنه کبی
قیام ایتمك وفی حدیث ابن مسعود رضه فی ذکر القیامة حین ینفخ فی الصور فیقومون فیجبون تجبیة رجل واحد قیاما لرب العالمین
وابو عبید ایتدی تجبیه ایکی طریقله اولور دیری اولدکه برکمسنه قیام ایدوب الین دیزلری اوزرینه وضع ایلیه که بونده رکوع ایدر
تعبیر اولنور وبری برکمسنه یوزی اوزره جوکوب یوزین قویه که بونده سجده ایله تعبیر اولنور الاجتباء همزه نك وتانك کسریله برکمسنه یی
اختیار ایتمك اصطفا معناسنه الجثوة جیمك فتحی وثانك سکونیله جمع اولنان طاش جماده الجموع معناسنه الجثوة جیمك ضمی وثانك سکونیله
بمعناها الجثوة جیمك کسری وثانك سکونیله بمعناها کذلك جیمك ضمی وثانك فتحی وجیمك کسریله دخی لغتدر جرم اتما غله حرم کعبه ده جمع
اولنان طاش الجثو جیمك ضمی وثانك ضمیله وواوك تشدیدیله دیزلر اوزرینه جوکوب اوتورمق الجثی جیمك ضمی وثانك کسری ویانك تشدیدیله بمعناه یقال جثی
علی رکبتیه یجثو ومن الکل الاول ویجثی من الکل الثانی جثوا وجثیا علی فعول فیهما وجثی جاثینك جمعی که لوزدیز اوزرینه اوتوریجی
معناسنه یقال قوم جثی مثل جلس جلوسا وقوم جلوس وجوهری بو کلامله کا ایده که فعول وزنی اوزره کلنده مخصوص صدد که نته کم فی المقعد
فی صحیح الکتاب ومنه قوله تعالی ونذر الظالمین فیها جثیا بضم الجیم وجثیا بکسرها لما بعدها من الکسر الاجثا همزه نك کسریله برکمسنه یی دیزی
اوزره اوتورتمق یقال اجثاه غیره المجاثاة میمك ضمیله دیز دیزه ووردوب اوتورمق تقول جاثیت رکبتی الی رکبته الجاثیة ثانك کسری
وثانك کسری ومدیله برجماعت دیزی اوزرینه اوتورمق یقال تجاثوا علی الرکب سورة الجاثیة ثانك کسری ویانك تخفیفیله سوره ء
رخانك عقبنجه کلن سوره در الاجتحاء همزه نك وتانك کسریله بر نسنه یه دبنده ن کسمك یقال اجتحاه وهو قلب اجتاحه علی ما مر فی باب الحاء المهملة
جحجان جیمك فتحی وحانك سکونیله بر رجلك اسمیدر دیعه اسو قبیله سندن جحا جیمك ضمی والفك قصریله کذلك بر رجلك اسمیدر حمقده نشان ایراد اولنمشدر یقال احمق من جحا الاشعر در
زیرا ذوق ده عرکبی در الجحیة باء الحاء المعجم بعد الجیم علی وزن التربیة سبیل اتمك ومنه قول حذیفة کان لکی بجحیا ای ساپلاکه لا ذا اقال انقلب
مافیه وفی الحدیث انه جخی فی سجوده ای خوی یعنی فترقرین اجوب قاوتی یردن اوزاغ اتدی الجدیة جیمك فتحی ودالك سکونیله اکرمك دیدکلری
ایچین طولدوردکرکه تخته لرینك التندن قیلوردوه یا لانکما لتنده دخی ایدرلر الجدیان وزنی مزبور اوذره تثنیه سی اکرمك جنجیه معناسنه
الجدی جیمك فتحی والفك قصریله جمعی اکرملر معناسنه ودخی عام اولان بخششه دخی دیرلر یقال استغنا غناه فما و جدی طبقا وعدو وغنی
بجه نك ومال مهمله نك فتحیله کثیر معناسنه در وطیو فتحیله کذلك عام معناسنه در وجدی الدهر دخی دیرلر مدی الدهر معناسنه کرا بدا که
اولور الجدیات فتحیله کذلك جمعی الجدیة جیمك فتحی والفك کسری ویانك تشدیدیله فعیله وزنی اوذره که کلما کریم معناسنه در الجدایا جیمك
فتحی واخرینده الفك قصریله جمعی کذلك اکرملر معناسنه ولا تقل الجدیون والعامة تقوله وجدیه قاندن اولان یول دخی دیرلر یعنی ازغب یول
کبی اولان قاندر دخی دیرلر وجدایاو لك دخی جمعی کلور دیو دیعا ایتدی جدیه بو نه یا پیشق قاندر وبصیره بر بوز نی اولان قاندر دیولر الجدی
جیمك فتحی ودالك سکونیله یکی یاوریه که اوکیکا اولا جزغاله بر معناسنه وجمعی نقع وطلب اتمك دخی دیرلر نقول جدیته واستجدیته اذا اطلبت
جدواه الاجدی همزه نك فتحی وجیمك سکونی ودالك کسری ومدیله جمع قلتی الجداء جیمك کسری والفك مدیله جمع کثرتی وقیل الجدایا ولا الجدی

بکر الجیم وجبا کوکه بر برجک دخی اسمیدر وجبا قطبه قریب بر یلدزدکه دخی اسمیدرکه قبله انکله بیلنور الجبا جیمک فتحی و واودن منقلب
ایله الف مقصوره ایله بخشش عطیه معناسنه الجدوی جیمک فتحی و دالک سکونی و الفک قصریله کذلک بخشش الجداء جیمک فتحی و الفک مدیله
نفع معناسنه یقال فلان قلیل الجداء عنک ای قلیل الغنا والنفع وغنا غینک فتحیله نفع معناسنه در الجدایة جیمک کسریله معناها
واصمعینک جدایه اهو یاوروسنه دیشیسنه دخی دیرلر عناق کبی یاوروسنه دیشیسنه دیدکلری کبی الجدو جیمک فتحی و دالک سکونیله
طلب ایتمک الاستجداء همزه نک و تانک کسریله کذلک فایده طلب ایتمک تقول جدوته فلانا واستجدیته اذا طلبت جدواه الجادی دالک کسری
ومدیله احسان طلبیجی کدا یعنی سائل عافی معناسنه عافی عین مهمله ایله طالب احسانه دیرلر الاجداء همزه نک کسری والفک مدیله بخشش ویرمک تقول
اجداه اذا اعطاه الجدی واجدا بخشش واصل اولمغه دخی دیرلر یقال اجدی اذا اصابه بالجدی ونفع ویرمک معناسنه ده کلور یقال
ما یجدی عنک هذا ای ما یغنی الجذوة جیمک فتحی و ذال معجمه نک سکونیله کوزکه آتشه اولور جمر معناسنه الجذوة جیمک ضمی و ذالک سکونیله
بمعناها الجذوة جیمک کسری و ذالک سکونیله بمعناها الجذی جیمک فتحی و الفک قصریله کوزلر معناسنه الجذی جیمک ضمی و الفک قصریله کذلک جمع
مجاهد ایتدی بار نوعی ایکی جل شانه او جذوة من النار قطعة من الجمر معناسنه در وبو جمیع عربلرک لغتیدر دیدی و ابو عبیده جذوة جیمک
کسریله جذوة کبی وجذمه تر بودها ولان اودونه دخی دیرلر کرکی وجذوه آتشی ولسون کرکه وعلیه الجاذی ذالک کسری ومدیله اوتورر
دیزلرین دیکوب برمتکی اوجنی بصان کمسنه الجذاء جیمک کسری والفک مدیله جمیع ذکر اولنان وجهله اوتوران کمسنه لر یا ابلمیام کبی و ابو عمرو
ایتدی جذا وجثا لغتلردر وجاذی یاقدر نیکه وجی اوزره طوران کمسنه دره دیدی وابن الاعرابی ایتدی قدمینی اوزره اوتوران وجاثی دیزلری
اوزره اوتوراندر وجاذی فلان جی قصد اولان کمسنه دخی دیرلر دیدی قصیر الباع معناسنه الجاذیة ذالک کسریله مؤنثی المجذوذ میمک ضمی
وذالک ضمی و تشدیدی ایله اخر بونیا یانک تشدیدیله شول کمسنه درکه کندو نک منزلنده تحول تمام دنمکدن حیا اولیه وبو ابو عمرو روایتیدر الجذو
جیمک فتحی وذالک سکونیله اباغ اوزرنه ثابت اولوب طورمق وجذو برنسنه نک اوزرینه ثابت اولمغه دیرلر یقال جذو علی شیء اذا ثبت علیه
الاجذاء همزه نک کسریله بمعناها واجذاء یاوروسنک اوکچه سنه یاغ زیاده اولمغه دخی دیرلر یقال اجذی الفصیل اذا حمل فی سنامه شحما
المجذی میمک ضمی و ذالک کسری و مدیله او دخی سموز اولان دوه یاوروسی المجذیة میمک ضمی وجیمک سکونی و ذالک کسریله ثابت معناسنه در فی الحد
مثل الارزة المجذیة علی الارض ای الثابتة وارزه رای مهمله نک سکونیله اتمق التجاذی تانک فتحی و ذالک کسریله ایکی کمسنه طاش قالدروب قالدرمق
ویرمکده کم تجاذی دیرلر اوتورمقدر الجری جیمک فتحی و رانک سکونیله اقمق الجریان تحریکله بمعناه یقال جری الماء جریا وجریانا
من الباب الثانی الاجراء همزه نک کسری والفک مدیله اقتمه تقول اجریته انا الجریة جیمک کسری و رانک سکونیله برجنس قاقمه یقال ما انذرجریة
هذا الماء المجری میمک ضمی و رانک فتحی والفک قصریله مصدر در اجرا معناسنه منه قوله تعالی بسم الله مجریها و مرسیها و مرسی دخی مصدر درکیمی بی
طورغوزمق معناسنه در میمک فتحی والفک کذلک قصریله اقمق معناسنه مصدر در نته کم بو آیة مزبوره ده بسم الله مجراها ومرساها
دخی قراءة اولنمشدر میمک فتحیله دیرلر جرت السفینة دیرلر الجرایة جیمک کسریله جاری اولان وظیفه الجرو جیمک فتحی و رانک سکونیله کلبک
وسایر سباعک یاوروسی الجرو جیمک ضمی و رانک سکونیله بمعناه الجرو جیمک کسری و رانک سکونیله بمعناه کذلک الاجری همزه نک فتحی و رانک کسری
ومدیله جمیع کلب یاوروسی معناسنه وبونک اصلی الاجرو ایدی واو طرفده اولوب ماقبلی مکسور اولدوغیچون یایه دوندی واجری قیانکه خرده بونه
دخی دیرلر جروک جمعیدر قیا خرده سی معناسنه علی ماینبغی وفی الحدیث ان النبی صلی الله علیه وسلم اتی باجر ورطب و غبن بجمسته خرده
معناسنه در الجراء جیمک کسری والفک مدیله کذلک جمعی الاجریة همزه نک فتحی و رانک کسریله جرانک جمعیدر پس جمع جمع اولور وجرو قثا دیدکلری
معروف خیارک خرده سنه دخی دیرلر وجرو حنظلک یعنی قرددلکنک خرده سنه دخی دیرلر وجرو الرمان انار خرده سنه ده دیرلر
بنی جرو جیمک کسری و رانک سکونیله عربدن بر جماعتک اسمیدر جرو البطحا جیمک کسری و رانک سکونیله ربیعه بن عبد العزی نک لقبیدرکه
جد اعلای عبد مناف در القاء الجروة کذلک جیمک کسریله صبر معناسنه استعمال اولنور یقال القی فلان جروته اذا صبر علی الامر ضرب بجروة
برنسنه یه نفسی رام قیلدی منه قولهم ضرب علیه جروته ای وطن علیه نفسه المجری میمک ضمی وجیمک سکونی و رانک کسری و مدیله یاوریلو اولان
کلب المجریة دخی وزن مزبور اوزره بمعناه یقال کلبة مجر ومجریة ای معها جراؤها الجرایة جیمک فتحیله جاریه نک کسری طابیه سنده اولان
تازه لک معناسنه در الجراء جیمک کسری والفک مدیله بمعناها الجراء جیمک فتحیله بمعناها کذلک یقال جاریة بینة الجرایة والجراء منه ومنه قولهم
کان ذلک فی ایام جرائها ای صباها وجرا معناسنه دخی کلور علی ما یجیء انشاء الله تعالی الجرایة رانک کسریله تازه قز دختر معناسنه وجاریه

کوزن

کوزنه دخی دیرلر یتیمسی معناسنه وکمی بیدر دخی دیرلر سفینه معناسنه المجاراة میمک ضمیله وکسنه ایله کیدوب یوسه لشمک معناسنه یقال جاراه
مجاراة وجراء اذا جری معه ویقال جاراه فی الحدیث التجاری تانک فتحی و رانک کسری و مدیله کذلک سویلشمک یقال تجاروا فی الحدیث الجری
جیمک فتحی و رانک کسری و تشدیدیله وکیل اولان کمسنه و رسول اولان کمسنه یه دخی دیرلر یقال جری بین الجرایة والجرایة بفتح الجیم وکسرها الاجریاء
همزه نک فتحی و رانک کسری والفک مدیله جمعی وکیللر معناسنه واما بهادر معناسنه اولان جری مهموز اولمغین ذکری باب همزه ده مرور ایتمشدر
التجریة علی وزن التربیة وکیل نصب ایتمک الاستجراء همزه نک و تانک کسریله کذلک وکیل نصب ایتمک وفی الحدیث قولوا بقولکم ولا یستجرینکم
الشیطان ای ولا یستجرینکم ای وکیله جری دیدکلری موکل بجرا سنه جاری اولدوغیچوندر الجراک جیمک فتحی و رانک تخفیفی و کافک فتحیله من اجلک معناسنه جرایک
جیمک فتحی و رانک تخفیفی والفک مدیله بمعناه منه قولهم فعلت ذلک من جراک ومن جرایک ای من اجلک وبونلرده فی جراک وجرایک بالتشدید
الزای فیهما ولا تقل مجراک الجرایة جیمک کسری و رانک کسری و تشدیدیله قورصوق معناسنه قریه کبی در دو زنا و معنی الجریا همزه نک ورانک کسری و
یانک تشدیدیله عادت یعنی برنسنه یه شروع ایدوب وبائی معتاد ایدنمک الجزی جیمک فتحی و زانک سکونیله بمعناها الجزاء جیمک فتحی و زای معجمه نک
الفک مدیله برنسنه نک عوضی ایتمک تقول جزیته بما صنع جزاء المجازاة میمک ضمیله بمعناه تقول جازیته مجازاة و بابه مغالبه دن
جازیته فجزیته دخی دیرلر غلبته فی المجازاة معناسنه و جزاء قضا معناسنه دخی کلور یقال جزا عنی هذا الامر ای قضی ومنه قوله تعالی
لا تجزی نفس عن نفس شیئا وفی حدیث ابی برده بن نیار تجزی عنک ولا تجزی عن احد بعدک ای تقضی وجزاء کفایت معناسنه ده کلور یقال جزت
عنک شاة ای کفت الاجزاء همزه نک کسری والفک مدیله کفایت معناسنه بنی تمیم قولی اوزره تقول اجزأت عنک شاة بالهمز التجازی تانک فتحی
وزانک کسری و مدیله دین طلب ایتمک تقول تجازیت علی فلان اذا تقاضیته المجازی میمک ضمی و زانک کسری و مدیله طلب دین ایدن کمسنه متقاضی
معناسنه الجازی زانک کسری و مدیله کفایت قلیجی کمسنه یقال هذا رجل جازیک من رجل ای حسبک الجزیة جیمک کسری و زانک سکونی ایله ذمیلردن
الینان نقود الجزی جیمک کسری والفک قصریله جمعی الجفا جیمک فتحی والفک مدیله بر زلوم ایتمک که ایلیکک مقابلیدر
تقول جفوت الرجل اجفوه جفاء وجفا اکرا انکا رقه سنده کیمکه دخی دیرلر الاجفا همزه نک کسریله ایکی اکلا دفعه سندن کیدوب یقال
جفا السرج عن ظهر الفرس واجفیته اذا رفعته وقاموسده فهم اولنان بودرکه جفا واجفا معناسنه اولوب کذا اوله قالدروب کیدرمک
معناسنه در واجفا طواری اوتلاقدن سوردوب وتلاغه مانع اولمق معناسنه ده کلور تقول اجفیت الماشیة اذا اتعبتها ولم تدعها
تأکل المجفاة میمک ضمی وجیمک سکونیله ذکر اولنان طوارکه اوتلادن منع اولنمشه المجفو میمک فتحی وفانک ضمی و واوک تشدیدیله جفا اولنان
کمسنه ولا تقل جفیت وبعض اشعارده مجفی واقع اولدوغی وجهی بودرکه جفی دن اخذ اولنمغین اسم مفعول بنای معتل طرزی
اوزره بینی قلمشدر الجفوة جیمک کسری وفانک سکونیله جفا معناسنه در یقال فلان ظاهر الجفوة ای ظاهر الجفاء المجافاة
میمک ضمیله اراغ ایتمک التجافی تانک فتحی وفانک کسری و مدیله اراغ اولمق یقال جافاه عنه فتجافی ویقال تجافی جنبه علی الفراش اذا نبا
الاستجفاء همزه نک وتانک کسریله برنسنه یی پر غلظ ایدوب جافی اعتقاد ایتمک یقال استجفی الفراش اذا عده جافیا الجلی جیمک فتحی ویانک
تشدیدیله آشکاره اولان نسنه که خفینک مقابلیدر الجلیة وزن مزبور اوزره مؤنثی اولان خبر الجالیة لامک کسریله شول طائفه درکه
وطنلرندن اراغ دوشمشلردر وجالیه کادا اولور جزیه واهل ذمت معناسنه ده استعمال اولنمغله یقال استعمل فلان علی الجالیة ای علی
جزیة اهل الذمة الجالة علی وزن الحالة کذلک جالیه معناسنه در یعنی وطنلرندن اراغ دوشن کمسنه لر معناسنه در وبو تعبیر بوندن فهم
اولنور که صاحب ترجمه نک جلیه وجاله خبر صادق دیو وکی سهو در الجلا جیمک فتحی والفک مدیله شهردن و وطنندن جیقمق و وطندن
جیقارمق دخی دیرلر تقول جلوا عن اوطانهم وجلوتهم یتعدی ولا یتعدی وجلا بانک وکسنه تکلکی اولمغه دخی دیرلر الاجلا همزه نک کسریله
والفک مدیله کذلک وطندن دور دوشمک و دور قلمق معناسنه ده کلور تقول اجلوا عن البلد واجلیتهم انا کلاهما بالالف والجلاء
نسخه نک اوزرندن خلوه لخا علغه دخی دیرلر یقال جلوا عن القتیل اذا انفرجوا لا غیر یعنی خلوا عن القتیل دیرلر الجلاء جیمک کسری ولامک
مدیله برنسنه یی آشکاره قلمق تقول جلوته ای اوضحته وکشفته وجلا کوزی روشن قلمغه دخی دیرلر تقول جلوت بصری بالکحل و صیقال
کبیر ایتمکه دخی دیرلر تقول جلوت همی عنی ای اذهبته وقلیج اجتمعه دخی دیرلر تقول جلوت السیف جلاء اذا صقلته وجلا کلمه جلوه قلودکی
نظر ایتمکه دخی دیرلر الجلوة جیمک کسری ولامک سکونیله کذلک جلوه قلودکی کلمه نظر ایتمک الاجتلاء همزه نک وتانک کسریله کذلک کلنک جلوه
ایدرکن نظر قلمق تقول جلوت العروس جلاء وجلوة واجتلیتها اذا نظرت الیها مجلوة وجلا جلوه حالنده کلنک ذوجی کلمه برنسنه

وبرمك دخی دیولر یقال اجلاها زوجها وصیفا ای اعطاها وصیف صادیمله ایله خادم معناسنه در کرک قول اولسون کرک قراوش اولسون
وجلوه وله عطا اولنان نسنه یه دخی دیولر یقال ما جلوتها ای ما اعطیتها کذا وکذا وجلا موجب تعظیم اولان اسمایه والقابه دخی دیولر یقال ابو جلا
فلان ای باقی شی یخاطب من الاسماء والالقاب فیعظم به واجتلا دخی جلا صادر اولور ایکن الی اوزرینه قالدرمغه دخی دیولر تقول اجتلیت
العمامة من راسی اذا رفعتها مع طیها عن جبینک وجلا سورمه معناسنه ده کلور الاجلا همزه نک فتحی والفک قصریله شول کسنه در که باشنک
اوکنده قیللری اولمیه یقال رجل اجلی اذا کان بین الجلاء الجالی میمک فتحی ولامک کسری ومدیله باشک اوکلری که قل بتمکه صالح اولان یرلره در
معاودن کرالسی معناسنه المجلی میمک کسری ولامک قصریله واحدی فرا دوالی اوزره ونونک اشتقاقی جلا دندر وجلاء ابتداء صبحه دیرلر وضح
باشنک نصفندن کلک قیللری اولمغه ده دیولر الجلا تحتیه ولامک تخفیفیله کذلک باشنک مقدمنک قیللری دوکلمه الجلو جیمک فتحی ولامک سکونیله واوک
مدیله کوک یوزی آچقلغی ولمغه دیولر یقال السماء جلو ای مصحیه یعنی جلوا وجهو کبی در وزنا ومعنا الجلی جیمک فتحی ولامک فتحی وتشدیدیله
برجماعتک اسمیدر جلا جیمک فتحی والفک قصریله برجلک اسمیدر که فعل ماضی ایله تسمیه اولنمشدر وعیسی بن عمر انا ابن جلا قیحی قتل وضرب بنا اولدی
تسمیه اولنان لا ینصرف اولور التجلیه علی وزن التربیه نظر دور ادوب دقتله بقمغه طوغان صیدیه بقدیغی کبی یقال اجلی ببصره
اذا رمی به کما ینظر الصقر الی الصید وتجلیه بر نسنه یی آشکاره قلمغه دخی دیولر یقال جلی الشیء اذا کشفه وتجلیه معناسنه ده کلور
یقال هو یتجلی عن نفسه ای یعبر عن ضمیره الانجلا همزه نک وجیمک کسریله بر نسنه آچلمه یقال انجلی عنه الهم اذا انکشف التجلی تفعلک
ولامک کسری وتشدیدیله بر نسنه منکشف اولمه یقال تجلی الشیء اذا انکشف المجالاة میمک ضمیله بر نسنه یی بر کمسنه یه آشکاره قیلمغه دیولر
اوزره تقول جالیته بالامر وجالته اذا جاهرته التجالی تانک فتحی ولامک کسری ومدیله بر قاچ کمسنه نک بر برینه حالی منکشف اولمه یقال
تجالینا ای انکشف حال واحد منا لصاحبه جلوی جیمک فتحی ولامک سکونی والفک قصریله خفاف بن ندبه نک آتنک اسمیدر الجماء جیمک فتحی

جماء

ومیمک تشدیدی والفک مدیله بر نسنه نک شخصی الجماة وزنا ایلوا ده کذلک بر نسنه نک شخصی الجنی جیمک فتحی ونونک سکونیله میوه
دیوشورمک الاجتناء همزه نک وتانک کسریله کذلک میوه دیوشورمک تقول جنیت الثمرة اجنیها جنیا من الباب الثانی واجتنیتها الجنا

جنا

جیمک فتحیله دیوشورلان میوه یقال اتانا بجناه طیبة لکل ما یجتنی الجنی جیمک فتحی ویانک تشدیدیله تازه دیوشورلمش میوه یقال تمر جنی
حین جنی الجنایة جیمک کسریله صوچ ایلمک یقال جنی علیه جنایة التجنی تفعل وزنینده ونونک کسری وتشدیدیله وموسیله برکمسنه یه افترا اولنوب
برنسنه اسنادا اولنمه الاجناء همزه نک فتحی والفک مدیله جنایت ایدن کمسنه لر وفی المثل اجناءها ابناؤها یعنی هذا الذی هدم ایدنلر بنا
قیلنلردر وبو ابو عبیده روایتی درجوهری ایدر بن ظن ایدردم که هذا المثل اصلی جناتها بناتها اولا زیرا فاعل افعال وزنی اوزره جمع اولنز
واما ابناؤها دوانجاد شهرک ومحیک جمعی در شاهد وصاحبک جمعی دکولدر مکر که اجنا ایله ابنا مفرد در اوله زیرا امثالده جائزدر اولنجه
آخرین صنعی جائز اولمز الاجناء همزه نک کسریله میوه نک دیوشورلمسی زمانی قریب اولمه یقال اجنی الشجر اذا ادرک ثمره واجنا یوک بنا ثانی
جوهرا اولمغه دخی دیولر یقال اجنت الارض اذا کثر جناها وهو الکلا والکماة ونحو ذلک وکلا اجیل ورنجی اوزره وکماة سنتره دیرلر
الجوء جیمک ضمی وواوک تشدیدیله قره بیره دیکلن صاوجو بر قطعه یره دخی دیولر که غلیظ اوله وجوه برک ده اولندیکه دخی دیو نعت معناسنه
وجو جوة معناسنه ده کلور وجوء حاء مهمله الله قرم مایل اولوره مورمادی شانك اولان لونه دیولر التجویة علی وزن التربیة قربیر بیر اولور
تقول جوی السقاء تجویة اذا دفعه الجواء جیمک کسری والفک مدیله وشبح اولان ده وجوا صحاح نام موضعک اسمیدر وصحان
نام یره بر موضعدر ننه کم صاحب قاموس باب میمده صحیم تعبیرینه اشارت ایتمشدر اگرچه بعض نسخه ده نون بدلنه الف ممدوده ایله واقع
اولمشدر لکن صواب نونله اولمقدر وجواء جوا جوملک قوده قدر لی ظرفه دخی دیولر که جاء وعده دخی لغتدر الجباء جیمک کسری والفک مدیله کذلک جو
وضع ابتدکلری ظرفه لغتدر الجو جیمک ضمی وواوک تشدیدیله بر ایکلم کوک اراده مابین السماء والارض معناسنه اگرچه بعضا اشعاره
وادی واسع معناسنه ده کلور وکلمشدر وجو برشهرک دخی اسمیدر که اول یمامه در زمانده بیکلری شهردر الجوی جیمک فتحی والفک قصریله باطنی
حرقت معناسنه وشدت عشق ویا شدت حزن دن وجهره کلک معناسنه ده کلور تقول جوی الرجل من الباب الرابع وجوی برکمسنه یه
بر یرک هواسی موافق کلمکه دخی دیولر تقول جویت نفسی اذا لم توافقک البلاد الاجتواء همزه نک وتانک کسریله کذلک شهرک هواسی موافق دوشمیوب
انده اقامتی کریه کورمک تقول اجتویت البلاد اذا کرهت المقام فیه وان کنت فی نعمة الجوی جیمک فتحی وواوک کسری ومدیله وجعه کلوکه
یقال جوی فهو جو مثل دوی فی الوزن والمعنی دوسیدن متغیر اولوب بد رایحه اولان صویه دخی دیرلرکه آجن کبی لکن جو تغییر براده

انده اولاندر دیکی وبعض نسخه ده اجهی بدلنه اجیه واقع اولمشدرکه جیمیله در لکن اصح اول ذکر اولنان در وبراجیه ده تغیر راجحه
منیر در کلاده علی ماهیجی انشاء الله تعالی الجهی جیمک کسری والفک قصریله او خراب اولمه تقول جهی البیت من الباب الرابع اذا خرب الجاء

جها

حانک کسری ومدیله خراب اولمه اولو المجهی میمک ضمی وهانک کسری ومدیله شول دیمه ایدیدکه اوزرنده کچه یه اوله یقال خباء مجهی اذا
لم یکن علیه ستر الجهوی جیمک فتحی والفک قصریله آچیق اولان نسنه یقال است جهوی ای مکشوفة واست همزه نک کسریله اوتوری یه دردر
بر یرک لسان بهائم اوزره وضع اولنکلری کلماتدندر بوکه کچی طلاقی اولنور بحاء الترویه ایتمش یا دیلی ذنب الوی واست جهوی
بونه ابو عبیده ذکر ایتمشدر وقرقاقک ضمی ورانک تشدیدیله صعو معناسنه در یعنی قویروغی مرفوع ودبری مکشوف اولنده شدت سرما ده
زحمت مصیبت دیمشدر الاجهی همزه نک فتحی والفک قصریله سقفی اولمیان او یقال بیت اجهی ای لا سقف له الجهواء جیمک فتحی والفک مدیله
کوکی بولوددن آچیلمغه اولور یقال السماء اجهت اذا انقشع عنها الغیم واجلت واخوا ولمغه دخی دیولر یقال اجهینا ای اجهت لنا
السماء کلاهما بالالف الا ان الاول للصیرورة والثانی للدخول الجبا جیمک کسری والفک مدیله حوضک وضع اولنان صو جوق ظرفده کی

جبا

اکاجاوه دخی دیولر الجبیة جیمک کسری ویانک تخفیفی وتشدیدیله شول صوره در که بر یره جمع اولمش اوله وبو اصلنده مهموز دکلدر

جیا

جی جیمک فتحی ویانک تشدیدیله اصفهان شهرینک اسمیدر ومصردر فصل الحاء الاحتباء همزه نک وتانک کسریله برکسنه دیزلر
دیکوب اوتوردیقده دولبندیله القرین دیکرین واورقسن جمع ایتمک تقول احتبی الرجل اذا جمع ظهره وساقیه بعمامته ونحوها
بدنه یعنی دولبند ایدنکاه اولورو احتباء الله دخی اید الحبوة حانک ضمی ویانک سکونیله اسمدر ذکر اولنان معنادن الحبوة
حانک کسری ویانک سکونیله معناها یقال حبوة وحبوة الحبی حانک کسری والفک قصریله جمعی ذکر اولنان وجا اوزره اولور
یعقوب روایتی اوزره حابی الشراسیف شینک فتحی وسینک کسری ومدیله بارلری یوکسک اولوب طواد وغزی یقال انه لحابی الشراسیف
ای شرف الجنبین وحابی قریب اولان دخی دیولرهر نه اولور ایسه ولسوء الحبی حانک فتحی واخرینی یانک تشدیدیله شول بلوتدرکه قاچ
ارقوری اولور دیو کسلوب کوکی قبلا دون اول الحباء حانک فتحی والفک قصریله کولک ذکر اولنان بلوده دیرلر الحبو حانک فتحی و
بانک سکونیله اوغلانچوق دیمکه بتلدوقده اوتو یری اوزره سورنمک یقال حبی الصبی علی استه حبوا من الباب الاول اذا زحف
وحبو بر نسنه یه حمایت ایدوب منع ایتمکه دخی دیولر یقال فلان یحبو ما حوله ای یحمیه ویمنعه التحبیه علی وزن التربیه کذلک حمایت
ایتمک یقال حبی ما حوله ای یحمیه ویمنعه الحبو ضمتیله وواوک تشدیدیله قریب اولمغه دیولر یقال حبو الخمسین اذا دنوت لها وقوم برکسنکه
دخی دیولر یقال حبا الرمل اذا اشرف واوتو ابتدا بواو زرنده صیرلوب نشانه دون صکره واصل اولمغه دیولر یقال حبا السهم
اذا زج علی الارض ثم اصاب الهدف الحبوة حانک فتحی ویانک سکونیله بر نسنه ویرمک یقال حباه حبوة ای عطاه الحباء حانک کسریله عطا
معناسنه المحاباة میمک ضمیله عطا ایتمک یقال حاباه فی البیع محاباة الحتی حانک فتحی ویانک تشدیدیله فعیل وزنی اوزره سویوه مثل

حتا

معناسنه ومقل حرمای هندو دیکل معروف اولن میوه در الحتو حانک فتحی وتانک سکونیله کلیکیک مجاعن توکمک تقول حتوت هذا الکساء

حثا

کذلک حانک

حتوا اذا کفعه بلزقا به یعنی صچاغنی کلیم اولشکن توکسک الحثواء حانک فتحی وثاء مثلثه نک سکونیله طراق صاحبی
فتحی وثانک سکونیله معناه التحثا تانک فتحی والفک مدیله تقول حثا فی وجهه التراب یحثو احثا من الباب الاول ویحثی من الباب الثانی
ورغثا وحثو بر نسنه نک ویرمک معناسنه ده کلور تقول حثوت اذا اعطیته شیئا یسیرا الحثواء حانک فتحی وتانک سکونی والفک مدیله
طراغی جوق یره دیرلر ارض حثواء اذا کانت کثیرة التراب الحثاء حانک فتحی والفک قصریله صمان اوفاقی وقاح البتن معناسنه وخرمانثورلر

حجا

دخی دیولر الحجو ضمتیله وواوک تشدیدیله بر مقامده اقامت ایتمک تقول حجوت بالمکان اذا اقمت به التحجی تفعل وزنینده وجیمک کسری وتشدیدیله کذلک
بر مکانده مقیم اولمه تقول تحجیت به ایضا والتحجی برنسنه یه قصد ایتمکه دخی دیولر تقول تحجیت الشیء اذا تعمدته والتحجی حریص اولمغه دخی دیو
تقول تحجیت به والتحجی بر بره مقدم اولمغه دخی دیولر تقول تحجیت بهذا المکان ای سبقتکم الیه ولزمته قبلکم الحجو حانک فتحی وجیمک سکونیله
برنسنه یه بخل ایتمک تقول حجوت بالشیء اذا ضننت به یعنی بخل ایلدک وکاه اولور بوسببدن رجلا دخی حجو تسمیه اولنور وحجو بر کیسه
سورمکه دخی دیولر یقال حجت الریح السفینة اذا ساقتها وحجو ظن ایتمک معناسنه ده کلور یقال انی احجوه خیرا ان افعل وحجو افعلانه
معناسنه ده کلور یقال حجا الرجل القوم کذا وکذا ای جزاهم وظنهم کذلک الحجا حانک فتحی وجیمک تخفیفیله شول قبرجقلره در که صو
یوزنده قطره سدن حاصل اولور الحجی حانک فتحی والفک قصریله جمعی ذکرا ولنان قبرجقلر معناسنه وحجا ناحیه معناسنه دخی کلور الاجا

حرّ نمك فتحى والكنك منعيا جيمى ناجيه لر معناسنه وجى برنسنه يه حريص اولمغه دخى ديرلر قرأ دواتى دوزده نعق دجت بالشئ ومنها الباية الزايدة
اذا اولعت بر ولمز معنه يا همزه ولا يهم الاجة همزه نمك وحادى مهمله نك ضمى وبا نك تشديديله لاغ ولطيفه به ولغز سويلشمكه دخى ديرلر
نقال بينهم احجية التحاجى تانك فتحى وجيمك كسريله ومديله لاغ ولطيفه سويلشمك نقال بينهم احجية يتحاجون بها المحاجات ميمك ضميله
لاغ ولطيفه ايدشمك پس بابك معنالرندن حاجيته محاجاة بدرتوس تجى بركمنه ايله لاغ ولطيفه فقوب كما غلبه امتك الحجيا حانك ضمى وجيمك
فتحى ويانك تشديديله اسم در احجيه كبى لاغ ولطيفه معناسنه نقال حجياك ماكان كذا وكذا يعنى واقع اولان لعبت ومغالطه تكرارى
بو ور ديرلر ابو عبيد ابن حجيا عربلرك احرج مانى يدك ولك كذا وكذا ديدكلرى قوللرى كبى در وحجيا لاغ ايدن كمسنه يه دخى ديرلر نقال
انا حجياك فى هذا الامر اى من يحاجيك الحجى حانك كسرى وجيمك فتحى والفك قصريله عقل معناسنه در الحجى حانك فتحى ويانك تشديديله فعيل
وزنى اوزره خليق معناسنه الحجى حانك وجيمك كسريله ومديله كذلك خليق معناسنه در الحجى حانك وجيمك فتحيله ذكر اولنان معنايه در على فر
نقال هو حجى بذلك وحجى وحجاء اى خليق الا انك اذا فتحت الجيم لم تثن ولم تؤنث ولم تجمع كما قلنا ...

کمنه سید د الحشیة حانک فتحی و یانک تشدیدیله شول دخی کوذکه ایچی طولودر لمشه بس حنانه هذبک حشیه لمی زمالی ابلات سیه ایمسی مناسبدر کلود الحشایا
حانک فتحی و الفک قصریله جمعی ذکر اولنان دوشکلر معناسنه المحشی میمک کسری و الفک قصریله شول نسنه دد که نسالر یعنی انغادرنه بغلر صغرلیو
کوزلک ایچون عظام معناسنه ضم عنیله الحاشیة میمک فتحی و شینک کسری و متدیله واحدی ذکر اولنان لباس معناسنه الحشا حانک فتحی و الفک قصریله
نفسی تیز تیز المق یقال حشی حشی من الباب الرابع الحشی حانک فتحی و شینک کسری و متدیله ذکر اولنن صفت اوزره اولن کمنه الحشیان حانک فتحیله
بعنا المحشیة میمک فتحی و حانک سکونیله و یانک تشدیدیله صولین کمنه لر یقال انت محشیة الکلاب یعنی شول یوکرک طوشانده که اردنجه صولوی
کلبلری وار در الحشی حانک فتحی و یانک تشدیدیله فعیل وزنی اوزره قوری اولان نسنه یه یابس معناسنه اصح روایتی اوزره حاشی الفک قصریله
فعل ماضی در که مقام تنزیهده استعمال اولنور یقال حاشاک و بو ایکی نکه معناسی بودر و حاشا لله دخی دیولر معاذ الله معناسنه و کریمه
حاش لله دخی قرائت اولنمشدر کتاب کریمده او کلاف رسم تبعیتنده و الا اصلی حاشا در و حاشا بر کلمه در که انونکله استثنا اولنور و کاه اولور حرف
دخی اولور فعل اولدوغی زمانده ما بعدی منصوب قلوب ضربتهم حاشی زیدا دیرک و حرف اولدوغی زمانده ما بعدینی مجرور قیلورسن و سیبویه ایتدی
حاشی حرفدر غیری دکلدر زیرا فعل اولسه صلة اولمسی جائز اولوردی خلا کلمه سی صلة اولدوغی کبی و رفتا که جاءنی القوم ما حاشا زیدا ممنوع اولور
بو فعل دکلدر و مبرد ایتدی عربلرک ما اتانی احد حاشا زید دیدکلری قولریله استدلال ایدوب حاشا کاه فعل اولوردی زیرا تصرف تعلیقه دلالت
ایدر و حاشا لو بو دیدکلری ایله دخی استدلال ایدوب اگر فعل اولمیسیدی اکا حرفک تعلیقی جائز اولمزدی زیرا حرفک حرفه تعلیقی جائز دکلدر
دیدی و حاشانک اخرنده الف حذف اولنور و غیره دخی استدلال ایدوب اگر حرف اولسه نقصی جائز اولوردی زیرا نقص حرفده سماعیدر و
افعالده اولور حرفده اولمز دیدی الحصاة حانک فتحی و صادک تخفیفیله خرده اولان طاش الحصی حانک فتحی و الفک قصریله جمعی و حصی عدده
دخی دیولر منه قولهم نحن اکثر منهم حصی ای عددا الحصیات فتحاتیله کذلک جمعی بقرة ایله بقرات کبی و حصاة المسک شول بورک اولان مسک پاره سی در که
نافه ده مسک ایچنده بولنور و حصاة عقله دخی دیرلر یقال فلان ذو حصاة ای ذو عقل و لب المحصاة میمک فتحی و حانک سکونیله خرده طاشلری
چوق اولان یر یقال ارض محصاة ای ذات حصی الاحصاء همزه نک کسریله بر نسنه یی صایمق یقال احصیت الشیء اذا عددته الحصو حانک فتحی و صادک
سکونیله منع معناسنه تقول حصوته حقه یعنی منعته الحصو حانک فتحی و صادک سکونیله [illegible] بالکلیه بو تقول حصو النساء
اذا اسعرتها المحصاء میمک کسری و الفک متدیله مفعال وزنی اوزره الحظوة حانک ضمی و ظانک سکونیله بر کمسنه نک پادشاه قتنده قدر و اعتبار بولمق الحظوة
حانک کسری و ظانک کذلک سکونیله بعناها الحظة حانک کسری و ظانک تخفیفیله بعناها ایضا یقال حظیت المراة عند زوجها حظوة و حظة
من الباب الرابع و یقال حظی فلان عند الامیر اذا کان ذا قدر و منزلة عنده الحظیة حانک فتحی و ظانک کسری و یانک تشدیدیله قدر و اعتبار بولمش
کمسنه الحظایا حانک فتحی و الفک قصریله جمعی قدر بولمش کمسنه لر معناسنه تقول هی حظیتی و هن حظایای و فی المثل الا حظیة فلا الیة یعنی اگر
سکا رعایتده قصور قلورلر سه همتمده قصوریم قلمیه احتیاط ده هممت سبیله بعض مقصوده واصل اولورسن دیو بو مثلک اصلی شول عورتدر حقنده
واقع اولمشدر که زوجی قتنده نفوذی قلوب قدر و اعتبار دعوا قیلوردی الحظی حانک فتحی و ظانک کسری و تشدیدیله شول رجلدر که قدر و منزلت
صاحبی اوله یقال رجل حظی اذا کان ذا حظوة و منزلة الاحتظاء همزه نک و تانک کسریله قدر و اعتبار بولمق یقال احتظی عند الامیر اذا صار
ذا حظوة الاحظاء همزه نک کسری و الفک متدیله بر کمسنه نک اوزرینه تفضیل ایتمک یقال احظیته علی فلان اذا فضلته علیه الحظوة حانک فتحی و ظانک
سکونیله بر کیچک اوقدر که اوزنی بر ارشون مقداردر الحظیة حانک ضمی و ظانک فتحی و یانک تشدیدیله ذکر اولنان اوقه دیولر تصغیر اوله و فی المثل
احدی حظیات لقمان و لقمان دن مراد لقمان بن عاددر و حظیاتدن مراد انوک اوقلری در و بو شول کمسنه حقنده ضرب اولنور که شرفیله
معروف اولوب احیانا انده اپلک صادر اوله الحظوات فتحاتیله جمعی ذکر اولنان اوقلر معناسنه الحظا حانک کسری و الفک متدیله کذلک جمعی الحظا حانک
فتحی و بونک سکونیله بر کسنه یه کلام مکروه ایشتدرمک ابن السکیت روایتی اوزره [illegible] کلام مکروه
ایشتدرمک معناسنه الحفوة حانک کسری و فانک سکونیله یالین ایاق یوریمک الحفیة حانک کسری و فانک سکونیله بعناها الحفایة حانک کسریله بعناها
کذلک الحفاء حانک کسری و الفک متدیله بعناها کذلک الحافی فانک کسری و متدیله یالین ایاق یورین کمسنه یقال حفی یحفی من الباب الرابع اذا مشی
بلا خف و لا نعل الحفا حانک فتحی و الفک قصریله یالین ایاق یوریمدن ایاق اشنمق یقال حفی من کثرة المشی من الباب الرابع ایضا اذا رقت قدمه
او حافره الحفی حانک فتحی و فانک کسری و متدیله ایاغی اشنمش کمسنه الاحفاء همزه نک کسریله بر کمسنه نک ایاغی اشندرمق الحفاوة حانک فتحی و فانک
تخفیفیله بر کمسنه دن بر نسنه طلبنده مبالغه ایدوب ابرام ایتمک و فی المثل مادته لا حفاوة و ما به سیمک فتحی و رایک ضمی یا خود تحریکیله حاجته دیولر یعنی

حصا
حصو
حظو
حفا

عرض احتیاجده ابرام دکلدر و حفاوة مبالغه ایله ابرامه دخی دیولر فتحتیله و فانک ضمی و کسریله و متدیله کذلک مبالغه ایله ابرام
ایتمک تقول حفیت به من الباب الرابع و تحفیت به اذا بالغت فی اکرامه و الطافه الاحفاء همزه نک کسری و حانک سکونیله اتک یاغی طاشرغانمق یقال
احفی الفرس اذا انسحج و انسحاج حاء مهمله دن صکره جیمله صویولمق قدور و احفا بر کمسنه نک ذکر اولنان وجه اوزره قلمغه دخی دیولر
یقال احفی الرجل اذا احفیت دابته و احفا سؤالده مبالغه و منازعه ایتمک معناسنه دخی دیولر یقال احفی شاربه اذا استقصی فی اخذه و الزق
جزه و الزاق الصاق معناسنه و جز قطع معناسنه در و فی الحدیث انه امر ان یحفی الشوارب و یعفی اللحی یعنی بیق قرقلوب صقال صالی
ویرلمسنه امر اولندی الحفی حانک فتحی و فانک کسری و یانک تشدیدیله شول عالمدر که بر نسنه یی کما هی یعنی حقیقتیله بلمش اوله و حفی بر نسنه یی
طلبده زیاده ابرام اوزره اولنه دخی دیولر الحفو حانک فتحی و فانک سکونیله منع ایتمک اصمعی روایتی اوزره تقول حفوت الرجل من کل خیر حفوا
و حفوا من الباب الاول اذا منعته من کل خیر الحفی حانک فتحی و فانک سکونیله بر نسنه یی شفاعتیش ایدوب اصرار غده مبالغه ایتمک تقول حفیت الیه
بالوصیة اذا بالغت حکاه ابو عبید المحافاة میمک ضمیله بر کسنه ایله سؤال تنب حکمه ابو عبید روایتی اوزره تقول حافیت الرجل اذا ماریته
و نازعته فی الکلام الحقوة حانک فتحی و قانک سکونیله بر وجع در که قارنده عارض اولور تقول حقی الرجل علی البناء للمفعول المحقو میمک
فتحی و حانک سکونی و واوک تشدیدیله ذکر اولنان مرضه مبتلا اولان کسنه الحقو حانک فتحی و قانک سکونیله اوچکورله جانبنده اولن انجه یری
و حقو ازاره دخی دیولر الاحقی همزه نک فتحی و قانک کسری و متدیله جمع قلتی یقال ثلثة احق و اصلی احقو در قانک ضمیله افعل وزنی اوزره
لکن کلام عربده اخری واو اولوب ماقبلی مضموم اولور اسم بولنماز و حقه بناء فانک ضمه سی کسره یه تبدیل اولنوب واو یا یه قلب اولنوب قاضی
بنا ذاعلال کبی اولنور الحقی حانک ضمی و قانک کسری و یانک تشدیدیله حقوک جمع کثرتی اصلی فعول وزنی اوزره ایدی حقو ایدی واو ثانی
طرفده واقع اولدوغی جهته یا یه قلب اولنوب و واو اول دخی ادغام ایچون یا یه قلب اولنوب ادغام اولنمشدر و حقو [illegible] جمعی
بره دخی دیولر مثلا واذا و معناسنه الحکایة حانک کسریله بر کلامی نقل ایدوب خبر ویرمک تقول حکیت عنه الکلام حکایة من الباب الثانی و حکوت
دخی لغتدر و بر کسنه نک ایشی کبی ایشلمکه دخی دیولر المحاکاة میمک ضمیله بر نسنه یه بکزمک تقول حکیته فعله و حاکیته اذا فعلت مثل فعله و بونده
بکزمکه دخی دیولر یقال فلان یحکی الشمس حسنا و یحاکیها بمعنی الاحکاء همزه نک کسری و الفک متدیله دوکوم برک ایتمک تقول احکیت العقدة
فرنو لغتدر فی احکمتها اذا قویتها و شددتها الحلو حانک ضمی و لامک سکونیله طتلو که اجی نک مقابلی در و کاه اولور فایده معناسنه ده کلور منه
قولهم لم یحل منها بطائل ای لم یستفد منها کبیر فایده و بو نفی ده یعنی یرده استعمال اولنمز الحلاوة حانک فتحی و لامک تخفیفیله بر نسنه طتلو
اولمق یقال حلا یحلو حلاوة و حلاوة بر کسنه یه شیرین کورنمکه دخی دیولر یقال حلا فلان بعینی و فی عینی و فی صدری علی حلاوة من الباب
الرابع اذا اعجبک و من الباب الاول ایضا یقال و اصمعی ایتدی حلا بابی رابعدن کوزه شیرین کورنمده استعمال اولنور و بابی اولدن اغزه
شیرین کلمه ده استعمال اولنور دیدی و حلیت المراة باب رابعدن عورته علی صاحبی اولمق معناسنه ده کلور الحلیة حانک فتحی و یانک تشدیدیله زینت
صاحبی اولان عورت الحالیة لامک کسریله بعناها الحوالی حانک فتحی و لامک کسری و متدیله زینت صاحبی اولان عورتلر معناسنه یقال المراة حالیة
حول الاحلیلاء همزه نک کسری و لام اولک کسری و متدیله کوزه بر نسنه لو نیدا ولمق معناسنه و بعضلر شعارده متعدی دخی کلمشدر و افعیعال بابی
متعدی کلمشدر ذکر اولنان وزن ما عل و اعرودیت الفرس دن ما عدا و اعرورانک صویویه بزبان ایمکدر الاحلاء همزه نک کسریله بر نسنه یی
طتلو قلمق تقول احلیت الشیء اذا جعلته حلوا و یقال امر و ما احلی اذا لم یقل شیئا یعنی اجی و طتلو نسنه سویلمدی و احلا بر نسنه یی طتلو بولمغه
دخی دیولر المحالاة میمک ضمیله بر کسنه ایله لاغ و لطیفه ایدشمک تقول حالیته اذا لاطفته الحلوی حانک ضمی و لامک سکونی و الفک قصریله طتلو
نسنه حلونک مؤنثی و مرّ اتکه مقابلی در که مرادکه مؤنثی در اجی معناسنه یقال خذ الحلوی و اعطه المری یعنی ایوسنی سن ال اکسوسنی اکا ویر
و حلیلی نیز بوله دیولر و بر عوت قزلری حقنده صغرا انواجاد دیمشدر التحالی تانک فتحی و لامک کسری و متدیله حلو و عجب ظهار ایتمک یقال تحالت
اذا اظهرت حلاوة و عجبا الحلو حانک فتحی و لامک سکونیله اجیره اجرتندن فضله نسنه ویرمک الحلوان حانک ضمی و لامک سکونیله بعناه یقال حلوت
فلانا علی کذا مالا فانا احلوه حلوا و حلوانا اذا وهبت له شیئا علی کل شیء یفعل لک غیر الاجرة و اجرة معناسنه دخی کلور و فی الحدیث نهی عن
حلوان الکاهن یعنی اجرة کاهن و مالدن نهی اولنمشدر و حلوان بر کسنه حینه تزویج ایتدوکی قزینک مهرندن کندو نفسیچون المغه دخی دیولر که عرب طایفه سی
قتنده بو مذموم در قالت امراة لا یاخذ الحلوان من بناتنا و حلوان بر شهرک دخی اسمیدر که انی احیا ایدن ابن عمران بنا ایتمشدر و حلو
عورته زینت قیلمغه دخی دیولر تقول حلوتها من الباب الرابع اذا جعلت لها حلیا الحلی حانک فتحی و لامک سکونیله زنانک زیب و زینتی در

حقا
حکا
حلو

وحلی عورت زینت قماشنه دخی دیرلر تقول حلیت المرأة احلیها حلیا من الباب الثانی اذا جعلت لها حلیا **الحلی** حانک فتحی ولامک کسریله و یانک تشدیدیله حلیه ی
معناسنه در که ذکر اولندی و **الحلیة** حانک کسریله و لامک سکونیله قلیج زینتی اولان نسنه **الحلی** حانک کسری و لامک قصریله جمیع حلیه ایله الحی که زکاة وار
من حلیهم عجلا جسدا بالضم والکسر **الحلیة** حانک کسری و لامک سکونیله فتح ثم بیرک اسمیدر که اوسلافدر چوق اولنمق مروی
لام مضموم قلنمشدر و حلیه برکسنه نک صفتنه دخی دیرلر **حلیة** حانک فتحی و لامک سکونیله ناحیه یمنده بر یرک اسمیدر که اوسلافدر چوق اولنمق مروی
الحلی حانک فتحی و لامک کسری و یانک تشدیدیله فعیل وزننده در منقضی دیو کلری اونک قورودیسی دیرلر الیبیس منه معناسنه **الاحلیة** همزه نک فتحی و لامک
کسری و یانک تخفیفیله جمیع ذکر اولنان اوتلر معناسنه **التحلیة** علی وزن التزبیه برنسنه یه زینت صاحبی قلمق تقول حلیت المرأة تحلیة اذا جعلتها
ذات حلی و تحلیه برکسنه یی اوصاف جمیله ایله وصف اتمکه دخی دیرلر تقول حلیت الرجل اذا وصفت حلیته و برنسنه یی صاحبنک کوزینه شیرین
کوسترمکه دخی دیرلر تقول حلیته الشیء فی عینی صاحبه و بر طعامی شیرین قلمغه دخی دیرلر تقول حلیت الطعام اذا جعلته حلوا و کاه اولور
حلاوت السویق دخی دیرلر غیر مهموز قلمغله طریقیله **الاستحلاء** همزه نک و تانک کسریله برنسنه یی شیرین عد اتمک تقول استحلاه و کاه
حلو اولور کما یقال استحلاه اذا عده حلوا **التحلی** تحلیه وزنده و لامک کسری و تشدیدیله برنسنه زینتله مزین اولمق یقال تحلی بالحلی اذا تزین
الحلو حانک فتحی و لامک سکونی و الفک قصریله دخی جایزدر **الحلاوی** حانک ضمی و الفک قصریله بر دکنلو اوتدر و حلاوی و یانک اکثره جانبنده
اولان اوده کسمزدیرلر **الحلاوة** حانک ضمی و لامک تخفیفیله کدکت یانک اکسه جانبنده اولان اوده یری **الحلاواء** حانک فتحی و الفک
بعناها قفالحی حانک مفتوحی فلک الفه متداید رس و قفی مضموم فلکک قصرایدرس تقول وقع فلان علی حلاوة القفاای علی وسط القفا
و کذلک علی حلاوی القفا و حلاواء القفا **الحماية** حانک کسریله دفع اتمک تقول حمیته من البلاء اذا دفعته عنه **الحمی** حانک کسری و الفک قصر
فعل وزنی اوزده ممنوع اولان نسنه که اکا قریب و لمغه رخصت و لمیه قورودی معناسنه وفی الحدیث لا حمی الا لله ولرسوله **الاحماء** همزه نک کسر
والفک متدیله بیوی قورودی قلمق و احماد موری قرددماغه ده دیرلر تقول احمیت المحمی بوضع الماء ولا تقل حمیته **المحامی** میم اولکک فتحی و الفک قصر
قرنشو مور **المحماة** حانک کسری و میمک فتحیله حامانک تثنیه سی قوری معناسنه کاندی روایت اوذده و مزبو دیشیل حامانک تثنیه سنده قیاس حمیان
لکن مسموع اولان حموانده دیدی **حمی الدبر** حانک فتحی و میمک کسری و یانک تشدیدیله و دالک فتحی و یانک سکونیله صحابه دن عاصم بن ثابت الانصاری
اسمیدر رضی عنه حمی فعیل بمعنی مفعولدر روی بوده حمی الدبر دیو کلری غزاده انی آدی کفاد دن صقلدو تنجی دیرادی جماعت دیرلر
سنکم بابنه وادمرو داقلتلر **حماة المرأة** حانک فتحی و میمک تخفیفیله عورتک دوجنکا رسید ر و بونده ذکر اولنان لغتلر عزیری لغتی بوقدر
سایر اخواتیها و حماة بالدوده اولان بالعربیه دخی دیرلر عصول الساق معناسنه و اجمعی ایتیک بجاعنده ایکی حماة وار دده وانده سوه
اندرذکر ایک جاعنده سکر شالنه اقنوری کورینو دیری اچره دن و بر عظمه ده **الحموات** فتحتینله جمیع ذکر اولنان اتلر معناسنه **الحمی** حانک فتحی
و الفک قصریله شول کمسنه در که زوج جانبندن خصم اوله اب زوج واخ زوج کیی که بر بره قاین اته دیرلر **الاحماء** همزه نک فتحیله جمع
زوجک خصملری معناسنه و بونده درت لغت وار دو بری حمی مثل قفی و بری حمو مثل ابو و بری حم مثل اب و بری حموء کمو دیمکه سکونیله
و اخرینک همزه سیله افراد روایت اوذده و کاه اولور حمو دخی همزه نک ترکیله و هر کمسنه که عورت جانبندن اوله اکا اختان دیرلر و صهر زوج جانبندن
اولانه دخی اطلاق اولنور و حم کلمه سنک اصلی حمو در فتحتینله دیو جمعی احماء کلور اباء کیی و بونن اقدم اخ کلمه سنک تعبیرنده ذکر اولنمشدر که
حمو شول اسماء ستة دندر که موضوع ذکر اولنمز الا الاضافه ایله اکرچه اشعارده هم مفرد و هم بلا اضافه وقوع اولمشدر **الحامی** میمک کسری
و مزید شول ارکک دوه در که احمی لوار چوق قوتلنمغین حمایت اتمش اوله منه قوله تعالی ولا وصیلة ولا حام و وصیله شول قیوندر که
بیلی قرن ایکوز طوغوره لکن ترادکک ده بری دیشی اوله و قرا ایتی دوه نک و لدنک و لدی بو کلو قالسه اکا حامی دیرلر از قسمن حمایت اتدوکی
زیرا اکا بنلمز و تویی قرقلماز و ربی عادتنه منع اولنماز **الحامیتان** میمک کسریله اطرناغنک صاغ جانبی و صول جانبی **حامی الحقیقة** میمک کسریله
شول کمسنه در که عادلاصحو اولاجون بو کرحمایت قله **حامی الزمار** میمک و زانک کسریله بمعناه **الحماة** حانک ضمی و میمک تخفیفیله جمعی حامی لر
معناسنه **الحامیة** میمک کسریله کذلک جمعی یقال هو علی حامیة القوم ای اخر من یحمیهم صحاحده و قاموسده حامیه لفظی جمع ده دیمش لکن مؤنث
مؤنث درجماعت حامیه معناسنه در و استعمال حفی موضعلاشتهاده بولنمشدر دیرلر دخی ممکن ایدی **حامی المحیا** میم اولکک کسری و حانک فتحی و بری
ثانینک فتحی و یانک تشدیدیله و الفک قصریله منزل بحثا ده دو اوکی اطراف حمایت ایدن کمسه **حمة العقرب** حانک ضمی و میمک تخفیفیله عقرب
زهری و ضربه سی دیرلر که اصلی حمو یا حمی ایدی ها یاده عوضدر اما **حمة الحر** که تشدیدیله در کما سیأتی و اول یا میم ده در

صایحون فینه دن ذکر اولندی **الحیا** حانک ضمی و میمک فتحی و یانک تشدیدی و الفک قصریله خمرک اول کیفیتی **الحموة** حانک و میمک ضمی و واوک تشدیدیله
اکک شدتی **الحمیة** حانک کسری و میمک سکونیله طعامدن صاقنمق **الحموة** حانک کسری و میمک سکونیله بمعناها تقول حمیت المریض الطعام حمیة
و حموة **الاحتماء** همزه نک و تانک کسریله طعامدن پرهیز اتمک و بعض اشعارده که احتمای واقع اولمشدر همزه بولنماز باب الاولی کلمه سی ایله
اوزدیله اخراج دینشدر بو بعض عربک لغتیدر **الحمیة** حانک فتحی و یانک تشدیدیله برنسنه دن عار اتمک **المحمیة** میم اولک فتحی و ثانینک کسری و یانک
تخفیفیله بمعناها تقول حمیت عن کذا من الباب الرابع **الاحمی** همزه نک فتحی اخرینده الفک قصریله یقال احمی انفا وامنع ذمارا و انف مختلفه
برنسنه دن عار اتمک و ذمارده دخی کذلک ذکر اولنان معنایه در **المحاماة** میم اولکک ضمیله برکسنه دن برنسنه صاقنمق **الحماء** حانک کسری
و الفک مدیله بمعنا تقول حمیته عنه محاماة وحماء یقال الضرس تحامی عن ولدها و فرس صادق ککب تحید اصولی اولان حیوانده
برخوار اولان ناقه یه دخی دیرلر تقول حامیت ضیفی اذا احتفلت له و احتفال الحاء نعمة الله و فا اللبی بهان اچی بن جمیت ابودو انوک
اصل لوقایرن در و حماء فنواء معناسنه ده کلور و یقال حماء لک فی معنی فداء لک **الحاء** حانک فتحی و میمک سکونیله کودن یاخود تنوز ایلیسی
اولمغه یقال حمی النهار و حمی التنور حمیا من الباب الرابع اذا اشتد حره **الحمو** حانک فتحی و میمک سکونیله بمعناه یقال اشتد حمی الشمس و حموها و بو
کسانی دروایت اوزده در و غضب اتمک معناسنه دخی کلور و تقول حمیت علیه من الباب الرابع و احموتبونه همزه ایله استعمال اتمک **التحامی** یانک
فتحی و میمک کسریله و تمدیله برنسنه دن صاقنمق تقول تحاماه الناس اذا توقوه واجتنبوه **الحنوة** حانک فتحی و نونک سکونیله بر خوش رایحه لو
اوت در بیابان ریحانی قسمندن **الحنو** حانک کسریله اکر قاشی اولان اکری اغاج و پالان قاشنه اولان ده دخی دیرلر و بالجمله هر نسنه نک اکرلیکنه
حنو دیرلر جمعی احناء کلور بو به حنو الجبل دیرلر و حنو بر موضعک دخی اسمیدر و حنو جانب معناسنه ده کلور **الاحناء** همزه نک فتحی ایله
جمعی جانبلر معناسنه عنوایله اعنا که ذکر اولنان معناده در و قولهم ازجر احناء طیرک ای نواحیه یمینا و شمالا و اماما و خلفا و طیر مقصد
برکسنه نک حفتی و حرینتی و بعض شکنه و کوده اولمسیدر **الحنیة** حانک فتحی و یانک تشدیدیله یای قوس معناسنه **الحنی** حانک فتحی و یانک تشدیدیله
جمعی یایلر معناسنه **الحنا** حانک کسری و نونک تشدیدیله و الفک قصریله قنه معناسنه در و بابده همزه ده ذکر اولنمشدر **الحنی** حانک فتحی و نونک سکونیله
اکمک تقول حنیت ظهری و حنیت العود اذا عطفته **الحنو** حانک فتحی و نونک سکونیله بمعناه لغت فیه **الاحنی** همزه نک فتحی و الفک قصریله اکری
اولان نسنه یقال رجل احنی الظهر ای فی ظهره احدیداب واحنی الضلوع اشفق معناسنه کلور و یقال فلان احنی الناس ضلوعا
علیک ای اشفقهم علیک **الحنیا** حانک فتحی و نونک سکونی و الفک مدیله مؤنثی **الحنواء** حانک کذلک فتحی و الفک مدیله بمعناها لغة فیها **الحنو** مثل
و واوک تشدیدیله برنسنه یه میل اتمک تقول حنوت علیه و حنو دیشی دیوه ادکک قیونه طلب اتمکه دخی دیرلر یقال حنت النعجة تحنو اذا اشتهت
الفحل **الحانیة** نونک کسریله شول عورتدر که اولادینک مؤنتنه مشغول اولوب بابالری وفاتنده صکره تزوج اتمیه یقال حنت علیهم تحنو حنوا **الحانی**
نونک کسری و مدیله ارککه طلب ایدن دیشی قیون **الحنا** حانک کسری و الفک مدیله ارکک طلب اتمک یقال حنت النعجة تحنو حنو حنا و حناء
بفرح و وحشیه ده دخی حال بو یله دن دیولری طایفه سی بقر وحشیه یه دخی نعجه دیولر **التحنی** فتحتینله و نونک کسری و تشدیدیله برنسنه یه میل
شفقت اتمک یقال تحنی علیه اذا انعطف مثل تحنن کسری و مدیله ده نک اکلی بری حاطب الاودیه معناسنه **المحنیة** میمک فتحی و
نونک کسری و یانک تخفیفیله واحنا دره نک اکلی بری معناسنه **الحویة** حانک فتحی و واوک کسری و یانک تشدیدیله شول کلیم بادوسیدر که حلقه سی
ایدوب ایچین طولدورون دوه نک اوریکی اطرافنه وضع ایدولو سویه یه دوروزنا ومثنا **الحوایا** حانک فتحی و اخرینده الفک قصریله جمعی
ذکر اولنان حلقه لر معناسنه و حوایا بغرسق معناسنه اولان حویه نک دخی جمعی کلور و علی تابعی عمرو بن وهب الجمحی بو بر غزاسنده بحث
حنزو و تنقبرانه دخی کونده ایدیک رایت الحوایا علیها المنایا و منایا منیه نک جمعی در تنقبر بونه معناسنه در و حویه ادکک دوه یه
مخصوصدر و سوبه کاه اولور غیرده دخی استعمال اولنور **البطن** بغرسق در و ده معناسنه **حاویة البطن** واوک کسری و یانک تخفیفیله
بغرسق معناسنه **حاویاء البطن** واوک کسری و اخرینده الفک مدیله کذلک بغرسق معناسنه **الحواوی** حانک فتحی و واوک کسری و مدیله قوالی
و ذنی اوزده حاویاء کلمه سنک جمعی بغرسقلر معناسنه و حاویه نک دخی جمعی کلور **الاحواية** حانک کسری و الفک مدیله بر مجتمع اولان
اولرکه دوه یو کنده اشلمش اولاوالر **الاحوية** همزه نک فتحی و واوک کسری و یانک تخفیفیله جمعی ذکر اولنان اولر معناسنه **الحوة** حانک ضمی
و واوک تشدیدیله طو دیه مایل اولان میل در دمودی معناسنه اجمعی ایتکا حو شول قرموزیلعقدر که قره یه مایل اوله و حو امثا
ذکر اولنان لونه اوزده اولمغه دخی دیولر علی بالنجی و صوع طوداغه سیاه مایل اولمغه دخی دیولر چوق بلاد کعبه ده بر یکا اسمیدر

الاحوى همزه‌نك فتحى وحانك سكونى وواوك فتحى والفك قصريله طوداغى سياهه مايل اولان كمسه. الحواء حانك فتحى و واوك تشديدى والفك مديله مؤنثيدر يقال رجل احوى وامرأة
حواء ويقال احويت من الباب الرابع واحوى كذلك حوى لغتده يه ديركر اتوك لوننده سوادو صفرت قارشمش اولمغله صفرته مايل اوله. الاحوى
همزه‌نك ضمى وحانك فتحى و واوك كسرى ومديله احوى‌نك تصغيريدر شول كمسه‌نك لغتنده كه اسودك تصغيرنده اسيود ديروب ادغام ايلمزلر
لغتى اوزره اختلاف اتدى عيسى بن عمر اثنا اجى ده منصرف اولمز اوزره وسيبويه بو قولى خطادر زيرا اكر صواب اوليدى احمر منصرف اولوردى
زيرا احمر احوادن اخف دركه تصغيرنده دخى احيمر ديلدى انصراف اوزره حالا كه لا ينصرف ديدى يا ثالثى محذوف ومعتد قلايغيله كم
احيى ديولر وسيبويه ايتدى اكر بو دخى صواب اوليدى عطا كلمه‌نك تصغيرنده عطى ديمك جايز اولوردى دريدى ديو فسئى احوى‌نك تصغيرنده احى دردى
لاينصرف اولمق اوزره وسيبويه يتبع قياس وصواب بودر ديجى كلمه‌نك تصغيرنده عجى ديرسن زيرا هر اسم كه انده اوج يا جمع اولورسه اول
يادن تصغير اوله اتوك برينى حذف ايدرسن واكر اول يا تصغير اولمسه وصحيح دخى اثبات ايدرسن پس حيه كلمه‌سنك تصغيرنده حيية ديرسن و
اتوك تصغيرنده اثيب ديرسن درت يا ايله و بو رتبه يه تحمل اولنمدى يا تصغير وسطده اولدوغندن اوتورى. الاحووا همزه‌نك و واوك
كسرى والفك مديله ذكرا ولنان لون اوزره اولمق يقال احوى الفرس يحوى احوواء. الاحويوا همزه‌نك كسرى و واولك كسرى ومديله
ذكراولنان لون اوزره اولمق احواوى الفرس بو لغت بعض العرب يقال احواوى واحويواء وبعض العرب يقول حوى يحوى حوى كما
الاصمعى فى كتاب الفرس. الحى حانك فتحى ويانك تشديديله جمع اتمك تقول حواه يحويه حيا اذا جمعه. الاحتواء همزه‌نك و تانك كسريله كذلك جمع
يقال احتوى بمعنى واحتوا اشتمال معناسنه ده كلور يقال احتوى على الشئ واذا الماء عليه والماء همزه‌نك كسرى والفك مديله اشتمال معناسنه. التحوى
فتحتيله و واوك ضمى وتشديديله يوسه ديلوب برى كلمك يقال تحوى اذا تجمع واستدار ديقال تحوى الحية. الحواء حانك ضمى و واوك تشديديله
والفك مديله مكاء ودنى اوزره بو جنس اوتدر اسيد كه لوننى قورد لوننه شبيه در ومكاء جنسنه قوشك اسميدر. الحواءة وزن مزبور اوزره
واحدى ذكراولنان اوتك برى معناسنه وبو اتوى دواتيدر. الحياة حانك فتحى ويانك تخفيفيله ديلك كه اولومك مقابليدر. الحى حانك فتحى و
تشديديله ديرى اولان كمسه و دخى قبيله معناسنه ده كلور. الاحياء همزه‌نك فتحيله جمعيدر. المحياء ميمك فتحى وحانك سكونى والفك قصريله مصدر ميمى در
حياة معناسنه تقول محيا. وممات المحايى ميمك فتحى ويانك كسرى ومديله جمعيدر. الاحياء همزه‌نك كسريله ديرلتمك يقال احياه الله فحيى وحى ايضا
والادغام اكثر لان الحركة لازمة فاذا لم يكن الحركة لازمة لم تدغم كقوله تعالى اليس ذلك بقادر على ان يحيى الموتى ويقرا ويحيا عن حى عن
بينة تبيانين على ماوقعت فى صورة الانفال واحيا قومك طو اتك حاحى حوبا ولمغه دخى ديولر يقال احى القوم اذا حسنت حال مواشيهم وكر
كنزو نفسلرى حياة بولمق ديرسن دلسكه حيوا ديرسن واحيا ناقه‌نك ولدى يا سنيوب حياه صاحب اولمغه دخى ديرلر يقال احيت الناقة اذا حى
ولدها ولا يكاد يموت واحيا قوم اوتلو صولويره داخل اولمغه ده ديولر يقال احى القوم اذا صادوا فى الحيا وهو الخصب على ما يجى وتعلمه
اتيت الارض فاحيتها اى وجدتها خصبة. المحى ميمك ضمى ويانك كسريله ذكراولنان ناقه. المحيية وزن مزبور اوزره كذلك ذكراولنان
ناقه يقال احيت الناقة فهى محيية اى يكاد يموت ولدها. الحيا حانك فتحى والفك مديله اوتمق بوذين ده اخ اوزره تقول حيى منه حياء
من الباب الرابع اذا استحيت وفعل ماضى‌نك جمعنده حيوا ديرسن نته كم خشى كلمه‌سنك جمعنده خشوا ديرسن سيبويه ايتدى حيوا دن التقاء ساكنين دن
يا حذف اولنمشدر زيرا واو جمع ساكندر و يا حركه‌سى جمله اولكن ضرب ونك بانى مضموم اولدوغيچون ديا اوزره ضمه ثقيل اولدوغيچون تخفيف ايچون
اجتماع ساكنين لازم كلكين تخفيف اولمغدن صكره باقى قلان يا لاجل الواو مضموم قلندى وبعضلر حيو ديولر تشديديله كلمه ادغام ديلدى
ترك اتمكله وحيا ناقه‌نك فرجنده دخى ديولر نسخ جوهرى فرج ناقه بولنمز رحم ناقه دوشمشدر غلطدر. الاحيية همزه‌نك فتحى ويادلك كسريله
جمع اصمعى روايتى اوزره اولا. الاستحيا همزه‌نك وتانك كسرى والفك مديله يرشمدن اوتانمق تقول استحياه واستحيا منه بمعنى وتقول ايضا
استحيت بياء واحدة يعنى استحت كلمه‌سنك اصلى استحييت ايدى استعيبت كبى يا اولى اعلال اولنوب حركه‌سى حايه ديريلوب استحيت ديديلر ذوايد
داخل اولمغله ثقيل عد ايليوب وما دخا يتيع الفن نوزده نك اصلى حذف لالتقاء الساكنين دن اوتورى دكلدر اكر التقاء ساكنين دن اولسه
اولسى مضاعفوه استحى ديمك جايز اولميوب استحى ديمك لازم اولوردى ليستبيع ديدكلرى كبى وسياعت طبيعى معناسنه در واخفش ايتدى
استحى ياء واحد ايله تميم لغتيدر و يا ديله اهل حجاز لغتيدر دنوا شوكه كوكه اتوك اكا لفعل معتل اوله اتوكى عينى الفعل اعلال ايترلر نظر
اولنمز فكه احيت وحوت كلمه‌لرنده اعلال انزلر وقلت وبعت كلمه‌لرنده اعلال ايدرلر پس بو مقوله‌لرده حذف كثرت استعماله بنا در
نته كم لا ادرى كلمه‌سنده لا ادر ديولر كثرت استعمالى اولدوغنه بنا وياء تعالى‌نك وتحيون نسا كم قولنده استحيا طلب حياة معناسنه باخود

استبقا معناسنه در وان الله لا يستحيى ان يضرب مثلا قولنده لا يستبقى معناسنه در وجوهرينك ظاهر كلامندن لازم كلمى بوردكه
يستحيون قولنده يانك حذفى حرز كثرة استعمالى ايچون اوله وفيه مالا يخفى. الحية حانك فتحى ويانك تشديديله ايلان مذكره ومؤنثه مساويدر
فلان حية ذكر ديولر زيرا اخرنده اولان ها وحدت ايچوندر بطة ودجاجة هالرى كبى وبونكله برابر بعض عربدن روايت حيا على حية دخى
استعمال اولنمشدر روايت ذكوا على انثى. الحيوى فتحتيله وياء اولنك تخفيفيله حيه يه منسوب اولان نسنه. الحيوة حانك فتحى ويانك ضمى و
تشديديله اركك اولان ايلان. الحاوى واوك كسرى ومديله ايلان صاحبى اولان كمسه پس بو فاعل وزنى اوزره اولوردى كذا معناسى
لابون وتامر كبى. الحيا حانك فتحى والفك قصريله يغمور مطر معناسنه واخوز لغتده بو لغتده دخى ديولر. الحيوان فتحتيله ثنيه‌سى ايكى دفعه يغمور
معناسنه حروف يا اظهار اولنمشدر زيرا حركه‌سى حركت غير لازمه در. الحيوان فتحتيله ديرى اولان نسنه موتانك مقابليدر. المحياة ميمك فتحى و
حانك سكونيله ايلان جوقه يير. المحية كذلك ميمك فتحى وحانك سكونيله بمعناها على رواية ابن السراج حانك فتحى ويانك سكونيله
بر جيكك اسميدر وبونده ادغام اولنمزى هيئن ده وبيت ده ادغام اولنمدوغى كبى زيرا بو اسم موضوعدر اشتقاق لا على وجه الفعل در
المحيا ميمك ضمى ويانك تشديديله والفك قصريله يوز وجه معناسنه. التحية تانك فتحى وحانك كسرى ويانك تشديديله ملك معناسنه در بونوم
انوام اولنور تفعلة وزنى اوزره اولوب هاء تانيث لازم اولدوغندن بنا يقال حياك الله اى ملكك ومنه قولهم التحيات لله اى الملك
وبو يعقوب روايتيدر. المحيية ميمك ضمى ويانك كسرى وتشديديله مذكورى مالك اولمق معناسنه هر اسم كه انده اوج يا جمع اوله كبى
فعل اوزره دكله اخرى حذف اولنور عطى كبى عطانك تصغيرنده واحى كبى احوانك تصغيرنده واكر بناى فعل اوزره اولورسه
ثابت اولور. حى حانك فتحى ويانك تشديدى وفتحى اوزره بنيلدر اسماء افعالدندر اقبل معناسنه واخرنده اولان يا مفتوح وقلنور مابعد
ساكن دكلدر وساكن اولدوغندن اوترى نته كم ليت ولعل ده ذكراولندى وعرب طايفه‌سى حى على الثريد ديولر نته كم بابه لام ده حلى
تعبيرنده ذكراولنمشدر. الحياة حانك فتحى ويانك سكونيله كجى يه دعوت اتمك تقول حاحيت نته كم احركتا بعده فصل حاده ذكراولندى
فصل الخاء. الخابية يانك كسريله كوپ كه اتوكه ايچنه صو باخود كا شبيه اولان نسنه وضع اولنور وبونك اصلى همزه در زيرا خباه
ماخوذدر ستره معناسنه. الخباء خانك كسرى والفك مديله شول حيمه كه كوبى خلقى استعمال ايدرلر يا دوه يوكيندن باخود قيون يوكيندن
اولور وقلدن اولمز واول ايكى ديرك اوزدينه يا خود اوج ديرك اوزرينه اولور وبونلرن زياده اولمز بيت ديولر. الاخباء همزه‌نك فتحى وبانك
كسرى والفك مديله جمعيدر قرص وابحر كبى يقال استخبينا الخباء اى نصبناه ودخلنا فيه. الاخباء همزه‌نك كسرى والفك مديله خيمه
اتمك واخبا اودى سوندرمك. التخبى تفعيلده ويانك كسرى وتشديديله بمعناه. التخبية على وزن التزيين بمعناه وكذلك تقول اخبيت
الخباء وتخبيته اذا عملته كذلك التخبية. الخنو ضمتيله اتش سوندرمك تقول خبت النار تخبو خبوا من الباب الاول اذا طفئت. الخنى
خانك كسرى وثاء مثلثه‌نك سكونيله صغر ترسى. الاخثا همزه‌نك فتحيله جمعيدر حلس واحلاس كبى وحلس جيم كبى بن همزه‌سيله شال كى طوار
اوقوشدر اوترلر. الجنى خانك فتحى وميمك سكونيله مصدردر وصغر بخاسى القا اتمك معناسنه تقول خثى يخثى خثيا من الباب الثانى. الجوجى
خانك وجيملرك فتحى والفك قصريله شول ارجل دكه ايا قلرى اوزون اوله طويل الرجلين معناسنه پس بو فعول وزنى اوزره اولور
الجوجاة وزن مزبور اوزره مؤنثيدر. الخذى خانك فتحى وذالك سكونيله ناقه سرعت ايلمك يقال خذت الناقة تخذى من الباب الثانى اذا اسرعت
مثل وخدت وخودت كله بمعنى. الخذو خانك فتحى وذال معجمه‌نك سكونيله بر نسنه صالقى اولمق يقال خذى الشئ يخذو واخذو من الباب الاول اذا
استرخى ويقال خذى من الباب الرابع ايضا بمعناه. الخذواء خانك فتحى وذالك سكونى والفك مديله صالقى اولان قولق يقال اذن خذواء
اذا كانت بينة الخذى وديشى مركبه دخى ديولر قولقى صالقى اولدوغندن اوتورى. الاستخذاء همزه‌نك وتانك كسرى والفك مديله فروتن
اتمك وكاهلو اولوب اضجى همزه ايله دخى استعمال اولنور وابو زيد مجلسنده بر اعرابيه سن استخذأت كلمه‌سنى همزه‌سى ايله استعمال ايدرسن ديديكده همزه‌سى
اولهجوره‌سى انى بيلدر اعرابى جواب وير وب العرب لا تستخذئ ديدى يعنى همزه ايله ابراد اتدى. الخزو خانك فتحى وزاء معجمه‌نك سكونيله بركسنه يه حكم ايلمه
اولدوره‌سى انى بيلدر. الخزى خانك كسرى وزانك سكونيله بركسنه خوار و ذليل اولمق يقال خزى يخزى خزيا
قلمق تقول خزاه يخزوه خزوا اذا ساسه وقهره. الخزى خانك كسرى وزانك سكونيله بركسنه‌يه خوار ودوره
من الباب الرابع اذا ذل وهان ابن السكيت وقع فى بلية واخزاه الله ديولر. الخزاية ميمك فتحيله بركسنه ابلد تزاع ايدوب اهانت ايدجك دورر
تقول خازانى فلان فخزيته اخزيه يعنى بابه مغالبه دن بر وجه اوزره استعمال اولنور كاه اولور خازانى فلان وكرهت ان اخزيه
دخى ديولر. الخزاية خانك فتحى وزانك تخفيفيله اوتنمق تقول خزى يخزى خزاية من الباب الرابع اذا استحيى. الخزيان خانك فتحى وزانك سكونيله

خبا

خثا

خجا

خذا

خزا

الاحوى همزه نك فتحى و الفك قصريله طوداغى سياهه مايل اولان كمسه. الحواء حانك فتحى و واوك تشديدى و الفك مديله مؤنثيدر يقال رجل احوى و امرأة
حواء و يقال حويت من الباب الرابع و احوى كذلك. شول دوه يه ديرلركه انوك لوننده سواد و صفرت قاريشمش اوله حضرته مايل اوله. الاحى
همزه نك ضمى و حانك فتحى و واوك كسرى و يانك تشديديله احوى نك تصغيريدر شول كمسه نك لغتنده كه اسودك تصغيرنده اسيود ديرو ادغام ايليلر
لغتى اوزره اخذدن انلر عيسى بن عمر ايتدى احى در منصرف اولمز اوزره وسيبويه بو قول خطادر زيرا اكر منصرف اولسيدى احيم منصرف اولوردى
زيرا احم احوادن اخف دردر تصغيرنده دخى احيم ديلمك انصراف اوزره حالاكه لاينصرف ديدى ياى ثالثه محذوف و مقدر قيلاغلسنه كم
احيو ديرلر وسيبويه ايتدى اكر بو دخى صواب دكلدر عطانك تغيرنده عطى ديمك جايز اولوردى ديدى ديو فى حونك تصغيرنده احى دردى
لاينصرف اولمز اوزره وسيبويه ايتدى قياس و صواب بودر ديدى كلمه سنك تصغيرنده يحيى ديرسن زيرا هر اسم كه انده اوچ يا جمع اولوب اول
يادن تصغير اولدنوك برين حذف ايدرسن و اكر اول ياء تصغير اولمسه و يحيى دخى اثبات ايدرسن پس حيه كلمه سنك تصغيرنده حيية ديرسن و
ايتك تصغيرنده اييب ديرسن دردنجى يا ابلدوب بو مرتبه يه تحمل اولمز يا تصغير وسطده اولدوغندن اوتورى. الاحووا همزه نك و واوك
كسرى و الفك مديله ذكر اولنان لون اوزره اولمق يقال احوى الفرس يحوى احوواء. الاحويوا همزه نك كسرى و واوك كسرى و مديله
ذكر اولنان لون اوزره اولمق احواوى لغتيدر بو لغت بعض العرب يقال احواوى و احويوا و بعض العرب يقول احوى يحوى حوة كما
الاصمعى فى كتابه لونيس. الحى حانك فتحى و يانك تشديديله جمع ايتمك تقول حواه يحويه حيا اذا جمعه. الاحتواء همزه نك و تانك كسرى ايله كذلك جمع
يقال احتوى عليه و احتوا اشتمال معناسنه ده كلور يقال احتوى على الشيء اذا المال عليه و الماء همزه نك كسرى و الفك مديله اشتمال معناسنه. التحوى
فتحتيله و واوك ضمى و تشديديله بوسودلوب برره كلمك يقال تحوت الحية اذا تجمعت و استدارت. الحواء حانك ضمى و واوك تشديديله
و الفك مديله مكاه و ذى اوزره بر جنس اوتدر اسيود كه لونى مورد لوننه شبيه در و مكاه بر جنس اوتدر اسپيددر. الحواءة وزن اوزره اوزره
واحدى ذكر اولنان اوتك برى معناسنه و بوا نوى دوايه در. الحياة حانك فتحى و يانك تخفيفيله ديركلك كه اولومك مقابليدر. الحى حانك فتحى و يانك
تشديديله ديرى اولان كمسه و حى قبيله معناسنه ده كلور. الاحياء همزه نك فتحيله جمعيدر. المحيا ميمك فتحى و حانك سكونى و الفك قصريله مصدر ميميدر
حياة معناسنه تقول المحيا و الممات. المحايى ميمك فتحى و يانك كسرى و مديله جمعيدر. الاحياء همزه نك كسريله ديرلتمك يقال احياه الله فحيى و حى ايضا
و الادغام اكثر لان الحركة لازمة فاذا لم يكن الحركة لازمة لم تدغم كقوله تعالى اليس ذلك بقادر على ان يحيى الموتى و يقرا و يحيا عن حى عن
بينة تبيانى على ما وقعت فى صورة الانفال و احيا قوملكيطوننك حيوانى و قاملغه دخى ديرلر يقال احى القوم اذا احسنت حال مواشيهم و ك
كذو نفس من حياة بونلسن دلسيك حيواى ديرسن و احيا ناقه نك وكلى ياشيوب حياه صاحب اولمغه دخى ديرلر يقال احيت الناقة اذا حى
ولدها ولا يكاد يموت و احيا قوم اوتلق صولوبره داخل اولمغه ده ديرلر يقال احى القوم اذا صاروا فى الحيا و هو الخصب على نابيجى و نقلت
انبتت الارض فاحيتها اى وجدتها حصبة. المحى ميمك ضمى و يانك كسريله ذكر اولنان ناقه. المحيية وزن اوزره اوزره كذلك ذكر اولنان
ناقه يقال احيت الناقة فهى محيية اى يكاد يموت ولدها. الحيا حانك فتحى و الفك مديله اوتنمق بو ذيب دوا اوزره تقول حييت منه حياء
من الباب الرابع اذا استحييت و فعل ماضى نك جمعنده حيوا ديرسن نته كم خشى كلمه سنك جمعنده خشوا ديرسن سيبويه ايتدى حيوا دن التقاء ساكنين ده
يا حذف اولنمشدر زيرا واو جمع ساكندر و يا حركتى ضمه اولكى حرف بونك باسى مضموم اولدوغى كبى و يا اوزرينه ضمه تقبل اولدوغندن تخفيف ايجون
اجتماع ساكنين لازم كلكين تخفيفا ولديدن حكره باقى فلان يا لاجلى لواو مضموم قلنمش و بعضلر حيوا ديرلر تشديديله كلمه نك ادغام ديرى
تركى اثقل و حيا ناقه نك فرجنده دخى ديرلر ليث جوهر بن فرج ناقه بدلنه رحم ناقه دوشمشده غلط در. الاحيية همزه نك فتحى و يا و الفك كسريله
جمعى اصمعى روايتى اوزره اولا. الاستحيا همزه نك و تانك كسرى و الفك مديله ديكنه دن اوتانمق تقول استحياه و استحيا منه بمعنى و تقول ايضا
استحيت بياء واحدة يعنى استحيت كلمه سنك اصلى استحييت ايدى استعيبت كبى پس ياء اولى اعلال اولنوب حركتى حايه ديرلوب استحيت ديدلر ذوايد
داخل اولمغله تثقيل عدايليوب و ما ذهبا ايتدى الف بو ذره تك كاصله حذف التقاء ساكنين دن اوتورى دكلدر اكر التقاء ساكنين دن اوتورى
اولسيدى مضارعنده يستحى ديمك جايز اولمبوب يستحيى ديمك لازم اولوردى يستبيع ديو كلكركيچه و سباعت طلب بيع معناسنه در و اخفش ايتدى
استحى بياء واحده ايله تميم لغتيدر و ياء ينلا اهل حجاز لغتيدر زيرا شول كلم كه انوك لام الفعلى معتل اوله انوك عين الفعلى اعلال ايتمزلر نظر
اولنمز فى كاحييت و حويت كلم لرينى اعلال اتمزلر و قلت و بعت كلم لرينى اعلال ايدرلر پس بو متقولرده حذف كثرت استعماله بناء در
نته كم لا ادرى كلمه سنى لا ادر ديرلر كثرت استعمال اولدوغنه بناء و بارى تعالى نك ويستحيون نساءكم قولنده استحيا طلب حياة معناسنه باخود

استبقا معناسنه در و ان الله لا يستحيى ان يضرب مثلا قولنده لا يستحيى معناسنه در و جوهرينك ظاهر كلامندن لازم كلن بودركه
يستحيون قولنده يانك حذفى تجرد كثرة استعمال ايجون اوله و فيه ما لا يخفى. الحية حانك فتحى و يانك تشديديله ايلان مذكر و مؤنث مشاولدر
فلان حية ذكر ديرلر زيرا اخرنده اولان ها و حروف ايجوندر بطة و دجاجة هاسى كبى در بونك برله بعض عربدن روايت حيا على حية دخى
استماع اولنمشدر رايت ذكرا على انثى. الحيوى تحتيله و يا و اولنك تخفيفيله حيه منسوب اولان نسنه. الحيوة حانك فتحى و يانك ضمى و
تشديديله اركك اولان ايلان. الحادى واوك كسرى و مديله ايلان صاحبى اولن كمسه پس بو فاعل وزنى اوزره اولوردى كذا اسمناه
لابن و تامر كبى. الحيا حانك فتحى و الفك قصريله يغمور مطر معناسنه و اجوز لغه در و بو لغه ده دخى ديرلر. الحيبان تحتيله تثنيه سى ايكى دوه نك عورتى
معناسنه حروف يا اظهار اولنمشدر زيرا حركت غير لازمه در. الحيوان فتحتيله ديرى اولان نسنه موتانك مقابلى در. الحياة ميمك فتحى و
حانك سكونيله ايلانى چوقه يرلر. المحية كذلك ميمك فتحى و حانك سكونيله بمعناها على رواية ابن السراج. حانك فتحى و يانك سكونيله
بر جنك اسميدر و بوننده ادغام اولنمدى هيين ده و بيت ده ادغام اولندوغى كبى زيرا بو اسم موضوعنده اشتقاق لاعلى وجه الفعل در
الحيا ميمك ضمى و يانك تشديديله و الفك قصريله يوز وجه معناسنه. التحية تانك فتحى و حانك كسرى و يانك تشديديله ملك معناسنه در و بونلر
انواع اولنوب تفعله وزنى اوزره اولوب هاء تأنيث لازم اولدوغنه بناء يقال حياك الله اى ملكك و منه قولهم التحيات لله اى الملك
و بو يعقوب روايتى در. المحية ميمك ضمى و ياء اولنك كسرى و تشديديله مذكور ما لك اولمق معناسنه هر اسم كه انده اوچ يا جمع اولا كرثنا
فعل اوزره دكلسه اخرى حذف اولنور عطى كبى عطانك تصغيرنده واحى كبى احوانك تصغيرنده و اكر بناء فعل اوزرينه اولورسه
ثابت اولور. حى حانك فتحى و يانك تشديدى و فتحى اوزره بنيلى اسماء افعالدندر اقبل معناسنه و اخرنده اولان يا مفتوح قلنمشدر ماقبلى
ساكن دكن و ساكن اولدوغندن اوتورى نته كم ليت و لعل ده ذكر اولندى و عرب طايفه سى حى على الثريد ديرلر نته كم باب لام ده هلا
تفسيرنده ذكر اولنمشدر. الحياة حانك فتحى و يانك سكونيله كچى يه دعوت ايتمك تقول حاحيت نته كم احركتا بده فصل حاده ذكر اولندى انده

خبا

فصل الخاء. الخابية يانك كسريله كوپ كه انوك ايچنه صو باخود كا شبه اولور نسنه وضع اولنور و بونك اصلى همزه در زيرا خباته
ماخوذ در مسترة معناسنه. الخباء خانك كسرى و الفك مديله شول خيمه كه كوپى خلقنه استعمال ايدرلر ياده بو كندن باخود قيوندن بوكندن
اولور فلدن اولمز و اول ايكى ديركه اوزرينه باخود اوچ ديركه اوزرينه اولور و بوندن زياده اولنميت ديرلر. الاخبا همزه نك و خانك
كسرى و الفك مديله خيمه يى قورمق و ايچنه كيرمك تقول استخبينا الخباء اى نصبناه و دخلنا فيه. الاخباء همزه نك كسرى و الفك مديله جمعى
اشلك و اخبا اودى سوندرمك. التبنى تحتيله و يانك كسرى و تشديديله بمعناه. التخبية على وزن التربية بمعناه و كذلك تقول اخبيت

خنا

الخباء و تخبيته اذا عملته كذلك التخبية. الخنوو ضمتيله اتش سونمك تقول خبت النار تخبو خبوا من الباب الاول اذا طفئت. الخنى
خانك كسرى و ثاء مثلثه نك سكونيله صغر بوسى. الاخثا همزه نك فتحيله جمعى حلسا احلاس كبى و حلس خاكوس بيهميله اشال كتوار

نجا

او قوسنا و در تولر. الخنى خانك فتحى و نانك سكونيله مصدر در وصف نخاتيه الفا ايتمك معناسنه تقول خنى يخنى خنيا من الباب الثانى. الخجى
خانك و جيملرك فتحى و الفك قصريله شول رجله دكه ايافكلرى اوزون اوله طويل الرجلين معناسنه پس بو فعل عل وزنى اوزره اولور

خذا

الخجاة وزن بوا اوزره مؤنثيدر. الخذى خانك فتحى و ذالك سكونيله ما فرسرعت ايتمك يقال خذت الناقة تخذى من الباب الثانى اذا اسرعت
مثل وخدت و خوذت كلمه سى بمعنى. الخذو خانك فتحى و ذال معجمه نك سكونيله بر نسنه صالقى اولمق يقال خذى الشى يخذو و اخذوا من الباب الاول اذا
استرخى و يقال خذى من الباب الرابع ايضا بمعنا. الخذوا خانك فتحى و ذالك سكونى و الفك مديله صالقى اولان قولق يقال اذن خذواء
اذا كانت بينة الخذى و دينه مركبه دخى ديرلر قولقى صالقى اولدوغندن اوتورى. الاستخذاء همزه نك و تانك كسرى و الفك مديله فروتنلوك
ايتمك و كاه اولور اصلى همزه ايله دخى استعمال اولنور و ابو زيد بو محلده براعرابى يه استخذات كلمه سن نجه استعمال ايدرسن ديو ناكه همزه ايله استعمال
اولنمسى انى بيلدر اعرابى جواب ويروب العرب لا تستخذى ديدى يعنى همزه ايله ابراد اتمدى. الخزو خانك فتحى و زاى معجمه نك سكونيله بر كمسه يه حكم و غلبه

خزا

ايتمك تقول خزاه يخزوه خزوا اذا ساسه و قهره. الخزى خانك كسرى و زانك سكونيله بركمسه خوار و ذليل اولمق يقال خزى يخزى خزيا
من الباب الرابع اذا ذل و هان. ابن السكيت وقع في بلية و اخزاه الله ديرلر. المخازاة ميمك ضميله بر كمسه ايله تواضع ايدوب باهانت ايتمكه دوشمك
تقول خاذانى فلان فخزيته اخزيه يعنى باب مغالبه دن برو جه اوزرينه استعمال اولنمشكه اولو رخازانى فلان و كرهت ان اخزيه
دخى ديرلر. الخزاية خانك فتحى و زانك تخفيفيله اوتنمق تقول خزى يخزى خزاية من الباب الرابع اذا استحى. الخزيان خانك فتحى و زانك سكونيله

لوتاغی کمسنه الخزایا خانک فتحی واخرنده الف مقصوره ایله جمع الخزیا خانک فتحی وزانک سکونی والفک مدیله مؤنثیدر تقول رجل خزیان وقوم خزایا
والمرأة خزیا. الخزا خانک فتحی والفک مدیله نباتاتدن بر اوت آدیدر اکرچه صاحب قاموس بونک اصحی حاء مهمله ایله در دیمشدر الخسا خانک کسری
والفک قصریله عدد فرد معناسنه یقال خسا او زکا ای فردا او زوجا الخشیة خانک فتحی وشین معجمه نک سکونیله خوف ایتمک تقول خشی الرجل
یخشی من الباب الرابع اذا خاف وکاه اولور خشیت علمت معناسنه ده کلور نته کم بعض اشعارده واقع اولمشدر وکریه کورمک معناسنه ده کلور
کقوله تعالی فخشینا ان یرهقهما طغیانا وکفرا قال الاخفش معناه کرهنا الخشیان خانک فتحی وشینک سکونیله خوف ایدیجی کمسنه الخشیا خانک
فتحی وشینک سکونیله والفک مدیله مؤنثیدر خوف ایدیجی عورت معناسنه المخشاة میمک ضمیله خوف اننده نوع ایدیجک [illegible] فلان تخشیة
شینک کسریله یعنی قچی کا خوفده غالب اولمق باب مغالبه دن بوله دیو ابو عبید روایتی اوزره التخشیة [illegible] الترهیبة قورقوتمق تقول
خشاه تخشیة اذا خوفه یقال خشی ذواله [illegible] ذال معجمه نک ضمیله قورت ذئب معناسنه یعنی قورد [illegible] طوزاغیله قورقتمق
الخشی خانک فتحی وشینک کسری ویانک تشدیدیله فعیل وزننده قوری یابس معناسنه اصح روایتی اوزره [illegible] حاء مهمله ایله
وزنا ومعنا الخشو خانک فتحی وشینک سکونیله بر نوع خرما [illegible] اغاجی [illegible] یقال خشت النخل تخشو اذا اخشت
الخصیة خانک ضمی وصاد مهمله نک سکونیله خایه که اعضای تناسلدندر الخصی خانک ضمی والفک قصریله جمع خایه لر معناسنه الخصیة خانک کسری
وصادک سکونیله بمعناها ابو عبید [illegible] اولان خصیة ضمه خایه کسر [illegible] وخصیان [illegible] اولان صیغه
[illegible] ابو عمرو [illegible] خصیان [illegible]
وخصی جمعی وخصیان تثنیه سی در [illegible]
خانک کسری والفک مدیله خصیه خارج ایتمک تقول خصیت الفحل خصاء من الباب الثانی اذا سللت خصیته الخصی خانک فتحی ویانک تشدیدیله خایه
چقارلمش کمسنه [illegible] خانک کسری وصادک سکونیله کذلک جمع المخصی میمک فتحی وخانک سکونیله خایه دن کسلمش بر موضع قطع معناسنه
الخطوة خانک ضمی وطاء مهمله نک سکونیله آدم که ایکی اباغی اراسنده اولان مسافه در الخطوات [illegible] جمع الخطوة خانک ضمی وطانک سکونیله
کذلک جمع الخطوات خانک ضمی وطانک فتحیله کذلک جمع الخطی خانک ضمی والفک قصریله جمع کثرت آدملر معناسنه الخطوة خانک فتحی وطانک سکونیله
بر دفعه آدم اوقمق معناسنه الخطواة [illegible] جمع الخطاء خانک کسری والفک مدیله کذلک جمع [illegible]
دیکرلر التخطیة [illegible] دفع ایتمک منه قولهم فی الدعاء للانسان خطی عنه بالسوء ای دفع عنه السوء ویقال خطی رأی امیطه وامیط
اذا لیه دیولر الخطو خانک فتحی وطانک سکونیله آدم اوقمق الاختطاء همزه نک وتانک کسری والفک مدیله بمعناه تقول خطوة من الباب
واختطی الاختطاء همزه نک کسری ایله بر کمسنه بر آدم [illegible] تقول خطیت عرفه اذا حمله علی ان یخطو التخطی [illegible] وطانک کسری وتشدیدیله
[illegible] معناسنه تقول تخطیته اذا تجاوزته ویقال تخطیت رقاب الناس وتخطیت الی کذا یعنی تخطی بر نسنه دن [illegible] بر نسنه ده وصل
اولمق معناسنه [illegible] الخظو خانک وظاء معجمه نک ضمی وواوک تشدیدیله بر کمسنه نک [illegible] صوق اولوب مجتمع اولمق تقول
خظا لحمه یخظو من الباب الاول اذا اکتنز ولا تقل خظی من الرابع خظا بظا خانک وبانک فتحی والفک قصریله ایکی کلمه در که مجتمع اللحم معناسنه
استعمال اولنور یقال لحمه خظا بظا ای مکتنز مجتمع الخظواة [illegible] وجه صوی دلوب [illegible] الخظیان خانک
وظانک کسری [illegible] اهلی اولان کمسنه یقال رجل خظیان اذا کان فاحشا الخناة خانک فتحی ونونک سکونیله فعلة
وزننده اوزده بر کمسنه بر کلمات [illegible] یقال حنظی [illegible] الکروه وتشدید نونک ودالین مهمله ایله تشهیر ایتمک دیولر
الخفی خانک فتحی وفانک سکونیله بر نسنه یی کزلمک [illegible] دیرلر اضداددندر اصح روایتی اوزره تقول خفیت الشیء
اذا کتمته وخفیته ایضا اذا اظهرته وابو عبید اصمعی [illegible] یقال خفی المطر الفار اذا اخرجهن من انفاقهن یعنی [illegible]
[illegible] چقاروب الاخفاء همزه نک کسری والفک مدیله بر نسنه یی کزلمک تقول اخفیت الشیء اذا سترته ومنه قوله تعالی ان الساعة اتیة اکاد
اخفیها وبعضلر اخفیها دیو قرائت اتدی همزه نک فتحیله اما صورتی فتحه اخفیها اظهرها معناسنه اولدیغی ظاهر در واما صورت ضمه ده اخفیها
اظهار معناسنه اولمسی همزه سلب ایچون اولوب [illegible]
ازلت عنه [illegible] معناسنه یعنی [illegible] الخافی خانک کسری [illegible] دیولر اصح روایتی اوزره
وابن مصاد [illegible] الخافیة خانک کسری ویانک تخفیفیله [illegible] الخفیة خانک فتحی ویانک تشدیدیله [illegible]

یقال بر خفیة ای لم وحش وخفیة ارسلان [illegible] اولان یر دخی دیرلر منه قولهم اسود خفیة کقولهم اسود غابة دخی ارسلان [illegible]
دیرلر وخفیة کذلک بر [illegible] قویو دیرلر بر کیمه معناسنه وابن الکلبی [illegible] خفیة شول قویودر که برکزن [illegible] ترکا ولنوب [illegible]
طولمغین [illegible] اولان [illegible] اخراج اولنه ابو عبید بو منقوله قویو خفیة دیدکلری اظهار اولندیغندندر [illegible] الخفی
خانک فتحی ویانک تشدیدیله کزلو نسنه خافی معناسنه الخفیان خانک فتحی وفانک کسریله تثنیه سی مخفیان [illegible] دخی دیرلر قال
بعض العرب [illegible] احسن من المرأة خفیاها حسن سائرها یعنی [illegible] اولمه کوادب [illegible] دلالت ایدر الخفا خانک
فتحی والفک مدیله بر کسنه یه [illegible] اثر وعلامت کزلو اولمغه دیرلر یقال خفی علیه الاثر یخفی خفاء [illegible] الخفا دیرلر [illegible]
[illegible] الخوافی دیرلر اصح روایتی اوزره [illegible] خرما اغاجلرینک [illegible] خرمانک [illegible] قریب برده [illegible]
[illegible] اهل حجاز لغتی اوزره [illegible] دیرلر الاستخفاء همزه نک وتانک کسریله کزلنمک تقول استخفیت منک اذا توارت ولا تقل اخ
الخفو خانک فتحی وواوک سکونیله برق [illegible] الخفو خانک فتحی وفانک سکونیله بمعناه تقول خفا البرق
یخفو خفوا من الباب الاول ویخفی من الباب الثانی اذا لمع لمعانا ضعیفا معترضا فی نواحی الغیم [illegible]
[illegible] وصوله میل [illegible] وسط سما [illegible]
اوزنسه [illegible] دیرلر الاختفاء همزه نک کسریله بر نسنه یی [illegible] تقول اختفیت الشیء اذا استخرجته المختفی میمک ضمی وفانک کسری
[illegible] صو یوجی [illegible] معناسنه [illegible] استخراج ایدوب کزنده اوتوری الخفاء خانک کسری والفک مدیله
[illegible] الاخفیة همزه نک وفانک کسری ویانک تخفیفیله جمع [illegible] کلیم معناسنه الخلو [illegible]
شول کلیم [illegible]
وواوک تشدیدیله بر نسنه [illegible] اولمق تقول خلا الشیء یخلو خلوا وخلوة [illegible] معناسنه دخی [illegible]
[illegible] بر کمسنه ایله خلوة اولمق معناسنه ده کلور قال الله تعالی واذا خلوا الی شیاطینهم وبعضلر [illegible] مع معناسنه در کما قال الله تعالی
[illegible] الی الله تعالی ومضی معناسنه ده کلور وکقوله تعالی وان من امة الا خلا فیها نذیر او مضی وارسل وخلا فی یده غبی
[illegible] معناسنه ده کلور ویقال العبد خلی فی یده ای [illegible] قال یعقوب ولا تقل [illegible] من باب التفعیل الخلا خانک
فتحی والفک مدیله [illegible] خلاء ای جاء [illegible] مصدر [illegible] تثنیه وجمع [illegible] فعیل وزنی اوزره اسم [illegible]
[illegible] تثنیه وجمع ومؤنث [illegible] تقول انا [illegible] ومنزل معناسنه ده کلور وفی المثل خلا [illegible]
اذا خلوت فیه [illegible] وخلا [illegible] دخی دیرلر [illegible] الخلا خانک
فتحی والفک قصریله تازه اوت [illegible] رطب معناسنه الخلاة [illegible] اوزره [illegible] الخلیة خانک فتحی ویانک تشدیدیله شول ناقه در که
[illegible] اوزره [illegible]
[illegible] دیولر [illegible] سفینه عظیمه معناسنه وخلیه دی [illegible] دیرلر الخل معناسنه
[illegible] تقول جاءنی
خلا خانک فتحی والفک قصریله شول کلمه در که [illegible] استثنا اولنور [illegible] منصوب ایدر [illegible]
خلا زیدا فعل [illegible] فاعل [illegible] جاءنی من زید [illegible]
[illegible] مضاف [illegible]
جائز اولمز [illegible] ما خلا زیدا [illegible] فاعل [illegible]
[illegible] خلاو خانک فتحی [illegible]
[illegible] خلاو بن سبیع [illegible]
[illegible] الخالی [illegible]
[illegible] الخلی خانک فتحی ویانک تشدیدیله [illegible] الخالون [illegible]
[illegible] اصح روایتی اوزره [illegible]
اوت [illegible] معناسنه العرد [illegible] الخالد [illegible] الخلی خانک فتحی ولامک [illegible]

الاغلاء همزه نك وخانك كسريله بچمك تقول خليت الخلا، اختليت فاخلي اذا جززته وقطعته فانقطع وطواره اوت بچكه دخي ديرلر
تقول خليت دابتي اخليها اذا جززت لها الخلا، واختلا، قلج كسمكه دخي ديرلر يقال السيف يختلي اي يقطع المختلون ميمك ولامك فتحيله
اوت بچيجيلر المخلي ميمك كسريله وخانك سكونيله والفك قصريله شول التدركه انكله اوت بچرلر المخلاة ميمك كسريله وخانك سكونيله شول ظرفه
دركه اوتي اچنه بچيلمش اوت وضع ايدرلر الاخلاء همزه نك كسريله والفك مديله برادنلق اولمق يقال اخلت الارض اذا كثر خلاها واخلا
بو نسنه ايچون تنها قالمق دخي ديرلر تقول اخلا لك الشيء واخلا بمعنى واخلا بومكاني خالي بولمق دخي ديرلر تقول اخليت المكان اذا رايته
خاليا واخلا بركمسنه خالي اولمق دخي ديرلر تقول اخليت اذا خلوت واخلا غيري كمسنه يي خالي قلمق دخي ديرلر تقول اخليت غيري يتعدى ولا يتعدى
واخلا طعامدن خالي فارغ اولمق دخي ديرلر المخالاة ميمك ضمي والفك قصريله ترك ايدشمك تقول خاليت الرجل اذا تاركته التخلي فتحتيله
ولامك كسريله وتشديديله بر نسنه دن فارغ اولمق تقول تخليت اذا تفرغت التخلية على وزن التربية بر نسنه يي خالي قلمق وصالويرمك
ديرلر تقول خليت عنه وخليت سبيله المخلي ميمك ضمي ولامك فتحي وتشديديله صالويرلمش نسنه المخلي ميمك ضمي ولامك كسري وتشديديله قيددن
خلاص قليجي كمسنه الخنا خانك فتحي والفك قصريله بر نسنه سويلمك كلام فحش معناسنه الخني خانك فتحي ونونك كسري ومديله فحش قنمق اولان
كلام الخنية خانك فتحي وياتك تخفيفيله مؤنثي يقال كلام خن وكلام خنية الاخناء همزه نك كسريله كلام فحش سويلمك جنبي على من
الباب الرابع واخنى عليه منطقه اذا افحش واخنا ملك بركمسنه غدر ايدوب هلاك ايتمك دخي ديرلر يقال اخنى عليه الدهر اي اتى عليه واهلكه
واخنى افساد معناسنه ده كلور تقول اخنيت عليه اذا افسدت الخي خانك فتحي وياتك تشديديله ذبماق تقول خوت النجوم تخوي خيا
من الباب الثاني اذا اسقطت ولم تمطر في نوءها ونوء نونك فتحي وواوك سكونيله يلدزلر منزلنده ن سقوطنه ديرلر وامطار قيلمه بعيدر
الاخواء همزه نك كسري والفك مديله بو معناده يقال اخوت النجوم اذا اسقطت كذلك الخواء خانك فتحي والفك مديله خالي اولمق تقول خوت الدار
خواء اذا اخلت واوپقلوب خراب اولمق دخي ديرلر منه قوله تعالى فتلك بيوتهم خاوية اي خالية ويقال ساقطة كما قال فهي خاوية على عروشها اي
ساقطة على سقوفها الخوى فتحتيله والفك قصريله عورتك ولادت وقتنده قارني خالي اولمق يقال خوت المراة من الباب الثاني وخرت
خويا من الباب الرابع اذا خلا جوفها عند الولادة الخوية خانك فتحي وياتك تشديديله بر جنس طعامدر التخوية على وزن التربية ذكر
اولنان طعامي اشلمك تقول خوت لها تخوية اذا عملت لها خوية تاكلها وتخويه دن جوكدوكي برده قارني يردن اراغ ايتمك دخي ديرلر يقال
خوى البعير تخوية اذا جافى بطنه عن الارض في بروكه وكذلك الرجل في سجوده وتخويه يلدزلر طولمغه ميل ايتمك دخي ديرلر يقال خوت النجوم
اذا مالت للمغيب الخوي خانك فتحي وياتك تشديديله فعيل وزني اوزره شول يردركه دوز اوله الخواة خانك فتحي وواوك تخفيفيله اواز
صوت معناسنه فصل الدال الدي دالك فتحي وهمزه نك سكونيله دي نك بونوه شول يردركه بالان اغاجي اوكي اوزرينه واقع اولمغين
اني مجرد حايبي بو سببدندر كه غراب ابن دايه ديدكلري ... الدياة فتحتيله جمعي ذكر اولنان موضعلر معناسنه
الداي دالك فتحي وهمزه نك كسريله وياتك تشديديله ايكي جمعي ضانك جمعي ضئين ومعزك جمعي معيز اولدوغي كبي وداي حيله وخدعه معناسنه دخي
ديرلر ابو زيد روايتي اوزره تقول دايت للشيء ادالي له دايا من الباب الثاني اذا ختلته وداوة له واودوغي كبي كه بوندن ذكر اولنان معناده
لغتدر يقال الذئب يدالي للغزال ليأخذه اي يختله شل ياده الدبا دالك فتحي والفك قصريله شول خرده چكركه دركه هنوز اوچمامش اوله
الدباة وزن بود اوزره واحدي المدبة ميمك فتحي وباتك كسري وتشديديله مفعلة وزني اوزره شول يردركه اوده بنا اتمش چكركه يتشمش اوله
الادباء همزه نك كسري والفك مديله يرنت ديدكلري اوتك يرلريني جماعت ... خرده چكركه يتشمش اولمق اولمقكه بردم اوتلق صالح اوله
المدبية ميمك ضمي ودالك سكونيله وباتك كسريله شول يردركه چكركه سي اوله المدباة ميمك فتحي ودالك سكونيله بو معناده يقال ارض مدبية ومدباة
اذا كانت كثيرة الدبا الدباء دالك ضمي وباتك تشديدي والفك مديله قباق قرع معناسنه الدباءة وزن بود اوزره واحدي دبادبا دالك كسريله
بر لفظ مركبدر كه محل كثرته استعمال اولنور ابن الاعرابي روايتي اوزره يقال جاء فلان بدبادبا اذا جاء بمال كالدبا في الكثرة يعني غايت كثرتده
چكركه شالنه الدجى دالك ضمي والفك قصريله قرانكو ظلمت معناسنه الدجو ضمتيله وواوك تشديديله قرانكو اولمق يقال دجا الليل يدجو دجوا
واصبح شيء دجا الليل ديدكلري البس كل شيء معناسنه در ظلمتندن كلدي ننه كم دجي الاسلام ديدكلري قوي والبس كل شيء معناسنه در
والباسي اورتمكه ديرلر الداجية جيمك كسريله قرانكو اولمق نسنه يقال ليلة داجية اذا كانت مظلمة الادجاء همزه نك كسري والفك مديله قرانكو اولمق
التدجي فتحتيله وجيمك كسري وتشديديله قرانكو اولمق يقال ادجى الليل وتدجى الدياجي دالك فتحي وجيمك كسري ومديله كيجه نك زياده قرانكولغي

خنا

دبا

دجا

ظلمات الليل معناسنه كوياكه بو ديجانك جمعيدر الدجى دالك ضمي والفك قصريله دجيه نك جمعي الدجية دالك ضمي وجيمك سكونيله صيادك ...
حيني صيدده انده ساكن اولور وظلمة دخي ديرلر المداجات ميمك ضميله مداراة ايتمك تقول داجيته اذا داريته يعني كوياكه عداوتي
اندن ستر ايلر وابو عمرو روايتي مداجاة مغلاغله صالويرمك بيننده اولان منعه ديرلر يعني بيني بيني اولان منعه ديرلر الدحو دالك
فتحي وحاء مهمله نك سكونيله بو نسنه دوشمك تقول دحوت الشيء دحوا اذا بسطته قال الله تعالى والارض بعد ذلك دحيها اي بسطها واتمه
معناسنه ده كلور ويقال دحى المطر الحصى عن وجه الارض وتقول للاعب بالجوز ابعد المرمى وادح اي ادمه ويقال مسافه ده ديرلر ويقال للفرس
يدحو دحوا اذا رمى بيديه رميا لا يرفع سنبكه على الارض وسنبكات طرناغنه ديرلر دحيه دالك كسريله وحانك سكونيله دحية بن خليفة
كلبي نام كمسنه نك اسميدركه جبرائيل عم نازل اولدقده انك صورتنده نازل اولور ديكر اول خلقك اجملي واحسني ايدي دحية دالك فتحي
وحانك سكونيله دحوه وزني بو داوده بواكسيه معاويه بن بكر بن هوازنك اوغللريدر المدحى ميمك فتحي ودالك سكونيله والفك قصريله
دوه قوشنك برده وضع ايتدوكي يره الادحي همزه نك ضمي ودالك سكوني وياتك تشديديله دوه قوشنك ياووسني چيقاردوغي يرايسه بو انفعول
وزني اوزره اولور دحو ديلدن دوه قوشي اياغيله اوراتدوكي يري ... كيچون كه مز بو دعو طريقيله بولا يامز الددا فتحتيله والفك
قصريله لهو ولعبه ديرلر يقال هذا ددا مثل عصا وهذا دد مثل دم وددن مثل حزن ننه كم باب نونده ذكر اولنور الدري دالك
فتحي وراتك سكونيله بو نسنه يي بلمك الدرية دالك كسري وراتك سكونيله بو معناده كذلك الدراية دالك كسريله
بمعناه كولك تقول دريته ودريت به دريا ودرية ودرية ودراية اذا علمت به لا ادر همزه نك فتحي وراتك كسريله فعلا دبلم معناسنه
اخريني ياخوف اولنمشدر تخفيفا كثرة استعمالدن اوتري ننه كم باب لم ابل ولم يك ديرلر بالمرن باء استقاط ايتدكدن صكره ماقبلي
ساكن قلماغله وبكين دن نوني حذف ايتمكله الادراء همزه نك كسري والفك مديله بلدرمك تقول ادريته اذا اعلمته وقري قوله تعالى ولا
ادراكم به فالوجه فيه ترك الهمزة يعني اخري كهمزه اولمق اوزره اوراو دن ابدال اولماغله تعريب معناسنه المداراة ميمك ضمي والعين ايله ملاطفت
ايدوب ظاهر عداوت اتمك مداجاة معناسنه وكاه اولور والف ثاني بدلنه همزه دخي كتورلر الدرية دالك فتحي وياتك تشديديله شول صوددر كه
صياد اني برده ايدينوب صيده يقين واردقده برنسنه اتر وبو مهموز دكلدر وابو زيد ايتدي مهموزدر ...
معناسنه ودرية صيد جانبنه دفع اولنور برده قلمايجون المدري ميمك كسري ودالك سكوني والفك قصريله بوينوز قرن معناسنه المدراة
ميمك كسري ودالك سكونيله بو معناده وكاه اولور مدراة ماشطة لمنكرندن جوالدز مثالنده برنسنه يه دخي اطلاق اولنور كه انوكله
شاطه يعني ... صاجي اصلاح اولنور وعربلرك جاب المدري ديدكلري غليظ القرن معناسنه ...
غزالك بوينوزي اول طرهو ... التدري فتحتيله وراتك كسري وتشديديله عورت صاجني جوزوب
صالويرمك يقال تدرت المراة اذا سرحت شعرها وحيله قلماغه دخي ديرلر يقال تدراه اذا ختله وختل حيله وخدعه قلماغه ديرلر الادراه
همزه نك كسري ودالك كسري وتشديديله بو نسنه صالتمق يعني ... منه قولهم ان بني فلان ادروا مكانا كانهم اعتمدوه بالغزو والغارة
وحيله وخدعه قلماغه دخي ديرلر يقال اداداه اذا ختله تفعل وافتعل فيه بمعنى وتدري الاول الدرحاية دالك كسري وراتك سكونيله فعلاة
وزني اوزره شول رجل ديركه قزمو ده اولوب قصير القامه اولان دسي دالك فتحي وسينك تشديدي والفك قصريله فعل ماضي در
كزلمك معناسنه منه قوله تعالى وقد خاب من دسيها اي اخفاها بالجهالة وهذه الارض دستها فابدل من احدى السينين ياء الدعوة
دالك فتحي وعينك سكونيله طعام جمعيتي المدعاة ميمك فتحي ودالك سكونيله بو معناده يقال كنا في دعوة فلان ومدعاة فلان وبو اصلده مصدردر
طعام اوقمق معناسنه ودعوة بناء مره دخي كلور بركره دعا ايتمك معناسنه الدعوة دالك كسري وعينك سكونيله نسبده اولان ادعايه
مخصوصدر الدعي دالك فتحي وعينك كسري وياتك تشديديله نسب دعوا قيلمق يقال فلان دعي اي بين الدعوة في النسب كلام عربك اكثري
بودر الا عدي الرباب قبيله سنك لغتنده كه انلر نسبتده دال مفتوح وطعامده مكسور ايدرلر ودعي كذلك شول كمسنه دركه اني بركمسنه
اوغوللغه ايدينه قال الله تعالى وما جعل ادعياءكم ابناءكم الادعاء همزه نك كسري ودالك كسري وتشديديله دعوى قلمق تقول ادعيت على فلان كذا
الدعوى دالك فتحي والفك قصريله اسمدر معناسي مذكوردر وادعاء حربده اعتزا ايه ديرلر واعتزا حربده مباشرت ايدن كمسنه اثناي حربده بن فلان ابن
فلانم ديمكدر التداعي تانك فتحي وعينك كسري ومديله بنا ايقلوب خراب اولمق تقول تداعت الحيطان للخراب اذا تهادمت وتداعي القوم ...
دخي ديرلر ... الادعية همزه نك ضمي ودالك سكوني وياتك تشديديله بلمجه ديدكلري معروف نسنه كه اكثر صبيان اثناي لياليده بربرينه صورارلر

ددا

ددا

دسا

دعا

لغز معناسنه احجیه کبی دروزنا ومعنا المداعاة میمک ضمی ودالک تخفیفیله لغز سویلشمک محاجاة معناسنه یقال بینهم ادعیة یتداعون
بها یعنی مابینلرنده لغز وحالطه وار در الدعاء دالک ضمی والفک مدیله برنسنه نک وقوعنی طلب اتمک تقول دعوت الله له وعلیه یعنی لاملی
جز دعا استعمال اولنور وبرکمسنه یه چاغرمق معناسنه ده کلور تقول دعوت فلانا اذا صحت به ودعا اسماء شریفه یه وکلمات مأثوره یه
دیرلر الادعیة همزه نک فتحی ودالک سکونی وعینک کسری ویانک تخفیفیله جمعیدر دعا کلمه سنک اصلی دعاو ایدی دنوا دعوت دن مأخوذدر والادعیة
صکره واقع اولدیغی همزه یه قلب اولنمشدر ومؤنث مخاطبه اچون انت تدعین دیرسن وبونده بر لغت دخی وار در که اول انت تدعوین در
عینک ضمی وواوک کسری ومدیله وبونده لغت ثالثه وار در که اول تدعین در عینک عینه ضم اشمام اولنمغله وجمع مؤنثده انتن تدعون در
وبونده جمع مؤنثله جمع مذکر برابر اولور داعیة اللبن عینک کسری ویانک فتحیله شول سوده دیرلر که ممه ده ابقا اولنور مابعدینی اولیه سوری
دعوت قلسون دیو وفی الحدیث دع داعی اللبن دواعی الدهر دالک فتحی وعینک کسریله دهرک فتحی وهانک سکونیله زمانه نک حوادثی الدعوی
دالک ضمی وعینک سکونی وآخرنده یانک تشدیدیله احد معناسنه استعمال اولنور منه قولهم ما بالدار دعوی ای احد کبی یعنی [illegible]
مأخوذدر ومعنی لیس فیها من تدعوه دیمکدر وبو سیاقده نفیدن غیری یرده استعمال اولنمز الاندعاء همزه نک ودالک کسریله دعوته اجابت
معناسنه در اخفش روایتی اوزره زیرا بعض عرب اشتدم دیر ایدی لو دعونا لاندعینا یعنی دعوت اتسلر اجابت ایدردک کما یقال
لو بعثوا لانبعثنا بونی ابوبکر بن سراج روایت قلمشدر الدغو دالک فتحی وغینک سکونیله برامر خوییه چلوم دیمکدر

دغا

الدغیة دالک فتحی وکذلک غینک سکونیله بعیناها الدغواة فتحتیله والدغیاه کذلک فتحتیله جمیع اخلاق ردیه معناسنه یقال فلان ذو دغوات
وذو دغیات اذا کان ذا اخلاق السیئة دغه دالک ضمی وغینک تخفیفیله عجل قبیله سندن بر عورتک لقبیدر که حماقتله معروفدر ویقال
احمق من دغة وبونک اصلی دغو ودغا در ها حرفی علتدن عوضدر الدفو دالک فتحی وفانک سکونیله مجروح کمسنه یه علاج اتمک تقول

دفا

دفوت الجریح ادفوه دفوا اذا اجهزت علیه المدافاة میمک ضمیله بعیناه الادفاء همزه نک کسریله بعیناه کذلک علی روایة ابو عبیدة وفی الحدیث
انه صلی الله علیه وسلم اتی باسیر فقال لقوم منهم اذهبوا به فادفوه یرید الدفاء من البرد فذهبوا به فقتلوه فوداه رسول الله صلی الله علیه وسلم
یعنی رسول الله کرمرادی اکا صوق اتدکلریچون دیت ویردیلر الدفا دالک فتحی والفک قصریله برکمسنه نک قامتی اکری اولمق الادفی
همزه نک فتحی والفک قصریله شول کمسنه در که قامتنده اکرلک اوله یقال رجل ادفی ای فی صلبه احدیداب وادفی بو معنوی زیاده
زیاده اودوق اولان بیانی کبی سنده دخی دیرلر الدفواء دالک فتحی وفانک سکونی والفک مدیله مؤنثدر یقال وعل ادفی وعنز دفواء اذا
طال قرنه جدا او ذهبه قبلا اذنیه وادفی قناده اوزون قوشه دخی دیرلر یقال طائر ادفی اذا کان طویل الجناح ودفواء بیوک اغاجه دخی
دیرلر شجرة عظیمة مظلة وفی الحدیث انه ابصر شجرة دفواء تسمی ذات انواط یعنی شجره در بو ده یه ذات انواط دیرلردی که اسلامدن مقدم
[illegible] قوشه دخی دفواء دیرلر [illegible] الدافی تانک فتحی وداک
کسری ومدیله [illegible] یقال تدافی البعیر اذا سار سیرا متجافیا یعنی [illegible] سرعت اتسه [illegible]
[illegible] اولان ناقه یه دخی دیرلر دفا فتحتیله والفک قصریله دوه یاوری [illegible] امتلا اولمق یقال الفصیل دفی

دقا

دقا اذا اکثر من شرب اللبن حتی یتشم [illegible] طعامی هضم اتمکدر الدقی دالک فتحی وقافک کسری ومدیله فعیل وزنی اوزره امتلا
اولان دوه یاوری الدقیة دالک فتحی وقافک ویانک تخفیفیله مؤنثی ذکر اولنان معنایه الدقواء دالک فتحی وقافک سکونیله ذکر اولنان

دلا

دوه یاوری لغتدر اوزره الدقوی دالک فتحی وقافک سکونی والفک قصریله مؤنثی الدلو دالک فتحی ولامک سکونیله قویودن صو چکه جک
صو چکیله ودلو کوکده بر برجک اسمیدر ودلو بر جنس دوه داغنه دخی دیرلر ودلو [illegible]
[illegible] دلوة دلوا اذا ماد [illegible]
شفاعت اتمکه دخی دیرلر تقول دلوت بفلان الیک ای استشفعت به الیک قال عمر رضی الله عنه لما استسقی بالعباس اللهم انا نتقرب الیک بعم نبیک
وبقیة ابائه وکبر رجاله ودلونا به الیک مستشفعین وبقیة ابادن مراد حضرت عبدالمطلبدر وکبر رجالدن مراد اولدر [illegible]
سکونیله اولور معناسنه در الدلاة دالک کسری [illegible] جمعی قوغه لر معناسنه الدلاء دالک فتحی ولامک تخفیفیله کذلک قوغه معناسنه الدلاة
دالک فتحی والفک مدیله جمعی الادلی همزه نک فتحی ودالک سکونی ولامک کسری ومدیله دلوک جمع قلتی اولور [illegible] اخرده واقع اولدیغی
ماقبلی مضموم اولدیغندن [illegible] الدلی دالک ضمی ولامک کسری ویانک تشدیدیله [illegible] یقال التدلی من الشجر وتدلی [illegible] دیرلر

تدلی معناسنه باری تعالینک ثم دنی فتدلی قولنده تدلی تدلل معناسنه اولدیغی کبی نتکم ثم ذهب الی اهله یتمطی قولنده یتمطی یتمطط معناسنه
وتمطط کرنمکه دیرلر الادلاء همزه نک کسری والفک مدیله قویودن قوغه صالمق تقول ادلیت الدلو اذا ارسلتها فی البئر والادلاء دخی وسیله
تعلق اتمک معناسنه ده کلور یقال هو یدلی برحمه ای یمت بها [illegible] انتساب معناسنه در والادلاء رشوت ویرمکه دخی دیرلر یقال
ادلی بماله الی الحاکم اذا دفعه الیه ومنه قوله تعالی وتدلوا بها الی الحکام یعنی الرشوة الادلیلاء همزه نک کسری ولامک کسری ومدیله سرعتله
یقال ادلولی علی وزن افعوعل اذا اسرع المدالاة میمک ضمیله برکمسنه یه ملایمت [illegible] اتمکه تقول دالیته اذا دفعت به ودادیته

دما

التدلیة علی وزن التربیة برکمسنه یه [illegible] یقال دلاه [illegible] فیما اراد من تقریبه وهو ادلاء الدلو الدم دالک
فتحی ومیمک تخفیفیله قان معناسنه اصلی دمو در فتحتیله الدمی فتحتیله والفک قصریله فانه من الدمی دالک ضمی ومیمک کسری ویانک
تشدیدیله بعیناه تقول دمی یدمی دما ودمیا من الباب الرابع اصلی [illegible] دمایه قلب اولنمشدر واوک ما قبلی مکسور اولدیغیچون نتکم رضی یرضی
دیرلر رضواندن الدمی دالک فتحی ومیمک کسری ومدیله قناجی معناسنه در یقال دمی فهو دم مثل فرق فهو فرق [illegible] الدمیان
فتحتیله تثنیه سی وبعض عرب دمک تثنیه سنه دموان دیرلر [illegible] دم اصلنده دمی ایدی فعل وزنی اوزره سکون عینله [illegible]
الدماء دالک کسری والفک مدیله جمعیدر والدمی دالک ضمی ومیمک کسری ویانک تشدیدیله کذلک جمعیدر ظبیک جمعی ظباء وظبی ودلوک جمعی دلاء
ودلی کلدیکی کبی واکر دمک عین الفعلی مفتوح اولوب [illegible] اکر ذکر اولنان وجه اوزره جمع اولنمزدی ومبرد ایتدی
دمک اصلی دمو در فتحتیله هر بر ذکلو جمع مخالف کلمشدر ایسه دخی وبونک دلیلی تثنیه لرینه دمیان دیدکلریدر فتحتیله وبعض شعرادن [illegible]
اصلنه ارجاع ایدوب تقطع الدماء [illegible] ومبرد دیدیکه [illegible] سؤال وار در [illegible] اصلی [illegible] سکون عینله [illegible]
فتحه متفق علیه در [illegible] تثنیه [illegible] لغتی اودر وجوهری ایدر قول مبرد واضحدر ودمک وسطی ساکن ومتحرک
اولمسنده اختلاف [illegible] متحرک اولمسی متفق علیه در الدمی دالک ضمی ومیمک فتحی وآخرنده
یانک تشدیدیله دمک تصغیری در الدمی دالک فتحی وآخرنده یانک تشدیدیله دمه منسوب اولان نسنه الدموی فتحتیله ویانک تشدیدیله کذلک
دمه منسوب اولان نسنه [illegible] الدمیة دالک ضمی ومیمک فتحی ویانک تشدیدیله صنم معناسنه در صنم
شول صورتدر که [illegible] الدمی دالک ضمی والفک قصریله جمعیدر ساقی دما تانک کسری ومدیله برطاغک
[illegible] ذکر اولنان طاغک [illegible] قان [illegible] اسم [illegible] المدمی میمک ضمیله
[illegible] قان بولنمش [illegible] سیاهه مایل اولان [illegible] برکمسنه [illegible]
اوق [illegible] ذکر اولنان اوق برکمسنه یه طوقنوب [illegible] ذکر اولنان [illegible] صاحبینه [illegible]
[illegible] ذکر اولنان معنایه
[illegible] مدمی دیرلر [illegible]
[illegible] المستدمی [illegible] التدمیة علی وزن التربیة [illegible]

دنا

[illegible] باشنی اشاغه طوتمق الادماء همزه نک کسریله برکمسنه یی [illegible] قانی چیقارمق [illegible]
[illegible] الدامیة میمک کسریله [illegible]
[illegible] فتحی [illegible]
[illegible] الدنو [illegible]
[illegible] معناسنه [illegible] قرب [illegible] ادنی [illegible]
الادنا همزه نک کسری [illegible] قریب [illegible] الدنا دالک ضمی [illegible]
اذا دنا [illegible] الدنیا دالک ضمی ونونک سکونی والفک قصریله بو جهان [illegible]
جمعی [illegible] صغری [illegible] کبری [illegible] الدنیوی دالک ضمی ونونک سکونی وآخرنده یانک
الدنیاوی دالک ضمی ونونک سکونی وآخرنده یانک تشدیدیله کذلک دنیایه منسوب [illegible] الدناءة
تشدیدیله کذلک دنیایه منسوب اولان نسنه الدنیی دالک ضمی ونونک سکونی [illegible]
[illegible] قریب [illegible] الدناوة دالک فتحیله کذلک قرب [illegible]

ما تزداد الا قربا دنا وقرب الدنی دالك فتحی و یانك تشدیدیله قریب نسنه یه دیرلر یقال لقیته ادنی دنی ای اول شیء واما شول دنی كه دون معناسنه در اول
مهموزدر الدنیئة علی وزن التربیة برنسنه نك ادناسی ادا سی یقال انه لیتدنی فی الامور تدنیة ای یتبع خسیسها واصاغرها و تدنیه قریب ایتمك
انكه دخی دیرلر وفی الحدیث اذا اكلتم فدنوا ای كلوا مما یلیكم اكرچه بو حدیث شریف لقمه نك ایاسیله قناعته اشارت اولور دخی واو در معنا اول
اوزره المدنی میمك ضمی و نونك كسری و تشدیدیله شول رجلدر كه ضعیف اوله الدنی تحتیه و نونك كسری و تشدیدیله برنسنه تو دیجله قریب اولمق
التدانی تانك فتحی و نونك كسریله متعدد قاچ نسنه بربرینه قریب اولمق یقال تدانوا اذا دنی بعضهم من بعض الادنیان همزه نك و نونك فتحیله
ایكی دره نك اسمیدر الدناء دالك فتحی و الفك قصریله بربرینه بربوكا دیمكدر الدنی دالك كسری و نونك سكونیله شول لحمه در كه ایوك قرابتی بلا واسطه اوله
الدنیا دالك كسری و نونك سكونیله بمعناه و دالك ضمی دخی لغتدر فتحی دالك مضموم قلمسك لا ینصرف قیلورسن و اكر مكسور قلسك دیلرسك منون
قیلورسن و دیلرسك منون قیلورسن تقول هو ابن عمی دنی دنیا و دنیا و فتحی عمی معرفه یه مضاف قلسك دنی كلمه سی حفض جایز اولمز تقول هو ابن
عمی دنیا و دنیة ای لحا دنیا دنی نكره استعمال اولنور كلمه در پس معرفه یه نعت اولمز ولح لامك فتحی و حانك تشدیدیله ملاصق معناسنه الدواء دالك
فتحی و الفك مدیله درمان ایچون اولان نسنه الادویة همزه نك فتحی و واوك كسری و یانك تخفیفیله جمعیدر والر معناسنه الدواء دالك كسریله بمعناه
لغتدر بعضلر ابتدعوه و اكثر الا المصدر دواتیه من ادویة و مداواة و دواء فوقلردن و دواسوله نسنه یه دخی دیرلر كه اوكلدن علاج اولنور
اثر ایكه خصوصیله صحادیه یه دخی علاج اولمق جاریه یه كه سمرتكجه تشنده دو بونظره علاج اولنان نسنه یه دواء بوكلمه یه جاعت لبو در كه
مربو دلرو سود ایچیرمك ایله دوانافع نسنه لرنیه یكیا العلاج ایدیلر الداء الف ممدوده ایله درد معناسنه الادواء همزه نك فتحی و دالك سكونیله
و الفك مدیله جمیع مرض معناسنه الدوی دالك فتحی و واوك كسری و متدیله مرضدن ایچرو فاسد اولان كمسنه یقال رجل دوی اذا كان فاسد الجوف
الدویة دالك فتحی و واوك كسری و یانك تخفیفیله مؤنثیدر یقال امرأة دویة اذا كانت فاسدة الجوف و دویه شول یره دیرلر كه بدخوا اولوب امراضی تحملنده
موزث اوله والجمع دوایا اوذده یقال ارض دویة ای زیادة ادواء و دواء دانك جمعیدر الدوی دالك و واوك فتحی و الفك قصریله بمعناه تقول رجل
دوی لیستوی فیه المذكر والمؤنث والجمیع لانه مصدر فی الاصل و دوی احمق معناسنه ده كلور یقال رجل دوی ای احمق و زیادة ضعیف اولان
خسته یه ده دیرلر تقول تركت فلانا دوی ما ادری ما حیاة و دوی مرض و ملغه دخی دیرلر یقال دوی من البلاد لم یجز اذا مرض و كیمی خلقنده
دیرلر تقول دوی صدره اذا حقن و دواء دالك جمیعی دخی كلور و دویت معناسنه كه كاتبلر [illegible] ایله نواه كبی الدوی دالك فتحی و واوك كسری
و یانك تشدیدیله جمعیدر صغا ایله صغا و صیغ كبی الدوایات تحتیله كذلك جمع الادواء همزه نك كسریله مرضلق یقال ادواه اذا امرضه
المداواة میمك ضمیله علاج ایتمك تقول هو یداوی و یتداوی بمرض و یعالج و یقال دوی لغه ای عولج و لا یدغم فرقا بین فعل و فعل التداوی تانك فتحی
و واوك كسری و متدیله علاج ایتمك تقول هو یتداوی بالشیء ای یعالج به الدوایة دالك ضمی و واوك فتحی و متدیله شول بوزنه قیماقدر كه سود ده [illegible]
حاصل اولور التدویة علی وزن التربیة برنسنه نك بوزی قیماقلنمق یقال دوی اللبن تدویة اذا ركبته الدوایة و تدوبه ایكی حیوان اوتركن
اوازنك قتلدیسی یقال دوی النخل تدویة و ذلك اذا اسمعت لهدیر دویا و تدویه كلبك دران اوذه مكره نسنه دخی دیرلر یقال دوی الكلب
فی الارض كما یقال دوم الطایر فی السماء اذا دار فی طیرانه و ارتفاعه و عشلر دكه تدویم یرده اولان دوران استعمال اولنور تدویه كوكه
اولان دوران استعمال اولور دیكه بعضلر اتباع بونلر اكسی دخی مطلقا جولان معناسنه استعمال اولنور بو دلیل ایله كه دوامه الصبیان
تدویم دن مشتق در حالا كه دوامه نك حركتی یرده در و دوامه دالك ضمی و واوك تشدیدیله شول نسنه در كه اوغلنجقلر انی یرده دوندوركلرینی
برایكی ساعت دونر الادواء همزه نك كسری و دالك سكونی و تشدیدیله سود اوذره كلن بوز قیماقی یكنمك اولادر عربون بوی واللهاوی سنه
حاطبین یانده اوزی ایام دیدكرو والوح اللجام معنی یعمو والبینة بوی و بو كلام دن مراد ذكر اولنان نسنه دیگه دن عار ایتدوكنه كنایت
اولسوبلیه دیكیدو مایلز منع حجابه ولیا اوجی كمسنه اولدوغیخز الدوی داله و یانك تشدیدیله برنسنه نك واذیك اندن قلبه بلا تعبیر اوله
یقال دوی الریح بخفیفها و خفیف الریح خادرهلرد و قاتلی دوكا داوا دنبور و كذلك دوی النحل و الطایر یعنی اذی قناتنك اوازو قینه
قنادنك اوازه دخی دیرلر المدوی میمك ضمی و واوك كسری و تشدیدیله شول بلوتدركه قوی اواز لو رعدی اوله الدواة دالك فتحی و واوك
تخفیفیله یاز یجی لفری دوكلر عادة عرب یجا ایدوكلری دوی کلور و علی یاز الدوی دالك فتحی و واوك تشدیدیله بر یه مفازه
الدوی دالك فتحی و واوك فتحی و تشدیدیله و یانك دخی تشدیدیله كذلك بر یره معناسنه و برسی كمیز و نعتینه نسبت قبیله نك قعرو قعری
دوهرو داود دواوی و قعر فردوه معناسنه در و دوی احد معناسنه دخی كلور یقال ما بها دوی ای احد من یسكن الدوی

كما قالوا ماما دوری وطوری ای احد و وكذلك داخلی عربون بربوكا دیمك الداویة واوك كسری و یانك تشدیدیله ذكر اولنان معنیه
اولان نسنه و داوی لحیه هر نه كلو ساكنه ایسه الغه قلب ایتمك طرایقیله و بونك او ذوبنه قیاس ولنز الداهیة هانك كسریله عظیم معناسنه
الدواهی دالك فتحی و هانك كسری و متدیله جمعی دواهی الدهر شول عظیم انشودكه خلقه ابو لیشوبر و داهیه رای و تدبیر صاحبی اولن كمسنه یه دخی دیرلر
یقال رجل داهیة اذا كان بین الدهی و یحی تنبیه الدهی الدهیاء دالك فتحی و هانك سكونی و الفك مدیله شول لفظ در كه داهیه نك تاكیدی ایچون
ذكر اولنور الدهواء دالك فتحی و هانك سكونی و الفك مدیله بمعناها یقال داهیة دهیاء و داهیة دهواء الدهی دالك فتحی و هانك سكونیله
جودة رای و حسن تدبیر صاحبی اولمق الدهاء دالك فتحی و الفك مدیله بمعناه و بونك همزه سی یادن منقلبدر الدهیاوان دالك فتحی و هانك
سكونیله تثنیه سی و بونك تغنیه سی بو وجه اوزره كلدی همزه سی یادن منقلب اولدوغنه دلالت ایچون بو ذكر اولنان جوهری كلامیدر وفیه
ما لا یخفی و دهی اصاب معناسنه ده كلور یقال دهاه كای یا اصابك فصل الذال الذو ذالك فتحی و همزه نك سكونیله دوه یی سورمك
یقال ذاها یذاها من الباب الثالث و یذوها من الباب الاول اذا طردها و ساقها و ذاوذ ذاوه اولنور ضایع و ملغه دخی دیرلر بر برده اولمق
معناسنه یقال ذای البقل یذای ذاوا من الباب الثانی اذا ذبل ذبیان ذالك ضمی و بانك سكونیله بر قبیله نك باباسیدر اوله ذكر اولان ذبیان بن بغیض
جد اعلا لری قیس عیلاننده ذبیان ذالك كسری و بانك سكونیله ذكر اولنان معناده لغتدر الذوا ذالك تخفیفیله هر نسنه دركه انوكلر ورده اولنور
یقال انا فی ظل فلان و فی ذراه ای فی كنفه و ستره الذری ذالك ضمی و الفك قصریله بر نسنه نك یوقاری اعالی معناسنه الذروة ذالك كسری
و را نك سكونیله و ضمی بر نسنه نك یوقری معناسنه الذری ذالك ضمی و را نك سكونی ایله بمعناه لغت فیها و ذری و ذروه و دخی نك یوقری
و را نك سكونیله دخی بر نسنه نك یوقری معناسنه الذری ذالك فتحی و الفك قصریله و ذكا ادچو دوقسنه نك اسمیدر و دكان كوذ باشنك دخی ایچی
دخی دیرلر اعلا اسنام معناسنه الذری ذالك فتحی و الفك قصریله و ذكا اوجه دوقسنه نك اسمیدر و دكان كوز باشنك دخی ایچی
الذروة ذالك فتحی و را نك سكونیله كذلك كلامك بر جانبنه دیرلر سلیمان بن مبرد امیر المؤمنین علی یه یرحضاه بلغنی عن امیر المؤمنین ذروة من قول
تشنیع لی فیه با ابوعبید فسرته الیه حصول انعی دعیده دن بو اثر منعكس اولدی اكر تمام نقل اولنمدی و نشوو نشین و ذال مجتمعی و
دیرلر حتی یاب وداده تشنیع فی بالشتم والابعاد و ذو ذو انواع اولمشد و ذوو سرعت ایمك دخی دیرلر یقال فرفلان بذرو و ذروا ای مرسرعا
دیرلر حتی یاب داده تفتیش دی بالشتم والابعاد و واقع اولمشد و ذوو سرعت ایمك دخی دیرلر یقال مرفلان یذرو ذروا اذا ظریته و اذهبته
دره شكر دخی دیرلر یقال ذری الشیء اذا اسقط و ذوو برنسنه یی اوچورمق و كیدرمك دخی دیرلر تقول ذروته ذروا اذا طرته و اذهبته
الذری ذالك فتحی و را نك سكونیله بمعناه یقال ذرت الریح التراب و غیره تذروه و تذریه ذروا
و ذروا برنسنه یی صاودمق دخی دیرلر الذری ذالك فتحی و را نك سكونیله بمعناه یقال ذری الحنطة و تذریة معروف طراغینی لتون و كوش
و ذریا اذا اسفته التذریة علی وزن التربیة حرمن صاودمق منه قولهم ذری الكاس الحنطة و تذریه معروف
ار امغه دخی دیرلر و تذریه قبیلن قرقرگین ارد ونشتم بو معنادن توبه البیقی مغه دخی دیرلر علامت ایچون و بو خاصه قبیون ددیده اولور
و تذریه بر كمسنه حسن مدح ایتمكه ده دیرلر یقال فلان یذری حسبه اذا مدحه و رفیع من شانه المذری میمك كسری و ذالك سكونی و الفك
قصر یلوبه دیو كلری التدر كه انوكله خرمن صاوریلور الذروان را نك كسری ایله شول شدید دوركا دلزه دیرلر كه هر نیه صاودر
الاذراء همزه نك كسری و الفك مدیله بر نسنه یی بره القا ایتمك اكبین المكدنك مثلا او ذرتنا لشیء الیقینه كا لقا ایتمك الحب للزرع و بو نسنه یی دوار
دوشرمك دخی دیرلر تقول طعنه فاذراه عن ظهر دابته اذا القاه و اذراه كوز یاشنی دوكمك دخی دیرلر تقول اذرت العین دمعها اذا
صبته الاستذراء همزه نك و تانك كسریله دیبنه ادكمك طلب ایتمك تقول استذرت المعزی اذا اشتهت الفحل مثل استودت بالدال و الرا المهملتین
واستذرت بالشجرة اذا استظلت بها و مرت فی دفئها و فی الراء بیجا قلغه دیرلر نحوت معناسنه و استذرا بو نسنه به صغنماغه دیرلر الذرة
ذالك ضمی و رانك تخفیفیله مادی دیوكلری معروف دانه در حبوبات تشند بو نك اصلی ذرو یا خود ذرو ذی ایدی وها آخرینه حذف
اولنان واودن عوضدر التذری تحتیله و رانك كسری و تشدیدیله دوه اودیكی اوزره چیقان تقول تذریت السنام اذا علوته وفرعته
و فرعت بهما ایله چیقاغه دیرلر و تذری بر قبیله نك سرتینی تزوج ایتمكه دخی دیرلر تقول تذریت بنی فلان و تفضیلهم اذا تزوجت فی
الذروة منهم و الناصیة و ذروه و ناصیه برقومك اولو سنه دیرلر المذرودان میمك كسری و ذالك سكونی و الفك تخفیفیله اولوچ برنك اطرافی
و منه و اكلله یوقدر ذیرا بونك واحد سی مذرو كلمسی ابو عبیده نك زعم اتدوكی اوذره تثنیه سی مذروان دیو كور دیرا اخرینه الای
مقصوره و نون وقتده حرفلو اولاده علی كل حال یا ایله تثنیه اولنور مقلی ایله مقلیان كبی و مثلی ناوه بو دیرلر اشی اللفرتنه نحو منذروان بابیكه
كمیشه دكین یری كرگه یوقدر و بلشو اولسه اولسون كرك اشغه باشنده اولسون و نونك واحدی یوقدر منه قولهم جاء فلان ینفض مذرویه
اذا جاء باغیا یتهدد و نفض قایله و ضاد معجمه ایله بر نسنه یه تحریك ایتمك دیرلر الذكاء ذالك فتحی و الكف متدیله فعلیك سكنین لكنه دیرلر تنبیه ایك

یقال ذکا یذکو ذکاء مثل کبا یکبو کباء رابع و ذکاء یاشه دخی دیرلر سن معناسنه یقال بلغت الدابة الذکاء ای السن ذکاء ذالک ضمی و الفک مدیله کونشک
اسمیدر معرفه در لاینصرف در الا لام داخل اولماز دخوله هذه ذکاء طالعة ابن ذکاء کذلک ذالک ضمی و الفک مدیله صبح معناسنه در زیرا
صبح کونشک جنبلسندندر و ذکاء کونش معناسنه در علی ما مر التذکیة علی وزن الترتبة بوغزلمق ذبح معناسنه و تذکیه قسمی یا الکلمه دن ...
دیرلر یقال ذکی الرجل اذا اسن المذاکی میمک ضمی و کافک کسریله ... شول اتلره دیرلر که ... تمام ... بر ایکی ییل کچمش اوله
المذکی میمک ضمی و کافک کسری و تشدیدیله ... و فی المثل جری المذکیات غلاء و غلاء غین معجمه نک کسریله علوه نک جمعی الذکی ذالک فتحی و الفک
قصریله آتش شعله لنمک یقال ذکت النار تذکو ذکا اذا اشتعلت الاذکاء همزه نک کسری و الفک مدیله آتشی یاقمق معناسنه در تقول اذکیتها انا اذا
اشعلتها و اذکا بر نسنه یه کوزجیلر کوندرمکه دخی دیرلر تقول اذکیت علیه العیون اذا ارسلت علیه الطلائع ذکوان ذالک فتحی و کافک سکونیله
سلیم ... و قبیله نک اسمیدر الذکیة ذالک ضمی و کافک سکونیله ایله شول نسنه در که ... آتش طوتشدرلر الاذلیلاء همزه نک کسری و لامک
کسری و مدیله بر نسنه یرکز ... لوکمک یقال اذلولی اذلیلاء اذا انطلق فی استخفاء الذماء ذالک فتحی و الفک مدیله بوغزلنمش نسنه نک بقیه حیاتی
یقال الضب طویل الذماء ذما یقال ذمی المذبوح یذمی ذماء من الباب الثانی اذا تحرک و بر نسنه نک رایحه سی الم ویرمکه دخی دیرلر یقال ذمتنی ریح
کذا ای آذتنی و ذمی ارتفع معناسنه ده کلور تقول خذ من فلان ما ذمی لک ای ارتفع الذمیان فتحتیله سرعت ایتمک یقال ذمی یذمی ذمیانا
ایضا اذا اسرع الاستذماء همزه نک کسری و الفک مدیله بر کسنه نک باطننده اولان نسنه یه تتبع ایدوب اخذ ایتمک تقول استذمیت ما عند فلان
اذا تتبعته و اخذته الذوی ذالک فتحی و واوک کسری و یانک تشدیدیله تازه اوت صولمق ابن السکیت روایتی اوزره یقال ذوی البقل یذوی
ذویا من الباب الثانی اذا ذبل و ابن السکیت ایتدی ذوی البقل یذوی بابی رابعدن و ابو عبید ایتدی و یونس ایتدی بابی رابعدن دخی لغتدر الاذواء
همزه نک کسری و الفک مدیله صولدرمق یقال اذوی الحر اذا ابلاه ... فصل الراء الرؤیة
رانک ضمی و همزه نک سکونیله کوزله کورمک و بو بر مفعوله تعدیه قلور و علم معناسنه دخی کلور و بو ایکی مفعوله تعدیه ایلر یقال رأی زیدا
عالما الرأی رانک فتحی و همزه نک سکونیله اعتقاد معناسنه الراءة رانک فتحی و الفک مدیله راعة وزنی اوزره بو معناده کذلک و رأی و تدبیر معناسنه دخی کلور
الآراء همزه نک فتحی و رانک سکونی و آخرنده الفک مدیله جمعی تدبیرلر معناسنه الآراء همزه نک فتحی و ... و آخرنده الفک مدیله جمعی ...
و رأی فقه علمنده قیاس ایدوب تأمل قلمغه دخی دیرلر یقال رأی فی الفقه رأیا و عرب طایفه سی رأیک مستقبلنده همزه یی تخفیف ایدرلر ...
اولور و مجهولی و کاه ضرورت حیننده همزه ایله دخی استعمال ایدرلر و کاه اولور ماضیده دخی بلا همزه استعمال و کذلک رایت و رایتک کلمه سنی
اریت و ریتک دیرلر بلا همزه و ارینه اصل اوزره ... اوزره اخراج ... دیرسن و ابو زید ایتدی بعض عرب
دیرلر ... بر کسنه نک جگرینه اورمغه دخی دیرلر تقول رأیته اذا اصبت رئته
رئه جگره دیرلر ... ترین دیرسن مفرد مؤنث مخاطبه ده و جمع مؤنث مخاطبه ده برابر اولور تقول للمرأة انت ترین ... مفرده ده
اولان علامت رفع و جمعده اولان علامت جمعدر و اکر نون دعابه داخل قلورسک انت ترینّنی دیرسن و اکر ...
نونک تشدیدیله نته کم تضربنّ و تضربنّ دیرسن الرئی رانک فتحی و همزه نک کسری و یانک تشدیدیله فعیل وزنی اوزره کذلک جمعی تدبیرلر معناسنه در
ضمان ایله ضمین کبی و رئی جن فعلی معناسنه ده کلور یقال به رئی من الجن ای مس الراوة رانک فتحی و همزه نک سکونیله علامت و حماقت منظرنده
علی وجهه راوة للحمق اذا عرفت الحمق فیه قبل ان تخبره الاراءة همزه نک کسری و الفک مدیله کوسترمک تقول ارایته الشیء فرآه و اصله ارأیته الارتئاء همزه نک
کسری و الفک مدیله رأی ایتمک تقول ارتأی من الرأی الارآء همزه نک کسریله قیونک ممه سی بیوک اولمق تقول ارأت الشاة اذا عظم ضرعها المرئی
میمک ضمی و رانک سکونیله و همزه نک کسری و مدیله بیوک اولان قیون الریاء رانک کسری و الفک مدیله اسمدر بر عملی خلقه بلدرمک ایچون اشلمک و سمعه
ایچون اشلمک دخی دیرلر یقال فعله ریاء و سمعة و ریاء ... دخی استعمال اولنور بر برینه مقابل اولمق معناسنه یقال قوم
... رئاء دخی دیرلر یعنی اوکلری بر برینه مقابل اولر المرائی میمک ضمی و همزه نک کسری و مدیله عملی خلقه بلدرمک ایچون اشلین کمسنه المرآة میمک ضمی
و همزه نک دخی ضمی و مدیله جمعی التراءی تانک فتحی و همزه نک کسری و مدیله ایکی جماعت بر برینی کورمک یقال تراءی الجمعان اذا رأی بعضهم بعضا و ترائی
اینه یه باقمغه دخی دیرلر یقال فلان یترائی اذا نظر وجهه فی المرآة و فی السیف و ترائی جن کورنمکه دخی دیرلر یقال ترائی لی شیء من الجن ...
ترایا و جمعنده ترأو دیرسن الاسترآء همزه نک و تانک کسری و الفک مدیله بر کسنه یه مرائی عد ایتمک یقال فلان یسترائی کما یقال یستحمق و یستعقل و بو
ابو عمرو روایتیدر الرئة رانک کسری و عقبنده همزه ایله جگر که اعضای باطنه دندر آخرنده اولان ها واودن عوضدر الرئون رانک کسری و همزه نک

ضمی و مدیله جمعی جگرلر معناسنه التریئة تانک فتحی و رانک کسری و یانک تشدیدیله نسا طایفه سی حیضدن پاک اولدقده کوردکلری صاری نسنه
بوزه مایل کوردکلری نسنه در و بو کوردکلری نسنه ایام حیضده اولورسه کا تریئه دیمزلر حیض دیرلر الرئی رانک کسری و همزه نک سکونیله ظاهر
کورینن حسن لباس و حسن حال منه قوله تعالی احسن اثاثا و رئیا همزه ایله قرائت ایدنلره نظر و اثاث متاعدر و اما همزه سز قرائت ایدنلر بو رییی
یا معناسنه کوره ... قلورلر تخفیف همزه ایله یاخود روت الوانهم و جلودهم معناسنه قلورلر تازه و ... معناسنه در
سامرا میمک فتحی و رانک تشدیدیله بر شهرک اسمیدر که انی معتصم بنا ایتمشدر و بونده التی لغت واردر بری سر من رای در سینک ضمیله و بری
سر من رای در سینک فتحیله و بری دخی سر من راء و بری دخی سا من راء در سینلرک ضمی و فتحیله کذلک ...
و بری دخی سا من رای در ... اوزره المرآة میمک کسری و رانک سکونی و همزه نک مدیله اینه که آکا نظر اولنور المرائی میمک فتحی و همزه نک
کسری و مدیله جمع قلتیدر تقول ثلث مرائی المرایا میمک فتحی و آخرنده الفک قصریله مرآتک جمع کثرتیدر بو ذکر اولنان کلامی لکن مرائی وزنی
اوزره جمع قلت معناده کلمز زیرا جمع قلتک اوزانی کتب نحوده محصوردر مکر که مجازا اولا جمع قلت بعض مواضعده کثرت ایچون مجاز
اولور کبی الترئیة علی وزن الترتبة بر کسنه یه باقمق ... تقول رأیت الرجل ترئیة اذا امسکت له المرآة لینظر فیها المرآة
میمک فتحی و رانک سکونی و همزه نک فتحیله و مدیله خوب منظر ... یقال المرأة حسنة المرآة المرئی میمک فتحی و رانک سکونی و همزه نک فتحی
و الفک قصریله مرآة کبی در معناده منظر ایله منظر کبی و مرئی مطلقا کورنمکه دیرلر یقال فلان بمرأی و مسمع ای حیث اراه و اسمع قوله
المراءاة میمک ضمی و همزه نک فتحی و مدیله ریا ایتمک یقال رأی فلان ... مراءاة و یقال رایتهم مراءاة علی العقب الرؤیا رانک ضمی
و همزه نک سکونی و الفک قصریله فعلی وزنی اوزره دوش واقعه معناسنه الرؤیا رانک ضمی و همزه نک فتحی و الفک قصریله و حالت تنکیرده
تنوینله فعلی وزنی اوزره جمعی واقعه لر معناسنه الربو رانک فتحی و بانک سکونیله زیاده اولمق یقال ربا الشیء یربو ربوا اذا زاد و ربوا
یوکسک بر یره چیقمغه دخی دیرلر و ربو نفسی ... المغه دخی دیرلر یقال ربا یربو ربوا اذا اخذه الربو و ربوات ... یاخود
اثه دن شیشمک یقال ربا الشیء اذا انتفخ من عدو او فزع الرابیة بانک کسریله و رانک تخفیفیله یوکسک اولان یر تقول الرابیة اذا علی ...
الربوة رانک ضمی و بانک سکونیله یوکسک یر و بونده درت لغت واردر بری الربوة که ذکر اولندی و بری دخی الربوة رانک فتحی و بانک سکونیله
بری دخی الربوة در رانک کسری و بانک سکونیله و بری دخی الرباوة در رانک فتحیله بونلر جمله سی بر معنایه در و رابیه زایده معناسنه ده کلور
نته کم قرآن تعالینک اخذهم اخذة رابیة قولنده زایده ایله تفسیر اولنمشدر الارباء همزه نک کسریله بر نسنه ده ...
دیرلر تقول اربیت اذا اخذت اکثر مما اعطیت الربو ضمتیله و واوک تشدیدیله بیومک الربا رانک فتحی و الفک مدیله ... تقول ربوت فی
بنی فلان ربوا و ربیت ربا اذا نشأت فیهم و ربا منه دخی دیرلر ... تقول لفلان علی فلان رباء ای طول
و طول ... فضل دیرلر التربیة علی وزن التزکیة بسلمک التربی ... و بانک کسری و تشدیدیله کذلک ... تربیة
اذا غذوته ... المربی میمک فتحی و بانک ضمی و تشدیدیله ... اولان نسنه یه الربا
یقال زنجبیل مربی و مربای معمول بالرب ... رانک ضمی و بانک تشدیدیله ... الربة رانک ضمی و بانک سکونیله
رانک کسری و الفک قصریله ... الربان ... کذلک ... الربة
ربا معناسنه لغتدر و فی الحدیث فی صلح اهل نجران لیس علیهم ربیة و لا دم قال الفراء انما هو ربیة مخففة ...
و کان القیاس ربوة بالواو ... الاحتباء ...
و حبیبه ... الادبیة همزه نک ضمی و بانک کسری و یانک تشدیدیله ...
و سایر ... الادبیاء همزه نک ضمی و بانک کسری و یانک تشدیدیله
و بونک اصلی ادبوة ... الادبیان همزه نک کسری ...
اهل بیته دخی دیرلر ... و فلان ارببة قوم ای فی اهل بیته ... الربی
سکونی و بانک کسریله ... الربیة رانک ضمی و بانک سکونیله ...
رانک ضمی و الفک قصریله جمعی الرتوة رانک فتحی و تانک سکونیله ... یقال رتوة ... اذا خطوة ...
یوم القیامة برتوة ای بخطوة و یقال بعد رتوة الرتو رانک فتحی و تانک سکونیله بر نسنه یه ... یقال رتاه یرتوه اذا ارخاه و ارخاه

رثا
رجا
رجا
رخا

وبرنسنه یه حکم قیلماغه دخی دیرلر بو اضداددندر یقال رتاه ونی الحدیث ان الحریرة ترتو فؤاد المریض ای تشد وتقویه وامحی ایتدی رتو قیدن
قوتیا هسته حکم دخی دیرلر تقول رتو الدلو رتو اذا مددته امواد فیقا وعشیر لراینده رتو باشد ایما انکه دیرلر یقال رتا بولسه بر توزون
الرتبة رانك فتحی وتانك مثلثه نك سکونیله دیزده جای بو صعده اولان وجعی الرتبان تحتیله جمعی ذکر اولنان وجعل معناسنه المرتبة میمك فتحی و تانك
کسری و یانك تخفیفیله سنك محاسن عدادیدر باغلامق وکذلک محاسن میتی شعرده نظم اتمکه دخی دیرلر الرثی رانك فتحی وثانك سکونیله ترحم ایتمکه
تقول رثیت له اذا رققت له الکمیت انیده فنا دعربون بری رثات زوجی بیابیات دیو بو همزه ایله استعمال اتدی بو حکایه یی اشبد فرایدی
طائفه سنك فصاحتی کاه اولور همزه ولیانی همز قیلماغه سوق ایدر رثات المیت ولبات بالحج وحلاة السویق تحلیه حلاه وتدیندیرلر
رثاة ورثایة دیرلر یعنی زیاده لوجه قلبی اولیشرکسنه که بو تلکر همز قیلماذ اصلی اوذره اخراج ایمق اولور وسقاوة وسقایه کلمه سنی دخی
بونلره شبیه ولنده دخی حاله بو بلدر وابو عمرو نیسه الرثایة رانك کسریله برکسنه دن حدیث نقل اتمکه دیرلر تقول رثیت عنه حدیثا ارثی رثایة
اذا ذکرته عنه الارجاء همزه نك کسری والفك مدیله برنسنه یی تأخیر اتمکه تقول ارجیت الامر اذا اخرته بهمز ولا بهمز وقری وآخرون مرجون لامر الله
وارجه واخاه المرجی میمك ضمی وجیمك کسری ومدیله تأخیر ایدیجی یکنه المرجئة شول جماعتدر که تأخیر ایدیجی اوله لر یقال قوم مرجئة المرجی
میمك ضمی ورانك تشدیدیله مرجئه یه منسوب اولان کسنه نه کم بابده همزه ده ذکر اولنمشدر الرجاء رانك فتحی والفك مدیله برنسنه یی اومق امل معناسنه
الرجو رانك فتحی وجیمك سکونیله بمعنا الرجاء رانك فتحیله بمعناه کذلک تقول رجوت فلانا رجوا ورجاء ورجاوة ویقال ما ابقیت الا رجاوة
الخیر الترجی تفعلدن وجیمك کسری وتشدیدیله بمعناه الارتجا همزه نك وتانك کسریله بمعناه کذلک الرجیة رانك فتحی وجیمك سکونی ایله بمعنا کوکه نه
ترجیة ورجیة کلاهما رجوته وکاه اولور رجو ورجاء خوف معناسنه دخی کلور قال الله تعالی ما لکم لا ترجون لله وقارا ای لا تخافون عظمته
الرجیة رانك فتحی و یانك تشدیدیله اومولن نسنه تقول ما لی فی فلان رجیة ای ما ارجو الرجا رانك فتحی والفك قصریله قیونك برجانبی ناحیه سی
معناسنه وهرجانبه رجا دیرلر وشیخ صحاح ناحیة البیر وحافتاها وقع ولستند علی افراده صیغه تثنیه اوزره پس تأویلدن لابددر
الرجوان تحتیله تثنیه سی ایکی جانب معناسنه لکن عرب رمی به الرجوان دیسه لر صیغه مجهول اوزره معناسی هلاکه طرح اولندی دیمکدر
الارجا همزه نك فتحی والفك مدیله جمعی جانبلر معناسنه قال الله تعالی والملک علی ارجائها الارجاء همزه نك کسری والفك مدیله قیویه کنار اتمکه تقول
ارجیت البیر اذا جعلت لها رجا ناقه نك طوغوری یقین قریب اولمغه دخی دیرلر یقال ارجت الناقة اذا دنا نتاجها بهمز ولا بهمز الارجوان همزه نك فتحی ورانك
سکونی وجیمك ضمیله زیاده قرمزی اولان لون یقال قطیفة حمراء ارجوان ابو عبید ایتدی بو اول لوندر که اکا شاع دیرلر ویر بر اغاج بونك ماده سی
وبعضلر ایتدیکه ارجوان فارسیدن معرب ارغوان دن نقل اولنمشدر ارغوان بر اغاجدر که انك قرمزی چچکی واردر که لونی زیاده خوبدر دیو
هر لونکه اکا شبیه اوله ارجوان دیرلر الرحی رانك فتحی وحاء مهمله نك سکونیله دکرمن طاشی معناسنه مؤنث سماعیدر والفی یادن منقلبدر الرحیان
تحتیله تثنیه سی جوهری ایتدی شول کسنه که رحا ایله العینی ممدوده قیلور وتثنیه سنده رحاوان دیر الارحیة همزه نك فتحی و یانك تخفیفیله جمعی
دیر غلط ایلمشدر والغلطیه وحانك الفی واودن منقلب قیلان اعتبار ایلمز که اولکسنه نك حجتی دخی بو که بحقنک وجهی نه در
الارحی همزه نك فتحی وحانك کسری و یانك تشدیدیله جمع قلتدر یقال ثلث ارح والارحاء همزه نك فتحی والفك مدیله جمع کثرتدر ارحا شول قبیله لره دیرلر که غیری یه
مستغنی اوله لر وارحا اصلو دیو شول ینه دخی دیرلر علی الچی ورحا بو یاده ذکر یره دخی دیرلر که یوکسک اوله ورحا بر قوم اولوسنه دخی
دیرلر ورحی الحرب حرب معظمینه دخی دیرلر ورحی السحاب بلودك ذکر یوسنه دیرلر ورحی دوه کوکسنه اولان دکرینه دخی دیرلر وافعی دیشنه
دخی دیرلر وبر موضعك آدی اسمیدر ورحی شول دوه سوروسنه دخی دیرلر که ازدحام اوزره اوله الرحو رانك فتحی وحانك سکونیله دکرمن دوندرمکه
الرحی رانك فتحی و یانك سکونیله بمعناه تقول رحوت الرحا ورحیتها اذا ادرتها ودکرمنجی اولمغه دخی دیرلر الترحی تفعلدن وحانك کسری وتشدیدیله
کذلک دکرمنجی اولمق یقال رحیت الیه وترح ای استدارت الرخو رانك کسری وخاء معجمه نك سکونیله کوشک وصالق اولان نسنه الرخو رانك فتحی
وخانك سکونیله کوشک وصالق اولان نسنه یقال شیء رخو ورخو اذا کان هشا وهی بسین ایله ابلین اولان نسنه یه دیرلر الرخا رانك
والفك مدیله برنسنه کوشک اولمق و واسع اولمق الرخاوة رانك فتحیله کذلک کوشک اولمق یقال رخا الشیء یرخو رخاء مثل ابائه فرابیع من حسن رخو
رخاوة من ابواب الخامس الرخوة رانك کسری وخانك سکونیله صالق اولان ات یقال فرس رخوة اذا کانت سهلة وشیخ صحاح بو عبارتی علاقات ما بکد
واتبع اولمشدر ظاهر فرسدن مراد فرس مؤنث اوله دعیه نظرا دور الارخاء همزه نك کسریله والفك مدیله بر نسنه یی صالیویرمك ارخیت الستر وغیره
اذا ارسلته ودخانا قه نك یابیر اتدر یسو لینك اعلوب یقال ارخت الناقة اذا استرخی صلاها وارخاء کرته دن بر نوع عدو وارخائه کزوده

انتهى

ردا

انتهای اوزره دوتوك اتمکدر کرك سکرتمه ده کرك غیری نسنه ده المرخاء میمك کسری وخانك سکونی والفك مدیله شول اتدکه ذکر اولنان صفت
اوزره اوله المراخی میمك فتحی وخانك کسری ومدیله جمعی یقال اتان مرخاء ایضا ای کثیرة الارخاء الارخیة همزه نك ضمی ورانك سکونی و یانك تشدیدیله
برده و پرده یه شبیه اولان نسنه الاسترخاء همزه نك وتانك کسریله برنسنه نك صالمه ویرلمسی یقال استرخی الشیء التراخی تانك فتحی وخانك کسری ومدیله
کوشك یقین باغلنمسی کیچ اولمق یقال تراخی السماء اذا ابطأ المطر التراخی تانك وخانك کسری ومدیله کوشك یقین باغلو سببی الرخی رانك
فتحی وخانك تشدیدیله واسع معناسنه در یقال رجل رخی البال ای واسع الرخاء رانك ضمی والفك مدیله ملایم اولان دوکاد دیج لینه معناسنه
قال الاخفش فی قوله تعالی فسخرنا له الریح تجری بامره رخاء حیث ای جعلناها رخاء الردی رانك فتحی ودالك سکونیله تا بو دوغله الردیان تحتیله
کذکه بو دیلو یقال ردی الفرس یردی ردیا اذا رجم الارض رجما بین العدو والمشی الشدید ورجم اتمك سرعتله حرکت ایلمسیدر ولیر
ابا عبیده طائفه دیکجی اصمعی یه شیخ منتجع بن نبهانه سؤال ایدوب ردیان نه دیدم ایتدی خاداك اغنوعی بوله یه یوك کی بر ادا سنه سکرتمکدر
وردی زیاده اتمك معناسنه ده کلور الارداء همزه نك کسری ایله بمعناه واردا هلاك اتمکه دخی دیرلر یقال ارداه غیره اذا اهلکه تقول اردیت علی التسعین
اذا زدت وردی برکسنه یی بیدلاو وتمغه دخی دیرلر تقول ردیته اذا صدمته وردی طاش قاتیجون کولنك ایله یاخود بر بیوك طاش ایله ده یوه
دخی دیرلر تقول ردیت الحجر بعید او بصخرة اذا ضربته بها الکر ورده طاش اتمغه دخی دیرلر تقول ردیته بالحجارة اردیه ردیا اذا رمیته
وردی اوغلانك اوزره طورون صچرایری کتمکه دخی دیرلر یقال ردی الغلام اذا رفع احدی رجلیه وقفز بالاخری وقفز قاف وزای
ایله صچرامق معناسنه در وقیویه دوشمکه یاخود طاغدن یووارلنمغه دخی دیرلر التردی تفعلدن ودالك فتحی وتشدیدیله کذلک قیویه دوشمك
وطاغدن یووارلنمغه دخی دیرلر یقال ردی فی البیر وتردی اذا سقط فی البیر وتردی ایدوب جبل وکتمك معناسنه ده کلور یقال ما ادری این ردی
ای این ذهب وتردی رداء اوردنمکه دخی دیرلر تقول تردی اذا لبس الرداء المردی میمك کسری والفك قصریله بلاغدن طاشدر بو سببدن جری اولان
کمسنه یه مردی الحروب دیرلر ومرده کمی ایتی ویرن جکه انجه دخی دیرلر که کمی انده طوتر المردی میمك فتحی ودالك کسری ومدیله جمعی اتمغه
صالح اولان طاشلر معناسنه ومرادی کمی ایتی ویرن جکه انجلره دخی دیرلر المراداة میمك کسری ودالك سکونیله بمعناه وفی المثل کل ضب عنده
مرداته یعنی هر کلرك اتلمه طاشی انوك قتنده حاضردر وکاه اولور ناقه یه مرداة تشبیه اولنور صلابتی یعنی پوك اولمه ده یقال ناقة مرداة
الرداء رانك کسری والفك مدیله بیونه دولنور دولند ودوکه معروفدر الردان رانك کسری وهمزه نك فتحی ومدیله تثنیه سی الردوان دالك کسریله
کذلک تثنیه سی یعنی ردانك تثنیه سی ایکی طریقه ایله کلور و ذیراهم ممدودك همزه سی ایکی دن حاله کلاوره یا اصلی در یا خود غیری اصلیدر اصلی
اولورسه حالت تثنیه ده حالی اوزره باقی قالور خراوان وخطان دیرسن وخراخا همجی ایله وراء مهمله ایله ایخاتدر که معروفدر اکر
اصلی اولمیوب تأنیث ایچون اولورسه انی تثنیه ده واوه قلب ایدوب صفراوان دیرسن واکر واودن ویاخود یادن منقلب اولورسه
کساء کبی یاخود ملحق اولورسه علباء وحرباء کبی سره اوه وشلاد ایلحق دیرسن انده مخیر اولورسن دیلرسهك واوه قلب ایدوب دیلرسنك
الف تأنیث کبی یعنی کساوان و رداوان دیرسن دیلرسنك همزه اصلیه کبی حالی اوزره تولیه یدرسن کاه حسنی دخی بو دکسا ان وعلبان
دیرسن وعلباعیی مجوایله اتجاده جوقی اولان بانجی دیرلر وحربا او ثرا اولان بو دیرسن کرورداح سینی وحاء مهمله ایله اوتلوجه دیر
وشلال شیی مجوایله خفیف اولان ناقه یه دیرلر الاردیة همزه نك فتحی ودالك کسری و یانك تخفیفیله ردانك جمعی الارتداء همزه نك کسری
والفك مدیله رداء اوردنمکه تقول ارتدی فلان اذا لبس الرداء الردیة رانك کسری ودالك سکونیله برجنس ردا اوردنمکه کمه ... جلسه
جلوسو یقال انه لحسن الردیة التردیة علی وزن التربیة برکسنه یه رداء اوردنمکه تقول ردیته انا التردیة المراداة میمك ضمیله طاش اتمه
تقول رادیته عن القوم مراداة اذا رادیت بالحجارة ومراداة برکمسنه دن بر نسنه طلب اتمکه دخی دیرلر مراوده معناسنه تقول رادیت فلانا اذا
راودته وهو مقلوب منه ومراداة مداراة معناسنه دخی کلور که معروفدر یقال داراه علی دوابنه ابو عبید الردی رانك فتحی والفك
قصریله هلاك اولمق یقال ردی یردی ردی اذا هلك الردی رانك فتحی ودالك کسری ومدیله هلاك اولان کمسنه الردیة رانك فتحی ودالك کسری
ویانك تخفیفیله فعلیه وزنده اوزره مؤنث تقول رجل ردی وامرأة ردیة ای هالکة الرذیة رانك فتحی وذال معجمه نك کسریله
ویانك تخفیفیله فعلیه وزنده ... ناقه
جوقه یوریه ادی اولان ناقه الرذایا رانك فتحی والفك قصریله جمعی ذکر اولنان ناقه لر معناسنه ... الارذاء همزه نك کسری والفك مدیله ناقه یه سفرده دوشوب
یورغون اولمغه کبر ... الرذی ... والفك قصریله ... اذا هزلتها وخلفتها

اردنبه اذا القيته الاذراء همزه نك كسريله برنسنه يه اوقه وبر وب صغمق تقول اذريت ظهري الاولان اي البجادة ايله الرسو ضمتيله ثابت اولمق يقال
رست اقدامهم في الحرب اذا ثبتت ورسو دريا ده كمي سكون اولمغه دخي ديرلر تقول رست السفينة ترسو رسوا ورسوا ركد دوه ديشي [illegible]
دخي ديرلر يقال رسا النخل بالشول اذا نبي عليها وشول ثابت مجيه ايله ديشي دوه يه ديرلر الراسيات سينك كسريله ثابت اولان طاغلر الرسو رانك
فتحي وسينك سكونيله ثابت اولمق يقال رست السفينة ترسو اذا وقفت على الجود ورسو اصلاح اتمكه دخي ديرلر تقول رسوت بين القوم رسوا اذا
اصلحت ورسو بركمسنه دن حديث نقل اتمكه دخي ديرلر تقول رسوت عنه حديثا اذا حدثت عنه ورسو برجركه بو معنايه سولكه دخي ديرلر
تقول رسوت اذا ذكرته منه طرفا الارسا همزه نك كسري والفك مديله كمي يي طوردمق تقول ارسيت السفينة اذا وقفتها على الجود المرسى ميمك ضمي
والفك قصريله كمي طوردمق وطوريه اجق ومنه قوله تعالى بسم الله مجريها ومرسيها من اجريت وارسيت وقرئ مجراها ومرساها بالفتح من رست
وجرت المرسى رانك فتحي وسينك سكونيله برجنس بونجقدر ذكر ايلكه ديرلر المرسا ميمك كسري ورانك سكونيله شول دمور در كه انوكله دريا اوزنده
كمي طوريدرلر لنكر معناسنه وبو معنادندر القت السحاب مراسيها ديرلر نجنكه بريرده دايم اوله الرواسي رانك فتحي وسينك كسري ومديله ثابت اولن
طاغلر جبال رواسخ معناسنه الراسية سينك كسريله واحدي جبل ثابت معناسنه الرسانة نونك وسينك كسري ورانك سكونيله برجنس خرمادر يقال
[illegible] الرشا رانك كسري والفك مديله ايپ صل معناسنه الارشية همزه نك فتحي وشينك كسري ويانك تخفيفيله جمعي ايپلر معناسنه ورشا دخي
بلود ذلوه ديرلر بالعه صونرسنه كه اكا بطن حوت ديرلر [illegible] الرشوة رانك كسريله
وشينك سكونيله برطلك معروفدر الرشوة رانك كسري وشينك سكونيله معناها الرشى رانك كسري والفك قصريله جمعي رشوتلر معناسنه الرشى رانك ضمي
والفك قصريله كذلك جمع رشوتدر الرشو رانك فتحي وشينك سكونيله رشوة ويرمك يقال رشاه يرشوه رشوا الارتشا همزه نك وتانك كسريله رشوة الما
تقول ارتشى اذا اخذ الرشوة الاسترشا همزه نك وتانك كسريله حاكم حكمنده رشوة طلب اتمك يقال استرشى في حكمه اذا طلب الرشوة عليه والترشا
دوه يا وروسي امك طلب اتكه دخي ديرلر الارشا همزه نك كسري والفك مديله رشوة ويرمك [illegible] يقال استرشى الحاكم واسترشى الفصيل
فارشيته ارشاء وارشا [illegible] دخي ديرلر تقول ارشيت الدلو اذا جعلت لها رشاء وارشا [illegible]
اوزنمغه دخي ديرلر يقال ارشى الحنظل اذا امتدت اغصانه شبه بالارشية يعني [illegible] الترشي
تخفيفيله وشينك كسري وتشديديله بركمسنه يه ملايمت اتمك تقول ترشيت الرجل اذا لاينته المراشاة ميمك ضمي ايله [illegible] مظاهرة معناسنه تقول
راشيته اذا ظاهرته الرضوان رانك كسري وضادك سكونيله برنسنه دن خشنود اولمق رضا معناسنه الرضوان رانك ضمي وضادك سكونيله بعيناه لغة فيه
المرضاة ميمك فتحي ورانك سكونيله بعيناه كذلك الارتضا همزه نك وتانك كسريله كذلك برنسنه ده راضي اولمق تقول ارتضيت الشي وارتضيته المرضي
ميمك فتحي ويانك تشديديله خشنود اولنمش نسنه يقال رضي فهو مرضي المرضو ميمك فتحي وضادك ضمي وواوك تشديديله بعيناه على الاصل والقياس
الرضى رانك كسري والفك قصريله مصدر محضدر الرضا رانك كسري والفك مديله اسمدر اخفش روايتي اوزره الرضوان رانك كسري وضادك
فتحيله رضانك تثنيه سيدر [illegible] كسائي روايتي اوزره [illegible]
واو دن مقلوبدر عرب طايفه سندن بعض كمسنه رضيان وحميان ديرلر [illegible] راضية ضادك كسريله مرضية
معناسنه در كما في قوله تعالى عيشة راضية اي مرضية [illegible]
ولا يقال رضيت به صاحبا وربما قالوا رضيت عليه في معنى رضيت به [illegible] الارضا همزه نك
كسري والفك مديله راضي قلمق الترضية على وزن التربية تقول ارضيته عني ورضيته بالتشديد فرضي الترضي [illegible]
[illegible] راضي قلمق تقول ترضيته اذا ارضيته بعد جهد الاسترضا همزه نك وضادك كسريله والفك مديله رضا طلب اتمك تقول استرضيته
المراضاة ميمك ضميله [illegible] تقول راضاني فلان فرضوته ارضوه بالضم اذا غلبته فيه [illegible]
[illegible]
[illegible] رضوى رانك فتحي وضادك سكوني والفك قصريله [illegible]
برطاغك علميدر الرضوي [illegible] الارطى همزه نك فتحي ورانك سكوني والفك قصريله
[illegible]
[illegible] الارطاء همزه نك فتحي [illegible]

[illegible] الارطاء همزه نك كسري والفك مديله برارطى اغاجي بتورمك يقال ارطت
الارض اذا اخرجت الارطى ارطية طانك كسريله بر موضعك اسميدر الرعي رانك كسري وعينك سكونيله اوت كياه معناسنه الرعي رانك فتحي وعينك سكونيله
مصدر در اوتلمق معناسنه يقال رعت الابل [illegible] ويقال فلان يرعى على ابيه اي يرعى غنمه [illegible] يقال رعى البعير الكلاء
رعيا [illegible] نظر قلماغه دخي ديرلر تقول رعيت النجوم اذا رقبتها المرعى ميمك فتحي ورانك سكوني والفك قصريله اوت معناسنه
واسم مكان ومصدر معناسنه ده كلور وفي المثل مرعى ولا كالسعدان يعني [illegible] وسعدان سينك فتحيله برجنس اوتدر
الرعي عينك كسري ومديله برجنس اوتدر الراعي عينك كسري ومديله چوبان الرعاة رانك ضمي وعينك تخفيفيله جمعي چوبانلر معناسنه قاضي ايله قضاة كبي
الرعيان رانك ضمي وعينك سكونيله كذلك جمعي شاب ايله شبان كبي الرعاء رانك كسري والفك مديله كذلك جمعي جايع ايله جياع كبي وراعي عبيد بن حصينك
لقبيدر كه معروف شاعردر الترعية على وزن التربية [illegible]
[illegible] الرعاوى رانك فتحي والفك قصريله [illegible]
[illegible] الرعاوى رانك ضمي والفك قصريله بعينه المراعات ميمك ضميله [illegible]
[illegible] تقول راعيته الامر اذا انظرت الى ما يصير اليه [illegible]
ملاحظه اتمكه ديرلر [illegible] رعايت اتمكه ده ديرلر ويقال [illegible] ومراعاة
بركمسنه نك كلامنه قولاق طوتمغه دخي ديرلر على ما يجي والاسترعا همزه نك وتانك كسري والفك مديله بركمسنه دن چوبانلق [illegible] طلب اتمك وفي المثل
من استرعى الذئب فقد ظلم الراعي [illegible] الرعية رانك فتحي وعينك تشديديله عامه خلايق يقال ليس المرعي
كالراعي الرعوة رانك فتحي وعينك سكونيله [illegible] الرعوة رانك كسري وعينك سكونيله بعيناها الرعوى رانك فتحي والفك قصريله بعيناها
كذلك ورعوى اسم دخي كلور على ما يجي الارعواء همزه نك وعينك كسري والفك مديله بعيناها كذلك فلان حسن الرعوة والرعوة والرعوى والارعواء
ويقال ارعوى عن القبيح اذا كف [illegible]
[illegible] الرعيا رانك ضمي وعينك سكونيله والفك قصريله [illegible] الارعا
همزه نك كسري والفك مديله بركمسنه يه مرحمت اتمك تقول ارعيت عليه [illegible] بركمسنه نك كلامنه قولاق طوتمغه دخي ديرلر تقول ارعيته سمعي اذا
اصغيت اليه ومنه قوله تعالى وراعنا [illegible]
[illegible]
[illegible] الرعاية رانك كسريله [illegible] تقول رعيت عليه الامر رعاية [illegible]
[illegible] الرغاء [illegible]
[illegible] الارغاء همزه نك [illegible]
[illegible]
[illegible] الترغية [illegible]
[illegible]
[illegible] الرغوة [illegible]
[illegible] الرغاية [illegible]
[illegible] الرغى [illegible]
[illegible] الرغاوة [illegible] الارتغاء [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] الرغو [illegible]
[illegible] الارغاء [illegible]
[illegible]
[illegible] التراغي [illegible]

اذا رغا واصوهنا وفي الحديث وانه تراغوا عليه فقتلوه الراغية غينك كسريله ويانك تخفيفيله ناقه‌يه ديرلر نته كم ثاغيه قويونه ديرلر قولهم
ثاغية ولا راغية اذا لم يكن له شاة ولا ناقة الرفو رانك فتحى وفانك سكونيله يرتيغى [illegible] اصلاح ايتمكه تعبير اولنور تقول رفوت الثوب ارفوه رفوا
بالهمز ولا بالهمز ودخى بركمسنه‌نك خوفنى تسكين ايتمكه دخى ديرلر تقول رفوت الرجل اذا اسكنته عند الغضب المرافاة ميمك ضميله اتفاق معناسنه‌در
الرفاء رانك كسرى والفك مديله بركسنه ايله استراحت واختلاط ايتمك منه قولهم للمتزوج بالرفاء والبنين الترفية على وزن التزكية متزوج
اولان كمسنه‌يه بالرفاء والبنين ديمك تقول رفيته ترفية اذا قلت له بالرفاء والبنين ابن السكيت ايتدى بونك معناسى بالسكون والطمأنينة
ديمكدر الرقي رانك فتحى وقافك سكونيله چقمق صعود معناسنه الرقي رانك ضمى وقافك كسرى ويانك تشديديله بمعناه تقول رقيت رقيا ورقيا اذا صعدت
الارتقاء همزه‌نك وتانك كسرى والفك مديله بمعناه كذلك وعربلرك ارق على ظلعك ديدكلرى كلام معناسى نفسك تحمل ايتدوكى يره چيق تحملدن
زياده اولان يره اقدام ايتمه ديمكدر الرقية رانك فتحى وقافك سكونيله افسون الرقى رانك ضمى وقافك فتحى والفك قصريله جمعيدر افسونلر معناسنه‌در
المرقاة ميمك فتحى ورانك سكونيله نردبان شولكمسنه‌كه انى آلته تشبيه ايلدى ميمى مكسور ايتدى وشولكمسنه‌كه موضع عمل اعتبار ايتدى ميمى مفتوح قلدى
وبو يعقوب روايتيدر الترقية على وزن التزكية كلامى تكلم ايدركن رفع صوت ايتمك تقول رقى عليه الكلام ترقية اذا رفع الترقى تفعل وزننده
كسريله ومديله درجه درجه چيقمق تقول ترقى في العلم اذا رقى فيه درجة درجة الرقوة رانك فتحى وقافك سكونيله بر قطعه قوم كه دكزده اوله
الاسترقاء همزه‌نك وتانك كسريله افسون طلب ايتمك تقول استرقيت فرقاني رقية الراقي قافك كسريله ومديله افسون طلب ايدجى كمسنه تقول رقيته
من راقي رقية رانك وقافك فتحى ويانك تنوينيله بر عورتك اسميدر الرقيات وزن مزبورده جمعيدر وعبد الله بن قيس الرقيات بر جماعتك
اسميدر ومزبوره رقياته اضافته اتفاق رقيه نام برقاچ عورته الدوغندن ناشى دردر واصح روايت دروغى بر ايتدى حده لرينك اسمى بر
اولدوغندن ناشى وبعضلر ايتدى رقيه نام برقاچ عورته تعلق ايدوب اشعارنده انلرى ذكر ايتدوكندن ناشى انلره اضافت اولنمشدر
الراقي رانك ضمى وقافك فتحى ويانك تشديديله بر موضعك اسميدر الركية رانك فتحى ويانك تشديديله قويى بئر معناسنه الركى رانك فتحى ويانك تشديديله
جمعيدر الركايا رانك فتحى والفك قصريله كذلك جمعيدر قيولر معناسنه الركوة رانك فتحى وكافك سكونيله شول صوقابى دركه اكثريا آخشابدن ديكرلر الركاة
رانك كسرى والفك قصريله ومديله جمعيدر الركوات كذلك فتحاتيله جمعيدر وفي المثل صارت القوس ركوة وبو بر مثلدركه دولت دونوب احوال منقلب
خصوصنده ضرب اولنور وركاكوك بر موضعك اسميدر الركو ميمك فتحى وواوك تشديديله بيوك حوض وكوچك حوضه دخى اطلاق اولنور حوض
معناسنه الاركاء همزه‌نك كسرى والفك مديله ضعيفلمك تقول اركيت اليه اذا لجأت وابو عمرو ايتدى اركاه تاخيره دخى ديرلر نيتا ادكيت الى كذا اى اخرته
وارركاء عسكر حاضر لنمغه دخى ديرلر تقول اركيت لبنى فلان جندا اذا هيأته واركاء بركسنه‌يه افترا ايدوب كناه ونوكلمكه دخى ديرلر قرادن
اوزره تقول اركيت الذنب اذا حمله الركو رانك ضمى وكافك سكونيله ووانك توكى مضاف قلمق تقول ركوة الحمل على البعير اذا ضاعفته وبو بر
اسناد مالم يكن ايتمكه دخى ديرلر تقول ركوة على فلان الذنب اذا وركته وتوديك افترا ايتمكه ديرلر وركو فاق فلان كوزه اقامت ايتمكه دخى ديرلر
تقول ركو الشيء اذا كوه اذا اشده ربه واصلحه الاتكاء همزه‌نك وتانك كسريله بر نسنه‌يه اعتماد ايتمك تقول ماله شيء تركي الا عليك الرمي رانك فتحى وميمك
سكونيله آتمق تقول رميت الشيء من يدى اذا القيته الرماية رانك كسريله كذلك اتمق تقول رميت السهم رميا ورماية ورميت عن القوس ورميت عليها دوبلر
ورميت بها ديمزلر ودخى برم اودرنه ها انكه دخى ديرلر نيتا ادخى انه لك اى نصرك وصنع لك ودخى زياده قلمق معناسنه‌در كجلود تقول ربت
على الخمسين اذا ودت يعنى اللى ياشندن تجاوز ايتدك مثلا الارماء همزه‌نك وتانك كسرى والفك مديله بر نسنه آتمق تقول ارميت الشيء فارتمى
وارتما اتشماغه دخى ديرلر الترامى تانك فتحى وميمك كسرى ومديله كذلك آتشماق تقول ارتمينا وترامينا وخرجت ارتمى دسكتيهم اوقانه
برادر لو وخرجت اترمى ديمك شان الذى مرادلدر على ملكى وترامى بادها اورماغه دخى ديرلر نيتا الترامى الجرح الرماء رانك كسرى والفك
مديله كذلك آتشماق المرماة ميمك كسريله بعينه نشنه راميه مرماة ورماء الرمى رانك كسرى وميمك كسرى ويانك كسرى والفك قصريله اتمان
تقول كانت بينهم رميا ثم صاروا الى حجزى وزن مزبورده ده مشدد ديرلر يعنى اول اتشمه‌لر بعده منع اولنمشلر الترمى تفعيل وميمك كسريله نكته بيله
نشانه‌دن اتمكه طلب ايتمك تقول خرجت اترمى اذا خرجت ترمي في الاغراض وفي الاصول الارماء همزه‌نك كسرى والفك مديله زياده قلمق تقول
ارميت على الخمسين اذا زدت يعنى اللى ياشندن تجاوز ايتدك وارماء اشغه دوشورمكه دخى ديرلر نيتا طعنه فارماه عن فرسه اذا القاه عن ظهر
كما نيتا ادراه وارماء الوا طاشى برقمغه دخى ديرلر نيتا ارميت الحجر من يدى اذا القيت وارماء امتعه دخى ديرلر نيتا سايه فاداما عليه يعنى اوكلشو
انكا بر نسنه اتمش وارماء بابه وبر يمكه دخى ديرلر تقول ارى فلان اذا ادبى ترميس تانك فتحى وميمك كسرى ومديله سرد موثث مخاطبه وجمع موثث مخاطبه

المراة انت ترميين وانتن على سواء يعنى لفظ واحده برابر اولوردر الرماء رانك فتحى والفك مديله رماء وزنى اوزره ربا قالميغه عربى
لا تبيعوا الذهب بالفضة الا يدا بيد هاوها انى اخاف عليكم الرماء كسائى ايتدى بونك سماعى مصدرده در الرمية رانك فتحى ويانك تشديديله
شول صيده ديركه اكا دمى اولنمش اوله يقال بئس الرمية الارنب اى بئس الشيء مما يرمي الارنب ورمية ده اولان تاء واسميه ناقله اولوغندن
ناشى وبو اصلنده مرمية اولوب بعده فعيل وزننه عدول اولنمشدر كه لاولدر المرماء ميمك كسرى ورانك سكونيله شول اوق تمرينه دكر مودر اولا
ليس بو سرو كه دمعه ده جوهرينك بوكلامنده تسامح وارددر بودر كه سرو تمرين اوقنه معناسنه اوله ما كا كه فصيلين ده سرده
سهم قصيرك تعبير ايتمشدر فقط المرماة ميمك كسرى ورانك سكونيله جبال طرناغى ظلف معناسنه نته كم حديث شريفده واقع وتعلوه
لو ان احدهم دعى الى مرماتين لاجابه وهو لا يجيب الصلوة وابو عبيد ايتدى مرماة ايكى ظلفك اده سيدر ومزبورده‌كى ما مرماة اسبيحوهقيدر
ذكر اولنان ايله تفسير ايتدلر لكن بونك وجهى ظاهر اولمز ديدى وحديث شريفك ظاهرى اعرابه صلواته توجه ايتمزلرجنس انانك ظلفنه بيننده
توجه ورغبت ايدكسز ديمكدر وبو توجيه ممكن اولور الرمى رانك فتحى ويانك تشديديله شول بلوتدركه قطرهلرى عظيم اوله ورنعى شديد اولوب
بازو كوزبلو نلر بودن اوله سي معناسنه الارمية همزه‌نك فتحى وميمك كسرى ويانك تخفيفيله جمعيدر ذكر اولنان بلوتلر معناسنه جمعى اولان
اسقيه كى اولور ووزنا ومعنا الرنو ضميله وواوك تشديديله برنسنه‌يه نظر دايم قلمقه ديرلر تقول رنوت اليه رنوا اذا ادام النظر يقال ظل رانيا
الارناء همزه‌نك كسرى والفك مديله بركمسنه‌يى برنسنه‌يه دايم باقمقده ديرلر اونك حسن حالاتى حملنى على الرنو الرنوناة رانك ونونك فتحى وواوك
سكونيله ساكن اولان نسنه‌يه ديرلر كاس رنوناة اى دائمة ساكنة ووزنا افعلعله وبعضلر ايتدى رنوناة ابن احمر كلامنده غيرى برده اشيد ايشدلمدى
الرنو رانك فتحى ونونك ضمى وواوك تشديديله برنسنه‌يه باقوب طودوق كمسنه‌يه ديرلر فلانة اذا كان يديم النظر اليها الرناء رانك فتحى و نونك
تشديدى والفك مديله نشاط ايدنسنه‌يه نظر اولونه اولان كمسنه‌يه ديرلر رجل رناء اذا كان يديم النظر الى النساء الرناء رانك ضمى ونونك
تخفيفى والفك مديله جاعز بو حق معناسنه الرناء رانك فتحى والفك قصريله شول نسنه‌دركه اكا دايما نظر اولنه ابن ترنا تانك ضمى وركنك سكونى
والفك قصريله بر لفظدر كه لئيم دن كنايت اولنور بس يحل تعبيره ديا ابن ترنا ديرلر الارونية همزه‌نك ضمى ورانك سكونى ويانك تشديديله
بيان كچى سنك دشيسى وكاه اولور بونوكه نساء دن بعضى تسميه اولنور وبو اصلنده افعوله وزنى اوزره ايدى واوى ثانى يايه قلب اولنوب ادغام
اولنمشدر واوى مكسور قلندى صيانة للياء الاداوى همزه‌نك فتحى وواوك كسرى ويانك تشديديله افاعيل وزنى اوزره جمعيدر تقول ثلاث
اراوى الاروى همزه‌نك فتحى والفك قصريله جمع كثرت مقدر على خلاف القياس وهو اسم جمع كذا في القاموس واروى كذلك بر عورتك اسميدر الرباه
رانك فتحى ويانك تشديديله صوبه قانمق عطشانك مقابليدر الريا رانك فتحى ويانك تشديديله وياء الفك قصريله مؤنثى يا بونده واوده قلب اولنوب
روى ديولرديرايا بيلى واوه اسم اولوب موضع لامده واقع اولدقده قلب ايدرلر صفت اولدقده قلب ايتمزلر كعولك ثوب هذا الثوب فانهما
من شربت وتقول فانهما التقية وريان بر طاعمه دخى اسميدر عامر ولا يتعدون الروية رانك فتحى ويانك تشديديله حاجة تقول لنا
فبلك روية اى حاجة وروية برنسنه‌بى تفكره ديرلر وبو كلام غيرمهموز واقع اولمشدر وروية بن دن و ديقه شبيه اولنمش دنه دن باخ
قلنه ديرلر الرواية رانك كسريله والفك مديله شول ايدر كه انوكله دوه اوزنه متاع نقلنور الاروية همزه‌نك فتحى وواوك كسريله جمعيدر الروى رانك
فتحى ويانك تشديديله برنسنه‌يى بغلامق تقول رويت على الرجل اذا شددته على البعير لئلا يسقط من النوم وبركسنه اهل وعيالنه صو كتوره مك
دخى ديرلر تقول رويت على اهلى اذا اتيتهم بالماء ووروى صويه قانمغه دخى ديرلر وروى برقوم ايچون صو ديمكه دخى ديرلر تقول رويت من الماء من الربيع اروى ريا
القوم ادوبهم وريا اذا استقيت لهم الماء الرى والفك ويانك تشديديله كذلك صويه قانمغه تقول رويت من الماء من الرابع اروى ريا
ورياء مثل رضى رضى ورواء شول قيلو صوده دخى ديركه كونلرجه قانه الارتواء همزه‌نك وتانك كسريله كذلك صويه قانمغه وارتوى البكرة اتخدا
قائم اولمغه دخى ديرلر نيتا ادتوى الحبل اذا اغلظت قواه وارتواء عصانك مفاصلى قوى اولمغه دخى ديرلر نيتا ادتوت مفاصل الرجل
اذا اعتدلت وغلظت الترى تفعل وزننده وواوك كسرى وتشديديله كذلك قانمغه الرواية رانك فتحى وياءنك تشديديله صواجهه ايدر
ابن ترتوى الماء وروية صوى جوقه اولان بكاره دخى ديرلر نيتا لعين روية اذا كانت كثيرة الماء الروايا رانك كسريله حديث نقل ايتمكه وجوده
شعر نقل ايتمك تقول رويت الحديث والشعر رواية من باب الثاني ولكن ادروا العصبية ديوسن بيلكه انشدها يونس تكرار كه اظهار نقلته
اولمز ابو عبيد ديدكه مراد ابو عبيده كه بوكره اوده روايتنده اولوردر الراوى واوك كسريله ومديله حديث نقل ايدجى كمسنه وصويه قانجى معناسنده در كذا
الرواة رانك ضمى وواوك تخفيفيله جمعيدر الترويه على وزن التزكيه بركسنه‌يه روايت حمل ايتمك يعنى بر كلامى نقل ايتدرمك تقول روية الشعر ترويه

اذا حملته على دوابه يوم التروية على وزن الترويه عرفه كونندن مقدم اولان كونك اسميدر ويوم ترويه ديدكلرى صو ايراق ومليغين اولكرنه
طوادى ديرلر صو قاندردقلرى ايچون وترويه بر نسنه ده فكر اتمكه دخى ديرلر تقول روّيت فى الامر اذا نظرت فيه وفكرت بهمز ولا تهمز الراية
على وزن الحالة سنجاق علم معناسنه الراوية واوك كسريله شول دوه ياخود قاطر ياخود شول حماره دركه انوكله قيودن صو چكرلر وعامه سى چكرى
تولوم وكاشبيه اولانه اطلاق ايدرلر بو جايزدر استعاره وجهى ذكر اولنان مذهبه ورويت الشعر شعر روايه قلدم دخى ديرلر تقول رجل رواية
للشعر والهاء للمبالغة الرواء راءنك كسرى والفك مديله صوبه قانجيده يقال قوم رواء من الماء الرواء راءنك فتحى وواوك تخفيفى والفك مديله اتلو
صو يا عذب معناسنه بعضلر ايتدى دا شول صودركه انى صولنمغه كلنلر ايچون قانمغه قابل اوله وقچن راءنك اسنه مكيوه قلسك الفى قصر ايدرسه
يا صو ير تنغه يا ذريل وماء روى ديرسن الروا راءنك ضمى والفك مديله نظر اولنان يرتقول رجل له رواء اى جمال الروى راءنك فتحى وياءنك تشديديله
قافيه حرفى يقال قصيدتان على روى واحد وروى شول بلوده دخى ديرلركه قطره لرى عظيم ووقوعى شديد اوله ...
قانوزيجى معناسنه ده كلور تقول شربت شربا رويا الرهو راءنك فتحى وهانك سكونيله بركسنه اياقلرينى اچوب يوريمك اصمعى روايت ايتدى
رها بين رجليه يرهو رهوا اذا فتح ومنه قوله تعالى واترك البحر رهوا ورهو سهولت ايله يوريمكه دخى ديرلر يقال جاءت الخيل رهوا قال ابن الاعرابى
رها يرهو فى السير اذا رفق ورهو مكان مرتفعه دخى ديرلر ورهو شول چقور يره دخى ديرلركه انده صو جمع اوله بو اضداددن اولور الرهو
كذلك راءنك فتحى وهانك سكونيله مكان مرتفعه ديرلر ورهو شول چقور يره ديرلركه غلنك سيلى صوبى يا غيرى انده جمع اولور وجوبه معناسنه جيله
وفى الحديث انه قضى ان لا شفعة فى فناء ولا فى طريق ولا منقبة ولا ركح ولا رهو وفنا اوكه ومنقبه طاربول وركح
حاشيه ايله ساحه ديرلر ورهو دريا ساكن اولمغه دخى ديرلر يقال رها البحر اذا سكن ورهو بر جنس قوشه دخى ديرلركه وبعضلر
رهو طورنه يه ديكله معروف اولان قوشدر ديرلركه كى معناسنه ورهوه بر عقبه نك اسميدر ورهو سهولت وسكون اوزره اولنه ديرلر
يقال افعل ذلك رهوا اى ساكنا على هينتك الراهى هانك كسرى ومنقوصدر دايم اولان طعام ووسعت اوزره اولان معاشه دخى ديرلر يقال
عيش راه اى ساكن دافى وجنس راه كى خلايده وه ياوج كوننده صودر ميوه بركوتدر مكه ديرلر الرهاء هانك كسرى والفك مديله دعا
وشرابى على الوليم ويرمكه ديرلر تقول ارهيت لهم الطعام والشراب اذا ادمته لهم يعقوب روايت ايتدى بو ارهاء كى اولور دوام
ومعنى يقال طعام راهن وراه اى دايم وارها شفقتا تمكه دخى ديرلر تقول ارهت على نفسك اى ارفق بها الرها راءنك فتحى والفك مديله
اولان يرارض واسعة معناسنه رهاء راءنك ضمى والفك مديله مدوح قبيله سندن برجماعتك اسميدر الرهاوى راءنك ضمى وياءنك تشديديله
اولنان جماعته منسوب اولنان كمسنه

فصل الزاء

الزبى زانك فتحى وبانك سكونيله بر نسنه يى كوتورمك تقول زبيت الشئ ازبيه
زبيا نوال تبي تما اذا حملته الزبية زانك ضمى وبانك سكونيله شول تپه يه دركه انكا صو چيقمز الزبى زانك ضمى والفك قصريله جمعى وفى المثل
قد بلغ السيل الزبى وزبيه شول چقوره دخى ديرلركه ارسلان صيد اتمك ايچون قزرلر ونر بوده زبيه ديوكلونك سببى اكثر يا يوكسك يرده
قازدقلرينه بناء در التزبى تفعلدن وبانك كسريله قزرلر زبيه قازمغه يعنى طوزاغى اصلامق تقول تزبية زبية الازبى همزه نك ضمى
وزانك سكونى وبانك تشديديله سرعت ونشاط ديرلر وبو فعل وزنى اوزره ده درتشديدى تقيل كوركدكين بايه تقليبا قلبنه كذا فى الاكثر النسخ
والاصح للتشديد ان يقال قلبت الواو ياء لسبقها بالسكون ثم ادغم على ما هو المشهور على ان آخر الكلمة ياء بقرينة قول لم جاسبي زبيت الشئ
منه لنما تائى فلا اسباع على الواو حتى يحتاج الى دفعه بالقلب وازبى سيردن بر نوعه دخى ديرلر وشرده امر عظيم دخى ديرلر الازابى همزه نك فتحى وبانك
تشديديله شوددن انواع مختلفه معناسنه وازابى شرور معناسنه دخى كلور ابوزيد روايت اتدى تقول لقيت منه الازابى وبونك جمعى واحدى
ازبى كلور على ما قر التزجية على وزن التربيه برنسنه يى دفعله دفع اتمك تقول زجيت الشئ تزجية اذا دفعته برفق ويقال كيف تزجى الايام اى
تدافعها المزجى ميمك ضمى وجيمك فتحى وتشديديله شول كمسنه دركه بر قومده صكرو اولان ضعيف ده ودخى مشابهه كم بابنه جميعه بردن دخى
التزجى تفعلدن وجيمك كسرى وتشديديله بر نسنه ايله اكتفا اتمك تقول تزجيت بكذا اذا اكتفيت به الازجاء همزه نك كسرى والفك مديله دوه يى
صوردمق تقول ازجيت الابل اذا سقتها ومنه قولهم الريح تزجى السحاب والبقر تزجى ولدها اى تسوقه المزجى ميمك ضمى وزانك سكونى والفك
قصريله از نسنه يه ديرلر قليل معناسنه الزجاة ميمك ضمى وزانك سكونيله جوخه قليله معناسنه الزجاء زانك كسرى والفك مديله خراجك جمع
اسانه اطلوع تقول زجى الخراج يزجو زجاء اذا تيسرت جبايته وزجا بر نسنه يه نفوذ اتمكه دخى ديرلر يقال فلان اذا نفذ الامر من فلان
ان الشنو نفاذ امنه يقال عطا قليل يزجو ضربه كبيرا لا يزجو يعنى محل نافذ اولان عطا قليل عزيز نافذ اولان عطاى كثيردن خيرلودر وكونك

الدى طاعه ... منقطع اولمغه دخى ديرلر يقال ضحك حتى زجا اى انقطع ضحكه الزدو زانك ضمى ودالك سكونيله اوغلان جوزى اوينامق يقال
زدا الصبى الجوز وبالجوز يزدو زدوا وزدا العب دى بر فى الحفرة ويقال ابعد المدى وازده يعنى ميسانى اوزات جوزى انوب صكره ات وزدو
سوده لغتدر كه وبو نسنه يه دال او تمغه ديرلر دوه حالتيرده اللوى اوزون دوغيجه المزادة ميمك فتحى وزانك سكونيله شول جغوره دركه
اوغلانجقلر اكا جوز اتا جوز اوينادقلرى چقوردر الزراية زانك كسريله بركمسنه يه عتاب اتمك تقول زريت عليه بالفتح زراية التزرى تفعلدن
وزانك كسرى وتشديديله كذلك عتاب اتمك تقول تزريت عليه اذا عتبت عليه الزارى زانك كسريله شول كمسنه دركه بر كمسنه نك خاصيتنى ذكر ايدوب
اشلد وكى ايشنه انكار ايليه الازداء همزه نك كسرى والفك مديله بر نسنه ده تكاسل اتمك تقول ازدريت به اذا قصرت به الازدراء همزه نك كسرى
كر يله حقير كورمك تقول ازدريته اذا حقرته الزفيان فتحتيله زياده سمك يقال دفنه الريح زفيانا اذا طردته وزفيان جابك ولاب
نافه يه دخى ديرلر يقال ناقة زفيان اى سريعة وقوس زفيان ياده تيز چقان يايه ديرلر يقال قوس زفيان اى سريعة الارسال للسهم وزفيان
برشاعرك دخى اسميدر ياخود لقبيدر الزفى زانك فتحى وفانك سكونيله دوه قوشى قنادين اچاق يقال زفى الظليم زفيا اذا نشر جناحه
وزفى سراب برنسنه يى قالدرمغه دخى ديرلر يقال لذى فى سراب الشئ يزفيه اذا رفعه مثل زهاه الزقو زانك فتحى وقانك سكونيله بيقوش اوتمك
الزقاء زانك ضمى والفك مديله كذلك بيقوش اوتمك ياخود بيقوش اوتمكه ديرلر الزقى
الزقاء زانك فتحى وقانك كذلك سكونيله مصدردر تقول زقا يزقو زقاء اذا صاح الزاقى قافك كسرى ومنقوصدر ادتق تسميه اطلاق صابح معناسنه الزقية زانك
ترته منه لبنا العاني ويزقى امنه لبنا الاول زقاء اذا صاح الزواقى زانك فتحى وقافك كسريله ومنقوصدر اوتوجى قوشلر منه قولهم هو انقل من الزواقى يعنى خروسلر
فتحى وقافك سكونيله واذ صبح معناسنه الزواقى زانك فتحى وقافك كسرى ومنقوصدر اوتوجى قوشلر منه قولهم هو انقل من الزواقى يعنى خروسلر
انقل در وبو مثلده بر نسنه يه ثقيل ددكه محلده وبونك وجهى بوددركه كيجه وقتنده حكايه لرده ماثلر استماع ايدركن خروسلر اوتسه
قرادلر طاغلور دلرمش اكا بنا خروسلرى تقيل عدايدرلرمش الزكوة زانك فتحى وكافك فتحى ومديله مالدن اخراج اولنان حصه
معينه كه معروفدر التزكية على وزن التربية مالك زكاتن ويرمك يقال زكى ماله تزكية اذا ادى عنه زكاته ومتزكيه بر كمسنه نك نفسنى مدح
اتمكه دخى ديرلر يقال زكى نفسه تزكية اذا مدحها وپاك اتمك معناسنه ده كلور منه قوله تعالى وتزكيهم بها قالوا انطرهم بها وتزكيه زكات المؤمن
ديرلر يقال تزكى اذا تصدق الزكى زانك فتحى والفك قصريله جفت شفع معناسنه يقال خسا وزكا الزكاء زانك فتحى والفك مديله نبات ارتوب بيومك
الزكاء زانك فتحى والفك نبات ارتوب بيومك يقال زكا ذكاء اى نما الازكاء همزه نك كسرى والفك مديله نبات ارتوب بيومك يقال ازكى الزرع وازكاه
الزكو زانك وكافك فتحى وواوك تشديديله زكى اولمق تقول زكا اوبرا خففنى دوايت دوامى ايتدى زكا الرجل يزكو زكوا دخى ديرلر ...
اوزره دوه لرده ... الزنا زانك كسرى والفك مديله وقصريله دخى جائزدر زنا طاب بوسيله فعل قبيح اتمك وقطر اهل حجاز لغتيدر وقال الزنا
ومنوا هل نجد لغتيدر ويقال ذى عرف الزنوى فتحتيله وياءنك تشديديله زياده منسوب اولنان كمسنه قطر بونكه تلغيز ... الزنوة
على وزن التربية بركمسنه يى زياده نسبت ايدوب يازانى دينك يقال زناه تزنية اذا قال له يا زانى الزناة زانك فتحى ونونك تشديديله ...
الزنية زانك كسرى ونونك سكونيله بر نوع زنا امك الزنيه زانك فتحى ونونك كذلك سكونيله ... ديمكدر الزنية زانك كسرى ونونك ...
دينيه ميمون حمدوزه ماده معناسنه الزنية زانك كسرى ونونك سكونيله ... المزاناة ميمك ضمى ومقابله ... ولد ... الزاوية
وعربلرك ... ذرنيه ديوكلرى ... حرام زاده ... ايتدى ... ومباغاة ... المزاناة ... ذناء اى تبانى ...
الزناء زانك كسرى والف ممدوده ايله يعنى معناسنه يقال للمرأة تزانى مزاناة وزناء اى تباغى ومباغاة عن ابى عمرو بعض ايتدى
الزاوية زانك كسرى والفك ... جمعى كوشه لر معناسنه الزوى زانك فتحى وواوك سكونيله جمع اولمق تقول انزوى الجلد
واوك كسريله بوجوه كوشه معناسنه الزوايا زانك فتحى والفك قصريله جمعى كوشه لر معناسنه الزوى زانك فتحى وواوك سكونيله جمع اولمق تقول انزوى الجلد
زويت الارض فارت مشارقها ومغاربها الانزواء همزه نك وزانك كسرى والفك مديله بريره ديو شرولوب جمع اولمق تقول انزوى الجلد
فى النار اذا اجتمعت وتقبضت الزى زانك كسرى وياءنك تشديديله لباس وهيئت معناسنه التزوية على وزن التربية بر كمسنه فاش جمعا
تقول زوى الرجل ما بين عينيه الزى زانك فتحى وياءنك تشديديله بركمسنه واوشنده ماله قاصى ... تقول زوى ذا ... وزنده زيادتمن
الباب الثانى الزواء زانك فتحى وواوك تشديديله عراقده بر طاغك ديرلر وقيده يعنى ... يقال فيض علينا ونوعه وزم وذى وحم ...
حاتم مهرلر ايله ... بو معناسنه ... المنية ... امى ... ديولر الزوذية زانك ... ذاى اوكله ضمى وواوك فتحى وياءنك تشديديله شول
بوك جو ... ديولركه ... الزواذية زانك ضمى وياءنك كوكه تشديديله ... الاباليه كتابت اوليه ... جمعى
قربوده ... الزاى الفك مديله وقصريله حروف هجادن برى ... حرف ... تالث ... بودر
الزاى حرف ... لا يكتب الا بالياء ديو ذكر ... شيخنك ... صاحب قاموس ... بابه ... ايتدى

جوهری یه اعتراض ایتمشدر زیرا جوهری نک ولا یلتفظ به میموب ولا یکتب دیو کندن تبادر ایدن بودرکه لازم اولان مجرد کتابت اولیکرک
تلفظ اولنسون دیکرک اولنمویه **ذی** زانک فتحی و یانک کسری و تشدیدیله ارجاز دن دیله قراءة قل منناسنه تقول هی ذی فیها قال زید بن ثابت
فی قوله تعالی کیف ننشزها هی ذی فیها ای اقراها بالزی **الزوذاة** زانک فتحی و واوک سکونیله اذ قدمی طوغرلده و بسرعتله کتمکه دینلنور
یقال ذوذی الرجل یزوذی ذوذاة اذا انقطره واسرع مع تقارب الخطو و بو عبیده روایتیدر و مزبور وابنه ذوذاة سویکه دخی دیرلر
تقول ذوذیت به اذا طردته **الزهو** زانک فتحی و هانک سکونیله شول خرمایه دیرکه رنکلنمش یعنی یقال ازهی النخل اذا ظهرت الحمرة والصفرة
فی النخل وقد ظهر فیه **الزهو** زانک ضمی و هانک سکونیله ذکر اولنان معنایه در اهل حجاز لغتیدر اوزده یقال النخل ذهوا و ذهو برنسنه یه خفیف
عد ایتمکه دخی دیرلر یقال ذهاه اذا استخفه و تهاون به و ذهو دوه صولنه قدر ذکر بکیجه یا دخی زیاده یوریمکه دخی دیرلر ابو عبید کلدیغی
اوزده یقال ذهت الابل ذهوا اذا صارة بعد الورد لیلة او اکثر و ذهو تما دخی دیرلر تیخ ولا یسمعه و ذهو کذب و باطل دخی دیرلر و ذهو
یل اغاجی تحریک ایتمکه دخی دیرلر یقال ذهت الریح الشجر تزهاه اذا هزته و ذهو یل اسمکه دخی دیرلر علی یا بیچی **الازها** همزه نک کسری و الفک مدیله بمعناه
لغة فیه علی روایة ابی زید و لم یعرفها الاصمعی و ذهو برنسنه نک نفیسی خوب اولمغه دخی دیرلر غلا حسن معناسنه یقال ذهی الشیء یعنک علی البنا
المجهول اذا تعجب من حسنه و ذهو قیونک ممه سی صارقمغه دخی دیرلر طوغوری قریب اولدقده تقول ذهت الشاة تزهو ازهوا اذا اشرقت
و دناولادها و ذهو کبره دخی دیرلر **المزهو** میمک فتحی و هانک ضمی و واوک تشدیدیله متکبر معناسنه یقال ذهی الرجل علی البناء المفعول فهو مزهو
ای تکبر و طایفه عرب بعض کلمه لر صیغه مفعول اوزده استعمال ایدرلر هر نه کلو فاعل معناسنه اولور سه دخی مثل قولهم ذهی الرجل وعنی
بالامر ونتجت الشاة والناقة واشباها
لامک کسری و تانک ضمی و حانک فتح اوزده بنیله ارجاز دن در بنادره لیدن ننس تکبر ادلتسنه
و هر مجهول اولنیه ارجاز بویله اولور و تحصیل فعل طلب اولنان کمنه مخاطب کلو غیرده اولور و غندن او توشنم ارغایب کلز الا لامه کقولهم لتعنیهم
زید و بونوع بر لغت واردر که ابن درید روایت ایتمشدر که اول ذهایزهو دن تکبر معناسنه ومنه قولهم ما ازهاه ولیس من زهی علی البناء
للمجهول لان مالم یسم فاعله لا تعجب منه و جوهری ایدر بن سیبویه بر اعرابیه یو ذهی الرجل کلامنک معناسی سؤال اولندقده ایتدی اعجب بنفسه دیمکدر
دیرکنسه افتخار ذهاد دیرلرمی دیو سؤال اولندقده ایتدی اما نحن فتکلم به و اصمعی ایتدی ذها الشراب الشی یزهاه دیو لر تحیلن اندن صحراده بر
نسنه نک تشخصنی ترفیع کوسترسه و بو بابده ثالثدن در فقط الزهو ضمیله و واوک تشدیدیله یل اسمکه تقول ذهت الریح ذهوا و ذهوا
اذا هبت **الازدها** همزه نک و واوک کسریله بر نسنه یی خفیف کورمکه یقال ازدهاه اذا استخفه و تهاون به **الزاهیه** هانک کسریله شول دوه دکه
حمیفی اوتلیه و حیض بر جیل و تدوسنی بر ده بزه **الزهاء** زانک ضمی و الفک مدیله مقدار معناسنه منه قولهم ذهاء مائة ای مقدار مائة
فصل السین **الساو** سینک فتحی و همزه نک سکونیله نیت ایتمکه و ابو عبیده ایتدی ساو وطنه دیرلر و خلیل ایتدی ساو برنسنه یه همت زیاده
اولوب انجذاب بشوق قوی اولمغه دیرلر تقول انک لذو ساو بعید ای لبعید الهم و ساو دیرلر بر مرکب نک ... معناسنه که ساء کلمه سینک قلبیدر دیرلر
ساو تعبیری مؤنثه **السبی** سینک و بانک سکونیله اسیر ایتمکه **السباء** سینک کسریله بمعناه تقول سبیتا لعدو سبیا و سباء اذا اسرته و سبیه نسا
طاینفه سی رجالی کوکلن اولمغه دخی دیرلر یقال المراة تسبی قلب الرجل و سبا خمری بر شهردن بر شهره کتمکه دخی دیرلر تقول سبیت الخمر سباء
لا اغتر اذا حملتها من بلد الی بلد و نجی خمری ایچکیچه صانون السه لرسباء دیرلر همزه ایله و سبی بر کمسنه یی ولا یتنوه دن در فکلمه دخی دیرلر
تقول سبا الله فلانا ای عزبه وابعده کما تقول لعنه الله **ایدی سبا** همزه نک فتحی و یانک سکونی و دالک کسری و شینک و سینک فتحیله بو لفظ
ده کلمتیندن مرکب در سعید کرنیجه متفرقین معناسنه در لکن بو مسعر عرفده زمان حال واقع اولدقده غیر تنوین او تو دیرکرک مضاف
اولسون کرک اولمسون و حال اولن حوده تکره و لمفین علیه صالح اولمغه حجت شرطیله منع صرف بولونور **ایادی سبا** همزه نک فتحی و دالک کسری
و متولیه کذلک کلمتیندن مرکبدر و مزبور کبی در بکیده و معناده و سبا یمن دن بر قبیله نک اسمیدر و ایدی انفس معناسنه در تقولهم ذهبوا
متفرقین کتفرق ایدی سبا **السابیا** یانک کسری والفک متولیه شول دوه در که ولد طوغوردکن ولد ایلا حیجاد و سابیا طو دک دولندی
دیرلر نتاج معناسنه لیس بحق قیونک نتاج جوداولمغا السابیا دیرلر **السوابی** سینک فتحی و یانک کسری و مدیله جمعی **الاسابی** همزه نک فتحی و یانک کسری
و مدیله اقتی قانلر یقال الاسابی الدماء الطرق بها **الاسابوة** همزه نک کسری و بانک و همزه ثانیه نک تخفیفیله مفرد در ابو عبید روایتی اوزده **الستاو** سینک فتحی
و تاء مثناة نک حکره الفک متولیه بر کازه بشکه کم ادیکه مقابلی و روبوسی معناسنه لغت در بو زیدوه روایتی اولندقده اوزده مزبورلری
ستاة الثوب و سداة الثوب بو معناده در **الاستاء** همزه نک کسری والفک متولیه بر کادیش جوزمکه تقول استیت الثوب مثل اسدیته **الاستیا** همزه نک کسری

سای
سبا
ستا

و تانک کسری و مدیله ناقه زیاده ارککلر طلب ایتمکدن بسست اندام اولمغه یقال استیت الناقة استیتاء اذا استرخت من الضبعة
ضادمعجمه و یاء مؤحده ایله و عینی مهمله ایله ناقه زیاده فحل طلب ایتمکه دیرلر **السجیه** سینک فتحی و یانک تشدیدیله خوی و طبیعت **سجو** جیمک ضمیله و واوک
تشدیدیله برنسنه ساکن اولوب دایم اولمغه سجا یسجو سجوا اذا سکن و دام قال الله تعالی واللیل اذا سجی ای دام و سکن و منه البحر الساجی و طرف ساج
ای عین ساکنة **التسجیه** تسویه وزنینه التربیة برنسنه نک اوزرینه برنسنه اورتمکه تقول سجیت المیت اذا مددت علیه ثوبا **السحا** سینک فتحی و حانک مدیله
صکره لکنک قصر یله بر اسم دیکله معروف اولان قوش شب پره معناسنه **السحاة** وزن مزبور اوزده واحدی در و سحاة هر نسنه نک قبوغنده
بر لرقشر معناسنه سحا جمعیدر و سحاة او اوسنده ده دیولیه حذف واو معناسنه **السحا** سینک کسری و الفک مدیله کتابک اوزدنده اولان
بتو نامه معناسنه **السحاة** وزن مزبور اوزده واحدی و بو مقامده صاحب صحاح بر نامه ایله تفسیر ایتمشدر مناسب کلدد و سحایه دیکیلو
او ندن دخی دیرلر یقال مانی السماء سحاء من السحاب **الاسحیه** همزه نک فتحی و حانک کسریله جمعی کتاب با غنی معناسنه مثلا **السحو** سینک فتحی و حانک
سکونیله کتابی کاغذی قادیمو **السحی** سینک فتحی و حانک سکونیله بمعناه تقول سحوت القرطاس و سحیته اذا قشرته و سحی بر بودنده چپا ایله چلی
صیرمانه دخی دیرلر سحوت الطین عن وجه الارض و سحیه اذا جرفته و جرف جبله و دا مهمله ایله صایقجه حکه دیرلر و یقال اذا سحاس
الباب لثالث و سحیی من الباب الاول و سحی من الباب الثانی ففیه ثلث لغات و سحی کتبه بعلبه دخی دیرلر تقول سحیت الکتاب و سحیته
اذا شددته بالسحاء و سحا الان مرو دابتدی **الاسحا** همزه نک کسری والفک مدیله بر کمسنه نک یا نده کتابه بایعتک حوب اولمغه یقال اسحی لها جل
اذا کثرة عنده الاسحیه **الاسحان** همزه نک و حانک ضمیله شول کمسنه در که کثیرا الاکل او لا **الساحیه** حانک کسریله شول تعیمره دکه و توغ شوید
اوطاغلد برو ذی صوبه **المسحات** میمک کسری و سینک سکونیله شول الندرکه او کلله بالجی چکرلر بحر من اسونبندن ده بایت بو قدر واد که مسحا
دیمویرده اولان چاپه یه دیرلر **الملوحی** حانک کسری و متولیه شول کلمرد رکه سحا و بو کلمر که او ته او تلر بنادی ضبحاح اذادعی الشجاء
السخاوة سینک فتحی و خانک و خانک بمعناه جومرد لک **السخاء** سینک فتحی و الفک مدیله بمعناها تقول سخا یسخو من الباب الاول و سخا یسخا
من الباب الرابع سخاء و تقول سخا الرجل یسخی سخاوة من الباب الخامس اذا صار سخیا و نفس برنسنه دن نشطه او لوب ترک ایتمکه دخی
دیرلر تقول سخیت نفسی عن الشیء اذا ترکته **السخی** سینک فتحی و خانک سکونیله کوکل او البو اتشک کوزن اظهار ایتمکه یقال سخم النار
ای جلتها سخو امن الباب الاول و ذلک اذا اوقد فاجتمع الجمر و الرماد فرجته و بو نوع برلغت دخی وار دلابو عمرو روایتیدر اوزده کرای
سخی سخیا مثل لبث البیت لبثا و انتشر ایتمکه دخی دیرلر تقول سخ نارکا ای اجعل لها مکانا توقد علیه **السخا** سینک فتحی و الفک
قصریله بر مرض ذکر دوه یا خود دوه یا و دکسنه اعرنوب کو تو رمدن حال اولوب دوه نی بیله اموزی اویشنور بیدا اولمغله **السخا**
سینک فتحی و الفک قصریله دوه ذکرا ولنان مرضه مبتلا اولمغه یقال سخی البعیر یسخی من الباب الرابع **السخی** سینک فتحی و خانک کسری و تشدیدیله کوجلمی ایکی
دوه دکه ذکر اولنان مرضه مبتلا اولا یقال سخی فهو سخ مثل عمی فهو عم اذا فتح البطن **السخی** تخفیف و خانک کسری و مفتوح بطن ملایم او لا سخاوه منسوب اولور یقال
فلان لیسخی علی اصحابه ای تیکلف السخا **السخاوه** سینک فتحی و بانک تشدیدیله شول یوده در که طبراغی ملایم اوله یقال المکان یسخاوه **السخاء** سینک
ارض سخاویه اذا کانت لینة التراب **السخاو** سینک فتحی و بانک تشدیدیله شول مکان ذر یولرکه ملایم اوله **السخاوی** سینک فتحی و واوک کسریله و شدیله
فتح و خانک سکونی و الفک متولیه دوز و واسع اولان بر **السخاوی** سینک فتحی و الفک قصریله جمعی **السخاوی** سینک فتحی و واوک کسری
کذلک جمعی صحاری و صحاری کبی صحرانک جمعی **السدو** فتح سین و سکون دال ایله برنسنه یه یال اوزاتمه تقول سدو الناقة فدروا اذا
شرع واتسع خطوها بلغی بوده کن ادمی واسع اتسه یقال ما احسن سدو رجلیها و اتو بهاو اتونا قه نک بوده کن الغرض کبره دو تدر بکدر
الی یرودن قالدوروب فتح و سدو و قصد معناسنه ده کلور یقال السیر و سدو کذا ای بنجو نحو و سدو بر کسه بیره نک ایشلرکرد کتمکه دخی
دخی دیرلر **السدی** سینک فتحی و دالک کسری و متولیه شول نا قه لردکه ادیکر یوده کن و بلیغ اولا بتعال نوق سداو **السدیة** سینک
فتح و دالک کسری و یانک فتحی و تخفیفیله شول خرما قورغیدر که تراوله و سونبر ذیاده اولان بر دخی دیرلر **السداة** فتح سین ایله بمنا
یقال بسرة سدیة و سداة **السدی** سینک فتحی و الفک قصریله شول نمودکه کیجه و قتنده نبات اوزده واقع اولور که بو حیاة ذرع دور دیرلر
و سدی یرکیمی زیاده اولمغه دخی دیرلر یقال سدیت الارض اذا کثر نداها من السماء کان او من الارض و سدی برکا دبتنه دخی دیرلر
بحینک مقابلی دو و سدی خرما صالقمی قسترحاولمغه دخی دیرلر یقال سدی البسر اذا استرخت تفاریقه و تفاریق بلولکلرو بیکو
السدیان تخفیفیله تثنیه سی **الاسدیة** همزه نک فتحی و الفک کسریله جمعی و اشبه معناسنه **الاسداء** همزه نک کسری و الفک متولیه بر کادیش چوزمکه

سجا
سحا
سخا
سدی

سرو

تقول اسريت الثوب واسيته والسراء اغاجنك قودوغى تا اولوب سترجى اولمغه دخى ديرلر والسراء بوقنده طلب ايدركن بولنورخى
ديرلر نقول اراغا سدينه فانه اذا اصبته وان لم تصبه قلت اتممه واسراء اهاله دخى ديرلر تقول اسرتها الابل اذا اهملتها السرى سينك ضمى وكنه
قصريله اهمال اولنان نسنه يقال ابل سرى اى مهملة وبعضلر فتح سينه دخى جايز كورد شد ره والتسرى تفعيلدر واكمك كسرى وتثنيه بولارزنده
جيماده يقال سرا اذا علاه السارى والكمك كسرى ومدبله التحى اولان نسنه سادس معناسنه سادسك سينى يايه قلب ايتمكله سارى اولمشدر كم
سنه كلم سنه مرو واتمشد السرو سينك فتحى وراتك سكونيله معروف اغاجدر السروة سينك فتحى وراءنك سكونيله واحدسى برسرو معناسنه وسرو
طايك صرب يرلر موافقدر يسى مابينده اولان يردركوه معناسنه وحير ولايننده بريرك دخى اسميدر وسرو وزنيله اولان سيخانه دخى ديرلو
يقال سرايه والسروان الباب لا ول وسرى يسرى من الباب لزا يوسرو وايضا السراوة سينك فتحى وراتك تخفيفيله جو مرده لك يقال
سرو سراوة من النبالالانس وسرو بركسنه اكنيه لباس برقعدر دخى ديرلر تقول سروة الثوب عنى سروا اذا القيته عنك وسريت دخى يالو نره
لغتدر دو ذه جقارمقه دخى ديرلر تقول سروه عن دع بالواو ولا عن الى السرى سينك فتحى ويانك تشديديله سخى اولان كمسنه السراة سينك
فتحى وراتك تخفيفيله جمعيدر سخيا معناسنه وكلام عربده فعيل وفعل وزنيده جمع اولنماغى عزيزدر بو كلمه دن غيرى استعمال اولنمشدر
السراة تحقيقدر جمعيده دخى جمع اولنور دخى اوزده وسرات برنسنه نك ظهرينه وسطنه دخى ديرلر وبونك دخى جمع سرواة الطريق اى ظهر
الطريق ووسطه ولكن يمشي في الجانب وسراة النهار وسط النهار معناسنه ده كلور وسرى كوچك دمغه دخى ديرلر نهر صغير معناسنه
الاسوية همزه نك فتحى وراتك كسريله جمع ادمغه معناسنه السريان سينك ضمى وراتك سكونيله كذلك جمعى اجريه ايله جريان كبى دبونده اسريا اوزده جمع
استماع اولنمشدر اجربه جريبك جمعى در بودونم برمعناسنه التسرى تفعيلدر وراتك كسرى وتشديديله كوجله جو مرده لك ايتمك يقال تسرى اذا تكلف
السرو وتسرى اوده لى جاريه طوتمغه دخى ديرلر يقال تسرى الجاريه و بوسريه دن مشتق در وسريت اوده لى جاريه ديرلر سرلر باخود
جماعه منسوب معناسنه ننم بابه مراده برو واتمشد ويعقوب ايتدى تسرى سرورد شدر اصلنده تسررايدى يو راكر كبى قلب اولنوب تسرى اولمشدر
تقضضه وقد اعلب تقضض اولدوغى كبى السرة سينك فتحى وراتك تشديديله برقطعه عسكر السرايا سينك فتحى والفك قصريله جمعى يقال خير السرايا
اربع مائة رجل الانسراء همزه نك وسينك كسرى والفك مديله غضبه كتمك تقول انسرى عنه الهم اذا انكشف التسرية على وزن التربية غضبه اذا انكشف
يقال سرى عنه الهم على البناء للمجهول اذا انكشف السروة سينك كسرى وراتك سكونيله كوچك اوق كبى سهم صغير معناسنه السراء سينك كسرى والفك مديله
سهام صغيره معناسنه وسروه كذلك جكركه دخى ديرلر ابتداظهور ايدوب شكلنمش اولوغى حالده وبو اصلنده مهموز در السربة سينك كسرى
وراتك سكونيله بعناها كذلك لغة فيها المسروة ميمك فتحى وراتك ضمى وتشديدله واوك تشديديله جكركه لو اولان بر يقال ارض مسروة اذا كانت
ذات سروة وسروه جكركه بر ديولر ننم كم الان مرودت السراء سينك فتحى والفك مديله شول اغاجدركه اندن يای اشلرلر الاستراء همزه نك
وتانك كسرى والفك مديله اختيار ايتمكه تقول استريت الابل والغنم اذا اخترتهم وبرنسنه نك مختاريني المضدخى ديولر يقال المرة استرايی فلانا
اى اختار سراتهم وسراة مختار معناسنه در المسادية راتك كسريله ديركستون معناسنه المسادى راتك كسرى ومديله شول بلوتدركه كيجه ايله كلور
السرى سينك ضمى والفك قصريله كيجه وقتنده سير ايتمك المسرى ميمك فتحى وسينك سكونى والفك قصريله بعينا تقول سريت سرى ومسرى اذا سرت
ليلا وسرى وزنيده اولان مصدر قليلدر زيرا بو بنيه جمعده ننه جمعده بعض عرب سرايه دهدايه موثث استعمال ايتمشلر دركه انلر بنى اسد قبيله
سرايه سويلكه سنك جمعى وهدايه هدى كلمه سنك جمعى توهم ايتمكله الاسراء همزه نك كسرى والفك مديله بمعناه كوكه تقول اسريت اسراء وهمزه ايله استعمال
اهل حجاز لغتيدر وقرآن عظيمده همزه ايله وهمزه سز وارد اولمشدر السرية سينك فتحى وراتك سكونيله كيجه ايله سير ايتمك تقول سرينا سرية واحدة
السرية سينك فتحى وراتك سكونيله بعناه السرية سينك ضمى وراتك سكونيله اسمدر معنا مذكور دن واسرا اسرايتو دمكه معناسنه ده كلور يقال اسراه
واسرى به كما يقال اخذ الخطام واخذ بالخطام وخطام بولاد معناسنه در وبارى تعالى نك سبحان الذى اسرى بعبده ليلا دبودكى قولنده ليلا كلمه سى
تاكيد ايجون اندر كمقول لهم سرت اس زمانا او لبا وحده ليلا وبا وحده دون بيجه ديرلر اسرائيل همزه نك كسرى والفك مديله براسمدركه ابل لغتنده صفا
وايل اسد معناسنه در عبرانيدر يا جيو دسريانى لغتيدر اوده همزه ايله وهمزه سز لغتيدر اخشن ابتدى كاه ولو دا سرا يجيرن دخى ديرلر ننم كم جبرين دخى
ديرلر السطو سينك فتحى وطانك سكونيله برنسنه يه قوتله طوتوب قهر ايتمك يقال سطا سطايه السطوة سينك فتحى وطانك سكونيله بر كره قهر ايتمك السطوات تحقيقدر
جمعى يقال الفحل سيطو على طروقته وطروقته طانك فتحيله اركك دبشى يه ديرلر وسطو جوبان الى نا قه نك فرجنه ادخال ايدوب دو مار اركك دن كلت
منى بين اخراج ايتكه برلر ديرلر زيرا اركك نا قه يه چيو وامش اولسه حامله قالمز تا رحمه اولان فضلات چقمايجه يقال سطا الراعي على الناقة اذا ادخل يده

فى رحمها ليخرج مافيها من الوثر ووثر تامثلثه ايله بى فايده اولان منى دركه سطواة ادمن اراق انتعد دخى ديولر يقال سطا الكرز اذا ابعد الخطو
سطو صو جوق اولمغه دخى ديرلر يقال سطا الماء اذا كثر الساطى طانك كسرى ومديله شول دوه لردركه غلبه ايده يورتون بردن سودن بسنده
اخرده سور ليفه كيده واصمعى ايتدى ساطيات قسمندن شول اتلره ديرلركه ادى بوير زاواق اوله ساطيات سوريسنده شول اته ديرلركه سايرليه
غلبه قله وبعضلر ايتدى شول اته ديركه كريوكن قوبروغى قالدوره السعى سينك فتحى وعينك سكونيله يركتمك يقال سعى الرجل يسعى سعيا من الباب
الثالث اذا عدا وكذلك اشلمكه وكسب ايتمكه دخى ديرلر المساعى عينك كسرى ومديله شول كمسنه دركه برخصوص وحاله اولاو بوا كثر ياد كاه جمع ايدر
كمسبه احلام ولسوخ عامل معناسنه يقال سعى عليها اذا عمل عليها السعاة سينك ضمى وعينك تخفيفيله جمعى عاملار معناسنه المساعى ميمك فتحى ورد
كسرى ومديله شول افعال واوضاعدركه كرمدن وجوددن ناشى اوله المسعى سينك كسرى وعينك سكونيله كيجه دن برساعت السعواء سينك
كسرى والفك مديله بمعناه يقال مضى من الليل سعو وسعواء المساعاة ميمك ضميله سعى ده بحث ايدشمك تقول ساعانى فلان فسعيته اذا غلبته
فيه يعنى بابه مغالبه دن يونيلوب وساعاة بركسنه خاصة جاريه يه زنا ايتمكه دخى ديرلر يقال في الامة ساعاها وفي الحرة والامة زنى بها
وعمر زنا يكون الساعاة الا في الاماء وفي الحديث اماء ساعين في الجاهلية واتى عمر رضه برجل ساعى امة السعاية سينك كسريله بركسنه بركمسنه
اهل الحكم غمز ايتمكه يقال سعى به الى الوالي اذا وشى به وسعاية مكاتب اشتغالده كتابتيجون كسب ايتمكه دخى ديرلر يقال سعى المكاتب في عتق رقبته
سعاية الاستسعاء همزه نك وتانك كسريله عبد دن اداء قيمتى ايچون سعايت طلب ايتمك تقول استسعب العبد في قيمته السغى سينك فتحى ويانك
سكونيله طپراغى صاورمق تقول سفت الريح التراب تسفيه سفيا اذا اذرته السفى سينك فتحى ويانك تشديديله صاورلين طپراق ويولوره
دخى سفى ديرلر السفى سينك فتحى والفك قصريله اتك الحى از اولمق وبو انجيلده مقبول دكلدر وسفى راهى دبوكلرى اوتك دكننه دخى ديرلر
الاسفى همزه نك فتحى والفك قصريله الحى از اولان آتدر اصمعى دوايت اوده ولسفى شول قاتره دخى ديرلركه سريع اوله اصمعى ايتدى اندن
غيريسنه اسفى ديمزلر الحى از اولان حيوانلره السفواء سينك فتحى والفك مديله شول ديشى قاتره ديرلركه حت وچابك اوله السفو
دواوك تشديديله بويريده واوجه ده سرعت ايتمك الاسفاء همزه نك كسرى والفك مديله اكنك قيلجغى حشونت اوزره اولمق يقال اسفى الزرع
اذا خشن اطراف سنبله السفاء سينك فتحى والفك قصريله طراق السفاة وزننده بوداوزده واحدى برپاره طپراق معناسنه سفيان بركسنه
حرزوكسى وفتحيله وفانك سكونيله برچكك اسميدر سفوان فتحيله برموضعك اسميدر ونصره قريبدر المسافاة ميمك ضميله بركمسنه ايله سفيه
ديكك السفا سينك كسريله بمعناه يقال سافاه مسافاة اذا سافهه السفاء سينك كسرى وقافك مديله صو قابى متلا سو وايچون وصوايچون
اولان نولوم ووطب مخصوص صو ويچون اولان ديرلر ونحى يابغ ايچون اولمز وقربه صوايچون اولمز ديرلر خاصة الاسقية همزه نك فتحى وقافك
كسريله جمعى الاسقيات همزه نك فتحى وقافك كسريله جمع الجمع كذلك وبونلرك جمع قلتيدر الاسافى همزه نك فتحى وقافك كسرى ومديله جمع كثرتيدر وابو
سقينك دخى جمعى كلور صوارلمه معناسنه على ما يجى واسقيه الزيق ايله لو اولان يلبو دلوم دخى ديرلر التسقية على وزن التربية بركمسنه يه سقاكا
سقابيك وتسقيه جوق صو ايچرمكه دخى ديرلر تقول سقيته الماء شدد للكثرة الاسقاء همزه نك كسرى والفك مديله بمعناها تقول اسقيت فلانا
واسقيته اذا قلت له سقيا واسقاء بغيره صويله صو ويرمغه دخى ديرلر يقال اسقاه اذا الغيث واسقا طوادى ديوى صو ويرمغه دخى ديرلر
يقال اسقيه تسقية واسقيته لماشيته وارضه السقى سينك كسرى وقافك سكونيله اسم ومعنا فر بوره دن السقى سينك فتحى وقافك سكونيله
صو ويرمغه اولسو كركه غير ايله يقال السقاء آداء الغيث من الثانى فى سقيا استسقاء رضه البلاد اولمغه دخى ديولركه او اولبطن ده جرم
صو جمع اولمغه ديرلر يقال سقى بطنه سقيا مخاالبا الثانى فى ايضا وسقى قربه يه صو قويمغه دخى ديولر تقول اسقيت الجبر وسقية في الوقم
السقيا سينك ضمى وقافك سكونيله والفك قصريله اسم ومعنا فر بوره دن السقى سينك فتحى ويانك تشديديله فعيل وزنى اوزره واحدى برصو معناسنه وسقى خرما اغاجى
قطره لرى عظيم وقوى شربدار اولور وسقى بردى ديوكلرى قماشه دخى ديرلر السقية وزن فر بوراوزده واحدى برصو ابنه صغائده ودقماش برده
دخى ديرلر السقاءة سينك فتحى وقافك تشديديله بمعناها يقال لامرأة سقاءة وسقاية وفي المثل اسق رقاش انها سقاية ورقاش برعورت
اسميدر ويعنى رقاش سقا اولدوغيچون سقيه سنى چو دو بو مثل شول كمسنه حقنده ضرب اولنوركه محسن اولماغن احسانه لايق اوله الله
المسقوى ميمك وقافك فتحى ويانك تشديديله شولكه اكينه دكه افرصويله صو ولدو بيغمور ايله صواولمه غير ديرلر عنى بهله وذال معجمه
ومسقوى قافلا استعمال اولنمق تصحيف اولور المسقاة ميمك فتحى وسينك سكونيله اوده كنار دنيه اولان شول كوكوركه اندن صولنور
شول كيجه بكه بونده مبى مكسور قلق كويا آنه التا اعتبار ايتمه سقاة الديكي دو مساقاة الديك ميمك كسريله خروس ايچيمودكى قابه ديرلر

الاستسقا همزه‌نك و تانك كسريله مرض مزبوره مبتلا اولمقدر كه اول بطنده صارو صو اولمقدر يقال استسقی استسقاء اذا اجتمع
فيه ماء اصفر السقی سينك كسری و قافك سكونيله اسمدر مرض مزكورده مبتلا اولمق معناسنه‌در و صو شربندن اولان نصيبه دخی ديرلر يقال كم
سقی ارضك المساقات ميمك ضميله بر كمسنه ايله باغ باغچه تيمار ايتمكدر تيمار ايتدوكی باغدن حاصل اولان محصولدن حصه معينه اوزره
التساقی تانك فتحی و قافك كسريله و تنوينيله صو بربرينه ايچرمكدر يقال تساقی القوم سقی كل واحد صاحبه بجام الاناء الذی يسقيان فيه و جام بمعنی
طلوع معناسنه‌در الاستقاء همزه‌نك و تانك كسری و الفك مديله قيودن صو چكمك و قربه ايله صو قومغه دخی ديرلر تقول استقيت من البئر و استقيت
فی القربة السقاية سينك كسريله مصلق كه اندن ايچرلر ورود صو ايچر و قرآن عظيمده اولان سقايه‌دن مراد صوليه سقايه قدحدر كه
ملك اوكا ايچردی السلو ضميله و واوك تشديديله برنسنه‌دن فارغ و مستغنی اولمقدر السلی سينك ضمی و لامك كسری و يانك تشديديله بمعناه
السلوی سينك فتحی و لامك سكونی و الفك قصريله بر جنس قوشك اسميدر كه اكا بلدرجين ديرلر و اخفش ايتدی سلوی تك و جمعی استماع و تميز
بكزدكه واحدی كذلك سلوی اولانه كم دفلی كلمه‌سنك واحدی و جمعی دفلی‌در و دفلی بر آجی اوته ديرلر و سلوی بال دخی ديرلر عسل معناسنه السلوة
سينك فتحی و لامك سكونيله معاشره حضور و رفاهيت اوزره اولمقدر يقال هو فی سلوة من العيش ای فی رغد و رغد عيش معناسنه و سعت معناسنه
وسعت معناسنه ديرلر و بو ذيرده ايلتی دره و سلو سلوة معناسنه‌دن كلور و سلوانك تفسيری عن قريب كلور ان شاء الله السلا سينك فتحی
و الفك قصريله شول بوقده ديركه انا قرننده ولد اوتوك ايچره اولور و اكر طوغردوغی ساعتده اندن دلدكی بوزندن نكلر لوسه فی الحال و الا ولد
ايلدر و اكر اول ناقه‌نك قرننده منقطع اولسه ولد ايله بلا چقادسه ولد اندن سالم اولورلر و اكر چقمازسه ولد اندن هلاك اولور و فی المثل وقع
القوم فی سلا جمل اينه ارصعب و بونك وجهی بودر كه جمل اركك دوه‌يه ديرلر و اركك دوه‌ده اوغلان تباعی اولمز ليس بعد انحرو من الابلق العقوق
و من بيض العنوق ديو كلر بيره ابلق اركك اته ديرلر و عقوق حامله اولان حيوانه ديرلر اركك حامله اولماز غرض من الابلق العقوق
ديرلر و بيض الانوق كركس بره‌سنه ديرلر كه زياده صرب يرلرده بيرده يقال ايضا انقطع السلا فی البطن اذا ذهب الحيلة يعنی بر نسنه‌نك
چاره‌سی قالمسه بو يله ديرلر نته كم بلغ السكين العظم دخی ديرلر السليا سينك فتحی و لامك سكونی و الفك مديله شول ناقه‌دركه قارننده اولان اوغلان
تباعی منقطع اوله يقال سلياء اذا انقطع سلاها و قرننده اوغلان تباعی چقادقلی قويونه دخی سلياء ديرلر التسلية على وزن التربية
قيونك قرننده اوغلان تباعی چقارمق تقول سليت الشاة اسليها تسلية اذا نزعت سلاها فهی سلياء و تسليه بر كمسنه‌نك غصه‌سين ازاله
قلمغه دخی ديرلر يقال سلا فی فلان من الهم تسلية اذا كشف عنه الاسلاء همزه‌نك كسری و الفك مديله كذلك غصه‌يی ازاله قلمقدر الانسلاء همزه‌نك
كسری و الفك مديله بر كمسنه‌نك غصه‌سی زايل اولمقدر التسلی تفعلدن و لامك كسری و تنوينيله بمعناه يقال انسلی عنه الهم و تسلی اذا انكشف السلوانة
سينك ضمی و لامك سكونيله شول بونجقدر كه اوكا اوده ينبوع صويه دوكوب ايچرلر عاشق اولان كمسنه عشقدن تسلی اولور السلوان سينك ضمی
سكونيله ذكر اولنان صويك اسميدر و صوق سلوان فراغت ايتمك معناسنه كنايت دخی اولور و قال الاصمعی تقول للرجل الصاحب سقيتنی منك سلوة و سلوانا
ای طيبت نفسی عنك و بعضلر ايتدی سلوان شول دارودركه انی حزين اولان كمسنه ايچركه حزنندن خلاص اولور اطبا مفرح ديرلر السماء سينك
فتحی و الفك مديله كوك اسميدر معناسنه تذكيری و تأنيثی جايزدر الاسمية همزه‌نك فتحی و ميمك كسريله جمعی اسمانلر معناسنه و سمية تقديرلر اولان سمانك جمعی دخی
كلور السموات سينك فتحی و ميمك فتحی و مديله كذلك جمعی و سما بر كمسنه‌نك اوزرنده عالی اولوب كولكه صالان نسنه‌يه دخی ديرلر هرنه اولورسه و لسون بو بيت
سقف بيته سماء ديرلر و بلد ... دخی ديرلر يقال مازلنا نطأ السماء حتی اتيناكم السمائی سينك فتحی و همزه‌نك كسری و مديله فعايل وزنی اوزره
جمع سحاب ايله سحاب كبی بعض اشعارده وارد اولمشدر و سما ظهر فرسه دخی ديرلر السمی سينك ضمی و ميمك كسری و يانك تشديديله فعول وزنی اوزره
جمع تعويرلر معناسنه السمو ضميله و واوك تشديديله يوكسك اولمقدر ارتفاع معناسنه تقول سموت و سميت مثل علوت و عليت و سلوت و سليت
روايت در و سمو برنسنه زياده ظاهر اولمقه دخی ديرلر سما اذا ارتفع حتی استبان و سمو برنسنه‌يه بصر تمام احاطه ايتمكه دخی ديرلر تقول سما بصره
اذا علا و سمو اوه چقاغه دخی ديرلر تقول للقوم سموا اذا خرجوا للصيد المساماة ميمك ضميله معارضه معناسنه‌در يقال فلان لا يسامی و قد علا
من ساماه التسامی تانك فتحی و ميمك كسری و تنوينيله بربريله معارضه ايتمكدر يقال تساموا اذا تبادروا السامی سينك فتحی و ميمك كسری و مديله
مرتفع اولان نسنه‌يه يقال ... من سامی طرفه اذا قصرة اليه نفسه و ذلت نخوته و نخوة تكبر و تفاخر يعنی كبر اذا القلوب
نظر ... منع السماوة سينك فتحيله ... اوده حمله قلان يقال سما النخل سماوة اذا ... علی شولدر ... كلكه
ناقه‌لر معناسنه‌در و سماوه هر نسنه‌نك شخصنه دخی ديرلر و سماوة البيت اوك سقفنه دخی ديرلر و سماوة ... عن صحوه برنده بر يوكسك دخی

سلی

اديدر

اديدر التسمية علی وزن التربية برنسنه‌يه اد ويرمكدر تقول سميت فلانا زيدا و سميته بزيد بمعنی الاسماء همزه‌نك كسری و الفك مديله كذلك
اد ويرمكدر تقول اسميته التسمی تفعلدن و ميمك كسری و تشديديله بر اد اولنمقدر يقال سميته فتسمی السمی سينك فتحی و يانك تشديديله اداشی
تقول هو سمی فلان اذا وافق اسمه اسمه كما تقول هو كنيه اذا وافق كنيته كنيته قال الله تعالی هل تعلم له سميا ای نظيرا يستحق مثل اسمه و بعضلر
سمی ساماه معناسنه‌در ديديلر معارض ديمك اولور الاسماء همزه‌نك كسری و الفك مديله سما اوده ديكلر معروف اولان يه كيمك الاستماء
همزه‌نك و تانك كسريله اوه چقمق يقال كاسمو اذا خرجوا للصيد السماة سينك ضمی و ميمك تخفيفيله اوجيلر سماة صيادلر معناسنه الاسم
همزه‌نك كسری و سينك سكونيله سمودن مشتقدر زيرا اسم تعظيم در و لغت مؤدی در و بونك تقيده واقع در بونده حذف اولنان واودر
زيرا جمعی اسماء كلور السمی سينك ضمی و ميمك فتحی و يانك تشديديله تصغيری و اسمك اصلنده لغتلر وارده اختلاف ايتديلر بعضلر اصلی
فعل در ديديلر فانك كسری و عينك سكونيله و بعضلر فعل در ديديلر و اسماء بو اكثرنده دخی جمع اولور جذع اجذاع و قفل اقفال كبی
و بو مقوله‌نك صيغه‌سی بلينمز الا سماعله و بونده دورت لغت وارد در بری اسمدر همزه‌نك كسريله و سكون سينله و بری دخی اسمدر ضم همزه و سكون
سينله و بری دخی سمدر ضم سينله و بری دخی سمدر كسر سينله و بونك الفی الف وصلدر و كاه اولور شاعر الفی قطع ايدر همزه ايله
الاسمی همزه‌نك كسری و يانك كذلك تشديديله اسمه منسوب اولان السموی سينك و ميمك فتحی و آخرنده يانك تشديديله اسمه منسوب اولان نسنه
الاسماوات همزه‌نك فتحی و ميمك كسری و مديله اسمانك جمعی الاسامی همزه‌نك فتحی و ميمك كسری و مديله اصلنه مراجعت اولنمقده
نسنه حالی اوزره‌در ترك اولنوب اصلنه مراجعت اولنمقده السنا سينك فتحی و الفك قصريله بلده‌دن حاصل اولان
و سينك سكونيله كذلك اسمانك جمعی نته كم اعيذك باسماوات الله تعالی ديرلر قراءت اوزره السنا
ضيا و سنا كذلك نبات اسمدر براوتدر كه اوكله دوا اولنور و كاه اولور اوت بعضی مكه ده وفيه نبت ابو دون سنامكی ديرلر الاسنا
سينك فتحی و الفك مديله يوكسكلك رفعت معناسنه السنی سينك فتحی و نونك كسری و يانك تشديديله يوكسك اولان نسنه رفيع معناسنه
همزه‌نك كسری و الفك مديله قالدر يقال الاسناه انا رفعه التسنية علی وزن التربية برنسنه‌يی اچو باسان ايتك يقال سناه اذا فتحه و سهله
المساناة ميمك ضميله بر كمسنه ايله حسن ذوقكانی ايچون مداراة ايدوب رضاسين اوزره اولمقدر التسنی تفعلدن و نونك كسری و تنوينيله
متغير اولمق قرآ دوايته اوزره تقول تسنی اذا تغير و ابو عمرو ايتدی لم يتسن لم يتغير معناسنه‌در و قوله تعالی من حما مسنون ديو دكی
قولنده ماخوذدر كه مسنون متغير معناسنه‌دراحدی التسنه‌ ... بايه قلب و لتسنه و تقضض لفظنده تقضی ديوكلدی كبی المسنم
السانية نونك كسريله شول ناقه‌دركه انوكله قيودن صو چكرلر السوانی سينك فتحی و نونك
مبيك ضمی و نونك تشديديله صو ... بنقطع معناسنه السانية نونك كسريله شول ناقه‌يه تعول
كسری و متبله جمعی ذكر اولنان ناقه‌لر معناسنه و فی المثل سير السوانی سفر لا ينقطع السنو سينك فتحی و نونك سكونيله ناقه يری صولامق تقول
سنة الناقة تسنو اذا استقت الارض و بلوق يری صولمعه دخی ديرلر يقال سنت السحاب الارض اذا سقت و خلق كندولرين صو چكمكی
دخی ديرلر يقال القوم يسنون لانفسهم اذا استقوا المسنوة ميمك فتحی و واوك تشديديله شول يردركه صو ... اوله السناية سينك كسريله برنسنه‌نك كوتوردی معناسنه
و يانك تشديديله معناها قلبت واو سنوة ياء كما قلبت فی قنية لانها من القنوة السنة سينك فتحی و نونك تخفيفيله يل معناسنه قحط يولنك نقصانی و ادقلت ماخی
نقول اخذته السنة ای بسنابته و صنايته اذا اخذه كلة السنه سنة اذا اشتدوا فی موضع سنة
فيدن اولور الاسناء همزه‌نك كسری و الفك مديله بر يردن بر يره ... اقامت ايتمك تقول اسنا القوم يسنون اسناء اذا لبثوا فی موضع سنة
الاسناة همزه‌نك كسری و سينك سكونيله قتلوق يلنده داخل اولمق و بايه قلب تقول اقامت معناسنه ماتبقی اولمردی دبوينه كم بوندن اقدم
ذكر اولنمشدی ماذنی ايتدی بوشا زدركه بوكا قياس ولنماز السواء سينك فتحی و الفك مديله عدالت قال الله تعالی فانبذ اليهم علی سواء و سواء
بر نسنه‌نك اورته‌سنه دخی ديرلر قال الله تعالی فی سواء الجحيم و سواء غير معناسنه‌ده كلور و اخفش ايتدی سواء غير معناسنه اول ايله فتوح ...
معناسنه اولان انواع لغت وارد در اكر سينك مضموم يا كسور اولور تكسك الفی قصر ايله‌در اكر مفتوح فلك الفی مد ايلدر
تقول مكان سوی و سوی و سواء ای عدل و وسط بين الفريقين و تقول مررت برجل سواك و سواك و سواك ای غيرك و تقول هما فی هذا
الامر سواء و ان شئت قلت سواءان و هم سواء للجمع الاسواء همزه‌نك فتحی و الفك مديله سوانك جمعی تقول هم اسواء و سواء قصد
معناسنه‌ده كلور تقول قصدت سوی فلان ای قصدت قصده و سواء اعتدال معناسنه ده كلور استوی ادنا اسم اولمق اوزره تقول سواء
علی قيت او تعدت السواسية سينك فتحی و سينك تانيه‌نك كسريله كذلك يقال هم سواسية مثل ثمانية ای اشباه علی غير قياس اخفش ايتدی بونك واحدی
فعالله در بو نوره ذاهب اولاه اوچنجی حرف دريعنی سوء الكلمه‌سنك الفی حذف اولنوب همزه‌سی الف قلب اولنمشدر ديرا سوا نعاله ذنی اوزره

سنی

وسیله احتیال ایدوکه فقه دنله وزنی اوزره اوله بو تقدیرجه فقه وزنی اوزره اولماملو قیس دور دیر اکثریا القاوی لثان لازم العقلدر
وسیله کلاسندن واو یایه قلب اولنمامی دیر الاصلی سویه در الاسواء همزه نک کسری والفک مدیله بر نسنه یی ترک ایدوب اندن غفلت ایدوب دخی
فرا روایتی اوزره من بوابنیهی هذا الشیء لا یساوی کذا دیرلر لا یسوی کذا دیمزلر و هذا لا یساویه دخی دیرلر لا یعادله معناسنه و ساواه تسویه
معناسنه دخی کلور تقول ساویته بینهما ای اسویته التسویة علی وزن التزکیة بر نسنه یی دوزلتمک و تسویه خوش حال قلمامغه دخی دیرلر
یقال لو تسوی بهم الارض ای یستوی بهم الاستواء همزه نک و تانک کسریله دوز اولمق یقال سویته الشیء واستوی واستوی اکبر یلک کیدوب طوغرو
اولمغه دخی دیرلر یقال استوی من اعوجاج واستوات اوقه سنوه قرار طتمغه دخی دیرلر یقال استوی الی السماء ای قصد واستولو بر ولایه
غالب کلوب اکا والی اولمغه دخی دیرلر یقال استوی اذا استولی وظهر واستوا ایر کسنه نک بکتلکی نهایت بولمغه دخی دیرلو یقال استوی الرجل
اذا انتهی شبابه واستوا اعتدال دخی دیرلر یقال استوی الشیء اذا اعتدل واستوا خوش حال اولمغه دخی دیرلر کسائی روایتی اوزره یقال
کیف اصبحتم فیقولون مستوون صالحون ای اولادنا ومن اشینا سویة صالحة السویة سینک فتحی و یانک تشدیدیله برابرلک یقال هما علی السویة
من هذا الامر ای علی سواء و تقول قسمت الشیء بینهما بالسویة یعنی برابر قسمت ایلدم وسویه دوه اوقه سنه وضع اولنکلوی نسنه یه دخی دیرلر
لکن بو صلقه کبی دوه اوزدیکنک اطرافی احاطه ایدوب کوچه جویه دخی دیرلر حاد کهاد ایله سوی الخلق سینک فتحی و یانک تشدیدیله اخلاقی
مطردة اولان کمسنه یقال رجل سوی الخلق ای مستوی التساوی تانک فتحی و واوک کسری و مدیله برابر اولمق و خوش حال اولمغه دخی دیرلر ومنه
الحدیث اذا تساووا هلکوا السها سینک ضمیله شول خفی یلدزدرکه بنات النعش کبری ده در خلق انوکله بصرلرین امتحان ایدرلر ونه المثل
اریها السها وتریني القمر السهوة سینک فتحی و هانک سکونیله صفه مثالنده بر نسنه درکه اوده کین ایدرلر اصمعی روایتی اوزره و ابو عبید
اهل یمنک بحسنده اشتدم که سهوة الدار اصطلاحنده شول کیجک اوده دیرلر که حجره یرده اولوب سقفی مرتفع اولوب مستولی خزینه مثالنده
اولاکه انوع متاع ایدلر و شول ناقه یه دخی سهوه دیرلر که یوروسی ملایم اوله و سهو ملایمه کوزنده دخی دیرلر السهاء سینک کسری و
مدیله جمیع دلو ایله دلاک کبی الساهاة سینک ضمیله معاشرت بر نسنه نک نهایتی تفتیش ایتکی ترک ایتمک السهواء سینک فتحی و هانک سکونی و واوک مدیله
کیجه دن بر ساعت و کیجه نک اولنه دخی دیرلر السهو سینک فتحی و هانک سکونیله غفلت ایتمک یقال سها عن الشیء و بر نسنه نک عوردن ادشمامک شکلنده دخی
استعمال اولنور یقال علیه من المال لا یسهی ولا ینهی ای لا یبلغ غایته و سهو عورتک حالت حیضده حامله قالمغه دخی دیرلر یقال حملت المرأة
سهوا اذا حملت علی حیض الساهی هانک کسری و مدیله غفلت ایدیجی کمسنه السهوان سینک فتحی و هانک سکونیله بمعناه و فی المثل ان المصوبین بنو
سهوان و بو مثلک معناسی وصیته محتاج دکلسن وصیته محتاج اولنلر غافل اولنلردر دیمکدر و شیخ صحاحی مثل بر بو در سهو کمک
تفسیرنی مقدم ایراد اولنمشدر خفی دکلدر که تا جرانسیه السیه سینک کسری و یانک فتحی و تخفیفیله جمیع یای باشنده اولان اکری یرکه کریش
انوکا اوزرنوم کوشه لکان معناسنه اخرنده ها واودن عوضدر السیاة سینک کسری و یانک تخفیفیله جمیع یای قولعقری معناسنه السوی
سینک کسری و یانک سکونی و یانک سکونی فتحی و اخرینه تشدیدیله یای قولاغنه منسوب اولان نسنه و ابو عبیده اینکله او بسیة العوی
همزه ایله استعمال ایدرلر لکن سایر عرب همزه ایله استعمال اتمزلر السی سینک کسری و یانک تشدیدیله تنعم و دفاهیت معناسنه کلور یقال هو فی سی
راسه و فی سواء ذلک اذا کان فی النعمة و ابو عبیده کیمکه که اولوردر سی رأسی باشی قلنک عوده یجه اولان جزله تعبیر ایدرلر ای اداة غیرته
بوزک دخی اسمیدر و بیابان معناسنه دخی کلور و سی مثل معناسنه ده کلور السیان سینک فتحی و یانک تشدیدیله ایکی نسنه بو بر نه شبیه اولملق
معناسنه الاسیما سینک کسری و یانک فتحی و تشدیدیله شول کلمه درکه انوکله استثنا اولنور و بو اصلنده لا کلمه سیدرکه اکا ما ضم اولنمشدر و
اسم که لاسیماده صکره واقع اولور انده ایکی وجه جایزدر دیرلرسک انی مرفوع قیلورسن ماکلمه سی الذی معناسنه قلوب اسم زبودی مبتدای محذوفک
خبری قلماغله تقول جاد فی القوم لاسیما اخوک ای لاسیما الذی هو اخوک عبارده صحیح بودرسه واقع اولمشدر لکن الذی ایله ما کلمه جمعیندن
کلام اوله و عمی خفی دکلدر و اکر دیلرسک مجرور قلورسن مایی زاید اعتبار ایدوب مابعدینی لاکلمه سینک مضاف الیه قلماغله زیرا سی
مثل معناسنه در تقول اضرب القوم لاسیما اخیک ای ولا مثل ضرب اخیک و بو مقام ده جوهری کلامنده نوع تکرر اولوب نعم بنا
طی اولنمش و اخفش ابتاع عربلک ان فلانا کریم لاسیما ان اتیته قاعدا دیو کلری قولنده ما زاید و مضمر حذف اولنوب ما انوه حرف
ویلمشدرکو یا که تقدیر کلام ولا مثلها ان اتیته قاعدا در فصل الشین الشأو شینک فتحی و الفک سکونیله بر نسنه نک غایتی امد
معناسنه و شأو سرعتله کیتمک معناسنه ده کلور یقال عدو شأو ای طلق و شأو سبق معناسنه دخی کلور ابو زید روایتی اوزره یقال

شأوة

شأوة القوم شأوا اذا سبقتهم و شاوه دخی دیرلر قلب ایله ذریته تقول شاءه علی وزن رماه مثل شاعه علی وزن باعه اذا سابقه
و شأو شول دیوه دن چقادلن بالچقه دخی دیرلرکه زنبیل ایله چقادیلور و زنبیله شأو دیرلر یقال اخرج شأوا او شأوین و شأو
بالچی چقارمغه دخی دیرلر تقول شأوة من البیر اذا نزعت منها التراب المشأة میمک کسری و شینک سکونیله مسقاة وزنی اوزره زنبیل که
انوکله قیودن بالچی چقادیلر و مسقاة قافله ضرو سکه صوا چیدوکی قابدر دیرلر المشأی میمک فتحی و همزه نک مدیله جمیعی زنبیللر معناسنه التشأی
تانک فتحی و همزه نک کسری و مدیله اراقلشمق یقال تشأی بینهما اذا تباعد و تشأی تفرقه دخی دیرلر یقال تشأی القوم اذا تفرقوا المشأة
میمک ضمی و همزه نک فتحی و مدیله سبقت ایتمک یقال شأنه علی وزن فاعل اذا سابقه الاشتباه همزه نک و تانک کسریله اشتکا استماع معناسنه
و بعضلر ایتدی سبقت ایتمک معناسنه در الشباء شینک فتحی و بانک تخفیفیله ابو عبید روایتی اوزره هر نسنه نک اوجنه اولان سیوری نوعی
الشباة شینک کذلک فتحی و بانک تخفیفیله جمیع الشبواة نخیره که لکه جمعی سو دیلر معناسنه و شباة عقرب ایکنه لرینه دخی دیرلر الشبوة
شینک فتحی و واوک سکونیله عقرب ایکنه سی و بو لاسز استعمال اولنمز و قدمه لا ینصرف استعمال اولنمشدر نته کم بعضی شعرده کلمشدر الاشباء
همزه نک کسری و الفک مدیله بر کمسنه نک ذکی اوغلی طوغمق یقال اشبی الرجل اذا ولد له ولد ذکی و اشبا اوغول بابا به شبیه اولمغه یقال اشبی
فلان ولده اذا اشبهه و اشبا بر کمسنه یه اعزاز و اکرام ایدوب رفعت ویرمک تقول اشبیت الرجل اذا رفعته واکرمته و اشبا ارتفاع دخی
دیرلر تقول اشبه الشجر اذا ارتفعت الشتاء شینک کسری و الفک مدیله قیش که یازک مقابلیدر و مبرد ایتدی شتا شتوة کلمه سینک جمعیدر
الاشتیة همزه نک فتحی و تانک کسریله جمعی الشتوی فتحتیله و یانک تشدیدیله شتایه منسوب اولان نسنه خریفا بالخریف کبی خریفیه نسبتیوه
و قیش کوننده یغان یغموره دخی شتوی دیرلر بو نون ما خوددر الشتو شینک فتحی و تانک سکونیله بر یرده قیشلمق التشتی فتحتیله و تانک
کسری و تشدیدیله بمعناه تقول شتوه بموضع کذا و تشتیت اذا اقمت به الشتاء الاشتاء همزه نک کسری و الفک مدیله خلق قیشه داخل اولمق
تقول اشتی القوم اذا دخلوا فی الشتاء المشتاة میمک ضمیله بر کمسنه یی قیش کوننده اشلمک ایچون اجرته طوتمق کسائی روایتی اوزره
تقول عامله مشاتاة کما عامله تقول شاهره الشتی شینک فتحی و یانک تشدیدیله علی وزن فعیل قیش کوننده یغان یغمور الشتیة علی
وزن التزکیة بر نسنه قیش کوننه کفایت قلمق تقول هذا الشیء یشتینی ای یکفینی فی الشتاء الشجو شینک فتحی و جیمک سکونیله غم و غصه یقال
شجاه یشجوه شجوا اذا احزنه الاشجاء همزه نک کسری و الفک مدیله بر کمسنه نک بوغازینه بر نسنه طورمق یقال اشجاه یشجیه اشجاء الشجی
شینک فتحی و الفک قصریله غصه چکمک و بوغزده بر نسنه طوروب بوغولمق معناسنه ده کلور یقال شجی یشجی شجا منه الباب البارح و شجا
شول نسنه یه دخی دیرلرکه بوغزده طوردیکی کمک اولسون کرک غیری نسنه اولسون الشجی شینک فتحی و جیمک کسری و مدیله حزین اولان کمسنه
یقال رجل شجی الشجیة شینک فتحی و جیمک کسریله تشدیدیله علی وزن فعلیة یقال دیل الشجی من الخلی والخلی غم و غصه دن بی
اولان کمسنه یه دیرلر مبرد ایتدی یای خلی مشدده دور یای شجی کلسی فعیل وزنی اوزره تیکوککیا مشدد اولوب و مخفف اولمزلقه
شجا الحزن فهو شجو و شجی الشجاء شینک فتحی و جیمک سکونی و الفک مدیله بوی حربه اولان صحرا یقال مفازة شجواء اذا کانت صعب المسلک
الشجوی شینک و جیمک فتحی و الفک قصریله شول رجلدرکه ایاقلری اوزون اولوب جمی کبی دوزنا و معناه الشجوی فتحتین و یانک تشدیدیله
یانک تخفیفیله اولان شجی کلمه سنه منسوب اولان نسنه دو یسبی ولفظنده جیمی منصوب قلدلر مزده مفتوح قلدقلری کبی یا الفه منقلب
اولوب بعده واوه منقلب و آکثر ونمر بونلر بو قبیله نک اسمیدر الشحو شینک فتحی و حانک سکونیله اغزی اجقمه تقول شحا فاه یشحو شحوا
اذا فتح و شحو اغزی اجلمق معناسنه ده کلور یقال تشحوا فوه بشحو اذا انفتح یتعدی الشحو شینک فتحی و حانک کسری و مدیله اغزی اجلمق یقال جاءت الخیل شواحی
اولمق تقول فرس بعیدة الشحوة ای بعیدة الخطوة الشواحی شینک فتحی و حانک کسری و مدیله اغزی اجیق اتلر یقال جاءت الخیل شواحی
ای فاتحات افواهها الشدو شینک فتحی و دالک سکونیله دوه یی سورمک تقول شدا الابل شدوا من الباب الاول اذا ساقها و شدو
ای فاتحات افواهها الشادی دالک کسریله و مدیله شول کمسنه که مصرعلو بر ایکی بیت اوقومغه دخی دیرلر تغنی اوسلو بنده یقال شدا شعرا او غناء اذا غنی به و ترنم الشادی دالک کسریله و مدیله شول کمسنه که
مصرعلو بر ایکی بیت اوقومغه دخی دیرلر تغنی اوسلو بنده یقال شدا شعرا او غناء اذا غنی به و ترنم و شادی مغنی معناسنه دخی کلور
بر مقدار ادب یعنی علم عربیت تحصیل ایتمش اوله کو یا که اول کمسه سائل علمی سوق ایدوب جریده جمع ایتمشدر و شادی مغنی معناسنه دخی کلور
الشذا شینک فتحی و ذال معجمه نک الفک قصریله اذا و شر معناسنه کلور و شذا اری کلب سنکنه دخی دیرلر ذباب کلب معناسنه و قزبور اکری
بر معناسنه و شذا احلقده دخی دیرلر جمع معناسنه خلیل روایتی اوزره یقال ضرم شذاة اذا اشتد جمعه و شذا طوده دخی دیرلر ملادة مختلم
بناء کلیه اضافة اولنمشدر زیراکه کاه اولور احرصیدان اوزره دخی قوناد الشذاة وزن زبود اوزره و جمع ذکر اولنان سنکلرک

شری

وکمی جنسندن بونوع دخی دیولر وشذاة واحدیدر ذکر اولنان کمی لردن بری معناسنه وشذا اغاج بادهسنه دخی دیولر وشذا مسکه دخی دیولر الشرا
شینک کسری والفک مدیله وقصریله دخی لغتدر بر نسنهیی صاتمق والمق معناسنه دخی کلور اضداددندر تقول شریت الشیء اشریه شری اذا بعته
واذا اشتریته ایضا قال الله تعالی ومن الناس من یشری نفسه ابتغاء مرضاة الله ای یبیعها وقال الله تعالی وشروه بثمن بخس دراهم معدودة ای باعوه
الاشترا همزهنک و تانک کسری والفک مدیله بر نسنهیی صاتون المق قال الله تعالی اشتروا الضلالة بالهدی واشتروا اصلنده اشتریوا ایدی
ضمه یا اوزرینه ثقیل اولوب حذف اولندقده اجتماع ساکنین لازم کلدوکیچون یا حذف اولنوب اشتروا اولدی و نقلده لام تعریفه متصل
اولوب ینه اجتماع ساکنین لازم کلدوکیچون واو حرکت ایله متحرک قلندی اشتروا الضلالة دیدیلر الاشریة همزهنک فتحی و رانک کسریله شری
کلمهسنک جمعیدر و بو شاذدر زیرا فعل فانک و عینک فتحیله افعلة وزنی اوزره جمع اولنمز الشری شینک فتحی و رانک سکونیله حنظل یعنی
قرنغه دکلکه یقال لفلان طعمان اری وشری واری بال دیولر عسل معناسنه وشری قرنغه دکلکنه اغاجنه دیولر شجر الحنظل معناسنهدر
الشریة شینک فتحی و رانک کسری و یانک تشدیدیله واحدیدر وشریه شول خرما اغاجنه دیولرکه چکردکدن بتر الشری شینک فتحی والفک قصریله مالک برلوسی
رذال المال معناسنه شویکه درزنا ومعنا وشری یلده دمکجوق بلده مسنده دخی دیولر یقال شری البرق یشری من الباب الرابع اذا اکثر
لمعانه وشری ناقهنک بولاری چوق مضطرب اولمغه دخی دیولر معنای مذکوردن ماخوذدر یقال شری زمام الناقة اذا کثر اضطرابه وشری
اتی سیرنده لج وعناد ایتمکه دخی دیولر و انسان عناد ایتمکه دخی دیولر یقال شری الفرس فی سیره وشری الرجل اذا لج وشرا خزده سولجیه قبقد
دخی دیولر یقال شری جلده اذا ظهر خراج صغار لها لذع شدید وشرا غضب ایله کلمکه دخی دیولر یقال شری فلان غضبا اذا استطار غضبا
وشری سلمی دیمکله معروف جبلک طریقنه دخی دیولرکه ارسلانی چوق اولمغله معروفدر وشری ناحیه معناسنه دخی کلور الاشراء همزهنک فتحی
والفک مدیله جمعیدر ناحیهلر معناسنه یقال اشراء الحرام لاطرافها الاستشراء همزهنک و تانک کسریله اتی سیرنده لج وعناد اوزره اولمق یقال
استشری الفرس اذا لج وانسان عناد اوزره اولمغه دخی دیولر یقال استشری الرجل اذا لج فی الامر الشری شینک فتحی و یانک تشدیدیله خیار
اولان اته یقال هو فرس شری علی فعیل الاشری همزهنک کسری والفک مدیله طولدرمق تقول اشریت الحوض واشریت الجفنة اذا ملأتها وجفنه
کاسهیه دیولر قصعه کبی درونا ومعنا الشریان شینک فتحی و رانک سکونیله شول اغاجدرکه اندن یای ایدرلر الشریان شینک کسری و رانک سکونی
بمعناه وشریان کوزلکک شینک فتحی و کسری ایله شول اتلی طمردرکه قلبدن ناشی اولور الشرایین شینک فتحی و یانک کسری و مدیله جمعیدر ذکر اولنان طمرلر
معناسنه الشروی شینک فتحی و واوک سکونی والفک قصریله بر نسنهنک مثلی یقال هذا شروی ای مثله شروی فتحتینله و واوک سکونی والفک
قصریله بر طاغک اسمیدر الشراة شینک ضمی و رانک تخفیفیله خوارج طایفهسی الشاری رانک کسری و مدیله واحدیدر ذکر اولنان طایفهنک بری معناسنه
و بونلره شراة دیولرکه انا شرینا انفسنا فی طاعة الله ای بعنا انفسنا بالجنة حین فارقنا الائمة الجائرة دیو کلولردن اوتوری التشری
تفعل وزنده رانک کسری و تشدیدیله ذکر اولنان طایفهدن اولمق یقال تشری الرجل اذا کان من الشراة المشتری میمک ضمی و رانک کسری و مدیله بر
یلدزک اسمیدر

شصی

الشصو ضمتینله و واوک تشدیدیله کوز کوزدیکمک یقال شصا بصره یشصو شصوا اذا شخص وشصو بلوت یوکسلمکه دخی
دیولر یقال شصا السحاب اذا ارتفع الشصی شینک ضمی و صادک کسری و یانک تشدیدیله میت شصو بالکوی و ایاقلری یوقاری قالقمق یقال شصی
یشصی شصیا الشاصی صادک کسری و مدیله کوزلرینی کوکه دیکن کمسنه وفی المثل اذا ارجحن شاصیا فارفع یدا یعنی قچن برکمسنه دوشوب
ایاقلرین قالدرسه الدن الچک جوهری بو مثلده شاصیا کلمهسی ورفع رجلیله تعبیر ایتمشدر لکن مناسب اولان ورفع بصره ایله تعبیر ایتمکدی
زیرا اشل بر نوع شصوه بلنده ذکر ایتمشدر و اکر شصی ذیلنده ذکر ایتمش اوله تعبیر بو ربطا بعید اولوردی الشاصیة صادک کسریله شول
نمو مودکه ایچی پر اولمغین ایاقلری قالقمش اوله وطلو اولان قربهیه دخی دیولر الشواصی صادک کسری و مدیله جمعیدر الشلاصی صادک کسری و لامک
تشدیدیله والفک قصریله بر اوتک اسمیدر لامی شده قلنسه ماقبلی کبی الف قصر ایدرسن و اکر تخفیف قلورسک مد ایدرسن و بونی صاحب قاموس
باب لامده ایراد ایدوب جوهرییه تخطیه ایتمشدرکه کویا که بر کوداک معناسنه ادعا علیه مناسب اولوب حرف لامک زیاده تحلی اولمغین جوهری بوکا

شطی

ذکر ایتمش شطا شینک فتحی والفک قصریله ناحیه مصرده بر قریهدرکه اکا ثیاب شطویه نسبت اولنور

شظی

الشظیة شینک فتحی و ظاء معجمهنک کسری
یانک تشدیدیله شول اغاج قیمیقدرکه عصا ایله وعصایه شبیه اولانلردن قوپار الشظایا شینک فتحی والفک قصریله جمعیدر قیمقلر معناسنه التشظی
تانک و شینک فتحی و ظانک کسری و تشدیدیله بر نسنه اغاج مثللو قوپوب طاغلمق یقال تشظی الشیء اذا تطایر شظایا الشظا شینک فتحی
والفک قصریله شول انجه کمیکدرکه قول کمیکنه یاپشمش اولور ذکر اولنان کمک برنده ایولمغه دخی دیولر یقال شظی الفرس من الباب الرابع اذا تحرک
العظم المذکور من موضعه و بعض کمسنه شظا سکیر یاد لمسی معناسنه حمل ایتمشدر وشظا القوم صمیم القوم مقابلیدرکه اول قومه کیروب
لاحق اولوب خارجدن کلن کمسنهدر

شعی

الشعو شینک فتحی و عینک سکونی والفک مدیله پراکنده اولان غارت یقال غارة شعواء اذا کانت
فاشیة متفرقة الاشعاء همزهنک کسری والفک مدیله غارتی یایلغن ایتمک یقال اشعی القوم الغارة اشعاء اذا اشعلوها الشواعی
شینک فتحی و عینک کسری و مدیله متفرقه اولنجیلر یقال جاءت الخیل شواعی وشوایع علی القلب ای متفرقة

شغی

الشاغیة غین معجمهنک کسریله
زاید اولان دیش یقال سن شاغیة ای زایدة علی سایر الاسنان و بو شول دیشدرکه سایر دیشلرک اتک تمامی خلافی اوله الاشغی همزهنک
فتحی والفک قصریله شول کمسنهدرکه دیشلری دخی بر بری اوزره بتشمش اوله الشغواء شینک فتحی والفک مدیله مؤنثیدر یقال رجل اشغی وامرأة شغواء
الشغو شینک ضمی و غینک سکونیله جمعیدر و طوشنجیل دیمکله معروف اولان قوشه دخی شغواء دیولر بوقادی منقاری اشغی منقاریدن اوتری

شفی

اوروزن اولدوغندن اوتری الشفا شینک فتحی والفک قصریله نسنهنک قلیلیه دیولر ابن السکیت روایتی اوزره یقال للرجل عند موته وللقمر
عند محاقه وللشمس عند غروبها ما بقی منه الا شفا ای قلیل و محاق ایکی اخر کیجهلرینه دیولر وشفا هر نسنهنک طرفنه دیولر قال الله تعالی
وکنتم علی شفا حفرة من النار الشفوان فتحتینله تثنیهسیدر اخفش ایتدی وقتاکه شفاده اماله جایز اولدیسه واوی اوله وغیریه
علم حاصل اولدی بو اماله یایدن اولور الشفا شینک کسری والفک مدیله خستهیه صحت بولمق تقول شفاه الله من مرضه شفاء من الباب الثانی
الاشفاء همزهنک کسری والفک مدیله بر نسنه اوزرینه حواله اولوب اکا قریب اولمق یقال اشفی علی الشیء اذا اشرف علیه واشفی الرجل
علی الموت الاستشفا همزهنک و تانک کسریله شفا طلب ایتمک و بر نسنه ایله معالجه ایتمکه دخی دیولر تقول استشفیت بکذا الاشفا همزهنک
کسری والفک مدیله بر کمسنهیه شفا ویرمک تقول اشفیتک الشیء ای اعطیتک لتستشفی به واشفا برکمسنهیه بر نسنهیی شفا قلمغه
دخی دیولر یقال اشفاه الله عسلا اذا جعل له شفاء وابو عبید روایتی اوزره التشفی تفعل وزنده و فانک کسری و تشدیدیله بر نسنهدن
خلاص بولمق تقول تشفیت من غیظی اذا برئت منه وغیظ کینه دیولر الاشفی همزهنک کسری و فانک سکونی والفک قصریله بیز که بشماقجیلر
الینو نذر ابن السکیت ایتدی اشفی قربه و قربهیه شبیه اولان نسنهلری دیکرکن استعمال اولنان بزدر و مخصف غربال نعلینی دیکرکن

شقی

استعمال اولنان بزدر الشقاء شینک فتحی والفک مدیله بدبخت اولمق که سعادتک مقابلیدر الشقاوة شینک فتحیله بمعناها وشقاوة
شینک کسریله شقاوة معناسنه لغتدر و قراءة قتاده شقاوتنا بالکسردر شقاوه واو ایله استعمال اولنوب عطاوه و عباوه کبی
واو همزهیه قلب اولنمدی زیرا اشتقاق اول احوالنده تا ایله استعمال اولنوب تادن منفک اولمغین حرف اعرابه واقع اولمدی عطاءة و عباءة
نونک خلافی نحو ویکه بونلرده حرف علته تا داخل اولمزدن اول همزهیه قلب اولنمشدر و نهایت دخی شقاوة کبیدر یقال شقی الرجل من
الباب الرابع واو یایه قلب اولنمدی ماقبلی مکسور اولدوغندن اوتوری و بشقی لفظنده الف قلب اولنمز ماقبلی مفتوح اولدوغندن اوتوری
ومعنا عندهم شقیان دیولر یا الفه قلب اولنمز ماضینک تثنیهسنده قلب اولنمدوغیچون الشقوة شینک کسری و قافک سکونیله بدبختلق
وشینک فتحی دخی لغتدر الاشقاء همزهنک کسری و مدیله بر کمسنهیی بدبخت ایتمک تقول اشقاه الله فهو شقی بین الشقوة المشاقاة میمک ضمی
زحمت چکوب بر نسنهیه دوشمک تقول من الباب المبالغة شاقانی فلان فشقوته ای غلبته یعنی انوکله زحمت چکمکده مباحثه

شکی

الشکایة شینک کسریله بمعناه الشکو
ابو عبید ایتدی الشکو شینک فتحی و کافک سکونیله بر کمسنهنک سکا اتدوکی بر ازاردن خبر ویرمک تقول شکوته شکوا و شکایة و شکیة
شینک فتحی و یانک تشدیدیله بمعناه کذلک الشکاة شینک فتحی و کافک تخفیفیله بمعناه کذلک المشکی میمک فتحی و کافک کسری
وشکایة اذا اخبرت عنه بسوء فعله بک المشکو میمک فتحی و کافک ضمی و واوک تشدیدیله شکایت معناسنهدر الاشکاء همزهنک
و یانک تشدیدیله کذلک شکایت اولنان کمسنه الشکوی شینک فتحی و کافک سکونی والفک قصریله اسمدر شکایت معناسنه تقول اشکیت فلانا اذا فعلت به فعلا احوجته الی ان یشکوک واشکا
کسری والفک مدیله برکمسنهیه بر ازاردن شکایت ایدوب شکایته باعث اولمق ابن السکیت روایتی اوزره الاشتکاء همزهنک و تانک کسریله کذلک
برکمسنهدن شکایتی زایل قلمغه دخی دیولر شکاء اتدوکی نسنهیی دفع ایتمکله بس ضد اولور تقول اشتکی عضوا من اعضائه
برکمسنهدن شکایت ایتمک تقول اشتکیته مثل شکوته واشتکا برکمسنه بر عضوندن شکایت ایتمکه دخی دیولر فرا روایتی اوزره یقال اشتکا
التشکی تفعل وزنده و کافک کسری و تشدیدیله بمعناه واشتکا ایرا اوغلاقی دریسندن طولوم ایتمکه دخی دیولر
اذا اتخذ شکوة و شکوة تکه تعبیر عن قربة کلور المشکاة میمک کسری و شینک سکونیله شول بجرهدرکه نافذ اولمیه
چراغ یاقمق ایچون ایدرلر الشاکی کافک کسری و مدیله شول کمسنهیه دیرلرکه سلاح طاقنمش اوله شوکت و حدت صاحبی اوله واخفش بوشاکی

مغلوبدر و شانک دخی شوکت صاحبی اولانه دیرلر کس معناسنه الشکی شینک فتحی و یانک تشدیدیله شکایت قلبیه و شکایت اولنمه دخی دیولر و شکی
اعرابیسی اولان کمسنه یه دخی دیولر الشکوة شینک فتحی و کافک سکونیله ابرار اوغلاق دریسی که انده سود تلوی ایدولر و جمعی الی ایلی اوغلاق دریسنه
تلوم لرکا و طب یرلر طاره هو ایله الشکی شینک ضمی و کافک تشدیدیله الکنه قصر ایله بونه صاحب قاموس لجام عیرله تعبیر ایتمشدر که جوهری
جیس ادر متعلق بنمز [illegible] دیمشدر الشلو شینک کسری و لامک سکونیله اعضادن بر عضو در ونه حدیثده ایتینی بشلو الایمن الاشلاء همزه نک
فتحی و الفک مدیله جمعی و اشلاء الانسان اشکنه بعد الموت جوردیوب طاغلان عضولری و اسلاد بو قومک بقیه سنه دخی دیرلر یقال فلان اشلاء
فی بنی فلان ای تبایا فیهم الاشلاء همزه نک کسری و الفک مدیله کلبی دعوت ایتمکدر ابو زید روایتیدر و تعلب خلافنده الکلب علی الصید یعنی کلبی
خطادر ابن السکیت و شدة الکلب بالصید و اسدده دیرلر یعنی صید اوزرینه اغرا ایتمکدر اشلیته و عجولر ذیرا اشلاء حیوانی دعوت ایتمکده
استعمال اولنور تقول اشلیت الشاة و الناقة اذا دعوتها باسمها لتحلبها الاستشلاء همزه نک و تانک کسریله برنسنه یی خلاص ایتمکدر الاشلاء
کذلک همزه نک و تانک کسریله معناسنه یقال استشلاه اذا استنقذه و هر کسنه یی کرب مکاندن خلاص ایچون دعوت ایتمکدر استشلیته دیرسن الشلیة
شینک فتحی و یانک تشدیدیله مالدن باقی قالان نسنه ابو زید روایتیدر و ذهبت باشیة فلان و بقیت لهم شلیة الشلایا شینک و الفک قصریله
جمع بقایای مال معناسنه و بو مالدن غیری نسنه ده استعمال اولنمز الشی شینک فتحی و یانک تشدیدیله بریان ایتمکدر یقال شویت اللحم شیا الشواء
شینک کسری و الفک مدیله بریان ایچون [illegible] مرکور ده الشواة شینک فتحی و الفک مدیله کذلک و اخص بو باده بریان معناسنه الاشتواء همزه نک
و تانک کسریله بریان ایتمک تقول اشتویت اذا اتخذت شواء الانشواء همزه نک و شینک کسری و الفک مدیله بریان اولمق تقول انشوی اللحم و لا تقل
اشتوی الشاوی واوک کسری و متویله قیون صاحبی اولان کمسنه الاشواء همزه نک کسری و الفک مدیله خلقه بریانی ویرمک تقول اشویت
القوم اذا اطعمتهم الشواء و شواء اکل اولنان طعامدن بقیه [illegible] دخی دیولر تقول [illegible] فلان فاشوی من عشائه ای ابقی من بقیة
وعشائک فتحیله اخشام وقتی یتن طعامه دیرلر و اشواء اولوم یری اولمیه یره اورمغه دخی دیولر یقال رماه فاشواه اذا لم یصب المقتل
الشوی شینک فتحی و الفک قصریله باشک دریسی جلد الرأس معناسنه الشواة شینک فتحی و الفک قصریله واحدیدر و شوی مقتل اولمیان عضوه
دخی دیولر جلان و بوان و رأس کبی بو جوهریک نسخه لرینک ظاهرندن فهم اولنان لکن رأس دن مراد جلد رأس و یا عظام رأس اولمق
گرکدر زیرا رأس علی الاطلاق مقتل اولمامق وجه اولمدوغی ظاهردر و شوی الفرس ایکی اللرینه و ایاقلرینه دیولر باشنه دیمزلر زیرا انک
مع انده کلمزلر [illegible] الشوی دیرلر یعنی موضعه و بازو موصل ایله ایاقلرک والکری فرموده دیمک [illegible] حالا که باشی فرموده اولمق انده
جهت منبح دکلدر و شوی مالک یرامزی نه دخی دیولر و شوی هر نسنه نک قولاینه و جوزینه دیولر الشویة شینک فتحی و یانک تشدیدیله هلاک
اولان قومک بقیه سنه دیرلر الشوایا شینک فتحی و الفک قصریله جمع بقایا معناسنه الشوایة شینک ضمی و واوک تخفیفیله یوک نسنه نک برقطعه
دیرلر قیون سود سیندن قلاه قطعه که شلا یقال ما بقی من الشاة الا شوایة و شوایة الخبز ایتمک بغضندن بر اتمکه دخی دیولر الشیان
شینک فتحی و یانک تشدیدیله ایکی قرداش قاننه دیدکلری دم الاخوین معناسنه و شیان بعید النظر اولان کمسنه یه دخی دیولر و دییع
معناسنه الشوشاة شینک فتحی و واوک سکونیله موتاة وزننده اوزره شول ناقه دیدکه سریع اولا و موتاة صحرایه دیرلر الشیی شینک فتحی و یانک
تشدیدیله بر لفظدر که عی کلمه سنه اتباعا ذکر اولنور یقال عی شی و عی عاجز معناسنه در و بعضلر شوی دخی دیرلر و فعل تعجب دخی بطریق
التبعیة ذکر اولنور یقال ما اعیاه و اشیاه و اشواه دخی دیرلر الشی شینک کسری و یانک تشدیدیله کذلک عی لفظنه تبعیله ذکر اولنور نسنه دن
وعی نطقدن عاجز اولانه دیرلر یقال جاء بالعی و الشی الشهوة شینک فتحی و هانک سکونیله کوکل ارزو ایتمکه اشتها معناسنه یقال شهی الشی
و شهوه من الباب الرابع اذا اشتهیته الشهی شینک فتحی و یانک تشدیدیله کوکل ارزو ایتدوکی نسنه یقال طعام شهی ای مشتهی الشهوان
شینک فتحی و هانک سکونیله برنسنه یه اشتهاسی اولان کمسنه یقال رجل شهوان للشی التشهی فتحیله و هانک کسری و تشدیدیله برنسنه دن دو
اتمک تقول تشهت علی فلانة کذا یعنی فلانه دن فلان نسنه اوزره نیاز ایتدم و فی القاموس اشتهاه اذا احبه التشهیة علی وزن التربیة برنسنه یا اشتها کوزد
یقال هذا شی و شهی الطعام ای عمل علی اشتهائه الشاهی هانک کسریله نظری کسکین اولان کمسنه یقال رجل شاهی البصر مقلوب منه و الله اعلم

فصل الصاد الصی صادک فتحی و همزه نک کسری و یانک تشدیدیله فعیل وزنی اوزره قوش باو دیدکلری کاشبیه و لاکنه اولدیغی یقال
صئی یصئی صئیا علی مثال صیی یصیی صئیا اذا صاح و کذلک الخنزیر و الفیل و الفار و الیربوع و یربوع [illegible] ایلاعربطاوشانی دیدکلو
جانوردر و فی المثل جاء بالصامت و الصائت اذا جاء بالمال الکثیر ای بالناطق و الصامت و ناطقدن مراد دوه و صغر و قیونلردر و صامتدن مراد

اللون ای دو دیقال ایضا جاء بال صاو صمت و هو مقلوب من صائی و قرابیته العقرب تصئ و تصانی و تصئ دخی دیولر و فی المثل
بلدغ العقرب و تصئ والولی الهال شلی دوایة الاصمعی یعنی عرب سو دیوب حالت صغرده دخی الصبی صادک فتحی و بانک کسری و تشدیدیله اوغلان
غلام معناسنه الصبیة صادک کسری و بانک سکونیله جمعی الصبیان صادک کسری و بانک کذلک سکونیله جمعی و بونک اصلی واو در واصبیه دیولر
صبیه ایله اکتفا اولنمغیون نته کم اغلمه دیولر غلمه ایله استغنا اتدکیون الصبیة صادک ضمی و بانک فتحی و یانک تشدیدیله صبیه کلمه سنک تصغیریدر
قیاس اوزره لکن بعضلر شاذ اوده اصیبیه و ابنج اولمشدر کو یاکه بو اصبیه کلمه سنک تصغیریدر اوغلان جغز معناسنه الصبا صادک
کسری و الفک قصریله اوغلانلق الصباء صادک فتحی و الفک مدیله بمعناه اذا کسرة قصرة و اذا فتحت مددة الصبیة صادک فتحی و بانک تشدیدیله
تازه اولان عورت الصبایا صادک فتحی و الفک قصریله مطیه ایله مطایا کبی الصبیان صادک فتحی و بانک تشدیدیله فعیلان وزنی اوزره جوکنک
ایکی جانبی ده جانبی الجبین معناسنه الصبی صادک کسری و الفک قصریله میل و هو اسمته التصابی تانک فتحی و بانک کسریله میل اتمک
الصب صادک فتحی و بانک سکونیله هوایه و جهله میل ایتمک الصبیة صادک فتحی و بانک سکونیله کذلک هوایه و جهله میل ایتمک الصبو ضمتیله و واوک
تشدیدیله بمعناها یقال صبا یصبو صبوة و صبوا اذا مال الی الجهل و الفتوة یعنی هوایه میل اتسه الاصباء همزه نک کسری و الفک مدیله هوایه و جهله
مایل قیلمقدر یقال اصبیته الجاریة و اصباء عوق جیسی صاحبی اولمقه دخی دیولر کرکسی مذکر کرک مؤنث اولسون یقال اصبت المرأة اذا کانت لها
صبی ذکر کان او انثی الصباء صادک فتحی و الفک مدیله اوغلجق اولنامق یقال صبی صباء من الباب الرابع مثل سمع سماعا اذا لعب الصبیان
الصبا صادک فتحی و الفک قصریله شول روزکاره دیرلر که کیجه ایله کوندز برابر اولدقده کون طوغدوغی یردن اسر و انک مقابلی دبور در الصبو
ضمتیله و واوک تشدیدیله صبا یلی اسمک تقول صبت تصبو صبوا و عرب طاینده شویله زعم ایدوکه دبور دیدکلری [illegible] دوکاد بادی
و باد و بهور ایدر قالدر در قدیح صکر صو دوتام یوکلدکه صبا کا استقبال ایدوب بعضی بعضنه ضم ایدر حتی که بکیاره دکره
وصنوبر یلی بلودک کبرو قلنلور صو روب الامد قلیلو و شمال یلی بلودی باده لیوب طاغیدر الصابیة بانک کسریله بکبا دیدوکلری ودوکاد
صبا یلی شمال یلی اوستوره اسه المصاباة میمک ضمیله قلیچ قیننده ترس اوخال ایتمک تقول صابیت السیف اذا اودخلته فی غمده مقلوبا ای معکوسا
وکوبنری واوقی غلاف ترس قومقه دخی دیولر تقول صابیت الرمح و صاحب صراحه بو معناده ذهول ایدوب صابیت السیف و الرمح اذا هیأته
للضرب و الطعن دیمشدر جوهری ابو اداینده کی خلافدر المصحاة میمک کسری و صادک سکونیله کاسه اناء معناسنه [illegible] مصحاة [illegible]
اولور الصحو صادک فتحی و حانک سکونیله مست اولان کمسنه ایلیق یقال صحاه من سکره صحوا من الباب الاول و صحو کوک یوزنده بلوت کیتمکه دخی دیولر
ذهاب غیم معناسنه الصاحی صادک کسری و متویله مست لکون ایلق کمسنه و صاحی شول کون کی یوزی بولرکر انده بلوت اولمیه الاصحا همزه نک کسری
و الفک مدیله کوک یوزی اچلمق اصحت السماء اذا انقشع الغیم و اصحی اچلمق زمانه داخل اولمقه دخی دیولر یقال اصحینا اذا اصحی لهم المصحیة
میمک ضمی و حانک کسریله بلوتدن اچلان کوک یوزی و کذا [illegible] کوک یوزی بلوتدن اچلمه [illegible] دیولر مصحیة دیمزلر الصدی صادک
فتحی و الفک قصریله بقوش دیکله معروف اولان قوشک ارککی و [illegible] صدی شول قوش که کیجه [illegible] اوقویو [illegible]
وخلوا نه جندب دیکله معروف اولان قوش زعم ابو دولرایله دکلدر ذیرا جندب صدی دن اصغردر و صدی شول نسنه در که اواز منعکس اولنور
طاغلرده و طاغلرده شبیه اولان یرلرده [illegible] صوتک جوابی دیور یقال صم صداه و اصم الله صداه ای اهلکه لان الرجل اذا مات لم
یسمع الصدی منه شیئا [illegible] و صدی شول کمسنه [illegible] احوالی بلور [illegible] و صدی [illegible] دخی دیولر عطش معناسنه یقال
صدی من الباب الرابع الاصداء همزه نک کسری و الفک مدیله صدی [illegible] یقال اصدی الجبل التصدیة علی وزن التربیة [illegible] التصدی [illegible]
اودون المصاداة میمک ضمیله برنسنه یه [illegible] معناسنه و مداراة معناسنه ده کلور و مصاداة معارضه [illegible] الصیدان
و داک کسری و [illegible] برنسنه یه تعرض قلمقه دیولر و اول شول نسنه در که [illegible] الصدی صادک فتحی و داک کسری و متویله [illegible]
صادک فتحی و دالک سکونیله بمعناه کذلک یقال رجل صید و صاد و صدیان و امراة صدیا [illegible] الصادی صادک فتحی و [illegible] شول صو دکه
خرما اغاجلرینه [illegible] الصری صادک فتحی و [illegible] خرما اغاجلرینه دخی [illegible]
[illegible] الصری صادک کسری و الفک قصریله بمعناه و ابو عمرو [illegible] صری شول صو در که [illegible]
کلمش اوله [illegible] من الباب الرابع المرأة صادک فتحی [illegible] الحبة و صری
اوله یقال النطفة [illegible] ای تحبسه الصری صادک فتحی [illegible] صری

وصری یولی قطع ایتدی وحی دیولر تقول صری بولد ربابن الباب الثانی اذا قطعه وصری وضع معناسنه ده کلور تقول صری آو عنده شیئه
اذا وضع والبقی مو معناسنه ده کلور تقول صریت اذا امتحنته وصرّ برنسنه یه صو قودوکی یا حوض صو جکرکی قطع ایتکه دخی دیرلر
یقال صریت الماء اذا استقیتم قطعته وصری فصل معناسنه ده کلور تقول صریت ما بینهم صریا اذا فصلت ویقال احتصمنا الی الحاکم
وصری ما بیننا ای قطع بیننا وصری برکسنه نک الینه یجیس قالمغه دخی دیرلر یقال صری فلان فی ید فلان اذا بقی فی ید رهنا
محبوسا التصریة علی وزن التربیه قیونک سودنی برنجه کون صاغمیوب ممه سنده سود جمع اولسون دیو المصراة میمک ضمیله ایتدکدن بوله
غنه قیونه که ذکر اولنان وجه اوزره اوله الصراة صادک فتحیله عراقده بر کا اسیدر بری صراة عظمی بری صراة کبری در الصراء
صادک فتحی ورانک تخفیفیله والفک مدیله فرغنه ده بکلی دو صاد دو عجنینده الصراة صادک فتحی ورانک تخفیفیله واحدی ذکر اولنان
وکلمکلر که بری معناسنه الصادی رانک کسری وبولکی ملاح معناسنه الصراء صادک ضمی ورانک تشدیدیله والفک مدیله جمعیدر کجیلر معناسنه
قادی ایلار قراد و کافر ایله کفاد کبی واما صادی کذلک ملاح معناسنه در باب داده ذکر اولنمشدر الصعو صادک فتحی وعینک سکونیله جمع

صعو

ذکر اولنان قوشلر معناسنه الصعاء صادک کسری والفک مدیله کذلک جمعی الصغو صادک فتحی وغینی معجمه نک سکونیله میل ایتمک معناسنه در

صغی

تقول صغا یصغو من الباب الثانی اذا مال الصغا صادک فتحی والفک قصریله کذلک میل ایتمک الصغی صادک فتحی وغینک کسری ویانک تشدیدیله
کذلک میل ایتمک تقول صغا یصغی صغیا من الباب الرابع وبلاد ذکر غروبه میل ایتمکه دخی دیرلر یقال صغت النجوم اذا مالت للغروب الصغو
صادک فتحی وکسری وغینک سکونیله کذلک میل معناسنه الصغا صادک فتحی والفک مدیله کذلک میل معناسنه یقال اصغو معک وصغاوه
معک ای میل معک الصاغیة غینک کسریله شول جماعته که برکسنه نک قتنده حاجتلری اولمغین اکا میل ایدوب انوک قتنه جمع اولورلر
ومنه قولهم اکرموا فلانا فی صاغیته ای فی الذین یمیلون الیه ویاتونه ویطلبون ما عنده الاصغاء همزه نک کسری والفک مدیله برکسنه یه
اکا قولاق طوتمق تقول اصغیت الی فلان اذا ملت بسمعک نحوه واصغاء برنسنه یه میل ایتدرمکه دخی دیرلر تقول اصغیت الاناء اذا
نقصت حقه واصغا ناقه نک پالان جانبنه باشی اکمسنه دخی دیرلر یقال اصغت الناقة اذا املت راسها الی الرجل کانها تستمع شیئا حین

صفی

تشد علیها الرجل الصفاء صادک فتحی وفادن صکره الفک مدیله برنسنه نک صافی اولمسی که کدورتک مقابلیدر یقال صفا الشراب یصفو صفاء
من الباب الاول التصفیة علی وزن التربیه برنسنه یی صافی قلمق تقول صفیته انا تصفیة الصفوة صادک فتحی وفانک سکونیله برنسنه نک
خالصی یقال محمد صلی الله علیه وسلم صفوة الله من خلقه ومصطفاه وبونده صادک ضمی وکسری لغتدر یقال له صفوة مالی وصفوة مالی دخی
هاء حذف اولنسه صفو المدیرلر فتحله غیری جایز دکلدر الصفو صادک فتحی وفانک سکونیله برنسنه نک صافیسی الماء تقول اخذت صفوه
الغدیر اذا اخذت صفوتها و برنسنه نک خالصنه دخی دیرلر علی مامر آنفا الصفاة صادک فتحیله یوزی دوز اولان طاشه صخره ملساء معناسنه
وفی المثل ما تندی صفاته ومعناسی شول اوکه جنه سی نمناک اولمز دیمکدر یعنی ادم بخیل اثری یوقدر الصفا صادک فتحی والفک قصریله جمعی
الاصفاء همزه نک فتحی والفک مدیله کذلک جمع الصفی صادک ضمی ویانک تشدیدیله فعول وزنی اوزره کذلک جمع ذکر اولنان طاشلر معناسنه وصفا
مکه ده مشرفه ده بر موضعک اسمیدر وصفا بحرین ده بر نهرک دخی اسمیدر الصفواء صادک فتحی وفانک سکونی والفک مدیله طاشلق تجاده
معناسنه الصفوان صادک فتحی وفانک سکونیله کذلک حجاره معناسنه الصفوانة صادک فتحی وفانک سکونیله واحدی ابو عبید روایتی اوزره ده
یوم صفوان وزنی اوزره اوزره کونش صلو اولیوب یعنی احتلق اولوب صفو ده زیاده اولمق المصفاة میمک کسری وصادک سکونیله
سوزکی که انوکله برنسنه سوزرلر اداه دن معناسنه المصفی صادک فتحی ویانک تشدیدیله سود چوق اولان ناقه الصفایا صادک فتحی والفک
قصریله جمعی یقال اذا کانت الناقة والشاة صفیا الله طلبت وتصفو وصفی قلبی تجتسره صافی قلبیی کمسه معناسنه ده کلور ومصافی معناسنه
وصفا مال غنیمتدن دیش اولان کمسنه قبل القسمه اختیار ایدوکی دخی دیرلر وصفایا ذکر اولنان حالنده ده کلور الصفیة صادک
فتحی ویانک تشدیدیله کذلک مال غنیمتدن اختیار اولنان نسنه الاصفاء همزه نک کسری والفک مدیله برنسنه یی خالص قلمق تقول اصفیته الود
اذا اخلصته واصفاء برکسنه یی برنسنه ایله اختیار ایتمکه دخی دیرلر تقول اصفیته بالشیء اذا اثرته واصفا برنسنه دن خالی اولمغه دخی دیرلر یقال
اصفی الرجل من المال والادب اذا اخلی واصفا خالی قلمغه دخی دیرلر یقال اصفی الامیر دار فلان اذا اخذها واصفاء تاوغ مرده یه کسب ایتدکی
دیرلر یقال اصفت الدجاجة اذا انقطع بیضها واصفا شاعر شعردن منقطع اید وب دیمرا اولمغه دخی دیرلر یقال اصفی الشاعر اذا انقطع
المصافاة میمک ضمیله معناسی اخلاص لوز التصافی تانک فتحی وفانک کسری ومدیله دوغاج کمسنه بربرینه خلوص محبت اوزره اولمق یقال تصافیا

ای قالصنا الاصطفاء همزه نک وطانک کسریله برنسنه یی اختیار ایتمک الاستصفا همزه نک وتانک کسریله برکسنه نک مالین جمله الماق یقال

صلو

استصفی ماله اذا اخذ کله الصلوة صادک فتحی ولامک فتحی ومدیله دعا وصلوة حق تعالیدن رحمت معناسنه ده کلور وصلوة ارکان
معلومه وافعال مخصوصه معناسنه ده کلور و بس یوشول اسمدر که موضع مصدرده وضع اولنور یقال صلیت صلوة ولا یقال صلیته
التصلیة علی وزن التربیه رسول صلی الله علیه وسلم صلوات شریفه کتورمک تقول صلیت علی النبی صلی الله علیه وسلم وتصلیة آتشده صلی سلامت قلق
لوغزلتمیه دخی و تصلیه آتشه برنسنه دخی دیرلر احراق ایجون و قرئ قوله تعالی و یصلی سعیرا بالتشدید و شولکسنه که تخفیف قراءه ایله
صلی ده قلدی اتشه یقیق معناسنه علی ما یجی المصلی میمک ضمی ولامک کسری وتشدیدیله قوشده ایکنجی اولوب کلوب ایتمک ادونجکی اتردر
یقال صلی الفرس اذا جاء مصلیا و بزم بوده مصلی دیدکلری باغنسه سابق اولان اتک صلوینه ماوله وغبی سی وصلوین قوی دوعنک ایکی جانب
اولان اویلوه التربه دیولر علی ما یجی الصلایة صادک فتحی ولامک تخفیفیله شول مجلاطشه درکه انوک اوزرنه مسک وسکر شبیه
سحقلر ادلی الصلاة صادک فتحی والفک مدیله عنباها وصلاءة غرو تمر بنک اوغلیدر که قلعین وقلعین عمرو دن بوزدکی اوغلری نک
نقیه در الصلی صادک فتحی ولامک سکونیله آتی یوبادجاتمک تقول صلیت اللحم وغیره صلیا من الباب الثانی شوی ومنه دیما اوانتوسنه وفی
الحدیث انه اتی بشاة مصلیه ای مشویة وصلی برکسنه یی اتشه او یوروغی مکانه داخل ایتمکه دخی دیرلر تقول صلیت الرجل نارا اذا ادخلته النار
وجعلته یصلاها وصلی توریر یا ینه دیولر که مقصود قریب ده وصلی برخصوص بر کسنه یه دام قورمغه دخی دیرلر هلاکه اولسون دیو
تقول صلیت لفلان اذا عملت فی امر ترید ان تمحل به فیه و توقعه فی هلکته المصالی میمک فتحی ولامک کسری ومدیله شول طوزاقیدر که
انوکله قوش طوتولر ومنه الحدیث ان للشیطان فخوخا ومصالی وفخوخ فخ فایله وخانک جمعی اشول نسنه در که انوکله وفخبحقله قوش طوتولر
الصلاة میمک کسری وصادک سکونیله وحمله الاصلاء همزه نک کسری والفک مدیله اتشه یاقمق تقول اصلیته اذا القیته فی النار ترید
الاحراق وصلاءه قتیروعکه یونعک قوبروغی اطرافنه اولان اویلوه التری سولکه والمغه دخی دیولر طوتولمه سی قریبا ولودتم یقال
اصلیت الفرس اذا استرخی صلواها وذلک اذا قرب نتاجها الصلی صادک فتحی ولامک کسری ویانک تشدیدیله ایتمه یا بوی منه قولهم صلی
فلان النار صلیا من الباب الرابع اذا احترقه وصلی برنسنه نک الیمنی چکمه دخی دیولر یقال صلی بالامر اذا قاسی حرّه وشدته الاصطلاء
همزه نک وطانک کسریله اتشه اتمغه التصلی فتحیله ولامک کسری وتشدیدیله بمعناه تقول اصطلیت بالنار وتصلیت بها واصطلا بالنار
برنسنه یه طاقت کتورمک معناسنه دخی مجازا استعمال اولنور یقال فلان لا یصطلی بناره اذا کان شجاعا لا یطاق الصلاء صادک فتحی
والفک مدیله قوروعک صاغ وصول طرفنده اولان اویلوه التری الصلوان تثنیه سی الصلوات صادک کسری والفک مدیله شول
اتشدر که انوکله اصنعرلر ویا نه دخی صلا دیرلر اتشه اولدوغی اوتری الصلا صادک فتحی والفک مدیله کذلک انشی یالکسر
وبالفتح و بعض الصلوة کنایس یهود یه تعبیر ایدوب وبیع وصلوات دیدوکی صلوات لفظ علی مواضع عبادالله ابن عباسدن روایت اولنمشدر

صمو

الصمیان فتحیله دو یمک وبجریء مرد وصمیان جابک وبهادر معناسنه ده کلور یقال رجل صمیان ای شجاع الاصماء همزه نک کسری الکم
صید اوزوب کوزدن اوکنمزدن قبل ایتمک وفی الحدیث کل ما اصمیت ودع ما انمیت واتما برنسنه نک اولدوکی کورملکدر واصماءت قرار
اتمیوب کچوکه کوتمکه دخی دیرلر یقال اصمی الفرس علی لجامه اذا عض علیه ومضی الصمی صادک فتحی ومیمک سکونیله صیده کوزا وکنده
اولمک یقال صمی الصید یصمی من الباب الثانی اذا مات وانت تراه الانماء همزه نک وصادک کسریله دوکلک یقال انمی علیه اذا

صنو

انقصب الصنو صادک کسری ونونک سکونیله تثنیه سی الصنوان وزن عزبور اوزره جمعی نون اخیره نک اعرابیله کلورکه
ایله موجب اولمکی اوزره وفی الحدیث عم الرجل صنو ابیه وصنوان شول قیویه دخی دیرلر که بربرینه قریبا ولوب صوی بر
کوزدن کلر الصنی صادک ضمی ونونک فتحی ویانک تشدیدیله شول کیجک بکادر که صو صیزیتی اولوب کسینه انده صوی کلوب
اتکا اعتبار ایتمیه لرلیس صنی صنوک تصغیری اولور الصنایة صادک کسریله برنسنه نک کوتری دیمک تکلفده اتمک استنقص

صوی

اولور یقال اخذت الشیء بصنایته اذا اخذته کله الصوی صادک ضمی والفک قصریله طاشدن اولان علامتلر در که
یولرده ویولره نشبیه اولمق ایچون لرده وضع اولنور الصوة صادک ضمی وواوک تشدیدیله واحدی وفی الحدیث ان للاسلام
صوی ومنارا کمنار الطریق الاصواء همزه نک فتحی والفک مدیله مقبره لر معناسنه بعضلر ما خوذدر واحدی صواء صادک ضمی وقصریله
القله برک ومرتفع اولان محله دیرلر لکن ارتفاعی برحیثیتله اوله که طاغ مرتبه سنه واصل اولمیه وصوة دوزکارلر تخلف ایدوب

بو دخی دیرلر تخلع الروح معناسنه الصوی صادك ضمی و یانك تشدیدیله قوریمق بوست معناسنه یقال صوت النخلة تصوی صویا من الباب الثانی
اذا یبست الصاوی واوك كسری و متدیله قوری اولان نسنه التصویة علی وزن التزكیة اركك دوالی حیوانه سیلكله تعبیر صوت لا یلبی لحلابه
اخره معتدبس كسانی ایتدی تصویه ایتكما اوزدینه یوك و دمیوبانی بند ایتمكدر مجامعت اوزینه شوملتو و قوا بملو اولسون دیو و صینع
تصویه قیوی نكسودن قوریتمقده سمهسون دیو یقال صوتها فصوة الصهوة صادك فتحی وهانك سكونیله نكلمك كه اتكما ات فرسنه بكلی
طور دغی بر د و هر طاغنك زیاده مرتفع برینه دخی صهوه دیرلر و ابو عمرو ایتدی صهوه صوت كلند و كی به دیرلر الصهاء صادك كسری و الفك
متدیله جمعی منافع الماء معناسنه الصهی صادك فتحی وهانك سكونیله یاره یاشرموق یقال صهی الجرح یصهی صهیا من الباب الثالث اذا ندی
وخیل ایتدی صهی الجرح دیرلر یاره اوغلربعون وصهوه شول برجه دخی دیو كوكه دیه اوذونده پالتو اوله فصل الضاد الضبو صادك
فتح و بانك سكونیله برنسنه یی آتش متغیر ایتمك یقال ضبت النار تضبوه ضبوا اذا غیرته و ستوته المضباة میمك ضمی وضادك سكونیله كول اچنده
پشن اتمك جر الملة معناسنه الضابی بانك كسری و متدیله كول دعاد معناسنه الاضباء همزه نك كسری و الفك متدیله بر نسنه نك اوزدینه حواله اولمق
اكا اظفر بولمامق یقال الضحو ضادك فتحی و حانك سكونیله كوندوزك اولنه دیرلر طلوع شمسك عقبنده اولور الضحی ضادك ضمی و الفك قصریله ضحوه دن
صكره اولان زمانه دیركه اول كونشك تمام ضیا دیردكی وقتدر و بونك تذكیری و تانیثی جایزدر شول كمسنه كه موث قیلدی كویا كه ضحوة كلمه
جمعی اولماسی اعتباریله تانیث ایدر و شول كمسنه كه مذكر قیلدی بر نوع فعل و فعی اوزره اعتباریله اتدی صرد و نغر كبی وصرد صادوده ایدی وهملنده كبو
دیو كلاری قوشدر و نغر نون و غین معجم ایله سرچه شبیه بر قوشجغز در و ضحی ظرف غیر متمكن در سحر كبی تقول لقیته ضحی اذا اردت به ضحی یومك
لم تنونه الضحی ضادك فتحی و الفك متدیله شمس تمام مرتفع اولدغی زمانه دیرلر مذكردر و ضحی كسنی جمعنه دخی دیرلر تقول ضحیت الشمس ضحاء
من الباب الرابع اذا برزت و تقول ضحیت ایضا بالفتح و المستقبل اضحی فی اللغتین جمیعا و فی الحدیث ان ابن عمر رای رجلا محرما قد استظل فقال
اضح لمن احرمت حدیث شریفده بو وجه اوزره دوایت قلنمشدر همزه نك فتحی و حانك كسریله اردوا صیغه سنده لكن اصمعی ایتدی بو اضح
لمن احرمت له در همزه نك كسری و حانك فتحیله فاما اضح صیغه سنده ما خوذ اولیجق ابن عمر بو ده كونشده حقیقه امر ایتمشدر و بوندنه
باد نعالیك فانك لا تظمأ فیها و لا تضحی قولی وضحی قوشلق و قشلق اكل اولنان طعامه دخی دیولر غداكبی بر تحفیف و بو ده ضحی
دیرلر ضحی و قشنره اكل اولنند و نحوه الاضحاء همزه نك كسری و الفك متدیله شمس تمام مرتفع اولدغی زمانه داخل اولمق تقول اضحینا بالمكان حتی
اضحینا كما تقول من الصباح اصبحت و منه قول عمر رضی یا عباد الله اضحوا بصلاة الضحی ای لا تصلوها الی ارتفاع الضحی و اصحاب بونده كوندوزی
اشلكده دخی دیرلر تقول اضحی فلان یفعل كذا كما تقول ظل یفعل كذا كه ظل دخی كوندوز اشلمك دیمكدر الضحی حانك كسری و تشدیدیله ذكر اولنان
طعامی اكل ایتمك یقال هم یتضحون ای یتغذون الضحیا ضادك فتحی و حانك سكونی و الفك متدیله اندیشی اولوب بولنمز اولان كیجه یقال لیلة ضحیا
ای مضیئة لا غیم فیها الاضحیانة همزه نك و حانك كسریله بعینها یقال لیلة اضحیانة و ضحیانة من ضحیاء اضحیانك مونثی دخی كلور و اضحی قرا دخی دیرلر
و ضحیاء عامر بن ربیعه نك آتنك اسمیدر عامر الضحیان ضادك فتحی و حانك سكونیله بر قبیله سندن بر كمسنه نك اسمیدر و بنی بو ده ضحیان دیوكلری
وقت ضحاده قونمغه بنشنده او تورور قضایه مشغول اولدغنه بنا ء در الضاحیة حانك كسریله هرنسنه نك اجوق اولان جانبی یقال هم ینزلون
الضواحی یعنی اجوق یرلره نزول ایدرلر و ضاحیه شكاره معناسنه دخی كلور یقال فعل ذلك الامر ضاحیة ای علانیة الضاحی حانك كسری
و متدیله اجوق اولان بر یقال مكان ضاح ای بارز للشمس الضحیانة ضادك فتحی و واوك سكونیله كونشه قرشو اولان قلعه و فی الحدیث ان لنا الضاحیة
من البعل و لكم الضامنة من النخل و ضاحیه و بعل عینی بهمله ایله صحراده بتن خرما اغاجی دو ضامنه اولرلره بتن خرما اغاجی در تنم كم باب
نون ده مرو اتمشدر الضواحی ضادك فتحی و حانك كسری و متدیله كوكلر سموات معناسنه الضحی ضادك فتحی و حانك سكونیله اشكاره اولمق قال الاصمعی
و لیستبین الوسی ای یضحی عجانه و عجان كسر عین ایله ذكر اولدی بوركباینی در و قال ابو زید ضحی الطریق یضحو ضحوا اذا بدا لك فظهر الضحی
ضادك فتحی و الفك قصریله برنكه عرق كتمك معناسنه تقول ضحیت ضحا من الباب الرابع اذا عرقت التضحیة علی وزن التزكیة بر كمسنه قیونی
قوشلق وقتنده او تلاتمق یقال ضحی فلان غنمه اذا رعاها بالضحی و تضحیه قربان ذبحی برای كونس قیون بوغزلامغه دخی دیرلر یقال ضحی بشاة
و تضحیه بر نسنه یی دفع و صلابتی ایتمكده دخی دیرلر تقول ضحیت عن الشیء اذا دفعت الاضحیة همزه نك و ضادك سكونی و یانك تشدیدیله شول قیونه كه
قربان بیرامی كونی بوغزلنه ضحی كونلرده و رقلعنت وارد در بری ذكر اولنان الاضحیة همزه نك كسری و یانك تشدیدیله بو مثلو در جمعی الاضاحی كلور
همزه نك فتحی و حانك كسری و تشدیدیله و بری دخی الضحیة ضادك فتحی و یانك تشدیدیله فعیله وزننده در جمعی ضحایا كلور الضحیا ضادك فتحی و الفك قصریله

جمعی فتحیله معناسنه و بری دخی الاضحاة در همزه نك فتحی و ضادك سكونیله جمعی اضحی كلور كما الاضحی همزه نك فتحی و الفك قصریله اضحی نك جمعی ادحی ارطا ارطی كبی كه
ارطی ارطاتك جمعیدر و ارطی بر جنس اغاجدر كه قوم ده بتر یوم الاضحی همزه نك فتحی و الفك قصریله قربان بیرامی كونی ذكر اولنان معناده ما خوذدر
و قربان ایتمك اضحی نك تذكیری و تانیثی جایزدر و تذكیر ایدن كمسنه یوم معناسی اعتباریله اعتبار ایدر فضح د و بیدا ضادك فتحی و حانك كسری و تشدیدیله د ر دیه
لفظنك تركیبیله ذكر ده و بونلر بهل و بر مكه دیرلر ایو مو معناسنه ابرحا ضره رفقوا ضحخ دو بیدا ای لا تعجل الضری ضادك فتحی و رانك كسری و یانك
تشدیدیله شول طمر در كه قانی طوریمیه یقال ضری لا یكاد ینقطع دمه الضرو ضمتینله و واوك تشدیدیله قان ظاهر اولمق یقال ضری یضری اذا
بامنه الیوم الضاری رانك كسری و متدیله قانی ظاهر اولان نسنه یقال ضری عرقه ضاریا و ضاری اوه اوكرنش كلبه دخی دیرلر یقال كلب ضار و كلبة
ضاریة الضرو ضادك كسری و رانك سكونیله شول اغاجدر اقاح صمغ ددكه اكا كمكام دیرلر و لایت یمنده كلور و ضرو اوكرنش كلب یا ددوسنه
دخی دیرلر الضروة ضادك كسری و واوك سكونیله مونثی الاضری همزه نك فتحی و ضادك سكونی و رانك كسری و متدیله جمعی الضراء ضادك كسری و الفك
متدیله كذلك جمعی ذئب و ذوب و دیاب كبی الضراوة ضادك فتحیله كلب اوكرنمك یقال ضری الكلب بالصید ضراوة اذا تعود و انسان برنسنه یه
معتاد اولمغه منه قول عمر رضی ایاكم و هذه المجاوز فان لها كضراوة كضراوة الخمر و مجاوز زای معجمه نك فتحیله مجازیم در ننم كم باب
زایده مرور ایتمشدر الاضراء همزه نك كسری و الفك متدیله جلیه او كرتمك یقال اضراه صاحبه اذا عوده و اضراه اغراه ایدوب قیقرمق معنی دخی دیولس
یقال اضراه به اذا اغراه التضریة علی وزن التزكیة بعینه الاضریاء همزه نك كسری و متدیله بر كسنه نك قادنه طعام دن شوشوبه تخمه اولمق
یقال اضرع الرجل اضریرا اذا اتخم بطنه من الطعام و تخم و بو ظریر ادن تصحیف دو طا و معجمه ایله ما خوذ طاء مهمله ایله نتم كم ذهر یونی
و صاحب قاموس و غیریدن روایة اولنتمدر پس بو فن جوهرینك فصل ضاد ده كتورمسی غلط اولور دیمكه لغت عسقلانیه اولدغی
ثابت اوله الضراء ضادك فتحی و رانك تخفیفیله و الفك متدیله شول اغاجلر كه زیاده صوه اولور و غضون بو بر نه صارلمش اوله یقال تعاری
الضراء در ضراء اذا مشی مستخفیا فیما یواری من الشجر و بر كسنه حصینه حیل التسعهن یدب لك الضراء و یمشی له الخمر دیرلر یعنی اكا خفیه مكر قصد ایدر
و خمر خاء معجمه و رانك فتحیله كذلك كر لو دیو ریكلدر الاستضراء همزه نك و تانك كسری و الفك متدیله بر كسنه به حیله و خدعه ابدوب اكسزن اوزدینه
كلمك تقول استضریت للصید اذا ختلته من حیث لا یعلم ضریة ضادك فتحی و یانك تشدیدیله مكه شرفه ایله بصره ما بینده بر قریه نك اسمیدر كه
اكا نسبتله اول كون حی ضریه دیرلر ضریه اسمیدر و بعض ایدر اولوب معبد ضریه و ضرینه ها و او دن عوضدر الضفو
ضادك فتحی و غین معجمه نك سكونیله تلكو یا خود یپسه یا اندوه شبیه نسنه نك جاغرمسی یقال ضغا الثعلب و السنور ضغوا اصغی اذا صاح
و كذلك صوت كل ذلیل مقهور الضفو ضادك فتحی و فانك سكونیله اوزون و طبع اولماقده بسیوغ معناسنه یقال ضفا الشیء یضفو الضافی
فانك كسری و متدیله تام و واسع اولان نسنه یقال ثوب ضاف ای سابغ واسع و ضافی الراس یانك قیلی چوق اولان كمسنه یه دخی دیرلر یقال
ضافی الراس ای كثیر شعر الراس الضفوة ضادك فتحی و فانك سكونیله معاشده وسعت و لمی یقال هو فی ضفوة من عیشه الضفف
ضادك فتحی و فانك سكونیله و الفك متدیله عوضه و لمی او لمی ضفت
ضمتیله و واوك تشدیدیله حوقه و لمی یقال ضغا المال اذا كثر الضفاء ضادك فتحی و الفك متدیله الضنو ضادك فتحی و نونك سكونیله عجاج
المراة ضغاء اذا كثر ولدها یا مرعلی رواة ابی عمرو الضنو ضادك فتحی و نونك سكونیله ولد معناسنه الضنی ضادك فتحی و نونك سكونیله
الضنی ضادك فتحی و نونك سكونیله و الفك قصریله حسته و لمق معناسنه یقال ضنی ضنا شدیدا من الباب الرابع و ضنا مریض اولان كمسنه
دیرلر المضنی ضادك فتحی و نونك كسری و متدیله كذلك مریض معناسنه و دیقال رجل ضنی و ضنی مثل حری و حری حاء مهمله نك فتحیله لائق
معناسنه و تقول تركته ضنیا و ضنیا فاذا قلت ضنی استوی فیه المذكر و المؤنث و الجمع لانه مصدر فی الاصل و اذا كسرت النون ثنیت و جمعت
فی حر الاضناء همزه نك كسری و الفك متدیله بر كسنه یی مرض تعقیل ایتمك یقال اضناه المرض اذا اثقله الضناة همیمك ضمی و كسنه ذحمتی جكمك معناسنه
كبی دردز نا و معنا الضنو صادك فتحی و واوك تشدیدیله او از و غوغا و غلبه یقال سمعت ضوة القوم و بو اصمعی ایله ابو زید دن روایتدر الضوی
ضادك فتحی و واوك سكونیله طلعتك اوازی و غوغا و غلبه سی یقال ضوی ضوه بلا همز و یقال ضویت ایضا ایله لوامن الی اوی باب الضحی اذا اوت الیهم و ضمته
ضادك ضمی و یانك تشدیدیله برقمه اختلاط ایدوب انده تو شلمك تقول ضویت الیهم اضوی ضویا من الباب الثانی و غلام ضوی طوغر مغه دخی دیرلر الجبث
الاضواء همزه نك كسری و الفك متدیله برنسنه یی ضعیف ایدوب محكم قلماق و اضوی او عورت ضعیف او غلان طوغرمق و بنكو اقربادن اولسه
اغتربوا و لا تضووا یعنی ترو جی اجنبیلردن قلكز اقربادن قلمكز و دیرا عرب لها یوی شو بله دعم ایدرلر و بكوبر قوم اقربادن اوله
ظهور ده كلن ولد ضعیف اولور هر بنده كلوكر یمالطبع اولور سه ده قوتلك ضعف اوزده الضواة ضادك فتحی و واوك تخفیفیله اوده كبی بق

ظاهر اولور قنق قمندادندن قادون مقدار نزوار نجه سبعه معناسنه الضوى ضادك فتحی والفك قصریله ارق ولمق یقال ضوى یضوى ضوى
من الباب الرابع الضاوى واوك کسری ویانك تشدیدیله فاعول وزننده اوده ضعیف اولوب قلیل الجسم اولانه دینور یقال غلام ضاوى اذا کان نحیفا
الضاویة یانك کذلك تشدیدیله مؤنثی یقال فتنة ضاویة جماعة خفیفه معناسنه وامراة ضاویة الضهیاء ضادك فتحی والفك مدیله بر جنس کلو
اغاجك اسمیدر وضهیا شول عورته دخی دیرلر که حیض کورمیه وابو عمرو امراة ضهیاة وضهیاه دخی روایت قلدی تا ایله وها ایله وبو
الفك مقصوره اولمسنه دلالت ایدر المضاهاة میمك ضمیله مشاکلت همزه ایله وهمزه سز استعمال اولنور یقال ضاهیته وقرئ یضاهئون
قول الذین کفروا وابصر الهاء فصل الطاء الطاة طانك فتحی وهمزه نك مدیله علی وزن المطعاة قرم بالحجة حماة معناسنه جوکه
ابو سعید دن مصنف نام کتابنده بو وجهله قرات ایلدم وطعاة دخی قرم بالحجة دیرلر الطوى طانك ضمی وتشدیدی وهمزه نك کسری
ویانك تشدیدیله علی وزن الطوعی احد معناسنه استعمال اولنور یقال ما بالدار طوى ای احد وطوئی دخی ذکر اولنان معنایه
الطبی طانك ضمی ویانك سکونیله طرنغی بتون اولان حیوانك وبرتجی جانوردك ممه سنه دیرلر نته کم دوه نك وطرنغی چتال اولان حیوانك
ممه سنه ضرع دیرلر وفی المثل جاوز الحزام الطبیین یعنی قولن التنده ممه یه واصل اولدی وبو زیاد بیان شدتدن کنایه در وکاه اولور دیو
قسمنك دخی ممه سنه اطلاق اولنور الطبی طانك کسری ویانك سکونیله بمعناه الاطباء همزه نك فتحی والفك مدیله جمعیدر الطبی طانك فتحی ویانك
سکونیله برکمسنه یی بر نسنه دن منع ایلمك تقول طبیته عن کذا اذا صرفته عنه ودعوت ایلمك معناسنه دخی کلور یقال طباه یطبیه اذا دعاه
الطبو طانك فتحی ویانك سکونیله بمعناه الاطباء همزه نك وطانك کسری وتشدیدیله بمعناه ایضا یقال اطباه علی وزن افتعل واطباه
کمسنه یه راست کلوب قتل ایلمکه دخی دیرلر یقال الطبی بنو فلان فلانا اذا قالوه فقتلوه الطبی طانك فتحی ویانك کسری ویانك تشدیدیله شول
ممه یه دیرلر که عجیب اولیعنی صغار کمسنه نك احتیاج ایدوب سود ویرمجی اوله الطوى طانك ضمی ویانك کسری ویانك تشدیدیله احد معناسنه یقال
ما بالدار طوى علی وزن طوعی احد الطحی طانك فتحی وحانك سکونیله دوشمك تقول طحوته مثل دحوته اذا بسطته وبر نوع ترکمکه دخی
دیرلر یقال طحی الرجل اذا ذهب فی الارض ویقال ما ادری این طحی ویقال طحا به قلبه اذا ذهب به فی کل شیء یعنی بیوده تردد ایلدی الطحا
طانك فتحی والفك قصریله دوز یر ارض منبسط معناسنه الطاحی حانك کسری ومدیله اوزانی نسنه ممتد معناسنه یقال ضربه ضربة طحا یعنی
منه ایدر که اوزره الدوه الطوحیه میمك ضمی واوك فتحی وتشدیدیله شول کره کس که اولانك اطرافنی دوده ایدر الطخی طانك فتحی وخانك
سکونیله یا اوزرینه یائیدر ابو عمرو روایتی اوده تقول طخیت اذا اضطجعت الطخاء طانك فتحی وخاء معجمه دن صکره الفك مدیله بولوت
سحاب بر تعنیع معناسنه وطخا قلبك بلا لغة دخی دیرلر یقال وجدت علی قلبی طخاء وهو شبه الکرب الطخیة طانك ضمی وخانك سکونیله بلوت پاره سی
یقال ما فی السماء طخیة وبو طخور کبی در معناده الطخیاء طانك ضمی وخانك سکونیله والفك مدیله قره کوکیجه لیلة طخیاء مظلمة معناسنه وطخیاء
کلمه دخی دیرلر یقال تکلم بکلمة طخیاء ای لا یفهم الطاخی خانك کسریله ومدیله زیاده قره کوکلک استعمال اولنور یقال ظلام طاخ الطادیة
دالك کسری ویانك تخفیفیله ثابت وقدیم اولان نسنه یقال عادة طادیة ای ثابتة قدیمة لبعض السلف بو واحده کلمه سنك قلبی در الطری
طانك فتحی ویانك تشدیدیله تازه اولان نسنه یقال شیء طری ای غض بین الطراوة الطراوة طانك فتحیله تازه لك الطراءة الفك مدیله بمعناها
الطراة الفك قصریله بمعناها علی وزن فطرة یقال طرو اللحم من الباب الخامس وطری من الباب الرابع طراوة وطراءة وطراة الاطراء همزه نك
کسری والفك مدیله بر کمسنه یی مدح ایلمك تقول اطراه اذا مدحه والطراة بالغ فی المدح دخی دیرلر تقول اطریت العسل اذا اعقدته
المطراة میمك ضمی [illegible] یقال عسل مطراة ای مربی [illegible] افاویه
هرنکه [illegible] طیبه خلط ایدیلور رایحه سی زیاده اولسون دیو العود المطری عینك ضمی [illegible] میمك ضمی ورانك
فتحی وتشدیدیله [illegible] تربیه [illegible] نه کم انکا عود المطری دیرلر الاطریة همزه نك وراك کسریله ویانك
تخفیفیله هر بر دانه اوزره طعام دن بر نوع در بعض ایتیك تماج اشنه دیرلر لاخشه معناسنه [illegible]
صانع ایچون اولور الطغیان طانك ضمی وغینك سکونیله بر نسنه حدودن تجاوز ایتمك یقال طغی یطغی من الباب الثالث ویطغو من الباب الاول
اذا جاوز الحد ویقال طغی یطغی من الباب الرابع مثله وطغیان دریانك موج اورمسنه دخی دیرلر یقال طغی البحر اذا هاجت امواجه
قان غلبه ایتمکه دخی دیرلر یقال طغی الدم اذا تبیغ وتبیغ غینك معجمه ایله قان غلبه ایتمك معناسنه در وسیل زیاده کلمکه دخی دیرلر یقال طغی السیل
اذا جاء بماء کثیر الطاغی غینك کسری وتمدیله عصیانده حدودن تجاوز ایدن کمسنه الاطغاء همزه نك کسری والفك مدیله [illegible] یقال اطغاه الکلا

واجعله طاغیا الطغوة طانك فتحی وغینك کذلك سکونیله بمعناه وهر مکان که مرتفع اوله انکا طغوة دیرلر ابو زید روایتی اوده وطغیه بر
نسنه نك سر منه دنی والثه دخی دیرلر الطغیة طانك فتحی وغینك کذلك سکونیله طاغك زیاده مرتفع اولان یری الطغیا طانك فتحی وغینك سکونیله
والفك قصریله بقر وحشی نك صغیرینه اصمعی روایتی اوده وطانك فتحی دخی لغتدر ثعلب روایتی اوده الطغوان طانك ضمی وغینك سکونیله حدودن تجاوز
ایتمك طغیان معناسنه الطغوى طانك فتحی والفك قصریله بمعناه الطاغیة غینك کسری ویانك تخفیفیله دوم پادشاهی ملکنك لقبیدر [illegible] معناسنه و
صاعقه یه دخی دیرلر وصاعقه وصیحه عذابه دخی دیرلر قال الله تعالی فاما ثمود فاهلکوا بالطاغیة ای بصیحة العذاب الطاغوت علی وزن
اللاهوت غیبدن خبر ویرن کمسنه کاهن معناسنه وشیطانه دخی دیرلر وهر ضلالت رئیسنه طاغوت دیرلر کاه واحد اولور قال الله تعالی یریدون
ان یتحاکموا الی الطاغوت وقد امروا ان یکفروا به وکاه جمع اولور قال اولیاؤهم الطاغوت یخرجونهم وطاغوت هر نه دکلو اوله [illegible] اوده
طغوت دن مقلوبدر زیرا بولاده دن ماخوذدر رغبوت ورهبوت مثللو سنیده در ورغبوت میل معناسنه ورهبوت خوف معناسنه در الطواغیت
طانك فتحی وغینك کسری ومدیله جمعیدر رئیس ضلالت اولانلر معناسنه الطغ طانك فتحی وفانك سکونیله حرمای هندو دیدکلری [illegible] که طبیبلر
مقل دیدکلری معروفدر الطفیة طانك کذلك ضمی وفانك سکونیله واحدی ذکر اولنان [illegible] معناسنه الطفیتین طانك ضمی وفانك سکونیله
بر جنس ایلاندر که [illegible] اولان که خط طفیتین شبیه در یعنی ذکر اولنان مقل برا غنک [illegible] ذکر اولنان ابتردن
مراد قوبرقسز ایلاندر وکاه اولور ذکر اولنان ایلانه طفیه دیرلر ذات طفیه معناسنه الطغ طانك ضمی والفك قصریله جمعی ذکر اولنان [illegible]
معناسنه الطفاوة طانك ضمی وفانك تخفیفیله کونشك وایك اغلنه دیرلر و بو مقامده صاحب [illegible] طفاوه یه قرص الشمس [illegible]
زیرا جوهری الطفاوة دارة الشمس [illegible] وداوه اغله دیرلر قرصه دیزلر وطفاوه [illegible] فصلك بر مقداردر دخی دیرلر یقال لا صبنا الطفاوة
من الربیع ای شیئا منه وطفاوة قیس عیلان قبیله سندن بر جماعتك دخی اسمیدر الطغو طانك فتحی وفانك سکونیله بر نسنه صو یوزنده چیقمق
تمامی الطفو ضمیله وواوك تشدیدیله بمعناه یقال طفا الشیء فوق الماء طفوا وطفوا اذا علا ولم یرسب [illegible]
دیرلر وطفوا هو [illegible] زیاده چابك [illegible] دخی دیرلر یقال مر الظبی یطفو اذا خف علی الارض واشتد عدوه الطلا
طانك فتحی والفك قصریله [illegible] اولان حیوانك ولدی الاطلاء همزه نك فتحی والفك مدیله جمعی ذکر اولنان ولد معناسنه وطلا
دخی دیرلر یقال انه لجمیل الطلا وطلا کولك قطرانه [illegible] ابن السکیت روایتی اوده وطلی [illegible]
تقول طلیت [illegible] یطلی من الباب الرابع الطلی طانك فتحی ویانك تشدیدیله [illegible]
[illegible]
الطلیان طانك کسری ولامك سکونیله جمعی یقال [illegible] مثل جبی وصبیان [illegible]
[illegible] الطلیان طانك ضمی ولامك سکونیله جمعی ذکر اولنان اولاد معناسنه [illegible]
الطلو طانك فتحی ولامك سکونیله [illegible] تقول طلیته الطلاء وطلوته اذا ربطته [illegible]
ومطلق حبل [illegible] دخی دیرلر تقول طلیت الشیء اذا حبسته المطلی میمك ضمی ولامك کسری ویانك تشدیدیله [illegible]
[illegible] الطلی طانك ضمی والفك قصریله بیونلر اعناق معناسنه الطلیة [illegible] واحد [illegible]
[illegible] طلاة دو الاطلاء همزه نك کسری والفك مدیله [illegible] یقال اطلی الرجل اذا مالت عنقه للموت او لغیره
الطلاوة طانك ضمی ولامك فتحیله حسن وقبول معناسنه یقال ما علیه طلاوة الطلاوة طانك فتحیله بمعناها الطلاء طانك کسری والفك مدیله
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] الطلی طانك فتحی ولامك سکونیله [illegible] تقول طلیته بالدهن وغیره من الباب الثانی التطلی تفعیله
[illegible] الاطلاء [illegible] تشدیدیله والفك مدیله افتعال بابندن [illegible]
تقول طلیت به واطلیت التطلیة [illegible] تقول طلیت فلانا فطلیه اذا مرضته الطلاء طانك ضمی و
[illegible] المطلاء میمك کسری [illegible] اسمیدر

دوز وملایم اولان یوکه دکنلو اغاجلر بتوره **الطالی** میمک فتحی و لامک کسریله و مدیله شول یره دکنه وحشی جانوردلر انده یاوردلرین بیلر
کرکا هو کرک کافتحیه و لاندم **الطمی** ضمتینله و واوک تشدیدیله صو طاشوب برتفیخ اولمق یقال طما الماء یطمو طمواً اذا ارتفع و بلغ النهر
الطمی کافک ضمی و یانک تشدیدی ایله بمعناه یقال طمی الماء یطمی طمیا اذا ارتفع کذلک و طموعورت ارنه بحضور لغه قیام کوسترمک دخی دیرلر
یقال طمت المراة بزوجها اذا دفعت به **الطمی** طانک فتحی و میمک سکونیله سوغنه تحریک یقال طمی یطما مثل ... اذا اسرع **الطنا** طانک
فتحی و الفک قصریله طلاوعک زیاده صوسزلقدن لو کوده یا پشماسی یقال طنئ البعیر یطنی طنا من الباب الرابع **الطنیة** طانک فتحی و نونک
کسری و مدیله زیاده صوسز اولان دوه یقال بعیر طنی **الطنیة** علی وزن التربیة دوه یه دکر اولنان مرض اذا علاجنه [illegible]
استعمال اولنور یقال لهذه حیة لا تطنی ای لا یعیش صاحبها تقلبی ساعتها و بونک اصلی همزدر نتکم باب همزده ذکر اولنمشدر
الطی طانک فتحی و یانک تشدیدیله بو نسنه یی دوره رک تعقیل طویت الشیء طیا من الباب الثانی و طی اجلوغه قصد ایتکه دخی دیرلر یقال
طوی یطوی طیا اذا تعمد للجوع و بر کسنه دن دوستلغی کروب اعراض ایتکه دخی دیرلر یقال فلان طوی فلان عن کشحه اذا اعرض
بعوده **الطیة** طانک کسری و یانک تشدیدیله بر دورلو دورمک حلیه معناسنه کیدر بناء نوع اوزره **الطوی** طانک فتحی و الفک قصریله
اج اولمق یقال طوی یطوی طوی من الباب الرابع اذا جاع **الطاوی** واوک کسری و مدیله اج اولان کمسنه **الطیان** طانک فتحی و یانک
تشدیدیله بمعناه یقال طوی فهو طاو و طیان **الطوی** طانک فتحی و واوک کسری و مدیله قارنی ارق اولان کمسنه ضامر البطن معناسنه
یقال رجل طوی البطن اذا ضامره **التطوی** تفعلدن واوک کسری و تشدیدیله دوشرلمک یقال تطوت الحیة اذا تحوت و تحوی هاء [illegible]
ایلان دیو شورلمکه دیرلر **الطیة** طانک کسری و یانک تشدیدیله نیت معناسنه و خلیل ایتدی طیة منزل و مقصد معناسنه دخی کلور تقول مضی
لطیته ای لنیته التی انتواها و یقال بعدت عنا طیته وهو منزله الذی انتواه و یقال طیة بعیدة ای سامعة و شاسع شین معجمه ایله صکره
سین مهمله ایله کذلک بعید معناسنه در **طوی** طانک کسری و یا خود ضمی و الفک قصریله شام سرتیغنده بر موضعک اسمیدر دشق کمسنه کم بونی منصرف
تلقی ایدر وادی یا خود بر مکانک اسمی تعویب نکره اعتبار ایتدی و شول کمسنه کم لا یصرفه قلدی بر شهرک یا خود بر بقعه یعنی بنایی مشتمل بر یرک
علم قلدی و طوی ضم طا ایله طوی کبی در کسر طا ایله و طوی مکرر و مضاف اولان نسنه یه دیرلر مفسرین باری تعالی نک المقدس طوی دیو کی
قولی ترتیب ایله تفسیر ایتدیلر قدس بر تبین معناسنه حسن ایتدی المقدس طوی ثنیت فیه البرکة و التقدیس مرتین معناسنه در **ذو طوی**
طانک ضمی و الفک قصریله مکه مشرفه ده بر موضعک اسمیدر **الطویة** طانک فتحی و یانک تشدیدیله ضمیر قلب معناسنه **الطوی** طانک فتحی و یانک تشدیدیله
شول قیو دکه ایچی طاش ایله اورلمش اوله بئر مطویة معناسنه **الطایة** علی وزن الحالة طام اوزری سطح معناسنه و طایه خرما سره جک یره دخی دیرلر بو
مقامده صاحب صحاح طایه کلمه سنی نوده یه خرما ایله تفسیر ایتمشدر مناسب کلدی زیرا نوده خرما یغنسنه دیرلر **الاطواء** همزه نک فتحی و الفک
مدیله ناقه نک بو نسنه اولان بو کو ملرکه سمزلکندن پیدا اولور طرایق الشحم معناسنه **الطهو** طانک فتحی و هانک سکونیله اتی بشورمک
طبخ لحم معناسنه و بر نسنه یه اشلکه دخی دیرلر و فی الحدیث فاطهوه ای عمل ان لم احکم ذلک **الطهی** طانک فتحی و هانک سکونیله بمعناه یقال
طها یطهو من الباب الاول و یطهی من الباب الثالث طهوا و طهیا و طهو کتمکه دخی دیرلر یقال طها الرجل اذا ذهب فی الارض و یقال ایضا
طهت الابل اذا ذهبت فی الارض **الطاهی** هانک کسریله و مدیله اتی طباخ معناسنه **الطهاء** طانک فتحی و الفک مدیله طخاوه ده لغتدر خاد معجمه ایله
سحاب مرتفع معناسنه یقال ما علی السماء طهاءة ای قزعة و قزع قافک و زای معجمه نک فتحیله بلوت پاره سنه دیرلر **طهیة** طانک ضمی و هانک فتحی
و یانک تشدیدیله تمیم قومندن بر جماعتک اسمیدر انالرینه نسبت اولنمشدر انلر مالک بن حنظله نک اوغللری ایوب در عوف و حبش در **الطهوی**
طانک فتحی و هانک سکونی و یانک تشدیدیله ذکر اولنان جماعته منسوب اولان اولاده نسنه و بعضا هایی مفتوح قلورلر قیاس اوزره

فصل الظاء **الظبی** ظاء معجمه نک فتحی و بانک سکونیله اهو که معروفدر **الاظبی** همزه نک فتحی و بانک کسری و مدیله جمع قلتیدر یقال ثلث اظب
و بو اصلنده افعل وزنی اوزره ایدی عینک ضمه سی کسره یه تبدیل اولندی صیانة للیاء و اظبیه نک دخی جمع کلور اوق او جلری معناسنه علی قیاسی
الظباء ظانک کسری و الفک مدیله جمع کثرتدر **الظبی** ظانک ضمی و بانک کسری و یانک تشدیدیله فعول وزنی اوزره کذلک جمع کثرتدر
الظبیات فتحتینله کذلک جمعدر و ظبی کوکلک ظانک فتحی و بانک سکونیله بر دره نک اسمیدر **الظبیة** ظانک فتحی و بانک سکونیله مونث اهو و صیغه انثی [illegible]
طرنغلو حیوانک فرجنه دیرلر و فرا ایتدی دیشی کلبک فرجنه مخصوص صیفدر **المظبی** میمک کسری و ظانک فتحی و بانک سکونیله بر کلام در که تحلی شماته ده
بوده عا طریقیله استعمال اولنور لا یظبی دیرلر جعل الله ما اصابه لا ذماله معناسنه غالبا بو کلامک عرب قتره طبی تنوسیکه ایله معروف اولوده غنیله

الظبة ظانک فتحی و بانک تخفیفیله اوقک اوجی طرف السهم و بونک اصلی ظبو ایدی هاواو دن عوض قلندی **الظبات** ظانک فتحی و بانک تخفیفیله
جمعی اوقلر اوجی معناسنه **الظبون** ضمتینله کذلک جمعی واو و نون ایله جمع اولنمشدر اوزره **ظبیان** ظانک فتحی و بانک سکونیله بر کسنه نک اسمیدر بو صاحب
صحاحک تفسیری اوزره در و لکن جوهرینک ظاهر کلامندن فهم اولنان بودر که ظبیان ایکی شخص معین مراد اولنه زیرا یقال بن ظبیان دیمشدر
کلام عربده بو مقوله کلمات استخفافده استعمال اولنور مجهول النسب معناسنه **الظمیان** ظانک فتحی و میمک سکونی و الفک مدیله صو مباشر اولان
کمسنه یقال شفة ظمیا بینة الظماء اذا کان فیها ثمرة و ذبول یعنی سیاهه مایل اولوب سولکیک اوله و لثه ظمیاء دیرلر فتحی فانکه اذا اوله قلیل الدم
و لثه نک مثلثه ایله دیش اتلرینه دیرلر و عین ظمیاء دیرلر جفن کوز قپاغی رقیق اوله رقیق الجفن معناسنه و اظمی قوراق کویکه دخی دیرلر یقال
ظل اذا اظمی اسود و قره یه مایل اولان کونلره دخی دیرلر یقال رمح اظمی اذا کان اسمر **المظمی** میمک فتحی و ظانک سکونی و اخرینده یانک تشدیدیله
مرمی وزنی اوزره شول اکینه دیرلرکه یغمور صوییله صواولنه نتکم سقوی فرصو ایله صواولنه دیرلر بو ذکر اولنان تفسیر عبارتی قاموسه
موافق اولانلردر و صاحب صحاح مظمی یا بالهمزة منسوب و قیل مظمی علی مفعل و الاول صوابه بمنزله فنامل **لظنی** تفعیله و نونک فتحی و تشدیدیله فعل ماضی در
باب تفعیلدن اصلی تظنن ایدی بعض نون پس نونلرک بری یایه منقلب و لمشدر تقضی کلمه سنده تقضض لغت اولدیغی کبی **الظیان** ظانک فتحی و یانک
تشدیدیله ایلدیان یاسمینی سن بو فعلان وزنی اوزره اولور **فصل العین** **العباة** عینک فتحی و الفک مدیله بر جنس کیا سیدر که معروفدر
العبایة عینک فتحیله العذو صکره یا ایله بمعناها **العباءة** عینک فتحی و الفک مدیله جمعی عبالر معناسنه **التعبیة** علی وزن التربیة عسکری ترتیب و تهیه
اظهار ایتمک **التعبئة** وزن مزبور اوزره یا دن صکره همزه ایله بمعناها **التعبی** علی وزن التکریم بمعناها یقال عبیت الجیش تعبیة و تعبئة و تعبیا
اذا هیاته فی مواضعه و ابو زید ایتدی هیاته دیرلر همزه ایله **العتو** ضمتینله و واوک تشدیدیله حدودن تجاوز ایتمک **العتی** عینک ضمی و تانک کسری و یانک
تشدیدیله بمعناه العتی اصلنده عتوا ایدی و اوضمتینی کسره یه تبدیل ایدوب لعین کسره یه تابع قلوب عتی دیولر بوللی تاکید وده اوتی
و عتی جمع دخی کلور حدودن تجاوز ایدیلر معناسنه و بو دخی اصلنده عتو ایدی اعلال مزبور ایله اعلال اولندی محمد بن السری ایتدی
بو بابده فعول وزنی جمع اوله اکثریا صحیح و اوی یا به قلب در و فجی مصدر اوله حتی تصحیح در زیرا جمع طبیعة عرب فثقل و اخذ
اثقل در **العتی** تفعیلدن و تا و تانک کسری و تشدیدیله کذلک حدودن تجاوز معناسنه تقول تعتیت منی و لا تفعل عتبت و عتی عینک
ضمی و تانک کسری و عتی کسریله بر فاعل اولوب بریکدن حدودن تجاوز ایتمک یقال عتی الشی یعتو عتیا و عتیا اذا کبر و ولی **عتا**
عینک فتحی و تانک تشدیدیله هذیل و ثقیف لغتی در حتی معناسنه و قرآن عظیم ده حتی حین قراءه اولنمشدر **العثو** عینک فتحی و ثاء مثلثه نک
سکونیله فساد اوزره اولمق یقال عثا فی الارض یعثو اذا افسد **العثی** عینک فتحی و الفک قصریله بمعناه یقال عثی یعثی من الباب الرابع
قال الله تعالی و لا تعثوا فی الارض مفسدین و عثا کثرت شعر دخی دیرلر **العثواء** عینک فتحی و ثانک سکونی و الفک مدیله یالکوز و دیو کی
جانور ضبع معناسنه ودر بو دخی عثواء دیرلر قللری چوق اولور و نیجون **الاعثی** همزه نک فتحی و الفک قصریله یالکوز یرک اوکلی و قللری
چوق اولان کیبه دخی لغتدر و احمق ثقیله دخی اعثی دیرلر و قادی اولوب احمق اولانه دخی عثوا دیرلر **العثیان** عینک کسری و ثانک تشدید
اوکل اولان یالکوز و صبعان بچه در دونا و معنا **العجو** عینک فتحی و جیمک سکونیله عورت اوغلنجوغه بچه در یقال عجت ام ولدها
تعجوه عجوا اذا اسقته اللبن **العجی** عینک فتحی و جیمک کسری و یانک تشدیدیله شول ولددر که والده سی وفات ایتمکین صاحبی بزی کیپ امزوره
العجیة عینک فتحی و جیمک سکونیله مدینه منوره ده خرمانک اعلاسندن بر نوعدر **المعاجاة** میمک ضمیله و الف مزنکه
سوه دن بزی سوده ایچیرمک یا خود انه سوددن کسوب طعام ایله بسلمک تعبیریله عاجیت البهی اذا منعته باللبن غذاو منعته یعنی بیلی طعام
العجی عینک فتحی و جیمک سکونیله غصه و یورمک یقال ما لقی فلان ما عجاه ای ماساه و یقال لقاه الله ما عجاه و ما عظاه ای ما ساءه
و عظا عین مهمله و ظا معجمه ایله تفعلدر بر مرلو ایتمک معناسنه **العجی** عینک ضمی و الفک قصریله شول قوری دریلر در که ... الزاری [illegible]
اولنور **العجایات** عینک ضمی و جیمک تخفیفیله شول کیکلر در که اتک ایکی ... بو ... وکوکی انلردن ... شول طریق ایچی اولان
کوجکلر اولور که انده سعدانات دیرلر بعضا ابتاع هر سکره که انک طرناغنه اولا شوری که عجایه دیرلر **العجاوة** عینک ضمی و جیمک تخفیفیله
بمعناها لغة فیها علی روایة الاصمعی کر بو ... عجاوه و عجایه بر پاره اتدر که ... و اباغی ... سکره متصل اولور
العدو عینک فتحی و دالک ضمی و واوک تشدیدیله دشمن که دوستک مقابلیدر **الاعداء** همزه نک فتحی و الفک مدیله جمعی دشمنلر معناسنه و عدو
کلمه سی بر وصفدر که اسم شبیه در یقال العدو بین العداوة **العدوی** عینک فتحی و دالک ضمی و واوک تشدیدیله ایدی ابن السکیت ایتدی ...

قچن فاعل معناسنه اولسه انوک مؤنثی هاسز اولور رجل صبور وامراة صبور کبی وشول کلمه که ذکر اولنان قاعده یه مخالف کلمشدر
اول عدوة کلمه سیدر بو اهوه عدوة الله دیرلر و قرآنیده کلمهٔ مزکوره یه ها داخل قلدی صدیقه کلمه سنه تشبیها دیرکه اول دخی صدیقه
اوزره بنا اولنمشدر **العدا** عینک کسری والفک قصریله عدونک جمعی اعدا معناسنه و غربا معناسنه دخی کلور و بو بر جمعدرکه نظیری یوقدر ابن
السکیت ایدی فعل وزنی اوزره کلمه کلمدی نعوت قسمنده الا حرف واحد که اولدر عدا لفظیدر یقال هؤلاء قوم عدا ای غربا و قوم
عدا ای اعداء **العدی** عینک ضمی والفک قصریله بمعناها لغت فیها علی روایة ابن السکیت یقال قوم عدًا و عُدًا مثل سوًی و سُوًی و ثعلب تبرع قوم
اعدا و عدی دیوب عینک کسریله و اکرها ادخال ایدرسک عداة دیوب ضمله **العادی** دالک کسری و متیله دشمنلک ایتمک یقال تعادی القوم من
العداوة و فساد اولمق معناسنه ده کلور یقال تعادی ای تباعد و تعادی قومک بر برینه مرضده سرایت ایتمک یاخود بر برن دیجه اولمسنه
دخی دیرلر یقال تعادی القوم اذا اصاب هذا مثل داء هذا او یموت بعضهم فی اثر بعض **العداء** عینک کسری و الفک مدیله بو سکره مدع
ایکی صیدی بر برینه ادیجه شکار ایتمک و عدا یعدو نک دخی جمعی کلور حیوانیه عباره بر بیله ایله برام و دها ایله دهام کبی و بر جوقلکه
ورهه نعموره دیرلر **العداء** عینک فتحی و الفک مدیله بر نسنه طولاً و عرضا فناء دادداده تابع اولد دخی کبی مثلا و عدا الطیه تجاوز
ایتک دخی دیرلر **العدو** عینک فتحی و دالک سکونیله کذلک ظاهره حددن تجاوز ایتک **العدو** ضمتیله و واوک تشدیدیله بمعناه کذلک
یقال عدا علیه عدوًا و عدوًّا و منه قوله تعالی وقرأ الحسن عدوًا مثل جلوس و عدو عینک فتحی و دالک سکونیله ایتکمک
دخی دیرلر **عدا** عینک فتحی و الفک قصریله و خرنک جنا سیدر فعله ذکرا فوکلا استثنا اولنور گرک ما ایله بنا اولسون گرک ماسز تقول جا
فی القوم ما عدا زیدا و جاؤنی عدا زیدا عدا که ما بعدندن عدا ایله منصوب فاعلی تحتنده مضمر قیلورکن و تجاوز معناسنه ده
کلور یقال عداه یعدوه اذا جاوزه و یقال ما عدا فلان ای صنیع کذا **المعدی** میمک فتحی و عینک سکونی و دالک فتحی و الفک قصریله تجاوز
و محل تجاوز معناسنه ده کلور یقال مالی عن فلان معدًا ای لا یتجاوز الی غیره **التعدیة** علی وزن التربیة کچیرمک **التعدی** تفعیل
و دالک کسری و تشدیدیله کچیک تجاوز معناسنه یقال عدیته فتعدی ای تجاوز و تعدیم کوز یا پیشیرمغه دخی دیرلر یقال عدّ عما تری ای
اصرف بصرک عنه و تعدی ظلم صریح ایتک معناسنه ده کلور یقال تعدی علیه اذا ظلمه ظلمًا صریحًا **العدوان** عینک و دالک سکونیله ظلم صریح
الاعتداء همزه نک و تانک کسریله بمعناه یقال اعتدی علیه و اعتدا علیه **العداوی** عینک فتحی و دالک کسری و متیله عداوه معناسنه یقال اعادی الدهر
لانه **العدوة** عینک ضمی و دالک سکونیله وادینک بر جانبی **العدوة** عینک کسری و دالک سکونیله بمعناها لغة فیها قال الله تعالی وهم بالعدوة القصوی
العدویات عینک ضمی کسری و دالک فتحیله جمعی جوانب وادی معناسنه و ابوعمرو ایتدی عدوة و عدوة **العدوی** عینک فتحی و دالک سکونی
و الفک قصریله و الهای اولان کمسنه یه طلب ایتمکه خصمکدن انتقام المانعیجون و عدوی معاونه معناسنه دخی کلور و عدوی سرایت ایدن
مرضک سرایتنه دخی دیرلر گرک گچیک مرض اولسون گرک غیری اولسون و فی الحدیث لا عدوی ای لا یعدی شیء شیئا **الاعداء** همزه نک کسری
و الفک مدیله سرایت ایتمک یقال اعدی فلان فلانا من خلقه او من علته به وجربه و اعدا معاونت قلمانعه دخی دیرلر تقول استعدیت
علی فلان الامیر فاعدانی ای استعنت به علیه فاعاننی و اعدا تسکین ایتمکه دخی دیرلر یقال اعدیت فرسی اذا استحضرته و استخضا هله
سهله ایله اتی سکرتورمکه دخی دیرلر هو اعدی کلام من تجاوز ایدوب جور ایتکه دخی دیرلر یقال اعویت فی منطقک اذا جزته **المعدی** علیه
میمک فتحی و دالک کسری و یانک تشدیدیله اوزرینه اطاله اولنان اولوب جور اولنمش کمسنه واو یا یه دونمشدر استثقالا **الاستعداء**
همزه نک و تانک کسریله معاونت طلب ایتمک **العدواء** عینک ضمی و دالک فتحی والفک مدیله علی وزن الغلواء شول مکانه دیرکه اوزرنده
بر قرار اولیه یقال جئت علی مرکب ذی عدواء ای لیس بمطمئن بو ذکر اولنان اصمعی و ابوزید روایتیدر و غلو غیبتیه معجم ایله آول شبابه دیرلر
وعدوا الشغل کذلک مانع شغله دیرلر و عدوا دکزک کنار قلغنه دیرلر بعد داد معناسنه **المتعادی** میمک ضمی و دالک کسری
و متیله شول مکانه دیرکه و زاولیوب متفاوت اوزره اوله یقال ارض متعادیة ای ذات حجرة و لخاقیق و حجره حشرات یو لوبه
و طاقتین یره اولان باد قلره دیرلر **العدوان** فتحتیله زیاده سکره یجی کمسنه یقال انه لعدوان ای شدید العدو و یقال ذئب
عدوان یعدو علی الناس یعنی خلق بی اوزره حمله قیلور و منه قولهم السلطان ذو عدوان و ذو بدوان یعنی اتی سرعتی و دلی حکومتی
جریه در و عدوان دالک سکونی و عینک فتحیله بر قبیله نک اسمیدر انوک بابا بابا عدوان بن عمرو بن قیس بن عیلان **العادیة** دالک
کسری و یانک تخفیفیله شول دوه در که دکنلو اغاج اوتلیوب حمضی دیدکلری اوته اوتلامیه **العوادی** عینک فتحی و دالک کسری و متیله جمعی

ذکر اولنان

ذکر اولنان دوهلر معناسنه **العادیات** دالک کسریله جمعی و عادیات سکردجی اتلره دخی دیرلر و عادیه ظلم و شره دخی دیرلر **العدی** عینک
فتحی و دالک کسری و یانک تشدیدیله شول کمسنه در که بیاده اولوب سکردر و بو عادی کلمه سنک جمعیدر غازی ایله غزی کبی و عدی قریش قبیله سندن
عمر بن الخطاب رضی قومیدر که اول بن کعب بن لوی در که جد اعلاسی کی لقبیدر و انلره نسبته عدوی دیرلر و عدی بن مناة و ذو الرمة
دیمکله معروف شاعرک قومیدر و عدو بن حنیفه ده و عدی فزاره ده بر کمسنه نک ادیدر **بنو العدویه** فتحتیله و یانک تشدیدیله
بهار ایله یجر کوندن صکره بناتاتدنه که کوچک اغاجلر و لحین ده بیرلمنوب انی دوه اوتلر یقال اصابتا الابل عدویة **عادیاء** دالک کسری
و الفک مدیله بر کمسنه نک اسمیدر و کاما اولور والفه قصرا بیدلرنده کم بعض اشعارده واقع اولمشدر **العذی** عینک کسری و ذال معجمه نک
سکونیله شول اکین در که انی یغمور صوییندن غیری نسنه صوارمیه و عذی کوزلک برموضعک اسمیدر **العذاة** عینک فتحی و ذالک تخفیفیله
طراغی خوب اولان یر یقال ارض عذیة **العذواة** فتحتیله جمعی اراضی طیبة التراب معناسنه **العذیة** عینک فتحی و ذالک کسری و یانک
تخفیفیله طراغی خوب اولان یر یقال ارض عذیة مثل حزیة و حزبة باد موضع ایله حرابه معناسنده در **العراء** عینک فتحی و الفک قصریله
اوادکی واو اوقلری فناد ساحه دار معناسنه **العراة** عینک فتحی و الفک کذلک قصریله بمعناه و عراة کوزلک زیاده صوغه دیرلر شوله
بر معناسنه **العراء** عینک فتحی و الفک مدیله اچیق بر فضا معناسنه قال الله تعالی لنبذ بالعراء و هو مذموم **عروی** عینک فتحی و رانک
سکونی و الفک قصریله بر دپه نک اسمیدر **العروة** عینک ضمی و رانک سکونیله کوکلک ایلکی که کاه دکه گچیرلر و بردو قولپنه دخی
دیرلر که مصر بغدد و عروة شول اغاجه دخی دیرلر که یرده برقرار اولوب زایل اولمیه و کاه اولور یابسا اولان جماعت ذکر اولنان
اشجاره تشبیها بیدرلر و عروه ارسلانه دخی دیرلر بو سبب ایله که رجالده بعض نسنه اولمز **العرو** عینک کسری و رانک سکونیله
خالی اولمق یقال انا عروه ای خلو **العرو** عینک فتحی و رانک سکونیله بر نسنه یه احاطه ایدوب سزانک تعول عرانی هذا الامر **الاعتراء**
همزه نک و تانک کسریله بمعناه تقول عرانی هذا الامر و اعترانی اذا غشیک و عرو بر کمسنه نک احسانی طلب ایدوب اوینه قونمغه دخی دیرلر
تقول عروت الرجل اذا المت به و اتیته طلبا و معروا عترا ذکر اولنان وجه اوزره کلون فونمغه دخی دیرلر یقال یعروه الاضیاف
و تعترید ای تنتابه **العریة** عینک فتحی و رانک کسری و یانک تشدیدیله شول خرما اغاجیدر که انوک صاحبی انی بر محتاج اولان کمسنه یه
میوه سی السنه دیو رعایة ویره یس بو فعیل بمعنی مفعول اولور و بو کاها تانیث داخل اولدی افراد بالذکر و لنقل عن الصفات
اولدیغیجون نطیحة و اکیله کبی و نطیحة بو سوز له اولدوغی اولور حیوانه و اکیله جانور دیدکی حیوانه دیرلر و اکثر عربی غله ایله ذکر التمک
هابی توک ایدوب غله عریه دیرس **العرایا** عینک فتحی و الفک قصریله جمعی و فی الحدیث انه رخص فی العرایا بعد نهیه عن المزابنة لانه ربما
تاذی بدخوله علیه فیحتاج الی ان یشتریها منه بتمر فرخص له ذلک و مزابنه باد موضعیله بعده فونده اغاج باشنده اولان خرمایی بیع
ایتمکه دیرلر و عریة شول یله دخی دیرلر که صغوق اوله دیع بادده معناسنه یقال ان عشینا هذه العریة و یقال اهلکتنا العریة
ای غایة و برودة العریة یعنی اهلوکی صاقین زیرا کونده طولنوب هوا برودتی بو ذلوتن **العرواء** عینک ضمی و رانک فتحیله و الفک مدیله
علی اوزنی اوزره اسمه نک برودتی که ابتداء ترتره و کی حین ده اولور و منه عری الرجل مالم یسم فاعله فهو معرو و غلولی ابن معجمه ایله
اول شبابه دیرلر **العری** عینک ضمی و رانک سکونیله چیلاق اولمق یقال عری من ثیابه یعری عریا مثل لبث یلبث **العاری** رانک کسری و متیله
چیلاق اولان کمسنه **العریان** عینک ضمی و رانک سکونیله بمعناه **العریانة** وزننده فربود اوزره مؤنثی یقال الرجل عار و عریان والمرأة عریانة
زیرا شول صفت که فعلان وزنی اوزره اوله ضم فایه الفک نونقی ها ایله اولور **الاعراء** همزه نک کسری و الفک مدیله بر کمسنه یه چیلاق ایتک
و اعرا بر کمسنه دوستندن بوزچویروب اهمال ایتکه دیرلر یقال اعراه صدیقه اذا تباعد منه ولم ینصره **التعریة** علی وزن التزکیة بمعناه
یقال اعریته انا و عریته تعریة **التعری** تفعیل وزننده کسری و تشدیدیله صویمق تقول عریته فتعری **المعادی** میمک فتحی و رانک کسری
و متیله اعضای انسانوک اچیق اولان یرلریدر یقال ما احسن معادی هذه المرأة ای یداها و رجلاها و وجهها و کاه اولور معادی
کلمه سنک یاسی حرف جاری جراسنده اجرا ایدوب ضرورت شعریه ایجون حذف ایدرلر حوادث حذف ایدکلری کبی نتکم شاعرک بیتی علی معادی
و اصحابه دیدوکی قولنده واقع اولمشدر **الاعرورا** همزه نک کسری و رانک کسری و متیله قی عریان ایدوب بنمک تقول اعرورت الفرس اذا
رکبته عریانا و هو علی وزن افعوعل و بر شکل نسنه دیدوب اولده دخی استعمال اولنور تقول اعرورت منام الفیجا اذا رکبت
العزو عینک فتحی و زای معجمه نک سکونیله بر کمسنه یی باباسنه نسبت ایتمک **التعزیة** علی وزن التربیة بمعناه تقول عزوته الی ابیه و عزوته

عا

عز

الى نسب اليه وتعزى به صبر ايتمكه دخى ديولر تقول عزيته فتعزى الاعتزاء همزه نك وتانك كسريله منسوب اولمق التعزي تفعيل وزنده
كسره وتشديد يله بمعناه يقال اعتزى اذا انتمى وانتسب تعزى صبر ايتمكه دخى ديولر تقول عزيته فتعزى العزاء عينك فتحى والفك مديله اسمدر
انتساب معناسنه در وفي الحديث من تعزى بعزاء الجاهلية فاعضوه بهن ابيه ولا تكنوا يعنى شول كمسنه كه جاهليت نسبيله افتخار ايده
سز كا باباسنك ذكرينى امر ايدك ذكريني تصريح ايلك كنايت طريقيله سويلك تاكه انتسابنده كى تحككى حقارده صريح اولمغله افتخار
ايده اولدوغى ظاهر اوله وعزا صبر دخى ديولر العزة عينك كسرى وزانك تخفيفيله خلائقدن بر بلوك اخرينه اولانلرها بادن عوضدر
العزى عينك كسرى والفك قصريله فعل وزننده اوزده جمعى فرق ناس معناسنه العزوة عينك كسرى وزانك ضمى ومديله كذلك جمعى العزون
ضميله كذلك جمعى ولم يقولوا عزاة كما قالوا ثباة وثبات تانك ضميله كذلك جماعات معناسنه در ومنه قوله تعالى عن اليمين وعن الشمال
عزين وقال الاصمعي يقال في الدار عزون اي اصناف من الناس العسو ضمتيله برنسنه قوريوب بك اولمق العساء عينك فتحى والفك
مديله بمعناه يقال عسى الشيء يعسو عسوا وعساء اذا يبس وصلب وعسو العملات بوك اوليب نا خوديغلى ... دخى ديولر يقال عسيت يده
تعسو عسوا اذا غلظت من العمل العسى عينك ضمى وسينك كسرى ويانك تشديديله زياده بير اولمغه ديولر يقال عسى الشيء يعسو عسيا
اذا ولى وكبر مثل عتى وقال الخليل يقال للشيخ قد عسا ويقال للنبات اذا اغلظ قد عسا قاله وفيه لغة اخرى عسي من الباب الرابع
العاسي سينك كسريله متوليه خرما لفي العسا عينك فتحى والفك قصريله خرمانك قورودغى اولمز دقت اول اولان مرتبه سى عسى عينك فتحى
والفك قصريله افعال مقاربه دندر وبونه معنا طمع واشفاق واردر وا اشتقاق حوذ معناسنه در وبونه تصرف اولنمز دينلر
بو صيغه ماضيه دركه حال معناسنه در تقول عسى زيد ان يخرج وعست فلانة ان تخرج يعنى زيد عسى نك فاعلى وان يخرج
مفعولبهدر خروج معناسنه در وبو قدر واكثر بونك خبرى اسم اولمز ... ديو منطقا ديمزلر وقاعد يله كه عسى الغوير ابؤسا دنوكلري
شاذ ونادر دركه ابؤسا موضع خبرده وضع اولنمشدر زيرا امثالده جارى اولان نسنه غيرى موضعده جارى اولمز ومثلك اصلى بودركه
برقاج كمسنه بر مغاره يه صغنمشدى مغاره انلرك اوزرينه يقلمش وكاه اولور عسى كاده يه تشبيها اولنوب ... صكره ... كلور
كلسن كلور مثلا عسى زيد ينطلق ديرلر وعسيت ان افعل ذلك ديرلر سينك فتحيله وعسيت ديرلر سينك كسريله ايكيسى ده لغتدر وقرئ
فهل عسيتم بالكسر والفتح وعسيتا ن تفعل ذلك ديرسن مفرد مونث ايچون وعسيتن ديرسن جمع مونث ايچون وعسيتم ديرسن جمع مذكر
ايچون وبونك مضارع واسم فاعلى كلمز وعسى جميع قرآنده بارى تعالى جانبندن وجوبه دلالت ايدر الا عسى ربه ان طلقكن ان
يبدله ازواجا آيه كريمه سى وابو عبيده ايتدى بارى تعالى دن ايجاب ايچوندر بس بو عرب طائفه سنون صادر اولان ايكى لغتك برى اودر
اولوركه زيرا مدلول عسى رجا وتقييددر العشى عينك فتحى ويانك تشديديله اخشام نمازندن ياتسو نمازينه وارنجه يه وقتدر
العشية وزننده در بو اوزده بمعناه تقول اتيته عشيا وعشية امس العشياة عينك ضمى وشينك فتحى ويانك تشديديله عشيك تصغيرى
مكبرينه مخالف كلمشدر كويا كه عشيان تصغير ايتمشلردر عينك فتحى ... العشيانات عينك ضمى ويانك كذلك تشديديله جمعى
العشيشيانة عينك ضمى وشين ... ثانينك كسريله عشى كلمه سنك تصغيريدر عند البعض العشيشيانات وزن نز بود اوزده
جمعى العشيشية عينك ضمى ... كسريله عشية كلمه سنك تصغيرى عند البعض العشيشات وزن نز بود اوزده
جمعى العشاء عينك كسرى والفك مديله اخشام ايله ياتسو مابينى العشاءان عينك كسريله تثنيه سى اخشام ايله ياتسو معناسنه وبرقوم شويله
زعم ايتدلركه عشا زوال شمسدن طلوع فجره دك اولان زمانه اطلاق اولنور العشاء عينك ضمى والفك مديله ذكر اولنان وقتده اكل
اولنان طعامك اسميدر غداء كلمه سنك مقابلى در العشى عينك فتحى والفك قصريله كيجه كورمامك شبكور ... معناسنه وعشى دخى
اوتلامغه دخى ديولر يقال عشيت الابل تعشى عشيا من الباب الرابع اذا تعشت التعشي تفعل وزنده شينك كسرى ويانك تشديديله اخشام
وياتسو كيجه طعامنى يمك دخى ديولر يقال عشوته فتعشى اى اطعمته عشاء اذا قيل تعش قلت مابى تعش ولا تقل مابى عشاء الاعشى
همزه نك فتحى والفك قصريله كيجه كورمين كمسنه العشواء عينك فتحى وشينك سكونيله والفك مديله كيجه كورمين عورت العشواوان عينك
فتحى وواويله عشوا كلمه سنك تثنيه سى وعشوا شول ناقه يه دخى ديولر كه اوكنده اولان نسنه يى كورمين ... هر نسنه يه قادسدوده
ديولر وكبنلوه العشواء اذا خبط امره على غير بصيرة وفلان خابط خبط عشواء الاعشاء همزه نك كسرى والفك مديله شبكور
قيلمق يقال اعشاه الله فعشى يعشى عشيا من الباب الرابع وهما يعشيان ولم يقولوا يعشوان لان الواو لما صارت في الواحد ياء لاصادة ...

عسى

عشى

لكسرة ماقبلها وتركت في التثنية على حالها التعاشى تانك فتحى وشينك كسرى ومديله كيجه كورر كبى اظهار ايتمك تقول تعاشى اذا ادى من
انه اعشى الاعشى الفك ... وشينك فتحى ويانك تشديديله اخشامه منسوب اولان نسنه العشوى تحتيله ويانك تشديديله عشيه يه منسوب
اولان نسنه العاشية شينك كسريله كيجه ايله اوتليان دوه وفي المثل العاشية تهيج الآبية يعنى كيجه اوتلايان دوه اوتلمايانى تحريك ايدر
يعنى اولدخى اكا كوره اوتلامغه باشلار العشوة عينك فتحى وشينك سكونيله بر ظاهر اولمين نسنه يه ركوب العشوة عينك ضمى وكسرى
وشينك سكونيله بمعناها يقال اوطأنى عشوة وعشوة وعشوة اى امرا ملتبسا وذلك اذا اوقعته في حيرة او بلية
والعشوة عينك فتحيله كيجه نك اولندن ربعنه وارنجه دك زماندن ديولر ايوندن دوايد اوزده وعشوة مطلقا كيجه قراكوسنه
دخى ديولر يقال اخذت عليهم بالعشوة اى بالسواد من الليل وعشوة عينك ضميله آتش شعله سنه دخى ديولر العشو عينك فتحى
وشينك سكونيله كيجه ايله قصد ايتمك تقول عشوته عشوا اذا قصدته ليلا واصل بودر وبعده هر نسنه يه قصد ايدنه كمسه عاشى ديولر وعشو
بصر ضعيفيله براتشه استدلال ايتمكه دخى ديولر تقول عشوت الى النار واعشو لها عشوا اذا استدللت عليها ببصر ضعيف وعشو
برنسنه دن دونوب غيرى نسنه يه توجه ايتمكه دخى ديولر تقول عشوت عنه اذا صددت عنه الى غيره منه قوله تعالى ومن يعش عن ذكر الرحمن
نقيض له شيطانا فهو له قرين ونقيض تقديره ديولر وعشو اخشام طعامى يدرمكه دخى ديولر تقول عشوته فتعشى اذا
اطعمته عشاء التعشية على وزن التزكية كذلك كيجه طعامى يدرمك يقال عشيته تعشية ويقال عش ابلك ولا تغتر ... لا تغتر
وتعشيه بركسنه يه رفق وملايمت ايتمكه دخى ديولر تقول عشيت به اذا رفقت به مثل ضحيت عنه وتضحيه دخى ضاد معجمه وحاء مهمله ايله
رفق ايتمكه ديولر العصا عينك فتحى والفك قصريله دكنك كه مونث سماعيدر بونك العنده مد جايز دكلدر فرا ايتدى اول لحن كه
عراقده بيدا اولدى هذه عصاى اتوكؤا عليها ايتمكدر عصاى قراءة ايتمكدر بيدى وفي المثل العصا من العصية اى بعضه من
من بعض وبو جوهرى تفسيريدر لكن تنقيح صحاحده عصيه ضم عين وفتح صادله ضبط اولنمشدر بو تقديرجه عصا جنيدن حال
اولور معناسى شعراولور والامر العظيم من الشيء القليل معناسنه بر جوهرى تفسيرى مطلوب قلمشدر انسب اولور ... العصوان
تحتيله تثنيه سى العصى عينك ضمى وصادك كسرى ويانك تشديديله جمعى عصالر معناسنه العصى كسريله ويانك تشديديله كذلك
جمعى وبونك اصلى فعول وزنى اوزده وعينى مكسور قلندى ما بعدينه تابع قلنا الاعصى همزه نك فتحى وصادك كسرى ومديله جمع
عصالر معناسنه ذمى ايله اذى معناسنه وكاه اولور عصا يله اقامت معناسنه ديلرلر منه قولهم القى عصاه اذا اقام وترك الاستادة
وبو عرب لحاليغرى مابينده مثل دركاه اولور شوم عصا يله تفرق معناسى مراد اولور كما يقال في الخوارج قد شقوا عصا المسلمين
اى اجتماعهم وائتلافهم وانشق عصا يله مخالفت مراد اولور يقال انشقت العصا اى وقع الخلاف وعربلرك لا ترفع عصاك
عن اهلك ديديلر بوندن مراد معناى تاديب اولور وعصا بر فرسك آدى در وفي المثل ذكر العصا قصير وبو مثلده عصا يله مراد
الابرشك فرسى در ... ماضيه اوزده در قصير جذيمة الابرشك مصاحبى اولان كمسنه نك اسميدر كه اول قصير بن سعد اللخمى در
وعربلرك انه لضعيف العصا ديو كلريله مراد جوبان رعينده دقت وملايمت اوزده در وديكر دركاه اولور عصى ذكر اولنور
عينك وصادك كسرى ويانك تشديديله قوش قنادينه كوكلر مراد اولور العصو عينك فتحى وصادك سكونيله عصا ايله اورمق تقول
عصوته بالعصا اذا ضربته بها وعصا يارده يه تغلبه دخى ديولر العصى عينك فتحى والفك قصريله مصدر در مطلقا اورمق معناسنه
يقال عصى بالسيف يعصي من الباب الرابع اذا ضرب به الاعتصاء همزه نك وتانك كسرى والفك مديله عصا يه طيانمق يقال فلان يعتصي
على عصا اى يتوكأ عليها وفلان يعتصي بالسيف اى يجعله عصا العصى عينك فتحى وصادك سكونيله ويانك تشديديله عصا وعاصى شوله
طمع دخى ديرلركه ... يو دخى عاصى ... باقى در المعاصاة مفاعله وزنده عاصى اولمق الاستعصاء همزه نك وتانك كسريله
والفك مديله معناها يقال عاصاه مثل عصاه واستعصى عليه الاعتصاء همزه نك وتانك كسريله جكمه دكرك اولمق يقال اعتصت النواة
اذا اشتدت الاعصاء همزه نك كسرى والفك مديله باغ جبوغى شاخلنمق يقال اعصى الكرم اذا اخرج عيدانه وعيدان جبوق كه ...
عينك وصادك ضمى ...
شاخلر معناسنه عصيد عينك ضمى وصادك فتحى ويانك تشديديله ... برجانورك اسميدر
نونك سكونيله صاجك بر بلوكى العناصي عينك فتحى وصادك كسرى ومديله جمعى وعناصى بلوك بلوك بتن اوتلره دخى ديرلر كه قلت اوزره اولور
يقال ما في الارض فلان عناص من النبت وهو القليل المتفرق واز اولان ماله دخى ديرلر يقال ما بقي من مال فلان الاعناص اى شيء يسير

عصى

العضو عينك ضمى وضاد معجمه نك سكونيله اعضانك واحدى كه معروفدر العضو عينك كسرى وضادك سكونيله بمعناه لغت فيه التعضية
على وزن التربية قيونى عضو عضو اياده لمك يقال عضيت الشاة يعضية اذا جزيته ومطلقا تفريق معناسنه دخى كلور يقال
يقال عضيته الشىء تعضية اذا فرقته وفي الحديث لا تعضية في ميراث الا فيما حمل القسم يعنى ما لا يحتمل القسم كالحبة من الجوهر ونحوها فلا يجزئه
وان طلب بعض القسم لان فيه ضررا عليهم او على بعضهم ولكنه يباع ثم يقسم ثمنه بينهم العضة عينك كسرى وضادك تخفيفيله پاره وبولوك
العضون عينك كسرى وضادك ضمى ونونك جمعى پاره لر وبولوكلر معناسنه وقال الله تعالى الذين جعلوا القرآن عضين كه بعضلر بولوك
واحدى عضه در نقصانى واودر وبعضلر نقصانى هادر ديمشلردر كم بابنده ذكر اولنمشدر واصح اينكى الداد فرق من الكتاب
وعزون من الكتب وعضون واصنان ديو لر جمليسى بر معنايه در الاعطاء همزه نك كسرى واللفك متديله ويرمك واعطى دوه نك مطيع ومنقاد
دخى ديرلر يقال اعطى البعير اذا انقاد ولم يستصعب العطاء عينك فتحى واللفك متديله اسمدر بخشش معناسنه ونونك اصلى عطاو در
واولديرا بو عطوتدن مأخوذدر وعرب طايفه سى واو وياى همزه يه قلب ايدرلر چونكه الفدن صكره واقع اولسه ديراهمزه حركه ده
واودن ويادن اقوى در وهم واو ويا او ذين دقيقنك ثقيل كورولردكى مثلا كه اصلى داوى در چونكه بو ندم يادة تانيث الحاق
ايتلر وبعضلر يمون قلوب مطاوة ودواق دير واحده نقلا وبعضلر عطاوة وردايه ديو كه تا بتنده عطاوه وردايه
ديرلر الاستعطاء همزه نك وتانك كسريله عطا طلب ايتمك التعطى تخفيف وطانك كسرى وقدونده دير كذلك عطا ايتك يقال استعطى وتعطى
اوا سال العطا المعطاء ميمك كسرى وعينك سكونى واللفك مديله عطاسى چوق اولان كمسنه معناسنه وبو بنده مذكر ومؤنث برابر اولور
زيرا مفعال صيغه سنده مذكر ومؤنث فرق اولنمز المعاطى ميمك فتحى ويانك تشديديله جمعى عطا چوق كمسنه لر المعاطى ميمك فتحى وطانك
كسرى ومتديله كونك جمعى يقال قوم معاطى ومعاطى قال الاخفش هذا مثل قولهم مفاتيح ومفاتح واماه واما نى مقاصد معناسنه
العطية عينك فتحى ويانك تشديديله عطا اولنن نسنه ما اعطاه همزه نك فتحى وعينك سكونيله فعل تعجب در نه عجب ويريجى معناسنه وبو
شاذدر زيرا افعل تعجب افعلدن وسايرمزيد اولان كلمه لردن كلمز الا بعضنده استماع اولنمشدر تقول ما اعطاه للمال وما اولاه للمعروف
وما اكرمه لى العطوى عينك كسرى وطانك سكونى واللفك قصريله شول يايه دركه مطيع اولوب سلايم اولا يقال قوس عطوى اى مواتية
سهلة العطو عينك فتحى وطانك سكونيله بر نسنه يه ال اوزاتوب ما تناول معناسنه تقول عطوت الشىء اذا تناولته باليد المعاطاة ميمك
ضمى ايله بر نسنه يى الوب الويرمك ومعاطاة خذمتكار دخى ديرلر على ما سيجىء العاطى طانك كسرى ومتديله اليجى اخذ معناسنه وفى المثل
عاط بغير انواط انواط توتنجى يرلر در يعنى اخذ اولنا جق نسنه يوغيكن اخذه مباشرت ايدن التعطية على وزن التربية خدمت
ايمك تقول هو يعطى ويعاطى اذا كان يخدمك التعاطى تانك فتحى وطانك كسرى ومتديله بر نسنه يه ال اوزاتوب ما تناول يقال
تعاطاه اذا تناوله وتعاطى بر نسنه يه شروع ايدوب كامشغول اولمغه دخى ديرلر يقال فلان يتعاطى كذا اى يخوض فيه وتعاطى
باب معالبه دن دخى كلور يقال تعاطينا فعطوته اذا غلبته في المعاطاة وتعاطى ايا غك بومقلرى اوزرينه قالقوب اللرين قالدروب
دخى ديرلر وقيله قوله تعالى فتعاطى فعقر اى قام على اطراف اصابع رجليه ثم رفع يديه فضربها المعطى ميمك ضمى وعينك سكونى وطانك
كسرى ومتديله ويريجى وبخش ايدنكه سكا بو نسنه ويرسن طلب ايتمكه هل انت معطية ديرسن يانك فتحى وتشديديله معطى كلرسن
ياء متكلمه اضافت ايتكله وجماعته خطاب اولنديقده دخى هل انتم مطيعه ديرسن زيرا نون اضافتله ساقط اولوب واو ياء چند
ادغام اولنديقده صكره ياء متكلم مفتوحه قلنمشدر ما قبلى ساكن اولديغندن اوتورى وتثنيه ايچون هل انتما معطيايه ديرسن يانك
تانينك فتحيله وسا بوندن دخى بونك اوزرينه قياس ايله العطى عينك ضمى وطانك فتحى ويانك تشديديله عطاءنك تصغيرى اخرندن لامى حذف
ايدوب عطى ديرسن وبونيله درهم اسم كرانده تصغير حالنده اوچ ياء جمع اولمغله عدى وعلى گبى كه لام الفعلى حذف اولنمغله فعل اوزرنده
بنا اولنمشدر كه حيا حيا حيه دن العظاء عينك فتحى وطاء معجمه دن صكره الفك متديله بر جنس كرتنكله دركه وزغه ديو كلورى كرتنك در
بيوجكدر العظاءة عينك فتحيله واحدى العظاية كذلك عينك فتحى ويايله اهلها عظاه تخفيف واخرنده ضمير منصوب متصلا فعل
ماضى دراساده معناسنه يقال لقى فلان ما عظاه وما عظاه اذا لقى ويجوز برامر قلماته وغم وغصه ويرمك معناسنه در يقال العظاءة
ما عظاءه اى ساءه العفاء عينك فتحى والفك متديله طراوه تراب معناسنه قال صفوان بن محرز اذا دخلت بيتى فاكلت رغيفا وشربت
ما فعلى الدنيا العفاء وابو عبيد عفا يقلها غة وخراب اولمغه ديرلر وبونلرى عرب بريك عليهم الدبا ديو كلرى در بو دعا ايتدكده وبادكره

عطى

عظى

عفى

دونمك ورجوع ايتمك معناسنه العفاء عينك كسرى والفك متديله چوق اولوب دوه قويندى بلكى وچوق اولان دوه قويندن دخى ديرلر يقال
ناقة ذات عفاء العفو عينك فتحى وفانك سكونيله شول يردركه اكا ايا جمع بشى اوله وعفو چوروب بالكك جرو يشيل قوتار لمنه دخى
ديرلر تقول عصوته من المرض اذا عريته لا ولا واثر ترديه وعفو چوملك دبنده سنو ربانكا ذناس اليقومغه دخى ديرلر تقول
عفوت العتدر اذا تركت ذلك في اسفلها وعفو بر نسنه يه يقوب ازاله ايتمكه دخى ديرلر ويقلو مب زايل اولمغه دخى ديرلر يقال عفت
الريح المنزل اذا درسته وعفا المنزل يعفو اذا درس يتعدى ولا يتعدى وعفو كناه مقابلنده عقابى ترك ايتمكه دخى
ديرلر تقول عفوت عن ذنبه اذا تركته ولم تعاقبه وعفو بر نسنه يه چوغالتمغه دخى ديرلر يقال عفوته انا وفي الحديث امران تعفى الشوارب
وتعفى اللحى وشواربى شاربك جميعى بيوم معناسنه وعفو بر كمسنه يه احسانى رجا ايدوب بانه كلكه دخى ديرلر تقول عفوته اذا
اتيته تطلب معروفه بناء على العفو وفلان تعفوه الاضياف وعفو عينك فتحى وكسرى وضميله بركيك يا ورو معناسنه كلور العفا
عينك فتحى والفك قصريله كذلك بركيك ياورو وابن السكيت عفا ديدى عينك كسرى ايله العفوة عينك فتحى وفانك سكونيله نى ديشى
مركب يا وروى معناسنه وعفو مالك نفقه دن زياده اولانه دخى ديرلر يقال اعطيته عفو المال اى بغير مسئلة وسيخ قاموسده واعطيته
عفو المال بغير مسئلة واقع اولمشدر حرف تعبير سهو تعبيركى دخى وجهى ظاهردر زيرا نفقه دن فضله اولان مال يعطى انفاق وعدم
احتياج اولمباده عا دقا طلب اولنمز العفوة عينك كسرى وفانك سكونيله بر نسنه نك صافيسى وخالصى يقال ذهبت عفوة هذا النبت اى لينه
وخيره واكلت عفوة الطعام والشراب اى خياره الاعفاء همزه نك كسرى والفك متديله بر نسنه يى ترك ايتمك تقول اعفنى من الخروج معك
اى دعنى منه واعفا عافيت ويرمكه دخى ديرلر على ما سيجىء واعفا بر نسنه يى چوق ايتمك معناسنه ده كلور تقول اعفوته انا واعفيته اذا
كثرته الاستعفاء همزه نك وتانك كسريله طلب ترك يقال استعفاه من الخروج اذا سأله الاعفاء اى تركه المعافاة ميمك ضميله عافيت ويرمك
يقال عافاه الله واعفاه العافية فانك كسرى ويانك تخفيفيله براسمدركه موضع مصدرده وضع اولنمشدر اى تنكرى بنده دن مرض
اولان نسنه يى دفع ايتمك معناسنه يقال عافاه عافية وعافية طالب رزق اولان كمسنه لره دخى ديرلر كركه انسان كركه حيوان كركه طيور
قسمى اولسون وعافيت صو ايچمكه كلن طايفه يه دخى ديرلر واردة الماء معناسنه العفاوة عينك كسريله شول يا غدركه اول قونا دلن جرونشه
ديرلركه انى اكرام اولان كمسنه يه ويرولر وبعضلر ايديلر عفاوة عينك كسريله شول يا غدركه اوله واعلاسنه وعفاوة عينك ضميله اخرنه
ديرلركه انى چوملك اخرندن عادينة القدر ده چوملك صاحبى چوملكك ايله بيله ويرولر العافى فانك كسرى ومتديله چوملكده دخى اوله
ديرلركه انى چوملك اخرندن عادية القدره صاحب چوملك ايله ويرولر العفاة عينك
طعامى ترك ايدن كمسنه وعافى صاحبى اودونى اولان كمسنه طويل الشعر معناسنه وعافى احسان طلب ايدنه دخى ديرلر العفاة عينك ضمى وفانك كسرى
وفانك تخفيفيله جمعى طلاب احسان معناسنه العافية فانك كسريله كذلك احسان رجا ايدنلره دخى ديرلر العفى عينك ضمى وفانك كسرى
ويانك تشديديله كذلك جمعى يقال هو كثير العفاة وكثير العافية وكثير العفو التعفى تخفيفيله وفانك كسرى وتشديديله بعلاه
تعفت الدار اذا درست التعفية على وزن التربية يقال عفتها الريح شدد للمبالغة وتعفية فاده ده صكره اصلاح دخى
ديرلر يقال العفو على ما كان منه اذا اصلح بعد الفساد العفى عينك ضمى وفانك كسرى ويانك تشديديله عافينك جمعيدر بعنى ويقال منه العفو
عينك فتحى وفانك ضمى وواوك تشديديله عفو چوق اولان كمسنه العفوية عينك ضمى وفانك ضمى وتشديديله صوبه بر نسنه قادشنى يوصافى
اولمق يقال عفا الماء اذا لم يطاه شىء دفيل واوه چوق اولمغه دخى ديرلر يقال عفا الشعر والنبت وغيرهما اذا كثر ومنه قوله تعالى حتى
عفوا اى كثروا العقاء عينك فتحى وقافدن صكره الفك قصريله اوكا اوده وكى واطرافنده ساحة الدار ونواحى الدار معناسنه العقوة عينك
فتحى وقافك سكونيله بمعناه يقال ما يطور بعقوة احد اى ما يقربه العقى عينك كسرى وقافك سكونيله شول نجاسته دركه بيبى طعام اكل
اتمزدن اول احراج ايدر يقال احرص من كلب على عقى صبى نه كم امرقوردى نجاسته وامرقولون نجاسته دوج ديرلر رادم اهملا البدى جيلد
على ما تر العقى عينك فتحى وقافك سكونيله صبى دكرا اولنان نجاسته احداث ايتمك يقال عقى الصبى عقيا اذا احدث اول ما يحدث وبعد ذلك
ما دام صغيرا العقيان عينك كسرى وقافك سكونيله خالص التون اولان النونه بعضلر ايتدى شول التوندركه كنه وز انسدن بتر وطاشدن
حاصل اولميه العقو عينك فتحى وقافك سكونيله بر نسنه يى منع ايدوب وما ليعقو يم يقال عقاه يعقوه اذا عاقه على التيب منه بتبديل الواو فيهما
مكانها الاعتقاء همزه نك وتانك كسريله ايله مجوس اولمق اجنبى معناسنه يس اعتقاء اعتبانك مقلوبى اولور واعتقاء قويى قاذه صايغى
وصولنه قادمغه دخى ديرلر چونكه دبندن صو چيقاغه عال اولسه الاعقا همزه نك كسريله بر نسنه ذياده اجى اولمق يقال اعقى الشىء

عقى

اذا اشتدت مرادة واعتقاد برنسنه یه اغزودن بوالقمه دخی دیولر زیاده اجی اوله و فی المثل لاتکن حلوا فتسترط ولا مرا فتعقی واسترط
سین ویراء مهمله ایله بر لقمه چیننمدن یوتلمغه دیرلر التعقیة علی وزن التربیة اوق هوایه آتمق و یقال عقی بسهمه اذا رماه فی الهواء فهی لغة
فی عقه نک باب قافده ذکر اولنمشدر و قوشک هوایه یوکسلمکه دخی دیولر یقال عقی الطائر اذا ارتفع فی طیرانه العکو عینک ضمی و کافک
سکونیله طوارک قویروغنک قلدن عاری اولان یری یعنی قویروق بتدوکی یر العکی عینک ضمی و الفک قصریله جمعی قویروق بتدوکی یرلر معناسنه
العکو عینک فتحی و کافک سکونیله طوارک قویروغنی بغلمق تقول عکوت ذنب الدابة عکوا اذا عقدته و عکونا قه سمیزلکه دخی دیرلر
یقال عکت الناقة اذا سمنت و غلظت و عکوت صاحبی صالی [illegible] دیولر یقال عکت المرأة شعرها اذا لم ترسله العکی عینک ضمی
و کافک کسری و یانک تشدیدیله قیون سوتلرندن شول سوت که بعض بعضنه [illegible] صاغلمغله غلیظ اوله العکاء میمک کسری و عینک
سکونی و الفک مدیله غلاو دیمان معناسنه العکواء عینک فتحی و کافک سکونی و الفک مدیله شول قیون که [illegible] اوله یا خود
سیاه اوله التعکیة علی وزن التربیة [illegible] یقال عکی فلان علی قومه اذا عطف مثل عک علی قومه العلو ضمتینله و واوک
تشدیدیله مکان جهتدن یوکسک اولمق یقال علا فی المکان یعلو علوا و علو غلبه [illegible] دخی دیولر تقول علوت الرجل اذا غلبته
و قهر ایلمک [illegible] دخی دیولر تقول علوت بالسیف اذا ضربته و تکبر ایلمکه دخی دیولر یقال علا فی الارض اذا تکبر و علو برنسنه نک
یوقاروسنه دخی دیرلر یقال علوا [illegible] علوها علی ما [illegible] و علو برنسنه یه مطلع اولوب انک امرینه مستقل اولمق معناسنه ده کلور تقول
علوت بالامر اذا اطلعت و استقللت العلاء عینک فتحی و الفک مدیله شرفده یوکسک اولمق یقال علی یعلی علاء من الباب الرابع و بعضلر
علی یعلی دخی دیولر [illegible] العلیة عینک کسری و لامک سکونیله علا کلمه سنک جمعیدر شریف و رفیع معناسنه صبی ایله
صبیه کبی العلو عینک کسری و لامک سکونیله برنسنه نک یوقاروسی که سفلک مقابلیدر یقال علو الدار العلو عینک فتحی و لامک کسریله
کذلک یوقارو معناسنه یقال اتیته من علو الدار بکسر اللام ای من عال و اتیته من عل دخی دیولر لامک ضمیله و کاه اولور من علا دخی
دیولر الف ایله اما بعض اشعارده که من علو واقع اولمشدر واو اولا اطلاق قافیه ایچوندر سایر کلامده جایز اولور نسنه دکلدر
و عاتیته من عال دخی دیولر المعال میمک ضمیله کذلک یوقارو معناسنه در یقال اتیته من معال علو عینک فتحی و لامک سکونی و واوک ضمی و کسری
و تخفیفیله یوقارو معناسنه که بعض اشعارده اتیته من علو و من علو روایت اولنمشدر واوده حرکات ثلثه ایله عال لامک کسرا اوزره
بناسیله ارجاز [illegible] عال ابراق اول معناسنه یقال عال عنی و عال بوکلمه معناسنه ده کلور یقال عال عنی یعنی احمل اعل همزه نک فتحی و عینک سکونی
و لامک کذلک کسرا اوزره بناسیله ارجاز [illegible] اول معناسنه یقال اعل عنی و اعل عنا الوساده یعنی تنح و وساده یی [illegible] دیرلر العلاة
عینک فتحی و لامک تخفیفیله برنسنه نک یوقروسی که سفلک مقابلیدر یقال کن علاة الریح و سفالتها یعنی صیدک یوقری جانبنده اول که
تا که [illegible] قوقوسنی الماغه صید داخی کی الیه دیولر العلیاء عینک فتحی و لامک سکونی و الفک مدیله یوکسک اولان مکان العلی عینک ضمی
و الفک قصریله رفعت و شرف العلاء عینک فتحی و الفک مدیله بمعناها المعلاة میمک فتحی و عینک سکونیله کذلک رفعت و شرف معناسنه المعالی
میمک فتحی و لامک کسری و مدیله جمعی شول [illegible] معناسنه العلاة عینک فتحیله شول طاشدر که اوزرینه [illegible] یوردکده کشی دیوکلی
طعام ذکره [illegible] و علاة دخی [illegible] سندان معناسنه [illegible] دخی علاة دیولر [illegible] یقال ناقة
علاة للخلوع العلیان عینک فتحی و لامک سکونیله کذلک [illegible] اولان نسنه یقال رجل علیان مثل عطشان و یقال امرأة علیان ایضا یستوی
فیه المذکر و المؤنث العالیة لامک کسریله [illegible] که ما فوقنه دیرلر ارض تهامه [illegible] و ما وراء مکه یه [illegible] متعلق اولان
یرلردر العالی یانک تشدیدیله کوکله عالیه یه منسوب اولان نسنه و بو نسبت علی غیر القیاسدر و العلیة عینک و لامک کسری و یانک تشدیدیله
چارطاق و غرفه معناسنه العلالی عینک فتحی و لام ثانینک کسری و مدیله جمعی پس بو علیه فعیله وزنیه اوزره [illegible]
رای مهمله نک کسری و تشدیدیله و قافک کسریله [illegible] معناسنه پس علیه نک اصلی علیوة ایدی واو یایه تبدیل اولنوب ادغام اولنمشدر
زیرا علیه کلمه سی [illegible] اولان یا [illegible] تبدیل اولمزدی [illegible] تبدیل اتدکلری کبی زیرا واوک ماقبلی
ساکن اولسه صحیح حکمنده اولوب اعلال اولنمز و بونک اصلی [illegible] ظاهردر و قافک ضمی کسره یه تبدیل اولنمشدر [illegible]
تبعیت ایچون و بعضلر [illegible] فعیل [illegible] و تشدیدیله [illegible] کلام عربده فعیلة [illegible] کلمه یوقدر [illegible]
ضمی و عینک [illegible] تشدیدیله العالیة لامک کسری و یانک تخفیفیله شول [illegible] المعلی میمک ضمی و لامک کسری

و تشدیدیله شول بک که دوکسودن صاغدوغی طواری صاغندن کلور و مصطفی شعرادن ابن [illegible] نام کمسنه نک اتنک اسمیدر علوی عینک فتحی
و لامک سکونی و الفک قصریله [illegible] نام کمسنه نک اتنک اسمیدر بعیلی یانک ضمی و عینک فتحی و یای ثانینک سکونی و الفک قصریله اسم تصغیردر و ذوده بر [illegible]
اسمیدر و بو لاینصرف منون استعمال اولنمز المعلی میمک ضمی و لامک فتحی و تشدیدیله و الفک قصریله قمار اوقلرینک یدنجیسی ابو عبیدک [illegible]
اندوکی روایت اوزره در الاستعلاء همزه نک و تانک کسریله یوکسک اولمق عالی اولمق معناسنه یقال استعلی النهار و استعلاء برنسنه نک
اوزرینه چقوب عالی اولمغه دخی دیولر یقال استعلی الدابة اذا علاها الاعتلاء همزه نک و تانک کسریله و الفک مدیله بمعناه یقال اعتلی الدابة
التعلی [illegible] و لامک کسری و تشدیدیله تدریجله عالی اولمق یقال تعلی اذا علا فی مهلة و تعلی [illegible] نفاسدن خلاص بولمق معناسنه ده کلور
یقال تعلت المرأة من نفاسها اذا سلمت و تعلی مرضدن خلاص بولمغه دخی دیولر العلی عینک فتحی و یانک تشدیدیله رفیع اولان کمسنه الاعلاء
همزه نک کسری و الفک مدیله برکمسنه یی رفیع قلمق یقال اعلاه الله اذا رفعه المعالاة میمک ضمیله بمعناه یقال عالاه ای رفعه التعلیة علی وزن
التربیة برنسنه یی قالدروب یوکسک [illegible] تقول علیت الحبل تعلیة اذا رفعته الی موضعه من البکرة و [illegible] قویو ایچنه
دیولر جوهرینک عبارتنده من البکرة موضع بیان و [illegible] بیان اولوب مجموع موضع بیان اولمق احتمالی وار [illegible] اکرچه من
البکرة کفایت ایدر [illegible] التعالی تانک فتحی و لامک کسری و مدیله [illegible] ارتفاع معناسنه پس [illegible] یقال یا رجل [illegible]
و مؤنثنده تعالی دیرسن و تثنیه سنده تعالیا دیرسن و جمع مؤنثنده تعالین دیرسن علیک عینک و لامک فتحی و یانک سکونی و کافک فتحی اوزره
بناسیله خذ معناسنه و [illegible] استعمال [illegible] افعال اسماء افعالدن اولمشدر اکرچه اصلی [illegible] علی عینک فتحی و الفک قصریله
اوج وجه اوزره کلمه [illegible] علی لفظ اسم و فعل و حرف ما بیننده مشترکدر بو کلمه که اسم حرف قسمندن یا فعل قسمندن ماخوذ
اوله لکن حرفده اسم واقع اولور [illegible] ما بعدی [illegible] اسم مجرور [illegible] مثلا علی زید ثوب دیرسک
حرف و اسم محتمل اولور و علی زید [illegible] دیسک کلمه علی فعل اولمغه متعین اولور و علا یعلو [illegible] سیبویه [illegible] الی و اودن منقلبدر
لکن ضمیر متصل اولسه یا یه منقلب اولور تقول علیک و بعض عرب [illegible] حالده اوزره ترک ایدوب [illegible] الفدا استعمال ایدرلر و بعضلر
ضمیرده الفدا استعمال بنو الحرث بن کعب لغتیدر [illegible] علی حروف جاره دندر [illegible] اسم اولدقده اوزرینه حرف جر داخل اولور یقال غدوت من علیه
ای من فوقه و حرف جر داخل اولدقده اسم اولمسی متعین اولور [illegible] حرف جر [illegible] وعلی کاه اولور [illegible] معناسنه ده
کلور کقولهم کان کذا علی عهد فلان ای فی عهده و کاه اولور [illegible] و عامه حروف جاره [illegible] وکاه
کلور کقوله تعالی اذا اکتالوا علی الناس یستوفون ای من الناس و کاه اولور [illegible] دخی کلور
اولور علی من کلمه سی [illegible] موضعنده [illegible] کقوله [illegible] العلوان عینک ضمی و لامک سکونیله کتابک [illegible] عنوانی معناسنه
علیک الزم معناسنه دخی کلور تقول علیک زیدا و علیک بزید معناه الزم زیدا العلاوة عینک کسریله [illegible]
لغتیدر العلونة علی وزن الدحرجة کتابک [illegible] تقول علونت الکتاب و عنونته العلاوة عینک کسریله [illegible]
[illegible] العلاوی عینک فتحی و الفک قصریله جمعی [illegible] العلاوی عینک فتحی و الفک قصریله [illegible]
[illegible] العمی عینک فتحی [illegible] یقال الضرب علاوته ای [illegible]
کبی [illegible] علاوة کذلک [illegible] یقال عمی علیه الامر اذا التبس و منه قوله تعالی
[illegible] کوزدن ذایل اولمق [illegible] البصر معناسنه یقال عمی عمی من الباب الرابع [illegible] العمی عینک ضمی و میمک سکونیله جمعیدر
فعمیت علیهم الانباء [illegible] الاعمی همزه نک و میمک فتحی و الفک قصریله [illegible]
قوم عمی الاعماء همزه نک کسریله [illegible] یقال اعماه الله التعامی تانک فتحی و میمک کسریله [illegible] العمی عینک
طعام الرجل اذا ادی من نفسه ذلک العمی عینک فتحی و میمک کسریله [illegible] قوم عمون العمیة
و میمک کسری و یانک تشدیدیله [illegible] یقال امرأة عمیة عن الصواب و عمیة القلب [illegible] العمون [illegible] العموی
ضم عین و کسر میم و تشدید یا ایله [illegible] الاعموی همزه نک و میمک فتحی [illegible] الاعمیان
فتحتیله [illegible] یانک تشدیدیله [illegible] العمی الموج [illegible]
و میمک [illegible] العمی عینک فتحی و میمک سکونیله موج [illegible] المعمی [illegible]
اذا [illegible] التعمیة علی وزن التربیة معناسی [illegible] العمی عینک ضمی و میمک تشدیدیله [illegible]
تامه محتاج اولان بیت [illegible] فعمیت علیهم الانباء [illegible]

موته قریب ولی کمینه لر تعول ترکناهم عمى اذا اشرفوا على الموت و دبی داء مهمله و با موحده ایله جادی الاولی آینک اسمیدر **العماء** عینک فتحی و الفك
مدیله بلوط سحاب معناسنه و ابو زید ایتدی عما شول بوتوندر که سنه ده که طاغلر باشنی اورتر که اندن طمان ایله تعبیر اولنور **عماية** عینک فتحی و میمک
و یانک تخفیفیله بر طاغک اسمیدر هذیل طاغلرندن **المعامی** میمک فتحی و ثانینک کسری و مدیله شول یرلردر که انده اثر عمارت اولمیه **الاعماء** همزه نک فتحی
والفک مدیله کذلک ذکر اولنان یرلردر **صکة عمی** صادک فتحی و کافک تشدیدیله و عینک ضمی و میمک فتحی و یانک تشدیدیله و بلا تنوین سنک دیدی و عمی اعمانک
تصغیر بیدر ترخیم طریقیله و بعضلر ایتدی عمی عمالقه طایفه سندن برکمسه نک اسمیدر که اولیده قتنده شدت حرارتده بر قومی غارت ایدوب اول قوم
جمله هلاک اولدیلر پس ذکر اولنان وقت اکا نسبت اولندی **الاعتماء** همزه نک و تانک کسریله بر نسنه یه اعتیاد اتمکه تقول اعتمیت الشیء اذا اخترته
و بو اعتیا اتمک معناسنه در و اعتیام عیمه دندر خیرلو اولان مال معناسنه **ما اعماه** فعل تعجبدر نه عجب ازمش معناسنه یعنی عربلر که ما اعماه دیدکلری
ما اعمی قلبه معناسنه در یعنی اکثری باضلالت قلبه نسبت اولنور و عمای بصرده ما اعماه دیمزلر زیرا زیاده تحلی اولمینه تعجب اولنمز **العنو**
ضمتینله و واوک تشدیدیله یقال عنا یعنوا من الباب الاول اذا خضع و ذل منه قوله تعالى و عنت الوجوه دیرکمسنه برقومک مابیننده اسیر
اولوب اقامت اتمک معناسنه ده کلور تقول عنا فیهم فلان اسیرا ای اقام فیهم على اساده واحتبس و برکمسنه یه حوادث نزول اتمکه دخی
دیرلر یقال عنت به امور ای نزلت و عنوه اوت بیتورمکه دیرلر ابن السکیت روایتی اوزره یقال عنت الارض بالنبات تعنوا عنوا من الباب
الاول و تعنی من الباب الثانی على روایة الکسائی اذا اظهرته و یقال لم تعن بلادنا بشیء و لم تعن اذا لم ینبت شیئا **العنی** عینک فتحی و نونک
سکونیله بر نسنه یی اظهار اتمکه تقول عنوت الشیء اذا اخرجته و اظهرته **الاعناء** همزه نک کسری و الفک مدیله ذلیل قلمق و یقال اعناه اذا ذلله
و اعنا اوت بیتورمکه دخی دیرلر یقال ما اعنت الارض شیئا ای ما انبتت **التعنیة** على وزن التزكية حبس اتمکه یقال عناه تعنیة و تعنیة دوه یه
سعد طلیمکه دخی دیرلر کیجی کتسون دیو تقول عنیت البعیر تعنیة اذا طلیته بالعنیة و هی دنیة تعنیه و تعنیة ذحمت چکدرمکه دخی دیرلر یقال
عنیته تعنیة **العانی** نونک کسری و مدیله اسیر اولان کمسنه **العناة** عینک ضمی و نونک تخفیفیله جمعیدر یقال قوم عناة **العوانی** فتحتیله و نونک
کسری و مدیله جمع مؤنثدر یقال نسوة عوان **العنایة** عینک کسریله دلمک تقول عنیت بالقول کذا اذا اردت عنا و عنایة ذحمت چکمکه
دخی دیرلر تقول عنیت بحاجتک اعنی بها عنایة و عنایة بو نسنه مهم اولمغه دخی دیرلر و فی الحدیث من حسن اسلام المرء ترکه ما لا یعنیه ای
یهمه **المعنی** میمک فتحی و عینک سکونی و الفک قصریله بر لفظک دلالت ایلدیکی معنی در فهو **المعناة** و ذن مزبور اوزره معناه **المعنی** میمک فتحی و یانک
تشدیدیله معناه کبیدر تقول اعرف ذلک فی معنى کلامه و فی معناة کلامه و معنی نونک کسری و یانک تشدیدیله معناه کبی
ذحمت چکمش کمسنه دیرلر یقال انا بحاجتک معنی على مفعول **العنیة** عینک فتحی و نونک کسری و یانک تشدیدیله فعیله وزنی اوزره دوه
سروکی دوکی ... عقد اولوب ایکله تکجیکد اولان علاج اولنور ابو عمرو روایتی اوزره و فی المثل العنیة تشفی الجرب **العناء** عینک
فتحی و الفک مدیله ذحمت چکمکه یقال عنی بعنی عناء من الباب الرابع اذا تعب و نصب **التعنی** فتحتینله و نونک کسری و یانک تشدیدیله ذحمت چکمکه
و تعنیه ذحمت چکدرمکه دخی دیرلر تقول عنیته و تعنیته فتعنی **لتعن** لامک کسری و تانک ضمی و نونک فتحیله صیغه مجهولدن امردر ذحمت چک معناسنه
تقول لتعن بحاجتی **العانی** نونک کسری و مدیله ابحی قان یقال دم عان ای سایل **الاعناء** همزه نک فتحی و الفک مدیله جوانب معناسنه و عند
بعضهم جماعت معناسنه دخی کلور **العنا** عینک کسری و الفک قصریله جوانب معناسنه اولان اعنانک واحدیدر ابو الاعرابی روایتی اوزره و اعنا قبایل
مختلفه دن خلقه دخی دیرلر یقال لجاء نا اعناء من الناس **العنونة** على وزن الولولة کتابه عنوان یازمق تقول عنونت الکتاب و علونته
العنوان عینک ضمی و نونک سکونیله اسمدر و کسر نامه معناسنه علوان کبی در و زنا و معنی **المعنی** میمک ضمی و نونک فتحی و تشدیدیله شول اوکیک
دوه در که برمز اولوب دیشی سنه جیز اتمدوکی ایچون اکه کوکره یوب دیشی طلب اتدکده اکا ویرمیوب اغلده حبس ایدرلر و بعضلر ایتدی معنی اصلنده
معناتی ایدی عنت دن اغل معناسنه **المعاناة** میمک ضمیله برنسنه نک ذحمتنی چکمک **التعنی** فتحتینله و نونک کسری و تشدیدیله معناسیدر یقال عاناه
و تعناه و تعنی هو و معاناة بر مال او زرینه طور و قلو ایکی کمسنه نک معاونت ایلشمسی معناسنه ده کلور دیقال هم یتعانون مالهم ای یعولونه **العوى** عینک ضمی
و واوک تخفیفی و الفک مدیله کلب جاغرمسی یاخود قورد و یاخود چقال جاغرمسی یقال عوی الکلب و الذئب و ابن اوی یعوی عوی اذا صاح
العواة میمک ضمیله کلبی جاغرتوب اوتمک یقال اهو یعاوی الکلاب ای یصایحها **العی** عینک فتحی و یانک تشدیدیله قلی و ایپی بوکمک تقول عویت الشعر
والحبل عیا من الباب الثانی اذا لویته و عوی ناقه باشنی برجانبه بکمکه دخی دیرلر **الانعواء** همزه نک و عینک کسریله ناقه نک باشنی الکلیک تعول
عوت ذلک الناقة اذا بجتها فانعوى و ناقه بودنی اوزره اولان بولاده موجی اتمکه دخی دیرلر یقال الناقة یعوی براتها فی سیرها اذا لوتها

خطا ما ویره ذکر اولنان دموره و ظطام بولاده دیرلر **التعویة** على وزن الترکیة کذلک ایب بوکمک تقول عویته و تعویة و برکمسنه یا
غیبتا ایدن تکذیب اتمکه دخی دیرلر تقول عویت عن الرجل اذا کذبت عنه و دوه بی مغنابا **الاستعواء** همزه نک و تانک کسریله برکمسنه دن
ایب بوکلکی طلب اتمک تقول استعویته انا اذا طلبت منه الی واستعواء برجاعتی بو فتنه دعوت و معاونت طلب اتمکه دخی دیرلر **العواء**
عینک فتحی و واوک تشدیدیله و الفک مدیله شول کلبدر که جوق اوریجی اوله دعو النساء اتک اشغنه سنه دخی دیرلر دبر معناسنه و کاه اولور
الف قطع ایدرلر و عواء منازل قمردن بر منزلک اسمیدر که متن و فقری جانبنده و اوالیتی بلدوزدرکه انلره دکلاسد دیرلر **العوة**
عینک فتحی و واوک تشدیدیله او او و عوغا و غلبه دیرلر ضوضه کبی در وزنا و معنا یقال سمعت عوة القوم و ضوته ای اصواتهم و جلبتهم
و بو ابو زید اصح روایتدر **المعینة** میمک ضمی و عینک فتحی و یانک فتحی و تشدیدیله معاویه نک تصغیریدر و بو اهل بصره قولیدر زیراهم ک
اندیلر اوچ یا جمع اولدی و اتک اول یا تصغیر اولدی انلرک بری حذف اولندی و اکر ذکر اولنان کلمه لرده بر حرف اولمسه تکمیل
تصغیرلر مینه دیرلر و اما اهل کوفه یالکز بری حذف ایتوب معاویه نک تصغیرینه معیه دیرلر شول کمسنه نک قولی اوزره که
اسود دیرلر **العی** عینک کسری و یانک تشدیدیله کلامدن بر نسنه یی اداء ایده مامکه که یانک مقابلیدر یقال عیی منه منطقه من الباب الثانی
و عیی ایضا من الباب الرابع و عی بو نسنه یی اشلمده بصیرت اوزره اولممغه دخی دیرلر یقال عیی بامره عیی کذلک اذا لم یهتد لوجهه و الادغام
اکثر **عیی** عینک فتحی و یانک ضمی و تخفیفیله فعل ماضیدر کلمه نک جمع مذکری در یا تخفیف اولنمشدر نته کم حیوا کلمه سنده ذکر اولنمشدر و عیوا
دخی دیرلر یانک تشدیدیله **العیی** عینک فتحی و یاء اولک کسری و ثانینک فعیل وزنی اوزره اهل بیاندن اولمین کمسنه یعنی سوزن اویره قادر
اولمین **العی** عینک فتحی و یانک تشدیدیله فعل وزنی اوزره معناه **الاعیاء** همزه نک فتحی و الفک قصریله زیاده عاجز اولان کمسنه و فی المثل
اعیا من باقل و باقل شول کمسنه نک اسمیدر که برکون براهو صاتون الدقده ثمنی تعیین ایدمکدن عاجز اولمغین بر مقدارینی ... ابو عبید
اهوئی فاجر ... و اعیاء قبیله سندن برجماعتک باباسیدر که اول عیاء بن طریف بن عمرو در که جد اعلاسی اسوددر **الاعیوی**
همزه نک فتحی و واوک کسری و اخرینده یانک تشدیدیله جاعتمر بو ده به منسوب اولان نسبتدر **الاعیاء** همزه نک فتحی و الفک مدیله عیک
جمعیدر تکلمده یاخود بو نسنه یی اشلمده عاجز اولنلر معناسنه **الاعبیا** عینک جمعیدر سیبویه ایتدی بو نوعی یونس حضرتلری
و ابتدی عرب لغتنده بعض اشخاصک که اعیا و اعبیه دیوب فک ادغام ایدرلر **الاعیاء** همزه نک کسری و الفک مدیله برنسنه یی اشلمده بصیرت
اوزره اولمامق تقول عییت بامری اذا لم یهتد لوجهه و اعیا هو یعنی مشکل اولدی و الخصوص و اعیا برکمسنه یی یوروب عاجز اولمغه
دخی دیرلر یقال اعیی الرجل فی المشی و بو دعوده ایدوب عاجز قلمغه دخی دیرلر یقال اعیاه الله و اعیا برکمسنه یه برایش صعب کلمکه دخی دیرلر
التعیی فتحتینله و یانک کسری و تشدیدیله معناه **التعایی** تانک فتحی و یاء اولک کسری و مدیله معناه کذلک یقال اعیی علیه الامر و تعایا و تعیا
العیایا عینک فتحی و یانک تخفیفی و الفک مدیله شول مرضدر که علاجه قابل اولمیه یقال داء عیاء ای صعب لا یتعالج منه و نعم
العیا عینک فتحی و یانک تخفیفی و الفک قصریله بر مصطلحده بصیرتی اوزره اولمامغه یقال اعیا باباز اذا لم یهتد للضراب و رجل عیایا اذا عی بالامر و المنطق
تخفیفی و الفک قصریله بر مصلحته ده بصیرتی اوزره اولمامغه یقال عیایا اذا لم یهتد ... بونلره ...
فصل الغین **الغبیة** عینک فتحی و بانک سکونیله شول یغموردرکه جوق اولمیه و یغمور دیو کلر یغموردن زیاده اوله ابو عبید ایتدی **الغبیة** میمک
الاغباء همزه نک کسری و الفک مدیله کوکک دخی اولنان یغموری یغمور بغجه سی یقال اغبت السماء فهی مغبیة و کاه اولور ذکر اولنان یغمورک
غبیه دنمسی که برجنس یره دیرلر **الاغبیاء** ... فتحی و غبینک سکونی و بانک کسریله کوکک ذکر اولنان یغموری یاغدردی یقال اغبت السماء ... غبیت
الغباوة عینک فتحی و قتله غفلت برنسنه یی فهم اتمامک یقال غبیت
بغموسنه اتک برکز سکر مه سندن صکره سکر مسنه تنبه اولنمغه **الغبی** غینک فتحی و بانک کسری و یانک تشدیدیله
عن الشیء و غبیه ایضا اغبی غباوة اذا لم تفطن له و یقال غبی على الشیء کذلک اذا لم یعرفه **التغابی** تانک فتحی و بانک
غفیل وزنی اوزره احمق اولوب عقلی از اولان کمسنه و بونک بو معنا ... بو ... تکلیسنه تغبیرده ... **الغثاء** عینک فتحی
کسری و مدیله غفلت اظهار اتمکه **الغثاء** عینک ضمی و ثانک مثلثه دن صکره الفک مدیله شول قاتی کوپکدر که اکثر سیل کوتورر
و الفک مدیله جمعی **الغثو** عینک ضمی و ثانک سکونیله سیل بوجابی بوزوب ترپرمنه قاتمق یقال غثا السیل المرتع یغثو غثوا اذا جمع بعضه
الی بعض و اذهب حلاوته **الاغثاء** همزه نک کسری و غینک سکونی و الفک مدیله معناه یقال اغثی السیل المرتع **الغثی** غینک فتحی و ثانک سکونیله
کوکل بولانمق تقول غثت نفسه تغثی غثیا و غثیانا **الغثیان** فتحاتله کذلک کوکل بولانمق معناسنه **الغذی** غینک فتحی و اخرینده یانک تشدیدیله بادیه منسوب
تخفیفیله بادیه معناسنه اصلی غذو ایکن اخرینده واو حرفی اولمغله بلا عوض ...

دیلرسک وی کبوتر یوزینک الغدوة غینک ضمی و واوک تشدیدیله صباح نمازیله کون طوغمسنک مابیننده اولان وقت یقال اتیته
غدوة پس بو غیر منصرفدر زیرا اسم جنس معرفه در بو وقتده و ذکر بو ظرف متمکن دکلدر و غینک فتحی دخی جایزدر و نعتلر بیله
قریبک غدوة و غدوة و غدوة و غدوة بونلردن سونکی اولان نکره و اولکی معرفه در الغدی غینک ضمی و دالک فتحیله جمعی الغداة
غینک فتحی و دالک تخفیفیله بمعناها یقال اتیتک غداة غد الغدواة فتحتینله جمعی قطاة و لفظ قطواة کبی و قطاة برجنس قوشک یمودر
الغدا غینک فتحی و دالک قصریله غدانک جمعیدر لکن بو وجه کلیسی اذ دواجاذ و اصل اوزره دکلدر نته کم انی لا یاتیک بالغدایا والعشایا
دیدکلری قوللرینده واقع اولنده غدایا کلمسی عشایا کلمسنه مشابهت ایچوندر نته کم هنانی الطعام و مرانی دیرلر حالاکه اصل امرانی در الغدو غینک
و واوک تشدیدیله صباح معناسنه در و در حکه مقابلیدر یقال هذا یغدو و غدوا و باری تعالی نک بالغدو والاصال دیدوکی قولی بالغدوات
معناسنه در پس مصدر ایله وقت تعبیر اولنمشدر نته کم اتیتک طلوع الشمس دیرلر الغداء غینک فتحی ایله صباح بینی طعامک اسمیدر که بو عشانک
مقابلیدر و مجی سکا اولن فنعمه نیسلر ما بی تعدو لا نفس و توسی ما بی غداء ولا عشاء دیرلر زیرا غدا و عشا طعامک اسمیه تعبیره
و مجی سکا اولن فکل و به لرباب اکل دیرلر همزه نک فتحیله المغاداة میمک ضمیله صباحلمق یقال عاداه یعنی هذا علیه الغادیة دالک کسریله
شول بلوتدر که صباح وقتنده ظاهر اولور الاغتداء همزه نک و تانک کسریله صباحلین غدو معناسنه الغدیان غینک فتحی و دالک سکونیله
شول کمسنه در که صباح طعامنی یمیه المتغدی میمک ضمی و دالک کسری و تشدیدیله کذلک صباح طعامنی یین الغدیا غینک فتحی و دالک سکونی والفک
قصریله شول صباح طعامنی یین غورت معناسنه التغدیة علی وزن التربیة صباح طعامنی یدرمک تقول غدیته فتغدی الغذی غینک
فتحی و ذالک کسری و یانک تشدیدیله هنوز رطوبتی قوزی یحته معناسنه الغذا غینک کسری والفک مدیله غذینک جمعی ذکر اولنان قوزیلر معناسنه
فصیل و فصال کبی و منه قول عمر احتسب علیهم بالغذاء الغذوی غینک فتحی و ذالک کسری و یانک تشدیدیله یالکجره ده یی قوزی کبی و کاشیئه
نسبتلر کبی الغذوی فتحتینله و واوک کسری و یانک تشدیدیله بمعناه و بعضلر ایتدی غذوی برنسنه یه سنه معینه ده حاصل اولاجق
نتاجه بیع ایتکدر الغذاء غینک کسری والفک مدیله شول نسنه در که انوکله غذا النمو گرک ماکولات قسمندن اولسون گرک مشروبات
قسمندن اولسون الغذو غینک فتحی و ذالک سکونیله برکمسنه یی غذا ویرمک الاغتذاء همزه نک و تانک کسریله غذالنمق یقال غذوته الصبی
باللبن فاغتذی ای ربیته ولا یقال غذیته بالیاء الغذو فتحتینله صو ایتمامده و طمردن قان اقمق دخی دیرلر یقال غذا الماء والعرق یغذو غذوا
غذا ای سیل دما التغذیة علی وزن التربیة کذلک طمردن قان اقمق و تغذیه ده افراد ایتدوکی افسانی کسمک دخی دیرلر یقال
غذی البعیر ببوله تغذیة اذا قطعته و تغذیه تبسمکه دخی دیرلر تربیه معناسنه الغذوان تحتیله شول اتدر که سوکیچ اولور متشوق اوله
الغراء غینک کسری والفک مدیله طوتقال دیدکلری نسنه که انوکله برنسنه یه یاپشدرورلر مجی عینی منغی حجه قلک ابقی قیضرابله بس و غرا
ایکی نسنه تکه ادکی اولشدیر معنار دخی دیرلر یقال غادیت بین الشیئین غراء اذا والیت و کاه اولور غرا فاعلت وزنی اوزره مصدر
[illegible] حریص اولمق معناسنه ابو عبیده روایتی اوزره پس بو غریت بدن ماخوذ اولور الغرو غینک فتحی و رانک سکونیله برنسنه یه حوتعالی
یاپشدرمق تقول غروت الجلد اذا الصقته بالغراء المغرو میمک فتحی و رانک ضمی و واوک تشدیدیله طوتقال ایله یاپشمش نسنه المغریة میمک
فتحی و رانک کسری و یانک تشدیدیله بمعناه یقال قوس مغروة و مغریة علی روایة ابن السکیت و فی المثل للعرب ادرکنی ولو باحد المغروین
ای باحد السهمین و ثعلب ایتدی مثل مزبورک معناسی ادرکنی بسهم او برمح دیمکدر الغریان غینک فتحی و رانک کسری و یانک تشدیدیله ایکی
اوزون بنانک اسمیدر بعضلر ایتدی اول بنالر مالک نام و عقیل نام کمسنه نک قبرلریدر که منذر بولرلی حضرتلرکلاولیش نام کمسنه نک مقبرلری
و ذکر اولنان بنالره غریین دیرلر زیرا نعمان بن منذر مقتلارکو تنبیه قتل اتدوکی کمسنه لرک قانیله طاشلرین بو بنیاد یاپیتدردی الاغراء
همزه نک کسری والفک مدیله کلبی برنسنه یه قیشقرمق یقال اغریت الکلب بالصید و اغریت بهم الغراة غینک فتحی و رانک تخفیفیله اسمدر قیشقرمق
معناسنه الغراء غینک فتحی والفک مدیله برنسنه یه حریص اولمق معناسنه اسمدر یقال غری به من الباب الرابع اذا اولع به و برکمسنه
غضبنده تمادی اولمقه دخی دیرلر یقال غری فلان اذا تمادی فی غضبه بو اصلنده واوی در المغاراة میمک ضمیله ایکی نسنه تکاومت والله
ابو عبیده روایتی اوزره تقول غاددت بین الشیئین غراء الغری غینک فتحی و رانک کسری و یانک تشدیدیله حوب و لانه نسنه حسن معناسنه
یقال رجل غری الغرو غینک فتحی و رانک سکونیله عجب معناسنه تقول غروة اذا عجب یقال لا غرو ای لیس بعجب الغرو غینک فتحی و رانک سکونیله عجب
معناسنه دشمنله غزاشمق یقال غزوت العدو غزوا و غزو قصد ایتمک معناسنه ده کلور یقال عرفت ما یغزی من هذا الکلام ای یراد

الغزاة

الغزاة غینک فتحی و زانک تخفیفیله اسمدر غزامق معناسنه نوده در الغزوی غینک فتحی و زانک سکونیله غزوه منسوب اولان کمسنه الغازی زانک کسریله
و مدیله غزا ایدن کمسنه الغزاة غینک ضمی و زانک تخفیفیله جمعیدر غازیلر معناسنه قاضی و قضاة کبی الغزی غینک ضمی و زانک تشدیدیله والفک قصریله
کذلک جمعیدر سابق ایله سبق کبی الغزی غینک فتحی و زانک کسری و یانک تشدیدیله کذلک جمعیدر حاج ایله حجیج کبی و قاطن ایله قطین کبی و قاطن مقیم
کبی بولر الغزاء غینک ضمی و زانک تشدیدیله والفک مدیله کذلک جمعیدر فاسق ایله فساق کبی الاغزاء همزه نک کسری والفک مدیله برکمسنه یی غزا
اسبابیله ترتیب قلمق و اغزا ناقه نک نوکلو اولمسی مشکل اولمق یقال اغزت الناقة اذا عسر لقاحها و اغزا برکمسنه نک اوزدندن اولان دینی
تأخیر ایدوب مهلت ویرمک تقول اغزیت الرجل اذا امهلته و اخرت ما علیه من الدین المغزیة میمک ضمی و غینک سکونی و زانک کسریله شول قیونه دیرکه ادی
غرابه کچمش اوله و مغزیه شول ناقه یه دخی دیرلر که بر ییل کچروضع حمل ایتمیه و طوغورماسی کچ اوله مرکبه دخی دیرلر یقال اتان مغزیة اذا کانت
متاخرة النتاج ثم تنتج المغزی میمک فتحی والفک قصریله برکلامدن مقصود اولان نسنه غزیه غینک فتحی و یانک تشدیدیله برقبیله نک اسمیدر
غزوان غینک فتحی و زانک سکونیله بر رجلک اسمیدر الغسو فتحتینله و واوک تشدیدیله کیجه قرانکو اولمق یقال غسا اللیل یغسو غسوا من الباب الاول
و غسی یغسی من الباب الرابع اذا اظلم الغشاء غینک کسری و شین معجمه ایله صکره الفک مدیله پرده و غطا معناسنه الغشوة غینک ضمی و شینک سکونی
بمعناه الغشوة غینک ضمی و شینک سکونیله بمعناه کذلک الغشوة غینک کسری و شینک سکونیله بمعناه کذلک الاغشاء همزه نک کسری والفک مدیله
پرده ایله اورتمک قوله تعالی فاغشیناهم فهم لا یبصرون الغاشیة شینک کسریله قیامت معناسنه در و نوده غاشیه بوکلری خلعه خنوفله ستر ایتدوکی
و غاشیه شول مرضه دخی دیرلر که ایچروده اولور یعنی شول دموع و برکه دوع با لانکه ارد قاشیه اوزدنده اولور و غاشیه کره دخی دیرلر
معناسنه الاغشی همزه نک فتحی و غینک سکونیله شول حیوانه دیرلر که جمیع اعضاسی سیاه ایکن باشی اق اوله ادهم کبی در و الغشی ابلق و
و معنا الغشواء غینک فتحی و شینک سکونی والفک مدیله یقال غنم غشواء اذا کانت بینة الغشو التغشیة علی وزن التربیة برنسنه یی ستر
ایتمک تقول غشیت الشیء تغشیة اذا غطیته الغشیان غینک کسری و شینک سکونیله برکمسنه یه وارمق تقول غشیت الرجل بالسوط اذا ضربته و
برکمسنه یه کلمکه دخی دیرلر تقول غشیته غشیانا اذا جاءه و غشیان جماع ایتمک معناسنه ده کلور یقال غشیها غشیانا من الباب الرابع اذا
جامعها الاغشاء همزه نک کسری والفک مدیله برکمسنه یه برنسنه یی کتورمک تقول اغشاه ایاه و غرم الغشیة غینک فتحی و شینک سکونیله و غشیانا
الغشی غینک کذلک فتحی و شینک سکونیله بمعناه تقول غشی علیه علی البناء للمجهول غشیة و غشیا المغشی میمک فتحی و غینک سکونی و یانک تشدیدیله
الغشی غینک کذلک فتحی و شینک سکونیله بمعناه تقول غشا علیه علی البناء للمجهول الغشی تحتیله و شینک کسری و تشدیدیله بمعناه یقال استغشی
اوغورنوم کمسنه الاستغشاء همزه نک و تانک کسری والفک مدیله اورتینمک الغضاء غینک فتحی و ضادک سکونی والفک مدیله
اذا تغطی به الغضا غینک فتحی والفک قصریله برجنس اغاجدر و منه قولهم ذئب غضا الغاضی ضادک کسری و مدیله شول ذکر غضا دیدکلری
ذکر اولنان اغاجی چوق اولان یر یقال ارض غضیاء ای کثیرة الغضا الغاضی ضادک کسریله مؤنثی الغاضیة الغواضی غینک فتحی
اغاجی اوتلامقدن توکی اغریه یقال بعیر غاض اذا کان یاکل الغضا و اشتکی بطنه الغاضیة ذکر اولنان اغاجی اوتلیان دوه
و ضادک کسری و مدیله جمعی یقال ابل غاضیة و غواض الغضیة غینک فتحی و ضادک کسری و یانک تخفیفیله و غضا یاشل دیمکدر و منه
الغضایا غینک فتحی والفک قصریله جمعی ذکر اولنان اغاجی اوتلیان دوه لر معناسنه یقال الابل الغضیة و غضایا و لانه یقال بعیر
مسلته ایله دمش دیمکدر معروف اوت اوتلیان دوه الغضو تحتیله و یانک تشدیدیله ذکر اولنان اغاجه منسوب ولانه یقال
غضوی الاغضاء همزه نک کسری والفک مدیله کوز قپاغنی برنسنه یه قاپامق اوناد جفون معناسنه و اغضا کیجه قرانکو اولمقه دخی دیرلر یقال
اغضی اللیل اذا اظلم المغضی میمک ضمی و ضادک کسری و مدیله قرانکو اولان نسنه مظلم معناسنه یقال اللیل مغض و بو لغت قلیلدر الغاضی
ضادک کسری و مدیله ظلم معناسنه یقال لیل غاض کثیر الاستعمال اولان بو لغت دور الغاضیة ضادک کسریله مؤنثی یقال لیلة غاضیة ای مظلمة
و غاضیه روشن معناسنه دخی کلور اضداددندر یقال نار غاضیة ای مضیئة الاغطاء همزه نک کسری والفک مدیله شول نسنه در که اورتولر
برنسنه اورتلو التغطیة علی وزن التربیة برنسنه یی اورتمک یقال غطیته تغطیة الغطی غینک فتحی و طانک سکونیله بمعناه الغطو فتحتینله
و واوک تشدیدیله کیجه قرانکو اولمق و لغت دیرلر الغطی غینک ضمی و یانک کسریله کذلک کیجه قرانکو اولمق یقال غطی اللیل یغطو و یغطی اذا اظلم و حسو
حیوغالوب توکسلکه دخی دیرلر یقال الغط الماء و هرنسنه توکسلوب برنسنه نک اوزدینه اوزنلسه غطا دیرلر و غطی دغطی بفتح الوین
وضمها بو کمسنه نک بکنلکی کالنزع او لغة دیرلر یقال الغط یغط غطیا اذا استلاء و شباب الاغفاء همزه نک کسری والفک مدیله او یمان نعاس
اغفیت اغفاء اذا نمت ولا تقل غفوة الغفو غینک فتحی والفک قصریله شول نسنه در که طعام دن اخراج اولنوب اتلور بغدای بحینده ن

غلی

اخراج اولنان دوانچه مثلا وزوان نسول سیاه انکر ددکه ترکیده بچنه اولور وغنچه کذلک نسول افندیکه تووه شبیه در خرما قوروغی اودونه
عارض اولوب انی لذت وحلاوتدن بعلرو مانع اولور الغلی غینک فتحی ولامک سکونیله قینامق الغلیان فتحاتیله بمعناه یقال غلت القدر تغلی غلیا
وغلیانا من الباب الثانی الاغلاء همزه نک کسری والمدک فتحیله قینادمق یقال اغلیتها انا ولا یقال غلیتها من الباب الرابع الغلو ضمتینله واوک تشدیدیله
حددن تجاوز ایتمک یقال غلا فی الامر یغلو غلوا اذا جاوز فیه الحد الغلاء غینک کسری والمدک فتحیله بها پهلیلق یقال الغلاء السعر غلاء
غلو اتمک جمیعی ده کلور عکسی الرخص بها الاغلاء همزه نک کسری والمدک فتحیله نرخی بها پهلاندرمق یقال اغلی الله السعر واغلاء بوینده بهالو المبذوجی
دیرلر یقال اغلی بالثمن الغلو غینک فتحی ولامک سکونیله اوقی قات اولوغی ادوب اوزاغه اتمک تقول غلوت السهم غلوا اذا رمیت به ابعد ما تقدر علیه
الغلوة غینک فتحی ولامک سکونیله براوق اتمک نهایتی ومنه المثل جری المذکیات غلاء ومذکیات بتمیش یاشندن تجاوز ایدن اتلره دیرلر
سکرتمک معناسنه در وغلاء غیره نک جمعیدر المغالاة میمک ضمیله برشنیه بهالو الماده یقال غالی باللحم اذا اشتراه بثمن غال الغالیة لامک
کسری ویانک تخفیفیله طیب تسمنه معروفدر وغالیه یه ابتدا غالیه بو نسیه قیلن سلیمان بن عبد الملکدر التغلی تحتیله ولامک ضمی ویانک تشدیدیله
غالیه سورنمک تقول تغلیت بالغالیة الاغتلاء همزه نک وتانک کسریله ایاقلرین همرار اولوب سرعت اتمک یقال ناقة تغتلی اذا تواهقت
احفافها الی المسرع اذا تساوت احفافها فی العمل حالتی اتمک التغالی تانک فتحی ولامک کسری ومدیله طوار دقلیوب اتی کتمک یقال لحم الدابة
اذا ادتفع وذهب الغلواء غینک ضمی ولامک فتحی والفک مدیله حددن تجاوز اتمک علو معناسنه وعلو یکتلک سرعتی اول دیمکه واوک
اولنه دخی دیرلر بو دیدی روایتی اوزره الغمی غینک فتحی والفک قصریله قماوزی اوزره اوغش کمسنه یقال ترکت فلانا غمی ای مغشیا علیه
ویقال غمی علیه علی البناء للمجهول وغمی البیت سقفینی دوزدنه اولان نسنه کرک قامش کرک طراق کرک بونلره شبیه اولان نسنه واکر غیبی نکوه
فلکسک الغی ممدود وقلوب غماء دیرسن وتقول غمیت البیت اذا وضعت ما علی سقفه من القصب ونحوه المغمی میمک فتحی وتانک کسری
ویانک تشدیدیله معقول وزنی اوزره اوغمش کمسنه الاغماء همزه نک کسری والفک مدیله برچیزی مبهم سویلمک یقال اغمی علیه الخبر اذا استعجم
الغمی غینک فتحی ومیمک قصریله والفک قصریله هوابولوتلو اولمق الغمی غینک ومیمک تشدیدی والفک قصریله بمعناها یقال صمنا للغمی والغماء اذا غم علیه

غنی

الهلال وهی لیلة الغمی الغنیه غینک ضمی ونونک سکونیله برنسنه یه محتاج اولمق یقال غنی به عنه غنیة الغنیان غینک ضمی ونونک سکونیله
برنسنه ایله غیریدن مستغنی اولمق یقال غنیت المرأة بزوجها غنیا اذا استغنت الغنا غینک فتحی والفک مدیله برمکانده اقامت اتمک یقال
غنی بالمکان من الباب الرابع اذا قام ودیرلکه دخی دیرلر یقال غنی من الباب المذکور اذا عاش وغنا فایده وبر معناسنه ده کلور تقول مالی
الاغناء همزه نک کسری والفک مدیله کفایت قلمق واغنا عنه قلما عنه دخی دیرلر یقال اغناه الله ای جعله غنیا المغنی میمک فتحی وغینک سکونی والفک
قصریله کفایت معناسنه المغناة میمک فتحی وغینک کذلک سکونیله بمعناه المغنی میمک ضمی وغینک کذلک سکونی والفک قصریله بمعناه المغناة کذلک میمک ضمی
وغینک سکونیله بمعناه تقول اغنیت عنک مغنی فلان ومغناه فلان ای اجزات عنک مجزاه ویقال ما یغنی عنک هذا ای ما یجزی عنک وما ینفعک
ومغنی میمک والفک قصریله شول مکاندر که اهلی انده موجود اوله المغانی میمک فتحی ونونک کسری ومدیله جمعی ذکر اولنان یرلر معناسنه
الغانیة نونک کسریله شول عورتدر که جمیل قناعت ایلیه وکاه اولوی حسن وجمال ایله استغنا قلمقده دخی غانیه دیرلر الاغنیة همزه نک ضمی وغینک
سکونی ویانک تشدیدیله قلماق صوت وترنم معناسنه الاغانی همزه نک فتحی ونونک کسری ومدیله جمعی صوتلر معناسنه التغنی فتحتیله ونونک کسری
وتشدیدیله اواز قلماق التغنیة علی وزن التربیة بمعناه یقال تغنی وغنی بعنی وتغنی غنی اولمق دخی دیرلر یقال تغنی الرجل اذا استغنی الغناء
غینک کسری والفک مدیله اواز قلوب ترنم اتمک الغنی غینک کسری والفک قصریله بای اولمق بای معناسنه تقول منه غنی منه من الباب الرابع الغنی
غینک فتحی ویانک تشدیدیله بای اولان کمسنه یقال غنی غنی وغنی عطفان قبیله سیندن برجماعتک اسمیدر التغانی تانک فتحی ونونک کسری ومدیله
قوم بربرندن مستغنی اولمق یقال تغانوا اذا استغنی بعض عن بعض الغی غینک فتحی ویانک تشدیدیله ازمق ضلالت معناسنه ونومید اولمقه دخی دیرلر

غوی

خیبت معناسنه الغوایة غینک فتحیله بمعناه یقال غوی یغوی غیا وغوایة من الباب الثانی الغاوی واوک کسری ومدیله ازغون اولان کمسنه الغوی
غینک فتحی وواوک کسری ومدیله ازغون بمعناه یقال غوی فهو غاو وغوی الاغواء همزه نک کسری وغینک سکونی والفک مدیله ازدرمق اضلال معناسنه
یقال اغواه غیره الغوی غینک فتحی وواوک کسری ویانک تشدیدیله فعیل وزنی اوزره ازمش کمسنه یه داه معناسنه یقال اغواه غیره فهو غوی قال
الاصمعی لا یقال غیره یعنی غوانک بابنه فتعال دیه بونون غیری صفت کلمز التغاوی تانک فتحی وواوک کسری ومدیله بربرین جمع اولوب شر اوزره
بربرینه معاون اولمق که بو غوایت دیمکدن مشتقدر یقال تغاووا علی عثمان رضی الله عنه فقتلوه الغوی غینک فتحی وواوک فتحی والفک

تقریبا

تقریبا دوه یاورسی یا خود قوزی دوه یومب اولمک یقال غوی الفصیل والسخلة یغوی غوی اذا لم یروی من لبن امه ولا یروی من اللبن فیموت
بموت هزالا وبابالا دامککسریله اغوی دیدکلری سود دوکه ابتدا اوک کلور بو ابن السکیت روایتی اوزره وغیریلر انی غوی دوه یاوروسی
سوده ایچوب تخمه اولمقدن ایچرو فاسد اولمقدر الغوغاء غینک فتحی وواوک سکونی والفک مدیله شول چکرکه دوکه قنادی بتوب هنوز اوچوب
استقلال بولمامش اوله غوغا دیرلرکه کاه اولور خلایقه اکا تشبیه اولنور وابو عبیده نکه غوغا برنسنه دوکه سکه شبیه اولور ولکن ایتمز
اذا اتم ویوقون الضعیف دوشولکسه که بونلر منصرف قلمق مقام مقابلسنده قلوب همزه سی واودن مبدلدر دیدی وشولکسه که لا ینصرف
قلدی انی غوغاء دلو منزلنده قلوب الغوغا نابیت ایچون اعتبار اتدی غاوة علی وزن الحالة برطاغک علمیدر الاغویة همزه نک فتحی وواوک کسری
ویانک تشدیدیله افت وداهیه معناسنه یقال وقع الناس فی اغویة ای داهیة المغویات میمک ضمی وواوک فتحی وتشدیدیله شول چقوریلر در که
ارسلان صید ایچون قازیلان چقوریر کبی اولور المغواة میمک ضمی وواوک تشدیدی ایله واحدی یقال حفر مغواة وقع فیها الغباية غینک
فتحی ویانک تخفیفیله کونش شعاعنک ضیاسی ونفس شعاع دکلدر وغیابة قیونک دبنه دخی دیو قعر بثر معناسنه غیابه یر زناوی غیا
وابو عمر اتدی غیابه هر نسنه دکه انسان اوزرنده کولکه صالر بلوت کبی وتوز کبی وبونلره شبیه ذکر وار ایسه وفی الحدیث جی البقرة وال عمران
یوم القیمة کانهما غمامتان وغیایتان المغاباة میمک ضمیله کولکه قلمق واصمعی روایتی اوزره یقال غایا القوم فوق رأس فلان بالسیف
کانهم اظلوه الغایة علی وزن الحالة برنسنه نک نهایتی الغای علی وزن الحال جمعی نهایتلر معناسنه ایله ساع کی وغایة علم معناسنه
دخی کلور روایت کی التغیة تانک فتحی وغینک کسری ویانک علم نصب اتمک الاغیاء همزه نک کسری والفک مدیله بمعناها تقول غییت غایة واغییتها
اذا نصبتها الغیة غینک کسری ابلا زنولمق یقال فلان لغیة وهو نقیض قولک لرشدة ولرسدة لام جاده ایله رشول کال اولان ولده

فای

دیرلر فصل الفاء الفای فانک فتحی وهمزه نک سکونیله برکمسنه باشن شق اتمک بو دیدی روایتی اوزره یقال فأوت الرأس فأوا اذا
الثالث وفاینت الرجل فایا من الباب المذکور اذا فلقته بالسیف وفاو ایکی طاغک ارهسی ما بین الجبلین معناسنه الافناء همزه نک وفانک
کسریله یادلمق انشقاق معناسنه یقال انفای القدح اذا انشق الفئة فانک کسری وهمزه نک فتحیله طایفه معناسنه دره یا دوز عوض ولمه

فتی

اوزره الفئون فانک کسری وهمزه نک ضمی ومدیله جمعی جماعتلر معناسنه الفتی فانک فتحی والفک قصریله یکت شاب معناسنه الفتاة فانک فتحی
وتانک تخفیفیله مؤنثی شابه اولان عورت معناسنه وفتی سخی معناسنه ده کلور یقال فتی بین الفتوة الفتیان فانک کسری وتانک سکونیله
جمعی یکتلر معناسنه الفتیة فانک کسری وتانک سکونیله جمعی یکتلر معناسنه کذلک الفتو ضمتینله وواوک تشدیدیله کذلک جمعی الفتی فانک ضمی وتانک
کسری ویانک تشدیدیله عضی کبی کذلک جمعی سیبویه اتدی وفتی جمعیدر وصصیره وبابه قلبت تقلبه علی خلاف القیاس الفتاء فانک والفک مدیله
یکت اولمق فتی یفتی فتاء من الباب الرابع الفتی فانک فتحی ویانک تشدیدیله یکت او لوجی کمسنه یقال فلان فتی السن بین الفتاء وقد ولد
فی فتاء سنه اولاد وفتی یاشلو اولان طوار دخی دیرلر الافتاء همزه نک فتحی والفک مدیله جمعی یتیم ایله ایتام کبی التفتی تحتیله وتانک کسری
وتشدیدیله یکتلرمه بکزمکه حصه اتمک یقال للفلانه بنت تفتت ای تشبهت بالفتیات وهی اصغرهن التفتیة علی وزن التربیة
وکسری وتشدیدیله یکتلرمه صوتمه واخل اعتبار اتمک تقول فتیت الجاریة تفتیة اذا اصونت وسترت ومنعت للعب من الصبیان الفتیان فانک فتحی
وتانک کسری ویانک تشدیدیله کیجه ایله کوندز یقال لا افعله ما اختلف الفتیان یعنی اللیل والنهار کما یقول ما اختلف الاجدان والجدیدان
الاستفتاء همزه نک وتانک کسریله فتوی طلب اتمک الافتاء همزه نک کسری والفک مدیله فتوی ویرمک تقول استفتیت الفقیه فی المسئلة فافتانی
الفتیا فانک ضمی وتانک سکونیله والفک قصریله اسمدر معناسی مزبوردر الفتوی فانک فتحی وتانک سکونی والفک قصریله بمعناها التفاتی باولمک

فجی

فتی ونادر تانک کسری ومدیله فتوی طلب اودمق یقال تفاتوا الی الفقیه اذا ارتفعوا الیه فی الفتیا الفجوة فانک فتحی وجیمک سکونیله
واکی نسنه نک مابیننده واسع اولان نسنه وفجوة الدار اوک اوده سنده دخی دیرلر التفاجی تانک فتحی وجیمک کسری ومدیله برنسنه واسع اولمق
یقال تفاجی الشیء صار له فجوة الفجا فانک فتحی والفک قصریله دوه اکری بخته کی بربرندن ایراق اولمق دخی ایاق کریشی یا ایک باغرسندن ایراغ

فحی

اولمقه دیرلر یقال الفجت هی تفجا فجا من الباب الرابع الفحاء فانک فتحی وجیمک سکونی والفک مدیله شول بای دوکه کریشی یا غرسندن ایراغ اولور وجمعی
یایک کریشی یا غرسندن ایراغ اتمکه دخی دیرلر تقول فجوت القوس فجوا اذا رفعت وترها عن کبدها الفحوی فانک فتحی وحانک سکونی والفک قصریله
کلامک معناسی یقال اعرفه فی فحوی کلامه ومدوده ومقصوره الفحواء علی وزن الثلثاء برنسنه یه قصد اتمک یقال انه لیفحو بکلامه
الی کذا وکذا الفحا فانک فتحی والفک مد وقصریله طعامه قوتن نسنه در طعام لذیذ اولمق ایچون وکثر الاستعمال اولان فانک فتحی ودر الافحاء همزه نک فتحی

والفك مديله جمعی ذكر اولنان حرابی معناسنه وفي الحديث من نكاح اجنى في ارض لم يفروها بوقها كجيئ المبجل واطبانك انكل بجبل نحلی صورك
مقرينی وفي ابيه ديدكلری كوباكه بو صناعتن ماخوذدر **الفداء** فانك كسری والفك تحيه وقصريله سول بدلدركه كشی كنديني انوكله خلاص ايدر
يقال قم فدى لك رائی وفجن فامنصوب اولسه الف قصر اولمنور وعربانك نسدن بعض مسنون اولان فداك فاسن لام جاره به متعادن اولديغي
ممكسور ايدوب فداءً لك ديرلر زيرا بو سول تكرير وكثره بونكله دعا قصد ايدنلر سقيا ورعيا كبي وفدا ذكر اولنان بدلی ويرمكه دخی ديرلر
المفاداة ميمك ضميله كذلك فدا ويرمك يقال فداه وفاداه اذا اعطى فداءه فانقذه وكذا نفس فداويرمكه دخی ديرلر يقال فداه بنفسه **التفدية**
على وزن التربية بركمسنه بركمسنه به سكا فدا اولايم ديمك يقال فداه تفدية اذا قال له جعلت فداك **الافتداء** همزه نك وتانك كسری والفك مديله بركمسنه دن
نفس مساوی المی يقال افتدى منه بكذا **التفادي** دالك كسری والفك مديله قوم بربرينه فدا اويرمك يقال تفادوا اذا فدى بعضهم بعضاً و
تفادی بركمسنه صاقنوب بركوشه به چكلمك يقال تفادى فلان من كذا اذا تحاماه وانزوى عنه **الفدية** فانك كسری ودالك سكونيله فدا معناسنه **الفداء** كبي
فتح والفك مديله سول انبار دركه اندن حبوبات جمع اولنور يغدانيدن وادين وخرمادن وبونلره شبيه نسنه لردن اولور **الفدد** فانك فتحی وراءنك
سكونيله كوركه ملبوسات قسمندندر **الفراء** فانك كسری والفك مديله جمعی كورككر معناسنه وفروه باش دريسنه دخی ديرلر جلد الرأس معناسنه
وفروه بر چكك دخی اسميدر وفروه تروتمند دخی مستعمل اوليه تبديل ايدوب وثروة غنا معناسنه در يقال انه لذو فروة في المال
وثروة بمعنى على دوابة وفرو بر قطعه اوته دخی ديرلر كه بربرينه جمع اولوب قوديكش اوله **الافتراء** همزه نك وتانك كسری والفك مديله كورك كيمك
تقول افتريت الفروة اذا البستها وافترا يلاندن بيرا اتكه دخی ديرلر يقال افتراه اذا اختلقه **الفري** فانك فتحی وراءنك سكونيله بر نسنه يي اصلاح
ايچون قطع ايتمك تقول فريت الشيء افريه فريا من باب رمى اذا قطعته لتصلحه وفري فريه واكا شبيه اولان نسنه يي اشكمكه دخی ديرلر
تقول فريت المزادة اذا خلقتها وصنعتها وفراوه اذن قوباجق نسنه به ديرلر توشه دان معناسنه وفري يرده قطع مسافه ايتمكه دخی ديرلر
تقول فريت الارض اذا سرتها وقطعتها وفري يلان سيرا ايتمكه دخی ديرلر يقال فرى فلان كذا اذا اختلقه **الفرية** فانك كسری وراءنك سكونيله يلان
يلان معناسنه اسمدر افترا معناسندن **الفري** فانك فتحی وراءنك كسری ويانك تشديديله عجيب ولان نسنه امر عجيب معناسنه يقال فلان يفري الفري
اذا كان يأتي بالعجب في عمله ومنه قوله تعالى لقد جئت شيئا فريا اي مصنوعا مختلقا ويقال عظيما **الافراء** همزه نك كسريله بيون طمرلرينی كسمك تقول افريت
الاوداج وافرا بادمغ معناسنه ده كلور يقال افريت الشيء اذا شققته وافراء قوربه قيونك قارنني يارمغه دخی ديرلر يقال افرى الذئب
بطن الشاة وكذا الغ ايتمك افراطيله افاده ويدی كسيمك وفري طريق اصلاح كسيمكدر **الانفراء** همزه نك وفانك كسريله يارلمق
التفري تفعيل وزنده كسری وتشديديله كوكلك يارلمق يقال افريت الشيء فانفرى وتفرى اذا شققته فانشق ويقال تفرى الليل عن
صبحه وتفري يريارلوب صوچقماق معناسنه ده كلور يقال تفرت الارض اذا انبجست وانبجاس انفجار معناسنه در **الفري** فانك فتحی والفك
قصريله بركمسنه متحير اولمق يقال فري يفري فريا من الباب الرابع اذا تحير ودهش **الفسو** فانك فتحی وسينك سكونيله يلنمك چرح الريح من
الدبر معناسنه يقال فسا فسواً **الفساء** فانك ضمی والفك مديله اسمدر معناسی يوردن **التفاسي** تانك فتحی وسينك كسری ومديله يلنمك تفاست
الخنفساء اذا اخرجت استها كذلك وخنفسا طكوزلق قوردی ديدكلری بوجكدركه خشراة ارض دندر واست بومعناسنه در **فسو** فانك فتحی
وسينك سكونيله برجماعتك اسميدركه انلردن بركمسنه ايكي قطعه حريردن عكاظده بازار ايتكوندوب بوبوده لرايله بولنچه بوزون كيم دفع ايدر
ديدكرده بو حبشه دن بوبيرايلدركلوب ذكر اولنان برده لركبوب اول جميع كبيرك يلنمسی تا كه اول لعب جماعت مزبوره ده نوبت اولنور
الا ضافة ولذا بنا على ذلك اخبث من شيخ بهو كلامنه مثل ضرب اتشدرد وصفة الطرتيسو. باذا انكه ديرلر **الغسو** فانك فتحی وسينك
وواوك تشديديله شول كمسنه ديركه يلنمه صوفی اوله ابو ذبيان بن الرعيل ايبه ابغض الشيوخ اليّ الاقلح الحسو المنسو واقبح
قال ايلم وحا ديهله ابله ورشتی صادرا اولان كمسنه وحسو كثير الاكل اولان وخسو كثير الريح اولان كمسنه دن كنايه در **المفسا** ميمك
فتحی وفانك سكونيله والفك قصريله يلنمك ومن المثل ما اقرب مفساه من محساه يعني نه عجب قريب در اول كمسنه نك اكلی خروج ريح عقبيه
الفشو فانك ضميله وواوك تشديديله خبر شايع اولمق يقال فشا الخبر يفشو فشواً اذا شاع **الافشاء** همزه نك كسری والفك مديله خبری شايع
قلمق يقال افشاه غيره **التفشي** تفعيل وشينك كسری وتشديديله برنسنه واسع اولمق يقال تفشى الشيء اذا اتسع **الفواشي** فانك فتحی
وشينك كسريله ومديله بركمسنه اولان مالدن يانی اوتليان قيون ودوه سودی كبی كه ويره برطرفه غيري نه كه وادب وفي الحديث ضموا فواشيكم
حتى تذهب فحمة العشاء يعني كيچه قرانكوسی كچنجه بر كمسنه اولان مالكوزی جمع ايلك **التفصي** تفعيل وصادك كسری وتشديديله بركمسنه

بلادن ومضايقه دن خلاص بولمق يقال تفصى الانسان اذا تخلص من الضيق والبلية ويقال تفصى من فلان اي تكرك
انخلص منه وتفصيه الدودی اذا اخرجت منها وتخلصت **الفصية** فانك فتحی وصادك سكونيله برنسنه دن خلاص بولمق اسمدر معناسی مزبوره دن
وفي الحديث قيل قالت الحديباء الفصية والله ما بولك كعبك عالبا وفصية نك اصلی مقدما بركمسنه مضايقه ده اولوب بعده اندن خروجنه دن
كو باكه مزبوره دخی بنا ايتك غمی حصنده مضايقه ده اولوب ادينك صحيحه مسيله تعالى ايدوب بو كلامی سويلمشدر وكعب عالی اولمق ايلكه ورفعته
ايرشمه دن كنايت دردر ويقال افصى اللحم عن العظم اذا انفصل **التفصية** على وزن التربية خلاص قلمق تقول فصيته تفصية اذا خلصته منه
الافصاء همزه نك كسری والفك مديله برنسنه بوسنه دن چقوب ايرلمق تقول قد افصى عنك الحر اي خرج ولا تقل افصى عنك البرد وافصى عمه
اجلاغه دخی ديرلر تقول افصى المطر اذا اقلع **افصى** همزه نك فتحی والفك قصريله بر صحابی اسميدر وافصى عربده ايكي مشهور كمسنه نك اسميدر بری
افصى بن دعمی دركه جد اعلای ربيعه در وبری دخی افصای مزبوردك اوغلنك اوغليدر **الفضاء** فانك فتحی وضادك معجمه ون صكره الفك مديله
اووه وشسنه باخود خاد جيه اولان واسع يره ديرلر معناسنه **الافضاء** همزه نك كسری والفك مديله الاكه بر چقماق تقول افضيت اذا
خرجت الى الفضاء وافضا بو كمسنه بر كسنه وارمق اذا انكه دخی ديرلر تقول افضيت الى فلان بسری وافضا بركمسنه به كيفيتی راز انكه دخی
ديرلر تقول افضيت الى فلان سری وافضا بو كمسنه زوجه سنه مباشرت انكه دخی ديرلر تقول افضى الرجل الى امرأته اذا باشرها وجامعها
وافضا اوعورتيه جماع ايدوب ايكی سبيليني بر انكه دخی ديرلر يقال افضاها اذا جعل مسلكيها واحدا وافضا حالته يجوده ال
ايرشمه يو سود مكه دخی ديرلر **المفضاة** ميمك ضمی وفانك سكونيله سبيليني بر اولان عورت **الفضا** فانك فتحی والفك قصريله قاتشق نسنه
شيء مختلط معناسنه يقال طعام فضى اي فوضى مختلط وهركس سرسری اولمغه دخی ديرلر يقال ارهم فضا بينهم اي لا امير عليهم **الافعى** همزه نك
فتحی والفك قصريله ايلان حيه معناسنه ليس بو افعل وزنی اوزره اولوب دتقول هذا افعى بالتنوين وكذلك ادوهی وادوی بابنه
دخی ديرلر **الافاعي** همزه نك وفانك سكونيله سول برودك اولوك يلانلری جوقدر يقال ارض مفعاة اي ذات افاع **المفعاة** ميمك
ضمی وفانك فتحی وعينك تشديديله سول اطعو دكه افعى شكلی اوزره دوه **التفعي** تفعيل وعينك كسری وتشديديله بركمسنه بدخو لغده افعى به
اولمق يقال تفعى الرجل اذا صار كالافعى في شره **الفغو** فانك فتحی وغينك سكونيله حنا چيچكی نوع الحنا معناسنه **الفاغية** غينك
كسريله معناسنه **الافغاء** همزه نك كسری والفك مديله بناتك چيچكی ظهور ايتمك يقال افغى النبات اذا اخرجت فاغيته **الفغا** فانك فتحی والفك
قصريله شول خرما قورغيدر كه متغير اولوب فاسد اوله يقال منه فغت النخلة **الفقوة** فانك ضمی وقافك سكونيله اوق كريشی فوق السهم
معناسنه **الفقى** فانك ضمی والفك قصريله جمعی اوق كزلری معناسنه **الفلاة** فانك فتحی ولامك تخفيفيله برنه مفازه معناسنه **الفلا** ورته
مزبوره او ده بمعناها **الفلي** كسرتينله ويانك تشديديله فلاتك جمعی عصابله عصی كبی **الافلاء** همزه نك كسری والفك مديله چوبير ولخل اولمق
يقال افلى القوم اذا اصادوا الى الفلاة **الفلو** فانك فتحی ولامك ضمی وواوك تشديديله اتك تولی مهر معناسنه ومزبوره فلوه يعنی
افلاء اولنور وعنده اوتوری يعني انرشنك محدسندن قطع اولنور وعيجون **الفلوة** فانك فتحی ولامك ضمی وواوك تشديديله مونثيدر كيم عزلة
ديرلر **الافلاء** همزه نك فتحی والفك مديله جمعی عدو لاعداء كبی **الفلاوى** فانك فتحی واخرينده الفك قصريله كذلك جمع خطا يا كبی وبونك مثلی
فعالی وزننده كم بابه همزه ده مرور ايتمشدر **الفلو** فانك كسری ولامك سكونيله بمعناه ابو زيد ايتدی فايه متحقق فيلو دسكر اوی حشدد
فيلو ديسه وتجوز مكسور قيلوديرك لامی ساكن فيلو ب فلوه ديدكن جرو كبی ددو جرو كلب باوده سنه ديرلر **الفلو** فانك فتحی ولامك سكونيله
مهردن كسمك **الافلاء** همزه نك كسری والفك مديله بمعناه تقول فلوته وافليته اذا فطمته وفلو بركسنه دكلوبر تقول فلوته اذا ربيته
وفلا قيلج او وعفه دخی ديرلر تقول فلوته بالسيف اذا ضربته **المفلى** ميمك ضمی وفانك سكونيله ولامك كسری ومديله سول آت يانحق قولی اوله
وفلا قجلاو ومعفه دخی ديرلر تقول فلوته بالسيف اذا ضربته **الافلاء** همزه نك فتحی يعني قولن صاحبه ات **الافلاء** همزه نك
المفلية ميمك ضمی وفانك سكونيله ولامك كسری يايكك بمعناه يقال فرس مفل ومفلية اي ذات فلو يعني قولن صاحبه ات
ونانك كسريله كوزلك ممردن كسمكه وبيتمك **الفلي** فانك فتحی ولامك سكونيله بركسنه نك باشنه قجلاو دمق تقول فليته اذا ضربت به راسه وفلي
باشنه بتلمكه دخی ديرلر فتقول فليت من راسه القمل وقمل بته ديرلر كه بهله معناسنه وفلي شعری تامل ايدوب استخراج انكه دخی ديرلر تقول فليت
الشعر اذا تدبرته واستخرجت معانيه وغريبه على رواية ابن السكيت **الاستفلاء** همزه نك وتانك كسريله باش بتلمك استيك تقول استفلى اذا
اذا اشتهى ان يفلى **التفالي** تانك فتحی ولامك كسری ومديله ايكي كمسنه بربرينك باش بتلمك **الفناء** فانك فتحی والفك مديله بر نسنه دكمك يقال
فنى الشيء فناءً **الافناء** همزه نك كسری والفك مديله بر نسنه يي دوكمك **التفاني** قوم بربريني دوكمك يقال تفانوا اذا افنى بعضهم بعضا في الحرب

الغناء فانك كسرى والفك مد ايله ملوكك جانبنده طولانى جيدانى الافنية همزه نك فتحى ونونك كسريله جمع فكر اولنان [illegible] بمعناه الافناء
همزه نك فتحى والفك مد ايله [illegible] اولان كمسنه لره يقال هو من افناء الناس اذا لم يعلم ممن هو الغنواء فانك فتحى ونونك سكونى والفك مد ايله
بو [illegible] اولان اغاج [illegible] وهو غير قياس لانه قياسه فنا [illegible] وهو رواية ابو عمرو الغنا فانك
فتحى والفك قصريله [illegible] عن ابى الثعلب [illegible] الغناة [illegible] فنا براغاجك اسميدر كه
اوك [illegible] الخنوان فتحتيله جمع الافانى همزه نك
فتحى ونونك كسرى ومد ايله [illegible] بيان انجرى ديدكلرى
اوتلر [illegible] الافانيه همزه نك فتحى ونونك كسرى وياءنك تخفيفيله [illegible] وبعضلر بو دخى اوتدر [illegible]
ديمك الاناة [illegible] ابو عمرو روايتى اوزره [illegible] فانيه [illegible] ساكن قلدم [illegible]
القوة قافك ضمى وواوك تشديديله [illegible] لسان فارسيده [illegible] وبو حوة وقوة [illegible]
اوزره در [illegible] المقوى ميمك ضمى وواوك تشديديله والفك قصريله [illegible]
يقال ثوب مقوى اذا كان مصبوغا بالقوة كما تقول شيء مقوى من القوة في فانك كسرى ومد ايله حروف جاره دن معناى ظرفيته
اوزره در ظرفيت منزلهسنه تنزيل اولنان [illegible] تقول الماء في الاناء [illegible] وكاه اولور على معناسنه اولور
كقوله تعالى ولاصلبنكم في جذوع النخل [illegible] نزلت في ابيك [illegible] وكاه اولور باء معناسنه [illegible]
[illegible] الا باهر والكلى [illegible]
جمعيدر [illegible] وجذوع النخل خرما اغاجلرى [illegible]
فصل القاف القبا قافك فتحى والفك مد ايله [illegible] الاقبية همزه نك فتحى وبانك كسرى وياءنك تخفيفيله
جمع ذكر اولنان قبالر [illegible] التقبي تفعل وزنينده [illegible] قباء كيمك تقول تقبيت اذا لبسته القبوة قافك
فتحى وبانك سكونيله [illegible] وخليل [illegible] مقبوة [illegible]
[illegible] القبه قافك كسرى وبانك تخفيفيله [illegible]
هذا الباب [illegible] قبا قافك ضمى والفك مد ايله [illegible]
قنو قافك فتحى ونونك سكونيله خدمت ايتمك المقنى ميمك فتحى وقافك سكونى والفك قصريله بمعناه تقول قنوت اقنو قنوا ومقنى اى خدمت
مثل غزوت اغزو غزوا ومغزى المقتوى ميمك فتحى وقافك سكونى وواوك كسرى وياءنك تشديديله خدمتكار وخادم معناسنه [illegible]
[illegible] خدمت ايتمك [illegible]
تخفيفيله [illegible] المقتوين ميمك ضمى وقافك سكونى وواوك كسرى ومد ايله بر لفظ در كه مفرده وجمعده استعمال اولنور ابو عبيد
ايتدى [illegible] هذا رجل مقتوين ورجال مقتوين [illegible]
حال [illegible] خلقه [illegible] خدمت ايدرلر [illegible] خليل مقتوى كلمه سنده [illegible]
[illegible] الاشعرى والاشعرين [illegible] الاقحوان همزه نك وحانك ضميله باباديه [illegible]
[illegible] الاقيحى همزه نك ضمى وقافك فتحى وياءنك سكونى [illegible] اقحى [illegible] تصغير [illegible]
[illegible] الاقاحى همزه نك فتحى وحانك كسرى وياءنك تشديديله جمعى [illegible] الاقاحى [illegible] تشديد المقحو
ميمك فتحى وواوك تشديديله [illegible] الاقحوانة [illegible]
[illegible] القدوة قافك كسرى ودالك سكونيله مقتدى اولان كمسنه [illegible] يقال فلان قدوة يقتدى به [illegible]
قدوة دخى ديرلر القدة قافك كسرى ودالك فتحى وتخفيفيله بمعناه القدو قافك فتحى ودالك سكونيله [illegible] طعام رايحه طيبه سى [illegible]
القدى قافك فتحى ودالك سكونيله كذلك طعام رايحه طيبه سى [illegible] تقول هذا اللحم والطعام يقدو [illegible] من الباب الاول وقد يقدى
قديا من الباب الثالث وقدى يقدى قديا من الباب الرابع اذا شممت له رايحة طيبة وقدى [illegible] ديرلر يقال قدوة [illegible]
[illegible] قديا قال ابو عبيد المحفوظ عندنا بالدال غير معجمة وقال ابو عمرو بالذال المعجمة القداة قافك فتحى ودالك تخفيفيله [illegible]

قوى
قبى
قحى
قدى

رايحه طيبه سى يقال شممت قداة القدر والقدية قافك فتحى ودالك كسرى ايله [illegible] طعام [illegible] رايحه [illegible]
شممت قداة القدر [illegible] اى طيبة الرايحة [illegible] همزه نك فتحى وقافك سكونى والفك قصريله [illegible] رايحه لو طعام [illegible]
يقال ما اقدى طعام فلان اى ما اطيب طعمه ورايحته القديان فتحتيله [illegible] يقال [illegible]
القدى قافك كسرى والفك قصريله مقدار معناسنه ويقال هذا قدى رمح اى قدر رمح القدية قافك كسرى ودالك سكونيله [illegible]
[illegible] ويقال [illegible] هديتك وقد يتك اى [illegible] القادية [illegible] يقال
اتتنا قادية من الناس اى جماعة قليلة وهو ما يطرا عليك العوادى قافك فتحى ودالك كسرى ومد ايله جمعى ذكر اولنان جماعة [illegible]
القذى قافك فتحى وذال معجمه نك [illegible] الفك قصريله كوزه وشرابه دوشن [illegible] يقال [illegible] عينه تقذى اذا سقطت فيها القذى
قافك فتحى وذالك سكونيله كوزه [illegible] قذت عينه تقذى قذيا [illegible]
[illegible] وقذى [illegible] يقال قذت الشاة
اذا القت بياضا من رحمها يقال كل ذكر يمذى وكل انثى تقذى القذى قافك فتحى وذالك كسرى ومد ايله كوزه [illegible] تقول قذيت عينه
الاقذاء همزه نك كسرى والفك مد ايله كوزه [illegible] تقول اقذيت عينه اذا جعلت فيها القذى التقذية [illegible]
[illegible] تقول قذيت العين تقذية اذا اخرجت منها القذى المقاذاة ميمك ضميله [illegible] يقال قاذيته اذا جازيته
القاذية ذالك كسريله [illegible] ابو عمرو [illegible] قاذية ذال معجمه ايله [illegible] هذا الباب [illegible] ابو عبيد [illegible]
[illegible] القرو قافك فتحى وراءنك سكونيله [illegible] القرو قافك
فتحى وراءنك سكونيله واحد [illegible] معناسنه [illegible]
[illegible] القروان قافك فتحى وراءنك
سكونى وياءنك تشديديله [illegible]
[illegible] الارض قروا [illegible]
قرو واحد اى على طريقة واحدة القرى قافك فتحى والفك قصريله [illegible] القرية قافك فتحى وراءنك سكونيله كوى [illegible] القرى
قافك ضمى والفك قصريله قريه نك جمعيدر على خلاف القياس [illegible] قافك فتحى [illegible]
[illegible] القروى فتحتيله [illegible]
وواوك كسرى وياءنك تشديديله [illegible] القريتين [illegible] قافك ضمى وراءنك سكونى [illegible]
القريتين عظيم [illegible] القرى قافك فتحى وياءنك تشديديله [illegible]
اولان صوقنديسيدر يجرى الماء [illegible] الاقرية همزه نك [illegible] وياءنك تخفيفيله جمعى القريان قافك كسرى وراءنك سكونيله [illegible]
جمع القرية قافك فتحى وراءنك كسرى وياءنك تشديديله [illegible] المقراة ميمك كسرى ايله
[illegible] المقرى ميمك كسرى والفك قصريله [illegible] القارية راءنك كسرى وياءنك تخفيفيله
كذلك [illegible]
[illegible] القوادى قافك فتحى وراءنك كسرى ومد ايله [illegible] يقال الناس قوارى
ويعقوب [illegible] ابو عبيد [illegible]
الله في الارض اى شهداء الله [illegible] القرى [illegible] فتحى وراءنك سكونيله [illegible]
[illegible] كذلك تقول قريت البلاد قروا وقريتها [illegible]
تتبع ايتمك معناسنه الاقتراء همزه نك وتانك كسريله بمعناه الاستقراء همزه نك وتانك كسريله بمعناه [illegible]
واقتريتها واستقريتها اذا تتبعتها تخرج من ارض الى ارض وقرى صويه حوضده جمع ايتمك دخى ديرلر تقول قريت الماء في الحوض اذا
جمعته وقرى [illegible] جمع ايتمك دخى ديرلر [illegible]

قذى
قرى

[illegible]

يزد [illegible] والبادية [illegible] العراد [illegible] القرى فانكه كسر [illegible]

[illegible] العرواد فانكه فتحي [illegible]

[illegible] القرى [illegible]

[illegible] القرواء فانكه فتحي [illegible]

[illegible]

[illegible] القيروان فانكه فتحي [illegible]

[illegible] وفي حديث مجاهد يغدو الشيطان بقيروانه الى السوق [illegible]

[illegible]

واخرجه باتك تشديديله شول اجده دکه ذکر اولنان موضعه منسوبدر الاقطاء همزه نك کسری و الفك مدیله [illegible] ويغروب والبين

دکوب ديوب [illegible] وصلوتين افعا [illegible] بينهما اوتراق [illegible] قوتود

وبو [illegible] تقعا [illegible] افعا [illegible] دکوب [illegible] اوتورمقدر

وفي الحديث انه صلى الله عليه وسلم اكل متقعيا القعو قافك فتحي و عينك سكونيله [illegible] القعو [illegible]

يقال اقعا الجمل على الناقة [illegible] اقعوا وقعوا [illegible]

[illegible]

[illegible]

القعواء قافك فتحي و عينك سكوني و الفك مديله [illegible] القفا قافك فتحي و الفك قصريله [illegible]

[illegible] القفي قافك ضمي و فانك كسري و تشديديله جمعي [illegible] الاقفاء همزه نك فتحي و الفك مديله

[illegible] الاقفية [illegible]

[illegible]

... یقال ... [illegible] ... وقوة ایکی ... دخی دیرلر القوی قافك فتحی
والفك قصریله جمعی ایلر ... [illegible] ... خلق دخی دیرلر یقال ... الاقواء همزهنك كسری والفك
مدیله ... [illegible] ... یقال اقوی الرجل اذا ... [illegible] ... دیرلر واقوی ...
دخی دیرلر یقال قوی الرجل ... [illegible] ... اولمغه دخی دیرلر یقال اقوی الرجل اذا
كانت دابته قویة ... [illegible] ... شعرده حرف ... [illegible] ... بعضی مرفوع وبعضی
منصوب وبعض مجرور اولمغه دخی دیرلر ابو عبید ... [illegible] ... برحرف ناقص اولمقدر ... جبل معناسنه اولان قوتدن
ماخوذدر دکویا که عروض ... [illegible] ... اولان مطلع ... اقواء شاعر ذکر اولنان حرفی
ناقص قلماغه دخی دیرلر یقال اقوی الشاعر ... قوی قلماغه دخی دیرلر یقال قوّیته تقویة واقویته بمعنی واقواء ...
دخی دیرلر یقال قویت الدار واقوت اذا خلت ... دخی دیرلر یقال اقوی القوم ای صاروا بالقواء القی قافك كسری
ویانك ... اولان ... معناسنه القواية قافك فتحی والفك قصریله بمعناه القواء قافك فتحی والفك مدیله بمعناه ایضا قوا
شول منزله دیرلر که انده انیس وليه یقال نزل قواء ای لا انیس ویقال بات فلان القواء وبات القفر اذا بات جائعا علی غیر طعم قوی قافك فتحی
وواوك تشدیدیله ... ونام ... القواية قافك فتحیله علی وزن ... اسمیدر ...
ما بینده ... العوتی قافك فتحی ویانك تشدیدیله ... التقوية علی وزن الترجمة ... قوی قلماغه یقال
قوّیته انا تقوية الاقتواء همزهنك وتانك كسری والفك مدیله ... یقال ... اشترکا شیئا ثم
اقتووه ای تزایدوه علی بیع غاية ثمنه القوقاة قافك فتحی وواوك سكونیله ... القيقاة قافك كسری ... والفك قصریله
تقوله توقيت ... وقيقاء مثل فعلال فعلاة وفعلالا ای تصیح ...
... القيقاة قافك كسری ومدیله ...
... الاقهاء همزهنك كسری والفك مدیله ... طعام ...
... یقال اقهی الرجل عن الطعام اذا اجتواه ...
القهوة قافك فتحی وهانك سكونیله ... معناسنه ... طعام اشتهاسی ...
القاهی هانك كسری ... فصل الكاف الكبو كافك فتحی وبانك سكونیله ... دیرلر
یقال كبا لوجهه كبوا اذا سقط وكبوات ... دخی دیرلر یقال كبا الفرس اذا ...
... دیرلر وابو الغوث ... كبوات ... دخی دیرلر یقال كبا الزند اذا لم تخرج
ناره ... دخی دیرلر ... كبوة الكوز ... كسح ...
... دخی دیرلر ... الكاب یانك كسری ومدیله ...
كسنه الكبا كافك كسری والفك قصریله ... معناسنه الاكباء همزهنك فتحی والفك مدیله جمعی ...
... دیرلر الكبة كافك كسری وبانك تخفیفیله ... معناسنه الكبون بانك ضمی ومدیله جمعی ... معناسنه الكبا كافك كسری
والفك مدیله ... التكبية علی وزن الترجمة ... یقال كبا ...
اذا تبخر التكبی ... وبانك فتحی وتشدیدیله ... الاكتباء همزهنك وتانك كسریله ... تكبی واكبی اذا تبخر الكبو كافك
وبانك سكونیله ... دخی دیرلر یقال ... اذا اعطاها
الرماد والجمرة ... كابی الرماد بانك كسری ومدیله ...
... یقال فلان كابی الرماد ای كان عظیم الرماد ... الاكتباء همزهنك كسری وتانك كسری ومدیله والفك
... مدیله ...
... یقال اكتوی ... كتوع كافك فتحی وتانك سكونیله ... الكدی كافك ضمی ...
شول ... یقال ... الكدی كافك ضمی والفك قصریله جمعی الاكداء همزهنك كسری والفك مدیله ...

كتی

كدی

فرن

قادن كمسنه ... [illegible] ... یقال ... الكدو ...
مرو ... [illegible] ... یقال ... الكرز ... [illegible] ...
اوزره یقال ... [illegible] ... الكادیة ... الكدی كافك فتحی والفك قصریله
مرضه ... [illegible] ... علاج ...
... یقال ... [illegible] ... دیرلر
یقال كدی الفصیل ... [illegible] ... الاكداء همزهنك كسری والفك مدیله ... یقال اكدی الرجل عن
الشیء اذا ... [illegible] ... یقال اكدی الرجل ... ای قطع العطیة
كذا كافك فتحی والفك قصریله ... كنایات ... كذا وكذا ...
ما بعدی تمییزیله ... الكری كافك فتحی والفك قصریله ... نعاس
معناسنه تقول كری الرجل یكری كری من الباب الرابع الكری كافك فتحی وراءنك كسری ومدیله ... الكریة كافك فتحی ورانك كسری
وتخفیفیله فعلة وزنی اوزره مؤنثی یقال رجل كر وامراة كرية الكربان كافك فتحی ورانك تخفیفیله ... یقال اصبح
فلان كریانا ... الاكراء همزهنك كسری والفك مدیله ... یقال اكریت العشاء اذا اخرته
واكراء ... دخی دیرلر ... اكرینا الحدیث اللیلة اذا اطلناه ... دخی دیرلر ... دخی دیرلر اضداددندر
الكری كافك فتحی ورانك سكونیله ... تقول كریت النهر كریا اذا احفرته الكرو كافك فتحی ورانك سكونیله ... تقول كروت
البئر اذا طویتها ... دخی دیرلر ...
كروة المراة ... الكرا كافك فتحی ورانك سكونی والفك مدیله ...
الكراء كافك كسری والفك مدیله اجاره معناسنه ... مكاری ... مفاعل وزنی اوزره
فاعلت ... الكری كافك فتحی ورانك كسری ویانك تشدیدیله فعیل وزنی اوزره
كرایه ... الكروة كافك كسری ورانك سكونیله كرا معناسنه المكاری میمك ضمی
كسری ومدیله ... المكارون ... جمعی ... ساقط اولور اجتماع ساكنین ...
تقول هؤلاء المكارون وذهبت الی المكارین ولا تقل المكاریین ... مكاری ...
... ساقط اولور واو ویایه قلب اولنور
ویاء متكلم مفتوح ... مكاری ...
حال بولیه در ... الكراة ... تقول اكریت ... المكری
ضمی وكافك سكونی ... الاكتراء همزهنك وتانك كسری والفك مدیله ... الاستكراء ...
وتانك ... تقول اكتریت الدار واستكریتها الكریة كافك فتحی ورانك كسری ویانك تخفیفیله ... الكری
معروف ... الكرة كافك ضمی ورانك تخفیفیله ...
كافك ضمی ورانك كسری ومدیله جمعی الكراة كافك ضمی ورانك تخفیفیله ... جمعی الكری كافك فتحی ورانك سكونیله ... الكرا كافك كسری والفك
اكرو بها كروا اذا العب بها الكری میمك فتحی ورانك كسری ویانك تشدیدیله ...
مدیله ... الكروان كافك ...
... الكری كافك ضمی والفك قصریله ...
... الكروان كافك كسری ...
... خلاف القیاس ...
کویا که کرانك جمعی ... الكراوی كافك فتحی وواوك كسری ومدیله ...

كدی

كری

الكسوة كافك كسريله وسينك سكونيله كيه جك لباس معناسنه الكسوة كافك ضمي وسينك سكونيله بعضا لغت فيها الكسى كافك والكنك قصريله كسوه نك
جمعي لباس معناسنه وكسوه كسرى غلط لباس كيدرمك دخي دينلور الاكتساء همزه نك وتانك كسريله [illegible] لباس كيمك الكسا كافك كسريله
والكنك مديله كليم وكليم قسمندن اورتو نه فتحنه الاكسية همزه نك فتحي وسينك كسري وياك تخفيفيله [illegible] زيرا كسوه ده
ماخوذ دور [illegible] التكسي تخفيفيله وسينك كسريله [illegible] بالكساء اذا لبسته
الكاسي سينك كسريله [illegible] العريان
وبونلر الكبة كافك ضمي وشينك سكونيله [illegible] الكي كافك ضمي والكنك قصريله جمعي ذكر اولنان باغر معناسنه الكي
كافك ضمي والكنك قصريله جمعي ذكر اولنان باغر معناسنه الكظو ضمتينله وواوك تشديديله [illegible] يقال كظا يكظو
اذا كثر [illegible] الكفاية كافك كسري وفانك تخفيفيله برنسنه [illegible] تقول كفاه مؤنته كفاية [illegible]
كفاك الشي يكفيك الاكتفاء همزه نك وتانك كسري والكنك مديله برنسنه ايله قناعت ايتمك الاستكفاء همزه نك وتانك كسري والكنك مديله بركمسنه دن
برنسنه ايله قناعت طلب ايتمك تقول اكتفيت به واستكفيت الشي فكفانيه الكافاة ميمك ضميله برنسنه يي عوض دوتمك تقول كافيته الكفاة ميمك
فتحي وكافك سكونيله كفايت معناسنه تقول وجوه مكفاتك اي كفايتك الكافي فانك كسري ومديله كفايت قيلجي نسنه الكفي كافك فتحي وياك تشديديله
بمعناه يقال رجل كاف وكفي مثل سالم وسليم وكافي كاه اولور تثنيه وجمع ايتمزلر مفرد استعمال اولنور تقول هذا رجل كافيك من رجل ورجلين
كافيك من رجلين ورجال كافيك من رجال الكفي كافك فتحي وفانك سكونيله كفايت ايدجي نسنه حسب معناسنه يقال هو كفيك اي حسبك الكفية كافك
ضمي وفانك سكونيله قوت وقوت الكفي كافك ضمي والكنك قصريله جمعي الكلية كافك ضمي ولامك سكونيله بوكرك كه اعضاء باطنه دندر الكلوة كافك ضمي
ولامك سكونيله بمعناها لغة فيها ابن السكيت ايتدي كلوه صحيح وكلوه كافك كسريله الكليات كافك ضمي ولامك كذلك سكونيله جمعي وبايه اولان كليلر
تجمع العرب بالجمع اولنسه [illegible] الكلى كافك ضمي والكنك قصريله كلوه جمعي بوكركلر معناسنه وكلية السحاب دخي
جمعي كلويه بلوطك اشغه لري معناسنه وكلية شول دكرينه [illegible] زياده نك قولي [illegible] زياده نك دريسنه ديكيلور زياده اولان
قوبا جمع [illegible] وكلية بايك قبضه سيل [illegible] بجنسنده [illegible] وكلية او [illegible] صاغندن يا خود صولندن بجانبنه دخي ديرلر
الكليتان كافك ضمي ولامك سكونيله تثنيه سي ايكي بوكرك وياي قبضه سينك اكه يري واوق [illegible] صاغندن وصولندن برجانبنه دخي ديرلر و
كلية السنجر بلودك اشغه سي وكلي بوزلرده دخي جمعي كلوه يقال [illegible] كلاه على ما [illegible] الكلي كافك فتحي ولامك سكونيله بركمسنه نك بوكركنه اوروب تقول
كليته اذا اصبت كليته الاكتلاء بركمسنه نك بوكركنه اورولمق يقال كلية فاكتلي جمل الكلى حامك ضمي وميمك سكوني وكافك ضمي والكنك قصريله
اولان طوارلر بوكرك [illegible] الكلا كافك كسري ولامك تخفيفيله
عدد وكد تاكيد [illegible] استعمال اولنور كل لفظي حمكي تاكيدينه استعمال اولندوغي كبي وبو اسم عز [illegible] اسم ظاهر بونك عقبنجه كلاهي رفعه
نصبه وجره حالات واحد اوزره اولور جانا كلاهما تقول رايت كلا الرجلين ومررت بكلا الرجلين وجاءني كلا الرجلين وتجي مضمر
مضاف اولسه الفي يايه قلب اولنور جر ونصب موضعنده تقول رايت كليهما ومررت بكليهما كما تقول عليهما وحالت دفعده حالي اوزره باقي قالور
وفراء ايتدي كلا لفظي تثنيه در كل لفظندن ماخوذ دور ولاي تخفيف ايدوب اوزرينه الف زياده ايتديلر وكلتا ده دخي حالي بو منوال اوزره در
وبونلر اضافتده تكلم اولنمز وبونلرك مفردي ايله تكلم اولنماز اگر متكلم اولنسه كل وكلت دينوردي وفرانك بو قولي اهل بصره قتنده ضعيفدر
زيرا بو تثنيه اولسه حالت نصبده وحالت جرنده اسم ظاهره مضاف اولدقده يايه منقلب اولوردي وهم كلا لفظنك معناسي كل لفظنك خلافي
اولور زيرا كل لفظي احاطه افاده ايچوندر كلا لفظي شيء مخصوص ايچوندر پس ظاهر اولديكه بو معاكه اسم مفرددر لكن تثنيه دلالت
ايچون وضع اولنمشدر نتكم نحن لفظي اسم مفرددر اثنينه وما فوق اثنينه دلالت ايچون وضع اولنمشدر واگر بركمسنه سؤال ايدوب چونكه
كلا لفظي مفرددر پس ضميره مضاف اولدقده نيچون الفي يايه منقلب اولوردي دیرسه جوابي ديريلوركه كلا وكلتا كه وابسته الاضافه اولديلر
عليه ولدي كلمسنه شبيه اولور حالت نصبده وحالت جرده ضميره داخل اولدوغي حالده الفي يايه منقلب اولور زيرا عليه كلمه سي يا محل نصبده يا خود
محل جرده واقع اولور رفع محلنده واقع اولماز پس كلا حالت رفعده اصلي اوزره باقي قالور حالت نصب وجرده عليه كلمسنه تشبيه اولنمشدر
واما كلتا كلمسي كه تانيث ايچوندر سيبويه ايتدي بونكه الفي تانيث ايچون وتاسي لام الفعلدن بدلدر كه اول واودر زيرا كه اصلي كلوادر
واو يايه منقلب اولنمش تا تانيث ايچون اولوب بو مقامده تانك تاكيده احتياجي اولدوغندن او تاوي زيرا كه او لوركلتانك الفي يايه قلب

اولنور بثلاث تاءات صالح اولور والبو عمرو جرمي [illegible] كلتا ده تا بايه بوزوب [illegible] اولان الف [illegible] المفعل [illegible] وجوهري ايتدي
اكر حالا ابو عمرو وبعدكي [illegible] اولا ايدي بو كلمه نك [illegible] كلوي [illegible] ساقط اندلرسه [illegible]
اخت كلمه سنده اولان تا [illegible] ولدنه اخوة [illegible] الكمي كافك فتحي وميمك سكونيله [illegible] يقال كما فلان شهادته
بكيها اذا كتمها الاكماء همزه نك كسري والكنك مديله [illegible] تقول اكميت اذا اخفيته التكمي [illegible] وتشديديله اوزرينه تقول تكمي فلان ظالما
تغطى وتكمى ستر واحاط معناسنه دخي كلور يقال تكمت الفتنة الناس اذا غشيتهم الكمي كافك فتحي وميمك [illegible] اولان كمسنه كه سلاح
مرتب اوله ومر بوده كمي ديو [illegible] شجاعت [illegible] الكماة كافك ضمي وميمك تخفيفيله جمعي سلاحلو
معناسنه كوياكه كاه كمسنه جميع [illegible] الكيمياء كافك كسري وميمك كسري والكنك مديله [illegible] اوزره
[illegible] باقري النون ايدرلر وبو عربيه مخصوصدر لكن جوهري [illegible] معتل [illegible]
معتل اللام ده ايراد ايدوب وصاحب قاموس دخي بو خصوصده جوهري اثرنه ذاهب اولمشدر واكر سوده ذكر اولنمسي [illegible]
اولدوغي بناء اليه كيميايي كوره ذكر ايتدوكي كفايت ايلردي تاكه مناسبت فوت اولمیه الكناية كافك كسريله برنسنه يي تكلم ايدوب غيري نسنه
دلك تقول كنيت بكذا عن كذا وكنوت الكناء نونك كسريله كنايت تكلم ايدجي كمسنه الكافون نونك ضمي ومديله جمعي كنايت سويليجي معناسنه يقال
رجل كان وقوم كانون الكنية كافك ضمي ونونك سكونيله شول اسمدر كه ابله يا خود امله مصدر ددر الكنية كافك كسري ونونك سكونيله بمعناها لغة فيها
الكنى كافك ضمي والكنك قصريله جمعي ذكر اولنان اسملر معناسنه وكنى اله وياشول سلالر ددر كه واقعه ايچون متوكل اولان ملوك اني ضرب ايدوب عامل ايدر
اسمدن ظاهردر دخي كنايت اولنور الاكتناء همزه نك وتانك كسري والكنك مديله كنيه لنمك يقال فلان اكتنى بكذا التكنية على وزن التربية بركمسنه يه
بركنيه لنه كنيه ايله يقال فلان يكنى بابي عبد الله ولا تقل يكنى بعبد الله ويقال كنيته ابا زيد وبابي زيد تكنية الكنى كافك فتحي وياك تشديديله
بركمسنه ايله كنيه ده مشترك اولان كمسنه الكنى كافك وياك تشديديله دكونه داغ معناسنه وكي ده كون ادوية معناسنه ده كلور ويقال
اخر الدواء الكي وكي كسيخ نظرا اله دخي ديرلر يقال كواه بعينه اذا احد اليه النظر وكي عقرب ايجين صوقمقده دخي ديرلر تقول كوته العقرب اذا
لدغته الاكتواء همزه نك وتانك كسري والكنك مديله دوتلي اولمق تقول كونه فاكتوى هو المكاوة ميمك ضميله بركمسنه ايله سوكشمك تقول كاوية اذا
اذا شاتمته مثل كاوحته الكواه ميمك كسري وكافك سكونيله دكون اوداجي آلت وفي المثل العير يضرط والمكواة في النار يعني حمار ايلقوب
جيري يوق كرد اغلانعي اتشده در الكوة كافك فتحي وواوك تشديديله شول دولابلو كيوكه اوك ديوارنده ايلرلر ايچنده چراغ يا تمع
ايچون الكواء كافك كسري والكنك مديله جمعي الكوى كافك كسري والكنك قصريله كذلك جمعي بيرو ايلابدر ديكه وبيروا وغلاق ددبيه كه انوكله
كنيسه ايديسنوريلر الكوة كافك ضمي وواوك تشديديله بمعناها لغة فيها وبونك دخي جمعي كوى كلور دضم كاف لكي كافك فتحي وياك تخفيفيله
كلمه دركه لم فعلت كزا كلمسنك جوابي دربس عاقبت ايچون اولور بلام كي فعل مستقبلي منصوب قلور تقول فعلته لكي يكون كذا
كيتا كافك فتحي وياك سكونيله وتانك فتحي اوزره بو بنا شو ديك حكايه ده تكرير استعمال اولنور يقال كان من الامر كيت وكيت اي
نسبت كسر التاء وان شئت فتحت وبونك اصلي هادرنا اولمسي حالت وصلده اولور كيه كيه كافك فتحي وياك سكونيله وهاك تخفيفيله
بمعناه ولعت فيها على رواية ابو عبيدة كيهه كافك فتحي وياك سكونيله واخرنده هاك وقف اوزره سكونيله بمعناها كما تقال اللعب
الكيهاه كافك وهاك تخفيفيله بيوك ناقه صخرة الكيهي همزه نك فتحي والكنك قصريله بر طاشك اسميدر فصل اللام اللاي
لامك فتحي وهمزه نك سكونيله برنسنه ده زحمت چكوب الكلمك يقال فعل كذا بعد لاي اي بعد شدة وابطاء ومطلقا الكلمك معناسنه ده
كلور يقال لأى لأيا اذا ابطأ اللأى همزه نك وتانك كسري والكنك مديله كذلك الكلمك معناسنه يقال التأى الرجل اذا ابطأ والتأى بمعنى
اولور معناسنه ده كلور يقال التأى الرجل اذا افلس اللأواء لامك فتحي وهمزه نك سكوني والكنك مديله شدت ومحنت وفي الحديث من كان له
ثلاث بنات فصبر على لأوائهن كن له حجابا من النار اللأى لامك فتحي وهمزه نك فتحي والكنك قصريله ياباني صغري ووزني اوزره بيان صغري ثور
وحشي معناسنه ولعلي جريص معناسنه دراللأى همزه نك فتحي ولامك سكوني والكنك مديله العار وزني اوزره جمعي بيان صغري معناسنه جمع الجمع لآلي
اجبال كبي اللآة لامك فتحي وهمزه نك دخي فتحي ومديله مؤنثي دخي اولان بيان صغري معناسنه لعاة وزني اوزره جريص معناسنه
لامك فتحي وهمزه دن صكره الكنك قصريله برجلك اسميدر اللوى لامك فتحي وهمزه نك فتحي وياك تشديديله ذكر اولنان آنك تصغيريدر ومنه
لوي بن غالب لأى معيشت بخت وشدتده اولمغه دخي ديرلر التلبية على وزن التربية اثناي حجده لبيك لبيك ديمك وكاه اولور لبيك ديرلر

هر نه ایله لکن اصلی [illegible] دیرلر تقول لبیت [illegible] لبیک و یونس بن حبیب النحوی [illegible] لبیک تثنیه

وکلدر بلکه علیک و لدیک کبیدر [illegible] ابو عبید [illegible] البیت بالمکان

ولبیت دیرلر [illegible] ذکر اولنان معناده لغتدر [illegible] تظننت [illegible] نون ثالثه

یایه قلب ایدوب تظنیت دیرلر [illegible] لبیک [illegible] اللبیب میمک [illegible] لامک سکونی و بانک کسریله

شول جماعتدر که [illegible] مصاحبت اوزده [illegible] لایکلم بعضهم

بعضا انکارا التی همزه نک فتحی و لامک فتحی و تشدیدی و تانک کسری و مدیله شول اسم مبهمدر که مؤنثدن عبارتدر معرفه در الف لامی

نزعی انکه جایز دکلدر [illegible] اوزره الاصلح الیه اللت لامک فتحی و تانک کسر اوزده بناسیله ذکر اولنان معناسیله

التی کلمه سنه لغتدر اللت لامک فتحی و تانک سکونیله کذلک لغتدر اللاتی لامک فتحی و مدی و تانک کسری و مدیله التی کلمه سنک جمعی و بونده

بش لغت وارددر بری ذکر اولنان در و بری دخی اللوت تانک کسر اوزده بناسیله معنا [illegible] اوزده و بری اللوات لامک و واوک

فتحی و تانک کسری و مدیله جمعی معناسنه [illegible] و بری دخی اللوات در لامک و واوک فتحی و تانک کسر اوزده بناسیله کذلک جمعی و بری دخی

اللوا لامک فتحی و الفک قصریله تانک حذف اتمکله اوزده بودخی التی کلمه سنک جمعیدر علی ما مر اللتیا لامک فتحی و تاء فوقانیه نک حکمه

یانک تشدیدی و الفک قصریله التینک تصغیریدر وکاه اولور الذی و اللتیا افت و بلا معناسنه اولور یقال وقع فلان فی اللتیا والتی

ای فی الداهیة و بعض شعرا التی اوزده حرف ندا داخل قلمشدر لفظة الله غیری معرف باللام اولان کلمه یه حرف ندا داخل اولمز ایکن

گویا که التی کلمه سی لفظة الله تشبیه اتمشدر [illegible] اولمق جهتیندن اللثی لامک فتحی و ثاء مثلثه نک حکمه الفک قصریله

بر نسنه نمناک اولمق یقال لثی الشیء بالکسر یلثی لثی من الباب الرابع اذا ندی و لثی الثوب [illegible] ابو عمرو [illegible]

نسنه [illegible] صمغ معناسنه [illegible] اللثی لامک فتحی و صادک کسری و مدیله نمناک [illegible]

نسنه یقال هذا ثوب لث اذا ابتل بالعرق فالتصق الالثا همزه نک کسری و الفک مدیله اغاجدن صو طاملیوب طراوتی نمناک اتمک یقال

الثت الشجرة ما حولها اذا کانت یقطر منها ماء اللثة لامک کسری و ثانک تخفیفیله دیشک اطرافی ما حول الاسنان معناسنه و بونک

اصلی لثی در ها یادن عوضدر اللثات لامک کسری و ثانک تخفیفیله جمعیدر اللثی لامک کسری و الفک قصریله کذلک جمعیدر اللحی لامک فتحی و

حانک سکونیله انسانک چکه سی که صقل بیتدوکی یردر و بعرک چکه سنه دخی اطلاق اولنور اللحی لامک فتحی و حانک سکونیله و یانک

تشدیدیله چکه یه منسوب معناسنه اللحیان لامک فتحی و حانک سکونیله تثنیه سیدر الالحی همزه نک فتحی و حانک کسری و مدیله افعل

وزنی اوزده جمع قلتیدر لکن مکسور قلنمشدر یای صیانت ایچون اللحی لامک ضمی و حانک کسری و یانک تشدیدیله فعول وزنی

اوزده جمع کثرتیدر ثدیلر ثدی کبی که ممه معناسنه و ظبی ایله ظبی کبی که اهو معناسنه در و دلو ایله دلی کبی که قوغه معناسنه لحیان لامک کسری و حانک

سکونیله بر قبیله نک اباسیدر اول لحیان بن هذیل بن مدرکه در اللحیة لامک کسری و حانک سکونیله صقالک معروفدر اللحی

لامک کسری و الفک قصریله جمعیدر اللحی لامک ضمی و الفک قصریله کذلک جمعیدر [illegible] بر نسنه نک اعلاسی معناسنه در یعقوب

روایتیدر الالتحا همزه نک و تانک کسریله صقل بیتمک یقال التحی الغلام اللحیانی لامک کسری و حانک سکونی و اخرنده یانک تشدیدیله

صقالی بیوک اولان کمسنه عظیم اللحیة معناسنه و ابو الحسن علی بن خادم بو دخی لقب ایدی التلحی فتحتینله و حانک کسری و تشدیدیله

دولبندک چکه التندن الماق که عرب طایفه سی قتنده معروفدر وفی الحدیث نهی عن الاقتعاط و امر بالتلحی و اقتعاط قافک و عینک

و طانک مهمله سیله دولبندی چکه التندن المقسزن صارمق اللحاء لامک کسری و الفک مدیله اغاج قابی قشر شجر معناسنه و فی المثل بین العصا

و لحائها و لحا نزاع اتمکه دخی دیرلر علی ما مر اللحی لامک فتحی و حانک سکونیله اغاج قابی صویمق تقول لحوت العصا الحوها لحوا من الباب

الاول اذا قشرتها و کذلک تقول لحیت العصا الحی لحیا من الباب الثالث و لحی بر کسنه یه ذم اتمکه دخی دیرلر یقال لحیت الرجل الحاه لحیا

من الباب الثالث ایضا اذا لمته و لحو بر کسنه یه قبیح ایدوب لعن اتمکه دخی دیرلر و منه قولهم لحاه الله ای قبحه و قبح خیردن بعید اتمکه و لعن

رحمتدن بعید اتمکه دیرلر الملحی میمک فتحی و لامک سکونیله ذم اولنان کمسنه الملاحاة میمک ضمیله نزاع ایدشمک یقال لاحیته ملاحاة و لحاء

اذا نازعته و فی المثل من لاحاک فقد عاداک التلاحی تانک فتحی و حانک کسری و مدیله نزاع ایدشمک یقال القوم تلاحوا

اذا تنازعوا اللخی لامک فتحی و خاء معجمه نک حکمه الفک قصریله باطل ده سوز سویلمک یقال لخی بالکسر یلخی من الباب الرابع اذا اکثر کلامه فی الباطل

ولی

ولخی کبیرا اذا [illegible] الملخی میمک [illegible] و مدیله [illegible] الالخی

همزه نک فتحی و الفک قصریله [illegible] الالخاء لامک فتحی و خانک سکونی و الفک مدیله [illegible] اولان عورت

معناسنه [illegible] ناقه [illegible] معناسنه [illegible] نسنه یه دخی دیرلر [illegible]

و طوشنجل دیدکلری [illegible] اولیجکلری ولد و غیری [illegible]

اللخی لامک فتحی و خانک کسری و مدیله [illegible] اول الکب معناسنه اللخو لامک فتحی و خانک سکونیله بورنه

دوا ویرمک اللخی لامک فتحی و خانک سکونیله [illegible] معناسنه یقال لخی [illegible] الالخاء همزه نک کسری و الفک مدیله کذلک بورنه

دوا ویرمک تقول لخیته اذا اسعطته و الخاء مال ویرمکه دخی دیرلر تقول الخیته مالا ای اعطیته الالتخا همزه نک و تانک کسریله [illegible]

یقال الصبی یلتخی التخاء اذا اکل خبزا مبلولا اللخاء لامک فتحی و الفک مدیله [illegible] اوزده [illegible] معناسنه لدی لامک

فتحی و الفک قصریله ظرفدر [illegible] معناسنه عند کبی قال الله تعالی و الفیا سیدها لدی الباب و بونک مضمره اتصالی

علی کلمه سنه اتصالی کبیدر [illegible] اخرنده اولان الف یا [illegible] الذی الفک فتحی و لامک فتحی و تشدیدی و ذالک کسری و مدیله اسم مبهمدر

مذکردن عبارتدر مبنی و معرفه در و صله سز تمام اولمز و بونک اصلی لذی اوزده [illegible] الف لام داخل [illegible] جایز

دکلدر و بونده درت لغت وارددر بری ذکر اولنان و بری دخی اللذ در الفک و لامک فتحی و تشدیدی و ذالک کسر اوزده بناسیله ذکر اولنان

معناسنه و بری دخی اللذ در ذکر اولنان وزن اوزده و ذالک سکونیله و بری دخی الذی در ذکر اولنان وزن اوزده و یانک [illegible] و تشدیدیله

و بونک تثنیه سنده اوچ لغت وارد بری اللذان همزه نک فتحی و لامک فتحی و تشدیدی و نونک کسریله که [illegible] کمسنه دن عبارتدر و بری دخی

اللذا در ذکر اولنان وزن اوزده نونک حذفیله ذکر اولنان معناسنه و بری دخی اللذان در وزن اوزده و اخرنده نونک کسری و تشدیدیله

کذلک ذکر اولنان معناسنه و بونک جمعنده ایکی لغت وارددر الذین همزه نک فتحی و لامک فتحی و تشدیدی و ذالک کسریله و نونک فتحیله جماعت ذکوردن

عبارتدر حالت رفعنده و نصبنده و جرنده الذین دیرلر و بری دخی الذی در [illegible] اوزده و اخرنده نونک حذفیله و عرب

طایفه سنده بعض کمسنه دخی الذون دیرلر حالت رفعنده و بعضیلر شویله زعم ایدرلر که الذی اصلنده ذا اولوب [illegible]

دیرلر [illegible] جوهری ایدر بو قول بعیددر [illegible]

[illegible] لکن ذا کلمه سی حرف واحد اعتبار [illegible]

زیرا یا دخی کسره دن متولددر [illegible] اللذیا الفک فتحی و لامک فتحی و تشدیدیله و الفک قصریله الذی کلمه سنک تصغیریدر [illegible]

اولنان تصغیر تثنیه یاخود جمع ایتسک اخرنده اولان الفی حذف ایدوب اللذیان و اللذیون دیرسن اللطاء لامک فتحی و طانک تخفیفیله

الوجه معناسنه دایرة اللطاة [illegible] یقال القی بلطاته ای بثقله

الملطی میمک کسری و لامک سکونی و الفک قصریله باش یاره سی [illegible]

بر یوفقه دری قالمش اوله الملطا میمک کسری و الفک مدیله بعینها علی لغة اهل الحجاز الملطاة میمک کذلک کسریله بعینها ایضا و ابو عبید

شول حدیث شریفده که ان الملطی بدمها [illegible] قصاص ایچون [illegible]

بعض حاشیه [illegible] ابو عبید [illegible] اللطا لامک فتحی و الفک قصریله [illegible] الالتطاء همزه نک و تانک کسریله [illegible]

اتش نار معناسنه لظا لامک فتحی و الفک قصریله اسماء ناردن بر اسمدر معرفه در و لا ینصرف [illegible] اللعو لامک فتحی و عینک سکونیله [illegible]

التهاب نار معناسنه التلظی تانک [illegible] و ظانک کسری و تشدیدیله [illegible]

اولوب حریص اولان کمسنه اللعی لامک فتحی و الفک قصریله بعینه یقال رجل لعو و لعی [illegible] اللعوة لامک فتحی

[illegible]

و عینک سکونیله مؤنثی یقال کلبة لعوة ای حریصة و لعوة عربدن بر قومک اسمیدر و لعوة الجوع [illegible]

[illegible]

اللاعی عینک کسری و مدیله [illegible] یقال ما بها لاعی قرو ای ما بها احد [illegible] اللعاع لامک فتحی

[illegible] معناسنه [illegible]

[illegible] اوتقال التلي بتخفيف عين [illegible] ابن الاعرابي [illegible] يقال [illegible]
تتلعى اي تاخذ اللعاع [illegible] الالعاع [illegible] يوذكر اولنان [illegible]
[illegible] يقال [illegible] اذا [illegible] اللعاع التلعي بتخفيف وعينك كسريله [illegible] يقال تلعى [illegible] اذا تعقد اللغو
لامك فتحي وغينك سكونيله [illegible] اللغى لامك فتحي والفك
قصريله بمعناه يقال لغا يلغو لغوا [illegible] ولغى يلغى [illegible] ولغى برنسنه يه حريص اولمغه
دخي ديرلر يقال لغى به يلغى [illegible] ولغى شرابه [illegible] دخي ديرلر يقال لغى
بالشراب اذا اكثر منه ولغو شول يمينه دخي ديرلركه [illegible] في اثناء الكلام بلى والله ولا والله ولغو شول [illegible]
[illegible] الالغاء همزه نك كسريله والفك مديله برنسنه يي باطل قلمق [illegible]
الغيت الشيء اذا ابطلته وكان ابن عباس يلغي طلاق المكره يعني مكره اولان كمسنه نك طلاقني باطل ديرايدي والقاعدن برنسنه يي اسقاط
اتمكه دخي ديرلر يقال الغاه من العدد اذا القاه ومنه اللاغية غينك كسريله لغو اولان كلمات معناسنه در قال الله تعالى لا تسمع فيها لاغية اي كلمة ذات
لغو وهي تامر ولابن وصاحب التمر واللبن اللغة لامك ضمي وغينك تخفيفيله شول لفظدر كه انكله هر قوم كندو مرادلرين تعبير ايدر اصلي
لغي يا خود لغو در [illegible] اللغى لامك ضمي والفك قصريله لغتلر معناسنه [illegible] دوه بور [illegible] ديرلر كه اول
دوه بودنلكي [illegible] حلقه در اللغاة لامك ضميله لغه نك جمعي [illegible] سمعت لغاتهم دخي ديرلر تانك فتحيله تا ء جمعيها
[illegible] اللغوى لامك ضمي وغينك فتحي ويانك تشديديله لغة منسوب اولن كمسنه ولامك فتحيله لغوى ديمك
جايزدر اللغاء لامك فتحي وقافك [illegible] الفك مديله هر نسنه در كه حقير [illegible] يقال رضي فلان من الوفاء باللغاء يعني
[illegible] التلقية [illegible] اذا تمكه تقول لقاه الله [illegible]
[illegible] اللقاء همزه نك كسريله والفك مديله برنسنه يي بولمق تقول القيت الشيء اذا وجدته التلاقي
تانك فتحي وقافك كسري ومديله [illegible] اللقاء لامك كسري والفك [illegible]
اللقى لامك ضمي والفك قصريله بمعناه اللقى لامك ضمي وقافك كسري ويانك تشديديله بمعناه اللقيان لامك ضمي وقافك سكونيله بمعناه كذلك اللقيانة
[illegible] بمعناه كذلك اللقية لامك فتحي وقافك سكونيله بمعناه كذلك اللقاءة لامك كسري والفك مديله بمعناه كذلك يقال لقيته لقاء
من الباب الرابع ولقى ولقيا ولقيانا ولقيانة واحدة ولقية واحدة ولقاءة واحدة ولا تقل لقاة بكسر اللام وقصر الالف فانها مولدة وليست
من كلام العرب الالقاء همزه نك كسري والفك مديله برنسنه يي برقمق تقول القيته اذا طرحته [illegible]
[illegible] الالقية همزه نك ضمي وقافك كسري ويانك تشديديله لغز [illegible]
[illegible] يقال القيت عليه احجية [illegible] الالتقاء همزه نك وتانك كسري والفك مديله بولشمق در
التلاقي تانك فتحي وقافك كسري ومديله كذلك بولشمق يقال التقوا وتلاقوا الاستلقاء همزه نك وتانك كسريله ارقه اوزره ياتمق
يقال استلقى على قفاه التلقي تخفيفيله وقافك كسري وتشديديله برنسنه يي قارشولامق يقال تلقاه اذا استقبله وتلقى بو يري
[illegible] يقال [illegible] التلقا تانك كسري ولامك سكوني والفك
مديله مصدردر لقاء معناسنه وتلقاء مقابل معناسنه [illegible] يقال جلس تلقاءه اللقاء لامك فتحي والفك مديله شول نسنه دركه
حقير اوله [illegible] الالقاء همزه نك فتحي والفك مديله [illegible] اللقوة لامك فتحي وقافك سكونيله [illegible]
[illegible] ديرلر وفي المثل
لقوة صادفت قبيسا [illegible] اللقوة لامك كسريله كذلك ذكر اولنان
[illegible] اللقى لامك فتحي ولامك سكوني وواوك تشديديله
[illegible] اللكي لامك فتحي والفك قصريله برنسنه يه حريص اولمق يقال فلان لكي به لكا
اذا اولع به [illegible] يقال لكيت بفلان اي لازمته اللمى لامك فتحي والفك قصريله طوداقده سياه مايل اولمق كه
[illegible] الالمى همزه نك فتحي ولامك سكوني والفك قصريله طوداغي ذكر اولنان اوزره اولان كمسنه اللمياء لامك فتحي وميمك سكوني

لغى

لكي
لمي

والفك مديله [illegible] والالى [illegible] وجلبوبة البيان والى شول [illegible] دخي [illegible]
[illegible] الالتواء [illegible] وتانك كسريله [illegible] يقال [illegible] اذا [illegible]
استعمال اولنور اللي [illegible] تخفيفيله برنسنه نك [illegible]
[illegible] الرجل [illegible] الالي [illegible]
اذا قتلته [illegible] الالواء همزه نك كسري والفك مديله بمعناه يقال لوى [illegible]
واعرض [illegible] وان تلووا او تعرضوا [illegible] ابن عباس [illegible]
اعراض [illegible] ولوى [illegible]
فيكتموها وتعرضوا عنها فتتركوها [illegible] والواو [illegible] يقال [illegible]
بذنبها والوقت [illegible] استعمال اولنور ولوى [illegible]
يقال لويته عليه اذا عطفته والوادي [illegible] يقال الوا [illegible] الرجل [illegible]
ويقال لويتم فانزلوا والوى برنسنه نك حقني الوب [illegible] يقال الوى فلان بحقي اذا ذهب به [illegible]
يقال الوت به عنقاء مغرب اي ذهبت به [illegible] والوا برنسنه [illegible]
دخي ديرلر يقال الوى بثوبه اذا لمع واشار اللوبان لامك كسري وواوك فتحي ويانك تخفيفيله [illegible]
الالوية همزه نك فتحي وواوك كسري ويانك تخفيفيله جمعي والوية شول [illegible]
والوا [illegible] دخي ديرلر يقال الوى البقل اذا ذبل اللبان لامك فتحي ويانك تشديديله [illegible] يقال الوى بوينه لياقا
اذا [illegible] التلوية [illegible] يقال لويت اعناق الرجال في الخصومة [illegible] للكثرة والمبالغة
وقال الله تعالى لووا رؤسهم الالتواء همزه نك وتانك كسريله [illegible] التلوي تخفيفيله وواوك كسري وتشديديله بمعناه يقال التوى [illegible]
وتلوى بمعنى والتواء [illegible] طعام [illegible] دخي ديرلر يقال التوت المراة اذا لويت [illegible] اللوى الرمل
لامك كسري والفك قصريله [illegible] منقطع الرمل معناسنه الالوى همزه نك فتحي والفك [illegible]
[illegible] دخي ديرلر اللواء لامك كسري والفك مديله [illegible]
[illegible] اللوى لامك فتحي والفك قصريله [illegible]
اللوى لامك فتحي وواوك كسري ويانك تشديديله [illegible] اللوية لامك فتحي وواوك كسري ويانك تشديديله [illegible]
[illegible] طعام اللاوون لامك فتحي [illegible] اللاوين لامك فتحي [illegible]
كذلك اللوى [illegible] جمعي حالت نصبده وحالت جرده اللاى لامك فتحي وتشديديله ويانك اثباتيله على كل حال كذلك جمعي [illegible]
[illegible] اللهاة لامك فتحي وهانك تخفيفيله [illegible]
[illegible] اللهوات تخفيفيله كذلك جمعي [illegible]
[illegible] اللهى لامك فتحي والفك قصريله جمعي ذكر اولنان [illegible]
[illegible] اللها لامك كسري والفك مديله [illegible]
لامك ضمي وهانك سكونيله [illegible]
[illegible] اذا كان جوادا يعطي الشيء الكثير
اللهى لامك ضمي والفك قصريله جمعي يقال [illegible]
[illegible] اللهيان لامك ضمي وهانك سكونيله كذلك [illegible] التلهية [illegible]
[illegible] الالهاء همزه نك كسري والفك مديله برنسنه يه مشغول قلمق يقال الهاه اذا شغله [illegible]
[illegible] اللهو لامك فتحي وهانك سكونيله [illegible]
[illegible] كما قال الله تعالى [illegible]
[illegible] اللاهي [illegible]
ان نتخذ لهوا لاتخذناه [illegible] اللهي تخفيفيله وهانك كسري وتشديديله [illegible]

وهانك كسريله و[illegible] قماج كسنه دينور [illegible] بعضهم ببعض اللهو فتحله [illegible] وهانك كسريله اوزده
بنايله [illegible] قطع [illegible] ترك [illegible] تقول [illegible] الحديث [illegible] البلل [illegible] يعني [illegible]
اعضا وصنا و[illegible] وكان [illegible] اذا سمع صوت الرعد لهى عن حديثه يعني كلامندن [illegible]
والمعنه معنا [illegible] اللهو لامك [illegible] وهانك [illegible] فتق او [illegible] ترك ايدي كسنه يقال فلان لهو عن الخبر لا اللهية همزه نك ضمي
ولامك سكونيله وهانك كسري وبانك تشديديله لهو [illegible] يقال فلان لهو عن الخبر اللهية همزه نك
ضمي ولامك سكوني وهانك كسري وبانك تشديديله لهو [illegible] اوزده [illegible] ادی ديرلر
يقال بينهم احجية واجية لغز ديرلر يعني [illegible] واذ دكم [illegible] اللها لامك ضمي والفك مديله نقد
معناسنه در يقال هو لهاء مائة مثل قولك [illegible] اي قدرها اللبأ لامك كسري والفك مديله [illegible]
[illegible] يقال [illegible] وهو ياكل لباء [illegible]
بياضله وصف [illegible] اللياء لامك كسري والفك مديله شول [illegible] فصل الميم الماو ميمك فتحي
وهمزه نك سكونيله [illegible] الماي [illegible] يقال ماوت [illegible]
[illegible] التماي [illegible]
[illegible] المائة ميمك
كسري وهمزه نك تخفيفيله [illegible] الموءن ميمك كسري وهمزه نك ضمي و[illegible]
[illegible] الماق ميمك ضمي وهمزه نك فتحي [illegible]
[illegible] مائة درهم ديرلر [illegible] ثلاث مائة ديرلر و[illegible] ثلاث مئين [illegible]
[illegible] ثلاثة [illegible] عشرة رجال [illegible] ثلاث مائة [illegible]
[illegible] مرفوع ومنون [illegible]
[illegible] حرف اول مكسور [illegible]
[illegible] الاماء همزه نك كسري وميمك سكونيله
[illegible] يقال اماى القوم اذا صاروا مائة و[illegible]
[illegible] الموا ميمك ضمي والفك مديله [illegible]
يقال ماءت السنور [illegible] مثل ماعت [illegible] المتو ميمك فتحي وتانك سكونيله [illegible] التمتي
تفعيله [illegible] المحو ميمك فتحي وحانك سكونيله [illegible] المحي ميمك فتحي
وحانك سكونيله بمعناه يقال محا لوحه يمحوه محوا [illegible] المحو [illegible]
المحي ميمك فتحي ويانك تشديديله بمعناه [illegible]
[illegible]
الامحاء همزه نك كسري [illegible] الامتحاء همزه نك [illegible] محوة ميمك
فتحي وحانك سكونيله شمال [illegible] ديرلر يقال
[illegible] المحاء ميمك كسري وثانيك سكونيله [illegible]
التمخي تفعيله و[illegible] الامخاء همزه نك كسري وميمك كسري و[illegible]
من الشيء و[illegible] المدى ميمك فتحي والفك قصريله غايت [illegible] يقال
قطعة ارض قدر مدى البصر و[illegible] المدى ميمك فتحي و[illegible]
[illegible] الامدية همزه نك فتحي [illegible] المدية ميمك ضمي و[illegible]
[illegible] المديات ميمك ضمي والفك قصريله جمع [illegible]

كره

كرده [illegible] المذي ميمك فتحي و[illegible] المذي ميمك فتحي و[illegible]
شول صو [illegible] وتقبيل [illegible] الامذاء همزه نك كسري والفك مديله
بمعناه [illegible] ديرلر ابو عبيد روايتي اوزره [illegible] يقال كل ذكر [illegible]
[illegible] المذاء ميمك [illegible] وفي الحديث [illegible]
[illegible] ابو عبيد [illegible]
[illegible] المذي [illegible] الاذية [illegible]
[illegible]
اوتودي المرو ميمك فتحي وراءنك سكونيله شول [illegible] المروة [illegible]
[illegible] مروه [illegible]
المري ميمك فتحي وراءنك سكونيله ناقه نك [illegible] يقال [illegible]
ومريت [illegible] من الجري [illegible]
اوغيره ومريت [illegible] يقال مري الفرس [illegible]
[illegible] يقال [illegible]
علي ما يري الامراء همزه نك كسري [illegible] المري ميمك فتحي وراءنك كسري [illegible]
فعيل وزنی اوزره [illegible]
[illegible] المرايا ميمك فتحي والفك قصريله جمع المرية [illegible]
[illegible]
[illegible] مرية الناقة [illegible]
[illegible]
[illegible] لا امتراء فيه [illegible] المراء ميمك كسري [illegible]
اولنوب [illegible] الامتراء همزه نك [illegible] التمادي تانك فتحي [illegible]
[illegible] مر و ميمك فتحي وراءنك سكونيله [illegible] المروزي ميمك فتحي [illegible]
[illegible] الثوب المروزي [illegible] المروزي [illegible]
[illegible] المروده [illegible]
[illegible] المرودات [illegible] المرادي [illegible]
[illegible]
[illegible] الماذية ميمك فتحي ويانك تشديديله [illegible]
[illegible] المزية ميمك فتحي و[illegible]
[illegible] الامساء همزه نك [illegible]
[illegible] المسي ميمك فتحي والفك قصريله [illegible]
[illegible] المسي [illegible]
[illegible] المسي ميمك ضمي [illegible]
[illegible]
[illegible] الامسية همزه نك [illegible]
المسيان [illegible]
[illegible] المسي ميمك فتحي [illegible]

الحمل [illegible] اولان [illegible] البلد اخرج [illegible] قال السدی [illegible] اذا اخرج النطفة من الرحم
وتقول [illegible] اذا [illegible] واخرجت ولدها المشي ميمك فتحي [illegible] التمشية [illegible] كذلك بو ايكي بقاد
[illegible] تقول [illegible] الامشاء همزه نك كسري [illegible] تقول امشيته [illegible]
[illegible] استعمال [illegible] بيقال [illegible] تقول امشى الرجل اذا [illegible]
ماشيته التمشي [illegible] يقال تمشت فيه حميا الكاس [illegible] ضمي وياك تشديد
شرابك اول سورتيه [illegible] المشاء ميمك فتحي والفك مد يله [illegible] يقال مشت [illegible] اذا كثر ولدها
وبو ماشيه دخي [illegible] يعني الماشية دخي ديرلر [illegible] الماشية شينك كسريله شول ناقه دركه كثير الاولاد
اوله يقال ناقة ماشية [illegible] اولاده وماشيه مطلقا دوه يه وقيونه دخي ديرلر المواشي ميمك فتحي وشينك كسري ومد يله جمعي المشو ميمك فتحي
وشينك ضمي وواوك تشديد يله شول دوادركه اسهال ايلر تقول شربت مشوا [illegible] والا مخفف يعني ترک تشديد يله استعمال اولنور المشي
ميمك فتحي وشينك كسري وتشديد يله بعنا الاستمشاء همزه نك وتانك كسريله مسهل دوا ايچمك تقول استمشيت اذا شربته المصاء ميمك
فتحي وصادك سكوني والفك مديله [illegible] المصي ميمك ضمي وصادك [illegible] وياك
تشديد يله كچمك تقول مضى الشيء مضيا اذا ذهب [illegible] تقول مضيت عن الامر مضيا
المضو [illegible] وواوك ضمي وتشديد يله كذلك [illegible] المضو ميمك فتحي وضادك ضمي وواوك تشديد يله [illegible] تقول مضو
عن الامر مضوا مثل [illegible] المضو عليه ميمك ضمي وضادك ضمي وواوك تشديد يله [illegible]
قرار [illegible] اوله المضاء ميمك فتحي والفك مديله [illegible] يقال مضى في الامر مضاء اذا نفذ الامضاء همزه نك كسري والفك
مديله [illegible] تقول امضيت الامر اذا انفذته التمضي [illegible] وضادك كسري وتشديد يله [illegible] تفعل وزنده [illegible] معناسي
[illegible] المضوا ميمك ضمي وضادك سكوني والفك مديله [illegible] تقدم معناسنه المطا ميمك فتحي والفك قصريله [illegible] الامطا
همزه نك فتحي وميمك سكوني والفك مديله جمعي [illegible] المطي ميمك فتحي وياك تشديد يله [illegible] طواد المطية ميمك فتحي
وياك تشديد يله [illegible] المطايا ميمك فتحي والفك مديله جمعي پس مطي واحد وجمع مذكر ومؤنثه اولور ومطايا
فعالا وزننده [illegible] تقديم وتاخير [illegible] وابو الهيثم [illegible] مطيه شول [illegible]
[illegible] التمطي تفعل وطانك كسري وتشديد يله [illegible] تبختر معناسنه
وبعضلر ايتدي تمطي مطيطه دن ماخوذدر [illegible]
[illegible] المطواء
ميمك [illegible] والفك مديله [illegible] المطو ميمك
فتحي وطانك سكونيله [illegible] تقول مطوت بالقوم مطوا اذا مددت بهم في السير الامتطاء همزه نك وتانك كسريله [illegible]
ابو زيد روايتيدر تقول امتطيتها اذا اتخذتها مطية [illegible] تقول امتطيتها اي جعلتها
مطايا المطو ميمك كسري وطانك سكونيله [illegible] عذق النخلة معناسنه المطايا ميمك كسري والفك مديله جمعي [illegible]
[illegible] المعا ميمك كسري والفك قصريله [illegible] الامعاء همزه نك فتحي والفك
مديله جمعي وفي الحديث المؤمن ياكل في معا واحد والكافر في سبعة امعاء [illegible]
[illegible]
[illegible] المعو ميمك فتحي [illegible] ابو عبيد روايتيدر [illegible]
[illegible] المقوة ميمك فتحي وقافك سكونيله [illegible] تقول مقوت السيف
اذا جلوته [illegible] عن الخطاب [illegible]
[illegible] يقال هذا مقوك [illegible] المكا ميمك ضمي وكافك [illegible] والفك مديله [illegible]
معناسنه المكاكي ميمك فتحي وكافك كسري ومد يله جمعي ذكر اولنان [illegible] المكاء ميمك ضمي وكافك تخفيفي والفك مديله [illegible]

وصفق

وصفق [illegible] المكو ميمك فتحي [illegible] يقال مكا [illegible] اذا صفر قال الله تعالى وما كان
صلوتهم عند البيت الا مكاء وتصدية [illegible]
[illegible] غلط [illegible]
ديولر الامكاء همزه نك فتحي [illegible] المكا [illegible] ابو عبيد روايتي
اوزره يقال [illegible] المكا [illegible] التمكي [illegible]
كسري وتشديد يله [illegible]
[illegible]
يقال [illegible] من الابل الرابع [illegible] استماع
ايلدم ميكائيل ميمك كسري [illegible]
لغتيدر [illegible] ميكائين ميمك كسري [illegible]
روايته ابن السكيت ميكال ميمك كسريله [illegible] التملية [illegible]
يقال ملاك الله حبيبك اي متعك به واعاشك معه طويلا التملي [illegible]
منه ويقال لمن لبس الجديد [illegible] الملاوة ميمك فتحي [illegible]
زمان طويل [illegible]
[illegible] الملوة ميمك فتحي [illegible] الملي ميمك فتحي وياك تشديد [illegible]
[illegible]
الملا ميمك فتحي والفك قصريله [illegible] الملوان [illegible]
[illegible] الاملاء همزه نك كسري والفك مديله [illegible]
[illegible]
واملاء حروف كتابه [illegible] المنا ميمك كسري والفك
قصريله [illegible] المنوان [illegible] الامنا همزه نك فتحي والفك مديله جمعي [illegible]
[illegible]
الحديث [illegible] المني ميمك فتحي وياك
[illegible]
تشديد يله [illegible]
معناسي [illegible] الامنا [illegible]
قرئ بالتاء على النقطة وبالياء [illegible] المنية
[illegible] الاستمناء همزه نك وتانك كسريله [illegible] المنايا [illegible]
ميمك فتحي ونونك كسري وياك تشديد يله [illegible]
[illegible] المنية ميمك ضمي [illegible] المني [illegible]
[illegible]
[illegible] الامتنا همزه نك وتانك كسريله [illegible]
[illegible] الامنية همزه نك ضمي ونونك كسري وياك تشديد يله [illegible]
مني ميمك كسري ونونك فتحي [illegible]
مقصود الاماني همزه نك فتحي ونونك كسري وياك تشديد يله جمعي مقصودلر معناسنه التمني [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

تعقول منو ... [illegible] ... المناوة ميمك كسريله ... [illegible] ... ما ماده مكافات

معناسنه دخى كلور تعقول ... [illegible] ... كافا نك مناة ميمك فتحيله ... [illegible] ... مخصوص معناسنه مكه شرفه ده

موجود بر صنم ... ما بينده واقع اولمشيدى واخرى اولاة ثالثتهم ... [illegible] ... لغتده المنوى فتحيله

وياتك تشديديله مناة منسوب اولان كمسنه وعبد مناة بن اد بن طابخه وزيد بن مناة بن تميم بن مر بر قبيله نك ... وعبد مناة

وعبد مناه جايز در المومات ميمك فتحى وواوك سكونيله برتبه معناده معناسنه الموامى ميم اولك فتحى وثانينك كسرى ومديله جمعى معناده لر معناسنه ولى

السراج ايتدى موماتك اصلى موموة در فعلله وزننده اوزره بس بو مضاعف ... ومتحرك ماقبلى مفتوح اولدوغندن اوتورى الف قلب

اولنوب مومات اولمشدر ديدى المهاء ميمك فتحى والفك مديله بياض صغرى بقر وحشى معناسنه المهات ميمك فتحيله واحدى ومهاة بلور دخى

ديرلر كه سوچه جنسندندر المهوات فتحيله جمعى ذكر اولنان صغر لر معناسنه ومهواة بلور معناسنه اولانك جمعى دخى كلور المهياة فتحيله

جمعى بلور معناسنه المهاء ميمك فتحى والفك قصريله صغر زياده اوردر ... ومهيات ... مهاة ... ايضا ... المهاة ميمك ضميله اذكه صوينه دركه

ناقه نك رحمنده در وبو بابده در المهى ميمك ضمى والفك قصريله ابن السراج روايتى اوزره رطبة ايله رطبيكه وعشرة ايله عشرتكه ورطبه جمعيله

وعشره جمعى اغاجه ديرلركه صمغ واردر المهو ميمك فتحى وهانك سكونيله شول اسود دكه رقيق اوله كثير الماء اوله ومهو سود ذكر اولنان وجه

اوزره اولمقدر دخى ديرلر المهاوة ميمك فتحيله بمعناه يقال امهو اللبن مهوا ومهاوة من الباب الخامس ومهو يوقه اولان قليچ دخى ديرلر سيف

دقيق معناسنه ومهو عبد القيس قبيله سندن بر جماعتك بابلرى اديدر الامهاء همزه نك كسرى والفك مديله سو كثير الماء قلماق تعقول امهيته انا وكها

قويه قاده كمسنه صوينه ايرشمك دخى ديرلر يقال حفر البئر ... وهي لغة ... على العقب وامهاء ... آتمكه دخى ديرلر تعقول امهيت الحديد

اذا احددته وجلا بوزيد ايتدى امهاء ... صووبرمكه دخى ديرلر تعقول امهيت الحديد اذا سقيتها ماء ... وامهاء ... قزدرمق

دخى ديرلر تعقول امهيت الفرس اذا اجريته واحميته المرها ميم اولك كسرى وثانينك سكونى والفك مديله موتى رقيق اولان ناقه يقال ناقة مهاء ... وكذا

دقيقة اللبن المهوة ميمك فتحى وهانك سكونيله شول منى دركه رقيق اوله المرهاء ميمك فتحى والفك مديله ... اولان ... حيضندن مينة

ميمك فتحى وياتك تشديديله كوزلكه بر عورتك اسميدر فصل النون النأى نونك فتحى وهمزه نك سكونيله بر نسنه دن ايراق اولمق تعقول نائية

ونايته عنه بمعنى اذا بعدت ونأى جاد داطرافنه حرقه قازمغه دخى ديرلر تعقول نائيت نايا ... وتفسير النوبهات ... الاناد همزه نك كسرى

وفونك سكونيله ايراق ايتمكه الاناء همزه نك ونانك كسريله ايراق اولمق تعقول انايته فانتاء اذا ابعدته فبعد وانتاء جاد داطرافنى قازمغه

دخى ديرلر تعقول صويى كوستمك ديو تعقول انابت ... غن قريب كلوانت ... المنتاه ميمك ضمى ونونك سكونى والفك قصريله ايراق

بر موضع بعيد معناسنه ومنتاه خيمه اطرافنه قاذلان حرقه دخى ديرلر النوى نونك ضمى وهمزه نك سكونيله شول حرقه دركه خيمه نك اطرافنه قاذلر

النوى نونك ضمى وهمزه نك كسرى وياتك تشديديله فعول وزننده جمعى ذكر اولنان حرقلر معناسنه النى كسريله وياتك تشديديله كذلك جمعيدر

كسره بر تابع قلمقده ايله الاناء همزه نك فتحى ونونك سكونى والفك مديله كذلك جمعى الاناد همزه نك فتحى ومتاحه والفك مديله كذلك جمعى همزه ايله نونه

قلب مكان ايتمكله اياء ادلر ... النوى نونك ضمى وهمزه نك فتحى ومتاحه والفك مديله كذلك جمعى جاد د اطرافنه حرقه نوفنوه لغتدر ن

نون مفتوحه نك فتحيله نأى بناى دن امر در تعقول ن نونك جاد د اطرافنه اولان حرقه اصلاح ايت معناسنه وقچى نونا وزدنه وقفا اتسك

نه ديو بس نونك فتحى وهانك سكونيله وبو ديو ... ديوكلر ... كه وقف اولندقده در انظرات معناسنه النبو ... وكك تشديديله

اذا اولمق تعقول نبا الشئ عنى ... اذا تباعد الانباء همزه نك كسرى ونونك سكونى والفك قصريله بر نسنه يى دفع ايتمك تعقول انبيته انا

اه اذا دفعته عن نفسك وفي المثل الصدق ينبئ عنك لا الوعيد يعنى حالت حربده غالبيت ودفع ايليين بونسنه ... تهديد

دكولدر ابو عبيد ايتدى بو بينى ... وبعضلر ايتدى ... ايله وانبا ... حقيقتكدن جزء ... فعلكدر قوركدى لدر

وبنوقلچ كسمكه دخى ديرلر يقال السيف اذا لم يعمل في الضريبة وضربت قلج الدا ... ودلو ... وبنو ... ايكومكه

اتكه دخى ديرلر تعقول نبا بصرى عن الشئ ... ديو ... موافق ... دخى ديرلر يقال نبا بفلان منزله اذا لم يوافقه ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

محل كلام ... ظاهر بودر كه ... ابراد ايتمسى ... بر زياده ايرادجوسر جوده

نظر وبو بابده ... ياى ... كلمه ... النثا نونك فتحى والفك قصريله ... ونون ... ديو ... تقديم نونه

خيره ... استعمال اولنور وثنا خيرده استعمال اولنور خاصة المنثو نونك فتحى وثانينك سكونيله اظهار معناسنه در تعقول نثوت الخبر

نثوا اذا اظهرته النثانى ثانك فتحى وثانك كسرى ومديله بر نسنه نك ذكر انك يقال تناثو الشئ اى ذكروه النجاء نونك فتحى والفك مديله خلاص

بولمق تعقول نجوت من كذا نجاء النجاة نونك فتحى والفك قصريله بمعناه ونجاة كذلك سرعت وسبقت معناسنه ده كلور تعقول نجوه نجاء ونجاء

سرعه اولان ناقه يه دخى ديرلر ونجاة عصايه وياديه شبيه اولان قسنده صالح اولان اغاجه دخى ديرلر يقال فلان في ارض نجاة اى في

انجاد منكورة ونجاة توكيكيه دخى ديرلر كو باكه سبب بودن خلاصه سبب اولور الناجية جيمك كسريله شول سريع اولان ناقه دركه اكام بر

خلاص اولور الناجى جيمك كسرى ومديله مذكر سريع اولان دوه معناسنه يقال بعير ناج اى نجو هود اكنه المنجاة ميمك فتحى ونونك كسريله

نجاه بولاجق بر مخلص معناسنه تعقول الصدق منجاة النجيه على وذو الرتبه بمعناه وقرى بهما قوله تعالى فاليوم ننجيك ببدنك يعنى

لا تنفصل بل ننجيك بعنى اليوم استفهام انكارى اوزره در يعنى بو كلمه نجاة ميسر دكل البته هلاك مقرردر ... ابن كلا لابد ننجك

مقررددر وبعضلر ايتدى ننجيك نو فعك على نجوة من الارض فنظر كى معناسنده در ونجو سبوده نجوه يعنى ديرلر ... ديرلر ... دينه

بر ووحك دبيكى وتجربرى ... دخى ديرلر ... وسط ... يقال نجى ولا ... العرق الاستنجاء همزه نك كسريله

كسريله سرعت ايتمك يقال استنجى اى اسرع وفي الحديث اذا سافرتم في الجدوبة فاستنجوا وجدوبة قتلق زمانده ديرلر واستنجا موضع نجاستى

ايتمكه يا خود غسل ايتمكه دخى ديرلر واستنجا باتك كريشنى جيكمكه دخى ديرلر وستنجى اصل كريشنى ... نجاست حتاددن

واستنجاء اغاج قطعى ايتمكه دخى ديرلر يقال فلان في ارض نجاة يستنجى من نجوها القصب والعنى ... نجاتكه ...

قربايه ... ديرلر يقال استنجى الناس في كل وجه اذا اصابوا الرطب واستنجا ... كه دخى ديرلر تعقول استنجيت ما تغذ ... اذا انقطعت

رطبها وتعقول استنجيت الشجر اذا قطعته من اصله ونوادر بو روايتده در بنو ناجيه جيمك كسرى وياتك تخفيفيله عربدن بر قوم اسميدر الناجى

جيمك كسرى وياتك تشديديله متوكل ناجيه منسوب ... النجو نونك فتحى وجيمك سكونيله بركسنه نك ... نجو

تعقول نجوت فلانا اذا استنكهته دجو السبع بر نجى جانوردك نجاسته ونجو مطلقا بطندن چيقان نسنه اطلاق اولنور ونجو

حذف ... دخى ديرلر يقال النجا الغايط نفسه نجو على رواية الاصمعى ونجاغ بود اعلى كسمكه دخى ديرلر تعقول نجوت غصن الشجرة اذا

قطعتها ... دخى ديرلر كه ... النجاء نونك كسرى والفك مديله جمعى ذكر اولنان ... بجاد ...

... دخى ديرلر ... الانجاء همزه نك كسرى والفك مديله ...

تعقول ... دخى ديرلر يقال انجى اى احدث وانجاء ... ايتمكه دخى ديرلر ... النجاء ...

اقامه وانجاده ... دخى ديرلر تعقول انجيته اذا سلحته وانجاء ... دخى ديرلر ...

اغاج ... دخى ... تعقول انجيت قضيبا من الشجرة اذا قطعت وانجا بولونده ... دخى ديرلر النجى

الكميت رواية اوزره يقال انجت السماء اذا ... النجا نونك فتحى والفك قصريله ... تعقول نجوة جلد البعير ...

ونجاده ... دخى ديرلر ... نجا الجلد ... فرآ ... جلد ... اشتاف ... نجاه

كلاه ... ونفسنه مضاف ... الاقرع دبه ... النجاء نونك ضمى وجيمك سكونى والفك مديله ... معناسنه

ديرلر النجوة نونك ضمى وجيمك سكونيله ... سيلابه نجاة ويره النجا نونك ضمى وجيمك سكونيله ... ابن الاعرابى روايتى اوزره يقال بينهما

مطلوبكى ... النجاة نونك فتحى وجيمك تخفيفيله ... وسعت ...

استعمال اولنور صدید کبی قال الله تعالی خلصوا نجیا و فرا ابن ... کاه اولور النحی نوننك فتحی وحانك سکونیله قصد معناسنه وطریق معناسنده کتوربوب

نقل اولنور نحوت نحوک ای قصدت قصدک ونحو صرف معناسنده کلور نحو نحوت بصری الیه اذا صرفته ونحو کلام عربه اعراب ایچون اولان علمه

دخی دیرلر النحی جمعنده واوك تشدیدیله جمیع علوم نحویه معناسنه حکی عن اعرابی انه قال انکم لتنظرون فی نحو کثیرة فشبهها بعتو وهو قلیل

لانه عتو مصدر بمصدره تشبیها کلنمه زیرا بو مفعول جمعلرده مطرد اولان یا در ثوبله ثوی وعصا بله عصی وصفا بله صفی کبی وعتو

الانحاء همزه نك کسری وحانك مدیله نظری بر یره ایرمک تقول انحی عنه بصره ای عدلته وانحاه صول جانب

اعتماد اتمکه دخی دیرلر یقال انحی فی سیره اذا اعتمد علی الجانب الایسر الانتحاء همزه نك وتانك کسریله بعناه وانتحا بو معنیده اصلدر اندن صکره انتحا

هر نسنه یه میل واعتماد معناسنه استعمال اولندی وانتحا برکسنه یه دقت کلکه دخی دیرلر تقول انتحیت لفلان اذا عرضت له وانحی دیرکسنه یکه

بوغزینه وقری بجاق قومغه دخی دیرلر تقول انحیت علی حلقه السکین ای عرضت التحیه علی وزن التربیه برنسنه مکانندن ازالمق النحی

واکل انسانک توبنده اولان طمردرکه [illegible] طمردرکه اکحل مبحثنده ذکر اولنشدر النسوة فتحتیله وزن
نایننک کسریله انسانک تثنیه‌سی النسیان [illegible] تثنیه‌سی کذلک الاناساء همزه‌نک فتحی والفک مدیله جمعیدر النسی نونک فتحی وسینک
کسری ومدیله [illegible] من الباب الرابع [illegible] النسی نونک کسری وسینک سکونی ویانک تشدیدیله
ناطری اولنه [illegible] من الباب الثالث النسی نونک کسری وسینک سکونیله [illegible] دکه عودت ایله حالت
حیضدن استعمال ایدو [illegible] النسی نونک فتحی وسینک سکونیله بعناه پس قیسه [illegible] ولو ترد وکنت نسیا منسیا
ونسی نونک کسریله شول اصناع [illegible] النساه میمک کسری ونونک سکونیله [illegible]
عصا معناسنه وبونک اصلی همزه ایدی [illegible] النشاه نونک فتحی والفک قصریله رایحه طیبه [illegible] نسیم ونشا نشا
دخی دیولر فارسیدر معربدر بعض [illegible] النشوة نونک کسری وشینک سکونیله ذکر اولنان رایحه
دخی دیولر یقال نشیت منه ریحا منشوة من الباب الرابع اذا شممته وبر خصوصک بقیننده خبر المخبره کلوی دیولر تقول نشیت من الخبر
من الباب الرابع اذا خبرته ونظرت من این جاء وخبری بلمکه دخی دیولر تقول من این نشیت هذا الخبر ای من این علمته ونشیت اصلنده
واو ایدی یا به قلب اولندی ما قبلی مکسور اولدوغندن اوتوری الاستنشاء همزه‌نک وتانک کسریله بعناه تقول استنشیت منه ریحا
ویعقوب ایتدی یستنشی الریح دیولر همزه ایله اما لا کی بو نشده [illegible] همزه النشیان نونک فتحی وشینک سکونیله خبر [illegible] کمسنه
یقال رجل نشیان ای بین النشوة ونشیانک اصلی واو ایکن یا ایله استعمال اولنمشدر بونکله نشوان مابین فرق ایچون اوتوری
النشوان نونک فتحی وشینک سکونیله سرخوش اولان کمسنه معناسنه النشوة نونک فتحی وشینک سکونیله سرخوش اولمق ویونسی ایتدی بونده
نونک کسریله دخی استعمال اولنمشدر الانتشاء همزه‌نک وتانک کسریله سرخوش اولمق یقال انتشی اذا سکر الناصیة [illegible] النواصی نونک

نصا

فتحی وصادک کسریله ومدیله جمعیدر [illegible] معناسنه ونواصی الناس خلقک اشرافنه دخی دیولر النصو نونک فتحی وصادک سکونیله برنسنه‌نک [illegible]
تقول نصوته اذا قبضت علی ناصیته قالت عایشة رضه مالکم تنصون میتکم ای تمدون ناصیته کانها کرهت تسریح راس المیت المناصاة
الی ناصیته معناسنه لغتده طی قبیله‌سی لغتی اوزره النصیة نونک فتحی ویانک تشدیدیله برنسنه‌نک مختاری کرک قومدن کرک غیری نسنه‌دن
نصیه بقیه معناسنه دیمکدر الانتصاء همزه‌نک وتانک کسریله برنسنه‌یی اختیار ایتمک تقول انتصیت الشیء اذا اخترته وانتصاء
اوزنمق دخی دیولر یقال انتصی الشعر اذا طال التنصی فتحتیله وصادک کسری وتشدیدیله بوقو [illegible] تقول تنصیت فی
بنی فلان وتنصیتهم اذا تزوجت فی ذروة منهم وتنصی عورت صاچن طراون معناسنه ده کلور یقال تنصت المراة اذا رجلت شعرها
النصی نونک فتحی وصادک کسری ویانک تشدیدیله [illegible] طریقه دیولر طاء مهمله‌نک فتحیله وفا ایله دخی
[illegible] دیولر حاء مهمله‌نک فتحی ویانک تشدیدیله الانصاء همزه‌نک کسریله والفک مدیله [illegible] دیو کلری اوتی
بتورمک یقال انصت الارض ای کثر نصیها المناصاة میمک ضمیله ایکی صحرا برینه اولشمق یقال هذه فلاة تناصی فلاة ای تتصل بها

نضا

ومناصاة کذلک برکسنه ایله [illegible] دخی دیولر النضو نونک کسری وضادک سکونیله ارق اولان دوه بعیر مهزول معناسنه
الانضاء همزه‌نک فتحی والفک مدیله جمعیدر [illegible] اولان دوه‌لر معناسنه النضوة نونک کسری وضادک کذلک سکونیله ارق اولان ناقه
الانضاء همزه‌نک کسری والفک مدیله ارقلتمق یقال انضتها الاسفار ویقال انضی فلان بعیره ای هزله التنضی فتحتیله وضادک کسری
وتشدیدیله بعناه تقول تنضاه ایضا وانضا برکسنه‌یه ارق دوه ویرمک دخی دیولر تقول انضیت الرجل اذا اعطیته بعیرا مهزولا
وانضا بوزی قوللنوب اسکیتمک دخی دیولر المنضاة میمک ضمی ونونک سکونیله ارقلتیلمش ناقه النضی نونک ضمی وضادک کسری ویانک تشدیدیله
[illegible] اولان [illegible] یقال نضا الفرس الخیل نضیا اذا سبقها [illegible] دخی دیولر
واوق چکمک دخی دیولر یقال نضا السهم [illegible] النضو نونک فتحی وضادک
سکونیله لباسی چیقارمق دیولر یقال نضا ثوبه اذا خلعه المنضیة [illegible] کذلک لباس چیقارمق یقال انضی ثیابه [illegible]
ونضو قلیچ چیقارمق دخی دیولر یقال نضا سیفه من الباب الاول الانتضاء همزه‌نک وتانک کسریله کذلک قلیچ چیقارمق یقال انتضاه
اذا سله وانتضا بوزی اسکیتمک دخی دیولر یقال انتضیت الثوب اذا ابلیته [illegible] دخی دیولر تقول نضوت البلاد
اذا قطعتها النضی نونک کسری وضادک سکونیله [illegible] قدح معناسنه [illegible] دخی دیولر الانضاء

همزه‌نک فتحی والفک مدیله [illegible] ماعداد النطی نونک فتحی ویانک تشدیدیله فعیل وزنی اوزره [illegible]
[illegible] السهم [illegible] ابو عمرو [illegible]
شیبا [illegible] المناطی تانک فتحی وطانک کسری ومدیله [illegible]

نطا

وعناد ایتمک تقول [illegible] یقال لا تناط الرجال ای لا تراسهم النطو نونک فتحی وطانک سکونیله [illegible] النطی
نونک فتحی وطانک کسری ویانک تشدیدیله [illegible] النطیة [illegible] یقال [illegible] ارض نطیة الانطاء
همزه‌نک کسری والفک مدیله اعطا معناسنه [illegible] لغتی اوزره النطاة نونک فتحی وتانک تخفیفیله [illegible] النعی

نعا

نونک فتحی وعینک سکونیله موت خبری النعیان [illegible] بعناه یقال نعاه نعیا ونعیانا [illegible]
بلدی [illegible] دخی دیولر یقال فلان ینعی علی فلان ذنوبه ای یظهرها ویشهرها النعی نونک فتحی وعینک کسری ویانک تشدیدیله فعیل وزنی
اوزره کذلک موت خبری یقال جاء نعی فلان ونعی ناعی اولان کمسنه‌یه دخی دیولر الناعی عینک کسری ومدیله موت خبرین کتوردن کمسنه
اصمعی ایتدی طایفه عرب بونی [illegible] وفات ایتسه برکسنه بر اته بینوب اطرافه اولان قومی کزوب نعاء فلانا دیر ایدی
موت خبرین دیروب انی اعلام واظهار ایدک دیر ایدی نعاء نونک فتحی والفک [illegible] اوزره [illegible]
انعاء المعرب ای انعهم المنعی میمک فتحی ونونک سکونیله والفک قصریله کذلک موت خبری المنعاة کذلک میمک فتحی ونونک سکونیله موت خبری
المناعی میمک فتحی وعینک کسری ومدیله جمعیدر [illegible] یقال ما کان منعی فلان منعاة واحدة ولکنه کان مناعی الناعی یانک
فتحی وعینک کسری ومدیله [illegible] یقال تناعی بنو فلان اذا نعوا قتلاهم لیحرض بعضهم بعضا الاستنعاء همزه‌نک
وتانک کسریله تعوم ایتمک استنعی مثل استناع وقوله استنعت الغنم اذا تقدمها ودعوتها [illegible] واستنعا [illegible]
دیولر یقال استنعی فلان بالشر اذا تتابع بالشر واستنعا برنسنه‌یی [illegible] دخی دیولر یقال الاستنعاء حب الخراء [illegible]
واستنعا برنسنه [illegible] دخی دیولر یقال استنعی ذکر فلان اذا شاع واستنعا [illegible] دخی
یقال استنعی الابل والقوم اذا تفرقوا من شیء وانتشروا النغو نونک فتحی وعینک سکونیله [illegible]

نغا

مشابه [illegible] وتغرم تانک فتحی وفانک کسریله [illegible] النغی نونک فتحی وغینک سکونیله [illegible]
تکلم معناسنه یقال فلان سکت فما نغی بحرف ای ما نبس بحرف النغیة نونک کسری وعینک کذلک سکونیله [illegible] تکلم معناسنه یقال سمعت
نغیة من کذا وکذا ای شیئا من خبر وفرا [illegible] نغمة [illegible] واصیع دخی بو معناده فرا ایله [illegible]
دخی دیولر یقال سمعت منه نغیة ای کلاما حسنا وجری [illegible] المناغاة میمک ضمیله
[illegible] یقال هو یتطلب بناغی السماء ای ان انها لطولها وناغی [illegible] دخی دیولر مغازله معناسنه ومناغاة
اوغلان [illegible] دخی دیولر یقال المراة تناغی الصبی ای تکلمه بما یعجبه [illegible] النفی نونک فتحی وفانک

نفا

سکونیله برنسنه‌یی [illegible] طرد معناسنه یقال نفاه اذا طرده ونفی [illegible] الانتفاء همزه‌نک وتانک کسریله کذلک [illegible]
تقول نفیت فانتفی ونفی ایضا [illegible] المنافاة [illegible] التنافی [illegible] یقال هذا
بنافی ذلک وهما یتنافیان النفی نونک کسری وفانک سکونیله [illegible] النفیة نونک کسری وفانک سکونیله [illegible] النفایة
نونک ضمی وفانک تخفیفیله [illegible] النفی نونک فتحی وفانک کسری ویانک تشدیدیله [illegible]
[illegible] یقال نفی المطر [illegible] دخی دیولر [illegible]
[illegible] النقیان نونک فتحی ومعناه [illegible]

نقا

اولدی [illegible] النقاوة نونک ضمی وقافک تخفیفیله [illegible]
النقایة نونک ضمی وقافک کذلک تخفیفیله بعناها [illegible]
اوزره ساقط اولان فضله‌لرده کثیر الاستعمالدر النقاوة نونک فتحی وقافک تخفیفیله برنسنه‌نک پاک اولمسی یقال نقی الشیء
نقاوة من الباب الرابع النقی نونک فتحی وقافک کسری ویانک تشدیدیله پاک اولان نظیف معناسنه النقاء نونک فتحی والفک مدیله پاکلک
نظافت معناسنه النقا نونک فتحی والفک قصریله [illegible] النقوان فتحتیله [illegible] النقیان کذلک [illegible]

النغاة نونک فتحی و الفک قصریله فناه و زننده اولان تفرسک نتیجه درکه طعامی پاک ایدوب ایرنلدیس انی بیاته ایراتسوی دوایتی اورزده
و بعضلر ایتدیکه نغاة جرینه تکه بر برنتر دیولر ماده مادنی ماغوار ایلر افتقد عجزیانکه ایرسنده دیولر النسفیة علی وزن التربیة پاک ایتمک تنظیف
معنانه و تنقیه ایتمکدن ابلکه جیادامغز قدر دیولر یقال تنقت العظم تنقیتا اذا استخرجت نقیه و نسبی الانتقاء همزه نک و تانک کسریله
برنسنه یی اوزکوسنی و باختیار ایدوب انتقاء ایلک ایلکه جیادامغز دیولر یقال انتقیت العظم اذا استخرجت نقیه ای مخه التنقی
تختینه و قافک کسریله و تشدیدیله کذلک بر نسنه نک خیارنی انتخاب ایلک النقو نونک کسری و قافک سکونیله شول کمکه دیرلرکه ایچنده ایلکی اولوب
زوایج اوده و ه الانقاء همزه نک فتحی و الفک قصریله جیع ایلکی اولان کمکلر معنانه النقی نونک کسری و قافک سکونیله ایلک مغز معنانه
و سمز نکون اولان کونه باغنه دخی دیولر النقی نونک فتحی و قافک سکونیله کمک ایلکی جیقادمق الانقاء همزه نک کسری و الفک مدیله طوار
سمزچ ایلکلیک یقال انقت الابل اذا سمنت و صار فیها نقی و کذلک غیرها المنقیة میمک ضمی و نونک سکونی و قافک کسریله سمزچ اولان طوار
یقال هذه ناقة منقیة و هذه لا تنقی النقاوی نونک ضمی و الفک قصریله شول بوده یه دیرلر که بر نوع النکاة نونک کسریله ایله قتل ایتمک
و یاره لمق تقول نکیت العدو نکایة من الباب الثانی اذا قتلت فیهم و جرحت النماء نونک فتحی و الفک قصریله مال زیاده اولمق یقال نمی المال
ینمی نماء من الباب الاول علی الروایات اما کک فی اسماعیل بن بوکلمه یی و اولاستماع ایلدم و الانیه سیمدن اولان الکی بوادره ن بعد
بنی سلیم قبیله سندن سؤال ایتدوکمی واو الستماعی معلوم مرز و کلاره و دیولر النمو نونک ضمی و واوک تشدیدیله کذلک مال زیاده اولمق یقال نما ینمو
نموا من الباب الاول و ابو عبید ایتدی نمی ینمو نمو الکیسی جایزدر و خضاب که دنیکی زیاده اولمغه دخی دیولر یقال نمی الخضاب ای ازداد
سیاداً او شوخ زیاده اولمغه دخی دیولر یقال نمی السعر من الباب الثانی اذا ارتفع و غلا النامیة میمک کسریله خلق و فی الحدیث لا تمثلوا بنامیة الله
یعنی خدای تعالی نک خلقی مثله قلمک یعنی الوب ایاغن یا صوچ نو دینی قطع ایتمک و خلق نامیه دنلدی نما و زیاده اوزره اولدغیچون
النمی و النمی نونک فتحی و میمک سکونیله بر کلام بر کمسنه یه نسبت ایتمک تقول نمیت الیه الحدیث فانا انموه من الباب الاول و انمیه من الباب الثانی و بو کلمه یی
حسبه نسبت ایتکه دخی دیولر تقول هو ینمو الی الحسب و ینمی و بونک بر نسنه یه دفع ایتکه دخی دیولر تقول نمیت الشیء علی الشیء اذا رفعته علیه و حدیث
اسناد ایتکه دخی دیولر تقول نمیت الحدیث الیه تنمیا اذا اسندته و رفعته و بر کمسنه یه باباسنه نسبت ایتکه دخی دیولر تقول نمیت الرجل الی ابیه نمیا
اذا انتسبته الیه و اصمعی ایتدی نمیت الحدیث دیولر میمک تخفیفیله قچن خبری علی وجه الاصلاح ایرشدرسلر نونک اصلی دفع معناسنه اولدوغی
الحدیث تنمیة دیولر قچن نمیمه و افساد اوزره ایرشدرسلر التنمیة علی وزن التربیة انتشی یا نکلنی بر سعد دیرلر او دونی زیاده قلم اغلا
تقول نمیت النار تنمیة اذا القیت علیها حطبها و ذکیتها و تنمیه بر جری علی وجه الافساد تمنی بر مکه دخی دیولر علی ما ترا نفا الانماء همزه نک کسری
و الفک مدیله زیاده قلمق و دخی یقال انماه آمد و انماه و انما مجروح اولان صیدک کوزدن غایب اولوب هلاک اولمسنه دخی دیولر تقول رمیت الصید
فانمیته اذا غاب عنک ثم مات و فی الحدیث کل ما اصمیت و دع ما انمیت و اصما دصادمها ایدکوزا وکنه هلاکنا ولمغه دیولر النامی میمک کسری و یا ایله
خلاص بولوچ کیمسه ناجی معناسنه البنیة نونک کسری و یانک تشدیدیله بر نسنه یه عزم ایتمک النواة نونک فتحی و واوک تخفیفیله کذلک عزم ایتمک تقول نویت
نیة و نواة اذا عزمت و نواة خرما چکردکی معناسنه ده کلور و نیة حاجت معناسنه ده کلور یقال لی قبل فلان نیة ای حاجة و نیة توجه اولنان
جانبه دیولر النوی نونک فتحی و الفک قصریله کذلک توجه اولنان جانب اداره اولسون و یقینی اولسون و بو مؤنث در آما خرما چکردکی معناسنه
اولان نوایله تذکیری و تأنیثی جایزدر زیرا جمیع صیغه سی دکولدر اسم جنس در الانواء همزه نک فتحی و نونک سکونی و الفک مدیله کذلک جمع خرما چکردکی
معناسنه الانواء همزه نک و تانک کسریله بنباء تقول انتویت نواة حاجة دخی دیولر یقال انتواه بنواته اذا اوده بحاجته و قضاها الو باد
اولمغه دخی دیولر تقول نواک الله ای صحبک و حفظک و انتوا بر قوم بر مرصده اقامت ایتکه دخی دیولر یقال استوی القوم منزلا بموضع کذا
و کذا و استقرت نواهم ای قاموا التنویة علی وزن التربیة بر کمسنه بر نیتی تفویض ایتمک تقول نویته تنویة اذا و کلته الی نیته
النوی نونک فتحی و واوک کسری و یانک تشدیدیله شول اصحابکه برکه انوک نیتی سنک نیتک موافق اولا النواة نونک فتحی و واوک تخفیفیله
نش و هم دیولر نه کم بکره درهم نش دیولر نونک فتحی و شینک معجمه نک تشدیدیله المناواة میمک ضمیله عداوت ایتمک یقال ناواه اذا عاداه و بونک
اصلی همز در زیرا بو نون دن قیام معناسنه النوی نونک فتحی و واوک سکونیله آتمه دمی کبی تقول کلمت النمر دنوت النوی و نوی بر کمسنه نک
حاجتی نو یرقیرد و نعن مکه دخی دیولر یقال نفاه نواته اذا اده بحاجته الانواء همزه نک کسری و الفک مدیله کذلک آتمه تقول انوت النواة
اذا امتنت بها و بوانی کیسن دوایت در النواة نونک کسریله دوکرمک النز نونک فتحی و یانک تشدیدیله عینا ها تقول نوة الناقة تنوی نوایة و نیا

اذا سمنت

اذا سمنت الناوية واوک کسریله سمز ناقة الناوی واوک کسری و یانک تشدیدیله سمزکری یقال ناقة ناویة و جمال نواء و النوء نونک کسریله نیمچه
جیاع کیجه سنزلرده دخی دیرلر معناسنه النوی بچخیه و یانک تشدیدیله شول دمه دوکه چکریکه کل ایلرک النی نونک فتحی و یانک تشدیدیله خام پخته
شم معناسنه و بونک اصلی نوی در و بنیان نونک فتحی و یانک تشدیدیله بر موضعک اسمیدر النهی نونک فتحی و هانک سکونیله امرک خلافی در و یقال
یقال طلب الحاجة حتی نهی عنها ای انتهی عنها [illegible] اموره فراغت ایتدی کیمسه حاجة ظفر بولسون کرک بولمسون و نهی کوله دخی دیرلر
عذیر معناسنه علی ما یلیح و نهی کافی معناسنه [illegible] الانتهاء همزه نک و تانک کسری [illegible] قبول ابوب امتناع ایتمک
التناهی تانک فتحی و هانک کسریله و مدیله ایضا و تناهی کوله صو طورر معنده دخی دیرلر یقال تناهی الماء اذا وقف فی الغدیر و سکن و تناهی
تنهیه نک دخی جمعی کلور و ره نک صو جیقان یرلره معناسنه علی [illegible] و تناهی و اشباع جنسی کذا فانتهی عنه و تناهوا ای کف و تناهی بر نیچه
بر بری نهی ایتکه دخی دیرلر یقال تناهوا عن المنکر اذا نهی بعضهم بعضا التنهیة علی وزن التربیة کذلک نهی ایتمک یقال تناهوا عن المنکر
اذا نهی بعضهم بعضا تشدید للمبالغة و تنهیه کولده ده نکا طرفنه صو ایرشن یرلر النهی نونک فتحی و هانک ضمی و واوک تشدیدیله فعول
وزنی اوزره کزی ایدیچی امورک مقابلیدر یقال لا مور بالمعروف عن المنکر الناهیة هانک کسریله نهی معناسنه یقال فلان ما له ناهیة
ای نهی النهیة نونک ضمی و هانک سکونیله عقل خرد معناسنه و عقله نهیه دیولر قبیح نسنه لردن نهی ایتدوکیچون و نهیه نهایت معناسنه دخی
کلور النهی نونک ضمی و الفک قصریله جمع عقول معناسنه النهی نونک کسری و هانک سکونیله کول غدیر معناسنه اهل نجد لغتی اوزره و نهی دیولر
نونک فتحیله علی ما تری النهاء نونک ضمی و الفک مدیله صو یک بوقاد و قالیلی دنملع ماد معناسنه نوبهار شیشه سنه دخی دیولر ابن الاعرابی روایتی
اوزره قواریر معناسنه و نهاء معتاد معناسنه ده کلور و نونک کسریله دخی لغتدر یقال هم نهاء مائة و نهاء مائة ای قدر مائة مثل دهاد
که دهاد دخی معتاد معناسنه اولدوغی مرو و تشدید الانهاء همزه نک کسری و الفک مدیله ایرشدرمک ابلاغ معناسنه یقول انهیت الیه الخبر فانتهی علیه
النهایة نونک کسریله غایت معناسنه یقال بلغ نهایته الناهی هانک کسریله و مدیله نهی ایدیچی کمسنه یقال هذا رجل ناهیک من رجل و نهاک
من رجل یعنی انک دولتی و غنای عزی کمسنه یه مرجعیتندن مانع اولودو بونک تذکیری و تأنیثی و تثنیه سی و جمعی جایزدر اسم فاعل اولدوغی
او توری تقول هذه امرأة ناهیتک من امرأة اما قچن نهیک من رجل دیسک حسبک من رجل دیمکدر بونک تثنیه و جمع اوزرنیه مصدر اولدوغی
او توری و معرفه اولدوغی هذا عبد الله ناهیک من رجل دیرسن حلبیت او ذره منصوب قلنا غلا النهیة نونک فتحی و هانک کسری و یانک تشدیدیله
فعیله وزنی اوزره شول بوغز یعنی دوه ده که کمزادلا یقال جزور نهیة فصل الواو الوای واوک فتحی و یانک سکونیله وعد
معناسنه دو تقول منه ولیه و اما سیبویه ایتدی خلیلدن بنائه بجهول ته وجهیله کلور در دایت کلم سندن بوسوال ایتدم ایتدی و یا ولو
بنا اتیوم شول که کم همزه یی واودن بدل قلنوب اوی دیرایکی وجهی بیدردیم ایتدی زیرا اول کلمه ده واودن جمیع اولمز ماذنی بونی
اشد و یا ایتدی خلیلک بو سوزی خطادر زیرا اوک همزه یه قلب اولنمسی واوی جمع اولدوغی ایچون دکلدر بلکه واو اولک ضمه سندن او توری
نه کم و اعر کلمه سنده اعر وجوه کلمه سنی اجوه دیرسن الوای بچخینه و الفک قصریله شول حمار وحشی دکه قربوده اولا لبعدم انه ویردم
دخی اطلاق اولنور تشبیها الوئیة واوک فتحی و همزه نک کسری و یانک تشدیدیله بیوک جوالدر فخر معناسنه و کاه اولور جو ملکه دخی صفت قلنور
قدر دوئیة دیولر ضخم معناسنه و ناقه یه صفت قلنوب وئیة دیولر ضخمة البطن معناسنه الوجی واوک فتحی و الفک قصریله اتک اباغی خاریغوب
وجیع حاصل قلنمق یقال وجی الوحشی وجا من الباب الرابع اذا وجد وجعا فی حافره الوجی واوک فتحی و جیمک کسری و مدیله ذکراولنا وجعی
مبتلا اولان ات الوجیاء واوک فتحی و جیمک سکونی و الفک مدیله مؤنثی الایجاء همزه نک کسریله و مدیله انه ذکراولنان وجعه مبتلا قلنمق و کاه
اولور معنای یأسده استعمال اولنوب ترکنه دمانه قلبه مند ادجی دیرلر قچن یأس کلسه یعنی ترک ایدم انی امیدوم زیاده ضعیف اولدوغ حالده
و ایجا کاه اولور بخیل معناسنه کالور تقول لک اذا وجی علیه اذا بخل الوحی واوک فتحی و حانک سکونیله کتاب معناسنه و الوحی واوک فتحی و حانک
کسری و یانک تشدیدیله جمع حل کبی حلی کبی یزکا و ایش معناسنه و دخی کذلک اشارة و کتابة و رسالة و الهام و کلام خفیه و هر نسنه یه کم
غیرکه القا ایدرسن اکا وحی دیولر تقول وحیت الیه الکلام اذا کلمته بکلام خفی الایحاء همزه نک کسری و مدیله کذلک کلام خفی القا ایتمک
و وحی و اوحی کتب معناسنه ده کلور یقال وحی الله الی انبیائه و وحی اشارة معناسنه ده کلور قال الله تعالی فاوحی الیهم ان سبحوا بکرة و عشیا
الوحی واوک فتحی و الفک قصریله صوت خفی و صوت دایم معناسنه دو و عی کبی عین معجمه ایله تقول وجبت لکه جحر کوزا ای اشرت و صوت بودیه
یعنی متصل جاغردم الوحاة وذه نز بو اوده ذکر اولنان معنایه دو تقول سمعت وحاة الرعد و هو صوت المد و الخفیة و یقال الرعد بحیث وحاة

الاستيحاء همزه نك كسرى و تانك سكونى و حا ايله [illegible] طلب ايتمك استصراخ معناسنه در تقول استوحيناهم اى استصرخناهم الوحا

واوك فتحى [illegible] الوحى الوحى يعنى البدار البدار [illegible] سرعت ومبادرة

معناسنه در التوحى [illegible] التوحيه [illegible] سرعت ايتمك

[illegible] الوحى واوك فتحى [illegible] الوحى

واوك فتحى [illegible] اهلاك اى [illegible] حيث

[illegible] وحت الناقة

[illegible] المتوحاة [illegible] التوحى [illegible]

كسرى و تشديد ايله برنسنه يه قصد و تحرى قلمغه [illegible] الاستيحاء همزه نك كسرى و تانك سكونى و مد ايله برنسنه دن خبر طلب ايتمك تقول استوحيت لنا بنى فلان

فاخبرهم اى استخبرهم [illegible] ابو سعيد روايتيدر الودى واوك فتحى و دال مهمله نك سكونيله [illegible] بعد البول خروج ايلر الودى واوك فتحى و دالك

كسرى و يانك تشديديله بعينه [illegible] ودى [illegible] اخراج ايتمكه [illegible] ودى بغير الف يعنى بالاعاده [illegible]

[illegible] ودى اذا ادلى ليبول او ليضرب و زيدى

[illegible] الدية دالك كسرى و يانك تخفيفى

[illegible] دية القتيل ادية

اذا اعطيت ديته الديات دالك كسريله جمعى الاتداء همزه نك كسرى و تانك تشديديله ديت الماق تقول اتديت اذا اخذت ديته و دال

[illegible] ديا [illegible] دوا [illegible] الايداء همزه نك كسرى

[illegible] الودى [illegible] هلاك [illegible] الودى واوك فتحى و دالك كسرى و يانك تشديديله

فعيل [illegible] الودية [illegible] الوادى دالك كسريله [illegible]

[illegible] الاودية همزه نك فتحى [illegible] على خلاف القياس [illegible]

[illegible] التوادى تانك فتحى

[illegible] التودية على وزن التزكية [illegible]

[illegible] الوذية واوك فتحى و ذال معجمه نك سكونيله عيب [illegible] ابن السكيت [illegible]

[illegible]

الودى واوك فتحى [illegible] جراحت [illegible] الاكل [illegible]

[illegible]

[illegible] ديا [illegible] دوا [illegible] دى [illegible]

[illegible] ديا [illegible] دين [illegible]

ودى [illegible]

[illegible] الوادية [illegible]

[illegible] الايراء همزه نك كسرى و مد ايله [illegible] التودية

على وزن التزكية [illegible] الودى [illegible]

[illegible] الاستيراء همزه نك كسرى و تانك كسرى و مد ايله [illegible]

[illegible] التورية [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] المواراة [illegible] التوارى تانك فتحى [illegible]

كنكه

كرلمك [illegible] وراء واوك فتحى [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

تصغيريدر الوداء واوك فتحى [illegible] الورى واوك فتحى [illegible]

[illegible] المستورى [illegible] الايساء همزه نك كسرى

و مد ايله باش تراش ايتمك [illegible] الموسى ميمك ضمى و مد ايله [illegible] باش تراش آلتى [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

الموسوى ميمك ضمى [illegible] الموسى ميمك ضمى [illegible]

[illegible]

[illegible] المواشاة [illegible]

[illegible] الاستيشاء همزه نك و تانك كسريله [illegible]

[illegible] الشية شينك كسرى و يانك فتحى و تخفيفيله [illegible]

[illegible] الشيات شينك كسرى و يانك تخفيفيله جمعى [illegible]

[illegible] الاشية همزه نك و يانك فتحى و شينك [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الوشى واوك فتحى و شينك سكونيله [illegible]

[illegible] الوشا واوك كسريله جمعى [illegible]

[illegible]

[illegible] الواشية شينك كسريله [illegible]

[illegible] الواشى شينك كسرى [illegible] التوشية على وزن

التزكية [illegible] الموشى ميمك فتحى و شينك كسرى و يانك تشديديله [illegible] الموشى ميمك ضمى و شينك فتحى

[illegible] الوشى [illegible]

[illegible] شه شينك كسرى [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الوشاة واوك كسريله

[illegible]

[illegible] الاستيشاء همزه نك كسرى و تانك كسرى و مد ايله [illegible]

وصیا

ایکی بلده [illegible] الایصاء همزه‌نک کسریله و مدیله [illegible]
[illegible] الایصاء
همزه‌نک کسری و مدیله [illegible] وصیت [illegible] وصیت ایصاء و ایصاء بو کتنه
وصی ایو [illegible] وصیت الیه اذا جعلته وصیک الوصاة واوک فتحی [illegible] التوصیة علی
وزن التزکیة [illegible] تقول وصیت [illegible] اذا وصلته التواصی تانک فتحی و صادک کسری و مدیله قوم بر برینه وصیت
ایتمک یقال تواصی القوم اذا اوصی بعضهم بعضا و تواصی نباتات بر برینه اولاشمغه دخی دیرلر یقال تواصی النبت اذا اتصل
التواصی صادک کسریله و مدیله بر برینه اولاشمش نبات یقال نبت واص ای متصل الاستیصاء همزه‌نک کسری و یانک کسری و مدیله کذلک وصیت
ایتمک و فی الحدیث استوصوا بالنساء خیرا فانهن عندکم عوان یعنی نسالره ایو نسنه خیرله وصیت [illegible] سیزک [illegible]
یس عوان عانیه‌نک جمعیدر الواصیة صادک کسری و یانک تشدیدی و تخفیفیله نباتاتی بر برینه متصل اولان یر یقال وصیت الارض
اذا اتصل نبتها الوعاء واوک کسری و الفک مدیله بر نسنه‌نک قابی ظرف معناسنه الاوعیة همزه‌نک فتحی و عینک کسری و یانک تخفیفیله

وعا

جمعیدر الایعاء همزه‌نک کسری و مدیله و الفک دخی شیله بر نسنه‌یی قابه قویمقدر تقول اوعیت الزاد و المتاع اذا جعلته فی الوعاء و ایعاء
بر نسنه‌یی قلبده گزلمکه دخی دیرلر قال الله تعالی والله اعلم بما یوعون ای یضمرون فی قلوبهم من التکذیب الوعی واوک فتحی و عینک سکونیله
بر نسنه‌یی حفظ ایتمک یقال وعاه اذا حفظه و وعی تماسک و انتظام معناسنه ده کلور یقال لا وعی عن ذلک الامر ای تماسک
دونه و وعی خلو معناسنه ده کلور یقال مالی عنه وعی ای بد الواعیة عینک کسریله شول [illegible] اشتد و کن ضبط ایلیه یقال اذن
واعیة ای حافظة و واعیة جاغرمق [illegible] دخی دیرلر صاوت معناسنه الوعی واوک فتحی و الفک قصریله غوغا و غلبه و اصوات معناسنه

دغا

الوغی واوک فتحی و غینک [illegible] الفک قصریله کذلک و اوغوغا [illegible] ده وزنا و معنا بو [illegible] حربه و غی دینلدی انده
غوغا و غلبه اولدیغیچون الاواغی همزه‌نک و غینک کسری و مدیله [illegible] صو صلاجی یرلر [illegible] معناسنه که دباد [illegible]
دونم [illegible] برلره دیرلر و صاحب صحاح بو مقامده اواغی لفظنی [illegible] شرینه که دکشت [illegible] ظاهر
دکولدر [illegible] بو کلام [illegible] اولان بو دکه اواغی حلوای [illegible] عبارة اولا حال که بو معنایه [illegible]
[illegible] کتاب لغت [illegible] الوفاء واوک فتحی و الفک مدیله عهدک مقابلیدر الایفاء همزه‌نک کسری و مدیله و الفک مدیله معناه

وفا

یقال وفی بعهده و اوفی بمعنی و ایفاء و بر نسنه‌نک جمعیه دخی دیرلر یقال اوفی علی الشیء اذا اشرف و ایفاء بر کمسنه‌نک حقنی تمام
ویرمکه دخی دیرلر یقال اوفاه حقه اذا اعطاه وافیا الوفی واوک فتحی و فانک کسری و یانک تشدیدیله فعیل وزنی اوزره بر نسنه تمام
اولمق و چوغلمق معناسنه ده کلور یقال وفی الشیء وفیا اذا تم و کثر الوافی فانک کسری و مدیله بر نسنه‌یه وفا ایدیجی نسنه الوفی واوک فتحی
و فانک کسری و یانک تشدیدیله بمعناه المیفاء میمک کسری و مدیله و الفک مدیله شول [illegible] که عادتی بوکسک برلره چیقمق اوله
التوفیة علی وزن الترکیة بر کمسنه‌نک حقنی ویرمک یقال وفاه اذا اعطاه وافیا الاستیفاء همزه‌نک و تانک کسریله و مدیله بر نسنه‌یی قبض
ایتمک التوفی تانک فتحی و فانک کسری و تشدیدیله بمعناه یقال استوفی حقه و توفاه اذا قبض و توفی قبض روح الوفاة واوک فتحیله اولمک
موت معناسنه الموافاة میمک ضمیله کلمک یقال وافی فلان اذا اتی التوافی تانک فتحی و فانک کسری و مدیله برقاج کمسنه‌لر کلمک یقال توافی
القوم اذا تتاموا و تمام تابعین ایله [illegible] حماله کلمکه دیرلر اوفی همزه‌نک فتحی و فانک سکونی و الفک قصریله بر [illegible] اسمیدر الاتقاء
همزه‌نک کسری و تانک تشدیدیله و الفک مدیله صاقنمق یقال اتقی اصله او تقی علی افتعل فقلبت الواو یاء لانکسار ما قبلها و ابدلت منها
التاء و ادغمت فلما کثر استعماله علی لفظ الافتعال توهموا ان التاء من نفس الحرف فجعلوه اتقی یتقی بفتح التاء فیهما مخففة ولیس فی
کلامهم ذلک یعنی کلام عربده همزه‌سی مکسوره و نفسنده حرف مفتوح اولان کلمه یوقدر [illegible] دخی اکالحای ایده‌لر بس تقی یتقی دیو

وقا

فعل مضارعی ... تقی تانک فتحی و قافک کسری اوزره [illegible] تقی تانک فتحی و قافک کسری و مدیله مفرد مؤنث بس امرک بناسی فعل مخفف
اوزره اولمغین الذین استغنا اولنمشدر [illegible] حرکه حرکتندن اوتری التقوی تانک فتحی و قافک سکونی
و الفک قصریله گناهدن صاقنمق التقی تانک ضمی و الفک قصریله بمعناه و تقوی اوده واو یادن بدلدر نته کم دیاده ذکر اولنه التقاة
تانک ضمی و قافک تخفیفیله صاقنمق التقیة تانک فتحی و قافک کسریله و یانک تشدیدیله بمعناها یقال اتقی تقاة و تقیة مثل اتخم تخمة التقی

قافک فتحی و قفنک کسری و یانک تشدیدیله [illegible] اوزره قورقمق [illegible] الواق [illegible]
یقال قه علی ظلعک یعنی [illegible] قه [illegible]
و مدیله [illegible] الواقی فانک کسری
دیرلر [illegible]
یقیا اذا کان الفرس علی تلک الصفة [illegible] الموقی [illegible] وقافک فتحی و [illegible] التوقی تحتیله
و قافک کسری و تشدیدیله صاقنمق [illegible] یقال توقی و اتقی بمعنی الوقاء واوک کسریله اصتبل [illegible]
اوده بونلکلری نسنه‌یه دخی دیرلر [illegible] الوقایه واوک تحتیله بمعناها لغة فیها الوقاء واوک کسری و الفک مدیله شول قند
اوکلان نسنه [illegible] الوقاء واوک فتحی و الفک مدیله بمعناه لغة الاوقیة همزه‌نک ضمی و سکونی و قافک کسری و یانک تشدیدیله بر خرده درهم
نته کم حدیث شریفده واقع اولمشدر و زمان قدیمده دخی اوقیه بو معناده در و اما بو زمانده خلایقک اصطلاحنده و اطبانک
تعبیرنده اوقیه اون درهم و بر درهمک دخی نصف سبعی در که بر استار و ثلثین اولور و استار همزه‌نک کسریله درت بچق درهم
دیرلر الاواقی تخفیفیله و قافک کسری و یانک تشدیدیله جمعیدر اوقیه‌لر معناسنه [illegible] ساج اباغی معناسنه و اکره بلر که بلیه
جمعنده تخفیف ایدرلر و واقیه‌نک جمعی دخی کلور که بر [illegible] معناسنه و بونک اصلی وواقی ایدی زیرا بو فواعل وزنی
اوزره در لکن اجتماع واویین کراهه سی کلدیکندن اوتوری و او اولی الفه قلب اولندی الواق قافک کسری و مدیله کرکس دیدکلری
قوش بیچه‌سنه ... و بعضلر [illegible] کرکس معناسنه و صبح اولنان واق دیو یا ذو ادکر اولنان قوشک صوتی حکایت ذکر اولنمشدر

وکا

ایسه ... الوکاء واوک کسری و الفک مدیله شول نسنه‌دکه انوکله قربه اغزینی بغلرلر و فی الحدیث احفظ عفاصها
و وکاءها و عفاص عینک مهمله‌نک کسریله و فا ایله و صاد مهمله ایله شیشه‌نک باشنه کیدرلر در دیدر الایکاء همزه‌نک کسری
و مدیله قربه‌نک اغزینی بغلمق یقال اوکی علی ما فی سقائه اذا شده بالوکاء و کاتنک تعریفه الان روایت و یقال ان فلانا لوکاء
ما یبض بشیء یعنی اغزندن بر نسنه صیزمز و ایکاء بخل انکه دخی دیرلر تقول سالناه فاوکی علینا ای بخل و فی الحدیث انه کان یوکی بین
الصفا و المروة ای یملأ بینهما سعیا کما یوکی السقاء بعد الملی و یقال انه کان یسکت فلا یتکلم کانه کان یوکی فمه یعنی کویا که
اغزینی بغلردی [illegible] کلر بو عبارت الاستیکاء همزه‌نک و تانک کسری و مدیله [illegible]
یا غلظ طوله یقال استوکت الناقة اذا امتلأت شحما الولی واوک فتحی و لامک سکونیله یقین اولمق قرب معناسنه یقال تباعد بعد و لی یقال

ولی

کل مما یلیک ای مما یقاربک یعنی خوان اوزره هر جانب سکا قریب اولندن اکل ایله معتاد دنه و لی یلیه من الیاء الشاذ ... و هو شاذ و ولی
بارده [illegible] و لی ذکر اولنان یغموره اولنان کا و اولمغه دخی دیرلر تقول و لیت الارض ولیا
الایلاء همزه‌نک کسری و مدیله و الفک مدیله قریب ... تقول اولیته الشیء ... و ایلاء احسان انکه دخی دیرلر تقول اولاه المعروف
احسان دیرلر الولایة واوک کسریله بر نسنه‌نک صاحبی اولمق یقال ولی الوالد البلد و ولی الرجل البیع ولایة فیهما و یقال ولی علیه ولایة
سلطان و سیس علیه یعنی کاه محکوم علیه اولوب کاه محاکم اولور و عنجون ولایة احسن و در رعایا حالنی بیلور و ولایت و اول علیه معناسنه
سلطان کبی ایلدسکیت و لایة اوزره و لا تولایة فتح واوک کسرو اول نصرة معناسنه و ولایت مختجع اولان کمسنه‌لر معناسنه ده کلور
یقال هم علی ولایة ای النصرة و سیبویه ... ولایة فتحیله مصدر کسریله اسم اماره و نقابه کبی زیرا ولایة اسم در و والی اولوب اوزرنده
طوردوغی نسنه‌نک بو معنی مصدر ایله [illegible] مقبول اولدر ما اولاه همزه‌نک و واوک سکونیله فعل تعجب در تعجباته کلمه
معناسنه تقول ما اولاه بالمعروف و بو شاذ در دیر ازید فیه دن فعل تعجب کلمز التولیة علی وزن الترکیة بر کمسنه‌یی والی قیلمق یقال ولاه
الامیر عمل کذا یعنی امیر فلانی عملانه عامل قیلدی و ولاه بیع الشیء یعنی فلان نسنه‌نک بیعنی اکا تفویض ایلدی و تولیة یوز دوندرمک
دخی دیرلر یقال ولی هاربا اذا ادبر المولی میمک ضمی و لامک کسری و تشدیدیله بر نسنه‌یه یوز طوتمق قال الله تعالی و لکل وجهة هو مولیها
ای مستقبلها بالوجه التولی تحتیله و لامک کسری و تشدیدیله بر عملی عهده‌سنه الماق یقال تولی العمل ای تقلده و تولی بر نسنه‌دن اعراض
ایتمکه دخی دیرلر یقال تولی عنه اذا اعرض و تولی بر کمسنه‌یی دوست ایدنمکه دخی دیرلر یقال تولاه الولی واوک فتحی و لامک کسری و یانک تشدیدیله
شول بعضده که وسمی دیدکلری بعضدن صکره یغار و ولی دیدکلری وسمی ولی اندکندن اوتوری وسمی شول بعضده دیرلر که اول بهارده

يقال كو ياكه [illegible] ديو[illegible] على فعل وفعيل **الاولة** همزه نك فتحى و واوك سكونى و لامك

كسريله [illegible] معناسنه [illegible] وبالجمله

[illegible] **الوى** ميمك فتحى و واوك سكونى و لامك قصريله

[illegible] **المولوى** ميمك فتحى و واوك سكونى و واو

[illegible] **الولوى** [illegible] اولاه كمسنه [illegible]

دوردن يانك اجتماعى [illegible] **الولاء** واوك فتحى و لامك مديله قرابت معناسنه در يقال

بينهما ولاء اذا كان اتصال قرابة و ولاء و ولاء معتقه دخى ديولر [illegible] عن بيع الولاء وعن هبته و ولاء احبابه و اتباعه

يقال هم ولاء فلان **الولاة** ميمك ضمى و لامك تخفيفيله دوستلق كه دشمنلك مقابلى در **الولاء** واوك كسرى و لامك مديله ترتيب

ومتابعت معناسنه يقال افعل هذه الاشياء على الولاء اى متتابعة و بر برينى اولنمغه دخى ديولر يقال والى بينهما ولاء اى تابع

التوالى تانك فتحى و لامك كسريله [illegible] تتابع **الاستيلاء** همزه نك كسرى و تانك كسريله

ومديله [illegible] يقال استولى على الامر اذا بلغ الغاية **الولية** واوك فتحى و لامك كسرى و يانك تشديديله شول پلاسه دينور كه پالانك

التنه وضع اولنور [illegible] **الولايا** واوك فتحى و لامك قصريله جمعى ذكر اولنان پلاسلر

منه قولهم كالبلايا [illegible] الولايا [illegible] صاحبى هلاك اولدقده قبرى اوزره معكوسى [illegible]

بلاءى [illegible] **اولى لك** همزه نك فتحى و واوك سكونى و لامك قصريله بر لفظدر كه تهديد و وعيد

قصد اولنور [illegible] تحذير [illegible] ثعلب [illegible]

ذكر اولنديغى [illegible] و اولى الىّ معناسنه در كلمه در يقال فلان اولى بكذا اى احرى به واجدر **الاولى** همزه نك ضمى و لامك كسرى و مديله

جمع اولى اولان كمسنه لر معناسنه **الاولون** همزه نك و لامك فتحى و واوك سكونى و نونك فتحيله كه اوللك جمعى در كم اهل كلمه سنك جمعى اعالى كلوب

ديرلر **الوليا** واوك ضمى و لامك سكونى و الفك قصريله مونثى **الوليان** واوك ضمى و لامك سكونى و يانك فتحيله تثنيه سى **الولى** واوك ضمى و الفك قصريله جمعى

الوليات واوك ضمى و لامك سكونى و يانك فتحيله كذلك جمعى در كم اكبرك مونثى كبرى و كبريان و كبر و كبريات ديولر **الونى** واوك فتحى و الفك قصريله

ضعف و فتور و عجز **الونى** واوك فتحى و نونك سكونيله بو معناده يقال ونيت فى الامر انى و ناء و نيا من الثانى اذا ضعفت و كاهل اولدم و فلان لا ينى

يفعل كذا يعنى [illegible] **الوانى** نونك كسرى و مديله ضعيف [illegible] **الوانية** نونك كسرى و يانك تخفيفيله مونثى يقال ناقة وانية

الايناء همزه نك كسرى و مديله [illegible] و ضعيف قيلمق معناسنه يقال ونيتها انا اى اتعبتها و اضعفتها **الونية** واوك فتحى و نونك سكونيله كسل

معناسنه يقال افعل ذلك بلا ونية اى فلا تران **الوناة** واوك فتحى و الفك قصريله [illegible] **الاناة** [illegible]

[illegible] **التوانى** تانك فتحى و نونك كسرى و مديله تحصيل [illegible]

[illegible] **الميناء** ميمك كسرى و مديله مفعال وزنى اوزره [illegible] معناسنه [illegible]

معناسنه **الوهى** واوك فتحى و هانك سكونيله [illegible] يقال وهى السقاء و هى اى شق منه قولهم غادر وهية لا ترقع اى فتقا لا يرتق

على دقته [illegible] و هيه عز السماء [illegible] يقال [illegible] منه قولهم [illegible] السماء [illegible]

[illegible] خل سبيل من وهى سقاؤه و من هريق بالفلاة ماؤه [illegible]

اولنور كه دولتى دونوب طالعى [illegible] اوزره اولا و فى المثل خل سبيل من وهى سقاؤه و من هريق بالفلاة ماؤه [illegible]

[illegible] دولتى دونوب طالعى [illegible] وهى دخى ديولر ضعيف اولوب

يوز طوتمغه دخى ديولر وهى الحائط اذا ضعف وهم بالسقوط **الوهية** واوك ضمى و هانك فتحى و يانك تشديديله [illegible] تصغيريدر

قليل ديمكدر **الايهاء** همزه نك كسرى و مديله [illegible] يقال ضربه فاوهى اى [illegible]

و اوهيت السقاء اذا جعلته متهيئا للتخرق **وى** واوك فتحى و يانك سكونيله كلمه تعجب در يقال ويك و وى لعبد الله [illegible]

[illegible] داخل [illegible] كان [illegible] ويكان [illegible] ويكانه

[illegible] **فصل الهاء** **الهباء** هانك فتحى و الفك مديله شول متفرق [illegible]

عائدكا

عائدكا [illegible]

[illegible] **الهبو** [illegible]

[illegible] **الاهباء** [illegible] **الهبوة** [illegible]

[illegible] معناسنه **هابى التراب** [illegible]

هانك فتحى و الفك مديله [illegible] **الهباة** [illegible]

[illegible] **الهباءة** [illegible]

[illegible] **الهبى** هانك فتحى و بانك كسرى و يانك تشديديله [illegible]

[illegible] **الهبية** هانك فتحى و بانك كسرى و يانك تشديديله [illegible] **هابى** هانك فتحى و بانك كسرى و مديله

[illegible] معناسنه **هاة** تانك كسرى [illegible] **هات** تانك كسرى

ومديله [illegible] **المهاباة** ميمك ضمى [illegible] **الهجا** هانك كسرى و الفك مديله

ذم ايتمك معناسنه كه مدحك مقابلى در **الهجو** هانك فتحى و جيمك سكونيله بو معناده **التهجاء** تانك فتحى و جيمك سكونى و الفك مديله بو معناده كذلك

تقول هجوته هجوا و هجاء و تهجاء و هجى عورت اديبك صحبتندن ذم اتمكه دخى ديولر يقال هجت المراة زوجها اى ذمته و هجى حروف هجا يلفظ

اتمكه دخى ديولر و هجا هانك كسريله بو معنايه در تقول هجوت الحروف هجوا و هجاء اذا تهجيته **المهجى** ميمك فتحى و هانك سكونى و واوك تشديديله هجو

اولنان كمسنه تقول هجوته فهو مهجو و لا تقل هجيته **الاهجوة** همزه نك و جيمك ضمى و هانك سكونى و واوك تشديديله شول نسنه در كه انكله هجو و قدح

اولنور يقال بينهم اهجوة و اهجية يتهاجون بها **المهاجاة** ميمك ضميله هجو ايدشمك تقول هاجيته مهاجاة و جوهرى اهجو فلان و اهجيه

و مهاجات سكك واحد ده كتورمشدر لكن ظاهر بودر كه فرق واردر زيرا عبارت قاموسه ظاهر اولور **التهجية** على وزن التربية حروف

هجايى تلفظ و تعداد ايتمك **التهجى** تانك و جيمك كسريله و تشديديله بو معنايه تقول هجيت الحروف تهجية و تهجيت تهجيا **الهدى** هانك

ضمى و الفك قصريله طوغرو يوله كتمك و طوغرو يوله دلالت ايتمك تذكير و تانيثى جايزدر ديبال هداه الله الدين هدى و تاكيد لنا بكه اولم يهد لهم

ديدوكى قرائنده ابو عمرو بن العلا ايتدى اولم يبين لهم معناسنه در و تقول هديته البيت و الطريق هداية اذا عرفته و هذه لغة اهل

الحجاز و غيرهم يقولون هديته الى الطريق و الى الدار حكاها الاخفش و قرآن عظيمده اوج وجه اوزره واردر [illegible]

[illegible] كقوله تعالى هذه الصراط المستقيم [illegible] كقوله تعالى و اهدناكم الى سواء الصراط [illegible]

مختار صاحبنك كلامى در لكن لام تقويت عمل ايچون اولنديغى [illegible] ذكر اولندى **الاهتداء**

همزه نك و تانك كسرى و الفك مديله طوغرو يوله كتمك [illegible] و تاكيد لنا بكه ان الله لا يهدى من يضل ديدوكى قرائنده قرا ايتدى

لا يهدى لا يهتدى معناسنه در **الهداء** هانك كسرى و الفك قصريله و مديله زوجه يى زوجنك اوينه كوندرمك ديولر تقول هديت المراة الى

زوجها هداء فهى مهدية **المهدية** ميمك فتحى و هانك سكونى و يانك تشديديله زوجنك اوينه كوندرلن عورت **الهدى** هانك فتحى و يانك

تشديديله فعيل وزنى اوزره بعينها و هديه قربان معناسنه در كلمه **الهدى** هانك فتحى و دالك سكونيله حرم شريفه كوندرلن قربان يقال

هدى ان كان كذا و كذا و هو يمين قريش قوله تعالى حتى يبلغ الهدى محله بالتخفيف و التشديد و هدى سيره معناسنه اولان هديك جمعى ذى كلور

على سيرة تمرة [illegible] مفرد معناسنه دخى استعمال اولنور يقال هدى هدى فلان اى سار فى الحرب و اهدى حماد و تقدم معناسنه

دخى كلور يقال هداه اى تقدمه **الهدية** هانك فتحى و دالك سكونيله و اصلا **الهدية** هانك فتحى و يانك تشديديله كذلك و احد و هدى اسم

دخى اطلاق اولنور **الهدية** هانك كسرى و [illegible] سكونيله شول نسنه در كه حالا انى اشكار اوزره اولور [illegible]

من الحديث و العمل [illegible] و هدية دخى ديولر يقال انظر فلان هديه امره اى جهته و هديه سيرته دخى ديولر هانك فتحى دخى لغتدر

هادى السهم هانك كسرى و مديله اوقك تمرنه فصل السهم معناسنه **الهادى** دالك كسريله [illegible]

اوقك اطرافنده دوايد [illegible] **الهوادى** دالك كسرى و مديله جميع [illegible] يقال اقبلت هوادى الخيل

اذا بدت اعناقها [illegible] **الهدية** هانك فتحى و دالك كسرى و يانك تشديديله ارمغان

الهدايا هانك فتحى و الفك قصريله جمعى ارمغانلر معناسنه **الاهداء** همزه نك كسرى و الفك مديله ارمغان كوندرمك تقول اهديت له و اليه **المهدى**

ميمك كسرى و هانك سكونى و الفك قصريله شول طبق كه انوكله هديه ديرلر [illegible]

[illegible]

الهدی ... ای مثلها ... الهذو هانک فتحی و ذالک ...

فتح و ذال معجمه نک سکونیله بیهوده سویلمک الهذیان تحریکیله بمعناه یقال هذی فی منطقه یهذی هذیا و هذیانا

سکونیله ... الهراوة هانک کسریله بیوک دکنک

الهراوی هانک فتحی و راء مهمله نک فتحیله ...

التهری ... بمعناه تقول هرو ته بالهراوة

هراة هانک فتحیله ... الهراء هانک فتحی و رانک تشدیدیله ...

الهفوة هانک فتحی و فانک سکونیله ...

[illegible]

ويلوا جرك تشديديله جمعى نعماء معناسنه اليدى يانك داكلك كسرى و يانك تشديديله عصى وعصى كبى وكاه اولور ياء مكسوره مفتوح ايديلر

تواكى كراتين حذف ايديلر نته كيم بعض شعراده وارد اولشدر و بو دعا محلنده يد افلان من يد ديرلر ذهبت يده و بت معناسنه

نته كيم مال تربت يداه ديرلر اليدى يانك فتحى و دالك كسريله بر كمسنه نك الدن ضرر ايرشمك و اصابت الكه دخى ديرلر الميدى ميمك فتحى و دالك

كسرى و يانك تشديديله اليته ضرر ايرشمش كمسنه و مبدى شول الاهو يه ديرلركه الى طوزاغه دوشمش اوله تعالى ميم هوام مرجولى و قعت يده

فى الحبالة لم يرجو الا تايد تفويت معناسنه در فوت ايدن اولمق اصاله دخى وارد در نته كيم بابده المرء مرو اسعد بو قتده و اكه جوهرى

زايدن در كاه صورته و كاه حقيقته نظرا تك جايزكم جميله نسك اصلى يودن اوله بابدن الوب اوداى صورته نظر كثرة استعماله دال اخر

كلمه حكمنده اولدوغنه بناء نظرا ولد الايداء همزه نك كسرى و دالك مدى ايله بر كمسنه يه احسان ايتمك تقول ايدت عنده يدا اذا اتخذت اى

اصطنعت عنده يدا و يدت لغة فى المودى احسان ايديجى كمسنه المودى اليه الكه قصر يله احسان اولنن كمسنه المياداة يدا بيد عوض

ويرمك تقول يادت فلانا او اجازته يدا بيد و مياداة مطلق يدا بيد و يرمكه دخى ديرلر ظهر يد بر تركيب اضافى در كه تكرما و تفضلا

[illegible]

باب الالف اللينة

[illegible]

[illegible] ... ولو الالباب ... مو ضعنه قايم اولوب الا نك ما بعدينه
كلن لسمع ما قبلی ... اسمند ... الا الله لفسد تا والاده اصل
استثنا معنا صفت ... سنه منزله ... ساير ... فادی ... الا
واما ... اولمش ... اخ ... تکی ... قصر ...
نه ... ان لک هنا ... او لمز ... الی تا ... انکی
... واما انا کلمه سی که مرکبدر
اولد ... ایا ... ورکه ... جميع مضمرات منفصله منصوبه کی الاضی اولور
... وایاه وایانا ... کاف وهاویا ... بیان ... اوله ... اولور
... کلمه ... اولور انا وانت ... اصل اسم اولان ایا ...
خطابه ... الفحو ... اسما مبهمه ... اضافت ...
[illegible]

[illegible] اولنمشدر [illegible] **هذه** [illegible] وهانک کسریله ها ساکنه یه متحرک قلنمغله
[illegible] **ذیا** فتحی و یانک [illegible] تصغیر [illegible] تصغیر اولنور
[illegible] **دیو ذناه** ذلک
[illegible] **هادیا** ذالک [illegible] تصغیر [illegible] مفرد مؤنث
[illegible] **ذان** [illegible] اجتماع ساکنین لازم اولور [illegible]
اولور [illegible] ساقط اولنمشدر [illegible] اسقاط [illegible] هذان لساحران قرائتنه [illegible]
ورش [illegible] استقاط [illegible] ان هذه لساحران قرائتنه زیرا اذا التقی [illegible] اولمازدی
ابی عمرو ان هذان لساحران قرائتی بالحرث بن کعب لغتی اوزره در **اولاء** همزه نک [illegible] وهمزه نک [illegible] اوزره [illegible] ذلک
جمیعه من غیر لفظه **ذاک** کافک فتحیله [illegible] مخاطب [illegible] ذاک دیرلر **ذلک** ذالک فتحی و [illegible] ولامک کسری
وکافک فتحیله ذاک معناسنه در لام زیاده اولنمشدر وکافدن مقصود [illegible] بعدینی اشعاردر [illegible]
اعرابدن محل یوقدر **یاذاک** کذلک کافک فتحیله مفرد مذکر در [illegible] تنبیه داخل اولنمشدر وذلک اولنه ها تنبیه
داخل اولمز [illegible] داخل اولمدیغی [illegible] تلک [illegible] داخل اولمز مفرد مؤنث [illegible] کاف
داخل اولمز [illegible] کاف [illegible] مؤنث [illegible] **ذینک**
ذالک فتحی و یانک [illegible] ذاک کلمه سنک تثنیه سیدر تقول رایت ذینک الرجلین وجاءنی ذانک الرجلان **ذانک** نونک کسری
و تشدیدیله [illegible] تثنیه سیدر تقول رایت ذینک الرجلین وجاءنی ذانک الرجلان **ذانک** نونک کسری و تشدیدیله [illegible] تثنیه سی تشدید
اسمی [illegible] اولور زیرا الف حذف اولنمشدر [illegible] ذلک اوزرینه لام زیاده قلنور
[illegible] اسماء مبهمه ده [illegible] **تانک** نونک کسری و تخفیفیله تاک کلمه سنک
تثنیه سی تانک نونک کسری و تشدیدیله [illegible]
[illegible] **ذیاک** الک فتحی و یانک تشدیدیله ذاک کلمه سنک تصغیریدر **ذیالک** ذالک [illegible] ولامک فتحی و یانک
[illegible] تشدیدیله ذلک کلمه سنک تصغیریدر **تیاک** تانک فتحی و یانک تشدیدیله تیک کلمه سنک تصغیریدر اما **ذو** ذالک ضمی و [illegible]
معناسنه در [illegible] استعمال اولنمز الا اضافتله و اکر نکره یه صفت [illegible] نکره یه مضاف قلنور [illegible] معرفه یه صفت قلنور
معرفه یه مضاف قلنور یعنی معرف باللام [illegible] مضاف [illegible] وعلم [illegible] مضاف قلنمق جایزدر
ذاه [illegible] ذوات [illegible] جمعی [illegible] برجل ذی مال [illegible] ذات مال وبرجلین ذوی مال [illegible] کما قال تعالی
واشهدوا ذوی عدل منکم وبرجال ذوی مال [illegible] کما قال تعالی واشهدوا ذوی عدل منکم وبرجال ذوی مال [illegible]
ذوات مال [illegible] ذوات الجمام [illegible] صاحبه [illegible] جمعنده
[illegible] زیرا [illegible] اصلی هاء تانیث [illegible] اوزره وقف اولنسه [illegible]
[illegible] ذوا امال [illegible] دلالت ایدر قال الله تعالی
ذواتا افنان [illegible] التثنیه [illegible] مفرد [illegible] تثنیه سنده
[illegible] اولور [illegible] حذف [illegible] صکره [illegible]
[illegible] ساقط اولور [illegible] هذا ذو مال کما تقول [illegible] [illegible]
[illegible] حذف [illegible] حرف [illegible] آخر حرف لین [illegible] جایز [illegible]
[illegible] **ذوی** [illegible] کسری و یانک تشدیدیله [illegible]
[illegible] نسبت [illegible] نسبت [illegible]
[illegible] جمع [illegible] اضافت [illegible]
وذو اذو اصاعه [illegible] وذی [illegible] وذی [illegible] وذی [illegible] وذی الکلاع [illegible]

وبناء علیه [illegible] ذو [illegible]
[illegible]
اولور [illegible]
خبرا بالنصب [illegible]
و وجه ثانی ده متعلق [illegible] سؤال [illegible] ذات [illegible] صباح [illegible]
تقول لقیته ذات یوم و ذات لیله و ذات غداة و ذات العشی [illegible] ذات الیمین و ذات الشمال [illegible] ذات صباح و ذات مساء [illegible]
صبح و اعتبوه [illegible] بلا [illegible] استعمال اولنمز [illegible] ذات [illegible]
دیرلر وذات مرة [illegible] وذات الیمین ذالک [illegible] **ذوات العوم** [illegible]
[illegible] واصبح و اعتبوه [illegible] صباحه [illegible]
دیو [illegible] ذات لفظی مؤنث قلنور [illegible] اسم مؤنث [illegible] اسم مذکر اطلاق اولنور
[illegible] مذکر [illegible] **ذیت** ذالک فتحی و یانک [illegible] اوزره [illegible]
تقول کان من الامر ذیت و ذیت یعنی شویله و شویله [illegible] ذیت [illegible] کنایت [illegible] کیت و کیت [illegible] کنایت اولنور
و ذیت کلمه سنک اصلی [illegible] حرفین [illegible] اوزره [illegible] کلمه سی
[illegible] اسم [illegible]
[illegible] **الذیوی** فتحیله [illegible] کسری و یانک تشدیدیله ذیت کلمه سنک [illegible] کلمه سی
الفاء حروف عاطفه دندر [illegible] اوزره [illegible] ترتیب و تعقیب [illegible]
اشتراک [illegible] تقول ضربت زیدا فعمرا [illegible] ترتیب [illegible] عطف و تعقیب [illegible]
وضربه فاوجعه [illegible] جواب شرط داخل اولمغه [illegible]
فانی [illegible] بو مقامده [illegible] کلام مستأنف [illegible] جمله [illegible] شرط اولور [illegible]
حال [illegible] فاامردن [illegible] واستفهامدن [illegible] واقع اوله [illegible] فانک
بعد [illegible] **کذا** [illegible] فتحی [illegible]
[illegible] کاف [illegible]
[illegible] کنایت [illegible]
اولور [illegible] محتاج اوله ده **کلا** کافک فتحی ولامک تشدیدیله [illegible]
کل امرئ منهم ان یدخل جنة نعیم کلا [illegible] کلا [illegible] لئن لم ینته لنسفعا
بالناصیة **لا** لامک فتحی [illegible] حرف نفی در [illegible]
دیرکن [illegible] ولا [illegible]
اولور [illegible] نهی [illegible] نهی غائب اولور
وکاه اولور [illegible] ما منعک ان لا تسجد ای ما منعک ان تسجد وکاه اولور لا حرف عطف اولور [illegible]
اولور [illegible] لا [illegible] ولا عمرا [illegible] حرف عطف [illegible]
خارج [illegible] لم یقم زید [illegible] ولا عمرو [illegible]
لا تأکید [illegible] لا اقسم [illegible]
استقبال [illegible] **امالی** [illegible] **لو** لامک فتحی [illegible]
اولور [illegible]
حرف تمنی در [illegible] لو [illegible]

[illegible] ثانیا اجتماع ایچون‌در [illegible] لام [illegible] فتحی و واوک [illegible]

[illegible]

[illegible] استعمال اولنمغله [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

وبعا فره باكه فتحى وقافك تشديد بركثرة الكلام اولوب ذوابدكرا ولان كمسنه در التنخيخ بو دركر وحموقا ايجون اولدقده مذكره ومؤنثه
اطلاق برابر اولور وبطه وحبشيه كبي نو دكرا ولنان جوهر كلا مبدا لكن احسن بو ايدبكه التنخيخ مذكره ومؤنثه اطلاق اولنمه دن بيليله
تاكه علوله مشتلوبه دخى متنا ولنه وله على تامل بدخى بو دركه جمعه اطلاق اولنور ايكي ياوج وضا اوذره يرى نو دكرقسته دلالت ايچون اولو
مهالبه كبي جلب تام كمسنه به نسبو اولان جماعت معناسنه اكثرى تجمه اولدغنه دلالت ايچون اولور وضم وجوذبه كبي بيمك فتحى وذاء معجمه نك
كسريله وجذاجذ مه لر معناسنه نو ذكر جمعه لر بوذه دن تقريب ذكر جوذبه جود بكى جمعه اولدغى كبى وكاه اولور معرب اولان جمعه
هاء فصل اولمز كيابح ديدكلرى كبى كيلر معناسنه اوجمع محذوف ف عوضى ايچون اولور مرازجه وزنادقه وعبادله كبي كه مرازبه مرزبانك جمعى
برجماعتك اولوب معناسنه وزنادقه زنديقك جمعى در وعبادله عبد اللهك جمعيدر كه انلر عبد الله بن عباس وعبد الله بن عمرو وعبد الله
بن الزبير در رضي الله عنهم وكاه اولور هاء كلمه نك اولندن كيدن حرفدن عوض اولور عده كبي وصفه كبي وكاه اولور وسط كلمه دن
كيدن حرفدن عوض اولور تنبه التحوصيكه حوضك صوده وكلن يرى كه بونك اصلى ثابت الهاء يتوب توبادن ماخوذدر صوجمع اولدغى مكان
واقامت كبي اصلنده اقوام ايدي وكاه اولور اخر كلمه دن حرف اولنان يادن عوض اولور مائة ودية ورثة كبي وديه داتك كسريله جكر
معناسنه در ورثه بانك ضميله دوه نك بو دننه كبي ركلرى حلقه معناسنه در هلا هانك فتحى ولامك تخفيفي والفك قصريله بو كلمه دركه
انكله اتك زجر اولنور تو شتى دنخى معناسنه وكاه اولور هلا ديشي اتك تسكينى اولنماقده استعمال اولنور ايعزات كا قريب اولور دخي
زمانده هلا هانك فتحى ولامك تشديدي والفك قصريله بر كلمه در لا ايله هلادن تركب در پس تحضيض معناسنه اولور نته كم لولا لوما والا دخى
تركيب ايدوب تحضيص معناسنه قالمشلردر بونلرده معناى تحضيص ظاهر ايتدوكنده اولورى هنا هانك ضمى والفك قصريله مكانه اشارتدر
بو مكانده ديمك معناسنه هاهنا الفك قصريله مكان قريبه اشارت ايچوندر هنالك هانك فتحى والفك قصريله وكسر يله مكان بعيده اشارت
ايچوندر لام زايدى وكاف خطاب بره بعيده دلالت وادوده مذكره خطاب اولدقده مفتوح مؤنثه خطاب اولدقده مكسور ايدرسن
[illegible] هاهنا قريبا دنح ها هنا دير لر تباعد معناسنه وهنا لكز ديرلر هو لو ميعنا سنه هناه هانك فتحى ونونك تشديديله والفك
قصريله كذلك مكان قريبه اشارت ايچوندر ها هنا كبي هناك هانك فتحى ونونك تشديدي واخرنده كاف خطاب ايله مكان بعيده اشارت ايچون
وهناك كبي هانك ضميله تجمعو امن هانك ضميله تجمعو امن هنا وهنا اى من هنا وههنا هلاء هانك فتحيله فلان معناسنه نداده [illegible]
اولور دخي حالده يقال يا هناه بزيادة هاء في آخره تصير تاء في الوصل معناه يا فلان وبو ها هنزك وهنوات لفظندن اولان ولور
عوضندر هيا هانك فتحى ويانك تخفيفي والفك قصريله حروف ندادندر واصلى ايا در هاء ايله ابدال اولنمشدر كبي الياء باب مجرده دندر بيغي حروف
هجا دندر كه معنا ايچون موضوع دكلدر وياحروف زياده دن دخى اولور وحروف مد وحروف لين دن دخى اولور وكاه اولور ياء يله
متكلم مجرور دن كنايت اولور كه مذكر ومؤنث اولور تركيب مؤنث اولور بعض قولك توبه وغلاي ويا ايله يا مفتوحه قلور دخي ويا ساكن
وياء خاصته نون احال لنده حوف اتكه دخى جايز در دبقول يا قوم ويا عباد ويا الكسر واكريا متكلم الفدن صكره كلورسه مفتوح قيلور دخي
عزوجه جايز دكلدر نحو عصاى ودعاى واكريا جمعيه صكره كلور سه كره حال بويله در بعضى فتح در غيرسي جايز دكلدر كمقولهم وما انتم
بمصرخي واصلى بمصرخين ايدي اضافتله نون ساقط اولوب كتين جمع اولدقده تانيه كه يا متكلم در اصلى اوزره مفتوح قلندي
ادغام اولنمشدر وبعض قراء ان كن اذا حركت حركتا الكسر قاعده يه اوزره ياء متكلم دخى مكسور قلنمشلردر لكن وجه دكلدر [illegible]
وكاه اولور ياء متكلم منصوب بدن كنايت قيلور لر لكن فعلك اخرينه صورت جر دن صيانت نون وقايه دن لابد اولور دكنى اكرمني وكاه
اولور بعض كلمه نك اخرينه دخى نون وقايه واصل وداخل اولور لكن سماعى در قياسي دكلدر مني وعني ولدني وقطني كبي وبو نلرك ذكر اولنان
كلمه لرك اخرينه سكوني اوزره وضع اولنماغين سكونى صيانت ايچون انتلر وكاه اولور تانيث علامت قلنور افعلي وانت تفعلين كبي
الياوية واوك كسريه ويانك تشديد بويله سؤال حصيره دكه قافيه سي يا اوزرينه اوله يا الفك قصريله شول حرفدر كه انكله قريب وبعيد
ندا اولنور تقول يا زيد اقبل وكاه اولور يا تنبيه ايچون اولور دتقول يا لها وامايا تي تعالى الا يا اسجدوا ده ديدكي قولنده [illegible]
تخفيفيله قرائة اولندوغي اوزره منادى لا يقال في ضرورة الثني ايضا المنادى محذوف فان قولهم يا الهاء بمعنى يا قوم احضروا
وتعجبوا منه لانا نقول في ضرورة الثني المنادى منزلة المنادى بجاذاكه وبونلرى لسكن لكن وقدر يا ها ولاء اسجدوا ديكدر
پس منادى حذف اولنوب حرف ندا ايله اكتفا اولنمشدر نته كم كاه اولور حرف ندايى حذف ايدوب منادا ايله اكتفا ايلدكلرى كه تعالى يوسف

[illegible]

عرض عن هذا ارادو معلوم اولدي وعند بنا ... وبعض اشياء كلمه يا بو مقوله يرلرده تنبيه ايچوندر كويا كه الا يسجدوا يا اسجدوا ديمكدر
يا تنبيه داخل اولوب يسجد وا كلمه سنن اولان همزه ساقط اولدي همزه وصل اولدوغيچون ويانك الفي دخي ساقط اولدي اجتماع ساكنين
لازم اولدوغيچون بانك الفيله الحجده وكي بيشنر نيتنه كم شاعرك شعر الا يا سلمي يا دار مي على البلي ولا زال منهلا بجرعاك القطر
ديدوكي قولنده يا دار مي تنبيه ايچون اولوب حرف ندا اوره ساقط اولمشدر قول اسلمي حطاب بالمؤنث من الداد
والبلى من بلى الثوب والمقصود التقدم بالدوام او على معنى ان اسلمي عن الفناء والاهمال
الا انفصاب مشوة والجرعاء الارض فيها الرمل تم الكتاب وبنا تم تم
ولنا الفضائل والنعم والجود صلى الله على نبي
محمد ما اخضر ريحان واورق عود
قد وقع الاتمام بحمد الله الملك العلام
في شهر ذي القعده
سنة اثني وخمسين
الفاتحة
م